SFÂNTA

SCRIPTURĂ

A

VECHIULUI ȘI NOULUI TESTAMENT.

EDIȚIUNE NOUĂ, REVĂZUTĂ DUPĂ TESTURILE ORIGINALE

ȘI PUBLICATĂ, DE SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

BUCUREȘTI
1921.

CUPRINDEREA VECHIULUI TESTAMENT.

Facerea. Intâia carte a lui Moisi	are	50 cap.	Proverbele lui Solomon	are	31 cap
Exodul. A doua carte a lui Moisi	„	40 „	Eclesiastul	„	12 „
Leviticul. A treia carte a lui Moisi	„	27 „	Cântarea Cântărilor	„	8 „
Numerii. A patra carte a lui Moisi	„	36 „	Cartea lui Isaia	„	66 „
Deuteronomul. A cincea carte a lui Moisi	„	34 „	Cartea lui Ieremia	„	52 „
Iosua	„	24 „	Plângerile lui Ieremia	„	5 „
Cartea Judecătorilor	„	21 „	Cartea lui Ezekiel	„	48 „
Cartea Rutei	„	4 „	Cartea lui Daniel	„	12 „
Cartea întâia a lui Samuel	„	31 „	Cartea lui Osea	„	14 „
Cartea a doua a lui Samuel	„	24 „	Cartea lui Ioel	„	3 „
Cartea întâia a Regilor	„	22 „	Cartea lui Amos	„	9 „
Cartea a doua a Regilor	„	25 „	Cartea lui Obadia	„	1 „
Cartea întâia a Cronicelor	„	29 „	Cartea lui Iona	„	4 „
Cartea a doua a Cronicelor	„	36 „	Cartea lui Mica	„	7 „
Cartea lui Ezra	„	10 „	Cartea lui Nahum	„	3 „
Cartea lui Neemia	„	13 „	Cartea lui Habakuk	„	3 „
Cartea Esterei	„	10 „	Cartea lui Zefania	„	3 „
Cartea lui Iov	„	42 „	Cartea lui Haggai	„	2 „
Cartea Psalmilor	„	150 „	Cartea lui Zacharia	„	14 „
			Cartea lui Malachi	„	4 „

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENT.

Sfânta evangelie dupre Matei	are	28 cap.	Epistola apostolului Pavel întâia către Timotei	are	6 cap.
Sfânta evangelie dupre Marcu	„	16 „	Epistola apostolului Pavel a doua către Timotei	„	4 „
Sfânta evangelie dupre Luca	„	24 „	Epistola apostolului Pavel către Tit	„	3 „
Sfânta evangelie dupre Ioan	„	21 „	Epistola apostolului Pavel către Filemon	„	1 „
Faptele apostolilor	„	28 „	Epistola apostolului Pavel către Ebrei	„	13 „
Epistola apostolului Pavel către Romani	„	16 „	Epistola generală a lui Iacob	„	5 „
Epistola apostolului Pavel întâia către Corinteni	„	16 „	Epistola generală întâia a lui Petru	„	5 „
Epistola apostolului Pavel a doua către Corinteni	„	13 „	Epistola generală a doua a lui Petru	„	3 „
Epistola apostolului Pavel către Galateni	„	6 „	Epistola generală întâia a lui Ioan	„	5 „
Epistola apostolului Pavel către Efeseni	„	6 „	Epistola generală a doua a lui Ioan	„	1 „
Epistola apostolului Pavel către Filippeni	„	4 „	Epistola generală a treia a lui Ioan	„	1 „
Epistola apostolului Pavel către Colosseni	„	4 „	Epistola generală a lui Iuda	„	1 „
Epistola apostolului Pavel întâia către Tessaloniceni	„	5 „	Apocalipsul sfântului Ioan Teologul	„	22 „
Epistola apostolului Pavel a doua către Tessaloniceni	„	3 „			

FACEREA.

ÎNTÂIA CARTE A LUI MOISI.

Crearea lumei.

1 La [a] început [b] creă Dumnezeu cerul
și pământul. 2 Și fără formă și deșert erà pământul: și întunerec *erà* preste fața adâncului; [c] și Spiritul lui Dumnezeu se purtà pe deasupra apei.

3 [d] Și Dumnezeu zise: [e] Să fie lumină;
și fu lumină. 4 Și văzù Dumnezeu lumina, că bună *este;* și Dumnezeu despărți lumina de întunerec. 5 Și Dumnezeu numì lumina [f] ziuă: și întunerecul îl numì noapte. Așà fu seara și fu dimineața ziua întâia.

6 Și Dumnezeu zise: [g] Să se facă un
întins între ape, care să despartă ape de ape. 7 Și Dumnezeu făcù întinsul, [h] și despărți apele cele de sub acest întins de apele [i] cele deasupra acestui întins: și se făcù așà. 8 Și Dumnezeu numì întinsul cer. Așà fu seara și fu dimineața ziua a doua.

9 Și Dumnezeu zise: [j] Să se adune
apele cele de sub cer la un loc, și să se arate uscatul: și se făcù așà. 10 Și Dumnezeu numì uscatul pământ, și adunătura apelor o numì mări: și văzù Dumnezeu că *aceasta este* bine. 11 Și Dumnezeu zise: [k] Să producă pământul iarbă, verdeață purtând semânță, *și* pomi [l] fructiferi purtând fructe dupre felul lor, a căror semânță *să fie* într'înșii pe pământ: și se făcù așà. 12 Și pământul produse iarbă, verdeață purtând semânță dupre felul ei, și pomi purtând fructe cu semânță într'înșii dupre felul lor: și văzù Dumnezeu că *aceasta este* bine. 13 Așà fu seara și fu dimineața ziua a treia.

14 Și Dumnezeu zise: Să se facă [m] lu-
minători pe întinsul cerului, ca să despartă ziua de noapte, și cari să serve de semne [n] pentru timpuri, zile și ani: 15 Și să fie luminători pe întinsul cerului, ca să lumineze pe pământ; și se făcù așà. 16 Și Dumnezeu [o] făcù pre cei doi luminători mari: pre luminătorul cel mare, ca să guverneze ziua, [p] și pre luminătorul cel mai mic, ca să guverneze noaptea; *făcù* și [q] stelele. 17 Și-i puse pre ei Dumnezeu în întinsul cerului, ca să lumineze pământul; 18 Și [r] să guverneze ziua și noaptea, și să despartă lumina de întunerec: și văzù Dumnezeu că *aceasta este* bine. 19 Așà fu seara și fu dimineața ziua a patra.

20 Și Dumnezeu zise: Să producă apele mulțime de animale viețuitoare, și pasări să sboare pe deasupra pământului, sub întinsul cerului. 21 Și [s] Dumnezeu creă chiții cei mari, și toate animalele viețuitoare ce se mișcă, pre cari apele le-au produs cu abundență dupre felul lor, și toate pasările înaripate dupre felul lor; și văzù Dumnezeu că *aceasta este* bine. 22 Și Dumnezeu le binecuvântă, zicând: [t] Creșteți și vă înmulțiți, și umpleți apele în mări: și pasările să se înmulțească pe pământ. 23 Așà fu seara și fu dimineața ziua a cincea.

24 Și Dumnezeu zise: Să producă pământul animale viețuitoare dupre felul lor, vite și târîtoare și fiare pe pământ dupre felul lor: și se făcù așà. 25 Și Dumnezeu făcù fiarele depe pământ dupre felul lor, și vitele dupre felul lor, și toate târîtoarele depe pământ dupre felul lor: și văzù Dumnezeu că *aceasta este* bine.

FACEREA. *Capul 1.*
a Ioan 1. 1, 2. Ebr. 1. 10.
b Ps. 8.3.& 33.6. Fapt. 14. 15. & 17. 24. Col. 1. 16, 17. Ebr. 11. 3.
c Ps. 33. 6. Isa. 40. 13, 14.
d Ps. 33. 9.
e 2 Cor. 4. 6.
f Ps. 74. 16.
g Iov. 37. 18. Ps. 136. 5.
h Prov. 8. 28.
i Ps. 148. 4.
j Iov. 26. 10. & 38. 8. Ps. 33. 7. & 95. 5.
k Ebr. 6. 7.
l Luc. 6. 44.
m Deut. 4 19.
n Ps. 74. 17.
o Ps. 136. 7, 8, 9
p Ps. 8. 3.
q Iov. 38. 7.
r Ier. 31. 35.
s Cap. 6. 20
t Cap. 8. 17.

Omul chipul lui Dumnezeu.

26 Și Dumnezeu zise: [u]Să facem om dupre chipul nostru, dupre asemănarea noastră, care [v]să stăpânească preste peștii mării, și preste pasările cerului, și preste patrupede, și preste tot pământul, și preste toate târîtoarele, cari se târăsc pe pământ. 27 Și Dumnezeu creă pre om [x]dupre chipul său, dupre chipul lui Dumnezeu îl creă pre dânsul, [y]bărbat și femeie îi creă pre ei. 28 Și Dumnezeu îi binecuvântă, și Dumnezeu le zise: [z]Creșteți și vă înmulțiți, și umpleți pământul, și-l supuneți pre dânsul, și domniți preste peștii mării, și preste pasările cerului, și preste toate animalele câte se mișcă pe pământ.

29 Și Dumnezeu zise: Iată v'am dat vouă toată iarba purtând semănță, care *crește* preste tot pământul, și tot pomul fructifer purtând semănță: acestea *vor fi* [a]vouă spre mâncare: 30 Și la [b]toate animalele pământului, și la toate [c]pasările cerului, și la tot ce se târăște pe pământ și are în sine suflet viu, *dau* toată iarba verde spre mâncare. 31 Și se făcù așà. Și [d]Dumnezeu se uità la toate câte făcù, și iată *erau* bune foarte. Așà fu seara și fu dimineața ziua a șasea.

Sabatul.

2 Așà s'a sfârșit cerul și pământul și [a]toată oștirea lor. 2 Și sfârșind Dumnezeu în [b]ziua a șaptea lucrările sale, pre care le-a făcut, s'a repausat în ziua a șaptea de toate lucrările sale, care le-a făcut. 3 Și Dumnezeu [c]binecuvântă ziua a șaptea, și o sfinți pre ea: că întru aceasta s'a repausat el de toate lucrările sale, pre care Dumnezeu le creă *și* le făcù.

Omul în raiu.

4 [d]Așà fu nașterea cerului și a pământului, când acestea au fost create, în ziua în care Domnul Dumnezeu făcù pământul și cerul: 5 Și toată [e]planta câmpului, care mai înainte nu erà pe pământ, și toată iarba câmpului care mai înainte nu răsărise; că Domnul Dumnezeu încă nu [f]ploase pe pământ, și om nu *se aflà*, ca [g]să lucreze pământul. 6 Și aburi se suiau depe pământ, și udau toată fața pământului.

7 Și Domnul Dumnezeu formă pre om *din* [h]pulberea pământului, și [i]suflă în [j]nările lui suflare de vieață, și *așà* [k]se făcù omul în ființă vie.

8 Și Domnul Dumnezeu plantă [l]grădină în [m]Eden despre [n]răsărit, și în aceasta [o]puse el omul pre care l-a făcut. 9 Și Domnul Dumnezeu făcù să răsară din pământ [p]tot felul de arbori frumoși la vedere și buni la mâncare; și [q]pomul vieții în mijlocul grădinii: [r]și pomul cunoștinții binelui și al răului. 10 Și fluviu ieșià din Eden, ca să adăpe grădina, și de acolo se despărțià în patru râuri. 11 Numele unuia Pison: acela *e* care încunjură [s]tot pământul Havila, unde *este* aur. 12 Și aurul acelui pământ *este* bun; acolo *este* [t]bdeliu și piatră onichină. 13 Și numele râului al doilea Ghihon: acela *e* care încunjură tot pământul Cuș. 14 Și numele râului al treilea [u]Hiddekel: acela *e* care curge spre răsăritul Assiriei; și râul al patrulea Eufrat.

15 Și Domnul Dumnezeu luă pre om, și-l [v]puse în grădina Eden, ca să o lucreze, și să o păzească.

Porunca lui Dumnezeu.

16 Și Domnul Dumnezeu porunci omului, zicând: Din toți pomii acestei grădini vei mâncà: 17 [x]Dar din pomul cunoștinții binelui și al răului, dintr'acesta [y]să nu mănânci, că în ziua în care dintr'însul vei mâncà, [z]vei muri.

18 Și Domnul Dumnezeu zise: Nu *este* bine să fie omul singur: [a]îi voiu face

---

u Cap. 5. 1. Mat. 19. 4. Ps. 100. 3. Fapt. 17. 26. 1 Cor. 11. 7. Col. 3. 10.
v Cap. 9. 2.
x 1 Cor. 11. 7.
y Cap. 5. 2.
z Ps. 127. 3. & 128. 3. 4.
a Cap. 9. 3. Ps. 104, 14, 15. Fapt. 14. 17.
b Ps. 145 15. 16.
c Iov. 38. 41.
d Ps. 104. 24. 1 Tim. 4. 4.
Capul 2.
a Ps. 33. 6.
b Esod. 20. 11. & 31. 17. Ebr. 4. 4.
c Neem. 9. 14. Isa. 58. 13.
d Ps. 90. 1, 2.
e Ps. 104. 14.
f Iov. 38. 26. 27. 28.
g Cap. 3. 23
h Cap. 3. 19, 23. Ps. 103. 14. Isa. 64. 8. 1 Cor. 15. 47.
i Iov. 33. 4. Fapt. 17. 25.
j Isa. 2. 22.
k 1 Cor. 15. 45.
l Cap. 13. 10. Isa. 51. 3.
m Cap. 3. 24.
n Cap. 4. 16.
o Vers. 15.
p Ezec. 31. 8.
q Cap. 3. 22. Prov. 3 18. Apoc. 2. 7.
r Vers. 17.
s Cap. 25. 18
t Num. 11. 7.
u Dan. 10. 4.
v Vers. 8.
x Vers. 9.
y Cap. 3. 1, 3, 11, 17.
z Rom. 6. 23. 1 Cor 15. 56.
a Cap. 3. 12. 1 Cor 11. 9.

lui ajutor, care *să fie* asemenea lui. 19 [b] Că Domnul Dumnezeu, după ce formă din pământ toate animalele câmpului și toate pasările cerului, [c] adusu-*le*-au la Adam, ca să vază, cum să le numească: și la toată vietuitoarea numele ce i l-a dat Adam, acesta *fu* numele ei. 20 Și Adam puse nume la toate vitele și la pasările cerului, și la toate fiarele câmpului; și pentru Adam nu se află ajutor, care *să fie* asemenea lui.

Crearea femeii; Căsătoria.

21 Și Domnul Dumnezeu făcù să cadă preste Adam un [d] somn adânc, și el adormì; și luă una din coastele lui, și restrânse carnea la locul ei. 22 Și Domnul Dumnezeu, din coasta pre care o luase din Adam, formă pre femeie, și [e] o aduse la Adam. 23 Atunci zise Adam: Astădată, da, aceasta *este* [f] os din oasele mele, și carne din carnea mea!; aceasta se va numì bărbată (Iṣa) că [g] din bărbat (Iṣ) este luată. 24 [h] Deaceea bărbatul va lăsà pre părintele său și pre mama sa, și se va lipì de femeia sa: și vor fi un corp. 25 [i] Și amândoi erau goi, Adam și femeia sa, și nu [j] se ruşinau.

Ispitirea și căderea omului.

3 Și [a] şerpele erà cel [b] mai viclean din toate animalele pământului, pre care le-a fost făcut Domnul Dumnezeu; și el a zis către femeie: Ce, se poate ca Dumnezeu să fie zis, ca voi să nu mâncaţi din toţi pomii grădinei!.. 2 Și zise femeia către şerpe: Din fructele pomilor grădinii putem mâncà: 3 [c] Dar din fructele pomului, cel din mijlocul grădinii, a zis Dumnezeu: Dintr'însul să nu mâncaţi, nici să vă atingeţi de dânsul, ca să nu muriţi. 4 [d] Și şerpele a zis către femeie: Nu veţi murì; 5 Că Dumnezeu ştie, că în ziua în care veţi mâncà dintr'însul, [e] se vor deschide ochii voştri, și veţi fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.

6 Și văzù femeia, că fructul pomului *este* bun la mâncare și plăcut ochilor, și de dorit pomul spre a face înţelept, și luă ea din fructul lui, și [f] mâncă; și dete și bărbatului ei împreună cu dânsa, [g] și el mâncă. 7 [h] Și se deschiserà ochii la amândoi, [i] și cunoscând că *erau* goi, prinserà frunze de smochin și-și făcurà pestelce.

8 Și ei auziră [j] vocea Domnului Dumnezeu, umblând în recoarea zilei prin grădină: și Adam și femeia sa [k] se ascunserà dela faţa Domnului Dumnezeu printre arborii grădinii. 9 Și Domnul Dumnezeu strigă pre Adam, și îi zise: Unde eşti? 10 Și el răspunsă: Vocea ta o auzii în grădină, [l] și mă temui, pentru că *sunt* gol; și mă ascunsei. 11 Și el zise: Cine ţi-a spus ţie că *eşti* gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care'ţi poruncii ca să nu mănânci? 12 Și Adam zise: [m] Femeia pre care mi-ai dat-o *să fie* cu mine, aceea mi-a dat din pom, și am mâncat. 13 Și Domnul Dumnezeu zise către femeie: Pentru ce ai făcut aceasta? Iar femeia a zis: [n] Şerpele m'a amăgit, și am mâncat.

Blestemul și întâia făgăduinţă.

14 Și Domnul Dumnezeu zise [o] şerpelui: Fiindcă tu ai făcut aceasta, blestemat *să fii* tu între toate animalele și între toate fiarele pământului: pe pântecele tău vei umblà, și [p] pulbere vei mâncà în toate zilele vieţii tale. 15 Și dușmănie voiu pune între tine și între femeie, și între [r] semińţia ta și între [s] semińţia ei: [t] aceasta va zdrobì capul tău, și tu îi vei împunge călcâiul ei.

16 Și către femeie zise: Voiu înmulţì durerile sarcinei tale: [u] tu cu durere vei naște fii, [v] și dupre bărbatul tău *vor fi* dorinţele tale, și el [x] te va stăpânì.

17 Și către Adam zise: [y] Fiindcă tu ai ascultat de vocea femeiei tale, [z] și ai mâncat din pomul, [a] despre care ţi-am

---

b Cap. 1. 20. 24. *c* Ps. 8. 6. *d* Cap. 15. 12. *e* Prov. 18. 22. Ebr. 13. 4. *f* Cap. 29. 14. 2 Sam. 5. 1. Efes. 5. 30. *g* 1 Cor. 11. 8. *h* Cap. 31. 15. Mat. 19. 5. 1 Cor. 6. 16. Efes. 5. 31. *i* Cap. 3. 7. *j* Isa. 47. 3. — *Capul 3.* *a* Apoc. 12. 9. *b* Mat. 10. 16. *c* Cap. 2. 17. *d* 2 Cor. 11. 3. 1 Tim. 2. 14. *e* Fapt. 26. 18. *f* 1 Tim. 2. 14. *g* Vers. 12. 17. *h* Vers. 5. *i* Cap. 2. 25. *j* Iov 38. 1. *k* Iov 31. 33. *l* 1 Ioan 3. 20. *m* Iov 31. 33. *n* 1 Tim. 2. 14. *o* Isa. 65. 25. *p* Mat. 3. 7. Fapt. 13. 10. 1 Ioan 3. 8. *r* Isa. 7. 14. Mat. 1. 23. 25. 35. Gal. 4. 4. *s* Rom. 16. 20. 1 Ioan 5. 5. Apo. 11. 7, 17. *t* Ps. 48. 6. Isa. 13. 8. Ioan 16. 21. 1 Tim. 2. 15. *u* Cap. 4. 7. *v* 1 Cor. 11. 3. Efes. 5. 22, 23. 24. 1 Pet. 3. 1, 5, 6. *x* 1 Sam. 15. 13. *y* Vers. 6. *z* Cap. 2. 17. *a* Isa. 24. 5, 6. Rom. 8. 20.

poruncit. zicând: Dintr'însul să nu mănânci. [b] blestemat *să fie* pământul din cauza ta, [c] cu dureri vei mâncà dintr'însul în toate zilele vieţei tale: 18 [d] Spini şi pălămidă îţi va creşte ţie, şi [e] vei mâncà iarba câmpului; 19 [f] Întru sudoarea feţei tale vei mâncà pâne, până ce te vei întoarce în pământul din care eşti luat; [g] că ţărână *eşti,* şi [h] în ţărână te vei întoarce.

Isgonirea din raiu.

20 Şi Adam chemă numele femeiei sale Eva: că fu muma tutulor celor vii. 21 Şi Domnul Dumnezeu făcù lui Adam şi femeiei sale tunici de piele, şi-i îmbrăcă pre ei.

22 Şi Domnul Dumnezeu zise: [i] Iată Adam se făcù ca unul din noi, cunoscând binele şi răul; dar ca nu cumva să întindă mâna sa, şi [j] să ia şi din pomul vieţei, şi mâncând să trăească în etern: 23 Deaceea Domnul Dumnezeu îl scoase pre el afară din grădina Eden, [k] ca să lucreze pământul din care fu luat. 24 Aşà alungă el pre Adam; şi [l] despre răsăritul grădinii Eden puse Cherubimi, şi flacăra sabiei ce se învârtià, ca să păzească calea *la* pomul vieţei.

Copiii lui Adam.

4 Şi Adam cunoscù pre Eva femeia sa, care concepù, şi născù pre Cain, şi a zis: Am dobândit om prin Domnul. 2 Şi ea mai născù pre fratele lui, pre Abel: şi Abel erà păstor de oi, şi Cain erà [a] lucrător de pământ.

3 Şi după câtva timp Cain a adus [b] din fructele pământului dar Domnului. 4 Şi Abel aduse şi el [c] din cele întâiu-născute ale oilor sale şi din grăsimea lor. 5 Şi Domnul [d] căută spre Abel şi spre darul lui: şi spre Cain şi spre darul lui nu căută; şi Cain se aprinse foarte, [e] şi fruntea i-se plecă. 6 Şi zise Domnul către Cain: Pentru ce te-ai mâniat? şi pentru ce fruntea ţi-s'a plecat? 7 Au doară tu, când faci bine, nu *eşti* cu fruntea rădicată? şi când nu faci bine, pe-

deapsa păcatului să nu fie la uşă? De tine se ţine dorinţa lui, şi tu poţi să-l stăpâneşti pre el.

Cain ucide pe frate-său.

8 Şi Cain vorbì lui Abel fratelui său. Şi când erau ei la câmp, s'a sculat Cain asupra fratelui său Abel, [f] şi l-a omorât pre el.

9 Şi Domnul zise către Cain: [g] Unde-*i* Abel fratele tău? Şi el îi răspunse: [h] Nu ştiu: au nu cumva păzitorul fratelui meu *sunt* eu? 10 Şi *Dumnezeu* zise: Ce-ai făcut?: vocea sângelui fratelui tău [i] strigă din pământ către mine. 11 Şi acum blestemat *să fii* tu, *isgonit* din *acest* pământ, care şi-a deschis gura sa, să primească sângele fratelui tău din mâna ta. 12 Când vei lucrà tu pământul, el să nu-ţi mai dea ţie puterea sa: şi tu rătăcind şi fugitiv vei fi pe pământ. 13 Şi Cain zise către Dumnezeu: Pedeapsa mea *este* mai mare decât pot eu purtà. 14 [j] Iată tu mă alungi astăzi depe acest pământ, şi [k] dela faţa ta să mă ascund: rătăcind voiu fi şi fugitiv pe pământ: şi va fi, [l] că oricine mă va aflà, mă va omorî. 15 Şi Dumnezeu îi zise: Deaceea oricine va ucide pre Cain, [m] de şapte ori mai mult se va pedepsì. Şi Dumnezeu [n] puse semn lui Cain, pentru ca oricine l-ar aflà pre el, să nu-l omoare.

16 Şi Cain [o] ieşì dela faţa lui Dumnezeu, şi locuì în pământul Nod, spre răsăritul Edenului.

Urmaşii lui Cain.

17 Şi Cain cunoscù pre femeia sa, care concepù, şi născù pre Enoch: şi el zidì cetate, [p] şi cetatea o chemă Enoch, dupre numele fiului său. 18 Şi lui Enoch se născù Irad: şi Irad născù pre Mehujael: şi Mehujael născù pre Metusael: şi Metusael nascù pre Lamech.

19 Şi Lamech îşi luă două femei, numele uneia erà Ada, iar numele celei-

---

b Iov 5. 7
c Iov 31. 40.
d Ps. 104. 14.
e Eccl. 1. 13. 2 Thes. 3 10
f Cap. 2. 7.
g Iov. 21. 26. Ps. 104. 29. Rom. 5. 12.
h Vers. 5. Ier. 22. 23.
i Cap. 2. 9.
j Cap. 4. 2.
k Cap. 2. 8.
l Ps. 104. 4.

Capul 4.

a Cap. 3. 23.
b Num. 18. 12.
c Prov. 3. 9.
d Ebr. 11. 14.
e Cap. 31. 2.
f Mat. 23. 35.
g Ps. 9. 12.
h Ioan 8. 44.
i Ebr. 12. 24.
j Iov. 15. 20—24.
k Ps. 51. 11.
l Cap. 9. 6.
m Ps. 79. 12.
n Ezec. 9. 4, 6.
o 2 Reg. 13. 23
p Ps. 49. 11

lalte Tila. 20 Şi născù Ada pre Iabal: acesta fu părintele locuitorilor în corturi şi al *păstorilor de* vite. Şi numele fratelui său *erà* Iubal: acesta fu [q] părintele tutulor cântătorilor cu citară şi cu cimpoiu. 22 Şi Tila născù pre Tubal-Cain, care erà bătător de tot felul de instrumente de aramă şi de fer: şi sora lui Tubal-Cain *erà* Noema. Şi Lamech zise femeilor sale:

23 Ada şi Tila, ascultaţi vocea mea. Voi, femeile lui Lamech, luaţi în urechi cuvântul meu; Eu am ucis bărbat pentru ranele mele. 24 Şi tânăr pentru vânătăile mele: [r] Dacă pentru Cain fu răsbunarea de şapte ori, apoi pentru Lamech *va fi* de şaptezeci de ori câte şapte.

Set şi Enos.

25 Şi Adam cunoscù pre femeia sa, care născù un fiu, şi [s] ea chemă numele lui Set, *zicând:* Mi-a dat Dumnezeu altă semânţă în locul lui Abel, pre care-l ucise Cain. 26 Încă şi lui Set [t] se născù fiu, şi el chemă numele lui Enos. Atunci începură [u] a invocà numele Domnului Dumnezeu.

Genealogia patriarhilor dela Adam până la Noe.

5 Şi aceasta *este* [a] cartea generaţiunilor lui Adam: în ziua în care creă Dumnezeu pre om, dupre [b] asemănarea lui Dumnezeu îl făcù pre dânsul. 2 [c] Bărbat şi femeie creă pre ei, şi-i binecuvântă, şi chemă numele lor om, în ziua în care-i creă pre ei.

3 Şi Adam erà de o sută treizeci de ani, când născù *fiu* dupre chipul său, dupre asemănarea sa, şi-i [d] chemă numele lui Set. 4 [e] Şi Adam trăì, după ce născù el pre Set, opt sute de ani: [f] şi născù fii şi fete. 5 Şi toate zilele lui Adam, câte a trăit el, au fost nouă sute treizeci de ani; [g] şi murì.

6 Şi Set erà de o sută cinci ani, când [h] născù pre Enos. 7 Şi Set trăì, după ce nascù pre Enos, opt sute şapte ani: şi născù fii şi fete. 8 Şi toate zilele lui Set au fost nouă sute doisprezece ani: şi murì.

9 Şi Enos erà de nouăzeci de ani, când născù pre Cainan. 10 Şi Enos trăì, după ce născù pre Cainan, opt sute cincisprezece ani: şi născù fii şi fete. 11 Şi toate zilele lui Enos au fost nouă sute cinci ani: şi murì.

12 Şi Cainan erà de şaptezeci de ani, când născù pre Maalaleel. 13 Şi Cainan trăì, după ce născù pre Maalaleel, opt sute patruzeci ani: şi născù fii şi fete. 14 Şi toate zilele lui Cainan au fost nouă sute zece ani; şi murì.

15 Şi Maalaleel erà de şasezeci şi cinci de ani, când născù pre Iared. 16 Şi Maalaleel trăì, după ce născù pre Iared, opt sute treizeci de ani; şi născù fii şi fete. 17 Şi toate zilele lui Maalaleel au fost opt sute nouăzeci şi cinci de ani: şi murì.

18 Şi Iared erà de o sută şasezeci şi doi de ani, când născù pre [i] Enoch. 19 Şi Iared trăì, după ce născù pre Enoch, opt sute de ani: şi născù fii şi fete. 20 Şi toate zilele lui Iared au fost nouă sute şasezeci şi doi de ani; şi murì.

21 Şi Enoch erà de şasezeci şi cinci de ani, când născù pre Methusalah. 22 Şi Enoch, după ce născù pre Methusalah, [j] umblă după Dumnezeu trei sute de ani, şi născù fii şi fete. 23 Şi toate zilele lui Enoch au fost trei sute şasezeci şi cinci de ani. 24 Şi [k] Enoch, după ce umblase după Dumnezeu, nu se mai văzù, că Dumnezeu îl luă pre el.

25 Şi Methusalah erà de o sută optzeci şi şapte de ani, când născù pre Lamech. 26 Şi Methusalah trăì, după ce născù pre Lamech, şapte sute optzeci şi doi de ani; şi născù fii şi fete. 27 Şi toate zilele lui Methusalah au fost nouă sute şasezeci şi nouă de ani: şi murì.

28 Şi Lamech erà de o sută optzeci şi doi de ani, când născù fiu. 29 Şi

---

q Rom. 4. 11,12.
r Vers. 15.
s Cap. 5. 3.
t Cap. 5. 6.
u 1 Reg. 18. 24. Ioel 2. 32.
1 Cor. 1. 2. *Capul* 5.
a Luc. 3. 38
b Ftes. 4. 24. Col. 3. 10.
c Cap. 1. 27.
d Cap. 4. 25.
e 1 Cro. 1. 1. etc.
f Cap. 1. 28
g Ebr. 9. 27.
h Cap. 4. 26.
i Iuda 14. 15.
j Cap. 6. 9. & 17. 1. Ps. 16. 8
k 2 Reg. 2. 11 Ebr 11. 5.

chemă numele lui Noe zicând: Acesta ne va mângâia pre noi în lucrarea noastră şi în osteneala mâinilor noastre pe pământul, pre [l]care l-a blestemat Dumnezeu. 30 Şi Lamech trăi, după ce născù pre Noe, cinci sute nouăzeci şi cinci de ani; şi născù fii şi fete. 31 Şi toate zilele lui Lamech au fost şapte sute şaptezeci şi şapte de ani: şi murì. 32 Şi Noe era de cinci sute de ani, când născù pre [m]Şem, pre Ham şi [n]pre Iafet.

Corupţiunea oamenilor.

6 Şi [a] când începură oamenii a se înmulţi. preste faţa pământului, şi fete se născură lor: 2 Văzură fii lui Dumnezeu pre fetele oamenilor, că *sunt* frumoase, şi-şi [b]luară lor de femei din toate, pre acele ce alegeau.

3 Şi zise Dumnezeu: Nu va fi [c]spiritul meu totdeauna la oameni. pentru păcatele lor, [d]*că* ei carne *sunt*; zilele lor vor mai fi o sută douăzeci de ani.

4 În zilele acelea erau uriesii pe pământ. Chiar şi în urmă. după ce fiii lui Dumnezeu se împreunară cu fetele oamenilor, şi acestea născură lor *copii*: aceştia *sunt* puternicii cei din vechime. oameni cu renume.

5 Şi văzând Dumnezeu. că răutatea oamenilor este mare pe pământ, şi *că* toate [e]închipuirile cugetelor inimii lor *sunt* numai rele în toate zilele, 6 S'a [f]căit Dumnezeu. că a făcut pre om pe pământ, şi s'a [g]întristat în inima sa. 7 Şi zise Dumnezeu: Stârpi-voiu pre oamenii, pre cari i-am creat, depe faţa pământului, dela om până la animal, până la târîtor, şi până la pasările cerului: că mă căesc, că le-am făcut. 8 Şi Noe [h]află har în ochii lui Dumnezeu.

Noe.

9 Aceasta *este* istoria lui Noe: [i]Noe erà om drept şi perfect între contimporanii săi. [j]*şi* după Dumnezeu umblà Noe. 10 Şi Noe născù trei fii: pre [k]Şem, pre Ham şi pre Iafet. 11 Şi pământul erà corupt [l]înaintea lui Dumnezeu, şi[m] plin de violenţă erà pământul. 12 Şi [n]văzù Dumnezeu pământul, şi iată erà corupt; fiindcă tot corpul îşi corupsese calea sa pe pământ.

Vestirea potopului şi construirea corăbiei.

13 Şi Dumnezeu zise către Noe: [o]Sfârşitul a orice corp a ajuns înaintea mea, că s'a umplut pământul de violenţa lor; [p]şi iată eu îi voiu pierde pre ei cu pământul împreună. 14 Fă-ţi o arcă din lemn de gofer; cu cămăruţe vei face arca. şi o vei lipì pe dinăuntru şi pe dinafară cu smoală. 15 Şi o vei face aşà: lungimea arcii de trei sute de coţi: şi lărgimea ei de cincizeci de coţi; şi înălţimea ei de treizeci de coţi. 16 Ferestre luminoase vei face arcii, şi o vei sfârşì deasupra *la lărgime* de un cot; şi uşa arcii o vei pune în lature: şi-i vei face trei rânduri *de cămări:* unul jos. altul la mijloc, şi al treilea sus. 17 [q]Că iată, eu voiu aduce potop de apă pe pământ, ca să piară tot corpul de sub cer, în care *este* suflare de vieaţă; *şi* tot ce *este* pe pământ va murì. 18 Dar cu tine voiu întărì legământul meu, şi [r]tu vei intra în arcă, tu şi fiii tăi, şi femeia ta, şi femeile fiilor tăi cu tine. 19 Şi din toate animalele de tot felul vei aduce [s]câte două din fiecare, în arcă, ca să le păstrezi în vieaţă împreună cu tine: câte un mascul, şi câte o femină să fie. 20 Din păsări dupre felul lor, şi din vite dupre felul lor, şi din toate târîtoarele pe pământ dupre felul lor, câte două din fiecare [t]vor intrà cu tine, ca să *le* păstrezi în vieaţă. 21 Şi tu ia-ţi cu tine din toate bucatele, care se mănâncă. şi strânge-ţi-*le*, şi vor fi ţie şi acestora spre mâncare.

22 [u]Şi Noe făcù toate: [v]dupre cum Dumnezeu îi porunci lui, aşà *le* făcù.

---

l Cap. 3. 17. *m* Cap. 6. 10. *n* Cap. 10. 21.

Capul 6.

a Cap 1. 28. *b* Deut. 7. 3. 4. *c* Gal. 5. 16, 17. 1 Pet. 3. 19, 20. *d* Ps. 78. 39. *e* Cap. 8. 21. Mat. 15. 19. *f* Mal. 3. 6. Iac. 1. 17. *g* Isa. 63. 10. Efes. 4. 30. *h* Cap. 19. 19. Luc. 1 30. *i* Cap. 7. 1. Ezec. 14, 14 20. Rom. 1. 17. *j* Cap. 5. 22. *k* Cap. 5. 32. *l* Cap. 7. 1. Luc. 1. 6. Rom. 2. 13. *m* Ezec. 8. 17. *n* Cap. 18. 21. Ps. 14. 2. *o* Ier. 51. 13. 1 Pet. 4. 7. *p* Vers. 17. *q* Vers. 13. Cap. 7. 4, 21, 22, 23. 2 Pet. 2. 5. *r* Cap. 7. 1, 7 13. 1 Pet. 3. 20. *s* Cap. 7. 8, 9, 15, 16. *t* Cap. 7, 9. 15. *u* Ebr. 11. 7. *v* Cap. 7. 5, 9. 16

Noe intră în corabie.

7 Şi Dumnezeu zise către Noe: [a] intră în arcă, tu şi toată casa ta: că pre [b] tine te văzui drept înaintea mea în generaţiunea aceasta. 2 Din toate animalele [c] curate ia cu tine câte şapte, masculul şi femina lui, [d] şi din animalele cele necurate câte două, masculul şi femina lui. 3 Şi din pasările cerului câte şapte, masculul şi femina lui, ca să le păstrezi semânţa preste tot pământul. 4 Că preste şapte zile voiu lăsà să plouă asupra pământului [e] patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, şi voiu stârpì depe faţa pământului toate fiinţele ce am făcut. 5 [f] Şi Noe făcù toate dupre cum Dumnezeu îi porunci.

6 Şi Noe *eră* de şase sute de ani, când venì potopul de apă asupra pământului.

7 [g] Şi intră Noe şi fiii lui şi femeia lui şi femeile fiilor lui cu el în arcă, de apa deluviului. 8 Şi din animalele cele curate, şi din animalele cele necurate, şi din pasări, şi din toate cele ce se târăsc pe pământ, 9 Întrară câte două-câte două la Noe în arcă, mascul şi femină, dupre cum poruncise Dumnezeu lui Noe. 10 Şi după ce trecură şapte zile, apele deluviului furà asupra pământului.

Potopul isbucneşte.

11 În anul şase sute al vieţii lui Noe, în luna a doua, în a şaptesprezecea zi a lunii, în ziua aceea, se desfăcură toate [h] isvoarele adâncului celui mare, şi [i] stavilele cerurilor se deschiseră. 12 [j] Şi ploaia căzù pe pământ patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi. 13 Chiar în ziua aceea [k] întrară în arcă Noe cu Şem şi Ham şi Iafet, fiii lui Noe, şi femeia lui Noe, şi cele trei femei ale fiilor lui cu el. 14 [l] Ei şi toate animalele dupre felul lor, şi toate vitele dupre felul lor, şi toate târîtoarele, ce se mişcă pe pământ dupre felul lor, şi toate pasările dupre felul lor, orice sboară de tot soiul: 15 Acestea [m] întrară la Noe în arcă câte două câte două din tot corpul în care *eră* spirit de vieaţă. 16 Şi cele ce întrară, întrară masculi şi femine din tot corpul, [n] precum poruncise lui Noe Dumnezeu: şi după dânsul închise Dumnezeu *uşa*.

17 [o] Şi venì deluviul patruzeci de zile asupra pământului: şi apa crescù şi ardică arca, de se înălţă deasupra pământului. 18 Şi apa se întăriă şi creşteà foarte pe pământ, [p] de înnotà arca pe deasupra apei. 19 Şi apa se întăriă foarte pe pământ, [q] de se acoperiră toţi munţii cei înalţi de sub tot cerul. 20 Cincisprezece coţi se înălţă apa mai pe sus, după ce munţii se acoperiră.

21 [r] Şi muri tot corpul ce se mişcă pe pământ, al pasărilor şi al vitelor şi al fiarelor, şi al tutulor celor târîtoare, ce se mişcă pe pământ, şi tot omul. 22 Toate *fiinţele* [s] câte aveau suflare de vieaţă în nările lor, toate depe uscat au murit. 23 Şi se stinse tot ce eră viu pe pământ; dela om până la animale, şi dela târîtor până la pasărea cerului se stinseră depe pământ: şi rămase numai [t] Noe şi cele ce *erau* cu el în arcă. 24 [u] Şi apa acoperì pământul o sută cincizeci de zile.

Sfârşitul potopului.

8 Şi Dumnezeu îşi [a] aduse aminte de Noe, şi de toate fiarele, şi de toate vitele, care *erau* cu dânsul în arcă. [b] Şi Dumnezeu lăsă să sufle vânt pe pământ, şi apa scăzù. 2 [c] Şi se încuiară isvoarele adâncului şi stavilele cerului, [d] şi ploaia din ceruri fu oprită. 3 Şi apa se retrăgeà depe pământ, scurgându-se necontenit: şi scăzù apa după [e] o sută cincizeci de zile.

4 Şi a şaptesprezecea zi din luna a şaptea arca se oprì pe muntele Ara-

---

Capul 7.
a Luc. 17. 26. Ebr. 11. 7. 1 Pet. 3. 20.
b Cap. 6. 9. Ps. 33. 19.
2 Pet. 2. 9.
c Vers. 8. Lev. cap. 11.
d Lev. 10. 10. Ezec. 44. 23.
e Vers. 12, 17.
f Cap. 6. 22.
g Vers. 1.
h Cap. 8. 3. Prov. 8. 28.
i Cap. 1. 7.
j Vers. 4, 17.
k Vers. 1, 7. 1 Pet. 3. 20.
l Vers. 2, 3, 8, 9.
m Cap. 6. 10.
n Vers. 2, 3.
o Vers. 4, 12.
p Ps. 104. 26.
q Ps. 104. 6.
r Vers. 4.
Cap. 6. 13, 17. Mat. 24. 39. 2 Pet. 3. 6.
s Cap. 2. 7.
t 1 Pet. 3. 20.
2 Pet. 1. 5.
u Cap. 8. 3, 4.

Capul 8.
a Cap. 19. 29.
1 Sam. 2. 19
b Esod. 14. 21.
c Cap. 7. 11.
d Iov 38. 37.
e Cap. 7. 24.

rat. 5 Şi apa se împuţină tot mai tare până într'a zecea *lună,* şi la întâia zi din luna a zecea se văzură vârfurile munţilor.

6 Şi după patruzeci de zile Noe deschise [f] fereastra arcii pre care o făcuse. 7 Şi trimise pre corb, care după ce ieşi, merse şi iar merse, până ce se uscă apa depe pământ. 8 După aceea trimise pre porumb, ca să vază de a scăzut apa depe faţa pământului. 9 Şi porumbul, neaflând loc de repaus tălpilor picioarelor sale, s'a întors la dânsul în arcă, că apa erà încă preste faţa a tot pământul. Şi el întinzându-şi mâna, l-a prins, şi l-a luat la sine în arcă. 10 Şi el mai aşteptă încă alte şapte zile, şi iarăşi trimise pre porumb din arcă. 11 Şi porumbul se întoarse la el despre seară; şi iată el în gura lui aveà o frunză verde de oliv. Atunci cunoscù Noe, că apa a scăzut de pe pământ. 12 Şi el mai aşteptă alte şapte zile, şi trimise *din nou* pre porumb, care nu se mai întoarse la dânsul.

Noe părăseşte arca. legământul lui Dumnezeu cu dânsul.

13 Şi în anul şase sute unul, în întâia *lună,* la întâia zi a lunii, apa se uscase depe pământ, şi Noe, ardicând acoperişul arcii, se uită. şi iată faţa pământului se uscase. 14 Şi într'a doua lună. dela douăzeci şi şapte ale lunii. pământul erà uscat.

15 Şi Dumnezeu vorbì cătră Noe, zicând: 16 Ieşi din arcă. [g] tu şi femeia ta şi fiii tăi şi femeile fiilor tăi cu tine. 17 [h] Toate animalele, care *sunt* cu tine. de tot felul: pasările şi patrupedele, şi toate târîtoarele ce se târăsc pe pământ. scoate-le afară cu tine, ca să populeze cu abundenţă pământul. [i] să crească şi să se înmulţească pe pământ. 18 Şi aşà Noe ieşì, şi fiii lui şi femeia lui şi femeile fiilor lui cu dânsul: 19 Şi toate patrupedele, toate târîtorile. şi toate pasările, tot ce se mişcă pe pământ dupre felul lor, ieşiră din arcă.

20 Şi Noe zidì altar lui Dumnezeu, şi luă din [j] toate vitele curate şi din toate pasările curate, şi aduse olocaust pe altar. Şi Dumnezeu mirosì [k] miros plăcut; şi zise Dumnezeu întru inima sa: 21 Nu voiu mai [l] blestemà altădată pământul din cauza omului: că [m] cugetul inimii omului *este* rău din tinereţele lui: [n] nici nu voiu mai omorî tot ce *este* viu, cum am făcut. 22 [o] Câte zile va stà pământul, nu va încetà semănătura şi secerişul, frigul şi căldura, vara şi iarna, [p] ziua şi noaptea.

Legi pentru lumea nouă.

9 Şi Dumnezeu binecuvântă pre Noe şi pre fiii lui. şi le zise: [a] Creşteţi. şi vă înmulţiţi, şi umpleţi pământul. 2 [b] Şi frica voastră şi temerea voastră să fie preste toate patrupedele pământului. şi preste toate pasările cerului, şi preste tot ce se târăşte pe pământ. şi preste toţi peştii mării; în mânile voastre s'au dat. 3 [c] Tot ce se mişcă şi viază va fi vouă de mâncare, ca pre [d] legumele verzi le-am dat vouă [e] toate. 4 Şi [f] carne cu viaţa ei într'însa, *care este* sângele ei, să nu mâncaţi. 5 Că eu cu adevărat voiu recere sângele vieţii voastre; [g] dela orice animal îl voiu cere [h] şi din mâna omului; din mâna fiecărui [i] om voiu cere viaţa fratelui său. 6 [j] Cel ce va vărsà sânge de om, şi sângele aceluia se va vărsa de om; [k] că Dumnezeu dupre chipul său a făcut pre om. 7 Iar voi [l] creşteţi şi vă înmulţiţi! Naşteţi pe pământ şi vă înmulţiţi pe dânsul.

Legământul şi curcubeul.

8 Şi Dumnezeu vorbì lui Noe şi fiilor lui, *cari erau* cu dânsul, zicând: 9 Şi eu, [m] iată eu întăresc [n] legământul meu cu voi, şi cu seminţia voastră după voi: 10 [o] Şi cu toate vieţuitoarele, care *sunt* împreună cu voi: cu pasări. cu vite. cu

f Cap. 6. 16.	*k* Ezec. 10. 41.	*n* Cap. 9. 11, 15.	*Capul 9.*	*d* Cap. 1. 19.	Fap. 15. 20, 19.	*i* Fapt. 17 26.	*l* Vers. 1, 19.
g Cap. 7. 13.	*l* Cap. 8. 17.	*o* Isa. 54. 9.	*a* Vers. 7, 19.	*e* Rom. 14. 14, 20.	*g* Esod. 21. 28.	*j* Esod. 21. 12,	*m* Cap. 6. 18.
h Cap. 7. 15.	*m* Cap. 6. 5.	*p* Ier. 33. 20, 25.	*b* Cap. 1. 58.	Col. 2. 16.	*h* Cap. 4. 9, 10.	14.	*n* Isa. 54. 9.
i Cap. 1. 23.	Iov. 14. 4.	—	Osea 2. 18.	*f* Lev. 17. 10, 11,	Ps. 9. 12	*k* Cap 1. 27.	*o* Ps. 115. 9.
j Lev. cap. 11.	Rom. 1 31.		*c* Deut. 12. 15.	14.			

toate fiarele pământului, *care sunt* împreună cu voi, cu toate câte au ieșit din arcă: cu toate animalele pământului. 11 Da, [p]eu întăresc legământul meu cu voi, că nu se va mai pierde tot corpul de apa deluviului, și că nu va mai fi deluviu, ca să strice pământul.

12 Și a zis Dumnezeu: [q]Acesta *este* semnul legământului, care-l pun eu între mine și între voi și între toate viețuitoarele, care *sunt* cu voi, pentru toate generațiunile. 13 Eu am pus [r]arcul meu în nouri, și acesta va fi semn de legământ între mine și între pământ. 14 Și când eu voiu acoperì pământul cu nouri, arcul se va arătà în nouri. 15 Și-mi [s]voiu aduce aminte de legământul meu, ce este între mine și tine și între toate viețuitoarele de orice corp: și apa nu se va mai face în deluviu ca să piardă tot corpul. 16 Și arcul va fi în nouri, și eu îl voiu vedeà pre el, spre a-mi aduce aminte de [t]eternul legământ, *care este* între Dumnezeu și între toate viețuitoarele de orice corp, care *este* pe pământ. 17 Și Dumnezeu zise lui Noe: Acesta *este* semnul de legământ, pre care l-am întărit între mine și între tot corpul, ce *este* pe pământ.

18 Și fiii lui Noe, cari ieșiră din arcă, erau: Șem, Ham și Iafet; și [u]Ham erà părintele lui Canaan. 19 [v]Acești trei *sunt* fiii lui Noe. [x]și dela dânșii s'a populat tot pământul.

Blestemul și binecuvântarea lui Noe asupra copiilor săi.

20 Și Noe începù *să fie* agricultor, și plantă și via; 21 Și beà din vin, [y]și se îmbătă, și se desvălì în cortul său. 22 Și Ham, părintele lui Canaan, văzând golicinnea părintelui său, spuse celor doi frați ai săi deafară. 23 [a]Și Șem și Iafet luară o mantie, și *o* puseră pe amândoi umerii lor, și mergând cu dosul înainte, acoperiră golicinnea părintelui lor; și fețele lor *erau căutând* înapoi, și ei nu văzură golicinnea părintelui lor. 24 Și Noe, după ce se trezì de vin, înțelegând ceeace-i făcù lui fiul său cel mai tânăr, zise: 25 [b]Blestemat *fie* Canaan! [c]serv va fi el servilor fraților săi. 26 Și mai zise: [d]Binecuvântat *să fie* Domnul, Dumnezeul lui Șem: și Canaan va fi servul lui. 27 Dumnezeu va lărgì pre Iafet, [e]și va locuì în corturile lui Șem; și Canaan va fi servul lui.

28 Și Noe după deluviu trăì trei sute cincizeci de ani. 29 Și toate zilele lui Noe fură nouă sute cincizeci de ani: și murì.

Istoria fiilor lui Noe; împrăștierea și așezarea lor.

10 Acestea *sunt* generațiunile fiilor lui Noe, Șem, Ham și Iafet, [a]cărora se născură fii după deluviu. 2 [b]Fiii lui Iafet *fură:* Gomer și Magog. Madai și Iavan, și Tubal, și Meșech, și Tiras. 3 Și fiii lui Gomer: Așkenas și Rifat și Togarma. 4 Și fiii lui Iavan: Elișa și Tarșiș, Chitim și Dodanim. 5 Dela aceștia s'au despărțit [c]țărmurile națiunilor în țerile lor, fiecare dupre limba sa, dupre neamurile lor, în națiunile lor.

6 [d]Și fiii lui Ham: Cuș și Mizraim și Put și Canaan. 7 Și fiii lui Cuș: Șeba și Havilah și Sabta și Raema și Sabteca. Și fiii lui Raema: Șeba și Dedan.

8 Și Cuș născù pre Nimrod: acesta începù a fi puternic pe pământ. 9 El erà [e]vânător puternic [f]înaintea lui Dumnezeu: deaceea se ziceà: Vânător puternic înaintea lui Dumnezeu ca Nimrod. 10 [g]Și începutul împărăției lui fu Babel și Erech și Accad și Calne, în țara Șinar. 11 Și ieșì din aceà țară în Assiria, și zidì Niniva și Rechobot-Ir și Calach; 12 Și Resen între Niniva și Calach. Această *Niniv*ă *este* cetate foarte mare. 13 Și Mizraim născù pre Ludimi și pre Anamimi, pre Leabimi și pre Naftuhimi; 14 Și pre Patrusimi, și pre Casluhimi ([h]din cari eșiră Filistenii), și pre Caftorimi.

---

p Isa. 54. 9.
q Cap. 47. 11.
r Esod. 28. 12.
s Lev. 26. 42, 45.
t Cap. 17. 13, 19.
u Cap. 10. 6.
v Cap. 5. 32.
x Cap. 10. 32.
y Cap. 3. 19, 23. Prov. 12. 11.
z 1 Cor. 10. 12.
a Esod. 20. 12. Gal. 6. 1.
b Deut. 27. 16.
c Ios. 9. 23.
d Ps. 144. 15.
Ebr. 11. 16.
e Efes. 2. 13, 14.
—
Capul 10.
a Cap. 9. 1, 7, 19.
b 1 Cro. 1. 5. etc.
c Ps. 72. 10.
d 1 Cro. 1. 8. etc.
e Ier. 16. 16.
f Cap. 6. 11.
g Mic. 5. 6.
h 1 Cron. 1. 12.

15 Și Canaan născù pre Sidon, pre
întâiu-născutul său, și pre Het: 16 Și
pre Iebuse și pre Amoreu și pre Ghergheseu; Și pre Heveu și pre Arkeu și pre
Seneu: 17 Și pre Arvadeu și pre Zemareu și pre Hamateu; 18 Și după aceasta
se împrăștiară neamurile Cananeilor.
19 [i]Și hotarele Cananeilor se întindeau
dela Sidon prin Gherara până la Gaza,
prin Sodoma, Gomora, Adma și Zeboim
până la Lasa. 20 Aceștia *sunt* fiii lui
Ham după neamurile lor și limbile lor,
în țerile lor, în națiunile lor.

21 Și lui Șem, părintele tutulor fiilor
lui Eber și fratele cel mai mare al lui
Iafet, se născură fii. 22 [j]Fiii lui Șem:
Elam, și Assur, și Arfachsad, și Lud, și
Aram. 23 Și fiii din Aram: Uz și Hul
și Gheter și Mas. 24 Și Arfachsad născù pre [k]Șelah, și Șelah născù pre Eber.
25 [l]Și lui Eber se născură doi fii:
numele unuia Peleg, că în zilele lui se
împărți pământul: și numele fratelui
său Ioktan. 26 Și Ioktan născù pre
Almodad și pre Șelef și pre Azarmavet și pre Ierah. 27 Și pre Adoram
și pre Uzal, și pre Dikla. 28 Și pre
Obal și pre Abimael și pre Șeba. 29 Și
pre Ofir și pre Havila și pre Iobab.
Toți aceștia *sunt* fiii lui Ioktan. 30. Și
locuința acestora eră dela Meșa până la
Sefar, muntele dela răsărit. 31 Aceștia
sunt fiii lui Șem dupre neamurile lor și
limbile lor, în țerile lor, în națiunile lor.
32 Acestea *sunt* neamurile fiilor lui Noe,
dupre generațiunile lor în națiunile lor.
Și dela aceștia s'au răspândit popoarele
pe pământ după deluviu.

Zidirea turnului la Babilon.

11 Și eră preste tot pământul o singură
limbă și o vorbire. 2 Și a fost,
când porniră ei spre răsărit, că aflară o
câmpie în pământul Șinar; și se așezară
acolo.

3 Și ziseră unul cătră altul: Haideți
să facem cărămizi, și să le ardem în foc;
și cărămizile le serviră de piatră, și bitumul le servì de bruftueală. 4 Și ziseră: Haideți să ne zidim o cetate și un
turn [a]cu vârful până la cer, și să ne
facem nume, ca să nu ne răspândim
preste tot pământul. 5 [b]Atunci Dumnezeu se pogorî, ca să vază cetatea și
turnul, pre care-l zidiau fiii oamenilor.
6 Și Dumnezeu zise: iată [c]un singur popor *este*, și toți [d]o limbă au, și ce începură
a face! și acum nimica nu-i va împedecà
de a face toate câte [e]au cugetat. 7 Veniți dar, [f]să ne pogorîm, și să le amestecăm acolo limba lor, ca ei să [g]nu înțeleagă unul limba celuilalt. 8 Și
[h]Dumnezeu îi împrăștiè pre ei de acolo
[i]preste fața a tot pământul, și ei încetară de a zidì cetatea. 9 Pentru aceea
numele ei s'a chemat Babel, [j]că Dumnezeu acolo amestecă limba a tot pământul, și deacolo îi împrăștiè pre ei
Dumnezeu preste tot pământul.

Urmașii lui Sem până la Tara.

10 [k]Acestea *sunt* generațiunile lui
Șem: Șem *eră* de o sută de ani când
născù pre Arfachsad, doi ani după deluviu. 11 Și Șem, după ce născù pre
Arfachsad, trăì cinci sute de ani; și
născù fii și fete. 12 Și Arfachsad eră
de treizeci și cinci de ani, când născù
pre [l]Șelah: 13 Și Arfachsad, după ce
născù pre Șelah, trăì patru sute trei ani:
și născù fii și fete. 14 Și Șelah eră de
treizeci de ani, când născù pre Eber:
15 Și Șelah, după ce născù pre Eber,
trăì patru sute trei ani; și născù fii și
fete. 16 [m]Și Eber eră de treizeci și
patru de ani, când născù pre [n]Peleg:
17 Și Eber, după ce născù pre Peleg, trăì
patru sute treizeci de ani; și născù fii
și fete. 18 Și Peleg eră de treizeci de
ani, când născù pre Reh. 19 Și Peleg,
după ce născù pre Reh, trăì două sute
nouă ani: și născù fii și fete. 20 Și
Reh eră de treizeci și doi de ani, când
născù pre [o]Serug; 21 Și Reh, după
ce născù pre Serug, trăì două sute șapte
ani: și născù fii și fete. 22 Și Serug

[i] Cap. 13. 12, [j] 1 Cro. 1. 17. etc. [k] Cap. 11. 12. | [l] 1 Cron. 1. 19. — | *Capul 11.* [a] Deut. 1. 28. [b] Cap. 18. 21. | [c] Fapt. 17. 26. [d] Vers. 1. [e] Ps. 2. 1 | [f] Cap. 1. 26. [g] Cap. 42. 23. 1 Cor. 14. 2, 11. | [h] Luc. 1. 51. [i] Cap. 10. 25, 32. [j] 1 Cor. 14. 13. | [k] Cap. 10. 22. [l] Luc. 3. 36. [m] 1 Cron. 1. 19. | [n] Luc. 3. 35. [o] Luc. 3. 35.

eră de treizeci de ani. când născù pre Nahor. 23 Și Serug după ce născù pre Nahor. trăi două sute de ani: și născù fii și fete. 24 Și Nahor eră de douăzeci și nouă de ani. când născù pre [p]Terah: 25 Și Nahor. după ce născù pre Terah. trăi o sută nouăsprezece ani; și născù fii și fete. 26 Și Terah eră de șaptezeci de ani, când [q]născù pre Abram. pre Nahor și pre Haran.

Familia lui Tara; strămutarea la Haran.

27 Și acestea *sunt* generațiunile lui Terah; Terah născù pre Abram. pre Nahor și pre Haran: și Haran născù pre Lot. 28 Și Haran murì în prezența părintelui său Terah în pământul nașterii sale. în Ur, în Chaldeea. 29 Și Abram și Nahor își luară femei: numele femeiei lui Abram *eră* [r]Sarai. și numele femeiei lui Nahor *eră* [s]Milcha. fata lui Haran. *carele fu* părintele Milchei și părintele Ischei. 30 Și [t]Sarai eră stearpă și n'*avea* copii. 31 Și Terah [u]luă pre Abram fiul său. și pre Lot fiul lui Haran, pre fiul fiului său. și pre Sarai. noră-sa, femeia fiului său Abram; și ieșiră împreună din [v]Ur, în Chaldeea, ca să meargă *în* pământul Canaan: și venind până la Haran se așezară acolo. 32 Și zilele lui Terah erau două sute cinci ani: și Terah murì în Haran.

Chemarea lui Abram.

12 Și [a]Domnul zise lui Abram: ieși din pământul tău. și din locul nașterii tale, și din casa părintelui tău. în pământul care eu ți-l voiu arătà ție. 2 [b]Și te voiu face națiune mare, și [c]te voiu binecuvântà. și voiu face numele tău mare. [d]și vei fi binecuvântat: 3 [e]Și voiu binecuvântà pre cei ce te binecuvântă. și pre cel ce te va blestemà. îl voiu blestemà, și [f]se vor binecuvântà întru tine toate neamurile pământului.

Călătoria lui Abram la Canaan.

4 Și Abram se duse precum Domnul îi zise. și merse cu dânsul Lot. Și *eră* Abram de șaptezeci și cinci de ani. când ieși din Haran. 5 Și Abram luă pre Sarai femeia sa. și pre Lot. fiul fratelui său. și cu toate averile lor, pre care le agonisiseră. și [g]sufletele ce le căștigaseră ei în [h]Haran, și ieșiră să meargă în pământul Canaan: și ajunseră în pământul Canaan.

6 Și Abram [i]străbătù pământul acela până la locul Șechem. [j]până la stejarul More; [k]și Cananeii locuiau atunci pământul.

Întâia făgăduință dată lui Abram.

7 [l]Și se arătă Domnul lui Abram. și-*i* zise: Pământul acesta îl voiu da [m]seminției tale. Și Abram zidì acolo [n]altar Domnului. care se arătase lui.

8 Și de acolo trecù la muntele cel despre răsărit de Bethel. și-și întinse cortul său. *având* Bethelul spre apus. și Ai spre răsărit: și zidì acolo altar Domnului, și [o]invocă numele Domnului. 9 Și Abram plecă. [p]mergând și înaintând spre miazăzi.

Abram ca străin în Egipt.

10 Și se făcù [q]foamete în țară. și Abram [r]se pogorî în Egipt. ca să petreacă acolo, că foametea eră [s]grea în țară. 11 Și apropiindu-se el să între în Egipt. zise către Sarai. femeia sa: Iată eu cunosc că tu *ești* femeie [t]frumoasă la față. 12 Și se poate întâmplà. ca Egiptenii. văzându-te pre tine. să zică: Femeia lui *este* aceasta: și [u]pre mine să mă omoare. și pre tine să te lase vie. 13 [v]Zi. te rog. *că ești* sora mea. ca pentru tine să-mi fie bine: și din cauza ta să trăească sufletul meu.

14 Și venind Abram în Egipt. [x]văzură Egiptenii femeia. că *eră* frumoasă foarte. 15 Și văzând-o pre ea mai marii lui Faraon. o lăudară către Faraon. și femeia [y]fu dusă în casa lui Faraon. 16 Acesta. pentru dânsa. [z]făcù bine lui Abram. și el

---

y Luc. 3. 34.
q Ios. 24. 2.
r Cap. 17. 15.
s Cap. 22. 20.
t Cap. 16. 1, 2, & 18. 11. 12.
u Cap. 12. 1. Ebr. 11. 8.
v Neem. 9. 7. Esod. 23. 22.
— *f* Cap. 18. 18.
Capul 12. Gal. 3. 8.
a Cap. 15. 7. *g* Cap. 14. 14.
Fapt. 7. 3. *h* Cap. 11. 31.
b Cap. 17. 6. *i* Ebr. 11. 9.
c Cap. 24. 35. *j* Deut. 11. 30.
d Cap. 28. 4. *k* Cap. 10. 18
Gal. 3. 14. 19.
e Cap. 27. 29. *l* Cap. 17. 1.
m Cap. 13. 15.
n Cap. 13. 4.
o Cap. 13. 4.
p Cap. 13. 3.
q Cap. 26. 1.
r Ps. 105. 13.
s Cap. 43. 1.
t Vers. 14. Cap. 29. 7.
u Cap. 20. 11.
v Cap. 20. 5 13 Mat. 5. 28.
x Cap. 39. 7.
y Cap. 20. 2.
z Cap. 20. 14.

dobândì oi și boi și asini, servi și serve, și asine și cămile. 17 Domnul [a]lovì pre Faraon și casa lui cu mari plăgi pentru Sarai, femeia lui Abram. 18 Și Faraon chemă pre Abram, și-*i* zise: Pentru ce mi-ai făcut mie aceasta? pentru ce nu mi-ai spus, că ea *este* femeia ta? 19 Pentru ce ai zis: Sora mea *este* ea? Și eu eram să o iau mie de femeie. Și acum, iată-ți femeia ta!: ia-o, și te du! 20 Și Faraon dete ordin oamenilor *lui* pentru dânsul: și ei îl conduseră pre el și pre femeia sa și toate câte avea el.

Reîntoarcerea lui Abram la Canaan, și despărțirea sa de Lot.

13 Și Abram și femeia lui și cu toate ce aveà, și Lot împreună cu dânsul, se suì din Egipt [a]spre miazăzi. 2 [b]Și Abram *erà* foarte avut în vite, în argint și în aur. 3 Și el merse în călătoriile sale [c]dela miazăzi până la Bethel, până la acel loc, unde mai înainte fusese cortul său, între Bethel și Ai: 4 În [d]locul altarului care-l făcuse el acolo mai înainte, și unde Abram [e]invocase numele Domnului.

5 Dar și Lot, care mergeà cu Abram, aveà oi și boi și corturi. 6 Și [f]pământul acela nu-i încăpeà pre dânșii, ca să poată locuì împreună, că averile lor erau mari, și deaceea ei nu puteau locuì împreună. 7 Și se născù [g]ceartă între păstorii vitelor lui Abram, și între păstorii vitelor lui Lot. ([h]Și Chananeii și Ferezeii locuiau atunci pământul *acela*). 8 Și Abram zise către Lot: Rogu-te, [i]să nu fie ceartă între mine și între tine, sau între păstorii mei și între păstorii tăi; că noi *suntem* frați. 9 [j]Au nu *este* tot pământul înaintea ta? rogu-te, desparte-te de mine; [k]dacă *vei merge* tu spre stânga, eu voiu merge la dreapta; și de *vei merge* tu spre dreapta, eu voiu merge spre stânga.

10 Și Lot rădicându-și ochii săi, se uità preste toată [l]câmpia Iordanului, că *erà* adăpată preste tot, *și* mai înainte de [m]a strică Domnul Sodoma și Gomora *erà* [n]ca grădina Domnului, ca pământul Egiptului până spre [o]Zoar. 11 Și Lot își alese toată câmpia Iordanului, și Lot apucă spre răsărit: *așà* se despărțiră unul de altul: 12 Abram locuì în pământul Cannaan, și Lot [p]locuì în cetățile câmpiei, și-și [q]întinse corturile sale până la Sodoma. 13 Și oamenii din Sodoma [r]*erau* răi, și [s]păcătoși foarte înaintea lui Dumnezeu.

Făgăduința lui Dumnezeu reînnoită.

14 Și Dumnezeu zise lui Abram, după ce Lot [t]se despărți de dânsul: înalță-ți ochii tăi, și uită-te din locul unde te afli [u]spre miazănoapte și spre miazăzi și spre răsărit și spre apus. 15 Că tot pământul care-l vezi, îl voiu da [v]ție și [x]seminției tale în etern. 16 Și [y]voiu face ca semința ta *să fie* ca pulberea pământului; dacă cineva poate numără pulberea pământului, atunci și semința ta se va putea numără. 17 Scoală-te, preumblă-te în *acest* pământ, în lungul și în latul lui, că-l voiu da ție. 18 Și Abram ridicându-și corturile, venì și [z]locuì aproape de stejarul lui Mamre, [a]care *este* lângă Ebron: și acolo zidì el altar Domnului.

Invaziunea Canaanului.

14 Și s'a întâmplat în zilele lui Amrafel, regele [a]Șinarului, a lui Arioch, regele Elasarului, a lui Chedorlaomer, regele [b]Elamului, și a lui Tedal, regele din Goim. 2 *Că aceștia* făcură resbel cu Bera, regele Sodomei, cu Birșa, regele Gomorei, cu Șinab, regele [c]Admei, și cu Șemeber, regele Zeboimului, și cu regele Belei, adică [d]al Zoarului. 3 Toți aceștia se întruniră în valea Siddim, [e]adică Marea-sărată. 4 De doisprezece ani *f* erau ei supuși lui Chedorlaomer, și în al

---

a Cap. 20. 18. Eor. 13. 4.
—
Capul 13.
a Cap 12. 9.
b Cap. 24. 35. Ps. 112. 3.
c Cap. 12. 7, 9.
d Cap. 12. 7, 8.
e Ps. 116. 17.
f Cap. 36. 7.
g Cap. 26. 20.
h Cap. 12. 6.
i 1 Cor. 6. 7.
j Cap. 20. 15.
k Rom. 12. 17. Ebr. 12. 14.
l Cap. 19. 17.
m Cap. 19. 24, 25.
n Isa. 51. 3.
o Cap. 14. 2, 8.& 19. 22.
p Cap. 19. 29.
q Cap. 14. 12.
r Ezec. 16. 49. 2 Pet. 2. 7, 8.
s Cap. 18. 24.
t Vers. 11.
u Cap. 28. 14.
v Cap. 12. 7.
x 2 Cron. 20. 7. Ps. 37.22.29.& 112. 2.
y Rom. 4. 16.17, 18. Ebr. 11.12.
z Cap. 14. 13.
a Cap. 35. 27. & 37. 14.
—
Capul 14.
a Cap. 10. 10.
b Isa. 11. 11.
c Deut. 29. 23.
d Cap. 19. 22.
e Num. 34. 12 Ios. 3. 16. Ps. 107. 34
f Cap. 9. 26.

treisprezecelea se resculară. 5 Şi într'al patrusprezecelea au venì Chedorlaomer, şi regii ce *ţineau* cu dânsul, şi bătură pre [g]Refaimi în [h]Aşteroth-Karnaim, şi pre [i]Susei în Ham, [j]şi pre Emei în Şave-Kiriathaim. 6 [k]Şi pre Horei la muntele lor Seir, până la El-Paran care *este* lângă pustiu. 7 Şi întorcându-se, veniră la En-Mişpat, care *este* Kadeş, şi bătură toată câmpia Amalekiţilor. şi pre Amorei, cari locuiau în [l]Azazon-Tamar.

8 Şi ieşiră regele Sodomei, şi regele Gomorei. şi regele Admei, şi regele Zeboimului, şi regele Belei, care *este* Zoar. şi se aşezară de bătaie asupra acelora în valea Siddim: 9 Asupra lui Chedorlaomer, regele Elamului, şi asupra lui Tidal, regele din Goim. şi asupra lui Amrafel, regele Şinarului, şi asupra lui Arioch, regele Elasarului: patru regi asupra a cinci. 10 Şi valea Siddimului *era plină* de [m]puţuri de bitum; şi regele Sodomei şi cel al Gomorei fugiră, şi căzură acolo: şi cei ce scăpară fugiră [n]la munte. 11 Şi *acei regi* luară [o]toate avuţiile din Sodoma şi din Gomora, şi toate bucatele lor, şi se duseră. 12 Şi luară *şi* pre Lot, fiul [p]fratelui lui Abram, [q]care locuia în Sodoma, şi *toată* averea lui, şi se duseră.

13 Atunci veniră din cei scăpaţi, şi deteră de ştire lui Abram Ebreul, [r]care locuià la Stejarul lui Mamre Amoreul, fratele lui Eşcol, şi fratele lui Aner, [s]cari erau confederaţii lui Abram. 14 Şi Abram auzind, că s'a luat captiv [t]fratele său, înarmă pre servii săi, cei [u]născuţi în casa sa, trei sute optsprezece *la număr,* şi-i urmări [v]până la Dan. 15 Şi împărţindu-se *în două* noaptea în contra lor, el şi servii săi, [x]îi bătù, şi-i urmări până la Hoba ce *este* de-a stânga Damascului. 16 Şi aduse înapoi [y]toate avuţiile, şi pre Lot fratele său: şi toată averea sa o aduse înapoi, şi pre femei şi pre popor.

17 Şi regele Sodomei [z]ieşì lui *Abram* spre întâmpinare, [a]după ce se întoarse dela învingerea lui Chedorlaomer şi a *celorlalţi* regi, cari *erau* cu dânsul, în valea Şave, care *este* [b]valea regelui.

Melchisedec binecuvintează pe Abram.

18 Şi [c]Melchisedec, regele Salemului, *îi* aduse pâne şi vin: şi el *crà* [d]preot Dumnezeului [e]celui prea înalt. 19 Şi el îl binecuvântă, şi zise: [f]Binecuvântat *fie* Abram de Dumnezeul cel prea înalt, [g]Stăpânul cerului şi al pământului; 20 Şi [h]binecuvântat *să fie* Dumnezeul cel prea înalt, care a dat pre inamicii tăi în mânile tale. Şi *Abram* îi dete zecime [i]din toate.

21 Şi regele Sodomei zise lui Abram: Dă-mi mie oamenii, şi avuţiile ia-ţi-le ţie. 22 Şi Abram răspunse regelui Sodomei: Înălţat-am mâna mea către Domnul Dumnezeul, cel prea înalt, Stăpânul cerului şi al pământului, 23 *Jurându-mă,* că nimic nu voiu luà din toate ale tale, dela fir de aţă până la cureua de încălţăminte; ca să nu zici: 24 Eu am înavuţit pre Abram; Afară numai ceeace feciorii au mâncat, şi partea bărbaţilor Aner, Eşcol şi Mamre, cari au mers cu mine; aceia îşi vor lua partea lor.

Dumnezeu făgăduieşte lui Abram un fiu.

15 După acestea fost-a cuvântul Domnului către Abram [a]în viziune, zicând: [b]Nu te teme, Abrame! Eu *sunt* [c]scutul tău *şi* [d]răsplătirea ta foarte mare. 2 Şi Abram răspunse: Doamne Dumnezeule! ce-mi vei da mie? [e]Eu mă trec din viaţă fără copii, şi moştenitorul casei mele *este* Damasceanul Eliezer. 3 Şi Abram zise: Iată, nu mi-ai dat seminţie, şi iată [f]fiiul casei mele va fi moştenitorul meu. 4 Şi iată, cuvântul Domnului a fost către dânsul, zicând: Nu acesta te va moştenì, ci cel ce [g]va ieşì din coastele tale, acela te va moştenì.

---

g Cap. 15. 20. *h* Ios. 13. 4. *i* Deut. 2. 20. *j* Deut. 2. 10,11. *k* Deut. 2. 12,22. *l* 2 Cron. 20. 2. *m* Cap. 11. 3. *n* Cap. 19.17.30. *o* Vers. 16, 21. *p* Cap. 12. 5. *q* Cap. 13. 12. *r* Cap. 13. 18. *s* Vers. 24. *t* Cap. 13. 8. *u* Cap. 15. 3. *v* Deut. 34. 1. *x* Isa. 41. 2, 3. *y* Vers. 11, 12. *z* Judc. 11. 34. *a* Ebr 7. 1. *b* 2 Sam. 18. 18. *c* Ebr. 7. 1. *d* Ps. 110. 4. Ebr. 5. 6. *e* Fapt. 16. 17. *f* Rut. 3. 10. 2 Sam. 2. 5. *g* Mat. 11. 25. *h* Cap. 24. 27. *i* Ebr. 7. 4. *Capul 15.* *a* Dan. 10. 1. *b* Cap. 26. 24. Luc. 1. 13, 30. *c* Ps. 3. 3. *d* Ps. 16. 5. *e* Fapt. 7. 5. *f* Cap. 14. 11. *g* 2 Sam. 7. 12.

Credința lui Abram.

5 Și dusu-l-a pre el afară, și zise: Privește acum cerul, și [h] numără [i] stelele, dacă le poți numărà! [j] așa, îi zise lui, va fi semința ta. 6 Și *Abram* [k] crezù lui Dumnezeu și *Dumnezeu îi* [l] socotì aceasta *spre* dreptate.

Legământul lui Dumnezeu cu Abram.

7 Și el îi zise: Eu *sunt* Dumnezeu, care [m] te-am scos pre tine din [n] Ur a Chaldeilor, [o] ca să-ți dau pământul acesta spre a-l stăpânì. 8 Și *Abram* răspunse: Doamne Dumnezeule! [p] depe ce voiu cunoaște, că-l voiu stăpânì? 9 Și *Dumnezeu* îi răspunse: Adu-mi o juncă de trei ani, și o capră de trei ani, și un berbece de trei ani, și o turturea, și un porumb. 10 Și el îi aduse toate acestea, și le [q] despică prin mijloc, și puse fiecare jumătate față cu cealaltă: și [r] pasările nu le despică. 11 Și se coborâră pasări răpitoare preste stârvuri, și Abram le alungă.

12 Și pe la apusul soarelui un [s] somn adânc căzù asupra lui Abram, și iată frică și întunerec mare îl cuprinseră pre dânsul. 13 Atunci *Dumnezeu* zise lui Abram: Cu adevărat să știi, [t] că semința ta va petrece într'un pământ, ce nu-*i* al ei, și că ea va servì *națiunii de acolo*, [u] care o va asuprì patru sute de ani. 14 Dar eu și pre națiunea aceea, la care vor fi servi, [v] o voiu judecà: și după aceea [x] ieși-vor cu mari averi. 15 Și [y] tu vei venì [z] la părinții tăi în pace, *și* [a] te vei îmmormântà în bătrânețe fericite. 16 Și ei [b] la a patra generațiune, se vor reîntoarce aici: că fărădelegea [c] Amoreilor încă nu [d] s'a îndeplinit. 17 Și apunând soarele, și făcându-se întunerec, iată un cuptor fumegând, și flacără de foc care [e] străbătea prin acele bucăți despicate.

18 În ziua aceasta [f] făcù Dumnezeu legământ cu Abram, zicând: Eu, pământul acesta, l-am dat [g] seminției tale, dela fluviul Egiptului, până la fluviul cel mare, fluviul Eufrat: 19 Pre Kenei și pre Kenizei și pre Kadmonei; 20 Pre Hetei și pre Ferezei și pre Refei. 21 Și pre Amorei, și pre Cananei, și pre Ghergheseі, și pre Iebusei.

Sarai dă lui Abram pe Agara de soție.

16 Și Sarai femeia lui Abram [a] nu născù lui *copii,* și ea aveà o servă [b] egipteană, al cărei nume erà [c] Agara. 2 [d] Și zise Sarai către Abram: Iată, Dumnezeu [e] m'a închis, ca să nu nasc; rogu-te, [f] intră la serva mea, poate voiu căpătà copii printr'însa. 3 Și Abram [g] ascultă de cuvântul Saraei. Și Sarai femeia lui Abram luă pre Agara egipteana, serva sa, după ce Abram [h] petrecuse zece ani în pământul Canaan, și o dete pre ea de femeie bărbatului său Abram. 4 Și el întră la Agara, care concepù; și văzând ea, că a conceput, [i] desprețuì pe doamna sa. 5 Și Sarai zise către Abram: Injuria ce mi-se face, asupra ta *cade;* Eu am dat pre serva mea în sânul tău, și ea, după ce văzù, că a conceput, mă disprețuește în ochii ei: [j] judece Dumnezeu între mine și între tine. 6 [k] Și Abram zise către Sarai: [l] Iată, serva ta *este* în mâna ta, fă cu dânsa cum îți place. Și Sarai o maltratà: și [m] ea fugì dinaintea ei.

Fuga și reîntoarcerea Agarei: nașterea lui Ișmael.

7 Și Îngerul lui Dumnezeu află pre ea lângă un isvor de apă în pustiu, lângă [n] isvorul din calea *către* [o] Șur. 8 Și-*i* zise: Agară, serva Saraei, de unde vii? și unde mergi? Și ea-i răspunse: Fug de fața Saraei, doamnei mele. 9 Și îi zise îngerul lui Dumnezeu: Întoarce-te înapoi la doamna ta, și [p] te supune sub mânile ei. 10 Și îngerul lui Dumnezeu mai zise: [q] Voiu înmulți semința ta, de nu se va *puteà* numărà pentru

---

h Ps. 147. 4. Ier. 33. 22.
i Cap. 22. 17. Rom. 4. 18. Ebr. 11. 12.
k Rom. 4. 3. 9. 22. Iac. 2. 23.
l Ps. 106. 31.
m Cap. 12. 1.
n Cap. 11. 28, 31.
o Rom. 4. 14.
p Cap. 24. 13. 14. Luc. 1. 18.
q Ier. 34. 18. 19.
r Lev. 1. 17.
s Cap. 2. 21. Iov. 4. 13.
t Esod. 12. 40. Fapt. 7. 6.
u Esod. 1. 11.
v Esod. 6. 6.
x Esod. 12. 36. Ps. 105. 37.
y Iov 5. 26.
z Fapt. 13. 36.
a Cap. 25. 8.
b Esod. 12. 40.
c 1 Reg. 21. 26.
d Dan. 8. 23. Mat. 23. 32. 1 Thes. 2. 16.
e Ier. 34. 18, 19.
f Cap. 24. 7.
g Cap. 12. 7. & 13. 15. & 26. 4.
Deut. 1. 7. 2 Cron. 9. 26.
Capul 16.
a Cap. 15. 2, 3.
b Cap. 21. 9.
c Gal. 4. 24.
d Cap. 30. 3.
e Cap. 20. 18
f Cap. 30. 3, 9.
g Cap. 3. 17.
h Cap. 12. 5.
i 2 Sam. 6. 16.
j Cap. 31. 53.
k Prov. 15 1. 1 Pet. 3. 7.
l Ier. 38. 5.
m Esod. 2. 15.
n Cap. 25. 18.
o Esod. 15. 22.
p Tit. 2. 9.
q Cap. 17. 20.

mulțimea *ei.* 11 Și îngerul lui Dumnezeu *mai zise:* Iată, tu ai conceput, și vei naște fiu, [r]și vei chemà numele lui Ișmael: că Dumnezeu auzì întristarea ta. 12 Și acesta va fi om sălbatic; mâna lui *va fi* în contra tutulor, și mâna tutulor în contra lui, și față cu toți frații săi va locuì. 13 Și ea chemà numele lui Dumnezeu care vorbià ei: Tu *ești* El-Roi: că, zise ea: Au nu văzui aicea din dos pre acela ce mă văzù? 14 Și fântâna aceea se numì fântâna [s]Lahai-Roi; iată, fântâna *ce* este între Kadeș și Bered. 15 Și [t]Agara născù lui Abram fiu: și Abram chemà numele fiului său, pre care-l născù Agara, Ișmael. 16 Și Abram era de optzeci de ani, când Agara născù lui pre Ișmael.

Abram primește numele Abraam.

17 Și când erà Abram de nouăzeci și nouă de ani, [a]i-se arătă Dumnezeu și-i zise: [b]Eu *sunt* Dumnezeul cel a tot puternic, [c]umblă înaintea mea, și fii [d]integru. 2 Și voiu întărì legământul meu între mine și tine, și [e]te voiu înmulți foarte mult. 3 Și Abram [f]căzù pe fața sa, și Dumnezeu îi vorbì, zicând: 4 *Încât pentru* mine, iată eu fac legământ cu tine, și tu vei devenì [g]părinte a mulțime de națiuni. 5 Și numele tău nu se va mai chemà Abram, ci [h]numele tău va fi Abraam: [i]că te-am făcut părinte a mulțime de națiuni. 6 Și te voiu înmulți foarte mult, și te voiu face *să devii* [j]națiuni, și [k]regi vor ieși din tine. 7 Și voiu [l]întărì legământul meu între mine și tine, și între semința ta după tine în generațiunile lor, ca legământ etern: [m]ca să fiu Dumnezeu ție și [n]seminției tale după tine. 8 Și [o]voiu da ție și seminției tale după tine pământul [p]unde tu petreci: tot pământul Canaan, în stăpânire eternă; și [q]voiu fi lor Dumnezeu.

Legământul circumciziunii.

9 Și Dumnezeu zise lui Abraam: Tu să păzești legământul meu, tu și semința ta după tine, în generațiunile lor. 10 Și acesta este legământul meu, care aveți voi să-l păziți între mine și tine, și între semința ta după tine; că [r]toată partea bărbătească dintre voi să se circumcidă. 11 Voi veți circumcide carnea prepuțului vostru, și *aceasta* va fi [s]semnul legământului meu între mine și între voi. 12 Tot pruncul parte bărbătească de opt zile, dintre voi și în toate generațiunile voastre, [t]se va circumcide: atât cel născut în casă, cât și acel cumpărat cu argint dela orice străin, care nu este din semința ta. 13 Se va circumcide dar, tot cel născut în casă, cât și cel cumpărat cu argintul tău: și *așà* legământul meu va fi în corpul vostru ca legământ etern. 14 Și bărbatul necircumcis, la care carnea prepuțului nu va fi circumcidă, [u]stârpì-se-va sufletul acela din mijlocul poporului său; a stricat legământul meu.

Făgăduința lui Isac.

15 Și Dumnezeu zise lui Abraam: *Încât* pentru Sarai femeia ta, nu vei mai chemà numele ei Sarai, ci Sara *va fi* numele ei. 16 Și o voiu binecuvântà pre dânsa: și încă din ea îți voiu [v]da fiu; eu pre dânsa o voiu binecuvântà, și va fi *mama* [x]națiunilor și regi ai popoarelor vor ieși din ea.

17 Și Abraam căzù preste fața sa, [y]și râse, zicând în inima sa: Au doară omul cel de o sută de ani va mai naște fii? Sau și Sara, fiind de nouăzeci de ani, va mai naște? 18 Și Abraam zise lui Dumnezeu: Fie ca Ișmael să trăcească înaintea ta.

Făgăduința lui Isac.

19 Și Dumnezeu zise: [z]Cu adevărat Sara femeia ta îți va naște fiu, și tu vei chemà numele lui Isaac. Și eu voiu întărì legământul meu cu dânsul, ca să fie legământ perpetuu pentru semința lui, după dânsul. 20 Încă și

---

r Luc. 1. 13. 31.
s Cap. 24. 62. & 25. 11.
t Gal. 4. 22.

Capul 17.
a Cap. 17. 1, b Cap. 28. 3. Esod. 6. 3.
c Cap. 5. 22.
d Cap. 6. 9. Mat. 5. 48.
e Cap. 12. 2.
f Vers. 17.
g Rom. 4. 11,12. 16.
h Neem. 9. 7.
i Rom. 17. Cap. 35. 11.
j Mat. 1. 6. etc.
k Gal. 3. 17.
l Cap. 26. 24. Ebr. 11. 16.
m Rom. 9. 8.
o Ps. 105. 9. 11.
p Cap. 23. 4.
q Esod. 6. 7.
r Fapt. 7. 8.
s Fapt. 7. 8.
t Luc. 2. 21. Ioan 7. 22. Filp. 3. 5.
u Esod. 4. 24.
v Cap. 18. 10.
x Gal. 4. 31. 1 Pet. 3. 6.
y Cap. 18. 12.
z Gal. 4. 28.

pentru Ismael te-am ascultat. Iată eu l-am binecuvântat pre dânsul, și-l voiu adăogi, și-l [a] voiu înmulți foarte: [b] doisprezece principi va naște, [c] și-l voiu face să devie o națiune mare. 21 Și legământul meu, îl voiu întări cu Isaac, pre [d] care ți-l va naște Sara în anul următor, tot pe timpul acesta.

22 Și Dumnezeu după ce încetă de a vorbì cu dânsul, se rădică dela Abraam.

Circumciziunea.

23 Și Abraam luă pre fiul său Ismael, și pre toți cei născuți în casa sa, și pre toți cei cumpărați cu argintul său, și pre toți de partea bărbătească din oamenii casei sale, și în ziua aceea le circumcise carnea prepuțului lor, cum îi zisese Dumnezeu. 24 Și Abraam *eră* de nouăzeci și nouă de ani, când își circumcise carnea prepuțului lui. 25 Și Ismael fiul său *eră* de treisprezece ani, când se circumcise carnea prepuțului său. 26 Și tot în aceeași zi, fură circumciși Abraam și Ismael, fiul său: 27 Și [e] toți oamenii casei sale, născuți în casa sa, sau cumpărați cu argint de la străin, fură circumciși cu dânsul împreună.

Vizita Domnului la Abraam.

18 Și Domnul se arătă lui *Abraam* la [a] stejarii lui Mamre, când ședeà el la ușa cortului său, în înferbântarea zilei. 2 [b] Și rădicându-și ochii săi, se uità, și iată trei bărbați sta înaintea lui, și el [c] văzându-*i*, alergă dela ușa cortului înaintea lor, și se prosternă până la pământ, și zise: 3 Doamne! de am aflat har în ochii tăi, rogu-te, nu trece de *cortul* servului tău; 4 Să se aducă [d] puțină apă, ca să vă spălați picioarele, și apoi se vă repausați sub acest arbore. 5 Și [e] eu voiu aduce o bucată de pâne, ca [f] să vă întăriți inima voastră, apoi veți merge mai departe: [g] că deaceea v'ați abătut pe la servul vostru. Și ei au zis: Fă așà, cum ai zis.

6 Și Abraam se grăbì în cort la Sara, și a zis: Adă curând trei măsuri de floarea făinei, și *o* frământă, și fă turte. 7 Și Abraam alergă la circadă, și luă un vițel tânăr și bun, și-*l* dete unui băiat, ca iute să-l pregătească. 8 Și [h] aduse unt și lapte, și vițelul pre care-l pregătise, și *le* puse înaintea lor: și el sta lângă dânșii sub arbore; și ei mâncau.

Isac e încă odată făgăduit.

9 Și ei ziseră cătră dânsul: Unde *este* Sara, femeia ta? și el răspunse: Iat-*o* [i] în cort. 10 Și el zise: Eu *preste un an* iarăși [j] mă voiu întoarce la tine [k] tot pe acest timp, și iată [l] Sara femeia ta va avea un fiu. Și Sara auzià aceasta din ușa cortului, care *eră* în dosul lui. 11 Și [m] Abraam și Sara *erau* bătrâni *și* înaintați în zile; ba Sarei îi și încetase, de a se mai face [n] cele femeiești. 12 Și Sara [o] râse în sine, și zise: [p] După ce dejà am îmbătrânit, se poate ca eu să mai am poftă, când și [q] domnul meu *este* bătrân? 13 Și Dumnezeu zise lui Abraam: Pentru ce râde Sara, zicând: Oare cu adevărat să mai nasc *fiind* eu bătrână! 14 [r] Au este la Dumnezeu ceva cu neputință? Eu [s] la anul tot pe timpul acesta iarăși mă voiu întoarce la tine: și Sara va aveà un fiu. 15 Atunci Sara tăgădui, zicând: N'am râs! că se temeà. Și el zise: Nu *este așà*, căci tu ai râs.

Se vestește prăpădirea Sodomului.

16 Și sculându-se de acolo acei bărbați, se uitară spre Sodoma, și Abraam mergeà cu ei [t] să-i petreacă. 17 Și Dumnezeu zise: [u] Au ascunde-voiu eu de Abraam ceeace am să fac? 18 Fiindcă Abraam are să fie popor mare și tare, și [v] într'însul se vor binecuvântà toate națiunile pământului. 19 Că eu îl cunosc pre el, [x] că el va porunci fiilor săi și casei sale după dânsul, ca să păzească calea lui Dumnezeu, făcând dreptate și judecată: pentru ca Dum-

---

a Cap. 16. 10.
b Cap. 25. 12. 16.
c Cap. 21. 18.
d Cap. 21. 2.
e Cap. 18. 19.

Capul 18.

a Cap 13. 18.
b Ebr. 13 2.
c 1 Pet. 4. 9.
d Cap. 19. 2.
e Judc. 6. 18.
f Judc. 19. 5. Ps. 104. 15.
g Cap. 19. 8.
h Cap. 19. 3.
i Cap. 24. 67.
j Vers. 14.
k 2 Reg. 4. 16.
l Rom. 9 9.
m Cap. 17. 17
Ebr. 11. 11, 12, 19.
n Cap. 31. 35.
o Cap. 17. 17.
p Luc. 1. 18.
q 1 Pet. 3. 6.
r Ier. 32 17. Luc. 1. 37.
s Cap. 17. 21.
t Rom. 15. 24.
3, Ioan 6.
u Ps. 25. 14. Ioan 15. 15.
v Cap. 12. 3 & 22. 18.
Fapt. 3. 25. Gal. 3. 8.
x Deut. 4. 9, 10. Ios 24. 15. Efes. 6. 4.

nezeu să dea lui Abraam ceeace i-a promis.

20 Şi zise Domnul: Fiindcă [y]strigarea Sodomei şi a Gomorei este mare, şi păcatele lor grele foarte, 21 [z]De-*aceea* acum mă voiu pogorî, şi voiu vedeà, dacă ei au făcut toate pe deplin, după strigarea ce a venit la mine; sau dacă nu, [a]eu voiu să ştiu.

Rugămintea lui Abraam.

22 Şi acei bărbaţi se întoarseră de acolo, [b]şi merseră spre Sodoma; şi Abraam [c]mai stete încă înaintea lui Dumnezeu.

23 Şi Abraam [d]se apropiè, şi zise: Nu cumva [e]vei perde tu pre cel drept împreună cu cel rău...: 24 [f]Poate să fie în cetate cincizeci de drepţi: au şi pre *aceştia* îi vei pierde? Au nu vei iertà locul pentru cei cincizeci drepţi ce *se află* într'însa? 25 Departe să fie de tine să faci tu una ca aceasta, de a ucide pre cel drept împreună cu cel rău, şi [g]ca cei drepţi să fie ca cei răi; da, departe să fie *una ca aceasta* de tine! [h]Au judecătorul a tot pământul nu va face dreptate? 26 Atunci zise Domnul: [i]De voiu aflà în cetatea Sodoma cincizeci drepţi, voiu iertà tot locul pentru aceştia. 27 Şi Abraam răspunzând, zise: [j]Iată eu cutezai acum a vorbì Domnului, deşi *nu sunt* [k]decât pulbere şi cenuşă; 28 Poate să lipsească cinci din cei cincizeci de drepţi: au pentru cei cinci vei stricà toată cetatea? Şi *Domnul* zise: Nu o voiu stricà, de voiu aflà într'însa patruzeci şi cinci. 29 Şi *Abraam* adaose a-i vorbi, zicând: Poate nu se vor aflà într'însa *decât* patruzeci! şi el zise: Nu *o* voiu stricà pentru acei patruzeci. 30 Şi *Abraam* zise: Rogu-te, Doamne, să nu te mânii, de voiu *mai* vorbì: poate să se afle acolo treizeci! şi *Domnul* răspunse: Eu nu o voiu stricà, de voiu aflà într'însa treizeci. 31 Şi *Abraam* zise: Iată acum eu am cutezat să vorbesc Domnului: Poate se vor aflà acolo *numai* douăzeci. Şi *Domnul* zise: pentru acei douăzeci nu *o* voiu stricà. 32 Şi *Abraam* zise: Rogu-te, Doamne! [l]nu te mânia, dacă voiu mai vorbì încă numai astădată? Poate să se afle acolo zece? Şi *Domnul* îi zise: Nu o voiu strica pentru cei zece. 33 Şi Domnul se duse, după ce încetă a mai vorbì cu Abraam. Şi Abraam se întoarse la locul său.

Peirea Sodomei şi Gomorei din pricina nelegiuirii.

19 Şi [a]cei doi îngeri veniră la Sodoma despre seară, şi [b]Lot, care şedeà la poarta Sodomei, văzându-*i*, se sculă spre întâmpinarea lor, şi se prosternă cu faţa la pământ: 2 Şi zise: Domnii mei! rogu-vă, [c]întraţi în casa servului vostru; rămâneţi preste noapte, şi [d]vă spălaţi picioarele voastre, şi sculându-vă dimineaţă, vă veţi duce în calea voastră. Şi ei ziseră: [e]Nu; ci în uliţă vom mâne. 3 Şi el stărui mult, ca să între la dânsul. Şi ei după ce întrară în casa lui, le [f]făcù el cină; şi cocându-le azime, ei mâncară.

4 Şi mai înainte de a se culca ei, bărbaţii cetăţii, oamenii din Sodoma, încunjurară casa, dela tânăr, până la bătrân: tot popor din *toate* părţile. 5 [g]Şi chemând ei pre Lot îi ziseră: Unde *sunt* acei bărbaţi, cari au venit astă noapte la tine? [h]scoate-i la noi afară, ca [i]să-i cunoaştem pre dânşii. 6 Şi [j]Lot ieşì afară la ei dinaintea uşei; şi uşa o încuiè după dânsul. 7 Şi zise: Rogu-vă, fraţilor, să nu faceţi rău *acestora*. 8 [k]Iată eu am două fete, cari n'au cunoscut *încă* bărbat, pre acelea vă voiu scoate afară, şi cu dânsele faceţi cum vă va plăceà: numai acestor bărbaţi să nu faceţi nimic: că [l]deaceea au întrat ei sub umbra acoperământului meu. 9 Şi ei ziseră: Fugi d'aici! ş'*apoi* ziseră: Unul singur [m]a venit ca să petreacă *între noi*, [n]şi *acum* se face judecător! Acum ţie mai mult rău vom face, decât acelora.

y Cap. 4. 14.
z Cap. 11. 5.
a Deut. 8. 2. Ios. 22. 22. 2 Cor. 11. 11.
b Cap. 19. 1.
c Vers. 1.
d Ebr. 10. 22.
e Num. 16. 22.
f Ier. 5. 1.
g Iov. 8. 20, h Iov. 8. 3. Ps. 58. 11.
i Ier. 5. 1.
j Luc. 18. 1.
k Cap. 3. 19. Iov. 4. 19. 2 Cor. 5. 1.
l Judc. 6. 39. —

Capul 19.
a Cap. 18. 22.
b Cap. 18. 1.
c Ebr. 13. 3.
d Cap. 18. 4.
e Luc. 24. 28.
f Cap 18. 8.
g Isa 3. 9.
h Jude. 19. 22.
i Rom. 1. 24, 27.
j Judc. 19. 23.
k Judc. 19. 24.
l Cap. 18. 5.
m 2 Pet. 2. 7. 8.
n Esod. 2. 14.

Şi se repeziau cu putere asupra bărbatului, asupra lui Lot, şi se apropiară să spargă uşa. 10 Şi bărbaţii aceia tinzându-şi mânile, traseră pre Lot în casă la dânşii, şi încuiară uşa. 11 Şi pre bărbaţii, [o] cari *erau* la uşa casei, îi loviră cu orbire, dela mic, până la mare, de se osteniră mult căutând să afle uşa.

Scăparea lui Lot.

12 Şi acei bărbaţi ziseră lui Lot: Pre cine mai ai tu aici? ginere, sau fii, sau fete, sau pre altcineva din ai tăi în cetate? [p] Scoate-i dintr'*acest* loc; 13 Că noi voim să stricăm locul acesta; că [q] mare este strigarea *păcatelor lor* înaintea lui Dumnezeu, şi [r] el ne-a trimes, ca să o stricăm. 14 Lot atunci ieşi şi vorbi cu ginerii săi, [s] cari erau să ieà pre fetele lui, şi le zise: [t] Sculaţi-vă *şi* ieşiţi din locul acesta, că Domnul va să strice cetatea. [u] Şi ginerilor li-se părù, că el glumeşte.

15 Şi îndată ce se revărsă de ziuă, îngerii silirà pre Lot zicând: [v] Scoală-te, ia-ţi femeia ta şi cele două fete ale tale, cari se află *aici*, ca să nu pieri şi tu în pedepsirea cetăţii. 16 Şi cum el întârzià, acei bărbaţi îl apucară de mână, pre el şi pre femeia lui şi pre cele două fete ale lui: [x] că Domnul voi să-l cruţe: şi [y] scoţându-l, îl puseră afară din cetate. 17 Şi după ce i-au scos pre ei afară, zise *unul dintre ei*: [z] Mântueşte-ţi vieaţa; [a] înapoi să nu te uiţi, nici să stai *undeva* în tot împrejurul acesta: *ci* la munte să scapi, ca să nu pieri şi tu. 18 Şi Lot le zise lor: [b] Oh nu! Doamne. 19 Iată servul tău a aflat har în ochii tăi, şi mare a fost îndurarea ta, ce ai arătat-o către mine, că mi-ai păstrat vieaţa mea. Dar eu nu pot scăpà la munte, ca nu cumvà să mă ajungă răul, şi să mor. 20 Ia vezi, rogu-te, această cetate *este* aproape, spre a fugì acolo, şi ea *este* mică: rogu-te, lasă-mă să scap acolo. Au nu *este* ea mică? şi sufletul meu va trăì. 21 Şi *Domnul* îi răspunse: Iată [c] eu te-am ascultat şi în aceasta, ca să nu stric cetatea, despre care mi-ai vorbit. 22 Grăbeşte-te de scapă acolo, că [d] eu nu pot face nimic, până ce nu vei ajunge tu acolo. Deaceea s'a chemat [e] numele acelei cetăţi Zoar. 23 Soarele se înălţà deasupra pământului, când Lot întrà în Zoar.

Peirea Sodomei.

24 Şi [f] Domnul făcù să plouă asupra Sodomei şi a Gomorei pucioasă şi foc dela Dumnezeu din cer. 25 Şi el stricà cetăţile acestea, şi toate câmpiile de prin prejur, şi pre toţi locuitorii acelor cetăţi, şi tot [g] ceeace creşteà din pământ. 26 Şi femeia lui Lot se uità îndărăt, şi se prefăcù în [h] stâlp de sare. 27 Şi Abraam sculându-se foarte de dimineaţă, *venì* la locul unde [i] stătuse înaintea Domnului. 28 Şi uitându-se spre Sodoma şi Gomora şi spre tot pământul câmpiei, văzù, şi iată [j] fum se râdică din *acel* pământ, ca şi fumegarea dintr'un cuptor.

29 Aşà Domnul stricând cetăţile câmpiei, [k] îşi aduse aminte Dumnezeu de Abraam, şi scoase pre Lot din mijlocul stricăciunei, când stricà cetăţile în care locuià Lot.

Păcatul fetelor lui Lot.

30 Şi Lot ieşì din Zoar, şi [l] locuì pe munte, şi cu el cele două fete ale lui, că se temeà să locuească în Zoar: şi locuià într'o peşteră, el şi cele două fete ale lui. 31 Şi zise cea mai mare către cea mai mică: Părintele nostru *este* bătrân, şi nimenea nu *este* în pământul acesta, care [m] să între la noi dupre datina depe tot pământul. 32 Vino! să îmbătăm pre părintele nostru cu vin, şi să ne culcăm cu dânsul, ca din părintele nostru să [n] păstrăm seminţie. 33 Şi ele în noaptea aceea deteră părintelui lor vin să bea: şi cea mai mare întrà la părintele ei, şi se culcă cu dânsul: şi el nu o simţì pre ea nici când se culcă, nici când se sculă. 34 Şi a doua zi cea mai mare zise către

---

o Fapt. 13. 11.
p 2. Pet. 2. 7. 9.
q Cap. 18. 20.
r 1 Cron. 21. 15.
s Mat. 1. 18.
t Num. 16. 21. 45.
u Esod. 9. 21.
v Num. 16. 24. 26
x Luc. 18. 13.
y Ps. 34. 22.
z 1 Reg. 19. 3.
a Filp 3. 13. 14.
b Fapt. 10. 14.
c Iov. 42. 8, 9.
d Cap. 32.25.26.
e Cap. 13. 10.
f Deut. 29. 23. Amos. 4. 11. Luc. 17. 29. 2 Pet. 2. 6.
g Cap. 14. 3. Ps 107. 34.
h Luc. 17. 32.
i Cap. 18. 22.
j Apoc. 18. 9.
k Cap. 8. 1.
l Vers. 17. 19.
m Cap. 16. 2, 4 Deut. 25. 5.
n Marc. 12. 19

cea mai tânără: Iată eu în noaptea trecută am dormit cu părintele meu: să-l îmbătăm cu vin și în noaptea aceasta; și să întri tu *la dânsul,* și să te culci și tu cu el, ca din părintele nostru să păstrăm semințe. 35 Așà ele și în noaptea aceasta deteră părintelui lor vin să bea: și cea mai mică se sculă și se culcă cu dânsul: și el nu o simți pre ea, nici când se culcă, nici când se sculă. 36 Astfel *aceste* două fete ale lui Lot concepură dela părintele lor. 37 Cea mai mare născù un fiu, și-i chemă numele lui Moab. [o]Acesta *este* părintele Moabiților, până în ziua de astăzi. 38 Și cea mai tânără născù și ea un fiu, și chemă numele lui Ben-Ammi; și acesta *este* părintele Ammoniților până în ziua de astăzi.

Abraam la Gherar se leapădă de femeia sa.

20 Și Abraam plecă[a] de acolo la țara cea despre miazăzi, și locuià între [b]Kadeș și Șur, și [c]petreceà în Gherar. 2 Și Abraam zise despre Sara, femeia sa: [d]Ea *este* sora mea; și Abimelech, regele Gherarei, trimise, și [e]luă pre Sara. 3 Și [f]Dumnezeu se arătă [g]în vis noaptea lui Abimelech, și zise: [h]Iată tu vei murì pentru femeia pre care ai luat-o: că ea *este* femeia unui bărbat. 4 Și Abimelech nu se apropiase de dânsa, și zise: Doamne! nu cumva [i]vei ucide tu *și* națiunea dreaptă? 5 Au nu el singur mi-a zis: Ea îmi *este* soră? și ea încă mi-a zis: fratele meu *este!* Eu aceasta o făcui [j]în integritatea inimii mele, și cu curățenia mâinilor mele. 6 Și Dumnezeu îi zise în vis: Și eu știu, că tu în integritatea inimii tale ai făcut aceasta, și deaceea [k]te-am împedecat de a păcătuì [l]în contra mea, și nu ți-am permis de a te atinge de dânsa. 7 Și acum înapoiază femeia acestui om, [m]că el *este* profet, și se va rugà pentru tine, și tu vei trăì; și de nu-*i* vei înapoià-*o,* [n]să știi, că vei murì tu [o]și tot ce *este* al tău.

8 Și Abimelech, sculându-se dimineață, chemă pre toți servii săi, și toate aceste vorbe le spuse în auzul lor: și toți bărbații se spăimântară foarte. 9 Și Abimelech chemă pre Abraam, și-i zise: Ce ne-ai făcut nouă? și cu ce am păcătuit în contra ta, [p]de ai adus asupra mea și asupra regatului meu păcat așa de mare? Tu ai făcut cu mine lucru, [q]care nu se cuvenià să faci. 10 Și a zis Abimelech lui Abraam: Ce ai văzut de ai făcut aceasta? 11 Și Abraam răspunse: Pentru că cugetai, că în locul acesta nu *este* nici o [r]temere de Dumnezeu, și [s]pre mine mă vor ucide din cauza femeiei mele. 12 Și cu adevărat ea-mi *este* mie soră, fata părintelui meu *este* ea, deși nu fata mamei mele, și mi-se dete mie de femeie. 13 Și scoțându-mă Dumnezeu din casa părintelui meu, eu am zis către dânsa: Asta *este* bunătatea pre care să mi-o faci: In tot locul unde vom venì, zi de mine: Frate-mi *este!*

Sara e înapoiată lui Abraam cu câștig.

14 Și Abimelech luă oi și boi, servi și serve, și *le* dete lui Abraam, și-i înapoiè și pre Sara femeia sa. 15 Și Abimelech zise: Iată țara mea înaintea ta, locuește unde-ți va plăceà. 16 Și către Sara zise: Iată, am dat o mie *sicli* de argint fratelui tău. Iată, aceasta să fie ție acoperământul ochilor înaintea tutulor, cari *sunt* pe lângă tine, și în totul tu să fii justificată. 17 Și Abraam se rugă lui Dumnezeu, și Dumnezeu vindecă pre Abimelech, pre femeia lui și pre servele lui, ca să nască. 18 Că Dumnezeu încuiase tot pântecele din casa lui Abimelech, din cauza Sarei, femeiei lui Abraam.

Nașterea lui Isaac.

21 Și Domnul [a]cercetă pre Sara, [b]cum zise, și Domnul făcù ei așa, cum vorbise. 2 Și Sara [c]concepù, și născù lui Abraam fiu la bătrânețele sale, [d]pe acel timp, pre când i-a fost zis Dumnezeu. 3 Și Abraam chemă

---

o Deut. 2. 9. — *Capul 20.* *a* Cap. 18. 1. *b* Cap. 16. 7, 14. *c* Cap. 26. 6. *d* Cap. 12. 13. *e* Cap. 12. 15. *f* Ps. 105. 14. *g* Iov. 33. 15. *h* Vers. 7. *i* Cap. 18. 23. *j* 2. Cor. 1. 12. *k* Esod. 34. 24. 1 Sam. 25. 26. 34. *l* Ps. 51, 4. *m* 1 Sam. 7. 5. Iov. 42. 8. 1 Ioan 5. 16. *n* Cap. 2. 17. *o* Num. 16. 32, 33. *p* Cap. 26. 10. Esod. 32. 21. *q* Cap. 34. 7. *r* Cap. 42. 18. *s* Cap. 12. 12. — *Capul 21.* *a* 1 Sam. 2. 21. *b* Cap. 17. 19. & 18. 10. 14 Gal. 4. 23. 28. *c* Fapt. 7. 8. Ebr. 11. 11. *d* Cap. 17. 21.

numele fiului său cel născut, pre care îl născuse Sara, [e]Isaac. 4 Şi Abraam [f]circumcise pre fiul său Isaac a opta zi, [g]cum îi poruncise Dumnezeu. 5 Şi [h]Abraam *era* de o sută de ani, când i-se născù lui fiul său Isaac. 6 Şi zise Sara: [i]Râs îmi făcù mie Dumnezeu, *că* oricine va auzì [j]va râde de mine. 7 Şi ea zise: Cine ar fi zis lui Abraam: Sara va alăptà copii! totuşi [k]eu *i*-am născut *lui* un fiu la bătrâneţele sale.

Isgonirea lui Işmael şi a mamei sale.

8 Şi pruncul crescù, şi fu înţărcat. Şi Abraam făcù ospăţ mare în ziua în care fu înţărcat Isaac. 9 Şi Sara văzând pre fiul Agarei, [l]Egipteana, [m]care-l născuse ea lui Abraam, [n]batjocorind, 10 Zise ea lui Abraam: [o]Alungă pre serva aceasta şi pre fiul ei: că nu va moştenì fiul acestei serve dimpreună cu fiul meu, cu Isaac. 11 Şi foarte rău s'a părut cuvântul acesta lui Abraam [p]pentru fiul său *Işmael.* 12 Şi Dumnezeu zise lui Abraam: Să nu-ţi pară rău de copil şi de serva ta; întru toate câte îţi va zice ţie Sara, ascultă cuvântul ei! că [q]întru Isaac se va chemà seminţia ta. 13 Dar eu şi pre fiul acestei serve îl voiu face *să devină* [r]o naţiune, fiindcă *este* semânţa ta. 14 Şi Abraam, sculându-se de dimineaţă, luă pâne şi un foiu cu apă, şi dându-*le* Agarei, *le*-a pus pre umerii ei, şi *dându-i* şi pruncul, [s]o demise.

15 Şi ea mergând, rătăcì în pustiul Beer-Şeba. Şi după ce se sfârşì apa din foiu, ea lepădă pre copil sub un ciriteu. 16 Şi ea mergând şezù în faţa *copilului* în depărtare de o aruncătură de arc; că ziceà ea: Nu voiu vedeà pre copil murind. Şi ea şezând faţă *cu dânsul,* îşi înălţă vocea şi plânse. 17 Şi [t]Dumnezeu auzì vocea copilului, şi îngerul lui Dumnezeu strigă pre Agara din cer, şi-i zise: Ce-ţi *este* Agară? nu te teme; că Dumnezeu a auzit vocea copilului acolo unde *este.* 18 Scoală-te, ridică copilul, şi-l ia de mână, că [u]eu îl voiu face să devină o naţiune mare. 19 Şi [v]Dumnezeu îi deşchise ochii ei, şi văzù o fântână cu apă, şi merse *acolo,* şi-şi umplù foiul de apă, şi dete şi copilului să bea. 20 Şi Dumnezeu [x]erà cu copilul, şi el crescù mare şi locuià în pustiu, şi [y]se făcù săgetător. 21 Şi locuià în pustiul Paran; şi mama sa îi [z]luă femeie din pământul Egiptului.

Legământul lui Abraam cu Abimelech.

22 Şi în zilele acelea [a]Abimelech şi cu Pichol, capul armatei sale, vorbiau lui Abraam, zicând: [b]Dumnezeu *este* cu tine întru toate câte faci tu: 23 Şi acum [c]jură-mi pe Dumnezeu aicea, că nu vei minţì nici mie, nici fiului meu, nici nepoţilor mei. Ci tot asemenea bunătate, ce eu ţi-am făcut, vei face şi tu mie, şi ţărei în care petreci tu. 24 Şi Abraam răspunse: Jur. 25 Şi Abraam se plânse la Abimelech pentru o fântână de apă, pre care servii lui Abimelech o [d]răpiseră. 26 Şi Abimelech zise: Nu ştiu cine a făcut aceasta, că nici tu nu mi-ai spus, nici eu n'am auzit până astăzi. 27 Atunci Abraam luă oi şi boi, şi *le* dete lui Abimelech; şi [e]făcură amândoi legământ. 28 Şi Abraam puse la o parte şapte mioare din turma *sa.* 29 Şi Abimelech zise lui Abraam: [f]Ce *sunt* aceste şapte mioare ce tu le-ai pus la o parte. 30 Şi el zise: Aceste şapte mioare le vei luà din mâna mea, [g]ca să-mi fie mărturie, că eu am săpat fântâna aceasta. 31 Deaceea [h]se numì acest loc Beer-Şeba, că amândoi jurară acolo. 32 Şi aşà ei făcură legământ la Beer-Şeba. Apoi Abimelech cu Pichol, capul armatei sale, se sculară, şi se întoarseră înapoi, în pământul Filistenilor.

33 Şi *Abraam* plantă ciriteiu în Beer-Şeba, şi [i]chemă acolo numele Domnului, pre [j]Dumnezeul eternităţii. 34 Şi Abraam petrecù în pământul Filistenilor multe zile.

---

e Cap. 17. 19. *f* Fapt. 7. 8. *g* Cap. 17. 10. 12. *h* Cap. 17. 1, 17.
i Ps. 126. 2. Gal. 4. 27. *j* Luc. 1. 58. *k* Cap. 18. 11. 12.
l Cap. 16. 1. *m* Cap. 16. 15. *n* Gal. 4. 29. *o* Gal. 4. 30. *p* Cap. 17. 18.
q Rom. 9. 7, 8. Ebr. 11. 18. *r* Vers. 18. *s* Ioan 8. 35. *t* Esod. 3. 7.
u Vers. 13. *v* Num. 22. 31. *x* Cap. 28. 15. *y* Cap. 16. 12.
z Cap. 24. 4. *a* Cap. 20. 2. *b* Cap. 26. 28. *c* Ios. 2. 12.
d Cap. 26. 15. 18. 20, 21. 22. *e* Cap 26. 31. *f* Cap 33. 8.
g Cap. 31. 48, 52. *h* Cap. 26. 33. *i* Cap. 4. 26. *j* Deut. 33. 27,

Sacrificarea lui Isaac.

22 Şi după acestea [a]Dumnezeu cercă pre Abraam, şi-i zise lui: Abraame! şi el răspunse: Iată-mă. 2 Şi zise: Ia pre fiul tău, pre [b]unicul tău pre care îl iubeşti, pre Isaac, şi mergi [c]în pământul Moria, şi-l adă acolo în olocaust, în unul din munţii cari îţi voiu zice.

3 Şi Abraam, sculându-se de dimineaţă, puse şeaua pe asinul său, şi luă pre doi din servii săi şi pre Isaac fiul său, şi, despicând lemne de olocaust, se sculă, şi merse la locul ce-i spuse Dumnezeu. 4 A treia zi, rădicându-şi Abraam ochii săi, văzù locul de departe. 5 Şi Abraam zise servitorilor săi: Rămâneţi aicea cu asinul; că, eu cu băiatul, ne ducem până colo, ca să ne închinăm, ş'apoi ne vom întoarce la voi. 6 Şi Abraam luă lemnele, cele pentru olocaust, şi [d]puse pe Isaac fiul său; şi în mână luă focul şi cuţitul; şi merseră amândoi împreună. 7 Şi Isaac zise lui Abraam, părintele său: Tată! şi el îi răspunse: Iată-mă. fiule! şi a zis: Iată, *aici* focul şi lemnele, dar oaia de olocaust unde *este?* 8 Şi Abraam zise: fiul meu! Dumnezeu se va îngriji de oaia de olocaust; şi merseră amândoi împreună.

9 Şi după ce ajunseră la locul, la care-i zise Dumnezeu, Abraam zidì acolo altar, şi clădì lemnele: şi legând pre Isaac, fiul său, îl [e]puse pe altar, deasupra lemnelor. 10 Şi întinzând Abraam mâna, luă cuţitul, ca să junghie pre fiul său. 11 Dar îngerul Domnului îi strigă din cer, zicând: Abraame! Abraame! Şi el răspunse: Iată-mă. 12 Şi *îngerul* zise: [f]Să nu pui mâna ta pe copil, nici să-i faci lui ceva, că [g]acum cunosc, că tu te temi de Dumnezeu; fiindcă tu n'ai cruţat nici chiar pre fiul tău, pre cel unic al tău, pentru mine. 13 Şi rădicându-şi Abraam ochii săi, se uită, şi iată înaintea lui un berbece, cu coarnele încurcate într'un desiş: Şi Abraam merse şi luă berbecele, şi-l sacrifică olocaust în locul fiului său.

14 Şi Abraam chemă numele locului aceluia Iehova-Jireh. Deaceea până astăzi se zice: Pe muntele lui Dumnezeu vede.

Întărirea făgăduinţei.

15 Şi îngerul Domnului strigă lui Abraam din cer a doua oară; 16 Şi zise: [h]M'am jurat însumi asupra mea, zice Domnul; că ai făcut aceasta, şi n'ai cruţat nici pe chiar fiul tău, pe cel unic al tău. 17 Că eu te voiu binecuvântà, şi voiu înmulţì semînţia ta [i]ca stelele cerului [j]şi ca nisipul depe ţărmurile mării, şi că [k]semînţia ta va stăpânì [l]porţile inamicilor săi. 18 [m]Şi întru semînţia ta, se vor binecuvântà toate naţiunile pământului. [n]că ai ascultat de vocea mea.

19 Şi Abraam se întoarse la servii săi, şi sculându-se, au mers împreună la [o]Beer-Şeba. Şi Abraam locuià la Beer-Şeba.

Familia lui Nahor.

20 Şi după acestea se vestì lui Abraam, zicând: Iată şi [p]Milcha a născut fiul lui Nahor, fratele tău: 21 Pre [q]Uz, întâiunăscutul lui, şi pre Buz fratele acestuia, şi pre Kemuel, părintele [r]lui Aram; 22 Şi pre Chesed, şi pre Hazo, şi pre Pildaş, şi pre Iidlaf şi pre Bethuel. 23 Şi [s]Bethuel născù pre [t]Rebeca. Pre aceşti opt îi născù Milcha lui Nahor, fratele lui Abraam. 24 Şi concubina lui, cu numele Reuma, şi ea născù pre Tebah şi pre Gaham şi pre Tahaş şi pre Maacha.

Moartea şi înmormântarea Sarei.

23 Şi *zilele* vieţei Sarei fură o sută douăzeci şi şapte de ani; *aceştia fură* anii vieţei Sarei. 2 Şi murì Sara în [a]Kiriat-Arba, care *este* [b]Ebronul, în pământul Canaan; şi Abraam venì *acolo,* ca să bocească pre Sara, şi să o plângă.

3 Şi Abraam se sculă de lângă mortul său, şi vorbì fiilor lui Het, zicând:

Capul 22.
a 1 Cor. 10. 13. Ebr. 11. 17.
b Ebr. 11. 17.
c 2 Cron 3. 1.
d Ioan 19. 17.
e Ebr. 11. 17.
f 1 Sam. 15. 22
g Iac. 2. 22.
h Ps. 105. 9. Ebr. 6. 13, 14.
i Cap. 15. 5
j Cap. 13. 16.
k Cap. 24. 60.
l Mic. 1. 9.
m Cap. 12. 3.
n Vers. 3, 10. Cap. 26. 5.
o Cap. 21. 31.
p Cap. 11. 29.
q Iov. 1. 1.
r Iov 32. 2.
s Cap. 24. 15.
t Rom. 9. 10. —
Capul 23.
a Ios. 14. 15
b Cap. 13. 18.

4 [c]Străin *sunt* eu şi nemernic între voi, [d]daţi-mi o moşie de îngropăciune, ca să îmmormântez mortul meu dinaintea mea.

5 Şi fiii lui Het răspunseră lui Abraam, zicându-i: Domnule, ascultă-ne! 6 Tu între noi eşti [e]principe a lui Dumnezeu, îmmormânteazăţi mortul tău în cel mai ales dintre mormintele noastre! Nimenea dintre noi nu-ţi va refuzà mormântul său, ca să nu-ţi îmmormântezi tu mortul tău.

7 Atunci Abraam se râdică, şi se prosternă înaintea poporului ţării, înaintea fiilor lui Het. 8 Şi le vorbì lor, zicând: Dacă este cu voia voastră, ca eu să îmmormântez mortul meu dinaintea feţei mele, ascultaţi-mă, şi vă rugaţi pentru mine la Efron, fiul lui Zoar. 9 Ca el să-mi dea peştera din Machpela, care este a lui în marginea ţarinei sale; pentru tot argintul ce face, să mi-o dea în mijlocul vostru, de moşie de îngropăciune.

10 Şi Efron şedeà între fiii lui Het. Şi Efron Heteul răspunse lui Abraam în auzul fiilor lui Het, a tutulor acestora, cari [f]întrau pe poarta cetăţii sale, zicând: 11 [g]Nu, domnul meu! ascultă-ne! eu îţi dau ţarina, şi-ţi dau şi peştera, care *este* într'însa, aceasta ţi-o dau înaintea ochilor fiilor poporului meu: îngroapă-ţi mortul tău. 12 Şi Abraam se prosternă înaintea poporului ţării. Şi vorbì lui Efron în auzul poporului ţării, zicând: 13 Dacă tu voeşti cu mine astfel, rogu-te, ascultă-mă: eu argintul ţărinii ţi-l dau, primeşte-l dela mine, şi voiu îngropà mortul meu.

14 Şi Efron răspunse lui Abraam, şi-i zise: 15 ascultă-mă, domnul meu: *O bucată* de pământ *ce face* patru sute [h]siclii de argint, ce *este* aceasta între mine şi tine? Îngroapă-ţi mortul tău.

16 Şi Abraam ascultă pre Efron, şi [i]cumpănì Abraam lui Efron argintul, despre care vorbise în auzul fiilor lui Het: patru sute siclii de argint, mergător la orice neguţător. 17 Şi aşà [j]ţarina lui Efron dela Machpela, cea din dreptul Mamrei, atât ţarina cât şi peştera dintr'însa, şi toţi arborii depe ţarină, şi tot cuprinsul acela jur împrejur, 18 Se întărì lui Abraam ca stăpânire a sa înaintea ochilor fiilor lui Het, a tutulor acelora cari întrau pe poarta cetăţii sale.

19 Şi după aceasta Abraam îmmormântă pre Sara, femeia sa, în peştera din ţarina Machpela, în faţa Mamrei, care *este* Ebronul, în pământul Canaan. 20 Şi [k]se întărì lui Abraam de cătră fiii lui Het ţarina şi peştera dintr'însa de moşie de îngropăciune.

Isac dobândeşte pre Rebeca de soţie.

24 Abraam [a]*erà* bătrân şi înaintat în zile, şi Domnul [b]binecuvântase pre Abraam întru toate. 2 Şi zise Abraam [c]servului său, celui mai vechiu din casa sa, care *erà* [d]mai mare preste toate ale sale: [e]Pune-ţi, rogu-te, mâna ta sub coapsa mea: 3 Şi-mi [f]jură pe Domnul Dumnezeul cerului şi Dumnezeul pământului, că [g]tu fiului meu nu vei luà femeie dintre fetele Cananeilor, între cari locuesc eu; 4 [h]Ci, că vei merge [i]în pământul meu şi în locul naşterii mele, şi vei luà femeie fiului meu Isaac.

5 Şi servul îi răspunse: Poate că nu va vrea fecioara să vină cu mine în pământul acesta; atunci întoarce-voiu pre fiul tău în pământul acela, din care ai ieşit?

6 Şi Abraam îi zise: Fereşte-te, ca nu cumva să reîntorci pre fiul meu acolo. 7 Domnul Dumnezeul cerului, care [j]m'a luat pre mine din casa părintelui meu şi din pământul naşterii mele; şi care mi-a vorbit şi mi-a jurat, zicând: [k]seminţiei tale voiu da pământul acesta: [l]el va trimite pre îngerul său înaintea ta, şi tu vei luà de acolo femeie fiului meu. 8 Şi dacă fecioara nu va voì să

---

c Cap. 17. 8. Ps. 105. 12. d Fapt. 7. 5. e Cap. 13. 2. f Cap.34.20 24. | Rut. 4. 4. g 2 Sam. 24. 21—24. h Ezec. 45. 12. i Ier. 32. 9. | j Cap. 25. 9. Fapt. 7. 16. k Rut. 4. 7, 8, 9, 10. — | *Capul 24.* a Cap. 18. 11. & 21. 5. b Cap. 13. 2 Prov. 10. 22. | c Cap. 15. 2. d Vers. 10. e Cap. 47. 29. 1 Cron. 29. 24. f Cap. 14. 22. | Ios. 2. 12. g Cap. 26. 35. Esod. 34. 16. h Cap. 28. 2. | i Cap. 12. 1. j Cap. 12. 1. k Cap. 13. 7. Esod. 32. 13. | Deut. 1. 8. Fapt. 7. 5. l Esod.23.20,23. Ebr. 1. 14.

vină cu tine. [m]scăpat vei fi de acest jurământ al meu: numai să nu reintorci pre fiul meu acolo. 9 Și servul puse mâna sa sub coapsa lui Abraam, stăpânul său, și se jură lui pentru lucrul acesta.

10 Și servul luă zece cămile din cămilele stăpânului său, și merse, [n]*având* în mâna sa din toate bunătățile stăpânului său: și sculându-se, se duse în Mesopotamia, la [o]cetatea lui Nahor. 11 Și el despre seară, pre când [p]cele ce scoteau *apă* ieșiau, lăsă să îngenuncheze cămilele afară de cetate, lângă o fântână de apă.

12 Și zise: [q]Doamne, Dumnezeul stăpânului meu Abraam, Rogu-te, ca [r]să am întâlnire *fericită* astăzi, și arată milă stăpânului meu Abraam! 13 Iată [s]eu stau lângă această fântână de apă, și [t]fetele locuitorilor din cetate ies, ca să scoată apă: 14 Fie dar, ca fecioara către care voiu zice eu: rogu-te, pleacă-ți vadra ta, și-mi dă să beau; și ea va răspunde: bea, și încă și cămilele tale le voiu adăpă: fă, rogu-te, ca aceasta să fie cea hotărâtă pentru servul tău Isaac; și [u]printr'aceasta voiu cunoaște, că tu ai arătat milă stăpânului meu.

15 Și înainte de a mântui el a vorbi, iată Rebeca, fica lui Bethuel, fiul [v]Milchei, femeia lui Nahor, fratele lui Abraam, ieșià afară, având-și vadra pe umărul ei. 16 Și fata eră la față [x]frumoasă foarte, fecioară *eră*, și bărbat n'o cunoscuse pre ea. Și ea pogorîndu-se la fântână, și umplându-și vadra, se suì *iarăși* în sus. 17 Și servul îi alergă înainte, și-i zise: Lasă-mă, rogu-te, să beau puțină apă din vadra ta. 18 [y]Și ea-i răspunse: Bea, Domnul meu! și ea îndată dând vadra sa jos, o luă în mână, și-i dete să bea. Și după ce îi dete lui să bea, îi zise: 19 Și pentru cămilele tale voiu scoate, până ce vor încetà de băut. 20 Și curând deșertându-și vadra sa în adăpătoare, alergă iarăși la fântână, ca să scoată *alta;* și scoase pentru toate cămilele lui. 21 Și acest om mirându-se de dânsa, tăceà, *voind* să cunoască, dacă [z]Domnul a făcut să prospere calea lui au nu.

22 Și după ce cămilele încetară de băut, luă omul acela [a]o verigă de nas de aur, grea de jumătate de siclu: și două brățare pentru mânile ei, grele de zece *sicli* de aur. 23 Și-*i* zise: A cui fică *ești* tu? Spune-mi, rogu-te! oare nu este în casa părintelui tău loc, ca noi să mânem? 24 Și ea-i răspunse: [b]Eu *sunt* fica lui Bethuel, fiul Milchei, pre care l-a născut ea lui Nahor. 25 Și ea îi mai zise: Paie și nutreț *sunt* multe la noi, cum și loc de mas. 26 Și omul acesta se [c]închină și se prosternă înaintea Domnului; 27 Și zise: [d]Binecuvântat *să fie* Domnul, Dumnezeul stăpânului meu Abraam, care n'a depărtat [e]mila sa și adevărul său dela stăpânul meu: pe cale *dreaptă* [f]m'a condus pre mine Dumnezeu la casa fraților stăpânului meu.

28 Și fecioara alergă și spuse în casa mumei sale aceste întâmplări. 29 Și Rebeca aveà un frate cu numele [g]Laban, și Laban alergă la acel om afară la fântână. 30 Și după ce văzù el verigа de nas și brățarele la mânile surorei sale, și după ce auzì cuvintele Rebecei, sora sa, care zicea: Omul acela așà mi-a vorbit; el venì la om, și iată acesta stà lângă cămilele sale la fântână. 31 Și *Laban* îi zise: Vino înăuntru, [h]binecuvântate al Domnului, pentru ce stai afară? Eu am pregătit casa, și loc *este* pentru cămile. 32 Și omul întră în casă, și *Laban* desărcină cămilele, și [i]dete paie și nutreț cămilelor, și apă de spălat pentru picioarele lui și pentru picioarele oamenilor cari erau cu dânsul. 33 Și-i puse lui înainte de mâncare. Și el zise: [j]Eu nu voiu mân-

---

m Ios. 2. 17, 20.
n Vers. 2.
o Cap. 27. 43.
p Esod. 2. 16.
q Vers. 27.
r Neem. 1. 11.
s Vers. 43.
t Cap. 29. 9.
u Jude. 6. 17.
v Cap. 11. 29.
x Cap. 26. 7.
y 1 Pet. 3. 8. & 4. 9.
z Vers. 12, 56.
a Esod. 32. 2. 3. Isa. 3. 19, 20. 21.
b Cap. 22. 23.
c Vers. 52. Esod. 4. 31.
d Esod. 18. 10. Rut. 4. 14. Luc. 1. 68.
e Cap. 32. 10. Ps. 98. 3.
f Vers. 48.
g Cap. 29. 5.
h Cap. 26. 29. Ps. 115. 15.
i Cap. 43. 24 Iov. 23. 12.

că, până ce nu voiu vorbì cele ce am de vorbit. Și *Laban* zise: Vorbește!

34 Și el zise: Eu *sunt* servul lui Abraam; 35 Și Domnul [k] a binecuvântat pre stăpânul meu foarte, și el s'a mărit; că i-a dat lui oi și boi, și aur și argint, și servi și serve, cămile și asini. 36 Și Sara, femeia stăpânului meu, [l] născù stăpânului meu fiu la bătrânețele ei, și el dete [m] acestuia toate câte are el. 37 Și stăpânul meu m'a jurat, zicând: Tu să nu iei fiului meu femeie din fetele Cananeilor, într'al căror pământ locuesc eu; 38 Ci mai vârtos să mergi la casa părintelui meu, și la neamul meu, si să iei femeie fiului meu. 39 Și eu zisei stăpânului meu: Dar poate fecioara nu va voì să vină cu mine. 40 Și el mi-a zis: Domnul, pe a căruia cărare umblu eu, va trimite îngerul său cu tine, și-ți va da norocire în calea ta, ca tu să iei femeie fiului meu din neamul meu și din casa parintelui meu. 41 Atunci tu vei fi scăpat de jurământul meu, dacă te vei duce la neamul meu, și ei nu-ți vor da ție *femeie;* atunci scăpat vei fi de jurământul meu. 42 Și venind astăzi la această fântână, am zis: Domnul, Dumnezeul stăpânului meu Abraam! dacă voești, ca eu să am noroc în calea pe care umblu, 43 Iată eu stau lângă această fântână de apă, și va fi, ca fecioara care va ieșì ca să scoată *apă,* și eu îi voiu zice: Dă-mi, rogu-te, să beau puțină apă din vadra ta. 44 Și ea-mi va răspunde: Bea tu, și după aceea și pentru cămilele tale voiu scoate; aceea *să fie* femeia pre care Domnul a hotărât-o pentru fiul stăpânului meu. 45 Mai înainte de a sfârși eu cuvântul *acesta* întru inima mea, iată Rebeca ieșì, *având* vadra pe umărul său, și pogorându-se la fântână a scos *apă;* și eu i-am zis: Lasă-mă, rogu-te, să beau! 46 Și ea curând și-a dat vadra jos, depe *umerii* ei, și zise: Bea tu, și voiu adăpà și cămilele tale. Și eu am băut, și ea mi-a adăpat și cămilele. 47 Și eu o întrebai pre ea, zicând: A cui fică *ești* tu? și ea răspunse: Eu *sunt* fica lui Bethuel, fiul lui Nahor, pre care i-l-a născut Milcha. Atunci eu îi pusei veriga aceasta la nasul ei, și brățarele la mânile ei. 48 Și eu mă închinai și mă prosternăi înaintea Domnului, și binecuvântai pre Domnul Dumnezeul lui Abraam, al stăpânului meu, carele m'a condus pe cale dreaptă, ca eu să iau pentru fiul stăpânului meu pre fata fratelui lui. 49 Și acum dacă vreți să arătați dragoste și credință către stăpânul meu, spuneți-mi; și dacă nu, spuneți-mi, ca să mă întorc spre dreapta sau spre stânga.

50 Și Laban și Bethuel răspunseră, zicând: [n] Acest lucru a ieșit dela Domnul, noi nu-ți putem spune nici rău nici bine. 51 Iată Rebeca înaintea ta, ia-*o*, și te du *cu dânsa*, și să fie femeie fiului stăpânului tău, dupre cum a vorbit Domnul. 52 Și auzind servul lui Abraam cuvintele lor, se prosternă până la pământ înaintea Domnului. 53 Și servul scoase [o] scule de argint și scule de aur și vestminte, și le *dete* Rebecei, și [p] lucruri prețioase dete el fratelui ei și mumei ei.

54 Și mâncară și băură, el și oamenii cari *erau* cu dânsul, și maseră *acolo.* Și sculându-se de dimineață, zise *servul:* Lăsați-mă să plec la stăpânul meu. 55 Și fratele *Rebecei* și muma ei ziseră: Să mai rămână cu noi copila încă câteva zile, *cel puțin* zece, apoi să meargă. 56 Și el zise lor: Nu mă opriți, deoarece Domnul a norocit calea mea: lăsați-mă să merg la stăpânul meu. 57 Și ei îi ziseră: Să chemăm fata, și să-i întrebăm voia din chiar gura ei. 58 Și chemară pre Rebeca, și-i ziseră: Vrei tu să mergi cu omul acesta? și ea răspunse: Merg! 59 Astfel lăsară ei pre Rebeca, sora lor, și pre doica ei, să meargă cu servul lui Abraam și cu

---

k Vers. 1. | *l* Cap. 21. 2. | *m* Cap. 21. 10. | *n* Ps. 118. 23. | Mat. 21. 42. | Marc. 12 11.| *o* Esod. 3. 22. &| 11. 2. & 12. 35.| *p* Ezra 1. 6.

oamenii lui. 60 Şi ei binecuvântară pre Rebeca, şi-i ziseră: Tu sora noastră, tu, să te înmulţeşti întru mii de zeci de mii, şi seminţia ta să stăpânească portile inamicilor lor.

61 Şi sculându-se Rebeca şi servele ei, se suiră pe cămile, şi se duseră după omul acela. Şi servul luând pre Rebeca, plecară. 62 Şi Isaac se întorcea dela [q] fântâna Lahai-Roi; că el locuiă în pământul despre miazăzi. 63 Că Isaac ieşiă la câmp, ca [r] să cugete de cătră seară; şi rădicându-şi el ochii săi, se uită, şi iată cămilele veniau. 64 Dar şi Rebeca înălţându-şi ochii săi, văzù pre Isaac, şi sărì jos depe cămilă; 65 Că ea zisese cătră serv: Cine *este* bărbatul acela, carele vine pe câmp înaintea noastră? Şi servul *îi* zisese: Acesta *este* stăpânul meu: atunci ea îşi luă vălul şi se acoperì. 66 Şi servul spuse lui Isaac toate lucrurile câte a făcut. 67 Şi Isaac duse *pre Rebeca* în cortul Sarei, muma lui, şi el luă pre Rebeca de femeie, şi o iubì. Şi Isaac se mângâè de *moartea* mumei sale.

Căsătoria a doua a lui Abraam.

25 Iar Abraam îşi luă altă femeie şi numele ei *erà* Ketura. 2 Şi [a] aceasta îi născù pre Zimran, şi pre Iokşan, şi pre Medan, şi pre Madian, şi pre Işbak şi pre Şua. 3 Şi Iokşan născù pre Şeba şi pre Dedan. 4 Şi fiii lui Dedan au fost: Aşurim, Letuşim şi Leumim. Şi fiii lui Madian: Efa, şi Efer, şi Enoc, şi Abidah şi Eldaa. Toţi aceştia *au fost* fiii din Ketura. 5 Şi [b] Abraam dete toată averea sa lui Isaac. 6 Şi fiilor din concubinele sale le dete Abraam daruri; şi încă trăind [c] el, îi despărţì de fiul său Isaac, *trimiţându-i* spre răsărit în [d] partea răsăritului.

Moartea şi îmmormântarea lui Abraam.

7 Şi acestea sunt zilele anilor lui Abraam, câţi a trăit: o sută şaptezeci şi cinci de ani. 8 Şi Abraam dându-şi sufletul, [e] muri întru bătrâneţă fericită, bătrân şi sătul de *viaţă*, şi [f] fu adaos la poporul său. 9 Şi-l immormântară Isaac şi Işmael, [g] fiii lui, în peştera dela Machpela, în tarina lui Efron, fiul lui Zohar Heteul, cea faţă în faţă cu Mamre: 10 [h] Tarina, care o cumpărà Abraam dela fiii lui Het. [i] Acolo dar fu îmmormântat Abraam şi Sara, femeia sa. 11 Şi după ce muri Abraam, binecuvântă Dumnezeu pre Isaac, fiul său: Şi Isaac locuiă lângă [j] fântâna Lahai-Roi.

Urmaşii lui Işmael.

12 Şi acestea *sunt* generaţiunile lui Işmael, fiul lui Abraam, [k] pre care l-a născut lui Abraam Agara Egipteanca, serva Sarei. 13 Şi [l] acestea *sunt* numele fiilor lui Işmael, dupre numele lor, în generaţiunile lor: Întâiu-născutul din Işmael Nebaiot, şi Kedar, şi Adbeel şi Mibsam; 14 Mişma şi Duma şi Massa; 15 Şi Hadar, şi Tema, Ietur, Nafiş şi Kedema. 16 Aceştia *au fost* fiii lui Işmael, şi acestea *sunt* numele lor, *ce li-s'au dat* dupre satele lor şi dupre întăririle lor: [m] douăsprezece căpetenii a popoarelor lor. 17 Şi aceştia *sunt* anii vieţei lui Işmael: o sută treizeci şi şapte de ani; Şi [n] el dându-şi sufletul, murì, şi fu adaos la poporul său. 18 [o] Şi ei locuiră dela Havilah până la Şur, cel faţă în faţă cu Egiptul, în mergerea cătră Assiria. *Şi* el se aşeză *acolo* [p] înaintea tutulor fraţilor săi.

Isav şi Iacob.

19 Şi acestea *sunt* generaţiunile lui Isaac, fiul lui Abraam: [q] Abraam născù pre Isaac; 20 Şi Isaac erà de patruzeci de ani, când luă de femeie pre Rebeca, [r] fica lui Bethuel Sirianul din Padan-Aram, [s] sora lui Laban Sirianul. 21 Şi Isaac se rugă lui Dumnezeu pentru femeia sa, că *erà* stearpă. [t] Şi Domnul ascultă rugăciunea lui, şi [u] Rebeca femeia lui concepù. 22 Şi copiii se loviau între sine în ea. Atunci zise ea:

---

q Cap. 16. 14. & 25. 11.
r Ios. 1. 8. Ps. 1. 2.

Capul 25.
a 1 Cron. 1. 32.
b Cap. 24. 36.
c Cap. 21. 14.
d Jude. 6. 3.
e Cap. 15. 15.
f Cap. 35. 29. & 49. 33.
g Cap. 35. 29.
h Cap. 23. 16.
i Cap. 49. 31.
j Cap. 16. 14.
k Cap. 16. 15.
l 1 Cron. 1. 29.
m Cap. 17. 20.
n Vers. 8.
o 1 Sam. 15. 7.
p Cap. 16. 12.
q Mat. 1. 2.
r Cap. 22. 23.
s Cap. 24. 29.
t 1 Cron. 5. 20.
u Rom. 9 10.

Dacă așà, pentru ce aceasta? [v]Și merse, ca să întrebe pre Dumnezeu. 23 Și Domnul îi răspunse: [x]Două națiuni *sunt* în pântecele tău, și două popoare se vor despărți din sânul tău; și [y]un popor *dintr'acestea* va fi mai tare decât celalt, și [z]cel mai mare va servì celui mai mic.

24 Și când se îndeplinirà zilele ei ca să nască, iatà doi gemeni *erau* în pântecele ei. 25 Și cel d'întâiu ieși roșu, [a]preste tot ca o mantie părоasă: și chemarà numele lui Esau. 26 Și după dânsul ieși frate-său, [b]carele cu mâna sa ținea de călcâiul lui Esau: deaceea [c]chemarà numele lui Iacob. Și Isaac *erà* de șasezeci de ani, când *Rebeca îi* născù *lui* pre acești.

27 Și copii crescurà mari, și Esau se făcù bărbat, [d]dibaciu la vânat și plugar; iar Iacob *erà* om [e]simplu, [f]locuind în corturi. 28 Și Isaac iubià pre Esau: căci [g]vânatul *erà* mâncarea lui: [h]și Rebeca iubià pre Iacob.

Esau își vinde dreptul său de întâiul-născut.

29 Și fierbând Iacob odată o fiertură, Esau venì dela câmp, fiind foarte ostenit. 30 Și Esau zise lui Iacob: Dă-mi, rogu-te, să mănânc din această *mâncare* roșie, că *sunt* ostenit. Deaceea fu chemat numele lui Edom. Și Iacob zise: vinde-mi astăzi întâiu-nașterea ta. 31 Și Esau zise: 32 Iatà, eu tot merg spre moarte, ce-mi *mai* folosește întâiu-nașterea? 33 Și Iacob zise: Jurà-mi acum: și el ii jurà; și Esau [i]își vândù întâiu-nașterea sa lui Iacob. 34 Și Iacob dete lui Esau pâne și fiertură de linte, și el mâncă și bàù: și sculându-se, se duse. Așà Esau nesocotì întâiu-nașterea *sa*.

Isaac în Gherar e binecuvântat de Dumnezeu.

26 Și se făcù foamete în țară afară de foametea [a]cea d'întâiu, care a fost în zilele lui Abraam; și Isaac se duse la [b]Abimelech, regele Filistenilor în Gherar.

2 Și i-se arată Domnul, și-i zise: Să nu te pogori în Egipt, *ci* locuește în [c]pământul care ți-l voiu spune: 3 [d]Rămâi în pământul acesta, și [e]eu voiu fi cu tine, și [f]te voiu binecuvântà, căci ție și seminției tale [g]voiu da toate țările acestea și voiu ține [h]jurământul, care l-am făcut lui Abraam, părintelui tău. 4 Și [i]voiu înmulți semința ta, ca stelele cerului, și voiu da seminției tale toate țările acestea [j]și în semința ta se vor binecuvântà toate popoarele pământului: 5 [k]Pentru că Abraam a ascultat de cuvântul meu, și a păzit ceeace i-am dat de păzit preceptele mele, statutele mele, și legile mele.

Rebeca e ocrotită de Abimelech.

6 Și Isaac locnì în Gherar. 7 Și când bărbații locului *îl* întrebară despre femeia sa, [l]el răspunse: Soră-mi *este;* că [m]el se temù a zice, femeie-mi *este;* ca nu cumva bărbații locului aceluia să-l ucidă pentru Rebeca, că *erà* [n]frumoasă la privire. 8 Și petrecând acolo multe zile, Abimelech, regele Filistenilor, se uità pe fereastră, și văzù, și iatà Isaac glumià cu femeia sa Rebeca. 9 Și Abimelech chemă pre Isaac, și-i zise: Iatà, aceasta femeie-ți *este*, și cum de ai zis: Soră-mi *este?* Și Isaac ii zise: Pentru că eu cugetai: Nu cumva să mă ucidă pentru ea. 10 Și Abimelech zise: Pentru ce ai făcut tu nouă aceasta? Că puțin a lipsit, ca unul din popor să se culce cu femeia ta, și [o]tu să aduci vină asupra-ne. 11 Și Abimelech porunci în tot poporul său, zicând: Cine se [p]va atinge de omul aceasta sau de femeia lui, să se omoare.

Averea lui Isaac și certurile.

12 Și Isaac semănă în pământul acela, și culese în acel an [q]însutit: că Domnul [r]îl binecuvântă pre dânsul. 13 Și acest om [s]se mări, și el din ce în ce mergeà, se mărià, până ce fu mare foarte. 14 Și el aveà turmă de oi și

---

v 1. Sam. 9. 9. *x* Cap. 17. 16. *y* 2 Sam. 8. 14. *z* Cap. 27. 29.
a Cap. 27. 11, 16, 23. *b* Osea 12. 3. *c* Cap. 27. 36. *d* Cap. 27. 3, 5.
e Iov. 1. 1, 8. *f* Ebr. 11. 9. *g* Cap. 27. 19, 25. 31. *h* Cap. 27. 6.
i Ebr. 12. 16. — *Capul 26.* *a* Cap. 12. 10. *b* Cap. 20. 2.
c Cap. 12. 1. *d* Ps. 39. 12. *e* Cap. 28. 15. *f* Cap. 12. 2. *g* Cap. 13. 15.
h Ps. 105. 9 *i* Cap. 15. 5. *j* Cap. 12. 3. *k* Cap. 22. 16. 18. *l* Cap. 12. 13.
m Prov. 29. 25. *n* Cap. 24: 16. *o* Cap. 20. 9. *p* Ps. 105. 15.
q Mat. 13. 8. *r* Iov. 42. 12. *s* Cap. 24. 35. Ps. 112. 3.

circadă de boi, și mare număr de servi; și Filistenii [t]îl pismuiau: 15 Așà, că toate fântânele [u]ce le săpaseră servii părintelui său, încă în zilele părintelui său Abraam, Filistenii le astupară, umplându-le cu pământ. 16 Ba și Abimelech zise lui Isaac: Du-te dela noi, că [v]tu te-ai făcut cu mult mai tare decât noi.

17 Și Isaac plecă de acolo, și tăbărî în valea Gherar, și locuià acolo. 18 Și Isaac iarăși destupă fântânele de apă, cari au fost săpate în zilele lui Abraam, părintelui său, și pre care Filistenii le astupaseră după moartea lui Abraam: [x]și el le dete tot același nume, cu care le-a numit părintele său.

19 Și servii lui Isaac săpară în *acea* vale și aflară acolo fântână de apă vie. 20 Și păstorii din Gherar [y]se certară cu păstorii lui Isaac, și ziseră: Apa *este* a noastră; Și chemă numele fântânei aceleia Esec: căci ei se certară cu dânsul. 21 Și ei săpară altă fântână, și se gâlcevirà și pentru aceasta, și Isaac o numì Sitna.

22 Și mutându-se el de acolo, săpă o altă fântână, pentru care nu se sfădiră; și el acesteia îi dete numele Rehobot, și zise: Acum ni-a dat nouă Domnul *loc* larg, [z]și noi vom crește în acest pământ.

23 Și el se sui de acolo la Beer-Șeba. 24 Și Domnul i-se arătă lui în noaptea aceea, și-*i* zise: [a]Eu *sunt* Dumnezeul părintelui tău Abraam, [b]nu te teme! că [c]eu cu tine *sunt*, că eu te voiu binecuvântà, și voiu îmmulți seminția ta, pentru Abraam servul meu. 25 el [d]zidì acolo altar, și [e]chemă numele lui Dumnezeu; și întinzându-și acolo cortul, servii lui Isaac săpară o fântână.

26 Și Abimelech venì din Gherar la dânsul cu Ahusat, amicul său, și [f]Pichol, capul armatei sale. 26 Și Isaac le zise lor: Pentru ce ați venit la mine? căci [g]voi pre mine m'ați urât, și [h]m'ați alungat dela voi. 28 Și ei ziseră: Noi bine vedem, că Domnul [i]este cu tine, deaceea am zis: Să fie jurământ între noi, *adică* între noi și între tine, și să facem legământ cu tine: 29 Că tu nouă nu ne vei face nici un rău, precum nici noi nu ne-am atins de tine, și precum ți-am făcut numai bine, și te-am lăsat să ieși în pace; [j]tu carele acum *ești* binecuvântat de Domnul. 30 Și *Isaac* făcù lor ospățuri, și ei mâncară și beură. 31 Și sculându-se de dimineață, jurară unul altuia: și Isaac îi demise, și ei se duseră dela dânsul în pace.

32 Și se întâmplă, că în ziua aceea servii lui Isaac veniră și-i spuseră despre fântâna, care au săpat, și-i ziseră: Am aflat apă. 33 Și el chemă numele ei Șeba: de aceea numele cetății aceleia este Beer-Șeba până în ziua de astăzi.

Întâia căsătorie a lui Esau.

34 Și când fu Esau de patruzeci de ani, luă de femeie pre Iudita, fica lui Beeri Heteul, și pre Basema, fica lui Elon Heteul. 35 Și acestea aduseră *multă* amărăciune de suflet lui Isaac și Rebecei.

Iacob primește cu vicleșug binecuvântarea de întâiul-născut.

27 Și după ce Isaac îmbătrânì, și [a]ochii lui se întunecară, de nu mai puteà vedeà, chemă el pre Esau, fiul său, cel mai mare, și-i zise: Fiul meu! și *acesta* ii zise: Iată-mă. 2 Și *Isaac* ii zise: Iată eu am îmbătrânit, și [b]nu știu ziua morții mele. 3 [c]Acum dară ia-ți, rogu-te, armele tale, tolba ta și arcul tău, și ieși la câmp și-mi prinde ceva vânat. 4 Și-mi gătește bucate gustoase dupăcum iubesc eu, și mi le adă, ca să mănânc, ca sufletul meu [d]să te binecuvinteze înainte de a murì. 5 Iar Rebeca auzì când vorbì Isaac către fiul său Esau. Și Esau se duse la câmp ca să găsească *și* să aducă vânat *părintelui său.*

6 Și Rebeca zise lui Iacob, fiul ei: Iată eu auzii pre părintele tău, vorbind cu Esau fratele tău, zicând: Adă-mi mie

---

t Eccl. 4. 4. | *x* Cap. 21. 31. | *a* Cap. 17. 7. Fapt. 7. 32. | *o* Vers. 3, 4. | *f* Cap. 21. 22. | *i* Cap. 21.22.23. | *Capul 27.* | *c* Cap. 25.27.28.
u Cap. 21. 30. | *y* Cap. 21. 25. | *b* Cap. 15. 1. | *d* Cap. 12. 7. | *g* Iudc. 11. 7. | *j* Ps. 115. 15. | *a* 1 Sam. 3. 2. | *d* Vers. 27. Cap. 48. 9. 5.
v Esod. 1. 9. | *z* Cap. 17. 6. | *c* Ps. 116. 17. | *h* Vers. 16. | — | *b* Prov. 27. 1.

vânat și gătește-mi bucate gustoase, ca să mănânc, și să te binecuvântez înaintea Domnului, mai înainte de a muri. 8 Și acum, fiul meu! ascultă cuvântul meu, și *fă* precum îți zic. 9 Du-te la turma de oi, și adă de acolo doi iezi buni, și eu voiu pregăti din ei bucate gustoase pentru părintele tău, precum iubește el. 10 Și tu le vei duce la părintele tău, ca el să mănânce, si să te binecuvinteze mai înainte de a muri.

11 Și Iacob zise către Rebeca mumasa: Iată Esau, fratele meu păros, iar eu *sunt* neted. 12 Poate că părintele meu să mă pipăie, și eu să fiu înaintea lui ca un înșelător, și voiu atrage asupră-mi blestem, și nu binecuvântare. 13 Și muma-sa zise către dânsul: Fiul meu, acel blestem al tău să *fie* asupra mea; tu ascultă numai de cuvântul meu: du-te *și*-mi adă, 14 El se duse, și aduse mumei sale: și muma-sa [e]gătì bucate gustoase, cum iubià părintele său.

15 Și Rebeca luă [f]vestmintele cele mai prețioase ale lui Esau, feciorul cel mai mare, pre care ea le aveà în casă la sine; și îmbrăcă *cu dânsele* pre Iacob, fiul ei cel mai mic. 16 Și cu pielea iezilor îi înfășură mâinile lui, și gâtul pe unde erà neted. 17 Și bucatele cele gustoase și pânea care o făcuse, le dete în mâna lui Iacob fiului său.

18 Și el întrând la părintele său, îi zise: Părintele meu! și el răspunse: Aici sunt! Cine *ești* tu, fiul meu? 19 Și Iacob zise către părintele său: Eu *sunt* Esau întâiu-născutul tău; făcui cum miai zis; scoală-te dară, rogu-te, șezi, și mănâncă din vânatul meu, [g]ca să mă binecuvinteze sufletul tău. 20 Și Isaac zise către fiul său: Cum ai putut găsì așà de curând, fiul meu? Și el zise: Domnul Dumnezeul tău mi-*l* aduse înainte. 21 Și Isaac zise către Iacob: Apropie-te, ca să te pipăi, fiul meu! dacă *ești* fiul meu Esau, au nu. 22 Și Iacob se apropiè de Isaac, părintele său, și el îl pipăi, și zise: Vocea *este* vocea lui Iacob, iar mânile acestea *sunt* mânile lui Esau. 23 Și el nu-l cunoscù pre dânsul, căci [h]mânile lui erau păroase, ca mânile fratelui său Esau: și-l binecuvântă pre el. 24 Și *mai întâiu* îi zise lui: Au tu ești fiul meu Esau? Iar el îi zise: Eu *sunt*. 25 Și-*i* zise: Adă-mi să mănânc din vânatul tău, fiul meu, ca să te binecuvinteze sufletul meu. Și el îi aduse, și părintele lui mâncă; și-i mai dete și vin, și bău. 26 Și Isaac, părintele lui, zise către dânsul: Apropie-te, rogu-te, și mă sărută, fiul meu. Și el se apropie, și-l sărută. 27 Și mirosind Isaac mirosul vestmintelor sale, îl binecuvântă și zise: Iată, [i]mirosul fiului meu *este* ca și mirosul unei câmpii pre care Domnul a binecuvântat-o. 28 [j]Dumnezeu să-ți dea ție din [k]roua cerului, și din grăsimea pământului, și îndestulare de grâu și de must: 29 Popoarele să-ți servească ție, și națiunile să se prostearnă înaintea ta! Să fii stăpân fraților tăi, și fiii mumei tale să se prostearnă înaintea ta; Blestemat *să fie* cel ce te va blestemà, și binecuvântat *să fie* cel ce te va binecuvântà. 30 Și după ce sfârși Isaac de a binecuvântà pre Iacob, și Iacob abià ieșind dinaintea părintelui său, iată, Esau fratele lui se întorceà dela vânătoarea sa. 31 Că gătind și el bucate gustoase, le aduse părintelui său, și-i zise: Părintele meu, scoală-te, și mănâncă din vânatul fiului tău, ca să mă binecuvinteze sufletul tău. 32 Atunci îi zise Isaac părintele său: Cine *ești* tu? iar el răspunse: Eu *sunt* Esau, întâiu-născutul tău fiu. 33 Atunci spăimântându-se Isaac, tremură foarte, și zise: Cine *este* deci cel ce prinse vânatul, și-mi aduse, și eu mâncai din toate mai înainte de a venì tu, și eu îl binecuvântai: [l]Și binecuvântat va și fi. 34 Și auzind Esau cuvintele părintelui său, [m]strigă cu voce tare și amărîtă foarte, și zise părintelui său: Binecuvintează-mă și pre mine, părin-

---

e Vers. 4. 9. | *f* Vers. 27. | *g* Vers. 4. | *h* Vers. 16. | *i* Osea 14. 6. | *j* Ebr 11. 20. | *k* Deut.33 13.28. | *l* Cap. 28 3. 4. | *m* Ebr. 12 17.

tele meu! 35 Iar el îi zise: A venit fratele tău cu înşelăciune, şi a luat binecuvântarea ta. 36 Atunci zise *Esau:* Cu tot dreptul se numeşte el Iacob, căci acum a doua oară mă înşeală: el îmi luă întâiu-naşterea, şi acum îmi luă şi binecuvântarea. Mai zise el: N'ai păstrat şi pentru mine vre-o binecuvântare?

37 Şi Isaac răspunse lui Esau, şi-i zise: [n]Iată, Domn l-am pus pre el preste tine, şi pre toţi fraţii săi i-am dat lui de servi, şi cu grâu şi cu must l-am dăruit pre el: acum ce mai pot face pentru tine, fiul meu?

38 Şi Esau zise părintelui său: Numai această singură binecuvântare ai tu, părintele meu? binecuvintează-mă şi pre mine, părintele meu! Şi înălţându-şi Esau vocea sa, [o]plânse. 39 Atunci Isaac, părintele său, îi răspunse, şi zise: Iată departe de pământ gras, şi de roua cerului de sus, va fi [p]locuinţa ta: 40 şi cu sabia ta vei trăi: şi fratelui tău [q]vei servi; Dar [r]că va venì timpul, când făcându-te stăpân, vei lepădà jugul lui de pe grumazul tău.

Esau caută să ucidă pe fratele său.

41 Şi Esau urî pre Iacob pentru binecuvântarea, cu care părintele său îl binecuvântase; şi zise Esau în inima sa: Zilele de bocet pentru părintele meu se apropie; şi [s]atunci voiu ucide pre Iacob fratele meu.

42 Şi cuvintele lui Esau, fiul său cel mai mare, fură spuse Rebecei: şi ea trimese să cheme pre Iacob, fiul ei cel mai mic, şi-i zise lui: Iată, Esau fratele tău vrea să-şi [t]răsbune asupra ta, şi să te ucidă. 43 Acum dar, fiul meu, ascultă vocea mea: scoală-te *şi* fugi la Laban fratele meu, în Haran: 44 Şi rămâi la dânsul, până ce va trece furia fratelui tău: 45 Până ce va trece mânia fratelui tău asupra ta, şi el va fi uitat cele ce tu i-ai făcut lui: atunci eu voiu trimite, şi te voiu aduce de acolo. Pentru ce să mă lipsesc de voi amândoi tot într'o zi.

46 Şi Rebeca zise către Isaac: Mi-s'a urît viaţa din cauza acestor fete Hetiene! Dacă Iacob îşi va luà de femeie pre vreuna dintre fetele dintr'această ţară, atunci ce-mi mai foloseşte viaţa?

Fuga lui Iacob la Haran.

28 Deci Isaac chemând pre Iacob [a]îl binecuvântă, şi-i zise: [b]Să nu-ţi iei femeie din fetele lui Canaan: 2 *Ci* [c]scoală-te, şi te du în [d]Padan-Aram, la casa lui [e]Bethuel, părintele mumei tale: şi de acolo îţi ia femeie din fetele lui [f]Laban, fratele mumei tale. 3 [g]Şi Dumnezeu cel atotputernic să te binecuvinteze, să te crească, şi să te înmulţească, ca să ajungi o adunare de popoare: 4 Şi să-ţi dea ţie [h]binecuvântarea lui Abraam, ţie şi seminţiei tale cu tine, ca tu să stăpâneşti pământul [i]în care petreci acum, pre carele Dumnezeu l-a dat lui Abraam. 5 Şi Isaac lăsă pre Iacob, şi el plecă la Padam-Aram, la Laban fiul lui Bethuel Sirianul, fratele Rebecei, muma lui Iacob şi Esau.

Căsătoria a doua a lui Esau.

6 Şi Esau văzând, că Isaac binecuvântă pre Iacob, şi-l trimise la Padan-Aram, ca să-şi ia femeie de acolo: şi că îl binecuvântă, şi-i porunceşte lui, zicând: Să nu-ţi iei femeie din fetele lui Canaan: 7 Şi că Iacob ascultă pre părintele său şi pre muma sa, şi merse la Padan-Aram: 8 Şi văzând Esau [j]că fetele lui Canaan *sunt* rele în ochii lui Isaac părintelui său. 9 Esau se duse la Ismael, şi pe lângă alte femei ce mai aveà, luă de femeie pre [k]Mahalat, fata lui Ismael, fiul lui Abraam, pre [l]sora lui Nebaiot.

Iacob vede scara cerului.

10 Şi Iacob [m]plecă din Beer-Şeba, şi merse la [n]Haran. 11 Şi ajungând la un loc, rămase acolo preste noapte, că soarele apusese. Şi luând din pietrele acelui loc, şi le puse sub capul său, şi se culcă într'acel loc. 12 Şi [o]el visă:

---

n 1 Sam. 8. 14. Vers. 29. *o* Ebr. 12. 17. *p* Vers. 28. | Ebr. 11. 20. *q* 2 Sam. 8. 14. Obad. 18, 19, 20. | *r* 2 Reg. 8. 20. *s* Obad. 10. *t* Ps. 64. 5. — | *Capul 28.* *a* Cap. 27. 33. *b* Cap. 24. 3. *c* Osea. 12. 12. | *d* Cap. 25. 20. *e* Cap. 22. 23. *f* Cap. 24. 29. | *g* Cap. 17. 1, 6. *h* Cap. 12. 2. *i* Cap. 17. 8. | *j* Cap. 24. 3. *k* Cap. 36. 3. *l* Cap 25. 13. | *m* Osea 12. 12. *n* Fapt. 7. 2. *o* Cap. 41. 1.

și iată o scară așezată pe pământ, al cărei cap ajungea la cer. și iată, [p]îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe dânsa. 13 [q]Și iată. Domnul sta deasupra *scării,* și zise: [r]Eu *sunt* Domnul Dumnezeul lui Abraam, părintele tău și Dumnezeul lui Isaac: [s]pământul pe care tu dormi, ți-l voiu da ție și seminției tale. 14 Și [t]semința ta va fi ca pulberea pământului, și tu te vei întinde [u]spre apus, și spre răsărit, și spre miazăzi: și toate neamurile pământului se vor binecuvântà întru tine și întru semința ta. 15 Și iată, [v]eu cu tine *sunt;* și [x]te voiu păzì ori încotro vei merge; și [y]te voiu întoarce la pământul acesta: căci [z]nu te voiu părăsì, [a]până ce nu voiu face ceeace ți-am promis.

16 Și Iacob deșteptându-se din somnul său zise: Cu adevărat Dumnezeu este în [b]locul acesta: și eu n'am știut. 17 Și el temându-se a zis: Cât de înfricoșat *e* locul acesta! Aceasta nu *este* alta, decât casa lui Dumnezeu, da, aceasta e poarta ceruluì!

Făgăduința lui Iacob la Bethel.

18 Și Iacob sculându-se de dimineață, luă piatra, care a fost pusă sub capul său, și [c]o așeză stâlp, [d]și turnă oleiu preste vârful ei. 19 Și el chemă numele [e]locului aceluia Bethel, iar numele cetății erà mai înainte Luz. 20 [f]Și Iacob făcù vot. zicând: De [g]va fi Dumnezeu cu mine, și mă va păzì în calea aceasta pe care eu umblu: de-mi va da [h]pâne să mănânc, și vestminte să mă îmbrac; 21 Și de [i]mă voiu întoarce cu pace la casa părintelui meu; [j]atunci Domnul va fi Dumnezeul meu; 22 Și piatra aceasta, pre care o am pus stâlp, [k]va fi casa lui Dumnezeu, și [l]din toate câte-mi vei da mie, zecimea lor ție o voiu dărui.

Iacob servește lui Laban.

29 Și sculându-se Iacob, [a]merse în pământul fiilor răsăritului. 2 Și uitându-se, iată acolo o fântână în câmpie și iată trei turme de oi așezate lângă dânsa: că din fântâna aceea adăpau ei turmele; și piatra depe gura fântânei *erà* mare. 3 Și se adunau acolo toate turmele, apoi prăvăliau piatra de pe gura fântânei, și adăpau oile: și iarăși puneau piatra pe gura fântânei la locul ei. 4 Și Iacob zise cătră dânșii: Frații mei, de unde *sunteți* voi? iar ei răspunseră: Din Haran suntem. 5 Și le zise lor: Cunoașteți pre Laban, fiul lui Nahor? și ei ziseră: Cunoaștem. Și le zise: [b]Sănătos *este* el? iar ei răspunseră: Sănătos: și iată Rachela, fata lui, vine cu oile. 7 Și el zise: iată, încă e ziua mare, nu *e* timpul ca să adunați turmele, adăpați oile, și mergeți de *le* pașteți. 8 Și ei ziseră: Nu putem, până ce nu se vor aduna toate turmele, și se va resturnà piatra depe gura fântânei; că atuncea adăpăm oile.

9 Și vorbind el cu ei, venì [c]Rachela cu oile părintelui ei, că ea *le* păștea. 10 Și văzând Iacob pre Rachela, fata lui Laban, fratele mumei sale; și oile lui Laban, fratele mumei sale, se apropie Iacob, și [d]răsturnă piatra depe gura fântânei, și adăpă oile lui Laban, fratele mumei sale. 11 Și Iacob [e]sărută pre Rachela, și rădicându-și vocea lui plânse. 12 Și Iacob spuse Rachelei, că el *este* [f]fratele părintelui ei, și că el *este* fiul Rebeccei: [g]și ea alergă și spuse părintelui ei. 13 Și Laban îndată ce auzì știrea despre Iacob, fiul surorei sale, [h]îi alergă întru întâmpinare, și-l îmbrățișă, și-l sărutà, și-l duse în casa sa. Atunci el spuse lui Laban toate cele întâmplate. 14 Și Laban îi zise: [i]Cu adevărat, osul meu și carnea mea *ești* tu. Și el rămase la dânsul o lună de zile.

15 Și Laban zise lui Iacob: Au nu cumvà, pentru că tu *ești* fratele meu, îmi vei servì în dar? Spune-mi ce *să-ți fie* simbria ta? 16 Și Laban *aveà* două fete; numele celei mai mari *erà* Lea, și numele celei mai mici Rachela. 17 Și

---

p Ioan 1. 51. *q* Cap. 35. 1. *r* Cap. 26. 24. *s* Cap. 13. 15. *t* Cap. 13. 16 | *u* Cap. 13. 14. *v* Cap. 12. 3. *x* Vers. 20 21. *y* Ps. 121 5.7, 8. *z* Cap. 35. 6. | *a* Deut. 31. 6. 8. *b* Num. 23. 19. *c* Esod. 3. 5. *d* Cap. 31.13,45. *e* Num. 7. 1. | *f* Iudc. 1 23,26. *g* Cap. 21. 13. *h* Vers. 15. *i* 1 Tim. 6. 8. | *j* Judc. 11. 31. *k* Deut. 26. 17. *l* Cap. 35. 7, 14. — | *Capul 29.* *a* Num. 23. 7. *b* Cap. 43. 27. | *c* Esod. 2. 16. *d* Esod. 2. 17. *e* Cap. 33. 4 *f* Cap. 13. 8. | *g* Cap. 24. 28. *h* Cap. 24. 29. *i* Judc. 9. 2. 2 Sam. 5. 1.

Lea *avea* ochi slabi, iar Rachela erà frumoasă la faţă. 18 Şi Iacob iubià pre Rachela, şi-i zise lui: [j] Voiu servì ţie şapte ani pentru Rachela, fata ta cea mai mică. 19 Şi Laban îi răspunse: Mai bine *este* să ţi-o dau ţie, decât să o dau altui bărbat: rămâi cu mine. 20 Şi Iacob [k] servì pentru Rachela şapte ani; şi aceştia părură în ochii lui ca prea puţine zile, căci o iubià.

Căsătoria lui Iacob.

21 Şi Iacob zise lui Laban: Dă-mi femeia mea, ca să întru la dânsa: că zilele mele s'au împlinit. 22 [l] Şi Laban adună pre toţi bărbaţii locului aceluia, şi [m] făcù ospăţ. 23 Şi seara el luă pre fica sa Lea, şi o duse pre dânsa la *Iacob*; şi acesta întrà la dânsa. 24 Şi Laban dete pre serva sa Zilpa de servă Leei, ficei sale. 25 Şi făcându-se dimineaţă, iată, aceasta *erà* Lea. Şi el zise lui Laban: Ce-mi făcuşi? au n'am servit eu la tine pentru Rachela? pentru ce dar m'ai înşelat? 26 Şi Laban îi răspunse: Nu se face aşà în locul nostru, ca pre cea mai mică să o dee înaintea celei mai mari. [n] Împlineşte-ţi cu aceasta săptămâna, şi-ţi vom da şi pre cealaltă, pentru serviciul ce-mi vei face încă alţi şapte ani.

28 Şi Iacob făcù aşà, şi-şi împlinì săptămâna cu aceasta, şi *Laban* îi dete lui şi pre Rachela, fica sa, de femeie. 29 Şi Laban dete pre serva sa Bilha de servă Rachelei, ficei sale. 30 Şi *Iacob* întrà şi la Rachela, şi [o] iubià pre Rachela mai mult decât pre Lea. Şi el servì la dânsul [p] încă alţi şapte ani.

31 Şi [q] văzând Dumnezeu, că Lea *este* nesocotită, [r] deschise matricea ei, dar Rachela *erà* stearpă. 32 Şi Lea concepù, şi născù fiu, şi-i chemă numele lui Ruben, căci ea zise: Domnul [s] văzù întristarea mea, şi de acum mă va iubì bărbatul meu. 33 Şi ea iarăşi concepù, şi născù fiu: Şi zise: Fiindcă Dumnezeu a auzit, că *sunt* nesocotită, deaceea mi-a dat şi pre acesta. 34 Şi chemă numele lui Simeon. Şi ea iarăşi concepù, şi născù fiu, şi zise: De acum bărbatul meu se va alipì de mine, fiindcă i-am născut trei fii. Deaceea chemă numele acestuia Levi. 35 Şi ea iarăşi concepù şi născù fiu, şi zise: Astădată voiu lăudà pre Dumnezeu. Deaceea chemă numele lui Iuda. Şi ea încetă de a mai naşte.

Copiii lui Iacob.

30 Şi Rachela văzând că nu [a] face copii lui Iacob, Rachela [b] pismuì pre soră-sa, şi zise lui Iacob: Dă-mi copii! [c] iar de nu, eu mor. 2 Şi Iacob se aprinse de mânie asupra Rachelei, şi zise: Nu cumvà [d] *sunt* eu în locul lui Dumnezeu, care ţi-a oprit fruptul pântecelui? 3 Şi ea zise: Iată [e] serva mea Bilha! întrà la dânsa, [f] ca să nască pe genunchii mei, şi [g] ca să am copii printr'însa. 4 Şi ea-i dete lui pre Bilha, serva sa, [h] de femeie; şi întrà la dânsa Iacob. 5 Şi Bilha concepù, şi născù lui Iacob fiu. 6 Şi Rachela zise: Dumnezeu [i] a fost mie judecător şi a ascultat vocea mea, şi mi-a dat fiu: pentru aceea chemă numele lui Dan. 7 Şi Bilha, serva Rachelei, concepù iarăşi, şi născù lui Iacob al doilea fiu. 8 Şi zise Rachela: Luptă mare mă luptai în contra surorei mele, şi o învinsei şi ea chemă numele lui [j] Neftali.

9 Atunci Lea văzând, că a încetat de a mai naşte, luă pre Zilpa, serva sa, şi o [k] dete lui Iacob de femeie. 10 Şi Zilpa, serva Leei, născù lui Iacob fiu. 11 Şi Lea zise: Noroc vine: şi ea chemă numele lui Gad. 12 După aceea Zipla, serva Leei, mai născù lui Iacob pe al doilea fiu. 13 Şi Lea zise: Ferice de mine! căci pre mine [l] mă vor fericì femeile: şi chemă numele lui Asser.

14 Şi Ruben mergând la câmp, în timpul secerişului de grâu, află acolo mandragoare, şi le aduse Leei, mumei sale.

---

j 2 Sam. 3. 14. *k* Cap. 30. 26. Osea 12. 12. *l* Jude. 15. 1. *m* Jude. 14. 10. *n* Jude. 14. 12. *o* Vers. 20. *p* Cap. 30. 26. *q* Ps. 127. 3. *r* Cap. 30. 1. *s* Esod. 3. 7. Ps. 25. 18. & 106. 44. — *Capul 30.* *a* Cap. 29. 31. *b* Cap. 37. 11. *c* Iov. 5. 2. *d* 1 Sam. 1. 5. *e* Cap. 16. 2. *f* Iov. 3. 12. *g* Cap. 16. 2. *h* Cap. 16. 3. *i* Ps. 35. 24. *j* Mat. 4. 13. *k* Vers. 4. *l* Prov. 31. 28.

Și Rachela zise către Lea: [m]Dă-mi, rogu-te, și mie din mandragoarele fiului tău. 15 Iar ea-i răspunse: [n]Puțin *este,* că mi-ai luat pre bărbatul meu, și vrei să iei și mandragoarele fiului meu? Atunci *îi* zise Rachela: Bine dar, culcese el cu tine și în noaptea *aceasta* pentru mandragoarele fiului tău. 16 Iar seara, când veni Iacob dela câmp, Lea îi ieși înainte, și-i zise: Intră la mine, căci te-am cumpărat cu mandragoarele fiului meu. Și el se culcă cu dânsa și în noaptea aceea.

17 Și Dumnezeu ascultă pre Lea, și ea concepù, și născù lui Iacob pre al cincilea fiu. 18 Și zise Lea: Dumnezeu mi-a dat răsplătirea mea, pentru că eu dădui pre serva mea bărbatului meu. Și ea chemă numele lui Isahar. Și Lea concepù iarăși și născù lui Iacob pre al șaselea fiu. 20 Și Lea zise: *Cu* dar frumos mă daruì Dumnezeu: acum bărbatul meu va locuì cu mine, căci i-am născut lui șase fii! Și ea chemă numele acestuia [o]Zebulon. 21 Și după aceasta născù ea fată, și chemă numele ei Dina.

22 Și Dumnezeu [p]își aduse aminte și de Rachela, și o ascultă pre ea, și [q]deschise matricea ei. 23 Și ea concepù și născù fiu, și zise: Dumnezeu ridică *de deasupra mea* [r]ocara mea. 24 Și numele lui îl chemă Iosif, zicând: Dumnezeu [s]să-mi adaoge și alt fiu.

Bogăția lui Iacob.

25 Și născând Rachela pre Iosif, zise Iacob către Laban: [t]Lasă-mă ca să mă duc înapoi [u]la locul meu și la pământul meu. 26 Dă-mi femeile mele, [v]pentru care ți-am servit, și copiii mei, ca să merg; că tu știi serviciul meu, care ți-l-am făcut.

27 Și Laban îi răspunse: Fie, rogute, ca eu să aflu har înaintea ta! Eu [x]cunosc bine, că Dumnezeu m'a binecuvântat [y]pentru tine. 28 Și zise: [z]Hotărăște-mi tu simbria ta, și eu ți-*o* voiu da.

29 Și el îi răspunse: [a]tu știi, cum ți-am servit, și ce au devenit vitele tale cu mine. 30 Căci erà puțin ce aveai mai înainte *de a venì* eu la tine, și acum s'a înmulțit foarte, și Domnul te-a binecuvântat cu venirea mea *la tine.* Și acum când [b] să fac și eu ceva pentru casa mea?

31 Și *Laban* zise: Ce să-ți dau ție.

Și Iacob răspunse: Nimica să nu-mi dai: *dar* dacă-mi vei face mie aceasta, eu iarăși voiu paște oile tale, și ți-*le* voiu păzì. 32 Eu astăzi voiu trece prin toată turma ta, despărțind de acolo toată oaia pestriță și pătată, și tot mielul sein dintre mei, și *tot aceeace este* pătat și pestriț, între capre: și [c]aceasta să fie simbria mea. 33 Și așa în viitor [d]dreptatea mea va mărturisì pentru mine, când vei venì, ca *să-mi recunoști* simbria mea: tot ce nu va fi pestriț și pătat între capre și sein între mei se va socotì ca furat, *de se va aflà* la mine.

34 Și Laban zise: Ei bine! fie dupre cuvântul tău!

35 Și el în ziua aceea despărți țapii cei bălțați și pătați, și toate caprele cele pestrițe și pătate, toate care *aveau* ceva alb, și pre tot ce *erà* sein între mei: și le dete în mânile fiilor săi. 36 Și *Laban* puse cale de trei zile între sine și între Iacob. Și Iacob păsteà oile cele rămase ale lui Laban.

37 Și Iacob luă nuele verzi de plop, de migdal și de paltin, și despoindu-le de scoarță, făcù pre cle crestături albe, de se vedeà albul cel depe nuele. 38 Și el nuelele, pre care le curățise de scoarță, le puse înaintea turmelor, în rupturile de apă și în adăpătoarele, unde veniau oile să bea, și acestea se înfierbântau, când veniau să bea. 39 Și concepeau oile, *aitându-se* la nuele, și fătau bălțate, pestrițe și pătate. 40 Și Iacob despărțià mieii *aceștia,* și înturnà fețele oilor din turma lui Laban către cele seine și bălțate: și turmele lui le puneà la o parte, și nu le amestecà cu turmele lui La-

---

m Cap. 25. 30. *n* Num. 16. 9. 13. *o* Mat. 4. 13. | *p* 1 Sam. 1. 19. *q* Cap. 29. 31. *r* 1 Sam. 1. 6. | *s* Cap. 35. 17. *t* Cap. 24. 54, 56. *u* Cap. 18. 33. | *v* Cap. 29. 20, 30. *x* Cap. 39. 3, 5. | *y* Cap. 16. 24. *z* Cap. 29. 15. | *a* Cap. 31. 6, 38, 39, 40. | *b* 1 Tim. 5. 8. *c* Cap. 31. 8. | *d* Ps. 37. 6. —

ban. 41 Şi a fost, că, decâte ori oile cele mai tari aveau să conceapă, Iacob punea nuelele în rupturi, înaintea ochilor oilor, pentru ca ele să conceapă, *uitându-se* la nuele. 42 Şi de *erau* oile mai slabe, el nu punea *nuelele*; şi aşà cele slabe deveniau ale lui Laban, iar cele tari ale lui Iacob. 43 Astfel omul acesta crescù foarte, şi avù multe turme şi servi şi serve, şi camile şi asini.

Fuga lui Iacob cu ai săi.

31 Şi auzì *Iacob* cuvintele fiilor lui Laban, cari ziceau: Iacob a luat toate ce *avù* părintele nostru, şi din ceeace *erà* a părintelui nostru îşi agonisì el [a]toată avuţia aceasta. 2 Şi văzù Iacob [b]faţa lui Laban, şi iată, ea nu erà [c]cătră dânsul ca ieri şi ca alaltăieri.

3 Şi Domnul zise cătră Iacob: [d]Întoarce-te la pământul tău şi la locul naşterii tale, şi eu voiu fi cu tine.

4 Şi trimise Iacob şi chemă pre Rachela şi pre Lea la câmp la turma lui. 5 Şi le zise: [e]Eu văd, că faţa părintelui nostru, nu mai *este* cătră mine ca ieri şi alaltăieri. Dar Dumnezeul părintelui meu [f]a fost cu mine; 6 Şi [g]voi ştiţi, că eu servii părintelui vostru cu toată puterea mea: 7 Şi părintele vostru m'a înşelat, [h]şi mi-a schimbat simbria mea [i]de zeceori: însă Dumnezeu [j]nu-l lăsă pre dânsul să-mi facă *nici* un rău: 8 Când îmi zise el: [k]Cele pestriţe vor fi simbria ta, atunci toată turma fătă pestriţe: şi când zise el: Cele bălţate vor fi simbria ta; atunci toate oile fătară bălţate. 9 Şi aşà Dumnezeu [l]luă turmele părintelui vostru şi le dete mie. 10 Şi se întâmplă pe timpul conceperii turmelor, că eu înălţai ochii mei, şi văzuiu în vis: Şi iată berbecii, cari săriau pe turme *erau* bălţaţi, pestriţi şi pătaţi. 11 Atunci [m]îngerul lui Dumnezeu îmi zise în vis: Iacob! şi eu îi zisei: Iată-mă! 12 Şi el zise: Ridică-ţi ochii şi vezi: toţi berbecii, cari sar pe oi, *sunt* bălţaţi, pestriţi şi pătaţi: căci [n]eu văd toate câte-ţi face ţie Laban. 13 Eu *sunt* Dumnezeul din Beth-el, [o]unde ai uns tu stâlpul, unde tu-mi făcuşi mie vot: acum [p]scoală-te, ieşi din acest pământ, şi te întoarce înapoi la pământul naşterii tale.

14 Şi Rachela şi Lea răspunseră, zicând: [q]Oare mai avem noi parte şi moştenire în casa părintelui nostru? 15 Au n'am fost noi de el socotite ca străine, fiindcă [r]ne-a vândut pre noi? Da, au nu ne-a mâncat el pre noi şi argintul nostru?.. 16 Căci toată avuţia care o luă Dumnezeu dela părintele nostru, a noastră *este* şi a copiilor nostri. Aşa dar fă toate câte ţi-a zis Dumnezeu.

17 Atunci se sculă Iacob, şi îşi puse copiii săi şi femeile sale pe cămile. 18 Şi luă de acolo toate vitele sale, şi toate averile sale, pre care le câştigase: vitele sale pre care le agonisise în Padan-Aram, ca să meargă la Isaac, părintele seu, în pământul Canaan. 19 Că Laban s'a fost dus, ca să-şi tundă oile. Şi Rachela fură [s]Terafimii părintelui ei. 20 Şi Iacob amăgì inima lui Laban, Sirianul: că nu i-a spus, că el are să fugă. 21 Şi aşà fugì el cu toate ale sale, şi sculându-se, trecù fluviul *Eufrat*, [t]îndreptându-şi calea sa spre muntele Galaad.

Împăcarea cu Laban.

22 Şi a treia zi spuseră lui Laban, că Iacob ar fi fugit. 23 Şi el luând pre [u]rudele sale cu sine, îl urmări cale de şapte zile, şi-*l* ajunse la muntele Galaad. 24 Dar Dumnezeu [v]se arătă lui Laban, Sirianul, noaptea în vis, şi-i zise: Fereşte-te, ca [x]nu cumvà să vorbeşti cu Iacob nici bine nici rău. 25 Şi Laban ajunse pre Iacob, când Iacob îşi întinsese corturile sale pe munte. Şi Laban întinse *pre ale sale* cu rudele sale în muntele Galaad.

26 Şi Laban zise lui Iacob: Ce ai fă-

Capul 31.
a Ps. 49. 16.
b Cap. 4. 5.
c Deut. 28. 54.
d Cap. 28. 15, 20. 21.
e Vers. 2.
f Vers. 3.
g Vers. 38—41.
h Vers. 41.
i Num. 14. 22.
j Cap. 20. 6.
k Cap. 30. 32.
l Vers. 1, 16.
m Cap. 48. 16.
n Esod. 3. 7.
o Cap. 28. 18.
p Vers. 3.
q Cap. 2. 24.
r Cap. 29. 15, 27.
s Cap. 35. 2.
t Cap. 46. 28.
u Cap. 13. 8.
v Iov. 33. 15. Mat. 1. 20.
x Cap. 24. 50.

cut, de mi-ai înşelat inima, şi [y]fetele mele le-ai dus, ca pre nişte prinse în resbel? 27 Pentru ce fugişi într'ascuns, şi plecaşi pe furiş dela mine? şi dece nu mi-ai spus? ca eu să te fi lăsat cu bucurie, cu cântece, cu timpane şi cu citare. 28 Şi nu m'ai lăsat [z]să sărut pre nepoţii mei şi pre ficele mele? Acum [a]nebunesţe ai lucrat. 29 Şi eu aşi aveà puterea în mână a vă face vouă rău; însă [b]Dumnezeul părintelui vostru mi-a vorbit [c]astă noapte, zicând: Fereşte-te, ca să nu vorbeşti cu Iacob nici bine nici rău. 30 Şi acum că ai plecat, pentru că cu dor ai dorit de casa părintelui tău; pentru ce [d]mi-ai furat zeii mei?

31 Şi Iacob răspunse, şi zise lui Laban; Căci mă temeam, şi cugetam poate că tu vei răpì fetele tale dela mine? 32 *Dar acela* la care vei aflà tu zeii tăi [e]să nu trăcească. Cercetează aici în faţa rudelor noastre, ce este la mine din ale tale, şi să ţi-le iei. Căci Iacob nu ştià, că Rachela îi furase.

33 Atunci Laban întră în cortul lui Iacob şi în cortul Leei, şi în cortul amândoror servelor, şi nu găsì. Şi ieşind din cortul Leei, întră în cortul Rachelei. 34 Iar Rachela luase zeii, şi-i pusese în şeaua unei cămile, şi şedeà deasupra lor. Iar Laban căută tot cortul, dar nu găsì. 35 Şi *Rachela* zise cătră părintele ei: Să nu pară rău domnului meu! căci nu mă pot [f]sculà înaintea ta, fiindcă datina femeilor mi-a *sosit*. Şi el căută, şi nu găsì Terafimii.

36 Atunci se mâniè Iacob, şi se certă cu Laban, şi Iacob răspunse şi zise lui Laban: Care *este* crima mea? care *este* păcatul meu, de mă urmăreşti cu atâta aprindere? 37 Tu ai căutat toate lucrurile mele; ce-ai găsit din toate uneltele casei tale? Pune-le aici înaintea fraţilor mei şi a fraţilor tăi, ca ei să judece între noi amândoi. 38 În cei douăzeci de ani, câţi am petrecut la tine, oile tale şi caprele tale n'au rămas sterpe, şi berbecii turmelor tale nu i-am mâncat. 39 [g]Pre cea sfăşiată *de fiare*, a casă nu ţi o-am adus, paguba aceea eu o-am suferit: tu [h]din mâna mea cereai orice se furà ziua, şi orice se furà noaptea. 40 *Unde* eram, ziua mă mâncà căldura, şi noaptea gerul, şi somnul fugià din ochii mei. 41 Aşà [i]servii eu douăzeci de ani în casa ta: patrusprezece ani pentru cele două fete ale tale, şi şase ani pentru vitele tale; şi tu simbria mea mi-ai [j]schimbat-o de zeceori. 42 [k]Dacă Dumnezeul părintelui meu, Dumnezeul lui Abraam, şi [l]teama lui Isaac, n'ar fi fost cu mine, tu acum m'ai fi trimes dela tine cu mâna goală. *Dar* [m]Dumnezeu a căutat la întristarea mea, şi la osteneala mânilor mele, şi deaceea [n]*te* mustră în noaptea trecută.

43 Şi Laban răspunzând lui Iacob, îi zise: *Aceste* fice *sunt* ficele mele, şi *aceşti* fii *sunt* fiii mei, şi *aceste* oi *sunt* oile mele, şi tot ce vezi tu *este* al meu. Şi ce mai pot acum face ficelor mele său fiilor lor, pre cari i-au născut? 44 Acum dar vino [o]să facem legământ, eu şi tu, [p]care să fie de mărturie între mine şi între tine.

45 Atunci Iacob [q]luă o piatră, şi o puse stâlp. 46 Şi Iacob zise rudelor sale: Adunaţi pietre! şi ei adunară pietre, şi le făcură movilă; şi mâncară acolo deasupra movilei. 47 Şi Laban o numì: Iegar Sahaduta, iar Iacob o numì: Galaad.

48 Şi Laban zise: [r]Această movilă *să fie* astăzi mărturie între mine şi între tine! Deaceea el chemă numele ei Galaad; 49 Şi [s]Mişpa, pentru că *Laban* zise: Domnul va veghià asupra mea şi asupra ta, când vom fi despărţiţi unul de altul. 50 Dacă tu vei asuprì pre fetele mele, şi dacă vei luà şi *alte* femei afară de fetele mele, *deşì* nu este nimenea între noi, dară vezi, că Dum-

y 1 Sam. 30. 2.	*a* 1 Sam. 13. 13	*d* Vers. 19.	*g* Esod. 22. 10.	*i* Cap. 29. 27,28	*l* Isa. 8. 13.	*o* Cap. 26. 28	*r* Ios. 24. 27.
z Rot. 1. 9, 14. Fapt. 20. 37.	*b* Vers. 53.	*e* Cap. 44. 9.	etc.	*j* Vers. 7.	*m* Esod. 3. 7.	*p* Ios. 24. 27.	*s* Judc. 11. 29.
	c Vers. 24.	*f* Esod. 20. 12.	*h* Esod. 22. 12.	*k* Ps. 124. 1, 2.	*n* 1 Cron. 12. 17.	*q* Cap. 28. 18.	

nezeu *este* martor între mine şi între tine. 51 Şi mai zise Laban lui Iacob: Iată această movilă, şi iată acest stâlp, care l-am ridicat între mine şi între tine. 52 Această movilă *să fie* mărturie şi acest stâlp *să fie* mărturie, că nici eu nu voiu trece această movilă la tine: nici tu nu vei trece această movilă şi acest stâlp la mine, spre a face rău. 53 Dumnezeul lui Abraam, şi Dumnezeul lui Nahor, [t]să fie judecător între noi. Dumnezeul părinţilor lor! Şi Iacob [u]jură pe teama lui Isac, părintele său. 54 Şi Iacob junghiè jertfă pe munte, şi chemă pre rudele sale să mănânce pâne; şi ei mâncând pâne, rămaseră preste noapte în munte. 55 Şi a doua zi, sculându-se Laban de dimineaţă, sărută pre nepoţii săi şi pre fetele sale, şi binecuvântându-i pre ei, se duse. Şi Laban se întoarse la locul său.

Întâlnirea lui Iacob cu îngerii.

32 Şi plecă Iacob în calea sa, şi [a]îngerii lui Dumnezeu îl întâmpinară. Şi Iacob îndată ce-i văzù zise: 2 Aceasta *este* [b]oastea lui Dumnezeu: şi chemă numele locului aceluia: Mahanaim.

Frica lui Iacob de Esau.

3 Şi Iacob trimise înaintea sa soli la Esau, fratele său [c]în pământul Seir, [d]ţinutul Edom. 4 Şi dându-le lor ordin, le zise: [e]Aşà veţi zice către Esau, Domnul meu: Aşà zice Iacob, servul tău: Eu petrecui la Laban, şi rămăsei până acum: 5 Şi [f]agonisii boi şi asini, oi şi servi şi serve; şi *acum* trimit *pre oamenii mei*, ca să spună domnului meu, ca să [g]aflù har în ochii tăi.

6 Şi trimişii întorcându-se la Iacob, ziseră: Noi am mers la fratele tău, la Esau, şi iată, [h]el îţi vine întru întâmpinare, şi cu dânsul patru sute de bărbaţi. 7 Şi Iacob se temù foarte, şi [i]se turbură; şi el despărţì pre oamenii, cari *erau* cu dânsul, şi oile şi boii şi cămilele, în două cete: 8 Şi zise: De va venì Esau la una din aceste cete, şi o va bate, atunci cealaltă ceată, ce a rămas, să scape.

Rugăciunea lui Iacob.

9 [j]Şi Iacob zise: [k]Dumnezeul părintelui meu Abraam, şi Dumnezeul părintelui meu Isaac! Doamne, [l]care mi-ai zis: Întoarce-te în pământul tău şi la locul naşterii tale, şi-ţi voiu face ţie bine: 10 Eu sunt mai mic decât cea mai mică din toate [m]îndurările, şi de tot adevărul care tu le-ai arătat servului tău; că eu trecui *numai* cu [n]toiagul meu preste acest Iordan, şi acum m'am făcut în două cete. 11 [o]Scapă-mă, rogu-te, din mâna fratelui meu, din mâna lui Esau, că mă tem de dânsul, ca nu cumva să vină şi să mă bată pre mine, pre [p]mumă împreună cu copiii: 12 Că [q]tu ai zis: cu adevărat voiu face ţie bine, şi voiu face, ca seminţia ta să fie ca nisipul mării, care nu se poate numărà de mulţimea *lui*.

Iacob caută să îmblânzească pe Esau.

13 Şi el mase acolo în noaptea aceea, şi luă din tot aceea ce-i căzù în mână, *ca să facă* [r]dar lui Esau, fratele său: 14 Capre, două sute: ţapi, douăzeci: oi, douăzeci: şi berbeci, douăzeci: 15 Cămile alăptătoare, treizeci, cu mânzii lor: vaci, patruzeci: şi junci, zece: asine, douăzeci: şi asini, zece. 16 Şi el dete în mâna servilor săi toată turma deosebi: şi zise servilor săi: Treceţi înaintea mea, şi lăsaţi câtăva depărtare între turmă şi turmă. 17 Şi celui d'întâiu poruncì, zicând: De te va întâlnì Esau, fratele meu, şi te va întrebà, zicând: Al cui *eşti* tu? şi unde mergi? şi pentru cine *sunt* aceste de dinaintea ta? 18 Atunci tu să-i zici: Al servului tău Iacob: acesta *e* dar trimis domnului meu Esau, şi iată şi el *vine* după noi! 19 Tot astfel poruncì şi celui de al doilea şi celui de al treilea, şi tutulor cari mergeau după turmele acelea, zicându-le: Tot cu asemenea cuvinte să vorbiţi lui

t Cap. 16. 5.
u Cap. 21. 23.
—
Capul 32.
a Ps. 91. 11.
b Ios. 5. 14.
Luc. 2. 13.
c Cap. 33. 14, 16.
d Ios. 24. 4.
e Prov. 15. 1.
f Cap. 30. 43.
g Cap. 33. 8. 15.
h Cap. 33. 1.
i Cap. 35. 3.
j Ps. 50. 15.
k Cap. 28. 13.
l Cap. 31. 3, 13.
m Cap. 24. 27.
n Iov. 8. 7.
o Ps. 59. 1. 2.
p Osea 10. 14.
q Cap. 28. 13. 15.
r Prov. 18. 16

Esau, când îl veţi întâlni. 20 Şi veţi mai zice: Iată *şi* servul tău Iacob *vine* în urma noastră: Că el zise: Eu voiu [s]împăcà pre dânsul prin *acest* dar ce merge înaintea mea, şi apoi voiu vedeà faţa lui: poate mă va primì.

Lupta lui Iacob.

21 Şi aşà darurile trecură înaintea lui, iar el mase în noaptea aceea în tabără. 22 Şi el se sculă în noaptea aceea, şi luă pre cele două femei ale sale, şi pre cele două serve ale sale, şi pre cei unsprezece copii ai săi, şi [t]trecù vadul părăului Iabbok: 23 Şi după ce-i luă pre ei, şi-i trecù acest părău, apoi trecù şi ce mai aveà.

24 Şi Iacob rămase singur: şi un om [u]se luptă cu dânsul până la zori de ziuă: 25 Şi văzând *acest om,* că pre Iacob nu-l poate învinge, îl apucă de [v]încheietura coapsei lui, şi se scrintì încheietura coapsei lui Iacob, pre când se luptà cu dânsul. 26 Şi-i [x]zise *acela:* Lasă-mă, să mă duc, că se luminează de ziuă. Iar *Iacob* ii zise: Nu [y]te las, de nu mă vei binecuvântà.

Numele Israel.

27 Şi-i zise: Cum îţi *este* numele? şi el îi răspunse: Iacob. 28 Şi-i zise: [z]Numele tău nu se va mai chemà Iacob, ci Israel, că tu te-ai [a]luptat cu Dumnezeu şi [b]cu oameni, şi ai învins. 29 Şi Iacob întrebă, zicând: Spune-*mi,* rogu-te, numele tău: şi acela zise: [c]Pentru ce mă întrebi de numele meu? şi el îl binecuvântă acolo. 30 Şi Iacob chemă numele acelui loc: Peniel că, *zise el:* [d]Văzui pre Dumnezeu faţă în faţă, şi s'a mântuit sufletul meu.

31 Şi răsărià soarele, când trecea el de Peniel, şi el şchiopătà de coapsa sa. 32 Deaceea fiii lui Israel nu mănâncă nici până în ziua de astăzi muşchiul nervului, care *se află* la încheietura coapsei, căci *acel om* apucase pre Iacob de muşchiul nervului dela încheietura coapsei.

Împăcarea lui Iacob cu Esau.

33 Şi Iacob îşi înălţă ochii săi, şi să uità, şi iată [a]Esau venià, şi patru sute de bărbaţi cu dânsul. Atunci el îşi împărţì copiii la Lea, la Rachela şi la cele două serve. 2 Şi pre serve cu copiii lor le puse înainte, şi pre Lea cu copiii ei după aceea, şi pre Rachela cu Iosif în urmă. 3 Şi el trecù înaintea lor, şi de şapte ori se [b]prosternă la pământ până ce ajunse la fratele său.

4 [c]Şi Esau alergă spre întâmpinarea lui, îl îmbrăţişă, şi [d]căzând pe grumazii lui îl sărută; şi ei plânseră. 5 Şi *Esau* înălţându-şi ochii săi, văzù femeile şi copiii, şi zise: Ce-ţi *sunt* aceştia? Şi *Iacob* zise: *Sunt* copiii, [e]pre cari Dumnezeu îi dăruì servului tău. 6 Şi apropiindu-se şi servele cu copiii lor, se prosternară. 7 Şi se apropiè şi Lea cu copiii ei, şi se prosternară; şi la urmă se apropià Iosif şi cu Rachela, şi se prosternară şi ei.

8 Şi *Esau* zise lui *Iacob:* Ce ai să faci [f]cu toată turma aceea, pre care o întâlnii? Şi el zise: *Aceasta este,* pentru ca să [g]aflù har în ochii domnului meu. 9 Şi Esau zise: Eu destul am, fratele meu, fie al tău ceeace *este* al tău. 10 Şi Iacob zise: Nu! rogu-te! dacă aflai har în ochii tăi, primeşte darul meu din mâna mea; căci [h]văzui faţa ta, ca şi cum aşi fi văzut faţa lui Dumnezeu, şi cu bunătate m'ai primit. 11 Primeşte, rogu-te, [i]darul meu ce ţi-s'a adus, că Dumnezeu m'a miluit, şi eu am de toate. [j]Şi-l silì, şi el primì.

12 Şi *Esau* zise: Să plecăm, şi să mergem, şi eu te voiu însoţì. 13 Şi *Iacob* ii zise: Domnul meu ştie, că *eu am* copii tineri, şi am asupra mea oi şi vaci ce alăptează, şi de le vor silì o zi, ele toate vor murì. 14 Rogu-mă dar, să treacă domnul meu înaintea servului său, şi eu voiu venì în urmă încet, dupre paşii turmelor ce *sunt* înaintea mea, şi dupre

s Prov. 21. 14.	*v* Mat. 26. 41.	*x* 2 Reg. 17. 34.	*c* Iudc. 13. 18.	*Capul 33.*	*c* Cap. 32. 28.	Isa. 8. 18.	*h* Mat. 18. 10.
t Deut. 3. 16.	*x* Luc. 24. 28.	*a* Osea 12. 3, 4.	*d* Esod. 24. 11.	*a* Cap. 32. 6.	*d* Cap. 45. 14. 15.	*f* Cap. 32. 16.	*i* Iudc. 1. 15.
u Efes. 6. 12.	*y* Osea 12. 4.	*b* Cap. 25. 31.	—	*b* Cap. 18. 2.	*e* Ps. 127. 3.	*g* Cap. 32. 5.	*j* 2 Reg. 5. 23.

paşii copiilor, până ce voiu ajunge la domnul meu [k]în Seir. 15 Şi Esau zise: Rogu-te ca să las cu tine câţiva din oamenii *ce sunt* cu mine! şi el răspunse: Pentru ce aceasta? *Destul*, că eu [l]aflai har înaintea domnului meu!

16 Şi Esau se reîntoarse în ziua aceea pe calea sa la Seir.

Iacob se aşează la Sichem.

17 Şi Iacob plecă la [m]Succot, şi pentru sine îşi zidi casă, şi pentru turmele sale făcù colibi: deaceea se chemă numele locului aceluia: Succot.

18 Şi Iacob ajunse în [n]pace la cetatea [o]Şechem, care *este* pământ Canaan, când se întoarse din Padan-Aram, şi tăbări dinaintea cetăţii. 19 Şi [p]cumpără el din mâna fiilor lui Hemor, părintele lui Şechem partea din ţarină, pe care îşi întinse cortul său, pentru o sută Kesite. 20 Şi aşeză acolo altar, pe care-l numì: El-Elohe-Israel.

Dina şi Sichem.

34 Şi [a]Dina, fica Leei, pe care aceasta o născuse lui Iacob, [b]ieşì ca să vază pre fetele locului. 2 Şi Şechem, fiul lui Hemor Heveul, domnitorul ţării, [c]văzând-o, [d]o luă, se culcă cu dânsa, şi o umilì. 2 Şi inima lui se alipì de Dina, fica lui Iacob, şi el iubià pre fată, vorbindu-i fetei dupre inima ei. 4 Şi Şechem [e]vorbì părintelui său Hemor, zicând: Ia-mi pre copila aceasta de femeie. 5 Şi Iacob auzì: că *Şechem* ar fi pângărit pe Dina, fata sa: şi fiii lui fiind la câmp cu vitele lui, Iacob [f]tăcù până se întoarseră ei.

6 Şi Hemor, părintele lui Şechem, merse la Iacob, ca să vorbească cu dânsul. 7 Şi fiii lui Iacob veniră dela câmp, şi dacă auziră, se întristară acei oameni, şi [g]se aprinseră de mânie foarte, că faptă [h]de ruşine făcuse el în Israel, culcându-se cu fata lui Iacob; [i]că aceasta nu se cuvenià să se facă.

8 Şi Hemor le cuvântă lor, zicând: Inima fiului meu Şechem doreşte de fata voastră: rogu-vă, daţi-o lui de femeie. 9 Şi vă încuscriţi cu noi: daţi-ne nouă pre fetele voastre, şi pre fetele noastre luaţi-le voi: 10 Şi locuiţi cu noi: iată [j]pământul este înaintea voastră, locuiţi-l [k]şi-l străbateţi pre el, şi vă [l]câştigaţi într'însul stăpâniri. 11 Şi Şechem zise părintelui ei şi fraţilor ei: Să aflù har înaintea voastră, şi ce-mi veţi zice da-vă-voiu: 12 Cereţi dela mine [m]preţ cât de mare, şi daruri de nuntă, da-vă-voiu cum îmi veţi zice: numai daţi-mi copila de femeie!

13 Şi fiii lui Iacob răspunseră lui Şechem şi lui Hemor, părintele său, şi le vorbiră [n]cu vicleşug, căci el pângărise pre Dina, sora lor. 14 Şi le ziseră lor: Noi nu putem face lucrul acesta, ca să dăm pre sora noastră unui bărbat necircumcis, că aceasta de ocară [o]*ar fi* nouă. 15 Dar cu aceasta putem să ne învoim cu voi, dacă şi voi vă veţi asemănà nouă, şi veţi circumcide pre toţi cei de parte bărbătească dintre voi. 16 Atunci noi da-vom fetele noastre vouă, şi pre ale voastre luà-le-vom pentru noi, şi locui-vom cu voi împreună, şi fi-vom un popor.

17 Şi de nu ne veţi ascultà, ca să vă circumcideţi, noi ne vom luà fata noastră, şi vom plecà.

18 Şi plăcură aceste cuvinte lui Hemor şi lui Şechem, fiul lui Hemor. 19 Şi tânărul nu întârziè să facă acel lucru: că lui îi plăceà fata lui Iacob, şi el *erà* cel mai mărit decât toţi acei din casa părintelui său. 20 Şi Hemor şi Şechem fiul său veniră la poarta cetăţii lor, şi vorbiră către oamenii cetăţii lor, zicând: 21 Aceşti oameni *sunt* de pace, să locuească cu noi *acest* pământ, şi să-l străbată; şi iată pământul deschis este de amândouă laturile pentru dânşii: noi vom luà pre fetele lor de femei, şi lor le vom da pre ale noastre. 22 Dar numai cu aceasta consimt bărbaţii a locuì cu noi împreună, şi să fim un popor, dacă toată partea

---

k Cap. 32. 3. *l* Cap. 34. 11. *m* Ios. 13. 27. | *n* Ioan. 3. 23. *o* Ios. 24. 1. *p* Ios. 24. 32. | *Capul 34.* *a* Cap. 30. 21. *b* Tit. 2. 5. | *c* Iudc. 14. 1. *d* Cap. 20. 2. *e* Iudc. 14. 2. | *f* 1 Sam. 10. 27. *g* 2 Sam. 13. 21. *h* Ios. 7. 15. | *i* 2 Sam. 13 12. *j* Cap. 13. 9. *k* Cap. 42. 34. | *l* Cap. 47. 27. *m* Esod. 22. 16, 17. | *n* 2 Sam. 13. 24, etc. *o* Ios. 5. 9.

bărbătească dintre noi se va circumcide, cum *sunt* și ei circumcișii. 23 Turmele lor și averea lor și toate vitele lor, au nu *vor fi* ale noastre? numai să ne învoim cu ei, și vor locui cu noi împreună. 24 Și toți cei ce ieșiră pe poarta cetății lui, ascultară de Hemor și de Șechem, fiul său, și se circumcise toată partea bărbătească, toți cei ce ieșiau pe poarta cetății lui.

Măcelul dela Sichem.

25 Și a treia zi, când erau în durere, doi din fiii lui Iacob, Simeon și Levi, frații Dinei, luară ficcare sabia sa, și intrară cu îndrăsneală în cetate, și uciseră toată partea bărbătească. 26 Și uciseră ei și pre Hemor și pre Șechem, fiul său, cu ascuțitul sabiei, și luară pre Dina din casa lui Șechem, și se duseră: 27 *Și* fiii lui Iacob se aruncară asupra celor uciși, și prădară cetatea, căci ei pângăriră pre sora lor. 28 *Și* le luară oile și vitele și asinii lor, și tot ce *eră* în cetate și pre câmp. 29 Și luară toate averile lor; și pre copiii lor și femeile lor le robiră; și prădară tot ce eră în casele lor.

30 Și Iacob zise lui Simeon și lui Levi: Voi foarte m'ați turburat, făcându-mă urât locuitorilor pământului acestuia, Canaaneilor și Ferizeilor; și cu puțin fiind cu numărul, și ei adunându-se asupră-mi mă vor bate, și mă vor pierde pre mine și casa mea. 31 Iar ei ziseră: *Se cuvenià oare* să facă cu sora noastră ca cu o meritrice?

Iacob la Beth-el.

35 Și Dumnezeu zise lui Iacob: Scoală-te, suie-te la [a]Beth-el, și locuește acolo; și fă acolo altar lui Dumnezeu, [b]celui ce s'a arătat ție, [c]când ai fugit dinaintea fratelui tău Esau. 2 Și zise Iacob către [d]casa sa și către toți ceice *erau* cu dânsul: Lepădați pre [e]zeii cei străini, cari *sunt* în mijlocul vostru, [f]vă curățiți, și vă schimbați vestmintele voastre. 3 Și sculându-ne să ne suim la Beth-el, ca eu să fac acolo altar lui Dumnezeu, [g]care m'a ascultat în ziua necazului meu, [h]și a fost cu mine în calea care am umblat. 4 Și ei dădură lui Iacob pre toți zeii cei străini câți *erau* în mâinile lor, și [i]cerceii cari *erau* în urechile lor, Și Iacob îi ascunse sub un [j]stejar lângă Șechem. 5 Și ei plecară: și fu [k]spaima lui Dumnezeu pe cetățile cele de prin prejurul lor, și nu urmăriră pre fiii lui Iacob.

6 Și Iacob și toată mulțimea ce *eră* cu dânsul ajunseră la [l]Luz, care *este* în pământul Canaan, și *acum se cheamă* Beth-el. 7 Și [m]zidi acolo altar, și locul acela îl chemă El-Beth-el, că [n]acolo Dumnezeu i-se arătă lui, când fugi el de dinaintea fratelui său.

8 Acolo murì [o]Debora, doica Rebecei; și fu îmmormântată mai jos de Beth-el, sub un stejar, și-l numì pre el: Alon-Bacut.

9 Și [p]Dumnezeu iarăși se arătă lui Iacob, când se întorceà el din Padan-Aram, și-l binecuvântă. 10 Și Dumnezeu zise către dânsul: [q]Numele tău *este* Iacob; *dar* numele tău nu se va mai chemà Iacob; [r]ci Israel va fi numele tău. Așà chemă numele lui: Israel. 11 Și Dumnezeu îi zise lui: [s]Eu *sunt* Dumnezeul cel atotputernic: Crește și te îmmulțește; [t]popor, și mulțime de popoare să se nască din tine, încă și regi vor ieși din coapsele tale: 12 Și pământul, [u]care l-am dat lui Abraam și lui Isaac, ție îl voiu da; și seminției tale după tine voiu da pământul *acela*. 13 Și Dumnezeu [v]se înălță dela dânsul din locul unde vorbise cu dânsul. 14 Și Iacob [x]puse stâlp într'acel loc, unde vorbise cu dânsul, stâlp de piatră, și vin vărsă preste dânsa, și olei turnă deasupra. 15 Și Iacob chemă numele locului aceluia unde vorbise Dumnezeu cu dânsul [y]Beth-el.

Capul 35.
a Cap. 28. 19.
b Cap. 28. 13.
c Cap. 27. 43.
d Ios. 24. 15.
e Cap. 31. 19,34.
f Esod. 19. 10.
g Cap. 32. 7, 24.
h Cap. 28. 20.
i Osea 2. 13.
j Ios. 24. 26.
k Esod. 15. 16.
l Cap. 28.19,22.
m Eccl. 5. 4.
n Cap. 28. 13.
o Cap. 24. 59
p Osea 12. 4.
q Cap. 17. 5.
r Cap. 32. 28.
s Cap. 17. 1.
t Cap. 17. 5, 6. 16.
u Cap. 12. 7.
v Cap. 17. 22.
x Cap. 28. 18.
y Cap. 28. 19.

Moartea Rachelii.

16 Și plecară dela Beth-el. și fiind încă loc până să ajungă la Efrata. Rachela născù, și avù greutate mare în naștere. 17 Și născând ea cu greutate. zise moașa: Nu te teme, că și [z]acesta îți *este* fiu. 18 Și dându-și sufletul. (că murià). ea chemă numele acelui *fiu:* Ben-Oni: iar părintele său îl numì Beniamin. 19 Și așà murì [a]Rachela, și fu îmmormântată lângă calea către [b]Efrata, care *este* Beth-Lehem. 20 Și Iacob puse stâlp deasupra mormântului ei. care *se zice* stâlpul mormântului Rachelei. [c]până în ziua de astăzi.

21 Și Israel plecă, și-și întinse cortul său dincolo de [d]Migdal-Edar.

Fiii lui Iacob.

22 Și pre când Israel locuià în pământul acela. a mers Ruben. și [e]se culcă cu Bilha. concubina părintelui seu: și Israel auzì *de aceasta.*

23 Și fiii lui Iacob fură doisprezece. Fiii Leei: [f]Ruben întâiu-născutul lui Iacob. și Simeon. și Levi. și Iuda. și Isachar și Zebulon. 24 Fiii Rachelei: Iosif și Beniamin. 25 Și fiii Bilhei. serva Rachelei: Dan și Neftali. 26 Și fiii Zilpei. serva Leei: Gad și Asser. Aceștia fură fiii lui Iacob, cari i-se născură lui în Padan-Aram.

Moartea lui Isaac.

28 Și Iacob venì la Isaac părintele său *în câmpia* [g]Mamrei. *în* [h]Chiriath-Arba, care *este* Hebronul. unde au fost petrecut Abraam și Isaac. 28 Și zilele lui Isaac au fost: O sută optzeci de ani. 29 Și Isaac, dându-și sufletul. murì. și [i]fu adaos la poporul său. bătrân și sătul de zile. Și Esau și Iacob. fiii lui. îl îmmormântară pre dânsul.

Genealogia lui Esau.

36 Și acestea *sunt* generațiunile lui Esau. [a]*adecă* Edom: 2 [b]Esau și-a luat femeile sale dintre fetele Cananeilor: pre Ada, fica lui Elon, Heteul: și pre [c]Oholibama. fica lui Ana. nepoata lui Zibeon. Heveul: 3 Și pre [d]Basmat. fica lui Ișmael. pre sora lui Nebaiot. 4 Și [e]Ada născù lui Esau pre Elifaz: și Basmat născù pre Reguel. 5 Și Oholibama născù pre Ieus și pre Ialam. și pre Korah. Aceștia *sunt* fiii lui Esau. cari i-se născură lui în pământul Canaan.

6 Și Esau își luă femeile sale. și fiii săi. și fetele sale. și toate sufletele din casa sa. și turmele sale. și toate vitele sale. și toată averea sa. care o agonisise el în pământul Canaan. și se duse în *alt* pământ dela fratele seu Iacob. 7 [f]Că averile lor erau mari foarte. și nu puteau ei locuì împreună: și [g]locul unde locuiau nu-i puteà cuprinde pre ei pentru *multimea* vitelor lor. 8 Și Esau locuì pe [h]muntele Seir: [i]Esau, carele *se cheamă* Edom.

9 Și acestea *sunt* generațiunile lui Esau, părintele Edomeilor. pre muntele Seir. 10 *Și* acestea *sunt* numele fiilor lui Esau: [j]Elifaz. fiul Adei, femeia lui Esau: și Reguel fiul Basmatei. femeia lui Esau. 11 Și fiii lui Elifaz fură: Teman, Omar, Tefo, Gatam și Kenaz. 12 Și Timna erà concubina lui Elifaz. fiul lui Esau: și lui Elifaz îi născù pre [k]Amalek. Aceștia fură fiii Adei, femeia lui Esau. 13 Și fiii lui Reguel fură acestia: Nahath. și Zerah, Șamma și Mizza. 14 Aceștia au fost fiii din Basmat. femeia lui Esau. Și aceștia fură fiii Oholibamei. fica lui Ana. nepoata lui Zibeon. *și* femeia lui Esau, pre cari ea îi născù lui Esau: Ieuș. Ialam și Korah.

15 Aceștia *sunt* domnitorii din fiii lui Esau: Din fiii lui Elifaz. întâiu-născutul lui Esau: domnitorul Teman. domnitorul Omar. domnitorul Tefo. domnitorul Kenaz. 16 Domnitorul Korah. domnitorul Gatam, și domnitorul Amalek. Aceștia *sunt* domnitorii din Elifaz, din pământul Edumeilor. Aceștia fură fiii

---

z 1 Sam. 4. 20.
a Cap. 48. 7.
b Rut. 1. 2.
c 1 Sam. 10. 2.
d Mic. 4. 8.
e 1 Cron. 5. 1.
f Cap. 46. 8.
g Cap. 13. 18
h Ios. 14. 15.
i Cap. 15. 15.
—
Capul 36.
a Cap. 25. 30.
b Cap. 26. 34
c Vers. 25.
d Cap. 28. 9.
e 1 Cron. 1. 35.
f Cap 13. 6. 11.
g Cap. 17. 8.
h Ios. 24. 4.
i Vers. I.
j 1 Cron. 1. 25. etc.
k Esod. 17. 8,14. 1 Sam. 15. 2, 3, etc.

din Ada. 17 Şi aceştia *sunt* domnitorii din fiii lui Reguel, fiul lui Esau: domnitorul Nahat, domnitorul Zerah, domnitorul Şamma, domnitorul Mizza. Aceştia *sunt* domnitorii din Reguel, în pământul Edumeilor. Aceştia *fură* fiii din Başmat, femeia lui Esau. 18 Şi aceştia *sunt* domnitorii din fiii Oholibamei, femeiei lui Esau: domnitorul Ieuş, domnitorul Ialam, şi domnitorul Korah: aceştia *fură* domnitorii din Oholibama, fica Anei, femeia lui Esau. 19 Aceştia *sunt* fiii lui Esau, şi aceştia *sunt* domnitorii dintre ei. *Esau* este Edom.

20 [l] Aceştia *fură* fiii lui Seir, [m] Horeul, locuitorii acelui pământ: Lotan şi Şobal, şi Zibeon, şi Ana, 21 şi Dişon, şi Eţer şi Dişan. Aceştia fură domnitorii Horeilor, fiii lui Seir în pământul Edom. 22 Şi fiii lui Lotan fură: Hori şi Hemam; şi sora lui Lotan, Timna. 23 Şi fiii lui Şobal *fură* aceştia: Alvan şi Manahat, şi Ebal, Şefo şi Onam. 24 Şi fiii lui Zibeon *fură* aceştia: Aia şi Ana. Acesta-*i* Ana, care găsi isvoare calde în pustiu, când păştea asinii părintelui său Zibeon. 25 Şi fiii lui Ana *fură* aceştia: Dişan şi Oholibama, fica lui Ana. 26 Şi fiii lui Dişan *fură* aceştia: Hemdan şi Eşban, şi Itran şi Cheran. 27 Şi fiii lui Eţer *fură* aceştia: Bilhan şi Zaavan şi Akan. 28 Şi fiii lui Dişan *fură* acestia: Uz şi Aran. 29 Aceştia *fură* domnitorii Horeilor: Domnitorul Lotan, domnitorul Şobal, domnitorul Zibeon, domnitorul Ana; domnitorul Dişon, domnitorul Eţer, domnitorul Dişan. 30 Aceştia *fură* domnitorii Horeilor, dupre şirul domniei lor în pământul Seir.

31 [n] Şi aceştia *fură* regii, cari domniră în pământul Edomului, mai înainte de a domni regi preste fiii lui Israel: 32 Bela, fiul lui Beor, a domnit în Edom: şi numele cetăţii sale *eră* Dinhaba. 33 Şi murind Bela, în locul lui domnì Iobab, fiul lui Zerah din Bozra. 34 Şi murind Iobab, în locul lui domnì Huşam din pământul Temanceilor. 35 Şi murind Huşam în locul lui domnì Hadad, fiul lui Bedad, care bătù pre Madianiţi în câmpia Moabiţilor; şi numele cetăţii sale *eră* Avit. 36 Şi murind Hadad, în locul lui domnì Samla din Masreka. 37 Şi murind Samla, în locul lui domnì Saul din Rehobot lângă râu. 38 Şi murind Saul, în locul lui domnì Baal-Hanan, fiul lui Achbor. 39 Şi murind Baal-Hanan, fiul lui Achbor, în locul lui domnì [o] Hadar; şi numele cetăţii sale *eră* Pahu; şi numele femeiei sale *fu* Mehetabel, fata Matredei, a fetei lui Mezahab.

40 Şi acestea *sunt* numele domnitorilor din Esau, dupre ale lor neamuri, dupre locurile lor, şi cu numele lor; domnitorul Timna, domnitorul Alva, domnitorul Ietet: 41 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela, domnitorul Pinon: 42 Domnitorul Kenaz, domnitorul Teman, domnitorul Mibsar; 43 Domnitorul Magdiel *şi* domnitorul Iram. Aceştia *fură* domnitorii din Edom, despre locuinţele lor în pământul stăpânirii lor. Acesta *este* Esau, părintele Edomeilor.

Visurile lui Iosif.

37 Şi Iacob locuì în pământul, [a] unde a petrecut părintele său ca pribeag, în pământul Canaan.

Şi aceasta este istoria lui Iacob:

2 Iosif eră de şaptesprezece ani, şi păştea turmele cu fraţii săi, *fiind* tânăr cu fiii Bilhei şi ai Zilpei, femeile părintelui său. Şi Iosif spunea părintelui său [b] vorbele cele rele ale lor. 3 Şi Israel iubià pre Iosif mai mult decât pre toţi fiii săi, că el *eră* [c] fiu al bătrâneţelor sale; şi-i facù lui haină pestriţă. 4 Şi fraţii săi văzând, că părintele lor îl iubeşte pre el mai mult decât pre toţi fraţii lui, [d] îl urau, şi nici vorbă bună nu puteau vorbì cu dânsul.

5 Şi Iosif visă un vis, şi-*l* spuse fraţilor săi; şi *pentru aceasta* ei *îl* urîră şi mai mult. 6 Şi el le zise lor: Ascultaţi, rogu-vă, visul meu, pre care l-am

---

l 1 Cron. 1. 38. | *n* 1 Cron. 1. 43. | *Capul 37.* | Ebr. 11. 9. | *b* 1 Sam. 2. 22. | 23, 24. | *c* Cap. 44. 20. | *d* Cap. 27. 41.
m Deut. 2. 12. 22. | *o* 1 Cron. 1. 50. | *a* Cap. 17. 8

visat: 7 [e]Iată! noi legam snopi pe câmp, și iată snopul meu se ridică, și sta drept: și snopii voștri, încunjurându-*l*, se înclinară înaintea snopului meu. 8 Și frații săi ziseră către dânsul: Au nu cumvà tu vrei să te faci rege preste noi, și să domnești preste noi? Și ei îl urîră și mai mult pentru visurile lui și pentru cuvintele lui. 9 Și el mai visă și alt vis, și-l spuse și pre acesta fraților săi, și zise: Iată mai visai un vis: și iată [f]soarele și luna și unsprezece stele se închinară mie. 10 Și spunând el aceasta părintelui său și fraților săi, îl mustră părintele său, și-i zise: Ce fel de vis *este* acesta, pre care-l visași tu? Nu cumvà să venim noi, eu și muma ta și [g]frații tăi, să ne plecăm ție la pământ? 11 Și [h]frații săi îl invidiau, iar părintele său [i]ținù *aceste* cuvinte *întru sine*.

Iosif e vândut și dus în Egipet.

12 Și mergând odinioară frații săi să pască oile părintelui lor la Șechem, 13 Zise Israel către Iosif: Au frații tăi nu pasc *vite* la Șechem? Vino să te trimit la dânșii. 14 Și el îi zise: Iată-mă! Și-i zise: Du-te de vezi, dacă frații tăi și vitele *sunt* bine, și-mi adă cuvânt. Și-l trimise pre dânsul din valea [j]Hebron, și el venì la Șechem. 15 Și-l află pre el un bărbat, și iată el rătăcià pe câmp, și bărbatul îl întrebă pre el, zicând: Ce cauți? 16 Și el răspunse: Pre frații mei caut: [k]spune-mi, rogu-te, unde pasc? 17 Și bărbatul zise: Ei plecară de aici: căci îi auzii zicând: Să mergem la Dothan. Și Iosif se duse după frații săi, și-i află la [l]Dothan.

18 Și ei îl văzură de departe. Și până a nu se apropià el de dânșii, ei [m]făcură plan viclean în contra lui, ca să-l omoare. 19 Și ei ziceau unul către altul: Iată! Visătorul acela vine: 20 [n]Veniți dar să-l omorîm, și să-l aruncăm într-una din aceste cisterne: și vom zice: Fiara rea l-a mâncat pre dânsul: și vom vedeà ce vor fi visurile lui. 21 Acestea auzind-le [o]Ruben, îl scăpă din mânele lor: căci zise: Să nu îl omorîm pre dânsul! 22 Și Ruben le zise lor: Să nu vărsați sânge, *ci*-l aruncați în cisterna aceasta, cea în pustiu, iar mâna voastră nu o puneți pe dânsul; căci cercà să-l scape pre el din mânile lor, și să-l dea părintelui său.

23 Și Iosif îndată ce ajunse la frații săi, ei îl desbrăcară de haina sa, de haina cea pestriță, depe dânsul: 24 Și ei apucându-l, îl aruncară în cisternă: și cisterna *erà* deșeartă, nu erà apă într'însa. 25 [p]Apoi ei se așezară, ca să mănânce pâne, și ridicându-și ochii, se uitară, și iată caravană de [q]Ișmaeliți venind dela Galaad, și cămilele lor încărcate de tămâie și de [r]balsam și de smirnă; și mergeau ca să *le* ducă la Egipt. 26 Și Iuda zise către frații săi: Ce folos *nouă* că vom ucide pre fratele nostru, și-i [s]vom ascunde sângele său? 27 Veniți să-l vindem pre el acestor Ișmaeliți, și [t]mânile noastre să nu fie pe el, că *este* [u]fratele nostru, [v]carnea noastră; și frații lui îl ascultară. 28 Și trecând bărbații, negustători [x]Madianiți, ei traseră și scoaseră pre Iosif din cisternă, [y]și-l vândură Ișmaeliților cu [z]douăzeci de arginți, și *aceștia* duseră pre Iosif în Egipt. 29 Iar Ruben întorcându-se la cisternă, iată Iosif nu erà în cisternă; și-și [a]sfâșiè vestmintele sale. 30 Și el se întoarse la frații săi, și zise: Băiatul [b]nu este, și eu unde să mă duc?

Jalea lui Iacob.

31 Atunci ei luară [c]haina lui Iosif, și junghiind un țap, muiară haina în sânge; 32 Și trimiseră haina cea pestriță, ca să o ducă părintelui lor, zicând: Aceasta aflarăm, cunoaște de *este* haina fiului tău au nu? 33 Și el o cunoscù, și zise: Haina fiului meu *este:* O [d]fiară

---

e Cap. 42. 6. 9. *f* Cap. 46. 29. *g* Cap. 27, 29. *h* Fapt. 7. 9. *i* Dan. 7. 28. Luc. 2. 19, 51. *j* Cap. 35. 27. *k* Cânt. 1. 7. *l* 2 Reg. 6. 13. *m* 1 Sam. 19. 1. Ps. 31. 13. Mat. 27. 1. Marc. 14. 1. Ioan 11. 53. *n* Prov. 1. 11. 16 *o* Cap. 42 22. *p* Prov. 30. 20. *q* Vers. 28. 36. *r* Ier. 8. 22. *s* Iov. 16. 18. *t* 1 Sam. 18. 17. *u* Cap. 42. 21. *v* Cap. 29. 14. *x* Jude. 6. 3. *y* Cap. 45. 4. 5. *z* Mat. 27. 9. *a* Iov. 1. 20. *b* Ier. 31. 15. *c* Vers. 23. *d* Vers. 20.

rea îl mâncă pre dânsul: Iosif *este* sfâşiat! 34 Şi [e]rupându-şi Iacob vestmintele sale, îşi puse sac preste coapsele lui, şi plânse pre fiul său zile multe. 35 Şi toţi fiii săi şi toate fetele sale [f]se sculară ca să-l mângâie. iar el refuză mângâiere, zicând: Plângând mă voiu coborî la fiul meu în mormânt! Aşà îl plânse pre el părintele său.

36 Şi Madianiţii îl vândură în Egipt lui Potifar, dregătorul lui Faraon, capul gardei domneşti.

Păcatul lui Iuda.

38 Şi în zilele acelea Iuda se pogorî dela fraţii săi. şi [a]trase la un Adulamitean, cu numele Hira. 2 Şi Iuda [b]văzù acolo pre fata unui bărbat Cananeu, cu numele [c]Şua; şi o luă pre ea *de femeie,* şi întrà la dânsa. 3 Şi ea concepù. şi născù fiu: el chemă numele lui [d]Er. 4 Şi ea iarăşi concepù, şi născù fiu. şi ea chemă numele lui [e]Onan. 5 Şi ea iarăşi concepù. şi născù fiu, şi chiemă numele lui [f]Şelah; Şi *Iuda* erà la Chesib, când născù ea pre acesta.

6 Şi Iuda [g]luă femeie lui Er întâiu-născutul său, şi numele ei *erà* Tamara. 7 Dar [h]Er întâiu-născutul lui Iuda fu rău în ochii Domnului [i]şi Domnul îl ucise pre dânsul. 8 Atunci zise Iuda către Onan: Intră tu la femeia [j]fratelui-tău, şi o ia pre ea dupre datoria de cumnat, şi ridică semânţa fratelui tău. 9 Şi Onan cunoscând că semânţa nu va fi [k]a lui, de câte ori întrà la femeia frate-său, îsi risipià *semânţa* pe pământ, ca el să nu dea semânţă fratelui său. 10 Şi ceeace făceà el fu rău în ochii Domnului; şi-l omorî şi [l]pre dânsul. 11 Şi zise Iuda către Tamara, nora sa: [m]Rămâi văduvă în casa părintelui tău, până ce Şelah fiul meu va creşte mare; că el ziceà: ca nu cumvà şi acesta să moară ca şi fraţii lui. Şi Tamara se duse, şi şezù [n]în casa părintelui ei.

12 Şi trecând zile multe, murì fata lui Şua. femeia lui Iuda; şi Iuda, după ce [o]se mângâiè. se suì în Timnat la tunzătorii oilor sale, împreună cu Hira Adulamitul, amicul său. 13 Şi oarecine spuse Tamarei, zicând· Iată, socrul tău se suì [p]la Timnat. ca să-şi tunză oile. 14 Atunci ea lepădându-şi vestmintele văduviei. se acoperì cu vălul, şi se învelì, si [q]şezù în poarta Enainului, care *se aflà* în calea către Timna; căci ea văzù [r]că Şelah se făcù mare, şi ea tot nu-i fu dată lui de femeie. 15 Şi văzând-o Iuda, crezù că *este* meretrice: că ea îşi acoperise faţa. 16 Şi el din cale se abătù la dânsa, şi-i zise: Haide, voiu să întru la tine; că el nu o ştià că *este* noră-sa. Şi ea îi răspunse: Ce-mi vei da, ca să întri le mine? 17 El îi zise: [s]Eu *ţi* voiu trimite un ied din turme. Şi ea zise: *fie aşà,* de-*mi* vei da arvună. până ce mi-*l* vei trimite. 18 Şi el zise: Ce arvună să-ţi dau? Şi ea zise: Sigilul tău. şi lanţul tău, şi toiagul tău care *îl ai* în mână. Şi el i-le dete, şi întră la dânsa. şi ea rămase grea dela dânsul. 19 Şi după aceea se sculă ea. se duse. şi lepădându-şi vălul. se îmbrăcă *iarăşi* în vestmintele sale de văduvie. 20 Şi Iuda trimese iedul prin acel Adulamit, amicul său. ca să-şi primească arvuna din mâna acelei femei. şi n'o mai găsì. 21 Atunci el întrebă pre oamenii locului aceluia, zicând: Unde este meretricea, care *şedeà* la Enaim pe cale? Şi ei răspunseră, că n'a fost aicea meretrice. 22 Şi el se întoarse la Iuda, şi zise: Nu o am aflat; ba încă oamenii locului aceluia mi-au zis. *că* n'a fost acolo meretrice. 23 Atunci zise Iuda: Ţie-*le,* ca să nu ne facem de ruşine: iată, eu *i*-am trimis iedul. şi tu nu o ai aflat.

24 Şi cam după trei luni înştiinţară pre Iuda, zicând: Tamara nora ta a desfrânat, şi iată ea este grea din desfrânare. Şi Iuda zise: Scoateţi-o afară, ca să se ardă. 25 Şi ea, scoasă fiind

---

Capul 38.

e Vers. 29 | *a* Cap. 19. 3. 2 Reg. 4. 8. | *b* Cap. 34. 2. | *c* 1 Cron. 2. 3. | *d* Num. 26. 19. | *e* Cap. 46. 12. | *f* Cap. 46. 12. | *g* Cap. 21. 21. | *h* Cap. 46. 12. | *i* 1 Cron. 2. 3. | *j* Mat. 22. 24. | *k* Deut. 25. 6. | *l* Num. 26. 19. | *m* Rut. 1. 13. | *n* Lev. 22. 13. | *o* 2 Sam. 13. 39. | *p* Ios. 15. 10, 57. | *q* Prov. 7, 12. | *r* Vers. 11. 26. | *s* Ezec. 16. 33.

f 2 Sam. 12. 17. —

afară, trimise la socrul său să-*i* zică: Eu de acel bărbat *sunt* grea ale cărui *sunt lucrurile* acestea: și-i mai adaose: cunoaște, rogu-te, ale cui *sunt acestea* sigilul și lanțul și toiagul acesta. Și Iuda *le* cunoscù, și zise: 26 [t]Ea este mai dreaptă decât mine: și aceasta mi-o *făcù* căci nu o dădui de soție lui Șela, fiul meu. Și el după aceea nu [u]o mai cunoscù pre dânsa.

27 Și *când erà* ca să nască, iată gemeni erau în pântecele ei. 28 Și născând ea, *unul din ei* scoase mâna *afară*, și moașa i-o apucă, și legă de ea un fir de carmesin, și zise: Acesta a ieșit întâiu. 29 Și după ce își trase mâna înapoi, iată ieșì fratele său; și moașa zise: Ce spărtură ai făcut? *această* spărtură *fie* asupra ta; și se chemă numele lui [v]Peret.

30 Și după aceea ieșì fratele său, care *aveà* la mâna sa *legat* cu firul de carmesin și se chemă numele lui Zerah.

Slujba lui Iosif la Potifar.

39 Și Iosif fiind dus în Egipt, [a]Potifar dregătorul lui Faraon, și capul gardei domnești, bărbat Egiptean, îl [b]cumpără dela Ismaeliți, cari-l aduseră pre dânsul acolo. 2 Și [c]Dumnezeu erà cu Iosif, și erà om carele prosperà *întru toate*: și erà în casa stăpânului său, a Egipteanului. 3 Și stăpânul său văzând, că Dumnezeu *este* cu dânsul, și că toate câte el făceà, Dumnezeu le [d]face să prospereze în mâinile lui: 4 [e]Află Iosif har în ochii lui, și el îi servià lui. Și-l puse pre dânsul [f]preste casa sa; și toate câte aveà el le dete în mâna lui. 5 Și din timpul cel l-a pus pre el preste casa și preste toate câte aveà el. [g]Dumnezeu binecuvântă casa Egipteanului pentru Iosif; și binecuvântarea Domnului erà preste toate ce aveà el acasă și la câmp. 6 Așà lăsă el în mâinile lui Iosif toate câte aveà, și nu știà nimic ceeace el aveà, decât numai pânea care o mâncà. Și Iosif [h]erà frumos la chip, și frumos la față.

Fecioria lui Iosif.

7 Și după acestea femeia stăpânului său își înălță ochii săi spre Iosif, și-i zise: [i]Culcă-te cu mine! 8 El însă refuză, și zise femeiei stăpânului său: Iată stăpânul meu nu știe nimic ce *este* în casa *lui*, ci toate câte le are el, le-a dat în mâna mea. 9 Nu este mai mare în casa aceasta decât mine, și nimic nu mi-a oprit decât pre tine, fiindcă tu *ești* femeia lui: [j]cum dară să fac eu acest rău atât de mare, și [k]să păcătuesc împotriva lui Dumnezeu? 10 Și ea vorbea cu Iosif în toate zilele, dară el nu o ascultă, să se culce lângă dânsa, *nici* să fie cu ea.

11 Și se întâmplă într'una din zile, că *Iosif* întră în casă, ca să-și facă lucrurile lui, și nefiind nimenea din oamenii casei în casă, 12 Ea îl [l]apucă de vestmânt, și-i zise: culcă-te cu mine! iar el, lăsându-și vestmântul în mânile ei, fugì și ieșì afară. 13 Atunci văzând ea, că el își lăsă vestmântul său în mâna ei, și fugì afară, 14 Strigă pre oamenii casei, și le zise lor: Vedeți, el ni-a adus în casă un bărbat Ebreu, ca să-și bată joc de noi! El venì la mine, ca să se culce cu mine; dară eu strigaiu cu voce tare: 15 Și auzând el, că eu înălțaiu vocea și strigaiu, își lăsă vestmântul său lângă mine, și fugind ieșì afară. 16 Și ea ținù vestmântul lui lângă dânsa, până ce venì stăpânul său în casă. 17 Apoi ea [m]spuse lui tot acele cuvinte, și zise: Servul Ebreu, pre care l-ai adus nouă, venì la mine, și voì să-și bată joc de mine. 18 Însă, înălțând eu vocea mea și strigând, își lăsă vestmântul său lângă mine, și fugì afară.

Iosif în temniță.

19 Și auzind stăpânul său cuvintele ce i-le spuse femeia sa, zicând: Astfel îmi făcù servul tău, [n]se aprinse de mânie. 20 Și stăpânul lui Iosif îl luă pre dânsul, și-l [o]aruncă *în* [p]închisoare, *în* locul unde cei închiși ai regelui se țineau, și el erà acolo în închisoare.

---

t 1 Sam. 24. 17. *u* Iov. 34, 31. 32. *v* Mat. 1. 3. | *Capul 39.* *a* Ps. 105. 17. *b* Cap. 37. 28. | *c* 1 Sam. 16. 18 Fapt. 7. 9. *d* Ps. 1. 3. | *e* Cap. 18. 3. *f* Cap. 24. 2 *g* Cap. 30. 27. | *h* 1 Sam. 16 12. *i* 2 Sam. 13. 11. *j* Prov. 6.29 32. | *k* Cap. 20. 6. Ps. 51. 4. *l* Prov.7,13.etc. | *m* Esod. 23. 1. *n* Prov.6. 34.35. *o* Ps. 105. 18. | *p* Cap. 40. 3, 15.

21 Dar Dumnezeu erà cu Iosif, şi-şi revărsă îndurarea sa preste dânsul, şi [q]făcù ca el să afle har în ochii mai marelui închisorii [r]dădù în mânile lui Iosif pre toţi cei închişi, cei din închisoare, şi toate câte ei făceau acolo, el *erà* cel ce *le* făceà. 23 Mai marele închisorii nu mai revedeà nimic din toate câte *erau* date în mânile lui: că [s]Dumnezeu *erà* cu dânsul, şi Dumnezeu făceà ca toate să prospereze câte făceà el.

Iosif tâlcueşte visurile la doi întemniţaţi.

40 Şi după acestea [a]cuparul regelui din Egipt, şi pitarul *lui* păcătuiră contra domnului lor. 2 Şi Faraon [b]se mănià foarte pre amândoi diregătorii săi, pre mai marele cuparilor şi pre mai marele pitarilor. 3 [c]Şi-i puse sub pază, în casa capului gardei domneşti, în închisoare, *în* locul unde *erà* Iosif închis. 4 Şi capul gardei domneşti însărcinà pre Iosif cu dânşii, şi el servià lor.

5 Şi fiind ei *câtevà* zile în închisoare, cuparul şi pitarul regelui din Egipt, cari *erau* închişi în închisoare, visară amândoi vis, fiecare visul său în aceeaşi noapte, fiecare dupre însemnarea visului său. 6 Şi Iosif întră la dânşii dimineaţa, şi-i căutà pre ei, şi iată *erau* foarte trişti. 7 Şi el întrebà pre diregătorii lui Faraon, cari *erau* cu el închişi în casa domnului lor, zicând: Dece feţele voastre *sunt* astăzi triste? 8 Şi ei răspunseră: [d]Noi vis visarăm, şi nu *este* nimenea, cine se ni-le esplice. Şi Iosif le zise lor: [e]Au esplicările *lor* nu *vin* dela Dumnezeu? rogu-vă spuneţi-mi-l.

Visul păharnicului.

9 Şi mai marele cuparilor spuse visul său lui Iosif, şi-i zise: În visul meu, iată! vie *erà* înaintea mea. 10 Şi într'acea vie *erau* trei viţe, şi germinând ele, înfloriră şi produseră struguri copţi. 11 Şi cupa lui Faraon *erà* în mâna mea; şi eu luaiu acei struguri, şi-i storseiu în cupa lui Faraon; şi cupa o dăduiu în mâna lui Faraon. 12 Şi Iosif ii zise: [f]Esplicarea visului *este* aceasta: cele trei viţe *sunt* trei zile. 13 Şi încă trei zile, şi Faraon va [h]înălţà capul tău, şi iarăşi te va aşezà în locul tău, şi tu vei da cupa în mâna lui Faraon, ca şi mai înainte, când erai cuparul său. 14 Dară [i]adu-ţi aminte de mine, când vei fi în bine, şi [j]aibi milă de mine, şi fă aminte de mine la Faraon, şi să mă scoţi din această casă. 15 Că eu am fost răpit din pământul Ebreilor, [k]şi nici aici n'am făcut nimic, ca să fiu pus într'*această* groapă.

Visul pitarului.

16 Şi văzând mai marele pitarilor, că esplicarea *fu* bună, zise lui Iosif: Şi eu am visat vis; şi iată trei panere albe *erau* pe capul meu. 17 Şi în panerul cel mai deasupra *erau* de tot felul de bucate pentru Faraon, prăjituri alese; şi pasările le mâncau din panerul depe capul meu. 18 Şi Iosif răspunzând zise: [l]Esplicarea lui *este* aceasta: Cele trei panere *sunt* trei zile: 19 [m]Încă trei zile şi Faraon va ridicà capul tău, şi pre tine te va spânzurà de lemn, şi pasările vor mâncà carnea de pe tine.

Împlinirea visurilor.

20 Şi în ziua a treia, [n]ziua naşterii lui Faraon, el [o]făcù ospăţ tutulor servilor săi; şi [p]rădicà capul mai marelui cuparilor şi al mai marelui pitarilor, servii săi. 21 Şi pre mai marelui cuparilor îl [q]aşezà iarăşi în păhărnicia lui, şi el [r]dete cupa în mâna lui Faraon. 22 Iar pre mai marele pitarilor îl [s]spânzurà, după cum le esplicà lor Iosif. 23 Dar mai marele cuparilor nu-şi aduse aminte de Iosif, ci [t]uità de dânsul.

Visurile lui Faraon.

41 Şi după doi ani de zile se întâmplă, că Faraon visă, şi iată el stà lângă fluviu. 2 Şi iată din acel fluviu se suiau şapte vaci frumoase la vedere,

---

q Esod. 3. 21. Ps. 105. 46. Fapt. 7. 9. 10.
r Cap. 40. 3. 4
s Vers. 2, 3. — *Capul 40.*
a Neem. 1. 11.
b Prov. 16. 14. Dan. 2. 11, 28, 47.
c Cap. 39 20.23.
d Cap. 41. 15.
e Cap. 41. 16.
f Vers. 18. Dan. 2. 36.
g Cap. 41. 26.
h 2 Reg. 25. 27.
i Luc. 23. 42. Ios. 2. 12
k Cap. 39. 20.
l Vers. 12.
m Vers. 13.
n Mat. 14. 6.
o Marc. 6. 21.
p Mat. 25. 19.
q Vers. 13.
r Neem. 2. 1.
s Vers 19.
t Iov. 19. 14. —

și grase la carne: și păsteau prin mlaștini. 3 Și iată alte șapte vaci se suiau după acestea din fluviu, urâte la vedere și macre la carne: și stăteau lângă *celelalte* vaci pe marginea fluviului. 4 Și vacile cele urâte la vedere și macre, mâncară pre cele șapte frumoase la vedere și grase. 5 Și se deșteptă Faraon. Și adormind *iarăși*, visă a doua oară: și iată șapte spice grase și frumoase ieșiau din un paiu. 6 Și iată *alte* șapte spice supțiri *și* arse de vântul de răsărit, răsăriau după dânsele. 7 Și spicele cele subțiri înghițiră pre cele șapte spice grase și pline. Și Faraon se deșteptă, și iată *era* vis.

8 Și făcându-se dimineață, [a]spiritul lui era turburat, și trimise se cheme pre toți [b]magii Egiptului și pre toți [c]înțelepții lui: și Faraon le spuse visurile lui: dar nimenea nu le putù esplică lui Faraon. 9 Și mai marele cuparilor vorbì lui Faraon, zicând: Eu astăzi îmi aduc aminte de păcatele mele: 10 Faraon [d]se mânie contra servilor săi: [e]pre mine mă puse supt pază, în casa capului gardei domnești, pre mine și pre mai marele pitarilor. 11 Și într'o noapte [f]visarăm câte un vis, eu și el: fiecare dupre însemnarea visului său noi am visat. 12 Și *era* acolo cu noi un tânăr Ebreu, [g]serv al capului gardei domnești, căruia noi îi spuserăm visurile, și el ni-*le* [h]esplică fiecăruia dupre însemnarea visului său. 13 Și [i]cum ne esplică el, așa ni-se și întâmplă: pre mine mă așează iarăși în locul meu, dar pre acela îl spânzură.

Tâlcuirea lui Iosif.

14 [j]Și Faraon trimise, și chemă pre Iosif, și ei îl [k]scoaseră curând [l]din temniță: și el, răzându-se și schimbându-și vestmintele, venì la Faraon. 15 Și Faraon zise lui Iosif: Eu vis am visat, și nu *este* nimenea care să-l esplice; [m]și am auzit de tine vorbind, *că* tu înțelegi a esplicà vis.

16 Și Iosif răspunse lui Faraon, zicând: [n]Nu eu: [o]Dumnezeu va răspunde lui Faraon ceeace-i va fi de bine.

17 Și Faraon zise lui Iosif: [p]În visul meu, iată eu stam pe marginea fluviului: 18 Și iată, se suiau din fluviu șapte vaci grase la carne și frumoase la vedere, și păsteau prin mlăștini. 19 Și iată, după dânsele se suiau din fluviu alte șapte vaci slabe și urâte la vedere foarte, și uscate la carne, cum n'am mai văzut așà de urâte în tot pământul Egiptului. 20 Și vacile cele uscate și urâte înghițiră pre cele dintâiu șapte vaci grase. 21 Și intrară în pântecile lor, fără să se cunoască că ele au intrat: căci ele erau tot așa de urâte, ca și mai înainte. Atunci mă deșteptai. 22 Și văzui *iarăși* în somn, și iată șapte spice pline și frumoase ieșiau dintr'un paiu. 23 Și iată *alte* șapte spice supțiri, seci și arse de vântul de răsărit crescură după dânsele. 24 Și spicele cele seci înghițiră pre cele șapte spice frumoase. Și [q]eu *acestea le* spusei magilor, dară nici unul nu putù să-mi esplice.

25 Și Iosif răspunse lui Faraon: Visul lui Faraon este unul. [r]Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce voește să facă: 26 Cele șapte vaci frumoase *sunt* șapte ani, și cele șapte spice frumoase *sunt* șapte ani. Visul *este* tot unul. 27 Și cele șapte vaci macre și urâte, care se suiau după dânsele, *sunt* șapte ani: și cele șapte spice deșerte, și arse de vântul de răsărit, sunt [s]șapte ani de foamete. 28 [t]Și aceasta *este* ceeace eu zisei lui Faraon; că Dumnezeu ceeace voește să facă, arată lui Faraon. 29 Iată, vor venì [u]șapte ani, *în care va fi* mare belșug în tot pământul Egiptului. 30 Și după aceștia [v]vor urmà șapte ani de foamete, și tot acel belșug va fi uitat în pământul Egiptului: că foametea [x]va topì toată țara. 31 Încât acel belșug nu se va simți în

---

Capul 41.
a Dan. 2. 1.
b Esod. 7.11,22. Isa 29. 14.
Dan. 1. 20.
c Mat. 2. 1.
d Cap. 40. 2, 3.
e Cap. 39. 20.
f Cap. 40. 5.
g Cap. 37. 36.
h Cap. 40. 12, etc.
i Cap. 40. 22.
j Ps. 105. 20.
k Dan. 2. 25.
l 1 Sam. 2. 8.
m Ps. 25. 14.
n Dan. 2. 30. Fapt 3. 12.
o Cap. 40. 8.
p Vers. 1.
q Dan. 1. 7.
r Dan. 2. 28, 29, 45.
s 2 Reg. 8. 1.
t Vers. 25.
u Vers. 47.
v Vers. 54.
x Cap. 47. 13.

ţară, din cauza foametei *ce va venì* după dânsa; că *va fi* foarte grea. 32 Iar încât este, că visul s'a arătat lui Faraon de două ori, *este*, că [y] lucrul acesta *este* hotărît de Dumnezeu, şi că Dumnezeu curând îl va face. 33 Acum dară să caute Faraon un bărbat înţelept şi priceput, pre care să-l pună preste pământul Egiptului. 34 *Aceasta* să facă Faraon: Să aşeze prefecţi în ţară, şi [z] să ia a cincia parte *de venit* din pământul Egiptului în cei şapte ani de belşug: 35 Şi [a] să adune toate bucatele acestor ani buni ce vor urmà; şi să strângă grâu supt mâna lui Faraon, bucate în *toate* cetăţile, şi să le păstreze. 36 Şi aceste bucate vor fi proviziunea ţării în cei şapte ani de foamete, cari vor venì în pământul Egiptului; şi aşà ţara [b] nu se va perde de foame.

Înnălţarea lui Iosif.

37 Şi [c] cuvântul acesta plăcù în ochii lui Faraon şi în ochii tuturor servilor săi. 38 Şi Faraon zise cătră servii săi: Au doară se va găsì om asemenea acestuia, [d] în care *este* spiritul lui Dumnezeu? 39 Şi zise Faraon cătră Iosif: Fiindcă Dumnezeu ţie ţi-a descoperit toate aceste, nimenea nu este priceput şi înţelept ca tine. 40 [e] Tu vei fi mai mare preste casa mea, şi de cuvântul tău va ascultà tot poporul meu; eu numai cu tronul voiu fi mai pre sus decât tine. 41 Şi mai zise Faraon lui Iosif: Iată te [f] pun preste tot pământul Egiptului. 42 Şi Faraon, [g] scoţându-şi inelul său din mână, îl puse în mâna lui Iosif, şi-l [h] îmbrăcă cu vestmintele de in subţire, [i] puse lanţ de aur la gâtul său. 43 Şi-l suì pre dânsul în carul al doilea dintre ale sale, şi [j] lăsă ca să strige înaintea lui: Abrech şi-l puse pre dânsul [k] preste tot pământul Egiptului. 44 Şi Faraon zise cătră Iosif: Eu *sunt* Faraon; şi fără de voia ta nimenea să nu-şi mişte mâna sa său piciorul său în tot pământul Egiptului. 45 Şi Faraon chemă numele lui Iosif: Zafnath-Paaneach şi-i dete de femeie pre Asenath, fata lui Potifera, preotul din On. Şi Iosif ieşì *ca să vadă* pământul Egiptului.

46 Şi Iosif avea treizeci de ani, când [l] sta înaintea lui Faraon, regele din Egipt. Şi ieşind el dinaintea lui Faraon, merse prin tot pământul Egiptului.

Îngrijirea lui Iosif pentru Egipt.

47 Şi pământul produse *bucate* în cei şapte ani de fertilitate cu mare belşug. 48 Şi *Iosif* în acei şapte ani strânse toate bucatele câte erau în pământul Egiptului, şi le aşeză prin cetăţi; bucatele, câte crescură pe câmpul din prejurul ficărei cetăţi, le puse într'însa. 49 Iosif dară adună grâu mult foarte [m] ca nisipul mării, încât încetară de a-l mai măsurà: că erà fără număr.

50 Şi mai înainte de a sosì *întâiul* an de foamete, [n] lui Iosif se născură doi fii, pre cari ii născù Asenath, fica lui Potifera, preotul din On. 51 Şi Iosif chemă numele celui întâiu-născut Manase, căci, *zise el*, Dumnezeu mă făcù să uit tot necazul meu şi toată casa părintelui meu. 52 Şi chemă numele celui al doilea Efraim, căci, *zise el*, Dumnezeu mă făcù să fiu [o] fertil în pământul întristării mele.

53 Şi trecură cei şapte ani de belşug, care au fost în pământul Egiptului, [p] şi începură a venì cei şapte ani de foamete, [q] după cum prezise Iosif. 54 Şi se făcù foamete în toate ţările, dară în tot pământul Egiptului erà pâne. 55 În sfârşit şi tot pământul Egiptului începù a flămânzì, şi poporul strigă cătră Faraon pentru pâne: şi Faraon zise cătră toţi Egiptenii: Mergeţi la Iosif, şi faceţi ceeace vă va zice el. 56 Şi făcându-se foamete preste toată ţara, Iosif deschise toate grânarele, şi [r] vândù *bucate* Egiptenilor; că foametea se făcù tare în pământul Egiptului. 57 Şi [s] toate ţările veniau la Egipt, să cumpere grâu dela Iosif: că foametea erà tare preste tot pământul.

---

y Num. 23. 19. | *b* Cap. 47. 15. 19. | *c* Ps. 105. 21, 22. | *h* Est. 8. 15. | *j* Est. 6. 9. | *l* 1 Sam. 16. 21. | *n* Cap. 46. 20. | *p* Ps. 105. 16. Fapt. 7. 11.
z Prov. 6. 6, 7, 8. | *c* Ps. 105. 19. | *f* Dan. 6. 3. | *i* Dan. 5. 7, 29. | *k* Fapt. 7. 10. | *m* Ps. 78. 27. | *o* Cap. 49. 22.
a Vers. 48. | *d* Num. 27. 18. | *g* Est. 3. 10.

Călătoria întâia a fiilor lui Iacob în Egipt.

42 Și [a]văzând Iacob, că în Egipt este grâu, zise Iacob către fiii săi: Ce vă tot uitați unul la altul? 2 Și *le* zise: Iată, eu auzii, că în Egipt este grâu de vânzare: pogorîți-vă acolo și ne cumpărați grâu, ca să [b]trăim și să nu murim. 3 Și cei zece frați ai lui Iosif se pogorîră la Egipt, ca să cumpere grâu. 4 Dar pre Beniamin, fratele lui Iosif, nu-l trimise Iacob cu frații săi: că zicea el: [c]Să nu i-se întâmple *ceva* nenorocire.

5 Și fiii lui Israel ajunseră *în Egipt*, ca să cumpere grâu împreună cu cei ce *mai* veniseră; că foametea eră [d]în pământul Canaan. 6 Dar Iosif, *care eră* guvernator [e]în acea țară, vindeà grâu la tot poporul pământului. Și veniră frații lui Iosif, și [f]se prosternară lui *cu* fața la pământ. 7 Și Iosif văzù pre frații săi, și-i recunoscù; dar prefăcându-se dinaintea lor, le vorbì aspru, și le zise: De unde veniți? Și ei ziseră: Din pământul Canaan, ca să cumpărăm grâu. 8 Și Iosif recunoscù pre frații săi, însă ei nu-l recunoscură pre dânsul. 9 Și Iosif [g]aducându-și aminte de visurile ce visase despre dânșii, le zise lor: Voi *sunteți* spioni, și ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țării. 10 Și ei răspunseră lui: Nu doamne: ci servii tăi au venit să cumpere bucate. 11 Noi toți *suntem* fiii unui singur om; suntem *oameni* onești; servii tăi n'au fost spioni. 11 Și el le zise: Nu *e așà;* ci voi ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țării. 13 Și ei ziseră: Noi, servii tăi, doisprezece *eram, toți* frați, fiii unui singur om în pământul Canaan; Și iată, cel mai mic *se află* astăzi la părintele nostru; și unul [h]nu mai *este*. 14 Și Iosif le zise: Aceasta *este* ceeace v'am vorbit eu vouă, zicând că *sunteți* spioni. 15 Întru aceasta voi veți fi cercați; [i]Pe viața lui Faraon voi nu veți merge de aici, de nu va venì aici fratele vostru cel mai mic. 16 Trimiteți pre unul din voi, ca să aducă pre fratele vostru, și voi veți rămânea *aici* închiși, și *prin aceasta* se vor cercà cuvintele voastre, dacă vorbiți adevărul: iar de nu, pe viața lui Faraon voi *sunteți* spioni. 17 Și-i puse pre ei supt pază trei zile. 18 Apoi a treia zi zise lor Iosif: Aceasta faceți, ca să trăiți, *fiindcă* eu mă tem de Dumnezeu. 19 De sunteți *oameni* onești, un frate dintre voi să rămână închis în închisoarea unde vă aflați, iar voi mergeți și duceți grâul pentru trebuința caselor voastre. 20 Și [k]pre fratele vostru cel mai mic să mi-l aduceți la mine, ca cuvintele voastre să se adeverească, și voi să nu muriți: și ei făcură așà. 21 Atunci ziceau unul către altul: [l]Noi cu adevărat vinovați *suntem* pentru fratele nostru: că văzurăm întristarea sufletului său, când se rugà de noi, și nu-l ascultarăm; [m]pentru aceea nevoia aceasta venì preste noi. 22 Și Ruben răspunzându-le zise: [n]Au nu v'am vorbit eu vouă și v'am zis: Nu păcătuiți contra băiatului? dar voi nu m'ați ascultat: deaceea, iată sângele lui [o]se cere. 23 Și ei nu știau că Iosif *îi* înțelege *pre dânșii,* că interpretul *eră* între ei. 24 Și se întoarse dela dânșii, și plânse. Și iarăși venind la ei, vorbì cu dânșii: și luând pre Simeon dintre ei, îl legă înaintea ochilor lor.

25 Și porunci Iosif, ca să le umple sacii lor cu grâu, și argintul lor să li-l întoarcă, *punându-l* fiecăruia în sacul său, și să le dea și merinde pentru cale: și [p]așà li-se făcù. 26 Și ei încărcând grâul lor pe asini, plecară de acolo. 27 Și [q]unul din ei deslegându-și sacul, ca să dea de nutreț asinului său într'o ospătărie, văzù argintul său, și iată *eră* în gura sacului. 28 Și zise fraților săi: Argintul meu mi-se dete înapoi, iată-l în sacul meu! Și inima lor leșină, încât ei se cutremurară foarte, zicând unul către altul: Ce *este* aceasta *ce* făcù Dumnezeu cu noi?

Capul 42.
a Fapt. 7. 12.
b Isa. 38. 1.
c Vers. 38.
d Fapt. 7. 11.
e Cap. 41. 41.
f Cap. 37. 7.
g Cap. 37. 5, 9.
h Cap. 44. 20.
i 1 Sam. 1. 26
j Lev. 25. 43.
k Vers. 34.
l Iov. 36. 8, 9.
m Prov. 21. 13.
n Cap. 37. 21.
o Cap. 9. 5. Ps. 9 12. Luc. 11. 50,51.
p Mat. 5. 44. Rom. 12. 17, 21.
q Cap. 43. 21.

Întoarcerea fraților.

29 Și ei veniră la Iacob părintele lor în pământul Canaan, și spuseră lui toate câte se întâmplară cu dânșii, zicând: 30 Omul *care este* domnul țării ne [r]vorbì aspru, și ne tratà ca pre niște spioni ai țării. 31 Iar noi îi răspunserăm lui: Noi suntem *oameni* onești, nu suntem spioni. 32 Noi *eram* doisprezece frați, fiii părintelui nostru; unul nu mai *este,* și cel mai mic *este* astăzi cu părintele nostru în pământul Canaan. 33 Și omul, domnul țării, ni-a zis: [s]Întru aceasta voi ști, că sunteți *oameni* onești: Lăsați pre unul din frații voștri la mine, și luați *grâul pentru* trebuința caselor voastre, și mergeți. 34 Și aduceți la mine pre fratele vostru cel mai mic: atunci eu voiu cunoaște, că voi nu *sunteți* spioni, ci *oameni* onești: *și* eu voiu da vouă pre fratele vostru, și veți străbate în *toată* țara.

35 Și deșertând ei sacii lor, iată legătura argintului fiecăruia *era* în sacul său; și văzând legătura cu argintul său, ei și părintele lor, se spăimântară. 36 Și Iacob, părintele lor le zise: Voi mă lipsiți *de fii!* Iosif nu mai *este,* Simeon nu mai *este,* și acum vreți și pre Beniamin să mi-l luați? toate au venit asupra mea. 37 Și Ruben zise părintelui său: Pre amândoi fiii mei să-i omori, de nu ți-l voiu aduce pre el înapoi; dămi-l numai în mâna mea, și eu ți-l voiu aduce înapoi. 38 Iar el zise: Fiul meu nu se va pogorî cu voi: că fratele său e mort, și el a rămas singur; și de i s'ar întâmplà vre-o nenorocire pe drumul în carele mergeți, atunci voi căruntețele mele le veți pogorì cu întristare în mormânt.

Călătoria a doua la Egipt cu Beniamin.

43 Și foametea *era* [a]grea pe pământ. 2 Și a fost, după ce sfârșiră de a mâncà grâul, care-l aduseră din Egipt, le zise părintele lor: Duceți-vă iarăși și cumpărați bucate! 3 Și Iuda vorbì cătră dânsul, și-i zise: Acel om ne-a asigurat, zicând: Voi fața mea nu o veți vedeà, de nu *va fi* cu voi [b]fratele vostru *cel mai mic.* 4 *Deci* de vei trimite pre fratele nostru cu noi, noi ne vom pogorî, și-ți vom cumpărà bucate: 5 Iar de nu-l vei trimite, nu ne vom pogorî; că omul acela ni-a zis: Voi nu veți vedeà fața mea, de nu *va fi* fratele vostru cu voi. 6 Și Israel zise: 6 Pentru ce mi-ați făcut *astfel* de rău, *de* ați spus omului că mai aveți un frate? 7 Și ei ziseră: Acel om întrebă cu deamănuntul de noi și de familia noastră, zicând: Mai trăește părintele vostru? *Mai* aveți vre-un frate? Și noi îi spuserăm dupre cuvintele acelea; de unde am putut noi știì, că el ne va zice: Aduceți pre fratele vostru.

8 Și Iuda zise cătră Israel, părintele său: Trimite pre băiat cu mine, și ne vom sculà și vom merge, ca să trăim și să nu murim, și noi și tu și copiii noștri. 9 Eu răspund pentru dânsul, din mâna mea să-l ceri pre el: [c]de nu ți-l voiu aduce, și nu ți-l voiu pune înaintea ta, vinovat voiu fi cătră tine *în* toate zilele *vieții mele.* 10 Că dacă nu ne întârziam *atâta,* până acum ne-am fi întors înapoi a doua oară.

11 Și Israel părintele lor le zise: De *este* dară așa, faceți aceasta: luați din cele mai lăudate lucruri ale pământului în sacii voștri, și [d]duceți omului aceluia dar: puțin [e]balsam, puțină miere, și dresuri, și smirnă, curmale și migdale. 12 Și luați din nou argintul în mânile voastre; și argintul [f]care l-ați aflat în gura sacilor voștri duceți-l înapoi în mânile voastre: poate aceasta *s'a făcut din* greșeală. 13 Și luați și pre fratele vostru, și sculându-vă întoarceți-vă la acel om. 14 Și Dumnezeu cel atotputernic să facă ca să aflați har înaintea omului, ca el să remită vouă pre celalalt frate al vostru și pre Beniamin: dară [g]dacă *este* ca eu să fiu lipsit *de fii,* lipsit să fiu.

---

[r] Vers. 7. | [s] Vers. 15. 19, 20. | *Capul 43.* | [a] Cap. 41. 54. 57. | [b] Cap. 42. 20. | [c] Cap. 44. 32. | File. 18. 19. | [d] Cap. 32. 20. | [e] Cap. 37. 25. Ier. 8. 22. | [f] Cap. 42. 25, 35. | [g] Est. 4. 16.

Primirea lor prietenoasă la Iosif.

15 Și acei bărbați luară darul, luară și argint îndoit în mâinile lor, și pre Beniamin; și plecând, se pogorîră la Egipt, și steteră înaintea lui Iosif. 16 Și Iosif văzând pre Beniamin cu dânșii, zise către [h] cel ce *era* preste casa sa: Du pre acești oameni în casă, și junghie *vite*, și *le* gătește: că cu mine vor mâncà oamenii aceștia la amează. 17 Și făcù acel bărbat dupre cum îi zise Iosif, și duse bărbatul pre oamenii în casa lui Iosif.

18 Dară oamenii se temură, *văzând* că-i duc în casa lui Iosif, și ziceau: Pre noi ne-a adus *în casă* pentru argintul, care dintru întâiu s'a fost pus în sacii noștri: ca să se năpustească și să se arunce vina asupra noastră, și să ne ia de servi, pre noi și pre asinii noștri. 19 Și ei se apropiară de bărbatul care *era* preste casa lui Iosif, și-i vorbiră la ușa casei. 20 Și-i ziseră: Rugămu-ne, domnule! [i] noi întâiași dată ne pogorîrăm, ca să cumpărăm bucate. 21 Și [j] după ce venirăm la o ospătărie, și deschiserăm sacii noștri, iată argintul fiecăruia *era* în gura sacului său; argintul nostru dupre greutatea lui; deaceea iarăși l-am adus în mâna noastră. 22 Și alt argint am adus în mâna noastră, ca să cumpărăm bucate: nu știm cine a pus argintul nostru în sacii noștri. 23 Și el zise: Fiți în pace, nu vă temeți; Dumnezeul vostru, și Dumnezeul părintelui vostru v'a dat vouă tesaur în sacii voștri: argintul vostru a venit în mâna mea. Și le scoase lor pre Simeon.

24 Și bărbatul duse pre oameni în casa lui Iosif, și *le* [k] aduse apă, ca să-și spele picioarele, și dete și nutreț asinilor lor.

Ospătarea fraților la Iosif.

25 Și ei pregătiră darul *lor*, până când să vină Iosif la amiază: că ei auziră că au să prânzească acolo. 26 Și venind Iosif a casă, ei îi aduseră lui în casă darul ce *aveau*, și [l] se închinară înaintea lui la pământ. 27 Iar el întrebând de buna *lor* aflare, le zise: Sănătos *este* părintele vostru, bătrânul acela, [m] despre carele ați vorbit? mai trăește încă? 28 [n] Și ei se plecară și se închinară. 29 Și el ridicându-și ochii săi, se uită la Beniamin fratele său cel [o] de o mumă, și zise: Acesta *este* fratele vostru cel mai mic, [p] despre care mi-ați vorbit? Apoi zise: Dumnezeu să te miluiască, fiul meu.

30 Și Iosif [q] turburându-se de mila fratelui său, se grăbì, căutând *unde* să plângă; și întrând în camera cea mai din lăuntru, plânse acolo. 31 Apoi spălându-și fața, ieșì afară, și stăpânindu-se, zise: Dați bucatele. 32 Și lui îi puseră *bucatele* deosebi, și lor deosebi, și pentru Egiptenii, cari mâncau cu dânsul deosebi: că Egiptenii nu puteau mâncà cu Ebreii împreună, că urîciune *este* aceasta la Egipteni. 32 Și șezură la masă înaintea lui, cel întâiu-născut dupre întâiu-nașterea sa, și cel mai mic dupre tinerețele sale, așa încât ei cu mirare se uitau unul la altul. 34 Și le serviau lor bucatele *din cele ce erau* înaintea lui: și partea lui Beniamin erà de cinci ori mai mare decât a celorlalți. Și ei beură și se veseliră cu dânsul.

Frații lui Iosif să înspăimântă tare.

44 Și *Iosif* poruncì celui ce *era* preste casa sa, zicând: Umple sacii oamenilor de bucate, pe cât vor puteà purtà, și pune argintul fiecăruia în gura sacului său. 2 Și pune cupa mea, cupa cea de argint, în gura sacului celui mai mic, împreună cu prețul grâului său. Și el făcù dupre cuvintele ce i-le zise Iosif.

3 Dimineața luminându-se de ziuă, acești oameni fură lăsați liberi, ei și asinii lor. Ei abia ieșiră din cetate, nu *merseră* departe, și Iosif zise celui ce *era* preste casa sa: Scoală-te, și urmărește acei oameni, și ajungându-i, le zi lor: Pentru ce ați răsplătit rău pentru bine? 5 Au nu aceasta *este cupa* din care domnul meu bea, și din care el ghicește? 6 Rău ați făcut ce ați făcut! Și-i ajunse

---

h Cap. 24. 2. | *i* Cap. 42. 3, 10. | *j* Cap. 42.27,35. | *k* Cap. 18. 4. | *l* Cap. 37. 7,10. | *m* Cap. 42.11,13. | *n* Cap. 37. 7,10. | *o* Cap. 35.17,18. | *p* Cap. 42. 13. | *q* 1 Reg. 3. 26.

pre ei, și le zise cuvintele acestea. 7 Și ei răspunseră: Pentru ce vorbește domnul meu asemenea vorbe! Departe să fie de servii tăi ca să facă un lucru ca acesta. 8 Iată [a]argintul, care-l aflarăm în gura sacilor noștri ți-l aduserăm iarăși din pământul Canaan; cum dară să fim furat noi aur sau argint din casa domnului tău? 9 Acela din servii tăi, la care se va află *cupa*, [b]să moară; ba încă și noi vom fi domnului nostru servi. 10 Și el zise: Bine! *să fie* dupre cuvintele voastre: la care se va găsì, să fie servul meu, iar voi să fiți nevinovați. 11 Și curând depuseră ei fiecare sacul său pe pământ, și fiecare deschise sacul său. 12 Și el căută, începând dela cel mai mare și sfârșind la cel mai mic; și cupa se găsì în sacul lui Beniamin.

Și ei își [c]rupseră vestmintele lor; și încărcându-și fiecare asinul său, se întoarseră în cetate. 14 Și Iuda cu frații sei întrară în casa lui Iosif, și el *era* încă acolo; și [d]căzură înaintea lui la pământ. 15 Și Iosif le zise: Ce faptă *este* aceasta ce ați făcut voi? Au nu știți, că om ca mine știe să ghicească. 16 Și Iuda zise: Ce să zicem domnului meu? sau ce cuvinte să vorbim? și cum să ne îndreptăm? Dumnezeu a găsit păcatul servilor tăi: iată [e]noi *noi suntem* servii domnului meu, așa noi, precum și *cel* în[f]a cărui mână s'a găsit cupa. 17 Și *Iosif* răspunse: [f]Departe să fie de mine, ca eu să fac una ca aceasta! Acela într'a cărui mână s'a găsit cupa, acela va fi mie serv, iar voi întoarceți-vă cu pace la părintele vostru.

18 Atunci Iuda se apropiè de dânsul, și zise: Ascultă-mă, domnul meu! lasă pre servul tău să vorbească un cuvânt în auzul domnului meu, și [g]mânia ta să nu se aprindă contra servului tău; că tu *ești* întocmai ca Faraon. 19 Domnul meu întrebă pre servii tăi, zicând: Aveți voi părinte sau frate? 20 Și noi am răspuns domnului nostru: Noi avem un părinte bătrân, și *un frate*, [h]copil al bătrâneților sale; și fratele lui a murit, și el a rămas singur de mumă-sa, și părintele său îl iubește pre dânsul. 21 Și tu ai zis servilor tăi: [i]Aduceți-l pre el la mine, ca să-l vadă ochii mei. 22 Și noi ziserăm domnului nostru: Băiatul nu va puteà să lase pre părintele său, că, de va lăsà pre părintele său, *părintele* va murì. 23 Atunci tu ai zis servilor tăi: [j]Dacă fratele vostru cel mai mic nu se va pogorî cu voi, voi nu veți mai vedeà fața mea. 24 Și când noi ne-am suit la servul tău, părintele nostru, i-am spus lui cuvintele domnului nostru. 25 Și [k]părintele nostru ne zise: Duceți-vă iarăși, *și* cumpărați puține bucate. 26 Și noi ziserăm: Nu ne putem pogorî; dacă fratele nostru cel mai mic va fi cu noi, atunci ne vom pogorî, căci noi nu putem vedeà fața acelui om, dacă fratele nostru cel mai mic nu *va fi* cu noi. 27 Și servul tău, părintele nostru, ne zise: Voi știți, că [l]femeia mea mi-a născut doi *copii*. 28 Și unul se duse dela mine, *despre carele* am zis, că el cu adevărat este sfâșiat; și nu l-am mai văzut nici până acum. 29 Și dacă îmi veți luà și pre acesta de dinaintea mea, și i-se va întâmplà nenorocire, atunci voi cărunțețele mele le veți pogorî cu întristare în mormânt. 30 Acum dară, când eu m'aș întoarce la servul tău, părintele meu, și băiatul n'*ar fi* cu noi, fiindcă sufletul lui este legat de sufletul băiatului, 31 Se va întâmplà, ca el să moară, când va vedeà că copilul nu este; și servii tăi vor pogorî cărunțețele servului tău părintelui nostru cu întristare în mormânt. 32 Că servul tău m'am pus siguranță pentru acest băiat la părintele meu, zicând: Dacă nu ți-l voiu aduce, vinovat să fiu înaintea ta *în* toate zilele *mele*. 33 Acum dară, rogu-te, [q]lasă pre servul tău să rămână el sclav domnului meu în locul băiatului, și băiatul să se întoarcă cu frații săi. 34 Că cum mă întorc

Capul 44. | *b* Cap. 31. 32. | *d* Cap. 37. 7. | *f* Prov. 17. 15. | *h* Cap. 37. 3. | *j* Cap. 43. 3, 5. | *k* Cap. 43. 2. | *l* Cap. 46. 19.
a Cap. 43. 21. | *c* Cap. 37.29.34 | *e* Vers. 9. | *g* Esod. 32. 22. | *i* Cap.42.15, 20.

cu la părintele meu. fără *să fie* băiatul cu mine? să nu *mai apuc* eu a vedeà întristarea, care ar întâmpinà pre părintele meu.

Iosif se dă pe față fraților săi.

45 Și Iosif nu mai putù să se stăpânească înaintea tutulor celor ce erau de față, și strigă: Scoateți pre toți afară dela mine; Și nimenea nu rămase cu dânsul, când Iosif se descoperì fraților săi. 2 Și el plângând înălță vocea sa; și auziră Egiptenii, ba încă și casa lui Faraon auzì. 3 Și Iosif zise fraților săi: [a]Eu *sunt* Iosif; trăește încă părintele meu? Dară frații lui nu-i putură răspunde, că se uimiră înaintea lui.

4 Și Iosif zise fraților săi: Rogu-vă. apropiați-vă de mine! și ei se apropiară. Și el zise: Eu *sunt* Iosif fratele vostru. [b]pre care l-ați vândut la Egipt. 5 Și acum [c]să nu vă întristați. nici să vă pară rău. că m'ați vândut aici; [d]că Dumnezeu pentru păstrarea vieții m'a trimis pre mine înaintea voastră. 6 Că dejà doi ani *este* foamete în țară, și mai *sunt* încă cinci ani, în care nu *va fi* nici arătură nici seceriș. 7 Și Dumnezeu m'a trimis pre mine înaintea voastră ca prin mine să vă păstreze rămășiță pe pământ, și să vă păstreze viața prin scăpare mare. 8 Acum dară nu voi m'ați trimis pre mine aici, ci însuși Dumnezeu, care m'a pus de [e]părinte lui Faraon, și de domn preste toată casa lui. și guvernător preste tot pământul Egiptului. 9 Suiți-vă curând la părintele meu. și ziceți lui: Așà zice fiul tău Iosif: Dumnezeu m'a făcut domn preste tot Egiptul: coboară-te la mine: nu întârzià. 10 Și [f]vei locuì în pământul Goșen și vei fi aproape de mine, tu și fiii tăi și fiii fiilor tăi. și oile tale și boii tăi. și toate câte *sunt* ale tale. 11 Și eu te voiu susține acolo; că mai *sunt* încă cinci ani de foamete: ca să nu peri de lipsă, tu și casa ta. și toate câte *sunt* ale tale. 12 Și iată ochii voștri văd. și ochii lui Beniamin fratele meu văd, că [g]gura mea vorbește cu voi. 13 Și spuneți părintelui meu toată mărirea mea în Egipt. și toate câte ați văzut: și grăbiți-vă [h]să aduceți pre părintele meu încoace.

14 Apoi căzând el pe grumazul lui Beniamin fratelui său. plânse: și Beniamin plânse pre grumazul lui. 15 Și el sărută pre toți frați săi. și plânse asupra lor. Și după aceasta frații lui vorbiau cu dânsul.

Iosif spuse tatălui său să vie în Egipt.

16 Și îndată se răspândì vuet în casa lui Faraon, zicând: Frații lui Iosif au venit; aceasta plăcù lui Faraon și servilor săi. 17 Și Faraon zise lui Iosif: zi fraților tăi: Aceasta să faceți: Încărcați-vă vitele voastre. și vă duceți în pământul Canaan; 18 Și luând pre părintele vostru și familiile voastre. veniți la mine. și eu voiu da vouă cele mai bune din pământul Egiptului, și veți mâncà [i]grăsimea pământului. 19 Și ție, *Iosife*, poruncesc *să le zici*: Faceți acestea: Luați-vă care din pământul Egiptului pentru copiii voștri și pentru femeile voastre: și luați pre părintele vostru. și veniți. 20 Și să nu vă pară rău de uneltele voastre. că cele mai bune din tot pământul Egiptului ale voastre *sunt*.

21 Și fiii lui Israel făcură așa. Și Iosif le dete care dupre porunca lui Faraon; le dete încă și merinde pentru cale. 22 Și el le dărui, fiecăruia câte un rând de vestminte de schimbat, dară lui Beniamin îi dete trei sute de arginți. și [j]cinci rânduri de vesminte de schimbat. 23 Și părintelui său îi trimise: zece asini, încărcați cu cele mai bune lucruri din Egipt, și zece asine, încărcate cu grâu. cu pâne și *cu alte* nutriminte pentru părintele său pe cale. 24 Și el slobozind pre frații săi, ca să plece. le zise lor: Nu vă certați pre cale.

25 Și se suiră din Egipt, și veniră în pământul Canaan la Iacob părintele lor; 26 Și-i spuseră. zicând: Iosif trăește

Capul 45. | *b* Cap. 37. 23. | *d* Cap. 50. 20. | Fapt. 4. 27.28. | Iov. 29. 16 | *g* Cap. 42. 23. | *i* Cap. 27. 28. | *j* Cap. 43. 34.
a Fapt. 7. 13. | *c* Isa. 40. 2. | Ps. 105. 16.17. | *e* Cap. 41. 43. | *f* Cap. 47. 1. | *h* Fapt. 7. 14.

încă, și este guvernător preste tot pământul Egiptului; [k] însă inima lui rămânea neatinsă, că nu-i credeà pre dânșii. 27 Dară spuindu-i ei toate cuvintele câte le zise Iosif, și văzând el și carele, pre care le trimise Iosif, ca să-l ducă pre dânsul, reînviă spiritul lui Iacob, părintele lor. 28 Și Israel zise: Ajunge atâta! Iosif fiul meu trăește încă: ducemă-voiu, și-l voiu vedeà pre dânsul mai înainte de a murì.

Călătoria lui Iacob în Egipt.

46 Și Israel plecă cu toate ale sale, și ajungând la [a] Beer-Șeba, junghiè sacrificiu [b] Dumnezeului părintelui său Isaac. 2 Și Dumnezeu vorbì lui Israel [c] în viziunea de noapte, zicând: Iacobe! Iacobe! Și el zise: Iată-mă! 3 Și zise: Eu *sunt* Dumnezeu, [d] Dumnezeul părintelui tău; nu te teme de a te pogorî în Egipt; că eu acolo te voiu [e] face popor mare. 4 [f] Eu cu tine mă voiu pogorî în Egipt, și *iarăși* te [g] voiu suì: și [h] Iosif va pune mâna sa pre ochii tăi. 5 Și [i] Iacob pornì dela Beer-Șeba: și fiii lui Israel duseră pre Iacob părintele lor, și pre copilașii lor, și pre femeile lor, pe carele, [j] ce Faraon le-a fost trimis ca să-l ducă pre dânsul. 6 Și luară și vitele lor, și averile ce le câștigase în pământul Canaan; și veniră în Egipt [k] Iacob și toată semința lui cu dânsul: 7 Pre fiii săi și pre fiii fiilor săi cu dânsul, pre fetele sale și pre fetele fiilor săi, și toată semința sa o aduse el cu sine în Egipt.

Copiii lui Israel.

8 Și [l] acestea *sunt* numele fiilor lui Israel, cari veniră în Egipt: Iacob și fiii săi; întâiu-născutul lui Iacob: [m] Ruben. 9 Fiii lui Ruben: Hanoch și Pallu și Hețron și Carmi. 10 Și [n] fiii lui Simeon: Iemuel și Iamin și Ohad și Iachin și Țohar și Șaul, fiul unei Cananee. 11 Și fiii lui [o] Levi: Ghersón, Kohath și Merari. 12 Și fiii lui [p] Iuda: Er și Onan, și Oela, și Pereț și Zara. Iar [q] Er și Onan muriră în pământul Canaan. Și [r] fiii lui Pereț erau: Hețron și Hamul. 13 [s] Și fiii lui Isachar: Tolah, și Puva, și Iob și Șimron. 14 Și fiii lui Zabulon: Șered și Elon și Iahleel. 15 Aceștia *sunt* fiii din Lea, pre cari i-a născut ea lui Iacob în Padan-Aram, și Dina fica lui: toate sufletele fiilor și ficelor treizeci și trei. 16 Și fiii lui Gad: [t] Țifion și Haggi, Șuni și Ezbon și Eri, și Arodi și Areli. 17 [u] Și fiii lui Asser: Iimnah șiIșva șiIșvi, și Beria, și Șera sora lor: și fiii lui Beria: Heber și Malchiel. 18 [v] Aceștia *sunt* fiii din Zilpa, [x] pre cari Laban o dete Leei fetei sale; și ea născù lui Iacob pre acestea: șasesprezece suflete. 19 Fiii Rachelei, [y] femeii lui Iacob: Iosif și Beniamin. 20 [z] Și lui Iosif se născură în pământul Egiptului Manase și Efraim, pre cari îi născù Asenath, fata lui Potifera, preotul din On. 21 [a] Și fiii lui Beniamin: Bela și Becher și Așbel, Ghera și Naaman, [b] Ehi și Roș și [c] Muppim, și Huppim și Ard. 22 Aceștia *sunt* fiii din Rachela cari se născură lui Iacob; toate sufletele *erau* patrusprezece suflete. 23 [d] Și fiii lui Dan: Hușim. 24 Și [e] fiii lui Neftali: Iahțeel, și Guni, și Iețer și Șillem. 25 [f] Aceștia *sunt* fiii din Bilha, pre [g] care Laban o dete fetei sale Rachela, și ea născù pre aceștia lui Iacob: toate sufletele *erau* șapte.

26 [h] Toate sufletele câte întrară cu Iacob în Egipt, cari au eșit din coapsele lui, afară de femeile fiilor lui Iacob, toate sufletele *au fost* șasezeci și șase. 27 Și fiii lui Iosif, cari i-se născură în Egipt, *au fost* sufletele două: [i] toate sufletele casei lui Iacob câte veniră în Egipt, *au fost* șaptezeci.

Primirea lui Iacob de către Iosif.

28 Și pre Iuda îl trimise el înainte la Iosif, spre a-i [j] merge înainte la Goșen: și veniră în pământul Goșen. 29 Și

---

k Iov. 29. 24. Luc. 24. 11,41. — *Capul 46.* *a* Cap. 21. 31. 33. *b* Cap. 26. 24. 25. *c* Iov. 33. 14,15. *d* Cap. 28, 13. *e* Cap. 12. 2. Deut. 26. 5. *f* Cap. 28. 15. *g* Esod. 3 8. *h* Cap. 50. 1. *i* Fapt. 7. 15. *j* Cap. 45. 19,21. *k* Deut. 26. 5. Ios 24. 4. Isa. 52. 4. *l* Esod. 1. 1. *m* Num. 26. 5. *n* Esod. 6. 15. *o* 1 Cron. 6. 1, 16. *p* 1 Cron. 2. 3. *q* Cap. 38. 3, 7, 10. *r* Cap. 38. 29. *s* 1 Cron. 7. 1. *t* Num. 26. 15. etc. *u* 1 Cron. 7. 30. *v* Cap. 30. 10. *x* Cap. 29. 24. *y* Cap. 44. 27. *z* Cap. 41. 50. *a* 1 Cron. 7. 6. *b* Num. 26. 38. *c* Num. 26. 39. *d* 1 Cron. 7. 12. *e* 1 Cron. 7. 13. *f* Cap. 30. 5, 7. *g* Cap. 29. 29. *h* Esod. 1. 5. *i* Deut. 10. 22. *j* Cap. 31. 21. —

Iosif înhămând la carul său, se suì întru întâmpinarea lui Israel, părintele său, la Goşen; şi văzându-l căzù pe grumazul lui, şi plânse mult pe grumazul lui. 30 Şi Israel zise lui Iosif: Acum pot să mor, după ce văzuiu faţa ta, că tu încă trăeşti. 31 Apoi Iosif zise către fraţii săi şi către casa părintelui său: Eu mă voiu suì, şi voiu spune lui Faraon, şi-i voiu zice: Fraţii mei şi părintele meu au venit la mine din pământul Canaan. 32 Şi aceşti oameni *sunt* păstori de oi: totdeauna au ţinut vite: şi ei au adus oile lor şi vitele lor, şi toate câte au. 33 Deci dacă vă va chemà Faraon, şi va zice: Care *este* meseria voastră? 34 Voi să ziceţi: Servii tăi totdeauna au fost oameni cari ţin vite din tinereţele lor şi până acum, atât noi, cât şi părinţii noştri: ca voi să puteţi locuì în pământul Goşen; că urîciune *este* la Egipteni tot păstorul de oi.

Locuinţa în Goşen.

47 Şi Iosif [a] venì şi spuse lui Faraon şi zise: Părintele meu şi fraţii mei cu turmele lor şi cirezile lor şi toate ale lor au venit din pământul Canaan, şi iată *sunt* în [b] pământul Goşen. 2 Şi el dintre fraţii săi luă cinci bărbaţi, şi-i [c] prezentă lui Faraon. 3 Şi Faraon zise către fraţii lui *Iosif:* [d] Care *e* meseria voastră? Ei răspunseră lui Faraon: [e] Servii tăi *sunt* păstori de oi, atât noi cum şi părinţii noştri. 4 Şi mai ziseră lui Faraon: Noi venirăm, ca [f] să petrecem în acest pământ: pentru că *acolo* nu este păşiune pentru vitele, care le *au* servii tăi: [g] că foamete grea *apasă* pe pământul Canaan: acum dară, rogu-te, învoeşte servilor tăi ca să [h] locuim în pământul Goşen.

5 Şi Faraon vorbì către Iosif, zicând: Părintele tău şi fraţii tăi veniră la tine: [i] Pământul Egiptului *este* înaintea ta: pune să locuească în partea cea mai bună a ţării pre părintele tău şi pre fraţii tăi: să locuească [j] în pământul Goşen; şi dacă cunoşti, că între dânşii se află bărbaţi capabili, pune-i mai mai mari preste *păstorii* vitelor mele.

Iacob în faţa lui Faraon.

7 Şi Iosif aduse şi pre părintele său Iacob, şi-l prezentă lui Faraon: şi Iacob binecuvântă pre Faraon. 8 Şi Faraon zise lui Iacob: Câte *sunt* zilele anilor vieţii tale? 9 Şi Iacob zise lui Faraon: [k] zilele anilor nemerniciei mele *sunt* o sută treizeci de ani: [l] puţine şi rele au fost zilele anilor vieţii mele, şi [m] n'ajunseră la anii vieţii părinţilor mei în zilele nemerniciei lor. 10 Şi Iacob [n] binecuvântând pre Faraon, ieşì de dinaintea lui Faraon.

11 Şi Iosif aşezând pre părintele său şi pre fraţii săi în locuinţă, le dete lor stăpânire în pământul Egiptului în partea cea mai bună a ţării, în pământul [o] Raamzes, [p] dupre cum poruncise Faraon. 12 Şi Iosif susţinea pre părintele său, pre fraţii săi, şi toată casa părintelui său cu pâne, dupre familiile *lor*.

Scumpetea în Egipt.

13 Şi în toată ţara nu *era* pâne: că foametea *era* grea foarte: şi [q] pământul Egiptului şi pământul Canaan periau înaintea foametei. 14 [r] Şi Iosif strânse tot argintul ce se află în pământul Egiptului şi în pământul Canaan, pentru grâul ce ei cumpărau: şi Iosif aduse acel argint în casa lui Faraon. 15 Şi lipsind tot argintul în pământul Egiptului şi în pământul Canaan, toţi Egiptenii veniră la Iosif, zicând: Dăne pâne! [s] pentru ce să murim înaintea ta? că argintul a lipsit. 16 Şi Iosif le răspunse: Aduceţi vitele voastre, şi eu vă voiu da *pâne* pentru vitele voastre, dacă argintul a lipsit. 17 Şi ei aduseră lui Iosif vitele lor, şi Iosif le dete lor pâne *în schimb* pentru cai, pentru turme şi pentru cirezi şi pentru asini. Astfel îi susţinea el cu pâne pentru toate vitele lor în anul acela.

18 Şi trecând acel an, ei veniră într'al

Capul 47.
a Cap. 46. 31.
b Cap. 45. 10.
c Fapt. 7. 13.
d Cap. 46. 33.
e Cap. 46. 34.
f Deut. 26. 5.
g Fapt. 7. 11.
h Cap. 46. 34.
i Cap. 20. 15.
j Vers. 4.
k Ps. 39. 12. Ebr. 11. 9, 13.
l Iov 14. 1.
m Cap. 25. 7.
n Vers. 7.
o Esod. 1. 11.
p Vers. 6.
q Fapt. 7. 11.
r Cap. 41. 56
s Vers. 19.

doilea an, și-i ziseră: Nu putem ascunde înaintea domnului nostru, că argintul nostru ne lipsește, și vitele noastre *venirĕ* la *tine,* domnul meu; și n'a mai rămas înaintea domnului nostru decât corpurile noastre și țarinile noastre. 19 Pentru ce să murim înaintea ochilor tăi atât noi, cât și pământurile noastre? Cumpără-ne și pre noi, și pământurile noastre pentru pâne; și noi și pământurile noastre vom fi robi lui Faraon: da, dă-ne semință, ca să trăim și să nu murim, și ca pământurile să nu se pustieze. 20 Și Iosif cumpără toate pământurile din Egipt pentru Faraon, că Egiptenii își vândură fiecare țarina lui: că foametea îi apăsă foarte; și așă pământul se făcù al lui Faraon. 21 Și pre popor îl strămută prin cetăți, dela o margine a Egiptului până la *cealaltă* margine. 22 [t]Numai pământurile preoților nu le-a cumpărat, fiind ele porție *hotărîtă* preoților de Faraon, și ei trăiau din porția ce o dedese lor Faraon; de-aceea ei nu-și vândură pământurile lor. 23 Și Iosif zise către popor: Iată eu astăzi v'am cumpărat pentru Faraon, și pre voi și pământurile voastre; iată-vă și semănță. semănați-vă pământul. 24 Și când va fi seceriș, veți da lui Faraon a cincea *parte;* iar *celelalte* patru părți vor fi ale voastre pentru semănța câmpurilor, și de mâncare vouă și celor din casele voastre, și de mâncare a copilașilor voștri. 25 Și ei ziseră: Tu ne-ai mântuit viața! [u]Să aflăm har în ochii domnului nostru, și noi vom fi servi lui Faraon. 26 Și Iosif făcù lege, *care ține* până în ziua de astăzi, asupra pământului din Egipt, *ca să-i dee* lui Faraon a cincea *parte:* [v]numai pământurile preoților nu fură a lui Faraon.

Apropierea morții lui Iacob.

27 Și Israel [x]locuì în pământul Egiptului, în ținutul Goșen, unde se făcură proprietari, și [y]plodiră și se îmmulțiră foarte. 28 Și Iacob trăì în pământul Egiptului șaptesprezece ani: și au fost zilele lui Iacob, anii vieții sale: o sută patruzeci și șapte de ani. 29 Și [z]apropiindu-se timpul, ca să moară Israel, el chemă pre fiul său Iosif, și-i zise: De am aflat har în ochii tăi, rogute, [a]pune mâna ta supt coapsa mea, și-mi [b]arată mie milă și credință; rogu-te, să nu mă [c]îmmormântezi în Egipt: 30 Ci [d]să dorm lângă părinții mei; tu să mă duci din Egipt, și să mă îmmormântezi în mormântul lor. Și el răspunse: Voiu face dupre cuvântul tău. 31 Și *Israel* zise: Jură-te mie! și-i jură. Și [e]Israel se aplecă spre capul patului.

Iacob binecuvântează pe Efraim și pe Manase.

48 După aceste se zise lui Iosif: iată părintele tău *este* bolnav. Atunci luă el cu sine pre cei doi fii ai săi, pre Manase și pre Efraim. 2 Și se spune lui Iacob, zicând: iată Iosif fiul tău vine la tine. Și Israel, adunându-și puterile șezù pe pat. 3 Și Iacob zise către Iosif: Dumnezeul cel a totputernic mi-se arătă mie în [a]Luz, în pământul Canaan, și mă binecuvântă. 4 Și-mi zise: Iată eu te voiu crește, și te voiu îmmulți, și te voiu face adunare de popoare, și pământul acesta îl voiu da seminției tale după tine [b]*întru* stăpânire eternă. 5 Acum dară acești [c]doi fii ai tăi, cari se născură ție în pământul Egiptului, mai înainte de a veni eu la tine în Egipt, *să fie* ai mei, Efraim și Manase ai mei *să fie,* ca și Ruben și Simeon. 6 Însă fiii pre cari tu-i vei naște după dânșii, să fie ai tăi; *și* ei în moșternirea lor vor purtà numele fraților lor. 7 Că venind eu din Padan, mi-a murit [d]Rachela în pământul Canaan, pe cale, în câtăva depărtare de Efrata; și eu o îmmormântaiu acolo lângă cale la Efrata, adecă Beth-Lehem.

8 Și văzând Israel pre fiii lui Iosif, zise: Cine *sunt* aceștia? 9 Și Iosif răspunse părintelui său: [e]*Sunt* fiii mei, pre

t Ezra 7. 24. *u* Cap. 33. 15. *v* Vers. 22. | *x* Vers. 11. *y* Cap. 46. 3. *z* Deut. 31. 14. | *a* Cap. 24. 2. *b* Cap. 24. 49. *c* Cap. 50. 25. | *d* 2 Sam. 19. 37. *e* 1 Reg. 1. 47. | Ebr. 11. 21. — | *Capul 48.* *a* Cap. 28. 13, 19. | *b* Cap. 17. 8. *c* Cap. 41. 50. | *d* Cap. 35. 9, 16. *e* Cap. 33. 5.

cari mi-i dete Dumnezeu aici. Şi zise *Iacob:* Adu-mi-i încoace, ca [f] să-i binecuvintez! 10 Căci [g] ochii lui Israel erau slabi, din cauza bătrâneţelor; el nu puteà vedeà. Şi *Iosif* îi apropiè de dânsul, şi el îi [h] sărutà pre ei, şi-i îmbrăţişè. 11 Şi Israel zise lui Iosif: [i] Eu nici faţa ta nu credeam să o mai văd, şi iată Dumnezeu făcù ca eu să văd şi semânţa ta. 12 Apoi Iosif îi depărtà dela genunchii *părintelui* său, şi se prosternà cu faţa până la pământ. 13 Şi Iosif luà pre amândoi, pre Efraim în dreapta sa, de-a stânga lui Israel, şi pre Manase în stânga sa, de-a dreapta lui Israel; şi-*i* apropiè *pre ei* de dânsul. 14 Şi Israel îşi întinse mâna sa cea dreaptă, şi *o* puse pe capul lui Efraim, care crà cel mai tinăr; şi mâna sa cea stângă pe capul lui Manase. [j] puindu-şi cu voie mânile sale *astfel;* că Manase *crà* întâiu-născutul.

15 Şi [k] el binecuvântà pre Iosif, şi zise: Dumnezeu, [l] înaintea căruia au umblat părinţii mei Abraam şi Isaac; Dumnezeu cel ce mă păscù pre mine dela naşterea mea, până în ziua de astăzi; 16 Îngerul [m] care mă răscumpărà pre mine de tot răul, să binecuvânte pre aceşti copii, şi ei să poarte [n] numele meu, şi numele părinţilor mei, Abraam şi Isaac; şi să se îmmulţească în mare număr pe acest pământ. 17 Şi văzând Iosif, că părintele său [o] a pus mâna cea dreaptă pe capul lui Efraim, i-se părù cu greu: şi apucă mâna părintelui său, ca să o iee depe capul lui Efraim, *şi să o pună* pe capul lui Manase. 18 Şi Iosif zise părintelui său: Nu aşà, părintele meu! că acesta *este* cel întâiu-născut, pune-ţi dreapta pe capul lui. 19 Dară părintele său respinse, şi zise: [p] Eu ştiu, fiule! eu ştiu; şi acesta se va face popor, şi chiar el va fi mare; totuşi [q] fratele său cel mai mic, mai mare va fi decât dânsul, şi seminţia lui se va face mulţime de popoare. 20 Aşà el în ziua aceea îi binecuvântà pre ei, zicând: Israel va binecuvântà [r] întru tine, zicând: Facă-te pre tine Dumnezeu ca pre Efraim şi ca pre Manase! Astfel puse el pre Efraim înaintea lui Manase.

21 Şi Israel zise lui Iosif: Iată eu mor, dar [s] Dumnezeu va fi cu voi, şi vă va întoarce în pământul părinţilor voştri; 22 Şi [t] eu iţi dau ţie o parte din pământ mai mult decât fraţilor tăi, pre care o câştigaiu din mânile [u] Amoreilor cu sabia mea şi cu arcul meu.

Binecuvântările profetice ale lui Iacob, date fiecăruia din fiii săi.

49 Şi Iacob chemă pre fiii săi, şi *le* zise *lor:* Adunaţi-vă, ca să vă [a] spun ce are să vi-se întâmple vouă [b] în timpurile viitoare.

2 Adunaţi-vă, şi ascultaţi, fiii lui Iacob. [c] Ascultaţi pre Israel, părintele vostru! 3 Ruben, [d] întâiu-născutul meu! Tu, tăria mea [e] şi începutul puterii mele, întâiul în demnitate şi întâiul în putere! 4 Sumeţindu-te ca apa, [f] nu vei avea întâietatea; Că [g] te-ai suit în patul părintelui tău. Atunci *l*-ai întinat: în aşternutul meu el se suì!

5 [h] Simeon şi Levi [i] fraţi *sunt,* [j] Instrumentele cruzimii *sunt* armele lor. 6 Sufletul meu [k] să nu între în consiliul lor; Şi [l] gloria mea să nu se unească [m] în adunarea lor. Că [n] întru mânia lor au ucis oameni, Şi ca să-şi facă placul lor au ologit tauri. 7 Blestemată *fie* mânia lor, că violentă *a fost;* Şi furia lor, că crudă *a fost!* [o] Împărţi-voiu pre ei întru Iacob, Şi-i voiu împrăştià întru Israel.

8 Pre tine, [p] Iudo! te vor lăudà fraţii tăi; [q] Mâna ta *va fi* asupra cerbicei inamicilor tăi; [r] Plecà-se-vor ţie fiii părintelui tău. 9 Iuda [s] puiu de leu este. Fiul meu, din prăzi te-ai suit. [t] În-

---

f Cap. 27. 4.
g Cap. 27. 1.
h Cap. 27. 27.
i Cap. 45. 26.
j Vers. 19.
k Ebr. 11. 21.
l Cap. 17. 1.
m Cap. 28. 15.
n Amos. 9. 12. Fapt. 15. 17.
o Vers. 14.
p Vers. 14.
q Num. 1.33,35. Apoc. 7. 6, 8.
r Rut. 4,11, 12.
s Cap. 46, 4.
t Ios. 24. 32. Ioan 4. 5.
u Cap. 15. 16. Ios. 17. 14,etc. — *Capul 49.*
a Amos. 3. 7.
b Deut. 4. 30. Ier. 23. 30. Dan 2. 28, 29.
c Ps. 34. 11.
d Cap. 29. 32.
e Deut. 21. 17.
f 1 Cron. 5. 1.
g Deut. 27. 20.
h Cap. 29.33,34.
i Prov. 18. 9.
j Cap. 34 25
k Prov. 1.15,16.
l Ps. 26. 9. Eles 5. 11.
m Ps. 16. 9.
n Cap. 34. 26.
o Ios. 19. 1.
p Cap. 29. 35.
q Ps. 18. 40.
r Cap. 27. 29.
s Osea 5. 14.
t Num. 23. 24.

genunchiînd, s'a culcat ca un leu, Și ca leoaică; cine-l va deșteptà? 10 [u]Sceptrul din Iuda nu se va depărtà, Nici [v]legislatorul [x]dintre picioarele lui, [y]Pânà ce va venì Șilo, [z]Și aceluia îi *vor da* popoarele ascultare. 11 Acela [a]leagă de viță asinul său, Și mânzul asinei sale de o viță nobilă. Spală în vin vestmântul său, Și în sânge de struguri mantia sa. 12 [b]Ochii lui *sunt* roșatici de vin, Și dinții lui albi de lapte.

13 [c]Zabulon locuește lângă portul mării, Lângă portul navelor, Și hotarele lui *se întind* până la Sidon.

14 Isachar *este ca* asinul robust, Carele zace între staule. 15 El văzù repaosul, că *este* bun, Și pământul *lui* că *este* plăcut; Și-și supuse [d]umărul la purtarea de sarcină, Și se făcù serv tributar.

16 [e]Dan judecă pre poporul său, Ca una din semințiile lui Israel. 17 [f]Dan este ca șarpele în cale, Ca cerastul în cărare, Carele mușcă călcâiul calului, încât călărețul cade înapoi.

18 Doamne [g]mântuirea ta o aștept!

19 [h]Gad, cete mari îl impilă pre dânsul. Dară în urmă și el va impilà pre dânsele.

20 [i]Dela Asser *vine* pâne grasă, Și el dă mâncările gustoase regilor.

21 [j]Neftali *este* un terebint întins, Care face ramuri frumoase.

22 Pom fructifer *este* Iosif, Pomul fructifer lângă isvor; *Ale cărui* ramure *se întind* preste ziduri. 23 Și l-au [k]amărît săgetătorii, luptându-se *în contra lui,* și urându-l. 24 Dară [l]arcul lui a rămas tare, și brațele mânilor lui s'au întărît, Prin mânile [m]puternicului lui Iacob; [n]Prin [o]păstorul și [p]piatra lui Israel. 25 [q]Prin Dumnezeul părintelui tău, care te va ajutà, [r]Prin a totputernicul, [s]care te va binecuvântà, Cu binecuvântările cerului de sus, Cu binecuvântările adâncului de jos, Cu binecuvântările țâțelor și ale pântecchi. 26 Binecuvântările părintelui tău sunt mai pe sus decât binecuvântările strămoșilor mei. [t]Pânà în vârfurile munților eterni; [u]Ele să vină asupra capului lui Iosif, Și asupra creștetului Nazarineanului între frații săi.

27 Beniamin este [v]lup răpitor; Dimineața sfâșie prada, [x]Și seara împărțește răpirea.

28 Acestea toate *sunt* cele douăsprezece semințiì ale lui Israel; și aceasta *este* ceeace le-a zis părintele lor, când îi binecuvântă pre dânșii, pre fiecare dupre binecuvântarea sa îi binecuvântă pre ei.

Cea din urmă poruncă a lui Iacob și moartea sa.

29 Și le porunci lor, și le zise: Eu mă [y]adaog la poporul meu; [z]îmmormântați-mă lângă părinții mei [a]în peștera care *este* în țarina lui Efron Heteul. 30 În peștera cea din Machpela, din fața Mamrei, în pământul Canaan, pre [b]care o cumpără Abraam cu țarina *împreună,* dela Efron Heteul ca moșie de îngropăciune. 31 [c]Acolo îmmormântară pre Abraam și pre Sara femeia sa; [d]acolo îmmormântară pre Isaac și pre Rebeca femeia sa, și acolo îmmormântai eu și pre Leea. 32 Cumpărată fu țarina și peștera ce *este* într'însa dela fiii lui Het.

33 Și după ce sfârșì Iacob de a porunci fiilor săi, își strânse picioarele sale în pat, și-și dâdù sufletul, și [e]fu adaos la poporul său.

Iacob se îmmormântează în Canaan.

50 Și Iosif [a]căzând pe fața părintelui său, [b]plânse preste dânsul, și-l sărută pre el. 2 Apoi Iosif porunci servilor săi, medicilor, ca să [c]îmbălsămeze pre părintele său, și medicii îmbălsămară pre Israel. 3 Și trecând patruzeci de zile, (că atâtea țineau zi-

u Num. 24. 17.	*z* Isa. 2. 2.	Ios 19. 10. 11.	*i* Deut. 33. 24.	*o* Ps. 80. 1.	*u* Deut. 33. 16.	2 Sam. 19. 37.	*Capul 50.*
v Ps. 60. 7.	Hag. 2. 7.	*d* 1 Sam. 10. 9.	*j* Deut. 33. 23.	*p* Isa. 28. 16.	*v* Jude.20.21,25.	*a* Cap. 50. 13.	*a* Cap. 46. 4.
x Deut. 28. 57.	Luc. 2. 30, 31,	*e* Deut. 33. 22.	*k* Cap. 37. 4, 24,	*q* Cap. 28.13.21.	Ezec.22.25,27.	*b* Cap. 23. 16.	*b* 2 Reg. 13. 14.
y Isa. 11. 1. &	32	*f* Jude. 18. 27.	28.	*r* Cap. 17. 1.	*x* Num. 23. 24.	*c* Cap. 23. 19.	*c* Vers. 26.
62 11.	*a* 2 Reg. 18. 32.	*g* Ps. 25. 5.	*l* Iov. 29. 20	*s* Deut. 33. 13.	Ezec. 39. 10.	*d* Cap. 35. 29.	Mat. 26 12.
Mat. 21. 9.	*b* Prov. 23. 29.	Isa. 25. 9.	*m* Ps. 132. 2. 5.	*t* Deut. 33. 15.	*y* Cap. 15. 15.	*e* Vers. 29.	Marc. 14. 8.
Luc. 1. 32. 33.	*c* Deut.33.18,19.	*h* Deut. 33. 20.	*n* Cap. 45. 11.	Hab. 3. 6.	*z* Cap. 47. 30	—	Luc. 24. 1.

lele îmbălsămării). Egiptenii îl [d] plânseră şaptezeci de zile. 4 Deci trecând acele zile de plâns, Iosif vorbì către *oamenii* [e] casei lui Faraon, zicând: Rogu-vă, de am aflat har înaintea ochilor voştri, vorbiţi lui Faraon, şi-*i* ziceţi: 5 [f] Părintele meu m'a jurat, zicând: Iată eu mor; îmmormântează-mă în mormântul pre [g] care mi-l-am săpat eu în pământul Canaan! Acum *lasă-mă*, rogu-te! să mă sui să îmmormântez pre părintele meu, şi mă voiu întoarce. 6 Şi Faraon îi zise: Suie-te, şi îmmormântează pre părintele tău, cum te-a făcut să juri.

7 Şi Iosif se suì să îmmormânteze pre părintele său; şi cu dânsul se suiră servii lui Faraon, cei mai bătrâni ai casei lui, şi toţi bătrânii din pământul Egiptului; 8 Şi toată casa lui Iosif şi fraţii săi şi casa părintelui său: numai copiii lor, şi turmele lor, şi cirezele lor lăsară ei în pământul Goşen. 9 Şi se suiră cu dânsul şi care şi călăreţi, în cât oştirea aceea fu foarte mare. 10 Şi ei ajunseră la aria Atad, care *este* dincolo de Iordan, şi [h] făcură acolo plângere mare şi tare foarte; Şi *Iosif* [i] făcù pentru părintele său jale de şapte zile. 11 Şi Canaaneii, locuitorii pământului, văzând jalea ce se făcù la aria Atad, ziseră: Jale mare *este* aceasta pentru Egipteni: deaceea s'a chemat numele ei Abel-Miţraim, iată *este* dincolo de Iordan. 12 Şi [j] fiii lui *Iacob* făcură cu el după cum le poruncise el. 13 Îl duseră pre el fiii lui în pământul Canaan, şi-l îmmormântară pre el în peştera din ţarina Machpela, faţă cu Mamre, pre care o [k] cumpărase Abraam împreună cu ţarină dela Efron Heteul, ca moşie de îngropăciune. 14 Şi Iosif se înturnă în Egipt, el şi fraţii săi şi toţi ceice se duseră cu dânsul să îmmormânteze pre părintele său, după ce îmmormântă pre părintele său.

Asigurarea lui Iosif către fraţii săi.

15 Şi fraţii lui Iosif văzând că părintele lor a murit, [l] ziseră: Poate ca Iosif să aibă ură contra noastră, şi să ne reîntoarcă nouă tot răul acela, cât i-am făcut lui. 16 Şi ei trimiseră la Iosif să-i zică: Părintele tău înainte de a murì *ne* porunci zicând: 17 Aşa să ziceţi lui Iosif: Rogu-te! iartă acum fraţilor tăi nedreptatea lor şi păcatul lor, că [m] rele ei ţi-au făcut ţie. Acum iartă-le lor, te rog, nedreptatea servilor [n] Dumnezeului părintelui tău. Şi Iosif plângeà, când ii vorbiau ei. 18 Apoi se duseră şi fraţii lui, şi se [o] închinară înaintea lui, şi-i ziseră: Iată-ne, servi *suntem* ţie! 19 Şi Iosif le zise: [p] Nu vă temeţi: [q] au doară în locul lui Dumnezeu *sunt* eu? 20 [r] Voi aţi avut *cugete* rele în contra mea, *dară* [s] Dumnezeu le-a întors spre bine, ca să facă ceeace *vedeţi* astăzi, *adecă* să păstreze popor mult. 21 Acum dară nu vă temeţi: [t] eu voiu îngriji de voi şi de copiii voştri. Astfel îi mângâià pre ei, şi le vorbì dupre inima lor.

22 Şi Iosif locuì în Egipt, el cu casa părintelui său; şi Iosif trăì o sută şi zece ani. 23 Şi Iosif văzù din fiii lui Efraim până [u] într'a treia *generaţiune;* asemenea şi [v] fiii lui Machir, fiul lui Manase se născură *şi* [x] *crescură* pe genunchii lui Iosif.

Moartea lui Iosif.

24 Şi Iosif zise către fraţii săi: Eu mor: şi [y] Dumnezeu pre voi vă va cercetà, şi vă va duce din pământul acesta în pământul, pre [z] care cu jurământ l-a promis lui Abraam, lui Isaac şi lui Iacob. 25 Şi [a] Iosif puse pre fiii lui Israel să jure, zicând: Dumnezeu vă va cercetà, şi voi să duceţi oasele mele deaici. 26 Şi Iosif murì, *fiind* de o sută şi zece ani. Şi-l îmbălsămară, şi-l puseră în sicriu în Egipt.

---

d Num. 20. 29. *e* Est. 4. 2. *f* Cap. 47. 29. *g* Mat. 27. 60. *h* 2 Sam. 1. 17. *i* 1 Sam. 31. 13. *j* Fapt. 7. 16. *k* Cap. 23. 16. *l* Iov. 15. 21,22. *m* Prov. 28. 13. *n* Cap. 49. 25. *o* Cap. 37. 7, 10. *p* Cap. 45. 5. Rom. 12. 19. Ebr. 10. 30. *q* Deut. 32. 35. *r* Ps. 56. 5. *s* Fapt. 3. 13,14. 15. *t* Mat. 5. 44 *u* Iov 42. 16. *v* Num. 32. 39. *x* Cap. 30. 3. *y* Cap. 15. 14. Ebr. 11. 22. *z* Cap. 15. 18. *a* Esod. 13. 19. Ios. 24. 32. Fapt. 7. 16. —

EXODUL.

A DOUA CARTE A LUI MOISI.

Înmulțirea și impilarea Israeliților.

1 [a]Acestea *sunt* numele fiilor lui Israel, cari întrară cu Iacob în Egipt, fiecare venì cu casa sa: 2 Ruben, Simeon, Levi și Iuda; 3 Issachar, Zabulon, și Beniamin; 4 Dan, și Neftali, Gad și Asser. 5 Și toate sufletele născute din coapsele lui Iacob erau [b]șaptezeci de suflete, cu Iosif împreună *care și* eră în Egipt. 6 Și [c]Iosif murì, și toți frații săi, și toată acea generațiune. 7 [d]Și fiii lui Israel se înmulțiră foarte, și ei crescură și se împuterniciră foarte-foarte, și țara se umpluse de dânșii.

8 Și [e]se sculă un rege nou în Egipt, care nu cunoșteà pre Iosif; 9 Acesta zise poporului său: Iată [f]poporul fiilor lui Israel *este* mai numeros și mai tare decât noi; 10 [g]Haideți dară, [h]să lucrăm înțelepțește cu dânsul, ca el să nu se înmulțească, și când s'ar întâmplà resbel, să se unească și el cu inamicii noștri, și să se lupte contra noastră, și să iese din țară. 11 Deci puseră preste dânșii prefecți, [i]ca să-i apese cu [j]munci grele. Și *poporul* zidì lui Faraon cetăți de proviziuni: Pitom și [k]Raamzes. 12 Și cu cât mai mult îi apăsà, ei cu atât mai mult se înmulțiau și se întindeau; și *Egiptenii,* se îngroziau de fiii lui Israel. 13 Și Egiptenii siliau cu asprime pre fiii lui Israel să muncească. 14 Astfel ei le [l]amărîră vieața prin munci grele la [m]lut și la cărămizi și la toată munca depe câmp; și toată munca care au muncit *erà* cu asprime.

15 Și regele Egiptului zise și moașelor ebreice, dintre care una se chemà Șifra, și cealaltă Pua. 16 Și zise: Voi, când moșiți la femeile ebreice, și le vedeți în scaunul *de naștere,* de *va fi* băiat, să-l omoriți: iar de *va fi* fată, să trăească. 17 Dară moașele, [n]temându-se de Dumnezeu, nu făcură [o]după cum le zise lor regele Egiptului; ci ele lăsară pre băieți să trăească. 18 Atunci regele Egiptului chemă pre moașe, și le zise: Pentru ce ați făcut aceasta, de ați lăsat băieți în vieață. 19 Și [p]moașele răspunseră lui Faraon: Femeile ebreice nu *sunt* ca celea ale Egiptenilor; că *sunt* tari, și nasc mai înainte decе vin moașele la dânsele. 20 [q]Și Dumnezeu făcù bine moașelor; și poporul se înmulți și se împuternicì foarte. 21 Și fiindcă moașele se temură de Dumnezeu, [r]familiile *poporului* se făcură mari. 22 Și Faraon porunci la tot poporul său, zicând: Pre [s]tot băiatul ce se va naște, să-l aruncați în râu, și toată fata lăsați-o să trăească.

Nașterea lui Moisi.

2 Și un [a]om din casa lui Levi merse, și-și luă *de femeie* din fetele lui Levi: 2 Și acea femeie concepù, și născù un fiu; și [b]văzându-l, că *este* frumos, îl ținù ascuns trei luni. 3 Și ne mai putându-l ascunde, făcù pentru dânsul un sicriaș de papură, și-l unse cu bitum și rășină; și culcând pre băiat într'însul, *îl* puse între trestie pe marginea râului. 4 [c]Iar sora lui stà de departe, uitându-se *să vază* ce se va face cu el.

Scăparea sa minunată și creșterea sa.

5 Și [d]fata lui Faraon se pogorî la râu, ca să *se* scalde, și servele ei se preumblau pe marginea râului; și ea văzând sicriașul în papură, trimise pre una din serve; și-l aduse. 6 Și deschizându-*l.* văzù copilul; și iată copilul plângeà, și

---

Capul 1.
a Fac 46 2.
b Fac.46 26. 27
c Fac. 50. 26. Fapt. 7. 15.
d Fac. 46. 3. Ps. 105. 25. Prov. 16. 25.
e Fapt. 7. 18.
f Ps. 105. 24.
g Ps. 10. 2. Deut. 26. 6.
h Iov. 5. 13.
i Fac 15. 13. Num. 20 15.
j Cap. 2. 11. Fapt. 7. 19,34.
k Fac. 47. 11.
l Cap 2. 23.
m Ps. 81. 6.
n Prov. 16. 6.
o Dan. 3. 16, 18. Fapt. 5. 29.
p Ios. 2. 4, etc
q Prov. 11. 18. Isa. 3. 10. Ebr. 6. 10.
r 1 Sam. 2. 35. Ps. 127. 1.
s Fapt. 7. 19.

Capul 2.
a Cap. 6. 20. 1 Cron.23. 14.
b Fapt. 7. 20.
c Cap. 15. 20.
d Fapt. 7. 21

făcându-i-se milă, zise: Acesta *este* din copiii Ebreilor. 7 Și sora *copilului* zise fetei lui Faraon: Merge-voiu oare să chem o mamă din femeile Ebreilor, care se alăpteze pe acest copil? 8 Și fata lui Faraon îi zise: Mergi. Și fecioara se duse, și chemă pre mama copilului. 9 Și fata lui Faraon îi zise ei: Ia copilul acesta, și-l alăptează: și eu *îți* voiu da plata ta. Și femeia luă copilul, și-l alăptă. 10 Și după ce crescù copilul mare, ea îl aduse la fata lui Faraon, care-l făcù [e]fiu; și ea chemă numele lui Moisi: că, zise ea, din apă l-am scos pre el.

11 Și se întâmplă în zilele acelea, [f]când Moisi erà mare, că el ieși la fraţii săi; și uitându-se la muncile lor, văzù și pre un Egiptean, cum bătea pre un Ebreu, *pre unul* din fraţii săi. 12 Și căutând el încoace și încolo, și văzând că nu *este* nimenea, omorî pre Egiptean, și-l ascunse în nisip. 13 Și a doua zi ieșind el iarăși afară, văzù doi bărbaţi Ebrei certându-se: și zise celuia care nu aveà dreptate: Pentru ce baţi pre aproapele tău? 14 Și acela îi răspunse: Cine te-a pus pre tine domn și judecător preste noi? Au doară vrei să mă ucizi și pre mine, cum ai ucis ieri pre Egiptean? Atunci Moisi temându-se, zise: Cu adevărat acest lucru s'a vădit.

Fuga și căsătoria lui Moisi.

15 Și Faraon auzind de fapta aceasta, căutà pre Moisi să-l omoare. Dară [g]Moisi fugì de faţa lui Faraon, și se oprì în pământul Madian, așezându-se lângă [h]o fântână. 16 Și preotul din Madian aveà șapte fete, [i]care venind să scoată *apă,* umplură troacele, că să adape oile părintelui lor. 17 Și păstorii venind, le alungară. Și Moisi se sculă, și le apără, și [j]adăpă oile lor. 18 Și venind ele la Reguel, părintele lor, *acesta* zise: Pentru ce aţi venit astăzi așa curând? 19 Iar ele ziseră: Un om Egiptean ne-a scăpat pre noi de mânile păstorilor, ba și *apă* ne-a scos, și *ne*-a adăpat oile. 20 Și el zise fetelor sale: Și unde *este* acela? Pentru ce aţi lăsat pre acel om? chemaţi-l să [k]mănânce pâne. 21 Și Moisi să învoì, ca să rămână la acel om: și el dete lui Moisi pre Sepfora, fica sa. 22 Și ea *îi* născù un fiu, și el chemă numele lui Ghersom: că, zise el [l]Străin sunt eu în pământ străin.

23 Și în acest [m]lung timp se întâmplă, că regele Egiptului murì: și fiii lui Israel [n]gemând de muncă, strigară, și [o]strigarea lor se înălţă până la Dumnezeu, din munci. 24 Și Dumnezeu auzì suspinul lor, și-și [p]aduse aminte de [q]legământul său cu Abraam, cu Isaac și cu Iacob. 25 Și Dumnezeu [r]căută spre fiii lui Israel, și cunoscù Dumnezeu *starea lor.*

Chemarea lui Moisi.

3 Iar Moisi păștea oile socrului său Iethro, [a]preotul din Madian; și mânând oile în deșert, el venì la [b]muntele lui Dumnezeu, la Horeb. 2 Și [c]îngerul lui Dumnezeu i-se arătă lui în flacără de foc din rug; și el uitându-se, iată rugul ardeà cu foc, și rugul nu se mistuià. 3 Și Moisi zise: Mă voiu duce acolo, ca să văd [d]această mare arătare, și pentru ce acel rug nu se mistuie. 4 Și văzând Domnul că el se abătù, ca să vadă, [e]îi strigă Dumnezeu din mijlocul rugului, și-i zise: Moisi! Moisi! și el răspunse: Iată-mă. Și *Dumnezeu îi* zise! 5 Nu te apropià aici, [f]scoate-ţi încălţămintele tale din picioare, că locul pe carele tu stai *este* pământ sfânt. 6 Și el *îi* zise: [g]Eu *sunt* Dumnezeul părintelui tău, Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob. Și Moisi ascunse faţa lui că [h]se temeà să caute spre Dumnezeu.

7 Și Domnul zise: [i]Eu am văzut apăsarea poporului meu, care *este* în Egipt.

---

e Fapt. 7. 21. *f* Fapt. 7. 23. 24. *g* Fapt. 7. 29. *h* Fac. 24. 11. *i* Fac. 24. 11. *j* Fac. 29. 10. *k* Fac. 31. 54. Fapt. 7. 29. *l* Ebr. 11. 13,14. *m* Fapt. 7. 30. *n* Num. 20. 16. Ps. 12. 5. *o* Fac. 18. 20. Deut. 24. 15. Iac. 5. 4. *p* Ps. 105. 8, 42. *q* Fac. 15. 14. 46. 4. *r* 1 Sam. 1. 11 Luc. 1. 25.

Capul 3.

a Cap. 2. 16. *b* 1 Reg. 19. 8. *c* Deut 33. 16. *d* Ps. 111. 2. Fapt. 7. 31. *e* Deut. 33. 16. *f* Fapt. 7. 33. *g* Fac. 28. 13. Marc. 12 26. Fapt. 7. 32. *h* 1 Reg. 19. 13. Isa. 6. 1. 5. *i* Cap. 2. 23,24, 25.

și am auzit strigarea lor [j]pentru impilătorii lor, că [k]cunosc durerea lor: 8 Și [l]m'am pogorît. [m]ca să-i scap din mâna Egiptenilor, și să-i scot din pământul acela [n]într'un pământ bun și larg, într'un pământ în care [o]curge lapte și miere, în locul [p]Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Hiveilor și al Iebusеilor. 9 Și acum iată [q]strigarea fiilor lui Israel a ajuns până la mine, și am văzut și [r]apăsarea cu care Egiptenii apăsă pre dânșii; 10 [s]Și acum vino, ca să te trimit la Faraon, să scoți pre poporul meu, pre fiii lui Israel, din Egipt.

11 Și Moisi răspunse lui Dumnezeu: [t]Cine *sunt* eu, ca să merg la Faraon, și să scot pre fiii lui Israel din Egipt? 12 Și *Dumnezeu* zise: [u]Eu voiu fi cu tine; și acesta îți *va fi* semn, că eu te-am trimis: după ce vei fi scos pre poporul meu din Egipt, vă veți închină lui Dumnezeu pe muntele acesta.

13 Și Moisi zise lui Dumnezeu: Iată, mă voiu duce la fiii lui Israel, și le voiu zice: Dumnezeul părinților voștri m'a trimis pre mine la voi; și dă-mi vor zice mie, care *este* numele lui? ce să le răspund?

14 Și Dumnezeu zise lui Moisi: EU SUNT CEL CE SUNT; și-*i mai* zise: Așà vei zice fiilor Israel: *Cel ce se chiamă* [v]EU SUNT, acela m'a trimis la voi.

15 Și Dumnezeu mai adaose lui Moisi: Așà vei zice fiilor lui Israel: Domnul, Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob m'a trimis la voi; acesta *este* [x]numele meu în etern, și aceasta *este* amintirea mea pentru toate generațiunile. 16 Mergi dară, [y]și adună pre bătrânii lui Israel, și zi lor: Domnul, Dumnezeul părinților voștri mi-s'a arătat mie, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Iacob, și mi-a zis: [z]Eu v'am cercetat pre voi, și *am văzut* cele ce vi-se fac vouă în Egipt; 17 Și am zis: [a]Eu vă voiu scoate pre voi din apăsarea Egiptului în pământul Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Hiveilor și al Iebusеilor, în pământul în care curge lapte și miere; 18 Și de vor [b]asculta de cuvântul tău, vei intrà tu și bătrânii lui Israel la regele Egiptului, și-i veți zice lui: Domnul, Dumnezeul Ebreilor ne-a [c]întâmpinat pre noi, rugămu-te dară, lasă-ne acum să mergem cale de trei zile în pustiu, ca să sacrificăm Domnului Dumnezeul nostru: 19 Dară eu știu, că regele Egiptului [d]nu vă va lăsà să mergeți, decât numai *silit* din mână tare. 20 Însă eu voiu [e]întinde mâna mea, și voiu bate Egiptul prin [f]toate minunile mele, care le voiu face în mijlocul lui, și el [g]după aceea vă va lăsà să mergeți. 21 Și [h]voiu face, ca poporul acesta să afle har înaintea Egiptenilor, și va fi, că ieșind voi *din Egipt,* nu veți merge cu mână goală; 22 [i]Ci fiecare femeie va cere dela vecina sa și dela oaspetea casei sale vase de argint, și vase de aur, și vestminte, *pre care le* veți pune pe fiii voștri și pe ficele voastre, și [j]veți despoià pre Egipteni.

Înzestrarea lui Moisi cu darul de a face minuni.

4 Și răspunzând Moisi, zise: Dar iată ei nu mă vor crede, și nu vor asculta de cuvântul meu: că vor zice; Domnul nu ți-s'a arătat ție.

2 Și Domnul zise lui: Ce *este* ceeace *ai tu* în mână? și el răspunse: Un [a]toiag. 3 Și *Domnul* îi zise: Aruncă-l pe pământ: și el îl aruncă pe pământ, și se făcù șerpe: și Moisi fugì de dânsul. 4 Și Domnul zise lui Moisi: Întinde-ți mâna ta, și-l ia de coadă: și el întinse mâna, și-l luă; și el iarăși se făcù toiag în mâna sa. 5 Ca să [b]creadă, *zise,* că [c]Domnul, Dumnezeul părinților lor,

---

j Cap. 1. 11.
k Fac. 18. 21.
l Fac. 11. 5, 7.
m Cap. 6. 6. 8. & 12. 51.
n Deut. 1. 25.
o Ier. 11. 5. Ezec. 20. 6.
p Fac. 15. 18.
q Cap. 2. 23.
r Cap. 1. 11. 13. 14, 22.
s Ps. 105. 26.
t Isa. 6. 5, 8. Ier. 1. 6.
u Fac. 31. 3. Rom. 8. 31.
v Ioan 8. 58. 2 Cor. 1. 20. Ebr. 13. 8.
x Ps. 135. 14.
y Cap. 4. 29.
z Fac. 50. 24. Luc 1. 68
a Fac. 15.14.16.
b Cap. 4. 31.
c Cap. 5. 1, 3.
d Num. 23. 3, 4. 15. 16.
e Cap. 5. 2.
f Cap. 6. 6.
g Cap. 7. 3. Fapt. 7. 36.
h Cap. 12. 31.
i Cap. 11. 3.
Ps. 106. 46. Prov. 16. 7.
j Fac. 15. 14.
k Iov. 27. 17. Ezec. 39. 10.

Capul 4.
a Vers. 17, 20.
b Cap. 19. 9.
c Cap. 3. 15.

Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob, ți-s'a arătat ție.

6 Și Domnul îi mai zise lui: Vâră mâna ta în sân: și el vârî mâna sa în sân, și scoțând-o, iată mâna sa *eră albă* de lepră. [d]ca omăt. 7 Apoi zise *Dumnezeu:* Vâră iarăși mâna ta în sân; și el vârî mâna sa în sân, și scoțând-o afară, iată ea iarăși [e]se făcù ca *cealaltă* carne a lui. 8 Și va fi, că de nu vor crede ție, și nu vor ascultà de cuvântul tău la semnul cel d'întâiu, vor crede cuvântul tău la semnul al doilea. 9 Și va fi, dacă nu vor crede ție și nici la aceste două semne, nici vor ascultà de cuvântul tău, să iei din apa râului, și să *o* torni pe uscat; și [f]apa, care o vei luà tu din râu, se va preface în sânge pe uscat.

10 Și Moisi zise Domnului: Rogu-mă, Doamne, că eu nu *sunt* bărbat ușor la vorbire, nici am fost odată mai înainte, nici chiar de când vorbești tu cu servul tău, ci [g]*sunt* greu la vorbe și greu la limbă.

11 Și Domnul zise către dânsul: [h]Cine a făcut omului gură, sau cine a făcut om mut sau surd sau văzător sau orb? au nu eu Domnul? 12 Deci mergi, și eu voiu fi [i]cu gura ta, și te voiu învățà ce să vorbești.

13 Și *Moisi* răspunse: Rogu-mă, Doamne, [j]trimite pre cela ce ai să trimiți.

14 Și aprinzându-se Domnul de mânie asupra lui Moisi, îi zise: Au Aaron Levitul nu *este* fratele tău? Știu că el vorbește bine: și iată-l [k]iese întru întâmpinarea ta, și văzându-te, se va bucurà din toată inima. 15 [l]Vorbește dară cu dânsul, și [m]pune cuvinte în gura lui: și eu voiu fi cu gura ta și cu gura lui, și vă voiu [n]învățà ceeace aveți să faceți. 16 Și el va vorbì în locul tău către popor, și el va fi în loc de gura ta, și [o]tu-i vei fi lui în loc de Dumnezeu. 17 Și tu ia [p]toiagul acesta în mâna ta, cu care ai să faci semne.

Moisi se întoarce în Egipt.

18 Atunci Moisi merse, și întorcându-se la Iethro, socrul său, îi zise! Rogute, lasă-mă să mă duc înapoi la frații mei cari *sunt* în Egipt, ca să văd dacă mai trăesc. Și Iethro zise lui Moisi: Mergi în pace.

19 Și Domnul, zise lui Moisi în Madian: Scoală-te și te întoarce în Egipt, că [q]toți acei oameni cari căutau viața ta au murit. 20 Și Moisi luă pre femeia sa și pre fiii săi, și punându-i pe asini, se întoarse în pământul Egiptului. Și Moisi luă [r]toiagul lui Dumnezeu în mâna sa. 21 Și Domnul zise lui Moisi: Mergând și întorcându-te în Egipt, vezi ca toate [s]semnele, pre care le-am pus în mâna ta, să le faci înaintea lui Faraon; iar [t]eu voiu învârtoșà inima lui, încât el să nu lase pre popor să meargă: 22 Și tu vei zice lui Faraon: Așà zice Domnul: [u]Israel *este* fiul meu, [v]cel întâiu-născut al meu: 23 Și eu zic ție: Lasă să meargă fiul meu, ca să servească mie: și dacă tu vei respinge de a-l lăsà, iată [x]eu voiu ucide pre fiul tău, cel întâiu-născut al tău.

24 Și eră pe cale într'o ospătărie, și Domnul îl [y]întâmpină, și căută să-l [z]omoare pre el. 25 Și Sefora luă o [a]piatră ascuțită, și tăià prepușul fiului său, *pre care* aruncă la picioarele lui *Moisi,* și zise: Cu adevărat tu *ești* mie soț de sânge. 26 Atunci *Domnul* îl lăsă; iar ea zise: Soț de sânge *ești* prin circumciziune.

27 Și Domnul zise lui Aaron: Ieși [b]înaintea lui Moisi în pustiu: și el merse, și-l întâmpină la [c]muntele lui Dumnezeu, și-l sărută. 28 Și Moisi [d]spuse lui Aaron toate cuvintele Domnului, cu care îl trimise, și toate [e]semnele care le porunci.

---

d Num. 12. 10. 2 Reg. 5. 27.
e Num. 12, 13, 14. Deut. 32. 39. Mat. 8. 3.
f Cap. 7. 19.
g Ier. 1. 6.
h Ps. 94. 9.
i Isa. 50. 4. Ier. 1. 9. Luc. 12. 11. 12.
j Iona 1. 3.
k Vers. 27. 1 Sam. 10. 2. 3, 5.
l Cap. 7. 1, 2.
m Num. 22. 38. Isa. 51. 16.
n Deut. 5. 31.
o Cap. 7. 4.
p Vers. 2.
q Mat. 2. 20.
r Num. 20. 8. 9.
s Cap. 3. 20.
t Cap. 7. 3, 13. Ios. 11. 20. Rom. 9. 18.
u Òsea 11. 1.
v Ier. 31. 9. Iac. 1. 18.
x Cap. 11. 5.
y Num. 22. 22.
z Fac. 17. 14.
a Ioa. 5. 2, 3.
b Vers. 14.
c Cap. 3. 1.
d Vers. 15, 16.
e Vers. 8, 9.

29 Moisi dară și Aaron [f] merseră, și adunară pre toți bătrânii fiilor lui Israel. 30 [g] Și Aaron le vorbì toate cuvintele, pre care Domnul le-a fost zis lui Moisi; și făcù semnele înaintea poporului: 31 Și poporul [h] crezù. Și auzind, că Domnul ar fi [i] cercetat pre fiii lui Israel, și că el ar fi [j] văzut apăsarea lor, se [k] plecară și se închinară.

Moisi e nesocotit de Faraon.

5 Și după acestea Moisi și Aaron veniră și ziseră lui Faraon: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi sărbătorească în pustiu. 2 Dară Faraon zise: Cine *este* Domnul, de a cărui voce am eu să ascult, ca să las pre *fiii lui* Israel? nici pre Domnul nu-l cunosc, nici pre Israel nu-l voiu lăsà să meargă.

3 Și ei ziseră: Dumnezeul Ebreilor ne-a întâmpinat pre noi, lasă-ne, rugămu-ne, să mergem cale de trei zile în deșert, și să sacrificăm Domnului, Dumnezeul nostru, ca el să nu trimită asupra noastră ciumă sau sabie.

4 Iar regele Egiptului le zise: Voi Moisi și Aaron! pentru ce trageți pre popor dela lucrul său? Duceți-vă *fiecare* la munca sa.

5 Și Faraon *mai* zise: Iată, *este* acum poporul prea numeros în țară, și voi vreți să-l împedecați dela munca sa.

Poporul se impilează și mai rău.

6 Și Faraon porunci într'acea zi impilătorilor poporului și prefecților lor, zicând: 7 Mai mult să nu dați paiu poporului pentru facerea cărămizilor ca până acum, *ci* să meargă și să-și adune paiu. 8 Și totuși numărul cărămizilor, care făceau ei până acum, să-*l* impuneți: să nu-*l* micșorați lor; că *sunt* leneși: deaceea strigă, zicând: Să mergem *și* să sacrificăm Dumnezeului nostru.

9 Îngreue-se munca oamenilor acestora, ocupe-se de ea, și să nu se uite la vorbe deșerte.

10 Atunci impilatorii poporului și prefecții lor ieșiră, și vorbiră cătră popor, zicând: Așà zice Faraon: Mai mult nu vă mai dau paiu! 11 Duceți-vă singuri, și vă strângeți paiu de unde veți aflà: *dară* nimica nu se va micșora din munca voastră. 12 Deci poporul se risipì în tot pământul Egiptului, ca să strângă miriște în loc de paiu. 13 Și impilătorii *îi* siliau, zicându-le: Faceți munca voastră, ceeace sunteți datori pe toată ziua, ca și atunci când a fost paiu. 14 Și prefecții fiilor lui Israel, pre cari impilătorii lui Faraon îi-au pus preste dânșii, fură bătuți, zicându-*le:* Pentru ce nu ați împlinit nici astăzi nici ieri suma hotărîtă de cărămizi, ca și mai înainte?

15 Și prefecții fiilor lui Israel veniră, și strigară la Faraon, zicând: Pentru ce faci așà cu servii tăi? 16 Paiu nu se dă servilor tăi, și *totuși* ni-se zice: Faceți cărămizi; și iată pre servii tăi îi bate, deși vina *este* a poporului tău. 17 Iar el zise: Voi leneși, leneși *sunteți*, deaceea ziceți: Să mergem, *ca* să sacrificăm Domnului!

18 Acum mergeți *și* lucrați, și paiu nu vi-se va da, și tot atâtea cărămizi veți face. 19 Și prefecții fiilor lui Israel văzură starea lor cea rea, deoarece li-s'a zis: Să *nu* micșorați din suma cărămizilor cea hotărîtă pentru toată ziua.

20 Și ieșind ei dela Faraon, întâlniră pre Moisi și pre Aaron, cari stăteau înaintea lor: 21 Și ziseră lor: Caute Dumnezeu asupra voastră, și să judece; că urîcios ați făcut mirosul nostru înaintea lui Faraon și înaintea servilor lui, dându-le sabie în mână, ca să ne ucidă.

22 Și Moisi se întoarse la Domnul, și zise: Doamne, pentru ce amărăști tu poporul acesta *așà?* Pentru ce m'ai trimis pre mine? 23 Că de când întraiu eu la Faraon, ca să-*i* vorbesc în numele tău, el amărăște pre popor și *mai mult*, și tu n'ai scăpat *încă* pre poporul tău.

[f] Cap. 3. 16. | [g] Vers. 16. | [h] Cap. 3. 18. | [i] Cap. 3. 16. | [j] Cap. 2. 25. | [k] Fac. 24. 26.

Moisi primește dela Dumnezeu alte porunci.

6 Atunci zise Domnul lui Moisi: Acum vei vedeà ce voiu face eu lui Faraon: căci *sîlit* [a]de mână tare îi va lăsà să meargă, și tot așà *sîlit* de mână tare îi [b]va gonì pre ei din pământul lui.

2 Și Dumnezeu vorbì cătră Mosi, și-i zise: 3 Eu *sunt* Iehova, care mă arătaiu lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, ca [c]Dumnezeu atotputernic, dară *cu* numele meu de [d]Iehova nu le fui lor cunoscut. 4 Și [e]eu întărì și legământ cu dânșii, ca [f]să dau lor pământul Canaan, pământul petrecerii lor, în care ei au petrecut. 5 [g]Și eu mai auzii și suspinul fiilor lui Israel, pre care Egiptenii îi asupresc, și mi-am adus aminte de legământul meu. 6 Drept aceea spune fiilor lui Israel: [h]Eu *sunt* Iehova: și vă [i]voiu scoate pre voi din apăsarea Egiptenilor, și vă voiu scăpa din robia lor, și eu vă voiu [j]mântuì pre voi cu braț înalt și cu judecată mare. 7 Și vă [k]voiu luà pre voi de popor mieu, și [l]voiu fi Dumnezeul vostru, și veți cunoaște, că eu sunt Iehova Domnezeul vostru, care vă scoate pre voi [m]din apăsarea Egiptenilor: 8 Și vă voi duce în pământul, pentru care am [n]ridicat mâna mea, că-l voiu da lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob: da, pre acesta îl voiu da vouă de moștenire. Eu *sunt* Iehova!

9 Și Moisi spuse aceste fiilor lui Israel, [o]dară ei nu ascultară pre Moisi pentru micșorimea lor de suflet și pentru munca lor cea grea.

10 Și Domnul vorbì cătră Moisi, zicând: 11 Mergi și zi lui Faraon, regele Egiptului, ca să lase să meargă pre fiii lui Israel din pământul său. 12 Și Moisi vorbì înaintea Domnului, și zise: Iată, fiii lui Israel nu mă [p]ascultă pre mine, apoi cum mă va ascultà Faraon? *Mai ales* că [q]eu *sunt* greu la cuvânt. 13 Și Domnul vorbì cătră Moisi și cătră Aaron, și le porunci să meargă la fiii lui Israel și la Faraon, regele Egiptului, ca să scoată pre fiii lui Israel din pământul Egiptului.

Fiii lui Ruben și ai lui Simeon; genealogia lui Moisi și a lui Aaron.

14 Aceștia *sunt* capii caselor părinților lor: [r]Fiii lui Ruben, întâiu-născutul lui Israel: Hanoch și Pallu, Hezron și Carmi. Acestea *sunt* familiile lui Ruben. 15 [s]Și fiii lui Simeon: Jemuel și Jamin și Ohad și Jachin, și Zochar și Șaul, fiul din Cananea. Acestea *sunt* familiile lui Simeon.

16 Și acestea *sunt* numele [t]fiilor lui Levi dupre generațiunile lor: Ghersón și Kohat și Merari: și anii vieții lui Levi *au fost* o sută treizeci și șapte de ani. 17 [u]Fiii lui Ghersón: Libni și Șimi dupre familiile lor. 18 [v]Și fiii lui Kohat: Amram și Izhar și Hebron și Uzziel: și anii vieții lui Kohat *au fost* o sută treizeci și trei de ani. 19 Și [x]fiii lui Merari: Mahali și Mușì: acestea *sunt* familiile lui Levi dupre generațiunile lor. 20 Și [y]Amram luă de femeie pre Iochebeda, mătușa sa, care îi născù lui pre Aaron și pre Moisi; și anii vieții lui Amram *au fost* o sută treizeci și șapte de ani. 21 Și [z]fiii lui Izhar: Korah și Nefeg și Zitri. 22 Și [a]fiii lui Uzziel: Mișael și Elzafan și Zitri. 23 Și Aaron își luă de femeie pre Elișeba, fica lui [b]Amminadab, pre sora lui Naașon, care îi născù lui pre [c]Nadab și pre Abih și pre Eleazar și pre Itamar. 24 Și [d]fiii lui Korah: Assir și Elkanah și Abiasaf: Acestea *sunt* familiile Korahiților. 25 Și Eleazar, fiul lui Aaron, își luă de femeie pre *una* din fetele lui Putiel, [e]care îi născù lui pre Fineas: aceștia *sunt* capii părinților Leviților dupre familiile lor.

26 Aceștia *sunt* acei Moisi și Aaron, [f]către cari zise Domnul: Scoateți pre fiii lui Israel din pământul Egiptului

Capul 6.	Apoc. 1. 4.	*i* Ps. 81. 6.	*l* Fac. 17. 7, 8.	*o* Cap. 5. 21.	1 Cron. 4. 24.	*y* Cap. 2. 1, 2.	*d* Num. 26. 11.
a Cap. 3. 19.	*e* Fac. 15. 18.	*j* 1 Cron. 17. 21.	Apoc. 17. 21.	*p* Vers. 9.	*t* Fac. 46. 11.	*z* Num. 16. 1.	*e* Num. 25. 7, 11.
b Cap. 11. 1.	*f* Fac. 17. 8.	Neem. 1. 10.	*m* Cap. 5. 4, 5.	*q* Ier. 1. 6.	*u* 1 Cron. 6. 17.	*a* Lev. 10. 4.	Ios. 24. 33.
c Fac. 17. 1.	*g* Cap. 2. 24.	*k* Deut. 4. 20.	Ps. 81. 6.	*r* Fac. 46. 9.	*v* Num. 26. 57.	*b* Rut. 4. 19, 20.	*f* Vers. 13.
d Ioan. 8. 58.	*h* Vers. 2, 8. 29.	2 Sam. 7. 24.	*n* Fac. 15. 18.	*s* Fac. 46. 10.	*x* 1 Cron. 6. 19.	*c* Lev. 10. 1.	

dupre [g] oştirile lor. 27 Aceştia *sunt.* cari [h] vorbiau cu Faraon. regele Egiptului, [i] ca să scoată din Egipt pre fiii lui Israel: aceşti Moisi şi Aaron.

28 Şi a fost, când vorbì Domnul cătră Moisi în pământul Egiptului, 29 Domnul vorbì lui Moisi, zicând: [j] Eu *sunt* Domnul; [k] spune lui Faraon, regele Egiptului, toate câte ţi-am zis. 30 Şi Moisi zise Domnului: Iată [l] eu *sunt* greu la cuvânt, cum dară Faraon mă va ascultà?

Moisi şi Aaron fac minuni în faţa lui Faraon.

7 Şi Domnul zise lui Moisi: Iată eu te-am pus pre tine *să fii* [a] Dumnezeu lui Faraon, şi Aaron, fratele tău, va fi [b] profetul tău. 2 Tu toate să [c] vorbeşti câte ţi-am poruncit; şi Aaron, fratele tău, să le spună lui Faraon, ca el să lase pre fiii lui Israel din pământul său. 3 Şi [d] eu voiu învârtoşà inima lui Faraon, şi [e] voi îmmulţì [f] semnele mele şi minunile mele în pământul Egiptului. 4 Şi Faraon nu va ascultà de voi; iar [g] eu voiu pune mâna pe Egipt, şi voi scoate oştirile mele, pre poporul meu, pre fiii lui Israel din pământul Egiptului [h] prin mari judecăţi. 5 Atunci Egiptenii [i] vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, când [j] voiu întinde mâna mea preste Egipt, şi voiu scoate pre fiii lui Israel din mijlocul lor.

6 Şi Moisi şi Aaron [k] făcură după cum Domnul le poruncì; ei aşà făcură. 7 Şi Moisi *erà* de [l] optzeci de ani, şi Aaron de optzeci şi trei de ani, când vorbiră cătră Faraon.

8 Şi Domnul vorbì cătră Moisi şi cătră Aaron, zicând: 9 De vă va zice Faraon: [m] Faceţi o minune; atunci tu să zici lui Aaron: [n] Ia toiagul tău, şi-*l* aruncă înaintea lui Faraon, *şi* el se va preface în şiarpe. 10 Atunci Moisi şi Aaron întrară la Faraon, şi făcură [o] după cum a fost poruncit Domnul: Aaron aruncă toiagul său înaintea lui Faraon şi a servilor săi, şi [p] se prefăcù în şiarpe. 11 Atunci Faraon [q] chemă pre înţelepţi şi pre [r] fermecători; şi aceşti încântători ai Egiptului [s] făcură şi ei asemenea cu fermăcătoriile lor. 12 Fiecare îşi aruncă toiagul său, şi ele se prefăcură în şerpi: dară toiagul lui Aaron înghiţì pre toiegile lor. 13 Şi inima lui Faraon se învârtoşă, şi el nu ascultă de dânşii [t] după cum le spusese Domnul.

Întâia plagă asupra Egiptului — apa prefăcută în sânge.

14 Şi Domnul zise lui Moisi: [u] Inima lui Faraon s'a învârtoşat, el nu voeşte a lăsà pre popor. 15 Mergi la Faraon mâne dimineaţă, iată, el va ieşì la apă; atunci tu să stai înaintea lui pe ţărmul fluviului, şi ia în mână [v] toiagul care s'a prefăcut în şiarpe; 16 Şi-i zi: Domnul, [x] Dumnezeul Ebreilor m'a trimis cătră tine, ca să-ţi zic: Lasă pre poporul meu să meargă, [y] ca el să-mi servească în pustiu; şi iată tu până acum n'ai ascultat. 17 Aşà zice Domnul: Întru aceasta [z] vei cunoaşte că eu *sunt* Dumnezeu; iată eu cu toiagul care-l *ţin* în mână voiu lovì apa cea din fluviu, şi [a] se va preface [b] în sânge. 18 Şi peştii cei ce *sunt* în fluviu vor murì, şi tot fluviul se va împuţì; şi Egiptenii se vor [c] îngreţoşà foarte a bea din apa fluviului.

19 Şi Dumnezeu zise lui Mosi: Zi lui Aaron: Ia-ţi toiagul tău, şi-ţi [d] întinde mâna ta preste apele Egiptului, preste râurile lor, preste fluviile lor, preste lacurile lor şi preste toate bălţile lor de apă; şi ele se vor preface în sânge, şi va fi sânge în tot pământul Egiptului, precum şi în *vasele de* lemne şi *celea de* piatră.

20 Şi Moisi şi Aaron făcură aşà după cum poruncise Domnul; şi el [e] rădicându-şi toiagul, lovì apa fluviului înaintea ochilor lui Faraon şi a servilor săi, şi toate [f] apele din fluviu se prefăcură în

---

g Cap. 7. 4. Num. 33. 1. *h* Cap. 5. 1, 3, *i* Vers. 13. Cap. 32. 7. Ps. 77. 20.

j Vers. 2. *k* Vers. 11. *l* Vers. 12. — *Capul* 7. *a* Cap. 4 16.

Ier. 1. 10. *b* Cap. 4. 16 *c* Cap. 4. 15. *d* Cap. 4. 21. *e* Cap. 11. 9. *f* Cap. 4. 7.

g Cap. 10. 1. *h* Cap. 6. 6. *i* Ps. 9. 16. *j* Cap. 3. 20. *k* Vers. 2. *l* Deut. 29. 5.

Fapt. 7. 23,30. *m* Isa. 7. 11. Ioan. 2. 18. *n* Cap. 4. 2, 17. *o* Vers. 9. *p* Cap. 4. 3.

q Fac. 41. 8. *r* 2 Tim. 3. 8. *s* Vers. 22. *t* Cap. 4. 21. *u* Cap. 8. 15. *v* Cap. 4. 2, 3.

x Cap. 3. 18. *y* Cap. 3. 12, 18. *z* Cap. 5. 2. *a* Cap. 4. 9. *b* Apoc. 16. 4, 6.

c Vers. 24. *d* Cap. 8. 5, 6. *e* Cap. 17. 5. *f* Ps. 78. 44. —

sânge. 21. Şi peştii cari *erau* în fluviu muriră, şi fluviul se împuţi: şi Egiptenii nu putură bea apă din fluviu, şi eră sânge în tot pământul Egiptului. 22 Şi descântătorii din Egipt făcură asemenea cu fermecătoriile lor: şi inima lui Faraon se învârtoşă, şi nu ascultă de dânşii, după cum zisese Dumnezeu. 23 Şi Faraon înturnându-se, întră în casa sa, şi nici la aceasta nu plecă inima sa. 24 Şi toţi Egiptenii săpară împrejurul fluviului, cautând apă să bea: că nu puteau bea din apa fluviului. 25 Şi se împliniră şapte zile de când Dumnezeu lovì fluviul acela.

A doua plagă—broaştele.

8 După acestea zise Domnul lui Moisi: Întră la Faraon, şi vorbeşte lui: Aşà zice Domnul: Lasă pre poporul meu [a] ca să meargă să-mi servească. 2 Şi de [b] nu vei voì de a-*l* lăsà, iată eu voiu bate cu [c] broaşte tot cuprinsul tău. 3 Şi râul va foì de broaşte, cari se vor suì şi vor venì la casa ta, în [d] camera de dormit a ta, şi pe patul tău, şi în ale poporului tău, şi în cuptoarele tale şi în coveţele tale. 4 Aşà broaştele se vor suì preste tine şi preste servii tăi, şi preste poporul tău.

5 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: Zi lui Aaron: [e] Întinde-ţi mâna ta cu toiagul tău asupra fluviilor şi asupra râurilor şi asupra lacurilor, şi fă să vină broaşte preste pământul Egiptului. 6 Şi aşà Aaron îşi întinse mâna sa preste apele Egiptului, şi ieşiră [f] broaşte, încât acoperiră pământul Egiptului. 7 [g] Şi descântătorii *din Egipt* făcură asemenea cu fermecătoriile lor, şi scoaseră broaşte preste pământul Egiptului.

8 Atunci Faraon chemă pre Moisi şi pre Aaron, şi le zise: [h] Rugaţi-vă lui Dumnezeu, ca să depărteze broaştele dela mine şi dela poporul meu; şi eu voiu lăsà pre popor să meargă, ca să sacrifice Domnului. 9 Şi Moisi răspunse lui Faraon: Făleşte-te înaintea mea! *şi* când oare rugamă-voiu pentru tine şi pentru servii tăi şi pentru poporul tău, ca el să curăţe broaştele dela tine şi dela casele tale, şi numai în râuri să mai rămână? 10 Şi el zise: Mâne. Iar *Moisi* zise: Fie dupre cuvântul tău: ca tu să cunoşti, că [i] nu *este* altul ca Domnul Dumnezeul nostru: 11 Broaştele se vor depărtà dela tine şi din casele tale şi dela servii tăi şi dela poporul tău, *şi* numai în râuri vor mai rămâneà.

12 Şi Moisi şi Aaron ieşiră dela Faraon; şi Moisi [j] strigă cătră Dumnezeu pentru broaştele, care le trimisese el preste Faraon. 13 Şi Domnul făcù dupre cuvântul lui Moisi, şi broaştele muriră de prin case, de prin curţi şi de prin câmpuri. 14 Şi *Egiptenii* le adunară tot grămezi, grămezi; şi se împuţi pământul. 15 Şi văzând Faraon că are [k] uşurare, i-se [l] învârtoşă inima şi nu ascultă de dânşii, după cum zisese Domnezeu.

A treia plagă—ţânţarii.

16 Şi Domnul zise lui Moisi: zi lui Aaron: Întinde-ţi toiagul tău, şi loveşte pulberea pământului, ca să se prefacă în muşte rele în tot pământul Egiptului. 17 Şi ei făcură aşà: Aaron îşi întinse mâna sa cu toiagul său, şi lovì pulberea pământului; şi o mulţime mare [m] de muşte rele veniră asupra oamenilor şi asupra vitelor; toată pulberea pământului se prefăcù în muşte în tot pământul Egiptului. 18 Şi [n] descântătorii făcură asemenea cu fermecătoriile lor, ca să scoată muşte rele, dară [o] nu putură: şi acea mulţime de muşte rele fu şi asupra oamenilor şi asupra vitelor. 19 Şi descântătorii ziseră lui Faraon: Acesta *este* [p] degetul lui Dumnezeu! şi totuşi [q] inima lui Faraon se învârtoşă, şi nu-i ascultă pre dânşii, după cum zisese Domnul.

A patra plagă—musca câinească.

20 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: [r] Scoală-te de dimineaţă, şi stai înaintea lui Faraon; iată el are să iasă la apă: şi

Caput 8.
a Cap. 3. 12. 18.
b Cap. 7. 14.
c Apoc. 16. 13.
d Ps. 105. 30.
e Cap. 7. 19.
f Ps. 78. 45.
g Cap. 7. 11.
h 1 Reg. 13. 6.
Fapt. 8. 24.
i 2 Sam. 7. 22. Ps. 86. 8.
Isa. 46. 9. Ier. 10. 6, 7.
j Vers. 30.
k Eccl. 8. 11.
l Cap. 7. 14.
m Ps. 105. 31.
n Cap. 7. 11.
o Luc. 10. 18.
p 1 Sam. 6. 3. 9.
q Vers. 15.
r Cap. 7. 15.

tu să-i zici: Așà zice Domnul: [s]Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servească! 21 Că de nu vei lăsà poporul meu să meargă, iată, eu voiu trimite preste tine, preste servii tăi și preste poporul tău și preste casele tale musca cânelui; și casele Egiptenilor, precum și pământul acela, care-l *locuesc* ei, se vor umplè de musca cânelui. 22 Și [t]eu în ziua aceea voiu deosebì pământul Goșen, în care locuește poporul meu, ca acolo *să* nu *fie* musca cânelui; ca tu să cunoști, că eu Domnul *sunt* în acel pământ. 23 Și voiu face despărțire între poporul meu și poporul tău; mâne va fi acest semn. 24 Și Dumnezeu făcù așà; și [u]venì mare mulțime de musca cânelui în casa lui Faraon și *în* casele servilor săi și în tot cuprinsul Egiptului: se strică pământul de musca cânelui.

25 Și Faraon chemă pre Moisi și pre Aaron, și zise: Mergeți, sacrificați Dumnezeului vostru într'acest pământ! 26 Dară Moisi zise: Nu se cuvine nouă să facem așà: căci ceeace noi am sacrificà Dumnezeului nostru, aceea este urâciune pentru Egipteni; și dacă noi [v]urâciunea Egiptenilor o am sacrificà înaintea ochilor lor, au ei nu ne-ar ucide cu pietri? 27 [x]Cale de trei zile vom merge în pustiu, și vom sacrificà Dumnezeului nostru, după cum [y]ne va zice nouă. 28 Și Faraon zise: Eu vă voiu lăsà pre voi să mergeți, ca să sacrificați Domnului Dumnezeului vostru în pustiu; dară numai să nu mergeți cumvà mai departe? [z]Rugați-vă și pentru mine. 29 Și Moisi zise: Iată eu *acum* ies dela tine, și mă voiu rugà lui Dumnezeu, și toată musca cânelui se va depărtà mâne dela Faraon și dela servii lui, și dela poporul lui. Dară să nu mai adaogi a ne mai înșelà, o Faraone! nesălând pre popor să meargă ca să sacrifice lui Dumnezeu.

30 Și Moisi ieșì dela Faraon, și se rugă lui Dumnezeu. 31 Și Dumnezeu făcù dupre cuvântul lui Moisi; și musca cânelui se depărtă dela Faraon și dela servii săi, și dela poporul său; nu mai rămase nici una. 32 Dară inima lui Faraon se învârtoșă și astădată, și nu lăsă pre popor să meargă.

A cincea plagă—ciuma vitelor.

9 Atunci Dumnezeu zise lui Moisi: [a]Întră la Faraon, și zi lui: Așà zice Domnul, Dumnezeu Ebreilor: Lasă pre poporul meu, să meargă, ca să-mi servească! 2 Căci dacă [b]nu vei voì a-*l* lăsà, și-l vei mai țineà, 3 Iată [c]mâna Domnului va fi preste vitele tale cele de pe câmp, preste cai, preste asini, preste cămile, preste boi și preste oi; *și va fi* ciumă mare. 4 Și Domnul [d]va pune despărțire între vitele Israeliților și între vitele Egiptenilor, și nimica nu va murì din ale fiilor lui Israel. 5 Și Dumnezeu *îi* însemnă *lui* și timpul, zicând: Mâne va face aceasta Domnul în pământul *acesta*.

6 Și Domnul făcù aceasta de a doua zi, și [e]toate vitele Egiptenilor muriră; dar din vitele fiilor lui Israel nici una nu murì. 7 Și Faraon trimise *să vadă*, și iată nici una din vitele fiilor lui Israel nu murise. Și totuși [f]inima lui Faraon rămase învârtoșată, și nu lăsă pre popor să meargă.

A șasea plagă—vărsatul negru preste oameni și vite.

8 Și Dumnezeu zise lui Moisi și lui Aaron: Luați-vă mânile pline de spuză din cuptor, și Moisi să o arunce spre cer înaintea lui Faraon. 9 Și aceasta va spulberà preste tot pământul Egiptului, și *dintr'însa* se vor face [g]bube, ieșind *în* bășici preste oameni și preste vite, în tot pământul Egiptului. 10 Ei dară luară spuză din cuptor, și stătură înaintea lui Faraon; și Moisi o râsipì spre cer; și se făcù [h]bube *cu* beșici, ieșind la oameni și la vite. 11 Și [i]descântătorii nu puteà stà înaintea lui Moisi din causa bubelor; că și descântătorii aveau bube, ca și toți Egiptenii. 12 Și Domnul învârtoșă

---

s Vers. 1. *t* Cap. 9. 4. 6. *u* Ps. 78. 45. | *v* Fac. 43. 32. *x* Cap. 3. 18. *y* cap. 3. 12. | *z* Vers. 8. 1 Reg. 13. 6. | *Capul 9.* *a* Cap. 8. 1. | *b* Cap. 8. 2. *c* Cap. 7. 4. | *d* Cap. 8. 22. *e* Ps. 78. 50. | *f* Cap. 7. 14. *g* Apoc. 16. 2. | *h* Deut. 28. 27. *i* 2. Tim. 3. 9.

inima lui Faraon, și nu ascultă pre ei, [j] după cum zisese Dumnezeu lui Moisi.

A șaptea plagă—grindină și foc.

13 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [k] Scoală-te mâne de dimineață, și stă înaintea lui Faraon, și-i zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul Ebreilor: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servească! 14 Căci eu astădată voiu trimite toate plăgile mele preste tine și preste servii tăi și preste poporul tău, [l] ca să cunoști, că nu *e* altul asemenea mie preste tot pământul. 15 Că eu acum mi-aș puteà [m] întinde mâna și să te bat cu moarte pre tine și pre poporul tău, și tu să fii pierdut depe fața pământului. 16 Dară eu [n] pentru aceea te las să trăești, pentru ca să-ți arăt puterea mea, și ca numele meu să se facă cunoscut preste tot pământul. 17 Au te mai scoli tu asupra poporului meu, ca să nu-l lași să meargă? 18 Iată eu mâne tot la această oră voiu face să cază grindină mare foarte, cum nu a fost asemenea în Egipt din ziua în care s'a întemeiat și până astăzi. 19 Acum dară, trimite să adune și toate vitele tale, și tot ce ai tu pe câmp; că toți oamenii și toate vitele câte se vor află pe câmp, și nu vor fi strânse în casă, căzând preste dânșii grindină, vor muri.

20 Acela dintre servii lui Faraon, care se temù de cuvântul lui Dumnezeu, își scăpă pre servii săi, și vitele sale în casă. 21 Dară care nu luă aminte la cuvântul Domnului, își lăsă pre servii săi și vitele sale pe câmp.

22 Și Domnul zise lui Moisi: Întinde-ți mâna ta spre cer, și va cădeà [o] grindină preste tot pământul Egiptului, preste oameni și preste vite și preste toată iarba câmpului în pământul Egiptului. 23 Moisi dară întinse toiagul său spre cer; și [p] Dumnezeu dete tunete și grindină, și foc curgeà pe pământ, și plouà Dumnezeu grindină preste pământul Egiptului. 24 Și erà grindină și foc arzător în grindină așà de mare, că asemenea nu a mai fost în tot pământul Egiptului, de când a stat pe dânsul popor. 25 Și grindina lovì în tot pământul Egiptului totul depe câmp, dela om până la vită; mai [q] lovì și toată iarba câmpului, și strică toți arborii depe câmp. 26 [r] Numai în pământul Goșen, unde *erau* fiii lui Israel, acolo nu a fost grindină.

27 Și Faraon trimise să cheme pre Moisi și pre Aaron, și le zise: Eu această dată [s] am păcătuit: [t] Domnul este drept, dară eu și poporul meu *suntem* vinovați: 28 [u] Rugați-vă dară Domnului, (că acum ajunge), ca să nu *mai* fie tunete și grindină; și eu vă voiu lăsà să mergeți, și nu veți mai rămâneà.

29 Și Moisi zise către dânsul: Îndată ce voiu ieși din cetate, îmi voiu [v] întinde mâinile mele către Dumnezeu, *și* tunetele vor încetà, și grindina nu va mai cădeà, că tu să cunoști, că [x] a lui Dumnezeu *este* pământul. 30 Cât pentru tine și servii tăi, [y] știu bine că încă nu vă temeți de Domnul Dumnezeu.

31 Și inul și orzul fură bătute, că [z] orzul înspicase, și inul înflorise. 32 Dară grâul și alacul nu se stricară, pentru că acestea se făcură mai târziu.

33 Și Moisi ieșind dela Faraon afară din cetate, își întinse mâinile sale către Domnul, și tunetele și grindina încetară, și ploaia nu se mai vărsă pe pământ. 34 Și Faraon, văzând că ploaia încetă, precum și tunetele și grindina, adaose a păcătuì, și-și învârtoșă inima sa, el și servii lui. 35 Și așà inima lui Faraon învârtoșindu-se, el nu lăsă pre fiii lui Israel să meargă, după cum zisese Dumnezeu prin Moisi.

A opta plagă — locuste.

10 Și Domnul zise lui Moisi: Întră la Faraon, [a] că eu am învârtoșat inima lui și inima servilor lui, [b] pentru ca să fac între dânșii aceste semne ale

---

j Cap. 4. 21. *k* Cap. 8. 20. *l* Cap. 8. 10. *m* Cap. 3. 20. *n* Rom. 9. 17. *o* Apoc. 16. 21. *p* Ios. 10. 11. *q* Ps. 105. 33. *r* Cap. 8. 22. *s* Cap. 10. 16. *t* 2 Cron. 12. 6. *u* Cap. 8. 8, 28. *v* 1 Reg. 8. 22, 38. *x* Ps. 24. 1. *y* Isa. 26. 10. *z* Rut. 1. 22. — *Capul 10.* *a* Cap. 4. 21. *b* Cap. 7. 4.

mele: 2 Şi pentru ca [c]tu să spui în urechile fiului tău şi ale fiului fiului tău. cele ce am făcut eu în Egipt, şi semnele mele, care le-am făcut în mijlocul lor, şi să cunoaşteţi că eu *sunt* Dumnezeu.

3 Moisi dară şi Aaron intrară la Faraon, şi-i zise: Aşà zice Domnul, Dumnezeul Ebreilor: Până când nu vei voì tu [d]de a te umilì înaintea mea? 4 Lasă poporul meu să meargă. ca să servească mie; Că dacă nu vei voì de a lăsà poporul meu, iată eu mâne voiu trimite [e]locuste în cuprinsul tău: 5 Şi vor acoperì toată faţa pământului, aşà că pământul nu se va vedeà: şi [f]vor mâncà toată rămăşiţa ce a scăpat şi ce va rămas de grindină; şi vor mâncà şi toţi arborii ce vă înverzesc pe câmp; 6 Şi [g]vor umpleà casele tale, şi casele tutulor servilor tăi, şi casele tutulor Egiptenilor, ceeace n'au văzut părinţii tăi, nici părinţii părinţilor tăi, de când sunt pe pământ până în ziua de astăzi. Şi întorcându-se se duse dela Faraon.

7 Şi servii lui Faraon ziseră lui: Până când va fi nouă [h]cursă acest om? Lasă pre oameni să meargă şi să servească Dumnezeului lor. Au nu vezi tu încă, că Egiptul *este* perdut? 8 Şi ei întoarseră pre Moisi şi pre Aaron la Faraon, care le zise lor: 9 Duceţi-vă şi serviţi Dumnezeului vostru! *dară* cine *sunt* acei cari vor să meargă? Şi Moisi răspunse: Noi vom merge cu tinerii noştri şi cu bătrânii noştri, cu feciorii noştri. şi cu fetele noastre, cu turmele noastre şi cu cirezile noastre; că [i]sărbătoare *avem a serbà* lui Dumnezeu. 10 Şi el le zise: Aşà să fie Dumnezeu cu voi, precum vă voiu lăsà eu pre voi şi pre copiii voştri! Vedeţi că *cuget* rău aveţi. 11 Nu aşà; ci mergeţi voi bărbaţii, şi serviţi lui Dumnezeu, că aceasta aţi şi cerut. Şi-i goniră pre ei afară dela Faraon.

12 Şi Domnul zise lui Moisi: [j]Întinde-ţi mâna ta spre pământul Egiptului pentru locuste, ca să vină preste pământul Egiptului, şi [k]să mănânce toată iarba pământului. tot ce a mai rămas de grindină. 13 Şi Moisi îşi întinse toiagul său spre pământul Egiptului: şi Domnul aduse preste pământ un vânt de răsărit toată ziua aceea şi toată noaptea: *şi* dimineaţă acel vânt de răsărit aduse locustele. 14 Şi [l]locustele veniră preste tot pământul Egiptului, şi se aşezară în tot ţinutul Egiptului în aşà mare mulţime, încât [m]înaintea lor nici odată n'au mai fost atâtea, şi nici după acestea vor mai fi atâtea; 15 Că ele [n]acoperiră privirea a tot pământul, şi pământul s'a întunecat, şi ele [o]mâncară toată iarba pământului, şi toate fructele pomilor, pre care grindina le mai lăsase: Nu rămase nimica verdeaţă pe lemne, nici în iarba câmpului, în tot pământul Egiptului.

16 Şi Faraon chemă curând pre Moisi şi pre Aaron, şi *le* zise: [p]Păcătuì-am Domnului Dumnezeului vostru şi vouă. 17 Iar acum, rogu-te, iartămi păcatul meu numai astădată; şi [q]vă rugaţi Dumnezeului vostru, ca el să depărteze dela mine numai moartea aceasta. 18 El dară [r]ieşì dela Faraon, şi se rugă lui Dumnezeu. 19 Şi Domnul aduse un vânt de apus puternic foarte, care rădică locustele. şi le aruncă [s]în Marea-Roşie: şi nici o locustă nu mai rămase în tot cuprinsul Egiptului. 20 Dară Domnul [t]învârtoşă inima lui Faraon. şi el nu lăsă pre fiii lui Israel.

A noua plagă — întunerec de trei zile.

21 Atunci zise Dumnezeu lui Moisi: [u]Întinde-ţi mâna ta spre cer, şi se va face întunerec preste tot pământul Egiptului, încât întunerecul se va puteà pipăì. 22 Şi Moisi întinse mâna sa sp e cer, şi se făcù [v]întunerec foarte mare preste tot pământul Egiptului. trei zile.

---

c Dent. 4. 9. Ioel 1. 3.
d 1 Reg. 21. 29. 2 Cron. 7. 14.
Iac. 4. 10. 1 Pet. 5. 6.
e Prov. 30. 27.
f Cap. 9. 32.
Ioel 1.4.& 2.25.
g Cap. 8. 3, 21.
h Cap. 23. 33. Ios. 23. 13.
1 Cor. 7. 15.
i Cap. 5. 1.
j Cap. 7. 19.
k Vers. 4. 5.
l Ps. 78. 46.
m Ioel 2. 2.
n Vers. 5.
o Ps. 105. 35.
p Cap. 9. 27.
q 1 Reg. 13. 6.
r Cap. 8. 30.
s Ioel 2. 20.
t Cap. 4. 21.
u Cap. 9. 22.
v Ps. 105. 28. —

23 Nu se vedeà unul pre altul, și nimenea nu se sculà din locul său trei zile; dară toți fiii lui Israel aveau lumină în locuințele lor.

24 Atunci Faraon chemă pre Moisi, și-*i* zise: Mergeți, serviți lui Dumnezeu: numai turmele și cirezile voastre vor rămâneà; chiar și pruncii voștri se pot duce cu voi. 25 Și Moisi răspunse: Tu vei da nouă și sacrificiile și olocaustele, ca să le facem Domnului Dumnezeului nostru; 26 Și chiar și vitele noastre vor merge cu noi, fără să rămână măcar unghie *de ele;* că dintr'însele avem să luăm, ca să servim Domnului Dumnezeului nostru: și noi nu știm cu ce vom servì lui Dumnezeu, până ce nu vom merge acolo.

27 Și Domnul învârtoșă inima lui Faraon, și el nu voì să-i lase să meargă. 28 Și Faraon zise *lui Moisi:* Du-te dela mine, și ferește-te, ca tu mai mult să nu vezi fața mea; că în ziua, în care vei vedeà fața mea, vei murì. 29 Atunci Moisi răspunse: Bine ai zis! Eu mai mult nu voiu vedeà fața ta.

Eșirea din Egipt.

11 Și Domnul zise lui Moisi: Încă o plagă voiu *mai* aduce preste Faraon și preste Egipt: *și* el după aceasta vă va lăsà de aici; ba, [a] când *vă* va lăsà, el încă vă va gonì cu goană. 2 Acum dară spune în auzul poporului, *și-i zi,* ca să împrumute fiecare dela vecinul său, și fiecare femeie dela vecina sa, [b] vase de argint și vase de aur. 3 [c] Și Dumnezeu făcù ca poporul *său* să afle har în ochii Egiptenilor. Și omul [d] Moisi *se facù* mare foarte în pământul Egiptului în ochii servilor lui Faraon și în ochii poporului.

Amenințarea plăgei a zecea.

4 Și Moisi zise: Așà zice Dumnezeu: [e] Pe la mijlocul nopții aceștia voiu trece eu prin mijlocul Egiptului: 5 Și [f] tot întâiu-născutul va murì în pământul Egiptului, dela întâiu-născutul lui Faraon care șede pe tronul său, și până la întâiu-născutul servei care *șade* la râșniță, și toți întâiu-născuții vitelor: 6 [g] Și va fi bocet mare în tot pământul Egiptului, căruia asemenea n'a mai fost, și asemenea căruia nu va mai fi. 7 [h] Dară asupra tutulor fiilor lui Israel [i] nici un câne nu va ascuți limba sa, nici asupra oamenilor nici asupra vitelor; ca să cunoașteți, câtă despărțire a pus Domnul între Egipteni și Israeliți. 8 Atunci [j] toți acești servi ai tăi vor venì la mine, și se vor închinà mie, zicând: Eși tu și poporul întreg, care-ți urmează ție: și eu atunci voiu ieșì. Și el ieșì dela Faraon, aprins de mânie.

9 Și Domnul zise lui Moisi: [k] Faraon nu va ascultà de voi: pentru ca [l] minunile mele să se înmulțească în pământul Egiptului.

10 Și Moisi și Aaron făcură toate aceste minuni înaintea lui Faraon: [m] dară Domnul învârtoșă inima lui Faraon, și el nu lăsă pre fiii lui Israel din pământul lui.

Instituirea paștilor.

12 Și Domnul vorbì cătră Moisi și cătră Aaron în pământul Egiptului, zicând: 2 [a] Această lună *va fi* vouă începutul lunilor: ea *va fi* vouă întâia dintre lunile anului.

3 Spuneți la toată comunitatea lui Israel, zicând: În *ziua* a zecea a acestei luni fiecare din ei să ia câte un miel dupre casele părinților, câte un miel de *toată* casa. 4 Și dacă o casă va fi prea mică, *ca să mănânce* un miel, atunci *părintele* să ia și pre vecinul său, cel mai aproape de casa sa, dupre numărul sufletelor; dupre mâncarea fiecăruia să numărați la un miel.

5 Și mielul să vă fie [b] fără cusur, mascul, de un an, dintre oi sau și dintre capre să-l luați. 6 Și să-l păstrați până la a [c] patrusprezecea zi a acestei luni:

Capul 11.
a Cap. 12. 31, 33, 39.
b Cap. 3. 22.
c Ps. 106. 46.
d 2 Sam. 7. 9.
e Cap. 12. 12, 23, 29.
Amos 5. 17.
f Cap. 12.12,29.
g Cap. 12. 30.
h Cap. 8. 22.
i Ios. 10. 21.
j Cap. 12. 33.
k Cap. 3. 19.
l Cap. 7. 3.
m Cap. 10.20,27. Rom. 2. 5.

Capul 12.
a Cap. 13. 4.
b Lev. 22. 19, 20, 21. Ebr. 9. 14.
c Lev. 23. 5. Num. 9. 3. Deut. 16. 1. 6.

și atunci toată adunarea comunității lui Israel să-l junghie între amândouă serile.

7 Și vor luà din sângele *lui*, și-*l* vor pune pe amândoi ușciorii ușii, și pe pragul de sus în casele în care-l vor mâncà.

8 Și-i vor mâncà carnea lui în noaptea aceea, friptă la foc și cu [d]azime, *și* cu *ierburi* amare îl vor mâncà. 9 Și dintr'însul să nu mâncați nimica crud, nici fiert în apă, ci [e]fript *la* foc, capul cu picioarele lui și cu măruntaile lui. 10 [f]Și dintr'însul nimica să nu lăsați pe a doua zi, și dacă va rămânecà ceva până a doua zi cu foc să o ardeți. 11 Astfel să-l mâncați pre el; *Fiindu-vă* coapsele voastre încinse, încălțămintele în picioarele voastre, și toiegile voastre în mână, și să-l mâncați cu grăbire: *că este* [g]pasca lui Dumnezeu.

12 Că eu în noaptea aceasta voiu [h]trece prin pământul Egiptului, și voiu bate pre tot întâiu-născutul din pământul Egiptului, dela om până la vită; și voiu face judecată [i]tutulor zeilor din Egipt; [j]Eu Domnul. 13 Și sângele acela va fi vouă semn pe casele acelea în care *veți fi;* că eu văzând sângele, să trec pe lângă voi, ca vouă să nu se întâmple plagă pierzătoare, când voiu bate pământul Egiptului.

14 Și aceasta zi să fie vouă [k]spre amintire, ca să păziți pre ea [l]sărbătoare Domnului; ca [m]lege vecinică între generațiunile voastre o veți păzì. 15 [n]Șapte zile să mâncați azime: din ziua d'întâia să scoateți tot ce este dospit din casele voastre, pentru că tot cel ce din ziua d'întâia și până într'a șaptea zi va mâncà pâne dospită, [o]stârpì-se-va sufletul acela din Israel. 16 Iar ziua d'întâia se va [p]chemà sfântă, și ziua a șaptea se va chemà sfântă: nici o muncă să nu faceți în acelea *zile*, fără numai *câte* sunt de nevoe spre mâncare pentru fiecare suflet. 17 Voi dară să păziți azimele, că cu [q]în această zi am scos oștirile voastre din pământul Egiptului; păziți dară ziua aceasta ca lege vecinică între generațiunile voastre. 18 [r]În întâia *lună*, în a patrusprezecea zi a lunii d'întâia de cu seară începând, veți mâncà azime până la ziua douăzeci și una ale acestei luni, seara. 19 [s]Șapte zile dospit să nu se afle în casele voastre; că tot cel ce va mâncà dospit, [t]stârpì-se-va sufletul acela din comunitatea lui Israel, fie acela străin sau moștean. 20 Nimica dospit să nu mâncați, *ci* în toate locuințele voastre să mâncați azime.

Păzirea Paștelor.

21 Atunci Moisi chemă pre toți bătrânii lui Israel, și le zise: [u]Alegeți-vă, și luați vouă câte un miel, dupre familiile voastre, și-l junghiați pasca. 22 [v]Și luați mănunchiu de isop, și-*l* muiați în sângele cel din strachină, și cu acel sânge din strachină [x]ungeți pragul și cei doi usciori ai ușei: și nimenea să nu iesă pe ușa casei sale până dimineață. 23 [y]Căci Dumnezeu va trece, ca să bată pre Egipteni, și va vedeà sângele pe prag și pre cei doi usciori, și va trece Dumnezeu pe lângă ușă și [z]nu va lăsà pre [a]pierzător să între în casele voastre, ca să *vă* bată.

24 Voi dară păziți lucrul acesta ca lege pentru voi și pentru fiii voștrii în veci. 25 Și va fi, când veți întrà în pământul, pre care Domnul îl va da vouă, [b]cum a zis, veți păzì cultul acesta. 26 [c]Și va fi, când vor zice vouă fiii voștri: Ce fel de cult este acesta? 27 Voi veți zice: [d]Acesta *este* sacrificul de pască Domnului, care trecù în Egipt pe lângă casele fiilor lui Israel, când bătù el Egiptul, iar casele noastre le mântuì. Și poporul își [e]plecă capul și se închină. 28 Și fiii lui Israel se duseră, și [f]făcură, după cum porunci se Dumnezeu lui Moisi și lui Aaron: ei așà făcură.

---

d Cap. 34. 25. *e* Deut. 16. 7. *f* Cap. 23. 18. *g* Deut. 16. 5. *h* Amos. 5. 17. *i* Num. 33. 4. *j* Cap. 6. 2. *k* Cap. 13. 9. *l* Lev. 23. 4. 5. *m* Vers. 24. 43. *n* Cap. 13. 6. 7. Deut. 16. 3. 8. 1 Cor. 5. 7. *o* Fac. 17. 14. Num. 9. 13. *p* Lev. 23. 7. 8. *q* Cap. 13. 3. *r* Lev. 23. 5. *s* Cap. 23. 15. 1 Cor. 5. 7. 8. *t* Num. 9. 13. *u* Vers. 3. Ios. 5. 10. Mat. 26. 18. 19. Luc. 22. 7. etc. *v* Ebr. 11. 28. *x* Vers. 7. *y* Vers. 12. 13. *z* Ezec. 9. 6. *a* 2 Sam. 24. 16. *b* Cap. 3. 8. 17. *c* Cap. 13. 8. 14. Ios. 4. 6. Ps. 78. 6. *d* Vers. 11. *e* Cap. 4. 31 *f* Ebr. 11. 28.

Sugrumarea întâiu-născuților.

29 [g] Și la miezul nopții [h] bătu Domnul tot întâiu-născutul în pământul Egiptului. [i] dela întâiu-născutul lui Faraon care ședea pe tronul lui, până la întâiu-născutul captivului din închisoare, până la întâiu-născutul vitelor. 30 Și Faraon se sculă în noaptea aceea, el și toți servii lui și toți Egiptenii, și se făcù [j] bocet mare în Egipt; că nu *era* casă, în care *să* nu *fie* mort. 31 Și [k] el chemă pre Moisi și pre Aaron noaptea, și *le* zise: Sculați-vă, *și* ieșiți din poporul meu, [l] voi și fiii lui Israel; mergeți și serviți Domnului Dumnezeu, cum ați zis. 32 [m] Luați-vă și turmele și cirezile voastre, cum ați zis; duceți-vă și mă [n] binecuvântați și pre mine.

Începutul plecării.

33 [o] Și Egiptenii sîliau pre popor foarte, și se grăbiau să-l facă să iesă din țară: căci ziceau: [p] Toți perim. 34 Și poporul luă aluatul său, mai înainte de a se dospì, cu covățele lor legate în vestmintele lor pe umeri. 35 Și fiii lui Israel făcură dupre cuvântul lui Moisi, și împrumutară dela Egiptenii [q] vase de argint și vase de aur și vestminte. 36 [r] Și Domnul făcù ca poporul *său* să afle har la Egipteni, și ei le împrumutură lor; și *așà* [s] ei despoiară pre Egipteni.

37 Și [t] fiii lui Israel plecând din [u] Ramesi *veniră* la Succot, ca la [v] șase sute de mii de bărbați pedeștri, fără de copii. 38 Și cu ei ieși amestecătură mare de străini, și turme de oi și de boi, vite multe foarte. 39 Și ei din aluatul ce l-au scos din Egipt au copt turte de azime: fiindcă nu *era* dospit; că ei [x] fiind goniți de Egipteni să iese, nu putură să întârzie, și hrană nu-și putură pregăti.

40 Iar locuirea fiilor lui Israel, cât au locuit în Egipt: *fu* [y] patru sute și treizeci de ani. 41 Și a fost, că la încheierea a patru sute și treizeci de ani, tocmai într'aceeași zi, [z] toate oștirile lui Dumnezeu ieșiră din pământul Egiptului.

42 Aceasta *este* [a] noaptea, ce trebue a se păzì lui Dumnezeu, căci *atunci* i-a scos el pre dânșii din pământul Egiptului: aceasta *este* noaptea, ce trebue a să păzì lui Dumnezeu de către toți fiii lui Israel în generațiunile lor.

Chipul cum trebue să se prăznuească paștile.

43 Și Dumnezeu zise lui Moisi și lui Aaron: Aceasta *este* [b] legea paștilor: nici un străin nu va mâncà dintr'însa. 44 Dară tot servul, cu argint cumpărat, după ce-l vei [c] circumcide, va mâncà dintr'însa. 45 [d] Străin și năimit nu va mâncà dintr'însa. 46 *Pasca* se va mâncà într'o singură casă, și din carnea ei nu veți scoate *nimica* afară din casă: [e] și os dintr'însa să nu sdrobiți. 47 [f] Toată communitatea lui Israel va face aceasta. 48 Și [g] un străin, de va locuì cu tine, și de va voì să facă pasca Domnului, aceluia se va circumcide toată partea bărbătească, și atunci se va apropià el ca să facă aceasta; și acela va fi ca și un moștean al țării; dară nici un necircumcis nu va mâncà din ea. 49 [h] O lege va fi pentru moșteanul și pentru străinul ce va locuì între voi.

50 Și toți fiii lui Israel făcură, cum porunci Dumnezeu lui Moisi și lui Aaron; ei așà făcură.

51 [i] Și aceasta a fost tocmai în ziua aceea, când scoase Domnul pre fiii lui Israel din pământul Egiptului [j] dupre oștirile lor.

Sfințirea celor întâiu-născuți.

13 Și Domnul vorbì către Moisi, zicând: 2 [a] sfințește-mi pre tot întâiu-născutul, pre tot cel ce deschide matricea între fiii lui Israel, dela om până la vită, aceia ai mei *sunt*.

Porunca pânei nedospite.

3 Și Moisi, zise poporului: [b] Aduceți-vă aminte de ziua aceasta, în care ați ieșit din Egipt, din casa robiei; că Domnul [c] cu mână tare v'a scos pre voi de acolo. [d] *Într'însa* să nu mâncați dos-

a Cap. 11. 4.	*k* Ps. 105. 38.	*p* Fac. 20. 3.	*u* Fac. 47. 11.	Gal. 3. 17.	*d* Lev. 22. 10.	*i* Vers. 41.	Luc. 2. 23.
h Num. 8. 17.	*l* Cap. 10. 9	*q* Cap. 3. 22.	*v* Fac. 12. 2.	*z* Cap. 7. 4.	*e* Ioan. 19.33,36.	*j* Cap. 6. 26.	*b* Cap. 12. 42.
Ps. 78 51.	*m* Cap. 10. 26.	*r* Cap. 3. 21.	*x* Cap. 6. 1.	*a* Deut. 16. 6.	*f* Vers. 6.	*Capul 13.*	Deut. 16. 3.
i Cap. 4. 23.	*n* Fac. 27. 34.	*s* Fac. 15. 14.	*y* Fac. 15. 13.	*b* Num. 9. 14.	*g* Num. 9. 14.	*a* Vers.12.13.15	*c* Cap. 6. 1.
j Amos. 5. 17.	*o* Cap. 11. 8.	*t* Num. 33. 3. 5.	Fapt. 7. 6	*c* Fac. 17, 12.13	*h* Num. 9. 14.	Deut. 15. 19.	*d* Cap. 12. 8.

pit. 4 [e]Voi astăzi ieşiţi în luna Abib. 5 Şi va fi, când te va [f]duce pre tine Dumnezeu în pământul Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Heveilor, şi al Iebuseilor, pre care el [g]cu jurământ l-a promis părinţilor tăi, că ţi-l va da ţie, în pământul, în care curge lapte şi miere, atunci [h]să păzeşti acest cult în luna aceasta. 6 [i]Şapte zile să mâncaţi azime, şi într'a şaptea zi *să fie* sărbătoare Domnului. 7 Azime să mâncaţi în cele şapte zile, şi [j]să nu se vadă la tine dospit, nici măcar aluat dospit în toate ţinuturile tale. 8 Şi în ziua aceea să [k]spui fiilor tăi, zicând: *Acesta facem spre amintire* de ceeace Domnul făcù mie, când ieşii din Egipt. 9 Şi aceasta să fie ţie spre [l]semn pe mâna ta şi spre amintire înaintea ochilor tăi, ca legea lui Dumnezeu să fie în gura ta; că cu mâna tare te-a scos pre tine Dumnezeu din Egipt. 10 [m]Să păzeşti dară această lege în toţi anii la timpul său.

Consacrarea primogeniturii.

11 Şi va fi, când te va duce pre tine Dumnezeu în pământul Cananeilor, cum a jurat ţie şi părinţilor tăi, şi-l va da ţie, 12 [n]Atunci vei trece lui Dumnezeu tot ce deschide matricea, şi tot ce deschide pântecele dintre vitele tale, şi partea bărbătească *va fi* lui Dumnezeu. 13 Şi [o]tot întâiu-născutul asinei vei răscumpărà cu miel: şi de nu o vei răscumpărà, îi vei frânge gâtul. Dară pre tot întâiu-născutul de om între fiii tăi îl [p]vei răscumpărà.

14 [q]Şi va fi, dacă în viitor te va întrebà fiul tău, zicând: Ce *însemnează* aceasta? Tu vei zice lui: [r]Cu mână tare ne-a scos pre noi Domnul din Egipt din casa robiei; 15 Şi se întâmplă, ca Faraon să fie cu inimă împetrită şi nu ne lăsă să ieşim, atunci [s]Dumnezeu omorî pre toţi întâiu-născutul din pământul Egiptului, dela întâiu-născutul oamenilor, până la întâiu-născutul vitelor: pentru aceea sacrific eu lui Dumnezeu tot ce deschide matricea, partea bărbătească; Iar pre tot întâiu-născutul fiilor mei îl răscumpăr. 16 Şi aceasta va fi ţie spre [t]semn pe mâna ta si spre legături de amintire între ochii tăi, că cu mână tare ne-a scos pre noi Domnul din Egipt.

Călătoria Israeliţilor, Faraon îi urmăreşte, şi se pierde cu armata sa.

17 Şi a fost, după ce Faraon liberă pre popor, Dumnezeu nu-i conduse pre dânşii *prin* calea pământului Filistenilor, deşi *era* mai aproape; că Dumnezeu zise: Ca nu cumvà poporul văzând resbelul, să-i [u]pară rău, şi *iarăşi* să se [v]întoarcă în Egipt: 18 Ci Dumnezeu [x]făcù ca poporul să ocolească *pe* calea din pustiu spre Marea-Roşie. Şi fiii lui Israel ieşiră înarmaţi din pământul Egiptului.

19 Şi Moisi luă cu sine oasemintele lui Iosif; căci *Iosif* jurase pre fiii lui Israel, zicând: [y]Dumnezeu vă va cercetà pre voi, şi voi veţi duce oasele mele de aici.

20 Şi [z]plecând din Succot, tăbărîră în Etham, *carele este* la marginea pustiului.

Stâlpul de nor şi foc.

21 Şi [a]Dumnezeu mergeà înaintea lor, ziua în stâlp de nor, spre a le arătà calea, iar noaptea în stâlp de foc, spre a luminà lor, ca ei să poată merge ziua şi noaptea: 22 Stâlpul de nor nu se depărtà ziua *de* dinaintea poporului, nici stâlpul de foc noaptea.

Sfârşitul eşirei din Egipt.

14 Şi Dumnezeu vorbì cătră Moisi, zicând: 2 Spune fiilor lui Israel, [a]ca să se întoarcă, şi să tăbărască înaintea [b]Pihahirotului, între [c]Migdol şi mare, faţă cu Baal-Zefon: în dreptul lui să tăbăriţi, lângă mare. 3 Că Faraon va zice despre fiii lui Israel: [d]Ei s'au rătăcit prin ţară, pustiul i-a închis. 4 Şi [e]eu

---

a Cap. 23. 15.
f Cap. 3. 8.
g Cap. 6. 8.
h Cap. 12. 25,26
i Cap 12.15. 16.
j Cap. 12. 19.
k Vers. 14.
l Vers. 16. Prov. 1. 9. Isa. 49. 16. Mat. 23. 5.
m Cap. 12.14,24.
n Vers. 2. Num. 8. 17. Ezec. 44. 30.
o Cap. 34. 20.
p Num. 3.46. 47.
q Cap. 12. 26. Ios. 4. 6, 21.
r Vers, 3.
s Cap. 12. 29.
t Vers. 9.
u Cap. 14. 11,12.
v Deut. 17. 16.
x Cap. 14. 2.
y Fac. 50. 25. Ios. 24. 32.
Fapt. 7. 16.
z Num. 33. 6.
a Cap. 14. 19,24. Num. 9. 15. Deut. 1. 33.
Noem. 9.12,19. Ps. 78. 14. Isa. 4. 5. 1 Cor. 10. 1. —

Capul 14.
a Cap. 13. 18.
b Num. 33. 7.
c Ier. 44. 1.
d Ps. 71. 11.
e Cap. 4. 21.

voiu învârtoșà inima lui Faraon, ca el să-i urmărească pre ei: și eu [f]mă voiu glorificà în Faraon și în toată armata lui; [g]și Egiptenii vor cunoaște că eu *sunt* Dumnezeu. Și ei făcură așà.

5 Și dându-se în știre regelui din Egipt, că poporul fuge, [h]inima lui Faraon și a servilor lui în privirea poporului se schimbă, și ziseră: Ce *este* aceasta ce am făcut noi, de am lăsat pre Israel să meargă și să nu mai servească nouă? 6 Și el înhămă la carul său, și luă poporul său cu sine; 7 Și luă [i]șase sute de care alese și toate carele din Egipt, și preste toate *puse* căpetenii. 8 Și Dumnezeu [j]învârtoșă inima lui Faraon, regele Egiptului, și ei urmăriră pre fiii lui Israel. Dară [k]fiii lui Israel ieșiră cu mână înaltă. 9 Și [l]Egiptenii îi urmăriră pre ei, toți caii și carele lui Faraon și călăreții lui și toată armata: și-i ajunseră, tăbărîți fiind la Pihahirot lângă mare în dreptul Baal-Zefonului.

10 Și când Faraon se apropiè, fiii lui Israel își ridicară ochii, și iată Egiptenii veniau în urma lor; și fiii lui Israel se temură foarte, și [m]strigară cătră Dumnezeu: 11 [n]Și ziseră lui Moisi: Au nu *erau* morminte în Egipt, de ne-ai scos pre noi să murim în pustiu? Ce *este* aceasta ce ne-ai făcut nouă că ne-ai scos din Egipt? 12 [o]Au nu *erà* acesta cuvântul, care l-am vorbit cătră tine în Egipt, zicând: Lasă-ne, și vom servì Egiptenilor? Că mai bine *erà* pentru noi, că să servim Egiptenilor, decât să murim în pustiu.

13 Atunci Moisi zise poporului: [p]Nu vă temeți, puneți-vă și așteptați să vedeți mântuirea cea dela Dumnezeu, pre care o va face vouă astăzi: Că acești Egipteni, pre cari îi vedeți voi astăzi, nu-i veți mai vedeà în veci. 14 [q]Domnul se va luptà pentru voi, voi deci [r]tăceți.

15 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Ce strigi cătră mine? zi fiilor lui Israel, ca să plece. 16 Iar tu [s]ridică-ți toiagul tău, și-ți întinde mâna ta spre mare, și o despică pre ea; și fiii lui Israel vor trece prin mare pe uscat. 17 Că iată eu voiu [t]învârtoșà inima Egiptenilor, ca ei să între în urma lor, și eu mă voiu [u]glorificà întru Faraon, și întru toată oastea lui, în carele lui, și în călăreții lui. 18 Și Egiptenii [v]vor cunoaște, că eu *sunt* Dumnezeu, când mă voiu glorificà întru Faraon, în carele și călăreții lui.

Perirea Egiptenilor în Marea-Roșie.

19 Atunci îngerul Domnului, [x]carele mergeà înaintea taberei lui Israel, plecă, și merse în urma lor: și stâlpul de nor se rădică dinaintea lor, și stete dinapoia lor. 20 Și el venì între tabăra Egiptenilor și între tabăra lui Israel. Și [y]el *pentru unii* erà nor întunecos, iar *altora* le luminà noaptea, încât unii de alții nu se apropiară toată noaptea.

21 Și Moisi [z]întinzându-și mâna sa spre mare, Domnul printr'un vânt de răsărit făcù ca marea să se retragă toată noaptea, și [a]marea o făcù uscată, și apa se [b]despică. 22 [c]Și fiii lui Israel merseră în mijlocul mării pe uscat; și apa le *erà* lor *ca* un [d]perete de-a dreapta și de-a stânga.

23 Și Egiptenii luându-se după dânșii, întrară în urma lor în mare, *adecă* toți caii lui Faraon, carele lui și călăreții lui. 24 Și erà *pe* la vegherea dimineții, și [e]Dumnezeu din stâlpul de foc și de cel de nor căută asupra armatei Egiptenilor, și armata Egiptenilor o turbură; 25 Și depărtă roatele carelor lor, încât îi duceau cu greutate. Atunci ziseră Egiptenii: Să fugim de dinaintea lui Israel, că Domnul [f]se luptă pentru dânșii asupra Egiptenilor! 26 Și Domnul, zise lui Moisi: [g]Întinde-ți mâna ta spre mare, și apa se va întoarce preste Egipteni, preste carele lor, și preste călăreții lor. 27 Și Moisi își întinse mâna

---

f Cap. 9. 16. *g* Cap. 7. 5. *h* Ps. 105. 25. *i* Cap. 15. 4. *j* Vers. 4. *k* Cap. 6. 1. *l* Cap. 15. 9. *m* Ios. 24. 7. *n* Ps 106. 7, 8. *o* Cap. 5. 21. *p* 2 Cron. 20.15, 17. *q* Vers. 25. Ios. 10. 14, 42. *r* Isa. 30. 15. *s* Vers. 21, 26. *t* Vers. 8. *u* Vers. 4. *v* Vers. 4. *x* Cap. 13. 21. Num. 20. 16. Isa. 63. 9. *y* Isa. 8. 14. 2 Cor. 4. 3. *z* Vers. 16. *a* Ps. 66. 6. *b* Cap. 15. 8. Ios. 3. 16. Neem. 9. 11. Ps. 74. 13. *c* Vers. 29. Num. 33. 8. 1 Cor. 10. 1. Ebr. 11. 29. *d* Hab. 3. 10. *e* Ps. 77. 17. etc. *f* Vers. 14. *g* Vers. 16.

sa spre mare, și marea despre ziuă se [h] întoarse în puterea sa *la locul ei;* și Egiptenii fugind o întâmpinară. Așà Domnul [i] aruncă pre Egipteni în mijlocul mării. 28 Și [j] întorcându-se apa înapoi, [k] acoperì carele și pre călăreții din toată oastea lui Faraon, cari întraseră după Israeliți în mare: nici unul dintr'înșii nu mai rămase. 29 Dară [l] fiii lui Israel trecură pe uscat prin mijlocul mării și apa le-*a fost* lor perete de-a dreapta și de-a stânga.

30 Astfel [m] mântuì Domnul pre Israel în ziua aceea de mâna Egiptenilor, și Israel [n] văzù pre Egipteni morți pe țărmul mării. 31 Și Israel văzù mâna cea tare, care Domnul o arătă în contra Egiptenilor. Și poporul se temù de Domnul, și crezù lui Dumnezeu și lui Moisi, servul său.

Cântarea fiilor lui Israel.

15 Atunci [a] Moisi și fiii lui Israel cântară această cântare lui Dumnezeu, și ziseră:

Voiu [b] cântà lui Dumnezeu, că măreț s'a mărit, Pre cal și pre călăreți i-a aruncat în mare. 2 Tăria mea și [c] lauda mea *este* Dumnezeu. Și-mi fu mie mântuire. Acesta *este* Dumnezeul meu, și-l voiu lăudà pre dânsul: Dumnezeul [d] părintelui meu, și-l voiu [e] înălță pre dânsul.

3 Domnul *este* [f] răsboinic mare. Dumnezeu *este* [g] numele lui: 4 Carele lui [h] Faraon și oastea lui a aruncat în mare: [i] Aleșii și căpeteniile lui s'au afundat în Marea-Roșie. 5 [j] Adâncimea i-a acoperit pre ei, [k] Afundatu-s'au întru adâncime, ca și o piatră. 6 [l] Dreapta ta, Doamne, s'a mărit prin tărie; Dreapta ta, Doamne, a sfărâmat pre inamic. 7 Prin mărimea [m] maiestății tale, sdrobești tu pre împotrivitorii tăi; Tu trimiți mânia ta, *care*-i [n] mistuește [o] ca pre miriște. 8 [p] La suflarea nărilor tale apele s'au grămezit; Și [q] fluvii curgătoare au stat ca o movilă. Închiegatu-s'au adâncurile în mijlocul mării. 9 [r] Inamicul zicea: Voiu urmări, *îi* voi ajunge. Voiu [s] împărți prada, sufletul meu se va sătură de dânșii. Trage-voiu sabia mea, mâna mea îi va stârpì. 10 Tu ai [t] suflat cu suflarea ta, *și* [u] marea i-a acoperit pre dânșii. Ca plumbul s'au afundat în ape puternice. 11 [v] Cine *este* asemena ție între zei, Dumnezeului? Cine *este* ca tine [x] măreț în sfințire, Înfricoșat *în* laude, [y] făcător de minuni? 12 Întins-ai [z] dreapta ta, *și* pământul i-a înghițit pre dânșii. 13 Tu prin îndurarea ta ai [a] condus poporul acesta, *pre care* l-ai mântuit. Și cu puterea ta *îl* îndreptai la [b] locuința ta cea sfântă.

14 [c] Auzit-au popoarele, *și* s'au cutremurat. [d] Tremur a cuprins pre locuitorii Palestinei. 15 [e] Atunci se turburară [f] domnitorii Edomului. Cutremur a cuprins pre [g] puternicii din Moab; Se topiră [h] toți locuitorii Canaanului. 16 [i] Să cadă preste dânșii mare cutremur și frică. De mărirea brațului tău să stee amuțiți [j] ca piatră. Până ce va trece poporul tău, Doamne: Până ce va trece poporul, *pre* [k] *care* tu *l*-ai răscumpărat. 17 Să-i duci pre dânșii, și să-i [l] plantezi pe muntele moștenirii tale, *În* locul *pre care* tu *l*-ai gătit ție spre locuință, Doamne, *În* [m] sanctuarul, *pre care* mâinile tale l-au așezat, Doamne! 18 [n] Domnul va împărăți pururea și în veci.

19 Căci [o] caii lui Faraon, cu carele sale, și cu călăreții săi întrară în mare, și [p] Dumnezeu aduse iarăși preste dânșii apa mării; dară fiii lui Israel trecură pe uscat prin mijlocul mării.

20 Și Maria, [q] profeteasa, [r] sora lui Aaron, [s] luă în mâna sa timpan; și toate femeile ieșiră după dânsa [t] cu timpane și

---

h Ios. 4. 18.
i Cap. 15. 1. 7.
j Hab. 3. 8. 13.
k Ps. 106. 11.
l Vers. 22.
m Ps. 106. 8, 10.
n Ps. 58. 10.
Capul 15.
a Iudc. 5. 1.
Ps. 106. 12.
b Vers. 21.
c Deut. 10. 21.
Ps. 18. 2
Isa. 12. 2.
d Cap. 3. 15, 16.
e 2 Sam. 22. 47.
Ps. 99. 5.
f Ps. 24. 8.
g Cap. 6. 3.
h Cap. 14. 28.
i Cap. 14. 7.
j Cap. 14. 28.
k Neem. 9. 11.
l Ps. 118. 15, 16.
m Deut. 33. 26.
n Ps. 59. 13.
o Isa. 5. 24.
p Cap. 14. 21.
Iov. 4. 9.
2 Thes. 2. 8.
q Ps. 78. 13.
Hab. 3. 10.
r Iudc. 5. 30.
s Fac. 49. 27.
Luc. 11. 22.
t Cap. 14. 21.
Ps. 117. 18.
u Vers. 5.
v 2 Sam. 7. 22.
1 Reg. 8. 23.
Ps. 71. 19.
Ier. 10. 6.
x Isa. 6. 3.
y Ps. 77. 14.
z Vers. 6.
a Ps. 77. 15, 20.
b Ps. 78. 54.
c Num. 14. 14.
Ios. 2. 9. 10.
d Ps. 48. 6.
e Fac. 36. 40.
f Deut. 2. 4.
g Num. 22. 3.
Hab. 3. 7.
h Ios. 5. 1.
i Deut. 2. 25.
j 1 Sam. 25. 37.
k Cap. 19. 5.
Ier. 31. 11.
Tit. 2. 14.
1 Pet. 2. 9.
l Ps. 44. 2.
m Ps. 78. 54.
n Ps. 10. 16.
Isa. 57. 15.
o Cap. 14. 23.
Prov. 21. 31.
p Cap. 14. 28, 29.
q Iudc. 4. 4.
r Num. 26. 59.
s 1 Sam. 18. 6.
t Iudc. 11. 34.

în chor. 21 Și Maria le [u]răspunse lor: [v]Cântați Domnului, că măreț s'a mărit. Pre cal și pre călărеți i-a aruncat în mare.

Întrarea în pustiu. Mara și Elim.

22 Și Moisi rădică pre fiii lui Israel dela Marea-Roșie, și se duseră spre pustiul [x]Șur: și merseră trei zile prin pustiu, și apă nu aflau. 23 Și ajunseră la [y]Mara: dară ei nu putură bea apă din Mara, că *era* amară: deaceea se chemă numele locului aceluia Mara. 24 Și poporul [z]murmură în contra lui Moisi, zicând: Ce vom bea? 25 Atunci el [a]strigă către Domnul: și Domnul îi arătă lui un lemn. [b]și-l aruncă în apă, și apa se îndulci. Acolo [c]puse *Domnul poporului* legi și judecăți, și acolo îl și [d]cercă pre el. 26 Și zise: [e]de vei ascultă de cuvântul Domnului Dumnezeului tău, și vei face ceeace este drept în ochii lui, și vei luă în urechi ordinile lui, și vei păzì toate legile lui, eu asupra ta nu voi aduce nici o [f]boală din acele ce am adus asupra Egiptului, că eu *sunt* Dumnezeul, [g]care te vindec pre tine.

27 Și veniră la Elim, unde *erau* douăsprezece fântâni de apă, și șaptezeci de palmi; și tăbărîră lângă apă.

Dăruirea Manei și a prepeliților.

16 Și [a]plecând ei din Elim, veniră toată communitatea fiilor lui Israel în pustiul [b]Sin, care *este* între Elim și Sinai, în ziua cincisprezecea a lunii a doua dela ieșirea lor din pământul Egiptului. 2 Și toată communitatea fiilor lui Israel [c]murmură în contra lui Moisi și a lui Aaron în pustiu: 3 Și le ziseră lor fiii lui Israel: 3 [d] Mai bine să fi murit de mâna Domnului în pământul Egiptului, [e]când ședeam lângă oalele cu carne, *și* mâncam pâne de ne săturam; că ne-ați adus în pustiul acesta, ca toată adunarea aceasta să o omoriți cu foame.

4 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Iată eu voiu face să ploue vouă [f]pâne din cer, și poporul să iesă ziua, și să adune cât îi va fi de ajuns pentru acea zi, ca să-i [g]cerc pre ei, dacă umblă în legea mea, sau nu. 5 Și va fi, că în a șasea zi să pregătească aceeace vor fi adus: și [h]va fi îndoit mai mult din aceeace adunau ei pentru o zi.

6 Și Moisi și Aaron ziseră tutulor fiilor lui Israel: [i]De seară veți cunoaște, că Dumnezeu v'a scos pre voi din pământul Egiptului: 7 Și mâne veți vedeà [j]mărirea Domnului: că el a auzit murmurarea voastră contra lui Dumnezeu: că noi [k]ce *suntem*, de murmurați contra noastră? 8 Și Moisi zise: Când Dumnezeu vă va da carne să mâncați, și dimineața pâne să vă săturați, *va fi semn*, că Dumnezeu a auzit murmurile voastre, cu care murmurați contra lui: că noi ce *suntem*? murmurile voastre nu *sunt* contra noastră, ci [l]contra lui Dumnezeu. 9 Și Moisi zise lui Aaron: zi către toată communitatea fiilor lui Israel: [m]Apropiați-vă înaintea lui Dumnezeu, că a auzit murmurile voastre.

10 Și a fost, când vorbià Aaron către toată communitatea fiilor lui Israel, se uitară spre pustiu, și iată! mărirea Domnului se [n]arătă în nor. 11 Și Dumnezeu vorbià către Moisi, zicând: 12 [o]Am auzit murmura fiilor lui Israel: spune lor, zicând: [p]Între amândouă serile veți mâncà carne, și [q]dimineața vă veți sătură de pâne, și veți cunoaște că eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

13 Și seara veniră [r]prepelițe de acoperiră tabăra, iar dimineața zăcea un strat de [s]rouă împrejurul taberii. 14 Iar după ce acel strat de rouă dispărù, iată deasupra feței pământului, [t]ceva mărunt, desghiocat, mărunt ca bruma pe pământ. 15 Și fiii lui Israel văzând, ziseră unul către altul: Man hu, că ei nu știau ce *lucru este* acela. Și Moisi le-a zis: [u]Aceasta *este* pânea, care va dat-o

---

[a] 1 Sam. 18. 7.
[v] Vers. 1.
[x] Fac. 16. 7.
[y] Num. 33. 8.
[z] Cap. 16. 2.
[a] Cap. 14. 10. Ps. 50. 15.
[b] 2 Reg. 2. 21.
[c] Ios. 24. 25.
[d] Cap. 16. 4. Deut. 8. 2, 16.
[e] Deut. 7. 12.15.
[f] Deut.28.27,60.
[g] Cap. 23. 25.
Ps. 41. 3. 4.
—
Capul 16.
[a] Num.33.10,11
[b] Ezec. 30. 15.
[c] Cap. 15 24.
[d] 1 Cor. 10. 10.
[d] Plân. 4. 9.
[e] Num. 11. 4. 5.
[f] Ps. 78. 24. 25. Ioan. 6. 31. 32.
[g] Cap. 15. 25.
[h] Vers. 22.
[i] Vers. 12. 13.
[j] Vers. 10. Isâ. 35. 2. Ioan. 11. 4.40.
[k] Num. 16. 11.
[l] 1 Sam. 8. 7. Luc. 19. 16. Rom. 13. 2.
[m] Num. 16. 16.
[n] Vers. 7. 1 Reg. 8.10.11.
[o] Vers. 8.
[p] Vers. 6.
[q] Vers. 7.
[r] Num. 11. 31. Ps. 78. 27, 28.
[s] Num. 11. 9
[t] Num. 11. 7. Deut. 8. 3. Ps. 78. 24.
[u] Ioan 6. 31. 49. 58. 1 Cor. 10. 3.

Dumnezeu spre mâncare. 16 *Şi* acesta *e* cuvântul, care l-a poruncit Dumnezeu: Strângeţi dintr'însa, fiecare dupre mâncarea sa, de cap câte *v* un gomer; *dupre* numărul sufletelor voastre, câte le aveţi fiecare *în* cortul său, să luaţi. 17 Şi fiii lui Israel făcură aşà, şi culeseră unul mai mult, altul mai puţin. 18 Şi după ce *o* măsurară cu gomerul, nici *x* cel ce strânse mai mult, n'avù mai mult: nici cel ce strânse mai puţin, n'avù mai puţin; *ci* fiecare strânse dupre mâncarea sa. 19 Şi Moisi zise *către dânşii*: Nimenea să nu lase dint'aceasta până a doua zi. 20 Dară nu ascultară de Moisi, ci lăsară unii până a două zi, şi aceasta făcù vermi şi se împuţi; şi Moisi se mâniè pre ei foarte. Aşà ei culeseră in toată dimineaţa, fiecare dupre mâncarea sa; şi încălzindu-se soarele, se topià.

22 Şi în ziua a şasea ei culeseră pâne îndoită, de cap câte două gomere. Şi toţi mai marii comunităţii veniră şi spuseră lui Moisi. 23 Şi el răspunse lor: Aceasta *este aceea* ce a zis Domnul: Mâne *este y* răpaus, sabat sfânt Domnului: Coaceţi azi ce aveţi să coaceţi, şi fierbeţi ceeace aveţi să fierbeţi; şi tot ce va întrece, strângeţi, păstrând pentru mâne. 24 Şi ei *rămăşiţa* o strânseră până a doua zi, după cum le poruncise Moisi; şi nu se *z* împuţi, nici vermi nu se făcură într'însa. 25 Atunci zise Moisi: Mâncaţi aceasta astăzi, că astăzi *este* sabatul Domnului; aceasta nu veţi aflà astăzi pe câmp. 26 În *a* şase zile să o culegeţi, iar a şaptea zi *este* sabat, în care nu va fi nimic. 27 Şi a şaptea zi ieşiră *unii* din popor să culeagă, şi nu aflară. 28 Atunci zise Dumnezeu lui Moisi: Până când veţi *b* respinge de a păzì ordinile mele şi legile mele? 29 Vedeţi, pentru că Dumnezeu v'a dat vouă sabatul, pentru aceea vă dă el vouă în ziua a şasea pâne pentru două zile: se şeadă fiecare a casă, şi nimenea să nu iasă din locul său în ziua a şaptea. 30 Şi aşà poporul răpauză în ziua a şaptea. 31 Şi casa lui Israel chemă numele ei Mana. Şi *c* ea *seamănă* cu sămânţa de coriandru, alb, şi *avea* gustul de turtă cu miere.

32 Şi Moisi zise: Aceasta *este* ce a poruncit Dumnezeu; Umpleţi un gomer de ea, spre a o păstrà pentru generaţiunile voastre, ca să vadă pânea cu care v'am nutrit eu pre voi în pustiu, după ce v'am scos pre voi din pământul Egiptului. 33 Deci Moisi zise lui Aaron: *d* Ia un vas, şi pune într'însul un gomer plin de mană, şi o aşează pre ea înaintea lui Dumnezeu, spre a se păstrà pentru generaţiunile voastre. 34 Şi cum poruncise Domnul lui Moisi, aşà puse Aaron *vasul cu mană* *e* înaintea mărturii, ca să se păstreze. 35 Iar fii lui Israel mâncară mană *f* patru zeci de ani, până ce veniră în pământul locuit; mană mâncară ei, până ce ajunseră la hotarele pământului Canaan. 36 Iar un gomer *este* a zecea *parte* din Efă.

Dumnezeu trimete apă din stâncă.

17 Şi *a* toată comunitatea fiilor lui Israel plecă din pustiul Sin în călătoriile lor, dupre ordinul lui Dumnezeu, şi tăbărîră în Refidim; şi poporul n'*aveà* acolo apă se beà. 2 *b* Şi poporul se certă cu Moisi, şi-i ziceà: Dă-ne apă să bem! şi Moisi le zise: Pentru ce vă certaţi cu mine? pentru ce *c* ispitiţi pre Dumnezeu? 3 Şi poporul însetoşà acolo de apă; şi poporul *d* murmurà contra lui Moisi, şi zise: Pentru ce ne-ai scos pre noi din Egipt, ca să ne omori cu setea, pre noi, pre pruncii noştri, şi vitele noastre?

4 Şi Moisi *e* strigă către Dumnezeu, zicând: Ce să fac eu cu poporul acesta? că puţin de nu m'a *f* ucis cu pietri. 5 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: *g* Treci înaintea poporului, şi ia cu tine din bătrânii lui Israel, şi toiagul tău cu care *h* ai lovit fluviul îţi ia în mâna ta şi

---

v Vers. 36. *x* 2 Cor. 8. 15. *y* Fac. 2. 3. Cap. 20. 8.

z Vers. 20. *a* Cap. 20. 9. 10. *b* 2 Reg. 17. 14. Ps. 78. 10. 22.

c Num. 11. 7. 8. *d* Ebr. 9. 4. *e* Cap. 25.16,21. Num. 17. 10.

Deut. 10 5. *f* Num. 33. 38. Noem. 9.20,21. —

Capul 17.

a Cap. 16. 1. *b* Num. 20. 3, 4.

c Deut. 6. 16. Mat. 4. 7. 1 Cor. 10. 9.

d Cap. 16. 2. *e* Cap. 14. 15. *f* 1 Sam. 30. 6.

Ioan. 8 59. *g* Ezec. 2. 6. *h* Cap. 7. 20.

mergi. 6 [i]Iată eu voiu stà acolo înaintea ta pe piatră în Horeb. şi tu vei lovì piatra. şi dintr'însa va ieşì apă. ca să beà poporul. Deci Moisi făcù aşà în văzul bătrânilor lui Israel. 7 Şi numele locului îl chemă [j]Massa şi Meriba. din cauza certei fiilor lui Israel. şi pentru că ei au ispitit pre Domnul, zicând: Oare este Domnul între noi. au nu?

Învingerea Amalechiţilor.

8 [k]Atunci venì Amalech. şi se bătù cu Israel la Refidim. 9 Şi Moisi zise lui [l]Iosua: Alege-ne bărbaţii. şi ieşi de te luptă cu Amalech. *şi* eu mâne voiu stà pe vârful dealului, şi [m]toiagul lui Dumnezeu *va fi* în mâna mea. 10 Şi Iosua făcù precum îi zise Moisi. Aaron şi Hur se suiră pe vârful dealului. 11 Şi a fost când Moisi îşi [n]rădică mâinile. atunci, învingeà Israel, şi când îşi lăsă el în jos mâinile. învingeà Amalech. 12 Şi mâinile lui Moisi îngreuindu-se, luară o piatră, şi *o* puseră sub dânsul. şi el şezù pre ea. Şi Aaron şi Hur îi ţineà mâinile lui. unul de o parte şi altul de alta; şi *astfel* mâinile lui stătură răzimate până la apusul soarelui. 13 Şi Iosua zdrobì pre Amalech şi poporul său cu ascuţitul sabiei. 14 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: [o]Scrie aceasta într'o carte *spre* amintire. şi spune în urechile lui Iosua. că [p]eu voiu stânge de tot amintirea lui Amalech de sub cer. 15 Şi Moisi zidì altar, şi chemă numele lui Iehova Nissi. 16 Şi zise: Fiindcă mâna înălţă contra tronului Domnului. Domnul se va luptà contra lui Amalech din generaţiune în generaţiune.

Ietro cercetează pre Moisi, şi-l sfătueşte pre dânsul.

18 Iar [a]Ietro. preotul din Madian. socrul lui Moisi. auzind toate câte [b]Dumnezeu făcuse lui Moisi şi lui Israel poporul său: scoţând Domnul pre Israel din Egipt: 2 Ietro. socrul lui Moisi luă pre Sefora. femeia lui Moisi. după ce el o retrimise pre dânsa: 3 Şi pre cei [c]doi fiii ai ei, din cari unul se [d]chemă Ghersom. că *Moisi* zise: Străin am fost eu în pământ străin. 4 Şi celalt se chemă Eliezer. că *el zise*: Dumnezeul părintelui meu *mi-a fost* ajutor. şi m'a scăpat de sabia lui Faraon. 5 Şi Ietro, socrul lui Moisi, venì la Moisi. cu fiii lui şi femeia sa, în pustiu unde tăbărîse, lângă [e]muntele lui Dumnezeu: 6 Şi zise lui Moisi: Eu Ietro, socrul tău, vin la tine, şi femeia ta şi cei doi fiii ai ei cu dânsa. 7 Atunci Moisi [f]ieşì socrului său întru întâmpinare. şi se plecă, şi-l [g]sărută, întrebându-se unul pre altul de sănătate; şi întrară în cort.

8 Şi Moisi, spuse socrului său, toate câte a făcut Dumnezeu lui Faraon şi Egiptenilor pentru Israel; *şi* toate nevoile câte le-au aflat pe cale, şi *cum* i-a [h]scăpat pre dânşii Dumnezeu. 9 Şi Ietro se bucură de tot binele ce făcù Domnul cu Israel, că l-a scăpat din mâna Egiptenilor. 10 Şi Ietro zise: [i]Binecuvântat *să fie* Domnul, care v'a scăpat pre voi din mâna Egiptenilor şi din mâna lui Faraon, *şi* care a mântuit pre acest popor de sub puterea Egiptenilor! 11 Acum cunosc eu, că Dumnezeu *este* [j]mai mare decât toţi zeii. [k]că a trimnfat contra semeţei lor [l]trufii. 12 Şi Ietro. socrul lui Moisi, aduse arderi de tot şi *alte* sacrificii lui Dumnezeu: şi Aaron şi toţi bătrânii lui Israel, veniră să mănânce pâne cu socrul lui Moisi, [m]înaintea lui Dumnezeu.

Întemeierea judecătorilor.

13 Şi a doua zi şezù Moisi. ca să judece pre popor: şi poporul stete înaintea lui Moisi de dimineaţa până seara. 14 Şi văzând. socrul lui Moisi. toate câte făceà el poporului. zise: Ce *este* aceasta ce faci tu cu poporul? Pentru ce şezi singur. şi tot poporul stă împrejurul tău de dimineaţa până seara? 15 Şi Moisi. răspunse socrului său: [n]Poporul vine la

i Num.20.10.11.	*l* Fapt. 7. 45.	*p* Num. 24. 20.	*Capul 18.*	*e* Cap. 3. 1, 12.	*i* Fac. 14. 20.	*k* Cap. 1.10,16.	Iov. 40. 11, 12.
j Num. 20. 13.	Ebr. 4. 8.	1 Sam.15.3, 7.	*a* Cap. 2. 16.	*f* Fac. 14. 17.	2 Sam. 18. 28.	22.	*m* Deut. 12. 7.
Ps. 81. 7.	*m* Cap. 4. 20.	Ezra 9. 14.	*b* Ps, 44. 1.	1 Reg. 2. 19.	Luc. 1. 68.	*l* 1 Sam. 2 3.	1 Cor. 10. 18
Ebr. 3. 8.	*n* Iac. 5. 16.	—	*c* Fapt. 7. 29.	*g* Fac. 29. 13.	*j* 2 Cron. 2. 5.	Neem. 9. 10.	21, 31.
k Fac. 36. 12.	*o* Cap. 34. 27.		*d* Cap. 2. 22.	*h* Ps. 78. 42.	Ps. 95. 3.	16. 29.	*n* Lev. 21. 12.

mine, ca să întrebe de *judecata lui* Dumnezeu. 16 Când au ei [o]o pricină, vin la mine: și eu judec între unul și între altul, și-*i* [p]învăț *pre ei* poruncile lui Dumnezeu și legile sale.

17 Atunci socrul lui Moisi, îi zise: Nu *este* bine lucrul, care faci. 18 Prea te ostenești, și tu și tot poporul acesta, care *este* cu tine: acest lucru *este* prea greu pentru tine; [q]tu nu-l vei puteà face singur. 19 Acum ascultă vocea mea: eu îți voiu da sfat, și [r]Dumnezeu va fi cu tine. Tu fii [s]pentru popor înaintea lui Dumnezeu, și tu le [t]poartă pricinele *lor* cătră Dumnezeu: 20 Și-i [u]învață poruncile *lui Dumnezeu* și legile lui, și le arată lor [v]calea, pe care au să meargă, și [x]faptele, care au să le facă: 21 Și tu din tot poporul îți alege oameni [y]vrednici, [z]temători de Dumnezeu: [a]oameni ai adevărului, [b]cari să urască lăcomia: și-*i* pune preste dânșii capi preste o mie, capi preste o sută, capi preste cincizeci, și capi preste zece. 22 Aceștia să judece poporul [c]în tot timpul. [d]Și să fie, *ca* toate pricinele cele mari să ți-le aducă ție, și toate pricinele mici să le judece ei. Și sarcina ta se va ușurà, dacă [e]ei *o* vor purtà împreună cu tine. 23 De vei face lucrul acesta, și Dumnezeu de-ți va porunci, atunci tu vei [f]puteà sta, și tot poporul acesta va puteà ajunge cu pace la [g]locul său.

24 Și Moisi ascultă de cuvântul socrului său, și făcù toate câte zise el. 25 [h]Și Moisi alese din tot Israelul bărbați vrednici, și-i puse capi preste popor, capi preste o mie, capi preste o sută, capi preste cincizeci, și capi preste zece. 26 Și aceștia [i]judecară pre popor în tot timpul: [j]pricinele cele grele le aduceau lui Moisi, iar pre toate pricinele cele mici le judecau ei. 27 Și Moisi lăsă pre socrul său, care se duse la pământul lui.

Tăbărîrea la Sinai.

19 În *întâia zi* din luna a treia, după ieșirea fiilor lui Israel din Egipt, tot într'aceiaș zi [a]veniră ei *în* pustiul Sinai. 2 Și ei plecară dela [b]Refidim, și veniră *în* pustiul Sinai, și tăbărîră în deșert: Israel, *zic*, tăbărîră acolo în dreptul [c]muntelui. 3 Și [d]Moisi se suì la Dumnezeu. Și Domnul îl [e]chemă din munte, zicând: Așà să vorbești casei lui Iacob, și să dai în știre fiilor lui Israel: 4 [f]Voi ați văzut ceeace am făcut Egiptenilor, și *cum* [g]v'am purtat pre voi *ca* pe aripi de vultur, și v'am adus la mine. 5 [h]Acum de veți ascultà de vocea mea, și veți păzì legământul meu, [i]veți fi mie popor ales între toate popoarele, că [j]al meu *este* tot pământul: 6 Și-mi veți fi mie [k]imperiu preoțesc, și [l]națiune sfântă. Aceste *sunt* cuvintele ce le vei vorbì fiilor lui Israel.

7 Deci Moisi venì, și chemă pre bătrânii poporului, și puse înaintea lor toate aceste cuvinte, cari îi porunci Dumnezeu. 8 Și [m]tot poporul răspunse într'una, și zise: Toate vom face câte a zis Dumnezeu. Și Moisi, reîntoarse lui Dumnezeu cuvintele poporului.

9 Și Dumnezeu, zise lui Moisi: Iată eu voiu venì la tine [n]în nor des, [o]pentru ca poporul să audă, când voiu vorbì eu cu tine, și să [p]creadă ție în veci.

Pregătirea pentru a primì legea.

10 Și Moisi reîntoarse Domnului cuvintele poporului. Și Domnul, zise lui Moisi: Mergi la popor, ca să-i [q]sfințești pre ei astăzi și mâne, și ei să-și [r]spele vestmintele lor: 11 Și să fie gata pentru a treia zi: că în ziua a treia [s]se va coborî Domnul pe muntele Sinai, în văzul a tot poporul. 12 Și vei pune îngrădiri poporului jur împrejur, și-*i* vei zice: Feriți-vă *să nu* vă suiți pe acest munte, nici să vă atingeți de marginea lui, *că*

---

o Cap. 23. 7. Deut. 17. 8. 2 Sam. 15. 3. Fapt. 18. 15.
p Lev. 24. 15. Num. 15. 35.
q Num. 11. 14, 17. Deut. 1. 9, 12.
r Cap. 3. 12
s Cap. 4. 16.
t Num. 27. 5.
u Deut. 4 1. 5.
v Ps. 143. 8.
x Deut. 1. 18.
y Vers. 25. Deut. 1. 15, 16. Fapt. 6. 3.
z Fac. 42. 18. 2 Sam. 23. 3.
a Ezec. 18. 8
b Deut. 16. 19.
c Vers. 26.
d Vers. 26. Lev. 24. 11. Num. 15. 33.
e Num. 11. 17.
f Vers. 18.
g Fac. 18. 33.
h Deut. 1. 15. Fapt. 6. 5.
i Vers. 22.
j Iov. 29. 16. —
Capul 19.
a Num. 33. 15.
b Cap. 17. 1, 8.
c Cap. 3. 1. 12.
d Cap. 20. 21.
e Cap. 3. 4.
f Deut. 29. 2.
g Deut. 32. 11.
h Deut. 5. 2.
i Deut 4. 20. Ps. 135. 4.
j Cap. 9. 29. Deut. 10. 14. Iov. 41. 11. Ps. 24. 1. 1 Cor. 10 26, 28.
k Deut. 33. 2, 3, 4. 1 Pet. 2. 5, 9.
l Lev. 20. 24, 26. Isa. 62. 12. 1 Cor. 3. 17. 1 Thes. 5. 27.
m Cap. 24. 3. 7.
n Vers. 16. Cap. 20. 21. Deut. 4. 11. Ps. 18. 11. 12. Mat. 17. 5.
o Deut. 4, 12, 36. Ioan. 12. 29, 30.
p Cap. 14. 31.
q Lev. 11. 44, 45.
r Vers. 14.
s Vers. 16, 18.

[t] tot care se va atinge de munte, acela se va omorî. 13 Nici o mână nu se va atinge de dânsul, că, *de se va atinge cineva*, se va ucide cu pietri, sau se va săgetà: *fie* vită, *fie* om, nu va trăi. Când [u]cornul va sunà cu încordare atunci se vor suì pe munte.

14 Și Moisi se pogorî depe munte la popor, și [v]sfințì pre popor, și ei își spălară vestmintele lor. 15 Și el zise poporului: [x]Fiți gata în ziua a treia: [y]de femeie să nu vă apropiați.

Ivirea lui Dumnezeu pe muntele Sinai.

16 Și după trei zile, dimineața se făcură [z]tunete și fulgere, și un [a]nor gros pe munte, și un mare [b]sunet de trâmbiță: și tot poporul cel din tabără [c]se cutremură. 17 Și [d]Moisi scoase pre popor din tabără spre întîmpinarea lui Dumnezeu, și ei rămaseră sub poalele muntelui. 18 [e]Iar muntele Sinai fumegà tot: căci Dumnezeu se pogorîse pe dânsul [f]în foc; [g]și fumul lui se suì ca și fumul cuptorului: și [h]tot muntele se cutremură foarte. 19 Și [i]sunetul trâmbiței mergeà întărindu-se; [j]Moisi vorbià, și [k]Dumnezeu răspundeà lui cu vocea.

20 Și Dumnezeu se pogorî pe muntele Sinai, pe vârful muntelui: și Dumnezeu chemă pre Moisi în vârful muntelui, și Moisi se suì.

21 Și Dumnezeu, zise lui Moisi: Pogoară-te și spune poporului, să nu străbată la Dumnezeu [l]ca să-*l* vază, ca nu mulți dintr'înșii să cadă. 22 Chiar și preoții, cei ce se apropie de Domnul, [m]să se sfințească: ca nu cumvà [n]să se arunce asupra lor Dumnezeu. 23 Și Moisi zise lui Dumnezeu: Poporul nu se poate suì pe muntele Sinai, că tu niai spus, zicând: Pune îngrădiri împrejurul muntelui, și-l sfințește pre el. 24 Și Dumnezeu zise către dânsul: Mergi, pogoară-te, și *apoi* te suie tu și Aaron cu tine; iar preoții și poporul să nu străbată să se suie la Dumnezeu, ca el să nu se arunce asupra lor. 25 Și Moisi se pogorî la popor, și le spuse *toate*.

Cele zece porunci sfinte.

20 Și Dumnezeu cuvântă [a]toate acestе cuvinte, zicând: 2 [b]Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău, care te-am scos pre tine [c]din pământul Egiptului, din casa robiei. 3 [d]Să nu aibi alți zei, afară de mine.

4 [e]Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici *altă* asemănare *de cele* ce *sunt* în cer sus, sau jos pe pământ, său în apă sub pământ: 5 [f]Să nu te închini înaintea lor, nici să slujești lor; că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău, Dumnezeu [g]gelos, [h]care păcatele părinților pedepsesc în fii până într'a treia și a patra *generațiune* acelor cari mă urăsc pre mine: 6 Și [i]care fac milă până la a mia generațiune, celor ce mă iubesc și păzesc poruncile mele.

7 [j]Să nu iei numele Domnului, Dumnezeului tău în deșert: că Dumnezeu [k]nu va lăsà nepedepsit pre acela, care va luà numele lui în deșert.

8 [l]Adu-ți aminte de ziua sabatului, ca să o sfințești pre ea! 9 [m]Șase zile vei lucrà, și-ți vei face toate lucrurile tale. 10 Iar ziua a [n]șaptea sabatul, *este* Domnului Dumnezeului tău: nu vei face *într'însa* nici un lucru, nici tu, nici servul tău, nici serva ta, nici vre-o vită a ta, [o]nici străinul tău, care *locuește* în lăuntrul porților tale; 11 Că [p]în șase zile a făcut Dumnezeu cerul și pământul, și marea, și tot ce *este* într'însele, și în ziua a șaptea a repausat: pentru acea binecuvântă Dumnezeu ziua sabatului, și o sfințì pre ea.

12 [q]Onorează pre părintele tău și pre mamă ta, pentru ca zilele tale să fie

---

t Ebr. 12. 20.
u Vers. 16, 19.
v Vers. 10.
x Vers. 11.
y 1Sam. 21. 4,5. 1 Cor. 7. 5.
z Ps. 77. 18.
a Vers. 9.
b Apoc. 1. 10.
c Ebr. 12. 21.
d Deut. 4. 10.
e Deut. 4. 11. Judc. 5. 5. Ps. 68. 7, 8. Hab. 3. 3.
f Cap. 3, 2. 2 Cron. 7. 1, 2, 3.
g Fac. 15. 17. Ps. 144. 5. Apoc. 15. 8.
h Ps. 68. 8. Ier. 4. 24. Ebr. 12. 26.
i Vers. 13. Ebr. 12. 21.
j Neem. 9. 13.
k Cap. 3. 5.
l Lev. 10. 3.
m 2 Sam. 6. 7, 8.

Capul 20.
a Deut. 5. 22.
b Lev. 26. 1, 13. Ps. 81. 10. Osea 13. 4.
c Cap. 13. 3.
d Deut. 5. 7 2 Reg. 17. 35. Ier. 25. 6.
e Lev. 26. 1. Deut. 4. 16. Ps. 97. 7.
f Cap. 23. 24. Ios. 23. 7. Isa. 44. 15, 19
g Cap. 34. 14. Deut. 4. 24. Ios. 24. 19 Nah. 1. 2.
h Cap. 34. 7. 1 Reg. 21. 29. Iov. 5. 4. Ps. 79. 8. Isa. 14. 20, 21. Ier. 2. 9.
i Cap. 34. 7. Deut. 7. 9. Rom. 11. 28.
j Cap. 23. 1. Deut. 5. 11. Mat. 5. 33.
k Mic. 6. 11. Cap. 31. 13,14. Deut. 5. 12.
l Cap. 23. 12. Lev. 23. 3. Ezec. 20. 12. Luc. 13. 14.
m Fac. 2. 2, 3.
n Neem. 13. 16, 17, 18, 19.
o Fac. 2. 2.
p Cap. 23. 26. Deut. 5. 16. Ier. 35. 7, 18, 19. Mat. 15. 4. Efes. 6. 2.

multe pe pământul, pre care-l dă ţie Domnul, Dumnezeul tău.

13 [r]Să nu ucizi.

14 [s]Să nu preacurveşti.

15 [t]Să nu furi.

16 [u]Să nu mărturiseşti mărturie mincinoasă asupra aproapelui tău.

17 [v]Să nu poftești casa aproapelui tău; [x]să nu poftești femeia aproapelui tău. nici servul lui, nici serva sa, nici boul lui, nici asinul lui, nici nimica din cele ce *sunt* ale aproapelui tău.

18 Şi [y]tot poporul [z]vedeà tunetele şi fulgerile şi sunetul trâmbiţii şi muntele [a]fumegând. Şi poporul văzând *acesteu*, se cutremurà şi stà departe; 19 Şi zise cătră Moisi: [b]Vorbeşte tu cu noi, şi noi vom ascultà; şi [c]să nu vorbească Dumnezeu cu noi, ca nu cumvà să murim. 20 Şi Moisi zise cătră popor: [d]Nu vă temeţi, [e]că Dumnezeu a venit, ca să vă cerce pre voi, şi [f]ca temerea lui să fie între voi, ca să nu păcătuiţi.

21 Şi poporul stà departe, iar Moisi se apropiè de [g]negura în care *erà* Dumnezeu.

Lege despre altar.

22 Şi Dumnezeu, zise lui Moisi: Aşà vei zice fiilor lui Israel: Voi aţi văzut, că eu [h]din cer am vorbit cu voi. 23 Să nu vă faceţi vouă *zei* [i]afară de mine: zei de argint. zei de aur să nu faceţi vouă.

24 Fă mie altar de pământ, şi-mi sacrifică pe dânsul arderile tale de tot şi jertfele de bucurie, [j]oile tale şi boii tăi. În tot [k]locul ori-unde voiu aşezà amintirea numelui meu, voiu venì la tine, şi te voiu [l]binecuvântà. 25 [m]Iar de vei face mie altar de peatră, să nu-l zideşti din pietri cioplite: căci, cum vei pune ferul tău preste dânsul. îl pângăreşti. Nici să nu te sui pe trepte la altarul meu, ca să nu se descopere goliciunea ta.

Legi de robie.

21 Şi acestea *sunt* legile pre care le vei [a]pune înaintea lor:

2 [b]De vei cumpărà rob Ebreu, el să-ţi servească şase ani, iar în al şaptelea să iesă el în dar. 3 De va venì singur. singur se iesă; de *va fi* bărbat al unei femei, şi femeia să iesă cu dânsul. 4 De i-a dat lui domnul său femeie, şi-i va naşte lui fii sau fete, femeia şi copiii vor fi ai stăpânului său, iar el se iese singur. 5 [c]Şi de va zice servul: Eu îmi iubesc pre domnul meu, pre femeia mea şi copii mei, nu voesc să ies liber; 6 Se-l aducă pre el domnul său înaintea [d]judecătorilor: şi să-l pună aproape de uşe sau de stâlp; şi domnul său cu o sulă [e]să-i găurească urechia lui; şi el să-i servească în veci.

7 De va [f]vinde carevà fata sa servă, ea să nu iesă [g]cum ies servii. 8 De nu va plăceà ea domnului său, după ce o luă de femeie, să o lase să se răscumpere; *dară* se nu aibă putere să o vândă la popor străin, după ce i-a fost fără credinţă.

9 Iar de o va mărità după fiul său, să facă cu dânsa după dreptul fetelor. 10 *Dară* de va luà lui şi pe alta, atunci el acesteia să nu-i împuţineze nimica din hrana ei, nici din vestmintele ei, nici din [h]petrecerea ei. 11 Iar dacă el pe aceste trei lucruri nu le va face, să iese ea în dar fără argint.

Legi în privinţa uciderii.

12 [i]De va lovì cinevà pe altul, şi acesta va murì, acela să se omoare. 13 Iar [j]de nu l-a pândit, ci Dumnezeu *l*-a [k]adus sub mână, [l]hotărî-voiu ţie loc, unde acesta să fugă. 14 Iar de se va sculà carevà [m]cu cuget în contra aproapelui său, spre a-l ucide pre dânsul, cu vicleşug, [n]luà-vei pre acela şi dela altarul meu, ca să moară. 15 Şi cel ce

---

r Deut. 5. 17. Rom. 13. 9.
s Deut. 5. 18. Mat. 5. 27.
t Lev. 19. 11. Deut. 5. 19. Rom. 13. 9 1 Thes. 4. 6.
u Cap. 23. 1. Mat. 19. 18.
v Deut. 5. 21 Hab. 2. 9. Fapt. 20. 33. Rom. 7. 7. Efes. 5 3, 5. Ebr. 13. 5.
x Iov. 31 9.
y Ebr. 12. 18.
z Apoc. 1. 10 12.
a Cap. 19. 18.
b Deut. 5 27. Gal. 3. 19, 20. Ebr. 12. 19.
c Deut. 5. 25.
d 1 Sam. 12. 20 Isa. 41. 10. 13.
e Fac. 22. 1. Deut. 13. 3.
f Deut. 4. 10. Isa. 8. 13.
g Deut. 5. 5. 1 Reg. 8. 12.
h Deut. 4. 36. Neem. 9. 13.
i Cap. 32. 1, 2. 4. 1, Sam. 5. 4, 5. Ezec. 20. 39. Dan. 5. 4, 23. Zef. 1. 5.
j Lev 1. 2.
k Deut. 12. 5, 11, 21. 1 Reg. 8. 43. 2 Cron. 6. 6. Ezra. 6. 12. Neem. 1. 9. Ier. 7. 10, 12.
l Fac. 12. 2.
Deut. 7. 13.
m Deut. 27. 5. Ios. 8. 31.
— *Capul 21.*
a Cap. 24. 3, 4. Deut. 4. 14.
b Ier. 34. 14.
c Deut.15.16,17.
d Cap. 12. 12.
e Ps. 40. 6.
f Neem. 5. 5
g Vers. 2, 3.
h 1 Cor. 7. 5.
i Fac. 9 6 Mat. 26. 52.
j Num. 35. 22. Deut. 19. 4, 5.
k 1 Sam. 24. 4. 10. 18.
l Num. 35. 11. Ios. 20. 2.
m Num. 15. 30. Deut.19 11,12. Ebr. 10. 26.
n 1 Reg. 2 28 — 34. 2 Reg. 11. 15.

va bate pre părintele său, sau pre muma sa, acela să se omoare.

16 Şi dacă [o]cinevă fură om, şi [p]vinde; sau de se va află [q]în mânile lui, acela să se omoare.

17 [r]Cel ce va blestemă pre părintele său, sau pre muma sa, să se omoare.

Legi privitoare la vătămarea trupului.

18 De se vor certà doi oameni, şi unul va lovì pre celalt cu piatră, sau cu pumnul, şi nu va murì, ci *numai* va cădeà la pat, 19 De se va sculà *lovitul*, şi va umbla afară [s]pe toiag, cel ce *l*-a lovit să rămână nepedepsit, decât numai timpul cât a zăcut şi leacurile le va plătì.

20 Şi de va lovì carevà pre servul său sau pre serva sa cu toiagul, de va murì sub mâna lui, acesta se va răsbunà. 21 Iar de va mai trăì una sau două zile, nu se va răsbunà; căci [t]banul lui *este*.

22 De se vor certà bărbaţi între sine, şi vor lovì pre o femeie grea, şi de va pierde ea pruncul ei; dară *altă* vătămare nu va fi; aceia se vor supune la [u]gloabă, cât va cere-o bărbatul femeii, şi *va hotărî-o* judecătorii. 23 Iar dacă altă vătămare va fi, se va da viaţă pentru viaţă. 24 [v]Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior, 25 Arsură pentru arsură, rană pentru rană, umflătură pentru umflătură.

26 Iar de va lovì carevà ochiul servului său, sau ochii servei sale, şi-l va orbì, îl va lăsà pre el liber pentru ochiul lui. 27 Şi de va face să cadă dintele servului său, sau dintele servei sale, el îl va lăsà liber pentru dintele lui.

28 De va împunge un bou bărbat sau femeie, încât să moară, [x]boul acela se va ucide cu pietri, şi carnea lui nu se va mâncà: iar domnul boului *va fi* nevinovat. 29 Iar de va fi fost boul împungător de mai nainte, şi de va fi prevăzut domnul său, şi el nu l-a păzit, şi *boul* a ucis bărbat sau femeie, boul cu pietri se va ucide, şi încă şi domnul său se va omorì. 30 Iar de i-se va impune lui un preţ de răscumpărare, el de [y]răscumpărarea vieţii sale va da atâta, cât se va impune lui. 31 Iar de va împunge ficior sau fată, judecata se va face dupre această lege. 32 Şi de va împunge boul serv sau servă, să se dee stăpânului acestora [z]treizeci de sicli de argint, şi [a]boul se va ucide cu pietri.

33 Şi de va deschide carevà groapă, sau de va săpà groapă, şi nu o va acoperì, şi de va cădeà într'însa bou sau asin: 34 Domnul groapei să plătească, dând bani stăpânului lor, şi stârvul va fi al lui.

35 Şi de va împunge boul cuivà pre boul vecînului, ca acesta să moară, ei vor vinde boul cel viu, şi preţul vor împărţì; vor împărţì şi stârvul. 36 Iar de s'a ştiut, că boul şi mai înainte a fost împungător, şi domnul său nu l-a păzit, el va da bou pentru bou, iar stârvul al lui va fi.

Legi în privinţa jignirii proprietăţii aproapelui.

22 De va furà cinevà bou sau oaie, şi o va junghià, sau o va vinde, să plătească cinci boi pentru bou, şi [a]patru oi pentru oaie.

2 De se va află furul [b]spărgând, şi fiind lovit, va murì, [c]nu *va fi* pentru dânsul *vărsare de* sânge. 3 Iar *de se va face aceasta* după răsăritul soarelui, atunci *va fi* pentru dânsul *vărsare de* sânge; *furul* să plătească tot; şi de nu va avea din ce, el să se [d]vândă pentru furtul său. 4 *Iar* furtul, de se va [e]află viu încă în mâna lui, fie bou, fie asin, fie oaie, el să-l [f]plătească îndoit.

5 De va paşte carevà ţarina sau via *altuia*, şi de-i va mână vita sa, ca să pască în ţarina altuia, acela să plătească cu cele mai bune din ţarina sa, şi cu ce *este* mai bun din via sa.

6 De va ieşì foc, care să cuprindă spini, şi să ardă clăi de grâu tăiat, sau încă în spice, sau ţarină: cel ce a dat foc să plătească *toate*.

---

o Deut. 24. 7. *p* Fac. 37. 28. *q* Cap. 22. 4. | *r* Lev. 20. 9 Mat. 15. 4. *s* 2 Sam. 3. 29. | *t* Lev. 25. 45,46. *u* Vers. 30. *v* Lev. 24. 20 Mat. 5. 38. *x* Fac. 9. 5. *y* Vers. 22. | *z* Mat. 26. 15. Filp. 2. 7. *a* Vers. 28. *Capul* 22. *a* 2 Sam. 12. 6. Luc. 19. 8. | *b* Mat. 24. 43 *c* Num. 35. 27. *d* Cap. 21. 2. *e* Cap. 21. 16. *f* Vers. 1. 7. Prov. 6. 31.

7 De va da carevà vecinului său argint sau vase spre păstrare, și acestea se vor furà din casa lui; [g]de se va aflà furul, el să întoarcă îndoit. 8 *Iar* de nu se va aflà furul, domnul casei se va aduce [h]judecătorilor, că el n'a pus mâna pe lucrul aproapelui său. 9 În orice cauză de nedreptate, *fie* bou sau asin, său oaie, sau vestmânt sau alt lucru perdut, de care va zice *carevà*: Acesta *este* al meu: [i]cauza amândurora să vină înaintea judecătorilor, *și* acela, pre care judecătorii îl vor osândì, să plătească aproapelui său îndoit.

10 De va da carevà aproapelui său spre păzire asin, sau bou, sau oaie, sau *altă* vită, și ea va murì, sau se va stricà, sau se va răpì, fără ca nimenea să fi văzut; 11 [j]Jurământul lui Dumnezeu să fie între amândoi, că n'a pus mâna pe lucrul aproapelui său, și domnul vitei va luà *stârvul*, și *celalt* nu va plătì *nimic*. 12 [k]Iar de s'a furat din *casa* lui, el să plătească pre stăpânul aceluia. 13 De va fi fost sfâșiată, să aducă *vita* sfâșiată, *de* mărturie, *și* nu va plătì *nimic*.

14 De va luà carevà dela aproapele său *vită* împrumut, și ea se va stricà, au va murì, și stăpânul nu *a fost* de față, *o* va plătì. 15 De față stăpânul *vitei fiind*, nu va plătì, de *a fost* un năimit, să socotească în simbric.

16 [l]De va amăgì carevà o fecioară, încă nelogodită, și se va culcà cu dânsa, să o înzestreze, și să o ia lui de femeie. 17 Iar de nu va voì părintele ei să o dea lui, el va cumpănì argint dupre [m]zestrea fecioarei.

18 [n]Pre fermecătoare să nu o lase să trăcească.

19 [o]Tot cel ce se împreună cu vită să se omoare.

20 [p]Cel ce sacrifică *altor* zei, decât numai lui Dumnezeu, să se piardă de tot.

Legi împotriva asupririi săracilor etc.

21 [q]Pre străin să nu-l strâmtorezi, nici să-l asupreșți, că și voi străini ați fost în pământul Egiptului.

22 [r]Pre nici o văduvă să nu o asupriți, nici pre un orfan. 23 De-i veți asuprì, și de vor [s]strigà ei cătră mine, eu voiu [t]auzì strigarea lor: 24 Și [u]mânia mea se va aprinde, și pre voi vă voiu ucide cu sabie, și [v]femeile voastre vor rămânea văduve, și fiii voștri orfani.

25 [x]De vei împrumutà argint poporului meu, *anume* săracului care *este* lângă tine, să nu-i fii lui ca un cămătar, și să nu-i impună cămătă. 26 Și [y]de vei luà amanet vestmântul aproapelui tău, să-l înapoezi până la apusul soarelui; 27 Căci acesta *este* singurul lui acoperământ spre a-și *acoperì* pielea sa: în ce va dormì? Și va fi, când va [z]strigà cătră mine, eu-l voiu ascultà pre dânsul, că eu *sunt* [a]îndurător.

28 Pre [b]judecători să nu-i blestemi, și pre domnitorul poporului tău să nu-l defaimi.

29 *Cu* [c]prinoasele ariei tale, și cu ale teascului tău să nu întârzii; pre [d]întâiunăscutul dintre fiii tăi mi-l vei da. 30 [e]Așà să faci cu boul tău *și* cu oaia ta: [f]șapte zile vor fi ele cu muma lor, iar în ziua a opta mie le vei da.

31 Și voi să fiți mie oameni [g]sfinți, și [h]să nu mâncați carne sfâșiată depe câmpuri; la câni să o aruncați.

Legi privitoare la dreptate și la iubirea aproapelui.

23 Nu [a]rădicà strigare mincinoasă, și să nu dai mână cu omul rău, ca să fii martur [b]mincinos. 2 [c]Să nu urmezi pre cei mulți, spre *a face* rău; și [d]într'o judecată să nu mărturisești, abătându-te cu mulțimea, așà ca să abați *dreptatea*. 3 Nici pre cel neavut în judecata lui să nu-l părtinești.

4 [e]De vei întâlnì boul inamicului tău

---

g Vers. 4.
h Cap. 21. 6.
i Deut. 25. 1.
j Ebr. 6. 16.
k Fac. 31. 39.
l Dent.22,28.29.
m Fac. 34. 12.
n Lev. 19. 26,31. 1 Sam. 28. 3,9.
o Lev. 18. 23.
p Num. 25.2.7,8.
q Cap. 23. 9. Lev. 19. 33. Ier. 7. 6. Zech. 7. 10.
r Deut. 10. 18. Ps. 94. 6. Isa. 1. 17. 23 Ezec. 22. 7. Iac. 1. 27.
s Deut. 15. 9. Iov. 35. 9. Luc. 18. 7.
t Vers. 27. Iov. 34. 28. Ps. 18. 6. Iac. 5. 4.
u Iov. 31. 23.
v Ps. 109. 9. Plâng. 5. 3.
x Lev. 25. 35.36, 37. Neem. 5. 7. Ezec. 18,8,17.
y Deut. 24.6,10, 13, 17. Prov. 20. 16. Amos. 2. 8.
z Vers. 23.
a Cap. 34. 6. Ps. 86. 15.
b Eccl. 10. 20. Fapt. 23 5. Iuda 8.
c Cap. 23.16,19.
d Cap.13.2.12.
e Deut. 15. 19.
f Lev. 22. 27.
g Cap. 19. 6. Deut. 14. 21.
h Lev. 22. 8. *Capul 23.*
a Vers. 7. Ps. 15. 3. Prov. 10. 18.
b Cap. 20. 16. Deut. 19. 16, 17, 18. Prov. 19. 5, 9, 28. Mat. 26.59.60, 61. Fapt. 6. 11,13.
c Fac. 7. 1. Cap. 32. 1, 2. Ios. 24. 15. 1 Sam. 15. 9. Iov. 31. 34. Prov. 1.10,11, 15. Mat. 27.24,26. Fapt. 24. 27.
d Vers. 6, 7. Lev. 19. 15. Ps. 72. 2.
e Dent. 22. 1. Iov. 31. 29. Rom. 12. 20. 1 Thes. 5. 15.

sau asinul său rătăcind, mână-l lui acasă. 5 *f* De vei vedeà asinul celui ce te urăşte pre tine, că a căzut sub sarcina sa, fereşte-te ca să nu-l laşi pre acesta numai singur, ci îl vei slobozì şi descurcà.

6 *g* Dreptatea săracului tău să nu o abaţi în judecata lui. 7 *h* De toată hotărârea nedreaptă depărtează-te! pre cel nevinovat şi drept să nu-l faci să se omoare: că *i* nu voiu da dreptate celui rău. 8 Şi *k* daruri să nu iei, că darurile orbesc şi pre cei mai luminaţi, şi întorc hotărârile celor drepţi.

9 Şi pre *l* străin să nu-l asupreşti, că voi ştiţi inima celui străin, că şi voi străini aţi fost în pământul Egiptului.

10 *m* Şase ani să sameni pământul tău, şi să strângi fructele depe dânsul. 11 Şi în anul al şaptelea să-l laşi să stee, şi să rămână nelucrat, pentru ca nevoeşii poporului tău să mănânce: Iar ce va mai rămâneà, să mănânce fiarele câmpului. Tot aşà să faci tu şi cu vita ta *şi* cu maslinişul tău.

12 În *n* şase zile să faci lucrurile tale, iar în ziua a şaptea să repausezi, pentru ca boul tău şi asinul tău să se repauseze, şi pentru ca fiul servei tale şi străinul să respire.

13 *o* Luaţi aminte la toate câte am vorbit vouă; şi *p* numele zeilor străini să nu amintiţi, şi să nu se audă din gura voastră.

14 De *q* trei ori pe an să sărbătoreşti mie. 15 *r* Sărbătoarea azimelor să o păzeşti: şapte zile vei mâncà azime, după cum am poruncit ţie, pe timpul lunei Abib: pentru că în acea *lună* ai ieşit tu din Egipt: şi înaintea mea *s* nimenea să nu se arăte cu mână goală: 16 Şi *t* sărbătoarea secerişului, a prinoaselor lucrurilor tale, pre care le-ai semănat pe câmp: şi *u* sărbătoarea culesului la sfârşitul anului, când tu ţi-ai cules bucatele tale depe câmp. 17 De *v* trei ori în an toată partea bărbătească a ta să se arete înaintea Domnului, Dumnezeului tău.

18 *x* Să nu-mi aduci sângele sacrificiului meu cu dospit, nici să rămână grăsimea sărbătoarei mele pe dimineaţă. 19 *y* Prinoasele fructelor dintâiu ale pământului tău, să le aduci în casa Domnului, Dumnezeului tău.

z Să nu fierbi iedul în laptele mumei sale.

Dumnezeu făgăduieşte şi porunceşte isgonirea Cananiţilor

20 *a* Iată eu trimit îngerul meu înaintea ta, ca să te păzească pe cale, şi să te ducă în locul ce ţi-am pregătit. 21 Fereşte-te de dânsul, şi ascultă vocea lui, şi nu-l *b* mânià: că el *c* nu va iertà fărădelegile voastre: că *d* numele meu într'însul *este*. 22 Iar de vei ascultà de vocea lui, şi vei face toate câte zic eu, *e* eu voiu fi inamicul inamicilor tăi, şi împrotivitor împrotivitorilor tăi. 23 *f* Căci îngerul meu va merge înaintea ta, şi te va *g* duce în *pământul* Amoreilor, şi al Heteilor, şi al Ferezeilor, şi al Cananeilor, şi al Heveilor, şi al Iebuseilor: şi-i voiu stârpì pre dânşii. 24 Să nu te *h* închini la zeii acestora, nici să slujeşti lor, şi *i* după faptele lor să nu faci: *j* ci să-i sfărâmi pre ei, şi stâlpii lor să-i nimiceşti. 25 Ci voi să vă *k* închinaţi Domnului Dumnezeul vostru, şi *l* el va binecuvântà pânea ta şi apa ta: şi *m* eu voiu depărtà boala din mijlocul tău. 26 *n* Nu va fi femeie, care să piardă, nici stearpă în pământul tău, şi numărul zilelor tale îl voiu *o* împlinì. 27 *p* Frica mea o voiu trimite înaintea ta, şi voiu *q* turburà tot poporul, contra

f Deut. 22. 4.
g Vers. 2. Deut. 27. 19. Isa. 10. 1, 2. Ier. 5. 28. Amos. 5. 12.
h Vers. 1. Luc. 3. 14. Efes. 4. 25.
i Deut. 27. 25. Ps. 94. 21. Ier. 7. 6. Mat. 27. 4.
j Cap. 34. 7. Rom. 1. 18.
k Deut. 16. 19. 1 Sam. 8. 3. Ps. 26. 10. Prov. 15. 27. Amos. 5. 12. Fapt. 24. 26.
l Cap. 22. 21. Ps. 94. 6. Ezec. 22. 7. Mal. 3. 5.
m Lev. 25. 3, 4.
n Cap. 20. 8. 9. Luc. 13. 14.
o Deut. 4. 9. Ios. 22. 5. 1 Tim. 4. 16.
p Num. 32. 38. Deut. 12. 3. Ios 23. 7. Ps. 16. 4. Osea 2. 17.
q Cap. 34. 23. Lev. 23. 4.
r Cap. 12. 15. Deut. 16. 8.
s Cap. 34. 20. Cap. 34. 20. Deut. 16. 16.
t Cap. 34. 22.
u Deut. 16. 13.
v Cap. 34. 23.
x Cap. 12. 8.
y Cap. 22. 29. Lev. 23.10,17. Num.18.12.13. Neem. 10. 35.
z Cap. 34. 26. Deut. 14. 21.
a Cap. 14. 19. Num. 20. 16. Ios. 5. 13. Ps. 91. 11. Isa. 63. 9.
b Num. 14. 11. Ps. 78. 40. 56. Efes. 4. 30. Ebr. 3. 10. 16.
c Cap. 32. 34. Ios. 24. 19. Ier. 5. 7. Ebr. 3. 11. 1 Ioan 5. 16.
d Isa. 9. 6. Ioan 10.30,38.
e Fac. 12. 3. Ier. 30. 20.
f Vers. 20.
g Ios. 24. 8, 11.
h Cap. 20. 5. 1 Sam. 7. 3. Mat. 4. 10.
i Lev. 18. 3. Dent.12.30.31.
j Cap. 34. 13.
k Deut. 6. 13. Ios. 22. 5. 1 Sam. 7. 3. Mat. 4. 10.
l Deut. 7. 13.
m Cap. 15. 26. Deut. 7. 15.
n Deut. 7. 14. Iov. 21. 10. Mal. 3. 10. 11.
o Fac. 25. 8. 1 Cron. 23. 1. Ps. 55. 23.
p Fac. 35. 5. Capt.15,14,16. Deut. 2, 25. Ios. 2, 9, 11.
q Deut. 7. 23.

căruia vei merge, și voiu face, ca toți inamicii tăi să-și întoarcă spatele dinaintea ta. 28 Și [r]voiu trimite vespi înaintea ta, cari vor alungà pre Hevei și pre Cananei și pre Hetei dinaintea ta. 29 [s]Eu nu-i voiu alungà pre ei de dinaintea ta într'un an, ca pământul să nu rămână deșert, și ca fiarele să nu se înmulțească contra ta. 30 *Cu* încetul cu încetul îi voiu alungà de dinaintea ta, până ce te vei înmulți tu, și vei luà țara în stăpânire.

31 Și [t]hotarele tale le voiu pune dela Marea-Roșie până la Marea-Filistenilor, și dela deșert până la fluviu; că voiu [u]da în mânile voastre pre locuitorii acelui pământ, ca tu să-i alungi pre dânșii de dinaintea ta. 32 [v]Să nu faci cu dânșii nici cu zeii lor legământ. 33 Ei să nu locuească în pământul tău, că nu cumvà să te tragă a păcătuì contra mea: că de te vei închinà zeilor lor, [x]aceasta va fi ție cursă.

Cartea legământului și jertfa legământului.

24 Și zise lui Moisi: Suie-te la Dumnezeu, tu și Aaron și [a]Nadab și Abih, [b]șaptezeci dintre cei mai bătrâni ai lui Israel, și să vă închinați de departe; 2 Și Moisi să se apropie [c]singur către Dumnezeu, iar aceia să nu se apropie, și nici poporul să nu se suie cu dânsul.

3 Și Moisi venì, și spuse poporului toate cuvintele lui Dumnezeu și toate legile lui: și tot poporul răspunse cu o gură, zicând: [d]Toate cuvintele, câte le-a vorbit Dumnezeu le vom face.

4 Și Moisi [e]scrise toate cuvintele lui Dumnezeu; și sculându-se de dimineață, zidì altar sub munte, și doisprezece [f]stâlpi, după cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

5 Și trimise el pre tinerii fiilor lui Israel, cari aduseră arderi de tot, și sacrificară lui Dumnezeu boi drept sacrificiu de bucurie. 6 Și Moisi [g]luă jumătate din sânge, și-*l* puse în strachină, și jumătate din sânge îl stropì preste altar. 7 Apoi [h]luă cartea legământului, și o cetì în auzul poporului; și ei ziseră: [i]Toate câte a vorbit Dumnezeu vom face, și vom ascultà. 8 Și Moisi luând sângele, stropì preste popor, și zise: Iată [j]sângele legământului, care-l făcù Domnul cu voi dupre toate aceste cuvinte.

Preoții și cei șaptezeci din cei mai bătrâni văd pe Dumnezeu.

9 Și [k]se suiră Moisi și Aaron, Nadab și Abih și șaptezeci din bătrânii lui Israel; 10 Și [l]văzură pre Dumnezeul lui Israel; și sub picioarele lui *era* ca un lucru din [m]safir, lucitor ca [n]însuși cerul, *când este* senin. 11 Și el nu-și [o]atinse mâna sa de cei mai aleși ai fiilor lui Israel; Și [p]ei văzură pre Dumnezeu, și [q]mâncară și băură.

Moisi se suie iarăși pe munte.

12 Și Domnul zise lui Moisi: [r]Suie-te la mine pe munte, și rămâi acolo; și-ți voiu da [s]table de piatră, adecă legea și ordinile cari eu le-am scris, spre a-i învățà pre ei. 13 Atunci Moisi se sculă cu Iosua, [t]servul său: și Moisi se [u]suì pe muntele lui Dumnezeu; 14 Și zise către bătrâni: Rămâneți aici până ce ne vom reîntoarce noi la voi; și iată Aaron și Hur *sunt* cu voi, ca oricine va aveà certe să meargă la ei.

15 Și Moisi se suì pe munte, și [v]un nor acoperì muntele. 16 Și [x]mărirea lui Dumnezeu se așeză pe muntele Sinai, și norul îl acoperì șase zile. Iar în a șaptea zi chemă pre Moisi din mijlocul norului. 17 Și privirea mărirei lui Dumnezeu pe vârful muntelui *era* asemenea unui [y]foc mistuitor în ochii fiilor lui Israel. 18 Și Moisi, întră în mijlocul norului, și se suì pe munte: și a fost [z]Moisi pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

---

r Deut. 7. 20. Ios. 24. 12.
s Deut. 7. 22.
t Fac. 15. 18. Ios. 1. 4. Ps. 72. 8.
u Ios. 21. 44. Judc. 1. 4.
v Cap. 34.12,15. Deut. 7. 2.
x Cap. 34. 12. Deut. 7. 16. Ios. 23. 13. 1 Sam. 18. 21. Ps. 106. 36. —

Capul 24.

a Cap. 28. 1.
b Cap. 1. 5. Num. 11. 16.
c Vers.13.15,18.
d Vers. 7. Deut. 5. 27. Gal. 3. 19, 20.
e Deut. 31. 9.
f Fac. 28. 18.
g Ebr. 9. 18.
h Ebr. 9. 19.
i Vers. 3.
j Ebr. 9. 20. 1 Pet. 1. 2.
k Vers. 1.
l Fac. 32. 30. Judc. 13, 22. Isa. 6. 1, 5. Cap. 33. 20.23. 1 Tim. 6. 16. 1 Ioan 4. 12.
m Ezec. 1. 26.
n Mat. 17. 2.
o Cap. 19. 21.
p Fac. 16. 13. Cap. 33. 20. Deut. 4. 33. Judc. 13. 22.
q Fac. 31. 54. 1 Cor. 10. 18
r Vers. 2.15,18.
s Cap. 31. 18. Deut. 5. 22.
t Cap. 32. 17.
u Vers 2.
v Cap. 19. 9. 16. Mat. 17. 5.
x Cap. 16. 10. Num. 14. 10.
y Cap. 3. 2. Deut. 4. 36 Ebr. 12.18,29.
z Cap. 34. 28. Deut. 9. 9. —

Poruncă pentru zidirea cortului şi pentru uneltele sale.

25 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând:
2 Spune fiilor lui Israel, că să-mi aducă dar: acel dar al meu îl veţi luà [a]dela tot omul pre care-l lasă inima *să mi-l dea* bucuros. 3 Şi acesta *este* darul care veţi luà dela dânşii: Aur şi argint şi aramă; 4 Şi vânăt, purpuriu şi carmezin-roşiu şi bis alb şi *păr* de capră; 5 Şi piei de berbece roşite, şi piei de viţel de mare, şi lemn de sittim: 6 [b]Oleiu pentru candele, [c]aromate pentru oleiul ungerii, şi [d]tămâie mirositoare: 7 Pietri de onice, şi pietri de înfipt. pentru [e]efod şi pentru [f]pieptar. 8 Şi să-mi facă mie [g]sanctuar, ca [h]eu să locuesc în mijlocul lor.

9 [i]După toate câte-ţi voiu arătà, chipul lăcaşului şi chipul tutulor vaselor lui, aşà să faceţi.

Chivotul.

10 Şi [j]să-mi faceţi mie chivot *de* lemn de sittim; lungimea lui *să fie* de doi coţi şi jumătate, şi lăţimea lui de un cot şi jumătate, şi înălţimea lui de un cot şi jumătate. 11 Şi să-l îmbraci cu aur curat, pe din lăuntru şi pe dinafară să-l îmbraci. şi să faci încadrare de aur pe deasupra lui jur împrejur. 12 Şi să torni pentru dânsul patru verigi de aur, şi *pre acestea* să le pună la cele patru colţuri ale lui; două verigi de o parte şi două verigi de cealaltă parte a lui. 13 Şi să faci pârghii *din* lemn. de sittim. şi să le îmbraci cu aur: 14 Şi să pui pârghiile acelea în verigile cele din laturile chivotului. spre a se purtà chivotul cu ele. 15 Şi [k]pârghiile vor rămâneà în verigile chivotului, şi nu se vor scoate din ele. 16 Apoi să pui în chivot [l]mărturia. pre care îţi voiu da-o.

Milostivitorul.

17 Şi [m]să faci şi acoperemânt propiţiitor *din* aur curat: lungimea lui de doi coţi şi jumătate, şi lăţimea lui de un cot şi jumătate. 18 Şi să făci şi doi cheruvimi *de* aur; lucru bătut să-i faci pre ei, din amândouă laturile propiţiitorului:

19 Şi pre un cheruvim să faci la un capăt. şi pre alt cheruvim la alt capăt; din propiţiitorul să faci pre cheruvimi la amândouă capetele lui. 20 [n]Şi cheruvimii vor fi cu aripile întinse pe deasupra. acoperind cu aripele propiţiitorul. având feţele lor întoarse una cătră alta, iar privirea cheruvimilor va fi spre propiţiitor. 21 [o]Şi propiţiitorul să-l pui preste chivot deasupra. şi [p]în chivot să pui mărturia pre care o voiu da ţie.

22 [q]Acolo mă voiu întrunì cu tine, şi voiu vorbì cu tine depe propiţiitor. [r]din mijlocul acelor doi cheruvimi. cei de deasupra chivotului mărturiei, toate câte voiu porunci ţie pentru fiii lui Israel.

Masa cu pânile punerii înainte.

23 Şi [s]să faci şi o masă *de* lemn de sittim: lungimea ei *să fie* de doi coţi. şi lăţimea ei de un cot, iar înălţimea ei de un cot şi jumătate. 24 Şi să o îmbraci cu aur curat, şi să faci şi încadrare de aur jur împrejur; 25 Şi să faci împrejurul ei şi pervaz, lat de o palmă: şi preste pervaz să faci incadrare de aur jur împrejur. 26 Şi să faci şi patru verigi de aur. şi verigile să le pui la cele patru colţuri. care *sunt* la cele patru picioare ale ei. 27 Şi verigile să fie aproape de pervaz, ca să se pună pârghii, spre a purtà masa. 28 Şi să faci pârghiile *de* lemn de sittim. şi să le îmbraci cu aur, ca cu ele să se poarte masa. 29 Şi să faci ei [t]talgere. căţuie. cupe şi urcioare, care servesc la libaţiuni: *din* aur curat să le faci pre ele. 30 Şi pe masă să [u]pui pâne de punere înainte. *care să fie* pururea înaintea mea.

Capul 25.
a Cap. 35. 5, 21. 2 Cor. 8. 12.
b Cap. 27. 20.
c Cap. 30. 23.
d Cap. 30. 34.
e Cap. 28. 4, 6
f Cap 28. 15.
g Cap. 36. 1, 3.4. Ebr 9. 1, 2.
h Cap. 29. 45 2 Cor. 6. 16. Ebr. 3 6. Apoc. 21. 3.
i Vers. 40.
j Cap. 37. 1. Deut. 10. 3.
k 1 Reg. 8. 8.
l Cap. 16. 34. Deut. 10. 2, 5.
1 Reg. 8. 9 Ebr. 9. 4.
m Rom. 3. 25. Ebr. 9. 5.
n 1 Reg. 8. 7.
1 Cron. 28. 18. Ebr. 9. 5.
o Cap. 26. 34.
p Vers. 16.
q Cap. 29.42,43.
r Num. 7. 89. 1 Sam. 4. 4. 2 Sam. 6. 2. Ps. 80. 1. Isa. 37. 16.
s Cap. 37. 10. 1 Reg. 7. 48. Ebr. 9. 2.
t Cap. 37. 16.
u Lev. 24. 5, 6.

Sfeşnicul.

31 [v] Şi să faci un policandru *de* aur curat. lucru bătut să faci policandru, fusul lui, şi ramurile lui, şi calicii lui, şi globuleţii lui şi florile lui să fie din aceeaşi bucată. 32 Şase ramuri să iese din laturile lui, trei ramuri ale policandrului dintr'o latură. şi trei ramuri ale policandrului din altă latură. 33 Într'o ramură *să fie* trei calici în forma florilor de migdal, *cu* globuleţul şi *cu* floarea: şi la altă ramură *să fie* trei calici în forma florilor de migdal, *cu* globuleţul şi *cu* floarea; aşà *să fie* la cele şase ramuri ce ies din policandru. 34 Şi la policandru *să fie* patru calici în forma florilor de migdal, *cu* globuleţii lor şi *cu* florile lor. 35 Un globuleţ *să fie* sub două ramuri ce ies din policandru, şi *alt* globuleţ *să fie* sub celelalte două ramuri ce ies din el, şi *al treilea* globuleţ *să fie iarăşi* sub două ramuri ce ies din el: *şi tot aşà să fie* sub cele şase ramuri ce ies din policandru. 36 Globuleţii şi ramurile lui să fie ieşite dintr'însul, *şi* tot *policandru să fie* bătut din o bucată, de aur curat. 37 Şi să faci lui şi şapte candele; şi [x] aprinzându-le să le pui pe el, ca să [y] lumineze înaintea lui. 38 Şi mucările lui şi tigăile lui *toate să fie* din aur curat. 39 *Policandru* cu toate uneltele acestea se va face *dintr'*un talant de aur curat. 40 Şi [z] vezi ca *toate acestea* să *le* faci dupre chipul ce s'a arătat ţie pe munte.

Locaşul cu covoare.

26 Şi [a] locaşul să-l faci *din* zece covoare *de* in subţire răsucit. de vânăt, purpuriu şi carmezin-roşiu, *cu* cheruvimi în ţăsătură aleasă. 2 Lungimea unui covor *să fie* de douăzeci şi opt de coţi, şi lăţimea unui covor de patru coţi, toate covoarele să aibă aceeaşi măsură. 3 Cinci covoare să fie prinse una cu alta, şi *celelalte* cinci covoare *să fie* prinse una cu alta. 4 Şi să faci chiotori vânăte pe marginea unui covor, pe marginea unei împreunări; aşà să faci şi pe marginea covorului din urmă, la altă împreunare. 5 Cincizeci de chiotori să faci la covorul întâiu. şi cincizeci de chiotori să faci la marginea covorului, care *este* la împreunarea a doua: chiotorile vor veni în potrivă una cu alta. 6 Şi să faci cincizeci de copci de aur, şi cu copcile să împreuni covoarele unul cu altul; aşà va fi locaşu' unul.

7 Şi [b] să mai faci covoare şi *din păr de* capră pentru cort deasupra locaşului; unsprezece *asemenea* covoare să faci. 8 Lungimea unui covor *să fie* de treizeci de coţi, şi lăţimea unui covor de patru coţi; cele unsprezece covoare *să aibă* aceeaşi măsură. 9 Şi să împreuni cinci covoare de o parte, şi *celelalte* şase covoare de altă parte, şi să îndoeşti al şaselea covor în faţa locaşului. 10 Şi să faci cincizeci de chiotori pe marginea unui din covoarele cele din urmă, la împreunare; şi cincizeci de chiotori pe marginea covorului al doilea, care se prinde. 11 Şi să faci copci cincizeci de aramă, şi să pui copcile în chiotoare, şi să împreuni cortul; şi aşà va fi unul. 12 Iar ceeace întrece din covoarele cortului. jumătatea covorului care întrece, să acopere partea dinapoi a lăcaşului. 13 Şi cotul dela o latură, şi cotul dela cealaltă latură din ceeace va întrece din lungimea covoarelor cortului să fluture la laturile cortului ici şi colo. spre a o acoperi.

14 Şi [c] să mai faci preste cort *alt* acoperemânt *din* piei de berbece roşite, şi *alt* acoperemânt *din* piei de viţel de mare, pe deasupra.

Schelele pentru cort.

15 Şi pentru locaş să faci scânduri *din* lemn de sittim, puse în picioare. 16 Lungimea unei scândure *să fie* de zece coţi, şi lăţimea unei scândure de un cot şi jumătate. 17 Şi câte două urechi *să aibă* fiecare scândură, ca una

---

v Cap. 37. 17. Ebr. 9. 2 | x Cap. 27. 21. Cron. 13. 11. | y Num. 8. 2. z Cap. 26. 30. | 1 Cron. 28.11, 19. | Fapt. 7. 44. Ebr. 8. 5. | *Capul 26.* a Cap. 36. 8. | b Cap. 36. 14 | c Cap. 36. 19.

să se corespundă cu cealaltă; așà să faci la toate scândurile locașului.

18 Și să faci scândurile locașului. douăzeci scânduri din partea sudică, spre miazazi. 19 Și să faci patruzeci de picioare de argint sub cele douăzeci de scânduri; două picioare sub o scândură, pentru amândouă urechile ei: și două picioare sub *altă* scândură pentru amândouă urechile ei. 20 Așà și de cealaltă parte a locașului despre miază-noapte *să fie* douăzeci de scânduri, cu cele patruzeci de picioare *de* argint ale lor; 21 Două picioare sub o scândură. și două picioare sub altă scândură. 22 Și în partea din fundul locașului despre apus să faci șase scânduri. 23 Și să mai faci două scânduri în cele două unghiuri din fundul locașului. 24 Și să fie împreunate jos. și să fie împreunate sus, și *unite* cu un cerc; și așà să fie cu amândouă. care au să fie în cele două unghiuri. 25 Și să fie opt scânduri cu picioarele lor *de* argint în șasesprezece picioare: două picioare sub o scândură, și două picioare sub cealaltă scândură.

Zăvoarele.

26 Și să faci drugi *de* lemn de sittim, cinci pentru scândurile din o latură a locașului; 27 Și cinci drugi pentru scândurile din cealaltă latură a locașului; și cinci drugi pentru scândurile locașului din fund spre apus; 28 Și drugul dela mijlocul scândurilor, ajungând dela un cap la celalt. 29 Și scândurile să le îmbrăci cu aur, și verigile lor să le faci *de* aur, prin care vei petrece drugii: și drugii să-i îmbraci cu aur.

30 Și așà să-mi faci locașul [d] dupre forma ce ți-s'a arătat pe munte.

Cele două perdele.

31 Și [e] să faci perdea vânătă, purpurie. carmezin-roșie, și din in subțire răsucit: în țăsătură aleasă să o faci, cu cheruvim pe dânsa. 32 Și să pui pre dânsa pe patru stâlpi de *lemn de* sittim, îmbrăcați cu aur, cârligele lor *de* aur. *puse* pe patru picioare de argint. 33 Și să prinzi perdeaua de copci. și [f] chivotul mărturiei să-l pui în lăuntrul perdelei, și acea perdea să despartă vouă [g] sfânta de sfânta sfinților. 34 Și [h] să pui propițiătorul pe chivotul mărturiei în sfânta sfintelor. 35 Și [i] masa să o pui afară de perdea: și policandrul dinaintea mesei în partea despre amiază a locașului: și masa să o pui în partea despre miază-noapte.

36 Și la ușa cortului să faci o perdea vânătă, purpurie. carmezin-roșie, și din in subțire răsucit. broderie aleasă. 37 Și perdelei să-i faci cinci stâlpi de *lemn* de sittim. și să-i îmbraci cu aur. *și* cârligele lor *de* aur; și acestora să le torni cinci picioare de aramă.

Jertfelnicul pentru arderea de tot.

27 Și să faci [a] altar *de* lemn de sittim. lung de cinci coți. și lat de cinci coți: pătrat să fie altarul: și de trei coți înălțimea lui. 2 Și să faci lui coarne în cele patru unghiuri ale lui: coarnele lui să fie de o bucată cu el. și [b] să-l îmbraci cu aramă. 3 Și să-i faci oale pentru scoaterea cenușei, și lopeți și talere, și furculițe. și tigăi pentru cărbuni; toate uneltele lui să le faci *de* aramă. 4 Și să faci și un grătar *de* aramă în forma rețelei. și la grătar să faci patru verigi de aramă. la cele patru unghiuri ale lui. 5 Și grătarul să-l pui sub cuprinsul altarului de jos, ca grătarul să ajungă până la jumătatea altarului. 6 Și să faci pârghii altarului. pârghii *din* lemn de sittim. și să le îmbraci cu aramă. 7 Și să petreci pârghiile să fie de amândouă laturi ale altarului. pentru a-l purtà. 8 Și să-l faci din scânduri, *să fie* scobit: [c] după cum ți-s'a arătat ție pe munte, așà să-l facă.

Despre tindă.

9 Și locașului [d] să-i faci curte în partea sudică. despre miazăzi. perdelele curții *din* in subțire răsucit. și lungimea

---

d Cap. 25. 9. 40. Fapt. 7. 44. Ebr. 8. 5. | *e* Cap. 36. 35. Mat. 27. 51. | Ebr. 9. 3. *f* Cap. 25. 16. | *g* Lev. 16. 2. *h* Cap. 25. 21. | *i* Cap. 40. 22. Ebr. 9. 2. | *Capul 27.* *a* Cap. 38. 1. | Ezec. 43. 13. *b* Num. 16. 38. | *c* Cap. 25. 40. *d* Cap. 38. 9.

unei laturi o sută de coți; 10 Și stâlpii ei douăzeci, cu picioarele lor *de* aramă douăzeci, și cârligele stâlpilor și bețele *de* argint. 11 Asemenea și spre latura despre miazănoapte *să aibă* perdele lungime de o sută *de coți*, cu stâlpii lor douăzeci, și cu picioarele lor *de* aramă douăzeci: și cârligele stâlpilor și bețele de argint. 12 Lărgimea curții din laturi despre apus de cincizeci *coți* perdele, cu stâlpii lor zece, și picioarele lor zece. 13 Și lărgimea curții din latura despre est, despre răsărit, cincizeci de coți. 14 Și la o parte cincisprezece perdele, *cu* stâlpii lor trei, și *cu* picioarele lor trei. 15 Și la cealaltă parte cincisprezece coți perdele, cu stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei. 16 Și pentru poarta curții o perdea de douăzeci coți *din* vânăt, purpuriu și carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit, *cu* stâlpii lor patru, și *cu* picioarele lor patru. 17 Toți stâlpii curții *să fie* încinși *cu* verigi *de* argint; cârligele lor *să fie* de argint, și picioarele *de* aramă. 18 Lungimea curții *să fie* de o sută de coți, și lărgimea de câte cincizeci de o parte și de alta; și înălțimea de cinci coți; și *să fie de* in răsucit, și picioarele *stâlpilor de* aramă. 19 Și toate uneltele locașului pentru tot serviciul lui, și toți țerușii lui, precum și toți țerușiiți curi *să fie de* aramă.

Despre untdelemnul sfânt.

20 Și [e] tu poruncește fiilor lui Israel, ca să-ți aducă oleiu curat din masline virgine spre luminare, pentru ca candelele să ardă neîncetat. 21 În cortul întrunirii [f] afară de perdeaua, care *atârnă* dinaintea mărturiei, le va pregăti [g] Aaron și fiii lui, ca *să arză* înaintea Domnului, de cu seară până dimineață. [h] *Aceasta va fi* lege veșnică *care se va păzi* de fiii lui Israel întru generațiunile lor.

Alegerea lui Aaron și a fiilor săi.

28 Iar tu cheamă la tine dintre fiii lui Israel pre fratele tău [a] Aaron, și pre fiii săi cu dînsul, ca să-mi fie mie preoți: Aaron, Nadab și Abib, Eleazar și Itamar, fiii lui Aaron. 2 Și [b] să faci lui Aaron, fratele tău, vestminte sfinte spre onoare și spre podoabă. 3 Și [c] să vorbească tutulor bărbaților cu cuget înțelept, *tutulor acelora* [d] pre cari i-am împlinit cu cu spiritul înțelepciunii, ca să facă vestmintele lui Aaron pentru a-l sfinți, ca să-mi fie mie preot.

Îmbrăcămintea preoțească.

4 Și acelea *sunt* vestmintele care le vor face: [e] Pieptarul, [f] efodul, [g] mantia și [h] tunica pestriță, mitra și brâul. Așà vor face ei vestminte sacre lui Aaron, fratele tău, și fiilor lui, ca să-mi fie mie preot. 5 Și vor luà aur, vânăt, și purpuriu, și carmezin-roșiu, și in subțire.

Efodul.

6 [i] Și efodul să-l facă *din* aur, *din* vânăt, *din* purpur, *din* carmezin-roșiu și *din* in subțire răsucit, țăsătură aleasă. 7 El să aibă doi umerari, cari se vor împreunà la cele două capete, și *așà* va fi împreună. 8 Și cingătoarea cu care va fi încins, și care *va fi* pe deasupra *efodului* să fie tot asemenea lucrate și din o bucată cu el: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu și *din* in subțire răsucit. 9 Și să iei și două pietri onice, și să sapi pe dânsele numele fiilor lui Israel: 10 Șase din numele lor pe o piatră, și numele celoralalți șase pe cealaltă piatră dupre *rândul* nașterii lor. 11 Lucru de piatră, *de* săpătură de sigil, să sapi pe două pietri numele fiilor lui Israel, și în legături de aur să le incasezi.

12 Și aceste două pietri să le pui pe umerii efodului, *ca ele să fie* pietri de amintire pentru fiii lui Israel; și [j] Aaron va purtà numele lor înaintea lui Dumnezeu pe amândoi umerii săi [k] spre amintirea *lor*. 13 Și să faci sponci de aur; 14 Și două lanțugele *de* aur curat; fă-le pre acestea în forma sfoarei, lucru împletit, și pre aceste lanțugele împletite le pune în sponci.

---

e Lev. 24. 2. *f* Cap. 26, 31. 33 *g* Cap. 30. 8. | *h* Cap. 28. 43. Num. 18. 23. — | *Capul 28.* *a* Num. 18. 7. Ebr. 5. 1, 4. | *b* Cap. 29. 5, 29. Num. 20. 26, 28. *c* Cap. 31. 6. | *d* Cap. 31. 3. *e* Vers. 15. | *f* Vers. 6. *g* Vers. 31. | *h* Vers. 39. *i* Cap. 39. 2. | *j* Vers. 29. *k* Ios. 4. 7.

Engolpionul.

15 Şi [l]să faci şi pieptarul judecăţii; ţesătură aleasă, ca şi ţesătura efodului să-l faci pre el: *din* aur, vânăt, *din* purpur, carmezin-roşiu, şi *din* in subţire răsucit. 16 Să fie pătrat *şi* duplu, şi *să aibă* lungimea de o palmă, şi lăţimea de o palmă. 17 Şi [m]să umpli plinul său cu pietri *preţioase;* patru şire de pietri: *În întâiul* şir *vor fi:* Un sardon, un topaz şi un smaragd; *acesta să fie* şirul întâiu; 18 Şi într'al doilea şir: Un carbuncul, un safir şi un diamant. 19 În al treilea şir: Un liguriu, şi un agat, şi un ametist. Şi în al patrulea şir: 20 Un chrisolit, un onichin şi un iaspide: acestea în legături de aur se vor incasa. 21 Şi pietrile acestea să fie în număr de douăsprezece, dupre numele fiilor lui Israel, săpate *ca* săpătura de sigil, fiecare cu numele său, dupre cele douăsprezece seminţii. 22 Şi să faci la pieptar lanţugele, în forma sfoarei, lucru împletit *din* aur curat. 23 Şi să mai faci pieptarului două verigi de aur, şi aceste două verigi să le pui la cele două colţuri ale pieptarului. 24 Şi pre cele două *lanţugele* de aur împletite să le prinzi de cele două verigi din colţurile pieptarului. 25 Şi *celelalte* două capete ale celor două *lanţugele* împletite să le prinzi de cele două sponci, şi să *le* pui preste umerii efodului, în partea de dinainte. 26 Şi să mai faci două verigi de aur, şi să le pui la *celelalte două* colţuri *de jos* ale pieptarului, la marginea lui, care *este* dinlăuntru, despre efod. 27 Şi să mai faci două verigi de aur, şi să le pui la cei doi umerari ai efodului, de desubt, în partea anterioară a lui, tocmai în locul unde acestea se îmbină, deasupra de brâul efodului. 28 Şi pieptarul cu verigile lui îl vor legà cu sfoară vânătă de verigile efodului, ca să stea ţeapăn deasupra cingătoarei efodului, încât pieptarul să nu se miste depe efod. 29 Şi aşà va purtà Aaron numele fiilor lui Israel pe pieptarul judecătii, deasupra inimii sale, când va întrà în sanctuar, [n]spre amintire vecinică înaintea lui Dumnezeu.

30 Şi [o]să pui în pieptarul judecăţii Urim şi Tumim, cari să fie deasupra inimii lui Aaron, când va întrà el înaintea lui Dumnezeu. Şi aşà Aaron va purtà neîncetat judecata fiilor lui Israil pe inima sa, înaintea lui Dumnezeu.

Mantia vânătă.

31 Şi [p]să faci mantia de sub efod tot vânătă. 32 Şi aceasta la mijloc să aibă gură, pentru întrarea capului, şi o tiviturà să fie împrejur; lucru ţesut, ca gura unei platoşe să fie, ca să nu se rupă. 33 Şi pe marginea lui să faci mere-granate *în* vânăt, purpur, carmezin-roşiu, pe marginea lui jur împrejur, şi printre acestea clopoţei de aur jur împrejur; 34 *Încât să fie* un clopoţel de aur şi un măr-granat, un clopoţel de aur şi un măr-granat, pe marginea mantiei jur împrejur. 35 Şi Aaron se va îmbrăcà cu dânsul la serviciu, ca sunetul lui să se audă, când va întrà în sanctuar, înaintea lui Dumnezeu, şi când va ieşì; ca să nu moară.

Tabla dela frunte.

36 Şi [q]să faci o placă *de* aur curat, şi să sapi pe dânsa *cu* săpătura *de* sigil: SFINŢIRE DOMNULUI! 37 Şi aceasta să o legi de sfoară vânătă, şi va fi la mitră; în partea dinaintea mitrei să fie. 38 Şi va fi pe fruntea lui Aaron; şi Aaron va [r]purtà păcatele lucrurilor sfinte, pre care fiii lui Israel le vor fi sfinţit în toate darurile lor; şi va fi pe fruntea lui totdeauna, ca să-i facă [s]plăcuţi înaintea Domnului.

Tunica, mitra, cingătoarea şi nădragii.

39 Şi să ţeşi şi tunica *din* in subţire; şi mitra să o faci *din* in subţire: şi cingătoarea să o faci broderie aleasă.

40 [t]Şi să faci fiilor lui Aaron tunice, şi să faci pentru dânşii cingători, şi să faci pentru dânşii căciule, spre onoare şi spre podoabă. 41 Şi să îmbraci pre ei

---

l Cap. 39. 8. *m* Cap. 39. 10, etc. *n* Vers. 12. *o* Num. 27. 21. 1 Sam. 28. 6. Ezra 2. 63. *p* Cap. 39. 22. *q* Cap. 39. 30. *r* Vers. 43. Lev. 10. 17. Num. 18. 1. Ioan 1. 29. Ebr. 9. 28. 1 Pet. 3. 24. *s* Lev. 1. 4. Isa. 56. 7. *t* Vers. 4. Ezec. 44. 17, 18.

cu acestea, pre fratele tău Aaron și pre fiii lui împreună cu dânsul: și să [u] ungi pre ei; și să-i [v] sfințești; și să-i santifici pre ei, ca să fie mie preoți. 42 Și să faci lor [x] pulpane de in, care să le acopere goliciunea corpului *lor,* și care să fie de sub coapse până în sus de glesne. 43 Și cu ele vor fi îmbrăcați Aaron și fiii lui, când vor întrà ei în cortul întrunirii, sau când se vor apropià [y] de altar, spre a face servicin în sanctuar; ca nu cumvà [z] purtând păcatul *oare-cărei intinațiuni,* să moară. [a] *Aceasta va fi* lege vecinică pentru *Aaron* și pentru seminția lui după dânsul.

Sfințirea preoților și a altarului.

29 Și aceasta *este* ceeace vei face lor, când îi vei sfinți pre ei, ca să fie mie preoți: [a] Ia un vițel dintre vite, și doi berbeci fără cusur; 2 Și [b] pâni nedospite, și turte nedospite, frământate cu oleiu; și plăcinte nedospite, unse cu oleiu: acestea să le faci *din* floarea făinei de grâu: 3 Și punându-le într'un paner, adă-le în paner cu vițelul și cu cei doi berbeci: 4 Apoi adă pre Aaron și pre fiii săi la ușa cortului întrunirii, [c] și spală-i pre ei cu apă: 5 [d] Și ia vestmintele, și îmbracă pre Aaron cu tunica, și cu mantia efodului, și cu [e] efodul și cu pieptarul: și-l încinge cu cingătoarea efodului. 6 [f] Apoi pune pe capul lui mitra, și preste mitră diadema sfântă. 7 Și ia [g] oleiul ungerii, și-l toarnă pe capul lui, și unge pre el.

8 După aceea [h] să aduci pre fiii lui, și să-i îmbraci cu tunicele. 9 Și încingând pre ei cu cingători, pre Aaron, și pre fiii lui, *pe capul* lor să pui căciuli; ca [i] preoția să fie între ei prin lege vecinică. Și astfel vei [j] sfinți pre Aaron, și pre fiii săi.

10 Și să aduci vițelul înaintea cortului întrunirii, și [k] Aaron și fiii săi să-și pună mânile lor pe capul vițelului. 11 Și să junghii vițelul înaintea lui Dumnezeu *la* ușa cortului întrunirii. 12 Și [l] luând din sângele vițelului cu degetul tău, să pui pe [m] coarnele altarului, și celalt sânge să-l verși la picioarele altarului. 13 Și [n] să iei toată grăsimea care acopere măruntaile, și prapurul de pe maiu, și amândoi rinichii cu grăsimea lor, și să *le* faci să fumege pe altar.

14 Și [o] carnea vițelului, pielea și balega să le arzi cu foc afară de tabără; sacrificiu pentru păcat *este.*

15 Și [p] să iei și pre unul din berbeci; și Aaron și fiii săi să-și [q] pună mânile lor pe capul berbecelui. 16 Și să înjunghii berbecele, și luând sângele lui, să-l stropești pe altar jur împrejur. 17 Apoi să tai berbecele în bucăți, și să-i speli măruntaile și picioarele lui *cu apă,* și să *le* pui lângă celelalte bucăți, și preste capul lui. 18 Și să faci să fumege acest berbece întreg pe altar: *că* ardere de tot *este* lui Dumnezeu, [r] miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu.

19 [s] Apoi să iei și pre al doilea berbece, după ce Aaron și fiii lui își vor pune mânile lor pe capul berbecelui: 20 Și să înjunghii berbecele, și luând din sângele lui să pui pe moalele urechii drepte a lui Aaron, și pe moalele urechii drepte a fiilor săi, și pe degetul gros al mânei drepte a lor, și pe degetul cel mare a piciorului drept al lor, și cu *celalalt* sânge să stropești preste altar jur împrejur. 21 Și luând din sângele ce *este* pe altar, și din [t] oleiul ungerii, să stropești pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui, și vestmintele fiilor lui cu dânsul; și *astfel* [u] se va sfinți el și vestmintele fiilor lui cu dânsul. 22 După aceea să iei grăsimea din berbece, și coada lui, și grăsimea care acopere măruntaile, și prapurul maiului, și amândoi rinichii cu grăsimea de preste dânșii, și spata dreaptă; că acesta *este* berbecele de consacrare. 23 [v] Și din panerul cel cu azime ce *este* înaintea lui Dumnezeu, *să mai iei* și o pâne, o turtă de oleiu și o

---

u Cap. 29. 7. Lev. 6. 10.
v Cap. 29. 9, etc. Lev. cap. 8. Ebr. 7. 28.
x Cap. 39. 28. Lev. 6. 10.
y Cap. 20. 26.
z Lev. 5. 1, 17. Num. 9. 13.
a Cap. 17. 21. Lev. 17. 7. *Capul 29.*
a Lev. 8. 2.
b Lev. 2. 4.
c Cap. 40. 12.
d Cap. 28. 2. Ebr. 10. 22. Lev. 8. 7.
e Cap. 28. 8
f Lev. 8. 9.
g Cap. 28. 41. Num. 35. 25.
h Lev. 8. 13.
i Num. 18. 7.
j Cap. 28. 41.
k Lev. 8. 13. Ebr. 7. 28.
l Lev. 1. 4.
m Cap. 27. 2.
n Lev. 3. 3.
o Lev. 4. 11, 12, 21. Ebr. 13. 11.
p Lev. 8. 18.
q Lev. 1. 4—9.
r Fac. 8. 21.
s Vers. 3.
t Cap. 30. 25. 31.
u Vers. 1.
v Lev. 8. 26.

plăcintă: 24 Şi pre toate acestea să le pui în mânile lui Aaron şi în mânile fiilor lui, şi să le [x]mişti încoace şi încolo *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 25 [y]Şi luându-le din mânile lor, să *le* faci să fumege pe altar, deasupra arderei de tot, întru miros plăcut lui Dumnezeu: sacrificiu cu foc lui Dumnezeu *este* acesta. 26 Şi să iei şi [z]pieptul berbecelui de consacrare, carele *este* pentru Aaron, şi după ce-l vei legănà *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu, [a]va fi partea ta. 27 Şi vei sfinţi [b]pieptul legănat şi spata ridicată, care s'a legănat şi s'a ridicat din berbecele de consacrare, care *este* pentru Aaron şi pentru fiii lui. 28 Şi acestea [c]prin lege perpetuă vor fi ale lui Aaron şi ale fiilor săi, dela fiii lui Israel; că [d]*este* dar ridicat: şi darul ridicat, pre care l-au adus fiii lui Israel din sacrificiile lor de bucurie, acel dar ridicat se cade să fie al lui Dumnezeu.

29 Şi vestmintele sacre ale lui Aaron [e]vor fi după dânsul ale fiilor lui, ca ei într'însele să se ungă, şi în ele [f]să se sfinţească. 30 [g]Şapte zile se va îmbrăcà cu ele [h]acela dintre fiii lui, care va urmà archiereu în locul lui, *şi* carele va întrà în cortul întrunirii, ca să servească în sanctuar. 31 Apoi luând berbecele de consacrare, carnea lui să o [i]fearbă în loc sfânt. 32 Şi Aaron şi fiii lui să mănânce carnea acestui berbece, şi [j]pânea cea din paner, *la* uşa cortului întrunirii. 33 [k]Ei le vor mâncà pre acestea, prin care s'a făcut espiarea, pentru a-i sacrà, *şi* a-i sfinţi. Şi [l]altul *dintr'însele* să nu mănânce, că *sunt* sfinte. 34 Şi de va rămâneà ceva din această carne a consacrării şi din pâne până a doua zi, [m]rămăşiţa o vei arde cu foc: aceasta nu se va mâncà, că lucru sfânt *este*.

35 Şi vei face cu Aaron, şi cu fiii lui, după cum am poruncit ţie; [n]şapte zile vei sfinţi pre ei. 36 Şi în toată ziua vei mai [o]sacrificà şi un viţel *drept* sacrificiu pentru păcat, pe lângă sacrificiile de espiare, şi vei curăţi altarul, facând espiare pentru el, [p]şi-l vei unge, ca să se sfinţească. 37 În şapte zile vei face espiare pentru altar, şi-l vei sfinţi pre el: [q]şi aşà altarul va fi lucru prea sfânt: [r]tot ce se va atinge de altar, sfânt să fie.

Jertfa zilnică.

38 Şi aceasta *este* ceeace vei sacrificà tu pe altar: [s]doi miei de câte un an *vei aduce* tu [t]în toată ziua neîncetat: 39 Pre un miel îl vei sacrificà [u]dimineaţa, şi pre al doilea miel îl vei sacrificà între amândouă sările: 40 Şi *vei pune* a zecea parte din efa din floarea făinei, frământată cu a patra parte din un hin de oleiu curat; şi *ca* prinos, vin a patra parte de un hin, pentru un miel. 41 Şi pre al doilea miel îl vei [v]sacrificà între amândouă sările: şi vei urmà ca dânsul ca cu darul de pâne dimineaţa şi *ca* cu prinosul turnător de vin, întru miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 42 *Aceasta va fi* [x]ardere de tot necurmată în generaţiunile voastre, *la* poarta cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu, [y]unde eu mă voiu întrunì cu voi, spre a-ţi vorbì ţie acolo. 43 Acolo mă voiu întrunì cu fiii lui Israel, şi *locul acela* [z]se va sfinţi de mărirea mea. 44 Şi voiu sfinţi cortul întrunirii şi altarul; şi pre Aaron şi pre fiii lui voiu [a]sfinţi, ca să fie mie preoţi. 45 Şi [b]voiu locuì în mijlocul fiilor lui Israel, şi voiu fi lor Dumnezeu. 46 Şi ei vor cunoaşte că [c]eu *sunt* Domnul Dumnezeul lor, carele i-am scos pre dânşii din pământul Egiptului, ca să locuesc în mijlocul lor. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul lor.

Altarul tămâierii.

30 Şi să faci şi [a]altar [b]pentru ardere de tămâie; *din* lemn de sittim să-l faci pre el. 2 Lungimea lui *să fie de*

---

x Lev. 7. 30.
y Lev. 8. 28.
z Lev. 8 29.
a Ps. 99. 6.
b Lev. 7. 31, 34.
c Lev. 10. 15.
d Lev. 7. 34.
e Num. 20. 26, 28.
f Num. 18. 8.
g Lev. 8. 35.
h Num. 20. 26, 28.
i Lev. 8. 31.
j Mat. 12. 4.
k Lev. 10. 14, 15, 17.
l Lev. 22. 10.
m Lev. 8. 32.
n Esod. 40. 12.
o Ebr. 10. 11.
p Cap. 30. 26, 28, 29.
q Cap. 40. 10.
r Mat. 23. 19.
s Num. 28. 3. Ezra 3. 3.
t Dan. 9. 27.
u 2 Reg. 16. 15, Ezec. 46. 13, 14, 15.
v 1 Reg. 18. 29, 36. Ps. 141. 2.
x Vers. 38. Dan. 8. 11, 12, 13.
y Cap. 25. 22. Num. 17. 4.
z Cap. 40. 34.
2 Cron. 5. 14. Ezec. 43. 5. Hag. 2. 7, 9.
a Lev. 21. 15.
b Esod. 25. 8. Ioan 14. 17, 23.
c Cap. 20. 3. — *Capul 30.*
a Cap. 37. 25.
b Vers. 7, 8, 10. Apoc. 8. 3.

un cot, și lățimea lui de un cot: pătrat să fie: și înălțimea lui de doi coți; și coarnele lui *să fie trase* din el. 3 Și să-l îmbraci cu aur curat, atât acoperișul lui deasupra, cât și laturile lui jur împrejur, și coarnele lui; și să-i faci și încadrare de aur jur împrejur. 4 Și să-i faci două verigi de aur sub încadrare, la două din laturile sale, în cele două unghiuri, ca să servească pentru a petrece prin ele pârghii, cu care se va purtà. 5 Și să faci și pârghiile *lui* din lemn *de* sittim, și să le îmbraci cu aur. 6 Și să-l pui dinaintea perdelei ce atârnă înaintea chivotului de mărturie, în fața [c] propițietorului, carele *este* deasupra mărturiei, unde mă voiu întruni cu tine. 7 Și Aaron va face să fumege preste dânsul [d] tămâie aromatică în toată dimineața; când [e] va pregătì el candelele, va face să fumege această tămâie. 8 Și între amândouă sările, când Aaron va face să fumege pururea tămâie înaintea Domnului, în generațiunile voastre. 9 Peste dânsul să nu aduceți nici o tămâie [f] de altfel, nici ardere de tot, nici dar de pâne, și nici prinos de turnare să nu vărsați preste dânsul. 10 Ci numai espiare va face [g] Aaron preste coarnele acestuia odată pe an. Espiare va face el preste acest *altar* în tot anul o dată, întru generațiunile voastre, cu sângele sacrificiului de espiare pentru păcat. Prea sfânt lui Dumnezeu *va fi* acesta.

Contribuțiile pentru sanctuar.

11 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 12 [h] Când tu vei face dupre numărul lor numărarea fiilor lui Israel, tot însul va da lui Dumnezeu [i] răscumpărarea pentru sufletul său, când îi vei numărà pre ei, ca să nu fie nici o [j] plagă, când îi vei numărà pre ei. 13 [k] Aceasta vor da: tot însul, care va trece prin numărare, *va da* o jumătate de siclu, dupre siclul sanctuarului: [l] siclul *are* douăzeci de ghere. [m] O jumătate de siclu *va fi* dar lui Dumnezeu. 14 Tot însul carele va trece prin numărare, de douăzeci de ani și mai sus, va da dar lui Dumnezeu. 15 [n] Avutul nu va da mai mult, nici săracul mai puțin de o jumătate de siclu, când veți face dar lui Dumnezeu pentru [o] espiarea sufletelor voastre. 16 Și vei luà acel argint de espiare, și-l [p] vei da pentru lucrul cortului întrunirii, și va fi fiilor lui Israel spre amintire lui Dumnezeu pentru espiarea sufletelor voastre.

Ligheanul de aramă.

17 Și Dumnezeu *mai* vorbì lui Moisi, zicând: 18 [r] Să mai faci și un spălător *de* aramă, și piciorul lui *de* aramă, pentru spălàt, și să-l [s] pună între cortul întrunirii și între altar, și să toarne apă într'însul. 19 Și Aaron și fiii lui îșì [t] vor spălà dintr'însul mânile și picioarele lor. 20 Când vor întrà ei în cortul întrunirii, se vor spălà cu apă, ca să nu moară: sau când se vor apropià de altar, ca să servească, ca să facă să ardă *vre-un* sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 21 Și-și vor spălà mânile și picioarele lor, ca să nu moară. [u] Aceasta va fi lor lege eternă, lui Aaron și seminției lui în generațiunile lor.

Oleiul ungerii.

22 Și Dumnezeu *mai* vorbì lui Moisi, zicând: 23 Și să iei [v] aromate de cele mai alese, [x] smirna cea mai curată cinci sute *sicli*, și scorțișoară aromatică pe jumătate atâta, două sute cincizeci *sicli*, și [y] calam aromatic două sute cincizeci *sicli*; 24 Și [z] casia cinci sute *sicli*, dupre siclul sanctuarului: și oleiu de masline un [a] hin. 25 Și să faci dintr'acestea oleiu pentru ungerea sacră, unsoare amestecată dupà meșteșugul făcătorilor de mir. 26 [b] Oleiul ungerii sacre va fi *acesta*. [c] Și să ungi cu dânsul cortul întrunirii și chivotul mărturiei; 27 Și masa cu toate uneltele ei, și policandrul cu toate uneltele lui, și altarul tămâierii; 28 Și altarul de arderi de tot cu toate unel-

---

c Cap. 25.21,22.
d Vers. 34. 1 Sam. 2. 28.
e Cap. 27. 21.
f Lev. 10. 1.
g Lev. 16. 18. Ps. 49. 7. Mat. 20. 28. 1 Tim. 2. 6.
h Num. 1. 2, 5. 2 Sam. 24. 2.
i Num. 31. 50. Iov. 33. 24.
j 2 Sam. 24. 25.
k Mat. 17. 24.
l Lev. 27. 25.
m Cap. 38. 26.
n Iov. 34. 19. Col. 3. 25.
o Vers. 12.
p Cap. 18. 25.
q Num. 16. 40.
r Cap. 38. 8.
s Cap. 40. 7, 30.
t Cap. 40.31, 32. Isa 52. 11. Ebr. 10. 22.
u Cap. 28. 43.
v Ezec. 27. 22.
x Ps. 45. 8.
y Ier. 6. 20.
z Ps. 45. 8.
a Cap. 29. 40.
b Cap. 37. 29. Ps. 89 20.
c Cap. 40. 9.

tele lui, și spălătorul cu piciorul lui. 29 Și să le sfințești pre acestea, ca să fie prea sfinte; [d]tot ce se va atinge de dânsele sfânt să fie. 30 [c]Asemenea să ungi și pre Aaron și pre fiii săi, să-i sfințești pre ei, ca să fie mie preoți. 31 Și să vorbești fiilor lui Israel, zicând: Aceasta va fi mie oleiu de ungere sacră întru generațiunile voastre. 32 Nici un corp de om să nu se ungă cu *dânsul*, și nici după amestecătura lui să nu faceți lui asemenea; *că* [f]acesta *este lucru* sfânt: *lucru* sfânt va fi vouă! 33 [g]Oricine va face după amestecătură asemenea lui, sau cine va da dintr'însul altuia, [h]stârpi-se-va din poporul său.

Tămâierea.

34 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [i]Ia aromate: Stacte și onice, și galbăn, aromate, și tămâie curată, *din* totul în greutate de o potrivă. 35 Și dintr'acestea să pregătești tămâie, amestecătură aromatică, *făcută* [j]după arta făcătorilor de mir; punând sare, *ca să fie* curată *și* sfântă. 36 Și *dintr'acestea* vei pisà mărunt, și dintr'însele vei pune dinaintea mărturiei în cortul întrunirii, [k]unde mă voiu întrunì cu tine. [l]Prea sfânt va fi vouă. 37 Și tămâia ce veți face, după amestecătura acestuia [m]să nu vă faceți: acesta va fi ție sfânt lui Dumnezeu. 38 [n]Oricine va face acesteia asemenea, ca să miroase, stârpi-se-va din poporul său.

Rânduirea meșteșugarilor Besaleel și Aholiab.

31 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a]Vezi, eu anume am chemat pre Bezaleel, [b]fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda: 3 Și-l [c]umplui cu spiritul lui Dumnezeu, cu înțelepciune, cu iscusință, cu știință și cu tot felul de artă, 4 Ca să născocească planuri spre a lucrà în aur, în argint și în aramă, 5 A sculptà în pietri și a *le* legà, a tăià lemne, *și* tot *felul* de lucru a lucrà. 6 Și iată i-am mai dat lui pre [d]Aholiab, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan: și iscusință am pus în tot omul [e]cu cuget înțelept, ca ei toate acelea să facă câte am poruncit ție. 7 [f]Cortul întrunirii și [g]chivotul mărturiei, [h]propițietorul de deasupra acestuia, și toate uneltele cortului; 8 Și [i]masa cu toate uneltele ei, și [j]policandrul cel *din aur* curat cu toate uneltele lui, și altarul tămâierii: 9 Și [k]altarul de arderi de tot cu toate uneltele lui, și [l]spălătorul cu piciorul lui: 10 Și [m]vestmintele de servicin, și vestmintele sacre ale archierului Aaron, și vestmintele fiilor săi de preoție; 11 [n]Și oleiul ungerii și [o]tămâia aromatică pentru sanctuar: să le facă așà, cum ți-am poruncit ție.

Sărbarea Sabatului.

12 Și Dumnezeu *mai* vorbì lui Moisi, zicând: 13 Și tu vorbește fiilor lui Israel, zicând: [p]Cu adevărat, voi să păziți sabatele mele, că acestea *sunt* semne între mine și între voi în generațiunile voastre: ca voi să știți, că eu *sunt* Dumnezeu care vă sfințesc pre voi. 14 [q]Păziți dar sabatul! ca el *se cade să fie* sfânt vouă: [r]Oricine îl va profanà, se va omorî: cine va face într'acea *zi* vre-un lucru, stârpi-se-va sufletul acela din poporul său. 15 [s]Șase zile se va lucrà, și în a [t]șaptea *zi este* sabatul, *zi* de repaos, sfântă lui Dumnezeu. Cine va face vre-un lucru în ziua sabatului se va omorî. 16 Așà fiii lui Israel să păzească sabatul, sărbând sabatul în generațiunile lor, *prin* legământ vecinic. 17 Acesta între mine și între fiii lui Israel *este* [u]semn vecinic: căci [v]*în* șase zile făcù Dumnezeu cerul și pământul, și într'a șaptea zi se repaosă și răsuflă.

Tablele legii.

18 Și *Domnul*, după ce sfârși vorbirea cu Moisi pe muntele Sinai, îi dete cele [x]două table ale mărturiei, table de peatră scrise cu degetul lui Dumnezeu.

---

d Cap 29 37. Lev. 7. 20,21.
e Cap. 29.7 etc
f Vers. 25. 37
g vers. 38.
h Fac. 17. 14.
i Cap. 25. 6.
j Vers. 25. *Capul 31.*
k Cap. 29. 42.
l Vers. 32.
m Vers. 32.
n Vers. 33.
a Cap. 35. 30.
b 1 Cron. 2. 20.
c Cap. 35. 31.
d Cap. 35. 34.
e Cap. 28. 3.
f Cap. 36. 8.
g Cap. 37. 1.
h Cap. 37. 6.
i Cap. 37. 10.
j Cap. 37. 17.
k Cap. 38. 1.
l Cap. 38. 8.
m Cap. 39 1. 41.
n Cap. 30. 25 31
o Cap. 30. 34.
p Lev. 19. 3 30. Ezec.20.12 20.
q Cap. 20 8. Ezec. 20 12.
r Cap. 35. 2.
s Cap. 20. 9.
t Fac. 2. 2.
u Vers. 13. Ezec.20.12,20.
v Fac 1. 31.
x Cap. 24. 12. 2 Cor. 3 3.

Viţelul de aur.

32 Şi poporul văzând, că Moisi [a]întârzie foarte de a se pogorî depe munte, se adună poporul împrejurul lui Aaron, şi-i zise: [b]Scoală-te! fă-ne zei, cari să [c]meargă înaintea noastră; că ce s'a întâmplat cu acel om, cu Moisi, care ne-a scos pre noi din pământul Egiptului, nu ştim. 2 Şi Aaron le răspunse: Scoateţi [d]cerceii de aur, cari *sunt* în urechile femeilor voastre *şi* în ale fiilor voştri şi în ale fetelor voastre, şi-*i* aduceţi la mine! 3 Şi tot poporul scoase toţi cerceii cei de aur, care *aveau* ei în urechile lor, şi-*i* aduseră lui Aaron: 4 [e]Carele luându-*i* din mânile lor, după ce cu dalta făcù formă, le făcù lor un viţel turnat. Şi ei ziseră: Aceştia *sunt* zeii tăi, o Israele! cari te-au scos pre tine din pământul Egiptului. 5 *Aceasta* văzând Aaron, zidì altar înaintea lui, şi Aaron [f]strigă, zicând: Sărbătoare lui Dumnezeu *este* mâne! 6 Şi ei se sculară a doua zi de dimineaţă, şi sacrificară arderi de tot, şi aduseră sacrificii de bucurie: şi [g]poporul se puse la mâncare şi băutură, şi se sculară să joace.

7 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: [h]Scoală, şi te pogoară, că poporul tău, pre care tu l-ai scos din pământul Egiptului, s'a [i]stricat. 8 Ei curând foarte s'au abătut dela calea, care le-am fost [j]poruncit eu: ei îşi făcură viţel turnat, şi se închinară înaintea lui, şi-i sacrificară, şi-i ziseră: [k]Aceştia, o Israele! *sunt* zeii tăi, cari te-au scos pre tine din pământul Egiptului! 9 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: [l]Eu văd acest popor, şi iată, *este* popor tare la cerbice. 10 Acum [m]lasă-mă, ca [n]mânia mea să se aprindă asupra lor, şi să-i mistuesc pre dânşii; iar [o]pre tine te voiu face naţiune mare.

11 [p]Atuncia Moisi se rugă Domnului, Dumnezeului său, şi zise: Pentru ce, Doamne, se aprinde mânia ta asupra poporului tău, pre care tu l-ai scos din pământul Egiptului cu putere mare şi cu mână tare? 12 [q]Pentru ce Egiptenii să vorbească şi să zică: El cu cuget rău i-a scos pre ei, ca să-i omoare prin aceşti munţi, şi să-i piardă depe faţa pământului? Întoarce-te dela aprinderea mâniei tale, şi te [r]îmblânzeşte de acest rău *ce cugeţi* poporului tău: 13 Adu-ţi aminte de Abraam şi de Isaac şi de Israel, servii tăi, cărora tu le-ai [s]jurat pe tine însu-ţi, şi le-ai promis: [t]Eu voiu înmulţi seminţia voastră ca stelele cerului: şi tot pământul acesta pre care l-am promis, îl voiu da seminţiei voastre, ca să-*l* moştenească în veci. 14 Şi Dumnezeu se [u]îmblânzì de acel rău, ce cugetà să-l facă poporului său.

15 Şi [v]Moisi se reîntoarse, şi se pogorî depe munte, *având* cele două table ale mărturiei în mână, table *care erau* scrise pe amândouă părţile lor, şi dincoace şi dincolo scrise. 16 Şi [x]tablele *erau* lucrul lui Dumnezeu, şi scriptura *era* scriptura lui Dumnezeu, săpată pe table. 17 Şi Iosua auzind vocea poporului în strigătul său, zise lui Moisi: În tabără *e* strigăt de resbel. 18 Şi el *îi* răspunse: Această voce nu *e* strigare nici de învingători, nici strigare de învinşi; *ci* eu aud voce de cântece de joc.

Râvna lui Moisi pentru Dumnezeu.

19 Şi apropiindu-se el de tabără, [y]văzù viţelul şi jocul în cor, şi se aprinse de mânie Moisi, şi lăpădă din mânile sale tablele, şi le sfărâmă sub munte. 20 [z]Şi luă el viţelul, pre care-l făcuseră ei, şi-*l* arse în foc, şi-*l* zdrobì în pulbere mărunţă; şi *pulberea o* presără în apă, şi făcù pre fiii lui Israel să bea *dintr'însa*.

21 Şi Moisi zise lui Aaron: [a]Ce ţi-a făcut ţie acest popor, de ai adus asupra lui păcătul cel mare? 22 Şi Aaron îi

---

Capul 32.
a Cap. 24. 18
b Fapt. 7. 40.
c Cap. 13. 21.
d Judc. 8.24.25 26, 27.
e Cap. 20. 23. Deut. 9. 16. 1 Reg. 12.28. Neem. 9. 18. Isa. 46. 6. Fapt. 7. 41.
f Lev. 23. 2, 4. 21, 37.
g 1 Cor. 10, 7.
h Vers. 1. Dan. 9. 24.
i Fac. 6. 11, 12 Deut. 4. 16. Osea 9. 9.
j Cap.20.3,4,23.
k 1 Reg. 12.28.
l Cap. 33. 3, 5. 2 Cor. 30. 8.
m Deut. 9.14,19.
n Cap. 22. 24.
o Num. 14. 12.
p Deut. 9. 18, 26—29. Fapt 7. 51.
q Num. 14. 13
r Vers. 14.
s Fac. 22. 16
t Fac. 12. 7. Ps. 74. 1, 2.
u Deut. 32. 26. Ps. 106. 45. Ier. 18. 8. Ioel 2. 13.
v Deut. 9. 15.
x Cap. 31. 18.
y Deut. 9. 16, 17.
z Deut. 9. 21.
a Fac. 20. 9.

răspunse: Mânia Domnului meu să nu se aprindă! [b]Tu știi că poporul acesta *este pornit* spre rău. Ei îmi ziseră: 23 [c]Fă-ne zei, cari să meargă înaintea noastră: că ce s'a întâmplat cu acel om, cu Moisi, care ne-a scos pre noi din pământul Egiptului, nu știm. 24 Și eu le-am zis: Cine *are* aur? să-*l* scoată: și ei mi-*l* deteră mie, și eu îl aruncaiu în foc, și [d]ieși acest vițel.

25 Și Moisi văzând, că poporul *era* despoiat, căci Aaron îl [e]despoese, *ca să fie* ocară la inamicii săi: 26 Stete în poarta taberei, și zise: Cine *este* al lui Dumnezeu? *să vină* la mine! Atuncia toți fiii lui Levi se strânseră pe lângă dânsul. 27 Și el le zise: Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Fiecare *din voi* să-și încingă sabia sa la coapsa sa, și să treceți, *și* să vă întoarceți prin tabără, dela o poartă, până la cealaltă: și să [f]ucidă fiecare pre fratele său, și fiecare pre amicul său, și fiecare pe aproapele său. 28 Și fiii lui Levi făcură dupre cuvântul lui Moisi: și într'acea zi căzură *morți* din popor la trei mii bărbați. 29 [g]Căci Moisi le zise: Sfințiți-vă astăzi lui Dumnezeu, *ucizând* fiecare chiar pre fiul său, și pre fratele său; pentru ca să dee astăzi binecuvântarea *sa* vouă.

Moisi se roagă pentru popor.

30 Și a doua zi zise Moisi către popor: [h]Voi ați făcut păcat mare foarte: și acum mă voiu sui la Dumnezeu, [i]poate voiu [j]face espiare pentru păcatul vostru. 31 Și Moisi [k]se întoarse iarăși la Dumnezeu, și zise: O, *rogu-te!,* poporul acesta a făcut păcat mare foarte, căci își [l]făcù zei de aur: 32 Acum sau iartă-le păcatul, sau de nu, [m]șterge-mă pre mine [n]din cartea ta, pre care ai scris-o. 33 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [o]Pre cel ce a păcătuit în contra mea, pre acel îl voiu șterge din cartea mea. 34 Și tu acum mergi, și condù pre poporul acesta *la locul,* de care am vorbit ție; [p]iată un înger al meu va merge înaintea ta: dar [q]în ziua de pedepsire voiu pedepsì și acest păcat al lor.

35 Așà Dumnezeu lovì pre popor pentru [r]facerea vițelului, pre care-l făcù Aaron.

Moisi se roagă pentru poporul umilit.

33 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Mergi! sue-te tu [a]și poporul pre care l-ai scos din pământul Egiptului, în pământul, pre care cu jurământ l-am promis lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, zicând: [b]Seminției tale îl voiu da pre el; 2 [c](Și eu voiu trimite un înger înaintea ta, [d]și voiu alungà pre Cananei, și pre Amorei, și pre Hetei, și pre Ferezei, și pre Hevei, și pre Iebusei): 3 În [e]pământul, unde curge lapte și miere: [f]dar eu nu mă voiu suì în mijlocul tău, căci tu *ești* popor [g]tare la cerbice: ca să nu te [h]pierd într'această cale.

4 Și poporul auzind aceste dureroase cuvinte, toți se [i]întristară: [j]și nimenea nu puse pe sine podoabele sale. 5 Că Dumnezeu zise lui Moisi: Zi fiilor lui Israel: [k]Voi *sunteți* popor tare la cerbice; o clipă numai de aș păși [l]în mijlocul tău, te-aș mistuì: acum dară aruncă depe tine podoabele tale, și voiu [m]vedeà ceeace voiu face cu tine. 6 Și fiii lui Israel își scoaseră podoabele lor la muntele Horeb.

7 Și Moisi luă cortul, și-l întinse afară de tabără, departe de tabără, [n]și-l numi pre acesta — cortul întrunirii: și a fost, *că* oricine [o]căutà pre Dumnezeu, mergeà la cortul întrunirii, care *era* afară de tabără. 8 Și când ieșì Moisi afară la acel cort, tot poporul se sculă, și fiecare stà [p]*la* ușa cortului său, și să uità după Moisi, până ce întră el în cort.

9 Și îndată ce întrà Moisi în cort, stâlp de nor se pogorà, și stà *la* ușa cortului, și *Domnul* [q]vorbià cu Moisi.

b Cap. 14. 11.	1 Sam. 15.18,	*i* 2 Sam. 16. 12.	Filip. 4. 3.	*r* 2 Sam. 12, 9.	*d* Deut. 7. 22.	*i* Num. 14.1,39.	*m* Deut. 8. 2.
c Vers. 1.	22.	*j* Num. 25. 13.	*o* Ezec. 18. 4.	Fapt. 7. 41.	Ios. 24. 11.	*j* Lev. 10. 6.	*n* Cap. 29.42,43.
d Vers. 4	Prov. 21. 3.	*k* Deut. 9. 18.	*p* Cap. 33. 2, 14,	—	*e* Cap. 3. 8.	Ezra 9. 3.	*o* Deut. 4. 29.
e 2 Cron. 28.19.	Mat. 10. 37.	*l* Cap. 20. 23.	etc.	*Capul 33.*	*f* Vers. 15. 17.	Iov. 1. 20.	2 Sam. 21. 1.
f Num. 25. 5.	*h* 1 Sam. 12. 20.	*m* Ps. 69. 28.	*q* Deut. 32. 35.	*a* Cap. 32. 7.	*g* Cap. 32. 9.	Isa. 32. 11.	*p* Num. 16. 27.
g Num. 25. 11,	23.	*n* Ps. 56. 8.	Amos 3. 14.	*b* Fac. 12. 7.	Deut. 9. 6, 13.	*k* Vers. 3.	*q* Cap. 25. 22.
12, 13.	Luc. 15. 18.	Dan. 12. 1.	Rom. 2. 5, 6.	*c* Cap. 32. 34.	*h* Cap. 23. 21.	*l* Num.16.45.46.	Ps. 99. 7.

10 Și tot poporul vedeà stâlpul de nor
stând *la* ușa cortului: și poporul se sculă
tot, și se [r]închinà fiecare *la* ușa cor-
tului său. 11 Și [s]Dumnezeu vorbià cu
Moisi față în față, precum vorbește om
cu amicul său: și *Moisi* se reînturnă în
tabără, și [t]servul său Iosua, fiul lui Nun,
om tânăr, nu se depărtă de cort.

12 Și Moisi zise către Dumnezeu:
Iată, [u]tu mi-ai zis: Du poporul acesta:
Dară tu nu mi-ai făcut cunoscut pre
acela, pre care vrei să-l trimiți cu mine:
și tu ai zis: [v]Eu te-am cunoscut pe
nume, și ai aflat har în ochii mei. 13 A-
cum dar, [x]de am aflat har în ochii tăi,
[y]arată-mi, rogu-te, calea ta, ca să te
cunosc pre tine, și să aflu har în ochii
tăi: și te uită, că acest popor *este* [z]po-
porul tău. 14 Și *Domnul* zise: [a]Fața
mea va merge înainte, și eu îți voiu da
ție [b]liniște. 15 Și *Moisi* zise către
dânsul: [c]Dacă fața ta nu va merge
înainte, atuncia, nu ne mai duce de aicia.
16 Și întru ce se va cunoaște, că am
aflat har în ochii tăi, eu și poporul tău;
[d]*dacă* nu într'aceasta, că tu vei merge
împreună cu noi? așà [e]noi vom fi însem-
nați, eu și poporul tău, mai mult decât
toate popoarele ce *sunt* pe fața pământu-
lui.

17 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [f]Eu
și aceasta, ce zici tu acum, voiu face:
căci [g]tu ai aflat har în ochii mei, și eu
te-am cunoscut pe nume.

Moisi cere se vază mărirea lui Dumnezeu.

18 Și *Moisi* îi zisè: Rogu-te, Doamne!
fă ca să văd [h]mărirea ta! 19 Și *Dom-
nul* îi răspunse: [i]Voiu face ca să treacă
pe dinaintea ta toată bunătatea mea; și
numele lui Dumnezeu îl voiu rosti înain-
tea ta, *că* [j]sunt îndurător către cela ce
voiu să fiu îndurător, și miluesc pre cel
ce voiu să miluesc. 20 Și-i zise: Tu
fața mea nu o vei vedeà, că [k]omul nu mă
poate vedeà, și să rămână viu. 21 Apoi
zise Dumnezeu: Iată *aicia* un loc la
mine! și tu stai pe acea stâncă. 22 Și
va fi când va trece mărirea mea, te voiu
pune [l]în spărtura acelei stânci, și te
voiu [m]acoperì cu mâna mea, până ce voiu
trece. 23 Apoi trăgând mâna mea *dela
tine*, tu-mi vei vedeà dosul, dar fața mea
[n]nu se va vedeà.

Tablele noi ale legii.

34 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [a]Taie-ți
două table de piatră, asemenea
acelor dintâiu, [b]și eu voiu scrie pe *aceste*
table cuvintele, cari erau pe tablele cele
dintâiu, pre care le-ai stricat. 2 Și fii
gata de dimineață, ca de dimineață să
te sui [c]pe muntele Sinai: și acolo să
stai pe vârful muntelui. 3 Și nimenea
să nu se [d]suie cu tine, și nimenea nici
să se vadă pe tot muntele: nici oaie, nici
bou să nu pască în apropierea muntelui
aceluia.

4 Și Moisi tăiè două table de piatră,
asemenea celor dintâiu: și a două zi se
sculă de dimineață, și se suì pe muntele
Sinai, după cum îi poruncise Domnul;
și luă în mână cele două table de piatră.

Arătarea lui Dumnezeu.

5 Și Dumnezeu se pogorì în nor, și
stete acolo cu dânsul, și [e]rostì numele
lui Dumnezeu. 6 Și Dumnezeu trecând
pe dinaintea lui, rostì: Doamne, Doam-
ne, [f]Dumnezeule îndurat și milostiv, în-
delung-răbdător, plin de [g]milă, și de
[h]credință: 7 [i]Cel ce păstrează milă în
mii de *generațiuni*, [j]cel ce iartă nedrep-
tatea, fărădelegea și păcatul, și [k]carele
nimica nu lasă nepedepsit: care pedep-
sește nedreptățile părinților în fii și în
fiii fiilor, până într'a treia și a patra *ge-
nerațiune*. 8 Și Moisi cu grăbire [l]ple-
cându-se la pământ, se închină;
9 Și zise: Doamne!, de am aflat har în
ochii tăi, rogu-te, Doamne! [m]vino în

---

r Cap. 4. 31.
s Fac. 32. 30. Deut. 34. 10.
t Cap. 24. 13.
u Cap. 32. 34.
v Vers. 17. Ps. 1. 6. Ioan 10.14,15. 2 Tim. 2. 19.
x Cap. 34. 9.
y Ps. 25. 4.
z Deut. 9.26,29. Ioel 2. 17.
a Cap. 13. 21. Isa. 63. 9.
b Deut. 3. 20. Ios. 21. 44.
c Vers. 3.
d Num. 14. 14.
e Cap. 34 10. 2 Sam. 7. 23. Ps. 147. 20.
f Fac. 19. 21. Iac. 5. 16.
g Vers. 12.
h Vers. 20. 1 Tim. 6. 16.
i Cap. 34. 5.6.7. Ier. 31. 14.
j Rom. 9 15,16, 18.
k Fac. 32. 30. Isa. 6. 5.
l Isa. 2. 21.
m Ps. 91. 1, 4.
n Ioan 1. 18.

Capul 34.

a Cap. 32.16,19.
b Vers. 28. Deut. 10. 2, 4.
c Cap. 19. 20
d Cap. 19. 12, 13, 21.
e Cap. 33. 19.
f Num. 14. 18. 2 Cron. 30. 9. Ps. 86. 15. Ioel 2. 13.
g Ps. 31. 19. Rom. 2. 4.
h Ps. 57. 10.
i Cap. 20. 6. Deut. 5. 10. Dan. 9. 4.
j Ps. 103. 3. Dan. 9. 9. Efes. 4. 32.
k Cap. 23. 7, 21. Iov. 10. 14.
l Cap. 4. 31.
m Cap. 33 15.16.

mijlocul nostru: că [n]acesta *este* popor tare la cerbice; tu dar ne iartă nedreptăţile noastre şi păcatele noastre, şi ne fă pre noi [o]moştenirea ta.

Reînoirea legământului.

10 Şi *Domnul* zise: Iată! [p]eu fac legământ: în faţa a tot poporul tău voiu [q]face minuni, cari n'au mai fost în tot pământul, nici la toate naţiunile: şi tot poporul, în mijlocul căruia *eşti* tu, va vedeà lucrările lui Dumnezeu, că [r]înfricoşat *va fi* aceeace voiu face eu cu tine. 11 [s]Păzeşte ceeace-ţi poruncii astăzi! Iată, [t]eu voiu alungà de dinaintea ta pre Amorei, şi pre Cananei şi pre Hetei, şi pre Ferisei, şi pre Hevei şi pre Iebusei. 12 [u]Fereşte-te să nu faci legământ cu locuitorii pământului, în care vei întrà, ca să nu să facă [v]cursă în mijlocul tău. 13 Ci voi [x]altarele lor ca să le stricaţi, şi stâlpii lor îi sfărîmaţi, şi [y]chipurile lor de Astarte să le tăiaţi. 14 Şi să nu te închini la [z]alt zeu: că Dumnezeu se [a]numeşte gelos, el *este* Dumnezeu [b]gelos. 15 [c]Ca nu cumvà să faci vre-un legământ cu locuitorii acelei ţări, ca nu [d]desfrânând după zeii lor, şi sacrificând zeilor lor, *carevà* să te [e]cheme şi pre tine, şi să [f]mănânci şi tu din sacrificiile lor: 16 Şi din [g]fetele lor să nu iei *femei* pentru fiii tăi, ca nu fetele lor [h]desfrânând după zeii lor, să facă ca şi fiii tăi să desfrâneze după zeii lor. 17 [i]Să nu faci ţie zei turnaţi.

18 Sărbătoarea [j]azimelor să o ţii: şapte zile să mănânci azime, după cum am poruncit ţie, la timpul hotărît al lunei Abib, că într'aceea lună al lui [k]Abib ai ieşit tu din Egipt. 19 [l]Tot cel ce deschide matricea, al meu *este*: şi tot *masculul* întâiul-născut din vitele tale, *fie din* vacă, *fie din* oaie. 20 Dar [m]întâiu-născutul asinei să-l răscumperi cu un miel: şi de nu-*l* vei răscumpărà pre el, să-i frângi gâtul. Pre tot întâiu-născutul dintre fiii tăi să-l răscumperi. Şi înaintea mea *nimenea* să nu se arate [n]cu mână goală.

21 [o]Şase zile să lucrezi, iar în a şaptea zi să odihneşti, chiar în timpul aratului şi al seceratului să odihneşti.

22 [p]Să serbezi şi sărbătoarea săptămânilor, a prinoaselor din secerişul de grâu: precum şi sărbătoarea culesului, la sfârşitul *fiecărui* an.

23 [q]De trei ori pe an toată partea voastră bărbătească să se arate înaintea Domnului Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

24 Că eu voiu [r]alungà pre naţiuni de dinaintea ta, şi voiu [s]lărgì hotarele tale: şi când te vei suì tu, ca să te araţi înaintea Domnului, Dumnezeului tău, de trei ori pe an, atuncia [t]nimenea nu va poftì pământul tău.

25 [u]Să nu aduci sângele sacrificiului meu cu aluat dospit: şi [v]din sacrificiul sărbătoarei paştilor să nu rămână *nimica* până dimineaţă. 26 Şi [x]prinoasele întâilor tale fructe din ţarina ta să le aduci în casa Domnului, Dumnezeului tău.

[y]Iedul să nu-l fierbi în laptele mumei sale.

27 Şi Domnul zise lui Moisi: Scrie-ţi [z]aceste cuvinte! că eu în cuprinsul acestor cuvinte am încheiat legământ cu tine şi cu Israel. 28 Şi *Moisi* [a]rămase acolo cu Dumnezeu patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, nemâncând pâne şi nebând apă. Şi *Domnul* [b]scrise pe acele table cuvintele legământului: cele zece cuvinte.

Faţa strălucitoare a lui Moisi.

29 Şi a fost, când se pogorî Moisi depe muntele Sinai, *ţinând* în mânile sale cele [c]două table ale mărturiei, când se pogorî el depe munte, Moisi nu ştià, că pielea [d]feţii lui strălucià, vorbind el cu

---

n Cap. 33. 3. *o* Deut. 32. 9. Ps. 28. 9. Ier. 10. 16. Zech. 2. 12. *p* Deut. 5. 2. *q* Deut 4: 32. 2 Sam. 7. 23. Ps. 77. 14. *r* Deut. 10. 21 Isa. 64. 3. *s* Deut. 5. 32. *t* Cap. 33. 2 *u* Cap. 23. 32. Deut. 7. 2. Judc. 2. 2. *v* Cap. 23. 33. *x* Cap 23. 24. Judc. 2. 2. *y* Deut. 7. 5. Judc. 6. 25. 2 Reg. 18. 4. 2 Cron. 31. 1, *z* Cap. 20. 3, 5. *a* Isa. 9. 6. *b* Cap. 20. 5. *c* Vers. 12. *d* Deut. 31. 16. Ier 3. 9. *e* Num. 25. 2. 1 Cor. 10. 27. *f* Ps. 106. 28. 1 Cor. 8. 4, 7, 10. *g* Deut. 7. 3. Ezra 9. 2. *h* Num. 25. 1, 2. *i* Cap. 32. 8. *j* Cap. 12. 15. *k* Cap. 13. 4. *l* Cap. 13. 2, 12. Ezec. 44. 30. Luc. 2. 23. *m* Cap. 13. 13. *n* Cap. 23. 15. 1 Sam. 9.7,8. *o* Cap. 20. 9. Luc. 13. 14. *p* Cap. 23. 16. Deut.16.10,13. *q* Cap. 23.14,17. *r* Cap. 33. 2. Ps. 78. 55. *s* Deut. 12. 20. *t* Fac. 35. 5. Prov. 16. 7. Fapt. 18. 10. *u* Cap. 23. 18. *v* Cap. 12. 10. *x* Cap. 23. 19. *y* Cap. 23. 19. *z* Vers. 10. *a* Cap 24. 18 *b* Vers. 1. Deut. 4. 13. *c* Cap. 32. 15 *d* Mat 17. 2.

Dumnezeu. 30 Şi Aaron şi toţi fiii lui Israel văzând pre Moisi, şi că pielea feţii lui străluceşte, se temură a se apropià de dânsul. 31 Şi Moisi îi chemă, şi Aaron şi toţi mai marii comunităţii se întoarseră la dânsul, şi Moisi vorbì cu ei. 32 Şi după aceasta toţi fiii lui Israel se apropiară, şi [e] el porunci lor toate despre câte îi vorbise Dumnezeu pe muntele Sinai. 33 Şi Moisi sfârşind de a vorbì cu ei, îşi puse [f] vălul preste faţa sa. 34 Şi Moisi, [g] când întrà înaintea lui Dumnezeu ca să vorbească cu dânsul, îşi scoteà acel văl, până ce ieşià. Şi când ieşià, el spuneà fiilor lui Israel ceeace i-se poruncise. 35 Atuncia fiii lui Israel vedeau faţa lui Moisi, că pielea feţii strălucià. Şi Moisi iarăşi puneà vălul preste faţa sa, până ce se întorceà, ca să vorbească cu dânsul.

Sabatul.

35 Şi Moisi strânse toată comunitatea fiilor lui Israel, şi le zise: [a] Acestea *sunt* lucrurile, pre care le-a poruncit Dumnezeu să le faceţi: [b] Şase zile să lucraţi. 2 Iar ziua a şaptea să fie vouă sfântă, sabat de odichnă lui Dumnezeu: tot acela, care va lucrà într'însul să se omoare. 3 [c] Să nu aprindeţi foc nici într'una din locuinţele voastre în ziua sabatului.

Contribuţii date de bună voe pentru cortul mărturiei.

4 Şi Moisi zise către toată comunitatea fiilor lui Israel: [d] Acesta *este* cuvântul, pre care l-a poruncit Dumnezeu, zicând: 5 Aduceţi din *averile* voastre dar Domnului, [e] fiecare, după cât îl va lăsà inima, bucuros să aducă Domnului: aur, şi argint, şi aramă; 6 Şi vânăt, şi purpur, şi carmezin-roşiu, şi in subţire, şi *păr de* capră; 7 Şi piei de berbece înroşite, şi piei de viţel de mare, şi lemn de sittim; 8 Şi oleiu pentru luminare, şi [f] aromate pentru oleiu de ungere, şi pentru tămâie mirositoare; 9 Şi pietri onice, şi pietri de împodobit pentru efod şi pentru pieptar. 10 Şi [g] toţi *oamenii* iscusiţi dintre voi să vină, şi să facă tot ceeace a poruncit Dumnezeu: 11 [h] Locaşul cu cortul său, şi acoperemântul său, cupele lui, scândurile lui, pârghiile lor, stâlpii lui cu picioarele lui; 12 [i] Chivotul şi pârghiile lui, propiţietorul şi perdeaua ce se întinde *dinaintea chivotului.* 13 [j] Masa cu pârghiile ei, şi cu toate uneltele ei, şi [k] pânile punerii înainte; 14 [l] Şi policandrul pentru luminare, şi uneltele lui, şi candelele lui, şi oleiul de luminat. 15 [m] Şi altarul de tămâie, şi pârghiile lui, [n] şi oleiul de ungere, şi [o] tămâie aromatică, şi perdeaua dela uşe, dela uşa locaşului: 16 [p] Altarul de arderi de tot, şi grătarul său de aramă şi pârghiile sale şi toate uneltele sale, spălătorul şi picioarele lui: 17 [q] Covoarele curţii cu stâlpii şi picioarele lor, şi perdeaua dela uşa curţii: 18 Ţăruşii locaşului şi ţăruşii curţii cu sfoarele lor; 19 [r] Vestmintele de preoţie pentru serviciu în sanctuar: vestmintele sacre ale archiereului Aaron, şi vestmintele fiilor lui, pentru preoţie.

20 Şi toată comunitatea fiilor lui Israel se duse de dinaintea lui Moisi; 21 Şi veniră toţi, pe cari îi [s] trăgeà inima, şi şi toţi pre cari spiritul îi înduplecà, aducând darul lui Dumnezeu pentru lucrul cortului întrunirii, pentru tot serviciul său şi pentru vestmintele sacre. 22 Şi veniră bărbaţii cu femeile, toţi pre cari îi trăgeà inima, *şi* aduseră verigi de nas, cercei, inele, salbe şi tot felul de lucruri de aur: toţi aduseră dar de aur lui Dumnezeu. 23 Şi [t] tot omul la care se aflà vânăt, purpur, sau carmezin-roşiu, sau in subţire, sau *peri de* capră, sau piei de berbeci roşite, sau piei de viţel de mare, *le* aduceà. 24 Şi tot *omul,* care puteà să aducă dar, argint sau aramă, ei acest dar aduceau lui Dumnezeu. Şi tot *omul,* la care se aflà lemn de sittim, pentru tot

---

e Cap. 34. 3. *f* 2 Cor. 3. 13. *g* 2 Cor. 3 16. — *Capul 35.* *a* Cap. 34. 32. *b* Cap. 20. 9. Lev. 23. 3. Luc. 13. 14. *c* Cap. 16. 23 *d* Cap. 25. 1, 2. *e* Cap. 25. 2. *f* Cap. 25. 6. *g* Cap. 31. 6. *h* Cap. 26. 1, 2, etc. *i* Cap.25.10,etc. *j* Cap. 25. 23. *k* Cap. 25. 30. *l* Cap. 25.31,etc. *m* Cap. 30. 1. *n* Cap. 30, 23. *o* Cap. 30. 34. *p* Cap. 27. 1. *q* Cap. 27. 9. *r* Cap. 31. 10. *s* Vers. 5.22,26. 29. 1 Cron.28.2,9. Ezra 7. 27. 2 Cor. 8. 12. *t* 1 Cron. 29. 8.

felul de lucru spre servire, el *îl* aduceà. 25 Şi toate femeile cele [a]iscusite cu mânile lor torceau, şi tortul îl aduceau: vânăt, purpur, carmezin-roşiu, şi in subţire. 26 Şi toate femeile, a căror inimă se înduplecà la arta aceasta, torceau *păr de* capră. 27 [v]Şi cei mai mari aduceau pietri onichine, şi pietri de împodobit, pentru efod sau pentru pieptar: 28 Şi [x]aromate şi oleiu pentru luminat, şi pentru oleiul de ungere, şi pentru tămâie aromatică. 29 Fiii lui Israel aduseră [y]de bună voie dar Domnului, toţi bărbaţii şi toate femeile, pe cari îi înduplecà inima să dea pentru tot lucrul acela, pre care-l poruncise Dumnezeu prin Moise să se facă.

Chemarea meşterilor.

30 Şi Moisi zise cătră fiii lui Israel: Vedeţi! [z]Domnul a chemat anume pre Bezaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminţia lui Iuda: 31 Şi l-a umplut cu spiritul lui Dumnezeu: cu iscusinţă, cu înţelegere, cu ştiinţă şi cu tot felul de artă: 32 Şi ca să născocească planuri, spre a lucrà în aur, în argint şi în aramă: 33 A sculptà în pietri, şi a *le* legà: lemne cu măestrie a tăià, şi a face tot felul de lucruri măestrite. 34 Şi *mai* puse în inima lui *darul*, ca el şi *pre alţii* să înveţe: *atât cât* şi [a]Aholiab, fiul lui Ahisamac, din seminţia lui Dan. 35 Şi-i [b]umplù de iscusinţă, spre a face tot lucrul săpătorului, a ţesătorului măestru, şi a cusătorului în vânăt, în purpur, în carmezin-roşiu, şi în in subţire: şi a ţesătorului într'o singură boia, ca să facă şi să născocească orice plan măestrit.

Dărnicia poporului.

36 Şi Bezaleel şi Aholiab, şi toţi bărbaţii [a]cei iscusiţi, cărora dăduse Dumnezeu iscusinţă şi pricepere, ca să facă tot lucrul de trebuinţă pentru serviciul [b]sanctuarului, făcură toate, cum poruncise Dumnezeu. 2 Şi Moisi chemă pre Bezaleel şi pre Aholiab, şi pre toţi bărbaţii cei iscusiţi într'a [c]căror inimă dăduse Dumnezeu iscusinţă în măestrie, şi pre toţi aceia, pre cari îi înduplecà inima, ca să păşească la acel lucru, şi să-l facă pre el. 3 Şi ei luară dinaintea lui Moisi toate acele daruri, pre cari fiii lui Israel le [d]aduseră pentru lucrul serviciului sanctuarului, ca să-l facă. *Ei şi după începerea lucrului* ii mai aduceau lui daruri de bună voie în toată dimineaţa. 4 Deaceea veniră toţi măestrii cei iscusiţi, cari făceau tot lucrul sanctuarului, fiecare dela lucrul ce-l făceà: 5 Şi ziseră lui Moisi: [e]Poporul aduce mai mult decât *este* destul pentru lucrul, care Dumnezeu a poruncit să se facă. 6 Şi Moisi porunci să se facă strigare mare prin toată tabăra, zicând: *Nimenea*, bărbat sau femeie, să nu mai facă lucruri spre dăruirea sanctuarului. 7 Aşà opri el poporul de a mai aduce. Că materiile *aduse* erau de ajuns pentru a face tot lucrul acela, şi încă mai rămâneà.

Clădirea sanctuarului.

8 [f]Şi toţi oamenii cei iscusiţi, împreună cu lucrătorii, făcură locaşul *din* zece covoare *de* in subţire răsucit, *din* vânăt, *din* purpur, şi *din* carmezin-roşiu: ţesătură aleasă *cu* cheruvimii le făcură pre ele. 9 Lungimea unui covor *erà* de douăzeci şi opt de coţi: şi lărgimea unui covor de patru coţi: toate covoarele *aveau* aceeaşi măsură. 10 Şi cinci covoare fură împreunate unul cu altul, şi 11 Şi făcură şi chiotori vânăte la marginea unui covor, pe marginea unei împreunări: aşà făcură la marginea covorului cel dela împreunarea depe urmă. 12 [g]Cincizeci de chiotori făcură ei pe marginea întâiului covor, şi cincizeci de chiotori pe marginea covorului cel dela împreunarea a doua; chiotorele una împotrivă alteia *erau*. 13 Şi făcù şi cincizeci de copcii de aur, şi cu copciile împreunară covoarele unul cu altul, aşà că locaşul erà unul.

[h]Şi făcură şi covoare *din păr de* capră pentru cort, deasupra locaşului; unspre-

---

[a] Cap. 28. 3. Prov. 31. 19, 22, 24.
[v] 1 Cron. 29. 6.
[x] Cap. 30. 23.
[y] Vers. 21.
[z] Cap. 31.2,etc. Isa. 28. 26.
[a] Cap. 31. 6.
[b] Vers. 31.
Capul 36.
[a] Cap. 28. 3.
[b] Cap. 25. 8.
[c] Cap 35.21,26.
[d] Cap. 35. 27.
[e] 2 Cor. 8. 2, 3.
[f] Cap. 26. 1.
[g] Cap. 26. 5.
[h] Cap. 26. 7. —

zece covoară făcură. 15 Lungimea unui covor *eră* de treizeci de coți, iar lărgimea unui covor de patru coți; cele unsprezece covoare o măsură *aceau*. 16 Și împreunară cinci covoare deosebi, și șase covoare deosebi. 17 Și făcù cincizeci de chiotori pe marginea covorului din urmă la împreunare, și cincizeci de chiotori pe marginea unui *alt* covor, a celui dela împreunarea cealaltă. 18 Și mai făcură și cincizeci de copcii *de* aramă, *cu care* să se împreuneze cortul, ca să fie unul.

19 Și pentru cort făcù acoperemânt *din* piei de berbece roșite, și *alt* acoperemânt *din* piei de viței de mare pe deasupra.

20 Și scândurile pentru locaș le făcură *din* lemn de sittim, *punându-le* în picioare. 21 Lungimea unei scânduri de zece coți, și lărgimea unei scânduri de un cot și jumătate. 22 Și fiecare scândură aveà două urechi puse una împotriva alteia. Așa făcù el la toate scândurile locașului. 23 Și scândurile le făcù el pentru locaș, douăzeci pentru partea sudică, despre amiazăzi. 24 Și făcù patruzeci de picioare de argint, *ca să le pună* sub cele douăzeci de scânduri, două picioare sub o scândură, pentru cele două urechi ale ei, și *iarăși* două picioare sub cealaltă scândură pentru cele două urechi ale ei. 25 Așà și pentru cealaltă parte a locașului despre miazănoapte făcù el douăzeci de scânduri: 26 Și cele patruzeci de picioare de argint ale lor: două picioare sub o scândură, și *iarăși* două picioare sub cealaltă scândură. 27 Și pentru partea din fund a locașului, despre apus, făcù el șase scânduri. 28 Și două scânduri făcù el în cele două unghiuri ale locașului în partea din fund. 29 Și *acestea* erau împreunate jos, și erau împreunate sus, și unite prin un cerc: așa făcù el cu amândouă, la cele două unghiuri. 30 Și *așà* erau opt scânduri cu cele șasesprezece picioare de argint, două picioare sub fiecare scândură.

31 Și făcù pârghii din lemn de sittim, cinci pentru scândurile dela o lature a locașului: 32 Și cinci pârghii pentru scândurile dela cealaltă lature a locașului, și cinci drugi pentru scândurile locașului la laturea despre apus. 33 Și pârghia dela mijloc o făcù așa ca să treacă prin mijlocul scândurilor, dela un capăt la celalalt. 34 Și scândurile le îmbrăcă cu aur, și verigile lor le făcù *de* aur, ca să petreacă pârghiile printr'însele: și pârghiile le îmbrăcă cu aur.

35 Și perdeaua o făcù *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit, țesătură aleasă o făcù pre ea, *cu* cheruvimi. 36 Și făcù pentru dânsa patru stâlpi *din lemn de* sittim, și îi îmbrăcă cu aur; și cârligile lor *de* aur; și turnă pentru dânsele patru picioare de argint.

37 Și perdeaua pentru ușa cortului o făcù *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit, broderie aleasă. 38 Făcù și cinci stâlpi cu cârligile lor, ale căror căpătâe le îmbrăcă cu aur, precum și bețele lor: și cele cinci picioare ale lor *erau de* aramă.

Uneltele sanctuarului.

37 După aceasta Bezaleel făcù și [a] chivotul *din* lemn de sittim; lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate, și înălțimea lui tot de un cot și jumătate. 2 Și-l îmbrăcă cu aur curat pe dinlăuntru și pe din afară, și-i făcù încadrare de aur jur împrejur. 3 Și turnă patru verigi de aur pentru el la cele patru colțuri ale lui: două verigi de o latură, și două verigi de cealaltă latură. 4 Și făcù și pârgii *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă *cu* aur. 5 Și petrecù pârghiile acelea în verigile cele din laturile chivotului spre a purtà chivotul.

6 Și făcù și [b] propițietorul *din* aur curat: lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate. 7 Și făcù și doi cheruvimi *de* aur: bătuți îi făcù pre ei de amândouă laturile propițietorului. 8 Pre un cheruvim la un

Capul 37. | *b* Cap. 25. 17
a Cap. 25. 10.

capăt al *chivotului*, și pre celalalt la *alt* capăt al lui; din propițietor făcù el pre cheruvimi la amândouă capetele lui. 9 Și cheruvimii erau cu aripile întinse pe deasupra, acoperind cu aripile lor propițietorul, și *având-și* fețele lor *întoarse* una cătră alta: privirea cheruvimilor erà spre propițietor.

10 Și făcù [c] și masa *din* lemn de sittim: lungimea ei de doi coți, și lărgimea ei de un cot, și înălțimea ei de un cot și jumătate. 11 Și o îmbrăcă cu aur curat, și-i făcù ei și încadrare de aur jur împrejur. 12 Și făcù împrejurul ei și un pervaz, lat de o palmă, și împrejur preste pervaz îi făcù încadrare de aur. 13 Și pentru dânsa turnă și patru verigi de aur, pre care le puse la cele patru colțuri ale celor patru picioare ale ei. 14 Și aproape sub pervaz erau verigile, ca într'însele să petreacă pârghiile, spre a purtà masa. 15 Și pârghiile le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă cu aur, ca să se poarte masa. 16 Și el făcù *din* aur curat și uneltele *de pus* pe masă: [d] talgerele, cățuile, și cupele, și ulcioarele ei, din care se făceà prinos.

17 Și făcù și [e] policandrul *din* aur curat, bătut, și fusul lui, ramurile lui, calicii lui, globuleții lui și florile ce ieșiau dintr'însul. 18 Și șase ramuri ieșiau din coastele policandrului, trei ramuri dintr'o latură, și trei ramuri din cealaltă latură. 19 Într'o ramură din aceste *erau* trei calici, în forma florilor de migdal, cu globuleți și cu flori: și trei calici în forma florilor de migdal cu globuleți și cu flori *erau* într'altă ramură: așà era la cele șase ramuri ce ieșiau din policandru. 20 Iar la policandru *erau* patru calici în forma floarei de migdal *cu* globuleții lor și *cu* florile lor. 21 Și *erà* un globulet sub două ramuri ieșite din policandru, și *alt* globulet sub *celelalte* două ramuri ieșite din el, și *al treilea* globulet sub două ramuri ieșite din el: așà *erau* la toate șase ramuri ieșite din el: 22 Globuleții și ramurile lui ieșiau din el, *și* tot *policandrul erà* bătut din o bucată *de* aur curat. 23 Și-i făcù și candelele lui șapte, și mucările lui și tigăile lui *din* aur curat. 24 *Dintr'*un talant de aur curat făcù el policandrul cu toate uneltele lui.

25 [f] Și făcù el și altarul de tămâiere *din* lemn de sittim; lungimea lui de un cot și lărgimea lui de un cot, pătrat *îl făcù;* și înălțimea lui de doi coți, și coarnele lui ieșiau dintr'însul. 26 Și-l îmbrăcă *cu* aur curat: atât acoperișul de deasupra, cât și păreții lui jur împrejur, și coarnele lui. Și-i făcù lui și încadrare de aur jur împrejur. 27 Și-i făcù lui și două verigi de aur sub încadrare, în unghiurile lui de amândouă laturile, ca într'însele să se petreacă pârghii, spre a-l purtà. 28 Și pârghiile lui le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă *cu* aur. 29 Și făcù [g] oleiul ungerii sacre, și tămâia aromatică curată, dupre arta făcătorilor de mir.

Tinda și uneltele ei.

38 Și [a] făcù altarul de arderi de tot *din* lemn de sittim: lungimea lui de cinci coți, și lărgimea lui de cinci coți: pătrat: și înălțimea lui de trei coți. 2 Și făcù lui coarne în cele patru unghiuri ale lui: dintr'însul ieșiau coarnele lui: și-l îmbrăcă cu aramă. 3 Și făcù toate uneltele altarului: oalele, lopețele, talgerele, furculițele, și tigăile pentru cărbuni: toate uneltele lui le făcù el *de* aramă. 4 Și făcù pentru altar și un grătar de aramă, în forma rețelei, sub cuprinsul lui, jos până la mijloc. 5 Și turnă patru verigi la cele patru unghiuri ale grătarului de aramă, ca într'însele să petreacă pârghiile. 6 Și pârghiile le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă cu aramă. 7 Și petrecù pârghiile prin verigile dela laturile altarului, spre a se purtà *cu ele;* si-l făcù din scânduri, scobit.

8 Și făcù [b] spălătorul *de* aramă și piciorul lui *de* aramă, din oglinzile *femeilor*, care se strânseră în mulțime *la* poarta cortului întrunirii.

---

c Cap. 25. 23. | *d* Cap. 25. 29. | *e* Cap. 25. 31. | *f* Cap. 30 1. | *g* Cap. 30. 23, 34. | *Capul 38.* | *a* Cap. 27. 1. | *b* Cap. 30. 18.

9 Și făcù și [c]curtea în partea sudică, despre miazăzi, cu perdelele curții *din* in subțire răsucit, *în lungime* de o sută coți. 10 *Cu* stâlpii lor douăzeci, și *cu* picioarele lor de aramă douăzeci, și cârligile și bețele stâlpilor de argint. 11 Asemenea și în partea despre miază-noapte *alte perdele, în lungime* de o sută de coți, cu stâlpii lor douăzeci, și cu picioarele lor douăzeci de aramă; iar cârligile și bețele stâlpilor *de* argint. 12 Și în partea despre apus *erau* perdele *în lungime* de cincizeci de coți cu stâlpii lor zece, și cu picioarele lor zece, iar cârligile și bețele stâlpilor *de* argint. 13 Și în partea estică, despre răsărit, de cincizeci de coți. 14 Pe o parte *făcù* perdele de cincisprezece coți, cu stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei: 15 Și de altă parte a porții tindei *iarăși* perdele de cincisprezece coți, *așà ca să vinà* tot atâtea perdele și de o parte și de cealaltă parte, cu stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei. 16 Toate perdelele curții jur împrejur *erau* din in subțire răsucit. 17 Și picioarele stâlpilor *erau de* aramă, și cârligile stâlpilor și bețele lor *de* argint, și căpătâile lor îmbrăcate *cu* argint, și stâlpii curții *erau încinși* cu bețe de argint. 18 Și acoperemântul dela poarta curții îl *făcù* țesătură aleasă, *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit; lungimea lui de douăzeci de coți, și lărgimea și înălțimea *lui* de cinci coți, dupre măsura perdelelor curții: 19 Cu cei patru stâlpi ai lor, și cu cele patru picioare ale lor *de* aramă; iar cârligile lor *de* argint, și îmbrăcătura capetelor și bețele lor, de argint; 20 Și toți [d]țărușii cortului și ai curții jur împrejur *de* aramă.

Cântimea aurului, argintului și a aramei.

21 Aceasta este socoteala pentru [e]locașul mărturiei, făcută dupre ordinul lui Moisi *prin întrebuințarea* Leviților, [f]sub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul. 22 După ce [g]Bezaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda, făcù toate, pre care le poruncise Dumnezeu lui Moisi; 23 Și cu el Aholiab, fiul lui Ahisamac din seminția lui Dan, săpător de pietri, și *cu ei* măestrii și lucrătorii în vânăt, în purpur, în carmezin-roșiu și în in subțire.

24 Tot aurul întrebuințat în lucrarea pentru tot lucrul sanctuarului, aurul adus dar fu: douăzeci și nouă de talante, șapte sute treizeci de sicli, dupre [h]siclul sanctuarului.

25 Și argintul celor numărați ai comunității *fu:* o sută de talante, și o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli, dupre siclul sanctuarului. 26 Câte o [i]becă pe cap, *adică* jumătate de siclu, dupre siclul sanctuarului dela tot insul, care trecù prin numărătoare, de douăzeci de ani și mai sus: dela [j]șase sute trei mii, cinci sute și cincizeci *de inși*. 27 Din acest argint de o sută de talante se turnară picioarele sanctuarului, și picioarele perdelei: *adică* o sută de picioare la o sută de talante, câte un talant de picior. 28 Și din cei o mie șapte sute șaptezeci și cinci *de sicli* făcù el cârligile stâlpilor, și îmbrăcă capetele lor, și făcù și bețe la dânsele.

29 Și arama darului *fu:* șaptezeci de talante, și două mii patru sute de sicli. 30 Și dintr'însa făcù el picioarele cele dela poarta cortului întrunirii, și altarul de aramă, cu grătarul său de aramă, și toate uneltele altarului; 31 Precum și picioarele stâlpilor împrejurul curții, și picioarele stâlpilor dela poarta curții, și toți țărușii dela locașul, și toți țărușii curții jur împrejur.

Vestmintele preoțești și podoaba.

39 Și făcură din [a]vânăt, din purpur și din carmezin-roșiu, vestmintele preoților spre serviciu în sanctuar: și făcură și [b]vestmintele sacre pentru Aaron: [c]dupre cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

---

c Cap. 27. 9. *d* Cap. 27. 19. | *e* Num. 1. 50,53. Fapt. 7. 44. | *f* Num. 4.28,33. *g* Cap. 31. 2. 6. | *h* Cap. 30.13,24. Num. 3. 47. | *i* Cap. 30.19,15. *j* Num. 1. 46. | *Capul 39.* *a* Cap. 35. 23. | *b* Cap. 31. 10. | *c* Cap. 28. 4.

2 [d]Și făcù efodul *din* aur, *din* vânăt, *din* purpur, *din* carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit. 3 Și întinseră plăci, și *le* tăiară *în* fire subțiri, pre care să le țese cu vânăt, purpur, carmezin-roșiu și cu in subțire, țesătură aleasă. 4 Și-i făcură umerari împreunați unul cu altul: la amândouă capetele se împreunau. 5 Și cingătoarea efodului, care *erà* deasupra lui, *erà* din aceeași *materie* și tot așà lucrată: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu și *din* in subțire răsucit: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

6 [e]Și făcură cele *două* pietri onichine, și le prinse în legături de aur, săpate cu săpătură de sigil dupre numele fiilor lui Israel. 7 Și le puseră pe umerarii efodului, *ca ele să fie* pietri de [f]amintire pentru fiii lui Israel: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

8 [g]Și făcù și pieptarul, țesătură aleasă, lucrat ca și efodul: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit. 9 Pătrat erà: și îndoit făcură ei pieptarul: lungimea lui de o palmă, și lărgimea lui de o palmă, îndoit. 10 [h]Și înșirară într'însul patru șiruri de pietri: *în întâiul* șir *erau:* sardoniu, topaz și smaragd: acesta fu întâiul șir; 11 Al doilea șir: carbuncul, safir și diamant: 12 Al treilea șir: liguriu, agat și ametist: 13 Și al patrulea șir: crisolit, onichin, și iaspide. *Acestea erau* prinse în legături de aur *puse toate* în legăturile lor. 14 Și aceste pietri cu numele fiilor lui Israel *erau* douăsprezece, dupre numele lor, și *săpate* cu săpătură de sigil, fiecare cu numele său, dupre cele douăsprezece seminții. 15 Și făcură la engolpion lănțugele în forma sfoarei, împletitură aleasă *din* aur curat. 16 Și-*i* făcură și două sponci *de* aur, și două verigi de aur, și pre cele două verigi le puseră la cele două colțuri ale pieptarului. 17 Apoi pre cele două lănțugele împletite de aur le acătară de cele două verigi, din colțurile pieptarului. 18 Iar pre *celelalte* două capete ale celor două lănțugele împletite le acătară de cele două sponci, și *le* puseră preste cei doi umerari ai efodului, *ca să fie* în partea lui de dinainte. 19 Și-*i mai* făcură *încă* două verigi de aur, *pre care le* puseră la cele două colțuri *de jos* a pieptarului, la marginea lui pe dinăuntru despre efod. 20 Și-*i mai* făcură *alte* două verigi de aur, pre care le puseră la cei doi umerari ai efodului, de desupt în partea de dinainte a lui, în locul împreunării, deasupra de brâul efodului. 21 Și pieptarul cu verigile lui îl legară cu sfoară vânătă de verigile efodului, ca să steà țeapăn deasupra de cingătoarea efodului, ca pieptarul să nu se miște depe efod: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 [i]Și făcură și mantia de supt efod, țesătură aleasă, tot vânăt. 23 Și acesta la mijloc *sus aveà* o gură, asemenea cu gura plătoașei, și împrejurul gurii *aveà* tivitură jur împrejur, ca să nu se spântice. 24 Și pe marginea acelei mantii făcură mere-granate, *în coloare* vânăt, purpur și carmezin-roșiu, *în fire* răsucite. 25 Și *mai* făcură și [j]clopoței *de* aur curat: și puseră clopoței printre merele-granate la marginea mantiei, jur împrejurul merelor-granate: 26 *Ca să fie tot* un clopoțel și un măr-granat, și *iarăși* un clopoțel și un măr-granat pe toată marginea acelei mantii jur împrejur, pentru serviciu: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

27 [k]Și făcură și tunici *de* in subțire, țesătură aleasă, pentru Aaron și fiii lui: 28 [l]Și mitră de in subțire: și căciulele cele frumoase *din* in subțire: și [m]pulpane *de* în subțire răsucit: 29 [n]Și cingătoarea *de* in subțire răsucit, *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, broderie aleasă: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

30 [o]Și făcură și placă pentru diadema sacră *din* aur curat, și săpară pe dânsa cu săpătură de sigil: SFINȚIRE DOM-

---

d Cap. 28. 6. | *f* Cap. 28. 12. | *h* Cap. 28. 17, etc. | *j* Cap. 28. 33. | *l* Cap. 28. 4, 39. | *m* Cap 28. 42. | *n* Cap. 28. 39. | *o* Cap. 28. 36. 37.
e Cap. 28. 9. | *g* Cap. 28. 15. | *i* Cap. 28. 31. | *k* Cap. 28. 39. 40. Ezec. 44. 18.

NULUI. 31 Şi puseră preste ea sfoară vânătă, cu care să lege mitra, deasupra ei; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

Moisi binecuvintează lucrarea săvârşită.

32 Şi aşă se sfârşi tot lucrul la locaşul cortului întrunirii; şi fiii lui Israel făcură toate. [p] cum poruncise Dumnezeu lui Moisi: ei aşă făcură.

33 Şi ei aduseră lui Moisi locaşul, cortul, şi toate uneltele lui, cârligile lui, şi scândurile lui, pârghiile lui, stâlpii lui şi picioarele lui; 34 Acoperemântul de piei de berbece roşite, acoperemântul de piei de viţel de mare, şi perdeaua despărţitoare; 35 Chivotul mărturiei şi pârghiile ei, şi propiţietorul; 36 Masa *cu* toate uneltele ei, şi pânea punerii înainte; 37 Policandrul cel *din aur* curat, *cu toate* candelele sale, candelele în rând aşezate, şi toate uneltele lui: şi oleiul pentru luminare: 38 Şi altarul de aur: şi oleiul de ungere: şi tămâia aromatică, şi perdeaua dela uşa cortului: 39 Şi altarul de aramă, cu grătarul lui de aramă, pârghiile lui şi toate uneltele lui; spălătorul şi picioarele lui; 40 Perdelele curţii: stâlpii ei şi picioarele lor: perdeaua de dinaintea porţii curţii, funiile ei, ţăruşii şi toate uneltele de serviciu pentru locaşul cortului întrunirii: 41 Vestmintele ţesute pentru serviciu în sanctuar: vestmintele sacre pentru Aaron, preotul, şi vestmintele fiilor lui pentru preoţie. 42 Aşă fiii lui Israel [q] făcură tot lucrul, cum poruncise Dumnezeu lui Moisi. 43 Şi Moisi văzù toate lucrurile, şi iată ei făcură toate cum poruncise Dumnezeu; ei aşă făcură. Şi Moisi îi [r] binecuvântă pre dânşii.

Aşezarea şi târnosirea cortului.

40 Şi Dumnezeu vorbì către Moisi, zicând: 2 În ziua întâia a [a] lunei întâia să aşezi [b] locaşul cortului întrunirii: 3 Şi [c] într'însul să pui chivotul mărturiei, şi dinaintea chivotului să atârni perdeaua. 4 Apoi [d] să pui masa, şi [e] să aşezi pe dânsa cele de pus; după aceea [f] să aduci policandrul, şi să aprinzi candelele lui. 5 [g] Şi altarul de aur pentru tămâie să-l pui dinaintea chivotului mărturiei, şi să atârni perdeaua dinaintea uşei locaşului. 6 Şi să pui şi altarul de arderi de tot înaintea uşei locaşului cortului întrunirii. 7 Şi [h] spălătorul să-l pui între cortul întrunirii şi între altarul, şi într'însul să pui apă. 8 Şi să aşezi curtea jur împrejur, şi să pui perdeaua la uşa curţii. 9 Şi să iei oleiul de ungere, şi să [i] ungi locaşul şi toate dintr'însul, şi să-l sfinţeşti pre el, şi toate uneltele lui, ca să fie *lucru* sfânt. 10 Şi să ungi şi altarul de arderi de tot, şi toate uneltele lui, şi să sfinţeşti altarul, că [j] să fie altar prea sfânt. 11 Şi să ungi spălătorul şi picioarele lui, şi să-l sfinţeşti. 12 [k] Apoi să aduci şi pre Aaron şi pre fiii lui înaintea uşei cortului întrunirii, şi să-i speli pre ei cu apă.

13 Şi să îmbraci pre Aaron cu vestmintele sacre, şi să-l [l] ungi, şi să-l sfinţeşti, ca să-mi preoţească. 14 Şi să aduci şi pre fiii lui, şi să-i îmbraci cu tunici. 15 Şi să-i ungi pre ei, cum ai uns şi pre părintele lor, ca să-mi preoţească; şi *această* ungere a lor va servì lor de [m] preoţie totdeauna în neamurile lor.

16 Şi Moisi făcù toate, cum Dumnezeu a poruncit lui: aşă le făcù. 17 Şi în întâia *zi* a lunei întâia din anul al doilea [n] locaşul eră aşezat. 18 Şi Moisi aşeză locaşul, şi punând picioarele lui, aşeză scândurile lui, şi le puse pârghiile lor, şi întocmì stâlpii lor: 19 Şi întinse cortul deasupra locaşului, şi preste cort puse acoperemântul; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

20 Apoi luă [o] mărturia, şi o puse în chivot, şi puse pârghiile la chivot, şi aşeză propiţietorul pe chivot deasupra. 21 Şi aduse chivotul în locaş, şi [p] atârnă perdeaua dinaintea *lui*, ca ea să acopere chi-

---

p Vers. 42. 43. | 2 Cron. 30.27. | *b* Vers. 17. | *d* Vers. 22. | *f* Vers 24. 25. | *i* Cap. 30. 26. | *l* Cap. 28. 41. | *o* Cap. 25. 16.
q Cap. 35. 10. | *Capul 40.* | *c* Vers. 21. | *e* Vers. 23. | *g* Vers. 26. | *j* Cap. 29.36,37. | *m* Num. 25. 13. | *p* Cap. 26. 33.
r Lev. 9. 22. 23. Ios. 22. 6 | *a* Cap. 12. 2. | Num. 4 5. | Lev. 24, 5. 6. | *h* Vers. 30 | *k* Lev. 8. 1—13. | *n* Vers. 1.

votul mărturiei: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 [q] Și puse masa în cortul întrunirii, în partea locașului despre miazănoapte, afară de perdea. 23 [r] Și deasupra ei puse în rând pâinile înaintea lui Dumnezeu: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

24 [s] Apoi puse policandrul în cortul întrunirii, în dreptul mesei, de cealaltă parte a locașului despre miazăzi. 25 Și [t] aprinse candelele înaintea lui Dumnezeu: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

26 [u] Apoi așeză și altarul cel de aur în cortul întrunirii, dinaintea perdelei. 27 [v] Și deasupra lui făcù să fumege tămâie aromatică: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

28 [x] Și așeză perdeaua *la* ușa locașului. 29 [y] Și altarul de arderi de tot îl puse *dinaintea* ușei locașului în cortul întrunirii, și pe dânsul [z] aduse arderi de tot și dar de pâne: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

30 [a] Și puse spălătorul între cortul întrunirii și altar, și într'însul puse apă de spălat. 31 Și Moisi și Aaron și fiii lui își spălau dintr'însul mâinile și picioarele: 32 Când intrau ei în cortul întrunirii, și când se apropiau de altar, se spălau: [b] după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

33 [c] Apoi făcù el curtea împrejurul locașului și a altarului, și puse perdeaua la ușa cortului. Așà Moisi sfârșì lucrul.

Mărirea lui Dumnezeu cuprinde locașul.

34 [d] Atunci norul acoperì cortul întrunirii, și mărirea Domnului umplù locașul. 35 Și Moisi [e] nu puteà intrà în cortul întrunirii, că norul se pusese preste dânsul, și mărirea Domnului umpluse locașul. 36 [f] Și când norul se rădicà depe locaș, fiii lui Israel plecau din loc: *aceasta se făcù* în toate călătoriile lor. 37 Și [g] dacă norul nu se rădicà, nici ei nu porniau până în ziua, când acesta se rădicà. 38 Că [h] norul Domnului *erà* deasupra locașului ziua, iar noaptea erà foc într'însul, înaintea ochilor a toată casa lui Israel în toate călătoriile lor.

LEVITICUL.

A TREIA CARTE A LUI MOISI.

Legea arderii de tot.

1 Și Dumnezeu [a] chemă pre Moisi, și vorbì cătră dânsul [b] din cortul întrunirii, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și zi-le lor: [c] Când carevà din voi va aduce dar de vite Domnului, să aducă darul său din cireadă sau din turmă.

3 De *va fi* darul său ardere de tot din cireadă, *atunci* să-l aducă din partea bărbătească [d] fără cusur la ușa cortului întrunirii: să-l aducă ca să-i placă lui Dumnezeu; 4 [e] Și să-și pună mâna sa pe capul jertfei; și-i va fi [f] bine primit [g] spre împăcarea lui: 5 Și să junghie [h] junculu înaintea lui Dumnezeu, și fiii lui Aaron, [i] preoții, să aducă sângele *lui*, și să [j] stropească sângele jur împrejur asupra altarului, care *este la* ușa cortului întrunirii: 6 Și să jupuească acea jertfă, și să-l taie în bucățile sale. 7 Și fiii lui Aaron, preotul să facă foc pe altar, și să [k] pună lemne pe foc. 8 Și fiii lui Aaron, preoții, să așeze bucățile *cu* capul și *cu* grăsimea deasupra lemnelor, ce *sunt* în

---

q Cap. 26. 35.
r Vers. 4.
s Cap. 26. 35.
t Vers. 4.
u Vers. 5.
v Cap. 30. 7.
x Vers. 5.
y Vers. 6.
z Cap.29.38,etc.
a Vers. 7.
b Cap. 30 19,20.
c Vers. 8.
d Cap. 29. 43. Num. 9. 15. Isa. 6. 4. Hag. 2. 7, 9.
e Lev. 16 2. 1 Reg. 8. 11
f Num. 9. 17.
g Num.9.19—22.
h Cap. 13. 21. Num. 9. 15. —

LEVITICUL.
—
Capul 1.

a Esod. 19.3,35.
b Num. 12 4, 5.
c Cap. 22.18,19.
d Esod. 12. 5. Efes. 5. 27. Ebr. 9. 14 1 Pet. 1. 19.
e Esod. 29. 10, 15, 19.
f Cap. 22.21,27. Isa. 56. 7. Rom. 12. 1.
g Cap. 4. 20, 26, Rom. 5. 11.
h Mic. 6. 6.
i 2 Cron.35.11. Ebr. 10. 11.
j Cap. 3. 8.
k Fac. 22. 9.

focul depe altar. 9 Iar măruntaile lui și picioarele lui să le spele cu apă; și preotul să le ardă toate pe acel altar; *aceasta este* ardere de tot, sacrificiu cu foc, [l]miros plăcut lui Dumnezeu.

10 Și de *va fi* darul său jertfă din turmă, din oi sau din capre, să aducă o parte bărbătească [m]fără cusur. 11 [n]Și să-l junghie pre el lângă altar, în partea despre meazănoapte, înaintea Domnului; și fiii lui Aaron, preoții, să stropească sângele lui asupra altarului jur împrejur. 12 Și să-l taie în bucăți, cu capul și cu grăsimea lui; și preotul să le pună deasupra lemnelor, care *sunt* pe focul cel depe altar. 13 Și măruntaile și picioarele să le spele cu apă, și preotul să *le* aducă toate acestea, și să le ardă pe altar: și *va fi* ardere de tot, sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu.

14 Și de *va fi* darul ce *va aduce* jertfă lui Dumnezeu din pasări, el să aducă darul său din [o]turturele sau din pui de porumb. 15 Și preotul să-l aducă la altar, și să-i sugrume cu unghia capul, și să-l ardă pe altar, și sângele lui să se scurgă pe părețele altarului; 16 Și gușa sa cu penele împreună scoțându-le, să le arunce [p]lângă altar, despre răsărit, în locul cenușei: 17 Și să-l despice cu aripile sale, fără să o [q]desfacă în două; și preotul să-l ardă pe altar, deasupra lemnelor, care *sunt* pe foc. [r]Aceasta *este* ardere de tot, sacrificiu cu foc: miros plăcut lui Dumnezeu.

Legea diferitelor jertfe de mâncare.

3 Și de va aduce [a]careva dar de mâncare lui Dumnezeu, să fie darul lui *din* floarea făinei: și să toarne preste dânsa oleiu, și să pună preste dânsa tămâie: 2 Și să o ducă la *unul din* fiii lui Aaron, preoții, și acesta să iee dintr'însa un pumn de acea făină și din acel oleiu și toată tămâia, și preotul să aprindă pe altar jertfă [b]amintirea sa de *drept* sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu. 3 Și [c]rămășița din acel dar de mâncare *va fi* a lui Aaron și a fiilor săi, ca [d]lucrul prea sfânt între sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu.

4 Și de vei aduce *ca* dar, jertfa coaptă în cuptor, *să fie* turte nedospite, din floarea făinei, frământate cu oleiu, sau plăcinte nedospite, [e]unse cu oleiu.

5 Și dacă darul tău de mâncare *va fi* dar *prăjit* în tigae, *atunci* să fie *din* floarea făinei, nedospită, frământată cu oleiu. 6 Îl vei frânge în bucăți, și vei turnă preste dânsul oleiu: dar de mâncare *este*.

7 Și de *va fi* darul tău de mâncare *fript* pe grătar, să se facă *din* floarea făinei, cu oleiu. 8 Și darul de mâncare făcut dintr'acestea, să-l aduci lui Dumnezeu, dându-l preotului, care-l va duce la altar: 9 Și preotul va luà din darul de mâncare [f]partea de amintire și o va aprinde pe altar: *acesta este* [g]sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu. 10 Și [h]rămășița din darul de mâncare *să fie* a lui Aaron și a fiilor lui: lucru prea sfânt între darurile cu foc *făcute* lui Dumnezeu *este*.

11 Nici un dar de mâncare, care veți aduce lui Dumnezeu, nu se va face [i]dospit, că nimic dospit, nici cu miere, nu veți aprinde sacrificiu cu foc lui Dumnezeu.

12 [j]*În* darul de pârgă veți puteà aduce și pre acestea lui Dumnezeu: dar nu se vor pune pe altar drept miros plăcut.

13 Și toate darurile tale de mâncare cu sare să le [k]sărezi; și [l]sarea legământului Dumnezeului tău să nu lași să lipsească depe darurile tale; [m]în toate darurile tale să aduci sare.

14 Și dacă vei aduce lui Dumnezeu dar de mâncare din întâile fructe ale tale, [n]să aduci spice de curând coapte, prăjite la foc, și [o]grăunțe de spice pisate; *ca* darul din pârga ta; 15 Și [p]preste dânsul să torni oleiu, și să torni tămâie; *că* dar de pâne *este* acesta. 16 Și preotul

l Fac. 8. 21. Ezec. 20. 28. 41. Filp. 4. 18.
m Vers. 3.
n Vers. 5.
o Cap. 5. 7. Luc. 2. 24.
p Cap. 6. 10.
q Fac. 15. 10.
r Vers. 9. 13.

Capul 2.
a Cap. 6. 14. Num. 15. 4.
b Vers. 9.
Isa. 66. 3. Fapt. 10. 4.
c Cap. 7. 9.
d Esod. 29. 37.
e Esod. 29. 2.
f Vers. 2.
g Esod. 29. 18.
h Vers. 3.
i Mat. 16. 12. 1 Cor. 5. 8. Gal. 5. 9.
j Esod. 22. 29.
k Marc. 9. 49. Col. 4. 6.
l Num. 18. 19.
m Ezec. 43. 24,
n Cap. 23. 10, 14.
o 2 Reg. 4. 42.
p Vers. 1.

să aprinză [q] partea de amintire din grăunţele şi din oleiu şi cu toată tămâia: sacrificiu cu foc lui Dumnezeu *este aceasta.*

Legea sacrificiului de mulţumită.

3 Şi de *va fi* darul *cuiva* [a] sacrificiu de mulţumiri, de-l va aduce din cireadă, fie parte bărbătească sau femeiască să-l aducă lui Dumnezeu [b] fără cusur. 2 Şi [c] să pună mâna sa pe capul darului său, şi să-l înjunghie *la* uşa cortului întrunirii; şi fiii lui Aaron, preoţii, să stropească sângele preste altar jur împrejur. 3 Şi din acest sacrificiu de mulţumire să aducă el sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: [d] grăsimea care acopere măruntaile şi toată grăsimea dela măruntaie: 4 Şi cei doi rărunchi cu grăsimea *lor* depe dânşii, cea depe coapse, şi prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 5 Şi fiii lui Aaron să le [e] aprinză pe altar, lângă arderea de tot, deasupra lemnelor, ce *sunt puse* pe foc, miros plăcut lui Dumnezeu, *este aceasta.*

6 Şi de *va fi* darul său, care-l aduce el lui Dumnezeu drept sacrificiul său de mulţumită, dar din turmă, *fie* bărbat sau femeie, [f] să-l aducă fără cusur. 7 De *va fi* acest dar al său un miel, să-l aducă înaintea lui Dumnezeu; 8 Şi să pună mâna sa preste capul darului său, şi să-l junghie dinaintea cortului întrunirii; şi fiii lui Aaron să stropească sângele lui asupra altarului jur împrejur. 9 Şi *din acest* sacrificiu de bucurie să aducă sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: grăsimea lui. şi toată coada, scoţându-le la osul spinării, şi grăsimea care acopere măruntaile, şi toată grăsimea dela măruntaie: 10 Şi cei doi rărunchi cu grăsimea lor depe dânşii, cea depe coapse; şi prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 11 Şi preotul pre acestea să le aprinză pe altar, [g] mâncare de sacrificiu cu foc adus lui Dumnezeu.

12 Şi dacă darul lui *va fi* capră, el să o [h] aducă înaintea lui Dumnezeu; 13 Şi să pună mâna sa pe capul ei. şi să o junghie dinaintea cortului întrunirii; şi fiii lui Aaron să stropească sângele ei asupra altarului jur împrejur. 14 Apoi dintr'aceasta să aducă darul său drept sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: grăsimea ce acopere măruntaile. şi toată grăsimea dela măruntaie: 15 Şi cei doi rărunchi şi grăsimea depe dânşii, cea depe coapse, şi prapurul depe ficat; cu rărunchii împreună să le scoată. 16 Şi preotul pre acestea să le aprinză pe altar, mâncare de sacrificiu cu foc, miros plăcut. [i] Toată grăsimea *este* a lui Dumnezeu. 17 [j] Lege veşnică *să fie aceasta* pentru neamurile voastre. ca nici [k] grăsime şi nici [l] sânge să nu mâncaţi.

Legea sacrificiului pentru ispăşirea păcatelor.

4 Şi Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: Vorbeşte fiilor lui Israel, zicând: 2 [a] De va păcătui carevà prin neştiinţă în potriva oricăreia din poruncile lui Dumnezeu, *făcând* ceeace nu se cade a face, anume dintr'acestea: 3 [b] Dacă preotul cel uns va fi păcătuit, trăgând pre popor în păcat; el pentru păcatul său, ce-l va fi făcut, să aducă lui Dumnezeu drept sacrificiu pentru păcat un [c] viţel fără cusur; 4 Şi să aducă viţelul [d] la uşa cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu şi să pună mâna sa pe capul viţelului, şi să junghie viţelul înaintea lui Dumnezeu; 5 Şi preotul cel uns [e] să ia din sângele viţelului, şi să-l aducă la cortul întrunirii; 6 Şi preotul să înting̃ă degetul său în sânge, şi de şapte ori să stropească din sânge înaintea lui Dumnezeu spre perdeaua sanctuarului. 7 Şi preotul [f] să puie din acel sânge preste coarnele altarului de tămâie aromatică. carele *este* înaintea lui Dumnezeu în cortul întrunirii; şi [g] tot sângele *rămas* al viţelului să-l toarne la piciorul altarului de ardere de tot, care *este la* uşa cortului întrunirii. 8 Şi toată gră-

---

q Vers. 2.
Capul 3.
a Cap. 7. 11, 29
b Cap. 1. 3.
c Esod. 29. 10.
d Esod. 29. 13, 22.
e Esod. 29. 13.
f Vers. 1, etc.
g Cap. 21. 6, 8, 17, 21, 22. Ezec. 44. 7.
h Vers. 1, 7, etc.
i Cap. 7. 23, 25. 1 Sam. 2. 15.
j Cap. 6. 18.
k Deut. 32. 14. Neem 8. 10.
l Fac. 9. 4. 1 Sam. 14. 33. Ezec. 44. 7, 15.
Capul 4.
a Cap. 5. 15, 17. 1 Sam. 14. 27. Ps. 19. 12.
b Cap. 8. 12.
c Cap. 9. 2.
d Cap. 1. 3, 4.
e Cap. 16. 14.
Num. 19. 4.
f Cap. 8. 15.
g Cap. 5. 9.

simea vițelului *adus ca* sacrificiu pentru păcat să o înalțe, *adecă* grăsimea ce acopere măruntaile, și toată grăsimea depe măruntaie; 9 Și cei doi rărunchi cu grăsimea depe dânșii, cea depe coapse, și prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 10 [h] Cum se scoată depe vițelul sacrificiului de mulțumire; și preotul să aprinză altarul arderei de tot. 11 [i] Și pielea vițelului cu toată carnea lui împreună cu capul lui, și picioarele lui, cu măruntaile și cu balega lui; 12 *Adecă* tot vițelul *rămas* să-l scoată afară din tabără într'un loc curat, [j] unde se lapădă cenușa; și [k] să-l arză cu lemne pe foc; unde se varsă cenușa.

13 Și [l] dacă toată comunitatea lui Israel va păcătuì prin neștiință, [m] și fapta a fost neștiută de comunitate; și ei vor fi făcut vre-una din cele oprite de Dumnezeu, ce nu se cădeà a face: și s'a făcut vinovată: 14 După ce păcatul ce l-a făcut i-se va face cunoscut, atunci comunitatea să aducă un viței drept sacrificiu pentru păcat, aducându-l înaintea cortului întrunirii: 15 Și bătrânii comunității [n] să pună mânile lor pe capul vițelului înaintea lui Dumnezeu, și să se junghie vițelul înaintea lui Dumnezeu. 16 [o] Și preotul cel uns să aducă din sângele vițelului la cortul întrunirii; 17 Și preotul să întingă degetul său în sânge, și de șapte ori să stropească *cu acesta* înaintea lui Dumnezeu spre perdea: 18 Și dintr'acel sânge să pună pe coarnele altarului, care *stă* înaintea lui Dumnezeu în cortul întrunirii. Și tot sângele *cel rămas* să-l toarne la piciorul altarului arderii de tot, ce *stă* la ușa cortului întrunirii. 19 Și toată grăsimea lui să o ia dintr'însul, și să *o* apriză pe altar. 20 Și să facă [p] cu vițelul, după cum a făcut cu vițelul sacrificiului pentru păcat, așa să facă cu el; [q] și preotul să facă ispășire pentru dânșii; și se va iertà lor. 21 Și vițelul *rămas* să-l scoată afară din tabără, și să-l ardă, după cum a ars și pe vițelul cel de mai înainte. Acesta *este* sacrificiu pentru păcatul comunității.

22 Când va păcătuì unul dintre mai mari, și va [r] face vre-una din cele oprite de Domnul Dumnezeul său, ce nu se cade a face, din nebăgare de seamă, se face vinovat: 23 [s] După ce păcatul prin care el a păcătuit i-se va face cunoscut; atunci el să aducă darul său un țap fără cusur: 24 Și [t] să-și pună mâna sa pe capul țapului, și să-l junghie în locul unde se junghie arderile de tot, înaintea lui Dumnezeu. Sacrificiu pentru păcat *este* aceasta. 25 [u] Și preotul să ia cu degetul din sângele sacrificiului pentru păcat, și să-*l* pună pe coarnele altarului arderii de tot, iar *celalalt* sânge să-l toarne la picioarele altarului de ardere de tot. 26 Și toată [v] grăsimea lui să o aprinză pe acest altar, ca și grăsimea sacrificiului de mulțumire: [x] și preotul să facă ispășirea pentru dânsul: și i-se va iertà lui.

27 Și [y] dacă carevà din poporul de rând va păcătuì prin neștiință, făcând vre-una din cele oprite de Dumnezeu, *adecă* din cele ce nu se cade a face, se va face vinovat: 28 După ce [z] păcatul ce l-a făcut i-se va face cunoscut, să aducă dar o iadă fără cusur pentru păcatul ce l-a făcut. 29 [a] Și să-și pună mâna sa pe capul sacrificiului pentru păcat, și să junghie sacrificiul pentru păcat în locul unde se junghie arderea de tot. 30 Și preotul să ia din sângele aceluia cu degetul, și să pună pe coarnele altarului arderii de tot: iar *celalalt* sânge al ei tot să-l verse la picioarele altarului. 31 Și [b] preotul să ia toată grăsimea lui, [c] după cum s'a luat grăsimea sacrificiului de mulțumită; și să o aprinză pe altar, [d] miros plăcut lui Dumnezeu; [e] Și preotul să facă ispășirea pentru dânsul, și i-se va iertà lui.

---

h Cap. 3. 3. 4, 5.
i Esod. 29. 14. Num. 19. 5.
j Cap. 6. 11.
k Ebr. 13. 11.
l Num. 15. 24.
m Cap. 5. 2, 3, 4, 17.
n Cap. 1. 4.
o Ebr. 9. 12. 13 14.
p Vers. 3.
q Num. 15. 25. Dan. 9. 24. Rom. 5, 11.
r Vers. 2. 13.
s Vers. 14.
t Vers. 4. etc.
u Vers. 30.
v Cap. 3. 5.
x Vers. 20.
y Vers. 2.
z Vers. 23.
a Vers. 4. 24.
b Cap. 3. 14.
c Cap. 3. 3.
d Esod. 29. 18.
e Vers. 26.

32 Iar de va aduce miel drept sacrificiu pentru păcat, *f* să-l aducă parte femeiască fără cusur; 33 Şi să-şi pună mâna sa pe capul sacrificiului pentru păcat, şi să o junghie sacrificiu pentru păcat în locul unde se junghie arderile de tot: 34 Şi preotul să ia cu degetul său din sângele acelui sacrificiu pentru păcat, şi să ungă coarnele altarului de ardere de tot; şi *rămăşiţa* sângelui să o verse la picioarele altarului. 35 Şi toată grăsimea lui să o ia, după cum a luat grăsimea dela oaie pentru sacrificiul de mulţumire, şi aceasta preotul să o facă să fumege pe altar *g* lângă sacrificiul cu foc al lui Dumnezeu. *h* Aşà să facă preotul ispăşire pentru păcatul său care l-a făcut: şi i-se va iertà lui.

Urmare despre jertfele pentru ispăşirea păcatelor.

5 Şi de va păcătuì carevà, martor fiind, *a* după ce şi-a auzit cuvintele jurământului, pentru cele ce a văzut, sau cari *altfel* a ştiut, şi nu le-a descoperit, va *b* purtà vina sa. 2 Sau *c* de se va atinge carevà de un lucru necurat, *fie* mortăciunea unei fere necurate, sau mortăciunea unei vite necurate, sau mortăciunea unei târîtoare necurate, şi aceasta nu s'a ştiut de el: acela *va fi* necurat şi *d* vinovat: 3 Sau de se va atinge carevà *e* de necurăţenia unui om, fie orice necurăţenie, prin care se pângăreşte omul, şi aceasta n'a ştiut, şi *în urmă* i-s'a făcut cunoscut, vinovat va fi. 4 Sau de va jurà carevà, rostind în aprindere cu uşurinţă, ca să *f* facă rău sau să *g* facă bine, după cum omul rosteşte, jurând: şi el aceasta nu a ştiut, iar după aceea i-s'a făcut cunoscut, vinovat va fi într'una dintr'acestea. 5 Şi când s'ar întâmplà, cuivà într'una dintr'acestea să se facă vinovat, să *h* mărturisească păcatul, în care a păcătuit: 6 Şi din turmele *lui* să aducă lui Dumnezeu sacrificiul său de vină pentru păcatul său, ce l-a făcut, o oaie sau o capră, drept sacrificiu pentru păcat: şi preotul va face ispăşirea pentru dânsul, pentru păcatul lui.

7 Şi *i* de nu-i va da mâna, ca să poată aduce oaie sau capră, să aducă lui Dumnezeu pentru păcatul său ce l-a făcut două *j* turturele, sau doi pui de porumb, unul sacrificiu pentru păcat şi celalalt pentru ardere de tot. 8 Şi pre acestea să le aducă la preot, care să aducă sacrificiul pentru păcat mai întâiu, şi să *k* sugrume cu unghia capul lui dela grumaz, fără a-*l* despărţi: 9 Şi din sângele sacrificiului pentru păcat să stropească peretele altarului, iar *l* celalalt sânge să se stoarcă la picioarele altarului. Sacrificiu pentru păcat *este* acesta. 10 Iar pre celalalt să-l pregătească ardere de tot, după *m* datină. *n* Şi preotul să facă ispăşire pentru dânsul de păcatul său ce l-a făcut: şi i-se va iertà lui.

11 Dară dacă nici atâta nu-i va da mâna, ca să aducă două turturele sau doi pui de porumb, atunci el, fiindcă a păcătuit, să aducă drept dar a zecea parte din Efă de floarea făinei ca sacrificiu pentru păcat: *o* oleiu să nu toarne, nici tămâie să nu pună preste dânsa: căci sacrificiu pentru păcat *este* aceasta. 12 Şi să o aducă la preot: şi preotul, luând dintr'însul pumnul plin *p* drept amintire, să aprinză pe altar *q* lângă sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu. Acesta *este* sacrificiu pentru păcat. 13 *r* Şi preotul să facă ispăşirea pentru dânsul de păcatul ce el l-a făcut în vre-unul din aceste *lucruri;* şi i-se va iertà lui: Iar *s* *rămăşiţa* va fi a preotului, ca şi darul de pâne.

Legi în privinţa jertfelor pentru vină.

14 Dumnezeu mai vorbì lui Moisi, zicând: 15 *t* Când cinevà va face vre-o nelegiuire, păcătuind prin neştiinţă în cele consacrate lui Dumnezeu, *u* acela să aducă lui Dumnezeu sacrificiu pentru vina sa un berbece fără cusur, dintre oi,

f Vers. 28. *g* Cap. 3. 5. *h* Vers 25. 31. — *Capul 5.* *a* 1 Reg. 8. 31. Mat. 26. 63. *b* Vers. 17. *c* Cap. 11. 24. 28. 31, 39. Num. 19. 11. 13, 16. *d* Vers. 17. *e* Cap. 12. *f* 1 Sam. 25. 22. Fapt. 23. 12. *g* Marc. 6. 23. *h* Cap. 16. 21. *i* Cap. 12. 8. *j* Cap. 1. 14. *k* Cap. 1. 15. *l* Cap. 4. 7, 18. 30, 34. *m* Cap. 1. 14. *n* Cap. 4. 26. *o* Num. 5. 15. *p* Cap. 2. 2. *q* Cap. 4, 35. *r* Cap. 4. 26. *s* Cap. 2. 3. *t* Cap. 22. 14 *u* Ezra. 10. 19.

după prețuirea ta, în sicli de argint, după [v] siclul sanctuarului, potrivit cu vina. 16 Și ceeace va fi păcătuit el în cele consacrate, să plătească: și pe deasupra [x] să mai adaogă a cincea parte, care să o dea preotului: [y] și preotul prin acel berbece pentru vină va face ispășire pentru dânsul, și i-se va iertà lui.

17 Și dacă [z] cinevà va păcătuì, făcând vre-una din cele oprite de Dumnezeu, ce nu se cade a face; dară nu a știut, și s'a făcut vinovat: va purtà vina sa; 18 Și să aducă preotului un berbece fără cusur din turmă, după prețuirea ta, drept sacrificiu pentru vină; și preotul să facă o ispășire pentru greșala făcută de dânsul prin neștiință, și la care n'a luat seamă, și i-se va iertà lui. 19 Sacrificiu pentru vină *este* aceasta, *că* vinovat s'a făcut în contra lui Dumnezeu.

20 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 21 Când carevà va păcătuì, și va [a] face vre-o neleginire în contra lui Dumnezeu, [b] tăgăduind aproapelui lucrul ce i-l-a [c] pus în păstrare, sau în mânile lui l-a încredințat: sau lucrul ce s'a răpit, sau a [d] înșelat cu *cevà* pe aproapele său: 22 Sau [e] aflând lucru perdut, pre acela îl va tăgăduì, sau va [f] pune jurământ strâmb, asupra a orice lucru ce se întâmplă omului să facă, și *așà* a păcătuit: 23 Va fi, dacă el a păcătuit, și s'a făcut vinovat; atunci el să întoarcă acel lucru ce l-a răpit, și înșelăciunea cu care a înșelat, său pusul în păstrare, ce i-s'a încredințat, sau lucrul perdut care l-a găsit: 24 Sau orice alt lucru pentru care el a jurat strâmb, să [g] plătească întreg prețul, și se adaoge a cincea parte mai mult, *și* să-l dea celuia, al cui *a fost* lucrul, în ziua sacrificiului său pentru vină. 25 Și să aducă lui Dumnezeu sacrificiu pentru vina sa, un [h] berbece fără cusur din turmă, după prețuirea ta, *aducându-l* preotului drept sacrificiu pentru vină. 26 [i] Și preotul să facă ispășirea pentru el înaintea lui Dumnezeu, și i-se vor iertà lui toate acelea ce a făcut, prin care se face vinovat.

Despre arderile de tot.

6 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Poruncește lui Aaron și fiilor lui, zicând: Aceasta *este* legea arderii de tot: Arderea de tot *să fie* pe vatra depe altar toată noaptea până dimineața, și focul altarului să ardă asupra lui. 3 [a] Și preotul fiind îmbrăcat cu vestmântul lui de in și cu pulpanele lui de in, să-și acopere goliciunea sa, și să-și rădice cenușa pre care o a făcut focul arderii de tot, mistuit pe altar, și să o verse [b] lângă altar. 4 [c] Și să se desbrace de vestmintele lui, și să se îmbrace cu alte vestminte, și să scoată cenușa afară din tabără la un loc curat. 5 Iar focul depe altar să ardă asupra lui, și să nu se stingă; și preotul în toate diminețile să ardă lemne pe dânsul, și asupra acestora să așeze arderea de tot, și să aprinză grăsimea sacrificiilor de bucurie. 6 Pururea să ardă focul pe altar; de loc să nu se stângă.

Despre jertfa de mâncare.

7 Și aceasta *este* legea darului de mâncare: Fiii lui Aaron să-l aducă înaintea lui Dumnezeu, înaintea altarului; 8 Și să ia din acest dar de mâncare un pumn din floarea făinei, și din oleiul ei, precum și toată tămâia ce *este* deasupra darului de mâncare; și să *le* aprinză pe altar, amintire a sa, spre miros plăcut lui Dumnezeu. 9 Iar [d] rămășița dintr'însa să o mănânce Aaron și fiii săi; cu pâne nedospită să se mănânce în loc sfânt: în curtea cortului întrunirii să o mănânce. 10 Să nu se coacă dospit; *ca* partea lor am dat-o din sacrificiile mele cu foc; [e] prea sfântă *este*, ca și sacrificiul cel pentru păcat și cel pentru vină. 11 Numai partea bărbătească dintre fiii lui Aaron să mănânce dintr'însa: [f] lege

---

v Esod. 30. 13.
x Cap. 6. 5.
y Cap. 4. 26.
z Cap. 4. 2.

a Num. 5. 6.
b Cap. 19. 11. Fapt. 5. 4. Col. 3. 9.
c Esod. 22. 7. 10.
d Prov. 24. 28.
e Deut. 22. 1, 2, 3.
f Esod. 22. 11. Ier. 7. 9.
g Cap. 5. 16. Luc. 19. 8.
h Cap. 5. 15.
i Cap. 4. 26. —

Capul 6.
a Esod. 28. 39.
b Cap. 1. 16.
c Ezec. 44. 19.
d Ezec. 44. 29.
e Esod. 29. 37.
f Cap. 3. 17.

vecinică *este aceasta* întru generaţiunile voastre, pentru sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu. [g]Tot cel ce se atinge de dânsele sfânt să fie.

12 Şi Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 13 [h]Acesta *este* darul lui Aaron, şi al fiilor săi, spre care să-l aducă lui Dumnezeu, în ziua când carevà *dintre ei* se va unge: a zecea parte din [i]efă floarea făinei drept dar vecinic de pâne; jumătate dintr'însa dimineaţa, şi jumătate despre seară. 14 În tigaie să o pregătească cu oleiu, şi bine prăjită să o aducă, *şi* în bucăţi mărunte să-mi aducă darul de pâne întru miros plăcut lui Dumnezeu.

15 Şi preotul, *carele* dintre fiii lui *Aaron* se va unge în locul lui, acela pregătească acel *dar;* lege vecinică *este* aceasta; [j]tot să-l ardă lui Dumnezeu: 16 Căci tot darul de pâne a preotului să se ardă tot: să nu se mănânce.

Despre jertfa pentru păcate.

17 Şi Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 18 Vorbeşte lui Aaron şi fiilor săi, zicând: Aceasta *este* legea sacrificiului pentru păcat: Se va junghià sacrificiul pentru păcat înaintea lui Dumnezeu, într'acel loc, unde se junghie arderea de tot; [k]prea sfânt *este*. 19 [l]Acel preot care aduce sacrificiul pentru păcat, acela să-l mănânce: să se mănânce [m]în loc sfânt, în curtea cortului întrunirii; 20 [n]Tot cel ce se va atinge de carnea lui, să fie sfânt: şi ceeace din sângele acestuia se va stropì pe vre-un vestmânt, partea cea stropită să o speli în loc sfânt. 21 Şi vasul de lut în care se va fi fiert, să se spargă: dară de va fi fost fiert în vas de aramă, să se frece, şi să se spele cu apă. 22 Toată partea bărbătească dintre preoţi să mănânce aceasta: prea sfânt *este*. 23 Şi tot sacrificiul pentru păcat, din al cărui sânge se va fi adus în cortul întrunirii, spre a face ispăşirea în sanctuar, acela să nu se mănânce: cu foc să se ardă.

Alte legi de jertfe.

7 Şi [a]aceasta *este* legea sacrificiului pentru vină, [b]prea sfânt *este:* 2 [c]În locul unde se junghie arderea de tot, să se junghie şi sacrificiu pentru vină; şi sângele ei să se stropească pe altar jur împrejur. 3 [d]Şi toată grăsimea ei dintr'însa să se aducă, *cu* coadă şi *cu* grăsimea care acopere măruntaile: 4 Şi cei doi rărunchi cu grăsimea lor depe dânşii, cea depe coapse, şi prapurul depeficat: cu cei doi rărunchi împreună să le scoată. 5 Şi preotul să le aprinză pe altar *ca* sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: sacrificiu pentru vină *este*. 6 [e]Toată partea bărbătească dintre preoţi să-*l* mănânce: în loc sfânt să se mănânce: [f]prea sfânt *este*.

7 Sacrificiul pentru vină *să fie* tot asemenea ca şi [g]sacrificiul pentru păcat: aceeaşi lege *să fie* pentru unul şi pentru altul. Acel preot, care va fi făcut ispăşire cu dânsul, a lui este. 8 Şi preotul, care a adus arderea de tot pentru carevà, acel preot va aveà pentru sine pielea arderii de tot, care l-a adus.

9 Şi [h]tot darul de pâne, care se coace în cuptor, şi tot ce se găteşte pe grătar sau în tigae să fie a preotului care l-a adus.

10 Dară tot darul de pâne, frământat cu oleiu, sau *care este* uscat, să fie a tutulor fiilor lui Aaron a unuia ca şi a altuia.

11 Şi [i]aceasta *este* legea sacrificiului de mulţumită, pre care le veţi aduce lui Dumnezeu. 12 Dacă acest *dar* îl veţi aduce pentru mulţumire, atunci împreună cu acel sacrificiu de mulţumire să se aducă turte nedospite, frământate cu oleiu, şi plăcinte nedospite, [j]unse cu oleiu, şi floarea făinei fiartă ca turte, frământată cu oleiu. 13 Pe lângă aceste turte va aduce *ca* dar şi [k]pâne crescută, împreună cu sacrificiul de mulţumire pentru bucuriile sale. 14 Şi el din toate acele daruri să aducă lui Dumnezeu câte

---

g Esod. 29. 37. *h* Esod. 29. 2. *i* Esod. 16. 36. | *j* Esod. 29. 25 *k* Vers. 17. *l* Cap. 10, 17. 18 | *m* Vers. 16. *n* Esod. 29. 37, — | *Capul 7.* *a* Cap. 5, *b* Cap. 10, 17. 18 | *c* Cap. 1. 3, 5, 11. *d* Esod. 29. 13. *e* Cap 6. 16, 17, | Num. 18. 9, 10. *f* Cap. 2. 3. *g* Cap. 6. 25. 26. | *h* Cap. 2. 3. 10. Ezec. 44. 29. *i* Cap. 3. 1. | *j* Cap. 2. 4. *k* Amos. 4. 5.

o bucată, drept dar ridicat; [l]*și* aceasta să fie a acelui preot, care stropește sângele sacrificiilor de mulțumire. 15 [m]Și carnea sacrificiului de mulțumire și de laudă să se mănânce tot într'aceeași zi, în care se va aduce; și să nu lase nimic dintr'însa până dimineața. 16 Și [n]dacă sacrificiul care se aduce *va fi* făgăduința, sau un dar de bună voie, *atunci* acel sacrificiu al lui să se mănânce într'aceeași zi, în care se va aduce: și de va rămâneà cevà dintr'însul, să se mănânce a doua zi. 17 Și de va rămâneà cevà carne din acel sacrificiu și până a treia zi, să se ardă cu foc. 18 Și dacă cinevà va mâncà a treia zi din carnea acelui sacrificiu de mulțumire, nu va fi bine primit: și celui ce l-a adus, nu i-se va [o]socotì în bine; [p]urâciune va fi: și acela care va mâncà dintr'însul va purtà vina sa. 19 Și carnea aceea, care se va atinge de *cevà* necurat, să nu se mănânce; cu foc să se ardă. Dar din *cealaltă* carne, tot cel curat să mănânce dintr'însa.

20 Și acela care [q]fiind necurat, va mâncà din carnea sacrificiilor de mulțumită a lui Dumnezeu, [r]stârpì-se-va sufletul acela din poporul său.

21 Și acela, care se va atinge de *un lucru* necurat, *fie* [s]necurăție de om, *fie* [t]vită necurată, fie [u]târîtor necurat, și va mâncà din carnea sacrificiului de mulțumire, care *este* a lui Dumnezeu, [v]stârpì-se-va sufletul acela din poporul său.

22 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 23 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: [x]Toată grăsimea de bou sau de oaie, sau de capră, să nu o mâncați. 24 Și grăsimea mortăciunii și grăsimea de *animal* sfâșiat să *vă* servească la orice alt lucru, dară să nu o mâncați. 25 Că tot cel ce va mâncà grăsimea unei vite, care se aduce sacrificiu cu foc lui Dumnezeu, acela ce a mâncat stârpì-se-va din poporul său. 26 [y]Și sângele să nu mâncați în toate locuințele voastre, nici de paseri, nici de vite. 27 Tot acela, care va mâncà din orice sânge, stârpì-se-va sufletul său din poporul său.

28 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 29 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: [z]Cel ce va aduce lui Dumnezeu sacrificiul său de mulțumită, acela să aducă el însuși darul său lui Dumnezeu din sacrificiul său de mulțumită: 30 Cu [a]însăși mânile sale să aducă sacrificiile cu foc lui Dumnezeu: să aducă grăsimea cu pieptul împreună, pentru ca să legene [b]pieptul *ca* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 31 Și [c]preotul să ardă grăsimea pe altar, [d]iar pieptul să fie al lui Aaron și al fiilor săi. 32 [e]Și spata cea dreaptă din sacrificiile voastre, de mulțumită încă să o dați preotului, ca dar ridicat.

33 Și acea spată dreaptă să fie partea aceluia dintre fiii lui Aaron, care va fi adus sângele și grăsimea sacrificiului de bucurie. 34 Că eu luai dela fiii lui Israel [f]pieptul de legănare și spata de ridicare din sacrificiile lor de mulțumire, și datu-le-am lui Aarou, preotul, și fiilor lui Israel prin lege vecinică, dela fiii lui Israel. 35 Aceasta *este partea* ungerii lui Aaron și a ungerii fiilor lui, din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu *hotărîte lor* din ziua, *în care Moisi* îi înfățișă lui Dumnezeu, spre a fi lui preoți; 36 Pre care Dumnezeu porunci a se da lor de către fiii lui Israel, [g]din ziua în care unsu-i-au el, prin lege vecinică în generațiunile lor.

37 Aceasta *este* legea pentru sacrificiul de ardere de tot, cel de pâne, cel pentru păcat, cel pentru vină, cel pentru consacrare, și cel pentru sacrificiile de mulțumire. 38 Pre care Dumnezeu o dădù lui Moisi pe muntele Sinai, în care zi el porunci fiilor lui Israel, ca ei să aducă darurile lor lui Dumnezeu, în pustiul Sinai.

---

l Num. 18. 8. 11. 19.
m Cap. 22. 30.
n Cap. 19 6.7.8.
o Num. 18. 27.
p Cap. 11. 10. 11. 41.
q Cap. 15. 3.
r Fac. 17. 14.
s Cap. 12.
t Cap. 11. 24. 28.
u Ezec. 4. 14.
v Vers. 20.
x Cap. 3. 17.
y Fac. 9. 4.
z Cap. 3. 1.
a Cap. 3. 3. 4. 9. 14.
b Esod.29.24.27.
c Cap. 3. 5, 11. 16.
d Vers. 34.
e Vers. 34.
Num. 6. 20.
f Esod. 29. 28. Num. 18. 18.
g Esod. 40. 13, 15.

Aaron și fiii lui consacrați de preoți; darurile lor mistuite prin foc din cer.

8 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând:
2 [a]Ia pre Aaron și pre fiii lui cu dânsul, și [b]vestmintele, și [c]oleiul de ungere, și viţelul sacrificiului pentru păcat, și doi berbeci, și panerul cu azimă: 3 Și adună toată obștea la ușa cortului întrunirii. 4 Și Moisi făcù *așà*, după cum îi porunci Dumnezeu; și să adună toată comunitatea la ușa cortului întrunirii.
5 Și Moisi zise către obște: [d]Acesta *este* ceeace a poruncit Dumnezeu să se facă. 6 Și Moisi aduse pre Aaron și pre fiii săi, [e]și-i spălă cu apă: 7 [f]Și pe dânsul puse [g]tunica, și-l încinse cu brâul, și-l îmbrăcă cu mantia, și puse pe dânsul efodul, și-l încinse cu cingătoarea efodului, și-i legă *efodul* cu aceasta: 8 Și-i [h]puse pieptarul, și în pieptar puse Urim și Tumim: 9 Și-i [i]puse în cap mitra, și pe mitră în partea de dinainte îi puse placă de aur, diademă sacră: după cum [j]poruncise Dumnezeu lui Moisi.
10 [k]Și Moisi luă oleiul ungerii, și unse locașul și toate câte *erau* într'însul, și le sfinţì. 11 Și cu dânsul stropì altarul de șapte ori, și unse altarul și toate uneltele lui, și spălătorul cu piciorul lui, ca să le sfinţească pre ele. 12 Și din [l]oleiul ungerii turnă pe capul lui Aaron, și-l unse, ca să-l sfinţească pre el. 13 [m]Și Moisi apuse și pre fiii lui Aaron, și-i îmbrăcă cu tunicile *lor*, și-i încinse cu brâele, și le legă șepcile: după cum poruncise Dumnezeu.
14 [n]Și apropiè viţelul de sacrificiul pentru păcat: și Aaron și fiii săi [o]puseră mâinile lor pe capul viţelului de sacrificiu pentru păcat: 15 Și Moisi, junghiindu-*l*, [p]luă sânge, și cu degetul său unse coarnele altarului jur împrejur, și curăţì altarul: Iar *rămășița* sângelui o turnă la picioarele altarului: și *așà* îl consfinţì, și făcù ispășire pentru dânsul.
16 [q]Și *Moisi* luă toată grăsimea depe măruntaie, și prapurul *cel depe* ficat, și amândoi rărunchii cu grăsimea lor; Și Moisi *le* aprinse pe altar. 17 Iar pre viţelul *rămas, adecă* pielea lui, carnea lui și balega lui, le arse cu foc afară din tabără: după cum [r]poruncise Dumnezeu.
18 [s]Și apoi *îi* aduse și berbecele pentru arderea de tot: și Aaron și fiii săi își puseră mânile lor pe capul acelui berbece: 19 Și Moisi *îl* junghiă, și cu sânge stropì altarul jur împrejur. 20 Și tăià berbecele în bucăţi: și capul, bucăţile și grăsimea le aprinse Moisi: 21 Iar măruntaiele și picioarele *lui* le spălă cu apă, și Moisi aprinse acel berbece întreg pe altar: ardere de tot, miros plăcut *fu* acesta, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: [t]după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.
22 Apoi [u]aduse și pre al doilea berbece, pre berbecele de consfinţire, și-și puseră Aaron și fiii lui mânile lor pe capul berbecelui: 23 Și Moisi, junghiându-*l*, luă din sângele lui, și puse pe moalele urechii cele drepte a lui Aaron, și pe degetul cel gros al mânei lui celei drepte, și pe degetul cel mare al piciorului lui cel drept. 24 Și aduse Moisi și pre fiii lui Aaron, și luă din sânge, și puse pe moalele urechii celei drepte a lor, și pe degetele cele groase ale mânilor lor drepte, și pe degetele cele mari ale picioarelor lor celor din dreapta: și cu sângele *rămas* stropì Moisi altarul jur împrejur. 25 [v]Și luă grăsimea și coada și toată grăsimea cea depe măruntaie, și prapurul *depe* ficat, și pre cei doi rărunchi cu grăsimea lor împreună, și spata cea dreaptă; 26 Și din panerul cu azime, care *erau* înaintea lui Dumnezeu, luă el o turtă nedospită, și o turtă de pâne făcută cu oleiu, și o turtă, și *le* puse pe grăsime și pe spata cea dreaptă: 27 [x]Și pre toate acestea le puse el [y]pe mânile lui Aaron și pe mânile fiilor lui.

Capul 8.
a Esod. 29. 1, 2, 3.
b Esod. 28. 2. 4
c Esod. 30. 24, 25
d Esod. 29. 4.
e Esod. 29. 4.
f Esod. 29. 5.
g Esod. 28. 4.
h Esod. 28. 30.
i Esod. 29. 6.
Esod. 28. 37.
k Esod. 30. 26—29.
l Esod. 29. 7.
m Esod. 29. 8, 9.
n Esod. 29. 10.
o Cap. 4. 4.
Ps. 123. 2.
p Esod. 29, 12. 36.
Ezec. 43. 20. 26.
Ebr. 9. 22.
q Esod. 29. 13.
r Esod. 29. 14.
s Esod. 29. 15.
t Esod. 29. 18.
u Esod. 29. 19. 31.
v Esod. 29. 22.
x Esod. 29. 23.
y Esod. 29. 24

legându-le *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 28 Și Moisi le luă din mânile lor, și *le* aprinse pe altarul jertfei de tot, drept dar de consacrare, întru miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 29 Și Moisi luă peptul, și-l legănă *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu: *că* acesta fu partea lui Moisi din acel berbece de consacrare; după cum poruncise Dumnezeu.

30 Și Moisi luă din oleiul ungerii și din sângele ce *era* pe altar, și stropì pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui, și vestmintele fiilor lui cu el, și *așà* consfințì el pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui și vestmintele fiilor lui cu dânsul.

31 Și Moisi zise cătră Aaron și cătră fiii lui: Ferbeți carnea *la* ușa cortului întrunirii, și acolo o mâncați împreună cu pânea de consacrare cea din paner, după cum am poruncit eu, zicând: Aaron și fiii lui să le mănânce pre acestea. 32 Iar ce va rămânea din acea carne și din acea pâne, cu foc să ardeți: 33 Și din ușa cortului întrunirii [z] șapte zile să nu ieșiți, până ce nu se vor împlinì zilele consfințirii voastre: că voi *în* șapte zile aveți să fiți consfințiți. 34 [a] Precum se făcù astăzi, *tot așà* poruncì Dumnezeu să se facă *și de acum înainte,* spre a face ispășire pentru voi. 35 Și *la* ușa cortului întrunirii veți rămânea șapte zile, ziua și noaptea, ca să păziți ceeace a poruncit Dumnezeu să păziți, pentru ca să nu muriți; că așa-mi este poruncit. 36 Și făcù Aaron și fiii lui toate câte poruncì Dumnezeu prin Moisi.

Cea dintâiu jertfă a lui Aaron este mistuită prin foc.

9 Și [a] a opta zi Moisi chemă pre Aaron și pre fiii săi, și pre bătrânii lui Israel; 2 Și zise lui Aaron: [b] Ia un viței spre sacrificiu pentru păcat, [c] și un berbece pentru ardere de tot, *amândoi* fără defect, și-*i* adă lui Dumnezeu. 3 Și vorbește fiilor lui Israel, zicând: [d] Luați un țap spre sacrificiu pentru păcat, și un viței, și un miel, *amândoi* de câte un an *și* fără cusur, pentru ardere de tot; 4 Și un taur, și un berbece pentru sacrificiul de mulțumire, spre a-*i* sacrificà înaintea lui Dumnezeu, și [e] dar de pâne frământată cu oleiu; [f] că astăzi se va arătà vouă Dumnezeu.

5 Și ei aduseră acele ce poruncì Moisi înaintea cortului întrunirii; și toată obștea se apropiè, și stătù înaintea lui Dumnezeu. 6 Și Moisi zise: Aceasta este ceeace v'a poruncit Dumnezeu, faceți-o: și [g] mărirea lui Dumnezeu se va arătà vouă.

7 Și Moisi zise lui Aaron: Apropie-te de altar, și [h] fă sacrificiul tău pentru păcat, și arderea de tot, și fă ispășire pentru tine și pentru popor; și [i] adă și darul pentru popor, și fă ispășire pentru dânsul, după cum poruncì Dumnezeu.

8 Și Aaron se apropiè de altar, și junghiè vițelul sacrificiului pentru păcat care *era* pentru dânsul; 9 [j] Și fiii lui Aaron aduseră sângele la dânsul: și el, întingându-și degetul în sânge, [k] puse pe coarnele altarului: iar *celalalt* sânge îl turnă la picioarele altarului. 10 [l] Iar grăsimea, și rărunchii, și prapurul depe ficatul sacrificiului pentru păcat, le aprinse pe altar, [m] după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi; 11 [n] Și carnea cu pielea cu foc o arse afară din tabără. 12 Și junghiè el și ardere de tot: și fiii lui Aaron întinseră sângele la dânsul, [o] și el îl stropì preste altar jur împrejur. 13 [p] Și-i întinseră lui și arderea de tot, *tăiată* în bucăți, și capul *lui*, și *le* aprinse pe altar. 14 [q] Și spălând el mărunțaele și *amândouă* picioarele *le* aprinse lângă arderea de tot pe altar.

15 [r] Și aduse el sacrificiul cel pentru popor, și luând țapul sacrificiului pentru păcat, care *era* pentru popor, îl junghiè, aducându-l drept sacrificiu pentru păcat, ca și pre cel dintâiu. 16 Apoi aduse

---

a Ezec. 43. 25. 26. *a* Ebr. 7. 16. — *Capul 9.* *a* Ezec. 43. 27. *b* Esod. 29, 1. *c* Cap. 8. 18. *d* Cap. 4. 23. Ezra 6. 17. *e* Cap. 2. 4. *f* Esod. 29. 43. *g* Esod. 24. 16. *h* 1 Sam. 3. 14. Ebr. 5. 3. *i* Cap. 4, 16, 20. Ebr. 5. 1. *j* Cap. 8. 15. *k* Fac. 4. 7. *l* Cap. 8. 16. *m* Cap. 4. 8. *n* Cap. 4. 11. *o* Cap. 1. 5. *p* Cap. 8. 20. *q* Cap. 8. 21. *r* Isa. 53. 10. Ebr. 2. 17.

ardere de tot, și făcù cu dânsa [s] după datină. 17 Și aduse și [t] darul de pâne: și luând o mână plină dintr'însa, *o* aprinse pe altar, [u] pe lângă arderea de tot cea de dimineață. 18 Și junghiè el taurul și berbecele *ca* [v] sacrificiu de bucurie pentru popor: și fiii lui Aaron îi întinseră sângele, și el stropì pe altar jur împrejur: 19 Și grăsimea de taur și *cea* de berbece și coada, precum și *grăsimea* ce acopere *măruntaele* și rărunchii, și prapurul *depe* ficat: 20 *Toate* aceste grăsimi le puse deasupra pieptturilor, și [x] aprinse grăsimea pe altar. 21 Și piepturile și spata dreaptă le legănă Aaron [y] *ca* dar legănat înaintea lui Dumnezeu, după cum poruncì Moisi.

22 Și Aaron rădicându-și mânile spre popor, [z] binecuvântat-a pre dânsul, și se pogorì, după ce sfârșì sacrificiul pentru păcat și arderea de tot și sacrificiile de mulțumire. 23 Și Moisi și Aaron intrară în cortul întrunirii, și ieșind ei *de acolo* binecuvântară pre popor: și mărirea lui Dumnezeu se arătă la tot poporul. 24 Și [a] foc ieșì de dinaintea lui Dumnezeu, și mistuì depe altar arderea de tot și grăsimea. Aceasta văzându-o poporul, strigară și căzură pe fețele lor.

Păcatul și pedepsirea lui Nadab și a lui Abíbu; legi pentru preoți.

10 Și fiii lui Aaron, [a] Nadab și Abih, [b] luând fiecare cățiuia sa, puseră într'însele foc, și puseră tămâie deasupra: și ei aduseră înaintea Domnului foc [c] străin, ceeace el nu l-a poruncit. 2 Și [d] foc ieșì de dinaintea Domnului, care-i mistuì pre ei, și ei muriră înaintea Domnului. 3 Și Moisi zise lui Aaron: Aceasta *este* ceeace vorbì Domnul, zicând: Sfinți-mă-voiu între cei [e] ce se apropie de mine, și în fața a tot poporul mă voiu [f] mărì. 4 [g] Și Aaron tăceà. Și Moisi chemă pre Mișael și pre Elzafan, fiii lui [h] Uziel, unchiul lui Aaron, și le zise: Veniți, *și* [i] luați pre frații voștri de dinaintea sanctuarului, afară din tabără. 5 Și ei se apropiară, și dus-au pre ei, *îmbrăcați* în tunicile lor, afară din tabără: după cum zisese Moisi.

6 Și Moisi zise lui Aaron și lui Eliazer și lui Itamar, fiii lui: Capetele voastre [j] să nu descoperiți, și vestmintele voastre să nu le rupeți, ca să nu muriți: și ca *Domnul* să *nu* se [k] întărîte asupra a toată comunitatea: ci frații voștri, toată casa lui Israel, să plângă pentru aceasta ardere, pre care o aprinse Domnul. 7 [l] Și voi din ușa cortului întrunirii să nu ieșiți, ca să nu muriți: [m] că oleiul ungerii cel dela Domnul *este* preste voi. Și ei făcură după cuvintele lui Moisi.

8 Și Domnul vorbì lui Aaron, zicând: 9 [n] Vin și băutură îmbătătoare să nu beți, nici tu, nici fiii tăi cu tine, când veți întrà în cortul întrunirii, ca să nu muriți. *Aceasta va fi* lege în veci întru generațiunile voastre: 10 Pentru ca să puteți [o] deosebì între lucrul sfânt și între cel profan, și între cel curat și cel necurat: 11 [p] Și pentru ca voi pre fiii lui Israel să-i învățați toate legile, pre care Domnul le-a vorbit lor prin Moisi.

12 Și Moisi vorbì către Aaron și către fiii lui cari rămaseră, Eleazer și Itamar, *zicând:* [q] Luați darul de pâne, ce a rămăs din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu și-l mâncați nedospit lângă altar: că *lucru* [r] prea sfânt *este:* 13 Și-l mâncați în loc sfânt: că acesta *este* partea hotărîtă a ta și a fiilor tăi din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu; că [s] așà mi-s'a poruncit. 14 Iar [t] pieptul legănat, și spata ridicată să le mâncați în loc curat, tu și fiii tăi, și fiicile tale cu tine: că partea hotărîtă a ta și a fiilor tăi *sunt* acestea din sacrificiile de bucurie ale fiilor lui Israel. 15 *Că* spata ridicată,

---

s Cap. 1. 3. 10.
t Vers. 4.
u Esod. 29. 38.
v Cap. 3. 1. etc.
x Cap. 3. 5. 16.
y Esod. 29. 24, 26.
z Num. 6. 23. Luc. 24. 50.
a Fac. 4, 4. Ps. 20. 3. — *Capul 10.*
a Cap. 16. 1. Num. 3. 3. 4. 1 Cron. 24. 2.
b Cap. 16. 12.
c Esod. 30. 9.
d Cap. 9. 24. 2 Sam. 6. 7
e Esod. 19. 22. Isa. 52 11. Ezec. 20, 41.
f Isa. 49. 3. Ioan 13.31. 32. 2. Thes. 1 10.
g Ps 39. 9.
h Esod. 6.18. 22.
i Luc. 7. 12. Fapt. 5. 6. 9. 10.
j Esod. 33. 5. Cap. 13. 45. Num. 6. 6. 7. Deut. 33. 9. Ezec. 24. 16. 17.
k Num. 16. 22. 46.
l Cap. 21. 12.
m Esod. 28, 41. Ezec. 44. 21. Luc. 1. 15. 1 Tim. 3. 3. Tit. 1. 7.
o Cap. 11. 47. Ier. 15 19. Ezec. 22. 26.
p Deut. 24. 8. Mal. 2. 7,
q Esod. 29. 2. Num. 18. 9. 10.
r Cap. 21 22.
s Cap. 2. 3.
t Esod. 29. 24-26, 27. Num. 18. 11. —

și pieptul legănat le vor aduce împreună cu sacrificiile cu foc de grăsimi, *hotărîte*, ca să se legene drept dar legănat înaintea lui Dumnezeu: și aceasta va fi a ta și a fiilor tăi cu tine, prin lege de veci, după cum a poruncit Dumnezeu.

16 Și căutând Moisi cu deamănuntul țapul de sacrificiu pentru păcat, iată crà ars; și el se mâniè foarte asupra lui Eliazer și Itamar, fii cei rămași ai lui Aaron, zicând: 17 Pentru ce n'ați mâncat sacrificiul pentru păcat în loc sfânt? că prea sfânt *este*, și vouă vi-s'a dat, ca să purtați nedreptatea comunității *și* să faceți espiare pentru dânșii înaintea lui Dumnezeu. 18 Iată sângele aceluia n'a fost adus în sanctuar, în cele din lăuntru: se cădeà să-l mâncați în loc sfânt, cum am poruncit eu. 19 Și Aaron răspunse lui Moisi: Iată ei astăzi au adus și sacrificiul lor pentru păcat, și arderea de tot înaintea lui Dumnezeu: încă și mie se întâmplă aceasta: și *de* aș fi mâncat astăzi din sacrificul pentru păcat, oare acesta ar fi plăcut în ochii lui Dumnezeu? 20 Și auzind Moisi *aceasta* s'a mulțumit.

Lege pentru animalele cele curate și cele necurate.

11 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicându-le: 2 Vorbiți fiilor lui Israel, zicând: [a] Acestea *sunt* animalele, din care voi să mâncați dintre toate viețuitoarele pe pământ. 3 Toate câte au unghia despicată, și care au piciorul înfurcat, și rumegă, pre acestea să le mâncați. 4 Dară să nu mâncați din acelea ce rumegă *numai*, sau care au unghie despicată *numai*, ca: cămila: că deși rumegă, dar unghiile nu are despicate: necurată *să fie* vouă: 5 Și iepurile de casă: că deși rumegă, dară unghiile nu le are despicate; necurat să fie vouă: 6 Și iepurile de munte: că *deși* rumegă, dară unghiile nu le are despicate; necurat *să fie* vouă. 7 Și porcul: că deși acesta are unghie despicată, dară nu rumegă, [b] necurat *să fie* vouă. 8 Din carnea lor să nu mâncați, și de stârvurile lor să nu vă atingeți; [c] necurat *să fie* vouă.

9 [d] Și acestea să mâncați dintre toate câte *sunt* în ape: toate ce au aripi și solzi în ape, în mări și în râuri, pre acestea să le mâncați. 10 Și toate câte n'au aripi nici solzi în mări sau în râuri, din toate câte foiesc în ape și toate câte trăesc în ape, [e] urâciune *să fie* vouă. 11 Da, urâciune să fie vouă: din carnea lor să nu mâncați, și stârvurile lor urâciune să fie vouă. 12 Tot ce n'are aripi nici solzi în ape, urâciune *să fie* vouă.

13 Iar dintre paseri [f] acestea să urîți, și să nu le mâncați, că în urîciune *sunt:* aquila, gripul și plictul: 14 Și vulturul, și uliul după felul său; 15 Tot corbul după felul său: 16 Și struții, și huhurezul, și cucul, și curuiul după felul său: 17 Și bufnița, și mergul și ibidile: 18 Și cignul, și pelicanul și porfirionele: 19 Și cocostârcul, și cherodionele după felul său, și pupăza și liliacul.

20 Toată târîtoarea aripată, care umblă pe patru *picioare*, urâciune *să fie* vouă. 21 Dar acestea să le mâncați din toată târîtoarea ce sboară, care umblă pe patru *picioare:* cele ce au fluerul picioarelor de dinapoi mai lungi, ca să poată sări cu ele pe pământ. 22 Pre acestea din ele să le mâncați: [g] arbeul după felul său, și saleamul după felul său, și hargolul după felul său, și hagolul după felul său. 23 Dar toate *celelalte* târîtoare cu aripi, cari au patru picioare, urâciune *să fie* vouă. 24 Și printr'însele vă veți face necurați: Tot acela, care se va atinge de mortăciunea lor, necurat sa fie până seara. 25 Și tot acela, care va purtà mortăciunea acestora, acela să-și [h] spele vestmintele sale, și necurat va fi până seara.

26 *Așà* toate animalele *patrupede*, care au unghii și nu au picioare înfurcate, nici nu rumegă, necurate *să fie*

Capul 11. | Fapt.10.12.14. | *c* Isa. 52. 11. | Fapt. 10. 14. | Col. 2. 16, 21. | *d* Deut. 14. 9. | *f* Deut. 14. 12. | Marc. 1. 6.
a Deut. 14. 4. | *b* Isa. 65. 4. | Mat. 15.11,20. | Rom.14.14,17. | Ebr. 9. 10. | *e* Cap. 7. 18. | *g* Mat. 3. 4. | *h* Cap. 14. 8.

vouă: cel ce se va atinge de dânsele, necurat va fi. 27 Şi tot ce umblă pe labe, din toate animalele câte umblă pe patru *picioare*, necurate *să fie* vouă: oricine se va atinge de mortăciunea lor, necurat va fi până seara. 28 Şi cel ce va purtă mortăciunea lor să-şi spele vestmintele sale, şi să fie necurat până seara: necurate *să fie* vouă acestea!

29 Şi dintre târîtoare, care se târăsc pe pământ, acestea *să fie* vouă necurate: Nevestuica, şi [i] şoarecele şi ţăstoasa după felul său. 30 Arietul, şi camelionul, şopârla, melcul şi cârtiţa. 31 Necurate *să fie* vouă acestea dintre toate târîtoarele: tot cel ce se va atinge de dânsele, după ce vor fi murit, acela necurat să fie până seara. 32 Şi tot aceea pe care va cădeà *ceva* din acestea, după ce vor fi murit, necurat va fi: fie vase de lemn, sau vestminte, sau piele, sau sac: orice vas, carele serveşte la o trebuinţă, [j] să se pună în apă, şi necurat să fie până seara: după aceea curat va fi. 33 Şi totuşi vasul de lut, în care va cădeà *ceva* din acestea, tot ce *va fi* într'însul necurat să fie, şi [k] să-l stricaţi. 34 Toată mâncarea care se mănâncă, preste care ar cădeà *asemenea* apă, necurată să fie: şi toată băutura, care se bea din *asemenea* vas, necurată să fie. 35 Şi tot *lucrul*, preste care va cădeà din mortăciunile acestora, necurat să fie: *fie acela* cuptor sau vatră, să se dărâme, *că* necurate *sunt*, şi necurate să fie vouă. 36 Dar isvoarele şi fântânele, *care sunt* adunături de apă, curate vor fi. Şi cel ce se va atinge de mortăciunea acestora necurat să fie. 37 Şi dacă din mortăciunea acestora va cădeà pe carevà semânţă, care este a se semănà, aceea curată *va fi*. 38 Iar de se va turnà apă preste semânţă, şi va cădeà din mortăciune preste dânsa, aceea necurată *să fie* vouă.

39 Şi dacă va murì din vitele, care *sunt* vouă de mâncare, cel ce se va atinge de mortăciunea acesteia, necurat să fie până seara. 40 Şi [l] cel ce va mâncà din *asemenea* mortăciune să-şi spele vestmintele sale, şi să fie necurat până seara; aşà şi acela, care va purtà mortăciune, să-şi spele vestmintele sale, şi să fie necurat până seara.

41 Şi toată târîtoarea, ce se târăşte pe pământ, urîciune *să fie vouă:* să nu se mănânce. 42 Şi tot ce se târăşte pe pântece, şi tot ce umblă pe patru *labe*, sau tot ce are mai multe picioare, din toate târîtoarele câte se târăsc pe pământ, să nu mâncaţi: că urîciune *sunt*. 43 [m] Nu vă necurăţiţi sufletele voastre prin târîtoare ce se târăsc, şi nu vă întinaţi sufletele voastre printr'însele, făcându-vă necuraţi prin ele. 44 Că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru: deci sfinţiţi-vă şi [n] să fiţi sfinţi: că eu sfânt *sunt;* nici să vă întinaţi cu orice târîtoare, ce se târăşte pe pământ. 45 Că eu Domnul, eu *sunt*, carele v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu vouă Dumnezeu: voi dară sfinţi să fiţi, că eu sfânt *sunt*.

46 Aceasta *este* legea despre vite, şi despre paseri, despre toată vieţuitoarea ce se mişcă în apă, şi despre toată vieţuitoarea ce se târăşte pe pământ. 47 Ca să puteţi deosebì între necurat şi între curat: şi între animalele, cari se pot mâncà, şi între animalele, cari nu se pot mâncà.

Curăţirea femeilor după naştere de copii.

12 Şi Domnul vorbì cătră Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, zicând: [a] Femeia, care va concepe semânţa, şi va naşte parte bărbătească, [b] necurată să fie şapte zile: [c] ca şi pe timpul firii ei, necurată să fie. 3 Şi în ziua a [d] opta să se taie împrejur carnea preputului lui. 4 Şi ea în treizeci şi trei de zile să şează în sângele curăţirii ei: de nimic sfânt să nu se atingă, şi în sanctuar să nu intre, până ce nu se vor împlinì zilele curăţirii ei. 5 Şi de va

---

i Isa. 66. 17. | *k* Cap. 6. 28. | Deut. 14. 21. | *m* Cap. 20. 25. | 1 Thes. 4. 7. | *Capul 12.* | *b* Luc. 2. 22. | *d* Fac. 17. 12, Luc. 1. 59 Ioan 7. 22. 23.
j Cap. 15. 12. | *l* Cap. 17. 15. | Ezec. 4. 14. | *n* Esod. 19. 6. | 1 Pet. 1. 15, 16. | *a* Cap. 15. 19. | *c* Cap. 15. 19.

naște parte femeiască, necurată să fie două săptămâni, ca și pe timpul firii ei; și șasezeci și șase de zile să șează în sângele curățirii ei.

6 Și [e] împlinindu-se zilele curățirii ei, pentru fiu, sau pentru fată, ea să aducă un miel de un an drept ardere de tot, și un pui de porumb sau o turturică drept sacrificiu pentru păcat, la preot, la ușa cortului întrunirii. 7 Și *acesta* să le aducă înaintea lui Dumnezeu, și să facă espiare pentru ea: și așà ea se va curăți de curgerea ei de sânge. Aceasta *este* legea pentru femeie ce naște parte bărbătească sau femeiască. 8 [f] Și de nu-i va da mâna să aducă un miel, atunci să ia două turturele sau doi pui de porumb, unul drept ardere de tot, și altul drept sacrificiu pentru păcat: [g] și preotul să facă espiare pentru ea, și ea va fi curățită.

Semnele leprei depe oameni.

13 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 2 Când pe pielea corpului cuivà se va vedeà umflătură sau [a] bubă, sau bășicuță, și acestea depe pielea corpului lui ar puteà fi plagă de lepră: pre unul ca acela [b] să-l aducă la Aaron, preotul, sau la unul dintre fiii lui, preoții. 3 Și preotul văzând plaga pe pielea corpului *acestuia*, și că părul dela plagă s'a schimbat în alb, și plaga la vedere *este* mai adâncă decât pielea corpului său: aceasta *este* plagă de lepră: și privind preotul pre unul ca acesta, să-l judece necurat. 4 Dacă bășicuța depe pielea corpului său *va fi* albă, și la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, și părul depe dânsa nu s'a schimbat în alb: preotul pre *cel cu* plagă să-l închidă șapte zile. 5 Și după șapte zile preotul *iarăși* să-l vadă: și iată *dacă* plaga după părerea lui stă în loc, *și* plaga nu s'a întins pe piele, preotul să-l închidă pre acesta a doua oară șapte zile. 6 Și preotul la a șaptea zi să-l vază a doua oară: și iată *dacă* plaga a mai scăzut, *și* plaga nu s'a mai întins pe piele, pre acesta preotul să-l judece curat; *că* bubă *este;* și acesta [c] să-și spele vestmintele sale, și va fi curat. 7 Și dacă buba s'ar întinde pe piele, după ce preotul pre acesta la văzut și curat l-a judecat, el să se arete încă odată preotului: 8 Și văzându-l acum preotul, și iată buba s'a întins pe piele, preotul să-l judece pre acesta necurat: lepră *este*.

9 De va fi plaga de lepră pe un om, acela să se aducă la preot. 10 [d] Și după ce-*l* va vedeà preotul, și iată umflătura albă *este* pe piele, și aceasta a schimbat *fața* părului în alb, și în acea umflătură *se va vedeà* și carne vie. 11 Aceea *este* lepră învechită pe pielea corpului aceluia; și preotul să-l judece necurat: și să nu-l închidă, că necurat *este*. 12 Și dacă lepra va înflorì pe piele, și lepra va acoperì toată pielea *aceluia cu* plagă dela cap până la picioarele lui, până unde preotul îl va vedeà cu ochii: 13 Dară preotul îl va vedeà, și iată lepra va fi acoperit tot corpul acestuia, *pre cel cu* plagă *îl* va judecà curat, *că plaga* s'a schimbat toată în alb: curat *este*. 14 Și în ziua în care se va arătà pe dânsul carne vie, va fi necurat. 15 Și preotul văzând carnea vie, pre acesta îl va judecà necurat: carnea vie *este* necurată: lepră *este*. 15 Sau dacă carnea cea vie iarăși se va schimbà în alb; acela să meargă la preot. 17 Și dacă văzându-l preotul, iată plaga s'a schimbat în alb, preotul *pre cel cu* plagă să-*l* judece curat: curat *este*.

18 Și *dacă* pe pielea corpului *cuivà* va fi [e] rană, și aceea se va vindecà, 19 Și în locul unde a fost rana va rămâneà umflătură albă, sau bășicuță albă, roșatică, acela să se arete preotului. 20 Și văzându-l preotul, și iată la vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, și părul depe dânsa s'a schimbat în alb, preotul pre acela să-l judece necurat; plagă de lepră *este*, care a ieșit din rană. 21 Iar dacă preotul îl va vedeà, și iată

---

[e] Luc. 2. 22. | Luc. 2. 24. | [f] Cap. 5. 7. | [g] Cap. 4. 26 — | *Capul 13.* [a] Deut. 28. 27. | [b] Deut. 17. 8, 9. Luc. 17, 14. | [c] Cap. 11. 25. | [d] Num. 12. 10. 12. | [e] Esod. 9. 9.

părul depe dânsul nu *va fi* alb, și ea nu *va fi* mai adâncă decât pielea, ba încă s'a tras: preotul pre acesta să-l închidă șapte zile. 22 Și dacă se va întinde pe piele, preotul pre acesta să-l judece necurat; plagă *este*. 23 Și dacă băşicuța va stà în loc, *și* nu se va întinde, uscarea acelei răni *este;* și preotul să-l judece curat.

24 Și dacă carnea are în pielea sa o inflamațiune arzătoare, și *carnea* vie a părții inflamate are o băşicuță albă, roșeatică sau albă *numai,* 25 Preotul să-l vază, și iată *dacă* părul s'a schimbat în alb în băşicuță, și *la* vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, lepră *este*, care a înflorit în inflamațiune: deci preotul pre acesta să-l judece necurat: plagă de lepră *este*. 26 Și dacă văzându-l preotul, iată păr alb în băşicuță nu *este,* și ea nu *este* mai adâncă decât pielea, și că ea a scăzut; preotul pre acesta să-l închidă șapte zile. 27 Și a șaptea zi preotul să-l vadă: *și* dacă ea s'a mai întins pe piele, preotul să-l judece necurat: plagă de lepră *este*. 28 Și dacă băşicuța a stat în loc, *și* nu s'a mai întins preste piele, și s'a tras, umflătura cu inflamațiune *este;* și preotul pre acesta să-l judece curat: că uscarea acelei inflamațiuni *este*.

29 Dacă unui bărbat sau unei femei se va arătà plagă la cap sau la barbă: 30 Și *dacă* preotul văzând plaga, iată la vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, *având* într'însa păr subțire galben, pre acela să-l judece preotul necurat; porigine *este,* lepră de cap sau de barbă. 31 Și dacă văzând preotul acea plagă de porigine, iată la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, și părul depe dânsa nu *este* negru, preotul pre *acesta cu* plagă de porigine să-l închidă șapte zile; 32 Și în a șaptea zi văzând preotul acea plagă, și iată poriginea nu s'a întins, nici părul depe dânsa nu *e* galben, și poriginea la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, *cel cu plagă* să se radă, dară *locul cu* poriginea să nu-l radă; 33 Și preotul pre *cel cu* poriginea să-l închiză a doua oară șapte zile. 34 Și în a șaptea zi să vază preotul poriginea, și iată *dacă* poriginea nu s'a întins pe piele, și la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, preotul pre acesta să-l judece curat; și spălându-și vestmintele sale, curat va fi. 35 Și dacă poriginea s'a întins pe piele, după ce acesta a fost judecat curat, preotul îl va vedeà. 36 Și iată dacă poriginea s'a întins pe piele, preotul să nu se mai uite după păr galben; necurat *este*. 37 Și dacă la părerea lui poriginea a stat pe loc, și dintr'însa a crescut păr negru; poriginea s'a vindecat: curat *este;* și preotul să-l judece curat.

38 Și dacă un bărbat sau o femeie are pe pielea corpului băşicuțe, băşicuțe albe, 39 Preotul îl va vedeà, și iată *dacă* băşicuțele pe pielea corpului lor *sunt* trase în alb, pată albă *este, ce* a înflorit în piele: curat *este*.

40 Și *dacă* unui bărbat a căzut părul depe cap, acela *este* pleș: curat *este*. 41 Și *dacă* i-a căzut părul depe cap numai dinainte, *este* pleș în partea dinainte: curat *este*. 42 Și dacă pe pleșuvia *lui* cea de dinapoi, sau pe pleșuvia cea de dinainte, se va ivì bubă albă roșatică, lepră *este,* care înflorește în pleșuvia capului lui, cea de dinapoi sau de dinainte. 43 Și preotul cercetându-l, iată *dacă* umflătura acelei bube *va fi* albă roșeatică pe pleșuvia de dinapoi sau de dinainte, asemenea cu lepra depe pielea carnei, 44 Om lepros *este;* necurat *este;* preotul să-l judece necurat: plaga *este* pe capul lui.

45 Și leprosul, care *va avè* această plagă, să aibă vestmintele rupte, și capul descoperit, și buzele de deasupra [f] acoperite, și să [g] strige: necurat, necurat! 46 Necurat să fie el în tot timpul, cât *va fi* această plagă pe dânsul; necurat *este, și* va locuì singur; [h] afară de tăbără *să fie* locuința lui.

---

f Ezec.24.17,22. | Mic. 3. 7. | *g* Plân. 4. 15. | *h* Num. 5. 2. | 2 Reg. 7. 3. & | 15. 5. | 2 Cron. 26. 21. | Luc. 17. 12.

Semnele leprei depe vestminte.

47 Şi *dacă* carevà vestmânt va fi atins de plagă de lepră, *fie* acela vestmânt de lână sau vestmânt de in: 48 *Fie* acela în urzeală, sau în bătătură de in sau de lână, sau în piele, sau în orice lucru de piele. 49 Şi plaga va fi verde sau roşie în vestmânt sau în piele, fie în urzeală sau în bătătură, sau în orice lucru de piele, plagă de lepră *este*, şi să se arete preotului. 50 Şi preotul după ce va vedeà plaga, să închidă *vestmântul cu* plaga şapte zile. 51 Şi *dacă* va vedeà el în a şaptea zi, că plaga s'a întins în acel vestmânt, fie în urzeală sau în bătătură sau în piele, sau în orice lucru făcut din piele, acea plagă *este* [i] lepră rozătoare, acel *lucru este* necurat. 52 Şi vestmântul să se arză, fie urzeală sau bătătură de lână, sau de in, sau orice lucru de piele, în care va fi plagă: că aceasta *este* lepră rozătoare; cu foc să se ardă.

53 Şi dacă va vedeà preotul, şi iată pata nu s'a întins în vestmânt, fie în urzeală, fie în bătătură, sau în oricare lucru de piele, 54 Preotul să poruncească, că acea parte, unde *este* pată, să se spele, şi să o închidă a doua oară şapte zile. 55 Şi *dacă* preotul pre *acel lucru cu* pată îl va vedeà, după ce s'a spălat, şi iată pata nu şi-a schimbat faţa, şi pata nu s'a mai întins, necurat *să fie;* cu foc să-l arzi: *lepră* rozătoare *este, fie* pe dos sau pe faţă. 56 Şi dacă preotul *îl* va vedeà, şi iată pata, după ce s'a spălat, s'a tras, el pre aceea să o rupă dela vestmânt, sau dela piele, dela urzeală sau dela bătătură: 57 Şi dacă ea tot se va mai vedeà în vestmânt, sau pe urzeală sau pe bătătură sau pe orice lucru de piele, aceea *este lepră* care a înflorit; cu foc să arzi lucrul, pe care *este* plaga. 58 Şi acel vestmânt, fie urzeală sau bătătură sau orice lucru de piele, pe care l-ai spălat, şi plaga s'a dus, să se mai spele a doua oară; şi curat va fi.

59 Aceasta *este* legea plăgei de lepră la vestminte de lână sau de in, la urzeală sau la bătătură, sau la orice lucru de piele, spre a le judecà curate sau necurate.

Curăţirea leprei depe om.

14 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Aceasta este legea pentru cel lepros în ziua curăţirii lui: [a] Să se aducă la preot: 3 Şi preotul să iasă afară din tabără, şi să-*l* vadă preotul, şi iată *dacă* plaga de lepră se va fi vindecat depe cel lepros, 4 Preotul să poruncească pentru cel care are să se cureţe, ca să ia două paseri vii, curate, şi lemn de [b] cedru, şi [c] carmezin-roşiu, şi [d] isop: 5 Şi să poruncească preotul ca una din acele paseri să o junghie, *turnând sângele* într'un vas de lut, preste apă vie: 6 Şi pasérea cea vie şi lemnele de cedru şi carmezinul roşiu şi isopul să le ia şi cu pasérea cea vie să le întingă în sângele paserii celei junghiate preste apa cea vie: 7 Şi *cu acestea* [e] să stropească de [f] şapte ori preste acela care are să se cureţe de lepră; Şi să-l judece curat: şi pasérea cea vie să o lase pe câmpuri.

8 Şi cel ce are să se cureţe, [g] să-şi spele vestmintele sale, şi să-şi radă tot părul său, şi [h] să se scalde în apă, şi curat va fi: şi după aceasta să între în tabără, şi [i] să locuească afară de cortul său şapte zile. 9 Şi a şaptea zi el să-şi radă tot părul său, capul, barba, şi sprâncenele: tot părul său să-l radă: şi vestmintele sale să le spele, şi corpul să-l scalde cu apă: şi curat va fi.

10 Şi a opta zi [j] să ia doi miei fără cusur, şi o oaie de un an fără cusur, şi trei zecimi de floarea făinei frământată cu oleiu *pentru* [k] dar de pâne, şi un log de oleiu. 11 Şi preotul, acela ce curăţă, să pună pre cela ce are să se cureţe să steà, împreună cu acele lucruri, înaintea lui Dumnezeu, *la* uşa cortului întrunirii. 12 Şi preotul luând unul din miei, să-l [l] aducă sacrificiu pentru vină,

---

i Cap. 14. 44. | *Capul 14.* | Luc. 5. 12. 14. | *c* Ebr. 9. 19. | *e* Ebr. 9. 13. | *g* Cap. 13. 6. | *i* Num. 12. 15. | *k* Cap. 2. 1.
— | *a* Mat. 8. 2 4. | *b* Num. 19. 6. | *d* Ps. 51. 7. | *f* 2 Reg. 5. 10. 14. | *h* Cap. 11. 25. | Mat. 8. 4. | *l* Cap. 5. 2. 18.

și logul de oleiu: și pre acestea să le [m]legene înaintea lui Dumnezeu *drept* dar legănat. 13 Și mielul să-l junghie [n]în locul, unde se junghie sacrificiile pentru păcat și arderile de tot, în loc sfânt: că [o]precum sacrificiul pentru păcat, *așà* și cel pentru vină *sunt* ale preotului: lucru [p]prea sfânt *este*. 14 Și preotul să ia din sângele sacrificiului pentru vină, și să pună [q]pe moalele urechii drepte a aceluia care are să se cureţe, și pe degetul gros al mânei lui celei drepte, și pe degetul cel mare al piciorului celui drept:

15 Și preotul să ia din logul de oleiu, și să toarne în palma mânei stângi a lui: 16 Și preotul, întingându-și degetul drept-ei sale în oleiul ce *este* în mâna sa cea stângă, cu degetul său să stropească din oleiu de șapte ori înaintea lui Dumnezeu: 17 Și din oleiul rămas în mâna sa preotul să pună pe moalele urechii drepte a celui ce are să se cureţe, și pe degetul cel gros al mânei sale drepte, și pe degetul cel mare al piciorului drept al lui, deasupra preste sângele de sacrificiu pentru vină. 18 Și oleiul rămas în mâna dreaptă a preotului, să-l pună pe capul celui ce are să se cureţe, [r]și preotul să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu: 19 Și preotul să aducă [s]sacrificiul pentru păcat, și să facă espiare pentru cel ce are să se cureţe de necurăţenia sa, și după aceea să junghie arderea de tot: 20 Și preotul să aducă arderea de tot și darul de pâne pe altar, și făcând preotul și espiarea pentru dânsul, curat va fi.

21 [t]Și dacă *va fi* sărac, și nu-i va da mâna să aducă *aceasta*, să ia un miel ca sacrificiu pentru vină drept dar legănat, spre a face espiare pentru dânsul: și o zecime *de efă* de floarea făinei, frământată cu oleiu, pentru dar de pâne, și un log de oleiu; 22 [u]Și două turturele sau doi pui de porumb, după a lui avere, dintre cari unul să fie sacrificiu pentru păcat și altul ardere de tot. 23 [x]Și să le aducă la preot a opta zi a curăţirii sale, la ușa cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu. 24 [x]Și preotul să ia mielul de sacrificiu pentru vină, și acel log de oleiu, și pre aceste legănându-le preotul, să le aducă dar legănat înaintea lui Dumnezeu: 25 Și preotul să junghie mielul de sacrificiu pentru vină, și [y]luând din sângele sacrificiului pentru vină, să pună pe moalele urechii drepte a acelui ce are să se cureţe și pe degetul cel gros al mânei drepte și pre degetul cel mare al piciorului drept al său. 26 Și preotul să toarne și din oleiu în palma mânei celei stângi a lui: 27 Și cu degetul mânei celei drepte să stropească preotul din oleiul din mâna stângă de șapte ori înaintea lui Dumnezeu: 28 Și preotul din oleiul din mâna sa să pună pe moalele urechii drepte a celui ce are să se cureţe, și pe degetul cel gros al mânei sale drepte și pe degetul cel mare al piciorului său drept, pe locul sângelui din sacrificiu pentru vină. 29 Și oleiul rămas în palma mânei preotului să-l pună pe capul celui ce are să se cureţe, ca să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu. 30 Și să aducă una din [z]turturele, sau un puiu de porumb dintr'acele care-i va da lui mâna: 31 Din ce-i va da mâna *să fie* sacrificiu pentru păcat și altul ardere de tot, cu darul de pâne; și preotul să facă espiare pentru cel ce are să se cureţe înaintea lui Dumnezeu.

32 Aceasta *este* legea pentru cel ce are plagă de lepră, și nu-i dă mâna [a]pentru curăţirea sa.

Curăţirea leprei la case.

33 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 34 [b]După ce veţi întrà în pământul Canaan, pre care-l dau vouă intru moștenire; de voiu trimite plaga de lepră în vre-o casă din moștenirea voastră; 35 Să vină cela a cui *este* casa, și să arete preotului, zicând: Pare-mi-se

---

m Esod. 29. 24. *n* Esod. 29. 11. *o* Cap. 7. 7, *p* Cap. 2. 3. *q* Esod. 29. 20. *r* Cap. 4. 26. *s* Cap. 5. 1. *t* Cap. 5. 7. *u* Cap. 12. 8. *v* Vers. 10. 11. *x* Vers. 12. *y* Vers. 14. *z* Vers. 22. *a* Vers. 7. *b* Fac. 17. 8.

că *este cevà* ca [c]plaga în casa *mea.* 36 Atunci preotul să poruncească, ca să deşerte casa aceea, mai înainte de a întrà preotul într'însa, ca să vadă acea plagă; pentru ca să nu se facă necurate toate câte *sunt* în casă; şi după aceea să între preotul spre a vedeà casa. 37 Şi va vedeà el plaga, şi iată *dacă* plaga *este* pe pereţii casei aceleia, ca gropişoare verzi sau roşetice, şi la vedere *sunt* mai adânci decât peretele, 38 Atunci preotul să iasă din casă la uşa casei, şi să încuie casa şapte zile: 39 Şi în a şaptea zi să se întoarcă preotul, şi să *o* vază, şi iată *dacă* plaga s'a întins pe păreţii casei, 40 Preotul să poruncească să scoată pietrile pe cari *este* plaga, şi să le arunce afară din cetate, într'un loc necurat. 41 Şi casa să se răzăluească pe din lăuntru jur împrejur, şi tencueala răzăluită să se arunce afară de cetate într'un loc necurat. 42 Şi luând alte pietri, să se pună în locul pietrilor *scoase,* şi altă tencueală să ia, şi să tencuească *din nou* casa. 43 Şi dacă plaga se va întoarce şi va înflorì în acea casă, după scoaterea pietrilor *ei,* şi după ce casa s'a răzăluit şi *din nou* s'a tencuit. 44 Preotul venind, să vadă şi iată *dacă* s'a mai întins în casă, [d]lepră rozătoare *este* în acea casă; necurată *este.* 45 Şi vor strică casa: pietrile ei, şi lemnele ei, şi toată tencueala casei; şi *le* vor scoate afară din cetate într'un loc necurat: 46 Şi cel ce va întrà în acea casă în timpul cât va fi ea încuiată, necurat să fie până seara. 47 Şi cel ce va dormì în acea casă să-şi spele vestmintele sale; asemenea şi cel ce va mâncà în acea casă să-şi spele vestmintele sale.

48 Şi dacă preotul venind *o* va vedeà, şi iată plaga nu s'a întins în casă, după ce casa *din nou* se va tencuì, preotul pre *acea* casă curată să o judece, căci plaga s'a vindecat. 49 Şi el, spre a curăţì casa, să ia două paseri şi lemn de cedru şi carmezin-roşiu şi isop; 50 Şi pre una din paseri să o junghie, *turnând sângele* într'un vas de lut, preste apă vie. 51 Şi să ia lemnul de cedru şi isopul şi carmezinul-roşiu şi pasérea cea vie, şi pre toate să le întingă în sângele paserei acelei junghiate *şi* în apă vie, şi *cu ele* să stropească casa de şapte ori: 52 Şi să cureţe casa cu sângele paserei aceleia şi cu apă vie, şi cu pasérea cea vie şi cu lemnul de cedru, cu isopul şi cu carmezinul. 53 Şi pasérea cea vie să o lase afară din cetate *să sboare* pe câmpuri: şi *aşà* să facă espiare pentru casa aceea: şi curată va fi.

54 Aceasta *este* legea pentru toată plaga de lepră şi de porigine; 55 Şi pentru lepra de vestminte, şi pentru cea de casă: 56 Şi pentru umflătură, şi pentru bube, şi pentru băşicuţe. 57 Spre a [e]învăţà, când *este cinevà* necurat şi când *este* curat. Aceasta *este* legea pentru lepră.

Legi despre necurăţenia trupului.

15 Şi Domnul vorbì lui Moisi, şi lui Aaron, zicând: 2 Vorbiţi fiilor lui Israel, şi ziceţi lor: [a]Bărbatul căruia i-se va face curgere din carnea sa, curgerea sa *este* necurată. 3 Şi necurăţenia sa în curgerea sa este aceasta: când curgerea sa va luà carnea sa, sau că carnea sa va oprì curgerea sa, necurăţenia lui *este.* 4 Tot aşternutul pe care se culcă cel ce avea curgere, necurat este; şi tot lucrul pe care şade, necurat este. 5 Şi cel ce se atinge de aşternutul acestuia, să-şi spele vestmintele sale, şi [b]să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara. 6 Şi cel ce va şedeà pe lucrul, unde a şezut cel cu cugere, să-şi spele vestmintele sale, şi să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara. 7 Şi cel ce se va atinge de corpul acelui cu curgere, să-şi spele vestmintele sale, şi să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara. 8 Şi dacă cel cu curgerea va scuipà pre unul ce este curat, acesta spălându-şi vestmintele sale, să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara.

---

c Prov. 3. 33. Zech. 5. 4. | *d* Cap. 13. 51. Zech. 5. 4. | *e* Deut. 24. 8. | Ezec. 44. 23. — | *Capul 15.* *a* Cap. 22. 4. | 2 Sam. 3. 29. Mat. 9. 20. | Luc. 8. 43. | *b* Cap. 11. 25.

9 Și toată șaua pre care va călări cel cu curgere, necurată va fi. 10 Și tot însul, care se va atinge de cevă lucru, ce a fost sub dânsul, necurat să fie până seara: și cel ce va purtă acel lucru, spălându-și vestmintele sale, să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 11 Și tot însul de care se va atinge cel cu cugerea, fără să-și fie spălat mânile cu apă, acela să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 12 Și [c] vasul de lut, de care se va atinge cel cu curgerea, să se spargă: și tot vasul de lemn să se spele cu apă. 13 Și când cel cu curgerea se va curăți de curgerea sa, [d] să numere șapte zile dela curățirea sa, și să-și spele vestmintele sale, și să-și scalde corpul său în apă vie; și curat va fi. 14 Și a opta zi să ia el [e] două turturele, sau doi pui de porumb, și să vină înaintea lui Dumnezeu, la ușa cortului întrunirii, și să le dea preotului: 15 Și preotul să aducă [f] pre una sacrificiu pentru păcat, și pre cealaltă ardere de tot. Și [g] preotul să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu pentru curgerea sa.

16 Și [h] de va ieși vre-unuia semânța de împreunare, acela să-și spele tot corpul cu apă, și necurat să fie până seara. 17 Și tot vestmântul, și toată pielea, preste care va cădeà semânța de împreunare, să se spele cu apă, și necurat să fie până seara. 18 Și femeia cu care se va culcà bărbatul *căruia i-se curge* semânța de împreunare, *amândoi* să se spele cu apă, și [i] necurați să fie până seara.

19 Și [j] când vre-o femeie va aveà curgere, *și* curgerea din corpul ei va fi sânge, despărțită să fie șapte zile; și tot însul care se va atinge de dânsa, necurat să fie până seara. 20 Și tot lucrul pe care se va culcà in timpul despărțirii ei, necurat să fie: și tot *lucrul* pe care va ședeà necurat să fie. 21 Și cel ce se va atinge de așternutul ei, să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 22 Și tot cel se va atinge de vre-un lucru, pe care ea a șezut, acela să-și spele vestmintele sale și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 23 Chiar și dacă acel *lucru va fi* pe așternut sau pe alt lucru, pe care ea tocmai ședeà, și ea se atinse de *acel lucru*, necurat să fie până seara. 24 Și [k] de se va culcà cineva cu dânsa, așà ca firea ei să fie pe el, și acela necurat să fie șapte zile: și tot așternutul, pe care s'a culcat, necurat să fie.

25 Și dacă vre-o [l] femeie va aveà curgere de sânge mai multe zile, afară de timpul despărțirii ei, sau când ea va aveà curgere preste zilele despărțirii ei, necurată să fie în tot timpul în care curge necurățenia ei, ca și în timpul despărțirii ei: necurată să fie ea. 26 Tot așternutul, pe care va dormì ea în toate zilele curgerii sale, să fie ei ca și așternutul din timpul despărțirii ei: și tot lucrul, pe carele va ședeà ea, necurat să fie, ca și în necurățenia despărțirii ei. 27 Și tot cel ce se va atinge de acestea, necurat să fie, și să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 28 Și [m] după ce se va curăți de curgerea ei, să numere șapte zile, și atunci curată va fi. 29 Și a opta zi să-și ia turturele, sau doi pui de porumb, și să-i aducă preotului la ușa cortului întrunirii: 30 Și preotul să aducă unul sacrificiu pentru păcat, iar altul ardere de tot, și să facă preotul espiare pentru dânsa înaintea lui Dumnezeu, pentru curgerea necurățeniei ei.

31 Așà să [n] despărțiți pe fiii lui Israel dela necurățeniile lor, ca să nu moară pentru necurățenia lor, [o] întinând locașul meu care *este* în mijlocul lor.

32 Aceasta *este* legea pentru cel cu curgere, și *pentru cel* din care iese semânța de împreunare, și care prin aceasta se necurățește; 33 Și pentru femeia care are la fire *în timpurile* despărțirii

---

c Cap. 6. 28. *d* Vers. 28. | *e* Cap. 14.22, 23. *f* Cap. 14 30.31. | *g* Cap. 14.19.31. *h* Cap. 22. 4. | *i* 1 Sam. 21. 4. *j* Cap. 12. 2. | *k* Cap. 20. 18. *l* Mat. 9. 20. | *m* Vers. 13. *n* Cap. 11. 47. | Ezec. 44. 23. *o* Num, 5. 3. | Ezec. 5. 11. —

ei, și pentru oricine ce pătimește de curgere, fie bărbat sau femeie: și pentru bărbatul, care se va culcà cu femeie necurată.

Legea pentru ziua cea mare de espiare din fiecare an.

16 Și Domnul vorbì lui Moisi după [a]moartea celor doi fiii ai lui Aaron, când ei se apropiară de Domnul și muriră: 2 Și Domnul zise lui Moisi: Vorbește lui Aaron, fratele tău, ca să nu [b]între oricând în sanctuar, în lăuntru de perdeaua dinaintea propițiitorului, care *este* preste chivot, ca să nu moară: că [c]eu mă voiu arătà în nor deasupra propițiitorului. 3 Cu acestea să [d]între Aaron în sanctuar: [e]Cu un viței drept sacrificiu pentru păcat, și cu un berbece drept ardere de tot. 4 Cu [f]tunică sacră de in să se îmbrace, punându-și pulpanele de in pe corpul său, și să se încingă cu cingătoarea de in, și *pe cap* să-și lege mitra de in: vestminte sacre *sunt* aceste; și el corpul său [g]să-l spele cu apă, și să se îmbrace cu dânsele. 5 [h]Și dela comunitatea fiilor lui Israel să ia doi țapi spre sacrificiu pentru păcat, și un berbece spre ardere de tot.

6 Și Aaron să aducă vițelul sacrificiului pentru păcat, care *este* pentru sine, și să [i]facă espiare pentru sine și pentru casa sa. 7 Și să ia pre cei doi țapi, și să-i pună să stea înaintea lui Dumnezeu, *la* ușa cortului întrunirii. 8 Și Aaron să arunce sorți pentru cei doi țapi: un sorț pentru Dumnezeu, și celalt sorț pentru țapul de trimis. 9 Și Aaron să aducă țapul, pe care a căzut sorțul Domnului, și să-l pregătească *ca* sacrificiu pentru păcat. 10 Și țapul pre care a căzut sorțul, ca să fie țapul de trimis, să se pună viu înaintea lui Dumnezeu, spre a face [j]espiare printr'însul, *și* spre a-l trimite ca țapul de trimis în pustiu.

11 Și Aaron să aducă vițelul cel de sacrificiu pentru păcat, cel pentru dânsul, și să facă espiare pentru sine și pentru casa sa, și să junghie vițelul de sacrificiu pentru păcat, cel pentru dânsul; 12 Și luând [k]cățiuia plină de cărbuni aprinși depe altarul de dinaintea lui Dumnezeu, și amândouă mânile pline de [l]tămâie aromatică mărunță, *pre acestea* să *le* aducă în lăuntrul perdelei. 13 [m]Și tămâia să o pună pe foc înaintea lui Dumnezeu, ca norul acelei tămâi să acopere [n]propițiitorul carele *este* deasupra *chivotului* mărturiei, ca să nu moară: 14 Și [o]luând el din sângele vițelului, să [p]stropească cu degetul său înaintea propițiitorului către răsărit: de șapte ori să stropească înaintea propițiitorului din sânge cu degetul său,

15 [q]Și să junghie țapul de sacrificiu pentru păcat, cel pentru popor, și sângele lui să-l aducă în [r]lăuntrul perdelei: Și să [s]facă cu sângele lui după cum a făcut cu sângele vițelului, stropind cu el spre propițiitor și înaintea propițiitorului: 16 Și să facă el espiare pentru sanctuar, *curățindu-l* de necurățiile fiilor lui Israel și de nedreptățile lor în toate păcatele lor; așà să facă și cu cortul întrunirii, carele stă între ei, în mijlocul necurăției lor. 17 [t]Și nici un om să nu fie în cortul întrunirii, când va întrà el în sanctuar spre a face espiare, până ce nu va ieși și nu va fi făcut el espiare pentru sine și casa sa și pentru toată adunarea lui Israel. 18 Și să iasă la altar înaintea lui Dumnezeu, ca să [u]facă espiare pentru acela, și luând din sângele vițelului și din sângele țapului, să-*l* pună pe coarnele altarului jur împrejur; 19 Și să stropească preste dânsul din sânge cu degetul său șapte ori, și *astfel* [v]să-l curețe, și să-l sfințească pre el de necurățeniile fiilor lui Israel.

20 Și sfârșind el facerea de [x]espiare a sanctuarului, a cortului întrunirii și a altarului, să aducă țapul cel viu: 21 Și Aaron să-și pună amândouă mânile lui

Capul 16.
a Cap. 10. 1, 2.
b Esod. 30. 10. Ebr. 9. 7.
c Esod. 25. 22.
d Ebr. 9. 7, 12 24, 25.
e Cap. 4. 3.
f Esod. 28. 39. 42, 43.
Ezec. 44. 17. 18.
g Esod. 30. 20.
h Cap. 4. 14. Ezra. 6. 17.
Ezec. 45. 22. 23.
i Cap. 9. 7. Ebr. 5. 2.
j 1 Ioan. 2. 2.
k Cap. 10. 1. Apoc. 8. 5.
l Esod. 30. 34.
m Esod. 30. 1. 7, 8.
n Esod. 25. 21
o Cap. 4. 5. Ebr. 9. 13. 25.
p Cap. 4. 6.
q Ebr. 2. 17.
r Vers. 2. Ebr. 6. 19.
s Esod. 29. 36. Ezec. 45. 18. Ebr. 9. 22. 23.
t Esod. 34. 3. Luc. 1. 10.
u Esod. 30. 10.
v Ezec 43, 20.
x Vers. 16.

pe capul ţapului celui viu, şi să mărturisească preste dânsul toate nedreptăţile fiilor lui Israel şi toate călcările lor de lege întru toate păcatele lor; *şi* [y]punându-le pre acestea pe capul ţapului, *pre acesta* să-*l* trimeată prin om anume în pustiu; 22 Ca acel ţap să [z]ia pre sine toate nedreptăţile lor, *şi să le ducă* în pământ nelocuit; şi acela să lase să se ducă ţapul în pustiu.

23 Şi Aaron să între în cortul întrunirii, [a]şi să se desbrace de vestmintele sale de in, cu care se îmbrăcase, când a fost întrat în sanctuar, şi să le lase acolo; 24 Şi să-şi spele corpul său cu apă într'un loc sfânt, şi să se îmbrace cu vestmintele sale: apoi să iasă afară şi să [b]sacrifice arderea de tot sau şi arderea de tot a poporului, şi să facă espiare pentru sine şi pentru popor. 25 Şi [c]grăsimea sacrificiului pentru păcat să o facă să fumege pe altar.

26 Şi acela, care a lăsat să se ducă ţapul de trimis, să-şi spele vestmintele sale, şi să-şi [d]scalde corpul său în apă, şi după aceea să între în tabără. 27 [e]Şi viţelul cel de sacrificiu pentru păcat, şi ţapul cel pentru păcat, al căror sânge s'a adus în sanctuar spre a face espiare, să se scoată afară din tabără, şi să se ardă cu foc: pieile lor, carnea lor şi balega lor. 28 Şi cel ce va arde acestea să-şi spele vestmintele sale, şi să-şi scalde corpul său în apă, şi după aceea să între în tabără.

29 Şi *aceasta* să fie vouă lege în veci: [f]în luna a şaptea, a zecea *zi* a lunei, să vă amăriţi sufletele voastre, şi nici un lucru să nu faceţi, nici moşteanul, nici străinul care petrece între voi. 30 Că în ziua aceasta se va face espiare pentru voi, spre a vă [g]curăţi de toate păcatele voastre, *ca* voi curaţi să fiţi înaintea lui Dumnezeu. 31 Sabat de repaus *să fie* vouă aceasta, în care să vă amăriţi sufletele voastre. Lege în veci *să fie aceasta!* 32 Această espiare să o facă acel preot, care se va unge şi se va consacră spre a preoţi în locul părintelui său, după ce el se va fi îmbrăcat cu vestmintele cele de in, cu vestmintele sacre. 33 Şi să facă espiare pentru sfântul sanctuar şi pentru cortul întrunirii, şi pentru altar să facă el espiare, şi pentru preoţi şi pentru tot poporul acestei adunări. 34 Şi aceasta să fie vouă lege în veci, ca să se facă espiare pentru fiii lui Israel, pentru toate păcatele lor, odată în tot anul.

Şi *Aaron* făcù aşà, după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

Poruncă ca sacrificiile să se aducă numai la cort; mâncarea sângelui oprită.

17 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui, şi tutulor fiilor lui Israel, şi zi lor: Acesta *este* cuvântul, ce-l porunci Domnul, zicând: 3 Oricine din casa lui Israel va [a]junghià în tabără bou sau miel sau capră, sau va junghià afară de tabără. 4 [b]Şi nu-l va duce la uşa cortului întrunirii, spre a-*l* aduce dar lui Dumnezeu înaintea locaşului lui Dumnezeu, sângele acesta se va socotì omului ca sânge vărsat, şi [c]stârpì-se-va omul acela din poporul său: 5 Pentru ca fiii lui Israel să aducă sacrificiile lor, pre [d]care le sacrifică ei pe câmpuri, pre acelea să le aducă înaintea lui Dumnezeu, la uşa cortului întrunirii, la preot, şi să le sacrifice lui Dumnezeu *ca* sacrificii de bucurie. 6 Şi preotul să [e]stropească sângele *acelora* preste altarul lui Dumnezeu *la* uşa cortului întrunirii, şi grăsimea lor să se [f]facă să fumege întru miros plăcut lui Dumnezeu. 7 Şi ei să nu mai sacrifice sacrificiile lor [g]demonilor, cu cari au [h]trăit întru desfrânări; lege în veci să fie aceasta lor în generaţiunile lor.

8 Şi tu să zici lor: Tot omul din casa lui Israel, sau dintre cei străini ce locuesc între voi, care aduce ardere de tot

---

y Isa. 53. 6.
z Isa. 53. 11. 12. Ioan. 1. 29. Ebr. 9. 28. 1 Pet. 2 24.
a Ezec. 22. 14, Ebr. 13. 11.
b Vers. 3. 5.
c Cap. 4. 10. Isa. 58. 3. 5.
d Cap. 15. 5. Dan. 10. 3. 12.
e Cap. 4. 12, 21. Ier. 33. 8.
f Esod. 30. 10. Efes. 5. 26.
g Ps. 51. 2. Ebr. 9. 13. 14. 1 Ioan. 1. 7. 9.

Capul 17.
a Deut. 12, 5, 15, 21.
b Deut. 12. 5, 6, 13, 14.
c Fac. 17. 14.
d Fac. 21. 33. 2 Reg, 16. 4. 2 Cron. 28. 4. Ezec. 20. 28.
e Cap. 3. 2.
f Esod. 29. 18. Num. 18. 17.
g Deut. 32. 17. Ps. 106. 37.
1 Cor. 10. 20. Apoc. 9. 20.
h Esod. 34. 15. Ezec. 23. 8.

sau *alt* sacrificiu; 9 Şi nu-l aduce la uşa cortului întrunirii, spre a-l sacrificà lui Dumnezeu. stârpì-se-va omul acela din poporul său.

E oprit de a mâncà sânge şi hoit.

10 Şi tot omul din casa lui Israel, sau dintre cei străini ce locuesc între voi, care va mâncà orice sânge, [i] opune-voiu faţa mea contra aceluia, care va fi mâncat sânge, şi stârpì-l-voiu din poporul său. 11 Căci vieaţa corpului în sânge *este,* şi eu pre el l-am dat vouă, *ca să-l puneţi* pe altar, [j] spre a face espiare pentru sufletele voastre; [k] căci sângele *este, prin care* se face espiare pentru suflet. 12 Drept aceea am zis fiilor lui Israel: Dintre voi nimenea să nu mănânce sânge, nici străinul ce locueşte între voi să nu mănânce sânge.

13 Şi tot omul dintre fiii lui Israel sau dintre străinii cari locuesc între voi, cari, vânând, prinde fiară sau pasere care se mănâncă: sângele aceleia să-l scurgă, şi să-l [l] acopere cu ţărână. 14 Că sufletul fiecărui corp în sângele lui *este;* vieaţa lui *este;* pentru aceea am zis fiilor lui Israel: Sângele din niči un corp să nu mâncaţi, că vieaţa a tot corpul *este* sângele lui; Tot cel ce-l va mâncà stârpì-se-va.

15 [m] Şi tot însul, care va mâncà mortăciune sau sfâşietură *de fiare, fie acela* moştean, fie străin, să-şi spele vestmintele sale, şi să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara; şi atunci curat va fi. 16 Şi dacă nu-şi va spălà *vestmintele sale,* şi corpul său nu-l va scăldà, va purtà fărădelegea sa.

Însoţirile nelegiuite şi poftele rele oprite.

18 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi zi lor: [a] Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 3 [b] După datinele din pământul Egiptului, unde aţi locuit, să nu faceţi; şi [c] după datinele pământului Canaan, întru care pre voi vă voiu aduce să nu faceţi; şi după legile lor să nu umblaţi. 4 *Ci* [d] judecăţile mele să le faceţi, şi legile mele să le păziţi, umblând între ele: Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 5 Păziţi deci legile mele, şi judecăţile mele: pre [e] care de le va face omul, viu va fi într'însele: Eu [f] *sunt* Domnul Dumnezeu.

6 Om să nu se apropie de nici o rudenie aproape a sa, ca să-*i* descopere goliciunea *ei:* Eu *sunt* Domnul Dumnezeu! 7 [g] Goliciunea părintelui tău, şi goliciunea mamei tale, să nu o descoperi; mamă-ţi *este;* să nu descoperi goliciunea ei. 8 [h] Goliciunea femeii părintelui tău să nu o descoperi: goliciunea părintelui tău *este.* 9 [i] Goliciunea sorei tale, fiica părintelui tău, sau fiica mamei tale, *fie* născută în casă sau afară din casă, goliciunea ei să nu descoperi. 10 Goliciunea fetei fiului tău sau a fetei ficei tale, goliciunea lor să nu o descoperi; că goliciunea ta *este.* 11 Goliciunea fetei femeii părintelui tău născută din părintele tău, soră-ţi *este,* goliciunea ei să nu o descoperi. 12 [j] Goliciunea surorei părintelui tău să nu o descoperi, ea *este* rudă părintelui tău. 13 Goliciunea surorei mamei tale să nu o descoperi; că ea *este* ruda mamei tale. 14 [k] Goliciunea fratelui părintelui tău să nu o descoperi; de femeia lui să nu te apropii. [l] Ea *este* mătuşa ta. 15 Goliciunea nurorei tale să nu o descoperi, femeie fiului tău *este;* goliciunea ei să nu o descoperi. 16 [m] Goliciunea femeii fratelui tău să nu o descoperi; goliciunea fratelui tău *este.* 17 [n] Goliciunea vre-unei femei şi ficei ei să nu o descoperi; pre fiica fiului ei, şi pre fica ficei ei să nu le iei: ca să le descoperi goliciunea lor: rude *sunt;* aceasta-*i* desfrânare. 18 Şi femeia pe lângă sora ei să nu o iei, [o] pentru a *o* amărî, descoperind goliciunea ei, fiind ea în vieaţă.

---

i Ier. 44. 11. Ezec. 14. 8.
j Mat. 26. 28. Rom. 3. 25. Efes. 1. 7. Col. 1. 14. 20.
1 Pet. 1. 2. 1 Ioan. 1. 7. Apoc. 1. 5.
k Ebr. 9. 22.
l Ezec. 24. 7.
m Esod. 22, 31.
Deut. 14. 21. Ezec, 4. 14.
—
Capul 18.
a Vers. 4. Esod. 6. 7.
Ezec.2 0. 5, 7, 19, 20.
b Ezec. 20. 7, 8.
c Esod. 23. 24. Deut. 12. 4. 30, 31.
d Deut. 4. 1. 2. Ezec. 20. 19.
e Ezec. 20. 11, 13, 21. Luc. 10. 28. Rom. 10. 5.
Gal. 3. 12.
f Esod. 6, 2, 6, 29. Mal. 3. 6.
g Cap. 20. 11.
h Fac. 49. 4.
Amos. 2. 7. 1 Cer. 5. 1.
i Cap. 20. 17.
j Cap. 20. 19.
k Cap. 20. 20.
l Fac. 38. 18. 26.
Ezec. 22. 11.
m Cap. 20. 21. Mat. 14. 4.
n Cap. 20. 14.
o 1 Sam. 1. 6. 8.

19 [p] Și de femeie în despărțirea necurăției ei, să nu te apropii, ca să-i descoperi goliciunea ei. 20 Și [q] cu femeia aproapelui tău să nu te împreuni, întinându-te cu dânsa. 21 Și din semânța ta să nu [r] treci lui [s] Moloc, și să nu [t] profanezi numele Dumnezeului tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. 22 [u] Și cu bărbat să nu te împreuni ca cu femeie: urîciune *este*. 23 [v] Și nici unei vite să nu dai culcarea ta, ca să te întinezi cu ea; și femeie cu dobitoc să nu desfrâneze; [x] amestecătură *este*.

24 [y] Cu nici una dintr'acestea să nu vă întinați, că [z] prin toate acestea s'au întinat națiunile, pre cari eu le alung de dinaintea voastră. 25 Și [a] pământul s'a întinat, și [b] eu fărădelegea lui o pedepsesc, și pământul varsă pre locuitorii lui. 26 Deci păziți legile mele și judecățile mele, și să nu faceți nici una din aceste urîciuni, nici moșteanul, nici străinul ce petrece între voi. 27 Că toate acestea urîciuni le făcură oamenii pământului acestuia, cari au fost înaintea voastră; și s'a întinat pământul: 28 Ca pământul să nu vă verse și pre voi, când îl veți întină pre el, după cum vărsau națiunile cele înainte de voi. 29 Că oricine va face vre-una din aceste urîciuni, sufletul acela, care va face *aceasta* stârpi-se-va din poporul său. 30 Păziți dară cele ce v'am poruncit eu să păziți, ca să nu faceți nici una dintr'acele datini urîcioase, care au fost făcute înainte de voi, și să nu vă întinați cu dânsele: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Tâlcuirea celor zece porunci.

19 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește către toată comunitatea fiilor lui Israel, și zi lor: [a] Fiți sfinți, că eu Domnul Dumnezeul vostru *sunt* sfânt.

3 [b] Fiecare să cinstească pre mama sa și pre părintele său; și [c] sabatele mele să le păziți, eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

4 [d] Să nu vă întoarceți la idoli, și [e] zei turnați să nu vă faceți vouă, *că* eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

5 [f] Și când sacrificați lui Dumnezeu sacrificiu de bucurie, sacrificați-l cu bună voie. 6 În care zi îl veți sacrifică, tot într'acea zi să-l mâncați, și a doua zi: și ce va rămânea până a treia zi, aceea cu foc să se ardă. 7 Și dacă dintr'acela va mâncà cinevà a treia zi, aceea urîciune *este;* nu va fi bine plăcut. 8 Și *oricine* îl va mâncà va purtà fărădelegea sa; că lucru sfânt lui Dumnezeu a profanat, și stârpi-se-va acel suflet din poporul său.

9 Și [g] când veți secerà voi semănăturile pământului vostru, să nu seceri de tot laturile țarinei tale, nici spicele cele căzute din secerișul tău să nu aduni. 10 Și în via ta strugurii să nu strângi, și boabele cele căzute să nu le culegi în via ta: săracului și străinului să le lași pre acele: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

11 [h] Să nu furați, nici să nu minți, nici să nu [i] înșelați unul pre aproapele său. 12 Și să nu [j] jurați strâmb întru numele meu, și să nu [k] profanezi numele Dumnezeului tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. 13 [l] Pre aproapele tău să nu-l asupărești, nici să-*l* despoi; și [m] simbria năimitului să nu rămână preste noapte la tine până dimineață.

14 Pre cel surd să nu-l vorbești de rău, și [n] în calea orbului să nu pui pedică: ci [o] teme-te de Dumnezeul tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

15 [p] Să nu faceți nedreptate la judecată: să nu cauți la fața celui sărac, nici să te sfiești de fața celui mare; după dreptate să judeci pre aproapele tău.

---

p Cap. 20. 18. Ezec. 18. 6.
q Prov. 6. 29. 32. Mal. 3. 5. Mat. 5. 27. Rom. 2. 22. 1 Cor. 6. 9. Ebr. 13. 4.
r Cap. 20. 2. Ier. 19. 5. Ezec. 20. 31.
s 1 Reg. 11. 7. 33. Fapt. 7. 43. Cap. 19. 12. Mal, 1. 12.
t Cap. 20. 13. Rom. 1. 27. 1 Cor. 6. 9. 1 Tim. 1. 10.
u Cap. 20. 15. 16. Esod. 22. 19.
v Cap. 20. 12.
x Vers. 30. Mat. 15. 18, 19, 20. 1 Cor. 3. 17.
y Cap. 20. 23. Deut. 18. 12.
z Num. 35. 34. Ier. 2. 7. Ezec. 36. 17.
a Ps. 89. 32. Osea 2. 13. —

Capul 19.
a Cap. 11. 44. 1 Pet. 1. 16.
b Esod. 20. 12, *c* Esod. 20. 8.
d 1 Cor. 10. 14. 1 Ioan 5. 21,
e Esod. 34. 17. Deut. 27. 15.
f Cap. 7. 16.
g Rut. 2. 15. 16.
h Esod. 20. 15. Deut. 5. 19.
i Efes. 4. 25. Col. 3. 9.
j Esod. 20. 7. Mat. 5. 33. Iac. 5. 12.
k Cap. 18. 21.
l Marc. 10. 19. 1 Thes. 4. 6.
m Deut. 24. 14. 15. Mal. 3. 5.
n Deut. 27. 18. Rom. 14. 13.
o Vers. 32. Eccl. 5. 7. 1 Pet. 2. 17.
p Esod. 23. 2, 3. Deut. 1. 17. Ps. 82. 2. Prov. 24. 23. Iac. 2. 9.

16 [q]Să nu porţi vorbe de rău în poporul tău, şi să nu te [r]rădici asupra sângelui aproapelui tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

17 [s]Să nu urăşti pre fratele tău întru inima ta; *ci* [t]să mustri pre aproapele tău, că să nu porţi păcat pentru dânsul. 18 Şi [u]să nu fii răsbunător, şi mânie să nu ţii asupra fiilor poporului tău; [v]ci iubeşte pre aproapele tău ca pre tine însuţi: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. Legile mele să le păziţi.

19 Vitele tale *din* două soiuri deosebite să nu le laşi a se împărechià; şi în ţarina ta [x]să nu semeni deosebite soiuri de semânţă; şi [y]vestmânt din două soiuri de fire, de lână, şi de in, să nu pui pe tine.

20 Şi *dacă* vre-un bărbat se va culcà cu femeie, şi aceasta *va fi* sclavă păzită a unui bărbat, şi ea nu s'a răscumpărat, nici libertate i-s'a dat; *amândoi* să se biciuească; *dar* să nu se omoare, pentru că ea n'a fost liberă. 21 Şi [z]el să aducă sacrificiul său pentru vină lui Dumnezeu la uşa cortului întrunirii, un berbece drept sacrificiu pentru vină; 22 Şi preotul, prin acel berbece de sacrificiu pentru vină, să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu, pentru păcatul lui ce l-a făcut; şi i-se va iertà lui păcatul ce l-a făcut.

23 Şi când veţi întrà în ţară, şi veţi sădì orice pom, veţi socotì preput roada lor; trei ani să vă fie vouă necircumcisă: să nu se mănânce *din ea;* 24 Şi în anul al patrulea roada lor va fi *lucru* sfânt, [a]*întru* lauda lui Dumnezeu. 25 Şi în anul al cincilea să mâncaţi roada lor, îmmulţind productele lor între voi: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

26 [b]Să nu mâncaţi *nimic* cu sânge; [c]şi în ghicitorii după vârcolaci şi după nor să nu vă amestecaţi. 27 [d]Marginile părului capului vostru să nu le tăiaţi rotund, şi colţurile barbei tale să nu le strici; 28 Şi [e]tăieri în corpul vostru pentru vre-un mort să nu vă faceţi, şi scrisori săpate să nu vă faceţi asupra voastră! Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

29 [f]Să nu profanezi pre fica ta, dându-o pre ea a fi meretrice, ca pământul să nu se necurăţească, şi să nu se umple pământul de desfrânare.

30 [g]Sabatele mele să le păziţi, şi sanctuarul meu [h]să-l cinstiţi: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

31 [i]La necromanţi să nu mergeţi, nici pre magi să nu-i întrebaţi; ca să nu vă întinaţi cu dânşii; Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

32 [j]Dinaintea părului cărunt te scoală, şi faţa acelui bătrân o onorează, şi de Dumnezeul tău [k]teme-te: Eu *sunt* Dumnezeu.

33 [l]Şi dacă vre-un străin va petrece la tine în pământul vostru, pre el să nu-l asupriţi. 34 [m]Ca şi moşteanul dintre voi să vă fie vouă cel străin, carele petrece între voi; şi să-l iubeşti ca pre tine însuşi; că străini aţi fost şi voi în pământul Egiptului: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

35 Să nu faceţi nedreptate la judecată, în linii, în cumpene şi în măsuri. 36 Cumpene drepte, pietri drepte, efă dreaptă şi hin drept să aveţi: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, care v'am scos pre voi din pământul Egiptului. 37 Pentru aceea să păziţi toate legile mele, şi toate judecăţile mele, şi să le faceţi pre ele: Eu *sunt* Dumnezeu.

Pedepsele pentru felurite păcate mari.

20 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Şi spune şi fiilor lui Israel: *De va fi* [a]cinevà dintre fiii lui Israel, sau dintre străinii cari locuesc în Israel, care să dea din semânţa sa lui Moloch, acela să se omoare, poporul pământului să-l ucidă cu pietri. 3 Şi eu voiu pune faţa

q Esod. 23. 1. Ps. 15. 3. Prov. 11. 13. Ezec. 22. 9.
r Esod. 23. 1, 7. Mat. 26. 60, 61.
s 1 Ioan 2. 9.11.
t Mat. 18. 15. Gal. 6. 1. 1 Tim. 5. 20. Tit. 1. 13.
u Rom. 12. 17, 19. Efes. 4. 31. Iac. 5. 9. 1 Pet. 2. 1,
v Mat. 5. 43. Iac. 2. 8.
x Deut. 22.9.10.
y Deut. 22.' 11.
z Cap. 5. 15.
a Deut. 12. 17.
b Cap. 17. 10. etc. Deut. 12. 23.
c Deut. 18. 10, 11. 14. 1 Sam. 15. 23. 2 Cron. 33. 6. Mal. 3. 5.
d Isa. 15. 2. Ier. 9. 26.
e Cap. 21. 5. Ier. 16. 6.
f Deut. 23. 17.
g Vers. 3.
h Eccl. 5. 1.
i Esod. 22. 18. Isa. 8. 19. Fapt. 16. 16.
j Prov. 20. 29. 1 Tim. 5. 1.
k Vers. 14.
l Esod. 22. 21.
m Esod. 12. 48, 49.

Capul 20.
a 2 Reg. 17. 17. 2 Cron. 33. 6. Ier. 7. 31. Ezec. 20. 26, 31.

mea împotriva omului acelnia, şi-l voiu perde pre el din poporul său: că a dat din semânţa sa lui Moloch, ca să [b]întineze sanctuarul meu, şi să întineze numele cel sfânt al meu. 4 Şi dacă poporul pământului va închide ochii pentru asemenea om, când va da semânţa sa lui Moloch, şi nu-l va omorî. 5 Eu voiu pune faţa mea împotriva acelui om şi împotriva neamului său, şi-l voiu perde din poporul său, pre ei şi pre toţi aceia cari vor desfrânà după Moloch. 6 Şi *tot* sufletul care se va duce la necromanţi şi la magi, spre a desfrânà cu ei, pune-voiu faţa mea, împotriva acelui suflet, şi-l voiu perde din poporul său. 7 [c]Voi dară sfinţiţi-vă, şi fiţi sfinţi, că eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru. 8 Şi păziţi legile mele şi le faceţi: [d]Eu *sunt* Dumnezeu carele vă sfinţeşte pre voi.

9 [e]Că tot omul, carele va blestemà pre părintele său sau pre muma sa, să se omoare; a blestemat el pre părintele său sau pre mama sa: sângele lui asupra lui.

10 [f]Cel ce va comite adulter cu femeia altuia; acela carele va comite adulter cu femeia aproapelui său, să se omoare şi bărbatul adulter şi femeia adulteră.

11 Cel ce se va culcà cu femeia părintelui său, şi golicinnea părintelui său va descoperì, amândoi să se omoare; sângele lor asupra lor.

12 Şi de se va culcà carevà cu nora sa, amândoi să se omoare, mestecătură au făcut: sângele lor asupra lor.

13 [g]Şi dacă un bărbat se va împreunà cu bărbat, precum se culcă cu femeie, amândoi urîciune au făcut; să se omoare: sângele lor asupra lor.

14 [h]Dacă cinevà va luà femeie şi *cu dânsa* şi pre muma ei împreunà; desfrânare *estè* aceasta; cu foc să se ardă şi el şi ele, pentru ca desfrânare între voi să nu fie.

15 Dacă carevà se va împrennà cu vită, acela să se omoare, şi vita să o ucideţi. 16 Şi dacă carevà femeie se va apropià de vre-o vită, ca să se împreune cu dânsa, să ucizi şi pre femeie, şi vita să se omoare; sângele lor asupra lor.

17 Şi dacă carevà va luà pre soră sa: pre fica părintelui său, sau pre fica mumei sale, şi-i va vedeà golicinnea ei, şi ea va vedeà golicinnea lui, iubire nebună *este;* amândoi să se omoare înaintea ochilor fiilor poporului lor; el a descoperit golicinnea surorei sale, *şi* fărădelegea sa o va purtà. 18 Şi dacă carevà bărbat se va culcà cu femeia ce va aveà la fire, şi-i va descoperì golicinnea ei, isvorul ei îl descopere, şi ea îşi desvelește isvorul sângelui ei; şi amândoi stârpì-se-vor din mijlocul poporului lor.

19 Şi golicinnea surorei mumei tale şi a surorei părintelui tău să nu o descoperi, că acela descopere pre ruda sa: amândoi vor purtà fărădelegea lor. 20 Cel ce se va culcà cu femeia unchiului său, acela descopere golicinnea unchiului său, *şi* vor purtà fărădelegea lor: fără copii vor murì! 21 Şi de va luà carevà pre femeia fratelui său, faptă necurată *este,* golicinnea fratelui său a descoperit: fără de copii vor fi!

22 Păziţi deci toate legile mele, şi toate judecăţile mele, şi le faceţi, ca să nu vă verse pământul în care vă duc ca să-l locuiţi. 23 Şi să nu umblaţi după datinele popoarelor acestora, pre care am să le alung de dinaintea voastră: că toate acestea le-au făcut ele, şi [i]pentru aceea le-am urît. 24 Şi am zis vouă: Voi veţi moştenì pământul lor, şi eu îl voiu da vouă întru moştenire, pământ în carele curge lapte şi miere: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, carele v'am despărţit pre voi de *alte* popoare.

25 [j]Deci despărţiţi vitele curate de cele necurate; şi paserile necurate de cele curate; şi [k]să nu vă faceţi urîte

---

b Ezec. 5. 11. | Ezec. 37. 28. | Prov. 20. 20. | 1 Ioan 8. 4, 5. | 5 Judc. 19. 22. | Deut. 27. 23. | Deut. 9. 5. | Deut. 14. 4.
c 1 Pet. 1. 16. | *e* Esod. 21. 17. | Mat. 15. 4. | *g* Deut. 23. 17. | *h* Cap. 18. 17. | *i* Cap. 18. 27. | *j* Cap. 11. 47. | *k* Cap. 11. 43.
d Esod. 31. 13. | Deut. 27. 16. | *f* Deut. 22. 22. | Fac. 19. 5.

sufletele voastre *mâncând* vite sau păseri sau alte târîtoare, ce se târăsc pe pământ, pre care eu vi le-am despărţit, ca *să vă fie* necurate. 26 Şi voi să fiţi mie sfinţi, că [l]eu Dumnezeu *sunt* sfânt, şi [m]v'am despărţit pre voi de *alte* popoare, că să fiţi ai mei.

27 [n]Şi bărbatul său femeia, carele va fi necromant sau mag, acela să se omoare, cu pietri să-l ucideţi; sângele lor asupra lor.

Legi pentru preoţi şi pentru sacrificiu.

21 Şi Domnul zise lui Moisi: Vorbeşte preoţilor, fiilor lui Aaron, şi zi lor: [a]Nimenea să nu se spurce pentru vre-un mort în poporul său. 2 Fără numai pentru vre-o rudă aproape a sa: pentru muma sa, şi pentru părintele său, pentru fiul său, pentru fica sa, pentru fratele său: 3 Şi pentru sora sa, *care este* fecioară şi-e lângă dânsul, şi n'a fost măritată cu bărbat; pentru aceea se poate spurcă. 4 El să nu se spurce, domn *find* în poporul său, ca să *nu* se profaneze. 5 [b]Ei *pentru mort* să nu-şi pleşuvească capul, nici să-şi tundă colţurile bărbei lor, nici tăieturi pe corpul lor să nu-şi facă. 6 Sfânt să fie Dumnezeului lor, şi [c]să nu profaneze numele Dumnezeului lor; că ei aduc sacrificiile cu foc ale Domnului, pânea Dumnezeului lor: deci sfinţi să fie.

7 [d]Meretrice sau profanată să nu-şi ia de femeie, nici pe una [e]lepădată de bărbatul său să nu-şi ia, că sfânt *este* Dumnezeului *său*. 8 De sfânt să-l aibi, că el pânea Dumnezeului tău aduce; sfânt să-ţi fie, [f]că eu Dumnezeu, care vă sfinţesc pre voi, *sunt* sfânt. 9 [g]Şi fata unui preot de se va profana, făcându-se meretrice, profanează pre părintele ei: cu foc să se ardă.

10 [h]Şi arhiereul care *este* mai mare între fraţii *săi*, preste al cărui cap s'a turnat oleiul ungerii, şi [i]care s'a consacrat spre a se îmbrăcà cu vestmintele sacre, [j]capul să nu şi-l descopere, şi vestmintele sale să nu şi-le rupă. 11 [k]Şi la nici un mort să nu între, şi pentru părintele său însuşi, nici pentru muma sa, să nu se profaneze. 12 [l]Şi din sanctuar să nu iasă, ca să nu profaneze sanctuarul Dumnezeului său: că[m] cununa oleiul ungerii Dumnezeului său *este* preste dânsul: Eu *sunt* Dumnezeu. 13 Şi [n]femeia ce o va luà, *să fie* fecioară. 14 Să nu ia nici văduvă, nici lepădată, nici profanată, *nici* meretrice; pre nici *una dintr'*acestea să nu ia el: ci el să ia de femeie fecioară din poporul său. 15 Şi să nu-şi profaneze semânţa sa în poporul său: că [o]eu Dumnezeu *sunt, care*-l sfinţesc pre el.

Preoţii trebue să fie fără prihană.

16 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 17 Vorbeşte lui Aaron, zicând: *Când* carevà din semânţa ta în generaţiunile lor va aveà cusur, acela să nu se [p]apropie, ca să aducă pânea Dumnezeului său. 18 Că nici un bărbat, întru care *va fi* cusur, să nu se apropie: *nici* bărbat orb sau schiop, sau cu nasul turtit, sau cu [q]prisos în mădulările sale; 19 Nici bărbat cu piciorul frânt, sau cu mâna frântă. 20 Nici cel ghebos, nici cel uscat, nici cel cu albeaţă pe ochiu, nici cel cu râe, sau cu pecingine, nici cel cu [r]testiculii fránţi: 21 Nici un bărbat din semânţa lui Aaron, preotul, care va aveà cusur, să nu se apropie spre a [s]aduce sacrificii cu foc lui Dumnezeu, cusur are, să nu se apropie ca să aducă pânea Dumnezeului său. 22 Din pânea Dumnezeului său, *fie aceea* din [t]cele prea sfinte, fie *numai* din cele sfinte, să o mănânce. 23 Dară să nu meargă la perdeà, nici să se apropie de altar: că cusur *are;* ca să nu profaneze sfintele mele, Că eu *sunt* Dumnezeu, *care*-i sfinţesc pre ei.

24 Şi *acestea le* spuse Moisi lui Aaron şi fiilor lui şi tutulor fiilor lui Israel.

l Vers. 7. Cap. 19. 2. 1 Pet. 1. 16.	*n* Esod. 22. 18. Deut. 18. 10, 11. 1 Sam. 28.7.8.	*Capul 21.*	*d* Ezec. 44. 22.	*i* Esod. 28. 2.	*m* Esod. 28. 36.	*p* Cap. 10. 3. Ps. 65. 4.	*s* Vers. 6.
m Vers. 24. Tit. 2. 14.	—	*a* Ezec. 44. 25.	*e* Deut. 24. 1. 2.	*j* Cap. 10. 6.	*n* Vers. 7. Ezec. 44. 22.	*q* Cap. 22. 23.	*t* Cap. 2. 3, 10. Num. 18. 9.
		b Cap. 19.27. 28. Ezec. 44. 20,	*f* Cap. 20. 7, 8.	*k* Num. 19. 14.	*o* Vers. 8.	*r* Deut. 23. 1.	—
		c Cap. 18. 21.	*g* Fac. 38. 24.	*l* Cap. 10. 7.			
			h Esod.29.29,30.				

Cine poate mâncà din cele sfinte.

22 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbește lui Aaron și fiilor lui, ca ei să se [a]țină departe de lucrurile sfinte ale fiilor lui Israel, ca ei să nu-mi profaneze numele meu cel sfânt *în* acelea pre cari ei mi-le-au [b]consacrat mie: Eu *sunt* Dumnezeu. 3 Spune-le lor: În toate generațiunile voastre tot omul din sămânța voastră, care fiind necurat, se va apropià de lucrurile sacre, pre cari fiii lui Israel le vor fi consacrat lui Dumnezeu, stârpì-se-va acela dela fața mea: Eu *sunt* Dumnezeu. 4 *Și* oricine din semânța lui Aaron *va fi* lepros, sau va aveà curgere, din cele sfinte să nu mănânce, până ce nu se va curățì: și [c]cel ce se va atinge de orice necurat prin *atingerea de* mort: sau de un bărbat, din care a curs semânța de împreunare; 5 Sau [d]care se va atinge de vre-un târîtor, prin care se face necurat: sau de un om, prin care se face necurat pentru orice necurățenie a lui: 6 Însul, care se va atinge de acesta, necurat să fie până seara: și să nu mănânce din cele sacre, fără numai după ce-și va fi [e]spălat corpul său cu apă. 7 Iar când va apune soarele, curat va fi, și după aceea să mănânce din cele sacre, că pânea lui *este*. 8 [f]Mortăciune sau sfâșiat *de fiare* să nu mănânce, ca să nu se spurce printr'însa: eu *sunt* Dumnezeu. 9 Și așà ei să păzească cele de păzit, [g]ca păcat să nu poarte pentru ele, și să *nu* moară profanându-le. Eu *sunt* Dumnezeu, *care* îi sfințesc pre ei.

10 Nici un străin din cele sfinte să nu mănânce, nici oaspetele preotului, nici năimitul *lui* din cele sfinte să nu mănânce. 11 Dacă preotul va fi cumpărat pre cinevà cu argintul său, acela să mănânce din acelea: și cei născuți în casa sa, aceștia să mănânce din pânea lui. 12 Și fata preotului, când *se va mărità* după bărbat străin, nici aceasta să nu *mai* mănânce din cele sfinte, aduse dar. 13 Dacă fata preotului va fi văduvă, sau va fi lepădată, dacă nu va aveà copii, și se va reîntoarce la casa părintelui ei, [h]ca și în fetia sa, să mănânce ea pânea părintelui ei: dară nici un străin să nu o mănânce. 14 Dacă cinevà din neștiință va mâncà din cele sfinte, el către acelea să adaoge a cincea *parte* dintr'însele, și să *le* dea preotului cu cele sfinte împreună. 15 Ca nu ei înșiși să profaneze cele sfinte ale fiilor lui Israel, pre care aceștia le aduc lui Dumnezeu. 16 Și așà să apese asupră-le păcatul *lor*, mâncând din cele sfinte ale lor; că eu *sunt* Dumnezeu, *care* îi sfințesc pre ei.

Jertfele trebue să fie fără cusur.

17 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 18 Vorbește lui Aaron și fiilor lui și tuturor fiilor lui Israel, și le zi: [i]*Dacă* cinevà din casa lui Israel și din străinii din Israel va aduce sacrificiul său, *fie* acela un vot al său, fie dar de bunăvoe ceeace el aduce pentru ardere de tot lui Dumnezeu, 19 Să *aduceți acestea* cu bunăvoea voastră, masculi fără cusur, din boi, sau din oi, sau din capre. 20 [j]Nici una din acele ce va aveà cusur să nu aduceți, că nu vă va fi bine primită. 21 Și *când* carevà va aduce lui Dumnezeu sacrificiu de bucurie, [k]împlinirea unui vot al său, sau dar de bunăvoe din cirezi sau din turme, fără cusur să fie, ca să fie bine primit, nici un cusur să nu fie într'însul. 22 Nici un *animal* orb sau frânt, sau ciuntit, sau bubat, nici cu râie sau cu pecingine, acestea să nu aduceți lui Dumnezeu, și nici una dintr'acestea să nu dați lui Dumnezeu *drept* sacrificiu cu foc pe altar lui Dumnezeu. 23 Boul sau oaia, care va aveà cevà de prisos, sau lipsă în mădularele sale, poți aduce dar de bunăvoe, dar pentru vot nu va fi bine primit. 24 Nici animale cu *testiculi* frânți, sau stricate sau întoarse sau tăiate să nu aduceți lui Dumnezeu, și nici să se facă *asemenea* în pământul vostru. 25 Și [l]din

Capul 22.
[a] Num. 6. 3. Esod. 28. 38.
[b] Deut. 15. 19.
[c] Num.19.11,22.
[d] Cap. 11 24,44.
[e] Cap. 15. 5, Ebr. 10. 22.
[f] Esod. 22. 31.
[g] Esod. 28. 43. Num.18.22.32.
[h] Cap. 10. 14. Num.18.11,19.
[i] Cap. 1.2,3,10.
[j] Mal. 1. 8, 14. Efes, 5. 27.
[k] Ps. 61. 8.
Num. 15. 14. Ebr. 9. 14. 1 Pet. 1. 19.
[l] Num. 15. 15, 16.
Eccl. 5. 4, 5.

mâna străinului să nu luaţi nimica din acestea, spre *a le aduce* pâne Dumnezeului vostru, că [m] stricăciunea lor *se află* într'însele, *şi* cusur *este* într'însele; nu vor fi bine primite pentru voi.

26 Şi Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 27 Viţelul, sau mielul, sau iedul, după ce se va fătà, să fie şapte zile sub mumă-*sa,* şi dela a opta zi şi de aici înainte vor fi bine primite pentru sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 28 Şi vaca, sau oaia, sau capra să nu o junghiaţi *de sacrificiu* tot într'aceeaşi zi cu fătul său.

29 Şi când [n] sacrificaţi sacrificiu de mulţumire Domnului, sacrificaţi-*l* astfel ca să fie bine primit pentru voi. 30 Acesta tot într'aceeaşi zi să se mănânce; nimica dintr'însul să nu lăsaţi pe dimineaţă: Eu *sunt* Dumnezeu.

31 [o] Şi să păziţi legile mele, şi să le faceţi: eu *sunt* Dumnezeu. 32 Nici să profanaţi numele meu cel sfânt, pentru ca [p] eu să mă sfinţesc între fiii lui Israel: eu *sunt* Dumnezeu, care vă sfinţesc pre voi, 33 Şi care v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu vouă Dumnezeu; Eu *sunt* Dumnezeu.

Sărbătorile cele mai sacre numărate şi poruncite.

23 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi le zi: *Cât pentru* [a] sărbătorile Domnului, pre cari voi le veţi [b] proclamà zile sfinte, aceste *sunt* sărbătorile mele.

3 [c] Şase zile să se lucreze, dară a şaptea zi *să fie* sabat de repaus, zi sfântă, nici un lucru să nu faceţi; sabat *este* Domnului în toate locuinţele voastre.

Paştile.

4 [d] Acestea *sunt* sărbătorile Domnului, zile sfinte, pre cari voi să le proclamaţi la timpul lor.

5 [e] În luna întâia, în patrusprezece ale acelei luni, despre seară, pasca Domnului *este.* 6 [f] Şi în ziua a cincisprezecea a acestei luni *este* sărbătoarea azimelor, *consacrată* Domnului; şapte zile să mâncaţi azime. 7 În ziua întâia vă va fi zi sfântă, nici un lucru de serv să nu faceţi într'însa. 8 Şi să aduceţi sacrificiu cu foc Domnului în şapte zile; a şaptea zi *este* zi sfântă; nici un lucru de serv să nu faceţi.

9 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 10 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi zi lor: [g] Când veţi întrà în pământul, pre care eu îl dau vouă, şi veţi secerà sămănăturile lui, să aduceţi un omer din [h] prinoasele secerişului vostru la preot: 11 Şi el va [i] legănà omerul înaintea Domnului, spre a fi bine primit pentru voi, a doua zi după sabat îl va legănà preotul. 12 Şi în ziua când veţi legănà acest omer, să sacrificaţi un miel fără cusur, de un an, drept ardere de tot Domnului. 13 [j] Şi darul lui de pâne *să fie:* două zecimi *de efă* floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* sacrificiu cu foc Domnului, întru miros plăcut; şi prinosul lui de vin *să fie* a patra *parte* din un hin. 14 Şi nici pâne, nici grăunţi prăjite, nici grăunţi în spice să nu mâncaţi până în ziua, până când voi *dintr'acestea* nu veţi fi adus darul Dumnezeului vostru. Lege în veci *să fie vouă aceasta* în generaţiunile voastre în toate locuinţele voastre.

Rusaliile.

15 Şi [k] de a doua zi după sabat, dela ziua, când voi veţi fi adus omerul legănat, să număraţi, *ca* să fie şapte săptămâni întregi; 16 Până la a doua zi după săptămâna a şaptea să număraţi [l] cincizeci de zile, şi *atunci* să aduceţi [m] dar nou de pâne Domnului. 17 Din locuinţele voastre să aduceţi două pâni drept dar legănat, *care* să fie din două zecimi *de efă,* din floarea făinei, *cu* dospit să se coacă; aceste *sunt* [n] prinoasele Domnului. 18 Şi să aduceţi pe lângă acea pâne şi şapte miei de câte un an fără cusur: şi un viţel şi doi berbeci, cari vor fi ardere de tot Domnului. împreună

m Mal. 1. 14. *n* Ps. 107. 22. & 116. 17. Amos. 4. 5. *o* Cap. 19. 37. | Num. 15. 40. Deut. 4. 40. *p* Mat. 6. 9. Luc. 11. 2. — | *Capul 23.* *a* Vers. 4. 37. *b* Esod. 32. 5. Ps. 81. 3. *c* Esod. 20. 9. | Luc. 13. 14. *d* Vers. 2. 37. Esod. 23. 14. *e* Esod. 12. 6, 14, 18. | Num. 9. 2, 3. Ios, 5. 10. *f* Esod. 12. 16. *g* Esod. 23. 16, 19. | Num. 15. 2. 18 Deut. 16. 9. *h* Rom. 11 16. Iac. 1. 18. *i* Esod. 29. 24. | *j* Cap. 2. 14, 15. 16. *k* Esod. 34. 22. *l* Fapt. 2. 1. *m* Num. 28. 26, | *n* Esod. 23. 16, 19. Num. 15, 17—21.

cu darul de pâne a lor, și cu prinoasele lor, *ca* sacrificiu cu foc, miros plăcut Domnului. 19 Și veți aduce și [o]un țap ca sacrificiu pentru păcat, și doi miei de un an drept [p]sacrificiu de bucurie. 20 Și preotul pre acestea să le legene *drept* dar legănat înaintea Domnului, împreună cu pânile cele de prinoase *și* cu cei doi miei: [q]sfinte să fie Domnului, pentru preot. 21 Și tocmai în această zi să proclamați zi sfântă, nici un lucru de serv *în ea* să nu faceți. Lege în veci *să fie vouă aceasta* în toate locuințele voastre, în generațiunile voastre.

22 Și [r]când veți secerà semănăturile pământului vostru, să nu seceri de tot marginile ogorului tău, nici [s]spicele cele căzute din secerișul tău să nu le aduni; pre acestea săracului și străinului să le lași. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Anul nou.

23 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 24 Vorbește fiilor lui Israel, zicând lor: În [t]luna a șaptea, în întâia *zi* a lunei, să fie vouă zi de repaus, [u]amintire cu sunet de trâmbițe, și zi sfântă. 25 Nici un lucru de serv să nu faceți, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului.

Ziua împăcării.

26 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 27 [v]Și *în ziua* a zecea tot a acestei luni a șaptea, *să fie* zi de espiare, zi sfântă să vă fie; și să vă amăriți sufletele voastre, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului. 28 Și nici un lucru să nu faceți în aceea zi: că ea zi de espiare *este*, ca să se facă espiare pentru voi înaintea Domnului, Dumnezeul vostru. 29 Că tot sufletul, care nu se va amarî în ziua aceea, [x]stârpi-se-va din poporul său. 30 Și tot sufletul, carele va face cevà lucru în ziua aceasta, perde-voiu pre [y]sufletul acela din poporul său. 31 Nici o muncă să nu faceți; lege în veci în generațiunile voastre, în toate locuințele voastre. 32 Sabat de repaus *sa fie* vouă aceea, și să vă amăriți sufletele voastre în a noua *zi* a lunei, seara, din seară până în seară să serbați sabatul vostru.

Custile.

33 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 34 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: În [z]ziua a cincisprezecea a lunei acesteia a șaptea, *să fie* sărbătoarea corturilor, *consacrată* Domnului șapte zile. 35 În ziua întâia *sa fie* zi sfântă; să nu faceți *într'însa* nici un lucru de serv. 36 Șapte zile să aduceți sacrificiu cu foc Domnului, și ziua a [a]opta să vă fie zi sfântă, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului; [b]înfrânare *este;* nici un lucru de serv să nu faceți; 37 [c]Acestea *sunt* sărbătorile Domnului, pre cari le veți proclamà zile sfinte, spre a aduce Domnului sacrificiu cu foc, ardere de tot, daruri de pâne, sacrificiu, prinoase, ce trebue pentru fiecare zi, la ziua sa. 37 [d]Afară de sabatele Domnului, și afară de darurile voastre, și afară de toate voturile voastre, și afară de toate darurile cele de bunăvoie, pre care voi le dați Domnului. 39 Da, în a cincisprezecea zi a lunei aceștia a șaptea, după ce veți fi [e]culeș venitul pământului, să serbați sărbătoarea Domnului șapte zile; în întâia zi *să fie* sabat, și a opta zi *să fie* sabat. 40 Și [f]în întâia zi să vă luați fruct dintr'un arbore frumos, ramure de fenic, și ramuri de arbore tufoși, și sălcii de părău, și să vă bucurați înaintea Domnului, Dumnezeul vostru șapte zile. 41 Și să serbați aceasta *ca* sărbătoare a Domnului șapte zile în an: lege în veci *să vă fie* în generațiunile voastre; în luna a șaptea să o serbați aceasta. 42 În colibi să locuiți șapte zile, fiecare moștean din Israel să locuească în colibi; 43 Ca generațiunile voastre să știe că eu am făcut ca fiii lui Israel să locuească în colibi, când i-am scos din pământul Egiptului. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

---

o Cap. 4. 23, 28. Num. 28. 30. | *p* Cap. 3. 1. | *q* Num. 18. 12. | *r* Cap. 19. 9 | *s* Deut. 24. 19. | *t* Num. 29. 1. | *u* Cap. 25. 9. | *v* Cap. 16. 30. | *x* Fac. 17. 14. | *y* Cap. 20. 3, 5, 6. Ezra. 3, 4. Ioan 7. 2. | *z* Esod. 23. 16, *a* Num. 29. 35. | Neem. 8. 18. Ioan 7. 37. | *b* Deut. 16. 8. | Ioel. 1. 14. | *c* Vers. 2. 4. | *d* Num. 29. 39. | *e* Esod. 23. 16. | *f* Neem. 8. 15. —

44 Astfel spuse Moisi fiilor lui Israel
sărbătorile lui Dumnezeu.

Oleiul pentru candele; pânea de punere înainte.

24 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând:
2 [a]Poruncește fiilor lui Israel, ca ei
să-ți aducă oleiu curat, din masline sdro-
bit, pentru luminare, spre a ține candelele aprinse neîncetat. 3 Afară de perdeaua mărturiei, în cortul întrunirii, să le așeze pre aceste Aaron de cu seară până dimineață înaintea Domnului neîncetat. Lege în veci *este aceasta* întru generațiunile voastre. 4 În policandrul [b]cel *de aur* curat, să așeze el acele candele înaintea Domnului neîncetat.

5 Și să iai floarea făinei, și să coci dintr'insa douăsprezece [c]turte; de câte două zecimi *de efă* să fie turta; 6 Și să le pui pre acestea în două rânduri, câte șase într'un rând, pe masa [d]cea de *aur* curat, înaintea Domnului. 7 Și preste aceste rânduri pune tămâie curată, care să vă fie spre amintire pe pâne, sacrificiu cu foc Domnului. 8 [e]In tot sabatul să le așeze înaintea Domnului neîncetat, dela fiii lui Israel, *spre* legământ în veci. 9 Și [f]acestea să fie ale lui Aaron, și ale fiilor lui, [g]cari să le mănânce în loc sfânt: că acestea prea sfinte *sunt, cuvenite* lui din sacrificiile cu foc ale Domnului prin lege vecinică.

Pedeapsă pentru blestem.

10 Și ieși între fiii lui Israel fiul oarecărei femei Isralite, care erà și fiu al unui bărbat Egiptean, și ei se certară în tabără, fiul *femeii* Israelite cu un Israelit. 11 Și fiul femeii Israelite [h]blestemă numele *Domnului,* și-*l* [i]blestemă; și-l [j]aduseră pre el la Moisi; și numele mumei *erà* Șalomita, fata lui Dibri, din seminția lui Dan; 12 Și-l [k]puseră pre el sub pază, [l]până ce i-se va hotărî pedeapsă după cuvântul Domnului. 13 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 14 Scoate pre cel ce a blestemat afară din tabără, ca toți cei ce-*l* auziră să-și [m]pună mânile lor pe capul lui, și să-l ucidă cu pietri toată comunitatea. 15 Iar fiilor lui Israel să le vorbești, zicând: Oricine va blestemà pre Dumnezeul său, acela își [n]va purtà păcatul său. 16 Și cel ce [o]blestemă numele Domnului, acela să se omoare; cu pietri să-l ucidă toată comunitatea, precum străinul așà și mosteanul; dacă va blestemà numele *Domnului,* să se omoare.

Pedeapsa pentru omucidere și pentru rănirea trupului.

17 [p]Și *dacă* cinevà va lovì de moarte pre vre-un om, acela să se omoare. 18 [q]Și cel ce va lovì de moarte pre o vită să plătească vita cu vită. 19 Și dacă cinevà va fi făcut aproapelui său cevà vătămare, cum a [r]făcut el, așà să se facă și lui; 20 Frântură pentru frântură; ochiu pentru ochiu; dinte pentru dinte: vătămarea făcută cuivà de el, asemenea să se facă și lui. 25 [s]Cel ce lovește de moarte o vită, să o plătească; [t]și cel ce lovește de moarte pre om, să se omoare. 22 [u]Asemenea judecată să faceți și străinului și mosteanului; că eu Domnul *sunt,* Dumnezeul vostru.

23 Și Moisi vorbì fiilor lui Israel, ca să scoată pre cel ce blestemă afară din tabără, și să-l ucidă cu pietri. 24 Și fiii lui Israel făcură după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Anul sabatic.

25 Și Domnul vorbì cu Moisi pe muntele Sinai, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: Voi când veți întrà în pământul, pre care eu vi-l dau vouă, pământul să serbeze [a]repaus Domnului: 3 Șase ani să semeni ogorul tău, și șase ani să tai via ta, și să aduni venitul ei; 4 Iar în anul al-șaptelea să fie sabat spre repaus pământului, sabat *să fie* Domnului; ogorul tău să nu-l semeni, și via ta să nu o tai. 5 [b]Pre cele ce vor crește singure dela sine în urma secerișului, să nu le aduni, și strugurii

Capul 24.
a Esod.27.20.21.
b Esod. 31. 8.
c Esod. 25. 30.
d 1 Reg. 7. 48.
Ebr. 9. 2.
e Num. 4. 7.
f 1 Sam. 21. 6. Mat. 12. 4. Luc. 6. 4.
g Esod. 29. 33.
h Vers. 16.
i Iov. 1. 5, 11, 22. Isa. 8. 21.
j Esod.18.22,26.
k Num. 15. 34.
l Esod.18.15,16
m Deut. 13. 9.
n Cap. 5. 1. Num. 9. 13.
o 1 Reg. 21. 10, 13. Ps. 74. 10, 18. Marc. 3. 28.
Isc. 2. 7.
p Esod. 21. 12. Deut.19.11.12.
q Vers. 21.
r Esod. 21. 21. Mat. 5. 38.
s Vers. 18.
t Vers. 17.
u Esod. 12. 49. Num. 15. 16.

Capul 25.
a Esod. 23. 10. 2 Cron. 36. 21.
b 2 Reg. 19. 29.

din via cea netăiată a ta, să nu-i culegi; an de repaus să fie pământului. 6 Și *fructele acestui an* de sabat al pământului să servească vouă spre nutrire, ție și servului tău, și servei tale, și năimitului tău, și străinului tău, care petrece la tine. 7 Și vitelor tale, și fiarelor din pământul tău, tot venitul lui va fi spre nutrire.

Anul jubileu.

8 Și să numeri ție și șapte sabate de ani, *adecă* de șapte ori șapte ani, așà ca cele șapte sabate de ani să-ți facă patruzeci și nouă de ani. 9 Atunci să faci să răsune trâmbița de jubileu în luna a șaptea, în *ziua* a zecea a lunei: în [c]ziua de espiare să faceți să răsune trâmbița în tot pământul vostru. 10 Și să sfințiți anul al cincizecilea și să [d]proclamați în țară libertate tuturor locuitorilor ei; jubileu să fie aceasta vouă: [e]fiecare din voi să se întoarcă la neamul său. 11 Jubileu să fie vouă acest al cincizecilea an: [f]voi să nu semănați, nici să secerați cele dela sine crescute ale acelui *an*, și nici *strugurii* viei lui celei netăiate să nu le adunați. 12 Căci aceasta *este* jubileu, sfânt să fie vouă: [g]de pe câmp să-i mâncați fructele lui. 13 [h]În acest an jubileu fiecare din voi să se întoarcă la moșia sa. 14 Și când vindeți ceva aproapelui vostru, sau cumpărați ceva dela aproapele vostru, [i]să nu nedreptățiți unul pre altul: 15 [j]După numărul anilor după jubileu să cumperi dela aproapele tău: *și* el după numărul anilor fructelor să-ți vânză. 16 După mulțimea anilor să mărești prețul, și după împuținarea anilor să scazi prețul: căci numărul secerișurilor îți vinde el.

17 Deci [k]nu vă nedreptățiți unul pre altul, [l]ci tu să te temi de Dumnezeul tău, că eu Domnul *sunt*, Dumnezeul vostru. 18 [m]Că de veți împlini legile mele, și veți păzi judecățile mele, și veți face pre ele, [n]fără temere veți locui în pământul acela. 19 Și pământul își va da fructul său, și-l [o]veți mâncà întru saț, și veți locui într'însul fără temere.

20 Și de veți zice: [p]Ce vom mâncà în anul al șaptelea? [q]noi nu vom semănà, nici vom culege venitul nostru! 21 Eu voiu [r]trimite preste voi binecuvântarea mea în anul al șaselea, și pământul va produce venit pentru trei ani. 22 [s]Și când veți semănà voi în anul al optulea, veți mâncà [t]din venitul cel vechiu, până în anul al nouălea; până ce venitul acestuia va sosì, veți mâncà din cel vechiu.

23 Pământul să nu se vîndză de tot; că [u]al meu *este* pământul, și voi sunteți la mine [v]străini și nemernici.

Despre răscumpărare.

24 Drept aceea, voi în tot pământul moștenirii voastre, să învoiți dreptul răscumpărării pământului. 25 [x]Dacă fratele tău va sărăcì, și din moșia sa va vinde, să vină [y]consângeanul său cel mai de aproape, și să răscumpere lucrul cel vândut al fratelui său. 26 Și dacă carevà nu are consângean, și-i dă mâna și are de ajuns pentru răscumpărare, 27 Atunci [z]el să socotească anii dela vindere, și ceeace va întrece, să întoarcă înapoi aceluia, căruia vânduse, și iarăși să se întoarcă la moșia sa. 28 Și dacă n'a găsit de ajuns spre a înapoià, lucrul lui vândut să rămână în mâna cumpărătorului până la anul jubileu, [a]și în anul jubileu cumpărătorul să iesă, și vânzătorul să reintre în moșia sa.

29 Și dacă cinevà a vândut casa de locuit în cetate cu zid, el are dreptul a și-o răscumpărà până la sfârșitul anului vinderii sale: da, un an deplin el are dreptul de răscumpărare. 30 Și dacă aceasta nu se va răscumpărà până la împlinirea unui an întreg, atuncia casa din cetatea cu zid va rămânea de tot în mâna celui ce o a cumpărat, în genera-

---

c Cap. 23. 24.27.
d Isa. 61. 2. Ier. 34. 8, 15, 17. Luc 4. 19.
e Vers. 13.
f Vers. 5.
g Vers. 6. 7.
h Vers. 10.
i Vers. 17.
1 Sam. 12.3,4. Mic. 2. 2.
j Cap. 27. 18, 23.
k Vers. 14.
l Vers. 43.
m Cap. 19. 37.
n Cap. 26. 5. Ps. 4. 8. Prov. 1. 33.
Ier. 23. 6.
o Rzec. 34. 25, 27, 28.
p Mat. 6. 25. 31.
q Vers. 4, 5.
r Esod. 16. 29, Deut. 28 8.
s 2 Reg. 19. 29.
t Ios. 5. 11, 12.
u Deut. 32. 43.
Ioel. 2, 18, Ps. 39. 12. 1 Pet. 2. 11.
x Rut. 2. 20.
y Rut. 3. 2, 9, 12,
z Vers. 50, 51, 52,
a Vers. 13.

ţiunile sale: în anul jubileu el să nu iesă din ea. 32 Iar casele de prin sate, cari n'au ziduri împrejur, acele că fie socotite ca fondurile de pământ; vânzătorul să aibă dreptul de răscumpărare, şi cumpărătorul să iesă în anul jubileu. 32 Şi cât pentru cetăţile [b]Leviţilor, Leviţii să aibă drept în veci de răscumpărarea caselor din cetăţile moştenirii lor. 33 Şi acela care va fi cumpărat o casă de a Leviţilor, [c]să iese la jubileu din casa vândută, sau din cetatea moşiei sale, căci casele din cetăţile Leviţilor sunt moşia lor între fiii lui Israel. 34 Şi nici [d]câmpul cuprinsului din prejurul cetăţilor lor să nu-l vândă, căci acesta *este* moşia în veci a lor.

Oprirea camătei şi a asprimei faţă de slugi.

35 Şi când fratele tău va scăpătà, şi averea lui se va clătì lângă tine, atunci [e]dă-i ajutor, fie străin sau nemernic: ca să trăească cu tine. 36 [f]Să nu iei dela dânsul nici camătă, nici dobândă, ci [g]te teme de Dumnezeul tău: ca fratele tău să trăească cu tine. 37 Banii tăi să nu-i dai cu camătă, nici bucatele tale să le împrumuţi cu dobândă. 38 [h]Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, care v-am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să vă dau pământul Canaan, pentru ca să fiu vouă Dumnezeu.

39 Şi [i]de cumvà fratele tău va scăpătà lângă tine, şi el se va vinde ţie, să nu-l pui pre dânsul să-ţi facă muncă de sclav. 40 Ca un năimit, ca un nemernic să fie cu tine, şi până la anul jubileu să servească la tine. 41 Şi el atunci să iesă dela tine, el şi fiii lui împreună cu dânsul, şi să se întoarcă la familia sa, şi iarăşi să între în moşia părinţilor săi. 42 Că ei *sunt* servii mei, pre cari i-am scos din pământul Egiptului; şi să nu se vândă, precum se vând sclavii. 43 [j]Tu să nu-l stăpâneşti cu asprime, ci să [k]te temi de Dumnezeul tău. 44 Şi servul tău, şi serva ta, pre cari voeşti a-i aveà, să fie din naţiunile cele din prejurul vostru: dintr'acestea să vă cumpăraţi servi şi serve; 45 Precum şi dintre fiii nemernicilor, cari petrec între voi, şi dintr'aceştia vă puteţi cumpărà; şi din familiile acelora, cari sunt cu voi, pre cari i-au născut în pământul vostru; şi aceştia pot fi în stăpânirea voastră. 46 Şi [l]să-i luaţi pre ei de moştenire fiilor voştri după voi, ca ei să-i moştenească drept stăpânire, şi să-i aveţi pre ei de sclavi în veci; iar cât pentru fraţii voştri, fiii lui Israel, nimenea să nu stăpânească preste fratele său cu asprime.

47 Şi dacă un străin sau un nemernic, ce petrece cu tine, va ajunge la avere, şi fratele tău lângă dânsul va sărăcì, şi se va vinde străinului ce locueşte cu tine, sau oare-cărei seminţii din familie străină: 48 După ce acesta se va fi vândut, are dreptul de a se răscumpărà; unul din fraţii săi îl poate răscumpărà: 49 Sau unchiul său, sau fiul unchiului său, îl poate răscumpărà; sau altul oare-care consângean din familia lui îl poate răscumpărà; sau el însuşi, de-i va da mâna, singur pre sine se poate răscumpărà. 50 Atunci el să facă socoteală cu cumpărătorul său dela anul în care el i-s'a vândut până la anul jubileu; şi banii vinderii sale să se socotească după numărul anilor, [m]ca şi zilele unui năimit ce ar fi fost la dânsul. 51 Şi dacă mai *sunt* încă mulţi ani, el după ei să înapoeze preţul răscumpărării sale din argintul vinderii. 52 Şi dacă vor fi puţini ani până la anul jubileu, el să facă socoteală cu dânsul, şi după numărul anilor să înapoeze preţul răscumpărării sale. 53 Ca şi năimitul de an pe an, aşà să fie el la dânsul; să nu-l stăpânească cu asprime înaintea ochilor tăi. 54 Şi când el prin nici unul din aceste chipuri nu se va fi răscumpărat, să iese în anul jubileu, el şi fiii lui cu dânsul; 55 Că ai mei servi

---

b Num. 35 2. Ios. 21. 2. etc.
c Vers. 28.
d Fapt. 4. 36.37.
e Deut. 15. 7. 8. Ps. 37. 26. Luc. 6. 35. 1 Ioan 3. 17.
f Esod. 22. 25. Ps. 15. 5. Ezec. 18. 8, 13, 17.
g Vers. 17. Neem. 5. 9.
h Cap. 22.32.33.
i Esod. 21. 2. Neem. 5: 5.
j Efes, 6, 9.
k Esod. 1. 17,21. Deut. 25. 18. Col. 4. 1,
l Isa. 14. 2.
m Iov. 7. 1. Mal. 3. 5,
Isa. 16. 14. & 21, 16. —

sunt fiii lui Israel, servii mei, pre cari i-am scos din pământul Egiptului; Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Lege contra idololatriei; Binecuvântare făgăduită.

26 Să nu faceţi vouă [a]idoli, nici chipuri cioplite, nici stâlpi să nu vă ridicaţi, nici pietri figurate să nu puneţi în pământul vostru, pentru ca să vă închinaţi înaintea lor; că eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

2 [b]Sabatele mele să le păziţi, şi sanctuarul meu să-l cinstiţi; eu *sunt* Domnul.

3 [c]Dacă voi veţi umblà în legile mele, şi veţi ţinecà poruncile mele şi le veţi face, 4 [d]Atuncia eu vă voiu da ploae la timpul său, [e]şi pământul îşi va da rodul său, şi arborii câmpului îşi va produce fructul lor; 5 Şi [f]treeratul vostru va ţinecà până la culesul viilor, şi culesul viilor va ajunge până la sămănătură, şi [g]pânea voastră o veţi mâncà cu saţ, şi [h]în pământul vostru veţi locuì fără temere; 6 Şi [i]voiu da pace în acel pământ, ca [j]voi să vă repauzaţi, şi nu va fi cine să vă spăimânteze; şi voiu perde [k]fiarele cele sălbatice din acel pământ, şi [l]sabia nu va trece prin pământul vostru. 7 Şi voi veţi urmărì pre inamicii voştri, şi ei vor cădeà de sabie înaintea voastră. 8 Şi [m]cinci din voi vor urmărì o sută, şi o sută din voi vor urmărì zece mii: şi inamicii voştri vor cădeà de sabie înaintea voastră. 9 Şi [n]întorcându-mă spre voi, [o]vă voiu face să creşteţi, şi să vă îmmulţiţi; şi voiu întărì legământul meu cu voi; 10 Şi voiu veţi mâncà [p]bucate vechi, de anul trecut, şi pre cele vechi le veţi scoate afară dinaintea celor nouă; 11 [q]Şi locaşul meu îl voiu pune între voi, şi sufletul meu nu va [r]urì pre voi; 12 [s]Şi voiu umblà între voi, şi [t]voiu fi Dumnezeul vostru, şi voi îmi veţi fi mie popor.

13 [u]Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, care v-am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să nu mai fiţi sclavii [v]lor; şi am rupt legătura jugului vostru, făcându-vă să umblaţi cu capul ridicat.

Ameninţarea blestemului.

14 [x]Şi dacă voi nu mă veţi ascultà, şi nu veţi face aceste porunci; 15 Şi dacă veţi [y]lepădà legile mele, şi sufletul vostru va despreţuì judecăţile mele, încât voi să nu faceţi toate poruncile mele, şi legământul cu mine să-l desfaceţi; 16 Şi eu voiu face vouă acestea: voiu trimite preste voi [z]spaimă şi [a]lingoare şi friguri ferbinţi, cari vă vor [b]consumà ochii, şi vă vor face sufletul a lâncezì, şi [c]semânţa voastră în zadar o veţi semănà, că inamicii voştri o vor mâncà pre ea. 17 Şi [d]eu voiu îndreptà faţa mea contra voastră, ca [e]să fiţi bătuţi de inamicii voştri: şi [f]cei ce vă urăsc vor domnì preste voi; şi [g]voi veţi fugì, fără ca cinevà să vă urmărească.

18 Şi dacă nici după acestea nu veţi ascultà de mine, eu vă voiu pedepsì de [h]şapte ori mai mult pentru păcatele voastre; 19 Şi voiu [i]sfărâmà mândria puterii voastre: şi [j]voiu face ca cerul vostru *să fie de* fier, şi pământul vostru de aramă. 20 Şi [k]puterea voastră se va consumà în zadar, căci [l]pământul vostru nu-şi va mai da rodul său, nici arborii pământului nu-şi vor da rodul lor.

21 Şi voi, dacă veţi umblà mie tot în contră, şi nu veţi voì a ascultà de mine, eu voiu adăogì preste voi de şapte ori mai multe plăgi după păcatele voastre: 22 [m]Că voiu trimite asupra voastră fiarele câmpului, cari să vă lipsească de copii, şi să vă peardă vitele voastre, împuţinându-vă şi pre voi; şi [n]cărările voastre vor rămânecà deşerte.

23 Şi dacă voi nici prin acestea [o]nu vă veţi îndreptà, *nu vă veţi întoarce la*

Capul 26.
a Esod. 20. 4. 5. Deut. 5. 8. Ps. 97. 7.
b Cap. 19. 30.
c Deut. 11, 13, 14, 15.
d Ios. 30. 23. Ioel. 2. 23. 24.
e Ps. 67. 6. Ezec. 34. 27. Zech. 8. 12.
f Amos 9. 13.
g Cap. 25. 19. Ioel. 2. 19, 26.
h Cap. 25. 18. Iov. 11. 18.
i 1 Cron. 22. 9. Ps. 29. 11. Isa. 45. 7.
j Iov. 11. 19. Ps. 3. 5. Ier. 30. 10. Osea 2. 18. Zef 3. 13.
k 2 Reg. 17. 25.
l Ezec. 14. 17.
m Deut. 32. 30. Ios. 23. 10.
n Esod. 2. 25.
o Fac. 17. 6, 7. Ps. 107. 38.
p Cap. 25. 22,
q Esod. 25. 8. Ps. 76. 2. Ezec. 37. 26. 27, 28.
r Cap. 20. 23 Deut. 32. 19.
s 2 Cor. 6 16.
t Esod. 6. 7. Ier. 7. 23. Ezec. 11. 20.
u Cap. 25. 38. 42, 55.
v Ier. 2. 20. Ezec. 34. 27.
x Deut. 28. 15. Mal. 2. 2.
y 2 Reg. 17. 15.
z Deut. 28. 65, 66. 67. Ier. 15. 8.
a Deut. 28. 22.
b 1 Sam. 2. 33.
c Deut.28.33.51. Iov. 31. 8. Ier. 5. 17.
d Cap. 17. 10.
e Deut. 28, 25. Ier. 19. 7.
f Ps. 106. 41.
g Vers. 36. Prov. 28. 1.
h 1 Sam 2. 5. Prov. 24. 16.
i Isa, 25. 11. Ezec. 7. 24.
j Deut. 28. 23.
k Ps. 127. 1.
l Deut. 11. 17. Hag. 1. 10.
m Deut. 32. 24.
n Judc. 5. 6. Isa. 33. 8. Zech. 7. 14,
o Ier. 2. 30. Amos. 4, 6—12.

mine, ci veţi umblà tot în potriva mea, 24 [p]Şi eu voiu umblà împotriva voastră, şi vă voiu bate încă de şapte ori mai mult pentru păcatele voastre. 25 Şi [q]voiu aduce asupra voastră sabie, care va răsbunà ruperea legămîntului; şi de vă veţi strînge în cetăţile voastre, [r]voiu trimite preste voi ciumă; şi vă veţi predà în mînile inamicilor voştri; 26 [s]Că vă voiu frînge toiagul pînei; şi zece femei vor coace pînea voastră într'un cuptor, şi se va da vouă pînea voastră cu cumpăna, şi [t]veţi mîncà, dară nu vă veţi săturà.

27 Şi [u]dacă voi nici după acestea nu veţi ascultà de mine, ci veţi umblà tot împotriva mea, 28 Şi eu [v]cu furie umblà-voiu împotriva voastră, şi încă de şapte ori mai mult vă voiu pedepsì pentru păcatele voastre: 29 [x]Că veţi mîncà chiar carnea fiilor voştri, şi carnea fetelor voastre o veţi mîncà. 30 Şi [y]voiu sfărîmà înălţimile voastre, şi voiu nimicì sorii-statuele voastre; şi [z]voiu aruncà cadavrele voastre preste cadavrele idolilor voştri, şi sufletul meu vă va [a]urî pre voi. 31 [b]Şi cetăţile voastre le voiu aduce la pustiire, şi [c]sanctuarele voastre le voiu pustiì, şi nu voiu mai mirosì miros plăcut dela voi. 32 [d]Da, eu acest pămînt îl voiu pustiì, de se vor [e]mirà de dînsul inamicii voştri, cari vor locuì într'însul. 33 Şi [f]pre voi vă voiu risipì între naţiuni, şi voiu scoate sabia în urma voastră, şi şi pămîntul vostru se va face pustiu, şi cetăţile voastre deşerte. 34 [g]Atunci acest pămînt se va bucurà de sabatele sale în toate zilele cît va rămîneà pustiu, şi pînă ce veţi fi voi în ţara inamicilor voştri; atuncia pămîntul se va repauzà şi se va bucurà de anii săi sabatici. 35 Toate zilele cîte va rămîneà pustiit, va repauzà, pentru cît nu a repauzat în [h]anii voştri sabatici, cînd locuiaţi voi într'însul.

36 Şi celor rămaşi dintre voi, [i]voiu aduce moliciunea în inima lor în ţările inamicilor lor: şi va gonì pre ei [j]sunetul frunzei ce se mişcă: şi vor fugì, ca cum fug de sabie; şi vor căderà negonindu-i nimenea. 37 [k]unul va căderà preste celalt ca dinaintea sabiei, negonindu-i nimenea: şi [l]nu veţi puteà stà înaintea inamicilor voştri. 38 Şi voi vă veţi pierde între naţiuni, şi pămîntul inamicilor voştri vă va mîncà. 39 Şi cei rămaşi dintre voi [m]se vor pierde pentru fărădelegile lor prin ţările inamicilor voştri; şi încă şi pentru fărădelegile părinţilor lor cu dînşii se vor pierde.

Reprimirea în zilele de apoi.

40 [n]Şi atunci ei deşi vor mărturisì nedreptatea lor, şi nedreptatea părinţilor lor, pentru păcatele cari au făptuit împotriva mea; 41 (Deaceea şi eu am umblat în contra lor, şi i-am adus în pămîntul inamicilor lor, ca să văd dacă inima lor [o]cea necircumcisă se va [p]umilì, şi ei vor primì pedeapsa păcatului lor); 42 Atunci şi eu îmi voiu [q]aduce aminte de legămîntul meu cu Iacob şi de legămîntul meu cu Isaac; încă şi de legămîntul meu cu Abraam îmi voiu aduce aminte; chiar şi de pămînt îmi voiu aduce aminte.

43 Şi acel pămînt va fi părăsit de dînşii, şi se va bucurà de sabatele lui, rămînînd pustiit pentru ei: şi ei vor primì pedeapsa păcatului lor pentru aceea, pentru că ei au lepădat judecăţile mele, şi legile mele le-au urît sufletul lor. 44 Dar şi cînd ei vor fi în pămîntul inamicilor lor, nu voiu lepădà pre ei, şi nu-i voiu urî în atăta, ca să-i nimicească de tot, şi să stric legămîntul meu cu dînşii: că eu Domnul *sunt* Dumnezeul lor. 45 Dar pentru ei îmi voiu aduce aminte de legămînt cu strămoşii lor, pre cari i-am scos din pămîntul

---

p 2 Sam. 22. 27.
q Ezec. 5. 17.
r Num. 14. 12. Ier. 14. 12.
s Ps. 105. 16.
t Isa. 9. 20. Mic. 6. 14.
u Vers. 21, 24.
v Isa. 59. 18. Ier. 21. 5. Ezec. 5. 13. 15.
x Deut. 28. 53. 2 Reg. 6. 29. Ezec. 5. 10.
y 2 Cron. 34. 3, 4, 7.
Isa. 27. 9.
z 2 Reg. 23, 20.
a Lev. 20. 23. Ps. 78. 59. Ier. 14. 19.
b Neem. 2. 3. Ier. 4. 7.
c Ps. 74. 8.
Plăn. 1. 10. Ezec. 9. 6.
d Ier. 9. 11.
e Deut. 28. 37. 1 Reg. 9. 8. Ier. 18. 16.
f Deut. 4. 27. Ps. 44. 11.
Ezec. 12. 15. Zech. 7. 14.
g 2 Cron. 36. 21.
h Cap. 25. 2.
i Ezec. 21. 7, 12. 15.
j Vers. 17. Iov. 15. 21.
k Isa. 10. 4. 1 Sam. 14. 15, 16.
l Ios. 7. 12. 13.
m Deut. 4. 27. Neem. 1. 8. Ier. 3. 25. Ezec. 4. 17. Osea 5. 15.
Zech. 10. 9.
n Num. 5. 7. 1 Reg. 8, 33, 35, 47. Neem. 9. 2. Prov. 28. 13. Dan. 9. 3. 4. Luc. 15. 18
1 Ioan 1. 9.
o Ier. 6. 10. Ezec. 44. 7. Rom. 2. 29. Col. 2. 11.
p 1 Reg. 21. 29.
q Esod. 2. 24. Ps. 106. 45. Ezec. 16. 60.

Egiptului înaintea ochilor naţiunilor pentru ca să fiu lor Dumnezeu, eu Domnul.

46 Acestea *sunt* statutele, şi judecăţile, şi legile, pre care le-a aşezat Domnul între sine şi între fiii lui Israel pe muntele Sinai prin mâna lui Moisi.

Legi pentru voturi şi zecimi.

27 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi le zi: [a] Dacă cinevà va face vot însemnat, înşii aceia să fie după estimarea ta a Domnului. 3 Şi estimarea ce o vei face pentru partea bărbătească dela vârstă de douăzeci de ani până la şasezeci de ani, estimarea ta va fi de cincizeci de sicli de argint, [b] după siclul sanctuarului. 4 Şi de va fi parte femeească, estimarea ta va fi de treizeci de sicli. 5 Şi dacă *este* dela cinci ani până la douăzeci de ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătească douăzeci de sicli: iar pentru partea femeească de zece sicli. 6 Şi de va fi dela o lună până la cinci ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătească de cinci sicli de argint: iar pentru partea femeească estimarea ta va fi de trei sicli de argint. 7 Şi de va fi de şasezeci de ani sau mai sus, de va fi parte bărbătească, estimarea ta va fi de cincisprezece sicli; iar pentru parte femeească zece sicli. 8 Şi de va fi mai scăpătat decât estimarea ta, pre acela să-l pună înaintea preotului, şi preotul să-l estimeze; după îndemânarea celui ce a făcut votul să-l estimeze preotul.

9 Şi dacă votul va fi din vite, din care se aduce sacrificiu Domnului, toate câte dintr'însele se dau Domnului, sfinte să fie. 10 El nu o va schimbà, şi nici va pune alta în locul ei, nici bună pentru rea, nici rea pentru bună: şi dacă cumvà va pune o vită pentru altă vită, atât aceasta cât şi cealaltă, care a fost pusă în locu-i, sfinte să fie. 11 Şi dacă votul cuivà va fi din vitele necurate, din care nu se aduce sacrificiu Domnului, atunci el pre acea vită să o pună înaintea preotului; 12 Şi preotul să o estimeze, după cum va fi bună sau rea; cât o vei preţuì, o preote! atâta va face. 13 [c] Şi dacă va voì să o răscumpere, el să adaoge a cincia parte din preţul ei preste estimarea ta.

14 Şi dacă îşi va consacrà casa sa Domnului, să o estimeze preotul, după cum va fi bună sau rea; în cât o va estimà preotul, aşà să rămână. 15 [d] Şi dacă cel ce a dăruit, va voì să-şi răscumpere casa sa, să mai adaoge a cincia parte preste argintul estimării tale, şi să fie a lui.

16 Şi dacă cinevà va consacrà Domnului din câmpul moşiei sale, estimarea ta să fie după semânţa sa: un gomer de semânţă de orz se va preţuì cu cincizeci sicli de argint. 17 Dacă îşi va consacrà câmpul său tocmai din anul iubileu, preţul lui să rămână după estimarea ta. 18 Şi dacă el îşi va consacrà câmpul său după iubileu, preotul să-i [e] socotească argintul lui după numărul anilor, cari mai sunt până la anul jubileu, şi suma aceasta să o scadă din estimarea ta. 19 [f] Şi dacă cel ce a consacrat câmpul va voì să-l răscumpere, el să adaoge încà a cincia parte preste argintul estimării tale, şi să-i rămână lui. 20 Şi dacă el nu voeşte să-şi răscumpere câmpul, sau acel câmp îl vinde altui om, nu se mai poate răscumpărà. 21 Şi acel câmp, [g] când în anul jubileu va ieşì, să fie sacru Domnului ca un câmp [h] consacrat lui Dumnezeu: să fie [i] moşia preotului.

22 Şi dacă cinevà consacrà Domnului un câmp de dânsul cumpărat, care nu *este* din câmpul [j] moşiei sale, 23 [k] Preotul să-i socotească preţul estimării tale până la anul jubileu; şi el pre acea estimare a ta să o dea tot într'aceeaşi zi ca lucru consacrat Domnului. 24 [l] În anul jubileu câmpul să se întoarcă la însul dela care el l-a cumpărat: la acela al cărnia şi *este* stăpânirea fondului.

Capul 27.
a Num. 6. 2. | *b* 1 Sam. 1. 11. 28. Exod. 30. 13. | *c* Vers. 15. 9. *d* Vers. 13. | *e* Cap. 25. 15, 16. *f* Vers. 13. | *g* Cap. 25. 10. 28, 31. | *h* Vers. 28. *i* Num. 18. 14. Ezec. 44. 29. | *j* Cap. 25. 10., 25. | *k* Vers. 18. *l* Cap. 25. 28.

25 Şi toată estimarea ta să fie după siclul sanctuarului; siclul să fie de [m] douăzeci de ghere.

26 Iar pre cel [n] întâiu-născut al vitelor, care prin întâietatea naşterii sale este a Domnului, pre acesta nimenea să nu-l poată consacrà, fie bou sau miel, sau ţap, că a Domnului *este*. 27 Şi de va fi dintre vitele cele necurate, să-l răscumpere după estimarea ta, mai [o] adăogind pe deasupra şi a cincia parte; şi dacă nu va voì a-l răscumpărà, să se vândă după estimarea ta.

28 [p] Şi nici un dar interzis, pre care cinevà l-a consacrat lui Dumnezeu cu interdict, din toate câte are el moştenite, fie oameni, fie vite, sau câmpii, acestea să nu se poată vinde, nici răscumpărà; că tot lucrul consacrat cu interdict este prea sfânt lui Dumnezeu. 29 [q] Nici un interzis, consacrat cu interdict dintre oameni, nu se poate răscumpărà, ci să se omoare.

30 Şi [r] toată zecimea pământului şi din semânţa pământului şi din fructul pomilor a lui Dumnezeu *este;* lucru consacrat lui Dumnezeu *este*. 31 [s] Şi dacă cinevà va voì să răscumpere câtvà din zecimea sa, acela să mai adaoge încă a cincia parte.

32 Şi toată zecimea din cireadă şi din turmă, şi din toate câte [t] petrec pe sub toiag, a zecea parte să fie sfântă lui Dumnezeu. 33 Să nu se aleagă nici cea bună nici cea rea; să nu se pună una pentru alta; şi dacă se va pune una pentru alta, şi vita schimbată şi cea în locul ei pusă să fie lucru sfânt; nu se va puteà răscumpărà.

34 Acestea *sunt* legile, pre care le dădù Dumnezeu lui Moisi pe muntele Sinai pentru fiii lui Israel.

NUMERII.

A PATRA CARTE A LUI MOISI.

Numărul bărbaţilor buni ca ostaşi.

1 Şi Domnul vorbì lui Moisi [a] în pustiul Sinai, [b] în cortul întrunirii, în întâia zi a lunei a doua, într-al doilea an după ieşirea lor din pământul Egiptului, zicând: 2 [c] Numărăţi capetele întregei comunităţi a fiilor lui Israel, după familiile lor, după casele lor părinteşti, după numărul numilor, pre toţi bărbaţii după capetele lor; 3 Dela douăzeci de ani şi mai sus, pre tot cel ce poate ieşì la oaste în Israel, număraţi-i pre ei după cetele lor, tu şi Aaron. 4 Şi să fie cu voi câte un bărbat din fiecare seminţie, un bărbat, cap al casei sale părinteşti.

5 Şi acestea *sunt* numele acelor bărbaţi, cari să steà cu voi: Din Ruben: Elizur, fiul lui Şedeur. 6 Din Simeon: Şelumiel, fiul lui Ţurişadai. 7 Din Iuda: Nahşon, fiiul lui Aminadab. 8 Din Isachar: Netaneel, fiul lui Ţuar. 9 Din Zabulon: Eliab, fiul lui Helon. 10 Din fiii lui Iosif; din Efraim: Elişama, fiul lui Amihud. Din Manasse: Gamaliel, fiul lui Pedazur. 11 Din Beniamin: Abidan, fiul lui Ghidoni. 12 Din Dan: Ahieser, fiul lui Amişaddai. 13 Din Asser: Pagiel, fiul lui Ochran. 14 Din Gad: Eliasaf, fiul lui [d] Dehuel. 15 Din Neftali: Ahira, fiul lui Enan. 16 [e] Aceştia *sunt* cei aleşi de comunitate, mai marii între seminţiile părinţilor lor, [f] capi ai miilor lui Israel.

17 Şi Moisi şi Aaron luară pre aceşti bărbaţi, cari au fost anume numiţi;

---

m Esod. 30. 13. Num. 3. 47.
n Esod. 13. 2, 12.
Num. 18. 17.
Deut. 15. 19.
o Vers. 11. 12. 13.
p Vers. 21. Ios. 6. 17, 18, 19.
q Num. 21. 2, 3.
r Fac. 28. 22. 2 Cron. 31. 5, 6, 12. Mal. 3. 8, 10.
s Vers. 13.
t Ier. 33. 13.
—
NUMERII.
—
Capul 1.
a Esod. 19. 1.
b Esod. 25, 22. *c* Esod. 30. 12. 2 Sam. 24. 2. 1 Cron. 21. 2
d Cap. 2. 14, *e* Cap. 7. 2. 1 Cron. 27. 16.
f Esod. 18. 21, 25.

18 Şi la întâia *zi* a lunei a doua adunară
toată comunitatea: şi se înscriseră în
registre după familiile lor, după casele
lor părinteşti după numărul numilor,
dela douăzeci de ani şi mai sus, după
capetele lor. 19 După cum poruncise
Domnul lui Moisi, aşà el îi numără în
pustiul Sinai.

20 Şi fiii lui Ruben, a întâiu-născutului lui Israel, după generaţiunile lor,
după familiile lor, după casele lor părinteşti, după numărul numilor, şi după
capetele lor; toţi cei de partea bărbătească dela douăzeci de ani şi mai sus,
toţi cari puteau ieşì la oaste; 21 Cei
număraţi ai lor din seminţia lui Ruben
erau: patruzeci şase mii cinci sute.

22 Dintre fiii lui Simeon, după generaţiunile lor, după familiile lor, după
casele lor părinteşti, cei număraţi ai lor
după numărul numilor, după capetele
lor, toţi cei de partea bărbătească dela
douăzeci de ani şi mai sus, toţi cari puteau ieşì la oaste; 23 Cei număraţi ai
lor din seminţia lui Simeon *erau:* cincizeci şi nouă mii trei sute.

24 Dintre fiii lui Gad, după generaţiunile lor, după familiile lor, după casele
lor părinteşti, după numărul numilor,
dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi cari
puteau ieşì la oaste: 25 Cei număraţi
ai lor din seminţia lui Gad *erau:* patruzeci şi cinci mii şase sute cincizeci.

26 Dintre fiii lui Iuda, după generaţiunile lor, după familiile lor, după
casele lor părinteşti, după numărul numilor, dela douăzeci de ani şi mai sus,
toţi cari puteau ieşì la oaste; 27 Cei
număraţi ai lor din seminţia lui Iuda
erau: şaptezeci şi patru mii şase sute.

28 Dintre fiii lui Isachar, după generaţiunile lor, după familiile lor, după
casele lor părinteşti după numărul numilor, dela douăzeci de ani şi mai sus,
toţi cari puteau ieşì la oaste.

29 Cei număraţi ai lor din seminţia
lui Isachar *erau:* cincizeci şi patru mii
patru sute.

30 Dintre fiii lui Zabulon, după generaţiunile lor, după familiile lor, după
casele lor părinteşti, după numărul numilor, dela douazeci de ani şi mai sus,
toţi cari puteau ieşì la oaste; 31 Cei
număraţi ai lor din seminţia lui Zabulon
erau: cincizeci şi şapte mii patru sute.

32 Dintre fiii lui Iosif: fiii lui Efraim,
după generaţiunile lor, după familiile
lor, după casele lor părinteşti, după numărul numilor, dela douăzeci de ani şi
mai sus, toţi cari puteau ieşì la oaste:
33 Cei număraţi ai lor din seminţia lui
Efraim *erau:* patruzeci mii cinci sute.

34 Dintre fiii lui Manase, după generaţiunile lor, după familiile lor, după
casele lor părinteşti, după numărul numilor, dela douăzeci de ani şi mai sus;
toţi cari puteau ieşì la oaste; 35 Cei
număraţi ai lor din seminţia lui Manase
erau: treizeci şi două mii două sute.

36 Dintre fiii lui Beniamin, după generaţiunile lor, după familiile lor, după casele lor părinteşti, după numărul
numilor, dela douăzeci de ani, şi mai
sus, toţi cari puteau ieşi la oaste; 37 Cei
număraţi ai lor din seminţia lui Beniamin *erau:* treizeci şi cinci mii patru sute.

38 Dintre fiii lui Dan, după generaţiunile lor, după familiile lor, după casele lor părinteşti, după numărul numilor, dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi
cari puteau ieşì la oaste; 39 Cei număraţi ai lor din seminţia lui Dan *erau:*
şasezeci şi două mii şapte sute.

40 Dintre fiii lui Asser, după generaţiunile lor, după familiile lor, după
casele lor părinteşti, după numărul numilor, dela douăzeci de ani şi mai sus,
toţi cari puteau ieşì la oaste; 41 Cei
număraţi ai lor din seminţia lui Asser
erau: patruzeci şi una mii cinci sute.

42 Dintre fiii lui Neftali, după generaţiunile lor, după familiile lor, după
casele lor părinteşti, după numărul numilor, dela douăzeci de ani şi mai sus;
toţi cari puteau ieşì la oaste.

43 Cei număraţi ai lor din seminţia
lui Neftali *erau:* cincizeci şi trei de mii
patru sute.

44 [g]Aceştia *sunt* cei număraţi, pre cari Moisi şi Aaron îi numărară, împreună cu mai marii lui Israel, doisprezece bărbaţi, câte unul de casa sa părintească. 45 Aşà toţi cei număraţi dintre fiii lui Israel, după casele lor părinteşti, dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi acei cari puteau ieşì la oaste în Israel: 46 Toţi cei număraţi fură: [h]şase sute şi trei mii cinci sute cincizeci.

47 Iar [i]Leviţii după seminţia părinţilor lor nu fură număraţi într'aceştia.

Deosebirea Leviţilor.

48 Că Domnul vorbise lui Moisi, zicând: 49 [j]Numai pre fiii lui Levi să nu-i numeri, şi să nu numeri capetele lor între fiii lui Israel; 50 [k]Ci tu să aşezi pre Leviţi preste locaşul mărturiei şi preste toate uneltele lui, şi preste toate câte *sunt* ale lui: aceştia să poarte locaşul şi toate uneltele lui, şi ei să servească într'însul, şi să [l]tăbărască împrejurul locaşului. 51 [m]Şi când va plecà locaşul, Leviţii să-l desfacă: şi când locaşul se va oprì, Leviţii să-l aşeze; şi [n]nelevitul, care se va apropià *de dânsul,* să se omoare. 52 Şi fiii lui Israel să tăbărască [o]fiecare în tabăra sa, şi fiecare după steagul lui, după cetele lor. 53 [p]Şi Leviţii să tăbărască împrejurul locaşului mărturiei, ca să nu vină [q]mânia preste comunitatea fiilor lui Israel; [r]şi Leviţii să păzească cele de păzit ale locaşului mărturiei. 54 Şi fiii lui Israel făcură toate, după cum poruncise Domnul lui Moisi, aşà facură.

Poziţiunea celor douăsprezece seminţii împrejurul taberei, şi rânduiala călătoriei lor.

2 Şi Domnul vorbì lui Moisi, şi lui Aaron, zicând: 2 [a]Fiecare din fiii lui Israel sub steagul său, la semnul casei sale părinteşti, să tabărască: [b]dinaintea cortului întrunirii jur împrejur să tăbărască.

3 Şi despre răsărit, spre ost, să-şi pună steagul taberei sale Iuda după oştile sale: şi mai marele fiilor lui Iuda să fie [c]Nahşon, fiul lui Aminadab; 4 Şi oastea lui şi cei număraţi ai lui *fură:* şaptezeci şi patru mii şase sute. 5 Şi lângă dânsul să tăbărască seminţia lui Isachar: şi mai marele fiilor lui Isachar *să fie* Nataneel, fiul lui Tuar; 6 Şi oastea lui şi cei număraţi al lui fură: cincizeci şi patru mii patru sute. 7 Apoi seminţia lui Zabulon; şi mai marele fiilor lui Zabulon *să fie* Eliab, fiul lui Helon; 8 Şi oastea lui şi cei număraţi ai lui cincizeci şi şapte mii patru sute. 9 Toţi cei număraţi din tabăra lui Iuda: o sută optzeci şi şase mii patru sute, după oştile lor; [d]aceştia să plece întâiu.

10 Despre miazăzi steagul taberii lui Ruben *să fie* după oştile sale; şi mai marele fiilor lui Ruben să fie Elizur, fiul lui Şedeur: 11 Şi oastea lui şi cei număraţi ai lui fură: patruzeci şi şase mii cinci sute. 12 Şi lângă dânsul să tăbărască seminţia lui Simeon; şi mai marele fiilor lui Simeon *să fie* Şelumiel, fiul lui Turişaddai: 13 Şi oştile lui şi cei număraţi ai lui *fură*: cincizeci şi nouă mii trei sute. 14 Apoi seminţia lui Gad, şi mai marele fiilor lui Gad *să fie* Eliasaf, fiul lui Rehuel; 15 Şi oştile lui cei număraţi ai lui *fură:* patruzeci şi cinci mii şase sute cincizeci. 16 Toţi cei număraţi din tabăra lui Ruben: o sută cincizeci şi una mii patru sute cincizeci, după oştile lor; [e]şi aceştia să plece al doilea.

17 [f]Atuncia să plece cortul întrunirii cu tabăra Leviţilor în mijlocul *celoralalte* tabere; după cum au fost tăbăriţi, aşà să plece, fiecare la locul său şi sub steagul său.

18 Despre apus să fie steagul taberii lui Efraim după oştile sale: şi mai marele fiilor lui Efraim *să fie* Elişama, fiul lui Amihud; 19 Şi oştile lui, cei număraţi ai lui fură: patruzeci mii cinci sute. 20 Şi lângă dânsul seminţia lui

---

g Cap. 26. 64. *h* Esod. 38. 26. *i* Cap. 2. 33. 1 Cron. 6. | *j* Cap. 2. 33. *k* Esod. 38. 21. *l* Cap. 3. 23, 29. 35, 38. | *m* Cap. 10. 17. 21. *n* Cap. 3. 10, 38. *o* Cap. 2. 2. 34. | *p* Vers. 50. *q* Lev. 10. 6. 1 Sam. 6. 19. *r* Cap. 3. 7, 8. 1 Cron. 23, 32. 2 Cron. 13. 10. —

Capul 2.

a Cap. 1. 52. *b* Ios. 3. 4. *c* Cap. 10. 14. Rut. 4. 20. Mat. 1. 4. Luc. 3. 32, 33. | *d* Cap. 10. 14. *e* Cap. 10. 18. *f* Cap. 10. 17, 21.

Manasse; și mai marele fiilor lui Manasse să fie Gamaliel, fiul lui Pedahsur: 21 Și oastea lui și cei numărați ai lui fură: treizeci și două mii două sute. 22 Atunci seminția lui Beniamin: și mai marele fiilor lui Beniamin *să fie* Abidan, fiul lui Ghidoni: 23 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: treizeci și cinci mii patru sute. 24 Toți cei numărați din tabăra lui Efraim: o sută opt mii o sută, după oștile lor; [g] și aceștia să plece al treilea.

25 Despre miazănoapte să fie steagul taberii lui Dan: și mai marele fiilor lui Dan *să fie* Ehiezer, fiul lui Amișaddai: 26 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: șasezeci și două mii șapte sute. 27 Și lângă dânsul să tăbărască seminția lui Asser: și mai marele fiilor lui Asser să fie Paghiel, fiul lui Ocran: 28 Și oștile lui și cei numărați al lui *fură:* patruzeci și una mii cinci sute. 29 Apoi seminția lui Neftali: și mai marele fiilor lui Neftali, *să fie* Ahira, fiul lui Enan: 30 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: cincizeci și trei mii patru sute. 31 Toți cei numărați din tabăra lui Dan *fură:* o sută cincizeci și șapte mii șase sute: [h] aceștia să plece mai pe urmă cu steagurile lor.

32 Aceștia *sunt* cei numărați dintre fiii lui Israel, după casele lor părintești: toți cei numărați din tabere după oștile lor: [i] șase sute și trei mii cinci sute cincizeci. 33 Iar Leviții nu fură numărați între fiii lui Israel, după cum porunci se Domnul lui Moisi. 34 Și fiii lui Israel făcură toate, după cum porunci se Domnul lui Moisi: astfel tăbărîră după steagurile lor, și astfel plecară, fiecare după familia sa, după casa sa părintească.

Familia lui Aaron.

3 Și acestea *sunt* generațiunile lui Aaron și ale lui Moisi, în ziua când vorbi Domnul cu Moisi pe muntele Sinai. 2 Și acestea *sunt* numele fiilor lui Aaron: [a] cel întâiul-născut Nadab; apoi Abihu, Eleazar și Itamar. 3 Acestea *sunt* numele fiilor lui Aaron, ale [b] preoților celor unși, cari fură consacrați la preoție. 4 [c] Și Nadab și Abihu muriră înaintea Domnului, când aduseră foc străin Domnului în pustiul Sinai, și ei n'avură copii: și pentru aceea preoțiră Eleazar și Itamar sub Aaron, părintele lor.

Slujba Leviților.

5 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 6 [d] Apropie seminția lui Levi, și o pune înaintea lui Aaron, preotul, ca să-i servească; 7 Și să păzească cele de păzit ale lui, și cele de păzit ale întregii comunități, înaintea cortului întrunirii, făcând [e] serviciul locașului. 8 Și să păzească toate uneltele cortului întrunirii, și cele de păzit ale fiilor lui Israel, făcând serviciul locașului. 9 Și [f] să dai pre Leviți lui Aaron, și fiilor lui: aceștia *sunt* lui cu totul dați dintre fiii lui Israel. 10 Și pre Aaron și pre fiii săi să-i rânduești, [g] ca să păzească preoția lor; și dacă un [h] laic oarecare se va apropia, să se omoare.

11 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 12 Iată [i] eu pre Leviți i-am luat dintre fiii lui Israel în locul a tot întâiu-născutul, carele deschide matricea între fiii lui Israel: deci Leviții ai mei *sunt.* 13 Că al meu *este* [j] tot întâiu-născutul; [k] în ziua când bătui eu pre tot întâiu-născutul în pământul Egiptului, îmi consacrai eu tot ce *este* întâiu-născut în Israel, dela om până la vită, ai mei sunt; Eu *sunt* Dumnezeu.

Numărul Leviților.

14 Și Domnul vorbi lui Moisi în pustiul Sinai, zicând: 15 Numără pre fiii lui Levi după casele lor părintești, după familiile lor: pre [l] tot cel de partea bărbătească de o lună și mai sus să numeri pre ei. 16 Și Moisi îi numără după cuvântul Domnului, cum i-se porunci se. 17 Și [m] aceștia sunt fiii lui Levi după

---

g Cap. 10. 12. *h* Cap. 10. 25. *i* Esod. 38. 26. Cap. 1. 46

Capul 3.

a Esod. 6. 23. *b* Esod. 28. 41.

c Lev. 10. 1. 1 Cron. 24. 2. *d* Cap. 8. 6.

e Cap. 1. 50. *f* Cap. 8. 19. *g* Cap. 18. 7.

h Vers. 38. Cap. 1. 51. *i* Vers. 41.

j Esod. 13. 2. Lev. 27. 26. Luc. 2. 23.

k Esod. 13. 12, 15. *l* Vers. 39.

m Fac. 46. 11. 1 Cron. 6. 1, 16.

numele lor: Gherșon și Kohat și Merari. 18 Și acestea *sunt* numele fiilor lui Gherșon, după familiile lor: Libni și Șimei. 19 Și fiii lui Kohat după familiile lor: [n]Amram și Iţehar, Hebron și Uziel. 20 Și fiii lui Merari după familiile lor *erau:* Mahli și MușI: acestea *sunt* familiile lui Levi după casele lor părintești.

21 Din Gherșon ieși familia Libniţilor și familia Șimeiţilor; acestea *sunt* familiile Gherșoniţilor. 22 Cei număraţi ai acestora după numărul tutulor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus: cei număraţi ai acestora *fură:* șapte mii cinci sute. 23 Familiile Gherșoniţilor tăbărîră în dosul locașului, despre apus; 24 Și mai marele casei părintești a Gherșoniţilor *fu* Eliasap, fiul lui Lael. 25 Și cele de păzit ale fiilor lui Gherșon în cortul întrunirii *erà:* Locașul și cortul, acoperemântul lui și covorul dela ușa cortului întrunirii. 26 [o]Și perdelele curţii, și acoperemântul dela ușa curţii, cari *sunt* pe lângă locaș și pe lângă altar jur împrejur, și funiile lui pentru tot serviciul lui.

27 [p]Și din Kohat *ieșì* familia Amramiţilor, și familia Iţehariţilor, și familia Hebroniţilor, și familia Uzieliţilor. Acestea *sunt* familiile Kohatiţilor, 28 Cari după numărul tutulor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus, *erau* opt mii șase sute, cari păziau cele de păzit ale sanctuarului. 29 Familiile fiilor lui Kohat tăbărîră de laturea locașului despre miazăzi: 30 Și mai marele casei părintești a familiei Kohatiţilor *fu* Elizafan, fiul lui Uziel.

31 Și cele de păzit a lor *erau:* Chivotul, și masa, și policandrul, și altarele, și uneltele sanctuarului, cu cari își făceau ei serviciul; și perdeaua, și toate ce servesc la ea. 32 Și mai marele mai marilor preste Leviţi, Eleazar, fiul preotului Aaron, să aibă priveghierea preste cel cu paza sanctuarului.

33 Din Merari *ieșì* familia Mahaliţilor și familia Mușiţilor: Acestea *sunt* familiile din Merari. 34 Și cei număraţi ai lor, după numărul tutulor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus *erau:* șase mii două sute. 35 Și Ţuriel, fiul lui Abihaih fu mai marele casei părintești a familiei lui Merari: aceștia tăbărîră de laturea locașului despre miazănoapte. 36 Și paza cu care fură însărcinaţi fiii lui Merari *erà:* scândurile locașului, și pârghiile lui, și stâlpii lui, și picioarele lui, și toate uneltele lui, și toate ce servesc la el: 37 Și stâlpii curţii jur împrejur, și picioarele lor, și ţărușii lor, și funiile lor.

38 Și cei ce tăbărîră dinaintea cortului întrunirii din partea de dinainte a locașului, despre ost, *fură* Moisi, și Aaron cu fiii săi, cari paziau cele de păzit ale sanctuarului, în locul pazei fiilor lui Israel; și nepreotul ce se va apropià să se omoare. 39 Toţi cei număraţi din Leviţi, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după familiile lor, după cuvântul Domnului: Toţi cei de partea bărbătească de o lună și mai sus erau: douăzeci și două mii.

Răscumpărarea celor întâiu-născuţi.

40 Și Domnul zise lui Moisi: Numără pre tot întâiu-născutul, pre cel de partea bărbătească dintre fiii lui Israel, de o lună și mai sus, și numărul numelor lor să-l iai. 41 Și să iai pre Leviţi pentru mine, pentru mine Domnul, în locul tutulor celor întâiu-născuţi dintre fiii lui Israel, și vitele Leviţilor în locul tutulor celor întâiu-născuţi din vitele fiilor lui Israel. 42 Și Moisi numără, după cum îi poruncise Domnul, pre toţi cei întâiu-născuţi dintre fiii lui Israel; 43 Și toţi întâiu-născuţii din partea bărbătească, după numărul numelor de o lună și de mai sus, suma lor a fost: douăzeci și două mii două sute șaptezeci și trei.

44 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 45 Ia pre Leviţi în locul tutulor celor întâiu-născuţi dintre fiii lui Israel, și vi-

n Esod. 6. 18. | *o* Esod. 27. 9. | *p* 1 Cron. 26. 23.

tele Leviţilor în locul vitelor acelora, ca Leviţii să fie ai mei: Eu *sunt* Domnul. 46 Cât pentru [q] răscumpărarea celor două sute şaptezeci şi trei întâiu-născuţi ai fiilor lui Israel, cari întrec preste numărul Leviţilor: 47 Să iai [r] cinci sicli de tot capul, după siclul sanctuarului să iai: [s] douăzeci de ghere *fac* un siclu. 48 Şi acel argint să-l dai lui Aaron şi fiilor lui, preţ de răscumpărare pentru cei ce întrec numărul lor. 49 Şi Moisi luă acel preţ de răscumpărare dela cei ce întreceau cu numărul preste cei răscumpăraţi de Leviţi: 50 Dela cei întâiu-născuţi ai fiilor lui Israel luă el acel argint: o mie trei sute şasezeci şi cinci *sicli,* după siclul sanctuarului. 51 Şi Moisi pre acel argint dela cei răscumpăraţi îl dădù lui Aaron şi fiilor lui, după cuvântul Domnului, după cum porunci se Domnul lui Moisi.

Alte prescrieri pentru Leviţi.

4 Şi Domnul vorbì lui Moisi şi lui Aaron, zicând: 2 Număraţi capetele fiilor lui Kohat dintre fiii lui Levi, după familiile lor, după casele lor părinteşti. 3 [a] Dela treizeci de ani şi mai sus, până la cincizeci de ani, pre toţi cei cari vin în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii.

4 Acesta *este* lucrul fiilor lui Kohat în cortul întrunirii: Sfânta sfintelor: 5 Înainte de a plecà tabăra, Aaron şi fiii lui să vină, şi să dea jos perdeaua de dinainte, şi cu dânsa să acopere chivotul mărturiei. 6 Şi să pună preste dânsa acoperemânt de piele de viţel de mare, şi să întindă preste tot un vestmânt vânăt, punând şi pârghiile. 7 Şi preste [b] masa pânei de punere înainte să întindă un vestmânt vânăt, şi pe acesta să pună blidele şi căţiuile şi urcioarele şi cupele; iar preste masă să fie pânea cea în veci. 8 Şi preste acestea să întindă un vestmânt carmezin, şi să-l acopere cu un acoperemânt de piele de viţel de mare, şi să-i pună pârghiile lui. 9 Şi să ia un vestmânt vânăt, şi să acopere policandrul de luminat, şi candelele lui, şi mucările lui şi tigăile lui de cărbuni, şi toate vasele de oleiu, cu care se servesc la el. 10 Şi *pre el,* cu toate uneltele lui, să-l pună într'un acoperemânt din piei de viţel de mare, şi să-l pună pe pârghii. 11 Şi preste altarul de aur să întindă vestmânt vânăt, şi să-l acopere cu acoperemânt din piei de viţel de mare, şi să-i pună pârghiile. 12 Şi să ia toate uneltele *lui* de serviciu, cu cari se servesc în sanctuar, şi să *le* pună în vestmânt vânăt: şi să le acopere cu acoperemânt din piei de viţel de mare, şi să *le* pună pe pârghie. 13 După aceea să curețe altarul de cenuşe, şi preste el să întindă un vestmânt purpuriu. 14 Şi deasupra să pună toate uneltele lui, cu care se servesc la dânsul: tigăile de cărbuni, furculiţele şi lopeţele şi bazinele, toate uneltele altarului; şi preste dânsul să întindă acoperemânt de piei de viţel de mare, şi să-i pună pârghiile. 15 Şi după ce Aaron şi fiii lui vor fi sfârşit de a acoperì sanctuarul şi toate uneltele sanctuarului, când va fi ca tabăra să plece, să vină [c] fiii lui Kohat, ca să-l ducă; iar ei de *nimica din* cele sfinte să nu se atingă, ca să nu moară. Aceasta *este* sarcina fiilor lui Kohat la cortul întrunirii.

16 Şi Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, să aibă sub a lui priveghiere oleiul pentru luminat, şi [d] tămâia aromatică, şi darul de pâne cel de toată ziua, şi oleiul ungerii; *şi* supraveghierea preste tot locaşul şi preste toate câte *sunt* într'însul, preste sanctuar şi preste uneltele lui.

17 Şi Domnul vorbì lui Moisi şi lui Aaron, zicând: 18 Să nu lăsaţi, ca seminţia familiilor lui Kohat să se stângă dintre Leviţi; 19 Ci aceasta să faceţi cu dânşii, ca ei să trăcască, şi să nu moară, când se apropie de sfânta sfintelor: Aaron şi fiii săi să între, şi să-i aşeze fiecare la lucrul său şi la sarcina

q Esod. 13. 13. Cap. 18. 15.
r Lev. 27. 6.
Cap. 18. 16.
s Lev. 27. 25. Ezec. 45 12.
Capul 4.
a Cap. 8. 24.
1 Cron. 23. 3, 24. 27.
b Esod. 25. 23, 29, 30.
c Deut. 31. 9.
Lev. 24. 6, 8. 2 Sam 6. 13. 1Cron.15.2,15.
d Esod. 30. 34.

sa; 20 [e] Iar ei să nu între, spre a vedeà cum se învălesc cele sfinte, ca să nu moară.

21 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 22 Numără capetele fiilor lui Gherșon, după casele lor părintești, după familiile lor. 23 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani numără-i, pe toți ce între în ceată, spre a lucrà în cortul întrunirii. 24 Aceasta *este* lucrul familiilor lui Gherșon, *la care* ei au să lucreze și să poarte. 25 Ei să poarte covoarele locașului, și cortul întrunirii, acoperemântul lui și acoperemântul cel de piei de viței de mare cel de deasupra lui, și covorul dela ușa cortului întrunirii. 26 Și perdelele curții, și covorul ușei dela poarta curții, care *este* pe lângă locaș, și pe lângă altar jur împrejur, și funiile lor, și toate uneltele lor de serviciu: și toate câte se țin de acelea să le facă. 27 Tot serviciul fiilor lui Gherșon, toate câte au ei să poarte, și toate câte au ei să facă, să fie după cuvântul lui Aaron și a fiilor lui; și voi să-i însărcinați pre ei cu paza tutulor acelora ce au să poarte. 28 Acesta *este* lucrul familiilor fiilor lui Gherșon în cortul întrunirii; și supraveghiarea preste dânșii să aibă Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

29 Iar pre fiii lui Merari, tu și pre aceștia să-i numeri după familiile lor, după casele lor părintești, 30 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani numără-i; pre toți cei ce între în ceată, spre a lucrà la cortul întrunirii. 31 Și aceasta *să fie* paza sarcinilor lor în toate lucrurile lor la cortul întrunirii: [f] Scândurile locașului și pârghiile lui, și stâlpii lui, și picioarele lui; 32 Și stâlpii curții de jur împrejur, și picioarele lor, și țărușii lor, și funiile lor, cu toate uneltele lor și câte mai *sunt* pentru serviciul lor; să însămnați fiecăruia sarcina din uneltele, pre cari are să le poarte. 33 Aceasta *este* lucrul familiilor fiilor lui Merari, din toate câte au ei să facă în cortul întrunirii, sub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

Numărarea Leviților.

34 Și așà Moisi și Aaron și cei mai mari ai comunității numărară pre fiii Kohatiților, după familiile lor și după casele lor părintești: 35 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, pe toți cei ce întrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii. 36 Și cei numărați dintr'înșii, după familiile lor fură: două mii șapte sute cincizeci. 37 Aceștia *sunt* cei numărați din familiile Kohatiților, toți cari lucrară la cortul întrunirii, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după cuvântul Domnului prin Moisi.

38 Și cei numărați dintre fiii lui Gherșon, după familiile lor și după casele lor părintești, 39 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce întrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii: 40 Cei numărați ai lor după familiile lor, după casele lor părintești erau: două mii șase sute treizeci. 41 Aceștia *sunt* cei numărați dintre familiile fiilor lui Gherșon, toți cei ce lucrară la cortul întrunirii, pre cari-i numărară Moisi și Aaron după cuvântul Domnului.

42 Și cei numărați din familiile fiilor lui Merari, după familiile lor, după casele lor părintești, 43 Dela treizeci de ani, și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce întrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii: 44 Cei numărați ai lor după familiile lor erau: trei mii două sute. 45 Aceștia *sunt* cei numărați dintre familiile fiilor lui Merari, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după cuvântul Domnului prin Moisi.

46 Toți cei numărați, pre cari Moisi și Aaron și mai marii lui Israel îi numărară dintre Leviți, după familiile lor și după casele lor părintești. 47 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce veniră pentru facerea de orice lucru și pentru purtarea sarcinilor la cortul întrunirii: 48 Toți cei numărați ai lor erau: opt mii cinci

[e] Esod. 19. 21. | 1 Sam. 6. 19. | [f] Esod 26. 15.

sute optzeci. 49 După cuvântul Domnului se numărară prin Moisi, *arătând* el fiecăruia lucrul său și sarcina sa, după cum poruncise Domnul lui Moisi, așà fură numărați.

Depărtarea celor necurați din tabără.

5 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Poruncește fiilor lui Israel, ca ei să scoată afară din tabără pre toți cei [a]leproși, pre toți cei cu [b]curgere, și pre toți cei necurați *prin atingere* de [c]mort: 3 Fie parte bărbătească, fie parte femeiască, să-i scoateți afară din tabără: să-i scoateți pre ei, ca să nu se necurățască taberele lor, [d]în mijlocul cărora locuesc eu. 4 Și fiii lui Israel făcură așà, și scoaseră pre acești afară din tabără: după cum vorbise Domnul lui Moisi, așà făcură fiii lui Israel.

Despăgubirea pentru nedreptate.

5 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 6 Spune fiilor lui Israel: [e]Dacă bărbat sau femeie va face vre-un păcat omenesc, păcătuind în contra lui Dumnezeu, și acel suflet s'a făcut vinovat, 7 [f]El să-și mărturisească păcatul său, pre care l-a făcut, și să întoarcă [g]suma întreagă de care s'a făcut vinovat, și a cincia parte să adaoge pe deasupra, și să o dea aceluia, către care *este* vinovat. 8 Iar dacă acel om nu va avea nici un consângean, căruia acestea să poată întoarce, păcatul întors să fie al Domnului pentru preot, afară de [h]berbecele de espiare, cu care se va face espiare pentru el.

9 Și tot [i]darul ridicat din cele consacrate ale fiilor lui Israel, cari se aducă preotului, a lui să fie. 10 Și orice lucru consacrat a lui este, și ceeace dă cinevà preotului, a lui să fie.

Apă de gelozie.

11 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 12 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când femeia unui bărbat se va abate, și-i va face necredință: 13 Și alt bărbat [k]se va culcà cu dânsa, ascuzându-se aceasta de ochii bărbatului ei, și ea în taină s'a întinat, fără să fie vre-un martur în contra ei, nici să fie fost prinsă; 14 Dacă spiritul de gelozie a venit preste dânsul, ca el să fie gelos de femeia lui, și ea este întinată: sau dacă spiritul de gelozie a venit preste dânsul, ca el să fie gelos de femeia lui, și ea nu este întinată: 15 Acel bărbat să-și ducă pre femeia sa la preot, și să aducă darul său pentru dânsa: a zecea parte din o efă de făină de orz să nu toarne oleiu deasupra, nici să pună tămâie preste dânsul: că dar de gelozie *este*, dar de aducere aminte, [l]care amintește vina.

16 Și preotul să facă să se apropie ea, și să o pună să stea înaintea Domnului; 17 Și preotul să ia apă sfințită într'un vas de lut, și din pulberea ce va fi pe podeala locașului să ia preotul, și să o pună în acea apă. 18 Și preotul punând pre acea femeie să stea înaintea Domnului, să descopere capul acelei femei, și să-i pună pe palmele ei darul de aducere aminte, dar de gelozie; și preotul să aibă în mâna sa apa amară, cea aducătoare de blestem. 19 Și preotul să pună pre femeie să jure, zicându-i: Dacă nu s'a culcat nimenea cu tine, și dacă tu nu te-ai abătut cu altul în locul bărbatului tău, așà întinându-te, să nu fii atinsă de această apă amară, aducătoare de blestem. 20 Dară dacă tu te-ai abătut cu altul în locul bărbatului tău, și dacă te-ai întinat, și s'a culcat cu tine alt cinevà afară de bărbatul tău. 21 Preotul [m]să facă pre femeie să jure jurământul de blestem, și preotul să zică femeii: [n]Dea Domnul, că tu să fi în blestem și în jurământ în poporul tău: facă Domnul să-ți sece coapsele, și să-ți se umfle pântecele: 22 Și aceasta apă aducătoare de blestem [o]să intre în măruntaile tale, ca să-ți umfle pântecele, și să-ți putrezească coapsele! [p]și femeia să zică: Amin, Amin. 23 Apoi preotul să scrie acele blesteme pe o hârtie, și să le steargă cu apa cea amară: 24 Și să

Capul 5.
a Lev. 13. 3, 46.
b Lev. 15. 2.
c Lev. 21. 1.
d Lev. 26. 11, 12.
2 Cor. 6. 16.
e Lev. 6. 2, 3.
f Lev. 5. 5.
Ios. 7. 19.
g Lev. 6. 5.
h Lev. 6. 6, 7.
i Esod. 29. 28. Ezec. 44. 29, 30.
Lev. 10. 13.
k Lev. 18. 20.
l 1 Reg. 17. 18.
m Ios. 6. 26. 1 Sam. 11. 24.
n Ier. 29 22.
o Ps. 109 18.
p Deut. 27. 15

dea femeii, că să bea apă amară cea aducătoare de blestem. ca acea apă aducătoare de blestem să între într'însa. şi amară să-i fie.

25 Şi preotul să ia din mâna femeii darul de gelozie, pre care [q]legănându-l înaintea Domnului, să-l pună pe altar: 26 [r]Şi preotul să ia o mână din darul de pâne spre amintire, pre care să o facă să fumege pe altar; apoi să facă pre femeii să bea acea apă.

27 Şi după ce-i va fi dat ei să bea această apă, va fi, că dacă ea s'a întinat, necredincioasă fiind către bărbatul ei, atunci acea apă aducătoare de blestem întrând într'însa, amară-i *va fi*, şi pântecele ei se va umflà, şi coapsele ei vor putrezì; şi acea femeie va fi blestemată în mijlocul poporului ei. 28 Şi dacă acea femeie nu se va fi întinat, ci va fi curată, va rămâneà neatinsă, şi va naşte fii.

29 Aceasta *este* legea pentru gelozie, când femeia s'ar abate altului în locul bărbatului ei, şi s'ar întinà: 30 Sau când ar venì preste un bărbat spiritul de gelozie, şi ar fi gelos de femeia sa: el să-şi pună pre femeia sa înaintea Domnului, şi preotul să facă cu dânsa după această lege. 31 Şi bărbatul va fi nevinovat de acea vină; şi acea femeie să-şi poarte vina sa.

Lege despre Nazareat.

6 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi zi lor: Bărbat sau femeie. când se va [a]deosebì, făcând votul nazareu de a se înfrâna Domnului; 3 [b]Acela să se abţină de vin, sau de *altă* băutură îmbătătoare, şi nici *un fel* de acritură de vin sau acritură de băutură îmbătătoare să nu bea: nici băutură din struguri storşi să nu bea; şi struguri nici proaspeţi nici stafidaţi să nu mănânce. 4 În toate zilele nazareatului său să nu mănânce nimica din câte se face din viţa de vie, dela sâmbure până la peliţă. 5 În toate zilele cât ţine votul nazareatului său, [c]briciul pe capul lui să nu treacă, până ce nu se vor împlinì zilele înfrânării sale Domnului: sfânt să fie, şi părul capului său să-l lase să crească. 6 În toate zilele cât se înfrână pentru Domnul, [d]la un mort să nu între: 7 [e]Nici pentru părintele său, nici pentru muma sa, nici pentru fratele său, nici pentru sora sa. să nu se întineze, când aceştia vor fi morţi, căci el nazareatul Dumnezeului său poartă pe capul său. 8 El în toate zilele nazareatului său sfânt să fie Domnului. 9 Şi dacă cinevà pe neaşteptate va murì pe lângă dânsul de moarte grabnică, şi aşà el şi-ar întinà capul nazareatului său, el să-şi [f]radă capul în ziua curăţirii sale, în ziua a şaptea să-l radă.

10 Şi [g]a opta zi să aducă două turturele, sau doi pui de porumb preotului la uşa cortului întrunirii. 11 Şi preotul pre una să o pregătească sacrificiu pentru păcat, iar pre cealaltă drept ardere de tot. şi să facă espiare pentru el de păcatul, pre care l-a făcut *cu atingerea de* acel mort, şi să-i sfinţească capului lui într'acea zi. 12 Şi să consacre zilele nazareatului său Domnului. şi să aducă un miel de un an, drept [h]sacrificiu pentru vină, iar zilele cele trecute vor cădeà. fiindcă nazareatul său fu întinat.

13 Şi aceasta *este* legea nazareatului în ziua [i]când zilele nazareatului său vor fi împlinite: Să-l aducă pre dânsul la uşa cortului întrunirii; 14 Şi el să-şi aducă sacrificiul său Domnului: un miel de un an fără cusur drept ardere de tot, şi un miel de un an fără cusur [j]drept sacrificiu pentru păcat. şi un berbece fără cusur [k]drept sacrificiu de bucurie. 15 Şi un paner de turte, [l]azime de floarea făinei, amestecate cu oleiu: şi de turte azime, [m]unse cu oleiu, cu darul lor de pâne şi cu [n]prinoasele lor. 16 Şi preotul să *le* aducă Domnului, şi să pregătiască sacrificiul său pentru păcat şi

q Lev. 8. 27. *r* Lev. 2. 2, 9. | *Capul 6.* *a* Lev. 27. 2. | Fapt. 21. 23. *b* Amos. 2. 12. | Luc. 1. 15. *c* Judc. 13. 5. 1 Sam. 1. 11. | *d* Lev. 21. 11. *e* Lev.21.1.2,11. *f* Fapt. 18. 18. | *g* Lev. 5, 7. *h* Lev. 5. 6. *i* Fapt. 21. 26. | *j* Lev. 4.2,27,32. *k* Lev. 3. 6. *l* Lev. 2. 4. | *m* Esod. 29. 2. *n* Cap. 15. 5. 7, 10.

arderea de tot. 17 Şi berbecele să-l pregătească *drept* sacrificiu de bucurie Domnului, împreună cu panerul de azime, şi preotul să pregătească darul său de pâne şi prinosul său. 18 [o]Apoi nazareul să-şi radă nazareatul capului său *la* uşa cortului întrunirii, şi să ia părul capului nazareatului său, şi să-l arunce în focul ce *este* sub sacrificiul de bucurie. 19 Şi preotul să ia [p]spata cea fiartă a berbecului, şi o turtă nedospită din paner şi o turtă azimă, [q]şi să *le* pună pe mâinile nazareului, după ce acesta îşi va fi ras părul său. 20 Şi după ce preotul le va fi legănat, drept dar legănat înaintea Domnului, [r]acestea *să fie* sfinte, ale preotului, împreună cu pieptul legănat şi cu spata ridicată şi după aceea nazareul să bea vin. 21 Aceasta *este* legea nazareului, care a făcut vot, darul său Domnului pentru nazareatul său, afară de ceeace îi va da mâna, după votul ce l-a făcut, aşà sa facă, împreună cu legea nazareatului.

Formula de binecuvântare.

22 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 23 Spune lui Aaron şi fiilor lui, zicând: Astfel [s]să binecuvântaţi voi pre fiii lui Israel, zicând:

24 Dumnezeu să te binecuvinteze pre tine, [t]şi să te păzească!

25 Dumnezeu [u]să-şi lumineze faţa sa preste tine, [v]şi să-ţi fie îndurător!

26 [x]Dumnezeu să-şi înalţe faţa sa spre tine, şi [y]să-ţi dea pace.

27 [z]Astfel să pună numele meu preste fiii lui Israel, şi eu îi voiu binecuvântà pre ei.

Darurile celor mai mari la consacrarea locaşului.

7 Şi în ziua, în care Moisi sfârşì de a [a]aşezà locaşul, şi-l unse, şi-l consacră cu toate uneltele lui, şi altarul cu toate uneltele lui, după ce le unse şi le consacră pre ele, 2 Aduseră [b]mai marii lui Israel, capii caselor lor părinteşti, cari *erau* mai marii preste seminţii, şi cari prezidau la numărare: Ei aduseră darurile lor Domnului: şase care acoperite, şi doisprezece boi, câte un car pentru doi mai mari, şi câte un bou pentru fiecare: ei pre acestea le aduseră înaintea locaşului. 4 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 5 Ia-le dela dânşii, şi să fie la trebuinţa cortului întrunirii, şi să le dai Leviţilor, fiecăruia după lucrul său. 6 Şi Moisi luă carele şi boii, şi le dădù Leviţilor: 7 Două care şi patru boi le [c]dădù fiilor lui Gerşon, după lucrul lor; 8 [d]Şi patru care şi opt boi le dădù fiilor lui Merari, după lucrul lor, [e]sub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul. 9 Iar fiilor lui Kohat nu le dadù, că [f]grija sanctuarului *erà* în sacrina lor, [g]pe umeri îl purtau.

10 Mai marii aduseră [h]dar de consacrarea altarului, în ziua în care fu uns, mai marii aduseră darurile lor înaintea altarului. 11 Şi Domnul zise lui Moisi: Câte unul mai mare, în fiecare zi, să aducă darul său la consacrarea altarului.

12 Şi în întâia zi, cel ce aduse darul său fu [i]Nahşon, fiul lui Aminadab, din seminţia lui Iuda. 13 Şi darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli,* o cupă de argint, grea de şaptezeci *sicli,* după [j]siclul sanctuarului, amândouă pline cu floare făinei, frământată cu oleiu, drept [k]dar de pâne. 14 O tămâetoare de aur, grea de zece *sicli,* plină cu [l]tămâie. 15 [m]Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept arddere de tot. 16 Un ied, drept [n]sacrificiu pentru păcat. 17 Şi drept [o]sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Nahşon, fiul lui Aminadab.

18 A două zi aduse Nataneel fiul lui Ţuar, mai marele lui Isachar, 19 Şi-a dus darul său: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli,* o cupă de argint,

---

o Fapt. 21. 24. *p* 1 Sam. 2. 15. *q* Esod. 29. 23, 24. *r* Esod. 29. 27. 28. *s* Lev. 9. 22. 1 Cron. 23. 13. *t* Ps. 121. 7. Ioan. 17. 11. *u* Dan. 9. 17. *v* Fac. 43 29. *x* Ps. 4. 6. *y* Ioan. 14. 27. 2 Thes. 3. 16. *z* Deut. 28. 10. Dan. 9. 18, 19. — *Capul* 7. *a* Esod. 40. 18. *b* Cap. 1. 4. etc. *c* Cap. 4. 25. *d* Cap. 4. 31. *e* Cap. 4. 28. 33. *f* Cap. 4. 15. *g* Cap. 4. 6. 8, 10, 12, 14. *h* Deut. 20. 5. Fzra. 6. 16. I's 30. 1. *i* Cap. 2. 3, *j* Esod. 30. 13. *k* Lev. 2. 1. *l* Esod. 30. 34. *m* Lev. 1 2. *n* Lev. 4. 23. *o* Lev. 3. 1. —

grea de șaptezeci sicli, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne. 20 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 21 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot: 22 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 23 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Nataneel, fiul lui Ţuar.

24 A treia zi *aduse* Eliab, fiul lui Helon, mai marele fiilor lui Zabulon. 25 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sute treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci sicli, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 26 O tămâietoare de aur, grea de zece sicli, plină cu tămâie, 27 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an drept ardere de tot: 28 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 29 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliab, fiul lui Helon.

30 A patra zi *aduse* Elizur, fiul lui Ședeur, mai marele fiilor lui Ruben. 31 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci sicli, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 32 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie; 33 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot. 34 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 35 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Elizur, fiul lui Ședeur.

36 A cincia zi *aduse* Șelumiel, fiul lui Ţurișaddai, mai marele fiilor lui Simeon. 37 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne; 38 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 39 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an; drept ardere de tot: 40 Un ied, drept sacrificiu pentru păcat: 41 Și drept sacrificiu de bucurie: doi berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Șelumiel, fiul lui Ţurișaddai.

42 A șasea zi *aduse* Eliasaf, fiul lui Dehuel, mai marele fiilor lui Gad; 43 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu. 44 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 45 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot: 46 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 47 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliasaf, fiul lui Dehuel.

48 A șaptea zi aduse Elișama, fiul lui Amihud, mai marele fiilor lui Efraim. 49 Darul său fu: un blid de argint, greu de o sută treizeci sicli, o cupă de argint, grea de șaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu făină, frământate cu oleiu, drept dar de pâne. 50 O tămâietoare de aur, grea de zece sicli, plină cu tămâie. 51 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot. 52 Un ied drept sacrificiu pentru păcat. 53 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta fu darul lui Elișama, fiul lui Amihud.

54 A opta zi *aduse* Gamaliel, fiul lui Pedazur, mai marele fiilor lui Manasse. 55 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu făină, frământată cu oleiu, drept dar de pâne; 56 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 57 Un viţel tâ-

năr, un berbece, un miel de un an: drept ardere de tot: 58 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 59 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Gamaliel, fiul lui Pedazur.

60 A noua zi *aduse* mai marele fiilor lui Beniamin, Abidan, fiul lui Ghidoni. 61 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sute treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci de sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne. 62 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 63 Un viţel, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot. 64 Un ied, drept sacrificiu pentru păcat. 65 Şi drept sacrificiu pentru bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Abidan, fiul lui Ghidoni.

66 A zecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Amişaddai. 67 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 68 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 69 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot: 70 Un ied, drept sacrificiul pentru păcat: 71 Şi drept sacrificiul de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Ahiezer, fiul lui Amişaddai.

72 A unsprezecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Asser, Paghiel, fiul lui Ochran. 73 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne; 74 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie; 75 Un viţel, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot: 76 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 77 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Paghiel, fiul lui Ochran.

78 A douăspezecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan: 79 Darul său fu: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 80 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 81 Un viţel, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot; 82 Un ied drept sacrificiu pentru păcat; 83 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Ahira, fiul lui Enan.

84 Acestea *fură darurile* pentru consacrarea altarului ale mai marilor, în ziua ungerii sale: Douăsprezece blide de argint, douăsprezece cupe de argint, douăsprezece tămâietoare de aur: 85 Fiecare blid de o sută treizeci *sicli*, şi fiecare cupă de şaptezeci *sicli;* tot argintul acestor vase *făceà:* două mii patru sute sicli, după siclul sanctuarului: 86 Cele douăsprezece tămâietoare de aur, pline cu tămâie, fiecare tămâietoare grea de zece *sicli*, după siclul sanctuarului; tot aurul tămâietoarilor *făceà:* o sută douăzeci *de sicli*. 87 Toţi boii pentru ardere de tot *erau* doisprezecece, berbeci doisprezece, miei de câte un an doisprezece, cu darurile lor de pâne, şi doisprezece iezi, drept sacrificiu pentru păcat. 88 Şi toţi viţeii pentru sacrificiul de bucurie *erau:* douăzeci şi patru de viţei, şasezeci de berbeci, şasezeci ţapi, şasezeci miei de câte un an. Acestea *fură darurile* consacrarea altarului, după ce el fu uns.

89 Şi Moisi întrând în cortul întrunirii, ca să vorbească Domnului, auzì voce, care vorbì către dânsul depe propiţiitor,

ce era deasupra preste chivotul mărturiei, dintre cei doi cheruvimi, și vorbia cătră dânsul.

Despre policandrul de aur.

8 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbește lui Aaron, și zi lui: Când vei [a]aprinde candelele, cele șapte candele să lumineze în partea de dinaintea policandrului. 3 Și Aaron făcù așà: el în partea de dinaintea policandrului aprinse candelele, după cum poruncise Domnul lui Moisi. 4 [b]Și policandrul *era* făcut *așà:* Era din aur cioplit, dela trunchiul lui până la florile lui, [c]cioplit [d]după chipul, pre care-l arătă Domnul lui Moisi, așà făcù el policandrul.

Consacrarea Leviților.

5 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 6 Ia pre Leviții din mijlocul fiilor lui Israel, și curățește-i pre ei. 7 Și așà să faci cu ei pentru a-i curăți: Stropește preste dânșii [e]apă de curățire, și ei [f]să lase să treacă briciul preste tot corpul lor, și să-și spele vestmintele lor, și *așà* să se curețe. 8 Atuncia să ia un vițel cu [g]darul său, de pâne floare de făină frământată cu oleiu, și și alt vițel să ia, drept sacrificiu pentru păcat; 9 [h]Și să faci să se apropie Leviții dinaintea cortului întrunirii, [i]și adună toată comunitatea fiilor lui Israel. 10 Și după ce vei apropià pre Leviți dinaintea Domnului, să-și pună fiii lui Israel mânile lor deasupra Leviților: 11 Și Aaron să legene pre Leviți, *ca* dar legănat înaintea Domnului dela fiii lui Israel, ca ei să fie întrebuințați la serviciul Domnului. 12 Și Leviții să-și pună mânile lor pe capetele viteilor, și să aduci pre unul sacrificiu pentru păcat, și pre celalt, *drept* ardere de tot Domnului, spre a face espiare pentru Leviți.

13 Și pune pre Leviți să steà înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, și leagănă pre ei, *drept* dar legănat Domnului. 14 Așà să deosebești pre Leviți din mijlocul fiilor lui Israel, ca Leviții să fie ai mei. 15 Și după aceea să între Leviții, ca să servească în cortul întrunirii. Astfel să-i cureți, și să legeni pre ei. *drept* dar legănat. 16 Căci ei dăruiți *sunt* mie dintre fiii lui Israel: în locul tutulor celor întâiu-născuți, cari deschid matricea între fiii lui Israel, i-am luat mie. 17 Că al meu *este* tot cel întâiu-născut între fiii lui Israel, dela om până la vită; în ziua în care bătui pre tot întâiu-născutul în pământul Egiptului i-am consacrat mie: 18 Și luai pre Leviți în locul a tot întâiu-născutul între fiii lui Israel; 19 Și dădui pre Leviți *ca* dar lui Aaron și fiilor dintre fiii lui Israel, ca ei să facă serviciul fiilor lui Israel în cortul întrunirii, și ca ei să facă espiare pentru fiii lui Israel, pentru ca să nu vină plaga preste fiii lui Israel, dacă fiii lui Israel s'ar apropià de sanctuar.

20 Și Moisi și Aaron și toată comunitatea fiilor lui Israel făcură așà cu Leviții: după toate câte poruncise Domnul lui Moisi asupra Leviților, așà făcură fiii lui Israel cu dânșii. 21 Și Leviții se curățiră, și-și spălară vestmintele lor: Și Aaron îi legănă *ca* dar legănat înaintea Domnului, Și Aaron făcù espiare pentru dânșii, ca să-i curețe. 22 Și după acestea veniră Leviții, ca să-și facă serviciul lor în cortul întrunirii, înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui; cum poruncise Domnul lui Moisi asupra Leviților, așà făcură ei cu dânșii.

Timpul cât trebue să slujească Leviții.

23 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 24 Aceasta *este* legea despre Leviți: Cel ce *este* de douăzeci și cinci de ani și mai sus să vină la ceată spre a face serviciu în cortul întrunirii. 25 Și cei ce au împlinit cincizeci de ani să iesă din ceată, și să nu servească mai mult. 26 Dară să servească atuncia fraților lor în cortul întrunirii, păzind ce este de păzit; dară servicii să nu facă. Așà să faci tu cu Leviții întru ce se atinge de însărcinarea lor.

Capul 8. [a] Esod. 25. 37. | [b] Esod. 25. 31. | [c] Esod. 25. 18. | [d] Esod. 25. 40. | [e] Cap. 19. 9, 17, 18. | [f] Lev. 14. 8. 9. | [g] Lev. 2. 1. | [h] Esod. 29. 4. | [i] Lev. 8. 3. —

Pasca se ține; a două pască permisă.

9 Și Domnul vorbì lui Moisi în pustiul Sinai, în luna întâia din anul al doilea după ieșirea lui *Israel* din pământul Egiptului, zicând: 2 Fiii lui Israel să facă [a]paștile la timpul său. 3 În a patrusprezecea zi a lunei acesteia, către seară să le faceți, la timpul său: după toate legile lor, și după toate datinele lor să le faceți. 4 Și Moisi vorbì fiilor lui Israel, ca ei să facă paștile. 5 Și [b]ei făcură pastele în *luna* întâia, în a patrusprezecea zi a lunei, către seară, în pustiul Sinai: după toate câte porunci Domnul lui Moisi, așà făcură fiii lui Israel.

A doua pască pentru necurați și călători.

6 Și au fost bărbați, cari erau [c]necurați, *fiindcă* se *atinseseră* de om mort, și nu puteau face paștile într'acea zi: [d]aceștia veniră înaintea lui Moisi și înaintea lui Aaron într'aceea zi: 7 Și acești bărbați ziseră: Noi necurați *suntem pentru atingerea* de om mort: pentru ce să fim lipsiți de a aduce dar Domnului la timpul său între fiii lui Israel? 8 Și Moisi le zise: Stați [e]să aud ce va porunci Domnul pentru voi.

9 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 10 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: Dacă carevà dintre voi sau din generațiunile voastre ar fi necurat pentru *atingerea* de vre-un mort sau pe cale departe, totuși el să facă paști Domnului: 11 [f]În luna a doua, în a patrusprezecea zi către seară, să le facă, și [g]cu azime și cu ierburi amari să le mănânce. 12 [h]Ei dintr'însele să nu lase pe dimineață, și [i]os să nu frângă dintr'însele; [j]după toate legile paștilor să le facă pre ele. 13 Iar bărbatul care nu *va fi* necurat, și nu va fi pe cale, și se va abține de a face paștile, [k]stârpì-se-va sufletul acela din poporul său, că el [l]n'a adus darul Domnului la timpul său; bărbatul acela va [m]purtà păcatul său. 14 Și dacă va locuì între voi vre-un străin, și acesta ar voi să facă paștile Domnului, el să le facă după legea paștilor, și după datinele lor. [n]Tot aceeași lege să fie vouà pentru cel străin ca și pentru cel moștean.

Călătoria condusă prin nor și trâmbițe.

15 Și [o]în ziua în care fu ridicat locașul, nor acoperì locașul cortului mărturiei; și [p]seara erà în chip de foc deasupra locașului până dimineața. 16 Așà a fost neîncetat: nor îi acoperea *ziua*, și noaptea se părea foc. 17 Și îndată ce se [q]ridicà norul depe cort, fiii lui Israel porneau; și în locul, unde stăteà norul, acolo fiii lui Israel tăbărau. 18 După cuvântul Domnului plecau fiii lui Israel, și după cuvântul Domnului rămâneau în tabără: [r]în toate zilele câte stăteà norul deasupra locașului, rămâneau în tabără. 19 Și când stà norul zile multe deasupra locașului, atuncia fiii lui Israel păzeau cele de păzit ale Domnului, și nu plecau. 20 Și dacă norul stà puține zile deasupra locașului, ei tăbărau după cuvântul Domnului, și plecau după cuvântul Domnului. 21 Și dacă norul stà de cu seară până dimineața, și dimineața norul se ridică, atuncia și ei plecau: sau după o zi și noapte, dacă se ridică norul, ei plecau: 22 *Sau* două zile sau o lună sau timp mai lung, de stà norul deasupra locașului, rămânând pe el, fiii lui Israel rămâneau în taberile lor, și nu plecau; și de se ridică acesta, și ei plecau. 23 După cuvântul Domnului tăbărau, și după cuvântul Domnului plecau: păziau cele de păzit ale Domnului, după cuvântul Domnului *dat* prin Moisi.

Întrebuințarea trâmbițelor.

10 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Fă-ți două trâmbițe de argint: lucru bătut să le faci, și să-ți servească, spre a da *semn* pentru [a]chemarea comunității și pentru plecarea din tabără. 3 Și când [b]se va sunà din amândouă să se strângă toată comunitatea la tine la ușa cortului întrunirii: 4 Iar când se va sunà *numai* din una, să se strângă la

Capul 9.
a Esod. 12. 1. etc. Lev. 23. 5.
b Ios. 5. 10.
c Cap. 5. 2. Ioan. 18. 28.
d Esod. 18. 15, 19, 26.
e Cap. 27. 5.
f 2Cron 30.2,15.
g Esod. 12. 8.
h Esod. 12. 10.
i Esod. 12. 46. Ioan. 19. 36.
j Esod. 12. 43.
k Fac. 17. 14.
l Vers. 7.
m Cap. 5. 31.
n Esod. 12. 49.
o Neem. 9. 12. 19. Ps. 78. 14.
p Esod. 13. 21. *g* Esod. 40. 36 Ps 80 2.
r 1 Cor. 10. 1
Capul 10.
a Isa. 1. 13.
b Ier. 4. 5. Ioel. 2. 15.

tine mai marii, [c] capii miilor lui Israel. 5 Şi când veţi sunà alarmă, să plece [d] taberile cele tăbărîte despre resărit: 6 Şi când veţi sunà alarmă a două oară, să plece taberile cele tăbărîte [e] despre miazăzi. Alarmă să se sune la toată plecarea lor. 7 Şi când veţi adunà comunitatea, [f] să suflaţi, dară [g] să nu sunaţi alarmă. 8 [h] Şi în trâmbiţe să sufle fiii lui Aaron, preoţii: care *lucru* să fie lege a voastră în veci în generaţiunile voastre. 9 Şi [i] când veţi ieşì, la resbel în ţara voastră în contra inamicului, care vă va [j] asuprì atunci să sunaţi alarmă cu trâmbiţele; şi va fi, că Domnul Dumnezeul vostru îşi [k] va aduce aminte de voi, şi vă veţi mântuì de inamicii voştri. 10 Şi [l] la zilele cele de bucurie ale voastre, şi la sărbătorile voastre, şi la lunile cele nouă ale voastre, să sunaţi în trâmbiţe la arderea de tot a voastră, şi la sacrificiile de bucurie ale voastre, ca ele să fie vouă [m] de amintire înaintea Dumnezeului vostru. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Călătoria dela Sinai la Paran; ordinea călătoriei.

11 Şi în anul al doilea, în luna a douà, în douăzeci ale lunei, [n] se ridică norul depe locaşul mărturiei. 12 Şi fiii lui Israel plecară în [o] călătoriile lor din [p] pustiul Sinai, şi norul stătù în [q] pustiul Paran: 13 Ei dară plecară pentru întâia oară [r] după cuvântul Domnului dat prin Moisi.

14 [s] Mai întâiu plecă steagul tăberei fiilor lui Iuda, după oştile lor: şi preste oastea sa *erà* [t] Nahşon, fiul lui Aminadab. 15 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Isachar erà Nataneel, fiul lui Ţuar. 16 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Zabulon *erà* Eliab, fiul lui Helon. 17 [u] Atuncia locaşul erà desfăcut, şi fiii lui Gherşon şi fiii lui Merari, [v] cari duceau locaşul, plecară. 18 După aceea plecă [x] steagul taberei lui Ruben după oştile sale, şi preste oastea sa *erà* Elizur, fiul lui Şedeur: 19 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Simeon *erà* Şelumiel, fiul lui Turişaddai: 20 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Gad *erà* Eliasaf, fiul lui Dehuel. 21 Atuncia plecară Kohatiţii, cari duceau [y] sanctuarul, şi aceia aşezară cortul, până ce aceştia veniră. 22 După aceea plecă [z] steagul taberei fiilor lui Efraim după oştile lor: şi preste oastea sa *erà* Elisama, fiul lui Amihud. 23 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Manasse *erà* Gamaliel, fiul lui Pedazur. 24 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Beniamin *erà* Abidan, fiul lui Ghidoni. 25 Şi plecă [a] steagul taberei fiilor lui Dan, cari *formau* coada tutulor taberelor, după oştile lor: şi preste oastea sa *erà* Ahiezer, fiul lui Amişaddai. 26 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Asser *erà* Paghiel, fiul lui Ochran. 27 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Neftali *erà* Ahira, fiul lui Enan. 28 [b] Astfel *fu* plecarea fiilor lui Israel după oştile lor, când ei plecară.

29 Şi Moisi zise lui Hobab, fiul lui [c] Reguel, Madainitul, socrul lui Moisi: Noi plecăm la locul, despre care a zis Domnul: [d] Îl voiu da vouă; vino cu noi, şi [e] vom face ţie bune, că [f] Domnul a promis bine lui Israel. 30 Şi el îi răspunse: Nu voiu merge, ci mă voiu duce la ţara mea şi la locul naşterii mele. 31 Şi *Moisi* zise: Rogu-te, nu ne lăsà, că tu cunoşti *locurile*, unde putem să tăbărîm în pustiu, şi vei fi nouă [g] în loc de ochi: 32 Şi va fi, dacă vei venì cu noi, că [h] binele ce ni-l va face nouă Domnul, vom face şi ţie asemenea.

33 Şi ei plecară din [i] muntele Domnului cale de trei zile, şi chivotul legii Domnului [j] merse înaintea lor cale de trei zile, căutându-le loc de repaus. 34 Şi [k] norul *erà* deasupra lor în ziua, când plecară din tabără.

35 Şi când se ridică chivotul, Moisi zicè: [l] Scoală-te, Doamne! ca să se ri-

[c] Esod. 18. 21.	[i] Cap. 31. 6.	[l] Cap. 29. 1.	[p] Esod. 19. 1.	[t] Cap. 1. 7.	[a] Cap. 2. 25, 31.	[f] Fac. 32. 12.	Ps. 132. 8.
[d] Cap. 2. 3.	2 Cron. 13. 14.	Ezra. 3. 10.	Cap. 1. 1.	[u] Cap. 1. 51.	Ios. 6. 9.	Esod. 3. 8.	Ezec. 26. 6.
[e] Cap. 2. 10.	[j] Judc. 2. 18.	Ps. 81. 4.	[q] Fac. 21. 21.	[v] Cap. 4. 24. 31.	[b] Cap. 2. 34	[g] Iov. 29. 15.	[k] Esod. 13. 21.
[f] Vers. 3.	1 Sam. 10. 18.	[m] Vers. 9.	Deut. 1. 1,	[x] Cap. 2. 10, 16.	[c] Esod. 2. 18.	[h] Judc. 1. 16.	[l] Ps. 68. 2. 3.
[g] Ioel. 2. 1.	Ps. 106. 4.	[n] Cap. 9. 17.	[r] Vers. 5. 6.	[y] Cap. 4. 4. 15.	[d] Fac. 12. 7.	[i] Esod. 3. 1.	—
[h] Ios. 6. 4.	[k] Fac. 8. 1.	[o] Esod. 40. 36.	[s] Cap. 2. 8, 9.	[z] Cap. 2. 18, 24.	[e] Judc. 1. 16.	[j] Deut. 1. 33.	

sipească inimicii tăi, și să fugă dinaintea ta cei ce te urăsc pre tine! 36 Și când stà, ziceà: Întoarce-te, Doamne, la miriadele miilor lui Israel.

Focul din tabără.

11 Și [a]poporul murmură de osteneală în auzul Domnului, și Domnul auzind, [b]mânia lui se aprinse, și [c]focul Domnului arse între ei, și mistuì *parte* din marginea taberei. 2 Și poporul strigă către Moisi: și [d]rugându-se Moisi Domnului, focul se stinse. 3 Și numiră locul acela Tabera, pentru că focul Domnului se aprinsese între ei.

Lăcomia poporului.

4 Și [e]amestecătură de tot felul de oameni, care *erà* între ei erà lăcomă foarte; și chiar și fiii lui Israel începură a se plânge, zicând: [f]Cine va da nouă carne să mâncăm? 5 [g]Adusu-ne-am aminte de peștii, pre care-i mâncam în Egipt degeaba, de castraveți și de zemoși și de praji și de ceapă și de usturoiu: 6 Și acum [h]sufletul nostru s'a uscat: nimica nu *este*, decât numai mana aceasta *înaintea* ochilor noștri: 7 [i](Și mana *erà* ca semânța de coriandru, și coloarea ei *erà* ca coloarea de [j]bedelion. 8 *Și* poporul merse; și culese: și *o* măcinară în moară, sau *o* sdrobiră în piuă, și *o* ferseră în oale și făcură dintr'însa plăcinte; și [k]gustul ei erà ca și gustul unei plăcinte cu oleiu. 9 Și [l]când căderà roua preste tabără noaptea, căderà și mana de asupra).

10 Și Moisi auzì pre popor plângând prin familiile lor, pre fiecare la ușa cortului său, și [m]mânia Domnului se aprinse foarte, și aceasta fu rău și înaintea lui Moisi. 11 [n]Și Moisi zise către Domnul: Pentru ce amărăști *într'atâta* pre servul tău? și pentru ce nu aflai har înaintea ochilor tăi, de ai pus asupra mea sarcina întregului acestui popor? 12 Au doară eu am conceput pre tot poporul acesta? au doară eu l-am născut? ca să-mi poți zice: [o]Poartă-l în sânul tău, cum poartă [p]doica pre cel sugător, până la pământul, pre care tu cu [q]jurământ l-ai promis părinților săi. 13 De unde să iau carne, ca să dau la tot poporul acesta? că ei plâng către mine, zicând: Dă-ne carne, ca să mâncăm: 14 [r]De unde să iau carne, ca să dau la tot poporul acesta? că ei plâng către mine, zicând: Dă-ne carne, ca să mâncăm: 14 [s]Eu singur nu pot să port tot poporul, că *este* prea greu pentru mine. 15 Și dacă vrei să faci cu mine astfel, de am aflat har înaintea ta, rogu-te, [t]omoară-mă mai bine: ca să nu [u]văd însu-mi nenorocirea mea!

Șaptezeci de bătrâni ce provocese.

16 Și zise Domnul lui Moise: Adună-mi [v]șaptezeci de bărbați dintre bătrânii poporului și [x]căpeteniile lui, și adu-i înaintea cortului întrunirii, și să steà acolo cu tine.

17 Și eu mă voiu [y]pogori, și voiu vorbì acolo cu tine, și [z]voiu luà din spiritul ce *este* în tine, și-l voiu pune preste dânșii, ca ei cu tine împreună să poarte greutatea poporului, și tu să nu *o* porți singur. 18 Și poporului să zici: [a]Sfințiți-vă pentru mâne, și veți mâncà carne: că ați plâns [b]la auzul Domnului, și ați zis: Cine ne va da carne, ca să mâncăm? că [c]mai bine *erà* nouă în Egipt; deaceea Domnul vă va da carne, ca să mâncați. 19 Voi nu veți aveà de mâncat pentru o zi, nici pentru două zile, nici pentru cinci zile, nici pentru zece zile, nici pentru douăzeci de zile: 20 [d]*Ci* pentru o lună de zile, până ce vă va ieși pe nas, și vi-se va face desgust; pentru că ați lepădat pre Domnul, care *este* între voi, și înaintea lui ați plâns, zicând: Oare [e]pentru ce am ieșit din Egipt? 21 Și Moisi zise: Șase sute de mii de bărbați pedeștri *este* [f]poporul între cari *sunt* eu; și tu zici: Carne voiu da lor, ca să mănânce o lună de zile. 22 [g]Nu cumvà

Capul 11.
a Deut. 9. 22.
b Ps. 118. 23.
c Lev. 10. 2. 2 Reg. 1. 12. Ps. 106. 18.
d Iac. 5. 16.
e Esod. 12. 38.
f Ps. 78. 18. 1 Cor. 10. 6.
g Esod. 16. 3.
h Cap. 21. 5.
i Esod. 16. 14, 31.
j Fac. 2. 12.
k Esod. 16. 31.
l Esod.16.13,14.
m Ps. 78. 21.
n Deut. 1. 12.
o Isa. 40. 11.
p Isa. 49. 23. 1 Thes. 2. 7.
q Fac. 26. 3. Esod. 13. 5.
r Mat. 15. 33.
s Esod 18. 18.
t 1 Reg. 19. 4. Iona. 4. 3.
u Zef. 3. 15.
v Esod. 24. 1. 9.
x Deut. 16. 18.
y Fac. 11. 5. Esod. 19. 20.
z 1 Sam. 10. 6. Neem. 9. 20. Ioel. 2. 28.
a Esod. 19. 10
b Esod. 16. 7.
c Fapt. 7. 39.
d Ps. 106. 15.
e Cap. 21. 5.
f Fac. 12. 2.
g 2 Reg. 7. 2 Mat. 15. 33. Ioan. 6. 7, 9.

să se junghie *toate* cirezile și turmele pentru dânșii ca să-i îndestuleze? Sau nu cumvà să prindem toți peștii din mare pentru dânșii, ca să-i îndestuleze? 23 Și Domnul zise lui Moisi: [h]Nu cumvà s'a scurtat mâna Domnului? acum vei vedeà, dacă [i]cuvântul meu se împlinește sau nu.

24 Și Moisi ieși afară, și spuse poporului cuvintele Domnului, și [j]adună șaptezeci bărbați dintre bătrânii poporului, și-i puse să steà împrejurul cortului. 25 Și Domnul se [k]pogorî în nor, și vorbì cătră dânsul: și luă din spiritul ce *erà* într'însul, și-l puse preste cei șaptezeci de bătrâni; și [l]așezându-se spiritul preste dânșii, [m]ei profețiră; dară nu urmară. 26 Iar doi bărbați au rămas în tabără, numele unuia *erà* Eldad, și numele celuialalt Medad, și preste aceștia se așeză acel spirit; căci și ei *erau* dintre cei înscriși, deși nu [n]ieșiră afară la cort; și ei profeteau în tabără. 27 Atunci venì alergând un băeat, și spuse lui Moisi, zicând: Eldad și Medad profetesc în tabără. 28 Și Iosua, fiul lui Nun, care serveà pre Moisi din juneța sa, răspunse, zicând: Domnul meu, Moisi, [o]oprește-i pre ei! 29 Dară Moisi zise cătră dânsul: Nu cumvà ești gelos pentru mine? [p]Dea Domnul, ca toți din poporul Domnului să fie profeți, și ca Domnul să trimeată spiritul său preste dânșii.

Prepelițe și mormintele lăcomiei.

30 După aceea Moisi se întoarse în tabără, el și bătrânii lui Israel.

31 Și [q]vânt ieși dela Domnul, și aduse prepelițe de preste mare, și le așeză preste tabără, cale de o zi încoace și cale de o zi încolo: și în tot împrejurul taberei de doi coți pe deasupra pământului. 32 Și poporul se sculă, toată acea zi și toată acea noapte, și toată cealaltă zi, și culese prepeliți; și care culese mai puțin culese zece omeri; și le întinseră jur împrejurul taberei. 33 Și încă fiind [r]carnea între dinții lor, și până a nu fi încă mestecată, mânia Domnului se aprinse asupra poporului, și Domnul lovì pre popor cu plagă mare foarte. 34 Și locul acela îl numiră Kibrot-taava, pentru că acolo fură îmmormântați *toți cei din* popor, cari erau lacomi.

35 Dela Kibrot-taava plecă poporul la Hazerot, și se oprì la Hazerot.

Aaron și Maria murmură asupra lui Moisi, și se pedepsesc; lepra Mariei.

12 Și Maria și Aaron vorbiră contra lui Moisi, pentru femeia cea Etiopeană, pre care o luase el: că [a]el își luase femeie Etiopeană. 2 Și ziseră: Au doară numai prin Moisi vorbește Domnul? au [b]nu vorbește și prin noi? 3 Și Domnul [c]auzì. (Și acest om Moisi *erà* blând foarte, mai mult decât toți oamenii depe fața pământului). 4 [d]Și Domnul fără de știre zise lui Moisi și lui Aaron și Mariei: Ieșiți afară toți trei la cortul întrunirii; și ei ieșiră afară toți trei. 5 [e]Și se pogorî Domnul în stâlp de nor, și stătù *în* ușa cortului, și chemă pre Aaron și pre Maria; și ieșiră amândoi. 6 Și el zise: Ascultați cuvintele mele! dacă vre-unul dintre voi este profet, eu, Domnul, mă voiu arătà lui [f]în vis, și [g]în somn voiu vorbì cu dânsul. 7 [h]Nu așà cu servul meu Moisi, [i]care *este* credincios în toată [j]casa mea; 8 [k]Gură cu gură vorbesc cu dânsul, [l]și în față și nu prin închipuire, și [m]chipul Domnului îl vede el; cum dară de [n]nu v'ați temut să vorbiți contra lui Moisi? 9 Și mânia Domnului să aprinse contra lor; atunci el se duse. 10 Și norul se trase depe cort; și iată [o]Maria *erà* plină de [p]lepră, albă ca omătul; și Aaron uitându-se la Maria, iată *erà* leproasă. 11 Și Aaron zise lui Moisi: Rogu-te, domnul meu! nu mai [q]pune păcatul pe noi, că nebunește am lucrat, și am păcătuit. 12 Rogu-te, ca ea să nu fie ca o [r]lepădătură. a cărei carne, când

h Isa. 50. 2. *i* Cap. 23. 19. *k* Vers. 17. *l* 2 Reg. 2. 15. *m* 1 Sam. 10. 5, 6, 10. Iool. 2. 29. 1 Cor. 14. 1, etc. *n* 1 Sam. 20. 26. Ier. 36. 5. *o* Marc. 9. 38. Ioan. 3. 26. *p* 1 Cor. 14. 5. *q* Esod. 16. 13. Ps. 78. 26, 27, 28. *r* Ps. 78. 30, 31. *Capul 12.* *a* Esod. 2. 21. *b* Esod. 15, 20. Mic. 6. 4. *c* Fac. 29. 33. Isa. 37. 4. Ezec.35.12.13 *d* Ps. 76. 10. *e* Cap. 11. 25. *f* Fac. 15. 1. Iov. 33. 15. Ezec. 1. 1. Dan. 8. 2. Luc. 1. 11. 22. *g* Fac. 31.10,11. Mat. 1. 20. *h* Ps. 105. 26. *i* Eor. 3. 2. 5. *j* 1 Tim. 3. 15. *k* Esod. 33. 11. *l* 1 Cor. 13. 12. *m* Esod. 33. 19. *n* 2 Pet. 2. 10. *o* Deut. 24. 9. *p* 2 Reg. 5. 27. *q* 2 Sam. 19. 19. *r* Ps. 88. 5.

iese din pântecele mumei sale pe jumătate este putredă. 13 Şi Moisi strigă către Domnul, zicând: Dumnezeule! rogu-te, vindecă-o pre ea. 14 Şi Domnul zise lui Moisi: [s]Dacă părintele ei în mânie i-ar fi scuipat în faţă, au nu s'ar fi ruşinat şapte zile? să se [t]închidă şapte zile afară de tabără, şi după aceea să se primească. 15 Şi aşà [u]Maria fu închisă afară din tabără şapte zile; şi poporul nu plecă, până ce Maria fu primită.

16 Şi după aceea plecă poporul dela Hazerot, şi tăbărî în pustiul Paran.

Doisprezece oameni trimişi, spre a iscodì Canaanul.

13 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a]Trimite bărbaţi, ca să iscodească pământul Canaan, pre care-l voiu da fiilor lui Israel, câte un bărbat din toată seminţia părinţilor lor să trimiteţi, fiecare unul mai mare între ei. 3 Şi Moisi îi trimise [b]din pustiul Paran, după porunca Domnului; toţi bărbaţii capi între fiii lui Israel. 4 Şi acestea *sunt* numele lor: din seminţia lui Ruben: pre Şamua, fiul lui Zaccur. 5 Din seminţia lui Simeon: pre Şafat, fiul lui Hori. 6 [c]Din seminţia lui Iuda: pre [d]Caleb, fiul lui Iefune. 7 Din seminţia lui Isachar: pre Ighal, fiul lui Iosif. 8 Din seminţia lui Efraim: pre [e]Osea, fiul lui Nun. 9 Din seminţia lui Beniamin: pre Palti, fiul lui Rafu. 10 Din seminţia lui Zabulon: pre Gaddiel, fiul lui Sodi. 11 Din a lui Iosif, din seminţia lui Manase: pre Gaddi, fiul lui Susi. 12 Din seminţia lui Dan: pre Ammiel, fiul lui Ghemali. 13 Din seminţia lui Asser: pre Setur, fiul lui Michael. 14 Din seminţia lui Neftali: pre Naabi, fiul lui Vafsi. 15 Din seminţia lui Gad: pre Gheuel, fiul lui Machi. 16 Acestea *sunt* numele bărbaţilor, pre cari trimise Moisi, ca să iscodească pământul. Şi pre Osea, fiul lui Nun, îl numì Moisi Iosua.

17 Şi trimise pre ei Moisi, ca să iscodească pământul Canaan, şi zise către dânşii: Mergeţi de aici [f]spre miazăzi şi *apoi* [g]vă suiţi pe munte. 18 Şi vedeţi pământul cum *este*, şi *ce fel este* poporul ce-l locueşte, dacă *este* tare sau slab, *dacă este* mult sau puţin la număr: 19 Şi ce fel *este* pământul în care locueşte, dacă *este* bun sau rău; şi ce fel *sunt* cetăţile în cari locueşte acesta, dacă el *şade* în tabere sau în locuri cu zid întărite: 20 Şi iarăşi cum *este* pământul, dacă *este* [h]gras sau sec, dacă sunt într'însul arbori sau nu? şi [i]fiţi cu inimă, şi luaţi *cu voi* din fructele acelui pământ.

Şi zilele acelea *erau* zilele în care începe coacerea strugurilor. 21 Şi ei plecară, şi iscodiră pământul acela [j]din pustiul Zin până la [k]Rehob şi până la Hemat. 22 Şi ei se suiră şi spre miazăzi, şi veniră până la Hebron, şi acolo *erau* [l]Ahiman, Şeşai şi Talmai, [m]născuţi din Hanak. (Şi [n]Hebronul fu zidit cu şapte ani înainte de cetatea [o]Zoan în Egipt.) 23 [p]Şi ei veniră până la valea Eşcol, şi acolo tăiară o viţă de vie cu strugur, şi o duseră în prăjină; cum şi din rodii şi din smochini. 24 Şi pre acel loc îl numiră Nahal-Eşcol pentru acel strugur, pre care fiii lui Israel îl tăiară deacolo.

Iscoadele se întorc şi bagă frica în popor.

25 Şi ei se întoarseră înapoi dela iscodirea pământului, la sfârşitul a patruzeci de zile. 26 Şi ei ajungând, veniră la Moisi şi la Aaron şi la toată comunitatea fiilor lui Israel [q]în pustiul Paran la [r]Kadeş; şi ducând ştire şi la toată comunitatea, le arătară şi fructele pământului. 27 Şi ei le spuseră, zicând: Noi am ajuns în pământul acela, la care ne-aţi trimis, şi cu adevărat acolo curge [s]lapte şi miere, [t]şi acesta e fructul lui: 28 Decât, [u]poporul ce locueşte într'însul *este* tare foarte, şi cetăţile întărite *şi* mari foarte; şi încă şi pre [v]fiii lui

[s] Ebr. 12. 9.
[t] Lev. 13. 46.
[u] Deut. 24. 9. 2 Cron. 26. 20, 21.

Capul 13.
[a] Cap. 32. 8. Deut. 1. 22.
[b] Cap. 12. 16.
[c] Cap. 34. 19.
[d] Vers. 30. Ios. 14. 6, 7, 13, 14.
[e] Vers. 17.
[f] Vers. 22.
[g] Fac. 14. 10.
[h] Neem. 9. 25, 35. Ezec. 34. 14.
[i] Deut. 31. 6, 7, 23.
[j] Cap. 34. 3.
[k] Ios. 19. 28.
[l] Ios. 11. 21, 22.
[m] Vers. 34.
[n] Ios. 11. 21.
[o] Ps. 78. 12. Isa. 19. 11.
[p] Deut. 1. 24, 25.
[q] Vers. 4.
[r] Cap. 20. 1. 16. Ios. 14. 6.
[s] Esod. 3. 8.
[t] Deut. 1. 25.
[u] Deut. 1. 28.
[v] Vers. 34.

Hanak îi văzurăm acolo. 29 [x]Amalekiţii locuesc în partea despre miazăzi; şi Heteii, şi Iebuşeii şi Amoreii locuesc pe munte; şi Cananei locuesc pe lângă mare şi pe lângă Iordan.

30 Şi [y]Caleb liniştì pre poporul, ce murmurà asupra lui Moisi, zicând: Haideţi, să mergem, şi pământul să-l luăm, că-i vom învinge. 31 [z]Şi bărbaţii, cei ce fuseră cu dânsul, ziceau: Noi nu vom puteà merge contra acelui popor, că el *este* mai tare decât noi. 32 Aşà ei [a]aduseră ştire rea fiilor lui Israel despre acel pământ, pre care-l iscodiră, zicând: Pământul, ce am străbătut, ca să-l iscodim, *este* un pământ, care mănâncă pre locuitorii lui, şi [b]toţi oamenii, pre cari i-am văzut acolo, *sunt* oameni mari la stat. 33 Şi noi acolo am mai văzut şi urieşi, pre [c]fiul lui Hanak, cari *se trag* din urieşi, şi noi ne vedeam în ochii noştri [d]ca lăcustele, şi aşà eram noi [e]în ochii lor.

Poporul cârtitor este pedepsit.

14 Şi ridicându-se toată comunitatea, se puse a strigà, şi [a]poporul plânse în noaptea aceea. 2 [b]Şi toţi fiii lui Israel murmurară asupra lui Moisi şi asupra lui Aaron, şi toată comunitatea le zise: [c]Ce bine erà, de am fi murit în pământul Egiptului, sau de am fi murit în acest pustiu! 3 Pentru ce ne-a adus Domnul în pământul acesta, ca să cădem de sabie, şi femeile noastre şi copilaşii noştri să se facă pradă? Au nu este mai bine pentru noi să ne întoarcem în Egipt? 4 Şi ziseră unii cătră alţii: [d]Să *ne* punem cap, şi [e]să ne întoarcem în Egipt.

5 Şi [f]Moisi şi Aaron căzură pe feţele lor, înaintea întregii adunări a comunităţii fiilor lui Israel. 6 [g]Şi Iosua, fiul lui Nun, şi Caleb, fiul lui Iefune, din cei ce iscodiră pământul, îşi rupseră vestmintele lor; 7 Şi vorbiră cătră toată comunitatea fiilor lui Israel, zicând: [h]Pământul, pre care noi l-am străbătut ca să-l iscodim, este pământ bun foarte, foarte; 8 Dacă Domnul [i]va fi cu bunăvoinţă pentru noi, el ne va aduce în pământul acela, şi-l va da nouă, [j]pământ în care curge lapte şi miere; 9 Numai [k]nu vă sculaţi în contra Domnului, şi [l]nu vă temeţi de poporul pământului aceluia, că [m]ei pâne vor fi pentru noi: umbrirea lor s'a depărtat dela dânşii, [n]şi Domnul *este* cu noi; nu vă temeţi de ei. 10 [o]Iar toată comunitatea vorbì, ca să-i ucidă cu pietri.

[p]Şi mărirea Domnului se arătă în cortul întrunirii înaintea tutulor fiilor lui Israel. 11 Şi Domnul zise lui Moisi: Până când [q]mă va nesocotì poporul acesta? şi până când [r]nu-mi vor crede ei, după toate semnele ce le făcui eu între dânşii? 12 Cu moarte îl voiu lovì, şi-l voiu stârpì: iar pre [s]tine te voiu face să ajungi popor mai mare şi mai tare decât dânsul.

13 Şi [t]Moisi zise cătră Domnul: Auzit-au Egiptenii, că tu din mijlocul lor ai scos pre poporul acesta prin puterea ta, 14 Şi au spus ei cătră locuitorii acestui pământ, [u]*cari* au auzit şi ei că tu, o Doamne, *eşti* în mijlocul acestui popor, că tu Domnul te arăţi, că să te vază chiar cu ochii, şi *că* [v]norul tău şade deasupra lor, şi *că* tu mergi înaintea lor, ziua în stâlp de nor, şi noaptea în stâlp de foc: 15 Şi *de* cumvà ai omorî pre poporul acesta ca pre un singur om, atunci naţiunile, cari au auzit de numele tău, ar zice: 16 Fiindcă Domnul nu [x]putù să aducă pre poporul acesta în pământul, pre care cu jurământ l-a făgăduit lor, deaceea îi omorî în acest pustiu. 17 Şi acum, rogu-te, mărească-se puterea *ta,* Doamne! după cum ai făgăduit, zicând: 18 Domnul

---

x Esod. 17. 8. Judc. 8. 3. 1 Sam. 14. 48.
y Cap. 14. 6, 24. Ios. 14. 7.
z Cap. 32. 9. Ios. 14. 8.
a Cap. 14. 36. 37.
b Amos. 2. 9.
c Deut. 1. 28.
d Isa. 40. 22.
e 1 Sam. 17. 42. —

Capul 14.

a Cap. 11. 4.
b Esod. 16. 2. Ps. 106. 25.
c Vers. 28, 29.
d Neem. 9. 17.
e Deut. 17. 16.
Fapt. 7. 39.
f Cap. 16. 4, 22.
g Vers. 24, 30, 38.
h Cap. 13. 27.
i Deut. 10. 15. 2 Sam. 15. 25, 26.
Ps. 22. 8. Isa. 62. 4.
j Cap. 13. 27.
k Deut. 9. 7 23, 24.
l Deut. 7. 18.
m Cap. 24. 8.
n Fac. 48. 21. Ios. 1. 5. Ps. 46. 7, 11. Amos. 5. 14.
o Esod. 17. 4.
p Esod. 16. 10.
q Vers. 23.
Deut 9.7,8,22. Ps. 95. 8. Ebr. 3. 8, 16.
r Deut. 1. 32. Ioan 12. 37. Ebr. 3. 19.
s Esod. 32. 10.
t Esod. 32. 12, Ezec. 20. 9.14.
u Esod. 15. 14. Ios. 2. 9, 10.
v Esod. 13. 21. Ps. 78. 14.
x Deut. 9. 28.

este [y] îndelung-răbdător și plin de milă; care iartă fărădelegea și păcatul, și care nu lasă *nimic* nepedepsit; [z] care cercetează nedreptățile părinților în fii până în a treia și a patra *generațiune*. 19 [a] Iartă, *așà* te rog, fărădelegea [b] poporului acestuia, după mărimea milei tale, [c] și după cum ai iertat poporului acestuia din Egipt și până aici.

20 Și Domnul zise: Iertatu-l-am, [d] după cuvântul tău. 21 Și în adevăr, viu sunt, și mărirea Domnului va umplea [e] tot pământul: 22 [f] Că toți acei bărbați, cari au văzut mărirea mea și semnele mele, pre care eu le-am făcut în Egipt și în pustiul acesta, *și cari* m'au cercat [g] acum de zeceori, și de cuvântul meu n'au ascultat, 23 [h] Nici unul nu va vedeà pământul acela, pre care cu jurământ l-am făgăduit părinților lor; și toți acei, ce m'au disprețuit, nu-l vor vedeà; 24 Numai pre servul meu [i] Caleb, fiindcă a fost alt spirit în el, și pe [j] deplin a urmat după voia mea, voiu aduce pre el în pământul pre carè l-a străbătut, și semința lui îl va luà în stăpânire. 25 Amalekiții și Cananeii locuesc în această vale, *deci* voi mâne întorceți-vă, și [k] plecați în pustiu pe calea spre Marea-Roșie.

26 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 27 [l] Până când *să rabd* eu această comunitate rea, care murmură în contra mea? [m] eu, murmurele fiilor lui Israel, pre care le murmură contra mea, le-am auzit. 28 Spune lor: [n] Viu sunt, zice Domnul, [o] după cum ați vorbit în auzul meu, așà voiu face vouă. 29 În pustiu vor cădeà leșurile voastre și a [p] tutulor acelora, cari au fost numărați dintre voi, după întreg numărul vostru, cei dela douăzeci de ani și mai sus, cari ați murmurat contra mea; 30 Nu veți întrà în pământul acela, *pentru* care mi-am ridicat mâna mea, că voiu face să-l locuiți, [q] afară de Caleb, fiul lui Iefune, și de Iosua, fiul lui Nun; 31 [r] Iar pre pruncii voștri despre cari ați zis voi, că ei se vor face pradă, eu pre aceia îi voiu aduce, ca ei să cunoască pământul acela, care voi [s] ați disprețuit. 32 *Cât pentru* voi, [t] leșurile voastre vor cădeà în acest pustiu; 33 Și fiii voștri vor [u] păsunà în acest pustiu [v] patruzeci de ani și vor [x] purtà *pedeapsa* abaterii voastre, până ce toate leșurile voastre se vor pierde în pustiu. 34 [y] După numărul zilelor, în cari voi ați iscodit pământul, [z] patruzeci de zile, de toată ziua câte un an, veți purtà *pedeapsa* nedreptăților voastre, *adecă* patruzeci de ani, *și* veți cunoaște ce va să zică, când mă retrag *dela voi*. 35 [a] Eu Domnul am zis, și cu adevărat voiu face aceasta întregii [b] acestei comunități rele, care s'a strâns asupra mea; ei în acest pustiu se vor pierde, și aici vor murì.

36 [c] Și bărbații aceia, pre cari îi trimisese Moisi, ca să iscodească pământul, și cari, după ce se întoarseră, făcură să murmure toată comunitatea în contra lui, foarte defăimând acel pământ: 37 Acei bărbați, cari vorbiseră rău de pământul acela, [d] murirà de plagă înaintea Domnului. 38 [e] Iar Iosua, fiul lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefune, *rămaseră vii* din bărbații, cari merseră să iscodească pământul.

39 Și după ce spuse Moisi aceste cuvinte tutulor fiilor lui Israel, [f] se bocì poporul foarte. 40 Și sculându-se de dimineață, se suiră pe vârful muntelui, zicând: [g] Iată-ne! Să ne suim la locul acela, pre care l-a făgăduit Domnul; căci noi am păcătuit. 41 Atunci *le* zise Moisi: Pentru ce călcați *astfel* ordinele Domnului? căci aceasta nu va izbutì. 42 Nu vă suiți, că Domnul nu *este* în mijlocul vostru; ca nu cumvà să fiți bătuți de inamicii voștri. 43 Că Amalekiții și Cananeii acolo *sunt* dinaintea voastră, și de *a lor* sabie veți cădeà; că

y Esod. 34. 6, 7. Ps. 103. 8. Ioua 4. 2.	c Ps. 78. 38.	Ebr. 3. 17. 18.	j Cap. 32. 12.	Ebr. 3. 17.	t 1 Cor. 10. 5. Ebr. 3. 17.	y Cap. 13. 25.	d 1 Cor. 10. 10. Ebr. 3. 17. Iuda 5.
z Esod. 20. 5.	d Ps. 106. 23. Iac. 5. 16.	g Fac. 31. 7.	k Deut. 1. 40.	o Vers. 2.	u Cap. 32. 13. Ps. 107. 40.	z Ps. 95. 10.	e Cap. 26. 65.
a Esod. 34. 9.	e Ps. 72. 19.	h Cap. 32. 11.	l Mat. 17. 17.	p Cap. 1. 45.	v Deut. 2. 14.	a Cap. 23. 19.	f Esod. 33. 4.
b Ps. 106. 45.	f Deut. 1. 35. Ps. 95. 11.	i Deut. 1. 36. Ios. 14. 6, 8, 9. 14.	m Esod. 16. 12	q Vers. 38.	x Ezec. 23. 35.	b Vers. 27. 19. 1 Cor. 10. 5	g Deut. 1. 41.
			n Vers. 23. Cap. 26. 65.	r Deut. 1. 39. s Ps. 106. 24.		c Cap. 13. 31, 32.	

voi încetând a urmà Domnului, nici Domnul nu va fi cu voi.

44 Și ei îndărătnicindu-se, se suiră pe vârful muntelui; dară chivotul legii Domnului și Moisi nu se mișcară din tabără. 45 Atunci se pogorîră Amalekiții și Cananeii, cari locuiau pe acel munte, și bătându-i îi împrăștiară până la Horma.

Legi pentru daruri de pâne și prinoase și alte sacrificii.

15 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a]Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când veți întrà în pământul locuinței voastre, pre care eu vi-l dau vouă. 3 Și [b]veți aduce sacrificiu cu foc Domnului, ardere de tot, sau alt sacrificiu, [c]împlinind vre-un vot, sau dar de bunăvoie, sau [d]la sărbătorile voastre, făcând [e]miros plăcut Domnului, din cireadă, sau din turmă: 4 [f]Cel ce aduce sacrificiul său Domnului, să mai aducă [g]dar de pâne, floarea făinei, a zecea *parte* de efă, frământată cu oleiu a [h]patra *parte* de *hin*. 5 Și [i]vin pentru prinoase, a patra *parte* de hin să aduci pe lângă ardere de tot, sau și alt sacrificiu, de tot mielul. 6 [j]Sau *de va fi* berbece, să aduci dar de pâne două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, a treia *parte* de hin. 7 Și vin pentru prinoase să aduci a treia *parte* de hin, în miros plăcut Domnului. 8 Și de vei aduce un viței *drept* ardere de tot, sau alt sacrificiu, împlinind un vot, sau [k]sacrificii de bucurie Domnului; 9 [l]Pelângă acel viței să mai aduci și dar de pâne, de floarea făinei trei zecimi, frământată cu jumătate de hin de oleiu. 10 Și vin pentru prinoase să aduci o jumătate de hin, *spre* sacrificiu cu foc, miros plăcut Domnului. 11 Astfel să faci cu orice *sacrificiu* de bou, sau de un berbece, sau de un miel, sau de un ied. 12 După numărul ce veți sacrificà, să faceți cu fiecare după numărul lor. 13 Fiecare moștean să facă aceasta astfel, când va aduce sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului. 14 Și de va locuì vre-un străin între voi, *sau altul oricine* între generațiunile voastre, și el va voì să facă sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului, să-*l* facă așà, după cum îl faceți voi. 15 [m]Tot aceeași lege *să fie* pentru voi cei din comunitate, și pentru cel străin ce locuește *între voi;* lege în veci *să fie aceasta* întru generațiunile voastre: cel străin va fi ca și voi înaintea Domnului. 16 O lege și un drept va fi pentru voi și pentru cel străin, ce locuește între voi.

Despre pârya aluatului.

17 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 18 [n]Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când veți întrà în pământul, în care eu vă aduc, 19 Și veți mâncà din [o]pânea pământului aceluia, să aduceți dar ridicat Domnului. 20 [p]*Din* prinoasele aluatului vostru să aduceți o turtă *drept* dar ridicat; cum *dați* [q]darul de arie, așà să-l dați și pre acesta. 21 Din prinoasele aluatului vostru să aduceți dar ridicat Domnului în generațiunile voastre.

Despre păcatele din slăbiciune și din răutate.

22 Și [r]dacă voi veți greși, și nu veți face toate aceste porunci, pre care Domnul le-a dat lui Moisi: 23 Toate câte Domnul v'a poruncit prin Moisi, din ziua aceea, din care Domnul a dat poruncile sale *lui* Moisi, și de atunci înainte în toate generațiunile voastre; 24 Va fi, [s]dacă *acel lucru* s'a făcut prin greșeală, fără știrea comunității, toată comunitatea să aducă un viței ca ardere de tot, în miros plăcut Domnului, [t]ca darul său de pâne și cu prinosul său, după datină; și [u]un ied ca sacrificiu pentru păcat. 25 [v]Și preotul să facă ispășire pentru toată comunitatea fiilor lui Israel, și se va iertà lor; că greșeală *a fost*. Și ei să-și aducă sacrificiul lor Domnului, sacrificiu cu foc, și sacrificiul lor pentru păcat înaintea Domnului, pentru gre-

Capul 15.
a Vers. 18. Deut. 7. 1.
b Lev. 1. 2. 3.
c Lev. 7. 16.
d Lev. 23. 8, 12, 36. Deut. 16. 10.
e Fac. 8. 21.
f Lev 2. 1.
g Esod. 29. 40.
h Lev. 14. 10.
i Cap. 28. 7, 14.
j Cap. 28. 12,14.
k Lev. 7. 11.
l Cap. 28.12,14. Deut. 26. 1.
m Esod. 12. 49.
n Vers. 2.
o Ios. 5. 11. 12.
p Deut. 26. 2,10.
q Lev. 2. 14.
r Lev. 4. 2.
s Lev. 4. 13.
t Vers. 8, 9, 10.
u Lev. 4. 23.
v Lev. 4 20.

seala lor. 26 Şi se va iertà comunităţii întregi a fiilor lui Israel, şi străinului ce petrece între ei, că aceasta *se întâmplă* tot prin greşeală.

27 Şi [x] dacă va fi păcătuit un singur suflet din greşeală, acesta să aducă o capră de un an drept sacrificiu pentru păcat: 28 [y] Şi preotul să facă ispăşire pentru acela, care va fi greşit, fiindcă a păcătuit din greşeală înaintea Domnului, pentru acela să facă el espiare: şi i-se va iertà lui. 29 [z] O lege să fie pentru fiecine, care va fi păcătuit din greşeală, *fie* moştean dintre fiii lui Israel, sau străin ce petrece între dânşii.

30 [a] Iar sufletul acela, care va păcătuì din trufie, *fie* moştean, fie străin, acela pre Domnul defaimă: şî stârpì-se-va sufletul acela din poporul său. 31 Pentru că cuvântul Domnului [b] l-a despreţuit, şi ordinile lui le-a stricat, stârpi-se-va sufletul acela; [c] păcatul lui asupra lui.

Pedepsirea omului care calcă sabatul.

32 Şi când erau fiii lui Israel în pustiu, [d] aflară pre un om, adunând lemne în ziua sabatului. 33 Şi cei ce-l aflară strângând lemne, îl aduseră la Moisi şi la Aaron şi la toată comunitatea; 34 Şi-l puseră [e] sub pază, pentru că nu erà hotărît, ce au să facă cu el. 35 Şi zise Domnul lui Moisi: [f] acel om să se omoare: toată comunitatea să-l [g] ucidă cu pietri afară din tabără. 36 Şi-l duse toată comunitatea afară din tabără, şi-l uciseră cu pietri, şi el murì; după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Semnul de amintire la vestminte.

37 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 38 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi zi [h] lor, ca să-şi facă fimbri la marginile vestmintelor lor întru generaţiunile lor; şi preste fimbria *fiecărui* colţ să pună fir vânăt. 39 Şi acest *fir* să fie preste fimbrie, ca de câte ori îl veţi vedeà, să vă aduceţi aminte de toate poruncile Domnului, şi să le faceţi; şi să [i] nu urmaţi după *poftele* inimii voastre, nici după *dorinţele* ochilor voştri, după cari [j] vă desfrânaţi: 40 Ca să vă aduceţi aminte, şi să faceţi toate poruncile mele, şi să fiţi [k] sfinţi Dumnezeului vostru. 41 Eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, carele v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru; Eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru.

Răscularea lui Core şi a cetei sale.

16 Şi [a] Cora fiul lui Izhar, a fiului lui Kohat, fiul lui Levi, s'a unit cu Datan, şi Abiram, fiii lui Eliab, şi cu On, fiul lui Pelet, fiii lui Ruben; 2 Şi se sculară contra lui Moisi, ei cu două sute cincizeci de bărbaţi dintre fiii lui Israel, mai marii comunităţii, [b] aleşi la adunare, oameni renumiţi: 3 Şi [c] se adunară contra lui Moisi şi contra lui Aaron, şi le ziseră: Prea mult vă însuşiţi; că [d] toată comunitatea, toţi *sunt* sfinţi, [e] şi Domnul *este* între ei; pentru ce dară voi vă înălţaţi mai pe sus de adunarea Domnului?

4 Şi Moisi auzind *aceasta,* [f] căzù pe faţa sa; 5 Şi vorbì către Cora şi către toată ceata sa, zicând: Mâne dimineaţă va arătà Domnul pre acela, care *este* al lui şi *care este* [g] sfânt, şi-*l* va lăsà să se apropie de dânsul; *pre cel* ce va [h] alege el, *îl* va lăsà să [i] se apropie de el. 6 Aceasta să faceţi: Luaţi-vă căţiui, Core şi toată ceata lui; 7 Şi puneţi foc într'însele, şi preste dânsele puneţi tămâie înaintea Domnului, mâne: şi omul pre care Domnul îl va alege, acela *va fi* sfânt. Fii ai lui Levi, prea mult vă însuşiţi vouă.

8 Şi Moisi zise lui Cora: Ascultaţi, fii ai lui Levi! 9 Au [j] prea puţin *este* pentru voi, că Dumnezeul lui Israel a [k] deosebit pre voi din comunitatea lui Israel, şi v'a lăsat să vă apropiaţi de dânsul, ca să împliniţi serviciul locaşului Domnului, şi să staţi înaintea comuni-

---

x Lev. 4. 27, 28.
y Lev. 4 35.
z Vers. 15.
a Deut. 17. 12. Ps. 19. 13.
Ebr. 10. 26. 2 Pet. 2 10.
b 2 Sam. 12. 9.
c Lev. 5. 1.
d Esod. 31. 14, 15.
e Lev. 24. 12.
k Esod. 31. 14, 15.
g Lev. 24. 14.
1 Reg. 21. 13.
Fapt. 7. 58.
h Deut. 22. 12. Mat. 23. 5.
i Deut. 29. 19.
Iov. 31. 7.
j Ps. 73. 27.
Iac 4. 4.
k Col. 1. 22.
1 Pet. 1. 15, 16.
—
Capul 16.
a Esod. 6. 21. Iuda. 11.
b Cap. 26. 9.
c Ps. 106. 16.
d Esod. 19. 6.
e Esod. 29. 45.
f Cap. 14. 5.
g Lev. 21. 6, 7, 8, 12, 15.
h Esod. 28. 1. Ps. 105. 26. Cap. 3. 10. Ezec. 40. 46.
j 1 Sam. 18. 23.
k Deut. 10 8.

tăţii, servindu-i ei? 10 El pre tine şi pre toţi fraţii tăi, pre fiii lui Levi cu tine, te-a primit să te apropii *de dânsul,* şi voi acum căutaţi şi preoţia? 11 Pentru aceea tu şi toată ceata ta v'aţi strâns contra Domnului, [l]şi ce *este* Aaron, de murmuraţi contra lui?

12 Şi Moisi trimise să cheme pre Datan şi pre Abiram, fiii lui Eliab, cari răspunseră: Nu vom venì! 13 [m]Au prea puţin *este,* că ne-ai scos din pământul, unde curge lapte şi miere, ca să ne omori în pustiul acesta; tu mai voeşti încă [n]să te faci şi domn preste noi? 14 Cu adevărat! nu ne-ai adus într'un [o]pământ, unde curge lapte şi miere, nici nu ni-ai dat de moştenire câmpuri sau vii! Acum vreai să scoţi şi ochii oamenilor acestora? Nu vom venì!

15 Şi se mâniè Moisi foarte, şi zise Domnului: [p]Nu căutà spre darul lor; că [q]eu nici măcar un asin n'am luat dela ei; nici pre nimeni dintre ei n'am nedreptăţit. 16 Şi zise Moisi lui Cora: [r]Tu şi toată ceata ta să staţi [s]înaintea Domnului; tu, ei şi Aaron mâne; 17 Şi vă luaţi fiecare căţiuia sa, şi puneţi tămâie într'însele, şi le aduceţi înaintea Domnului, fiecare căţiuia sa, două sute cincizeci căţiui; şi tu şi Aaron, fiecare cu căţiuia sa.

18 Şi luară fiecare căţiuia sa, şi puseră foc într'însele, şi pe deasupra puseră tămâie, şi stătură la uşa cortului întrunirii; asemenea şi Moisi şi Aaron. 19 Şi Core strânse în contra lor toată comunitatea la uşa cortului întrunirii, şi [t]mărirea Domnului se arătă la toată adunarea.

Peirea cetei Cora.

20 Şi Domnul vorbì lui Moisi şi lui Aaron, zicând: 21 [u]Deosebiţi-vă de adunarea aceasta, că [v]într'un moment voiu mistuì pre ei. 22 Şi ei [x]căzură pe feţele lor, şi ziseră: Dumnezeule, [y]Dumnezeul spiritelor a tot corpul! de a păcătuit un om, au mânia o vărsà-vei asupra întregei adunări! 23 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 24 Vorbeşte cătră comunitate, zicând: Depărtaţi-vă din jurul locuinţelor lui Core, Datan şi Abiram!

25 Şi se sculă Moisi, şi merse la Datan şi la Abiram, şi după dânsul merseră şi bătrânii lui Israel. 26 Şi el vorbì cătră comunitate, zicând: [z]Depărtaţi-vă, rogu-vă, de corturile acestor oameni răi, şi de nimic al lor să nu vă atingeţi, ca să nu periţi şi voi întru tot păcatul lor. 27 Şi ei se depărtară din jurul corturilor lui Core, Datan şi Abiram; şi Datan şi Abiram ieşiră afară, şi stătură la uşile corturilor lor, cu femeile lor, cu copiii lor şi cu pruncii lor. 28 Şi Moisi zise: [a]Dintr'aceasta veţi cunoaşte, că Domnul a trimis pre mine ca să fac toate lucrările acestea că nu *le fac* din [b]capul meu: 29 Dacă aceştia aicia vor murì, după cum mor toţi oamenii; sau dacă îi va aflà pre dânşii asemenea soartă, ca şi pre alţi oameni, pre mine nu m'a trimis Domnul; 30 Iar dacă Domnul va creà [c]cevà nou, şi pământul îşi va deschide gura sa, şi va înghiţì pre ei împreună cu toate câte *sunt* ale lor, şi ei [d]de vii se vor pogorî în infern, voi să cunoaşteţi că aceşti oameni au defăimat pre Domnul. 31 [e]Şi a fost, că încetând el de a vorbì aceste cuvinte, pământul de desubtul lor se despică. 32 Şi pământul deschizându-şi gura sa, înghiţì pre dânşii şi casele lor. şi pre [f]toţi oamenii, *cari* erau ai lui Core, şi toată averea *lor.* 33 Se pogorîră ei şi toate ale lor de vii în infern, şi pământul îi acoperì; şi ei periră din mijlocul adunării. 34 Şi tot Israelul ce *erà* în jurul lor fugì de strigarea lor, că ziseră: Nu cumvà să ne înghiţă *şi* pre noi pământul. 35 Şi [g]foc ieşì dela Domnul, şi mistuì pre [h]cei două sute cincizeci de bărbaţi, cari aduseră tămâie.

36 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 37 Zi lui Eleazar, fiul lui Aaron preotul,

l Esod. 16. 8. 1 Cor. 3. 5.
m Vers. 9,
n Esod. 2. 14. Fapt. 7. 27,35.
o Esod. 3. 7.
p Fac. 4. 4, 5.
q 1 Sam. 12. 3. 2 Cor. 7. 2.
r Vers. 6. 7.
s 1 Sam 12. 3.7.
t Vers. 42.
u Vers. 45. Fac. 19. 17,22. Fapt. 2 40.
v Vers. 45. Esod. 32. 10.
x Vers. 45. Cap 14. 5.
y Cap. 27. 16. Iov. 12. 10. Isa. 57. 16. Ebr. 12. 9.
z Fac. 19. 12,14. Isa. 52. 11. 2 Cor. 6. 17. Apoc. 18. 4.
a Esod. 3. 12. Zech. 2. 9. 11. Ioan. 5. 36.
b Cap. 24. 13. Ier. 23. 16. Ioan. 5. 30.
c Iov. 31. 3. Isa. 28. 21.
d Vers. 33.
Ps. 55. 15.
e Cap. 26. 10. Deut. 11. 6. Ps. 106. 17.
f Vers. 17.
1 Cron. 6. 22. 37.
g Lev. 10. 2. Ps. 106. 18.
h Vers. 17.

ca să scoată căţiuile din mijlocul focului, şi cărbunii *dintr'însele* să le lepede afară, căci [i] sfinte sunt. 38 Căţiuile acestora, [j] cari păcătuiră contra sufletelor lor proprii, să se facă din ele plăci late pentru acoperirea altarului: (căci ei pre acelea le aduseră înaintea Domnului, şi sfinte sunt), [k] şi să fie de semn fiilor lui Israel. 39 Şi Eleazar, preotul, luă acele căţiui de aramă, pre cari le aduseră cei arşi, şi le bătură în plăci *pentru* acoperirea altarului, 40 *Intru* amintirea fiilor lui Israel, [l] pentru ca nu vre-un nepreot, care nu *ar* fi din seminţia lui Aaron, să se apropie spre a face să fumege tămâie înaintea Domnului, ca să nu-i fie tot ca lui Core şi ca cetei lui: după cum îi poruncise Domnul prin Moisi.

41 Şi a doua zi [m] toată adunarea fiilor lui Israel murmură contra lui Moisi şi contra lui Aaron, zicând: Voi aţi omorît pre poporul Domnului! 42 Şi a fost, când se strânse comunitatea contra lui Moisi şi contra lui Aaron, ei se întoarseră spre cortul întrunirii, şi iată! [n] norul îl acoperise, şi mărirea lui Dumnezeu apărù. 43 Atunci Moisi şi [o] Aaron veniră înaintea cortului întrunirii: 44 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 45 [p] Despărţiţi-vă de aceasta comunitate, şi eu o voiu mistuì într'un moment. Şi [q] ei căzură pe feţele lor.

46 Şi zise Moisi lui Aaron: Ia căţiuia şi pune într'însa foc depe altar, şi deasupra pune tămâie, şi du-te curând la comunitate, şi fă ispăşire pentru ea; [r] că mânie a ieşit dela faţa Domnul: plagă a început.

47 Şi Aaron luă *căţiuia*, după cum îi zisese Moisi, şi alergă în mijlocul comunităţii, şi iată, plaga începuse între popor; atunci el puse tămâia, şi făcù espiare pentru popor. 48 Şi stând el între morţi şi între vii, fu oprită plaga. 49 Şi aceia, cari muriră de această plagă, au fost patrusprezece mii şapte sute, afară de aceia cari muriră pentru Core.

50 Şi Aaron se întoarse la Moisi înapoi la uşa cortului întrunirii, după ce plaga fu oprită.

Seminţia lui Levi aleasă prin înflorirea toiagului lui Aaron.

17 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi ia dela ei un toiag după casele lor părinteşti, dela toţi mai marii lor după casele lor părinteşti, douăsprezece toiage; şi scrie tu numele fiecăruia pe toiagul său. 3 Şi numele lui Aaron scrie pe toiagul lui Levi, că *de tot* mai marele caselor lor părinteşti *va fi* câte un toiag; 4 Şi le pune în cortul întrunirii dinaintea mărturiei. [a] unde eu mă întrunesc cu voi. 5 Şi va fi, *că* bărbatul acela, pre care îl voiu alege, toiagul lui va înverzì, şi voiu înlătură dela mine murmurile fiilor lui Israel, care le ridică contra voastră.

6 Şi Moisi vorbì fiilor lui Israel; şi toţi mai marii lor îi dădură câte un toiag, fiecare mai mare după casele lor părinteşti, câte un toiag; douăsprezece toiege; şi toiagul lui Aaron *era* între toiegele lor. 7 Şi Moisi puse toiegele acelea înaintea Domnului, în [b] cortul mărturiei.

8 Şi a doua zi, când întră Moisi în cortul mărturiei, iată toiagul lui Aaron, *care era* pentru casa lui Levi, înverzise, şi dăduse boboci, înflorise şi produse migdale. 9 Şi Moisi scoase afară toate acele toiege de dinaintea Domnului la toţi fiii lui Israel, şi ei văzându-le, fiecare îşi luă toiagul său.

10 Şi Domnul zise lui Moisi: Du înapoi [c] toiagul lui Aaron înaintea mărturiei, *unde* să se păstreze spre semn pentru fiii cei răsculători; ca murmurarea lor contra mea să înceteze, şi să nu moară. 11 Şi Moisi făcù *aşà;* după cum îi poruncise Domnul, aşà făcù.

12 Şi fiii lui Israel vorbiră lui Moisi, zicând: Iată noi murim! noi perim! cu toţii perim! 13 Tot acela ce se apropie de locaşul Domnului moare; nu cumvà noi cu toţii vom murì?

---

i Lev. 27. 28. | *k* Cap. 17. 10. | *m* Cap. 14. 2. Ps. 106. 25. | *n* Esod. 40. 34. | *o* Vers. 19. | *p* Vers. 21, 24. | *q* Vers. 22. | *r* Lev. 10. 6. Ps. 105. 29. | *Capul 17.* | *a* Esod. 25. 22. | *b* Fapt. 7. 44.
j Prov. 20. 2. Hab. 2. 10. | *l* Cap. 3. 10. 1 Cron. 26. 18. | — | — | — | — | — | — | *c* Ebr. 9. 4.

Slujba preoţilor şi a Leviţilor.

18 Şi Domnul zise lui Aaron: [a] Tu şi fiii tăi şi casa părintelui tău cu tine, voi veţi [b] purtà nedreptatea sanctuarului, şi tu şi fiii tăi cu tine împreună veţi purtà nedreptatea preoţiei voastre. 2 Dară şi pre fraţii tăi, din seminţia lui Levi, seminţia părintelui tău, să-i apropii de tine, ca [c] unindu-se cu tine [d] să servească ţie; şi [e] tu şi fiii tăi cu tine *să serviţi* înaintea cortului mărturiei. 3 Şi ei să păzească cele de păzit ale tale şi toate cele ce sunt [f] de păzit ale cortului; [g] însă de uneltele sanctuarului şi de altar să nu se apropie, [h] ca să nu moară şi ei şi voi cu ei: 4 Şi ei să se unească cu tine, ca să păzească cele de păzit ale cortului; [i] şi nici un nelevit să nu se apropie de voi.

5 Şi voi să păziţi [j] cele de păzit ale sanctuarului şi cele de păzit ale altarului, [k] ca să nu mai fie mânie asupra fiilor lui Israel. 6 Că iată eu pre fraţii voştri, pre Leviţi, [l] i-am luat dintre fiii lui Israel, şi [m] vi i-am dăruit dar Domnului, ca să facă serviciul cortului întrunirii. 7 Deci [n] tu şi fiii tăi cu tine să păziţi preoţia voastră, întru toate cele ce *se ţin* de altar, şi cele din [o] lăuntrul perdelei, ca *într'acestea* voi să serviţi; că eu preoţia voastră am dat-o *vouă drept* serviciu cu dar; şi nepreotul, care se va apropià, să moară.

Întreţinerea preoţilor.

8 Şi Domnul zise lui Aaron: Iată [p] eu am dat ţie paza darurilor mele ridicate, toate lucrurile cele consacrate de fiii lui Israel ţie ţi-le-am dat şi fiilor tăi prin lege vecinică, [q] ca parte pentru ungerea *ta.* 9 Acestea vor fi ale tale din lucrurile cele prea sfinte, ce nu se ard: toate sacrificiile lor, toate [r] darurile lor de pâne, toate [s] sacrificiile lor pentru păcat, şi toate [t] sacrificiile pentru vina lor, pre cari ei le aduc mie, aceste *lucruri* prea sfinte *vor fi* ale tale şi ale fiilor tăi. 10 [u] În *loc* prea sfânt să le mănânci acestea, toţi cei de partea bărbătească să mănânce dintr'însele; lucru sfânt să fie. 11 Acestea încă *vor fi* ale tale: [v] darul ridicat din toate lucrurile, pre care fiii lui Israel le aduc ca daruri legănate: [x] eu ţie le dau şi fiilor tăi şi fetelor tale cu tine prin lege vecinică; [y] tot cel curat în casa ta să mănânce dintr'însele. 12 [z] Tot ce e mai bun din oleiu, şi tot ce e mai bun din must şi din grâu, [a] prinoasele dintr'însele, pre care le aduc Domnului, ţie le dau. 13 Întâiele fructe din toate ce *sunt* în pământul, pre [b] care ei le vor aduce Domnului, ale tale vor fi *toate;* [c] tot cel curat în casa ta să mănânce *dintr'însele.* 14 [d] Toate lucrurile consacrate prin interdict în Israel, ale tale vor fi. 15 Tot cel ce deschide [e] matricea din tot corpul, câte se aduc Domnului, dela om până la vită, al tău va fi; dară vei lăsà să se răscumpere [f] întâiu-născutul omului; asemenea să se răscumpere întâiu-născutul vitei necurate. 16 Şi cei de răscumpărat, *întâiu-născutul oamenilor,* să se răscumpere dela vârstă de o lună, [g] după estimarea ta, de cinci sicli de argint, după siclul sanctuarului, [h] care *face* douăzeci de ghere. 17 [i] Dară cele întâiu-născute din vaci, şi cele întâiu-născute din oi, şi cele întâiu-născute din capre, să nu laşi să se răscumpere, *că sunt lucruri* sfinte; [j] sângele lor să stropeşti asupra altarului, şi grăsimea lor să faci să fumege ca sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului. 18 Şi carnea lor va fi a ta, precum [k] pieptul de dar legănat şi spata cea dreaptă ale tale sunt. 19 [l] Toate darurile rădicate din lucrurile cele sfinte, pre care fiii lui Israel le aduc Domnului, ţie le dau, şi fiilor tăi şi fetelor tale cu tine, prin lege vecinică; [m] legământ de sare eternă *este* acesta înaintea Domnului pentru tine şi pentru seminţia ta cu tine.

Întreţinerea Leviţilor.

20 Şi Domnul zise lui Aaron: Tu în pământul lor nu vei aveà nici o moşte-

Capul 18.
a Cap. 17. 13.
b Esod. 28. 38.
c Fac. 29. 34.
d Cap. 3, 6, 7.
e Cap. 3. 10.
f Cap. 3. 25, 31, 36.
g Cap. 16. 40.
h Cap. 4. 15.
i Cap. 3. 10.
j Esod. 27, 21. Lev. 24. 3.
k Cap. 16. 46.
l Cap. 3. 12. 45.
m Cap. 3. 9.
n Vers. 5.
o Ebr. 9. 3, 6.
p Lev. 6. 16, 18, 26.
q Esod. 29. 29. Lev. 7. 30. 34.
r Lev. 2. 2, 3.
s Lev. 4 22. 27.
t Lev. 5. 1.
u Lev. 6. 16, 18, 26, 29.
v Esod. 29. 27. 28.
x Lev. 10. 14.
y Lev. 22. 2, 3, 11, 12. 13.
z Esod. 23. 19. Deut. 26. 2.
a Esod. 22. 29. Lev. 27. 26.
b Esod. 23. 19. Deut. 26. 2.
c Vers. 11.
d Lev. 27. 28.
e Esod. 13. 2.
f Esod. 13. 13.
g Lev. 27. 6.
h Esod. 30. 13. Ezec. 45. 12.
i Deut. 15. 19.
j Lev. 3. 2, 5.
k Esod. 29. 26, 28.
l Vers. 11.
m Lev. 2. 13.

nire, nici parte nu vei avea întru dânșii: [n]eu *sunt* partea ta și moștenirea ta între fiii lui Israel. 21 Și [o]fiilor lui Levi, iată le dau drept moștenire toate zecimile lui Israel pentru serviciul, [p]ce-l fac ei în cortul întrunirii. 22 [q]Că de acum înainte fiii lui Israel nu se vor mai apropia de cortul întrunirii, [r]ca să nu se facă vinovați, și ca să nu moară. 23 [s]Ci Leviții vor face sacrificiul în cortul întrunirii, și păcatele acelora vor purta: lege veșnică *să fie aceasta* în generațiunile voastre, ca ei între fiii lui Israel nici o moștenire să nu aibă.

24 [t]Că zecimile fiilor lui Israel, pre cari ei le vor aduce Domnului dar rădicat, le-am dat de moștenire Leviților; deaceea am zis despre dânșii, ca [u]ei să nu aibă între fiii lui Israel nici o moștenire.

25 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 26 Și Leviților să le vorbești, și să le zici: Voi, când veți luà dela fiii lui Israel zecimile, pre care eu vi-le-am dat drept moștenirea voastră, dintr'acelea și voi să aduceți dar rădicat Domnului: [v]zecimi din zecimi. 27 [x]Și *acest* dar al vostru se va socotì vouă ca și grâul din arie și ca prisosința din teasc. 28 Așà și voi să aduceți dar rădicat Domnului din toate zecimile voastre, pre care le luați dela fiii lui Israel, și acel dar al Domnului să dați lui Aaron preotul. 29 Din toate darurile ce se aduc vouă, și voi să aduceți dar Domnului; tot ce *este* mai bun din ce *este* consacrat lui. 30 Deci să spui lor: Când voi din acestea veți aduce ce *este* mai bun, [y]atuncia se va socotì Leviților ca și venitul din arie, și ca venitul din teasc. 31 Și din acestea să mâncați în tot locul, voi și familiile voastre; că [z]plata voastră *este* pentru serviciile voastre în cortul întrunirii; 32 Și voi pentru aceasta nu veți aveà păcat, când dintr'însele veți aduce ce este mai bun; și lucrurile cele consacrate ale fiilor lui Israel să nu le profanați ca să nu muriți.

Legea pentru apa de curățire, din cenușa unei vaci roșcate.

19 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 2 Acesta *este* statutul legii pre care l-a poruncit Domnul, zicând: Spune fiilor lui Israel, ca să-ți aducă o juncă roșie, întreagă, care *n'are* usur, și [a]care nu a purtat jug. 3 Și să o dai lui Eleazar, preotul, și să o scoată [b]afară din tabără, și să se junghie în presența lui. 4 Și Eleazar preotul să ia din sângele ei cu degetul său, și [c]să stropească spre fața cortului întrunirii din sângele ei de șapte ori: 5 Apoi să se ardă junca aceea înaintea ochilor lui: [d]pielea ei, și carnea ei, și sângele ei cu balega ei să se ardă. 6 Și preotul să ia [e]lemn de cedru și isop și carmezin-roșiu, *pre care* să *le* arunce în focul, unde se va arde junca. 7 [f]Și preotul să-și spele vestmintele sale, și corpul să-și scalde cu apă, și după aceea să între în tabără, și să fie preotul necurat până seara. 8 Asemenea și cel ce a ars-o să-și spele vestmintele sale cu apă, și corpul să-și scalde cu apă, și necurat să fie până seara. 9 Și om curat să strângă [g]cenușa acelei junci, și să o pună într'un loc curat afară din tabără, și să fie pentru comunitatea fiilor lui Israel întru păstrare [h]ca apă *de stropire: pentru că* curățire de păcat *este*. 10 Și cel ce a strâns cenușa juncei, să-și spele vestmintele sale, și necurat să fie până seara; și aceasta să fie fiilor lui Israel și străinului ce locuește între ei lege veșnică.

11 [i]Cel ce se va atinge de vre-un mort, de leșul oricărui om, necurat să fie șapte zile, 12 [j]Unul ca acela să se curețe cu dânsa a treia zi și a șaptea zi, *și* va fi curat; și dacă el nu se va curăți a treia zi și a șaptea zi, nu va fi curat. 13 Oricine se va atinge de mort, de leșul unui om de a murit, și nu

---

n Deut. 10. 9, Ios. 13. 14. 33, Ps. 16. 5. Ezec. 44. 28.
o Lev. 27. 30,32. Neem. 10. 37. Ebr. 7. 5, 8, 9.
p Cap. 3. 7, 8.
q Cap. 1, 51.
r Lev. 22. 9.
s Cap. 3. 7.
t Vers. 21.
u Vers. 20.
v Neem. 10. 38.
x Vers. 30.
y Vers. 27.
z Mat. 10. 10. 1 Cor. 9. 13. 1 Tim. 5. 18.
—

Capul 19.
a Deut. 21. 3.
b Lev. 4. 12, 21. Ebr. 13. 11.
c Lev. 4. 6.
Ebr. 9. 13.
d Esod. 29. 14.
e Lev. 14. 4. 6, 49.
f Lev. 11. 25.
g Ebr. 9. 13.
h Vers. 13, 20, 21.
i Lev. 21. 1.
Cap. 5. 2. Plân. 4. 14. Hag. 2. 13.
j Cap. 31. 19.

se va fi curăţit, acela a [k]întinat locaşul Domnului: stârpi-se-va sufletul acela din Israel; căci [l]apa de stropire nu s'a stropit preste dânsul, necurat este, [m]necurăţia lui încă pe dânsul *este*. 14 Aceasta *este* legea, când un om va muri în carevà cort: tot însul, carele întră în acel cort, şi tot ce *este* într'acel cort, necurat să fie şapte zile. 15 Asemenea şi tot [n]vasul descoperit, care nu va avea acoperemântul bine strâns, necurat *este*. 16 Şi tot cel ce se va atinge în câmp de cel omorît de sabie, sau de carevà mort, sau de vre-un os de om, sau de vre-un mormânt, necurat să fie şapte zile.

17 Şi pentru cel necurat, să se ia din cenuşa juncei celei arse spre curăţire, şi preste dânsa să se toarne apă vie într'un vas; 18 Şi om curat să ia isop, şi *pre acesta* să-*l* îmoaie în apă, şi să stropească pe cort şi pe toate vasele şi pre toţi cari erau acolo, cum şi pre cel ce se va fi atins de os sau de om ucis sau de om mort *de sine* sau de mormânt. 19 Şi cel curat să stropească pre cel ce nu *este* curat a treia zi şi a şaptea zi, şi să-l cureţe pre el a şaptea zi; şi el să-şi spele vestmintele sale, şi să scalde cu apă, şi seara va fi curat. 20 Iar cel ce va fi necurat, şi nu se va curăţi, stârpi-se-va sufletul acela din mijlocul adunării, pentru că a întinat sanctuarul Domnului: apa de stropire nu s'a stropit preste dânsul; necurat *este*. Şi aceasta să fie lor lege vecinică. 21 Şi acela, care stropeşte cu apa de stropire să-şi spele vestmintele sale, şi acela, carele se atinge de apă de stropire, necurat să fie până seara. 22 Şi tot, de orice se va atinge cel necurat, necurat să fie; şi tot acela carele se atinge de dânsul, necurat să fie până seara.

Moartea Mariei. Poporul murmură după apă; stânca se loveşte.

20 Atuncia [a]fiii lui Israel, toată comunitatea, ajunseră în deşertul Zin în luna dintâia; şi poporul se oprì la Kadeş, unde [b]murì Maria, şi fu îmmormântată acolo.

2 [c]Şi comunitatea n'aveà apă; [d]atuncia se strânse contra lui Moisi şi a lui Aaron; 3 Şi poporul [e]se certă cu Moisi, şi vorbì, zicând: O! bine erà de am fi murit şi noi atuncia, [f]când muriră fraţii noştri înaintea Domnului; 4 Că [g]aţi adus adunarea Domnului în pustiul acesta, ca să murim aici noi şi vitele noastre. 5 Şi pentru ce ne-aţi scos din Egipt, aducându-ne în acest loc rău, *unde* nu *este* loc de sămănat, nici de smochini, nici de vii, nici de rodii, şi unde nu *este* nici apă de băut?

6 Şi Moisi şi Aaron se retraseră dinaintea adunării la uşa cortului întrunirii, şi [h]căzură pre feţele lor; şi [i]mărirea Domnului se arătă lor. 7 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 8 [j]Ia toiagul, şi adună comunitatea, tu şi Aaron, fratele tău, şi vorbiţi pietrii acesteia înaintea ochilor lor, ca să-şi dee apa sa; şi [k]să le scoţi apă din piatră, şi aşà să adapi comunitatea şi vitele lor.

9 Şi Moisi luă toiagul [l]dinaintea Domnului, după cum îi poruncise. 10 Şi Moisi şi Aaron adunară comunitatea dinaintea pietrii, şi el zise lor: [m]Ascultaţi, voi turburătorilor: au din piatra aceasta vă vom puteà noi scoate vouă apă? 11 Şi Moisi râdicându-şi mâna, lovì piatra cu toiagul său de două ori; şi [n]ieşì apă multă, încât avură să bea comunitatea şi vitele lor.

12 Şi Domnul zise lui Moisi şi lui Aaron: Fiindcă [o]voi n'aţi crezut mie, ca să mă [p]sfinţiţi înaintea ochilor fiilor lui Israel, deaceea voi nu veţi duce această adunare în pământul, pre carele l-am dat lor. 13 [q]Aceasta *este* apa Meribei, unde fiii lui Israel se certau contra Domnului, şi el se sfinţì între ei.

Edomiţii nu voesc a permite Israeliţilor trecere prin ţara lor.

14 [r]Şi Moisi trimise soli dela Kadeş la regele Edomului, *cari să-i zică:* [s]Aşà

---

[k] Lev. 15. 31.
[l] Cap. 8. 7.
[m] Lev. 7. 20.
[n] Lev. 11. 32.

Capul 20.
[a] Cap. 33. 36.
[b] Esod. 15. 20.
[c] Esod. 17. 1.
[d] Cap. 16. 19, 42.
[e] Esod. 17. 2.
[f] Cap. 11. 1, 33.
[g] Esod. 17. 3.
[h] Cap. 14. 5.
[i] Cap. 14. 10.
[j] Esod. 17. 5.
[k] Neem. 9. 15. Ps. 78. 15, 16. Isa. 43. 20.
[l] Cap. 17. 10.
[m] Ps. 106. 33.
[n] Esod. 17, 6. 1 Cor. 10. 4.
[o] Cap. 27. 14.
[p] Lev. 10. 3. Ezec. 20. 41.
1 Pet. 3. 15.
[q] Deut. 33. 8. Ps. 95. 8.

zice fratele tău Israel: Tu cunoşti toate năcazurile, câte ne-au întâmpinat. 15 [t]Cum părinţii noştri se pogorîră în Egipt; [u]şi noi locuirăm acolo mult timp, şi [v]*cum* Egiptenii ne năcăjiră pre noi şi pre părinţii noştri; 16 Şi [x]strigând noi către Domnul, el auzì vocea noastră, şi [y]trimise pre înger, care ne scoase din Egipt: şi iată *suntem* în Kadeş, cetate în marginea cuprinsului tău. 17 [z]Lasă-ne, rugămu-te, ca să trecem prin pământul tău: noi nu vom trece nici preste câmpuri, nici preste vii, şi nici apă din fântâna *oarecuivà* nu vom bea: ci pe calea domnească vom merge, şi nu ne vom abate nici la dreapta nici la stânga, până ce vom trece marginile tale. 18 Şi Edom îi răspunse: Să nu treci prin *pământul meu,* ca eu să nu ies cu sabia înaintea ta. 19 Şi fiii lui Israel ziseră către dânsul: Pe calea bătută vom merge; şi de vom bea din apa ta eu şi vitele mele, îţi [a]vom plătì preţul; alt nimic nu *cerem,* decât să trecem cu piciorul. 20 Şi el răspunse: [b]Să nu treci! Şi Edom îi ieşì întru întîmpinare cu popor mult şi cu mână tare. 21 Aşà Edom [c]nu voì să lase pre Israel a trece hotarul său; şi Israel [d]se abătù dela dânsul.

Aaron moare pe muntele Hor, şi Eleazar îi urmează.

22 Şi fiii lui Israel, toată comunitatea, pornind dela [e]Kadeş, [f]veniră la muntele Hor.

23 Şi Domnul vorbì lui Moisi, şi lui Aaron la muntele Hor, aproape de hotarul pământului Edom, zicând: 24 Aaron se va [g]adăogì la poporul său: căci el nu va întrà în pământul, pre care l-am dat eu fiilor lui Israel, pentru că [h]voi v'aţi răsculat contra cuvântului meu la apa certei. 25 [i]Ia pre Aaron şi pre Eleazar fiul său, şi-i sue pe muntele Hor; 26 Şi desbracă pre Aaron de vestmintele lui, şi îmbracă cu ele pre Eleazar, fiul său, şi Aaron se va adăogì *la poporul său.* şi va muri acolo. 27 Şi Moisi făcù aşà, după cum îi poruncise Domnul; şi ei se suiră pe muntele Hor înaintea ochilor comunităţii întregi. 28 [j]Şi Moisi desbrăcă pre Aaron de vestmintele sale, şi îmbrăcă cu ele pre Eleazar, fiul său. Şi [k]Aaron murì acolo în vârful muntelui; şi Moisi şi Eleazar se pogorîră depe munte. 29 Şi văzând toată comunitatea, că Aaron a murit, plânse toată casa lui Israel pre Aaron [l]treizeci de zile.

Israeliţii sunt atacaţi de Cananei la Ard; poporul murmurând se pedepseşte cu şerpi înfocaţi; şarpele cel de aramă.

21 Şi când auzì Cananeul, [a]regele din din Ard, carele locuì spre miazăzi, că Israelul întră pe calea Atarim, se luptă cu Israel, şi luă dintre ei mai mulţi prinşi. 2 [b]Atuncia făcù Israel vot Domnului, şi zise: De-mi vei da pre poporul acesta în mâna mea, atunci eu cetăţile lui le voiu nimicì cu totul. 3 Şi Domnul ascultă vocea lui Israel, şi dădù *în mânile lui* pre Cananei, şi-i nimicirà cu totul, pre ei şi cetăţile lor, şi se numì locul acela: Horma.

4 Şi [c]ei plecară dela muntele Hor spre Marea-Roşie, ca să [d]ocolească ţara Edomului; şi sufletul poporului fu descurajiat pe cale; 5 Şi poporul [e]vorbì contra lui Dumnezeu şi contra lui Moisi, zicând: [f]Pentru ce ne-aţi scos din Egipt, ca să murim în pustiul acesta? că nu *este* nici pâne nici apă, şi [g]ni-s'a îngreţoşat sufletul de această mâncare aşà de proastă.

6 Atuncia [h]trimise Domnul [i]şerpi înfocaţi asupra poporului, şi muşcară pre popor, şi murì mult popor din Israel. 7 [j]Atuncia venì poporul la Moisi, şi zise: [k]Noi am păcătuit, că am vorbit contra lui Dumnezeu şi contra ta; [l]roagă-te lui Dumnezeu, că să depărteze şerpii dela noi; şi Moisi se rugă pentru popor. 8 Şi zise Domnul lui Moisi: Făţi un şarpe înfocat, şi-l spânzură de o

---

r Judc. 11. 16, 17.
s Deut. 2. 4. etc. Obad. 10, 12.
t Fac. 46. 6.
u Esod. 12. 40.
v Esod. 1. 11. etc. Fapt. 7. 19.
x Esod. 2. 23.
y Esod. 3. 2.
z Cap. 21. 22. Deut. 2. 27.
a Deut. 2. 6, 28.
b Judc. 11. 17.
c Deut. 2. 27, 29, 8.
d Deut. 2. 4, 5.
e Cap. 33. 37.
f Cap. 21. 4.
g Fac. 25. 8. Deut. 32. 50.
h Vers. 11.
i Cap. 33. 50.
j Esod. 29. 29, 30.
k Cap. 33. 38. Deut. 10. 6.
l Deut. 34. 8. —

Capul 21.
a Cap. 33. 40. Judc. 1. 16.
b Fac. 28. 20.
c Cap. 20. 22,
d Judc. 11. 18.
e Ps. 78. 19.
f Esod. 16. 3.
g Cap. 11. 6.
h 1 Cor. 10. 9.
i Deut. 8. 15.
j Ps. 78. 34.
k Vers. 5.
l Esod. 8. 8, 28. Fapt. 8. 24.

prăjină: şi va fi, că tot cel ce este muşcat şi se va uità la dânsul, va trăi. 9 Şi [m]Moisi făcù un şarpe de aramă, şi-l puse pe o prăjină: şi fu, *că* de muşcà pre cinevà vre-un şarpe, acela se uità la şarpele de aramă, şi trăià.

Alte călătorii ale Israeliţilor.

10 Şi fiii lui Israel plecară, şi [n]tăbărîră la Obot.

11 Şi plecară dela Obot, şi [o]tăbărîră la Ije-Abarim, în pustiul carele *este* dinaintea Moabului, spre răsăritul soarelui.

12 [p]De acolo plecară, şi tăbărîră în valea Zared. 13 De acolo plecară, şi tăbărîră dincolo de Arnon, care *curge* prin pustiul, ce iese din ţinuturile Amoreilor; că [q]Arnon *este* hotarul Moabului, între Moabiţi şi Amorei. 14 Deaceea se zice în cartea despre răsboaiele Domnului: Vaheb în Sufa, Şi părăiele lui Arnon, 15 Şi scurgerile părăielelor, Cari se întorc spre hotarul Ar, [r]Şi se lasă spre hotarul Moabului.

16 Şi veniră [s]la Beer. Aceasta este fântâna, unde zise Domnul lui Moisi: Adună pre popor, şi eu le voiu da apă,

17 [t]Atuncia cântă Israel cântarea aceasta: Înalţă-te, fântână: Cântaţi-i: 18 Fântâna, pre care o săpară mai marii, Pre care căpeteniile poporului o scobiră. Supt conducerea [u]legislatorului cu toiegele lor.

19 Şi din acest pustiu *veniră la* Mattana; Şi dela Mattana la Nahaliel, şi dela Nahaliel la Bamot; 20 Şi dela Bamot *în* valea, care *este* în câmpul Moabului, în vârful muntelui Pisga, care caută [v]spre pustiu.

Biruesc pe Sihon.

11 Şi [x]Israel trimise soli la Sihon, regele Amoreilor, zicând: 22 [y]Lasămă să trec prin pământul tău! Noi nu ne vom abate nici preste câmpii, nici preste vii, nici apă nu vom bea din fântânile *tale:* pe calea domnească vom merge, până ce vom trece din hotarul tău. 23 [z]Dară Sihon nu lăsă ca Israel să treacă prin pământul său: ci Sihon strânse tot poporul său, şi ieşi întru întimpinarea lui Israel în pustiu; şi [a]venì la Iaaz, şi se luptă cu Israel. 24 Şi [b]Israel îl bătù cu ascuţitul sabiei, şi-i cucerì pământul lui dela Arnon până la Iabok, până la fiii lui Ammon; că hotarele fiilor lui Ammon *erau* tari. 25 Şi Israel luă toate cetăţile acelea; şi locuì Israel în toate cetăţile Amoreilor, în Heşbon şi în toate cetăţile sale. 26 Că Heşbon *erà* cetatea lui Sihon, regele Amoreilor, care bătându-se cu regele de mai înainte al Moabului, luă din mâna lui tot pământul lui până la Arnon. 27 Deaceea zic poeţii: Veniţi la Heşbon, Să se zidească şi să se reîntemeiască cetatea lui Sihon; 28 Că [c]foc ieşì din Heşbon, Flacără din cetatea lui Sihon, Care mistuì [d]Arul Moabului, Şi pre domnii înălţimilor Arnonului. 29 Vai ţie Moabe! Perdut eşti tu, popor al [e]Chemoşului, El lăsă pre fiii săi, cari căutau să scape, Şi pre fetele sale, să cadă în captivitate La Sihon, regele Amoreilor. 30 Săgetat-am asupra lor; Perduţi sunt *dela* Heşbon [f]până la Dibon, Amărît-am pre ei până la Nofa, Care se întinde până la [g]Medeba.

31 Şi Israel locuì în pământul Amoreilor.

Biruinţa asupra lui Og.

32 Şi Moisi trimise, ca să iscodească [h]Iaazerul, şi ei cuprinseră cetăţile sale, şi alungară pre Amorei, cari *eruu* acolo.

33 [i]Şi se întoarseră, şi se suiră pe calea către Basan, şi Og, regele Basanului, ieşì întru întimpinarea lor, el şi tot poporul său, la bătaie [j]la Edrei. 34 Şi Domnul zise lui Moisi: [k]Nu te teme de dânsul, că în mânile tale îl dau, pre el şi tot poporul său şi pământul său, şi [l]să-i faci după cum făcuşi lui Sihon, regele Amoreilor, care locuià la

---

m 2 Reg. 18. 4. Ioan. 3. 14.15.
n Cap. 33. 43.
o Cap. 33. 44.
p Deut. 2. 13.
q Cap. 22. 36.
r Deut. 2.18, 19.
s Judc. 9. 21.
t Esod. 15. 1. Ps. 103. 2. & 106. 12.
u Isa. 33. 22.
v Cap. 23. 28.
x Deut. 2.26, 27.
y Cap. 20. 17.
z Deut. 29 7.
a Deut. 2. 32.
b Deut. 2. 33. Ios. 12. 1, 2 Neem. 9. 22. Ps. 105. 10,11. Amos. 2. 9.
c Ier. 48. 45. 46.
d Deut. 2. 9, 18.
e Judc. 11. 34. Ier. 48. 7. 13.
f Ier. 48. 18, 22
g Isa 15. 2.
h Cap. 32. 1.
i Deut. 3. 1.
j Ios. 13. 12.
k Deut. 3. 2.
l Vers. 24. Ps. 135 10,11. —

Heşbon. 35 Şi ei îl bătură, pre el şi pre fiii săi şi tot poporul său, de nu lăsă nici unul: şi-i moşteni pământul său.

Regele Moabului trimite după Balaam, ca el să blesteme pre Israel.

22 Şi [a]fiii lui Israel plecară, şi tăbărîră în câmpia Moabului, dincoace de Iordan, în *dreptul* Ierichonului.

2 Şi Balak, [b]fiul lui Zippor, văzù toate câte făcuse Israel Amorcilor. 3 Şi Moab se temù foarte de popor, pentru că *era* mare la număr, şi groază cuprinse pre Moab pentru fiii lui Israel. 4 Şi Moab zise către [d]bătrânii Madianului: Acum această mulţime va mâncà tot *ce este* împrejurul nostru, după cum mănâncă boul iarbă cea verde a câmpului. Şi Balak, fiul lui Zippor, erà regele Moabului pe timpul acela. 5 [e]Şi el trimise soli la Balaam, fiul lui Beor, la [f]Petor, ce *erà* lângă fluviu, în ţara fiilor poporului său, ca să-l cheme, zicând: Iată, un popor ieşì din Egipt; iată, el acopere faţa pământului, şi s'a aşezat lângă mine; 6 Acum dară vino, rogu-te, şi-mi [g]blestemă pre acest popor, că *este* mai tare decât mine; poate fi, *că* eu să-l pot bate, şi să-l gonesc din ţară; căci eu ştiu, *că* acela, pre care tu-l binecuvintezi, *este* binecuvântat; şi pre care tu-l blestemi, este blestemat. 7 Şi aşà merserà bătrânii Moabului cu bătrânii Madianului cu [h]darurile în mânile lor pentru gâcitor. Şi ajungând ei la Balaam, îi spuserà cuvintele lui Balak. 8 Şi el zise lor: [i]Rămâneţi aicia preste noaptea aceasta; şi eu vă voiu da răspunsul, după cum îmi va vorbì Domnul. Şi mai marii Moabului rămaserà la Balaam.

9 [j]Şi Dumnezeu venì la Balaam, şi-i zise: Cine *sunt* aceşti bărbaţi cu tine? 10 Şi Balaam zise către Dumnezeu: Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului, a trimis la mine, *zicându-mi:* 11 Iată, poporul, carele a ieşit din Egipt, acopere faţa acestui pământ! vino acum, şi mi-l blestemă, doară voiu puteà să mă bat cu el, şi să-l gonesc. 12 Şi zise Dumnezeu lui Balaam: Să nu mergi cu ei, nici să blestemi pre popor, [k]căci *este* binecuvântat.

13 Şi sculându-se dimineaţa Balaam, zise către mai marii lui Balak: Întoarceţi-vă la ţara voastră, că Domnul nu vreà să mă lase să merg cu voi. 14 Şi mai marii Moabului se sculară, şi veniră la Balak, şi ziseră: Balaam nu vreà să vină cu noi!

15 Şi Balak iarăşi a trimis la el mai mari mai mulţi şi mai însemnaţi decât aceia. 16 Şi ei veniră la Balaam, şi-i ziseră: Acestea *îţi* zice Balak, fiul lui Zippor: Rogu-te, nu mai face piedeci, şi vino cu mine! 17 Că mult foarte te voiu onorà, şi toate câte îmi vei zice, voiu face, decât, rogu-te, [l]vino numai, şi-mi blestemă pre acest popor. 18 Şi Balaam răspunse, şi zise către servii lui Balak: [m]De mi-ar da Balak casa lui plină de argint şi de aur, [n]eu n'aş puteà călcà cuvântul Domnului Dumnezeul meu, să fac nici mic, nici mare. 19 Totuşi, rogu-vă, [o]rămâneţi şi voi în această noapte aicia, ca să ştiu ce va mai zice Domnul către mine.

20 [p]Atuncia venì Dumnezeu la Balaam noaptea, şi-i zise: Dacă aceşti bărbaţi vin ca să te cheme, scoală-te, şi du-te cu ei, [q]dară numai cuvântul ce voiu vorbì ţie, acela să-l faci.

Măgăriţa lui Bileam vorbeşte.

21 Şi sculându-se dimineaţa Balaam, a înşeuat asina sa, şi merse cu mai marii Moabului. 22 Şi Dumnezeu se aprinse de mânie, că el se duse; şi un [r]înger al Domnului se puse în drum, ca să-l oprească; şi el călărià pe asina sa, şi cei doi feciori ai săi *erau* cu dânsul. 23 Şi [s]asina văzând pe îngerul Domnului stând în drum şi cu sabia sa scoasă în mână, asina se abătù din cale, şi merse spre câmp; şi Balaam bătù asina, ca să o întoarcă în cale. 24 Şi îngerul Domnului se puse într'o cărare între vii, *având* pă-

Capul 22.
a Cap. 33. 48.
b Jude. 11. 25.
c Esod. 15. 15.
d Cap. 31. 8.
e Deut. 23. 4. Ios. 13. 22. 2 Pet. 2. 15.
Iuda 11. Apoc. 2, 14.
f Cap. 29. 7.
g Cap. 23. 7.
h 1 Sam. 9. 7, 8.
i Vers. 19.
j Fac. 20. 3.
k Rom. 11. 29.
l Vers. 6.
m Cap. 24. 13.
n 1 Reg. 22. 14.
o Vers. 8.
p Vers. 9.
q Vers. 35.
r Esod. 4. 24.
s 2 Reg. 6. 17. Dan. 10. 7. Fapt. 22. 9.

rete de o parte și părete de altă parte. 25 Și asina văzând iarăși pre îngerul Domnului, se strânse spre zid, și ea strânse de zid și piciorul lui Balaam: și el iarăși o bătù. 26 Și îngerul Domnului iarăși merse mai departe, și stătù într'un loc strâmt, unde nu *era* drum spre a se întoarce nici la dreapta nici la stânga. 27 Și asina văzând pre îngerul Domnului, se culcă sub Balaam. Și Balaam se aprinse de mânie, și bătù asina cu bățul. 28 Și [t] deschise Domnul gura asinei, și ea zise lui Balaam: Ce-ți făcui eu ție, de mă bătuși cu aceasta de trei ori? 29 Și Balaam răspunse asinei: pentru că ți-ai bătut joc de mine! O, de ce n'am o sabie în mână; [u] numai decât te-aș junghià! 30 [v] Și asina zise lui Balaam: Au nu *sunt* eu asina ta pe care încaleci tu, de când mă ai și până în ziua de astăzi? Fost-am deprinsă să-ți fac asemenea? Și el zise: Nu. 31 Și Domnul [x] deschise ochii lui Balaam, și el văzù pre îngerul Domnului stând în drum, și sabia lui scoasă în mâna sa: și el [y] se plecă, și se închină cu fața la pământ. 32 Și îngerul Domnului zise către dânsul: Pentru ce bătuși pre asina ta acum de trei ori? Iată eu ieșii, ca să mă opun ție, căci calea pe care mergi tu, [z] nu este dreaptă înaintea mea: 33 Și asina mă văzù, și ea se ferì de mine acum de trei ori: dacă ea nu se ferià de mine, într'-adevăr! pre tine te-aș fi omorît, și pre ea o așì fi lăsat vie. 34 Și zise Balaan către îngerul Domnului: [a] Eu am păcătuit, că n'am știut, că tu te-ai opus în contra mea în cale: acum dară, dacă aceasta este rău în ochii tăi, mă voiu întoarce înapoi. 35 Și îngerul Domnului zise lui Balaam: Mergi cu bărbații aceștia; însă numai ceeace îți voiu zice eu, să vorbești: și Balaam merse cu mai marii lui Balak.

36 Și auzind Balak, că Balaam vine, îi ieșì întru întimpinare până la cetatea Moabului, care *este* la hotarul Arnonului, carele *este* hotarul *țării*. 37 Și Balak zise lui Balaam: Au n'am trimis la tine, ca să te cheme? pentru ce n'ai venit la mine? au doară cu adevărat nu pot eu să te onorez? 38 Și Balaam zise lui Balak: Iată, eu venii la tine; putcà-voiu acum rostì cevà? Ceeace Dumnezeu va pune în gura mea eu aceea voiu vorbì. 39 Și merse Balaam cu Balak, și veniră la Chiriat-Huzot. 40 Și Balak sacrificà boi și oi, și *dintr'însele* trimise și lui Balaam și mai marilor, cari *erau* cu el.

41 Și a doua zi Balak luă pre Balaam, și-l suì pe înălțimile lui Baal, de unde putù el vedeà o parte a poporului.

Blestemul lui Bileam se preschimbă de Dumnezeu de două ori în binecuvântare

23 Și Balaam zise lui Balak: [a] Zidește-mi aici șapte altare, și-mi pregătește aici șapte viței și șapte berbeci. 2 Și Balak făcù, precum zise Balaam; și Balak și Balaam [b] aduseră câte un vițel și câte un berbece pe *fiecare* altar. 3 Și zise Balaam lui Balak: [c] Stăi lângă arderea de tot a ta, și eu mă voiu duce; poate [d] mă va întâmpinà Domnul, și ceeace-mi va arătà voiu spune ție. Și el se duse pe un vârf de munte. 4 [e] Și Dumnezeu întâmpină pre Balaam: și acesta îi zise: Eu șapte altare am făcut, și pe tot altarul am adus câte un berbece și câte un vițel. 5 Și Domnul [f] puse cuvântul în gura lui Balaam, și zise: Întoarce-te la Balak, și așà să-i vorbești. 6 Și el se întoarse la el, și iată el stà lângă arderea de tot a sa, el și toți mai marii Moabului. 7 Și [g] rostì el cuvântul său parabolic, și zise:

Din Siria mă aduse Balak, regele Moabului. Din munții răsăritului, *zicând:* [h] Vino! blesteamă-mi pre Iacob, Vino, defaimă-mi pre Israel: 8 [i] Cum să blestem eu pre cel ce nu-l blestemă Dumnezeu? Și cum să defaim *pre cel ce* nu-l defaimă Dumnezeu. 9 Că mă uit depe vârfurile stâncilor, și-l văd pre el depe dealuri. Iată! [j] acest popor locuește

t 2 Pet. 2. 16 | Luc. 24. 16, 31. | *a* 2 Sam. 15. 24, | *Capul 23.* | *a* Cap. 24. 1. | Ier. 1. 9. | Ps. 78. 2. | *h* Cap. 24. 6, 11,
u Prov. 12. 10. | *y* Esod. 34. 8 | 30. | *a* Vers. 29. | *e* Vers. 16. | *g* Vers. 18. | Mic. 2. 4. | 17,
v 2 Pet. 2. 15. | *z* 2 Pet. 2. 14, | Iov. 34. 31, 32. | *b* Vers. 14, 30. | *f* Cap. 22. 35. | Iov. 21. 1. | Hab. 2. 6. | *i* Isa. 47. 12, 13.
x Fac 21. 19. | 16. | — | *c* Vers. 15. | Deut. 18. 18. | | | *j* Deut. 33. 28.

deosebit. Şi [k] nu se numără *la alte* popoare.
10 [l] Cine poate numără pulberea lui Iacob
şi numărul *numai* din a patra *parte* a lui Is-
rael? O, de ar muri sufletul meu [m] moar-
tea celor drepţi? Şi sfârşitul meu să fie
ca şi al lor! 11 Şi Balak zise lui Ba-
laam: Ce mi-ai făcut? Eu [n] te-am luat,
ca pre inamicii mei să-i blestemi, şi iată!
tu-i binecuvintezi? 12 Şi el răspunse, şi
zise: [o] Au nu voiu căutà să vorbesc
aceeace mi-a pus Domnul în gură-mi?
13 Şi Balak zise cătră dânsul: Vino,
rogu-te, cu mine într'alt loc, de unde
poţi să-l vezi (că tu de aici numai o parte
a lui o vezi, iar pre tot *poporul* nu-l vezi):
şi mi-l blestemă de acolo!

14 Şi-l luă în ţarina păzitorilor, spre
vârful Pisga; şi [p] zidi şapte altare, şi pe
fiecare altar aduse câte un viţel şi câte
un berbece. 15 Şi *Balaam* zise lui Ba-
lak: Stăi aicia lângă arderea de tot a ta,
şi eu acolo voiu întâmpinà *pre Domnul*.
16 Şi Domnul întâmpină pre Balaam, şi
[q] puse cuvânt în gura lui, şi zise: În-
toarce-te la Balak, şi aşà să vorbeşti.
17 Şi el venì la dânsul, şi iată el stà
lângă arderea de tot a sa, şi cu dânsul
mai marii Moabului. Şi Balak zise lui:
ce a zis Domnul? 18 Şi rostì el cu-
vântul său parabolic, şi zise:

[r] Scoală-te, Balak, şi ascultă! Ia în
urechi cuvintele mele, tu fiul lui Zippor!
19 [s] Dumnezeu nu *este* om, sa să mintă.
Nici fiu de om ca să-i pară rău: El a zis,
au nu va face? Vorbit-a, au nu va îm-
plinì? 20 Iată eu primit-am să bine-
cuvintez; Da, [t] el a binecuvântat, şi eu
nu pot întoarce. 21 [u] El nu zăreşte nici
o răutate în Iacob, Şi nu vede nici o ne-
dreptate în Israel. [v] Domnul Dumnezeul
său *este* cu dânsul, Cânt triumfal de regi
se aude în mijlocul lui. 22 [x] Dumnezeu
scoase pre ei din Egipt; Tăria lui *este*
ca [y] aceea a unicornului. 23 Nu e des-
cântec în contra lui Iacob, Nici gâcitură
în contra lui Israel: La timpul său se va
zice despre Iacob şi despre Israel [z] cele
ce a făcut Dumnezeu *cu el*. 24 Iată
acest popor! [a] ca un leu se va sculà, Şi
ca o leoaică se va rădicà; [b] El nu se va
culcà, până ce nu-şi va mâncà prada,
Şi nu va bea sângele celor ucişi. 25 Şi
zise Balak lui Balaam: Tu nici să nu-l
blestemi, nici să nu-l binecuvintezi.
26 Iar Balaam răspunse şi zise lui Balak:
Au nu ţi-am vorbit eu şi ţi-am zis, că eu
voiu face toate câte-mi va zice Domnul?

27 Şi Balak zise lui Balaam: Vino,
rogu-te! te voiu duce într'alt loc: poate
să placă lui Dumnezeu, ca tu să mi-l
blestemi de acolo. 28 Şi luând Balak
pre Balaam, îl duse *pe* vârful *muntelui*
Peor, care priveşte spre deşert. 29 Şi
Balaam zise lui Balak: Zideşte-mi
aicia şapte altare, şi-mi pregăteşte aicia
şapte viţei şi şapte berbeci. 30 Şi
Balak făcù aşà, precum *îi* zise Balaam,
şi aduse pe *fiecare* altar câte un viţel şi
câte un berbece.

Bileam proroceşte iarăşi bine despre Israel.

24 Şi Balaam văzând, că Domnului
îi place să binecuvinteze pre Is-
rael, nu merse ca [a] alte dăţi, spre a căutà
descântece, ci-şi întornă faţa sa spre
pustiu. 2 Şi ridicându-şi Balaam ochii
săi, văzù pre Israel [b] şezând *în corturi*,
după seminţiile sale; şi [c] venì preste
dânsul Spiritul lui Dumnezeu. 3 [d] Şi
rostì cuvântul său parabolic, şi zise:

Aşà zice Balaam, fiul lui Beor, Aşà
zice bărbatul cel cu ochi deschişi,
4 Aşà zice acel ce aude cuvintele lui
Dumnezeu, Cel ce vede viziunea celui
Atotputernic, Care [e] căzând în *uimire*,
ochii îşi are deschişi: 5 Cât de frumoase
sunt corturile tale, Iacobe! Locuinţele
tale, Israele! 6 Se întind ca văile, Ca
grădinile cele depe lângă râuri, [f] Ca
arborii de aloe, pre [g] care i-a plantat
Domnul, Ca cedrii depe lângă ape!
7 Apa curge din galeţele sale, Şi se-
minţia sa *este* ca [h] apele cele mari; Mai

---

k Esod. 33. 16. Efes. 2. 14.
l Fac 13 16.
m Ps. 116. 15.
n Cap. 22. 11.
o Cap. 22. 38. Rom. 11. 29.
p Vers. 1, 2. Iac. 1. 17.
q Cap. 22. 35.
r Jude. 3. 20.
s 1 Sam. 15. 29.
t Fac. 12. 2
u Rom. 4. 7, 8.
v Esod. 13. 21.
x Cap. 24. 8.
y Deut. 33 17.
z Ps. 31. 19.
a Fac. 49. 9.
b Fac. 49. 27.
— *Capul 24.*
a Cap. 23. 3. 15.
b Cap. 2. 2. etc.
c Cap. 11. 25. 1 Sam. 10. 10.
d Cap. 23. 7. 18
1 Sam. 19. 24. Dan. 8. 18. 1 Cor. 12. 2, 3, 4.
f Ps. 1. 3. Ier. 17. 8.
g Ps. 104. 15.
h Ier. 51. 13.

mare de cât [i]Agag regele lui, Şi [j]împărăţia lui se înalţă. 8 [k]Dumnezeu îl scoase pre el din Egipt, Tăria lui *este* ca aceea a unicornului: El [l]perde pre naţiunile, pre inamicii lui, Şi [m]oasele lor le sdrobeşte, Şi cu săgeţile sale *îi* [n]străpunge. 9 [o]El s'a plecat, el s'a culcat ca un leu, Şi ca o leoaică: cine-l va deşteptà? Tot cel ce te binecuvintează pre tine, [p]binecuvântat *să fie,* Şi cel ce te blestemă pre tine, blestemat *să fie.*

Steaua din Iacob.

10 Şi Balak se aprinse de mânie contra lui Balamm, şi [q]lovindu-şi palmele, zise Balaam: [r]Ca să-mi blestemi pre inamicii mei te-am chemat, şi iată tu i-ai binecuvântat, acum de trei ori! 11 Acum dară fugi la locul tău; [s]eu ziseiu: Te voiu onorà; dară iată Domnul te-a oprit de a fi onorat.

12 Şi Balaam zise către Balak: Au n'am vorbit eu şi trimişilor tăi, pre cari i-ai trimis la mine zicând: 13 [t]De mi-ar da Balak casa sa plină de argint şi de aur, eu n'aş puteà călcà cuvântul Domnului, şi să fac nici bine nici rău din capul meu; ceeace-mi va zice Domnul, eu aceea voiu vorbì. 14 Şi acum iată, eu mă duc la poporul meu; *deci* vino, şi [u]eu te voiu învăţà ceeace acest popor va face poporului tău [v]în timpurile cele de apoi. 15 [x]Si el rostì cuvântul său parabolic, zicând:

Aşà zice Balaam, fiul lui Beor, Aşà zice bărbatul cel cu ochii deşchişi. 16 Aşà zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu, Şi care are cunoştinţa celui Prea înalt, *Cel ce* vede viziunea celui Atotputernic, Carele căzând în uimire, ochii şi-are deşchişi:

17 [y]Văz pre acesta, deşì încă nu *este;* Eu îl privesc, deşì acum nu *este*: [z]O stea va resărì din Iacob, Şi un [a]sceptru se va sculà din Israel. Care va sfărîmà laturile Moabului, Şi va perde pre toţi fiii fortăreţelor. 18 Şi [b]Edomul va fi stăpânirea *sa,* Şi Seirul va fi moştenire inamicilor săi, Şi Israel se va purtà voinicește. 19 Şi va domnì [c]*cel născut* din Iacob, Şi va perde pre cel scăpat din cetate. 20 Şi văzând el pre Amalek, rostì cuvântul său parabolic, şi zise:

Amalek *este* întâiul dintre naţiuni. Dară sfârşitul lui *este* peirea. 21 Şi văzând el pre Kenei, rostì cuvântul său parabolic, şi zise: Tare foarte *este* locuinţa ta. Şi pe piatră ţi-ai pus cuibul tău. 22 Totuşi Cain se va pustii! Până atunci, până ce Assur te va luà prins, 23 Şi el rostì cuvântul său parabolic, şi zise:

O! Cine va mai puteà trăì, Când Dumnezeu va face aceasta! 24 Şi corăbii *vor venì* din ţărmurile [d]Chittimului. Şi vor asuprì pre Assur, şi vor asuprì pre [e]Eber, Şi în urmă şi el va perì. 25 Şi Balaam se sculă, şi merse şi se întoarse la locul său; asemenea şi Balak se duse pre calea sa.

Idololatria şi desfrâul Israeliţilor pedepsirea celor mai de frunte în păcatul acesta.

25 Şi Israel locuind în [a]Sittim, [b]poporul începù a desfrânà cu fetele Moabului. 2 Şi ele [c]chemară pre popor la [d]sacrificiile zeilor lor, şi poporul mâncă, şi [e]se închină zeilor lor. 3 Şi Israel se alipì de Baal-Peor; şi [f]aprinse mânia Domnului asupra lui Israel. 4 Şi Domnul zise lui Moisi: [g]Ia pre toţi cei mai mari ai poporului, şi-i spânzură înaintea Domnului faţă cu soarele, ca să se întoarcă [h]aprinderea mâniei Domnului dela Israel. 5 Şi zise Moisi către [i]judecătorii lui Israel: [j]Fiecine să-şi ucidă pre oamenii săi, cari se alipiră de Baal-Peor.

6 Şi iată un bărbat dintre fiii lui Israel venind, aduse la fraţii săi pre o Madianită înaintea lui Moisi şi înaintea a toată comunitatea fiilor lui Israel, [k]cari plângeau *la* uşa cortului întrunirii. 7 [l]*Aceasta* văzând Fineas, [m]fiul lui Elea-

[f] 1 Sam. 15. 9.
[j] 2 Sam. 5. 12.
[k] Cap. 23. 22.
[l] Cap. 14. 9.
[m] Ps. 2. 9. Ier. 50. 17.
[n] Ps. 45. 5.
[o] Fac. 49. 9.
[p] Gal. 12. 3.
[q] Ezec. 21. 14. 17.
[r] Cap. 23. 11.
[s] Cap. 22. 17,37,
[t] Cap 22. 18.
[u] Mic. 6. 5.
[v] Fac. 49. 1. Dan. 2. 28.
[x] Vers 3. 4.
[y] Apoc. 1. 7.
[z] Mat. 2. 2.
[a] Fac. 49. 10.
[b] 1 Sam. 8. 14.
[c] Fac. 49. 10.
[d] Fac. 10. 4.
[e] Fac. 10.27, 25. — *Capul 25.*
[a] Cap. 33. 49. Mic. 6. 5.
[b] 1 Cor. 10. 8.
[c] Ios. 22. 17. Osea 9. 10.
[d] Esod. 34 15. 16.
[e] Esod. 20. 5.
[f] Ps. 106. 29.
[g] Deut. 4. 3.
[h] Deut. 13. 17.
[i] Esod.18.21,25.
[j] Esod. 42 17.
[k] Ioel. 2. 17,
[l] Ps. 106. 30.
[m] Esod. 6, 25.

zar, fiul lui Aaron preotul, se sculă din mijlocul comunităţii, şi luă în mâna sa lancea: 8 Şi întră după acel bărbat Israelit în cort, şi-l străpunse pre amândoi prin pântece, pre bărbatul Israelit şi pre acea femeie. Şi *aşă* [n] plaga fu oprită între fiii lui Israel. 9 Şi [o] cei ce muriră într'aceasta plagă erau douăzeci şi patru de mii.

10 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 11 [p] Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron preotul, a întors mânia mea dela fiul lui Israel, prin zelul ce el avù pentru mine între dânşii, ca eu să nu pierd pre fiii lui Israel întru [q] zelul meu. 12 Deaceea zi *lui:* [r] Iată, eu îi dau legământul păcii: 13 Şi el şi [s] seminţia lui după dânsul va aveà legământul [t] preoţiei veciniee, fiindcă el a fost [u] zelos pentru Dumnezeul său, şi pentru fiii lui Israel a [v] făcut espiare. 14 Şi numele bărbatului Israelit, care fu ucis împreună cu Madianita, erà Simri, fiul lui Sallu, mai marele din casa părintească a Simeoniţilor. 15 Şi numele femeii Madianite, care fu ucisă, *erà* Cosbi, fica lui Zur, *care erà* cap de seminţie şi de casă părintească între Madianiţi.

16 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 17 Socotiţi de inamici pre Madianiţi, şi-i bateţi pre ei. 18 Căci ei v'au socotit pre voi de inamici prin viclenia lor, prin care v'au întins curse prin fapta lui Baal-Peor, şi prin fapta surorii lor Cosbi, fica unuia dintre mai marii Madianiţilor, *şi* carea fu ucisă în ziua plăgii, *venite* pentru *fapta* lui Peor.

Numărarea a doua a Israeliţilor pe câmpurile Moabului.

26 Şi după acea plagă Domnul vorbì lui Moisi şi lui Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, zicând: 2 [a] Ia suma întregii comunităţi a fiilor lui Israel, [b] dela douăzeci de ani şi mai sus, după casele lor părinteşti, pre toţi cei ce pot ieşì la oaste în Israel. 3 Şi Moisi şi Eleazar, preotul vorbiră, către dânşii [c] în câmpia Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului, zicând: 4 *Să se facă numărarea* dela douăzeci de ani şi mai sus, după cum [d] porunci Domnul lui Moisi şi fiilor lui Israel, cari ieşiră din pământul Egiptului.

5 [e] Ruben, întâiu-născutul lui Israel: fiii lui Ruben *fură:* dela Enoch, neamul Enochiţilor, dela Pallu, neamul Palluiţilor, 6 Dela Hesron, neamul Hesroniţilor, dela Carmi, neamul Carmiţilor. 7 Acestea *sunt* neamurile lui Ruben: şi cei număraţi fură: patruzeci şi trei de mii şapte sute treizeci. 8 Şi fiii lui Pallu: Eliab. 9 Şi fiii lui Eliab: Nemuel, Datan şi Abiram. Acesta *este acel* Datan şi Abiram, cari erau din cei [f] chemaţi la adunare, cari se răsculară contra lui Moisi şi lui Aaron în ceata lui Core, când aceştia se răsculară contra Domnului: 10 [g] Şi pământul deschizându-şi gura sa, înghiţi pre ei şi pre Core, când muri ceata aceea, mistuind focul pre cei două sute cincizeci de bărbaţi, [h] cari fură drept esemplu. 11 Dară [i] fiii lui Core nu muriră.

12 Fiii lui Simeon după neamurile lor: dela [j] Nemuel, neamul Nemueliţilor, dela Iamin, neamul Iaminiţilor, dela [k] Iachin, neamul Iachiniţilor. 13 Dela [l] Zera, neamul Zeraiţilor, dela Şaul, neamul Şauliţilor: 14 Acestea *fură* neamurile lui Simeon, douăzeci şi două de mii, două sute.

15 Fiii lui Gad după neamurile lor: dela [m] Tefon, neamul Tefoniţilor: dela Haghi, neamul Haghiţilor, dela Şuni, neamul Şuniţilor. 16 Dela Osni neamul, Osniţilor, dela Eri, neamul Eriţilor; 17 Dela [n] Arod, neamul Arodiţilor, dela Areel, neamul Areeliţilor. 18 Acestea *fură* neamurile din fiii lui Gad, după cei număraţi ai lor, patruzeci de mii, cinci sute.

19 [o] Fii lui Iuda: Er şi Onan: iar Er şi Onan muriră în pământul Canaan.

---

n Ps. 106. 30. | Zef. 1. 18, | *u* Fapt. 22. 3. | *b* Cap. 1. 3. | *e* Fac. 46. 8. | *g* Cap. 16. 32, | 2 Pet. 2. 6. | *l* Fac. 46. 10.
o Dent. 4. 3. | *r* Mal. 2. 4. 5. | *v* Ebr. 2. 17. | *c* Vers. 63. | Esod. 6. 14- | 35. | *i* Esod. 6. 24. | *m* Fac. 46. 16.
p Ps. 106. 30. | *s* 1Cron.6.4.etc. | *Capul 26.* | Cap. 22. 1. | 2 Cron 5. 1. | *h* Cap. 16. 28. | *j* Fac. 46. 10 | *n* Fac. 46. 16.
q Esod. 20. 6. | *t* Esod. 40. 15. | *a* Esod. 30. 12. | *d* Cap. 1. 1. | *f* Cap. 16. 1. 2. | 1 Cor. 10. 6 | *k* 1 Cron. 4. 24. | *o* Fac. 38 2,etc.

20 Şi [p] fii lui Iuda, după neamurile lor, fură: dela Şela, neamul Şelaiţilor; dela Perez, neamul Pereziţilor; dela Zera, neamul Zeraiţilor. 21 Şi fiii lui Perez fură: dela Hesron, neamul Hesroniţilor; dela Hamul, neamul Hamuliţilor. 22 Acestea fură neamurile lui Iuda, după cei număraţi ai lor, şaptezeci şi şase de mii, cinci sute.

23 [q] Fiii lui Isachar, după neamurile lor: dela Tola, neamul Tolaiţilor; dela Puva, neamul Puvaiţilor; 24 Dela Iaşub, neamul Iaşubiţilor; dela Şimron, neamul Şimroniţilor. 25 Acestea fură neamurile lui Isachar, după cei număraţi ai lor, şasezeci şi patru de mii, trei sute.

26 [r] Fiii lui Zabulon, după neamurile lor: dela Sered, neamul Serediţilor; dela Elon, neamul Eloniţilor; dela Ialeel, neamul Ialeeliţilor. 27 Acestea fură neamurile lui Zabulon, după cei număraţi ai lor, şasezeci de mii cinci sute.

28 [s] Fiii lui Iosif, după neamurile lor: Manase şi Efraim. 29 Fiii lui Manase: dela [t] Machir, neamul Machiriţilor; şi Machir născù pre Galaad; dela Galaad, neamul Galaadiţilor; 30 Aceştia *fură* fiii lui Galaad; dela [u] Iezer, neamul Iezeriţilor; dela Helec, neamul Helechiţilor; 31 Dela Asriel, neamul Asrieliţilor; dela Şechem, neamul Şechemiţilor. 32 Dela Şemida, neamul Şemidaiţilor: şi dela Hefer, neamul Heferiţilor. 33 Şi [v] Zelofcad, fiul lui Hefer n'aveà fii, ci numai fete, şi numele fetelor lui Zelofcad *erau:* Mahla, Noa, Hegla, Milca şi Tirza. 34 Acestea *fură* neamurile lui Manase: şi cei număraţi ai lor *fură:* cincizeci şi două de mii şapte sute.

35 Aceştia fură fiii lui Efraim, după neamurile lor: dela Şutela, neamul Şutelaiţilor; dela Becher, neamul Becheriţilor; dela Tahan, neamul Tahaniţilor; 36 Şi aceştia *fură* fiii lui Şutela: dela Eram, neamul Eramiţilor. 37 Acestea *fură* neamurile fiilor lui Efraim, după cei număraţi ai lor: treizeci şi două de mii cinci sute; aceştia *fură* fii lui Iosif, după neamurile lor.

38 [x] Fiii lui Beniamin, după neamurile lor: dela Bela, neamul Belaiţilor; dela Aşbel, neamul Aşbeliţilor; dela Ahiran, neamul Ahiraniţilor. 39 Dela Şufam, neamul Şufamiţilor: dela Hufam, neamul Hufamiţilor. 40 Şi fiii lui Bela *fură:* Ard şi Naaman: dela Ard neamul Arditilor; şi dela Naaman, neamul Naamaniţilor. 41 Aceştia *fură* fiii lui Beniamin, după neamurile lor; şi cei număraţi ai lor, patruzeci şi cinci de mii, şapte sute.

42 [y] Aceştia fură fiii lui Dan după neamurile lor. 43 Toate neamurile Şuhamiţilor după cei număraţi ai lor: şasezeci şi patru de mii patru sute.

44 [z] Fiii lui Asser, după neamurile lor: dela Imna, neamul Imnaiţilor; dela Işvi, neamul Işviţilor; dela Beria, neamul Beriaiţilor. 45 Şi dela fiii lui Beria: dela Heber, neamul Heberiţilor; dela Malchiel, neamul Malchieliţilor; 46 Şi numele fetei lui Asser *fu* Sara. 47 Acestea *fură* neamurile fiilor lui Asser, după cei număraţi ai lor, cincizeci şi trei de mii patru sute.

48 [a] Fiii lui Neftali, după neamurile lor: dela Iahziel, neamul Iahzieliţilor: dela Guni, neamul Guniţilor; 49 Dela Ieţer, neamul Ieţeriţilor; dela Şillem, neamul Şillemiţilor. 50 Acestea *fură* neamurile lui Neftali, după neamurile lor; şi cei număraţi ai lor: patruzeci şi cinci de mii patru sute.

51 [b] Aceştia *fură* cei număraţi ai fiilor lui Israel: şase sute şi una mii, şapte sute treizeci.

52 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 53 [c] Într'aceştia să se împarţă pământul spre moştenire, după numărul numelor *lor:* 54 [d] Celor ce *sunt* mai mulţi, să le dai mai multă moştenire, şi celor ce *sunt* mai puţini, să le dai mai puţină moştenire, fiecăruia să i-se dea moştenirea după cei număraţi ai săi. 55 Totuşi [e] cu sorţi să se împarţă pământul: după numele semintiilor lor părinteşti să se

p 1 Cron. 2. 3.	*r* Fac. 46. 14.	*t* Ios. 17. 1.	*v* Cap. 27. 1.	*y* Fac. 46. 23.	*a* Fac. 46 24.	*c* Ios. 11. 23.	*e* Cap. 33. 54.
q Fac. 46. 13.	*s* Fac. 46. 20.	*u* Ios. 17. 2.	*x* Fac. 46. 21.	*z* Fac. 46. 17.	*b* Cap. 1. 46.	*d* Cap. 34. 54.	Ios. 11. 23.

dea lor moştenirea. 56 Moştenirea fiecăreia seminţii să se împarţă între mare sau mică, după sorţ.

57 *f* Şi aceştia fură cei număraţi ai Leviţilor, după neamurile lor: dela Gherşon, neamul Gherşoniţilor; dela Kohat, neamul Kohatiţilor; dela Merari, neamul Merariţilor. 58 Acestea *fură* neamurile lui Levi: neamul Libniţilor, neamul Hebroniţilor, neamul Maaliţilor, neamul Muşiţilor, neamul Koreiţilor; Kohat născù pre Amram. 59 Şi numele femeii lui Amram *fu* *g* Iochebeda, o fică a lui Levi, carea lui Levi fu născută în Egipt: şi ea născù lui Amram pre Aaron şi pre Moisi şi pre Maria, sora acestora. 60 *h* Şi lui Aaron i-se născură Nadab şi Abihu, Eleazar şi Itamar. 61 *i* Şi Nadab şi Abihu muriră, când aduseră foc străin Domnului. 62 *j* Şi cei număraţi ai lor fură: douăzeci şi trei de mii, toată partea bărbătească de o lună şi mai sus; *k* că ei nu fuseră număraţi între *ceilalţi* fii ai lui Israel, că *l* lor nu li-s'a dat moştenire între fiii lui Israel.

63 Aceştia *fură* cei număraţi de Moisi şi de Eleazar, preotul, cari pre fiii lui Israel îi numărară *m* în câmpia Moabului, lângă Iordan, în dreptul Ierichonului. 64 *n* Şi într'aceştia nici unul n'a fost din acei număraţi de Moisi şi de Aaron, preotul, când număraseră ei pre fiii lui Israel, în pustiul Sinai. 65 Că Domnul zisese despre dânşii: toţi *o* să moară în pustiu: şi aşa nici unul dintr'înşii nu rămase, afară de Caleb, fiul lui Iefune, şi de Iosua, fiul lui Nun.

Legea pentru moştenirea fetelor.

27 Şi se apropiară fetele lui *a* Zelofead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din neamurile lui Manase, fiul lui Iosif; şi numele fetelor sale erau acestea: Mahla, Noa, şi Hogla, şi Milca, şi Tirza. 2 Şi stând ele înaintea lui Moisi şi înaintea lui Eleazar preotul, şi înaintea mai marilor şi a toată comunitatea, *la* uşa cortului întrunirii, ziseră: 3 Părintele nostru *b* murì în pustiu, şi el nu fu în ceata celor ce se adunară contra Domnului, *c* în ceata lui Cora; ci el murì pentru păcatul său; şi feciori nu avù. 4 Pentru ce dară să se stângă numele părintelui nostru din neamul său, că el n'a avut feciori? *d* dă-ne *deci* moştenire între fraţii părintelui nostru.

5 Şi Moisi *e* adusе cauza lor înaintea Domnului. 6 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 7 Drept au vorbit fetele lui Zelofead; *f* Tu să dai lor stăpânire de moştenire între fraţii părintelui lor; şi moştenirea părintelui lor să o treci asupra lor. 8 Şi fiilor lui Israel să vorbeşti, zicând: Dacă va murì carevà, şi nu va aveà fiii, atunci să faceţi ca moştenirea lui să treacă la fica lui. 9 Şi dacă nu va aveà nici fică, atunci moştenirea lui să o daţi fraţilor lui. 10 Şi dacă nu va aveà nici fraţi, atunci moştenirea lui să o daţi fraţilor părintelui său. 11 Şi dacă nici părintele său nu va aveà fraţi, atunci moştenirea lui să o daţi rudei celei mai aproape din neamul său, şi acela să o moştenească; aceasta să fie fiilor lui Israel *g* lege judecătorească, precum porunci Domnul lui Moisi.

Moisi înştiinţat că are să moară; Iosua aşezat să-i urmeze.

12 Şi Domnul zise lui Moisi: *h* Suie-te pe acest munte Abarim, şi te uită de vezi pământul, pre care l-am dat eu fiilor lui Israel. 13 Şi după ce-l vei fi văzut, şi tu *i* te vei adăogi la poporul tău, precum s'a adaos şi Aaron, fratele tău. 14 Pentru că voi *j* v'aţi răsculat contra cuvântului meu, în deşertul Zin, la cearta comunităţii *unde se cuvenià* ca voi să mă sfinţiţi la acea apă înaintea ochilor lor. Aceasta fu *k* apa de ceartă la Kadeş, în deşertul Zin.

15 Şi Moisi vorbì Domnului, zicând: 16 *l* Domnul Dumnezeul spiritelor a tot

f Fac. 46. 11. 1 Cron. 6. 1, 16. *g* Esod. 2. 1. 2. *h* Cap. 3. 2. *i* Lev. 10. 1, 2. | 1 Cron. 24. 2. *j* Cap. 3. 39. *k* Cap. 1. 49. *l* Cap. 18. 20, 23. 24 | Ios. 13. 14, 33. *m* Vers. 3. *n* Cap. 1. *o* Cap. 14. 28, 29. | 1 Cor. 10. 3. 6 — *Cpul* 27. *a* Cap. 26. 33. Ios. 17. 3. | *b* Cap. 14. 35. *c* Cap. 16. 1, 2. *d* Ios. 17. 4. *e* Esod. 18. 15, 19. | *f* Cap. 36. 2. *g* Cap. 35. 29. *h* Cap. 33. 47. Deut. 3. 27. | *i* Cap. 20. 24. 28. *j* Cap. 20. 12. 24. Deut. 1. 37. | Ps. 106. 32. *k* Esod. 17. 7. *l* Cap. 16. 22. Ebr. 12. 9.

corpul. să pună un bărbat preste această comunitate, 17 [m]Care să iese înaintea lor și să între înaintea lor; și care să-i scoată și să-i ducă: *ca* comunitatea Domnului să nu fie [n]ca oile, cari n'au păstor.

18 Și zise Domnul lui Moisi: Ia-ți pre Iosua, fiul lui Nun, bărbatul [o]întru care *este* spiritul *meu,* și [p]pune preste dânsul mâna ta; 19 Și-l pune înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea a toată comunitatea, și-i [q]dă ordinile *tale* în presența lor. 20 Și [r]pune preste dânsul din autoritatea ta, ca toată comunitatea fiilor lui Israel [s]să-l asculte. 21 [t]Și să steà el înaintea lui Eleazar preotul, și acesta să întrebe pentru dânsul pre Domnul prin judecata lui [u]Urim, *și* după cuvântul lui să iese, și [v]după cuvântul lui să între, el și toți fiii lui Israel cu dânsul, toată comunitatea.

22 Și Moisi făcù după cum îi poruncise Domnul: și luă pre Iosua, și-l puse înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea comunității întregi; 23 Și puse mânile sale pe dânsul, și-i dădù [x]ordinile *sale,* după cum vorbise Domnul prin Moisi.

Sacrificiul zilnic, și darurile pentru sabate și sărbători.

28 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Poruncește fiilor lui Israel și zi lor: Să luați aminte, ca darurile mele, [a]nutrimentul pentru sacrificiile mele, cu foc întru miros plăcut mie, să mi-le aduceți la timpul lor.

3 Și să zici cătră dânșii: [b]Acesta *este* sacrificiul cu foc, pre care-l veți aduce Domnului: miei de câte un an fără cusur, câte doi pe toată ziua, întru ardere de tot, în veci: 4 Pre un miel să-l sacrifici dimineața, și pre celalt miel să-l sacrifici între amândouă serile; 5 Și a [c]zecea parte de efa floarea făinei, frământată cu a patra parte de [d]hin de oleiu curat, drept [e]dar de pâne. 6 [f]Ardere de tot vecinică *este,* care s'a făcut în muntele Sinai, întru miros plăcut. sacrificiu cu foc Domnului. 7 Și prinosul lui *să fie* vin, a patra *parte* de hin pentru un miel; în sanctuar să torni acest prinos din vin Domnului. 8 Și pre al doilea miel să-l sacrifici între amândouă serile, făcând ca și cu darul de dimineață, și ca cu prinosul său, sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului.

Jertfele de Sabat și de lună nouă.

9 Și în ziua sabatului, doi miei de câte un an fără cusur, și două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, drept darul de pâne și cu prinosul său. 10 Aceasta *este* [g]ardere de tot pentru fiecare sabat, afară de arderea de tot cea vecinică și prinosul său.

11 Și [h]la începutul lunilor voastre să aduceți ardere de tot Domnului, doi viței și un berbece, șapte miei de câte un an fără cusur; 12 Și [i]trei zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* dar de pâne de fiecare vițel: și două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu. *drept* dar de pâne pentru berbece: 13 Și câte o zecime de floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* dar de pâne pentru un miel; ardere de tot întru miros plăcut, sacrificiu cu foc Domnului *este.* 14 Și prinoasele lor să fie vin, jumătate de hin pentru un vițel, și a treia *parte* de hin pentru un berbece, și a patra *parte* de hin pentru tot mielul. Acesta *este* arderea de tot lunilor nouă, pentru fiecare lună a anului. 15 Și să se mai aducă Domnului și [j]un țap, drept sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea în vecinică și de prinoasele sale.

Jertfele de paști.

16 [k]Și în luna întâia, în a patruspreprezecea zi a lunei, paștile Domnului *sunt.* 17 [l]Și în a cincisprezecea zi a lunei acesteia *încă* sărbătoare: șapte zile pâne azimă să se mănânce. 18 In [m]ziua dintâia zi sfântă *să fie;* nici un lucru de serv să nu faceți. 19 Și *drept* sacrificiu cu foc, ardere de tot, să aduceți Domnului;

m Deut. 31. 2. 1 Sam. 8. 20. 1 Cron. 1. 10.	Judc. 3. 10. 1 Sam, 16. 13. 18.	1 Sam. 10. 6, 9.	1 Sam 22 10, 13. 15.	Mal. 1. 7. 12.	Amos. 5. 25.	Osea 2. 11.	Deut. 16. 1.
n 1 Reg 22. 17. Mat. 9. 36.	*p* Deut. 34. 9.	*s* Ios. 1. 16, 17.	*x* Deut. 3. 28.	*n* Esod. 29 38.	*g* Ezec. 46. 4.	Col. 2. 16.	Ezec. 45. 21.
o Fac. 41 38.	*q* Deut. 31 7.	*t* Ios. 9. 14.	—	*o* Esod. 16. 36.	*h* Cap. 10. 10.	*i* Cap. 15.4—12.	*l* Lev. 23. 6.
	r Cap. 11. 17 28.	*u* Esod. 28. 30.	*Capul 28.*	*d* Lev. 2. 1.	Ezra. 3. 5.	*j* Vers. 22.	*m* Esod. 12. 16.
		v Ios. 9. 14.	*a* Lev. 3. 11.	*e* Esod. 29. 40.	Isa. 1. 13, 14.	*k* Esod. 12. 6 18.	Deut. 15. 21.
				f Esod. 29. 42.	Ezec. 45. 17.		

doi viţei şi un berbece, şi şapte miei de câte un an, *cari* fără cusur să fie vouă; 20 Şi darul lor de pâne din floarea făinei, frământată cu oleiu, să aduceţi trei zecimi pentru viţel, şi două zecimi pentru berbece; 21 *Şi* câte o zecime să aduci pentru fiecare miel din cei şapte miei; 22 Şi un ţap *drept* sacrificiu pentru păcat, spre a face ispăşire pentru voi. 23 Afară de arderea de tot de dimineaţă, care *este* ardere de tot vecinică, să aduceţi acestea. 24 Astfel să aduceţi voi şapte zile, în toată ziua nutrimentul sacrificiului cu foc, miros plăcut Domnului; să se aducă acestea pe lânga arderea de tot vecinică şi prinosul său. 25 Şi [n] în ziua a şaptea zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceţi.

Jertfele de rusalii.

26 Şi [o] în ziua întâielor fructe, când voi aduceţi dar de pâne nouă Domnului, la încheerea *celor şapte* săptămâni ale voastre, zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceţi. 27 Şi să aduceţi ardere de tot întru miros plăcut Domnului: doi viţei, un berbece, şi şapte miei de câte un an; 28 Şi cu darul lor de pâne din floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru un viţel, *şi* două zecimi pentru un berbece: 29 Câte o zecime pentru fiecare miel din cei şapte miei: 30 Şi un ied spre a face ispăşire pentru voi. 31 Să aduceţi *acestea*, afară de arderea de tot cea vecinică şi darul său de pâne (care fără de cusur vor fi vouă) şi prinosele lor.

Jertfe în ziua trâmbiţei.

29 Şi în luna a şaptea, în *ziua* dintâia a lunei, zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceţi, [a] zi de sunetul *trâmbiţei* să fie vouă aceasta! 2 Şi *drept* ardere de tot întru miros plăcut Domnului să aduceţi: un vitel, un berbece, şi şapte miei de câte un an, fără cusur; 3 Şi cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru viţel, şi două zecimi pentru berbece, 4 Şi câte o zecime pentru fiecare miel din cei şapte miei; 5 Şi un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, spre a face ispăşire pentru voi: 6 Afară de [b] arderea de tot lunei noue şi de darul său de pâne şi de [c] arderea de tot cea vecinică, cu darul său de pâne şi cu prinosele lor, [d] după prescriere; *acesta este* sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului.

Jertfe pentru ziua împăcării.

7 Şi [e] la zece a lunei acesteia a şaptea zi sfântă să fie vouă, şi sufletele voastre [f] să le amăriţi; să nu faceţi nici un lucru. 8 Şi *drept* ardere de tot *întru* miros plăcut să aduceţi Domnului: un viţel, un berbece, şi şapte miei de câte un an, [g] *cari* fără cusur să fie vouă; 9 Şi cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru viţel, *şi* două zecimi pentru berbece: 10 Câte o zecime pentru fiecare miel din cei şapte miei; 11 Şi un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de [h] sacrificiul de păcat cel pentru ispăşire, şi *afară* de arderea de tot cea vecinică, cu darul său de pâne şi cu prinosele lor.

Jertfele pentru sărbătoarea cuscelor.

12 Şi [i] la a cincisprezecea zi a lunei a şaptea, zi sfântă să fie vouă; nici un lucru de serv să nu faceţi, *ci* să serbaţi sărbătoare Domnului şapte zile; 13 Şi [j] *drept* ardere de tot, sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului să aduceţi: treisprezece viţei, doi berbeci, miei de câte un an patrusprezece, cari fără cusur să fie: 14 Şi cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru fiecare viţel din cei treisprezece viţei, două zecimi pentru fiecare berbece din cei doi berbeci: 15 Şi câte o zecime pentru fiecare miel din cei patrusprezece miei; 16 Şi un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică, de darul său de pâne şi de prinosul său.

---

[n] Esod. 23. 16. Lev. 23. 10,15. Deut. 16. 10.
Fapt. 2. 1.
[o] Lev. 23. 18, 19.
Capul 29.
[a] Lev. 23. 24.
[b] Cap. 28. 11.
[c] Cap. 28. 3.
[d] Cap. 15. 11,12.
[e] Lev. 16. 29.
[f] Ps. 35. 13.
[g] Cap. 28. 19.
[h] Lev. 16. 3, 5.
[i] Lev. 23. 34.
Ezec. 45. 25.
[j] Ezra. 3. 4.

17 Şi a doua zi *să aduceţi:* doisprezece viţei, doi berbeci, şi miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 18 Şi cu darul lor de pâne şi prinoasele lor pentru viţei, pentru berbeci şi pentru miei după numărul lor, [k] după prescriere; 19 Şi un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică şi de darul său de pâne şi de prinoasele lor.

20 Şi a treia zi unsprezece viţei, doi berbeci, şi miei de câte un an patrusprezece fără cusur; 21 Şi cu darul lor de pâne şi prinoasele lor pentru viţei, pentru berbeci şi pentru miei după numărul lor, [l] după prescriere: 22 Şi un ţap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică şi de darul său de pâne şi de prinosul său.

23 Şi a patra zi: zece viţei, doi berbeci şi miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 24 Şi cu darul lor de pâne şi prinoasele lor pentru viţei, pentru berbeci şi pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 25 Şi un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică şi de darul său de pâne şi prinosul său.

26 Şi a cincea zi: nouă viţei, doi berbeci, şi miei de câte un an patrusprezece, fără cusur: 27 Şi cu darul lor de pâne şi prinoasele lor pentru viţei, pentru berbeci, şi pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 28 Şi un ţap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică şi de darul său de pâne şi de prinosul său.

29 Şi a şasea zi: opt viţei, doi berbeci şi miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; Şi cu darul lor de pâne şi prinoasele lor, pentru viţei, pentru berbeci, şi pentru miei, după numărul lor, după prescriere: 31 Şi un ţap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică şi de darul său de pâne şi de prinosul său.

32 Şi a şaptea zi: şapte viţei, doi berbeci şi miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 33 Şi cu darul lor de pâne şi prinoasele lor pentru viţei, pentru berbeci, şi pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 34 Şi un ţap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică şi de darul său de pâne şi de prinosul său.

35 Şi a opta zi să fie vouă [m] zi sfântă, nici un lucru de serv să nu faceţi. 36 Şi *drept* ardere de tot, sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului, să aduceţi: un viţel, un berbece, şapte miei de câte un an, fără cusur; 37 *Şi* cu darul lor de pâne şi prinoasele lor pentru viţei, pentru berbeci şi pentru miei, după numărul lor, după prescriere: 38 Şi un ţap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică şi de darul său de pâne şi de prinosul său.

39 Acestea să le aduceţi Domnului în [n] sărbătorile voastre, afară de [o] voturile voastre şi de darurile voastre cele de bunăvoie, şi de arderile de tot ale voastre, şi de darurile voastre de pâne, şi de prinoasele voastre, şi de sacrificiile voastre de bucurie.

40 Şi Moisi spuse fiilor lui Israel toate câte porunci Domnul lui Moisi.

Legi pentru vot.

30 Şi Moisi vorbi către [a] capii semnţiilor fiilor lui Israel, zicând: Acesta *este* cuvântul, pre care-l porunci Domnul. 2 [b] Dacă bărbat va face vot Domnului, sau [c] jurământ va jură, sau va legà sufletul său cu legătură, să nu-şi calce cuvântul său, *ci* să [d] facă toate câte au ieşit din gura lui.

3 Şi dacă femeia va face vot Domnului, sau se va legà cu legătură în casa părintelui ei, în juneţea ei,.. 4 Şi părintele ei va auzì votul ei sau legătura ei, cu care ea a legat sufletul ei, şi părintele ei la aceasta nu va zice nimic, toate voturile ei vor stà, şi toată legătura, cu care ea a legat sufletul ei, va

---

k Vers. 3, 4, 9, 10. *l* Vers. 18. | *m* Lev. 23. 36. *n* Lev. 23. 2. Ezra. 3. 5. | Isa. 1. 14. *o* Lev. 7. 11, 16. — | *Capul 30.* *a* Cap. 1. 4, 16. | *b* Lev. 27. 2. Jude. 11. 30, 35. Eccl. 5. 4. | *c* Lev. 5. 4. Fapt. 23. 14. | *d* Iov. 22. 27. Naĥ. 1. 15.

stà. 5 Iar dacă părintele ei o va oprì în ziua în care a auzit-o, toate voturile ei și toate legăturile ei, cu cari ea a legat sufletul ei, nu vor stà; și Domnul va iertà pre ea, că părintele ei a oprit-o pre ea.

6 Și dacă ea măritându-se va aveà asupră-și voturile ei, sau alt ceva ce a rostit cu ușurință cu buzele ei, prin care ea și-a legat sufletul ei; 7 Și dacă bărbatul ei *o* va auzì, și va tăccà în ziua în care a auzit-o, voturile ei vor stà, și legăturile ei, cu care a legat sufletul ei, vor stà. 8 Iar dacă bărbatul ei o va [e] oprì în ziua în care a auzit, *atunci* desființat-a el votul ei ce-l avea ea asupră-și, și ceeace a rostit ea cu ușurință cu buzele sale, prin care ea a legat sufletul ei; și Domnul va iertà pre ea.

9 Cât *pentru* votul văduvei, sau al despărțitei, tot cu ce va legà ea sufletul va stà asupră-i.

10 Și dacă *ea fiind încă* în casa bărbatului ei, a făcut vre-un vot, sau a legat sufletul ei cu legătură prin jurământ; 11 Și dacă bărbatul ei o va auzì, și-i va tăceà, și nu o va oprì, toate voturile vor stà, și toată legătura, cu care ea a legat sufletul ei, va stà. 12 Iar dacă bărbatul ei le va desființà în ziua aceea în care *va* auzì, toate câte au ieșit din buzele ei, fie voturi, fie legături ale sufletului ei, nu vor stà; bărbatul ei le-a desființat, și Domnul va iertà pre ea. 13 Tot votul și toată legătura cu jurământ, de amărîrea sufletului ei, bărbatul ei le va face să steà, și bărbatul ei le va desființà. 14 Dară dacă bărbatul îi va tăceà din zi în zi, *prin aceasta* el va întărì toate voturile ei sau toate legăturile ei, cari *sunt* asupră-i; le va întărì, căci el a tăcut în ziua în care *le-a* auzit. 15 Iar dacă el le va desființà, după ce *le-a* auzit, el va purtà păcatul ei.

16 Acestea *sunt* legile, pre care Domnul le-a poruncit lui Moisi, între bărbat și femeia sa, între părinte și fica sa, *încă fiind* în tinerețele ei, în casa părintelui ei.

Învingerea Madianiților.

31 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a] Răsbună pre fiii lui Israel asupra Madianiților, *și* după aceea te [b] vei adaogì la poporul tău.

3 Și Moisi vorbì către popor, zicând: Bărbați dintre voi să se înarmeze de oștire, ca să meargă asupra Madianului, să facă răsbunarea Domnului contra Madianului. 4 Câte o mie de seminție, din toate semințiile lui Israel, să trimeteți la oștire. 5 Și se numărară din miile lui Israel câte o mie de *toată* seminția, douăsprezece mii de înarmați de oștire. 6 Și Moisi trimise pre aceștia la resbel, câte o mie dela toată seminția, pre ei și cu ei pre Fineaș, fiul lui Eleazar preotul, cu uneltele sacre și [c] trâmbițile de alarmă în mâna sa. 7 Și ei luptându-se contra Madianului, cum Domnul poruncise lui Moisi, [d] uciseră toată [e] partea bărbătească. 8 Și uciseră pe lângă ceilalți uciși *de dânșii* și pre regii Madianului; pre [f] Evi și pre Rekem, pre Zur și pre Ur și pre Reba, pre cinci regi ai Madianului, și pre [g] Balaam, fiul lui Beor, îl uciseră cu sabia. 9 Și fiii lui Israel duseră prinse femeile Madianului și pre pruncii lor, prădându-i de toate vitele lor, de toate turmele lor și de toată averea lor. 10 Și le arseră cu foc toate cetățile lor, cu locuințele lor și toate castelele lor. 11 Și [h] ei luară toată prada și toate jafurile de oameni și de vite. 12 Și pre cei prinși și jafurile și prăzile le aduseră la Moisi și la Eleazar preotul, și la comunitatea fiilor lui Israel, în tabăra din câmpia Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului.

13 Și Moisi și Eleazar preotul, și toți mai marii comunității, le ieșiră spre întâmpinare, afară din tabără. 14 Și Moisi se aprinse de mânie pre căpeteniile oștirei, pre cei mai mari preste mii și pre cei mai mari preste sute, cari se întorceau dela resbel. 15 Și Moisi zise către dânșii: Ce! lăsarăți vii pre [i] toate

[e] Fac. 3. 16. — *Capul 31.* [a] Cap. 25. 17. [b] Cap. 27. 13. [c] Cap. 10. 9. [d] Deut. 20. 13. 1 Sam. 27. 9. [e] Jude. 6 1, 2. 33. [f] Ios. 13. 21. [g] Ios. 13. 22. [h] Deut. 20. 14. [i] Deut. 20. 14. 1 Sam. 15. 8.

femeile? 16 Iată! [j] acestea *sunt* acelea, cari după [k] cuvântul lui Balaam, dădură prilej fiilor lui Israel ca să păcătuească în contra Domnului în fapta lui Peor, când [l] veni plaga aceea preste comunitatea Domnului. 17 Acum deci [m] ucideţi toată partea bărbătească dintre prunci, cum şi toată femeia, care a cunoscut împreunare de bărbat, ucideţi-o. 18 Şi pre toţi pruncii de parte femeiască, care n'au cunoscut împreunare de bărbat, pre acelea vii lăsaţi-le vouă. 19 Şi [n] voi să tăbăriţi afară din tabără şapte zile, toţi cari au ucis pre cinevà, sau [o] cari s'au atins de carevà ucis, ca să vă curăţiţi a treia şi a şaptea zi, pre voi şi pre cei prinşi ai voştri. 20 Şi toate vestmintele, şi toate lucrurile de piele, şi toate cele ce sunt făcute *din* păr de capră, şi toate uneltele de lemn, să le curăţiţi.

21 Şi Eleazar preotul, zise către bărbaţii de resbel, cari merseseră la bătaie: acesta *este* statutul de lege, pre care Domnul îl porunci lui Moisi: 22 Numai aurul şi argintul, arama, ferul, cositorul şi plumbul, 23 Şi tot ce poate suferì focul, să-*l* treceţi prin foc, ca să se cureţe; dară să se cureţe şi [p] cu apă de stropire; Iar toate ce nu pot suferì focul, să le treceţi prin apă. 24 [q] Şi să vă spălaţi vestmintele voastre în ziua a şaptea, şi veţi fi curaţi; şi după aceea veţi întrà în tabără.

Împărţirea prăzii.

25 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 26 Fă numărarea prăzii *şi* a acelor prinşi din oameni şi din vite, tu şi Eleazar preotul şi cu capii caselor părinteşti ai comunităţii. 27 Şi [r] prăzile le împarte în două între purtătorii resbelului, cari ieşiră la oştire şi între toată comunitatea: 28 Şi să iei şi pentru Domnul dare dela bărbaţii de resbel, cari au ieşit la oştire: din toată cinci suta [s] câte un suflet, din oameni şi din boi şi din asini şi din oi. 29 Din jumătatea lor să *le* luaţi *pre acestea*, şi să *le* dai lui Eleazar preotul, darul ridicat al Domnului. 30 Şi din jumătatea fiilor lui Israel să iei de o [t] parte din toată cincizecea câte un suflet, din oameni, din boi, din asini şi din oi, din toată vita; şi să le dai Leviţilor. [u] cari păzesc cele de păzit în locaşul Domnului. 31 Şi Moisi şi Eleazar preotul făcusă, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

32 Şi prada ce *mai* rămăsese din jaful, ce făcuse poporul *ce ieşise* la oştire, erà: oi, şase sute şaptezeci şi cinci de mii: 33 Şi boi, şaptezeci şi două de mii: 34 Şi asini, şasezeci şi una de mii: 35 Şi sufletele de oameni, femei, cari n'au cunoscut împreunarea de bărbat, preste tot, treizeci şi două de mii.

36 Şi fu jumătatea *prăzii,* partea acelora, cari ieşiseră la oştire: numărul oilor, trei sute treizeci şi şapte de mii, cinci sute. 37 Şi darea pentru Domnul fu: oi, şase sute şaptezeci şi cinci: 38 Şi boi, treizeci şi şase de mii: şi darea Domnului dintr'aceştia *fu* şaptezeci şi două. 39 Şi asini, treizeci de mii cinci sute, şi darea Domnului din aceştia: şasezeci şi unul; 40 Şi suflete de oameni: şasesprezece mii; şi darea Domnului din aceştia: treizeci şi două de suflete. 41 Şi Moisi darea *luată drept* dar ridicat Domnului o dădù lui Eleazar preotul, [v] după cum poruncise Domnul lui Moisi.

42 Şi din jumătatea fiilor lui Israel, ce Moisi a tras-o dela bărbaţii, ce merseseră la oştire, 43 (Şi această jumătate a comunităţii fu: oi, trei sute treizeci şi şapte de mii cinci sute. 44 Boi, treizeci şi şase de mii; 45 Asini: treizeci de mii cinci sute: 46 Şi oameni şasesprezece mii): 47 [x] Din această parte a fiilor lui Israel, Moisi puse la o parte din toată cincizecea câte unul din oameni şi din vite, şi le dădù Leviţilor, cari păziau cele de păzit în locaşul Domnului, cum poruncise Domnul lui Moisi.

48 Şi apropiatu-s'au căpeteniile către Moisi, mai marii preste mii şi mai marii

j Cap. 25. 2. *k* 2 Pet. 2. 15, Apoc. 2. 14. *l* Cap. 25. 9. *m* Jude. 21. 11. *n* Cap. 5. 2. *o* Cap. 19. 11. etc. *p* Cap. 19. 9. 17. *q* Lev. 11. 25. *r* Ios 22. 8. *s* Vers. 30, 47. *t* Vers. 42—47. *u* Cap. 3. 7, 8, 25, 31, 36. *v* Cap. 18. 8, 19. *x* Vers. 30.

preste sute, și ziseră lui Moisi: 49 Servii tăi făcură numărarea bărbaților de resbel, cari *fuseră* sub conducerea noastră, și nu lipsește din noi nici unul; 50 Deci noi aducem dar Domnului, fiecare ceeace a găsit: scule de aur, salbe, brățări, inele, cercei și colete, [y]spre a face ispășire pentru sufletele noastre înaintea Domnului. 51 Și Moisi și Eleazar preotul luară aurul dela dânșii, sculele lucrate. 52 Și tot aurul, care se aduse *drept* dar ridicat Domnului de către cei mai mari preste mii și cei mai mari preste sute, fu: șasesprezece mii șapte sute, cinzeci de sicli. 53 Că bărbații de oștire prădaseră fiecare pentru sine). 54 Și Moisi și Eleazar, preotul luară aurul dela mai marii preste mii și preste sute, și-l aduseră în cortul întrunirii drept amintire pentru fiii lui Israel înaintea Domnului.

Pământul cel cucerit la răsăritul Iordanului se împărțește între semințiile lui Ruben, a lui Gad și la o jumătate din Manase.

32 Și fiii lui Ruben și fiii lui Gad aveau mulțime mare foarte de vite; și ei văzură pământul [a]Iazer și pământul Galaad, că iată! locul acela *era* loc pentru vite. 2 Și veniră fiii lui Gad și fiii lui Ruben, și vorbiră lui Moisi și lui Eleazar, preotul, și către mai marii comunității, zicând: 3 Atarot, și Dibon, și Iazer, și Nimra, și Hesbon, și Eleale, și Șebama, și Nebo, și Beon, 4 Pământul, pre care Domnul îl bătù înaintea comunității lui Israel, *este* pământ pentru vite, și servii tăi au vite. 5 Și ziseră *mai departe:* De am aflat har înaintea ochilor tăi, să se dea acest pământ servilor tăi spre stăpânire: nu ne trece preste Iordan!

6 Și Moisi zise către fiii lui Gad și către fiii lui Ruben: Nu cumvà frații voștri au să meargă la resbel, și voi să ședeți aicia? 7 Și pentru ce întoarceți inimile fiilor lui Israel, ca să nu treacă în pământul, pre care Domnul îl dă lor? 8 Așà făcură părinții voștri, când îi trimisei dela Kadeș-Barnea ca să vadă pământul; 9 Că ei se suiră până la valea Eșcol, și după ce văzură pământul, întoarseră inima fiilor lui Israel, ca să nu între în pământul, pre care Domnul îl dăduse lor. 10 Și se aprinse mânia Domnului în ziua aceea, și el jură, zicând: 11 Acești bărbați, cari ieșiră din Egipt, dela anii douăzeci și mai sus, nu vor vedeà acel pământ, pre care eu cu jurământ l-am promis lui Abraam și lui Isaac și lui Iacob, pentru că n'au urmat mie pe deplin; 12 Afară de Caleb, fiul Iefune, Kenezeul, și de Iosua, fiul lui Nun; că ei au urmat pe deplin Domnului. 13 Și mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și-l lăsă să se rătăcească în pustiu patruzeci de ani, până ce se stânse toată acea generațiune, care făcù rău în ochii Domnului. 14 Și acum, iată voi v'ați sculat în locul părinților voștri clocitură de oameni păcătoși, ca să îmmulțiți și mai tare focul mâniei Domnului contra lui Israel. 15 Că dacă voi vă [b]întoarceți dela dânsul, el va mai lăsà pre ei în acest pustiu, și voi veți pierde tot poporul acesta.

16 Și ei se apropiară de dânsul, și-*i* ziseră: Staule de oi voim să facem aicia pentru vitele noastre, și cetăți pentru copiii noștri: 17 Și [c]noi ne vom înarmà, *și* curând *vom merge* înaintea fiilor lui Israel, până ce-i vom duce la locul lor; dară copiii noștri vor rămâneà în aceste cetăți întărite, de frica locuitorilor acestui pământ. 18 Noi nu ne vom întoarce la casele noastre, până ce fiii lui Israel nu-și vor fi luat fiecare moștenirea sa. 19 Că noi nu vom moșteni cu ei împreună dincolo de Iordan, nici mai departe; că moștenirea noastră ne va venì dincoace de Iordan, despre răsărit.

20 Și zise Moisi către dânșii: De veți face aceasta, *și* de vă veți înarmà la resbel înaintea Domnului; 21 Și fiecare din voi înarmați vor trece Iordanul înaintea Domnului, până ce el va alungà pre inamicii săi de dinaintea sa, 22 Și

y Esod. 30. 12, 16. | *Capul 32.* a Cap. 21. 32. | Ios. 13. 25. | 2 Sam. 24. 5. | b Ios. 22. 16, 18. | 2 Cron. 7. 19. | c Ios 4. 12, 13.

numai după ce [d] ţara va fi supusă înaintea Domnului, vă veţi întoarce înapoi, atunci veţi fi nevinovaţi înaintea Domnului şi înaintea lui Israel, şi acest pământ va fi stăpânirea voastră înaintea Domnului; 23 Şi de nu veţi face aceasta, iată voi păcătuiţi înaintea Domnului, şi să ştiţi, *că* [e] păcatul vostru vă va ajunge pre voi. 24 Zidiţi-vă *deci* cetăţi pentru copiii voştri, şi staule pentru oile voastre, şi ceeace a vorbit gura voastră faceţi.

25 Şi vorbiră fiii lui Gad şi fiii lui Ruben către Moisi, zicând: Servii tăi vor face aşà, după cum le poruncise domnul nostru: 26 [f] Copiii noştri, femeile noastre, turmele noastre, şi toate vitele noastre vor rămâneà aici în cetăţile Galaadului; 27 Şi servii tăi vor trece toţi înarmaţi de oştire înaintea Domnului la resbel, după cum zise domnul nostru.

28 Şi Moisi porunci în presenţa lor lui Eleazar preotul, şi lui Iosua, fiul lui Nun, şi capilor caselor părinteşti din seminţiile fiilor lui Israel. 29 Şi Moisi zise către dânşii: Dacă fiii lui Gad şi fiii lui Ruben vor trece cu voi Iordanul toţi înarmaţi la resbel înaintea Domnului; şi dacă ţara va fi vouă supusă, atuncia să daţi lor pământul Galaad spre stăpânire; 30 Şi de nu vor trece cu voi înarmaţi, atunci ei moştenirea lor o vor aveà cu voi împreună în pământul Canaan. 31 Şi răspunseră fiii lui Gad şi fiii lui Ruben, zicând: Ceeace a vorbit Domnul către servii săi vom face. 32 Noi vom trece înarmaţi înaintea Domnului în pământul Canaan, şi stăpânirea moştenirii noastre să ne rămână dincoace de Iordan.

33 Şi aşà Moisi dădù lor, fiilor lui Gad şi fiilor lui Ruben şi la jumătate din seminţia lui Manase, fiul lui Iosif, regatul lui Sihon, regele Amoreilor, şi regatul lui Og, regele din Basan, ţara cu cetăţile ei şi cu hotarele lor, cetăţile acelei ţări jur împrejur.

34 Şi fiii lui Gad rezidiră Dibonul şi Atarotul şi [g] Arocrul. 35 Şi Atrot-Sofanul şi Iaserul şi Iogbeha, 36 Şi Betu-Nimra şi Betu-Haranul, cetăţi întărite, şi staule pentru oi.

37 Şi fiii lui Ruben zidiră Heşbonul şi Elealul şi Chiriaţaimul, 38 Şi [h] Nebo şi Baal-Meonul, [i] schimbându-le numele, şi Şibma; şi puse alte nume cetăţilor pre care le rezidiră.

39 Şi fiii lui [j] Machir, fiul lui Manase, se duseră la Galaad, şi-l luară, şi alungară pre Amoreii *ce locuiau* într'însul. 40 Şi Moisi [k] dădù Galaadul lui Machir, fiul lui Manase, şi el locuì acolo. 41 Şi Iair, fiul lui Manase, încă se duse, şi luă satele lor, şi le numì Havot-Iair. 42 Asemenea şi Noba merse, şi luă Kenatul şi cetăţile lui, şi le puse numele Noba, după numele lui.

Locurile tăbărîrei Israeliţilor enumărate.

33 Acestea *sunt* staţiunile fiilor lui Israel, cari ieşiră din pământul Egiptului după oştirile lor, sub conducerea lui Moisi şi a lui Aaron. 2 Că Moisi descrise pornirile lor, după cum staţionară ei după porunca Domnului; şi acestea *sunt* staţiunile lor după pornirile lor:

3 Ei [a] plecară dela Rameses în luna [b] întâia, în a cincisprezecea zi a lunei întâia; a doua zi după paşti ieşiră fiii lui Israel, [c] cu mâna înaltă înaintea ochilor a tot Egiptului. 4 Şi Egiptenii îmmormântară pe toţi întâiu-născuţii, pre [d] cari Domnul îi bătuse dintre ei, şi Domnul făcù judecată chiar şi [e] asupra zeilor lor. 5 [f] Şi fiii lui Israel plecară dela Rameses, şi tăbărîră la Succot. 6 Şi plecând dela [g] Succot, tăbărîră la Etam, care *este* la marginea pustiului. 7 Şi [h] plecând dela Etam, se întoarseră înapoi la Pi-Hahirot în dreptul Baal-Zefonului, şi tăbărîră dinaintea Migdolului. 8 Şi plecând dela Pi-Hahirot, [i] trecură prin mijlocul mării către pustiu, şi merseră cale de trei zile în pustiul Etamului, şi tăbărîră în Mara. 9 Şi plecând dela Mara, [j] veniră la Elim; şi în Elim *erau* douăsprezece isvoare de

d Deut. 3. 20. Ios. 11. 23. *e* Fac. 4. 7. Isa. 59. 12. | *f* Ios. 1. 14. *g* Deut. 2. 36. *h* Isa. 46. 1. *i* Vers. 3. | Esod. 23. 13. Ios. 23. 7. *j* Fac. 50. 23. | *k* Deut. 3. 12, 13, 15. Ios. 13. 31. — | *Capul 33.* *a* Esod 12. 37, *b* Esod. 12. 2. *c* Esod. 14. 8. | *d* Esod. 12. 29. *e* Esod. 12. 12. Isa. 19. 1. | Apoc. 12. 8, *f* Esod 12. 37. *g* Esod. 13. 20. | *h* Esod. 14. 2, 9. *i* Esod. 14. 22. *j* Esod. 15. 27

apă şi şaptezeci fenici, şi tăbărîră acolo. 10 Şi plecând dela Elim, tăbărîră lângă Marea-Roşie. 11 Şi plecând dela Maria-Roşie, tăbărîră în [k] pustiul lui Sin. 12 Şi plecând din pustiul lui Sin tăbărîră în Dofca, 13 Şi plecând dela Dofca, tăbărîră în Aluş. 14 Şi plecând dela Aluş, tăbărîră la [l] Refidim, şi aicia poporul nu avù apă de băut. 15 Şi plecând dela Refidim, tăbărîră în [m] pustiul Sinai. 16 Şi plecând din pustiul Sinai, tăbărîră la [n] Kibrot-taava. 17 Şi plecând dela Kibrot-taava, [o] tăbărîră la Hazerot. 18 Şi plecând dela Hazerot, tăbărîră lă Ritma. 19 Şi plecând dela [p] Ritma, tăbărîră în Rimmon-Farez. 20 Şi plecând dela Rimmon-Farez, tăbărîră în Libna. 21 Şi plecând dela Libna, tăbărîră în Rissa. 22 Şi plecând dela Rissa, tăbărîră în Kehelata. 23 Şi plecând dela Kehelata, tăbărîră lângă muntele Şefer. 24 Şi plecând dela muntele Şefer, tăbărîră în Harada. 25 Şi plecând dela Harada, tăbărîră în Makelot. 26 Şi plecând dela Makelot, tăbărîră la Tahat. 27 Şi plecând dela Tahat, tăbărîră în Tarah. 28 Şi plecând dela Tarah, tăbărîră în Mitca. 29 Şi plecând dela Mitca, tăbărîră în Haşmona. 30 Şi plecând dela Haşmona, tăbărîră în Moserot. 31 Şi plecând dela Moserot, tăbărîră în Bene-Jaakon. 32 Şi plecând dela [q] Bene-Jaakon, [r] tăbărîră în Hor-Gidgag. 33 Şi plecând dela Hor-Gidgag, tăbărîră în Jot-Bata. 34 Şi plecând dela Jot-Bata, tăbărîră în Ebrona. 35 Şi plecând dela Ebrona, tăbărîră în Eţion-Geber. 36 Şi plecând dela Eţion-Geber, [s] tăbărîră în [t] pustiul Zin, care *este* Kadeşul. 37 Şi plecând dela [u] Kadeş, tăbărîră lângă muntele Hor, la marginea pământului Edom.

38 Şi se [v] suì Aaron preotul, pe muntele Hor, după porunca Domnului; şi murì acolo în anul al patruzecelea, după ieşirea fiilor lui Israel din pământul Egiptului, în luna a cincia, în întâia *zi* a lunei. 39 Şi Aaron *erà* de o sută douăzeci şi trei de ani, când murì pe muntele Hor.

40 Şi regele din Ard, Canaaneul, care locuià în *partea* despre miazăzi în pământul Canaan, auzì că vin fiii lui Israel.

41 Şi plecând dela muntele Hor, tăbărîră în Zalmona. 42 Şi plecând dela Zalmona, tăbărîră în Funon. 43 Şi plecând dela Funon, tăbărîră în Obot. 44 Şi plecând dela Obot, tăbărîră în Ije-Habarim, la marginea Moabului. 45 Şi plecâd dela Ijim, tăbărîră în Dibon-Gad. 46 Şi plecând dela Dibon-Gad, tăbărîră în Almon-Diblataim. 47 Şi plecând dela Almon-Diblataim, tăbărîră lângă muntele Abarim dinaintea *muntelui* Nebo. 48 Şi plecând dela muntele Abarim, tăbărîră în câmpia Moabului lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului. 49 Şi tăbărîră pe lângă Iordan, dela Bet-Ieşimot până la [x] Abel-Şittim, în câmpiile Moabului.

Dumnezeu porunceşte ca Cananeii să se nimicească.

50 Şi vorbì Domnul lui Moisi în câmpiile Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului, zicând: 51 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi le zi: Voi, după ce veţi trece Iordanul în pământul Canaan 52 [y] Pre toţi locuitorii pământului să-i alungaţi dinaintea voastră, şi toate chipurile lor să le stricaţi, şi chipurile turnate ale lor să le nimiciţi, şi toate înălţimile lor să le sfărmaţi. 53 Şi după ce veţi luà în stăpânire ţara, voi să locuiţi într'însa, că eu v'am dat acest pământ, ca să-l moşteniţi. 54 Şi voi pre acest pământ să-l împărţiţi între voi cu sorţi după neamurile voastre: celor mai mulţi să le daţi mai multă moştenire, şi celor mai puţini să le daţi mai puţină moştenire: fiecare, unde-i va cădeà sorţul, *acolo* să aibă, după seminţiile părinţilor voştri să împărţiţi între voi. 55 Şi dacă voi pre locuitorii acelui pământ nu-i veţi alungà dinaintea voastră, va fi, că aceia, pre cari îi veţi lăsà din ei, *vor fi* [z] spini în ochii voştri, şi ghimpi

[k] Esod. 16. 1.
[l] Esod. 17, 1.
[m] Esod. 16. 1.
[n] Cap. 11. 34.
[o] Cap. 11. 35.
[p] Cap. 12. 16.
[q] Fac. 36. 27.
[r] Deut. 10. 7
[s] Deut. 2. 8.
[t] Cap. 20. 1.
[u] Cap. 20. 22.
[v] Cap. 20. 56, 28.
[x] Cap. 25. 1. Ios. 2. 1.
[y] Esod. 23. 24, 33. Deut. 7. 2, 5. Ios. 11. 12. Judc. 2. 2.
[z] Ios. 23. 13. Judc. 2. 3. Ps. 105. 34,36. Esod. 23. 33. Ezec. 28. 24. —

în coastele voastre, și inamici vor fi vouă, în pământul în care veți locui. 56 Și va fi, că precum am gândit să fac lor, voiu face vouă.

Hotarele pământului celui promis; se rânduesc bărbați pentru împărțirea lui.

34 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Spune fiilor lui Israel, și le zi: Voi când veți întrà în [a]pământul Canaan, (acesta-i pământul, care vă va cădeà de moștenire, pământul Canaan după hotarele lui).

3 [b]Hotarul vostru despre miazăzi să fie: dela pustiul lui Zin în lungul Edomului; așà că, hotarul vostru despre miazăzi va începe dela marginea [c]Mării-Sărate spre răsărit; 4 Și același hotar să se întoarcă despre miazăzi [d]cătră înălțimea Akrabim, și să treacă prin Zin; și ieșirea lui va fi spre miazăzi la [e]Kadeș-Barnea, și să se întoarcă la [f]Hazar-Addar, și să treacă până la Asmon. 5 Și acest hotar să se întoarcă dela Asmon [g]la râul Egiptului: și ieșirea lui să fie la mare.

6 Și hotarul cel despre apus: hotar să vă fie marea cea mare; aceasta să vă fie hotarul despre apus.

7 Și acesta să vă fie hotarul despre miazănoapte: dela marea cea mare să vă însemnați *hotar* până la [h]muntele Hor. 8 Dela muntele Hor să vă însemnați, până ce [i]vii la Hamat; și ieșirea acestui hotar să fie [j]Țedad. 9 Și să iesă acest Hotar la Zifron, și să fie ieșirea lui la [k]Hazar-Enan; acesta să vă fie hotarul despre miazănoapte.

10 Și vă însemnați hotar despre răsărit dela Hazar-Enan până la Șefan. 11 Și hotarul să se pogoare dela Șefan la [l]Ribla despre răsărit de Ain; și să se pogoare acest hotar și să atingă țărmul mării [m]Chineret spre răsărit. 12 Și acest hotar să se pogoare pe Iordan, și ieșirea lui să fie [n]Marea-Sărată. Acesta să vă fie pământul vostru, după hotarele lui jur împrejur.

13 Și Moisi porunci fiilor lui Israel, zicând: [o]Acesta *este* pământul, pre care să-l împărțiți între voi prin sorți, pre care poruncise Domnul să se dea la nouă seminții și la o jumătate de seminție. 14 [p]Că seminția fiilor lui Ruben, după casele lor părintești, și seminția fiilor lui Gad, după casele lor părintești, și jumătate din seminția lui Manase, au primit moștenirea lor. 15 Aceste două seminții și jumătate seminție au primit moștenirea lor dincoace de Iordan, în dreptul Ierichonului despre răsărit.

Cum și prin cine trebue să se împărțească țara.

16 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 17 Acestea *sunt* numele bărbaților, cari au să împartă pământul între voi: [q]Eleazar preotul, și Iosua, fiul lui Nun. 18 Și din toată seminția să luați câte un mai mare pentru împărăția pământului. 19 Și numele bărbaților acelora *sunt* acestea: Din seminția lui Iuda: Caleb, fiul lui Iefune. 20 Și din seminția fiilor lui Simeon: Șemuel, fiul lui Amihud. 21 Din seminția lui Beniamin: Elidad, fiul lui Chislon. 22 Și din seminția fiilor lui Dan: mai marele Bukki, fiul lui Jogli. 23 Dintre fiii lui Iosif: din seminția fiilor lui Manase: mai marele Haniel, fiul lui Efod. 24 Și din seminția fiilor lui Efraim: mai marele Kemuel, fiul lui Șiftan. 25 Și din seminția fiilor lui Zabulon: mai marele Elizafan, fiul lui Parnach. 26 Și diu seminția fiilor lui Isachar: mai marele Paltiel, fiul lui Asan. 27 Și din seminția fiilor lui Asser: mai marele Ahihud, fiul lui Șelomi. 28 Și din seminția fiilor lui Neftali: mai marele Pedahel, fiul lui Amihud.

29 Aceștia *sunt aceia*, cărora Domnul le porunci, ca ei să împartă fiilor lui Israel moștenirea în pământul Canaan.

Cetățile Leviților.

35 Și Domnul vorbì lui Moisi în câmpia Moabului lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului, zicând: 2 [a]Zi fiilor lui Israel, ca ei, din moștenirea stăpânirii

Capul 34.
a Fac. 17. 8. Ps. 78. 55. Ezec. 47. 14.
b Ios. 15. 1.
c Fac. 14. 3.
d Ios. 15. 3.
e Cap. 13. 26.
f Ios. 15. 3, 4.
g Fac. 15. 18. Isa. 27, 12.
h Cap. 33. 37.
i Cap. 13. 21
j Ezec. 47. 15.
k Ezec. 47. 17.
l 2 Reg. 23. 33.
m Deut. 3. 17. Ios. 11. 2. Mat. 14. 34. Luc. 5. 1.
n Vers. 3.
o Vers. 1.
p Cap. 32. 33. Ios. 14. 2, 3.
q Ios. 14. 1. —
Capul 35.
a Ios 14. 3, 4. Ezec. 45. 1. etc.

lor, să dea Leviților cetăți spre locuire, și cuprinsul din jurul cetăților să mai dea Leviților. 3 Cetățile să fie ale lor spre locuire, și cuprinsul acestora să fie pentru vitele lor și pentru averea lor și pentru toate animalele lor. 4 Și cuprinsul cetăților, pre care le veți da voi Leviților, *fiecare să fie* de o mie de coți jur împrejur dela zidurile cetății în afară. 5 Și să măsurați pe din afara cetății, din partea despre răsărit două mii de coți, și despre miazăzi două mii de coți, și din partea despre apus două mii de coți, și din partea despre miazănoapte două mii de coți, ca cetățile să fie la mijloc: acestea *să* le *fie* cuprinsul cetăților. 6 Și din cetățile, pre care le veți da voi Leviților, [b] șase *să fie* cetăți de scăpare, pre care să le dați, ca într'însele să scape ucigașul: și afară de acestea să le mai dați [c] patruzeci și două de cetăți. 7 Toate cetățile câte veți da voi Leviților: patruzeci și opt cetăți, ele cu cuprinsurile lor. 8 Și cetățile câte veți da [d] din moștenirea fiilor lui Israel, [e] dela *cei ce au* multe să luați multe, și dela *cei ce au* puține, să luați puține; fiecare să dea din cetățile sale Leviților, după moștenirea sa ce moștenește.

Cetățile de scăpare.

9 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 10 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: [f] După ce veți trece Iordanul în pământul Canaan, 11 [g] Alege-veți vouă cetăți, *care* să vă fie cetăți de scăpare, ca să poată scăpà într'însele cel ce din greșeală a ucis pre altul. 12 [h] Aceste cetăți să vă servească de scăpare în contra răsbunătorului *de sânge,* ca ucigașul de om să nu moară, până ce nu va fi stat la judecată înaintea comunității. 13 Și din acele cetăți ce veți da voi, [i] șase să fie vouă cetăți de scăpare: 14 [j] Trei cetăți să dați dincoace de Iordan, și trei cetăți să dați în pământul Canaan; cetăți de scăpare să fie vouă acestea. 15 Pentru fiii lui Israel și pentru cel străin și [k] pentru nemernicul *ce locuește* între ei, să fie acele șase cetăți de scăpare, ca într'însele să scape fiecine, care a ucis om din greșeală.

16 [l] Și dacă *cineva* va fi lovit *pre altul* cu cevà unealtă de fer, și acesta moare, acela ucigaș este; și ucigașul să se omoare. 17 Și dacă-l va lovì cu o piatră *din* mână, de care poate murì, și acesta moare, acela ucigaș *este,* și ucigașul să se omoare. 18 Sau *dacă-l* va lovì cu vre-o unealtă de lemn *din* mână, de care poate murì, și acesta moare, acela ucigaș *este,* și ucigașul să se omoare. 19 [m] Răsbunătorul de sânge să omoare pe ucigaș: când îl va întâlnì, să-l omoare. 20 Și [n] dacă el din ură îl va împinge, sau [o] pândindu-l va aruncà *cevà* asupra lui, încât să moară; 21 Sau dacă el [p] din vrăjmășie îl va lovì cu mâna sa, încât să moară: să se omoare cel ce a lovit, *(căci)* ucigaș *este;* răsbunătorul de sânge să omoare pre ucigaș, când îl va întâlnì.

22 Iar dacă el din întâmplare, nu din vrăjmășie, îl va împinge pre dânsul, sau va aruncà asupră-i vre-o unealtă, dară nu pândindu-l; 23 Sau el fără să-i fie inimicul său, și fără să-i voească răul, din nebăgare de seamă aruncă cu o piatră asupră-i, de care omul poate murì, și el moare; 24 [q] Comunitatea să judece între cel ce a lovit și între răsbunătorul de sânge, după aceste legi. 25 Și comunitatea să mântuească pre ucigaș de mâna răsbunătorului de sânge; și comunitatea să-l întoarcă în cetatea de scăpare în care scăpase, și să [r] rămână acolo până la moartea archiereului, [s] care fu uns cu oleiul sacru.

26 Iar dacă ucigașul va ieși din hotarul cetăților sale de scăpare, în care scăpase. 27 Și răsbunătorul de sânge îl va aflà afară din hotarul cetății sale de scăpare, și răsbunătorul va ucide pre ucigaș.... vinovăție de sânge nu va fi asupră-i. 28 Că el trebuià să rămână în cetatea sa de scăpare, până ce ar fi

b Vers. 13. Ios. 20. 2, 7, 8. *c* Ios. 21. 41. *d* Ios. 21. 3. *e* Cap. 26. 54. *f* Deut. 19. 2. *g* Esod. 21. 13. *h* Deut. 19. 6. *i* Vers. 6. *j* Deut. 4. 41. Ios. 20. 8. *k* Cap. 15. 16. *l* Esod. 21. 12 14. Deut 19. 11. 12. *m* Vers. 21, 21. 27. Deut. 19. 6, 12. *n* Fac. 4. 8. 2 Sam. 3. 27. *o* Esod. 21. 14. *p* Esod. 21. 13. *q* Vers. 12. *r* Ios, 20. 6. *s* Esod 29. 7.

murit archiereul. şi *numai* după moartea archiereului; puteà ucigaşul să se reîntoarcă la pământul stăpânirii sale.

29 Şi acesta să fie vouă [t] statut de lege pentru voi din generaţiunile voastre, în toate locuinţele voastre.

30 Cel ce va omorî pre altul, ucigaşul să se ucidă după [u] spusa martorilor; iar un singur martor nu poate mărturisì împotriva cuivà, ca să nu moară. 31 Şi răscumpărare nu luaţi pentru vieaţa ucigaşului, celui vinovat de moarte: ci el să se omoare. 32 Şi răscumpărare nu luaţi pentru cel fugit în cetatea de scăpare, ca el să se întoarcă spre a locuì în patria sa, până la moartea archiereului.

33 Să nu profanaţi pământul, în care *sunteţi;* că sângele [v] profanează pământul, şi pământul nu se poate curăţì de sângele cel vărsat într'însul, decât numai [x] cu sângele aceluia care l-a vărsat. 34 [y] Deci să nu întinaţi pământul acela în care locuiţi, în mijlocul căruia locuesc eu; că [z] eu Domnul locuesc în mijlocul fiilor lui Israel.

Legi pentru moştenitoare; sfârşitul cărţii acesteia.

36 Şi se apropiară capii *caselor* părinteşti ai neamului fiilor lui [a] Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din neamurile fiilor lui Iosif, şi vorbiră înaintea lui Moisi şi înaintea mai marilor caselor părinteşti ai fiilor lui Israel, 2 Şi ziseră: [b] Domnul poruncì domnului meu, ca el pământul acesta să-l dea prin sorţi spre moştenire fiilor lui Israel; şi [c] domnului meu îi mai poruncì Domnul, ca el să dea moştenirea fratelui nostru Zelofead fetelor lui: 3 Dară de se vor mărità ele după ori-cine din *altă* seminţie a fiilor lui Israel, moştenirea lor se va luà dela moştenirea părinţilor noştri, şi se va adăogì la moştenirea seminţiei aceleia, în care ele se vor fi *măritat;* şi din sorţul moştenirii noastre se va luà. 4 Şi când fiii lui Israel vor aveà *anul* [d] iubileu, moştenirea lor tot va rămâneà adaos la moştenirea acelei seminţii, în care ele se vor fi *măritat,* şi dela moştenirea seminţiei părinţilor noştri se vor luà moştenirea lor.

5 Şi Moisi poruncì fiilor lui Israel după cuvântul Domnului, zicând: [e] Drept vorbeşte seminţia fiilor lui Iosif. 6 Aceasta *este* ceeace poruncì Domnul pentru fetele lui Zelofead, zicând: Mărite-se ele după cine le va plăceà, [f] decât numai să se mărite după *unul din* familia seminţiei părinţilor lor: 7 Ca moştenirea fiilor lui Israel să nu treacă dela o seminţie la alta. ci fiecare dintre fiii lui Israel să se [g] ţină lipit de moştenirea seminţiei părinţilor lui.

8 Drept aceea [h] toată fata, care va luà de moştenire în vre-una din seminţiile fiilor lui Israel, să se mărite după unul din neamul seminţiei părinţilor săi, pentru ca fiii lui Israel să moştenească fiecare moştenirea părinţilor săi; 9 Ca nici o moştenire să nu treacă dela *o* seminţie la alta. ci fiecare din seminţiile fiilor lui Israel să se ţină lipită de moştenirea sa.

10 Şi fetele lui Zelofead făcură întocmai după cum poruncì Domnul lui Moisi. 11 Că Mahla, Tirza, Hogla şi Milca şi Noa, fetele lui Zelofead, se măritară după fiii unchilor lor: 12 *După bărbaţi, cari eruu* din neamurile fiilor lui Manase, fiul lui Iosif, se măritară şi moştenirea lor rămase în seminţia neamului părinţilor lor.

13 Acestea *sunt* poruncile şi legile, pre cari Domnul le dădù fiilor lui Israel prin Moisi în câmpiile Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului.

---

t Cap. 27. 11. * Deut. 17. 6. Mat. 18. 16. | 2 Cor. 13. 1. Ebr. 10. 28. *v* Ps. 106. 38. | *x* Fac. 9. 6. *y* Lev. 18. 25. | *z* Esod. 29. 45, 46. — | *Capul 36.* *a* Cap. 26. 29. *b* Cap. 26. 55. | Ios. 17. 3, *c* Cap. 27. 1, 7. *d* Lev. 25. 10. | *e* Cap. 27. 7. *f* Vers. 12. | *g* 1 Reg. 21. 3. *h* 1 Cron. 23. 22

DEUTERONOMUL.

A CINCIA CARTE A LUI MOISI.

Binefacerile lui Dumnezeu şi nerecunoştinţa lui Israel.

1 Acestea *sunt* cuvintele, care le vorbì Moisi cătră tot Israelul, [a] dincoace de Iordan, în pustiu, într'o cîmpie în dreptul Sufului, între Paran şi Tofel şi Laban şi Hazerot şi Dizahab. 2 *(Depărtare este* de unsprezece zile dela Horeb pe calea cătră muntele Seir [b] până la Kadeş-Barnea). 3 Şi fu [c] în anul al patruzecilea, în luna a unsprezecea, în *ziua* întâia a lunei, *că* Moisi vorbì cătră fiii lui Israel toate câte Domnul ii poruncise pentru ei. 4 [d] După ce el bătù pre Sihon, regele Amoreilor, care locuià în Heşbon, şi pre Og, regele Basanului, care locuià în Astarot, [e] la Edrei.

5 Dincoace de Iordan, în pământul Moabului începù Moisi a esplicà această lege, zicând: 6 Domnul Dumnezeul nostru vorbì nouă [f] în Horeb, zicând: *Fie-vă* [g] de ajuns cât aţi şezut pe muntele acesta. 7 Întoarceţi-vă şi plecaţi, şi veniţi pe muntele Amoreilor şi la toate vecinătăţile lui pe cîmpie, pe munţi, şi pe şesuri, şi spre miazăzi, şi la ţărmul mării în pământul Cananeilor, şi spre Liban, până la râul cel mare, râul Eufrata. 8 Iată, pus-am dinainte-vă ţara: întraţi şi stăpâniţi pământul, pre care Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinţilor voştri, lui [h] Abraam, lui Isaac şi lui Iacob, că-l va da lor şi seminţiei lor după dânşii.

9 Şi vă [i] vorbiam atuncia, zicând: Eu nu vă pot purtà singur: 10 Domnul Dumnezeul vostru v'a îmmulţit, şi iată, [j] voi astăzi sunteţi mulţime, ca stelele cerului: 11 [k] (Domnul Dumnezeul părinţilor voştri, să vă mai adaoge din câţi sunteţi încă de o mie de ori, şi să vă binecuvinteze, [l] după cum v'a făgăduit); 12 [m] Cum voiu purtà singur supărările voastre şi greutăţile voastre şi certele voastre? 13 [n] Luaţi-vă bărbaţi înţelepţi şi pricepuţi şi cunoscuţi între seminţiile voastre, şi pre aceştia ii voiu pune de capi ai voştri. 14 Şi voi mi-aţi răspuns, şi mi-aţi zis: Bun lucru *este* a face, ce tu ai zis. 15 Atuncia luaiu eu pre capii seminţiilor voastre, bărbaţi înţelepţi şi cunoscuţi, [o] şi-i pusei capi preste voi, mai mari preste mii şi mai mari preste sute şi mai mari preste cincizeci şi mai mari preste zece, şi diregători în seminţiile voastre. 16 Şi eu poruncii într'acel timp judecătorilor voştri, zicând: Ascultaţi pre fraţii voştri între dânşii, şi [p] judecaţi cu dreptate între om şi [q] fratele său, şi străinul *ce este* cu dânsul. 17 [r] Şi nu căutaţi la faţă în judecată; precum pre cel mic, aşa şi pre cel mare să-l ascultaţi: de nimenea să nu vă temeţi, că [s] judecata *este* a lui Dumnezeu; şi cauzele cari vă vor fi prea grele, [t] aduceţi-le la mine, şi eu le voiu ascultà. 18 Şi eu în timpul acela poruncii vouă toate câte aveţi să le faceţi.

19 Şi noi plecarăm dela Horeb, şi [u] merserăm prin tot pustiul acel mare şi înfricoşat, pre care l-aţi văzut, pe calea spre muntele Amoreilor, precum ne poruncise Domnul Dumnezeul nostru; şi [v] venirăm la Kadeş-Barnea; 20 Şi eu am zis vouă: Voi aţi ajuns la muntele Amoreilor, pre care Domnul Dumnezeul nostru îl dă nouă. 21 Iată, Domnul Dumnezeul tău ţi-a dat acest pământ! Suie-te *dară*, ia-l, după cum Domnul Dumnezeul părinţilor tăi ţi-a zis; [x] nu te teme, şi nu te înfricoşà.

22 Şi voi cu toţii veniraţi la mine, şi ziseraţi: Să trimitem oameni mai înainte

DEUTERONOMUL. — *Capul I.*

[a] Ios. 9 1, 10. [b] Num. 13. 26. [c] Num. 33. 38. [d] Num. 21. 24. 33. [e] Num. 21. 33. [f] Esod. 31. [g] Esod. 19. 1. [h] Fac. 12. 7. [i] Esod. 18. 18. Ios. 13. 12, Num. 11. 14. [j] Fac. 15. 5. [k] 2 Sam. 24. 3. [l] Fac. 15. 5. Esod. 32. 13. [m] 1 Reg. 3. 8. 9. [n] Esod. 18. 21. Num. 11. 16. 17. [o] Esod. 18. 25. [p] Cap. 16. 18. Ioan. 7. 24. [q] Lev. 24. 22. [r] Lev. 19. 15. Iac. 2. 1. [s] 2 Cron. 19. 6. [t] Esod. 18. 22. 26. [u] Num. 10. 12. Ier 2. 6. [v] Num. 13. 26 [x] Ios. 1. 9

de noi, cari să ne iscodească pământul, și să ne aducă răspuns de calea pe care avem să întrăm. 23 Și mie îmi plăcù cuvântul acesta; și [y] eu luaiu dintre voi doisprezece bărbați, de toată seminția câte un bărbat; 24 Și [z] aceștia plecând se suiră pe munte, și veniră până la valea Eșcol, și iscodiră *pământul*; 25 Și luând în mânile lor din fructele pământului aceluia, aduseră nouă, și ne dădură știre, și ziseră: [a] Bun *este* pământul, pre care Domnul Dumnezeul nostru ni-l dă nouă.

26 [b] Iar voi nu voirăți să vă suiți, ci răsculatu-v'ați în contra cuvântului Domnului Dumnezeul vostru; 27 Și murmurărăți în corturile voastre, și ziserăți: Fiindcă Domnul ne [c] urăște, deaceea scosu-ne-a din pământul Egiptului, să ne dea în mânile Amoreilor, ca să ne peardă. 28 Unde să ne suim? frații noștri ne muiară inima, zicând: [d] Poporul acela *este* mai mare și mai înalt decât noi: cetățile *sunt* mari și întărite până la cer; ba și pre [e] fiii lui Enak îi văzurăm acolo.

29 Și eu zisein vouă: Nu vă spăimântați, și nu vă temeți de dânșii! 30 [f] Domnul Dumnezeul vostru, care merge înaintea voastră, acela se va luptà pentru voi, întru toate, cum făcù el pentru voi înaintea ochilor voștri în Egipt; 31 Și în pustiu, unde ai văzut, cum Domnul Dumnezeul tău [g] te-a purtat, după cum poartă omul pre fiul său, pe toată calea în care ați umblat, până ce ați ajuns în locul acesta.

32 Și totuși [h] voi n'ați crezut Domnului Dumnezeul vostru, 33 [i] Care mergeà pe cale înaintea voastră, [j] căutându-vă loc spre tăbărîre, noaptea în *stâlp de* foc, ca să vă arete calea pe care aveți să mergeți, și ziua în nor.

34 Și Domnul auzì vocea cuvintelor voastre, și se mănìè, și [k] jurându-se, zise: 35 [l] Nimenea din oamenii din această generațiune rea nu va vedeà acel pământ bun, pre care eu cu jurământ am făgăduit părinților voștri; 36 [m] Afară de Caleb, fiul lui Iefune: el îl va vedeà, și lui îi voiu da pământul acesta, pre care a călcat, și fiilor săi; pentru că [n] el pe deplin a urmat Domnului. 37 [o] Încă și pre mine se mănìè din cauza voastră, și zise: Nici tu nu vei întrà acolo: 38 [p] Iosua, fiul lui Nun, [q] care stă înaintea ta, acela va întrà într'însul: [r] întărește-l; că el va face ca Israel să-l moștenească: 39 [s] Și pruncii voștri, despre cari [t] ați zis, că vor fi de pradă; și fiii voștri, cari astăzi [u] nu cunosc nici bine nici rău, aceia vor întrà într'însul; da, acelora îl voiu da, și ei îl vor moștenì. 40 Și voi întoarceți-vă înapoi, și plecați în pustiu pe calea la Marea-Roșie!

41 Și voi îmi răspunserăți, și ziserăți către mine: Păcătuit-am împotriva Domnului; suì-ne-vom, și ne vom luptà, cum porunci nouă Domnul, Dumnezeul nostru. Și voi v'ați încins fiecare cu armele sale, și v'ați încumătat a vă suì pe munte. 42 Și Domnul zise către mine: Spune lor: Nu vă suiți, nici să vă luptați, că eu nu *sunt* în mijlocul vostru, ca nu cumvà să fiți bătuți de inamicii voștri. 43 Și eu vă spusei aceasta, iar voi n'ați ascultat, ci v'ați răsculat împotriva cuvântului Domnului, și sumețindu-vă vă suiți pe munte. 44 Și Amoreii cari locuiau acel munte vă ieșiră spre întâmpinare, și vă urmăriră, cum fac albinele; și vă sdrobiră dela Seir până la Horma. 45 Și înturnându-vă înapoi, plânserăți înaintea Domnului; dară Domnul nu ascultă vocea voastră, nici vă întinse urechile: 46 Și așà voi locuirăți Kadeșul zile multe, zilele câte l-ați locuit.

Umblarea prin pustietate până la biruința asupra Sihonului.

2 Și ne întorserăm, și plecarăm în pustiu, pe calea către Marea-Roșie. [a] cum vorbise Domnul către mine; și

---

y Num. 13. 3.
z Num. 13. 22, 23, 24.
a Num. 13. 27.
b Num. 14. 1. 2, 3. 4.
c Cap. 9. 28.
d Num 13. 28, 31, 32, 33
e Num. 13. 28.
f Esod. 14. 14. 25.
Neem. 4. 20.
g Esod. 19. 4. Isa. 46, 3, 4. Osea. 11. 3. Fapt. 13. 18.
h Ps. 106. 24.
Iuda. 5.
i Esod. 13. 21. Ps. 78. 14.
j Num. 10. 33.
k Cap. 2. 14, 15.
l Num. 14. 22, 23.
m Num. 14. 24, 30. Ios. 14. 9.
n Num. 14. 24.
o Num. 20. 12. Ps. 106 32.
p Num. 14. 30.
q Esod. 24. 13.
1 Sam. 16. 22.
r Num. 27. 18. 19.
s Num. 14. 31.
t Num. 14. 3.
u Isa. 7. 15, 16 Rom. 9. 11.
—
Capul 2.
a Num. 14. 25.

ocolirăm muntele Seir zile multe. 2 Şi-mi vorbì Domnul, zicând: 3 [b]Ajungă-vă de când tot ocoliţi muntele acesta, întoarceţi-vă spre miazănoapte. 4 Şi porunci poporului, zicând: [c]Voi *acum* veţi trece prin hotarele fraţilor voştri, fiilor lui Esau, cari locuesc în Seir, şi ei se vor teme de voi; dară voi feriţi-vă foarte. 5 Să nu vă încăieraţi cu ei, că eu nu vă voiu da [d]din pământul lor nici urmă de picior, că *de* moştenire am dat lui Esau muntele Seir. 6 Bucate cu argint să cumpăraţi dela dânşii, ca să mâncaţi: şi apă cu argint să cumpăraţi dela dânşii, ca să beţi: 7 Că Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvântat întru toate lucrurile mânilor tale: el a ştiut de călătoria ta prin acest mare pustiu: [e]într'aceşti patruzeci de ani Domnul Dumnezeul tău a fost cu tine, nimica n'a lipsit ţie.

8 [f]Şi noi ne abăturăm dela fraţii noştri, fiii lui Esau, cari locuiau în Seir, dela calea câmpiilor prin [g]Elat şi Eţion-Geber, şi ne întoarserăm şi merserăm pe calea pustiului Moabului. 9 Şi Domnul, îmi zise: Să nu vă înduşmăniţi cu Moabiţii, şi să nu vă încăieraţi la luptă cu ei, că din pământul lor nu-ţi voiu da *de* moştenire: că [h]Arul l-am dat *de* moştenire [i]fiilor lui Lot. 10 [j](Eminii locuiră mai înainte aicia, poporul mare, mult la număr şi înalt, ca şi [k]Enakiţii. 11 Uriaşi se socotiră aceştia, ca şi Enakiţii: iar Moabiţii îi chemă Emini. 12 Şi [l]încă mai înainte locuiră în Seir Horeii, iar fiii lui Esau îi alungară, şi-i pierdură dinaintea lor, şi locuiră în locul lor; precum făcù Israel în pământul moştenirii sale, pre care Domnul îl dădù lor). 13 Deci ridicaţi-vă şi treceţi [m]părăul Zered: şi *aşà* noi trecurăm părăul Zered.

14 Şi zilele de când plecarăm noi [n]dela Kadeş-Barnea până ce trecurăm preste părăul Zered *fu* treizeci şi opt de ani: [o]până se perdù din tabără toată acea generaţiune, *adecà* bărbaţii de resbel, [p]cum li-se jură Domnul. 15 Că [q]mâna Domnului eră asupra lor, ca să-i piardă pre ei din tabără, până ce *toţi* se pierdură.

16 Şi după ce toţi bărbaţii de resbel din popor se pierdură şi muriră, 17 Domnul vorbì către mine, zicând: 18 Tu astăzi vei trece pe lângă hotarele Moabului, preste Ar. 19 Şi te vei apropià de fiii lui Ammon: nu vă înduşmăniţi cu ei, şi să nu te încăieri cu dânşii; că din pământul fiilor lui Ammon nu-ţi voiu da moştenire; [r]că fiilor lui Lot l-am dat *de* moştenire. 20 (Şi acesta încă se socotià pământ al uriaşilor; uriaşii locuiră mai înainte într'ânsul, şi Ammoniţii îi chemă [s]Samsumei: 21 [t]Popor mare, mult la număr şi înalt, ca şi Enakiţii; Iar Domnul îi pierdù pre ei dinaintea *Ammoniţilor;* şi ei îi alungară, şi locuiră în locul lor; 22 Cum făcù el fiilor lui Esau, [u]cari locuesc în Seir, cari pierdură de dinaintea lor pre [v]Horei, şi-i alungară: şi ei locuiră în locul lor până în ziua de astăzi. 23 Asemenea şi pe [x]Aveii, cari locuiau prin sate până la [y]Gaza, [z]Caftoreii, cari ieşiră din Caftor, îi perdură, şi ei locuiră în locul lor). 24 Sculaţi-vă, plecaţi, şi [a]treceţi părăul Arnon! iată, eu îţi dau în mână pre Sihon, Amoreul, regele Heşbonului, şi pământul lui: începe a stăpâni, încaieră-te cu el la luptă. 25 [b]De azi voiu începe a aruncà temere şi spaimă de tine preste popoarele de sub tot cerul, care auzind faima ta, se va cutremurà, şi se va îngrozì de tine.

26 Şi trimisei soli din pustiul Kedemot către Sihon, regele Heşbonului, [c]cu cuvinte de pace, zicând: 27 [d]Lasă-mă să trec prin ţara ta, şi eu tot pe cale voia merge, şi nu mă voiu abate nici la dreapta nici la stânga. 28 Bucate să-mi vinzi pentru argint, ca să mănânc; şi apă să-mi dai pentru argint, ca să beau; [e]numai cât să trec cu piciorul, 29 [f](Precum îmi făcură fiii lui Esau, cari locuesc

b Vers. 7. 14.	*f* Jude. 11. 18.	*j* Fac. 14. 5.	*n* Num. 13. 26.	*q* Ps. 78. 33.	*u* Fapt. 36. 8.	*z* Amos. 9. 7.	*d* Num. 21. 21. 22
c Num 20. 14	*g* 1 Reg. 9. 26.	*k* Num. 13. 22.	*o* Num. 14. 33.	*r* Fac. 19. 38.	*v* Fac. 14. 6.	*a* Num. 21. 13. 14.	*e* Num. 20. 19.
d Fac. 36. 8.	*h* Num. 21. 28.	*l* Fac. 14. 6.	*p* Num. 14. 35 Ezec. 20. 15.	*s* Fac. 14. 5.	*x* Ios 13. 3.	*b* Ios. 2. 9, 10.	*f* Num 20. 18.
e Cap. 8. 2. 3, 4.	*i* Fac. 19. 36, 37.	*m* Num. 21. 12.		*t* Vers. 10.	*y* Ier. 25. 20.	*c* Cap. 20. 10.	

în Seir, și Moabiții, cari locuesc în Ar), până ce voiu trece Iordanul, în pământul, pre care ni-l dă nouă Domnul Dumnezeul nostru. 30 [g]Dară Sihon, regele Heșbonului, nu voì să ne [h]lase să trecem prin *pământul* lui; că [i]Domnul Dumnezeul tău i-a [i]învârtoșat spiritul său, și i-a îndărătnicit inima lui, ca să ți-l deà în mână, cum *se vede* astăzi.

31 Și zise Domnul către mine: Iată, eu încep a-ți [j]da ție pre Sihon și pământul lui: începe a stăpâní pământul său, spre a-l moșteni. 32 [k]Și Sihon ne ieșì întru întâmpinare la resbel, el și tot poporul său, la Iaaț. 33 [l]Și Domnul Dumnezeul nostru ni-l dădù în mână, și [m]noi îl băturăm, pre el și pre fiii lui și pre tot poporul său. 34 Și noi într'acel timp îi luarăm și toate cetățile lui, și [n]cu desăvârșire îi stricarăm noi toate cetățile lui: bărbați, femei, și copii, nelăsând pe nimenea viu. 35 Numai vitele le răpirăm pentru noi, și prada cetăților ce le-am luat. 36 [o]Dela Aroer, care *este* pe țărmul părăului Arnon, și *dela* cetatea cea din vale, până la Galaad, nu fu nici o cetate prea tare pentru noi: [p]Toate Domnul Dumnezeul nostru ni-le dădù în mână. 37 Numai de pământul fiilor lui Ammon nu te apropiași, *nici* de toată lăturea părăului [q]Iabbok, nici de cetățile depe munte, nici de nimica ce Domnul Dumnezeul vostru ne oprì.

Biruința asupra lui Og la Basan.

3 Și noi întorcându-ne ne suirăm pe calea către Basan: și [a]Og, regele Basanului ne ieșì întru întâmpinare la resbel, el și tot poporul său, [b]la Edrei. 2 Și Domnul zise către mine: Nu te teme de el, că eu îl voiu da în mâna ta, pre el, și tot poporul său și pământul său; ci tu să faci cu el, cum ai făcut cu [c]Sihon, regele Amoreilor, care locuià la Heșbon. 3 Astfel Domnul Dumnezeul nostru ne dădù în mână și pre Og, regele Basanului și tot poporul său, [d]și noi îl băturăm, până ce nu-i rămase nici unul. 4 Și noi în același timp luarăm și toate cetățile lui; nu a fost nici o cetate, pre care n'am luat noi dela dânșii: șasezeci de cetăți, [e]tot ținutul Argob, regatul lui Og în Basan. 5 Toate aceste cetăți *erau* întărite cu ziduri înalte, *cu* porți și *cu* zăvoară, afară de cetățile cele deșchise, *cari erau* multe foarte. 6 Și noi cu desăvârșire le pierdurăm, cum făcurăm cu Sihon, regele [f]Heșbonului, pierzând cu desăvârșire din toate cetățile pre bărbați, pre femei și pre copii. 7 Iar toate vitele și prada cetăților le răpirăm pentru noi. 8 Și în acel timp luarăm pământul din mâna a doi regi ai Amoreilor, celor dincoace de Iordan, dela părăul Arnon, până la muntele Ermon; 9 (Sidonii pre [g]Ermon îl chemă Sirion, iar Amoreii îl [h]chemară Șenir); 10 [i]Toate cetățile din câmpie, și tot Galaadul, și [j]tot Basanul, până la Salca și Edrei, cetățile regatului lui Og în Basan: 11 [k](Că numai singur Og, regele Basanului, mai rămăsese din [l]urieși; iată, patul său *era* pat de fer; au nu *este* el în [m]Rabba, *cetatea* fiilor lui Ammon? lung de nouă coți, și larg de patru coți, după cotul unui om.)

Împărțirea pământului din partea dela răsărit a Iordanului.

12 Așà noi în timpul acela luarăm în stăpânire acel pământ, dela [n]Aroer, care *este* pe lângă părăul Arnon, și jumătatea muntelui Galaad și [o]cetățile lui, *și* le dădui Rubeniților și Gadiților: 13 [p]Și rămășița din Galaad și tot Basanul, regatul lui Og, îl dădui la jumătatea seminției lui Manase; tot ținutul Argobului cu tot Basanul se chemă pământul uriașilor. 14 [q]Iair, fiul lui Manase, luă tot ținutul Argobului [r]până la hotarele Cheșuriților și ale Maacatiților, și pre acelea, Basan, el le [s]chemă după numele lui: Habot-Iair până în ziua de astăzi. 15 [t]Și dădui lui Machir Galaadul.

---

g Num. 21. 23. *h* Ios. 11. 20. *i* Esod. 4. 21. *j* Cap. 1. 8. *k* Num. 21. 23. *l* Cap. 7. 2. *m* Num. 21. 24. *n* Cap. 7. 2. 26. *o* Cap. 3. 12. Ios. 13. 9. *p* Ps. 44. 3. *q* Fac. 32. 22.

Capul 3.

a Num. 21. 33, etc. *b* Cap. 1. 4. *c* Num. 21. 34. *d* Num. 21. 35. *e* 1 Reg. 4. 13. *f* Ps. 135. 10. 11, 12. *g* Cap. 4. 48. *h* 1 Cron. 5. 23. *i* Cap. 4. 49. *j* Ios. 12. 5. *k* Amos. 2. 9. *l* Fac. 14. 5. *m* 2 Sam. 12. 26 *n* Cap. 2. 36. *o* Num. 32. 33. Ios. 12. 6. *p* Ios. 13. 29, *q* 1 Cron. 2. 22. *r* Ios. 13. 13. *s* Num. 32. 41. *t* Num. 32. 39.

16 Iar Rubeniţilor şi Gadiţilor le dădui din Galaad până la părâul Arnon. *până la* mijlocul râului, carele *este* hotarul, *şi* până la părâul Iabbok, [u]hotarul fiilor lui Ammon: 17 Şi câmpia şi Iordanul, carele *este* hotarul; dela [v]Chineret şi [x]până la marea câmpiei, [y]la Marea-Sărată, jos sub poalele *muntelui* Pisga, spre răsărit. 18 Şi eu poruncii vouă în timpul acela, zicând: Domnul Dumnezeul vostru vă dădù acest pământ, spre a-l stăpâni: [z]voi, toţi *bărbaţii* cei buni de luptă, mergeţi înarmaţi înaintea fiilor lui Israel, a fraţilor voştri. 19 Şi numai femeile voastre şi copiii voştri şi vitele voastre (ştiu că aveţi multe vite) să rămână în cetăţile voastre, pre care eu le-am dat vouă, 20 Până ce Domnul va da repaus fraţilor voştri, ca şi vouă, şi *până ce* şi ei vor fi luat în stăpânire pământul, pre care Domnul Dumnezeul vostru, îl dă lor, dincolo de Iordan; după aceea vă veţi [a]întoarce fiecare la stăpânirea lui, pre care eu v'am dat-o.

21 Şi [b]lui îi Iosua poruncì în timpul acela, zicând: Ochii tăi văzură toate câte Domnul Dumnezeu făcù acestor doi regi; aşà va face Domnul cu toate regatele, unde vei merge. 22 Nu vă temeţi de el, că [c]Domnul Dumnezeul vostru, *este* cel ce se luptă pentru voi.

Moisi nu întră în ţară.

23 Şi [d]eu mă rugai Domnului în timpul acela, zicând: 24 Doamne, Doamne, tu începuşi a arătà servului tău [e]mărirea ta şi mâna ta cea tare: Că [f]cine *este* zeul în cer sau pe pământ, care să poată face lucruri ca ale tale, şi *a căruia* putere *să fie* ca a ta? 25 Lasă-mă, rogute, să trec, şi să văd [g]acel pământ bun, care *e* dincolo de Iordan, pre acel munte bun şi Libanul! 26 Iar Domnul [h]erà mânios asupra mea pentru voi, şi nu mă ascultà; şi-mi zise Domnul: Ajungeţi atâta! mai mult despre lucrul acesta să nu-mi vorbeşti! 27 [i]Suie-te pe vârful *muntelui* Pisga, şi-ţi înalţă ochii tăi spre apus, şi spre miazănoapte, şi spre răsărit, şi vezi cu ochii tăi, căci tu Iordanul acesta nu-l vei trece. 28 Şi zi lui Iosua, şi-l îmbărbătează, şi-l întăreşte, că el va trece în fruntea acestui popor, şi-l va face să moştenească pământul pre care-l vei vedeà. 29 Şi aşà noi rămaserăm în valea aceea în dreptul Bet-Peorului.

Îndemnare ca să asculte de lege.

4 Şi acum, o Israele, ascultă de [a]legile şi judecăţile, pre care eu vă învăţ, să *le* faceţi, ca să trăiţi, şi întrând să luaţi în stăpânire pământul, pre care Domnul Dumnezeul părinţilor voştri, îl dă vouă. 2 [b]Să nu adăugiţi *nimica* la cuvântul, pre care eu vi-l poruncesc, şi să nu scădeţi *nimica* din el, ca să păziţi poruncile Domnului Dumnezeului vostru, cari eu le poruncesc vouă. 3 Ochii voştri au văzut ceeace Domnul făcù pentru [c]Baal-Peor, că Domnul Dumnezeul tău pierdù din mijlocul tău pre tot omul, care a mers în urma lui Baal-Peor. 4 Iar voi, cari v'aţi lipit de Domnul Dumnezeul vostru, *sunteţi* şi astăzi toţi în vieaţă.

5 Vedeţi, eu pre voi vă învăţ legi şi judecăţi, cum îmi poruncì Domnul Dumnezeul meu, ca voi aşà să faceţi în pământul, în care aveţi să întraţi, ca să-l stăpâniţi! 6 Da, păziţi-*le*, şi *le* faceţi, că aceasta *este* [d]înţelepciunea voastră şi înţelegerea voastră înaintea ochilor popoarelor, cari auzind toate aceste legi, vor zice: Cu adevărat aceasta mare naţiune, *este* popor înţelept şi înţelegător! 7 Căci [e]care popor *este aşà* de mare, încât *să-şi aibă* pre [f]zeii săi *aşà* aproape, cum *avem* noi pre Dumnezeul nostru, ori de câte ori îl chemăm? 8 Şi care popor *este aşà* de mare, încât să aibă legi şi judecăţi *aşà* de drepte, cum *este* toată această lege, care eu astăzi o pun înaintea voastră.

---

u Num 21. 24.
v Num. 34. 11.
x Num 34. 12.
y Fac. 14. 3.

z Num. 32. 20. efc.
a Ios. 22. 4.
b Num. 27. 18.
c Esod. 14. 14.

d 2 Cor 12. 8, 9.
e Cap. 11. 2.
f Esod. 15. 11. 2 Sam. 7. 22. Ps. 71. 19.

g Esod. 3. 8.
h Num. 20. 12. Ps. 106. 32.
i Num. 27. 12. —

Capul 4
a Lev. 19. 37. Ezec. 20. 11. Rom. 10. 5.

b Cap. 12. 32. Prov. 30. 6. Apoc. 22. 18, 19.

c Num. 25. 4. etc. Ps. 106. 28.29.
d Iov. 28. 28.

Ps. 19. 7.
e 2 Sam. 7 23. Ps. 145. 18. Isa. 55. 6.
f Ps. 46. 1. &

9 Decât numai păzește-te, și-ți [g]ferește sufletul, [h]ca să nu uiți lucrurile pre care le-au văzut ochii tăi, și să nu se depărteze din inima ta în toate zilele vieții tale, ci [i]să le faci cunoscute fiilor tăi și la fiii fiilor tăi: 10 [j]Ziua aceea, când ai stat înaintea Domnului Dumnezeului tău în Horeb, când zise Domnul către mine: Adună-mi poporul, ca să-l fac să audă cuvintele mele, ca învățându-*le*, să se teamă de mine în toate zilele câte vor trăi pe pământ, și să le învețe și pre fiii lor. 11 Și vă apropiarăți, și stăturăți sub munte, și [k]muntele ardea în foc până în inima cerului: *și era* întunerec, nour și negură deasă. 12 [l]Și Domnul vorbì către voi din mijlocul focului: [m]voi vocea cuvântului *lui* o auzirăți, iar nici o închipuire nu văzurăți, [n]afară de acea voce. 13 [o]Și el vă proclamă legământul său, pre care vi-l porunci să-l păziți, [p]cele zece cuvinte, și le [q]scrise pe două table de piatră. 14 Și-mi [r]porunci Domnul în același timp, ca eu pre voi să vă învăț legi și judecăți, pre care să le împliniți în pământul, în care mergeți ca să-l luați în stăpânire.

15 [s]Deci feriți-vă foarte sufletele voastre; că voi n'ați văzut nici o [t]închipuire în ziua aceea, *în care* Domnul vorbì către voi în Horeb în mijlocul focului: 16 Ca să nu vă [u]corumpeți, și să vă [v]faceți vre-un chip cioplit, vre-o închipuire de idol [x]asemănare de bărbat sau femeie; 17 Asemănare de vre-un patruped depe pământ: asemănare de vre-o pasăre înaripată, care sboară în cer; 18 Asemănare de vre-o târîtoare depe pământ, asemănare de orice pește din apă sub pământ. 19 Și [y]ochii tăi să nu-ți ridici spre cer, să vezi soarele, luna și stelele, [z]toată oastea cerului, și să te amăgești, *și* să te [a]închini lor, și să servești lor, pre care Domnul Dumnezeul tău le-a împărțit tutulor popoarelor de sub tot cerul. 20 Iar pre voi Domnul v'a luat, și v'a [b]scos din cuptorul cel de fer, din Egipt, [c]pentru ca să fiți lui popor de moștenire, cum și *sunteți* astăzi.

21 Și Domnul se [d]mâniè pre mine din cauza voastră, și se jură, că eu să nu trec Iordanul, și ca eu să nu intru în acel pământ bun, pre care Domnul, Dumnezeul vostru, îl dă vouă *de* moștenire. 22 Ci [e]eu am să mor în acest pământ, și [f]nu voiu trece dincolo de Iordan, dară voi veți trece dincolo, și veți luà în stăpânire [g]acel pământ bun.

23 Feriți-vă, [h]ca să nu uitați legământul Domnului Dumnezeului vostru, care-l făcù cu voi [i]și să nu faceți vouă chip cioplit, *nici* asemănare de tot ce Domnul Dumnezeul tău ți-a oprit. 34 Că [j]Domnul Dumnezeul tău *este* foc mistuitor, [k]Dumnezeu gelos.

25 Tu când vei naște fii și fii de fii, și [l]vă veți învechì în acel pământ, și vă veți corupe, și veți face vouă chip cioplit, asemănarea vre-unui *lucru;* sau [m]vei face rău în ochiu Domnului Dumnezeului tău, prin care să-l mănii; 26 [n]Iau astăzi de mărturie contra voastră cerul și pământul, că voi curând vă veți pierde depe pământul, ca să-l luați în stăpânire: zilele *voastre* nu vor fi multe într'ânsul, ci de tot vă veți pierde. 27 Și Domnul vă va [o]împrăștià între popoare, și veți rămâneà puțini la număr în mijlocul națiunilor, între care Domnul vă va conduce. 28 Și [p]acolo veți servì la ei, lucru de mâni omenești, lemn și piatră, [q]care nu văd, nici aud, nici mănâncă, nici miroase.

29 [r]Iar dacă de acolo vei căutà pre Domnul Dumnezeul vostru, *îl* vei aflà, dacă-l vei căutà din toată inima ta și din tot sufletul tău. 30 În strâmtorările tale, când toate acestea te vor ajunge, [s]în zilele cele de apoi, de te vei [t]reîn-

---

g Prov. 4. 23.
h Prov. 3. 1, 3.
i Fac. 18. 19. Ps. 78. 5, 6. Ples 6. 4.
j Esod. 19. 9, 16. Ebr. 12. 18, 19.
k Esod. 19. 18.
l Cap. 5. 4, 22.
m Vers. 33. 36.
n Esod. 20. 22.
o Cap. 9 9, 11.
p Esod. 34, 28.
q Esod. 24. 12.
r Esod. 21. 1.
s Ios. 23. 11.
t Isa. 40. 18.
u Esod. 32, 7.
v Esod. 20. 4, 5.
x Rom. 1. 23.
y Cap. 17. 3.
Iov. 31. 26, 27.
z Fac. 2 1.
a Rom. 1. 25.
b 1 Reg. 8. 51.
c Esod. 19 5. Cap. 9. 29
d Num. 20. 12. Cap. 1. 37
e 2 Pet. 1. 13, 14. 15.
f Cap. 3. 27.
g Cap. 3. 25.
h Vers. 9.
i Vers. 16.
j Esod. 24. 17. Isa. 33. 14. Ebr. 12. 29.
k Esod. 20. 5.
l Vers. 16.
m 2 Reg. 17. 17. etc.
n Cap. 30. 18. 19.
o Lev. 26. 33.
p Cap. 28. 64. Ier. 16. 13.
q Ps. 115. 4, 5.
r Lev. 26. 39, 40. 2 Cron. 15. 4. Isa. 55. 6, 7.
s Fac. 49. 1. Osea. 3. 5.
t Ioel. 2. 12.

toarce la Domnul Dumnezeul tău, și de vocea lui vei ascultà: 31 (Că Domnul Dumnezeul tău *este* [u]Dumnezeu îndurător), el pre tine nu te va lăsà, și nu te va stricà, și nu-și va uità legământul ce l-a *făcut* părinților tăi *și* pre care s'a jurat lor.

32 Că [v]întreabă zilele cele dintâiu, care au fost înainte de tine, din ziua aceea, în care Dumnezeu făcù pre om pe pământ, și *cercetează* [x]dela o margine de cer până la *cealaltă*, dacă s'a făcut *ceva* ca acest lucru mare, și s'a mai auzit asemenea lui? 33 [y]*Dacă vre-un* popor a auzit vocea lui Dumnezeu vorbind din mijlocul focului, precum ai auzit tu, și tot mai trăiești? 34 Sau *dacă* vre-un zeu s'a încercat să vină *și* să-și ia națiune din mijlocul *altei* națiuni, [z]prin cercări, [a]prin semne și prin minuni și prin resbel, [b]cu mâna tare și [c]cu braț întins, și [d]prin lucrări mari *și* înfricoșate, cum *fuseră* toate acelea, pre care Domnul Dumnezeul vostru le-a făcut pentru voi în Egipt înaintea ochilor tăi. 35 Ție *numai* ți-s'a arătat *aceasta*, pentru ca să cunoști, că Domnul singur *este* Dumnezeu, *și că* [e]nu *este* altul afară de dânsul. 36 [f]Din cer te-a făcut să auzi vocea sa, ca să te învețe, și pe pământ ți-a arătat focul lui cel mare, și tu cuvintele lui le-ai auzit din mijlocul focului. 37 Și fiindcă [g]el a iubit pre părinții tăi, pentru aceea semința lor a ales dânșii, și [h]te-a scos pre tine el însuși cu puterea cea mare a sa din Egipt: 38 [i]Pentru ca să alunge dinaintea ta națiuni mai mari și mai tari decât tine, iar pre tine să te conducă, *și* să-ți dea pământul lor *de* moștenire, cum *se vede* astăzi.

39 Cunoaște dară astăzi, și ia în inimă, că [j]numai Domnul *este* Dumnezeu și în cer sus și pe pământ jos, *și* altul nu *este*. 40 [k]Deci păzește legile lui și poruncile lui, pre care ți-le dau eu astăzi, [l]ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine; și pentru-ca să trăiești zile multe în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău îl dă ție pentru totdeauna.

Moisi rânduește cetățile de scăpare cele despre răsăritul Iordanului.

41 Atunci Moisi [m]despărți trei cetăți dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui; 42 [n]Ca acolo să fugă ucigașul, care pre aproapele său l-ar omorî fără știință, și fără ca el mai înainte să-i fi fost inimic, ca el să fugă într'una din aceste cetăți, și să trăească: 43 [o]Bezerul în pustiu, în partea șesului, între Rubeniți; și Ramotul în Galaad, între Gadiți; și Golanul în Basan, între Manașiți.

44 Și aceasta *este* legea, pre care Moisi o puse înaintea fiilor lui Israel; 45 Acestea *sunt* mărturiile și legile și judecățile, pe cari le puse Moisi fiilor lui Israel, după ce ieșiră din Egipt: 46 Dincolo de Iordan [p]în vale, în dreptul Bet-Peorului, în pământul lui Sihon, regele Amoreilor, care locuià în Heșbon, pre care Moisi și cu fiii lui Israel îl [q]bătură, după ce ieșiră din Egipt; 47 Și ei stăpâniră pământul său, și pământul [r]lui Og, regele Basanului: cei doi regi ai Amoreilor de dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui; 48 [s]Dela Aroer, care *este* pe țărmurile părăului Arnon până la muntele Sion, adecă [t]Hermon; 49 Și toată câmpia de dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui, până la marea câmpie, sub poalele *muntelui* Pisga.

Repetirea celor zece porunci.

5 Și Moisi chemă tot Israelul, și-i zise: Ascultă, Israele, legile și judecățile, pre cari eu le vorbesc astăzi în auzul vostru, și să le învățați, și să căutați ale face. 2 [a]Domnul Dumnezeul nostru, încheiă cu noi legământ pe Horeb: 3 [b]Nu cu părinții noștri încheiă Domnul acest legământ, ci cu noi, cu noi aceștia aicia, cu noi cu toți, cari ne aflăm astăzi

---

u 2 Cron. 30. 9. Ps. 116. 5. Iona 4. 2. *v* Iov. 8. 8. *x* Mat. 24. 31. *y* Esod. 24. 11. *z* Cap. 7. 19. *a* Esod 7. 3. *b* Esod. 13. 3. *c* Esod. 6. 6 *d* Cap. 26. 8. *e* Cap. 32. 39. 1 Sam. 2. 2. Isa. 45. 5, 18, 22. Marc. 12. 29, 32. *f* Esod. 19. 9. 19. Ebr. 12. 18. *g* Cap. 10. 15. *h* Esod. 13. 3, 9. 14. *i* Cap. 7. 1. *j* Vers. 35. *k* Lev. 22. 31. *l* Cap. 5. 16. Efes. 6. 3. *m* Num. 35. 6, 11. *n* Cap. 19. 4. *o* Ios. 20. 8. *p* Cap. 3. 29 *q* Num 21. 24. *r* Num. 21. 35. *s* Cap. 2. 36. *t* Cap. 3. 9. Ps. 133. 3. *Capul 5.* *a* Esod. 19. 5. *b* Mat. 13 17. Ebr 8. 9.

în vieaţă. 4 [c] Faţă în faţă vorbì Domnul cu voi pe munte, din mijlocul focului: 5 [d] (Stând eu în timpul acela între Domnul şi între voi, ca să spun vouă cuvântul Domnului; [e] că voi vă trămuraţi de acel foc, şi nu vă suiraţi pe munte); şi zise:

6 [f] Eu *sunt* Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei; 7 [g] Să nu aibi alţi Dumnezei afară de mine.

8 [h] Să nu-ţi faci ţie chip cioplit, nici *altă* asemănare *din cele ce sunt* în cer sus, sau pe pământ jos, sau în apă sub pământ; 9 Să nu te închini înaintea lor, nici să te închini lor; că eu Domnul Dumnezeul tău *sunt* Dumnezeu gelos, [i] care păcatul părinţilor pedepsesc în fiii până într'a treia şi a patra *generaţiune* celorce mă urăsc; 10 [j] Şi care fac milă până într'a mia *generaţiune* celor ce mă iubesc şi păzesc poruncile mele.

11 [k] Să nu iai numele Domnului Dumnezeului tău în deşert; că Domnul nu va lăsà nepedpsit *pre cel* ce va luà numele lui în deşert.

12 [l] Păzeşte ziua sabatului, ca să o sfinţeşti, cum ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău. 13 [m] Şase zile vei lucrà, şi-ţi vei face toate lucrurile tale; 14 Iar ziua a şaptea [n] sabat*este* Domnului Dumnezeului tău: nu vei face *într'însa* nici un lucru, *nici* tu, nici fiul tău, nici fica ta, nici servul tău, nici serva ta, nici boul tău, nici asinul tău, orice din vitele tale, nici străinul tău care *locueşte* în lăuntru porţilor tale, ca să se odihnească servul tău şi serva ta, ca şi tine. 15 [o] Şi-ţi adù aminte, că tu serv ai fost în pământul Egiptului, şi Domnul Dumnezeul tău te-a scos pre tine de acolo [p] cu mână tare şi cu braţ întins; pentru aceea ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să păzeşti ziua sabatului.

16 [q] Onorează pre părintele tău şi pre mumă ta, cum ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău, [r] pentru ca zilele tale să fie multe, şi ca să-ţi fie bine în pământul, pre care-l dă ţie Domnul Dumnezeul tău.

17 [s] Să nu ucizi.

18 [t] Să nu preacurveşti.

19 [u] Să nu furi.

20 [v] Să nu mărturiseşti mărturie mincinoasă contra aproapelui tău.

21 [x] Să nu pofteşti femeia aproapelui tău, nici să pofteşti casa aproapelui tău, *nici* ţarina lui, nici servul lui, nici serva lui, *nici* boul lui, *nici* asinul lui, nici nimica din cele ce *sunt* ale aproapelui tău.

22 Aceste cuvinte le vorbì Domnul cătră toată adunarea voastră pe munte din mijlocul focului, din nor şi din negură deasă, cu voce tare; şi *nimic* n'a adaos; [y] şi le scrise pe două table de piatră, şi le dădù mie. 23 [z] Şi auzind voi acea voce din mijlocul întunerecului, (că muntele ardeà în foc), veniraţi către mine, toţi capii seminţiilor voastre, şi bătrânii voştri. 24 Şi ziseraţi: Iată, Domnul Dumnezeul nostru ne arătă mărirea sa şi mărimea sa, şi [a] vocea lui o auzirăm din mijlocul focului; astăzi am văzut că Dumnezeu vorbeşte cu omul, şi el [b] rămâne viu. 25 Şi acum, pentru ce să murim? că acest foc mare tot ne mistueşte: [c] De vom mai auzì încă vocea Domnului Dumnezeului nostru, vom murì: 26 [d] Căci care *este* fiinţa de carne, care să fi auzit vocea viului Dumnezeu din mijlocul focului vorbind, precum noi, şi să fi rămas în vieaţă? 27 Apropiă-te tu, şi ascultă toate câte zice Domnul Dumnezeul nostru, şi [e] vorbeşte tu nouă toate câte Domnul Dumnezeul nostru, va zice ţie, şi noi vom auzì, şi vom face.

28 Şi auzind Domnul vocea cuvintelor voastre, când vorbiraţi către mine, zise către mine Domnul: Auzit-am vocea cuvintelor acestui popor câte a vorbit către tine; ei [f] câte le-au vorbit, toate bine le-au vorbit. 29 [g] Oh! de ar fi, ca

---

c Esod. 19. 9,19. d Esod. 20. 21. Gal. 3. 19. e Esod. 19. 16. Esod. 20. 2, etc. Ps. 81. 10. f Esod. 20, 3. g Esod. 20. 4. h Esod. 34. 7. i Ier. 32. 18. Dan. 9. 4. k Esod. 20. 7. Mat. 5. 33. l Esod. 20. 8. m Esod. 23. 12. Ezec. 20. 12. n Fac. 2. 2. Esod. 16. 29, 30. Ebr. 4. 4. o Cap. 15. 15. p Cap. 4. 34. 37. q Esod. 20. 12. Efes. 6. 2, 3. Col. 3. 20. r Cap. 4. 40. s Esod 20. 13. t Esod. 20. 14. Iac. 2. 11. u Esod. 20. 15. Rom. 13. 9. v Esod. 20. 16. x Esod. 20. 17. Luc. 12. 15. Rom. 7. 7. y Esod. 24. 12. z Esod 20.18,19. Ebr. 12. 19. a Esod. 19. 19. b Cap. 4. 33. c Cap. 18. 16. d Cap. 4. 33. e Esod. 20. 19. f Cap. 18. 17. g Ps. 81. 13. Isa. 48. 18. Luc. 19. 42.

într'înșii să rămână totdeauna asemenea inimă, ca să se teamă de mine, și să [h]păzească toate poruncile mele: [i]ca să fie bine lor și fiilor lor în veci! 30 Mergi! spune lor: Întoarceți-vă la corturile voastre. 31 Și tu să rămâi aicia la mine, [j]și eu îți voiu spune toate poruncile și legile și judecățile, în care să-i înveți, ca ei pre acelea să *le* facă în pământul, pre care vi-l dau spre stăpânire. 32 Luați dar aminte, ca să faceți așà, precum a poruncit Domnul Dumnezeul vostru; [k]nu vă abateți *dela dânsele* nici la dreapta nici la stânga. 33 *Și* întru toate umblați [l]pe calea aceea, care a poruncit Domnul Dumnezeul vostru: ca să trăiți, și *să* vă *fie* bine, și zilele voastre să fie multe pe pământul, pe care-l luați în stăpânire.

Tâlcuirea poruncii întâiu despre dragostea către Dumnezeu.

6 Și acestea *sunt* [a]poruncile, legile și judecățile, pre care Domnul Dumnezeul vostru *mi*-le-a poruncit, ca să vă învăț; ca voi *pre acestea* să *le* faceți în pământul, în care treceți să-l luați în stăpânire. 2 [b]Că tu să te temi de Domnul Dumnezeul tău, păzind toate legile lui și poruncile lui, pre care eu ți-le dau; tu și fiiul tău și fiiul fiiului tău *în* toate zilele vieții tale, [c]și ca zilele tale să fie multe.

3 Ascultă dar, o Israele, și caută să *le* faci, ca să-ți fie bine, și să vă înmulțiți foarte în [d]pământul unde curge lapte și miere, [e]după cum Domnul Dumnezeul părinților tăi, ți-a promis.

4 [f]Ascultă, o Israele: Domnul Dumnezeul nostru *este* unicul Domnul. 5 [g]Iubește dar pre Domnul Dumnezeul tău, [h]din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toate puterile tale. 6 Și [i]aceste cuvinte, cari ți-le spun astăzi, să le ai în inimă! 7 Și le [j]întipărește în fiii tăi, și vorbește despre dânsele, când ședzi în casă, și când mergi pe cale, când te culci, și când te scoli; 8 [k]Și să le legi ca semn pe mâna-ți și să-ți fie fruntar între ochii tăi; 9 [l]Și să le scrii pe usciorii casei tale și pe porțile tale.

10 Și va fi, că după ce Domnul Dumnezeul tău, te va aduce în pământul, pre care el cu jurământ l-a promis părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, că ți-*l* va da, *cu* cetăți mari și frumoase, pre [m]care tu nu le-ai zidit; 11 Cu case pline de toate bunătățile, pre care tu nu le-ai împlinit; cu puțuri *de apă* săpate, pre care tu nu nu le-ai săpat: cu vii și cu maslini, pre cari tu nu le-ai plantat; *din cari* tu [n]mâncând te vei sătură: 12 *Atuncia* ferește-te ca să nu uiți pre Domnul care te-a scos pre tine din pământul Egiptului, din casa sclăviei. 13 De Domnul Dumnezeul tău, [o]să te temi, și lui să-i servești, și [p]pe numele lui să te juri; 14 Să nu [q]umblați după alți Dumnezei, [r]dintre zeii popoarelor, care *sunt* împrejurul vostru. 15 (Că [s]Domnul Dumnezeul tău, *carele este* Dumnezeu gelos, *este* în mijlocul tău); [t]ca nu cumvà mânia Domnului Dumnezeului tău, să se aprindă asupra ta, și să te piardă depe fața pământului.

16 [u]Să nu ispitiți pre Domnul Dumnezeul vostru, [v]precum *l*-ați ispitit la Masa. 17 Poruncile Domnului Dumnezeului nostru, [x]să le păziți, cum și mărturiile lui, și legile lui, pre care ți-le-a prescris. 18 Și [y]să faci *ceeace este* drept și bun în ochii Domnului, ca să-ți fie bine, și să intri, și să iai în stăpânire acel pământ, frumos, pre care Domnul Dumnezeul tău cu jurământ l-a promis părinților tăi: 19 [z]Când pre toți inamicii tăi îi va alungà de dinaintea ta: după cum a făgăduit Domnul.

20 [a]Când fiul tău în viitor te va întrebà, zicând: Ce *sunt* mărturiile și legile și judecățile acestea, pre care Dom-

---

h Cap. 11. 1.
i Cap. 4. 40.
j Gal. 3. 19.
k Cap. 17. 20. Ios. 1, 7. Prov. 4. 27.
l Ps. 119. 6.

Luc. 1. 6.
—
Capul 6.

a Cap. 4. 1. & 5. 31. & 12. 1.
b Esod. 20. 20. Ps. 111. 10. Eccl. 12. 13.
c Cap. 4. 40.
d Esod 2. 8.
e Fac. 15. 5.
f Isa 42. 8. Marc 12. 29, 32.
g Cap. 10. 12. Marc 12. 30.
h 2 Reg. 23 25.
i Cap. 11. 18. Ps. 37. 31. Ioan 17. 3. 1 Cor. 8. 4, 6.

Prov. 3. 3.
j Cap. 4. 9. Efes. 6. 4.
k Esod. 13.9,16.
l Cap. 11. 20.
m Ios. 24. 13.
n Cap. 8.10,etc.
o Cap. 10. 12,20 Mat. 4. 10.
p Ps. 63. 11. Isa. 45. 23. Ier. 4. 2.
q Cap. 8. 19. Ier. 25. 6.
r Cap. 13. 7.
s Esod. 20. 5.
t Cap 7. 4.
u Mat. 4. 7. Luc. 4. 12.
v Esod. 17. 2, 7 1 Cor. 10. 9.
x Cap. 11.13, 22. Ps. 119. 4.
q Esod. 15. 26. Cap. 12. 28
z Num. 33. 52, 53.
a Esod. 13. 14.

nul Dumnezeul nostru, le-a prescris vouă? 21 Atuncia să zici fiiului tău: Servi eram noi la Faraon în Egipt, şi Domnul ne-a scos pre noi din Egipt [b] cu mână tare: 22 [c] Şi Domnul făcù semn şi minuni mari şi rele în Egipt asupra lui Faraon şi asupra a toată casa sa înaintea ochilor noştri; 28 Şi pre noi ne scoase de acolo, ca să ne aducă aicia, şi să ne deà pământul acesta, pre care cu jurământ l-a promis părinţilor noştri. 24 Atuncia Domnul ne porunci, ca să facem toate acestea legi; [d] de Domnul Dumnezeul nostru, să ne temem; [e] ca nouă bine *să* ne *fie* în toate zilele, *şi* ca [f] să ne ţie în vieaţă, cum *se face* şi astăzi. 25 Şi [g] aceasta va fi dreptatea noastră, de vom căutà ca să împlinim toate aceste legi înaintea Domnului Dumnezeului nostru, precum ne-a poruncit nouă.

Petrecerea cu Cananeii oprită.

7 Când [a] te va aduce Domnul Dumnezeul tău, în pământul, în care intri *acum* ca să-l iei în stăpânire; şi va alungà dinaintea ta multe naţiuni: pre [b] Hetei, şi pre Gherghesei, şi pre Amorei, şi Cananei, şi pre Feresei, şi pre Hevei, şi pre Iebusei, şapte naţiuni [c] mai mări şi mai tari decât tine; 2 Şi când Domnul Dumnezeul tău, ţi-le va [d] da în puterea ta, tu să le baţi, [e] să le perzi cu desăvârşire: [f] legământ cu ele să nu închei, şi milă de ele să nu-ţi fie. 3 [g] Nici să te încuscreşti cu dânsele; pre fetele tale să nu le dai fiilor lor, şi pre fetele lor să nu le iei pentru fiii tăi; 4 Că ele vor abate pre fiii tăi dela mine, ca să servească altor Dumnezei [h] şi mânia Domnului se va aprinde asupra voastră, şi el te va pierde curând. 5 Ci aşà să faceţi cu dânsele: [i] altarele lor să le surpaţi, şi stâlpii lor să-i sfărâmaţi, şi chipurile lor de Astarte să le tăiaţi, şi idolii lor cu foc să-i ardeţi.

6 [j] Că popor sfânt *eşti* tu Domnului Dumnezeului tău: [k] pre tine te-a ales Domnul Dumnezeul tău, ca să-i fii popor al său, deosebit dintre toate popoarele care sunt pe faţa pământului. 7 Nu doară, pentru că voi aţi fi mai mulţi decât toate *celelalte* popoare v'a iubit Domnul, şi v'a ales, căci voi *sunteţi* [l] cel mai mic dintre toate popoarele: 8 Ci [m] pentru că Domnul v'a iubit pre voi, şi pentru că el ţine [n] jurământul, pre care l-a făcut cu părinţii voştri, *deaceea v'a* [o] scos pre voi cu mână tare, şi v'a răscumpărat din casa sclăviei, din mâna lui Faraon, regele Egiptului.

9 De aicia dar să cunoşti, că Domnul Dumnezeul tău, numai el *este* Dumnezeu, Dumnezeu [p] credincos, [q] care legământul şi îndurarea *sa* le ţine până într'a mia generaţiune către aceia, care-l iubesc, şi-i păzesc poruncile lui: 10 Dar [r] care răsplăteşte în faţă celora ce-l urăsc, spre a-i pierde: [s] el nu întârzie cu aceia cari-l urăsc, *ci* le răsplăteşte în faţă. 11 Aşà dar păzeşte poruncile şi legile şi judecăţile câte astăzi îţi spun, ca să le faci.

12 [t] Şi va fi, *că* de veţi ascultà aceste judecăţi, şi *le* veţi păzì, şi le veţi face, atuncia şi Domnul Dumnezeul tău, îţi va ţine [u] legământul şi îndurarea, cu care s'a jurat părinţilor tăi. 13 Da, el pre tine [v] te va iubì, şi te va binecuvântà, şi te va înmulţì, [x] şi va binecuvântà fruptul pântecelui tău, şi fruptul pământului tău: grâul tău, mustul tău şi oleiul tău, fătul vacilor tale, şi înmulţirea oilor tale în pământul, pre care cu jurământ l-a făgăduit părinţilor tăi, că ţi-l va da. 14 Binecuvântat vei fi mai pe sus decât toate popoarele, [y] nu va fi întru tine sterp nici stearpă, nici între vitele tale. 15 Şi Domnul va depărtà dela tine toată boala, şi nici una din [z] acele molimi rele ale Egiptului, care le cunoşti,

b Esod, 3. 19. *c* Esod, 7. Ps. 135. 9. *d* Vers. 2. *e* Cap. 10. 13. Iov. 35. 7, 8. *f* Cap. 4. 1. Ps. 41. 2. Luc. 10. 28. *g* Lev. 18. 5. Rom 10. 3, 5. *Capul* 7. *a* Cap. 31. 3. Ps. 44. 2, 3. *b* Fac. 15. 19. etc. *c* Cap. 4. 38. *d* Vers. 23. *e* Num. 33. 52. Ios. 6. 17. *f* Esod. 23. 32 Judc. 2. 2. Ios. 2. 14. Judc. 1. 24. *g* Ios. 23. 12. Ezra 9. 2. *h* Cap. 6. 15. *i* Esod. 23. 24. Cap. 12 2. 3. *j* Esod. 19. 6. Ps. 50. 5. Ier. 2. 3. *k* Esod. 19. 5. Amos. 3. 2. 1 Pet. 2. 9. *l* Cap. 10. 22. *m* Cap. 10. 15. *n* Esod. 32. 13. Ps. 105. 8, 9. 10. *o* Esod. 13.3,14. *p* Isa. 49. 7. 1 Cor. 1. 9. 1 Thes. 5. 24. 2 Tim. 2. 13. Ebr. 11. 11. 1 Ioan 1. 9. *q* Esod. 20 6. Dan. 9. 4. *r* Isa. 59. 18. Nah. 1. 2. *s* Cap. 32. 35. *t* Lev. 26. 3. *u* Ps. 105. 8, 9. Luc. 1. 55, 72, 73. *v* Ioan 14. 21. *x* Cap. 28. 4. *y* Esod. 23. 26, etc. *z* Esod. 9. 14.

nu le va pune preste tine, ci le va pune preste toţi *aceia* care te urăsc.

16 Şi [a]să perzi toate popoarele, pre care Domnul Dumnezeul tău, le va da ţie: [b]ochiul tău să nu le cruţe, şi Dumnezeilor lor să nu serveşti, căci [c]cursă *ar fi* aceasta pentru tine. 17 De vei zice în inima ta: Aceste popoare *sunt* mai numeroase decât mine, cum voiu puteà eu să le alung? 18 [d]Nu te teme de ele, *ci*-ţi [e]adù aminte de cele ce a făcut Domnul, Dumnezeul tău, cu Faraon şi cu toţi Egiptenii: 19 De [f]cercările cele mari, pre care le-au văzut ochii tăi, şi de semnele, şi de minunile, şi de mâna cea tare, şi de braţul cel întins, cu care Domnul Dumnezeul tău te-a scos pre tine; aşà va face Domnul Dumnezeul tău, tutulor popoarelor, de care tu-te temi. 20 [g]Încă şi vespi va trimite Domnul Dumnezeul tău, asupra acelora, până ce se vor pierde cei ce au rămas şi s'au ascuns de tine. 21 Nu te spăimântà de ei: că Domnul Dumnezeul tău, *este* [h]în mijlocul tău: [i]Dumnezeu mare şi înfricoşat: 22 [j]Şi Domnul Dumnezeul tău, va alungà aceste naţiuni dinaintea ta încetul cu încetul; tu pre ele nu le vei stârpì curând, ca să nu se înmulţească fiarele sălbatice depe câmp, în contra ta. 23 Dar Domnul Dumnezeul tău, le va da ţie în puterea ta, şi le va îngrozì cu spaimă mare, până ce le va pierde. 24 Şi pre [k]regii lor îi va da ţie în mână, şi tu să faci să piară numele lor [l]de sub cer. [m]Nimenea nu va puteà stà faţă în faţă cu tine, până ce nu-i vei pierde. 25 Chipurile cioplite ale zeilor lor [n]să le arzi în foc. [o]să nu poftesti aurul sau argintul depe dânsele, ca să-l ţii pentru tine, ca nu prin acestea [p]să te prinzi în cursă: că [q]urîciune *este* aceasta înaintea Domnului Dumnezeului tău. 26 Şi urîciune în casa ta să nu aduci: ca să nu te faci şi tu blestemat, ca şi acele lucruri; *ci* îngrozindu-te de ele, urăşte-le, [r]că blestem *sunt*.

Îndemnările la ascultare, sprijinite de amintirea binefacerilor lui Dumnezeu şi a relelor urmări ale neascultării.

8 [a]Luaţi aminte la toate poruncile, pre care eu astăzi vi-le spun, ca să le faceţi, pentru ca să trăiţi, şi să vă îmmulţiţi, şi să întraţi şi să luaţi în stăpânire pământul, pre care Domnul cu jurământ l-a promis părinţilor voştri. 2 Şi-ţi adù aminte de toată calea, pe care Domnul Dumnezeul tău [b]te-a condus aceşti patruzeci de ani în pustiu, ca să te umilească, *şi* [c]să te cerce: [d]ca să cunoască cele ce *sunt* în inima ta, de vei păzì poruncile lui sau nu. 3 Aşà el pre tine te umilì, şi [e]te lăsă să flămânzeşti, şi [f]te nutrì cu mana, care n'ai cunoscut, nici nu au cunoscut părinţii tăi, ca să-ţi arate, că omul nu [g]trăieşte numai cu pâne, ci cu tot aceeace ese din gura Domnului trăieşte omul. 4 [h]Vestmintele tale nu se învechiră pre tine, şi picioarele tale nu se umflară, acei patruzeci de ani. 5 [i]Cunoaşte dar întru inima ta, că precum omul ceartă pre fiul său, *aşà* te va certà pre tine Domnul Dumnezeul tău. 6 Deci păzeşte poruncile Domnului Dumnezeului tău, [j]ca să umbli pe căile lui, şi să te temi de dânsul.

7 Că Domnul Dumnezeul tău, te va aduce în [k]pământ bun, în pământ cu păraie de apă, cu fântâni şi cu lacuri, care isvorăsc din văi şi munţi. 8 În pământ de grâu şi de orz şi de vii şi de smochini şi de rodii, pământ de olivi şi de miere: 9 Pământ, unde tu nu vei mâncà pânea ta cu scădere, unde tu nu vei aveà lipsă de nimica, pământ, [l]ale căruia pietre *sunt* fier, şi dintr'ai căruia munţi vei săpà aramă.

10 [m]Când vei mâncà, şi te vei săturà, să binecuvintezi pre Domnul Dumnezeul tău, pentru pământul bun, ce ţi l-a

---

a Vers. 2. *b* Cap. 13. 8. *c* Esod. 23. 33. Judc. 8. 27. Ps. 106. 36. *d* Cap. 31. 6. *e* Ps. 105. 5. *f* Cap. 4. 34. *g* Esod. 23. 28. Ios. 24. 12. *h* Num. 11. 20. Ios. 3. 10. *i* Cap. 10. 17. Neem. 1. 5 *j* Esod. 23. 29, 30. *k* Ios. 10. 24, 25, 42. *l* Esod. 17. 14. *m* Cap. 11. 25. Ios. 1. 5. *n* Vers. 5. Esod. 32. 20. 1 Cron. 14.12. *o* Ios. 7. 1, 21. *p* Judc. 8. 27. *q* Cap. 17. 1. *r* Lev. 27. 28. Ios. 6. 17, 18.

Capul 8.

a Cap. 4. 1. *b* Cap. 1. 3. Ps. 136. 16. Amos. 2. 10. *c* Esod. 16. 4. *d* 2 Cron. 32.31. Ioan 2. 25. *e* Esod. 16. 2, 3. *f* Esod. 16. 12, 14. 35. *g* Ps. 104. 29. Luc. 4. 4. *h* Cap. 29. 5. Neem. 9. 21. *i* 2 Sam. 7. 14. Ps. 89. 32. Ebr. 12. 5, 6. *j* Cap. 5. 33. *k* Cap. 11.10,11, 12. *l* Cap. 33. 25. *m* Cap. 6. 11, 12.

dat. 11 Ferește-te, ca să nu uiți pre Domnul Dumnezeul tău, așà ca să nu-i păzești poruncile lui, judecățile lui și legile lui, pre care ți-le poruncesc eu astăzi; 12 [n]Ca nu cumvà, după ce tu vei mâncà și te vei sătură, și case frumoase îți vei zidì, și vei locuì *întrânsele*, 13 Și cirezile tale și turmele tale se vor înmulți, și argintul și aurul la tine se vor îngrămădi, și toate ale tale se vor înmulți, 14 [o]Inima ta să se înalțe, și tu [p]să uiți pre Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei; 15 Care [q]te-a condus în pustiul cel mare și înfricoșat, [r]*unde erau* șerpi înfocați, și scorpioni, în pământ sec, unde nu *era* apă, și [s]el a făcut să curgă apă din peatră de cremine: 16 Care pre tine te-a nutrit în pustiu cu [t]mana, pre care părinții tăi n'au cunoscut-o, pentru ca să te umilească, și să te cerce, ca în cele din urmă să-ți [u]facă bine; 17 [v]Și să nu zici întru inima ta: Puterea mea și tăria mânei *mele* mi-au câștigat această avere. 18 Ci-ți adù aminte, *că* Domnul Dumnezeul tău *este* [x]acela, care-ți dă putere, ca să-ți câștigi averi; [y]pentru întărirea legământului său, pentru care s'a jurat părinților tăi, cum *se vede* astăzi.

19 Și va fi de vei uità pre Domnul Dumnezeul tău, și vei umblà după alți Dumnezei și vei servì lor, și te vei plecà înaintea lor, [z]vă mărturisesc astăzi, că voi de tot vă veți pierde. 20 Ca și popoarele, pre care Domnul le-a pierdut de dinaintea voastră, [a]așà veți perì voi, drept răsplătire, că nu ascultați de vocea Domnului Dumnezeului vostru.

Îndemnare ca să fim smeriți înaintea lui Dumnezeu.

9 Ascultă, Israele! tu astăzi [a]treci Iordanul, ca să întri, *și* să stăpânești popoare [b]mai mari și mai tari decât tine, cetăți mari și [c]întărite până la cer; 2 Popor mare și înalt la stat, pre [d]fiii Enakiților, pre cari-i cunoști, și *despre care* ai auzit, *zicând:* Cine poate stà înaintea fiilor lui Enak? Tu dar să știi, că Domnul Dumnezeul tău, care [e]merge înaintea ta, *este* [f]foc mistuitor; [g]el îi va pierde, și-i va face ca să plece înaintea ta, [h]și tu-i vei alungà, și-i vei pierde curând, precum ți-a promis Domnul.

4 Și după ce Domnul Dumnezeul tău, îi va alungà de dinaintea ta, [i]să nu cugeți întru inima ta, zicând: Pentru dreptatea mea m'a adus Domnul *aicia*, ca să iau acest pământ în stăpânire, ci [j]pentru nelegiuirea popoarelor acestora. Domnul le alungă de dinaintea ta. 5 [k]Nu pentru dreptatea ta, nici pentru întregiunea inimii tale întri tu *în* pământul lor, ca să-*l* iei în stăpânire, ci pentru nelegiuirea popoarelor acestora Domnul le alungă dinaintea ta, și pentru ca să-și împlinească [l]cuvântul, cu care s'a jurat părinților tăi: lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob.

6 Deci să știi tu, că nu pentru dreptatea ta Domnul Dumnezeul tău, îți dă acest pământ bun, ca să-l iai în stăpânire; că *ești* popor [m]tare la cerbice; 7 Adu-ți aminte, *și* nu uità, că tu ai mâniat pre Domnul Dumnezeul tău, în pustiu! [n]Din ziua aceea, în care ai ieșit din pământul Egiptului, până ce ați ajuns în locul acesta, răsculători ați fost împotriva Domnului. 8 Și [o]în Horeb atâta întărâtară-ți pre Domnul, că el de mânie voì să vă piardă.

9 [p]Când mă suìi pe munte, ca să iau tablele cele de piatră, tablele legământului, care-l făcù Domnul cu voi, [q]eu rămăsei pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără ca pâne să mănânc sau apă să beau: 10 [r]Și Domnul îmi dădù cele două table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu, și pe ele toate cuvintele, care le-a vorbit Domnul cu voi pe munte, din mijlocul focului, [s]în ziua adunării. 11 Și la sfârșitul celor

n Cap. 28. 47. Prov. 30. 9. Osea 13. 6.
o 1 Cor. 4. 7.
p Ps. 106. 21.
q Isa. 63. 12,13, 14.
r Num. 21. 6. Osea 13. 5.
s Num. 20. 11. Ps 78. 15.
t Vers. 3. Esod. 16. 15.
u Ier. 24. 5, 6.
v Cap. 9. 4.
x Prov. 10 22.
y Cap. 7. 8. 12.
z Cap. 4. 26.
a Dan. 9. 11, 12. — *Capul 9.*
a Cap. 11. 31. Ios. 3. 16.
b Cap. 4. 38.
c Cap 1. 28.
d Num. 13. 22, 28, 32, 33.
e Cap. 31. 3.
f Cap. 4. 24. Ebr. 12. 29.
g Cap. 7. 23.
h Esod. 23. 31.
i Cap. 8. 17. Rom. 11. 6, 20. 1 Cor. 4. 4, 7.
j Fac. 15. 16
k Tit. 3. 5.
l Fac. 12. 7. 26.
m Vers. 13. Esod. 32. 9.
n Esod. 14. 11.
o Esod. 32. 4.
Ps. 106. 19.
p Esod. 24. 12, 15.
q Esod. 24. 18.
r Esod. 31. 18.
s Esod. 19. 17.

patruzeci de zile și patruzeci de nopți, Domnul îmi dădù cele două table de piatră, tablele legămîntului. 12 Și Domnul zise către mine: [t]Scoală-te, pogoară-te curând de aicia; că poporul tău, pre care l-ai scos din Egipt, s'a corupt: ei [u]curând s'au abătut dela calea, care le-am poruncit eu; ei și-au făcut chip turnat.

13 Și [v]Domnul mai vorbì către mine, zicând: Eu mă uitai la poporul acesta, și iată [x]el *este* popor tare la cerbice: 14 [y]Lasă-mă să-l pierd, și [z]numele lui să-l stâng de sub cer, și [a]pre tine te voiu face popor mai tare și mai număros decât acesta. 15 [b]Și întorcându-mă și pogorându-mă depe munte, [c]care ardeà în foc, *având* cele două table ale legămîntului în amândouă mânile mele, 16 [d]Eu mă uitai, și iată voi păcătuirăți contra Domnului Dumnezeului vostru, *și* vă făcuserăți viţel turnat: curând vă abătuserăți dela calea, care v'o poruncise Domnul. 17 Atuncia luai cele două table, și le aruncai din mânile mele, și le sfărâmai înaintea ochilor voștri. 18 Și mă [e]închinai înaintea Domnului, ca și întâiași dată, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără ca pâne să mănânc, sau apă să beau, pentru toate păcatele voastre, pre care le-ați făptuit, făcând ce *este* rău în ochii Domnului, ca să-l mâniați. 19 [f]Că eu mă temeam de iutimea aceea, și de mânia, cu care Domnul a fost aprins asupra voastră: *că* voià să vă piardă pre voi. [g]Și Domnul mă ascultă și astădată. 20 Încă și asupra lui Aaron se mânie Domnul foarte, așà că *umblă* să-l piardă pre el: iar eu mă rugai în același timp și pentru Aaron. 21 Și [h]*fapta* păcatului vostru, pre care făcurăți voi, viţelul, îl luaiu, și-l arsei cu foc, și-l pisai, sdrobindu-*l* foarte, până ce se făcù mărunt ca pulberea; și acea pulbere o aruncai în părâul ce curge din munte.

22 (Așà și la [i]Tabera, și la [j]Massa, și la [k]Kibrot-Taava mâniarăți pre Domnul. 23 Și [l]când vă trimise Domnul dela Kadeș-Barnea, zicând: Suiți-vă și luați în stăpânire pământul acela, pre carele l-am dat vouă, voi și atuncia vă răsculărăți împotriva Domnului Dumnezeului vostru, și nu iați crezut lui, și [m]n'ați ascultat de vocea lui. 24 [n]Răsculători ați fost în contra Domnului din ziua în care v'am cunoscut pre voi).

25 Și [o]eu mă închinai înaintea Domnului; patruzeci de zile și patruzeci de nopți *fuseră*, cât mă închinai: că Domnul zise, că vreà să vă piardă. 26 Și [p]eu mă rugai Domnului, și zisei: Doamne, Doamne, nu stricà pre poporul tău și moștenirea ta, pre care tu o ai răscumpărat-o prin puterea ta, *și* pre care tu l-ai scos din Egipt cu mână tare; 27 Adu-ți aminte de servii tăi: Abraam, Isaac și Iacob; nu căutà la învârtoșarea poporului acestuia, nici la răutatea lui, nici la păcatul lui; 28 Ca nu cumvà *în* țara, din care ne-ai scos, să se zică: [q]Pentru că Domnul nu putù să-i aducă în pământul, pre care li-l promisese; și pentru ura sa către dânșii îi scoase, ca să-i omoare în pustiu. 29 [r]Că *ei sunt* poporul tău și moștenirea ta, pre care i-ai scos cu puterea ta cea mare, și cu brațul tău cel întins.

Tablele cele nouă.

10 În timpul acela zise Domnul către mine: [a]Cioplește două table de piatră ca cele dintâiu, și suie-te la mine pe munte, și-ți fă și un chivot de lemn. 2 Și eu voiu scrie pe aceste două table cuvintele, cari erau pe tablele cele dintâiu, care le-ai sfărîmat, și [b]tu să le pui în chivot. 3 Și *așà* făcui chivotul *din* lemn de [c]sittim, și cioplii două table de piatră ca cele dintâiu, și mă suii pe munte cu cele două table în mână-mi. 4 Și [d]el scrise pe acele table, ca și pe cele dintâiu, cele zece cuvinte, care le vor-

t Esod. 32. 7.
u Cap. 31. 29. Judc. 2. 17.
v Esod. 32. 9.
x Vers. 6.
2 Reg. 17. 14.
y Esod. 32. 10.
z Cap. 29. 20. Ps. 9. 5.
a Num. 14 12.
b Esod. 32. 15.
c Esod. 19. 18.
d Esod. 32. 19.
e Esod 34. 28.
f Esod.32.10,11
g Esod 32. 14. Ps. 106. 23.
h Esod. 32. 20.
i Num. 11. 1. 3, 5.
j Esod. 17. 7.
k Num.11. 4,34.
l Num. 13. 3.
m Ps.106. 24, 25.
n Cap. 31. 27.
o Vers. 18.
p Esod. 32. 11, etc.
q Esod. 32, 12. Num. 14. 16.
r Cap. 4. 20. Neem. 1. 10. Ps. 95. 7. —

Capul 10.
a Esod. 34 1,2.
b Esod.25.16.21.
c Esod. 25.5,10.
d Esod. 34. 28.

bise Domnul către voi pe munte, din mijlocul focului în ziua adunării, și Domnul le dădù mie. 5 Și eu mă întorsei, și [e] mă pogorîi depe munte, și pusei tablele în chivotul, care-l făcusem, ca ele să fie într'însul, cum îmi poruncì Domnul.

6 Și fiii lui Israel plecară dela [f] Beerot-Bene-Iakan la Mosera, unde murì Aaron, și acolo fu și îmmormântat; și Eleazar, fiul său, se făcù preot în locul lui. 7 [g] De aicia plecară ei la Gudgoda: și dela Gudgoda la Iotbat, pământ cu păraie de apă.

8 În timpul acela [h] deosebì Domnul seminția lui Levi, ca să poarte chivotul legii Domnului, *și* înaintea Domnului să steà, ca să-i servească, și în numele lui să binecuvinteze, până în ziua de astăzi. 9 [i] Deaceea Levi nu are parte, nici moștenire cu frații săi; Domnul *este* moștenirea lui, după cum Domnul Dumnezeul tău, i-a promis.

10 Și [j] eu rămăsei pe munte atâta ca și întâiași dată, patruzeci de zile și patruzeci de nopți; și Domnul mă ascultă și astădată, *și* Domnul nu voì să te piardă; 11 [k] Ci Domnul zise către mine: Scoală-te, du-te, ca să mergi înaintea acestui popor, ca întrând, să ieè în stăpânire pământul, care cu jurământ l-am promis părinților săi, că-l voiu da lor.

Ce cere Dumnezeu dela Israel?

12 Și acum, o Israele, ce cere Domnul Dumnezeul tău dela tine, decât ca tu de Domnul Dumnezeul tău să te temi, să umbli în toate căile lui, și să-l iubești; și Domnului Dumnezeului tău să-i servești din toată inima ta și din tot sufletul tău; 13 Ca să păzești poruncile Domnului, care-ți poruncesc eu astăzi, ca bine să-ți fie. 14 Iată a Domnului Dumnezeului tău, *este* [l] cerul și cerul cerurilor, [m] pământul și toate câte *sunt* într'însul! 15 Numai de părinții tăi i-a bine plăcut Domnului, și el i-a iubit pre ei, și seminția lor a ales-o după dânșii, pre voi, din toate popoarele, cum *se vede* astăzi.

Tăierea împrejur a inimii.

16 Deci tăiați împrejur [n] inimii voastre, și cerbicea voastră să nu v'o învârtoșați. 17 Că Domnul Dumnezeul vostru, *este* [o] Dumnezeul Dumnezeilor, și Domnul Domnilor, Dumnezeul cel mare, [p] cel tare și înfricoșat care nu caută la față, și nici daruri nu ia; 18 [q] Care face dreptate orfanului și văduvei, și iubește străinul, dându-i pâne și vestminte. 19 [r] Deci să iubiți și voi pre străin, că străini ați fost în pământul Egiptului. 20 [s] De Domnul Dumnezeul tău să te temi, lui singur să-i servești, și de dânsul să te alipești, și pe numele lui să juri. 21 El *să*-ți *fie* lauda ta, și el *să*-ți *fie* Dumnezeul tău, care a făcut pentru tine lucruri mari și înfricoșate, *pre* cari le-au văzut ochii tăi. 22 [t] Cu șaptezeci de suflete se pogorîră părinții tăi la Egipt, și acum le făcù Domnul Dumnezeul tău, ca stelele cerului la multime.

Amintirea minunilor făcute de Dumnezeu cu poporul său.

11 Deci iubește pre Domnul Dumnezeul tău, și păzește cele ce *sunt* către dânsul de păzit, și legile lui, și judecățile lui, și poruncile lui în toate zilele.

2 Și să recunoașteți astăzi: căci nu cu copiii voștri *vorbesc eu*, care nu știu nimica, și nu văzură certarea Domnului Dumnezeului vostru, mărirea sa, mâna sa cea mare, și brațul lui cel întins; 3 Și semnele lui și faptele lui, cari le făcù el în Egipt, lui Faraon, regele Egiptului, și în tot pământul lui: 4 Și câte a făcut el oastei Egiptenilor, cailor lor și carelor lor: [a] cum făcù el să inunde apa Mării-Roșii preste ei, când ei vă urmăriră, și Domnul îi pierdù până în ziua de astăzi: 5 Și cele ce făcù el vouă în pustiu, până ce ajunserăți în locul acesta. 6 Și [b] ceeace făcù el lui Datan și lui Abi-

---

e Esod. 34. 29.
f Num. 33. 31.
g Num. 33. 32, 33.
h Num. 3. 6. & 4. 4. & 8. 14. & 16. 9.
i Num. 18. 20, 24. Cap. 18. 1, 2 Ezec. 44. 28.
j Esod. 34. 28. Cap. 9. 18, 25.
k Esod. 32. 34. & 33. 1.
l 1 Reg. 8 27. Ps. 115. 16. & 148. 4.
m Fac. 14. 19. Esod. 19 5. Ps. 24. 1.
n Lev. 26. 41. Ier. 4. 4. Rom. 2. 28, 29. Col. 2. 11.
o Ios. 22. 22. Ps. 136. 2. Dan. 2. 47.
p 2 Cron. 19. Iov. 34. 19. Fapt. 10. 34. Gal. 2. 6. Col. 3. 25. 1 Pet. 1. 17.
q Ps. 68. 5. & 146. 9
r Lev. 19. 33, 34.
s Cap. 6. 13. Mat. 4. 10. Luc. 4. 8.
t Fac. 46. 27. Esod. 1. 5. Fapt. 7. 14.

Capul 11.
a Esod. 14. 27, 28. Ps. 106. 11.
b Num. 16. 1, 31. Ps. 106. 17.

ram. fiilor lui Eliab, fiul lui Rubeu, când pământul își deschise gura sa, și pre ei îi înghiți împreună cu familiile lor și cu corturile lor și cu toate averile, care le aveau ei, în mijlocul a tot Israel. 7 Că ochii voștri văzură toate lucrările Domnului cele mari, cari le făcù el.

Binecuvântarea ascultării și blestemul neascultării.

8 Păziți deci toate poruncile care vi-le poruncesc astăzi, ca să vă [c]întăriți, și să intrați, și să luați în stăpânire pământul, în care treceți, ca să-l luați: 9 Și [d]ca zilele voastre să fie multe în pământul pre care Domnul cu jurământ l-a promis părinților voștri, să-l dea lor și seminției lor: pământ, unde curge lapte și miere.

10 Că pământul, în care mergi, ca să-i iai în stăpânire, nu *este* ca pământul Egiptului, din care ați ieșit, [e]unde tu sămănătura ta o sămănai, și cu piciorul o adăpai ca o grădină de legume. 11 Ci pământul în care treceți, ca să-l luați în stăpânire, *este* pământ cu munți, și cu văi, care din ploaia cerului să adapă: 12 Pământ, de care Domnul Dumnezeul tău poartă grije, [f]asupra căruia ochii Domnului Dumnezeului tău, *privesc* neîncetat, dela începutul anului până la sfârșitul anului.

13 Și va fi, că dacă veți ascultà de poruncile mele, pre cari le poruncesc vouă astăzi, ca să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru, și să-i serviți din toată inima voastră și din tot sufletul vostru, 14 [g]Eu voiu da pământului vostru ploaie la timpul său, [h]ploaie timpurie și ploaie târzie, ca tu să-ți poți strânge grâul tău, și mustul tău și oleiul tău; 15 [i]Și voiu da iarbă pe câmpurile tale, pentru vitele tale, ca tu să mănânci și să te saturi.

16 Păziți-vă ca nu inima voastră să se amăgească, și voiu să vă abateți, și să serviți altor zei, și se vă închinați înaintea lor. 17 Și *atuncia* mânia Domnului să se aprindă asupra voastră, și el cerul să-l închidă, ca să nu cadă ploaie, și pământul să nu dea venitul său, și voi curând se vă pierdeți depe pământul bun, ce-l dă vouă Domnul.

18 Puneți deci aceste cuvinte ale mele în inimele voastre, și în sufletele voastre, și le legați ca semne pe mânile voastre, și să vă fie fruntar înaintea ochilor voștri: 19 Și cu acestea învățați pre fii voștri, și vorbește despre dânsele, când ședzi în casă, și când mergi pe cale, când te culci, și când te scoli: 20 Și le scrie pe usciorii casei tale și pe porțile tale: 21 Ca [j]zilele voastre cum și zilele fiilor voștri să fie multe pe pământul, care Domnul cu jurământ l-a promis părinților voștri că-l va da lor, cât *vor fi* zilele cerului deasupra pământului.

22 Că de veți păzì toate aceste porunci, pre cari eu le poruncesc vouă, să le faceți; *dacă* veți iubì pre Domnul Dumnezeul vostru, și veți umblà în toate căile lui, și vă veți alipì de dânsul: 23 Atuncia Domnul va alungà pre toate aceste națiuni de dinaintea voastră, și voi veți stăpânì națiuni mai mari și mai tari decât voi. 24 [k]Tot locul pe unde va călcà talpa piciorului vostru, al vostru să fie [l]dela pustiu până la Liban, dela fluviu, fluviul Eufrat, până la marea despre apus va fi cuprinsul vostru. 25 Nimenea nu va putcà stà înaintea voastră, *că* temere și cutremur de voi va pune Domnul Dumnezeul vostru, să fie preste tot pământul pe unde veți călcà, precum a promis vouă.

26 Iată, eu astăzi vă pun înainte și binecuvântare și blestem: 27 Binecuvântare, de veți ascultà de poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care le poruncesc vouă eu astăzi: 28 Și blestem, de nu veți ascultà de poruncile Domnului Dumnezeului vostru, ci vă veți abate dela calea, care o poruncesc vouă eu astăzi, umblând după alți zei, pre cari nu-i cunoașteți.

29 Și după ce Domnul Dumnezeul tău, te va aduce în pământul, în care

---

c Ios. 1. 6, 7. *d* Cap. 4. 40. & 5. 16. | Prov. 10. 27. *e* Zech. 14. 18. | *f* 1 Reg. 9. 3. *g* Lev. 26. 4. | *h* Ioel 2. 23. Iac. 5. 7. | *i* Ps. 104. 14. *j* Cap. 4. 40. & 6. 2. | Prov. 3. 2. & 4. 10. & 9. 11. | *k* Ios. 1. 3. & 14. 9. *l* Fac. 15. 18. | Esod. 23. 31. Num. 34. 3 etc. —

întri ca să-l iei în stăpânire. binecuvântarea să o pui pe muntele Garizim, și blestemul pe muntele Ebal. 30 Acești *munți* au nu *sunt* dincolo de Iordan, dinapoia căiei ce merge spre apusul soarelui, în pământul Cananeilor. care locuesc în câmpii, în dreptul Ghilgalului. lângă stejarul More? 31 Că voi treceți Iordanul, ca să intrați și să luați în stăpânire pământul, care Domnul Dumnezeul vostru îl dă vouă ca să-l stăpâniți. și să locuiți într'ânsul. 32 Deci căutați ca să faceți toate legile și judecățile, câte eu astăzi vi-le pun înainte.

Stârpirea idolatriei.

12 [a] Acestea *sunt* legile și judecățile, pre cari să căutați a le face, în pământul, pre care Domnul Dumnezeul părinților tăi ți-l dă. ca să-l stăpânești *în* toate zilele câte veți trăi pe acest pământ.

2 [b] Să surpați toate locurile, unde națiunile, pre cari le veți alungà, s'au închinat zeilor lor. pe munții cei înalți. pe dealuri, și sub orice arbore verde. 3 Și [c] să surpați altarele lor, și să sfărâmați stâlpii lor, și închipuirile Astartei lor să le ardeți cu foc, și chipurile zeilor lor să le tăiați. și să pierdeți numele lor din acel loc.

Locul și chipul adevăratei slujbe dumnezeești.

4 Nu așà să faceți voi Domnului Dumnezeului vostru! 5 Ci locul care-l va [d] alege Domnul Dumnezeul vostru. din toate semințiile voastre. ca să-și pună numele lui acolo, această locuință a sa să cercetați. și acolo să veniți; 6 Și acolo să aduceți arderile de tot ale voastre, și sacrificiile voastre. și zecimele voastre. și darurile ridicate ale mânilor voastre, și voturile voastre. și darurile voastre de bunăvoie. și cele întâiu-născute ale vacilor voastre și ale oilor voastre. 7 Și acolo să mâncați înaintea Domnului Dumnezeului vostru. și [e] să vă bucurați voi și familiile voastre de tot lucrul mânilor voastre. cu care Domnul Dumnezeul vostru v'a binecuvântat.

8 Să nu faceți așà. precum facem noi astăzi aicia, [f] fiecare tot *ce este* drept în ochii săi. 9 Că până acum încă n'ați ajuns în repausul și moștenirea pre care Domnul Dumnezeul vostru v'o dă. 10 Deci *după ce* veți trece Iordanul. și veți locuì pământul, care Domnul Dumnezeul vostru vi-l dă de moștenire, și el vă va da repaus de toți neamicii voștri de jur împrejur, încât să locuiți în siguranță; 11 Atuncia voi în [g] locul care Domnul Dumnezeul vostru și-l va alege, ca să facă să locuiască numele său acolo, să aduceți toate câte eu vă poruncesc: arderile de tot ale voastre și sacrificiile voastre, zecimile voastre, și darul ridicat al mânilor voastre, și toate cele mai alese din voturile voastre, pre care le-ați votat Domnului; 12 Și vă bucurați înaintea Domnului Dumnezeului vostru. voi și fiii voștri, și fetele voastre, și servii voștri, și servele voastre, și Levitul. care *este* înlăuntrul porților voastre; că el n'are parte nici moștenire cu voi.

13 [h] Ferește-te, ca arderea de tot a ta să nu o aduci în orice loc ce vei vedeà; 14 Ci în locul, care Domnul îl va alege într'una din semințiile tale. acolo să aduci tu arderile de tot ale tale. și acolo să faci tot ce eu îți poruncesc.

15 Totuși după toată pofta sufletului tău poți junghià și mâncà carne în toate porțile tale, după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care o dă ție: cel necurat ca și cel curat pot să mănânce, ca și *acum cea de* căprioară și *cea* de cerb. 16 [i] Numai sângele să nu-l mâncați; pe pământ să-l vărsați ca apa.

17 Tu nu vei puteà mâncà între porțile tale zecimea grâului tău, nici a mustului tău, nici a oleiului tău, nici întâiu-născutele vacilor tale și ale oilor tale; nici vre-unul din voturile pre cari le-ai votat, nici darurile tale de bunăvoie. nici darul ridicat al mânilor tale: 18 Ci să

Capul 12.
a Cap. 6. 1. b Esod 34. 13. c Num. 33. 52. Jud. 2. 2. d Ios. 9. 27. 1 Reg. 8. 29. 2 Cron. 7. 12. e Lev. 23. 40. Ps. 78. 68. Cap. 16.11.14. f Jude. 17. 6. 15. & 26. 11. & 27. 7. g Ios. 18. 1. & 21. 25. 1 Reg. 8. 29. h Lev. 17. 4. Ps. 78. 68. i Fac. 9. 4. Lev. 7. 26. Cap. 15. 23. Vers. 23. 24.

mănânci pre acelea înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, tu și fiul tău, și fiica ta, și servul tău, și serva ta, și Levitul care *este* înlăuntrul porților tale; și să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău de tot la ce ai pus mânile tale. 19 Ferește-te, ca pre Levitul să nu-l părăsești cât vei trăi în pământul *tău*.

20 Când Domnul Dumnezeul tău îți va lărgì hotarul [j] după cum a promis ție, și tu vei zice: Voiu să mănânc carne, fiindcă sufletul tău dorește să mănânce carnea: *atuncia* după toată pofta sufletului tău poți mâncà carne. 21 Dacă locul acela, pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege ca să pună numele său acolo, va fi prea departe de tine, atuncia junghie din boii tăi, și din oile tale, pre cari Domnul le-a dat ție, cum ți-am poruncit eu: și mănâncă în porțile tale după toată pofta sufletului tău. 22 *Dar numai* așà să o mâncați, cum se mănâncă: *acum* căprioara și cerbul: cel necurat și cel curat asemenea o pot mâncà. 23 Decât ferește-te, [k] ca sângele să nu-l mănânci, că sângele *este* suflet, și sufletul să nu-l mănânci cu carnea împreună; 24 Să nu-l mănânci: pe pământ să-l torni ca apa. 25 Să nu-l mănânci; [l] ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine, [m] de vei face *ce este* drept în ochii Domnului.

26 Însă [n] cele consacrate ale tale și voturile tale să le ridici, și să le aduci la locul, pre care Domnul îl va alege; 27 Și să sacrifici arderile de tot ale tale, carnea și sângele, pe altarul Domnului Dumnezeului tău: și sângele sacrificiilor tale să se verse pe altarul Domnului Dumnezeul tău: iar carnea să o mănânci.

28 Păzește și ascultă toate aceste cuvinte, cari le poruncesc ție; ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine în veci: făcând tu *ce e* bun și drept în ochii Domnului Dumnezeului tău.

29 După ce [o] Domnul Dumnezeul tău, dinaintea ta va fi stârpit națiunile, la care mergi ca să le alungi de dinaintea ta, și după ce le vei fi alungat, și pământul lor îl vei locuì; 30 Ferește-te, ca să nu fii prins în cursă, urmându-le lor, după ce ei fură stârpiți dinaintea ta, și să nu cerci după zeii lor, zicând: Cum serviră națiunile acestea zeilor lor, așà voiu face și eu. 31 [p] Tu să nu faci așà Domnului Dumnezeului tău: că aceștia făcură zeilor lor toată urîciunea, *tot* ce urăște Domnul: că ei chiar și pre fiii lor și pre fetele lor le arseră cu foc zeilor lor. 32 Tot cuvântul ce vă poruncesc, căutați să-l faceți; [q] nu-i adăugì, și nu-i scădeà nimic.

Pedeapsa profeților mincinoși.

13 De se va sculà între voi profet sau [a] visător de vise, [b] care înaintea ta va face semn sau minune; 2 Și [c] semnul și minunea de s'ar împlinì, despre care ți-a vorbit, când a zis: Să mergem după alți zei, pre care tu nu-i cunoști, și să ne închinăm lor! 3 Să nu asculți de cuvintele acelui profet sau acelui visător: că Domnul Dumnezeul vostru, vă [d] cearcă pre voi, ca să afle, dacă voi iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru din toată inima și din tot sufletul. 4 Voi Domnului Dumnezeului vostru, [e] să urmați, și de el să vă temeți, și poruncile lui să le păziți, și vocea lui să ascultați, și lui să-i serviți, și [f] de dânsul să vă alipiți.

5 Și [g] acel profet sau acel visător să se omoare: fiindcă a învățat abatere dela Domnul Dumnezeul vostru, care v'a scos pre voi din pământul Egiptului, și v'a rescumpărat din casa sclăviei, și *fiindcă* el a căutat să te momească din calea, pre care Domnul Dumnezeul tău ți-a poruncit, ca să umbli pe dânsa: [h] și așà să cureți răul din mijlocul tău.

---

j Fac. 15. 18. & 28. 14. Esod. 34. 24. Cap. 11. 24. & 19. 8.
k Fac. 9. 4. Lev. 17. 11, 14. Cap. 12. 23.
l Cap. 4. 40. Isa. 3. 10.
m Esod. 15. 26. Cap. 13. 18. 1 Reg. 11. 38.
n Num 5. 9, 10. & 18. 19.
o Esod. 23. 23. Cap. 19. 1. Ios. 23. 4.
p Vers. 4. Lev. 18, 3. 26, 30.
q Cap. 4 2. & 13. 18. Ios. 1. 7. Prov. 30. 6. 2 Reg. 17. 15. Apoc. 22. 18.
Capul 13.
a Zech. 10. 2.
b Mat. 24. 24. 2 Thes. 2. 9.
c Ier. 28. 9 Mat. 7. 22.
d Mat. 24. 24. 1 Cor. 11. 19. Apoc. 13. 14.
e 2 Reg. 23. 3. Zech. 13. 3.
f Cap. 10. 20.
g Ier. 14. 15.
h 1 Cor. 5. 13

Pedeapsa ispititorilor către idolatrie.

6 [i]Dacă fratele tău, fiul mumei tale, sau fiul tău, sau fica ta, sau [j]femeia sânului tău, sau amicul tău, pre [k]care-l iubești ca sufletul tău, te va îndemnà în secret, zicând: Să mergem și să ne închinăm altor zei, pre cari tu nu-i cunoști și nici părinții tăi: 7 Dintre zeii popoarelor, cari *sunt* împrejurul vostru, aproape de tine sau departe de tine, dela *o* margine de pământ *până* la *altă* margine a pământului, 8 Tu să [l]nu te învoiești cu dânsul, nici să-l asculți, nici ochiul tău să-l cruțe, nici să-ți fie milă de *dânsul*, nici să-l ascunzi: 9 Ci [m]să-l omori pre el: [n]mâna ta să fie cea dintâiu asupra lui, ca să-l omori: și pe urmă mâna poporului întreg. 10 Cu pietri să-l ucizi: căci a cercat să te momească dela Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei: 11 Ca [o]tot Israelul să audă, și să se teamă, și să nu mai facă acest lucru rău în mijlocul tău.

12 [p]Când vei auzì într'una din cetățile tale, pre cari Domnul Dumnezeul tău le dă ție ca să locuiești acolo zicându-*se*: 13 Oameni înrăutățiți [q]ieșiră din mijlocul vostru, care pre locuitorii cetății lor îi [r]momiră, zicând: [s]Să mergem, și să ne închinăm altor zei, pre cari nu-i cunoașteți; 14 Atuncia caută, *și* cercetează bine, și întreabă cu deamănuntul: și *dacă e* adevărat, *și* lucrul întemeiat, *că* aceasta urîciune s'a întâmplat în mijlocul tău: 15 Tu pre toți locuitorii cetății aceleia să-i bați cu ascuțitul săbiei, [t]perzând-o cu totul și tot ce *este* într'însa, chiar și vitele lor, cu ascuțitul săbiei. 16 Și toată prada ei să o strângi în mijlocul pieții: și cu foc să [u]arzi de tot cetatea și toate prăzile ei Domnului Dumnezeul tău; și ea în veci să fie movilă, *și* să nu se mai rezidească. 17 Și nimica din acel blestem să nu se lipească de mâna ta: ca Domnul să se întoarcă dela iuțimea mâniei sale, și să-și arate îndurare către tine, și să i-se facă milă de tine, și să te îmmulțească, precum s'a jurat părinților tăi: 18 De vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău, și vei păzì toate poruncile lui, câte ți-le poruncesc eu astăzi, *și* vei face *ce este* drept în ochii Domnului Dumnezeului tău.

Oprirea obiceiurilor păgâne de jale.

14 [a]Fii Domnului Dumnezeului vostru *sunteți;* [b]să nu vă faceți crestături, nici să vă radeți între ochii voștri pentru mort. 2 [c]Că popor sfânt *ești* tu Domnului Dumnezeului tău, și Domnul pre tine te-a ales dintre toate popoarele cari *sunt* pe fața pământului, ca să-i fii popor deosebit.

Mâncări curate și spurcate.

3 [d]Urîciune să nu mâncați. 4 [e]Acestea *sunt* vitele, pre cari le puteți mâncà: boi, oi și capre; 5 Cerb și căprioară și ciută și gazelă și girafa, unicorn, camelopard; 6 Și toată vita ce are copite despicate în două, care rumegă între vite, pre aceste le puteți mâncà: 7 Iar' acestea să nu le mâncați din cele ce rumegă, sau din acele ce au copite despicate: cămila, iepurele și vaberul; că ele rumegă, dară copitele nu le au despicate, necurate *să fie* vouă: 8 Și porcul, că copitele le are despicate, dară nu rumegă, necurat *să fie* vouă: din carnea lor să nu mâncați, [f]și de stârvul lor să nu vă atingeți!

9 [g]Acestea le puteți mâncà din toate câte *sunt* în apă: tot ce are aripi și solzi puteți mâncà. 10 Dar tot ce nu are aripi nici solzi să nu mâncați: necurate să fie vouă.

11 Toate pasările cele curate le puteți mâncà. 12 [h]Și acestea sunt, pre cari nu le puteți mâncà: aquila, gripul și plitul: 13 Și vulturul, uliul și gaia după felul său; 14 Și tot corbul după felul său; 15 Și struțul și huhurezul, și cucul și curuiul după felul său; 16 Și bufnița și ibidele și cignul: 17 Și pelicanul,

i Cap. 17. 2.	*l* Prov. 1. 10.	*p* Ios 22 11,etc.	*s* Vers. 2. 6.	*Capul 14.*	*b* Ier. 16. 6.	*d* Ezec. 4. 14.	*f* Lev. 11.26,27.
j Fac. 16. 5. Prov. 5. 20.	*m* Cap. 17. 5.	*q* 1 Ioan 2. 19. Iuda 19	*t* Esod. 22. 20.	*a* Rom. 8. 16. Gal. 3. 26.	1 Thes. 4. 13.	Fapt.10.13,14.	*g* Lev. 11. 9.
k 1 Sam.18.1.3.	*n* Fapt. 7. 58.	*r* 2 Reg. 17. 21.	*u* Ios. 6. 24. —	*c* Lev. 20. 26.		*e* Lev. 11.2; etc.	*h* Lev. 11. 13.
	o Cap. 17. 13.						

și profirionele și murgul: 18 Și cocostârcul, și cherodionele după felul său, și pupăza și liliacul. 19 Și tot [i] târîtorul ce sboară necurat să vă fie, [j] să nu se mănânce. 20 Iar toate păsările curate le puteți mâncà.

21 [k] Să nu mâncați din nici o mortăciune: străinului, care *este* în lăuntrul porților tale, poți să-i dai ca să mănânce: sau să-i vindă străinului: [l] că tu *ești* popor sfânt Domnului Dumnezeului tău. [m] Să nu fierbi iedul în laptele mumei sale.

Legi pentru zecimi.

22 Din an în an [n] să-ți zecimezi tot venitul sămănăturei tale, ce este din ogorul tău. 23 [o] Și să mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul ce și-l va alege el, ca să facă ca numele său să locuească acolo, zecimea din grâul tău, din mustul tău și din oleiul tău, și [p] întâiu-născutele vacilor tale, și ale oilor tale: ca să înveți a te teme de Domnul Dumnezeul tău în toate zilele.

24 Și de va fi calea prea departe, ca tu pe acestea să nu le poți duce *acolo,* [q] fiindcă locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să-și pună numele său acolo, va fi prea departe de tine, (că Domnul Dumnezeul tău așà te va binecuvântà): 25 Atuncia prefă-le în argint și argintul leagă-l bine, *ia-l* în mâna ta și mergi la locul, ce Domnul Dumnezeul tău și-l va fi ales; 26 Și argintul dă-l pe tot ce poftește sufletul tău: boi sau oi, vin sau *altă* beutură îmbătătoare, sau orice poftește sufletul tău: [r] și mănâncă acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău și te veselește, tu și casa ta. 27 Și pre [s] Levitul ce *este* în lăuntrul porților tale să nu-l părăsești, că [t] el n'are parte nici moștenire cu tine.

28 [u] La sfârșitul anului al treilea să scoți toate zecimile venitului tău din anul acela, și să *le* pui în lăuntrul porților tale. 29 Atuncia să vină Levitul, (că el n'are parte nici moștenire cu tine), și străinul și orfanul, și văduva, cari *sunt* în lăuntrul porților tale, și să mănânce și să se sature; pentru ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvinteze întru toate lucrările mânilor tale, cari le faci tu.

Despre anul de iertare.

15 La sfârșitul [a] fiecărui al șaptelea an să faceți iertare. 2 Și iertarea *se va face* așà: Tot creditorul să ierte împrumutul dat aproapelui său: să nu-l ceară dela aproapele său și dela fratele său: că s'a prochiemat iertarea Domnului. 3 [b] Dela străin poți cere; dar ceeace vei aveà la fratele tău, aceea să ierte mâna ta: 4 Ca întru tine să nu fie nici un sărac; [c] că Domnul te va binecuvântà în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă ție ca să-l stăpânești de moștenire. 5 Numai [d] de vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău și vei căutà să faci toate poruncile, câte-ți poruncesc eu astăzi. 6 Că Domnul Dumnezeul tău te va binecuvântà cum ți-a făgăduit, și [e] tu vei împrumutà multe popoare, dar tu nu te vei împrumutà: și [f] tu vei domnì preste multe popoare, dar preste tine ele nu vor domnì.

7 De va fi întru tine un nevoiaș dintre frații tăi, în una din cetățile tale în pământul tău, care ți-l dă ție Domnul Dumnezeul tău, [g] tu să nu-ți învârtoșezi inima ta, nici să-ți închizi mâna ta către fratele tău cel nevoiaș. 8 [h] Ci să-i deschizi mâna ta, și să-l împrumuți cu atâta cât îi va fi de ajuns la nevoia lui în care se află. 9 [i] Ferește-te să nu fie în inima ta *acel* cuget înrăutățit, ca să zici: Se apropie anul al șaptelea, anul iertării: [i] și ochiul tău să fie rău în contra fratelui tău celui nevoiaș, încât să nu-i dai. și *așà* [j] el să strige asupra ta către Domnul, și [k] păcat să aibi. 10 Ci să-i dai. și [l] să nu-ți pară rău întru inima ta, când îi dai: că [m] pentru aceasta te va binecuvântà Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrările tale, pe care vei pune

---

i Lev. 11. 20.
j Lev. 11. 21.
k Lev. 17. 15. Ezec. 4. 14. Vers. 2
l Esod. 23. 19. Lev. 27. 30 Neem. 10. 37.
m Esod. 23. 19. *n* Lev. 27. 30 Neem. 10. 37. *o* Cap 12 5. 6, 7 17. 18
p Cap. 15.19,20.
q Cap. 12. 21.
r Cap. 12 7,18.
s Cap. 12.12,18, 19.
t Num. 18. 20.
u Amos. 4. 4. — *Capul 15.*
a Esod. 21. 2. Lev. 25. 2, 4. Ier. 34. 14.
b Cap. 23. 20.
c Cap. 28. 8.
d Cap. 28. 1
e Cap. 28. 12, 44.
f Prov. 22. 7.
g 1 Ioan 3. 17.
h Mat 5. 42.
i Prov. 23. 6. & 28. 22.
j Cap. 24. 15.
k Mat. 25. 41, 42.
l 2 Cor. 9. 5, 7
m Ps. 41. 1. Prov. 22. 9.

mâna ta. 11 Că [n] nevoiașii nu vor lipsì din pământul *tău;* deaceea eu poruncesc ție, zicând: Deschide mâna ta fratelui celui nevoiaș și sărac din pământul tău.

Despre slobozirea slugilor cumpărate.

12 [o] Dacă din frații tăi, Ebreu sau Ebree, se va vinde ție, și-ți va servì șase ani; atunci într'al șaptelea an să-l lași dela tine. 13 Și când îl vei lăsà să se ducă liber dela tine, să nu-l lași cu mâna goală. 14 *Ci* dar să-i dai din turmele tale și din aria ta și din teascul tău; tu să-i dai *din aceea,* cu ce Domnul Dumnezeul tău te-a [p] binecuvântat pre tine. 15 Și-ți [q] adù aminte, că serv ai fost în pământul Egiptului, și Domnul Dumnezeul tău te-a răscumpărat; pentru aceea îți poruncesc eu lucrul acesta astăzi.

16 Și când s'ar întâmplà [r] ca el să zică către tine: Eu nu voiu să ies dela tine, fiindcă el te iubește pre tine și casa ta, că îi este bine cu tine; 17 Atuncia să iei sula, și s'*o* străpungi prin urechia sa și prin ușa *ta,* și *atuncia* va fi ție serv pentru totdeauna; așà să faci și servei tale. 18 Să nu-ți pară rău, când îl vei lăsà să se ducă liber dela tine, căci el ți-a servit șase ani, îndoitul simbriei a unui năimit, și Domnul Dumnezeul tău, te va binecuvântà întru toate câte vei face.

Sfințirea întâiului-născut din vite.

19 Tot întâiu-născutul, ce se va naște din vacile tale și din oile tale, parte bărbătească, să-l sfințești Domnului Dumnezeului tău. Să nu lucrezi cu întâiu-născutul vacei tale, nici să nu tunzi întâiu-născutul oilor tale. 20 Înaintea Domnului Dumnezeul tău să-l mănânci, tu și casa ta în tot anul, în locul care Domnul și-l va alege.

21 Iar dacă într'însul va fi ceva cusur, șchiop sau orb, orice cusur rău, *atuncia* să nu-l sacrifici Domnului Dumnezeului tău. 22 În lăuntrul porților tale să-l mănânci; cel necurat ca și cel curat, *îl poate mâncà,* cum *se mănâncă acum* căprioara și cerbul. 23 Numai sângele lui să nu-l mănânci: pe pământ să-l verși ca apa.

Cele trei sărbători anuale mai principale.

16 Păzește [a] luna lui Abid, și serbează paștile Domnului Dumnezeului tău: că [b] în luna Abib te-a scos Domnul Dumnezeul tău din Egipt [c] noaptea. 2 Și sacrifică paști Domnului Dumnezeului tău, oi și [d] boi, în [e] locul pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege, ca acolo să pună numele său. 3 [f] La *paști* să nu mănânci dospit; șapte zile să mănânci cu ele azimă, pânea întristării; că cu iuțeală ai ieșit tu din pământul Egiptului; pentru ca să-ți aduci aminte de ziua ieșirii tale din pământul Egiptului, *în* toate zilele vieții tale. 4 [g] Și dospit să nu se vadă la tine, în tot cuprinsul tău, șapte zile; [h] nici din carnea, care vei junghià-o tu seara în ziua cea dintâi, să-ți rămână *ceva* preste noapte pe dimineață. 5 Tu paștile nu le vei puteà sacrificà în ori-care din cetățile tale, pre care Domnul Dumnezeul tău ți le dă; 6 Ci în locul pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege, ca să facă să locuească numele său într'însul, acolo să sacrifici tu paștile, [i] seara, la apusul soarelui, tocmai în timpul când ieșișì din Egipt. 7 Și să *le* [j] ferbi și să *le* mănânci [k] în acel loc, care-l va alege Domnul: și dimineața să te întorci, și să te duci la corturile tale. 8 Șase zile să mănânci azime, iar [l] în ziua a șaptea *să fie* ieșirea *din sărbătoarea* Domnului Dumnezeului tău; să nu faci nici un lucru.

9 [m] Șapte săptămâni să-ți numeri; *de când* vei începe secerea holdei, să începi a numărà șapte săptămâni. 10 Și să serbezi sărbătoarea săptămânilor Domnului Dumnezeului tău, cu dar de bunăvoie cât îți dă mâna, [n] după cum te va fi binecuvântat Domnul Dumnezeul tău. 11 Și [o] să te bucuri înaintea Domnului

n Mat. 26. 11. Ioan 12. 8.	*p* Prov. 10. 22.	*Capul 16.*	*d* Num. 28. 19.	*q* Esod. 13. 7.	*k* 2 Reg. 23. 23. Ioan 2.13.23.	*m* Esod. 23. 16. Fapt. 2. 1.	1 Cor. 16. 2.
o Esod. 21. 2. Ier. 34. 14.	*q* Cap. 5. 15.	*a* Esod.12.2,etc.	*e* Cap. 12. 5, 26.	*h* Esod. 12. 10.	*l* Esod. 12. 16. Lev. 23. 8.	*n* Vers. 17.	*o* Cap. 12. 7, 12, 18.
	r Esod. 21. 5, 6.	*b* Esod. 13. 4.	*f* Esod. 12. 15, 19, 39.	*i* Esod. 12. 6.			
	—	*c* Esod.12.29,42.		*j* Esod. 12. 8, 9			

Dumnezeului tău, tu şi fiul tău, şi fica ta, şi servul tău, şi serva ta, şi Levitul care *este* înlăuntrul porţilor tale, şi străinul, şi orfanul, şi văduva, care *sunt* în mijlocul tău, în locul pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege, ca să facă să locuească numele său acolo. 12 [p]Şi-ţi adù aminte, că ai fost serv in Egipt; şi păzeşte şi fă legile acestea.

13 [q]Sărbătoarea corturilor să o serbezi şapte zile; după ce vei fi adunat din aria ta, şi din teascul tău. 14 Şi [r]te bucură în sărbătoarea ta, tu şi fiiul tău şi fica ta şi servul tău şi serva ta şi Levitul, străinul şi orfanul, şi văduva, cari *sunt* înlăuntrul porţilor tale. 15 [s]Şapte zile să serbezi sărbătoarea *aceasta* Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul; că Domnul Dumnezeul tău te va binecuvântà pre tine întru tot venitul tău şi întru toate lucrările mânilor tale: deci vesel să fii.

16 [t]De trei ori în an să se arate tot însul de partea bărbătească, înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege; în sărbătoarea azimelor, în sărbătoarea săptămânilor, şi în sărbătoarea corturilor; dar [u]nimenea să nu se arate înaintea Domnului cu mâna goală: 17 Fiecare cu darul, care-i *va da* mâna, [v]după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care o va da ţie.

Administrarea legii; datoriile judecătorilor şi ale regilor.

18 [x]Judecătorii şi dirigătorii să-ţi pui în toate porţile tale, pre care Domnul Dumnezeul tău are să ţi-le deà în semiuţiile tale, ca aceia să judece poporul cu judecată dreaptă. 19 Să nu strîmbătăţeşti judecata; să nu cauţi la faţă, nici să iei daruri, că darul orbeşte ochii înţelepţilor, şi întoarce cuvintele celor drepţi. 20 Să urmăreşti dreptatea ca să trăeşti, şi să stăpâneşti pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă.

21 [y]Să nu-ţi plantezi dumbravă, *nici* vre-un arbore lângă altarul Domnului Dumnezeului tău, care ţi-l vei face. 22 Nici să-ţi înalţi *vre-un* stâlp ce urăşte Domnul Dumnezeul tău.

Pedeapsa idolatriei.

17 Să nu [a]sacrifici Domnului Dumnezeului tău, nici bou, nici oaie, care să aibă vre-un cusur, *sau* orice lucru rău; că urîciune *este* aceasta Domnului Dumnezeului tău.

2 [b]De se va aflà, în mijlocul tău, în vre'una din porţile tale, cari Domnul Dumnezeul tău, ţi-le va da, bărbat sau femeie, care să facă ce *este* rău în ochii Domnului Dumnezeului tău, [c]călcând legământul lui; 3 Şi mergând se va închinà la alţi zei, şi se va închinà înaintea lor: [d]soarelui, lunei, sau la toată oştirea cerului, [e]ceeace eu n'am poruncit: 4 [f]Şi *aceasta* se va spune ţie, şi tu vei auzì; tu cercetează bine, şi de *este* adevărat, *dacă* lucrul *este* întemeiat, *şi* această urîciune s'a făcut în Israel: 5 Atuncia pre acel bărbat sau pre acea femeie, care va fi făcut această faptă rea, scoate-l afară la porţile tale, *fie* bărbat fie femeie, [g]şi-l ucide cu pietri, ca să moară.

6 [h]După spusa a doi martori sau a trei martori să se omoare cel vinovat morţii. Nimenea să nu se omoare după spusa unui martor. 7 [i]Mânile martorilor să fie cele dintâi asupra lui, ca să-l omoare, şi mânile poporului întreg mai pe urmă. Şi *aşà* [j]să cureţi răul şi mijlocul tău.

Tribunalul cel mai mare al preoţilor.

8 [k]Când ţi-se va părea greu foarte de judecat o cauză, [l]între sânge şi sânge, între ceartă şi ceartă, între rană şi rană, *sau alte* lucruri de judecată în porţile tale, atuncia scoală-te [m]şi suie-te la locul, ce Domnul Dumnezeul tău îl va fi ales; 9 Şi [n]vino la preoţii, cei din Leviţi, şi [o]la judecătorul, care va fi în acele zile,

p Cap. 15. 15.
q Esod. 23. 16.
r Neem.8.9,etc.
s Lev. 23.39,40.
t Esod. 23. 14. 17.
u Esod. 23. 15.
v Vers. 10.
x Cap. 1. 16. — 1 Cron. 23. 4.
y Esod. 34. 13. 1 Reg. 14. 15. 2 Reg. 17. 16. 2 Cron. 33. 3.
Capul 17.
a Mal.1.8,13,14.
b Cap. 13. 6.
c Ios. 7. 11, 15. Judc. 2. 20. Osea 8. 1.
d Cap. 4. 19. Iov 31. 26.
e Ier.7.22,23,31.
f Cap.13.12,14. Ios. 7. 25.
g Lev. 24.14,16.
h Num. 35. 30. Cap. 19. 15. Ioan 8. 17.
1 Tim. 5. 19. Ebr. 10. 28.
i Fapt. 7. 58.
j Vers. 12. Cap. 13. 5. & 19. 19.
k 2 Cron. 19.10. Hag. 2. 11. Mal. 2. 7.
l Esod. 21. 13, 20, 22, 28. Num 35. 11, 16, 19.
m Cap. 12. 5.
n Ier. 18. 18.
o Cap. 19. 17.

şi-*i* întreabă; [p]şi ei vor spune ţie hotărîrea legii: 10 Şi tu să faci după hotărîrea ce ei îţi vor spune din locul, ce Domnul îl va fi ales: şi tu caută să faci toate, precum te vor învăţà ei. 11 Să faci după legea, care ei te vor învăţà, şi după judecata, care ei îţi vor spune, să nu te abaţi dela hotărîrea, cari ei îţi vor spune, nici *la* dreapta nici *la* stânga. 12 Şi [q]bărbatul care s'ar încumetà să nu asculte de preotul [r]ce stă acolo, servind Domnului Dumnezeului tău, nici de judecător, bărbatul acela să se omoare. [s]şi aşà să cureţi răul din Israel: 13 [t]Ca tot poporul să audă, şi să se teamă, şi să nu se mai încumeteze.

Lege pentru rege.

14 După ce vei venì în pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă, şi-l vei stăpânì, şi vei locuì într'însul, şi vei zice: [u]Pune-voiu preste mine rege, ca toate popoarele, cari *sunt* împrejurul meu: 15 *Atuncia* pre acela să-*l* pui preste tine rege, [v]pre care-l va alege Domnul Dumnezeul tău: [x]din mijlocul fraţilor tăi să-*l* pui preste tine rege; tu nu poţi să pui preste tine om străin, pre nefratele tău; 16 Numai acesta să nu-şi îmmulţească [y]caii, şi pre popor să nu-l [z]întoarcă în Egipt, ca să-şi îmmulţească caii; că [a]Domnul v'a zis: [b]mai mult să nu vă întoarceţi pe această cale. 17 Şi nici femei mai multe să nu aibă, ca [c]să nu i-se abată inima; încă nici argintul sau aurul să nu şi-l prea îmmulţească. 18 Şi el îndată ce va şedeà pre tronul împărăţiei sale, să-şi scrie într'o carte, copie a acestei legi, dupe aceasta *ce se află* la preoţii, cei din Leviţi. 19 Şi el aceasta să o aibă lângă sine, şi să cetească dintr'însa *în* toate zilele vieţii sale, pentru ca să înveţe a se teme de Domnul Dumnezeul său, ca să păzească toate cuvintele legii acesteia, şi statele acestea, şi să le facă: 20 Pentru ca inima lui să nu se înalţe mai presus de fraţii săi, şi ca el să nu se abată dela acestă poruncă, nici *la* dreapta nici *la* stânga; pentru ca zilele lui să fie multe întru împărăţia sa, ale lui şi ale fiilor lui în Israel.

Întreţinerea preoţilor.

18 Preoţii, cei din Leviţi, şi toată semînţia lui Levi [a]nu vor aveà parte, nici moştenire în Israel: [b]sacrificiile cu foc ale Domnului, cari *sunt* moştenirea lor, *acestea* să *le* mănânce ei. 2 Moştenire nu vor aveà între fraţii lor: Domnul *este* moştenirea lor, precum a zis lor.

3 Şi acesta să fie dreptul preoţilor dela popor, cei ce junghie sacrificiu, *fie* bou sau oaie, [c]să deà preotului spata şi amândouă fălcile şi pântecele; 4 [d]Prinoasele din grâul tău, din mustul tău, şi din oleiul tău, şi prinoasele tunderii oilor tale lui să le dai. 5 Că [e]pre el l-a ales Domnul Dumnezeul tău, din toate semînţiile tale, [f]ca să steà servind în numele Domnului, el şi fiii săi, *în* toate zilele.

6 Şi de va venì un Levit din vre-o cetate din tot Israelul, unde [g]locueşte, şi va venì cu tot dorul sufletului său, [h]în locul ce-l va fi ales Domnul: 7 Şi va servì Domnului Dumnezeului său, [i]ca toţi ceialalţi fraţi ai săi Leviţi, cari stau acolo înaintea Domnului: 8 El va mâncà-o deopotrivă [j]parte *cu ceilalţi*, pre lângă cele ce a vândut, cari le aveà din averea părintească.

Să se ferească de vrăjitori şi ghîcitori.

9 După ce vei fi intrat în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ţie, [k]să nu te înveţi a face după urîciunile naţiunilor acestora. 10 Nimenea să nu se afle întru tine, care [l]să treacă pre fiul său, sau pre fica sa prin foc, *nici* [m]ghîcitor, *nici* pronosticător de timp, nici augur, nici fermecător: 11 [n]Nici descântător, nici care caută spiritul lui Pitone, nici mag, nici [o]necromant. 12 Că urîciune *este* Domnului tot cel ce face unele ca acestea, şi

---

p Ezec. 44. 24. *q* Num. 15. 30. Osea 4. 4. *r* Cap. 18. 5, 7. *s* Cap. 13. 5. *t* Cap. 13. 11. *u* 1 Sam. 8. 5. 19. 20. *v* 1 Sam. 9. 15. *x* Ier. 30. 21 *y* 1 Reg. 4. 26. Ps. 20. 7. *z* Isa. 31. 1. Ezec. 17. 15. *a* Esod. 13. 17. Num. 14. 3, 4. *b* Osea 11. 5. Ier. 42. 15. *c* 1 Reg. 11.3.4. —

Capul 18. *a* Num. 18. 20. *b* Num. 18.8,9. 1 Cor. 9. 13. *c* Lev. 7.30—34. *d* Esod. 22. 29. *e* Esod. 28. 1. *f* Cap. 10. 8. *g* Num. 35. 2, 3. *h* Cap. 12. 5. *i* 2 Cron. 31. 2. *j* 2 Cron. 31. 4. *k* Lev. 18.26.27, 30. *l* Lev. 18. 21. *m* Lev.1 .26,31. *n* Lev. 20. 27. *o* 1 Sam. 28. 7.

[p] pentru aceste urîciuni îi alungă pre ei Domnul Dumnezeul tău. de dinaintea ta. 13 Tu să te ţii în întregime. înaintea Domnului Dumnezeului tău: 14 Că aceste popoare, pre care tu le alungi. ascultă de pronosticători şi de ghicitori: cât pentru tine Domnul Dumnezeul tău nu-ţi învoeşte aceasta.

Făgăduinţa adevăratului profet.

15 [q] Profet din mijlocul tău. dintre fraţii tăi. asemenea mie. va sculà ţie Domnul Dumnezeul tău: pre acesta să-l ascultaţi. 16 Întocmai cum ai cerut tu dela Domnul Dumnezeul tău în Horeb, [r] în ziua adunării. zicând: [s] Nu voiu să mai aud vocea Domnului Dumnezeului meu. şi acest foc mare nu voiu să-l mai văd. ca să nu mor. 17 Atuncia zise Domnul către mine: [t] Bine *au vorbit cele* ce au vorbit. 18 [u] Profet le voiu sculà dintre fraţii lor asemenea ţie. şi [v] voiu pune cuvintele mele în gura lui. şi [x] acela va vorbì lor toate câte eu voiu porunci lui. 19 [y] Şi va fi. *că* tot cel ce nu va ascultà de cuvintele mele. pre care acela le va vorbì întru numele meu. *le* voiu cere dela dânsul.

20 Iar profetul. care s'ar încumetà a vorbì în numele meu. ceeace eu nu-i voiu fi poruncit. şi care va vorbì în numele altor zei. profetul acela să moară. 21 Şi dacă tu vei zice întru inima ta: Cum vom cunoaşte cuvântul, care Domnul nu l-a vorbit? 22 Când un profet va vorbì *ceva* în numele Domnului. şi acel lucru nu se va întâmplà. nici va venì. atunci acesta *este* acel cuvânt, pre care Domnul nu l-a vorbit: cu încumetare profetul acela a vorbit: nu te teme de dânsul.

Legi pentru ucidere fără precugetare. şi pentru omorîre.

19 Când Domnul Dumnezeul tău [a] va fi stârpit popoarele acestea. al căror pământ Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ţie, şi tu pre acelea le vei alungà, şi vei locuì în cetăţile lor şi în casele lor: 2 *Atuncia* [b] să-ţi desparţi trei cetăţi în mijlocul pământului, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ca să-l stăpâneşti. 3 Să-ţi găteşti calea şi cuprinsul pământului tău. pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă de moştenire. şi să-l împărţeşti în trei părţi. ca orice ucigaş să fugă acolo. 4 Şi [c] aceasta *să fie* legea ucigaşului. care va fugì acolo. ca să trăească: că: cine va ucide pre aproapele său. cu neştiinţă, fără să-l fi urît de mai înainte: 5 Precum şi dacă va merge cu vecinul său în pădure. ca să taie lemne. şi el ridicând cu mâna sa săcurea. ca să taie lemnul. ferul va ieşì din coadă, şi va lovì pre vecinul său. şi acesta va murì: acela să fugă într'una din aceste cetăţi, ca să trăească: 6 [d] Ca nu cumvà răsbunătorul de sânge să urmărească pre ucigaş. fiind inima lui aprinsă, şi pre acesta să-l ajungă. pentru că calea este prea lungă. şi să-l omoare. deşi acesta nu *este* vinovat morţii. neurîndu-l mai nainte.

7 Pentru aceea îţi poruncesc eu, zicând: Desparte ţie trei cetăţi. 8 Şi dacă Domnul Dumnezeul tău, *îţi* va [e] lărgì cuprinsul tău. după cum s'a jurat părinţilor tăi. şi-ţi va da tot pământul. care l-a făgăduit părinţilor tăi că-*l* va da: 9 De vei păzì toate poruncile acestea, şi vei face câte poruncesc eu. ca să iubeşti pre Domnul Dumnezeul tău, şi pe căile lui să umbli în toate zilele. [f] atuncia să-ţi mai adaugi încă trei cetăţi către aceste trei: 10 Ca să nu se verse sângele celui nevinovat în mijlocul pământului tău. pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă *de* moştenire. nici să fie preste tine *vină de* sânge.

11 Dar, [g] când un om va urî pre aproapele său. şi-l va pândì. şi se va sculà asupra lui. şi-l va lovì de moarte ca să moară, şi *apoi* va fugì într'una dintr'aceste cetăţi: 12 Atuncia bătrânii cetăţii sale să trimeată. ca să-l aducă de acolo. şi să-l deà în mâna răsbunătorului de sânge, ca să moară. 13 [h] Ochiul

---

p Lev. 18.24,25. *q* Ioan 1. 45. Fapt. 3. 22. *r* Cap. 9. 10. *s* Esod. 20. 19. *t* Cap 5. 28. *u* Ioan 1. 45. Fapt. 3. 22. *v* Isa. 51. 16. Ioan 17 8. *x* Ioan 4. 25. *y* Fapt. 3. 23.

Capul 19. *a* Cap. 12. 29. *b* Esod. 21. 13. *c* Num. 35. 15. *d* Num. 35. 12. *e* Fac. 15. 18. *f* Ios. 20. 7, 8. *g* Esod. 21. 12, etc. Prov. 28. 17. *h* Cap. 13. 8.

tău să nu-l cruțe, [i]și tu să cureți din Israel *vina* sângelui celui nevinovat, ca bine *să*-ți *fie*.

Să nu se schimbe hotarul.

14 [j]Să nu muți hotarele aproapelui tău, pre care strămunii le-au pus în moșia ta, ce o vei moșteni în pământul pre care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă, ca să-l stăpânești.

Pedeapsa martorilor mincinoși.

15 [k]Numai un martor să nu steà împotriva cuiva, pentru orice nedreptate sau în orice păcat, ce va fi făcut; *ci* după spusa a doi martori sau după spusa a trei martori să se adevereasсă lucrul. 16 [l]De va stà martor mincinos împotriva cuiva, pârându-l de călcare de lege; 17 Atuncia acei doi bărbați, între cari este ceарta, să se înfățișeze înaintea Domnului, [m]înaintea preoților și a judecătorilor, cari vor fi în acele zile. 18 Și judecătorii să cerceteze cu de amănuntul; și dacă *se va aflà*, că acel martor *este* martor mincinos, *si că* el a mărturisit minciună contra fratelui său; 19 [n]Atuncia să-i faceți lui *așà* cum a cugetat el să facă fratelui său; și *așà* să cureți răul din mijlocul tău; 20 Pentru ca ceialalți auzind, să se teamă; și să nu mai facă asemenea faptă rea în mijlocul tău. 21 Și ochiul tău să nu cruțe; *ci să ceri* vieață pentru vieață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

Legile resbelului.

20 Tu când vei ieși la resbel în contra neamicilor tăi, și vei vedeà [a]cai și cară, *și* popor mai numeros decât tine, să nu te temi de ei; că Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos pre tine din pământul Egiptului, *este* [b]cu tine. 2 Și când veți fi aproape de luptă, preotul să înainteze, și să vorbească către popor. 3 Și să zici către dânșii: Ascultă, Israele! voi astăzi sunteți aproape de luptă contra neamicilor voștrii, să nu se moaie inima voastră, nu vă temeți, nici vă spăimântați și nu vă cutremurați înaintea lor. 4 Că Domnul Dumnezeul vostru *este*, care merge cu voi [c]ca să se lupte pentru voi contra neamicilor voștrii, *și* ca să vă mântuească.

Legi despre libertate și slujba militară.

5 Și să vorbească dirigătorii către popor, zicând: Cine *este* bărbatul, care și-a zidit casă nouă, și *încă* nu a [d]consacrat-o? acela să meargă și să se întoarcă la casa sa, ca nu cumvà să moară în această bătaie, și altul să o consacreze. 6 Și cine *este* bărbatul, care a plantat vie, și *încă* nu a mâncat dintr'însa? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa; ca să nu moară în această bătaie, și altul să mănânce dintr'însa. 7 Și [e]cine *este* bărbatul, care s'a logodit cu femeie, și nu a luat-o? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa, ca să nu moară în această bătaie, și altul să o ia. 8 Și să mai vorbească dirigătorii către popor, și să zică: [f]Cine *este* bărbatul, *ce* se teme și are inima moale? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa, ca nu cumvà și inima fraților săi să se moaie, ca inima lui. 9 Și va fi, când dirigătorii vor fi sfârșit de a vorbì către popor, atuncia mai marii oștirilor, cei în fruntea poporului, să *le* rânduească.

Legi despre tractarea orașelor dușmane.

10 Când te vei apropià de o cetate, ca să te lupți contra ei, [g]să o chieme la pace. 11 Și va fi, dacă-ți va da răspuns de pace, și ți-se va deschide, atuncia tot poporul ce este într'însa să-ți fie ție tributar, și să servească ție. 12 Și dacă ea nu va face cu tine pace, ci se va răsboì contra ta, să o împresori. 13 Și dacă Domnul Dumnezeul tău, îți va da-o în mâni, [h]să treci prin ascuțitul săbiei toată partea bărbătească din ea. 14 Decât numai pre femei și pre copii, și [i]vitele, și orice va mai fi în aceea cetate, toată prada ei, răpește-le pentru tine, și [j]mănâncă prada dela neamicii

i Num.35.33,34.	Osea 5. 10	Ebr. 10. 28.	*Capul 20.*	2 Cron. 13.12.	Ps. 30, titlu.	*g* 2 Sam. 20.18,	*i* Ios. 8. 2.
j Cap. 27. 17. Iov 24. 2. Prov. 22. 28.	*k* Num. 35. 30. Ioan 8. 17. 1 Tim. 5. 19.	*l* Ps. 27. 12. *m* Cap. 17. 9. *n* Prov. 19.5,9.	*a* Ps. 20. 7. Isa. 31. 1. *b* Num. 23. 21.	*c* Cap. 1. 30. Ios. 23. 10. *d* Neem. 12. 27.	*e* Cap. 24. 5. *f* Judc. 7. 3.	20. *h* Num. 31. 7.	*j* Ios. 22. 8. —

tăi. pre care Domnul Dumnezeul tău ți-a dat-o ție.

15 Așà să faci tuturor cetăților. *cari sunt* departe de tine foarte. cari nu *sunt* dintre cetățile acestor popoare de aicia. 16 Însă din cetățile acestor popoare. pre care Domnul Dumnezeul tău le dă ție *de* moștenire, nici un suflet să nu lași viu. 17 Ci cu desăvârșire să-i perzi: pre Hetei și pre Amorei și pre Cananei și pre Ferezei. pre Hevei și pre Iebusei: *așà* cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău: 18 Ca ei să nu vă învețe și pre voi să faceți după toate urîciunile lor. care le făcură ei zeilor lor și *așà* voi să păcătuiți contra Domnului Dumnezeului vostru.

19 Când vei împresurà o cetate. zile multe. *și* o vei bate ca să o iai. pomii să nu-i strici. tăindu-i cu săcurea. ci să mănânci din ei; să nu-i tai pre ei. (că *viața* omului *sunt* pomii câmpului), ca să dispară de dinaintea ta în împresurare. 20 Numai arborele. pre care-l cunoști. că nu *este* arbore de mâncat. pre acela să-l strici și să-l tai. ridicând dintr'înșii tării contra cetății ce poartă resbel cu tine. până ce o vei supune.

Ispășire pentru omor, unde ucigașul nu e cunoscut.

21 Când în pământul ce-ți dă Domnul Dumnezeul tău să-l stăpânești. se va găsì om ucis. zăcând în câmp *și*. nu se va știi cine l-a ucis: 2 Atuncia să iasă bătrânii și judecătorii tăi și să măsoare *spațiul* până la cetățile ce *sunt* împrejurul ucisului. 3 Și va fi. *că din* cetatea celui ucis bătrânii acelei cetăți vor luà o juncă. cu care încă nu s'a lucrat, *și* care încă n'a tras în jug. 4 Și bătrânii cetății aceleia să ducă pre acea juncă într'o vale râpoasă, care nu s'a arat nici s'a semănat *vre-odată* și acolo să taie gâtul juncei în acea vale: 5 Și să vină preoții, fii lui Levi, (căci Domnul Dumnezeul tău [a] pre ei i-a ales, ca să-i servească și să binecuvinteze în numele Domnului, și [b] după spusa lor să se judece toată cearta și toată vătămarea); 6 Și toți bătrânii cetății aceleia. celei mai aproape de cel ucis, [c] să-și spele mâinile lor deasupra juncei. căreia i-s'a tăiat gâtul în vale: 7 Și luând cuvântul. să zică: Mâinile noastre n'au vărsat sângele acesta, și ochii noștri nu *l*-au văzut *vărsându-se*. 8 Iartă poporului tău pre Israel. pre care tu l-ai rescumpărat Doamne! [d] și nu lăsà ca *vina* sângelui celui nevinovat să fie în mijlocul poporului tău Israel: și vina de sânge va fi ispășită. 9 Așà [e] să cureți vina sângelui nevinovat din mijlocul tău. când vei face *ce este* drept în ochii Domnului.

Despre femeile prisoniere.

10 Când vei ieși la resbel asupra neamicilor tăi. și Domnul Dumnezeul tău va da ție în mână și tu vei luà dintr'înșii prinși; 11 Și între cei prinși vei vedeà femeie frumoasă la chip, și aceia îți va plăceà. și tu vei voì să o iai ție de femeie; 12 Atuncia du-o în casa ta. și ea să-și radă capul și să-și taie unghiile. 13 Și să-și îndepărteze vestmintele captivității ei, și să șeză în casa ta, și [f] să plângă pre părintele său și pre muma sa o lună de zile: și după aceasta să intri la dânsa și să-i fii bărbat și ea să-ți fie femeie. 14 Și va fi. dacă ea nu-ți mai place. să-i dai drumul, unde va voì ea; dară nu vei puteà vinde pentru bani nici să te servești de ea ca sclavă, fiindcă ai [g] umilit-o.

Despre dreptul întâiului-născut la fiii din două femei.

15 Dacă un bărbat va aveà două femei. una iubită [h] iar alta urîtă, și îi vor naște fii. *și* cea iubită și cea urîtă; și fiul cel întâiu-născut va fi al celei urîte: 16 [i] Atunci în ziua când va împărți el filor săi averea sa. nu va puteà face întâiu-născut pre fiul celei iubite înaintea fiului celei urîte. *care este* cel întâiu-născut: 17 Ci el să recunoască de întâiu-născut pre fiiul celei urîte. [j] dându-i cele două părți din toată *averea* ce se va află la dânsul; că acesta *este*

Capul 21. a 1 Cron. 23 13. | b Cap. 17. 8, 9. c Ps. 19. 12. | Mat. 27. 24. d Ioan 1. 14 | e Cap. 19. 13. f Ps. 45. 10. | g Fac. 34. 2. h Fac. 29. 33. | i 1 Cron. 5. 2. 2 Cron. 11.19, 22. | j 1 Cron. 5. 1.

[k]începutul puterii sale; lui dară i-se cuvine [l]dreptul întâiu-născterii.

Despre fiii neascultători.

18 Când cinevà va avea fiu rău și îndărătnic, care nu ascultă de vocea părintelui său, nici de vocea mumei sale, și ei îl ceartă pre dânsul, și el *tot* nu ascultă de ei; 19 Atunci apucându-l pre el părintele său și muma sa, să-l scoată la bătrânii cetății sale și la poarta locului său. 20 Și să zică către bătrânii cetății sale: Fiul acesta al nostru *este* rău și îndărătnic, și nu ascultă de vocea noastră; *este* lacom și beţiv. 21 Și toți oamenii cetății sale să-l ucidă cu petrii, ca să moară; și[m] așà să cureți răul din mijlocul tău; [n]ca tot Israelul să audă, și să se teamă.

Despre spânzurați.

22 Iar de va fi cinevà în păcat, [o]judecat de moarte, și se va omorî, și tu-l vei spânzurà pe un lemn, 23 [p]Trupul celui mort să nu rămânà preste noapte pe lemn, ci să-l îmmormântezi pre el într'aceeași zi; (căci [q]blestemat de Dumnezeu *este* cel spânzurat); ca să nu-ți întinezi pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ți-l dă de moștenire.

Felurite prescrieri, mai ales despre dragostea omenească și despre mila de animale.

22 De vei [a]vedeà boul fratelui tău, sau oaia lui rătăcind, să nu te ascunzi de ele: să le întorci la fratele tău. 2 Și dacă fratele tău nu *va fi* aproape de tine, sau nu-l vei cunoaște, mână *vitele lui* în casa ta, și ele să fie la tine, până ce le va căutà fratele tău pre ele, și tu să i-le înapoiezi. 3 Așà să faci și cu asinul său: și așà să faci și cu vestmântul său, și așà să faci cu tot lucrul pierdut al fratelui tău, ce i-s'a perdut lui și tu l-ai aflat; tu nu poți să te ascunzi. 4 [b]*De* vei vedeà asinul fratelui tău, sau boul lui zăcând căzuți în cale, să nu te ascunzi de ei, *ci* să-*i* ridici cu el împreună.

5 Vestminte bărbătești să nu poarte femeia, nici bărbatul să nu se îmbrace cu vestminte femeiești: că urîciune Domnului Dumnezeului tău *este* tot cel ce face aceasta.

6 De vei aflà cuib de pasăre înaintea ta pe cale, *sau* pe carevà arbore, sau pe pământ, *cu* pui sau *cu* ouă și muma lor va stà preste pui sau preste ouă: [c]să nu iai pre muma cu puii *ei* împreună. 7 *Ci* pre mumă să o lași, iar pre pui să-i iai ție, [d]ca să-ți fie bine, și zilele *tale* să fie multe.

8 Când îți vei zidì casă nouă, să-i faci grădej împrejurul coperișului tău, ca să nu aduci *vină de* sânge preste casa ta, când cinevà ar cădeà depe ea.

9 [e]Să nu sameni în vicața ta două feluri de semințe, ca să nu întinezi productul seminței aceleia, ce ai semănat cu fruptul viei împreună. 10 [f]Să nu ari cu un bou și cu un asin împreună. 11 [g]Să nu te îmbraci cu vestmânt din materie felurită, din lână și din in împreună.

12 [h]Fimbrii să-ți faci la cele patru colțuri ale mantiei tale, cu care te acoperi.

Legi pentru păcatele de curvie.

13 Dacă cinevà își va luà femeie, și [i]va intrà la dânsa, și *apoi* o va urî; 14 Și-i va imputà ei lucruri de rușine, și-i va scoate nume rău, zicând: Eu pre aceasta o luai de femeie, și când m'am apropiat de dânsa, nu o aflaiu fecioară: 15 Atuncia părintele fetei și muma ei să iee semnele fecioarei fete și să *le* aducă la bătrânii cetății, la poartă: 16 Și părintele fetei să zică către bătrâni: Eu pre fata mea o dădui acestui bărbat de femeie, dară el a prins ură asupra ei; 17 Și iacă! el *îi* impută lucruri de rușine, zicând: Eu pre fata ta nu o aflai fecioară; pre când *semnele* fecioarei fetei mele *sunt* acestea! și el atuncia să desfacă pânza înnaintea bătrânilor cetății. 18 Și bătrânii cetății aceleia să iee pre bărbatul acela și să-l certe; 19 Și să-l condamne la gloabă de o sută *sicli* de argint, și să-*i* deà părintelui fetei, fiind-

---

k Fac. 49. 3. *l* Fac. 25. 31,33. *m* Cap. 13. 5. | *n* Cap. 13. 11. *o* Cap 19. 6. Fapt. 23. 29. | *p* Ios. 8 29. Ioan 19. 31. | *q* Gal. 3. 13. — | *Capul 22.* *a* Esod. 23. 4. *b* Esod. 23. 5. | *c* Lev. 22. 28. *d* Cap. 4. 40. *e* Lev. 19. 19. | *f* 2 Cor. 6. 14, 15, 16. *g* Lev. 19. 19. | *h* Mat. 23. 5. *i* Fac. 29. 21. *k*

că a scos nume rău asupra unei fecioare alui Israel. Și ea să-i fie femeie; și el nu o va puteà lăsà în toate zilele lui. 20 Iar dacă acel lucru va fi adevărat *și* semnele de feciorie nu s'au aflat la aceà fată, 21 Atuncia pre aceà fată să o scoată înnaintea ușei casei părintelui ei, și oamenii cetății ei să o ucidă cu pietri ca să moară: fiindcă a [j] făcut nebunie în Israel, desfrânând în casa părintelui ei; și [k] *așà* să cureți răul din mijlocul tău.

22 [l] De se va află bărbat dormind cu femeie, cu femeie mărităta, amândoi să moară, *si* bărbatul care a dormit cu femeia, și femeia: și *așà* să curăți răul din Israel.

23 Când o fată *care este* fecioară, va fi [m] logodită cu bărbat, și carevà găsind-o în cetate, se va culcà cu dânsa: 24 Pre amândoi aceștia să-i scoateți la poarta cetății aceleia și să-i ucideți cu pietri ca să moară: pre fată, pentru că n'a strigat, *fiind* în cetate, și pre bărbat pentru că a [n] umilit femeia aproapelui său. Și [o] *așà* să curăți răul din mijlocul tău. 25 Și dacă carevà bărbat va aflà în câmp pre o fată, *care este* logodită, și dacă el apucând-o, se va culcà cu dânsa, bărbatul acela care s'a culcat cu ea să moară singur. 26 Iar fetei să nu-i faci nimica: fata n'a făcut păcat, care să merite moartea: că precum un om se scoală asupra aproapelui său, și-l omoară, așà *fu* lucrul acesta: 27 Că el a aflat pre ea singură în câmp, și fata cea logodită a strigat și nimenea n'a fost care să o scape.

28 [p] Când carevà va aflà o fată *care este* fecioară, dară nelogodită, și apucând-o se va culcà cu dânsa, și se va descoperì: 29 Bărbatul care s'a culcat cu ea să deà părintelui fetei cincizeci de *sicli* de argint, și ea să-i fie femeie; fiindcă a umilit-o: el să nu o poată lăsà *în* toate zilele sale.

30 Nimenea să nu iee pre femeia părintelui său: nici să descopere învelitura părintelui său.

Despre primirea și neprimirea în obștea Domnului.

23 Nimenea, care are testiculii săi sdrobiți, sau tăiați, nu va puteà intrà în adunarea Domnului. 2 Nici un bastard să nu între în adunarea Domnului, și nici a zecea lui generațiune să nu între în adunarea Domnului. 3 [a] Nici un Ammonit sau Moabit să nu între în adunarea Domnului, și nici a zecea generațiune a lor să nu între în adunarea Domnului, în vecinicie. 4 [b] Pentru că ei nu vă întâmpinară cu pâne și cu apă în cale, când ați ieșit din Egipt, și [c] pentru că ei năimiră asupra ta pre Balaam, fiul lui Beor, din Peor în Mesopotamia, ca să te blasteme. 5 (Dară Domnul Dumnezeul tău, nu voì să asculte de Balaam, și prefăcù Domnul Dumnezeul tău, acel blestem în binecuvântare, fiindcă te-a iubit pre tine Domnul Dumnezeul tău). 6 [d] Să nu cauți pacea lor, nici binele lor, *în* toate zilele tale, în vecinicie. 7 Pre Edomeu să nu-l urăști, [e] că el fratele tău *este;* pre Egiptean să nu-l urăști: că [f] străin ai fost tu în pământul său. 8 Fiii, cari se vor naște acestora, într'a treia generațiune să între în adunarea Domnului.

Felurite legi.

9 Tu când vei ieșì cu ostea asupra neamicului tău, ferește-te de tot lucrul rău. 10 [g] De va fi întru tine cinevà, care să nu fie curat din carevà întâmlare de noapte, acela să iasă afară din tabără, *și* să nu intre în tabără. 11 Și va fi, că apropiindu-se seara, [h] el să se spele cu apă, și *apoi* după ce va apune soarele, să între în tabără. 12 Și să aibi loc afară din tabără, și acolo să ieșì afară. 13 Și o lopată să aibi între uneltele tale; și va fi, când vei voì să te pui afară, să sapi cu el, și apoi acopere-ți ceeace a ieșit, din tine. 14 Că Domnul Dumnezeul tău, [i] umblă prin mijlocul taberei tale, ca pre tine să te mântuească, și pre neamicii tăi să-i su-

j Fac. 34. 7.	*m* Mat. 1. 18, 19.	*p* Esod. 22. 16,17.	*Capul 23.*	*c* Num. 22. 5, 6.	*e* Fac. 25. 24,25, 26. Obad. 10. 12.	*f* Esod. 22. 21.	*h* Lev. 15. 5.
k Cap. 13. 5.	*n* Cap. 21. 14.	—	*a* Neem. 13. 1,2.	*d* Ezra 9. 12.		*g* Lev. 15. 16.	*i* Lev. 26. 12.
l Ioan 8. 5.	*o* Vers. 21. 22.		*b* Cap. 2. 29.				

pună ţie; deaceea tabăra ta sfântă să fie: ca el nimica spurcăciune să nu vadă, şi să nu se întoarcă dela tine.

15 [j]Pre servul ce a fugit dela domnul său la tine să scape, să nu-l dai înapoi domnului său; 16 La tine să şează, în mijlocul tău, în locul care şi-l va alege el, într'una din porţile tale, unde-i va plăceà [k]să nu-l amărăşti.

17 Să nu fie prostituată [l]dintre fetele lui Israel, nici *să fie* [m]sodomit dintre fiii lui Israel; 18 Câştigul dela prostituată şi preţul dela câne să nu-l aduci în casa Domnului Dumnezeului tău, pentru carevà vot; că urîciune *sunt* Domnului Dumnezeului tău, amândouă acestea.

19 [n]Să nu iei camătă dela fratele tău, camătă pentru bani, camătă pentru bucate, camătă pentru orice lucru, pentru care să ia camătă. 20 [o]Dela cel străin poţi să iei camătă: dară dela fratele tău să nu iei camătă: [p]pentru ca Domnul Dumnezeul tău, să te binecuvinteze întru toate pre care vei pune mâna, în pământul în carele mergi ca să-l stăpâneşti.

21 [q]Dacă faci vot Domnului Dumnezeului tău, să nu întârzii a-l împlinì: că Domnul Dumnezeul tău, îl va cere dela tine, şi *întârziând*, păcat vei aveà asupra ta. 22 Iar de te vei abţine de a face vot, păcat nu vei aveà asupra ta.

23 [r]Ceeace a ieşit din buzele tale, aceea să ţii şi să faci, după cum ai făcut vot Domnului Dumnezeului tău: darul de bună voie, ce tu cu gura ta ai făgăduit.

24 De vei întrà în via aproapelui tău, poţi să mănânci struguri, câţi vei voì, până ce te vei săturà; dară în vas să nu pui. 25 De vei întrà în holda aproapelui tău, [s]spice poţi să culegi cu mâna ta, dară secerea să nu o porţi în holda aproapelui tău.

Răvaşul de despărţenie.

24 Când [a]cinevà luându-şi femeie, se însoară cu ea, şi se întâmplă, că ea să nu afle har înaintea ochilor lui, fiindcă el a găsit în ea ceva urîcios: el să-i scrie carte de despărţenie, şi să i-*o* deà în mână, şi să o lase afară din casa lui. 2 Şi ieşind din casa lui, ea poate să se ducă, şi să se mărite după alt bărbat: 3 Iar *dacă* acest al doilea bărbat o va urî, şi-i va scrie carte de despărţenie, şi i-o va da în mână, şi o va lăsà din casa lui, sau dacă acel bărbat din urmă, care o luă lui de femeie, va murì. 4 [b]Bărbatul ei cel dintâi, care o lăsă, nu va puteà a o luà, ca iarăşi să-i fie femeie, după ce ea s'a închinat; că urîciune ar fi aceasta înaintea Domnului: şi tu să nu aduci păcat preste pământul, ce ţi-l-a dat Domnul Dumnezeul tău de moştenire.

5 [c]Când cinevà va fi luat de curând femeie, acela să nu meargă la oaste, şi să nu i-se pună nici o sarcină; scutit să fie în casa sa un an de zile, [d]veselind femeia ce şi-a luat-o.

Felurite legi, mai ales în folosul săracilor, orfanilor şi al străinilor.

6 Să nu iei amanet moară, nici piatră de moară, că tu vieaţa *aproapelui* ai luà amanet.

7 [e]De se va aflà cinevà, care să fi furat vre-un om dintre fraţii săi, din fiii lui Israel, şi se serveşte de dânsul ca de un sclav, sau îl vinde: să moară acel fur, şi *aşà* [f]să cureţi răul din mijlocul tău.

8 Ia aminte ca bine să te păzeşti de [g]plaga leprei, şi să faci tot ce te învaţă preoţii cei din Leviţi; cum le-am poruncit eu, aşà căutaţi să faceţi. 9 [h]Adu-ţi aminte de ceeace a făcut Domnul Dumnezeul tău, [i]Mariei pe cale, când voi aţi ieşit din Egipt.

10 Când vei aveà drept să ceri aproapelui tău un lucru ce ţi-se datoreşte, tu să nu intri în casa lui, ca să iei amanetul dela dânsul; 11 Afară să stai, şi omul, căruia i-ai împrumutat, să-ţi aducă amanetul afară. 12 Şi dacă acesta va fi om sărac, tu să nu te culci cu amanetul lui *la tine*. 13 [j]*Ci* tu ama-

j 1 Sam 30. 15.	*n* Esod. 22. 25.	*p* Cap. 15. 10.	*s* Mat. 12. 1.	*Capul 24.*	*c* Cap. 20. 7.	*f* Cap. 19. 19.	1 Cor. 10. 6.
k Esod. 22. 21.	Ps. 15. 5.	*q* Num. 30. 2.	Luc. 6. 1.	*a* Mat. 5. 31.	*d* Prov. 5. 18.	*g* Lev. 13. 2.	*i* Num. 12. 10.
l Prov. 2 16.	Luc. 6. 34 35.	*r* Num 30. 2.	—	Marc 10. 4.	*e* Esod. 21 16.	*h* Luc. 17. 32.	*j* Esod. 22. 26.
m Fac. 19. 5.	*o* Lev. 19. 34.	Ps. 66. 13. 14.		*b* Ier. 3. 1.			

netul lui să i-l înapoiezi după apunerea soarelui, ca să doarmă în vestmântul său, și să te [k]binecuvinteze, și [l]aceasta va fi dreptatea ta înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14 Să nu [m]nedreptățești pre năimit, pre cel sărac și pre cel sărman din frații tăi, sau din străinii tăi, cari petrec în pământul tău, între porțile tale; 15 *Ci* într'aceeași zi [n]să-i dai plata lui, și soarele să nu apună preste dânsul, că sărac *este*, și de aceasta dorește sufletul său; [o]ca să nu strige asupra ta către Domnul, și ție, să-ți fie păcat.

16 [p]Părinții să nu se omoare pentru fii, nici fiii să nu se omoare pentru părinți: fiecare să se omoare pentru păcatul său.

17 [q]Să nu întorci dreptatea străinului *nici* a orfanului, și [r]vestmântul văduvei amanet să nu-l iei. 18 Ci-ți [s]adù aminte că serv ai fost în Egipt, și *că* Domnul Dumnezeul tău te-a răscumpărat de acolo; pentru acea îți poruncesc ție, ca acestea să faci.

19 [t]Când vei secerà secerișul tău în câmp, și vei uità vre-un snop în câmp, să nu te întorci, ca să-l iei, *ci* al străinului, al orfanului și al văduvei să fie; ca Domnul Dumnezeul tău să te [u]binecuvinteze întru toate lucrările mânilor tale. 20 *Și* când vei scuturà olivii tăi, să nu te întorci să culegi cele rămase în urmă-ți; ale străinului, ale orfanului și ale văduvei să fie acestea. 21 Când vei culege via ta, să nu poghircești în urma ta; ale străinului, ale orfanului și ale văduvei să fie. 22 Și adu-ți aminte, că serv ai fost în pământul Egiptului; pentru aceea îți poruncesc ție, ca acestea să faci.

Prescrierea în privința pedepsei de bătaie.

25 Când se naște [a]ceartă între oameni, aceștia să vină la judecată, ca să-i judece, și [b]pre cel drept să-l îndrepteze, și pre cel vinovat să-i condamne. 2 Și dacă cel vinovat *va fi* [c]meritat bătaie, judecătorul să poruncească să-l pună jos, [d]și să-l bată înaintea ochilor lui, după măsura vinovăției lui. 3 [e]Patruzeci lovituri să-i dai; nu mai mult, ca nu dându-i mai multe lovituri, fratele tău să fie [f]desprețuit în ochii tăi.

4 [g]Să nu legi gura boului, când treeră.

Porunca în privința căsătoriei cu văduva fratelui.

5 [h]Când frații vor locuì împreună, și unul dintr'înșii va murì, și nu va aveà copii, femeia mortului să nu se mărite afară, să iee om străin; *ci* cumnatul ei să între la dânsa, și să și-o iee de femeie, și să împlinească către dânsa datoria de cumnat. 6 Și va fi, *ca* întâiu-născutul, pre care-l va naște, [i]să urmeze în numele mortului său frate, ca să nu se șteargă numele lui din Israel. 7 Și dacă acestui om nu-i va plăceà ca să iee pre cumnata sa, ea, cumnata sa, să se suie în poartă la bătrâni, și să zică: Cumnatul meu nu voiește de a păstrà fratelui său numele în Israel; el nu voiește să împlinească cu mine datoria de cumnat; 8 Și bătrânii cetății sale să-l chieme și să vorbească lui: și *dacă* el va rămânecà statornic, și va zice: Nu-mi place ca să o iau. 9 Atuncia cumnata sa apropiindu-se de dânsul înnaintea ochilor bătrânilor, și scoțând încălțămintea sa din picior, să-l scuipe în față; și luând cuvântul, să zică: Așà să se facă bărbatului, care nu voiește să zidească casa fratelui său. 10 Și numele lui să se chieme în Israel: Casa celui descălțat.

11 Dacă *doi* bărbați se vor certà între sine, bărbat cu fratele său, și femeia unuia se va apropià, ca să scape pre bărbatul ei din mâna celui ce-l bate, și ea tinzându-și mâna sa, îl apucă de părțile sale rușinoase, 12 Atuncia mâna ei să i-o tai; ochiul tău să nu *o* cruțe.

Oprirea de a cântărì și a măsurà lipsă.

13 [j]Tu să nu aibi în sacul tău *două* feluri de pietri de cumpănă, mare și mică.

---

k Iov. 29. 11, 13. 2 Cor. 9 13. *l* Dan 4. 27. *m* Mal. 3 5. *n* Lev. 19. 13. | Iac. 5. 4. *o* Iac. 5. 4. *p* 2 Reg. 14. 6. *q* Esod. 22 21, 22. Prov. 22. 22. | Ier. 5. 28 & 22. 3. Zech. 7. 10. *r* Esod. 22. 26. *s* Vers. 22 | *t* Lev. 19. 9, 10. *u* Cap. 15. 10. Ps. 41. 1. Prov. 19. 17. —

Capul 25.
a Ezec. 44. 24. *b* Prov. 17. 15. *c* Luc. 12. 48. | *d* Mat. 10. 17. *e* 2 Cor. 11. 24. *f* Iov. 18. 3. *g* Prov. 12. 10. | 1 Tim. 5 18. *h* Mat. 22. 24. Luc. 20. 28. *i* Fac. 38. 9. | *j* Lev. 19.35,36. Prov. 11. 1. Ezec. 45. 10. Mic. 6. 11.

14 *Şi* în casa ta să nu aibi *două* feluri de efă, mare şi mică: 15 Peatră plină şi dreaptă să aibi: şi efă plină şi dreaptă să aibi: ca zilele tale să fie multe în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă. 16 Că [k] uriciune *este* Domnului Dumnezeului tău, tot cel ce face nedreptatea.

Stârpirea Amalekiţilor.

17 Adu-ţi aminte de cele ce-ţi făcù Amalek în cale, când ieşiraţi din Egipt: 18 Cum te întimpină el în cale, şi ucise în coada oştirei tale pre toţi cei slabi, *cari erau* dinapoia ta: când tu erai obosit şi ostenit, şi [l] de Dumnezeu nu se temù.

19 Şi va fi, [m] când Domnul Dumnezeul tău, îţi va fi dat repaus de toţi neamicii tăi de jur împrejur, în pământul care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă *de* moştenire, ca să-l stăpâneşti; tu să ştergi şi amintirea lui Amalek de sub cer: să nu uiţi!

Modul aducerii prinoaselor şi a zecimilor.

26 Şi va fi, când vei intrà în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă *de* moştenire, ca să-l stăpâneşti, şi vei locuì într'însul; 2 [a] Să iei din roadele tuturor fruptelor acelui pământ, pre cari tu le aduni din pământul tău, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă; şi să *le* pui într'un paner, şi [b] să te duci la locul, ce Domnul Dumnezeul tău şi-l va alege, ca să facă numele lui să locuească acolo: 3 Şi venind la preotul, care va fi în zilele acelea: să-i zici: Eu astăzi mărturisesc înaintea Domnului Dumnezeului tău, că eu am intrat în pământul care Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinţilor noştri, că ni-l va da. 4 Şi preotul să iee panerul din mâna ta şi să-l pună dinaintea altarului Domnului Dumnezeului tău.

5 Apoi tu luând cuvântul, să zici înnaintea Domnului Dumnezeului tău: părintele meu, un [c] Sirian, *eră* aproape să peară, şi [d] se pogorî la Egipt, şi petrecù acolo cu [e] puţini *oameni,* şi se făcù acolo popor mare, tare şi numeros. 6 Şi [f] Egiptenii ne asuprirà şi ne amărîrà, şi puseră preste noi muncă grea. 7 Iar [g] noi strigarăm către Domnul Dumnezeul părinţilor noştri: şi Domnul auzind vocea noastră, se uità la amărîrea noastră, la năcazul nostru şi la apăsarea noastră: 8 Şi [h] Domnul ne scoase din Egipt cu mână tare, şi cu braţul întins şi [i] cu spaimă mare, prin semne şi minuni: 9 Şi ne aduse la locul acesta, şi ne dădù pământul acesta, [j] pământ, în care curge lapte şi miere. 10 Şi acum iată! eu adusei prinoasele fruptelor pământului, pre care tu mi-l-ai dat, o Doamne.

Şi apoi pune-le înnaintea Domnului Dumnezeului tău, şi te pleacă înnaintea Domnului Dumnezeului tău; 11 Şi [k] tu să te bucuri de toate bunătăţile pre cari Domnul Dumnezeul tău le-a dat ţie şi casei tale, tu şi Levitul şi străinul, ce *locueşte* în mijlocul tău.

12 Când vei sfârşì de a luà toate [l] zecimile din venitul tău în anul al treilea, [m] anul zecimei, şi de a le da Levitului, străinului, orfanului şi văduvei, ca să mănânce ei în porţile tale şi să se sature: 13 Atuncia să zici înnaintea Domnului Dumnezeului tău: Am dat afară cele sfinte din casa *mea,* şi încă le dădui pre acestea Levitului şi străinului, orfanului şi văduvei, după toată porunca ta ce niai poruncit: eu *nimica* din poruncile tale n'am călcat, şi [n] nici n'am uitat. 14 Eu [o] *nimica* n'am mâncat dintr'însele în jalea mea şi *nimica* n'am dat din ele pentru vre-un necurat, nici pentru vre-un mort: eu am ascultat de vocea Domnului Dumnezeului meu, *şi* am făcut toate, cum tu mi-ai poruncit: 15 [p] Caută din locuinţa cea sfântă a ta, din cer şi binecuvintează pre poporul tău Israel, şi pământul pre care l-ai dat nouă, precum cu jurământ ai făgăduit părinţilor noştri: pământ în care curge lapte şi miere.

---

k Prov. 11. 1. 1 Tes. 4. 6. *l* Ps. 36. 1. Prov. 16. 6. | Rom. 3. 18. *m* 1 Sam. 15. 3. — | *Capul 26.* *a* Esod. 23. 19. Num. 18. 13. Prov. 3. 9. | *b* Cap. 12. 5. *c* Osea 12. 12. *d* Fac. 46. 1, 6. *e* Fac. 46. 27. | *f* Esod. 1. 11. *g* Esod. 2. 23, 24, 25. *h* Esod. 12. 37, 51 | *i* Cap. 4. 34. *j* Esod. 3. 8. *k* Cap. 12. 7. 12, 18. | *l* Lev. 27. 30. *m* Cap. 14. 28, 29. *n* Ps. 119. 141. | *o* Lev. 7. 20. Osea 9. 4. *p* Isa. 63. 15.

Îndemnare ca să asculte de Dumnezeu.

16 Astăzi îţi porunceşte Domnul Dumnezeul tău, să faci aceste legi şi judecăţi: deci păzeşte-*le* şi fă-le din toată inima ta şi din tot sufletul tău. 17 Tu astăzi ai [q]adeverit, că Domnul îţi este Dumnezeu, şi că vei umblà pre căile lui: şi că vei păzì legile lui şi poruncile lui şi judecăţile lui, şi că vei ascultà de vocea lui. 18 Şi [r]Domnul astăzi a adeverit, că tu eşti popor scump, după cum ţi-a zis, de vei păzì toate poruncile lui: 19 Şi că el pre tine te va [s]înălţà mai pre sus decât toate popoarele câte a făcut el, cu lauda, cu renumele şi cu mărirea: ca tu să fii Domnului Dumnezeului tău [t]popor sfânt cum a făgăduit el.

Legea să se scrie pe table, şi să se cetească cu evlavie.

27 Şi Moisi cu bătrânii lui Israel porunci poporului, zicând: Toate aceste porunci să le păzeşti, câte vi-le dau astăzi: 2 Şi va fi în ziua, în care [a]veţi trece Iordanul, în pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă [b]să-ţi ridici pietri mari şi să le lipeşti cu var: 3 Şi să înscrii pe ele toate cuvintele acestei legi, când *îl* vei trece, ca să vii în pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă, pământ în care curge lapte şi miere: precum Domnul Dumnezeul tău ţi-a făgăduit. 4 Şi va fi, *că* voi, după ce veţi trece Iordanul, să ridicaţi aceste pietri, pentru care eu astăzi vă poruncesc, [c]pe muntele Ebal: şi să le lipiţi cu var. 5 Şi să zideşti acolo altar Domnului Dumnezeului tău, altar de pietri: [d]preste acestea ferul să nu treacă. 6 Din pietri întregi să zideşti tu altar Domnului Dumnezeului tău, şi deasupra lui să aduci arderea de tot Domnului Dumnezeului tău. 7 Şi să sacrifici sacrificii de bucurie, şi să mănânci acolo, şi să te veseleşti înaintea Domnului Dumnezeului tău. 8 Şi pre acele pietri să scrì toate cuvintele acestei legi foarte respicat.

9 Şi Moisi şi preoţii cei din Leviţi, vorbiră către tot Israelul, zicând: Ia aminte şi ascultă Israele! [e]Tu astăzi te-ai făcut poporul Domnului Dumnezeului tău. 10 Deci să asculţi de vocea Domnului Dumnezeului tău, şi să faci poruncile lui şi legile lui, pre cari ţi-le poruncesc eu astăzi.

Blestemul depe muntele Ebel.

11 Şi Moisi *mai* porunci poporului în ziua aceea, zicând: 12 Aceştia să steà ca să binecuvinteze pre popor, [f]pre muntele Garizim, după ce veţi trece Iordanul: Simeon şi Levi, Iuda şi Isachar, Iosif şi Beniamin. 13 Iar [g]aceştia să steà ca să blasteme pre muntele Ebal: Ruben, Gad şi Asser, Zabulon, Dan şi Neftali. 14 Atuncia [h]Leviţii să înceapă a vorbì, şi cu voce înaltă să zică către toţi bărbaţii lui Israel:

15 [i]Blestemat *să fie* bărbatul, care-şi va face chip cioplit sau chip turnat: *(care este* urîciune Domnului, lucru din mâni de meşter) şi-l va pune în *loc* ascuns! [j]Şi tot poporul să răspundă şi să zică: Amin! 16 Blestemat *să fie* cel ce va despreţuì pre părintele său, sau pre muma sa! Şi tot poporul să zică: [k]Amin! 17 Blestemat *să fie* cel ce va strămutà hotarul aproapelui său! [l]Şi tot poporul să zică: Amin! 18 [m]Blestemat *să fie* tot, care face pe cel orb să rătăcească pe cale! Şi tot poporul să zică: Amin! 19 [n]Blestemat *să fie* cel ce strâmbătăteşte dreptul străinului, al orfanului şi al văduvei! Şi tot poporul să zică: Amin! 20 [o]Blestemat *să* fie cel ce se va culcà cu femeia părintelui său; că acela descopere învelitura părintelui său! Şi tot poporul să zică: Amin! 21 [p]Blestemat *să fie* cel ce se va culcà cu orice vită! Şi tot poporul să zică: Amin! 22 [q]Blestemat *să fie* cel ce se va culcà cu soră-sa, fica părintelui său, sau fica mumei sale! Şi tot poporul să zică: Amin! 23 [r]Blestemat *să fie* cel ce se va

---

q Esod. 20. 19. 1 Pet. 2. 9. | *c* Cap. 11. 29. Ios. 8. 30. | *f* Ios. 8. 33. Judc. 9. 7. | *i* Esod. 20.4,23. Isa. 44. 9. Osea 13. 2. | *k* Esod. 20. 12. Lev. 19. 3. | *m* Lev. 19. 14. | *o* Lev. 18. 8.
r Esod. 6. 7. — | *d* Esod. 20. 25. Ios. 8. 31. | *g* Cap. 11.-29. | *j* Num. 5. 22. Ier. 11. 5. | *l* Cap. 19. 14 Prov. 22. 28. | *n* Esod. 22. 21, 22 Mal. 3. 5. | *p* Lev. 18. 23.
s Cap. 4. 7, 8. Ps. 148. 14. | *e* Cap. 26. 18. | *h* Cap. 33. 10. Dan. 9. 11. | | | | *q* Lev. 18. 9.
t Esod. 19. 6. | *Capul 27.* *a* Ios. 4. 1. *b* Ios. 8. 32. | | | | | *r* Lev. 18. 17.

culcă cu soacră-sa! Şi tot poporul să zică: Amin! 24 [s]Blestemat *să fie* cel ce bate pre aproapele lui într'ascuns! Şi tot poporul să zică: Amin! 25 [t]Blestemat *să fie* cel ce ia daruri, ca să omoare un suflet nevinovat! Şi tot poporul să zică: Amin! 26 [u]Blestemat *să fie* cel ce nu va împlinì cuvintele acestei legi, nici nu *le* va face! Şi tot poporul să zică: Amin!

Binecuvântarea.

28 Şi va fi, [a]dacă tu vei ascultà de vocea Domnului Dumnzeului tău, căutând a face toate poruncile lui, pre cari ţi-le poruncesc astăzi, Domnul Dumnezeul tău, [b]te va pune mai pre sus decât toate popoarele pământului: 2 Şi toate aceste binecuvântări vor venì preste tine, şi [c]te vor ajunge, dacă tu vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău. 3 [d]Binecuvântat *vei fi* în cetate, şi binecuvântat [e]în câmp. 4 Binecuvântat *va fi* [f]fruptul pântecelui tău, şi fruptul pământului tău şi fruptul vitelor tale, fătul vacilor tale şi îmmulţirea oilor tale. 5 Binecuvântată *va fi* coşniţa ta şi covata ta. 6 [g]Binecuvântat *vei fi* tu când vei intrà, şi binecuvântat când vei ieşì. 7 Domnul [h]va face, ca neamicii tăi, cari se scoală asupra ta, să fie bătuţi înaintea ta; pe o cale vor ieşì asupra ta, şi pe şapte căi vor fugì. 8 Domnul va [i]trimite binecuvântări preste tine în grânarele tale, şi întru toate, [j]pe cari vei pune mânile tale; şi va binecuvântà pre tine în pământul pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă. 9 [k]Pune-te-va Domnul *ca să-i fii* popor sfânt, după cum el cu jurământ s'a jurat ţie; dacă vei păzì poruncile Domnului Dumnezeului tău, şi vei umblà pe căile lui. 10 Şi toate popoarele pământului vor vedeà că tu [l]te numeşti, după numele Domnului, şi [m]se vor teme de tine. 11 Şi [n]Domnul te va face pre tine să prisoseşti în bunătăţi; în fruptul pântecelui tău, şi în fătul vitelor tale, şi în fruptul pământului tău, în pământul pre care Domnul Dumnezeul tău cu jurământ l-a făgăduit părinţilor tăi, să ţi-l deà. 12 Deschide-va ţie Domnul tezaurul său cel bun, cerul, [o]ca să deà ploaie pământului tău la timpul său, şi [p]ca să binecuvinteze toată lucrarea mânilor tale, şi [q]tu vei împrumutà multor popoare, dară tu nu vei luà împrumut. 13 Şi Domnul te va pune în [r]cap, iar nu în coadă, şi tu vei fi numai deasupra, iar de desubt nu vei fi, dacă vei ascultà de poruncile Domnului Dumnezeului tău, pre care eu ţi-le poruncesc astăzi, ca să *le* păzeşti şi să *le* faci; 14 [s]Să nu te abaţi dela nici unul din cuvintele, cari le poruncesc vouă astăzi, nici la dreapta, nici la stânga, mergând după zei străini, ca să vă închinaţi lor.

Blestemul.

15 Dar va fi, [t]dacă nu vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău, şi nu vei căutà a face toate poruncile lui şi legile lui, cari le poruncesc ţie astăzi, că vor venì preste tine toate blestemele acestea, şi [u]te vor ajunge. 16 Blestemat *vei fi* [v]în cetate, şi blestemat în câmp. 17 Blestemată *va fi* coşniţa ta, şi covata ta. 18 Blestemat *va fi* fruptul pântecelui tău, şi fruptul pământului tău, fătul vacilor tale, si îmmulţirea oilor tale. 19 Blestemat *vei fi* tu când vei intrà, şi blestemat când vei ieşì. 20 Trimite-va Domnul preste tine [x]blestem, [y]turburare şi [z]risipire întru toate, pe cari vei pune mâna ta, *şi* vei face, până ce te vei stinge, şi curând te vei pierde, pentru răutatea faptelor tale, prin cari pre mine m'ai părăsit. 21 Face-va Domnul ca [a]ciuma să se lipească de tine, până ce el de tot te va stârpì din pământul, în care intri, ca să-l stăpâneşti. 22 [b]Bate-te-va Domnul cu lingoare şi cu friguri şi cu inflamaţiune şi cu aprindere mare şi cu secetă, şi cu [c]arsură în grâu, şi cu gălbe-

s Esod. 20. 13. Lev. 24. 17.	Ier. 11. 3. Gal. 3. 10.	*b* Cap. 26. 19.	Prov. 10. 22. 1 Tim. 4. 8.	Ps. 89. 23.	Dan. 9. 18, 19.	*r* Isa. 9.14,15.	*x* Mal. 2. 2.
t Esod. 23, 7, 8. Ezec. 22. 12.	—	*c* Vers. 15.	*g* Ps. 121 8	*i* Lev. 25. 21.	*m* Cap. 11. 25.	*s* Cap. 5. 32.	*y* Zech. 14. 13.
u Cap. 28. 15. Ps. 119. 21.	*Capul 28.*	*d* Ps. 128. 1, 4.	*h* Lev. 26. 7, 8.	*j* Cap. 15. 10	*n* Prov. 10. 22.	*t* Lev 26. 14.	*z* Ps. 80. 16.
	a Esod. 15. 26. Isa. 55. 2.	*e* Fac. 39 5.	2 Sam 22. 38. 39, 41.	*k* Esod. 19. 5. 6.	*o* Lev. 26. 4.	Dan. 9. 11, 13.	*a* Lev. 26. 25.
		f Ps. 107. 38. & 127.3.& 128.3.		*l* Num. 6. 27. 2 Cron. 7. 14.	*p* Cap. 14. 29. *q* Cap. 15. 6.	*u* Vers. 2. *v* Vers. 3, etc.	*b* Lev 26. 16. *c* Amos. 4. 9

nare; și te vor urmări, până ce te vei pierde. 23 Și [d]ceriul tău, cel de deasupra capului tău, va fi aramă, și pământul cel de subt tine fer. 24 Face-va Domnul ploaie pământului tău, praf și pulbere, *care* din cer se va pogorî pe tine, până ce de tot te vei stinge. 25 [e]Și Domnul va face ca tu să fii bătut de neamicii tăi: pe o cale vei ieși asupra lor, și pe șapte căi vei fugi de dinaintea lor, și [f]vei fi în ură tuturor împărățiilor pământului. 26 Și [g]leșul tău va fi de mâncarea tuturor păsărilor ceriului și fearelor pământului, și nimenea va fi care să le sperie. 27 Bate-te-va pre tine Domnul cu [h]ulcerul Egiptului, și cu [i]emoroizi și cu râie și cu pecingine, de cari nu te vei puteà vindecà. 28 Bate-te-va pre tine Domnul cu besmeticie, cu orbire și cu [j]turburare de spirit; 29 Și vei umblà [k]pipăind în amiază, cum pipăie orbul în întunerec; și în căile tale norocire nu vei aveà și vei fi numai apăsat și prădat în toate zilele tale: și nu *va fi* cine să te ajute. 30 [l]Cu femeie te vei logodì, și altul se va culcà cu dânsa. [m]casă îți vei zidì, și nu vei ședeà într'însa; [n]vie îți vei plantà, și fruptul ei nu-l vei culege. 31 Junghia-se-va boul tău înaintea ochilor tăi, și tu dintr'însul nu vei mâncà; răpì-se-va asinul tău de înaintea ta, și la tine nu se va întoarce; da-se-vor oile tale neamicilor tăi, și nu *va fi* cine să te ajute. 32 Da-se-vor fiii tăi și fetele tale altui popor, și ochii tăi se vor [o]topì, plângând toată ziua după dânșii, și nici o putere nu vei aveà. 33 [p]Un popor, pre care tu nu-l cunoști, va mâncà fruptul pământului tău și toată osteneala ta, și în toate zilele vei fi apăsat și sdrobit. 34 Și vei nebunì [q]de privirea celor ce vor vedeà ochii tăi. 35 [r]Bate-te-va Domnul cu ulcer rău la genunchi și la coapse, *de* cari tu să nu te poți vindecà, dela talpele picioralor până la creștetul tău. 36 [s]Duce-te-va Domnul pre tine și pre regele tău, pre care-l vei pune preste tine la un popor, pre care nu-l cunoscuse-și, nici tu nici părinții tăi, și [t]acolo vei servì altor zei de lemn și de piatră. 37 Și vei fi de [u]groază, de [v]proverb și de batjocură între toate națiunile, unde te va duce Domnul, 38 [x]Sămânță multă vei scoate la câmp, și puțin vei strânge; că toată o vor mistuì [y]lăcustele. 39 Vie vei plantà, și o vei cultivà, dar vin nu vei beà, ba nici nu o vei culege; că vermii o vor mâncà. 40 măslini vei aveà în tot cuprinsul tău, dar cu olei nu te vei unge, că măslinele vor cădeà. 41 Fii și fete vei naște, dar aceștia nu vor fi ai tăi, că [z]vor merge în sclăvie. 42 Toți arborii tăi și fruptul pământului tău îl vor stricà omizile. 43 Străinul, care *este* în mijlocul tău se va înălță preste tine mai sus și mai sus, și tu vei cădeà mai jos și mai jos 44 [a]El îți v'a împrumutà, și tu lui nu-i vei împrumutà: [b]el va fi în cap, și tu vei fi în coadă.

45 Și [c]toate aceste blesteme vor venì asupra ta, și te vor urmări, și te vor ajunge, până ce vei perì, pentru că n'ai ascultat de vocea Domnului Dumnezeului tău, de a păzì poruncile lui și legile lui, care ți le-a poruncit. 46 Și acestea să fie întru tine [d]de semne și de minuni, și întru seminția ta vecinică. 47 [e]Fiindcă n'ai servit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu veselie de inimă, când aveai [f]*în* prisosință toate. 48 Vei servì neamicului tău, pre care-l va trimite Domnul asupra ta, în foame și în sete, în goliciune și în lipsă de toate; și [g]va pune jug de fer asupra grumazului tău, până ce te va stârpì. 49 [h]Aduce-va Domnul asupra ta o națiune din depărtare, dela marginea pământului, [i]cum sboară vulturul, națiune, a cărei limbă tu nu o vei înțelege; 50 Națiune aspră la privire, [j]care fața

d Lev. 26. 19. *e* Vers. 7. Isa. 30. 17. *f* Ier. 15. 4. Ezec. 23. 46. | *g* 1 Sam. 17. 44, 46. Ier. 7. 33. *h* Vers 35. *i* 1 Sam. 5. 6. Ier. 4. 9 | *k* Iov. 5. 14. *l* Iov. 31. 10. *m* Iov. 31. 8. Ier. 12. 13. Zef. 1. 13. *n* Cap. 20. 6. | *o* Ps. 119. 82. *p* Vers. 51. *q* Vers. 67. *r* Vers. 27. *s* 2 Reg. 17.4,6. 2 Cron. 33.11 | *t* Cap 4. 28. *u* 1 Reg. 9. 7, 8. Ier. 24. 9. *v* Ps. 44. 14. *x* Mic. 6. 15. *y* Ioel 1. 4. | *z* Plan. 1. 5. *a* Vers. 12. *b* Vers. 13. *c* Vers. 15. *d* Isa. 8. 18. | *e* Neem. 9. 35, 36, 37. *f* Cap. 32. 15. *g* Ier. 28. 14. *h* Ier. 5. 15. | Luc. 19. 43. *i* Ier. 48. 40. Ezec. 17.3,12. Osea 8. 1. *j* 2 Cron. 36.17.

celui bătrân nu respectează, şi de copil n'are milă.

51 Şi va mâncà [k] fruptul vitelor tale şi fruptul pământului tău, până ce te vei stârpì. şi nu-ţi va lăsà ţie nici grâu, nici must, nici oleiu, nici fătul vacilor tale, nici turmele oilor tale, până ce de tot te vei pierde. 52 Şi [l] te va împresurà în toate părţile tale, până ce vor cădeà zidurile tale cele înalte, şi întărite, întru cari tu te-ai încrezut, în tot pământul tău; da, te va împresurà în toate porţile tale, în tot pământul tău, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ţie.

53 Şi [m] vei mâncà fruptul pântecelui tău, carnea fiilor tăi şi a fetelor tale, pre care ţi-i va da Domnul Dumnezeul tău, în împresurarea şi în strâmtorarea, în care te va strâmtorà neamicul tău. 54 Bărbatul cel gingaş dintre voi şi delicat foarte [n] se va uità cu ochi pismaşi asupra fratelui său, şi asupra [o] femeii sânului său, şi asupra rămăşiţei fiilor săi, ce i-au mai rămas: 55 Ca nici unuia din ei să nu deà din carnea fiilor săi, pre care o mănâncă el: că lui nimica nu i-a mai rămas din toate în împresurarea şi în strâmtorarea, cu care neamicul tău pre tine te-a strâmtorat în toate porţile tale. 56 Femeia aşà de gingaşe şi delicată dintre voi, care nici talpa picioarelor ei n'a îndrăsnit să pună pe pământ pentru delicateţa şi gingăşimea ei, [p] se va uità cu ochi pismaşi la bărbatul sânului său, şi la fiiul ei şi la fica sa: 57 Şi la [q] soarta copilului ei, care ieşì din coapsele ei, şi la fiii ei, pre cari-i va fi născut, pentru că ea în lipsă de toate, îi va mâncà în ascuns, în împresurarea şi în strâmtorarea, cu care neamicul tău te va strâmtorà în porţile tale.

58 De nu vei căutà a face toate cuvintele legii acesteia, cari sunt scrise în cartea aceasta, ca să te temi de [r] acest nume prea mărit şi înfricoşat, de DOMNUL DUMNEZEUL TĂU: 59 Atuncia Domnul va face [s] minunate rănile tale şi rănile seminţiei tale, răni mari şi îndelungate, boale rele şi îndelungate.

60 Şi el va întoarce asupra ta toate [t] durerile Egiptului, de cari tu te cutremurai, şi acelea se vor lipì de tine. 61 Către acestea Domnul va mai aduce asupra ta şi toate boalele şi toate rănile, cari nu *sunt* scrise în cartea legii acesteia, până ce tu te vei pierde. 62 Şi voi [u] veţi rămâneà puţini la număr, voi ce aţi fost în mulţime [v] ca stelele ceriului, pentru că tu n'ai ascultat de vocea Domnului Dumnezeului tău. 63 Şi va fi, *că* precum [x] s'a bucurat Domnul de voi, ca să vă facă bine, şi să vă înmulţească, aşà [y] se va bucurà de voi Domnul, ca să vă pierdă, şi să vă stingă, şi veţi fi smulşi din pământul, în care *acum* intri, ca să-l stăpâneşti; 64 Şi [z] va împrăştià pre tine Domnul între toate popoarele, dela o margina a pământului până la *altă* margine a pământului, şi tu [a] acolo vei servì altor zei, pre cari tu nu i-ai cunoscut, nici tu, nici părinţii tăi, lemne şi pietri. 65 Şi [b] într'acele naţiuni nu vei aveà repaus, şi talpa piciorului tău nu va aveà repaus; [c] că Domnul îţi va da acolo inimă tremurândă şi întunecare ochilor şi [d] dureri sufletului: 66 Şi vieaţa ta va fi spânzurată dinaintea *ta*, şi te vei spăimântà noaptea şi ziua, şi nu vei fi sigur de vieaţa ta. 67 [e] Dimineaţa vei zice: O, de ar venì seara! Şi seara vei zice: O, de ar venì dimineaţa! în cutremurul inimei tale, de care tu te vei înfricoşà, şi [f] de privirea *celor* ce cu ochii tăi vei vedeà.

68 Şi Domnul [g] te va întoarce în Egipt cu corăbii pe cale la acel *pământ*, despre care ţi-am zis: Tu mai mult să nu-l vezi, şi voi acolo vei veţi vinde neamicilor voştri ca servi şi ca serve, şi nu *va fi* cine să vă cumpere.

k Isa 1.7.&62 8.	Ier. 19. 9.	*p* Vers. 54.	*t* Cap. 7. 15.	*x* Cap. 30. 9.	*z* Lev. 26. 33.	*c* Lev. 26. 36.	*f* Vers. 34.
l 2 Reg. 25. 1, 2, 4.	Plân. 2. 20.	*q* Fac. 49. 10.	*u* Cap. 4. 27.	*y* Prov. 1. 26. Isa. 1. 24.	*a* Vers. 36.	*d* Iev. 26. 16.	*g* Osea 8. 13. —
m Lev. 26. 29.	*n* Cap. 15. 9.	*r* Esod. 6. 3.	*v* Cap. 10. 22.		*b* Amos 9. 4.	*e* Iov. 7. 4.	
	o Cap. 13. 6.	*s* Dan. 9. 12.					

Legământul reînnoit; binecuvântarea și blestemul reînnoite.

29 Acestea *sunt* cuvintele [a] legământului, pre care Domnul porunci lui Moisi a-l încheià cu fiii lui Israel în pământul Moabului; afară de legământul, ce el încheiă cu dânșii în Horeb.

2 Și Moisi chemă laolaltă tot Israelul, și zise lor: [b] Voi ați văzut toate câte a făcut Domnul înaintea ochilor voștri, în pământul Egiptului cu Faraon și cu toți servii lui, și cu tot pământul lui; 3 [c] Cercările cele mari, pre cari le-au văzut ochii tăi, acele semne și minuni mari. 4 Dară [d] Domnul nu vă dădù inimă, ca să cunoașteți, nici ochi, ca să vedeți, nici urechi, ca să auziți, până în ziua de astăzi. 5 [e] Și eu vă condusei patruzeci de ani prin pustiu; [f] vestmintele voastre nu se învechiră pe voi, nici încălțămintele voastre nu se învechiră pe picioarele voastre. 6 [g] Pâne n'ați mâncat, nici vin sau beutură îmbătătoare n'ați beut, ca să cunoașteți că eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru.

7 [h] Și când veniră ți la locul acesta, Sihon, regele Hesbonului, și Og, regele Basanului, ne ieșiră întru întâmpinare cu resbel, și noi îl bătură m. 8 Și luară m pământul lor, și-l [i] dădură m de moștenire Rubeniților și Gadiților și la jumătate din seminția Manașiților. 9 [j] Deci păziți cuvintele acestui legământ, și le faceți, pentru ca să [k] prosperați, întru toate cele ce faceți.

10 Voi astăzi stați toți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, capii semințiilor voastre, bătrânii voștri, și diregătorii voștri, toți bărbații lui Israel: 11 Copii voștri, femeile voastre, și străinul tău, care *este* în mijlocul taberei tale, dela [l] tăiătorul lemnelor tale, până la aducătorul apei tale: 12 Ca să intri în legământul Domnului Dumnezeului tău, și [m] în jurământul său, pre care Domnul Dumnezeul tău îl încheiă cu tine astăzi: 13 Pentru ca el să te [n] adeverească de popor al său, și el să-ți fie Dumnezeu, [o] cum a făgăduit ție, și [p] cum a jurat părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob. 14 Și eu acest legământ și acest jurământ, nu-l [q] încheiu numai cu voi singuri, 15 Ci cu *acela* care astăzi este aicia stând cu noi înaintea Domnului Dumnezeului nostru, [r] ca și cu *acela* care astăzi nu este aicia cu noi.

16 Că voi știți, cum am locuit noi în pământul Egiptului, și cum am trecut prin mijlocul națiunilor, prin cari voi ați trecut. 17 Și voi văzurăți urîciunile lor și idolii lor, lemn și peatră, argint și aur, cari *erau* la dânșii; 18 Ca nu cumva să fie între voi, careva bărbat sau femeie, neam sau seminție, [s] a căruia inimă să se întoarcă astăzi dela Domnul Dumnezeul nostru: să meargă, ca să servească zeilor acestor națiuni; [t] ca nu cumva să fie între voi vre-o rădăcină, care să producă venin sau pelin; 19 Ca să nu se întâmple, ca oare-cine chiar și auzind cuvintele acestui blestem cu jurământ, el să se lingușească în inima sa, zicând: Bine-mi este, deși eu umblu [u] după rătăcirea inimei mele, și [v] să adaugă astfel beția la sete. 20 [x] Pre acela Domnul nu-l va iertà, ci încă [y] mânia Domnului și [z] pizma lui se vor înfierbântà asupra acelui bărbat, și vor venì preste dânsul toate blestemele câte sunt scrise în cartea aceasta, și [a] va șterge Domnul numele lui de sub cer. 21 Și-l [b] va deosebì Domnul spre nenorocire, între toate semințiile lui Israel, după toate blestemele legământului, cari *sunt* în această carte a legii.

22 Și următoarea generațiune, fiii voștri, cari se vor sculà după voi și străinii, cari vor venì din pământul depărtat, când vor vedeà plăgile pământului aceluia și boalele, cu cari Domnul l-a bătut; 23 Și *că* tot pământul lui nu *va*

Capul 29.
a Cap. 5. 2, 3.
b Esod. 19. 4.
c Cap. 4. 34. & 7. 9.
d Isa. 6. 9. 10. Ioan 8. 43. Efes. 4. 18. 2Thes.2.11,12
e Cap. 1. 3.
f Cap. 8. 4.
g Esod. 16. 12. Ps. 78. 24, 25.
h Num.21.23,24, 33.
i Num. 32. 33.
j Ios. 1. 7. 1 Reg. 2. 3.
k Ios. 1. 7.
l Ios. 9. 21, 23, 27.
m Neem. 10. 29.
n Cap. 28. 9.
o Esod. 6. 7.
p Fac. 17. 7.
q Ier. 31. 31. 32. 32. Ebr. 8. 7, 8.
r Fapt. 2. 39. 1 Cor. 7. 14.
s Cap. 11. 16.
t Fapt. 8. 23.
u Num. 15. 39.
v Isa. 30. 1.
x Ezec. 14. 7, 8.
y Ps. 74. 1.
z Ps. 79. 5.
a Cap. 9. 14.
b Mat. 24. 51.

fi decât [c] arsură de sulfură şi de sărătură, încât nici se va puteà sămănà, nici va creşte *ceva*, şi nici va răsărì într'însa ceva verdeaţă; [d] asemenea surpărei dela Sodoma şi Gomora, Adma şi Seboim, pre cari le-a surpat Domnul întru mânia sa, şi întru iuţeala urgiei sale: 24 Vor zice toate naţiunile: [e] Pentru ce a făcut Domnul astfel pământului acestuia? ce *este* această iuţime mare de mânie? 25 Şi se va răspunde: Pentru că ei au părăsit legământul Domnului Dumnezeului părinţilor lor, care-l încheiase cu dânşii, când îi scoase din pământul Egiptului. 26 Şi ei mergând serviră altor zei, şi se plecară înaintea lor, *la* acei zei pre cari ei nu-i cunoscură, şi *pre cari* el nu le-a împărţit. 27 Deaceea se aprinse mânia Domnului asupra acelui pământ, [f] încât el aduse asupra lui toate blestemele cari sunt scrise într'această carte: 28 Şi [g] desrădăcină pre ei Domnul din pământul lor cu mânie, cu iuţime şi cu mare urgie, şi-i aruncă într'alt pământ, cum *se vede* astăzi.

29 Cele ascunse *sunt* pentru Domnul Dumnezeul nostru; iar cele descoperite *sunt* pentru noi şi pentru fiii noştri în vecinicie; ca *noi* să facem toate cuvintele legei acesteia.

Moisi vesteşte pocăiţilor har şi binecuvântare, celor încăpăţinaţi blestem şi pedeapsă.

30 Şi [a] va fi, după ce vor venì preste tine [b] toate acestea, binecuvântarea şi blestemul, pre cari le-am pus înaintea ta, dacă [c] tu *le* vei închide în inima ta, între toate naţiunile, între cari te va fi risipit Domnul Dumnezeul tău; 2 Şi tu te [d] vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, şi vei ascultà de vocea lui după toate câte-ţi poruncii eu astăzi, tu şi fiii tăi din toată inima ta, şi din tot sufletul tău: 3 [e] Atuncia Domnul Dumnezeul tău va reîntoarce pre captivii tăi, şi se va îndurà de tine; şi iarăşi [f] te va adunà dintre toate naţiunile, între cari Domnul Dumnezeul tău te va fi risipit. 4 [g] Dacă cei risipiţi ai tăi vor fi până şi la marginea ceriului, de acolo te va adunà Domnul Dumnezeul tău, şi de acolo te va luà: 5 Şi te va aduce Domnul Dumnezeul tău, în pământul, pre care l-au stăpânit părinţii tăi, şi tu-l vei stăpânì; şi-ţi va face bine, şi te va îmmulţì mai mult, decât pre părinţii tăi. 6 Şi [h] Domnul Dumnezeul tău va tăià împrejur inima ta şi inima seminţiei tale, ca să iubeşti pre Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, şi din tot sufletul tău, ca să trăeşti. 7 Şi Domnul Dumnezeul tău, toate aceste blesteme le va pune preste neamicii tăi, şi preste aceia ce te urăsc şi te-au urmărit. 8 Şi de te vei întoarce, şi vei ascultà de vocea Domnului, şi vei face toate poruncile sale, pre cari ţi-le poruncesc astăzi. 9 [i] Atuncia Domnul Dumnezeul tău te va face să prisoseşti întru toate lucrările mânilor tale, în fruptul pântecelui tău, şi în fruptul vitelor tale, şi în fruptul pământului tău, spre bine; că Domnul iarăşi [j] se va bucurà de tine spre binele *tău*, cum s'a bucurat de părinţii tăi; 10 Dacă vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău, păzind poruncile lui şi legile lui, cari sunt scrise în această carte a legii; *şi* dacă te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta şi tot sufletul tău.

11 Că porunca aceasta, pre care ţi-o poruncesc astăzi, nu *este* nici [k] prea grea pentru tine, nici *este* departe: 12 [l] Nu *este* în cer, ca să zici: Cine să se sue pentru noi în cer şi să-l aducă nouă ca noi auzindu-l, să-l facem? 13 Nici *este* dincolo de mare, ca să zici: Cine va trece pentru noi dincolo de mare, şi să-l aducă nouă ca noi auzindu-l să-l facem? 14 Ci cuvântul acesta aproape foarte de tine *este*, în gura ta şi în inima ta, ca să-l faci.

15 Iată! [m] Eu astăzi pun înaintea ta vieaţa şi binele, moartea şi răul. 16 Că astăzi îţi poruncesc, ca să iubeşti pre

c Ps. 107. 34. d Fac. 19. 24, 25. Ier. 20. 16. e 1 Reg. 9. 8, 9. Ier. 22. 8, 9. f Dan. 9. 11, 13, 14. g Ps. 52. 5. Prov. 2. 22. — *Capul 30.* a Lev. 26. 40. b Cap. 28. c Cap. 4. 29, 30. 1 Reg. 8. 47, 48. d Neem. 1. 9. e Ps. 106. 45. Ier. 29. 14. f Ps. 147. 2. Ezec. 34. 13. g Cap. 28. 64. Neem. 1. 9. h Cap. 10. 16. Ezec. 11. 19. i Cap. 28. 11. j Cap. 28. 63. k Isa. 45. 19. l Rom. 10. 6, etc. m Vers. 1. 19.

Domnul Dumnezeul tău, să umbli întru căile lui, și să păzești poruncile lui și legile lui și judecățile lui, ca să trăiești și să te înmulțești, și ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvinteze în pământul, în care intri ca să-l stăpânești. 17 Dară dacă inima ta se va întoarce, și tu nu vei ascultà, și tu te vei amăgì, și te vei plecà înaintea altor zei, și lor le vei servì, 18 [n]Eu vă mărturisesc astăzi, că voi întru adevăr veți perì, și *că* nu veți fi multe zile în pământul pentru care treci Iordanul, ca să intri *într'însul* și să-l stăpânești. 19 [o]Ceriul și pământul chiem astăzi de mărturie contra voastră, *că* [p]eu v'am pus înaintevă vieața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege dară vieața, ca să trăești tu și seminția ta: 20 Iubind pre Domnul Dumnezeul tău, *și* ascultând de vocea lui, și lipindu-te de dânsul; că aceasta *este* [q]vieața ta, și lungime zilelor tale; ca să locuești în pământul ce Dumnezeul tău cu jurământ l-a făgăduit părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, că ți-l va dà.

Moisi își depune slujba și rânduește în locu-i pe Iosua.

31 Și Moisi merse și vorbì cuvintele acestea către tot Israelul; 2 Și el zise: Eu astăzi [a]*sunt* de o sută douăzeci de ani: eu nu mai pot [b]ieși și intrà, și Domnul mi-a și zis: [c]Tu preste Iordanul acesta nu vei trece! 3 Domnul Dumnezeul tău, [d]el însuși va trece înnaintea ta, *și* el va pierde națiunile acestea de dinnaintea ta, ca tu să le stăpânești; Iosua, el va trece înaintea ta, [e]după cum a zis Domnul; 4 [f]Și Domnul va face cu dânșii, [g]cum a făcut cu Sihon și cu Og, regii Amoreilor, și cu pământul lor, pre care i-a pierdut. 5 [h]Și Domnul dându-vi-i în mână, voi să faceți cu dânșii, după toate poruncile, cari vile-am poruncit. 6 [i]Întăriți-vă și vă îmbărbătați, [j]nu vă temeți, nici vă îngroziți înaintea lor: că Domnul Dumnezeul tău [k]el însuși este cel ce va merge împreună cu tine; [l]el nu te va părăsì și nu te va lăsà.

7 Și Moisi chemă pe Iosua, și-i zise înaintea ochilor a tot Israelul: [m]Întărește-te și te îmbărbătează! că tu vei intrà cu poporul acesta în pământul ce Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinților lor că ți-l va dà; și tu-l vei împărți lor spre moștenire. 8 Că Domnul însuși [n]*este* cel ce va merge înaintea ta *și* [o]va fi cu tine: el pre tine nu te va părăsì și nu te va lăsà; nu te teme nici nu te spăimântà!

9 Și Moisi scrise această lege și [p]o dădù preoților, fiilor lui Levi, [q]cari purtau chivotul legii, și tuturor bătrânilor lui Israel. 10 Și Moisi porunci lor, zicând: După sfârșitul *fiecărui* al șaptelea an, pe [r]timpul iertării, [s]la sărbătoarea corturilor, 11 Când va venì tot Israelul [t]să se înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul ce el și-l va alege, [u]să cetești această lege înaintea a tot Israelul, în auzul lor. 12 Adună poporul, pre bărbați și femei, pre copii și pre străinul, ce *va fi* întru porțile tale, ca să auză și să învețe, și să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru și să caute a face toate cuvintele legii acesteia. 13 Încă și fiii lor, [v]cari n'au nici o cunoștință, și aceia [x]s ăauză și să se învețe a se teme de Domnul Dumnezeul vostru în toate zilele, câte veți trăì în pământul, în care, trecând Iordanul, *întrați* ca să-l stăpâniți.

14 Și Domnul zise lui Moisi: [y]Iată, zilele tale s'au apropiat ca să mori; cheamă pre Iosua, și stați în cortul întrunirii, ca [z]eu să-i dau poruncì. Și Moisi și Iosua merseră, și stătură în cortul întrunirii. 15 Și [a]Domnul se arătă în cort, într'un stâlp de nor; și stâlpul de nor stà deasupra ușei cortului. 16 Și Domnul zise lui Moisi: Iată, tu te vei

---

n Cap. 4. 26. *o* Cap. 4. 26. *p* Vers. 15. *q* Ps. 27. 1. Ioan 11. 25.

Capul 31.

a Esod. 7. 7. *b* Num. 27. 17. *c* Num. 20. 12. *d* Cap. 9. 3. *e* Num. 27. 21. *f* Cap. 3. 21. *g* Num.21.24,33 *h* Cap. 7. 2. *i* Ios. 10. 25. *j* Cap. 1. 29. *k* Cap. 20. 4. *l* Ios. 1. 5. Ebr. 13. 5. *m* Ios. 1. 6. *n* Esod.13.21,22. *o* Ios. 1. 5, 9. *p* Vers. 25. *q* Num. 4. 15. 1 Cron. 15.12, 15. *r* Cap. 15. 1. *s* Lev. 23. 34. *t* Cap. 16. 16. *u* Ios. 8. 34,35. Neem. 8. 1, 2, 3. etc. *v* Cap. 11. 2. *x* Ps. 78. 6, 7. *y* Num. 27. 13. *z* Num. 27. 19 *a* Esod. 33. 9.

culcà lângă părinţii tăi, şi poporul acesta [b] se va sculà. şi [c] se va desfrânà după zeii cei străini ai pământului acestuia, în care întră, şi [d] pre mine mă va părăsì, şi [e] va stricà legământul meu, care l-am încheiat cu el. 17 Şi mânia mea se va aprinde asupra lor în zilele acelea; [f] şi-i voiu părăsì şi [g] voiu ascunde faţa mea dela ei şi ei vor fi spre pradă; şi după ce-i vor ajunge pre ei multe rele şi necazuri, vor zice în ziua aceea: [h] Au nu pentru că Dumnezeul nostru nu *este* în mijlocul nostru [i] m'au ajuns aceste rele? 18 Şi [j] eu îmi voiu ascunde faţa mea dela dânşii în ziua aceea, pentru tot răul, care l-au făcut, că s'au întors la alţi zei. 19 Şi acum scrieţi-vă această cântare şi învaţă-o fiilor lui Israel; pune-o în gura lor, ca această cântare să-mi fie de [k] mărturie în contra fiilor lui Israel. 20 Că-i voiu duce în pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit părinţilor lor, unde curge lapte şi miere; şi ei *după ce* vor mâncà şi [l] se vor îngrăşà, [m] se vor întoarce la alţi zei şi vor servì lor şi pre mine despreţuindu-mă, vor stricà legământul meu. 21 Şi va fi, [n] după ce pre ei îi vor ajunge rele şi necazuri multe, atunci această cântare va stà înaintea lor ca mărturie, (că ea nu se va uità din gura seminţiei lor); că [o] eu cunosc cugetul lor şi [p] ceeace ei fac, chiar de astăzi. mai înainte de a-i duce eu în pământul pre care eu cu jurământ l-am făgăduit.

22 Şi Moisi scrise în ziua aceea această cântare şi o învăţă pre ea fiilor lui Israel. 23 Şi *Domnul* porunci lui Iosua, fiul lui Nun, zicând: Întăreşte-te şi te îmbărbătează! că tu ai să duci pre fiii lui Israel în pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit lor şi eu voiu fi cu tine.

Moisi dă legea în mâna Leviţilor şi cântarea sa poporului.

24 Şi după ce Moisi sfârşì a scrie toate cuvintele legei acesteia în carte, fără a lăsà ceva: 25 Porunci Moisi Leviţilor, cari duceau chivotul legei Domnului zicând: 26 Luaţi această carte a legei şi o puneţi alăturea cu chivotul legei Domnului Dumnezeului vostru, ca ea să-ţi fie acolo ca mărturie în contra ta. 27 Că eu cunosc îndărătnicia ta şi [q] cerbicia ta cea tare; că eu viu încă fiind cu voi, astăzi îndărătnici sunteţi în contra Domnului, cu cât mai vârtos *veţi fi* după moartea mea? 28 Adunaţi la mine pre toţi bătrânii seminţiilor voastre şi pe toţi dirigătorii voştri, ca să vorbesc în urechile lor cuvintele acestea, şi să iau ceriul şi pământul de mărturie contra lor. 29 Că eu ştiu, că voi după moartea mea vă veţi conrupe şi vă veţi abate dela calea, care v'am poruncit, pentru care pre voi vă vor ajunge nenorociri în zilele din urmă; fiindcă veţi face ce *este* rău în ochii Domnului, spre a-l întărâtà prin lucrările mânilor voastre.

30 Şi Moisi vorbì în auzul a toată adunarea lui Israel cuvintele cântărei acesteia până la sfârşit.

Cântarea lui Moisi.

32 Ceriurilor, [a] ascultaţi şi eu voiu vorbì! Şi pământule, ascultă cuvintele gurei mele! 2 [b] Să curgă ca ploaia învăţătura mea, să cadă ca roaua cuvântul meu, [c] ca ploaia cea măruntă preste verdeaţă, ca ploaia mare preste iarba crescută. 3 Că eu invoc numele Domnului; [d] daţi mărirea Dumnezeului nostru. 4 El *este* [e] stânca, [f] lucrările lui sunt desăvârşite. Că [g] toate căile cu dreptate *sunt;* [h] Dumnezeu al adevărului, [i] fără strâmbătate, el *este* just şi drept. 5 [j] Ei s'au corupt contra lui. Nu mai *sunt* fiii lui, *ci* ocara acelora. O [k] generaţiune perversă şi îndărătnică. 6 Tu aşà [l] răsplăteşti Domnului, popor nebun şi neînţelept? Au nu *este* el [m] părintele tău, *care* te-a [n] câştigat? Nu *este* el *care* te-a [o] făcut şi te-a întemeiat? 7 Adu-ţi aminte de ideile cele de demult. Luaţi

---

b Esod. 32. 6.
c Esod. 34. 15. Ezec. 39. 23.
d Cap. 32. 15.
e Jud. 2. 20.
f 2 Cron. 15. 2
g Isa. 8. 17.
h Num. 14. 42.
i Jude. 6 13.
j Vers. 17.
k Vers. 26.
l Cap. 32. 15.
Osea 13. 6.
m Vers. 16.
n Vers. 17.
o Osea 5. 3.
p Amos 5.52,26.
q Esod. 32. 9.
Capul 32.
a Cap. 4. 26.
Ps. 50. 4.
Isa. 1. 2.
Ier. 2. 12.
b Isa. 55.10,11.
c Ps. 72. 6.
Mic. 5. 7.
d 1 Cron.29.11.
e 2 Sam. 22. 3.
Ps. 18.2,31,46.
f 2 Sam. 22. 31.
g Dan. 4. 37.
h Ier. 10. 10.
i Iov. 34. 10.
j Cap. 31. 29.
k Mat. 17. 17.
Fil. 2. 15.
l Ps. 116. 12.
m Isa 63. 16.
n Ps. 74. 2.
o Isa. 27. 11.

aminte la anii generaţiunilor trecute. [p] Întreabă pe părintele tău şi el îţi va spune, şi pre bătrânii tăi şi ei îţi vor mărturisi. 8 Când cel prea înalt [q] împărţi naţiunilor moştenirea, când [r] deosebì el pre fiii omului *unii de alţii*, el aşează hotare naţiunilor, după numărul fiilor lui Israel. 9 Că [s] partea Domnului *fù* poporul său, Iacob soartea moştenirei sale. 10 Aflatu-l-a în pământ deşert, [t] în loc singuratic, *plin* de urlete şi de sălbătăcinne, el îl conjură, îl [u] conduse, şi-l [v] apără ca lumina ochiului. 11 [x] Precum vulturul mişcă cuibul, pluteşte preste puii săi, îşi întinde aripele sale: îi ia, îi poartă pe aripele lui: 12 Aşà îl conduse Domnul singur, şi nu *fù* cu dânsul zeu străin. 13 [y] Trecutu-l-a preste înălţimile pământului, ca să mănânce fruptul câmpului, datu-i-a să [z] curgă miere din piatră şi oleiu din stâncă vârtoasă: 14 Unt de vaci, lapte de oi, din grăsimea meilor şi a berbecilor născuţi în Basan şi a ţapilor, [a] cu grăsimea din rărunchii grâului; şi băuşi vinul, [b] sângele strugurului. 15 Şi [c] Ieşurun se îngrăşă, [d] asvârli din picior: [e] Te-ai îngrăşat, te-ai îngroşat: te-ai lăţit, şi [f] părăsì pre Dumnezeul *care*-l [g] făcù, şi despreţuì [h] stânca mântuirei sale. 16 [i] Ei îl întărâtară la pizmă prin *zei* străini, prin urîciune îl mâniară. 17 [j] Ei jertfiră demonilor şi nedumnezeilor, zeilor, pre cari nu-i cunoscură, zeilor noi, de curând veniţi, de cari părinţii voştri nu s'au temut. 18 [k] Stânca, *care* pre tine te-a născut, ai părăsit-o, şi ai [l] uitat de Dumnezeul care te-a format. 19 [m] Şi *aceasta* văzând Domnul şi supărându-se, *Lepădă* [n] cu indignare pre fii săi şi pre fetele sale; 20 Şi zise: [o] Ascunde-voiu faţa mea dela dânşii, voiu vedeà ce *va fi* sfârşitul lor; că *sunt* generaţiune perversă. [p] Fii, întru care nu *este* încredere. 21 [q] Ei pre mine mă întărâtară la pizmă prin nedumnezei, şi mă mâniară [r] prin deşertăciunile lor; Şi [s] eu îi voiu întărâtà la pizmă prin nepopor.

Şi-i voiu mânià prin o naţiune nebună. 22 Că [t] focul s'a aprins în mânia mea, şi va arde până la cele mai adânci ale iadurlui, şi va mistuì pământul şi fruptele lui, şi va arde temeliile munţilor. 23 Voiu [u] trimite asupră-i *toate* nenorocirile, şi [v] voiu aruncà în contra lor *toate* săgeţile mele. 24 Ei după ce vor fi topiţi de foame şi stinşi de friguri ferbinţi şi distrugere amară, voiu trimite asupră-le, şi [x] dinţii fearelor, cu veninul târîtoarelor prin pulbere. 25 [y] Pe din afară *îi* va răpì sabia, pe din lăuntru spaima, pre tinăr şi pre fecioară, pre sugător, cu omul alb de bătrâneţe. 26 [z] Zisam: Ii voiu răpì, amintirea lor o voiu şterge dintre oameni; 27 De nu mă temeam de sfiderea neamicului, ca nu cumva neamicii lor, pre sine necunoscându-se, [a] să zică: Mâna noastră cea înaltă, şi nu Domnul a făcut toate acestea! 28 Că ei *sunt* naţiune ce se pierde prin sfaturile sale, [b] şi nu *este* între dânşii înţelegere. 29 [c] O! De ar fi fost înţelept, şi aceasta să înţeleagă, [d] de ar fi cugetat la viitorul lor! 30 Cum ar urmărì [e] unul pre o mie, şi doi ar fugărì zece mii, dacă stânca lor nu i-ar fi [f] vândut pre ei, şi Domnul nu i-ar fi trădat! 31 Că [g] stânca lor nu *este* ca stânca noastră; [h] despre aceasta neamicii noştri înşuşi *să fie* judecători: 32 Că [i] vieaţa lor *este* din vieaţa Sodomei şi din câmpia Gomorei; strugurii lor *sunt* struguri înveninaţi: bobiţe amare. 33 [j] Fiară de balaur *este* vinul lor şi [k] otravă crudă de aspide! 34 Au nu *sunt* acestea [l] ascunse la mine, sigilate între tesaurele mele? 35 [m] A mea *este* răsbunarea, şi

---

p Esod. 13. 14. Ps. 44. 1
q Zech. 9. 2. Fapt 17. 26.
r Fac. 11. 8.
s Esod. 15. 16. Ps. 78. 71.
t Cap. 8. 15. Osea 13. 5.
u Cap. 4. 36.
v Ps. 17. 8. Prov. 7. 2.
x Esod. 19. 4.
y Ezec. 36. 2.
z Iov 29 6.
a Ps. 81. 16.
b Fac. 49. 11.
c Cap. 33. 5, 26. Isa. 44. 2.
d 1 Sam. 2. 29
e Cap. 31. 20. Ps. 17. 10. Ier. 2. 7. Osea 13. 6.
f Cap. 31. 16. Isa. 1. 4.
g Isa. 51. 13.
h 2 Sam. 22. 47. Ps. 89. 26.
i 1 Reg. 14. 22. 1 Cor. 10. 22.
j Lev. 17. 7. Ps. 106. 37.
k Isa. 17. 10.
l Ier. 2. 32.
m Judc. 2. 14
n Isa. 1. 2.
o Cap. 31. 17.
p Isa. 30. 9 Mat. 17. 17.
q Vers. 16. Ps. 78. 58.
r 1 Sam. 12. 21.
s Osea 1. 10.
t Ier. 15. 14.
u Isa. 26. 15.
v Ps. 7. 12, 13.
x Lev. 26. 22.
y Plân. 1. 20. 2 Cor. 7. 5.
z Ezec. 20. 13, 14, 23.
a Ps. 140. 8.
b Isa. 27. 11.
c Cap. 5. 29. Luc. 19. 42.
d Isa. 47. 7. Plân. 1. 9.
e Lev. 26. 8. Isa. 30. 17.
f Ps. 44. 12. Isa. 50. 1.
g 1 Sam. 2. 2.
h 1 Sam. 4. 8
i Isa. 1. 10.
j Ps. 58. 4.
k Ps. 140. 3. Iov 14. 17. Osea 13. 12. Rom. 2. 5.
m Ps. 94. 1. Ebr. 10. 30.

voiu răsplăti la timpul său. Piciorul lor va începe să alunece, aproape *este*[n] ziua perderii lor, și cele ce au să li-se întâmple, vin cu iuțeală. 36 [o] Că Domnul va judecà pre poporul său și de servii săi[p] se va îndurà: când va vedeà că puterea lor a dispărut, și [q] nu *vor* mai *fi* nici din cei închiși nici din cei liberi. 37 Și va zice: [r] Unde *sunt* zeii lor, stânca, în care puseră încrederea lor, 38 Cari grăsimea sacrificiilor lor o mâncau, vinul prinoaselor lor îl beau? Scoale-se, și să vă ajute, fie-vă loc de scăpare! 39 Vedeți acum, că [s] eu, eu însumi, *sunt*, că [t] nu *este* Dumnezeu afară de mine; [u] eu omor și reînviez; eu rănesc și vindec, și nimenea nu scapă din mâna mea. 40 [v] Că eu ridic spre cer mâna mea, și zic: Viu *sunt* în veci! 41 [x] Când voiu ascuți fulgerul săbiei mele, și mâna mea o voiu pune pe judecată, [y] voiu înturnà răsbunarea asupra dușmanilor mei, și celor ce mă urese, voi răsplătì. 42 [z] Îmbătà-voiu săgețile mele de sânge, și sabia mea *le* va mâncà carnea, sângele celor uciși și prinși, din capetele [a] mai marilor neamicului. 43 [b] Cântați de bucurie, neamurilor, voi poporul său, că el va [c] răsbunà sângele servilor săi, și [d] răsbunarea o va întoarce asupra neamicilor săi. Și [e] se va îndurà de pământul său și de poporul său.

44 Și Moisi venì, și toate cuvintele cântării acesteia le vorbì în urechile poporului, el și Iosua, fiul lui Nun. 45 Și sfârșind Moisi de a vorbì toate aceste cuvinte către tot Israelul, 46 Zise către dânșii: [f] Puneți-vă inima la toate cuvintele acestea, pre cari eu le mărturisesc vouă astăzi, pre cari voi să le porunciți fiilor voștri, ca ei să caute a face toate cuvintele legii acesteia. 47 Că acest cuvânt nu în deșert *este pus* vouă; [g] el *este* viața voastră, și prin acest cuvânt vi-se vor prelungì zilele *voastre* în pământul, la care treceți Iordanul ca să-l stăpâniți.

Și porunci lui Moisi de a se suì pe muntele Nebo ca să moară.

48 [h] Și Domnul vorbì lui Moisi tot în acea zi, zicând: 49 Suie-te pe muntele Abarim, muntele Nebo, care *este* în pământul Moabului, *în dreptul* Ierichonului; și te uită la pământul Canaan, ce-l dau de moștenire fiilor lui Israel. 50 Și să mori pe muntele care te sui, și să te adaugi la poporul tău, precum Aaron fratele tău a murit pe muntele Hor, și fù adaos la poporul său; 51 Pentru că ați păcătuit în contra mea, în mijlocul fiilor lui Israel, la apa certei, la Kadeș, în pustiul Zin; și nu m'ați sfințit în mijlocul fiilor lui Israel; 52 Că tu numai de departe vei vedeà pământul, și nu vei întrà acolo, în pământul pre care-l dau fiilor lui Israel.

Binecuvântarea cea din urmă și prorocirea sa despre cele douăsprezece seminții.

33 Și aceasta *este* [a] binecuvântarea, cu care Moisi, [b] omul lui Dumnezeu, a binecuvântat pre fiii lui Israel înaintea morții sale! 2 Și zise: [c] Domnul venì din Sinai, și le răsărì din Seir, strălucì din muntele Paran; și venì din [d] miriade de sfinți, *având* din dreapta lui focul legii pentru ei. 3 Cât [e] iubește el pe popor! [f] Toți sfinții săi *sunt* în mâna ta; ei [g] stau plecați la picioarele tale: toți au [h] primit cuvintele tale. 4 [i] Moisi ne-a dat legea, [j] moștenirea adunării lui Iacob. 5 Și el crà [k] rege în [l] Ieșurun, când se adunau capii poporului, Cu semințiile lui Israel. 6 Să trăiască Ruben și să nu moară, și mulți să fie bărbații săi! 7 Și acestea zise pentru Iuda! Ascultă Doamne, vocea lui Iuda! Și-l adù la poporul său; [m] Brațele sale fie-i de ajuns, și [n] ajutor în contra neamicilor săi tu să-*i* fi. 8 Și pentru Levi zise: [o] Tumimii tăi și Urimii tăi *sunt* ca bărba-

---

n 2 Pet. 2. 3. *o* Ps. 135. 14. *p* Jude. 2. 18. Ps. 106. 45. Ioel 2. 14. *q* 1 Reg. 14. 10. *r* Jude. 10. 14. *s* Ps. 102. 27. Isa. 41. 4. *t* Can. 4. 35. Isa.45.5,18,22. *u* 1 Sam. 2. 6. Ps. 68. 20. Osea 6. 1. *v* Fac. 14. 22. Num. 14. 30. *x* Isa. 27. 1. *y* Isa. 1. 24. *z* Ier. 46. 10. *a* Iov 13. 24. *b* Rom. 15. 10. *c* Apoc. 6. 10. *d* Vers. 41. *e* Ps. 85. 1. *f* Cap. 6. 6. Ezec. 40. 4. *g* Cap. 30. 13. Lev. 18 5. Prov. 3. 2, 22. Rom. 10. 5. *h* Num.27.12,13. — *Capul 33.* *a* Fac. 49. 28. *b* Ps. 90, titlu. *c* Esod.19.18,20. Hab. 3 3. *d* Ps. 68. 17. Fapt. 7. 53. Gal. 3. 19. Apoc. 5. 11. *e* Esod. 19. 5. Ps. 47. 4. Osea 11. 1. Mal. 1. 2. *f* 1 Sam. 2. 9. Ps. 50. 5. *g* Luc. 10. 39. *h* Prov. 2. 1. *i* Ioan 1. 17. *j* Ps. 119. 111. *k* Fac. 36. 31. *l* Cap. 32. 15. *m* Fac. 49. 8. *n* Ps. 146. 5. *o* Esod. 28. 30.

tul cuvios al tău, [p] pre care tu l-ai încercat la Masa, pre care l-ai cercetat la apa Meriba. 9 Care zise de părintele său și de muma sa: Nu i-am văzut. Și [q] pre frații lui nu-i recunosc, și de fiii săi nu știu; ci [r] păzì cuvintele tale, și ținù legământul tău: 10 [s] Aceștia vor învățà pre Iacob judecățile tale, și pre Israel legea ta; [t] pune-vor fămâie sub nările tale, și [u] arderea de tot pe altarul tău. 11 Domnul binecuvintează putera lui, și [v] lucrul mânilor lui fie-ți cu plăcere, sdrobește șelele celor ce se scoală asupra lui, și celor ce-l urăsc, să nu se mai ridice. 12 Și pentru Beniamin zise: Iubit de Domnul, singur va locuì cu dânsul, protege-l-và în toate zilele, și între umerii lui va odihnì. 13 Și pentru Iosif zise: [x] Binecuvântat *fie* de Domnul pământul lui, cu cele alese ale ceriului, cu [y] roua și cu adâncul jos zăcător. 14 Și cu cele mai alese din fruptul soarelui, și cu cele mai alese din câte odrăslește luna. 15 Și cu cele mai alese ale [z] cretșetelor munților cărunți, și cu cele mai alese ale [a] dealurilor vecinice. 16 Și cu cele mai alese ale pământului și ale plinității lui; și bunăvoința [b] celui ce șezù în rug, să [c] vină pe capul lui Iosif, și preste crestetul Nazereului *(celui deosebit)* dintre frații săi. 17 Ca [d] a întâiu-născutului dintre tauri *este* frumsețea lui, și [e] coarnele lui ca cornul unicornului: cu ele [f] va lovì la un loc pre popoare, până la marginea pământului. [g] Acestea *sunt* miricadele lui Efraim, și acestea miile lui Manase. 18 Și pentru Zabulon zise: [h] bucură-te, Zabuloane, de ieșirea ta, și tu Isacare, de corturile tale! 19 Ei vor [i] chemà pre popoare la munte: acolo [j] vor jertfì jertfe de dreptate; că ei sug avuțiile mării și tesaurile cele ascunse ale nisipului. 20 Și pentru Gad zise: binecuvântat *să fie* cel ce a [k] lărgit pre Gad. El zace întins ca un leu, și sfâșiă brațe și capete. 21 El [l] începuturile *țării* și-a ales: că acolo *stă* ascunsă partea legislatorului. Și [m] el venind cu mai-marii poporului îi făcù dreptate Domnul și judecată lui cu Israel. 22 Și pentru Dan zise: Dan *este* puiu de leu, care [n] va sărì din Basan. 23 Și pentru Neftali zise: O Neftali! [o] sătul de bunăvoință și plin de binecuvântarea Domnului: [p] tu la apus și la meazăzi să moștenești! 24 Și pentru Asser zise: [q] binecuvântat între fii *este* Asser, bine plăcut să fie el fraților săi, [r] muindu-și în oleiu piciorul său. 25 [s] Fer și aramă *sunt* încuetorile tale; ca zilele tale puterea ta. 26 [t] Nimenea *este* asemenea Dumnezeului lui [u] Iesurun: [v] trece pe ceriuri întru ajutorul tău și întru mărirea sa pe nori. 27 *Acolo este* [x] locuința Dumnezeului cărunt. Și jos: brațele cele vecinice; [y] care fugărì de dinnanintea ta pre neamic, și zise: perde-l! 28 [z] Și Israel va locuì cu siguranță *și* singur: [a] ochiul lui Iacob *va căutà* spre un pământ de grâu și de vin, [b] ceriul său îi va picurà rouă. 29 [c] Ferice de tine Israele! [d] Cine *este* ca tine, popor mântuit, de Domnul, [e] scutul ajutorului tău, sabia măriei tale? Umilì-se-vor neamicii tăi înaintea ta, și tu vei călcà preste înălțimile lor.

Moisi moare, și Iosua îi urmează.

34 Și Moisi se suì din câmpia Moabului, [a] pe muntele Nebo, în vârful *muntelui* Pisga, cel din dreptul Ierichonului; și Domnul îi [b] arătă tot pământul, dela Galaad [c] până la Dan. 2 Și tot *pământul* lui Neftali, și tot pământul lui Efraim, și al lui Manase, și tot pământul lui Iuda [d] până la marea despre apus: 3 Și partea despre meazăzi, și câmpia văii Ierichonului, [e] cetatea palmierilor, până la Zoar. 4 Și Domnul zise către dânsul: [f] Acesta *este* pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob zicând: Seminției

---

[p] Esod. 17. 7. Num. 20. 13. Ps. 81. 7.
[q] Esod. 32. 26, 27, 28.
[r] Ier. 18. 18. Mal. 2. 5, 6.
[s] Lev. 10. 11
[t] Esod. 30. 7, 8.
[u] Lev. 1. 9, 13, 17. Ps. 51. 19. Ezec. 43. 27.
[v] 2 Sam. 24. 23. Ps. 20. 3. Ezec. 20. 40, 41.
[x] Fac. 49. 25.
[y] Fac. 27. 28.
[z] Fac. 49. 26.
[a] Hab. 3. 6.
[b] Esod. 3. 2, 4.
[c] Fac. 49. 26.
[d] 1 Cron. 5. 1.
[e] Num. 23. 22.
[f] 1 Reg. 22. 21.
[g] Fac. 48. 19.
[h] Fac. 49. 13, 14, 15.
[i] Isa. 2. 3.
[j] Ps. 4. 5.
[k] Ios. 13. 10, etc.
[l] Num 32. 16, 17. etc.
[m] Ios. 4. 12.
[n] Ios. 19. 47.
[o] Fac. 49. 21.
[p] Ios. 19. 32, etc.
[q] Fac. 49. 20.
[r] Iov 29. 6.
[s] Cap. 8. 9.
[t] Esod. 15. 11. Ier. 10. 6.
[u] Cap. 32. 15.
[v] Ps. 68. 4, 33, 34.
[x] Ps. 90. 1.
[y] Cap. 9. 3, 4, 5.
[z] Num. 23. 9.
Ier. 23. 6.
[a] Cap. 8. 7. 8.
[b] Fac. 27 28.
[c] Ps. 144 15.
[d] 2 Sam. 7. 23
[e] Ps. 115. 9, 10, 11.
—

Capul 34.
[a] Num. 27. 12.
[b] Cap. 3. 27.
[c] Fac. 14. 14.
[d] Cap. 11. 24.
[e] Judc. 1. 16. 2 Cron. 28 15
[f] Fac. 12 7.

tale voiu să-l dau. [g]Te făcuiu a-*l* vedeà cu ochii tăi, dară într'însul nu vei intrà.

5 [h]Şi Moisi, servul Domnului, murì acolo, în pămîntul Moabului, după cuvîntul Domnului. 6 Şi el îl îmmormîntă pre dînsul în acea vale, în pămîntul Moabului, faţă cu Bet-Peor; şi [i]nimenea nu-i ştie mormîntul lui, pînă în ziua de astăzi. 7 [j]Şi Moisi *erà* de o sută douăzeci de ani, cînd murì; [k]ochiul său nu se întunecase, nici puterea lui nu trecuse. 8 Şi fiii lui Israel plînseră pre Moisi în cîmpia Moabului [l]treizeci de zile, pînă ce se împliniră zilele plînsului şi jalei pentru Moisi.

9 Şi Iosua, fiul lui Nun, erà [m]plin de spiritul înţelepciunii, că [n]Moisi îşi pusese mînile sale preste dînsul; şi fiii lui Israel ascultau de el, şi făceau precum poruncise Domnul lui Moisi.

10 Şi nu se mai [o]sculă profet în Israel, asemenea lui Moisi, pre [p]care să-l fi cunoscut Domnul faţă în faţă: 11 În toate semnele şi minunile, ce Domnul îl trimise a le face în pămîntul Egiptului, înaintea lui Faraon, şi a tuturor servilor lui, şi a tot pămîntul lui. 12 Şi în toată acea mînă tare şi în toate acele mări şi înfricoşate fapte, pre cari le făcù Moisi înaintea ochilor a tot Israelul.

IOSUA.

Iosua este întărit de Dumnezeu în chiemarea sa.

1 Fost-a după moartea lui Moisi, servul Domnului, că a vorbit Domnul lui Iosua, fiul lui Nun, [a]servul lui Moisi, zicînd: 2 [b]Moisi servul meu a murit: acum scoală-te, treci Iordanul acesta, tu şi tot poporul acesta, în pămîntul pre care-l dau lor, fiilor lui Israel. 3 [c]Tot locul, pe care va călcà talpa piciorului vostru, l-am dat vouă, cum am zis lui Moisi. 4 [d]Hotarele voastre vor fi dela pustiul şi Libanul acesta, pînă la fluviul cel mare, fluviul Eufrat, tot pămîntul Heteilor, şi pînă la marea, cea mare *către* apusul soarelui. 5 [e]Nimenea nu va puteà să steà în contra ta, în toate zilele vieţii tale; [f]cum am fost cu Moisi, *aşa* [g]voiu fi cu tine: [h]nu te voiu lăsà şi nici te voiu părăsì. 6 [i]Întăreşte-te şi îmbărbătează-te: că tu vei da în stăpînire poporului acestuia pămîntul, ce cu jurămînt l-am făgăduit părinţilor lor, că-l voiu da lor. 7 Întăreşte-te numai, şi îmbărbătează-te foarte, căutînd a face după toată legea, pre [j]care ţi-a poruncit-o servul meu Moisi; [k]nu te abate dela ea, *nici* la dreapta, *nici* la stînga, ca să prosperi, unde vei merge. 8 [l]Să nu se depărteze cartea legii acesteia din gura ta, ci să [m]cugeţi asupra ei ziua şi noaptea, căutînd a face tot ce este scris în ea: că atuncia vei face calea ta prosperă, şi atuncia vei fi fericit. 9 [n]Au nu ţie am poruncit: Întăreşte-te şi îmbărbătează-te? [o]Nu te teme şi nici nu te spăimîntà; că cu tine *este* Domnul Dumnezeul tău ori-unde vei merge.

Poporul făgăduieşte lui Dumnezeu ascultare.

10 Şi Iosua porunci dirigătorilor poporului, zicînd: 11 Treceţi prin tabără, şi porunciţi poporului zicînd: pregătiţi-vă merinde: că [p]după trei zile voi veţi trece Iordanul acesta, ca să întraţi să stăpîniţi pămîntul, ce Domnul Dumnezeul vostru îl dă vouă de stăpînire.

12 Şi Rubeniţilor şi Gadiţilor şi la jumătatea de seminţia lui Manase, vorbì Iosua, zicînd: 13 Amintiţi-vă de cuvîntul ce Moisi, servul Domnului v'a dat, zicînd: Domnul Dumnezeul vostru

---

g Cap. 3. 27. *h* Cap. 32. 50. Ios. 1. 1, 2. *i* Judc. 9. *j* Cap. 31. 2. *k* Fac. 27. 1. Ios. 14. 10, 11. *l* Fac. 50. 3, 10. Num. 20. 29. *m* Isa. 11. 2. *n* Num 27. 18, 23. *o* Cap. 18, 15, 18 *p* Esod. 33. 11. — Dan. 6. 3. IOSUA — *Capul 1.* *a* Esod. 24. 13. *b* Deut. 34. 5. *c* Deut. 11. 24. *d* Fac. 15. 18. *e* Deut. 7. 24. *f* Esod. 3. 12. *g* Deut 31. 8, 23 *h* Deut. 31. 6, 8. Ebr. 13. 5. *i* Deut. 31. 7, 23. *j* Num. 27. 23 Isa. 43. 2, 5. *k* Deut. 5. 32 *l* Deut. 17. 18, 19. *m* Ps. 1. 2. *n* Deut. 31. 7, 8, 23. *o* Ps. 27. 1. *p* Cap. 3. 2. —

v'a repausat, și v'a dat țara aceasta: 14 Femeile voastre, copiii voștri și vitele voastre vor rămâneà în pământul, pre care l-a dat vouă Moisi dincoace de Iordan; iar voi să treceți înarmați înaintea fraților voștri, toți viteji de oștire și să-i ajutorați. 15 Până ce va repausà Domnul pre frații voștri, ca și pre voi, și vor luà și ei în stăpânire pământul ce Domnul Dumnezeul vostru îl dă lor: Atuncia vă veți întoarce în pământul stăpânirii voastre, și-l veți stăpânì, *anume pre acela* ce la dat vouă Moisi servul Domnului, dincoace de Iordan, *către* răsăritul soarelui.

16 Și au răspuns el lui Iosua, zicând: Tot accea ce ne-ai poruncit vom face, și ori unde ne vei trimite ne vom duce. 17 Cum am ascultat de Moisi în toate, așà vom ascultà și de tine: numai Domnul Dumnezeul tău să fie cu tine, cum a fost cu Moisi. 18 Tot insul ce se va ridicà contra poruncilor tale, și nu va ascultà de cuvintele tale, în tot ce-i vei porunci, să se omoare. Întăreste-te numai și îmbărbătează-te.

Rahab scapă pe doi spioni israeliți în Ierichon, în schimbul făgăduinții, că dânsa cu familia ei va fi cruțată.

2 Și a trimis Iosua, fiul lui Nun, [a]din Șittim doi bărbați, spioni, în ascuns, zicând: Duceți-vă, vedeți țara, și Ierichonul. Și se duseră, și [b]veniră în casa unei femei meretrice, cu numele [c]Rahab, și se culcară acolo. 2 Și [d]se spuse regelui din Ierichon, zicând: Iată, bărbați din fiii lui Israel au venit aici în această noapte, ca să cerceteze țara. 3 Și trimise regele Ierichonului la Rahab, zicând: Scoate bărbații ce au venit la tine, *cari* au întrat în casa ta: căci ca să cerceteze toată țara au venit ei.

4 [e]Și femeia luă pre cei doi bărbați, și-i ascunse, și zise: În adevăr, bărbații au venit la mine, dară nu știam de unde *erau;* 5 Și spre seară pe când eră să se închidă poarta, bărbații au ieșit: nu știu unde s'au dus bărbații: grabnic urmăriți-i, căci îi veți ajunge: 6 Iar [f]ea îi suise pe acoperiș, și i-a ascuns în mănunchii de in, ce-și întinsese pe acoperiș. 7 Și bărbații se luară în urma lor pe calea Iordanului, lângă vaduri, și poarta se închise, după ce ieșiră cei ce-i urmăriau.

8 Și ei nu se culcaseră încă, și ea se suì pe acoperiș la ei. 9 Și a zis bărbaților: Știu că v'a dat Domnul pământul acesta, și că [g]frica de voi a căzut preste noi, și că toți locuitorii pământului tremură înaintea voastră; 10 Că noi am auzit, cum că a [h]secat Domnul apele Mării-Roșii dinaintea voastră, când ați ieșit din Egipt, și [i]ce le-ați făcut celor doi regi ai Amoreilor ce erau dincolo de Iordan, lui Sihon și lui Og, pre cari i-ați nimicit cu desăvârșire. 11 De când noi am [j]auzit *acestea,* [k]inima noastră s'a muiat, și n'a mai rămas în nimenea curaj înaintea voastră: că [l]Domnul Dumnezeul vostru el *este* Dumnezeu în cer sus și pe pământ jos. 12 Acuma, rogu-vă, [m]jurați-mi pe Domnul, fiindcă am arătat bunăvoință către voi, că veți arătà și voi bunevoință către [n]casa părintelui meu, și [o]dați-mi semn de siguranță. 13 Că veți cruță viața părintelui meu, a mumei mele, și a fraților mei, a surorei mele, și a tuturor ce *sunt* ai lor, și că veți scăpà dela moarte sufletele noastre.

14 Și bărbații îi ziseră: Viața noastră pentru a voastră, dacă nu veți descoperì această vorbă a noastră: și va fi, când Domnul ne va da pământul acesta, [p]vom arătà bunăvoință și credință către tine.

15 [q]Și-i coborî ea cu o funie prin fereastră, că *eră* lângă zidul cetății casa ei, și lângă zidul *cetății* ea locuià. 16 Și a zis ea către ei: Duceți-vă la munte, ca să nu vă întimpine pre voi urmăritorii, și ascundeți-vă acolo trei zile, până ce se vor înturnà urmăritorii, și după accea duceți-vă la calea voastră.

Capul 2.
a Num. 25. 1.
b Ebr. 11. 31.
Iac. 2. 25.
c Mat. 1 5.
d Ps. 127. 1.
e 2 Sam. 17. 19, 20.
f Esod. 1. 17.
g Fac. 35. 5.
h Esod. 14. 21.
i Num. 21. 24, 34, 35
j Esod. 15. 14, 15.
k Isa. 13. 7.
l Deut. 4. 39.
m 1 Sam. 20. 14, 15. 17.
n 1 Tim. 5. 8.
o Vers. 18.
p Judc. 1. 24 Mat. 5. 7.
q Fapt. 9. 25.

17 Şi au zis bărbaţii către ea: *Aşà vom fi* [r] deslegaţi de jurământul, ce tu ne-ai făcut să jurăm: 18 [s] Iată, *când* vom întrà în ţară, leagă funia aceasta cu fire carmezine la fereastra prin care ne-ai coborît; şi [t] adună în casă la tine pre părintele tău, pre muma ta, pre fraţii tăi şi pre toată casa părintelui tău. 19 Şi va fi, *că* tot cel *ce* va ieşì din uşile casei tale pe uliţă, [u] sângele lui *va fi* asupra capului lui şi noi *vom fi* nevinovaţi: şi tot cel *ce* va fi cu tine în casă, sângele lui *va fi* asupra capului nostru, de se va pune mâna pe el. 20 Însă dacă tu vei descoperì această vorbă a noastră, suntem deslegaţi de jurământul ce tu ne-ai făcut să jurăm. 21 Şi a răspuns ea: După cuvintele voastre, aşà *să fie!* şi lăsându-i să se ducă, s'au dus; şi a legat ea funia cea carmezină de fereastră.

22 Şi ei s'au dus, şi au sosit la munte, şi au şezut acolo trei zile, până ce urmăritorii s'au înturuat; urmăritorii căutat-au în tot drumul, şi nu i-au găsit.

23 Şi înturnându-se cei doi bărbaţi, pogorîră muntele, trecură *râul*, şi veniră către Iosua, şi spus'au lui tot ce li-s'a întâmplat. 24 Şi ziseră lui Iosua: În adevăr, [v] Domnul a dat in mânile noastre tot pământul, şi toţi locuitorii ţării tremură înaintea noastră.

Trecerea preste Iordan: fără ca să-şi ude picioarele.

3 Şi sculându-se Iosua de dimineaţă, plecară ei [a] din Sittim, şi veniră la Iordan, el şi toţi fiii lui Israel, şi merseră acolo noaptea aceea, înainte de a trece.

2 Şi [b] la sfârşitul zilei a treia, trecură dirigătorii prin tabără. 3 Şi porunci poporului, zicând: [c] Când veţi vedeà chivotul legii Domnului Dumnezeului vostru, [d] şi preoţii, Leviţii, purtându-l, să plecaţi din locurile voastre, şi să mergeţi în urma lui. 4 [e] Totuşi să fie depărtare între voi şi el, ca la două mii coţi după măsură; nu vă apropiaţi de el, ca să cunoaşteţi calea pre care aveţi să mergeţi; că voi n'aţi umblat în *această* cale până acum.

5 Şi a zis Iosua către popor: [f] Sfinţiţi-vă; că mâne va face Domnul lucruri minunate între voi.

6 Şi Iosua vorbì către preoţi, zicând: [g] Ridicaţi chivotul legii, şi treceţi înaintea poporului. Şi ei ridicară chivotul legii, şi merseră înaintea poporului.

7 Şi zise Domnul lui Iosua: În ziua aceasta voiu începe a [h] te mărì în ochii a tot Israelul, ca să cunoască ei, că [i] precum am fost cu Moisi, *aşà* voiu fi cu tine. 8 Tu dară porunceşte [j] preoţilor, cari poartă chivotul legii, zicând: Când veţi sosì la marginea apelor Iordanului, [k] staţi în Iordan.

9 Şi a zis Iosua către fiii lui Israel: Apropiaţi-vă aicea, şi auziţi cuvintele Domnului Dumnezeului vostru. 10 Şi Iosua zise: Întru aceasta veţi cunoaşte că [l] Dumnezeul cel viu *este* în mijlocul vostru, şi *că* [m] alungà de dinaintea voastră pre Cananei, pre Hetei, pre Hevei, pre Perizei, pre Ghirghesei, pre Amorei şi pre Iebusei: 11 Iată chivotul legii [n] Domnului a tot pământul trece înaintea voastră prin Iordan. 12 Acum luaţi-vă doisprezece bărbaţi din semințiile lui Israel, câte unul din fiecare seminție; 13 Şi va fi, că îndată ce tălpile picioarelor preoţilor, cari poartă chivotul Domnului, Domnul a tot pământul, vor repausà în apele Iordanului, apele Iordanului se vor despicà, *anume* apele ce se coboară din sus, şi [o] vor stà grămadă.

14 Şi plecând poporul din corturile sale, ca să treacă Iordanul, şi preoţii ce purtau [p] chivotul legii înaintea poporului: 15 Şi purtătorii chivotului ajungând la Iordan, şi picioarele preoţilor ce duceau chivotul muiându-se la marginea apei (că [q] Iordanul răvărsase preste malurile sale toate zilele secerişului), 16 Apele ce se coborau din sus stătură,

r Esod. 20. 7.	*v* Esod. 23. 31.	*b* Cap. 1. 10, 11.	*f* Esod. 19. 10.	*i* Cap. 1. 5.	Osea 1. 10.	Ps. 44. 2.	*p* Fapt. 7. 45.
s Vers. 12.	—	*c* Num 10. 33.	Ioel 2. 16.	*j* Vers. 3.	Mat. 16. 16.	*n* Zech. 4. 14.	*q* 1 Cron. 12. 15.
t Cap. 6. 23.	*Capul 3.*	*d* Deut. 31 9,25.	*g* Num. 4. 15.	*k* Vers. 17.	1 Thes. 1. 9	*o* Ps. 78. 13.	Ier 12. 5.
u Mat. 27. 25.	*a* Cap. 2. 1.	*e* Esod. 19. 12.	*h* Cap. 4. 14.	*l* Deut. 5. 26.	*m* Esod. 33 2.		

ridicându-se grămadă foarte de departe dela cetatea Adam, ce *este* alăturea de Zaretan; și cele ce se coborau [r]către marea șesului, *ce este* [s]Marea-Sărată, despicându-se, dispărură; și poporul trecea în dreptul Ierichonului. 17 Și preoții ce purtau chivotul legii Domnului stătură tare pe uscat la mijlocul Iordanului; și tot Israelul trecea pe uscat, până ce tot poporul sfârși trecerea Iordanului.

Pietri de amintire întru trecerea minunată prin Iordan.

4 Și când tot poporul sfârși [a]trecerea Iordanului, vorbi Domnul lui Iosua, zicând: 2 [b]Luați-vă din popor doisprezece bărbați, câte unul din fiecare seminție. 3 Și porunciți-le, zicând: Luați-vă de aicia, din mijlocul Iordanului, din locul unde [c]picioarele preoților stătură tare, douăsprezece pietri, treceți-le cu voi, și puneți-le în [d]locul unde veți mâncà noaptea aceasta. 4 Și Iosua chiemă pre cei doisprezece bărbați, pre cari i-a rânduit din fiii lui Israel, câte un bărbat din fiecare seminție; 5 Și zise lor Iosua: Treceți înaintea chivotului Domnului Dumnezeul vostru, în mijlocul Iordanului, și ridicați-vă fiecare câte o piatră pe umărul său, după numărul semințiilor fiilor lui Israel; 6 Ca să fie aceasta semn între voi [e]când *vă* vor întrebà fiii voștri în viitor, zicând: Ce *sunt* vouă pietrile acestea? 7 Și veți zice lor: [f]Că s'au despicat apele Iordanului înaintea chivotului legii Domnului: când a trecut prin Iordan, apele Iordanului s'au despicat. Și vor fi pietrile acestea spre [g]amintire fiilor lui Israel în veci.

8 Și făcură fiii lui Israel așà, cum le-a poruncit Iosua; și ridicară douăsprezece pietri din mijlocul Iordanului, cum a vorbit Domnul lui Iosua, după numărul semințiilor fiilor lui Israel, și le trecură cu dânșii la locul de mas, și le puseră acolo. 9 Și Iosua ridică aceste douăsprezece pietri luate din mijlocul Iordanului, din locul în care stătură picioarele preoților cari purtau chivotul legii; și sunt acolo până în ziua de astăzi.

10 Și preoții, cari purtau chivotul, stătură în mijlocul Iordanului, până se îndeplinirà toate lucrurile câte a poruncit Domnul lui Iosua ca să zică poporului, după toate câte a poruncit Moisi lui Iosua; și poporul se grăbià a trece. 11 Și după ce sfârși tot poporul de a trece, a trecut și chivotul Domnului, și preoții *se puseră* înaintea poporului. 12 Și trecură [h]fiii lui Ruben, fiii lui Gad, și jumătatea de seminție a lui Manase, înarmați înaintea fiilor lui Israel, cum le vorbì Moisi. 13 Ca la patruzeci mii, gătiți de resbel, trecură înaintea Domnului în șesul Ierichonului, spre a se răsboì.

14 În ziua aceea [i]mărit-a Domnul pre Iosua în ochii întregului Israel, și ei se temeau de el, cum se temuseră de Moisi, în toate zilele vieții sale.

15 Și a vorbit Domnul lui Iosua, zicând: 16 Poruncește preoților, cari poartă [j]chivotul mărturiei, să iasă din Iordan. 17 Și Iosua porunci preoților, zicând: ieșiți din Iordan. 18 Și după ce preoții, cari purtau chivotul legii Domnului, au ieșit din mijlocul Iordanului, *și* tălpile picioarelor preoților fură trase afară la uscat, apele Iordanului s'au întors la locul lor, și [k]curgeau ca mai înainte preste toate malurile sale.

19 Și poporul ieși din Iordan în a zecea *zi* a lunei întâia, și tabărîră [l]în Ghilgal, în partea resăriteană a Ierichonului. 20 Și [m]acele douăsprezece pietri, pre cari ei le-au luat din Iordan, Iosua le-a înălțat la Ghilgal. 21 Și vorbì către fiii lui Israel, zicând: [n]Dacă fiii voștri vor întrebà în viitor pe părinții lor, zicând: Ce *sunt* pietrile acestea? 22 Veți spune fiilor voștri, zicând: [o]Israel a trecut pe uscat Iordanul acesta.

---

r Deut. 3. 17. *s* Fac. 14, 3. — | *Capul 4.* *a* Deut. 27. 2. *b* Cap. 3. 12. | *c* Cap. 3. 13. *d* Vers. 19. 20. *e* Ps. 44. 1. | *f* Cap. 3. 13, 16. *g* Esod. 12. 14. | *h* Num. 32. 20, 27, 28. *i* Cap. 3. 7. | *j* Esod. 25. 16. 22. *k* Cap. 3. 15. | *l* Cap. 5. 9. *m* Vers. 3. | *n* Vers. 6. *o* Cap 3. 17.

23 Că a secat Domnul Dumnezeul vostru apele Iordanului de dinaintea voastră, până ce voi aţi trecut, cum a făcut Domnul Dumnezeul vostru Mării-Roşie, pre [p] care a secat-o de dinaintea noastră, până ce trecurăm: 24 [q] Pentru ca toate popoarele pământului să cunoască mâna Domnului, că [r] tare *este*: ca voi [s] să vă temeţi de Domnul Dumnezeul vostru, *în* toate zilele.

Frica Cananeilor.

5 Şi după ce [a] auziră toţi regii Amoreilor, cari *erau* în lăturea Iordanului către apus, şi toţi regii Cananeilor, [b] cari *erau* lângă mare, că Domnul a secat apele Iordanului de dinaintea fiilor lui Israel, până ce au trecut, [c] inima lor s'a muiat, şi nu mai eră curaj în ei înaintea fiilor lui Israel.

Circumcisiune reînoită.

2 In acest timp zise Domnul lui Iosua: Fă-ţi [d] cuţite de piatră, şi circumcide din nou pre fiii lui Israel. 3 Şi Iosua îşi făcù cuţite de piatră şi circumcise pre fiii lui Israel, la dealul Arlot. 4 Şi aceasta *e* cauza pentru care Iosua *îi* circumcise: [e] tot poporul ce a ieşit din Egipt, parte bărbătească, toţi bărbaţii de resbel au murit în pustiu pe cale, după ce ieşiră din Egipt. 5 Că tot poporul ce a ieşit a fost circumcis: însă tot poporul ce s'a născut în pustiu pe cale după ieşirea din Egipt, nu s'a circumcis. 6 Că [f] patruzeci de ani fiii lui Israel umblară prin pustiu, până ce perì tot poporul, bărbaţii de resbel, ce ieşiră din Egipt, cari nu ascultară de vocea Domnului, cărora s'a jurat Domnul, că [g] nu-i va lăsà să vadă pământul, pre care l-a făgăduit Domnul părinţilor lor, că-l va da nouă. [h] pământul, în care curge lapte şi miere. 7 Şi în locul lor el ridică [i] pre fii lor; pre aceştia Iosua îi circumcise, că necircumcişi erau, fiind că pre cale nu s'au circumcis. 8 Şi după ce sfârşì de circumcis tot poporul, ei rămaseră pe loc în tabără, [j] până se vindecară. 9 Şi Domnul zise lui Iosua: Astăzi am ridicat [k] ocara Egiptului de deasupra voastră. Şi s'a chemat numele acestui loc [l] Ghilgal până în ziua de astăzi.

Serbarea Paştilor. Mana încetează.

10 Şi fiii lui Israel tăbărîră în Ghilgal şi făcură paştile [m] în a patrusprezecea zi a lunei, către seară, în câmpiile Ierichonului.

11 Şi a doua zi de paşti mâncară din grâul pământului, azime şi prăjite, tocmai în ziua aceea.

12 Şi [n] mana încetă a doua zi, după ce mâncară din grâul pământului şi fiii lui Israel n'avură mai mult mană; ci ei mâncară în anul acesta din venitul pământului Canaan.

Descoperirea dumnezeiască la Iosua.

13 Şi fiind Iosua aproape de Ierichon, ridică ochii săi şi se uită şi iată [o] un om stà dinaintea lui [p] cu sabia goală în mâna lui. Şi Iosua merse la dânsul, şi-i zisă: Dintre ai noştri *eşti* tu, sau dintre neamicii noştri? 14 Şi el zise: Nu, ci mai mare al oştirei Domnului acum am venit. Şi [q] căzând Iosua cu faţa la pământ, se închină şi-i zise: Ce zice Domnul meu către servul său? 15 Şi mai marele oştirei Domnului zise lui Iosua: [r] Scoate-ţi încălţămintele depe picioarele tale; că locul pe care stai, sfânt *este*.

Cucerirea şi dărâmarea Ierichonului.

6 Şi Iosua făcù aşà. Şi Ierichonul *eră* închis şi păzit de frica fiilor lui Israel: nimenea nu ieşià şi nimenea nu intrà. 2 Şi Domnul zise lui Iosua: Iată [a] am dat în mâna ta Ierichonul, pe [b] regele său, şi pe viteji săi de oştire. 3 Voi să înconjuraţi cetatea, toţi oamenii de rasbel, rotindu-vă în jurul cetăţii odată; aşa să faci şase zile: 4 Şi şapte preoţi să poarte şapte trimbiţi din corn de berbece înaintea chivotului; şi în ziua

---

p Esod. 14. 21. Ps. 89. 7.
q Ps. 106. 8. —
r Esod. 15. 16. Ps. 89. 13. *Capul 5.*
s Esod. 14 31. *a* Esod.15.14.15.
b Num. 13. 29
Ps. 48. 6.
c 1 Reg. 10. 5.
d Esod. 4. 25.
e Num. 14. 29.
f Num. 14 33.
g Num. 14. 23. Ebr. 3. 11.
h Esod. 3. 8.
i Num. 14. 31.
j Fac. 34 25.
k Fac. 34. 14. Ezec. 20. 7.
l Cap. 4. 19
m Esod. 12 6
n Esod. 16. 35
o Fac. 18. 2 Esod. 23. 23. Fapt. 1. 10
p Num 22. 23.
q Fac. 17 3.
r Esod. 3. 5. Fapt. 7. 33. —
Capul 6.
a Cap. 2. 9, 24.
b Deut. 7. 24.

a şaptea să încunjuraţi cetatea de şapte ori: şi [c] preoţii să sune din trimbiţi. 5 Şi va fi când cornul de berbece va sunà într'o întinsoare, şi voi veţi auzì sunetul trimbiţei, tot poporul să strige cu tărie, şi zidul cetăţii va cădeà sub sine şi poporul se va suì fiecare drept înaintea sa.

6 Şi chemă Iosua, fiul lui Nun, preoţii şi le zise: Ridicaţi chivotul legii şi şapte preoţi să poarte şapte trimbiţi din corn de berbece înaintea chivotului Domnului. 7 Şi zise către popor: Treceţi şi încunjuraţi cetatea, şi cei ce sunt înarmaţi să treacă înnaintea chivotului Domnului.

8 Şi când Iosua vorbì către popor, cei şapte preoţi trecură înnainte, purtând şapte trimbiţi de berbece înaintea Domnului, ei sunau din trimbiţi, şi chivotul legii Domnului venià în urma lor. 9 Şi cei înarmaţi mergeau înaintea preoţilor, cari sunau din trimbiţi, şi [d] coada armatei mergeà după chivot: mergând *preoţii* sunau din trimbiţi. 10 Şi Iosua porunci poporului, zicând: nu strigaţi, nici să se audă vocea voastră, şi nici un cuvânt să iasă din gura voastră, până în ziua, în care vă voiu zice: Strigaţi! atuncia să strigaţi. 11 Şi chivotul Domnului încunjură cetatea, rotindu-se odată: şi veniră în tabără, şi merseră preste noapte în tabără.

12 Şi Iosua se sculă a doua zi de dimineaţă, [e] şi preoţii ridicară chivotul Domnului. 13 Şi şapte preoţi purtând şapte trimbiţi de berbece înaintea chivotului Domnului, mergeau sunând din trimbiţi şi cei înarmaţi mergeau înaintea lor, şi coada armatei venià după chivotul Domnului, mergând şi sunând din trimbiţi. 14 Şi încunjurară cetatea în ziua a doua odată şi se întoarseră în tabără: aşà făcură şase zile.

15 Şi în a şaptea zi ei se sculară în zori de ziuă, şi încunjurară cetatea în acelaşi chip de şapte ori: numai în acea zi încunjurară cetatea de şapte ori. 16 Şi la a şaptea oară preoţii sunară din trimbiţi şi Iosua zise către popor: strigaţi: că Domnul va dat vouă cetatea. Şi cetatea să fie anatema Domnului, ea şi tot ce este într'însa: numai Rahab meretricea să rămână în vieaţă: ea şi tot ce *este* cu dânsa în casă: fiindcă [f] ea a ascuns trimişii, pre cari i-am trimis. 18 [g] Numai păziţi-vă de lucrul anatemă, ca să un fiţi supuşi anatemei, luând din lucrul anatemei şi astfel să faceţi tabăra lui Israel anatemă, şi să o [h] nenorociţi pre ea. 19 Ci tot argintul şi aurul şi vasele de aramă şi de fer *să fie* consacrate Domnului: ele să între în tesaurul Dumnezeesc.

20 Şi poporul strigà, şi *preoţii* sunau din trimbiţi. Şi când poporul auzì sunetul trimbiţei şi începù a strigà cu tărie, [i] zidul căzù sub sine şi poporul se suì în cetate, fiecare drept înaintea sa: şi cuprinseră cetatea. 21 [j] Nimicind cu desăvârşire totul din cetate, dela om până la femei, dela tânăr până la bătrân, şi bou, oaie şi asin, cu ascuţitul săbiei.

Rahab şi casa ei sunt cruţate.

22 Şi celor doi oameni, ce iscodiră ţara le zise Iosua: intraţi în casa femeii meretrice, şi scoateţi femeia şi tot ce *este* al ei, [k] cum i-aţi jurat ei. 23 Şi întrară tinerii, cari iscodiră şi scoaseră pe Rahab, părintele ei, pe muma ei, pe fraţii ei şi tot ce *erà* al ei; toate rudele ei le scoaseră, şi-i puseră afară de tabăra lui Israel.

24 Şi cetatea o arseră cu foc, şi tot ce *erà* într'însa: numai argintul şi aurul, vasele de aramă şi de fer, le puseră în tesaurul casei Domnului.

25 Şi Iosua lăsă în vieaţă pe Rahab mereterica, casa părintelui ei şi tot ce erà al ei: şi ea a locuit în mijlocul lui Israel până în ziua de astăzi: pentru că ea a ascuns trimişii, pre cari Iosua i-a trimis, ca să iscodească Ierichonul.

26 Şi Iosua jură în acel timp, zicând: blestemat *să fie* înaintea Domnului, omul, care se va sculà şi va zidì această cetate a Ierichonului: el o va întemeià asupra întâiu-născutului său, şi asupra

[c] Num. 10. 8. [d] Num. 10. 25 | [e] Deut. 31. 25. [f] Cap. 2. 4. | [g] Deut. 7. 26. | [h] Cap. 7. 25. | Iona 1. 12. | [i] Ebr 11. 30. | [j] Deut. 7. 2. | [k] Ebr. 11. 31.

celui mai tînăr dintre fiii săi va pune porţile ei.

27 Şi Domnul fù cu Iosua, şi faima lui se respândì în toată ţara.

Sgârcenia lui Achan descoperită şi pedepsită.

7 Şi fiii lui Israel păcătuiră în lucrul anatemei: că [a]Achan, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminţia lui Iuda, a luat din anatemă: şi se aprinse mânia Domnului în contra fiilor lui Israel.

2 Şi Iosua trimise oameni din Ierichon la Ai, care *se aflà* lângă Bet-Aven în partea răsăriteană a Betului, şi vorbì lor, zicând: Suiţi-vă şi iscodiţi ţara. Şi bărbaţii se suiră şi iscodiră Aiul. 3 Şi întorcându-se ei la Iosua, îi ziseră: Să nu se suie tot poporul: *ci* ca la două mii, sau trei mii de oameni să se suie şi ei să bată Aiul: nu ostenì tot poporul acolo: că ei *nu sunt decât* puţini.

4 Şi se suiră din popor acolo ca la trei mii de oameni; [b]şi fugiră dinnaintea oamenilor din Ai. 5 Şi oamenii din Ai uciseră dintre ei ca la treizeci şi şase de oameni şi-i urmăriră *de* dinaintea porţii până la Şebarim şi-i bătură la un prăvălac, şi [c]inima poporului se muiă şi se făcù ca apa.

6 Şi Iosua [d]rupse vestmintele sale şi căzù cu faţa la pământ înaintea chivotului Domnului, până în seară, el şi bătrânii lui Israel, [e]şi-şi presărară capul cu cenuşe. 7 Şi Iosua zise: Vai Doamne, [f]pentru ce tu ai trecut poporul acesta peste Iordan, ca să ne dai în mâna Amoreului, spre a ne pierde? O, de ne-am fi mulţumit de a rămâncà dincolo de Iordan! 8 O Doamne! ce voiu zice, după ce Israel a întors dosul înaintea neamicilor săi? 9 Că Cananeii şi toţi locuitorii ţării vor auzì, şi ne vor încunjurà, şi vor [g]şterge numele nostru depe pământ şi [h]ce vei face tu marelui tău nume?

10 Şi Domnul zise lui Iosua: Scoală-te! pentru ce cazi tu pe faţa ta? 11 [i]Israel a păcătuit şi a călcat legământul meu, pe care i-l-am poruncit [j]şi chiar a luat din anatemă şi a furat, [k]a mințit; şi cele *luate* le-au pus între vasele lor. 12 [l]Pentru aceasta fiii lui Israel nu pot să steà înaintea neamicilor lor, ci au întornat dosul înaintea neamicilor lor [m]fiindcă s'au făcut anatemă; nu voiu mai fi cu voi, dacă nu veţi nimicì anatema din mijlocul vostru. 13 Scoală-te [n]sfinţeşte poporul şi zi: [o]Sfinţiţi-vă pe mâne; că aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: anatemă *este* în mijlocul tău Israele, nu vei puteà să stai înaintea neamicilor tăi, până ce nu veţi scoate anatema din mijlocul vostru. 14 Deci voi să vă apropiaţi dimineaţa după seminţiile voastre şi seminţia pre care [p]Domnul o va nimerì, să se apropie după neamuri: şi neamul, pre care Domnul îl va nimerì, să se apropie după case, şi casa pre care Domnul o va nimerì, să se apropie după capete. 15 [q]Şi va *fi că* cel ce se va nimerì cu lucru anatemă, să se ardă cu foc, pre el şi tot *ce este* al lui; pentru că a [r]călcat legământul Domnului şi a [s]făcut faptă de ruşine în Israel.

16 Şi Iosua se sculă de dimineaţă şi apropiă pre Israel după seminţiile sale; şi seminţia lui Iuda fù nimerită. 17 Şi apropiă neamurile lui Iuda, şi nimerì neamul Zarhiţilor; şi apropiind neamul Zarhiţilor după case, fù nimerit Zabdi. 18 Şi apropiind casa acestuia după capete, [f]fù nimerit Achan, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerach, din seminţia lui Iuda.

19 Şi Iosua zise lui Achan: fiul meu [u]dă acum mărire Domnului Dumnezeului lui Israel, şi [v]mărturiseşte lui, şi [x]spune-mi acum ceeace ai făcut; nu ascunde nimic de mine. 20 Şi Achan răspunse lui Iosua, şi zise: Într'adevăr, eu am păcătuit Domnului Dumnezeului lui Israel şi am făcut cutare şi cutare *lucru;* 21 Am văzut o mantie babilonică frumoasă şi două sute sicli de argint şi o placă de aur, în greutate de

Capul 7.
a Cap. 22. 20.
b Lev. 26. 17.
c Ps. 22. 14.
d Fac. 37.29,34.
e 1 Sam. 4. 12. 2 Sam. 1. 2. Neem. 9. 1.
f Esod. 5. 22 2 Reg. 3. 10.
g Ps. 83. 4.
Iov 2. 12.
h Esod. 32. 12. Num. 14. 13.
i Vers. 1. Cap. 6.17. 18
k Fapt. 5. 1, 2.
l Num. 14. 45.
m Deut. 7. 26.
n Esod. 19. 10.
o Cap. 3. 5.
p Prov. 16. 33.
q 1 Sam. 14, 38, 39.
r Vers. 11.
s Fac. 34. 7.
t 1 Sam. 14. 42.
Ioan 9. 24.
v Nom. 5. 6, 7. Dan. 9. 4.
x 1 Sam. 14. 43.
u 1 Sam. 6. 5.

cincizeci de sicli, şi poftindu-le le-am luat: şi iată *sunt* îngropate în pământ, în cortul meu şi argintul *este* sub *mantie*.

22 Şi Iosua trimise oameni, cari alergară la cort şi iată, *mantia* ascunsă în cortul lui, argintul *era* sub dânsa. 23 Şi luară *acestea* din cort şi le aduseră la Iosua şi la toţi fiii lui Israel, şi le-a pus înaintea Domnului.

24 Şi Iosua împreună cu tot Israelul luând pre Achan, fiul lui Zerah, cum şi argintul şi mantia şi placa de aur şi pe fiii săi şi pre ficele sale, şi boii săi şi asinii săi şi oile sale şi cortul său şi toate ale lui, le aduseră în [y] valea Achor. 25 Şi Iosua zise: [z] Pentru ce ne-ai nenorocit? Domnul te va nenorocì pre tine în această zi. [a] Şi tot Israelul îi uciseră cu pietrii şi-i arseră cu foc, după ce-i uciseră cu pietrii. 26 Şi ei [b] ridicară asupra lui o movilă mare de pietrii, *ce stă* până în ziua de astăzi. Şi [c] Domnul se întoarse din aprinderea mâniei lui. Pentru aceea numele locului aceluia se chemă [d] Valea lui Achor, până în ziua de astăzi.

Luarea şi pierderea Aiului.

8 Şi Domnul zise lui Iosua: [a] Nu te teme şi nu te spăimântà! Ia cu tine pre tot poporul de resbel şi scoală-te şi suie-te la Aiu: iată [b] am dat în mâna ta pre regele din Aiu, pre poporul său, cetatea sa şi ţara sa. 2 Şi tu vei face *cetăţii* Aiu, cum şi regelui ei, după cum ai făcut [c] Ierichonului şi regelui său: numai [d] prada ei şi vitele ei să le prădaţi pentru voi. Pune pândiri cetăţii din îndărătul ei.

3 Şi Iosua se sculă cu tot poporul de resbel, ca să se suie la Aiu: şi Iosua alese treizeci mii de viteji de oştire şi-i trimise noaptea. 4 Şi el le porunci, zicând: Iată, voi *cari* [e] veţi pândì cetatea din îndărătul ei, să nu vă depărtaţi mult de cetate, ci fiţi toţi gata: 5 Şi eu şi tot poporul, care *este* cu mine, ne vom apropià de cetate: şi va fi, când ei vor eşì întru întîmpinarea noastră, ca întâiaşi dată, [f] noi vom fugì dinaintea lor. 6 (Că ei vor eşì după noi), până ce îi vom trage dela cetate: că vor zice: ei fug de dinaintea noastră ca întâiaşi dată: deci noi vom fugì dinaintea lor. 7 Şi voi vă veţi sculà dela pândă şi veţi cuprinde cetatea: că Domnul Dumnezeul vostru o va da în mânile voastre. 8 Şi după ce veţi luà cetatea, să o aprindeţi cu foc: după cuvântul Domnului să faceţi. [g] Luaţi aminte, v'am poruncit. 9 Şi Iosua îi trimise, şi ei se duseră la locul de pândă şi şezură între Betel şi între Aiu, în partea apuseană dela Aiu: şi Iosua rămase noaptea aceea în mijlocul poporului.

10 Şi Iosua se sculă de dimineaţă şi numără poporul şi se suì, el şi bătrânii lui Israel înaintea poporului, în spre Aiu. 11 [h] Şi tot poporul de resbel, ce *era* cu dânsul, se suì şi se apropiă, şi veniră înnaintea cetăţii şi tăbărîră în partea de miazănoapte dela Aiu: aşà că valea *era* între ei şi între Aiu. 12 Şi el luă ca cinci mii de oameni, pre cari îi puse ră la pândă între Betel şi Aiu, în partea apuseană dela Aiu. 13 Şi poporul puse toată tabăra, ce *era* în partea despre miazănoapte a cetăţii, şi coada armatei în partea apuseană a cetăţii şi Iosua merse, în noaptea aceea în mijlocul văii.

14 Şi când regele dela Aiu *îl* văzù, oamenii cetăţii se sculară de dimineaţă, se grăbiră şi ieşiră întru întîmpinarea lui Israel în resbel, atât el cât şi poporul său *au ieşit* la locul întâlnirii, înaintea şesului. Şi el [i] nu ştià că pânda *era* în contră-i, din îndărătul cetăţii. 15 Şi Iosua şi tot Israelul [j] prefăcându-se a fi bătuţi, fugiră pe cale spre pustiu. 16 Şi tot poporul ce *era* în Aiu fù chemat spre a-i urmărì, şi ei urmăriră pre Iosua, şi *aşà* fură traşi din cetate. 17 Şi nu rămase om în Aiu şi în Betel, care să nu fi ieşit după Israel, lăsând cetatea deschisă şi urmărind pre Israel.

18 Şi Domnul zise lui Iosua: Întinde

---

y Vers. 26. *z* Cap. 6. 18. *a* Deut. 17. 5 | *b* 2 Sam. 18. 17. Pl. 3. 53. *c* Deut. 13. 17. | 2 Sam. 21. 14. *d* Gal. 5. 12. Isa. 65. 10. | Osea 2. 15. —

Capul 8. *a* Deut. 1. 21. *b* Cap. 6. 2. | *c* Cap. 6. 21. *d* Deut. 20 14. *e* Judc. 20. 29. | *f* Judc. 20. 32. *g* 2 Sam. 13. 28. *h* Vers. 5. | *i* Judc. 20. 34 *j* Judc. 20. 36. etc.

lancea ce *este* în mâna ta către Aiu; că o voiu dà în mâna ta. Și Iosua întinse lancea, ce *erà* în mâna lui, către cetate. 19 Și pândașii se sculară cu grăbire din locul lor, și alergară îndată ce el întinse mâna sa, și veniră în cetate, și o luară, și grăbiră a da foc cetății. 20 Și oamenii din Aiu uitându-se îndărăt, priviră, și iată, fumul cetății se suià până la cer, și nu le erà îndemână a fugì încoace ori încolo: și poporul ce fugià spre pustiu, se întoarse în contra celor ce-l urmăriau. 21 Și Iosua și tot Israelul văzând că pândașii au luat cetatea, și că fumul cetății se suià în sus, se întoarseră și bătură pre oamenii din Aiu. 22 Ceialalți asemenea ieșiră din cetate spre întimpinarea lor, așà că ei erau în mijlocul Israeliților, unii *fiind* dincoace și alții dincolo; și-i bătură, [k] încât nu le rămase mântuit și scăpat. 23 Și pre regele din Aiu îl prinseră viu și-l aduseră lui Iosua.

24 Și după ce Israel sfârșì uciderea tuturor locuitorilor din Aiu în câmp *și* în pustiu, unde ei i-au urmărit, și toți căzură prin ascuțitul săbiei, până ce fură nimiciți, tot Israelul se întoarse la Aiu, și-l bătură cu ascuțitul săbiei. 25 Toți aceia cari căzură în această zi, dela om până la femeie, *fură* daouăsprezece mii, toți oamenii din Aiu. 26 Și Iosua nu întoarse mâna sa, pre care o întinsese cu lancea, până când se nimiciră cu desăvârșire toți locuitorii din Aiu. 27 [l] Israel prădă pentru sine numai vitele și prada acestei cetăți, după cuvântul Domnului, pre care-l [m] porunci lui Iosua. 28 Și Iosua arse Aiul, și-l prefăcù într'o [n] grămadă de ruini continui, până în ziua de astăzi. 29 [o] Și spânzură pre regele din Aiu de un lemn până la timpul sării; [p] și când soarele apunecà, Iosua porunci să se coboare cadavrul lui depe lemn, și ei îl aruncară la întrare, în poarta cetății și deasupra lui [q] înălțară o mare movilă de pietrii, până în ziua de astăzi.

Binecuvântarea și blestemul se citesc pe munții Ebal și Gherizim.

30 Și Iosua zidì altar Domnului Dumnezeului lui Israel, pre [r] muntele Ebal, 31 După cum Moisi, servul Domnului a poruncit fiilor lui Israel, cum *este* scris în [s] cartea legii lui Moisi: Un altar din pietri întregi, asupra cărora fierul nu s'a ridicat. Și ei aduseră deasupra lui arderea de tot Domnului și [t] sacrificară sacrificii de bucurie. 32 Și [u] el scrise acolo pe pietri o copie a legii lui Moisi, pre care el o scrise înaintea fiilor lui Israel. 33 Și tot Israelul și bătrânii săi și diregătorii și judecătorii săi au stătut dincoace și dincolo de chivot, față în față cu preoții cei din Leviți, cari purtau chivotul legii Domnului, atât străinul cât și moșteanul; jumătate din ei *erau* în dreptul muntelui Gherizim și *ceealaltă* jumătate în dreptul muntelui Ebal, după cum Moisi, servul Domnului a poruncit întâiași dată, ca să binecuvinteze pre poporul lui Israel. 34 Și după aceea el cetì toate cuvintele legii, binecuvântările și blestemele, după tot ce *este* scris în cartea legii. 35 Nu erà cuvânt din toate câte a poruncit Moisi, pre care Iosua să nu-l fi cetit înaintea întregei adunări a lui Israel, și femeilor, copiilor și străinului, ce umblă în mijlocul lor.

Ghibeoniții câștigă prin vicleșug învoiala de pace.

9 Și după ce auziră de *acestea* toți regii de dincoace de Iordan, *cei* din munte și din șes, și *cei* din tot malul [a] mării celei mari în dreptul Libanului: [b] Heteul, Amoreul, Cananeul, Ferizeul, Heveul și Iebuseul, 2 [c] Ei se adunară toți într'o înțelegere, spre a se bate cu Iosua și cu Israel.

3 [d] Auziră și locuitorii [e] Ghibeonului ceeace Iosua a făcut Ierichonului și Aiului. 4 Și făcură și ei vicleșug: că se duseră, și-și pregătiră merinde, și luară saci vechi pe asinii lor și burdufuri vechi pentru vin, rupte și cârpite. 5 Și în-

---

k Deut. 7. 2. | *l* Num. 31. 22, 26. | *m* Vers. 2. | *n* Deut. 13. 16. | *o* Ps. 107. 40. | *p* Deut. 21. 23. | *q* Cap. 7. 26. | *r* Deut. 27. 4. 5. | *s* Esod. 20. 25. | *t* Esod. 20. 24. | *u* Deut. 27. 2, 8. — | *Capul 9.* *a* Num. 34. 6. | *b* Esod. 3. 17. | *c* Ps. 83. 3, 5. | *d* 2 Sam. 21. 1, 2. | *e* Cap. 6. 27.

căltăminte vechi şi cârpite în picioarele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate *şi* mucede. 6 Şi veniră la Iosua, [f] în tabără la Ghilgal, şi-i ziseră lui şi bărbaţilor lui Israel: Noi am venit dintr'o ţară depărtată: acum deci încheiaţi legământ cu noi.

7 Şi bărbaţii lui Israel ziseră către [g] Hevei: Poate, că voi locuiţi între noi: şi [h] cum vom încheià legământ cu voi? 8 Şi ei ziseră lui Iosua: [i] Noi *suntem* servii tăi. Şi Iosua zise lor: Cine *sunteţi*, şi de unde veniţi? 9 Şi ei îi ziseră: Servii tăi au venit [j] dintr'o ţară foarte depărtată, pentru numele Domnului Dumnezeului tău; că noi am [k] auzit de renumele lui, şi de tot ce-a făcut el în Egipt. 10 Şi [l] tot ce-a făcut el celor doi regi ai Amoreilor, cari *erau* dincolo de Iordan, lui Sihon, regele Heşbonului, şi lui Og, regele Basanului, care *erà* în Aştarot. 11 Şi bătrânii noştri şi toţi locuitorii ţării noastre ne-au vorbit, zicând: Luaţi în mânile voastre merinde pentru drum, şi mergeţi întru întâmpinarea lor, şi le ziceţi: Noi *suntem* servii voştri, acum deci încheiaţi legământ cu noi. 12 Această pâne a noastră o luarăm caldă din casele noastre, *spre a* ne *servì de* merinde, în ziua în care am ieşit spre a veni la voi, şi acum iată, este uscată şi mucedă: 13 Şi aceste burdufuri de vin, pre cari le-am umplut, iată, s'au rupt, şi aceste vestminte ale noastre şi încălţămintele noastre s'au învechit de lungimea drumului

14 Şi bărbaţii israeliţi luară din merindele lor, şi pe Domnul [m] nu-l întrebară. 15 Şi Iosua [n] făcù pace cu ei, şi încheià legământ cu ei, spre a-i lăsà să trăiască; şi mai marii comunităţii să jurară lor.

16 Şi se întâmplă după trecerea de trei zile, după ce încheiară legământ cu ei, auziră că ei *erau* vecinii lor, şi locuiau între ei: 17 Că fiii lui Israel plecară, şi veniră în cetăţile lor a treia zi. Şi cetăţile lor [o] *erau:* Ghibeon, Cefira, Beerot şi Kiriat-Iearim. 18 Şi fiii lui Israel nu-i bătură, [p] fiindcă mai marii comunităţii s'au jurat lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

Şi toată comunitatea murmură asupra mai marilor. 19 Şi toţi mai marii ziseră către întreagă comunitatea: Noi ne-am jurat lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel: deci nu ne putem atinge de ei. 20 Aceasta le vom face: vom cruţà viaţa lor, ca să nu fie [q] asupra noastră mânie, pentru jurământul pe care l-am jurat lor. 21 Şi mai marii ziseră lor: Să trăiască, dară să fie tăiători de lemne şi cărători de apă pentru întreaga comunitate, cum mai marii le făgăduiră.

22 Şi Iosua îi chiemă, şi le vorbì, zicând: Pentru ce ne-aţi înşelat, zicând: Noi *suntem* foarte departe de voi, când locuiţi în mijlocul nostru? 13 Şi acum, voi *sunteţi* [r] blestemaţi, şi nu veţi încetà a fi sclavi, tăiători de lemne şi cărători de apă pentru casa Dumnezeului meu. 24 Şi ei răspunseră lui Iosua, zicând: Fiindcă servii tăi au auzit ceea ce Domnul Dumnezeul tău a poruncit lui Moisi, servul lui, ca să deà vouă toată ţara, şi să nimicească pre toţi locuitorii ţării dinaintea voastră: pentru aceasta [s] temându-ne foarte faţă cu voi de viaţa noastră, am făcut aceasta. 25 Şi acum iată-ne [t] în mâna ta, şi după cum este bine şi drept în ochii tăi, a ne face, fă! 26 Şi el le făcù aşà, şi-i mântuì din mâna fiilor lui Israel, şi nu i-a omorît. 27 Şi în ziua aceà îi făcù Iosua tăiători de lemne şi cărători de apă pentru comunitatea şi pentru altarul Domnului, până în ziua de [u] astăzi, în locul pe care el l-ar alege.

Cinci regi în ameaza Canaanului învinşi.

10 Şi dacă auzì Adoni-Tedec, regele Ierusalimului, că [a] Iosua .a luat Aiul, şi l-a nimicit, că precum a făcut Ierichonului şi regelui său, aşà a făcut [b] Aiului şi regelui său, şi [c] că locuitorii

f Cap. 5. 10. *g* Cap. 11. 19. *h* Esod. 23. 32. Jude. 2. 2. | *i* Deut. 20. 11. *j* Deut. 20. 15. *k* Esod. 15. 14. *l* Num.21.24,33. | *m* Num. 27. 21. Isa. 30 1, 2. *n* Cap 11. 19. *o* Ezra 2. 25. | *p* Ps. 15. 4. *q* 2 Sam. 21. 1, 2, 6. | Ezec. 17. 13, 15. 18, 19. Mal. 3. 5. | *r* Fac. 9 25. *s* Esod 15 14. *t* Fac. 16. 6. | *u* Deut. 12. 5. — *Capul 10.* *a* Cap. 6 21. | *b* Cap. 8. 22, 25. 28. *c* Cap. 9. 15

din Ghibeon au făcut pace cu Israel, şi că erau în mijlocul lui, 2 [d]Tremură foarte, fiindcă Ghibeonul *eră* cetate mare, ca una din cetăţile domneşti, şi că ea *eră* mai mare decât Aiul, şi toţi bărbaţii ei erau viteji. 3 Şi Adoni-Ţedec, regele Ierusalimului, trimise la Hoham, regele Hebronului, la Piram, regele Iarmutului, la Iafia, regele Lachişului, şi la Debir, regele Eglonului, zicând: 4 Suiţi-vă la mine şi ajutaţi-mă, ca să batem Ghibeonul, [e]că a făcut pace cu Iosua şi cu fiii lui Israel. 5 Deci [f]se adunară şi se suiră cei cinci regi ai Amoreilor, regele Ierusalimului, regele Hebronului, regele Iarmutului, regele Lachişului *şi* regele Eglonului, ei şi toată oastea lor; şi tăbărîră înaintea Ghibeonului şi se războiră contra lui.

6 Şi Ghibeoniţii trimiseră la Iosua [g]în tabăra la Ghilgal, zicând: Nu trage mâna ta dela servii tăi, suie-te cu grăbire la noi, mântueşte-ne şi ajută-ne: că s'au adunat contra noastră toţi regii Amoreilor, cari locuesc în munte. 7 Şi Iosua se suì din Ghilgal, el şi [h]tot poporul de resbel cu dânsul, şi toţi cei viteji la luptă.

8 Şi Domnul zise lui Iosua: [i]Nu te teme de ei, că în mânile tale i-am dat: [j]nici unul din ei nu va stà înaintea ta. 9 Şi Iosua fără veste venì asupră-le, toată noaptea suindu-se din Ghilgal. 10 Şi Domnul îi [k]puse în învălmăşală, la vederea fiilor lui Israel, si-i bătură cu mare bătaie la Ghibeon, şi i-au urmărit pe calea suişului, [l]către Bet-Horan, şi i-au bătut până la [m]Azeca şi până la Makkeda. 11 Şi se întâmplă, când ei fugiau de dinaintea lui Israel, *şi* ei erau la pogorîşul Bet-Horan, [n]că Dumnezeu aruncă din cer pietrii mari asupra lor până la Azeka, şi ei muriră: mai mulţi *erau* cei ce 'au murit de grindină, decât acei pre cari fiii lui Israel i-au ucis cu sabia.

12 Şi Iosua vorbì către Domnul, în ziua în care Domnul a dat pre Amorei fiilor lui Israel, şi zise în faţa lui Israel: [o]Soare, opreşte-te asupra Ghibeonului, şi *tu*, lună, în valea [p]Aialonului.

13 Şi soarele se oprì, şi luna stătù, până ce poporul îşi răsbună asupra neamicilor săi. [q]Au nu *este* scris aceasta în cartea lui Iaşar? Şi soarele stătù în mijlocul ceriului, şi nu se grăbì de a apune o zi întreagă. 14 Şi [r]n'a fost zi ca aceasta, nici înainte, nici după aceea, că Dumnezeu să asculte de vocea unui om; că [s]Dumnezeu se luptă pentru Israel.

15 [t]Şi Iosua şi tot Israelul cu dânsul se întoarse în tabără la Ghilgal.

16 Iar cei cinci regi au fugit, şi s'au ascuns într'o peşteră la Makkeda. 17 Şi se spuse lui Iosua, zicând: S'au aflat cei cinci regi într'o peşteră la Makkeda. 18 Şi Iosua zise: Rostogoliţi pietri mari la gura peşterei, şi puneţi oameni lângă ea, ca să-i păzească. 19 Şi voi nu vă opriţi, ci urmăriţi pre neamicii voştri, bateţi coada armatei lor, şi nu-i lăsaţi să între în cetăţile lor, că Domnul Dumnezeul vostru i-a dat în mânile voastre. 20 Şi după ce Iosua şi fiii lui Israel sfârşiră de a-i bate cu bătaie mare foarte, până la nimicirea lor, şi cei ce scăpară dintre ei se traseră în cetăţile întărite, 21 Tot poporul se întoarse în pace în tabără la Iosua, la Makkeda; nimenea nu-şi [u]ascuţì limba sa asupra vre-unuia dintre fiii lui Israel.

22 Şi Iosua zise: Deschideţi gura peşterei, şi aduceţi la mine pre cei cinci regi din peşteră. 23 Şi ei făcură aşà, şi scoaseră la dânsul din peşteră pre cei cinci regi: pre regele Ierusalimului, pre regele Hebronului, pre regele Iarmutului, pre regele Lachişului *şi* pre regele Eglonului. 24 Şi după ce ei aduseră pre acei regi la Iosua, Iosua chiemă pre toţi bărbaţii lui Israel, şi zise către căpeteniile bărbaţilor de resbel, cari merseră cu dânsul: Apropiaţi-vă, [v]puneţi picioarele voastre preste grumazii acestor regi. Şi ei se apropiară, şi puseră

d Esod. 15. 14, 15, 16.	*f* Cap. 9. 2.	*i* Cap. 11. 6.	Isa. 28. 21.	*n* Ps. 18. 13, 14.	Hab. 3. 11.	*r* Isa. 38. 8.	*u* Esod. 11. 7.
e Vers 1.	*g* Cap. 5. 10.	*j* Cap. 1. 5.	*l* Cap. 16. 3, 5.	Apoc. 16. 21.	*p* Judc. 12. 12.	*s* Deut. 1. 30.	*v* Ps. 107. 40.
	h Cap. 8. 1.	*k* Judc. 4. 15.	*m* Cap. 15. 35.	*o* Isaia 28. 21.	*q* 2 Sam. 1. 18.	*t* Vers. 43.	Mal. 4. 3.

picioarelor preste grumazii lor. 25 Și Iosua zise către dânșii: [x]Nu vă temeți, nici nu vă spăimântați, întăriți-vă și îmbărbătați-vă; că [y]așă va face Domnul tuturor neamicilor voștri, cu cari vă veți luptă.

26 Și Iosua dupa aceasta îi bătù, și-i ucise, și-i spânzură de cinci lemne. [z]rămâind spânzurați de lemne până în seară. 27 Și către apusul soarelui Iosua porunci, [a]și-i coborî depe lemn, și-i aruncară în peștera, în care se ascunseseră, și au pus pietri mari la gura peșterei, *cari au rămas* până în ziua de astăzi.

Alte isbânzi ale lui Iosua.

28 Și în acea zi Iosua luă Makkeda, o trecù prin ascuțișul săbiei, și nimicì pre regele ei și pre locuitorii ei, și nu lăsă să scape nimenea: și făcù regelui de Makkeda, [b]după cum făcù regelui Ierichonului.

29 După aceasta Iosua, și tot Israelul cu dânsul, trecù dela Makkeda la Libna; și se luptă cu Libna. 30 Și Domnul o dădù și pre ea în mânile lui Israel și pre regele ei, și o trecù prin ascuțișul săbiei și pre locuitorii ei: nu lăsă să scape nimenea din cei ce *erau* în ea; și făcù regelui ei, după cum făcù regelui Ierichonului.

31 Și dela Libna trecù Iosua, și tot Israelul cu dânsul, la Lachiș, și tăbărîră înaintea lui, și se luptă cu el. 32 Și Dumnezeu dădù în mânile lui Israel Lachișul, pre care-l luă în ziua a doua, și-l trecù prin ascuțișul săbiei, și pre toți locuitorii lui, după cum făcù Libnei.

33 Atuncia Horam, regele Gezerului, se suì spre a ajutà Lachișului. Și Iosua îl bătù, pre el și pre poporul său, că nu lăsă pre nimenea să scape.

34 Și Iosua, și tot Israelul cu dânsul, trecù dela Lachiș la Eglon, și tăbărîră înaintea lui, și se luptă cu el. 35 Și-l luară în acea zi, și-l trecură prin ascuțișul săbiei, și pre toți locuitorii lui îi nimicì în acea zi, după cum făcù Lachișului.

36 Și Iosua, și tot Israelul cu dânsul, se suì dela Eglon la [c]Hebron, și se luptă cu el. 37 Și-l luară, îl trecură prin ascuțișul săbiei, pe regele lui, toate cetățile lui și toți locuitorii lui: nu lăsă să scape nimenea, după cum făcù Eglonului. Și el îl nimicì, pe el și toți locuitorii lui.

38 Iosua, și tot Israelul cu dânsul, se întoarse la [d]Debir, și se luptă cu el. 39 Și-l luă cu regele lui, și toate cetățile lui, și-l trecù prin ascuțișul săbiei, și nimicì toți locuitorii lui: nu lăsă să scape nimenea: după cum făcù Hebronului, așă făcù Debirului și regelui lui, și după cum făcù Libnei și regelui ei.

40 Astfel Iosua bătù toată țara, muntele, miazăzina, câmpia, poalele munților și pe toți regii lor: nu lăsă să scape nimenea; ci el nimicì toată suflarea, după cum [e]poruncise Domnul Dumnezeul lui Israel. 41 Și Iosua îi bătù dela Kadeș-Barnea până la [f]Gaza, și toată țara Goșen până la Ghibeon. 42 Și pre toți acești regi și țările lor le luă Iosua deodată: că Domnul Dumnezeul lui Israel, se luptă pentru Israel. 43 După aceasta se întoarse Iosua, și tot Israelul cu dânsul, în tabără la Ghilgal.

Cananeii de miazănoapte învinși și stârpiți.

11 Și dacă auzì Iabin, regele Hațorului *acestea*, [a]trimise la Iobab, regele Madonului, și la regele [b]Șimronului, și la regele Acșafului, 2 Și la regii cei de către miazănoapte în munți, și în câmpie spre miazăzi de [c]Chinarot, și în șes, și în înălțimile dela [d]Dor spre apus, 3 La Cananei spre răsărit și apus, la Amoreu, la Heteu, la Ferezeu și Iebuzeu în munți, [e]și la Hevei, sub [f]Ermon [g]în țara Mițpa. 4 Și ieșiră ei și toate taberile cu dânșii, popor mult [h]ca nisipul cel mult depe țărmul mării, și cai și care multe foarte. 5 Și se întruniră toți acești regi, și veniră și tăbărîră îm-

---

x Deut. 31. 6, 8. *y* Deut. 3. 21. *z* Cap. 8. 29. | *a* Deut. 21. 23. *b* Cap. 6. 21. *c* Cap. 14. 13. | *d* Cap. 15. 15. Judc. 1. 11. *e* Deut.20.16.17. | *f* Fac. 10. 19. —

Capul 11. *a* Cap. 10. 3. *b* Cap. 19. 15. | *c* Num. 34. 11. *d* Cap. 17. 11. | *e* Jud. 3. 3. *f* Cap. 13. 11. | *g* Fac. 31. 49. *h* Fac. 22. 17.

preună lângă apele Merom. ca să se lupte cu Israel.

6 Și Domnul zise lui Iosua: [i]Nu te teme de ei: că mâne pe timpul acesta îi voiu da pe ei toți uciși înaintea lui Israel: [j]cailor lor le vei tăià vinele picioarelor, și carele lor le vei arde cu foc. 7 Și Iosua venì fără veste asupra lor, și tot poporul de resbel cu dânsul, aproape de apele Merom, și se aruncară asupra lor. 8 Și Domnul îi dădù în mâna lui Israel, și ei îi bătură, și-i urmăriră până la Sidonul cel mare, până la [k]Misrefot-Maim, și până la valea Mițpa către răsărit, și-i bătură așà că nu scăpă nimenea. 9 Și Iosua le făcù [l]cum i-a zis Domnul; cailor lor le tăià vinele picioarelor, și carele lor le arse cu foc.

10 Și Iosua întorcându-se în acel timp, luă Hațorul, și pe regele lui îl trecù prin ascuțitul săbiei; că Hațorul mai înainte a fost capitala tuturor acestor regate. 11 Și trecură prin ascuțișul săbiei toate sufletele din el, nimicindu-*le;* nici o suflare n'a rămas; și arse cu foc Hațorul. 12 Și luă Iosua toate cetățile acestor regi, și pe regii lor îi trecù prin ascuțișul săbiei, și-i nimicì: [m]după cum poruncise Moisi, servul Domnului. 13 Și toate cetățile ce stăteau în tăcere pe dealuri nu le arse Israel, afară de Hațorul singur, pre care l-a ars Iosua. 14 Și toată prada acestor cetăți și vitele le prădară fiii lui Israel pentru dânșii; numai pre oameni îi trecură prin ascuțișul săbiei, până ce i-au nimicit: nu lăsă nici o suflare. 15 [n]După cum Domnul a poruncit servului său Moisi, așà [o]poruncì Moisi lui Iosua, [p]și Iosua făcù așà: el nu se depărtă în nimic de toate câte a poruncit Domnul lui Moisi.

16 Și Iosua luă toată țara aceasta, [q]muntele, și toată miazăziua, [r]toată țara Goșenului, șesul și câmpia, muntele lui Israel și șesul lui: 17 [s]Dela muntele cel pleș, ce se înalță spre Seir, până la Baal-Gad în valea Libanului sub muntele Ermon, și luă pre [t]toți regii lor, îi bătù și-i ucise. 18 Multe zile Iosua făcù resbel cu toți acești regi.

19 Nu erà cetate, care să fi făcut pace cu fiii lui Israel, afară de [u]Heveii ce locuiau în Ghibeon; toate le luară prin resbel. 20 Că [v]aceasta erà dela Domnul, că învârtoșă inimile lor, spre a se bate cu Israel, ca să-i nimicească fără a fi lor îndurare, ci să-i nimicească, [x]după cum Domnul a poruncit lui Moisi.

21 În acel timp venì Iosua, și nimicì pre [y]Anakimi din Munți, din Hebron, din Debir, din Anab, din toți munții Iudeii și din toți munții lui Israel; Iosua îi nimicì cu cetățile lor, 22 N'a rămas din Anakimi în țara fiilor lui Israel; numai în Gaza, în Gat și în Așdod a rămas *din ei.*

23 Și Iosua luă toată țara, după toate câte a zis Domnul lui Moisi; și o dădù Iosua spre moștenire lui Israel după împărțirea lor în seminții. Și țara se repausă de resbel.

Lista regilor celor învinși.

12 Și aceștia *sunt* regii țării, pe cari-i bătură fiii lui Israel, și luară în stăpânire țara lor dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui, [a]dela rîul Arnon [b]până la muntele Ermon, și toată câmpia spre răsărit: 2 Pre [c]Sihon, regele Amoreilor, care locuià în Heșbon, domnind dela Aroer, ce *este* pe malul rîului Arnon, și dela mijlocul rîului, și jumătate de Galaad, până la rîul Iabbok, hotarul fiilor lui Ammon, 3 Și [d]dela câmpie până la marea Chinnerot spre răsărit, și până la marea câmpiei, ce *este* Marea-Sărată, spre răsărit, pe [e]calea către Bet-Eșimot, și dela miazăzi, sub [f]poalele *muntelui* Pisga; 4 Și [g]ținutul lui Og, regele Basanului, din [h]rămășița uriașilor, [i]care locuiau în Așta-rot și în Edrei, 5 Și domnind [j]în muntele Ermon, [k]în Salca și în tot Basanul, [l]până la hotarul Gheșurilor și a Maacatiților, și preste jumătate din Galaad,

i Cap. 10. 8. *j* 2 Sam. 8. 4. *k* Cap. 13. 6. *l* Vers. 6. *m* Num. 33. 52. *n* Esod.34.11,12. *o* Deut. 7. 2. *p* Cap 1. 7. *q* Cap. 12. 8. *r* Cap. 10. 41. *s* Cap. 12. 7. *t* Deut. 7. 24. *u* Cap. 9. 3. 7. *v* Deut. 2. 30. *x* Deut.20.16,17. *y* Num.13.22,33.

Capul 12. *a* Deut. 3. 17. *b* Deut. 3. 8, 9. *c* Num. 21. 24. *d* Deut. 3. 17. *e* Cap. 13. 20. *f* Deut. 3. 17. *g* Num. 21. 35. *h* Deut. 3. 11. *i* Deut. 1. 4. *j* Deut. 3. 8. *k* Deut. 3. 10. *l* Deut. 3. 14.

hotarul lui Sihon, regele Heşbonului. 6 [m]Pre aceştia Moisi, servul Domnului şi fiii lui Israel îi bătură; şi a dat [n]Moisi, servul Domnului *pământul lor* moştenire Rubeniţilor, Gadiţilor şi la jumătatea din seminţia lui Manase.

7 Şi aceştia *sunt* regii ţării, pre cari i-au bătut Iosua şi fiii lui Israel dincoace de Iordan spre apus, dela Baal-Gad în valea Libanului până la muntele pleş, ce se înalţă către [o]Seir, şi o dădù Iosua seminţiilor lui Israel spre moştenire după împărţirile lor; 8 [p]În munţi, în şesuri, în câmpii, la poalele munţilor, în pustiu, şi în miazăzi: pre [q]Hetei, pre Amorei, pre Cananei, pre Ferezei, pre Hevei şi pre Iebusei: 9 Regele Ierichonului, unul; regele Aiului, care *erà* în lăturea Betelului, unul; 10 Regele Ierusalimului, unul; regele Hebronului, unul; 11 Regele Iarmutului, unul; regele Lachişului, unul; 12 Regele Eglonului, unul; regele Ghezerului, unul; 13 Regele Debirului, unul; regele Gederului, unul; 14 Regele Hormei, unul; regele Ardului, unul; 15 Regele Libnei, unul; regele Adulamului, unul; 16 Regele Makkedei, unul; regele Betelului, unul; 17 Regele Tapuhei, unul; regele Heferului, unul; 18 Regele Afekului, unul, regele Laşuranului, unul; 19 Regele Madonului, unul; regele Haţorului, unul; 20 Regele Simron-Meronului, unul; regele Acşafului, unul; 21 Regele Taanahului, unul; regele Meghiddoului, unul; 22 Regele Kedeşului, unul; regele Iokneamului în Carmel, unul; 23 Regele Dorului în înălţimea dela Dor, unul; regele Goimului în Ghilgal, unul; 24 Regele Tirţei, unul. Preste tot treizeci şi unul de regi.

Împărţirea ţării.

13 Şi Iosua [a]erà bătrân *şi* înaintat în zile, şi Domnul zise către dânsul: Tu eşti bătrân *şi* înaintat în zile, şi a rămas mult pământ de stăpânit. 2 [b]Acesta *este* pământul ce a mai rămas: 3 [c]Toate părţile Filistenilor şi tot [d]Gheşurul [e]dela Sihor, care *este* înaintea Egiptului, până la hotarul Ekronului, spre miazănoapte, *care* se socoteşte Cananeului; [f]cei cinci domni ai Filistenilor: din Gaza, Aşdod, Aşkalon, Gat şi Ekron; şi pre [g]Avei: 4 Spre miazăzi toată ţara Cananeilor, şi peştera ce *este* a Sidonienilor, [h]până la Afek, până la hotarul [i]Amoreilor: 5 Şi ţara [j]Ghibleilor şi tot Libanul spre răsăritul soarelui, [k]dela Baal-Gad sub muntele Ermon până la intrarea în Hamat; 6 Toţi locuitorii în munţi, dela Liban până la [l]Misrefot-Maim, pre toţi Sidonienii [m]eu îi voiu alungà de dinaintea fiilor lui Israel; numai tu [n]împarte *pământul* prin sorţi spre moştenire lui Israel, cum ţi-am poruncit.

7 Acum împarte pământul acesta ca moştenire celor nouă seminţii şi la jumătatea seminţiei lui Manase. 8 Rubeniţii şi Gadiţii cu *cealaltă* jumătate din ea au luat moştenirea lor, [o]pre care le-a dat-o Moisi, dincolo de Iordan spre răsărit, după cum Moisi, servul Domnului le-a dat: 9 Dela Aroer, care *este* pe malul rîului Arnon, şi cetatea care *este* în mijlocul rîului, [p]şi toată câmpia Medeba până la Dibon: 10 Şi [q]toate cetăţile lui Sihon, regele Amoreilor, care domnià în Heşbon, până la hotarul fiilor lui Ammon; 11 [r]Şi Galaadul, şi cuprinsul Gheşuriţilor şi al Maacatiţilor, şi tot muntele Ermon, şi tot Basanul până la Salca; 12 Tot regatul lui Og în Basan, care domnià în Aştarot şi în Edrei, care a fost rămas din [s]rămăşiţa uriaşilor; [t]că pre aceştia Moisi îi bătù, şi-i alungă.

13 Şi fiii lui Israel nu alungară pre Gheşuriţi, şi pre Maacatiţi, ci Gheşuriţii şi Maacatiţii au locuit între fiii lui Israel, până în ziua de astăzi. 14 Numai seminţiei lui Levi el nu i-a dat moştenire: jertfele cu foc ale Domnului

m Num. 21. 24. 33.	*q* Esod. 3. 8.	*b* Jude. 3. 1.	*e* Ier. 2. 18.	*h* Cap. 19. 30.	*k* Cap. 12. 7.	*o* Deut. 3. 12, 13.	*r* Cap. 12. 5.
n Num. 32. 29.	—	*c* Ioel 3. 4.	*f* Jude. 3. 3.	*i* Jude. 1. 34.	*l* Cap. 11. 8.	Cap. 22. 4.	*s* Deut. 3. 11.
o Fac. 14. 6.	*Capul 13.*	*d* Vers. 13.	Zef. 2. 5.	*j* 1 Reg. 5. 18.	*m* Cap. 23. 13.	*p* Vers. 16.	*t* Num. 21. 24, 35.
p Cap. 10. 40.	*a* Cap. 14. 10.	2 Sam. 3. 3.	*g* Deut. 2. 23.	Ezec. 27. 9.	*n* Cap. 14. 1, 2	*q* Num. 21. 24, 25.	

Dumnezeului lui Israel, *sunt* moştenirea lor, după cum a zis el către dânşii.

Împărţirile seminţiilor celor trei şi jumătate despre răsăritul Iordanului.

15 Şi Moisi dădù *moştenire* seminţiei fiilor lui Ruben, după neamurile lor. 16 Cuprinsul lor fu: dela Aroer, ce *este* pe malul rîului Arnon, şi cetatea care *este* în mijlocul rîului şi toată câmpia de lângă Medeba: 17 Heşbonul şi toate cetăţile sale din câmpie: Dibonul, Bamot-Baalul, Bet-Baal-Meonul, 18 Iaaţa, Kedemotul, Mefaatul, Kiriat-Taimul, 19 Şibma şi Ţareţ-Şaharul, în muntele văii. 20 Şi Bet-Peorul, poalele *muntelui* Pisga, şi Bet-Ieşimotul: 21 Şi toate cetăţile câmpiei, tot regatul lui Sihon, regele Amoreilor, care domnià la Heşbon, pre care-l bătù Moisi, pre el şi mai marii Madianului, pre Evei, pre Rekem, pre Ţur, pre Hur şi pre Reba, căpetenii ale lui Sihon, locuind în ţară. 22 Şi pre Balaam, fiiul lui Beor, ghîcitorul, fiii lui Israel îl omorîră cu sabia între cei ucişi de ei. 23 Şi hotarele fiilor lui Ruben fu Iordanul şi vărsăturile sale. Aceasta fu moştenirea fiilor lui Ruben, după neamurile lor, cetăţile şi satele lor.

24 Şi Moisi dădù *moştenire* seminţiei lui Gad, fiilor lui Gad, după neamurile lor. 25 Şi cuprinsul lor fu: Iazer şi toate cetăţile Galaadului şi [u] jumătate din pământul fiilor lui Ammon, până la Aroer, în dreptul [v] Rabbei: 26 Şi dela Heşbon până la Ramat-Mitpe şi Betonim; şi dela Mahanaim până la hotarul Debirului; 27 Şi în valea Bet-Haramul şi Bet-Nirma şi Succotul şi Ţafonul; rămăşiţa regatului lui Şihon, regele Heşbonului: Iordanul şi vărsăturile *sale* până în capătul mării Chinnarot, dincolo de Iordan spre răsărit. 28 Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Gad după neamurile lor, cetăţile şi satele lor.

29 Şi Moisi dădù *moştenire* jumătăţii din seminţia lui Manase: şi a rămas *moştenire* jumătăţii din seminţia fiilor lui Manase după neamurile lor. 30 Cuprinsul lor fu: dela Mahanaim, tot Basanul, tot regatul lui Og, regele Basanului şi [x] toate satele lui Iair, cari *sunt* în Basan, şasezeci de cetăţi: 31 Şi jumătate din Galaad şi Aştarotul şi Edreiul, cetăţi ale regatului lui Og în Basan, *erau* ale fiilor lui Machir, fiul lui Manase, *adecă* a jumătăţii fiilor lui Machir, după neamurile lor.

32 Acestea *sunt locurile* pre cari Moisi le-a dat spre moştenire în câmpia Moabului, dincolo de Iordan, în dreptul Ierichonului spre răsărit. 33 Dară seminţiei lui Levi nu i-a dat moştenire; Domnul Dumnezeul lui Israel, *este* moştenirea lor, [y] după cum el a vorbit către dânşii.

Împărţirea întâia a ţării spre apusul Iordanului.

14 Acestea *sunt locurile*, pre cari fiii lui Israel le-au moştenit în pământul Canaan *şi* [a] pre care le-a împărţit lor spre moştenire Eleazer preotul, şi Iosua fiul lui Nun şi capii *caselor* părinteşti ale seminţiilor fiilor lui Israel, 2 [b] După sorţii moştenirii lor, precum a poruncit Domnul prin Moisi, la nouă seminţii şi *la* o jumătate de seminţie. 3 [c] Că Moisi a fost dat moştenire la două seminţii şi *la* o jumătate de seminţie dincolo de Iordan; dară Leviţilor nu le-a dat moştenire între ele. 4 [d] (Că fiii lui Iosif erau două seminţii, Manase şi Efraim); deaceea nu s'a dat parte Leviţilor în pământ, afară de cetăţi spre locuinţă cu cuprinsurile lor, pentru turmele lor şi pentru averea lor. 5 [e] Cum a poruncit Domnul lui Moisi, aşà făcură fiii lui Israel şi împărţiră pământul.

Partea lui Iuda; Caleb câştigă Hebronul.

6 Şi fiii lui Iuda se apropiară de Iosua în Ghilgal şi Caleb, fiul lui Iefune, [f] Kenazeul, îi zise: Tu ştii [g] cuvântul pre care Domnul l-a vorbit către Moisi, omul lui Dumnezeu, de mine şi de tine [h] în Kadeş-Barnea. 7 De patruzeci ani

---

u Comp. Num. 21. 26, 28, 29. cu Deut. 2. 19. & Judc. 11. 13. 15, etc. v 2 Sam. 11. 1. x Num. 32. 41. 1 Cron. 2. 23. y Num. 18. 20. Deut. 10. 9. & 18. 1, 2. —

Capul 14. a Num. 34. 17, 18. b Num. 26. 55. c Cap. 13. 8, 32, 33. d Fac. 48. 5 e Num. 35. 2. f Num. 32. 12. g Num. 14. 24. 30. h Num. 13. 26.

eram eu, când Moisi, servul Domnului [i] m'a trimis din Kadeș-Barnea, spre a iscodì pământul, și i-am adus lui știre, precum *erà* în inima mea. 8 Dară [j] frații mei, ce s'au suit cu mine, făceau să se topească inima poporului, dară eu [k] urmam pe deplin Domnului Dumnezeului meu. 9 Și Moisi jură în aceea zi, zicând: [l] În adevăr! pământul, [m] pre care a călcat piciorul tău, va fi spre moștenire ție și fiilor tăi în veci, că tu ai urmat pe deplin Domnului Dumnezeului meu. 10 Și acum iată Dumnezeu mi-a păstrat viața, [n] după cum a vorbit, acești patruzeci și cinci de ani, de când Dumnezeu a vorbit cuvântul acesta către Moisi, când Israel umblă prin pustiu: și acum iată, eu astăzi *sunt* de optzeci și cinci de ani. 11 [o] Astăzi încă *sunt* tot *așà* de tare ca și în ziua în care m'a trimis Moisi: cum *erà* puterea mea atuncia, așà *este* puterea mea acum pentru resbel, pentru [p] a ieși și pentru a intrà. 12 Acum deci, dă-mi muntele acesta, despre care Domnul a vorbit în ziua aceea: că tu ai auzit în ziua aceia, că acolo *sunt* [q] Anakimii și cetăți mari *și* întărite; [r] poate Domnul *va fi* cu mine și-i [s] voiu alungà, după cum a vorbit Domnul.

13 Și Iosua [t] binecuvântă pre Caleb, fiul lui Iefune, [u] și-*i* dădù Hebronul spre moștenire. 14 Astfel [v] Hebronul se făcù moștenirea lui Caleb, fiul lui Iefune, Kenezeul, până în ziua de astăzi: pentru că pe deplin urmă el Domnului Dumnezeului lui Israel. 15 Și numele Hebronului mai înainte *erà* Kiriat-Arba, care erà cel mai mare om între Anakimi: Și pământul se odihnì de resbel.

Hotarele și orașele seminției lui Iuda.

15 Și acesta fu sorții seminției fiilor lui Iuda după neamurile lor: [a] la hotarele Edomului [b] pustiul Zin, spre miazăzi, *fu* hotarul cel mai despre miazăzi.

2 Și hotarul lor despre miazăzi începù dela capătul Mării-Sărate, dela sânul ce caută spre miazăzi; 3 Și ieșià spre răsăritul [c] suișului Acrabbim, trecеà spre Zin, și suindu-se dela miazăzi spre Kadeș-Barnea, mergeà mai departe spre Hețron: și suindu-se spre Adar, se întorceà spre Karkaa: 4 Și trecеà [d] spre Ațmon și ieșià la rîul Egiptului: așà că ieșirile acestui hotar erau la mare. Acesta să fie hotarul vostru spre miazăzì.

5 Și hotarul spre răsărit *fu* Marea-Sărată, până la capătul Iordanului.

Și hotarul despre miazănoapte *se începeà* dela sânul mării *ce este* la capătul Iordanului. 6 Și acest hotar se suià până la [e] Bet-Hogla, și trecând în partea de către miazănoapte a Bet-Arabei, se suià hotarul până [f] la piatra lui Bohan, fiul lui Ruben. 7 Și hotarul se suià *mai departe* la Debir dela [g] valea lui Acar, spre miazănoapte, căutând spre Ghilgal, care *este* în dreptul suișului Adummim, ce *este* în partea de miazăzi a rîului; și hotarul trecеà spre apele dela En-Șemeș și ieșirile lui erau până la [h] En-Rogel. 8 Și hotarul se suià [i] prin valea fiului lui Hinom către laturea [j] Iebuseului spre miazăzi: acesta *e* Ierusalimul: și hotarul se suià până la vîrful muntelui, care *este* în drept cu valea lui Hinnom spre apus, la capătul [k] văii Refaimilor, spre miazănoapte. 9 Și hotarul acesta se întindeà dela vîrful muntelui, până [l] la fântâna apelor Neftoa și ieșià la cetățile muntelui Efron: apoi hotarul se întindeà [m] la Baala, sau [n] Kiriat-Iearim. 10 Și hotarul se întorceà dela Baala spre apus către muntele Seir, trecând spre laturea muntelui Iearim, sau Chesalon, spre miazănoapte; și se coborà la Bet-Șemeș, trecând spre [o] Timna. 11 Apoi hotarul ieșià la laturea [p] Ekronului spre miazănoapte; și se întindeà hotarul către Șicrom și mergând înainte spre muntele Baala, ieșià la Iabneel; și ieșirile hotarului erau la mare.

12 Și hotarul despre apus *erà* [q] marea cea mare, și marginea *ei*.

---

i Num. 13. 6. *j* Num. 13, 31, 32. *k* Num. 14. 24. *l* Num. 14, 23, 24. *m* Num. 3. 22. *n* Num. 14. 30. *o* Deut. 34. 7. *p* Deut. 31. 2. *q* Num. 13. 28, 33 *r* Ps. 18. 32, 34. *s* Jude. 1. 20. *t* Cap. 22. 6. *u* Cap. 10. 37. *v* Cap. 21. 12. — Rom. 8. 31. *Capul 15.* *a* Num. 34. 3. *b* Num. 33. 36. *c* Num. 34. 4. *d* Num. 34. 5. *e* Cap. 18. 19. *f* Cap. 18. 17. *g* Cap. 7. 26. *h* 2 Sam. 17. 17. *i* Cap. 18. 16. *j* Jude. 1. 21. *k* Cap. 18. 16. *l* Cap. 18. 15. *m* 1 Cron. 13. 6. *n* Jude. 18. 12. *o* Fac. 38. 13. *p* Cap. 19. 43 *q* Num. 34. 6 7

Acesta *este* hotarul fiilor lui Iuda din jur împrejur, după neamurile lor.

13 [r] Şi lui Caleb, fiul lui Iefune, i-s'a dat parte între fiii lui Iuda, după porunca Domnului către Iosua: [s] cetatea lui Arba, părintele lui Anak, care *este* Hebronul. 14 Şi Caleb alungă de acolo pre [t] cei trei fii ai lui Anak: pre [u] Şeşai, pre Ahiman şi pre Talmai, fiii lui Anak. 15 Şi [v] de acolo se suì la locuitorii din Debir: iar numele Debirului mai înainte *era* Kiriat-Sefer. 16 [x] Şi Caleb zise: Celui ce va bate şi va cuprinde Kiriat-Seferul, eu *îi* voiu da pre fica mea Acsa de femeie. 17 Şi [y] Otniel, [z] fiul lui Kenaz, fiul lui Caleb, îl luă; şi el îi dădù pre fica sa Acsa de femeie. 18 [a] Şi se întâmplă, când ea venì la *dânsul*, că ea s'a sfătuit cu el să ceară dela părintele ei o ţarină: şi [b] ea se dădù jos depe asin; şi Caleb îi zise: Ce voieşti? 19 Şi ea a zis: Dă-mi [c] binecuvântare; că tu mi-ai dat pământ secetos, dă-mi şi isvor de apă. Şi el îi dădù isvoarele cele de sus şi isvoarele cele de jos.

20 Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Iuda, după neamurile lor.

21 Şi cetăţile din capătul seminţiei fiilor lui Iuda către hotarul Edomului, spre miazăzi fură: 22 Kabţeelul, Ederul, Iagurul; 23 Kina, Dimona, Adada; 24 Kedeşul, Haţorul, Itnanul, Ziful, Telemul, Bealotul: 25 Haţorul, Hadata, Kiriotul, Heţronul, care *este* Haţorul: 26 Amamiul, Şema, Molada: 27 Haţar-Gada, Heşmonul, Bet-Paletul, 28 Haţar-Şualul, Beer-Şeba, Biziotea: 29 Baala, Iimul, Eţemul; 30 Eltoladul, Chesilul, Horma; 31 [d] Ţiklagul, Madmanna, Sansanna, Lebaotul, Şilhimul, Ainul şi Rimmonul: toate cetăţile: douăzeci şi nouă cu satele lor.

33 În şes *erau*: [e] Eştaolul, Ţorea, Aşna; 34 Zanoahul, En-Ganimul, Tappuahul, Enamul, 35 Iarmutul, Adullamul, Soco, Azeka, 36 Şaaraimul, Aditaimul, Ghedera, Gheder-Taimul: patrusprezece cetăţi cu satele lor; 37 Ţenanul, Hadaşa, Migdal-Gadul, 38 Dilcanul, Miţpe, [f] Iokteelul, 39 Lachişul, Boţkatul, Eglonul, 40 Cabbonul, Laamanul, Kitlişul, 41 Ghederotul, Bet-Dagonul, Naama, Makkeda: şasesprezece cetăţi cu satele lor; 42 Libna, Eterul, Aşanul, 43 Ifta, Aşna, Neţibul, 44 Keila, Aczibul şi Mareşa; nouă cetăţi cu satele lor: 45 Ekronul cu cetăţile şi satele sale; 46 Dela Ekron până la mare, toate vecinătăţile Aşdodului, cu satele lor; 47 Aşdodul cu cetăţile şi satele sale, Gaza cu cetăţile şi satele sale, până la [g] rîul Egiptului, şi [h] marea cea mare şi marginile ei.

48 Şi la munţi *erau*: Şamirul, Iatirul, Soco, 49 Danna, Kiriat-Sanna, care *este* Debirul, 50 Anabul, Eştemo, Animul, 51 [i] Goşenul, Holonul şi Ghilo, unsprezece cetăţi cu satele lor: 52 Arabul, Duma, Eşeanul, 53 Ianumul, Bet-Ţappua, Afeka, 54 Humta, [j] Kiriat-Arba, care *este* Hebronul, şi Ţiorul: nouă cetăţi cu satele lor. 55 Maonul, Carmelul, Ziful, Iuta, 56 Ezreelul, Iokdeamul, Zanoa, 57 Cainul, Ghibea, şi Timna: zece cetăţi cu satele lor; 58 Halul, Bet-Ţurul, Ghedorul, 59 Maaratul, Bet-Anotul şi Eltekonul: şase cetăţi cu satele lor; 60 [k] Kiriat-Baalul, care *este* Kiriat-Icarimul, şi Rabba: două cetăţi cu satele lor.

61 În pustiu *erau*: Bet-Haraba, Middinul, şi Secaca, 62 Nibşanul, Cetatea-Sării, şi En-Ghedi: şase cetăţi cu satele lor.

63 Şi pre Iebusei, locuitorii Ierusalimului, [l] fiii lui Iuda nu-i putură să-i alunge; ci Iebuseii au locuit cu fiii lui Iuda în Ierusalim până în ziua de astăzi.

Părţile lui Efraim.

16 Şi a căzut sorţi fiilor lui Iosif, dela Iordan lângă Ierichon, până la apele Ierichonului către răsărit, spre pustiul ce se suie dela Ierichon spre munţii

---

r Cap. 14. 13. *s* Cap. 14. 15. *t* Judc. 1.10,20. *u* Num. 13. 22. *v* Cap. 10. 38. *x* Judc. 1. 12. *y* Judc. 1. 13. *z* Num. 32. 12. *a* Judc. 1 14 *b* Fac. 24. 64. *c* Fac. 33. 11. *d* 1 Sam. 27. 6. *e* Num. 13. 23. *f* 2 Reg. 14. 7. *g* Vers. 4. *h* Num. 34. 6. *i* Cap. 10. 41. *j* Vers. 13. *k* Cap. 18. 14. *l* Judc. 1. 8, 21.

Bet-El. 2 Şi ieşià dela Bet-El spre [a]Luz, trecând la hotarul lui Archi spre Atarot, 3 Şi se coborà spre apus, până la hotarul Iafleti, şi până [b]la hotarul Bet-Horonului de jos, şi până la [c]Gezer: şi ieşirile lui erau la mare. 4 [d]Şi fiii lui Iosif. Manase şi Efraim, luară moştenirea lor.

5 Şi hotarele fiilor lui Efraim după neamurile lor, hotarele moştenirii lor spre răsărit, erau: [e]Atarot-Addarul până [f]la Bet-Horonul de sus. 6 Şi hotarul ieşià spre mare la [g]Micmetah în partea de miazănoapte; şi hotarul se întorceà spre răsărit până la Taanat-Şilo, şi treceà spre răsărit la Ianoha; 7 Şi pogorându-se dela Ianoha la Atarot [h]şi la Naarat, atingeà Ierichonul, şi ieşià la Iordan. 8 Dela Tappua hotarul mergeà spre apus până la [i]părâul Kana, şi ieşirile lui erau la mare. Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Efraim, după neamurile lor. 9 Cu [j]cetăţile ce s'au osebit pentru fiii lui Efraim între moştenirea fiilor lui Manase toate cetăţile cu satele lor. 10 [k]Şi ei nu alungară pre Cananeii ce locuiau în Ghezer, ci Cananeii au rămas în mijlocul lui Efraim până în ziua de astăzi, şi se făcură tributari.

Partea celeilalte jumătăţi a lui Manase.

17 Şi a fost sorţii pentru seminţia lui Manase, fiindcă el *erà* [a]întâiu-născutul lui Iosif, *adecă* pentru [b]Machir, întâiu-născutul lui Manase, părintele lui Galaad, că el fu bărbat de resbel, pentru aceea el avù [c]Galaadul şi Basanul. 2 Şi a fost *sorţii* pentru [d]ceilalţi fii ai lui Manase după neamurile lor, [e]pentru fiii lui Abiezer, pentru fiii lui Helek, [f]pentru fiii lui Azriel, pentru fiii lui Şechem, pentru fiii lui Hefer, şi pentru fiii lui Şemida. Aceştia *sunt* fiii de partea bărbătească ai lui Manase, fiul lui Iosif, după neamurile lor. 3 Şi Telofead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, nu aveà fii, ci fete; şi acestea *sunt* numele fetelor sale: Malula, Noa, Hogla, Milca şi Tirza. 4 Şi ele se apropiară de Eleazar preotul, şi de Iosua, fiul lui Nun, şi de mai mari, zicând: Domnul a poruncit lui Moisi să ni-se dea moştenire între fraţii noştri. Şi el le-a dat lor, după porunca Domnului, moştenire între fraţii părintelui lor.

5 Şi căzură lui Manase zece părţi afară de pământul Galaad şi Basan, cari *erau* dincolo de Iordan; 6 Fiindcă fetele lui Manase luară moştenirea între fiii lui: şi pământul Galaad îl avură ceilalţi fii ai lui Manase.

7 Şi hotarul lui Manase fu dela Asser până la Micmetah, ce *este* înaintea Şechemului, şi hotarul mergeà spre dreapta, până la locuitorii din En-Tappua. 8 Pământul Tappua căzù lui Manase, iar Tappua pe lângă hotarul lui Manase *erà a* fiilor lui Efraim. 9 Şi hotarul se coborà la părâul Kana, spre partea de miazăzi a părâului: aceste cetăţi ale lui Efraim *erau* între cetăţile lui Manase; şi hotarul lui Manase *erà* spre partea de miazănoapte a părâului, şi ieşirile lui erau la mare. 10 Spre miazăzi *erà partea* lui Efraim, şi spre cea de miazănoapte a lui Manase: şi marea erà hotarul lui, şi se întâlniau către miazănoapte cu Asser şi către răsărit cu Isachar. 11 Şi Manase avù în Isachar şi în Asser: [g]Bet-Şeanul cu satele lui, Ibleamul cu satele lui: pre locuitorii din Dor cu satele lui, pre locuitorii din Endor cu satele lui, pre locuitorii din Taanac cu satele lui, şi pre locuitorii din Meghiddo cu satele lui, *anume* trei coline. 12 Şi fiii lui Manase nu putură alungà *pre locuitorii* cetăţilor acestora: ci Cananeii isbutiră a rămâneà în pământul acesta. 13 Şi când fiii lui Israel se întăriră, făcură pre Cananei tributari, dară nu-i alungară.

14 Şi fiii lui Iosif vorbiră către Iosua, zicând: Pentru ce ai dat mie spre moştenire *numai* [h]un sorţ şi *numai* o parte,

Capul 16.
a Jude. 1. 26.
b Cap. 18. 13.
c 1 Cron. 7. 28.
d Cap. 17. 14.
e Cap. 18 13.
f 2 Cron. 8. 5.
g Cap. 17. 7.
h 1 Cron. 7. 28
i Cap. 17. 9.
j Cap. 17. 9.
k Jude. 1. 29.

Capul 17.
a Fac. 41. 51.
b Fac. 50. 23.
c Deut. 3. 15.
d Num 26. 29—32.
e 1 Cron. 7. 18
f Num. 26. 31.
g 1 Sam. 31. 10.
h Fac. 48. 22.

că eu *sunt* popor numeros, după cum Domnul m'a binecuvântat pe mine până acum? 15 Şi Iosua le zise: Dacă *tu eşti* popor numeros, suie-te la pădure, şi taie-ţi acolo, în pământul Ferizeilor şi a Refaimilor, dacă muntele lui Efraim este strâmt pentru tine. 16 Şi fiii lui Iosif ziseră: Muntele nu este în deajuns pentru noi, şi toţi Cananeii, cari locuesc în pământul văii, şi cei [i]din Bet-Şean cu satele sale, şi cei din valea Ezreel au [j]care de fer. 17 Şi Iosua vorbì casei lui Iosif: lui Efraim şi lui Manase, zicând: Tu *eşti* popor numeros şi ai putere mare, nu vei avea *numai* un sorţ. 18 Ci muntele va fi al tău: şi de este pădure, taie-o, şi vei avea ieşirile sale, că tu vei alungà pre Cananei, deşì au care de fer, deşì *sunt* puternici.

Cortul mărturiei aşezat la Şilo; măsurarea şi împărţirea pământului rămas.

18 Şi toată comunitatea fiilor lui Israel se adună [a]la Şilo, şi [b]aşezară acolo cortul întrunirii, pământul fiindule supus.

2 Şi au mai rămas între fiii lui Israel şapte seminţii, cari nu luaseră moştenirea lor. 3 Şi Iosua zise către fiii lui Israel: [c]Până când vă veţi lenevì să mergeţi să luaţi în stăpânire pământul, pre care vi-l'a dat Domnul Dumnezeul părinţilor voştri? 4 Daţi dintre voi trei oameni din *fiecare* seminţie, ca să-i trimit; şi ei să se scoale şi să umble prin pământ, şi să-l scrie după moştenirile acestora, şi să se întoarcă la mine. 5 Şi să-l împartă în şapte părţi: [d]Iuda să steà în hotarele sale către miazăzi, şi [e]casa lui Iosif să steà în hotarele sale către miazănoapte. 6 Şi voi scrieţi pământul, *împărţindu*-l în şapte părţi, şi aduceţi *scrierea* aicia la mine, [f]ca să vă arunc sorţi aici înaintea Domnului Dumnezeului nostru. 7 [g]Că Leviţii n'au parte între voi, căci preoţia Domnului *este* moştenirea lor. [h]Încă şi Gad, Ruben şi jumătate din seminţia lui Manase au luat moştenirea lor dincolo de Iordan, spre răsărit, pre care le-a dat-o Moisi, servul Domnului.

8 Şi oamenii se sculară şi merseră; şi Iosua porunci celor ce merseră, ca să scrie pământul, zicând: Mergeţi şi străbateţi pământul, scrieţi-l, şi vă întoarceţi la mine, şi vă voiu arunca aicia sorţi, înaintea Domnului, în Şilo. 9 Şi oamenii se duseră, şi trecură pământul, şi l-au scris într'o carte după cetăţi, *împărţindu*-l în şapte părţi; şi s'au întors la Iosua în tabăra la Şilo. 10 Şi Iosua aruncă lor sorţi în Şilo, înaintea Domnului: şi Iosua împărţi acolo pământul fiilor lui Israel după împărţirile lor.

Părţile lui Beniamin.

11 Şi a ieşit sorţul seminţiei fiilor lui Beniamin după neamurile lor, şi hotarul sorţului lor mergeà între fiii lui Iuda şi între fiii lui Iosif.

12 [i]Şi hotarul lor despre partea de miazănoapte fu dela Iordan; şi hotarul se suià către latura Ierichonului spre miazănoapte, şi se suià în munte către apus, şi ieşirile lui erau la pustiul Bet-Aven. 13 Şi hotarul trecè de acolo spre Luz, către latura de miazăzi a Luzului, [j]acesta e Bet-Elul: şi hotarul se coborà la Atarot-Adar preste muntele ce *este* în partea de miazăzi a [k]Bet-Horonului de jos.

14 Şi hotarul se întindeà, şi se întoarceà către partea apusană, spre miazăzi dela muntele care zace către miazăzi înaintea Bet-Horonului, şi eşirile lui erau la Kiriat-Baal, acesta *e* Kiriat-Iearimul, cetate a fiilor lui Iuda. Aceasta *este* partea apusană.

15 Latura de miazăzi *se începeà* dela capătul Kiriat-Iearimului, şi hotarul ieşià spre apus, mergând spre isvorul apelor Neftoa. 16 Şi hotarul se pogorà la capătul muntelui, care *este* înaintea văii Ben-Hinnom, care *este* în valea Refaimilor către miazănoapte şi coborà la valea lui Hinnom în latura de miazăzi a Iebusеilor şi se coborà la En-Rogel: 17 Şi se întindeà dela miazănoapte la

i Jude. 1. 19. *j* 1 Reg. 4. 12. | *Capul 18.* *a* Cap. 19. 51. | *b* Jude. 18. 31. *c* Jude. 18. 9. | *d* Cap. 15. 1. *e* Cap. 16. 1, 4. | *f* Cap. 14. 2. *g* Cap. 13. 33. | *h* Cap. 13. 8. *i* Cap. 16. 1. | *j* Fac. 28. 19. Jude. 1. 23. | *k* Cap. 16. 3. —

En-Şemeş, mergând la Ghelilot, care *este* înaintea suişului Adiminului şi se pogorà la piatra lui Bohan, fiul lui Ruben: 18 Şi trecè către latura din dreptul Arabei spre miazănoapte, pogorîndu-se până la Araba. 19 Şi hotarul trecè către latura Bet-Hoglei spre miazănoapte şi ieşirile hotarului erau la sânul de miazănoapte a Mării-Sărate la capătul de miazăzi al Iordanului. Acesta erà hotarul de miazăzi.

20 Şi Iordanul erà hotarul lor în partea despre răsărit. Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Beniamin, după hotarele ei jur împrejur, după neamurile lor.

21 Şi cetăţile seminţiei fiilor lui Beniamin după neamurile lor erau: Ierihonul, Bet-Hogla, Emek-Keţiţiul, 22 Bet-Haraba, Ţemaraimul, Bet-Elul, 23 Avim, Para, Ofra, 24 Chefar-Ammonai, Ofni şi Gaba: douăsprezece cetăţi cu satele lor: 25 Ghibeonul, Rama, Beerotul, 26 Mitpe, Chefira, Moţa, 27 Rechemul, Irpeeul, Tarala, 28 Ţela, Eleful, Iebusul, adecă Ierusalimul, Ghibeatul, Kiriatul: patrusprezece cetăţi cu satele lor. Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Beniamin după neamurile lor.

Moştenirea celor şase seminţii.

19 Şi a ieşit al doilea sorţ pentru Simeon, pentru seminţia fiilor lui Simeon după neamurile lor; [a]şi moştenirea lor fu în mijlocul moştenirii fiilor lui Iuda. 2 Şi [b]ei avură în moştenirea lor: Beer-Şeba, Şeba, Molada, 3 Haţar-Şualul, Bala, Eţemul, 4 Eltoladul, Betulul, Horma, 5 Ţiklagul, Bet-Markabotul, Haţar-Susa; 6 Bet-Lebaotul şi Şaruhenul: treisprezece cetăţi cu satele lor: 7 Ainul, Remonul, Eterul şi Aşanul: patru cetăţi cu satele lor. 8 Şi toate satele ce *erau* în jurul acestor cetăţi, până la Baalat-Beer, *sau* Ramatul de miazăzi. Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Simeon după neamurile lor. 9 Din partea fiilor lui Iuda, *s'a dat* moştenirea fiilor lui Simeon; că partea fiilor lui Iuda erà prea mare pentru ei; [c]deaceea fiii lui Simeon avură moştenirea lor în mijlocul moştenirei acestora.

10 Şi al treilea sorţ a ieşit pentru fiii lui Zabulon după neamurile lor: şi hotarul moştenirei lor *fu* până la Sarid: 11 [d]şi hotarul lor se suià spre mare şi Marala, se atingeà de Dabeşet şi se atingeà de riul cel [e]din drept cu Iokneam; 12 Şi se întorceà dela Sarid către răsărit, către răsăritul soarelui, până la hotarul dela Chislot-Tabor, ieşià la Daberat şi se suià la Iafia; 13 Şi de acolo trecè către răsărit la Gitta-Hefer, la Ita-Kaţin şi ieşià la Remmon, unde se întorceà până la Nea. 14 Şi hotarul se întorceà către miazănoapte la Hanaton şi ieşirile lui erau în valea Iftach-Elului: 15 Şi *cuprindeà* Kattatul, Nahalalul, Şimronul, Idala şi Bet-Lehemul; douăsprezece cetăţi cu satele lor.

16 Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Zabulon după neamurile lor, aceste cetăţi cu satele lor.

17 Pentru Isachar a ieşit sorţul al patrulea, pentru fiii lui Isachar după neamurile lor. 18 Şi hotarul lor fu până la Ezreel, la Chesullot, Şunem, 19 Hafriam, Şion, Anaharat, 20 Rabit, Chişion, Abeţi, 21 Remet, En-Gannim, En-Hadda şi Bet-Paţet. 22 Hotarul se atingeà de Tabor, Şahaţima şi Bet-Şemeş şi ieşirile hotarului lor erau la Iordan: şasesprezece cetăţi cu satele lor. 23 Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Isachar după neamurile lor, cetăţile cu satele lor.

24 Şi a ieşit sorţul al cincilea pentru seminţia fiilor lui Asser după neamurile lor. 25 Hotarul lor: Helkatul, Hali, Betenul, Acşaful, 26 Alamelechul, Amadul şi Mişealul şi se atingeà de Carmel spre mare şi de Şihor-Libnat. 27 Şi se întorceà către răsăritul soarelui la Bet-Dagon şi se atingeà de Zabulon şi la valea Iftah-El spre miazănoapte de Bet-Emek şi Neiel, ieşind la Cabul din stânga, 28 Şi de Ebron, Rehob, Hammon şi Kana [f]până la Sidonul cel mare. 29 Şi ho-

Capul 19. | *a* Vers. 9. | *b* 1 Cron. 4. 28. | *c* Vers. 1. | *d* Fac. 49. 13. | *e* Cap. 12. 22. | *f* Cap. 11. 8. | Jude. 1. 31.

tarul se întorceà la Rama și până la cetatea întărită a Tirului: și hotarul se întorceà la Hosa și ieșirile lui *erau* la mare în partea către [g] Aczib; 30 Și *cuprindeà* Umma, Afekul și Rehobul: douăzeci și două de cetăți cu satele lor. 31 Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Asser după neamurile lor, aceste cetăți cu satele lor.

32 Pentru fiii lui Neftali a ieșit sorțul al șaselea, pentru fiii lui Neftali după neamurile lor. 33 Și hotarul lor fu dela Helef, dela Allon aproape de Țaananim, Adami-Necheb și Iabneel, până la Lakum și ieșirile sale erau la Iordan. 34 Și hotarul se întorceà dela apus la Aznot-Tabor și de acolo ieșià la Hukkon și se atingeà de Zabulon către miazăzi: și de Asser se atingeà către apus și de Iuda la Iordan către răsăritul soarelui.

35 Și cetățile întărite *erau:* Țidimul, Țerul, Hammatul, Rakkatul, Chinneretul, 36 Adama, Rama, Hațorul, 27 Kedeșul, Edreiul, En-Hațorul, 38 Ironul, Migdal-Elul, Horemul, Bet-Anatul și Bet-Șemeșul: nouăsprezece cetăți cu satele lor.

39 Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Neftali după neamurile lor, cetățile cu satele lor.

40 Pentru seminția fiilor lui Dan după neamurile lor a ieșit sorțul al șaptelea. 41 Și hotarul moștenirei lor fu: Țorahul, Eștaolul, Ir-Șemeșul, 42 Șaalabbinul, Aialonul, Ietla, 43 Elonul, Timnata, Ekronul, 44 Elteke, Ghibetonul, Balatul, 45 Iehudul, Bene-Berakul, Gat-Rimmonul, 46 Me-Iarconul și Rakkonul cu hotarul în drept cu Iafo. 47 Și hotarul fiilor lui Dan ieșià preste acestea: că fiii lui Dan se suiră și dădură resbel cu Lesem, îl luară, îl trecură prin ascuțișul săbii, îl stăpâniră și locuiră în el, numindu-l pre Leșem-Dan, după numele lui Dan, părintele lor. 48 Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Dan după neamurile lor, aceste cetăți cu satele lor.

Partea lui Iosua.

49 Și sfîrșind de a împărți pământul după hotarele lui, dădură fiii lui Israel în mijlocul lor moștenire lui Iosua, fiul lui Nun. 50 După porunca Domnului îi dădură cetatea pre care o cerù, Timnat-Serah, pe muntele lui Efraim: și el zidì cetate și locuì într'însa.

51 Acestea *sunt* moștenirile, pre cari Eleazar, preotul și Iosua, fiul lui Nun și capii *caselor* părintești ale seminților fiilor lui Israel le împărțiră prin sorți în Șilo, înaintea Domnului la ușa cortului întrunirii. Și așà ei sfîrșiră împărțirea pământului.

Rânduirea cetăților de scăpare.

20 Și Domnul vorbì către Iosua, zicând: 2 Vorbește către fiii lui Israel, zicând: [a] Hotărîți-vă cetățile de scăpare, de cari v'am vorbit prin Moisi: 3 Ca acolo să fugă ucigașul, care a ucis pre un om din greșeală, fără știință și ele vă vor fi spre scăpare de dinaintea răsbunătorului de sânge. 4 Și el să fugă la una din cetățile acestea, și să steà la întrare [b] în poarta cetății și să spună în auzul bătrânilor acelei cetăți cuvintele sale și ei să-l primească la dânșii în cetate și să-i dea loc ca să locuească la dânșii. 5 [c] Și dacă răsbunătorul de sânge îl va urmări, ei să nu dea pre ucigaș în mâna lui, fiindcă fără știință a ucis pre aproapele său și fără să-l fi urît mai înainte. 6 Ci el să rămână în cetatea aceasta [d] până ce va stà înaintea comunității spre judecată *și* până la moartea archiereului, care va fi în zilele acelea. Atuncia ucigașul să se întoarcă și să vină în cetatea și în casa sa, în cetatea de care el fugì.

7 Și ei sfințiră [e] Kedeșul în Galilea, în muntele lui Neftali, [f] Șechemul în muntele lui Efraim și [g] Kiriat-Arba, sau Hebronul, în [h] muntele lui Iuda.

8 Și dincolo de Iordan lângă Ierihon spre răsărit, hotărîră din seminția lui Ruben [i] Bețerul în pustiu în câmpie; [j] Ramotul în Galaadul din seminția lui

[g] Fac. 38. 5. — *Capul 20.* [a] Esod 21 13. [b] Rut. 4. 1, 2. [c] Num. 35. 12. [d] Num. 35. 12, 25. [e] Cap. 21. 32 1 Cron. 6. 76. [f] Cap. 21. 21. 2 Cron. 10. 1. [g] Cap. 14. 15. [h] Luc. 1. 39. [i] Deut. 4. 43. [j] Cap. 21. 38.

Gad: și [k]Golanul în Basan din seminția lui Manase.

9 [l]Acestea fură cetățile hotărîte pentru toți fiii lui Israel, cum și pentru străinul ce petrece între ei, ca tot acel ce ucide pre un om din greșeală să fugă acolo și să nu moară de mâna răsbunătorului de sânge, până ce va stă înaintea comunității.

Cetățile Leviților.

21 Și au venit capii *caselor* părintești ale Leviților la [a]Eleazar preotul, și la Iosua, fiul lui Nun și la capii *caselor* părintești ale seminților fiilor lui Israel. 2 Și vorbiră către dânșii în [b]Șilo, în pământul Canaan, zicând: [c]Domnul a poruncit prin Moisi să ni-se dea cetăți spre locuință, cu încunjurimile lor pentru vitele noastre. 3 Și fiii lui Israel dădură Leviților din moștenirea lor, după porunca Domnului aceste cetăți și încunjurimile lor.

4 Și a ieșit sorțul pentru neamurile Kohatiților; și [d]a căzut prin sorți [e]fiilor lui Aaron preotul, cei din Leviți, treisprezece cetăți din seminția lui Iuda, din seminția lui Simeon și din seminția lui Beniamin.

5 Și cealalți fii ai lui Kohat *avură* prin sorți din neamurile seminției lui Efraim și din seminția lui Dan și din jumătatea seminției lui Manase, zece cetăți.

6 Și fiii lui Gerșon *avură* prin sorți din neamurile seminției lui Isachar și din seminția lui Asser și din seminția lui Neftali și din jumătatea de seminția lui Manase în Basan, treisprezece cetăți.

7 Fiii lui Merari după neamurile lor *avură* din seminția lui Ruben, din seminția lui Gad și din seminția lui Zabulon, douăsprezece cetăți.

8 Și fiii lui Israel dădură prin sorți Leviților cetățile acestea cu încunjurimile lor, după cum a poruncit Domnul prin Moisi.

9 Și ei dădură din seminția fiilor lui Iuda și din seminția fiilor lui Simeon cetățile acestea, cari *aicia* se numesc pe nume. 10 *Și* cari au fost ale fiilor lui Aaron, cei din neamul Kohatiților, fiii lui Levi: că pentru ei fu sorțul dintâiu. 11 Și ei dădură lor cetatea lui Arba, părintele lui Anak, care este Hebronul în muntele lui Iuda, cu încunjurimile ei. 12 Iar [f]câmpiile cetății și satele ei, le dădură lui Caleb, fiul lui Iefune, în stăpânirea sa. 13 Astfel dădură fiilor lui Aaron preotul, cetatea de scăpare a ucigașului: Hebronul cu încunjurimile sale, și Libna cu încunjurimile sale, 14 Iatirul cu încunjurimile sale, Eștemoa cu încunjurimile sale. 15 Holonul cu încunjurimile sale, Debirul cu încunjurimile sale. 16 [g]Ainul cu încunjurimile sale, Iutta cu încunjurimile sale *și* Bet-Șemeșul cu încunjurimile sale: nouă cetăți din aceste două seminții. 17 Și din seminția lui Beniamin; Ghibeonul cu încunjurimile sale, Gheba cu încunjurimile sale, 18 Anatotul cu încunjurimile sale și Almonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 19 Toate cetățile fiilor lui Aaron preotul erau: treisprezece cetăți cu încunjurimile lor.

20 Și neamurile fiilor lui Kohat, Leviții cei rămași din fiii lui Kohat, avură cetățile din sorțul lor din seminția lui Efraim. 21 Căci ei dădură lor cetatea de scăpare a ucigașilor, *anume* Șechemul, cu încunjurimile sale, în muntele lui Efraim, Ghezerul, cu încunjurimile sale, 22 Kibțaimul cu încunjurimile sale și Bet-Horonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 23 Și din seminția lui Dan: Eltekea cu încunjurimile sale, Ghibetonul cu încunjurimile sale, 24 Aialonul cu încunjurimile sale și Gat-Rimmonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 25 Și din jumătatea de seminție a lui Manase: Tanacul cu încunjurimile sale și Gat-Rimmonul cu încunjurimile sale: două cetăți. 26 Toate cetățile *erau* zece, cu încunjurimile lor, pentru neamurile rămașilor fii ai lui Kohat.

27 Și fiilor lui Gerșon din neamurile

k Cap. 21. 27. *i* Num. 35. 15. | *Capul 21.* *a* Cap. 14. 1. | *b* Cap. 18. 1. | *c* Num. 35. 2. | *d* Vers. 8. 19. | *e* Cap. 24 33 | *f* 1 Cron. 6. 56. | *g* 1 Cron. 6. 59.

Leviţilor *dădură* din *ceialaltă* jumătate a seminţiei lui Manase cetatea de scăpare a ucigaşului: Golanul în Basan cu încunjurimile sale şi Beeştera cu încunjurimile sale: două cetăţi. 28 Şi din seminţia lui Isachar: Kişonul cu încunjurimile sale, Dabarea cu încunjurimile sale. 29 Iarmutul cu încunjurimile sale, En-Gannimul cu încunjurimile sale: patru cetăţi. 30 Din seminţia lui Asser: Mişalul cu încunjurimile sale, Abdonul cu încunjurimile sale, 31 Helcatul cu încunjurimile sale şi Rehobul cu încunjurimile sale: patru cetăţi. 32 Şi din seminţia lui Neftali, cetatea de scăpare a ucigaşului: [h] Kedeşul în Galilea cu încunjurimile sale: Hammot-Dorul cu încunjurimile sale şi Kartanul cu încunjurimile sale: trei cetăţi. 33 Toate cetăţile Ghersuriţilor după neamurile lor *erau* treisprezece cetăţi, cu încunjurimile lor.

34 [i] Şi neamurilor fiilor lui Merari, celor rămaşi din Leviţi, *dădură* din seminţia lui Zabulon: Iocneamul cu încunjurimile sale, Karta cu încunjurimile sale, 35 Dimna cu încunjurimile sale, Nahalalul cu încunjurimile sale: patru cetăţi. 36 Şi din seminţia lui Ruben: [j] Beţerul cu încunjurimile sale, Iaaţa cu încunjurimile sale, 37 Kedemotul cu încunjurimile sale şi Mefaatul cu încunjurimile sale: patru cetăţi. 38 Şi din seminţia lui Gad *dădură* cetatea de scăpare ucigaşului: [k] Ramotul în Galaad cu încunjurimile sale. Mahanaimul cu încunjurimile sale. 39 Heşbonul cu încunjurimile sale şi Iezerul cu încunjurimile sale: peste tot patru cetăţi. 40 Toate cetăţile *date* prin sorţi fiilor lui Merari celor rămaşi din neamurile Leviţilor, după neamurile lor *erau* douăsprezece cetăţi.

41 [l] Toate cetăţile Leviţilor în mijlocul stăpânirei fiilor lui Israel *fură* patruzeci şi opt de cetăţi cu încunjurimile lor. 42 Cetăţile acestea aveau fiecare încunjurimi împrejurul său: aşă *erau* toate cetăţile acestea.

Făgăduinţa împlinită.

43 Şi Domnul a dat lui Israel [m] tot pământul, pre care s'a jurat să-l dea părinţilor lor; şi ei îl stăpâniră şi locuiră într'însul. 44 [n] Şi Domnul le dădù repaus din jur împrejur, după toate câte s'a jurat părinţilor lor şi [o] nimenea din toţi neamicii lor nu puteà să steà înaintea lor; pre toţi neamicii lor i-a dat Domnul în mâna lor. 45 *Şi* n'a căzut nici un lucru din toate lucrurile bune, pre cari le-a făgăduit Domnul către casa lui Israel; toate se îndepliniră.

Cele trei seminţii şi jumătate întocmesc la Iordan un altar; poporul celalalt se împotriveşte, dar e potolit.

22 Atuncia chiemă Iosua pre Rubeniţi, pre Gadiţi şi jumătatea din seminţia lui Manase, 2 Şi le zise lor: Voi aţi păzit [a] toate câte v'a poruncit Moisi, servul Domnului şi aţi ascultat de vocea mea în toate câte v'am poruncit vouă. 3 Voi nu aţi părăsit pre fraţii voştri în aceste multe zile până în ziua de astăzi [b] şi aţi păzit ceeace este de păzit, porunca Domnului Dumnezeului vostru. 4 Şi acum Domnul Dumnezeul vostru a dat repaus fraţilor voştri, după cum le-a făgăduit. Acum întoarceţi-vă şi mergeţi în corturile voastre, în pământul stăpânirii voastre, [c] pre care vi-l-a dat Moisi, servul Domnului, dincolo de Iordan. 5 Numai [d] luaţi aminte foarte, să faceţi porunca şi legea, pre care v'a poruncit-o Moisi, servul Domnului, [e] de a iubì pre Domnul Dumnezeul vostru, de a umblà în toate căile lui, de a păzì poruncile lui, de a vă lipì de dânsul şi de a-i servì din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru.

6 Şi Iosua [f] îi binecuvântă şi-i lăsă, şi ei se duseră la corturile lor. 7 (Şi jumătăţii din seminţia lui Manase Moisi i-a dat *moştenire* în Basan, [g] şi *celeilalte* jumătăţi i-a dat Iosua *moştenire* între fraţii lor, dincoace de Iordan spre apus). Şi când Iosua îi lăsă la corturile lor, îi

---

h Cap. 20. 7.
i Vers. 7. 1 Cron. 6. 77.
j Cap. 20. 8.
k Cap. 20. 8.
l Num. 35. 7.
m Fac. 13. 15. *n* Cap. 11. 23.
o Dent. 7. 24. —

Capul 22.
a Num. 32. 20.
b Cap. 1. 16, 17.
c Num. 32. 33.
d Deut. 6. 6, 17.
e Deut. 10. 12.
f Fac. 47. 7. 2 Sam. 6. 18.
Luc. 24. 50.
g Cap. 17. 5.

binecuvântă. 8 Și vorbì către dânșii, zicând: Cu multe avuții întoarceți-vă în corturile voastre, cu turme multe foarte, cu argint, cu aur, cu aramă, cu fier și cu vestminte multe foarte [h] împărțiți prada neamicilor voștri cu frații voștri.

9 Și fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din semința lui Manase se întoarseră și se duseră dela fiii lui Israel din Șilo, care *este* în pământul Canaan, spre a merge în [i] pământul Galaad, în pământul stăpânirii lor, pre care-l stăpâniră după cuvântul Domnului prin Moisi.

10 Și când sosiră la țărmurile Iordanului, cari *sunt* în pământul Canaan, fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din semința lui Manase zidiră acolo un altar lângă Iordan, un altar mare la vedere.

11 Și fiii lui Israel [j] auziră zicându-*se:* Iată fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din semința lui Manase au zidit un altar în fața pământului Canaan, la țărmurile Iordanului, în lăturea fiilor lui Israel. 12 Și când fiii lui Israel auziră *de aceasta,* [k] toată comunitatea fiilor lui Israel se strânse la Șilo, spre a merge a se luptă cu dânșii. 13 Și fiii lui Israel [l] trimiseră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătatea din semința lui Manase în pământul Galaad pre [m] Fineas, fiul lui Eleazar preotul. 14 Și zece mai mari cu el, câte un mai mare de o *casă* părintească din toate semințiile lui Israel: [n] fiecare *eră* cap al casei părintești între miile lui Israel.

15 Și ei veniră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătatea seminției lui Manase în pământul Galaad și le vorbiră, zicând: 16 Așà a zis toată comunitatea Domnului: Ce păcat *este* acesta, pre care voi l-ați făcut în contra Dumnezeului lui Israel, abătându-vă astăzi dela Domnul și zidindu-vă altar [o] spre a vă răsculà în contra Domnului? 17 Puțin ne *este* fărădelegea [p] din Peor, de care noi nu suntem curățiți până în ziua de astăzi, pentru care a fost plagă în comunitatea Domnului; 18 Și voi voiți astăzi a vă abate dela Domnul? Și va fi, *dacă* voi astăzi vă veți răsculà în contra Domnului, mâne [q] el se va supără asupra intregii comunități a lui Israel. 19 Însă dacă pământul stăpânirii voastre *este* necurat, treceți în pământul stăpânirii Domnului [r] unde *este* așezat locașul Domnului și luați stăpânire între noi: dară în contra Domnului nu vă răsculați, nici în contra noastră nu vă răsculați, zidindu-vă vouă altar afară de altarul Domnului Dumnezeului nostru. 20 [s] Au Acan, fiul lui Zerah, păcătuind în anatemă, n'a fost mânia preste toată comunitatea lui Israel? și acest om oare singur a murit pentru păcatele sale?

21 [t] Și fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din semința lui Manase răspunzând, ziseră către capii miilor lui Israel: 22 Atotputernicul Domnul Dumnezeu [u] știe și Israel însuși va știi; dacă *aceasta am făcut-o* pentru a ne răsculà sau a păcătuì în contra Domnului, să nu ne mântuească pre noi în ziua aceasta: 23 Dacă noi ne-am zidit altar pentru a ne abate dela Domnul, și pentru a aduce asupra lui arderile de tot și daruri de pâne, sau pentru a aduce asupra lui sacrificii de bucurie, însuși Domnul [v] să *ne* ceară. 24 Și dacă nu am făcut aceasta *mai cu seamă* din frica *acestui* lucru, zicând: Mâne pot să vorbească fiii voștri către fiii noștri, zicând: Ce aveți voi a face cu Domnul Dumnezeul lui Israel? 25 Că Domnul a pus Iordanul hotar între noi și între voi, voi fii ai lui Ruben și fii ai lui Gad: voi nu aveți parte în Domnul! Și așà fiii voștri vor face pre fiii noștri să înceteze a se teme de Domnul. 26 Deaceea noi am zis: Să ne punem acum și să ne zidim altar, nu pentru arderea de tot nici pentru jertfă: 27 Ci *pentru ca să fie* [x] mărturie între noi și între voi și între generațiunile noastre după noi, pentru

[h] Num. 31. 27. [i] Num. 32.1,26, 29. | [j] Deut.13.12,etc. [k] Judc. 20. 1. [l] Deut. 13. 14. | [m] Esod. 6. 25. [n] Num. 1. 4. [o] Lev. 17. 8, 9. | [p] Num. 25. 3, 4. [q] Num. 16. 22. [r] Cap. 18. 1. | [s] Cap. 7. 1, 5 [t] Deut. 10 17. | [u] 1 Reg. 8. 39 Iov 10. 7. Ier. 12. 3. 2Cor.11.11,31. | [v] Deut. 18. 19. [x] Fac. 31. 48.

ca [y] să săvîrşim servirea Domnului înaintea lui cu arderile de tot ale noastre şi cu jertfele noastre şi cu darurile de bucurie ale noaste şi ca fiii voştri să nu zică mâne fiilor noştri: Voi nu aveţi parte în Domnul! 28 Pentru aceasta noi am zis: Dacă s'ar întâmplà ca ei să zică *aşà* către noi sau către generaţiunea noastră mâne, atuncia noi vom zice: Vedeţi chipul altarului Domnului, pre care l-au făcut părinţii noştri, nu pentru arderea de tot şi nici pentru sacrificii, ci *ea să fie* mărturie între noi şi între voi!

29 Departe de noi, ca să ne răsculăm în contra Domnului şi să ne abatem astăzi dela Domnul [z] prin zidirea unui altar pentru arderea de tot, daruri de pâne şi jertfe, afară de altarul Domnului Dumnezeului nostru, care *este* înaintea locaşului lui.

30 Şi Fineas preotul, şi mai marii comunităţii şi capii miilor lui Israel, cari *erau* cu dânsul, auzind cuvintele pre cari le vorbiră fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi fiii lui Manase, fură mulţumiţi. 31 Şi Fineas, fiul lui Eleazar preotul, zise către fiii lui Ruben, către fiii lui Gad şi către fiii lui Manase: Astăzi cunoaştem că Domnul *este* [a] în mijlocul nostru fiindcă nu aţi făcut păcatul acesta în contra Domnului. Prin aceasta aţi scăpat pre fiii lui Israel de mâna Domnului.

32 Şi Fineas, fiul lui Eleazar preotul şi mai marii se întoarseră dela fiii lui Ruben şi dela fiii lui Gad din pământul Galaad în pământul Canaan, la fiii lui Israel şi aduseră lor răspuns. 33 Şi lucrul plăcù în ochii fiilor lui Israel: şi fiii lui Israel [b] binecuvântară pre Dumnezeu şi nu mai ziceau să meargă în contra lor cu resbel să strice pământul, în care locuiau fiii lui Ruben şi fiii lui Gad.

34 Şi fiii lui Ruben şi fiii lui Gad numiră altarul: *Ed*, că aceasta mărturie *va fi* între noi, că Domnul *este* Dumnezeu.

Îndemnările şi înştiinţările lui Iosua.

23 Şi după multe zile, după ce Domnul [a] a dat repaus lui Israel de toţi neamicii săi de jur împrejur şi Iosua [b] era bătrân *şi* înaintat în zile, 2 Iosua [c] chemă pe tot Israelul, pre bătrânii săi, pre capii săi, pre judecătorii săi şi pre diregătorii săi, şi zise către dânşii: Eu am îmbătrânit *şi* sunt înaintat în zile; 3 Şi voi aţi văzut tot ce a făcut Domnul Dumnezeul vostru tuturor popoarelor acestora pentru voi: că [d] Dumnezeul vostru *este* cel ce s'a luptat pentru voi. 4 Iată, [e] eu am împărţit prin sorţi între voi aceste popoare rămase spre moştenire în semińţiile voastre, cu toate popoarele pre cari le-am stârpit, dela Iordan şi până la marea cea mare spre apusul soarelui.

5 Şi Domnul Dumnezeul vostru [f] însuşi le va isgonì de dinaintea voastră şi le va alungà de dinaintea voastră; şi voi veţi stăpânì pământul lor, [g] după cum v'a făgăduit Domnul Dumnezeul vostru. 6 [h] Îmbărbătaţi-vă deci foarte spre a păzì şi a face tot ce este scris în cartea legii lui Moisi, [i] fără a vă abate din ea nici *în* dreapta nici *în* stânga: 7 [j] Să nu vă amestecaţi cu aceste popoare, ce au rămas între voi, nici [k] să amintiţi numele zeilor lor, nici să vă juraţi *pe ei*, nici să serviţi lor şi nici să vă închinaţi lor. 8 Ci [l] de Domnul Dumnezeul vostru să vă lipiţi, după cum aţi făcut până în ziua de astăzi. 9 [m] Că Domnul a isgonit de dinaintea voastră popoare mari şi puternice şi înaintea voastră [n] nimenea n'a putut să steà până în ziua de astăzi. 10 [o] Unul dintre voi a urmărit o mie; că Domnul Dumnezeul vostru, el este cel ce să luptă pentru voi, [p] după cum v'a făgăduit.

11 [q] Luaţi aminte deci foarte de sufletele voastre, spre a iubì pre Domnul Dumnezeul vostru. 12 Că dacă voi [r] vă veţi abate şi vă veţi lipì de rămăşiţa acestor popoare, de aceşti rămaşi între

---

y Deut. 12. 5, 6, 11,12.17.18,26, 27.
z Deut.12.13,14.
a Lev. 26.11,12.
2 Cron. 15. 2.
b 1 Cron. 29. 20. Neem. 8 6. Dan. 2. 19.
Luc. 2. 28.
—
Capul 23.
a Cap. 21. 44.
b Cap. 13. 1.
c Deut. 31. 28. 1 Cron. 28. 1.
d Esod. 14. 14.
e Cap. 13. 2, 6.
f Esod. 23. 30.
Deut. 11. 23.
g Num. 33. 53.
h Cap. 1. 7.
i Deut. 5. 32.
j Esod. 23. 33.
Prov. 4. 14. Efes. 5. 11.
k Esod. 23. 13. Ier. 5. 7. Zef. 1. 5.
l Deot. 10. 20.
m Deut. 11. 23.
n Cap. 1. 5.
o Lev. 26. 8.
p Esod. 14. 14.
Deut. 3. 22.
q Cap 22. 5
r Ebr 10.38,39. 2 Pet. 2.20,21.

voi şi de [s]vă veţi încuscrì şi vă veţi amestecà cu ei şi ei cu voi: 13 Să ştiţi desigur, că [t]Domnul Dumnezeul vostru nu va mai alungà aceste popoare de dinnaintea voastră: [u]ci ele vor fi vouă laţuri şi curse, şi bici în coastele voastre şi spini în ochii voştri, până ce veţi fi nimiciţi depe acest pământ bun, pre care Domnul Dumnezeul vostru l-a dat vouă.

14 Şi iată eu astăzi [v]mă duc pe calea a tot ce este pământesc: cunoaşteţi deci din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru, că [x]nu a căzut nici un cuvânt din toate bunătăţile, pre cari Domnul Dumnezeul vostru vi-le-a făgăduit vouă. Toate s'a întâmplat vouă nici unul din ele nu a căzut. 15 [y]Pentru aceasta, după cum a venit asupra voastră toate bunătăţile pre cari le-a făgăduit vouă Domnul Dumnezeul vostru, aşà Domnul va aduce asupra voastră [z]toate relele, până ce vă veţi nimicì depe acest pământ bun, pre care l-a dat vouă Domnul Dumnezeul vostru. 16 Când voi veţi călcà legământul Domnului Dumnezeului vostru, pre care l-a poruncit vouă şi veţi merge şi veţi servì altor zei, şi vă veţi închinà lor, atuncia se va aprinde mânia Domnului asupra voastră şi veţi perì curând depe acest pământ bun, pre care el l-a dat vouă.

Iosua adună poporul, şi reînoeşte legământul lui Dumnezeu cu el.

24 Şi Iosua adună toate seminţiile lui Israel la [a]Şechem, şi el [b] chiemă, pre bătrânii lui Israel, pre capii săi, pre judecătorii săi şi pre diregătorii săi, şi ei [c]se înfăţişară înaintea lui Dumnezeu.

2 Şi Iosua zise către tot poporul: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [d]Dincolo de rîu a locuit părinţii voştri din vechime, Terah, părintele lui Abraam şi părintele lui Nahor, şi [e]ei serviră altor zei; 3 Şi [f]eu am luat pre părintele vostru, pre Abraam, de dincolo de rîu şi l-am purtat prin pământul Canaan, şi am înmulţit sămânţa lui, [g]şi i-am dat pre Isaac. 4 Şi lui Isaac i-am dat pre [h]Iacob şi pre Esau: şi lui [i]Esau am dat muntele Seir, ca să-l stăpânească; [j]iar Iacob şi fiii săi se coborîră la Egipt. 5 [k]Şi am trimis pre Moisi şi pre Aaron, [l]şi am bătut Egiptul cu plăgi, precum am făcut în mijlocul lui: apoi v'am scos pre voi. 6 Şi [m]am scos pre părinţii voştri din Egipt, şi [n]aţi venit la mare, şi Egiptenii urmăriră pre părinţii voştri cu care şi călăreţi până la Marea-Roşie. 7 [o]Şi ei [p]strigară către Domnul, şi [q]el puse întunerec între voi şi între Egipteni, şi [r]aduse asupra lor marea, care-i acoperì, şi [s]ochii voştri au văzut ce am făcut eu în Egipt. Şi voi aţi rămas în pustiu [t]zile multe. 8 Şi eu v'am adus în pământul Amoreilor, cari locuiră dincolo de Iordan, şi [u]ei se luptară cu voi; şi eu i-am dat în mânile voastre, şi voi aţi stăpânit pământul lor, şi i-am stârpit de dinaintea voastră. 9 [v]Şi Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului se sculă, şi se luptă în contra lui Israel, şi [x]trimise ca să chieme pre Balaam fiul lui Beor, ca să vă blesteme. 10 [y]Dară eu n'am voit să ascult pre Balaam, [z]şi el vă binecuvântă pre voi, şi v'am scăpat din mânile sale. 11 Şi [a]trecurăţi Iordanul, şi venirăţi la Ierihon. Şi [b]se luptară cu voi locuitorii Ierihonului, Amoreii, Ferizeii, Cananeii, Heteii, Ghergheseii, Heveii şi Iebuseii, şi eu i-am dat în mânile voastre. 12 Şi [c]am trimis înaintea voastră vespea bondărească, şi gonì de dinaintea voastră pre cei doi regi ai Amoreilor: *dară* [d]nu cu sabia ta nici cu arcul tău. 13 Şi eu v'am dat un pământ, pentru care voi nu v'aţi ostenit, şi [e]cetăţi, pre cari nu le-aţi zidit, şi voi locuiţi în ele; *şi* vii şi maslini, ce n'aţi plantat, voi le mâncaţi. 14 [f]Temeţi-vă dară de Domnul, şi serviţi lui cu [g]întregime şi adevăr, şi [h]depărtaţi zeii, cărora au servit părinţii voştri dincolo

s Deut. 7. 3. *t* Judc. 2. 3. *u* Esod. 23. 33. Deut. 7. 16. *v* 1 Reg. 2. 2. *x* Cap 21. 45. Luc. 21. 33 *y* Deut. 28. 63 *z* Lev. 26. 16. — *Capul 24.* *a* Fac. 35. 4. *b* Cap. 23. 2. *c* 1 Sam. 10. 19. *d* Fac. 11.26,31. *e* Fac. 31 53. *f* Fac. 12. 1. Fapt. 7. 2, 3. *g* Fac. 21. 2, 3. *h* Fac. 25. 24, 25. 26. *i* Fac. 36. 8. *j* Fac. 46. 1, 6. *k* Esod. 3. 10. *l* Esod. 7. *m* Esod 12.37,51. *n* Esod. 14. 2. *o* Esod. 14. 9. *p* Esod. 14 10. *q* Esod. 14. 20. *r* Esod 14.27,28. *s* Deut. 4. 34. *t* Cap. 5 6. *u* Num 21.21,33 *v* Judc 11 25. *x* Num 22 5. *y* Deut. 23 5. *z* Num.23.11,20 *a* Cap. 3. 14,17. *b* Cap. 6. 1. *c* Esod 23 28. *d* Ps. 44. 3, 6. *e* Deut. 6.10,11. *f* Deut. 10. 12 *g* Fac. 17 1 Ps. 119 1. 2 Cor. 1 12. Efes. 6. 24. *h* Ezec. 20. 18.

de rîu și [i]în Egipt, și serviți Domnului. 15 Și dacă *este* rău în ochii voștri a servì Domnului, [j]alegeți-vă astăzi cui voiți a servì: sau [k]zeilor, cărora au servit părinții voștri dincolo de riu, sau [l]zeilor Amoreilor, în al căror pământ voi locuiți. [m]Încât pentru mine și casa mea, noi vom servì Domnului.

16 Și răspunse poporul, zicând: Departe de noi, de a părăsì pre Domnul spre a servì altor zei. 17 Că Domnul Dumnezeul nostru *este* cel ce ne-a scos pre noi și pre părinții noștri din pământul Egiptului, din casa sclaviei, și care a făcut înaintea noastră acele mari semne, și ne-a păzit în toată calea pe care am umblat, și în mijlocul tuturor popoarelor prin care am trecut. 18 Și Domnul a gonit pre toate popoarele de dinaintea noastră, pre Amorei, locuitori ai pământului: *deci* vom servì Domnului, căci el *este* Dumnezeul nostru.

19 Și Iosua zise către popor: [n]Voi nu puteți servì Domnului, că el *este* [o]Dumnezeu sfânt, [p]Dumnezeu gelos *este* el: [q]nu va iertà fărădelegile și păcatele voastre. 20 [r]Când voi veți părăsì pre Domnul și veți servì zeilor străini, [s]atuncia el se va întoarce, și vă va face rău, și vă va mistuì, după ce v'a făcut bine.

21 Și poporul zise către Iosua: Nu! Domnului vom servì.

22 Și Iosua zise către popor: Voi *sunteți* martori în contra voastră înși-vă, că [t]voi ați ales vouă pre Domnul, spre a-i servì. Și ei ziseră: martori!

23 Și acum *zise Iosua,* [u]depărtați pre zeii cei străini, cari *sunt* în mijlocul vostru, și plecați inima voastră Domnului Dumnezeului lui Israel. 24 Și poporul zise lui Iosua: Domnului Dumnezeului nostru vom servì, și de vocea lui vom ascultà.

25 Așà Iosua [v]încheià în aceeași zi cu poporul legământ, și-i dădù lui lege și poruncă [x]în Șechem. 26 Și Iosua [y]scrise aceste cuvinte în cartea legii lui Dumnezeu, și luă [z]o piatră mare, și [a]o ridică acolo [b]sub stejarul, ce *era* lângă templul Domnului. 27 Și Iosua zise către tot poporul: Iată, această piatră să fie între noi de [c]mărturie, că [d]ea auzì toate cuvintele Domnului, pre cari le-a vorbit cu noi; deci ea să fie asupra-vă mărturie, ca să nu vă lepădați de Dumnezeul vostru. 28 Și așà [e]Iosua lăsă poporul pre fiecare la moștenirea sa.

Moartea lui Iosua și a lui Eleazar; îmmormântarea oaselor lui Iosif.

29 [f]Fost-a după aceste lucruri, că Iosua, fiul lui Nun, servul Domnului, murì *fiind* de o sută zece ani. 30 Și ei îl îmmormântară la hotarul moștenirii sale, în [g]Timnat-Serah, ce *este* în muntele lui Efraim, spre miazănoaptea muntelui Gaaș.

31 [h]Și Israel servì Domnului toate zilele lui Iosua și toate zilele bătrânilor, cari trăiră multe zile după Iosua, și cari au [i]știut toate lucrurile Domnului, pre cari le-a făcut pentru Israel.

32 Și [j]oasele lui Iosif, pre cari fiii lui Israel le-au adus din Egipt, le îmmormântară în Șechem, în partea țarinei, [k]pre care o cumpărase Iacob dela fiii lui Emor, părintele lui Șechem, cu o sută de kesite, și ea deveni moștenirea fiilor lui Iosif.

33 Și Eleazar, fiul lui Aaron, murì, și ei îl îmmormântară pe movila lui [l]Fineas, fiul lui, care i-s'a dat în muntele lui Efraim.

---

i Ezec. 20. 7, 8. Judc. 6. 10.
j Rut. 1. 15. Ioan 6. 67.
k Vers. 14.
l Esod 23.24,32, 33.
m Fac. 18. 19.
n Mat. 6. 24.
o Lev. 19. 2. 1 Sam. 6. 20
p Esod. 20. 5.
q Esod. 23. 21.
r 1 Cron. 28. 9. Ier. 17. 13.
s Cap. 23. 15. Fapt. 7. 42.
t Ps. 119. 173.
u Fac. 35. 2. Judc. 10. 16.
v Esod. 15. 25.
x Vers. 26.
y Deut. 31. 24.
z Judc. 9. 6.
a Fac. 28. 18.
b Fac. 35. 4.
c Fac. 31 48,52.
d Deut. 32. 1.
e Judc. 2. 6.
f Judc. 2. 8.
g Cap. 19. 50.
h Judc. 2. 7.
i Deut. 11. 2.
j Fac. 50. 25.
k Fac. 33. 19.
l Esod. 6. 25.

CARTEA JUDECĂTORILOR.

Expediția lui Iuda și Simeon contra Cananeilor.

1 Și după moartea lui Iosua fiii lui Israel [a]întrebară pre Domnul, zicând: Care din noi să se suie mai întâiu în contra Cananeilor, spre a se luptă cu ei? 2 Și Domnul zise: [b]Iuda să se suie; iată, eu am dat țara în mâna lui.

3 Și Iuda zise către Simeon fratele său: Suie-te cu mine în sorțul meu, ca să ne luptăm în contra Cananeilor, și [c]eu de asemenea mă voiu duce cu tine în sorțul tău. Și Simeon merse cu dânsul. 4 Și Iuda se suì: și Domnul dădù pre Cananei și pre Ferizei în mânile lor, și ei uciseră din ei în [d]Bezek zece mii de oameni. 5 Și ei aflară pre Adoni-Bezek în Bezek: și se luptară cu el, și bătură pre Cananei și pre Ferizei. 6 Și Adoni-Bezek fugì, și ei îl urmăriră, îl prinseră, și-i tăiară degetele cele mari ale mânilor și ale picioarelor sale. 7 Și Adoni-Bezek zise: Șaptezeci de regi, având tăiate degetele cele mari ale mânilor și ale picioarelor lor, adunau *mâncarea lor* sub masa mea; [e]după cum am făcut eu, așà mi-a răsplătit Dumnezeu; și ei îl aduseră la Ierusalim, și el murì acolo.

8 Și [f]fiii lui Iuda se luptară în contra Ierusalimului, îl luară, și-l bătură cu ascuțișul săbii, și cetatea o arseră cu foc. 9 [g]Apoi fiii lui Israel se pogorîră spre a se luptă cu Cananeii, cari locuiau în munte și către miazăzi și în șes. 10 Și Iuda merse asupra Cananeilor ce locuiau în Hebron, (numele Hebronului *fu* înainte [h]Kiriat-Arba), și ei uciseră pre Șeșai, pre Ahiman și pre Talmai. 11 [i]De acolo merse asupra locuitorilor Debirului, (numele Debirului *fu* înainte Kiriat-Sefer).

12 [j]Și Caleb zise: Cel ce va bate Kiriat-Seferul, și-l va luà, îi voiu da de femeie pre Acsa, fica mea. 13 Și Otniel, fiul lui Kenaz, [k]fratele cel mai mic al lui Caleb, îl luă: și el îi dădù de femeie pre Acsa, fica sa. 14 [l]Și când ea venì *la dânsul*, ea se sfătuì cu el ca ea să ceară o țarină dela părintele ei, și ea se dădù jos depe asin, și Caleb îi zise: Ce vrei tu? 15 Și ea-i zise: [m]Dă-mi binecuvântare; că tu mi-ai dat un pământ secetos, dă-mi și isvoare de apă. Și Caleb îi dădù isvoarele de sus și isvoarele de jos.

16 [n]Și fiii Keneului, socrul lui Moisi, se suiră din [o]cetatea palmierilor cu fiii lui Iuda în pustiul lui Iuda, care *este* la miazăzi de [p]Ard, și [q]ei merseră și locuiră cu poporul.

17 [r]Și Iuda merse cu fratele său Simeon, și ei bătură pre Cananeii, ce locuiau în Țefat, și-i nimiciră. Și numele cetății s'a chiemat [s]Horma. 18 Și Iuda luă [t]Gaza cu hotarele sale, Așkelonul cu hotarele sale, și Ekronul cu hotarele sale. 19 Și [u]Domnul fu cu Iuda, și el luă în stăpânire muntele; că el nu putù alungà pre locuitorii văii, că aveau [v]care de fer. 20 [x]Și ei dădură Hebronul lui Caleb, după cum a zis Moisi; și el alungă deacolo pre cei trei fii ai lui Anak.

Nu toți Cananeii sunt isgoniți.

21 [y]Și fiii lui Beniamin nu alungară pre Iebuseii ce locuiau în Ierusalim, ci Iebuseii locuesc cu fiii lui Beniamin în Ierusalim până în ziua de astăzi.

22 Și se suiră și *cei din* casa lui Iosif în contra Bet-Elului, [z]și Domnul *crà* cu dânșii. 23 Și *cei din* casa lui Iosif [a]iscodiră Bet-Elul, (numele cetății *fu* înainte [b]Luz). 24 Și păzitorii văzură un om ieșind din cetate, și-i ziseră: Arată-ne, rugămu-te, intrarea în cetate, și [c]noi vom face milă cu tine. 25 Și le arătă intrarea în cetate, și ei bătură cetatea cu ascuțișul săbiei; iar pre om și întreg

JUDECATORI.	*b* Fac. 49. 8.	Iac. 2. 13.	*i* Ios. 15. 15.	*m* Fac. 33. 11.	*q* Num. 10. 32.	*u* Vers. 2.	*z* Vers. 19.
—	*c* Vers. 17.	*f* Ios. 15. 63.	*j* Ios 15. 16, 17.	*n* Cap. 4. 11, 17.	*r* Vers 3.	*v* Ios. 17. 16, 18.	*a* Ios. 2. 1.
Capul 1.	*d* 1 Sam. 11. 8.	*g* Ios. 10. 36.	*k* Cap. 3. 9.	*o* Deut 34. 3.	*s* Num. 21 3.	*x* Num. 14. 24.	*b* Fac. 28. 19.
a Num. 27. 21.	*e* Lev. 24. 19.	*h* Ios. 14. 15.	*l* Ios. 15. 18, 19.	*p* Num. 21. 1.	*t* Ios. 11. 22.	*y* Ios. 15. 63.	*c* Ios. 2. 12, 1

neamul său îl lăsară să se ducă. 26 Şi omul se duse în pământul Heteilor, şi zidì o cetate, şi chemă numele ei Luz: care *şi este* numele ei până în ziua de astăzi.

27 [d] Şi nici Manase nu alungă *locuitorii* Bet-Şeanului şi ai satelor sale, nici pre *locuitorii* Taanacului şi ai satelor sale, nici pre locuitorii Dorului şi ai satelor sale, nici pre locuitorii Ibleamului şi ai satelor sale, nici pre locuitorii Megiddoului şi ai satelor sale: ci Cananeii isbutiră a locuì în acest pământ. 28 Şi când Israel se făcù tare, ei făcură pre Cananei tributari, dară nu-i alungară.

29 [e] Şi nici Efraim alungă pre Cananeii ce locuiau în Gazer; ci Cananeii locuiau în mijlocul lui în Gazer.

30 Şi nici Zabulon nu alungă pre locuitorii Kitronului şi pre [f] locuitorii Nahaloului; ci Cananeii locuiau în mijlocul lui, şi s'au făcut tributari.

31 [g] Şi nici Asser nu alungă pre locuitorii Aco, nici pre locuitorii Sidonului, nici *pre cei* din Ahlab, nici *pre cei* din Helba, nici *pre cei* din Afik şi nici *pre cei* din Rehob. 32 Ci Asseriţii locuiau în mijlocul Cananeilor, locuitori ai ţării; că ei nu-i alungară.

33 Şi nici Neftali nu alungă pre locuitorii Bet-Şemeşului, nici pre locuitorii Bet-Anatului; ci el locuì în mijlocul Cananeilor, locuitori ai ţării; dară locuitorii Bet-Şemeşului şi ai Bet-Anatului li-se făcură tributari.

34 Şi Amoreii strâmtorau pre fiii lui Dan în munte; că ei nu-i lăsau să se coboare în vale. 35 Dară Amoreii isbutiră a locuì în muntele Heres, în Aialon, şi în Şaalbim; dar mâna casei lui Iosif le fu grea, şi ei se făcură tributari. 36 Şi hotarul Amoreilor *fu* dela Maale-Acrabbim, dela Petra şi în sus.

Îngerul Domnului mustră pre popor.

2 Şi îngerul Domnului se suì din Ghilghal [a] la Bochim, şi zise: Eu v'am scos pre voi din Egipt, şi v'am adus în pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit părinţilor voştri, şi am zis: [b] Eu nu voiu stricà legământul meu cu voi în veci; 2 Şi [c] voi să nu încheiaţi nici un legământ cu locuitorii pământului acestuia, şi [d] altarele lor să le sfărîmaţi; [e] dară nu aţi ascultat de vocea mea: pentru-ce aţi făcut aceasta? 3 Deci am mai zis: Eu nu-i voiu isgonì de dinaintea voastră, ci ei vor fi [f] *spini* în coastele voastre, şi [g] zeii lor vă vor fi [h] curse.

4 Şi când îngerul Domnului vorbì cuvintele acestea către toţi fiii lui Israel, poporul îşi înălţă vocea sa, şi plânse. 5 Şi ei chiemară numele locului aceluia Bohim, şi ei sacrificară acolo Domnului.

Schiţa generală a istoriei Israeliţilor în timpul Judecătorilor.

6 Şi [i] Iosua lăsă poporul, şi fiii lui Israel se duseră fiecare la moştenirea sa, spre a luà în moştenire pământul.

7 [j] Şi poporul a servit Domnului, în toate zilele lui Iosua, şi în toate zilele bătrânilor cari trăiră multe zile după Iosua, *şi* cari au văzut faptele cele mari ale Domnului, pre care le-au făcut el pentru Israel.

8 Şi [k] Iosua, fiul lui Nun, servul Domnului, murì, *fiind* de o sută zece ani. 9 [l] Şi ei îl îmmormântară în hotarul moştenirii sale, în [m] Timnat-Heres, în muntele lui Efraim spre miazănoaptea muntelui Gaaş. 10 Şi toată acea generaţiune s'a adaos la părinţii săi.

Şi se sculă altă generaţiune după dânşii, care [n] n'a cunoscut pre Domnul, şi nici faptele pre cari le-a făcut el pentru Israel. 11 Şi fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, şi serviră Baalilor. 12 Şi [o] ei părăsiră pre Domnul Dumnezeul părinţilor lor, care i-a scos pre ei din pământul Egiptului, şi urmară [p] altor zei, din zeii popoarelor ce *erau* în jurul lor, şi [q] se închinară acestora, şi mâniară pre Domnul. 13 Şi ei părăsiră pre Domnul, şi [r] serviră lui Baal şi Astarteelor.

14 Şi [s] mânia Domnului se aprinse

d Ios. 17. 11, 12, 13. *e* Ios. 16. 10. 1 Reg. 9. 16.	*f* Ios. 19. 15. *g* Ios. 19. 24—30. *h* Ps. 106. 34, 35. —	*Capul 2.* *a* Vers. 5. *b* Fac. 17. 7. *c* Deut. 7. 2.	*d* Deut. 12. 3. *e* Vers. 20. *f* Ios 23. 13. *g* Cap. 3. 6.	*h* Esod. 23. 33. *i* Ios. 22. 6. *j* Ios. 24. 31. *k* Ios. 24. 29.	*l* Ios. 24. 30. *m* Ios. 19. 50. *n* Esod 5 2. Gal. 4. 8.	2 Thes. 1. 8. Tit. 1. 16. *o* Deut. 31. 16. *p* Deut. 6. 14.	*q* Esod. 20. 5 *r* Cap. 3. 7. Ps. 106. 36.

asupra lui Israel, și el îi [t]dădù în mâna prădătorilor, cari-i prădară, și-i [u]vândù în mâna neamicilor lor de prin prejur: și [v]nu mai putură stà înaintea neamicilor lor. 15 Ori în cotro ei ieșiau, mâna Domnului erà asupra lor spre rău, după cum a vorbit Domnul, și [x]după cum Domnul s'a jurat lor; și ei erau strâmtorați foarte.

16 Și [y]Domnul le sculà judecători, cari-i mântuiau din mâna prădătorilor lor. 17 Dară ei nu voiau să asculte de judecătorii lor, ci [z]desfrânau după alți zei, închinându-se lor; curând se abătură din calea pe care au umblat părinții lor; aceștia ascultaseră poruncile Domnului, iar ei nu făcură așà. 18 Și când Domnul le sculà judecători, [a]Domnul erà cu judecătorul, și-i mântuià din mâna neamicilor lor în toate zilele judecătorului; [b]că Domnul se îndurà *de ei* la suspinurile lor, din causa apăsătorilor și impilătorilor lor.

19 Și [c]când judecătorul murì, se corumpeau din nou mai mult decât părinții lor, umblând după alți zei, servindu-le și închinându-se lor, nelăsând nimica din răutățile lor și din îndărătniciile lor.

20 [d]Și mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și el zise: Pentru că poporul acesta a [e]călcat legământul meu, pre care l-am poruncit părinților lor, și n'a ascultat de vocea mea, 21 [f]*Deaceea* și eu nu voiu mai alungà de dinaintea lor pre nimenea din popoarele, pre cari le-a lăsat Iosua, când murì, 22 Pentru a [g]ispitì [h]prin ele pre Israel, de vor păzì, au nu, calea Domnului, și vor umblà în ea, cum făcură părinții lor. 23 Și așà Domnul lăsă popoarele acestea, fără de a le alungà cu grăbire, și nu le dădù în mânile lui Iosua.

Idolatria și subjugarea Israeliților.

3 Și acestea *sunt* [a]popoarele pre cari le-a lăsat Domnul, pentru a ispitì prin ele pre Israel, pre toți acei cari n'au cunoscut resbelele Canaanului, 2 Numai ca generațiunile fiilor lui Israel să știe, să se învețe resbelul, de care mai înainte nu știură: 3 [b]Cei cinci domni ai Filistenilor, toți Cananeii, și Sidonienii, și Heveii, cari locuiau în muntele Liban, dela muntele Baal-Ermon până la intrarea în Hamat. 4 [c]Și ei serviră de ispită lui Israel, ca să se cunoască, dacă ei vor ascultà de poruncile Domnului, pre cari el le poruncì părinților lor prin Moisi.

Israeliții sunt apăsați de regele Mesopotamiei, și scăpați prin Otniel.

5 [d]Și fiii lui Israel locuiră între Cananei, Hetei, Amorei, Ferizei, Hevei și Iebusei. 6 Și [e]ei luară pre fetele acestora de femei pentru dânșii, și pre fetele lor le dădură fiilor lor, și serviră zeilor lor. 7 [f]Și fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, uitând pre Domnul Dumnezeul lor, și [g]serviră Baalilor și [h]Astarteelor. 8 Deci mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și el îi [i]vândù în mâna lui [j]Cușan-Rișataim, regele Mesopotamiei. Și fiii lui Israel serviră lui Cușan-Rișataim opt ani.

9 Și fiii lui Israel [k]strigară către Domnul, și Domnul [l]sculă mântuitor fiilor lui Israel, care-i mântuì, pre [m]Otniel, fiul lui Kenas, fratele cel mai mic a lui Caleb. 10 Și [n]spiritul Domnului erà preste dânsul, și el judecă pre Israel, și ieșì la resbel, și dădù în mâna lui pre Cușan-Rișataim, regele Mesopotamiei, și mâna lui s'a întărit asupra lui Cușan-Rișataim. 11 Și pământul avù repaus patruzeci de ani. Și Otniel, fiul lui Kenaz murì.

Regele Moabului apasă pre Israeliți cari sunt mântuiți prin Ehud; Șamgar.

12 [o]Și fiii lui Israel iarăși făcură rele în ochii Domnului; și Domnul întări pre [p]Eglon, regele Moabului, asupra lui Israel, că ei făcură rele în ochii Domnului. 13 El adună la sine pre fiii lui

---

s Cap. 3 8. Ps. 106.40,41, 42. *t* 2 Reg. 17. 20. *u* Cap. 3 8 Ps. 44. 12 | Isa 50. 1. *v* Lev. 26. 37. *x* Lev. 26. *y* Cap.3.9,10,15. Fapt. 13. 20. *z* Esod.34 15,16. | *a* Ios. 1. 5. *b* Fac. 6 6. Ps. 106.44,45. *c* Cap. 3. 12 *d* Vers. 14. *e* Ios. 23. 16. | *f* Ios. 23. 13. *g* Cap. 3. 1, 4. *h* Deut. 8.2,16. — | *Capul 3.* *a* Cap. 2. 21. 22. *b* Ios. 13. 3. *c* Cap. 2. 22. *d* Ps. 106. 35. *e* Esod 34. 16. | *f* Cap. 2 11. *g* Cap. 2. 13. *h* Esod. 34 13. *i* Cap. 2. 14. *j* Hab. 3. 7. | *k* 1 Sam. 12. 10. Neem. 9. 27. Ps. 22. 5. *l* Cap. 2. 16. *m* Cap. 1. 13. | *n* Num. 27. 18. 1 Sam. 11. 6. 2 Cron. 15. 1. *o* Cap. 2. 19. *p* 1 Sam. 12. 9.

Ammon şi [q]ai lui Amalek, şi ducându-se bătù pre Israel, şi luă [r]cetatea palmierilor. 14 Şi fiii lui Israel [s]serviră lui Eglon, regele Moabului, optsprezece ani.

15 Şi când fiii lui Israel [t]strigară către Domnul, le sculă lor mântuitor pre Ehud, fiul lui Ghera, Beniaminitul, bărbat stângaciu; şi fiii lui Israel trimiseră prin el un dar lui Eglon, regele Moabului. 16 Şi Ehud îşi făcù o sabie cu două ascuţişuri, lungă de o şchioapă, pre care o încinse sub vestmântul său, la coapsa lui cea dreaptă. 17 Şi el aduse darul la Eglon, regele Moabului. Şi Eglon *erà* om foarte gras. 18 Şi sfârşind aducerea darului, dădù drumul oamenilor ce purtaseră darul. 19 Şi se întoarse [u]dela pietrăriile de lângă Ghilgal, şi zise: O rege! eu am o vorbă tainică cu tine. Şi *Eglon* zise: tăcere! şi toţi cei ce stăteau lângă el au ieşit dela dânsul. 20 Şi Ehud intră la dânsul; şi el şedeà în foişorul cel de vară, ce *erà* numai pentru el. Şi Ehud zise: Iată, cuvântul lui Dumnezeu la tine. Şi *regele* se ridică depe scaun. 21 Şi Ehud întinzând mâna sa cea stângă, apucă sabia dela coapsa lui cea dreaptă, şi-o înfipse în pântecele lui. 22 Aşà că intră şi mănunchiul după fer, şi grăsimea se strânse în urma ferului, şi el nu putù scoate sabia din pântecele lui, că străbătuse până la perineu. 23 Şi Ehud ieşì prin portic, închise după sine uşile foişorului, şi le încuiă. 24 Şi ieşind el, veniră servii *regelui*, şi uitându-se, iată, uşile foişorului *erau* încuiate, şi ziseră: De sigur el îşi acopere picioarele sale în camera sa de vară. 25 Şi aşteptară până li-se urî, şi iată, nimenea nu deschideà uşile foişorului, şi ei luară cheia şi descuiară, şi iată, domnul lor zăceà pe pământ mort. 26 Iar pre când ei întârziară, Ehud scăpă, şi el trecù pietrăriile, şi scăpă la Seirat. 27 Şi sosind, [v]sună în trimbiţă pe [x]muntele lui Efraim, şi fiii lui Israel se pogorîră cu dânsul depe munte, şi el înaintea lor. 28 Şi el zise către dânşii: Urmaţi după mine [y]că Domnul a dat pre neamicii voştri, pre Moabiţi, în mâinile voastre. Şi ei se pogorîră *depe munte* după dânsul, cuprinseră [z]vadurile Iordanului în contra Moabului, şi nu lăsau pre niminea să treacă. 29 Şi ei bătură atuncia din Moab ca la zece mii oameni, toţi graşi şi viteji; şi nici unul nu scăpă. 30 Şi aşà Moabul se plecă în ziua aceea sub mâna lui Israel, şi [a]pământul avù repaus optzeci de ani.

31 Şi după dânsul urmă [b]Şamgar, fiul lui Anat, care bătù dintre Filisteni şase sute de oameni cu un toiag de bou; Şi scăpă şi el pre Israel.

Israeliţii apăsaţi de Iabin, regele din Canaan, şi mântuiţi prin Debora şi Barak.

4 Şi fiii lui Israel iarăşi făcură rele în ochii Domnului, după ce Ehud muri. 2 Şi Domnul îi vândù în mâna lui Iabin, regele Canaanului, care domnià în [a]Haţor; şi mai marele oştirii sale *fu* [b]Sisera, care locuià în Haroşet-Hagoiim. 3 Şi fiii lui Israel strigară către Domnul, că el aveà nouă sute care de fer, şi impilà tare pre fiii lui Israel de douăzeci de ani.

4 Şi Debora, o profeteasă, femeia lui Lapidot, judecà Israelul în acel timp. 5 [c]Şi ea şedeà sub finicul Deborei, între Rama şi Bet-El, pe muntele lui Efraim: şi fiii lui Israel să suiră la dânsa ca să-i judece. 6 Şi ea trimise, şi chiemă pre [d]Barak, fiul lui Abinoam, din Kadeş-Neftali, şi zise către dânsul: Au nu a poruncit Domnul Dumnezeul lui Israel, *zicând:* Du-te şi lăţeşte-te în muntele Tabor, şi ia cu tine zece mii de bărbaţi, din fiii lui Neftali şi din fiii lui Zabulon; 7 Şi [e]eu voiu atrage către tine la [f]râul Kişon, pre Sisera, mai marele oastei lui Iabin, carele lui şi mulţimea lui: şi-l voiu da pre el în mâna ta. 8 Şi Barak zise către dânsa: Dacă tu vei merge cu mine, voiu merge: iar

---

q Cap. 5. 14. r Cap. 1. 16. s Deut 28. 48. | t Vers. 9. Ps. 78. 34. u Ios. 4. 20. | v Cap. 5. 14. x Ios. 17. 15. | y Cap. 7. 9, 15. z Ios. 2. 7. | a Vers. 11. b 1Sam.13.19,22. — | *Capul 4.* a Ios. 11. 1, 10. b 1 Sam. 12. 9. | Ps. 83 9. c Fac. 35. 8. | d Ebr. 11. 32. e Esod. 14. 4.

dacă nu vei merge cu mine, nu voiu merge. 9 Şi ea zise: da, voiu merge cu tine; dară nu va fi ţie laudă pe calea pre care tu mergi; că Domnul va da pre Sisera în mâna unei femei. Şi Debora se sculă, şi se duse cu Barak la Kedeş. 10 Şi Barak chemă pre Zabulon şi pre Neftali la Kedeş, şi lui îi urmară zece mii de bărbaţi, şi Debora se suì cu dânsul.

11 Şi Heber, Keneul, din fiii lui [g]Hobab, socrul lui Moisi, s'a despărţit de Kenei, şi-i întinse cortul său până la stejărişul Ţaanaim, care *este* lângă Kedeş.

12 Şi se spuse lui Sisera, că Barak fiul lui Abinoam s'a suit la muntele Tabor. 13 Şi Sisera adună toate carele sale, nouă sute de care de fer, şi pre tot poporul ce *erà* cu dânsul dela Haroşet-Hagoiim până la râul Kişon.

14 Şi Debora zise lui Barak: Scoală-te; că aceasta *este* ziua în care Domnul va da pre Sisera în mâna ta! [h]Au nu Domnul iese înaintea ta? Şi Barak se repezì depe muntele Tabor, şi zece mii de bărbaţi în urma lui. 15 Şi Domnul bătù pre Sisera, toate carele *lui* şi toată oastea *lui* cu ascuţişul săbii înaintea lui Barak; şi Sisera se coborî din car, şi fugì pe jos. 16 Şi Barak urmărì carele şi oastea până la Haroşet-Hagoiim, şi toată oastea lui Sisera căzù sub ascuţişul săbiei; n'a rămas nici unul.

Sisera e ucis de către Iael.

17 Şi Sisera fugì pe jos la cortul Iaelei, femeia lui Heber, Keneul; că pace *erà* între Iabin, regele Haţorului, şi între casa lui Heber, Keneul. 18 Şi Iael ieşind spre întâmpinarea lui Sisera, îi zise: Abate-te, domnul meu, abate-te la mine, nu te teme. Şi el se abătù la dânsa în cort, şi ea îl acoperì cu învălitoare. 19 Şi el zise către dânsa: Dă-mi, rogu-te, puţină apă ca să beau; că-mi este sete. Şi ea deschise un foiu de lapte, îi dădù să beà, şi-l învelì. 20 El mai zise către dânsa: Stai la uşa cortului, şi dacă cinevà va venì şi te va întrebà, zicând: Este cinevà aicia? să răspunzi: Nu. 21 Şi Iael, femeia lui Heber, luă un ţăruş a cortului, şi luă un ciocan în mâna ei, şi venind încet la dânsul, îi bătù ţărusul prin tâmplă, aşà încât se înfipse în pământ: că el erà adânc în somn şi obosit. Şi el murì. 22 Şi iată, *pe când* Barak, urmărià pre Sisera, Iael ieşì întru întâmpinarea lui, şi-i zise: Şi eu îţi voiu arătà bărbatul, pre care-l cauţi. Şi când el venì în *cortul* ei, Sisera zăcèà mort, şi ţărusul în tâmpla lui.

23 Aşà plecă Dumnezeu în ziua aceea pre Iabin, regele Canaanului, înaintea fiilor lui Israel. 24 Şi mâna fiilor lui Israel se tot întărì asupra lui Iabin, regele Canaanului, până ce nimiciră pre Iabin, regele Canaanului.

Cântarea de laudă a Deborei.

5 Şi Debora şi Barak, fiul lui Abinoam, [a]au cântat în ziua aceea, zicând: 2 Mai marii au condus în Israel, [b]Poporul s'a oferit de bunăvoie; lăudaţi pre Domnul! 3 [c]Ascultaţi, regilor! Luaţi aminte, mai marilor! Eu, eu voiu să cânt Domnului, Voiu să psalmodiez Domnului Dumnezeul lui Israel. 4 O Doamne, [d]când tu ai ieşit din Seir, Când ai plecat din câmpiile Edomului, [e]Pământul s'a cutremurat şi ceriurile au picurat, Şi norii au picurat apă, 5 [f]Munţii se prăbuşiră dinaintea Domnului, [g]Acest *munte* al Sinaiului înaintea Domnului Dumnezeul lui Israel! 6 În zilele lui [h]Şamgar, fiul lui Anat, În zilele [i]Iaelei, [j]căile erau neumblate, Şi călătorii umblau pe căi strâmbe. 7 Încetat-au cei puternici ai luà Israel, încetat-au; Până ce eu Debora, m'am sculat, M'am sculat eu [k]o mumă în Israel. 8 [l]Dumnezei noi îşi alegeau ei, Îndată resbelul *erà* la porţi, *Dară* [m]văzutu-s'a oare un scut sau o lance, La patruzeci de mii în Israel? 9 Inima mea se întoarce către mai marii lui Israel, Către cei ce [n]s'au oferit de bună voie între popor; Lăudaţi pre Dom-

f 1 Reg. 18. 40. Ps. 83. 9, 10. *g* Num. 10. 29. *h* Deut 9. 3. | 2 Sam. 5. 24. Ps. 68. 7. Isa. 52. 12. — | *Capul 5.* *a* Esod. 15. 1. *b* 2 Cron. 17 16. *c* Deut. 32. 1, 3. | *d* Deut. 33. 2. Ps. 68. 7. *e* 2 Sam. 22. 8. Isa. 64. 3. | Hab. 3. 3. 10 *f* Deut. 4. 11. Ps. 97. 5. Esod. 19 18 | *h* *i* Cap. 3. 31. *j* Cap. 4 17. Lev. 26. 22 | Plan. 4. & 4. 18 *k* Isa. 49. 23. *l* Deut. 32. 16. | *m* 1 Sam. 13. 19, 22. *n* Vers. 2.

nul! 10 Voi [o]cari încălecaţi pe asini albi, [p]Cari şedeţi pe tapete, Şi cari umblaţi pe cale, [q]Cântaţi! 11 Mai tare decât strigătul dănţuitorilor la adăpători, Acolo să se cânte *acum* [r]cântări de biruinţă Domnului, Biruinţele conducerii sale în Israel. Şi se pogorî la porţi poporul Domnului. 12 [s]Deşteaptă-te, deşteaptă-te, Debora, Deşteaptă-te, deşteaptă-te, întoncează cântarea! Scoală-te, Barak, Şi [t]du în captivitate preprizonierii tăi, Fiule a lui Abinoam! 13 Atuncia se pogorî o ceată mică [u]în contra unui popor puternic, Domnul se pogorî cu mine asupra vitejilor: 14 Învingătorul lui [v]Amalek venì [x]din Efraim, după tine, Beniamin cu popoarele tale! Din [y]Machir se pogorîră căpeteniile, Şi din Zabulon cei ce ţin sceptrul conducătorului. 15 Şi mai marii lui Isachar *fură* cu Debora, şi Isachar ca şi [z]Barak, veniră pe urma sa în vale. La păraiele lui Ruben, Hotărîri mari! 16 Ce zaci tu [a]între staule, Spre a auzì fluerile turmelor? La păraiele lui Ruben, Mari sfătuiri! 17 [b]Galadul a rămas dincolo de Iordan, Şi Dan, pentru ce a rămas lângă corăbii? [c]Asser şezù la ţărmul mării, Şi a rămas în porturile sale. 18 [d]Zabulon *este* un popor ce şi-a espus viaţa la moarte, Şi Neftali pe înălţimile câmpii. 19 Mai marii veniră, se războiră. Atuncia regii Canaanului se războiră În Taanac, la apele Meghidoului; [e]Ei nu câştigară argint. 20 [f]Din ceriuri au combătut, [g]Stelele din cursul lor s'au războit cu Sisera! 21 [h]Râul Kişon i-a luat pre ei, Vechiul râu, râul Kişon! Cu putere te-ai ridicat, o suflete al meu! 22 Atuncia copitele cailor se loviau de goana, de goana celor puternici. 23 Blestemaţi Merozul, zice îngerul Domnului, Blestemaţi pre locuitorii lui; [i]Că ei n'au venit în ajutorul [j]Domnului, Spre ajutorul Domnului asupra vitejilor. 24 Binecuvântată să fie mai pre sus de *toate* femeile [k]Iael, Femeia lui Heber, Keneul; [l]Binecuvântată să fie ea mai pre sus de *toate* femeile *ce locuiesc* în corturi! 25 [m]Apă a cerut el, *şi* ea i-a dat lapte: În cupă domnească ea i-a dat. 26 [n]Mâna ei a întins-o la ţăruş, Şi dreapta ei la ciocanul lucrătorilor; Şi cu ciocan ea lovì pre Sisera, sfărîmă capul lui; Pătrunse şi străpunse tâmplele lui. 27 La picioarele ei el se ghemuì, căzù şi zăcù; La picioarele ei el se ghemuì, căzù; Unde se ghemuì, acolo căzù biruit. 28 Prin fereastră se uită muma lui Sisera, Şi strigă prin zăbrele: Pentru ce întârzie carul său de a venì? Pentru ce întârzie mersul carelor sale? 29 Înţeleptele ei Doamne îi răspund, Şi ea îşi răspunde însăşi: 30 [o]Au nu au dat ei preste pradă: Au n'o împărţesc: O fată, două fete pentru fiecare bărbat; Pradă *de* vestminte colorate pentru Sisera; Pradă *de* vestminte colorate în broderie; O pereche *de* vestminte, colorate, brodate, *de pus* în jurul grumazului prăzii. 31 [p]Aşà să peară toţi neamicii tăi, o Doamne! Iar cei ce-l iubesc *să fie* [q]ca soarele, [r]când iese din puterea sa! Şi pământul avù repaus patruzeci de ani.

Apăsarea Madianiţilor; Ghedeon este chemat de Dumnezeu, şi adună o armată.

6 [a]Şi fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, şi Domnul îi dădù pre ei în mâna [b]Madianiţilor şapte ani. 2 Şi mâna Madianiţilor erà puternică asupra lui Israel. Din cauza Madianiţilor fiii lui Israel îşi făcură [c]săpături în munţi, peşteri şi întăriri. 3 Şi se întâmplă, când Israel sămănà, că veniau Madianiţii şi [d]Amalekiţii şi [e]fiii răsăritului, şi se suiau asupra lui; 4 Şi tăbărau asupra lui, şi [f]stricau venitul pământului până la Gaza, nelăsând mijloc de traiu în Israel, nici oi, nici boi, nici asini; 5 Că ei se suiau cu turmele lor şi cu corturile lor, şi veniau mulţi [g]ca lăcustele: *că* ei şi cămilele lor erau fără număr, şi veniau în

o Ps. 105. 2.
p Cap. 10. 4.
q Ps. 107. 32.
r 1 Sam. 12. 7.
s Ps. 57. 8.
t Ps. 68. 18.
u Ps. 49. 14.
v Cap. 3. 27.
x Cap. 3. 13.
y Num. 32. 39, 40
z Cap. 4. 14.
a Num. 32. 1.
b Ios. 13. 25, 31.
c Ios. 19. 29, 31.
d Cap. 4. 10.
e Ps. 44. 12.
f Ios. 10. 11.
g Cap. 4. 15.
h Cap. 4. 7.
i Cap. 21. 9, 10.
j 1 Sam. 17. 47.
k Cap. 4. 15
l Luc. 1. 28.
m Cap. 4. 19.
n Cap. 4. 21.
o Esod. 15. 9.
p Ps. 83. 9 10.
q 2 Sam. 23. 4.
r Ps. 19. 5.
—
Capul 6.
a Cap. 2. 19.
b H b. 3. 7.
c 1 Sam. 13. 6. Ebr 11. 38.
d Cap. 3. 13.
e Fac. 29. 1. Iov 1. 3.
f Lev. 26. 16. Mic. 6. 15.
g Cap. 7. 12.

țară, spre a o stricà. 6 Și *așà* Israel se săracì foarte de Madianiți; și fiii lui Israel [h] strigară către Domnul.

7 Și Când fiii lui Israel strigară către Domnul din cauza Madianiților. 8 Domnul trimise pre un profet la fiii lui Israel, care zise către dânșii: Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: 9 Eu v'am scos pre voi din Egipt, da, v'am scos din casa sclăviei, și v'am scăpat din mâna Egiptenilor, și din mâna tuturor impilătorilor voștri, și [i] i-am isgonit de dinaintea voastră, și v'am dat pământul lor; 10 Și am zis vouă: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru [j] să nu vă temeți de zeii Amoreilor, într'a căror pământ voi locuiți; dară voi n'ați ascultat de vocea mea.

11 Și a venit îngerul Domnului, și s'a așezat sub stejarul din Ofra a lui Ioaș, [k] Abi-Ezereul; și [l] Ghedeon, fiul său, bătea grâu în teasc, spre a-l ascunde de Madianiți. 12 Și [m] se arătă îngerul Domnului, și zise către dânsul: Domnul *este* [n] cu tine, viteazule! 13 Și Ghedeon îi zise: Rogu-te, Domnul meu! De este Domnul cu noi, pentru ce toate acestea au venit asupra noastră? Și [o] unde *sunt* toate minunile sale, [p] pre cari ni-le-a spus părinții noștri, zicând: Au nu din Egipt ne-a scos pre noi Domnul? Și acum Domnul ne-a [q] părăsit, și ne-a dat în mâna Madianiților. 14 Și Domnul căutând spre el, îi zise: [r] Mergi cu această putere a ta, și mântue pre Israel din mâna Madianiților. 15 [s] Au nu eu te trimit? Și el zise către dânsul: Rogu-te, Domnul meu, Prin ce mijloc voiu mântuì pre Israel? iată, [t] casa mea *este* cea mai săracă în Manase, și eu *sunt* cel mai tânăr în casa părintelui meu. 16 Și Domnul zise către dânsul: [u] Eu voiu fi cu tine, și tu vei bate pre Madianiți ca pre un singur om. 17 Și el zise către dânsul: Rogu-te, de am aflat har în ochii tei, [v] dă-mi un semn, că tu cu mine ai vorbit. 18 Rogu-te, [x] nu te depărtà de aicia, până voiu venì către tine, și voiu aduce darul meu și-*l* voiu pune înaintea ta. Și el zise: voiu rămâneà până tu te vei întoarce.

19 [y] Și Ghedeon intră, pregătì un ied și azime dintr'o efă de făină: carnea o puse în paner, și zeama o turnă în oală. și i-*le* aduse afară sub stejar, și i-*le* oferì. 20 Și îngerul lui Dumnezeu zise către dânsul: Ia carnea și azimele, și [z] *le* pune pe acea stâncă, și zeama o [a] varsă. Și el făcù așà. 21 Și îngerul Domnului întinse vârful toiagului din mâna sa, și atinse carnea și azimele. Și [b] foc se ridică din stâncă, și mistuì carnea cu azimele: și îngerul Domnului se depărtà dela ochii sei.

22 Și Ghedeon [c] văzù că acesta *a fost* îngerul Domnului, și zise Ghedeon: Vai mie, Doamne, Dumnezeule, [d] că am văzut îngerul Domnului față în față. 23 Și Domnul zise lui: [e] Pace ție! nu te teme, nu vei murì!

24 Și Ghedeon zidì acolo un altar Domnului, și-l numì: Iehova-Șalom. Până în ziua de astăzi el *este* în [f] Ofra Abi-Ezereului. 25 Și în noaptea aceea îi zise Domnul: Ia vițelul părintelui tău, și pre al doilea taur, cel de șapte ani și dărâmă altarul lui Baal al părintelui tău, și [g] taie Astartea de lângă dânsul. 26 Și zidește un altar Domnului, Dumnezeului tău, pe vârful acestei stânci, în loc potrivit, și ia pre al doilea taur și-l adù ardere de tot cu lemnele Astarteei, pre care tu o vei tăià. 27 Și Ghedeon luă zece bărbați dintre servii săi și făcù după cum a vorbit către dânsul Domnul; și, fiindcă el se temeà de casa părintelui său și de oamenii cetății, ca să facă *aceasta* ziua, el *o* făcù noaptea.

28 Și când oamenii cetății se sculară dimineață, iată altarul lui Baal erà dărâmat, și Astartea lângă dânsul tăiată, și taurul al doilea adus ardere de tot pe altarul zidit. 29 Și ei ziceau unul către altul: Cine a făcut acest lucru? Și cer-

---

h Osea 5. 15. *i* Ps. 44. 2, 3. *j* 2 Reg. 17. 35, 37, 38. *k* Ios. 17. 2. *l* Ebr. 11. 32. *m* Luc. 1. 11, 28. *n* Ios 1. 5. *o* Așà Ps. 89. 49. *p* Ps. 44. 1. *q* 2 Cron. 15. 2. *r* 1 Sam. 12. 11. *s* Ios. 1. 9. *t* 1 Sam. 9. 21. *u* Esod. 3. 12. *v* Esod. 4 1—8. Isa. 7. 11. *x* Fac. 18. 3, 5. *y* Fac. 18. 6, 7, 8. *z* Cap. 13. 19. *a* 1 Reg. 18. 33, 34. *b* Lev. 9. 24. 2 Cron. 7. 1. *c* Cap. 13. 21. *d* Fac. 16. 13. Esod. 33. 20. *e* Dan. 10. 19. *f* Cap. 8. 32. *g* Esod. 34. 13.

cetară și căutară, și ziseră: Ghedeon, fiul lui Ioaș, a făcut acest lucru. 30 Și ziseră oamenii cetății către Ioaș: Scoate afară pre fiul tău, ca să moară; că a dărâmat altarul lui Baal, și Astartea de lângă dânsul a tăiat. 31 Și Ioaș zise către toți cei ce stăteau în jurul lui: Voiți voi a apără pre Baal? voiți voi a-i ajută! care-l va apără, să moară până dimineață; dacă el *este* un Dumnezeu, apăre-se însuși, că altarul său s'a dărâmat. 32 Și lui i-s'a dat numele în ziua aceea de [h]Ierubaal, zicându-se: Baal apere-se în contra lui; că el a dărâmat altarul său.

33 Și toți [i]Madianiții, și Amalekiții și fiii răsăritului se adunară împreună, și trecură și tăbărîră în [j]valea Ezreel. 34 Și [k]spiritul Domnului întări pre Ghedeon, și el [l]sună din trimbiță, și chemă pre Abiezerei spre a-l urmà. 35 Și trimise soli prin tot Manase, și acesta încă fù chemat spre a-l urmà; și trimise soli în Asser, Zabulon și Neftali, și ei se suiră spre întâmpinarea lor.

36 Și Ghedeon zise către Dumnezeu: Dacă tu prin mâna mea vei mântuì pre Israel, după cum ai zis: 37 [m]Iată, eu voiu pune un val de lână în arie; dacă va fi rouă numai pe val, și pe tot pământul *va fi* uscat, voiu cunoaște că tu vei mântuì pre Israel prin mâna mea, precum ai zis. 38 Și a fost așà: când el se sculă dimineață, strânse valul, și stoarse roua din val, o cupă plină de apă. 39 Și Ghedeon zise către Dumnezeu: [n]Să nu se aprindă mânia ta contra mea, ca să mai vorbesc odată: Rogu-te, ca să mai cerc odată cu valul. Rogu-te, să fie uscăciune numai pe val. și pe tot pământul să fie rouă. 40 Și Dumnezeu făcù așà în noaptea aceea, și uscăciune a fost numai pe val, și pe tot pământul a fost rouă.

Învingerea lui Ghedeon asupra Madianiților.

7 Și [a]Ierubaal, adecă Ghedeon, și tot poporul ce *era* cu dânsul, sculându-se de dimineață, tăbărîră la fântâna Harod, așà că tabăra Madianiților era lui spre miazănoapte, către colina More, în vale. 2 Și Domnul zise lui Ghedeon: Cu tine prea mult popor *este*, ca să dau eu pre Madianiți în mânile lor: ca nu Israel [b]să se laude în contră-mi, zicând: Mâna mea m'a mântuit. 3 Și acum grăiește în auzul poporului, zicând: [c]Cine *este* fricos și se teme. acela să se întoarcă și să plece dela muntele Galaad. Și așà se întoarseră din popor douăzeci si două de mii; și zece mii au rămas.

4 Și Domnul zise lui Ghedeon: Poporul încă tot *este prea* mult, coboară-i la apă, și eu ți-i voiu alege acolo; și despre cari îți voiu zice: Acesta să meargă cu tine, acela va merge cu tine: și tot acela de care voiu zice către tine: Acesta să nu meargă cu tine, acela nu va merge. 5 Și el pogorî poporul la apă: și Domnul zise lui Ghedeon: Tot cel ce va limpì cu limba sa din apă, după cum limpește cânele, pe acela dă-l de o parte, cum și pre acela, care se va plecà pe genunchii săi ca să beà. 6 Și a fost numărul acelora cari limpiau în mânile lor, *punându-le* la gură, trei sute de bărbați; și toată rămășița poporului s'a plecat pe genunchi, ca să beà apă. 7 Și Domnul zise lui Ghedeon: [d]Cu cei trei sute de bărbați, cari au limpit, vă voiu mântuì pre voi, și voiu da în mâna ta pre Madianiți; iar tot *celalalt* popor să meargă fiecare la locul său. 8 Și poporul luă în mânile sale merindele și trimbițele; și pre toți *ceilalți* bărbați ai lui Israel, el îi lăsă pre fiecare la cortul său și ținù pre cei trei sute de bărbați. Și tabăra Madianiților le erà jos, în vale.

9 Și în aceiași [e]noapte Domnul zise către dânsul: Scoală-te, coboară-te în tabără, că eu am dat-o în mâna ta: 10 Și dacă te temi a te coborî singur, coboară-te tu cu Pura servul tău în tabără. 11 Și tu vei [f]auzì ce vorbesc ei: și apoi mânile tale se vor întări ca să

---

h 1 S m 12. 11. | *i* Vers. 3. Ios 17. 16. | *k* 2 Cron. 24. 20. | *l* Num. 10. 3. | *m* Esod. 4.3,4,6,7. | *n* Fac. 18. 32. — | *Capul 7.* *a* Cap. 6. 32. | *b* Deut. 8. 17. Isa. 10. 13. 1 Cor. 1. 29. | 2 Cor. 4. 7. | *c* Deut. 20. 8. | *d* 1 Sam. 14. 6. | *e* Fac. 46. 2, 3. | *f* Vers. 13.14.15. Fac. 24. 14.

mergi asupra taberei. Şi el şi servul său Pura se coborîră până la întâia strajă a taberei. 12 Şi Madianiţii şi Amalekiţii şi [g] toţi fiii răsăritului zăceau în vale, mulţi ca locustele, şi cămilele lor *erau* nenumărate, ca nisipul pe ţărmul mării de multe. 13 Şi Ghedeon venì, şi iată, unul spuneà altuia un vis, zicând: Iată am visat vis, şi iată o pâne de orz se rostogolià prin tabăra Madianiţilor, şi ea venì până la cort, şi lovindu-l, căzù, şi-l răsturnă cu susul *în jos,* şi cortul căzù. 14 Şi celalalt răspunse, zicând: Aceasta nu *este* decât sabia lui Ghedeon, fiul lui Ioaş, bărbat al lui Israel: Dumnezeu a dat în mâna lui pre Madianiţi şi toată tabăra. 15 Şi când Ghedeon auzì spunerea visului şi însemnarea lui, el se închinà şi se întoarse în tabăra lui Israel, şi zise: Sculaţi-vă, că Domnul a dat în mânile voastre tabăra Madianiţilor. 16 Şi el împărţì pre cei trei sute de bărbaţi în trei cete, şi dădù fiecăruia în mână trimbiţi şi ulcioare deşerte, şi făclii în ulcioare. 17 Şi el zise către dânşii: *ceeace* veţi vedeà *că fac,* aceea să faceţi şi voi. Iată, eu mă voiu duce la capătul taberei, şi cum voiu face eu, aşà să faceţi voi. 18 De voiu sunà în trimbiţi eu, şi toţi cari *sunt* cu mine, să sunaţi de asemenea şi voi din trimbiţi împrejurul întregei tabere, şi să ziceţi: A Domnului şi a lui Ghedeon.

19 Şi Ghedeon şi suta de bărbaţi ce *erau* cu dânsul veniră la capătul taberei, la începutul străjei a doua (de abia aşezase păzitorii), şi sunară din trimbiţi, şi sfărâmară ulcioarele din mânile lor: 20 Atuncia cetele toate trei sunară în trimbiţi, sfărâmară ulcioarele, apucară în mâna stângă făcliile şi în mâna dreaptă trimbiţile, spre a sunà; şi strigară: Sabia Domnului şi a lui Ghedeon. 21 Şi ei [h] stăteau fiecare la locul său împrejurul taberei, [i] şi toată tabăra alergă, strigând şi fugind. 22 Şi [j] sunând ei *în* cele trei sute de trimbiţi, [k] Domnul întoarse [l] sabia unuia contra altuia în toată tabăra. Şi toată tabăra fugì până la Bet-Şitta către Tererat, până la hotarul de Abel-Mehola, lângă Tabbat.

23 Şi bărbaţii lui Israel se adunară din Neftali, din Asser şi din tot Manase, şi urmăriră pre Madianiţi; 24 Şi Ghedeon trimise soli în tot [m] muntele lui Efraim, zicând: Pogoriţi-vă spre întâmpinarea Madianiţilor, şi luaţi-le lor apa până la Bet-Bara şi Iordan. Şi se adunară toţi bărbaţii lui Efraim, şi le [n] luară apa până la [o] Bet-Bara şi Iordan. 25 Şi ei prinseră [p] doi domni ai Madianiţilor, pre Oreb şi pre Zeeb, şi uciseră pre Oreb la [q] stânca Oreb, şi pre Zeeb îl uciseră la teascul Zeeb, şi urmăriră pre Madianiţi. Şi aduseră capetele lui Oreb şi a lui Zeeb la Ghedeon, dincolo de Iordan.

Ghedeon prigoneşte pre vrăşmaş.

8 Şi [a] bărbaţii lui Efraim ziseră către dânsul: Dece ne-ai făcut nouă aceasta, că nu ne-ai chemat pre noi, când te-ai dus spre a te luptà cu Madianiţii? Şi ei se certau cu dânsul tare. 2 Şi el le răspunse: Ce am făcut eu pre lângă voi? au nu *este* mai bună poghircitura din Efraim decât culesul din Abi-Ezer? 3 [b] Dumnezeu a dat în mânile voastre pre domnii Madianului, pre Oreb şi pre Zeeb; şi ce am putut eu face pre lângă voi? Şi [c] mânia lor se potolì deasupra lui, când el a zis cuvântul acesta.

4 Şi Ghedeon venì la Iordan, şi-*l* trecù el şi cei trei sute de bărbaţi cari *erau* cu dânsul, obosiţi şi urmărind *pre neamic.* 5 Şi el zise către bărbaţii din [d] Succot: Daţi, rogu-vă, pâni poporului, care mă urmează, că ei *sunt* obosiţi; şi eu voi urmări pre Zebah şi pre Ţalmunna, regii Madianului. 6 Şi mai marii Succotului ziseră: [e] Zebah şi Ţalmunna *sunt* deja în mâna ta, ca [f] să dăm oştirii tale pâne? 7 Şi Ghedeon răspunse: În adevăr! când Domnul va da pre Zebah şi

[g] Cap. 6. 5, 33. [h] Esod. 14. 13, 14. [i] 2 Reg. 7. 7. [j] Ios. 6. 4. 16, 20. 2 Cor. 4. 7. [k] Ps. 83. 9. [l] 1 Sam. 14. 20. [m] Cap. 3. 27. [n] Cap. 3. 28. [o] Ioan 1. 28. [p] Cap. 8. 3. [q] Isa. 10. 26. —

Capul 8.
[a] 2 Sam. 19. 41. [b] Filp. 2. 3. [c] Prov. 15. 1. [d] Fac. 33. 17. [e] 1 Reg. 20. 11. [f] 1 Sam. 25. 11.

pre Ţalmunna în mâna mea, [g] atuncia voiu scărpină corpurile voastre cu spinii pustiului şi cu ciulini. 8 Şi de acolo el se suì [h] la Penuel, şi vorbì către dânşii tot aşà: şi bărbaţii din Penuel îi răspunseră, după cum au răspuns bărbaţii din Succot. 9 Şi el vorbì de asemenea bărbaţilor din Penuel, zicând: De [i] mă voiu întoarce în pace, [j] voiu dărâmà turnul acesta.

10 Iar Zebah şi Ţalmunna *erau* în Karkor, şi taberele lor cu dânşii, ca la cincisprezece mii, toţi câţi au rămas din [k] toată tabăra fiilor răsăritului; că cei căzuţi *erau* o sută douăzeci de mii bărbaţi, ce scoteau sabia. 11 Şi Ghedeon se suì prin calea celor ce locuiau în corturi, spre răsărit dela [l] Noba şi Iogbeha, şi bătù tabăra, tabăra fiind [m] fără de grije. 12 Şi Zebah şi Ţalmunna fugiau; şi el îi urmări, şi [n] prinse pre cei doi regi ai Madianului, pre Zebah şi pre Ţalmunna; şi toată tabăra o spăimântă!

13 Şi Ghedeon, fiul lui Ioaş, se întoarse dela resbel mai nainte de *răsăritul* soarelui; 14 Şi prinzând pre un copil al bărbaţilor din Succot îl întrebă, şi el îi scrise pre mai marii Succotului şi pre bătrânii săi: şaptezeci şi şapte de bărbaţi. 15 Şi venind la bărbaţii din Succot, zise: iată Zebah şi Ţalmunna, pentru cari [o] m'aţi insultat, zicând: Zebah şi Ţalmunna *sunt* ei dejà în mâna ta, ca să dăm obosiţilor tăi bărbaţi pâne? 16 [p] Şi el luă pre bătrânii cetăţii, spinii pustiului şi ciulini, şi pedepsì cu ei pre bărbaţii Succotului. 17 [q] Turnul din Penuel îl [r] dărâmă, şi pre bătrânii cetăţii îi ucise.

18 Şi el zise către Zebah şi către Ţalmunna: Cum *erau* bărbaţii pre cari i-aţi ucis la [s] Tabor? Şi ei răspunseră: Ca tine, aşà *erau* ei, fiecare semănà cu fiii unui rege. 19 Şi zise el: Fraţii mei *erau*, fiii mumei mele: viu *este* Domnul, de i-aţi fi lăsat în vieaţă, eu nu v'aş ucide pre voi. 20 Şi el zise întâiu-născutului său Ieter: Scoală-te, ucide-i! Dară copilul nu scoase sabia sa, că să temeà, că *erà* încă copil. 21 Şi Zebah şi cu Ţalmunna ziseră: Scoală-te tu, şi te aruncă asupra noastră; că cum este bărbatul, aşà *este* puterea lui. Şi Ghedeon se sculă, şi [t] ucise pre Zebah şi pre Ţalmunna, şi luă colanele ce *erau* la grumazii cămilelor.

Ghedeon întocmeşte un serviciu divin greşit.

22 Şi bărbaţii lui Israel ziseră lui Ghedeon: Domneşte asupra noastră, tu şi fiul tău, precum şi fiul fiului tău, pentru că tu ne-ai mântuit din mâna Madianiţilor. 23 Şi Ghedeon le zise: Nu voiu domnì eu asupra voastră, şi nici fiul meu va domnì asupra voastră; [u] Domnul va domnì asupra voastră. 24 Şi Ghedeon zise către dânşii: Vă voiu face o cerere: daţi-mi fiecare cerceii de nas ai prăzii sale (că cercei de aur aveau ei, [v] căci Ismaeliţi *erau*). 25 Şi ei răspunseră: Dăm! Şi ei întinseră o mantie, şi aruncară acolo fiecare cerceii de nas ai prăzii sale. 26 Şi cerceii de nas, cei de aur, pre cari el îi cerù, trăgeau o mie şapte sute de *sicli* de aur, afară de colanele şi cerceii de mărgăritar şi vestmintele de purpur, pre cari regii Madianului le *aveau*, şi afară de lanţurile de gât, ce *erau* pe grumazii cămilelor lor. 27 Şi Ghedeon făcù din aceasta un efod, şi-l puse în cetatea sa, în Ofra; şi tot Israelul desfrânà după dânsul acolo, şi fu lui Ghedeon şi casei sale cursă.

Copiii lui Ghedeon şi moartea sa.

28 Aşà fură Madianiţii umiliţi înaintea fiilor lui Israel, şi nu mai ridicară capul lor; şi pământul avù repaus patruzeci de ani în timpul lui Ghedeon. 29 Şi Ierubaal, fiul lui Ioaş, se duse, şi locuì în casa lui. 30 Şi Ghedeon avù şaptezeci de fii ieşiţi din coapsele sale, că aveà femei multe. 31 Şi concubina lui ce *erà* în Şechem încă şi ea îi născù un fiu, şi el îi dădù numele Abimelech. 32 Şi Ghedeon, fiul lui Ioaş, murì în o bătrâneţă fericită, şi fu îmmormântat în mormântul lui Ioaş, părintele său, în Ofra Abiezereilor.

---

g Vers. 16. *h* Fac. 32. 30. | *i* 1 Reg 22. 27. *j* Vers. 17. | *k* Cap. 7. 12. *l* Num.32 35.42. | *m* 1 Thes. 5. 3. *n* Ps. 83. 11. | *o* Vers. 6. *p* Vers. 7. | *q* Vers. 9. *r* 1 Reg. 12. 25. | *s* Ps. 89. 12. *t* Ps. 83. 11. | *u* 1 Sam. 8. 7. *v* Fac. 25. 13.

33 Şi după ce Ghedeon murì, fiii lui Israel se întoarseră iarăşi, şi desfrânară după Baalimi, şi-şi făcură lor zeu pre Baal-Berit. 34 Şi fiii lui Israel [x] nu-şi mai amintiră de Domnul Dumnezeul lor, care i-a scăpat din mâna neamicilor lor din jur împrejur. 35 [y] Şi nu arătară iubire casei lui Ierubaal-Ghedeon, după toată bunătatea pre care el a arătat-o lui Israel.

Abimeleh ucide pe şaptezeci fraţi şi se face rege.

9 Şi Abimeleh, fiul lui Ierubaal, se duse la Şihem, la [a] fraţii mumei sale, şi vorbì către dânşii şi către tot neamul casei părintelui mumei sale, zicând: 2 Vorbiţi, rogu-vă, la urechile tuturor locuitorilor Şihemului: Ce *este* mai bine pentru voi: Să domnească preste voi [b] şaptezeci de bărbaţi, toţi fiii lui Ierubaal, sau să domnească preste voi un singur bărbat? şi amintiţi-vă, că [c] osul vostru şi carnea voastră *sunt* eu. 3 Şi fraţii mumei sale vorbiră de dânsul în urechile tuturor locuitorilor din Şihem toate cuvintele acestea, şi inima lor se plecă spre Abimeleh; că ziseră: Acesta *este* [d] fratele nostru. 4 Şi-i dădură şaptezeci de *sicli* de argint din templul lui [e] Baal-Berit, şi cu ei tocmì Abimeleh oameni [f] fără căpătâiu şi stricaţi, cari urmară după dânsul. 5 Şi el venì în casa părintelui său [g] la Ofra, şi [h] ucise pre fraţii săi, pre fiii lui Ierubaal, şaptezeci de bărbaţi, pe o singură piatră; rămânând numai Iotam, mai micul fiu al lui Ierubaal; că s'a ascuns.

6 Şi toţi locuitorii Şihemului se adunară, şi tot Bet-Millo, şi ei se duseră, şi făcură pre Abimeleh rege la stejarul monumental, cel din Şihem.

Pilda lui Iotam.

7 Şi se spuse *aceasta* lui Iotam, care ducându-se stătù în vârful [i] muntelui Gherizim; şi ridicându-şi vocea lui, strigă, zicând către dânşii: Ascultaţi-mă, locuitori ai Şihemului, şi Dumnezeu vă va ascultà pre voi: 8 [j] Arborii se duseră ca să ungă un rege preste dânşii, şi ziseră către oliv: [k] Domneşte preste noi! 9 Şi olivul le zise: Părăsì-voiu eu grăsimea mea, [l] cu care Dumnezeu şi oamenii se onorează, şi duce-mă-voiu, spre a domnì preste arbori? 10 Şi arborii ziseră către smochin: Mergi tu, domneşte preste noi! 11 Şi smochinul le zise: Părăsì-voiu dulceaţa mea şi fruptul meu cel bun, şi duce-mă-voiu spre a domnì preste arbori? 12 Şi arborii ziseră către vie: Mergi tu, domneşte preste noi! 13 Şi via le zise: Părăsì-voiu mustul meu, [m] care veseleşte pre Dumnezeu şi pre oameni, şi duce-mă-voiu spre a domnì preste arbori? 14 Şi toţi arborii ziseră către spin: Mergi tu, domneşte preste noi! 15 Şi spinul zise arborilor: Dacă într'adevăr voi mă ungeţi pre mine rege asupra voastră, veniţi, adăpostiţi-vă sub [n] umbra mea; iar de nu, [o] foc să iasă din spini, şi să mistue [p] cedrii Libanului. 16 Şi acum, dacă voi în adevăr şi în întregime aţi făcut *aceasta,* punând pre Abimeleh rege, şi dacă voi aţi lucrat bine cu Ierubaal şi cu casa sa, şi dacă i-aţi făcut lui [q] după vrednicia mânilor sale; 17 (Că părintele meu s'a luptat pentru voi şi n'a cruţat vieaţa sa, şi v'a scăpat din mâna Madianiţilor; 18 [r] Dară voi v'aţi sculat astăzi asupra casei părintelui meu, şi aţi ucis pre fiii săi, şaptezeci de inşi pe o singură piatră, şi aţi făcut pre Abimeleh, fiu al servei sale, rege preste locuitorii Şihemului, pentru că *este* fratele vostru): 19 Dacă în adevăr şi în întregime aţi lucrat cu Ierubaal şi cu casa sa în această zi, [s] bucuraţi-vă de Abimeleh, şi el să se bucure de voi! 20 Iar de nu, [t] foc să iasă din Abimeleh şi să mistue pre locuitorii Şehemului şi pre Bet-Millo, şi foc să iasă din locuitorii Şihemului şi din Bet-Millo, şi să mistue pre Abimeleh.

21 Şi Iotam se dădù în lături, şi fugì, şi se duse la [u] Beer, şi şezù acolo de frica lui Abimeleh, fratele său.

---

x Ps. 78. 11, 42. & 106. 13, 21.
y Cap. 9. 16, 17, 18.
Eccl. 9. 14, 15.
Capul 9.
a Cap. 8. 31.
b Cap. 8. 30.
c Fac. 29. 14.
d Fac. 29. 15.
e Cap. 8. 33.
f Prov. 12. 11. Fapt. 17. 5.
g Cap. 6. 24.
h 2 Reg. 11. 1, 2.
i Deut. 11. 29. Ios. 8. 33. Ioan 4. 20. 2 Reg. 14. 9.
k Cap. 8. 22, 23.
l Ps. 104. 15.
m Ps. 104. 15.
n Isa. 30. 2.
Dan. 4. 12.
o Ezec. 19. 14.
p Ps. 104. 16. Isa. 2. 13.
q Cap. 8. 35.
r Vers. 5. 6.
s Filp. 3. 3.
t Vers. 15, 16, 57.
u 2 Sam. 20. 14.

Sfârșitul rușinos a lui Abimeleh.

22 Și Abimeleh domnì preste Israel trei ani. 23 Atuncia [v]Dumnezeu trimise spirit rău între Abimeleh și între locuitorii Șihemului, și locuitorii Șihemului [x]fură necredincioși lui Abimeleh. 24 [y]Pentru ca cruzimea *arătată* celor șaptezeci fii ai lui Ierubaal, și sângele lor să cadă asupra lui Abimeleh fratele lor, care i-a ucis, și asupra locuitorilor Șihemului, cari întăriră mânile sale spre a ucide pre frații săi. 25 Și locuitorii Șihemului îi puseră pândași pe vârfurile munților, prădând pre toți cei ce treceau pre cale pre lângă ei. Și se spuse aceasta lui Abimeleh. 26 Și venì Gaal, fiul lui Ebed, cu frații săi, și trecură la Șihem. și locuitorii Șihemului i-se încrezură. 27 Și ei ieșiră la câmp, și culeseră viile lor, și călcară, se veseliră, întrară în [z]casa Dumnezeului lor, și mâncară și beură, și blestemară pre Abimeleh. 28 Și Gaal, fiul lui Ebed, zise: [a]Cine *este* Abimeleh, și cine Șihem, ca să-i servim? Au nu *este el* fiul lui Ierubaal, și Zebul căpetenia sa? Serviți bărbaților lui [b]Hamor părintele lui Șihem, că pentru ce am servì acestuia? 29 O, [c]de s'ar da acest popor în mâna mea, eu așì alungà pre Abimeleh! Și el zise lui Abimeleh: Immulțește oastea ta, și ieși!

30 Și Zebul, căpetenia cetății, auzì cuvintele lui Gaad, fiul lui Ebed, și mânia lui se aprinse; 31 Și el trimise întru ascuns soli la Abimeleh, zicând: Iată! Gaal, fiul lui Ebed, și frații săi au venit la Șihem, și iată ei întărâtă cetatea asupra ta. 32 Și acum scoală-te de cu noapte, tu și poporul care *este* cu tine, și pândește la câmp. 33 Și dimineață, la răsăritul soarelui, scoală-te, și lățește-te asupra cetății; și iată, el și poporul care *este* cu dânsul vor ieși în contră-ți, și tu vei face cu dânsul câte va puteà mâna ta.

34 Și se sculară de cu noapte Abimeleh și tot poporul ce *erà* cu dânsul, și puseră de pândă contra Șihemului patru cete. 35 Și Gaal, fiul lui Ebed, ieșì, și stătù la întrarea porții cetății: și Abimeleh cu tot poporul ce *erà* cu dânsul se sculă dela pândă. 36 Și când Gaal văzù poporul, zise lui Zebul: Iată, poporul se coboară din vârfurile munților; iar Zebul îi răspunse: Tu vezi umbra munților, și *ți-se pare* că *sunt* oameni. 37 Și Gaal mai zise: iată, poporul se coboară depe înălțimea țării: (o ceată venià pe calea Stejarului Ghicitorilor). 38 Și Zebul zise către dânsul: Unde *e* acum gura ta, cu care [d]ziceai: Cine *e* Abimeleh, ca să-i servim? Nu *este* acesta poporul, pre care l-ai desprețuit; ieși acum, rogu-te, și te luptă cu el. 39 Și Gaal ieșì în fruntea locuitorilor Șihemului, și se luptă cu Abimeleh. 40 Și Abimeleh îl gonì, și el fugì de dinaintea lui, și mulți căzură uciși până la întrarea în poartă. 41 Și Abimeleh se oprì în Aruma, și Zebul respinse pre Gaal și pre frații săi, de nu rămaseră în Șechem.

42 Și a doua zi poporul ieșì la câmp, și se spuse *aceasta* lui Abimeleh. 43 Și el luă poporul, și-l împărți în trei cete, și șezù de pândă la câmp; și privind, iată poporul ieșià din cetate! și el se sculă asupra lor, și-i bătù. 44 Că Abimeleh și cetele ce *erau* cu dânsul se lățiră, și stătură la întrarea în poarta cetății; și două cete se lățiră asupra tuturor celor ce *erau* în câmpie, și-i bătură. 45 Și Abimeleh bătù cetatea toată ziua aceea, [e]luă cetatea, și ucise pre poporul ce *erà* într'însa, [f]sfărâmă cetatea, și o preseră cu sare.

46 Și locuitorii turnului Șihemului auzind de *aceasta*, merseră în întăritura templului [g]zeului Berit. 47 Și se spuse lui Abimeleh, că toți locuitorii turnului Șihemului s'au adunat. 48 Și Abimeleh se suì pe muntele [h]Talmon, el și tot poporul ce *erà* cu dânsul, și Abimeleh luă în mâna sa o secure, și tăià o ramură de arbore, o ridică, și *o* puse pe umărul său, și zise către tot

v 1 Sam. 16. 14. *x* Isa. 33. 1. Ps. 7. 16. *y* 1 Reg. 2. 32. Mat. 23.35,36. *z* Vers. 4. *a* 1 Sam. 25. 10. *b* Fac. 4. 2, 6. *c* 2 Sam. 15. 4. *d* Vers. 28. 29. *e* Vers. 20. *f* Deut. 29. 23. *g* Cap. 8. 33. *h* Ps. 68. 14.

poporul ce *erà* cu dânsul: Ceeace vedeţi că fac eu grabnic faceţi ca mine. 49 Şi tot poporul tăià fiecare ramura sa, şi merseră după Abimeleh, şi le puseră pe întăritură, aprinzând deasupra lor întăritura cu foc. Aşà muriră toţi bărbaţii turnului Şihemului, ca la o mie de bărbaţi şi de femei.

50 Şi Abimeleh se duse la Tebeţ, împresură Tebeţul, şi-l luă. 51 Şi un turn tare erà în mijlocul cetăţii, şi fugiră acolo toţi bărbaţii şi femeile, toţi locuitorii cetăţii, încuiară *porţile* după ei, şi se suiră pe acoperişul turnului. 52 Şi Abimeleh veni până la turn, îl bătù, şi se apropià până la întrarea în turn, spre a-l arde cu foc. 53 Iar o femeie [i] aruncă o piatră de râşniţă pe capul lui Abimeleh, şi-i sfărâmă creştetul. 54 Şi [j] el îndată chemă la sine pre servul, care purtà armele sale, şi-i zise: Scoate sabia ta, şi omoară-mă ca să nu zică de mine: O femeie l-a ucis. Şi servul său îl străpunse, şi el murì. 55 Şi bărbaţii lui Israel văzând că Abimeleh a murit, se duseră fiecare la locul său.

56 [k] Astfel Dumnezeu răsplătì lui Abimeleh răutatea, ce făcuse părintelui său, ucigând pre cei şaptezeci de fraţi ai săi. 57 Şi toată răutatea bărbaţilor Şihemului. Dumnezeu a întors-o asupra capetelor lor; astfel blestemul lui Ioatam, fiul lui Ierubaal, venì asupra lor.

Tola şi Iair, judecători.

10 Şi [a] se sculă după Abimeleh, ca să mântue pre Israel, Tola, fiul lui Puah, fiul lui Dodo, bărbat din Isachar, şi el locuià în Şamir, în muntele lui Efraim. 2 Şi judecă pre Israel douăzeci şi trei de ani; şi murì, şi se îmmormântă în Şamir.

3 După dânsul se sculă Iar. Galaadeanul, şi judecă pre Israel douăzeci şi doi de ani. 4 Şi el avù treizeci de fii, cari [b] încălecau pre treizeci de mânzi, şi cari aveau treizeci de cetăţi, [c] *ce* se numesc până în ziua de astăzi satele lui Iair, şi sunt în pământul Galaad. 5 Şi Iair murì, şi se îmmormântă în Camon.

Filistenii şi Ammoniţii apasă pre Israel idolatru; Domnul îl miluieşte după pocăinţa sa.

6 Şi [d] fiii lui Israel iarăşi făcură rele în ochii Domnului, [e] servind Baalimilor, Astarteelor, [f] zeilor Siriei, zeilor [g] Sidonului, zeilor Moabului, zeilor fiilor lui Ammon şi zeilor Filistenilor, şi părăsiră pre Domnul, şi nu serviră lui. 7 Şi se aprinse mânia Domnului asupra lui Israel, şi el îi [h] vândù în mâna Filistenilor şi în mâna fiilor lui Ammon. 8 Şi ei impilară şi apăsară pre fiii lui Israel în timpul acela optsprezece ani, pre toţi fiii lui Israel ce *erau* dincolo de Iordan, în pământul Amoreului, care *este* în Galaad. 9 Şi fiii lui Ammon trecură Iordanul, spre a se luptà şi cu Iuda şi cu Beniamin şi cu casa lui Efraim; şi Israel *erà* strâmtorat foarte.

10 [i] Şi fiii lui Israel strigară către Domnul, zicând: Păcătuit-am ţie, că am părăsit pre Dumnezeul nostru, şi am servit Baalimilor. 11 Şi Domnul zise către fiii lui Israel: Au nu *v'am mântuit* [j] de Egipteni, [k] de Amorei, [l] de fiii lui Ammon [m] şi de Filisteni? 12 [n] Şi Sidonienii [o] şi Amalekiţii şi Maoniţii [p] v'au impilat pre voi, şi aţi strigat către mine, şi v'am mântuit din mâna lor. 13 [q] Dară voi m'aţi părăsit, şi aţi servit altor zei; deaceea mai mult nu vă voiu mântuì. 14 Mergeţi şi [r] strigaţi la zeii, pre care i-aţi ales vouă, ei să vă mântuească în timpul strâmtorării voastre. 15 Şi fiii lui Israel ziseră Domnului: Păcătuit-am, [s] fă-ne după cum este bine în ochii tăi; numai cât, rugămu-te, scapă-ne astăzi. 16 [t] Şi ei depărtară pre zeii cei străini din mijlocul lor, şi serviră Domnului: şi [u] sufletul lui nu mai răbdă suferinţele lui Israel.

17 Şi fiii lui Ammon se adunară, şi tăbărîră în Galaad: şi fiii lui Israel se adunară şi tăbărîră în [v] Miţpe. 18 Şi poporul *şi* mai marii Galaadului ziseră

---

i 1 Sam. 11. 21. *j* 1 Sam 31. 4. *k* Iov 31. 3. Ps. 94. 23.

Capul 10.
a Cap. 2. 16. *b* Cap. 5. 10. *c* Deut. 3. 14

d Cap. 2. 11. *e* Cap. 2. 13. *f* Cap. 2. 12. *g* 1 Reg. 11. 33.

h Cap. 2. 14. *i* 1 Sam. 12. 10. *j* Esod. 14. 30.

k Num. 21. 21, 24. 25. *l* Cap. 3. 12, 13. *m* Cap. 3. 31.

n Cap. 5. 19. *o* Cap. 6. 3. *p* Ps. 106. 42, 43. *q* Ier. 2. 13.

r Ier. 2. 28. *s* 1 Sam. 3. 18. *t* 2 Cron. 7. 14. Ier. 18. 7, 8.

u Ps. 106. 44, 45. *v* Fac. 31. 49. —

unul către altul: Care *va fi* bărbatul ce va începe a se luptă cu fiii lui Ammon? El va fi capul tuturor locuitorilor Galaadului.

Iefta învinge pre Ammoniți.

11 Și [a]Iefta, Galaadeanul, erà [b]viteaz; și el *erà* fiul unei meretrice; și Galaad a născut pre Iefta. 2 Și femeia lui Galaad i-a născut lui fii; și când fiii lui Galaad crescură, ei isgoniră pre Iefta, zicându-i: Nu vei aveà moștenire în casa părintelui nostru, că tu *ești* fiul unei alte femei. 3 Și Iefta fugì de dinaintea fraților săi, și locuià în pământul Tob. Și se adunară la Iefta oameni [c]fără căpătâi, și ieșiau cu dânsul.

4 Și după câtva timp se luptară fiii lui Ammon cu Israel. 5 Și când fiii lui Ammon se luptară cu Israel, bătrânii Galaadului se duseră, spre a luà pre Iefta din pământul Tob. 6 Și ei ziseră lui Iefta: Vino, și fii căpetenia noastră, ca să ne luptăm cu fiii lui Ammon. 7 Și Iefta zise bătrânilor Galaadului: [d]Oare nu m'ați urît, și nu m'ați isgonit din casa părintelui meu; pentru ce deci veniți acum la mine, când sunteți în nevoie? 8 [e]Și bătrânii Galadului ziseră lui Iefta: Tocmai deaceea [f]ne-am întors la tine, ca să mergi cu noi, și să te lupți cu fiii lui Ammon, și să fii [g]cap nouă și tuturor locuitorilor Galaadului. 9 Și Iefta răspunse bătrânilor Galaadului: Dacă voi mă aduceți înapoi, ca să mă bat cu fiii lui Ammon, și Domnul de-i va da în mânile mele, fi-voiu eu capul vostru? 10 Și bătrânii Galaadului ziseră lui Iefta: [h]Domnul să fie martor între noi, dacă nu vom face după cuvântul tău. 11 Și Iefta se duse cu bătrânii Galaadului, și poporul îl puse [i]cap și căpetenie preste dânsul: și Iefta vorbì toate cuvintele sale [j]înaintea Domnului în Mițpe.

12 Și Iefta trimise soli la regele fiilor lui Ammon, zicând: Ce *este* între mine și între tine, că tu ai venit la mine, spre a face resbel în pământul meu? 13 Și regele fiilor lui Ammon răspunse trimișilor lui Iefta: [k]Pentru că Israel a luat pământul meu, când a ieșit din Egipt, dela Arnon până la [l]Iabbok și până la Iordan; și acum înapoiați-*mi*-l cu pace.

14 Și Iefta trimise iarăși soli la regele fiilor lui Ammon, 15 Și zise către dânsul: Așà zice Iefta: [m]Israel n'a luat pământul Moabului nici pământul fiilor lui Ammon. 16 Căci când a ieșit Israel din Egipt, [n]merse el în pustiu la Marea-Roșie; și [o]sosind la Kadeș, 17 [p]Trimise Israel soli la regele Edomului, zicând: Rogu-te, să trec prin pământul tău! [q]Dară regele Edomului n'a voit să audă; și a trimis la regele Moabului, și nici el n'a voit. Deci Israel [r]rămase în Kadeș. 18 Atuncia umblând prin pustiu, [s]ocolì pământul Edomului și pământul Moabului; și [t]sosind în partea despre răsăritul pământului Moabului, [u]tăbărîră dincolo de Arnon, dară nu veniră în hotarul Moabului: că Arnonul *erà* hotarul Moabului. 19 Și [v]Israel trimise soli la Sihon, regele Amoreilor, regele Heșbonului; și Israel zise către dânsul: Rugămute, [x]să trecem prin pământul tău până la locul nostru. 20 [y]Și Sihon neîncrezându-se în Israel, ca să treacă pământul său, adună Sihon tot poporul său, și tăbărî în Iahaz, și se luptă cu Israel. 21 Și Domnul Dumnezeul lui Israel dădù pre Sihon și pre tot poporul lui în mâna lui Israel, și ei îl [z]bătură; și Israel luă în stăpânire tot pământul Amoreilor, cari locuiau în acel pământ. 22 Și ei luară în stăpânire [a]tot cuprinsul Amoreilor dela Arnon până la Iabbok, și dela pustiu până la Iordan. 23 Și acum, când Domnul Dumnezeul lui Israel a alungat pre Amorei de dinaintea poporului său Israel, *mai* ceri tu a-l stăpânì? 24 Au doară, ceeace [b]Chemoș. Dumnezeul tău, îți dă ție de stăpânire, aceea tu să nu stăpânești? așà și tot aceeace [c]Domnul Dumnezeul nostru alungă de dinaintea

Capul 11.
a Ebr. 11. 32.
b 2 Reg. 5. 1.
c Cap. 9. 4.
d Fac. 26. 27.
e Cap. 10. 18.
f Luc. 17. 4.
g Cap. 10. 18.
h Ier. 42. 5.
i Vers. 8.
j Cap. 10. 17.
1 Sam. 10. 17.
k Num. 21. 24. 25. 26.
l Fac. 32 22.
m Deut. 2. 9, 19.
n Num. 14. 25. Ios. 5 6
o Num. 13. 26 Deut. 1. 46
p Num. 20. 14.
q Num. 20. 18, 21.
r Num 20. 1.
s Num. 21. 4.
t Num. 21. 11.
u Num. 21. 13.
v Num. 21. 21.
x Num. 21. 22.
y Num. 21. 23.
z Num. 21, 24, 25.
a Deut. 2. 36.
b 1 Reg. 11. 7. Ier. 48 7.
c Deut. 9. 4, 5

noastră, aceea vom stăpâni. 25 Şi au doară *eşti* tu mai bun decât [d]Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului? Certatu-s'a el cu Israel, sau luptatu-s'a cu el? 26 Pe când Israel locuià în [e]Heşbon şi în satele lui, în [f]Aroer şi în satele lui, şi în toate cetăţile, cari *sunt* la ţărmurile Arnonului, trei sute de ani, pentru ce nu *le*aţi dat slobozie în acel timp? 27 Da, eu nu am păcătuit în contra ta, ci tu rău faci cu mine, războindu-te în contra mea. Domnul [g]judecătorul, [h]să judece astăzi între fiii lui Israel şi între fiii lui Ammon. 28 Şi regele fiilor lui Ammon nu ascultă cuvintele lui Iefta, pre cari el i-le trimise.

Biruinţa şi făgăduinţa lui Iefta.

29 Şi [i]spiritul Domnului venì asupra lui Iefta, şi el trecù prin Galaad şi Manase, şi trecù prin Miţpe din Galaad, şi dela Miţpe din Galaad trecù *asupra* fiilor lui Ammon.

30 Şi Iefta [j]făcù vot Domnului, zicând: Dacă tu vei da în mâna mea pre fiii lui Ammon, 31 Ceeace va ieşì din uşile casei mele spre întâmpinarea mea, când în pace mă voiu întoarce dela fiii lui Ammon, [k]va fi a Domnului [l]şi o voiu aduce ardere de tot.

32 Şi Iefta trecù spre fiii lui Ammon, spre a se luptà cu el; şi Domnul i-a dat în mâna lui. 33 Şi el îi bătù dela Aroer, până la [m]Minnit douăzeci de cetăţi, şi până la Abel-Cheramim cu ucidere mare foarte. Aşà fiii lui Ammon fură umiliţi înaintea fiilor lui Israel.

34 Şi când Iefta venì la [n]Miţpe în casa lui, iată, [o]fica lui ieşià întru întâmpinarea lui, cu timpane şi cu danţuri; ea *erà* unică, el nu aveà afară de dânsa fiu sau fică. 35 Şi când el o văzù, îşi [p]rupse vestmintele sale, şi zise: Ah! fica mea, adânc mă loveşti şi mă turburi! că eu [q]am deşchis gura mea către Domnul, şi [r]nu o pot întoarce. 36 Şi ea zise către dânsul: Părintele meu! de ai deşchis gura ta către Domnul, [s]fă cu mine, cum a rostit gura ta, pentru că Domnul ţi-a făcut răsbunare asupra neamicilor tăi, fiii lui Ammon. 37 Şi ea zise către părintele ei: Fie-mi învoit aceasta; lasămă două luni, ca să mă duc şi să mă cobor în munţi, şi să plâng fecioria mea, eu şi tovarăşele mele. 38 Şi el zise: Du-te! şi el o lăsă pre ea două luni. Deci ea se duse cu tovarăşele ei, şi plânse fecioria ei în munţi. 39 Şi după trecerea de două luni, ea se întoarse la părintele ei, şi el împlinì cu dânsa votul, pre care l-a votat. Şi ea nu cunoscuse bărbat. Şi a fost datină în Israel: 40 Din an în an ficele lui Israel mergeau spre a bocì pre fica lui Iefta Galaadeanul patru zile în an.

Sfărîmarea Efraimiţilor.

12 Şi [a]bărbaţii lui Efraim se adunară, şi trecură către miazănoapte, şi ziseră lui Iefta: Pentru ce ai trecut spre a te luptà cu fiii lui Ammon, şi pre noi nu ne-ai chemat ca să mergem cu tine? Casa ta vom aprinde-o cu foc asupra ta. 2 Şi Iefta le zise: Avut-am mari certe cu fiii lui Ammon, eu şi poporul meu; şi eu v'am chemat pre voi, şi nu m'aţi scăpat din mânile lor. 3 Şi când am văzut că tu nu voeşti a *mă* ajutà, [b]am pus viaţa mea în mâna mea, şi am trecut asupra fiilor lui Ammon, şi Domnul i-a dat pre ei în mâna mea! Şi pentru ce veniţi în ziua aceasta asupra mea, spre a vă luptà cu mine?

4 Şi Iefta adună pre toţi bărbaţii Galaadului, şi se luptă cu Efraim; şi bărbaţii Galaadului bătură pre Efraim, că ei au zis: [c]Fugari ai lui Efraim *sunteţi* voi; (Galaad *este* între Efraim şi între Manase!) 5 Şi Galaadiţii cuprinseră [d]vadurile Iordanului în contra lui Efraim, şi când fugarii lui Efraim ziceau: Voiu să trec! Bărbaţii Galaadului îi ziseră: *Eşti* tu Efraimit? De ziceà el! Nu!. 6 Atunci ei îi ziceau: Rugămu-te, zi Şibbolet, şi el ziceà Sibbolet, că el nu puteà să pronunţe cum trebue; şi ei îl prindeau şi-l junghiau la vadurile Iordanu-

a Num. 22. 2. Ios. 24. 9.
b Num 21. 25.
c Deut. 2. 36.
d Fac. 18. 25
e Fac. 16. 5.
f Cap. 3. 10
g Fac. 28. 20.
h Lev.27.2,3,etc.
i Ps. 66. 13.
j Ezec. 27 17.
k Cap. 10. 17.
l Esod. 15. 20.
m Fac. 37.29,34.
n Eccl. 5. 2.
o Num. 30. 2.
p 2 Sam. 18. 19, 31.
q —
r *Capul 12.*
s Cap. 8. 1.
t 1 Sam. 19. 5. Iov 13. 14.
Ps. 119. 109.
c 1 Sam. 25. 10
d Ios. 22. 11

lui. Şi căzură în acel timp patruzeci şi două de mii din Efraim.

7 Şi Iefta judecă pre Israel şase ani; şi Iefta, Galaadeanul muri, şi se îmmormântă într'o cetate a Galaadului.

Ibţan, Elon şi Abdon, judecători.

8 Şi după dânsul judecă pre Israel Ibţan din Bet-Lehem. 9 Şi el avù treizeci de fii şi treizeci de fete, scoase din casa sa, şi treizeci de fete aduse el de afară pentru fiii săi. Şi el a judecat pre Israel şapte ani. 10 Şi Ibţan muri, şi se îmmormântă în Bet-Lehem.

11 Şi după dânsul a judecat pre Israel Elon, Zabuloneul, şi el judecă pre Israel zece ani. 12 Şi Elon şi Zabuloneul, muri, şi se îmmormântă în Ajalon, în pământul Zabulon.

13 Şi după dânsul judecă pre Israel Abdon, fiul lui Hilel, Piratoneanul. 14 Şi el avù patruzeci de fii şi treizeci de nepoţi, cari [e] umblau călări pe şaptezeci de mânzi de asină. El a judecat pre Israel opt ani. 15 Şi Abdon, fiul lui Hillel, Piratoneanul, muri, şi se îmmormântă în Piraton, în pământul lui Efraim, [f] pe muntele Amalekiţilor.

Israeliţii apăsaţi prin Filisteni; naşterea lui Samson vestită printr'un înger.

13 Şi fiii lui Israel [a] iarăşi făcură rele în ochii Domnului, şi Domnul îi dădù pre ei [b] în mâna Filistenilor patruzeci de ani.

2 Şi a fost un bărbat [c] din Ţora, din neamul lui Dan, şi numele lui *erà* Manoah, şi femeia lui *erà* stearpă, şi n'a născut. 3 Şi [d] îngerul Domnului se arătă femeii, şi-i zise: Iată, tu *eşti* stearpă, şi n'ai născut; dară vei zămisli, şi vei naşte fiu. 4 Şi acum păzeşte-te, şi [e] nu beà vin nici beutură îmbătătoare, şi nu mâncà nimica necurat. 5 Că iată, tu vei zămisli şi vei naşte fiu, şi [f] briciul nu se va pune pe capul lui; că pruncul va fi [g] nazareu al Domnului din pântece; şi el va [h] începe mântuirea lui Israel din mâna Filistenilor.

6 Şi femeia venì, şi spuse bărbatului ei, zicând: [i] Un om al lui Dumnezeu a venit la mine, şi [j] faţa îi *erà* ca faţa îngerului lui Dumnezeu, înfricoşat foarte: dar nu l-am [k] întrebat de unde *erà*, nici numele său nu mi-l-a spus. 7 Şi el zise către mine: Iată, tu vei zămisli, şi vei naşte fiu; şi acum nu beà vin nici băutură îmbătătoare, şi nu mâncà nimica necurat; că nazareu al Domnului va fi pruncul *chiar* din sânul *mumei sale* până în ziua morţii sale.

8 Atuncia Manoah se rugă Domnului, şi zise: Rogu-te, Doamne, omul lui Dumnezeu, pe cari tu l-ai trimis, să mai vină încă odată la noi, şi să ne înveţe ce să facem cu pruncul ce se va naşte. 8 Şi Dumnezeu auzì vocea lui Manoah, şi îngerul lui Dumnezeu mai venì odată la femeie, pe când ea şedeà în câmpie; dară Manoah, bărbatul ei, nu erà cu dânsa. 10 Şi femeia se grăbì, şi alergă, şi spuse *aceasta* bărbatului ei, zicându-i: Iată, omul ce a venit în ziua *aceea* la mine, *iarăşi* mi-s'a arătat. 11 Şi Manoah se sculă, urmă femeii sale, şi venind la omul acela îi zise: Tu *eşti* omul ce a vorbit către femeie? Şi el răspunse: Eu *sunt*. 12 Şi Manoah zise: De se va împlinì cuvântul tău, ce să se facă cu pruncul şi ce să facă el? 13 Şi îngerul Domnului zise lui Manoah: Femeia să se păzească de toate câte i-am zis. 14 Din toate câte ies din viţa viei ea să nu mănânce, [l] vin şi beutură îmbătătoare să nu beà, nici *nimica* necurat să nu mănânce. Toate câte i-am poruncit să le păzească.

15 Şi Manoah zise, către îngerul Domnului: [m] Te-am întârzià, ca să-ţi pregătim un ied. 16 Şi îngerul Domnului zise lui Manoah: De mă întârzii, nu voiu mâncà din pânea ta, şi de voieşti să faci ardere de tot, adă-l Domnului; că Manoah nu ştià, că acesta *erà* îngerul Domnului. 17 Şi Manoah mai zise către îngerul Domnului: Care *este* numele tău, că de

---

e Cap. 5. 10. *f* Cap. 3. 13, 27. — *Capul 13.* *a* Cap. 2. 11. *b* 1 Sam. 12. 9. *c* Ios. 19. 41. *d* Luc. 1. 11, 13, 28, 31. *e* Luc. 1. 15. *f* Num. 6. 5. *g* Num. 6. 2. *h* 1 Sam. 7. 13. 2 Sam. 8. 1. 1 Cron. 18. 1. *i* Deut. 33. 1. 1 Reg. 17. 24. *j* Mat. 28. 3. Fapt. 6. 15. *k* Vers. 17. 18. *l* Vers. 4. *m* Fac. 18. 5.

se va împlini cuvântul tău, să te onorăm. 18 Şi îngerul Domnului zise către dânsul: [n] De ce întrebi numele meu? că minunat *este* el. 19 Şi Manoah luă iedul şi darul de pâne, [o] aducându-*l* Domnului pe stâncă: şi el făcù minune: şi Manoah şi femeia lui văzură: 20 Căci pe când flacăra se înălţă depe altar la cer, îngerul Domnului se înălţă în flacăra altarului, şi Manoah şi femeia lui văzură *aceasta*, şi [p] căzură cu faţa la pământ. 21 Şi îngerul Domnului nu se mai arătă lui Manoah şi femeii sale.

[q] Atuncia Manoah cunoscù că acesta *erà* îngerul Domnului. 22 Şi Manoah zise femeii sale: [r] Vom murì, că noi am văzut pe Dumnezeu. 23 Şi femeia lui îi răspunse: Dacă Domnul ar fi voit a ne omorî, nu ar fi luat din mâna noastră arderea de tot şi darul de pâne, nici ne-ar fi arătat toate acestea, şi nici la timp nu ar fi vestit *un lucru* ca acesta.

24 Şi femeia născù fiu, şi chemă numele lui [s] Samson: şi [t] pruncul crescù, şi Domnul îl binecuvântă. 25 [u] Şi spiritul Domnului începù a-l împinge în Mahane-Dan, [v] între Torah şi Eştaol.

Lupta lui Samson cu leul.

14 Şi Samson se pogorî [a] la Timna, şi [b] văzù o femeie în Timna din fetele Filistenilor. 2 Şi el se suì, şi spuse părintelui său şi mumei sale, zicând: Am văzut femeie în Timna din fetele Filistenilor: şi acum [c] să mi-o luaţi de femeie. 3 Şi părintele său şi mumă sa ziseră: Au nu *este* între fetele [d] fraţilor tăi şi în tot poporul meu *nici* o femeie, de te duci să iei femeie dintre Filistenii cei [e] tăiaţi împrejur? Şi Samson zise părintelui său: Pre ea ia-o mie, că ea îmi place. 4 Şi părintele său şi muma sa nu ştiau că aceasta *erà* [f] dela Domnul, că el căutà prilej asupra Filistenilor; că în acest timp [g] domneau preste Israel Filistenii. 5 Atuncia Samson cu părintele său şi cu muma sa se pogorîră la Timna. Şi când ei ajunseră la viile din Timna, iată, un leu tinăr mugind, *veniù* spre întâmpinarea lui. 6 Şi [h] spiritul Domnului venì asupra lui, şi el îl sfăşiă, după cum se sfăşie un ied, şi el *nu aveà* nimic în mâna lui. Dară el nu spuse părintelui său nici mumei sale ceeace a făcut. 7 Şi el se pogorî, şi vorbì cu femeia, şi ea plăcù lui Samson.

8 Şi când el se întoarse după câtva timp spre a o luà, se abătù, spre a vedeà stârvul leului, şi iată, un roiu de albine *erà* în stârvul leului, şi miere. 9 Şi el o luă în mâna sa, şi ducându-se mergeà mâncând, şi se duse la părintele său şi la mumă sa, şi le-a dat din ea, şi ei mâncară: dar nu le spuse, că din stârvul leului a scos mierea.

Căsătoria lui Samson şi ghîcitorile.

10 Şi părintele său se pogorî la femeie; şi Samson făcù acolo ospăţ: că aşà făceau tinerii. 11 Şi când ei îl văzură, luară treizeci de tovarăşi, ca să fie cu dânsul. 12 Şi Samson le zise: [i] O cimilitură vă pun: de mi-o veţi spune [j] în cele şapte zile ale ospăţului şi *o* veţi ghîci, vă voiu da vouă treizeci de cămăşi şi treizeci de [k] vestminte de schimbat: 13 Iar de nu veţi puteà a mi-*o* spune, să-mi daţi voi mie treizeci de cămăşi şi treizeci de vestminte de schimbat. Şi ei îi ziseră: Pune cimilitura ta ca să o auzim. 14 Şi el le zise:

Din cel ce mănâncă a ieşit mâncare.
Şi din cel tare a ieşit dulceaţă.
Şi ei nu putură să spuie cimilitura în trei zile. 15 Şi în a şaptea zi ziseră ei către femeia lui Samson: [l] Înduplecă pre bărbatul tău să ne spuie cimilitura, [m] ca să nu te ardem pre tine şi casa părintelui tău cu foc. Au pentru a ne sărăcì ne-aţi chemat pre noi? Au nu *este aşà?* 16 Şi femeia lui Samson plânse înaintea lui, zicând: [n] Tu mă urăşti, şi nu mă iubeşti. Cimilitură ai pus fiilor poporului meu, şi mie nu mi-ai spus-*o*. Şi el zise către dânsa: Iată, eu nu am spus-*o* părintelui meu şi nici mumei mele, şi ţie să ţi-*o* spun? 17 Şi ea plânse îna-

n Fac. 32. 29.	*r* Fac. 32. 30.	*u* 1 Sam. 11. 6.	*Capul 14.*	*d* Fac. 24. 3, 4.	*g* Deut. 28. 48.	*i* 1 Reg. 10. 1.	*k* Fac. 45. 22.
o Cap. 6. 19. 20.	*s* Ebr. 11. 32.	Mat. 4. 1.	*a* Fac. 38. 13.	*e* Fac. 34. 14.	*h* Cap. 3. 10.	Luc. 14. 7.	*l* Cap. 16. 5.
p Mat. 17. 6.	*t* 1 Sam. 3. 19.	*v* Ios. 15. 33.	*b* Fac. 34. 2.	*f* Ios. 11. 20.	1 Sam. 11. 6.	*j* Fac. 29. 27.	*m* Cap. 15. 6.
q Cap. 6. 22.		—	*c* Fac. 21. 21.				*n* Cap. 16. 15.

intea lui şapte zile, cât ţinù ospăţul. Şi în a şaptea zi, el i-o spuse, că ea îl necăjì; şi ea spuse cimilitura fiilor popoporului ei. 18 Şi bărbaţii cetăţii ziseră către el în ziua a şaptea, mai nainte de apusul soarelui: Ce *este* mai dulce decât mierea? Şi ce *este* mai tare decât leul? Şi el zise către dânşii: De nu aţi fi arat cu junca mea, nu aţi fi ghîcit cimilitura mea. 19 Şi [o] venì asupra lui spiritul Domnului, şi el se pogorî la Aşkalon, bătù dintr'înşii treizeci de bărbaţi, şi luă vestmintele lor, şi dădù vestmintele de schimb celor ce au ghîcit cimilitura. Şi mânia lui se aprinse, şi el se suì la casa părintelui său.

20 Dară femeia lui Samson [p] a fost a tovarăşului lui, [q] amicului lui.

Samson face Filistenilor pagubă mare.

15 Şi după câtva timp, în zilele secerişului de grâu, Samson cercetă pre femeia sa cu un ied, şi el zise: Voiu intrà la femeia mea în cameră; iar părintele ei nu-i învoì ca să intre. 2 Şi părintele ei zise: Eu am gândit că tu o [a] urăşti; deci am dat-o amicului tău. Au sora ei cea mai mică nu *este* mai frumoasă decât ea? Rogu-te, fie ea a ta în locul ei.

3 Şi Samson le zise: Astădată voiu fi nevinovat către Filisteni, de le voiu face rău! 4 Şi Samson se duse, şi prinse trei sute de vulpi, luă făclii, şi întorcând coadă la coadă, puse o făclie la mijloc între două cozi. 5 Şi el aprinse cu foc făcliile, şi *vulpilor* le dădù drumul în ţarinile Filistenilor, şi aprinse atât grâul în snopi, cât şi cel ce stà în picioare, cum şi grădinile de olivi. 6 Şi Filistenii ziseră: Cine a făcut aceasta? Şi ei răspunseră: Samson, ginerile Timneanului; pentru că i-a luat femeia lui, şi o dădù amicului său. [b] Şi Filistenii se suiră, şi arseră cu foc pre ea şi pre părintele ei.

7 Şi Samson zise către dânşii: Dacă voi faceţi una ca aceasta, îmi voiu răsbunà asupra voastră, şi apoi voiu încetà. 8 Şi el îi bătù la şold şi la coapse cu ucidere mare; şi se pogorî, şi locuì în crăpătura stâncei Etam. 9 Şi Filistenii se suiră, şi tăbărîră în Iuda, şi s'au răspândit [c] în Lehi. 10 Şi bărbaţii din Iuda ziseră: Pentru ce v'aţi suit asupra noastră? şi ei răspunseră: Spre a legà pre Samson noi ne-am suit, ca să-i facem lui, cum ne-a făcut nouă. 11 Şi se pogorîră trei mii de bărbaţi din Iuda către crăpătura stâncei Etam, şi ziseră lui Samson: Au nu ştii tu, că Filistenii [d] domnesc asupra noastră? Şi pentru ce ne-ai făcut nouă aceasta? Şi el le zise: După cum ei mi-au făcut, aşà le-am făcut. 12 Şi ei ziseră către dânsul: Ca să te legăm pre tine, noi ne-am pogorît, să te dăm în mânile Filistenilor. Şi Samson le zise: juraţi-mi, că voi nu vă veţi aruncà asupră-mi! 13 Şi ei vorbiră către dânsul, zicând: Nu, ci te vom legà, şi te vom da în mâna lor, dară nu te vom omorî. Şi ei îl legară cu două funii noi, şi-l scoase din stâncă.

14 *Şi* când el sosì la Lehi, Filistenii strigară de bucurie înaintea lui; şi [e] spiritul Domnului venì asupra lui, şi funiile ce *erau* pe braţele lui se făcură ca fire de in, cari se aprind la foc, şi legăturile se topiră depe mânile lui. 15 Şi găsind o falcă de asin neuscată încă, şi întinzându-şi mâna sa, o luă şi [f] ucise cu ea o mie de bărbaţi. 16 Şi Samson zise:

Cu o falcă de asin o grămadă, două grămezi,
Cu o falcă de asin, am ucis o mie de bărbaţi.

17 Şi când el sfârşì de a vorbì, aruncă falca din mâna lui, şi numì acel loc Ramat-Lehi.

18 Şi el însetă foarte, şi strigă către Domnul, zicând: [g] Tu ai dat prin mâna servului tău această mare mântuire: şi acum să mor de sete, şi să cad în mâna tăiaţilor împrejur? 19 Şi Dumnezeu despică adâncătura cea în Lehi, şi ieşì dintr'însa apă, şi el beù; şi [h] spiritul lui se reîntoarse şi reînviă. Şi s'a chemat numele acelui *loc* En-Akkore, până în ziua de astăzi, şi *se află* în Lehi.

20 Şi el judecă pre Israel [i] în zilele Filistenilor douăzeci de ani.

---

o Cap. 3. 10. *p* Cap 15. 2. | *b* Ioan 3. 28. — | *Capul 15.* *a* Cap. 14. 20. | *b* Cap. 14. 15. *c* Vers. 19. | *d* Cap. 14. 4. *e* Cap. 3. 10. | *f* Lev. 26. 8. *g* Ps 3. 7. | *h* Isa. 40. 29. | *i* Cap. 13. 1. —

Căderea lui Samson; puterea i-se redă şi el se răsbună asupra Filistenilor.

16 Şi Samson se duse la Gaza, şi văzù acolo o meretrice, şi intră la dânsa: 2 *Şi s'a spus* Gazenilor: Samson a venit aicia: deci ei *îl*[a] împresurară, şi-l pândiră toată noaptea aceea la poartă, cetăţii, şi fură în tăcere toată noaptea, zicând: *Fiţi în linişte* până se va luminà de ziuă, şi atuncia îl vom ucide! 3 Şi Samson dormì până la miezul nopţii, iar sculându-se la miezul nopţii, apucă portile cetăţii şi amândoi stâlpii, şi scoţându-le împreună cu zăvorul, *le* luă pe umerile sale, şi le duse pe vârful muntelui din faţa Hebronului.

4 Şi se întâmplă în urma acestora, că el iubià o femeie în valea Sorek, cu numele Dalila. 5 Şi domnii Filistenilor se suiră către dânsa, şi-i ziseră: [b] Înduplecă-l, şi vezi în ce *stă* puterea lui cea mare, şi cu ce vom puteà a-l învinge, ca să-l legăm, spre a-l slăbì, şi noi îţi vom da ţie fiecare o mie şi o sută de *sicli* de argint.

6 Şi Dalila zise lui Samson: Rogu-te, spune-mi în ce *stă* marea ta putere, şi cu ce trebue tu să fiii legat, spre a te slăbì. 7 Şi Samson îi zise: Dacă mă va legà cu şapte funii nouă neuscate încă, eu voiu slăbì, şi mă voiu face ca tot omul. 8 Şi domnii Filistenilor îi aduseră şapte funii noi, neuscate încă, şi ea-l legă cu ele. 9 Şi pândaşii şedeau la ea în cameră. Şi ea-i zise: Filistenii asupra ta, Samsoane! şi el rupse funiile, după cum se rupe o aţă de cârlţi, când miroase focul; şi puterea sa nu s'a descoperit.

10 Şi Dalila zise lui Samson: Iată, tu m'ai înşelat, şi mi-ai spus neadevărul. Acum, rogu-te, spune-mi cu ce poţi fi legat? 11 Şi el zise către dânsa: Dacă mă va legà cu funii noi, cu cari nu s'a făcut nici un lucru, voiu slăbì, şi mă voiu face ca tot omul. 12 Şi Dalila luă funii noi, şi-l legă cu ele, zicându-i: Filistenii asupra ta, Samsoane! Şi pândaşii şedeau în cameră. Şi el le rupse depe braţele sale ca o aţă.

13 Şi Dalila zise lui Samson: Până acum m'ai înşelat, şi mi-ai spus neadevărul. Spune-mi cu ce poţi fi legat? Şi el zise către ea: Dacă tu vei împletì cele şapte şuviţe ale capului meu în urzeala ţesăturii. 14 Şi ea *le* pironì *în pământ* cu o pană, şi zise către dânsul: Filistenii asupra ta, Samsoane! Şi el se deşteptă din somnul său, şi scoase pana cu urzeală cu tot.

15 Şi ea zise către dânsul: [c] Cum zici: Eu te iubesc, când inima ta nu *este* la mine? Până acum de trei ori m'ai înşelat, şi nu mi-ai spus în ce *stă* puterea ta cea mare. 16 Şi supărându-l cu vorbele sale în toate zilele, şi muncindu-l pre el, sufletul lui se întristă până la moarte: 17 Şi-i [d] descoperì toată inima lui, şi zise către dânsa: [e] Briciu nu s'a pus pe capul meu, pentru că nazareu al lui Dumnezeu sunt eu din pântecele mumei mele; dacă mă voiu rade, puterea mea se va depărtà dela mine, şi voiu slăbì, şi mă voiu face ca tot omul.

18 Şi Dalila văzând, că el îi descoperì toată inima sa, trimise să cheme pre domnii Filistenilor, zicând: Suiţi-vă astădată, că el mi-a descoperit toată inima sa. Şi domnii Filistenilor se suiră la dânsa, aducând argintul în mânile lor. 19 [f] Şi ea îl adormì pe genunchii ei, chemă un bărbat, şi puse să-i radă cele şapte şuviţe ale capului său, şi prin aceasta începù a-l slăbì; că puterea lui îl părăsise. 20 Şi ea zise: Filistenii asupra ta, Samsoane! Şi el se deşteptă din somnul său, şi zise: Voiu ieşì astădată ca altădată, şi mă voiu scuturà. Dară el nu ştià că Domnul [g] s'a depărtat dela el. 21 Şi Filistenii îl prinseră, şi-i scobiră ochii, şi-l coborîră la Gaza, şi-l legară cu lanţuri de aramă: şi el învârtià râşniţa în închisoare.

22 Dară părul capului său începù să crească, după ce s'a ras. 23 Şi domnii Filistenilor se adunară, spre a aduce un mare sacrificiu lui Dagon, zeul lor, şi spre a se veselì; că ziceau; Zeul nostru

Capul 16. a 1 Sam. 23. 26. | Ps. 118. 10, 11, 12. | Fapt. 9. 24. b Cap. 14. 15. | Prov. 2 16—19. c Cap. 14. 16. | d Mic. 7. 5. | e Num. 6. 5. | f Prov. 7. 26, 27. | g Ios. 7. 12.

a dat în mâna noastră pre Samson, inimicul nostru. 24 Și poporul văzându-l, [h]lăudară pre zeul lor, că ziceau: Zeul nostru a dat în mâna noastră pre inimicul nostru, și pre pustiitorul țării noastre, care a înmulțit morții noștri. 25 Și când inima lor erà [i]voioasă, ei ziseră: Chemați pre Samson, ca să ne desfăteze! Deci chemară pre Samson din închisoare, și el erà de rîs înaintea lor: și-l puseră pre el între stâlpi. 26 Și zise Samson către băiatul ce-l țineà de mână: Lasă-mă ca să pipăiu stâlpii, pe care este întărită casa; ca să mă razăm de ei. 27 Și casa erà plină de bărbați și de femei, și acolo *erau* toți domnii Filistenilor; chiar și pe [j]acoperiș *erau* ca la trei mii de bărbați și de femei, cari priviau luarea în râs a lui Samson. 28 Și Samson strigă către Domnul, zicând: Doamne, Doamne, rogu-te, [k]adă-ți aminte de mine, și întărește-mă numai astădată, o Dumnezeule! ca să-mi răsbun asupra Filistenilor pentru cei doi ochi ai mei. 29 Și Samson îmbrățișă amândoi stâlpii din mijloc, asupra cărora casa erà întărită, și se răzămă de ei, de unul cu dreapta lui și de altul cu stânga lui. 30 Și Samson zise: Stingă-se vieața mea împreună cu Filistenii! Și se apăsă cu putere; și casa căzù preste domni și preste tot poporul ce *erà* într'însa. Și morții pre cari el i-a ucis la moartea sa, erau mai mult decât *acei* pre cari el i-a ucis în vieață.

31 Și frații săi și toată casa părintelui său se pogorîră, și-l ridicară; și suinduse *înapoi*, îl îmmormântară între Țorah și Eștaol, în mormântul lui Manoah, părintele său. Și el a judecat pre Israel douăzeci de ani.

Mica întocmește idolatria.

17 Și a fost un om din muntele lui Efraim, cu numele Mica. 2 Și el zise către mumă sa: Cei o mie și o sută de arginți ce ți-s'au luat, *și* pentru cari tu ai blestemat, și în auzul meu ai vorbit, iată, acești arginți *sunt* la mine, eu i-am luat. Și mumă sa zise: [a]Binecuvântat să *fie* fiul meu de Domnul. 3 Și el înapoiè cei o mie și o sută *sicli* de arginți mumei sale; și muma sa zise: Consacrat-am argintul Domnului din mâna mea pentru fiul meu, spre a [b]face un chip cioplit și un chip turnat: și acum ți-l înapoiez. 4 Totuși el înapoiè argintul mumei sale; și muma sa [c]luă două sute *sicli* de arginți, și i-a dat aurarului; și el făcù un chip cioplit și un chip turnat, cari fură în casa lui Mica. 5 Și bărbatul Mica aveà o casă de zei, și făcù [d]efod și [e]terafimi, și consacră pre unul din fiii sei, ca să-i fie preot. 6 [f]În zilele acelea nu *erà* rege în Israel: [g]fiecare făceà *ce erà* drept în ochii sei.

7 Și a fost un tînăr din Bet-Lehemul lui Iuda, din neamul lui Iuda, și acesta *erà* Levit, și petreceà acolo. 8 Și bărbatul se duse din cetatea [h]Bet-Lehemul lui Iuda, ca să petreacă unde va află *loc;* și el venì în muntele lui Efraim, în casa lui Mica, urmându-și calea sa. 9 Și Mica zise către dânsul: De unde vii tu? Și el îi răspunse: Levit *sunt* eu din Bet-Lehemul lui Iuda, și mă duc, că să locuesc unde voiu află *loc.* 10 Și Mica-i zise: Rămâi la mine, [i]și-mi fi mie [j]părinte și preot, și eu îți voiu da zece *sicli de* arginți pe an, un rând de vestminte și mijloace de traiu. Și Levitul intră. 11 Și Levitul se învoì a rămânea la acel bărbat, și tînărul erà lui ca unul din fiii săi. 12 Și Mica consacră pre Levit, și tînărul fu preot, și rămase în casa lui Mica. 13 Și Mica zise: Acum știu că Domnul îmi va face bine, pentru că am preot pre un Levit.

Seminția Dan cucerește Laisul și întocmește idolatria lui Mica.

18 În [a]acele zile nu *erà* rege în Israel, și în acele zile [b]seminția Daniților își căută moștenire spre locuire; că până atuncia nu-i căzuse moștenire între semințiile lui Israel. 2 Și fiii lui Dan tri-

---

h Dan. 5. 4. *i* Cap. 9. 27. *j* Deut. 22. 8. | *k* Ier. 15. 15. — | *Capul 17.* *a* Fac. 14. 19. *b* Esod. 20.4,23 *c* Isa. 46. 6. *d* Cap. 8. 27. *e* Fac. 31.19,30. *f* Cap. 18. 1. *g* Deut. 12. 8. *h* Ios. 19. 15. Rut. 1. 1, 2. Mic. 5. 2. Mat. 2. 1, 5, 6. *i* Cap. 18. 19. *j* Iov 29. 16. — | *Capul 18.* *a* Cap. 17. 6. *b* Ios. 19. 47.

miseră din neamul lor cinci bărbaţi din hotarele lor, bărbaţi viteji, din [c]Ţora şi Eştaol. [d]spre a iscodì ţara şi a o cercetà; şi le ziseră: Mergeţi, cercetaţi ţara; şi ei veniră în muntele lui Efraim până la casa lui Mica, şi maseră acolo. 3 De abia sosiră la [e]casa lui Mica, şi ei cunoscură vocea tinărului, a Levitului. Şi se abătură acolo, şi-i ziseră: Cine te-a adus aicia, ce faci tu aicia, şi ce ai tu aicia? 4 Şi el le zise: Aşà şi aşà mi-a făcut mie Mica, şi el [f]m'a tocmit, şi *sunt* preotul lui. 5 Şi-i ziseră: Rugămu-te, [g]întreabă pre [h]Dumnezeu, ca să ştim, dacă calea pe care mergem va prosperà. 6 Şi preotul le zise: [i]Mergeţi în pace, înaintea Domnului *este* calea voastră pe care mergeţi.

7 Şi cei cinci bărbaţi merseră, şi veniră la [j]Laiş, şi văzură pre poporul din ea [k]locuind în siguranţă, după chipul Sidonienilor, liniştit şi sigur, şi nu *era* în ţară nimenea, care să aibă putere a le face vre-un neajuns, şi *erau* departe de Sidonieni, şi n'aveau a face cu *alţi* oameni. 8 Şi venind la fraţii lor la [l]Ţora şi Eştaol, ziseră fraţii lor către dânşii: Ce *aduceţi* voi? 9 Şi ei răspunseră: [m]Haidem! să ne suim asupră-le, că noi am văzut ţara, şi iată, ea *este* bună foarte. Ce! *Încă* staţi [n]în tăcere? Nu vă leneviţi a plecà *şi* a merge să luaţi ţara în stăpânire? 10 Când veţi intrà, veţi venì la un popor [o]sigur, şi pământul *este* întins în toate lăturile: că Dumnezeu l-a dat în mânile voastre, [p]un loc în care nu lipseşte nimic din cele ce *sunt* pe pământ.

11 Şi plecară deacolo din neamul lui Dan, din Ţora şi Eştaol şase sute de bărbaţi, încinşi cu arme de resbel. 12 Şi ei se suiră, şi tăbărîră la [q]Kiriat-Icarim în Iuda. Deaceea locul acesta s'a numit [r]Mahane-Dan până în ziua de astăzi; iată, el *este* în dosul Kiriat-Icarimului. 13 Deacolo trecură la muntele lui Efraim, şi veniră până [s]la casa lui Mica.

14 [t]Şi cei cinci bărbaţi, cari s'au dus ca să iscodească ţara Laiş, răspunseră şi ziseră fraţilor lor: Ştiţi voi, că [u]în casele acestea este un efod, terafimi şi chip cioplit şi chip turnat? gândiţi-vă acum ce aveţi de făcut. 15 Şi se abătură acolo, şi veniră în casa tinărului, a Levitului, în casa lui Mica, şi-l întrebară de sănătate. 16 Şi [v]cei şase sute de bărbaţi dintre fiii lui Dan, încinşi cu armele lor de resbel, stătură la intrarea pe poartă. 17 Şi[x] cei cinci bărbaţi, cari s'au dus să iscodească ţara, se suiră, intrară acolo, şi luară[y] chipul cel cioplit, efodul, terafimii şi chipul cel turnat; şi preotul stà la intrarea pe poartă cu cei şase sute de bărbaţi, încinşi cu arme de resbel. 18 Aceştia venind la casa lui Mica, luară chipul cel cioplit, efodul, terafimii şi chipul cel turnat. Şi preotul zise către dânşii: Ce faceţi? 19 Şi ei ziseră: Taci, [z]pune mâna ta pe gura ta, mergi cu noi, şi [a]fi nouă părinte şi preot. *Este* mai bine ca tu să fii preot al casei unui singur om, sau să fii preot al unei seminţii şi al unui neam în Israel? 20 Şi inima preotului se bucură, şi el luă efodul, terafimii şi chipul cel cioplit şi se duse în mijlocul poporului. 21 Şi ei se întoarseră, şi plecară, punând înaintea lor copiii, turmele şi averile.

22 Acum se depărtaseră dela casa lui Mica, când se adunară bărbaţii, ce *erau* în casele de lângă casa lui Mica, şi ajunseră pre fiii lui Dan; 23 Şi strigară după fiii lui Dan, cari întorcându-şi feţele lor, ziseră lui Mica: Ce ai tu că te-ai adunat? 24 Şi el zise: Voi aţi luat zeii ce mi-am făcut şi pre preot, şi v'aţi dus, şi ce-mi mai rămâne? Şi acum îmi ziceţi: Ce ai tu? 25 Şi fiii lui Dan îi ziseră: Nu fă să se audă vocea ta în urma noastră, ca să nu se arunce asupra ta oameni cu inima amărîtă, şi *aşà* tu să nimiceşti viaţa ta şi viaţa casnicilor tăi. 26 Şi fiii lui Dan merseră *în* calea lor. Iar Mica, văzând că ei *erau* mai tari decât

c Cap. 13. 25.
d Num. 13. 17. Ios. 2. 1.
e Cap. 17. 1
f Cap. 17. 10.
g Isa. 30. 1.
h Cap. 17. 5.
i 1 Reg. 22. 6.
j Ios. 19. 47.
k Vers. 27. 28.
l Vers. 2.
m Ios. 2. 23, 24
n 1 Reg. 22 3.
o Vers. 7, 27.
p Deut. 8. 9.
q Ios. 15. 60.
r Cap. 13. 25.
s Vers. 2.
t 1 Sam. 14. 28.
u Cap. 17. 5.
v Vers. 11.
x Vers. 2. 14.
y Cap. 17. 4. 5.
z Iov. 21. 5. Prov. 30. 32.
a Cap. 17. 10.

dânsul. își înturnă fața, și se întoarse la casa sa.

27 Și ei luară ceeace Mica a făcut, și pre preotul ce era la dânsul: și [b] venind asupra Laișului, asupra unui popor liniștit și sigur. îl [c] trecură prin ascuțișul săbii, și au ars cetatea cu foc. 28 Și nu *era* nimenea să-l ajute, că el era [d] departe de Sidon, și nu aveà a face cu *alți* oameni; și *zăceà* în valea care *este* a [e] Bet-Rehobului;

29 Și zidiră cetatea, și locuiră în ea. Și [f] ei numiră cetatea [g] Dan, după numele lui Dan, părintele lor, ce s'a născut lui Israel; dar mai înainte numele cetății *era* Laiș. 30 Și fiii lui Dan înălțară chipul cel cioplit; și Ionatan, fiul lui Gherșom, fiul lui Manase, el și fiii săi erau preoții seminției Daniților, [h] până în ziua captivării țării. 31 Și ei înălțară chipul cel cioplit al lui Mica, pre care el l-a fost făcut, [i] tot timpul cât a fost casa lui Dumnezeu în Șilo.

Răutatea oamenilor din Ghibea din seminția Beniamin.

19 Și se întâmplă în acele zile, [a] când nu *era* rege în Israel, că eră un bărbat Levit, ce petrecea în lăturile muntelui lui Efraim, și care-și luă femeie concubină din [b] Bet-Lehemul lui Iuda. 2 Și concubina sa se desfrână de el, și se duse dela dânsul în casa părintelui ei, în Bet-Lehemul lui Iuda, și fu acolo patru luni de zile.

3 Și bărbatul ei sculându-se, se duse după ea, spre a-i vorbì după inima ei, ca să o întoarcă. Și mai *era* cu dânsul servul său și o pereche de asini. Și ea îl duse în casa părintelui ei, pre care văzându-l părintele tinerii femei, se bucură de întâlnirea lui. 4 Și-l ținù socrul său, părintele tinerii femei, și el rămase la dânsul trei zile: și ei mâncară, beură și rămaseră acolo. 5 Și în ziua a patra, ei se sculară de dimineață, și el se sculă spre a se duce. Și părintele tinerii femei zise ginerelui său: [c] Întărește inima ta cu o bucată de pâne, și apoi vă veți duce. 6 Și ei se așezară, și mâncară și beură amândoi împreună; și părintele tinerii femei zise către bărbat: Rogu-te, rămâi *aicia*, ca inima ta să se veselească. 7 Totuși bărbatul se sculă spre a se duce, dară socrul său stà de el; deci rămase iarăși acolo. 8 Și el se sculă de dimineață în ziua a cincia, spre a se pornì; și părintele tinerii femei zise: Rogu-te, întărește inima ta; și întârziază până ce ziua se pleacă *spre seară:* și ei mâncară amândoi. 9 Și bărbatul se sculă spre a se duce, el și concubina lui, și servul său. Și zise către dânsul socrul său, părintele tinerii femei: Rogu-te, privește, ziua a trecut, se face noapte, rogu-vă rămâneți toată noaptea. Iată, ziua se pleacă spre noapte, rămâneți aicia, ca inima ta să se veselească, și mâne veți mânecà pe calea voastră, și te vei duce la cortul tău. 10 Dară bărbatul nu voì a *mai* rămâneà *și* în noaptea aceia; ci sculându-se plecă, și venì până în dreptul [d] Iebusului, acesta *e* Ierusalimul, și cu dânsul *era* o pereche de asini înșeuați, și concubina lui.

11 Când ei *erau* aproape de Iebus, ziua eră plecată foarte; și servul zise către domnul său: Rogu-te vino, și să ne abatem către această cetate [e] a Iebuseilor, ca să rămânem în ea. 12 Și domnul său zise către el: Noi nu ne vom abate către o cetate străină, în care nu *sunt* fii de ai lui Israel; *ci* vom trece până la [f] Ghibea. 13 Și el zise servului său: Vino, ca să ne apropiem de unul din acele locuri, și să rămânem în Ghibea sau în [g] Rama. 14 Și trecură și merseră; și soarele le apuse lor sub Ghibea, ce *e* a lui Beniamin. 15 Și se abătură acolo, spre a intrà *și* a rămâneà în Ghibea; și el sosì, și rămase în ulița cetății: că nimenea nu-i [h] primià în casă, ca să rămâie.

16 Și iată, un om bătrân venià dela [i] lucrul său din câmp către seară: *omul*

---

b Deut. 33. 22. *c* Ios. 19. 47. *d* Vers. 7. | *e* Num. 13. 21. *f* Ios. 19. 47. *g* Fac. 14. 14. | *h* Ps. 78. 60, 61. *i* Ios. 18. 1. —

Capul 19.

a Cap. 17. 6. | *b* Cap. 17. 7. *c* Fac. 18. 5. | *d* Ios. 18. 28. *e* Ios. 15. 8, 63. | *f* Ios. 18. 28. *g* Ios. 18. 25. | *h* Mat. 25. 43. *i* Ps 104. 23.

era din muntele lui Efraim, şi petrecea în Ghibea: iar locuitorii locului *erau* Beniamiţi. 17 El ridicându-şi ochii săi, văzù pre bărbatul călător pe uliţa cetăţii, şi zise bătrânul: Unde te duci, şi de unde vii? 18 Şi el zise: Noi călătorim din Bet-Lehemul lui Iuda până la laturile muntelui lui Efraim, de acolo *sunt* eu şi am mers până la Bet-Lehemul lui Iuda; *şi* mă duc *acum* la [j] casa Domnului: dar nimenea nu mă primeşte în casă: 19 Deşi avem paiu şi nutreţ pentru asinii noştri, şi am pâne şi vin pentru mine, pentru serva ta şi pentru băiatul *ce este* cu servii tăi: nu ducem lipsă de nimic. 20 Şi zise bătrânul: [k] Pace ţie! ori cum lipsa ta *o iau* asupra mea [l] numai în uliţă să nu rămâi. 21 [m] Şi el îl aduse în casa sa, nutrì asinii, şi [n] ei îşi spălară picioarele, şi mâncară şi beură.

22 Pre când îşi veseliau inima, iată [o] locuitorii cetăţii, [p] oameni înrăutăţiţi, încunjurară casa, bătură la uşe, şi ziseră către bătrânul, domnul casei: [q] Adù afară pre omul ce a venit în casa ta, ca să-l cunoaştem. 23 Şi [r] domnul casei ieşind la dânşii, le zise: Nu, fraţilor mei, rogu-vă, nu lucraţi *aşa* de rău, după ce bărbatul acesta a venit în casa mea; [s] nu faceţi această nelegiuire! 24 [t] Iată fata mea cea fecioară şi concubina lui, scoate-le-voiu afară, umiliţi-le, şi faceţi cu ele ceeace este bun în ochii voştri; dar acestui bărbat nu faceţi această nelegiuire. 25 Dară bărbaţii nu voiră a-l ascultà. Deci bărbatul apucă pre concubina sa, şi o scoase afară la dânşii, şi o cunoscură, şi-şi bătură joc de dânsa toată noaptea până dimineaţă, şi o lăsară când se suiau zorile.

26 Şi femeia venì către ziuă, şi căzù la uşa casei omului, la care *era* domnul ei, pe când *începù* a se luminà. 27 Când domnul ei se sculă dimineaţa, şi deschizând uşile casei, voì să iasă afară, spre a se duce în calea sa, iată concubina sa zăccà *la* uşa casei, şi mânile ei pe prag. 28 Şi el îi zise: Scoală, şi să mergem! Dară nimenea nu răspunse. Şi el o puse pe asin, şi merse spre locul său.

29 Şi când el ajunse la casa sa, luă cuţitul, apucă pe concubina sa, şi o îmbucătăţì, carnea şi oasele sale, în douăsprezece bucăţi, şi le trimise în tot cuprinsul lui Israel. 30 Şi a fost, că oricine vedeà aceasta ziceà: Nu s'a întâmplat şi nu s'a văzut *una* ca aceasta, de când fiii lui Israel au ieşit din pământul Egiptului până în ziua de astăzi. Luaţi aminte de aceasta, sfătuiţi şi spuneţi.

Celelalte seminţii se resboiesc cu seminţia lui Beniamin şi o stârpesc aproape.

20 Şi [a] toţi fiii lui Israel ieşiră, şi comunitatea se adună ca un singur om dela [b] Dan până la Beer-Şeba, cu pământul Galaadului, înaintea Domnului [c] în Miţpe. 2 Şi stătut-au de faţă capii întregului popor, toate seminţiile lui Israel în adunarea poporului lui Dumnezeu, patru sute de mii de oameni pedestrii, [d] cari scoteau sabia. 3 (Şi fiii lui Beniamin auziră, cumcă fiii lui Israel s'au suit la Miţpe). Şi fiii lui Israel ziseră: Spuneţi, cum s'a întâmplat această faptă rea.

4 Şi răspunse Levitul, bărbatul ucisei femei, zicând: [e] La Ghibea, ce *este* a lui Beniamin, venii eu şi concubina mea, spre a rămâneà. 5 [f] Şi locuitorii din Ghibea s'au sculat asupra mea, au încunjurat noaptea casa în contra mea, cugetând a mă ucide pre mine: [g] şi pre concubina mea o umiliră, încât murì. 6 Şi [h] apucai pre concubina mea, o făcui bucăţi, şi o am trimis în toate câmpiile stăpânirii lui Israel; că [i] desfrânare şi fărădelege făcură ei în Israel. 7 Iată, voi toţi *sunteţi* fii ai lui Israel, [j] daţi-vă socotinţă şi sfătuiţi aicia.

8 Şi tot poporul se sculă ca un singur om, şi zise: Nici unul să nu meargă la cortul său, şi nici unul să nu se abată pe la casa sa. 9 Şi acum aceasta *e* aceeace vom face cu Ghibea: *Vom aruncà* asupra ei sorţi; 10 Şi vom luà zece

j Ios. 18. 1.	*m* Fac. 24. 32.	*p* Deut. 13. 13.	*s* 2 Sam 13. 12.	*Capul 20.*	1 Sam. 3. 20.	*e* Cap 19. 15.	*h* Cap. 19. 29.
k Fac. 43. 23.	*n* Ioan. 13 5.	*q* Rom. 1. 26,27.	*t* Fac. 19. 8.	*a* Deut. 13. 12.	*o* Cap. 10. 17.	*f* Cap. 19. 22.	*i* Ios. 7. 15.
l Fac. 19. 2.	*o* Fac. 19. 4.	*r* Fac. 19. 6. 7.	—	Ios. 22. 12.	1 Sam. 7. 5.	*g* Cap. 19.25.26.	*j* Cap. 19. 30.
				b Cap. 18. 29.	*d* Cap. 8. 10.		

bărbaţi din o sută din toate seminţiile lui Israel, şi o sută din o mie, şi o mie din zece mii, cari vor luà merinde pentru popor, ca ei intrând în Ghibea lui Beniamin, să-i facă ei după toată fărădelegea ce ea a făcut în Israel.

11 Şi toţi bărbaţii lui Israel se adunară asupra acestei cetăţi, uniţi ca un singur om. 12 [k] Şi seminţiile lui Israel trimiseră oameni către toată seminţia lui Beniamin, zicând: Ce faptă rea *este* aceasta, care s'a întâmplat între voi! 13 Şi acum scoateţi afară pre bărbaţii cei [l] înrăutăţiţi ce *sunt* în Ghibea, ca să-i omorîm, şi *aşà* să [m] curăţim răul din Israel. Dară fiii lui Beniamin nu voiră a ascultà vocea fraţilor lor, a fiilor lui Israel. 14 Şi fiii lui Beniamin se adunară din cetăţile *lor* la Ghibea, spre a ieşì la resbel cu fiii lui Israel. 15 Şi aceiaşi zi se numărară fiii lui Beniamin din cetăţi, douăzeci şi şase de mii de bărbaţi, ce scoteau sabia; afară de locuitorii din Ghibea, cari se numărară, şapte sute de bărbaţi aleşi. 16 Din tot poporul acesta *erau* şapte sute de bărbaţi aleşi, [n] stângaci: toţi aceştia loviau cu piatra prăştici părul, şi nu dădeau greşit. 17 Şi se numărară bărbaţii din Israel afară de Beniamin, patru sute de mii de bărbaţi, ce scoteau sabia; toţi aceştia oameni de resbel.

18 Şi fiii lui Israel se sculară, şi [o] se suiră la Bet-El, şi [p] întrebară pre Dumnezeu, şi ziseră: Cine din noi să se suie mai întâiu la luptă cu Beniamin? Şi Domnul răspunse: Iuda *se va suì* întâiu.

19 Şi fiii lui Israel se sculară dimineaţa, şi tăbărîră asupra Ghibeei. 20 Şi bărbaţii lui Israel ieşiră la luptă cu Beniamin; şi bărbaţii lui Israel se rânduiră în ordine de bătaie asupra lor lângă Ghibea. 21 Şi [q] fiii lui Beniamin ieşiră din Ghibea, şi în aceiaşi zi culcară la pământ din *oştirea* lui Israel douăzeci şi două de mii de bărbaţi.

22 Şi poporul, bărbaţii lui Israel, îmbărbătându-se, iarăşi se rânduiră de resbel, în locul în care se rânduiseră în ziua întâia. 23 [r] (Şi fiii lui Israel se suiră, şi plânseră înaintea Domnului până în seară, şi întrebară pre Domnul, zicând: Să mă mai sui oare la luptă cu fiii lui Beniamin, fratele meu? Şi Domnul zise: Suiţi-vă asupra lui). 24 Şi fiii lui Israel se apropiară a doua zi de fiii lui Beniamin. 25 Şi [s] a doua zi Beniamin ieşind din Ghibea spre întâmpinarea lor, mai culcară la pământ din fiii lui Israel optsprezece mii bărbaţi, cari toţi scoteau sabia.

26 Şi toţi fiii lui Israel, tot poporul [t] se suiră, veniră la Bet-El, şi plânseră: şi şezând acolo înaintea Domnului, postiră în ziua aceea până în seară, şi aduseră arderi de tot şi sacrificii de bucurie înaintea Domnului. 27 Şi fiii lui Israel întrebară pre Domnul, (acolo *se află* [u] chivotul legii lui Dumnezeu în zilele acelea, 28 [v] Şi Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, [x] stà înaintea lui în zilele acelea), zicând: Să mai ies încă la luptă cu fiii lui Beniamin, fratele meu, sau să contenesc? Şi Domnul zise: Suiţi-vă, că mâne-i voiu da în mâna voastră.

29 Şi Israel [y] puse pândaşi împrejurul Ghibeei. 30 Şi fiii lui Israel se suiră în ziua a treia asupra fiilor lui Beniamin, şi se rânduiră asupra Ghibeei, ca şi în celelalte dăţi. 31 Şi fiii lui Beniamin ieşiră spre întâmpinarea poporului, *şi* fură traşi afară din cetate, şi începură a da în popor, ca şi alte dăţi, în drumurile mari, (din care unul duce la Bet-El, iar altul la Ghibea în câmpie), şi ca la treizeci de bărbaţi din Israel fură ucişi. 32 Şi fiii lui Beniamin, ziseră: Ei *sunt* bătuţi înaintea noastră ca şi întâiaşi-dată; dară fiii lui Israel, ziceau: Să fugim, ca să-i tragem afară din cetate în drumul mare. 33 Şi toţi bărbaţii lui Israel se sculară din locul lor, se rânduiră în Baal-Tamar, şi pânda lui Israel ieşì din locul său, din hotarul Ghibeei. 34 Şi zece mii de bărbaţi aleşi din tot Israelul veniră asupra Ghibeei,

[k] Deut. 13. 14. | [l] Deut. 13. 13. | [m] Deut. 17. 12. | [n] Cap. 3. 15. | [o] Vers. 23. 26. | [p] Num. 27. 21. | [q] Fac. 49. 27. | [r] Vers. 26. 27. | [s] Vers. 21. | [t] Vers. 18. | [u] Ios. 18. 1. | [v] Ios. 24. 33. | [x] Deut. 10. 8. | [y] Ios. 8. 4.

și lupta fu cumplită; [z] și *Beniamiții* nu știau, că nenorocirea se apropie de ei. 35 Și Domnul bătù pre Beniamin înaintea lui Israel; și fiii lui Israel culcară la pământ în ziua aceea din Beniamin douăzeci și cinci de mii, și o sută bărbați, cari toți scoteau sabia.

36 Că fiii lui Beniamin crezând că aceia sunt bătuți, [a] bărbații lui Israel lăsaseră loc lui Beniamin, răzămându-se pe pânda, pe care o puseseră asupra Ghibeei. 37 [b] Și pânda se grăbi, și se lățì asupra Ghibeei, și pânda merse și trecù toată cetatea prin ascuțișul săbiei. 38 Că o înțelegere erà între bărbații lui Israel cu pânda: Să lase să se înalțe din cetate fum gros. 39 Și când bărbații lui Israel întoarseră dosul în luptă, și Beniamin începù a bate *și* a ucide din bărbații lui Israel ca la treizeci de inși, și ziseră: Da, ei sunt bătuți înaintea noastră, ca în lupta întâia! 40 Atunci un fum gros începù a se ridicà din cetate în sus, un stâlp de fum, și Beniamin [c] întorcându-se, iată toată cetatea *prefăcută într'un fum* ce se suià la cer! 41 Și bărbații lui Israel se întoarseră, și bărbații lui Beniamin fură uimiți, văzând, că nenorocirea s'a apropiat de ei. 42 Și ei se întoarseră dela bărbații lui Israel către calea pustiului, și lupta îi urmărià groaznic, și cei din cetăți îi culcară la pământ în mijlocul lor: 43 Ei încunjurară pre Beniamin, îl goniră, îl sdrobiră cu ușurință, până spre Ghibea, către răsăritul soarelui. 44 Și căzură din Beniamin optsprezece mii bărbați, toți bărbați viteji. 45 Și ei întoarseră *dosul,* și fugiră în pustiu, către stânca [d] Rimmon; și *Israeliții* culeseră din ei pe drumul cel mare cinci mii de inși, și-i urmăriră până la Ghibeon, bătând din ei două mii de bărbați. 46 Deci toți cei căzuți din Beniamin în ziua aceea fură douăzeci și cinci de mii de bărbați, cari toți scoteau sabia, toți oameni viteji. 47 Și din cei ce întoarseră *dosul* șase sute de bărbați scăpară în pustiu la stânca Rimmon, și rămaseră la stânca Rimmon patru luni.

48 Și bărbații lui Israel se înturnară la fiii lui Beniamin, și-i trecură prin ascuțișul săbiei, prin oamenii *fiecărei* cetăți, și vitele și tot ce aflau: și dădură foc tuturor cetăților ce găsiră *în cale.*

Cum se restabilește iarăși semința lui Beniamin.

21 Și [a] bărbații lui Israel s'au jurat în Mițpe, zicând: Nimenea din noi să nu deà pre fata sa de femeie lui Beniamin. 2 Și poporul venì la [b] Bet-El, rămase acolo până în seară înaintea lui Dumnezeu, și ei își înălțară vocile lor și plânseră tare, 3 Zicând: Pentru ce, o Doamne Dumnezeul lui Israel, s'a întâmplat aceasta în Israel, ca Israel să se lipsească de o semințe? 4 Și a doua zi poporul se sculă, [c] zidì acolo un altar, și aduse arderi de tot și sacrificii de bucurie.

5 Și fiii lui Israel, ziseră: Cine dintre toate semințiile lui Israel nu s'a suit cu adunarea Domnului? [d] Că fu un jurământ mare asupra aceluia care nu se va suì la Domnul la Mițpe, zicând: El să se omoare. 6 Și fiilor lui Israel li-se făcù milă de Beniamin, fratele lor, și ziceau: Astăzi o semințe întreagă s'a pierdut din Israel. 7 Ce să facem de femei pentru cei rămași! că noi ne-am jurat pe Domnul a nu le da lor din fetele noastre femei. 8 Și ei ziseră: *Este* vre-una din semințiile lui Israel, care să nu se fi suit la Domnul în Mițpe?

Și iată, nici unul din [e] Iabeș-Galaad n'a venit în tabără la adunare. 9 Și poporul se numără, și iată, nu *erà* acolo nimenea din locuitorii Iabeș-Galaadului. 10 Și comunitatea trimise acolo douăsprezece mii de oameni din cei mai viteji, și le porunci, zicând: [f] Mergeți, și treceți pre locuitorii din Iabeș-Galaad prin ascuțișul săbiei, și pre femei și pre copiii. 11 Și iată ceeace veți face: [g] Pre tot bărbatul, și pre toată femeia care s'a culcat cu bărbat, voi să-i nimiciți cu desăvârșire. 12 Și ei găsiră între locui-

z Ios. 8. 14.	*b* Ios. 8. 19.	*d* Ios. 15. 32.	*Capul 21.*	*b* Cap. 20. 18. 26.	*d* Cap. 5. 23.	*f* 1 Sam. 11. 7.	*g* Num. 31. 17.
a Ios. 8. 15.	*c* Ios. 8. 20.	—	*a* Cap. 20. 1	*c* 2 Sam. 24. 25.	*e* 1 Sam. 11. 1.		

torii din Iabeș-Galaad patru sute de fete fecioare, cari nu se culcaseră cu bărbat, și le aduseră în tabără la [h] Șilo, ce *este* în pământul Canaan.

13 Și toată comunitatea trimise, și vorbi către fiii lui Beniamin, [i] cari *erau* în stânca Rimmon, și le cuvântară pace. 14 Și Beniamin se întoarse în acel timp: și le dădură lor de femei pe acelea, pre cari le-au lăsat în vieață dintre femeile Iabeș-Galaadului; dară ele nu ajungeau pentru ei. 15 Și poporului [j] i-se făcù milă de Beniamin, că Domnul a făcut o știrbitură în seminţiile lui Israel.

16 Și bătrânii comunității, ziseră: Ce să facem de femei pentru cei rămași? că femeile s'au stârpit din Beniamin! 17 Și ei ziseră: Cei scăpați să stăpânească *ceeace erà* a lui Beniamin, pentru ca să nu se stângă o seminție din Israel. 18 Dară noi nu putem să le dăm femei din fetele noastre, [k] că fiii lui Israel s'au jurat, zicând: Blestemat *să fie* acela ce va da femeie lui Beniamin!

19 Și ei ziseră: Iată, sărbătoare Domlui *se face* din an în an în Șilo, care *este* spre miazănoapte de Bet-El spre răsăritul drumului celui mare, care duce dela Bet-El la Șihem, și spre miazăzi dela Lebona. 20 Și ei porunciră fiilor lui Beniamin, zicând: Mergeți și pândiți în vii: 21 Și când veți vedeà că fetele din Șilo ies [l] spre a jucà în cor. ieșiți din vii, și răpiți-vă fiecare pre femeia sa din fetele din Șilo, și duceți-vă în pământul lui Beniamin. 22 Și dacă părinții lor sau frații lor vor venì spre a se certà cu noi, noi le vom zice: Din har către noi dați-le, fiindcă noi nu am luat câte o femeie pentru fiecare din ei în acest resbel; și nu voi *sunteți cari* le-ați dat pre ele: atuncia numai ați fi vinovați. 23 Și fiii lui Beniamin făcură așà, și-*și* luară femei după numărul lor, dintre dănțuitoarele, pre cari le-au răpit: și merseră și se întoarseră la moștenirile lor, și [m] rezidiră cetățile și locuiră în ele. 24 Și în acel timp fiecare din fiii lui Israel se duse la seminția sa și la neamul său și ieșiră de acolo fiecare la moștenirea sa.

25 [n] În zilele acelea nu *era* rege în Israel: [o] fiecare făceà *ceeace era* drept în ochii săi.

CARTEA RUT.

Elimeleh și fiii săi murind în Moab, văduva sa se reîntoarce împreună cu Rut în Bet-Lehem.

1 Și în zilele când judecau [a] judecătorii, fost-a [b] foamete pe pământ, și s'a dus un bărbat din [c] Bet-Lehemul lui Iuda, ca să locuească în pământul Moabului, el și femeia sa, și cei doi fi ai săi. 2 Numele bărbatului *era* Elimeleh, și numele femeii sale Naomi, și numele celor doi fii ai săi *erau* Mahlon și Chilion, [d] Efraiți din Bet-Lehemul lui Iuda; Și veniră [e] în pământul Moabului, și locuiră acolo.

3 Și muri Elimeleh, bărbatul Naomiei; și a rămas ea cu cei doi fii ai săi. 4 Și-și luară lor femei Moabitene; numele uneia *era* Orfa, și numele celei de a doua Rut: și locuiră acolo ca la zece ani. 5 Și muriră și acești doi, Mahlon și Chilion: și rămase femeia fără cei doi fii ai săi și fără bărbatul ei.

6 Și se sculă ea cu nurorile ei, și se întoarse din pământul Moabului; că auzià în pământul Moabului, că Domnul a [f] cercetat pre poporul său [g] dându-i pâne. 7 Și ea ieșì din locul în care locuià, și cele două nurori ale sale cu dânsa; și merseră pe cale. ca să se întoarcă în pământul lui Iuda. 8 Și zise Naomi către

---

h Ios. 18. 1. *i* Cap. 20. 47. *j* Vers. 6. | *k* Vers. 1. *l* Esod. 15. 20. 1 Sam. 18. 6. | Ier. 31. 13. *m* Cap. 20. 48. *n* Cap. 17. 6. | *o* Deut. 12. 8. — | CARTEA RUT. *Capul I.* *a* Jude. 2. 16. | *b* Fac. 12. 10. 2 Reg. 8. 1. *c* Judc. 17 8. | *d* Fac. 35. 19. *e* Judc. 3. 30. *f* Esod. 4. 31. | Luc. 1. 68. *g* Ps. 132. 15. Mat. 6. 11.

cele două nurori ale sale: Duceţi-vă *şi* [h]întoarceţi-vă fiecare în casa mumii sale: [i]facă-şi Domnul milă cu voi, cum aţi făcut voi cu [j]cei răposaţi şi cu mine. 9 Deie-vă Domnul, ca să aflaţi [k]repaus fiecare în casa bărbatului său! Şi le sărută; şi ele înălţară vocile lor, şi plânseră. 10 Şi-i ziseră: Cu tine voim să ne întoarcem la poporul tău.

11 Şi Naomi zise: Întoarceţi-vă ficele mele; pentru ce să mergeţi cu mine? Au doară mai *am* fii în corpul meu, [l]ca să vă fie bărbaţi? 12 Întoarceţi-vă, ficele mele, duceţi-vă; că sunt prea bătrână, spre a mai aveà bărbat; *şi* de aşi zice, că am speranţă; chiar din această noapte *de* aşi fi a unui bărbat, şi *de* aşi naşte fii. 13 Aşteptà-veţi, până se vor face mari? Înfrânà-vă-veţi oare pentru ei, să nu fiţi ale altor bărbaţi? Nu ficele mele, că mult mai amar îmi este mie decât vouă căci [m]s'a lăsat asupra mea mâna Domnului. 14 Şi ele înălţară vocile lor, şi plânseră iarăşi. Şi Orfa sărută pre soacra sa; dară Rut [n]se ţineà de ea.

15 Şi zise *Naomi:* Iată, cumnata ta s'a întors la poporul ei şi la [o]zeii ei, [p]întoarce-te şi tu după cumnată ta. 16 Dară Rut zise: [q]Nu stà de mine ca să te părăsesc, şi să mă depărtez din urma ta; că încotro vei merge tu, voiu merge şi eu; unde vei rămâneà tu voiu rămâneà şi eu; [r]poporul tău va fi poporul meu, şi Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu; 17 Unde vei muri tu, voiu muri şi eu, şi acolo mă voiu îmmormântà; [s]aşà să-mi facă Domnul, şi încă mai mult, dacă altceva decât moartea mă va despărţi de tine! 18 [t]Şi văzând *Naomi*, că ea erà hotărîtă să meargă cu dânsa, încetă de a vorbì către ea.

19 Şi se duseră amândouă până ce ajunseră la Bet-Lehem; şi după ce sosiră la Bet-Lehem, iată, [u]toată cetatea erà în mişcare pentru ele, şi femeile ziceau: [v]aceasta *e* Naomi? 20 Şi ea le zise: Nu mă chemaţi Naomi, *ci* chemaţi-mă Mara, că Atotputernicul m'a amărît foarte: 21 Plină m'am dus, [x]şi deşeartă m'a întors Domnul: pentru ce *deci* să mă mai chemaţi Naomi, fiindcă Domnul a mărturisit în contra mea, şi Atotputernicul m'a întristat?

22 Şi se întoarse Naomi cu Rut, Moabiteana, nora ei, care se întorceà din pământul Moabului; şi veniră în Bet-Lehem la începutul secerişului orzului.

Rut culegând spice depe câmpul lui Booz, află har la dânsul.

2 Şi bărbatul Naomiei aveà o [a]rudă, om prea avut, din neamul lui Elimeleh, al căruia nume *era* [b]Booz. 2 Şi zise Rut Moabiteana către Naomi: Rogu-te, lasă-mă să mă duc în ţarină şi să [c]culeg spice în urma *aceluia*, în ochii căruia voiu aflà har. Şi-i zise: Du-te, fica mea. 3 Şi ducându-se, ajunse într'o ţarină, şi culegeà *acolo* pe urma secerătorilor; şi cum i-se întâmplă, *ţarina* aceasta *era* a lui Booz, care *era* din neamul lui Elimeleh.

Şi iată, Booz venià din Bet-Lehem, şi zise secerătorilor: [d]Domnul *fie* cu voi! Şi ei răspunseră: Binecuvinteze-te Domnul. 5 Şi zise Booz servului său, ce erà pus preste secerători: A cui *este* tinăra aceasta? 6 Şi servul ce erà pus preste secerători răspunse, şi zise: Ea *este* o tinără Moabiteană, carea [e]s'a întors cu Naomi din pământul Moabului; 7 Şi ea ne-a zis: Rogu-vă să culeg şi să adun dintre snopi pe urma secerătorilor; şi venind, a rămas de dimineaţă, şi până acum; şi puţin s'a repausat în casă.

8 Şi Booz zise către Rut: Ascultă, fica mea: nu te duce să culegi în altă ţarină, şi nu te depărtà de aicia, ci ţine-te de servele mele; 9 *Aţinteşte-ţi* ochii pe ţarina în care vor secerà, şi mergi pe urma lor. Au nu am poruncit servilor să nu te atingă? Şi de-ţi este sete, du-te la vase, şi beà din *ceeace* scot servii. 10 Şi ea [f]căzù pe faţă, se închină la pământ, şi-i zise: cum de am a-

h Ios. 24. 15.	*k* Cap. 3. 1.	Ps.32.4.&38.2.	*q* 2 Reg.2.2 4,6.	2 Reg. 6. 31.	*v* Isa. 23. 7.	*Capul 2.*	*d* Ps. 129. 7, 8.
l 2 Tim. 1. 16, 17, 18.	*l* Fac. 38. 11.	*n* Prov. 17. 17.	*r* Cap. 2. 11, 12.	*t* Fapt 21. 14.	*x* Iov. 1. 21.	*a* Cap. 3. 2. 12.	2 Thes. 3. 16.
i Vers. 5	*m* Judc. 2. 15. Iov. 19. 21.	*o* Judc. 11. 24.	*s* 1 Sam. 3. 17.	*u* Mat. 21. 10.	—	*b* Cap. 4 21.	*e* Cap. 1. 22.
		p Luc. 24. 28.				*c* Lev. 19. 9.	*f* 1 Sam. 25.23.

flat har în ochii tăi, ca tu să îngrijeşti de mine, de mine o străină? 11 Şi răspunse Booz, şi-i zise: [g]tot ce ai făcut soacrei tale după moartea bărbatului ei mi-s'a spus: cum tu ai părăsit pre părintele tău, pre muma ta şi pământul naşterii tale, şi ai venit la un popor, pre care mai înainte nu l-ai cunoscut. 12 [h]Răsplătească Domnul fapta ta, şi fie deplină plata ta dela Domnul Dumnezeul lui Israel, [i]sub a cărui aripi ai venit să te adăposteşti. 13 Şi ea zise: [j]Să aflu har în ochii tăi, domnul meu, că tu ai mângâiat şi ai vorbit inimei servei tale, [k]deşi eu nu sunt chiar ca una din servele tale. 14 Şi-i zise Booz către timpul mâncării: Apropie-te aicia, şi mănâncă din pâne, şi întinge bucătura ta în oţet.

Şi ea se puse lângă secerători; şi el ii dădù grăunţe prăjite, şi ea mâncă, [l]se sătură, şi a şi strâns. 15 Şi se sculă să culeagă, şi a poruncit Booz servilor săi, zicând: Lăsaţi-o să culeagă şi între snopi, şi să nu o ruşinaţi; 16 Şi chiar scoateţi pentru ea din mănunchi, şi lăsaţi ca să culeagă, şi nu o certaţi. 17 Şi ea culese din ţarină până seara, şi bătù ceeace a cules; şi a fost ca o efă de orz. 18 Şi luând-o a venit în cetate, şi a văzut soacra ei ceeace a cules. Şi *Rut* scoţind i-a dat [m]ceeace i-a rămas după ce s'a săturat.

19 Şi i-a zis soacră-sa: Unde ai cules astăzi? şi unde ai lucrat? fie binecuvântat cel ce a [n]îngrijit de tine! Şi spuse soacrei sale la cine a lucrat, şi zise: Numele bărbatului, la care am lucrat astăzi, *este* Booz. 20 Şi a zis Naomi nurorii sale: [o]Binecuvântat *fie* el de Domnul; că [p]îndurarea lui nu a părăsit pre cei vii, nici pre cei morţi; şi a mai *adaos* Naomi: Acest bărbat ne *este* rudă, una din cele ce au dreptul răscumpărării. 21 Şi Rut Moabiteana zise: Şi a mai zis el către mine: Ţine-te de servii mei, până ce vor sfârşi tot secerişul. 22 Şi Naomi zise către Rut, nora ei: Bine-*ţi este,* fica mea, să ieşi cu servele sale, ca să nu ţi-se întâmple ceva pe altă ţarină. 23 Aşà ea se ţinù de servele lui Booz, ca să culeagă, până ce se sfârşì secerişul orzului şi secerişul grâului; şi locuià cu soacră-sa.

Rut ascultă de sfatul Naomei.

3 Şi Naomi, soacra ei, îi zise: Fica mea, [a]au nu-ţi voiu căutà ţie [b]repaus, ca să-ţi fie bine? 2 Şi acum Booz, [c]a cărui servă tu *ai* fost, nu *este* el ruda noastră? Iată el va vânturà în noaptea *aceasta* orzul în arie. 3 Deci spală-te, [d]unge-te, şi pune pe tine vestmintele tale, şi coboară-te la arie: Nu te fă cunoscută bărbatului, până ce va sfârşì de mâncat şi de beut. 4 Şi când se va culcà, însemnă locul unde se va culcà, şi ducându-te *acolo,* descopere picioarele lui, şi culcă-te; şi el îţi va spune ce ai să faci. 5 Şi ea-i răspunse: Tot ce-mi ziei, voiu face.

6 Şi se coborî la arie, şi făcù totul, cum i-a poruncit soacră-sa. 7 Şi Booz a mâncat şi a beut, şi [e]s'a veselit inima lui, şi s'a dus să se culce într'o parte a unei clăi. Şi ea venì încet, descoperì picioarele lui, şi se culcă. 8 Şi la mijlocul nopţii se speriè bărbatul, şi se plecă *spre ea,* şi iată, o femeie erà culcată la picioarele lui. 9 Şi el *îi* zise: Cine *eşti* tu? Şi ea răspunse: Eu sunt Rut, serva ta; [f]întinde poalele tale preste serva ta; că tu *eşti* [g]ruda cea mai de aproape. 10 Şi el zise: [h]Binecuvântată de Domnul să fi, fica mea! Bunăvoinţa aceasta a ta cea din urmă, ce tu *mi*-ai arătat, este mai mare decât [i]cea dintâiu; că nu te-ai dus după tineri, nici cei avuţi, nici cei săraci. 11 Şi acum, fica mea, nu te teme, tot ce-mi vei zice, voiu face ţie; că toată cetatea poporului meu ştie, că tu eşti [j]o femeie virtuoasă. 12 Şi acum *este* adevăr *că* eu *sunt* [k]ruda *ta,* care am dreptul răscumpărării: dară [l]este o rudă mai aproape decât mine. 13 Rămâi

---

g Cap. 1. 14, 16, 17. *h* 1 Sam. 24. 19. *i* Cap. 1. 16. | Ps. 17. 8. *j* Fac. 33. 15. *k* 1 Sam. 25. 41. *l* Vers. 18. | *m* Vers 14. *n* Ps. 41. 1. *o* Cap. 3. 10. 2 Sam. 2. 5. | Iov. 29. 13. *p* Prov. 17. 17. — | *Capul 3.* *a* 1 Cor. 7. 36. *b* Cap. 1. 9. *c* Cap. 2. 8. | *d* 2 Sam. 14. 2. *e* Judc. 19. 6, 9, 22. *f* Ezec. 16. 8. | *g* Cap. 2. 20. *h* Cap. 2. 20. *i* Cap. 1. 8. | *j* Prov. 12. 4. *k* Vers. 9. *l* Cap. 4. 1.

noaptea aceasta *aicia:* dimineaţa de va voi să te răscumpere, bine, să *te* [m]răscumpere: iar de nu va voi să te răscumpere el, te voiu răscumpără eu, [n]viu *este* Domnul, culcă-te *aicia* până dimineaţă.

14 Şi s'a culcat ea la picioarele lui până dimineaţă; şi s'a sculat înainte de a se cunoaşte unul pre altul, că el zise: [o]Nimenea să nu ştie că a venit o femeie la arie. 15 Şi *mai* zise: Adù mantia ce *este* pe tine, şi ţine-o. Şi ea o ţinù: şi el îi măsură şase *măsuri* de orz, şi *le* puse pe ea; şi se duse el în cetate.

16 Şi ea a venit la soacră-sa, care zise: Cum *mai este* cu tine, fica mea? şi i-a spus ei tot ce i-a făcut bărbatul. 17 Şi *mai* zise: Aceste şase *măsuri* de orz mi-a dat: că-mi zise: Tu să nu mergi cu mână goală la soacră-ta. 18 Şi ea *îi* zise: [p]Rămâi, fica mea, până ce vei şti cum va ieşi lucrul *acesta;* că acest bărbat nu se va repauză, până nu va sfârşì lucru chiar astăzi.

Căsătoria lui Booz şi a Rutei; naşterea lui Obed, strămoşul lui David.

4 Şi Booz se suì la poartă, şi şezù acolo: şi iată, [a]acel cu dreptul răscumpărării, de care a vorbit Booz, treceà; şi i-a zis *Booz:* Hei cutare! abatete, şezi aicia! Şi se abătù, şi şezù. 2 Şi *Booz* luă zece bărbaţi din [b]bătrânii cetăţii, şi zise: Şedeţi aicia; şi ei şezură. 3 Şi el zise către rudă: Naomi, care s'a întors din ţara Moabului, a vândut ţarina fratelui nostru Elimeleh. 4 Şi eu am gândit *că trebue* să-ţi fac cunoscut, şi să-ţi zic: [c]Cumpără-o [d]din faţa celor ce şed *aicia,* şi în faţa bătrânilor poporului meu: de voeşti să *o* răscumperi, răscumpără-*o;* iar de nu voeşti să *o* răscumperi, spune-mi, ca să ştiu: [e]că afară de tine nu este altul, care să *o* răscumpere, şi după tine *sunt* eu. Şi el zise: *O* voiu răscumpără. 5 Şi zise Booz: În ziua ce vei cumpără ţarina din mâna Naomiei, vei cumpără-*o* şi dela Rut, Moabiteana, femeia răposatului, [f]pentru a păstrà numele răposatului în moştenirea sa. 6 [g]Şi zise cel cu dreptul răscumpărării: Nu pot să *o* cumpăr, ca să nu stric moştenirea mea: cumpără pentru tine aceeace am eu de răscumpărat, că nu pot să răscumpăr eu. 7 [h]Şi aceastà *deprindere erà* în vechime în Israel în caz de răscumpărare şi de schimb, ca să se întărească orice lucru: scoteà încălţămintea, şi o da aproapelui său: şi aceasta *erà* mărturie în Israel.

8 Şi răscumpărătorul zise lui Booz: cumpără-o pentru tine, şi a scos încălţămintea sa.

9 Şi zise Booz bătrânilor şi *la* tot poporul: Voi astăzi *sunteţi* martori, că am cumpărat din mâna Naomiei tot ce erà a lui Elimeleh, a lui Chilion şi a lui Mahlon. 10 Încă şi pre Rut, Moabiteana, femeia lui Mahlon, am cumpărat-o mie de femeie, ca să păstrez numele răposatului în moştenirea sa, şi [i]să nu se piardă numele răposatului dintre fraţii săi şi din poarta locului său: voi astăzi martori *sunteţi.* 11 Şi a zis tot poporul, ce *era* la poartă, şi bătrânii: Martori *suntem.* [j]Facă Domnul pre femeia ce vine în casa ta ca Rahela şi ca Lea, cari [k]au întemeiat amândouă casa lui Israel, câştigă-ţi avuţii în [l]Efrata, şi-ţi fă nume în Bet-Lehem: 12 Şi casa ta să fie ca casa lui Pereţ, pre care [m]Tamaru la născut lui Iuda, prin [n]urmaşii ce Domnul îţi va da din această tinără.

13 Şi Booz [o]luă pe Rut, şi-i fu lui femeie; şi el intră la dânsa; şi [p]Domnul dându-i ei zămislire, ea născù un fiu. 14 Şi [q]ziseră femeile către Naomi: Binecuvântat *fie* Domnul, care n'a lăsat să-ţi lipsească astăzi răscumpărător, şi numele său să fie lăudat în Israel. 15 Acesta te va reînsufleţì, şi va fi îngrijitor bătrâneţelor tale; că noră-ta, care te iubeşte, şi care-ţi este [r]mai bună decât şapte fii, i-a născut lui. 16 Şi luă Naomi copilul, şi-l puse la sân, şi-i ţinù lui loc de doică. 17 [s]Şi vecinele i-au dat lui

m Mat. 22. 24.	1 Thes. 5. 22.	*Capul 4.*	*d* Fac 23. 18.	*h* Deut 25. 7, 9.	*k* Deut. 25. 9.	*n* 1 Sam. 2. 20.	*q* Luc. 1. 58.
n Judc. 8. 19.	*p* Ps. 37. 3, 5.	*a* Cap. 3. 12.	*e* Lev. 25. 25.	*i* Deut. 25. 6.	*l* Fac.35. 16, 19.	*o* Cap. 3. 11.	*r* 1 Sam. 1 8.
Ier. 4. 2.	—	*b* 1 Reg. 21. 8.	*f* Mat. 22. 24.	*j* Ps. 127. 3.	*m* Mat. 1. 3.	*p* Fac. 29. 31.	*s* Luc. 1. 58. 59.
o Rom. 12. 17.		*c* Ier 32. 7. 8.	*g* Cap. 3. 12, 13.				

nume, zicând: Fiu s'a născut Naomiei: şi l-a numit Obed: acesta *e* părintele lui Işai, părintele lui David.

18 Şi acestea sunt generaţiunile lui Pereţ: [t]Pereţ a născut pre Hetţron; 19 Hetţron a născut pre Ram, şi Ram a născut pre Amminadab: 20 Amminadab a născut pre Nahşon; şi Nahşon a născut pre Salmon; 21 Salmon a născut pre Booz, şi Booz a născut pre Obed. 22 Obed a născut pre Işai, şi Işai a născut pre David.

CARTEA ÎNTÂIA A LUI SAMUEL.

Rugăciunea Hannei şi urmările ei.

1 Fost-a un om din Ramataim-Ţofim, din muntele lui Efraim, a cărui nume *era* [a]Elkana, fiul lui Ieroham, fiul lui Elihu, fiul lui Tohu, fiul lui Ţuf. [b]un Efraitean; 2 Şi el aveà două femei: numele uneia *era* Hanna, şi numele celeialalte Penina. Penina aveà copii, iar Hanna nu aveà copii.

3 Şi acest om se suià [c]din cetatea sa din an în an, [d]ca să se închine, şi să jertfească Domnului *Dumnezeului* oştirilor în [e]Şilo, şi acolo *erau* cei doi fii ai lui Elie, Hofni şi Fineas, preoţi ai Domnului. 4 Şi în ziua, în care Elkana [f]sacrificà, el da femeii sale Penina şi la toţi fiii şi fetele ei părţi. 5 Iar Hannei îi da o parte îndoită; că iubià pe Hanna. [g]Dară Domnul închisese pântecele ei. 6 Şi rivala ei [h]o împungeà foarte, spre a o întristà, că Domnul închisese pântecele ei. 7 Şi aşà se întâmplà în fiecare an; *şi* de câteori ea se suià în casa Domnului, aşà o întristà, încât ea plângeà şi nu mâncà. 8 Şi Elkana, bărbatul ei, zise către dânsa: Hanna, de ce plângi? şi de ce nu mănânci? şi de ce *e* întristată inima ta? nu *sunt* eu [i]mai bun ţie decât zece fii?

9 Şi Hanna se sculă, după ce ei mâncară şi beură în Şilo, (şi Elie preotul şedeà pe scaun lângă unul din usciorii [j]templului Domnului). 10 [k]Şi ea *era* cu sufletul amărît, şi se rugà Domnului şi plângeà; 11 Şi [l]făcù vot, şi zise: Doamne *Dumnezeul* oştirilor, dacă vei [m]căutà spre întristarea servei tale, şi dacă îţi vei [n]aduce aminte de mine, şi nu vei uità pre serva ta, şi dacă vei da servei tale un copil parte bărbătească, eu îl voiu da Domnului *pentru* toate zilele vieţii lui, şi [o]briciul nu se va suì pe capul lui.

12 Şi când ea urmà a se rugà înaintea Domnului, Elie luà seama la gura ei. 13 Şi Hanna vorbià întru inima ei; numai buzele ei se mişcau, dară vocea ei nu se auzià. Şi Elie socotià că erà beată. 14 Şi zise Elie către dânsa: Până când te vei îmbătà? Du-te de te trezeşte! 15 Iar Hanna răspunse, şi zise: Nu, Domnul meu, femeie cu sufletul întristat *sunt* eu; nici vin nici orice *altă* beutură îmbătătoare nu am beut, ci am [p]revărsat sufletul meu înaintea Domnului. 16 Nu luà pre serva ta drept o femeie [q]fărădelege; că din mulţimea durerii mele şi a întristării mele am vorbit până acum. 17 Şi Elie răspunse şi zise: [r]Mergi în pace, şi [s]Dumnezeul lui Israel să împlinească cererea ta, ce tu i-ai făcut. 18 Şi ea zise: [t]*Fie* ca serva ta să afle har în ochii tăi! Şi femeia [u]se duse în calea ei. şi ea mâncà, şi faţa ei nu mai era *tristă*.

19 Şi ei se sculară de dimineaţă, se închinară înaintea Domnului, se întornară, şi veniră la casa lor în Rama. Şi Elkana [v]cunoscù pre Hanna, femeia lui, şi [x]Domnul îşi aduse aminte de ea.

Naşterea lui Samuil şi consacrarea lui spre slujba sanctuarului.

20 Şi după curgerea zilelor Hanna, zămislind, născù un fiu, şi chemà nu-

s 1 Cron 2. 4, etc.	1 SAMUEL.	*b* Rut. 1. 2.	*f* Deut.12.17,18.	*j* Cap. 3. 3.	Ps. 25. 18.	*q* Deut. 13. 13.	*t* Fac. 33. 15.
—	—	*c* Luc. 2. 41.	*g* Fac. 30. 2.	*k* Iov. 7. 11.	*n* Fac. 8. 1.	*r* Judc. 18. 6.	*u* Eccl. 9. 7.
	Capul 1.	*d* Deut.12 5,6,7.	*h* Iov. 24. 21.	*l* Fac. 28. 20.	*o* Num. 6. 5.	Luc. 7. 50.	*v* Fac. 4. 1.
	a 1 Cron.6.27,34	*e* Ios. 18 1.	*i* Rut. 4. 15.	*m* Fac. 29. 32.	*p* Ps. 62. 8.	*s* Ps. 20. 4, 5.	*x* Fac. 30. 22.

mele lui Samuel, că *zise ea:* Dela Domnul l-am cerut pre el.

21 Și bărbatul Elkana [y] se suì împreună cu toată casa sa, ca să jertfească Domnului jertfa de tot anul și votul său. 22 Și Hanna nu se suì: că zise bărbatului ei: *Nu voiu merge* până ce pruncul va fi înțercat și *atuncia* îl voiu [z] aduce, ca să-l înfățișez Domnului, și să [a] rămână acolo [b] pentru totdeauna. 23 Și [c] Elkana, bărbatul, ei îi zise: Fă ceeace *este* bun în ochii tăi, rămâi până ce-l vei fi înțercat. [d] Numai să îndeplinească Domnul cuvântul său! Și femeia rămase, și alăptă fiul ei, până ce-l înțercă.

24 Și înțercându-l, ea îl suì cu dânsa; și *luând cu sine* trei tauri, o efă din floarea făinii, și un foiu de vin, ea-l aduse în casa Domnului în Șilo, copilul *încă fiind* mic *foarte*. 25 Și jungluiară un taur, și aruncă pruncul la Elie: 26 Și ea zise: O Domnul meu! viu *este* sufletul tău, domnul meu, eu *sunt* femeia, ce a stat aici înaintea ta, spre a se rugà Domnului. 27 [e] Pentru acest prunc m'am rugat: și Domnul mi-a îndeplinit cererea ce am făcut lui. 28 Deaceea îl împrumut Domnului; pentru toate zilele *vieții* lui va fi împrumutat Domnului. Și ei [f] se închinară acolo înaintea Domnului.

Cântarea Hannei de laudă și mulțumită.

2 Și Hanna [a] se rugă, și zise: [b] Inima mea s'a veselit întru Domnul, [c] Cornul meu s'a înălțat întru Domnul, gura mea s'a deschis asupra neamicilor mei. Că [d] m'am bucurat de ajutorul tău. 2 [e] Nimenea nu *este* sfânt ca Domnul. Că nu *este* [f] altul afară de tine, Și nu *este* stâncă ca Dumnezeul nostru. 3 Nu mai vorbiți cu mândrie, [g] *Nici* cuvinte îndrăsnețe să *nu* iasă din gura voastră, Că Dumnezeul a tot știutor *este* Domnul, Și de el faptele se cumpănesc. 4 [h] Arcul vitejilor s'a sfărâmat, Și cei slabi sau încins cu putere. 5 [i] Cei sătui s'au năimit pentru pâne, Și cei ce *erau* flămânzi au încetat *de a fi;* Chiar [j] cea stearpă a născut șapte, Și [k] ceeace avea fii mulți a lâncezit. 6 [l] Domnul omoară și învie, Coboară în mormânt, și face să învie. 7 Domnul [m] sărăcește și înavuțește, [n] El umilește și înalță. 8 [o] El înalță din pulbere pe cel sărac, Ridică din gunoi pre cel lipsit, [p] Spre a-*l* pune alături cu domnii, Și tronul măririi îl dă lor spre moștenire. Că [q] stâlpii pământului *sunt* ai Domnului, Și asupra lor a așezat lumea. 9 [r] Picioarele cuvioșilor săi el le păzește, Iar cei vicleni în întunerec vor tăceà; Că nu prin putere învinge omul. 10 Împotrivitorii Domnului se vor [s] sfărîmà în bucăți; [t] Din ceriuri va tunà asupra lor: [u] Domnul va judecà marginile pământului, Va da putere regelui său, Și va [v] înălță cornul unsului său. 11 Și Elkana se duse la Rama în casa sa, [x] și copilul servià Domnului înaintea lui Elie preotul.

Răutatea fiilor lui Elie.

12 Și fiii lui Elie *erau* [y] oameni înrăutățiți, [z] ei nu cunoșteau pre Domnul. 13 Și deprinderea acestor preoți către popor *eră:* când aducea cinevà o jertfă, venià servul preotului, pre când carnea se ferbià, cu o furcă cu trei crăcane în mâna sa. 14 Și *o* vârà în lighean, sau în oală, sau în căldare, sau în tigaie, *și* ceeace scoteà furca, o luà preotul. Așà făceau cu tot Israelul ce venià acolo în Șilo. 15 Înainte încă dece grăsimea se [a] făceà să fumege, venià servul preotului, și ziceà omului care jertfeà: Dă carnea de fript pentru preot, că el nu va luà dela tine carne fiartă, ci crudă. 16 Și *dacă* omul ziceà către dânsul: Să fumege mai întâiu grăsimea, și *apoi* ia-ți, după cum dorește sufletul tău, atunci el îi răspundeà: *Nu,* ci acum tu *îmi* vei da; iar de nu, voiu luà cu putere. 17 Așà păcatul acestor tineri eră mare foarte [b] înaintea Domnului: că oamenii [c] disprețuiau darurile *aduse* Domnului.

---

y Vers. 3.
z Luc. 2. 22.
a Vers. 11, 28.
b Exod. 21. 6.
c Num. 30. 7.
d 2 Sam. 7. 25.
e Mat 7. 7.
f Fac. 24.26,52.
—
Capul 2.
a Filp. 4. 6.
b Luc. 1.46 etc.
c Ps. 92. 10.
d Ps. 9. 14.
e Exod. 15. 11. Ps. 86. 8.
f Deut. 4. 35. 2 Sam 22. 32.
g Ps. 94. 4. Iuda 15.
h Ps 37 15, 17.
i Ps. 34. 10.
j Ps. 113. 9.
k Isa 54 1.
l Deut. 32. 39.
m Iov. 1. 21.
n Ps. 75. 7.
o Ps. 113. 7. 8. Luc. 1. 52.
p Iov. 36. 7.
q Iov. 38. 4. 5.6. Ps. 24. 2. Ebr. 1. 3
r Ps. 91. 11.
s Ps. 2. 9.
t Cap. 7. 10.
u Ps. 96. 13.
v Ps. 89. 24.
x Vers. 18.
y Deut. 13. 13.
z Judc. 2. 10.
a Lev.3.3,4,5.16.
b Fac. 6. 11.
c Mal. 2. 8.

18 [d]Iar Samuel servià înaintea Domnului *fiind* copil, [e]încins cu un efod de in. 19 Și o mantie mică i-a făcut muma sa, și i-*o* aducea din an în an, când [f]se suià cu bărbatul ei, ca să jertfească jertfele de tot anul. 20 Și Elie [g]binecuvântă pre Elkana și pre femeia lui, și zise: Deie-ți Domnul sămânță din femeia aceasta, în locul împrumutului, care s'a [h]împrumutat Domnului. 21 Și se duseră la locul lor. Și Domnul [i]cercetă pre Hanna, și ea concepù, și născù trei fii și două fete. Și copilul Samuel [j]crescù înaintea Domnului.

22 Și Elie erà bătrân foarte, și el auzì toate câte făceau fiii săi la tot Israelul, că ei s'au culcat cu [k]femeile ce se adunau *la* ușa cortului întrunirii. 23 Și el le zise: Pentru ce faceți lucruri ca acestea? că eu aud faptele voastre cele rele cu tot poporul acesta. 24 Nu fiii mei! că nu *este* bună faima pre care o am auzit, *că* voi pre poporul Domnului îl trageți la păcat. 25 Dacă un om păcătuește contra altui om, judecătorul îl judecă; dar dacă un om [l]păcătuește contra Domnului, cine se va rugà pentru dânsul? Și ei nu ascultară de vocea părintelui lor, [m]căci Domnul voià a-i omorî.

26 Și copilul Samuel [n]mergeà crescând, și erà [o]plăcut Domnului și oamenilor.

Vestirea pedepsei asupra casei lui Elie.

27 [p]Și un om al lui Dumnezeu venì la Elie, și-i zise: Așà zice Domnul: [q]Oare nu m'am descoperit casei părintelui tău, când ei erau în Egipt, în casa lui Faraon? 28 Și l-am [r]ales pre el din toate semințiile lui Israel mie de preot, ca să jertfească pe altarul meu, să facă să fumege tămâie, *și* să poarte efodul înaintea mea; și [s]am dat casei părintelui tău toate jertfele cu foc ale fiilor lui Israel. 29 Pentru ce ați [t]călcat în picioare jertfa mea și darul meu, pre care l-am poruncit *în* [u]locuința *mea,* și onorezi pre fiii tăi mai mult decât pre mine, îngrășindu-vă cu darurile cele mai alese ale poporului meu, Israel? 30 De-aceea, zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [v]Eu am zis, *că* va umblà înaintea mea totdeauna casa ta și casa părintelui tău; și acum Domnul zice: [x]Departe să fie *aceasta* de mine; că pre cei ce mă onorează îi [y]voiu onorà, și [z]cei ce mă disprețuesc vor fi disprețuiți. 31 Iată, [a]zile vin, în cari voiu tăià brațul tău, și brațul casei părintelui tău, încât nu va fi nici un bătrân în casa ta. 32 Și tu vei vedeà un neamic *în* locuința *mea* în loc de tot *binele* ce *Domnul* ar voì a face pentru Israel, și nu va fi [b]bătrân în casa ta în veci. 33 Și acela din *urmașii* tăi, *pre care* nu-*l* voiu stârpì dela altarul meu, *va servì* spre a *te* lipsì *de* ochii tăi, și sufletul tău să-l întristeze; și toți fiii casei tale vor murì în floarea vieții. 34 Și aceasta *va fi* ție de [c]semn, *adecă* ceeace se va întâmplà celor doi fii ai tăi, Hofni și Fineas: [d]Într'o singură zi vor murì amândoi. 35 Și [e]eu îmi voiu ridicà mie preot credincios, *care* va face după inima mea și după sufletul meu, și-i voiu zidì lui casă singură, și va umblà înaintea unsului meu în veci. 36 Și va fi, *că* tot cel ce va fi rămas în casa ta, va venì spre a se închinà lui pentru un ban de argint și o pâne, și va zice: Așază-mă, rogu-te, în vre-una din dregătoriile preoțești, ca să mănânc o bucată de pâne.

Lui Samuel i-se dă întâia desvălire și e recunoscut ca profet credincios al Domnului.

3 Și [a]copilul Samuel servià Domnului înaintea lui Elie. Și [b]cuvântul Domnului erà scump în zilele acelea, visiuni nu se arătau. 2 Și în timpul acela Elie erà culcat în locul său, și [c]ochii săi începeau a se întunecà, *încât* nu puteà vedeà. 3 Și [d]candela lui Dumnezeu încă fiind nestânsă, și Samuel culcat fiind [e]în templul Domnului, unde *erà* chivotul lui Dumnezeu, 4 Chemă Domnul pre Sa-

---

d Vers. 11.
e Esod. 28. 4.
f Cap. 1. 3.
g Fac. 14. 19.
h Cap. 1. 28.
i Fac. 21. 1.
j Judc. 13. 24.
k Esod. 38. 8.
l Num. 15. 30.
m Ios. 11. 20.
n Vers. 21.
o Luc. 2. 52.
Fapt. 2. 47.
p 1 Reg. 13. 1.
q Esod. 4.14,27.
r Esod. 28. 1, 4.
s Lev. 2. 3, 10.
t Deut. 32. 15.
u Deut. 12. 5, 6.
v Esod. 29. 9.
x Ier. 18. 9. 10.
y Ps. 18. 20. & 91. 14.
z Mal. 2. 9.
a 1 Reg. 2. 27.
Ezec. 44. 10.
b Zech. 8. 4.
c 1 Reg. 13. 3.
d Cap. 4. 11.
e 1 Reg. 2. 35.
Ezec. 44. 15.
—
Capul 3.
a Cap. 2. 11.
b Ps. 74. 9.
Amos. 8. 11.
c Fac. 27. 1.
d Esod. 27. 21.
2 Cron 13. 11.
e Cap. 1. 9.

muel; și el răspunse: Iată-mă. 5 Atunci el alergă la Eli și zise: Iată-mă: că tu m'ai chemat. Dară el zise: Nu te-am chemat, întoarce-te *și* te culcă; și el se duse și se culcă. 6 Și Domnul iarăși strigă: Samuele! și Samuel se sculă, și se duse la Eli, și zise: Iată-mă: că tu m'ai chemat. Dară el zise: Nu *te*-am chemat, fiul meu, întoarce-te și te culcă. 7 (Și Samuel [f] nu cunoșteà încă pre Domnul, și cuvântul Domnului nu i-se descoperise). 8 Și Domnul mai strigă a treia oară: Samuele! și el se sculă, și se duse la Eli, și zise: Iată-mă: că tu m'ai chemat. 9 Și Eli înțelese, că Domnul chemă pre copil. Și Elie zise lui Samuel: Du-te *și* te culcă, și dacă te va mai chemà Domnul, tu să zici: Vorbește, Doamne, că ascultă servul tău! Și Samuel se duse și se culcă în locul său. 10 Și Domnul venì, se așezà, și chemà ca mai înainte: Samuele, Samuele! Și Samuel zise: Vorbește, că ascultă servul tău!

11 Și Domnul zise lui Samuel: Iată, eu voiu face un lucru în Israel, [g] ca cine îl va auzì, să-i țiuească amândouă urechile. 12 În ziua aceea voiu îndeplinì către [h] Eli tot aceeace am zis despre casa sa, dela inceput și până la sfârșit. 13 [i] Că spusu-i-am, că voiu [j] judecà casa lui pentru totdeauna, pentru păcatul pre care l-a știut: că [k] fiii săi și-au atras blestem, și el [l] nu i-a împiedecat. 14 Deaceea jurat-am casei lui Elie, că fărădelegea casei lui Elie [m] nu se va ispășì în veci nici prin jertfe nici prin dar de pâne.

15 Și Samuel rămase culcat până dimineața, și *atuncia* deschise ușile casei Domnului. Și Samuel se temeà de a se spune visiunea lui Eli. 16 Și Eli chemă pre Samuel, și-*i* zise: Samuele, fiul meu! Și el răspunse: Iată-mă. 17 Și el întrebă: Ce cuvânt a vorbit *Domnul* către tine? rogu-te, să nu ascuzi *nimic* de mine. [n] Așà să-ți facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă vei ascunde de mine un cuvânt din toate cuvintele ce el ți-a zis. 18 Și Samuel îi spuse toate cuvintele, și n'a ascuns *nimic* de el. Și *Eli* zise: [o] Domnul *este* acesta, facă ceeace este bun în ochii săi.

19 Și Samuel se făceà mare, și Domnul erà cu dânsul, și nici unul din cuvintele sale n'a căzut pe pământ. 20 Și tot Israelul dela Dan și până la Beer-Șeba cunoscù, că Samuel *erà* hotărît *a fi* profet al Domnului. 21 Și Domnul urmă a se arătà în Șilo, că Domnul se descoperià lui Samuel în Șilo prin cuvântul său.

Sfărâmarea lui Israel prin Filisteni; răpirea chivotului. Moartea lui Eli și a fiilor săi.

4 Și cuvântul lui Samuel a fost către tot Israelul. Și Israel ieșì spre întimpinarea Filistenilor la luptă, și tăbărîră lângă [a] Eben-Ezer, iar Filistenii tăbărîră în Afek. 2 Și Filistenii se rânduiră în șir de luptă asupra lui Israel: și lățindu-se lupta, Israel fu bătut de Filisteni, cari-i bătură la locul de luptă în câmpie ca la patru mii de bărbați.

3 Și venind poporul în tabără, bătrânii lui Israel ziseră: Dece ne-a lăsat să fim bătuți astăzi Domnul de Filisteni? Să ne aducem din Șilo chivotul legii Domnului, ca el să vie în mijlocul nostru, și să ne mântue din mâna neamicilor noștri. 4 Și poporul trimise la Șilo, și aduse de acolo chivotul legii Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, [b] care locuiește *între* [c] cheruvimi, și acolo *erau* cei doi fii ai lui Eli, Hofni și Fineas, cu chivotul legii lui Dumnezeu.

5 Și când chivotul legii Domnului venì în tabără, tot Israelul ridică un strigăt mare, de se cutremură pământul. 6 Și Filistenii auzind vuietul strigării, ziseră: Ce *să fie* vuietul acestei strigări mari în tabăra Ebreilor? Și ei se încredințară, că chivotul Domnului a venit în tabără. 7 Și Filistenii se speriară, că ziceau: Dumnezeu a venit în tabără. 8 Și *iarăși* ziseră: Vai nouă! Una ca

---

f Fapt. 19. 2.
g 2 Reg. 21. 12.
h Cap. 2. 33—36.
i Cap. 2. 29, 30, 31, etc.
j Ezec. 7. 3.
k Cap. 2. 12, 17, 22.
l Cap. 2. 23, 25.
m Isa. 22. 14. Ps. 39. 9. Isa. 39. 8.
n Rut. 1. 17. —
o Iov. 1. 21.

Capul 4.
a Cap. 5. 1.
b 2 Sam. 6. 2. Ps. 80. 1.
c Esod. 25. 18, 22.

aceasta n'a fost până acum. Cine ne va mântuì din mâna acestor Dumnezei puternici? Aceştia *sunt* Dumnezeii cari bătură Egiptul cu tot felul de plagă în pustiu. 9 Filistenilor, [d] întăriţi-vă şi fiţi bărbaţi!, ca să nu deveniţi servi ai Ebreilor, [e] cum ei au fost *servii* voştri: fiţi bărbaţi şi luptaţi-vă.

10 Şi Filistenii se luptară, şi [f] Israel fu bătut; şi ei fugiră fiecare la cortul său, şi eră ucidere mare foarte: că din Israel căzură treizeci de mii pedeştri. 11 Şi [g] chivotul lui Dumnezeu fu luat, şi [h] cei doi fii ai lui Eli, Hofni şi Fineas, muriră.

12 Şi un om din Beniamin alergă dela locul de luptă, şi [i] venì în Şilo în aceeaşi zi, cu vestmintele lui rupte şi [j] cu ţărîna pe capul său. 13 Şi el venì, şi iată. Eli şedeà pe scaun, despre lăturea drumului, în aşteptare fiind: că inima sa tremurà pentru chivotul lui Dumnezeu. Şi venind omul spre a spune *aceasta* în cetate, toată cetatea strigă. 14 Şi Eli auzind vuietul strigării, zise: Ce *să fie* strigătul acestei mulţimi? Şi omul grăbindu-se, venì, şi înştiinţă pre Eli. 15 Şi Eli eră de nouăzeci şi opt de ani, şi ochii săi *erau* întunecaţi, de nu te puteà vedeà. 16 Şi omul zise către Eli: Eu *sunt* care vin dela locul de luptă, şi eu dela locul de luptă am scăpat astăzi. Şi el zise: [k] Cum stă lucrul, fiul meu? 17 Şi cel ce aduceà ştirea răspunse, şi zise: Israel a fugit dinaintea Filistenilor, şi ucidere mare a fost din popor; şi cei doi fii ai tăi, Hofni şi Fineas, au murit, şi chivotul lui Dumnezeu s'a luat. 18 Şi amintind el de chivotul lui Dumnezeu, *Eli* căzù depe scaun pe spate în lăturea despre poartă, şi-şi frânse gâtul, şi murì; că *eră* om bătrân şi greu. Şi el judecase pre Israel patruzeci de ani.

19 Şi nora sa, femeia lui Fineas, eră împovărată şi aproape de a naşte; şi auzind ea ştirea, că s'a luat chivotul lui Dumnezeu, şi că socrul ei şi bărbatul ei au murit, ea se încovăiă şi născù; că durerile veniră asupră-i. 20 Şi când ea eră să moară, [l] femeile, cari stăteau lângă dânsa, îi ziseră: Nu te teme, că fiu ai născut. Dară ea nu răspunse, şi nici nu luă aminte la *aceasta*. 21 Şi ea numì pre copil: I-Cabod, adecă: Depărtatu-s'a [m] mărirea din Israel: pentru luarea chivotului lui Dumnezeu, şi pentru socrul şi pentru bărbatul ei. 22 Şi zise: Depărtatu-s'a mărirea din Israel, că chivotul lui Dumnezeu s'a luat!

Căderea lui Dagon înaintea chivotului; pedeapsa Filistenilor; reîntoarcerea chivotului.

5 Şi Filistenii luară chivotul lui Dumnezeu, şi-l duseră [a] dela Eben-Ezer la Aşdod. 2 Şi luând Filistenii chivotul lui Dumnezeu, îl aduseră în casa lui [b] Dagon, şi-l aşezară lângă Dagon. 3 Şi sculându-se Aşdodenii a doua zi de dimineaţă, iată, Dagon [c] zăceà cu faţa sa la pământ înaintea chivotului Domnului. Şi ei luară pre Dagon, şi-l [d] puseră iarăşi la locul său. 4 Şi sculându-se ei a doua zi de dimineaţă, iată Dagon zăceà cu faţa la pământ înaintea chivotului Domnului, şi [e] capul lui Dagon cu amândouă mânile sale tăiate pe prag!, rămânându-i numai *trunchiul lui* Dagon. 5 De aceea preoţii lui Dagon şi toţi cei ce întră în casa lui Dagon, nu [f] călcară pe pragul lui Dagon în Aşdod până în ziua de astăzi.

6 Şi [g] mâna Domnului se apăsă asupra Aşdodenilor, şi el îi [h] pustiì, şi-i bătù cu [i] emoroide, atât Aşdodul cât şi hotarele sale. 7 Şi locuitorii din Aşdod văzând că *este* aşà ziseră: Să nu rămână chivotul Dumnezeului lui Israel la noi, că grea este mâna sa asupra noastră şi asupra zeului nostru Dagon. 8 Şi trimiseră, şi adunară pre toţi domnii Filistenilor la dânşii, şi ziseră: Ce să facem cu chivotul legii Dumnezeului lui Israel? şi ei răspunseră: Să se ducă la Gat chivotul Dumnezeului lui Israel. Deci se duseră chivotul Dumnezeului lui Israel *acolo*. 9 Şi după ce-l duseră *la Gat,*

d 1 Cor. 16. 13. *e* Judc. 13. 1. *f* Ps. 78. 9, 62. *g* Cap. 2. 32. | *h* Cap. 2. 34. *i* 2 Sam. 1. 2. *j* Ios. 7. 6. | 2 Sam. 13. 19. Neem. 9. 1. *k* 2 Sam. 1. 4. | *l* Fac. 35. 17. *m* Ps. 26. 8 —

Capul 5. *a* Cap. 4. 1. & 7. 12. *b* Judc. 16. 23. | *c* Isa. 19. 1. *d* Isa. 46. 7. *e* Ier. 50. 2. | *f* Zef. 1. 9. *g* Ps. 32. 4. Fapt. 13. 11. | *h* Cap. 6. 5. *i* Deut. 28. 27. Ps. 78. 66.

j mâna Domnului apăsă asupra cetății cu groază mare foarte, și bătù pre locuitorii cetății dela mic până la mare și le deschiseră emoroidele.

10 Deci ei trimiseră chivotul lui Dumnezeu la Ekron. Și sosind chivotul lui Dumnezeu la Ekron, Ekroniții strigară, zicând: Ei au adus la noi chivotul Dumnezeului lui Israel, spre a ne omorî pre noi și pre poporul nostru. 11 Și ei trimiseră, și adunară pre toți domnii Filistenilor, zicând: Lăsați chivotul Dumnezeului lui Israel să se întoarne la locul său, și să nu ne omoare pre noi și pre poporul nostru. Că o groază de moarte erà în toată cetatea; *și* mâna lui Dumnezeu apăsà foarte. 12 Și oamenii ce nu muriau erau loviți de emoroide; și strigătul cetății se suià la cer.

Chivotul încărcat cu daruri se întoarce îndărăt.

6 Și a fost chivotul Domnului în pământul Filistenilor șapte luni. 2 Și Filistenii [a] chemară pre preoți și pre vrăjitori, zicând: Ce să facem cu chivotul Domnului? Spune-ți-ne cum să-l trimitem la locul său. 3 Și aceștia răspunseră: Dacă trimiteți îndărăt chivotul Dumnezeului lui Israel, să nu-l trimiteți [b] cu mâna goală; ci aduceți-i lui [c] jertfă pentru vină: atuncia vă veți vindecà, și [d] cunoscut va fi vouă, dece mâna sa nu se depărtează dela voi. 4 Și ei ziseră: Ce jertfă pentru vină îi vom da? *Și* ei răspunseră: [e] *După* numărul domnilor Filistenilor, *voi veți da* cinci emoroide de aur, și cinci șoareci de aur; că o asemenea plagă *a fost* pre voi toți și pre domnii voștri. 5 Și faceți chipurile emoroidelor voastre și chipurile șoarecilor voștri, cari vă [f] strică pământul, și [g] dați mărire Dumnezeului lui Israel: poate [h] ridicà-va el mâna sa de deasupra voastră, de deasupra zeilor voștri, și de deasupra pământului vostru. 6 Și pentru ce vă veți învârtoșà inima, după cum Egiptenii și Faraon și-au învârtoșat inima lor? Au nu după ce a săvârșit între ei lucruri minunate, ei au lăsat poporul să se ducă și s'a dus. 7 Și acum faceți un car nou, și luați două vaci tinere, ce alăptează, asupra cărora jug nu s'a pus; și înjugați vacile la car, și mânați îndărăt acasă viteii lor. 8 Și luați chivotul Domnului, și puneți-l în car, și sculele de aur, pre cari i-le dați *ca* jertfă pentru vină, puneți-le în lada din laturea lui, și trimiteți-l, ca să se ducă. 9 Și luați aminte la *ceeace se va face;* dacă *chivotul* va suì calea hotarului său, către Bet-Șemeș, *atunci* el ne-a făcut acest rău mare: iar de nu, vom știi, că mâna sa nu ne-a atins, ci aceasta a venit asupra noastră din întâmplare.

10 Și oamenii făcură așà. Ei luară două vaci ce alăptau, și le înjugară la car, și viteii lor îi închiseră acasă. 11 Și ei puseră în car chivotul Domnului și lada și șoarecii de aur și cu chipurile emoroidelor lor. 12 Și vacile merseră drept pe cale, pe calea către Bet-Șemeș: un drum țineau, și mergând trăgeau; și nu se abăteau nici *la* dreapta nici *la* stânga. Și domnii Filistenilor merseră în urma lor până la hotarul Bet-Șemeșului. 13 Și *cei din* Bet-Șemeș, seceraù grâul în vale: și ei ridicând ochii lor, văzură chivotul: și se bucurară văzându-*l*. 14 Și carul venì în câmpul lui Iosua, Bet-Șemeșul, și a stat acolo. Și acolo *erà* o piatră mare, și ei despicară lemnele carului, și vacile le aduseră ardere de tot Domnului. 15 Și Leviții luară jos chivotul Domnului și lada ce *erà* lângă el, în care *se aflau* sculele de aur, și-l puseră pe aceea piatră mare; și locuitorii din Bet-Șemeș aduseră ardere de tot, și jertfiră jertfe în ziua aceea Domnului. 16 Și când [i] cei cinci domni ai Filistenilor văzură *aceasta*, se înturnară în aceeași zi la Ekron.

17 Și aceasta *este numărul* emoroidelor de aur, pre cari Filistenii le aduseră *ca* jertfe pentru vină Domnului: Pentru Așdod una, pentru Gaza una, pentru Așcalon una, pentru Gat una, pentru Ekron una. 18 Șoarecii de aur *erau după* numărul tuturor cetăților *de sub*

j Deut. 2. 15. — | *Capul 6.* *a* Fac. 41. 8. | Dan. 2. 2. Mat. 2. 4. | *b* Esod. 23. 15. *c* Lev. 5. 15, 16. | *d* Vers. 9. *e* Ios. 13. 3. | Judc. 3. 3. *f* Cap. 5. 6. | *g* Ios. 7. 19. Isa. 42. 12. | *h* Ps. 39. 10. *i* Ios. 13. 3.

cei cinci domni ai Filistenilor, *dela* cetăţile cele întărite *până* la satele cele deşchise, şi până la piatra cea mare, (pe care ei au aşezat chivotul Domnului, *şi care a rămas* până în ziua de astăzi în câmpul lui Iosua, Bet-Şemeşul).

19 Şi *Domnul* bătù pre locuitorii Bet-Şemeşului: că se uitară în chivotul Domnului; şi bătù din popor şaptezeci de bărbaţi *din* cei cincizeci mii de bărbaţi *ai cetăţii*. Şi bocì poporul, că Domnul *îl* lovì cu bătaie mare. 20 Şi locuitorii din Bet-Şemeş ziseră: [j] Cine poate stà înaintea Domnului Dumnezeului cel sfânt? şi la cine să se suie el dela noi? 21 Şi ei trimiseră soli la locuitorii din [k] Kiriat-Iearim, zicând: Filistenii au adus înapoi chivotul Domnului: *deci* coboriţi-vă, *şi* luaţi-l la voi.

Căinţa Israeliţilor şi scăparea lor dela Filisteni; Eben Ezer; administrarea lui Samuel.

7 Şi locuitorii din [a] Kireat-Iearim veniră, şi suiră chivotul Domnului, şi-l aduseră în casa lui [b] Abinadab pe deal; şi pre Eleazar fiul lui, îl sfinţiră, spre a păzì chivotul Domnului.

2 Şi din ziua în care chivotul a fost pus în Kiriat-Iearim, trecură zile multe. Şi după douăzeci de ani, toată casa lui Israel s'a adunat spre a urmà Domnului. 3 Şi Samuel vorbì către toată casa lui Israel, zicând: Dacă voi voiţi a vă [c] întoarce din toată inima voastră către Domnul, *apoi* [d] depărtaţi pre zeii străini şi [e] Astarteele din mijlocul vostru, şi [f] îndreptaţi inimile voastre către Domnul, şi [g] lui singur serviţi; şi el vă va scăpà din mâna Filistenilor. 4 Şi fiii lui Israel depărtară [h] Baalii şi Astarteele, şi serviră numai Domnului.

5 Şi Samuel zise: [i] Adunaţi tot Israelul la Miţpe, ca să mă rog pentru voi Domnului. 6 Şi ei se adunară la Miţpe, [j] şi scoaseră apă, şi *o* vărsară înaintea Domnului; şi [k] postiră în ziua aceea, şi ziseră tot în acel loc: [l] Păcătuit-am Domnului! Şi Samuel judecă pre fiii lui Israel la Miţpe.

7 Şi auzind Filistenii, că fiii lui Israel s'au adunat la Mitpe, domnii Filistenilor se suiră asupra lui Isral; şi fiii lui Israel auzind *aceasta*, se temură de Filisteni. 8 Şi fiii lui Israel ziseră către Samuel: [m] Nu încetà a strigà pentru noi către Domnul Dumnezeul nostru, ca să ne mântue din mâna Filistenilor. 9 Şi Samuel luă un miel de lapte, şi-*l* aduse întreg ardere de tot Domnului, şi [n] Samuel strigă către Domnul pentru Israel, şi Domnul îl ascultă. 10 Şi când Samuel aduceà arderea de tot, Filistenii se apropiară spre a se luptà cu Israel. [o] Şi Domnul tună cu un vuet mare în aceea zi asupra Filistenilor, şi-i puse în învălmăşeală, şi fură bătuţi înaintea lui Israel. 11 Şi bărbaţii lui Israel ieşiră din Mitpe, şi goniră pre Filisteni, şi-i bătură până pe sub Bet-Car. 12 Şi Samuel [p] luă piatră, şi *o* aşeză între Mitpe şi Şen, şi chemă numele ei Eben-Ezer, şi zise: Până aicia ne-a ajutat Domnul.

13 [q] Aşà Filistenii fură umiliţi, şi [r] nu mai veniră în cuprinsul lui Israel; şi mâna Domnului apăsă pre Filisteni în toate zilele lui Samuel. 14 Şi cetăţile, pre cari Filistenii le luară dela Israel, se înapoiară lui Israel, dela Ekron şi până la Gat: încă şi hotarele lor le scăpă Israel din mâna Filistenilor; şi a fost pace între Israel şi între Amorei.

15 Şi Samuel [s] judecă pre Israel toate zilele vieţii sale: 16 Şi el mergeà din an în an, şi făceà încunjurul Bet-Elului, Ghilgalului şi Mitpe, şi judecà pre Israel în toate locurile acestea. 17 Atuncia [t] se întorceà la Rama, că acolo *erà* casa lui, şi acolo judecà pre Israel. Şi [u] zidì acolo altar Domnului.

Purtarea rea a fiilor lui Samuel; Israeliţii cer rege.

8 Şi când Samuel îmbătrânì, [a] puse pre [b] fiii săi judecători preste Israel. 2 Şi

---

j 1 Sam. 6. 9. Mal. 3. 2.
k Ios. 18. 14. Judc. 18. 12. —

Capul 7.
a Ps. 132. 6.
b 2 Sam. 6. 4.
c Deut. 30. 2–10. Isa. 55. 7.
d Fac. 35. 2.
e Judc. 2. 13.
f Iov. 11. 13, 14.
g Deut. 6. 13.
h Judc. 2. 11.
i Judc. 20. 1.
j 2 Sam. 14. 14.
k Neem. 9. 1, 2.
l Judc. 10. 10. Ps. 106 6.
m Isa. 37. 4.
n Ps. 99. 6.
o Ios. 10. 10.
p Fac. 28. 18. Ios. 4. 9.
q Judc. 13 1.
r Cap. 13. 5.
s Vers. 6. Judc. 2. 16.
t Cap. 8. 4.
u Judc. 21. 4. —

Capul 8.
a Deut. 16. 18.
b Judc. 10. 4.

numele întâiu-născutului său fu Ioel, și numele celui de al doilea Abia: *și ei erau* judecători în Beer-Șeba. 3 Și fiii săi nu [c]umblau în căile sale, ci se plecau [d]la câștig, și [e]luau mită, și strâmbătățiau judecata.

4 Și adunându-se toți bătrânii lui Israel, veniră la Samuel în Rama: 5 Și-i ziseră: Iată tu ai îmbătrânit, și fiii tăi nu umblă în căile tale: deci [f]pune preste noi rege să ne judece, cum *au* toate popoarele.

6 Și lucrul nu plăcù lui Samuel, când ei ziseră: Dă-ne rege, ca să ne judece. Și Samuel se rugă Domnului. 7 Și Domnul zise lui Samuel: Ascultă de vocea poporului, în tot aceeace vor zice către tine: că [g]nu pre tine te-au lepădat, ci [h]pe mine m'au lepădat ca să nu domnesc preste dânșii: 8 După toate faptele câte au făcut ei, din ziua în care i-am scos din Egipt, și până în ziua de astăzi, în care m'au părăsit și au servit altor zei, așà îți fac și ție. 9 Și acum, ascultă de vocea lor: numai mărturisește-le, și [i]spune-le ce va face lor regele, care va domnì preste ei.

Samuel vestește drepturile regelui.

10 Și Samuel spuse toate cuvintele Domnului către poporul care cereà dela dânsul rege. 11 Și el zise: [j]Acestea va face vouă regele, care va domnì preste voi: [k]El va luà pre fiii voștri, și-*i* va pune la carele sale și între călăreții săi, ca ei să alerge înaintea carului său. 12 Și-i va pune mai mari preste mii și mai mari preste cincizeci, și *vor trebuì* să are câmpul său, să secere secerișul său, să facă uneltele lui de resbel și uneltele carelor sale: 13 Și va luà pre fetele voastre, *a le face* amestecătoare de mir, bucătărese și pitărese. 14 Și [l]câmpurile voastre, viile voastre și măslinii voștri cei mai buni îi va luà, și-*i* va da servilor săi. 15 Semințele voastre și viile voastre le va dijmuì, și le va da dregătorilor săi și servilor săi: 16 Și pre servii voștri, pre servele voastre, pre tinerii voștri cei mai aleși, și pre asinii voștri va luà, și-*i* va întrebuințà la lucrul său: 17 Și oile voastre le va dijmuì, și voi ii veți servì. 18 Și voi veți strigà în ziua aceea asupra regelui vostru, pre care-l veți fi ales, dară Domnul [m]nu vă va ascultà în acea zi.

19 Dară poporul [n]nu voì să asculte de vocea lui Samuel, și ziseră: Nu! ci rege să fie preste noi: 20 Ca și noi să fim ca toate popoarele, și regele nostru să ne judece, și să iasă înaintea noastră, și să se lupte în luptele noastre. 21 Și Samuel auzì toate cuvintele poporului, și le spuse la urechile Domnului. 22 Și Domnul zise lui Samuel: Ascultă de vocea lor, și pune rege preste ei. Și Samuel zise către bărbații lui Israel: Duceți-vă fiecare la cetatea sa.

Saul vine la Samuel.

9 Și erà un om din Beniamin, al cărui nume *erà* [a]Kiș, bărbat viteaz, fiul lui Abiel, fiul lui Țeror, fiul lui Becorat, fiul lui Afiah, un Beniaminit: 2 Și el aveà un fiu, al cărui nume *erà* Saul, tinăr ales și frumos; și nimenea dintre fiii lui Israel nu *erà* mai frumos decât el; [b]dela umărul său și în sus el *erà* mai înalt decât tot poporul.

3 Și asinele lui Kiș, părintele lui Saul, se pierdură. Și Kiș zise către Saul, fiul său: Ia acum cu tine pre unul din servi, scoală-te, du-te *de* caută asinele. 4 Și el trecù muntele lui Efraim, și trecù prin pământul Salișei, dară nu *le* găsì: atuncia trecù prin pământul [c]Șaalim, dară nu *erau* nicăirea: și trecură prin pământul lui Beniamin, dară nu *le* găsì. 5 *Și* când sosiră în pământul Țuf zise Saul servului său, ce *erà* cu dânsul: Haide și să ne întoarcem, ca nu cumvà părintele meu să lase la o parte asinele, și să fie îngrijit de noi. 6 Și el zise: Iată, roguțe, [d]un om al lui Dumnezeu *este* în cetatea aceasta, un om onorat; [e]tot ceeace el zice, se întâmplă. Acum să mergem acolo, poate ne va spune calea pe care

---

c Ier. 22. 15, 16, 17. *d* Esod. 18. 21. | 1 Tim. 3. 3. *e* Deut. 16. 19. *f* Osea 13. 10. *g* Esod. 16. 8. | *h* Osea 13. 10, 11. *i* Vers. 11. *j* Deut. 17. 16, etc. | *k* Cap. 14. 52. *l* 1 Reg. 21. 7. Ezec. 46. 18. | *m* Prov. 1. 25, 26, 27. 28. Mic. 3. 4. | *n* Ier. 44. 16. — | *Capul 9.* *a* Cap. 14. 51. 1 Cron. 8. 33. *b* Cap. 10. 23. | *c* 2 Reg. 4. 42. *d* Deut. 33. 1. *e* Cap. 3. 19.

să mergem. 7 Și Saul zise servului său: Și de vom merge *acolo*, [f] ce vom duce omului? că pânea s'a sfârșit din vasele noastre, și un dar nu *avem*, spre a-*l* duce omului lui Dumnezeu. Ce *avem* cu noi? 8 Și servul iarăși răspunse lui Saul, zicând: Iată! în mâna mea se află a patra parte dintr'un siclu de argint; aceasta o voiu da omului lui Dumnezeu, ca să ne spună calea noastră. 9 (În vechime în Israel așà ziceà fiecare, când [g] mergeà să întrebe pre Dumnezeu: Haideți, să mergem până la văzător; că profetului de astăzi i-se ziceà din vechime [h] văzător). 10 Și Saul zise servului său: Bun *este* cuvântul tău, haide, să mergem. Și ei se duseră la cetatea, unde *se află* omul lui Dumnezeu.

11 *Și* suind ei costișa cetății, [i] aflară fetele ce ieșau să scoată apă, și le ziseră: Aicia *e* văzătorul? 12 Și ele le răspunseră, zicând: Da, iată-l înaintea ta; grăbește-te acum; că astăzi a sosit în cetate, fiindcă [j] astăzi poporul *aduce* jertfe [k] pe înălțime. 13 Îndată ce veți intrà în cetate, îl veți aflà, mai înainte de a se suì pe înălțime, ca să mănânce: că poporul nu mănâncă până ce nu vine el, fiindcă el binecuvintează jertfa, și după aceea cei chemați mănâncă. Și acum suiți-vă că astăzi îl veți aflà. 14 Deci ei se suiră în cetate. *Și* pe când ei întrau în cetate, iată, Samuel le ieșì înainte, spre a se suì pe înălțime.

15 [l] Și Domnul descoperise lui Samuel cu o zi mai înainte de venirea lui Saul, zicând: 16 Mâne, pe acest timp, voiu trimite către tine un bărbat din pământul lui Beniamin; pre [m] dânsul să-l ungi cap preste poporul meu Israel; și el va mântuì pre poporul meu din mâna Filistenilor; căci [n] căutat-am spre poporul meu, și strigarea sa a venit până la mine. 17 Și Samuel văzând pre Saul, Domnul îi zise: [o] Iată bărbatul de care ți-am vorbit! acesta va domnì preste poporul meu!

18 Și Saul se apropiă de Samuel la poartă, și zise: Rogu-te, spune-mi, unde *este* aicia casa văzătorului? 19 Și Samuel răspunse lui Saul, și zise: Eu *sunt* văzătorul. Suie-te înaintea mea pe înălțime, și voi veți mâncà astăzi cu mine, și dimineața te voiu lăsà, și tot ce *este* în inima ta îți voiu spune. 20 Cât pentru [p] asinele ce ți-s'au pierdut astăzi trei zile, nu te îngrijì de ele, că s'au găsit. Și către cine [q] *se îndreaptă* toată dorința lui Israel, de nu către tine și către toată casa părintelui tău; 21 Și Saul răspunse, și zise: [r] Au nu *sunt eu* Beniaminit, din [s] cea mai mică din semințiile lui Israel, și [t] familia mea cea mai mică din toate familiile seminției lui Beniamin? Pentru ce deci vorbești către mine un cuvânt ca acesta?

22 Și Samuel luă pre Saul și pre servul său, și-i duse în bucătărie, și le dădù locul întâiu între cei chemați, cari *erau* ca la treizeci de inși. 23 Și Samuel zise bucătarului: Dă încoace porțiunea ce ți-am dat, despre care ți-am zis: Ține-o la tine. 24 Și bucătarul aduse [u] o spată și ceeace *erà* pe dânsa, și le puse înaintea lui Saul. Și el zise: Iată, ceeace a fost păstrat! pune-o înaintea ta *și* mănâncă, că păstrat erà pentru tine pentru acest timp, de când am chemat poporul. Și Saul mâncă cu Samuel în ziua aceea.

25 Și ei se pogorîră din înălțime în în cetate, și el vorbì cu Saul pe [v] acoperiș. 26 Și se sculară dimineața; și când se revărsau zorile, Samuel chemă pre Saul pe acoperiș, și-*i* zise: Scoală-te, și te voiu lăsà să te duci. Și Saul se sculă, și ei ieșiră amândoi din casă, el și Samuel.

27 *Și* pe când ei se pogorîră la capătul cetății, Samuel zise către Saul: Zi servului să treacă înaintea noastră; (și el trecù); și tu acum, oprește-te, ca să-ți fac cunoscut cuvântul lui Dumnezeu.

Saul e uns de către Samuel ca rege.

10 Și [a] Samuel luă un vas cu oleiu și-*l* turnă pe capul lui Saul, [b] îl sărută,

f Judc. 6. 18. 1 Reg. 14. 3. *g* Fac. 25. 22. *h* 2 Sam. 24.11. | 2 Reg. 17. 13. Isa. 30. 10 *i* Fac. 24. 11. *j* Fac. 31. 54. | *k* 1 Reg. 3. 2. *l* Fapt. 13. 21. *m* Cap. 10. 1. *n* Esod. 2. 25. | *o* Cap. 16. 12. Osea 13. 11. *p* Vers. 3. | *q* Cap. 8. 5, 19. *r* Cap. 15. 17. *s* Ps. 68. 27. | *t* Judc. 6. 15. *u* Ezec. 24. 4. *v* Deut. 22. 8. | 2 Sam. 11. 2. Fapt. 10. 9. — | *Capul 10.* *a* Cap. 9. 16. 2 Reg. 9.3,6. *b* Ps. 2. 12.

și zise: Oare [c] Domnul nu te-a uns cap preste [d] moștenirea sa? 2 Când te vei duce astăzi dela mine, vei aflà doi bărbați la [e] mormântul Rahelei, în hotarul lui Beniamin, la [f] Țeltah, și ei vor zice către tine: S'au găsit asinele, pre cari tu te-ai dus să le cauți, și dacă, părintele tău a lăsat la o parte îngrijirile pentru asine, și este îngrijit de voi, zicând: Ce să fac pentru fiul meu? 3 Și când vei merge de acolo mai departe, și vei sosì la stejarul din Tabor, te vor găsì acolo trei bărbați suindu-se [g] la Dumnezeu, la Bet-El, unul ducând trei iezi, și altul ducând trei pâni, și al treilea ducând un foiu de vin. 4 Și ei te vor întrebà de sănătate, și-ți vor da două pâni, pre cari le vei luà din mâna lor. 5 După aceea vei venì la [h] Ghibea-Elohim [i] unde *este* garnizoana Filistenilor. Și când vei întrà acolo în cetate, vei întâlnì o ceată de profeți coborîndu-se [j] depe înălțime cu harpă, cu timpană, cu fluer și cu citară înaintea lor, [k] și ei vor profețì: 6 Și [l] spiritul Domnului va venì asupra ta, și [m] tu vei profețì cu dânșii, și te vei prefăce în alt om. 7 Și când ți-se va întâmplà aceste [n] semne, fă ceeace va aflà mâna ta, că [o] Dumnezeu *este* cu tine. 8 Și tu te coboară înaintea mea [p] la Ghilgal: și iată eu mă voiu coborî spre tine, ca să aduc arderi de tot *și* să jertfesc jertfe de bucurie. [q] Șapte zile să *mă* aștepți *acolo,* până ce voiu venì la tine, și-ți voiu spune ce ai să faci.

9 Și fu că pe când el își întoarse dosul său spre a se duce dela Samuel, Domnul îi schimbă inima, și toate semnele acele se întâmplară în ziua aceea. 10 Și [r] sosind acolo, la Ghibea, iată [s] o ceată de profeți *îi venì* înainte, și [t] spiritul lui Dumnezeu venì asupra lui, și el profețià în mijlocul lor. 11 Și când cei ce-l știau pre el de mai înainte, văzură că el profețește cu profeții, zis-a poporul unul către altul: C'e s'a întâmplat cu fiul lui Kiș? [u] Au și Saul *este* între profeți? 12 Și un om de acolo răspunse, și zise: Și cine *este* părintele lor? Deaceea trecù în proverb: Au și Saul *este* între profeți? 13 Și sfârșind el profețiile sale, sosì pe înălțime.

14 Și unchiul lui Saul zise către dânsul și către servul său: Unde v'ați dus? și el răspunse: Spre a căutà asinele: și văzând, că nu *sunt* nicăiri, noi ne-am dus la Samuel. 15 Și unchiul lui Saul zise: Spune-mi, rogu-te, ce v'a spus Samuel? 16 Și Saul zise către unchiul său: El ne-a spus că asinele s'au găsit. Dară ceeace Samuel i-a zis despre împărăție, nu i-a spus nimic.

Saul ales prin sorți ca rege.

17 Și Samuel adună poporul [v] înaintea Domnului, [x] la Mițpe. 18 Și el zise către fiii lui Israel: [y] Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Eu am scos pre Israel din Egipt, și v'am mântuit pre voi din mâna Egiptenilor și din mâna tuturor regatelor, cari vă apăsau. 19 [z] Dară voi astăzi ați lepădat pre Dumnezeul vostru, care v'a mântuit de toate relele voastre și strâmtorările voastre, și ați zis lui: Pune rege preste noi! Și acum înfățișați-vă înaintea Domnului după semințiile voastre și după miile voastre.

20 Și Samuel [a] apropià toate semințiile lui Israel, și semința lui Beniamin fu nimerită. 21 Și el apropià semința lui Beniamin după neamurile sale, și neamul lui Matri fu nimerit: atuncia Saul, fiul lui Kiș, fu nimerit; și căutându-l, nu-l găsiră.

22 Și ei iarăși [b] întrebară pre Domnul, *zicând:* Venit-a oare bărbatul aicia? Și Domnul zise: Iată, el este ascuns între vase. 23 Și ei alergară, și-l luară de acolo: și stând el în mijlocul poporului, [c] eră mai înalt decât tot poporul dela umărul său în sus.

24 Și Samuel zise către tot poporul: Vedeți voi oare pre acest bărbat, [d] care l-a ales Domnul, că asemenea lui nu este în tot poporul? 25 Și tot poporul strigă

c Fapt. 13. 21.	*h* Vers. 10.	1 Cor. 14. 1.	Luc. 2. 12.	*r* Vers. 5.	Ioan 7. 15.	*y* Jude. 6. 8, 9.	*b* Cap. 23. 2, 4,
d Deut. 32. 9.	*i* Cap. 13. 3.	*l* Num. 11. 25.	*o* Jude. 6. 12.	*s* Cap. 19. 20.	Fapt. 4. 13	*z* Cap. 8 7, 19.	10, 11.
e Fac.35.19 20.	*j* Cap. 9. 12.	*m* Vers. 10.	*p* Cap. 11,14,15.	*t* Vers. 6.	*v* Jude. 11. 11.	*a* Ios.7.14,16,17.	*c* Cap. 9. 2.
f Ios. 18. 28.	*k* Esod 15.20.21.	*n* Esod. 4. 8.	*q* Cap. 13. 8.	*u* Cap. 19. 24.	*x* Cap. 7. 5, 6.	Fapt 1.24 26.	*d* 2 Sam 21 6.
g Fac. 28. 22.							

de bucurie, și zise: [e]Trăească regele! Și Samuel vorbi către popor [f]de drepturile regatului, *le* scrise într'o carte, și *pre aceasta* a pus-*o* înaintea Domnului. Și Samuel trimise pre tot poporul, pre fiecare la casa sa.

26 Și Saul se duse acasă [g]la Ghibea, și cu dânsul se duseră vitejii, a căror inimă Dumnezeu o atinse. 27 [h]Dară [i]oamenii de nimica ziceau: Ce poate să ne ajute aceasta? Și ei îl despreţuiră, și [j]nu-i aduseră daruri; dară el se făceà surd.

Întâia biruință a lui Saul asupra Ammoniților. Mărinimia sa față de dispreţuitorii săi; Jertfa de mulţumire dela Ghilgal.

11 Și [a]Nahaș, Ammoniteanul, se suì, și tăbărîră asupra [b]Iabeș-Galaadului. Și toți bărbații din Iabeș ziseră către Nahaș: [c]Încheie alianță cu noi, și noi îți vom servì. 2 Și Nahaș, Ammoniteanul le zise: Cu această *condițiune* voiu încheià *alianță* cu voi: ca să scot vouă tuturora ochiul cel drept, și să arunc această [d]ocară asupra întregului Israel.

3 Și bărbații din Iabeș ziseră către dânsul: Dă-ne timp de șapte zile, ca să trimitem soli în toate hotarele lui Israel, și dacă nu *va fi* cine să ne scape, ne vom supune ție. 4 Și solii veniră [e]la Ghibea-Saul, și vorbiră aceste cuvinte în auzul poporului: și [f]tot poporul ridicându-și vocea, plânse. 5 Și iată, Saul venià dela câmp în urma boilor, și zise: Ce *are* poporul, că plânge? Și i-sau spus toate cuvintele bărbaților din Iabeș. 6 [g]Și spiritul lui Dumnezeu venì asupra lui Saul, când el auzì acele cuvinte, și mânia lui se aprinse foarte. 7 Și el luă o pereche de boi, îi [h]îmbucătăți, și-*i* trimise în tot cuprinsul lui Israel prin soli, zicând: [i]Cel ce nu va urmà după Saul și după Samuel, așà se va face cu boii săi. Și frica Domnului căzù asupra poporului, și ieșiră ca un singur om. 8 Și el îi numără în [j]Bezek; și fiii [k]lui Israel erau trei sute de mii, și bărbații lui Iuda treizeci de mii.

9 Și ziseră către solii ce veniseră: Așà să spuneți bărbaților din Iabeș-Galaad: Mâne, când soarele va încălzì, va fi vouă mântuire. Și solii veniră, și spuseră *aceasta* bărbaților din Iabeș, și ei s'au bucurat. 10 Și bărbații din Iabeș ziseră: Mâne ne [l]vom supune vouă, și ne veți face după tot ce *va fi* bine în ochii voștri.

11 Și a doua zi [m]Saul așezà poporul [n]în trei cete, și ei întrară în tabăra *Ammoniților* în straja dimineții, și bătură pre Ammoniți până la căldura zilei, și cei rămași fură împrăștiați de n'au rămas dintre ei doi împreună.

12 Și poporul zise către Samuel: [o]Cine *este* cel ce zise: Saul să nu domnească preste noi! [p]Dați încoace pre aceia, ca să-i ucidem. 13 Și Saul zise: [q]Nimenea nu se va omorî în ziua aceasta; că astăzi a făcut Domnul mântuire lui Israel.

14 Și Samuel zise poporului: Veniți și să mergem la Ghilgal, ca să reînoim acolo regatul. 15 Și tot poporul se duse la Ghilgal, și făcură acolo rege pe Saul înaintea Domnului, în Ghilgal; și aduseră acolo jertfe de bucurie înaintea Domnului. Și Saul și toți bărbații lui Israel se veseliră acolo foarte.

Samuel se lapădă formal de guvern, și binecuvintează poporul.

12 Și Samuel zise către tot Israelul: Iată, eu am ascultat de [a]vocea voastră, în tot aceea ce ați zis mie, și [b]am pus rege preste voi. 2 Și acum iată, regele [c]merge înaintea voastră. [d]și eu am îmbătrânit, și am căruntit; și fiii mei, iată-i *sunt* cu voi; și eu am umblat înaintea voastră din tinerețea mea, până în ziua de astăzi. 3 Iată-mă, mărturisiți în contra mea înaintea Domnului și înaintea [e]unsului său: [f]Dela cine luat-am bou? Dela cine luat-am asin? Pre cine

---

e 1 Reg. 1. 25, 39. *f* Deut 17 14etc. *g* Judc. 20. 14. *h* Cap. 11. 12. *i* Deut. 13. 13. *j* 2 Sam. 8. 2. 2 Cor. 17. 5. Ps. 72. 10. Mat. 2. 11. —

Capul 11.

a Cap. 12. 12. *b* Judc. 21. 8. *c* Iov 41. 4. Ezec. 17. 13. *d* Fac. 34. 14. *e* Cap. 10. 26. 2 Sam. 21. 6. *f* Judc. 2. 4. *g* Judc. 3. 10. *h* Judc. 19. 29. *i* Judc. 21. 5, 8, 10. *j* Judc. 1. 5. *k* 2 Sam. 24. 9. *l* Vers. 3. *m* Cap. 31. 11. *n* Judc. 7. 16. *o* Cap. 10. 27. *p* Luc. 19. 27. *q* 2 Sam. 19. 22. —

Capul 12.

a Cap. 8. 5, 19, 20. *b* Cap. 10. 24. *c* Num. 27. 17. *d* Cap. 8. 1, 5. *e* Vers. 5. 2Sam. 1. 14, 16. *f* Num. 16. 15. Fapt. 20. 33. 1 Tes. 2. 5.

l-am silnicit? Pre cine am apăsat? Și din mâna cui luat-am mită, ca să [g] întorc ochii mei dela dânsul? Și eu vă voiu înapoià aceasta. 4 Și ei ziseră: Nu ne-ai silnicit, nici ne-ai apăsat, nici ai luat cevà din mâna cuiva. 5 Și el zise către dânșii: Martor *este* Domnul contra voastră, și martor *este* unsul său în ziua aceasta, [h] că nu ați aflat [i] în mâna mea nimica. Și ei răspunseră: Martor *este*.

8 Și Samuel ziseră către popor: *Martor este* [j] Domnul, care a așezat pre Moisi și pre Aaron, și care a scos pre părinții voștri din pământul Egiptului. 7 Și acum înfățișați-vă, ca să mă [k] duc cu voi înaintea Domnului, pentru toate binefacerile Domnului, pre cari le-a făcut către voi și către părinții voștri. 8 [l] Când Iacob venì în Egipt, părinții voștri [m] strigară către Domnul, și Domnul trimise pre Moisi și pre Aaron, și scoaseră pre părinții voștri din Egipt, și-i așezà în locul acesta. 9 Dară ei uitară pre Domnul Dumnezeul lor, și el îi vândù pre ei în mâna lui Sisera, capul armatei Hațorului, și în mâna Filistenilor și în mâna regelui Moabului, care se luptară cu ei.

10 Și ei strigară către Domnul, și ziseră: Noi am păcătuit, că am părăsit pre Domnul, și am servit Baalilor și Astarteelor; și acum scapă-ne din mâna neamicilor noștri, și vom servì ție. 11 Și Domnul trimise pe Ierubaal, pre Bedan, pre Iefta și pre Samuel, și v'a scăpat pre voi din mâna neamicilor voștri de jur împrejur, și ați locuit în siguranță. 12 Și când ați văzut, că Nahaș, regele fiilor lui Ammon, venià asupra voastră, mi-ați zis: Nu, ci să domnească preste noi rege, deși Domnul Dumnezeul vostru *erà* regele vostru. 13 Și acum iată regele, pre cari l-ați ales, *și* pre cari l-ați cerut: că iată, Domnul a pus rege preste voi.

14 Dacă voi vă veți teme de Domnul, și veți ascultà de vocea lui, și nu vă veți sculà în contra poruncilor Domnului, atunci atât voi cât și regele, care domnește preste voi, veți aveà pre Domnul Dumnezeul vostru înaintea voastră. 15 Dară de nu veți ascultà de vocea Domnului, ci vă veți sculà în contra poruncilor Domnului, mâna Domnului va fi în contra voastră, cum *a fost* în contra părinților voștri. 16 Și acum stați, și vedeți acest lucru mare, pre care Domnul îl face înaintea ochilor voștri. Au nu *este* astăzi secerișul grâului? 17 Eu voiu strigà către Domnul, și el va da tunet și ploaie, ca voi să cunoașteți și să vedeți că mare *este* răutatea ce ați făcut în ochii Domnului, cerând vouă rege.

18 Și Samuel strigă către Domnul, și Domnul a dat tunet și ploaie în acea zi; și tot poporul foarte se temù de Domnul și de Samuel. 19 Și tot poporul zise către Samuel: [n] Roagă-te pentru servii tăi la Domnul Dumnezeul tău, ca să nu murim; că la toate păcatele noastre am mai adaos răul *acesta*, cerând nouă rege.

20 Și Samuel zise către popor: Nu vă temeți! Voi ați făcut tot răul acesta; totuși nu vă *mai* abateți dela Domnul, ci serviți Domnului din toată inima voastră.

21 [o] Nu vă abateți, [p] că *abătându-vă, ați urmà* lucruri de nimică, cari nu folosesc și nici mântuesc, pentru că minciuni *sunt*. 22 [q] Că Domnul nu va părăsì pre poporul său [r] pentru numele său cel mare: că [s] a voit Domnul a vă face popor al său. 23 Și cât pentru mine, departe să fie de mine, să păcătuesc Domnului, [t] încetând a mă rugà pentru voi: ci [u] eu vă voiu învățà [v] calea cea bună și dreaptă. 24 [x] Numai temeți-vă de Domnul, și serviți-i întru adevăr, cu toată inima voastră: că [y] priviți ce [z] *lucruri* mari a făcut pentru voi! 25 Dară de veți mai face rău, [a] veți perì și voi și regele vostru.

g Deut. 16. 19.	*k* Isa. 1. 18.	*n* Esod. 9.28,10.	*p* Ier. 16. 19.	Ps. 94. 14.	Mal. 1. 2.	2 Tim. 1. 3.	*x* Eccl. 12. 13.
h Ioan 18. 38.	Mic. 6. 2, 3.	17.	Hab. 2. 18.	*r* Ios. 7. 9.	*t* Fapt. 12. 5.	*w* Ps 34. 11.	*y* Isa. 5. 12.
i Esod. 22. 4.	*l* Fac. 46. 5, 6.	Iac. 5. 15.	1 Cor. 8. 4.	Ezec. 20.9,14.	Rom. 1. 9.	*v* 1 Reg. 8. 36.	*z* Deut. 10. 21.
Mic. 6. 4.	*m* Esod. 2. 23.	*o* Deut. 11. 16.	*q* 1 Reg. 6. 13.	*s* Deut. 7. 7, 8.	Col. 1. 9.	Ier. 6. 16.	*a* Ios. 24. 20.

Năvălirea din nou a Filistenilor și apăsarea Israeliților; neascultarea lui Saul.

13 Și Saul domnì un an, și domnind doi ani preste Israel. 2 Saul își alese trei mii din Israel. *din cari* el avèà două mii cu sine în Micmaș și pe muntele Bet-El. iar o mie erau cu Ionatan în Ghibea lui Beniamin; și rămășița poporului o trimise pe fiecare la cortul său.

3 Și Ionatan bătù garnisoana Filistenilor, care *erà* în Gheba: Și auziră Filistenii *de aceasta*. Și Saul sună în trimbiță prin toată țara, zicând: Ebreii să audă *aceasta*. 4 Și tot Israelul auzì zicându-se: Saul a bătut garnisoana Filistenilor, și *că* Israel se făcù urît Filistenilor: și poporul s'a adunat la Saul în Ghilgal. 5 Și Filistenii se adunară să se lupte cu Israel: *cu* treizeci mii de care, șase mii călăreți, și *cu* popor la mulțime ca nisipul cel depe țărmul mării: și ei se suiră, și tăbărîra la Micmaș spre răsărit de Bet-Aven.

6 Și bărbații lui Israel văzură, că erau în nevoie, că poporul erà amărît, și poporul se [a] ascunse în peșteri, în hucegaguri, în stânci, în pivnițì și în groape. 7 Și *mulți din* Ebrei trecură Iordanul în pământul lui Gad și în Galaad: iar Saul încă *erà* în Ghilgal, și tot poporul a urmat după dânsul, tremurând. 8 Și el așteptă șapte zile, până la timpul, pre care Samuel *l-a hotărît;* iar Samuel nu venià la Ghilgal; și poporul se împrăștià dela dânsul. 9 Și zise Saul: Aduceți la mine arderile de tot și jertfele de bucurie. și el jertfì arderile de tot.

10 Și de abia sfârșì el de jertfit arderile de tot. și iată Samuel venià, și Saul ieșì întru întâmpinarea lui, spre a-l salutà. 11 Și Samuel zise: Ce ai făcut? Și Saul răspunse: Vedeam, că poporul se împrăștià dela mine, și *că* tu nu vii la timpul hotărît, și *că* Filistenii erau adunați în Micmaș; 12 Deci am zis: Filistenii se vor coborî acum asupra mea la Ghilgal, și eu nu m'am rugat Domnului; și am cutezat, și am adus arderile de tot. 13 Și Samuel zise către Saul: [b] Nebunește ai lucrat; nu ai păzit poruncile Domnului Dumnezeului tău, ce el ți-a poruncit; că Domnul ar fi întărit acum domnia ta preste Israel în veci; 14 Dară acum domnia ta nu va ținea, *că* [c] Domnul și-a căutat un om după inima sa, și pre el l-a așezat Domnul domn preste poporul său, pentru că tu nu ai păzit *ceeace* ți-a poruncit Domnul.

Alt resbel.

15 Și Samuel se sculă, și se suì din Ghilgal la Ghibea lui Beniamin: și Saul numără poporul care *se aflà* cu dânsul, *și erà* ca la șase sute de inși. 16 Și Saul și Ionatan. fiul său, și poporul care *se aflà* cu dânșii. ședeau în Ghibea lui Beniamin.

17 Și Filistenii tăbărîră în Micmaș. Și au ieșit trei cete din tabăra Filistenilor, spre a prădà: o ceată luă calea *către* [d] Ofra, în pământul Șual; 18 Și altă ceată luă calea *către* [e] Bet-Horon: și a treia ceată luă calea *către* hotarul ce căută spre valea Țeboim, către pustiu.

19 Și în tot pământul lui Israel [f] nu se află nici un făurar; că Filistenii au zis: Să nu-și facă Ebreii săbii sau lănci. 20 Și toți Israeliții se pogorau la Filisteni, ca să-și ascuță ferul plugului lor, coasele lor, securile lor, și secerile lor. 21 Când erà tocit ferul plugului sau al coaselor, sau al furcilor celor cu trei crăcane. sau a securilor; și să facă vârf mânătorului. 22 Așà dar în ziua resbelului nu se găsià sabie sau lance în mâna nici unuia din poporul ce *erà* cu Saul și cu Ionatan; numai la Saul, și la Ionatan fiul său, se aflà.

23 Și garnizoana Filistenilor ieșì la trecătoarea Micmașului.

Vitejia lui Ionatan.

14 Și într'o zi zise Ionatan fiul lui Saul, către tânărul, ce purtà armele sale: Vino, și să trecem la straja Filistenilor, ce *este* dincolo de locul acesta;

Capul 13. | *a* Judc. 6. 2. | *b* 2 Cron. 16. 9. | *c* Ps. 89. 20. | *d* Ios. 18. 23. | *e* Ios. 16. 3. | *f* Ier. 24. 1.

dar părintelui său nu i-a spus *aceasta*.
2 Și Saul petrecea la marginea Ghibeei
sub Rimmon, ce *este* în Migron, și po-
porul ce *era* cu dânsul *era* [a] ca la șase
sute de inși. 3 Și [b] Ahia, fiul lui Abitub,
fratele lui [c] I-Cabod, fiul lui Fineas, fiul
lui Eli, preot al Domnului în Șilo, [d] purtă
efodul. Și poporul nu știa că Ionatan
s'a dus. 14 Și între trecătorile, preste
cari Ionatan căută să treacă [e] la straja
Filistenilor, *era* un pisc de stâncă de o
parte, și un pisc de stâncă de cealaltă
parte, și numele unuia *era* Boțeț, și nu-
mele celuialalt Sene. 5 Și piscul unuia
se înalță în partea de miazănoapte în
dreptul Micmașului, și celalt *pisc* spre
miazăzi în dreptul Ghibeei. 6 Și zise
Ionatan către tînărul ce purtă armele
sale: Vino, și să trecem la straja acestor ne
tăiați împrejur; poate că Domnul va lucrà
pentru noi; că pre Domnul nimica nu-l
împedecă [f] de a mântuì, *fie* prin mulți,
fie prin puțini. 7 Și-i zise purtătorul
armelor sale: Fă, tot ce *este* în inima
ta; du-te *acolo;* dacă eu *voiu* merge cu
tine ori-unde vei voì. 8 Și Ionatan
zise: Iată, noi vom trece la *acei* bărbați,
și ne vom arătà lor. 9 Dacă ei ne vor
vorbì așà: Așteptați până ce vom ajunge
la voi, noi vom stà în locul nostru, și nu
ne vom suì către dânșii. 10 Iar de vor
zice așà: Suiți-vă la noi, atuncia ne vom
suì: că Domnul i-a dat în mâna noastră.
Deci [g] aceasta ne *va fi* semn.

11 Și când amândoi se arătară strajei
Filistenilor, Filistenii ziseră: Iată, Ebreii
ies din bortele, în care s'au acuns.
12 Și bărbații strajei ziseră către Io-
natan și către purtătorul armelor sale:
Suiți-vă la noi, că avem a vă arătà ceva.
Și Ionatan zise purtătorului armelor sale:
Suie-te după mine; că Domnul i-a dat
în mâna lui Israel. 13 Și Ionatan se
suì pe mânile sale și pe picioarele sale,
și purtătorul armelor sale după dânsul;
și *străjerii* căzură înaintea lui Ionatan;
și purtătorul armelor sale *îi* ucideà în
urma lui. 14 Această întâia învingere,
ce bătù Ionatan și purtătorul armelor
sale fu ca de douăzeci de inși, pe *o în-
tindere* ca de jumătate de postată.

15 Și [h] fu spaimă în tabără, în câmp,
și în tot poporul: străjile chiar și [i] pră-
dătorii se înspăimântară, și pământul se
cutremură de eră [j] frică mare foarte.

16 Și străjerii lui Saul din Ghibea
lui Beniamin se uitară, și iată, mulțimea
eră în învălmășeală, și [k] fugià în toate
părțile. 17 Și Saul zise poporului ce
eră cu dânsul: Numărați acum și vedeți
cine s'a dus din noi. Și ei numărară, și
iată, Ionatan și purtătorul armelor sale
lipsiau. 18 Și Saul zise lui Ahia: Adù
încoace chivotul lui Dumnezeu; că chi-
votul lui Dumnezeu erà în acele zile cu
fiii lui Israel. 19 Și pe când [l] vorbià
Saul cu preotul, vuetul ce *eră* în tabăra
Filistenilor, mergeà tot crescând; și Saul
zise către preot: Retrage mâna ta!
20 Și Saul cu tot poporul ce *eră* cu dân-
sul se adunară, și veniră la resbel, și
iată, *Filistenii* [m] traseră săbiile unii asupra
altora: *eră* amestec foarte mare. 21 Încă
și Ebreii, *cari* erau la Filisteni mai de
dinainte, cari s'au suit cu dânșii în ta-
băra *din locurile* de prin prejur, și ei
s'au unit cu Israeliții, cari *erau* cu Saul
și *cu* Ionatan. 22 Și toți bărbații lui
Israel, cari [n] erau ascunși în muntele lui
Efraim, *când* auziră că Filistenii fugiau
și ei îi urmăriră cu resbel. 23 [o] În ziua
aceea mântuì Domnul pre Israel, și res-
belul se întinse [p] preste Bet-Aven.

Râvna netimpurie a lui Saul.

24 Și bărbații lui Israel fură foarte
obosiți în ziua aceea, și Saul [q] blestemă
poporul, zicând: Blestemat *să fie* omul
care va gustà mâncare până în seară, și
până nu-mi voiu răsbunà asupra neami-
cilor mei. Și tot poporul nu gustă mân-
care. 25 [r] Și toți *cei ai* țării veniră într'o
pădure, și [s] miere erà pe întinsul câm-
piei. 26 Și poporul venind în pădure,
iată, mierea curgeà: dară nimenea nu-și

Capul 14.
a Cap. 13. 15.
b Cap. 22. 9, 11, 20.
c Cap. 4. 21.
d Cap. 2. 28.
e Cap. 13. 23.
f Jude. 7. 4, 7.
g Fac. 24. 14
h 2 Reg. 7. 7.
i Cap. 13. 17.
j Fac. 35. 5.
k Vers. 20.
l Num. 27. 21.
m Jude. 7. 22.
n Cap. 13. 6.
o Esod. 14. 30.
p Cap. 13. 5.
q Ios. 6. 26.
r Mat. 3. 5.
s Esod. 3. 8.

apropiă mâna de gura lui; că poporul se temeà de jurământ. 27 Iar Ionatan nu auzise, când părintele său jură poporul; și el îndreptând capătul toiagului ce *erà* în mâna sa, îl întinse în fagurii de miere, duse mâna la gura sa, și ochii săi se luminară. 28 Și unul din popor luând cuvântul, zise: Părintele tău a jurat poporul, zicând: Blestemat *să fie* omul care va gustà mâncare astăzi; deși poporul erà obosit. 29 Și Ionatan zise: Părintele meu a turburat țara! Priviți, rogu-vă cât de luminați sunt ochii mei, pentru că am gustat puțin din mierea aceasta. 30 Dacă poporul ar fi mâncat astăzi din prada neamicilor săi, pre care a aflat-o, cu cât n'ar fi fost mai mare învingerea asupra Filistenilor?

31 Și ei bătură în ziua aceea pre Filisteni dela Micmaș până la Ajalon. Și poporul se aruncă asupra prăzii; și ei luară oi, boi și viței, junghiară (prăzile) pe pământ, și *le* mâncă poporul [t] împreună cu sânge. 33 Și se spuse lui Saul, zicând: Iată, poporul păcătuește în contra Domnului, mâncând *carne* împreună cu sânge; și el zise: Voi nelegiuire faceți! Rostogoliți acum o piatră mare încoace. 34 Și zise Saul: Împrăștiați-vă prin popor și ziceți-i: Aduceți la mine fiecare boul său, și fiecare oaia sa, și *le* junghiați aicia și *le* mâncați; și nu păcătuiți în contra Domnului, mâncând *carne* împreună cu sânge. Și tot poporul mână fiecare boul și cu mâna în aceeași noapte, și-*i* junghiară acolo. 35 Și Saul [u] zidi un altar Domnului; acesta fu întâiul altar ce el zidì Domnului.

36 Și Saul zise: Să ne pogorîm la noapte, și să urmărim pre Filisteni, și să-i prădăm, până se va luminà de ziuă, și să nu lăsăm din ei nici unul. Și ei ziseră: Fă tot aceeace este bun în ochii tăi: și preotul zise: Să ne apropiem *mai întâiu* aicia de Dumnezeu. 37 Și Saul întrebă pre Dumnezeu: Să mă pogor spre a urmări pre Filisteni? Îi vei da tu în mâna lui Israel? Și în ziua aceea [v] nu i-a răspuns.

38 Și Saul zise: [x] Apropiați-vă aicia toate căpeteniile poporului, cunoașteți și vedeți dela cine ne vine păcatul acesta astăzi? 39 Că [y] viu *este* Domnul, care mântuește pre Israel, că chiar dacă el ar venì dela Ionatan, fiul meu, el va murì. Și nimenea din tot poporul nu i-a răspuns.

40 Și el *mai* vorbì către tot Israelul: Voi stați de astă parte, și eu cu Ionatan, fiul meu de cealaltă parte. Și poporul zise lui Saul: Fă ceeace este bun în ochii tăi. 41 Și Saul zise către Domnul: Dumnezeule al lui Israel, [z] arată pre cel nevinovat! [a] Și sorțul căzù pe Saul și Ionatan, și poporul scăpă. 42 Și zise Saul: Aruncați *sorțul* între mine și Ionatan, fiul meu; și sorțul căzù pe Ionatan. 43 Și Saul zise către Ionatan: [b] Spune-mi ce ai făcut? Și Ionatan îi spuse, și zise: Cu capul toiagului ce *erà* în mâna mea, [c] am gustat puțină miere; iată-mă, voiu murì. 44 Și Saul răspunse: [d] Așà să-mi facă Dumnezeu, și încà și mai mult, [e] de nu vei murì, Ionatane! 45 Dară poporul zise lui Saul: Să moară Ionatan care a făcut această mare mântuire în Israel? Departe fie una ca aceasta! [f] Viu *este* Domnul, nici un păr din capul său nu va cădeà pe pământ; că cu Dumnezeu a lucrat în ziua aceasta. Așà poporul scăpă pre Ionatan, ca să nu moară. 46 Și Saul se întoarse dela urmărirea Filistenilor; și Filistenii se duseră la locul lor.

Resbelele purtate de Saul; neamul său.

47 Și Saul apucă domnia preste Israel, și luptà în toate părțile asupra neamicilor săi: asupra Moabului, asupra fiilor lui [g] Ammon, asupra Edomului, asupra regilor din [h] Țoba și asupra Filistenilor. Ori încotro se întornà, aduceà spaimă. 48 El se arătă viteaz, bătù pre Amalek, și scăpă Israelul din mâna prădătorului său.

49 Și fiii lui Saul fură: Ionatan, Ișvi și Melchișua; și numele fetelor sale *fură:*

---

[t] Lev. 3. 17. | [u] Cap. 7. 17. | [v] Cap. 28. 6. | [x] Ios. 7. 14. | [y] 2 Sam. 12. 5. | [z] Prov. 16. 33. | [a] Ios. 7. 16. | [b] Ios. 7. 19. | [c] Vers. 27. | [d] Rut. 1. 17. | [e] Vers. 39. | [f] 2 Sam. 14. 11. | [g] Cap. 11. 11. | [h] 2 Sam. 10. 6. —

al celei mai mari Merab, și al celei mai mici Mical. 50 Și numele femeii lui Saul *fu:* Ahinoam, fata lui Ahimaaț: și numele capului armatei sale: Abner, fiul lui Ner, unchiul lui Saul. 51 Că Kiș, părintele lui Saul, și Ner, părintele lui Abner, *fură* fiii lui Abiel.

52 Și resbelul asupra Filistenilor fu puternic în tot timpul lui Saul: și de vedeà Saul pre vre-un bărbat tare sau viteaz, el îl luă la sine.

Însărcinarea pusă de Saul asupra Amalekiților: neascultarea și lepădarea sa.

15 Și Samuel zise lui Saul: [a]Pre mine m'a trimis Domnul să te ung rege preste poporul său, preste Israel. Și acum ascultă vocea cuvintelor Domnului. 2 Așà zise Domnul *Dumnezeul* oștirilor: Adusu-mi-am aminte de ceeace a făcut Amalek lui Israel, [b]cum el i-s'a împotrivit pe cale, când ieșià din Egipt. 3 Acum du-te, și bate pre Amalek, și [c]stârpește tot ce este *al* lui; nu-l cruță; ci-i omoară dela bărbat până la femeie, dela copil până la sugător, dela bou până la oaie, dela cămilă până la asin.

4 Și Saul adună poporul, și-l numără în Telaim: *și fură* două sute mii de pedeștri afară de zece mii de bărbați ai lui Iuda. 5 Și Saul venì până la cetatea lui Amalek, și se luptă în vale. 6 Și Saul zise către [d]Keniți: [e]Duceți-vă, depărtați-vă, și coborîți-vă din mijlocul Amalekiților, ca să nu vă nimicesc împreună cu ei: că [f]voi ați arătat bunătate către toți fiii lui Israel, când se suiau din Egipt. Deci Keniții se depărtară din mijlocul Amalekiților. 7 [g]Și Saul bătù pre Amalekiți dela [h]Havila până la [i]Sur, care *este* în fața Egiptului. 8 Și [j]el prinse viu pre Agag, regele Amalekiților, și pre tot poporul lui [k]trecù prin ascuțișul săbiei. 9 Dară Saul și poporul [l]cruțară pre Agag și pre cele mai bune oi, boi, vite grase, miei, și tot ce *erà* bun, și nu voiră a le stârpì: dară tot lucrul prost și nebăgat în seamă îl stârpiră.

10 Și a fost cuvântul Domnului către Samuel, zicând: 11 [m]Mă căesc, că am pus pre Saul rege, fiindcă el [n]s'a abătut dela mine, [o]și cuvintele mele nu le-a îndeplinit. Aceasta [p]mâhnì pre Samuel, și el strigă către Domnul toată noaptea *aceea.* 12 Și Samuel se sculă de dimineață spre a întâmpinà pre Saul, și se spuse lui Samuel, zicând: Saul a venit la [q]Carmel, și iată, el și-a înălțat semn de biruință, a plecat mai departe, și s'a așezat la Ghilgal.

13 Și Samuel venì la Saul, și Saul îi zise: [r]Binecuvântat *fii* tu de Domnul! eu am îndeplinit cuvântul Domnului. 14 Și Samuel zise: Ce *este* sberarea aceasta a oilor întru urechile mele, și răgetul boilor care eu aud? 15 Și Saul zise: Dela Amalekiți le-au adus; [s]că poporul a cruțat cele mai bune oi și boi, ca să jertfească Domnului Dumnezeului tău; dară rămășița am stârpit-o. 16 Și Samuel zise către Saul: Îngădue, și-ți voiu spune ție ceeace, a zis către mine Domnul, în noaptea aceasta. Și el zise către dânsul: Vorbește!

17 Și Samuel zise: Au nu [t]când tu *erai* mic în ochii tăi, te-*a făcut* Domnul cap al semințiilor lui Israel, și te-a uns rege preste Israel? 18 Și te-a trimis în cale, și *ți*-a zis: Du-te și stârpește pre păcătoși, pre Amalekiți, și te luptă cu dânșii, până vor fi nimiciți. 19 De ce dară n'ai ascultat de vocea Domnului, ci te-ai aruncat asupra prăzii, și ai făcut ceeace *este* rău în ochii Domnului? 20 Și Saul zise lui Samuel: Da, [u]am ascultat de vocea Domnului, și m'am dus în calea în care m'a trimis Domnul, și am adus pre Agag, regele Amalekiților, și am stârpit pre Amalekiți! 21 [v]Dară poporul a luat din pradă oi și boi, cele mai bune din cele de stârpit, spre a jertfì Domnului Dumnezeului tău în Ghilgal.

22 Și Samuel zise: [x]Au îi place Domnului *mai bine* arderi de tot și jertfe decât ascultarea de vocea Domnului?

Capul 15.
a Cap. 9. 16.
b Esod. 17,8,14.
c Ios. 6. 17. 21.
d Num. 24. 21.
e Fac. 18. 25. Apoc. 18. 4.
f Esod.18.10,19.
g Cap. 14. 48.
h Fac. 2. 11.
i Fac. 16. 7.
j 1 Reg. 20. 34, 35. etc.
k Cap. 30. 1.
l Vers. 3. 15.
m 2 Sam. 24.16.
n Ios. 22. 16.
o Cap. 13. 13.
p Vers 35.
q Ios. 15. 55.
r Fac. 14. 19. Rut. 3. 10.
s Prov 28 13
t Cap. 9 21.
u Vers. 13.
v Vers. 15.
x Ps. 50. 8. 9. Mic. 6. 6. 7. 8. Ebr 10.6 7.8,9

Iată, [y]ascultarea *este* mai bună decât jertfa, *şi* luarea aminte decât grăsimea berbecilor. 23 Căci *ca* şi păcatul magiei *este* răscularea şi *ca* şi fărădelegea idolatriei *este* opunerea. Pentru că tu ai lepădat cuvântul Domnului, [z]şi el te-a lepădat de *a fi* rege. 24 [a]Şi Saul zise lui Samuel: Păcătuit-am, că am călcat porunca Domnului şi cuvintele tale; că mă [b]temeam de popor, şi am ascultat de vocea lui. 25 Şi acum, iartă-mi, rogu-te, păcatul meu, şi întoarce-te cu mine, ca să mă închin Domnului.

26 Şi Samuel zise lui Saul: Nu mă voiu întoarce cu tine, [c]că tu ai lepădat cuvântul Domnului, şi Domnul te-a lepădat pre tine de a mai fi rege preste Israel. 27 Şi Samuel întorcându-se ca să plece, [d]el îl apucă de colţunul mantiei sale, care se rupse. 28 Şi Samuel îi zise: [e]Astăzi a rupt Domnul regatul lui Israel de deasupra ta, şi l-a dat aproapelui tău, care *este* mai bun decât tine. 29 Şi mărirea lui Israel [f]nu va minţi, nici nu se va căi, că nu este el om ca să se căească. 30 Şi el zise: Da, păcătuit-am: *totuşi* [g]onorează-mă înaintea bătrânilor poporului meu şi înaintea lui Israel, şi întoarce-te cu mine, ca să mă închin Domnului Dumnezeului tău. 31 Şi Samuel se întorse după Saul, şi Saul se închină Domnului.

32 Şi Samuel zise: Aduceţi la mine pre Agag, regele Amalekiţilor. Şi Agag veni la dânsul cu veselie. Şi Agag zise: De sigur amăriciunea morţii a trecut! 33 Şi Samuel zise: [h]După cum sabia ta a lipsit femei de copii, aşa să fie lipsită de copii muma ta între femei! Şi Samuel tăie pre Agag înaintea Domnului, în Ghilgal. 34 Şi Samuel se duse la Rama, şi Saul se suì la casa sa în Ghibea lui Saul. 35 Şi Samuel nu mai văzù pre Saul până în ziua morţii sale; dară Samuel plângeà pre Saul. Şi Domnul se căì că a făcut pre Saul rege preste Israel.

Samuel unge pre David.

16 Şi Domnul zise lui Samuel: [a]Până când vei plânge pentru Samuel, pentru că [b]l-am lepădat din domnirea preste Israel? [c]Umple-ţi cornul tău cu oleiu, şi mergi, că te voiu trimite la Işai, Betlehemitul, că [d]mi-am ales unul dintre fiii săi de rege. 2 Şi Samuel zise: Cum să mă duc? Îndată-ce Saul va auzì *de aceasta*, mă va pierde. Şi Domnul zise: Un viţel ia cu tine, şi zi: [e]Ca să jertfesc eu am venit. 3 Şi chemă pre Işai, la jertfă, şi [f]eu îţi voiu spune ce ai să faci, şi [g]tu-mi vei unge *pre cel* ce-ţi voiu spune.

4 Şi Samuel făcù ceeace Domnul zise: şi se duse la Bet-Lehem; şi bătrânii cetăţii îi eşiră înainte [h]tremurând: şi ei ziseră: [i]Pace *este* venirea ta? 5 Şi el răspunse: Pace! ca să jertfesc Domnului am venit; [j]sfinţiţi-vă, şi veniţi cu mine la jertfă. Şi el sfinţì şi pe Işai şi cu fiii săi: şi-i chemă la jertfă.

6 Şi când ei întrau, văzând el pre [k]Eliab, *îşi* [l]zise: De sigur unsul Domnului *este* înaintea lui. 7 Şi Domnul zise lui Samuel: Nu căutà la [m]faţa lui, nici la înălţimea staturei lui; că eu pre acesta l-am lepădat; [n]că *Domnul* nu *se uită*, cum [o]se uită omul; omul se uită la ochi, iar Domnul se uită la [p]inimă. 8 Şi Işai chemă pre [q]Abinadab, şi-l trecù înaintea lui Samuel; şi *Samuel* zise: Nici pre acesta nu l-a ales Domnul. 9 Şi Işai trecù pre [r]Şamma; şi el zise: Nici pre acesta nu l-a ales Domnul. 10 Şi aşà Işai trecù pre cei şapte fii ai săi dinaintea lui Samuel; şi Samuel zise lui Işai: Nici pre aceştia n'a ales Domnul.

11 Şi Samuel zise lui Işai: Sunt aceştia toţi fiii tăi? Şi el zise: [s]A mai rămas cel mai mic, şi iată, el păşte oile. Şi Samuel zise lui Işai: [t]Trimite să-l aducă: că noi nu ne vom pune la masă, până nu va venì aicia. 12 El trimise deci să-l aducă. El *erà* [u]roşietic, cu ochi

---

y Eccl. 5. 1. Osea 6. 6. Marc. 12 33.
z Cap. 13. 14.
a 2 Sam. 12.13.
b Esod. 23. 2. Isa. 51.12,13.
c Cap. 2. 30.
d 1 Reg. 11 30.
e 1 Reg. 11.31.
f 2 Tim. 2. 13. Tit. 1. 2.
g Ioan 5 44.
h Esod. 17. 11. Judc. 1. 7.

Capul 16

a Cap. 15. 35.
b Cap. 15. 23.
c Cap. 9. 16
d Ps. 78. 70. Fapt. 13. 22.
e Cap. 9. 12.
f Esod. 4. 15.
g Cap. 9. 16.
h Cap. 21. 1.
i 1 Reg. 2. 13.
j Esod.19.10.14
k Cap. 17. 13.
l 1 Reg. 12. 26.
m Ps. 147.10,11.
n Isa. 55. 8.
o 2 Cor. 10. 7.
p 1 Reg. 8. 39. Ps. 7. 9. Ier. 11. 20. Fapt. 1. 24. Ps. 78. 70.
q Cap. 17. 13.
r Cap. 17. 13.
s Cap. 17. 12.
t 2 Sam. 7. 8.
u Cap. 17. 42.

frumoși și față frumoasă. [v] Și Domnul zise: Scoală-te, unge-l, că acesta *este!* 13 Și Samuel luă cornul de oleiu și [x] uns-a pre el în mijlocul fraților săi: și de atunci încolo [y] spiritul Domnului venì asupra lui David. Și Samuel se sculă și se duse la Rama.

David cântă din citară înaintea lui Saul.

14 Și [z] spiritul Domnului s'a depărtat dela Saul: și [a] un spirit nou dela Domnul îl muncià. 15 Și servii lui Saul ziseră către dânsul: Iată, un spirit nou dela Domnul te înspăimântă. 16 Poruncește deci domnul nostru, *ca* servii tăi, *cari sunt* [b] înaintea ta, să caute un bărbat ce știe a cântà din citară, și când spiritul cel rău dela Dumnezeu va fi asupra ta, el va [c] cântà cu mâna sa, și-ți va fi bine. 17 Și Saul zise servilor săi: Găsiți-mi, rogu-vă, un bărbat care știe a cântà bine, și aduceți-*l* la mine. 18 Și unul din servi răspunse, și zise: Iată, am văzut un fiu al lui Isai, Betlehemitul, care știe a cântà, și *este* [d] viteaz foarte și răsboinic, vorbește bine, și *este* frumos la chip: și [e] Domnul *este* cu dânsul. 19 Și Saul trimise oameni la Isai, și zise: Trimite-mi pre David, fiul tău, [f] care *este* cu oile *tale*. 20 Și Isai [g] luă un asin *încărcat* cu pâne, un foiu de vin, un ied, și *le* trimise pre David, fiul său, lui Saul. 21 Și David venì la Saul, și [h] stătù înaintea lui: și el îi plăcù foarte, și-l făcù purtătorul armelor sale. 22 Și Saul trimise la Isai, zicând: Rămâie, rogu-te, David la mine; că a aflat har în ochii mei. 23 Și când spiritul lui Dumnezeu venià asupra lui Saul, David luă citara, și cântà cu mâna sa: și Saul se ușurà, și-i *erà* bine, și spiritul cel rău se depărtà dela dânsul.

Biruința lui David asupra lui Goliat, el este iubit de popor.

17 Și Filistenii [a] adunară oștirile lor pentru resbel, și se strânseră la [b] Șoco, care *este cetate* a lui Iuda, și tăbărîră între Șoco și Azeka, în Efes-Dammim. 2 Și Saul și bărbații lui Israel se adunară, și tăbărîră în Valea Stejarului, și se rânduiră în șiruri de bătaie asupra Filistenilor. 3 Și Filistenii stăteau pe muntele de dincolo, și Israeliții stăteau pe muntele de dincoace, așà că valea *se aflà* între dânșii.

4 Și ieșià din tabăra Filistenilor un uriaș, al cărui nume *erà* [c] Goliat din [d] Gat: *și* înălțimea lui *era* de șase coți și o palmă. 5 Și coif de aramă *aveà* pe capul său, și cu zale de solzi *erà* îmbrăcat, și greutatea zalei *erà* de cinci mii sicli de aramă. 6 Și turecі de aramă *aveà* preste fluerile picioarelor sale, și lance de aramă între umerile sale. 7 Și [e] mănunchiul lăncii sale *erà* ca sulul țăsătorilor: și fierul lăncii sale *era de* șase sute sicli de fier: și purtătorii de paveze mergeau înaintea lui. 8 Și el stà, și strigà către rândurile lui Israel, și le zicеà: De ce ieșiți și vă rânduiți de bătaie? Au nu *sunt* eu Filistean și voi [f] servi ai lui Saul? Alegeți-vă un bărbat, ca să se pogoare la mine. 9 Dacă va puteà să se lupte cu mine, și să mă ucidă, noi vom fi servi vouă, dară de-l voiu întrece eu, și-l voiu ucide, voi să fiți servii noștri, și să [g] serviți nouă. 10 Și Filisteanul zise: Eu [h] defaim astăzi rândurile lui Israel: dați-mi un bărbat, ca să ne luptăm împreună. 11 Și auzind Saul și tot Israelul cuvintele acestui Filistean, se înfricoșară și se temură foarte.

12 Și David *erà* [i] fiul unui [j] Efraitean din Betlehemul lui Iuda, cu numele Isai, care *aveà* [k] opt fii. Și acesta în zilele lui Saul erà bătrân, ajuns la *treapta* bărbaților *celor mai onorați*. 13 Și cei trei fii mai mari ai lui Isai se duseră după Saul la resbel: și [l] numele celor trei fii, ce merseră la resbel, *erau:* Eliab, întâiu-născutul: cel al doilea Abinadab, și cel al treilea Șamma. 14 Iar David *erà* cel mai mic: și cei trei mai mari mergeau după Saul. 15 Și David se duse, și se întoarse dela Saul, [m] ca să pască

v Cap. 9. 17.	Ps. 51. 11.	c Vers. 23.	e Cap. 3. 19.	h Fac. 41. 46.	b Ios. 15. 35.	f Cap. 8. 17.	j Fac. 35. 19.
x Cap. 10. 1.	a Jude. 9. 23.	2 Reg. 3. 15.	f Vers. 11.	Prov. 22. 29.	c 2 Sam 21.19.	g Cap. 11. 1.	k Cap. 16.10,11.
y Num. 27. 18.	b Fac. 41. 46.	d Cap 17.32.34,	g Fac. 43. 11.	*Capul 17.*	d Ios. 11. 22.	h 2 Sam. 21.21.	l Cap. 16.6,8,9.
z Cap. 11. 6.	1 Reg. 10. 8	35 36.	Prov. 18 16.	a Cap. 13. 5.	e 2 Sam. 21. 19.	i Rut. 4 22.	m Cap. 16. 19.

oile părintelui său în Bet-Lehem. 16 Și Filisteanul se apropiă *în toată* dimineața și seara, înfățișându-se patruzeci de zile.

17 Și Isai zise lui David, fiul său: Ia acum pentru frații tăi această efă de grăunțe prăjite, și aceste zece pâni, și du-le cu grăbire în tabără la frații tăi; 18 Și aceste zece cașuri, du-le mai marelui din mia *lor*. Și [n] întreabă despre sănătatea fraților tăi, și adă dovadă dela dânșii.

19 Și Saul și ei și toți bărbații lui Israel *erau* în Valea Stejarului, luptându-se cu Filistenii. 20 Și David se sculă de dimineață, încredință oile păzitorului, și luă *lucrurile*, și se duse, cum îi porunci se Isai. Și el veni la întăritura carelor, și oștirea ieșiă să se rânduiască de bătaie, și ei aruncară strigăte de resbel. 21 Și Israeliții și Filistenii se rânduiră de bătaie, oaste către oaste. 22 Și David se descărcă de sarcinele ce *erau* pe el, și le lăsă în mâna celui ce păzià sarcinele, și alergă la locul de luptă; și ajungând, întrebă pe frații săi de sănătate. 23 Și vorbind el cu ei, iată, se înfățișă uriașul Goliat, Filisteanul din Gat, din oștirea Filistenilor, și rostì [o] aceleași cuvinte *de altă dată;* și David *le* auzì. 24 Și toți bărbații lui Israel văzând pre acest bărbat, fugiau de dinaintea lui, și se temeau foarte.

25 Și bărbații lui Israel ziseră: Văzut-ați pre acest bărbat care s'a înfățișat? Ca să defaime pre Israel el s'a înfățișat. Și va fi, *că* bărbatul care-l va ucide, pre acela, regele îl va înavuți cu mari avuții, îi [p] va da pre fata sa de femeie, și casa părintelui său o va scuti în Israel.

26 Și David întrebă pre bărbații, cari stăteau lângă dânsul, zicând: Ce se va face omului, care va ucide pre Filisteanul acesta și va depărtà [q] ocara de deasupra lui Israel? Că cine *e* acest Filistean [r] netăiat împrejur, ca să [s] defaime oștirea Dumnezeului [t] celui viu! 27 Și poporul îi răspunse în același chip, zicând: [u] Așà se va face bărbatului, care-l va ucide. 28 Și Eliab, fratele său cel mai mare, auzindu-l vorbind cu bărbații, [v] se aprinse de mânie asupra lui David, și zise: De ce te-ai pogorît? Și cui ai încredințat tu în pustiu puținele *noastre* oi? Eu cunosc mândria ta și răutatea inimii tale, că tu te-ai pogorît să vezi lupta. 29 Și David zise: Ce am făcut acum? astea *sunt* numai vorbe. 30 Și el se întoarse dela dânsul către un altul, și vorbì aceleași cuvinte: și poporul îi răspunse ca și întâiași dată. 31 Și se auziră cuvintele, pre cari le-a vorbit David, și s'au spus lui Saul; și el îl chemă.

32 Și David zise lui Saul: Nimănui să nu-i tremure inima de el! servul tău va merge și se va luptà cu acest Filistean. 33 Și Saul zise lui David: Tu nu vei puteà să mergi asupra Filisteanului acestuia, ca să te lupți cu dânsul, că tu *ești* tinăr, și el un bărbat de resbel din tinerețea sa. 34 Și David zise lui Saul: Servul tău păsteà oile părintelui său, când veniră un leu și un urs, și răpiră un miel din turmă: 35 Și eu ieșit-am după dânsul, l-am lovit, și *l*-am scăpat din gura lui, și când se sculă asupra mea, apucatu-l-am de falcă, lovitu-l-am, și l-am ucis. 36 Și pre leu și pre urs i-a ucis servul tău; și acest Filistean netăiat împrejur va fi ca unul dintr'înșii: că a defăimat oștirea Dumnezeului celui viu. 37 Și David *mai* zise: Domnul, care m'a scăpat din ghiarele leului și din labele ursului, mă va scăpà și din mâna Filisteanului acestuia. Și Saul zise lui David: Dute, și Domnul să fie cu tine.

38 Și Saul îmbrăcă pre David cu vestmintele sale, puse coif de aramă pe capul lui, și-l îmbrăcă cu zale. 39 Și David încinse sabia sa preste vestmintele sale, și se încercà să umble, că el nu erà deprins *cu ele*. Și David zise lui Saul: Nu pot să umblu cu acestea, că nu sunt deprins. Deci David le depărtă depe el. 40 Și el luă toiagul său în mâna sa, și-și

n Pac. 37. 14. | *p* Ios. 15. 16. | *q* Cap. 11. 2. | *r* Cap. 14. 6. | *s* Vers. 10. | *t* Deut. 5. 26. | *u* Vers. 25. | *v* Mat. 10 36. *o* Vers. 8.

alese cinci pietri netede din părău, și le puse în gluga sa de păstorie, în sac, și în mână *luă* praștia, și se apropie de Filistean. 41 Și Filisteanul se apropie tot mai mult de David, și purtătorul pavezii *sale* înaintea lui.

42 Și Filisteanul uitându-se, și văzând pre David, îl[x] despreţuì; că el erà tinăr, roșiatic și frumos la față. 43 Și Filisteanul zise lui David: Au câne *sunt* eu, de vii tu asuprà-mi cu toiege? Și Filisteanul blestemă pre David de zeii săi. 44 Și Filisteanul zise lui David: Vino la mine, și voi da carnea ta păsărilor cerului și fiarelor câmpului.

45 Și David zise Filisteanului: Tu vii asupra mea cu sabia, lance și pavăză, [y]dară eu vin asupra ta în numele Domnului Sabaot, Dumnezeul oștirilor lui Israel, pre care tu l-ai defăimat. 46 În ziua aceasta te va da Domnul în mâna mea, te voiu lovì, și-ţi voiu ridicà capul, și voiu da astăzi stârvurile oastei Filistenilor, păsărilor cerului și fiarelor pământului; și [z]va cunoaște tot pământul, că Israel are Dumnezeu. 47 Și toată această adunare va cunoaște că nu prin sabie, nici [a]prin lance mântuește Domnul; că al Domnului *este* resbelul, și el vă va da în mânile noastre.

48 Și când Filisteanul se sculă, și merse și se apropie spre întimpinarea lui David. David se grăbì, și alergă la locul de luptă spre întimpinarea Filisteanului. 49 Și David vârì mâna sa în glugă, și luă de acolo o piatră, o aruncă cu praștia, și lovì pre Filistean în frunte; și piatra se infipse în fruntea lui, și el căzù cu fața la pământ. 50 Așà învinse David pre Filistean cu praștia și cu piatra, și lovì pre Filistean, și-l ucise, fără *ca să fie* sabie în mâna lui David. 51 Și David alergă, stătù lângă Filistean, luă sabia lui, o scoase din teacă, și-l ucise, și-i tăià capul cu dânsa.

Și Filistenii văzând că a murit uriașul lor, [b]fugiră. 52 Și bărbaţii lui Israel și ai lui Iuda se sculară, înălţară strigăt de bucurie, și urmăriră pre Filisteni până în vale și până la porţile Ekronului; și căzură răniţii Filistenilor pre calea Șaarimului până la Gat și până la Ekron. 53 Și fiii lui Israel se întoarseră din urmărirea Filistenilor, și prădară taberile lor. 54 Și David luă capul Filisteanului, și-l duse la Ierusalim; și armele sale le puse în cortul său.

55 Și Saul văzând pe David ieșind spre întimpinarea Filisteanului, zisese lui Abner, mai marele oștirii: Al cui *este* acest tânăr, Abnere? Și Abner zise: Viu *este* sufletul tău, rege, de știu. 56 Și regele zise: Întreabă tu al cui fiu *este* tânărul acesta? 57 Și David întorcându-se după uciderea Filisteanului, Abner îl aduse înaintea lui Saul cu capul Filisteanului în mâna lui. 58 Și Saul zise către dânsul: Al cui *eşti* tu tinere? și David zise: Fiul servului tău Iși, Betlehemiteanul, *sunt*.

David dobândește prietenia lui Ionatan și e lăudat de popor.

18 Și sfârșind el de vorbit cu Saul, [a]sufletul lui Ionatan se lipì de sufletul lui David [b]și Ionatan îl iubià ca pre sufletul său. 2 Și Saul îl luă pre el în ziua aceea, [c]și nu-l lăsă să se mai întoarcă acasă la părintele său. 3 Și Ionatan făcù legământ cu David: căci îl iubià ca pre sufletul său. 4 Și Ionatan desbrăcă mantia, ce *erà* pre el, și o dădù lui David, și cu vestmintele sale până și sabia sa, arcul său și cingătoarea sa.

5 Și David ieșià, și ori încotro Saul îl trimiteà, erà norocit; și Saul îl puse preste bărbaţii de resbel. Și el plăcù la tot poporul și chiar și servilor lui Saul. 6 Și când veniau ei, David întorcându-se dela învingerea Filistenilor, [d]femeile ieșiră din toate cetăţile lui Israel, cântând și dănţuind spre a întimpinà pre regele Saul: cu timpane, cu alăute și cu tricoarde.

7 Și femeile [e]răspundeau *una alteia*,

---

x Ps. 123. 3, 4. | 2 Cor. 10. 4. | Isa. 52. 10. | Osea 1. 7. | *b* Ebr. 11. 34. | *Capul 18.* | Deut. 13 6. | *d* Jude. 11. 34.
1 Cor. 1. 27, 28. | Ebr. 11. 33, 34. | *a* Ps. 41. 6, 7. | Zech. 4. 6. | — | *a* Fac. 44. 30. | *c* Cap. 17. 15. | *e* Esod. 15. 21.
y Ps. 124. 8. | *z* 2 Reg. 19. 19. | | | | *b* 2 Sam. 1. 26. | |

cântând și zicând: [f]Saul a bătut pre miile sale, Iar David miriadele sale.

8 Și Saul se aprinse de mânie foarte, și acest cuvânt îi [g]displăcù, și el zise: Lui David îi dau miriade, și mie-mi dau mii; numai [h]regatul îi mai lipsește. 9 Și Saul privì pre David cu ochi pismași din ziua aceea încolo.

Saul pismuește pre David și caută vieața lui.

10 Și de a doua zi venì [i]duhul cel rău dela Dumnezeu asupra lui Saul, [j]și el se înfurià în mijlocul casei sale; Și David cântă cu mâna sa, ca și în celelalte zile; [k]și Saul *aveà* lance în mână. 11 Și Saul [l]aruncă lancea, și zise: Voiu pironì pre David în perete; dară David scăpă de dinaintea lui de două ori.

12 Și Saul se [m]temeà de David: că [n]Domnul erà cu dânsul, iar dela Saul se [o]depărtase. 13 Și Saul îl depărtă dela sine, și-l puse mai mare preste o mie: și [p]el ieșià și întrà înaintea poporului. 14 Și David erà norocit în toate căile sale, și [q]Domnul *erà* cu dânsul. 15 Și Saul văzând, că el erà norocit foarte, se temù de el. 15 Și [r]tot Israelul și Iuda iubià pre David, că el ieșià și întrà înaintea lor.

17 Și Saul zise lui David: Iată, Merab, fica mea cea mai mare, [s]îți voiu da-o de femeie, numai să fii viteaz, și să porți [t]resbelele Domnului; că Saul gândià *întru sine:* [u]Să nu fie mâna mea pe el, ci mâna Filistenilor să fie pe el. 18 Și David zise lui Saul: [v]Cine *sunt* eu? Ce *este* vieața mea *și* familia părintelui meu în Israel, ca să fiu ginere regelui? 19 Dară când pre Merab, fata lui Saul, trebuià să o dea lui David, ea fu dată de femeie lui [x]Adriel, [y]Meholateanul.

David primește pe Mical de nevastă.

20 Și Mical, fata lui Saul, iubià pre David. Aceasta s'a spus lui Saul, și lucrul îi erà plăcut. 21 Și Saul zise: Îi voiu da-o, ca ea să-i fie cursă, și mâna Filistenilor să fie pe el. Și Saul zise lui David: Prin *una din* amândouă să-mi fii mie astăzi ginere. 22 Și Saul porunci servilor săi: Vorbiți lui David în ascuns, zicând: Iată, regele te place, și toți servii tăi te iubesc; și acum fii ginere regelui. 23 Și servii lui Saul vorbiră în urechile lui David cuvintele acestea, și David zise: Au este ușor în ochii voștri a fi ginere regelui? că eu *sunt* om sărac și fără nume. 24 Și servii lui Saul îi spuseră, zicând: Aceste cuvinte a vorbit David. 25 Și Saul zise: Așà ziceți lui David: Regele nu dorește daruri de nuntă, ci o sută de tăeiri împrejur de ale Filistenilor, ca regele să-și răsbune asupra neamicilor săi. Dară Saul aveà de scop să facă pre David să cadă în mâna Filistenilor. 26 Și servii săi spuseră aceste cuvinte lui David: și lucrul plăcù lui David, de a fi ginere regelui. Și încă zilele nu se împliniseră. 27 Și David se sculă, și se duse, el și oamenii săi, și bătù între Filisteni două sute de inși, și David aduse tăierile împrejur, și le dădù în număr deplin regelui, pentru că să fie ginere regelui; și Saul îi dădù pre Mical, fica sa de femeie. 28 Și Saul văzù și cunoscù că Domnul *erà* cu David, și Mical, fica lui Saul, îl iubià. 29 Și Saul se temù de David și mai mult decât mai nainte: și Saul erà neamic lui David totdeauna. 30 Atuncia mai marii Filistenilor ieșiră *la luptă;* și de câte-ori ieșiră, David erà mai norocit decât toți servii lui Saul, și numele său erà foarte prețuit.

David e prigonit de către Saul.

19 Și Saul zise lui Ionatan, fiul său, și tuturor servilor săi, ca să omoare pre David: 2 Dară Ionatan, fiul lui Saul, [a]iubià pre David foarte: Și Ionatan spuse lui David, zicând: Părintele meu Saul caută să te omoare; acum deci păzește-te până dimineață, și șezi tăinuit, și ascunde-te; 3 Și eu voiu ieșì, și voiu stà lângă părintele meu în câmpul în care *vei fi,* și voiu vorbì părintelui meu

f Cap. 21. 11. *g* Eccl. 4. 4 *h* Cap. 15. 28. | *i* Cap. 16. 14. *j* Fapt. 16. 16. *k* Cap. 19. 9. | *l* Prov. 27. 4. *m* Vers. 15. 29. *n* Cap. 16.13,18. | *o* Cap. 16. 14. *p* 2 Sam. 5. 2. *q* Fac.39.2,3,23. | *r* Vers. 5. *s* Cap. 17. 25. | *t* Num.32.20,27, 29. *u* 2 Sam. 12. 9. | *v* 2 Sam. 7. 18. *x* 2 Sam. 21. 8. *y* Judc. 7. 22. | *Capul 19.* *a* Cap. 18. 1.

de tine, și de voiu descoperì ceva, îți voiu spune.

4 Și Ionatan [b]vorbì bine de David către Saul, părintele său, și zise către dânsul: Să nu [c]păcătuească regele contra servului său David, că el n'a păcătuit ție, și faptele sale *sunt* foarte de folos pentru tine. 5 Că el își luă [d]viața în mână, și [e]bătù pe Filistean, și [f]Domnul a făcut mântuire mare în tot Israelul. Tu ai văzut și te-ai bucurat: [g]de ce dară voești a [h]păcătuì contra sângelui nevinovat, *și* să omori pre David fără cuvânt. 6 Și Saul ascultă de vocea lui Ionatan, și Saul jură: Viu *este* Domnul, el nu va murì! 7 Și Ionatan chemă pre David, și Ionatan îi spuse toate cuvintele acestea; și Ionatan aduse pre David la Saul, și el fu înaintea lui [i]ca mai înainte.

8 Și resbelul urmă, și David ieșì, și se luptă cu Filistenii, și făcù între ei ucidere mare, și ei fugiră de dinaintea lui.

David scăpă de Saul, și fuge la Samuel în Rama.

9 Și [j]spiritul cel rău dela Domnul venì asupra lui Saul, când el ședeà în casa sa cu lancea în mâna sa, și David cântà cu mâna. 10 Și Saul căutà a pironì cu lancea pre David de perete, dară el scăpă de dinaintea lui Saul, care isbì lancea în perete. Și David fugì, și scăpă în acea noapte. 11 [k]Și Saul trimise oameni în casa lui David, ca să-l pândească, și să-l omoare dimineața: dar Mical, femeia lui David, îi spuse *aceasta*, și zise: De nu vei scăpà viața ta în noaptea aceasta, mâne vei fi omorît. 12 Și Mical [l]pogorì pre David pe fereastră, și el se duse, fugì și scăpă. 13 Și Mical luă un chip, și-*l* puse în pat, și puse o perină de *păr de* capră la capul său, și-*l* acoperì cu un vestmânt. 14 Și când Saul trimise oameni ca să ia pre David, ea zise: El *este* bolnav. 15 Și Saul trimise *iarăși* oameni, ca să vadă pre David, zicându-*le:* Duceți-l în pat la mine, ca să-l omor. 16 Și trimișii sosind, iată, un chip *erà* în pat, și perina de *păr de* capră la capul lui. 17 Și Saul zise către Mical: Pentru ce m'ai înșelat astfel, și ai lăsat pre neamicul meu să scape? Și zise Mical lui Saul: El mi-a zis: Lasă-mă să mă duc: [m]pentru ce să te omor.

18 Și David fugì și scăpă, și venì la Samuel în Rama, și-i spuse toate câte i-a făcut Saul: și el se duse cu Samuel, și locuiră în Naiot.

Și Saul e între profeți.

19 Și s'a spus lui Saul, zicând: Iată, David *este* la Naiot în Rama. 20 Și [n]Saul trimise oameni ca să ia pre David. [o]Și când ei văzură adunarea profeților, cari profețiau, și pre Samuel stând *ca* mai mare între ei, spiritul lui Dumnezeu venì asupra trimișilor lui Saul, și profețiră și aceștia. 21 Și spunându-se aceasta lui Saul, el trimise alți oameni, și profețiră și aceștia. Și Saul mai trimise un al treilea rând de oameni, și [p]profețiră și aceștia. 22 Atuncia se duse și el însuși la Rama. Și ajungând la groapa cea mare, care *este* în Secu, el întrebă și zise: Unde *sunt* Samuel și David? și *i*-s'a răspuns: Iată *sunt* la Naiot în Rama. 23 Și el se duse la Naiot în Rama; și venì [q]spiritul lui Dumnezeu și asupra lui, și a mers profețind până ce ajunse la Naiot în Rama. 24 Și [r]desbrăcă și el vestmintele sale, și profeți și el înaintea lui Samuel, și șezù [s]gol toată ziua aceea și toată noaptea aceea. Deaceea ziseră: Au și Saul *este* între profeți?

Amiciția și legământul între David și Ionatan.

20 Și David fugind din Naiot din Rama, venì la Ionatan, *și*-i zise: Ce am făcut? Care *este* vina mea? Și care *este* păcatul meu înaintea părintelui tău, că el să caute viața mea? 2 Și el îi zise: Ferească Dumnezeu, tu nu vei murì! Iată, părintele meu nu face nici un lucru mare sau mic, fără să mi-l descopere, și pentru ce părintele meu ar ascunde aceasta de mine? Nu *este așà!*

---

b Prov. 31. 8, 9.
c Fac. 42. 22. Prov. 17. 13.
d Jude. 9. 17. Ps. 119. 109.
e Cap. 17 49,50.
f Cap. 11. 13.
g Cap. 29. 32.
h Mat. 27. 4.
i Cap. 16. 21.
j Cap. 16. 14.
k Ps. 59. titlu.
l Ios. 2. 15.
m 2 Sam. 2. 22.
n Ioan 7. 32, 45. etc.
o 1 Cor 14.3,24, 25.
p Num. 11. 25.
q Cap. 10. 10.
r Isa. 20. 2.
s Mic. 1. 8.

3 Și David se jură încă odată, și zise: Părintele tău știe prea bine, că am aflat har în ochii tăi, și el a zis: Aceasta să nu știe Ionatan, ca să nu se întristeze. Însă, viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău, nu-*i* decât un pas între mine și moarte. 4 Și Ionatan zise lui David: Ce dorești ca să fac? și-ți voiu face ție.

5 Și David zise lui Ionatan: Iată, mâne *este* [a] lună nouă, și eu trebue să șed cu regele la mâncare; dară tu dă-mi voe să mă duc și să mă [b] ascund pe câmp până în seara a treia. 6 Dacă părintele tău va întrebà de mine, tu să zici: David se cerù dela mine ca să se repeadă [c] la Bet-Lehem, cetatea sa: căci acolo *este* pentru tot neamul jertfa de an. 7 [d] De va zice: Bine: bine va fi servului tău; dar de se va mânia, să știi, că [e] răul s'a hotărât de dânsul. 8 [f] Fă milă cu servul tău; că [g] în legământul Domnului ai primit pre servul tău cu tine. Dară [h] de este vre-o vină în mine, omoară-mă tu însuți; de ce m'ai duce tu la părintele tău.

9 Și Ionatan zise: Să te ferească Dumnezeu! căci de aș știi că s'a hotărât dela părintele meu asupră-ți nenorocire, oare nu aș spune-o ție?

10 Și David zise lui Ionatan: Cine-mi va spune, *dacă* părintele tău va răspunde ție ceva aspru? 11 Și Ionatan zise lui David: Vino, și să ieșim la câmp! și ei ieșiră amândoi la câmp. 12 Și Ionatan zise lui David: Domnul Dumnezeul lui Israel — când voiu fi cercat pre părintele meu mâne pe timpul acesta, *sau* poimâne, *și de va gândì* bine despre David, și de nu voiu trimite la tine, ca să-ți descoper aceasta ție, 13 [i] Așà să facă Domnul lui Ionatan și încă mai mult! Dară și de va plăcea părintelui meu, *ca să-ți facă* vre-un rău, și *aceasta* voiu descoperì ție, îți voiu da drumul, și te vei duce în pace; și [j] Domnul va fi cu tine, după cum a fost cu părintele meu. 14 Și de voiu mai trăì, oare arătà-vei către mine mila Domnului, ca să nu mor? 15 Să nu [k] tragi mila ta dela casa mea nici odată, chiar când Domnul va fi stârpit pre toți neamicii lui David depe fața pământului. 16 Și Ionatan făcù *legământ* cu casa lui David, *și zise:* [l] Să ceară Domnul *aceasta* din mâna neamicilor lui David. 17 Și Ionatan mai făcù pre David să jure pe iubirea sa de dânsul: [m] căci ca pre sufletul său îl iubià pre el.

18 Și Ionatan îi zise: [n] Mâne *este* lună nouă, și lipsa ta se va băgà în seamă; că locul tău va fi deșert. 19 A treia zi coboară-te cu grăbire, ca să ajungi la [o] locul, unde erai ascuns în ziua acelei întâmplări, și șezi lângă piatra Ezel. 20 Și voiu aruncà trei săgeți în laturea *ei,* ca și când aș lovì la țintă. 21 Și iată, voiu trimite servul, *zicând:* Du-te găsește săgețile! de voiu zice servului: Iată, săgețile *sunt* dincoace de tine, ia-le; atuncia să vii: că *este* pace ție, și nimic de temut, [p] viu *este* Domnul: 22 Dară de voiu zice tinărului așà: Iată, săgețile *sunt* dincolo de tine: du-te, că Domnul te trimite. 23 *Cât pentru* [q] cuvântul, pre care l-am vorbit noi, eu și tu, iată Domnul *va fi martor* între mine și tine în veci.

24 Și David se ascunse pe câmp, și când sosì lună nouă, regele se puse la masă să mănânce. 25 Și regele șezù pe scaunul său ca în celelalte dăți, în scaunul de lângă perete, Și Ionatan se sculă, și Abner șezù lângă Saul, dară locul lui David erà deșert. 26 Și Saul nu zise nimic în ziua aceea, că el cugetà: Este o întâmplare, el [r] nu *este* curat; de sigur el nu *este* curat.

27 Și în ziua a doua a lunei nouă în a doua *zi,* locul lui David fiind deșert, Saul zise către fiul său Ionatan: De ce n'a venit fiul lui Isai la masă și eri și astăzi. 28 Și Ionatan [s] răspunse lui Saul: David s'a cerut dela mine până la Bet-Lehem. 29 Că el zise: Rogu-te, dă-mi drumul, că este o jertfă a neamului nostru în cetate, și fratele meu mi-a

Capul 20.
a Num. 10. 10.
b Cap. 19. 2.
c Cap. 16. 4.
d Deut. 1. 21. 2 Sam. 17. 4.
e Cap. 25. 17.
f Ios. 2. 14.
g Vers. 16.
h 2 Sam. 14. 32.
i Rut. 1. 17. Ios. 1. 5.
1Cron.22,11,16.
k 2 Sam.9.1,3,7.
l 2 Sam. 4. 7.
m Cap. 18. 1.
n Vers. 5.
o Cap. 19. 2.
p Ier. 4. 2.
q Vers. 14. 15.
r Lev. 7. 21.
s Vers 6.

poruncit *să mă aflu acolo.* Și acum, de am aflat dar în ochii tăi, rogu-te, dă-mi drumul, ca să văd pre frații mei. Deaceea n'a venit la masa regelui.

30 Și mânia lui Saul se aprinse asupra lui Ionatan, și el zise către dânsul: Fiu de *femeie* rea și neascultătoare! au nu știu eu că ți-ai ales pre fiul lui Isai spre rușinea ta, și spre rușinea goliciunii mumei tale? 31 Căci cât va trăi fiul lui Isai pe pământ, nu vei fi tare nici tu nici regatul tău. Și acum trimite, și-l adù la mine, că el *este* fiu al morții. 32 Și Ionatan răspunse părintelui său Saul, zicându-i: [t]De ce să moară? Ce a făcut? 33 Și Saul aruncă lancea după dânsul, spre al ucide; și Ionatan cunoscù că hotărît este părintele său să omoare pre David. 34 Și așà Ionatan se sculă dela masă plin de mânie, și nu mâncă bucate în ziua a doua a lunei nouă; că erà întristat pentru David, și pentru că părintele său l-a rușinat.

35 Și a doua zi Ionatan ieșì la câmp la timpul hotărît cu David, și un copil *erà* cu dânsul; 36 Și el zise copilului: Aleargă, găsește acum săgețile, pre cari le-am aruncat. *Și* copilul alergă, și el dădù drumul săgeții dincolo de dânsul. 37 Și când copilul ajunse la locul săgeții, pre care Ionatan o aruncă, Ionatan strigă în urma copilului, și zise: Au nu *este* săgeata dincolo de tine? 38 Și Ionatan *mai* strigă copilului: Grăbește, iute! nu sta! și copilul lui Ionatan adună săgețile, și venì la domnul său. 39 Și copilul nu știà nimic; numai Ionatan și cu David știau lucrul acesta. 40 Și Ionatan dădù armele sale copilului ce erà cu dânsul, și-i zise: du-te, du-*le* în cetate.

41 *Și* când copilul se duse, David se sculă din partea de miazăzi, căzù cu fața la pământ, și se închinà de trei ori, și ei se sărutară unul pre altul, și plânseră amândoi, și David *plânse* mai mult. 42 Și Ionatan zise lui David: Mergi în pace! Ceeace noi am jurat în numele Domnului, zicând: Domnul să fie între sămânța mea și sămânța ta, *rămâne tare* în veci. Și el se sculă și se duse; și Ionatan venì în cetate.

David primește dela preotul Ahimeleh pânile de punere înainte și sabia lui Goliat.

21 Și David venì la Nob, la [a]Ahimeleh, preotul: și Ahimeleh întîmpină [b]cu spaimă pre David, și-i zise: De ce *ești* singur, și cu tine nimenea nu este? 2 Și David zise lui Ahimeleh, preotul: Regele o însărcinare mi-a dat, și a zis către mine: Nimenea să nu știe nimic de ce te trimit, și nici de ce ți-am poruncit; și pre oameni i-am pus să steà la cutare loc. 3 Și acum ce ai la îndemână? Dă-*mi* cinci pâni, sau ce se va găsì. 4 Și preotul răspunse lui David, și zise: Pâne comună nu *am* la îndemână, ci numai [c]pâne sfințită; [d]doară numai dacă oamenii *tăi* sau ferit de femei.

5 Și David răspunse preotului, și-i zise: Da, femeile *au fost* depărtate de noi de trei zile, de când am ieșit; și [e]vasele oamenilor *mei* sunt sfinte, și aceastà *pâne este* ca și cea comună; mai cu seamă că astăzi *din nou* se sfințește, *ca să se pună* [f]în vase. 6 Și preotul îi [g]dădù *pâne* sfințită, că nu erà acolo altă pâne decât pânile de punere înainte, [h]cari s'au luat de dinaintea Domnului, spre a pune pâne caldă, în ziua în care s'a luat *ceealaltă.*

7 Și *erà* acolo unul din servii lui Saul, care în aceea zi se oprise înaintea Domnului: și numele lui *erà* [i]Doeg, Edomitul, mai marele păstorilor lui Saul. 8 Și David zise lui Ahimeleh: Nu ai aicia la îndemână lance sau sabie? Că nu am luat cu mine nici sabia mea nici armele mele; că însărcinarea regelui erà grabnică. 9 Și preotul zise: Sabia lui Goliat Filisteanul, pe care tu l-ai omorît în [j]Valea-Stejarului, [k]iată, *este* învelită, în o pânzătură în dosul efodului: de voești să o iei, ia-*o*, că nu *este* alta decât aceasta aicia. Și David zise: Nu *este* alta asemenea ei, dă-mi-o.

t Mat. 27. 23. | *Capul 21.* | *b* Cap 16. 4. | *d* Esod. 19. 15. | *f* Lev. 8. 26. | *h* Lev. 24. 8, 9. | *j* Cap. 17. 2, 50. | *k* Cap. 31. 10.
— | *a* Cap. 14. 3. | *c* Mat. 12. 4. | *e* Thes. 4. 4. | *g* Luc. 6. 3, 4. | *i* Cap. 22. 9.

David fuge la regele dela Achiș.

10 Și David se sculă, și fugì în ziua aceea de dinaintea lui Saul, și venì la Achiș, regele Gatului. 11 Și [l] servii lui Achiș îi ziseră: Au nu *este* acesta David, regele țării? Au nu l-au cântat pre el în cor, zicând: [m] Saul a bătut miile sale, și David zecile de mii ale sale? 12 Și David [n] luă aceste cuvinte în inimă, și se temù foarte de Achiș, regele Gatului. 13 Și [o] el schimbă purtarea sa înaintea lor, și făcù pre nebunul în mijlocul lor; scrià pre ușile porților, și lăsà să-i curgă balele pe barbă. 14 Și Achiș zise către servii săi: Iată, voi vedeți că omul este nebun, de ce l-ați adus la mine? 15 Am eu lipsă de nebuni, de l-ați adus pre acesta să nebunească înaintea mea? *Cum*, întrà-va unul ca acesta în casa mea?

David fuge mai departe.

22 Și David plecă de acolo, și [a] scăpă [b] în peștera Adulam. Și auzind *de aceasta* frații lui și toată casa părintelui său, se pogorîră acolo la dânsul. 2 Și se adunară la dânsul [c] toți cei în nevoie și toți cei ce aveau creditori, și toți cei cu sufletul amărît, și el fu capul lor; și ca la patru sute de inși erau cu dânsul.

3 Și David se duse de acolo la Mițpe din Moab, și zise regelui Moabului: Rogu-te, lasă pre părintele meu și pre muma mea să iasă *și să fie* cu voi, până când voi ști ce va face Dumnezeu cu mine. 4 Și el îi aduse înaintea regelui Moabului, și ei rămaseră cu dânsul cât timp fu David în întăritură. 5 Și profetul [d] Gad zise lui David: Nu ședeà în întăritură, *ci* du-te, și intră în pământul lui Iuda; și David se duse, și intră în pădurea Haret.

Saul ucide prin trădătorul Doeg optzeci și cinci preoți din Nob.

6 Și Saul auzì, că David s'a aflat, precum și oamenii *ce erau* cu dânsul. (Saul ședeà atunci în Ghibea sub stejarul de pre înălțime, cu lancea sa în mână, și toți servii săi stăteau înaintea lui). 7 Și zise Saul servilor săi, cari stăteau înaintea lui: Ascultați acum, Beniaminiților! Fiul lui Ișai vă [e] va da el tuturor țarine și vii, *și* vă va pune el mai mari preste mii și mai mari preste sute. 8 Că voi toți v'ați unit asupra mea; și nimenea nu mi-a descoperit că [f] fiul meu a făcut *legământ* cu fiul lui Ișai; și n'a fost nimeni dintre voi care să se îndure de mine, și să-mi descopere, că fiul meu a rescular pre servul meu asupra mea, ca să *mă* pândească, cum *se vede* astăzi.

9 Atuncia răspunse [g] Doeg Edomitul, cel așezat preste servii lui Saul, și zise: Eu am văzut pre fiul lui Ișai venind la Nob, la [h] Ahimeleh, fiul lui [i] Ahitub: 10 [j] Și acesta întrebă pre Domnul pentru dânsul, și-i [k] dădù merinde, și-i dădù și sabia lui Goliat, Filisteanul.

11 Și regele trimise, ca să cheme pre Ahimeleh, fiul lui Ahitub, preotul, și toată casa părintelui său, pre preoții din Nob, și ei veniră toți la rege. 12 Și Saul zise: Ascultă acum, fiul lui Ahitub! Și acesta zise: Iată-mă, domnul meu! 13 Și Saul îi zise: De ce v'ați unit asupra mea tu și fiul lui Ișai, dându-i tu pâne și sabie, și întrebând pre Dumnezeu pentru dânsul, ca să se scoale asupra mea, *și* să *mă* pândească, cum *el face* astăzi. 14 Și Ahimeleh răspunse regelui, și zise: Și cine între voi servii tăi *este* ca David, credincios ginere al regelui, și cu întrare în sfatul tău, și onorat în casa ta? 15 Oare de astăzi am început a întrebà pre Dumnezeu pentru dânsul? Departe de mine una ca aceasta! Să nu arunce regele asupra servului său *o asemenea* vină, *cum și* asupra a toată casa părintelui meu: că servul tău din toate acestea n'a știut nimic, nici mic nici mare.

16 Și regele zise: Ahimeleh, tu vei murì, tu și toată casa părintelui tău. 17 Și regele zise alergătorilor, ce stăteau împrejurul său: Apropiați-vă, și omoriți pre preoții Domnului: că și ei țin cu David; ei știură că erà fugar, și nu mi-au

l Ps. 56, titlu. *m* Cap. 18. 7. &29. 5. *n* Luc. 2. 19. *o* Ps. 34, titlu. — *Capul 22.* *a* Ps. 57, titlu. *b* 2 Sam. 23. 13. *c* Jude. 11. 3. *d* 2 Sam. 24. 11. *e* Jude. 8. 14. *f* Cap. 18. 3. *g* Ps. 52, titlu. *h* Cap. 21. 1. *i* Cap. 14. 3. *j* Num. 27. 21. *k* Cap. 21. 6, 9.

descoperit. Dar servii regelui [l] nu voiră a întinde mâna lor ca să se arunce asupra preoților Domnului. 18 Și regele zise lui Doeg: Apropie-te tu, și aruncă-te asupra preoților. și el ucise în ziua aceea optzeci și cinci de inși, cari purtau efodul de in. 19 Și pre Nob, cetatea preoților, o trecù prin ascuțișul sãbii, dela bărbat până la femeie, dela copil până la sugător: *încă și* bou, asin și oaie *trecù* prin ascuțișul sãbii.

20 Iar un fiu al lui Ahimeleh, fiul lui Ahitub, al cărui nume erà Abiatar, scăpă, și fugì la David. 21 Și Abiatar spuse lui David, că Saul a ucis pre preoții Domnului. 22 Și David zise lui Abiatar: Știut-am din aceea zi, că Doeg Edomitul *aflându-se* acolo, va spune aceasta lui Saul. Eu am căușunat *moartea* întregii case a părintelui tău. Rămâi cu mine, nu te teme; că cel ce caută viața mea, caută viața ta: dar cu mine *vei fi* bine păzit.

David scapă Keila dela Filisteni; el este urmărit de Saul, totuși îi cruță viața.

23 Și s'a spus lui David, zicând: Iată, Filistenii fac resbel cu [a] Keila, și ei prădă ariele. 2 Și David [b] întrebă pre Domnul, zicând: Să mă duc, și să bat pre acești Filisteni? Și Domnul zise lui David: Du-te și bate pre Filisteni, și mântue Keila. 3 Și oamenii lui David ziseră către dânsul: Iată, aici în Iuda ne temem noi, cu cât mai mult, dacă ne vom duce la Keila asupra oștirii Filistenilor. 4 Și David mai întrebă pre Domnul, și Domnul îi răspunse, și zise: Scoală-te, coboară-te la Keila, că eu voiu da pre Filisteni în mâna ta. 5 Și David cu oamenii săi se duse la Keila, să se bată cu Filistenii, și luă vitele lor, și făcù între ei mare ucidere: așà David mântuì pre locuitorii Keilei.

6 Și când Abiatar, fiul lui Ahimeleh, [c] fugì la David în Keila, el se pogorî, *având* efodul în mâna sa.

7 Și s'a spus lui Saul, că David a sosit la Keila. Și Saul zise: Dumnezeu l-a dat pre el în mâna mea, că el s'a închis, venind într'o cetate cu porți și zăvoare. 8 Și Saul chemă tot poporul la resbel, ca să se pogoare la Keila, *și* să împresoare pre David și pre oamenii săi.

9 Și David cunoscând, că Saul uneltește acest rău asupra lui [d] zise lui Abiatar, preotul: Adù încoace efodul! 10 Și David zise: O Doamne, Dumnezeul lui Israel! servul tău a auzit, că Saul caută să vie la Keila, [e] spre a strică pentru mine cetatea. 11 Oare mai marii Keilei mă vor da în mâna lui? Pogori-se-va Saul, după cum a auzit servul tău? O Doamne! Dumnezeul lui Israel, rogu-te, spune *aceasta* servului tău. Și Domnul zise: El se va pogorî. 12 Și David zise: Davor bărbații Keilei pre mine și pre oamenii mei în mâna lui Saul? Și Domnul zise: *Te* vor da.

13 Și David se sculă cu oamenii săi, [f] *ce erau* ca la șase sute de inși, și ei ieșiră din Keila, și se duseră unde puteră merge. Și lui Saul i-se spuse, că David a scăpat din Keila: deci el se oprì de a merge. 14 Și David locuià în pustiu, în locuri tari, și locuià pe [g] munte în pustiul [h] Zifu. și Saul îl [i] căută pre el în toate zilele: dar Dumnezeu nu-l dădù în mâna lui.

15 Și David văzând, că Saul a ieșit spre a căutà viața sa, David *șezù* în pustiul Zif, în pădure. 16 Și Ionatan, fiul lui Saul, se sculă, și se duse la David în pădure, și-i întărì mânile cu Dumnezeu. 17 Și el zise către dânsul: Nu te teme, că mâna lui Saul, părintele meu, nu te va aflà, ci tu vei domnì preste Israel, și eu voiu fi al doilea după tine; și [j] aceasta Saul părintele meu bine știe. 18 Și ei [k] încheiară amândoi legământ înaintea Domnului; și David rămase în pădure, iar Ionatan se duse acasă.

19 Și [l] se suiră, Zifenii către Saul în Ghibea, zicând: Iată, David s'a ascuns la noi în locuri tari, în pădure, în zelul Hachila, ce *este* spre miazăzi de pustiu. 20 Și acum, după toată dorința sufletu-

l Esod. 1. 17. — | *Capul 23.* *a* Ios. 15. 44. | *b* 2Sam.5.19,23. *c* Cap. 22. 20. | *d* Num. 27. 21. *e* Cap. 22. 19. | *f* Cap. 22. 2. *g* Ps. 11. 1. | *h* Ios. 15. 55. *i* Ps. 54. 3, 4. | *j* Cap. 24. 20. *k* 2 Sam. 21. 7. | *l* Ps. 54, titlu.

lui tău, rege, de a te pogorî, pogoară-te,
și *va fi* [m] treaba noastră de a-l da pre el
în mâna regelui. 21 Și Saul zise: Bine-
cuvântați *să fiți* voi de Domnul, că voi
v'ați îndurat de mine. 22 Și acum mer-
geți, mai pândiți încă, însemnați și ve-
deți locul lui, pre care piciorul lui stă,
și cine l-a văzut acolo; că mi-s'a spus
că el este viclean foarte. 23 Vedeți și
însemnați toate locurile pe unde el se
ascunde, și întoarceți-vă la mine cu știri
sigure, și mă voiu duce cu voi: și dacă
el este în țară, eu îl voiu căutà între toate
miile lui Iuda. 24 Deci ei se sculară,
și se duseră la Zif înaintea lui Saul.

Iar David și oamenii săi *erau* în pus-
tiul [n] Maon în câmpia dinspre miazăzi de
pustiu. 25 Și Saul cu oamenii săi se
duse spre *a-l* căutà; și lui David se spuse
aceasta, și el se pogorî la stâncă, și se-
deà în pustiul Maon. 26 Și Saul mer-
geà pe o lăture a muntelui, și David cu
oamenii săi pe ceealaltă lăture a mun-
telui, și David se grăbià de a se duce de
dinaintea lui Saul; iar Saul și cu oamenii
săi încunjurară pre David și pre oamenii
săi, ca să-i prindă. 27 Și un trimis venì
la Saul, zicând: Grăbește, și vino, că
Filistenii s'au aruncat asupra țării. 28 Și
Saul se întoarse din urmărirea lui David,
și s'a dus spre întimpinarea Filistenilor:
deaceea s'a numit locul acela Sela-Ham-
maklakot. 29 Și David se suì de acolo,
și locuì în locurile tari din En-Ghedi.

David cruță pe Saul în peșteră și-l face ca să-și cunoască nedreptatea sa.

24 Și [a] când Saul s'a întors dela urmă-
rirea Filistenilor, i-s'a spus lui,
zicând: Iată, David *este* în pustiul En-
Ghedi: 2 Și Saul luă trei mii, de băr-
bați, aleși din tot Israelul, și [b] se duse,
ca să caute pre David și pre oamenii săi
pre stâncile caprelor. 3 Și când el venì
la staulele oilor lângă cale unde *erà* o
peșteră, [c] Saul întră *în ea*, spre a-și [d] face
nevoile sale; iar [e] David cu oamenii săi
ședeau în fundul peșterii: 4 [f] Atuncia
ziseră oamenii lui David către dânsul:
Iată, ziua, de care Domnul a zis către
tine: Iată, voiu da pre neamicul tău în
mâna ta, ca să faci cu dânsul după cum
este bine în ochii tăi. Și David se sculă,
și tăiă pe furiș colțul mantiei lui Saul.
5 Dară după aceasta [g] inima lui David
să băteà, că a tăiat colțul *mantiei* lui Saul.
6 Și el zise către oamenii săi: [h] Să mă
ferească Domnul, ca să nu fac una ca
aceasta domnului meu, a unsului Dom-
nului și ca să întind mâna mea asupra
lui; că unsul Domnului *este* el. 7 Și
David [i] oprì pre oamenii săi prin cuvinte,
și nu-i lăsă de a se sculà asupra lui Saul.
Și Saul se ridică din peșteră, și se duse
în calea *sa*.

8 După aceea și David se sculă, ieși
din peșteră, și strigă în urma lui Saul,
zicând: Domnul meu, rege! Și Saul se
uită în urma sa, și David se plecă cu fața
la pământ, și se închină. 9 Și David
zise lui Saul: [j] De ce asculți cuvintele
oamenilor, cari zic: Iată, David caută
răul tău! 10 Iată, în ziua aceasta vă-
zură ochii tăi, cum Domnul te-a dat
astăzi în mâna mea în peșteră, și *mi-se*
ziceà să te omor: dar eu te-am cruțat
pre tine, și am zis: nu voiu pune mâna
mea pe domnul meu, că unsul Domnu-
lui *este* el. 11 O părintele meu! pri-
vește, da, privește colțul mantiei tale în
mâna mea! Am tăiat colțul mantiei tale,
și nu te-am ucis: cunoaște și vezi *dară*,
că în mâna mea [k] nu *este* nimic nelegiut
și rău, și *că* nu ți-am păcătuit; totuși tu
[l] pândești vieața mea spre a o ridicà.
12 [m] Judece Domnul între mine și tine;
și Domnul să mă răsbune de tine; dar
mâna mea nu se va ridicà asupra ta.
13 Din cei răi iese răul, cum zice vechiul
cuvânt! Dar mâna mea nu se va ridicà
asupra ta.

14 Și după cine a ieșit regele lui Is-
rael? Pre cine urmărești? [n] Un câne
mort, [o] un purece? 15 [p] Domnul va fi
judecător, și va judecà între mine și

m Ps. 54. 3. | Capul 24. | c Ps. 141. 6. | f Cap. 26. 8. | i Rom. 12.17,19. | l Cap. 26. 20. | Iov 5. 8. | o Cap. 26. 21.
n Ios. 15. 55 | a Cap. 23. 28. | d Judc. 3. 24. | g 2 Sam. 24. 10. | j Ps. 141. 6. | m Fac. 16. 5. | n Cap. 17. 43. | p Vers. 12.
— | b Ps. 38. 12. | e Ps. 57, titlu. | h Cap. 26. 11. | k Ps. 7. 3.

tine, și [q] va privi, și va [r] apără causa mea, și mă va păzi de mâna ta.

16 Și David sfârșind de vorbit aceste cuvinte către Saúl, zise Saul: Fiul meu David, vocea ta *este?* Și Saul își înălță vocea sa, și plânse. 17 Și el zise lui David: Tu *ești* mai drept decât mine, că tu mi-ai arătat bunătate, iar eu ți-am arătat răutate. 18 Și tu ai dovedit astăzi, că ai lucrat bine către mine; că Domnul m'a dat pre mine în mâna ta, și nu m'ai ucis. 19 De găsește cinevà pre neamicul său, oare îl va lăsà să se ducă în cale bună? Domnul să-ți răsplătească cu bine aceeace tu mi-ai făcut în ziua aceasta. 20 Și acum, iată, eu știu că rege vei fi, și că regatul lui Israel va stà în mâna ta. 21 Și acum, jură-mi pre Domnul, că tu nu vei stârpì sămânția mea după mine, și că tu nu vei nimicì numele meu din casa părintelui meu.

22 Și David jură lui Saul: și Saul se duse la casă sa, și David cu oamenii săi se suiră în întăritură.

Moartea lui Samuel; afacerile lui David cu Nabal și cu Abigaïl.

25 Și [a] Samuel murì, și tot Israelul se adună, și [b] îl plânse; și ei îl îmmormântară la casa sa în Rama.

Și David se sculă, și se pogorî [c] în pustiul Paran. 2 Și *erà* un bărbat [d] în Maon, a cărui avere *erà* în [e] Carmel; și omul *erà* foarte avut: aveà trei mii de oi și o mie de capre; și el se oprì în Carmel, când se tundeau oile sale. 3 Și numele acestui bărbat *erà* Nabal, și numele femeii sale Abigail: și femeia *erà* de bună înțelegere și frumoasă la chip: dar bărbatul *erà* aspru și rău în faptele sale: și el *erà* din neamul lui Caleb. 4 Și David auzind în pustiu, că Nabal [f] tundeà oile sale. 5 Trimise David zece servi: și David zise servilor: Suiți-vă la Carmel, și mergeți la Nabal, și întrebați-l în numele meu de sănătate; 6 Și să ziceți: Să trăiești; [g] pace ție și pace casei tale și pace la tot ce este al tău. 7 Și acum am auzit, că ai de tuns: deși *să știi, că* păstorii tăi au fost cu noi, noi nu i-am supărat, [h] și nu le-a lipsit nimic în toate zilele, cât au fost ei la Carmel. 8 Întreabă pe servii *tăi*, și ei îți vor spune. Deaceea afle servii tăi har în ochii tăi: că într'o [i] zi bună am venit. Rugămu-te, dă servilor tăi și fiului tău David ceeace mâna ta va aflà.

9 Și servii lui David veniră, și vorbiră lui Nabal toate aceste cuvinte în numele lui David: și tăcură. 10 Și Nabal răspunse servilor lui David, și zise: [j] Cine *este* David, și cine-*i* fiul lui Isai? Astăzi sunt mulți servi cari fug dela domnul lor: 11 [k] Eu să iau pânea mea, apa mea, și ceeace am junghiat pentru tunzătorii mei, și să *o* dau unor oameni, pre cari nu-i știu de unde *sunt?* 12 Și servii lui David se întorseră, veniră, și-i spuseră lui toate cuvintele acestea. 13 Și David zise către oamenii săi: Încingeți fiecare sabia sa; și ei încinseră fiecare sabia sa, și David încinse și el sabia sa; și se suiră după David ca la patru sute de inși; iar două sute [l] rămaseră pe lângă unelte.

14 Și Abigailei, femeii lui Nabal, spuse unul din servi, zicând: Iată David a trimis oameni din pustiu spre a salutà pre domnul nostru, și el s'a purtat rău cu ei. 15 Și bărbații *au fost* buni cu noi, [m] nu am fost supărați, și nimic nu ne-a lipsit în toate zilele câte am umblat cu ei, când eram în câmpie. 16 [n] Zid ne-a fost nouă și noaptea și ziua, în toate zilele câte am umblat cu ei, păscând ei oile. 17 Și acum cugetă, și vezi ce este de făcut; că [o] rău s'a hotărât asupra domnului nostru și asupra casei sale: căci el *este* [p] atât de rău, că nimenea nu poate vorbì cu el.

18 Și Abigail se grăbì, și [q] luă două sute de pâni, doi foi de vin, cinci oi pregătite, cinci sec de grăunțe prăjite, o sută de turte de stafide, și două sute de turte de smochine, și *le* puse pe asini.

---

q 2 Cron. 24. 22. *r* Ps. 35. 1. —

Capul 25. *a* Cap. 28. 3. *b* Num. 20. 29 *c* Fac. 21. 21. Ps. 120. 5. *d* Cap. 23. 24. *e* Ios. 15. 55. *f* Fac. 38. 13. *g* 1 Cron. 12. 18. Luc. 10. 5. *h* Vers 15. 21. *i* Neem. 8. 10. *j* Jude. 9. 28. Ps. 73. 7, 8. *k* Jude. 8. 6. *l* Cap. 30. 24. *m* Vers. 7. *n* Esod. 14 22. Iov 1. 10. *o* 1 ap. 20. 7. *p* Deut. 13 13. *q* Fac. 32. 13.

19 Și ea zise către servii săi: [r]Treceți înaintea mea, iată vin în urma voastră; dar bărbatului său Nabal, nu i-a spus. 20 Și călătorind ea pe asin, și pogorându-se într'un loc tufos al muntelui, iată, David cu oamenii săi îi veniau înainte, încât ea îi întâlni pre ei.

21 Și David zise: În adevăr, în zadar am păzit cele ce acesta aveà în pustiu, de nu s'a pierdut nimic din toate câte *sunt* ale lui; că el ne-a [s]răsplătit cu rău pentru bine. 22 [t]Așà să facă Dumnezeu neamicilor lui David, și încă mai mult, dacă până dimineață voiu [u]lăsà *orice* [v]parte bărbătească din toate ale lui!

23 Și Abigail văzând pre David, ea [x]s'a dat jos cu grăbire depe asin, căzù pe față înaintea lui David, și se plecă la pământ; 24 Și ea căzù la picioarele lui, și zise: Asupra mea *să fie* greșeala, domnul meu! și lasă pe serva ta să vorbească la urechile tale, și ascultă cuvintele servei tale: 25 Rogu-te, domnul meu să nu ia aminte la acest om de nimic, la Nabal; căci cum *este* numele lui, așà *este* el: Nabal *este* numele lui, și nebunie *este* într'ânsul; dar eu, serva ta, nu am văzut oamenii domnului meu, pre cari i-ai trimis. 26 Și acum, domnul meu, [y]viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău, Domnul te-a [z]oprit ca să vii la *vărsare de* sânge, și să-ți [a]ajuți cu chiar mâna ta. Și acum [b]fie ca Nabal neamicii tăi, și ceice caută *să facă* rău domnului meu. 27 Deci vezi [c]darul ce serva ta îl aduce domnului meu, ca să se dea oamenilor cari urmează domnului meu. 28 Rogu-te, iartă fărădelegea servei tale! Că [d]Domnul va face domnului meu casă statornică; că domnul meu [e]poartă resbelele Domnului, și nu s'a văzut [f]*nimic* rău în tine în *toate* zilele tale. 29 Și dacă om s'a sculat spre a te urmări, și a căutat viața ta, totuși viața domnului meu va fi legată în legătura vieții cu Domnul Dumnezeul tău, și *el* viața neamicilor tăi o va [g]aruncà *din* mijlocul prăștiei. 30 Și când Domnul va face domnului meu tot binele, pre care ți l-a promis, și te va pune domn preste Israel; 31 Atunci aceasta nu va fi cădere și mustrare de cuget domnului meu, că a vărsat sânge nevinovat, și că domnul meu s'a ajutat singur. Și când Domnul va face bine domnului meu, atunci aduți aminte de serva ta.

32 Și David zise către Abigail: [h]Binecuvântat *fie* Domnul Dumnezeul lui Israel, care te-a trimis în ziua aceasta spre întimpinarea mea; 33 Și binecuvântată *fie* înțelegerea ta, și binecuvântată *să fii* tu, că m'ai [i]oprit în ziua aceasta de a venì la *vărsare de* sânge, și a-mi ajutà cu chiar mâna mea. 34 Și cu adevărat viu *este* Domnul Dumnezeul lui Israel, care m'a [j]oprit de ați face rău, că de n'ai fi venit cu grăbire spre întimpinarea mea, [k]nu ar fi rămas lui Nabal până în zori nici o ființă de partea bărbătească. 35 Și David luă din mâna ei *ceea*ce ea i-a adus, și-i zise: [l]Suie-te cu pace la casa ta; privește eu am ascultat de vocea ta, și [m]am căutat la fața ta.

36 Și Abigail întorcându-se la Nabal, iată, [n]el aveà ospăț în casa sa, ca ospățul unui rege, și inima lui Nabal *erà* veselă, și el *erà* foarte amețit; și ea nu i-a spus nici un cuvânt, mic, sau mare, până în faptul zilei. 37 Iar dimineața, când amețeala lui Nabal erà trecută, femeia lui îi spuse toate aceste lucruri, și inima sa amorți în el, și se făcù *ca* o piatră.

38 Și cam *după* zece zile, Domnul lovì pre Nabal, încât el murì. 39 Și David auzind, că a murit Nabal, zise: [o]Binecuvântat *să fie* Domnul, care mi-a [p]făcut dreptate, pentru ocara ce am primit dela Nabal, și care a [q]oprit pre servul său dela rău, și a [r]întors asupra capului lui Nabal răutatea sa.

Și David trimise să se spună Abigailei, că o va luà el de femeie. 40 Și servii lui David veniră la Abigail la Carmel, și-i vorbiră, zicând: David ne-a trimis

r Fac. 32.16.20.	*v* 1 Reg. 14. 10.	*z* Fac. 20. 6.	*d* 2Sam.7.11,27.	*h* Fac. 24. 27.	*j* Vers. 26.	*m* Fac. 19. 21.	*p* Prov. 22. 23.
s Ps. 109. 5.	2 Reg. 9. 8.	*a* Rom. 12. 19.	*e* Cap. 18. 17.	Luc 1. 68.	*k* Vers. 22.	*n* 2 Sam. 13. 23.	*q* Vers. 26. 34.
t Rut. 1. 17.	*x* Ios. 15. 18.	*b* 2 Sam. 18. 32.	*f* Cap. 24. 11.	*i* Vers. 26.	*l* Cap. 20. 42.	*o* Vers. 32.	*r* 1 Reg. 2. 44.
u Vers. 34.	*y* 2 Reg. 2. 2.	*c* Fac. 33. 11.	*g* Ier. 10. 18.				

la tine, spre a te luà de femeie. 41 Şi ea se sculă, şi se plecă cu faţa la pământ, şi zise: Iată, [s]serva ta *să fie* sclava *ta,* spre a spălà picioarele servilor domnului meu. 42 Şi Abigail se grăbì, şi se sculă, şi încălecă pe asin, având cu sine şi cinci din servele ei, cari îi urmau: şi se duse după trimişii lui David; şi-i fu femeie. 43 Şi David luă şi pre Ahinoam [t]din Ezreel, [u]şi amândouă fură femeile sale. 44 Iar Saul dădù pre [v]Mical, fata sa, femeia lui David, lui Palti, fiul lui Laiş, din [x]Galim.

David ia lui Saul suliţa şi năstrapa şi-l dă a doua oară de ruşine, cruţându-i vieaţa.

26 Şi Ziliţii veniră către Saul la Ghibea, zicând: Iată, [a]David se află ascuns pe dealul Keila în dreptul pustiului. 2 Şi Saul se sculă, şi se pogorî la pustiul Zif, şi cu dânsul trei mii de inşi, aleşi ai lui Israel, ca să caute pre David în pustiul Zif. 3 Şi Saul tăbărî dealul Keila, care *este* în dreptul pustiului lângă cale, şi David şedeà în pustiu; şi înţelegând, că Saul a venit după dânsul în pustiu, 4 Trimise David spioni, şi află că Saul într'adevăr a venit.

5 Şi David se sculă, şi venì la locu, unde Saul tăbărîse, şi David văzù locul unde Saul erà culcat cu [b]Abner, fiul lui Ner, mai marele oştirei sale. Şi Saul erà culcat în palancă, şi poporul tăbărît în jurul său. 6 Şi David luă cuvântul, şi zise către Ahimeleh, Heteul, şi către Abişai, fiul [c]Ţeruici, fratele lui Ioab, zicând: Cine se va [d]pogorî cu mine la Saul în tabără? Şi Abişei zise: Eu mă voiu pogorî cu tine.

7 Şi David şi Abişai venì asupra poporului noaptea, şi iată, Saul zăceà dormind în palancă, şi lancea sa înfiptă în pământ la căpătâiul său; şi Abner şi poporul zăceau în jurul lui. 8 Şi Abişai zise lui David: Dat-a Dumnezeu astăzi pre neamicul tău în mână, şi acum îl voiu înfige cu lancea în pământ cu o singură lovitură, şi nu-*i* voi mai da a doua. 9 Şi David zise lui Abişai: să nu-l omori, [e]că cine a întins mâna sa asupra unsului Domnului, şi a rămas nepedepsit? 10 Şi David *mai* zise: Viu *este* Domnul! numai [f]Domnului e dat de a-l lovì: sau [g]ziua se va venì ca să moară, sau se [h]va pogorî la resbel, şi va perì. 11 [i]Să mă ferească Domnul, ca să întind mâna mea asupra unsului Domnului. Şi acum ia lancea, care-*i* le căpătâiul său, şi ulciorul de apă, şi să ne ducem. 12 Şi David luă lancea şi ulciorul de apă dela căpătâiul lui Saul; şi ei sa duseră; şi nimenea n'a văzut, nimenea n'a băgat în seamă, şi nimenea nu s'a deşteptat: că toţi dormiau [j]un somn adânc dela Domnul căzând asupra lor.

13 Şi David trecù de ceea parte, şi se puse pe vârful muntelui de departe, şi depărtare mare *erà* între ei. 14 Şi David strigă către popor şi către Abner, fiul lui Ner, zicând: Au nu vei răspunde, Abner? Şi Abner răspunse şi zise: Cine *eşti* tu, *care* strigi către rege? 15 Şi David zise lui Abner: Au nu *eşti* tu bărbat, şi cine-*i* ca tine în Israel? Pentru ce dar n'ai păzit pre domnul tău, pre regele? Că a venit unul din popor spre a omorî pre regele, domnul tău. 16 Nu *este* bine ceeace ai făcut; viu *este* Domnul, fii ai morţii *sunteţi* voi, cari nu aţi păzit pre domnul vostru, pre unsul Domnului. Şi acum uită-te unde *este* lancea regelui şi ulciorul de apă, ce *erau* la căpătul lui?

17 Şi Saul cunoscù vocea lui David, şi zise: Fiul meu David, [k]vocea ta *este* aceasta? Şi David zise: Vocea mea, domnul meu, o rege. 18 Şi *mai* zise: [l]Pentru ce domnul meu urmăreşte pre servul său? Că ce am făcut, şi ce *este* rău în mâna mea? 19 Şi acum, rogu-te, să asculte domnul meu, regele, cuvintele servului său: Dacă Domnul te [m]aţâţă asupra mea, fie ca el să primească darul de pâne *dela noi;* iar dacă fiii oamenilor *te aţâţă,* blestemaţi *să fie* ei înaintea

---

s Rut. 2. 10, 13. *t* Ios. 15. 56. *u* Cap. 27. 3. | *v* 2 Sam. 3. 14. *x* Isa. 10. 30. — | *Capul 26.* *a* Cap. 23. 19. *b* Cap. 14. 50 | *c* 1 Cron. 2. 16. *d* Judc. 7. 10, 11 *e* Cap. 24. 6. 7. | *f* Luc. 18. 7. Rom. 12. 19. *g* Fac. 47. 29. | Iov 7. 1. Ps. 37. 13. *h* Cap. 31. 6. | *i* Cap. 24. 6, 12. *j* Fac. 2. 21 *k* Cap. 24. 16. | *l* Cap. 24. 9. 11. *m* 2 Sam. 16. 11.

Domnului; [n] că ei astăzi m'au gonit, ca să nu fiu unit cu [o] moștenirea Domnului, zicând: Du-te, servește altor zei. 20 Și acum să nu cadă sângele meu pe pământ, înaintea feței Domnului: că regele lui Israel a ieșit să mă caute *ca* pre un [p] purece, sau cum o potârniche se urmărește în munți.

21 Și Saul zise: [q] Păcătuit-am. întoarce-te, fiul meu David, nu-ți voiu mai face rău; că viața mea fù în ziua aceasta așà de [r] scumpă în ochii tăi. Iată, nebunește am lucrat, și de multe ori am greșit. 22 Și David răspunse, și zise: Iată lancea regelui, vină unul din oameni, și să o ia. 23 Și [s] Domnul să întoarcă fiecăruia după dreptatea sa și după credincioșia sa, că Domnul te-a dat astăzi în mâna *mea,* dară nu am voit a întinde mâna mea asupra unsului Domnului. 24 Și după cum viața ta a fost astăzi scumpă în ochii mei, așà viața mea va fi scumpă în ochii Domnului, și el mă va mântuì de toată nevoia. 25 Și Saul zise lui David: Binecuvântat *să fi* tu, fiul meu David, de sigur tu vei reușì, da, vei [t] învinge. Atuncia David se duse în calea sa, și Saul se întoarse la locul său.

David fuge la regele din Gat, și se oprește în Tiklag.

27 Și David zise în inima sa: Într'o zi voiu perì de mâna lui Saul. Nimic nu *este* mai bine pentru mine decât să fug în pământul Filistenilor; numai așà Saul se va lăsà de mine, de a mă mai căutà în tot cuprinsul lui Israel, și voiu scăpà de mâna sa. 2 Și David se sculă, [a] și trecù, el și cei șase sute de inși, cari *erau* cu dânsul, [b] la Achiș, fiul lui Maoc, regele Gatului. 3 Și David rămase cu Achiș în Gat, el și oamenii săi, fiecare cu familia sa, și David [c] cu amândouă femeile sale, Ahinoam Ezreeleana, și Abigail Carmeleana, femeia lui Nabal. 4 Și spunându-se lui Saul, că David a fugit la Gat, el nu-l mai căutà.

5 Și David zise lui Achiș: Rogu-te, de am aflat har în ochii tăi, să mi-se dea un loc în una din cetățile țării, ca să șed acolo: De ce să șadă servul tău cu tine, în cetatea domnească? 6 Și Achiș îi dădù în ziua aceea cetatea [d] Tiklag. De-aceea Tiklagul a rămas al regilor din Iuda până în ziua de astăzi. 7 Și a fost numărul zilelor, pre care David le petrecù în pământul Filistenilor, un an și patru luni.

8 Și David se suià cu oamenii săi, și năvălià asupra [e] Gheșuriților, [f] Ghezriților și [g] Amalekiților; că aceștia locuiau acel pământ de mai înainte, [h] până la Șur și până la pământul Egiptului. 9 Și David bătеà acel pământ, și nu lăsà în viață nici bărbat nici femeie; și *le* luà oile, boii, asinii, cămilele și vestmintele: și apoi se întorceà înapoi, și venià la Achiș. 10 Și Achiș ziceà: Unde ați năvălit astăzi? Și David răspundeà: Spre miazăziua lui Iuda, spre miazăziua [i] Erahmeeleilor și spre miazăziua [j] Keneilor. 11 Și David nu lăsà în viață nici bărbat nici femeie, pentru a aduce *știre* la Gat, zicând: Nu cumvà să spună *cinevà* de noi zicând: Aceasta a făcut David, și aceasta *a fost* deprinderea sa în toate zilele câte a șezut în pământul Filistenilor. 12 Și Achiș se încredeà lui David, zicând: El s'a făcut urîcios poporului lui Israel, și el îmi va fi mie totdeauna serv.

Înaintarea oștirei Filistenilor: Saul merge la o vrăjitoare din Endor.

28 Și [a] în zilele acelea Filistenii adunară taberele lor în oștire, ca să se lupte cu Israel; și Achiș zise lui David: Să știi că vei ieșì cu mine în tabără, tu și oamenii tăi. 2 Și David zise lui Achiș: De sigur, vei vedeà ce poate face servul tău. Și Achiș zise lui David: Pentru aceasta te voiu pune păzitorul capului meu în toate zilele.

3 Și [b] Samuel murise, și tot Israelul îl plânsese, și-l îmmormântaseră la Rama, în cetatea sa.

---

n Deut. 4. 28. Ps. 120. 5. *o* 2 Sam. 14. 16. | *p* Cap. 24. 14. *q* Cap. 15. 24. *r* Cap. 18. 20. | *s* Ps. 7. 8. *t* Fac. 32. 28. — | *Capul 27.* *a* Cap. 25. 43. *b* Cap. 21. 10. | *c* Cap. 25. 43. *d* Ios. 15. 31. *e* Ios. 13. 2. | *f* Ios. 16. 10. *g* Esod. 16. 17. *h* Fac. 25. 18. | *i* 1 Cron. 2. 9. 25. *j* Jude. 1. 16. — | *Capul 28.* *a* Cap. 29. 1. *b* Cap. 25. 1.

Și Saul depărtase din țară pre [c] necromanți și pre vrăjitori.

4 Și când Filistenii se adunară, și veniră, și tăbărîră la [d] Șunem, adună și Saul tot Israelul, și tăbărîră în [e] Ghilboa. 5 Și Saul văzând tabăra Filistenilor, el [f] se temù, și inima sa tremurà foarte. 6 Și Saul întrebă pre Domnul, iar [g] Domnul nu-i răspunse, nici prin [h] vis, nici prin [i] urîmi, nici prin profoți. 7 Și Saul zise servilor săi: Căutați-mi o femeie necromantă, ca să mă duc la ea, și să întrebu de ea. Și servii săi îi ziseră: Iată, o femeie necromantă *este* în En-Dor.

8 Și Saul se prefăcù, și îmbrăcă alte vestminte, și se duse, el și doi oameni cu dânsul, și ei sosiră la femeie noaptea: și [j] el zise: Rogu-te, ghicește-mi prin necromantism, și scoală-mi *pre acela* ce-ți voiu zice: 9 Și femeia zise către dânsul: Iată, tu știi ce a făcut Saul, cum el a [k] stârpit din țară pre toți necromanții și pre vrăjitorii. De ce dară pui cursă vieții mele, ca să mă omori? 10 Și Saul i-se jură pe Domnul, zicând: Viu *este* Domnul, de ți-se va întâmplà vre-un rău din acest lucru. 11 Și femeia zise: Pre cine să-ți scol? Și el zise: Scoală-mì pre Samuel.

12 Și femeia văzând pre Samuel, strigă cu voce tare; și vorbì femeia către Saul, zicând: De ce m'ai înșelat, că tu *ești* Saul! 13 Și regele zise către dânsa: Nu te teme, ce ai văzut? Și femeia zise lui Saul: Am văzut o ființă dumnezeească sculându-se din pământ. 14 Și el zise către dânsa: Ce chip aveà? Și ea zise: Un om bătrân se sculă, și el *erà* acoperit cu o [l] mantie. Și Saul cunoscù că acesta *este* Samuel, și el se plecă cu fața la pământ, și se închinà.

15 Atuncia Samuel zise lui Saul: De ce mă neliniștești, sculându-mă? Și Saul zise: [m] Sunt strâmtorat foarte, Filistenii se luptă contra mea, și [n] Dumnezeu s'a retras dela mine, și [o] nu-mi mai răspunde mie nici prin profeți, nici prin visuri: Deaceea te-am chemat, ca să-mi faci cunoscut ce să fac. 16 Și Samuel zise: De ce mă întrebi, dacă Domnul s'a depărtat dela tine, și s'a făcut neamicul tău? 17 Că Domnul a făcut [p] după cum a vorbit prin mine: că Domnul a luat regatul din mâna ta, și l-a dat aproapelui tău David. 18 [q] Că tu n'ai ascultat de vocea Domnului, și nici n'ai îndeplinit *hotărîrea* aprinderii mâniei lui asupra lui Amalek: deaceea-ți face Domnul aceasta astăzi; 19 Și Domnul va da și pre Israel cu tine în mâna Filistenilor, și mâne tu și fiii tăi *veți fi* cu mine. Încă și pre tabăra lui Israel o va da Domnul în mâna Filistenilor.

20 Și Saul căzù pe clipă întins la pământ, și se temù foarte de cuvintele lui Samuel, și nici o putere nu erà într'insul, că nu mâncase pâne toată ziua și toată noaptea aceèa. 21 Și femeia venind la Saul, și văzând că el erà turburat foarte, îi zise: Iată, serva ta a ascultat de vocea ta, și eu mi-am [r] pus viața în mână, și am ascultat de cuvintele tale, pre cari tu le-ai vorbit către mine. 22 Și acum ascultă, rogu-te, și tu de vocea servei tale, că voiu să-ți pun înainte o bucată de pâne, ca să mănânci, și să fie putere în tine, când vei plecà în cale. 23 Dar el nu primi, ci zise: Nu voiu mâncà! Dar servii săi cum și femeia stătură de dânsul, și el ascultă de vocea lor, se sculă dela pământ, și se puse pe pat. 24 Și femeia aceasta aveà un viței gras în casă; și ea se grăbì, și-l junghiă, luă făină, o frământă, și a copt azime din ea. 25 Și ea *le* puse înaintea lui Saul și înaintea servilor săi, și ei mâncară. Apoi sculându-se, plecară în noaptea aceea.

David se trimite înapoi de mai marii Filistenilor.

29 Și [a] Filistenii adunară toate taberile lor [b] la Afek, și Israel tăbărî la fântâna ce *erà* în Ezreel. 2 Și domnii Filistenilor înaintară cu sutele și cu

---

c Esod. 22. 18. Deut. 18. 10, 11. *d* Ios. 19. 18. *e* Cap. 31. 1. *f* Iov 18. 11. *g* Prov. 1. 28. *h* Num. 12. 6. *i* Esod. 28. 30. Deut. 33. 8. *j* Deut. 18. 11. *k* Vers 3. *l* 2 Reg. 2. 8, 13. Isa 8. 19. *m* Prov. 5. 11, 12, 13. *n* Cap. 18. 12. *o* Vers. 6. *p* Cap. 15. 28. *q* 1 Cron. 10. 13. Ier. 48. 10. *r* Jude. 12. 13. Iov. 13. 14. — *Capul 29.* *a* Cap. 28. 1. *b* Cap. 4. 1.

miile *lor*, și David și oamenii săi înaintară mai în urmă [c] cu Achiș. 3 Dar mai marii Filistenilor. ziseră: Ce *caută* acești Ebrei? Și Achiș zise mai marilor Filistenilor: Acesta *este* David, servul lui Saul, regele lui Israel. care a fost cu mine [d] aceste zile. sau *mai bine* acești ani, și nu am [e] aflat într'însul nici o vină, din ziua în care s'a dat *mie* până în ziua de astăzi. 4 Dar mai marii Filistenilor se mâniară pe dânsul: și ziseră către dânsul: [f] Trimite înapoi pre omul acesta, ca să se întoarcă la locul său, în care l-ai așezat, și să nu se pogoare cu noi la resbel, ca să nu fie protivnicul nostru [g] în resbel. Că cu ce poate acesta a se face plăcut domnului său? Au nu cu capetele acestor oameni? 5 Au nu *este acesta* acel David, de care *femeile* cântau una alteia în cor, zicând: [h] Saul a bătut miile sale, și David zecile de mii ale sale?

6 Și Achiș chemă pre David și zise către dânsul: Viu *este* Domnul! cu adevărat tu ești de bună credință, și bună *era* în ochii mei [i] ieșirea ta și întrarea ta cu mine în tabără; că [j] nu am aflat în tine nimic de rău din ziua venirii tale la mine până în ziua de astăzi; dar mai marilor tu nu *ești* plăcut. 7 Și acum întoarce-te, și mergi în pace, ca să nu faci *ceva* rău în ochii capilor Filistenilor. 8 Și David zise lui Achiș: Ce am făcut, și ce ai aflat la servul tău, din ziua în care am fost înaintea ta până în ziua de astăzi, ca să nu merg să mă bat cu neamicii domnului meu regele? 9 Și Achiș răspunse, și zise lui David: Eu știu că tu *ești* bun în ochii mei [k] ca un înger al lui Dumnezeu; dar mai marii Filistenilor zic: Să nu se sue cu noi la resbel. 10 Și acum te scoală de dimineață cu servii domnului tău care au venit cu tine, și sculați-vă de dimineață, și când vi-se va lumină, plecați.

11 Și David se sculă de dimineață, el și oamenii săi, ca să plece a doua zi, ca să se întoarne în pământul Filistenilor; iar Filistenii se suiră la Ezreel.

Amalekiții jefuesc Tiklagul, David le ia prada.

30 Și David și oamenii săi venind în ziua a treia la Țiglad, *găsiră* că [a] Amalekiții năvăliseră în partea despre miazăzi și în Țiklag, și bătuseră Țiklagul. și-l arseră cu foc; 2 Și luaseră prinse pre femeile ce *erau* acolo, *dar* nu uciseră pre nimenea, dela mic și până la mare: ci-*i* luară cu sine, și s'au dus în drumul lor. 3 Și David și oamenii săi venind în cetate, iată, *era* arsă cu foc și femeile lor, fii lor și fetele lor erau luate prinse. 4 Și David și poporul ce *era* cu dânsul înălțară vocile lor, și plânseră, până ce nu mai fu putere în ei de plâns. 5 Și [b] amândouă femeile lui David erau luate prinse: Ahinoam Ezreeleana, și Abigail, femeia lui Nabal, Carmeleana. 6 Și David era strâmtorat foarte, [c] că poporul cugetă a-l ucide cu pietri; că tot poporul *avea* sufletul amărît, fiecare pentru fiii săi și pentru fetele sale. [d] Ci David se întări în Domnul Dumnezeul său.

7 [e] Și David zise lui Abiatar, preotul, fiul lui Ahimeleh: Pune, rogu-te, efodul pentru mine. Și Abiatar puse efodul pentru David. 8 [f] Și David întrebă pre Domnul, zicând: Să urmăresc această ceată? Voiu ajunge-o? și el îi zise: Urmărește, că *o* vei ajunge, și vei recăpătă *toate*. 9 Și David se duse, el și cei șase sute de inși ce *erau* cu dânsul, și sosiră la pârâul Besor, unde cei ce rămâneau în urmă se opriră. 10 Și David continuă urmărirea, el și patru sute de inși; [g] iar două sute de inși se opriră: că erau prea obosiți spre a *mai* trece pârâul Besor.

11 Și ei găsind pre un Egiptean în câmp, îl duseră la David, și ei îi dădură lui pâne, și a mâncat; și-i dădură apă de beut. 12 Și ei îi mai dădură o bucată de turtă de smochine, și două turte de stafide, și [h] el mâncă, și-i revenì puterea; că el nu mâncase pâne nici beuse

---

c Cap. 28. 1. 2.
d Cap. 27. 7. Dan. 6. 5.
e Cap. 28. 1. 2.
f 1 Cron. 12. 19.
g Precum Cap. 14. 21.
h Cap. 18. 7.
i 2 Sam. 3. 25.
j Vers. 3.
k 2 Sam. 14. 17. 20.

Capul 30.
a Cap. 15. 7.
b 2 Sam. 2. 2.
c Esod. 17. 4.
d Ps. 42. 5. Hab. 3. 17, 18.
e Cap. 23. 6, 9.
f Cap. 23. 2, 4.
g Vers. 21.
h Jude. 15. 19.

apă trei zile și trei nopți. 13 Și David îi zise: Al cui *ești?* Și de unde *ești?* Și el zise: Eu *sunt* un tânăr Egiptean, serv al unui Amalekit, și domnul meu m'a părăsit, fiindcă m'am îmbolnăvit, de trei zile. 14 Noi am năvălit *în partea de* miazăzi a [i]Chereteilor, și în cea a lui Iuda, *în* partea de miazăzi a lui [j]Caleb; și Țiklagul l-am ars cu foc. 15 Și David zise către dânsul: Voiești să mă duci către acea ceată? Și el zise: Jură-mi pe Dumnezeu, că tu nu mă vei omorî, și că nu mă vei da domnului meu, și te voi duce la acea ceată.

16 Și el îl duse, și iată, *erau* împrăștiați pe toată fața pământului, [k] mâncând, bând, și ospătând din toate prăzile cele mari, ce le luaseră din pământul Filistenilor și din pământul lui Iuda. 17 Și David îi bătu din zori în ziuă și până în seara zilei a doua, și n'a scăpat nici unul din ei, afară de patru sute de tineri, cari încălecară pe cămile, și fugiră. 18 Așà David scăpă tot ce Amalekiții luaseră; încă și pre amândouă femeile sale scăpă David. 19 Și nu le-a lipsit lor nici unul, dela mic până la mare, nici fii nici fete, nici din pradă *alt cevà,* din toate câte luaseră dela dânșii: [l]toate le aduse David îndărăt. 20 Și David luă rămășița oilor și boilor, *și o* mânară înaintea turmii *luate;* și ziseră: Aceasta *îi* prada lui David.

21 Și David venind la cei [m] două sute de inși, cari erau prea obosiți, spre a merge după David, și pre cari-i lăsase la părăul Besor, ei ieșiră spre întâmpinarea lui David, și spre întâmpinarea poporului ce *erà* cu dânsul; și David apropiindu-se de popor, îi întrebă de sănătate. 22 Și toți cei răi, și [n] de nimic din oamenii, cari s'au dus cu David, luând cuvântul, ziseră: Pentru că ei n'au mers cu noi, nu le vom da din prada ce am recăpătat, ci fiecare să-și ia femeia sa și fiii săi, și să se ducă. 23 Iar David zise: Nu faceți așà, fraților, cu ceea-ce ne-a dat Domnul, care ne-a păzit pre noi, și pre ceata ce venià asupra noastră a dat-o în mânile noastre. 24 Și cine vă va da ascultare în lucrul acesta? Că după cum *este* partea acelora, cari s'au pogorît la resbel, așà *va fi* și partea acelora, cari au rămas la unelte; de o potrivă vor împărți. 25 Și a fost *așà* din ziua aceea încolo; că el făcù aceasta așezământ și lege pentru Israel, până în ziua de astăzi.

26 Și David, venind la Țiklag, el din pradă trimise bătrânilor din Iuda și amicilor săi, zicând: Iată darul ce *fac* vouă din prada neamicilor Domnului! 27 Celor din Bet-El, celor din Ramot de miazăzi, și celor din Iatir; 28 Celor din Aroer, celor din Sifmot, și celor din Eștemoa; 29 Celor din Racal, celor din cetățile Erahmeeliților, și celor din cetățile Keneilor; 30 Celor din Horma, celor din Cor-Așan, și celor din Atac; 31 Celor din Hebron, și în toate locurile, pe unde a umblat David, el și oamenii săi.

Israeliții sunt învinși de Filisteni; moartea lui Saul și a fiilor săi.

13 Și [a] Filistenii se luptară cu Israel; și bărbații lui Israel fugiră dinaintea Filistenilor, și căzură uciși pe muntele [b] Ghilboa. 2 Și Filistenii ajunseră pre Saul și pre fiii săi, și bătură Filistenii pre [c] Ionatan, pre Abinadab și pre Malchi-Șua, fiii lui Saul. 3 Și [d] lupta fu grea pentru Saul, și-l ajunseră arcașii, bărbați cu arcuri: și el se temù foarte de arcași. 4 [e] Și Saul zise purtătorului armelor sale: Scoate sabia ta, și mă străpunge cu ea; ca nu cumvà să vină [f] acești netăiați împrejur, și să mă străpungă, și să-și bată joc de mine. Iar purtătorul armelor sale nu voi; [g] că se temeà foarte. Deci Saul luă sabia, și [h] se aruncă preste dânsa. 5 Și purtătorul armelor sale, văzând că Saul erà mort, se aruncă și el preste sabia sa, și muri cu dânsul. 6 Așà muri împreună Saul, cei trei fii ai săi,

---

i Ezec. 25. 16. Țef. 2. 5. | *j* Ios. 14. 13. | *k* Thes. 5. 3. | *l* Vers. 8. | *m* Vers. 10. | *n* Deut. 13. 13. —

Capul 13. *a* 1 Cron. 10. 1—12. | *b* Cap. 28. 4. | *c* 1 Cron. 8. 33. | *d* 2 Sam. 1 6, etc. | *e* Judc. 9. 54. | *f* Cap. 14. 6. | *g* 2 Sam. 1. 14. | *h* 2 Sam. 1. 10.

purtătorul armelor sale și toți oamenii săi în ziua aceea.

7 Și bărbații lui Israel, ce *erau* dincolo de vale, și cei ce erau dincolo de Iordan, văzând că bărbații lui Israel au fugit, și că Saul și fiii săi erau morți, părăsiră cetățile, și fugiră: și veniră Filistenii și locuiră într'însele.

8 Și a doua zi Filistenii venind ca să desbrace pre cei uciși, ei aflară pre Saul și pre cei trei fii ai săi, căzuți pre muntele Ghilboa. 9 Și ei tăiară capul lui, și-*l* desbrăcară de armele lui, și trimiseră în pământul Filistenilor în toate părțile, ca să [i]strige *aceasta în* templele idolilor lor și înaintea poporului. 10 [j]Și ei puseră armele lui în templul [k]Astarteelor, și [l]corpul său îl atârnară de zidul [m]Bet-Șanului.

11 [n]Iar auzind locuitorii din Iabeș-Galaad, ceeace au făcut Filistenii lui Saul, 12 [o]Se sculară toți bărbații cei viteji, și merseră toată noaptea aceea, și luară corpul lui Saul, și corpurile fiilor săi de pe zidul Bet-Șanului; și venind la Iabeș, le [p]arseră acolo. 13 Și ei luară oasele lor, și *le* [q]îngropară sub stejarul din Iabeș, și [r]postiră șapte zile.

CARTEA A DOUA A LUI SAMUEL.

Știrea morții lui Saul adusă lui David.

1 Și după moartea lui Saul, David întorcându-se dela [a]bătaia Amalekiților, rămase două zile la Țiklag. 2 Și a treia zi, iată, [b]un bărbat veni din tabăra dela Saul, [c]cu vestmintele lui rupte și cu țărână pe capul său. Și venind la David, căzù pe pământ, și se închină. 3 Și David îi zise: De unde vii? și el îi răspunse: Din tabăra lui Israel am fugit. 4 Și David îi zise: Cum merge treaba? Spune-mi, rogu-te. Și el zise: Poporul a fugit din luptă, și mulți din popor au căzut și sunt morți; încă și Saul și Ionatan, fiul său sunt morți.

5 Și zise David tânărului ce-i spusese *acestea:* De unde știi tu, că sunt morți Saul și Ionatan, fiul său? 6 Și zise tânărul, care-i spusese *acestea:* Eu venii din întâmplare pre [d]muntele Ghilboa, și iată, [e]Saul erà plecat pre lancea sa, și iată, care și călăreți îl urmăriau. 7 Și el căutând înapoi, și văzându-mă, mă strigă: și eu zisei: Iată-mă! 8 Și el îmi zise: Cine *ești* tu? și eu îi răspunsei: Eu *sunt* Amalekit. 9 Și-mi mai zise: Pune-te, rogu-te, preste mine, și mă omoară! că mari dureri m'au cuprins, și vieața încă întreagă *este* în mine. 10 Deci mă pusei pre el, și-l [f]omorîi; că știam că nu mai puteà trăi după căderea sa. Și luai *această* coroană, care *erà* pe capul lui, și brățarul care *erà* pre brațul lui, și le adusei aicia la domnul meu.

11 Și David luă vestmintele sale, și le [g]rupse: așà și toți bărbații, ce *se aflau* cu dânsul. 12 Și ei jeliră, și postiră până în seară pentru Saul și pentru Ionatan, fiul său, pentru poporul Domnului, și pentru casa lui Israel; pentrucă ei au căzut prin sabie.

13 Și David zise către tânărul ce-i spusese *acestea:* De unde *ești* tu? Și el zise: *Sunt* fiul unui străin, un Amalekit. 14 Și-i zise David: [h]Cum nu te-ai [i]temut să întinzi mâna ta, ca să omori pre unsul Domnului? 15 Și [k]David chemă pre unul dintre servi, și-i zise: Vino încoace, aruncă-te asupra lui! Și el îl lovì de murì. 16 Și David îi zise: [l]Sângele tău *fie* asupra capului tău! că [m]gura ta a mărturisit în contra ta, zicând: Eu am omorît pre unsul Domnului.

---

g 2 Sam. 1. 20. *j* Cap 21. 9. *k* Judc. 2. 13. *l* 2 Sam. 21.12. | *m* Ios. 17. 11. *n* Cap.11.3,9,11. *o* 2 Sam.2.4—7. *p* Ier. 34. 5. | Amos 6. 10. *q* 2 Sam. 2. 4, 5. *r* Fac. 50. 10. — | 2 SAMUEL. *Capul 1.* *a* 1 Sam. 30. 17, 26. | *b* Cap. 4. 10. *c* 1 Sam. 4. 12. *d* 1 Sam. 31. 1. | *e* 1 Sam. 31. 2, 3, 4. *f* Judc. 9. 54. | *g* Cap. 3. 31. *h* Num. 12. 8. *i* 1 Sam. 31. 4. | *j* Ps. 105. 15. *k* Cap. 4. 10, 12. *l* 1 Sam. 25. 9. *m* Luc. 19. 22.

Cântarea de jale a lui David pentru Saul și Ionatan.

17 Și David cântă această plângere pentru Saul și pentru Ionatan, fiul său: 18 Și el porunci, ca fiii lui Iuda să învețe *această plângere numită* Săgetarea: iată *este* scrisă [n] în cartea lui Iașer.

19 Fala lui Israel, ucisă pre înălțimile tale! [o] Cum au căzut vitejii! 20 [p] Nu *o* spuneți în Gat. Nu *o* vestiți în stradele Așkalonului, Ca să nu se bucure [q] ficele Filistenilor, Ca să nu se laude ficele [r] celor netăiați împrejur. 21 [s] Voi munți ai Ghilboei! Nici [t] roua, nici ploua *să* nu *cadă* pe voi. Nici câmpi roditori *să se afle pe voi;* Că acolo fu pângărit scutul vitejilor, Scutul lui Saul, [u] neuns cu oleiu. 22 Fără de sângele celor uciși, Fără de grăsimea vitejilor, Nici *odată* [v] săgeata lui Ionatan nu se înturnă: Nici sabia lui Saul s'a întors goală. 23 Saul și Ionatan, *cari* s'au iubit, *cari* în viață au fost drăgostoși, Nici în moartea lor nu s'au despărțit: Mai iuți erau ei decât vulturii, [x] Mai tari decât leii. 24 Ficele lui Israel, plângeți după Saul, Care vă îmbrăcă în roș *și* în *alte* podoabe, Care a pus găteli de aur pre vestmintele voastre! 25 Cum au căzut viteji în luptă! Ionatane, omorît pre înălțimile tale! 26 Mă doare după tine, fratele meu, Ionatane! Plăcut foarte îmi erai: Minunată a fost [y] iubirea ta pentru mine: Întrecea iubirea femeilor! 27 Cum au căzut vitejii! Și armele de resbel s'au pierdut!

David domnește preste Iuda, și Ișboșet preste Israel.

2 După aceea David [a] întreabă pre Domnul, zicând: Să mă sui în vreuna din cetățile lui Iuda? Și Domnul îi zise: Suie-te! Și David zise: Unde să mă sui? Și el zise: la [b] Hebron! 2 Deci David se suì acolo, și încă și cele [c] două femei ale sale, Ahinoam, Ezreeleana, și Abigail, femeia lui Nabal din Carmel. 3 Și [d] pre oamenii lui, cari *erau* cu dânsul, David îi suì pre fiecare cu familia sa: și ei locuiră în cetățile Hebronului. 4 [e] Și veniră bărbații din Iuda, și unseră acolo pre David regele, preste casa lui Iuda.

Și s'a spus lui David: *că* [f] bărbații din Iabeș-Galaad *sunt aceia* cari au îngropat pe Saul. 5 Și David trimise oameni la locuitorii din Iabeș-Galaad și le zise: [g] Binecuvântați *să fiți* de Domnul, că ați arătat această milă domnului vostru, lui Saul, și l-ați îngropat! 6 Și acum să arate și [h] Domnul vouă milă și credință: încă și eu vă voiu resplăti binele acesta, pentru că ați făcut acest lucru. 7 Și acum întărească-se mânile voastre, și să fiți viteji: că domnul vostru, Saul, a murit, și casa lui Iuda m'a uns pre mine rege preste dânsa.

8 Dar [i] Abner, fiul lui Ner, mai marele oastei lui Saul, luă pre Ișboșet, fiul lui Saul, și-l trecù la Mahanaim: 9 Și-l făcù rege preste Galaad, preste Așuriți, preste Ezreel, preste Efraim, și preste Beniamin: preste tot Israelul. 10 De patruzeci ani *era* Ișboșet, fiul lui Saul, când se făcù rege preste Israel: și doi ani domni el. 11 Și [j] numărul anilor, cât David a fost rege în Hebron, preste casa lui Iuda, a fost șapte ani și șapte luni.

12 Și Abner, fiul lui Ner, ieșì cu servii lui Ișboșet, fiul lui Saul, din Mahanaim spre [k] Ghibeon. 13 Și Ioab, fiul Țeruiei, și servii lui David ieșiră: și ei se întâmpinară la [l] iazul din Ghiben. Aceștia se așezară dincoace de iaz, și aceia dincolo de iaz. 14 Atuncia zise Abner din Ioab: Să se scoale dintre tineri, și să se sbegnească înaintea noastră! 15 Și Ioab zise: Să se scoale! Și se sculară, și trecură după număr doisprezece din Beniamin, *adecă* al lui Ișboșet, fiul lui Saul, și doisprezece din servii lui David. 16 Și apucară unul pre altul de cap: și *înfipseră* unul altuia sabia în coastă: și căzură deodată. Deaceea lo-

Capul 2.

n Ios 10. 13. 2 Sam. 1. 18.
o Vers. 27.
p 1 Sam. 31. 9. Mic. 1. 10.
q Esod. 15. 20. Judc. 11. 34.
r 1 Sam. 31. 4.
s 1 Sam. 31. 1.
t Iov 3. 3, 4. Ier. 20. 14.
u 1 Sam. 10. 1.
v 1 Sam. 18. 4.
x Judc. 14. 18.
y 1 Sam. 18.1,3. —
a Judc. 1. 1.
b 1 Sam. 30.31.
c 1 Sam. 30. 5.
d 1 Sam.27.2.3. 1 Cron. 12. 1.
e Vers. 11.
f 1Sam.31.11.13.
g Rut. 2. 20. Ps. 115. 15.
h 2 Tim.1.16.18
i 1 Sam. 14.50.
j Cap. 5. 5
k Ios. 18. 25.
l Ier. 41. 12.

cul acela se numì: Helcat-Hazzurim. și *este* lângă Ghibeon.

Abner ucide pe Asahel.

17 Și tot în aceeași zi, fu o luptă grea: și Abner și bărbații lui Israel fură bătuți de servii lui David.

18 Și erau acolo[m] trei fii ai Teruiei Ioab. și Abișai, și Asahel; și Asahel *era* [n]iute de picioare, [o]ca căprioara câmpului. 19 Și Asahel urmări pre Abner, și nu se da nici într'o parte, nici spre dreapta nici spre stânga. din urma lui Abner. 20 Și Abner se întoarse. și zise: Tu *ești* Asahel? Și el răspunse: Eu *sunt*. 21 Și zise Abner către dânsul: Pleacă-te spre dreapta. sau spre stânga, și apucă pre unul din tineri, și-ți ia armătura sa! Dar Asahel nu voi să se deà în lături dindărătul lui. 22 Și mai zise Abner către Asahel: Depărtează-te dindărătul meu, *că* de ce să te trântesc la pământ? că cum aș putea să-mi ridic fața înaintea lui Ioab, fratele tău? 23 Dar el nu voi a se depărtà; Deci Abner îi înfipse coada lancei[p] în pântece: și lancea ieși pe cea parte. Și el căzù acolo. și muri pre loc. Și toți câți veniau la locul acela. unde căzuse și murise Asahel. se opriau. 24 Iar Ioab și Abișai urmăriră pre Abner. Și când apuse soarele, ei ajunseră la dealul Amma. care *este* în dreptul Gialului. pe drumul despre pustiul Ghibeonului.

25 Și se adunară Beniaminiții după Abner. și se făcură o ceată, și stătură pe vârful unui deal. 26 Atuncia strigă Abner către Ioab. și zise: Sfășià-va oare sabia fără încetare? Nu știi. că la sfârșit va fi amar? Și până când oare nu vei spune poporului. ca să se întoarcă dela urmărirea fraților săi? 27 Și Ioab zise: Viu *este* Dumnezeu! de nu [q]ați fi vorbit astă dimineață. de atuncia chiar poporul s'ar fi reîntors, fiecare dela urmărirea fratelui său. 28 Și Ioab sufla în trâmbiță. și tot poporul se oprì, și ei nu mai urmăriră pre Israel. nici nu se mai luptară.

29 Și Abner cu bărbații săi merseră prin câmpie toată acea noapte. trecură Iordanul. și merseră prin tot Bitronul. și ajunseră la Mahanaim. 30 Și Ioab se întoarse dela urmărirea lui Abner: și adunând tot poporul, lipsiau din servii lui David *numai* nouăsprezece bărbați, și Asahel. 31 Dar servii lui David bătuseră din Beniamin și din bărbații lui Abner trei sute șasezeci de bărbați, *cari* au și murit. 32 Și ei luară pre Isahel. și-l îmmormântară în mormântul părintelui său. care *era* în Bet-Lehem. Și Ioab merse toată noaptea cu bărbații săi. și li-se revărsă zorii în Hebron.

Puterea sporitoare a lui David, și familia sa.

3 Și lupta a fost îndelungată între casa lui Saul și casa lui David. Și David din ce în ce se întărì. iar casa lui Saul din ce în ce slăbì. 2 Și [a]lui David se născură în Hebron fii: Întâiu-născutul său fu Ammon [b]din Ahinoam, Ezreeleana: 3 Și al doilea, Chileab din Abigail, femeia lui Nabal din Carmel; Și al treilea. Absalom. fiul Maacheei, fica Talmaei. regele din [c]Gheșur: 4 Și al patrulea. [d]Adonia. fiul Hagetei: Și al cincilea. Dafatia. fiul Abitalei. 5 Și al șaselea, Etream din Egla, femeia lui David. Aceștia se născură lui David în Hebron.

Abner trece la David, dar e ucis de Ioab.

6 Și pe când urmà resbelul între casa lui Saul și casa lui David. Abner s'a lipit tare de casa lui Saul. 7 Dar Saul aveà o concubină. al cărei nume *era* [e]Riṭpa, fica Abiei. Și *Ișboșet* zise lui Abner: De ce ai [f]intrat la concubina părintelui meu? 8 Și Abner se mănie foarte de cuvintele lui Ișboșet, și zise: Au doară [g]cap de câne al lui Iuda *sunt* eu, care astăzi arăt milă către casa lui Saul, părintele tău. către frații săi, și către amicii săi. și pre tine nu te-am lăsat să cazi în mâna lui David: și tu acum mă ai de rău pentru păcătuirea cu o femeie? 9 [h]Așà să facă Dumnezeu lui Abner și încă mai mult. de nu voiu face

m 1 Cron. 2. 16. *n* 1 Cron. 12. 8. *o* Ps. 18 33. *p* Cap. 3. 27. *q* Prov. 17. 14. — *Capul 3.* *a* 1 Cron. 3. 1—4. *b* 1 Sam. 25. 43. *c* 1 Sam. 27. 8 *d* 1 Reg. 1. 5. *e* Cap. 21. 8, 10. *f* Cap. 16. 21. *g* Deut. 23. 18. *h* Rut. 1. 17

așà, [i]cum a jurat Domnul lui David: 10 De a înlătura regatul dela casa lui Saul, și de a ridică tronul lui David preste Israel și preste Iuda, [j]dela Dan și până la Beer-Șeba. 11 Și el nu mai putù răspunde lui Abner nici un cuvânt: că se temù de el.

12 Și Abner trimise soli la David, cari să-i zică din parte-i: A cui e țara? *Și* să-*i* zică: Încheie legământ cu mine; și iată, mâna mea *va fi* cu tine, spre a-ți aduce tot Israelul. 13 Și el zise: Bine! voiu încheià cu tine legământ: dar un lucru cer dela tine, adecă [k]să nu vezi fața mea, până ce nu vei aduce pre [l]Mical, fata lui Saul, când vei venì să vezi fața mea. 14 Și David trimise soli la Ișboșet, fiul lui Saul, zicând: Dă-*mi* pre femeia mea, Mical, cu care m'am logodit [m]pentru o sută de tăieri împrejur de ale Filistenilor. 15 Și Ișboșet trimise, și o luă dela bărbatul *ei*, dela [n]Paltiel, fiul lui Laiș. 16 Și bărbatul ei merse cu dânsa, și plângeà, mergând în urma ei până la [o]Bahurim; atuncia zise Abner către dânsul: Du-te, întoarce-te! Și el se întoarse.

17 Și Abner vorbì bătrânilor lui Israel, zicând: Voi ați cerut altă dată pre David de rege preste voi. 18 Deci faceți-*l*! [p]Că Domnul a vorbit către David, zicând: Prin David, servul meu, voiu scăpà poporul meu din mâna Filistenilor și din mâna tuturor neamicilor săi. 19 Și Abner mai vorbì la urechile lui [q]Beniamin. Și apoi se duse Abner, ca să spună lui David în Hebron tot ce erà bun în ochii casei întregi a lui Beniamin. 20 Și ajungând Abner la David în Hebron cu douăzeci de bărbați, David dădù lui Abner și bărbaților, cari *erau* cu dânsul, un ospăț. 21 Atuncia zise Abner lui David: Mă voiu sculà, și mă voiu duce, [r]și voiu adunà tot Israelul la domnul meu regele, ca să încheie cu tine legământ, și tu să [s]domnești în totul cum dorește sufletul tău. Și David dădù drumul lui Abner, și el merse în pace.

22 Și iată, servii lui David și Ioab veniră dela *urmărirea* unei cete, și aduseră multă pradă cu dânșii și Abner nu mai *erà* la David în Hebron: că el îi dăduse drumul, și *Abner* se dusese în pace. 23 Și Ioab și toată oastea ce *erà* cu el, sosind, se spuse lui Ioab, zicând: Abner, fiul lui Ner, a venit la rege, și zise; Ce ai făcut? Iată, Abner a venit la tine: pentru ce i-ai dat drumul, de s'a dus? 25 Tu cunoști pre Abner, fiul lui Ner; ca să te înșele venise el, și ca să afle [t]întrarea ta și ieșirea ta, și ca să știe totul ce faci tu.

26 Și Ioab ieșì dela David, și trimise soli după Abner, și ei îl întoarseră înapoi dela groapa Sira; iar David nu știà. 27 Și întorcându-se Abner la Hebron, Ioab îl [u]trase de o parte sub poartă, spre a vorbì cu dânsul în ascuns: și acolo îl lovì [v]în pântece de murì, pentru sângele lui [x]Așahel, fratele său.

28 Și auzind David *aceasta* mai pe urmă, zise: Nevinovat *sunt* eu și regatul meu înaintea Domnului în veci de sângele lui Abner, fiul lui Ner. 29 [y]Să cadă *vina* preste capul lui Ioab, și preste toată casa părintelui său; și să nu lipsească nici odată în casa lui Ioab om [z]cu scurgere, sau lepros, sau care se razemă în cârji, sau care cade de sabie, sau lipsit de pâne. 30 Așà Ioab și Abisai, fratele său, au ucis pre Abner, pentru că el omorîse pre [a]Asahel, fratele lor, în resbelul de lângă Ghibeon.

31 Și David zise către Ioab și către tot poporul care *erà* cu el: [b]Rupeți vestmintele voastre, și vă [c]încingeți cu saci, și bociți înaintea lui Abner. Și regele David mergeà în urma sicriului. 32 Și înmormântară pre Abner în Hebron; și regele își ridică vocea sa, și plânse la mormântul lui Abner; și tot poporul plângeà. 33 Și regele cântă *această* plângere pentru Abner, și zise:

Să moară Abner, cum moare [d]un mișel?
34 Mânile tale nu *erau* legate, nici pi-

---

i 1 Sam. 15. 28. 1 Cron. 12. 23. *j* Judc. 20. 1. *k* Fac. 43. 3. *l* 1 Sam. 18. 20. *m* 1 Sam. 18. 25, 27. *n* 1 Sam. 25. 44. *o* Cap. 19. 16. *p* Vers. 9. *q* 1 Cron. 12. 29. *r* Vers. 10. 12. *s* 1 Reg. 11. 37. *t* Isa. 37. 28. *u* 1 Reg. 2. 5. *v* Cap. 4. 6 *x* Cap. 2. 23. *y* 1 Reg. 2. 32, 33. *z* Lev. 15. 2 *a* Cap. 2. 23 *b* Ios. 7. 6. *c* Fac 37 34 *d* Cap. 13. 12, 13

cioarele încătușate: tu ai picat, cum se pică înaintea oamenilor celor vii!

35 Și tot poporul plânse mult după dânsul. Și veni tot poporul, [e] ca să facă pre David să mănânce fiind încă ziuă: dar David jură, zicând: [f] Așa să-mi facă Dumnezeu și încă mai mult, de voiu gustà pâne sau alt ceva [g] înainte de apusul soarelui. 36 Și tot poporul văzù *aceasta*, și-i plăcù aceasta: că toate ce făceà regele, plăceà la tot poporul.

37 Și cunoscù în ziua aceea tot poporul și întreg Israelul, că n'a fost dela rege moartea lui Abner, fiul lui Ner. 38 Și regele zise servilor săi: Nu știți voi, că o căpetenie, și chiar un mare căpitan a căzut astăzi în Israel? 39 Și eu slab *sunt* astăzi, și *abià* uns de rege, și acei bărbați, fiii Teruiei, [h] *sunt* prea puternici pentru mine. [i] Domnul să răsplătească aceluia, care a făcut răul, după răutatea sa.

Ișboșet este ucis: uciigătorii săi pedepsiți de David.

4 Și auzind fiul lui Saul, că Abner murise la Hebron, îi [a] slăbiră mânile, și tot Israelul s'a [b] turburat. 2 Și fiul lui Saul aveà doi capi preste cetele de resbel, numele unuia *erà* Boana, și numele celuialalt Recab, fii ai lui Rimmon, Beeroteanul, din fiii lui Beniamin. (Că [c] Beerosul încă se socotià către Beniamin. 3 Și Beerotenii fugiră la [d] Ghetaim, și petrecură acolo până în ziua de astăzi).

4 Și [e] Ionatan, fiul lui Saul, aveà un fiu, care *erà* olog de picioare: erà în vârstă de cinci ani, când venì știrea [f] din Ezreel despre Saul și Ionatan: și doica sa îl luà și fugì; Și grăbindu-se ea să fugă, el a căzut, și a rămas olog: numele său *erà* Mefiboșet.

5 Și au mers Recab și Boana, fiii lui Rimmon, Beeroteanul, și au ajuns în ferbințeala zilei în casa lui Ișboșet, care făceà somnul său de amiază. 6 Și înaintară până în mijlocul casei, dându-se de neguțător de grâu, și-l loviră [g] în pântece: atuncia Recab și Boana, fratele său, scăpară. 7 Căci, când intrară ei în casă, el erà culcat pe patul său în camera sa de dormit: și-l loviră, și-l omoriră, și-i tăiară capul: și luară capul său, și merseră drumul prin câmpie toată noaptea *aceea;* 8 Și aduseră capul lui Ișboșet la David la Hebron, și ziseră către rege: Iată, capul lui Ișboșet, fiul lui Saul, neamicul tău, [h] care a căutat viața ta: Așà a dat Domnul domnului meu regele astăzi răsbunare asupra lui Saul și asupra seminției lui.

9 Și răspunse David lui Recab și lui Boana, fratele său, fiilor lui Rimmon, Beeroteanul, și le zise: Viu *este* Domnul! [i] care a răscumpărat sufletul meu din toată strâmtorarea: 10 Pre acela, care [j] mi-a dat de știre, zicând: Iată, Saul e mort! socotindu-se aducător de știre bună, l-am prins, și l-am ucis la Țiklag, spre a-i răsplăti pentru știre: 11 Cu atât mai mult, când acești răi au ucis pre un bărbat nevinovat în casa sa, pe patul său, să nu [k] cer eu sângele lui dela mâna voastră, și să vă ucid depe pământ? 12 Și David [l] porunci servilor săi, și ei îi uciseră, și le tăiară mânile și picioarele, și-i spânzurară lângă iaz la Hebron. Și capul lui Ișboșet luându-l, *l*-a îmmormântat, în [m] mormântul lui Abner în Hebron.

David se face rege preste tot Israelul.

5 Și [a] veniră toate seminției lui Israel la David în Hebron, și ziseră: Iată-ne, [b] osul tău și carnea ta *suntem*. 2 Și chiar mai nainte, când Saul erà rege preste noi, tot [c] tu erai cel ce conduceai în afară și înlăuntru pre Israel: Și Domnul ți-a zis: [d] Tu vei păstorì poporul meu Israel, și tu vei fi conducătorul lui Israel. 3 [e] Deci veniră toți bătrânii lui Israel la rege în Hebron, [f] și regele David făcù cu dânșii legământ în Hebron [g] înaintea Domnului. Și ei unseră pre David rege preste Israel. 4 De treizeci de ani *erà*

c Ier 16 7.	*i* Ps. 28. 4.	*Capul 4.*	*d* Neem. 11. 33.	*h* 1 Sam. 19. 2.	*j* Cap. 1.2,4,15.	*Capul 5.*	*d* Ps. 78. 71
f Rut. 1. 17.	2 Tim. 4. 14	*a* Ezra 4. 4.	*e* Cap. 9. 3.	10, 11.	*k* Fac. 9. 5, 6.	*a* 1 Cron. 11. 1.	*e* 1 Cron. 11. 3.
g Cap 1 12.	—	*b* Mat. 2. 3.	*f* 1 Sam.29.1,11.	*i* Fac. 48. 16.	*l* Cap. 1. 15.	*b* Fac. 29. 14.	*f* 2 Reg. 11. 17.
h Cap. 19 7.		*c* Ios. 18. 25.	*g* Cap. 2. 23.	Ps. 31. 7.	*m* Cap. 3. 32.	*c* 1 Sam. 18. 13.	*g* Jude. 11. 11

David, când se făcù rege. [h] *și* patruzeci de ani a domnit el. 5 În Hebron domnì el preste Iuda [i] șapte ani și șase luni: și în Ierusalim domnì el treizeci și trei de ani preste tot Israelul și Iuda.

Cucerirea Ierusalimului.

6 Și regele se duse cu oamenii săi [j] la Ierusalim, în contra [k] Iebusеilor, cari locuiau în locul acela. Și ei vorbiră lui Davi, zicând: Tu nu vei întrà aicia, de nu vei luà pre orbi și pre ologi, voind a zice: David nu va întrà aicia nici de cum. 7 Și David luă întăritura Sionului, [l] aceasta *e* cetatea lui David. 8 Și David zise în aceea zi: Cine va bate pre Iebusei, și va pune mâna pre apaduct, și pre ologii și pre orbii, ce *sunt* urîți sufletului lui David, [m] *cap și căpetenie va fi*. Deaceea se zice: Orbul și ologul nu vor întrà în casa *Domnului*.

9 Și David locuì în întăritură, și o numì [n] cetatea lui David. Și David *îi* făcù zid de jur împrejur, dela Millo și până înlăuntru. 10 Și mergeà David tot crescând și mărindu-se, și Domnul Dumnezeul oștirilor, *era* cu dànsul.

Casa lui David și biruințele sale.

11 Și [o] Hiram, regele Tirului, trimise soli la David, și lemn de cedru, și teslari și săpători de piatră, și zidiră casă lui David. 12 Și cunoscù David, că Domnul l-a întărit rege preste Israel, și că el a înălțat regatul său pentru poporul său Israel.

13 Și [p] David își mai luă concubine și femei din Ierusalim, după ce venì dela Hebron: și lui David se mai născură fii și fete. 14 Și [q] acestea *sunt* numele celor ce i-se născură în Ierusalim: Șammua, Șobab, Natan, și Solomon: 15 Și Ibhar, Elișuah, Nefeg, Iafia: 16 Și Elișama, Eliada, și Elifelet.

17 [r] Și auzind Filistenii, că David s'a uns rege preste Israel, se suiră toți Filistenii să caute pre David. Și auzind David, [s] se pogorì în întăritură. 18 Și Filistenii veniră și se răspândiră în [t] valea Refaim. 19 Și [u] întrebă David pre Domnul, zicând: Suì-mă-voiu asupra Filistenilor? Da-vei pre ei în mâna mea? Și Domnul zise lui David: Suie-te! căci da-voiu în mâna ta pre Filisteni. 20 Și David venì la [v] Baal-Perațim, și David îi bătù pre ei acolo, și zise: Rupt-a Domnul pre neamicii mei înaintea mea, cum se rup apele. Deaceea se și chiamă numele locului aceluia Baal-Perațim. 21 Și ei lăsară acolo idolii lor: dar David și oamenii săi îi [x] luară.

22 [y] Și Filistenii se suiră din nou, și se răspândiră în valea Refaim. 23 Și [z] întrebă David pre Domnul, și el zise: Să nu te sui, *ci* să-i iei dindărăt, și să mergi asupră-le în dreptul duzilor. 24 Și când vei [a] auzì în susul duzilor vuet *ca de* pași, grăbește: că [b] Domnul iese înaintea ta ca să bată tabăra Filistenilor. 25 Și David făcù așà, cum îi porunci Domnul, și bătù pe Filisteni dela [c] Gheba, până la [d] Gazer.

David aduce chivotul la Ierusalim. Batjocura lui Mihal.

6 Și David adună din nou pre toți aleșii lui Israel, trezeci de mii: 2 Și [a] David se sculă și merse dela Baale a lui Iuda, cu tot poporul ce *era* cu dànsul, ca să aducă de acolo chivotul lui Dumnezeu, care și-a chemat numele cu numele Domnului *Dumnezeului* oștirilor, [b] ce șade *între* cherubimi.

3 Și ei puseră chivotul lui Dumnezeu [c] pe un car nou, și-l ridicară din casa lui Abinadab, ce *era* pre deal, și Uzza și Ahio, fiii lui Abinadab, conduceau carul cel nou. 4 Și-l ridicară din [d] casa lui Abinadab, ce *era* pe deal, cu chivotul lui Dumnezeu, și Ahio mergeà înaintea chivotului. 5 Și David și toată casa lui Israel jucau înaintea Domnului din tot felul de *instrumente de* lemn de brad, din chitare și din harpe, din timpane, din fluere și din cimbale.

6 Și ajungând la aria lui [e] Nachon, Uzza [f] întinse *mâna sa*, și se apucă de

[h] 1 Cron. 26.31.
[i] Cap. 2. 11.
[j] Jude. 1. 21.
[k] Ios. 15. 63.
[l] 1 Reg. 2. 10.
[m] 1 Cron. 11 6—9.
[n] Vers. 7.
[o] 1 Reg. 5. 2.
[p] Deut. 17. 17.
[q] 1 Cron. 3. 5.
[r] 1 Cron. 11.16.
[s] Cap. 23. 14.
[t] Ios. 15. 8.
[u] 1 Sam. 23.2,4.
[v] Isa. 28. 21.
[x] Deut. 7. 5, 25.
[y] 1 Cron. 14. 13.
[z] Vers. 19.
[a] 2 Reg. 7. 6.
[b] Jude. 4. 14.
[c] 1 Cron. 14. 16.
[d] Ios. 16. 10.
—
Capul 6.
[a] 1 Cron. 13.5 6.
[b] 1 Sam. 4. 4. Ps. 80. 1.
[c] Num. 7. 9.
[d] 1 Sam. 7. 1.
[e] 1 Cron. 13. 9.
[f] Num. 4. 15.

chivotul lui Dumnezeu, că boii erau să-l răstoarne. 7 Şi se aprinse mânia Domnului preste Uzza, şi [g] Dumnezeu îl lovì acolo pentru păcatul *său*, şi murì acolo lângă chivotul lui Dumnezeu. 8 Şi s'a mâhnit David, că a izbucnit Domnul asupra lui Uzza, şi se chemă numele locului aceluia Pereţ Uzza până în ziua de astăzi.

9 Şi [h] David se temù în aceea zi de Domnul, şi zise: Cum va întrà la mine chivotul Domnului? 10 Şi David nu voià să aducă chivotul Domnului la dânsul în cetatea lui David: ci l-a dus de o parte în casa lui Obed-Edom, a [i] Ghitteului. 11 [j] Şi chivotul Domnului rămase în casa lui Obed-Edom, a Ghitteului, trei luni. Şi Domnul [k] bine-cuvântă pre Obed-Edom şi toată casa lui.

12 Şi i-se spuse regelui David, zicându-se: Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom, şi totul ce *este* a lui, pentru chivotul lui Dumnezeu. [l] Atuncia merse David, şi aduse chivotul lui Dumnezeu din casa lui Obed-Edom în cetatea lui David, cu bucurie. 13 Şi la toţi şase paşi ce făceau [m] purtătorii chivotului Domnului, se jertfià un [n] bou şi un viţel gras. 14 Şi David [o] jucà din toate puterile înaintea Domnului, şi David *erà* încins [p] cu efod de in subţire. 15 [q] Aşà aduse David şi toată casa lui Israel chivotul Domnului în strigăte de bucurie şi în sunetul trimbiţelor.

16 Şi [r] când întră chivotul Domnului în cetatea lui David, Mical, fica lui Saul, se uità prin fereastră, şi văzù pre regele David, saltând şi jucând înaintea Domnului, şi ea îl despreţuì în inima ei.

17 Şi [s] s'a adus chivotul Domnului şi-l puseră la [t] locul său în mijlocul cortului, pre care David îl întinse pentru el, şi David [u] aduse arderea de tot şi jertfe de bucurie înaintea Domnului. 18 Şi, sfârşind David aducerea de arderi de tot şi a jertfelor de bucurie, [v] binecuvântă poporul în numele Domnului *Dumnezeului* oştirilor; 19 [x] Şi împărţì la tot poporul, la toată mulţimea lui Israel, la bărbaţi şi la femei, fiecăruia câte o bucată de pâne şi câte o bucată *de carne*, şi câte o turtă de stafide. Şi se duse tot poporul fiecare la casa sa.

20 [y] Şi David se întoarse să-şi binecuvinteze casa: şi ieşì Mical, fica lui Saul, înaintea lui David, şi zise: Cât de măreţ s'a arătat astăzi regele lui Israel, [z] desgolindu-se astăzi înaintea ochilor servelor, servilor săi, cum se desgolesc [a] cei nerușinaţi. 21 Şi zise David către Mical: *Jucat-am* înaintea Domnului, [b] care m'a ales mai mult, decât pre părintele tău, şi toată casa sa, ca să mă pună conducător preste poporul Domnului, preste Israel; deci voiu jucà înaintea Domnului: 22 Şi eu mă voiu arătà şi mai mic încă, decât astădată, şi încă şi mai înjosit voiu fi în ochii mei; şi *totuşi* mărit voiu fi de servele, de care ai vorbit. 23 Şi Mical, fica lui Saul, n'avù nici un copil până în ziua morţii sale.

Dorinţa lui David de a zidì Domnului un templu; răspunsul lui Dumnezeu către dânsul prin Natan.

7 Şi a fost [a] când locuì regele în casa sa, şi Domnul îl repausase de toţi neamicii lui de jur împrejur, 2 Că zise regele către Natan, profetul: Iată eu locuesc în [b] casa de cedru; [c] iar chivotul lui Dumnezeu locueşte în [d] covoare. 3 Şi Natan zise regelui: Tot ce *este* [e] în inima ta, mergi şi fă! că Domnul *este* cu tine.

4 Şi a fost în aceea noapte, că se îndreptă cuvântul Domnului către Natan, zicând: 5 Mergi şi zi servului meu, lui David: Aşà zise Domnul: [f] Îmi vei zidì tu casă, ca să locuesc în ea? 6 Că n'am locuit casă, [g] din ziua *în care* am scos pre fiii lui Israel din Egipt până în ziua de astăzi: ci umblat-am în [h] cort, drept locuinţă. 7 Ori unde [i] umblat-am, între toţi fiii lui Israel, cuvântat-am un cuvânt vre-unuia din seminţiile lui Israel, că-

---

g 1 Sam. 6. 19.
h Ps. 119. 120.
i 1 Cron. 13. 13.
j 1 Cron. 13. 14.
k Fac. 30. 27.
l 1 Cron. 15. 25.
m Num. 4. 15.
n 1 Reg. 8. 5.
o Esod. 15. 20.
p 1 Sam. 2. 18
q 1 Cron. 15. 28.
r 1 Cron. 15. 29.
s 1 Cron. 16. 1.
t 1 Cron. 15 1.
u 1 Reg. 8. 5, 62, 63.
v 1 Reg. 8. 55.
x 1 Cron. 16. 3.
y Ps. 30, titlu.
z Vers. 14. 16.
a Jude. 9. 4.
b 1 Sam. 13. 14.

Capul 7.
a 1 Cron. 17. 1, etc.
b Cap. 5. 11.
c Fapt. 7. 46.
d Esod. 26. 1.
e 1 Reg. 8. 17, 18
f 1 Reg. 5 3.
g 1 Reg. 8. 16.
h Esod. 40. 18, 19, 34.
i Lev. 26. 11, 12.

ruia îi porunciam, să [j] pască poporul meu Israel, zicând: De ce nu-mi ziditi casă de cedru? 8 Acum deci, așà vei zice servului meu, lui David: Așà zice Domnul *Dumnezeul* oștirilor: [k] Luatu-te-am din staul din urma oilor, ca să fii conducător preste poporul meu, preste Israel: 9 Și [l] fost-am cu tine, ori unde mergeai, [m] și pre toți neamicii tăi stârpit-am de dinaintea ta, și făcutu-ți-am [n] nume mare, ca numele celor mari de pre pământ. 10 Și dat-am loc poporului meu, lui Israel; [o] și plantatu-l-am, ca să-l locuească, și să nu mai fie neliniștit, [p] și cei răi să nu-l mai apese, ca înainte, 11 Și [q] din ziua, în care pus-am judecători preste poporul meu Israel: pre tine *numai* [r] repausatu-te-am de toți neamicii tăi. Și Domnul îți spune *încă*, [s] că el casă-ți va zidì. 12 Și [t] de se vor împlinì zilele tale, și [u] vei dormì lângă părinții tăi, [v] ridicà-voiu ție urmaș după tine, care va ieși din mărunțaele tale, și voiu întărì regatul lui. 13 [x] Acesta va zidì casă numelui meu, [y] și eu întărì-voiu scaunul împărăției sale în veci. 14 [z] Eu îi voiu fi părinte, și el îmi va fi fiu: [a] nedreptăți de va face, îl voiu mustrà cu toiagul bărbaților și cu bătăi omenești: 15 Dar mila mea nu se va depărtà dela el, [b] cum s'a depărtat dela Saul, pre care depărtatu-l-am de dinaintea ta. 16 [c] Întemeiată va fi casa ta și împărăția ta în veci înaintea ta; tronul tău întărit va fi în veci.

Rugăciunea lui David.

17 După toate aceste cuvinte și după toată această vedere, așà vorbì Natan lui David.

18 Și regele David intrà, și se ținù înaintea Domnului, și zise: [d] Cine *sunt* eu, Doamne! Și ce *este* casa mea, că m'ai adus la atâta? 19 Și încă aceasta prea puțin s'a părut în ochii tăi, Doamne! [e] Și încă și casei servului tău ai dat făgăduință pentru îndelung. [f] Purtarea omului *este* aceasta, Doamne? 20 Și ce să-ți mai zică David? Tu [g] cunoști pre servul tău, Doamne: 21 Pentru cuvântul tău și după inima ta făcut-ai toate aceste mari lucruri, *ce le*-ai spus servului tău. 22 Deaceea [h] mare ești, Doamne, Dumnezeule! [i] Nimenea nu *este* ca tine. Și nimenea nu *este* Dumnezeu afară de tine, după toate câte am auzit cu urechile noastre. 23 Că [j] cine *este* ca poporul tău, ca Israel? Popor unic pe pământ, pentru care s'a dus Dumnezeu, ca să-l răscumpere sie-și de popor, făcând lui-și nume, și făcând pentru ei aceste mari și înfricoșate lucruri, în pământul tău, înaintea [k] poporului tău, pre care l-ai răscumpărat din Egipt, *dela* popoarele și *dela* zeii lor; 24 Și [l] ai pus poporului tău Israel *să fie* ție popor în veci: [m] și tu, Doamne, te-ai făcut Dumnezeul lor. 25 Și acum, Doamne, Dumnezeule! cuvântul, pre care l-ai făgăduit tu servului tău și casei sale, îndeplinește-*l* în veci, și fă în ce chip ai zis! 26 Și mare să fie numele tău în veci, ca să se zică: Domnul *Dumnezeul* oștirilor *este* Dumnezeu preste Israel, și casa servului tău David să fie întemeiată înaintea ta. 27 Că tu, Doamne Sabaot, Dumnezeul lui Israel, ai descoperit servului tău, și ai zis: Casă voiu să-ți zidesc: deaceea a cutezat servul tău, ca să se roage către tine ruga aceasta. 28 Și acum, Doamne, Tu *ești* Dumnezeu, și [n] cuvintele tale adevăr sunt, și ai făgăduit bunătățile acestea servului tău. 29 Și acum învoește și binecuvintează casa servului tău, ca să fie în veci înaintea ta; că tu, Doamne, ai vorbit, și prin binecuvântarea ta casa servului tău va fi binecuvântată în veci.

Subjugarea Filistenilor, a Moabiților, a Sirienilor și a Edomiților; guvernul și diregătorii lui David.

8 [a] După aceea bătù David pre Filisteni, și-i supuse pre ei: și David luă Meteg-Amma din mâna Filistenilor.

j Mat. 2. 6. Fapt. 20. 28.	*n* Fac. 12. 2.	Ps. 106. 42.	*x* 1 Reg. 5. 5. 1 Cron. 22. 10.	*a* Ps.89.30,31,32, 33.	*e* Vers. 12. 13.	*i* Deut. 3. 24. Ps. 86. 8. Isa.45.5 18,22.	*l* Deut. 26. 18.
k 1 Sam. 16.11, 12 Ps. 78. 70.	*o* Ps. 44. 2. Ier. 24. 6. Amos 9. 15.	*r* Vers. 1.	*y* Ps. 89.4,29,36, 37.	*b* 1 Sam. 15.23, 28.	*f* Isa. 55. 8.	*j* Deut. 4. 7, 32, 34.	*m* Ps. 48. 14.
l 1 Sam. 18. 14.	*p* Ps. 89. 22.	*s* Esod. 1. 21.	*z* Ps. 89. 26, 27. Ebr. 1. 5.	*c* Ioan 12. 34.	*g* Fac. 18. 19. Ps. 139. 1	*k* Deut. 9. 26.	*n* Ioan 17. 17.
m 1 Sam. 31. 6.	*q* Jude. 2.14,15. 16	*t* 1 Reg. 2. 1.		*d* Fac. 32. 10.	*h* 1 Cron. 16. 25. Ps. 48. 1.		*Capul 8.*
		u Deut. 31. 16. Fapt. 13. 36.					*a* 1 Cron. 18. 1 etc.
		v 1 Reg. 8. 20.					

2 Şi [b]el bătù pre Moab, şi-i măsură cu frânghie, punându-i pe pământ. Şi măsură el două frânghii pentru cei de omorît, şi o frânghie plină pentru cei de trăit. Şi *aşà* [c]se făcură Moabiţii servi ai lui David, *şi* [d]aduseră daruri.

3 Şi David bătù pre Hadadezer, fiul lui Rehob, regele din [e]Ţoba, când mergeà el să redobândească [f]hotarele sale, dinspre râul Eufrat. 4 Şi-i luă David o mie şi şapte sute de călăreţi, şi douăzeci mii de oameni pedeştri. Şi David [g]tăià vinele *cailor de* trăsuri, reţinând din ei *pentru* o sută de care. 5 [h]Şi veniră Sirienii dela Damasc, lui Hadadezer, regele din Ţoba, în ajutor: şi David ucise din Sirieni douăzeci şi două mii de oameni. 6 Şi după aceea puse David garnizoane în Siria Damascului; şi Sirienii [i]se făcură servi lui David, *şi-i* aduseră daruri. [j]Şi ajutà Domnul pre David ori unde se ducea. 7 Şi David luă [k]scuturile de aur, care erau la servii lui Hadadezer, şi le aduse în Ierusalim; 8 Şi din Betah şi din Berotai, cetăţi ale lui Hadadezer, luă regele David aramă multă foarte.

9 Şi Toi, regele Hamatului, auzind, că David bătù toată oastea lui Hadadezer, 10 Trimise Toi pre [l]Ioram, fiul său, la regele David, ca să-l întrebe de sănătate, şi să-l binecuvinteze, că s'a luptat cu Hadadezer, şi l-a bătut. Că Toi erà în ceartă cu Hadadezer. Şi în mânile lui erau vase de argint şi vase de aur, şi vase de aramă. 11 Şi pre acestea [m]le-a consacrat David Domnului, cu argintul şi cu aurul consacrat din *prăzile* tuturor popoarelor, ce le-a subjugat: 12 Din Siria, şi din Moab, şi dela fiii lui Ammon, şi dela Filisteni, şi dela Amalekiţi, şi din prada lui Hadadezer, fiul lui Rehob, regele din Ţoba.

13 Şi David *îşi* făcù nume, când s'a întors de a bătut din Sirieni *ca la* [n]optsprezece mii *de oameni* în [o]Valea-Sărată. 14 Şi a pus el garnizoane în Edom; în tot Edomul a pus el garnizoane: şi [p]toţi Edomiţii se făcură servi lui David. [q]Şi ajutà Domnul lui David ori unde mergeà. 15 David domnià preste tot Israelul, şi făceà judecată şi dreptate la tot poporul său. 16 [r]Şi Ioab, fiul Teruiei, *erà* preste armată, şi [s]Iosafat, fiul lui Ahilub, *erà* cancelar: 17 Şi [t]Zadok, fiul lui Ahilub, şi Ahimeleh, fiul lui Abiatar, *erau* preoţi: şi Seraia *erà* scriitor: 18 [u]Şi Benaia, fiul lui Ehoiada, *erà preste* [v]Creti şi Pleti: şi fiii lui David *erau* guvernatori.

Bunătatea lui David către fiul lui Ionatan.

9 Şi zise David: Mai este cinevà care să fie rămas din casa lui Saul? că voiu [a]face milă aceluia pentru Ionatan. 2 Şi din casa lui Saul *erà* un serv, al cărui nume *erà* [b]Ţiba: şi-l chemară pre el la David; şi regele zise către el: Tu *eşti* Ţiba? Şi el răspunse: Eu, servul tău. *sunt acela.* 3 Şi zise regele: Mai *este* cinevà din casa lui Saul? ca să fac [c]mila lui Dumnezeu cu el. Şi zise Ţiba către rege: Mai este un fiu al lui Ionatan, olog de amândouă picioarele. 4 Şi zise regele către el: Unde *este* el? Şi Ţiba răspunse regelui: Iată! el *este* în casa lui Machir, fiul lui Ammiel din Lodebar. 5 Şi trimise regele David, şi l-a luat pre el din casa lui Machir, fiul lui Ammiel, din Lodebar.

6 Şi venind Mefiboşet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, la David, el căzù cu faţa în jos, şi se plecă *lui*. Şi David zise: Mefiboşet! Şi el răspunse: Iată servul tău! 7 Şi-i zise David: Nu te teme; că voiu face milă cu tine pentru Ionatan, părintele tău, şi-ţi voiu întoarce toate ţarinele lui Saul, părintele tău; şi tu vei mâncà pururea pâne la masa mea. 8 Şi el se plecă, şi zise: Ce *sunt eu*, servul tău, de cauţi la un câne mort asemenea mie?

9 Şi chemând regele pre Ţiba, servul lui Saul, zise către el: Toate câte au fost ale lui Saul şi ale întregei sale case, le dau fiului domnului tău. 10 Şi-i vei lucrà pământul, tu şi fiii tăi şi servii tăi.

---

b Num. 24. 14. *c* Vers. 6. *d* Ps. 72. 10. *e* Cap. 10. 6. *f* Fac. 15. 18. *g* Ios 11. 6, 9. *h* 1 Reg. 11. 23, 24 25. *i* Vers. 2. *j* Vers. 14. *k* 1 Reg. 10. 16. *l* 1 Cron. 18.10. *m* 1 Reg. 7. 51. *n* 2 Reg. 14. 7. *o* 1 Cron. 18.12. Fac. 27.29,37. *p* 40. *q* Vers. 6. *r* Cap. 19. 13. 1 Cron. 11. 6 *s* 1 Reg. 4. 3. *t* 1 Cron. 24. 3. *u* 1 Cron. 18. 17. *v* 1 Sam. 30. 14. — *Capul 9.* *a* 1 Sam. 18 3. *b* Cap. 16. 1. *c* 1 Sam. 20. 14.

și vei aduce fiului domnului tău pânea, ca să o mănânce: iar Mefiboșet, fiul domnului tău, va mâncà pururea pâne la masa mea. Și Țiba aveà cincisprezece fii și douăzeci de servi. 11 Și zise Țiba regelui: După toate câte a poruncit domnul meu, regele, servului său, așà va face servul tău. Și Mefiboșet, *zise David*, să mănânce la masa mea ca unul din fiii regelui. 12 Și Mefiboșet aveà un fiu mic, al cărui nume *erà* Mica: și toți câți ședeau în casa lui Țiba *erau* servi lui Mefiboșet. 13 Și Mefiboșet locuì în Ierusalim, și mâncà pururea la masa regelui. Și erà olog de amândouă picioarele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniții și Sirienii bătuți.

10 Și fost-a după aceea, că muri [a] regele fiilor lui Ammon, și fiul său Hanun domnì în locul său. 2 Și zise David: Voiu face milă cu Hanun, fiul lui Nahaș, cum a făcut milă cu mine părintele său. Și David trimise să-l mângâie prin servii săi, pentru părintele său. Și servii lui David veniră în pământul fiilor lui Ammon: 3 Și ziseră mai marii fiilor lui Ammon către Hanun, domnul lor: Au socoți tu, că David, pentru ca să onoreze pre părintele tău a trimis mângâietori către tine? Au David n'a trimis pre servii săi la tine, ca să cerceteze cetatea, să o iscodească și să o surpe? 4 Atuncia Hanun luă pre servii lui David, și le rase barba lor pe jumătate, și tăià vestmintele lor pe jumătate [b] până la șezutul lor, și le dădù drumul. 5 Și spunându-se *acestea* lui David, trimise el întru întâmpinarea lor: că bărbații erau rușinați foarte: și regele zise: Rămâneți în Ierichon, până vă vor crește barbele, și *atuncia* vă veți întoarce.

6 Și văzând fiii lui Ammon, [c] că au căzut în urîcinne la David, trimiseră fiii lui Ammon, și au tocmit pre [d] Sirienii dela Bet-Rehob, și pre Sirienii dela Toba, douăzeci mii de bărbați pedeștri: și pre regele din Maaca cu o mie bărbați, și pre bărbații din Tob, douăsprezece mii. 7 Și auzind David *acestea*, trimise pre Ioab, și *cu el* toată oastea [e] celor viteji. 8 Și ieșiră fiii lui Ammon, și se rânduiră de bătaie la întrarea porții: și [f] Sirienii din Toba și din Rehob și *bărbații* din Tob și din Maaca, *se rânduiră* deosebi pe câmp. 9 Și văzând Ioab, că întocmit erà resbelul, ca să-l apuce din față și din dos, ales-a el din toți alegii lui Israel, și se rândui asupra Sirienilor. 10 Și rămasul poporului îl dădù sub mâna lui Abișai, fratele său, și-*l* rândui asupra fiilor lui Ammon: 11 Și zise: De vor fi Sirienii mai tari decât mine, vei fi mie spre ajutor: iar de vor fi fiii lui Ammon mai tari decât tine, voiu merge eu în ajutorul tău. 12 [g] Fii tare, și să ne [h] îmbărbătăm pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și [i] Domnul să facă ce *va fi* bine în ochii lui!

13 Și Ioab se apropiă cu poporul ce *erà* cu el la luptă asupra Sirienilor: și fugit-au *Sirienii* de dinaintea lui. 14 Și văzând fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră și ei *de* dinaintea lui Abișai, și întrară în cetate. Și Ioab, întorcându-se dela fiii lui Ammon, întră în Ierusalim.

15 Și Sirienii văzându-se bătuți de Israel, se adunară la un loc. 16 Și Hadadezer trimise, și aduse și pre Sirienii de dincolo de riu, și veniră ei la Helam: și Șobach, mai marele oastei lui Hadadezer, în fruntea lor. 17 Și spunându-se aceasta lui David, adună el tot Israelul, trecù preste Iordan, și ajunse la Helam. Și Sirienii se rânduiră asupra lui David, și se bătură cu el. 18 Și fugiră Sirienii de dinaintea lui Israel, și frânse David șapte sute de care de ale Sirienilor și patruzeci mii de [j] călăreți: și pre Șobach, mai marele oastei lor, îl lovì și el muri acolo. 19 Și văzându-se toți regii, servii lui Hadadezer, bătuți de Israel, făcură pace cu Israel, și i-se supuseră. Și *așà* se temură Sirienii a mai ajutà pre fiii lui Ammon.

Capul 10.	*a* 1 Cron. 19. 1, etc.	*b* Isa. 20. 4.	*c* Fac. 34. 30.	*d* Cap. 8. 3, 5.	*e* Cap. 23. 8.	*f* Vers. 6.	*g* Deut. 31. 6.	*h* 1 Sam 4. 9.	*i* 1 Sam. 3. 18.	*j* 1 Cron. 19. 18. —

David comite adulter cu Bat-Şeba, şi face să se ucidă Uria, bărbatul ei.

11 Şi împlinindu-se anul, pe timpul când ies regii *la resbel*, [a]trimis-a David pre Ioab, servii săi şi tot Israelul; şi copleşiră pre fiii lui Ammon, şi împresurară Rabba. Iar David rămase la Ierusalim.

2 Şi a fost către seară, că David sculându-se din somn, [b]şi preumblându-se pe acoperişul casei domneşti, [c]văzù depe acoperiş o femeie scăldându-se: şi femeia *eră* la vedere frumoasă foarte. 3 Şi David trimiţând să cerceteze pe femeie, *i*-se zise: Au nu *este* ea Bat-Şeba, fica lui Eliam, femeia [d]lui Uria, Heteul? 4 Şi David trimise oameni, şi o aduse. Şi ea venì la dânsul, şi [e]el se culcă cu ea; şi ea [f]curăţindu-se de necurăţenia ei, se întoarse la casa ei. 5 Şi femeia concepù, şi trimise, şi spuse *aceasta* lui David, şi zise: *Sunt* grea. 6 Şi trimise David la Ioab, *zicând:* Trimite-mi pre Uria, Heteul! Şi Ioab trimise pre Uria la David.

7 Şi venind Uria la dânsul, *îl* întrebă David, cum stă Ioab, şi cum stă oastea, şi cum stă resbelul. 8 Şi zise David lui Uria: Du-te jos în casa ta, şi [g]spală picioarele tale! Şi ieşì Uria din casa regelui, şi-l urmară daruri, *bucate* dela rege. 9 Şi Uria se culcă la poarta casei regelui cu toţi servii domnului său: dară nu s'a pogorît acasă. Şi se spuse lui David, zicând: Uria nu s'a pogorît acasă. Şi David zise lui Uria: Au nu vii tu dela drum, dece nu te pogori acasă-ţi? 11 Şi zise Uria lui David: Când [h]chivotul şi Israel şi Iuda locuesc în corturi, şi [i]domnul meu Ioab, şi servii domnului meu, sunt tăbăriţi în câmp, duce-mă-voiu oare acasă, să mănânc, să beau, şi să mă culc cu femea mea? Viu *eşti* şi viu *este* sufletul tău! eu acest lucru nu-l voiu face! 12 Şi zise David lui Uria: Mai rămâi şi astăzi aicia, şi mâne îţi voiu da drumul! Deci rămase Uria la Ierusalim în ziua aceea şi cealaltă. 13 Şi David îl chemă să mănânce şi să beà cu el; şi-l [j]ameţì. Şi el ieşì seara afară să se culce pe patul său [k]cu servii domnului său; dară nu se pogorî acasă.

14 Şi a doua zi [l]scrise David scrisoare lui Ioab, şi *o* trimise prin Uria. 15 Şi scrise el aşà în scrisoare: Pune-ţi pre Uria la locul cel mai greu al luptei, şi trageţi-vă de dinapoia lui, ca să [m]fie lovit şi să moară.

16 Şi după ce Ioab văzù de aproape cetatea, puse el pre Uria la locul, unde ştià că *sunt* bărbaţi mai tari. 17 Şi bărbaţii cetăţii ieşiră afară, şi se luptară cu Ioab; şi căzură din popor, din servii lui David: şi murì şi Uria, Heteul.

18 Şi trimise Ioab, şi spuse lui David toată urmarea luptei. 19 Şi porunci trimisului, zicând: După ce vei fi sfârşit de spus regelui toată urmarea luptei, 20 De se va mânià regele, şi-ţi va zice: De ce v'aţi apropiat de cetate să *o* bateţi; au n'aţi ştiut voi, că vă vor săgetà depe zid? 21 Cine a ucis pre [n]Abimeleh, fiul lui Ierubbeşet? Au nu o femeie aruncă o bucată de piatră de moară depe zid, şi el murì la Tebeţ? dece v'aţi apropiat de zid. Atuncia zi: A murit şi servul tău Uria, Heteul.

22 Şi pornì trimisul, şi sosì, şi spuse lui David toate, pentru care l-a trimis Ioab. 23 Şi trimisul zise lui David: Fost-au ei mai tari decât noi, şi au ieşit în câmp asupra noastră, şi noi mers-am asupra lor, până la poarta cetăţii. 24 Şi arcaşii săgetară depe zid asupra servilor tăi, şi muriră *câţiva* din servii regelui, şi murì şi servul tău Uria, Heteul. 25 Şi zise David către trimis: Aşà să spui lui Ioab: Nu fie rău în ochii tăi aceasta: aşà curmă sabia când pre unul, când pre altul: întăreşte resbelul asupra cetăţii, şi o surpă; şi *aşà* îmbărbătează-l!

26 Şi auzind femeia lui Uria, că Uria bărbatul ei, a murit, jelì după bărbatul ei. 27 Şi după ce trecù jalea, trimise David *la ea*, şi o luă în casa sa; şi ea fu femeia lui, şi-i născù un fiu.

Capul 11.
a 1 Cron. 20. 1. | b Deut. 22. 8. | Mat. 5. 28. | c Ps. 51, titlu. | f Lev. 15 19,28. | g Fac. 18. 4. | h Cap. 7. 2, 6. | i Fac. 19.33,35. | k Vers. 9. | l 1Reg. 21. 8, 9. | m Cap. 12. 9 | n Jude. 9 53

Dumnezeu mustră pre David prin Natan.

12 Însă ceeace făcù David fu rău în ochii Domnului. Și Domnul trimise pre Natan la David. Și [a]venind el către dânsul, [b]zise: Doi oameni erau într'o cetate, unul bogat și celalalt sărac. 2 Bogatul aveà oi și boi mulți foarte: 3 Iar săracul nu aveà nimic afară numai o mieluşea, pre care a cumpărat-o, și a hrănit-o: și ea crescù cu el și cu copiii săi la un loc, mâncà din bucata lui, și beà din paharul lui, și dormià la sânul său, și-i erà ca o fică. 4 Și venì un călător la cel bogat: și el nu se îndurà să ia din oile sale și din boii săi, ca să ospăteze pre călătorul ce trăsese la el, și luà oaia celui sărac, și pregătì bărbatului ce trăsese la el.

5 Și se aprinse foarte mânia lui David asupra bărbatului *aceluia;* și el zise lui Natan: Viu *este* Domnul! murì-va cel ce a făcut aceasta: 6 Și oaia să o întoarcă [c]împătrit, pentru că a făcut aceasta, și pentru că n'a avut milă.

7 Și zise Natan lui David: Acel bărbat tu *ești!* Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Eu te-am [d]uns rege preste Israel, și te-am scăpat din mâna lui Saul; 8 Și ți-am dat ție casa domnului tău și și femeile domnului tău în sânul tău, și ți-am dat ție casa lui Israel și a lui Iuda; și de *ar fi fost aceasta* prea puțin, aș fi adaos altele la acestea. 9 [e]Dece dară ai [f]desprețuit cuvântul Domnului, și ai făcut ce *e* rău în ochii săi? [g]Pre Uria, Heteul, de sabie l-ai omorît: pre femeia lui ai luat-o ție de femeie, și pre dânsul l-ai ucis cu sabia fiilor lui Ammon. 10 Și acum [h]sabia nu se va depărtà de casa ta în veci: pentru că pre mine m'ai desprețuit, și femeia lui Uria, Heteul, ai luat-o ție de femeie. 11 Așà zice Domnul: Iată! din casa ta ridicà-voiu asupra ta nenorocire: [i]luà-voiu femeile tale de dinaintea ochilor tăi, și aproapelui tău *le* voiu da: și el se va culcà cu femeile tale în fața soarelui acestuia: 12 Căci tu pe ascuns ai făcut *aceasta;* [j]dar eu voiu face acest lucru în fața a tot Israelul și în fața soarelui.

David își mărturisește păcatele și primește iertarea. Nașterea lui Solomon.

13 [k]Și zise David lui Natan: [l]Păcătuit-am Domnului. Și Natan zise lui David: Domnul [m]iartă-ți păcatul tău: tu nu vei murì. 14 Iar, pentru că prin fapta aceasta a întărîtat [n]spre hulă pre neamicii Domnului, deaceea fiul tău ce ți-s'a născut, va murì. 15 Și s'a dus Natan la casa sa.

Și Domnul lovì pruncul, pre care femèia lui Uria îl născù lui David, de se îmbolnăvì foarte. 16 Și rugă David pre Dumnezeu pentru prunc, și David postì, și întră și [o]șezù la pământ toată noaptea. 17 Și bătrânii casei sale se sculară, *și venirà* la el, ca să-l ridice dela pământ; dar el nu voì; și nici mâncà pâne cu ei. 18 Și în ziua a șaptea murì pruncul. Și se temură servii lui David de a-i spune că pruncul a murit; că ziseră ei: Iată! Că încă trăind pruncul, vorbitu-i-am, și el n'a ascultat vocea noastră: cât nu-l vom mâhnì încă, de-i vom spune acum: Pruncul a murit? 19 Iar văzând David, că servii lui șoptiau, înțeles-a David că pruncul a murit. Deci David zise servilor săi: *Așà e,* că pruncul a murit? Și ei ziseră: A murit! 20 Atuncia se sculă David dela pământ, și *se* spălă, și *se* [p]unse, și-*și* schimbă vestmintele sale, și merse în casa Domnului, și se [q]închinà. Și întrând în casa sa, cerù de mâncare: și-i puseră dinainte, și mâncă. 21 Și ziseră servii lui către dânsul: Ce *este* aceasta ce faci? pentru prunc, pe când trăià, tu ai postit, și ai plâns: și acum, când pruncul a murit, te scoli și mănânci pâne? 22 Și el zise: Când trăì pruncul postit-am și am plâns: [r]că gândiam: Cine știe, poate Domnul se va îndurà de mine, ca să lase pruncul în viață. 23 Dară acum, când a murit, de ce să postesc? Oare puteà-voiu a-l mai în-

Capul 12.
a Ps. 51, titlu.
b 1 Reg. 20, 35–41.
Isa. 5. 3.
c Esod. 22. 1
Luc 19. 8.
d 1 Sam. 16. 13.
e 1 Sam. 15. 19.
f Num. 15. 31.
g Cap. 11. 15, 16, 17, 27.
h Amos 7. 9.
i Deut. 28. 30.
j Cap. 16. 22.
k 1 Sam. 15 24.
l Iov 7. 20.
Ps. 32. 5.
Prov. 28. 13.
m Cap. 24. 10.
Zech. 3. 4.
n Isa. 52. 5.
Rom. 2. 24.
o Cap. 13. 31.
p Rut. 3. 3.
q Iov. 1. 20
r Isa. 38. 1, 5.
Ioan 3. 9.

toarce? Eu duce-mă-voiu la el, dar [s] el nu va veni la mine.

24 Și mângăiă David pre Bat-Șeba, femeia sa, și întră la ea, și se culcă cu ea. Și [t] ea născù un fiu, și el chemă numele său Solomon. Și pre acesta Domnul îl iubì. 25 Și el trimise prin Natan, profetul, și *acesta* chemă numele său Iedidia, pentru Domnul.

Împresurarea și luarea Rabbei, și supunerea Ammoniților.

26 Și Ioab bătù Rabba a fiilor lui Ammon, și luă cetatea domnească. 27 Și Ioab trimise oameni la David, să zică: Bătut-am Rabba, și luat-am cetatea apelor. 28 Și acum strânge rămășița poporului, tăbărește asupra cetății, și o ia tu, ca să nu iau eu cetatea, și să se cheme numele ei după numele meu. 29 Și strânse David tot poporul, și merse la Rabba, și o bătù și o luă. 30 Și el luă coroana regelui *Ammoniților* depe capul lui, a cărei greutate *eră* un talant de aur cu pietri prețioase: și *se puse* pre capul lui David: și scoase el din cetate prăzi multe foarte. 31 Și pre poporul din ea îl scoase, și-*l* trecù prin ferestri, și prin suluri de fer, și prin topoare de fer, și-i puse în cuptoarele cărămîzilor. Așà făcù el tuturor cetăților fiilor lui Ammon: Atuncia se întoarse David și tot poporul înapoi, la Ierusalim.

Ammon umilește pre soră-sa: Absalom omoară pre Ammon.

13 După aceea [a] Absalom, fiul lui David, având o soră frumoasă, care se chemà [b] Tamar, o iubì pre ea Ammon, fiul lui David. 2 Și *această patimă* atâta chinuì pre Ammon, că bolì după Tamar, sora-sa. Că fecioară *eră*, și lui Ammon preste putință se părea a-i face ceva. 3 Dar Ammon aveà un amic, al cărui nume *eră* Ionadab, [c] fiul lui Șimea, fratele lui David: și Ionadab *eră* bărbat iscusit foarte. 4 Și zise el lui *Ammon:* Fiu al regelui, de ce din zi în zi atâta te usuci? Vei spune mie *durerea ta?* Și zise Ammon către el: Iubesc pre Tamar, sora lui Absalom, fratele meu. 5 Și-i zise Ionadab: Culcă-te în patul tău, și prefă-te bolnav: și când va veni părintele tău să te vadă, să-i zici: Să vină, rogu-te, Tamar, soră-mea, să-mi deà de mâncare, și să gătească mâncarea înaintea ochilor mei, ca eu să *c* văd și să mănânc din mâna ei. 6 Amnon deci se culcă, și se prefăcù bolnav: și venind regele să-l vadă, zise Amnon regelui: Să vină Tamar, soră-mea, și să [d] gătească două turte înaintea ochilor mei, și să mănânc eu din mâna ei.

7 Și trimise David după Tamar în casă, și zise: Să mergi în casă la Amnon, fratele tău, și să-i gătești de mâncare. 8 Și așà Tamar merse în casă la Amnon, fratele ei, care erà culcat. Și ea luă aluatul, *îl* frământă, și gătì turte înaintea ochilor lui, și le-a fert. 9 Și ea luă tigaia, și *o* răsturnă înaintea ochilor lui; dar el nu voì să mănânce: și Amnon zise: [e] Să iasă dela mine tot omul! Deci ieșit-a dela el tot omul. 10 Și Amnon zise Tamarei: Adu-*mi* mâncarea în cameră, și voiu mâncà din mâna ta. Și luă Tamar turtele, ce le făcuse, și *le* aduse lui Amnon, fratele ei, în cameră: 11 Și dându-*i* să mănânce, el se [f] apucă de ea, și-i zise: Vino, culcă-te lângă mine, sora mea!

12 Iar ea îi zise: Nu fratele meu! Nu mă umilì, că [g] nu se face așà în Israel: nu fă această [h] faptă rușinoasă. 13 Că unde voiu duce rușinea mea? și tu vei trece de nebun întru Israel. Și acum, rogu-te, vorbește cu regele, [i] că el nu mă va oprì pentru tine. 14 Insă el nu voì să asculte de vocea ei: ci o biruì, și o [j] umilì culcându-se cu ea.

15 Atuncia o urî Amnon cu o ură mare foarte: încât ura, cu care o urî, *fu* mai mare decât iubirea cu care o iubise. Și Amnon zise către dânsa: Scoală-te, du-te? 16 Și ea îi zise: pentru care treabă! a mă respinge așà mai mare rău *este* decât răul întâiu ce mi-ai făcut. Dar el nu voì să o asculte. 17 Și el chemă pre

Capul 13.

s Iov. 7. 8, 9. 10. | t Mat. 1. 6. | a Cap. 3. 2. 3. | b 1 Cron. 3. 9. | c 1 Sam. 16. 9. | d Fac. 18. 6. | e Fac. 45. 1. | f Fac. 39. 12. | g Lev. 18. 9. 11. | h Fac. 34. 7. Jude. 19. 23. | i Lev. 18. 9. 11. | j Deut. 22. 25.

servul său, ce-l servià, și zise: Alungă-o pre ea dela mine, și închide ușa după dânsa! 18 Și ea purtà [k] rochie pestriță; că cu asemenea vestminte erau îmbrăcate fiicle regelui, *care erau* fecioare; și servul alungând-o, închise ușa după ea.

19 Și Tamar *luând* [l] cenușe, *o* puse pe capul ei: și rochia cea pestriță, cu care *erà* îmbrăcată, o rupse: și [m] puse mâna pe capul ei, merse și strigă. 20 Atuncia zise către ea Absalom, fratele ei: Au doară Amnon, fratele tău, umblat-a cu tine? Ci acum, soara mea, taci, că el *este* fratele tău, nu luà la inimă aceasta. Și Tamar rămase nemângăiată în casa lui Absalom, fratele ei.

21 Și auzind regele David toate acestea, se mâniă foarte. 22 Dar Absalom nu vorbià cu Amnon fratele său [n] nici de rău nici de bine: Că Absalom [o] urî pre Amnon, că el umilise pre Tamar, sora sa.

23 Și fost-a după doi ani de zile, că Absalom [p] având tunderea oilor la Baal-Hazor, ce *este* lângă Efraim, chemă Absalom pre toți fiii regelui. 24 Și Absalom merse la rege, și zise: Iată, rogu-te servul tău face acum tunderea oilor: de ar binevoì și regele și servii săi să vină la servul său. 25 Și regele zise lui Absalom: Nu, fiul meu, nu vom merge noi toți, ca să nu-ți fim povară; și el mai stătù de dânsul; dar *David* nu voì să meargă, ci-l binecuvântă. 26 Și zise Absalom: Dacă nu, lasă măcar pre Amnon fratele meu, să meargă cu noi. Și regele zise către el: De ce să meargă el cu tine? 27 Și Absalom *iarăși* stătù de dânsul: și el lăsă pre Amnon să meargă cu el, precum și pre toți fiii regelui.

28 Și porunci Absalom servilor săi, zicând: Vedeți, dacă [q] se va veseli inima lui Amnon de vin, și eu vă voiu zice: Loviți pre Amnon! Atuncia loviți-l; nu vă temeți: au doară nu eu vă poruncesc? fiți tari și îmbărbătați-vă! 29 Și servii lui Absalom făcură lui Amnon, precum porunci lor Absalom. Atuncia toți fiii regelui se sculară, și încălecară fiecare pre catârul său, și fugiră.

30 Și fost-a că ei încă fiind pre drum, știre venì către David, zicând: Ucis-a Absalom pre toți fiii regelui, și n'a rămas nici unul din ei. 31 Deci se sculă regele, și-și [r] rupse vestmintele, și se [s] culcă pre pământ, și toți servii săi stătură *împrejurul lui* cu vestmintele lor rupte. 32 Și răspunse [t] Ionadab, fiul lui Șimea, fratele lui David, și zise: Să nu zică domnul meu, *că* pre toți copiii, fiii regelui, i-au omorît! Că Amnon singur e mort. Că cum *mi-a* zis Absalom, hotărît erà aceasta din aceea zi, când el umilì pre Tamar, sorà-sa. 33 Și acum [u] să nu pună domnul meu regele la inima sa lucrul acesta, zicând: Toți fiii regelui au murit; că numai Amnon singur a murit.

Fuga lui Absalom.

34 Și Absalom fugì.

Și ridicându-și ochii servul, ce crà de straje, și uitându-se, iată mult popor venind pre drumul de dinapoia lui, din partea muntelui! 35 Și zise Ionadab regelui: Iată, fiii regelui vin! cum a spus servul tău, așa este. 36 Și fost-a, că el abia sfârșind de vorbit, iată fiii regelui veniau, și au ridicat vocea lor, și plângeau. Și regele chiar și toți servii lui plângeau cu bocet mare foarte.

37 Și Absalom fugì, și se duse la Talmai, fiul lui Ammihud, regele Gheșurului. Și David jeleà după fiul său în toate zilele.

38 Iar Absalom fugì, și se duse la Gheșur, și rămase acolo trei ani. 39 Și pre David cuprinsu-l-a dorul să meargă la Absalom: că se mângâiase de moartea lui Amnon.

Ioab dobândește milă pentru Absalom printr'o muiere dela Tekoa.

14 Și cunoscând Ioab, fiul Terueí, că inima regelui *se întoarse* [a] spre Absalom, 2 Trimise Ioab la [b] Tekoa, și aduse de acolo o femeie înțeleaptă, și zise către ea: Fă-te că plângi, și [c] îm-

---

k Fac. 37. 3. Ps. 45. 14. *l* Ies. 7. 6. | *m* Ier. 2. 37. *n* Fac. 24. 50. *o* Lev. 19 17,18. | *p* Fac. 38.12,13. *q* Jude. 19. 6 9, 22. Rut 3. 7. Est. 1 10 *r* Cap. 1. 11. | *s* Cap. 12. 16. *t* Vers. 3. | *u* Cap. 19. 19. — | *Capul 14.* *a* Cap 13. 39. | *b* 2 Cron. 11. 6. *c* Rut. 3. 3.

bracă vestminte de jale, și nu te unge cu oleiu. ci fii ca o femeie, care de multe zile plânge după mort. 3 Și întră la rege. și vorbește către el după cuvântul acesta. Și [d] a pus Ioab cuvintele în gura ei.

4 Și vorbì femeia din Tekoa către rege. și [e] căzù cu fața la pământ, și se închinà. și zise: [f] Ajută-*mi*, rege! 5 Și regele zise către ea: Ce *este* ție? Și ea răspunse: Cu adevărat, [g] femeie văduvă *sunt*, și bărbatul meu a murit. 6 Și serva ta aveà doi fii, și s'au certat amândoi la câmp; și nu *erà* cine să-i despartă; și a lovit unul pre celalalt, și l-a ucis. 7 Și iată, [h] se scoală tot neamul în contra servei tale, și zice: Dă-*ne* pre cel ce a ucis pre fratele său, ca să-l omorîm pentru vieața fratelui său, pre carel-a ucis: și vom pierde și pre moștenitor! Așà ei vor să stângă cărbunele aprins, care mi-a *mai* rămas, ca să nu lase bărbatului meu *nici* nume nici rămășiță pre fața pământului. 8 Și zise regele către femeie: mergi la casa ta, și eu voiu porunci pentru tine.

9 Și zise femeia din Tekoa către rege: [i] Asupra mea, domnul meu rege, *să fie* vina, și asupra casei părintelui meu: [j] dar regele și scaunul său *să fie* nevinovat. 10 Și zise regele: Pre cel ce va vorbì împotriva ta, adu-l mie, și el nu te va mai atinge. 11 Și ea zise: Aducă-și aminte regele de Domnul Dumnezeul tău, *și* să nu suferi ca [k] răsbunătorul de sânge să adauge a mai face pierderi, și să nu stârpească pre fiul meu. Și zise el: [l] Viu *este* Domnul! nici un fir de păr al fiului tău nu va cădeà pre pământ.

12 Atuncia zise femeia: Rogu-te, ca serva ta un cuvânt să vorbească către domnul meu, regele. Și el zise: Vorbește. 13 Și zise femeia: Pentru ce dar un lucru ca acesta ai gândit în contra [m] poporului lui Dumnezeu? Că zicând acestea regele, *nu se judecà oare el însuși* vinovat, deoarece regele nu lasă să se întoarcă [n] gonitul său? 14 Că noi [o] murim, și *suntem* ca apă vărsată pe pământ, ce nu se mai strânge. Dumnezeu nu ia vieața. ci [p] născocește mijloace ca cel gonit să nu rămână gonit dela dânsul. 15 Și acum de am venit să spun acest cuvânt regelui, domnul meu *este* că poporul m'a înspăimântat: și serva ta zise: Voiu vorbì acum către rege; poate va îndeplinì regele după cererea servei sale. 16 Căci *dacă* regele ascultă pre serva sa, ca s'o scape din mâna aceluia, *care caută* să mă piardă pre mine și pre fiul meu împreună din moștenirea lui Dumnezeu, 17 Apoi zis-a în *sine* serva ta: cuvântul regelui, domnul meu, *ne* va aduce repaus; căci [q] ca și un înger al lui Dumnezeu, așà *este* regele, domnul meu, ca să deosebească binele și răul. Deci Domnul Dumnezeul tău, să fie cu tine!

18 Atuncia regele răspunse. și zise femeii: Să nu ascunzi către mine cuvântul, de care te voiu întrebà. Și femeia zise: Rogu-mă, să vorbească domnul meu, regele. 19 Și zise regele: Au mâna lui Ioab *nu este* cu tine în toate acestea? Și femeia răspunse. și zise: Viu *e* sufletul tău, domnul meu, rege! Nimenea nu se poate abate nici în dreapta. nici în stânga în toate câte vorbește domnul meu, regele; că servul tău Ioab, el mi-a poruncit, și [r] el a pus în gura servei tale toate aceste cuvinte. 20 Și pentru ca să schimbe privirea lucrului. pentru aceea servul tău Ioab a făcut aceasta. Și domnul meu *este* înțelept, [s] ca înțelepciunea unui înger al lui Dumnezeu, și cunoaște toate, câte *se fac* în țară.

21 Și zise regele lui Ioab: Iată, tu ai făcut aceasta: deci mergi și adù înapoi pre tinărul Absalom! 22 Și Ioab căzù preste fața sa la pământ. și se închinà. și mulțumì regelui: și Ioab zise: Astăzi a cunoscut servul tău, că am aflat har în ochii tăi, domnul meu, rege! că regele a îndeplinit cererea servului tău. 23 Și Ioab se sculă. și [t] merse la Ghešur. și aduse pre Absalom la Ierusalim. 24 Și regele zise: Întoarcă-se la casa sa: și

[d] Esod. 4. 15. [e] 1 Sam. 20. 41. 2 Reg. 6. 26, 28. [f] Cap. 12. 1. [g] Mat. 27. 25. [h] Num. 35. 19. [i] Fac. 27. 13. [j] 1 Reg. 2. 33. [k] Num. 35. 19. [l] 1 Sam. 14. 45. [m] Judc. 20 2. [n] Cap. 13. 37, 38. [o] Iov 34. 15. Ebr. 9. 27. [p] Num. 35. 15, 25. 28. [q] Cap. 19. 27. [r] Vers. 3. [s] Vers. 17. [t] Cap. 13. 37.

fața [u] mea să nu vază. Și se întoarse Absalom la casa sa: dar fața regelui nu o văzù.

25 Și în tot Israelul nu erà bărbat frumos ca Absalom. *Erà* delăudat foarte. [v] Dela talpa piciorului său și până în creștelul său nu erà greș în el. 26 Și când își tundeà capul. (că se întâmplà din an în an, să-*l* tundă, căci îi erà greu, deaceea îl tundeà) de trăgeà părul capului său două sute de sicli după măsura regelui. 27 Și [x] se născură lui Absalom trei fii și o fică, al cărei nume *erà* Tamar: erà femeie frumoasă la privire.

28 Și locuì Absalom doi ani de zile în Ierusalim, și [y] fața regelui nu o văzù: 29 Și trimise Absalom după Ioab, spre a-l trimite la rege: dar acesta nu voì să vină la dânsul: și trimițând a doua oară, el tot nu voì să vină. 30 Atuncia zise servilor săi: Vedeți ogorul lui Ioab cel de alăturea cu mine, și pe care are orz! mergeți și aprindeți-l cu foc. Și servii lui Absalom dădură foc ogorului. 31 Și se sculă Ioab, și merse la Absalom în casă, și-i zise: De ce au dat foc servii tăi ogorului meu? 32 Și Absalom răspunse lui Ioab: Iată, eu am trimis după tine, și am zis: Vino aicia! ca să te trimit la rege, să-*i* zici: De ce am venit eu din Gheșur? Mai bine îmi *erà să fi fost* tot acolo! Și acum să văd fața regelui, și de este *vre-o* vină asupra-mi, să mă ucidă. 33 Și Ioab merse la rege, și-i spuse. Și el chemă pre Absalom, și el venì la rege, și se plecă cu fața la pământ înaintea regelui. Și regele [z] sărută pre Absalom.

Răscularea lui Absalom.

15 [a] Fost-a după aceea, că Absalom și-a [b] gătit care și cai, și cincizeci bărbați fugiră înaintea lui. 2 Și Absalom se sculă, și se așeză de lăturile drumului la poartă. Și de avèà carevà ceartă, și mergeà la judecată la rege, Absalom îl chemà, și ziceà: Din ce cetate *ești* tu? Și el ziceà: Din una din semințiile lui Israel *este* servul tău: 3 Și Absalom ziceà către dânsul: Iată, cauza ta este bună și dreaptă: dar nu *este* nimenea, care să te asculte din partea regelui. 4 Și Absalom mai ziceà: [c] O! de m'ar pune pre mine judecător în țară! La mine ar puteà să vină tot insul, care ar aveà vre-o ceartă și judecată, și eu i-aș da dreptate. 5 Și de se apropià cinevà *de el*, ca să se închine înaintea lui: el întindeà mâna sa, îl apucà, și-l sărutà. 6 Și așà făceà Absalom tuturor Israeliților, care mergeau la judecată la rege: [d] și Absalom câștigà inima bărbaților lui Israel.

7 Și după trecerea de patruzeci de ani, zise Absalom regelui: Voiu să mă duc, și să îndeplinesc votul meu la Hebron, pre care l-am făcut Domnului: 8 [e] Că vot a făcut [f] servul tău, [g] pe când locuiam la Gheșur în Siria, zicând: Dacă Domnul mă va întoarce la Ierusalim, voiu servì Domnului. 9 Și regele zise către dânsul: Mergi în pace! Și așà el se sculă, și merse la Hebron.

10 Și Absalom trimise spioni în toate semințiile lui Israel, zicând: Când veți auzì sunetul trâmbiței, veți zice: Absalom s'a făcut rege la Hebron. 11 Și cu Absalom merseră două sute de bărbați din Ierusalim, cari *au fost* [h] chemați, și merseră [i] în prostia lor, și nu știură nimic. 12 Și Absalom trimise după Ahitofel, Ghilonitul, [j] consilierul lui David, din cetatea sa [k] Ghilo, când aduceà el jertfe. Și se făcù conjurare tare, și poporul [l] tot se îmmulțià lângă Absalom.

Fuga lui David.

13 Și a venit vestitor la David, zicând: [m] Inimile bărbaților lui Israel sunt după Absalom. 14 Și zise David către toți servii săi, cari *erau* cu dânsul în Ierusalim: Sculați-vă, și să [n] fugim! că nu va fi nouă scăpare de fața lui Absalom. Sârguiți de a merge, ca să nu sârguească el, și să ne ajungă, și să aducă nenorocire preste noi, și să treacă cetatea

[u] Fac. 43. 3. [v] Isa. 1. 6. [x] Cap. 18. 18 | [y] Vers. 24. [z] Fac. 33. 4. | Luc. 15. 20. — | *Capul 15.* [a] Cap. 12. 11. [b] 1 Reg. 1. 5. | [c] Judc. 9. 29. [d] Rom. 16. 18. [e] 1 Sam. 16. 2. | [f] Fac. 28.20,21. [g] Cap. 13. 38. [h] 1 Sam. 9. 13. | [i] Fac. 20. 5. [j] Ios. 41. 9 [k] Ios. 15 51. | [l] Ps. 3. 1. [m] Judc. 9. 3. [n] Ps. 3, titlu.

prin ascuțișul sabiei. 15 Și servii regelui ziseră către rege: Tot ce domnul nostru regele alege, iată, noi *suntem* servii tăi!

16 Și [o] regele ieși cu toată casa sa în urma lui: și lăsă regele [p] zece concubine, ca să păzească casa. 17 Și așà ieși regele și tot poporul în urma sa, și stătură la o casă depărtată. 18 Și toți servii lui mergeau de a lăturea cu el, și [q] toți Cretii și toți Pletii, și toți Gatiții, șase sute bărbați, cari l-au urmat dela Gat, mergeau înaintea regelui. 19 Atuncia regele zise lui [r] Itai, Gatitul: De ce voești să mergi și tu cu noi? Întoarnă-te la locul tău, și rămâi cu regele; căci străin *ești* tu, și nemernicit dela locul tău. 20 Ieri ai venit, și astăzi să te las să mergi cu noi în rătăcire? Că eu merg [s] unde voiu puteà *merge*. Tu întoarnă-te, și ia pre frații tăi cu tine: mila și adevărul *fie cu tine;* 21 Și Itai răspunse regelui, și zise: [t] Viu *este* Domnul, și viu domnul meu, regele! în acel loc unde domnul meu regele este, fie spre moarte, fie spre viață, acolo va fi și servul tău. 22 Și David zise lui Itai: Du-te, și treci! Și trecù Itai, Gatitul, cu toți oamenii lui și toți copiii, cari *erau* cu dânsul. 23 Și toată țara plânse cu voce tare, și tot poporul trecù: și regele trecù preste părâul Kedron, și tot poporul trecù în drumul către [u] pustiu.

24 Și iată, acolo *erà* Zadok și toți Leviții cu dânsul [v] care purtau chivotul legii lui Dumnezeu: și ei puseră jos chivotul lui Dumnezeu, și Abiatar se suià, până a sfârșit tot poporul trecerea din cetate. 25 Și regele zise către Zadok: Dù înapoi în cetate chivotul lui Dumnezeu! De voiu aflà har înaintea Domnului, [x] el mă va înturnà, și mă va lăsà să văd *chivotul* său, și locașul său. 26 Și de va zice: [y] Nu te voesc, iată, eu *sunt;* [z] facă el cu mine, după cum *este* bine în ochii lui. 27 Și regele zise lui Zadok, preotul: [a] Vezi, întoarnă-te cu pace în cetate, și Alfimaaz, fiul tău, și Ionatan, fiul lui Abiatar: [b] fiii voștri ai amândurora cu voi. 28 Vedeți, [c] eu voiu mânà în șesurile pustiului, până ce va venì cuvânt dela voi, ca să-mi deà de știre. 29 Deci duseră Zadok, și Abiatar chivotul lui Dumnezeu înapoi la Ierusalim: și rămaseră acolo.

30 Și David suià suișul *muntelui* Oliviior, suind și plângând și cu [d] capul acoperit, și el mergeà [e] desculț, și tot poporul ce *erà* cu el își [f] acoperì fiecare capul său, și se suiau, suind și [g] plângând. 31 Și se vesti lui David, zicând: [h] Ahitofel *este* între conjurații cu Absalom. Și zise David: Zădărnicește sfatul lui Ahitofel, Doamne.

32 Și David ajungând în vârf, unde se închină lui Dumnezeu, iată, că îi ieșì înainte Hușai, Arenitul, cu vestmântul rupt și cu țărână pe capul său. 33 Și David zise către dânsul: De vei merge cu mine, de povară îmi vei fi. 34 Iar de te vei înturnà în cetate, și vei zice lui Absalom: Voiu fi servul tău, o rege; *cum* înainte *am fost* servul părintelui tău, așà *voiu fi* servul tău acum, atuncia tu-mi vei zădărnicì sfatul lui Ahitofel. 35 Au nu *sunt* cu tine acolo Zadok și Abiatar, preoții? Și totul ce tu vei auzì din casa regelui, spune lui Zadok și lui Abiatar, preoților. 36 Iată! acolo *sunt* cu dânșii fiii lor, ai amândurora: Ahimaaz al lui Zadok, și Ionatan al lui Abiatar. Trimiteți-mi printr'înșii tot cuvântul ce veți auzì. 37 Și așà a întrat Hușai, amicul lui David, în cetate: iar Absalom întră în Ierusalim.

Tiba înnegrește pe Mefiboșet.

16 Și [a] după ce merse David puțin preste vârf, iată îi *venì* înainte [b] Tiba, servul lui Mefiboșet, cu o pereche de asini înșeuați, și pe dânșii *erau* două sute de pâni, o sută de turte de poamă, și o sută de *bucăți* frupte uscate, și un foale cu vin. 2 Și regele zise către Tiba: Ce vrei cu acestea? Și Tiba răspunse:

---

o Ps. 3, titlu. *p* Cap. 16.21,22. *q* Cap. 8. 18. *r* Cap. 18. 2. *s* 1 Sam. 23. 13. *t* Rut. 1. 16, 17. *u* Cap. 16. 2. *v* Num. 4. 15. *x* Ps. 43. 3. *y* Isa. 62. 4. *z* 1 Sam. 3. 18. *a* 1 Sam. 9. 9. *b* Cap. 17. 17. *c* Cap. 17. 16 *d* Cap 19 4 *e* Isa. 20. 2, 4. *f* Ier. 14. 3. 4. *g* Ps. 126. 6 *h* Ps. 3. 1, 2. — *Capul 16.* *a* Cap. 15.30,32. *b* Cap. 9. 2

Asinii *sunt* pentru casa regelui, pentru călărie, și pânile și fructele uscate pentru mâncarea servilor, și vinul de beut [c]pentru cei obosiți în pustiu. 3 Și regele zise: Unde *este* fiul domnului tău? [d]Și Țiba zise regelui: Iată, el rămâne în Ierusalim: căci el a spus: Astăzi casa lui Israel îmi va înapoià regatul părintelui meu. 4 [e]Și regele zise lui Țiba: Iată, totul *este* al tău, ce a fost al lui Mefiboșet. Și Țiba zise: Mă închin înaintea ta, că aflai har înaintea domnului meu, regele.

Șimei blestemă pe David.

5 Și regele David venì până la Bahurim, și iată, că ieșì de acolo un bărbat din neamul casei lui Saul, al cărui nume *erà* [f]Șimei, fiul lui Ghera: și ieșind blestemà. 6 Și aruncă cu pietri după David și după toți servii regelui David: și tot poporul și toți vitejii *mergeau* din dreapta lui și din stânga lui. 7 Și așà zise Șimei, când blestemà: Du-te, du-te, om al sângelui, [g]înrăutățitule! 8 Domnul ți-a [h]răsplătit tot [i]sângele casei lui Saul, în locul căruia tu te-ai făcut rege: și Domnul a dat regatul în mâna lui Absalom, fiul tău. Iată, acum *ești* în nenorocirea ta, căci om al sângelui *ești* tu.

9 Atuncia zise Abișai, fiul Teruiei, regelui: Pentru ce [j]blestemă acest [k]câne mort pre domnul meu, regele: Rogu-mă, să trec și să-i iau capul lui. 10 Și zise regele: [l]Ce aveți voi de a face cu mine, voi fii de ai Teruiei? Lăsați-l să blesteme: că [m]Domnul i-a zis: Blestemă pre David! [n]Și cinevà zice: De ce faci aceasta? 11 Și David zise către Abișai și către toți servii săi: Iată, [o]fiul meu, [p]care a ieșit din coapsele mele, caută după viața mea, cu cât mai mult dar acest Beniaminit? Lăsați-l să blesteme, că Domnul i-a poruncit. 12 Poate, se va uità Domnul la năcazul meu, și-mi va [q]răsplătì cu bine pentru blestemarea lui de astăzi. 13 Și David își căutà de drum cu oamenii lui, și Șimei mergeà pe coasta muntelui, în dreptul lui și blestemà mergând, și aruncă cu pietri după el, și ridicà praf. 14 Și regele și tot poporul, ce *erà* cu el, veniră obosiți, și se răsuflară acolo.

Absalom ascultă de rușinosul sfat a lui Ahitofel.

15 Și [r]Absalom și tot poporul, bărbații din Israel, veniră la Ierusalim, și Ahitofel cu dânșii. 16 Și întâmplatu-s'a, când Hușai, Arhitul, [s]amicul lui David, venì la Absalom, zise Hușai lui Absalom: Să trăiască regele! Să trăiască regele! 17 Și Absalom zise lui Hușai: Aceasta *este* iubirea ta către amicul tău? [t]De ce nu ai mers cu amicul tău? 18 Și Hușai zise lui Absalom: Nu! ci pre cine l-a ales Domnul și acest popor și toți bărbații lui Israel, acelui voiu să fiu, și lângă acesta voiu să rămân. 19 Și apoi [u]cui voiu servì? Nu înaintea fiului său? Cum am servit înaintea părintelui tău, așà voiu fi și înaintea ta.

20 Și Absalom zise lui Ahitofel: Faceți sfat ce vom face! 21 Atuncia zise Ahitofel lui Absalom: Întră la [v]concubinele părintelui tău, pre care le-a lăsat să păzească casa: și când va auzì tot Israelul, că tu [x]ai picat în miros rău la părintele tău, atuncia mâinile tuturor, cari *sunt* lângă tine, se vor întărì. 22 Deci se întinse pe acoperișul casei un cort pentru Absalom, și Absalom întră la concubinele părintelui său înaintea întregului Israel. 23 Și sfatul lui Ahitofel, pre care îl dădù în acele zile, *erà* ca și cum ar fi întrebat pre Dumnezeu: așà *erà* tot sfatul lui Ahitofel atât la David cât și la Absalom.

Se zădărnicește sfatul viclean a lui Ahitofel. Sfârșitul său rușinos.

17 Ahitofel mai zise lui Absalom: Voiu alege douăsprezece mii de bărbați, și mă voiu ridicà, și voiu urmări pre David în noaptea aceasta: 2 Și mă voiu arunca preste dânsul, când *va fi* [a]obosit

---

c Cap. 15. 23. *d* Cap. 19. 27. *e* Prov. 18. 13 *f* 1 Reg. 2. 8, 44 | *g* Deut. 13. 13. *h* Judc. 9, 24, 56, 57. | *i* Cap. 1. 16. *j* 1 Sam. 24. 14. *k* Esod. 22. 82. | *l* 1 Pet. 2. 23. *m* Plân. 3. 38. *n* Rom. 9. 20 | *o* Cap. 12. 11. *p* Fac. 15. 4. *q* Rom. 8. 28 | *r* Cap. 15. 37. *s* Cap. 15. 37. *t* Prov. 17. 17. | *u* Cap. 15. 34. *v* Cap. 15. 16. *x* Fac. 34. 30. | *Capul 17.* *a* Deut. 25. 18.

și mâinile sale slăbite, și-l voiu înspăimântà; și tot poporul ce este cu el fugind. [b]pre rege singur îl voiu ucide. 3 Și voiu aduce tot poporul la tine; că bărbatul ce tu cauți *face* ca și cum toți s'ar întorna *către tine;* și tot poporul va fi în pace. 4 Și acest lucru plăcù lui Absalom și la toți bătrânii lui Israel. 5 Și Absalom zise: Cheamă, rogu-mă, și pre Huşai. Architul, ca să auzim și sfatul său.

6 Și venind Huşai la Absalom, Absalom vorbì către dânsul, zicând: Acest sfat a dat Ahitofel: să facem *după* sfatul său? iar de nu, vorbește tu. 7 Și zise Huşai lui Absalom: Nu *este* bun sfatul, pre care l-a dat astă dată Ahitofel. 8 Că, zise Huşai, tu cunoști pre părintele tău și pre bărbații lui, că *sunt* viteji și amăriți la suflet, ca [c]o ursă, căreia i-s'au răpit puii pe câmp. Și părintele tău *este* om de resbel, și nu va stà noaptea cu poporul. 9 Iată, el stă ascuns acuma în vre-o groapă, sau în *alt* loc. Și va fi, de vom fi la început bătuți de către ei, că fiecare, care va auzì, va zice: S'a învins poporul ce a urmat pre Absalom. 10 Atuncia și cel mai viteaz, a cărui inimă *este* ca inima unui leu, se va [d]topì; că tot Israelul știe, că părintele tău *este* puternic, și că bărbați viteji *sunt* cei ce *sunt* cu dânsul. 11 Deaceea sfătuesc eu să se adune în jurul tău tot Israelul [e]dela Dan până la Beer-Șeba, [f]ca nisipul, ce *este* pe *țărmurile* mării, în mulțime; și *încă* însu-ți să ieși la luptă.

12 Și când vom venì noi la dânsul în vre-unul din acele locuri, unde se găsește el, vom tăbărî asupra lui, cum cade roua de asupra pământului, așà ca să nu-i rămână nici unul din toți bărbații cari *sunt* cu dânsul. 13 Și dacă se va trage în vre-o cetate, atuncia tot Israelul va duce funii la acea cetate, și o vom trage în părău, până ce nici o petricică din ea nu se va mai găsì.

14 Și ziseră Absalom și toți bărbații din Israel: Mai bun *este* sfatul lui Huşai Architul, decât sfatul lui Ahitofel. [g]Că Domnul hotărîse să se zădărnicească sfatul cel bun al lui Ahitofel, pentru ca Domnul se aducă nenorocire asupra lui Absalom.

15 [h]Atuncia zise Huşai lui Zadok și Abiatar, preoții: Așà și așà a sfătuit Ahitofel pre Absalom și pre bătrânii lui Israel: și așà și așà am sfătuit eu. 16 Deci trimiteți în grabă, și spuneți lui David, și ziceți: Nu rămânea această noapte [i]pe șesurile pustiului, ci du-te mai departe, ca să nu fie înghițit regele și tot poporul ce *este* cu dânsul.

17 [j]Și Ionatan și Ahimaaz stăteau lângă [k]En-Roghel, că ei nu cutezau să se arate, când veniau în cetate. Și o servă se duse, și le spuse *totul;* și ei se duseră, și spuseră regelui David. 18 Dar un băiat îi văzù, și spuse lui Absalom. Și ei amândoi merseră cu grăbire, și intrară în casa unui bărbat [l]la Bahurim, care aveà o fântână în curtea sa, în care se pogorîră. 19 Și [m]femeia luă un țol, și-l întinse preste gura fântânei, și împrăștià crupe de asupra. Așà lucrul nu se descoperì. 20 Că venirà servii lui Absalom la femeie în casă, și ziseră: Unde *sunt* Ahimaaz și Ionatan? [n]Și femeia zise către dânșii: Ei au trecut preste vadul părăului. Și ei *îi* căutară: dar negăsindu-i, se întoarseră înapoi la Ierusalim. 21 Și după ducerea acestora, ieșiră aceia din fântână, și merseră, și spuseră regelui David, și ziseră lui David: [o]Ridicați-vă și treceți în grabă apa: că așà a sfătuit Ahitofel în contra voastră. 22 Și se ridică David și tot poporul ce *era* cu el, și ei trecură Iordanul. Până la lumina dimineții nu rămase om, care să nu fi trecut Iordanul.

23 Și văzând Ahitofel, că sfatul lui n'a fost urmat, își înșeuă asinul, se ridică, și se duse la casa sa în [p]cetatea sa, și-și regulă casa sa, și se [q]spânzură, și muri, și fu îmmormântat în mormântul părintelui său.

---

b Zech. 13. 7. | *c* Osea 13. 8. | *d* Ios. 2. 11. | *e* Judc. 20. 1. | *f* Fac. 22. 17. | *g* Cap. 15.31,34. | *h* Cap. 15. 35. | *i* Cap. 15. 28. | *j* Cap. 15.27,36. | *k* Ios 15. 7. | Cap. 16. 5. | *m* Ios. 2. 6. | *n* Esod. 1. 19 | *o* Vers. 15. 16. | *p* Cap. 15 12. | *q* Mat. 27. 5.

24 Atuncia David venì la [r]Mahanaim, și Absalom trecù Iordanul, el și toți bărbații lui Israel cu dânsul. 25 Și Absalom puse pre Amasa în locul lui Ioab preste armată. Și Amasa *erà* fiul unui bărbat, al cărui nume *erà* Itra, din Ezreel, care întrà la [s]Abigail, fata lui Nahaș, sora Teruiei, muma lui Ioab. 26 Și Israel și Absalom tăbărîrà în pămîntul Galaad.

27 Și când David venì la Mahanaim, Șobi, fiul lui Nahaș din Rabba a fiilor lui Ammon, și Machir, fiul lui Ammiel din Lodebar, și Barzillai, a Galaaditilor din Roghelim, 28 Aduserà paturi, și cupe, și oale, și grâu, și orz, și făină, și grăunțe prăjite, și bob, și linte, și uscături. 29 Și miere, și unt, și oi, și brânză de vaci, pentru David și poporul ce *erà* cu dânsul, spre mâncare. Că ziserà ei: Poporul *este* flămând și obosit și însetat în pustiu.

Absalom bătut e ucis de către Ioab.

18 Și David numără poporul care *erà* cu dânsul, și puse preste ei mai mari preste mii și mai mari preste sute. 2 Și puse David poporul, o treime sub Ioab [a]și o treime sub Abișai, fiul Teruiei și fratele lui Ioab, și o treime sub Itai, Gatitul. Și regele zise către popor: Voiu merge și eu cu voi. 3 [b]Iar poporul răspunse: Tu nu vei merge *cu noi;* că dacă vom fugì noi, ei nu vor luà seama la noi; și de va murì jumătate din noi, ei nu vor luà seama la noi: căci tu *faci* cât zece mii din noi. Așà dar mai bine *este,* ca tu să ne vii din cetate în ajutor. Și zise regele către dânșii: Voiu face ce va fi bun în ochii voștri. 4 Și regele se puse de a lăturea porții, și tot poporul ieșì cu sutele și cu miile.

5 Și regele poruncì lui Ioab și lui Abișai și lui Itai, zicând: Cruțați-mi tânărul, pre Absalom! [c]Și tot poporul auzì, când regele a poruncit tuturor mai marilor pentru Absalom.

6 Și așà ieșì poporul în câmp în contra lui Israel, și fu luptă în [d]pădurea lui Efraim. 7 Și poporul lui Israel fu acolo bătut de servii lui David, și s'a făcut învingere mare în aceea zi, *ca* de douăzeci de mii. 8 Și se întinse de acolo lupta preste toată țara; și pădurea a mâncat în aceea zi mai mult popor, decât a mâncat sabia.

9 Și întâlnì Absalom pre servii lui David; și Absalom călărià pre un catâr: și catârul venià sub desișul unui stejar mare, și capul lui se anină de stejar, și el pluteà între cer și pământ, și catârul de sub dânsul se duse. 10 Și văzând *aceasta* un bărbat spuse lui Ioab, și zise: Iată! eu am văzut pre Absalom spânzurat de un stejar. 11 Și zise Ioab către bărbatul care i-a spus *aceasta:* Iată, dacă *l*-ai văzut, de ce nu l-ai abătut acolo la pământ? Că eu ți-așì fi dat zece *sicli* de argint și un brâu. 12 Și bărbatul zise către Ioab: Chiar de așì cumpănì în mâna mea o mie *sicli* de argint, *tot* n'așì întinde mâna mea în contra fiului regelui: [e]că la auzul nostru ți-a poruncit regele ție și lui Abișai și lui Itai, zicând: Ferească-se fiecare *de a se atinge* de tânăr, de Absalom. 13 Altfel așì face o necredință cu prețul vieții mele, că nimic nu rămâne ascuns înaintea regelui, și însuși te-ai da la o parte. 14 Și Ioab zise: Nu voiu întârzià atâta cu tine, și luă trei lănci în mâna sa, și le înfipse în inima lui Absalom, care încă trăià în mijlocul stejarului. 15 Și zece tineri, cari purtau armele lui Ioab, încunjurară pre Absalom îl loviră, și-l omorîră.

16 Și suflă Ioab în trâmbiță, și se întoarse înapoi din urmărirea lui Israel; că Ioab reținù poporul. 17 Și ei luară pre Absalom, și-l aruncară în pădure într'o groapă mare, [f]și puseră preste el o movilă de pietri mari foarte. Și tot Israelul fugì fiecare în cortul său.

18 Iar Absalom încă în viață fiind, își luă, și-și așezà un stâlp în [g]Valea Regelui: căci zise el: [h]Eu nu am nici fiu, ca să păstreze în amintire numele meu. Și el numì stâlpul după numele său, și

---

[r] Fac. 32. 2. | [s] 1 Cron. 2. 17. | *Capul 18.* [a] Cap. 15. 19. [b] Cap. 21. 17. [c] Vers. 12. | [d] Ios. 17.15,18. [e] Vers. 5. | [f] Ios. 7. 26. | [g] Fac. 14. 17. | [h] Cap. 14. 27.

se chemă stâlpul lui Absalom până în ziua de astăzi.

Solia lui Cuși.

19 Și Ahimaaz fiul lui Zadok, zise: Lasă-mă să alerg, și să aduc regelui aceste știri, că Domnul l-a apărat de mâna neamicilor lui. 20 Și Ioab zise către dânsul: Tu nu vei duce știre astăzi: iar altădată vei duce știre: astăzi nu vei duce știre, că fiul regelui a murit. 21 Și Ioab zise către Cuși: Mergi, spune regelui ce ai văzut! Și se închină Cuși înaintea lui Ioab, și alergă. 22 Și Ahimaaz, fiul lui Zadok, zise iarăși către Ioab: Fie ce va fi, voiu alergà și eu după Cuși. Și Ioab zise: Dece să alergi, fiul meu? Că nu ai de dus o știre de folos *pentru tine?* 23 Fie ce va fi, voiu alergà? Și zise către dânsul: Aleargă! Atuncia alergă Ahimaaz pe calea câmpiei, și întrecù pre Cuși.

24 Și David ședeà între cele două porți. Și [i] păzitorul depe acoperișul porții se suì pe zid, și-și ridică ochii săi, și văzù, și iată, că aleargă un om singur. 25 Și strigă păzitorul, și spuse regelui. Și regele zise: Dacă *este* singur, bună știre în gura lui *este*. Și el tot se apropià. 26 Și păzitorul văzù și alt om alergând: și păzitorul strigă la portar, zicând: Iată, aleargă un om singur! Și regele zise: Și acesta aduce știre. 27 Și păzitorul zise: Eu văd alergătura celui dintâiu ca alergătura lui Ahimaaz, fiul lui Zadok. Și regele zise: Om bun *este* acesta, și cu știre bună vine el.

28 Și strigă Ahimaaz, și zise către rege: Pace! și se închină înaintea regelui cu fața la pământ, și zise: Binecuvântat *fie* Domnul Dumnezeul tău, care a dat *în mâinile noastre* pre bărbații, cari au ridicat mâna lor în contra domnului meu, regele! 29 Și regele zise: Bine este tânărului Absalom? Și Ahimaaz zise: Văzut-am mulțime mare, când Ioab trimise pre servul regelui și pre servul tău: dar n'am cunoscut ce *era*. 30 Și regele zise: Dă-te de lături, *și* te pune aicia! El se dădù dară în lături, și stătù. 31 Și iată venì, Cuși: și Cuși zise: Știre *să primească* domnul meu, regele: Că Domnul te-a apărat de mâna tuturor, cari sau resculat asupra ta. 32 Și regele zise lui Cuși: Bine este tânărului Absalom? Și Cuși zise: Să fie ca și tânărului *acestuia* neamicilor domnului meu, regele, și la toți, cari se scoală în contra ta spre rău! 33 Și se cutremură regele, și se suì în camera *sa* cea de sus de asupra porții, și plânse, și așà zise el mergând: [j] Fiul meu, Absalom! Fiul meu, fiul meu, Absalom! fire-aș mort în locul tău, Absalom, fiul meu, fiul meu!

Jalea regelui.

19 Și se spuse lui Ioab: Iată regele plânge și bocește după Absalom! 2 Și se prefăcù isbânda din acea zi în plângere pentru tot poporul. Că poporul auzì în acea zi zicându-se, că regele este amărît pentru fiul său. 3 Și poporul se furișà în acea zi [a] înlăuntrul cetății, cum se furișează un popor, care se rușinează, când fuge din luptă. 4 Iar regele își [b] acoperì fața sa, și bocì cu voce tare: [c] Fiul meu, Absalom! Absalom, fiul meu, fiul meu!

5 Și se duse Ioab în casă la rege, și zise: Tu rușinezi astăzi fața tuturor servilor tăi, cari au mântuit astăzi viața ta, și viața fiilor tăi și a ficelor tale, și viața femeilor tale, și viața concubinelor tale: 6 Pentru că tu iubești pre cei ce te urăsc, și urăști pre cei ce te iubesc; că tu dovedești astăzi, că mai marii și servii *tăi* nu-ți sunt nimic. Căci eu cunosc astăzi, că de ar mai trăì Absalom, și noi toți am fi murit, *aceasta* plăcut ar fi în ochii tăi. 7 Și acum scoală-te, ieși, și vorbește după inima servilor tăi: căci mă jur pre Domnul, de nu vei ieși, nu va rămânecà nici un *bărbat* cu tine noaptea aceasta: și aceasta va fi mult mai rău pentru tine, decât tot răul, care a venit asupră-ți din tinerețea ta și până acum. 8 Deci se sculă regele, și șezù în poartă. Și i-se spuse întregului popor, zicând: Iată, regele șede în poartă. Și venì tot

i 2 Reg. 9. 17. | *j* Cap. 19. 4. | *Capul 19.* | *a* Vers. 32. | *b* Cap. 15. 30. | *c* Cap. 18. 33.

poporul înaintea regelui: că Israelul fugise fiecare la cortul său.

Reîntoarcerea regelui la Ierusalim.

9 Şi se ceartă tot poporul din toate seminţiile lui Israel, zicând: Regele ne-a scăpat din mâna neamicilor noştri, şi ne-a mântuit din mâna Filistenilor: şi acum a [d] fugit el din ţară dinaintea lui Absalom. 10 Şi Absalom, pre care l-am uns preste noi, a murit în luptă: acum deci dece nu puneţi cuvânt pentru întoarcerea regelui?

11 Şi regele David trimise la Zadok şi Abiatar, preoţii, zicând: Dece aţi fi voi cei din urmă pentru întoarcerea regelui la casa sa? că cuvântul a tot Israelul a ajuns la rege, în casa sa. 12 Voi *sunteţi* fraţii mei; [e] osul meu şi carnea mea *sunteţi* voi. Dece deci aţi fi cei din urmă pentru întoarcerea regelui? 13 [f] Şi către Amasa ziceţi: Nu *eşti* tu din osul meu şi din carnea mea? [g] Aşă să-mi facă Dumnezeu şi încă mai mult, dacă tu nu vei fi mai mare preste oaste înaintea mea în toate zilele în locul lui Ioab! 14 Şi acesta plecă inima tuturor bărbaţilor din Iuda, [h] ca pre a unui om, încât ei trimiseră la rege, zicând: Întoarce-te tu înapoi, şi toţi servii tăi! 15 Şi aşă se întoarse regele înapoi. Şi veni până la Iordan: şi Iuda veni până la [i] Ghilgal, ca să întimpine pre rege, şi să petreacă pre rege preste Iordan.

Mărinimia şi mulţumita regelui David.

16 Şi se grăbì [j] Şimei, fiul lui Ghera, a Beniaminitului, din Bahurim, şi se pogorî cu bărbaţii din Iuda înaintea regelui David. 17 O mie bărbaţi din Beniamin *erau* cu dânsul, şi [k] Tiba, servul casei lui Saul, şi cincisprezece fii ai lui, şi douăzeci de servi ai lui cu dânsul, şi merseră înaintea regelui preste Iordan. 18 Şi după ce trecù luntrea, ca să treacă casa regelui, şi să facă ce erà bun în ochii săi, căzù Şimei, fiul lui Ghera, înaintea regelui, când trecèa el preste Iordan: 19 Şi zise către rege: Domnul meu! [l] Să nu-mi socotească domnul meu fărădelegea, şi să nu-şi aminteasscă de [m] nedreptăţile ce ţi-a făcut servul tău în acea zi, când domnul meu regele ieşià din Ierusalim, ca să le [n] pună regele la inimă. 20 Că servul tău cunoaşte, că am păcătuit. Deci iată, eu am venit astăzi cel dintâiu din toată [o] casa lui Iosif întru întâmpinarea domnului meu, regele. 21 Şi Abişai, fiul Ţeruiei, răspunse, şi zise: Să nu fie Şimei ucis pentru aceasta, că a [p] blestemat pre unsul Domnului? 22 Şi David zise: [q] Ce aveţi voi cu mine, voi fii ai Ţeruiei, că vă faceţi astăzi mie împotrivitori? [r] Să fie ucis carevà în Israel astăzi? Au nu cunosc eu astăzi, că *sunt* rege prestre Israel? 23 Deci [s] regele zise către Şimei: Nu vei murì: şi regele îi jură.

24 Şi Mefiboşet, fiul lui Saul, se pogorî întru întâmpinarea regelui. Şi el nu-şi gătise nici picioarele sale, nici barba sa, nici îşi spălase vestmintele sale, din ziua, în care s'a dus regele până în ziua, când se întoarse el în pace. 25 Şi venind din Ierusalim, înaintea regelui, zise regele către dânsul: De ce nu ai mers tu cu mine, Mefiboşet? 26 Şi el răspunse: Domnul meu, regele! servul meu m'a înşelat. Căci servul tău zise: Voiu să-mi înşeuez asinul, şi să călăresc pre el, şi să merg cu regele; că servul tău *este* olog. 27 Şi el a vorbit de rău de servul tău la domnul meu, regele; dar domnul meu, regele *este* ca îngerul lui Dumnezeu: fă deci ce *este* bun în ochii tăi.

28 Că *deşì* toţi cei din casa părintelui meu nu *sunt* decât bărbaţi vrednici de moarte faţă cu domnul meu, regele, totuşi tu ai pus pre servul tău între cei ce mănâncă la masa ta. Şi ce drept mai am eu, de a mai cere încă regelui? 29 Şi regele zise către dânsul: Pentru ce mai vorbeşti încă de ale tale? Am zis-*o*: Tu şi Tiba împărţiţi câmpul. 30 Şi Mefiboşet zise către rege: Să ia el şi totul, deoarece domnul meu, regele, în pace a venit în casa sa.

---

d Cap. 15. 14. | *e* Cap. 5. 1. | *f* Cap. 17. 25. | *g* Rut. 1. 17. | *h* Jude. 20. 1. | *i* Ios. 5. 9. | *j* 1 Reg. 2. 8. | *k* Cap. 9. 2. 10. | *l* 1 Sam. 22. 15. | *m* Cap. 16. 5, 6, etc. | *n* Cap. 13. 33. | *o* Cap. 16. 5. | *p* Esod. 22. 28. | *q* Cap. 16. 10. | *r* 1 Sam. 11. 13. | *s* 1 Reg. 2. 8, 9. 37, 46

31 Şi [t] Barzillai, Galaaditul, se pogorî dela Roghelim, şi trecù cu regele preste Iordan, ca să-l petreacă peste Iordan. 32 Iar Barzillai *erà* bătrân foarte, de optzeci de ani: şi el îngrijise de rege, pe când petreceà în Mahanaim: că el *erà* un bărbat avut foarte. 33 Şi regele zise către Barzillai: Vino cu mine; că eu voiu să îngrijesc de tine la mine în Ierusalim! 34 Şi Barzillai zise regelui: Câte sunt *încă* zilele vieţii mele, ca să mă sui cu regele la Ierusalim? 35 [u] Optzeci de ani am astăzi; pot eu oare deosebì între bine şi rău? Poate să guste oare servul tău ceeace mănânc şi ceeace beau? Pot oare să mai aud vocea cântăreţilor şi a cântăreţelor? Dece dară să mai fie servul tău de povara domnului meu, regele? 36 Servul tău va mai merge puţin cu regele preste Iordan. Şi dece să-mi facă regele asemenea răsplată? 37 Lasă să se întoarcă servul tău, ca să mor în cetatea mea, lângă mormântul părintelui meu şi al mumei mele! Iată servul tău, [v] Chimham, va trece cu domnul meu, regele: şi fă lui ce *este* bun în ochii tăi! 38 Şi zise regele: Chimham să treacă cu mine, şi eu îi voiu face ceeace-ţi va plăceà ţie, şi tot ce vei poftì dela mine îţi voiu da. 39 Şi tot poporul trecù Iordanul; şi când *îl* trecù şi regele, regele [x] sărută pre Barzillai, şi-l binecuvântă; şi *acesta* se întoarse înapoi la locul său. 40 Şi regele merse la Ghilgal, şi Chimham merse cu dânsul: şi tot poporul lui Iuda petrecù pre rege, şi chiar şi jumătate din poporul lui Israel.

41 Şi iată, toţi bărbaţii din Israel veniră la rege, şi ziseră către dânul: De ce te-au furat fraţii noştri, bărbaţii din Iuda, şi au trecut pre rege şi casa lui preste Iordan, şi pre toţi bărbaţii lui David cu dânsul? 42 Şi răspunseră toţi bărbaţii din Iuda bărbaţilor din Israel: Pentru că regele ne *este* mai aproape. Dece sunteţi voi aşà de aprinşi pentru lucrul acesta? Mâncat-am noi *cevà* dela rege? Sau datu-ni-s'au daruri? 43 Şi răspunseră bărbaţii din Israel bărbaţilor din Iuda, şi ziseră: Zece părţi avem în rege, şi chiar în David *avem* mai mult decât voi; pentru ce dar voi ne-aţi despreţuit, şi nu cuvântarăm noi cei dintâiu pentru reîntoarcerea regelui nostru? Şi cuvintele bărbaţilor din Iuda erau mai aspre decât cuvintele bărbaţilor din Israel.

Sfârşitul răsvrătitorului Şeba. Uciderea lui Amasa prin Ioab.

20 Şi erà acolo un om de nimic, al cărui nume *erà* Şeba, fiul lui Bichri, un Beniaminit. Acesta sufla în trâmbiţă, şi zise: [a] Noi nu avem nici o parte în David, şi nici o moştenire în fiul lui Isai! [b] fiecare la corturile sale! 2 Şi aşà se duseră toţi bărbaţii din Israel dela David, *şi* urmară după Şeba, fiul lui Bichri. Dar bărbaţii din Iuda se ţinură de regele lor, dela Iordan până la Ierusalim.

3 Şi venind David, la casa lui în Ierusalim, luă regele pre acele zece [c] concubine, pre cari le lăsase să păzească casa, şi le puse într'o casă sub pază, şi se îngrijeà de ele; dar nu întrà la dânsele; şi aşà ele rămaseră închise până la ziua morţii lor, *şi* trăiră văduve.

4 Şi regele zise către Amasa: [d] Adună-mi bărbaţii lui Iuda în trei zile, şi apoi arată-te aicia! 5 Şi Amasa merse să adune pre Iuda; dar întârzie preste timpul, ce i-se hotărîse. 6 Şi David zise către Abişai: Acum Şeba, fiul lui Bichri, ne va face mai mult rău decât Absalom; ia *deci* pre [e] servii domnului tău, şi urmăreşte-l, ca să nu ajungă în cetăţile cele întărite, şi să scape de ochiul nostru. 7 Şi merseră pre urma lui bărbaţii lui Ioab, şi [f] Cretii şi Pletii, şi toţi cei tari. Şi ei ieşiră din Ierusalim, ca să urmărească pre Şeba, fiul lui Bichri.

8 Şi *fiind* ei lângă piatra cea mare, care *este* în Ghibeon, le venì Amasa înainte. Şi Ioab *erà* îmbrăcat în mantia sa, şi preste dânsa *aveà* cingătoarea săbiii sale, care spânzurà preste coapsa lui în teaca ei. Şi ieşind el, ia căzù. 9 Şi Ioab

t 1 Reg. 2. 7. *u* Ps. 90. 10.	*v* 1 Reg. 2. 7.	*x* Fac. 31. 55.	*Capul 20.* —	*a* Cap. 19. 43.	*b* 1 Reg. 12. 16. 2 Cron. 10. 16.	*c* Cap. 15. 16. *d* Cap. 19. 13.	*e* 1 Reg. 1. 33.	*f* 1 Reg. 1. 38.

zise către Amasa: *Eşti* bine, fratele meu? *g* Şi apucă Ioab cu mâna dreaptă barba lui Amasa, ca să-l sărute. 10 Şi Amasa nu luă seama sabia, ce *era* în mâna lui Ioab: şi aşà *h* el îl lovì cu ea *i* în pântece, şi s'au vărsat măruntaiele pe pământ, şi a doua oară nu l-a mai lovit, şi el a murit. Şi Ioab şi Abişai fratele lui, urmăriră pre Şeba, fiul lui Bichri. 11 Şi un bărbat din servii lui Ioab rămase lângă dânsul, şi zise: Cine iubeşte pre Ioab, şi cine *este* cu David, *să urmeze* pre Ioab. 12 Şi Amasa se restogolià în sângele *său* în mijlocul drumului: şi bărbatul văzând că tot poporul stà, el a tras pre Amasa depe drum pe câmp, şi aruncă un vestmânt deasupra lui, după ce văzù, că toţi, cari veniau la el, se opriau. 13 Şi după ce fu scos din drum, merseră toţi bărbaţii după Ioab, ca să urmărească pre Şeba, fiul lui Bichri.

14 Şi aceasta trecù prin toate semin-ţiile lui Israel până la *j* Abel, adecă Bet-Maaca, şi prin tot *pământul* Berimului, şi ei se adunară, şi merseră şi ei după dânsul. 15 Şi ei veniră, şi-l împresurară în Abel-Bet-Maaca. Şi ei *k* ridicară un val împotriva cetăţii, înaintea zidu-lui: şi tot poporul care *era* cu Ioab săpară zidul, ca să-l rupă. 16 Atunci o femeie înţeleaptă în cetate strigă: Ascultaţi, ascultaţi! Spuneţi, rogu-vă lui Ioab, să se apropie până aicia, şi eu voiu vorbì cu el. 17 Şi el se apropie de dânsa: şi femeia zise: Tu eşti Ioab? Şi el răspunse: Eu *sunt*. Şi ea zise către dânsul: Ascultă cuvintele servei tale. 18 Şi el răspunse: Ascult. Şi ea zise: Se cădeà mai întâiu să gândeşti, şi să zici: Se cade a întrebà Abelul: şi atuncia *lu-crul* s'ar fi sfârşit. 19 Eu *sunt* dintre iubitorii de pace *şi* din credincioşii lui Israel; tu cauţi să ucizi o cetate şi mumă în Israel? Pentru ce voieşti să înghiţi *l* moştenirea Domnului? 20 Şi Ioab răspunse şi zise: Departe, departe *este* de mine *aceasta!* Nu voiesc să înghit, şi nu voiesc să stric. 21 Nu *stă* lucrul aşà: ci un bărbat din muntele lui Efraim, anume Şeba, fiul lui Bichri, a ridicat mâna lui în contra regelui, în contra lui David; pre el numai daţi-l în mâna mea, şi mă voiu depărtà de cetate. Atuncia zise femeia către Ioab: Iată, capul său ţi-se va aruncà preste zid. 22 Atuncia femeia se duse la tot poporul *m* cu înte-lepciunea ei; şi ei tăiară capul lui Şeba, fiul lui Bichri, şi-*l* aruncară lui Ioab. Şi suflă el în trâmbiţă, şi ei se împrăştiară de lângă cetate, fiecare la cortul său. Şi Ioab se întoarse înapoi la Ierusalim, la rege.

Diregătorii cei mai de frunte ai lui David.

23 Şi Ioab *era* preste toată armata lui Israel, şi Benaia, fiul lui Iehoiada, preste Cretii şi preste Pletii. 24 Şi Adoram preste dări, şi Iosafat, fiul lui Ahilud, *era* cancelar: 25 Şi Şeva *era* scriitor: şi Zadok şi Abiatar *erau* preoţi. 26 Încă şi Ira, Iairitul era preot pre lângă David.

Foamete în Israel drept răsbunare pentru Ghi-beoniţi. Rizpa.

21 Şi fu foamete în zilele lui David trei ani unul după altul. Şi întrebă Da-vid pre Domnul. Şi Domnul răspunse: Pentru Saul şi pentru casa *sa* însânge-rată; că a ucis pre Ghibeoniţi. 2 Şi chemă regele pre Ghibeoniţi, şi zise către dânşii: (Ghibeoniţii nu *erau* din fiii lui Israel, ci *a* din rămăşiţele Amoriţilor: şi fiii lui Israel le juraseră: dar Saul căută să-i ucidă în zelul său pentru fiii lui Is-rael şi ai lui Iuda). 3 Deaceea zise David către Ghibeoniţi: Ce să vă fac, şi cu ce să *vă* împac, ca să binecuvântaţi *b* moştenirea Domnului? 4 Şi Ghibe-oniţii ziseră către dânsul: Nu voim nici argint nici aur dela Saul şi dela casa lui; şi nici să omori pentru noi vre-un bărbat din Israel. Şi zise el: Ceeace veţi zice voi, *aceea* vă voiu face. 5 Şi ei răspun-seră regelui: Pe bărbatul, care ne-a sfâr-şit, şi a uneltit pierderea noastră, *ca* să nu mai fim în tot cuprinsul lui Israel, 6 Dee-ni-se şapte bărbaţi dintre fiii lui, ca să-i spânzurăm Domnului *c* la Ghibea

g Mat. 26. 49. *h* 1 Reg. 2. 5. *i* Cap. 2. 23. *j* 2 Reg. 15. 29. *k* 2 Reg. 19. 32. *l* 1 Sam. 26.19. *m* Eccl. 9.14,15. — *Capul 21.* *a* Ios. 9.3,15,16, 17. *b* Cap. 20. 19 *c* 1 Sam 10 26.

lui Saul. [d] alesul Domnului. Şi regele zise: Vă voi da *pre ei*.

7 Iar regele cruţă pre Mefiboşet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, pentru [e] jurământul Domnului, care *era* între dânşii, între David şi Ionatan, fiul lui Saul. 8 Dar regele luă pre cei doi fii ai [f] Ritpei, fica Aiei, pre cari-i născură lui Saul, Armoni şi Mefiboşet, şi pre cei cinci fii ai Micalei, fica lui Saul, pre cari-i născuse lui Adriel, fiul lui Barzillai, Meholoteanul. 9 Şi-i dădù în mâna Ghibeoniţilor: aceştia îi spânzurară pe munte [g] înaintea Domnului. Şi căzură aceşti şapte împreună, şi ei fură ucişi în cele dintâiu zile ale culesului, la începutul culesului orzului. 10 Şi [h] Ritpa, fica Aiei luă un sac, şi-l întinse pentru sine preste stâncă, [i] dela începutul culesului până ce s'a vărsat apă preste ei din cer, şi ea nu lăsă ca ziua să se repauzeze pasările cerului preste ei, nici noaptea fearele câmpului.

11 Şi se spuse lui David ce făceà Ritpa, fica Aiei, concubina lui Saul. 12 Şi merse David, şi luă oasele lui Saul şi oasele lui Ionatan, fiul său, dela locuitorii din [j] Iabeş-Galaad, care le furaseră din piaţa Bet-Şanului, unde îi spânzuraseră [k] Filistenii în ziua, când Filistenii uciseră pre Saul *pe muntele* Ghilboa. 13 Şi el aduse oasele lui Saul şi oasele lui Ionatan, fiul său, de acolo. Şi adunatu-s'au oasele spânzuraţilor. 14 Şi s'au îngropat oasele lui Saul şi ale lui Ionatan, fiul său, în pământul lui Beniamin, la [l] Zeba, în mormântul lui Kiş, părintele său: şi *aşà* s'a făcut tot ce poruncise regele. Şi după aceasta [m] Dumnezeu împăcatu-s'a cu pământul.

Israeliţii se mai bat cu Filistenii şi-i biruesc.

15 Şi Filistenii mai avură resbel cu Israel: şi David se pogorî şi servii lui cu dânsul, şi se luptară cu Filistenii. Şi David se ostenì. 16 Şi Işbi din Nob, din fiii lui Rafa, a cărui lance erà grea de trei sute de *sicli* de aramă, şi care erà încins cu *armătură* nouă, voì să lovească pre David. 17 Dar Abişai, fiul Teruiei, îl ajută, lovì pre Filistean, şi-l ucise. Şi jurară bărbaţii lui David, zicând: [n] Tu să nu mai mergi cu noi la luptă, ca să nu stângi [o] candela lui Israel.

18 [p] Şi fost-a după aceea iarăşi resbel cu Filistenii în Gob: atuncia lovì [q] Sibcai, Huşatitul, pre Saf din fiii lui Rafa. 19 Şi urmă resbel cu Filistenii la Gob: şi lovì Elhanan, fiul lui Iaare-Oreghim, Betlehemitul, pre Goliat, Ghiteul, şi mănunchiul lăncei lui *era* ca un lemn de stative. 20 Şi mai urmă resbel la Gat; şi acolo erà un bărbat înalt foarte, şi degetele mâinilor lui, şi degetele picioarelor lui *erau* şase şi şase, douăzeci şi patru la număr. Încă şi el fu născut din Rafa. 21 Şi batjocorià pre Israel: şi-l bătù pre el Ionatan, fiul lui Şimea, fratele lui David. 22 Aceşti patru se născură lui Rafa la Gatu, şi căzură prin mâna lui David şi prin mâna servilor lui.

Cântarea de laudă a lui David.

22 Şi David [a] vorbì către Domnul cuvintele acestei cântări în ziua, *când* Domnul îl [b] mântuì din mâna tuturor neamicilor săi şi din mâna lui Saul. 2 Şi el zise: [c] Domnul *este* stânca mea şi cetatea mea, 3 Şi mantuitorul meu! Dumnezeu *este* stânca mea, [d] La care voiu căutà adăpost, [e] Scutul meu, şi [f] cornul mântuirei mele. [g] Turnul meu înalt, şi [h] scăparea mea. Mântuitorul meu! tu de silnicie mă vei scăpà. 4 Pre cel vrednic de laudă, pre Domnul, l-am chemat, Şi de neamicii mei m'am mântuit. 5 Pre mine valurile morţii mă încunjurau, Şi torentele fărădelegii mă spăimântau, 6 [i] Legătura infernului mă cuprindeà. Preste mine cădeau lanţurile morţii, 7 În strămtorarea mea [j] chemai pre Domnul. Şi strigai către Dumnezeul meu: Şi el [k] auzì în templul său vocea mea. Şi strigătul meu *venì* la urechile sale. 8 Atuncia [l] s'a sguduit şi s'a cutremurat pământul: [m] Temeliile cerului s'au miş-

d 1 Sam. 10. 24. *e* 1 Sam. 18. 3. *f* Cap. 3. 7. *g* Cap. 6. 17. *h* Cap. 3. 7. *i* Deut. 21. 23. *j* 1 Sam. 31. 11, 12, 13. *k* 1 Sam. 31. 10. *l* Ios. 18. 28. *m* Ios. 7. 26. *n* Cap. 18. 3. *o* Ps. 132. 17. *p* 1 Cron. 20. 4. *q* 1 Cron. 11. 29. —

Capul 22. *a* Esod. 15. 1. *b* Ps. 18, titlu. *c* Deut. 32. 4. *d* Ebr. 2. 13. *e* Fac. 15. 1. *f* Luc. 1. 69. *g* Prov. 18. 10. *h* Ps. 9. 9. *i* Ps. 116. 3. *j* Ps. 116. 4 Ioua 2. 2. *k* Esod. 3. 7. Ps. 34.6,15,17. *l* Judc. 5 4 *m* Iov 26. 11

cat și s'au sgudnit. Că el s'a mâniat. 9 Fum se ridică din nările lui. Și [n] focul din gura lui mistuià, Cărbuni se aprindeau dintr'însul. 10 El [o] plecă cerul, și se pogorî. Și [p] întunerec *erà* sub picioarele sale. 11 El călărià pe cherubim, și sburà. Și se arătă [q] pe aripile vântului. 12 Înjuru-i drept corturi pus-a [r] întunecimi, Adunături de apă, nori deși. 13 Din strălucirea cea de dinaintea lui, [s] Aprinsu-sau cărbuni de foc. 14 Domnul [t] tună din cer, Și cel prea înalt făcù să se audă vocea sa. 15 El aruncă [u] săgețile *sale*, și-i împrăștiă. Pre fulger, și i-a risipit. 16 Și se văzură fundurile mării. Și temeliile lumei se descoperiră, Sub [v] certarea Domnului, Prin suflarea vântului nărilor lui. 17 [x] El întinse *mâna sa* din înălțime, mă apucă. Mă scoase din ape puternice. 18 [y] El mă scăpă de puternicul meu neamic, De cei ce mă urau. Când erau mai tari decât mine. 19 Surprinsu-m'au în ziua necazului meu: Dar Domnul mi-a fost sprijin: 20 [z] Și mă scoase la larg: Mântuitu-m'a: că a [a] binevoit pentru mine: 21 [b] Răsplătitu-mi-a Domnul după dreptatea mea: După [c] curățenia mânilor mele mi-a întors. 22 Căci căile Domnului am [d] păzit: Și nu am păcătuit Dumnezeului meu. 23 Că toate [e] judecățile lui înaintea ochilor mei *au fost*: Și dela legile lui nu m'am depărtat. 24 Eu [f] nevinovat am fost înaintea lui, Și de fărădelege m'am păzit. 25 [g] Deaceea răsplătitu-mi-a Domnul, după dreptatea mea, După curățenia mea înaintea ochilor lui. 26 Către [h] cel bun, bun te-ai arătat, Către bărbatul întreg, întreg te-ai arătat. 27 Către cel curat, curat te-ai arătat, Și cu [i] cel strâmb, strâmb te-ai luptat. 28 Pre [j] popor în năcaz l-ai mântuit tu: Dar ochii tăi preste [k] cei mândri au fost, Să-*i* umilească *pre ei*. 29 Căci tu, Doamne, *ești* candela mea, Și Domnul întunerecul meu a luminat: 30 Că cu tine alerg asupra mulțimei: Cu Dumnezeul meu sar preste zid. 31 Dumnezeule! [l] desăvârșită *este* calea sa: [m] Curat *este* cuvântul Domnului: Scut *este* el pentru toți, care caută într'însul adăpost. 32 Că [n] cine *este* Dumnezeu, afară de Domnul? Și cine *este* stâncă, afară de Dumnezeul nostru? 33 Dumnezeu [o] *este* cetățuia mea cea tare: [p] Cu totul netedă-mi [q] făcù calea mea. 34 El picioarele mele [r] ca ale cerbilor le făcù, Și [s] pe înălțimile mele m'a pus. 35 [t] El a deprins mânile mele la luptă, Ca brațele mele să întindă arcul de aramă. 36 Tu-mi dăduși scutul mântuirii tale, Cu mila ta m'ai ridicat. 37 Tu ai [u] lărgit pașii mei sub mine: Și glesnele mele nu s'au clătit. 38 Urmărit-am pre neamicii mei, și i-am stârpit, Și nu m'am întors, până ce i-am nimicit.

39 Nimicitu-i-am, sfărîmatu-i-am, de nu s'au mai sculat: Căzut-au [v] sub picioarele mele. 40 Că [x] încinsu-m'ai cu putere spre luptă: Repus-ai pre [y] protivnicii mei sub mine. 41 Și întors-ai mie [z] spatele neamicilor mei, Și ale acelor ce mă urau, ca să-i nimicesc. 42 Ei căutară împrejur, dar nu aflară mântuitor: [a] La Domnul, dar el nu-i auzì. 43 Tocatu-i-am [b] ca pulberea pământului, [c] Ca pre tina depe ulițe i-am călcat, Și i-am sdrobit. 44 [d] Mântuitu-m'ai din certele poporului meu, Păstratu-m'ai [e] cap al popoarelor: [f] Poporul *ce* nu am cunoscut mă servește. 45 Fiii străinilor mă lingușesc: *Numai* auzind de mine, se supun. 46 Fiii străinilor se veștejesc: Tremură în [g] întăriturile lor. 47 Viu *este* Domnul, Și binecuvântată *este* stânca mea: Prea înălțat fie Dumnezeu, [h] stânca mântuirii mele! 48 Dumnezeu, care m'a răsbunat, Și popoarele mi *le*-a [i] supus.

---

n Ps. 97. 3
o Ps. 144. 5. Isa. 64. 1
p Esod. 20. 21. Ps. 97. 2.
q Ps. 104. 3.
r Ps. 97. 2.
s Vers. 9.
t Jude. 5. 20. 1 Sam. 2. 10. Isa. 30. 30.
u Deut. 32. 23. Hab. 3. 11.
v Ps. 106. 9. Mat. 8. 26.
x Ps. 144. 7.
y Vers. 1.
z Ps. 31. 8.
a Cap. 15. 26. Ps. 22. 8.
b Vers. 25. 1 Reg. 8. 32.
c Ps. 24. 4.
d Fac. 18. 19. Prov. 8. 32.
e Deut. 7. 12. Ps. 119. 30, 102.
f Fac. 6. 9. Iov 1. 1.
g Vers 21.
h Mat. 5. 7.
i Lev. 26. 23, 24, 27, 28.
j Esod. 3. 7, 8.
k Iov 40. 11. 12. Isa. 2. 11, 12, 17. Dan. 4. 37.
l Deut. 32. 4.
m Ps. 12. 6.
n 1 Sam. 2. 2. Isa. 12. 2.
o Esod. 15. 2. Ps. 27. 1.
p Ebr. 13. 21.
q Deut 18. 13. Iov 22. 3.
r Hab. 3. 19.
s Deut. 32. 13.
t Ps. 144. 1.
u prov. 4. 12.
v Mal. 4. 3.
x Ps. 18. 32, 39.
y Ps. 44. 5.
z Fac. 49. 8. Ios. 10. 24.
a Iov 27. 9. Mic. 3. 4.
b 2 Reg. 13. 7. Dan. 2. 35.
c Isa. 10. 6
d Cap. 3 1.
e Deut. 28. 13.
f Isa. 55. 5.
g Mic. 7. 17.
h Ps. 89. 26.
i Ps. 144. 2

49 *Şi* din neamicii mei m'a smuls; Da. dintre protivnicii mei m'a ridicat, De [j] asupritor m'ai mântuit. 50 Deaceea te laud eu Doamne! între [k] popoare, Şi cânt numele tău. 51 El *este* turnul mântuirii regelui său. Şi arată milă unsului său, Lui David şi seminţiei sale în veci.

Cuvântarea cea depe urmă a lui David.

23 Şi acestea *sunt* cele din urmă cuvinte ale lui David: Zice David, fiul lui Işai, Zice [a] bărbatul cel ce s'a ridicat în înălţime. [b] Unsul Dumnezeului lui Iacob, Şi dulce cântăreţ al lui Israel. 2 [c] Spiritul Domnului vorbeşte prin mine, Şi cuvântul lui *este* în limba mea. 3 Zise Dumnezeul lui Israel, [d] stânca lui Israel vorbì către mine: Cel ce domneşte preste oameni cu dreptate, Cel ce domneşte [e] în frica lui Dumnezeu. 4 [f] *Este* ca lumina dimineţii, *când* răsare soarele, In dimineaţa fără nori. *Ca* lumina *soarelui*, care încolţeşte pământul după ploaie. 5 Nu aşà *este* casa mea înaintea lui Dumnezeu? [g] Că făcut-a el cu mine legământ, Întru toate statornic şi cu credinţă păzit. Toată mântuirea mea, şi toate dorinţele, Au nu vor încolţì? 6 Dar cei fărădelege *sunt* cu toţii ca spinii cei smulşi. Pre care nimenea cu mâna nu-i apucă: 7 Şi cine se atinge de dânşii, Cu fer şi cu lemnul lăncii se înarmează; Şi ei cu foc se ard la locul *lor*.

Numele vitejilor celor mai de frunte ai lui David.

8 Acestea *sunt* numele celor viteji ai lui David: Ioşeb-Başşebeset, Tachmoneul, mai marele căpeteniilor. El se chemă Adino Ezneanul pentru cei optsute, pre cari i-au omorît deodată. 9 Şi după dânsul [h] Eleazar, fiul lui Dodo, fiul lui Ahiho. *Erà* el *unul* dintre cei trei tari, *cari erau* cu David: când batjocoreau pre Filisteni, aceştia s'au adunat acolo la luptă, şi bărbaţii lui Israel ieşirà şi ei. 10 Acela se sculă, şi bătù pre Filisteni, până i-se obosì mâna, şi mâna lui se lipì de sabie. Şi Domnul *le* dădù în acea zi isbânde mari, şi poporul se luă după dânsul, numai pentru a prădà.

11 După dânsul [i] Şamma, fiul lui Aghe, Hararеanul. [j] Şi Filistenii se adunară în grămadă, *şi* erà acolo un ogor plin de linte. Şi poporul fugì de dinaintea Filistenilor. 12 Dar el se puse chiar în mijlocul ogorului, şi-l apără şi bătù pre Filisteni. Şi Domnul îi dădù isbândă mare.

13 Şi [k] trei dintre ceitreizeci capi se pogorîrà, şi veniră la timpul culesului la David în [l] peştera Adullam; şi o ceată de Filisteni tăbărîse în [m] valea Refaim. 14 Şi David *erà* atunci [n] în cetăţuie, şi garnizoana Filistenilor *erà* atunci *în* Bet-Lehem. 15 Şi poftind David, a zis: Cine-mi va da de beut apă din fântâna din Bet-Lehem, care *este* la poartă? 16 Şi cei trei viteji au năvălit din tabăra Filistenilor, şi scoaseră apă din fântâna din Bet-Lehem cea dela poartă, şi luară, şi au dus-*o* la David. Dar el nu voì să o beà, ci *o* turnă Domnului: 17 Şi zise: Departe să fie aceasta de mine, Doamne, să fac aceasta; Au *beà-voiu* [o] sângele bărbaţilor, ce s'au dus cu vieaţa în mână? Şi el nu voì să beà. Aceasta făcură cei trei viteji.

18 Şi [p] Abişai, fratele lui Ioab, fiul Teruiei, *erà* mai marele celor trei. Şi el a ridicat lancea asupra trei sute, *şi i*-au ucis. 19 Şi el aveà nume între cei trei. Cel mai lăudat erà el între cei trei, şi mai marele lor a fost: iar până la cei *dintâiu* trei nu a ajuns.

20 Apoi Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui bărbat viteaz, care făcuse multe şi mari fapte, din [q] Kabzeel. [r] Acesta ucise doi bărbaţi din Moab ca leii. Şi el se pogorì, şi ucise un leu într'o groapă în timpul omătului. 21 Şi el ucise pre un Egiptean, bărbat frumos. Şi în mâna Egipteanului *erà* lance; dar el se repezì asupra lui cu un toiag, şi smulse lancea din mâna Egipteanului, şi-l omorî cu

j Ps. 140. 1. *k* Rom. 15. 9. —	*Capul 23.* *a* Cap. 7. 8, 9. Ps. 78. 70, 71.	*b* 1 Sam. 16. 12, 13. *c* 2 Pet. 1. 21. *d* Deut. 32. 4, 31.	*e* Esod. 18. 21. *f* Judc. 5. 31. Osea 6. 5.	*g* Isa. 55. 3. *h* 1 Cron. 11. 12. *i* 1 Cron. 11. 27.	*j* 1 Cron. 11. 13, 14. *k* 1 Cron. 11. 15. *l* 1 Sam. 22. 1.	*m* Cap. 5. 18. *n* 1 Sam. 22. 4, 5. *o* Lev. 17. 10.	*p* Cron. 11. 20. *q* Ios. 15. 21 *r* Esod. 15. 15.

lancea sa. 22 Aceasta făcù Benaia, fiul lui Iehoiada, și el aveà nume între cei trei tari. 23 El erà mai lăudat decât cei treizeci, iar la *cei* trei nu ajungeà. Și David îl alese [s]de credinciosul său.

24 [t]Asahel, fratele lui Ioab, *erà* între cei treizeci: Elhanan, fiul lui Dodo, din Bet-Lehem; [u]Șamma, Harodeul: 25 Elika, Harodeul: Heleț, Palteul: 26 Ira, fiul lui Ikkeș, Tekoeul: 27 Abiezer, Anatoteul: Mebunnai, Husateul: 28 Țalmon, Ahoheul: Maharai, Netofateul: 29 Heleb, fiul lui Baana, Netofateul: Itai, fiul lui Ribai, din Ghibea a fiilor lui Beniamin: 30 Benaia, Piratoneul; Hiddai, dela [v]Nahale-Gaaș: 31 Abi-Albon, Arbateul: Atmavet, Barhumeul: 32 Eliahba, Șaalboneul: Bene-Iașem: Ionatan: 33 Șamma, Hărareul: Ahiam, fiul lui Șarar, Hărareul: 34 Elifelet, fiul lui Ahasbai, a fiului lui Maachati: Eliam, fiul lui Ahitofel, Ghiloneul: 35 Hețrai, Carmeleul: Paarai, Arbeul: 36 Igal, fiul lui Natan, dela Țoba: Bani, Gadeul: 37 Țelek, Ammonitul: Naharai, Beeroteul, purtătorul armelor lui Ioab, fiul Țeruiei: 38 Ira, Ietreul; Gareb, Ietreul; 39 Uria, Heteul: De toți treizeci și șapte.

Numărarea poporului: pedeapsa lui prin ciumă, și depărtarea acesteia.

24 Și [a]mânia Domnului iarăși se aprinse asupra lui Israel. Și el ademenì pre David în contra lor, zicând: [b]Mergi, numără pre Israel și Iuda! 2 Căci zise regele către Ioab, mai marele oastei, care *erà* cu dânsul: Treci prin toate semințiile lui Israel [c]dela Dan până la Beer-Șeba: și numărați poporul, ca să [d]știu numărul poporului! 3 Și Ioab zise către rege: Să mai adaoge Domnul Dumnezeul tău la poporul acesta cât este acum încă de o sută ori atâta, și să vadă *aceasta* ochii domnului meu, regele: dar pentru ce dorește lucrul acesta domnul meu, regele? 4 Totuși cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab și în contra celor mai mari ai oastei.

Și Ioab și cei mai mari ai oastei ieșiră de dinaintea regelui, ca să numere poporul lui Israel. 5 Și ei trecură Iordanul, și tăbărîră la [e]Aroer, spre miazăzi dela cetate, care *se află* în mijlocul văii Gad, și până la [f]Iațer. 6 Atuncia ei veniră la [g]Dan-Iaan și împrejur până la cetatea Tir și în toate cetățile Heveilor și a Cananeilor, și ieșiră spre partea de miazăzi a lui Iuda către Beer-Șeba. 8 Și așà, după ce străbătură toată țara, veniră după trecerea de nouă luni și douăzeci de zile, la Ierusalim. 9 Și dădù Ioab regelui suma numărului poporului: [i]și erau în Israel optsute de mii de bărbați tari, cari trăgeau sabia, și bărbații lui Iuda cinci sute de mii de bărbați.

10 Și-i [j]bătè lui David inima, după ce numărase poporul. Și David zise către Domnul: Foarte [k]am păcătuit, că am făcut aceasta. Și acum, Domnul iartă fărădelegea servului tău, că foarte [l]nebunește am păcătuit. 11 Că sculându-se David dimineața, venì cuvântul Domnului către [m]Gad, profetul, [n]vânzătorul lui David, zicând: 12 Du-te și spune lui David: Așà zice Domnul: Trei pun înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voiu ție. 13 Și așà venì Gad la David, și-i spuse lui, și zise către dânsul: Să-ți vină ție [o]șapte ani foamete în pământul tău? Au să fugi trei luni înaintea neamicilor tăi, și să te gonească pre tine? Au să fie ciumă trei zile în pământul tău? Acum gândește-te, și vezi ce răspuns să duc aceluia, ce m'a trimis. 14 Și zise David lui Gad: Eu în strâmtoare mare sunt. Să cădem acum în mâna Domnului [p]că mare *este* îndurarea lui: și [q]să nu cad în mâna omului.

15 [r]Domnul trimise ciumă preste Israel de dimineață până la timpul hotărît. Și muriră din popor dela Dan până la Beer-Șeba șaptezeci mii de bărbați. 16 [s]Și întinzându-și îngerul mâna preste Ierusalim ca să-l strice, [t]îi părù rău Domnului de acel rău, și zise către îngerul,

s Cap. 8. 18.	*v* Judc. 2. 9.	*b* 1 Cron. 27.23, 24.	*e* Deut. 2. 36.	Judc. 18. 28	*l* 1 Sam. 13. 13.	*p* Ps. 103. 8, 13, 14.	*s* Esod. 12. 23.
t Cap. 2. 18.	—	*c* Judc. 20. 1.	*f* Num. 22. 1, 3.	*i* 1 Cron. 21. 5.	*m* 1 Sam. 22. 5.	*q* Isa. 47. 6.	*t* Fac. 6. 6.
u 1 Cron. 11.27.	*Capul 24.*	*d* Ier. 17. 5.	*g* Ios. 19. 47.	*j* 1 Sam. 24. 5.	*n* 1 Sam. 9. 9.	*r* 1 Cron. 21. 14.	Ioel 2. 13, 14
	a Cap. 21. 1.		*h* Ios. 19. 28	*k* Cap. 12. 13.	*o* 1 Cron. 21 13.		

care stricà pre popor: Destul! Opreşte acum mâna ta. Şi îngerul Domnului erà lângă aria lui [u]Aravna. Iebuseul. 17 Şi David văzând îngerul. care bătea pre popor, vorbì către Domnul şi zise: Iată. [v]eu *sunt cel ce* a păcătuit, şi am făcut rău: dar aceste oi. ce au făcut? Mâna ta fie asupra mea şi asupra casei părintelui meu!

18 Şi venì Gad în ziua aceea la David, şi zise către dânsul: [x]Suie-te. şi ridică altar Domnului în aria lui Aravna. Iebuseul. 19 Şi David se suì după cuvântul lui Gad. după cum a poruncit Domnul. 20 Şi uitându-se Aravna. văzù pre rege şi pre servii lui venind spre dânsul: şi ieşì Aravna, şi se închinà înaintea regelui cu faţa la pământ. 21 Şi Aravna zise: Pentru ce vine domnul meu. regele, la servul său? [y]Şi David zise: Ca să cumpăr dela tine aria. ca să zidesc altar Domnului *şi* ca să înceteze [z]plaga în popor. 22 Şi zise Aravna către David: Să o ia domnul meu. regele, şi jertfească ce *este* bun în ochii lui. [a]Iată. aicia *sunt* boi pentru arderi de tot, care şi uneltele boilor în loc de lemne. 23 Pre toate acestea Aravna. o rege! le dă regelui. Şi Aravna zise către rege: Domnul Dumnezeul tău, [b]să te primească! 24 Şi zis-a regele către Aravna: Nu! ci voiu cumpărà dela tine cu preţ. şi nu voiu aduce arderi de tot Domnului Dumnezeului meu. dar dat. Şi aşà [c]cumpărà David aria şi boii cu cincizeci sicli de argint. 25 Şi David zidì acolo altar Domnului. şi aduse arderi de tot şi jertfe de bucurie. Şi Domnul s'a împăcat cu pământul iarăşi. şi plaga a încetat de deasupra lui Israel.

CARTEA ÎNTÂIA A REGILOR.

Bătrâneţea lui David; conjurarea lui Adonia; Solomon ridicat la tron.

1 Şi regele David erà bătrân *şi* înaintat în zile, şi se acoperià cu vestminte, dar nu se încălzià. 2 Deci ziseră servii săi către el. Să se caute pentru domnul nostru. regele. o fecioară tânără. ca să steà înaintea regelui şi să îngrijească de el. şi să se culce la sânul tău. ca să se încălzească domnul meu. regele. 3 Şi aşà căutară în tot cuprinsul lui Israel o tânără frumoasă. şi aflară pre Abişag. [a]Şunamită; şi o aduse la rege. 4 Iar tânăra *erà* frumoasă foarte, şi îngrijì de rege. şi servià lui: dar regele nu o cunoscù.

5 Şi [b]Adonia. fiul Haghitei, se sumeţià, zicând: Eu voiu să fiu rege; şi-şi gătì sie-şi care şi călăreţi. şi cincizeci de bărbaţi. cari alergau înaintea lui. 6 Şi părintele său nici odată nu-l supărase pre el. zicând: Pentru ce faci aşà? *erà* şi el frumos foarte la chip: şi [c]*muma sa* îl născù după Absalom. 7 Şi el vorbì cu Ioab. fiul Teruiei. şi cu [d]Abiatar, preotul: şi aceştia urmând lui Adonia. *l*-au ajutat. 8 Iar Ţadok. preotul. şi Benaia. fiul lui Iehoiada. şi Natan. profetul. şi Şimei şi Rei şi vitejii lui David nu erau cu Adonia. 9 Şi junghiă Adonia oi. boi şi viţei graşi lângă piatra Zoeletului. care *este* aproape de En-Roghel. şi chemă pre toţi fraţii săi. fiii regelui. şi pre toţi bărbaţii lui Iuda. servii regelui. 10 Iar pre Natan. profetul. şi pre Benaia. şi pre vitejii şi pre fratele său Solomon. nu-i chemă.

11 Atuncia spuse Natan către Bat-Şeba. muma lui Solomon. zicând: Au n'ai auzit că se făcù rege Adonia. fiul [e]Haghitei. şi domnul nostru David nu ştie *aceasta?* 12 Şi acum vino, rogu-te

---

u 1 Cron. 21.15. | *v* 1 Cron. 21, 17. | *x* 1 Cron. 21.18. etc. | *y* Fac. 23. 8–16. | *z* Num. 16.48,50 | *a* 1 Reg. 19. 21. | *b* Ezec. 20. 40, 41 | *c* 1 Cron. 21.24, 25. | REGII. *Capul 1.* | *a* Ios. 19. 18. | *b* 2 Sam. 3. 4. | *c* 2 Sam. 3. 3 4. | *d* 2 Sam. 20. 25 | *e* 2 Sam. 3. 4.

să-ți dau sfat, ca să scapi viața ta și viața fiului tău Solomon. 13 Du-te și intră la regele David, și-i zi: Domnul meu, rege, nu ai jurat tu servei tale, zicând: [f] Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședea pre tronul meu? Dece dar domnește Adonia? 14 Iată! pre când încă vei vorbì tu acolo cu regele, voiu intrà și eu în urma ta, și voiu întări cuvintele tale.

15 Și intră Bet-Șeba la rege în cameră; și regele erà bătrân foarte, și Abișag. Șunamita, servià regelui. 16 Și plecându-se Bat-Șeba, se închină înaintea regelui. Și regele zise: Ce este ție? 17 Și ea zise către dânsul: Domnul meu, tu ai jurat servei tale pre Domnul Dumnezeul tău, *zicând:* Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședeà pre tronul meu. 18 Și acum, iată! Adonia se făcù rege. Și tu, domnul meu, rege, nu știi *aceasta.* 19 Și el junghie boi și viței grași și oi în mulțime, și chemă pre toți fiii regelui, și pre Abiatar, preotul, și pre Ioab, mai marele oastei; iar pre servul tău Solomon nu l-a chemat. 20 Și *la* tine, domnul meu, rege, la tine *sunt* ochii întregului Israel, ca să le spui cine va ședeà pre tronul domnului meu regele după el. 21 Iar de nu, va fi, *că* îndată ce domnul meu regele va adormì cu părinții săi, eu și fiul meu Solomon ne vom socoti vinovați.

22 Și iată! încă vorbind ea cu regele, a întrat și Natan, profetul. 23 Și spuseră regelui zicând: Iată Natan, profetul! Și întrând la rege, se închină înaintea regelui cu fața sa la pământ. 24 Și Natan zise: Domnul meu, rege, au tu ai zis: Adonia va fi rege după mine, și el va ședeà pre tronul meu? 25 Căci se pogorì astăzi, și junghie boi și viței grași și oi în mulțime, și chemă pre toți fiii regelui și pre cei mai mari ai oastei și pre Abiatar, preotul, și iată ei mănâncă și beau înaintea lui, și zic: [g] Trăiască regele Adonia! 26 Iar pre mine, servul tău, și pre Zadok, preotul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada, și pre Solomon, servul tău, n'a chemat. 27 Dela *tine,* domnul meu, rege, se făcù lucrul acesta, și nu ai înștiințat pre servul tău, cine va ședeà pre tronul domnului meu, regele, după dânsul?

28 Atuncia răspunse regele David, și zise: Chemați-mi pre Bat-Șeba. Și ea venì la rege, și stătù înaintea regelui. 29 Și jură regele, și zise: Vin *este* Domnul! cel ce a mântuit sufletul meu din tot năcazul, 30 Că precum jurai ție pre Domnul Dumnezeul lui Israel, zicând: că fiul tău Solomon va fi rege după mine, și el va ședeà în locul meu, așà voiu face în ziua aceasta. 31 Și Bat-Șeba plecându-și fața sa până la pământ, se închină regelui, și zise: [h] Trăiască domnul meu, regele David, în veci.

Ungerea lui Solomon ca rege.

32 Și regele David zise: Chemați-mi pre Zadok, preotul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada. Și ei venirà înaintea regelui. 33 Și zise către ei regele: Luați cu voi pre servii domnului vostru, și puneți călare pre Solomon, fiul meu, pre catârul meu, și pogorâți-l pre el la [i] Ghihon; 34 Și să-l ungă pre el acolo Zadok, preotul, și Natan profetul, rege prestre Israel; și [j] suflați voi în trimbiță, și ziceți: Trăiască regele Solomon! 35 Și vă veți suì în urma lui, și el va venì, și va ședeà pre tronul meu; că el va fi rege în locul meu; căci am poruncit, ca el să fie domn preste Israel și preste Iuda. 36 Și răspunse Benaia, fiul lui Iehoiada, regelui, zicând: Amin: așà să zică *și* Domnul Dumnezeul domnului meu, regele! 37 [k] Precum Domnul a fost cu domnul meu, regele, așà să fie el și cu Solomon, și să mărească tronul lui mai mult decât tronul domnului meu, regele David.

38 Atuncia se pogorîrà Zadok, preotul, și Natan, profetul, și Benaia, fiul lui Iehoiada, și Cretii și Pletii, și puseră pre Solomon pre catârul regelui David, și-l duseră la Ghihon. 39 Și luă Zadok,

---

f 1 Cron. 22. 9. | *h* Neem. 2. 3. | Dan. 2. 4. | *i* 2 Cron. 32. 30. | *j* 2 Sam. 15. 10. | 2 Reg. 9. 13. | *k* Ios. 1. 5, 17. | 1 Sam. 20. 13. *g* 1 Sam. 10. 24.

preotul, cornul de [l]olei din cort, şi-l unseră pre Solomon. Şi suflară în trâmbiţă, [m] şi zise poporul întreg: Trăiască regele Solomon! 40 Şi se suì tot poporul după dânsul; şi cântà poporul în fluere, şi se desfătà, cu bucurie mare, şi a răsunat pământul de strigătele lor.

41 Şi auzì *acaesta* Adonia şi toţi chemaţii, cari *erau* cu dânsul, cum sfârşiră de a mâncà. Şi auzind Ioab sunetul trimbiţii, zise: Pentru ce *este* vuetul, de care cetatea răsună? 42 Încà vorbind el, iată, Ionatan, fiul lui Abiatar, preotul a sosit! Şi-i zise Adonia: Intră că tu eşti bărbat viteaz, şi aduci ştiri bune. 43 Şi răspunzând Ionatan, zise lui Adonia: Ba *nu;* domnul nostru, regele David, făcù rege pre Solomon; 44 Şi trimise cu el regele pre Zadok, preotul, şi pre Natan, profetul, şi pre Benaia, fiul lui Iehoiada, şi pre Cretii şi pre Plethii, şi-l încălecară pre el pre catârul regelui; 45 Şi-l unseră pre el Zadok, preotul, şi Natan, profetul, rege în Ghihon; şi se suiră de acolo veselindu-se, şi a răsunat cetatea. Acesta *este* vuetul, ce ai auzit. 46 Ba încà Solomon [n] şeade pre tronul regatului. 47 Încà şi servii regelui au venit să feliciteze pre domnul nostru, regele David, zicând: Să înbunească Dumnezeu numele lui Solomon mai mult decât numele tău, şi să mărească tronul lui mai mult decât tronul tău; şi regele se închină pre patul *său.* 48 Şi regele mai vorbì aşà: Binecuvântat *să fie* Domnul Dumnezeul lui Israel, care *mi-a* dat astăzi pre cel ce şade pre tronul meu văzând *aceasta* ochii mei.

49 Şi toţi cei chemaţi cari *erau* cu Adonia, s'au spăimântat, şi sculându-se, se duse fiecare în calea sa. 50 Şi Adonia se temù de Solomon; şi sculându-se, se duse, şi se apucă de coarnele altarului. 51 Şi i-se spuse lui Solomon, zicând: Iată, Adonia se teme de regele Solomon, că nu va omorì pre servul său cu sabie. 52 Şi Solomon zise: De va fi fiul virtuţii, [o] *nici unul* din perii lui nu va cădeà pre pământ; iară de se va aflà răutate într'însul, va murì.

53 Şi trimise regele Solomon, şi-l pogorì pre el dela altar; şi el venì de se închină înaintea regelui Solomon; şi zise către dânsul Solomon: Mergi la casa ta.

Însărcinarea dată de David lui Solomon; moartea lui David.

2 Şi se apropriară [a] zilele lui David, ca să moară; şi porunci lui Solomon fiul său, zicând: 2 [b] Eu merg *în* calea a tot pământul; iar [c] tu întăreşte-te şi să fii bărbat; 3 Şi păzeşte cele de păzit ale Domnului Dumnezeul tău, umblând în căile lui, păzind legile lui şi poruncile lui şi judecăţile lui şi mărturiile lui, precum este scris în legea lui Moisi, ca să fii [d] fericit în toate câte vei lucrà, şi ori-unde te vei întoarce, 4 Ca să [e] întărească Domnul cuvântul său, care-l vorbì pentru mine, zicând: [f] Dacă fiii tăi vor luà aminte la căile lor, [g] umblând înaintea mea cu credinţă, cu toată inima şi cu tot sufletul lor, [h] nu va lipsì din tine bărbat depe tronul lui Israel. 5 Şi încă tu ştii câte a [i] făcut mie Ioab, fiul Ţeruiei, ce a făcut la cei doi mai mari ai oştirilor lui Israel: lui [j] Abner, fiul lui Ner, şi lui [k] Amasa, fiul lui Ieter, pre cari i-a ucis, şi a vărsat în pace sângele de resbel, şi a adus sângele resbelului în cingătoarea *cea dela* coapsa sa, şi în încălţămintele dela picioarele sale. 6 Fă deci [l] după înţelepciunea ta; şi căruntéţea lui să nu se pogoare în pace în mormânt. 7 Iar către fiii lui [m] Barzillai din Galaad să arăţi bunătate, şi să fie ei din cei ce vor mâncà la masa ta; căci ei veniră la mine, când eu am fugit dela faţa lui Absalom, fratele tău. 8 Şi iată! la tine *este* Şimei, fiul lui Ghera, Beniaminitul delà Bahurim, carele mă blestemă cu blestem greu, în ziua când mergeam la Mahanaim; dar se pogorì spre întimpinarea mea la Iordan, şi i-am jurat lui pe Domnul, zi-

i Esod. 30. 23, 25, 32. Ps. 89. 20. | *m* 1 Sam. 10. 24. *n* 1 Cron. 29. 23. *o* 1 Sam. 14. 45. | 2 Sam. 14. 11. Fapt. 27. 34. — | *Capul 2.* *a* Fac. 47. 29. *b* Ios. 23. 14. | *c* Deut. 17 19, 20. *d* Ios. 1. 7. *e* 2 Sam. 7. 25. | *f* Ps. 132. 12. *g* 2 Reg. 20. 3. *h* 2 Sam. 7. 12, 13. | *i* 2 Sam. 3. 39. *j* 2 Sam. 3. 27. *k* 2 Sam. 20, 10. | *l* Prov. 20. 26. *m* 2 Sam. 19. 31, 38.

când: Nu te voiu omorî cu sabia. 9 Şi acum nu-l lăsà pre el nepedepsit; că bărbat înţelept *eşti* tu, şi ştii ce să-i faci tu, ca să pogori cu sânge cărunteţea lui în mormânt.

10 Şi adormì David cu părinţii săi, şi se immormântă în cetatea lui David. 11 Şi zilele câte a [n] domnit David preste Israel, *fură* patruzeci de ani: şapte ani a domnit în Hebron, şi treizeci şi trei de ani a domnit în Ierusalim.

Domnia lui Solomon neîntărită, şi neamicii săi pedepsiţi.

12 Şi şezù Solomon pe tronul lui David, părintele său: şi se întărì foarte regatul său. 13 Şi Adonia, fiul Haghitei, a venit la Bat-Şeba, muma lui Solomon; şi ea zise: Vii cu pace? Şi el zise: Cu pace. 14 Şi el zise: Cuvânt am a-ţi spune: şi ea zise: Vorbeşte. 15 Şi el zise: Tu ştii, că al meu erà regatul, şi către mine tot Israelul a îndreptat faţa, ca să fiu rege; dar se întoarse regatul, şi se făcù al fratelui meu: căci dela Domnul [o] a fost al lui. 16 Acum cer cerere dela tine: să nu mă respingi. 17 Şi-i zise: Vorbeşte. Şi el zise: Vorbeşte, rogute, către regele Solomon, (că el nu te va respinge), să-mi deà mie pre Abişag, Şunamita, de femeie. 18 Şi Bat-Şeba zise: Bine, voiu vorbì pentru tine cu regele. 19 Deci Bat-Şeba venì la regele Solomon, ca să vorbească cu dânsul pentru Adonia. Şi regele se sculă înaintea ei, şi [p] i-se închină, şi se puse pe tronul său, şi s'a pus tron pentru muma regelui, şi [q] ea şezù la dreapta lui. 20 Şi ea zise: O micà cerere cer dela tine; nu mă respinge. Şi-i zise regele: Cere, muma mea, că nu te voiu respinge. 21 Şi ea zise: Să se deà Abişag, Şunamita, lui Adonia, fratele tău, de femeie. 22 Şi regele Solomon răspunse, şi zise mumei lui: Şi pentru ce ceri pre Abişag, Şunamita, pentru Adonia? cere şi domnia pentru dânsul, că el *este* fratele meu mai mare decât mine, şi *cere şi* pentru Abiatar, preotul, şi pentru Ioab fiul lui Teruiei. 23 Şi regele Solomon jurà pe Domnul, zicând: Aşà să-mi facă Domnul, şi încă mai mult, dacă nu chiar în contra vieţii sale vorbì Adonia acest cuvânt. 24 Şi acum viu *este* Domnul, care mă întărì, şi mă puse pe tronul lui David, părintele meu, şi care-mi făcù casă, precum a vorbit, astăzi se va omorî Adonia. 25 Şi regele Solomon trimise prin Benaia, fiul lui Iehoiada, şi-l lovì de murì.

26 Şi lui Abiatar, preotul, zise regele: Mergi la [r] Anatot pe câmpul tău, că tu *eşti* om vinovat morţii: iar astăzi nu te voiu omorî, că tu ai purtat chivotul Domnului, înaintea lui David, părintele meu, şi ai suferit ce a suferit părintele meu. 27 Aşà gonì Solomon pre Abiatar, ca să nu mai fie preot Domnului, spre a [s] împlinì cuvântul Domnului, care-l vorbì pentru casa lui Elie în Şilo.

28 Şi venì ştire lui Ioab: că Ioab s'a plecat după Adonia, iar după Absalom nu s'a plecat. Şi Ioab fugì în cortul Domnului, şi se apucă de coarnele altarului. 29 Şi se spuse regelui Solomon, că Ioab a fugit în cortul Domnului, şi iată, el *este* lângă altar. Şi Solomon trimise pre Benaia în cortul Domnului, şi-i zise: Aşà zice regele: Ieşi! Iar el zise: Nu: că aicia voiu murì. Şi Benaia aduse cuvântul regelui, zicând: Aşà vorbì Ioab, şi aşà îmi răspunse. 31 Şi-i zise regele: Fă după cum a zis, şi loveşte-l, şi îmmormântează-l, şi *aşà* depărtează dela mine şi dela casa părintelui meu sângele cel nevinovat, pre care l-a vărsat Ioab: 32 Şi să întoarcă Domnul sângele lui pe capul lui; că a lovit pre doi bărbaţi mai drepţi şi mai buni decât dânsul, şi i-a ucis cu sabia, *şi* părintele meu David n'a ştiut: pre Abner, fiul lui Ner, mai marele oastei lui Israel, şi pre [t] Amasa, fiul lui Ieter, mai marele oastei lui Iuda. 33 Sângele lor să se întoarcă [u] pe capul lui Ioab şi pe capul seminţiei lui în veci: [v] iar lui David şi seminţiei lui, şi casei lui, şi tronului său, să-i fie pace dela Domnul în veci. 34 Şi aşà se suì Benaia.

n 2 Sam. 5. 4.	1 Cron. 29. 26, 27.	*o* Prov. 21. 30. Dan. 2. 21.	*p* Esod. 20. 12.	*q* Ps. 45. 9.	*r* Ios. 21. 18	*s* 1 Sam. 2. 31—35.	*t* 2 Sam. 20. 10.	*u* 2 Sam. 3. 29.	*v* Prov. 25. 5.

fiul lui Iehoiada, îl lovì și-l omorî; și se îmmormântă în casa sa, în pustiu. 35 Și regele a pus pre Benaia, fiul lui Iehoiada, în locul aceluia preste oastea, și pre [x]Zadok, preotul, l-a pus regele în locul lui [y]Abiatar.

36 Și regele a trimis de a chemat pre [z]Șimei, și i-a zis: Zidește-ți o casă în Ierusalim, și să ședzi acolo, și să nu ieși de acolo nici încoace nici încolo. 37 Că va fi, în ziua *când* vei ieși, și vei trece [a]părâul Kedron, să știi, că vei murì. *și* [b]sângele tău să vie pe capul tău. 38 Și zise Șimei către regele: Bun *este* cuvântul; după cum a vorbit domnul meu regele, așà va face servul tău. Și Șimei șezù în Ierusalim multe zile. 39 Și a fost, după trecerea de trei ani, că fugiră doi servi ai lui Șimei către [c]Achiș, fiul lui Maaca, regele din Gat; și se spuse lui Șimei, zicând: Iată! servii tăi *sunt* în Gat.

40 Și se sculă Șimei, și înșeuă asinul său, și se duse la Gat la Achiș, ca să caute pre servii săi: și se duse Șimei, și aduse pre servii săi din Gat. 41 Și se spuse lui Solomon, că Șimei s'a dus din Ierusalim la Gat, și s'a întors. 42 Și regele trimise de a chemat pre Șimei, și i-a zis: Oare nu te-am jurat pe Domnul, și ți-am mărturisit, zicând: În ziua *când* vei ieși, și te vei duce încoace și încolo, să știi, că vei murì: și tu mi-ai spus: Bun *este* cuvântul *ce* am auzit. 43 Pentru ce dar n'ai păzit jurământul Domnului, și porunca, pe care ți-am dat-o? 44 Și mai zise regele către Șimei: Tu cunoști [d]tot răul, *și* știe inima ta ce ai făcut lui David, părintele meu: acum [e]întoarcă Domnul răul tău pe capul tău; 45 Și regele Solomon *fie* binecuvântat și [f]tronul lui David fie întărit înaintea Domnului în veci. 46 Și așà porunci regele lui Benaia, fiul lui Iehoiada, și el ieși, și-l lovì de murì. Așà regatul s'a întărit în mâna lui Solomon.

Căsătoria lui Solomon.

3 Și [a]Solomon se încuscrì cu Faraon, regele Egiptului, și luă pre fica lui Faraon, și o aduse în [b]cetatea lui David, până să sfârșească de zidit [c]casa sa, și [d]casa Domnului, și [e]zidul Ierusalimului jur împrejur. 2 [f]Iar poporul jertfì pe înălțimi; că nu erà zidită casă numelui Domnului până în zilele acelea. 3 Și Solomon [g]iubià pre Domnul, [h]umblând după legile lui David, părintele său; numai că el jertfià și tămâià pe înălțimi.

4 Și [i]dusu-s'a regele la Ghibeon, ca să jertfească acolo: [j]căci aceasta *erà* înălțimea cea mare: o mie de arderi de tot aduse Solomon pe acest altar.

Rugăciunea lui Solomon.

5 [k]La Ghibeon se arătă Domnul lui Solomon [l]în visul nopții; și Dumnezeu zise: Cere ce să-ți dau ție? 6 [m]Și Solomon zise: Tu ai arătat mare iubire servului tău David, părintele meu; că a [n]umblat înaintea ta cu credință și cu dreptate și cu întregimea inimii către tine, și ai păstrat lui această mare iubire, și i-ai [o]dat fiu, care șade pe tronul său, precum *este* astăzi. 7 Și acum Domnul Dumnezeul meu, tu ai făcut pre servul tău rege în locul lui David părintele meu, [p]și eu *sunt* un copil mic, nu știu nici [q]să ies, nici să întru. 8 Și servul tău *se află* în mijlocul poporului tău, pre care [r]l-ai ales, un popor mare, [s]care nu se poate socotì, nici numărà, de mulțime. 9 [t]Deci dă servului tău inima, ce înțelege [u]să judece pre poporul tău, [v]să deosebesc între bine și rău; că cine ar puteà judecà pre poporul tău cel numeros foarte?

10 Și cuvântul erà bun în ochii Domnului, că cerù Solomon acest lucru. 11 Și Dumnezeu îi zise: Pentru că ai cerut acest lucru, și n'ai cerut ție zile multe, și n'ai cerut pentru tine avuție, și [x]n'ai cerut vieața neamicilor tăi, ci ai cerut pentru tine cunoștință de a înțelege judecata, 12 [y]Iată! fac după cuvântul

---

x Num. 25. 11, 12. 13.
y Vers. 27.
z 2 Sam. 16. 5.
a 2 Sam. 15. 23.
b Lev. 20. 9. Ios. 2. 19.
c 1 Sam. 27. 2.
d 2 Sam. 16. 5.
e Ps. 7. 16.
f Prov. 25. 5.
— *Capul 3.*
a Cap. 7. 8. & 9. 24.
b 2 Sam. 5. 7.
c Cap. 7. 1.
d Cap. 6.
e Cap. 9.15,19.
f Lev. 17.3,4,5.
g Rom. 8. 28.
h Vers. 6. 14.
i 2 Cron. 1. 3.
j 1 Cron. 16. 39.
k Cap. 9. 2.
l Mat. 1. 20.
m 2 Cron. 1. 8, etc.
n Ps. 15. 2.
o Cap. 1. 48.
p 1 Cron. 29. 1.
q Num. 27. 17.
r Deut. 7. 6.
s Fac. 13. 16.
t Iac. 1. 5.
u Ps. 72 1, 2.
v Ebr. 5. 14.
x Iac. 4. 3.
y 1 Ioan5.14,15.

tău: [z] Iată! îți dau inimă înțeleaptă și cu cunoștință, încât asemenea ție n'a fost înaintea ta, nici asemenea ție nu se va scula după tine. 13 Și ceeace n'ai cerut [a] îți dau: [b] avuție și onoare, încât nu va fi asemenea ție nimenea între regi, în toată vieața ta. 14 Și dacă vei umblà în căile mele, păzind legile și poruncile mele, [c] precum a umblat David, părintele tău, apoi voiu [d] lungì zilele tale. 15 Și Solomon se [e] deșteptă, și iată, *a fost* vis. Și el venì la Ierusalim, și stătù înaintea chivotului legii Domnului, și aduse arderi de tot și jertfe de bucurie, și [f] făcù ospăț pentru toți servii săi.

Esemplu de înțelepciunea lui Solomon la judecată.

16 Atuncia veniră două femei meretrice la regele, și [g] stătură înaintea lui. 17 Și a zis una din femei: Rogu-mă domnul meu, eu și femeia aceasta ședem într'o casă, și eu născui la dânsa în casă. 18 Și s'a întâmplat în a treia zi după nașterea mea, că născù și această femeie, și noi *eram* împreună, nici un străin nu *erà* la noi în casă: numai noi amândouă *eram* în casă. 19 Și murì fiul acestei femei noaptea; că s'a culcat pre dânsul. 20 Și se sculă ea în mijlocul nopții, și luă pre fiul meu de lângă mine, pre când serva ta dormià, și-l culcă la sânul său, și pre fiul ei cel mort îl culcă la sânul meu. 21 Și mă sculai dimineața, ca să alăptez pre fiul meu, și iată erà mort! și cercetându-l pre dânsul dimineața, iată, nu erà fiul meu, pre care l-am născut! 22 Iar femeia cealaltă zise: Ba nu: ci fiul meu *este* cel viu, și fiul tău cel mort; iar aceea zise: Ba nu, ci fiul tău *este* cel mort, și fiul meu cel viu. Așà vorbiră ele înaintea regelui.

23 Atuncia zise regele: Aceasta zice: Acesta, cel viu, *este* fiul meu, și cel mort fiul tău: și aceea zice: Ba nu: ci acel mort *este* fiul tău și cel viu fiul meu. 24 Și regele zise: Aduceți-mi o sabie; și aduseră sabie înaintea regelui. 25 Și regele zise: Tăiați pre copilul cel viu în două; și dați jumătate uneia și jumătate celeilalte. 26 Atuncia zise femeia, al cărcia fiul cel viu *erà*, către rege, căci [h] i-se turbură inima de milă pentru fiul ei, și ea zise: Rogu-te, domnul meu, dă-i ei pre copilul cel viu, și nu-l omorî: iar aceea zise: Să nu fie nici al meu, nici al tău, tăiați-*l*. 27 Și răspunse regele, zicând: Dați-i pre copilul cel viu, și nu-l omoriți, că ea este muma lui.

28 Și tot Israelul auzì judecata, ce o judecă regele, și se temură înaintea regelui; căci văzură, că înțelepciunea lui Dumnezeu *erà* într'însul, de a face judecată.

Curtea și diregătorii lui Solomon; întinderea și prosperitatea regatului său.

4 Așà a fost regele Solomon, rege preste tot Israelul. 2 Și aceștia *au fost* cei mai mari ai lui: Azaria, fiul lui Zadok, preotul; 3 Elihoref și Ahia, fii ai lui Șișa, scriitori; [a] Ioșafat, fiul lui Ahilud, cancelar; 4 [b] Benaia, fiul lui Iehoiada, preste oaste; și Zadok și [c] Abiatar, preoți: 5 Și Azaria, fiul lui Natan, preste [d] diregători; și Zabud, fiul lui Natan, [e] preot, [f] amic al regelui; 6 Și Ahișar, preste casă: și [g] Adoniram, fiul lui Abda, preste dări.

7 Și Solomon aveà doisprezece diregători preste tot Israelul, care aduceau bucate regelui și casei sale: o lună în an aveà câte unul de adus venituri. 8 Și acestea *sunt* numile lor: Ben-Hur, preste muntele Efraim; 9 Ben-Dechar, preste Makaț și preste Șaalbim și Bet-Șemeș și Elon-Bet-Hanan; 10 Ben-Hesed, preste Arubot; și el *aveà* Șecoul și tot pământul Hefer; 11 Ben-Abinadab, preste tot cuprinsul Dorului: pre Tafat, fica lui Solomon, aveà el de femeie; 12 Baana, fiul lui Ahilud, preste Taanat și Meghido și tot Bet-Șeanul, cel de lângă Tartana, de desubtul Ezreelului, dela Bet-Șean, până la Abel-Mehola, până dincolo de Iokneam; 13 Ben-Gheber, preste Romot-Galaad; el *aveà* [h] satele lui Iair, fiul

---

z Eccl. 1. 16. *a* Mat. 6. 33. *b* Prov. 3. 16. | *c* Cap. 15. 5. *d* Ps. 91. 16. *e* Fac. 41. 7. | *f* Fac. 40. 20. Dan. 5. 1. *g* Num. 27. 2. | *h* Fac. 43. 30. Ier. 31. 20. —

Caput 4. *a* 2 Sam. 8. 16. *b* Cap. 2. 35. | *c* Cap. 2. 27. *d* Vers. 7. | *e* 2 Sam. 8. 18. *f* 2 Sam. 15. 37. | *g* Cap. 5. 14. *h* Num. 32. 41.

lui Manase, cele din Galaad: el *avea și* [i]cuprinsul Argob cel din Basan, șaptezeci cetăți mari cu ziduri și zăvoare de aramă: 14 Abinadab, fiul lui Ido, era preste Mahanaim: 15 Ahimaaț *era* preste Neftali, și el avea pre fiica lui Solomon de femee: 16 Baana, fiul lui Hușai, preste Asser și Alot; 17 Ioșafat, fiul lui Parua, preste Isachar; 18 Șimei, fiul lui Ela, preste Beniamin: 19 Gheber, fiul lui Uri, preste pământul Galaad, [j]pământul lui Sihon, regele Amoreilor, și al lui Og, regele din Basan: că numai el *era* diregător în această țară.

20 Iuda și Israel *erau* numeroși la mulțime, [k]ca nisipul depe lângă mare, [l]mâncând și bând și desfătându-se. 21 Și [m]Solomon domnià preste toate regatele dela [n]fluviul *Eufrat* până la pământul Filistenilor și până la hotarul Egiptului: [o]Și-i aduceau daruri, și-i serviau lui Solomon în toate zilele vieții sale.

22 Și hrana lui Solomon pentru o zi era: treizeci core de floarea făinii, și șasezeci core de *altă* făină; 23 Zece boi îngrășați, și douăzeci boi păsunați, și o sută oi: afară de cerbi, și de căprioare, și de ciute, și de păsări îngrășate. 24 Că domnià preste toate *țările* de dincoace de fluviu, dela Tifsah până la Gaza, preste [p]toți regii de dincoace de fluviu. Și [q]aveà pace pretutindenea împrejurul lui. 25 Și Iuda și Israel [r]locuiau în siguranță, [s]fiecine sub via sa și sub smochinul său, [t]dela Dan până la Beer-Șeba, în toate zilele lui Solomon.

26 Și [u]aveà Solomon patruzeci mii staule de [v]cai pentru trăsurile sale, și douăsprezece mii de călăreți. 27 Și [x]diregătorii aceia aduceau bucate regelui Solomon, și tuturor, cari veniau la masa regelui Solomon, fiecare pe luna sa; și nu lăsau să fie vre-o lipsă. 28 Aduceau încă și orz și paie pentru cai și catâri, în locul unde se aflau, fiecare după însărcinarea sa.

Marea înțelepciune a lui Solomon proverbele și poemele lui.

29 Și [y]Dumnezeu a dat lui Solomon înțelepciune și înțelegere mare foarte, și știință întinsă ca nisipul depe țărmul mării. 30 Și întrecù înțelepciunea lui Solomon înțelepciunea tuturor fiilor [z]răsăritului, și toată [a]înțelepciunea Egiptului. 31 Căci era [b]mai înțelept decât toți oamenii, mai mult [c]decât Etan, Esraheul, [d]și decât Heman și Chalcol și Darda, fiii lui lui Mahol; și numele lui se respândì împrejur la toate popoarele. 32 Și [e]el a spus trei mii de proverbe, și [f]cânturile lui erau o mie și cinci. 33 Și vorbì despre arbori, dela cedrul Libanului până la isopul, ce crește pre ziduri; vorbì încă despre cele cu patru picioare și despre păsări și despre târătoare și despre pești. 34 Și veniau dela toate popoarele, ca să audă înțelepciunea lui Solomon, dela toți regii pământului cari auziseră înțelepciunea lui.

Pregătirea pentru templu; învoiala lui Solomon cu Hiram.

5 Și [a]Hiram, regele Tirului, trimise pre servii săi la Solomon; căci auzise, că l-a uns pre el rege în locul părintelui său: [b]că a iubit Hiram pre David în toate zilele. 2 Și [c]Solomon trimise către Hiram, zicând: 3 Tu știi, că David, părintele meu, n'a putut să zidească casa numelui Domnului Dumnezeului său, [d]de resbele ce l-au încunjurat, până ce Domnul a pus pre *neamicii* săi sub picioarele sale. 4 Și acum Domnul Dumnezeul meu, îmi dădù [e]repaus de jur împrejur; nu *am* nici neamic, nici întîmpinare rea. 5 [f]Și iată, eu cuget să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, [g]după cum Domnul a făgăduit lui David, părintele meu, zicând: Fiul tău, pre care-l voiu pune în locul tău pre tronul tău, acela va zidì casă numelui meu. 6 Și acum dă poruncă, să-mi taie mie [h]cedri din Liban; și servii mei vor fi împreună cu servii tăi, și-ți voiu da

i Deut. 3. 4. *j* Deut. 3. 8. *k* Fac. 22. 17. *l* Ps. 72. 3, 7. *m* 2 Cron. 9. 26. *n* Fac. 15. 18. *o* Ps. 68. 29. *p* Ps. 72. 11. *q* 1 Cron. 22. 9. *r* Ier. 23. 6. *s* Mic. 4. 4. *t* Jude. 20. 1. *u* Cap. 10. 26. *v* Deut. 17. 16. *x* Vers. 7. *y* Cap. 3. 12. *z* Fac. 25. 6. *a* Fapt. 7. 22. *b* Cap. 3. 12. *c* 1 Cron. 15.19. *d* 1 Cron. 2. 6. *e* Prov. 1. 1. *f* Cânt. 1. 1. — *Capul 5.* *a* 2 Cron. 2. 3. *b* 2 Sam. 5. 11. *c* 2 Cron. 2. 3. *d* 1 Cron. 22. 8. *e* Cap. 4. 24. *f* 2 Cron. 2. 4. *g* 2 Sam. 7. 13. *h* 2 Cron.2.8,10.

plată pentru servii tăi, cum vei zice mie tu: că tu știi, că între noi nu *este* cine să știe a tăià lemne, ca Sidonienii.

7 Și cum auzì Hiram cuvintele lui Solomon, se bucură foarte, și zise: Binecuvântat *fie* Domnul astăzi, care a dat lui David fiu înțelept preste acest popor mare. 8 Și trimise Hiram către Solomon, zicând: Auzit-am *toate* câte mi-ai poruncit: și voiu face toată voia ta pentru lemnele de cedru și pentru lemnele de pin: 9 Servii mei *le* vor pogorî din Liban la mare, [i] și eu le voiu pune pre mare în plute la locul ce-mi vei hotărî, și le voiu desface acolo și tu *le* vei luà: dar sămi faci și tu voia mea, [j] dând hrană casei mele. 10 Și Hiram dădù lui Solomon lemne de cedru și lemne de pin, câte voì. 11 [k] Și Solomon dădù lui Hiram douăzeci mii core de grâu pentru hrana casei lui, și douăzeci core de oleiu curat: atâta a dat Solomon lui Hiram pre an. 12 Și Domnul dădù lui Solomon înțelepciune, precum i-a făgăduit; și erà pace între Hiram și Solomon: și amândoi încheiară legământ.

13 Și regele Solomon ridică birnici din tot Israelul, și birul a fost de treizeci mii bărbați. 14 Și a trimes pre ei în Liban pre rând, câte zece mii pre lună: o lună ședeau în Liban, *și* două luni în casele *lor;* și preste bir *fost-à* Adoniram. 15 Și Solomon aveà șaptezeci mii purtători de sarcini și optzeci mii de tăietori pre munte: 16 Afară de diregători puși de Solomon preste lucrări, trei mii și trei sute *la număr*, cari porunciau poporului ce lucrà. 17 Și porunci regele, și aduseră pietri mari, pietri alese *și* pietri cioplite, spre a pune temeliile casei. 18 Și cioplirà zidarii lui Solomon și zidarii lui Hiram și Ghibliții, și pregătirà lemnele și pietrile spre zidirea casei.

Clădirea templului.

6 [a] Fost-a în anul patru sute optzeci dela ieșirea fiilor lui Israel din pământul Egiptului, și anul al patrulea al domniriì lui Solomon asupra lui Israel, în luna Zif, care *este* a doua lună, că [b] începù a se zidì casa Domnului.

2 Și [c] casa ce regele Solomon o zidì Domnului: *aveà* lungimea sa de șasezeci coți, și lățimea sa de douăzeci, și înălțimea sa de treizeci coți. 3 Și porticul, *ce erà* înaintea templului casei, *aveà* lungimea de douăzeci coți, în lățimea casei; *și* lățimea de zece coți înaintea casei. 4 Și făcù la casă [d] ferestre, largi din lăuntru și strâmte din afară. 5 Și zidì lipite de zidul casei [e] rânduri de cămări, *unul preste altul* jur împrejur, *sprijinite de* zidurile casei de jur împrejurul templului [f] și a oracului; așà făcù cămări jur împrejur. 6 Lățimea rândului de jos *erà* de cinci coți, și lățimea celui din mijloc de șase coți, și lățimea celui al treilea de șapte coți: căci pre din afara casei făcù arcade strâmte împrejur, ca *grinzile* să nu fie prinse în zidul casei. 7 Și [g] casa în clădirea sa se făceà din pietri, pregătite mai nainte de a fi acolo aduse; așà că nici ciocan, nici săcure, *nici altă* unealtă de fer, nu se auzià la casă, la clădirea sa. 8 *Și* întrarea rândului de mijloc *erà* la laturea dreaptă a casei, și se suiau la rândul de mijloc pre o scară spirală, și *așà* dela cel din mijloc la cel de al treilea. 9 [h] Așà zidì el casa, și o sfârșì pre ea: și acoperì casa cu scânduri și cu grinzi de cedru. 10 Și clădì rândurile împrejurul întregei case, de cinci coți înălțimea; și prindeau de casă prin lemnele de cedru.

11 Și cuvântul Domnului a fost către Șolomon, zicând: 12 *Pentru* casa aceasta ce tu o zidești, [i] dacă vei umblà după legile mele, și vei face judecățile mele, și vei păzì toate poruncile mele, umblând după ele, voiu întărì cu tine cuvântul [j] ce l-am vorbit către David, părintele tău: 13 Și [k] voiu locuì în mijlocul fiilor lui Israel, și nu voiu [l] părăsì poporul meu Israel. 14 [m] Așà zidì Solomon casa, și o sfârșì pe ea.

---

i 2 Cron. 2. 16. *j* Ezra. 3. 7. Fapt. 12. 20. | *k* 2 Cron. 2. 10. — | *Capul 6.* *a* 2 Cron. 3.1,2. *b* Fapt. 7. 47. | *c* Ezec.41.1,etc. *d* Ezec. 40. 16. *e* Ezec. 41. 6. | *f* Vers.16.19 20, 21, 31. *g* Deut. 27. 5, 6. | *h* Vers. 14. 38. *i* Cap. 2, 4. *j* 2 Sam. 7. 13. | *k* Esod. 25. 8. Apoc. 21. 3. | *l* Deut. 31. 6. *m* Vers. 38.

15 Şi îmbrăcă pereţii casei pe din lăuntru cu scânduri de cedru, dela pardoseala casei până la acoperişul ei; cu lemne îi îmbrăcă pre ei pre din lăuntru, şi pardoseala casei a îmbrăcat-o cu scânduri de pin. 16 Şi mai îmbrăcă cu scânduri de cedru douăzeci coţi în fundul casei, dela pardoseală până la *creştetul* zidurilor; şi-l îmbrăcă pre din lăuntru, *ca să fie* oraculul: [n]Sfânta Sfintelor. 17 Iar casa, adecă templul, de dinainte eră de patruzeci coţi. 18 Şi *lemnele* de cedru din lăuntrul casei *erau* de colocinţi, cu săpături şi *cu flori* deschise: toate *erau de* cedru, piatră nu se vedeà. 19 Şi gătì oraculul în fundul casei, ca să pună acolo chivotul legii Domnului. 20 Şi oraculul *aveà* în faţă douăzeci coţi lungime, şi douăzeci coţi lăţime, şi douăzeci coţi înălţime: şi-l acoperì cu aur curat: şi acoperì altarul cu cedru. 21 Şi Şolomon acoperì casa pre din lăuntru cu aur curat; şi întinse lanţuri de aur dinaintea oraculului, şi-l acoperì cu aur. 22 Aşà toată casa o acoperì cu aur, până ce sfârşì toată casa; acoperì cu aur şi [o]tot altarul, ce *erà* înaintea oraculului.

23 Şi în lăuntrul oraculului[p] făcù doi cherubimi *de* lemn de oliv, *fiecare* de zece coţi înălţime. 24 Şi *erà* de cinci coţi o aripă a cherubimului, şi *de* cinci coţi cealaltă aripă a cherubimului; dela vârful unei aripi până la vârful celeilalte aripi *erau* zece coţi. 25 Şi celalalt cherubim de zece coţi; de aceeaşi măsură şi în acelaşi chip *erau* amândoi cherubimii. 26 Înălţimea unui cherubim *erà* de zece coţi, tot aşà şi a celuilalt cherubim. 27 Şi puse pre cherubimi în fundul cel mai din lăuntru al casei; şi [q]se întinserà aripele cherubimilor aşà, că aripa unuia atingeà de celalalt părete. Şi aripile lor se atingeau între sine în mijlocul casei. 28 Şi acoperì şi pre cherubimi cu aur.

29 Şi pre toţi pereţii casei jur împrejur făcù chipuri, săpate de cherubimi şi de fenici şi de flori deschise, în partea din fund şi din faţă. 30 Şi pardoseala casei o acoperì cu aur în partea din fund şi din faţă.

31 Şi la întrarea în oracul, făcù uşi de lemn de oliv; *aşà* şi pragul de sus, *şi* uşiorii uşilor în cinci muchi. 32 Făcù deci uşa în două canate de lemn de olivi, şi săpă chipuri de cherubimi, şi fenici şi flori deschise, şi *le* acoperì cu aur, punând aur preste cherubimi şi fenici. 33 Aşà făcù şi la întrarea templului uşiori *de* lemn de oliv în patru muchi; 34 Şi amândouă uşile *erau de* lemn de pin; şi cele [r]două bucăţi ale unei uşi erau canaturi, şi celelalte două bucăţi ale uşei a doua erau canaturi. 35 Şi săpă *pre ele* cherubimi şi fenici şi flori deschise, şi *le* polii cu aur, bine întocmit preste săpături. 36 Zidì şi curtea cea din lăuntru cu trei rânduri de pietri cioplite şi cu un rând de grinzi de cedru.

37 În anul al patrulea, luna Zif, s'au pus temeliile casei Domnului; 38 Şi în anul al unsprezecelea, luna Bul, care *este* luna a opta, se sfârşì casa, cu toate părţile ei şi rânduielile ei; aşà în şapte ani a zidit-o pre ea.

Celelalte zidiri mari ale lui Solomon.

7 Şi zidì Şolomon şi casa sa în [a]treisprezece ani, şi sfârşì toată casa sa. 2 Şi zidì casă *numită* Pădurea Libanului: lungimea ei *erà* de o sută coţi, şi lăţimea ei de cincizeci coţi, şi înălţimea ei de treizeci coţi; cu patru şiruri de stâlpi de cedru, cu grinzi de cedru preste stâlpi. 3 Şi *făcù* acoperiş cu *lemn* de cedru deasupra camerilor, cari *se razemă* pe patruzeci şi cinci stâlpi, câte cinsprezece *la* şir. 4 Şi *erau* trei şiruri de ferestre, şi răspundeà fereastră la fereastră de trei ori. 5 Şi toate uşile şi uşiorii *lor* pătrate *erau*, ca şi pragurile; şi răspundeà fereastră la fereastră de trei ori. 6 Şi făcù un portic de stâlpi; lungimea lui de cincizeci coţi, şi lăţimea lui de treizeci coţi; şi porticul *erà* dinaintea acelora; că stâlpii şi grinzile *erau* dinaintea acelora. 7 Şi mai făcù un

---

[n] Esod. 26. 33. Ezec. 45. 3. Ebr. 9. 3. | [o] Esod. 30. 1, 3, 6. | [p] 2 Cron. 3. 10, 11, 12. | [q] Esod. 25. 20. | [r] Ezec. 41. 23, 24, 25. | *Capul* 7. [a] Cap. 9. 10

portic pentru tron, unde erà să judece, *numit* porticul judecăţii: şi erà aşternut cu cedru, dela o margine a pardoselii până la alta. 8 Şi casa sa, unde şezù, *avea* o altă curte în lăuntru porticului, în acelaş chip zidită.

Şolomon mai făcù o casă, ca şi porticul acesta, pentru fata lui Faraon, pre [b] care o luă *de femeie*.

9 Toate acestea *erau de* pietri de preţ, după măsură cioplite, ferestruite cu ferestrăul pre din lăuntru şi pre din afară, din temelie până la streşină, şi pre din afară până la curtea cea mare. 10 Şi temelia *erà de* pietri de preţ, pietri mari: pietri de zece coţi, şi pietri de opt coţi. 11 Şi pe deasupra *erau* pietri de preţ, după măsură cioplite, şi cedre. 12 Şi curtea cea mare *erà făcută* jur împrejur din trei şiruri de pietri cioplite, şi dintr'un şir de grinzi de cedru, ca şi curtea cea din lăuntru a casei Domnului, [c] şi ca şi porticul casei.

Cei doi stâlpi şi uneltele templului.

13 Şi trimise regele Şolomon, şi aduse pre [d] Hiram din Tir. 14 [e] Acesta *erà* fiul unei femei văduve, din seminţia lui Neftali: şi [f] părintele lui *fusese* bărbat Tirean, arămar: şi [g] erà plin de măiestrii, de înţelepciune, şi de pricepere în a lucrà orice în aramă.

Şi el venì la regele Solomon, şi lucrà toate lucrurile lui. 15 Căci el vărsă [h] doi stâlpi de aramă, de optsprezece coţi înălţimea fiecărui *stâlp*, şi un fir de doisprezece coţi ar fi încunjurat pre fiecare din ei.

16 Şi făcù două capitele *de* aramă vărsată, de pus în capul stâlpilor; înălţimea unui capitel de cinci coţi, şi înălţimea celuilalt capitel tot de cinci coţi. 17 Asemenea *făcù* înlănţuituri în chipul reţetelor, împletite ca lanţuri, pentru capitelele depe capul stâlpilor: şapte pentru un capitel şi şapte pentru celalalt capitel. 18 Şi făcù stâlpii, şi două şiruri de rodii împrejurul reţelei, ca să acopere cu ele capitelele depe capul stâlpilor; aşà făcù şi la al doilea capitel. 19 Şi capitelele cele depe capul stâlpilor porticului *erau* lucrate *în chipul* crinului, de patru coţi. 20 Şi capitelele depe cei doi stâlpi *aveau rodii* pe deasupra preste pântecele de lângă reţele: şi rodile *erau* [i] două sute, înşiruite împrejurul fiecărui capitel. 21 [j] Şi aşeză stâlpii în [k] porticul templului: puse deci un stâlp la dreapta, şi-l numì Iachinul, şi pre celalalt stâlp îl puse la stânga, şi-l numì Boazul. 22 Şi pre capitelul stâlpilor *erau* chipuri de crin. Aşà se sfârşì lucrul stâlpilor.

23 Şi el mai făcù [l] o mare vărsată de zece coţi dela o margine până la cealaltă margine, *şi* împrejur rotundă: şi înălţimea ei de cinci coţi, şi un fir de treizeci coţi ar fi încunjurat-o împrejur. 24 Şi sub marginea ei jur împrejur o încingeau sculpturi în chipul colocintei, câte zece la cot [m] încingeau marea jur împrejur: două şiruri de colocinţi, turnate odată cu *marea*. 25 Stà pre [n] doisprezece boi: *dintre cari* trei priveau către miazăzi, şi trei priveau către apus, trei priviau către miazănoapte, şi trei priveau către răsărit: şi marea *şedeà* pre ei: şi toate dosurile lor *erau întoarse* în lăuntru. 26 Şi grosimea ei *erà* de un lat de palmă, şi marginea ei lucrată ca marginea potirului, ca floarea crinului: şi încăpeà [o] două mii de baturi.

27 Şi el mai făcù zece pedestale de aramă: *de* patru coţi lungimea unui pedestal, şi *de* patru coţi lăţimea lui, şi *de* trei coţi înălţimea lui. 28 Şi făptura pedestalelor *erà* astfel: aveà pervaze, şi pervazele *erau* încheiături. 29 Şi pre pervazele dintre încheiături *erau* lei, boi şi cherubimi; şi deasupra pre încheiături *erà* un basen; şi de desubtul leilor şi a boilor *erau* ghirlande, făcute să spânzure. 30 Şi fiecare pedestal aveà patru roţi de aramă şi osie de aramă: şi cele patru unghiuri ale lui aveau umărare: şi umărarile ei *erau* vărsate sub spălătoare, alăturea cu fiecare ghirlandă.

---

b 2 Cron. 8. 11. | Fapt. 3. 11. | *e* 2 Cron. 2. 14. | *q* Esod. 31. 3. | Ier. 52. 21. | *j* 2 Cron. 3. 17. | *l* 2 Reg. 25. 13. | *n* 2 Cron. 4.4,5.
c Ioan 10. 23. | *d* 2 Cron. 4. 11. | *f* 2 Cron. 4. 16. | *h* 2 Reg. 25. 17. | *i* 2 Cron. 3. 16. | *k* Cap. 6. 3. | *m* 2 Cron. 4. 3. | *o* 2 Cron. 4. 5.

31 Şi gura de ei din lăuntru capitelului şi
până deasupra *eră* un cot; şi gura ei *eră*
rotundă, lucrată ca basenul, de un cot şi
jumătate; şi pre deasupra *acestei* guri
erau săpături: şi pervazele lor *erau* pă-
trate, nu rotunde. 32 Şi sub pervaze
erau patru roţi, şi osiile roţilor *se uniau*
cu pedestalul: şi înălţimea *fiecărei* roţi
eră un cot şi jumătate de cot. 33 Şi
făptura roţilor *eră* ca cea a roţilor de
trăsură; osiile lor, şi obezile lor, şi spi-
ţele lor şi butucii lor, *erau* tot vărsate.
34 Şi *erau* patru umărare la cele patru
unghiuri ale fiecărui pedestal; umără-
rele *erau* trase din pedestal. 35 Şi de-
asupra pedestalului *eră* o înălţime ro-
tundă împrejur, de o jumătate cot; şi
deasupra pedestalului marginile şi per-
vazele *pedestălului erau* dintr'însul *trase*.
36 Şi pe plăcile laturilor ei şi pe per-
vazele ei el săpă cherubimi, lei şi fenici,
în fiecare loc deşert, şi ghirlande împre-
jur.

37 Aşà făcù el cele zece pedestale:
toate aveau aceeaşi vărsătură, aceeaşi
măsură, *şi* acelaş chip. 38 Şi [p] el mai
făcù şi zece spălători de aramă: în fie-
care spălător încăpeà patruzeci baturi;
fiecare spălător *eră de* patru coţi: *şi* pre
fiecare din cele zece pedestale *stà* un
spălător. 39 Şi aşeză pedestalele, cinci
la laturea dreaptă a casei, şi cinci la la-
turea stângă a casei; şi puse marea la
laturea dreaptă a casei spre răsărit din
partea de miazăzi. 40 Şi Hiram făcù
spălători şi lopeţi şi cupe.

Aşà sfârşì Hiram facerea tuturor lu-
crurilor, ce făcuse pentru regele Solo-
mon, pentru casa Domnului: 41 Doi
stâlpi şi sferele capitelelor depe capul
celor doi stâlpi: şi două [q] reţele, ca să a-
copere cele două sfere ale capitelelor
depe capul stâlpilor; 42 Şi patru sute
de rodii pentru cele două reţele, două
şiruri de rodii pentru fiecare reţea ca să
acopere cele două sfere ale capitelelor
de stâlpi; 43 Şi cele zece pedestale, şi
cei zece spălători depe pedestale; 44 Şi
o mare, şi cei doisprezece boi de sub
mare; 45 [r] Şi oalele şi lopeţile şi cu-
pele; Toate aceste vase, ce Hiram le făcù
regelui Solomon pentru casa Domnului,
erau de aramă lustruită. 46 [s] În şesul
Iordanului le vărsă regele, în pământ
argilos, între [t] Succot şi [u] Ţartan. 47 Şi
Solomon lăsă toate aceste vase *necum-*
pănite, căci erau multe foarte, şi greu-
tatea aramei nu se puteà socoti.

48 Şi Solomon făcù toate vasele casei
Domnului: [v] altarul cel de aur, şi masa
cea de aur, pre care *se puneau* pânile
de punere înainte; 49 Şi candelele de
aur curat, cinci de-a dreapta, şi cinci de-a
stânga, înaintea oracului, şi florile şi
lămpile şi mucările *de aur*; 50 Şi tip-
siile şi cuţitele şi cupele şi lingurile şi
căţuele *de* aur curat, şi ţâţinele *de* aur,
dela uşile casei celei din fund, *adică* ale
Sfintei Sfintelor, *şi* dela uşile casei, *adică*
a templului.

51 Şi sfârşindu-se tot lucrul, ce-l făcù
regele Solomon pentru casa Domnului,
aduse Solomon într'însa toate cele con-
sacrate de David părintele său: argintul
şi aurul şi vasele; punându-le în tesau-
rulul casei Domnului.

Consacrarea templului; rugăciunea şi jertfa lui Solomon.

8 Şi regele [a] Solomon adună în Ieruşa-
lim pre bătrânii lui Israel şi pre toţi
capii seminţiilor, pre mai marii *caselor*
părinteşti ai fiilor lui Israel la sine, [b] ca să
aducă chivotul legii Domnului [c] din ce-
tatea lui David, adecă Sionul.

2 Şi aşà se adunară toţi bărbaţii lui
Israel la regele Solomon în [d] sărbătoarea
din luna Etanim, care *este* luna a şaptea.
3 Şi veniră toţi bătrânii lui Israel, [e] şi
preoţii ridicară chivotul. 4 Şi aduseră
chivotul Domnului, şi [f] cortul întrunirii,
şi toate vasele cele sacre, cari *erau* în
cort: preoţii şi Leviţii le aduseră pre ele.
5 Şi regele Solomon şi toată comunita-
tea lui Israel cea adunată la el, împreună
cu el [g] jertfiră înaintea chivotului oi şi
boi, de nu se puteau nici socoti, nici nu-

p 2 Cron. 4. 6. | *r* Esod. 27. 3. | *t* Fac. 33. 17. | *v* Esod. 37. 25, | *Capul 8.* | *b* 2 Sam. 6. 17. | *d* Lev. 23. 34. | *f* Cap. 3. 4.
q Vers. 17. 18. | *s* 2 Cron. 4. 17. | *u* Ios. 3. 16. | etc. | *a* 2Cron.5.2,etc. | *c* 2 Sam. 5.7,9. | *e* Num. 4 15. | *g* 2 Sam. 6. 13.

mărâ, de mulţimea lor. 6 Şi preoţii [h] aduseră chivotul legii Domnului [i] la locul său, în oracului casei, în Sfânta Sfintelor, [j] sub aripile cherubimilor. 7 Că cherubimii *aveau* aripile întinse preste locul chivotului, şi cherubimii acoperiau chivotul şi pârgliile lui pe deasupra. 8 Şi [k] pârgliile aşă de lungi *erau*, încât capetele pârgliilor se vedeau din sanctuar de dinaintea oracului; dar de afară nu se vedeau: şi ele se află acolo până în ziua de astăzi. 9 [l] În chivot nu *era* nimic [m] decât cele două table de piatră, pre cari Moisi le [n] pusese acolo în Horeb, [o] unde Domnul încheiă *legamânt* cu fiii lui Israel, când ieşiră din pământul Egiptului.

10 Şi a fost, când ieşiră preoţii din sanctuar, că nor [p] umplù casa Domnului: 11 Şi nu putură preoţii să steà, ca să servească, de nor; că mărirea Domnului umpluse casa Domnului.

12 [q] Atuncia zise Solomon: Domnul a zis, că va locuì în [r] întunerec. 13 [s] Zidit-am ţie casă de locuinţă, [t] loc ca să locuieşti în veci.

14 Şi întorcându-şi regele faţa sa [u] binecuvântă toată adunarea lui Israel, (şi toată adunarea lui Israel stà). 15 Şi el zise: [v] Binecuvântat *fie* Domnul Dumnezeul lui Israel, carele îndeplinì prin mâna sa ceeace a [x] făgăduit cu gura sa lui David, părintele meu, zicând: 16 [y] Din ziua, în care am scos pre poporul meu Israel din Egipt, nu am ales dintre toate seminţiile lui Israel nici o cetate, în care să se zidească casă, şi [z] în care să fie numele meu; ci pre [a] David am ales, ca el să fie preste poporul meu Israel. 17 Şi [b] eră în inima lui David, părintele meu, ca să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israel. 18 [c] Dar Domnul zise lui David, părintele meu: Fiindcă este în inima ta să zideşti casă numelui meu, bine faci, că este aceasta în inima ta. 19 Dar [d] tu să nu zideşti casa; ci fiul tău, care va ieşì din coapsele tale, acela să zidească casă numelui meu. 20 Şi Domnul îndeplinì cuvântul său, pre care l-a făgăduit: şi m'am ridicat eu în locul lui David, părintele meu şi şed pre tronul lui Israel, [e] după cum a făgăduit Domnul: şi am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israel. 21 Şi am însemnat acolo loc pentru chivotul, în care *se află* [f] legământul Domnului, ce-l încheià cu părinţii noştri, când i-a scos pre ei din pământul Egiptului.

22 Şi stând Solomon înaintea [g] altarului Domnului, înaintea întregei adunări a lui Israel, îşi [h] întinse mânile sale către cer:

23 Şi zise: Domnul Dumnezeul lui Israel! [i] nu *este* Dumnezeu asemenea ţie, în cer sus şi pre pământ jos, *tu*, [j] carele păzeşti legământul şi îndurarea către servii tăi, ce [k] umblă înaintea ta din toată inima lor; 24 Cel ce ai împlinit servului tău David, părintele meu, *tot* ce ai făgăduit lui: tu ai făgăduit cu gura ta şi cu mâna ta ai îndeplinit, cum *este* în ziua aceasta. 25 Şi acum Domnul Dumnezeul lui Israel, îndeplineşte servului tău David, părintele meu, aceeace ai făgăduit lui, zicând: [l] Nu va lipsì din tine bărbat de dinaintea mea, şezător pe tronul lui Israel; numai de vor luà aminte fiii tăi la căile lor, ca să umble înaintea mea, cum ai umblat tu înaintea mea. 26 [m] Şi acum, Dumnezeul lui Israel! rogu-mă să se adevereasă cuvântul tău David, părintele meu,

27 Că oare cu adevărat [n] va locuì Dumnezeu pe pământ? Iată, cerul şi [o] ceriurile ceriurilor nu te încap: cu cât mai puţin casa aceasta, pre care am zidit-o eu! 28 Totuşi priveşte la rugăciunea servului tău, şi la cererea Domnului Dumnezeului meu să auzi strigarea şi rugăciunea, cu care se roagă servul tău înaintea ta astăzi; 29 Fie ochii tăi deschişi spre casa aceasta noaptea şi ziua.

---

h 2 Sam. 6. 17. *i* Esod. 26. 33, 34. *j* Cap. 6. 27. *k* Esod. 25. 14, 15. *l* Esod. 25. 21. *m* Deut. 10. 5. Ebr. 9. 4. *n* Esod. 40. 20. *o* Esod. 34. 27, 28. *p* Esod. 40. 34, 35. *q* 2 Sam. 6. 1, etc. *r* Ps. 18. 11. *s* 2 Sam. 7. 13. *t* Ps. 132. 14. *u* 2 Sam. 6. 18. *v* Luc. 1. 68. *x* 2 Sam. 7. 5, 25. *y* 2 Sam. 7. 6 *z* Vers. 29. *a* 1 Sam. 16. 1. *b* 2 Sam. 7. 2. *c* 2 Cron. 6. 8, 9. *d* 2 Sam. 7. 5, 12, 13. *e* 1 Cron. 28. 5, 6. *f* Vers. 9. *g* 2 Cron. 6. 12, etc. *h* Isa. 1. 15. *i* Esod. 15. 11. *j* Deut. 7. 9. Dan. 9. 4. *k* Fac. 17. 1. *l* 2 Sam. 7. 12, 16. *m* 2 Sam. 7. 25. *n* Ier. 23. 24. Fapt. 7. 49. *o* 2 Cor. 12. 2.

spre locul, de carele ai zis: Numele meu va fi acolo: ca să auzi rugăciunea, cu care servul tău se roagă [p] în locul acesta. 30 [q] Şi ascultă cererea servului tău şi a poporului tău Israel, cu care se vor rugà în locul acesta; şi ascultă-i tu din locul şederii tale, din cer, şi ascultându-*i*, iartă-*i*.

31 De va păcătuì vre-un om asupra aproapelui său, [r] i-se va împune jurământ, şi-l va face să se jure, şi jurământul va venì înaintea altarului tău în casa aceasta; 32 Atuncia tu ascultă din cer, şi fă, şi judecă pre servii tăi, [s] condamnând pre cel vinovat, aşà ca să se întoarcă preste capul lui fapta lui; şi îndreptând pre cel drept, aşà ca să faci lui după dreptatea lui.

33 [t] Când va fi lovit poporul tău de neamici, pentru că au păcătuit ţie, şi [u] se va reîntoarce către tine, şi va mărturisì numele tău, şi va aduce ţie rugi şi cereri în casa aceasta: 34 Atuncia auzi din cer şi iartă păcatul poporului tău Israel, şi adu-i din nou în pământul, pre care l-ai dat părinţilor lor.

35 [v] Când se va închide cerul, şi nu va fi ploaie, pentru că a păcătuit ţie, de te vor rugà în locul acesta, şi vor mărturisì numele tău, şi se vor reîntoarce dela păcatele lor, după ce i-ai umilit pre ei: 36 Atunci ascultă-*i* din cer, şi iartă păcatele servilor tăi şi ale poporului tău Israel, [x] învăţându-i [y] calea cea bună, pre care se cade să umble: şi dă ploaie pre pământul tău, ce tu l-ai dat poporului tău de moştenire.

37 [z] Foamete de va fi pe pământ, ciumă de va fi, arsură în grâu, pălitură, lăcustă, *sau* omidă de va fi, neamicul lor în cetăţi de i-ar împresurà pre ei în cuprinsul *lor*, în orice plagă, în orice boală *de vor fi;* 38 Toată rugăciunea, toată cererea ce va face vre-un om, sau întreg poporul tău Israel, când va recunoaşte fiecare rana inimei sale, şi va întinde mânile sale către casa aceasta, 39 Atuncia tu auzi din cer, din locul şederii tale, şi iartă, şi fă, şi dă fiecăruia după căile lui, după cum vei cunoaşte inima lor; (căci tu, numai tu, [a] cunoşti inimile tuturor fiilor oamenilor); 40 [b] Ca să se teamă de tine în toate zilele, câte vor trăì pe pământul, pre care l-ai dat părinţilor noştri.

41 Şi pre străinul, carele nu *este* din poporul tău Israel, dar pentru numele tău vine din pământ depărtat; 42 (Căci vor auzì numele tău cel mare, şi [c] mâna ta cea tare, şi braţul tău cel întins, şi vor venì, şi se vor rugà în casa aceasta), 43 Auzi-*l* diu cer, *din* locul şederii tale, şi fă *lui* toate, pentru care străinul strigă către tine; [d] ca să cunoască toate popoarele pământului numele tău, şi să se [e] teamă de tine, ca şi poporul tău Israel; şi ca să cunoască, că după numele tău se numeşte casa aceasta, ce eu am zidit.

44 Când poporul tău va ieşì la luptă asupra neamicilor săi, acolo unde îl vei trimite pre el, şi se va rugà Domnul spre cetatea ce tu ai ales, şi *spre* casa ce am zidit numelui tău, 45 Atunci ascultă din cer rugăciunea lui şi cererea lui, şi fă-i dreptate.

46 Când vor păcătuì ţie, (*f* căci nu *este* om, care să nu păcătuiască), şi te vei mânia asupra lor, şi-i vei da *în mânile* neamicului, aşà că *învingătorii lor* îi vor duce prinşi [g] în pământul neamicului, departe sau aproape, 47 [h] Şi *atuncia* vor venì în sine-şi în pământul, unde fură duşi prinşi, şi se vor întoarce, şi se vor rugà ţie în pământul acelora, cari i-au dus prinşi, [i] zicând: Am păcătuit, am nelegiut, am nedreptăţit; 48 Şi *aşà* [j] se vor întoarce către tine din toată inima lor, şi din tot sufletul lor, în pământul neamicilor lor, cari iau dus prinşi, şi [k] se vor rugà ţie, *privind* către pământul lor, ce tu l-ai dat părinţilor lor, *către* cetatea ce ai ales, şi către casa ce am zidit numelui tău, 49 Atuncia ascultă din cer, *din* locul şederii tale, rugăciunea lor şi ce-

---

p Dan. 6. 10.
q 2 Cron. 20. 9.
r Esod. 22. 11.
s Deut. 25. 1.
t Lev. 26. 17.
u Lev. 26.39,40.
v Lev. 26. 19.
x Ps. 25. 4.
y 1 Sam. 12. 23.
z Lev. 26.16,25, 26.
a 1 Sam. 16. 7. Ps. 11. 4.
b Ps. 130. 4.
c Deut. 3. 24.
d 1 Sam. 17. 46.
e Ps 102. 15.
f 2 Cron. 6. 36. 1 Ioan.1.8,10.
g Lev. 26.34.44.
h Lev. 26. 40.
i Neem. 1 6.
j Ier. 29.12,13, 14.
k Dan. 6. 10.

rerea lor, și fă lor dreptate: 50 Și iartă pre poporul tău, ce a păcătuit ție, și toate fărădelegile, prin care vinovați s'au făcut înaintea ta, și [l] fă ca ei să afle îndurarea înaintea celor, ce i-au dus pre ei prinși, ca să aibă milă de ei: 51 Că [m] ei poporul tău *sunt*, și moștenirea ta, pre care tu l-ai scos din Egipt, [n] din mijlocul cuptorului de fier. 52 Fie deci ochii tăi deschiși spre cererea servului tău și spre cererea poporului tău Israel, ca să-i auzi pre ei în toate strigările lor către tine. 53 Căci deosebit-ai pre ei de toate popoarele pământului, *ca să fie* moștenirea ta, [o] după cum ai făgăduit prin Moisi, servul tău, când ai scos pre părinții noștri din Egipt, Doamne.

54 Și sfârșind Solomon toată rugăciunea și cererea aceasta către Domnul, se sculă de dinaintea altarului Domnului, unde erà îngenunchiat pre genunchii săi, cu mânile sale întinse către cer.

55 Și stătù, și [p] binecuvântă toată adunarea lui Israel cu voce tare, zicând: 56 Binecuvântat *fie* Domnul, carele a dat repaus poporului său Israel, după toate câte a făgăduit; [q] n'a căzut nici unul din toate cuvintele cele bune, pre care le-a făgăduit lui Moisi, servul său. 57 Fie Domnul Dumnezeul nostru cu noi, cum a fost cu părinții noștri! [r] Să nu ne lase pre noi, nici să ne părăsească. 58 [s] Să plece inimile noastre spre el, ca să umblăm, în toate căile lui, și să păzim toate poruncile lui și legile lui și judecățile lui, ce *le* dădù părinților noștri! 59 Și aceste cuvinte ale mele, cu cari m'am rugat înaintea Domnului, să fie ziua și noaptea aproape dinaintea Domnului Dumnezeului nostru, ca să facă dreptate servului său, și dreptate poporului său Israel, după trebuința fiecăreia zile: 60 [t] Ca să cunoască toate popoarele pământului, că [u] Domnul, el singur *este* Dumnezeu, *și* nimenea altul. 61 Fie deci [v] inima voastră întreagă către Domnul Dumnezeul nostru, ca să umblați în legile lui, și să păziți poruncile lui, ca și în ziua aceasta.

62 Și [x] regele, și tot Israelul cu el, aduseră jertfă înaintea Domnului. 63 Și jertfa de bucurie, ce aduse Solomon Domnului, *a fost:* douăzeci și două de mii de boi, și o sută douăzeci mii de oi. 64 [y] Așà sfințiră regele și toți fiii lui Israel casa Domnului. In aceeași zi sfinți regele mijlocul curții cea din fața casei Domnului, că acolo aduse arderi de tot și daruri de pâne și grăsimea jertfelor de bucurie: fiindcă [z] altarul cel de aramă de dinaintea Domnului *crà* prea mic, spre a cuprinde arderea de tot și darul de pâne și grăsimea jertfelor de bucurie.

65 Și Solomon serbă atuncia [a] serbătoare, și tot Israelul împreună cu dânsul: adunare mare *a fost* ([b] dela întrarea Hamath până la [c] râul Egiptului, înaintea Domnului Dumnezeului nostru, [d] șapte zile și *alte* șapte zile, patrusprezece *în totul*). 66 *Și* a opta zi dădù drumu poporului, și ei binecuvântară pre rege, și se duseră la corturile lor, bucurându-se și voioși pentru toate bunătățile ce Domnul făcù către David, servul său, și către Israel, poporul său.

Răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea lui Solomon.

9 Și [a] sfârșind Solomon de zidit casa Domnului [b] și casa regelui și [c] toate câte el dorì și voì să facă, 2 Se arătă Domnul lui Solomon a doua oară, [d] precum i-s'a arătat în Ghibeon.

3 Și zise Domnul către el: [e] Am auzit rugăciunea ta și cererea ta, cu care te-ai rugat înaintea mea: am sfințit casa aceasta, ce ai zidit-o [f] ca să pun acolo numele meu în veci; [g] și ochii mei și inima mea vor fi acolo totdeauna. 4 Și tu, de vei [h] umblà înaintea mea, [i] cum a umblat David, părintele tău, în întregimea inimii și în dreptate: de vei face toate câte am poruncit ție: de vei păzì legile mele și judecățile mele: 5 Atuncia voiu întări tronul regatului tău, în veci.

l Ezra. 7. 6. *m* Deut. 9. 29. *n* Deut. 4. 20. *o* Esod. 19. 5. *p* 2 Sam. 6. 18. *q* Deut. 12. 10. Ios. 21. 45. *r* Deut. 31. 6. *s* Ps. 119. 36. *t* Ios. 4. 24. *u* Deut. 4.35,39. *v* Cap. 11. 4. *x* 2Cron.7.4,etc. *y* 2 Cron. 7. 7. *z* 2 Cron. 4. 1. *a* Lev. 23. 34. *b* Num. 34. 8. *c* Fac. 15. 18. *d* 2 Cron. 7. 8. — *Capul 9.* *a* 2 Cron. 7. 11, etc. *b* Cap. 7. 1. *c* 2 Cron. 8. 6. *d* Cap. 3. 5. *e* 2 Reg. 20. 5. *f* Cap. 8. 29. *g* Deut. 11 12. *h* Fac. 17. 1. *i* Cap. 11. 4. 6. 38

deasupra lui Israel, [j] cum am făgăduit lui David, părintele tău, zicând: Nu va lipsì din tine bărbat depe tronul lui Israel. 6 [k] *Dar* de vă veţi abate dela mine, voi şi fiii voştri, şi nu veţi păzì poruncile mele şi legile mele, ce am pus înaintea voastră, ci veţi merge, şi veţi servì altor zei, şi vă veţi închinà lor, 7 [l] Atuncia voiu stârpì pre Israel depe pământul, ce l-am dat lor; şi casa aceasta, ce am sfinţit [m] numelui meu, voiu arunca-o dela faţa mea; [n] şi Israel va fi de proverb şi de batjocură între toate popoarele. 8 Şi [o] casa aceasta, *cât de* înaltă este, tot cel ce va trece pre lângă ea, va rămâneà încremenit, şi va şuerà, şi va zice: [p] Pentru ce făcù Domnul aşà pământului acestuia şi casei acesteia? 9 Şi se va răspunde: Fiindcă părăsiră pre Domnul Dumnezeul lor, care scoase pre părinţii lor din pământul Egiptului, şi se lipiră de alţi zei, şi se închinară lor, şi serviră lor, pentru aceasta Domnul a adus asupra lor tot răul acesta.

Afacerile lui Solomon cu Hiram; dările plătite lui şi flota lui.

10 Şi [q] la sfârşitul celor douăzeci de ani, în care Solomon zidì cele două case: casa Domnului şi casa regelui, 11 [r] (Şi Hiram, regele Tirului, ajută pre Solomon cu lemne de cedru, şi cu lemne de pin, şi cu aur, după toată dorinţa lui), atuncia regele Solomon dădù lui Hiram douăzeci de cetăţi în pământul Galileii. 12 Şi ieşì Hiram din Tir, ca să vadă cetăţile, ce Solomon i-le dădù; şi nu-i plăcură lui. 13 Şi zise: Ce *sunt* cetăţile acestea, ce mi-le-ai dat, fratele meu? [s] Şi el le numì pre ele pământul Cabol până în ziua aceasta. 14 Şi Hiram trimise regelui o sută douăzeci de talente de aur.

15 Şi cuvântul, pentru care regele Solomon [t] a pus dar, *a fost*, ca să zidească casa Domnului şi casa sa şi [u] Millo şi zidul Ierusalimului, şi Hazorul şi Megghiddoul şi Ghezerul. 16 *Căci* Faraon, regele Egiptului se suise, şi cucerise Ghezerul, şi l-a ars cu foc; şi pre Cananeii, ce locuiau în cetate, i-a ucis, şi-l dăduse zestre ficei sale, femeia lui Solomon. 17 Şi zidì Solomon Ghezerul şi Bet-Horonul de jos, 18 Şi [v] Baalatul şi Tadmorul în pustiu, în ţară, 19 Şi toate întăririle *caselor* pentru provisiune ce Solomon aveà, şi întăririle pentru care, şi întăririle pentru călăreţi, şi orice dorì Solomon să zidească în Ierusalim şi în Liban şi în tot pământul stăpânirii sale.

20 *Şi cât pentru* poporul rămas din Amorei *şi* Hetei *şi* Ferizei *şi* Hevei şi Iebusei, care nu *erau* din fiii lui Israel: 21 *Cât pentru* fiii acelora, [x] ce rămăseseră în ţară după ei, *şi* pre [y] care fiii lui Israel n'au putut a-i nimicì; asupra acestora Solomon a pus dare de muncă până în ziua de astăzi. 22 Dar din fiii lui Israel Solomon pre nimenea n'a făcut serv: căci *erau* bărbaţi de resbel şi servi ai săi, şi mai mării şi căpitanii săi, şi capi ai carelor, şi călăreţii săi. 23 Şi supraveghietorii mai mari preste tot lucrul lui Solomon *erau* cinci sute cincizeci, stând preste poporul ce servià la lucru.

24 Şi fica lui Faraon se suì din cetatea lui David în casa sa, ce se zidise pentru ea, [z] când se zidì Millo.

25 Şi aduceà Solomon de trei ori pe an arderi de tot şi jertfe de bucurie pe altarul, ce zidise Domnului, şi tămâie pe altarul, ce *sta* înaintea Domnului; aşà sfârşì casa.

26 Şi regele Solomon *mai* făcù şi o corabie la Etion-Gheber, cel aproape de Elat, la ţărmul Mării Roşie, în pământul Edomului. 27 Şi Hiram trimise în corabia cu servii lui Solomon pre servii săi marinari, corabieri deprinşi cu marea. 28 Şi veniră la Ofir, şi luară de acolo patru sute douăzeci de talente de aur, şi *le* aduseră la regele Solomon.

Visita reginei din Şeba la Solomon.

10 Şi [a] regina din Şeba, auzind de renumele lui Solomon *şi* de numele

j 2 Sam. 7. 12, 16. *k* Ps. 8. 30, etc. *l* Deut. 4. 26. *m* Ier. 7. 14. *n* Ps. 44. 14. *o* 2 Cron. 7. 21. *p* Dent. 29. 24, 25, 26. *q* Cap. 6. 37. 38. *r* 2 Cron. 8. 2. *s* Ios. 19. 27. *t* Cap. 5. 13. *u* 2 Sam. 5. 9. *v* Ios. 19. 44. *x* Judc. 1. 21, 27, 29. *y* Ios. 15. 63. *z* 2 Sam. 5. 9. 2 Cron. 32. 5. — *Capul 10.* *a* Mat. 12. 42. Luc. 11. 31.

Domnului, venì, [b] ca să-l încerce prin întrebări grele. 2 Și venì la Ierusalim cu un alaiu mare foarte, cu cămile încărcate cu aromate și aur prea mult și pietri prețioase. Și venind la Solomon, a vorbit cu el de toate ce erau în inima ei. 3 Și Solomon deslegă toate întrebările ei, nu erà *nimica* ascuns regelui, care să nu fie deslegat ei. 4 Și văzând regina din Șeba toată înțelepciunea lui Solomon, și casa ce o zidise: 5 Și bucatele mesei lui, și locuința servilor lui, și rânduiala casnicilor săi, și vestmintele lor, și cuparii lui, și [c] arderile de tot ce le aduceau în casa Domnului, rămase în uimire. 6 Și zise regelui: Adevărat erà cuvântul, ce în țara mea am auzit de lucrurile tale și de înțelepciunea ta. 7 Dar n'am crezut acelor cuvinte, până ce am venit și au văzut ochii mei, și iată, nici jumătate nu mi-s'a spus: înțelepciunea ta și fericirea ta întrec faima ce o auzii. 8 [d] Fericiți *sunt* oamenii tăi, fericiți acești servi ai tăi, ce pururea stau înaintea ta *și* ascultă înțelepciunea ta. 9 [e] Binecuvântat fie Domnul Dumnezeul tău, că a binevoit întru tine, punându-te pre tronul lui Israel! Fiindcă Domnul a iubit în totdeauna pre Israel, deaceea te-a așezat pre tine rege, [f] ca să faci judecată și dreptate. 10 Și ea [g] dădù regelui o sută douăzeci talente de aur, și aromate multe foarte și pietri prețioase; n'a mai sosit în urmă atâtea aromate, ca cele ce regina din Șeba a dat regelui Solomon.

11 [h] Încă și corabia lui Hiram, care aduse aur dela Ofir, aduse dela Ofir și mare cătime de lemne de almughim și pietri prețioase. 12 [i] Și regele făcù din lemnele de [j] almughim îngrădiri la casa Domnului și la casa regelui, și citare și harpe pentru cântăreți; astfel de lemne de almughim n'a mai sosit, nici s'a mai văzut, până în ziua de astăzi. 13 Și regele Solomon dădù reginii din Șeba toate câte dorì câte *îi* cerù, pre lângă *cele* ce-i dădù dela sine regele Solomon; și așà ea se înturnă și se duse în pământul ei, ea și servii ei.

Avuția, mărimea, comerțul și familia lui Solomon.

14 Și greutatea aurului, ce pre fiecare an venià la Solomon, erà de șase sute șasezeci și șase talente de aur: 15 Afară *de cel strâns* dela negustătorii cei mari [k] și dela mărfurile negustătorilor celor mici, și dela toți regii Arabiei, și dela guvernătorii țării.

16 Și a făcut regele Solomon două sute scuturi *de* aur ciocănit șase sute *sicli* de aur a pus de tot scutul: 17 Și [l] trei sute scuturi mici de aur ciocănit; trei mine de aur a pus de tot scutul; și le așează regele în [m] casa *numită:* Pădurea Libanului.

18 [n] Și *mai* făcù regele un tron mare de fildiș, și-l acoperì cu aur curat. 19 Tronul aveà șase trepte, și vârful tronului *era* rotund pre dinapoia sa, și răzămători *erau* de o parte și de alta a scaunului, și doi lei stăteau la răzămători. 20 Și pe cele șase trepte doisprezece lei de o parte și de alta stăteau: un astfel nu s'a făcut în nici un regat. 21 [o] Și toate vasele de băut ale regelui Solomon *erau* de aur; și toate vasele casei, *numită* Pădurea Libanului, *erau de* aur curat; nimic de argint: *argintul* drept nimic se socotì în zilele lui Solomon. 22 Că regele aveà pre mare o corabie [p] tarsică cu corabia lui Hiram; o dată la trei ani venià corabia tarsică, aducând aur și argint, fildiș și momiți și păuni.

23 Așà [q] s'a mărit regele Solomon în avere și în înțelepciune mai presus de toți regii pământului. 24 Și tot pământul căută la fața lui Solomon, ca să audă înțelepciunea, pre care Dumnezeu o pusese în inima lui. 25 Și pre tot anul aduceà fiecare din ei darul său: vase de argint, vase de aur, și vestminte, și arme, și aromate, și cai, și catâri.

26 Și [r] Solomon a [s] adunat care și călăreți, și aveà o mie patru sute de care

---

b Judc. 14. 12.
c 1 Cron. 26. 16.
d Prov. 8. 34.
e Cap. 5. 7.
f Ps. 72. 2. Prov. 8. 15.
g Ps. 72. 10, 15.
h Cap. 9. 27.
i 2 Cron. 9. 11.
j 2 Cron. 9. 10.
k 2 Cron. 9. 24.
l Cap. 14. 26.
m Cap. 7. 2.
n 2 Cron. 9. 17, etc.
o 2 Cron. 9 20, etc.
p Fac. 10. 4.
q Cap. 3. 12, 13.
r Cap. 4. 26.
s Deut. 17. 16.

şi douăsprezece mii de călăreţi, pre cari îi aşează în întăririle pentru care, şi aprope de rege, în Ierusalim. 27 [t]Şi regele făcù argintul *să fie* în Ierusalim ca pietrile, şi cedrii *să fie* ca Sicomorii cei din vale, prin mulţimea *lor*. 28 [u]Şi aduseră lui Solomon cai şi tot felul de marfă din Egipt, neguţătorii regelui cumpărau această marfă cu preţ. 29 Şi se aduse un car din Egipt pentru şase sute *sicli* de argint, şi un cal pentru o sută cincizeci [v]şi aşà se aduseră şi pentru toţi regii Şiriei, prin mânile acelor *neguţători*.

Femeile cele străine ale lui Solomon şi idolatria lui; mânia lui Dumnezeu.

11 Şi [a]regele Solomon pre lângă fata lui Faraon [b]iubì multe femei străine: Moabite, Ammonite, Edomite, Sidonene *şi* Hetee. 2 Din popoarele, despre care Domnul zisese fiilor lui Israel: [c]Să nu întraţi la ele, nici ele să între la voi, ca nu cumva să plece inimile voastre după zeii lor. De aceste se lipì Solomon cu iubire. 3 Şi aveà femei princese şapte sute, şi concubine trei sute: şi femeile lui au abătut inima lui. 4 Căci s'a întâmplat, când a îmbătrânit Solomon, [d]femeile lui *i*-au abătut inima lui la alţi zei; şi *aşà* [e]inima lui nu erà întreagă cu Domnul Dumnezeul său, [f]ca inima lui David, părintele său. 5 Şi a umblat Solomon, după chipul [g]Astarteei, zeiţa Sidonenilor, şi după Milcom, urîciunea Ammoniţilor. 6 Şi Solomon făcù rele înaintea Domnului, şi n'a umblat cu desăvârşire după Domnul, ca David părintele său. 7 [h]Atuncia zidì Solomon o înălţime lui [i]Chemoş, urâciunea Moabului, în [j]muntele din faţa Ierusalimului, şi lui Moloch, urâciunea fiilor lui Ammon. 8 Şi aşà făcù pentru toate femeile sale cele străine, care tămâiau şi jertfiau zeilor lor.

9 Şi s'a mâniat Domnul asupra lui Solomon, fiindcă [k]inima lui se abătuse dela Domnul Dumnezeul lui Israel, [l]care se arătase lui de două ori: 10 Şi-i [m]dăduse poruncă pentru lucrul acesta: să nu meargă nici cum după alţi zei: dar el nu păzì ceeace-i poruncise Domnul. 11 Pentru aceasta zise Domnul lui Solomon: Fiindcă tu ai făcut aceasta, şi nu ai ţinut legământul meu şi poruncile mele, ce ţi-am poruncit ţie, [n]voiu rupe regatul dela tine, şi-l voiu da servului tău. 12 Dar nu voiu face aceasta în zilele tale, pentru David părintele tău: din mânile fiului tău îl voiu rupe. 13 [o]Decât nu voiu rupe tot regatul: o [p]semінţie voiu da fiului tău, pentru David, servul meu, şi pentru Ierusalim, pre [q]care l-am ales.

Vrăjmaşii lui Solomon şi moartea sa.

14 Şi [r]ridică Domnul împotrivitor lui Solomon, pre Hadad, Edomitul; acesta *erà* din seminţia regilor Edomului. 15 [s]Căci s'a întâmplat, când David fu în Edom, şi Ioab, mai marele oastei, se suise să îmmormânteze pre cei ucişi, şi [t]ucise pre toată partea bărbătească din Edom: 16 (Căci şase luni şezù acolo Ioab cu tot Israelul, până ce stârpì toată partea bărbătească din Edom): 17 Atuncia Hadad a fugit însuşi, şi cu dânsul câţiva Edomiţi din servii părintelui său, ca să meargă în Egipt; iar Hadad *erà* copil mic. 18 Şi purceseră din Madian, şi veniră la Paran: şi şi-a luat cu sine oameni din Paran, şi veniră în Egipt la Faraon, regele Egiptului, carele-i dădù casă, şi-i rânduì ale hrănii, şi-i dădù lui pământ. 19 Şi află Hadad mare trecere la Faraon, şi-i dădù de femeie pre sora femeii sale pre sora reginii Taphenesa. 20 Şi sora Taphenesii născù lui pre Ghenubat, fiul său, pre care Taphenesa îl înţercă în casa lui Faraon; şi erà Ghenubat în casa lui Faraon cu fiii lui Faraon. 21 Şi [u]auzind Hadad în Egipt, că a adormit David cu părinţii săi, şi că a murit Ioab, mai marele oastei, zisese Hadad către Faraon: Lasă-mă să mă duc în ţara mea. 22 Şi zise către el Faraon: dar ce-ţi lipseşte lângă mine, de ceri să

t 2 Cron 1.15—17. *u* Deut. 17. 16. *v* Ios. 1. 4.

Capul 11.

a Neem 13. 26. *b* Deut. 17. 17. *c* Esod. 34. 16. *d* Deut. 17. 17. *e* Cap. 8. 61. *f* Cap. 9. 4. *g* 2 Reg. 23. *h* Num. 33. 52. *i* Num. 21. 29. *j* 2 Reg. 23. 13. *k* Vers. 2, 3. *l* Cap. 3. 5. *m* Cap. 6. 12. *n* Vers. 31. *o* 2 Sam. 7. 15. *p* Cap. 12. 20. *q* Deut. 12. 11. *r* 1 Cron. 5. 26. *s* 2 Sam. 8. 14. *t* Num. 24. 19 *u* Cap. 2. 10, 34.

te duci în țara ta? Și răspunse: Nimica: dar lasă-mă, rogu-te.

23 Și ridică Dumnezeu lui *Solomon* și *alt* împotrivitor, pre Reson, fiul lui Eliada: carele fugise dela domnul său [r]Hadadezer, regele din Țoba. 24 El adunând la sine bărbați, se făcù capul unei cete, [x]când David ucise pre cei *din Țoba:* și ei merseră la Damasc, și locuiră acolo, și domniră la Damasc; 25 Și fu neamic lui Israel în toate zilele lui Solomon, *și făcù rele multe*, pe lângă răul ce-l *făcù* Hadad: și urî pre Israel, domnind în Șiria.

26 Și [y]Ieroboam, fiul lui Nebat, Efraimean din Șereda, servul lui Solomon, a cărui mumă *eră* Țeruea, femeia văduvă, [z]ridică și aceasta mâna asupra regelui. 27 Și aceasta *fu* cuvântul, pentru care ridică mâna asupra regelui: [a]Solomon zidì Millo, *și* înfundă spărturile cetății lui David, părintele său: 28 Și Ieroboam *eră* bărbat viteaz: și Solomon văzând, că tânărul eră muncitor, îl puse preste toată sarcina casei lui Iosif.

29 Și s'a întâmplat în timpul acela, când Ieroboam ieșià din Ierusalim, că-l află pre cale profetul [b]Ahija, Șilonitul, îmbrăcat în vestmânt nou: și ei amândoi numai *erau* pre câmp. 30 Și apucă Ahija vestmântul cel nou, ce purtà, și-l [c]rupse *în* douăsprezece bucăți; 31 Și zise către Ieroboam: ia-ți zece bucăți, căci [d]așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Iată, voiu rupe regatul din mâna lui Solomon, și voiu da ție zece seminții: 32 (Dar va rămâneà lui o seminție, pentru servul meu David, și pentru Ierusalimul, cetatea ce am ales din toate semințiile lui Israel): 33 [e]Fiindcă mă părăsiră pre mine, și se închinară Astarteei, zeița Sidonenilor, lui Chemoș, zeul Moabiților, *și* lui Milcom, zeul fiilor lui Ammon. Și nu umblară în căile mele, ca să facă drepte înaintea mea, *și să păzească* legile mele și judecățile mele, ca David părintele său. 34 Dar nu voiu luà tot regatul din mâna lui, ci-l voiu țineà pre el domn în toate zilele vieții lui, pentru David, servul meu, pre care l-am ales, fiindcă el păzià poruncile mele și legile mele. 35 Dar [f]voiu luà regatul din mâna fiului său, și voiu da ție zece seminții. 36 Iar fiului său voiu da o seminție, ca [g]David, servul meu, să aibă lumină pururea înaintea mea în Ierusalim, cetatea ce am ales mie, ca să pun numele meu acolo. 37 Și te voiu luà, și vei domnì după toate câte va dorì sufletul tău, și vei fi rege preste Israel. 38 Și va fi, de vei ascultà de tot ce-ți voiu porunci, și vei umblà în căile mele, și vei face drepte înaintea mea, păzind legile și poruncile mele, cum a făcut David, servul meu, atunci [h]voiu fi cu tine, și [i]voiu zidì ție casă statornică, cum am zidit și lui David: și pre Israel îl voiu da ție. 39 Și voiu umilì sămânța lui David pentru aceasta, dar nu pentru totdeauna.

40 Deaceea căută Solomon să omoare pre Ieroboam. Și sculându-se Ieroboam, fugì în Egipt la Șișak, regele Egiptului, și fu în Egipt până la moartea lui Solomon.

41 Și celelalte fapte ale lui Solomon și toate câte le făcù, și înțelepciunea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Faptelor lui Solomon? 42 Și zilele ce a domnit Solomon în Ierusalim preste tot Israelul *fură* patruzeci ani. 43 Și adormì Solomon cu părinții săi, și se îmmormântă în cetatea lui David, părintele său: și domnì în locul său [j]Rehoboam, fiul său.

Suirea la tron a lui Rehoboam; răscularea celor zece seminții.

12 Și [a]Rehoboam se duse la Șechem: căci la Șechem venise tot Israelul, ca să-l facă rege.

2 Și cum auzì *aceasta* [b]Ieroboam, fiul lui Nebat, care eră încă în [c]Egipt, (căci fugise de fața regelui Solomon. Și Ieroboam locuì în Egipt), 3 Că trimiseră, și-l chemară: și venì Ieroboam și toată

---

v 2 Sam. 8. 3. *x* 2 Sam. 8. 3. *y* 2 Cron. 13. 6 | *z* 2 Sam. 20. 21. *a* Cap. 9. 24 *b* Cap. 14 2. | *c* 1 Sam. 15. 27. *d* Vers. 11. 13. | *e* Vers. 5. 6, 7. *f* Cap. 12 16.17 | *g* Cap. 15. 4. *h* Ios. 1. 5. | *i* 2Sam.7.11.27. *j* Mat. 1. 7. — | *Capul 12.* *a* 2 Cron. 10. 1. etc. | *b* Cap. 11. 26. *c* Cap. 11 40.

adunarea lui Israel, și vorbì către Rehoboam, zicând: 4 Părintele tău a îngreuiat [d] jugul nostru: deci tu ușurează acum serviciul cel aspru al părintelui tău, și jugul lui cel greu, ce el a pus asupra noastră; și vom servì ție. Și el le zise: Duceți-vă pre trei zile, și înturnați-vă la mine: și poporul se duse.

6 Și se sfătuì regele Rehoboam cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Șolomon, părintele său, pre când încă trăià, zicând: Cum sfătuiți voi, să răspund poporului acestuia? 7 Și ei îi răspunseră, zicând: [e] Dacă tu vei fi serv astăzi poporului acestuia, și vei servì, și-i vei răspunde, și vei vorbì cuvinte bune, atuncia va fi *și el* servul tău pururea.

8 Dar el părăsì sfatul ce bătrânii i-au dat, și se sfătuì cu tinerii, cari crescuseră cu el, *și* care stătură înaintea lui. 9 Și a zis lor: Cum sfătuiți voi să răspundem poporului acestuia, carele îmi vorbì, zicând: Ușurează jugul, pre care părintele tău a pus asupra noastră? 10 Și au răspuns lui tinerii, cari crescuseră cu el, zicând: Părintele tău a îngreuiat jugul nostru, dar tu ușurează-ni-*l;* așà vorbește lor: *Degetul* meu cel mic va fi mai gros, decât coapsele părintelui meu. 11 Și acum părintele meu de a pus asupra-vă jug greu, eu jugul vostru mai greu îl voiu face; *și* de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă voiu pedepsì.

12 Și a treia zi veniră Ieroboam și tot poporul la Rehoboam, după cum poruncise regele, zicând întoarceți-vă la mine a treia zi. 13 Și regele răspunse aspru poporului, și părăsì sfatul ce bătrânii i-l-au dat: 14 Și le vorbì după sfatul tinerilor, zicând: Părintele meu de a îngreuiat jugul vostru, eu *și* mai greu voiu face jugul vostru; *și* de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă voiu pedepsì.

15 Și nu ascultă regele pre popor; căci așà [f] s'a dat dela Domnul, ca să se adeverească cuvântul său, ce Domnul [g] vorbì prin Ahija, Șilonitul, lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

16 Și văzând tot Israelul, că regele nu i-a ascultat, poporul răspunse regelui, zicând: [h] Ce parte avem noi în David? Nici o moștenire *n'avem* în fiul lui Isai; Israele, la corturile tale! acum, Davide, privește la casa ta. Și *așà* se duse Israel la corturile sale. 17 [i] *Cât pentru* fiii lui Israel, ce locuiau în cetățile lui Iuda, preste aceștia domnì Rehoboam.

18 Și [j] trimise regele Rehoboam pre Adoram, care *era* preste dări, și-l ucise tot Israelul de murì. Și se grăbì regele Rehoboam a se suì în carul său, ca să fugă la Ierusalim. 19 Așà s'a [k] rupt Israel dela casa lui David până în ziua de astăzi.

20 Și cum auzì tot Israelul, că Ieroboam s'a întors, trimiseră și-l chemară la adunare, și-l făcură rege preste tot Israelul; n'a urmat casei lui David decât [l] singură seminția lui Iuda.

21 Și venind [m] Rehoboam la Ierusalim, a adunat toată casa lui Iuda și seminția lui Beniamin: o sută optzeci mii de luptători aleși, ca să se lupte cu casa lui Israel, și spre a reduce regatul *sub stăpânirea* lui Rehoboam, fiul lui Șolomon. 22 Dar [n] cuvântul lui Dumnezeu a fost către Șemaia, omul lui Dumnezeu, zicând: 23 Vorbește către Renoboam, fiul lui Solomon, regele lui Iuda, și către toata casa lui Iuda și a lui Beniamin, și către celalalt popor, zicând: 24 Așà zice Domnul: Nu vă suiți, nici vă luptați cu frații voștri, fiii lui Israel: Întoarceți-vă fiecare la casa sa: [o] căci dela mine se făcù lucrul acesta. Și a ascultat de cuvântul Domnului, și s'a întors, să se ducă, după cuvântul Domnului.

Idolatria lui Ieroboam.

25 Atuncia zidì Ieroboam [p] Șechemul pe muntele Efraim, și locuì în el; apoi ieșì de acolo, și [q] zidì Penuelul. 26 Și zise Ieroboam în inima sa: Acum se va reîntoarce regatul la casa lui David: 27 Dacă poporul acesta [r] se va suì, să a-

[d] 1 Sam. 8. 11—18. [e] 2 Cron. 10. 7. [f] Jude. 14. 4. [g] Cap. 11. 31. [h] 2 Sam. 20. 1. [i] Cap. 11.13,36. [j] Cap. 4. 6. [k] 2 Reg. 17. 21. [l] Cap. 11.13.32. [m] Cron. 11. 1. [n] Cron. 11. 2. [o] Vers. 15. [p] Jude. 9. 45. [q] Jude. 8. 17. [r] Deut. 12. 5, 6.

ducă jertfă în casa Domnului în Ierusalim, atunci inima poporului acestuia se va reîntoarce la domnul său, la Roboboam, regele lui Iuda. 28 Deci regele se sfătuì, și [s]făcù doi viței *de* aur, și zise către popor: Prea mult este vouă de a vă suì în Ierusalim: [t]Iată zeii tăi, Israele, cari te-au scos din pământul Egiptului! 29 Și puse pre unul în [u]Bet-El, și pre altul îl puse în [v]Dan. 30 Și se făcù fapta aceasta [x]prilejiu de păcătuire: căci mergeà poporul până la Dan, *să se închine* înaintea unuia. 31 Și făcù [y]casă de înălțime, și [z]puse preoți din mulțimea poporului, cari nu erau din fiii lui Levi. 32 Și întocmì Ieroboam sărbătoare în luna a opta, în ziua a cincisprezecea din lună, ca [a]sărbătoarea cea din Iuda, și jertfì pre altar. Așà făcù în Bet-El, jertfind viteilor, pre care i-a făcut, [b]și a așezat în Bet-El preoți ai înălțimilor, pre care el le-a făcut. 33 Și jertfì pre altarul, ce-l făcù în Bet-El, a cincisprezecea zi a lunei a opta, în luna ce el [c]născocì din inima sa: și făcù sărbătoare fiilor lui Israel: și a jertfit pre altar, și tămâie.

Un profet proorocește împotriva idolatriei dela Bet-El, face un semn lui Ieroboam, dar apoi e ispitit și ucis de un leu.

13 Și iată, [a]venì un om al lui Dumnezeu din Iuda la Bet-El prin cuvântul Domnului; [b]și Ieroboam stà lângă altar, ca să tămâieze. 2 Și a strigat spre altarul prin cuvântul Domnului și zisè: Altare, altare! așà zice Domnul. Iată! fiu se va naște casei lui David, cu numele [c]Iosia, și va jertfì deasupra ta pre preoții înălțimilor, care tămâiază preste tine: și oase de om se vor arde preste tine. 3 Și în acea zi dădù [d]un semn, zicând: Acesta *este* semnul, că Domnul a vorbit: Iată, altarul se va despicà, și cenușa depe el se va vărsà.

4 Și auzind Ieroboam, regele, cuvântul omului lui Dumnezeu, ce a strigat spre altarul din Bet-El, întinse mâna sa depe altar, zicând: Prindeți-l. Și a secat mâna lui, pre care a întins-o către dânsul, de nu putù să o întoarcă la sine. 5 Și se despicà altarul, și se vărsà cenușa depe altar, după semnul, ce dăduse omul lui Dumnezeu prin cuvântul Domnului. 6 Și a răspuns regele, și zise către omul lui Dumnezeu: [e]Roagă-te Domnului Dumnezeului tău, și cere-*i* pentru mine, ca să se reîntoarcă mâna mea la mine. Și s'a rugat omul lui Dumnezeu către Domnul, și s'a întors mâna regelui la sine, și a fost ca și mai înainte. 7 Și regele zise către omul lui Dumnezeu: Vino cu mine acasă, și te înfiripează, și-ți [f]voiu da dar. 8 Dar omul lui Dumnezeu zise regelui: [g]Jumătate din casa ta de-mi vei da, nu voiu întrà la tine: nici voiu mâncà pâne, nici voiu beà apă în locul acesta. 9 Căci așà-mi este poruncit prin cuvântul Domnului, zicând: [h]Să nu mănânci pâne, și să nu bei apă, și să nu te întorci pe calea pe care ai mers. 10 Și se pornì pe altă cale, și nu se întoarse pe calea, ce venise la Bet-El.

11 Iar în Bet-El locuià un bătrân profet: și au venit fiii săi, și-i spuseră toate faptele, ce le făcuse omul lui Dumnezeu în ziua aceea în Bet-El: au spus părintelui lor și cuvintele, ce le-a vorbit către rege. 12 Și zise către părintele lor: Pe ce cale a plecat? Că fiii lui văzură pe ce cale a plecat omul lui Dumnezeu, carele venise din Iuda. 13 Și zise fiilor săi: Puneți-mi șaua pe asin: și-i puseră șaua pe asin, și el încălecă pe el. 14 Și se duse pe urma omului lui Dumnezeu, și-l află șezând sub un stejar, și-i zise: Tu *ești* omul lui Dumnezeu, carele a venit din Iuda? Și el zise: Eu *sunt*. 15 Și a zis lui: Vino cu mine acasă, și mănâncă pâne. 16 Iar el a zis: [i]Nu pot să mă întorc cu tine, nici să mă duc cu tine: nici voiu mâncà pâne, nici voiu beà apă cu tine în locul acesta. 17 Căci poruncitu-mi-s'a [j]prin cuvântul Domnului: Să nu mănânci pâne,

---

s 2 Reg. 10. 29. *t* Esod. 32. 4. 8. *u* Fac. 28. 19.. *v* Jude. 18. 29. *x* Cap. 13. 34. *y* Cap. 13. 32. *z* Num. 3. 10. *a* Lev. 23.33.34 *b* Amos. 7. 13. *c* Num. 15. 39. —

Capul 13. *a* 2 Reg. 23. 17. *b* Cap. 12 32,33. *c* 2Reg.23.15,16. *d* Isa. 7. 14. *e* Esod. 8. 8. *f* Fapt. 8. 24. *g* Num. 22. 18. *h* 1 Cor. 5. 11. *i* Vers. 8. 9. *j* Thes. 4. 15.

nici să bei apă acolo, nici să te întorci pe calea, pe care ai mers. 18 *Dar* el îi zise: Şi eu profet *sunt* ca tine; şi un înger îmi grăi mie prin cuvântul Domnului, zicând: Întoarce-l pre el cu tine în casa ta, spre a mâncà pâne şi a beà apă; *dar* el îi minţi. 19 Şi se întoarse cu el, şi a mâncat pâne în casa lui, şi a beut apă.

20 Şi când şedeà la masă, venì cuvântul Domnului către profetul, care-l întorsese; 21 Şi a strigat către omul lui Dumnezeu, ce venise din Iuda, zicând: Aşà zice Domnul: Fiindcă n'ai ascultat de vocea Domnului, şi n'ai păzit porunca, ce-ţi dădù Domnul Dumnezeul tău, 22 Ci te-ai întors, şi ai mâncat pâne, şi ai beut apă, în locul [k] de care ţi-a zis: Să nu mănânci pâne, nici să beai apă; leşul tău nu va venì în mormântul părinţilor tăi. 23 Şi după ce a mâncat pâne şi a beut, pus-au ei şaua pe asin pentru profetul, pre care l-a întors. 24 Şi el a plecat, şi-l întâmpinà [l] un leu pe cale, care-l omorî; şi leşul lui rămase aruncat în cale, şi asinul stătù lângă el, şi leul stătù lângă leş. 25 Şi iată, bărbaţi trecură, şi văzură leşul aruncat în cale, şi leul, ce stà lângă leş: şi venind, au spus *aceasta* în cetatea, unde locuià profetul cel bătrân. 26 Şi când auzì profetul, ce l-a întors din cale, zise: Acesta *este* omul lui Dumnezeu, carele nu ascultă de vocea Domnului: pentru aceasta Domnul îl dădù pre el leului, care l-a sfăşiat, şi l-a omorît, după cuvântul Domnului, ce el a zis lui. 27 Şi vorbì către fiii săi, zicând: puneţi-mi şaua pe asin; şi ei *i*-au pus şaua.

28 Şi se duse, şi a aflat leşul aceluia aruncat în cale, şi asinul şi leul stând lângă leş: *dar* leul nu mâncase leşul, nici sfăşiase asinul. 29 Şi a ridicat profetul leşul omului lui Dumnezeu, şi l-a pus pe asin, şi l-a adus înapoi, şi venì în cetate profetul cel bătrân, ca să plângă şi să-l îmmormânteze. 30 Şi a pus leşul aceluia în mormântul său, şi l-a plâns, *zicând:* [m] Vai, fratele meu! 31 Şi după ce-l îmmormântă, a vorbit fiilor săi, zicând: După ce voiu murì, îmmormântaţi-mă şi pre mine în mormântul, unde se îmmormântă omul lui Dumnezeu; *şi* [n] puneţi oasele mele lângă oasele lui. 32 [o] Căci se va împlinì aceea, ce vorbì prin cuvântul Domnului despre altarul din Bet-El, şi despre toate casele înălţimilor, care *sunt* în cetăţile Samariei.

33 După întâmplarea aceasta nu se întoarse Ieroboam din calea lui cea rea, ci făcù iarăşi din mulţimea poporului preoţi pentru înălţimi: pre cine voì îl sfinţì, şi ei se făcură preoţi ai înălţimilor. 34 Şi se făcù acest prilegiu de păcătuire casei lui Ieroboam, ca să se stârpească şi să se nimicească depe pământ.

Profeţia lui Ahija despre Ieroboam şi familia sa.

14 În acel timp se bolnăvì Ahija, fiul lui Ieroboam. 2 Şi zise Ieroboam către femeia sa: Rogu-te, scoală-te, şi schimbă-ţi vestmintele, ca să nu se cunoască, că tu eşti femeia lui Ieroboam: şi mergi la Şilo: iată! acolo *este* Ahija, profetul, carele spusu-mi-a, că [a] *voiu fi* rege preste poporul acesta. 3 [b] Şi ia în mâna ta zece pâni şi turte şi un vas de miere, şi du-te la el: el îţi va spune, ce are să se întâmple copilului. 4 Şi făcù aşà femeia lui Ieroboam; şi sculându-se, [c] se duse la Şilo, şi venì în casa lui Ahija. Iar Ahija nu puteà să vadă, căci ochii lui se întunecaseră de bătrâneţe. 5 Şi Domnul a zis lui Ahija: Iată, femeia lui Ieroboam vine să te întrebe ceva pentru fiul său, căci *este* bolnav: aşà şi aşà vei vorbì ei: căci, când va întrà, se va prefăce *a fi* alta.

6 Şi cum auzì Ahija vuetul picioarelor ei, pre când întrà pre uşe, zis-a el: Întră, femeie a lui Ieroboam! Pentru ce te prefaci *a fi* alta? *ştiri* aspre am a-ţi da. 7 Mergi *de* zi lui Ieroboam: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [d] Fiindcă eu te-am înălţat din mijlocul poporului, şi te-am aşezat domn preste poporul meu.

k Vers. 9. Cap. 20. 36. | *m* Ier. 22. 18. | *n* 2 Reg. 23. 17, 18. | *o* 2Reg.23.16.19 — | *Capul 14.* *a* Cap. 11. 31. | *b* 1 Sam. 9. 7, 8. | *c* Cap. 11. 29. | *d* 2 Sam. 12 7.8.

Israel. 8 Și [e] rupând regatul dela casa lui David. l-am dat ție. și tu nu te-ai arătat ca servul meu David. [f] care păzi poruncile mele. și urmă după mine din toată inima sa. făcând numai drepte în ochii mei: 9 Ci ai întrecut în răutate pre toți câți au fost înaintea ta: [g] căci ai mers. și ți-ai făcut ție alți zei și chipuri vărsate. spre a mă mânià. și pre mine [h] m'ai aruncat dinapoia ta: 10 Pentru aceasta. iată. [i] voiu aduce nefericire asupra casei lui Ieroboam. și [j] voiu stârpì din ai lui Ieroboam pre tot sufletul de partea bărbătească. pre cel închis și [k] pre cel liber din Israel. și voiu mătură în urma casei lui Ieroboam. cum mătură cineva gunoiul până la curat. 11 [l] Cine din ai lui Ieroboam va murì în cetate. câniì *îl* vor mâncà; și cine va murì în câmp. paserile cerului *îl* vor mâncà: că Domnul *așà* vorbește. 12 Tu deci. scoală-te. du-te la casa ta: *și* [m] când picioarele tale vor întrà în cetate. copilul va murì. 13 Și-l va plânge tot Israelul. și-l vor îmmormântà; căci acesta numai din al lui Ieroboam va venì în mormânt; pentru că *numai* în el din casa lui Ieroboam [n] se află ceva bun înaintea Domnului Dumnezeului lui Israel. 14 [o] Și-și va ridicà Domnul rege preste Israel. carele va stârpì casa lui Ieroboam în ziua aceea: și ce *zic?* chiar acum. 15 Căci Domnul va lovì pe Israel *de* se va clătinà. ca trestia de apă. și va [p] desrădăcinà pe Israel din acest [q] pământ bun. ce-l dădù părinților lor. și-l va împrăștià [r] dincolo de fluviu. [s] fiindcă-și făcù Astartee. mâniând pre Domnul. 16 Și va părăsì pre Israel pentru păcatele lui Ieroboam, [t] carele păcătuì. și trase *și* pre Israel în păcat.

17 Și se sculă femeia lui Ieroboam. și se duse, și venì la [u] Tirța: *și* [v] cum atinse pragul ușei. murì copilul. 18 Și-l îmmormântară. și-l plânse tot Israelul [x] după cuvântul Domnului. ce el a vorbit prin servul său Ahija. profetul.

19 Și celelalte fapte ale lui Ieroboam. cum [y] se luptă. și cum domnì. iată. acestea scrise *sunt* în Cartea Cronicelor regilor lui Israel. 20 Și zilele ce domnì Ieroboam *fură* douăzeci și doi de ani: și adormì cu părinții săi. și în locul său domnì Nadab. fiul său.

Domnia lui Rehoboam. a lui Abijam și a lui Asa în Iuda.

21 Și Rehoboam. fiul lui Solomon. domnì preste Iuda. [z] De patruzeci și unul de ani *erà* Rehoboam. când se făcù rege. și domnì șaptesprezece ani în Ierusalim. cetatea. [a] pre care Domnul a ales-o *sie-și*. ca să pună numele său acolo. [b] Și numele mumei lui *erà* Naama. Ammonită. 22 [c] Dar și Iuda făcù rele înaintea Domnului. și [d] întărîtă gelozia lui prin păcatele lor. ce păcătuì mai pre sus decât părinții lor. 23 Căci și aceștia își zidiră [e] înălțimi și stâlpi și [f] Astartee pe tot dealul înalt și [g] sub tot arborele verde. 24 [h] Erau și sodomiți în țară. *și* făceau toate urîciunile popoarelor. pre care Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel.

25 [i] Și în anul al cincilea al regelui Rehoboam. Șișak. regele Egiptului. se suì asupra Ierusalimului; 26 [j] Și luă tesaurele casei Domnului. și tesaurele casei regelui: toate le luă: luă încă și toate scuturile de aur ce Solomon le făcuse. 27 Și în locul acestora regele Rehoboam făcù scuturi de aramă. și *le* dădù în mânile capilor alergătorilor. care păziau ușa casei regelui. 28 Și a fost. că oricând întrà regele în casa Domnului. alergătorii le purtau: și iarăși le puneau în camera alergătorilor.

29 Și celelalte fapte ale lui Rehoboam. și toate câte le făcù. oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 30 Și fu resbel între Rehoboam și Ieroboam în toate zilele *lor*. 31 Și Rehoboam adormì cu părinții săi. și fu îmmormântat cu părinții săi în cetatea lui

---

e Cap. 11. 31. *f* Cap. 11.33.38. *g* Cap. 12. 28. *h* Neem. 9. 26. Ps. 50. 17. *i* Cap. 15. 29. *j* Cap. 21. 21. *k* Deut. 32. 36. *l* Cap. 16. 4. *m* Vers. 17. *n* 2 Cron. 12 12. *o* Cap. 15. 27. 28, 29. *p* 2 Reg. 17. 6. *q* Ios. 23. 15 16 *r* 2 Reg. 15. 29 *s* Esod. 34. 13. *t* Cap. 12. 30. *u* Cânt. 6. 4. *v* Vers. 12. *x* Vers. 13. *y* 2 Cron. 13. 2, etc. *z* 2 Cron. 12.13. *a* Cap. 11. 36. *b* Vers. 31. *c* 2 Cron. 12. 1. *d* 1 Cor. 10. 22. *e* Deut. 12. 2. *f* 2 Reg.17.9,10. *g* Isa. 57. 5. *h* Deut. 23. 17. *i* Cap. 11 40. *j* 2 Cron. 12. 9. 10, 11. —

David. Și numele mumei lui *erà* Naama, Ammonită. Și în locul său domnì Abijam, fiul său.

Abijam.

15 Și [a] Abijam domnì preste Iuda pre la al optsprezecelea an al domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat. 2 Trei ani domnì el în Ierusalim; [b] și numele mumei lui *era* [c] Maaca, fica lui Abișalom. 3 Și umblà în toate păcatele, ce înainte făcuse părintele său: și nu erà [d] inima lui întreagă cu Domnul, Dumnezeul lui, ca inima lui David, părintele său. 4 Dar [e] pentru David, Domnul Dumnezeul său, îi dădù candelă în Ierusalim, înălțând pre fiul său după el, și cruțând Ierusalimul: 5 Fiindcă David [f] făcuse cele drepte în ochii Domnului, și nu se abătù în toate zilele vieții sale dela toate, câte îi poruncise lui, [g] afară de fapta cu Uria, Heteul. 6 [h] Și resbel fu între Rehoboam și Ieroboam în toate zilele vieții lui.

7 [i] Și celelalte fapte ale lui Abijam și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și fu resbel între Abijam și Ieroboam. 8 [j] Și Abijam adormì cu părinții săi, și-l îmmormântară în cetatea lui David; și în locul său domnì Asa, fiul său.

Asa.

9 Și în anul al douăzecilea al lui Ieroboam, regele lui Israel, domnì Asa preste Iuda. 10 Și el domnì în Ierusalim patruzeci și unul de ani: și numele mumei lui *era* Maaca, fica lui Abișalom. 11 [k] Și Asa făcù cele drepte în ochii Domnului, ca și David, părintele său. 12 [l] Și alungă din țară pre sodomiți, și depărtă toți idolii, ce făcuseră părinții săi. 13 Încă și [m] pre muma sa Maaca o depărtă, ca *să* nu *mai fie* regină: fiindcă ea făcuse chip Astarteei: Și Asa sfărâmă chipul ei, și-*l* [n] arse lângă părâul Kedron. 14 [o] Dar înălțimile nu fură depărtate: totuși [p] inima lui Asa erà întreagă cu Domnul, *în* toate zilele sale. 45 Și el aduse în casa Domnului *toate* cele sfințite de părintele său și cele sfințite de sine: argint, aur și vase.

16 Și fu resbel între Asa și Baașa regele lui Israel, *în* toate zilele lor. 17 Și [q] se suì Baașa, regele lui Israel, asupra luiIuda, și zidì [r] Rama, [s] ca să nu lase pre nimeni să iasă sau să între la Asa, regele lui Iuda.

18 Atuncia luă Asa tot argintul și aurul, ce rămăsese în tesaurele casei Domnului și în tesaurele casei regelui, și-l dădù în mânile servilor săi, și-l trimise regele Asa către [t] Benhadad, fiul lui Tabrimon, fiul lui Hețion, regele Siriei, care locuià în [u] Damasc, zicând: 19 *Să fie* legământ între mine și tine, *cum a fost* între părintele meu și părintele tău; iată, îți trimit dar de argint și aur: mergi, desfă legământul tău cu Baașa, regele lui Israel, ca să se tragă dela mine. 20 Și Benhadad ascultă pre regele Asa, și trimise pre mai marii oștirilor sale asupra cetăților lui Israel, și bătură [v] Ijonul și [x] Danul, și [y] Abel-Beth-Maaca, și tot Chinnerotul, dimpreună cu tot pământul Neftali. 21 Si cum auzì Baașa *de aceasta,* se oprì dela zidirea Ramei, și stătù în Tirța.

22 [z] Atuncia chemă regele Asa pre întregul Iuda, și nimenea nu fu cruțat: și ridicară dela Rama pietrile și lemnele ei, cu care Baașa zidise; și regele Asa zidì cu dânsele [a] Gheba a lui Beniamin și [b] Mitpa,

23 Toate celelalte fapte ale lui Asa, și toată puterea lui, și toate câte a făcut, și cetățile ce a zidit, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Iar [c] în timpul bătrâneților sale se îmbolnăvì de picioare. 24 Și Asa adormì cu părinții săi, și se îmmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său: [d] și în locul său domnì [e] Iosafat, fiul său.

Domnia lui Nadab, a lui Baașa, a lui Ela și a lui Zimri în Israel.

25 Și domnì Nadab, fiul lui Ieroboam, preste Israel în al doilea an al lui Asa.

Capul 15.
a 2 Cron. 13. 1.
b 2 Cron. 11.20, 21. 22.
c 2 Cron. 13. 2.
d Ps. 119. 80.
e 2 Cron. 21. 7.
f Cap. 14. 8.
g 2 Sam.11.4.15.
h Cap. 14. 30.
i 2 Cron. 13. 2. 3, 22.
j 2 Cron 14. 1.
k 2 Cron. 14. 2.
l Cap. 14. 24.
m 2 Cron. 15.16.
n Esod. 32. 20
o Cap. 22. 43.
p Vers. 3
q 2 Cron. 16. 1, etc.
r Ios. 18. 25.
s Cap. 12. 27.
t 2 Cron. 16. 2.
u Cap. 11 23.24.
v 2 Reg. 15.29.
x Jude. 18. 29.
y 2 Sam. 20. 14.
z Cron. 16. 6.
a Ios. 21. 17.
b Ios. 18. 26.
c 2 Cron. 16. 12.
d 2 Cron. 17. 1.
e Mat 1. 8.

regele lui Iuda: și el domnì preste Israel doi ani. 26 Și făcù rele în ochii Domnului, și umblă pre calea părintelui său și în [f] păcatul lui, prin care a tras pre Israel în păcat.

27 [g] Și Baașa, fiul lui Ahija, din casa lui Isachar, se conjură în contra lui, și-l bătù Baașa în [h] Ghibetonul Filistenilor: căci Nadab și tot Israelul împresurară Ghibetonul. 28 Și-l ucise Baașa în al treilea an al lui Asa, regele lui Iuda, și domnì în locul său. 29 Și cum se făcù rege, stârpì toată casa lui Ieroboam; nu lăsă din ai lui Ieroboam nimic viu, până ce-l nimicì, după cuvântul ce Domnul a vorbit prin servul său Ahija Șiloneul: 30 Pentru păcatele lui Ieroboam, ce el a păcătuit, și prin care trase pre Israel în păcat, *și* pentru mânia, cu care mânie pre Domnul Dumnezeul lui Israel. 31 Și celelalte fapte ale lui Nadab, și toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 32 Și resbel fu între Asa și Baașa, regele lui Israel, *în* toate zilele lor.

33 În al treilea an al lui Asa, regele lui Iuda, domnì Baașa, fiul lui Ahija, preste tot Israelul în Tirța: *și el domnì* douăzeci și patru de ani. 34 Și făcù rele în ochii Domnului, și umblă în calea lui Ieroboam și în păcatele lui, prin care trase pre Israel în păcat.

Moartea lui Baașa.

16 Și a fost cuvântul Domnului către [a] Iehu, fiul lui Hanani, în contra lui Baașa, zicând: 2 [b] Fiindcă te-am ridicat din țărână, și te-am pus domn preste poporul meu Israel, și [c] tu ai umblat în calea lui Ieroboam, și ai tras pre poporul meu Israel în păcat, mâniându-mă prin păcatele lor; 3 Iată, eu de tot voiu [d] stârpì pre Baașa și casa lui, și voiu face casa ta ca și [e] casa lui Ieroboam, fiul lui Nebat; 4 [f] Cine din ai lui Baașa va murì în cetate, cânii *îl* vor mâncà: și cine din ai lui va murì în câmp, păsările ceriului *îl* vor mâncà.

5 Și celelalte fapte ale lui Baașa, și câte făcù, și puterea sa, [g] oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 6 Și Baașa adormì cu părinții săi, și se îmmormântă în [h] Tirța: și în locul său domnì Ela, fiul său.

7 Și a fost *iarăși* cuvântul Domnului prin [i] Iehu, profetul, fiul lui Hanani, în contra lui Baașa și în contra casei lui, pentru toate răutățile ce făcuse în ochii Domnului, mâniându-l prin faptele mânilor sale, fiind ca și casa lui Ieroboam: și *chiar și pentru aceea*, că [j] el a lovit-o pre ea.

Regii Ela și Simri.

8 În anul al douăzeci și șaselea al lui Asa, regele lui Iuda, începù a domnì Ela, fiul lui Baașa, *și domnì* preste Israel în Tirța doi ani. 9 [k] Și Complotă contra lui servul său Zimri, mai marele jumătății carelor *de resbel*, pre când *eră* în Tirța. 10 Și întră Zimri, îl lovì și-l ucise, în anul al douăzeci și șaptelea al lui Asa, regele lui Iuda, și domnì în locul său.

11 Și cum se făcù rege, îndată ce șezù pre tronul său, lovì toată casa lui Baașa; nu lăsă *din ai lui* [l] nici un suflet parte bărbătească, nici *din* rude, nici din amicii lui. 12 Ci Zimri stârpì toată casa lui Baasa, [m] după cuvântul, ce l-a vorbit Domnul în contra lui Baașa [n] prin Iehu, profetul. 13 Pentru toate păcatele lui Baașa și pentru păcatele lui Ela, fiul său, ce păcătuiră, și prin care traseră pre Israel în păcat, mâniând pre Domnul Dumnezeul lui Israel, [o] prin deșertăciunile lor.

14 Și celelalte fapte ale lui Ela, și toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

15 În anul al douăzeci și șaptelea al lui Asa, regele lui Iuda, domnì Zimri șapte zile în Tirța. Și poporul tăbărînd [p] asupra Ghibetonului, ce *eră* al Filistenilor, 16 Și auzind poporul, ce se află în tabără, zicându-se: Zimri a Com-

---

f Cap. 12. 30. *g* Cap. 14. 14. *h* Ios. 19. 44.

Capul 16.

a 2 Cron. 19. 2. *b* Cap. 14. 7. *c* Cap. 15. 34. *d* Vers. 11. *e* Cap. 14. 10. *f* Cap. 14. 11. *g* 2 Cron. 16. 1. *h* Cap. 14. 17. *i* Vers. 1. *j* Cap. 15. 17. 27, 29. *k* 2 Reg. 9. 31, *l* 1 Sam. 25. 22. *m* Vers. 3. *n* Vers. 1. *o* Deut. 32. 21. Iona. 2. 8. 1 Cor. 8. 4. *p* Cap. 15. 27.

plotat. și chiar a lovit pre rege: atuncia tot Israelul făcù pre Omri, mai marele oastei, rege în ziua aceea în tabără. 17 Și se suì Omri, și tot Israelul cu el, dela Ghibeton, și împresură Tirța. 18 Și cum văzù Zimri, că cetatea erà luată, întră în întăritura casei domnești, și aprinse cu foc deasupra sa casa domnească, și murì. 19 Pentru păcatele sale, ce păcătuì, făcând rele în ochii Domnului; [q] fiindcă umblà în calea lui Ieroboam și în păcatele lui, ce a făptuit, trăgând pre Israel în păcat.

20 Și celelalte fapte ale lui Zimri, și complotarea ce o făcù el, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

21 Atuncia se despărțì poporul lui Israel în două părți; jumătatea poporului urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat, ca să-l facă rege: și jumătate urmă pre Omri. 22 Dar poporul, ce urmă pre Omri, răpuse pre poporul ce urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat: și așà Tibni murì, și Omri domnì.

Domnia lui Omri și a lui Ahab în Israel; importarea cultului lui Baal, și alte crime.

23 În anul al treizeci și unulea al lui Asa, regele lui Iuda, începù a domnì Omri, și domnì preste Israel doisprezece ani: în Tirța domnì el șase ani. 24 Și cumpără dela Șemer muntele Samariei, cu doi talanți de argint, și a zidit *cetate* pre munte, și chemă numele cetății ce-a zidit, după numele lui Șemer, stăpânul muntelui: [r] Samaria. 25 Și [s] Omri făcù rele în ochii Domnului, făptuind mai rele decât toți înaintașii săi. 26 Căci [t] umblă în toate căile lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și în păcatele lui, prin care trase pre Israel în păcat, și mâniară pre Domnul Dumnezeul lui Israel, prin [u] deșertăciunile lor.

27 Și celelalte fapte ale lui Omri, ce le făcù, și puterea, ce o arătă, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 28 Și Omri adormì cu părinții săi, și se îmmormântă în Samaria: și în locul său domnì Ahab, fiul său.

29 Și Ahab, fiul lui Omri, începù a domnì preste Israel în anul al treizeci și optulea al lui Asa, regele lui Iuda: și Ahab, fiul lui Omri, domnì preste Israel în Samaria douăzeci și doi de ani. 30 Și Ahab, fiul lui Omri, făcù rele în ochii Domnului, mai mult decât înaintașii săi. 31 Și ca și cum i-ar fi fost puțin lucru a umblà în păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, [v] el luă și de femeie pre Iezabel, fica lui Etbaal, regele [x] Sidonenilor, [y] și merse, și servì pre Baal, și i-se închină; 32 Și ridică altar lui Baal în lăuntrul [z] casei lui Baal, ce o zidì în Samaria. 33 [a] Și Ahab făcù chip Astarteei; și ca să mânie pre Domnul Dumnezeul lui Israel, [b] făcù Ahab *rele* mai mult decât toți regii lui Israel, cari au fost înaintea lui.

34 În zilele lui rezidì Hiel din Bet-El Ierichonul: pus-a el temeliile acestuia asupra lui Abiram, întâiu-născutul său, și pus-a porțile sale asupra lui Segub, mai micul său *fiu*, [c] după cuvântul, pre care Domnul l-a vorbit prin Iosua, fiul lui Nun.

Ilie predică o uscăciune: se hrănește într'un mod minunat; învie pre fiul unei văduve.

17 Și Ilie, Tișbitul, din locuitorii Galaadului, zise lui Ahab: [a] Viu *este* Domnul Dumnezeul lui Israel, [b] înaintea căruia stau, [c] nu va fi [d] în anii aceștia nici roadă nici ploaie, fără numai după cuvântul meu.

2 Și a fost cuvântul Domnului către el, zicând: 3 Du-te de aicia, și apucă către răsărit, și te ascunde lângă părâul Cherit, ce *este* în fața Iordanului. 4 Și vei beà din părâu; zis-am și corbilor să te nutrească acolo. 5 Și se duse el, și făcù după cuvântul Domnului, că merse, și șezù lângă părâul Cherit, din fața Iordanului. 6 Și-i aduceau lui dimineață corbii pâne și carne, și seara pâne și carne; și el beà din părâu. 7 Și tre-

---

q Cap. 12. 28. | *s* Mic. 6. 16. | *v* Deut. 7. 3. | *z* 2 Reg. 10. 21, 26, 27. | *a* 2 Reg. 13. 6. | *c* Ios. 6. 26. | *Capul 17.* | *c* Iac. 5. 17.
r Cap. 13. 32. Ioau. 4. 4. | *t* Vers. 19. | *x* Judc. 18. 7. | *b* Cap. 21. 25 | — | *a* 2 Reg. 3. 14. | *d* Luc. 4. 25.
u Vers. 13. | *y* Cap. 21.25,26 | *b* Deut. 10 8.

când zile, secă părăul, fiindcă nu crà ploaie pre pământul acela.

8 Şi a fost cuvântul Domnului către el, zicând: 9 Scoală-te, du-te la [e] Tarepta Sidonului, şi şezi acolo, că iată, zisam acolo unei femei văduve să te nutrească. 10 Şi sculându-se, se duse la Tarepta: şi cum venì la poarta cetăţii, iată, acolo *crà* o femeie văduvă strângând vreascuri, şi strigă către ea, şi zise: Adu-mi, rogu-te, puţină apă în vas, ca să beau. 11 Şi pe când, mergeà să-*i* aducă, strigă el la dânsa, şi zise: Adu-mi, rogu-te, *şi* o bucată de pâne în mâna ta. 12 Iar ea zise: Viu *este* Domnul Dumnezeul tău, azimă nu am, ci *numai* o mână de făină într'o vadră, şi puţin oleiu într'un ulcior; şi iată, eu strâng două lemnişoare, ca să merg, şi să pregătesc aceasta pentru mine şi fiul meu: şi o vom mâncà, şi vom murì. 13 Iar Ilie îi zise: Nu te teme; mergi *şi* fă, cum ai zis; dar fă mai întâiu o mică azimă pentru mine, adă-mi-*o*, şi apoi fă şi pentru tine şi fiul tău, 14 Căci aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Vadra de făină nu va scădeà şi ulciorul de oleiu nu se va împuţinà, până în ziua *în care* Domnul va da ploaie pre pământ. 15 Şi ea merse, şi făcù după cuvântul lui Ilie; şi mâncă ea şi el şi casa ei zile *multe:* 16 Vadra de făină nu scăzù, şi ulciorul de oleiu nu se împuţinà, după cuvântul Domnului, pre care-l vorbì prin Ilie.

17 Şi după acestea se îmbolnăvì fiul femeii, stăpâna casei, şi boala lui crà grea foarte, că nu mai rămase suflare în el. 18 Şi ea zise lui Ilie: [f] Ce este mie şi ţie, omule al lui Dumnezeu? Venit-ai oare la mine, ca să rechemi în aminţirea *mea* nelegiuirile mele, şi să omori pre fiul meu? 19 Şi el zis-a ei: Dă-mi pre fiul tău. Şi-l luă pre dânsul din sânul ei, şi-l suì în camera de sus, unde locuià el, şi-l culcă pre patul său; 20 Şi strigă către Domnul şi zise: Domnul Dumnezeul meu! Oare tu dus-ai răul şi preste văduva, la care locuesc eu, omorînd pre fiul ei? 21 [g] Şi se întinse de trei ori preste copil, şi strigă către Domnul, şi zise: Domnul Dumnezeul meu, să se reîntoarcă, rogu-te, sufletul copilului acestuia într'însul! 22 Şi Domnul auzì vocea lui Ilie: şi se reîntoarse sufletul copilului într'însul, şi trăì. 23 [h] Şi Ilie luă pre copil, şi-l pogorì din camera de sus în casă, şi-l dădù mumei sale. Şi Ilie zise: Iată, fiul tău trăieşte! 24 Şi femeia zise către Ilie: Acum din aceasta [i] cunosc, că tu *eşti* om a lui Dumnezeu, *şi* că cuvântul Domnului în gura ta *este* adevăr.

Ilie întâmpină pre Ahab: ucide pre profeţii lui Baal şi ai Astarteei, şi la rugăciunea sa se redă ploaia.

18 Şi după [a] multe zile fost-a cuvântul Domnului către Ilie, în anul al treilea, zicând: Du-te, arată-te lui Ahab; şi [b] voiu da ploaie pre pământ. 2 Şi se duse Ilie să se arate lui Ahab.

3 Şi crà foamete mare în Samaria. Şi Ahab chemă pre Obadia, care *crà* preste casa *sa;* (iar Obadia se temeà de Domnul foarte; 4 Căci când Iezabel stârpì pre profeţii Domnului, Obadia luă o sută de profeţi, şi-i ascunse pre ei, câte cincizeci într'o peşteră, şi-i nutrì cu pâne şi cu apă); 5 Şi Ahab zise către Obadia: Cutreeră ţara la toate isvoarele apelor şi la toate râurile: poate vom aflà iarbă, spre a păstrà viaţa cailor şi a catârilor, ca să nu ne lipsim de dobitoace. 6 Deci îşi împărţirà ţara, ca să o cutreere pre ea; Ahab merse pre o cale deosebi, şi Obadia merse pre altă cale deosebi.

7 Şi mergând Obadia pre cale, iată îl întâmpină Ilie; şi acela îl cunoscù, şi căzù pre faţa sa, şi zise: Tu *eşti*, domnul meu Ilie? 8 Şi el a zis lui: Eu *sunt;* du-te, zi domnului tău: Iată, Ilie *este aicia!* 9 Şi zise acela: Ce am păcătuit, ca să dai pre servul tău în mâna lui Ahab, să mă omoare? 10 Viu *este* Domnul Dumnezeul tău! nu este popor, nici regat, unde să nu fie trimis domnul meu, ca să te caute; şi când *i*-s'a spus: Nu *este*,

---

e Obad. 20. Luc. 4. 26. | *f* Luc. 5. 8. | *g* 2 Reg. 4. 34, 35. | *h* Ebr. 11. 35. | *i* Ioan. 3. 2. — | *Capul 18.* *a* Luc. 4. 25. | Iac. 5. 17. | *b* Deut. 28. 12

atuncia făcut-a el să jure regatul şi poporul, că nu te aflară: 11 Şi acum tu zici: Mergi, zi domnului tău: Iată Ilie *este aicia!* 12 Şi va fi, *îndată ce* eu voiu plecà dela tine; [c]Spiritul Domnului te va duce, unde eu nu ştiu; şi când voiu merge, şi voiu spune lui Ahab *de tine,* şi el nu te va aflà, mă va omorî. Dar eu, servul tău, mă tem de Domnul din tinereţea mea. 13 Au nu s'a spus domnului meu ce am făcut eu, când Iezabel ucise pre profeţii Domnului, în ce chip am ascuns o sută de bărbaţi din profeţii Domnului, câte cincizeci într'o peşteră, şi i-am nutrit pre ei cu pâne şi cu apă? 14 Şi acum tu zici: Du-te, de spune domnului tău: Iată, Ilie *este aicia;* şi el mă va omorî. 15 Şi Ilie zise: Viu *este* Domnul *Dumnezeul* oştirilor, căruia stau! astăzi mă voiu arătà lui.

16 Plecă deci Obadia spre întâmpinarea lui Ahab, şi spusu-i-a. Şi Ahab merse spre întâmpinarea lui Ilie. 17 Şi cum văzù Ahab pre Ilie, zise către el Ahab: [d]Tu *eşti* cel ce [e]amărăşti pre Israel? 18 Iar el zise: Eu nu amărăsc pre Israel, ci tu şi casa părintelui tău, [f]pentru că aţi părăsit poruncile Domnului, şi aţi umblat după Baali.

19 Şi acum trimite, *şi* adună la mine pre tot Israelul pe muntele [g]Carmel, şi pre cei patru sute de profeţi ai Astarteelor, cari mănâncă la masa Iezabelei.

20 Şi trimise Ahab către toţi fiii lui Israel, şi [i]adună pre profeţi pre muntele Carmel.

Judecata lui Dumnezeu depe muntele Carmel.

21 Şi se apropie Ilie de tot poporul, şi zise: [j]Până când veţi schiopătà? Dacă Domnul *este* Dumnezeu, urmaţi-l pre dânsul; iar dacă Baal, [k]urmaţi pre acesta. Şi poporul nu răspunse lui nici un cuvânt. 22 Atuncia zise Ilie către popor: [l]Numai eu am rămas profet al Domnului, [m]iar profeţii lui Baal *sunt* patru sute cincizeci de bărbaţi. 23 Deci să ni-se deà doi junci, şi ei să-şi aleagă un junc lor, şi să-l bucăţească, şi să-*l* pună pre lemne, dar foc să nu pună: şi eu voiu pregătì celalalt junc, şi-*l* voiu pune pre lemne, dar foc nu voiu pune. 24 Şi să chemaţi numele zeilor voştri, şi eu voiu chemà numele Domnului: şi *va fi, că* zeul, carele [n]va răspunde cu foc, acela *să fie* Dumnezeu. Şi răspunse tot poporul, şi zise: Bun *este* cuvântul.

25 Şi zise Ilie către profeţii lui Baal: Alegeţi-vă un junc, şi pregătiţi-*l* întâiu voi, căci *sunteţi* mulţi; şi chemaţi numele zeilor voştri, dar foc să nu puneţi. 26 Şi ei luară juncul, ce-l dădù lor, şi-*l* pregătiră, şi chemară numele lui Baal de dimineaţă până la amiazăzi, zicând: Ascultă-ne pre noi, Baale! dar nu *erà* [o]nici voce, nici ascultare; şi săriau împrejurul altarului, pre care-l zidiseră. 27 Şi la amiazăzi, Ilie bătându-şi joc de ei, ziceà: Chemaţi cu voce *mai* tare, căci zeu *este* el: sau vorbeşte, sau se află în treabă, sau este în călătorie, *sau,* poate, doarme, şi se va trezì. 28 Şi-l chemau cu voce tare, şi [p]se tăiară după datina lor cu cuţite şi cu lance, până ce sângele se revărsà preste ei. 29 Şi trecând miezul zilei, şi ei profeţind până *la ora* pentru aducerea jertfei *de seară, tot* nu *venì* [q]nici voce, nici ascultare, nici luare aminte.

30 Atuncia zise Ilie către tot poporul: Apropiaţi-vă de mine. [r]Şi tot poporul se apropiă de dânsul. Şi a dres altarul Domnului cel risipit. 31 Şi luă Ilie douăsprezece pietri, după numărul seminţiilor fiilor lui Iacob, către carele a fost cuvântul Domnului, zicând: [s]Israel va fi numele tău: 32 Şi cu pietrile zidì altar în numele Domnului; şi a făcut groapă în jurul altarului, după lărgimea de două măsuri de sămănătură; 33 Şi [t]aşează lemnele, şi bucăţì juncul, şi-*l* puse pe lemne; 34 Şi zise: Umpleţi cu apă patru vedre, şi *le* [u]vărsaţi preste arderi de tot şi preste lemne. Şi zise: Faceţi

---

c 2 Reg. 2. 16. Ezec. 3.12,14. Mat. 4. 1. | Fapt. 8. 39. | *d* Cap. 21. 20. | *e* Ios. 7. 25. | *f* 2 Cron. 15. 2. | *g* Ios. 19. 26 | *h* Cap. 16. 33. | *i* Cap. 22. 6. | *j* Mat. 6. 24. | *k* Ios. 24. 15. | *l* Cap. 19.10,14. | *m* Vers. 19. | *n* 1 Cron. 21.26. | *o* Ps. 115. 5. | *p* Lev. 19. 28. | *q* Vers. 26. | *r* Cap. 19. 10. | *s* Fac. 32. 28. | *t* Lev. 1.6,7,8. | *u* Judc. 6. 20.

aşà şi de a doua oară: şi au făcut a doua oară. Şi zise: Faceţi *aşà şi de* a treia oară: şi au făcut a treia oară. 35 Şi curgeà apă împrejurul altarului, şi [v] groapa o umplù cu apă.

36 Şi *în ora* când se aduceà jertfa *de seară*, se apropià Ilie, profetul, şi zise: Doamne [x] Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac şi al lui Israel, [y] fie ştiut astăzi, că tu *eşti* Dumnezeu în Israel, şi eu servul tău, şi *că* după cuvântul tău [z] am făcut toate aceste lucruri. 37 Auzimă, Doamne; auzi-mă, ca să cunoască poporul acesta, că tu, Doamne, *eşti* Dumnezeul, şi tu întoarce inima lor înapoi. 38 Atuncia [a] a căzut foc dela Domnul, şi a mistuit arderile de tot şi lemnele, şi pietrile şi ţărână, şi a supt şi apa din groapă.

39 Şi văzând tot poporul, căzù pe faţa sa, şi zise: [b] Domnul, acesta *este* Dumnezeul: Domnul, acesta *este* Dumnezeul. 40 Şi zise lor Ilie: [c] Prinde-ţi pre profeţii lui Baal; nici unul din ei să nu scape; şi-i prinseră; şi-i pogorì Ilie la părâul Kişon, şi-i [d] junghià acolo.

41 Şi Ilie zise către Ahab: Suie-te, mănâncă şi beà, căci *se aude* vuet de mare ploaie. 42 Şi se suì Ahab să mănânce şi să beà. şi Ilie se suì în vârful Carmelului, [e] şi s'a plecat la pământ, şi-şi puse faţa sa în genunchele sale; 43 Şi zise servului său: Suie-te acum, *şi* caută spre mare; şi se suì şi căută, şi zise: Nu *e* nimica. Şi *Ilie* zise: Mergi iarăşi, până la a şaptea oară. 44 Şi a şaptea oară zise: Iată, un nor mic, ca o palmă de om, se ridică din mare! Şi el zise: Suie-te, zi lui Ahab: Înhamă, şi te pogoară, ca să nu te oprească ploaia. 45 Şi s'a întâmplat între acestea, cerul se întunecă de ploaie şi de vânt, şi s'a făcut ploaie mare. Şi se suì Ahab în trăsura sa, şi se duse la Ezreel. 46 Şi mâna Domnului a fost preste Ilie, şi [f] încingându-şi coapsele sale, alergă înaintea lui Ahab până la întrarea în Ezreel.

Fuga lui Ilie în pustiu.

19 Şi a spus Ahab Iezabelei toate câte le făcù Ilie, şi cum a [a] omorît cu sabia pre toţi profeţii. 2 Şi trimise Iezabel pre cinevà la Ilie, să-i zică: [b] Aşà să-*mi* facă zeii şi încă mai mult, dacă mâne pe la ,ora aceasta nu voiu face viaţa ta, ca viaţa unuia dintre aceia. 3 Şi văzând el *aceasta*, s'a sculat, şi se duse, spre *a-şi ferì* viaţa sa, şi venì la Beer-Şeba din Iuda, şi lăsă acolo pre servul său. 4 Iar el se duse în pustiu cale de o zi, şi a sosit, şi a şezut sub un juniper, şi [c] dorià în sine să moară: şi zise: De ajuns acum, Doamne, ia sufletul meu; căci nu *sunt* mai bun decât părinţii mei. 5 Şi culcându-se, adormì sub juniper, şi iată! un înger îl atinse, şi i-a zis: Scoală-te, mănâncă! 6 Şi s'a uitat, şi iată, aproape de capul său o azimă coaptă pe cărbuni, şi un ulcior cu apă. Şi a mâncat, şi a băut, şi iarăşi s'a culcat. 7 Şi se întoarse îngerul Domnului a doua oară, şi l-a atins, şi zise: Scoală-te, mănâncă! căci lungă foarte *este* calea ta. 8 Şi sculându-se, a mâncat şi a băut; şi în puterea mâncării aceleia, călătorì [d] patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi până la [e] Horeb, muntele lui Dumnezeu.

Dumnezeu se arată lui Ilie pe muntele Horeb.

9 Şi a întrat acolo într'o peşteră, şi mase acolo; şi iată! *a fost* cuvântul Domnului către el, şi-i zise: Ce faci aicia, Ilie? 10 Şi el zise: [f] Am fost [g] zelos foarte pentru Domnul Dumnezeul oştirilor: că fiii lui Israel au părăsit legământul tău: altarele tale le dărâmară, şi [h] pre profeţii tăi îi uciseră cu sabia, şi [i] am rămas eu singur, şi ei caută a-mi luà viaţa. 11 Şi zise: Ieşi, şi stă [j] pre munte înaintea Domnului. Şi iată, Domnul trecea, şi [k] vânt tare şi puternic despică munţii, şi sfărâmă stâncile înaintea Domnului; *iar* Domnul nu *erà* în vânt; şi după vânt cutremur: *iar* Domnul nu *erà* în cutremur; 12 Şi după cutremur

v Vers. 32. 38. *x* Esod. 3. 6. *y* Ps. 83. 18. | *z* Num. 16. 28 *a* Lev. 9. 24. *b* Vers. 24. | *c* 2 Reg. 10. 25. *d* Deut. 13. 5. *e* Iac. 5. 17, 18. | *f* 2 Reg. 4. 29. —

Capul 19.
a Cap. 18. 40. *b* Rut. 1 17. | *c* Iona 4.3,8,28. *d* Mat. 4. 2. *e* Esod. 3. 1 | *f* Rom. 11. 3. *g* Num.25.11,13. *h* Cap. 18. 4. | *i* Cap. 18. 22. *j* Esod. 24. 12. *k* Ezec. 1. 4.

foc; *iar* Domnul nu *era* în foc: și după foc o voce blândă *și* subțire. 13 Și cum auzì Ilie, [l]acoperì fața sa cu mantia, și ieșì, și stătù la întrarea peșterei: [m]și iată, voce *a fost* către el, zicând: Ce faci aicia, Ilie? 14 [n]Și el zise: Fost-am zelos foarte pentru Domnul Dumnezeul oștirilor: că fiii lui Israel au părăsit legământul tău, altarele tale le dărâmară, și pre profeții tăi îi uciseră cu sabia, și am rămas eu singur, și ei caută a-mi luà viața. 15 Și zise Domnul către el: Mergi, întoarce-te pe calea ta, către pustiul Damascului: [o]și când vei ajunge, unge pre Hazael rege preste Siria; 16 Și pre [p]Iehu, fiul lui Nimși îl vei unge rege preste Israel: și pre [q]Elisei, fiul lui Șafat, dela Abel-Mehola, îl vei unge de profet în locul tău. 17 [r]Și se va întâmplà, *că* cel ce va scăpà de sabia lui Hazael, îl va ucide Iehu, și cel ce va scăpà de sabia lui Iehu, îl [s]va ucide Elisei. 18 [t]Și opritu-mi-am în Israel șapte mii, toate genunchele, câte nu s'au plecat lui Baal, [u]și toată gura, care nu l-a sărutat.

Elisa se face școlarul lui Ilie.

19 Și ducându-se de acolo, aflat-a pre Elisei, fiul lui Șafat, care arà, *și* douăsprezece perechi *de boi erau* dinaintea lui, și el *era* la al douăsprezecelea: și trecù Ilie pe lângă el, și aruncă asupra lui mantia sa. 20 Și el lăsă boii, și alergă în urma lui Ilie, și zise: Rogu-te, [v]să sărut pre părintele meu și pre muma mea, și *apoi* te voiu urmà pre tine: și el zis-a lui: Du-te, întoarce-te: căci ce am făcut ție? 21 Și se întoarse de dinapoia lui, și luă o pereche de boi, și-i junghiè, și cu uneltele boilor [x]a fript carnea lor, și o dădù poporului, care a mâncat-o. Atuncia sculându-se, a mers în urma lui Ilie, și-i servì lui.

Ahab bate pre regele Siriei de două ori; îl ia prins, și apoi îl eliberează.

20 Și Benhadad, regele Siriei, adună toată oastea sa; și cu el *erau* treizeci și doi de regi, și cai și care; și s'a suit, și a împresurat Samaria, și se luptă în contră-i. 2 Și trimise soli în cetate către Ahab, regele lui Israel, și zise lui: Așà zice Benhadad: 3 Argintul tău și aurul tău *este* al meu, și femeile tale și copiii tăi cei frumoși *sunt* ai mei. 4 Și răspunse regele lui Israel, și zise: După cuvântul tău, doamne, rege, al tău *sunt* eu și toate câte am.

5 Și se întoarseră solii, și ziseră: Așà răspunde Benhadad, zicând: Fiindcă am trimis către tine, zicând: Argintul tău și aurul tău, femeile tale și copiii tăi, să-i dai mie: 6 Mâne pe la ora aceasta trimite-voiu servii mei la tine, și vor cercetà casa ta și casele servilor tăi; și orice va fi plăcut ochilor tăi, se va da în mânile lor, și ei vor luà. 7 Atuncia chemă regele lui Israel pre toți bătrânii țării, și zise: Luați aminte, rogu-vă, și vedeți, cum acesta caută răutate; căci trimise către mine pentru femeile mele și copiii mei, argintul meu și aurul meu, și nu i-am oprit *nimica*. 8 Și ziseră lui toți cei bătrâni și tot poporul: Să nu asculți, nici să-*i* învoești. 9 Deci zis-a el către solii lui Benhadad: Spuneți domnului meu, regele: Toate pentru câte ai trimis la servul tău la început voiu face; dar acest lucru nu pot să fac. Și solii merseră, și aduseră lui răspunsul.

10 Și trimise *din nou* Benhadad către el, și zise: [a]Așà să-mi facă zeii și încă mai mult, dacă țărâna Samariei va ajunge spre *a umple* mâna a tot poporul, care stă la picioarele mele. 11 Și-i răspunse regele lui Israel, și zise: Spuneți-*i*: Cel ce încinge *armele* să nu se mândrească, ca cel ce le scoate. 12 Și când *Benhadad* auzì cuvântul acesta, se aflà [b]bând, el și regii, în corturi, și zise servilor săi: Înșirați-vă *de bătaie;* și s'au înșirat *de bătaie* împotriva cetății.

13 Și iată, se apropiă de Ahab, regele lui Israel, un profet, zicând: Așà zice Domnul: Vezi toată mulțimea aceasta mare? Iată, [c]eu o voiu da în mâna ta astăzi, și vei cunoaște că eu *sunt* Domnul. 14 Și Ahab zise: Prin cine?

l Isa. 6. 2. *m* Vers. 9. *n* Vers. 10. *o* 2 Reg. 8. 12. 13. *p* 2 Reg. 9. 1—3. *q* Luc. 4. 27. *r* 2 Reg. 8. 12. *s* Osea 6. 5. *t* Rom. 11. 4. *u* Osea 13. 2. *v* Mat. 8. 21, 22. *x* 2 Sam. 24. 22. *Capul 20.* *a* Cap. 19. 2. *b* Vers. 16. *c* Vers. 28.

Și el răspunse: Așà zice Domnul: Prin tinerii mai marilor preste provincii. Atuncia zise *Ahab:* Cine va începe bătaia? Și el răspunse: Tu. 15 Atuncia el numără pre tinerii mai marilor preste provincii; și au fost două sute treizeci și doi: și după ei numără pre tot poporul, pre toți fiii lui Israel, șapte mii. 16 Și au ieșit pela miazăzi. Iar Benhadad [d] beà și se îmbătà în corturi, el și regii, cei treizeci și doi de regi, cari-l ajutau. 17 Și ieșiră tinerii mai marilor preste provincii: și Benhadad trimise, și se spuse lui, zicând: Bărbați au ieșit din Samaria. 18 Și el zise: De au ieșit spre pace, prindeți-i vii: și de au ieșit spre resbel, prindeți-i vii. 19 Ieșit-au deci din cetate acești tineri ai mai marilor preste provincii, și oastea, care-i urmà pre ei: 20 Și lovì fiecare pre omul său: și Sirienii fugiră, și-i urmărì pre ei Israel: și Benhadad, regele Siriei, scăpă pre un cal, împreună cu călăreții. 21 Și a ieșit regele lui Israel, și a lovit călăreții și carele, și făcù între Sirieni ucidere mare.

22 Și se apropià profetul de regele lui Israel, și zis-a lui: Du-te, reîntărește-te, și cugetă, și vezi ce faci; [e] căci după împlinirea anului regele Siriei se va suì asupră-ți.

23 Iar servii regelui Siriei ziseră acestuia: Zeul lor *este* zeul munților, pentru acesta ne-a răpus; iar dacă ne vom luptà cu dânșii în șes, desigur noi îi vom răpune pre ei. 24 Fă deci lucrul acesta: Scoate pre fiecare rege din locul său, și pune în locul lor căpitenii. 25 Iar tu întocmește-ți armata, cum a fost acea, care ai pierdut-o: cal în loc de cal și car în loc de car; și să ne luptăm cu dânșii în șes; *și* desigur îi vom răpune. Și el ascultă de vocea lor, și făcù așà.

26 Și după trecerea anului, numără Benhadad pre Sirienii, și se suì la [f] Afek, să se lupte cu Israel. 27 Și fiii lui Israel se numărară, și provăzându-se cu ale hrănii, se duseră spre întâmpinarea lor; și tăbărîră fiii lui Israel în fața lor ca două turme mici de capre; iar Sirienii umplură țara.

28 Și se apropià un om al lui Dumnezeu, și vorbì către regele lui Israel, și zise: Așà zice Domnul: Fiindcă Sirienii ziseră: Domnul *este* zeul munților, iar nu zeul văilor, deaceea [g] voiu da în mâna ta toată această mare mulțime: și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

29 Și ei stătură în tabără față unul către altul șapte zile: și în ziua a șaptea începură lupta, și bătură fiii lui Israel din Sirieni o sută de mii de pedestri într'o zi. 30 Iar cei rămași fugiră la Afek spre cetate: și căzù zidul preste douăzeci și șapte de mii din bărbații rămași. Și Benhadad fugì, și intrà în cetate, *și se ascunse* în camera cea mai din lăuntru. 31 Și ziseră către el servii lui: Iată auzit-am, că regii casei lui Israel *sunt* regi miloși: Să ne [h] punem deci saci preste coapsele noastre și funii pre capetele noastre, și să ieșim înaintea regelui lui Israel; poate lăsà-va ție viața. 32 Se încinseră deci cu saci preste coapsele lor și cu funii pre capetele lor, și veniră la regele lui Israel, și ziseră: Servul tău Benhadad, zice: Rogu-te, lasă-mă să trăiesc. Și el zise: Trăiește încă? Fratele meu *este*. 33 Și bărbații aceștia socotiră *aceasta* drept semn bun, și se grăbiră a prinde cuvântul, ce el a scăpat *a zice*, și ziseră: Fratele tău Benhadad! Și Ahab a zis: Duceți-vă, aduceți-l. Și când venì la dânsul Benhadad, îl suì în carul *său*. 34 Și *Benhadad* a zis către el: [i] Cetățile, ce a luat părintele meu dela părintele tău, le voiu înapoià; și-ți vei face uliți în Damasc, cum a făcut și părintele meu în Samaria. Și eu, *zis-a Ahab*, te voiu lăsà să pleci cu acest legământ. Așà el făcù legământ cu dânsul, și-l lăsà să plece.

35 Și un bărbat din [j] fiii profeților zis-a către aproapele său, [k] după cuvântul Domnului: Lovește-mă rogu-te; iar acest om nu voì să-l lovească. 36 Atunci el a zis lui: Fiindcă n'ai ascultat

[d] Vers. 12. Cap. 16. 9. | [e] 2 Sam. 11. 1. | [f] Ios. 13. 4. | [g] Vers. 13. | [h] Fac. 37. 34. | [i] Cap. 15. 20. | [j] 2 Reg. 2. 3, 5, 7, 15. | [k] Cap. 13. 17, 18.

de vocea Domnului, iată, ducându-te dela mine, un leu te va ucide. Şi cum se duse dela el, [l]îl află un leu, şi-l ucise. 37 Aflând el pre alt om, zis-a: Loveştemă rogu-te: şi omul îl lovì, şi-*l* rănì. 38 Atuncia dusu-s'a profetul, şi aşteptat-a pre rege în cale, şi prefăcutu-s'a, *punând* văl pre ochii săi. 39 Şi[m] când regele treceà, el strigat-a către rege, şi zis-a: Servul tău ieşit-a la resbel, şi iată, un om retrăgându-se, aduse la mine un om, şi zise: Păzeşte pre omul acesta: şi dacă cumva va lipsì, atuncia[n] vieaţa ta va răspunde pentru vieaţa lui, sau vei plătì un talant de argint. 40 Şi pre când servul tău făcù *cevà* încoace şi încolo, nu se mai află. Şi zis-a către el regele lui Israel: Cutare *este* condamnarea ta, tu însuţi ai hotărît-*o*. 41 Atunci el se grăbì, şi-şi ridică vălul dela ochii săi: şi-l cunoscù regele lui Israel, că *erà* dintre profeţi. 42 Şi zis-a către el: Aşà zice Domnul: Fiindcă tu ai dat drumul din mâna *ta* omului, pre carele eu îl hotărîsem pierderii: deaceea vieaţa ta va răspunde pentru vieaţa aceluia, şi poporul tău pentru poporul său. 43 Şi regele lui Israel dusu-s'a la casa sa trist şi nemulţumit, şi sosì în Samaria.

Omorîrea lui Nabot de către Ahab şi Iezabel.

21 Fost-a după acestea, *că* Nabot. Ezreeleanul, aveà vie în Ezreel, aproape de palatul lui Ahab, regele Samariei. 2 Şi vorbì Ahab către Nabot, zicând: Dă-mi mie[a] via ta, ca să-mi fie grădină de verdeţuri, că *este* aproape de casa mea; şi-ţi voiu da pentru dânsa o vie mai bună decât aceasta; *sau* de-ţi place, îţi voiu da preţul ei în argint. 3 Iar Nabot zise lui Ahab: Să mă ferească Domnul[b] a-ţi da moştenirea părinţilor mei.

4 Şi întrà Ahab trist şi nemulţumit în casa sa de cuvântul, ce-i vorbise Nabot, Esreeleanul, zicând: Nu-ţi voiu da moştenirea părinţilor mei. Şi se culcă pre patul său, şi-şi întoarse faţa sa, şi nu mâncă pâne. 5 Şi venì la el Iezabel, femeia sa, şi-i zise lui: Pentru ce inima ta *este* tristă, şi nu mănânci pâne? 6 Şi el a răspuns ei: Pentru că am vorbit lui Nabot, Ezreeleanul, şi am zis lui: Dă-mi via ta pentru argint, sau, de voieşti, îţi voiu da *altă* vie în locul ei: iar el a zis: Nu-ţi voiu da ţie via mea.

7 Şi-i zise Iezabel, femeia sa: Oare mai domneşti tu preste Israel? Scoală-te, mănâncă pâne, şi fie voioasă inima ta; eu îţi voiu da via lui Nabot, Ezreeleanul. 8 Atuncia scrise ea epistole în numele lui Ahab, şi *le* sigilă cu sigilul lui şi trimise epistolele către bătrânii şi către diregătorii, cari *erau* în cetatea lui Nabot, cari locuiau *acolo* împreună cu el. 9 Şi ea scrise în epistole, zicând: Prochemaţi un post, şi puneţi pre Nabot în fruntea poporului; 10 Şi puneţi doi oameni nelegiuiţi în faţă cu el, ca să mărturisească în contra lui, zicând: Tu [c]ai blestemat pre Dumnezeu şi pre rege. *Atuncia* scoateţi-l, şi [d]ucideţi-l cu pietri, ca să moară.

11 Şi-i făcură bărbaţii cetăţii sale, bătrânii şi diregătorii, cari locuiau în cetatea lui, după cum le-a poruncit Iezabel, *şi* cum *erà* scris în epistolele, pre care ea le trimisese lor: 12 [e]Ei prochemară un post, şi puseră pre Nabot în fruntea poporului: 13 Şi întrară doi oameni nelegiuiţi, şi şezură în faţa lui, şi mărturisiră oamenii cei nelegiuţi în contra lui Nabot înaintea poporului, zicând: Nabot blestemă pre Dumnezeu şi pre rege. [f]Atuncia îl scoaseră din cetate, şi-l uciseră cu pietri, până ce murì. 14 Şi trimiseră către Iezabel, zicând: Nabot s'a ucis cu pietri, şi a murit. 15 Şi cum auzì Iezabel, că Nabot s'a ucis cu pietri, şi *că* a murit, zise Iezabel lui Ahab: Scoală-te, stăpâneşte via lui Nabot, Ezreeleanul, care se împotrivì a o da ţie pentru argint; că Nabot nu *mai* trăieşte, ci a murit. 16 Şi cum auzì Ahab, că Nabot a murit, el se sculă, şi se pogorî în via lui Nabot, Ezreeleanul, ca să o stăpânească.

---

l Cap. 13. 24. *m* 2Sam.12 1 etc. | *n* 2 Reg. 10. 24. — | *C pui 21.* *a* 1 Sam. 8. 14. *c* Esod. 22. 28. | *b* Ezec. 46. 18. Fapt. 6. 11. | *d* Lev. 24. 14. | *e* Isa. 58. 4. | *f* 2 Reg. 9. 26.

Pedeapsa prezisă prin Ilie.

17 [g] Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, Tișbitul, zicând: 18 Scoală-te, și te pogoară spre întâmpinarea lui Ahab, regele lui Israel, [h] care *domnește* în Samaria: iată, în via lui Nabot *este*, unde se pogorî, ca să o stăpânească! 19 Și vei vorbì către dânsul, zicând: Așà zice Domnul: Ucis-ai, stăpânit-ai? Și vei *mai* vorbì către dânsul, zicând: Așà zice Domnul: În [i] locul, unde cânii au lins sângele lui Nabot, vor linge cânii și sângele tău; da, pre al tău.

20 Și zise Ahab către Ilie: [j] Ce, mă aflași, neamice? Și el răspuns-a lui: *Te*-am aflat: căci [k] te-ai vândut pre tine, ca să faci rele în ochii Domnului. 21 Iată, *vorbește Domnul:* [l] Răutate voiu aduce preste tine, și voiu mătură în urma ta, și voiu stârpì din ai lui Ahab [m] pre tot sufletul parte bărbătească, și [n] pre cel închis și pre cel liber din Israel: 22 Și voiu face [o] casa ta ca și casa lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și ca și casa lui [p] Baașa, fiul lui Ahija, pentru mânia, cu care *m*'ai mâniat, trăgând pre Israel în păcat. 23 [q] Și pentru Iezabel încă vorbește Domnul, zicând: Cânii vor mâncà pre Iezabel aproape de zidul dela Ezreel.

24 [r] Cine din ai lui Ahab va murì în cetate, cânii *îl* vor mâncà, și cine va murì în câmp, păsările ceriului *îl* vor mâncà.

25 (Cu adevărat [s] nimenea fusese asemenea ca Ahab, care se vândù pre sine, ca să facă rele în ochii Domnului după cum [t] îl întărâtà pre el Iezabel, femeia lui. 26 Și el făcù fapte urâcioase foarte, umblând după idoli, în totul [u] cum au făcut și Amoreii, pre cari Domnul îi alungă de dinaintea fiilor lui Israel).

27 Și, cum auzì Ahab cuvintele acestea, își sfâșiă vestmintele sale, și [v] puse sac pe carnea sa, și postì, și se culcă în sac, și umblă umilit. 28 Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, Tișbitul, zicând: 29 Văzuși, cum s'a umilit Ahab înaintea mea? Pentru că s'a umilit înaintea mea, nu voiu aduce rele în zilele sale, *ci* [x] în zilele fiului său voiu aduce rele preste casa sa.

Ahab face legământ cu Iosafat; și resbel împotriva Sirienilor.

22 Șezură trei ani fără resbel între Siria și Israel. 2 Și în al treilea an [a] Iosafat, regele lui Iuda, se pogorî către regele lui Israel. 3 Și zise regele lui Israel către servii săi: Cunoașteți, că [b] Ramot-Galaadul *este* al nostru, și noi tăceà-vom, *și* nu-l vom luà din mâna regelui Siriei? 4 Și zise el către Iosafat: Merge-vei cu mine la luptă pentru Ramot-Galaad? Și a zis Iosafat către regele lui Israel: [c] Eu *sunt* ca și tine, poporul meu ca și poporul tău, și caii mei ca și caii tăi.

5 Și a zis Iosafat către regele lui Israel: Întreabă, rogu-te, cuvântul Domnului astăzi. 6 Și [d] adună regele lui Israel pre profeți, ca la patru sute de bărbați, și a zis către ei: Merge-voiu asupra Ramot-Galaadului la luptă, sau mă voiu lăsà? Și ei au zis: Suie-te, și domnul *îl* va da în mâna regelui.

7 Și [e] a zis Iosafat: Oare nu mai *este* aicia vre-un profet al Domnului, ca să-l întrebăm? 8 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Mai *este* un bărbat, Mica, fiul lui Imla, prin carele putem să întrebăm pe Domnul: dar îl urăsc, căci nu profețește despre mine bine, ci rău. Și Iosafat zise: Să nu zică așà regele.

9 Și chemă regele lui Israel un diregător, și zise: Grăbește-te *a aduce* pe Mica, fiul lui Imla. 10 Și regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, șezură fiecarele pe tronul său, îmbrăcați în vestminte *regești*, în loc deschis la întrarea porții Samariei; și toți profeții profețiră înaintea lor. 11 Și Zedekia, fiul lui Chenaana, își făcuse coarne de fer, și zise: Așà zice Domnul: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până îi vei nimici. 12 Și toți profeții profețiră așà, zicând:

---

g Ps. 9. 12.
h Cap. 13. 32.
i Cap. 22. 38. Cap. 18. 17.
k 2 Reg. 17. 17. Rom. 7. 14.
l Cap. 14. 10.
m 1 Sam. 25. 22.
n Cap. 14. 10.
o Cap. 15. 29.
p Cap. 16. 3, 11.
q 2 Reg. 9. 36.
r Cap. 14. 11.
s Cap. 16. 30. etc.
t Cap. 16. 31.
u Fac. 15. 16.
v Fac. 37. 34.
x 2 Reg. 9. 25. —
Capul 22.
a 2 Cron. 18. 2, etc.
b Deut. 4. 43.
c 2 Reg. 3. 7.
d Cap. 18. 19.
e 2 Reg. 3. 11.

Suie-te la Ramot-Galaad, și prosperează: că Domnul îl va da în mâna regelui.

13 Și trimisul, care se dusese să cheme pre Mica, vorbì către el, zicând: Iată, cuvintele profeților toate într'una *spun* bine pentru rege: fie și cuvântul tău ca cuvântul unuia dintre ei, și vorbește-*i* de bine. 14 Iar Mica zise: Viu *este* Domnul! [f] ce-mi va zice Domnul, aceasta voiu vorbì.

Profetul Mica proroceşte că va fi bătut.

15 Și el venì către rege.

Și regele îi zise: Mica, merge-vom la Ramoth-Galaad la luptă, sau ne vom lăsà? Și el a răspuns lui: Suie-te, și prosperează; că Domnul *îl* dă pre el în mâna regelui. 16 Și regele a zis lui: De câte ori jurà-te-voiu, ca să nu-mi spui decât adevărul în numele Domnului? 17 Și el a zis: Am văzut pre tot Israelul [g] împrăștiat pe munți, ca oile ce nu au păstor. Și Domnul a zis: Aceștia n'au domn; să se întoarcă fiecare la casa sa în pace.

18 Și a zis regele lui Israel către Iosafat: Nu ți-am spus oare, că nu va profeți bine despre mine, ci rău?

19 Și *Mica mai* zise: Ascultă deci cuvântul Domnului: [h] Am văzut pre Domnul șezând pe tronul său, [i] și toată oștirea cerului stând împrejurul lui, de a dreapta lui și de a stânga lui. 20 Și Domnul a zis: Cine va amăgì pre Ahab, ca să se suie și să cază în Ramoth-Galaad? Și unul ziceà așà, și altul așà. 21 Și ieșì un spirit, și stătù înaintea Domnului și zise: Eu îl voiu amăgì. 22 Și Domnul zisu-i-a: Cu ce? Și el a răspuns: Voiu ieșì, și voiu fi spirit mincinos în gura tuturor profeților lui. Și a zis *Domnul:* [j] *îl* vei amăgì, și vei și isbuti, ieșì deci și așà fă: 23 [k] Și acum, iată, Domnul a pus spirit mincinos în în gura tuturor acestor profeți ai tăi, și Domnul a vorbit rele de tine.

24 Atuncia se apropià Zedekia, fiul lui Chenaana, și lovì pe Mica peste față, și zise: [l] Pe ce cale trecù spiritul Domnului dela mine, spre a vorbì cu tine? 25 Și a zis Mica: Iată, vei vedeà în ziua aceea, când vei întrà în camera cea mai din lăuntru, ca să te ascunzi.

26 Și a zis regele lui Israel: Ia pe Mica, și-l du înapoi la Ammon, guvernatorul cetății, și la Ioaș, fiul regelui; 27 Și zi: Așà zice regele: Puneți pe acesta în închisoare, și hrăniți-l cu pânea întristării și cu apa întristării, până ce mă voiu reîntoarce în pace. 28 Și a zis Mica: Dacă cu adevărat tu te vei reîntoarce în pace, *atuncia* cu adevărat [m] Domnul n'a vorbit prin mine: și adause: Ascultați voi, toate popoarele!

Peirea lui Ahab.

29 Și se suiră regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, la Ramoth-Galaadul. 30 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Eu îmi voiu schimbà vestmintele, și voiu plecà la luptă, iar tu îmbracă vestmântul tău *de rege*. Și-și [n] schimbă vestmintele regele lui Israel, și plecă la luptă. 31 Iar regele Siriei a fost dat poruncă celor treizeci și două căpitenii asupra carelor sale, zicând: Nu vă luptați nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel. 32 Și cum văzură căpiteniile carelor pre Iosafat, ziseră: De sigur acesta *este* regele lui Israel. Și-l împresurară, ca să se lupte cu dânsul, și Iosafat [o] strigă. 33 Și când căpitanii carelor văzură, că nu *crà* regele lui Israel, se întoarseră dela el. 34 Dară un om trăgând din arcul său din întâmplare, lovì pre regele lui Israel între încheieturile armăturei; și el zise către conducătorul carului său: Întoarnă mâna ta, și scoate-mă din tabără, căci sunt rănit.

35 Și lupta s'a făcut tot mai crâncenă în acea zi, și regele *lui Israel* stătù pe car în fața Sirienilor, și către seară murì; și sângele curgeà din rană în lăuntrul carului. 36 Și pe la apusul soarelui se făcù strigare în tabără, zicând: Fiecarele *să se retragă* la cetatea sa, și fiecarele în pământul său. 37 Și așà

f Num. 22. 38. | *h* Isa. 6. 1. | Mat. 18. 10. | *j* Judc. 9. 23. | *k* Ezec. 14. 9. | *m* Num. 16. 29. | *n* 2 Cron. 35.22. | *o* 2 Cron. 18.31.
g Mat. 9. 36. | *i* Iov. 1. 6. | Ebr. 1. 7, 14. | 2 Thes. 2. 11. | *l* 2 Cron. 18.23.

murì regele. și fu dus la Samaria: și îmmormântară pe rege în Samaria. 38 Și spălară carul în auzul Samariei: spălară încă și armele *lui*. Și câinii au lins sângele său, [p] după cuvântul Domnului, care el *l*-a vorbit.

39 Și celelalte fapte ale lui Ahab, și toate câte le făcù, și [q] casa de fildiș, ce o zidì, și toate cetățile, ce le zidì, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 40 Și adormì Ahab cu părinții săi, și în locul său domnì Ahazia, fiul său.

Iosafat domnește preste Iuda.

41 Și [r] Iosafat, fiul lui Asa, începù a domnì preste Iuda în al patrulea an al lui Ahab, regele lui Israel. 42 De treizeci și cinci de ani *crà* Iosafat, când se făcù rege, și el domnì douăzeci și cinci de ani în Ierusalim: și numele mumei lui *erà* Azuba, fica lui Șilhi. 43 Și [s] el umblă în toate căile lui Asa, părintele său: nu se depărtă dela ele, făcând cele drepte în ochii Domnului. Dar [t] înălțimile nu se depărtară, *că* poporul jertfì și tămâiă încă pe înălțimi: 44 Și [u] Iosafat erà în pace cu regele lui Israel.

45 Și celelalte fapte ale lui Iosafat, și puterea ce *o* arătă, și cum se luptă, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 46 [v] Și rămășița celor sodomiți, ce rămăsese din zilele lui Asa, părintele său, o stârpì din țară.

47 [x] Atuncia nu *erà* rege în Edom, *ci* domnià un guvernator. 48 [y] Iosafat [z] făcù și corăbii tarșice, ca să meargă la Ofir pentru aur: [a] dar nu merseră, căci corăbiile se sfărâmară în [b] Ețion-Gheber. 49 Atunci Ahazia, fiul lui Ahab, zise lui Iosafat: Să meargă servii mei dimpreună cu servii tăi pe corăbii: dar Iosafat nu voì.

50 [c] Și Iosafat adormì cu părinții săi, și se îmmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său: și în locul său domnì Iehoram, fiul său.

51 [d] Ahazia, fiul lui Ahab, începù a domnì preste Israel în Samaria în anul al șaptesprezecelea al lui Iosafat, regele lui Iuda: și el domnì doi ani preste Israel.

Ahazia domnește preste Israel.

52 Și făcù rele în ochii Domnului, și [e] umblă în calea părintelui său, și în calea mumei sale, și în calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat: 53 Căci [f] servì lui Baal, și se închinà lui, și mâniă pe Domnul Dumnezeul lui Israel, întocmai cum făcù și părintele său.

CARTEA A DOUA A REGILOR.

SAU ÎN DE COMUN, A PATRA A REGILOR.

Ilie urmează a luerà; Știrea ce o dădù lui Ahazia. Boala lui Ahazia.

1 [a] După moartea lui Ahab [b] se resculă Moabul în contra lui Israel. 2 Și Ahazia căzù printre îngrădirile din camera de sus *a casei* ce *o* aveà în Samaria, și se îmbolnăvì: și trimise bărbați, zicându-le: Duceți-vă întrebați pre Baal-Zebub, zeul [c] Ekronului, dacă mă voiu ridică din boala aceasta. 3 Dar îngerul Domnului zise lui Ilie, Tișbitul: Scoală-te, suie-te spre întâmpinarea trimișilor regelui Samariei, și zi-le: Au nu *este* Dumnezeu în Israel, de mergeți să întrebați pre Baal-Zebub, zeul Ekronului? 4 Pentru aceea, așà zice Domnul: Nu te vei pogorî din patul, în care te-ai suit, ci vei murì. Și Ilie s'a dus.

5 Și se întoarseră trimișii către dânsul, și el le zise: De ce v'ați întors? 6 Și ei îi ziseră: Un om s'a suit spre întâmpinarea noastră, și a zis nouă: Mergeți,

---

p Cap. 21. 19. *q* Amos. 3. 15. *r* 2 Cron. 20.31. | *s* 2 Cron. 17. 3. *t* Cap. 14. 23. *u* 2 Cron. 19. 2. | *v* Cap. 14. 24. *x* Fac. 25. 23. | *y* 2 Cron. 20.35, etc. *z* Cap. 10. 22. | *a* 2 Cron. 20.37. *b* Cap. 9. 26. *c* 2 Cron. 21. 1. | *d* Vers. 40. *e* Cap. 15. 26. *f* Judc. 2. 11. | 2 REGII. *Capul I.* *a* 2 Sam. 8. 2. | *b* Cap. 3. 5. *a* 1 Sam. 5. 10.

întoarceți-vă către regele, care vă trimise, și-i ziceți: Așà zice Domnul: Au nu *este* Dumnezeu în Israel, *de* trimiți să întrebe pre Baal-Zebub, zeul Ekronului? Deci nu te vei pogorî din patul, în care te-ai suit, ci vei murì. 7 Și întrebat-a pre ei: De ce fel *erà omul*, care s'a suit spre întîmpinarea voastră, și care a zis către voi cuvintele acestea? 8 Și ei îi ziseră: Un om [d]păros și încins la coapse cu un brâu de piele. Și *regele* zise: Ilie Tișbitul, *este*.

Ilie face să cază foc din cer.

9 Atuncia trimise regele către el pre mai marele preste cincizeci, cu cei cincizeci ai săi. Și se suì către el, și iată, el ședeà pre vârful unui munte. Și zise către el: Omule al lui Dumnezeu, regele a zis: Pogoară-te. 10 Și răspunzând Ilie, zise către mai marele preste cincizeci: De *sunt* om al lui Dumnezeu, [e]să se pogoare foc din cer, și să te mistue pre tine și pre cei cincizeci ai tăi. Și se pogorî foc din cer, și-l mistuì pre el și pre cei cincizeci ai lui. 11 Și iarăși trimise către el pre alt mai mare preste cincizeci cu cei cincizeci ai săi. Și cuvântă și zise către el: Omule al lui Dumnezeu, așà vorbește regele: Grăbește a te pogorî. 12 Și răspunzând Ilie, zise către dânșii: De *sunt* om al lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer, și să te mistue pre tine și pre cei cincizeci ai tăi. Și se pogorî foc dela Dumnezeu din cer, și-l mistuì pre el și pre cei cincizeci ai lui. 13 Și mai trimise pre un mai mare preste o a treia cincizeci cu cei cincizeci ai săi. Și suindu-se al treilea mai mare preste cincizeci, venì și îngenunchie înaintea lui Ilie, îl rugă, și-i zise: Omule al lui Dumnezeu, [f]aibă preț, rogu-mă, înaintea ochilor tăi viața mea, și viața servilor tăi, acestor cincizeci: 14 Iată, se pogorî foc din cer, și mistuì pre cei doi dintâiu mai mari preste cincizeci, și pre cincizecile lor; acum, aibă preț viața mea înaintea ochilor tăi. 15 Și zise îngerul Domnului către Ilie: Pogoară-te cu el, nu te teme de el. Și se sculă, și se pogorî cu el la rege.

Moartea lui Ahazia.

16 Și-i zise: Așà zice Domnul: Fiindcă ai trimis bărbați, să întrebe pre Baal-Zebub, zeul Ekronului ca și cum n'*ar fi* Dumnezeu în Israel, ca să întrebi cuvântul lui, pentru aceasta nu te vei pogorî din patul, în care te-ai suit, ci vei murì.

17 Și el murì după cuvântul Domnului, ce-l vorbise Ilie; și în locul său domnì Iehoram, în al doilea an al lui Iehoram, fiul lui Iosafat, regele lui Iuda; că el nu aveà fiu. 18 Și celelalte fapte ale lui Ahazia, câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

Înălțarea lui Ilie la cer.

2 Și când voì Domnul să [a]ridice pre Ilie la cer în vârtej de vânt, atunci Ilie și [b]Elisei purceseră dela Ghilgal. 2 Și zise Ilie către Elisei: Șezi [c]aicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Bet-El. Iar Elisei zise: Viu *este* Domnul, și [d]viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. Și se pogorîră la Bet-El. 3 Și au ieșit [e]fiii profeților din Bet-El la Elisei, și-i ziseră: Știi, că Domnul astăzi răpește pre domnul tău depe capul tău? Și el zise: Și eu cunosc *aceasta*, tăceți. 4 Și a zis Ilie către el: Elisei, șezi aicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Ierichon. Iar el zise: Viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. Și sosiră la Ierichon.

5 Și s'au apropiat fiii profeților din Ierichon la Elisei, și-i ziseră: Știi, că Domnul astăzi răpește pre domnul tău depe capul tău? Și el zise: Și eu cunosc *aceasta*, tăceți. 6 Și zise Ilie către el: Șezi aicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Iordan. Iar el zise: viu *este* Domnul și viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. 7 Și merseră amândoi. Și cincizeci de bărbați din fiii profeților merseră, și stătură în față, departe; și ei amândoi stătură lângă Iordan. 8 Și luă Ilie mantia sa, și *o* îndoì, și lovì apele, și

d Mat. 3. 4. *e* Luc. 9. 54. | *f* 1 Sam. 26.21. Ps. 72. 14. — | *Capul 2.* *a* Fac. 5. 24. | *b* 1 Reg. 19. 21. *c* Rut. 1. 15, 16. | *d* 1 Sam. 1. 26. *e* 1 Reg. 20. 35. | *f* Esod. 14. 21. Ios. 3. 16.

f se despărțiră într'o parte și într'alta, și trecură amândoi pre uscat.

9 Și după ce trecură, zise Ilie lui Elisei: Cere ce să fac ție, mai nainte de a fi răpit dela tine. Și Elisei zise: Să fie, rogu-te, o îndoită parte a spiritului tău pre mine. 10 Iar el zise: Greu lucru ai cerut: *dar* de mă vei vedeà răpindu-mă dela tine, îți va fi așà: iar de nu, nu va fi *așà*.

11 Și a fost, precând încă umblau vorbind, iată, *g* un car de foc și cai de foc îi despărțiră pre amândoi: și se suì Ilie prin vârtej de vânt la cer.

Lucrarea și minunile lui Elisei.

12 Iar Elisei vedeà și strigà: *h* Părinte, carul lui Israel și călărimea lui! Și nu-l mai văzù pre el: și apucă vestmintele sale, și le sfășià în două bucăți. 13 Și ridicând mantia lui Ilie, ce căzuse de deasupra lui, se întoarse, și stătù pre țărmul Iordanului. 14 Și luând mantia lui Ilie, ce căzuse de deasupra lui, lovì apele, și zise: Unde *este* Domnul Dumnezeul lui Ilie? Și când lovì și el apele, *i* se despărțiră într'o parte și într'alta: Și Elisei trecù.

15 Și văzându-l fiii profeților *j*, cei din fața Ierichonului, ziseră: Spiritul lui Ilie s'a așezat preste Elisei. Și veniră spre întâmpinarea lui, și i-se închinară până la pământ. 16 Și ziseră către el: Iată, cu servii tăi *sunt* cincizeci de bărbați puternici: rugămu-te, să meargă și să caute pre domnul tău: *k* poate, spiritul lui Dumnezeu l-a ridicat, și l-a aruncat pre vre-un munte, sau în vre-o vale. Și el zise: Nu trimiteți. 17 Dar l-au silit, până ce s'a rușinat: și el zise: Trimite-ți. Trimiseră deci cincizeci de bărbați, și-l căutară trei zile, dar nu-l aflară. 18 Și când se înturnară către el, (căci rămăsese în Ierichon), le zise el: Au nu v'am spus: Să nu mergeți.

Elisei vindecă un isvor la Ierihon și blestemă pre băieții din Bet-El.

19 Și ziseră bărbații cetății către Elisei: Iată, așezarea cetății *este* bună, precum domnul meu vede, dar apele *sunt* rele, și pământul sterp. 20 Și el zise: Aduce-ți-mi un vas nou, și puneți sare în el. Și ei îi aduseră. 21 Și el ieși la isvorul apelor, și *l* aruncă acolo sarea, și zise: Așà zice Domnul: Am vindecat apele acestea: nu va mai fi din ele nici moarte, nici stârpiciune. 22 Și s'au vindecat apele până în ziua de astăzi, după cuvântul lui Elisei, ce l-a vorbit.

23 Și se suì de acolo la Bet-El: și pre când mergeà pre drum, ieșiră din cetate niște copii mici, și-l rideau, și-i ziceau: Suie-te, pleșuvule! suie-te, pleșuvule! 24 Iar el se întoarse, și văzându-i, îi blestemă în numele Domnului. Și ieșiră din pădure doi urși, și sfâșiară dintr'înșii patruzeci și doi de copii. 25 Și se duse de acolo la muntele Carmel, și de acolo se întoarse la Samaria.

Lucrarea lui Elisei: ajutorul minunat al armatelor unite ale lui Israel, ale lui Iuda și ale Edomului.

3 *a* Iehoram, fiul lui Ahab, începù a domnì preste Israel în Samaria în anul al optsprezecelea al lui Iosafat, regele lui Iuda: și el domnì doisprezece ani. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, dar nu ca părintele său și ca muma sa: căci depărtă stâlpul lui Baal, *b* pe care-l făcuse părintele său. 3 Totuși el se lipì de *c* păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat: dela ele nu se depărtă.

4 Și Meșa, regele Moabului, aveà turme mari, și dădù regelui lui Israel o sută de mii de *d* miei și o sută de mii de berbeci cu lâna *lor*. 5 Dar după ce *e* muri Ahab, se răsculă regele Moabului în contra regelui lui Israel.

6 Și ieși regele Iehoram din Samaria în timpul acela, și numără tot Israelul. 7 Și se duse, și trimise către Iosafat, regele lui Iuda, zicând: Regele Moabului se răsculă contra mea: vei voi tu să te duci cu mine la resbel în contra Moabului? Și el zise: Mă voiu duce: *f* eu ca tine *sunt*, poporul meu ca și poporul tău,

g Ps. 104. 4. | *h* Cap. 13. 14. | *i* Vers. 8. | *j* Vers. 7. | *k* Fapt. 8. 39. *l* Esod. 15. 25. | Ioan. 9. 9 — | *Capul 3.* *a* Cap. 1. 17. | *b* 1Reg.16.31,32. | *c* 1 Reg. 12. 28, 31, 32. *d* Isa. 16. 1. | *e* Cap. 1. 1. | *f* 1 Reg. 22. 4.

și caii mei ca și caii tăi. 8 Și el zise: Pe ce cale ne vom sui? Și el răspunse: Pe calea pustiului Edomului. 9 Și porniră regele lui Israel și regele lui Iuda și regele Edomului, și cutrierară cale de șapte zile: și nu eră apă pentru armată și pentru vitele, ce urmau după ei.

10 Și zise regele lui Israel: Vai! Domnul a întrunit pre acești trei regi, ca să-i dea în mâna Moabului. 11 Și [g] Iosafat zise: Oare nu *este* aicia vre-un profet al Domnului, ca să întrebăm printr'însul pre Domnul? Și răspunse unul din servii regelui lui Israel, și zise: *Este* aicia Elisei, fiul lui Șafat, care a turnat apă pe mâinile lui Ilie. 12 Și zise Iosafat: Cuvântul Domnului este cu el. Și [h] se pogorîră la el regele lui Israel și Iosafat și regele Edomului. 13 Și zise Elisei către regele lui Israel: [i] Ce este ție cu mine? [j] Du-te la [k] profeții părintelui tău și la profeții mumei tale. Și zise către el regele lui Israel: Nu, căci Domnul întrunì pre acești trei regi, ca să-i dea pre ei în mâna Moabului. 14 Și zise Elisei: [l] Viu *este* Domnul *Dumnezeul* oștirilor, înaintea căruia stau, de n'aș căută fața lui Iosafat, regele lui Iuda, nu aș voì să te privesc, nici să te văd. 15 Și acum aduceți *la* mine [m] un cântăreț. Și a fost, pe când cântă cântărețul, că [n] a fost preste el mâna Domnului. 16 Și el zise: Așà zice Domnul: [o] Faceți valea aceasta plină de groape: 17 Că așà zice Domnul: Nu veți vedeà vânt, și nu veți vedeà ploaie, și valea aceasta tot se va umpleà de apă, și veți beà voi și turmele voastre și vitele voastre. 18 Și aceasta este mic lucru în ochii Domnului: în mâna voastră va da și pre Moab. 19 Și veți sfărâmà orice cetate întărită și orice cetate aleasă, și veți tăià orice arbore bun, și veți astupà toate isvoarele apelor, și veți stricà cu pietri tot ogorul.

20 Și dimineața, pe când [p] se aduceà darul de pâne, iată, venì apă depe calea Edomului, și se umplù pământul de apă. 21 Și când auziră toți Moabiții, că se suiră toți regii, ca să se lupte cu ei, adunară pre toți cei ce se încingeau cu brâu, și cei în sus, și stătură la hotar. 22 Și se sculară foarte de dimineață, și cum răsărì soarele preste apă, văzură în dreptul lor Moabiții apele roșii ca sângele. 23 Și ziseră: Acesta *este* sânge: de sigur regii s'au nimicit, și s'au tăiat între sine: *alergă* acum la pradă, Moabe! 24 Și când sosiră la tabăra Israeliților, se ridicară Israeliții, și bătură pre Moabiți, încât ei fugiră de dinaintea lor: și tăindu-i, intrară în pământul Moabiților. 25 Și sfărâmară cetățile, și în tot ogorul cel mai bun aruncă fiecare piatra sa, și le umplură *de pietri*, și toate isvoarele apelor le astupară, și tot arborele bun îl tăiară, până ce nu lăsară pietri decât în [q] Kir-Heraset, pre care încunjurându-l prăștiașii, îl bătură.

26 Și regele Moabului văzând, că eră să fie învins în luptă, luă cu sine șapte sute de bărbați iuți la sabie, ca să se răsbată până la regele Edomului, dar nu putură. 27 Atunci a luă pe întâiu-născutul său fiu, care eră să domnească în locul său, și-l aduse ardere de tot pe zid: și *aceasta* aprinse mare mânie în contra lui Israel: și *cei trei regi* retrăgându-se dela el, se reintoarseră la țările *lor*.

Înmulțirea uleiului de către Elisei.

4 Și o femeie din femeile [a] fiilor profeților strigă către Elisei, zicând: Servul tău, bărbatul meu, a murit, și tu știi, că servul tău se temeà de Domnul: și creditorul a venit, [b] să-i ia pe amândoi copiii, ca să fie servi. 2 Și Elisei îi zise: Ce voiu face pentru tine? Spune-mi, ce ai în casă? Și ea zise: Serva ta n'are nimic în casă, fără numai un vas cu oleiu. 3 Și zise *ei*: Mergi, împrumută-ți vase de afară, dela toți vecinii tăi, vase deșerte, [c] nu împrumutà puține. 4 Și apoi intră, și închide ușa după tine și după fiul tău, și varsă *din oleiu*, în toate vasele acelea, și cele umplute dă-le la o parte. 5 Și ea se duse dela el, și închise ușa după sine și după fiii săi: *și*

---

g 1 Reg. 22. 7. *h* Cap. 2. 25. *i* Ezec. 14. 3. Rut. 1. 15. *k* 1 Reg. 18. 19. *l* 1 Reg. 17. 1. *m* 1 Sam. 10. 5. *n* Ezec. 1. 3. *o* Cap. 4. 3. *p* Esod. 29. 39, 40. *q* Isa. 16. 7. 11. —

Capul 4. *a* 1 Reg. 20 35. *b* Mat. 18. 25. *c* Cap. 3. 16.

ei îi întindeau *vasele*, și ea turnă. 6 Și după ce fură umplute vasele, zise ea către fiul său: Mai întinde-mi un vas: și el îi zise: Alt vas nu *este*. Și se opri oleiul. Atuncia ea se duse și spuse omului lui Dumnezeu. 7 Și el zise: Mergi, vinde oleiul, și plătește datoria ta, și din ce va rămâneà, trăește tu și fiii tăi.

Elisei făgăduește Șunamitei un fiu și-l învie ză.

8 Și, în una din zile trecù Elisei pe la [d]Șunem, unde *erà* o femeie avută, și ea îl ținù cu stăruință să mănânce pâne. 9 Și ea zise către bărbatul ei: Iată, cunosc că acest *om este* om sfânt al lui Dumnezeu, care trece totdeauna pe la noi: 10 Să-i facem lui, rogu-te, o cameră mică de sus, și să-i punem lui acolo un pat, o masă, un scaun, și un sfeșnic: și va fi, când va venì pe la noi, că el se va abate acolo. 11 Și în într'una din zile el venì pe acolo, și se abătù în camera de sus, și se culcă acolo. 12 Și zise către Ghehazi, servul său: Cheamă pe Șunamita aceasta. Și după ce o chemă, stătù ea înaintea lui. 13 Și el zise lui *Ghehazi:* Zi către dânsa: Iată, tu ai făcut toate gătirile acestea pentru noi: ce voiu face pentru tine? Ai de a te rugà pentru cevà regelui, sau mai marelui preste oaste? Și ea răspunse: Eu locuesc în mijlocul poporului meu. 14 Și el zise *către Ghehazi:* Ce deci să fac pentru ea? Și Ghehazi răspunse: Cu adevărat ea n'are fiu, și bărbatul ei *este* bătrân. 15 Și el zise: Cheamă-o pre ea: și după ce o chemă, stătù ea la ușe. 16 Și el zise: [e]În anul viitor, pe la acest timp, vei îmbrățișà un fiu. Iar ea zise: Nu, domnul meu, omul lui Dumnezeu! [f]nu mințì servei tale. 17 Și femeia zămislì, și născù un fiu în anul viitor, pe la timpul ce a spus ei Elisei.

18 Și după ce copilul se făcù mare, ieșì într'o zi la părintele său, la secerători. 19 Și zise către părintele său: Capul meu, capul meu! Și el zise servului: Du-l la muma sa. 20 Și luându-l, îl duse la muma sa: și el șezù pe genunchii ei, până la amiazăzi, și murì. 21 Și-*l* suì, și-l culcă pe patul omului lui Dumnezeu, și închise *ușa* după sine, și ieșì. 22 Și chemă pe bărbatul său, zicând: Trimite-mi, rogu-te, pre unul dintre servi și una dintre asine, să alerg la omul lui Dumnezeu, și mă voiu întoarce. 23 Și el zise: Pentru ce te duci astăzi la el? Nu *este* nici lună nouă, nici sabbat. Iar ea zise: *Fii în* pace. 24 Și înșeuă asina, și zise servului său: Mână, și mergi; să nu mă oprești din călărit *în drumul meu*, până ce nu-ți voiu zice. 25 Și se duse, și sosì la omul lui Dumnezeu [g]în muntele Carmel.

Și cum o văzù pre ea omul lui Dumnezeu de departe, zise către Ghehazi, servul său: Iată, Șunamita! 26 Și acum aleargă spre întâmpinarea ei, și-i zi: Bine *ești?* Bine *este* bărbatul tău? Bine copilul tău? Și ea zise: Bine. 27 Și după ce venì la omul lui Dumnezeu în munte, cuprinse picioarele lui; iar Ghehazi se apropie ca să o înlăture. Dar omul lui Dumnezeu *îi* zise: Lasă-o, căci inima ei *este* amărîtă în ea, și Domnul îmi ascunse *aceasta*, și nu mi-a spus. 28 Și ea zise: Cerut-am oare eu fiu dela domnul meu? [h]au n'am zis: Nu mă amăgì? 29 Și zise el către Ghehazi: [i]Încinge coapsele tale, și ia toiagul meu în mâna ta, și mergi; de vei întâmpinà om, [j]să nu-l salutì; și de te va salutà, să nu răspunzi lui; și [k]pune toiagul meu pe fața copilului. 30 Și muma copilului zise: [l]Viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. Și se sculă, și o urmă pre ea. 31 Și Ghehazi trecù înaintea lor, și puse toiagul pe fața copilului: dar n'*a fost* nici voce, nici auzire. Și el se întoarse spre întâmpinarea lui, și-i spuse, zicând: [m]Nu s'a deșteptat copilul. 32 Și când venì Elisei în casă, iată, copilul erà mort, întins pe patul său. 33 Și [n]el întră, și închise ușa în urma lor amândoi, [o]și se rugă Domnului. 34 Și se suì, și se culcă pe copil, și puse gura sa pe gura lui, și ochii

d Ios. 19. 18. | *e* Fac. 18.10,14. | *f* Vers. 28. | *g* Cap. 2. 25. | *h* Vers. 16. | *i* 1 Reg. 18. 46. | *j* Luc. 10. 4. | *k* Esod. 7. 19. | Fapt. 19. 12. | *l* Cap. 2. 2. | *m* Ioan. 11. 11. | *n* Mat. 6. 6. | *o* 1 Reg. 17. 20.

săi pe ochii lui, și mânile sale pe mânile lui: și [p]se întinse pe copil, și s'a încălzit carnea copilului. 35 Apoi se ridică, și se preumblă în casă, când încoace, când încolo: și se suì *iarăși*, și [q]se întinse preste el, și [r]copilul a strănutat de șapte ori, și a deschis copilul ochii săi. 36 Atuncia a chemat pe Ghehazi, și zise: Cheamă pe Șunamita aceasta. Și el o chemă: și când a întrat ea la el, zise el: Ia-ți pre fiul tău! 37 Și ea venì, și căzù la picioarele lui, și se închinà la pământ, și [s]luă pre fiul ei, și ieșì.

Elisei face mâncări stricăcioase, sănătoase și dă din puțin la mulți de mâncare.

38 Și Elisei s'a întors la [t]Ghilgal. Și *era* [u]foamete în țară: și fiii profeților [v]ședeau înaintea lui: și el zise către servul său: Pune oala cea mare, și fierbe fiertură pentru fiii profeților. 39 Și ieșind unul la câmp, să culeagă verdețuri, a aflat un curpăn, și a strâns depe el curcubetele, *până* ce se umplù vestmântul său: și înturnându-se, *le*-a turnat în oala de fiertură: căci nu *le* cunoșteà. 40 Apoi au turnat oamenilor să mănânce, și ei, cum mâncară din fiertură, strigară, și ziseră: Omul lui Dumnezeu, [x]moarte *este* în oală. Și nu puteau să mănânce. 41 Și el zise: Aduceți făină. Și [y]a aruncat-*o* în oală: apoi zise: Turnați poporului să mănânce. Și nu mai erà nimic rău în oală.

42 Și venì un om dela [z]Baal-Șalișa, și [a]aduse omului lui Dumnezeu pâne din prinoasele *sale:* douăzeci de pâni de orz, și spice proaspete de grâu, în săcușorul său. Și el zise: Dă poporului să mănânce. 43 Și servul său zise: [b]Ce, să pun aceasta înaintea a o sută de oameni? Și el iarăși a zis: Dă-*le* poporului să mănânce: căci așà zice Domnul: [c]Vor mâncà, și încà va *și* rămânecà. 44 Și el *le* puse înaintea lor, și ei mâncară, [d]și lăsară rămășiță, după cuvântul Domnului.

Naaman vindecat de lepră.

5 Și [a]Naaman, mai marele preste oastea regelui Siriei, erà [b]un bărbat mare înaintea domnului său, și onorat: căci Domnul prin el dăduse mântuire Siriei: dar acest viteaz, erà *acum* lepros. 2 Și oare care cete ieșiseră *din* Siria, și aduseseră *cu ele* sclavă o copilă mică din pământul lui Israel: și *aceasta* servià femeii lui Naaman. 3 Și ea zise către doamna sa: O! de *ar fi* domnul meu înaintea profetului din Samaria, l-ar vindecà de lepra sa. 4 Și ducându-se *cineva*, a spus domnului său, zicând: Așà și așà vorbește copila cea din pământul lui Israel.

5 Și regele Siriei zise: Du-te, și eu voiu trimite o scrisoare regelui lui Israel. Și el se duse, și [c]luă în mâna sa zece talente de argint, și șase mii *bucăți* de aur, și zece rânduri de vestminte. 6 Și duse epistola către regele lui Israel, *în care* se ziceà: Și acum, îndată ce va venì această epistolă către tine, iată, am și trimis pre servul meu Naaman către tine, ca să-l vindece de lepra lui. 7 Și cum ceti regele lui Israel epistola, își sfâșià vestmintele sale, și zise: [d]Oare Dumnezeu *sunt* eu, ca să omor, sau să înviez, de trimite acesta la mine, spre a vindecà un om de lepra sa? Cunoașteți deci, rogu-vă, și vedeți, că acesta caută pricină în contra mea.

8 Și cum auzì Elisei, omul lui Dumnezeu, că regele lui Israel a sfâșiat vestmintele sale, trimise[e] către rege, zicând: Pentru ce ai sfâșiat vestmintele tale? Să vie acum la mine, și va cunoaște, că este profet în Israel. 9 Deci Naaman venì cu caii săi și cu carul său, și stătù la ușa casei lui Elisei. 10 Și trimise Elisei la el pre un bărbat, zicând: Mergi și [e]spală-te de șapte ori în Iordan, și carnea ta se va face ca mai înainte, și te vei curăți. 11 Iar Naaman se mâniă, și se duse, și zise: Iată, eu gândiam, că-mi va ieșì, și va chemà numele Domnului

---

p Fapt. 20. 10. | *s* Ebr. 11. 35. | *v* Luc. 10. 30. Fapt. 22. 3. Esod. 10. 17. | *y* Ioan. 9. 6. | Gal. 6. 6. | *d* Mat. 14. 20. — | *Capul 5.* | *c* 1 Sam. 9. 8. Cap. 8. 8. 9.
q 1 Reg. 17. 21. | *t* Cap. 2. 1. | *x* 1 Sam. 9. 4. | *b* Luc. 9. 13. | *a* Luc. 4. 27. | *d* Fac. 30. 2.
r Cap. 8. 1, 5. | *u* Cap. 8. 1 | *z* 1 Cor. 9. 11 | *c* Ioan. 6. 11. | *b* Esod. 11. 3. | *e* Ioan. 9. 7.

Dumnezeului său, și va purtà mâna sa pe locul *rănii*, și va vindecà pre cel lepros. 12 Oare Amana și Parpar, fluviile Damascului nu *sunt* mai bune decât toate apele lui Israel? Nu voiu puteà *așà de bine* să mă spăl în ele, și să mă curăț? Și întorcându-se, se duse cu mânie. 13 Dară servii săi se apropiară, și vorbiră lui, și ziseră: Părinte, *dacă* profetul ți-ar fi zis vre-un lucru mare, nu *l*-ai fi făcut? Cu cât mai mult, când îți zice: Spală-te, și te vei curăți? 14 Și el se pogorî, și se afundă de șapte ori în Iordan, după cuvântul omului lui Dumnezeu: și [f] carnea lui se făcù ca carnea unui copil mic, și el [g] se curăți.

15 Și se întoarse la omul lui Dumnezeu, el și toată tovărășia lui, și venì, și stătù înaintea lui, și zise: Iată, acum am cunoscut, că [h] nu *este* Dumnezeu în tot pământul, ci numai în Israel: și acum primește, rogu-te, [i] darul *acesta* dela servul tău. 16 Iar el zise: [j] Viu *este* Domnul, înaintea căruia stau, [k] nu voiu primì. Și el îl silì să primească, dar el nu voì. 17 Și Naaman zise: Rogu-te, nu se va puteà da servului tău din pământul *acesta* o sarcină de doi catâri? că servul tău nu va mai aduce de acum arderi de tot nici *altă* jertfă altor zei, fără numai Domnului. 18 Domnul să ierte servului tău aceasta, când domnul meu intră în casa lui Rimmon, ca să se închine acolo, și [l] se sprijinì de mâna mea, și eu mă închin în casa lui Rimmon: dacă mă închin în casa lui Rimmon, Domnul să ierte pe servul tău pentru fapta aceasta. 19 Și el zise lui: Mergi în pace: și el se duse dela dânsul, și merse câtva.

Elisei pedepsește pe Ghehazi cu lepră, din pricina caliciei sale.

20 Iar Ghehazi, servul lui Elisei, omul lui Dumnezeu, zise: Iată, domnul meu a cruțat pe Naaman, Siriceanul, și n'a luat din mâna lui ceeace *i*-a adus: dar, viu *este* Domnul! eu voiu alergà în urma lui, și voiu luà ceva dela el. 21 Și a alergat Ghehazi după Naaman: și când *il* văzù Naaman alergând în urma lui, a sărit din car spre întâmpinarea lui, și zise: Bine *stă*? 22 Și el zise: Bine; domnul meu m'a trimis, zicând: Iată, au venit la mine tocmai acum din muntele lui Efraim doi tineri din fiii profeților, dă, rogu-te, un talant de argint și două rânduri de vestminte. 23 Și Naaman zise: Ia mai bine două talante. Și l-a silit, și a legat două talante de argint în doi saci, împreună cu două rânduri de vestminte, și *le*-a pus pe doi din servii săi, și *le* duceau înaintea lui. 24 Și când ajunse la un deal, *le*-a luat din mânile lor, și *le*-a strâns într'o casă, și dădù drumul oamenilor, și ei se duseră. 25 Și el întră, și stătù înaintea domnului său. Și Elisei îi zise: De unde *vii* Ghehazi? Și el zise: Servul tău n'a fost nicăirea. 26 Și el îi zise: Au spiritul meu n'a fost *cu tine*, când s'a întors omul din carul său spre întâmpinarea ta? *Este oare* timpul de a luà argint, și de a primì vestminte și olivi, vii, oi, boi, servi și serve? 27 Deaceea lepra lui Naaman [m] se va lipì de tine și de sămânța ta în veci. Și el ieșì de dinaintea lui [n] lepros, *alb* ca omătul.

Elisei face ca să plutească un fer.

6 Și ziseră [a] fiii profeților către Elisei: Iată acum, locul în care locuim noi cu tine, este prea strâmt pentru noi. 2 Să mergem, rogu-te, până la Iordan, și de acolo să luăm fiecare câte o grindă, și să ne facem acolo loc, unde să locuim. 3 Și el răspunse: Duceți-vă. Și unul zise: Primește, rogu-te, să mergi cu servii tăi: și el zise: Voiu merge. 4 Și merse cu dânșii. Și venind la Iordan, au tăiat lemne. 5 Și pe când tăià unul o grindă, a căzut fierul *săcurii* în apă: și el strigă, și zise: O domnul meu, și *era* încă de împrumut. 6 Și omul lui Dumnezeu zise: Unde a căzut? Și a arătat lui locul: atunci [b] a tăiat un lemn, și-*l* aruncă acolo, și fierul a plutit. 7 Și el zise: Ridicați-*l*: și întinzând mâna sa, l-a luat.

f Iov. 33. 25. *h* Dan. 2. 47. *j* Cap. 3. 14. Fapt. 8.18.20. *l* Cap. 7. 2, 17. *n* Exod. 4. 10. *Capul 6.* *b* Cap. 2. 21.
g Luc. 4. 27. *i* Fac. 33. 11. *k* Mat. 10. 8. *m* 1 Tim. 6. 10. — *a* Cap. 4. 38

Elisei ajută pre Israel contra Siriei, orbindu-i.

8 Și regele Siriei se luptă cu Israel, și se sfătuià cu servii săi, zicând: În cutare și în cutare loc voiu tăbări. 9 Și trimise omul lui Dumnezeu către regele lui Israel, zicând: Păzește-te, să nu treci prin locul acela, căci Sirienii s'au coborît acolo. 10 Și trimise regele lui Israel la locul, de care-i zisese omul lui Dumnezeu, și *de care*-l înștiințase. Și a stat acolo pe pază de multe ori.

11 Și se turbură inima regelui Siriei de lucrul acesta: și a chemat pre servii săi, și le zise: Nu-mi veți spune cine din voi *este* pentru regele lui Israel? 12 Și zise unul din servii lui: Nu, domnul meu, rege: ci Elisei, profetul cel în Israel, spune regelui lui Israel cuvintele, ce vorbește în camera ta de dormit. 13 Și el zise: Mergeți, și vedeți unde *este*, ca să trimit să-l prind. Și i-se spuse, zicând: Iată, *se află* în [c]Dotam.

14 Deci el trimise acolo cai și care și oaste mare; și venind noaptea au înconjurat cetatea. 15 Și când se sculă de dimineață servul omului lui Dumnezeu, și a ieșit: iată, o oaste înconjurase cetatea cu cai și cu care. Și zise către el servul său: O domnule, ce vom face? 16 Iar el răspunse: Nu te teme, căci [d]mai mulți *sunt* cei cu noi, decât cei cu ei. 17 Și se rugă Elisei, și zise: Doamne, deschide, rogu-te, ochii lui, ca să vadă. Și Domnul deschise ochii servului, și el văzù: și iată, muntele *era* plin de [e]cai și de care de foc împrejurul lui Elisei. 18 Și când s'au pogorît spre el *Sirienii*, se rugă Elisei Domnului, și zise: Lovește, rogu-te, poporul acesta cu nevedere. Și [f]i-a lovit pre ei cu nevedere, după cuvântul lui Elisei. 19 Și zise către ei Elisei: Nu *este* aceasta calea, nici aceasta cetatea: Urmați-mă și vă voiu duce la omul, pre care-l căutați. Și-i duse pre ei la Samaria. 20 Și după ce sosiră în Samaria, zise Elisei: Deschide-le, Doamne, ochii lor, ca să vadă. Și Domnul deschise ochii lor, și ei văzură, și iată, *erau* în mijlocul Samariei.

21 Și cum îi văzù regele lui Israel, zise către Elisei: Să-*i* lovesc, să-*i* lovesc părinte? 22 Iar el răspunse: Să nu-*i* lovești: făcutu-i-ai prizonieri cu sabia ta și cu arcul tău, ca să-i lovești? [g]pune pâne și apă înaintea lor, să mănânce și să bea, și să meargă la domnul lor. 23 Și le făcù ospăț mare: și după ce mâncară și beură, le dădù drumul, și ei se duseră la domnul lor; și [k]nu mai veniră cetele Siriei în pământul lui Israel.

Împresurarea și nevoia Samariei, și mântuirea minunată a ei.

24 Și după aceasta Benhadad, regele Siriei, a adunat toată oastea sa, și s'a suit, și a împresurat Samaria. 25 Și foamete mare erà în Samaria; și iată, o împresurară, până ce se vândù un cap de asin drept optzeci *de bucăți* de argint, și un pătrar de un cap de găinat de porumb drept cinci *bucăți de* argint. 26 Și pe când trecea regele lui Israel pe zid, o femeie îl strigă, zicând: Ajută, domnul meu, rege! 27 Iar el zise: Dacă Domnul nu te ajută, de unde să te ajut eu? oare dela arie, ori dela teasc? 28 Și zise către ea regele: Ce ai? Și ea zise: Femeia aceasta mi-a zis: Dă pe fiul tău, ca să-l mâncăm astăzi, și mâne vom mâncà pe fiul meu. 29 [i]Și am fiert pre fiul meu, și l-am mâncat: și zis-am ei a doua zi: Dă pre fiul tău, ca să-l mâncăm: dar ea a ascuns pre fiul său. 30 Și cum auzì regele cuvintele femeii, își [j]sfâșie vestmintele sale, pe când trecea pe zid: și poporul privià, și iată, sac *erà* în lăuntru pe pielea lui. 31 Și zise: [k]Așà să-mi facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă capul lui Elisei, fiul lui Șafat, va stà deasupra lui astăzi.

32 Și Elisei ședeà în casa sa, și [l]bătrânii ședeau cu dânsul: și trimise *regele* un bărbat de dinaintea sa: însă mai înainte de a venì la el trimisul, zise el către bătrâni: [m]*Nu* vedeți, că acest fiu de [n]ucigaș a trimis să-mi ia capul? Luați seamă,

c Fac. 37. 17. d 2 Cron 2. 7. | Ps. 55. 18 Rom. 8. 31. | e Ps. 34. 7. f Fac. 19. 11. | g Rom. 12. 20. h Cap. 5. 2. | i Lev. 26. 29. j 1 Reg. 21. 27. | k Rut. 1. 17. l Ezec 8. 1. | m Luc. 13. 32. | n 1 Reg. 18. 4.

«cum va veni trimisul, închideţi uşa, şi opriţi-l la uşe: sunetul picioarelor domnului său nu *este* dinapoia sa. 33 Şi vorbind încă cu ei, iată, s'a pogorît la el trimisul, şi *regele* zise: Iată, dela Domnul *este* răul acesta: [a]ce să mai aştept dela Domnul?

Elisei vesteşte înnainte cu o zi, că va fi ieftinătate de grâu în Samaria, care se împlineşte după fuga Sirienilor, în chip minunat de către Dumnezeu.

7 Atunci'a zise Elisei: Ascultaţi cuvântul Domnului: aşă zice Domnul: [a]Mâne, pe la oara aceasta, în poarta Samariei *se va vinde* o măsură de floarea făinei pentru un siclu, şi două măsuri de orz pentru un siclu. 2 [b]Şi răspunse omului lui Dumnezeu căpetenia, pe mâna căreia se răzimă regele, şi zise: Chiar [c]*dacă* Domnul va face guri cerului, întâmplă-se-va lucrul acesta? Iar el zise: Iată, vei vedeà cu ochii, dar nu vei mâncà din aceasta.

3 Şi erau patru bărbaţi leproşi [d]la intrarea porţii: şi zise unul către altul: De ce să şedem noi aicia, până vom muri? 4 De vom zice: Să intrăm în cetate, foamete e în cetate, şi vom muri acolo: şi de vom şedeà aicia, vom muri: acum deci haideţi, să ne furişăm în tabăra Sirienilor: de ne vor lăsà vii, vom trăi, şi de ne vor omorî, vom muri. 5 Şi au plecat, când înserà, ca să intre în tabăra Sirienilor: şi după ce veniră la capătul taberei Sirienilor, iată nu *erà* nici un om acolo. 6 Căci Domnul făcuse [e]să se audă în tabăra Sirienilor vuiet de care, tropot de cai şi sgomot de oaste mare: şi ziseră unul către altul: Iată, regele lui Israel a tocmit pre [f]regii Heteilor şi pre regii Egiptului, ca să vină în contra noastră: 7 Drept care [g]ridicându-se, au fugit seara, şi părăsiră corturile lor şi caii lor şi asinii lor şi tabăra, cum *erà*, *ca să scape* vieaţa lor.

8 Şi după ce aceşti leproşi veniră până la capătul taberei, au intrat într'un cort, şi au mâncat şi au băut: şi luând de acolo argint şi aur şi vestminte, se duseră, şi *le*-au ascuns: şi întorcându-se, au intrat în alt cort, şi au luat de acolo, au mers, şi *le*-au ascuns. 9 Atunci'a ziseră unul către altul: Noi nu facem bine: ziua aceasta *este* o zi de bună ştire, şi dacă noi vom tăceà şi vom aşteptà până la lumina dimineţii, vre-o nenorocire poate să vină preste noi: veniţi deci să mergem, spre a spune *aceasta* în casa regelui. 10 Deci veniră, şi strigară către portarii cetăţii: şi le-au spus, zicând: Am intrat în tabăra Sirienilor, şi iată, nu *erà* acolo nici om, nici voce de om, fără numai cai legaţi, şi asini legaţi, şi corturile, cum *se aflau*. 11 Şi au strigat pre portarii, care au şi spus *aceasta* în lăuntru în casa regelui.

12 Şi sculându-se regele noaptea, zise către servii săi: Acum vă voiu arătà ce ne-au făcut Sirienii: au ştiut, că *suntem* flămânzi: deci au ieşit din tabără, ca să se ascundă în câmpii, zicând: Când vor ieşì din cetate, îi vom prinde de vii, şi vom intrà în cetate. 13 Şi răspunzând unul din servii lui, zise: Să se ia, rogu-te, cinci din caii rămaşi, ce au mai rămas în cetate, (iată, *şi* aceştia *sunt* ca şi întreaga mulţime a lui Israel, ce a mai rămas în ea: iată, *sunt* ca şi toată mulţimea Israeliţilor, care s'a mistuit): şi să-*i* trimitem, ca să vedem. 14 Deci luară două perechi de cai: şi regele trimise la tabăra Sirienilor, zicând: Mergeţi, şi vedeţi.

15 Şi merseră în urma lor până la Iordan: şi iată, toată calea *erà* plină de vestmintele şi de vasele, pre care Sirienii le aruncaseră în graba lor. Şi întorcându-se trimişii, spuseră *aceasta* regelui.

16 Şi poporul ieşi, şi prădă tabăra Sirienilor: şi *aşà* s'a vândut o măsură de floarea făinei drept un siclu, şi două măsuri de orz drept un siclu, după cuvântul Domnului. 17 Şi făcù regele mai mare preste poartă pre căpetenia, pe

a Iov. 2. 9. — *Capul 7.* *a* Vers. 18. 19. *b* Vers. 17 19. 20. *c* Mal. 3. 10. *d* Lev. 13. 46. *e* Iov. 15. 21. *f* 1 Reg. 10. 29. *g* Ps. 48. 4, 5. 6.

mâna căreia se răzămă: și l-a culcat pre el poporul în poartă, și murì, după cum a zis omul lui Dumnezeu, care *așà* a a vorbit, când regele se pogorî la el. 18 Și s'a întâmplat, precum a vorbit omul lui Dumnezeu către rege, zicând: Două măsuri de orz drept un siclu și o măsură de floarea făinii drept un siclu se vor vinde mâne pe la oara aceasta în poarta Samariei: 19 Și căpetenia aceea răspunse omului lui Dumnezeu, și zise: Chiar dacă Domnul va face guri cerului, întâmplà-se-va lucrul acesta? Și acela zise: Iată, vei vedeà *aceasta* cu ochii tăi, dar nu vei mâncà din ea. 20 Așà s'a și întâmplat lui: căci poporul îl călcă în poartă, și el murì.

Șunamita e ajutată de Elisei înnainte și după scumpete.

8 Și Elisei vorbì către femeia, [a]pe al cărei copil l-a înviat, zicând: Scoală-te, și te du, tu și casa ta, și petrece unde vei petrece: că Domnul a [b]chemat foamete, și *foametea* chiar vine pe pământ pentru șapte ani. 2 Și sculându-se femeia, făcù după cuvântul omului lui Dumnezeu: și se duse, ea și casa ei, și a petrecut în pământul Filistenilor șapte ani. 3 Și la sfârșitul celor șapte ani s'a întors femeia din pământul Filistenilor, și ieșì să strige către rege pentru casa ei și pentru țarinile ei. 4 Și a vorbit regele către [c]Ghehazi, servul omului lui Dumnezeu, zicând: Spune-mi, rogu-te, toate lucrurile cele mari, ce a făcut Elisei.

5 Și pe când el spunea regelui, cum a [d]înviat pe mort, iată, femeia, pe al cărei copil îl înviase, a strigat către rege pentru casa sa, și pentru țarinile sale. Și Ghehazi zise: Domnul meu, rege, aceasta *este* femeia, și acesta fiul ei, pre care l-a înviat Elisei. 6 Și regele întrebă pre femeie, și ea spuse lui *fapta*. Și datu-i-a regele un diregător, zicând: Întoarce-i toate ale ei, și toate veniturile țarinilor *ei*, din ziua în care părăsì țeara, până acum.

Hazael, rege în Siria.

7 Și Elisei venì la Damasc. Și Benhadad, regele Siriei, erà bolnav, și i-se spuse, zicând: Omul lui Dumnezeu a venit aicia. 8 Și zise regele către [e]Hazael: [f]Ia un dar în mâna ta, și mergi spre întâmpinarea omului lui Dumnezeu, și [g]întreabă prin el pre Domnul, zicând: Ridicà-mă-voiu din boala aceasta? 9 Și așà s'a dus Hazael spre întâmpinarea lui, luând în mâna sa un dar din toate bunurile Damascului, o încărcătură de patruzeci de cămile: și venind, stătù înaintea lui, și zise: Fiul tău Benhadad, regele Siriei, m'a trimis la tine, zicând: Ridicà-mă-voiu din boala aceasta? 10 Și zise către dânsul Elisei: Du-te, spune-i: Cu adevărat tu poți să te ridici: dar Domnul mi-a arătat, că [h]el va murì. 11 Și ațintì *spre Hazael* neclintit fața sa până se rușină: și a [i]plâns omul lui Dumnezeu. 12 Și Hazael zise: De ce plânge domnul meu? și el răspunse: Pentru că știu câte [j]rele vei face fiilor lui Israel: Țările lor le vei da focului, pre tinerii lor îi vei ucide cu sabia, pre [k]pruncii lor îi vei strivì, și pre îngrecatele lor le vei spintecà. 13 Și Hazael zise: Ce? [l]servul tău câne *este*, ca să facă acest lucru cumplit? Și Elisei răspunse: [m]Domnul mi-a arătat, că tu *vei fi* rege preste Siria. 14 Și a plecat dela Elisei, și a venit la domnul său: *și* acesta-i zise: Ce ți-a spus Elisei? Și el răspunse: Mi-a zis: Cu adevărat te vei ridicà. 15 Și a doua zi a luat *Hazael* învălitoarea, și muindu-*o* în apă, *o* întinse preste fața lui, și a murit: și în locul lui domnì Hazael.

Domnia lui Iehoram.

16 Și în anul al cincilea al lui Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, pe când domnià Iosafat preste Iuda, se făcù rege [n]Iehoram, fiul lui Iosafat, regele lui Iuda.

17 [o]De treizeci și doi de ani *erà*, când se făcù rege, și domnì opt ani în Ierusalim.

Capul 8.
a Cap. 4. 35. | *b* Hag. 1. 11. | *c* Cap. 5. 27. | *d* Cap. 4. 35. | *e* 1 Reg. 19. 15. | *f* 1 Sam. 9. 7. | *g* Cap. 1. 2. | *h* Vers. 15. | *i* Luc. 19. 41. | *j* Amos. 1. 3. | *k* Amos. 1. 13. | *l* 1 Sam. 17. 43. | *m* 1 Reg. 19. 15. | *n* 2 Cron. 21. 3, 4 | *o* 2 Cron. 21. 5, etc.

18 Şi a umblat în calea regilor lui Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; căci [p]fata lui Ahab îi erà femeie: şi făcù rele în ochii Domnului. 19 Iar Domnul nu voi să stârpească pre Iuda, din iubire către David, servul său, [q]căruia i-a făgăduit, că-i va da candelă, lui *şi* fiilor săi în toate zilele.

20 În zilele lui se rupse [r]Edomul de sub puterea lui Iuda, [s]şi puseră rege preste dânşii. 21 Şi trecù Iehoram la Zair, şi toate carele *lui* cu el: şi sculându-se noaptea bătù pre Edumeii cei din jurul său, şi pre capii carelor: şi poporul fugì la corturile sale. 22 Totuşi Edomul s'a rupt de sub puterea lui Iuda, până în ziua de astăzi. [t]Tot atuncia s'a rupt *şi* Libna.

23 Şi celelalte fapte ale lui Iehoram, şi toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 24 Şi adormì Iehoram cu părinţii săi, şi se îngropă cu părinţii săi în cetatea lui David: şi în locul său domnì [u]Ahazia, fiul său.

Ahazia.

25 În anul al doisprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, începù a domnì Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda. 26 [c]De douăzeci şi doi de ani *erà* Ahazia, când se făcù rege: şi domnì un an în Ierusalim. Şi numele mumei sale *erà* Athalia, fica lui Omri, regele lui Israel. 27 [x]Şi umblà în calea casei lui Ahab, şi făcù rele în ochii Domnului, ca şi casa lui Ahab: căci *erà* ginere casei lui Ahab. 28 Şi merse [y]cu Ioram, fiul lui Ahab, la resbel contra lui Hazael, regele Siriei, la Ramot-Galaad: şi au rănit Sirienii pre Ioram. 29 Şi [z]s'a întors regele Ioram, ca să se vindece în Ezreel de rănile, ce-i făcuseră Sirienii în Rama, când se luptă cu Hazael, regele Siriei. 30 Şi Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda, se pogorì în Ezreel, ca să vadă pre Ioram, fiul lui Ahab, căci erà bolnav.

Iehu uns de rege el ucide pre regele lui Israel şi al lui Iuda, şi pre închinătorii lui Baal, şi domneşte preste Israel.

9 Şi chemă Elisei, profetul, pre unul din [a]fiii profeţilor, şi-i zise: [b]Încinge-ţi coapsele, şi ea în mâna ta acest vas cu oleiu, [c]şi du-te la Ramot-Galaad: 2 Şi când vei sosì, vei vedeà acolo pe Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimşi: şi intră, şi ridică-l din mijlocul [d]fraţilor săi, şi du-l în camera cea mai din lăuntru: 3 Şi [e]luând vasul cu oleiu, varsă-l pe capul său, şi zi lui: [f]Aşà zice Domnul: Unsu-te-am pe tine rege preste Israel. Atuncia deschizând uşa, fugi, şi nu te întârzià. 4 Deci se duse tânărul, servul profetului, la Ramot-Galaad.

5 Şi când sosì, iată, mai marii preste oaste şedeau: şi el zise: Cuvânt am a-ţi *spune ţie*, mai marele *oastei!* Şi Iehu zise: Cui dintre noi toţi? Şi el zise: Ţie, mare al oastei. 6 Şi sculându-se, a întrat în casă: şi el turnă oleiul pe capul aceluia, şi-i zise: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Unsu-te-am rege preste poporul Domnului, preste Israel: 7 Şi vei lovì casa lui Ahab, domnul tău, şi eu voiu răsbunà sângele servilor mei, al profeţilor, şi sângele tuturor servilor Domnului [g]asupra Iezabelei. 8 Căci toată casa lui Ahab se va stârpì, şi [h]voiu nimicì din ai lui Ahab [i]tot sufletul parte bărbătească, şi pre [j]cel închis şi pre cel liber din Israal: 9 Şi voiu face casa lui Ahab ca şi casa lui [k]Ieroboam, fiul lui Nebat, şi ca şi casa lui [l]Baaşa, fiul lui Ahija: 10 Şi [m]pre Iezabel cânii o vor mâncà în ţarina din Ezreel, şi nu *va fi* cine să *o* îngroape. Şi deschizând uşa, fugì.

11 Şi Iehu ieşì către servii domnului său: şi zisu-i-a *careva:* Pace? pentru ce veni la tine [n]nebunul acesta? Şi el le zise: Voi cunoaşteţi pre omul şi vorbele sale. 12 Şi ei ziseră: Neadevăr *este:* spune nouă, rugă-mu-te. Şi el zise: Aşà şi aşà vorbì el către mine, zicând: Aşà

---

p Vers. 26. *q* 2 Sam. 7. 13. 1 Reg. 11. 36. *r* Fac. 27. 40. *s* 1 Reg. 22. 47. *t* 2 Cron. 21. 10. *u* 2 Cron. 22. 1. *x* 2 Cron. 22. 3, 4. *y* 2 Cron. 22. 5. *z* Cap. 9. 15. —

Capul 9.

a 1 Reg. 20. 35. *b* Ier. 1. 17. *c* Cap. 8. 28, 29. *d* Vers. 5, 11. *e* 1 Reg. 19. 16. *f* 1 Reg. 19. 16. *g* 1 Reg. 18. 4 *h* 1 Reg. 14. 10. *i* 1 Sam. 25. 22. *j* Deut. 32. 36. *k* 1 Reg. 14. 10 *l* 1 Reg 16. 3, 11. *m* 1 Reg. 21. 23. *n* Ioan. 10. 20. 1 Cor. 4. 10.

zice Domnul: Unsu-te-am pre tine rege preste Israel. 13 Atuncia se grăbiră, și [o]luând fiecare vestmântul său, *le* puseră sub dânsul pe treapta goală: și a suflat în trâmbiță, zicând: Iehu se făcù rege. 14 Și așà Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimși, complotă în contra lui Ioram: (și Ioram veghià în Ramot-Galaad, el și tot Israelul, în contra lui Hazael, regele Siriei. 15 Dar [p]se întoarse regele Ioram în Ezreel, ca să se vindece de rănile, ce-i făcuseră Sirienii, când se luptă în contra lui Hazael, regele Siriei). Și Iehu zise: Dacă este voința voastră, să nu lasă nimenea, *nimenea* să nu fugă din cetate, ca să meargă să spună *aceasta* în Ezreel. 16 Și călărind Iehu, se duse la Ezreel: căci Ioram zăceà acolo. [q]Și Ahazia, regele lui Iuda, se pogorise, ca să vadă pe Ioram. 17 Iar pe turnul din Ezreel stà un custode, și văzând ceata lui Iehu venind, zise: Văd o ceată. Și Ioram zise: Ia un călăreț, și trimite-l spre întâmpinarea lui, să zică: Așà vorbește regele: Pace? 18 Și se duse un călăreț spre întâmpinarea lui, și zise: Pace? Și zise Iehu: Ce-ți pasă ție de pace! Întoarce-te înapoia mea. Și custodele spuse, zicând: Trimisul a mers la ei, dar nu se întoarse. 19 Și el trimise pre un al doilea călăreț, care sosind la ei, zise: Așà vorbește regele: Pace? Și Iehu răspunse: Ce-ți pasă ție de pace? Întoarce-te înapoia mea. 20 Și custodele spuse, zicând: El a mers la ei, dar nu se întoarse: și mânarea *este* ca mânarea lui Iehu, fiul lui Nimși: căci mână furios. 21 Și Ioram zise: Înhămați: și înhămară la carul său. Și [r]ieși Ioram, regele lui Israel, și Ahazia, regele lui Iuda, fiecare în carul său, și se duseră spre întâmpinarea lui Iehu, și-l aflară la țarina lui Nabot, Ezreeleanul.

22 Și cum văzù Ioram pre Iehu, zise: Pace, Iehu? Iar el răspunse: Cum pace, când *așà* multe *sunt* desfrânările mumei tale Iezabel, și fermecătoriile ei? 23 Deci se întoarse Ioram ca să fugă, zicând lui Ahazia: Vânzare, Ahazia! 24 Și apucând Iehu arcul *său*, lovì pre Ioram între brațele sale: și săgeata trecù prin inima lui. Și el căzù în carul său. 25 Atuncia zise *Iehu* către Bidkar, căpetenia sa: Ia-*l*, *și*-l aruncă în țarina lui Nabot, Ezreeleanul: căci adu-ți aminte, că atuncia, când eu și tu mergeam împreună călări în urma lui Ahab, părintele său, [s]Domnul il împovoră pre el cu sarcina aceasta: 26 Da, am văzut ieri sângele lui Nabot și [t]sângele fiilor săi, zice Domnul: și-ți voiu răsplăti în ogorul acesta, zice Domnul. Și acum ridică-*l*, *și* aruncă-l în ogorul acesta, după cuvântul Domnului.

27 Iar Ahazia, regele lui Iuda, cum văzù *aceasta*, fugì pe calea casei din grădină. Și-l urmărì Iehu, și zise: Loviți și pre acesta în carul *său*, la suișul Gur, aproape de Ibleam. Și el fugì la [u]Meghiddo, și murì acolo. 28 Și-l duseră servii săi în car la Ierusalim, și-l îmmormântară în mormântul său cu părinții săi, în cetatea lui David. 29 Și începù a domni Ahazia preste Iuda în anul al unsprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab.

30 Și venì Iehu în Ezreel: și auzind Iezabel, [v]își unse sprâncenele sale, și-și impodobì capul său, și se uità prin fereastră. 31 Și pe când Iehu intrà pe poartă, ea zise: [x]*Fost-a* norocit Zimri, cel ce a ucis pre domnul său? 32 Și el ridicându-și fața sa spre fereastră, zise: Cine *este* cu mine? Cine? Și se uitară doi, trei diregători către dânsul. 33 Și el zise: Aruncați-o jos. Și o aruncară jos, și se stropiră de sângele ei zidul și caii; și au călcat-o pre ea *cu picioarele*. 34 Și după ce el a intrat, a mâncat, și a bent, zise: Duceți-vă de vedeți acum pre blestemata aceea, și o îmmormântați: căci *este* fată de rege. 35 Deci se duseră, ca să o îmmormânteze: dar nu aflară din ea, decât craniul, picioarele și palmele mânilor. 36 Și întorcându-se, îi spuseră *aceasta*. Și el zise: Aceasta *este* cuvântul Domnului,

o Mat. 21. 7. *p* Cap. 8. 29. *q* Cap. 8. 29. *r* 2 Cron. 22. 7. *s* 1 Reg. 21. 24. *t* 1 Reg. 21. 19. *u* 2 Cron. 22. 9. *v* Ezec. 23. 40. *x* 1 Reg. 16. 9-20.

ce-l zis prin servul său Ilie. Tișbitul, zicând: 37 În ogorul din Ezreel vor mâncà câinii carnea Iezabelei. Și cadavrul Iezabelei va fi [y] ca gunoiul pe fața câmpului în ogorul din Ezreel, *așà* ca nici se va puteà zice: Aceasta *este* Iezabel.

Iehu stârpește toată casa lui Ahab și se împrietenește cu Ionadab.

10 Și Ahab aveà șaptezeci de fiii în Samaria. Și scrise Iehu epistole, și *le* trimise la Samaria către mai marii din Ezreel, către cei bătrâni și către crescătorii *fiilor* lui Ahab, zicând: 2 Și acum, îndată ce va sosì această epistolă la voi, fiindcă *aveți* pre fiii domnului vostru, care și cai și o cetate întărită, și arme, 3 Vedeți care din fiii domnului vostru *este* mai bun și mai vrednic, și-*l* puneți pe tronul părintelui său, și vă luptați pentru casa domnului vostru. 4 Dar ei se spăimântară foarte, și ziseră: Iată, doi regi nu putură stà înaintea lui, și cum vom stà noi? 5 Deci mai marele casei și mai marele cetății, și bătrânii, și crescătorii *fiilor* trimiseră către Iehu, zicând: Noi *suntem* servii tăi, și vom face orice ne vei zice: nu vom pune pe nimenea rege: fă *ce este* bine în ochii tăi!

6 Atuncia scrise el către ei o a doua epistolă, zicând: De *sunteți* ai mei, și de ascultați de vocea mea, *apoi* luați capetele oamenilor, ale fiilor domnului vostru, și veniți la mine, la Ezreel, mâne la ora aceasta. (Iar fiii regelui, șaptezeci de oameni, *erau* cu mai marii cetății, care-l creșteau). 7 Și cum sosì epistola la dânșii, ei luând pre fiii regelui, [a] tăiară *pre cei* șaptezeci de oameni, și puseră capetele lor în panere, și *le* trimiseră lui la Ezreel. 8 Și venì un trimis, și-i spuse, zicând: Au adus capetele fiilor regelui. Și el zise: Faceți-le două grămezi la întrarea porții până dimineață. 9 Și dimineața el sosì, și stând zise către tot poporul: Voi *sunteți* drepți: iată, [b] eu am complotat asupra domnului meu, și l-am ucis; dar pre toți aceștia cine i-a lovit? 10 Cunoașteți acum, că nu va [c] cădeà pe pământ nimic din cuvântul ce Domnul a vorbit asupra casei lui Ahab: căci Domnul a făcut câte le vorbì [d] prin servul său Ilie. 11 Și așà Iehu ucise pre toți câți rămăseseră din casa lui Ahab în Ezreel, și pre toți cei mari ai săi, și pre amicii săi și pre preoții săi, de nu lăsă nici o rămășiță.

12 Și sculându-se, plecă, și venì la Samaria. *Și* pe drum, *fiind* în coliba unor păstori, 13 [e] întâlnì Iehu pre frații lui Ahazia, regele lui Iuda, și zise: Cine *sunteți* voi? Și ei ziseră: *Suntem* frații lui Ahazia, și ne pogorîm, să salutăm pre fiii regelui și pre fiii reginei. 14 Și el zise: Prindeți-i vii. Și-i prinseră vii, și-i junghiară aproape de puțul colibei păstorilor: patruzeci și doi de oameni: nu lăsară nici unul dintr'înșii.

15 Și purcezând de acolo, el află pre [f] Ionadab, fiul lui [g] Recab, *venind* spre întâmpinarea lui: și-l salută, și-i zise: Este inima ta așà de dreaptă, precum inima mea *este* cu inima ta? Și Ionadab răspunse: Este. De este, [h] dă-*mi* mâna ta. Și-*i* dădù mâna sa: și-l suì în carul *său*. 16 Și el zise: Vino cu mine, și vezi [i] zelul meu pentru Domnul. Și-l suì în carul său.

17 Și venind la Samaria, [j] ucise pre toți cei rămași din Ahab în Samaria, până ce-l stârpì, după cuvântul [k] ce Domnul zise către Ilie.

Iehu nimicește serviciul lui Baal, dar nu pe celalalt serviciu idolatru.

18 Și adună Iehu pre tot poporul, și le zise: [l] Ahab a servit lui Baal puțin, *dar* Iehu îi va servì mult. 19 Și acum chemați-mi pre toți [m] profeții lui Baal, pre toți servii lui și pre toți preoții lui: să nu lipsească nimenea; căci am *a face* o mare jertfă lui Baal; ori cine va lipsì, nu va trăì. Dar Iehu făcù *aceasta* cu înșelăciune, spre a pierde pre servii lui Baal. 20 Și Iehu zise: Vestiți sărbătoare mare pentru Baal. Și vestiră. 21 Și Iehu trimisă în tot Israelul, și veniră toți servii lui Baal, încât nu rămase ni-

y Ps. 83. 10.

Capul 10.
a 1 Reg. 21. 21.
b Cap. 9. 14, 24.
c 1 Sam. 3. 19
d 1 Reg. 21. 19, 21, 29.
e 2 Cron. 22. 8.
f Ier. 35. 6, etc.
g 1 Cron. 2. 55.
h Ezra. 10. 19.
i 1 Reg. 19. 10.
j 2 Cron. 22. 8.
k 1 Reg. 21. 21.
l 1Reg.16.31,32.
m 1 Reg. 22. 6

menea, care să nu vină. Și veniră în casa lui Baal, și se umplù casa lui Baal dela un capăt la celalalt. 22 Și el zise către acela care *era* preste vestmântărie: Scoate vestminte pentru toți servii lui Baal: și le scoase vestminte. 23 Și Iehu și Ionadab, fiul lui Recab, intrară în casa lui Baal: și el zise către servii lui Baal: Cercetați, și vedeți să nu fie aicia cu voi nimenea dintre servii Domnului, ci numai servii lui Baal. 24 Și după ce intrară, ca să aducă jertfe și arderi de tot, Iehu își puse afară optzeci bărbați, și zise: *De* va scăpà vre-unul din oamenii, ce eu am dat în mâinile voastre, *atunci fiecare va răspunde* cu viața sa pentru viața acelui a.

25 Și cum sfârși de adus arderea de tot, zise Iehu către alergători și către căpetenii: Intrați, loviți-i: nimenea să nu scape: și-i loviră alergătorii și căpeteniile cu ascuțișul săbiei, și aruncară afară *leșurile lor*, și *de acolo* se duseră la cetatea casei lui Baal: 26 Și scoaseră idolii casei lui Baal, și-i arseră. 27 Și sfărâmară idolul lui Baal, și dărâmară casa lui Baal, [n] și o prefăcură într'o casă de gunoiu până în ziua de astăzi.

28 Așà stârpì Iehu pre Baal din Israel. 29 Totuși Iehu nu se depărtă *de* păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat, *adecà* dela [o] viței de aur, cei din Bet-El și din Dan.

30 Și Domnul zise către Iehu: Fiindcă ai făcut bine, lucrând cele drepte în ochii mei, *și* ai făcut casei lui Ahab toate câte *erau* în inima mea, fiii tăi până la a patra *generațiune* vor ședeà pe tronul lui Israel. 31 Iar Iehu n'a luat aminte, să umble cu inima întreagă în legea Domnului Dumnezeul lui Israel: nu se depărtă de [p] păcatele lui Ieroboam, care a tras pre Israel în păcat.

32 În zilele acelea Domnul începù a rupe din Israel: și Hazael îi bătù în toate hotarele lui Israel: 33 Dela Iordan spre [q] răsărit tot pământul Galaadului, pre Gadiți, pre Rubeniți, și pre Manasiți, dela Aroer, ce *este* pe râul Arnon, *până la* [q] Galaad și Basan.

34 Și celelalte fapte ale lui Iehu, și toate câte le făcù, și toată puterea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 35 Și adormì Iehu cu părinții săi: și-l înmormântară în Samaria: și în locul său domnì Ioahaz, fiul său. 36 Și timpul, cât Iehu domnì preste Israel în Samaria, *fu* douăzeci și opt de ani.

Iuda. Usurparea Ataliei în Iuda; scăparea lui Ioaș, și ungerea sa de rege.

11 [a] Atalia, [b] muma lui Ahazia, văzând că a murit fiul ei, se sculă, și stârpì toată sămânța regească. 2 Dar Iehoșeba, fata regelui Iehoram, sora lui Ahazia, luând pre Ioaș, fiul lui Ahazia, îl fură din mijlocul fiilor regelui, care se omorîră, și-*l puse* pre el și pre doica sa în camera paturilor, *și*-l ascunse de Atalia, și *așà* nu fu omorit. 3 Și el fu ascuns cu dânsa în casa Domnului șase ani. Iar preste țară domnì Atalia.

4 Și [c] în anul al șaptelea Iehoiada trimise, și luând pe sutașii Carienilor și ai alergătorilor, îi aduse la sine în casa Domnului, făcù legământ cu dânșii, îi jurà în casa Domnului, și le arătă pre fiul regelui: 5 Și le porunci, zicând: Aceasta *este* lucrul, ce aveți a face: o treime din voi, *acei* care veți fi [d] de săptămână, veți păzì casa regească. 6 Și o treime *ca fi* la poarta Sur, și o treime la poarta de dinapoia alergătorilor: așà veți păzì templul, ca să nu-l atace. 7 Și două cete dintre voi, toți aceia ce și-au făcut săptămâna, vor păzì casa Domnului de lângă rege. 8 Și veți încunjurà pe rege de jur împrejur, fiecare cu armele sale în mâna sa: și cel ce va intrà în șirurile *voastre*, să se omoare: și veți fi cu regele, când va ieșì și când va intrà.

9 [e] Și făcură sutașii toate câte le porunci Iehoiada, preotul. Luă fiecare pre oamenii săi, atât cei ce întrau de săptămână, cât și cei ce ieșiau din săptămână,

[n] Ezra. 6. 11. Dan. 2. 5. | [o] 1 Reg. 12, 28, 29. [p] 1 Reg. 14. 16. | [q] Amos. 1. 3. — | *Capul 11.* [a] 2 Cron. 22. 10. | [b] Cap. 8. 26. | [c] 2 Cron. 23. 1, etc. | [d] 1 Cron. 9. 25. | [e] 2 Cron. 23. 8.

și veniră la Iehoiada, preotul. 10 Și dădù preotul sutașilor lăncile și scuturile regelui David, care *erau* în casa Domnului. 11 Și alergătorii, fiecare cu armele sale în mâna sa, stătură împrejurul regelui, dela lăturea dreaptă a templului până la cea stângă, aproape de altar și de templu. 12 Atunci a scoase pre fiul regelui, și-i puse diadema, și-*i* *dădù* mărturia, și-l făcù rege, și-l unse: și bătând din palme, strigară: [f] Trăească regele! 13 [g] Și auzind Atalia vocea alergătorilor *și* a poporului, venì și ea către popor la casa Domnului. 14 Și ea văzù, și iată, regele stă lângă [h] stâlp după datină, și căpeteniile și trâmbițașii lângă rege: și tot poporul țării se bucură și suflă din trâmbiță. Și Atalia își sfâșià vestmintele ei, și strigă: Vânzare, vânzare! 15 Și porunci Iehoiada, preotul, sutașilor, căpeteniilor preste oaste, și le zise: Scoateți-o din șiruri: și cine o va urmà, ucideți-l cu sabia. Căci preotul zise: Să nu ucidă în lăuntrul casei Domnului.

16 Și-i făcură loc, și când sosì la calea, pe care merg caii la casa regelui, fu ucisă acolo.

17 Și Iehoiada făcù *acest* legământ între Domnul și rege și popor, că vor fi poporul Domnului: [i] încă și între rege și popor. 18 Și intră tot poporul țării în casa lui Baal, și o dărâmă: altarele lui și idolii lui le [j] sfărâmă cu totul, și pre Matan, preotul lui Baal l-a omorit înaintea altarelor. Și așeză preotul custozi preste casa Domnului. 19 Și luă pre sutașii Carienilor și ai alergătorilor și tot poporul țării, și pogorîră pre rege din casa Domnului, și veniră la casa regelui pe calea porții alergătorilor: și el șezù pe tronul regilor. 20 Și se bucură tot poporul țării, și se liniști cetatea. Iar pre Atalia au omorit-o cu sabia *în* casa regelui.

Domnia lui Ioaș în Iuda. Reparația templului.

21 De șapte ani *erà* Ioaș, când se făcù rege.

12 În anul al șaptelea al lui Iehu se făcù rege [a] Ioaș: și Ioaș domni patruzeci de ani în Ierusalim: și numele mumei sale *erà* Tibia din Beer-Șeba. 2 Și făcù Ioaș drepte în ochii Domnului, în toate zilele în care îl învățà Iehoiada, preotul. 3 Totuși [b] înălțimile nu se depărtară: poporul jertfì și tămâià încă pe înălțimi.

4 Și zise Ioaș către preoți: [c] Toți banii sfințiți, ce se aduc în casa Domnului, banii fiecăruia ce trece *prin numărătoare*, [d] banii răscumpărării fiecăruia, pre care [e] din îndemnul inimei fiecare îi va aduce în casa Domnului, 5 Să-*i* ia preoții la sine, fiecare dela cunoscutul său, și să dreagă stricăciunile casei, unde s'ar aflà stricăciune.

6 Dar în anul al douăzeci și treilea al regelui Ioaș, [f] preoții încă nu dreseră stricăciunile casei. 7 [g] Deci regele Ioaș chemat-a pre Iehoiada, preotul, și pre *ceilalți* preoți, și le zise: Pentru ce n'ați dres stricăciunile casei? Și acum să nu *mai* luați banii dela cunoscuții voștri, ci să-i dați pentru stricăciunile casei.

8 Și consimțiră preoții, să nu *mai* ia bani dela popor, și să nu dreagă stricăciunile casei: 9 Și Iehoiada, preotul, luă [h] o ladă, și făcù o bortă la capacul ei, și o puse aproape de altar, la dreapta intrării în casa Domnului: și preoții, ce păziau pragul, puneau în ea toți banii, ce se aduceau în casa Domnului.

10 Și când vedeau, că *erau* mulți bani în ladă, se suià cancelarul regelui, și arhiereul, și-*i* legà în saci, și numărau banii ce se aflau în casa Domnului. 11 Și dădeau banii cei numărați în mâinile acelora, care făceau lucrul, care aveau privegherea asupra casei Domnului: și ei îi împărțeau teslarilor și zidarilor, care lucrau la casa Domnului: 12 Și pietrarilor și cioplitorilor de pietri, și spre cumpărare de lemne și pietri cioplite, ca să dreagă stricăciunile casei Domnului, și pentru toate câte trebuiau la dregerea casei. 13 Dar din banii

f 1 Sam. 10. 24. *g* 2 Cron. 23. 12 etc. *h* 2 Cron. 34. 31. *i* 2 Sam. 5. 3. *j* Deut. 12. 3. 2 Cron. 23. 17.

Capul 12. *a* 2 Cron. 24. 1. *b* 1 Reg. 15. 14. *c* Cap. 22. 4. *d* Esod. 30. 13. *e* Esod. 35. 5. *f* 2 Cron. 24. 5. *g* 2 Cron. 24. 6. *h* 2 Cron. 24. 8. etc.

ce se aduceau în casa Domnului. [i] nu se făcù pentru casa Domnului cupe de argint, foarfeci, tipsie, trâmbiţi, nici un vas de aur, sau vas de argint: 14 Ci-i dădură lucrătorilor, şi ei dregeau cu ei casa Domnului. 15 Şi [j] nu cereau socoteală dela oamenii, în ale cărui mâni se dădeau banii, ca să-i împărţească lucrătorilor; căci ei lucrau cu credinţă. 16 [k] Banii jertfelor pentru vină, şi banii jertfelor pentru păcate nu se aduceau în casa Domnului: [l] *aceştia* erau ai preoţilor.

Pornirea lui Hazael către Ierusalim; Ioaş e ucis.

17 Atuncia se suì [m] Hazael, regele Siriei, şi se luptă asupra Gatului, şi-l cucerì: şi-şi [n] întoarse Hazael faţa sa, ca să se suie asupra Ierusalimului. 18 Şi [o] luă Ioaş, regele lui Iuda, toate cele sfinţite, câte le sfinţiră Iosafat, Iehoram, şi Ahazia, părinţii săi, regii lui Iuda, şi însăşi darurile sfinţite de el, şi tot aurul, ce se află în tesaurele casei Domnului şi ale casei regelui, şi *le* trimise lui Hazael, regele Siriei: şi *acesta* se retrase dela Ierusalim.

19 Şi celelalte fapte ale lui Ioaş, şi toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 20 Dar sculându-se [p] servii lui, făcură uneltire *între ei*, şi uciseră pe Ioaş în în casa Millo, la pogorîşul către Silla. 21 Căci Iozacar, fiul lui Şimeat, şi Iehozabad, fiul lui Şomer, servii săi, îl loviră pre el, încât muri. Şi-l îmmormântară cu părinţii săi în cetatea lui David: şi în locul său domnì Amazia, fiul său.

Domnia lui Ioahaz în Israel.

13 În anul al douăzeci şi treilea al lui Ioaş, fiul lui Ahazia, regele lui Iuda, începù a domni Ioahaz, fiul lui Iehu, preste Israel în Samaria, *şi domnì* şaptesprezece ani. 2 Şi făcù rele în ochii Domnului, şi urmă păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat; nu se depărtă de ele. 3 Şi [a] se aprinse mânia Domnului asupra lui Israel, şi-l dădù în mâna lui [b] Hazael, regele Siriei, şi în mâna lui Benhadad, fiul lui Hazael, *în* toate zilele *lor*. 4 Şi [c] se rugă Ioahaz Domnului, şi-l ascultă pre el Domnul; căci [d] văzù apăsarea lui Israel: că regele Siriei îi apăsà pre ei. 5 [e] (Şi Domnul dădù lui Israel un mântuitor: şi ei scăpară de sub mâna Sirienilor, şi locuiră fiii lui Israel în corturile lor, ca mai înainte. 6 Totuşi ei nu se depărtară de păcatele casei lui Ieroboam, care a tras pre Israel în păcat: în ele umblau ei, şi [f] chipul Astarteei stà încă în Samaria). 7 Căci nu lăsase lui Ioahaz din *tot* poporul decât cincizeci călăreţi, zece care şi zece mii de pedeştri; căci regele Siriei i-a pierdut, [g] şi i-a făcut ca praful călcat *în arie*.

8 Şi celelalte fapte ale lui Ioahaz, şi toate câte le făcù, şi puterea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 9 Şi adormì Ioahaz cu părinţii săi, şi-l îmmormântară în Samaria: şi în locul său domnì Ioaş, fiul său.

Ioaş.

10 În anul al treizeci şi şaptelea al lui Ioaş, regele lui Iuda, începù a domni Ioaş, fiul lui Ioahaz, preste Israel în Samaria, *şi domnì* şasesprezece ani. 11 Şi făcù rele în ochii Domnului: nu se depărtă de toate păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pe Israel în păcat; în ele umblă. 12 [h] Şi celelalte fapte ale lui Ioaş, şi [i] toate câte le făcù, şi [j] puterea lui, cum se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 13 Şi Ioaş adormì cu părinţii săi: şi pe tronul său şezù Ieroboam: şi se îmmormântă Ioaş în Samaria cu regii lui Israel.

Prorocirea lui Elisei pe patul de moarte. Leşul său învieză pe un mort.

14 Şi Elisei se îmbolnăvì de o boală, de care muri; şi se pogorì către el Ioaş, regele lui Israel, şi plânse pe faţa lui, şi zise: Părinte, părinte, [k] carul lui Israel şi călărimea lui! 15 Şi Elisei zise că-

---

i 2 Cron. 24.14. *j* Cap. 22, 7. *k* Lev. 5. 15, 18. *l* Lev. 7. 7. *m* Cap. 8. 12. *n* 2 Cron. 24.23. *o* 1 Reg. 15.18. *p* 2 Cron. 24.25.

Capul 13.

a Jude. 2. 14. *b* Cap. 8. 12. *c* Ps. 78. 34. *d* Esod. 3. 7. *e* Cap. 14.25,27 *f* 1 Reg. 16. 33. *g* Amos. 1. 3. *h* Cap. 14. 15. *i* Vers. 14 & 25. *j* 2 Cron. 25,17, etc. *k* Cap. 2. 12

tre el: la un arc și săgeți: și el luă un arc și săgeți. 16 Și el zise către regele lui Israel: Pune mâna ta pe arc: și puse mâna sa: și Elisei puse mâinile sale pe mâinile regelui: 17 Și zise: Deschide fereastra despre răsărit. Și *o* deschise. Și Elisei zise: Săgetează: și săgetă. Și zise: *Aceasta e* săgeata mântuirii Domnului, și săgeata mântuirii dela Sirieni: că vei bate pre Sirieni la [l]Afek, până îi vei nimici. 18 Și *mai* zise: Ia săgeți: și *le*-a luat: și zise către regele lui Israel: Lovește în pământ: și lovi de trei ori, și se oprì. 19 Și se mâniè asupra lui omul lui Dumnezeu, și zise: Trebuià să fi lovit de cinci sau șase ori: atunci ai fi bătut pe Sirieni până la nimicire: dar acum *numai* de trei ori vei bate pre Sirieni.

20 Și muri Elisei, și-l îngropară. Și la începutul anului cete de Moabiți năvăliră în țară. 21 Și s'a întâmplat pe când *unii* îngropau pre un om, iată, au văzut o ceată: și aruncară pre un om în mormântul lui Elisei: și cum ajunse omul, și se atinse de oasele lui Elisei, a înviat, și a stat pe picioarele sale.

22 Și Hazael, regele Siriei, a apăsat pe Israel *în* toate zilele lui Ioahaz. 23 Și Domnului i-se făcù milă, și se îndură de ei, și căută spre ei, [m]pentru legământul său cu Abraam, Isaac și Iacob, și nu voì să-i stârpească pe ei, și nu-i aruncă dela fața sa, până acum. 24 Și Hazael, regele Siriei, muri, și în locul său domni Benhadad, fiul său. 25 Și Ioaș, fiul lui Ioahaz, luă iarăși din mâna lui Benhadad, fiul lui Hazael, cetățile, ce *Hazael* le luase cu resbel din mâna lui Ioahaz, părintele său. Ioaș de trei ori îi bătù, și luă înapoi cetățile lui Israel.

Domnia lui Amazia în Iuda; resbelul reînnoit între cele două regate.

14 În anul [a]al doilea al lui Ioaș, fiul Ioahaz, regele lui Israel, se făcù rege [b]Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda. 2 De douăzeci și cinci de ani *era* el, când se făcù rege, și domnì douăzeci și nouă de ani în Ierusalim. Și numele mumei lui *era* Ioadan din Ierusalim. 3 Și făcù drepte în ochii Domnului, dar nu ca David, părintele său: a făcut cele ce făcù Ioaș, părintele său. 4 [c]Totuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfì și tămâià pe înălțimi. 5 Și cum se întări regatul în mâna lui, ucise el pre servii săi, [d]care uciseră pre regele, părintele său. 6 Dar pre fiii ucigașilor nu-i ucise: după cum scris este în cartea legii lui Moisi, prin care Domnul porunci, zicând: [e]Părinții să nu se omoare pentru fii, nici fiii să nu se omoare pentru părinți, ci fiecare să se omoare pentru păcatul său. 7 [f]El bătù din Edom zece mii în [g]Valea-Sării, și luă Sela cu resbel, [h]și chemă numele ei Iokteel până în ziua de astăzi.

8 [i]Atuncia trimise Amazia soli către Ioaș, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, regele lui Israel, zicând: Vino, să ne privim în față. 9 Și Ioaș, regele lui Israel, trimise către Amazia, regele lui Iuda, zicând: [j]Spinul din Liban a trimis către [k]cedrul din Liban, zicând: Dă pre fata ta de femeie fiului meu: dar o fiară din Liban trecù, și călcă spinul. 10 Pre Edom în adevăr l-ai bătut, și [l]inima ta s'a înălțat: mulțumește-te de mărirea *ta*, și rămâi în casa sa: pentru ce stârnești un rău, de care vei cădea tu și Iuda cu tine? 11 Dar Amazia nu ascultă. Deci Ioaș, regele lui Israel, se suì, și se privirà în față, el și Amazia, regele lui Iuda, în [m]Bet-Șemeșul lui Iuda. 12 Și Iuda fu bătut de către Israel: și a fugit fiecare la cortul său. 13 Și Ioaș, regele lui Israel, prinse pre Amazia, regele lui Iuda, fiul lui Ioaș, fiul lui Ahazia, în Bet-Șemeș: și venind la Ierusalim a sfărâmat zidul Ierusalimului, dela [n]poarta lui Efraim până la [o]poarta colțului, patru sute de coți. 14 Și luând tot [p]aurul și argintul și toate vasele, ce se aflau în casa

l 4 Reg. 20. 26. *m* Exod. 32. 13.
Capul 14.
a Cap. 13. 10. *b* 2 Cron. 25. 1.
c Cap. 12. 3. *d* Cap. 12. 20. *e* Ezec. 18.4.20.
f 2 Cron. 25.11. *g* 2 Sam. 8. 13. *h* Ios. 15. 38.
i 2 Cron. 25. 17, 18, etc. *j* Jude. 9. 8.
k 1 Reg. 4. 33. *l* Hab. 2. 4.
m Ios. 19. 38. *n* Neem. 8. 16.
o Ier. 31. 38. *p* 1 Reg. 7. 51.

Domnului și în tesaurele casei regelui, și ostatici, se întoarse în Samaria.

15 [q]Și celelalte fapte ale lui Ioaș, câte le făcù, și puterea lui, și cum se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 16 Și Ioaș adormì cu părinții săi, și se îmmormântă în Samaria cu regii lui Israel: și în locul său domnì Ieroboam, fiul său.

17 [r]Și Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda, a trăit după moartea lui Ioaș, fiul lui Ioahaz, regele lui Israel, cincisprezece ani. 18 Și celelalte fapte ale lui Amazia au nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 19 Și [s]uneltiră asupră-i *unii cu alții* în Ierusalim, și el fugì la Lachiș: dar trimiseră pe urma lui la [t]Lachiș, și-l omorîră acolo. 20 Și l-au adus pe cai, și se îmmormântă cu părinții săi în Ierusalim, în cetatea lui David.

21 Și tot poporul lui Iuda luă pe [u]Azaria, *cel* de șaptesprezece ani, și-l făcù rege în locul părintelui său Amazia. 22 El zidì [v]Elatul, și-l aduse înapoi lui Iuda, după ce regele a adormit cu părinții săi.

Domnia lui Ieroboam II. în Israel.

23 În anul al cincisprezecelea al lui Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda, începù a domnì în Samaria Ieroboam, fiul lui Ioaș, regele lui Israel, *și domnì* patruzeci și unul de ani. 24 Și a făcut rele în ochii Domnului: nu se depărtă dela toate păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pe Israel în păcat. 25 El a luat îndărăt hotarul lui Israel, dela [x]intrarea Hamat, până la [y]marea din șes, după cuvântul ce Domnul Dumnezeul lui Israel, a vorbit prin servul său [z]Iona, fiul lui Amitai, profetul, dela [a]Gat-Hefer. 26 Că Domnul [b]văzù strâmtorarea lui Israel cea amară foarte, căci [c]nu *era* nici închis, nici liber, și nici eră cine să mântuie pre Israel. 27 Și Domnul nu zisese, că va șterge de sub cer numele lui Israel: dar îl mântuì prin mâna lui Ieroboam, fiul lui Ioaș.

28 Și celelalte fapte ale lui Ieroboam, și toate câte le făcù, și puterea lui, și cum s'a luptat și cum a recăpătat Damascul, și Hamatul lui Iuda, pentru Israel, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 29 Și Ieroboam adormì cu părinții săi, cu regii lui Israel: și în locul său domnì Zacaria, fiul său.

Domnia lui Azaria în Iuda.

15 În anul al douăzeci și șaptelea al lui Ieroboam, regele lui Israel, [a]începù a domnì [b]Azaria, fiul lui Amazia, regele lui Iuda. 2 De șasesprezece ani *eră* el, când se făcù rege, și el domnì cincizeci și doi de ani în Ierusalim. Și numele mumei sale *eră* Iecolia, din Ierusalim. 3 Și făcù lucruri drepte în ochii Domnului, în tocmai cum făcuse Amazia, părintele său. 4 [c]Totuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfiă și tămâiă încă pe înălțimi.

5 Și Domnul [d]lovì pre rege, și el fu lepros până în ziua morții sale, și [e]locuiă într'o casă deosebită. Și asupra palatului *eră* Iotam, fiul regelui, judecând poporul țării.

6 Și celelalte fapte ale lui Azaria, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 7 Și Azaria adormì cu părinții săi, [f]și-l îmmormântară cu părinții săi în cetatea lui David: și în locul său a domnit Iotam, fiul său.

Domnia lui Zacaria.

8 În anul al treizeci și optulea al lui Azaria, regele lui Iuda, începù a domnì în Samaria preste Israel Zacaria, fiul lui Ieroboam, *și domnì* șase luni. 9 Și făcù rele în ochii Domnului, precum făcuseră părinții lui: nu se depărtă dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat. 10 Și în contra lui uneltì Șallum, fiul lui Iabeș, [g]și-l lovì în fața poporului, îl omorì, și domnì în locul său.

---

q Cap. 13. 12. *r* 2 Cron. 25.25. etc. *s* 2 Cron. 25.27. *t* Ios. 10. 31. *u* 2 Cron. 26. 1. *v* 2 Cron. 26. 2. *x* Num. 13. 21. *y* Deut. 3. 17. *z* Mat. 12.39,40. *a* Ios. 19. 13. *b* Cap. 13. 4. *c* Deut. 32. 36. —

Capul 15.

a 2 Cron. 26. 1, 3. 4. *b* 2 Cron. 26. 1. *c* Cap. 12. 3. *d* 2Cron.26 19 21. *e* Lev. 13. 46. *f* 2 Cron. 26.23. *g* Amos. 7. 9.

11 Și celelalte fapte ale lui Zacaria,
iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor re-
gilor lui Israel. 12 Acesta *este* [h] cuvântul
Domnului, ce-l spuse lui Iehu, zicând:
Fiii tăi vor ședeà pe tronul lui Israel
până la a patra *generațiune*. Și se făcù așà.

Șallum.

13 Șallum, fiul lui Iabeș, se făcù rege
în anul al treizeci și nouălea al lui [i] Uzia,
regele lui Iuda, și el domnì o lună de
zile în Samaria. 14 Căci Menahem, fiul
lui Gadi, se suì dela [j] Tirța, și venì la
Samaria, și lovì pre Șallum, fiul lui Iabeș,
în Samaria, și-l ucise, și domnì în lo-
cul său.

15 Și celelalte fapte ale lui Șallum,
și conjurarea ce făcù, iată, *sunt* scrise
în Cartea Cronicelor regilor lui Israel.
16 Atuncia Menahem bătù [k] Tifsahul și
pre toți cei dintr'însul, și hotarele lui, de
către Tirța: căci nu-*i* deschise *porțile;*
pentru aceasta *îl* bătù: *și* pe toate [l] fe-
meile îngreuate dintr'însul le-a spintecat.

Menahem.

17 În anul al treizeci și nouălea al lui
Azaria, regele lui Iuda, începù a domnì
Menahem, fiul lui Gadi, preste Israel, *și*
domnì zece ani în Samaria. 18 Și făcù
rele în ochii Domnului: nu se depărtă
în toate zilele lui dela păcatele lui Iero-
boam, fiul lui Nebat, care a tras pre Is-
rael în păcat. 19 *Atunci* a venit [m] Pul,
regele Asiriei, asupra țării: și Menahem
dădù lui Pul o mie talente de argint,
ca să fie cu sine mâna lui, ca să [n] întă-
rească regatul în mâna sa. 20 Și Me-
nahem scoase argintul din Israel, dela
toți cei puternici în avere, câte cincizeci
de sicli de argint dela fiecare, spre a le
da regelui Asiriei. Și regele Asiriei se
întoarse, și n'a stat acolo în țară.

21 Și celelalte fapte ale lui Menahem,
și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise
în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?
22 Și Menahem adormì cu părinții săi:
și în locul său domnì Pekahia, fiul său.

Pekahia.

23 În anul al cincizecilea al lui Azaria,
regele lui Iuda, începù a domnì Pekahia,
fiul lui Menahem, preste Israel în Sa-
maria, *și domnì* doi ani. 24 Și făcù
rele în ochii Domnului: nu se depărtă
dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Ne-
bat, care a tras pre Israel în păcat. 25 Și
unelti asupră-i Pekah, fiul lui Remalia,
căpetenia sa, și l-a lovit în Samaria, în
palatul casei regești, împreună cu Ar-
gob și Arie, *având* cu sine *și* cincizeci
de bărbați dintre Galaadiți: îl ucise, și
domnì în locul său.

26 Și celelalte fapte ale lui Pekahia,
și toate câte le făcù, iată, *sunt* scrise în
Cartea Cronicelor regilor lui Israel.

Pekah. Începutul robiei asiriene.

27 În anul al cincizeci și doilea al lui
Azaria, regele lui Iuda, începù a domnì
[o] Pekah, fiul lui Remalia, preste Israel
în Samaria, *și domnì* douăzeci de ani.
28 Și făcù rele în ochii Domnului: nu
se depărtă dela păcatele lui Ieroboam,
fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în
păcat.

29 În zilele lui Pekah, regele lui Is-
rael, [p] venì Tiglat-Pileser, regele Asiriei,
și luă [q] Iionul, și Abel-Bet-Maaca, și Ia-
noahul, și Kedeșul, și Hazorul, și Ga-
laadul, și Galilea, tot pământul lui Nef-
tali, și i-a adus pre ei prinși în Asiria.

30 Și Hoșea, fiul lui Ela, făcù conju-
rare asupra lui Pekah, fiul lui Remalia,
îl lovì, îl ucise, și [r] domnì în locul său,
în anul al douăzecilea al lui Iotam, fiul
lui Uzia.

31 Și celelalte fapte ale lui Pekah, și
toate câte le făcù, iată, *sunt* scrise în
Cartea Cronicelor regilor lui Israel.

Domnia lui Iotam și a lui Ahaz în Iuda.

32 În anul al doilea al lui Pekah, fiul
lui Remalia, regele lui Israel, începù a
domnì [s] Iotam, fiul lui Uzia, regele lui
Iuda. 33 De douăzeci și cinci de ani erà
el, când se făcù rege, și el domnì șasespre-
zece ani în Ierusalim. Și numele mumei
sale *erà* Ierușa, fata lui Tadok. 34 Și
el făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului:
făcù toate câte le făcuse Uzia, părintele

[h] Cap. 10. 30. [j] 1 Reg. 14. 17. [l] 1 Cap. 8. 12. [n] Cap. 14. 5. [p] 1 Cron. 5. 26. [q] 1 Reg. 15. 20. [r] Osea. 10. 3. 7. 15. [s] 2 Cron. 27. 1
[i] Mat. 1. 8, 9. [k] 1 Reg. 4. 24. [m] Isa. 9. 1. [o] Isa. 7. 1.

său. 35 Totuşi înălţimile nu se depărtară: poporul jertfiă şi tămâiă încă pe înălţimi. [t]Acesta zidì poarta cea mai înaltă a casei Domnului.

36 Şi celelalte fapte ale lui Iotam, şi toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda?

37 În zilele acelea începù Domnul a trimite asupra lui Iuda pre Rezin, regele Siriei, şi pre Pekah, fiul lui Remalia. 38 Şi Iotam adormì cu părinţii săi, şi se îmmormântă cu părinţii săi în cetatea lui David, părintele său. Şi în locul său domnì Ahaz, fiul său.

Ahaz rege.

16 În anul al şaptesprezecelea al lui Pekah, fiul lui Remalia, începù a domnì [a]Ahaz, fiul lui Iotam, regele lui Iuda. 2 De douăzeci de ani *erà* Ahaz, când se făcù rege, şi el domnì şasesprezece ani în Ierusalim: dar nu făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului Dumnezeul său, ca David, părintele său: 3 Ci umblă în calea regilor lui Israel, [b]trecù chiar pre fiul său prin foc, după [c]urîciunile popoarelor, pre care Domnul le alungase dela faţa fiilor lui Israel. 4 Şi jertfiă şi tămâiă pe înălţimi şi [d]pe colini şi sub tot arborele verde.

5 [e]Atuncia se suiră asupra Ierusalimului cu resbel Rezin, regele Siriei, şi Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel: şi împresurară pe Ahaz: dar nu putură să-l învingă. 6 În timpul acela Rezin, regele Siriei, [f]recăpătă Elatul pentru Siria, şi alungă pe Iudeii din Elat: şi venind Sirienii la Elat, locuiră acolo până în ziua de astăzi. 7 Şi Ahaz trimise soli [g]la Tiglat-Pileser, regele Asiriei, zicând: Eu *sunt* servul tău şi fiul tău, suie-te, şi mă scapă din mâna regelui lui Israel, care s'au sculat asupră-mi. 8 Şi [h]luă Ahaz argintul şi aurul, ce se află în casa Domnului şi în tesaurele casei regelui, şi *le* trimise dar regelui Asiriei. 9 Şi-l ascultă pre el regele Asiriei, şi se suì regele Asiriei în contra Damascului, [i]şi-l luă, şi strămută *pe popor* la Kir, şi pe Rezin îl ucise.

10 Şi se duse regele Ahaz la Damasc spre întâmpinarea lui Tiglat-Pileser, regele Asiriei, şi văzù altarul din Damasc. Şi trimise regele Ahaz lui Uria, preotul, desemnul altarului, şi forma lui după făptura lui întreagă. 11 Şi Uria, preotul, zidì altarul în totul, cum trimisese regele Ahaz din Damasc. Aşà *îl* făcù Uria, preotul, până ce venì regele Ahaz din Damasc. 12 Şi când regele venì din Damasc, regele văzù altarul: şi [j]se apropie regele de altar, şi aduse pe el *arderi de tot*. 13 Şi făcù să fumege arderea de tot a sa şi darul său de pâne, şi vărsă prinosul său, şi stropì altarul cu sângele jertfelor sale de bucurie. 14 Şi strămută [k]altarul de aramă, cel de dinaintea Domnului, din faţa casei dintre altarul *său* şi casa Domnului, şi-l puse de lătureà de către miazănoapte a *acestui* altar. 15 Şi porunci regele Ahaz lui Uria, preotul, zicând: Să faci să fumege pe altarul cel mare [l]arderea de tot de dimineaţă, şi darul de pâne cel de seară, şi arderea de tot a regelui şi darul său de pâne, împreună cu arderea de tot a întregului popor al ţării, şi *cu* darul său de pâne şi prinosul său: şi să stropeşti preste el tot sângele arderei de tot şi tot sângele *celoralalte* jertfe: iar altarul cel de aramă să fie pentru a întrebà *pre Dumnezeu*. 16 Şi făcù Uria, preotul, în totul cum porunci regele Ahaz. 17 [m]Şi tăie regele Ahaz [n]pervazele dela pedestale, şi depărtă depe ele spălătoarea, şi coborì marea depe boii de aramă cei de desubtul ei, şi o puse pe un aşternut de piatră. 18 Şi cărăruşa cea acoperită pentru sabbat, care se zidise în templu, şi întrarea regelui cea de afară, le depărtă din casa Domnului, pentru *a mâgulì* pre regele Asiriei.

19 Şi celelalte fapte ale lui Ahaz, câte le făcù: oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 20 Şi a-

---

t 2 Cron. 27. 3. etc. — *Capul 16.* *a* 2 Cron. 28. 1. etc. — *b* Ps. 106.37.38. *c* Deut. 12. 31. *d* Deut. 12. 2. — *e* Isa. 7.1,4.etc. *f* Cap. 14. 22. — *g* Cap. 15. 29. *h* Cap. 12. 18. — *i* Amos. 1. 5. *j* 2 Cron. 26. 16. 19 — *k* 2 Cron. 4. 1. *l* Esod.29.39.40, 41. — *m* 2 Cron.28.24. *n* 1Reg.7.27.28. —

dormì Ahaz cu părinţii săi, şi se îngropă cu părinţii săi în cetatea lui David: şi în locul său domnì Hezekia, fiul său.

Domnia lui Hoşea în Israel.

17 În al doisprezecelea an al lui Ahaz, regele lui Iuda, începù a domni [a]Hoşea, fiul lui Ela, în Samaria preste Israel, *şi domnì* nouă ani. 2 Şi el făcù rele în ochii Domnului, dar nu ca regii lui Israel, care fuseseră înaintea lui. 3 *Şi* [b]Salmaneser, regele Asiriei, se suì contra lui: şi Hoşea i-se supuse, şi-i dădù tribut.

4 Dar regele Asiriei descoperì complotare în Hoşea, că el trimisese soli către So, regele Egiptului, şi nu dădù tributul regelui Asiriei, ca în fiecare an; deci îl băgă într'o închisoare regele Asiriei, şi-l închise. 5 Atuncia se suì [c]regele Asiriei prin toată ţara, şi sosind la Samaria, o împresură trei ani. 6 Iar [d]în anul al nouălea al lui Hoşea, regele Asiriei luă Samaria, şi [e]strămută pre Israel în Asiria, [f]şi-i aşeză la Halah şi la Habor, *lângă* râul Gozan, şi în cetăţile Mezilor.

Robia assiriană, ca pedeapsă, pentru ismenirea lui Israel.

7 Şi acestea se întâmplară, pentru că fiii lui Israel păcătuiră în contra Domnului Dumnezeul lor, care-i scosese din pământul Egiptului, de sub mâna lui Faraon, regele Egiptului, şi ei se închinară altor zei: 8 Şi [g]umblară în aşezămintele popoarelor, pe cari le alungase Domnul de dinaintea fiilor lui Israel, *şi în cele* pre care le făcură regii lui Israel. 9 Şi fiii lui Israel făcură în ascuns fapte, care nu erau drepte, în contra Domnului Dumnezeul lor, şi şi-au zidit înălţimi în toate cetăţile lor, [h]dela turnul custozilor, până la cetatea cea întărită. 10 [i]Şi şi-au ridicat stâlpi şi [j]Astartee [k]pe toată colina şi sub tot arborele verde. 11 Şi acolo tămâiară pe toate înălţimile, ca şi popoarele, pre care Domnul le alungase de dinaintea lor: şi făcù rele, mâniând pe Domnul. 12 Şi serviră idolilor, [l]pentru care Domnul le zise: [m]Să nu faceţi fapta aceasta.

13 Totuşi Domnul deşteptă pe Israel şi pe Iuda prin toţi profeţii şi toţi [n]văzătorii, zicând: [o]Întoarceţi-vă dela căile voastre cele rele, şi păziţi poruncile mele *şi* legile mele, după tot *cuprinsul* legii ce am poruncit părinţilor voştri, şi pre care am trimis-o vouă prin servii mei, profeţii. 14 Dar ei nu ascultară, ci [p]întăriră cerbicia lor, ca cerbicia părinţilor lor, cari nu crezură în Domnul Dumnezeul lor. 15 Şi despreţuiră legile lui şi [q]legământul său, pe care-l încheiase cu părinţii lor, şi mărturiile lui, pre care le dăduse lor: şi urmară după [r]deşertăciune, şi [s]se făcură deşerţi, şi merseră după popoarele din jurul lor, *despre* care Domnul le poruncise să [t]nu facă ca ele. 16 Şi părăsiră toate poruncile Domnului Dumnezeul lor, [u]şi-şi făcură lor chipuri vărsate, cei doi viţei, [v]şi făcură o Astartee, şi se închinară la toată oştirea cerului, [x]şi serviră lui Baal. 17 [y]Şi-*şi* treceră fiii lor şi ficele lor prin foc, şi [z]se dădură la vrăji şi la descântece, şi [a]se vândură pe sine, ca să facă rele în ochii Domnului, mâniându-l. 18 Deci Domnul se mâniè foarte asupra lui Israel, şi-l depărtă dela faţa sa: nu rămase [b]decât numai seminţia lui Iuda. 19 Dar şi [c]Iuda nu păzì poruncile Domnului Dumnezeul său, ci umblă după deprinderile făcute de Israel.

20 Şi Domnul lepădă pre toată seminţia lui Israel, şi-i umilì, şi-i [d]dădù pe mâna celor ce-i prădau, până ce-i aruncă dela faţa sa. 21 Că Israel [e]s'a rupt dela casa lui David, şi [f]făcù rege pre Ieroboam, fiul lui Nebat: şi Ieroboam abătù pre Israel din calea Domnului, şi-l trase în păcat mare. 22 Că fiii lui Israel umblară în toate păcatele, pre care Ieroboam le făcù: nu se depărtă dela ele: 23 Până ce Domnul depărtă pe Israel dela faţa sa, [g]cum a zis prin toţi

Capul 17.
a Cap. 15. 30.
b Cap. 18. 9.
c Cap. 18. 9.
d Osea. 13. 16.
e Lev. 26.32,33.
f 1 Cron. 5. 26.
g Lev. 18. 3.
h Cap. 18. 8.
i Isa. 57. 5.
j Mic. 5. 14.
k Deut. 12. 2.
l Esod. 20. 3, 4.
m Deut. 4. 15.
n 1 Sam. 9. 9.
o Ier. 18. 11
p Prov. 29. 1.
q Deut. 29. 25.
r Deut. 32. 21.
s Rom. 1. 21.
t Deut.12 30,31.
u Esod. 32. 8.
v 1 Reg. 14. 15, 23.
x 1 Reg. 16. 31.
y Ezec. 23. 37.
z Deut. 18. 10.
a 1 Reg. 21. 20.
b 1Reg.11.13,32.
c Ier. 3. 8
d Cap. 13. 3.
e 1Reg 11.11,31.
f 1Reg.12.20,28.
g 1 Reg. 14. 16.

servii săi, profeții. [h] Așà se strămută Israel din pământul său în Asiria, până în ziua de astăzi.

Originea Samarienilor.

24 [i] Și aduse regele Asiriei *oameni* [j] din Babilon, dela Cuta, dela [k] Ava, dela Hamat, și dela Sefarvaim, și-*i* așeză în cetățile Samariei în locul fiilor lui Israel, și ei luară în stăpânire Samaria, și locuiră în cetățile ei. 25 Și s'a întâmplat, la începutul locuirii lor acolo, *că* nu se închinară Domnului: deci trimise Domnul lei între ei, care-i sfâșiau. 26 Și ei spuseră către regele Asiriei, zicând: Popoarele, pre care le-ai strămutat, și *le*-ai așezat în cetățile Samariei, nu cunosc datina Dumnezeului țării: pentru aceea el trimise lei printre ei, și iată, îi sfâșie, fiindcă nu cunosc datina Dumnezeului țării. 27 Și regele Asiriei porunci, zicând: Duceți acolo pre unul din preoții, ce ați strămutat de acolo, ca să meargă și să locuiască acolo și să-i învețe pre ei de datina Dumnezeului țării. 28 Și unul din preoții, pre cari-i strămutaseră din Samaria, veni și locui în Bet-El, și-i învăță cum să se închine Domnului.

29 Și fiecare popor își făcù zei, și-*i* puse în casele înălțimilor, pre care Samaritenii le făcuseră, fiecare popor în cetățile, unde locuià: 30 Bărbații din [l] Babilon *își* făcură pre Sucot-Benot, și bărbații din Cut *își* făcură pre Nergal, și bărbații din Hamot *își* făcură pre Așima. 31 [m] Și Aveii *își* făcură pre Nibhaz și Tartak, și Sefarveii [n] arseră pre fiii lor în foc lui Adramelec și lui Anamelec, zeii Sefarveilor. 32 Așà se închinară Domnului, [o] și-și făcură încă din mulțimea lor preoți ai înălțimilor, care jertfiau pentru ei în casele înălțimilor. 33 [p] Se închinară Domnului, și serviră și zeilor lor, după datina popoarelor, de unde se strămutaseră.

34 Până în ziua de astăzi fac ei după datinele de mai înainte: nu se închină Domnului, și nici nu fac după așezămintele lor, și după judecata lor, și nici după legea și porunca, pe care Domnul a poruncit-o fiilor lui Iacob, [q] pre care-l numì Israel. 35 Cu care Domnul făcuse legământ, și cărora a poruncit, zicând: [r] Să nu vă închinați la alți zei, și să nu [s] vă plecați lor, nici să le serviți lor, nici să jertfiți lor: 36 Ci Domnului, care v'a scos din pământul Egiptului cu putere mare și cu braț întins, de el să vă temeți, și lui să vă închinați, și lui să jertfiți. 37 Și așezămintele, judecățile, legea și porunca, pe care el le-a scris pentru voi, să căutați ale face *în* toate zilele: dar și la alți zei să nu vă închinați. 38 Și legământul, ce am făcut cu voi, să nu-l uitați, și să nu vă închinați la alți zei: 39 Ci Domnului Dumnezeul vostru, să vă închinați: și el vă va scăpà din mâna tuturor neamicilor voștri. 40 Dar n'au ascultat, ci au făcut după datinele lor de mai înainte.

41 Astfel popoarele acestea se închinau Domnului, *dar* serviau și chipurilor lor cioplite, și fiii lor și fiii fiilor lor: precum făcură părinții lor, așà fac ei până în ziua de astăzi.

Domnia cea bună a lui Hezekia.

18 Și în anul al treilea al lui Hoșea, fiul lui Ela, regele lui Israel, începù a domnì [a] Hezekia, fiul lui Ahaz, regele lui Iuda. 2 De douăzeci și cinci de ani erà el, când se făcù rege: și douăzeci și nouă de ani domnì el în Ierusalim. Și numele mumei lui *erà* [b] Abi, fata lui Zacaria. 3 Și el făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului, în totul cum făcù David, părintele său. 4 [c] El înălțimile le depărtă, și stâlpii îi dărâmă, și Astarteele le taie, și sfărâmă [d] șerpele cel de aramă, pre care Moisi l-a fost făcut: căci până în zilele acele fiii lui Israel îi tămâiară: și-l numì Nehuștan. 5 El [e] se încrezù în Domnul Dumnezeul lui Israel: [f] și nu *mai* fu după dânsul asemenea lui între toți regii lui Iuda: și nici între cei mai

---

h Vers. 6. *i* Ezra. 4. 2, 10. *j* Vers. 30. *k* Cap. 18. 34. *l* Vers. 24. *m* Ezra. 4. 9. *n* Lev. 18. 21. *o* 1 Reg. 12. 31. *p* Zet. 1. 5. *q* Fac. 32. 28. *r* Jude. 6. 10. *s* Esod 20. 5.

Capul 18.

a Mat. 1. 9. *b* 2 Cron. 29. 1. *c* 2 Cron. 31. 1. *d* Num. 21. 9. Iov. 13. 15. Ps. 13. 5. *f* Cap. 23. 25.

înainte de el. 6 Căci [g] se lipì de Domnul: nu se depărtă de dinapoia lui, ci păzì poruncile, ce Domnul le porunci lui Moisi. 7 Şi Domnul [h] erà cu el: unde ieşià, el [i] prosperà: şi [j] se răsculă asupra regelui Asiriei, şi nu-i servì. 8 [k] El bătù pre Filisteni până la Gaza şi hotarele ei, [l] dela turnul custozilor până la cetatea cea întărită.

9 Şi [m] în al patrulea an al regelui Hezekia, care *erà* al şaptelea an al lui Hoşea, fiul lui Ela, regele lui Israel, Salmaneser, regele Asiriei, se suì asupra Samariei, şi o împresură. 10 Şi după sfârşitul a trei ani o luă: în al şaselea an al lui Hezekia, care *este* [n] al nonălea an al lui Hoşea, regele lui Israel, se luă Samaria. 11 [o] Şi regele Asiriei strămută pre Israel în Asiria, şi-i aşeză la [p] Halah şi la Habor *lângă* fluviul Gozan, şi în cetăţile Mezilor. 12 [q] Căci ei nu ascultară de vocea Domnului Dumnezeul lor, ci călcară legământul său, toate câte le porunci Moisi, servul Domnului, şi nu *le* ascultară, nici *le* făcură.

Ierusalimul împresurat de Sanherib.

13 Şi [r] în al patrusprezecelea an al lui Hezekia, regele, se suì Senacherib, regele Asiriei, asupra tuturor cetăţilor întărite ale lui Iuda, şi le luă. 14 Şi trimise Hezekia, regele lui Iuda, către regele Asiriei în Lachiş, zicând: Păcătuit-am, retrage-te dela mine: ori ce-mi vei pune asupră-mi, voiu purtà. Şi puse regele Asiriei asupra lui Hezekia, regele lui Iuda, trei sute talente de argint şi treizeci talente de aur. 15 Şi-*i* [s] dădù Hezekia tot argintul aflat în casa Domnului şi în tesaurele casei regelui. 16 În timpul acela Hezekia tăie depe uşile templului Domnului, şi depe usciorii, *aurul* cu care Hezekia, regele lui Iuda, *îi* acoperise, şi-l dădù regelui Asiriei.

17 Şi trimise regele Asiriei din Lachiş pre Tartan şi pre Rabsaris şi pre Rabşake, asupra regelui Hezekia cu putere mare la Ierusalim. Şi ei se suiră, şi veniră la Ierusalim. Şi după ce s'au suit, veniră şi stătură lângă apaductul iazului de sus, [t] care *este* în calea cea mare a ţarinei albitornlui. 18 Şi strigară către rege: şi ieşiră la ei Eliakim, fiul lui Hilkia, care *erà* preste casă, şi Şebna, secretarul, şi Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul.

19 Şi zise către ei Rabşake: Spuneţi, rogu-vă, lui Hezekia: Aşà zice regele cel mare, regele Asiriei: [u] Care *este* încrederea, pe care te încrezi? 20 Tu zici (dar *acestea* nu sunt decât vorbe): Sfatul şi puterea *sunt de trebuinţă* la resbel: dar în cine te încrezi, de te-ai răsculat asupră-mi? 21 [v] Şi acum iată, tu te încrezi în acel toiag de trestie frântă, în Egipt, pe care de se va răzimà, cinevà, îşi va înţepà mâna sa, şi o va străpunge: aşà *este* Faraon, regele Egiptului, către toţi cei ce se încred în el. 22 Iar de-mi veţi zice: În Domnul Dumnezeul nostru, ne încredem: oare nu *este* acela, [x] ale cărui înălţimi şi altare le depărtase Hezekia, şi zise lui Iuda şi Ierusalimului: Înaintea acestui altar vă veţi închinà în Ierusalim? 23 Şi acum, dă ostaticì domnului meu, regele Asiriei, şi eu îţi voiu da două mii de cai, dacă poţi din partea ta să dai *atâţia* călăreţi, *spre a încălecà* pe ei. 24 Şi cum vei întoarce îndărăt faţa unui guvernator dintre cei mai mici servi ai domnului meu: şi te încrezi în Egipt pentru care şi călăreţi? 25 Şi acum oare fără Domnul m'am suit eu asupra locului acestuia, ca să-l strie? Domnul îmi zise: Suie-te în contra ţării acesteia, şi o strică pre ea.

26 Atuncia ziseră Eliakim, fiul lui Hilkia, şi Şebna şi Ioah către Rabşake: Rugămu-te, vorbeşte către servii tăi în limba siriană, căci *o* înţelegem: şi nu ne vorbì în limba Iudeilor, în urechile poporului depe zid. 27 Dar Rabşake le zise: Oare domnul meu către domnul tău şi către tine m'a trimis, ca să vorbesc cuvintele acestea? Oare nu *m'a trimis* către bărbaţii, care şed pe zid, ca să mă-

g Ios. 23. 8. *h* 2 Cron. 15. 2. *i* 1Sam 18 5 14. *j* Cap. 16. 7. *k* 1 Cron 4. 41. *l* Cap. 17. 9. *m* Cap. 17. 3. *n* Cap. 17. 6. *o* Cap. 17. 6. *p* 1 Cron 5. 26. *q* Dau. 9. 6 10. *r* Isa. 36. 1, etc. *s* Cap. 16. 8. *t* Isa. 7. 3. *u* 2 Cron. 32 10. etc. *v* Ezec. 29. 6, 7. *x* Vers. 4. 2 Cron. 31. 1.

nânce balega lor, și să beà chiar udul lor cu voi?

28 Și a stătut Rabșake, și strigă în limba Iudeilor cu voce tare, și vorbì, zicând: Ascultați cuvântul regelui celui mare, al regelui Asiriei: 29 Așà zice regele: [y] Să nu vă înșele Hezekia! căci nu va puteà să vă scape din mâna lui: 30 Și să nu vă mângâie Hezekia cu Domnul, zicând: Domnul ne va scăpà, și cetatea aceasta nu se va da în mâna regelui Asiriei. 31 Să nu ascultați de Hezekia: căci așà zice regele Asiriei: Faceți cu mine împăcăciune, și ieșiți la mine: și mâncați fiecare din vița sa de vie, și fiecare din smochinul său, și beți fiecare din apele cisternei sale: 32 Până ce voiu venì, și vă voiu luà într'un pământ asemenea cu pământul vostru, [z] pământul grâului, și mustului, pământul pânei și viei, pământul măslinilor și al mierei: ca să trăiți și să nu muriți: și nu ascultați de Hezekia, când vă înșelă, zicând: Domnul nu va scăpà. 33 [a] Zeii *cărui* popor scăpat-au țara lor din mâna regelui Asiriei? 34 [b] Unde *sunt* zeii Hamatului și ai Arpadului? Unde *sunt* zeii Sefarvaimului, ai Henei și ai [c] Ivei? Oare scăpat-au ei din mâna mea Samaria? 35 Cine dintre toți zeii țărilor își scăpară țara din mâna mea, [d] pentru ca *și* Domnul să scape Ierusalimul din mâna mea?

36 Și poporul tăcù, și nu-i răspunse nici un cuvânt; căci porunca regelui erà: Să nu-i răspundeți.

37 Atuncia Eliakim, fiul lui Hilkia, care *erà* preste casă, și Șebna, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul, veniră la Hezekia [e] cu vestminte rupte, și-i spuseră cuvintele lui Rabșake.

Rugăciunea lui Hezekia; Isaia făgăduește scăpare.

19 Și [a] regele Hezekia auzind *cuvintele acestea*, își sfâșie vestmintele sale și se acoperì cu sac, și intră în casa Domnului. 2 Și trimise pre Eliakim, care *erà* preste casă, și pe Șebna, secretarul, și pe cei mai bătrâni dintre preoți, acoperiți cu saci, la [b] Isaia, profetul, fiul lui Amoz. 3 Și-i ziseră: Așà zice Hezekia: Zi de strâmtorare, de certare, și de blestem *este* ziua aceasta: căci pruncii au ajuns până la naștere, și nu *este* putere, ca să nască. 4 [c] Poate va auzì Domnul Dumnezeul tău, toate cuvintele lui Rabșake, [d] pe care regele Asiriei, domnul său, l-a trimis, se blestemе pe viul Dumnezeu, și să-l [e] certe prin cuvintele, ce le auzì Domnul Dumnezeul tău: pentru aceasta înalță rugăciune pentru rămășița, ce a mai rămas.

5 Și *așà* veniră servii regelui Hezekia la Isaia. 6 [f] Și le zise Iesaia: Așà veți zice domnului vostru: Așà zice Domnul: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auzit, cu care [g] servii regelui Asiriei mă blestemară. 7 Iată, eu voiu depune [h] spiritul său, ca el auzind știre, se va întoarce în țara sa: și-l voiu face să cadă cu sabia în țara sa.

8 Și Rabșake se întoarse, și află pre regele Asiriei luptându-se asupra Libnei: căci el auzise, că *regele* a purces [i] din Lachiș. 9 Și *regele*, [j] cum auzì zicându-se despre Tirhaka, regele Etiopiei: Iată, el ieșì, ca să se lupte cu tine, a trimis iarăși soli către Hezekia, zicând: 10 Așà veți spune lui Hezekia, regele lui Iuda, zicând: Dumnezeul tău, [k] în care te încrezi, să nu te înșele, zicând: Ierusalimul se va da în mâna regelui Asiriei. 11 Iată, tu ai auzit ce au făcut regii Asiriei tuturor țărilor, pe care le-au stricat: și oare tu vei scăpà? 12 Oare [l] zeii popoarelor scăpară pre acelea, pe care părinții mei le striceră: Gozanul și Haranul, și Rezeful, și pre fiii [m] Edenului din Telasar? 13 [n] Unde *e* regele Hamatului, și regele Arpadului, și regele cetății Sefarvaimului, al Henei și al Ivei?

14 [o] Și luând Hezekia epistola din mâna solilor o cetì: și se suì Hezekia în casa Domnului, și o întinse înaintea Domnu-

---

y 2 Cron. 32.15. *z* Deut. 8. 7, 8. *a* Isa. 10. 10, 11. *b* Cap. 19. 13. *c* Cap. 17. 24. *d* Dan. 3. 15. *e* Isa. 33. 7. — *Capul 19.* *a* Isa. 37. 1, etc. *b* Luc. 3. 4. *c* 2 Sam. 16. 12 *d* Cap. 18. 35. *e* Ps. 50. 21. *f* Isa. 37. 6, etc. *g* Cap. 18. 17. *h* Ier. 51. 1. *i* Cap. 18. 14 *j* 1 Sam 23. 27. *k* Cap. 18. 5. *l* Cap. 18. 33. *m* Ezec. 27. 23. *n* Cap. 18 34. *o* Isa. 37.14,etc.

lui. 15 Şi se rugă Hezekia înaintea Domnului, zicând: Domnul Dumnezeul lui Israel, [p]cel ce şezi *între* cheruvimi, [q]tu singur eşti Dumnezeu al tuturor regatelor pământului: tu ai făcut cerul şi pământul: 16 Doamne, [r]pleacă-ţi urechia ta şi ascultă: [s]deschide-ţi, Doamne, ochii tăi, şi vezi, şi ascultă cuvintele lui Senacherib, şi ale [t]celui trimis, ca să blesteme pe Dumnezeul cel viu. 17 Căci adevărat, Doamne, regii Asiriei nimiciră popoarele şi ţările lor: 18 Şi aruncară în foc zeii lor: pentru că nu *erau* zei, ci [u]făptura mâinilor oamenilor: lemne şi pietri: pentru aceasta le nimiciră. 19 Şi acum, Domnul Dumnezeul nostru, mântuieşte-ne, rogu-te, din mâna lui: ca să cunoască [v]toate regatele pământului, că tu singur *eşti* Domnul Dumnezeu.

20 Şi trimise Isaia, fiul lui Amoz, către Hezekia, zicând: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [x]Câte te-ai rugat mie contra lui Senacherib, regele Asiriei, [y]*le*-am auzit.

21 Acesta *este* cuvântul, ce Domnul a zis pentru dânsul: Fecioara, [z]fiica Sionului, te dispreţuieşte *şi* râde de tine. Fiica Ierusalimului [a]clăteste din cap dinapoia ta. 22 Pe cine ai înjurat şi ai blestemat? Şi asupra cui ai înalţat vocea, Şi ai ridicat sus ochii tăi? Asupra [b]Sfântului lui Israel! 23 Ai injurat pre Domnul [c]prin solii tăi, şi ai zis: [d]Cu mulţimea carelor mele m'am suit eu Pe înălţimea munţilor, pe coastele Libanului: Şi am tăiat cedrii săi cei înalţi şi pinii săi cei aleşi: Întrat-am până la locuinţele sale cele mai îndepărtate, *în* pădurea Carmelului său: 24 Eu am săpat şi am băut ape străine, Şi cu talpele picioarelor mele am secat toate fluviile Egiptului. 25 N'ai auzit, că eu de demult [e]am făcut aceasta? *Şi că* din vechi am voit-o? Şi eu am făcut. Ca [f]să fii spre prefacerea cetăţilor întărite *în* grămezi de ruine. 26 Deaceea locuitorii lor au slăbit. S'au înspăimântat, şi s'au ruşinat: S'au prefăcut *ca* iarba câmpului, şi *ca* verdeaţa, *Ca* [g]iarba depe acoperişe, şi *ca grâul*, cel pârlit înainte de înspicare. 27 Dar [h]am cunoscut şederea ta, şi eşirea ta, şi întrarea ta, Şi înfuriarea ta asupra mea. 28 Fiindcă furia ta asupra mea şi mândria ta au ajuns la urechile mele, Deaceea [i]voiu pune veriga mea în nările tale, Şi zăbalele mele în buzele tale, Şi te voiu întoarce [j]pe calea, pe care ai venit. 29 Şi aceasta *va fi* ţie [k]semn: Anul acesta veţi mâncà ori ce creşte singur dela sine: Şi al doilea an ori ce va răsări din acestea: Şi al treilea an să sămănaţi, să seceraţi, Şi să plantaţi vie, şi să mâncaţi fructul lor.

30 [l]Şi rămăşiţa casei lui Iuda, cât a rămas, Iarăşi va prinde rădăcini de desubt, şi deasupra va da fructe. 31 Căci din Ierusalim va ieşì rămăşiţă, Şi din muntele Sion cei ce vor scăpà: [m]Zeul Domnului *al oştirilor* va face aceasta: 32 Pentru aceasta aşà zice Domnul pentru regele Asiriei: Nu va întrà în cetatea aceasta, nici va săgetà în ea săgeată, Nici va stà înaintea ei cu scutul, nici va ridicà val asupra ei. 33 Pre calea, pre care a venit, pre aceea se va întoarce: Şi în cetatea aceasta nu va întrà, zice Domnul.

34 Căci [n]voiu apărà cetatea aceasta, ca să o mântuesc, Pentru mine şi [o]pentru servul meu David.

Minunata copleşire a Asirienilor. Sanherib piere.

35 Şi [p]în noaptea aceea ieşì îngerul Domnului, şi ucise în tabăra Asirienilor o sută optzeci şi cinci de mii: şi când *locuitorii* s'au sculat dimineaţa, iată, toţi *zăceau* corpuri moarte. 36 Şi a plecat Senacherib, regele Asiriei, şi s'a dus, şi s'a întors, şi locuì în [q]Niniva. 37 Şi a fost, precând se închină în casa lui Nisroc, zeul său, [r]Adramelec şi Şarezer, fiii săi, îl loviră cu sabia, şi fugiră în pământul Armeniei: şi în locul său domni [s]Esarhaddon, fiul său.

---

p Ps. 80. 1
q Isa. 44. 6 Ier. 10. 10, 11, 12.
r Ps. 31. 2.
s 2 Cron. 6. 40.
t Vers. 4.
u Ps. 115. 4.
v Ps. 83. 18
x Isa. 37.21.etc.
y Ps. 65. 2.
z Plân. 2. 13.
a Iov. 16. 4.
b Ps. 71. 22.
c Cap. 18. 17.
d Ps. 20. 7.
e Isa. 45. 7.
f Isa. 10 5.
g Ps. 129. 6.
h Ps. 139.1,etc.
i Iov. 41. 2.
j Vers.33.36,37.
k Luc. 2. 12.
l 2 Cron. 32.22. 23.
m Isa. 9. 7.
n Cap. 20. 6.
o 1 Reg. 11 12. 13.
p Isa. 37. 36.
q Fac 10. 11.
r 2 Cron. 32.21.
s Ezra. 4. 2.

Boala şi însănătoşarea lui Hezekia.

20 În [a] zilele acele Hezekia se îmbolnăvì de moarte: şi venì la el Isaia, profetul, fiul lui Amoz, şi-i zise: Aşà zice Domnul: Regulează-ţi casa ta, căci vei murì, şi nu vei trăì. 2 Atuncia îşi întoarse faţa sa la perete, şi se rugă Domnului zicând: 3 O Doamne, [b] aminteşte-ţi, rogu-te, că am [c] umblat înaintea ta cu credinţă şi cu inimă întreagă, şi am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi. Şi a plâns Hezekia plângere mare.

4 Şi mai înainte de a ieşì Isaia în curtea din mijloc, fu cuvântul Domnului către el, zicând: 5 Întoarce-te, şi zi lui Hezekia, [d] domnul poporului meu: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui David, părintele tău: [e] Auzit-am rugăciunea ta, văzut-am [f] lacrimile tale: iată, te voiu vindecà: a treia zi te vei suì în casa Domnului. 6 Şi voiu adăugà la zilele tale cincisprezece ani: şi te voiu scăpà pre tine şi cetatea aceasta, din mâna regelui Asiriei, şi [g] voiu apărà cetatea aceasta pentru mine şi pentru servul meu, David. 7 Şi [h] Isaia zise: Luaţi o turtă de smochine. Şi au luat şi au pus-*o* la umflătură: şi se însănătoşă.

8 Şi Hezekia zise către Isaia: [i] Care *este* semnul, că Domnul mă va vindecà, şi că mă voiu suì în casa Domnului a treia zi? 9 Şi a zis Isaia: [j] Acesta va fi ţie semnul dela Domnul, că Domnul va face lucrul ce a făgăduit: Voeşti tu să treacă umbra zece trepte înainte, sau să se întoarcă zece trepte înapoi? 10 Şi Hezekia răspunse: Uşor lucru este să se pogoare umbra zece trepte: dar nu aşà: ci să se întoarcă umbra zece trepte înapoi. 11 Şi Isaia, profetul, strigă către Domnul, şi [k] el întoarse înapoi umbra cu zece trepte, *pre treptele*, pre cari se pogorîse în cadranul lui Ahazu.

Deşertăciunea şi fudulia lui Hiskia faţă de soli, moartea sa.

12 [l] În acel timp Berodac-Baladan, fiul lui Baladan, regele Babilonului, trimise epistole şi dar lui Hezekia: căci auzise că Hezekia a fost bolnav. 13 Şi-i [m] ascultă Hezekia, şi a arătat lor toată casa lucrurilor sale celor preţioase: argintul, aurul, aromatele, şi oleiurile cele preţioase, *şi întreagă* casa sa de arme, şi tot ce se află în tesaurele sale: n'a fost nimic în casa lui, nici în regatul său, ce Hezekia să nu le fi arătat. 14 Atuncia venì Isaia, profetul, către regele Hezekia, şi-i zise: Ce au spus oamenii aceştia? şi de unde au venit la tine? Şi Hezekia zise: Din pământul depărtat au venit, dela Babilon. 15 Şi el zise: Ce văzură în casa ta? Şi Hezekia răspunse: [n] Văzură tot ce *este* în casa mea: nimic nu este în tesaurele mele, care să nu le fi arătat lor.

16 Atuncia zise Isaia către Hezekia: Ascultă cuvântul Domnului: 17 Iată, vin zile, în care tot ce *este* în casa ta, şi *tot* ce părinţii tăi au adunat până în ziua de astăzi, [o] se va duce la Babilon: nu va rămâneà nimic, zice Domnul. 18 Şi din fiii tăi, ce vor ieşì din tine, ce-i vei naşte, [p] se vor luà, şi se vor face eunuci în palatul regelui Babilonului. 19 Şi zise Hezekia către Isaia: [q] Bun *este* cuvântul Domnului, pre care l-ai vorbit. Şi adause: Nu *este aşà*, dacă va fi pace şi siguranţă în zilele mele? 20 [r] Şi celelalte fapte ale lui Hezekia, şi toată puterea lui, şi în ce chip [s] făcù iazul şi apăductul, *prin care* [t] aduse apa în cetate, oare nu sunt scrise în Cartea Cronicelor regilor din Iuda? 21 Şi Hezekia, adormì cu părinţii săi, şi în locul său domnì Manase, fiul său.

Domnia rea a lui Manase.

21 De [a] doisprezece ani *erà* Manase, când se făcù rege: şi domnì cincizeci şi cinci de ani în Ierusalim: şi numele mumei lui *erà* Heftiba. 2 Şi făcù rele în ochii Domnului, [b] după uriciunile popoarelor, pre cari Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel. 3 Căci a zidit iarăşi înălţimile, [c] pre cari Hezekia, părintele său, le dărâmase: şi

Capul 20.
a Isa. 38. 1. etc.
b Neem. 13. 22.
c Fac. 17. 1.
d 1 Sam. 9. 16.
e Ps. 65. 2.
f Ps. 39. 12.
g Cap. 19. 34.
h Isa. 38. 21.
i Isa. 7. 11. 14.
j Isa. 38. 7. 8.
k Ios. 10. 12, 14
l Isa. 39. 1, etc.
m 2 Cron. 32. 27, 31.
n Vers. 13.
o Ier. 27. 21. 22.
p 2 Cron. 33. 11.
q 1 Sam. 3. 18
r 2 Cron. 32. 32.
s Neem. 3. 16.
t 2 Cron. 32. 30
—
Capul 21.
a 2 Cron. 33. 1, etc.
b Cap. 16. 3.
c Cap. 18. 4.

ridică altare lui Baal, și făcù Astartea, [d] cum făcuse Ahab, regele lui Israel: și [e] se închină la toată oștirea cerului, și le servì. 4 Și [f] a zidit altare în casa Domnului, despre care Domnul zisese: [g] În Ierusalim voiu pune numele meu. 5 Și a zidit altare la toată oștirea cerului, în cele două curți ale casei Domnului. 6 [h] Și trecù pre fiul său prin foc, și prezicea [i] timpurile, și întrebuința descântecele, aveà lângă sine vrăjitori și magi, ca să-l [j] întărîte: și făcù multe rele în ochii Domnului. 7 Și puse chipul cioplit al Astarteii, pre care l-a făcut el în casa, de care Domnul zisese lui David și lui Solomon, fiul său: [j] În casa aceasta și în Ierusalim, pre care l-am ales din toate semințiile lui Israel, voiu pune numele meu în veci: 8 [k] Și nu voiu mai mutà piciorul lui Israel din pământul, pre care l-am dat părinților lor: numai dacă vor căutà să facă toate, câte le-am poruncit lor, și după toată legea ce servul meu Moisi a dat lor. 9 Dar nu ascultară: ci [l] i-a ademenit Manase, ca să facă mai rele, decât popoarele, pre cari Domnul le-a stârpit de dinaintea fiilor lui Israel. 10 Și a vorbit Domnul prin servii săi, profeți, zicând: 11 [m] Fiindcă Manase, regele lui Iuda, făcù urîciunile acestea, [n] mai rele decât toate acelea, pre cari le făcură Amoreii cei înainte de el, și [o] a tras și pre Iuda în păcat prin Idolii săi. 12 Deaceea, așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Iată, eu voiu aduce rele asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda, încât [p] vor huì amândouă urechile ori cui, care va auzì de dânsele. 13 Și voiu întinde preste Ierusalim [q] frânghia Samarii, și cumpăna casei lui Ahab: și voiu șterge Ierusalimul, precum șterge *cineră* urciorul, și ștergându-l răstoarnă cu gura în jos. 14 Și voiu părăsì rămășița moștenirii mele, și o voiu da în mâna neamicilor lor și vor ajunge spre jaf și spre pradă: 15 Că au făcut rele în ochii mei, și m'au întărâtat din ziua, *în care* părinții lor au ieșit din Egipt, până în ziua de astăzi.

16 [r] Manase vărsă și sânge nevinovat foarte mult, până ce a umplut Ierusalimul dela un capăt la celalalt, afară de păcatul său, prin care a tras pre Iuda în păcat, făcând rele în ochii Domnului.

17 [s] Și celelalte fapte ale lui Manase, și toate câte le făcù, și păcatul său, ce a păcătuit, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 18 Și [t] adormì Manase cu părinții săi și se îngropă în grădina casei sale, în grădina lui Uza. Și în locul său domnì Amon, fiul său.

Domnia rea a lui Amon.

19 [u] De douăzeci și doi de ani *eră* Amon, când se făcù rege: și domnì doi ani în Ierusalim: și numele mumei lui *eră* Meșulemet, fica lui Haruz din Iotba. 20 Și făcù rele în ochii Domnului, [v] cum făcuse Manase, părintele său: 21 Și umblà în toate căile, în care a umblat părintele său: și se închină idolilor, cărora se închinà părintele său: și se plecă înaintea lor. 22 Și [x] a părăsit pre Domnul Dumnezeul părinților săi, și n'a umblat în calea Domnului.

23 [y] Și complotară între ei servii lui Amon asupra lui: și au ucis pe rege în casa sa. 24 Iar poporul țării omorì pe toți cei ce au fost complotat asupra regelui Amon: și poporul țării făcù rege în locul său pe Iosia, fiul său.

25 Și celelalte fapte ale lui Amon, câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 26 Și l-au înmormântat în mormântul său în grădina lui Uza. Și în locul său domnì Iosia, fiul său.

Domnia lui Iosia și reformele sale.

22 De [a] opt ani *eră* Iosia, când se făcù rege, și domnì în Ierusalim treizeci și unul de ani: și numele mumei lui *eră* Iedida, fata lui Adaia din [b] Bozcat. 2 Și făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului, și umblà în toate căile lui David, părintele

d 1Reg.16.32,33
e Deut. 4. 19.
f Ier. 32. 34
g 2 Sam. 7. 13.
h Lev. 18. 21.
i Lev. 19.26.31.
j 2 Sam. 7. 13. Ps. 132.13.14
k 2 Sam. 7. 10.
l Prov. 29. 12.
m Ier. 15. 4.
n 1 Reg. 21. 26.
o Vers. 9.
p Ier. 19. 3.
q Isa. 34. 11. Plân. 2 8. Amos. 7. 7, 8.
r Cap. 24. 4.
s 2Cron.33.11—19.
t 2 Cron. 33.20.
u 2Cron.33.21—23.
v Vers. 2, etc.
x 1 Reg. 11. 33.
y 2 Cron. 33.24, 25.
Capul 22.
a 2 Cron. 34 1.
b Ios. 15. 39.

său. şi [c]nu se abătù nici în dreapta nici în stânga. 3 [d]Şi în anul al optsprezecelea al regelui Iosia. trimise regele pre Şafan. fiul lui Azalia. fiul lui Meşullam. secretarul. în casa Domnului. zicând: 4 Suie-te către Hilkia. archiereul. *şi zi-i* să strângă argintul [e]întrat în casa Domnului. pre care [f]uşierii l-au adunat dela popor: 5 Şi să-l deà în mâna lucrătorilor. cari au supraveghierea preste casa Domnului: şi ei să-l [g]deà lucrătorilor la casa Domnului. ca să dreagă stricăciunile casei: 6 Teslarilor. zidarilor. petrarilor: şi ca să cumpere lemne şi pietri cioplite. ca să dreagă casa. 7 Iar [h]dela ei nu se luà seama de argintul. ce se da în mânile lor. căci lucrau cu credinţă.

Cartea legilor e aflată.

8 Şi Hilkia. archiereul. zise către Şafan. secretarul: [i]Am aflat cartea legii în casa Domnului. Şi dădù Hilkia lui Şafan cartea: şi el o ceti. 9 Şi a venit la rege Şafan. secretarul. şi spuse regelui cuvântul. şi zise: Servii tăi au vărsat tot argintul. ce se află în casă. şi l-au dat în mâna lucrătorilor. care au priveghierea preste casa Domnului. 10 Şi spuse Şafan. secretarul. regelui. zicând: Hilkia. preotul. ne-a dat o carte. Şi Şafan o ceti înaintea regelui. 11 Şi cum auzì regele cuvântul cărţii legii. şi-a rupt vestmintele sale. 12 Şi regele porunci lui Hilkia. preotul. şi lui Ahikam. fiul lui Şafan. şi lui [j]Acbor. fiul lui Micaia. şi lui Şafan. secretarul. şi lui Asaia. servul regelui. zicând: 13 Duceţi-vă întrebaţi pe Domnul pentru mine şi pentru popor şi pentru întregul Iuda pentru cuvintele cărţii acesteia. ce s'a aflat: căci mare *este* [k]mânia Domnului. care s'a aprins asupră-ne: pentru că părinţii noştri nu au ascultat de cuvintele cărţii acesteia. ca să facă după toate câte ne sunt scrise.

Profeta Hulda.

14 Şi aşà Hilkia. profetul. şi Ahikam. Acbor. Şafan şi Asaia dusu-s'au la Hulda. profeteasa. femeia lui Şallum. fiul lui [l]Tikva. fiul lui Harhas. custodele vestmintelor: (iar ea locuià în Ierusalim. în Mişne): şi au vorbit cu ea. 15 Şi ea le-a zis: Aşà zice Domnul: Dumnezeul lui Israel: Spuneţi omului. care v'a trimis la mine: 16 Aşà zice Domnul: Iată, [m]eu voiu aduce rele asupra locului acestuia şi asupra locuitorilor lui. *după* toate cuvintele cărţii. ce regele lui Iuda le-a cetit.

17 [n]Fiindcă m'au părăsit. şi au tămâiat la alţi zei *şi* m'au întărâtat prin toate faptele mânilor lor: pentru aceasta s'a aprins mânia mea preste locul acesta. şi nu se va stinge. 18 Iar [o]către regele lui Iuda. care v'a trimis să întrebaţi pre Domnul aşà să-i spuneţi: Aşà zice Domnul. Dumnezeul lui Israel: Cuvintele. ce le-ai auzit. *se vor împlinì*. 19 *Dar* fiindcă [p]inima ta s'a muiat şi te-ai [q]umilit înaintea Domnului. când ai auzit *toate*. câte am zis asupra locului acestuia şi asupra locuitorilor lui. că va fi [r]pustiire şi [s]blestem. şi ţi-ai rupt vestmintele tale. şi ai plâns înaintea mea. pentru aceasta şi eu *te*-am ascultat. zice Domnul. 20 Iată deci. eu te voiu adăugì la părinţii tăi. şi [t]vei fi strâns la mormântul tău în pace. şi nu vor vedeà ochii tăi toate relele. ce eu voiu aduce asupra locului acestuia. Şi dus'au răspunsul către rege.

Iosia reînnoeşte legământul poporului cu Dumnezeu.

23 Şi [a]a trimis regele. şi s'au adunat la el toţi bătrânii lui Iuda şi ai Ierusalimului. 2 Şi regele s'a suit în casa Domnului şi toţi bărbaţii lui Iuda. şi toţi locuitorii Ierusalimului cu dânsul; şi preoţii. şi profeţii. şi tot poporul. dela mic până la mare: şi a cetit în urechile lor toate cuvintele cărţii legământului. [b]ce s'a aflat în casa Domnului. 3 Şi [c]stând regele lângă stâlp. a făcut un legământ înaintea Domnului. ce va umblà în urma Domnului. şi va păzì poruncile lui. mărturiile lui şi legile lui. din toată inima şi din tot sufletul. ca să se adevereascâ

c Deut. 5. 32.
d 2 Cron. 34. 8, etc.
e Cap. 12. 4.
f Ps. 84. 10.
g Cap. 12. 11, 12, 14.
h Cap. 12. 15.
i Deut. 31. 24, etc.
j 2 Cron. 34. 20.
k Deut. 29. 27.
l 2 Cron. 34. 22.
m Deut. 29. 27.
n Deut. 29. 25, 26, 27.
o 2 Cron. 34. 26, etc.
p Ps. 51. 17.
q 1 Reg. 21. 29.
r Lev. 26. 31, 32.
s Ier. 26. 6.
t Ps. 37. 37. Isa. 57. , 12.
Capul 23.
a 2 Cron. 34. 29, 30. etc.
b Cap. 22. 8.
c Cap. 11. 14, 17.

cuvintele legământului acestuia, ce sunt scrise în cartea aceasta: și tot poporul stătù la acest legământ.

Iosia desființează idolatria.

4 Și regele porunci lui Hilkia, arhiereul, și preoților de rândul al doilea, și ușierilor, să scoată din templul Domnului toate vasele cele făcute pentru Baal și pentru [d] Astartea și pentru toată oștirea cerului: și le-a ars afară din Ierusalim, în câmpiile Kedronului, și cenușa lor au dus-o la Bet-El. 5 Și a desființat pre preoții idolilor, pre cari regii lui Iuda îi rânduiseră, să tămâie pe înălțimi, în cetățile lui Iuda, și în împrejurimile Ierusalimului; *a desființat* și pre cei ce tămâiau lui Baal, soarelui, lunei, zodiilor și la [e] toată oștirea cerului. 6 Și a scos *chipul* [f] Astarteei din casa Domnului, afară din Ierusalim la pârâul Kedron, și-l arse la pârâul Kedron, și *l*-a prefăcut în pulbere, și pulberea o aruncă pre [g] mormintele fiilor poporului. 7 Și a dărâmat casele [h] sodomiților, cari *erau* lângă casa Domnului [i] unde femeile țeseau podoabe pentru Astartea.

8 Și strânse pre toți preoții din cetățile lui Iuda, și a spurcat înălțimile, unde preoții tămâiaseră, dela [j] Gheba până la Beer-Șeba, și a dărâmat înălțimile porților, ce *erau* la întrarea porții lui Iosua, mai marele cetății, ce *se aflau* în stânga porții cetății. 9 [k] Dar preoții înălțimilor nu se suiau la altarul Domnului în Ierusalim, [l] ci mâncau azime între frații lor. 10 Și a spurcat pre [m] Tofetul din [n] valea fiilor lui Himnom, [o] ca nimenea să nu poată trece prin foc pre fiul său sau pre fata sa lui Molec. 11 Și desființă caii, ce regii lui Iuda îi consfințiră soarelui, la intrarea în casa Domnului, aproape de locuința lui Natan-Melec, diregătorul, ce *era* în Farvarim, și arse cu foc carele soarelui. 12 Și altarele [p] depe acoperișul rândului de sus al lui Ahaz, pre care le făcuseră regii lui Iuda, și altarele, pre care le [q] făcuse Manase în ambele curți ale casei Domnului, le-a sfărâmat, și *le*-a dărâmat acolo regele, și aruncă pulberea lor în pârâul Kedron. 13 Și înălțimile ce *erau* din fața Ierusalimului, cele din dreapta Muntelui stricăciunii, pe care le [r] zidise Solomon, regele lui Israel, pentru Astartea, uricinnea Sidonienilor, și pentru Chemoș, uricinnea Moabiților, și pentru Milcom, uricinnea fiilor lui Ammon, *toate le* spurcă regele. 14 Și a [s] sfărâmat statuele, și a tăiat Astarteele, și umplù locurile lor cu oase de oameni.

15 Și altarul din Bet-El, înălțimea, pre [t] care o făcù Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat, pre acel altar și înălțime le dărâmă, și arse înălțimea, *și o* prefăcù în pulbere: ars-a *încă* și Astartea. 16 Și când se întoarse Iosia, și văzù mormintele, ce *erau* acolo pre munte, a trimis, și a luat oasele din morminte, și *le* arse pe altar, și-l spurcă, [u] după cuvântul Domnului, pre care l-a strigat omul lui Dumnezeu, când prochemă cuvintele acestea. 17 Și *regele* zise: Ce mormânt *este* acesta ce văd? Și bărbații cetății îi ziseră: [v] Mormântul omului lui Dumnezeu, ce venià din Iuda, și prochemă cele ce tu ai făcut cu altarul din Bet-El. 18 Și el zise: Lăsați-l; să nu miște nimenea oasele lui. Deci lăsară în pace oasele lui, împreună cu oasele [x] profetului, ce venise din Samaria.

19 Așà și toate casele înălțimilor, ce *erau* [y] în cetățile Samariei, pre cari le făcură regii lui Israel, ca să întărite *pre Domnul*, le depărtă Iosia, și făcù cu ele tot ce făcuse în Bet-El. 20 Și [z] a [a] junghiat pre altare pre toți preoții înălțimilor, ce *erau* acolo, și [b] a ars deasupra lor oase de oameni, și se întoarse la Ierusalim.

Iosia ține paștile; moartea sa.

21 Și porunci regele la tot poporul, zicând: [c] Faceți paștile Domnului Dumnezeul vostru, [d] după cele scrise în cartea aceasta a legământului. 22 Cu ade-

[d] Cap. 21. 3. 7.
[e] Cap. 21. 3.
[f] Cap. 21. 7.
[g] 2 Cron. 34. 4.
[h] 1 Reg. 14. 24.
[i] Ezec. 16. 16. 1 Reg. 15. 22.
[k] Ezec. 44.10—14.
[l] 1 Sam. 2. 36.
[m] Isa. 30. 33
[n] Ios. 15. 8.
[o] Lev. 18. 21.
[p] Ier. 19 13. Zef. 1. 5.
[q] Cap. 21. 5.
[r] 1 Reg. 11. 7.
[s] Esod. 23. 24.
[t] 1Reg.12.28,33.
[u] 1 Reg. 13. 2. 2 Cron.31.6,7.
[v] 1Reg. 13.1,30.
[x] 1 Reg. 13. 31.
[y] 1 Reg. 13. 32.
[z] 1 Reg. 13. 2.
[a] Esod. 22. 20.
[b] 2 Cron. 34. 5.
[c] 2 Cron. 35. 1.
[d] Esod 12. 3.

vărat astfel [e] nu se sărbătoriră paștile din zilele judecătorilor, care judecară pre Israel, nici în toate zilele regilor lui Israel și ale regilor lui Iuda: 23 Cum se sărbătoriră paștile acestea Domnului în Ierusalim, în anul al optsprezecelea al regelui Iosia.

24 Iosia stârpì încă și pre [f] necromanți, pre magi, pre terafimi, pre idoli și toate urîciunile, ce se vedeau în pământul lui Iuda și în Ierusalim, ca să se adeverească cuvintele [g] legii, scrise în cartea, ce o află Hilkia, preotul, în casa Domnului. 25 [h] Și asemenea lui n'a fost mai înainte de el vre-un rege, care să se fi întors la Domnul din toată inima sa, din tot sufletul său și din toată puterea sa, după toată legea lui Moisi: nici se sculă după dânsul *vre-unul* asemenea lui.

26 Totuși Domnul nu se întoarse dela aprinderea mâniei sale celei mari, mânie care s'a aprins asupra lui Iuda [i] pentru toate întărâtările, cu care l-a întărâtat Manase. 27 Și Domnul zise: Și pe Iuda îl voiu lepădà dela fața mea, cum [j] am lepădăt pe Israel: și voiu lepădà cetatea aceasta, Ierusalimul, pe care l-am ales, și casa, de care zisesem: [k] Numele meu va fi acolo.

28 Și celelalte fapte ale lui Iosia, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda?

29 [l] În zilele lui se suì Faraon-Neco, regele Egiptului, în contra Asiriei la fluviul Eufrat. Și regele Iosia merse spre întâmpinarea lui: acela, cum îl [m] văzù, îl omorî în [n] Meghiddo. 30 [o] Și servii lui îl duseră mort în car dela Meghiddo, și-l aduseră la Ierusalim, și-l înmormântară în mormântul său. Și [p] poporul țării a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia, l-a uns, și l-a făcut rege în locul părintelui său.

Domnia lui Ioahaz.

31 De douăzeci și trei de ani *eră* Ioahaz, când se făcù rege, și domnì trei luni în Ierusalim. Și numele mumei lui *eră* [q] Hamutal, fata lui Ieremia din Libna. 32 Și făcù rele în ochii Domnului, în toate câte făcuseră părinții săi. 33 Și Faraon-Neco l-a pus în temniță în [r] Ribla, în pământul Hamatului, ca să nu domnească în Ierusalim: și puse asupra țării gloabă de o sută de talente de argint și de un talent de aur.

Ioakim.

34 Și [s] Faraon-Neco făcù pre Eliakim, fiul lui Iosia, rege în locul lui Iosia, părintele său, și [t] schimbă numele lui în [u] Ioakim: iar pre Ioahaz l-a luat, [v] și-*l* duse în Egipt, și el murì acolo. 35 Și Ioakim dădù lui Faraon [x] argintul și aurul: dar a pus bir asupra țării, ca să deà bani după porunca lui Faraon: el luà argintul și aurul dela poporul țării, după birul cum l-a pus fiecărnia, ca să-l deà lui Faraon-Neco.

36 Ioakim *eră* de douăzeci și cinci de ani, când se făcù rege, și domnì unsprezece ani în Ierusalim. Și numele mumei lui *eră* Zabuda, fata lui Pedaia din Ruma. 37 Și făcù rele în ochii Domnului, după toate câte au făcut părinții săi.

Ioachim.

24 În [a] zilele lui se suì Nebucodonosor, regele Babilonului, și Ioakim îi stătù supus trei ani: și după aceea s'a s'a întors, și s'a răsculat asupra lui. 2 [b] Și Domnul trimise asupra lui cetele Chaldeilor, cetele Sirienilor, cetele Moabiților, și cetele fiilor lui Ammon: și le trimise asupra lui Iuda, ca să-l nimicească: [c] după cuvântul Domnului, pe care-l vorbì prin servii săi, profeții. 3 Cu adevărat după porunca Domnului se făcù *aceasta* lui Iuda, ca să-*l* depărteze dela fața sa, [d] pentru păcatele lui Manase, în toate câte el a făcut. 4 [e] Și pentru sângele nevinovat ce l-a vărsat, (căci a umplut Ierusalimul de sânge nevinovat): și Domnul nu voì să-*l* ierte.

5 Și celelalte fapte ale lui Ioakim, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 6 [f] Și

---

e 2 Cron. 35.18. 19.
f Cap. 21. 6
g Lev. 19. 31
h Cap. 18. 5.
i Cap. 21.11,12. Ier. 15. 4.
j Cap. 17 18,20
k 1 Reg. 8. 29.
l 2 Cron. 35.20.
m Cap. 14. 8.
n Zech. 12. 11.
o 2 Cron. 35.24
p 2 Cron. 36. 1.
q Cap. 24. 18
r Ier. 52. 27
s 2 Cron. 35.24.
t Dan. 1. 7.
u Mat 1. 11
v Ier. 22. 11. 12.
x Vers. 33.
—
Capul 24.
a Dan. 1. 1.
b Ier. 25. 9
c Cap. 20. 17.
d Cap. 21. 2, 11.
e Cap. 21. 16.
f Ier. 22. 18, 19.

adormì Ioakim cu părinții săi. și în locul său domnì Ioachim, fiul său.

7 Iar [g] regele Egiptului nu ieșì mai mult din pământul său: căci [h] regele Babilonului cuprinse, dela pârâul Egiptului până la fluviul Eufrat, toate câte erau ale regelui din Egipt.

Ioachim. Împresurarea Ierusalimului prin Nebucodonosor. Începutul prizonieriĭ babilonice.

8 [i] De optsprezece ani *era* Ioachim, când se făcù rege, și domni trei luni în Ierusalim. Și numele mumei lui *era* Nehușta, fata lui Elnatan din Ierusalim. 9 Și făcù rele în ochii Domnului, după toate câte le făcù părintele său.

10 [j] În acel timp suitu-s'au servii lui Nebucodonosor, regele Babilonului, asupra Ierusalimului, și se împresură cetatea. 11 Și când a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, asupra cetății, și servii lui o împresurau, 12 [k] ieșì Ioachim, regele lui Iuda, înaintea regelui Babilonului, el și muma lui, servii lui, mai marii lui și diregătorii lui: și-l [l] prinse [m] regele Babilonului în [n] anul al optulea al domniei sale: 13 [o] Și scoase de acolo toate tesaurele casei Domnului, și tesaurele casei regelui, și [p] sfărâmă toate vasele de aur, pre care le făcuse Solomon, regele lui Israel, în templul Domnului, [q] după cum a zis Domnul. 14 Și [r] a strămutat tot Ierusalimul, pre toți mai marii și pre toți bărbații de arme, [s] zece mii de prinși, și pe [t] toți teslarii și ferarii: nu rămase decât partea [u] cea mai săracă a poporului țării.

15 Și [v] a strămutat la Babilon pe Ioachim și pe muma regelui, pe femeile regelui, pe diregătorii lui și pe puternicii țării: *pe toți i*-a dus prinși din Ierusalim în Babilon. 16 Și pe [x] toți luptătorii, șapte mii, și pre teslari și pe ferari, o mie, și pre toți puternicii *și* viteji de prinși la luptă, i-a strămutat regele Babilonului la Babilon. 17 Și [y] regele Babilonului făcù rege, în locul lui *Ioachim*, pe Mattania, [z] fratele părintelui său, și [a] schimbă numele lui în Zedekia.

Domnia lui Zedekia.

18 [b] De douăzeci și unul de ani *era* Zedekia, când se făcù rege; și domni unsprezece ani în Ierusalim. Și numele mumei lui *era* [c] Hamutal, fata lui Ieremia din Libna. 19 [d] Și făcù rele în ochii Domnului: în totul cum făcù Ioakim. 20 Din mânia Domnului asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda, ca să-i arunce dela fața sa, s'a făcut, [e] că Zedekia se răsculă asupra regelui Babilonului.

Dărîmarea Ierusalimului, prizonirea babilonică.

25 Și [a] în anul al nouălea al domniei sale, în luna a zecea, în *ziua* a zecea a lunei, veni Nebucodonosor, regele Babilonului, el și toată oastea lui asupra Ierusalimului, și tăbări asupră-i; și au ridicat împotriva lui val împrejur. 2 Și cetatea fu împresurată, până în anul al unsprezecelea al regelui Zedekia. 3 Și în a noua *zi* a lunei *a* [b] *patra* foametea crescù în cetate, așà că nu era pâne pentru poporul țării. 4 Și [c] se sparse cetatea, și toți bărbații de resbel *fugiră* noaptea pe calea porții celei dintre două ziduri, aproape de grădina regelui: (iar Chaldeii *erau* împrejurul cetății); și [d] apucară calea câmpului. 5 Iar oastea Chaldeilor urmări pre rege, și-l ajunse în șesurile Ierichonului: și toată oastea lui se împrăștie dela el. 6 Și au prins pe rege, și l-au dus la regele Babilonului [e] în Ribla: și-l condamnă. 7 Și așà au junghiat pre fiii lui Zedekia înaintea ochilor lui, au [f] orbit ochii lui Zedekia, și legându-l cu lanțuri de aramă, l-au dus în Babilon.

8 Și în luna a cincia, [g] în a șaptea *zi* a lunei, [h] *în* anul al nouăsprezecelea al lui Nebucodonosor, regele Babilonului, [i] veni asupra Ierusalimului Nebuzaradan, capul guardei domnești, servul regelui Babilonului: 9 [j] Și arse casa Domnului, [k] și casa regelui, și toate casele din

---

g Ier. 37. 5, 7. *h* Ier. 46. 2. *i* 2 Cor. 36. 9. *j* Dan. 1. 1. *k* Ier. 24. 1. *l* Cap. 25. 27. *m* Ier. 25. 1. *n* Ier. 52. 28. *o* Isa. 39. 6. *p* Dan. 5. 2, 3. *q* Ier. 20. 5. *r* Ier. 24. 1. *s* Ier. 52. 28. *t* 1Sam.13.19 22. *u* Ier. 40. 7. *v* 2 Cron.36.10. *x* Ier. 52. 28. *y* Ier. 37. 1 *z* 1 Cron. 3. 15. *a* 2 Cron. 36. 4. *b* 2 Cron. 36.11. *c* Cap. 23. 31. *d* 2 Cron. 36.12. *e* Ezec. 17. 15. *Capul 25.* *a* Ier. 34. 2. 4. 5. Ezec. 24. 1. *b* Ier. 39. 2. *c* Ier. 39. 2. *d* Ier. 39. 4—7. Ezec. 12. 12. *e* Ier. 52. 9. *f* Ier. 39. 7. *g* Ier.52.12—14. *h* Cap. 24. 12. *i* Ier. 39. 9. *j* 2 Cron. 36. 19. *k* Ier. 39. 8.

Ierusalim; și toate casele *oamenilor* mari le aprinse cu foc. 10 Și toată oastea Chaldeilor, cea *de sub* capul guardei domnești, [l]a dărâmat zidurile Ierusalimului jur împrejur.

11 [m]Și rămășița poporului, ce rămăsese în cetate, și pe fugarii, cari fugiau către regele Babilonului, și rămășița mulțimii o strămută Nebuzaradan, capul guardei domnești. 12 Dar din [n]săracii țării capul guardei lăsă, ca *să fie* lucrători de vii și lucrători de pământ.

13 Și [o]stâlpii cei de [p]aramă din casa Domnului, și [q]pedestalele, și [r]marea de aramă din casa Domnului le-au sfărâmat Chaldei, și arama lor au luat-o la Babilon. 14 Au luat și [s]oalele și lopețile și foarfecele și lingurile și toate vasele cele de aramă, cu cari se făceà serviciul. 15 Capul guardei a luat și tămâietorile și cupele, și *tot* ce *erà* de aur și de argint: 16 Cei doi stâlpi, marea și pedestalele, pre care le făcuse Solomon pentru casa Domnului: [t]arama tuturor vaselor acestora nu erà de cumpănit. 17 [u]Înălțimea unui stâlp *erà* de optsprezece coți: și capitelul de deasupra de aramă: și înălțimea capitelului de trei coți: și rețelele și rodiile depe capitel jur împrejur *erau* toate de aramă. Tot acelaș aveà și al doilea stâlp, împreună cu rețeaua.

18 [v]Și capul guardei luă pe [x]Seraia, întâiul preot, și pe [y]Zefania, al doilea preot, și pre cei trei ușieri. 19 Și luă din cetate un diregător, care *aveà* privighierea asupra bărbaților de resbel, și [z]cinci bărbați din cei ce erau *totdeauna* înaintea regelui, care se aflau în cetate, și pre secretarul mai marelui oastei, care scrià la oaste pe poporul țării, și șaseczeci bărbați ai poporului țării, care se aflau în cetate. 20 Și luându-i Nebuzaradan, capul guardei, îi duse la regele Babilonului în Ribla. 21 Și regele Babilonului îi lovì, și-i omorì în Ribla, în pământul Hamatului. [a]Așà se strămută Iuda din pământul său.

Ghedalia se așază guvernator de către Nebucodonosor, și este ucis de Ișmael; rămășița Iudeilor fuge în Egipt.

22 [b]Și *preste* poporul ce rămase în pământul lui Iuda, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, îl lăsase, așeză asupră-i pre Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șefan.

23 Și auzind toate [c]căpiteniile oștilor, ei și bărbații lor, că regele Babilonului a așezat pe Ghedalia, au venit la Ghedalia în Mițpa: Ismael, fiul lui Netania, și Iohanan fiul lui Kareah, și Seraia, fiul lui Tonhumet, Netofateul, și Iaazania, fiul unui Maacateu, ei și bărbații lor. 24 Și Ghedalia jură lor și bărbaților lor, și le zise: Nu vă temeți de a fi servii Chaldeilor: locuiți în țară, și serviți regelui Babilonului: și vă va fi bine.

25 Dar [d]în luna a șaptea Ișmael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din sămânța regească, venì *având* cu sine zece bărbați, și lovì pre Ghedalia, încât muri; încă și pre Iudeii și Chaldeii ce *erau* cu el în Mițpa. 26 Și se ridică tot poporul, dela mic până la mare, și căpiteniile oștilor, [e]și s'au dus în Egipt: că s'au temut de Chaldei.

Prinsoarea lui Ioachim ușurată de Evil-Merodac.

27 [f]Și în anul al treizeci și șaptelea al strămutării lui Ioachim, regele lui Iuda, în a douăsprezecea lună, în douăzeci și șapte a lunei, Evil-Merodac, regele Babilonului, în anul ce începù a domni, [g]înălță din închisoare capul lui Ioakim, regele lui Iuda. 28 Și cu bunăvoință a vorbit cu el, a pus tronul lui deasupra tronului regilor, ce *erau* cu dânsul în Babilon: 29 Și a schimbat vestmintele lui cele de închisoare: și el [h]mâncà pâne înaintea lui totdeauna în toate zilele vieței sale. 30 Și hrana lui, hrană necurmată, i-se dădù din partea regelui pe fiecare zi, în toate zilele vieței sale.

---

l Neem. 1. 3. | *o* Ier. 27.19,22. | *r* 1 Reg. 7. 23. | *u* Ier. 52. 21. | *y* Ier. 21. 1. | *b* Ier. 40. 5. | *e* Ier. 43. 4, 7. | *h* 2 Sam. 9. 7.
m Ier. 39. 9. | *p* 1 Reg. 7. 15. | *s* Esod. 27. 3. | *v* Ier. 52 24,etc. | *z* Ier. 52. 25. | *c* Ier. 40. 7. 8, 9. | *f* Ier. 52.31,etc. | —
n Ier. 39. 10. | *q* 1 Reg. 7. 27. | *t* 1 Reg. 7. 47. | *x* 1 Cron. 6. 14. | *a* Lev. 26. 33. | *d* Ier. 41. 1, 2. | *g* Fac. 40.13.20.

CARTEA ÎNTÂIA A CRONICELOR.

Genealogiele dela Adam până la Abraam.

1 Adam.[a] Set. Enos. 2 Kenan. Mahalaleel. Iared. 3 Henoc. Matuselah. Lameh. 4 Noa. Şem. Ham. şi Iafet.

5 [b] Fii lui Iafet: Gomer. şi Mogog. şi Madai şi Iavan. şi Tubal. şi Meşec. şi Tiras. 6 Şi fiii lui Gomer: Aşchenaz. şi Rifat. şi Togarma. 7 Şi fiii lui Iavan: Elişa. şi Tarşiş. Chittim. şi Dodanim.

8 [c] Fiii lui Ham: Cuş. şi Miţraim. Put. şi Canaan. 9 Şi fiii lui Cuş: Seba. şi Havila. şi Sabta. şi Raama. şi Sabteca. Şi fiii lui Raama: Şeba şi Dedan. 10 Şi Cuş[d] născù pre Nimrod: acesta începù a fi puternic pe pământ. 11 Şi Miţraim născù pre Ludimi. Şi Anamimi. şi Lehabimi şi Naftuhimi. 12 Şi Patrusimi şi Casluhimi. (din carii ieşiră Filistenii). şi pre [e] Caftorimi. 13 Şi [f] Canaan născù pre Sidon. pre întâiu-născutul său. şi pre Het. 14 Şi pre Iebuseu şi Amoreu şi Ghergaseu. 15 Şi pre Heveu. şi Arkeu. şi Sineu. 16 Şi pre Arvadeu. Şi Zemareu. şi Hemateu. 17 Fiii lui [g] Şem: Elam. şi Assur. şi Arpacsad. şi Lud. şi Aram. şi Uz. şi Hul. şi Gheter. şi Meşec. 18 Şi Arpacsad născù pre Selah. şi Selah născù pre Eber. 19 Şi lui Eber i-se născură doi fii: Numele unuia *era* Peleg: căci în zilele lui s'a împărţit pământul: şi numele fratelui său *era* Ioktan. 20 Şi [h] Ioktan născù pre Almodad. Şi Selef. şi Haţarmavet. şi Ierah. 21 Şi pre Hadoram. şi Uzaal. şi Dikla. 22 Şi pre Ebal. şi Abimael. şi Şeba. 23 Şi pre Ofir. şi Havila. şi Iobab. Toţi aceştia *sunt* fiii lui Ioktan.

24 [i] Şem. Arpacsad. Selah. 25 [j] Eber. Peleg. Regu. 26 Serug. Nahor. Terah. 27 Abram. adecă Abraam.

Genealogiile lui Abraam, ale lui Isaac, ale lui Esau şi ale lui Iacob.

28 Fii lui Abraam: Isaac şi Işmael. 29 Acestea *sunt* generaţiunile lor: Întâiu-născutul lui Işmael. Nebaiot. apoi Kedar. şi Adbeel. şi Mibsam. 30 Mişma. şi Duma. Massa. Hadad. şi Tema. 31 Ietur. Nafiş. şi Kedema. Aceştia *sunt* fiii lui Işmael.

32 Şi [k] fiii Keturei. concubina lui Abraam: Ea născù pre Zimran. şi Iokşan şi Medan. şi Madian. şi Işbak. şi Şuah: şi fiii lui Iokşan: Şeba şi Dedan. 33 Şi fiii lui Madian: Efa. şi Efer. şi Henoc. şi Abida. şi Eldaa. Toţi aceştia *sunt* fiii Keturei.

34 Şi Abraam născù pre Isaac. Fiii lui Isaac *sunt:* Esau şi Israel.

35 Fiii lui Esau *sunt:* Elifaz. Reuel şi Ieuş. şi Iaalam. şi Korah. 36 Fiii lui Elifaz *sunt:* Teman. şi Omar. Zefi. şi Gatam. Kenar. şi Timna. şi Amalek. 37 Fiii lui Reuel *sunt:* Nahat. Zerah. Şamma. şi Miza. 38 Şi fiii lui Seir *sunt:* Lotan. şi Şobal şi Ţibeon. şi Ana. şi Dişon. şi Eţar. şi Dişan. 39 Şi fiii lui Lotan *sunt:* Hori. şi Homam: şi sora lui Lotan: Timna. 40 Fiii lui Şobal *sunt:* Alian. şi Manahat. şi Ebal. Şefi şi Onam. 41 Şi fiii lui Ţibeon: Aiah. şi Ana. Fiii lui Ana *sunt:* [l] Dişon: şi fiii lui Dişon: Amram. şi Eşban. şi Itran. şi Cheran. 42 Fiii lui Ezer *sunt:* Bilhan. şi Zaavan. *şi* Iakan: fiii lui Dişan: Uz şi Aran.

43 Şi aceştia *sunt:* [m] regii. care domniră în pământul Edomului. înainte de a domni rege preste fiii lui Israel: Bela. fiul lui Beor: şi numele cetăţei sale *era* Dinhaba. 44 Şi murind Bela. în locul său domni Iobab. fiul lui Zerah din Boţra. 45 Şi murind Iobab. în locul său domni Huşam. din pământul Temaneilor. 46 Şi murind Huşam. în locul său domni Hadad. fiul lui Bedad. care bătù pe Madian în câmpia Moabului: şi numele cetăţei sale *era* Avit. 47 Şi murind Hadad. în locul său domni Samla

1 CRONICA. — *Capul I.*

a Fac. 1 25, 26. *b* Fac. 10.2, etc. *c* Fac. 10.6 etc. *d* Fac. 10.8, etc. *e* Deut. 2. 23. *f* Fac. 10.15, etc. *g* Fac. 10. 22. *h* Fac. 10. 26. *i* Luc. 3 36, etc. *j* Fac. 11. 15. *k* Fac. 25. 1, 2. *l* Fac. 36. 25. *m* Fac. 36. 31.

din Masreka. 48 [n] Și murind Samla, în locul său domnì Șaul din Rehobod de lângă râu. 49 Și murind Șaul, în locul său domnì Baal-Hanan, fiul lui Acbor. 50 Și murind Baal-Hanan, în locul său domnì Hadad: și numele cetății sale *eră* Pai: și numele femeiei sale *eră* Mehetabel, fata Matredei, fata lui Mezahab. 51 Și murind Hadad, fură domnitori în Edom: Domnitorul Timna, domnitorul Alia, domnitorul Ietet. 52 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela, domnitorul Pinon. 53 Domnitorul Kenaz, domnitorul Teman, domnitorul Mibțar. 54 Domnitorul Magdiel, domnitorul Iram. Aceștia *sunt* domnitorii din Edom.

Urmașii lui Iuda, și locurile așezărei lor.

2 Aceștia *sunt* fiii lui Israel: [a] Ruben, Simeon, Levi și Iuda, Isachar și Zabulon. 2 Dan, Iosef și Beniamin, Neftali, Gad, și Asser.

3 Fiii lui [b] Iuda: Er și Onan și Șela: acești trei i-se născură dela fata [c] Șuei, Cananită. Și [d] Er, întâiu-născutul lui Iuda, eră rău în ochii Domnului și el îl ucise. 4 Și [e] Tamara, nora lui, îi născù pre Pereț și Zerah. Toți fiii lui Iuda *eau* cinci.

5 Fiii lui [f] Pereț *sunt:* Hețron și Hamul. 6 Și fiii lui Zerah: Zimri [g] și Etan, și Heman, și Calcol, și Dara: de toți cinci. 7 Și fiii lui [h] Carmi: Acar, cel ce a turburat pre Israel, și a păcătuit în *furtișagul* [i] anatemei. 8 Și fiii lui Etan: Azaria. 9 Și fiii lui Hetron, cari-i se născură: Ierahmeel și Ram și Chelubai.

10 Și Ram [j] născù pe Amminadab: și Amminadab născù pe Nahșon, pe [k] capul fiilor lui Iuda: 11 Și Nahșon născù pe Salma: și Salma născù pe Boaz: 12 Și Boaz născù pe Obed: și Obed născù pe Isai: 13 [l] Și Isai născù pe întâiu-născutul său pe Eliab, și pe Abinadab, al doilea, și pe Șamma, al treilea, 14 Pe Netaneel, al patrulea, pe Raddai, al cincelea, 15 Pe Ozem, al șaselea, David, al șaptelea. 16 Și surorile lor *eau:* Ternia și Abigail. 17 [m] Și fiii Terniei *eau:* Abișai, și Ioab, și Asahel, trei. 18 Și [n] Abigail născù pe Amasa, și părintele lui Amasa *eră* Ieter Ismaelit.

19 Și Caleb, fiul lui Hețron, născù cu femeia *sa* Azuba și cu Ieriota *fii:* și aceștia *sunt* fiii lor: Ieșez, și Caleb își luă pe [o] Efrata, și ea îi născù pe Hur. 20 Și Hur născù pe Uri: și Uri născù pe [p] Bețaleel. 21 Și Hețron intră după aceasta la fata lui [q] Machir, părintele lui Galaad: și el o luă de femeie, când *eră* de șasezeci de ani, și ea îi născù pre Segub. 22 Și Segub născù pre Iair: și acesta aveà douăzeci și trei cetăți în pământul Galaadului. 23 [r] Și luă Gheșurul și Aramul cu satele lui Iair, și Kenatul cu cetățile lui, șasezeci cetăți. Toți aceștia *eau* fiii lui Machir, părintele lui Galaad. 24 Și după moartea lui Hețron la Caleb-Efrata, născù Abia, femeia lui Hețron, pre [s] Așur, părintele lui Tekoa.

25 Și fiii lui Erahmeel, întâiu-născutul lui Hețron, *eau*: întâiu-născutul Ram, apoi Buna, și Oren, și Ozem, *și* Ahia. 26 Și Erahmeel mai avù o femeie, și numele ei *eră* Atara: aceasta *este* muma lui Onam. 27 Și fiii lui Ram, întâiu-născutul lui Ierahmeel, *eau:* Maat, și Iamin, și Eker. 28 Și fiii lui Onam *eau*: Șammai și Iada. Și fiii lui Șammai: Nadab și Abicur. 29 Și numele femeiei lui Abișur *eră* Abihail: și ea îi născù pre Ahban și Molid. 30 Și fiii lui Nadab *eau:* Seled și Appaim: iar Seled murì fără copii. 31 Și fiii lui Appaim *eau:* Iișì: și fiii lui Iișì: Șeșan: și [t] fiii lui Șeșan: Ahlai. 32 Și fiii lui Iada, fratele lui Șammai: Ieter și Ionatan. Și Ieter murì fără copii. 33 Și fiii lui Ionatan *eau:* Pelet și Zaza. Aceștia erau fiii lui Ierahmeel.

34 Și Șeșan nu aveà fii, ci fete. Și aveà Șeșan un serv Egipteau, al cărui nume *eră* Iarha. 35 Și Șeșan dadù pre fata sa lui Iarha, servul său, de femeie: și ea îi născù pre Atai. 36 Și Atai născù

---

n Fac. 36. 37. — *Capul 2.* *a* Fac. 29. 32. *b* Fac. 38. 3. *c* Fac. 38. 2. *d* Fac. 38. 7. *e* Mat. 1. 3 *f* Rut. 1. 18. *g* 1 Reg. 4. 31. *h* Cap. 4. 1. *i* Ios. 6. 18. *j* Rut. 4. 19, 20. Mat. 1. 4. *k* Num. 1. 7. *l* Sam. 16. 6. *m* 2 Sam. 2. 18. *n* 2 Sam. 17. 25 *o* Vers. 50. *p* Esod. 31. 2. *q* Num. 27. 1. *r* Ios. 13. 30. *s* Cap. 4. 5. *t* Vers. 34. 35.

pre Natan: și Natan născù pre [u]Zabad: 37 Și Zabad născù pre Eflal: și Eflal născù pre Obed: 38 Și Obed născù pre Ielu: și Ielu născù pre Asaria. 39 Și Asaria născù pre Helet. și Helet născù pre Eleasa: 40 Și Eleasa născù pre Sisemai: și Sisemai născù pre Șallum: 41 Și Șallum născù pre Iekamia: și Iekamia născù pe Elișama.

42 Și fiii lui Caleb. fratele lui Ierahmeel. *erau:* Meșa. întâiu-născutul său: acesta *este* părintele lui Zif: și fiii lui Mareșa. părintele lui Hebron. 43 Și fiii lui Hebron *erau:* Corah. și Tappuah. și Rekem. și Șema. 44 Și Șema născù pre Raham. părintele lui Iorkoam. și Rekem născù pre Șammai. 45 Și fiul lui Șammai *era* Maon: și Maon *era* părintele Bet-Turului. 46 Și Efa. concubina lui Caleb. născù pre Haran. și Moza, și Gazez. Și Haran născù pre Gazez. 47 Și fiii lui Iahdai *erau:* Reghem. și Iotam. și Gheșan. și Pelet, și Efa. și Șaaf.

48 Concubina lui Caleb. Maaca. născù pre Șeber și Tirhana. 49 Și născù și pre Șaaf. pre părintele Madmannel. și Șeva, pre părintele Macbenei. și pre părintele Ghibei. Și fiica lui Caleb *era* [v]Acsa.

50 Aceștia sunt fiii lui Caleb. fiul lui Hur. întâiu-născutul Efratei: Șobal. părintele Kiriat-Iearimului. 51 Salma. părintele Bet-Lehemului, Haref. părintele Bet-Gaderului. 52 Și fiii lui Șobal. părintele Kiriat-Iearimului. *sunt:* Haroe, și jumătatea Manahetiților. 53 Și familiile Kiriat-Iearimului *sunt:* Ietriții, și Puhiții. și Șumatiții, și Mișraiții: dintre aceștia au ieșit Zareatiții. și Estauliții.

54 Fiii lui Salma: Bet-Lehem. și Netofatiții. Atarot. Bet-Ioab, și jumătatea Manahetiților. a Toriților: 55 Și familiile Soferimilor, care locuiau în Iabeș. ale Tirateilor. ale Șimeateilor. ale Sucateilor. Aceștia *sunt* [x]Keniții, care s'au născut dela Hamat. părintele casei lui [y]Recab.

Familia lui David.

3 Și aceștia sunt fiii lui David. care i-se născură lui în Hebron: întâiu-născutul. [z]Amnon, dela Ahinoam. [b]Ezeeleana; al doilea. Daniel. dela Abigail. Carmelita: 2 Al treilea. Absalom. fiul Maachei. fiica lui Talmai. regele din Gheșur; al patrulea. Adonia. fiul Haghitei: 3 Al cincelea. Șefatia. dela Abital; al șaselea Itram. dela [c]Egla. femeia lui. 4 *Acești* șase i-se născură în Hebron, [d]unde el domnì șapte ani și șase luni: și treizeci și trei de ani domnì el [e]în Ierusalim.

5 [f]Și acestea i-se născură lui în Ierusalim: Șimea. și Șobab, și Natan, și [g]Solomon. patru. din Batșua. fata lui Ammiel: 6 Și Ibhar. și Elișama. și Elifelet. 7 Și Noga. și Nefeg. și Iafiia. 8 Și Elișama, și Eliada. și Elifelet, [h]nouă. 9 Toți aceștia *sunt* fiii lui David. afară de fiii concubinelor: și [i]Thamara *era* sora lor.

10 Și fiul lui Solomon *era* [j]Rehoboam: fiul acestuia *era* Abia: fiul acestuia, Asa: fiul acestuia. Iosafat: 11 Fiul acestuia. Ioram: fiul acestuia. Ahazia; fiul acestuia. Iehoaș: 12 Fiul acestuia. Amazia: fiul acestuia. Azaria: fiul acestuia. Iotam: 13 Fiul acestuia, Ahaz; fiul acestuia. Hezekia: fiul acestuia. Manase: 14 Fiul acestuia. Amon: fiul acestuia. Iozia.

15 Și fiii lui Iozia *erau:* întâiu-născutul. Iohanan: al doilea. Ioiakim: al treilea. Zedekia: al patrulea, Șallum.

16 Și fiii lui Ieiakim *erau:* Ieconia. fiul lui: Zedekia, fiul lui.

17 Și fiii lui Iaconia *erau:* Asir. fiul acestuia. Sealtiel, 18 Și Malchiram, și Pedaia. și Șenațar, Iekamia. Hoșama, și Nedabia.

19 Și fiii lui Pedaia *erau:* Zerubabel și Șemei: și fiii lui Zerubabel: Meșullam și Hanania: și Șelomita. sora lor; 20 Și Hașuba și Ohel. și Berechia. și Hasadia. Iubaș-Hesed. cinci.

21 Și fiii lui Hanania: Pelatia și Ie-

[u] Cap. 11. 41. [v] Ios. 15. 17. [x] Jude. 1. 16. [y] Ier. 35. 2. *Capul 3.* [a] 2 Sam. 3. 2. [b] Ios. 15. 56. [c] 2 Sam. 3. 5. [d] 2 Sam. 2. 11. [e] 2 Sam. 5. 5. [f] 2 Sam. 5. 14. [g] 2 Sam. 12. 24. [h] 2 Sam. 5. 14, 15, 16. [i] 2 Sam. 13. 1. [j] 1 Reg. 11. 43.

saia; fiii lui Refaia, fiii lui Arnan, fiii lui Obadia, fiii lui Şecania.

22 Şi fiii lui Şecania: Şemaia. Şi fiii lui Şemaia: [k]Hatuş, şi Igal, şi Bariah, şi Nearia, şi Şafat; şase.

23 Şi fiii lui Nearia: Elioenai, şi Hezekia, şi Azrikam, trei.

24 Şi fiii lui Elioenai: Hodaia, şi Eliaşib, şi Pelaia, şi Akkub, şi Iohanan, şi Dalaia, şi Anani, şapte.

Alţi urmaşi ai lui Iuda, şi locurile aşezării lor.

4 Fiii lui Iuda *sunt:* [a]Pereţ, Heţron, şi Carmi, şi Hur, şi Şobal. 2 Şi Reaia, fiul lui Şobal, născù pre Iahat, şi Iahat născù pre Ahumai şi Lahad. Acestea *sunt* familiile Zoratiţilor. 3 Şi aceştia *sunt* ai părintelui lui Etam: Ezreel, şi Işma, şi Idbaş; şi numele surorei lor *erà* Haţelelponi. 4 Şi Penuel *erà* părintele lui Ghedor, şi Ezer, părintele lui Huşa. Aceştia *sunt* fiii lui [b]Hur, întâiunăscutul Efratei, părintele Bet-Lehemului.

5 Şi [c]Aşur, părintele Tekoei, aveà două femei: Hela şi Naara. 6 Şi Naara îi născù lui pre Ahuzam, şi Hefer, şi Temeni, şi Haahaştari. Aceştia *sunt* fiii Naarei. 7 Şi fiii Helei *sunt:* Ţereţ, Iezoar, şi Etnan. 8 Şi Cozu născù pre Anub, şi Haţobeba, şi familiile lui Aharhel, fiul lui Harum.

9 Şi Iabeţ erà [d]mai onorat decât fraţii lui, şi muma lui chiemă numele lui: Iabeţ. *(trist),* zicând: Căci cu dureri l-am născut. 10 Şi Iabeţ chiemă pe Dumnezeul lui Israel, şi zise: O! de m'ai bine cuvânta, şi ai întinde hotarele mele, şi mâna ta ar fi cu mine, şi tu *m*'ai ferì de nenorociri, ca să fiu ferit de dureri! şi Dumnezeu îi dădù ceeace cerù.

11 Şi Chelub, fratele lui Şua, născù pre Mechir; acesta *este* părintele lui Eşton. 12 Şi Eşton născù pre Bet-Rafa, Paseah, şi Tehinna, pre părintele Ir-Nahaşului. Aceştia *sunt* bărbaţii dela Recha. 13 Şi fiii lui Kenaz *sunt:* [e]Otniel şi Seraia. Şi fiii lui Otniel: Hatat. 14 Şi Meonotai născù pre Ofra, şi Seraia născù pre Ioab, pre părintele *locuitorilor* [f]Văiei Teslarilor; căci ei erau teslari. 15 Şi fiii lui Caleb, fiul lui Iefune, *erau:* Iru, Ela, şi Naam; şi fiii lui Ela: Kenaz. 16 Şi fiii lui Iehalleleel *erau:* Zif, şi Zifa, şi Tiria, şi Asarcel. 17 Şi fiii lui Ezra *erau:* Ieter, şi Mered, şi Efer, şi Ialon: şi ea născù pre Miriam, şi Şammai, şi Işbah, pre părintele Eştemoaei. 18 Şi femeia lui, Iehudia, născù pre Iered, pre părintele Ghedorului, şi pre Heber, pre părintele Socoului, şi pre Iekutiel, pre părintele Zanoahului. Aceştia *sunt* fiii Bitiei, fiicei lui Faraon, pe care o luase Mered. 19 Şi fiii femeiei *lui*, Hodia, sora lui Naham, părintele Keilei, *erau:* Garmi, şi Eştemoa, Maacatitul. 20 Şi fiii lui Simon *erau:* Amnon, şi Rinna, Benhanan, şi Tilon; şi fiii lui Işi: Zohet şi Ben-Zohet.

21 Şi fiii lui Şela, [g]fiul lui Iuda, *erau:* Iar, părintele Lecei, şi al Laadei, părintele Mareşei, şi al familiilor casei lucrătorilor de pânză din casa Aşbeei, 22 Şi Ioakim, şi bărbaţii din Cozeba, şi Ioaş, şi Saraf, cari domniră preste Moab, şi Iaşubi-Lehem. Însă aceste *sunt* lucruri vechi. 23 Aceştia *erau* olari, şi locuiau în livezi şi în lunci pe lângă rege; pentru trebuinţa lui şedeau acolo.

Urmaşii lui Simeon, şi locurile aşezării lor.

24 Fiii lui Simeon *erau:* Nemuel, şi Iamin, Iarib, Zerah, *şi* Saul; 25 Fiul acestuia *erà* Şallum: fiul acestuia, Mibsam: fiul acestuia, Mişma. 26 Şi fiii lui Mişma *erau:* Hamuel; fiul acestuia, Zaccur; fiul acestuia, Şimei. 27 Şi Şimei aveà şasesprezece fii şi şase fete; dar fraţii lui nu aveau mulţi fii, şi toate familiile lor nu se îmmulţiau, ca fiii lui Iuda. 28 Şi ei locuiau la [h]Beer-Şeba, şi la Molada, şi la Haţar-Şual, 29 Şi la Bilha, şi la Eţem, şi la Tolad. 30 Şi la Betuel, şi la Horma, şi la Tiklag, 31 Şi la Bet-Marcabot, şi la Haţar-Susim, şi la Bet-Birei, şi la Şaaraim. Acestea *erau* cetăţile lor, până ce David se făcù rege. 32 Şi satele lor *erau:* Etam, şi

k Ezra. 8. 2. | *Capul 4.* *a* Fac. 38. 29. | *b* Cap. 2. 50. *c* Cap. 2. 24. | *d* Fac. 34. 19. | *e* Ios. 15. 17. | *f* Neem. 11. 3. | *g* Fac. 38. 1, 5. | *h* Ios. 19. 2.

Aim, Rimmon și Tochen, și Așan, cinci cetăți; 33 Și toate satele lor cele din jurul acestor cetăți, până la Baal. Acestea *sunt* locuințele lor; iar genealogia lor *este*: 34 Meșobab, și Iamlec, și Iosa, fiul lui Amația, 35 Și Ioel, și Iehu, fiul lui Iosibia, fiul lui Seraia, fiul lui Asiel. 36 Și Elioenai, și Iaacoba, și Ieșohaia, și Asaia, și Adiel, și Iesimiel, și Benaia, 37 Și Ziza, fiul lui Șifi, fiul lui Allon, fiul lui Iedaia, fiul lui Șimri, fiul lui Șemaia. 38 Acești, care aici s'au amintit după nume, *erau* capi ai familiilor lor; și casele lor părintești se înmulțiră foarte.

39 Și pentru aceea merseră, ca să între în Ghedor, până spre răsăritul văiei, căutând pășune pentru turmele lor. 40 Și găsiră și pășune grasă, bună, și pământ întins în toate părțile, și liniștit și pacinic: căci *cei* dela Ham locuiră mai înainte acolo. 41 Și veniră aceștia, cei scriși cu numele în zilele lui Hezekia, regele lui Iuda, [i] și sfărâmară corturile și locuințele lor, care s'au găsit acolo, și le nimiciră, până în ziua de astăzi, si locuiră acolo în locul lor: căci acolo *era* pășune pentru turmele lor. 42 Și se duseră din ei, dintre fiii lui Simeon, către munții Seir, cinci sute bărbați, și Pelatia și Nearia și Refaia și Uziel, fiii lui Iși, în fruntea lor. 43 Și bătură rămășița Amalekiților, cari scăpăseră, și locuiră acolo până în ziua de astăzi.

Urmașii lui Ruben.

5 Și fiii lui Ruben, întâiu-născutul lui Israel, (căci [a] el era întâiu-născutul, dar fiindcă [b] pângărise patul părintelui său, se dădù [c] dreptul de întâia-naștere fiilor lui Iosef, fiul luì Israel, dar nu așà ca să fie înscris în genealogii ca întâiu-născutul; 2 Căci [d] Iuda era [e] cel mai puternic între frații săi, și dintrânsul *s'au tras* domnitorii, dar dreptul de întâia-naștere *fu* a lui Iosef.) 3 Fiii lui [f] Ruben, întâiu-născutul lui Israel, *erau*: Hanoc, și Pallu, Hețron, și Carmi. 4 Fii lui Ioel: Semaia; fiul acestuia *era* Gog; fiul acestuia, Simei; 5 Fiul acestuia, Mica; fiul acestuia Reaia; fiul acestuia, Baal; 6 Fiul acestuia, Beera: pre carele Tiglat-Pileser, regele Asiriei, îl duse *prins;* el *era* capul Rubeniților.

7 Și frații lui după familiile lor, [g] cum s'au înscris după genealogiele lor, *erau* capi; Iegiel, și Zecharia, 8 Și Bela, fiul lui Azaz, fiul lui Șema, fiul lui Ioel, care locuià la [h] Aroer, și până la Nebo și Baal-Meon. 9 Și el locuì la răsărit, până la întrarea în pustiul de lângă fluviul Eufrat; căci vitele lor se înmulțiră. [i] în pământul Galaad. 10 Și în zilele lui Saul purtară ei resbel [j] cu Hagaritenii, și aceștia picară prin mâna lor; și ei locuiră, în corturile lor, în tot răsăritul Galaadului.

Urmașii lui Gad; lupta cu Hagaritenii.

11 În fața lor locuiau fiii lui Gad în pământul [k] Basanului, până la Salca; 12 Ioel, capul, și Șafam al doilea, și Iaanai, și Șafat în Basan. 13 Și frații lor după casa lor părintească *erau:* Micael, și Meșullam, și Șeba, și Iorai, și Iacan, și Zia, și Eber, șapte. 14 Aceștia *erau* fiii lui Abihail, fiul lui Huri, fiul lui Iaroah, fiul lui Galaad, fiul lui Micael, fiul lui Ieșișai, fiul lui Iahdo, fiul lui Buz. 15 Ahi, fiul lui Abdiel, fiul lui Guni, *era* capul caselor lor părintești. 16 Și ei locuiau în Galaad, în Basan, și în cetățile lui, și în toate înconjurimile [l] Șaronului, până la marginile lor. 17 Ei toți au fost înscriși *în cartea nașterilor*, în zilele lui [m] Iotam, regele lui Iuda, și în zilele lui [n] Ieroboam, regele lui Israel.

18 Fiii lui Ruben, și Gadiții, și jumătatea seminției lui Manase, dintre bărbații luptători, cari purtau scut și sabie, și săgetau cu arc, și cunoșteau resbelul, *erau* patruzeci și patru de mii, șapte sute și șasezeci, cari au mers la oștire. 19 Și au purtat resbel cu Hagaritenii, și cu [o] Ietur, și Nefiș, și Nodab. 20 Și [p] ei îi învinseră, și Hagaritenii au fost dați în mânele lor, și toți câți *erau* lângă

---

i 2 Reg. 18. 8. — *Capul 5.* *a* Fac. 29. 32 & 49. 3. *b* Fac. 35. 22. *c* Fac. 48.15,22. *d* Fac. 49. 8, 10. Ps. 60. 7. *e* Mic. 5. 2. Mat. 2. 6. *f* Fac. 46. 9. *g* Vers. 17. *h* Ios. 13. 15. 16. *i* Ios. 22. 9 *j* Fac. 25. 12. *k* Ios. 13. 11. 24. *l* Cap. 27. 29. *m* 2Reg.15.5.32. *n* 2Reg 14.16.28. *o* Fac. 25. 15. *p* Vers. 22.

dânşii: căci către Dumnezeu au strigat ei în luptă, şi el se înduplecă de *rugele* lor, fiindcă [q] aveau încredere în el. 21 Şi au luat turmele lor: cămilele lor, cincizeci mii; şi oile două sute şi cincizeci mii; şi asini, două mii; şi oameni, o sută mii. 22 Căci mulţi omorîţi au picat; că dela Dumnezeu *era* lupta. Şi au locuit ei în locul lor până la [r] strămutare.

Jumătate din Manase.

23 Şi fiii jumătăţei semnţiei lui Manase au locuit în ţară, respândindu-se la Basan, până la Baal-Hermon şi Senir şi pe muntele Hermon. 24 Şi aceştia *erau* capii caselor lor părinteşti: Efer, şi Işi, şi Eliel, şi Azriel, şi Ieremia, şi Hodavia, şi Iahdiel, bărbaţi viteji, bărbaţi de nume, capi ai caselor lor părinteşti.

25 Dar ei au păcătuit în contra Dumnezeului părinţilor lor, şi desfrânară cu zeii popoarelor ţărei, pre care Dumnezeu le stârpise de dinaintea lor. 26 Deci deşteptă Dumnezeul lui Israel sufletul lui Pul, regele Asiriei, şi sufletul lui Tiglat-Pileser, regele Asiriei: şi ei îi strămutară: pre Rubeniţi, pre Gadiţi, şi jumătate din seminţia lui Manase, şi-i duseră la Halah, şi Habor, şi Hara, şi la fluviul Gozan, până în ziua de astăzi.

Genealogia seminţiei lui Levi.

6 Fiii lui Levi *erau*: [a] Gherşom, Kehat, şi Merari. 2 Şi fiii lui Kehat: Amram, Iţhar, Hebron, şi Uziel. 3 Şi copiii lui Amram: Aaron, şi Moisi, şi Miriam. Şi fiii lui Aaron: [b] Nadab, şi Abihu, Eleazar, şi Itamar. 4 Eleazar născù pre Fineas: Fineas născù pre Abişua; 5 Şi Abişua născù pre Bukki, şi Bukki născù pre Uzzi; 6 Şi Uzzi născù pre Zerahia; şi Zerahia născù pre Meraiot. 7 Şi Meraiot născù pre Amaria, şi Amaria născù pre Ahitub, 8 Şi [c] Ahitub născù pre Zadok, şi [d] Zadok născù pre Ahimaaţ. 9 Şi Ahimaaţ născù pre Azaria, şi Azaria născù pre Iohanan. 10 Şi Iohanan născù pre Azaria, (acesta *este* acela, [e] care erà preot în [f] casa, care o zidi Solomon în Ierusalim:) 11 Şi [g] Azaria născù pre Amaria, şi Amaria născù pre Ahitub. 12 Şi Ahitub născù pre Zadok, şi Zadok născù pre Şallum. 13 Şi Şallum născù pre Hilkia, şi Hilkia născù pre Azaria. 14 Şi Azaria născù pre [h] Seraia, şi Seraia născù pre Iehoţadak. 15 Şi [i] când Domnul strămută prin Nebucodonosor pe Iuda şi pe Ierusalim, fu dus *şi* Iehoţadak.

16 Fiii lui Levi *erau*: [j] Gherşom, Kehat, şi Merari. 17 Şi acestea *sunt* numile fiilor lui Gherşom: Libni şi Şimei. 18 Şi fiii lui Kehat: Amram, Iţhar, şi Hebron, şi Uziel. 19 Fiul lui Merari: Mahli şi Muşi.

Şi acestea *sunt* familiile lui Levi după părinţii lor: 20 Dela Gherşom: Libni, fiul său; fiul acestuia *erà* Iahat; fiul acestuia, [k] Zimma; 21 Fiul acestuia, Ioah; fiul acestuia, Iddo; fiul acestuia, Zerah; fiul acestuia, Ieatrai. 22 Fiii lui Kehat: Amminadab; fiul acestuia, Corah; fiul acestuia, Asir: 23 Fiul acestuia, Elkana; fiul acestuia, Ebiasaf; fiul acestuia, Asir: 24 Fiul acestuia, Tahat; fiul acestuia, Uriel; fiul acestuia, Uzia; şi fiul acestuia, Şaul. 25 Şi fiii lui Elkana: [l] Amasai şi Ahimot. 26 Elkana; fiii lui Elkana *erau*: Ţofai, fiul său; fiul acestuia, Nahat; 27 Fiul acestuia, Eliab; fiul acestuia, Ieroham; fiul acestuia, Elkana. 28 Şi fiii lui Samuel: întâiu-născutul, Ieroham; Vaşni, şi Abia. 29 Fiii lui Merari: Mahli; fiul acestuia, Libni; fiul acestuia, Şimei; fiul acestuia, Uza; 30 Fiul acestuia, Şimea; fiul acestuia, Haghia; fiul acestuia, Asaia.

Genealogiele Leviţilor cântăreţi: Heman, Asaf şi Etan.

31 Şi aceştia *sunt aceia*, pre care i-a pus David pentru cântare, în casa Domnului, după ce [m] se dădù repaus chivotului. 32 Şi ei serviau înaintea locaşului cortului întrunirii cu cântări, până la zidirea casei Domnului, de către Solomon în Ierusalim: şi ei serviau după rândul lor.

33 Ei şi fiii lor *erau* aceia, care erau

---

q Ps. 22. 4, 5. *r* 2 Reg. 15. 29. | *Capul 6.* *a* Fac. 46. 11. | *b* Lev. 10. 1. *c* 2 Sam. 8. 17. | *d* 2 Sam 15. 27. *e* 2 Cron. 26. 17, 18. | *f* 1 Reg. 6. *g* Ezra. 7. 3. | *h* Neem. 11. 11. *i* 2 Reg. 25. 18. | *j* Esod. 6. 16. *k* Vers. 42. | *l* Vers. 35. 36. *m* Cap. 16. 1

puși *acolo*. Dintre fiii lui Kehat: Heman, cântărețul, fiul lui Ioel, fiul lui Samuel, 34 Fiul lui Elkana, fiul lui Ieroham, fiul lui Eliel, fiul lui Toah. 35 Fiul lui Zuf, fiul lui Elkana, fiul lui Mahat, fiul lui Amasai. 36 Fiul lui Elkana, fiul lui Ioel, fiul lui Azaria, fiul lui Zefania, 37 Fiul lui Tahat, fiul lui Assir, fiul lui [n]Ebiasaf, fiul lui Korah, 38 Fiul lui Iţhar, fiul lui Kehat, fiul lui Levi, fiul lui Israel. 39 Și fratele său Asaf, care stă din dreapta lui: Asaf, fiul lui Berachia, fiul lui Șimea, 40 Fiul lui Micael, fiul lui Baaseia, fiul lui Malchia, 41 Fiul lui Etni, fiul lui Zerah, fiul lui Adaia, 42 Fiul lui Etan, fiul lui Zimma, fiul lui Șimei, 43 Fiul lui Iahat, fiul lui Gherșom, fiul lui Levi.

44 Și fiii lui Merari, frații lor, *cari stăteau* din stânga: Etan, fiul lui Kiși, fiul lui Abdi, fiul lui Malluc, 45 Fiul lui Hașabia, fiul lui Amația, fiul lui Hilkia, 46 Fiul lui Amți, fiul lui Bani, fiul lui Șamer, 47 Fiul lui Mahli, fiul lui Mușî, fiul lui Merari, fiul lui Levi. 48 Și frații lor, Leviții, *erau* puși spre tot serviciul în locașul casei lui Dumnezeu.

Familia lui Aaron, și datoriile sale.

49 Și Aaron și fiii lui tămâiau [o]pe altarul arderei de tot, și [p]pe altarul de tămâiere, și *erau puși* spre tot serviciul sanctuarului, și spre a face ispășire pentru Israel, după toate, câte poruncise Moisi, servul lui Dumnezeu. 50 Și aceștia *erau* fiii lui Aaron: Fiul lui *era* Eleazar: și fiul acestuia, Fineas: fiul acestuia, Abișua: 51 Fiul acestuia Bukki: fiul acestuia, Uzi: fiul acestuia, Zerahia: 52 Fiul acestuia, Meraiot; fiul acestuia, Amaria: fiul acestuia, Ahitub: 53 Fiul acestuia, Zadok: fiul acestuia, Ahimaaț.

54 [q]Și acestea *sunt* locuințele lor, după satele lor, în hotarele lor, ale fiilor lui Aaron, din familia Kehatiților, (căci pe dânșii a picat sorțul). 55 [r]Și li-se dădù Hebronul, în pământul lui Iuda, și împrejurimile sale: 56 [s]Dar câmpul cetății și satele lui se dădură lui Caleb, fiul lui Iefune. 57 Și [t]fiilor lui Aaron s'au dat cetățile lui Iuda: Hebronul, *cetatea* de scăpare, și Libna cu împrejurimile sale, și Iattirul, și Eștemoa cu împrejurimile lor. 58 Și Hilenul cu împrejurimile sale, și Debirul cu împrejurimile sale, 59 Și Așanul cu împrejurimile sale, și Bet-Șemeșul cu împrejurimile sale: 60 Și din semința lui Beniamin: Gheba cu împrejurimile sale, Allemetul cu împrejurimile sale: toate cetățile lor împreună *erau*: treisprezece, după familiile lor. 61 Și fiilor lui Kehat, [u]care mai rămăseseră încă din familia seminției, *acestora li-se dădù* [v]prin sorți din jumătatea seminției, *adecă din* jumătatea seminției lui Manase, zece cetăți. 62 Și fiilor lui Gherșom, după familiile lor, *se dădură* din seminția lui Isachar, și din semința lui Asser, și din seminția lui Neftali, și din seminția lui Manase în Basan, treisprezece cetăți.

63 Fiilor lui Merari, după familiile lor, din seminția lui Ruben, și din seminția lui Gad, și din seminția lui Zebulon, prin sorți, [x]douăsprezece cetăți. 64 Așa au dat fiii lui Israel Leviților *aceste* cetăți cu împrejurimile lor. 65 Și au dat prin sorți din seminția fiilor lui Iuda, și din seminția fiilor lui Simeon, și din seminția fiilor lui Beniamin aceste cetăți, care se numesc cu numele *lor*.

66 Și [y]*ceilalți* din familiile fiilor lui Kehat aveau cetățile hotarului lor din seminția lui Efraim. 67 [z]Și li-se dădù lor *din* cetățile de scăpare: Șechemul cu împrejurimile sale pe muntele lui Efraim: *li-se* mai *dădù* și Ghezerul cu împrejurimile sale, 68 [a]Și Iokmeamul cu împrejurimile sale, și Bet-Horonul cu împrejurimile sale, 69 Și Aialonul cu împrejurimile sale, și Gat-Rimmonul cu împrejurimile sale: 70 Și din jumătatea seminției lui Manase: Anerul cu împrejurimile sale, și Bileamul cu împrejurimile sale, pentru familia celorlalți fiii ai lui Kehat.

---

n Esod. 6. 24. | *p* Esod. 30. 7. | *r* Ios. 21. 11, 12. | *t* Ios. 21. 13. | *v* Ios. 21. 5. | *y* Vers. 61. | *z* Ios. 21. 21. | *a* Ios. 21 22—35.
o Lev. 1. 9. | *q* Ios. 21. | *s* Ios. 14. 13. | *u* Vers. 66. | *x* Ios. 21. 7, 34. | — | — | —

71 Fiilor lui Gherşom *s'au dat* din familia jumătăţei seminţiei lui Manase: Golanul în Basan cu împrejurimile sale, şi Aştarotul cu împrejurimile sale; 72 Şi din seminţia lui Isachar: Kedeşul cu împrejurimile sale; Daberatul cu împrejurimile sale, 73 Ramoţul cu împrejurimile sale, şi Anemul cu împrejurimile sale; 74 Şi din seminţia lui Asser: Maşalul cu împrejurimile sale, Abdonul cu împrejurimile sale, 75 Şi Hukokul cu împrejurimile sale, şi Rehobul cu împrejurimile sale: 76 Şi din seminţia lui Neftali: Kedeşul în Galilea cu împrejurimele sale, Hammonul cu împrejurimile sale, şi Kiriataimul cu împrejurimile sale.

77 Celorlalţi fii ai lui Merari s'au dat din seminţia lui Zabulon: Rimmonul cu împrejurimile sale, *şi* Taborul cu împrejurimile sale: 78 Şi dincolo de Iordan, în faţa Ierichonului, la răsăritul Iordanului, dela seminţia lui Ruben: Bezerul în pustiu cu împrejurimile sale, şi Iahza cu împrejurimile sale, 79 Şi Kedemotul cu împrejurimile sale, şi Mafaatul cu împrejurimile sale: 80 Şi dela seminţia lui Gad: Ramotul în Galaad cu împrejurimile sale, şi Mahanaimul cu împrejurimile sale, 81 Şi Heşbonul cu împrejurimile sale, şi Iazarul cu împrejurimile sale.

Urmaşii lui Isachar, ai lui Beniamin, ai lui Neftali, ai jumătăţei lui Manase, ai lui Efraim şi ai lui Asser: cu câteva locuri ale aşezării lor, şi fragmente din istoria lor.

7 Şi fiii lui Isachar *erau:* [a]Tola, Pua, Iaşub, şi Simron, patru. 2 Şi fiii lui Tola: Uzi, Refaia, Ieriel, Iahmai, Ibsam, şi Samuel, capii caselor lor părinteşti, *anume* ai lui Tola, bărbaţi viteji între generaţiunile lor; [b]numărul lor în zilele lui David *era*: douăzeci şi două mii, şasă sute. 3 Şi fiii lui Uzi: Izrahia. Şi fiii lui Izrahia: Micael, şi Obadia, şi Ioel, Işaia, cinci; toţi capi.

4 Şi la dânşi, după generaţiunile lor, după casele lor părinteşti, *erau* cete de oameni de oaste, treizeci şi şase mii; că ei aveau femei multe şi fii *mulţi*. 5 Şi fraţii lor dintre toate neamurile lui Isachar, *erau* bărbaţi viteji; cu toţii înscrişi în cartea naşterilor; optzeci şi şapte mii.

6 *Fiii* lui [c]Beniamin: Bela, Becher, şi Iediael, trei. 7 Şi fiii lui Bela *erau*: Eţbon, şi Uzi, şi Uziel, şi Ierimot, şi Iri, cinci; capii caselor părinteşti, bărbaţi viteji: cu toţi înscrişi în cartea naşterilor *erau*: douăzeci şi două mii, treizeci şi patru. 8 Şi fiii lui Becher: Zemira, şi Ioaş, şi Eliezer, şi Elioenai, şi Omri, şi Ierimot, şi Abia, şi Anatot, şi Alamet. Toţi aceştia *erau* fiii lui Becher. 9 Şi cei înscrişi în cartea naşterilor lor, capii caselor lor părinteşti *erau*: douăzeci mii, două sute, bărbaţi viteji. 10 Şi fiii lui Iediael: Bilhan. Şi fiii lui Bilhan: Ieuş, şi Beniamin, şi Ehud, şi Chenaana, şi Zetan, şi Tarşiş, şi Ahişahar. 11 Toţi aceştia *erau* fiii lui Iediael, după capii *caselor* părinteşti, şaptesprezece mii, două sute, bărbaţi viteji, care ieşiră cu oaste la luptă. 12 [d]Şi Şuppim şi Huppim, fiii lui Ir, şi Huşşim, fiii lui Aher.

13 Fiii lui Neftali *erau*: Iahţiel, şi Guni, şi Ieţer, şi [e]Şallum, fiii Bilhei.

14 Fiii lui Manase *erau*: Asriel, pre care l-a născut ea. Şi concubina sa, Siriceana, născù pre Machir, pre părintele lui Galaad. 15 Şi Machir luă de femeie pre *soa* lui Huppim şi a lui Şuppim, şi numele surorei sale *erà* Maaca; şi numele celui de al doilea erà Ţelofehad; şi Ţelofehad aveà *numai* fete. 16 Şi Maaca, femeia lui Machir, născù un fiu, şi numì numele lui Pereş. Şi numele fratelui *erà*: Şereş; şi fiii acestuia *erau*: Ulam şi Rekem. 17 Şi fiii lui Ulam: [f]Bedan. Aceştia *erau* fiii lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase. 18 Şi sora lui, Hammolechet, născù pe Işod, şi [g]Abiezer, şi Mahla. 19 Şi fiii lui Şemida *erau*: Ahian, Şechem, Likhi, şi Aniam.

20 Şi [h]fiii lui Efraim *erau*: Şutelah; şi fiul acestuia *erà* Bered; şi fiul acestuia, Tahat; şi fiul acestuia, Elada; şi

Capul 7. | *b* 2 Sam.24.1,2. | *c* Fac. 46. 21. | *d* Num. 26. 39. | *e* Fac. 46. 24. | *f* 1 Sam. 12. 11. | *g* Num. 26. 30. | *h* Num. 26. 35.
a Fac. 46. 13.

acestuia, Tahat: 21 Şi fiul acestuia, Zabad; şi fiul acestuia, Şutelah, şi Ezer, şi Elead. Şi bărbaţii din Gat, moştenii pământului i-au ucis; căci se pogorîseră, ca să răpească vitele lor. 22 Şi plânse Efraim, părintele lor, multe zile; şi fraţii lui veniră, ca să-l mângâie. 23 Şi el intră la femeia sa, şi ea zămislì, şi născù fiu, şi el numì numele lui Beria; căci venise nenorocire preste casa sa. 24 (Şi fiica sa *erà* Şeera: şi ea zidì Bet-Horonul cel de jos, şi cel de sus, şi Uzen-Şeera.) 25 Şi Refah *erà* fiul lui, şi Reşef; şi fiul acestuia *erà* Telah; şi fiul acestuia, Tahan; 26 Fiul acestuia, Laadan; fiul acestuia, Ammihud; fiul acestuia, Elişama: 27 Fiul acestuia, Non; fiul acestuia, Iosua.

28 Şi stăpânirile şi locuinţele lor *erau*: Bet-El cu cetăţile sale; şi spre răsărit, [i]Naaronul; şi spre apus, Ghezerul cu cetăţile sale; şi Sechemul cu cetăţile sale, până la Gaza şi cetăţile sale; 29 Şi către hotarul fiilor lui [j]Manase: Bet-Şeanul cu cetăţile sale; Taanacul cu cetăţile sale, [k]Meghiddoul cu cetăţile sale, Dorul cu cetăţile sale. În aceasta au locuit fiii lui Iosef, fiul lui Israel.

30 [l]Fiii lui Asser *erau*: Imma, şi Işva, şi Işvi, şi Beria: şi Sarah *erà* sora lor. 31 Şi fiii lui Baria *erau*: Heber şi Malchiel: acesta *este* părintele Birzavitului. 32 Şi Heber născù pre Iaflet, şi Şomer, şi Hotam, şi pre Şua, sora lor. 33 Şi fiii lui Iaflet: Pasac, şi Bimhal, şi Aşfat. Aceştia *sunt* fiii lui Iaflet. 34 Şi fiii lui Şamer: Ahi, Roga, Iehubba, şi Aram. 35 Şi fiii lui Helem, fratele său: Tofah, şi Imma, şi Şeleş, şi Amal. 36 Fiii lui Tofah: Suah, şi Harnefer, şi Şual, şi Beri, şi Imra, 37 Beţer, şi Hod, şi Şama, şi Şilşa, şi Itran, şi Beera. 38 Şi fiii lui Ieter: Iefune, şi Pispa, şi Ara. 39 Şi fiii lui Ulla: Arah, şi Hanniel, şi Riţia.

40 Toţi aceştia *erau* fiii lui Asser, capii caselor *lor* părinteşti, aleşi, bărbaţi viteji, capii mai marilor. Şi cei înscrişi ai lor în cartea naşterilor pentru serviciul la luptă, a fost: douăzeci şi şase mii de oameni.

Altă listă a urmaşilor lui Beniamin; genealogia lui Saul.

8 Beniamin născù pe [a]Bela, întâiu-născutul său; pre Aşbel, al doilea; Ahrah al treilea. 2 Noha, al patrulea; Rafa, al cincelea: 3 Şi fiii lui Bela *erau*: Addar, Ghera, Abihud, 4 Abişua, Naaman, Ahoah, 5 Ghera, Şefufan, şi Huram. 6 Şi aceştia *erau* fiii lui Ehud, care erau capii *caselor* părinteşti ai locuitorilor din Gheba, şi ei îi strămutară la [b]Manahat: 7 Adecă Naaman, Ahia şi Ghera. Asesta îi strămută; şi el născù pre Uza şi Ahihud. 8 Şi Şaharaim născù *copii*, în pământul Moabului, după ce a lepădat pre *femeia* sa; Husim şi Baara *erau* femeile lui. 9 Şi născù din Hodeş, femeia sa, pre Iobab, Ţibia, Meşa, Malcam. 10 Ieuţ, Şachia, şi Mirma. Aceştia *erau* fiii lui, capii *caselor* părinteşti. 11 Şi din Huşim născù el pre Abitud şi Elpaal. 12 Şi fiii lui Elpaal *erau*: Eber, Mişam, şi Şamed: acesta zidì Onoul şi Lodul, şi cetăţile lor; 13 Şi Beria şi Şema, cari *erau* capii *caselor* părinteşti ai locuitorilor de Aialon: ei au alungat pre locuitorii Gatului. 14 Şi Ahio, Şaşak, Ieremot, 15 Zebadia, Arad, Ader, 16 Micael, Ispa, şi Ioha, fiii lui Beria. 17 Şi Zebadia, Maşullam, Hizki, Heber, 18 Işmerai, Ezlia, şi Iobab, fiii lui Elpaal. 19 Şi Iakim, Zicri, Zabdi, 20 Elienai, Ziltai, Elliel, 21 Şi Adaia, Beraia şi Şimrat, fii lui Şimei. 22 Şi Işpan, Eber, Eliel, 23 Abdon, Zicri, Hanan, 24 Hanania, Elam, Antotio, 25 Ifdeia, şi Penuel, fiii lui Şaşak. 26 Şi Şamşerai, şi Şeharia, Atalia, 27 Iareşia, Elia, şi Zicri, fiii lui Ieroham. 28 Aceştia *erau* capi ai *caselor* părinteşti între generaţiunile lor, capi fură, *şi* locuiau în Ierusalim.

29 Şi în Ghibeon locuia părintele lui Ghibeon, şi [c]numele femeiei sale *erà* Maaca. 30 Şi întâiu-născutul său *erà*

i Ios. 16. 7. | *j* Ios. 17. 7. | *k* Ios. 17. 11. | *l* Fac. 46. 17. | *Capul 8.* | *a* Fac. 46. 21. | *b* Cap. 2. 52. | *c* Cap. 9. 35.

Abdon: și Țur, și Kiș, și Baal, și Nadab. 31 Și Ghedor, și Ahio, și Zacher. 32 Și Miklot născù pre Șimea. Și aceștia locuiau în fața fraților lor, cu frații lor la Ierusalim, 33 Și [d]Ner născù pre Kiș; și Kiș născù pre Saul, și Saul născù pre Ionațan, Malchișua, Abinadab, și Eșbaal. 34 Și fiii lui Ionațan *erà* Merib-Baal: și Merib-Baal născù pre [e]Mica. 35 Și fiii lui Mica *erau*: Piton, Melec, Tarea, și Ahaz. 36 Și Ahaz născù pre Iehoada, și Iehoada născù pre Alemet, Azvamet și Zimri: si Zimri născù pre Moța, 37 Și Moța născù pre Binea; fiul acestuia *erà* Rafa; fiul acestuia, Eleasa: fiul acestuia, Ațel. 38 Și Ațel aveà șasă fiii, și acestea *sunt* numele lor: Azrikam, Bocru, Ișmael, Searia, Obadia, și Hanan. Toți aceștia *erau* fiii lui Ațel. 39 Și fiii lui Eșek, fratele său, *erau*: Ulam, întâiu-născutul său, Ieuș, al doilea, Elifelet, al treilea. 40 Și fiii lui Ulam *erau* bărbați viteji, cari întindeau arcul. Și ei aveau mulți fii și nepoți: o sută cincizeci. Toți aceștia *sunt* din fiii lui Beniamin.

Lista familiilor din felurite seminții, care locuiau în Ierusalim.

9 Așà [a]tot Israelul s'a înscris în cartea nașterii: și iacă, scrișì *sunt* în cartea regilor lui Israel. Și Iuda fù dus la Babilon, pentru păcatele lui.

2 [b]Și cei ce au locuit din Ontei, în stăpânirile lor, în cetățile lor, *erau*: Israeliții, preoții, Leviții, și [c]servii templului. 3 Și la [d]Ierusalim locuiau din fiii lui Iuda, și din fiii lui Beniamin, și din fiii lui Efraim și ai lui Manase:

4 Utal, fiul lui Ammihud, fiul lui Omri, fiul lui Imri, fiul lui Bani, din fiii lui Pereț, fiul lui Iuda. 5 Și din Șiloniți: Asaia, întâiu-născutul, și fiii săi. 6 Și din fiii lui Zerah: Ieuel, și frații lor, șasă sute nouăzeci.

7 Și din fiii lui Beniamin: Sallu, fiul lui Meșullam, fiul lui Hodavia, fiul lui Hasenua; 8 Ibneia, fiul lui Ieroham, și Ela, fiul lui Uzi, fiul lui Micri: și Mesullam, fiul lui Șefatia, fiul lui Reuel, fiul lui Ibnia: 9 Și frații lor, după nașterile lor: nouă sute cincizeci și șapte. Toți aceștia *erau* capi părintești ai caselor lor părintești:

10 [e]Și din preoți: Iedaia, Iehoiarib, Iachin, 11 Și Azaria, fiul lui Hilkia, fiul lui Mesullam, fiul lui Zadok, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, mai marele casei lui Dumnezeu; 12 Și Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pașhur, fiul lui Malchia: și Maasai, fiul lui Adiel, fiul lui Iahzera, fiul lui Meșullam, fiul lui Meșillemit, fiul lui Immer; 13 Și frații lor, capi ai caselor lor părintești: o mie șapte sute și șasezeci, bărbați deștepți pentru lucrul serviciului, în casa lui Dumnezeu.

14 Și din Leviți: Șemaia, fiul lui Hașșub, fiul lui Azrikam, fiul lui Hasabia, dintre fiii lui Merari; 15 Și Bakbakkar, Hereș, Galal, și Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zicri, fiul lui Asaf: 16 Și Obadia, fiul lui Șemaia, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun; și Berechia, fiul lui Asa, fiul lui Elkana, care locuia în satele Netofatiților.

Slujbele sanctuarului.

17 Și ușierii: Șallum, Akkub, Talmon, Ahiman, și frații lor; Șallum *erà* capul. 18 Aceștia până atunci *au fost* la poarta regelui către răsărit; *erau* ușierii taberei fiilor lui Levi. 19 Și Șallum, fiul lui Kore, fiul lui Ebiasaf, fiul lui Korah, și frații săi din casa sa părintească, Korahiții, *erau* asupra lucrului serviciului, și custodiau pragurile cortului; și părinții lor *erau* preste tabăra Domnului, și custodiau întrarea. 20 Și [f]Fineas, fiul lui Eleazar, a fost mai înainte domn preste dânșii, *și* Domnul *erà* cu dânsul. 21 Zecaria, fiul lui Meselemia, *erà* ușierul cortului întrunirii. 22 Toți aceștia, aleși ca *să fie* ușieri, *erau* două sute doisprezece. Ei erau înscriși în cartea nașterilor după satele lor: [g]David și Samuel, [h]văzătorul; îi așezaseră în serviciul lor. 23 El și fiii lor *fură* preste porțile

d 1 Sam. 14. 51. | *e* 2 Sam. 9. 12. — | *Capul 9.* *a* Ezra. 2. 59. | *b* Ezra. 2. 70. *c* Ios. 9. 27. | *a* Neem. 11. 1. | *e* Neem. 11. 10, etc. | *f* Num. 31. 6. *g* Cap. 6. 1, 2. | *h* 1 Sam. 9. 9.

casei Domnului, *adecă* ale casei cortului, ca să *le* păzească. 24 După cele patru vânturi stăteau uşierii, spre răsărit, spre apus, spre meză-noapte, şi spre meză-zi. 25 Şi fraţii lor *locuiau* în satele lor, şi veniau [i]pe câte şapte zile, din când în când către dânşi. 26 Deci în serviciu statornic erau patru uşieri mai mari; ei *erau* Leviţi, şi puşi preste cămările şi tesaurele casei lui Dumnezeu. 27 Şi ei mâneau împrejurul casei lui Dumnezeu; căci a lor *erà* paza şi ei *aveau sarcina* a *o* deschide în toată dimineaţa. 28 Şi *unii* din ei erau puşi preste vasele serviciului: căci ei le aduceau în lăuntru după număr, şi le scoteau după număr. 29 Şi *unii* din ei *erau* puşi preste vasele, preste toate vasele sanctuarului şi preste făină, preste vin şi olei, şi tămâie şi aromate. 30 Şi *unii* din fiii preoţilor pregătiau [j]mirul din aromate. 31 Şi Matiti, *unul* din Leviţi, întâiu-născutul lui Şalmul, Korahitul, *erà* în serviciul statornic [k]asupra celor ce se făceau în tigăi. 32 Şi *alţii* dintre fiii Kehatiţilor, fraţii lor, [l]*erau puşi* preste pânile punerei înainte, ca să le pregătească în fiecare sabbat. 33 Şi *dintr'*aceştia *erau* [m]cântăreţii Leviţilor, *şi* ei *şedeau* în cameră, fără alt serviciu; căci erau în serviciul *acela* ziua şi noaptea. 34 Aceştia *sunt* capii *caselor* părinteşti ai Leviţilor, după generaţiunile lor: capi *fură* ei, şi locuiau în Ierusalim.

Locuitorii din Ghibeon şi casa lui Saul.

35 Şi în Ghibeon locuia părintele lui Ghibeon, Iehiel; şi numele femeiei sale *erà* [n]Maaca. 36 Şi întâiu-născutul lui *erà* Abdon: apoi Zur, Kiş, Baal, Ner, Nadab. 37 Ghedor, Ahio, Zecaria, şi Miklot. 38 Şi Miklot născù pre Şimeam. Şi aceştia locuiau în faţa fraţilor lor, cu fraţii lor în Ierusalim. 39 [o]Şi Ner născù pre Kiş, şi Kiş născù pre Saul, şi Saul născù pre Ionatan, Malchişua, Abinadab, şi Eşbaal. 40 Şi fiul lui Ionatan *erà* Merib-Baal: şi Merib-Baal născù pre Mica. 41 Şi fiii lui Mica *erau*: Piton, şi Melec, şi Tahrea, [p]*şi Ahaz*. 42 Şi Ahaz născù pre Iara, şi Iara născù pre Alemet, Atmavet, şi Zimri: şi Zimri născù pre Moţa, 43 Şi Moţa născù pre Binea; fiul acestuia *erà* Rafaia; fiul acestuia, Eleasa; fiul acestuia, Azel. 44 Şi Aţel aveà şasă fii, şi aceştia *sunt* numele lor: Azrikam, Bocru, Işmael, Şearia, Obadia, şi Hanan. Aceştia *sunt* fiii lui Aţel.

Moartea lui Saul şi a lui Ionatan.

10 Şi [a]Filistenii se luptară cu Israel, şi bărbaţii lui Israel fugiră de dinaintea Filistenilor, şi căzură ucişi pe muntele Ghilboa. 2 Şi Filistenii urmăriră pre Saul şi pre fiii lui; şi Filistenii uciseră pre Ionatan, pre Abinadab, şi pre Malchişua, fiii lui Saul. 3 Şi se întări lupta în jurul lui Saul, şi-l ajunseră arcaşii, şi el fù rănit de arcaşi. 4 Şi Saul zise către purtătorul său de arme: Trage sabia ta, şi străpunge-mă cu ea, ca să nu vină aceşti necircumcişi, şi să-şi bată joc de mine; dară purtătorul de arme al său nu voia: căci se temeà foarte. Atuncia luă Saul sabia, şi se aruncă preste dânsa. 5 Şi văzând purtătorul său de arme, cumcă Saul erà mort, se aruncă şi el preste sabie şi murì. 6 Aşà murì Saul, şi cei trei fii ai săi: şi toată casa lui murì împreună *cu el*. 7 Şi văzând toţi bărbaţii lui Israel, cari *locuiau* în vale, cumcă fugiau, şi că Saul şi fiii săi au murit, părăsiră cetăţile lor, şi fugiră: şi veniră Filistenii, şi locuiră acolo.

8 Şi a doua zi veniră Filistenii, ca să desbrace pre ucişi, şi găsiră pre Saul şi pre fiii săi căzuţi pe muntele Ghilboa. 9 Şi-l desbrăcară, şi luară capul său şi armele sale, şi trimiseră în pământul Filisteniler de jur împrejur, ca să dea ştire idolilor lor şi poporului. 10 [b]Şi puseră armele sale, în casa zeilor lor, şi capul lor îl pironiră în templul lui Dagon.

11 Şi auzind toţi *din* Iabeş-Galaad toate, câte Filistenii făcură lui Saul; 12 Se sculară toţi bărbaţii viteji, şi luară

i 2 Reg. 11. 5. *j* Esod. 30. 23. *k* Lev. 2. 5. *l* Lev. 24. 8 *m* Cap. 6. 31. *n* Cap. 8. 29. *o* Cap. 8. 29. *p* Cap. 8. 35. — *Capul 10.* *a* 1 Sam. 31. 1. 2. *b* 1 Sam. 31. 10.

corpul lui Saul, și corpurile fiilor săi, și le aduseră la Iabeș, și îmmormântară oasele lor supt stejarul din Iabeș, și postiră șapte zile.

13 Așà muri Saul pentru păcatul său, pre care l-a făcut în contra Domnului, [c] contra cuvântului Domnului, pre care nu l-a ținut, și [d] pentru că a întrebat pre necromanți, sfătuindu-se *cu ei:* 14 Și *pentru că* nu întrebă pre Domnul: de aceea l-a omorît, și a mutat regatul asupra lui David, fiul lui Isai.

David se face rege la Hebron, și i-a Ierusalimul dela Iebusei.

11 Și s'a adunat [a] tot Israelul la David în Hebron, și zise: Iacă! noi *suntem* osul tău și carnea ta. 2 Și chiar și mai înainte, pre când Saul erà rege, tu *erai* acela, care scoteai și aduceai pre Israel. Și Domnul Dumnezeul tău zise către tine: Tu [b] să paști pre poporul meu, Israel, și tu să fii domn preste poporul meu, Israel. 3 Deci veniră toți bătrânii lui Israel către regele în Hebron; și încheie David legământ cu dânșii în Hebron, înaintea Domnului; și [c] unseră pre David rege preste Israel, după cuvântul Dumnului, prin [d] Samuel.

4 Și David [e] plecă cu tot Israelul la Ierusalim, adecă Iebus, căci [f] acolo erau Iebusei, cari locuiau în țară. 5 Și ziseră locuitorii din Iebus către David: Tu nu vei întra aicea. Dar David luă cetățuea Sion, adecă cetatea lui David. 6 Că zis-a David: Cel ce va bate mai întâiu pre Iebusei, va fi cap și căpitenie. Și se suì mai întâiu Ioab, fiul Țeruiei, și se făcù cap. 7 Și David locuì în cetățue; de aceea s'a numit cetatea lui David. 8 Și zidì cetatea jur împrejur, adecă dela Millo jur împrejur: și Ioab drese rămășița cetății. 9 Și David se mărì din ce în ce mai mult, și Domnul Dumnezeul oștirilor, *erà* cu dânsul.

Vitejii lui David.

10 [g] Și aceștia *sunt* capii vitejilor lui David, care se ținură tare lângă dânsul, pentru regatul său, cu tot Israelul, ca să-l facă rege preste Israel după [h] cuvântul Domnului. 11 Acesta *este* numărul vitejilor lui David: Iașobeam, fiul lui Hacmoni, capul căpiteniilor; el își ridică lancea de odată preste trei sute, pre care îi ucise. 12 Și după dânsul Eliazar, fiul lui Dodo, Ahoheul; el *erà* între cei trei viteji. 13 Acesta erà lângă David la Pas-Dammim, când Filistenii se adunară acolo la luptă, și erà *acolo* o țarină acoperită cu orz. Și poporul fugì de dinaintea Filistenilor. 14 Și se opriră în mijlocul țarinei, și o apărară, și bătură pre Filisteni. Și Domnul le dădù isbândă mare.

15 Și trei din cei treizeci capi [i] se pogorîră la stâncă, către David, în peșterea Adullam; și oastea Filistenilor erà tăbărîtă [j] în valea Refaim. 16 Și David *erà* atuncia în întăritură, și garnisoana Filistenilor *erà* în Bet-Lehem. 17 Și dorì David, și zise: Cine îmi va da apă de beut din fântâna din Bet-Lehem, cea dela poartă? 18 Atuncia năvăliră cei trei în tabăra Filistenilor, și scoaseră apă din fântâna dela Bet-Lehem, cea dela poartă, și luară, și aduseră la David. Dar David nu voì să o beă, ci o vărsă Domnului; 19 Și zise: Dumnezeul meu! departe fie de mine să fac lucrul acesta! Au doară voiu beà sângele acestor oameni, vieața lor? Căci cu vieața lor adusau ei *apa* aceasta. Așà el nu voì să o beà. Aceasta făcură cei trei viteji.

20 [k] Și Abișai, fratele lui Ioab, erà capul celor trei. Și el își ridică lancea preste trei sute, și-*i* ucise; și aveà nume între cei trei. 21 Și pentru că erà mai cu nume între cei trei decât cei doi, de aceea fu mai marele lor; totuși el nu ajunse pre cei *dintâi* trei.

22 Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui bărbat din Kabțeel, care *erà* avut în fapte, acesta ucise doi bărbați ai Moabului asemenea leilor. Și el se *mai* pogorî, și ucise un leu într'o groapă, în timpul omătului. 23 Și el *mai* ucise

c 1 Sam. 13. 13.	*Capul 11.*	*b* Ps. 78. 71.	*d* 1Sam.16.1.12.	*e* 2 Sam. 5. 6.	*g* 2 Sam. 23. 8.	*i* 2 Sam. 23. 13.	*k* 2 Sam. 23. 18.
d 1 Sam. 28. 7.	*a* 2 Sam. 5. 1.	*c* 2 Sam. 5. 3.	13.	*f* Judc. 1. 21.	*h* 1Sam.16.1.12.	*j* Cap. 14. 9.	—

pre un Egiptean, bărbat de statură mare, de cinci coți lungime. Și în mâna Egipteanului *era* o lance, ca lemnul de stative: și el se repezi asupra-i cu un toeag, și smulse lancea din mâna Egipteanului, și-l ucise cu chiar lancea sa. 24 Aceasta făcù Benaia, fiul lui Iehoiada, și avù nume între cei trei viteji. 25 El erà mai cu nume între cei treizeci, dar la cei trei nu ajungeà. Și David îl alese de credinciosul său.

26 Și cei mai viteji *erau:* Asahel, fratele lui Ioab; Alhanan, fiul lui Dodo din Ber-Lehem; 27 Șammot, Haroreul; Heleț, Peloneul; 28 Ira, fiul lui Ikkeș, Tekoeul, Abiezer, Antoteul; 29 Sibecai, Hușateul; Ilaul, Ahoheul; 30 Maharai, Netofateul; Heled, fiul lui Baana, Netofateul; 31 Iței, fiul lui Ribai, din Ghibea a fiilor lui Beniamin; Benaia, Piratoneul; 32 Hurai, din Nahale-Gaaș; Abiel, Arbateul; Ațmavet, Baharumeul; 33 Eliaba, Șaal-Boneul; Bene-Hașșem, Ghizoneul; 34 Ionatan, fiul lui Șaghe, Harareul; 35 Ahiam, fiul lui Sacar, Hareul; Elifal, fiul lui Ur; 36 Hefer, Mecherateul; Ahia, Peloneul; 37 Hețro, Carmeleanul; Naarai, fiul lui Ezbai; 38 Ioel, fratele lui Hatan; Mibcar, fiul lui Hagri; 39 Țelek, Ammonitul; Nahrai, Beroteul, purtătorul de arme al lui Ioab, fiul Țeruiei: 40 Iara, Itreul; Gareb, Itreul; 41 Uria, Heteul; Zabad, fiul lui Ahlai; 42 Adina, fiul lui Șiza, Rubenitul, capitan al Rubeniților, și cu dânsul treizeci. 43 Hanan, fiul lui Maaca; Iosafat, Mitneul; 44 Uzia, Așterateul; Șama și Iehiel, fiii lui Hotam, Aroerul; 45 Iediael, fiul lui Șimri, și Ioha, fratele său, Tizeul; 46 Eliel, Mahaveul; Ieribai, și Iosavia, fiii lui Elnaam; și Itma, Moabitul; 47 Eliel, și Obed, și Iasiel din Mezobaia.

Lista celor ce se unirà cu David la Țiklag.

12 [a]Aceștia *sunt* aceia, cari au venit la David în [b]Țiklag, pre când se țineà închis de fața lui Saul, fiul lui Kiș, și ei *erau* între viteji, ajutori în luptă! 2 Și *erau* înarmați cu arcuri, *și* cu dreapta și cu [c]stânga aruncau pietre, și săgetau din arc: 3 Din frații lui Saul, din Beniamin: Capul, Ahiezer, apoi Ioaș, *amândoi* fii ai lui Șemaa, Ghibeateul; Iezieul, și Pelet, fiii lui Azmavet; și Beraca, și Iehu, Antoteul; 4 Și Ișmaia, Ghibeonitul, un viteaz din cei treizeci, și *care* *erà* preste treizeci: Ierimia, Iahaziel, Iohanan, și Iotabad, Ghederateul, 5 Eluzai, Ierimot, Bealia, Șemaria, și Șefatia, Harufeul; 6 Elkana, Iesia, Azareel, Ioeter, și Iașobeam, Korhei; 7 Ioelar, Zebadia, fiii lui Ieroham din Ghedor.

8 Și din Gadiți s'au despărțit către David în întăritura din pustiu, vitejii din oaste, bărbați armați de luptă, prevăzuți cu scut și cu lance, și fața lor *erà* *ca* fața leului, și ca [d]căprioarele pe munți așà de iuți: 9 Ezer, capul; Obadia, al doilea; Eliaba, al treilea; 10 Mișmanna, al patrulea; Ierimia, al cincilea; 11 Atai, al șaselea; Eliel, al șaptelea; 12 Iohanan, al optelea; Elzabad, al nouălea; 13 Ierimia, al zecelea; Macbannai, al unsprezecelea. 14 Aceștia *erau* din fiii lui Gad, capi ai oastei; cel mai mic *s'a luptat* cu o sută, cel mai mare cu o mie bărbați.

15 Ei *sunt* aceia, cari trecurà preste Iordan în luna întâia, când acesta a ieșit din [e]malurile lui, și au luat pe fugă pre toți *locuitorii* văilor spre răsărit și spre apus.

16 Și venirà și din fiii lui Beniamin și ai lui Iuda, în întăritură, către David. 17 Și David ieșì la dânșii și luând cuvântul, le zise: Dacă veniți spre bine la mine, ca să mă ajutați, va fi și inima mea unită cu voi; iar de *veniți*, ca să mă dați neamicilor mei, deși nici o nedreptate nu *este* în mânele mele, să vadă Dumnezeul părinților noștri și să judece. 18 Și spiritul venì preste [f]Amasai, capul căpitenielor, *și el zise*: David! ai tăi *suntem* și cu tine, fiule al lui Ișai! Pace, pace ție, și pace ajutătorilor tăi, căci pre

Capul 12. | *a* 1 Sam. 27. 2. | *b* 1 Sam. 27. 6. | *c* Judc. 20. 16. | *d* 2 Sam. 2. 18. | *e* Ios. 3. 15. | *f* 2 Sam. 17. 25

tine te ajută Dumnezeul tău. Atunci îi primì David, și-i făcù capi ai cetelor.

19 Și *unii* din Manase trecură la David, [g] pre când el ieșià cu Filistenii asupra lui Saul la luptă, dar nu-i ajutară, pentru că domnii Filistenilor cu sfat îl depărtaseră, zicând: Cu capetele noastre [h] va trece la Saul, domnul său. 20 Și mergând el spre Țiklag, trecură la el dela Manase: Adna, Iotabad, Iediael, Micael, Iozabad, Elihu, și Țiltai, capi preste miile din Manase. 21 Și aceștia ajutară pre David asupra [i] cetelor; căci ei toți *erau* viteji de oaste, și ajunseră mai mari ai oastei. 22 Căci din zi în zi veniau la David, ca să-l ajute, până ce *se făcù* o tabără mare, ca tabăra lui Dumnezeu.

Lista acelora ce veniră la David în Hebron, ca să-l facă rege.

23 Și acesta *este* numărul bărbaților înarmați de luptă, care [j] veniră către David în Hebron, ca să [k] mute regatul lui Saul asupra lui, [l] după ordinul Domnului: 24 Fiii lui Iuda, cari purtau scutul și lancea, șase mii opt sute, înarmați pentru luptă; 25 Din fiii lui Simeon, voinici, viteji la luptă, șapte mii o sută: 26 Din fiii lui Levi, patru mii șase sute: 27 Și Iehoiada, mai marele Aaroniților, și cu dânsul trei mii șapte sute: 28 Și Zadok, tânăr voinic și viteaz, și casa sa părintească, douăzeci și doi mai mari. 29 Și din fiii lui Beniamin, frații lui Saul, trei mii; căci până atuncea partea cea mai mare dintrânșii țineà cu casa lui Saul; 30 Și din fiii lui Efraim, douăzeci mii opt sute bărbați voinici, viteji renumiți în casa lor părintească; 31 Și din jumătatea seminției lui Manase, optsprezece mii, cari erau renumiți, veniră să facă pre David rege: 32 Și din fiii lui Isachar, [m] cari se înțelegeau ce trebuia să facă Israel, capi ai lor, două sute; și toți frații lor *erau* supt ordinele lor. 33 Dela Zabulon, cari (unii) porniră către armată, și cari (unii) erau înarmați pentru luptă cu tot felul de arme de resbel, cincizeci mii, *gata* a se pune în șiruri cu inimă neclintită: 34 Și din Neftali *veniră* mai mari, o mie: și cu dânșii *erau* scuturi și lănci, treizeci și șapte mii. 35 Și din Daniți, înarmați de luptă, douăzeci și opt mii și șase sute: 36 Și din Asser, cei ieșiți la oștire și înarmați spre luptă, patruzeci mii: 37 Și din cei de dincolo de Iordan, din Rubeniți și din Gadiți, și din jumătatea seminției lui Manase, cu tot felul de arme de resbel, o sută și douăzeci mii.

38 Toți acești oameni de resbel, în șiruri de bătaie, veniră cu inima neclintită la Hebron, ca să facă pre David rege preste tot Israelul. Și toată rămășița lui Israel o inimă *aveà*, ca să facă rege pre David. 39 Și fost-au ei acolo la David trei zile, și au mâncat, și au beut: căci frații lor pregătiseră pentru dânșii. 40 Și aceia, ce *locuiau* lângă dânșii în apropiere până încolo spre Isacar, Zabulon, și Neftali, aduseră pâne pe asini, pe cămile, pe catâri, și pe boi, aluaturi, smochine, fructe uscate, vin, oleiu, boi, și oi mulțime: căci *erà* bucurie în Israel.

David ia chivotul din Kiriat-Icarim, și-l poartă la casa lui Obed-Edom.

13 Și se sfătuì David cu mai marii preste mii și preste sute, *și* cu toți capii; 2 Și David zise către toată adunarea lui Israel: De *credeți că e* bine, și socotiți că *este plăcut* Domnului Dumnezeului nostru, să trimitem preste tot locul jur împrejur la frații nostri [a] cei rămași în toate țările lui Israel, și cu dânșii *și* la preoți și la Leviți în cetățile *și* împrejurimile lor, ca să se adune la noi: 3 Ca să ducem chivotul Dumnezeului nostru la noi: [b] căci în zilele lui Saul nu l-am întrebat. 4 Și zise întreaga adunare, că așa să se facă: căci lucrul erà drept în ochii poporului întreg.

5 Deci [c] adună David tot Israelul dela [d] Șichor în Egipt până la întrarea Hematului, ca să ducă chivotul lui Dumnezeu [e] dela Kiriat-Icarim. 6 Și plecă

g 1 Sam. 29. 2. *h* 1 Sam. 29. 4. | *i* 1 Sam. 30. 1, 9, 10. | *j* 2 Sam. 2. 4. *k* Cap. 10. 14. | *l* 1 Sam. 16. 1. 3. | *m* Est. 1. 13. — | *Capul 13.* *a* Isa. 37. 4. | *b* 1 Sam. 7. 1, 2. *c* 1 Sam. 7. 5. | *d* Ios. 13. 3. *e* 1 Sam. 6. 21.

David cu tot Israelul spre [f] Baala, *adecă* Kiriat-Iearim, care *este* în Iuda, ca să ridice de acolo chivotul lui Dumnezeu, al Domnului, care [g] şedeà *între* cherubimi, cari se chiamă după numele său. 7 Şi ei duseră chivotul lui Dumnezeu, [h] pe un car nou [i] din casa lui Abinadab. Şi Uza şi Ahio conduceau carul. 8 [j] Şi David şi tot Izraelul jucau înaintea Domnului din toate puterile, cu cântece şi cu citare, cu harpă, cu tobe, cu cimbale, şi cu trâmbiţe. 9 Şi venind ei la aria lui Chidon, întinse Uza mâna sa, ca să apuce de chivot: căci boii erau să-*l* răstoarne. 10 Şi se aprinse mânia Domnului asupra lui Uza, şi-l lovì; [k] pentru că şi-a întins mâna spre chivot; şi el [l] muri acolo înaintea lui Dumnezeu. 11 Şi David se scârbì, că a făcut Domnul o spărtură cu Uza: şi numì acel loc Pereţ-Uza, *(spărtura lui Uza)*, până în ziua de astăzi. 12 Şi David se temù de Dumnezeu în acea zi, şi zise: Cum voiu duce chivotul lui Dumnezeu la mine? 13 Deci David nu trase chivotul la dânsul, în cetatea lui David, ci-l abătu în casa lui Obed-Edom, Gatitul.

14 [m] Şi chivotul lui Dumnezeu rămase cu familia lui Obed-Edom în casa lui, trei luni. Şi Domnul binecuvântă casa lui Obed-Edom şi toate ce *erau* ale lui.

Palatul lui David şi copiii săi.

14 Şi [a] Hiram, regele Tirului, trimise soli către David, şi lemn de cedru, şi pietrari şi teslari, ca să-i zidească casă. 2 Şi cunoscù David, că Domnul îl întărì rege preste Israel, şi că regatul său s'a preà înălţat pentru poporul său, Israel.

3 Şi David îşi mai luă femei în Ierusalim: şi David mai născù fii şi fete. 4 Şi [b] acestea *sunt* numile copiilor săi, cari i-se născură lui la Ierusalim: Şammua, Şobab, Solomon. 5 Ibhar, Elişua, Elpatet, 6 Noga, Nefeg, Iafia, 7 Elişama, Beeliada, şi Elifalet.

Biruinţele lui David asupra Filistenilor.

8 Şi auzind Filistenii, că [c] David s'a uns rege preste tot Israelul, se suiră toţi Filistenii, ca să caute pre David. Şi auzind David *acesta*, el ieşì întru întâmpinarea lor. 9 Şi veniră Filistenii, şi s'au întins [d] în valea Refaim. 10 Şi David întrebă pre Dumnezeu, zicând: Sui-mă-voiu asupra Filistenilor, şi oare tu îi vei da în mâna mea? Şi Domnul zise către dânsul: Sue-te! şi-i voiu da în mâna ta. 11 Deci ei se suiră la Baal-Peraţim: şi David îi bătù acolo. Şi David zise: Rupt-a Dumnezeu pre neamicii mei prin mâna mea, asemenea unei isbucniri de apă. De aceea se numì numele locului aceluia: Baal-Peraţim *(locul isbucnirii)*. 12 Şi ei lăsară acolo pre zeii lor, şi David porunci, ca să se ardă cu foc.

13 [e] Şi Filistenii se întinseră din nou în vale. 14 Şi David întrebă iarăşi pre Dumnezeu: şi Dumnezeu zise către dânsul: Nu te suì după ei: întoarce-te dela dânşii [f] şi mergi asupra lor prin partea de către duzi. 15 Şi când vei auzì un fâşnit de paşi în vârful duzilor, atuncea vei ieşì la luptă: căci Dumnezeu merge înaintea ta, ca să bată tabăra Filistenilor. 16 Deci David făcù, cum îi porunci Dumnezeu: şi bătură tabăra Filistenilor, dela [g] Ghibeon, până la Gazer.

17 [h] Şi numele lui David se răspândì în toate ţările, şi Domnul [i] puse spaima lui preste toate popoarele.

David aduce chivotul la Ierusalim.

15 Şi *David* îşi făcù case în cetatea lui David, şi pregătì loc pentru chivotul lui Dumnezeu, [a] şi-i întinse lui cort. 2 Şi zise David: [b] Chivotul lui Dumnezeu nimenea să nu-l poarte, decât Leviţii: căci pre aceştia i-a ales Domnul, ca să poarte chivotul lui Dumnezeu, şi să-i servească în veci.

3 Şi [c] adună David tot Israelul la Ierusalim, ca să sue chivotul Domnului la locul său, pre care i l-a pregătit. 4 Şi adună David pre fiii lui Aaron şi pre Leviţi: 5 Din fiii lui Kehath: Uriel, pre cel mai mare, şi pre fraţii lui, o sută şi

---

f Ios. 15. 9, 60. *g* 2 Sam. 6. 2. *h* Num. 4. 15. | *i* 1 Sam. 7. 1. *j* 2 Sam. 6. 5. *k* Num. 4. 15. | *l* Lev. 10. 2. *m* 2 Sam. 6. 11. — | *Capul 14.* *a* 2 Sam. 5. 11 etc. | *b* Cap. 3. 5. *c* 2 Sam. 5. 17. *d* Cap. 11. 15. | *e* 2 Sam. 5. 22. *f* 2 Sam. 5. 23. *g* 2 Sam. 5. 25. | *h* Ios. 6. 27. *i* Deut. 2. 25. — | *Capul 15.* *a* Cap. 16. 1. *b* Num. 4. 2, 15. *c* 1 Reg. 8. 1.

douăzeci; 6 Din fiii lui Merari: Asaia, pre cel mai mare, și pre frații lui, două sute și douăzeci; 7 Din fiii lui Gherșom: Ioel, pre cel mai mare, și pre frații lui, o sută și treizeci; 8 Din fiii lui [d] Elezafan: Șemaia, pre cel mai mare, și pre frații lui, două sute; 9 Din fiii lui [e] Hebron: Eliel, pre cel mai mare, și pre frații lui, optzeci; 10 Din fiii lui Uziel: Amminadab, pre cel mai mare, și pre frații lui, o sută și doisprezece.

11 Și chiemă David pre Zadok și Abiatar, preoții, și pre Leviți: Uriel, Asaia, Ioel, Șenaia, Eliel, și Amminadab. 12 Și zise către dânșii: Voi *sunteți* capii *caselor* părintești ale Leviților; sfințiți-vă pre voi și pre frații voștri, și suiți chivotul Domnului, Dumnezeul lui Israel, *în locul, pre care* eu i *l*-am pregătit; 13 [f] Fiindcă voi nu ați *făcut* aceasta întâiași dată, de aceea făcù [g] Domnul, Dumnezeul nostru, rupere între noi; căci nu i-am căutat după cuviință.

14 Și așa se sfințiră preoții și Leviții, ca să sue chivotul Domnului, Dumnezeul lui Israel. 15 Și fiii Leviților purtară chivotul lui Dumnezeu pe umerile lor, cu pârghiele pe dânșii, așà precum [h] poruncì Moise după cuvântul Domnului.

16 Și zise David către cei mai mari ai Leviților, ca să așeze pre frații lor, cântăreții, cu instrumente de cântare, cu harpe, cu citare, și cu cimbale, și să sune din ele cântări răsunătoare de bucurie. 17 Deci Leviții așezară pre [i] Heman, fiul lui Ioel, și din frații lui, pre [j] Asaf, fiul lui Berechia; și din fiii lui Merari, frații lor, pre [k] Atan, fiul lui Kușaia; 18 Și cu dânșii *așezară ca cântăreți* de a doua *treaptă,* pre frații lor: Zecaria, Ben, Iaaziel, Șemiramot, Iehiel, Unni, Eliab, Benaia, Maaseia, Matitia, Elifele, Mikneia, Obed-Edom, și Ieiel, pre ușieri. 19 Și cântăreții, Heman, Asaf, și Etam, sunau cimbale de aramă; 20 Și Zecaria, Aziel, Șemiramot, Iehiel, Unni, Eliab, Maaseia, și Benaia, cu harpe, [l] după Alamot; 21 Și Matitia, Elifele, Makneia, Obed-Edom, Ieiel, și Azazia, *jucau* din citare cu opt corzi, spre întărirea sunetului.

22 Și Chenania, maestrul de cântări al Leviților, conducea cântarea; că *erà* iscusit. 23 Și Berechia și Elkana *erau* ușierii chivotului.

24 Și Șebania, Iosafat, Netaneel, Amasai, Zecaria, Benaia, și Eliezer, preoții, [m] suflau în trimbițe înaintea chivotului lui Dumnezeu. Și Obed-Edom și Iehia *erau* ușierii chivotului.

25 Și așà merseră [n] David, bătrânii lui Israel și cei mai mari preste mii, ca să ducă chivotul legei Domnului din casa lui Obed-Edom, cu bucurie. 26 Și fiindcă Dumnezeu ajută pre Leviții, cari purtară chivotul legei Domnului, ei jertfiră șapte tauri și șapte berbeci. 27 Și David *erà* îmbrăcat cu un vestmânt de in subțire, precum și toți Leviții, cari purtau chivotul, și cântăreții și Chenania, maestrul de cântări al cântăreților; și David *aveà* pe dânsul efod de in. 28 [o] Așà duse tot Israelul chivotul legei Domnului cu strigăte de bucurie, și în sunetul trâmbițelor, cornurilor și cimbalelor; și răsunară harpele și citarele.

29 Și, [p] când ajunse chivotul legei Domnului în cetatea lui David, căută Mical, fata lui Saul, pe fereastră, și văzù pre regele David săltând și jucând, și ea-l desprețui în inima ei.

Rânduirile lui David pentru cultul divin stând în legătură cu chivotul. Psalmii săi de laudă.

16 Așà [a] au adus chivotul lui Dumnezeu, și l-au pus în mijlocul cortului, pre care David îl întinsese pentru el, și aduseră arderi de tot și sacrificii de bucurie înaintea lui Dumnezeu.

2 Și sfârșind David aducerea arderilor de tot și a sacrificilor de bucurie, el binecuvântă poporul în numele Domnului. 3 Și împărți între toți oamenii din Israel, între bărbați și femei, fiecăruia o pâne, o bucată de carne, și o turtă de stafide.

---

d Esod. 6. 22. *e* Esod. 6. 18. *f* 2 Sam. 6. 3. | *g* Cap. 13.10,11. *h* Esod. 25. 14. | Num. 4. 15. *i* Cap. 6. 33. | *j* Cap. 6. 39. *k* Cap. 6. 44. | *l* Ps. 46, titlu. *m* Ps. 81. 3. | *n* 2 Sam. 6. 12, 13, etc. | *o* Cap. 13. 8. *p* 2 Sam. 6. 16. | *Capul 16.* *a* 2 Sam. 6.17—19.

4 Şi înaintea chivotului Domnului el aşează *pre unii* dintre Leviţi, cari să facă serviciul, şi [b] să sărbătorească, să laude, şi să mărească pre Domnul, Dumnezeul lui Israel: 5 Pre Asaf, capul; Zecaria, al doilea după el: Ieiel, Şemiramot, Iehiel, Matitia, Eliab, Benaia, Obed-Edom, şi Ieiel *făceau să răsune* harpe şi citare, şi Asaf făcea să răsune cimbale. 6 Şi Benaia şi Iahaziel, preoţii, *suflau* necontenit în trâmbiţi înaintea chivotului legei lui Dumnezeu.

7 În aceeaşi zi dădù David în mânele lui Asaf şi a fraţilor săi *aceşti psalmi*, pentru [c] începutul sărbătoririi Domnului.

8 [d] Lăudaţi pre Domnul, chiemaţi numele lui, Faceţi cunoscute popoarelor faptele lui, 9 Cântaţi-i, cântaţi-i psalmi, Vorbiţi de toate minunile lui. 10 Făliţi-vă în numele său cel sfânt, Bucure-se inima acelora, cari caută pre Domnul. 11 Căutaţi pre Domnul şi puterea lui, Căutaţi totdeauna faţa sa. 12 Amintiţi-vă de minunile sale, pre care le-a făcut, De semnele sale, şi de judecăţile gurei sale, 13 Voi, seminţia lui Israel, servul său, Fii ai lui Iacob, aleşii săi! 14 El, Domnul, *este* Dumnezeul nostru, Preste tot pământul *sunt* judecăţile sale. 15 Amintiţi-vă în veci de legământul său, De cuvântul, ce l-a poruncit pentru o mie de generaţiuni, 16 Pre [e] care l-a încheiat cu Abraam, Şi de jurământul său către Isaac; 17 Pre care l-a întărit lui Iacob drept lege, Lui Israel *drept* legământ vecinic, 18 Zicând: Davoiu ţie pământul Canaan, Sorţ al moştenirei voastre: 19 Când eraţi încă un număr mic, [f] Puţini, şi străini acolo. 20 Şi ei merseră dela popor la popor, Şi dela un regat la alt popor: 21 El nu învoi nimănui, ca să-i apese, Ci [g] pedepsì pre regi pentru dânşii, 22 *Zicând:* [h] Nu vă atingeţi de unsul meu, Şi profeţilor mei nu faceţi nici un rău! 23 [i] Cânte Domnului pământul întreg; Daţi ştire zi cu zi de mântuirea sa! 24 Spuneţi popoarelor mărirea sa, Tuturor naţiunilor minunile sale! 25 Căci mare *este* Domnul şi vrednic foarte de laudă, Şi înfricoşat preste toţi zeii. 26 Căci toţi zeii [j] popoarelor *sunt;* Dar Domnul a făcut cerul. 27 Mărire şi măreţia *sunt* înaintea lui, Puterea şi bucuria în locul său. 28 Daţi Domnului, voi neamurile popoarelor, Daţi Domnului mărire şi putere! 29 Daţi Domnului mărire numelui său, Aduceţi daruri, şi veniţi înaintea lui, 30 Închinaţi-vă Domnului în podoabă sfântă. Tremure înaintea lui tot pământul! Căci lumea s'a întărit, *şi* ea nu se va clătina. 31 Bucure-se cerul, şi veselească-se pământul; Şi să se spună popoarelor: Domnul este regele! 32 Mugească marea, şi tot ce o umple: Voios fie câmpul, şi tot ce *este* asupra-i; 33 Să chiue arborii pădurei Înaintea Domnului: căci el vine, Să judece pământul. 34 [k] Lăudaţi pre Domnul, căci bun *este* el, Căci vecinică *este* îndurarea sa. 35 [l] Şi ziceţi: Mântueşte-ne, Dumnezeul mântuirei noastre, Şi ne adună, să ne scape dintre popoare, Ca să lăudăm numele tău cel sfânt, *Şi* să ne fălim cu lauda ta. 36 [m] Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, din veci şi în veci!

Şi tot [n] poporul zise: Amin: şi lăudă pre Domnul.

37 Şi el lăsă acolo înaintea chivotului legei Domnului pre Asaf, şi pre fraţii lui, ca să servească totdeauna înaintea chivotului, cum cereà lucrul fiecărei zile: 38 Şi pre Obed-Edom, şi fraţii lor, şasezeci şi opt; şi pre Obed-Edom, pre fiul lui Iedutun, şi pre Hosa, *să fie* uşieri; 39 Şi pre Zadok, preotul, şi pre fraţii lui, preoţi, [o] înaintea locaşului Domnului, [p] pe înălţimea din Ghibeon; 40 Ca să aducă pururea Domnului arderi de tot pe altarul arderului de tot, [q] dimineaţa şi sarea, întocmai după cum este scris în legea Domnului, pre care a poruncit-o lui Israel: 41 Şi cu dânşi pre Heman, Iedutun, şi pre ceilalţi aleşi, cari au fost numit cu numele, să laude pre

b Ps. 38.	*d* Ps. 105.1—15.	*f* Fac. 34. 30.	*h* Ps. 105. 15.	*j* Lev. 19. 4.	*l* Ps. 106.47.48.	*n* Deut. 27. 15.	*p* 1 Reg. 3. 4.
c 2 Sam. 23. 1.	*e* Fac. 17. 2.	*g* Fac. 12. 17.	*i* Ps. 96. 1, etc.	*k* Ps. 106. 1.	*m* 1 Reg. 8. 15.	*o* Cap. 21. 29.	*q* Esod. 29. 38

Domnul. căci [r] vecinică *este* îndurarea sa; 42 Şi cu dânşii pre Heman. şi Iedutun, ca să sune din trâmbiţi. din cimbale. şi din instrumentele de cântare ale lui Dumnezeu: şi pre fiii lui Iedutun *i-a aşezat* uşieri. 43 [s] Apoi se duse tot poporul. fiecare la casa sa. şi David se întoarse. ca să binecuvinteze casa sa.

Dorinţa lui David de a zidì un templu: Dumnezeu îi trimite ştire prin Natan: mulţumirea lui David.

17 [a] Fost-a, precând locuia David în casa sa. că a zis David către Natan, profetul: Iacă. eu locuesc în casă de cedri. dară chivotul legei Domnului supt covoare! 2 Atuncea zise Natan către David: Tot ce *este* în inima ta. fă! că Dumnezeu *este* cu tine.

3 În aceaşi noapte fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Natan. zicând: 4 Mergi, şi spune lui David, servul meu: Aşà zise Domnul: Tu să nu-mi zideşti casă de locuinţă: 5 Căci nici într'o casă n'am locuit din ziua aceea. în care am scos pre Israel *din Egipt* şi până astăzi: ci am mers din cort în cort. şi din locaş *în locaş*. 6 Pretutindenea am călătorit cu tot Israelul: şi oare vorbit-am cândva cuvânt către vreunul din judecătorii lui Israel, cărora le poruncisem să pască poporul meu, şi zis-am: De ce nu-mi zidiţi casă de cedri? 7 Şi acum aşà zi servului meu David: Aşà zise Domnul. *Dumnezeul* oştirilor: Eu te-am luat din staulul oilor. de dinapoia oilor, ca să fii domn preste poporul meu. Israel. 8 Şi fost-am pretutindenea cu tine. unde mergeai: şi am stârpit de dinaintea ta pre toţi neamicii tăi: şi ţi-am făcut nume asemenea numelui celor mari depe pământ. 9 Şi dat-am poporului meu Israel un loc. şi l-am sădit pre el. ca să locuiască pe locul său. şi să nu mai fie neliniştit. şi să nu-l mai frângă fiii răutăţei. ca mai înainte. 10 Şi din ziua aceea. în care am aşezat judecători preste poporul meu Israel. am umilit pre toţi neamicii tăi: şi acum îţi zic. că Domnul îţi va zidì casă. 11 Şi când se vor împlinì zilele tale. şi tu te vei duce la părinţii tăi, voiu ridicà semânţa ta după tine. care va fi din fiii tăi. şi voiu întărì regatul său. 12 Aceasta să-mi zidească casă. şi eu voiu întărì tronul său în veci. 13 [b] Eu îi voiu fi părinte, şi el îmi va fi fiu; şi nu voiu îndepărta dela el bunătatea mea. precum am îndepărtat-*o* dela cel ce a fost înainte de tine: 14 [c] Ci-l voiu aşezà în casa mea şi în regatul meu în veci. şi tronul său va fi întemeiat în veci.

Rugăciunea lui David.

15 După toate aceste cuvinte. şi după toată aceasta vedere. aşa vorbì Natan către David.

16 [d] Atunci întră regele David. şi se ţinù înaintea Domnului: şi zise: Cine *sunt* eu. Domnul. Dumnezeule, şi ce *este* casa mea. că m'ai făcut să ajung la atâta! 17 Şi. ca şi cum aceasta preà puţin a părut în ochii tăi, Dumnezeule. tu ai dat încă şi făgăduinţă casei servului tău pentru îndelung: şi tu mi-ai arătat un rând *de urmaşi* suindu-se în depărtare, Doamne, Dumnezeule! 18 Ce să mai *vorbească* David către tine despre onoarea servului tău! 19 Tu cunoşti pre servul tău. Doamne! pentru servul tău. şi după inima ta. ai făcut toată această mărire. şi ai prezis toate *aceste* măriri. 20 Doamne! nimenea nu *este* asemenea ţie. nici nu *este* Dumnezeu afară de tine. după toate cât am auzit cu urechile noastre. 21 Că cine *este* ca poporul tău. ca Israel? Popor unic pe pământ. pentru care s'a dus Dumnezeu. ca să-l răscumpere şieşi de popor. făcându-şi nume mare şi înfricoşat. alungând popoarele de dinaintea poporului tău. pre care l-ai răscumpărat din Egipt. 22 Aşà ai pus poporul tău Israel *să fie* ţie popor în veci: şi tu. Doamne. te-ai făcut Dumnezeul lor. 23 Şi acum Doamne! cuvântul. pre care l-ai făgăduit tu servului tău. şi casei sale. să steà statornic până în veci. şi fă în ce chip ai zis!

---

r Ezra. 3. 11. | Ier. 33. 11. | s 2 Sam. 6. 19, 20. | *Capul 17.* | a 2 Sam. 7. 1. etc. | b 2 Sam. 7. 14, 15. | c Luc. 1. 33. | d 2 Sam. 7. 18.

24 Şi statornic să steà, şi mare să fie numele tău în veci, ca să se zică: Domnul. *Dumnezeul* oştirilor şi al lui Israel. *este* Dumnezeu preste Israel: şi casa lui David, servul tău, *fie* întemeiată înaintea ta. 25 Căci tu, Dumnezeul meu, ai făgăduit servului tău, că-i vei zidì casă: de aceea a cutezat servul tău a se rugà înaintea ta. 26 Şi acum, Doamne! tu *eşti* Dumnezeu, şi ai făgăduit bunătăţile acestea servului tău. 27 Şi acum învoieşte şi binecuvântează casa servului tău, ca să fie în veci înaintea ta: căci tu, Doamne, ai binecuvântat-*o*, şi binecuvântată *va fi* în veci.

Biruinţele lui David asupra Filistenilor, Moabiţilor, Edomiţilor şi Sirienilor; diregătorii săi.

18 După aceea [a] bătù David pre Filisteni, şi-i supuse; şi luă Gatul şi cetăţile sale din mâna Filistenilor.

2 Şi el bătù pre Moabiţi, şi Moabiţii se supuseră lui David, *şi* aduseră daruri.

3 Şi David bătù pre Hadarezer, regele din Ţoba la Hamat, când mergeà spre a-şi întemeià domnica sa, la fluviul Eufrat.

4 Şi-i luă David o mie de care, şi [b] şapte mii călăreţi, şi douăzeci mii de oameni pedeştri. Şi David tăie vinele tuturor *cailor* de trăsuri, reţinând din ei *pentru* o sută de care.

5 Şi veniră Sirienii dela Damasc — lui Hadarezer, regele din Ţoba — în ajutor: şi David ucise din Sirieni douăzeci şi două mii de oameni. 6 După aceea puse David *garnizoane* în Siria Damascului, şi Sirienii se făcură servi lui David, *şi* aduseră daruri. Şi Domnul ajutà pre David oriunde se ducea. 7 Şi David luă scuturile de aur, care erau la servii lui Hadarezer, şi le aduse în Ierusalim. 8 Şi din Tibhat şi Chun, cetăţi ale lui Hadarezer, luă David aramă multă foarte. Din aceasta [c] făcù Solomon marea cea de aramă, şi stâlpii, şi vasele de aramă.

9 Şi auzind Tou, regele Hamatului, că David bătù toată oastea lui Hadarezer, regele din Toba, 10 Trimise pre Hadoram, fiul său, la regele David, ca să întrebe de sănătatea sa, şi să-l feliciteze, pentru că s'a luptat cu Hadarezer şi l-a bătut (căci Tou erà în ceartă cu Harezer), şi *cu dânsul* tot felul de vase de aur şi argint şi aramă. 11 Pre acestea consacratu-*le*-a şi regele David Domnului, pe lângă argintul şi aurul, pre care-l luase dela toate popoarele *acestea*: Dela Edom, dela Moab, dela fiii lui Ammon, dela Filisteni, şi dela Amalekiţi.

12 Şi Abişai, fiul Ţeruiei, bătù din Edomiţi, în Valea-Sării, [d] optsprezece mii de *oameni*. 13 [e] Şi el puse garnizoane în Edom, şi toţi Edomiţii se făcură servi lui David.

Şi ajutà Domnul pre David oriunde se ducea.

14 Şi David domnià preste tot Israelul, şi făceà judecată şi dreptate la tot poporul său. 15 Şi Ioab, fiul Ţeruiei, *erà* preste armată, şi Iosafat, fiul lui Ahilud, *erà* cancelar: 16 Şi Zadok, fiul lui Ahitub, şi Abimelech, fiul lui Abiatar, *erau* preoţi: şi Şavşa *erà* scriitor: 17 [f] Şi Banaia, fiul lui Iehoiada, *erà* preste Creţi şi Pleti: şi fiii lui David *erau* cei dintâi, pe lângă regele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniţii şi Sirienii bătuţi.

19 [a] Fost-a după aceea, că murì Nahaş, regele fiilor lui Ammon, şi fiul său domnì în locul său. 2 Atuncia zise David: Voiu face milă cu Hanun, fiul lui Nahaş, căci şi părintele său a făcut milă cu mine. Şi David trimise soli spre a-l mângâia, pentru părintele său. Şi venind servii lui David în pământul fiilor lui Ammon, la Hanun, spre a-l mângâia: 3 Atuncia ziseră cei mai mari ai fiilor lui Ammon către Hanun: Socoteşti tu oare, că David, pentru ca să onoreze pre părintele tău, a trimis la tine mângâietori? Oare n'au venit servii săi la tine, ca să cerceteze ţara, şi să o surpe, şi să o iscodească? 4 Atuncia luă Hanun pre servii lui David, şi-i tunse, şi tăie

Capul 18. a 2 Sam. 8. 1. etc.	b 2 Sam. 8. 4.	c 1 Reg. 7. 15, 23.	d 2 Sam. 8. 13.	e 2 Sam. 8. 14, etc.	f 2 Sam. 8. 18. —	*Capul 19.* a 2 Sam. 10. 1,	etc.

vestmintele lor pe jumătate, până la şezutul lor, şi le dădù drumul. 5 Şi ei se duseră; şi spunându-se *aceasta* lui David despre bărbaţi, el a trimis întru întâmpinarea lor; căci bărbaţii erau ruşinaţi foarte; şi regele zise: Rămâneţi în Ierichon, până ce vor creşte barbele, şi *atuncia* vă veţi întoarce!

6 Şi văzând fiii lui Ammon, că sunt în miros rău la David, trimiseră Hanun şi fiii lui Ammon o mie talanţi de argint, spre a-şi tocmì care şi călăreţi din Mesopotamia, din Siria-Macca [b] şi din Ţoba. 7 Şi-şi tocmiră treizeci şi două mii care, şi pre regele de Maaca cu poporul său: şi ei veniră, şi tăbărîră înaintea Madebei. Şi fiii lui Ammon se adunară de prin cetăţile lor, şi veniră la luptă.

8 Şi auzind *aceasta* David, trimis-a pre Ioab şi pre toată oastea celor viteji. 9 Şi ieşiră fiii lui Ammon, şi se rânduiră de bătaie la întrarea cetăţii, şi regii, cari veniseră, *erau* deosebi pe câmp. 10 Şi văzând Ioab, că lupta erà întocmită asupră-i şi din faţă şi din dos, a ales din toţi aleşii lui Israel, şi se rânduì asupra Sirienilor. 11 Şi rămăşiţa poporului o dădù supt mâna lui Abişai, fratele său, şi-l rânduì asupra fiilor lui Ammon; 12 Şi zise: De vor fi Sirienii mai tari decât mine, tu vei fi mie întru ajutor: iar de vor fi fiii lui Ammon mai tari decât tine, te voiu ajuta eu pre tine: 13 Fii tare, şi să fim puternici pentru poporul nostru şi pentru cetăţile Dumnezeului nostru; şi Domnul să facă *ce va fi* bine în ochii săi.

14 Şi Ioab se apropie cu poporul ce *erà* cu el la luptă asupra Sirienilor: şi *aceştia* fugiră de dinaintea lui. 15 Şi văzând fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră şi ei de dinaintea lui Abişai, fratele său, şi întrară în cetate. Şi Ioab venì la Ierusalim.

16 Şi Sirienii, văzându-se bătuţi de Israel, trimiseră soli, şi scoaseră pre Sirienii de dincolo de râu; şi Şofah, mai marele oastei lui Hadarezer, *erà* în fruntea lor. 17 Şi spunându-se aceste lui David, adună el tot Israelul, trecù Iordanul, şi ajungându-i, se rânduì de bătaie în contra lor. Şi după ce David se rânduì de bătaie asupra Sirienilor, ei se luptară cu dânsul. 18 Şi fugiră Sirienii de dinaintea lui Israel; şi frânse David şapte mii care de ale Sirienilor şi patruzeci mii pedeştri: şi pre Şofah, mai marele oastei, îl ucise. 19 Şi văzându-se servii lui Hadarezer bătuţi de Israel, făcură pace cu David, şi-i se supuseră. Şi *aşà* Sirienii nu mai voiră să ajute pre fiii lui Ammon.

Cucerirea oraşului amonitic Raba.

20 Şi [a] împlinindu-se anul, pe timpul când regii ies *la resbel,* Ioab se duse cu puterea oastei, şi pustiì pământul fiilor lui Ammon; şi înaintă şi împresură Rabba. Iar David rămase în Ierusalim; şi [b] Ioab bătù Rabba, şi o sfărâmă. 2 Şi David [c] luă coroana regelui lor de pe capul său, şi o găsì în greutatea unui talant de aur, şi într'însa *erau* pietre preţioase; şi se puse pe capul lui David; şi scoase prăzi din cetate multe foarte. 3 Şi pre poporul din ea îl scoase, şi-l ferestruì cu ferestraele şi cu securi de fier, şi cu topoare. Aşà făcù David tuturor cetăţilor fiilor lui Ammon. Atuncia se întoarse David şi tot poporul înapoi, la Ierusalim.

Trei biruinţe asupra Filistenilor.

4 Şi atuncia [d] se născù o luptă în Ghezer cu Filistenii, şi bătù [e] Sibbechai, Huşateul, pre Sippai, din fiii lui Rafa; şi ei fură umiliţi.

5 Şi mai fu o luptă cu Filistenii; şi bătù Elhanan, fiul lui Iair, pre Lahmi, pre fratele lui Goliat, Gatitul; şi coada lancei sale *erà* ca un lemn de stative.

6 Şi mai [f] fu o luptă în Gat, şi fost-a un bărbat înalt foarte, care *avèà* şase degete *la mâni,* şi şase *la picioare,* douăzeci şi patru: încă şi el erà dintre fiii lui Rafa. 7 Acesta batjocorì pre Israel; şi-l ucise Ionatan, fiul lui Şimea, fratele lui David. 8 Aceştia se născură lui

b Cap. 18. 5. 9. —	*Capul 20.* *a* 2 Sam. 11. 1.	*b* 2 Sam. 12. 26.	*c* 2 Sam. 12. 30, 31.	*d* 2 Sam. 21. 18.	*e* Cap. 11. 29.	*f* 2 Sam. 21. 20. —

Rafa în Gat, și căzură prin mâna lui David, și prin mâna servilor săi.

Numărarea poporului: pedeapsa lui prin ciumă.

21 Și se sculă [a]Satana asupra lui Israel, și ademenì pre David să numere pre Israel. 2 Și David zise către Ioab și către cei mai mari ai poporului: Mergeți, numărați pre Israel dela Beer-Șeba, până la Dan: [b]și aduceți-mi numărul lor, ca să-*l* cunosc. 3 Și Ioab zise: Domnul să facă pre poporul său încă de o sută ori pre cât *este* acuma! Domnul meu, rege, au nu *sunt* ei toți servii domnului meu? Pentru ce cere lucrul acesta domnul meu? Pentru ce să se facă aceasta întru păcatul lui Israel? 4 Totuși cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab. Și ieși Ioab, și merse prin tot Israelul; și se întoarse la Ierusalim. 5 Și dădù Ioab lui David numărul poporului numărat, și erau în tot Israelul o mie de mii și o sută mii bărbați, cari trăgeau sabia, și în Iuda *erau* patru sute șaptezeci mii bărbați, cari trăgeau sabia. 6 [c]Iar pre Levi și Beniamin nu-i numărase într'aceștia: căci cuvântul regelui erà urît lui Ioab.

7 Și fu rău acest lucru în ochii lui Dumnezeu, și el bătù pre Israel. 8 Și zise David către Dumnezeu: [d]Păcătuit-am foarte, că am făcut aceasta. [e]Și acum iartă păcatul servului tău; căci nebunește foarte am lucrat.

9 Și Domnul vorbì către Gad, [f]văzătorul lui David, zicând: 10 Du-te și spune lui David, zicând: Așa zice Domnul: Trei *pedepse* pun înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voiu ție. 11 Și *așà* venì Gad la David, și zise către dânsul: Așà zice Domnul: 12 Alege ție: [g]sau trei ani foamete, sau în *timpul de* trei luni să fii nimicit, *alungat* de neamicii tăi, așà ca sabia neamicilor tăi să te ajungă, sau trei zile sabia Domnului, ciuma în țară, și pre îngerul Domnului ucigând în toate hotarele lui Israel. Și acum vezi ce răspuns să duc aceluia care m'a trimis! 13 Și zise David către Gad: Eu în strâmtoare mare sunt: să cad eu în mâna Domnului; căci mare foarte *este* îndurarea sa; dar să nu cad în mâna omului!

14 Și trimes-a Domnul ciuma preste Israel, și picară din Israel șeaptezeci mii de bărbați.

Jertfa lui David la aria lui Ornan.

15 Și trimis-a Dumnezeu înger la Ierusalim, ca să-l strice. Și stricând el, văzù Domnul, [h]și-i părù rău de acel rău, și zise către îngerul, care stricà: Destul! oprește acum mâna ta. Și îngerul lui stà lângă aria lui Ornan, Iebuseul. 16 Și ridică David ochii săi, și [i]văzù îngerul Domnului stând între pământ și între cer, și sabia sa trasă în mâna sa, întinsă preste Ierusalim. Atuncia căzură, David și bătrânii, cu fața *la pământ*, înveliți cu saci. 17 Și David zise către Dumnezeu: Oare nu *sunt* eu *acela*, *care* am zis să se numere poporul? Eu sunt acela, care a păcătuit și a făcut rău: dar aceste oi, ce au făcut ele? Doamne, Dumnezeul meu, rogu-te, să fie mâna ta preste mine și preste casa părintelui meu, dar nu preste poporul tău, ca să-l pierzi.

18 Și îngerul Domnului zise către Gad, să spună lui David, ca David să se sue, și să ridice altarul Domnului în aria lui Ornan, Iebuseul. 19 Și David se suì după cuvântul lui Gad, pre care l-a vorbit, în numele Domnului. 20 Și întorcându-se Ornan, și văzând îngerul, se ascunse el și cei patru fii ai săi, cari *erau* cu el. Și Ornan treierà grâu. 21 Și David venì la Ornan: și Ornan căută, și văzù pre David, și ieși din arie, și se plecă lui David cu fața la pământ. 22 Și David zise către Ornan: Dă-mi locul ariei, ca să zidesc acolo altar Domnului. Pentru argint deplin dămi-l, și să înceteze plaga dela popor. 23 Și zise Ornan către David: Ia-ți-*l* și facă domnul meu, regele, *ce este* bun în ochii lui. Iacă eu dau boii pentru arderi

Capul 21.	*b* Cap. 27. 23.	*c* Cap. 27. 24.	*d* 2 Sam. 24. 10	*e* 2 Sam. 12. 13.	*g* 2 Sam. 24. 13.	*h* Fac. 6. 6.	*i* 2 Cron. 3. 1.
a 2Sam.24.1,etc.				*f* 1 Sam. 9. 9.			

de tot. și carele de treerat pentru lemne, și grâul pentru darul de pâne; toate le dau. 24 Și regele David zise către Ornan: Ba nu! ci-l voiu cumpărà pentru argint deplin, și nu voiu luà ce *este* al tău pentru Domnul, nici îi voiu aduce arderi de tot, *lucru* de dar. 25 Și așà [j]dete David lui Ornan pentru loc șase sute sicli de aur cumpăniți. 26 Și David zidì acolo altar Domnului, și aduse arderi de tot și sacrificii de bucurie: și el se rugă Domnului, și el îl auzì prin foc din cer pe altarul arderilor de tot: 27 Și Domnul poruncì îngerului, și el vârì sabia sa în teacă.

28 Din timpul acela, când văzù David, că Domnul îl auzise în aria lui Ornan, Iebuseul, sacrificà el acolo. 29 [k]Căci locașul Domnului, pre care-l făcuse Moisi în pustiu, și altarul arderilor de tot *erau* atuncia pe înălțime în Ghibeon: 30 [l]Dar David nu putù să se ducă înaintea locașului, ca să întrebe pre Dumnezeu; căci el se temù de sabia îngerului Domnului.

Pregătirile lui David pentru templu; Solomon se hotărește de succesor al său.

22 Și zise David: [a]Aceasta *este* casà lui Dumnezeu, Domnul, și acesta *este* altarul olocaustelor lui Israel.

2 Și ordonă David, ca să se adune [b]străinii, cari *erau* în pământul lui Israel: și el îi așezà cioplitori de pietre, cari să taie pietre cioplite, ca să zidească casa lui Dumnezeu. 3 Și fier în mulțime, pentru cuie la aripile porților și pentru scoabe, pregătì David, și aramă multă, [c]fără măsură: 4 Și lemne de cedru fără număr: căci [d]Sidonienii și Tirienii aduseră lui David lemne de cedru mulțime. 5 Și David zise: [e]Solomon, fiul meu *este* tânăr și gingaș; și casa, care se va zidì Domnului, să fie mare foarte, spre faimă și mărire în toate țările: eu voiu pregătì deci *cele de trebuință,* spre *zidirea* ei. Așà pregătì David în mulțime înaintea morței lui.

6 Și el chiemă pre Solomon, fiul său, și-i ordonă ca să zidească casa Domnului, Dumnezeul lui Israel. 7 Și David zise către Solomon: Fiul meu, [f]fost-a în inima mea să zidesc casă [g]numelui Domnului, Dumnezeul meu; 8 Dar cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: [h]Tu sânge mult ai vărsat și resbele mari ai purtat: tu să nu zidești casă numelui meu: căci tu mult sânge ai vărsat pe pământ înaintea mea. 9 [i]Iacă, fiu ți-se va naște: acesta va fi om al repausului: și-i voiu da [j]repaus înaintea tuturor neamicilor săi de jur împrejur: căci Solomon *(pace)* va fi numele lui, și pace și liniște voiu da lui Israel în zilele lui. 10 [k]Acesta va zidì casă numelui meu: și [l]el îmi va fi fiu, și eu îi *voiu fi* părinte: și eu voiu întărì tronul regatului său preste Israel în veci. 11 Acum, fiul meu! [m]Domnul fie cu tine, să prosperi, și casă Domnului, Dumnezeul tău, să zidești, precum a vorbit el de tine. 12 Numai [n]să-ți dea Domnul înțelepciune și minte, și să te pună preste Israel, pentru ca să păzești legea Domnului, Dumnezeul tău. 13 [o]Că atuncia *numai* vei prosperà, când vei căuta să faci legile și judecățile, pre care Domnul le-a dat lui Moisi pentru Israel. [p]Întărește-te și îmbărbătează-te! nu te teme și nu te spăimânta!

14 Iacă, cu toată neliniștea mea am pregătit pentru casa Domnului o sută mii talanți de aur, și de o mie ori de o mie talanți de argint: aramă și fier [q]fără măsură, mult foarte; și am pregătit lemne și pietre; și tu le vei mai adăugì. 15 Și cu tine *sunt* mulți lucrători: cioplitori de pietre, și pietrari, și teslari, și maistri pentru tot felul de lucru: 16 Aur, argint, aramă, și fier, fără număr. Scoală-te *dar,* și lucrează, și [r]Domnul fie cu tine.

17 Și David poruncì tuturor mai marilor lui Israel să ajute pre Solomon, fiul său, *zicând:* 18 Au nu *este* Domnul, Dumnezeul vostru, cu voi, [s]și el au nu

j 2 Sam. 24. 24. *k* Cap. 16. 39. *l* 1 Reg. 3. 4. | 2 Cron. 1. 3. — *Capul* 22. *a* Deut. 12. 5. | 2 Cron. 3. 1. *b* 1 Reg. 9. 21. *c* Vers. 14. *d* 1 Reg. 5. 6. | *e* Cap. 29. 1. *f* 2 Sam. 7. 2. *g* Deut. 12. 5, 11 | *h* 1 Reg. 5. 3. *i* Cap. 28. 5 *j* 1 Reg. 4. 25. *k* 2 Sam. 7. 13 | 1 Reg. 5. 5. *l* Ebr. 1. 5. *m* Vers. 16. | *n* Ps. 72. 1. *o* Ios. 1. 7. 8. *p* Dent. 31. 7, 8. Ios. 1. 6. 7, 9. | *q* Vers. 3. *r* Vers. 11. *s* Deut. 12. 10.

v'a dat repaus de jur împrejur? Că el a dat în mâna mea pre locuitorii țării. și țara s'a supus înaintea Domnului și înaintea poporului său. 19 Acum [t]puneți deci inima voastră și sufletul vostru, să caute pre Domnul. Dumnezeul vostru. Sculați-vă deci și ziditi sanctuarul lui Dumnezeu. Domnul. ca să [u]aduceți chivotul legii lui Dumnezeu și uneltele cele sfinte ale lui Dumnezeu. în casa. ce *este* a se zidì [v]numelui Domnului.

Numărul și împărțirea Leviților.

23 Și îmbătrânid David. și sătul *fiind* de zile. făcù pre [a]Solomon. fiul său. rege preste Israel.

2 Și adună pre toți cei mari ai lui Israel. și pre preoți. și pre Leviți. 3 Și s'au numărat Leviții dela [b]treizeci ani și mai sus. și numărul lor erà. după capetele lor. treizeci și opt mii de bărbați. 4 Dintre aceștia douăzeci și patru mii *erau hotărîți* să aibe supraveghierea preste lucru la casa Domnului. și șase mii *să fie* [c]diregători și judecători. 5 Și patru mii *să fie* ușieri. și patru mii să laude pe Domnul din instrumente. pre [d]cari eu le-am făcut, *zise David,* pentru cântare de laudă.

6 Și [e]David îi împărți în rânduri după fiii lui Levi: Gherșom, Kehat și Merari.

7 Dintre [f]Ghersomiți *erau*: Laadan și Șimei. 8 Fiii lui Laadan: Capul, Iehiel: apoi Țetam. și Ioel. trei. 9 Fiii lui Șimei: Șelomitul. Haziel. și Haran. trei: aceștia *erau* capii *caselor* părintești ai lui Laadan. 10 Și fiii lui Șimei: Iahat. Zina. Ieuș, și Beria. 11 Acești patru *erau* fiii lui Șimei. Iahat erà cap. și Zita al doilea: dar Ieuș și Beria nu avură mulți fii. — pentru aceea s'au numărat drept o casă părintească.

12 [g]Fiii lui Kehat *erau*: Amram. Ițhar. Hebron. și Uziel, patru. 13 Fiii lui [h]Amram. Aaron și Moisi. Și [i]Aaron fu deosebit, ca să sfințească lucrurile preà sfinte. el și fiii lui în veci; [j]să tămâieze înaintea Domnului: [k]să servească și [l]să binecuvinteze în numele său, în veci. 14 *Cât pentru* Moisi. omul lui Dumnezeu, fiii lui s'au numit după seminția lui Levi. 15 Fiii lui Moisi *erau*: Gherșom și Eliezer. 16 Din fiii lui Gherșom Șebuet *erà* capul. 17 Și fiii lui Eliezer *erau*: Rehabia. capul. Și Eliezer n'aveà alți fii. 18 Și fiii lui Rehabia erau numeroși foarte. Din fiii lui Ițhar Șelomit *erà* capul. 19 Din fiii lui Hebron Ieria *erà* capul: Amaria al doilea: Iehaziel. al treilea: și Iekamean, al patrulea. 20 Din fiii lui Uziel Mica *erà* capul, și Iișia al doilea.

21 Fiii lui Merari *erau*: Mahli și Mușî. Fiii lui Mahli: Eleazar și Kiș. 22 Și murì Eleazar, și n'aveà fii, ci fice; și le luară *de femei* fiii lui Kiș. frații lor. 23 Fiii lui Mușî *erau*: Mahli, și Eder, și Ieromot, trei.

24 Aceștia *sunt* fiii lui [m]Levi. după casele lor părintești. capii părinților, după cum s'au numărat, după numărul numilor, după capetele lor. *toți* cari împliniau serviciul, în casa Domnului, dela [n]douăzeci de ani și mai sus. 25 Căci David zise: Domnul. Dumnezeul lui Israel. a dat repaus poporului său. și va locuì în Ierusalim în veci; 26 Deci Leviții *mai mult* nu vor purtà locașul, și toate uneltele sale pentru serviciul său. 27 Că. după cuvintele cele din urmă ale lui David. se numărară fiii lui Levi, dela douăzeci de ani și mai sus; 28 Căci datoria lor *erà*. ca ei să stea alături cu fiii lui Aaron spre serviciu. în casa Domnului. în curți și în cămări, și spre curățirea tuturor celor sfinte și pentru împlinire serviciului. în casa lui Dumnezeu; 29 Și pentru pânile de punere înainte, și pentru floarea făinei a darului de pâne, și pentru [o]aluatul nedospit. și pentru cele din tigăi, și pentru prăjituri, și pentru toată măsura și greutatea; 30 Și ca să stea în toate diminețile și în toate serile. să laude și să mărească pre Domnul: 31 Și ca să aducă Domnului toate

t 2 Cron. 20. 3. *u* 1 Reg. 8. 6. 21. *v* 1 Reg. 5. 3. — *Capul 23.* *a* 1Reg.1.33—39. *b* Num. 4. 3, 47. *c* Deut. 16. 18. *d* 2 Cron. 29.25. 26. Amos. 6. 5. *e* Esod. 6. 16. 2 Cron. 8. 14 *f* Cap. 26. 21. *g* Esod. 6. 18. *h* Esod. 6. 20. *i* Ebr 5. 4. *j* Esod. 30. 7. *k* Deut. 21. 5 *l* Num. 6 23. *m* Num. 10. 17, 21. *n* Ezra. 3. 8. *o* Lev. 2. 4.

arderile de tot [p] la ziua sabbatului, la lună nouă, și la [q] serbători, după numărul și legea lor, pururе înaintea Domnului; 32 Și să facă paza cortului întrunirii, și paza sanctuarului, și [r] paza fiilor lui Aaron, frații lor, la serviciul *lor*, în casa Domnului.

Împărțirea preoților, și genealogia Leviților.

24 Și rândurile fiilor lui Aaron *erau acestea:* [a] Fiii lui Aaron *erau*: Nadab, Abihu, Eleazar, și Itamar. 2 Și [b] Nadab și Abihu muriră înaintea părintelui lor, și nu aveau fii; deci Eleazar și Itamar se făcură preoți. 3 Și David îi împărți, adecă pre Zadok din fiii lui Eleazar, și pre Ahimelec din fiii lui Itamar, după rânduielile lor, în serviciul lor.

4 Și se găsiră mai mulți capi între fiii lui Eleazar decât între fiii lui Itamar: deci îi împărți *așà*: din fiii lui Eleazar, șasesprezece capi, după casele *lor* părintești, și din fiii lui Itamar opt, după casele lor părintești. 5 Prin sorți îi împărți, atât pre aceștia, cât pre aceia; căci mai marii sanctuarului și mai marii *casei* lui Dumnezeu *erau* ei din fiii lui Eleazar și din fiii lui Itamar.

6 Și Șemaia, fiul lui Netaneel, scriitorul, *unul* din Leviți, îi înscrise înaintea regelui și a mai marilor, și a lui Zadok, preotul, și a lui Ahimelec, fiul lui Abiatar, și a capilor părintești ai preoților și ai Leviților; câte o casă părintească erà luată pentru Eleazar, și *câte una erà* luată pentru Itamar.

7 Și ieși sorțul întâiu pentru Iehoiarib; pentru Iedaia, al doilea; 8 Pentru Harim, al treilea; pentru Seorim, al patrulea; 9 Pentru Malchia, al cincelea; pentru Miiamin, al șaselea; 10 Pentru Hakkoz, al șaptelea; pentru [c] Abia, al optulea; 11 Pentru Ieșua, al nouălea; pentru Șekania, al zecelea: 12 Pentru Eliașib, al unsprezecelea: pentru Iakim, al doisprezecelea; 13 Pentru Huppa, al treisprezecelea: pentru Ieșebab, al patrusprezecelea: 14 Pentru Bilga, al cincisprezecelea; pentru Immer, al șasesprezecelea; 15 Pentru Hezir, al șaptesprezecelea; pentru Appițet, al optsprezecelea: 16 Pentru Petahia, al nouăsprezecelea; pentru Iehezekel, al douăzecilea: 17 Pentru Iachin, al douăzeci și unulea; pentru Gamul, al douăzeci și doilea; 18 Pentru Delaia, al douăzeci și treilea; pentru Maazia, al douăzeci și patrulea.

19 Și aceasta *erà* rânduiala lor în serviciul lor, *după care* [d] să vină în casa Domnului, după îndatoririle *date* lor prin Aaron, părintele lor, așà precum îi poruncise Domnul, Dumnezeul lui Israel.

Capii Leviților.

20 Și ceilalți fii ai lui Levi *erau:* din fiii lui Amram: [e] Șubael; din fiii lui Șubael, Iehdeia. 21 Cât pentru [f] Rehabia: din fiii lui Rehabia: Issia *erà* capul; 22 Din Ițhariți, [g] Șelomot; din fiii lui Șelomot, Iahat. 23 Și fiii *lui* [h] *Hebron*: Ieria, *întâiul;* Amaria, al doilea; Iahaziel, al treilea; Iekameam, al patrulea. 24 Fiii lui Uziel: Mica; din fiii lui Mica, Șamir; 25 Fratele lui Mica, Issia; din fiii lui Issia, Zecaria. 26 [i] Fiii lui Merari: Mahli și Mușî; fiii lui Iaazia: Beno. 27 Fiii lui Merari: din Iaazia: Beno, și Șoham, și Zaccur, și Ibri; 28 Din Mahli: Eleazar; și acesta nu aveà fii. 29 Cât pentru Kiș: Fiul lui Kiș: Ierahmeel. 30 Și fiii lui Mușî: Mahli, Eder, și Ierimot. Aceștia *sunt* fiii Leviților, după casele lor părintești. 31 Și aceștia au aruncat sorți lângă frații lor, fiii lui Aaron, înaintea lui David, regele, și a lui Zadok și a lui Ahimelec, și înaintea capilor *caselor* părintești ale preoților și ale Leviților, casa cea întâia părintească de o potrivă cu fratele său cel mai mic.

Așezarea și rânduirea cântăreților și a muzicanților.

25 Și deosebiră David și cei mai mari ai oastei spre serviciu din fiii lui [a] Asaf, ai lui Heman și ai lui Iedutun,

---

p Num. 10. 10. Ps. 81. 3. | *q* Lev. 23. 4. | *r* Num. 3. 6—9. — | *Capul 24.* | *a* Lev. 10. 1. 6. | *b* Num. 3. 4. | *c* Luc. 1. 5. | *d* Cap. 9. 25. | *e* Cap. 23. 16. | *f* Cap. 26. 17. | *g* Cap. 26. 18. | *h* Cap. 23. 19. & 26. 31. | *i* Esod. 6. 19. | Cap. 23. 21. — | *Capul 25.* | *a* Cap. 6. 33, 39, 44.

care să cânte cântări cu citare, cu harpe, și cu cimbale. Și numărul oamenilor de lucru spre serviciul lor erà: 2 Din fiii lui Asaf: Zaccur, Iosef, Netania, și Asarela, fii ai lui Asaf; supt conducerea lui Asaf, care cântà cântări supt conducerea regelui. 3 Din Iedutun: pre fiii lui Iedutun: Ghedalia, Zeri, Ieșaia, Hașabia, și Matitia, șase, supt conducerea părintelui lor, Iedutun, care cântà cântări cu citare, ca să laude și să mărescă pre Domnul. 4 Din Heman: pre fiii lui Heman: Bukkia, Mattania, Uziel, Șebuel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Ghiddalti, Romamti-Ezer, Iosbekașa, Malloti, Hotir, *și* Mahaziot. 5 Toți aceștia *erau* fiii lui Heman, văzătorul regelui, în cuvintele lui Dumnezeu; ca să-*i* înalțe cornul: *căci* Dumnezeu dădù lui Heman patrusprezece fii și trei fiice. 6 Toți aceștia *stăteau* supt conducerea părintelui lor la cântare, *în* casa Domnului, cu cimbale, harpe, și citare, pentru serviciu în casa lui Dumuezeu, după porunca regelui, *dat* lui Asaf, lui Iedutun și lui Heman. 7 Și numărul lor cu cel al fraților lor, cari erau învățați în cântările Domnului, toți încercați, erau: două sute optzeci și opt.

8 Și aruncară sorți pentru rânduiala lor, pentru cel mic ca și pentru cel mare, pentru [b] învățător ca și pentru cel învățat: 9 Și pentru Asaf ieșì întâiul sorț lui Iosef; Ghedalia *erà* al doilea, *el*, frații săi și fiii săi, doisprezece: 10 Al treilea, Zaccur, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 11 Al patrulea, Iizri, el, fiii săi și frații săi, doisprezece; 12 Al cincelea, Netania, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 13 Al șaselea, Bukkia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 14 Al șaptelea, Ieșarcala, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 15 Al optulea, Ieșaia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 16 Al nouălea, Matania, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 17 Al zecelea, Șimei, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 18 Al unsprezecelea, Azareel, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 19 Al doisprezecelea, Hașabia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 20 Al treisprezecelea, Subael, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 21 Al patrusprezecelea, Matitia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 22 Al cincisprezecelea, Ierimot, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 23 Al șasesprezecelea, Hanania, *el*, fiii săi și frații lor, doisprezece: 24 Al șaptesprezecelea, Iosbekașa, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 25 Al optsprezecelea, Hanani, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 26 Al nouăsprezecelea, Malloti, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 27 Al douăzecelea, Iliata, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 28 Al douăzeci și unulea, Hotir, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 29 Al douăzeci și doilea, Ghiddalti, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 30 Al douăzeci și treilea, Mohaziot, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece: 31 Al douăzeci și patrulea, Romamti-Ezer, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece.

Osândirea ușierilor.

26 Și rândurile ușierilor: dintre Korahiți, Meșelemia, fiul lui Kore, din fiii lui Asaf. 2 Și fiii lui Meșelemia: Zecaria, întâi-născutul; Iediael, al doilea; Zebadia, al treilea; Iatniel, al patrulea; 3 Elam, al cincelea; Iehohanan, al șaselea; Elioenai, al șaptelea. 4 Fiii lui Obed-Edom: Șemaia, întâi-născutul; Iehozabad, al doilea; Ioah, al treilea; Sacar, al patrulea; Netaneel, al cincelea; 5 Ammiel, al șaselea; Issacar, al șaptelea; Peultai, al optelea; căci Dumnezeu îl binecuvântă. 6 Și lui Șemaia, fiul său, se născură fii, cari domniră în casa părinților lor: că ei *erau* bărbați deștepți. 7 Fiii lui Șemaia: Otni, Refael, și Obed-Elzabad; frații săi, bărbați deștepți, Elihu și Șemakia. 8 Toți aceștia *erau* din fiii lui Obed-Edom: ei, fiii lor și frații lor, bărbați deștepți, puternici pentru serviciu, șasezeci și doi din Obed-Edom. 9 Fiii și frații lui Meșelemia, bărbați deștepți optsprezece. 10 Fiii lui [a] Hoșa,

b 2 Cron. 23. 13. | — | | | *Capul 26.* | a Cap. 16. 38. | |

dintre fiii lui Merari: Șimri, capul, (deși nu era întâi-născutul, dară părintele său îl puse cap): 11 Hilkia, al doilea: Tebalia, al treilea: Zecaria, al patrulea; toți fiii și frații lui Hoșa, treisprezece.

12 Acestea *erau* rândurile ușierilor după capii lor bărbătești, *și aveau* sarcină împreună cu frații lor, de a servì în casa Domnului. 13 Și aruncară sorți, pentru cel mic ca și pentru cel mare, după casele lor părintești, pentru fiecare poartă. 14 Și sorțul despre răsărit pică pe Șelemia; și aruncară sorți pentru Zecaria fiul său, *bărbat* înțelept în sfat: și sorțul său ieși spre mează-noapte: 15 Pentru Obed-Edom spre mează-zi, și pentru fiii săi casa de rezervă. 16 Pentru Șuppim și Hosa spre apus, lângă poarta Șallechet, unde se urcă calea în sus, așà *încât urmà* custode după custode. 17 Către răsărit *erau* șase Leviți: către miază-noapte, patru pe zi; către miază-zi patru pe zi; și lângă casa de rezervă câte doi; 18 Lângă Parbar, către apus, patru pe cale, *și* doi lângă Parbar. 19 Acestea *sunt* rândurile ușierilor din fiii lui Kore și din fiii lui Merari.

Orînduirea vistierilor.

20 Și din Leviți *erà* Ahia [b]preste tezaurele casei lui Dumnezeu și preste tezaurele celor consacrate. 21 *Cât pentru* fiii lui Laadan, fiii Ghersonitului Laadan, capii *caselor* părintești, *adecă* din Laadan, Ghersonitul, *erau*: Iehieli. 22 Fiii lui Iehieli: Zetam, și Ioel, fratele său, *cari erau* preste tezaurele casei Domnului. 23 Din Amramiți și din Ițhariți, din Hebroniți, *și* din Uzieliți. 24 *Erà* [c]Șebuel, fiul lui Ghersom, fiul lui Moisi, mai marele preste tezaure. 25 Și frații săi din Eliezer: Rehabia, fiul său: Iesaia, fiul acestuia: Ioram, fiul acestuia: Zicri, fiul acestuia; și [d]Șelomit, fiul acestuia. 26 Acest Șelomit și frații săi *erau* preste toate tezaurele celor consacrate, pre care regele David și capii *caselor* părintești, cei mai mari preste mii și preste sute, și cei mari ai oastei le consacraseră. 27 Din prada câștigată în resbele consacraseră *acestea*, pentru zidirea casei Domnului. 28 Și tot ce consacrase Samuel [e]văzătorul, și Saul, fiul lui Kis, și Abner, fiul lui Ner, și Ioab, fiul Țeruiei; *toate* cele consacrate *erau* supt mâna lui Șelomit și a fraților săi.

Orînduirea judecătorilor.

29 Din Ițhariți: Chenania și fiii săi *erau* pentru trebile de dinafară preste Israel, ca [f]diregători și ca judecători. 30 Din Hebroniți: Hoșabia și frații săi, o mie șapte sute bărbați deștepți *erau* puși preste Israel dincoace de Iordan către apus, la toate trebile Domnului și la serviciul regelui. 31 Din Hebroniți, [g]Ieria *erà* capul, după generațiunile Hebroniților *și după casele lor* părintești. (În al patruzecelea an al domnirei lui David fură ei căutați, și s'au găsit între dânșii [h]la Iazer în Galaad bărbați deștepți.) 32 Și frații săi bărbați deștepți, *erau* două mii șapte sute, capii *caselor* părintești: și David regele îi puse preste Rubeniți și Gadiți, și preste jumătatea seminției lui Manase, la toate trebile lui Dumnezeu și [i]ale regelui.

Cei doisprezece capi ai armatei.

27 Și fiii lui Israel după numărul lor, capii *caselor* părintești, mai mari preste mii și sute, și ai lor diregători, serviau regelui, în toate pe rânduri, cari întrau și ieșiau din lună în lună, în toate lunile anului: fiecare rând *avea* douăzeci și patru mii.

2 Preste rândul întâiu pentru luna întâia *erà* [a]Iașobeam, fiul lui Zabdiel; și la rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 3 El *erà* din fiii lui Pereț, capul tuturor mai marilor oastei pentru luna întâia. 4 Și preste rândul pentru luna a doua *erà* Dodai, Ahoheul, și din rândul său *erà* Miklot, deasemenea conducător: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 5 Cel mai mare al oastei a treia pentru luna a treia *erà* Benaia, fiul lui Iehoiada,

b Cap. 28. 12. Mal. 3. 10. | *c* Cap. 23. 16. | *d* Cap. 23. 18. | *e* 1 Sam. 9. 9. | *f* Cap. 23. 4. | *g* Cap. 23. 19. *h* Ios. 21. 39. | *i* 2 Cron. 19. 11. — | *Capul 27.* *a* 2 Sam. 23. 8.

preotul, capul: și la rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 6 Acest Benaia *era* un [b]viteaz din cei treizeci, și preste cei treizeci: și la rândul său *era* Ammizabad, fiul său. 7 Al patrulea, pentru luna a patra, *era* [c]Asahel, fratele lui Ioab, și Zebadia, fiul său, după dânsul: și în rândul să *erau* douăzeci și patru mii. 8 Al cincelea, pentru luna a cincea, *era* mai mare Șamhut, Ihraheul; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 9 Al șaselea, pentru luna a șasea, *era* [d]Ira, fiul lui Ikkes, Tekoeul: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 10 Al șaptelea pentru luna a șaptea, *era* [e]Helet, Peloneul, din fiii lui Efraim: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 11 Al optulea, pentru luna a opta, *era* [f]Sibecai, Hușateul, din Zarhiți: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 12 Al nouălea, pentru luna a noua, *era* [g]Abiezer, Anetoteul, din Beniamviniți: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 13 Al zecelea, pentru luna a zecea, *era* [h]Maharai, Netofrateul, din Zarhiți: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 14 Al unsprezecelea, pentru luna a unsprezecea, *era* [i]Benaia, Piratoneul, din fiii lui Efraim, și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 15 Al doisprezecelea, pentru luna a douăsprezecea, *era* [j]Heldai, Netofateul, dela Otniel; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii.

Domnitorii semințiilor.

16 Și preste semințiile lui Israel *erau*: preste Rubeniți mai mare, Eliezer, fiul lui Sicri: preste Simeoniți, Șefatia, fiul Maachei: 17 Preste Leviți, Hașabia, fiul lui Kemuel: preste Aroniți, Zadok: 18 Preste Iuda, [k]Elihu, din frații lui David: preste Issacar, Omri, fiul lui Micael: 19 Preste Zabulon, Ismaia, fiul lui Obadia: preste Neftali, Ierimot, fiul lui Azriel: 20 Preste fiii lui Efraim, Hoșea, fiul lui Azazia; preste jumătatea seminției lui Manase, Ioel, fiul lui Pedaia: 21 Preste jumătatea *seminției* lui Manase în Galaad, Iddo, fiul lui Zecaria: preste Beniamin, Iaasiel, fiul lui Abner: 22 Preste Dan, Azareel, fiul lui Ierobam. Aceștia *sunt* mai marii semințielor lui Israel.

23 Numărul Israeliților de douăzeci ani și mai jos, nu i-a pus David: căci [l]Domnul zisese, că va înmulți pre Israel, ca stelele cerului. 24 Ioab, fiul Teruiei, începù a numărà, dar nu sfârșì: căci [m]venì pentru aceasta mânia Domnului preste Israel: de aceea numărul nu s'a primit în istoria Cronicelor regelui David.

Servitorii și slujbașii curții.

25 Și preste tezaurele regelui *era* Azmavet, fiul lui Adiel: și preste magazinele din câmp, din cetăți, din sate, și din turnuri, *era* Ionatan, fiul lui Uzia. 26 Și preste lucrătorii câmpului la lucrarea pământului *era* Ezri, fiul lui Chelub; 27 Și preste vii *era* Șimei, Ramateul: și preste magazinele de vin din vii era Zabdi, Șifmeul. 28 Și preste olivi și sicomorii din vale *era* Baal-Hanan, Ghedereul: și preste magazinele de oleiu, Ioaș. 29 Și preste boii, care păsteau în Șaron, *era* Șitrai, Șaroneul; și preste boii din văi *era* Șafat, fiul lui Adlai. 30 Și preste cămile *era* Obil, Ismaelitul; și preste asini, Iehdeia, Meronoteul. 31 Și preste oi *era* Iaziz, Hagareul. Toți aceștia *erau* supraveghietori preste avutul regelui David.

32 Și Ionatan, unchiul lui David, era consilier, bărbat cu minte și învățat: și Ichiel, fiul lui Hacmoni, *era* lângă fiii regelui: 33 Și [n]Ahitofel *era* consilier al regelui: și [o]Hușai, Aracheul, *era* amic al regelui: 34 Și după Ahitofel erau Iehoiada, fiul lui Benaia, și [p]Abiatar; și mai marele oastei regelui *era* Ioab.

David înfățișează poporului pe Solomon, ca pe urmașul său.

28 Și adună David pre toți mai marii lui Israel, pre [a]mai marii semin-

---

b 2 Sam. 23. 20, 22, 23. *c* 2 Sam. 23. 24. | *d* Cap. 11. 28. *e* Cap. 11. 27. | *f* 2 Sam. 21. 18 *g* Cap. 11. 28. *h* 2 Sam. 23. 28. | *i* Cap. 11. 31. *j* Cap. 26. 30. | *k* 1 Sam. 16. 6. *l* Fac. 15. 5. | *m* 2 Sam. 24. 15. *n* 2 Sam. 15. 12. | *o* 2 Sam. 15. 37. *p* 1 Reg. 1. 7. — | *Capul 28.* *a* Cap. 27. 16.

ţiilor, şi pre [b] mai marii rândurilor, care serviau regelui, şi pre [c] mai mari preste mii, şi pre mai mari preste sute, şi pre mai marii preste tot avutul, preste turmele regelui şi preste fiii săi împreună cu diregătorii şi cu cei [d] viteji, şi pre toţi bărbaţii tari, la Ierusalim.

2 Şi David regele stătù în picioare, şi zise: Ascultaţi-mă, fraţii mei, şi poporul meu! [e] Fost-a în inima mea să zidesc casă de repaus pentru chivotul legei Domnului, şi pentru [f] aşternutul picioarelor Dumnezeului nostru; şi pregătiri făcut-am pentru zidire. 3 Dar Dumnezeu zise către mine: [g] Tu să nu zideşti casă numelui meu; căci *eşti* om de resbel şi ai vărsat sânge. 4 Domnul, Dumnezeul lui Israel, [h] m'a ales pre mine din toată casa părintelui meu, ca să fiu rege preste Israel în veci, căci pre [i] Iuda alesu-l-a conducător; şi din casa lui Iuda, [j] casa părintelui meu; şi [k] dintre fiii părintelui meu a binevoit întru mine, şi *mă* făcù rege preste tot Israelul. 5 [l] Şi dintre toţi fiii mei, (căci mulţi fii mi-a dat Domnul) [m] ales-a el pre Solomon, fiul meu, ca să şează pe tronul regatului Domnului, preste Israel. 6 Şi el zise către mine: [n] Solomon, fiul tău, va zidì casa mea şi curţile mele; căci eu mi-l-am ales de fiu, şi eu îi voiu fi părinte; 7 Şi voiu întărì regatul său în veci, [o] de va fi statornic în împlinirea poruncilor mele şi judecăţilor mele, caşi astăzi. 8 Şi acum înaintea întregului Israel, adunarea Domnului, şi înaintea urechilor Dumnezeului nostru, păziţi toate poruncile Domnului, Dumnezeul vostru, pentru ca să rămâneţi în stăpânirea acestui pământ bun, şi să-*l* lăsaţi moştenire fiilor voştri după voi în veci.

9 Şi tu, Solomon, fiul meu! [p] recunoaşte pre Dumnezeul părintelui tău, şi-i serveşte [q] cu toată inima şi cu bunăvoinţă; căci [r] Domnul cercetează toate inimile, şi înţelege toate închipuirile cugetelor. [s] De-l vei căutà, el se va lăsà să fie găsit de tine; dar de-l vei părăsì pre dânsul, şi el te va lepădà pre tine în veci. 10 Caută acuma; [t] căci Domnul alesu-te-a, ca să zideşti casă pentru sanctuar. Fìi statornic, şi fă-*o*!

David îi dă lui Solomon tipul şi proviziunile strânse pentru templu.

11 Şi dădù David lui Solomon, fiul său, [u] forma porticului, şi a caselor sale, şi a tezaurelor sale, şi a camerelor sale de sus, şi a caselor sale din lăuntru, şi a casei propiţiătorului; 12 Şi forma tuturor, cari erau în inima lui, a curţilor casei Domnului, şi a tuturor camerelor de jur împrejur, [v] a tezaurelor casei lui Dumnezeu, şi a tezaurelor celor consacrate: 13 Şi pentru rândurile preoţilor şi ale Leviţilor, şi pentru toate lucrurile serviciului casei Domnului, şi pentru toate uneltele serviciului în casa Domnului; 14 Şi trasul în aur al tuturor uneltelor pentru fiecare serviciu, şi trasul tuturor uneltelor de argint pentru toate uneltele fiecărui serviciu; 15 Şi trasul policandrelor de aur, şi a candelelor lor de aur, trasul fiecărui policandru, şi al candelelor sale; şi trasul policandrelor de argint, şi al policandrului şi al candelelor sale, după serviciul fiecărui policandru; 16 Şi trasul în aur pentru mesele pânel punerii înainte, pentru fiecare masă şi *trasul* în argint pentru mesele de argint: 17 Şi în furci, şi cupe, şi plăci, în aur curat, şi pentru cupele de aur, trasul fiecărei cupe, *şi în argint* pentru cupele de argint, trasul fiecărei cupe; 18 Şi trasul în aur curat pentru altarul tămâierei; şi forma carului [x] cherubimilor de aur, care să se întindă şi să acopere chivotul legei Domnului. 19 Toate *acestia*, tot lucrul formelor, [y] le-a însemnat şi prin înscris, prin înţelepciune ce i-a dat Domnul.

20 Şi David zise lui Solomon, fiul său: [z] Întăreşte-te, şi îmbărbătează-te, şi fă-*o*; nu te teme, şi nu te spăimânta! căci Dumnezeu, Domnul, Dumnezeul meu, *este*

b Cap. 27. 1, 2.	*f* Ps. 99. 5.	*i* Ps. 60. 7.	*l* Cap. 3. 1, etc.	*p* Ier. 9. 24	Ps. 7. 9.	*s* 2 Cron. 15. 2.	*x* 1Reg.6.23 etc.
c Cap. 27. 25.	*g* 2 Sam.7.5,13.	*j* 1 Sam. 16. 1.	*m* Cap. 22. 9.	Ioan. 17. 3.	Prov. 17. 3.	*t* Vers. 6.	*y* Esod. 25. 44.
d Cap. 11. 10.	*h* 1 Sam.16.7—	*k* 1 Sam. 16, 12,	*n* 2Sam.7.13,14.	*q* Ps. 101. 2.	Ier. 11. 20.	*u* Esod. 25. 40	*z* Deut. 31. 7, 8.
e Ps. 132.3,4,5.	13.	13.	*o* Cap. 22. 13.	*r* 1 Sam. 16. 7.	Apoc. 2. 23.	*v* Cap. 26. 20.	Ios. 1. 6, 7, 9.

cu tine! [a]El nu te va lăsa, nici nu te va părăsi, până nu vei sfârși tot lucrul pentru serviciul casei Domnului. 21 Și iacă! aicea *sunt* [b]rândurile preoților și ale Leviților pentru tot serviciul casei lui Dumnezeu; și cu tine *sunt* pentru tot lucrul, [c]tot felul de oameni de bunăvoință, iscusiți pentru tot felul de lucru, și mai marii și tot poporul la toate poruncile tale.

Dările bogate pentru clădirea templului.

29 Și regele David zise către întreaga adunare: Solomon, fiul meu, singurul, pre care l-a ales Dumnezeu, *este* [a]tânăr și gingaș, și lucru *este* mare: căci nu pentru oameni *e* palatul, ci pentru Domnul, Dumnezeu. 2 Și *acum*, după toate puterile mele, făcut-am pregătiri pentru casa Dumnezeului meu: aur pentru *cele* de aur, argint pentru *cele* de argint, aramă pentru *cele* de aramă, fier pentru *cele* de fier, și lemn pentru *cele* de lemn, pietre de [b]onice, și *pietre* de împfibulat, pietre de împodobire și de diferite colori, și tot felul de pietre prețioase, și pietre de marmoră, în mulțime. 3 Și încă, fiindcă am binevoit pentru casa Dumnezeului meu, și având tezaure de aur și de argint, da-le-voiu casei Dumnezeului meu, pe lângă toate, pre care le-am pregătit pentru sfânta casă: 4 Trei mii talente de aur din aurul de [c]Ofir, și șapte mii talente de argint curățit, pentru îmbrăcarea pereților caselor. 5 Și aur pentru *cele* de aur, și argint pentru *cele* de argint, și pentru toate lucrurile maistrilor. Și cine este gata a consacra astăzi serviciul său Domnului?

6 Și aduseră de bunăvoie [d]capii *caselor* părintești, și capii semințiilor lui Israel, și cei mai mari preste mii și preste sute, și [e]cei mai mari preste avutul regelui; 7 Și dădură pentru lucrarea casei lui Dumnezeu, cinci mii talanți de aur, și zece mii drahme, și zece mii talanți de argint, și optsprezece mii talanți de aramă, și o sută mii talanți de fier. 8 Și la cine s'au găsit pietre *prețioase*, acela *le*-a dat la tezaurul casei Domnului, în mâna lui [f]Iehiel, Gherșonitul.

Rugăciunea de mulțumită a lui David.

9 Și poporul se bucură, căci *le* [g]aducea de bunăvoie; că din toată inima dăruiau Domnului: încă și David regele se bucură cu bucurie mare.

10 Și David binecuvântă pre Domnul înaintea întregei adunări, și zise: Binecuvântat *să fii* tu, Doamne, Dumnezeul lui Israel, părintele nostru, din veci și în veci. 11 [h]A ta, Doamne, *este* mărirea, și puterea, mărirea și biruința, și măreția; căci totul în cer și pe pământ *este al tău;* a ta, Doamne, *este* împărăția, și tu ești înălțat cap preste toate. 12 [i]Și averea și onoarea dela tine *vin;* și tu *ești* domn preste toate, și în mâna ta *este* tărie și putere, în mâna ta *stă* de a face totul mare și tare. 13 Și acum, Dumnezeul nostru, îți mulțumim, și lăudăm numele tău cel strălucit. 14 Căci cine *sunt* eu, și ce *este* poporul meu, ca să putem dărui atâtea? Căci dela tine *vine* totul, și din al tău ți-am dat noi; 15 Căci [j]străini *suntem* înaintea ta, și nemernici ca toți părinții noștri; ca o umbră *sunt* [k]zilele noastre pe pământ, și nu *este* nici o rămânere. 16 Domnul, Dumnezeul nostru! această întreagă adunătură, ce am pregătit spre a-ți zidi casă pentru numele tău cel sfânt, din mâna ta *este* ea, și al tău *este* totul. 17 Știu, Dumnezeul meu, că [l]cerci inima, și că [m]iubești dreptul. Și eu cu inima dreaptă am dăruit toate acestea, și pre poporul tău, care se află aicea, l-am văzut cu bucurie dăruindu-ți. 18 Doamne, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Israel! părinții noștri păstrează în veci aceasta în închipuirea cugetelor inimei poporului tău, și îndreaptă inimele lor către tine. 19 Și [n]lui Solomon, fiul meu, dă-i inimă desevârșită, ca să păzească poruncile tale,

a Ios. 1. 5.	*Capul 29.*	*b* Isa. 54.11,12.	*d* Cap. 27. 1.	*f* Cap. 26. 21.	Apoc. 5. 13.	*k* Iov. 14. 2.	*m* Prov. 11. 20.
b Cap. 24.	*a* 1 Reg. 3. 7.	Apoc. 21. 18,	*e* Cap. 27. 25,	*g* 2 Cor. 9. 7.	*i* Rom. 11. 36.	Ps. 90. 9.	*n* Ps. 72. 1.
c Esod. 35.25,26.	Prov. 4. 3.	etc.	etc.	*h* Mat 6. 13.	*j* 1 Pet. 2, 11.	*l* 1 Sam. 16. 7.	
—		*c* 1 Reg. 9. 28.		1 Tim. 1. 17.			

mărturiile tale și legile tale, și să facă toate *acestea* și să zidească palatul, *pentru* care [o]am făcut pregătirile.

Ungerea lui Solomon.

20 Și David zise către toată adunarea: Binecuvântați pre Domnul, Dumnezeul vostru. Și toată adunarea binecuvântă pre Domnul, Dumnezeul părinților lor, și se plecară, și se plecară Domnului și regelui: 21 Și junghiară sacrificii Domnului, și aduseră a doua zi Domnului arderi de tot: o mie tauri, o mie berbeci, o mie miei, cu libațiunile lor, și alte sacrificii în mulțime, pentru tot Israelul. 22 Și mâncară și beură înaintea Domnului în aceeași zi cu bucurie mare.

Și făcură pentru a doua dată pre Solomon, fiul lui David, rege, și-*l* [p]unseră Domnului *să fie* domn, și pre Zadok *să fie* preot.

23 Și Solomon șezù pe tronul Domnului ca rege în locul lui David, părintele său: și el prosperă, și tot Israelul îl ascultă pre el. 24 Și toți mai marii și vitejii și toți fiii regelui David [q]se supuseră lui Solomon, regele. 25 Și Domnul făcù pre Solomon mare foarte înaintea a tot Israelul, și-i [r]văzù atâta strălucire regească, că asemenea acesteia n'avù nici un rege preste Israel mai nainte de el.

Moartea lui David.

26 Așà David, fiul lui Isai, domnì preste tot Israelul. 27 [s]Și zilele câte a domnit el preste Israel *fură* patruzeci ani. [t]La Hebron a domnit șapte ani, și la Ierusalim a domnit treizeci și trei *ani*. 28. Și [u]murì în bătrâneță fericite, [v]sătul de zile, de avere și de onoare; și Solomon, fiul său, se făcù rege în locul său. 29 Și faptele lui David, regele, cele dintâi și cele de pe urmă, iacă *sunt* scrise în cartea lui Samuel, văzătorul, și în cartea lui Natan, profetul, și în carteia lui Gad, văzătorul, 30 Împreună cu toată domnia lui și cu toate faptele lui cele mari, [x]și cu timpurile, cari trecură preste dânsul și preste Israel și preste toate regatele țărilor.

CARTEA A DOUA A CRONICILOR.

Sacrificiul lui Solomon la Ghibeon.

1 Și [a]Solomon, fiul lui David, se întărì în regatul său: și [b]Domnul, Dumnezeul său, *era* cu dânsul, și-l [c]făcù mare foarte. 2 Și Solomon vorbì către tot Israelul, către [d]mai marii preste mii și preste sute, și către judecători, și către toți conducători ai tot Israelul, capi *ai caselor* părintești: 3 Și Solomon, și toată adunarea cu dânsul, se duseră la înălțimea [e]Ghibeon: căci acolo erà cortul întrunirii lui Dumnezeu, pre carele Moisi, servul Domnului, îl făcuse în pustiu. 4 [f]Iar chivotul lui Dumnezeu îl adusese David dela Kiriat-Iearim în *locul, pre care îl* pregătise David: căci îi întinsese cort la Ierusalim. 5 Dar [g]altarul de aramă, pre care îl făcuse [h]Bețalcel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, *erà* acolo înaintea locașului Domnului: deci Solomon și *toată* adunarea pre acesta îl căutară. 6 Și Solomon se suì acolo înaintea Domnului pe altarul de aramă, care *erà* înaintea cortului întrunirii, și [i]aduse o mie de arderi de tot pe el.

Rugămintea, înțelepciunea și avuția lui Solomon.

7 [j]În aceeași noapte se arătă Dumnezeu lui Solomon, și zise către dânsul: Cere ce să-ți dau ție? 8 Și Solomon zise către Dumnezeu: Tu ai arătat mare iubire lui David, părintelui meu, și

o Vers. 2. *p* 1 Reg. 1. 35, 39. *q* Eccl. 8. 2. *r* 1 Reg. 3. 13. *s* 2 Sam. 5. 4. *t* 2 Sam. 5. 5. *u* Fac. 25. 8. *v* Cap. 23. 1. *x* Dan. 2. 21. —

2 CRONICA. — *Capul 1.*

a 1 Reg. 2. 46. *b* Fac 39. 2. *c* 1 Cron. 29. 25. *d* 1 Cron. 27. 1. *e* 1 Reg. 3. 4. *f* 2 Sam. 6. 2, 17. *g* Esod. 27. 1, 2. *h* Esod. 31. 2. *i* 1 Reg. 3. 4. *j* 1 Reg. 3. 5, 6.

[k] m'ai făcut rege în locul său: 9 Acum Doamne, Dumnezeule, fă să se adeverească cuvântul tău, *dat* lui David, părintele meu: [l] căci tu m'ai făcut rege preste un popor numeros foarte, ca pulberea pământului. 10 [m] Drept care dă-mi înțelepciune și minte, ca să pot [n] ieși și intră înaintea acestui popor: căci cine poate judeca acest popor mare al tău?

11 [o] Și a zis Dumnezeu către Solomon: Pentru că aceasta este în inima ta, și tu n'ai cerut avuție, tezaure și onoare, nici viața neamicilor tăi, și n'ai cerut zile multe: ci ai cerut ție înțelepciune și minte, ca să poți judecă poporul meu, preste care te-am făcut rege: 12 Deci date-ți *sunt* înțelepciunea și mintea: și încă și avere și tezaure și onoare îți voiu dà, asemenea cărora [p] nu avură regii, cari *au fost* înainte de tine, și nici unul după tine nu le va aveà.

13 Și plecă Solomon dela înălțimea din Ghibeon la Ierusalim, înaintea cortului întrunirii, și domnì preste Israel.

14 [q] Și Solomon a adunat care și călăreți, și aveà o mie patru sute de care, și douăsprezece mii de călăreți, pre cari îi așeză în întăririle pentru care și aproape de rege, în Ierusalim.

15 [r] Și regele făcù ca argintul și aurul *să fie* în Ierusalim ca pietrele, și cedrii *să fie* ca sicomorii cei din vale, prin mulțimea *lor*. 16 [s] Și aduseră lui Solomon cai și tot felul de marfă din Egipt: negutătorii regelui cumpărau această marfă cu preț. 17 Și ei aduseră din Egipt un car, pentru șase sute *sicli* de argint, și un cal pentru o sută cincizeci. Și așà se aduseră și pentru toți regii Heteilor și pentru regii Siriei prin mânile acelor *negutători*.

Întocmirile lui Solomon cu Hiram, și alte pregătiri pentru zidirea templului.

2 Și Solomon [a] hotărì să zidească casă numelui Domnului, și o casă domnească. 2 [b] Solomon numără șaptezeci mii de salahori, și optzeci mii tăietori pe munte, și trei mii șase sute supraveghietori preste aceștia.

3 Și Solomon trimise la Hiram, regelui Tirului, zicând: [c] Precum ai făcut lui David, părintele meu, adecă i-ai trimis cedri, ca să-și zidească casă, ca să locuească într'însa, *fă și mie*. 4 Iacă, [d] zidesc o casă numelui Domnului, Dumnezeul meu, ca să *o* sfințesc lui, *și* [e] să tămâiez înaintea lui tămâie aromatică, și *să pun în ea* [f] în perpetuu pânile punerii înainte, și *să aduc* [g] arderi de tot dimineața și seara, și la sabbate, și la lunele noauă, și la serbătorile Domnului, Dumnezeul nostru: că așà *este* îndatorit în veci Israel. 5 Și casa, care o zidesc, *va fi* mare: căci [h] mai mare *este* Dumnezeul nostru decât toți zeii. 6 [i] Dar cine oare poate a-i zidì casă? Căci cerurile și cerurile cerurilor nu-l cuprind: și cine *sunt* eu, ca să-i zidesc casă, decât numai spre a tămâià înaintea lui? 7 Deci trimete-mi un bărbat, maistru în lucrarea aurului și a argintului și a arămei și a fierului și purpurului și a carmesinului și a vânătului, și care să știe să facă săpături, și *care să ajute* pre maistrii, ce am la mine în Iuda și în Ierusalim, pre [j] cari David, părintele meu, i-a pregătit; 8 [k] Și-mi trimite depe Liban lemn de cedru, de pin, și de algummim: că știu, că servii tăi se înțeleg în tăiatul lemnelor de pe Liban, și iacă, servii mei *vor fi* cu servii tăi. 9 Și să-mi pregătească lemn mult: căci casa care o zidesc *va fi* mare *și* măreață. 10 [l] Și iacă, tăietorilor, servilor tăi, cari vor tăià lemnul, le voiu dà grâu treerat, douăzeci mii core, și orz douăzeci mii core, și vin douăzeci mii baturi, și oleiu douăzeci mii baturi.

11 Și Hiram, regele Tirului răspunse prin scrisoarea, pre care o trimise lui Solomon: [m] Fiindcă Domnul își iubește poporul său, de aceea te făcù rege preste dânsul. 12 Hiram mai zise: [n] Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Is-

k 1 Cron. 28. 5.
l 1 Reg. 3. 7, 8.
m 1 Reg. 3. 9.
n Num. 27. 17.
o 1 Reg. 3. 11, 12, 13.
p Eccl. 2. 9
q 1 Reg. 4. 26.
r 1 Reg. 10. 27. Iov. 22. 24
s 1 Reg. 10. 28, 29

Capul 2
a 1 Reg. 5. 5.
b 1 Reg. 5. 15.
c 1 Cron. 14. 1
d Vers. 1.
e Esod. 30. 7.
f Esod. 25. 30
g Num. 28. 3, 9, 11
h Ps. 135. 5. Isa. 66. 1.
i 1 Reg. 8. 27.
j 1 Cron. 22. 15.
k 1 Reg. 5. 6.
l 1 Reg. 5. 11.
m 1 Reg. 10. 9.
n 1 Reg. 5. 7.

rael, [o] care a făcut cerul și pământul, că dădù regelui David un fiu înțelept, priceput și cu minte, care va zidì casă Domnului și casă domnească pentru sine. 13 Și acum, *iacă*, trimit la tine un bărbat înțelept și cu minte, pre Hiram-Abi, 14 [p] Fiul unei femei din fiicele lui Dan. al cărui părinte *erà* un Tirian; că se înțelege în lucrarea aurului, a argintului, a arămei, a fierului, a pietrelor, a lemnului, a purpurului, a vânătului, a inului subțire și a carmezinului, și la facerea a tot felul de sepătură, *care* și născocește tot felul de planuri, ce i-se vor dà, cu cei înțelepți ai tăi, și cu cei înțelepți ai domnului meu David, părintele tău. 15 Și acum grâul și orzul și oleiul și vinul, de care a [q] vorbit domnul meu, să le trimeată servilor săi: 16 [r] Și vom tăià lemn de pe Liban, după toată trebuința ta, și ți-l vom aduce în plute pe mare la Ioppa, și tu-l vei suì la Ierusalim.

17 [s] Deci Solomon numără pre toți străinii, cari *erau* în pământul lui Israel, după numărarea, cu care [t] David, părintele său, îi numărase: și s'au găsit: o sută cincizeci și trei de mii șase sute. 18 Din aceștia făcù el șaptezeci de mii salahori, și optzeci de mii tăietori pe munte, și trei mii șase sute supraveghietori, cari să îndemne pre popor la lucru.

Zidirea și pregătirea templului.

3 Și [a] Solomon începù a zidì casa Domnului în [b] Ierusalim, pe muntele Moria, unde *Domnul* s'a arătat părintelui său David, pe acel loc, pre carele l-a pregătit David: în aria lui [c] Ornan, Iebuseul. 2 Și începù a zidì, în *ziua* a doua a lunei a doua, în al patrulea an al domniei sale.

3 Și acesta *a fost* [d] planul lui Solomon pentru zidirea casei lui Dumnezeu; șasezeci coți lungimea și douăzeci coți lărgimea, după măsura veche *a coților*. 4 Și [e] porticul, care cu lungul său *venià* în totul casei, aveà douăzeci coți, și o sută douăzeci coți în înălțime.

Și pe dinlăuntru o acoperì cu aur curat. 5 Și [f] casa cea mare o îmbrăcă cu lemn de pin, și îmbrăcă pre acesta cu aur curat, și făcù asupra acestora palmieri și înlănțuituri: 6 Și acoperì casa cu pietre de preț spre frumusețe, și aurul *erà* aur din Parvaim. 7 Și îmbrăcă casa, grinzile, pragurile, pereții ei, și ușile ei, cu aur; și săpă cherubimi pe pereți.

8 Și făcù casa sfintei sfintelor: lungimea ei după lărgimea casei, douăzeci de coți, și lărgimea ei douăzeci de coți; și o îmbrăcă cu aur bun, șase sute talente. 9 Și greutatea aurului pentru cuie *erà* de cincizeci sicli. Și camerele de sus le îmbrăcă cu aur.

10 [g] Și în casa sfintei sfintelor făcù doi cherubimi, lucru de săpător, și-i îmbrăcă cu aur. 11 Și lungimea aripelor cherubimilor *erà* de douăzeci de coți: aripa unuia, de cinci coți, atingeà peretele casei, și cealaltă aripă, *tot* de cinci coți, atingeà aripa celuilalt cherubim; 12 Și o aripă a celuilalt cherubim, de cinci coți, atingeà *celalalt* perete al casei, și aripa cealaltă a sa, *tot* de cinci coți, se lipià de aripa celui dintâiu cherubim. 13 Așà că aripele acestor cherubimi se întindeau *în lungime de* douăzeci de coți. Și ei stăteau pe picioarele lor, și fețele lor *erau îndreptate* spre casă. 14 Și mai făcù o [h] perdea de vânăt, și de purpur, și de carmesin, și de in supțire, și lucră cherubimi pe dânsa.

15 Și mai făcù înaintea casei [i] doi stâlpi, înalți de treizeci și cinci *de* coți; și capitelurile, cari *erau* pe creștetul fiecăruia dintr'înșii, *înalte* de cinci coți. 16 Și făcù rețele, *ca* și în oracul, și *le* puse pre capetele stâlpilor; și făcù [j] o sută de rodii, și *le* puse pe rețele. 17 Și [k] așeză stâlpii înaintea templului, unul de a dreapta și unul de a stânga; și numì cel din dreapta Iachin *(va întări)*, și numì cel din stânga Boaz *(într'însul este putere)*.

o Fac. 1. Ps. 33. 6. Fapt. 4. 24. Apoc. 10. 6.	*p* 1 Reg. 7. 13, 14	*s* 1 Reg.5.13,15, 16.	*Capul 3.* *a* 1 Reg. 6. 1, etc.	*c* 1 Cron. 21. 18.	*d* 1 Reg. 6. 2.	*g* 1 Reg. 6. 23, etc.	*i* Ier. 52. 24.
	q Vers 10.	*t* 1 Cron. 22. 2.		*b* Fac. 22. 2, 14.	*e* 1 Reg. 6. 3.	*h* Mat. 27. 51. Ebr. 9. 3.	*j* 1 Reg. 7. 20.
	r 1 Reg. 5. 8, 9.	—			*f* 1 Reg. 6. 17.		*k* 1 Reg. 7. 21. —

Descrierea părţilor şi a lucrurilor din templu.

4 Şi făcù un [a] altar de aramă, douăzeci de coţi lungimea sa, douăzeci coţi lăţimea sa, şi zece coţi înălţimea sa.

2 [b] După aceasta făcù el marea vărsată, zece coţi dela o margine până la cealaltă margine, rotundă împrejur; şi cinci coţi înălţimea ei: şi un fir de treizeci coţi ar fi înconjurat-o. 3 [c] Şi *erau* supt ea chipuri de boi de jur împrejur înconjurându-o: câte zece la cot înconjurau marea de jur împrejur: două rânduri de boi *erau,* turnaţi dintr'o vărsătură cu *marea.* 4 Ea sta pe doisprezece boi: trei priviau către mează-noapte, trei priviau către apus, trei priviau către mează-zi, şi trei priviau către răsărit; şi marea *şedeà* pe dânşii şi toate dosurile lor *erau întoarse* înlăuntru. 5 Grosimea ei *erà* de un lat de palmă, şi marginea ei făcută ca marginea unei cupe, în chipul floarei de crin; [d] trei mii baturi încăpeà în ea.

6 Şi mai făcù şi [e] zece spălătoare, şi puse cinci de a dreapta, şi cinci de a stânga, pentru spălarea în ele; pre cele junghiate pentru arderi de tot le spălau într'însele; şi marea *servià* preoţilor, ca să se spele în ea.

7 [f] Şi mai făcù zece policandre de aur, [g] după forma ce trebuiau să aibă, şi *le* puse în templu, cinci de a dreapta, şi cinci de a stânga.

8 [h] Şi făcù zece mese, şi *le* puse în templu, cinci de a dreapta, şi cinci de a stânga; şi făcù o sută cupe de aur.

9 Şi [i] făcù curtea preoţilor, şi curtea cea mare, şi uşi spre curte, şi îmbrăcă uşile lor cu aramă. 10 Şi marea [j] o aşeză pe partea dreaptă, către răsărit-miază-zi.

11 Şi [k] Huram făcù oalele şi lopeţile şi cupele. Şi *aşà* Huram sfârşì de făcut lucrul, pre care-l aveà de făcut regele Solomon pentru casa lui Dumnezeu: 12 Doi stâlpi, şi [l] sferele şi capitelele de pe capul celor doi stâlpi, şi cele două reţele, ca să acopere cele două sfere ale capitelurilor, depe capul stâlpilor; 13 Şi [m] patru sute de rodii pentru cele două reţele, două rânduri de rodii pentru fiecare reţea, ca să acopere cele două sfere ale capitelurilor depe stâlpi. 14 Şi făcù şi [n] pedestalele, şi spălătorile depe pedestale. 15 Marea şi cei doisprezece boi de supt ea; 16 Oalele, lopeţile, furculiţele, şi toate uneltele lor le făcù [o] Huram-Abi regelui Solomon pentru casa Domnului din aramă lustruită. 17 [p] În şesul Iordanului le vărsă regele, în pământul argilos dintre Succot şi Zeredata.

18 [q] Şi făcù Solomon toate aceste unelte [r] multe foarte, aşà că nu se cerceta greutatea aramei. 19 Şi [s] făcù Solomon toate uneltele casei lui Dumnezeu: altarul cel de aur, şi mesele, de asupra cărora *se puseră* pânile punerii înainte; 20 Şi policandrele şi candelele lor, ca să ardă, după datină, înaintea oracului, de aur curat: 21 Şi florile, şi candelele, şi mucările, *de* aur; acestea *erau toate* de aur ales: 22 Şi cuţitele, şi cupele, lingurile, şi tămâiătorile, *de* aur curat, şi poarta casei, uşile sale din lăuntru spre sfânta sfintelor, şi uşile casei templului, de aur.

Târnosirea templului.

5 Şi sfârşindu-se [a] tot lucrul, pre care-l făcù Solomon pentru casa Domnului, Solomon aduse într'*însa toate* cele consacrate de David, părintele său; argintul şi aurul şi toate uneltele le puse în tezaurele casei lui Dumnezeu.

2 [b] Atuncia adună Solomon pre bătrânii lui Israel, şi pre toţi capii semiţiilor, pre mai marii *caselor* părinteşti ale fiilor lui Israel, în Ierusalim, ca să aducă chivotul legei Domnului [c] din cetatea lui David, adecă Sionul.

3 [d] Deci se adunară la rege toţi bărbaţii lui Israel [e] la sărbătoarea din luna a şaptea. 4 Şi veniră toţi bătrânii lui Israel: şi Leviţii ridicară chivotul. 5 Şi aduseră chivotul şi cortul întrunirii şi

Capul 4.
a Ezec. 43. 13, 16.
b 1 Reg. 7. 23.
c 1 Reg. 7. 24, 25. 26.
d 1 Reg. 7. 26.
e 1 Reg. 7. 38
f 1 Reg. 7. 49.
g Esod. 25. 31, 40.
h 1 Reg. 7. 48.
i 1 Reg. 6. 36.
j 1 Reg. 7. 39.
k 1 Reg. 7. 40.
l 1 Reg. 7. 41.
m 1 Reg. 7. 20.
n 1 Reg. 7. 27, 43.
o 1 Reg. 7. 14, 45.
p 1 Reg. 7. 46.
q 1 Reg. 7. 47.
r 1 Reg. 7. 48, 49, 50.
s Esod. 25. 30.
Capul 5.
a 1 Reg. 7. 51.
b 1 Reg. 8. 1, etc.
c 2 Sam. 6. 12.
d 1 Reg. 8. 2.
e Cap. 7. 8. 9, 10.

toate uneltele sacre, care *erau* în cort; preoții *și* Leviții le duseră. 6 Și regele Solomon și toată comunitatea lui Israel, care se adunase la dânsul înaintea chivotului, sacrificară oi și boi, care nu se puteau nici numără, nici socotì pentru mulțimea *lor*. 7 Și așà preoții aduseră chivotul legei Domnului la locul său în oracului casei, în sfânta sfintelor, sub aripile cherubimilor; 8 Și cherubimii întindeau aripile preste locul chivotului, și cherubimii acoperiau chivotul și pârghiele lui pe deasupra. 9 Și așà de lungi erau pârghiele, că capetele pârghielor se vedeau, *ieșite* din chivot, înnaintea oracului: dar nu se vedeau din afară: și se află acolo până în ziua de astăzi. 10 Nimic nu *erà* în chivot, decât cele două table, pre care Moisi [f]le puse *înlăuntru* pre Horeb, unde Domnul încheià *legământ* cu fiii lui Israel, când au ieșit din Egipt.

11 Și a fost, când ieșiau preoții din sanctuar, căci toți preoții cari *erau* de față, se sfințiră, că nu se mai păziră rândurile; 12 [g]Încă și Leviții, toți cântăreții, *precum*: Asaf, Heman, Iedutun, și fiii lor, și frații lor, învestmântați în in subțire, stătură cu cimbale și harpe și citare în partea de către răsărit a altarului, [h]și lângă dânșii o sută douăzeci preoți, care suflau din trâmbiță; 13 Pre când acei, cari suflau din trâmbiți, și acei, cari cântau, făceau să răsune, ca cu o singură *voce*, laudă și mărire Domnului, și când ridicau vocea din trâmbițe și cimbale și alte instrumente de muzică, și când lăudau pre Domnul *cântând*: [i]Bun *este* el, că în veci *ține* îndurarea sa; atuncia un nor umplù casa, *anume* casa Domnului: 14 Așà că preoții nu putură stà, ca să servească, de nor: [j]căci mărirea Domnului umpluse casa lui Dumnezeu.

Rugăciunea lui Solomon la târnosirea templului.

6 Atuncia [a]zise Solomon: Domnul a zis, că în [b]întunerec va locuì. 2 Dar zidit-am ție casă de locuință, și loc, ca să locuești în veci. 3 Și întorcându-și regele fața, binecuvântă toată adunarea lui Israel: și toată adunarea lui Israel stà.

4 Și el zise: Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, care îndeplinì prin mâna sa acea, ce a făgăduit cu gura sa lui David, părintele meu, zicând: 5 Din ziua, în care am scos pre poporul meu, din pământul Egiptului, n'am ales dintre toate seminție lui Israel nici o cetate, în care să se zidească casă, în care să fie numele meu, și n'am ales nici un bărbat, care să fie domn preste poporul meu Israel; 6 [c]Ci Ierusalimul l-am ales, ca numele meu să fie acolo, și pre [d]David l-am ales, ca să fie preste poporul meu Israel. 7 Și [e]erà în inima lui David, părintele meu, să zidească casă numelui Domnului, Dumnezeul lui Israel: 8 Dar Domnul a zis lui David, părintele meu: Fiindcă este în inima ta să zidești casă numelui meu, bine faci, că este *aceasta* în inima ta: 9 Dar tu să nu zidești casa; ci fiul tău, care va ieșì din coapsele tale, acela să zidească casă numelui meu. 10 Și Domnul îndeplinì cuvântul său, pre care l-a făgăduit: că m'am ridicat eu în locul lui David, părintele meu, și șed pe tronul lui Israel, după cum a făgăduit Domnul, și am zidit casă numelui Domnului, Dumnezeul lui Israel: 11 Și am pus acolo chivotul, [f]în care *se află* legământul Domnului, pre care-l încheià cu fiii lui Israel.

12 Și [g]stând înaintea altarului Domnului, înaintea întregei adunări a lui Israel, își întinse mânile sale: 13 Căci Solomon făcuse o treaptă de aramă, și o așezase în mijlocul curței *celei mari*, cinci coți erà lungimea acesteia, și cinci coți lărgimea sa, și trei coți înălțimea sa: pe aceasta el stătù, și îngenunchie pe genunchile sale, înaintea întregei adunări a lui Israel, și-și întinse mânile sale către cer. 14 Și zise:

Domnul Dumnezeul lui Israel! [h]nu *este* Dumnezeu asemenea ție în cer și

---

f Deut. 10. 2, 5. | *h* Ps. 136. | *j* Esod. 40 35. | *Capul 6.* | *b* Lev. 16. 2. | *d* 1 Cron. 28 4. | *f* Cap. 5. 10. | *h* Esod. 15. 11.
g 1 Cron. 25. 1. | *i* 1 Cron. 16. 34, 41. | — | *a* 1 Reg. 8. 12, etc. | *c* Cap. 12. 13. | *e* 2 Sam. 7. 2. | *g* 1 Reg. 8. 22. | Deut. 4. 39.

pe pământ; tu carele păstrezi legământul și îndurarea către servii tăi, cari umblă înaintea ta din toată inima lor; 15 [i]Care ai împlinit servului tău David, părintele meu, *tot* ce ai făgăduit lui: cu gura ta ai făgăduit, și cu mâna ta ai împlinit, cum *vede-se* în ziua de astăzi. 16 Și acuma, Domnul, Dumnezeul lui Israel, împlinește servului tău David, părintele meu, aceea ce ai făgăduit lui, zicând: [j]Nici odată nu va lipsi din tine bărbat de dinaintea mea, șezător pe tronul lui Israel: [k]numai de vor luà aminte la calea lor, ca să umble în legea mea, cum ai umblat tu înaintea mea. 17 Și acum, Doamne, Dumnezeul lui Israel, să se adeverească cuvântul tău, pre care l-ai făgăduit servului tău David! 18 Că oare cu adevărat va locuì Dumnezeu cu oameni pre pământ? [l]Iacă! cerul și cerurile cerurilor nu te încap, cu cât mai puțin casa aceasta, pre care am zidit-o eu. 19 Totuși privește la rugăciunea servului tău și la cererea lui, Doamne, Dumnezeul meu! Auzi strigarea și rugăciunea, cu care se roagă servul tău înaintea ta. 20 Fie ochii tăi deschiși ziua și noaptea preste casa aceasta, preste locul, în carele mi-ai zis să pui numele tău acolo! Auzi rugăciunea, cu care se roagă servul tău în locul acesta. 21 Și ascultă cererile servului tău și ale poporului tău Israel, cu care se vor rugà în locul acesta; ascultă-i din locul șederei tale, din cer; și ascultându-*i*, iartă-*i*.

22 De va păcătuì vre-unul asupra aproapelui său, și i-se va pune jurământ, *și*-l va face să jure, și jurământul va venì înaintea altarului tău în casa aceasta; 23 Atuncia tu ascultă din cer, și fă, și judecă pe servii tăi condamnând pe cel vinovat, așà ca să se întoarcă preste capul lui fapta lui; și îndreptând pe cel drept, să-i faci lui după dreptatea lui.

24 Și când poporul tău Israel va fi lovit de neamic, pentru că a păcătuit ție, și se va întoarce către tine, și va mărturisì numele tău, și va aduce rugi și cereri ție, în casa aceasta: 25 Atuncia auzi-*l* din cer, și iartă păcatul poporului tău Israel, și adu-i iarăși în pământul, pe care l-ai dat lor și părinților lor.

26 Când [m]cerul se va închide, și nu va venì ploaie, pentru că au păcătuit ție, și se vor rugà în locul acesta, și vor mărturisì numele tău, și se vor întoarce dela păcatul lor, după ce i-ai umilit pe ei; 27 Atuncia ascultă-i din cer, și iartă păcatul servilor tăi și al poporului tău Israel, învățându-i calea cea bună, pe care să umble: și dă ploaie pre pământul tău, pre care l-ai dat poporului tău de moștenire.

28 [n]Foamete de va fi pe pământ, ciumă de va fi, arsură în grâu, pălitură, lăcustă, au omizi de vor fi, sau dacă neamicul lor îi va împresurà pre ei în țara lor, în cetățile lor, dacă vre-o plagă *va fi*, sau vre-o boală; 29 *Atuncia* toată rugăciunea și toată cererea, ce va face vre-un om, sau întregul tău popor Israel, când va cunoaște fiecare rana și durerea sa, și va întinde mâinile sale către casa aceasta; 30 Atuncia auzi-i din cer, *din* locul șederei tale, și iartă-*i*! și dă fiecăruia după căile lui, tu care cunoști inima lui: căci numai tu [o]cunoști inima fiilor oamenilor; 31 Ca să se teamă de tine, să umble în căile tale în toate zilele, câte vor trăì pe pământul, pre care l-ai dat părinților noștri.

32 Și pre străinul, [p]care nu este din poporul tău Israel, dar va venì din pământ depărtat, pentru numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel întins, de va venì, și se va închinà în casa aceasta; 33 Atuncia auzi-*l* din cer, *din* locul șederei tale, și fă toate pentru câte străinul va strigà către tine; ca să cunoască toate popoarele pământului numele tău, și să se teamă de tine, ca și poporul tău Israel: și să cunoască, că după numele tău se numește casa aceasta, pre care eu am zidit-o.

34 Când poporul tău va ieșì la luptă cu neamicul său pe calea, pe unde îl vei

[i] 1 Cron. 22. 9. | [j] 2 Sam. 7. 12, 16. 1 Reg. 2. 4. | [k] Ps. 132. 12. | [l] Isa 66. 1. Fapt. 7. 49. | [m] 1 Reg. 17. 1. | [n] Cap. 20. 9. | [o] 1 Cron. 28. 9. | [p] Ioan. 12. 20. Fapt. 8. 27.

trimite, și se vor rugà ție. *privind* la cetatea aceasta. pre care ai ales-o, și spre casa, ce am zidit numelui tău; 35 Atuncia ascultă din cer rugăciunea lor și cererea lor, și fă-le dreptate.

36 Când vor păcătuì ție, (căci [q]nu *este* om, care să nu păcătuiască). și te vei mânià asupra lor, și-i vei dà *în mâinile* neamicului, și așà că cei ce-i vor prinde îi vor duce prinși. în pământ departe sau aproape; 37 Și vor venì în sineși în pământul, unde fură duși prinși. și se vor întoarce și se vor rugà ție. în pământul acelora cari i-au dus prinși. zicând: Am păcătuit, am nelegiuit, și am nedreptățit: 38 Și se vor întoarce către tine din toată inima lor și din tot sufletul lor, în pământul neamicilor lor. cari i-au dus prinși, și se vor rugà, *privind* către pământul lor, ce l-ai dat părinților lor, și *către* cetatea, pre care ai ales-o, și către casa, ce am zidit-o numelui tău: 39 Atuncia ascultă din cer, *din* locul ședерei tale, rugăciunea lor și cererea lor, și fă-le dreptate; și iartă poporului tău cele ce a păcătuit ție.

40 Și acuma. Dumnezeul meu. deschiși fie ochii tăi, și urechile tale *fie* ascultătoare la rugăciunea din locul acesta! 41 Și [r]acum, ridică-te, Doamne, Dumnezeule, [s]la locul tău de repaus, tu și chivotul puterei tale! Fă ca preoții tăi, Doamne, Dumnezeule, să fie îmbrăcați cu mântuire. și sfinții tăi [t]să se bucure întru bunătăți. 42 Doamne, Dumnezeule! nu înturnà unsului tău fața *ta;* adu-ți aminte de milele tale către David. servul tău.

Sfârșitul târnosirii.

7 Și [a]după ce a sfârșit Solomon a se rugà. [b]se pogorî foc din cer, și mistuì arderea de tot și jertfirile. și [c]mărirea Domnului umplù casa. 2 [d]Și preoții nu puturà întrà în casa Domnului, pentru că mărirea Domnului umplù casa Domnului. 3 Și când toți fiii lui Israel văzură pogorîndu-se pe casă focul și mărirea Domnului, căzură cu fața la pământ, până la pardoseala petrei, se închinară. și lăudară pre Domnul, [e]*zicând*: Bun *este* el, [f]și în veci *ține* îndurarea sa!

4 [g]Atuncia regele și tot poporul aduseră jertfe înaintea Domnului. 5 Și regele Solomon jertfì douăzeci și două mii de boi, și o sută douăzeci mii de oi. Astfel sfințiră regele și tot poporul casa lui Dumnezeu. 6 [h]Și preoții stătură la posturile lor, și Leviții cu instrumentele de cântare Domnului, pre cari le făcuse David. regele, ca să laude pre Domnul, *zicând:* Că vecinic *ține* îndurarea sa! cu cântarea de laudă a lui David în mâna lor; și [i]preoții suflau în trâmbiți înaintea lor, și tot Israelul stătù. 7 Și *mai* [j]sfințì Solomon mijlocul curții, care *eră* înaintea casei Domnului; căci acolo aduse arderile de tot și grăsimea jertfelor de bucurie; căci altarul de aramă, pre care-l făcuse Solomon, nu putù cuprinde arderile de tot și darul de pâine și grăsimile.

8 [k]În timpul acela serbă Solomon serbătoarea de șapte zile, și tot Israelul cu dânsul. adunare mare foarte, dela întrarea Hamat. până la [l]părâul Egiptului. 9 Și în ziua a opta făcură ieșirea; căci sfințirea altarului o făcură șapte zile. și sărbătoarea șapte zile. 10 Și în ziua a [m]douăzeci și treia a lunei a șaptea dădù el drumul poporului la corturile sale. bucurându-se și voioși pentru bunătățile, pre cari le făcuse Domnul lui David, lui Solomon, și lui Israel, poporul său.

A doua arătare a lui Dumnezeu.

11 Așà [n]sfârșì Solomon casa Domnului și casa regelui: și tot ce a fost în cugetul lui Solomon să facă în casa Domnului și în casa sa. ii ieșì cu norocire.

12 Atuncia se arătă Domnul lui Solomon noaptea, și-i zise: Auzit-am rugăciuneà ta. și [o]am ales mie locul acesta, drept casă de jertfă. 13 [p]De voiu închide cerul, și nu va fi ploaie, și de voiu

---

q Prov. 20. 9. Eccl. 7. 20. Iac. 3. 2. 1 Ioan. 1. 8. | *r* Ps. 132. 8, 9, 10, 16. | *s* 1 Cron. 28. 2. | *t* Neem. 9. 25. *Capul* 7. | *a* 1 Reg. 8. 54. | *b* 1 Reg. 18. 38. | *c* Ezec. 10. 3, 4. | *d* Cap. 5. 14. | *e* Ps. 136. 1. | *f* 1 Cron. 16. 41. | *g* 1 Reg. 8. 62, 63. | *h* 1 Cron. 15. 16. | *i* Cap. 5. 12. | *j* 1 Reg. 8. 64. | *k* 1 Reg. 8. 65. | *l* Ios. 13. 3. | *m* 1 Reg. 8. 66. | *n* 1 Reg. 9. 1, etc. | *o* Deut. 12. 5. | *p* Cap. 6. 26, 28.

zice lăcustelor să mănânce pământul, și de voiu trimite ciumă preste poporul meu: 14 De se va [q]umilì poporul meu, care este numit după numele meu, și de se vor rugà, și vor căutà fața mea, și se vor întoarce dela căile lor cele rele: [r]atuncia și eu voiu ascultà din cer, și voiu iertà păcatele lor, și voiu vindecà pământul lor. 15 Și [s]ochii mei vor fi deschiși, și urechile mele ascultătoare la rugăciunea *ce vor face* din locul acesta. 16 Și acum [t]am ales, și am sfințit casa aceasta, ca numele meu în veci să fie acolo: și ochii mei și inima mea vor fi acolo, în toate zilele.

17 [u]Cât pentru tine, de vei umblà înaintea mea, cum a umblat David, părintele tău, și vei face tot ce am poruncit ție, și vei ține legile mele și judecățile mele: 18 Atuncia și eu voiu întări tronul regatului tău, după *legământul* ce l-am încheiat cu David, părintele tău, zicând: [v]Nu va lipsì din tine bărbat domnitor în Israel.

19 [x]Dar de vă veți întoarce, și veți părăsì legile mele și poruncile mele, pre care le-am pus înaintea voastră, și veți merge, și veți servì altor zei, și vă veți închinà lor: 20 Atuncia și eu îi voiu stârpì din pământul meu ce l-am dat lor: și această casă, ce am sfințit-o numelui meu, o voiu aruncà dela fața mea, și o voiu face de proverb și de râs, între toate popoarele. 21 Și casa aceasta, cât de înaltă este, tot cel ce va trece pre lângă ea, va rămânea încremenit, și va zice: [y]Pentru ce făcù Domnul așà pământului acestuia și casei acesteia? 22 Și se va răspunde: Fiindcă părăsit-au pre Domnul, Dumnezeul părinților lor, care i-a scos pre ei din pământul Egiptului, și se lipiră de alți zei, și se închinară lor, și serviră lor; de aceea aduse el tot răul acesta asupra lor.

Alte zidiri ale lui Solomon.

8 Și [a]la sfârșitul celor douăzeci de ani, în care Solomon a zidit casa Domnului și casa sa. 2 Zidì Solomon și cetățile, pre care i-le dădù Huram *înapoi*, și puse să locuească într'însele pre fiii lui Israel.

3 Atuncia plecă Solomon la Hamat-Toba, și a cuprins-o. 4 Și zidì Tadmorul în pustiu și toate întăririle pentru merinde, pre care le zidì în Hamat. 5 Și [b]zidì Bet-Horonul de sus și Bet-Horonul de jos, cetăți întărite cu ziduri, cu porți și cu zăvoare: 6 Și Baalatul, și toate întăririle pentru merinde, pre care le aveà Solomon, și toate întăririle pentru care, și întăririle pentru călăreți, și orice dorì Solomon să zidească în Ierusalim și în Liban și în tot pământul stăpânirei sale.

7 [c]*Cât pentru* tot poporul, *ce* rămasese din Heteii și Amoreii, și Feriseii, și Heveii, și Iebuseii, care nu *erau* din Israel: 8 *Cât pentru* fiii acelora, ce rămaseseră în țară după ei, și pre care fiii lui Israel n'au putut a-i nimicì, asupra acestora Solomon a pus dare de muncă, până în ziua de astăzi. 9 Dar din fiii lui Israel, Solomon n'a pus pre nimenea să servească la lucrul său: căci ei *erau* bărbați de resbel, și mai marii căpeteniilor săi, mai marii preste carele sale, și călăreții săi.

10 Și supraveghietori mai mari, pre cari îi aveà regele Solomon, *au fost* [d]două sute și cincizeci, care au stat preste popor.

11 Și [e]aduse Solomon pre fica lui Faraon, din cetatea lui David, în casa ce o zidì pentru ea: căci zise: Femeie nu-mi va locuì în casa lui David, regele lui Israel: căci *locuri* sfinte *sunt* acestea, în care chivotul Domnului a întrat.

Rânduiala la slujba bisericească.

12 Atuncia Solomon adus-a Domnului ardere de tot, pe altarul Domnului, pre care-l zidise înaintea porticului: 13 Adecă după măsură hotărîtă, jertfi el[f] zi cu zi, după legea lui Moisi, la sabbatele, la lunele nouă, și la sărbătorile [g]cele trei de preste an: la sărbătoarea azimelor, la sărbătoarea săptămânelor, și la

[q] Iac. 4. 10. [r] Cap. 6. 27. 30. [s] Cap. 6. 40. [t] 1 Reg. 9. 3. [u] 1 Reg. 9. 4, etc. [v] Cap. 6. 16. [x] Lev. 26. 14. 33. [y] Ier. 22. 8. 9. *Capul 8.* [a] 1 Reg. 9. 10 etc. [b] 1 Reg. 9. 17, etc. [c] 1 Reg. 9. 20, etc. [d] 1 Reg. 9. 23. [e] 1 Reg. 3. 1. [f] Esod. 29. 38. [g] Esod. 23. 14.

sărbătoarea corturilor. 14 Și așeză după porunca lui David, părintele său, [h] rândurile preoților la serviciul lor, și pre [i] Leviți la posturile lor, ca să laude, și să servească înaintea preoților, după trebuința fiecărei zile: și pre [j] ușieri, după rândurile lor, la fiecare poartă; căci așà *era* porunca lui David, omul lui Dumnezeu. 15 Ei nu se abătură dela porunca regelui pentru preoți și Leviți, în cele ce priviau orice serviciu, sau tezaurele. 16 Așà s'a îngrijit tot lucrul lui Solomon, din ziua întemeierei casei Domnului, până ce sfârși casa Domnului cu totul.

Navigațiune.

17 Atuncia s'a dus Solomon la [k] Ețion-Gheber, și la Elot, pe țărmul mării în pământul Edomului. 18 [l] Și Huram a trimes lui, prin servii săi, corăbii și servi, încercați pe mare; aceștia se duseră cu servii lui Solomon la Ofir, și luară de acolo patru sute și cincizeci talanți de aur, și *îi* aduseră la regele Solomon.

Vizita reginei din Șeba.

9 Și [a] regina din Șeba auzind de renumele lui Solomon, venì la Ierusalim, ca să încerce pre Solomon prin întrebări grele, cu un alaiu mare foarte, și cu cămile, încărcate cu mirositoare și aur preà mult și petre prețioase. Și venind la Solomon, a vorbit cu el de toate ce erau în inima ei. 2 Și Solomon deslegă toate întrebările ei: nu crà nimic ascuns lui Solomon, care să nu-i fi deslegat.

3 Și văzând regina din Șeba înțelepciunea lui Solomon, și casa ce o zidise, 4 Și bucatele mesei lui, și locuința servilor lui, și rânduiala slugilor sale, și vestmintele lor, și cuparii lui, și vestmintele lor, și treapta pe care se suià el, în casa Domnului, rămase în uimire. 5 Și zise regelui: Adevărat *crà* cuvântul, ce în țara mea am auzit de lucrurile tale și de înțelepciunea ta: 6 Dar n'am crezut acelor cuvinte, până ce am venit și au văzut ochii mei, și iacă, nici jumătate nu mi-s'a spus de mărimea înțelepciunei tale; tu întreci faima, ce auzii. 7 Fericiți *sunt* oamenii tăi, fericiți acești servi ai tăi, ce pururea stau înaintea ta, și ascultă înțelepciunea ta! 8 Binecuvântat fie Domnul, Dumnezeul tău, care a binevoit întru tine, punându-te pe tronul său rege, pentru Domnul, Dumnezeul tău! fiindcă Dumnezeul tău iubește pre Israel, și voește a-l statorniciì în veci, de aceea te făcù pre tine rege preste dânșii, ca să faci judecată și dreptate. 9 Și ea dădù regelui o sută și douăzeci talante de aur, și mirositoare multe foarte, și petre prețioase; nici odată n'a mai fost asemene a *celor* ce regina din Șeba dădù regelui Solomon.

10 Și servii lui Huram și servii lui Solomon, [b] care aduseră aur dela Ofir, aduseră încă și lemn de [c] algummin, și petre prețioase. 11 Și regele făcù *din* lemnul de algummin îngrădiri la casa Domnului și la casa regelui; și citare și harpe pentru cântăreți: astfel de *lemn* nu s'a văzut până atunci în pământul lui Iuda. 12 Și regele Solomon dădù reginei din Șeba toate, câte ea le dorì, și câte ea le cerù, afară de *darul pentru* cele ce ea adusese regelui. Și așà ea se înturnă, și se duse în pământul ei, ea și servii ei.

Avuția, înțelepciunea, mărimea lui.

13 Și greutatea aurului, ce venià la Solomon pe fiecare an, *e à* șase sute șasezeci și șase talante de aur, 14 Afară de cel strâns dela negustătorii cei mari și dela negustătorii cei mici, și dela toți regii Arabiei, și dela guvernatorii țărei, care au adus aur și argint lui Solomon.

15 Și a făcut regele Solomon două sute scuturi *de* aur ciocănit: șase sute *sicli* de aur ciocănit a pus de tot scutul; 16 Și trei sute scuturi mici de aur ciocănit: trei sute *sicli* de aur a pus de tot scutul. Și le așeză regele în casa *numită:* Pădurea Libanului.

17 Și mai făcù regele un tron mare de fildeș, și-l acoperì cu aur curat. 18 Șase trepte *aveà* tronul, și un așternut pentru

---

h 1 Cron. 24. 1. *i* 1 Cron. 25. 1. | *j* 1 Cron. 9. 17. | *k* 1 Reg. 9. 26. | *l* 1 Reg. 9. 27. — | *Capul 9.* *a* 1Reg.10.1,etc. | Mat. 12. 42. Luc. 11. 31. | *b* Cap. 8. 18. | *c* 1 Reg. 10. 11.

picioare, de aur, *care erà* ţintuit de tron, şi răzămători de o parte şi de alta a scaunului de şedere, şi doi lei stăteau lângă răzămători; 19 Şi doisprezece lei de o parte şi de alta stăteau pe acele şase trepte. Un astfel nu s'a mai făcut în nici un regat. 20 Şi toate vasele de băut ale regelui Solomon *erau* de aur, şi toate vasele casei *numită*: Pădurea Libanului, *erau de* aur curat, nimic de argint; *argintul* drept nimic se socotiă, în zilele lui Solomon. 21 Că corăbiile regelui călătoriau la Tarşiş cu servii lui Huram; odată în trei ani veniau corăbiile dela Tarşiş, şi aduceau aur, argint, fildeş, momiţe, şi păuni.

22 Aşà s'a mărit regele Solomon în avere şi în înţelepciune, mai pre sus decât toţi regii pământului. 23 Şi toţi regii pământului căutau faţa lui Solomon, ca să auză înţelepciunea lui, pre care Dumnezeu o pusese în inima lui. 24 Şi pe tot anul aduce, fiecare darul său: vase de argint, vase de aur, vestminte, armătură şi mirositoare, cai şi catâri.

25 Şi [d]aveà Solomon patru mii de grajduri pentru cai şi care, şi douăsprezece mii de călăreţi; şi-i aşeză în întăririle pentru care, şi aproape de rege, în Ierusalim.

26 [e]Şi domnì *Solomon* preste toţi regii [f]dela fluviu, până în pământul Filistenilor, şi până la hotarul Egiptului. 27 Şi [g]regele făcù argintul *să fie* în Ierusalim ca petrele, şi cedri *să fie* ca sicomorii văiei, prin mulţimea *lo*. 28 [h]Şi aduseră cai pentru Solomon din Egipt şi din toate ţările.

Moartea lui Solomon.

29 [i]Şi celelalte fapte ale lui Solomon, cele dintâi şi cele depe urmă, oare nu *sunt* scrise în istoria lui Natan, profetul, în profeţia lui [j]Achia, Şilonitul, şi în visiunile lui [k]Iddo, văzătorul, despre Ieroboam, fiul lui Nebat? 30 [l]Şi domnì Solomon în Ierusalim, preste tot Israelul, patruzeci de ani. 31 Şi adormì Solomon cu părinţii săi, şi-l îmmormântară în cetatea lui David, părintele său. Şi Rehoboam, fiul său, domnì în locul său.

Rehoboam urmează lui Solomon pe tron; cele zece seminţii se rescoală asupra-i.

10 Şi [a]s'a dus Rehoboam la Şechem: că la Şechem venise tot Israelul, ca să-l facă rege.

2 Şi cum auzì *aceasta* Ieroboam, fiul lui Nebat, (carele *erà încă* în Egipt, [b]unde fugise de regele Solomon,) se înturnă Ieroboam din Egipt. 3 Şi ei trimeseră şi-l chiemară, şi venì Ieroboam şi tot Israelul, şi vorbiră către Rehoboam, zicând: 4 Părintele tău a îngreuiat jugul nostru: deci tu uşurează acum serviciul cel aspru al părintelui tău, şi jugul său cel greu, ce el a pus asupra noastră; şi-ţi vom servì. 5 Iar el le zise: După trei zile veniţi la mine! şi poporul plecă.

6 Şi se sfătuì regele Rehobam cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomon, părintele său, pre când încă trăià, zicând: Cum sfătuiţi voi să răspund poporului acestuia? 7 Şi ei îi răspunseră, zicând: Dacă te vei arătà bun poporului acestuia, şi vei plăceà lor, şi le vei vorbì cuvinte bune, atuncia *şi* ei vor fi servii tăi, în toate zilele.

8 Dar el părăsì sfatul ce bătrânii i-au dat, şi se sfătuì cu tânării, cari creseuseră cu el, *şi* care stătură înaintea lui; 9 Şi a zis lor: Cum sfătuiţi voi să răspundem poporului acestuia, care îmi vorbì, zicând: Uşurează jugul, pre care părintele tău l-a pus asupra noastră? 10 Şi i-au răspuns tânării, care creseuseră cu el, zicând: Aşa vei vorbì poporului acestuia, care ţi-a vorbit, zicând: Părintele tău a îngreuiat jugul nostru, dar tu uşurează-ni-*l*; aşà vorbeşte-le: *Degetul* meu cel mic va fi mai gros, decât coapsele părintelui meu: 11 Şi acum părintele meu de a pus asupră-va jug greu, eu jugul vostru mai greu îl voiu face; *şi* de v'a pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă *voiu pedepsì*.

12 Şi a treia zi venì Ieroboam şi tot

[d] 1 Reg. 4. 26. [e] 1 Reg. 4. 21. [f] Ps. 72. 8. [g] 1 Reg. 10. 27. [h] 1 Reg. 10. 28. [i] 1 Reg. 11. 41. [j] 1 Reg. 11. 29. [k] Cap. 12. 15. [l] 1Reg.11.42,43. — *Capul 10.* [a] 1 Reg. 12. 1, etc. [b] 1 Reg. 11. 40.

poporul la Rehoboam, cum poruncise regele, zicând: Întoarceţi-vă la mine a treia zi. 13 Şi regele le răspunse aspru; şi părăsì regele Rehoboam sfatul bătrânilor: 14 Şi le vorbì, după sfatul tânărilor, zicând: Părintele meu de a îngreuiat jugul vostru, eu *şi* mai greu îl voiu face: şi de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă *voiu pedepsì*.

15 Şi nu ascultă regele pre popor: [c]căci aşà s'a dat dela Dumnezeu, ca să adeverească Domnul cuvântul său, ce l-a vorbit prin [d]Ahia, Şilonitul, lui Ieroboam, fiul lui Nebat. 16 Şi văzând tot Israelul, că regele nu i-a ascultat, poporul răspunse regelui, zicând: Ce parte avem noi în David? Nici o moştenire n'*avem* în fiul lui Işai; fiecare la cortul său, Israele! Acum, Davide, priveşte la casa ta: şi *aşà* tot Israelul se duse la corturile sale. 17 *Cât pentru* fiii lui Israel, ce locuiau în cetăţile lui Iuda, preste aceştia domnì Rehoboam. 18 Şi trimese regele Rehoboam pre Hadoram, care *erà* preste dări: şi fiii lui Israel îl uciseră cu petre, de murì. Şi se grăbì regele Rohoboam a se suì în carul *său*, ca să fugă la Ierusalim. 19 [e]Aşà s'a rupt Israel dela casa lui David până în ziua de astăzi.

Dumnezeu opreşte pe Rehoboam să facă resbel în potriva lui Israel.

11 Şi [a]venind Rehoboam la Ierusalim, a adunat casa lui Iuda şi a lui Beniamin, o sută şi optzeci mii de bărbaţi, luptători aleşi, ca să se lupte cu Israel, spre a aduce regatul iarăşi *supt stăpânirea lui* Rehoboam. 2 Dar cuvântul Domnului a fost [b]către Şemaia, omul lui Dumnezeu, zicând: 3 Vorbeşte către Rehoboam, fiul lui Solomon, regele lui Iuda, şi către tot Israelul lui Iuda şi Beniamin, zicând: 4 Aşà zice Domnul: Nu vă suiţi, nici vă luptaţi cu fraţii voştri: întoarceţi-vă fiecare la casa sa; căci dela mine se făcù lucrul acesta. Şi a ascultat de cuvintele Domnului, şi s'a întors dela oştire cu Ieroboam.

Măsurile lui Rehoboam, pentru întărirea regatului său, şi reuşirea sa.

5 Şi Rehoboam şezù în Ierusalim, şi zidì cetăţi, spre întărirea în Iuda. 6 El zidì Bet-Lehemul, Etamul, Tekoa, 7 Bet-Zurul, Socoul, Adullamul. 8 Gatul, Mareşa, Ziful, 9 Adoraimul, Lachişul, Azeka. 10 Zora, Aialonul, şi Hebronul, cari *sunt* cetăţi întărite în Iuda şi Beniamin. 11 Şi întărì *aceste* cetăţi, şi puse în ele căpitani şi provisiuni de bucate, de oleiu şi de vin; 12 Şi în fiecare cetate *a pus* scuturi şi lănci, şi le întărì tare foarte, şi ai lui erau Iuda şi Beniaminul.

Partidul preoţilor ţine cu Rehoboam.

13 Şi preoţii şi Leviţii, care *erau* în tot Israelul, se unirà cu el, *venind* din toate hotarele lor. 14 Căci Leviţii părăsiră [c]împrejurimile lor şi stăpânirile lor, şi se duseră la Iuda şi la Ierusalim: pentru că [d]Ieroboam şi fiii săi îi răspinseră dela diregătoria preoţilor lui Iuda. 15 [e]Şi-şi aşezase preoţi pentru înălţimi, şi pentru [f]ţapii şi [g]viţeii, pre cari-i făcuse. 16 [h]Şi după ei *urmară* din toate seminţiile lui Israel aceia cari-şi îndreptau inima să caute pre Domnul, Dumnezeul lui Israel; *şi* veniră la Ierusalim, ca să jertfească Domnului, Dumnezeul părinţilor lor. 17 Aşà ei [i]întăriră regatul lui Iuda, şi făcură tare pre Rehoboam, fiul lui Solomon, timp de trei ani: căci trei ani a urmat el calea lui David şi a lui Solomon.

Muerile şi copiii lui Rehoboam.

18 Şi-şi luă Rehoboam de femeie pe Mahalat, fica lui Ierimot, fiul lui David, *şi* pre Abihail, fica lui Eliab, fiul lui Işai. 19 Care a născut lui fii: pre Ieuş, Şemaria, şi Zaham. 20 Şi după aceasta luă pre [j]Maaca, fica lui Absalom; şi ea îi născù pre Abia, Attai, Ziza, şi Şelomit. 21 Şi Rehoboam iubì pre Maaca, fica lui Absalom, mai mult decât pre toate femeile sale şi concubinele sale; căci luă optsprezece femei şi şasezeci de concubine, şi făcù douăzeci şi opt de fii şi şasezeci de fete. 22 Şi [k]puse Reho-

c 1 Sam. 2. 25. *d* 1 Reg. 11. 29. *e* 1 Reg. 12. 19.

Capul 11.

a 1 Reg. 12. 21, etc. *b* Cap. 12. 15. *c* Num. 35. 2. *d* Cap. 13. 9. *e* Osea 13. 2. *f* 1 Cor. 10. 20. *g* 1 Reg. 12. 28. *h* Cap. 15. 9. *i* Cap. 12. 1. *j* 1 Reg. 15. 2. *k* Deut. 21. 15, 16, 17.

boam pre Abija, fiul Maachei, cap, *adecă* domn, preste fraţii săi: căci *cugetà* să-l facă rege. 23 Şi lucră cu minte, şi împărţi pre toţi ceilalţi fii ai săi în tot pământul lui Iuda şi al lui Beniamin, prin toate cetăţile cele întărite, şi le dădù hrană multă foarte. Şi *le* căută femei multe.

Rehoboam şi poporul său, părăsind legea lui Dumnezeu, se pedepseşte prin năvălirea lui Şişak.

12 Şi [a] îndată ce regatul lui Rehoboam s'a întărit şi el se făcù tare, [b] el părăsì legea Domnului, şi tot Israelul cu dânsul.

2 [c] De aceea, în anul al cincelea al regelui Rehoboam, se suì Şişak, regele Egiptului, asupra Ierusalimului: căci păcătuiseră împotriva Domnului: 3 *Şi cu dânsul* o mie două sute de care, şi şasezeci mii de călăreţi: şi un popor fără număr, care venià cu dânsul din Egipt: [d] Libieni, Sukkiţi, şi Etiopieni. 4 Şi el luă cetăţile cele întărite ale lui Iuda, şi ajunse până la Ierusalim.

5 Şi venì [e] Şemaia, profetul, la Rehoboam şi *la* mai marii lui Iuda, care se adunaseră la Ierusalim de teama lui Şişak, şi zise către dânşi: Aşà zice Domnul: [f] Voi m'aţi părăsit, de aceea vă las şi eu pre voi, în mâna lui Şişak. 6 Deci [g] se umilirà mai marii lui Israel şi regele, şi ziseră: [h] Drept *este* Domnul.

7 Şi Domnul văzând, că se umilesc, [i] a fost cuvântul Domnului către Şemaia, zicând: S'au umilit: nu-i voiu strică, ci preste puţin îi voiu mântui: şi mânia mea nu se va revărsà preste Ierusalim prin mâna lui Şişak. 8 Dar [j] servi lui *Şişak* vor fi, ca să cunoască *ce deosebire este* [k] a servì mie, şi a servì regatelor pământeşti.

9 [l] Şi se suì Şişak, regele Egiptului, în Ierusalim, şi luă tezaurele casei Domnului şi tezaurele casei regelui: luă toate: şi luă scuturile de aur, pre care le [m] făcuse Solomon. 10 Şi în locul lor făcù regele Rehoboam scuturi de aramă, şi *le* dădù [n] în mânile capilor alergătorilor, care păziau lângă întrarea casei regelui. 11 Şi oricând întrà regele în casa Domnului, veniau alergătorii, şi le purtau, şi iarăşi le puneau în camera alergătorilor. 12 Şi pentru că se umilì, de aceea se întoarse mânia Domnului dela dânsul, şi nu-l strică cu totul: căci erà în Iuda cevà bun.

13 Şi aşà se întărì regele Rehoboam în Ierusalim, şi domnì: [o] de patruzeci şi unul de ani *erà* Rehoboam, când se făcù rege, şi şaptesprezece ani domnì în Ierusalim, în [p] cetatea, pre care Domnul a ales-o, din toate seminţiile lui Israel, ca să-şi pună numele său acolo. Şi numele mumei lui *erà* Naama, o Ammonită. 14 Şi el făcù rele: căci nu-şi îndreptă inima sa să caute pre Domnul.

15 Şi faptele lui Rehoboam, cele dintâiu şi cele de pe urmă, oare nu *sunt* scrise în Cartea lui Şemaia, profetul, [q] şi a lui Iddo, văzătorul, în cartea genealogielor? [r] Şi *fu* resbel în toate zilele între Rehoboam şi Ieroboam. 16 Şi adormì Rehoboam cu părinţii săi, şi se îmmormântă în cetatea lui David. Şi [s] Abija, fiul său, domnì în locul său.

Domnia lui Abija: biruinţa sa asupra lui Ieroboam.

13 [a] În anul al optsprezecelea al regelui lui Ieroboam se făcù Abija rege preste Iuda. 2 Trei ani domnì el în Ierusalim: şi numele mumei lui *erà* [b] Micaia, fica lui Uriel, din Ghibea.

Şi a fost resbel între Abija şi între Ieroboam. 3 Şi Abija începù lupta cu oaste de viteji în oştire, patru sute mii de bărbaţi aleşi: şi Ieroboam înşiruì de resbel asupra lui: opt sute mii de oameni aleşi, bărbaţi viteji.

4 Şi se puse Abija pe muntele [c] Temaraim, care *se află* pe muntele lui Efraim, şi zise: Ieroboame, şi întreg Israelule, ascultaţi-mă! 5 Oare nu ştiţi, că Domnul, Dumnezeul lui Israel, [d] a dat

Capul 12.
a Cap. 11. 17.
b 1 Reg. 14. 22, 23, 24.
c 1 Reg. 14. 24, 25.
d Cap. 16. 8.
e Cap. 11. 2.
f Cap. 15. 2.
g Iac. 4. 10.
h Esod. 9. 27.
i 1 Reg. 21. 28, 29.
j Isa. 26. 13.
k Deut. 28. 47, 48.
l 1 Reg. 14. 25, 26.
m 1 Reg. 10. 16, 17.
n 2. Sam. 8. 18.
o 1 Reg. 14. 21.
p Cap. 6. 6.
q Cap. 9. 29.
r 1 Reg. 14. 30.
s 1 Reg. 14 31.
— etc.
Capul 13.
a 1 Reg. 15. 1,
b Cap. 11. 20.
c Ios. 18. 22.
d 2 Sam. 7. 13.

regatul preste Israel lui David în veci, lui şi fiilor lui, [e]prin legământul de sare? 6 Dar Ieroboam, fiul lui Nebat, un serv al lui Solomon, fiul lui David, se sculă, şi [f]se ridică asupra domnului său. 7 Şi s'au adunat la dânsul [g]oameni netrebnici, înrăutăţiţi, şi se opuseră lui Rehoboam, fiul lui Solomon; când Rehoboam erà tânăr şi slab la inimă, şi nu putù a li-se împotrivì. 8 Şi acum gândiţi, că vă veţi împotrivì regatului Domnului, în mâna fiilor lui David, pentru că *sunteţi* în mulţime mare, şi *aveţi* cu voi viţei de aur, pre care Ieroboam vi i-a [h]făcut zei. 9 [i]Au nu aţi răspins voi pre preoţii Domnului, pre fiii lui Aaron, şi pre Leviţi, şi v'aţi făcut preoţi, ca popoarele *altor* ţări? [j]Tot cel ce venià cu un bou tânăr şi cu şapte berbeci, ca să se sfinţiască, *acela* se făcèà preot *celor ce* nu *sunt* Dumnezei. 10 Cât pentru noi, Domnul *este* Dumnezeul nostru, şi nu l-am părăsit, şi preoţii, care *sunt* fiii lui Aaron, servesc Domnului, şi Leviţii *sunt* în diregătorie; 11 [k]şi ei fac să fumege Domnului ardere de tot, în toată dimineţa, şi în toată seara, şi tămâieri mirositoare; şi *pun* [l]pânile punerei înainte pe masa cea curată, şi policandrul de aur cu candelele sale, [m]ca să ardă în toată seara; căci noi păzim cele de păzit către Domnul, Dumnezeul nostru; dar voi l-aţi părăsit. 12 Şi iacă, cu noi în frunte *este* Dumnezeu [n]şi preoţii săi, şi trâmbiţele răsunătoare, cari să răsune în contra voastră. Fii ai lui Israel! [o]nu vă luptaţi cu Domnul, Dumnezeul părinţilor voştri, căci nu veţi prosperà.

13 Dar Ieroboam pusese pândaşi, cari să vină pe din dosul lor, aşà că *oştirea* erà în faţa lui Iuda, şi pândaşii în dosul lor. 14 Şi căutând Iuda, iacă, lupta *erà* din faţă şi din dos! Atuncia strigară către Domnul, şi preoţii suflară din trâmbiţi. 15 Şi bărbaţii din Iuda sunară; şi a fost când bărbaţii lui Iuda au sunat, că [p]lovì Dumnezeu pre Ieroboam şi pre Israelul înaintea lui Abija şi a lui Iuda. 16 Şi fiii lui Israel fugiră de dinaintea lui Iuda, şi Dumnezeu îi dădù în mâna lor. 17 Şi Abija şi poporul său făcură ucidere mare între ei, şi căzură morţi din Israel: cinci sute mii de bărbaţi aleşi.

18 Aşà fură umiliţi atuncia fiii lui Israel; şi fiii lui Iuda se făcură tari; [q]căci s'au încrezut în Domnul, Dumnezeul părinţilor lor. 19 Şi urmărì Abija pre Ieroboam, şi-i luă cetăţile: Bet-Elul cu cetăţile sale, Ieşana cu cetăţile sale, şi [r]Efraimul cu cetăţile sale. 20 Şi Ieroboam nu mai avù putere în zilele lui Abija; şi Domnul [s]îl lovì, şi el murì.

21 Şi Abija se întărì, şi-şi luă patrusprezece femei, şi făcù douăzeci şi doi de fii şi şasesprezece fete.

22 Şi celelalte fapte ale lui Abija, şi căile sale, şi vorbele sale, *sunt* scrise în scrierile profetului Iddo. Şi Abija adormì cu părinţii săi, şi-l îmmormântară în cetatea lui David.

Domnia lui Asa; el desfiinţează idolatria şi se întăreşte.

14 Şi [a]Asa, fiul său, domnì în locul său. În zilele lui ţara avù zece ani de pace.

2 Şi făcèà Asa *ce erà* bun şi drept în ochii Domnului, Dumnezeul său; 3 Şi depărtă altarele *zeilor* străini şi [b]înălţimile, şi [c]sfărâmă stâlpii, [d]şi tăiè Astarteele; 4 Şi zise lui Iuda să caute pre Domnul, Dumnezeul părinţilor lor, şi să îndeplinească legea şi poruncile. 5 Şi depărtă din toate cetăţile lui Iuda înălţimile şi chipurile soarelui. Şi regatul avù pace supt dânsul.

6 Şi zidì cetăţi întărite în Iuda; căci ţara aveà pace, şi n'a fost nici un resbel asupra lui în aceşti ani: căci Domnul îi dădù repaus. 7 Şi el zise către Iuda: Să zidim aceste cetăţi, şi să *le* înconjurăm cu ziduri, cu turnuri, porţi şi zăvoare. Ţara mai *este* încă a noastră, pentru că am căutat pre Domnul, Dumnezeul nostru; noi *l*-am căutat, şi el ne-a

---

e Num. 18. 19. *f* 1 Reg. 11. 26. *g* Judc. 9. 4. | *h* Osea 8. 6. *i* Cap. 11.14,15. *j* Esod. 20. 35. | *k* Cap. 2. 4. *l* Lev. 24. 6. *m* Esod.27.20,21. | *n* Num. 10. 8. *o* Fapt. 5. 39. *p* Cap. 14. 12. | *q* 1 Cron. 5. 20. Ps. 22. 5. *r* Ios. 15. 9. | *s* 1 Sam. 25. 38. — *Capul 14.* | *a* 1 Reg. 15. 8, etc. *b* 1 Reg. 15. 14. | Cap. 15. 17. *c* Esod. 34. 13. *d* 1 Reg. 11. 7.

dat repaus de jur împrejur. Deci zidiră și prosperară.

Asa biruește pe Etiopeni.

8 Și avù Asa o oaste din Iuda, trei sute mii, purtători de scuturi și de lănci, și din Beniamin două sute optzeci mii, purtători de scuturi, și întinzători de are: toți aceștia *erau* bărbați viteji.

9 [e]Și ieși în contra lor Zerah, Etiopieanul, cu o oaste de o mie de mii, și trei sute care: și veni până la [f]Mareșa. 10 Și ieși Asa înaintea lui, și se înșiruiră de bătaie în valea Tefata, lângă Mareșa. 11 Și [g]strigă Asa către Domnul, Dumnezeul său, și zise: Doamne, [h]nimic nu-ți *este* a ajută pre cel puternic, sau pre cel fără putere. Ajută-ne Doamne, Dumnezeul nostru! căci pe tine ne răzămăm, și [i]în numele tău am venit asupra acestei mulțimi. Tu, Doamne, *ești* Dumnezeul nostru: în contra ta omul nu poate nimica. 12 Și [j]lovì Domnul pre Etiopieni înaintea lui Asa și a lui Iuda, și Etiopienii fugiră. 13 Și Asa și poporul, care *era* cu dânsul, îi urmăriră până la [k]Gherar, și căzură *mulți* dintre Etiopieni, că n'aveau mijloace de traiu: și fură sfărâmați înaintea Domnului și înaintea oștirei sale. Și *Iuda* duse *cu sine* o mulțime de pradă. 14 Și bătură toate cetățile dimprejurul Gherarului: căci [l]spaima Domnului era preste dânșii: și ei prădară toate cetățile: că pradă multă era în ele. 15 Și loviră corturile vitelor, și duseră *cu sine* oi multe și cămile: și se întoarseră în Ierusalim.

Cuvântul lui Dumnezeu către Asan prin Azaria; reformele lui Asa; pacea și prosperitatea poporului.

15 Și a fost [a]spiritul lui Dumnezeu preste Azaria, fiul lui Obed. 2 Și el ieși înaintea lui Asa, și zise către dânsul: Ascultați-mă, tu Asa și tot Iuda și Beniaminul! [b]Domnul *este* cu voi, când voi sunteți cu dânsul: [c]și de-l veți căutà, și el se va lăsà să fie găsit de voi; iar [d]de-l veți părăsì pre el, *și* el vă vă părăsì pre voi. 3 [e]Multe zile Israel *a fost* fără de adevăratul Dumnezeu, și fără de [f]preot învățător, și fără de lege. 4 Dar [g]se întoarseră, în strâmtoarea lor către Domnul, Dumnezeul lui Israel, și-l căutară, și el se lăsă să fie găsit de ei. 5 [h]În acele timpuri nu *era* pace pentru cel ce ieșià, și pentru cel ce întrà: că mari turburări *veniră* preste toți locuitorii țărilor. 6 [i]Un popor fù încălcat de *alt* popor, și o cetate de *altă* cetate: că Dumnezeu îi turbură cu tot felul de strâmtorări. 7 Dar voi întăriți-vă și să nu slăbească mâinile voastre! Căci este răsplătire pentru lucrul vostru.

8 Și auzind Asa aceste cuvinte și profeția lui Oded, profetul, se întări, și depărtă urîciunile, din tot pământul lui Iuda și al lui Beniamin, și din cetățile, pre [j]care le luase în muntele lui Efraim; și înnoì altarul Domnului, care *stà* înnaintea porticului Domnului. 9 Și adună pre tot Iuda și Beniaminul, și cu dânșii pre [k]străinii din Efraim și din Manase și din Simeon: căci mulți din Israel trecură la dânsul, văzând că Domnul, Dumnezeul său, *era* cu dânsul. 10 Și se adunară la Ierusalim în luna a treia a anului al cincisprezecelea al domniei lui Asa: 11 [l]Și jertfiră Domnului în aceași zi, din [m]prada, *pre care* o aduseră, șapte sute de boi, și șapte mii de oi: 12 Și [n]intrară în legământ, de a căutà pre Domnul, Dumnezeul părinților lor, cu toată inima lor și cu tot sufletul lor: 13 [o]Ca fiecare, ce nu ar căutà pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, *acela* [p]să se omoare, dela mic până la mare, dela bărbat până la femeie. 14 Și ei jurară Domnului, cu voce tare și cu strigăte de bucurie și cu trâmbițì și bucium. 15 Și întregul Iuda se bucură de *acest* jurământ; căci cu toată inima lor juraseră, și cu toată voința lor l-au căutat: și el se lăsă să fie găsit de ei. Și Domnul le dete repaus jur împrejur.

16 Și pre Maaca, muma lui Asa, re-

---

[e] Cap. 16. 8. [f] Ios. 15. 44. [g] Ps. 22. 5. [h] 1 Sam. 14. 6. [i] Prov. 18. 10. [j] Cap. 13. 15. [k] Fac. 10. 19. [l] Fac. 35. 5.

Capul 15.
[a] Num. 24. 2. Judc. 3. 10. [b] Iac. 4. 8. [c] Ier. 29. 13. Mat. 7. 7. [d] Cap. 24. 20. [e] Osea 3. 4. [f] Lev. 10. 11. [g] Deut. 4. 29. [h] Judc. 5. 6. [i] Mat. 24. 7. [j] Cap. 13. 19. [k] Cap. 11. 16. [l] Cap. 14. 15. [m] Cap. 14. 13. [n] 2 Reg. 23. 3. [o] Esod. 22. 20. [p] Deut. 13. 5, 9, 15.

gele, el o depărtă, ca *să* nu *fie* regină; fiindcă făcuse un chip al Astarteei. Şi Asa tăiè chipul ei, *îl* sfărâmă, şi-*l* arse lângă părâul Kedron. 17 Dar înălţimile nu s'au depărtat din Israel: totuşi inima lui Asa erà întreagă în toate zilele sale. 18 Şi a adus în casa lui Dumnezeu pre cele sfinţite de părintele său, şi pre cele sfinţite de sine însuşi: argint şi aur şi unelte. 19 Şi n'a mai fost nici un resbel, până la al treizeci şi cincelea an al domniei lui Asa.

Năvălirea lui Baaşa în Iuda; Asa, căutând ajutorul Sirienilor, e mustrat de un profet.

16 În anul al treizeci şi şaselea al domniei lui Asa, se suì [a]Baaşa, regele lui Israel, asupra lui Iuda, şi zidì Rama, [b]ca să nu lase pre nimenea să iasă sau să între la Asa, regele lui Iuda. 2 Atuncia luă Asa argint şi aur din tezaurele casei Domnului şi ale casei regelui, şi trimese la Benhahad, regele Siriei, care locuià la Damasc, zicând: 3 *Să fie* legătură între mine şi între tine, *cum a fost* între părintele meu şi părintele tău: iacă, îţi trimet argint şi aur: mergi, desfă legământul tău cu Baaşa, regele lui Israel, ca să se tragă dela mine.

4 Şi ascultă Benhadad pre regele Asa, şi trimese pre mai marii oştirilor sale asupra cetăţilor lui Israel, şi bătură Ijonul, şi Danul şi Abel-Maimul şi toate întăririle de proviziuni ale lui Neftali.

5 Şi cum auzì Baaşa de *acestea,* se oprì dela zidirea Ramei, şi puse capăt lucrului său. 6 Dar Asa, regele, luă pre întregul Iuda, şi ridicară dela Rama petrele şi lemnele ei, cu cari zidise Baaşa; şi el cu dânsele zidì Gheba şi Mispa.

7 În acel timp venì [c]Hanani, văzătorul, la Asa, regele lui Iuda, şi zise către dânsul: [d]Fiindcă te-ai răzămat pre regele Siriei, şi nu te-ai răzămat pre Domnul, Dumnezeul tău, pentru aceea a scăpat oastea regelui Siriei din mâna ta. 8 Au nu erau [e]Etiopienii şi [f]Libienii o oaste mare, cu multe care şi călăreţi? Dar fiindcă te-ai răzămat pre Domnul, *de aceea* i-a dat în mâna ta. 9 [g]Căci ochii Domnului văd preste tot pământul, ca să se arăte tare către aceia, cari *sunt* cu inima întreagă către dânsul. [h]Tu nebuneşte ai lucrat în aceasta: deci de acum înainte [i]vei aveà resbele.

10 Şi Asa se mâniă asupra văzătorului, [j]şi-l puse în închisoare; căci *erà* înfuriat asupra lui pentru aceasta. Şi tot în acel timp apăsă Asa *pre unii* din popor.

Moartea lui Asa.

11 [k]Şi iacă, faptele lui Asa cele dântâiu şi cele de pe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Iuda şi ai lui Israel.

12 În al treizeci şi nouălea an al domniei sale se îmbolnăvì Asa de picioare, şi [l]boala sa se întărì: dar nici în boala sa nu căută pre Domnul, ci pre doftori. 13 [m]Şi adormì Asa cu părinţii săi, şi murì, în anul al patruzeci şi unulea al domniei sale. 14 Şi-l îmmormântară în mormântul său, pre care şi-l săpase în cetatea lui David: şi-l culcară pe un aşternut, pre care îl umpluse [n]cu mirositoare şi cu tot felul *de unsori,* pregătite după meşteşugul făcătorilor de mir, şi-i făcură o ardere mare foarte.

Domnia cea bună şi fericită a lui Iosafat.

17 Şi [a]Iosafat, fiul său, domnì în locul său, şi se întări împotriva lui Israel. 2 Aşeză *oameni de* oaste în toate cetăţile întărite ale lui Iuda, şi puse garnizoane în pământul lui Iuda şi în cetăţile lui Efraim, pre [b]cari Asa, părintele său, le luase. 3 Şi Domnul erà cu Iosafat; căci umblà în căile cele dântâi ale lui David, părintele său, şi nu căută pre Baali; 4 Ci pre Dumnezeul părintelui său căută el, şi umblà după poruncile sale, şi nu după [c]faptele lui Israel. 5 Şi Domnul întări regatul în mâna lui, şi întregul Iuda [d]aduse daruri lui Iosafat, [e]şi el avù avere şi onoare multă. 6 Şi inima lui se întări din ce în ce în

Capul 16.
a 1 Reg. 15. 17. etc.
b Cap. 15. 9.
c 1 Reg. 16. 1.
d Isa. 31. 1. Ier. 17. 5.
e Cap. 14. 9. Zech. 4. 10.
f Cap. 12. 3.
g Iov. 34. 21. Prov. 5. 21
h 1 Sam. 13. 13.
i 1 Reg. 15. 32.
j Ier. 20. 2. Mat. 14. 3.
k 1 Reg. 15. 23.
l Ier 17. 5.
m 1 Reg. 15. 24.
n Marc. 16. 1. Ioan. 19. 39, 40.
—
Capul 17.
a 1 Reg. 15. 24.
b Cap. 15. 8.
c 1 Reg. 12. 28.
d 1 Sam. 10. 27.
e 1 Reg. 10. 27.

căile Domnului: și [f] depărtă chiar și înălțimile și Astarteele din Iuda.

7 Și în al treilea an al domniei sale trimise pre cei mai mari ai săi: pre Ben-Hail, pre Obadia, pre Zecaria, pre Netaneel și pre Micaia, [g] să învețe în cetățile lui Iuda. 8 Și cu dânșii pre Leviții: pre Șemaia, pre Netania, pre Zebadia, pre Asahel, pre Șemiramot, pre Ionatan, pre Adonia, pre Toba și pre Tob-Adonia, Leviți: și cu dânșii pre Elișama, și pre Ioram, preoți. 9 [h] Și ei învățau în Iuda, și *aveau* la sine cartea legei Domnului, și merseră prin toate cetățile lui Iuda, și învățau pre popor. 10 Și a fost [i] teama Domnului preste toate regatele țărilor, cele dimprejurul lui Iuda, și nu se luptau cu Iosafat. 11 Și dintre Filisteni [j] aduseră *unii* daruri, și argint drept dare, lui Iosafat. Și Arabii îi aduseră oi: șapte mii șapte sute de berbeci și șapte mii șapte sute de țapi. 12 Iosafat se făcù din ce în ce mai mare: și zidì palate în Iuda, și întăriri pentru merinde. 13 Și aveà multă avere în cetățile lui Iuda, și oameni de resbel, ostași viteji, în Ierusalim.

14 Și aceasta *este* numărarea lor după casele lor părintești: Din Iuda *erau* mai mari preste mii: Adna, capul: *el aveà* trei sute mii de bărbați viteji cu sine. 15 Și după dânsul *erà* Iohanan, mai marele: și *aveà* două sute și optzeci de mii cu sine. 16 Și după acesta *erà* Amasia, fiul lui Zicri, [k] carele se dădù pe deplin Domnului, și *aveà* cu sine două sute mii de bărbați viteji. 17 Și din Beniamin: Eliada, bărbat viteaz: și *aveà* cu sine două sute mii de bărbați, care *erau* înarmați cu arcuri și scuturi. 18 Și după dânsul Iozabad: și *el aveà* cu sine o sută optzeci de mii ostași înarmați. 19 Aceștia aveau serviciul pe lângă rege afară de *aceia*, pre cari i-a pus regele prin cetățile întărite în tot *pământul lui* Iuda.

Legământul lui Iosafat cu Ahab: espediția unică a lor contra Sirienilor.

18 Și [a] aveà Iosafat avere și onoare multă, și [b] se încuscrì cu Ahab. 2 [c] Și după trecerea *câtorvà* ani venì la Ahab în Samaria. Și Ahab îi junghiè lui și poporului, ce *erà* cu dânsul, oi și boi mulți. Și el îl ademenì să se suie *cu el* asupra Ramot-Galaadului. 3 Că Ahab, regele lui Israel, zise către Iosafat, regele lui Iuda: Merge-vei cu mine asupra Ramot-Galaadului? Și el zise către dânsul: Eu *sunt* ca și tine, poporul meu ca și poporul tău: *vom plecà* cu tine la luptă.

4 Și Iosafat zise către regele lui Israel: [d] Întreabă, rogu-te, astăzi cuvântul Domnului. 5 Deci adună regele lui Israel pre profeți, patru sute de bărbați, și zise către dânșii: Merge-vom la luptă asupra Ramot-Galaadului, sau ne vom lăsà? Și ei ziseră: Sui-te: căci Dumnezeu îl va da în mâna regelui.

6 Și a zis Iosafat: Oare nu mai *este* aicia vre-un profet al Domnului, ca să-l întrebăm? 7 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Mai *este* un bărbat, prin carele putem să întrebăm pre Domnul: dar îl urăsc, căci nici odată nu-mi profețește bine, ci totdeauna rău. Acesta *este* Micaia, fiul lui Jimla. Și Iosafat zise: Să nu zică așà regele.

8 Și chiemă regele lui Israel pre un diregător, și zise: Grăbește-te *a aduce* pre Micaia, fiul lui Jimla. 9 Și regele lui Israel, și Iosafat regele lui Iuda, ședură fiecare pe tronul său, îmbrăcați cu vestminte *regești*, în loc deschis, la întrarea porței Samariei: și toți profeții profețiră înaintea lor. 10 Și Zedekia, fiu lui Chenaana, își făcuse coarne de fier și zise: Așà zice Domnul: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până îi vei nimicì. 11 Și toți profeții profețiră așà, zicând: Sue-te la Ramot-Galaad, și prosperează; că Domnul *îl* va da în mâna regelui.

12 Și trimesul, care se dusese să chieme pre Micaia, vorbì către el, zicând: 13 Iacă! cuvintele profeților toate într'una *spun* bine pentru rege: rogu-te dar, fie cuvântul tău ca al unuia dintre ei, și vorbește-*i* de bine! Iar Micaia zise:

f 1 Reg. 22. 43. Cap. 15. 3. | *h* Neem. 8. 7. *i* Fac. 35. 5. | *j* 2 Sam. 8. 2. | *k* Jude. 5. 2. 9. | Capul 18. — *a* Cap. 17. 5. | *b* 2 Reg. 8. 18. | *c* 1 Reg. 22. 2. etc. | *d* 1 Sam. 21. 2. 4. 9.

Viu *este* Domnul! [e]ce-mi va zice Dumnezeul meu, aceea voiu vorbì.

Micaia proroceşte doborîre.

14 Şi venind la rege, zise regele către dânsul: Micaia, merge-vom la luptă asupra Ramot-Galaadului, sau ne vom lăsà? Şi el răspunse: Suiţi-vă şi prosperaţi! Căci se vor da în mâna voastră. 15 Şi regele a zis lui: De câte ori jurate-voiu, ca să nu-mi spui de cât adevărul, în numele Domnului! 16 Şi el a zis: Am văzut pre tot Israelul împrăştiat pe munţi, ca oile ce nu au păstor. Şi Domnul a zis: Aceştia n'au domn; să se întoarcă fiecare la casa sa în pace. 17 Şi a zis regele lui Israel către Iosafat: Nu ţi-am spus oare, *că* nu va profeţì bine despre mine, ci rău. 18 Şi *Micaia* mai zise: Ascultaţi deci cuvântul Domnului: Am văzut pre Domnul, şezând pre tronul său, şi toată oştirea cerului stând de a dreapta lui şi de a stânga lui. 19 Şi Domnul a zis: Cine va amăgì pre Ahab, pre regele lui Israel, să se sue şi să cadă în Ramot-Galaad? Şi unul zicea aşà, şi altul zicea aşà. 20 Şi ieşì un spirit, şi stătù înaintea Domnului, şi zise: Eu îl voiu amăgì. 21 Şi Domnul zisu-i-a: Cu ce? Şi el a răspuns: Voiu ieşì, şi voiu fi [f]spirit mincinos în gura tuturor profeţilor lui. Şi a zis *Domnul:* Tu *îl* vei amăgì, şi vei şi isbutì: ieşì deci, şi fă aşà. 22 Şi acum iacă, [g]Domnul a pus spirit mincinos în gura acestor profeţi ai tăi, şi Domnul a vorbit rele de tine.

23 Atuncia se apropie Zedekia, fiul lui Chenaana, şi [h]lovì pre Micaia preste faţă, şi zise: Pe ce cale trecù spiritul Domnului dela mine, spre a vorbì cu tine? 24 Şi Micaia zise: Iacă, vei vedeà în ziua aceea, când vei întrà în camera cea mai din lăuntru, ca să te ascunzi.

25 Şi a zis regele lui Israel: Luaţi pre Micaia, şi duceţi-l înapoi la Ammon, guvernătorul cetăţii, şi la Ioaş, fiul regelui: 26 Şi ziceţi: Aşà zice regele: [i]Puneţi pre acesta în închisoare, şi hrăniţi-l cu pânea întristării şi cu apa întristării, până ce mă voiu întoarce în pace. 27 Şi a zis Micaia: Dacă cu adevărat tu te vei reîntoarce în pace, *atuncia* Domnul n'a vorbit prin mine. Şi adause: Ascultaţi voi, toate popoarele!

Prăpădirea lui Ahab.

28 Deci se suiră, regele lui Israel şi Iosafat, regele lui Iuda, la Ramot-Galaad. 29 Şi regele lui Israel zise către Iosafat: Eu îmi voiu schimbà vestmintele, şi voiu plecà la luptă: iar tu îmbracă vestmântul tău *de rege!* Şi regele lui Israel îşi schimbă vestmintele, şi plecă la luptă. 30 Iar regele Siriei a fost dat poruncă căpeteniilor carelor sale, zicând: Nu vă luptaţi nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel. 31 Şi cum văzură căpeteniile carelor pre Iosafat, ziseră: Acesta *este* regele lui Israel: şi-l împresurară, ca să se lupte *cu dânsul;* Şi Iosafat strigă, şi Domnul îl ajută, şi Dumnezeu îi întoarse pre ei dela dânsul. 32 Căci, când căpeteniile carelor văzură, că nu *eà* regele lui Israel, se întoarseră dela el. 33 Dar un om trăgând cu arcul din întâmplare, lovì pre regele lui Israel între închieturile armăturei: şi el zise către conducătorul carului său: Întoarnă mâna ta, şi scoate-mă din tabără, căci sunt rănit. 34 Şi lupta s'a făcut tot mai crâncenă în acea zi: şi regele lui Israel stătù pe car în faţa Sirienilor până seara, şi la apusul soarelui murì.

Guvernarea înţeleaptă a lui Iosafat, şi măsurile sale pentru administrarea dreptăţei.

19 Şi se întoarse Iosafat, regele lui Iuda, în pace la casa sa, la Ierusalim. 2 Şi ieşì Iehu, fiul lui Hanani, [a]văzătorul, înaintea lui, şi zise către regele Iosafat: Cum de ai ajutat pre cel rău, şi [b]ai iubit pre cei ce urăsc pre Domnul! De aceea *va venì* preste tine [c]mânia Domnului. 3 Dar tot se mai găseşte [d]ceva bun în tine, fiindcă ai stârpit Astarteele din ţară, şi [e]ai îndreptat inima ta a căutà pre Dumnezeu.

---

e Num. 22, 18; 20, 35. *f* Iov. 1. 6. *g* Isa. 19. 14. *h* Ier. 20. 2. Ezec. 14. 9. Marc. 14. 65. Fapt. 23. 2. *i* Cap. 16, 10. — *Capul 19.* *a* 1 Sam. 9. 9. *b* Ps. 139. 21. *c* Cap. 32. 25. *d* Cap. 17, 4, 6. Cap. 12, 12. *e* Ezra 7. 10.

4 Și Iosafat locuì în Ierusalim, și ieșì iarăși *spre cercetarea* poporului, dela Beer-Șeba, până la muntele lui Efraim, și-l întoarse iarăși la Domnul, Dumnezeul părinților lor.

5 Și așeză judecători în țară, în toate cetățile întărite din Iuda, în fiecare cetate: 6 Și zise către judecători: Vedeți ce faceți! căci [f] nu judecați pentru oameni, ci pentru Domnul, [g] carele *este* cu voi la judecată. 7 Drept aceea fie în voi temerea de Domnul, luați aminte, și faceți-*o*! Căci [h] la Domnul, Dumnezeul nostru, nu *este* nici o nedreptate, nici [i] căutare la față, nici primire de daruri.

8 Și în Ierusalim [j] așeză Iosafat Leviți și preoți, și capi *ai caselor* părintești din Israel, pentru judecățile Domnului, și pentru certe. Și când se întoarseră înapoi la Ierusalim, 9 Le porunci, zicând: Lucrați [k] în frica Domnului, cu credință și inimă întreagă: 10 [l] La fiecare judecată, ce va venì înaintea voastră, dela frații voștri, cari locuesc în cetățile lor, între sânge și sânge, între lege și porunci, între statute și judecăți, să-i învățați să nu se facă vinovați înaintea Domnului, ca [m] mânia lui să nu vină preste [n] voi și preste frații voștri. Așà lucrați, și nu veți fi vinovați. 11 Și iacă, Amaria, archiereul, *este* preste voi [o] în toate trebile Domnului, și Zebadia, fiul lui Ișmael, guvernătorul preste casa lui Iuda, în toate trebile regelui: și Leviții *sunt* diregători înaintea voastră. Întăriți-vă și *astfel* lucrați, și Domnul va fi cu cel bun.

Năvălirea Moabiților și a altora; rugăciunea lui Iosafat; profeția de mântuirea lui Iehaziel, și îndeplinirea sa.

20 După acestea veniră fiii lui Moab, și fiii lui Ammon, și cu dânșii din Edomiți, asupra lui Iosafat cu resbel. 2 Și veniră *unii* și spuseră lui Iosafat, zicând: Vine asupra-ți mare mulțime de dincolo de mare, din Siria: și iacă, ei sunt [a] la Hațațon-Tamar, adică [b] Enghedi. 3 Și se temù Iosafat, și-și îndreptă fața sa, spre a [c] căutà pre Domnul. Și [d] prochiemă post pentru întregul Iuda. 4 Și se adună Iuda să caute pre Domnul: și chiar din cetățile lui Iuda veniră să caute pre Domnul.

5 Și stătù Iosafat în adunarea lui Iuda și a Ierusalimului, în casa Domnului, înnaintea porticului celui nou, 6 Și zise: Doamne, Dumnezeul părinților noștri! au nu *ești* tu [e] Dumnezeu în cer? *nu ești* tu [f] domnitorul preste toate regatele popoarelor? și *nu este* [g] în mâna ta tăria și puterea, așà că nimenea nu ți-se poate opune? 7 Nu [h] ai alungat tu, [i] Dumnezeul nostru, pre locuitorii acestei țări de dinaintea poporului tău Israel, și ai dat-o seminției lui Abraam, care te [j] iubì în veci? 8 Și ei au locuit într'însa, și ți-au zidit templu pentru numele tău, zicând: 9 [k] Dacă va venì nenorocirea preste noi, sabia judecății, sau ciuma, sau foametea, și vom sta înaintea acestei case, și înnaintea feței tale (căci [l] numele tău *este* în această casă), și vom strigà la tine, în strâmtorarea noastră, tu să ne asculți și să ne mântui. 10 Și acum iacă, fiii lui Ammon, și Moabul, și cei depe muntele Seir, prin ale căror *țări* [m] nu îngăduișì lui Israel să treacă, când veniră din pământul Egiptului, ci [n] se abătură dela dânșii, și nu-i nimiciră: 11 Iacă, *cum* ne răsplătesc *acum*, [o] venind, să ne gonească din stăpânirea ta, pre care ne-ai dat-o nouă de moștenire. 12 Dumnezeul nostru, au nu-i vei [p] judecà pre ei! Căci noi nu avem nici o putere, înaintea acestei mari mulțimi, care vine asupra noastră, și nu știm ce să facem, ci [q] către tine *îndreptăm* ochii noștri. 13 Și întregul Iuda stă înaintea Domnului, chiar și pruncii lor, femeile lor și fiii lor.

14 Și [r] a fost spiritul Domnului în mijlocul adunării preste Iaheziel, fiul lui

---

f Dent. 1. 17. *g* Ps. 82. 1. Eccl. 5. 8. *h* Deut. 32. 4. Rom. 9. 14. | *i* Fapt. 10. 34. Gal. 2. 6. Efes. 6. 9. Col. 3. 25. 1 Pet. 1. 17. | *j* Deut. 16. 18. *k* 2 Sam. 23. 3. *l* Deut.17 8 etc. *m* Num. 16. 46. *n* Ezec. 3. 18. | *o* 1 Cron. 26. 30. — *Capul 20.* *a* Fac. 14. 7. *b* Ios. 15. 62. | *c* Cap. 19. 3. *d* Ezra 8. 21. Iona 3. 5. *e* Ios. 2, 11. *f* Dan. 4. 17, 25. 32. | *g* Ps. 62. 11. Mat. 6. 13. *h* Ps. 44. 2. *i* Esod. 6. 7. *j* Iac. 2. 23. | *k* 1 Reg. 8. 33, 37. *l* Cap. 6. 20. *m* Deut. 2. 4, 9, 19. | *n* Num. 20 21. *o* Ps. 83. 12. *p* 1 Sam 3 13. *q* Ps. 25 15. *r* Num 11.25 26

Zecharia, fiul lui Benaia, fiul lui Ieiel, fiul lui Mattania, Levit din fiii lui Asaf: 15 Şi zise: Ascultaţi, tot Iuda, şi voi, locuitori ai Ierusalimului, şi tu, rege Iosafat! aşà zice Domnul către voi: [s]Nu vă temeţi, şi nu vă înspăimântaţi înaintea acestei mari mulţimi: căci lupta nu *este* a voastră, ci a lui Dumnezeu. 16 Mâne pogorîţi-vă asupră-le. Iacă, ei se suiau pe nălţimea Ziz, şi voi îi veţi întâlni la capătul râului, în dreptul pustiiului Ieruel. 17 [t]Nu veţi *aveà a* vă luptà în *lupta* aceea: aşezaţi-vă, staţi şi priviţi mântuirea ce Domnul vă va *da*, Iuda şi Ierusalime! Nu vă temeţi, şi nu vă înspăimântaţi; mâne ieşiţi înaintea lor, şi [u]Domnul *va fi* cu voi. 18 Şi Iosafat îşi [v]plecă faţa la pământ, şi tot Iuda şi locuitorii Ierusalimului căzură înaintea Domnului, ca să se închine Domnului. 19 Şi Leviţii, dintre fiii Kehatiţilor şi din fiii Korahiţilor, se sculară, ca să laude cu voce tare pre Domnul, Dumnezeul lui Israel.

20 Deci ei se sculară de dimineaţa, şi ieşiră spre pustiul Tekoa: şi când ieşiau, stătù Iosafat, şi zise: Ascultaţi-mă, Iuda şi voi, locuitori ai Ierusalimului! [x]Încredeţi-vă în Domnul, Dumnezeul vostru, şi veţi fi siguri; încrediţi-vă în profeţii lui, şi veţi prosperà! 21 Şi se sfătuì cu poporul, şi aşezà cântăreţi Domnului, [y]cari cântau în podoabe sacre, în timp ce ieşiau înaintea celor înarmaţi, şi zise: [z]Lăudaţi pre Domnul, [a]căci în veci *ţine* îndurarea sa.

22 Şi în timpul acela, când începură cu cântece şi cu laudă, atuncia [b]puse pândă asupra fiilor lui Ammon şi ai lui Moab, şi asupra *celor de pe* muntele Seir, cari veniseră contra lui Iuda; şi fură bătuţi. 23 Căci fiii lui Ammon şi Moabul se puseră împotriva locuitorilor muntelui Seir, să-i stârpească pre ei, şi să-*i* nimicească: şi după ce sfârşiră cu locuitorii dela Seir, ajută unul să nimicească pre celalalt.

24 Şi venind Iuda până la streaja din pustiu, şi căutând la mulţime, iacă toţi *erau* cadavre, căzute pre pământ, şi nici unul nu scăpase. 25 Şi venind Iosafat şi poporul său, ca să facă pradă dela dânşi, şi găsiră la dânşii mulţime de avere şi cadavre, şi vase preţioase; şi au prădat, până ce nu mai putură duce: trei zile au prădat, *căci* multă pradă erà. 26 Şi a patra zi se adunară în valea Berachia *(binecuvântării)*; căci acolo binecuvântară pre Domnul; pentru aceea au numit numele acestui loc: Valea Berachia, până în ziua de astăzi.

27 Şi plecară toţi bărbaţii din Iuda şi din Ierusalim, şi Iosafat în fruntea lor, şi se întoarseră cu bucurie în Ierusalim: căci Domnul [c]le dădù bucurie asupra neamicilor lor. 28 Şi întrară în Ierusalim, în casa Domnului cu harpe, citare şi trâmbiţi. 29 Şi veni [d]teama de Dumnezeu, preste toate regatele *acestor* ţări: când auziră, că Domnul s'a luptat cu neamicii lui Israel. 30 Şi regatul lui Iosafat aveà pace: căci [e]Dumnezeul său îi dădù pace de jur împrejur.

Caracterul general al domniei lui Iosafat; legătura sa cu Ahazia, ce rămâne fără reuşire.

31 [f]Şi Iosafat domnì preste Iuda: de treizeci şi cinci de ani *erà* el, când se făcù rege, şi douăzeci şi cinci de ani domnì în Ierusalim: şi numele mumei lui *erà* Azuba, fica lui Şilhi. 32 Şi el umblă pe calea lui Asa, părintele său: nu se abătù din ea, ci făceà cele drepte în ochii Domnului. 33 Dar [g]înălţimile nu le depărtă: căci poporul tot încă nu-şi [h]îndreptà inima sa către Dumnezeul părinţilor lor.

34 Şi celelalte fapte ale lui Iosafat, cele dintâi şi cele de pe urmă, iacă, *sunt* scrise în istoria lui Iehu, fiul lui Hanani, [i]care *este* cuprins în Cartea Regilor lui Israel.

35 Şi după aceasta [j]se unì Iosafat, regele lui Iuda, cu Ahazia, regele lui Israel, care erà păcătos în faptele sale. 36 El se unì cu dânsul, şi ei făcură corăbii, ca să meargă la Tarşiş; şi făcură

---

s Esod.14.13,14. | *t* Esop.14.15,14. | *u* Num. 14. 9. | *v* Esod. 4 31. | *x* Isa. 7, 9. | *y* 1 Cron.6 129. | *z* Ps. 136. 1. | *a* 1 Cron. 16.41. | *b* Jude. 7 22. | *c* Neem. 12. 43. | *d* Cap. 17. 10. | *e* Iov 34. 29. | *f* 1Reg.22.41etc. | *g* Cap. 17. 6. | *h* Cap. 12. 14. | *i* 1 Reg. 16.1,7. *j* 1Reg.22.48,49.

corăbii la Eţion-Geber. 37 Atuncia
profeţi Eliezer, fiul lui Dodova, dela Mareşa, asupra lui Iosafat, zicând: Fiindcă
te-ai unit cu Ahazia, *de aceea* Domnul
a rupt lucrările tale. [k]Şi corăbiile fură
sfărâmate, şi nu putură merge la Tarşiş.

Domnia cea rea a lui Iehoram.

21 Şi [a]Iosafat adormì cu părinţii săi,
şi fu îmmormântat lângă părinţii
săi, în cetatea lui David.

Şi Iehoram, fiul său, domnì în locul
său. 2 Şi aveà fraţi, fii ai lui Iosafat:
Azaria, Iehiel, Zecaria, Azaria, Micael,
şi Şefatia: toţi aceştia *erau* fiii lui Iosafat, regele lui Israel. 3 Şi părintele lor
le-a fost dat daruri multe în argint, în
aur, şi în lucruri preţioase, şi cetăţi întărite în Iuda: dar regatul îl dădù lui
Iehoram: că el *erà* întâiu născutul. 4 Şi
Iehoram ajungând la regatul părintelui
său, şi întărindu-se, ucise pre toţi fraţii
săi cu sabia, şi încă *câţi-erà* din mai marii lui Israel.

5 [b]De treizeci şi doi de ani *erà* Iehoram, când se făcù rege, şi opt ani
domnì la Ierusalim. 6 Şi umblă pe
căile regilor lui Israel, după cum făcuse
casa lui Ahab: că o fată a lui [c]Ahab îi
erà femeie: şi el făcù rele în ochii Domnului. 7 Dar Domnul nu voì să peardă
casa lui David, pentru legământul, pre
care-l închiase cu David, şi fiindcă zisese, că îi va da candelă, lui şi [d]fiilor lui
pentru totdeauna.

Răsculărea Edomiţilor.

8 [e]În zilele lui se rupse Edomul de
supt stăpânirea lui Iuda, şi puse rege
preste sine. 9 Şi ieşì Iehoram cu mai
marii oştirilor sale, şi toate carele lui cu
dânsul, şi pornì noaptea, şi bătù pre Edomiţi, cari îl înconjuraseră, şi pre căpeteniile carelor lor. 10 Totuşi Edomul
se rupse de supt stăpânirea lui Iuda, până
în ziua de astăzi. Tot în acel timp se
rupse Libna de supt stăpânirea lui *Iehoram;* căci el părăsise pre Domnul,
Dumnezeul părinţilor săi.

11 Şi făcù înălţimi pe munţii lui Iuda,
şi trase pre locuitorii Ierusalimului în
[f]desfrânare, şi amăgì pre Iuda.

Scrisoarea lui Ilie.

12 Şi venì o scrisoare dela Ilie, profetul, către dânsul, zicând: Aşa zice
Domnul, Dumnezeul lui David, părintele
tău: Fiindcă n'ai umblat pe căile lui Iosafat, părintele tău, şi pe căile lui Asa,
regele din Iuda: 13 Ci ai umblat pe
căile regilor lui Israel, şi [g]ai tras pre
Iuda şi pre locuitorii Ierusalimului în
[h]desfrânare, precum casa lui Ahab [i]a
tras în desfrânare *pre Israel*, şi pre [j]fraţii tăi, casa părintelui tău, cari *erau* mai
buni decât tine, i-ai ucis: 14 Iacă, cu
mare lovitură va lovì Domnul pre poporul tău, pre fiii tăi, şi pre femeile tale,
şi toată averea ta: 15 Şi tu *vei cădeà*
în boală grea, în [k]boală de măruntaie,
până ce de boală vor cădeà din tine
măruntaiele zi de zi.

Moartea lui Ioram.

16 Şi [l]deşteptă Domnul asupra lui
Iehoram spiritul Filistenilor şi al Arabilor, cari *locuiau* lângă Etiopieni. 17 Şi
se suiră asupra lui Iuda, şi năvăliră asupra-i, şi duseră *cu ei* toată averea ce
se află în casa regelui, precum şi pre fiii
lui şi femeile lui, aşà că nu-i rămase
nici un fiu, afară de Ioahaz, cel mai tânăr din fiii săi. 18 Şi în urma tuturor
acestor, îl lovì pre el Domnul în măruntaiele sale cu o boală, fără de leac. 19 Şi
a fost, că *strecurându-se* zi cu zi, sfârşindu-se timpul de doi ani de zile, căzură măruntaiele sale de boala sa, şi
murì de boală grea; dar poporul său nu-i
făcù arderi, după cum făcuse părinţilor
săi. 20 De treizeci şi doi de ani *erà*
el, când se făcù rege, şi opt ani domnì
la Ierusalim. Şi murì fără să fie dorit:
şi l-au îmmormântat, în cetatea lui David, dar nu în mormântul regilor.

Domnia cea rea a lui Ahazia.

22 Şi făcură locuitorii din Ierusalim
pre [a]Ahazia, fiul său cel mai tâ-

---

k 1 Reg. 22. 48. — *Capul 21.*
a 1 Reg. 22 50. *b* 2 Reg. 8. 17. etc.
c Cap. 22. 2. *d* 2 Sam. 7. 12, 13.
Ps. 132 11. etc. *e* 2 Reg. 8. 20, etc.
f Lev. 17. 7. *g* Vers. 11. *h* Esod. 34. 15.
i 1 Reg. 16. 31—33. *j* Vers. 4.
k Vers. 18. 19 *l* 1 Reg. 11. 14, 23.
Capul 22.
a 2 Reg. 8. 24, etc.

năr. rege, în locul său, căci pre toţi cei [b]mai mari în vârstă îi ucise ceata, care venise cu Arabii. în tabără. Aşà se făcù Ahazia. fiul lui Iehoram, rege lui Iuda. 2 [c]De patruzeci şi doi de ani *erà* Ahazia. când se făcù rege. şi un an domnì el în Ierusalim. Şi numele mumei lui *erà* [d]Atalia. fica lui Omri. 3 Încă şi el umblă pe căile casei lui Ahab, căci muma lui îi erà sfătuitoare. la facere de rele. 4 Şi făcù rele în ochii Domnului. ca şi casa lui Ahab: căci aceştia erau sfătuitorii lui. după moartea părintelui său, spre stricăciunea lui. 5 După sfatul lor umblă el: şi [e]merse cu Ioram. fiul lui Ahab, regele lui Israel. la luptă asupra lui Hazael, regele Siriei, la Ramot-Galaad: şi Sirienii bătură pre Ieroham. 6 [f]Şi se întoarse înapoi, să se vindece la Ezreel de rănile, pre care le căpătase la Rama. când se luptà cu Hazael. regele Siriei.

Şi Ahazia, fiul lui Iehoram. regele lui Iuda. se pogorî la Ezreel. ca să vază pre Ioram, fiul lui Ahab. căci erà bolnav. 7 Şi [g]erà dela Dumnezeu spre strieăciunea lui Ahazia. *că* venì la Ioram: căci cum venì, [h]ieşì el cu Ioram asupra lui Iehu, fiul lui Nimşi. pre [i]care Domnul l-a uns. ca să stârpească casa lui Ahab. 8 Şi a fost. când Iehu [j]făcù judecată asupra casei lui Ahab. eă [k]găsì pre mai marii lui Iuda şi pre fiii fraţilor lui Ahazia. cari serviau la Ahazia, şi-i ucise şi pre ei. 9 După aceea [l]căută el pre Ahazia, şi-l prinseră, deşi se ascunsese în Samaria; şi-l aduseră la Iehu; şi-l uciseră, şi-l îmmormântară pre el: căci ziseră: El *este* fiul lui Iosafat, [m]care a căutat pre Domnul cu toată inima sa.

Atalia ucide toată seminţia regală.

Astfel casa lui Ahazia nu avù putere, spre a se ţine în regat. 10 [n]Şi văzând Atalia, muma lui Ahazia. eă fiul ei erà mort, se sculă, şi stârpi toată seminţia regească a casei lui Iuda. 11 Dar [o]Ieşobeat, fata regelui, luă pre Ioaş. fiul lui Ahazia, şi-l fură din mijlocul fiilor regelui. cari fuseseră ucişi, şi-l puseră pre el şi pre doica lui în camera paturilor; şi-l ascunse Iosabeat. fata regelui Iehoram. femeia lui Iehoiada. preotul (căci erà sora lui Ahazia). de dinaintea Ataliei, ca să nu-l omoare: 12 Şi a fost ascuns la dânşi, în casa Domnului, şase ani: şi Atalia domnì preste ţară.

Ioaş se încoronează şi se aşează pre tron.

23 [a]În al şaptelea an se întărì Iehoiada, şi luă cu sine *şi făcù* legământ cu sutaşii, anume: pre Azaria, fiul lui Ieroham. pre Azaria, fiul lui Obed. pre Maaseia, fiul lui Adaia. şi pre Elişafat. fiul lui Zicri: 2 Şi merseră preste tot locul în Iuda. şi adunară pre Leviţii din toate cetăţile lui Iuda, şi pre capii *caselor* părinteşti din Israel. şi veniră la Ierusalim. 3 Şi toată adunarea încheie cu regele legământ în casa lui Dumnezeu. Şi el zise către dânşi: Iacă. fiul regelui va domnì, după cum a [b]făgăduit Domnul fiilor lui David. 4 Acesta *este* lucrul. ce aveţi a face; o treime din voi, aceia [c]care veţi fi de săptămână, atât preoţi cât şi Leviţi, *să fie* uşieri: 5 Şi o treime *să fie* în casa regelui, şi o treime la poarta Iesod. şi tot poporul în curţile casei Domnului. 6 Dar nimenea să nu vină în casa Domnului. de cât preoţii şi Leviţii, cari sunt de serviciu; aceştia să vină, [d]căci *sunt* sfinţi; şi tot celalalt popor să păzească cele de păzit ale Domnului. 7 Şi Leviţii să înconjoare pre rege de jur împrejur, fiecarele cu armele lui în mână; şi cine va pătrunde în casă. acela să se omoare; şi voi să fiţi pe lângă rege, când întră şi când iese.

8 Şi făcură Leviţii. şi tot Iuda. întocmai după cum porunci Iehoiada. preotul. şi luă fiecare oamenii săi *cu sine*. pre cei cari erau de săptămână. şi pre cei ce şi-au făcut săptămâna: căci Iehoiada. preotul nu dădù drumul [e]rândurilor. 9 Şi Iehoiada, preotul. dădù sutaşilor lăncile şi pavăzele şi scuturile

b Cap. 21. 17. *c* 2 Reg. 8. 26. *d* Cap. 21. 6. *e* 2 Reg. 8. 28, etc. *f* 2 Reg. 9. 15. *g* Judc. 14. 4. *h* 2 Reg. 9. 21. *i* 2 Reg. 9. 6, 7. *j* 2 Reg. 10, 10. 11. *k* 2 Reg. 10. 13, 14. *l* 2 Reg. 9. 27. *m* Cap. 17. 4. *n* 2 Reg. 11. 1. etc. *o* 2 Reg. 11. 2. —

Capul 23. *a* 2 Reg. 11. 4, etc. *b* 2 Sam 7. 12. *c* 1 Cron. 9. 25. *d* 1 Cron. 23. 28, 29. *e* 1 Cron. 24.

regelui David, cari *erau* în casa lui Dumnezeu; 10 Şi aşeză tot poporul, pre fiecare cu arma sa în mână, dela partea dreaptă a casei până la stânga casei, dealungul altarului şi al casei, jur împrejurul regelui. 11 Atuncia scoaseră pre fiul regelui, şi-i puseră coroana, şi-*i* [f] dădură mărturia, şi-l făcură rege. Şi Iehoiada, şi fiii săi îl unseră, şi ziseră: Să trăiască regele.

Atalia e ucisă.

12 Şi auzind Atalia strigătul poporuhui, care alergă şi lăudă pre rege, venì ea la popor, în casa Domnului: 13 Şi se uită, şi iacă! regele stătea la întrare şi cântăreţii cu trâmbiţele lângă rege, şi tot poporul ţării erà voios, şi sună din trâmbiţi, şi cântăreţii *cântau* din instrumente de muzică, şi [g] întonau cântări de laudă. Atunci Atalia îşi rupse vestmintele sale, şi zise: Vânzare! vânzare! 14 Dar Iehoiada, preotul, scoase pre sutaşi, pre mai marii oastei, şi zise către dânşii: Scoateţi-o din şiruri, şi cine o va urmà, să se ucidă cu sabia. Căci preotul zisese: Nu o ucideţi în casa Domnului. 15 Şi-i făcură loc, şi când ajunse prin întrarea [h] porţei cailor la casa regelui, acolo o uciseră.

Se desfiinţează idolatria.

16 Şi încheie Iehoiada legământ între sine şi tot poporul şi rege, ca să fie poporul Domnului. 17 Şi tot poporul merse la casa lui Baal, şi o dărâmară: şi altarele sale, şi chipurile sale le sfărâmară, şi pre [i] Matan, preotul lui Baal, îl uciseră înaintea altarelor. 18 Şi Iehoiada încredinţă diregătoriile în casa Domnului preoţilor şi Leviţilor, pre cari le [j] împărţise David preste casa Domnului, ca să se aducă Domnului arderi de tot, după cum *erà* scris în [k] legea lui Moisi, cu bucurie şi cu cântări, după rânduceala lui David. 19 [l] Şi aşeză uşieri, pe la porţile casei Domnului, pentru ca nici un necurat prin verice lucru să nu între. 20 [m] Şi luă pre sutaşi, şi pre cei mai însemnaţi, şi pre guvernatorii poporului, şi pre tot poporul ţării, şi pogorî pre regele din casa Domnului, şi întrară prin poarta de sus în casa regelui, şi puseră pre rege pre tronul regatului. 21 Şi se bucură tot poporul ţării, şi cetatea erà liniştită, dar pre Atalia a ucis-o cu sabia.

Ioaş începe a domnì bine şi dregе templul.

24 De [a] şapte ani *erà* Ioaş, când se făcù rege, şi patruzeci de ani domnì el în Ierusalim: şi numele mumei lui *erà* Ţibia dela Beer-Şeba. 2 Ioaş [b] făcù drepte în ochii Domnului, în toate zilele lui Iehoiada, preotul. 3 Şi luă Iehoiada pentru dânsul două femei, şi el născù fii şi fete.

4 Şi după acestea fost-a în inima lui Ioaş, să înoiască casa Domnului: 5 Şi adună pre preoţi şi Leviţi, şi zise către dânşii: Ieşiţi în cetăţile lui Iuda, şi [c] strângeţi bani dela tot Israelul, pentru dregerea casei Dumnezeului vostru, din an în an: şi grăbiţi-vă cu lucrul. Dar Leviţii nu se grăbiră.

6 [d] Atuncia chiemă regele pre Iehoiada, capul, şi zise către dânsul: Pentru ce n'ai luat seama de Leviţi, ca să aducă din Iuda şi din Ierusalim darea lui [e] Moisi, servul Domnului, şi a adunării lui Israel, pentru [f] cortul mărturiei? 7 Căci [g] fiii Ataliei, ai păcătoasei, sfărâmaseră casa lui Dumnezeu, şi *toate* [h] lucrurile sfinţite ale casei Domnului le întrebuinţaseră pentru Baali.

8 Şi porunci regele [i] să se facă o ladă, şi să se pună afară lângă poarta casei Domnului. 9 Şi se prochiemă în Iuda şi în Ierusalim, să se aducă Domnului [j] darea, *pe care* Moisi, servul lui Dumnezeu, *o puse* preste Israel în pustiu. 10 Şi se bucurară toţi mai marii şi tot poporul, şi aduseră, şi aruncară în ladă, până ce s'a umplut. 11 Şi când Leviţii aduceau lada din porunca regelui, *ceeace făceau*, [k] când vedeau că *erà* argint mult în ea, atuncia venià scriitorul regelui şi

---

f Deut. 17. 18. *g* 1 Cron. 25. 8. *h* Neem. 3. 28. | *i* Deut. 13. 9. *j* 1 Cron. 23. 6, 30, 31. | *k* Num. 28. 2. *l* 1Cron26.1,etc. *m* 2 Reg. 11. 19. | *Capul 24.* *a* 2 Reg. 11. 21. *b* Cap. 26. 5. | *c* 2 Reg. 12. 4. *d* 2 Reg. 12. 7. | *e* Esod. 30. 12, 13, 14, 16. | *f* Fapt. 7. 44. *g* Cap. 21. 17. *h* 2 Reg. 12. 4. | *i* 2 Reg. 12. 9. *j* Vers. 6. *k* 2 Reg. 12. 10

diregătorul arhiereului. și deșertau lada, o ridicau, și o duceau înapoi la locul ei. Așà făceau în toate zilele, și strânseră argint mult. 12 Și regele și Iehoiada îl dădeau lucrătorilor zidirei casei Domnului și aceștia tocmiau cioplitori de pietre și teslari, spre a înoi casa Domnului, și lucrători de fer și de aramă, pentru dregerea casei Domnului. 13 Și lucrătorii lucrau, și dregerea se sfârșì prin mâna lor, și restatornicirà casa lui Dumnezeu în starea ei, și o întărirà. 14 Și după ce *o* sfârșirà, aduserà argintul rămas înaintea regelui și a lui Iehoiada. Și [l]el făcù din acesta unelte pentru casa Domnului, unelte pentru serviciu și pentru jertfire, și lingure, și alte unelte de aur și de argint. Și ei aduserà în casa Domnului arderile de tot în toate zilele lui Iehoiada.

15 Și Iehoiada se făcù bătrân și sătul de zile, și murì: de *o* sută treizeci de ani *erà* el, când murì. 16 Și fu îmmormântat în cetatea lui David lângă regi; căci lucrase bine în Israel și către Dumnezeu și către casa sa.

Idolatria lui Ioaș

17 Și după moartea lui Iehoiada veniră mai marii lui Iuda, și se închinară regelui: atuncia regele îi ascultă. 18 Și părăsiră casa Domnului, Dumnezeul părinților lor, și serviau [m]Astarteelor și idolilor: și venì [n]mânia *Domnului* preste Iuda și Ierusalim pentru această vină a lor. 19 [o]Și trimese pre profeți la dânșii, ca să-i întoarcă la Domnul: și le mărturisì, dar ei nu ascultară.

20 Și [p]spiritul lui Dumnezeu îmbrăcă pre Zacaria, fiul lui Iehoiada, preotul, care stătù deasupra poporului, și zise către dânșii: Așà zice Dumnezeu: [q]Pentru ce călcați porunciile Domnului, căci nu veți prosperà. [r]Fiindcă voi ați părăsit pre Domnul, de aceea și el v'a părăsit pre voi. 21 Și ei se jurară asupra lui, și-l [s]uciserà cu pietri, după porunca regelui, în curtea casei Domnului. 22 Așà regele Ioaș nu-și amintì de bunătatea, pre care i-o făcuse Iehoiada, părintele lui, ci ucise pre fiul acestuia. Și când muri acesta, zise: Vadă Domnul, și ceară.

Pedeapsa și moartea lui Ioaș.

23 Și după trecerea anului se suì asupră-i o [t]oaste de Sirieni, și veniră la Iuda și la Ierusalim, și stârpiră pre toți mai marii poporului dintre popor, și toată prada lor o trimeseră la regele din Damasc. 24 Căci [u]cu puțin număr de oameni venì oastea Sirienilor, [v]dar Domnul dădù în mâna lor o oaste mare foarte, pentru că au părăsit pre Domnul, Dumnezeul părinților lor. Astfel [x]făcură ei judecată asupra lui Ioaș.

25 Și după ce se duseră dela dânsul, (căci l-au lăsat pre el în boală grea), se jurară asupră-i [y]servii săi, pentru sângele [z]fiilor lui Iehoiada preotul, și-l uciserà pre patul său, și murì: și-l îmmormântară în cetatea lui David, dar nu l-au îmmormântat în mormântul regilor. 26 Și aceia, cari s'au jurat asupră-i *erau*: Zabad, fiul Șimeatei, Ammonită; și Iozabad, fiul Șimritei, Moabită. 27 Cât pentru fiii lui, și mulțimea [a]profeților în contra lui, și reîntemeiarea casei lui Dumnezeu, iacă acestea *sunt* scrise în istoria Cărței Regilor. [b]Și Amazia, fiul său, domnì în locul său.

Domnia lui Amazia; el bate pre Edomiți, dar închinându-se zeilor lor este învins de regele lui Israel.

25 De [a]douăzeci și cinci de ani *erà* Amazia, când se făcù rege, și douăzeci și nouă de ani domnì în Ierusalim; și numele mumei lui *erà* Ioadan din Ierusalim. 2 Și el făcù drepte în ochii Domnului, [b]dar nu cu inima întreagă. 3 [c]Și cum se întări regatul său, ucise pre servii lui, cari au ucis pre regele, părintele său. 4 Dar pre fiii lor nu i-a ucis: ci făcù, precum *este* scris în lege, în cartea lui Moisi, unde porunci Domnul, zicând: [d]Părinții să nu moară pentru fii, și nici fiii să nu moară pentru

l 2 Reg. 12. 13. *m* 1 Reg. 14. 23 *n* Jude. 5. 8. *o* Cap. 36. 15. | Ier. 7. 25, 26. *p* Cap. 15. 1. *q* Num. 14. 41. *r* Cap. 15. 2. | *s* Mat. 23. 35. Fapt. 7. 58, 59. *t* 2 Reg. 12. 17. *u* Lev. 26. 8. | *v* Lev. 26. 25. Deut. 28. 25. *x* Isa. 10. 4. *y* 2 Reg. 12. 20. | *z* Vers. 21. *a* 2 Reg. 12. 18. *b* 2 Reg. 12. 21. | *Capul 25.* *a* 2 Reg. 14. 1, etc. | *b* 2 Reg. 14. 4. *c* 2 Reg. 14. 5, etc. | *d* Deut. 24. 16. Ezec. 18. 20.

părinți, ci fiecare să moară pentru păcatul său.

5 Și adună Amazia pre Iuda, și-i puse pre ei după casele *lor* părintești mai mari preste mii și mai mari preste sute, preste tot Iuda și Beniaminul: și-i numără [e]dela douăzeci de ani și mai sus, și-i găsì: trei sute de mii aleși, cari puteau ieși la oaste și a purtà lancea și scutul. 6 Și tocmì din Israel o sută de mii bărbați viteji, pentru o sută talanți de argint.

7 Și venì către el un om al lui Dumnezeu, și zise: Rege! să nu meargă cu tine oastea lui Israel: căci Domnul nu *este* cu Israel, cu toți fiii lui Efraim: 8 Iar de vrei să mergi, fă *ce voești*, întărește-*te* de luptă: *dar să știi, că* Dumnezeu te va face să cazi înaintea neamicului: căci Dumnezeu are [f]puterea de a ajutà, și de a face să cazi. 9 Și Amazia zise către omul lui Dumnezeu: Ce e de făcut cu cele o sută de talante, pre care le-am dat cetei lui Israel? Și omul lui Dumnezeu zise: [g]*În puterea* Domnului este a-ți dà ție și mai mult decât aceasta. 10 Atuncia deosebì Amazia ceata, care venise la dânsul dela Efraim, ca să meargă la locul ei. Și se aprinse foarte mânia lor preste Iuda, și se întoarseră înapoi, în mare mânie, la locul lor.

11 Și se întărì Amazia, și conduse poporul său, și merse în [h]Valea-Sărei, și bătù din fiii lui Seir zece mii. 12 Și *alte* zece mii prinseră vii fiii lui Iuda, și-i duseră pe vârful unei stânci, și-i aruncară depe vârful stâncei, așà că toți se sdrobiră.

13 Dar ceata, pre care o trimese Amazia înapoi, ca să nu meargă cu dânsul la luptă, se răsleți preste cetățile lui Iuda, dela Samaria, până la Bet-Horon, și bătù dintr'înșii trei mii inși, și făcù mare pradă.

14 Și cum se întoarse Amazia dela învingerea Edomiților, [i]aduse pre zeii fiilor lui Seir, [j]și-și așezà zeii sieși, și se închinà lor, și le tămâià. 15 Și se aprinse mânia Domnului asupra lui Amazia, și trimese profet către dânsul, care îi zise: Pentru ce canți pre [k]zeii poporului, care [l]n'au putut mântuì pre poporul lor din mâna sa? 16 Și cum vorbì el către dânsul, regele îi zise: Făcutu-te-au pre tine sfătuitor al regelui? Lasă! Pentru ce să te lovească pre tine? Atuncia lăsă profetul, dar zise: Cunosc, că Dumnezeu [m]s'a sfătuit să te piardă, pentru că ai făcut aceasta, și n'ai ascultat de sfatul meu.

17 Și [n]se sfătuì Amazia, regele lui Iuda, și trimese către Ioaș, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, regele lui Israel, zicând: Vin să ne uităm în față! 18 Și Ioaș, regele lui Israel, trimese către Amazia, regele lui Iuda, zicând: Spinul din Liban a trimes către cedrul din Liban, zicând: Dă fata ta de femeie fiului meu. Dar o fiară din Liban trecù, și călcă spinul. 19 Iacă, tu zici, că ai bătut Edomul, și inima ta te înalță, și tu te mândrești. Rămâi mai bine acasă! De ce stârnești un rău, prin care vei cădeà tu și Iuda cu tine? 20 Dar Amazia nu ascultă, căci [o]*era* dela Dumnezeu, ca să-i deà în mâna *neamicilor lor*, fiindcă [p]*au* căutat pre zeii Edomului. 21 Atuncia se suì Ioaș, regele lui Israel, și se uitară în față, el și Amazia, regele lui Iuda, la Bet-Semeșul lui Iuda. 22 Și Iuda fu bătut înaintea lui Israel, și fugiră, fiecare la cortul său. 23 Și pre Amazia, regele lui Iuda, pre fiul lui Ioaș, fiul lui [q]Ioahaz, îl prinse Ioaș, regele lui Israel, în Bet-Semeș, și-l duse la Ierusalim: și dărâmă din zidul Ierusalimului, dela poarta lui Efraim, până la poarta colțului, patru sute de coți: 24 Și *luă* tot aurul și argintul, și toate uneltele, care s'au aflat în casa lui Dumnezeu, la Obed-Edom, și tezaurele casei regelui, și ostatici, și se întoarse în Samaria.

25 [r]Și Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda, trăì după moartea lui Ioaș, fiul lui Ioahaz, regele lui Israel, cincisprezece ani. 26 Și celelalte fapte ale lui Amazia, cele dintâiu și cele depe urmă, au nu *sunt* scrise în Cartea Regilor lui

---

e Num. 1. 3. *f* Cap. 20. 6. *g* Prov. 10. 22. *h* 2 Reg. 14. 7. *i* Cap. 28. 23. *j* Esod. 20. 3. 5. *k* Ps. 96. 5. *l* Vers. 11. *m* 1 Sam. 2. 25. *n* 2 Reg. 14. 8, 9. etc. *o* 1 Reg. 12. 15. *p* Vers. 14. *q* Cap. 21. 17. *r* 2 Reg. 14. 17.

Iuda și a lui Israel? 27 Din timpul acela, când Amazia s'a abătut dela Domnul, se făcù o complotare asupra lui în Ierusalim, și el fugì la Lachiș: dar trimeseră după dânsul la Lachiș, și-l uciseră acolo.

28 Și l-au adus pre el pe cai, și l-au îmmormântat lângă părinții săi, în cetatea lui Iuda.

Domnia fericită a lui Uzia.

26 Atuncia tot poporul lui Iuda luă pre [a]Uzia, care *era* de șasesprezece ani, și-l făcù rege în locul părintelui său Amazia. 2 El zidì Elotul, și-l aduse înapoi la Iuda, după ce adormì regele, cu părinții săi.

3 De șasesprezece ani *era* Uzia, când se făcù rege, și cincizeci și doi de ani domnì el în Ierusalim; și numele mumei lui *era* Iecolia din Ierusalim. 4 El făcù drepte în ochii Domnului, întocmai cum făcuse Amazia, părintele său. 5 [b]El căută pre Dumnezeu, în zilele lui Zecaria, om [c]cu pricepere în viziunile lui Dumnezeu; și cât a căutat pre Domnul, Dumnezeu i-a dat fericire.

6 El ieșì, și [d]se luptă cu Filistenii, și sfărâmă zidul Gatului și zidul Iabnei și zidul Așdodului, și zidì cetăți în Așdod și între Filisteni. 7 Și Dumnezeu îl ajută asupra [e]Filistenilor și asupra Arabilor, cari locuiau în Gur-Baal, și asupra Meunilor. 8 Și Ammoniții [f]dădură lui Uzia daruri: și renumele lui se răspândì, până la intrarea Egiptului; căci se întărise foarte.

9 Și Uzia zidì turnuri în Ierusalim, deasupra [g]porței colțului, și deasupra porței văiei, și deasupra colțului *zidului*, și le întărì.

10 Și zidì turnuri în pustiu, și săpă fântâni multe; căci aveà turme mari, atât în vale, cât și pe șes, plugari și vieri pe munți și pe câmpuri mănoase: căci iubià *lucrarea* pământului.

11 Și aveà Uzia oaste de ostași, cari ieșeau la resbel în cete, după numărul numărărei lor prin Ieiel, scriitorul, și prin Maaseia, căpitenia, supt conducerea lui Hanania, *unul* din mai marii regelui.

12 Tot numărul capilor *caselor* părintești ale bărbaților viteji *era:* două mii șase sute. 13 Și supt conducerea lor *era* o putere înarmată de trei sute șapte mii și cinci sute de ostași, puternici în oștire: ca să ajute pre rege asupra neamicului. 14 Și Uzia pregătì pentru toată oastea scuturi și lănci și coifuri și platoșe și arcuri și pietri de praștie. 15 Și făcù în Ierusalim mașini iscodite de maistru meșteșugit, cari să fie așezate pe turnurile și colțurile *zidurilor*, ca să arunce săgeți și pietri mari. Și renumele lui se răspândì departe; căci minunat a fost ajutat, până ce s'a întărit.

Semeția regelui, tămâind pre jertfelnic, e pedepsită cu lepră.

16 Dar [h]după ce s'a întărit, [i]se înălță inima lui până la stricăciunea *sa;* căci el păcătuì contra Domnului, Dumnezeul său, și [j]merse în templul Domnului, ca să ardă tămâie pe altarul tămâierei. 17 Și [k]Azaria preotul, mergeà pe urma lui, și cu dânsul optzeci de preoți ai Domnului, bărbați viteji: 18 Și se opuseră lui Uzia regele, și ziseră către dânsul: Nu-ți [l]*e dat*, Uzia, să tămâiezi înaintea Domnului, ci [m]preoților, fiilor lui Aaron, cari sunt sfințiți să tămâieze. Ieși din templu, căci păcătuești, și nu ți-*se va socoti* spre onoare de către Domnul Dumnezeu.

19 Atuncia se mâniè Uzia, și în mână-i *era* tămâietoarea, spre a tămâià: și cum se mâniè pre preoți, răsări pe fruntea lui [n]lepra, înaintea ochilor preoților, în casa Domnului, înaintea altarului tămâierei. 20 Și-l priviră Azaria, arhiereul, și toți preoții, și iacă, *era* lepros pre fruntea lui, și-l scoaseră cu grăbire de acolo, și chiar el [o]se silì să iasă, fiindcă Domnul îl lovise. 21 [p]Și Uzia, regele, a fost lepros, până în ziua morței

Capul 26.
a 2 Reg. 14. 21. 22.
b Cap. 24. 2.
c Dan. 1. 17.
d Isa 14. 29.
e Cap. 21. 16.
f 2 Sam. 8. 2.
g 2 Reg. 14. 13.
h Deut. 32. 15.
i Deut. 8. 14.
j 2 Reg. 16. 12, 13.
k 1 Cron. 6. 10.
l Num. 16. 40.
m Esod. 30. 7, 8.
n Num. 12. 10.
o Pecum Est. 6. 12.
p 2 Reg. 15. 5.

sale, și locuià într'o [q] casă deosebită, *fiindcă erà* lepros, căci a fost depărtat de casa Domnului: și Iotam fiul său, *erà* preste casa regelui, și judecà poporul țărei.

22 Și celelalte fapte ale lui Uzia, cele dintâiu și cele depe urmă, le-a scris [r] Isaia, fiul lui Amoz profetul. 23 [s] Și adormì Uzia cu părinții săi, și-l îmmormântară, lângă părinții săi, pe câmpul mormintelor regilor; căci zisu-s'a: *A fost* lepros. Și Iotam fiul său domnì în locul său.

Domnia fericită a lui Iotam; biruința sa asupra Ammoniților.

27 De [a] douăzeci și cinci de ani *erà* Iotam, când se făcù rege, și șasesprezece ani domnì el în Ierusalim: și numele mumei lui *erà* Ierușa, fiica lui Zadok. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, tocmai cum făcù Uzia părintele său: numai că nu merse în templul Domnului; dar [b] poporul tot mai mult se strică. 3 El zidì poarta de sus a casei Domnului; și la zidul Ofel *(turn)* zidì el multe.

4 Și zidì cetăți în muntele lui Iuda; și în păduri zidì palate și turnuri. 5 Și se luptă cu regele fiilor lui Ammon, și-i învinse: și fiii lui Ammon îi dădură în același an o sută talanți de argint, și zece mii core de grâu, și zece mii *core* de orz. Aceasta îi dădură lui fiii lui Ammon și în al doilea și în al treilea an. 6 Așà se făcù Iotam tare, fiindcă-și îndreptă căile lui înaintea Domnului, Dumnezeul său.

7 Și celelalte fapte ale lui Iotam, și toate resbelele sale, și căile sale, iacă! acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda. 8 De douăzeci și cinci de ani *erà* el, când se făcù rege, și șasesprezece ani domnì el în Ierusalim. 9 [c] Și adormì Iotam cu părinții săi, și-l îmmormântară în cetatea lui David. Și Ahaz fiul său domnì în locul său.

Domnia lui Ahaz; răutatea sa.

28 De [a] douăzeci de ani *erà* Ahaz, când se făcù rege, și șasesprezece ani domnì el în Ierusalim: și nu făcù drepte în ochii Domnului, ca David, părintele său: 2 Ci umblà pre căile regilor lui Israel, și făcù [b] chipuri vărsate [c] Baalilor: 3 Și tămâià, în [d] valea fiului lui Hinnom, și trecù pre [e] fiii săi prin foc, după urîciunile popoarelor, pre care le alungase Domnul de dinaintea fiilor lui Israel. 4 Și jertfì și tămâià pe înălțimi și pe coline și supt tot arborele verde.

5 Și [f] Domnul Dumnezeul său îl dădù în mâna regelui Siriei: și ei îl [g] loviră, și luară dela dânsul mulți prinși, și-i duseră la Damasc. Ba și în mâna regelui lui Israel fu dat: și acesta îl lovì, cu lovire mare. 6 Și [h] Pekah, fiul lui Remalia, ucise în Iuda o sută și douăzeci de mii într'o zi, toți bărbați viteji: fiindcă părăsiseră pre Domnul, Dumnezeul părinților lor. 7 Și Zicri, un viteaz din Efraim, omorî pre Maaseia, fiul regelui, pre Azrikam, mai marele casei, și pre Elkana, al doilea după rege. 8 Și fiii lui Israel luară prinși dela [i] frații lor două sute de mii femei, fii și fete: și luară mare pradă dela dânșii și aduseră pradă la Samaria.

Profetul Obed.

9 Dar erà acolo un profet al Domnului, al cărui nume *erà* Obed: el ieși înnaintea oastei, care venià la Samaria, și zise către dânsa: Iacă! [j] fiindcă Domnul, Dumnezeul părinților voștri, s'a mâniat pre Iuda, de aceea datu-i-a în mânile voastre, și voi ați ucis între dânșii cu o furie, ce [k] până la cer a ajuns. 10 Și acum oare socotiți voi a vă supune pre fiii lui Iuda și ai Ierusalimului [l] servi și serve? Au nu sunt și între voi păcate asupra Domnului, Dumnezeul vostru? 11 Și acum ascultați-mă și trimeteți înapoi pre prinșii, pre cari i-ați prins dela frații voștri: [m] căci mânia

---

q Num. 5. 2. *r* Isa. 1. 1. *s* Isa. 6. 1. —

Capul 27. *a* 2 Reg. 15. 32, etc.

b 2 Reg. 15. 35. *c* 2 Reg. 15. 38. —

Capul 28. *a* 2 Reg. 16. 2. *b* Esod. 34. 17. *c* Jude. 2 11.

d 2 Reg. 23. 10. *e* 2 Reg. 16. 3. *f* Isa. 7. 1. *g* 2 Reg. 16. 5,6.

h 2 Reg. 15. 27. *i* Cap. 11. 4. *j* Ps. 69. 26. Isa. 10. 5

Obad 10. etc. Zech. 1. 15. *k* Ezra. 9. 6. Apoc. 18. 5.

l Lev. 25. 39, 42, 43, 46. *m* Iac. 2. 13.

Domnului *s'a aprins* asupră-vă. 12 Atuncia se sculară *câţiva* bărbaţi dintre capii fiilor lui Efraim: Azaria, fiul lui Iohanan: Berechia, fiul lui Meşillemot: Hezekia, fiul lui Şallum, şi Amasa, fiul lui Hadlai, asupra celor ce se înturnau din luptă. 13 Şi ziseră către dânşii: Voi să nu aduceţi aicea pre prinşi: *Destul* de vinovaţi suntem Domnului, şi voi mai căutaţi a adăugi încă la păcatele noastre şi la vina noastră! căci mare este vina noastră, şi mânia mare *este* asupra lui Israel. 14 Deci lăsară ostaşii pre cei prinşi şi prada, înaintea celor mai mari şi a toată adunarea. 15 Şi se sculară bărbaţii, [n] cari fură numiţi cu nume, şi luară pre cei prinşi, şi pre toţi, cari dintr'înşii erau goi, îi îmbrăcară de pradă, şi le dădură de îmbrăcat, de încălţat, [o] de mâncat şi de băut; şi-i unseră, şi duseră pre toţi, cari erau slabi, pre asini, şi-i aduseră la Ierichon, [p] cetatea palmierilor, la fraţii lor: şi apoi se întoarseră în Samaria.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra lui Ahaz.

16 [q] În acelaş timp trimese regele Ahaz la regii Asiriei, ca să-i ajute. 17 Că iarăşi veniseră Edomiţii, şi bătură pre Iuda, şi duseră *cu sine* prinşi. 18 [r] Şi Filistenii se răsleţiră preste cetăţile din şes şi dela meazăzi ale lui Iuda, şi cuprinseră Bet-Semeşul, Aialonul, Ghederotul, şi Şocoul cu cetăţile sale, şi Timina cu cetăţile sale, şi Ghimzoul cu cetăţile sale: şi locuiră acolo. 19 Căci Domnul umilì pre Iuda, pentru Ahaz, regele lui [s] Israel; căci el a [t] tras pre Iuda în desfrânare, şi a păcătuit foarte asupra Domnului. 20 Şi veni [u] Tiglat-Pilneser, regele Asiriei, la dânsul, şi-l strâmtoră, în loc de a-l ajutà. 21 Căci Ahaz luă o parte *a tezauretor* casei Domnului şi ale casei regelui şi ale mai marilor, şi o dădù regelui Asiriei: dar el nu-l ajută.

22 Şi în timpul acela, când îl strîmtorà, păcătuì el şi mai mult asupra Domnului, acest rege Ahaz! 23 Căci [v] jertfì zeilor din Damasc, cari-l bătuseră, şi zise: Într'adevăr! zeii regilor Siriei îi ajută pre ei: le voiu jertfì, şi [x] ei mă vor ajutà. Dar fost-a aceasta spre căderea lui şi a tot Israelul. 24 Şi luă Ahaz uneltele casei lui Dumnezeu la un loc, şi sfărâmă uneltele casei lui Dumnezeu. [y] şi închise uşile casei Domnului, şi-şi făcù altare în fiecare colţ în Ierusalim. 25 Şi în toate cetăţile lui Iuda făcù înălţimi, ca să tămâieze altor zei: şi întărâtă mânia Domnului, Dumnezeu părinţilor săi.

26 [z] Şi celelalte fapte ale lui, şi toate căile sale, cele dintâiu şi cele depe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Iuda şi a lui Israel. 27 Şi adormì Ahaz cu părinţii săi, şi-l îmmormântară în cetate, *adecă* în Ierusalim: dar nu l-au adus în mormintele regilor lui Israel. Şi Hezekia, fiul său, domnì în locul său.

Hezekia urmează părintelui său: restatorniceşte cultul lui Dumnezeu, şi aduce jertfe mari de ispăşire.

29 Hezekia [a] se făcù rege, când *eră* de douăzeci şi cinci de ani, şi douăzeci şi nouă de ani domnì în Ierusalim: şi numele mumei lui *eră* Abia, fiica lui [b] Zecaria. 2 Şi făcù drepte în ochii Domnului, întocmai cum a făcut David, părintele său.

3 În anul întâiu al domniei sale, în luna întâia, [c] deschise uşile casei Domnului, şi le drese. 4 Şi porunci să vină preoţii şi Leviţii, şi-i adună pre locul deschis spre răsărit: 5 Şi zise către dânşii: Ascultaţi-mă, voi Leviţilor: [d] Sfinţiţi-vă acum, şi sfinţiţi casa Domnului, Dumnezeul părinţilor voştri, şi scoateţi din templu necurăţenia. 6 Căci părinţii noştri au păcătuit, şi au făcut rele în ochii Domnului, Dumnezeul nostru, şi l-au părăsit, şi [e] faţa lor o-au întors dela locaşul Domnului, şi *i*-au întors spatele. 7 [f] Ba, ei au închis uşile porticului, şi au stâns candelele, şi n'au tămâiat tă-

n Vers. 12. *o* Luc. 6. 27. Rom. 12. 20. | *p* Judc. 1. 16. *q* 2 Reg. 16. 7 *r* Ezec. 16. 27, 57. | *s* Cap. 21. 2. *t* Esod. 32. 25 *u* 2 Reg. 15. 29. | *v* Cap. 25. 14. *x* Ier. 44. 17, 18. *y* Cap. 29. 3, 7. | *z* 2 Reg. 16. 19, 20 — | *Capul 29.* *a* 2 Reg. 18. 1. *b* Cap. 26. 5. | *c* Cap. 28. 24. *d* 1 Cron. 15. 12 | *e* Ier. 2. 27 *f* Cap. 28. 24

mâie, nici n'au adus ardere de tot Dumnezeului lui Israel în templu. 8 Pentru aceea [g]veni mânia Domnului preste Iuda și Ierusalim, și el i-a făcut de groază și de spaimă și de [h]bătaie de joc, precum vedeți cu ochii voștri. 9 Iacă, pentru aceea au căzut [i]părinții noștri de sabie, și fiii noștri și fetele noastre și femeile noastre *sunt* în captivitate. 10 Acum *este* în inima mea să încheiu [j]legământ cu Domnul, Dumnezeul lui Israel, ca să se întoarcă dela noi aprinderea mâniei sale. 11 Nu întârziați deci, fiii mei! căci pre voi [k]v'a ales Domnul să stați înaintea lui, să-i serviți, să fiți servii săi, și să-*i* tămâiați.

12 Atuncia se sculară Leviții: Mahat, fiul lui Amasai, și Ioel, fiul lui Azaria, dintre fiii Kehatiților; și dintre fiii Merariților: Kiș, fiul lui Abdi, și Azaria, fiul lui Iehalelel; și dintre Ghersoniți: Ioah, fiul lui Zimma, și Eden, fiul lui Ioah; 13 Și dintre fiii lui Elizafan: Șimri și Ieiel; și dintre fiii lui Asaf: Zecaria și Mattania; 14 Și dintre fiii lui Heman: Iehiel și Șimei; și dintre fiii lui Iedutun: Șemaia și Uziel: 15 Și adunară pre frații lor, și [l]se sfințiră și merseră, după porunca regelui, în lucrul Domnului, [m]ca să curețe casa Domnului. 16 Și intrară preoții, în lăuntrul casei Domnului, să *o* curețe, și scoaseră toate necurățeniile, pre cari le-au găsit în templul Domnului, în curtea casei Domnului; și Leviții *le* adunară, spre a *le* scoate afară la pârâul Kedron. 17 Și ei începură a sfinți în *ziua* întâia a lunei întâiu, și în a opta zi a lunei veniră la porticul Domnului, și sfințiră casa Domnului în opt zile; și în ziua a șasesprezecea a lunei întâia erau gata.

18 Și merseră în lăuntrul, la regele Hezekia, și ziseră: Am curățit toată casa Domnului, și altarul de ardere de tot și toate uneltele sale, și masa pânilor de punere înainte, și toate uneltele sale. 19 Și toate acele unelte, pre cari le [n]depărtase regele Ahaz, în timpul domniei sale, în neleguirile sale, le-am gătit și sfințit; și iacă, *sunt* înaintea altarului Domnului.

20 Și Hezekia, regele, se sculă dimineața, și adună pre mai marii cetății, și se suì în casa Domnului. 21 Și aduseră șapte boi, șapte berbeci, șapte miei și șapte țapi pentru [o]jertfirea de păcat, pentru regat și pentru templu și pentru Iuda. Și el porunci fiilor lui Aaron, preoților, ca să-i sfințească *pre ei* pe altarul Domnului. 22 Și ei junghiară boii, și preoții luară sângele, și-*l* [p]stropiră preste altar; și junghiară berbecii, și stropiră sângele preste altar; și junghiară mieii, și stropiră sângele preste altar. 23 Și duseră țapii sfințirei pentru păcat înaintea regelui și a adunărei, și aceștia puseră [q]mânile lor pre dânșii: 24 Și-i junghiară preoții, și curățiră altarul cu sângele lor, [r]ca să facă ispășire pentru tot Israelul; căci pentru tot Israelul poruncise regele această ardere de tot și jertfirea pentru păcat. 25 [s]Și puse pre Leviți în casa Domnului cu cimbale, harpe și citare, [t]după rânduiala lui David și a lui [u]Gad, văzătorul regelui, și a lui Natan, profetul; [v]căci *astfel era* poruncit dela Domnul prin profeții săi. 26 Și Leviții stătură cu instrumentele lui [x]David, și preoții cu [y]trâmbițele. 27 Și Hezekia porunci să se aducă arderile de tot pe altar: și în același timp, când se începù arderea de tot, [z]începù și cântarea Domnului cu trâmbițele și instrumentele lui David, regele lui Israel.

28 Și toată adunarea se închină, și cântăreții cântară, și trâmbițașii sunară; aceste toate *țiuiră*, până ce se sfârși arderea de tot.

29 Și sfârșindu-se arderea de tot, se plecară la pământ [a]regele și toți, câți se aflau cu el, și se închinară.

30 Și regele Hezekia și mai marii ziseră Leviților, să laude pre Domnul cu

---

g Cap. 24. 18. *h* Ier. 18. 16. *i* Cap. 28. 5, 6, 8, 17. *j* Cap. 15. 12. *k* Num. 3. 6. *l* Vers. 5. *m* Cron. 1. 23 28. *n* Cap. 28. 24. *o* Lev. 4. 3. 14. *p* Ebr. 9. 21. *q* Lev. 4. 15, 24. *r* Lev. 14. 20. *s* 1 Cron. 16. 4 *t* 1 Cron. 23. 5. *u* 2 Sam. 24. 11. *v* Cap. 30. 12. *x* Amos. 6. 5. *y* 1 Cron. 15. 24. *z* Cap. 23. 18. *a* Cap. 20. 18.

cuvintele lui David și ale lui Asaf, văzătorul; și-*l* lăudară cu bucurie. se plecară, și se închinară.

31 Și Hezekia cuvântă și zise: Acuma v'ați sfințit Domnului; apropiați-vă și aduceți jertfile și laude în casa Domnului! Și adunarea aduse jertfile și [b]laude: și fiecare, pre care l-a îndemnat inima, *aduse* arderi de tot. 32 Și numărul arderilor de tot, pre cari le aduse adunarea, erà: șaptezeci de boi, o sută berbeci, două sute miei; arderi de tot Domnului *erau* toate acestea. 33 Și lucrurile sfințite *erau:* șase sute de boi și trei mii de oi. 34 Dar preoți erau puțini foarte, și nu puteà despuia toate arderile de tot; deci îi ajutară frații lor, Leviții, până ce s'a sfârșit lucrul, și până ce s'au sfințit preoții; căci Leviții, mai din toată inima decât preoți, se sfințiră. 35 *Erau* multe foarte și arderi de tot, cu grăsimile jertfilor de bucurie, și cu libațiunile arderilor de tot. Astfel se întocmì serviciul casei Domnului. 36 Și se bucurară Hezekia și tot poporul, că Dumnezeu pregătì pre popor; căci pe neașteptate se făcù lucrul *acesta*.

Hezekia face să se serbeze paști mari pentru tot Israelul.

30 Și trimese Hezekia către tot Israelul și Iuda, și scrise epistole și către Efraim și Manase, ca să vină la casa Domnului în Ierusalim, să facă pasca Domnului, Dumnezeul lui Israel. 2 Și se sfătuì regele cu mai marii săi și cu toată adunarea în Ierusalim, să facă pasca în a doua [a]lună. 3 Că nu o puteau face [b]în acel timp: [c]că nu se sfințiseră îndestul preoți, și poporul nu se adunase încă la Ierusalim. 4 Și lucrul erà drept în ochii regelui și în ochii a toată adunarea. 5 Așà se hotărâră să facă prochiemare în tot Israelul, dela Beer-Șeba până la Dan, ca să vină, să facă Domnului, Dumnezeul lui Israel, pasca la Ierusalim; căci nu *o* făcuseră de mult după cum erà poruncit.

6 Și merseră alergătorii cu scrisorile regelui și ale mai marilor săi în tot Israelul și Iuda, și ziceau după porunca regelui: Voi, fiii lui Israel, [d]întoarceți-vă către Domnul, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac, și al lui Israel, ca și el să se întoarcă la rămășița, ce a mai rămas din voi de mâna [e]regilor Asiriei. 7 Și nu fiți [f]ca părinții voștri, și ca frații voștri, cari au păcătuit asupra Domnului, Dumnezeul părinților lor, *care* de aceea [g]i-a dat pustiiriii, precum vedeți. 8 Dar nu fiți [h]tari la cerbice, ca părinții voștrii: dedați-vă Domnului, și veniți la templul său, pre care l-a sfințit în veci, și serviți Domnului, Dumnezeul vostru, [i]ca să se întoarcă dela voi aprinderea mâniei sale. 9 Căci, când vă veți întoarce la Domnul, atuncia și frații voștri și fiii voștri *vor aflà* [j]compătimire înaintea acelora, cari îi țin prinși, și se vor întoarce în țara aceasta; căci [k]milos și îndurător *este* Domnul, Dumnezeul vostru, și nu-și va întornà fața *sa* dela voi, dacă [l]vă veți întoarce la el.

10 Și trecură alergătorii, din cetate în cetate, prin pământul lui Efraim și al lui Manase, și până la Zabulon; dar ei [m]râseră de dânșii, și-și bătură joc de dânșii. 11 Iar [n]unii din bărbații din Asser și din Manase și din Zabulon se umiliră, și veniră la Ierusalim. 12 Și preste Iuda a fost [o]mâna lui Dumnezeu, și le dădù o inimă, ca să împlinească porunca regelui și a mai marilor [p]în lucrul Domnului.

13 Așà se adună popor mult la Ierusalim, ca să serbeze sărbătoarea azimelor, în a doua lună, o adunare mare foarte. 14 Și se sculară, și depărtară altarele, [q]care *erau* în Ierusalim, și toate altarele de tămâiere le depărtară, și *le* aruncară în pârâul Kedron: 15 Și junghiară pasca, în patrusprezecea a lunei a doua; și preoții și Leviții [r]se rușinară, și se sfințiră și aduseră arderi de tot în casa Domnului. 16 Și se așezară în

---

b Lev. 7. 12. *Capul 30.* *a* Num. 9. 10.11. | *b* Esod. 12. 6.18. *c* Cap. 29. 34. *d* Ier. 4. 1. | Ioel. 2. 13. *e* 2 Reg. 15. 19, 29. | *f* Ezec. 20. 18. *g* Cap. 29. 8. *h* Deut. 10 16. | *i* Cap. 29. 10. *j* Ps. 106. 46. *k* Esod. 34. 6. | *l* Isa. 55. 7. *m* Cap 36. 16. *n* Cap. 11. 16. | *o* Filp. 2. 13. *p* Cap. 29. 25. | *q* Cap. 28. 24. *r* Cap. 29. 34.

locul lor, după datina lor, după legea lui Moisi, omul lui Dumnezeu. Preoţii stropiră sângele, *ce-l primiră* din mâna Leviţilor.

17 Căci mulţi *erau* în adunare, cari nu se sfinţiseră: [s]pentru aceea Leviţii luară asupră-şi junghierea pascei pentru toţi, cari nu *erau* curaţi, spre a-*i* sfinţi Domnului. 18 Căci mulţi din popor, [t]mulţi din Efraim, din Manase, din Isacar şi din Zabulon, nu se curăţiseră; [u]căci mâncară pasca altfel decât precum *era* scris; dar Hezekia se rugă pentru dânşii, zicând: Domnul cel bun să ierte fiecăruia. 19 *Care* [v]şi-a îndreptat inima, spre a căuta pre Dumnezeu, Domnul, Dumnezeul părinţilor săi, deşi nu *se curăţi* după curăţirea templului. 20 Şi Domnul ascultă pre Hezekia, şi vindecă pre popor.

21 Şi aşa serbară fiii lui Israel, cari se aflau în Ierusalim, [x]sărbătoarea azimelor şapte zile, cu bucurie mare, şi Leviţii şi preoţii lăudau pre Domnul din zi în zi, *cântând* Domnului cu instrumente puternice. 22 Şi Hezekia vorbì la inima tuturor Leviţilor, [y]cari aveau pricepere bună în lucrurile Domnului; şi ei mâncară în timpul serbărei acelor şapte zile, aducând jertfe de bucurie, şi [z]mărturisiră Domnului, Dumnezeul părinţilor lor.

23 Şi toată adunarea se sfătuì *a mai* serbà alte şapte zile: şi sărbară *încă* şapte zile cu bucurie. 24 Căci Hezekia, regele lui Iuda, dădù adunării o mie de boi şi şapte mii de oi: şi mai marii dădură adunării o mie de boi şi zece mii de oi; şi se sfinţiră preoţi mulţi foarte. 25 Şi se bucură toată adunarea lui Iuda, şi preoţii, şi Leviţii, şi toată adunarea *acelora,* cari veniseră din Israel, şi străinii, cari veniseră din pământul lui Israel, şi *aceia* cari locuiră în Iuda. 26 Şi eră bucurie mare în Ierusalim, asemenea căreia nu *fusese* în Ierusalim din zilele lui Solomon, fiul lui David, regele lui Israel. 27 Atuncia se sculară preoţii şi Leviţii, şi binecuvântară pre popor; şi vocea lor fu auzită, şi rugăciunea lor venì până la locuinţa sa cea sfântă, la cer.

Hezekia desfiinţează idolatria şi restatorniceşte serviciul în templu.

31 Şi sfârşindu-se toate acestea, ieşì tot Israelul, câţi se aflaseră în cetăţile lui Iuda, şi [a]sfărâmară stâlpii, şi tăiară Astarteele, şi surpară înălţimile şi altarele din tot Iuda şi Beniaminul, din Efraim şi Manase, până ce le nimiciră cu toţii. Atuncia se întoarseră toţi fiii lui Israel, fiecarele la stăpânirea sa, în cetăţile lor.

2 Şi aşeză Hezekia [b]rândurile preoţilor şi ale Leviţilor, după rândurile lor, pre fiecarele după serviciul său, *după cel* al preoţilor, [c]pentru ardere de tot şi jertfirile de bucurie, spre servire şi spre mărire şi spre laudă, pe la porţile taberelor Domnului. 3 Şi *hotărî* partea regelui din averea sa, pentru arderile de tot, *adecă* pentru arderile de tot de dimineaţa şi de seara, şi pentru ardere de tot ale sabbatelor şi ale lunelor nouă şi ale sărbătorilor, după cum *este* scris în [d]legea Domnului.

4 Şi porunci poporului, carele locuia în Ierusalim, să dea preoţilor şi Leviţilor [e]partea *lor,* pentru ca să se întărească în [f]legea Domnului. 5 Şi ieşind porunca, aduseră fiii lui Israel în mulţime [g]prinoasele grâului, ale mustului, şi ale oleului şi ale mierei, şi ale tuturor veniturilor câmpului; şi aduseră zecimea dela toate în mulţime. 6 Şi fiii lui Israel şi ai lui Iuda, cari locuiau în cetăţile lui Iuda, aduseră şi ei zecimea din boi şi oi, şi [h]zecimea din lucrurile sfinte, cari erau sfinţite Domnului, Dumnezeul lor, şi puseră grămezi lângă grămezi. 7 În luna a treia începură a pune grămezile, şi în a şaptea lună *le* sfârşiră. 8 Şi venind Hezekia şi mai marii, şi văzând grămezile, ei binecuvântară pre Domnul şi pre poporul său Israel. 9 Atuncia Hezekia întrebă pre

s Cap. 29. 34. t Vers. 11. | u Esod. 12. 43, etc. | v Cap. 19. 3. x Esod. 12. 15. | y Deut. 33. 10. z Ezra. 10. 11.

Capul 31. a 2 Reg. 18. 4. | b 1 Cron. 23. 6. c 1 Cron. 23. 30, 31. | d Num. 28. & 29. e Neem. 13. 10. | f Mal. 2. 7. g Esod. 22. 29. h Lev. 27. 30.

preoţi şi pre Leviţii în privirea grămezilor. 10 Şi-i răspunse Azaria, arhiereul, din casa lui Zadok, şi zise: [i]De când s'au început a se aduce darul ridicat în casa Domnului, noi am mâncat, ne-am îndestulat, şi a rămas şi mulţime; căci Domnul a binecuvântat pre poporul său: şi ce a mai rămas, *este* grămada aceasta.

11 Şi porunci Hezekia, ca să gătească cămări în casa Domnului: şi *le* gătiră. 12 Şi aduseră darul ridicat, şi zecimea, şi *lucrurile* sfinţite, cu credinţă: şi [j]mai mare asupra acestora *erà* Cononia, Levitul, şi Şimei, fratele său, *erà* al doilea. 13 Şi Iehiel, Azazia, Nohat, Asael, Ierimot, Iozabad, Eliel, Ismachia, Mahat, şi Benaia, *erau* veghietori supt Cononia şi Şimei, fratele său, după porunca lui Hezekia, regele, şi al lui Azaria, mai marele casei lui Dumnezeu. 14 Şi Kore, fiul lui Imma, Levitul, uşierul de către răsărit, *erà* preste darurile de bunăvoie ale lui Dumnezeu, a împărţi darul ridicat al Domnului şi lucrurile cele preà sfinte. 15 Şi supt dânsul *erau* Eden, Miniamin, Ieşua, Şemaia, Amaria, şi Şecania, în [k]cetăţile preoţilor, cu îndatorire statornică, să *le* împartă fraţilor lor după rânduri, celui mare precum şi celui mic: 16 Afară de partea bărbătească, cari erau înscrişi de trei ani şi mai sus, a tuturor acelora, cari întrau în casa Domnului, după trebuinţa zilnică, după serviciul lor în slujba lor şi în rânduiala lor. 17 Şi a preoţilor cei înscrişi după casele lor părinteşti, şi a Leviţilor, [l]dela douăzeci de ani şi mai sus, în cele de păzit ale lor, după rândurile lor: 18 Şi a tuturor pruncilor lor, a femeilor lor şi a fiilor lor, şi fetelor lor, cei înscrişi din toată adunarea: căci cu îndatorire statornică fură sfinţiţi pentru *lucrurile* cele sfinte. 19 Şi pentru fiii lui Aaron, preoţii, în [m]câmpiele împrejurimilor cetăţilor lor *erau* în fiecare cetate bărbaţii, cari anume erau numiţi, spre a împărţi partea tuturor celor de partea bărbătească dintre preoţi, şi la toţi înscrişii dintre Leviţi.

20 Şi aşà făcù Hezekia în tot Iuda: şi făcù *ce erà* bun, drept şi adevărat înaintea Domnului, Dumnezeul său. 21 Şi în tot lucrul, pre care l-a început în serviciul casei lui Dumnezeu, al legei, şi al poruncei, spre a căuta pre Dumnezeul său, lucră cu toată inima sa, şi prosperă.

Năvălirea lui Senacherib şi împresurarea Ierusalimului; nimicirea armatei sale în chip minunat.

32 După [a]aceste lucruri şi *această* statornicie, venì Senacherib, regele Asiriei, întră în Iuda, şi tăbărì asupra cetăţilor întărite, şi se hotărì a-şi le luà.

2 Şi văzând Hezekia, că venì Senacherib, şi că ţintià să se lupte asupra Ierusalimului, 3 Se sfătuì cu mai marii săi şi cu vitejii săi, ca să astupe apele isvoarelor, cele din afară de cetate: şi ei îl ajutară. 4 Şi s'a strâns popor mult, şi astupă toate isvoarele şi părâul, care curge prin mijlocul ţărei, zicând: Pentru ce să vină regii Asiriei, şi să găsească apă multă? 5 Şi [b]el se întărì, [c]şi zidì tot zidul, care erà stricat, şi înălţă turnurile, şi *zidì* pre din afară un alt zid, şi întărì [d]Millo, *în* cetatea lui David, şi făcù arme şi scuturi mulţime: 6 Şi puse mai mari de resbel preste popor, şi-i adună la sine în locul deschis la poarta cetăţei, şi le vorbì la inimă, zicând: 7 [e]Fiţi tari, şi îmbărbătaţi-vă: [f]nu vă temeţi, şi nu vă înspăimântaţi, înaintea regelui Asiriei, nici de toată mulţimea ce *este* cu dânsul: căci [g]cu noi *sunt* mai mulţi decât cu dânsul. 8 Cu dânsul *este* un [h]braţ de carne, dar [i]cu noi *este* Domnul, Dumnezeul nostru, ca să ne ajute, şi să poarte resbelele noastre. Şi poporul se rezămă pre cuvintele lui Hezekia, regele lui Iuda.

9 [j]După aceasta trimise Senacherib, regele Asiriei, pre servii săi la Ierusalim (el însuşi împresură Lachişul, şi toată puterea lui cu dânsul), către He-

---

i Mal. 3. 10. *j* Neem. 13. 13. *k* Ios. 21. 9. | *l* 1 Cron. 23. 24, 27. | *m* Lev. 25. 34 — | *Capul 32.* *a* Isa. 36. 1, etc. | *b* Isa. 22. 9, 10. *c* Cap. 25. 23. | *d* 2 Sam. 5. 9. *e* Deut. 31. 6. | *f* Cap. 20. 15. *g* 2 Reg. 6. 16. | *h* 1 Ioan. 4. 4. *i* Rom. 8. 31. 2 Reg. 18. 17.

zekia, regele lui Iuda, către tot Iuda, care *era* în Ierusalim, zicând: 10 Așà zice Senacherib, regele Asiriei: În ce vă încredeți voi, de stați împresurați în Ierusalim? 11 Au nu vă amăgește Hezekia, ca să vă deà morței prin foamete și sete, când zice: Domnul, Dumnezeul nostru ne va mântuì din mâna regelui Asiriei? 12 Au nu același Hezekia depărtă înălțimile sale și altarele sale, și a poruncit lui Iuda și Ierusalimului, zicând: Numai înaintea unui altar să vă închinați, și *numai* pe dânsul să tămâiați? 13 Nu știți ce am făcut eu și părinții mei tuturor popoarelor țărilor? Putut-au mântuì zeii popoarelor țărilor *acelora* pământul lor din mâna mea? 14 Care dintre toți zeii acelor popoare, pre cari părinții mei le pierdură, a putut mântuì pre poporul său din mâna mea, așà ca și Dumnezeul vostru să vă poată mântuì din mâna mea? 15 Și acum să nu vă înșele Hezekia, și să nu vă amăgească în chipul acesta! să nu vă încredeți în el! Căci nici un zeu al vreunui popor sau regat n'a putut mântuì pre poporul său din mâna mea și din mâna părinților mei: și cu atât mai puțin Dumnezeul vostru vă va puteà mântuì din mâna mea! 16 Și *altele* mai vorbiră servii săi, asupra Domnului Dumnezeu, și asupra lui Hezekia, servul său.

17 Și el scrise o epistolă, blestemând pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, și vorbind în contra lui, zicând: Precum nici zeii popoarelor *celorlalte* țări nu mântuiră pre poporul lor din mâna mea, așà nici Dumnezeul lui Hezekia nu va mântuì pre poporul său din mâna mea. 18 Și strigară cu voce tare în limba Iudaică poporului din Ierusalim, care *era* pre zid, spre a-i spăimânta, și a-i turbură, ca să poată lua cetatea: 19 Și vorbiră asupra Dumnezeului Ierusalimului, ca asupra zeilor popoarelor pământului, *cari sunt* făptura mânelor omenești.

20 Și asupra acestora se rugară Hezekia, regele, și Isaia, fiul lui Amoz, profetul, și strigară către cer. 21 Și trimese Domnul pre un înger, care nimicì pre toți bărbații viteji și pre căpitenii și pre mai marii în tabăra regelui Asiriei: și așà el își întoarse cu rușine fața înapoi în țara sa, și merse în casa zeului său, și-l uciseră cu sabia cei ce ieșiseră din copsele sale. 22 Așà mântuì Domnul pre Hezekia și pre locuitorii Ierusalimului din mâna lui Senacherib, regele Asiriei, și din mâna tuturor *celorlalți*, și-i apără din toate părțile. 23 Și mulți aduseră daruri Domnului la Ierusalim, și lui Hezekia, regele lui Iuda, lucruri scumpe: și el se înălță după aceasta, în ochii tuturor popoarelor.

Boala lui Hezekia, ambiția, averea, fericirea și moartea sa.

24 [k] În zilele acelea Hezekia se îmbolnăvì de moarte, și se rugă către Domnul: și el vorbì către dânsul, și-i dădù semn. 25 Dar Hezekia [l] nu răsplătì după bunătatea *ce i-se arată*, ci inima lui se înalță: [m] de aceea venì mânie preste dânsul și preste Iuda și Ierusalim. 26 [n] Dar Hezekia se umilì pentru înălțarea inimei sale, el și locuitorii Ierusalimului, și mânia Domnului nu venì preste dânșii, [o] în zilele lui Hezekia.

27 Hezekia avù avere mare foarte și onoare, și-și făcù tezaure pentru argint și aur, pentru pietre prețioase, mirositoare și scuturi, și pentru tot felul de unelte prețioase. 28 Și case de rezervă pentru venitul grâului, al mustului și al oleiului, și staule pentru tot felul de vite, și îngrădituri pentru turme. 29 Și-și zidì cetăți, și *aveà* turme de oi și boi multime: căci Dumnezeu îi dăduse avere multă foarte.

30 [p] Tot acest Hezekia a astupat și gura de sus a apei Ghidon, și a dus-o în jos, pe la partea despre apus a cetății lui David. Și Hezekia prosperà în toate lucrările sale. 31 Numai în privința solilor mai marilor din Babilon, cari [q] trimeseră la dânsul, ca să întrebe

k 2 Reg. 20. 1. | Isa. 38. 1. | *l* Ps. 116. 12. | *m* Cap. 24. 18. | *n* Ier. 26. 18. 19. | *o* 2 Reg. 20. 19. | *p* Isa. 22. 9. 11. | *q* Isa. 39. 1.

despre minunea, ce s'a întâmplat în ţară, îl părăsi Dumnezeu, ca să-l încerce, şi să cunoască tot *ce erà* în inima lui.

32 Şi celelalte fapte ale lui Hezekia, şi lucrările sale cele bune, iacă, acestea *sunt* scrise în [r]viziunea lui Isaia, profetul, fiul lui Amoz, în Cartea Regilor lui Iuda şi a lui Israel. 33 [s]Şi adormì Hezekia cu părinţii săi, şi-l îmmormântară, în cel mai bun dintre mormintele fiilor lui David: şi la moartea lui îl [t]onorară tot Iuda şi locuitorii Ierusalimului. Şi Manase, fiul său, domnì în locul său.

Idolatria lui Manase.

33 De [a]doisprezece ani *erà* Manase, când se făcù rege, şi cincizeci şi cinci de ani domnì el în Ierusalim. 2 Şi făcù rele în ochii Domnului, după [b]uriciunile popoarelor, pre cari Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel. 3 Şi zidì iarăşi înălţimile, pre cari le [c]sfărâmase Hezekia, părintele său, şi ridică altare pentru Baal, şi [d]făcù Astartei, şi se închinà înaintea a [e]toată oştirea cerului, şi-i servì. 4 Şi zidì altare în casa Domnului, despre care zisese Domnul: [f]În Ierusalim fi-va numele meu în veci. 5 Şi zidì altare la toată oştirea cerului [g]în amândouă porticele casei Domnului. 6 [h]Şi trecù pre fiii săi prin foc în valea fiului lui Hinnom, [i]şi întrebuinţă descântece şi fermecătorii, şi [j]aveà cu sine necromanţi şi magi: el făcù multe rele în ochii Domnului, întărîtându-l. 7 Şi [k]puse un chip cioplit, idolul, pre care el l-a făcut, în casa lui Dumnezeu, despre care zisese Dumnezeu lui David şi lui Solomon, fiul său: În [l]această casă şi în Ierusalim, pre care l-am ales din toate seminţiile lui Israel, voiu pune numele meu în veci: 8 [m]Şi picior din Israel nu voiu mai strămutà din pământul, pre care l-am dat părinţilor voştri; numai dacă vor luà seama să facă tot ce le-am poruncit prin Moisi, după toată legea şi aşezămintele şi judecăţile.

9 Şi Manase ademenì pre Iuda şi pre locuitorii Ierusalimului, aşà că făceau mai rău decât popoarele, pre cari le nimicise Domnul de dinaintea fiilor lui Israel. 10 Şi Domnul deşteptă pre Manase şi pre poporul său: dar nu voiau să asculte.

Captivitatea, pocăinţa şi rugăciunea lui Manase.

11 [n]Deci Domnul aduse preste dânşii pre mai marii oştilor regelui Asiriei, şi aceştia prinseră pre Manase cu laţuri, [o]îl legară cu lanţuri, şi-l duseră la Babilon. 12 Şi când erà în strâmtorare, se rugă Domnului, Dumnezeul său, şi [p]se umilì foarte înaintea Dumnezeului părinţilor săi. 13 Şi rugându-se el la dânsul, el l-a [q]auzit, şi ascultă rugăciunea lui, şi-l duse înapoi la Ierusalim în regatul său; şi Manase [r]cunoscù, că Domnul *este* Dumnezeu.

14 Şi după aceasta zidì un zid pe dinafară, *împrejurul* cetăţii lui David, pe partea despre apus *al apei* [s]Ghihon, în vale, până la poarta peştilor; şi-*l* duse [t]împrejurul lui Ofel *(turnul)*, şi-l făcù înalt foarte: şi aşezà mai mari de resbel în toate cetăţile întărite ale lui Iuda. 15 Şi depărtă pre [u]zeii străini şi idolul din casa Domnului şi toate altarele, pre cari le zidise pre muntele casei Domnului şi în Ierusalim, şi *le* aruncă afară din cetate. 16 Şi drese altarul Domnului, şi jertfì pre el jertfe de bucurie şi [v]de laudă, şi porunci lui Iuda să servească Domnului, Dumnezeul lui Israel. 17 [x]Dar poporul tot jertfià pe înălţimi, dar numai Domnului, Dumnezeul lor.

18 Şi celelalte fapte ale lui Manase şi ruga sa către Dumnezeul său, şi cuvintele [y]văzătorilor, cari ii vorbeau în numele Domnului, Dumnezeul lui Israel, iacă, acestea *sunt scrise* în istoria regilor lui Israel. 19 Şi ruga sa, şi *cum Dumnezeu* îl ascultă, şi toate păcatele sale şi nelegiuirile sale şi locurile, pre unde a zidit înălţimi şi a aşezat Astartei şi chipuri cioplite, înainte de a fi umilit, iacă,

r Isa. 36.	*Capul 33.*	*d* Deut. 16. 21.	*h* Lev. 18. 21.	*j* 2 Reg. 21. 6.	*n* Deut. 28. 36.	*r* Dan. 4. 25.	*v* Lev. 7. 12.
s 2 Reg. 20. 21.	*a* 2Reg.21.1,etc.	*e* Deut. 17. 3.	Ezec.23.37,39.	*k* 2 Reg. 21. 7.	*o* Iov. 36. 8.	*s* 1 Reg. 1. 33.	*x* Cap. 32. 12.
t Prov. 10. 7.	*b* Deut. 18. 9.	*f* 1 Reg. 8. 29.	*i* Deut. 18. 10,	*l* Ps. 132. 14.	*p* 1 Pet. 5. 6.	*t* Cap. 27. 3.	*y* 1 Sam. 9. 9.
—	*c* 2 Reg. 18. 4.	*g* Cap. 4. 9.	11.	*m* 2 Sam. 7. 10.	*q* Ezra. 8. 23.	*u* Vers. 3, 5, 7.	

acestea *sunt* scrise în zicerile văzătorilor. 20 [z] Și adormì Manase cu părinții săi, și-l îmmormântară în casa lui. Și Amon, fiul său, domnì în locul său.

Domnia cea rea a lui Amon.

21 De douăzeci și doi de ani *erà* Amon, când se făcù rege, și doi ani domnì el în Ierusalim. 22 Și făcù rele în ochii Domnului, precum făcuse Manase, părintele său; că Amon jertfește tuturor chipurilor cioplite, pre cari le făcuse Manase, părintele său: și servì lor. 23 Și nu se umilì înaintea Domnului, precum se umilise Manase, părintele său: ci Amon mai adause la vină. 24 Și se jurară asupră-i servii săi, și-l uciseră în casa sa.

25 Dar poporul țării ucise pre toți, cari se juraseră asupra regelui Amon: și poporul țării făcù pre Iosia, fiul său, rege în locul său.

Iosia distruge idolatria.

34 De [a] opt ani *erà* Iosia, când se făcù rege, și treizeci și unul de ani domnì în Ierusalim. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, și umblă pe căile lui David, părintele său, și nu se abătù *nici* la dreapta, nici la stânga. 3 Căci în anul al optulea al domniei sale, tânăr încă fiind, începù [b] a căutà pre Dumnezeul lui David, părintele său, și în al doisprezecelea an începù [c] a curățì Iuda și Ierusalimul [d] de înălțimi, de Astarte și de chipuri cioplite și vărsate. 4 [e] Și ei sfărâmară înaintea feței lui altarele Baalilor, și tăiară stâlpii soarelui, cari *se aflau* deasupra lor, și Astarteele: și stricară și prefăcură în pulbere chipurile cioplite și vărsate, [f] și *le* împrăștiară pe mormintele acelora cari le jertfiseră: 5 Și [g] arse oasele preoților deasupra altarelor lor, și curățì Iuda și Ierusalimul. 6 *Aceasta făcură* și în cetățile lui Manase, ale lui Efraim și ale lui Simeon, până la Neftali, cu topoarele lor jur împrejur. 7 El sfărâmă altarele și Astarteele, și chipurile cioplite le strică, *și le* [h] prefăcù în pulbere, și tăiè stâlpii soarelui în tot pământul lui Israel. *Și* se întoarse la Ierusalim.

Iosia drege templul.

8 Și [i] în al optsprezecelea an al domniei sale, după ce curățì țara și casa, trimese pre Șafan, fiul lui Azalia, pre Maaseia, guvernatorul cetății, și pre Ioah, fiul lui Ioahaz, cancelarul, ca să dreagă casa Domnului, Dumnezeul său. 9 Și ei merseră la Hilkia, arhiereul, și dădură [j] argintul, care s'a adus în casa lui Dumnezeu, și pre care-l strânseseră Leviții, ușierii, dela Manase și Efraim, și dela toată rămășița lui Israel și dela tot Iuda și Beniaminul: și se întoarseră la Ierusalim: 10 Și ei îl dădură în mâna meseriașilor, cari aveau supraveghierea preste casa Domnului: și aceștia îl dădură lucrătorilor, cari făceau *lucrările* în casa Domnului, spre întocmirea și dregerea casei. 11 Ei *îl* dădură teslarilor și pietrarilor, ca să cumpere pietri cioplite și lemn pentru grinzi, spre a pune grinzi preste casele, pre cari le stricară regii lui Iuda. 12 Și oamenii făcură lucrul cu credință: și preste ei *erau* rânduiți Iahat și Obadia, Leviți, dintre fiii lui Merari: și Zecaria și Meșullam, dintre fiii Kehatiților, ca să grăbească *lucrul;* și toți Leviții, cari cunoșteau instrumentele de cântare. 13 Și ei *erau* preste purtătorii de poveri, și *erau* îndemnători la lucru preste toți meseriașii a tot lucrul: [k] dintre Leviți *erau* și scriitorii, diregătorii și ușierii.

Cetirea regăsitei cărți de lege.

14 Și scoțând ei argintul, care fusese adus în casa Domnului, [l] găsì Hilkia, preotul, cartea legei Domnului *dată* prin Moisi. 15 Și Hilkia luând cuvântul, zise către Șafan, scriitorul: Cartea legei am găsit în casa Domnului! Și Hilkia dădù lui Șafan cartea. 16 Și Șafan aduse cartea la rege, și spuse regelui, zicând: Tot, ce a fost poruncit servilor tăi, s'a făcut. 17 Au vărsat argintul, care se găsì în casa Domnului, și l-au dat în mâna supraveghietorilor și în mâna lu-

---

z 2 Reg. 21. 18. — *Capul 34.* *a* 2Reg.22.1,etc. *b* Cap. 15. 2. *c* 1 Reg. 13. 2. *d* Cap. 33. 17,22. *e* Lev. 26. 30. *f* 2 Reg. 23. 6. *g* 1 Reg. 13. 2. *h* Deut. 9. 21. *i* 2 Reg. 22. 3. *j* 2 Reg. 12. 4. etc. *k* 1 Cron. 23.4,5. *l* 2Reg.22.8,etc.

crătorilor. 18 Apoi spuse Șafan, scriitorul regelui, zicând: O carte mi-a dat Hilkia, preotul. Și Șafan ceti într'însa înaintea regelui. 19 Și cum auzi regele cuvintele legei, își rupse vestmintele sale. 20 Și porunci regele lui Hilkia și lui Ahikam, fiul lui Șafan, lui Abdon, fiul lui Mica, lui Șafan, scriitorul, și lui Asaia, servul regelui, zicând: 21 Mergeți, întrebați pre Domnul pentru mine și pentru rămășița din Israel și din Iuda asupra cuvintelor cărții, care s'a găsit; căci mare *este* mânia Domnului, care s'a vărsat preste noi, fiindcă părinții noștri n'au ținut cuvântul Domnului, ca să facă în totul, ce *este* scris în această carte.

Profeta Hulda.

22 Deci se duseră Hilkia și trimeșii regelui la Hulda, profeteasa, femeia lui Șallum, fiul lui [m]Tikehat, fiul lui Hasra, păzitorul vestmintelor: (și ea locuia la Ierusalim, în despărțirea Mișne): și vorbiră în *chipul* acela către ea. 23 Și ea zise către dânșii: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Spuneți bărbatului, care v'a trimis la mine: 24 Așà zice Domnul! Iacă, voiu aduce nenorocire preste acest loc și preste locuitorii săi: toate blestemele cari *sunt* scrise în cartea, care s'a cetit înaintea regelui lui Iuda; 25 Fiindcă m'au părăsit, și au tămâiat altor zei, întărîtându-mă cu toate lucrările mânilor lor: și mânia mea s'a vărsat preste acest loc, și nu se va stânge. 26 Dar către regele lui Iuda, care v'a trimes să întrebați pre Domnul, așà să-i ziceți: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Cuvintele, ce le-ai auzit, *se vor împlinì*. 27 *Dar*, fiindcă inima ta s'a înduioșit, și tu te-ai umilit înaintea lui Dumnezeu, când ai auzit cuvintele sale, asupra locului acestuia și asupra locuitorilor săi, și te-ai umilit înaintea mea, rupând vestmintele tale și plângând înaintea mea: de aceea și eu *te*-am auzit, zice Domnul. 28 Iacă, te voiu adăugì la părinții tăi, și tu vei fi strâns în mormântul tău în pace, și ochii tăi nu vor vedeà toată nenorocirea, pre care o voiu aduce preste acest loc și preste locuitorii săi. Și ei aduseră regelui răspunsul.

Reînoirea legământului.

29 [n]Atuncia trimese regele, și adună pre toți bătrânii din Iuda și din Ierusalim. 30 Și regele se suì în casa Domnului, și *cu dânsul* toți bărbații din Iuda și locuitorii Ierusalimului, preoții și Leviții și tot poporul, dela mare până la mic; și el ceti înaintea urechilor lor toate cuvintele cărței legământului, care s'a găsit în casa Domnului. 31 Și stătù regele la [o]locul său, și încheiè legământ înaintea Domnului, să umble după Domnul și să țină poruncile sale, mărturiile sale și legile sale, cu toată inima lor și cu tot sufletul lor, și să împlinească cuvintele legământului, cari sunt scrise în această carte. 32 Și făcù ca toți, cari se găsiau în Ierusalim și în Beniamin, să steà *în legământ:* și locuitorii Ierusalimului făcură după legământul lui Dumnezeu, Dumnezeul părinților lor.

33 Și Iosia depărtă toate [p]urîciunile din toate țările fiilor lui Israel, și făcù ca toți, cari se aflau în Israel, să servească Domnului, Dumnezeul lor: [q]toate zilele lui nu se abătură dela Domnul, Dumnezeul părinților lor.

Iosia serbează paști mari.

35 Și [a]făcù Iosia în Ierusalim paști Domnului, și ei înjunghiară pasca în a [b]patruspreze cea *zi* a lunei întâi. 2 Și așeză el pre preoți în [c]rânduelele lor, și-i [d]încurajă la serviciul casei Domnului. 3 Și către Leviți, [e]cari învățau pre toți Israeliții, și cari erau sfințiți Domnului, zise: Așezați chivotul cel sfânt [f]în casa, pre care a zidit-o Solomon, fiul lui David, regele lui Israel. [g]*Ea* nu *va mai fi* sarcină pe umerii *voștri;* acum serviți Domnului, Dumnezeul vostru, și poporul său lui Israel; 4 Și pregătiți-*vă* după [h]casele voastre părintești *și* după rândurile voastre, după

---

m 2 Reg. 22. 14 etc. | *n* 2 Reg. 23. 1, etc. | *o* 2 Reg. 11. 14. | *p* 1 Reg. 11. 5. | *q* Ier. 3. 10. — | *Capul 35.* *a* 2 Reg. 23. 21. 22. | *b* Ezra. 6. 19. | *c* Ezra. 6. 18. | *d* Cap. 29. 5. 11. | *e* Dent. 33. 10. | *f* Cap. 5. 7. | Mal. 2. 7. | *g* 1 Cron 23 26. | *h* 1 Cron. 9. 10.

[i]scrierea lui David, regele lui Israel, și după [j]scrierea lui Solomon, fiul său: 5 Și [k]stați în templu pentru rândurile caselor părintești ale fraților voștri, ale fiilor poporului, și pentru rândurile caselor părintești ale Leviților; 6 Și junghiați pasca, și [l]sfințiți-vă, și *o* pregătiți *pentru* frații voștri, ca să facă după cuvântul Domnului *dat* prin Moisi.

7 Și Iosia [m]dădù fiilor poporului miei și iezi, toate pentru pasca tuturor, cari se aflau, după număr treizeci de mii, și boi trei mii: aceștia *erau* din averea regelui. 8 Și mai marii săi dădură de bunăvoie poporului, preoților și Leviților: și Hilkia, Zecaria și Iehiel, capii casei lui Dumnezeu, dădură preoților pentru pască două mii șase sute de *miei* și trei sute de boi. 9 Și Conania, Semaia și Netaneel, frații săi, și Hașabia, Ieiel, și Iozabad, mai marii Leviților, dădură Leviților pentru pască cinci mii de *miei* și cinci sute de boi.

10 Așà se pregătì serviciul, și preoții [n]se așezară la locul lor, și Leviții după rândurile lor, după porunca regelui. 11 Și junghiară pasca; și preoții [o]stropiră *sângele* din mânele lor; și Leviții [p]despoiară pelea. 12 Și depărtară arderea de tot, ca să-*o* deà rândurilor caselor părintești ale fiilor poporului, ca să-*o* aducă Domnului, precum *este* scris [q]în cartea lui Moisi: și tot așà *făcură și* cu boii.

13 Și [r]au fiert pasca cu foc, după prescriere: și cele sfinte [s]le-au fiert în oale, căldări și tigăi: și *le* întinseră tuturor fiilor poporului.

14 După aceasta pregătiră pentru sine și pentru preoți: căci preoții, fiii lui Aaron, *erau cuprinși* până în noapte cu aducerea arderilor de tot și a grăsimilor: de aceea Leviții au pregătit pentru sine și pentru preoții, fiii lui Aaron. 15 Și cântăreții, fiii lui Asaf, *stăteau* la locul lor, după [t]rândueala lui David, a lui Asaf, a lui Heman, și a lui Iedutun, văzătorul regelui: și ușierii [u]la fiecare poartă: nu trebuiau să se depărteze de serviciul lor, căci frații lor, Leviții, pregătiau pentru dânșii. 16 Așà s'a pregătit în acea zi tot serviciul Domnului, ca să sărbeze paști, și să aducă arderile de tot pe altarul Domnului, după porunca regelui Iosia. 17 Și fiii lui Israel, cari se aflau *acolo,* serbară în același timp paști și sărbătoarea [v]azimelor, șapte zile.

18 Și [x]n'au fost paști, ca acestea, serbate în Israel din zilele lui Samuel, profetul: și nici un rege al lui Israel nu serbase așa paști, cum le serbară Iosia, preoții, Leviții și tot Iuda și Israel, ce erà de față și locuitorii Ierusalimului. 19 În al optsprezecelea an al domniei lui Iosia fură serbate pașile acestea.

Iosia e ucis în resbelul cu Faraonul Neco.

20 [y]După toate acestea, după ce Iosia întocmì casa, se suì Neco, regele Egiptului, să se lupte asupra Carchemișului, la Eufrat; și Iosia ieșì întru întâmpinarea lui. 21 Și acela trimese soli la dânsul, zicând: Ce este mie și ție, rege al lui Iuda? Nu *vin* acum asupra ta, ci asupra casei, care are resbel cu mine: și Dumnezeu mi-a poruncit să mă grăbesc. Lasă-te de *a te împotrivì* lui Dumnezeu, care *este* cu mine, ca să nu te strice. 22 Dar Iosia nu-și întoarse fața sa dela dânsul, ci [z]se grăbì să se lupte cu el; nu ascultă cuvintele lui Neco din gura lui Dumnezeu, ci se duse, ca să se lupte în valea Meghiddo. 23 Și traseră săgetătorii asupra regelui Iosia; și regele zise către servii săi: Duceți-mă *de aicea,* căci sunt rănit foarte. 24 Atuncia [a]îl duseră servii săi din acel car, și-l așezară pe al doilea car al său, și-l duseră la Ierusalim. Și el murì, și fu îmmormântat în mormintele părinților săi; și [b]tot Iuda și Ierusalimul jeliră pre Iosia. 25 Și Ieremia [c]cântă plângeri pentru Iosia; și toți cântăreții și *toate* cântărețele vorbiră în plângerile lor de Iosia.

---

i 1 Cron. 23.
j Cap. 8. 14.
k Ps 134. 1.
l Ezra. 6. 20.
m Cap. 30. 24.
n Ezra. 6. 18
o Cap. 29. 22.
p Cap. 29. 34.
q Lev. 3. 3
r Esod. 12. 8, 9.
s 1 Sam. 2. 13. 14, 15.
t 1 Cron. 25. 1, etc.
u 1Cron.9.17,18.
v Esod. 12. 15.
x 2 Reg. 23. 22, 23.
y Ier. 46. 2.
z 1 Reg. 22. 30.
a 2 Reg. 23. 30.
b Zec. 12. 11.
c Plân. 4. 20.

până în ziua de astăzi, și [d]ele făcutu-s'au drept datină în Israel; și iacă, ele *sunt* scrise în plângeri.

26 Și celelalte fapte ale lui Iosia și lucrările sale cele bune, după cele scrise în legea Domnului, 27 Și istoria sa, cea întâia și cea depe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda.

Domnia lui Ioahaz.

36 Și [a]poporul țării luă pre Ioahaz, fiul lui Iosia, și-l făcù rege în Ierusalim, în locul părintelui său. 2 De douăzeci și trei de ani erà Ioahaz, când se făcù rege, și trei luni domnì el în Ierusalim. 3 Dar regele Egiptului îl detronă în Ierusalim, și a pus preste țară un tribut de o sută de talanți de argint și un talant de aur.

Ioiakim.

4 Și regele Egiptului făcù pre Eliakim, fratele aceluia, rege preste Iuda și Ierusalim, și schimbă numele lui în Ioiakim; și pre Ioahaz, fratele său, îl luă Neco, și-l duse în Egipt.

5 De [b]douăzeci și cinci de ani *erà* Ioiakim, când se făcù rege, și unsprezece ani domnì el în Ierusalim; și făcù rele în ochii Domnului, Dumnezeul său. 6 [c]În contra lui se suì Nebucodonosor, regele Babilonului, și-l legă cu lanțuri, ca [d]să-l ducă la Babilon. 7 [e]Și din uneltele casei Domnului aduse Nebucodonosor la Babilon, și le așeză în templul său în Babilon.

8 Și celelalte fapte ale lui Ioiakim, și urîciunile sale, cari le-a făcut, și ce s'au găsit asupra-i, iacă! acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda. Și Ioiachin, fiul său, se făcù rege în locul său.

Ioiachin.

9 [f]De opt ani *erà* Ioiachin, când se făcù rege, și trei luni și zece zile domnì el în Ierusalim; și făcù rele în ochii Domnului. 10 Și după trecerea anului [g]trimese regele Nabucodonosor, și-l aduse la Babilon, [h]împreună cu uneltele prețioase ale casei Domnului; și făcù pre [i]Zedekia, fratele său, rege preste Iuda și Ierusalim.

Zedekia. Captivitatea babilonică.

11 [j]De douăzeci și unul de ani *erà* Zedekia, când se făcù rege, și unsprezece ani domnì în Ierusalim. 12 Și făcù rele în ochii Domnului, Dumnezeul său, *și* nu se umilì înaintea lui Ieremia, profetul, *care vorbià* după cuvântul Domnului; 13 Ci [k]se sculă în contra regelui Nebucodonosor, care îl pusese să jure pre Dumnezeu, și [l]întărì cerbicea lui, și-și învârtoșì inima, așa că nu s'a întors la Domnul, Dumnezeul lui Israel.

14 Și cei mai mari ai preoților și poporul nelegiuiră foarte, după toate urîciunile popoarelor, și spurcară casa Domnului, pre care el o sfințise în Ierusalim. 15 [m]Și Domnul, Dumnezeul părinților lor, trimese prin solii săi către dânșii, sculându-se de dimineață și trimețându-*i*; căci i-se făcù milă de poporul său și de locașul său. 16 Dar [n]ei batjocoriră pre trimeșii lui Dumnezeu, [o]și desprețuiră cuvintele lui, și [p]ținură de amăgitori pre profeții lui, până ce isbucnì [q]mânia Domnului preste poporul său, de nu mai *fu* vindecare.

17 [r]Căci lăsă să se suie în contra lor regele Chaldeilor, care [s]ucise pre feciorii lor cu sabia, în casa templului lor, și nu cruță nici pe fecior, nici pre fecioară, nici pre bătrân, nici pre cel care se plecà de bătrânețe: totul dădù în mâna lui. 18 [t]Și toate uneltele casei lui Dumnezeu, cele mari și cele mici, tezaurele casei Domnului, și tezaurele regelui și ale mai marilor săi, totul duse la Babilon. 19 [u]Și arseră ei casa lui Dumnezeu, și stricară zidul Ierusalimului, și arseră toate palaturile sale cu foc, și nimiciră toate uneltele sale cele prețioase. 20 Și [v]pre cei ce mai rămaseră de sabie îi strămută la Babilon, [x]și ei îi fură servii lui și fiilor lui, până la domnia

d Ier. 22. 20. *Capul 36.* *a* 2 Reg. 23. 30, etc. | *b* 2Reg. 23.36,37. *c* 2 Reg. 24. 1. *d* Ier. 22. 18, 19. *e* Dan. 1. 1, 2. | *f* 2 Reg. 24. 8. *g* 2 Reg. 24.10—17. *h* Dan. 1. 1, 2. | *i* Ier. 37. 1. *j* 2 Reg. 24. 18. *k* Ier. 52. 3. Ezec. 17.15,18. | *l* 2 Reg. 17. 14. *m* Ier. 25. 3, 4. *n* Ier. 5. 12. 13. *o* Prov. 1.25, 30. | *p* Ier. 32. 3. Mat. 23. 34. *q* Ps. 74. 1. *r* Deut. 28. 49. | Ezra. 9. 7. *s* Ps. 74. 20. *t* 2 Reg. 25. 13, etc. | *u* 2 Reg 25. 9. Ps. 74. 6, 7. *v* 2 Reg 25. 11. *x* Ier. 27. 7.

Perșilor: 21 Ca să se împlinească cuvântul Domnului prin gura lui [y] Ieremia, până când pământul [z] se bucură de sabatele sale: *căci* pe cât timp el a stat pustiit, [a] a ținut sabat, până la împlinirea a șaptezeci de ani.

Prochiemarea lui Cir ce dă voie Iudeilor a se întoarce la țara lor.

22 [b] Dar în întâiul an al lui [c] Cir regele Perșilor, deșteptă Domnul spiritul lui Cir, regele Perșilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului prin gura lui [d] Ieremia: și el făcù prochiemare în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând:

23 [e] Așà zice Cir, regele Perșilor: Toate regatele pământului mi-le-a dat Domnul, Dumnezeul cerului, și mi-a poruncit să-i zidesc casă în Ierusalimul din Iuda. Cine între voi *este* din poporul său? Domnul Dumnezeul său *fie* cu dânsul, și să se suie.

CARTEA LUI EZRA.

Prochiemarea lui Cir, ce dă voie Iudeilor a se întoarce și a rezidi templul.

1 În întâiul an al lui Cir, regele Perșilor, deșteaptă Domnul spiritul lui Cir, regele Perșilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului [a] prin gura lui Ieremia: și [b] el făcù prochiemare în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând:

2 Așà zice Cir, regele Perșilor: Toate regatele pământului mi-le-a dat Domnul, Dumnezeul cerului, și [c] mi-a poruncit să-i zidesc casă, în Ierusalimul din Iuda: 3 Cine între voi *este* din poporul său? Dumnezeul său fie cu dânsul, și să se suie la Ierusalimul din Iuda, să zidească casa Domnului, Dumnezeul lui Israel! [d] (El *este* Dumnezeu, cel ce *este* în Ierusalim.) 4 Și toți câți vor rămânea, ori unde el ar petrece, să-l ajute oamenii locului său cu argint, cu aur, cu avere și cu vite, pre lângă darurile de bunăvoie pentru casa lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim.

5 Atuncia se sculară capii *caselor* părintești ale lui Iuda și ale lui Beniamin, și preoții și Leviții, cu toți aceia, al cărora spirit [e] l-a deșteptat Dumnezeu, ca să se suie, *și* să zidească casa Domnului, care *este* în Ierusalim. 6 Și toți, cari *erau* împrejurul lor, întăriră mâinile lor cu vase de argint, cu aur, cu avere, cu vite și cu lucruri prețioase, pe lângă acelea *ce* aduceà *fiecare* de bunăvoie.

7 [f] Și scoase regele Cir vasele casei Domnului, pre [g] care le scosese Nebucodonosor din Ierusalim, și le pusese în casa zeilor săi. 8 Pre acestea le scoase Cir, regele Perșilor, prin Mitridat, tesaurarul, și le numără lui Șeșbațar, mai marele lui Iuda. 9 Și acesta *este* numărul lor: treizeci blide de aur, o mie blide de argint, douăzeci și nouă de cuțite, 10 Treizeci cupe de aur, patru sute zece cupe de argint de al doilea *rând*, *și* alte vase o mie. 11 Toate vasele de aur și de argint *erau* cinci mii și patru sute. Pre toate *acestea* le suì Șeșbațar cu *cei din* captivitate, cari s'au suit din Babilon la Ierusalim.

Lista întâiei cele a Iudeilor, cari se întoarseră cu Zerubabel.

2 [a] Aceștia *sunt* fiii provinciei, cari s'au suit din captivitate, dintre aceia, ce au fost strămutați, pre [b] cari Nebucodonosor, regele Babilonului, îi strămută la Babilon, și cari se întoarseră la Ierusalim și în Iuda, fiecare în cetatea sa; 2 Cari au venit cu Zerubabel: Ieșua, Neemia, Seraia, Reelaia, Mordocheu, Bilșan, Mițpar, Bigvai, Rehum, *și* Baana.

y Ier.25.9,11,12. *z* Dan. 9. 2. *a* Lev. 25. 4, 5. *b* Ezra. 1. 1. | *c* Ier. 25. 12, 13. *d* Isa. 44. 28. *e* Ezra.41.1, 2, 3. | EZRA. — | *Capul 1.* *a* 2 Cron. 36.22. 23. | Ier. 25. 12. *b* Cap. 5. 13. 14. | *c* Isa. 44. 28. *d* Dan. 6. 26. *e* Filip. 2. 13. | *f* Cap. 5. 14. *g* 2 Reg. 24. 13. — | *Capul 2.* *a* Neem. 7.6,etc. *b* 2 Reg. 24. 14.

Numărul bărbaţilor poporului lui Israel *a fost acesta:* 3 Fiii lui Paroş: două mii o sută şaptezeci şi doi; 4 Fiii lui Şefatia, trei sute şaptezeci şi doi; 5 Fiii lui Arah, [c] şapte sute şaptezeci şi cinci; 6 Fiii lui [d] Pahat-Moab, din fiii lui Ieşua *şi* ai lui Ioabu: două mii opt sute doisprezece. 7 Fiii lui Elam: o mie două sute cincizeci şi patru; 8 Fiii lui Zattu, nouă sute patruzeci şi cinci. 9 Fiii lui Zaccai: şapte sute şasezeci; 10 Fiii lui Bani: şase sute patruzeci şi doi; 11 Fiii lui Bebai: şase sute douăzeci şi trei; 12 Fiii lui Azgad: o mie două sute douăzeci si doi: 13 Fiii lui Adonikam: şase sute şasezeci şi şase; 14 Fiii lui Bigvai: două mii cincizeci şi şase; 15 Fiii lui Adin: patru sute cincizeci şi patru; 16 Fiii lui Ater, din ai lui Hezekia: nouăzeci şi opt; 17 Fiii lui Beţai: trei sute douăzeci şi trei; 18 Fiii lui Iorah: o sută doisprezece. 19 Fiii lui Haşum: două sute douăzeci şi trei; 20 Fiii lui Ghibbar: nouăzeci şi cinci; 21 Fiii Bet-Lehemului: o sută douăzeci şi trei; 22 Bărbaţii din Netofa: cincizeci şi şase: 23 Bărbaţii din Anotot: o sută douăzeci şi opt; 24 Fiii lui Azmavet: patruzeci şi doi; 25 Fiii Kiriat-Arimului, ai Chefirei şi ai Beerotului: şapte sute patruzeci şi trei; 26 Fiii Ramei şi ai Gabei: şase sute douăzeci şi unul; 27 Bărbaţii din Micmas: o sută douăzeci şi doi. 28 Bărbaţii din Bet-El şi din Ai: două sute douăzeci şi trei; 29 Fiii lui Nebo: cincizeci şi doi; 30 Fiii lui Magbiş: o sută cincizeci şi şase; 31 Fiii celuilalt [e] Elam: o mie două sute cincizeci şi patru; 32 Fiii lui Harim: trei sute şi douăzeci; 33 Fiii lui Lod, ai lui Hadid şi ai lui Ano: şapte sute douăzeci şi cinci; 34 Fiii Ierichonului: trei sute patruzeci şi cinci; 35 Fiii lui Senaa: trei mii şase sute şi treizeci.

36 Preoţii: fiii lui [f] Iedaia, din casa lui Ieşua: nouă sute şaptezeci şi trei; 37 Fiii lui [g] Immer: o mie cincizeci şi doi; 38 Fiii lui [h] Paşhur: o mie două sute patruzeci şi şapte; 39 Fiii lui [i] Harim: o mie şi şaptesprezece.

40 Leviţii: fiii lui Ieşua şi ai lui Kadmiel, din fiii lui Hodavia: şaptezeci şi patru. 41 Cântăreţii: fiii lui Asaf: o sută douăzeci şi opt; 42 Fiii uşierilor: fiii lui Şallum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Akkub, fiii lui Hatita, fiii lui Şobai, toţi: o sută treizeci şi nouă.

43 [j] Servii templului: fiii lui Ţiha, fiii lui Hasufa, fiii lui Tabaot, 44 Fiii lui Keros, fiii lui Siaha, fiii lui Padon, 45 Fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Akkub, 46 Fiii lui Hagab, fiii lui Şamlai, fiii lui Hanan, 47 Fiii lui Ghiddel, fiii lui Gahar, fiii lui Reaia, 48 Fiii lui Reţin, fiii lui Nekoda, fiii lui Gazam, 49 Fii lui Uzza, fiii lui Paseah, fiii lui Besai, 50 Fiii lui Asna, fiii lui Meunim, fiii lui Nefusim, 51 Fiii lui Bakbuk, fiii lui Hacufa, fiii lui Harhur, 52 Fiii lui Baţlut, fiii lui Mehida, fiii lui Harşa, 53 Fiii lui Barkos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah, 54 Fiii lui Neţiah, fiii lui Hatifa; 55 Fiii [k] servilor lui Solomon: fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Peruda, 56 Fiii lui Iaala, fiii lui Darcon, fiii lui Ghiddel, 57 Fiii lui Şefatia, fiii lui Hattil, fiii lui Pocheret-Haţebaim, fiii lui Ami: 58 Toţi [l] servii templului şi fiii [m] servilor lui Solomon *erau:* trei sute nouăzeci şi doi.

59 Şi aceştia *sunt* aceia, cari se suiră dela Tel-Melah: Tel-Harşa, Cherub, Addon *şi* Immer; dar nu putură arătà casa lor părintească şi seminţia lor, că *ar fi* din Israel: 60 Fiii lui Delaia, fiii lui Iobia, fiii lui Necoda: şase sute cincizeci şi doi. 61 Şi dintre fiii preoţilor: fiii lui Habaia, fiii lui Koţ, fiii lui Barzillai, care a luat de femeie pre o fată a lui [n] Barzillai, Galaaditul; şi se numiau după numele ei. 62 Aceştia îşi căutară însemnarea lor, în cărţile naşterilor, dar nu *o* găsiră; [o] de aceea au fost alungaţi din preoţi; 63 Şi zis-a lor guvernatorul, că [p] nu pot mâncà din cele sfinte,

[c] Neem. 7. 10. [d] Neem. 7 11. [e] Vers. 7. [f] 1 Cron. 24. 7. [g] 1 Cron. 24. 14. [h] 1 Cron 9. 12. [i] 1 Cron. 24 8. [j] 1 Cron. 9. 2. [k] 1 Reg. 9. 21. [l] Ios. 9. 21, 27. [m] 1 Reg. 9. 21. [n] 2 Sam. 17. 27. [o] Num. 3. 10. [p] Lev. 22. 2, 10, 15, 16.

până nu se va ridică un preot cu [q]Urim și Tummin.

64 [r]Toată adunarea *era:* patruzeci și două mii trei sute șasezeci. 65 Fără de servii lor și servele lor, cari *erau:* șapte mii trei sute treizeci și șapte. Aveau și cântăreți și cântărețe două sute. 66 Caii lor *erau:* șapte sute treizeci și șase: cătârii lor: două sute patruzeci și cinci: 67 Cămilele lor: patru sute treizeci și cinci: *și* asinii *lor:* șase mii șapte sute douăzeci.

68 Și *unii* din mai marii *caselor* părintești, când au ajuns la casa Domnului, care *este* în Ierusalim, dădură daruri de bunăvoie pentru casa lui Dumnezeu, spre a o întocmi la locul ei. 69 După putința lor dădură la tesaurul lucrului șasezeci și una mii drachme de aur, cinci mii mine de argint, și o sută de vestminte preoțești.

70 Și așà preoții și Leviții, și cei din popor, și cântăreții și ușierii și servii templului locuiră în cetățile lor, și tot Israelul în cetățile sale.

Altarul se așază, și sacrificiile și sărbătorile se păzesc; rezidirea templului se începe.

3 Și sosind luna a șaptea, și fiii lui Israel *fiind* prin cetățile *lor,* se adună poporul ca un singur om la Ierusalim. 2 Atuncia se sculară Ieșua, fiul lui Iotadak, și frații săi, preoții, și Zerubabel, fiul lui [a]Șealtiel, și frații săi, și zidiră altarul Dumnezeului lui Israel, ca să aducă pe dânsul ardere de tot, după cum [b]scris *este* în legea lui Moisi, omul lui Dumnezeu.

3 Și așezară altarul pe pedestalele sale: căci spaimă le *era* de popoarele țărei, și aduseră pe dânsul [c]ardere de tot Domnului, ardere de tot de dimineață și de sară. 4 [d]Și serbară sărbătoarea corturilor, [e]după cum scris *este: și* [f]*aduseră* ardere de tot, zi cu zi, după număr *și* după datină, după trebuința fiecărei zile; 5 Și după aceea [g]arderea de tot perpetuu și cele de lunele nouă, și cele de toate sărbătorile cele sfinte Domnului, și *acelea ce* fiecare de bunăvoie aduceà Domnului. 6 Din ziua întâia a lunei a șaptea începură a aduce arderi de tot Domnului, deși *încă* nu se pusese temelia templului Domnului.

7 Și dădură arginț cioplitorilor de pietri și teslarilor, și [h]bucate, băutură și oleiu Sidonenilor și Tirienilor, ca să aducă depe Liban lemne de cedru pe mare la [i]Ioppa, [j]după învoirea, *dată* lor de Cir, regele Perșilor.

8 Și în anul al doilea, dela sosirea în casa lui Dumnezeu la Ierusalim, în a doua lună, începură Zerubabel, fiul lui Șealtiel, Ieșua, fiul lui Iotadak, și ceilalți frați ai lor, preoții și Leviții, și toți cari din captivitatea veniseră la Ierusalim, [k]și așezară pre Leviții de douăzeci de ani și mai sus, ca să aibă supraveghierea preste lucrul casei Domnului. 9 Și stătură [l]Ieșua, fiii săi, frații săi, și Kadmiel și fiii săi, fiii lui Iuda, cu toți supraveghietorii preste lucrătorii în casa lui Dumnezeu: fiii lui Henadad, fiii lor, și frații lor, Leviții.

10 Și pre când zidarii puneau temelia templului Domnului, [m]așezat-au pre preoți în vestmintele lor cu trâmbiți, și pre Leviți, fiii lui Asaf, cu cimbale, ca să laude pre Domnul, după [n]rânduiala lui David, regele lui Israel. 11 [o]Și ei cântară, lăudând și mărind pre Domnul: [p]Căci bun *este el,* [q]că vecinic *ține* îndurarea sa preste Israel. Și tot poporul strigă cu strigare mare, lăudând pre Domnul, 12 [r]Dar mulți dintre preoți și Leviți și *dintre* capii *caselor* părintești, bătrânii, cari văzuseră casa cea dintâia, plânseră foarte, când se puse temelia acestei case înaintea ochilor lor: și mulți înălțau vocea lor cu strigare de bucurie, 13 Așà încât poporul nu puteà deosebì vocea celor ce strigau de bucurie de vocea de plângere a poporului: că poporul înălță strigare de bucurie, și strigarea se auzià de departe.

q Esod. 28. 30. *r* Neem. 7. 66, etc.

Capul 3.
a Mat. 1. 12. *b* Deut. 12. 5. *c* Num. 28. 3, 4. *d* Neem. 8. 14, 17. Zech. 14. 16, 17. *e* Esod. 23. 16. *f* Num. 29. 12, etc. *g* Esod. 29. 38. *h* Fapt. 12. 20. *i* Fapt. 9. 36. *j* Cap. 6. 3. *k* 1 Cron. 23. 24, 27. *l* Cap. 2. 40. *m* 1 Cron. 16. 5, 6, 42. *n* 1 Cron. 6. 31. *o* Esod. 15. 21. Neem. 12. 24. *p* Ps. 136. 1. *q* Ier. 33. 11. *r* Hag. 2. 3.

Opunerea Samaritenilor, și amânarea zidirii templului, fiind pedici.

4 Și auzind [a] inamicii lui Iuda și ai lui Beniamin, cumcă fiii captivității zidesc templu Domnului, Dumnezeul lui Israel, 2 Se apropiară de Zerubabel și de capii *caselor* părintești, și ziseră către dânșii: Lăsați-ne și pre noi să zidim cu voi: căci noi căutăm, ca și voi, pre Dumnezeul vostru: și noi îi jertfim [b] din zilele lui Asarhaddan, regele Asiriei, care ne-a adus pre noi aicia. 3 Dar Zerubabel și Ieșua și ceilalți capi ai *caselor* părintești ale lui Israel le răspunseră: [c] Ce este vouă și nouă, ca să ziditi casă Dumnezeului nostru: ci noi singuri vom zidi-*o* Dumnezeului lui Israel, precum [d] ne-a poruncit regele Cir, regele Perșilor.

4 Atuncia [e] poporul țării slăbi mânele poporului lui Iuda, și-i turburâ la zidire; 5 Și mituiră pre consilieri în contra lor, ca să zădărnicească sfatul lor în toate zilele lui Cir, regele Perșilor, până la împărăția lui Dariu, regele Perșilor.

6 Și supt împărăția lui Ahasver, la începutul domniei sale, scriseră pâră asupra locuitorilor lu Iuda și ai Ierusalimului. 7 Și în zilele lui Artaxerxe scriseră Bișlam, Mitridat, Tabeel și ceilalți soți ai lor către Artaxerxe, regele Perșilor; și scrierea epistolei *era* cu litere siriene și în limba siriană. 8 Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, scriseră epistolă asupra Ierusalimului către Artaxerxe, regele, în chipul următor: 9 Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, și ceilalți soți ai lor, [f] Dinai, Afarsatcheii, Tarpeleii, Afarseii, Archeveii, Babilonienii, Susancheii, Dehaveii, Elameii; 10 Și celelalte popoare, pre cari le-a strămutat marele și măritul Asnappar, și le-a pus în cetățile Samariei, și celelalte de dincoace de fluviu, și așà mai departe.

11 Aceasta *este* cuprinsul epistolei, pre care a trimes-o către dânsul, către Artaxerxe, regele: Servii tăi, bărbații de dincoace de fluviu, și așà mai departe: 12 Știut să fie regelui, că Indeii, cari s'au suit dela tine la noi, au venit la Ierusalim, zidind *aceasta* cetate răsvrătitoare și rea, și zidurile le întăresc, și temeliele *le* încheie. 13 Deci știut să fie regelui, că dacă cetatea aceasta se va zidì și zidurile se vor întări, ei nu vor mai da [g] bir, dări și drumuri, și aceasta va fi spre pagubă tesaurului regilor. 14 Și fiindcă mâncăm sarea palatului, și nu ne ședeà bine să privim paguba regelui, pentru aceea am trimes și am adus *aceasta* la cunoștința regelui; 15 Ca să se caute în Cartea Cronicelor părinților tăi, și tu vei găsì în Cartea Cronicelor, și vei știi, că cetatea aceasta *este* răsvrătitoare și vătămătoare regilor și țărilor, și cumcă în timpuri trecute, ei făcând răsvrătiri în ea, pentru aceea această cetate a fost nimicită. 16 *Deci* facem știut regelui, că, dacă această cetate se va zidì și zidurile sale se vor întări, tu pentru aceasta nu vei mai aveà partea de dincoace de fluviu.

17 Atuncia trimese regele răspuns către Rehum, cancelarul, *către* Șimșai, scriitorul, și către ceilalți soți ai lor, cari locuiau în Samaria, și *către* ceilalți de dincolo de fluviu: Pace, și așà mai departe: 18 Epistola, pre care ați trimes către noi, mi-s'a cetit lămurit. 19 Și datu-s'a poruncă de către mine, și s'a căutat, și s'a găsit, că această cetate din vechime s'a ridicat asupra regilor, și s'a făcut în ea răscoală și răsvrătire; 20 Și că au fost regi puternici în Ierusalim, cari au [h] domnit preste tot *cuprinsul* de [i] dincolo de fluviu, și li-s'a dat bir, dări și drumuri. 21 Deci dați poruncă, să oprească pre acești oameni, și cetatea aceea să nu mai fie zidită, până ce se va da poruncă de mine. 22 Luați aminte, să nu vă abateți dela aceasta; ca să nu crească răul, spre paguba regilor.

23 Deci cetindu-se cuprinsul epistolei lui Artaxerxe, regele, înaintea lui Rehum și a lui Șimșai, scriitorul, și a soților lor, merseră ei în grabă la Ierusalim

Capul 4. *a* Vers. 7, 8, 9. *b* 2 Reg. 17. 24, 32, 33. *c* Neem. 2. 20. *d* Cap. 1. 1, 2, 3. *e* Cap. 3. 3. *f* 2Reg. 17. 30, 31. *g* Cap. 7. 24. *h* Ps. 72. 8. *i* Fac. 15. 18. Ios. 1. 4. —

la Iudei, și-i opriră cu silă și cu putere. 24 După aceasta se oprì lucrul casei lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim: și se oprì până în anul al doilea al domniei lui Dariu, regele Perșilor.

Zidirea templului începe iarăși; vizita și cercetarea guvernatorului.

5 Atuncia profeții, [a]Haggai, profetul, și [b]Zecaria, fiul lui Iddo, profețiră Iudeilor, cari *erau* în Iuda, și *în* Ierusalim, în numele Dumnezeului lui Israel, 2 Și atuncia se sculară [c]Zerubabel, fiul lui Șealtiel, și Ieșua, fiul lui Iotadak, și începură a zidì casa lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim, și cu dânșii profeții lui Dumnezeu, cari îi ajutau.

3 În același timp veniră la dânșii [d]Tatnai, guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai și soții lor, și ziseră așà către dânșii: [e]Cine v'a dat poruncă să ziditi aceasta casă, și să întăriți zidul acesta? 4 [f]Și mai ziseră: Cari sunt numele bărbaților, cari zidesc aceste zidiri? 5 Dar [g]ochiul Dumnezeului lor erà asupra bătrânilor Iudeilor, și nu i-au oprit, până ce știrea *despre aceasta* nu venì la Dariu, și *nu* [h]s'a trimes poruncă sa pentru aceasta.

Raport către regele Dariu.

6 Cuprinsul epistolei, pre care a trimis-o Tatnai, guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai [i]și soții săi, Afarsatcheii, cari *erau* dincoace de fluviu, către Dariu, regele. 7 Ei trimeseră epistola către dânsul, și în ea erà scris așà:

8 Lui Dariu, regele, pace întru toate! Știut să fie regelui, că am mers în provincia lui Iuda, la casa Dumnezeului celui mare, care se zidește cu pietri mari, și lemn se pune în pereți: și lucrul sporește cu zel, și prosperă supt mânele lor. 9 Atuncia noi am întrebat pre cei bătrâni, și am vorbit astfel către dânșii: [j]Cine v'a dat poruncă să ziditi casa aceasta, și să întăriți zidul acesta? 10 Și de numele lor i-am întrebat, ca să ți-*le* spunem, ca să scriem numele bărbaților, cari *sunt* în fruntea lor. 11 Și ei ne dădură acest răspuns, zicând: Noi suntem servii Dumnezeului cerului și al pământului, și rezidim casa, care s'a zidit cu mulți ani mai nainte, și pre care a zidit-o și [k]a sfârșit-o un mare rege al lui Israel. 12 Dar, [l]după ce părinții noștri au mâniat pre Dumnezeul cerului, el îi dădù în mâna lui [m]Nebucodonosor, regele Babilonului, Chaldeul, care nimicì casa aceasta, și strămută poporul la Babilon. 13 Dar în anul întâiu al lui [n]Cir, regele Babilonului, dădù poruncă *acest* rege Cir de a zidì această casă a lui Dumnezeu: 14 Și chiar și [o]vasele de aur și *de* argint ale casei lui Dumnezeu, pre cari le scosese Nebucodonosor din templul din Ierusalim, și le aduse în templul din Babilon, le scoase regele Cir din templul din Babilon, și *le* dădù *unuia*, [p]a cărui nume erà Șeșbațar, pre care l-a așezat guvernator: 15 Și zise către dânsul: là aceste vase: mergi, du-te în templul din Ierusalim; și casa lui Dumnezeu să fie zidită pe locul ei. 16 Atuncia venì acel Șeșbațar, și [q]puse temelia casei lui Dumnezeu din Ierusalim: și din timpul acela până acum se zidește, și *încă* nu s'a sfârșit. 17 Și acum de va bine-place regelui, să se caute în casa tesaurului regelui, care *este* acolo în Babilon, dacă în adevăr s'a dat poruncă de către regele Cir, să se zidească aceasta casă a lui Dumnezeu în Ierusalim; și voința regelui asupra acestui lucru binevoiască a ne-o trimete.

După răspunsul priincios al lui Dariu, templul se isprăvește și se târnosește și apoi se prăznuesc paștile.

6 Atuncia dădù poruncă regele Dariu, și [a]s'a căutat în casa archivei, unde se păstrau tesaurele în Babilon; 2 Și s'a găsit în Acmeta, în palatul, care *se află* în provincia Media, un tui, în care *este* scris această aducere aminte:

3 În anul întâiu al regelui Cir dădù poruncă *acel* rege Cir *peutru* casa lui

Capul 5.
a Hag. 1. 1.
b Zech. 1. 1.
c Cap. 3. 2.
d Cap. 6. 6.
e Vers. 9.
f Vers. 10.
g Ps. 33. 18.
h Cap. 6. 6.
i Cap. 4. 9.
j Vers. 3, 4.
k 1 Reg. 6. 1.
l 2 Cron. 36. 16, 17.
m 2 Reg. 24. 2
n Cap. 1. 1.
o Cap. 1 7, 8.
p Hag. 1. 14.
q Cap. 3. 8, 10.
Capul 6.
a Cap. 5. 17.

Dumnezeu din Ierusalim: Să se zidească casă. pe locul unde se aduc jertfe. și temeliele ei să se întărească foarte. înălțimea ei *să fie* de șasezeci coți. *și* lățimea ei de șasezeci coți: 4 [b] Cu trei rânduri de pietri mari, și un rând de lemn nou: și cheltuelele să se dea din casa regelui.

5 Și [c] vasele cele de aur și argint ale casei lui Dumnezeu, pre cari le scoase Nebucodonosor din templul, care *este* în Ierusalim, și *le* aduse la Babilon, să se dea înapoi. și ele să vină la locul lor. în templul, care *este* în Ierusalim. și să se așeze în casa lui Dumnezeu. 6 [d] Deci depărtați-vă deacolo, tu Tatnai. guvernatorul de dincolo de fluviu. Șetar-Boznai. cari *sunteți* dincolo de fluviu. 7 Lăsați *în pace* lucrul acelei case a lui Dumnezeu: guvernatorul Iudeilor și cei bătrâni ai Iudeilor să zidească aceea casă a lui Dumnezeu pe locul ei. 8 Încă și poruncă dau pentru cele ce aveți a face bătrânilor Iudeilor *spre serviciu* la zidirea acelei case a lui Dumnezeu: ca din tesaurele regelui, din dările de dincolo de fluviu, să se dea bărbaților acelora îndată cheltuelele, pentru ca să nu fie împedecați. 9 Și ce este de trebuință. *adecă:* juncі, berbeci și miei pentru arderile de tot pentru Dumnezeul cerului, grâu, sare. vin și olein. după cererea preoților, cari *sunt* în Ierusalim, să li-se dea zi cu zi. *așa încât să* nu *fie* nici o lipsă.

10 [e] Pentru ca să aducă mirosuri plăcute Dumnezeului cerului, și [f] să se roage pentru viața regelui și a fiilor săi. 11 Încă și poruncă dau, ca oricine ar călcà aceasta poruncă. să se scoată din casa lui o grindă. și el să fie ridicat și spânzurat pe ea. [g] și casa lui pentru aceasta să se prefacă în grămadă de gunoiu. 12 Și Dumnezeu, care a pus [h] numele său să locuiască acolo, să răstoarne pre tot regele și poporul, care va întinde mâna sa să calce *porunca. și* să nimicească acea casă a lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim. Eu, Dariu, am dat porunca: cu grăbire se fie făcută.

13 Atunci îndeplinirà Tatnai. guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai, și soții lor. cu grabă acelea, ce poruncise Dariu. regele.

14 [i] Și bătrânii Iudeilor zidiră. și prosperară prin îndemnarea lui Haggai, profetul. și a lui Zecaria. fiul lui Iddo; și ei *o* zidiră. și *o* sfârșiră. după porunca Dumnezeului lui Israel. și după porunca lui [j] Cir. a lui [k] Dariu. și a lui [l] Artaxerxe. regele Perșilor. 15 Și se sfârși casa aceasta în ziua a treia a lunei Adar. care erà anul al șaselea al domniei regelui Dariu.

16 Și serbară cu bucurie fiii lui Israel. preoții, și Leviții, și ceilalți fii ai captivității [m] sfințirea casei acesteia a lui Dumnezeu: 17 Și [n] aduseră pentru sfințirea acestei case a lui Dumnezeu o sută de boi. două sute de berbeci, patru sute de miei: și pentru jertfire de păcat pentru întregul Israel: doisprezece țapi, după număral seminților lui Israel. 18 Și așezară pre preoți după [o] rândurile lor. și pre Leviți după [p] rândurile lor, la serviciul lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim. [q] după cele scrise în cartea lui Moisi.

19 Și serbară fiii captivității paști [r] în a patrusprezecea *zi* a lunei întâia. 20 Căci preoții și Leviții [s] se curățiseră cu toții: toți *erau* curați: și [t] tăiară pasca pentru toți fiii captivității și pentru frații lor. preoții și pentru sineși. 21 Și mâncară fiii lui Israel, cari se întoarseră din captivitate. și toți. cari s'au deosebit către dânșii din [u] necurățenia popoarelor țării. spre a căuta pre Domnul, Dumnezeul lui Israel. 22 Și serbară cu bucurie [v] sărbarea azimelor șapte zile; căci Domnul îi bucurase, și [x] întorsese inima [y] regelui Asiriei către dânșii, întărind mânele lor la lucrul casei lui Dumnezeu. Dumnezeul lui Israel.

---

b 1 Reg. 6. 36. | *e* Ier. 29. 7. | *h* 1 Reg. 9. 3. | *k* Cap. 4. 24. | *n* Cap. 8. 35. | *q* Num. 3. 6. | *t* 2 Cron. 35. 11. | *x* Prov. 21. 1.
c Cap. 1. 7, 8. | *f* 1 Tim. 2. 1, 2. | *i* Cap. 5. 1, 2. | *l* Cap. 7. 1. | *o* 1 Cron. 24. 1. | *r* Esod. 12. 6. | *u* Cap. 9. 11. | *y* 2 Reg. 23. 29.
d Cap. 5. 3. | *g* Dan. 2. 5. | Cap. 1. 1. | *m* 1 Reg. 8. 63. | *p* 1 Cron. 23. 6. | *s* 2 Cron. 30. 15. | *v* Esod. 12. 15. | —

Ezra pleacă la Ierusalim cu însărcinare dela rege, şi duce cu dânsul o mare ceată de Iudei.

7 După acestea, supt domnia lui [a]Artaxerxe, regele Perşilor, *se suì* Ezra, [b]fiul lui Seraia, fiul lui Azaria, fiul lui Hilkia, 2 Fiul lui Şallum, fiul lui Zadok, fiul lui Ahitub, 3 Fiul lui Amaria, fiul lui Azaria, fiul lui Meraiot, 4 Fiul lui Zeraia, fiul lui Uzi, fiul lui Bukki, 5 Fiul lui Abişua, fiul lui Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, arhiereul: 6 Acest Ezra se suì din Babilon; şi el *erà* cărturar [c]iscusit în legea lui Moisi, pre care a dat-o Domnul, Dumnezeul lui Israel; şi regele îi împlinì toată cererea lui, [d]fiindcă mâna Domnului, Dumnezeul său, *erà* preste dânsul. 7 [e]Şi se suiră *cu dânsul* la Ierusalim dintre fiii lui Israel, dintre preoţi, *dintre* [f]Leviţi, *dintre* cântăreţi, *dintre* uşieri, şi *dintre* [g]servii templului, în anul al şaptelea al lui Artaxerxe, regele. 8 Şi el venì la Ierusalim, în luna a cincea, din anul al şaptelea al regelui. 9 Că în *ziua* întâia a lunei întâia începù a se suì din Babilon, şi în *ziua* întâia a lunei a cincea venì la Ierusalim; [h]fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului său *erà* preste dânsul. 10 Că Ezra îşi pregătì inima, spre a [i]căuta legea Domnului, şi a *o* face, şi a [j]învăţà în Israel legile şi judecăţile.

11 Acesta *este* cuprinsul epistolei, pre care a dat-o Artaxerxe lui Ezra, preotul, cărturarul, *adecă* cărturar în cuvintele poruncilor Domnului şi ale legilor lui pentru Israel:

12 Artaxerxe, [k]regele regilor, către Ezra, preotul, cărturarul în legea Dumnezeului cerului, deplină *pace*, şi aşà mai departe: 13 Poruncă dau, ca fiecare din regatul meu, ce voeşte se meargă la Ierusalim de bunăvoie dintre poporul lui Israel, dintre preoţii săi şi Leviţii săi, poate să meargă cu tine; 14 Tu eşti trimes de rege şi de cei [l]şapte consilieri ai lui, să cercetezi în Iuda şi în Ierusalim, după legea Dumnezeului tău, carea *este* în mâna ta; 15 Şi să duci *acolo* argintul şi aurul, pre care l-au dat regele şi consilierii lui cu bunăvoie Dumnezeului lui Israel, [m]al cărui locaş *este* în Ierusalim; 16 [n]Şi tot argintul şi aurul, pre care-l vei găsì în toată provincia Babilonului, pe lângă darurile de bunăvoie, pre care [o]le va da poporul şi preoţii pentru casa Domnului lor, ce *este* în Ierusalim. 17 Ca să cumperi pe dată din argintul acesta viţei, berbeci, miei, cu [p]darurile lor de pâne şi cu libaţiunile lor, şi [q]să le aduci pe altarul casei Dumnezeului vostru, ce *este* în Ierusalim. 18 Şi ce se va părèa bine ţie şi fraţilor tăi, ca să faceţi cu rămăşiţa argintului şi a aurului, faceţi după voia Dumnezeului vostru. 19 Şi vasele, cari ţi-s'au dat pentru serviciul casei Dumnezeului tău, pune-*le* înaintea lui Dumnezeu în Ierusalim. 20 Şi ce va mai fi de trebuinţă pentru casa Dumnezeului tău, cea ce va trebuì să mai cheltueşti încă, *aceea* vei luà din casa tesaurelor regelui. 21 Şi poruncă dau, eu Artaxerxe, regele, către toţi păzitorii tesaurului, cari *sunt* dincolo de fluviu, ca tot ce va cere dela voi Ezra, preotul, cărturarul în legea Dumnezeului cerului, cu grăbire să se îndeplinească. 22 Până la o sută talante de argint, şi o sută core de grâu, şi o sută baturi de vin, şi o sută baturi de oleiu, şi sare fără măsură. 23 Tot, ce este voia Dumnezeului cerului, să se îndeplinească întocmai, pentru casa Dumnezeului cerului; căci pentru ce să vină mânia *sa* preste regatul regelui şi al fiilor săi. 24 Şi vă facem ştiut, că asupra tuturor preoţilor, Leviţilor, cântăreţilor, uşierilor, servilor templului şi servilor acestei case a lui Dumnezeu, nu aveţi nici o putere a pune bir, dare şi drumuri. 25 Şi tu, Ezra, [r]pune după înţelepciunea Dumnezeului tău, care *este* în tine, judecători şi diregători, cari să judece tot poporul, ce *este* dincolo de fluviu, pre toţi, cari cunosc legile Dumnezeului tău, şi cari

Capul 7.
a Neem. 2. 1.
b 1 Cron. 6. 14.
c Vers.11,12,21.
d Vers. 9.
e Cap. 8. 1.
f Cap. 8.15, etc.
g Cap. 2. 43.
h Neem. 2. 8,18.
i Ps. 119. 45.
j Neem 8.1—8. Mal. 2. 7
k Ezec. 26. 7. Dan. 2. 37.
l Est. 1. 14.
m 2 Cron. 6. 2. Ps. 135. 21.
n Cap. 8. 25.
o 1 Cron.29.6,9.
p Num.15.4.etc.
q Deut. 12. 5,11.
r Esod.18.21,22.

nu le cunosc, pre aceia [s] învățați-i. 26 Și fiecare, ce nu va îndeplini legea Dumnezeului tău, și legea regelui, să fie pe dată condamnat sau la moarte, sau la egziliu, sau la gloabă, sau la închisoare.

27 [t] Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul părinților noștri, care a pus una ca aceasta în inima regelui, pentru ca să mărească casa Domnului, ce *este* în Ierusalim: 28 Și a întors spre mine îndurarea regelui, a sfetnicilor săi și a tuturor mai marilor, puternicilor regelui. Și m'am întărit; căci mâna Domnului, Dumnezeul meu, *era* preste mine: și am adunat capii lui Israel, ca să se sue cu mine.

Tovarășii de călătorie ai lui Ezra.

8 Aceștia *sunt* capii *caselor* părintești și cartea nașterii acelora, cari s'au suit cu mine din Babilon, supt domnia lui Artaxerxe, regele: 2 Din fiii lui Fineas, Gerșom; din fiii lui Itamar, Daniel; din fiii lui David, [a] Hattuș: 3 Din fiii lui Șecania, din fiii lui [b] Paros, Zecaria, și cu dânsul, scriși în cartea nașterilor o sută cincizeci de bărbați. 4 Din fiii lui Pahat-Moab: Elioenai, fiul lui Zerahia, și cu dânsul două sute de bărbați. 5 Din fiii lui Șecania, fiul lui Iahaziel, și cu dânsul trei sute de bărbați. 6 Și din fiii lui Adin, Ebed, fiul lui Ionatan, și cu dânsul cincizeci de bărbați. 7 Și din fiii lui Elam, Ieșaia, fiul Ataliei, și cu dânsul șaptezeci de bărbați. 8 Și din fiii lui Șefatia, Zebadia, fiul lui Micael, și cu dânsul optzeci de bărbați. 9 Din fiii lui Ioab: Obadia, fiul lui Iehiel, și cu dânsul două sute optsprezece bărbați. 10 Și din fiii lui Șelomit, fiul lui Iosafia, și cu dânsul o sută șasezeci de bărbați. 11 Și din fiii lui Bebai, Zecaria, fiul lui Bebai, și cu dânsul douăzeci și opt de bărbați. 12 Și din fiii lui Atgad: Iohanan, fiul lui Hakkatan, și cu dânsul o sută zece bărbați. 13 Și din fiii cei de pe urmă ai lui Adonikam, ale cărora nume *erau acestea:* Elifelet, Ieiel, și Șemaia, și cu dânșii șasezăci de bărbați. 14 Și din fiii lui Bigvai: Utai și Zabbud, și cu dânșii șaptezeci de bărbați.

15 Și-i adunai la pârâul, ce curge la Ahava; și noi rămaserăm acolo trei zile; și cu căutai între popor și între preoți, și nu găsii nici pre unul din [c] fiii lui Levi. 16 Atuncia trimesei la Eliezer, de Aziel, la Șemaia, la Elnatan, la Iarib, la Elnatan, la Natan, la Zecaria, și la Meșullum, capii: și la Ioiarib, și la Elnatan, bărbați înțelepți; 17 Și i-am trimes către Iddo, capul din locul Casifia; și am pus în gura lor cuvintele, ce trebuie să se vorbească către Iddo *și* către frații săi, servii templului, la locul Casifia, ca se ne aducă servi pentru casa Dumnezeului nostru. 18 Și ei ne [d] aduseră, fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului nostru *era* preste noi, pre un bărbat cu minte din fiii lui Mahli, fiul lui Levi, fiul lui Israel; și pre Șerebia, pre fiii săi și pre frații săi, optsprezece; 19 Și pre Hasabia, și cu dânsul pre Ieșaia, din fiii lui Merari, pre frații săi și pre fiii lor, douăzeci; 20 [e] Și dintre servii templului, pre cari i-a dat David și cei mai mari pentru servirea Leviților, două sute și douăzeci de servi ai templului; ei toți au fost anume numiți.

Postul și darurile de sfințire.

21 Și [f] prochiemain acolo, la pârâul Ahava, post, ca să [g] ne umilim înaintea Dumnezeului nostru, ca să ne dea [h] cale bună pentru noi, pentru copiii noștri, și pentru tot avutul nostru. 22 Căci [i] îmi era rușine, să cer dela rege oaste și călăreți, ca să ne ajute pe cale în contra neamicului, fiindcă ziseserăm către rege: [j] Mâna Dumnezeului nostru *este* preste toți, cari-l cantă, spre [k] bine, dar puterea și mânia lui [l] preste toți cei ce-l [m] părăsesc. 23 Deci pentru aceasta am postit și am rugat pre Dumnezeul nostru, și el ne-a [n] ascultat.

24 Atunci am despărțit dintre mai marii preoților doisprezece: pre Șerebia,

---

s Mal. 2. 7. Mat. 23. 2, 3. 1 Cron. 29. 10.

Capul 8.

a 1 Cron. 3. 22. *b* Cap. 2. 3. *c* Cap. 7. 7. *d* Neem. 8. 7. *e* Cap. 2. 43. *f* 2 Cron. 20. 3. *g* Isa. 58. 3, 5. *h* Ps. 5. 8. *i* 1 Cor. 9. 15. *j* Cap. 7. 6, 9, 28. *k* Ps. 33. 18, 19. *l* Ps. 34. 16. Rom. 8. 28. *m* 2 Cron. 15. 2. *n* Isa. 19. 22.

pre Haşabia, şi cu dânşii zece dintre fraţii lor: 25 Şi le-am cumpănit [o]argintul, aurul şi vasele, darul, pentru casa Dumnezeului nostru, pre care l-au dăruit regele şi consilierii săi, mai marii săi şi toţi Israeliţii, *cari erau* de faţă. 26 Şi le-am cumpănit pe mâna lor şase sute şi cincizeci de talante de argint, şi vase de argint de o sută talante, şi *vase* de aur de o sută talante: 27 Şi douăzeci de cupe de aur, câte o mie de drachme, şi două vase de aramă bună, strălucitoare, scumpă ca şi aurul. 28 Şi zisu-le-am: Voi *sunteţi* [p]sfinţiţi Domnului, şi vasele *sunt* [q]sfinţite: şi argintul şi aurul *este* darul de bunăvoie pentru Domnul, Dumnezeul părinţilor voştri. 29 Fiţi deştepţi, şi luaţi seama *asupra lor*, până ce *le* veţi cumpăni înaintea mai marilor preoţilor şi ai Leviţilor, şi *înaintea* capilor *caselor* părinteşti ale lui Israel în Ierusalim, în camerele casei Domnului. 30 Aşà luară preoţii şi Leviţii greutatea argintului, a aurului şi a vaselor, ca să le ducă la Ierusalim, în casa Dumnezeului nostru.

Sosirea la Ierusalim.

31 Şi noi plecarăm dela râul Ahava, în a douăzecia *zi* a lunei întâia, ca să mergem la Ierusalim; şi [r]mâna Dumnezeului nostru *era* preste noi, şi ne scăpă din mâna neamicului şi a pânditorilor pe cale. 32 Şi [s]venirăm la Ierusalim, şi rămaserăm acolo trei zile. 33 Şi în ziua a patra s'au cumpănit argintul, aurul şi vasele, în casa Dumnezeului nostru, în mâna lui Meremot, fiul lui Uzia, preotul: şi cu dânsul *era* Eleazer, fiul lui Fineas; şi cu ei Iotabad, fiul lui Ieşua, şi Noadia, fiul lui Binnui, Leviţi. 34 După numărul şi greutatea fiecăruia: şi toată greutatea se însemnă atuncia.

35 *Şi* fiii celor strămutaţi, cei ce se întoarseră din captivitate, aduseră arderi de tot Dumnezeului lui Israel, doisprezece viţei pentru tot Israelul, nouăzeci şi şapte de berbeci, şaptezeci şi şapte de miei, doisprezece ţapi, drept jertfe pentru păcat: toate acestea *erau* ardere de tot Domnului. 36 Şi dădură poruncile regelui satrapilor regelui şi guvernatorilor de dincoace de fluviu: şi aceştia ajutară pre popor şi casa lui Dumnezeu.

Îneuserirea Iudeilor cu Păgânii; durerea şi rugăciunea lui Ezra; căinţa şi îndreptarea Iudeilor.

9 După ce se sfârşì aceasta, se apropiară mai marii de mine, şi ziseră: Poporul lui Israel, preoţii şi Leviţii nu s'au [a]deosebit de poporul pământului, ([b]făcând toate urîciunile lor), de Cananei, Hetei, Ferizei, Iebusei, Ammoniţi, Moabiţi, Egipteni şi Amorei. 2 Căci au [c]luat dintre fetele lor *de femei* pentru sine şi pentru fiii lor, şi au [d]amestecat [e]seminţia sacră cu popoarele *acestor* ţări, şi mâna mai marilor şi a căpeteniilor mai întâiu a fost în fără-de-legea aceasta. 3 Şi auzind acestea, [f]am rupt vestmântul meu şi mantia mea, şi am smuls din părul capului meu şi din barba mea, şi am căzut [g]uimit. 4 Atuncia se adunară la mine toţi, cari se [h]temeau de cuvintele Dumnezeului lui Israel, pentru fără-de-legea celor din captivitate, şi eu am şezut uimit până la [i]jertfirea de sară.

5 Şi mă sculai la jertfirea de sară din umilirea mea, şi cu vestmântul şi mantia mea rupte plecat-am genunchile, şi am [j]întins mânele mele către Domnul, Dumnezeul meu:

6 Şi zis-am: Dumnezeul meu! [k]îmi este ruşine, şi mă roşesc, a ridică ochii mei către tine, Dumnezeule: că [l]fără-delegile noastre s'au îmmulţit preste capetele *noastre*, şi vina noastră s'a [m]mărit până la cer. 7 Din zilele părinţilor noştri [n]*suntem* în mare vină, până în ziua de astăzi, şi pentru păcatele noastre [o]am fost daţi noi, regii noştri *şi* preoţii noştri în mâna regilor ţărilor, săbiei, în captivitate, în pradă, şi în [p]ruşinea feţei, pre-

o Cap. 7. 15, 16. p Lev. 21. 6, 7, 8. q Num. 4. 4. 15, 19. 20.
r Cap. 7. 6, 9, 28. s Neem. 2. 11. —
Capul 9.
a Cap. 6. 21. Neem. 9. 2.
b Deut. 12. 30, 31. c Neem. 13. 23. d Esod. 19. 6.
e 2 Cor. 6. 14. f Iov. 1. 20. g Ps. 143. 4.
h Isa. 66. 2. i Esod. 29. 39. Esod. 9. 29, 33.
k Dan. 9. 7. 8. l Ps. 38. 4. m Apoc. 18. 5.
n Ps. 106. 6. o Neem. 9. 30. p Dan. 9. 7. 8.

cum se vede astăzi. 8 Și acum puțintel s'a îndurat spre noi Domnul, Dumnezeul nostru, ca să ni-se lase mântuire, și să ni-se dea întemeiere în locul său cel sfânt; ca Dumnezeul nostru să ne [q]lumineze ochii, și să ne dea puțină răsuflare în sclavia noastră. 9 [r]Căci servi *eram* noi: [s]dar Dumnezeul nostru nu ne-a părăsit în sclavia noastră, ci [t]ne-a făcut să găsim har înaintea regelui Perșilor, dându-ne răsuflare, ca să ridicăm casa Dumnezeului nostru, și să dregem ruinele ei, și dându-ne [u]zid în Iuda și în Ierusalim. 10 Ce deci să mai zicem noi, Dumnezeul nostru, după *toate* acestea? că noi am părăsit poruncile tale, 11 Pre care le-ai dat prin mâna servilor tăi, a profeților, zicând: Pământul, în care întrați, ca să-l stăpâniți, *este* pământ necurat, [v]mânjit de popoarele țărilor, prin urîciunile lor, cu cari l-au umplut, dela un capăt până la celalalt, cu necurățeniile lor.

12 Voi deci [x]să nu dați fetele voastre fiilor lor, și să nu luați fetele lor pentru fiii voștri, și în veci [y]să nu căutați pacea și binele lor: ca să fiți tari, și să mâncați binele pământului, și să-*l* [z]păstrați de moștenire pentru fiii voștri în veci. 13 Și după toate câte au venit asupra noastră prin faptele noastre cele rele, și pentru păcatul nostru cel mare, *și* pentru că tu, Dumnezeul nostru, [a]ne-ai pedepsit mai puțin, decât după fărădelegea noastră, și ni-ai dat mântuirea aceasta, 14 *Se cuvine oare* să călcăm [b]iarăși poruncile tale, și să [c]ne încuscerim cu popoarele acestor urîciuni? Nu [d]te vei mânia oare asupra noastră până la nimicire, așă că nu *va rămâneà* nici o rămășiță și nici o mântuire? 15 Doamne, Dumnezeul lui Israel! [e]tu *ești* drept: căci noi am rămas mântuiți, precum *se vede* astăzi; iacă, *suntem* [f]înaintea ta [g]cu vina noastră; că nu putem [h]stà pentru această înaintea ta.

Femeile străine se băşcăluesc de Israeliți.

10 Și [a]după ce Ezra, plângând și *stând* prosternat [b]înaintea casei lui Dumnezeu, se rugă, și mărturisi *păcatele*, se adună la el o mulțime mare foarte de bărbați, de femei și de copii din Israel; și poporul plângeà foarte. 2 Și luă cuvântul Șecania, fiul lui Iehiel, *unul* din fiii lui Elam, și zise către Ezra: Noi am [c]păcătuit contra Dumnezeului nostru, că am luat femei străine din popoarele țării; dar totuși este *încă* ceva speranță pentru Israel întru aceasta. 3 Drept aceea, să încheiăm [d]legământ cu Dumnezeul nostru, că vom scoate toate femeile, și *tot* ce s'a născut din ele, după sfatul domnului meu și al acelora, cari [e]se tem de [f]porunca Dumnezeului nostru; și facă-se după lege. 4 Scoală-te! căci a ta *este* treaba *aceasta*; și noi *vom fi* cu tine. [g]Fii tare, și lucrează.

5 Atuncia se sculă Ezra, și puse să [h]jure pre cei mai mari ai preoților, ai Leviților, și a tot Israelul, să facă după cuvântul acesta: și ei jurară. 6 Atuncia se sculă Ezra de dinaintea casei lui Dumnezeu, și merse în camera lui Iohanam, fiul lui Eliașib; și întrând acolo, [i]nu mâncă pâne, și nici nu beà apă; căci el bocià pentru păcatele celor din captivitate. 7 Și ei prochiemară în Iuda și în Ierusalim către toți fiii captivității, ca să se adune la Ierusalim; 8 Și că averea fiecăruia, care nu va veni până în trei zile, după sfatul mai marilor și al bătrânilor, să fie anatema; și să se deosebească din adunarea celor din captivitate.

9 Atuncia se adunară toți bărbații din Iuda și din Beniamin la Ierusalim în trei zile: aceasta *a fost* în luna a noua, în a douăzecea *zi* a lunei: și [j]tot poporul ședeà pe locul deschis, înaintea casei lui Dumnezeu, tremurând pentru aceasta și de ploaie. 10 Și Ezra, preotul, se sculă, și zise către dânșii: Voi ați păcătuit, că ați luat femei străine, ca să adaugiți

q Ps. 13. 3.	*u* Isa. 5. 2.	*y* Deut. 23. 6.	2 Pet. 2.20,21.	*f* Rom. 3. 19.	*Capul 10.*	*d* 2 Cron. 34. 31.	*g* 1 Cron. 28. 10.
r Neem. 9. 36.	*v* Cap. 6. 21.	*z* Prov. 13. 22.	*e* Vers. 2.	*g* 1 Cor. 15. 17	*a* Dan. 9. 20.	*e* Cap. 9. 4.	*h* Neem. 5. 12.
s Ps. 136. 23.	*x* Esod. 23. 32.	*a* Ps. 103. 10.	*d* Deut. 9. 8.	*h* Ps. 130. 3.	*b* 2 Cron. 20. 9.	*f* Deut. 7. 2, 3.	*i* Deut. 9. 18.
Cap. 7. 28.	Deut. 7. 3.	*b* Ioan. 5. 14.	*e* Dan. 9. 14.	—	*c* Neem. 13. 27.		*j* 1 Sam. 12. 18.

preste păcatul lui Israel. 11 Deci [k] daţi mărturisire Domnului, Dumnezeul părinţilor voştri, şi faceţi voia lui, şi [l] deosebiţi-vă de popoarele pământului şi de femeile străine.

12 Şi răspunse toată adunarea, şi zise, cu voce tare: Precum ai zis, aşă trebue să facem. 13 Dar poporul *este* mult, şi *este* timp ploios tare, şi nu putem stà afară: şi *aceasta* nici nu *este* lucru de una sau de două zile: căci noi suntem mulţi, cari am păcătuit în aceasta. 14 Deci să se aşeze mai marii din toată adunarea, şi toţi, câţi au luat femei străine în cetăţile noastre, să vină la timpuri hotărîte, şi cu dânşi cei bătrâni ai fiecărei cetăţi şi judecătorii ei, până ce se va întoarce dela noi [m] aprinderea mâniei Dumnezeului nostru pentru aceasta. 15 Şi Ionatan, fiul lui Asael, şi Iahazia, fiul lui Tikva, fură puşi preste *lucrul* acesta: şi Meşullam şi Şabtai, Levitul, îi ajutară. 16 Asemenea făcură şi fiii captivităţii.

Şi se aleseră Ezra, preotul, *şi* bărbaţii, capii părinteşti, după casele lor părinteşti, şi toţi aceştia, după numile lor, fură puşi în ziua întâia a lunei a zecea, ca să cerceteze lucrul. 17 Şi în ziua întâia, din luna întâia, sfârşiră cu toţi bărbaţii, care luaseră femei străine. 18 Şi se găsiră dintre fiii preoţilor, cari au luat femei străine: dintre fiii lui Ieşua, fiul lui Ioţadak, şi dintre fraţii săi: Maaseia, Eliezer, Iarib, şi Ghedalia. 19 Şi ei [n] dădură mâna lor, că vor scoate pre femeile lor; şi cei vinovaţi aduseră un berbece din turmă, pentru vina lor. 20 Şi dintre fiii lui Immer: Hanani şi Zebadia. 21 Şi dintre fiii lui Harim: Maaseia, Elia, Şemaia, Ieliel şi Uzia. 22 Şi dintre fiii lui Paşhur: Elioenai, Maaseia, Ismael, Netaneel, Iozabad şi Elasa. 23 Şi dintre Leviţi: Iozabad, şi Şimei, şi Kelaia (acesta *este* Kelita), Petahia, Iuda şi Eliezer. 24 Şi dintre cântăreţi: Eliaşib; şi dintre uşieri: Şallum, Telem şi Uri. 25 Şi din Israel: dintre fiii lui Paroş: Ramia, Iezia, Malchia, Meamin, Eleazar, Malchia şi Benaia. 26 Şi dintre fiii lui Elam: Mattania, Zecaria, Ieliel, Abdi, Ieremot şi Elia. 27 Şi dintre fiii lui Zattu: Elioenai, Eliaşib, Mattania, Ieremot, Zabad şi Aziza. 28 Şi dintre fiii lui Bebai: Iohanan, Hanania, Zabbai *şi* Atlai. 29 Şi dintre fiii lui Bani: Meşullam, Malluc, Adaia, Iaşub, Şeal şi Ramot. 30 Şi dintre fiii lui Paliat-Moab: Adna şi Chelal, Benaia, Maaseia, Mattania, Beţaleel, Binnui şi Manase. 31 Şi *dintre* fiii lui Harim: Eliezer, Işia, Malchia, Şemaia, Simeon, 32 Beniamin, Malluc *şi* Şemaria. 33 Dintre fiii lui Haşum: Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Ieremai, Manase şi Şimei. 34 Dintre fiii lui Bani: Maadai, Amram, Uel, 35 Benaia, Bedeia, Chellu, 36 Vania, Meremot, Eliaşib, 37 Mattania, Matnai, Ioaşau, 38 Bani, Binnui, Şimei, 39 Şelemia, Natan, Adaia, 40 Macnadbai, Şaşai, Şarai, 41 Azarel, Şelemia, Şemaria, 42 Şallum, Amaria *şi* Iosef. 43 Dintre fiii lui Nebo: Ieiel, Matitia, Zabad, Zebina, Iaddai, Ioel *şi* Benai. 44 Toţi aceştia luaseră femei străine, şi unii dintr'înşi aveau copii dela femeile acestea.

CARTEA LUI NEEMIA.

Neemia primeşte ştiri despre compatrioţii săi: durerea şi rugăciunea sa.

1 Cuvintele lui [a] Neemia, fiul lui Acalia. În luna Chisleu, în anul al douăzecilea *al domniei lui Artaxerxe,* când eram în Şuşan, *cetatea* palatului, 2 Veni Hanani, unul dintre fraţii mei, el şi *nişte* bărbaţi din Iuda, şi i-am întrebat despre Iudeii cei scăpaţi, cari rămăseseră din captivitate, şi despre Ierusalim. 3 Şi ei îmi ziseră: Rămăşiţa ce a mai rămas din captivitate acolo în provincie, *este* în su-

k Ios. 7. 19. | Prov. 28. 13. | *l* Vers. 3. | *m* 2 Cron. 30. 8. | *n* 2 Reg. 10. 15. | NEEMIA. | *Capul 1.* | *a* Cap. 10. 1.

părare mare și în ocară; și [b]zidul Ierusalimului *este* [c]ruinat și porțile lui s'au ars cu foc.

4 Și cum am auzit cuvintele acestea, am șezut și am plâns, și m'am bocit *câtevà* zile, am postit, și m'am rugat înaintea Dumnezeului cerului: 5 Și am zis: Rogu-te, [d]Doamne, Dumnezeul cerului! Dumnezeul cel mare și înfricoșat, [e]care păzește legământul și mila către cei ce-l iubesc și păzesc poruncile lui. 6 Rogu-te, fie urechia ta ascultătoare și [f]ochii tăi deschiși, ca să audă rugăciunea servului tău, ce eu mă rog înaintea ta ziua și noaptea pentru fiii lui Israel, servii tăi, și [g]mărturisesc păcatele fiilor lui Israel, ce noi ți-am păcătuit; eu și casa părintelui meu am păcătuit; 7 [h]Foarte ți-am nelegiuit, și [i]n'am păzit poruncile, legile și judecățile, ce ai poruncit servului tău Moisi. 8 Amintește-ți, rogu-te, de cuvântul, ce l-ai poruncit servului tău Moisi, zicând: [j]*De* veți nelegiui, eu vă voiu împrăștià printre popoare. 9 [k]Dar *de* vă veți reîntoarce la mine și veți păzì poruncile mele, și le veți face, [l]chiar de ar fi aruncați *unii* dintre voi până la marginea cerului, încă și de acolo îi voiu adunà, și-i voiu aduce în locul, ce l-am ales, ca să fac să locuească numele meu acolo. 10 [m]Și aceștia *sunt* servii tăi și poporul tău, pre care l-ai răscumpărat cu puterea ta cea mare și cu mâna ta cea tare. 11 Rogu-te, Doamne, [n]fie urechea ta ascultătoare, la rugăciunea servului tău și la rugăciunea servilor tăi, cărora [o]le place a se teme de numele tău: și fă, rogu-te, să prospere servul tău în ziua aceasta, și fă să afle har înaintea bărbatului acestuia. Căci eram [p]paharnicul regelui.

Neemia, primind însărcinarea dela rege, merge la Ierusalim, și încurajează pre popor a rezidì templul.

2 Și în luna Nisan, în anul al douăzecilea al regelui [a]Artaxerxe *erà* vin înaintea lui: și [b]luând vin, am dat regelui. Și *nici odată* nu fusesem trist înaintea lui. 2 De aceea regele îmi zise: Pentru ce fața ta *este* tristă, deși nu *ești* bolnav? Aceasta nu *poate fi* fără de cât [c]întristarea inimei. Atuncia m'am temut foarte. 3 Și zis-am regelui: [d]În veci să trăiască regele: de ce fața mea să nu fie tristă, deoarece [e]cetatea, locul mormintelor părinților mei, *este* pustiită și porțile ei *sunt* mistuite de foc?

4 Atuncia regele îmi zise: Ce voești să-*mi* ceri? Deci m'am rugat la Dumnezeul cerului. 5 Și am zis regelui: De va plăceà regelui, și dacă servul tău a aflat har înaintea ta, trimete-mă la Iuda, la cetatea mormintelor părinților mei, ca să o rezidesc.

6 Și zisu-mi-a regele (șezând lângă dânsul și regina): Cât de lungă va fi călătoria ta? Și când te vei reîntoarce? Și *așà* binevoì regele a mă trimete; și i-am hotărît [f]timpul. 7 Și am zis regelui: De va plăceà regelui, dea-mi-se epistole către guvernatorii de dincolo de fluviu, ca să mă petreacă, până voiu sosì în Iuda; 8 Și o epistolă către Asaf, păzitorul pădurei regelui, ca să-mi deà lemne, ca să fac grinzi, pentru porțile palatului, care *se ține* [g]de casă, și pentru zidul cetății, și pentru casa în care voiu intrà. Și-mi încuviință regele *toate;* [h]căci mâna cea bună a Dumnezeului meu *erà* cu mine.

9 Deci am sosit la guvernatorii de dincolo de fluviu, și datu-le-am epistolele regelui. Și regele trimisese cu mine mai marii preste oaste și călăreți. 10 Iar Sanballat, Horoneul, și Tobia, servul, Ammonitul, auzind *aceasta,* se supărară foarte, că a venit un om să caute binele fiilor lui Israel.

11 Și [i]am venit la Ierusalim, și am rămas acolo trei zile. 12 Și m'am sculat noaptea, eu și câțiva bărbați cu mine; și n'am spus nimănui ce pusese Dumnezeul meu în inima mea, ca să fac în Ierusalim; și alt animal nu *erà* cu mine,

---

b Cap. 2. 17. *c* 2 Reg. 25. 10. *d* Dan. 9. 4. *e* Esod. 20. 6. *f* Dan. 9. 17, 18. *g* Dan. 9. 20. *h* Ps. 106. 6. *i* Deut. 28. 15. *j* Deut. 4. 25, 26, 27. *k* Lev. 26. 39, etc. *l* Deut. 30. 4. *m* Dan. 9. 15. *n* Vers. 6. *o* Isa. 26. 8. Ebr. 13. 18. *p* Cap. 2. 1. —

Capul 2.

a Ezra. 7. 1. *b* Cap. 1. 11. *c* Prov. 15. 13. *d* Dan. 2. 4. *e* Cap. 1. 3. *f* Cap. 5. 14. *g* Cap. 3. 7. *h* Ezra. 5. 5. *i* Ezra. 8. 32.

fără numai animalul, pe care călăriam. 13 Şi am ieşit noaptea [j] pe poarta văiei, şi *am venit* în faţa fântânei smeului, şi pe poarta gunoiului, şi am privit zidurile Ierusalimului, care erau [k] ruinate, şi porţile lui mistuite de foc. 14 Apoi am trecut la [l] poarta fântânei şi la iazul regelui, dar nu *era* loc, pe unde să treacă animalul de supt mine. 15 Apoi m'am suit noaptea la [m] pârâu, şi după ce am privit zidul, m'am întors, şi am intrat iarăşi pe poarta văiei; şi *aşa* m'am întors.

16 Şi diregătorii nu ştiură, unde am mers, nici ce am făcut; căci nu spusesem încă *aceasta* nici Iudeilor, nici preoţilor, nici mai marilor, nici diregătorilor, nici celorlalţi, cari făceau lucrurile. 17 Şi zisu-le-am: Vedeţi starea rea, în care *ne aflăm*, cum Ierusalimul *este* pustiit şi porţile lui arse de foc: aideţi, să zidim zidul Ierusalimului, ca să nu mai fie [n] de ocară. 18 Şi le-am spus de [o] mâna cea bună a Dumnezeului meu către mine, şi încă şi cuvintele regelui, ce le vorbise către mine. Şi ei ziseră: Să ne sculăm, şi să zidim. Aşa [p] s'au întărit mâinile lor, pentru *acest lucru* bun.

19 Dar cum auziră Sanballat, Horoneul şi Tobia, servul, Ammonitul, şi Ghešem, Arabul, [q] au râs de noi, şi ne dispreţuiră, şi ziseră: Ce *este* fapta aceasta, ce o faceţi? [r] Voiţi să vă răsculaţi asupra regelui? 20 Atuncia răspunsule-am şi le-am zis: Dumnezeul cerului, acela ne va face să prosperăm; de aceea noi, servii săi, ne vom sculà, şi vom zidì: [s] iar voi nu aveţi nici parte, nici drept, nici amintire în Ierusalim.

Rezidirea zidurilor şi a porţilor cetăţei.

3 Atuncia se sculă [a] Eliašib, arhiereul, şi fraţii săi, preoţii, şi [b] zidiră poarta oilor; o sfinţiră, şi puseră uşile sale; şi sfinţiră [c] până la turnul Mea, până la turnul lui [d] Hananeel. 2 Şi lângă el zidiră [e] bărbaţii din Ierichon; şi lângă ei zidì Zaccur, fiul lui Imri.

3 [f] Şi poarta peştilor o zidiră fiii lui Asenaa, cari o îmbrăcară cu scânduri, şi [g] puseră uşile sale, încuietoarele sale, şi zăvoarele sale. 4 Şi lângă ei drese Meremot, fiul lui Uriu, fiul lui Hakoz: şi lângă ei drese Meşullam, fiul lui Berechia, fiul lui Meşezabel; şi lângă ei drese Zadok, fiul lui Baana: 5 Şi lângă ei dreseră Tekoiţii: dar fruntaşii lor nu-şi plecară cerbicea la [h] lucrul Domnului lor.

6 Şi [i] poarta cea veche o dreseră Iehoiada, fiul lui Paseah, şi Meşullam, fiul lui Besodia: aceştia o îmbrăcară cu scânduri, şi puseră uşile sale, încuietoarele sale, şi zăvoarele sale. 7 Şi lângă ei dreseră Melatia, Ghibeonitul, şi Iadan, Meroniteul, bărbaţii din Ghibeon şi din Mitpa, până la [j] tronul guvernatorului celor de dincoace de fluviu. 8 Lângă ei drese Uziel, fiul lui Harhaia, dintre argintari; şi lângă el drese Anania, fiul *unuia dintre* făcătorii de mir: şi ei întărîră Ierusalimul, până la zidul [k] cel lat. 9 Şi lângă ei drese Refaia, fiul lui Ur, mai marele preste jumătate din ţinutul Ierusalimului: 10 Şi lângă el drese Iedaia, fiul lui Harumaf, pe dinaintea casei sale; şi lângă el drese Hattuş, fiul lui Haşabnia. 11 Malchia, fiul lui Harem, şi Aşub, fiul lui Pahat-Moab, dreseră cealaltă bucată [l] şi turnul cuptoarelor. 12 Şi lângă el drese Şallum, fiul lui Haloheş, mai marele preste jumătate din ţinutul Ierusalimului, el şi ficele sale.

13 [m] Poarta văiei o dreseră Hanun şi locuitorii din Zanoa: aceştia o zidiră, şi puseră uşile sale, şi *făcură* o mie de coţi din zid, până la [n] poarta gunoiului. 14 Şi poarta gunoiului o drese Malchia, fiul lui Recab, mai marele preste ţinutul Bet-Haccheremului; acesta o zidì, şi puse uşile sale, încuietoarele sale şi zăvoarele sale. 15 Şi [o] poarta fântânei o drese Şallum, fiul lui Col-Oze, mai marele preste ţinutul Mitpa: acesta o zidì, şi o acoperì, şi puse uşile sale, încuetoarele sale şi zăvoarele sale *încă* şi

j 2 Cron. 26. 9.	*n* Ier. 24. 9.	*q* Ps. 44. 13.	*Capul 3.*	*d* Ier. 31. 38.	*g* Cap. 6. 1.	*j* Cap. 2. 8.	*m* Cap. 2. 13.
k Cap. 1. 3.	Ezec. 5. 14,15.	*r* Cap. 6. 6.	*a* Cap. 12. 10.	*e* Ezra 2. 34.	*h* Judc. 5. 23.	*k* Cap. 12. 38.	*n* Cap. 2. 13.
l Cap. 3. 15.	*o* Vers. 8.	*s* Ezra. 4. 3.	*b* Ioan. 5. 2.	*f* Zef. 1. 10.	*i* Cap. 12. 39.	*l* Cap. 12. 38.	*o* Cap. 2. 14.
m Ier. 31. 40.	*p* 2 Sam. 2. 7.	—	*c* Cap. 12. 39.				

zidul iazului [p] Siloa, de lângă grădina regelui și până la treptele de pogorîre, din cetatea lui David.

16 După el drese Neemia, fiul lui Azbuc, mai marele preste jumătate din ținutul Bet-Zur, până în fața mormintelor lui David, și până la [q] iazul cel făcut, și până la casa celor tari. 17 După el dreseră Leviții: Reum, fiul lui Bani; și lângă el drese Asabia, mai marele preste ținutul Cheila, din ținutul său. 18 După el dreseră frații lor: Bavai, fiul lui Enadad, mai marele preste *cealaltă* jumătate din ținutul Cheila. 19 Și lângă el drese Ezer, fiul lui Ieșua, mai marele preste Mițpa, o bucată din dreptul suișului, la arsenalul [r] din unghiu. 20 După el Baruc, fiul lui Zabai, drese cu ardoare cealaltă bucată, din unghiu, până la întrarea casei lui Eliașib, arhiereul. 21 După el drese Meremot, fiul lui Uria, fiul lui Hacoz, o altă bucată, dela poarta casei lui Eliașib, până la sfârșitul casei lui Eliașib. 22 Și după el dreseră preoții, bărbații împrejurimilor. 23 După ei dreseră Beniamin și Hașub în fața caselor lor. După ei dreseră Azaria, fiul lui Maaseia, fiul lui Anania, lângă casa sa. 24 După el drese Binui, fiul lui Enadad, altă bucată, dela casa lui Azaria, până la [s] cotitură, și chiar până la unghiu. 25 Palal, fiul lui Uzai, *drese* înaintea cotiturei și a turnului, care iese din casa cea înaltă a regelui, ce *este* lângă [t] curtea închisoarei: după el Nedaia, fiul lui Paroc.

26 Și [u] servii templului locuiau în [v] Ofel, *și dreseră,* până dinaintea [x] porței apelor, spre răsărit, și până la turnul ce iese afară.

27 După ei dreseră Tekoiții o altă bucată, din dreptul turnului celui mare, ce iese în afară, și până la zidul lui Ofel.

28 De deasupra [y] porței cailor, dreseră preoții, fiecare pe dinaintea casei sale. 29 După ei drese Zadok, fiul lui Immer, pe dinaintea casei sale; și după el drese Șemaia, fiul lui Șecania, păzitorul porței despre răsărit. 30 După el drese Hanania, fiul lui Șelemia, și Hanun, al șaselea fiu al lui Zalaf, o altă bucată; după el drese Meșullam, fiul lui Berechia, pe dinaintea camerei sale. 31 După el drese Malchia, fiul argintarului, până la casa servilor templului și a negustătorilor, pe dinaintea porței Mifkad, și până la suișul unghiului. 32 Și între suișul unghiului și poarta oilor dreseră argintarii și negustătorii.

Opunerea neamicilor și măsurile prevăzătoare, luate în contra lor.

4 Și [a] cum auzì Sanballat, că noi zidim zidul, se mânie și se aprinse foarte, și râse de Iudei: 2 Și vorbì înaintea fraților săi și a oastei Samariei, și zise: Ce fac *acești* Iudei neputincioși? Oare lăsă-se-vor să urmeze? Oare jertfì-vor? Oare sfârșì-vor într'o singură zi? Din grămezi de moloz, și încă arse, vor face dresăturile? 3 Și lângă el *era* [b] Tobia, Ammonitul, și zise: Chiar de l-ar zidì, o vulpe suindu-se, va dărâmà zidul lor de pietri.

4 [c] Ascultă, Dumnezeul nostru! căci suntem batjocoriți: și [d] întoarce ocara lor asupra capului lor, și dă-i spre pradă, în pământul captivității: 5 Și [e] să nu acoperi nelegiuirea lor, și păcatul lor să nu se șteargă de dinaintea ta: căci necăjiră pre cei ce zidesc.

6 Așà am zidit zidul: și se încheie zidul până la jumătatea sa: căci poporul aveà inimă la lucru.

7 Dar [f] când auziră Sanballat și Tobia și Arabii și Ammoniții și Așdodenii, că zidurile Ierusalimului se dreg, și că spărturile încep a se astupà, se mâniară foarte: 8 Și [g] se jurară toți împreună, ca să vină, să se lupte asupra Ierusalimului, și să-i facă stricăciuni. 9 Iar [h] noi ne-am rugat Dumnezeului nostru, și am pus strajă pentru ei ziua și noaptea, de teama lor. 10 Și Iuda zise: Puterea purtătorilor de poveri slăbește, și molozul *este* mult, *și* nu putem să zi-

---

p Ioan. 9. 7.
q Isa. 22. 11.
r 2 Cron. 26. 9.
s Vers. 19.
t Ier. 32. 2.
u Ezra. 2. 43.
v 2 Cron. 27. 3.
x Cap. 8. 1, 3.
y Ier. 31. 40.

Capul 4.
a Cap. 2. 10, 19.
b Cap. 2. 10, 19.
c Ps. 123. 3, 4.
d Ps. 79. 12. Prov. 3. 34.
e Ier. 18. 23.
f Vers. 1.
g Ps. 83. 3, 4, 5.
h Ps. 50. 15.
i Num. 14. 9.

dim zidul. 11 Şi neamicii noştri ziseră: Nu vor şti, nici nu vor vedeà *ceva*, până când vom venì în mijlocul lor, şi-i vom ucide, şi vom face să înceteze lucrul.

12 Şi când veniră Iudeii, cari locuiau aproape de ei, ne spuseră de zece ori: *păziţi* toate lucrurile, prin care comunicaţi cu noi. 13 De aceea am şi pus, în locurile cele mai de jos de dinapoia zidului, în locuri tari, pre popor, după neamurile sale, cu săbiile lor, cu lăncile lor şi cu arcurile lor. 14 Şi am văzut, şi m'am sculat, şi am zis către mai marii şi către diregătorii şi către celalalt popor: [i]Nu vă temeţi de dânşii: aminţiţi-vă de Domnul [j]cel mare şi înfricoşat, şi [k]luptaţi-vă pentru fraţii voştri, fiii voştri, fetele voastre, femeile voastre şi casele voastre.

15 Şi când neamicii noştri auziră, că sfatul lor se făcù cunoscut nouă, [l]şi că-*l* zădărnicise Dumnezeu, ne-am întors cu toţii la zid, fiecarele la lucrul său. 16 Şi din ziua aceea, jumătate din oamenii mei lucrau la lucru, şi cealaltă jumătate din ei ţineau lancea, scuturile, arcurile şi platoşele; şi dinapoia *lor erau* căpeteniile a toată casa lui Iuda. 17 Şi cei ce zidiau zidul, şi cei ce încărcau pre purtătorii de poveri, cu o mână lucrau, şi cu cealaltă ţineau arma. 18 Căci pietrarii, fiecare *aveà* sabia sa încinsă preste coapsele sale, şi *aşà* zidià: şi suflătorul din trâmbiţă *erà* lângă mine. 19 Şi am zis mai marilor, diregătorilor şi celuilalt popor: *Locul unde* lucrăm *este* mare şi lat, şi noi *suntem* împrăştiaţi pe zid, departe unul de altul: 20 *Deci* în ce loc veţi auzì sunetul trâmbiţei, acolo să vă adunaţi la noi: *şi*[m] Dumnezeul vostru se va luptà pentru noi.

21 Aşà făceam lucrul, şi jumătate din ei ţineau lăncile din zorii zilei, până la ieşirea stelelor. 22 Şi în acelaşi timp am zis poporului: Fiecare cu servul său să mâie noaptea, în mijlocul Ierusalimului, ca noaptea de pază să ne fie, şi ziua de lucru. 23 Şi nici eu, nici fraţii mei, nici servii mei, nici custozii ce mă urmau, nimenea dintre noi nu se desbrăcă de vestmintele sale: şi fiecare cu arma sa *îşi aducea* apă.

Neemia întoarce plângerile săracilor.

5 Şi fu [a]strigare mare în popor şi între femeile lor asupra Iudeilor, [b]fraţii lor. 2 Căci erau *unii*, cari ziceau: Noi, fiii noştri şi fetele noastre *suntem* mulţi: drept care să luăm grâu, ca să mâncăm şi să trăim. 3 Şi erau *unii*, ce ziceau: Noi am pus amanet ţarinele noastre, viele noastre şi casele noastre, ca să luăm grâu în foamete. 4 Şi *mai* erau *unii*, cari ziceau: Noi *pe* ţarinele noastre şi viele noastre ne-am împrumutat cu argint, pentru birul regelui. 5 Şi acum [c]carnea noastră *este* ca şi carnea fraţilor noştri, *şi* copiii noştri ca copiii lor: şi iacă, noi [d]supunem sclaviei pre fiii noştri şi pre fetele noastre, ca să fie servi: şi *unele* din fetele noastre chiar sunt şi supuse, şi nu *este* în puterea noastră *a le răscumpărà;* că ale altora sunt ţarinele şi viile noastre.

6 Şi m'am mâniat foarte, auzind strigarea lor şi cuvintele acestea. 7 Şi m'am sfătuit în inima mea, şi am mustrat pre mai marii şi pre diregătorii, şi le-am zis: [e]Voi luaţi fiecare camătă unul dela altul. Şi am chiemat asupra-lor o adunare mare. 8 Şi le-am zis: Noi după puterea noastră am [f]răscumpărat pre fraţii noştrii, Iudeii, cari erau vânduţi popoarelor, şi voi înşi-vă veţi vinde pre fraţii voştrii? Oare *cadese, ca* ei să ne fie vânduţi? Iar ei treceau, şi n'au găsit *răspuns*.

9 Şi am *mai* zis: Nu *este* bună *fapta*, ce voi faceţi. Oare nu trebue să umblaţi [g]în temerea Dumnezeului nostru, [h]ca *să* nu *fim* spre ocară popoarelor, neamicii noştri? 10 Eu, fraţii mei şi servii mei încă i-am împrumutat cu argint şi cu grâu, *dar* să *le* lăsăm, rogu-vă, datoria aceasta. 11 Întoarceţi-le *dar*, rogu-vă, astăzi ţărinele lor, viile lor, măslinii lor şi casele lor, şi o sutime

j Deut. 10. 17. *k* 2 Sam. 10. 12. | *l* Iov. 5. 12. *m* Esod. 14. 14, 25. | *Capul 5.* *a* Isa. 5. 7. | *b* Deut. 15. 7. *c* Isa. 58. 7. | *d* Esod. 21. 7. *e* Esod. 22. 25. Ezec. 22. 12. | *f* Lev. 25. 48. *g* Lev. 25. 36. | *h* Rom. 2. 24. 1 Pet. 2. 12.

din argintul și grâul, din vinul și oleiul, ce cereți dela dânșii.

12 Atuncia ziseră ei: Vom întoarce, și nu vom cere nimica dela ei; cum zici, așà vom face. Atunci am chiemat pre preoți, [i]și-i făcură să jure, că vor face aceasta. 13 [j]Am scuturat și poalele mele și am zis: Așà să scuture Dumnezeu pre tot omul din casa sa și dela munca sa, care nu va întări cuvântul acesta, și așà să fie scuturat și deșertat. Și toată adunarea zise: Amin! și lăudă pre Domnul. [k]Și poporul făcù, după cuvântul acesta.

Desinteresul lui Neemia ca guvernator.

14 Și în ziua, în care am fost pus guvernator al lor, în pământul lui Iuda, dela anul al douăzecilea, [l]până la anul al treizeci și doilea al regelui Artaxerxe, *adecă* doisprezece ani, eu și frații mei n'am [m]mâncat pâne de guvernator. 15 Iar guvernatorii de mai nainte, cari *fură* înainte de mine, însărcinau poporul, și luau dela el pâne și vin, afară de cei patruzeci sicli de argint: încă și servii lor domniau preste popor: dar [n]eu n'am făcut astfel, [o]temându-mă de Dumnezeu. 16 Și m'am dedat la lucrul zidului acestuia, și țarină n'am cumpărat: și toți servii mei erau adunați acolo la lucru. 17 Ba încă [p]la masa mea *erau* o sută cincizeci de bărbați din Iudei și din diregători, afară de cei ce veniau la noi, dela popoarele din jurul nostru. 18 Și *ceea* [q]ce se pregătià fiecare zi *pentru mine erà:* un bou *și* șase oi alese: și păseri se pregătiau pentru mine: și odată în zece zile *erà* mulțime de tot felul de vin: și cu toate acestea n'am cerut pânea de guvernator: căci lucrul apasă greu asupra poporului acestuia.

19 Dumnezeul meu, adu-ți aminte de mine spre bine, *după* toate câte am făcut, pentru poporul acesta.

Uneltiri făcute asupra lui Neemia; credința și statornicia sa.

6 Și [a]cum auziră Sanballat, Tobia și Ghesem, Arabul, și ceilalți neamici ai noștri, că eu zidisem zidul, și *că* nu mai rămăsese spărtură la dânsul ([b]deși până la acel timp ușile încă nu le pusesem la poartă), 2 Sanballat și Ghesem [c]trimeseră la mine, zicând: Veniți, să ne întâlnim împreună în *unul din* satele din Valea [d]Ono: căci [e]cugetau a-mi face rău. 3 Și le-am trimes soli, zicând: Am un lucru mare de făcut, și nu pot să mă pogor: de ce să înceteze lucrul, lăsându-l, și pogorîndu-mă la voi.

4 Și ei trimeseră la mine de patru-ori *tot* în chipul acesta: și eu le-am răspuns *tot* în chipul acesta.

5 Atuncia trimise Sanballat la mine pre servul său, *tot* în chipul acesta, a cincea oară, cu o epistolă deschisă în mâna sa: 6 În care *erà* scris: S'a auzit între popoare, și Gașmu *o* zice, [f]că tu și Iudeii cugetați să vă răsculați; după aceste vorbe, de aceea zidești zidul, ca să ajungi regele lor. 7 Și ai pus încă și profeți, ca să te prochieme în Ierusalim, zicând: *Este* rege în Iuda; și acum se va da în știre regelui după lucrurile acestea: și acum vino, și să ne sfătuim împreună.

8 Atunci am trimes la el, zicând: Ceeace zici nu este: ci dela tine o născocești. 9 Căci toți aceștia voiau a ne înspăimântà, zicând: Mânele lor vor slăbì dela lucru, și nu se va sfârși. Și acum, *Dumnezeule*, întărește-mi mânele!

10 Și am întrat în casa lui Șemaia, fiul lui Delaia, fiul lui Mehetabeel, care se închisese pre sine: și el zise: Să ne întâlnim împreună, în casa lui Dumnezeu, în lăuntrul templului, și să închidem ușile templului: căci ei vin să te ucidă: chiar noaptea vin să te ucidă. 11 Dar eu am răspuns: Un om ca mine fugi-va oare? Și cine, ca mine, ar întrà în templu, ca să-și cruțe viața sa? Nu voiu întrà! 12 Și iacă, am cunoscut, că Dumnezeu nu-l trimesese, [g]ca să cuvinteze profeția aceasta în contra mea; ci Tobia și Sanballat îl tocmiseră. 13 De

---

i Ezra. 10. 5. Fapt. 13. 51. | *m* 1 Cor. 9.4.15. | *p* 2 Sam. 9. 7. | *Capul 6.* | *b* Cap. 3. 1. 3. | *d* 1 Cron. 8 .12. | *f* Cap. 2. 19.
Ier. 34. 8. 9. | *k* 2 Reg. 23. 3. | *n* 2 Cor. 11. 9. | *q* 1 Reg. 4 22. | *a* Cap. 2. 10. 19. | *c* Prov. 26 24,25. | *e* Ps. 37. 12. 32. | *g* Ezec. 13. 22
j Mat. 10. 14. | *l* Cap. 13. 6. | *o* Vers 9. | —

acéea *eră* tocmit *de ei*, ca să mă înspăimânte, să fac așa, și să păcătuesc, și să-mi fac la ei nume rău, *și* să mă ocărească.

14 [h]Dumnezeul meu! amintește-ți de Tobia și Sanballat după faptele lor, și de [i]profeteasa Noadia, și de ceilalți profeți, cari voiau să mă înspăimânte.

15 Așă se sfârși zidul în a douăzeci și cincea *zi* a *lunei* Elul, în cincizeci și două de zile. 16 Și [j]când auziră toți neamicii noștri, atuncia se temură toate popoarele din jurul nostru, și căzură foarte în ochii lor: căci [k]cunoscură, că dela Dumnezeul nostru se făcù lucrul acesta.

17 Și în zilele acelea *mulți din* mai marii lui Iuda trimeteau epistole, *ce se duceau* lui Tobia, și *epistole* dela Tobia sosiau la ei. 18 Căci *erau* în Iuda mulți legați cu dânsul prin jurământ, că *eră* ginere al lui Șecania, fiul lui Arah: și Iohanan, fiul său, luase de femeie fata lui Meșullam, fiul lui Berechia. 19 Și încă istorisiau înaintea mea și binefacerile lui, și-i spuneau cuvintele mele. *Și* Tobia trimetea epistole, ca să mă înspăimânte.

Măsurile luate pentru siguranța cetății.

7 Și după ce se zidì zidul, și [a]așezai ușile, și fură puși ușierii și cântăreții și Leviții. 2 Am așezat pre Hanani, fratele meu, și pre Hanania, mai marele preste palat, asupra Ierusalimului: (căci el *eră* om credincios, și se [b]temeà de Dumnezeu mai mult decât mulți): 3 Și le-am zis: Să nu se deschidă porțile Ierusalimului, până se va încălzì soarele: și pe când ei erau încă acolo, porțile se închiseră bine; și custozi se rânduiră din locuitorii Ierusalimului, fiecare la straja sa, și fiecare dinaintea casei sale.

4 Și cetatea *eră* largă și mare, dar poporul puțin *foarte* în ea, și case nu *erau* zidite.

Numărarea poporului.

5 Și puse Dumnezeul meu în inima mea să adun pre mai mari, pre diregători, și pre popor, ca să-*i* înscriu în cartea nașterilor. Și am aflat cartea nașterilor acelora, cari să suiseră mai întâiu, și am aflat scris în ea:

6 [c]Aceștia *sunt* fiii provinciei, ce se suiră din captivitate, din cei ce fură strămutați, pre cari i-a strămutat Nebucodonosor, regele Babilonului, și *cari* s'au întors la Ierusalim și în Iuda, fiecare la cetatea sa: 7 Cari au venit cu Zerubabel: Ieșua, Neemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordachéu, Bilșan, Mizperet, Bigvai, Nehum, Baana. Numărul bărbaților poporului lui Israel *eră aceasta:* 8 Fiii lui Paraș, două mii o sută șaptezeci și doi: 9 Fiii lui Șefatia, trei sute șaptezeci și doi: 10 Fiii lui Arah, șase sute cincizeci și doi: 11 Fiii lui Pahat-Moab din fiii lui Ieșua și ai lui Ioab, două mii opt sute optsprezece: 12 Fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci și patru: 13 Fiii lui Zattu, opt sute patruzeci și cinci: 14 Fiii lui Zaccai, șapte sute șasezeci: 15 Fiii lui Binnui, șase sute patruzeci și opt: 16 Fiii lui Bebai, șase sute douăzeci și opt: 17 Fiii lui Azgad, două mii trei sute douăzeci și doi. 18 Fiii lui Adonikam, șase sute șasezeci și șapte: 19 Fiii lui Bigvai, două mii șasezeci și șapte: 20 Fiii lui Adin, șase sute cincizeci și cinci: 21 Fiii lui Ater dela Hezekia, nouăzeci și opt: 22 Fiii lui Hașum, trei sute douăzeci și opt; 23 Fiii lui Bezai, trei sute optzeci și patru: 24 Fiii lui Harif, o sută doisprezece: 25 Fiii lui Ghibeon, nouăzeci și cinci: 26 Bărbații din Bet-Lehem și Netofa, o sută optzeci și opt. 27 Bărbații dela Anatot, o sută douăzeci și opt: 28 Bărbații din Bet-Azmavet, patruzeci și doi. 29 Bărbații din Kiriat-Iarim, din Kefira și din Berot, șapte sute patruzeci și trei. 30 Bărbații din Rama și Gaba, șase sute douăzeci și unul: 31 Bărbații din Micmas, o sută douăzeci și doi: 32 Bărbații din Bet-El și Aiu, o sută douăzeci și trei: 33 Bărbații celuilalt Nebo, cincizeci și doi: 34 Fiii celuilalt

h Cap. 13. 29. | *i* Ezec. 13. 17. | *j* Cap. 2. 10. | *k* Ps. 126. 2. | *Capul 7.* | *a* Cap. 6. 1. | *b* Esod. 18. 21. | *c* Ezra. 2. 1, etc.

[d]Elam, o mie două sute cincizeci și patru. 35 Fiii lui Harim, trei sute și douăzeci; 36 Fiii Ierichonului, trei sute patruzeci și cinci. 37 Fiii lui Lod, lui Hadid și lui Ono, șapte sute douăzeci și unul; 38 Fiii lui Senaa, trei mii nouă sute și treizeci.

39 Preoții: Fiii lui [e]Iedaia, din casa lui Ieșua, nouă sute șaptezeci și trei; 40 Fiii lui [f]Immer, o mie cincizeci și două; 41 Fiii lui [g]Pașhur, o mie două sute patruzeci și șapte; 42 Fiii lui [h]Harim, o mie și șaptesprezece.

43 Leviții: Fiii lui Ieșua, din Kadmiel, din fiii lui Hodava, șaptezeci și patru.

44 Cântăreții: Fiii lui Asaf, o sută patruzeci și opt.

45 Ușierii: Fiii lui Șallum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Akkub, fiii lui Hatita, fiii lui Șobai, o sută treizeci și opt.

46 Servii templului: Fiii lui Ziha, fiii lui Hașufa, fiii lui Tabaot, 47 Fiii lui Keros, fiii lui Sia, fiii lui Padon, 48 Fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Șalmai, 49 Fiii lui Hanan, fiii lui Ghidel, fiii lui Gaar, 50 Fiii lui Reaia, fiii lui Rezin, fiii lui Nekoda, 51 Fiii lui Ghazam, fiii lui Uzza, fiii lui Paseah, 52 Fiii lui Besai, fiii lui Meunim, fiii lui Nefișești, 53 Fiii lui Bakbuk, fiii lui Akufa, fiii lui Harhur, 54 Fiii lui Bazlit, fiii lui Mehida, fiii lui Harsa, 55 Fiii lui Barkos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah, 56 Fiii lui Neția, fiii lui Hatifa. 57 Fiii servilor lui Solomon: Fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Perida; 58 Fiii lui Iaala, fiii lui Darhon, fiii lui Ghidel, 59 Fiii lui Șefatia, fiii lui Hattil, fiii lui Pocheret dela Iebaim, fiii lui Amon: 60 Toți servii templului și fiii servilor lui Solomon *erau:* trei sute nouăzeci și doi.

61 [i]Și aceștia *sunt* aceia ce se suiră dela Tel-Melah, și Tel-Hareșa, Cherub, Addon, și Immer; dar nu putură arătă casa lor părintească, nici semința lor, de *sunt* din Israel: 62 Fiii lui Delaia, fiii lui Tobia, fiii lui Nekoda, șase sute patruzeci și doi.

63 Și dintre preoți: Fiii lui Habaia, fiii lui Hakoz, fiii lui Barzillai, care și-a luat femeie din fetele lui Barzillai, Galaaditul, și s'a numit după numele lor. 64 Aceștia își căutară cartea nașterilor lor, dar n'o găsiră; pentru care s'au răspins din preoție; 65 Și Tirșata zis-a lor, să nu mânânce din cele preà sfinte, până ce nu se va ridica un preot cu Urimi și Tummimi..

66 Toată adunarea împreună *erà* patruzeci și două mii trei sute șasezeci; 67 Afară de servii lor și de servele lor, cari *erau* șapte mii trei sute treizeci și șapte; și pe lângă aceștia două sute patruzeci și cinci de cântăreți și cântărețe; 68 Caii lor, șapte sute treizeci și șase; cătârii lor, două sute patruzeci și cinci; 69 Cămilele *lor*, patru sute treizeci și cinci, *și* asinii *lor*, șase mii șapte sute douăzeci.

Dari date de bună voie.

70 Și unii din capii *caselor* părintești dăruiră la lucrul *templului;* [j]Tirșata dărui la tesaur o mie drachme de aur, cincizeci de cupe, cinci sute treizeci de vestminte preoțești. 71 Și *unii* din capii *caselor* părintești dăruiră la tesaurul lucrului [k]douăzeci mii drachme de aur, și două mii două sute mine de argint. 72 Și ce dărui celalalt popor *fu:* douăzeci mii drachme de aur, două mii mine de argint, și șasezeci și șapte de vestminte preoțești.

73 Așà preoții, Leviții, ușierii, cântăreții, *unii* din popor, servii templului și tot Israelul locuiră în cetățile lor; [l]și când venì a șaptea lună, fiii lui Israel *erau* în cetățile lor.

Întipărire mare ce o produce cetirea legii.

8 Și tot [a]poporul s'a adunat, ca un singur om, în piața de [b]dinaintea porței apelor, și zise lui Ezra, [c]cărturarul, să aducă cartea legei lui Moisi, pre care a poruncit-o Domnul lui Israel. 2 Și [d]în ziua întâia a lunei a șaptea adusè

d Vers. 12. *e* 1 Cron. 24. 7. *f* 1 Cron. 24.14. *g* 1 Cron. 9. 12. *h* 1 Cron. 24. 8. *i* Ezra. 2. 59. *j* Cap. 8 9. *k* Ezra 2. 69. *l* Ezra 3. 1. — *Capul 8.* *a* Ezra. 3. 1. *b* Cap. 3. 26. *c* Ezra 7. 6. *d* Dent.31.11,12.

Ezra, preotul, [e]legea înaintea bărbaţilor, a femeilor şi a tuturor, cari puteă auzì cu înţelegere. 3 Şi ceti în ea piaţa cea de dinaintea porţei apelor, de dimineaţa până la miază-zi, înaintea bărbaţilor, a femeilor şi a celora cari puteă înţelege; şi urechile întregului popor *erau cu luare aminte* spre cartea legei. 4 Şi Ezra, cărturarul, sta pe o înălţătură de lemn, ce o făcuseră înadins; şi aproape de el stăteau la dreapta lui: Matitia, Şema, Anaia, Uria, Hilkia şi Maaseia; şi la stânga lui: Pedaia, Mişael, Malchia, Haşum, Hasbadana, Zecaria *şi* Meşullam. 5 Şi Ezra deschise cartea înaintea a tot poporul, (căci eră mai sus de tot poporul), şi când o deschise, tot poporul se [f]sculă. 6 Şi Ezra binecuvântă pre Domnul, Dumnezeul cel mare, şi tot poporul [g]răspunse: Amin, amin: şi [h]ridicând mânele lor şi [i]plecându-se, s'au plecat Domnului cu faţa la pământ. 7 Şi Iesua, Bani, Şerebia, Iamin, Akkub, Şabbetai, Hodija, Maaseia, Kelita, Azaria, Iotabad, Hanan, Pelaia şi Leviţii [j]esplicau poporului legea: şi poporul *sta* la locul său. 8 Şi aşà cetiră lămurit în cartea legei lui Dumnezeu, şi arătau însemnarea *legei*, şi esplicau cele cetite.

9 [k]Şi Neemia (acesta *este* Tirşata), şi Ezra, preotul, cărturarul, [l]şi Leviţii, cari esplicau poporului, ziseră către tot poporul: [m]Ziua aceasta *este* zi sfântă Domnului, Dumnezeul vostru, nu [n]bociţi, nici plângeţi. Căci tot poporul plânse, cum auzì cuvintele legei. 10 Şi a zis către ei: Mergeţi, mâncaţi *bucate* grase, şi beţi din *băuturi* dulci şi [o]trimeteţi părţi la cei ce nu au *nimic* pregătit: căci ziua *aceasta* este *zi* sfântă Domnului nostru; şi nu vă întristaţi: căci bucuria Domnului este puterea voastră. 11 Aşà făcură Leviţii ca să tacă tot poporul, zicând: Liniştiţi-vă, căci *aceasta este* zi sfântă, şi nu vă întristaţi. 12 Şi aşà se duse tot poporul, ca să mânânce şi să beà, şi să [p]trimeată părţi, şi să facă desfătare mare: căci [q]înţeleseră cuvintele, ce li-se cetiră.

Serbarea corturilor.

13 Şi a doua zi se adunară capii *caselor* părinteşti din tot poporul, preoţii şi Leviţii, la Ezra, cărturarul, ca să înveţe din cuvintele legei. 14 Şi aflară scris în legea, pre care Domnul a dat-o prin Moisi, ca să locuiască fiii lui Israel în [r]corturi la sărbătoarea lunei a şaptea, 15 Şi *aceasta* se [s]proclamă, şi se dădù în toate cetăţile lor şi în [t]Ierusalim, zicând: Ieşiţi la munte, [u]şi aduceţi ramuri de oliv, şi ramuri de pin, şi ramuri de mirt, şi ramuri de palmieri, şi ramuri de arbori tufoşi, ca să faceţi colibi, după cele scrise. 16 Deci ieşind poporul, *le*-au adus, şi şi-au făcut colibi, fiecare pe [v]acoperişul casei sale, în curţile sale, şi în curţile casei lui Dumnezeu, şi în piaţa [x]porţei apelor, şi [y]în piaţa porţei lui Efraim. 17 Şi toată adunarea celor ce se întoarseseră din captivitate îşi făcù colibi, şi locuì în colibi: căci din zilele lui Iosua, fiul lui Nun, până în acea zi, fiii lui Israel nu făcuseră astfel. Şi se făcù [z]bucurie mare foarte.

18 [a]Şi în toată ziua, dela cea întâia zi până la cea depe urmă zi ceti în cartea legei lui Dumnezeu. Şi au făcut sărbătoare şapte zile, iar a opta zi *fu* ieşirea din sărbătoare, [b]după cele poruncite.

Un post naţional: mărturisirea păcatelor şi rugăciuni: căinţa şi legământul sărbătoresc al poporului.

9 Şi în a douăzeci şi patra zi a [a]acestei luni se adunară fiii lui Israel cu post, cu saci [b]şi *cu* cenuşă pe *capul* lor. 2 Şi [c]s'a despărţit seminţia lui Israel de toţi străinii: şi stând şi-au mărturisit păcatele lor şi nelegiuirile părinţilor lor. 3 Şi stând la locul lor, [d]ceti în cartea legei Domnului, Dumnezeul lor, a patra parte de zi; şi *altă* a patra parte mărturisiră, şi se închinară Domnului, Dumnezeul lor. 4 Atuncia se suiră pe înălţătură, *ce se făcuse*, dintre Leviţi: Iesua

e Lev. 23. 24. *f* Jude. 3. 20. *g* 1 Cor. 14. 16. *h* 1 Tim. 2. 8. *i* Esod. 4. 31. *j* Mal. 2. 7. *k* Ezra 2. 63. *l* 2 Cron. 35. 3. *m* Lev. 23. 24. *n* Eccl. 3. 4. *o* Apoc. 11. 10. *p* Vers. 10. *q* Vers. 7. 8. *r* Lev. 23.34.42. *s* Lev. 23. 4. *t* Deut. 16. 16. *u* Lev. 23. 40. *v* Deut. 22. 8. *x* Cap. 12. 37. *y* 2 Reg. 14. 13. *z* 2 Cron. 30. 21. *a* Deut. 31. 10, etc. *b* Num. 29. 35. — *Capul 9.* *a* Cap. 8. 2. *b* Ios. 7. 6. Iov. 2. 12. *c* Ezra. 10. 11. *d* Cap. 8. 7, 8.

și Bani. Kadmiel. Șebania. Bunni. Șerebia, Bani *și* Chenani, și strigară cu voce tare către Domnul, Dumnezeul lor.

5 Și Leviții: Ieșua. Kadmiel, Bani. Haşabnia, Șerebia. Hodia. Șebania *și* Petahia. ziseră:

Sculați-vă, binecuvântați pre Domnul, Dumnezeul vostru, din veci în veci: și binecuvântat fie [e] măritul său nume. cel înălțat preste toată binecuvântarea și lauda; 6 [f] Tu singur *ești* Domnul. tu [g] ai făcut cerul. [h] cerurile cerurilor, și [i] toată oștirea lor, pământul și toate cele de deasupra lui, mările și toate cele dintr'însele, și tu [j] păstrezi pre toate: și ție se închină oștile ceriurilor.

7 Tu *ești* Domnul. Dumnezeul, care ai ales pre [k] Abram. și l-ai scos din Urul Chaldeilor, și [l] Abraam ai pus numele lui; 8 Și ai aflat inima sa [m] credincioasă înaintea ta. și ai încheiat cu el [n] legământ, că-i vei da pământul Chananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Iebuseilor și al Ghergheseilor. că-*l* vei da, *zic*, seminției sale; și [o] ai împlinit cuvintele tale. căci tu *ești* drept: 9 [p] Și ai văzut strâmtorarea părinților noștri în Egipt, și [q] ai auzit strigarea lor la Marea-Roșie: 10 Și [r] ai arătat semne și minuni asupra lui Faraon și asupra tuturor servilor săi. și asupra a tot poporul pământului său; căci ai cunoscut. că [s] s'au sumețit asupra lor. Și *așà* ți-ai [t] făcut nume. cum *se vede* astăzi. 11 [u] Și ai despicat marea înaintea lor, de au trecut pe uscat prin mijlocul mării; iar pre cei ce-i urmăreau, i-ai aruncat în adâncuri. [v] ca piatra în ape puternice. 12 Și i-ai [x] condus ziua în stâlp de nor și noaptea în stâlp de foc, ca să le luminezi calea. pe care erau să meargă.

13 [y] Și te-ai pogorît pe muntele Sinai, și ai vorbit cu dânșii din cer. și le-ai dat [z] judecăți drepte și legi adevărate. așezăminte bune și porunci: 14 Și le-ai făcut cunoscut [a] sabbatul tău cel sfânt, și le-ai dat porunci. așezăminte și legi prin mâna lui Moisi. servul tău: 15 Și [b] pâne din cer le-ai dat în foamea lor, și [c] apa din stâncă le-ai scos la setea lor: și ai poruncit lor să [d] intre. ca să stăpânească pământul. ce cu jurământ l-ai făgăduit că-*l* vei da lor.

16 [e] Dar ei și părinții noștri s'au sumețit. și [f] și-au întărit cerbicea. și n'au ascultat de poruncile tale: 17 Și n'au voit să asculte, și [g] nu și-au amintit de minunile tale, ce ai făcut pentru ei; ci și-au întărit cerbicea. și în răsvrătirea lor și-au pus [h] cap, ca să se întoarcă în robia lor: dar tu *ești* Dumnezeu iertător. [i] milos și îndurător. târziu la mânie și plin de bunătate, și nu i-ai părăsit. 18 Mai cu seamă [j] când și-au făcut vițel vărsat. și au zis: Acesta *este* Dumnezeul tău, care te-a scos din Egipt. și au făcut mari hule. 19 Dar tu cu [k] îndurarea ta cea mare nu i-ai părăsit în pustiiu; [l] stâlpul de nor nu s'a depărtat dela ei ziua. ca să-i conducă în cale, nici stâlpul de foc noaptea. ca să le lumineze calea, pe care erau să meargă.

20 Și le-ai dat [m] spiritul tău cel bun, spre a-i înțelepți: și n'ai tras [n] manna ta din gura lor, și [o] apă le-ai dat la setea lor. 21 Și [p] patruzeci de ani i-ai nutrit în pustiiu. nimic nu le-a lipsit: [q] vestmintele lor nu s'au învechit, și picioarele lor nu s'au umflat. 22 Și le-ai dat regate și popoare. și i-ai împărțit în ținuturi: și au luat în stăpânire pământul lui [r] Sihon, adecă pământul regelui Heșbonului, și pământul lui Og, regele Basanului. 23 [s] Și ai înmulțit pre fiii lor ca stelele cerului: și i-ai adus în pământul, în care ai zis părinților lor să intre, ca să-*l* ia în stăpânire. 24 Și au [t] intrat fiii *lor*, și [u] ai supus lor pre locuitorii pământului, pre Chananei; și i-ai

e 1 Cron. 29. 13.
f Isa. 37. 16, 20.
g Fac. 1. 1. Apoc. 14. 7.
h Deut. 10. 14.
i Fac. 2. 1.
j Ps. 36. 6.
k Fac. 11. 31.
l Fac. 17. 5.
m Fac. 15. 6.
n Fac. 12. 7.
o Ios. 23. 14.
p Esod. 2. 25.
q Esod. 14. 10.
r Esod. 7, 8, 9, 10, 12, 14, capuri.
s Esod. 18. 11.
t Isa. 63. 12, 14. Ier. 32. 20. Dan. 9. 15.
u Ps. 78 13
v Esod. 15. 5, 10.
x Esod. 13. 21.
y Esod. 19. 20.
z Ps. 19. 8, 9. Rom. 7. 12.
a Fac. 2. 3.
b Esod. 16. 14, 15. Ioan. 6. 31.
c Esod. 17. 6.
d Deut. 1. 8.
e Ps. 106. 6.
f Deut. 31. 27. Ier. 19. 15.
g Ps. 78 11, 42, 43.
h Num. 14. 4.
i Ps. 86. 5, 15. Ioel. 2. 13.
j Esod. 32. 4.
k Vers. 27.
l Esod. 13, 21, 22. 1 Cor. 10. 1.
m Isa. 63. 11.
n Esod. 16. 15.
o Esod. 17. 6.
p Deut. 2. 7.
q Deut. 8. 4. & 29. 5.
r Num. 21. 21. etc.
s Fac. 22. 17.
t Ios. 1. 2. etc.
u Ps. 44. 2, 3.
v Ezec. 20. 6.

dat în mânele lor pre dânșii, pre regii lor și pre popoarele pământului, ca să facă cu ei după voia lor. 25 Și au cuprins cetăți tari și [v]pământ gras, și au luat în stăpânire [x]case pline cu toate bunătățile, puțuri săpate, vie, olivi și pomi roditori cu prisosință; și au mâncat, s'au săturat, [y]s'au îngrășat, și s'au desfătat din marea ta [z]bunătate.

26 Totuși [a]s'au răsvrătit, și s'au răsculat asupra-ți, și au [b]aruncat legea ta înapoia dosurilor lor, și au ucis pre [c]profeții tăi, cari au mărturisit în contra lor, ca să-i întoarcă la tine: și au făcut hule mari. 27 [d]De aceea datu-i-ai în mâna neamicilor lor, cari îi strâmtorară: și în timpul strâmtorării lor strigat-au către tine, și tu *i*-ai [e]auzit din cer: și în îndurarea ta cea mare [f]datu-le-ai mântuitori, cari i-au mântuit din mâna neamicilor lor. 28 Dar, îndată ce aflară repaus, [g]iarăși făcură rele înaintea ta: de aceea i-ai lăsat în mâna neamicilor lor, cari i-au stăpânit; și iarăși au strigat către tine, și tu *i*-ai auzit din cer, și de [h]multe ori i-ai mântuit după îndurarea ta. 29 Și ai mărturisit în contra lor, ca să-i rentorci la legea ta, dar [i]s'au sumețit, și n'au ascultat poruncile tale, ci au păcătuit în contra judecăților tale, (pre [j]care de le va face omul, viu va fi într'însele), și cerbicea lor și-au învârtoșat, și n'au ascultat. 30 Și totuși mulți ani i-ai îngăduit, și [k]i-ai mărturisit prin spiritul tău, [l]prin profeții tăi, dar n'au ascultat: [m]pentru aceasta i-ai dat în mâna popoarelor țărilor. 31 Dar în îndurarea ta cea mare nu [n]i-ai nimicit, nici i-ai părăsit: căci *ești* Dumnezeu [o]milos și îndurător.

32 Și acum Dumnezeul nostru, cel mare, cel [p]puternic, cel înfricoșat, cel ce păzești legământul și îndurarea! Să nu se pară mică înaintea ta toată strâmtorarea ce a venit asupra noastră, asupra regilor noștri, a mai marilor noștri, a preoților noștri, a profeților noștri, a părinților noștri, și a tot poporul tău, [q]din zilele regilor Asiriei, până în ziua de astăzi. 33 Dar [r]tu *ești* drept în toate câte au venit asupra noastră; căci tu ai făcut adevărul, dar [s]noi am păcătuit. 34 Și regii noștri, mai marii noștri, preoții noștri și părinții noștri n'au păzit legea ta, și n'au dat ascultare la poruncile tale și mărturiile tale, cu cari ai mărturisit în contra lor. 35 Căci ei, în timpul regilor lor, și în [t]marea ta bunătate ce le-ai arătat, și în [u]pământul cel lat și gras ce le-ai dat lor, nu [v]ți-au servit, nici s'au întors dela faptele lor cele rele. 36 Iată, [x]servi *suntem* în ziua aceasta, și *în* pământul ce ai dat părinților noștri, spre a mânca fruptul lui și bunătățile lui, iată, servi *suntem* într'însul. 37 Și [y]el dă venit mare regilor, pre cari i-ai pus asupra noastră pentru păcatele noastre: și ei [z]domnesc preste corpurile noastre și preste vitele noastre după placul lor: iar noi *suntem* în strâmtoare mare.

38 De aceea, pentru toate acestea, noi am [a]încheiat *legământ* statornic, și *l*-am scris, și mai marii noștri, Leviții noștri, *și* preoții noștri *l*-au sigilat.

Poporul se obligă cu jurământ să ție lege.

10 Și aceștia *fură* cei ce *l*-au sigilat: [a]Neemia, Tirșata, [b]fiul lui Hacalia, și Zedekia, 2 [c]Seraia, Azaria, Ieremia, 3 Pașhur, Amaria, Malchiia, 4 Hattuș, Șebania, Malluc, 5 Harim, Meremot, Obadia, 6 Daniel, Ghineton, Baruc, 7 Meșullam, Abiia, Miamin, 8 Maazia, Bilgai, Șemaia: aceștia *fură* dintre preoți.

9 Iar *dintre* Leviți: Ieșua, fiul lui Azania, Binnui din fiii lui Henadad, Kadmiel, 10 Și frații lor: Șebania, Hodia, Kelita, Pelaia, Hanan, 11 Mica, Rehob, Hașabia, 12 Zaccur, Șerebia, Șebania, 13 Hodia, Bani și Beninu.

14 Capii poporului: [d]Paroș, Pahat-Moab, Elam, Zattu, Bani, 15 Bunni.

---

x Deut. 6. 11.
y Deut. 32. 15.
z Osea. 3. 5.
a Ezec. 20. 21.
b Ps. 50. 17.
c Mat. 23. 37.
Fapt. 7. 52.
d Judc. 2. 14. Ps. 106. 41, 42.
e Ps. 106. 44.
f Judc. 2. 18.
g Judc. 3. 11, 12, 30
h Ps. 106. 43.
i Vers. 16. Ezec. 20. 11.
Rom. 10. 5. Gal. 3. 12.
k 2 Reg. 17. 13. Ier. 7. 25.
l Fapt. 7. 51.
1 Pet. 1. 11
m Isa. 5. 5
n Ier. 4. 27.
o Vers. 17.
p Esod. 34. 6, 7.
q 2 Reg. 17. 3.
r Ps. 119. 137.
s Dan. 9. 5, 6, 8.
t Deut. 28. 47.
u Vers. 25.
v Vers. 25.
x Deut. 28. 48.
y Deut 28.33,51.
z Deut. 28. 48
a Ezra. 10. 3.

Capul 10
a Cap. 8. 9
b Cap. 1. 1.
c Cap. 12.1—21.
d Ezra. 2. 3, etc.

Azgad. Bebai. 16 Adonia. Bigvai. Adin. 17 Ater. Hizkia. Azur. 18 Hodia. Haşum. Bezai. 19 Harif. Anotot. Nebai. 20 Magpiaş. Meşullam. Hezir. 21 Meşezabeel. Zadok. Iadua. 22 Pelatia. Hanan. Anaia. 23 Hoşea. Hanania. Haşub. 24 Haloheş. Peleha. Sobek. 25 Rehum. Haşabna. Maaseia. 26 Ahiia. Hanan. Anan. 27 Malluc. Harim *şi* Baana.

28 [e] Şi celalalt popor. preoţii. Leviţii. uşierii. cântăreţii. servii templului, [f] şi toţi cari se deosebiră de popoarele ţărilor. *ca se facă* legea lui Dumnezeu. femeile lor. fiii lor. şi fetele lor. tot cel ce aveà cunoştinţă şi înţelegere. 29 S'au lipit de fraţii lor. mai marii. şi [g] au întrat sub blestemul şi jurământul. că [h] vor umblà în legea lui Dumnezeu. cea dată prin Moisi. servul lui Dumnezeu. şi că vor păzì şi vor face toate poruncile Domnului. Dumnezeul nostru. judecăţile lui şi legile lui: 30 Şi că nu vom da [i] fetele noastre la poporul ţării. şi fetele lor nu le vom luà pentru fiii noştri: 31 [j] Şi *dacă* poporul ţării va aduce mărfuri şi tot felul de grâne. ca să *le* vândă în ziua sabbatului. nu vom cumpăra *aceasta* dela ei în sabbat şi în zilele sfânte: şi *că* vom lăsa *în* anul al [k] şaptelea [l] cererea a toată datoria.

32 Şi ne-am impus lege. a ne însărcina în tot anul cu o treime de siclu pentru serviciul casei Dumnezeului nostru. 33 Pentru [m] pânile punerii înaintea. şi pentru [n] darul de pâne cel perpetuu. şi pentru arderea de tot cea perpetuă a sabbatelor. a lunelor noua. a sărbătorilor. şi pentru cele sfinte. şi pentru jertfirile pentru păcat. spre a face ispăşire pentru Israel. şi *pentru* orice lucru în casa Dumnezeului nostru.

34 Şi am aruncat sorţi între preoţi, Leviţi şi popor pentru [o] darul lemnelor. de adus în casa Dumnezeului nostru. după casele noastre părinteşti. în timpuri hotărîte din an în an. ca să ardă pe altarul Domnului. Dumnezeul nostru, după [p] cele scrise în lege. 35 Şi să [q] aducem din an în an în casa Domnului prinoasele pământului nostru şi prinoasele tuturor fructelor din tot pomul; 36 Şi întâiu-născuţii fiilor noştri şi ai vitelor noastre, după cele scrise [r] în lege, şi întâiu-născuţii boilor noştri şi ai turmelor noastre, să-*i* aducem în casa Dumnezeului nostru preoţilor, cari servesc în casa Dumnezeului nostru: 37 [s] Şi să aducem prinosul aluatului nostru şi darurile noastre ridicate. şi fructul din tot pomul, din must şi din oleiu preoţilor, la cămările casei Dumnezeului nostru; şi [t] zecimile pământului nostru Leviţilor, ca şi Leviţii să ià zecimile din toate cetăţile arăturii noastre. 38 Şi preotul. fiul lui Aaron va fi cu Leviţii, [u] când Leviţii vor luà zecimile; şi Leviţii vor aduce zecimea zecimilor în casa Dumnezeului nostru. în [v] cămările casei tesaurului. 39 Căci fiii lui Israel şi fiii lui Levi [x] vor aduce darurile ridicate din grâu, din must şi din oleiu în cămările. unde *sunt* uneltele templului, şi preoţii. cari servesc, şi uşierii şi cântăreţii: şi nu vom părăsì casa Dumnezeului nostru.

Împărţirea poporului în Ierusalim şi în alte cetăţi.

11 Şi capii poporului locuiră în Ierusalim: şi celalalt popor aruncă sorţi, ca să aducă pre unul din zece să locuiască în Ierusalim, [a] cetatea sfântă. şi cele*lalte* nouă părţi, în *alte* cetăţi. 2 Şi a binecuvântat poporul pre toţi oamenii. cari [b] de bunăvoie se înfăţişară să locuiască în Ierusalim.

3 [c] Aceştia *sunt* capii provinciei. ce locuiră în Ierusalim; iar în cetăţile lui Iuda a locuit fiecare la moşia sa, în cetăţile lor: *adecă* Israel. preoţii şi Leviţii şi [d] servii templului şi [e] fiii servilor lui Solomon. 4 [f] Şi în Ierusalim au locuit *unii* din fiii lui Iuda şi din fiii lui Beniamin:

Din fiii lui Iuda: Ataia. fiul lui Uzia. fiul lui Zecaria. fiul lui Amaria. fiul lui

---

c Ezra 2 36—43. *f* Ezra. 9. 1. *g* Ps. 119. 106. *h* 1 Reg. 23. 3. *i* Esod. 34. 16. Ezra 9. 12, 14. *j* Esod. 20. 10. *k* Esod. 23. 10. 11. *l* Deut. 15. 1, 2. *m* Lev. 24. 5, etc. *n* Num. 28. *o* Is . 40. 16. *p* Lev. 6. 12. *q* Esod. 23. 19. Num. 18 12. *r* Esod. 13. 2, 12, 13. *s* Lev. 23 17. Num. 15. 19. *t* Lev. 27. 30. *u* Num. 18. 26. *v* 1 Cron. 9. 26. *x* Deut. 12 6, 11. *Capul 11.* *a* Mat. 4. 5. *b* Judc. 5. 9. *c* 1 Cron. 9. 2, 3 *d* Ezra 2. 43. *e* Ezra 2. 55. *f* 1 Cron. 9. 3, etc.

Şefatia, fiul lui Mahalaleel, din fiii lui [g]Pereţ: 5 Şi Maaseia, fiul lui Baruc, fiul lui Col-Hoze, fiul lui Hazaia, fiul lui Adaia, fiul lui Ioiarib, fiul lui Zecaria, fiul lui Şiloni; 6 Toţi fiii lui Pereţ, cari locuiră în Ierusalim, *erau* patru sute şasezeci şi opt bărbaţi viteji.

7 Şi fiii lui Beniamin *sunt* aceştia: Sallu, fiul lui Meşullam, fiul lui Ioedu, fiul lui Pedaia, fiul lui Kolaia, fiul lui Maaseia, fiul lui Itiel, fiul lui Ieşaia: 8 Şi cu dânsul: Gabai, Salai, nouă sute douăzeci şi opt: 9 Şi Ioel, fiul lui Zicri, *eră* supraveghietorul lor; şi Iuda, fiul lui Semua, *eră* al doilea asupra cetăţii.

10 [h]Dintre preoţi: Iedaia, fiul lui Ioiarib, Iachin. 11 Seraia, fiul lui Hilkia, fiul lui Meşullam, fiul lui Zadok, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, *eră* capul casei lui Dumnezeu. 12 Şi fraţii lor, cari făceau serviciul casei, *erau* opt sute douăzeci şi doi: şi Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pelalia, fiul lui Amzi, fiul lui Zecaria, fiul lui Paşhur, fiul lui Malchia, 13 Şi fraţii lui, capii ai *caselor* părinteşti: două sute patruzeci şi doi: şi Amaşai, fiul lui Azareel, fiul lui Ahazai, fiul lui Meşilemot, fiul lui Immer, 14 Şi fraţii lor, bărbaţi viteji, o sută douăzeci şi opt: şi supraveghietorul lor *eră* Zabdiel, fiul lui Ghedolim.

15 Şi din Leviţi: Şemaia, fiul lui Haşub, fiul lui Azrikam, fiul lui Haşabia, fiul lui Bunni. 16 Şi Şabetai şi Iozabad, dintre capii Leviţilor, *erau* asupra [i]lucrărilor de din afară ale casei lui Dumnezeu.

17 Şi Mattania, fiul lui Mica, fiul lui Zabdi, fiul lui Asaf, *eră* conducătorul cântăreţilor de rugăciune; şi Bakbukia, al doilea între fraţii săi, şi Abda, fiul lui Şammua, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun. 18 Toţi Leviţii în [j]sfânta cetate *erau* două sute optzeci şi patru.

19 Şi uşerii, Akkub, Talmon, şi fraţii lor, cari păziau la porţi, *erau* o sută şaptezeci şi doi.

20 Şi rămăşiţa lui Israel, a preoţilor şi a Leviţilor *erau* în toate cetăţile lui Iuda, fiecare la moştenirea sa.

21 [k]Iar servii templului locuiau în Ofel; şi Ziha şi Ghispa *erau* preste servii templului.

22 Şi supraveghietorul Leviţilor în Ierusalim *eră* Uzi, fiul lui Bani, fiul lui Aşabia, fiul lui Mattania, fiul lui Mica. Din fiii lui Asaf cântăreţii *erau* asupra serviciului casei lui Dumnezeu. 23 Căci [l]*eră* o poruncă a regelui pentru ei, şi o porţiune hotărîtă pe toată ziua cântăreţilor.

24 Şi Petatia, fiul lui Meşezabeel, dintre fiii lui [m]Zera, fiul lui Iuda, *eră* [n]comisar al regelui, pentru toate afacerile cu poporul.

25 Cât pentru satele cu câmpiile lor, *unii* din fiii lui Iuda locuiră în [o]Kiriat-Arba şi *în* satele sale, în Dibon şi *în* satele sale, în Iekabzeel şi *în* satele sale: 26 În Ieşua, în Molada, în Bet-Felet, 27 În Hazar-Şual, în Beer-Şeba şi *în* satele sale, 28 În Ţiklag, şi în Mekona şi *în* satele sale. 29 În En-Rimmon, în Zarea, în Iarmut, 30 Şi în Zanoah, în Adullam şi *în* satele lor, în Lachiş şi în câmpiile sale, în Azeka şi *în* satele sale. Şi au locuit dela Beer-Şeba, până la valea lui Hinnom.

31 Şi fiii lui Beniamin *locuiră* dela Gheba *în* Micmaş, *în* Ai, şi *în* Bet-El şi în satele lor, 32 *În* Anatot, *în* Nob, *în* Anania, 33 *În* Hazor, *în* Rama, *în* Ghittaim, 34 *În* Hadid, *în* Zeboim, *în* Nebalat, 35 *În* Lod, şi *în* Ono, *în* [p]valea teslarilor.

36 Şi *unii* din Leviţi *locuiră* în părţile lui Iuda *şi* ale lui Beniamin.

Lista preoţilor şi a Leviţilor, cari s'au întors dela Babilon.

12 Şi aceştia *sunt* [a]preoţii şi Leviţii, cari s'au suit cu Zerubabel, fiul lui Şealtiel, şi *cu* Ieşua: [b]Seraia, Ieremia, Ezra, 2 Amaria, Maluc, Hattuş, 3 Şecania, Rehum, Meremot, 4 Iddo, Ghineto, [c]Abiia, 5 Miamin, Maadia, Bilga, 6 Şemaia, şi Ioiarib, Iedaia, 7 Sallu,

---

g Fac. 38. 29. | *h* 1 Cron. 9. 10, etc. | *i* 1 Cron. 26. 29. | *j* Vers. 1. | *k* Cap. 3. 26. | *l* Ezra 6. 8. 9. | *m* Fac. 38. 30. | *n* 1 Cron. 18. 17. | *o* Ios. 14. 15. | *p* 1 Cron. 4. 14. | *Capul 12.* | *a* Ezra 2. 1, 2. | *b* Cap. 10. 2 8. | *c* Luc. 1. 5.

Amok. Hilkia. Iedaia; aceştia *erau* capii preoţilor şi ai fraţilor lor în zilele lui [d]Ieşua. 8 Şi din Leviţi: Ieşua. Binnui. Kadmiel. Şerebia, Iuda, *şi* Mattania, [e]cel asupra cântărilor, ei şi fraţii lui. 9 Şi Bakbukia şi Uni, fraţii lor, *erau* faţă cu dânşii preste custozi.

10 Şi Ieşua născù pre Ioiakim, şi Ioiakim născù pre Eliaşib, şi Eliaşib născù pre Ioiada. 11 Şi Ioiada născù pre Ionatan, şi Ionatan născù pre Iadua.

12 Şi în zilele lui Ioiakim erau preoţi, capii *caselor* părinteşti: cel al *casei* lui Seraia, Meraia; cel al lui Ieremia, Anania; 13 A lui Ezra, Meşullam; a lui Amaria, Iohanan; 14 A lui Melicu, Ionatan; a lui Şebania, Iosef; 15 A lui Harim, Adna; a lui Meraiot, Helkai; 16 A lui Iddo, Zecaria; a lui Ghinetan, Meşullam; 17 A lui Abiia, Zicri; a lui Meniamin *şi* a lui Moadia, Piltai; 18 A lui Bilga, Şamua; a lui Şemaia, Ionatan; a lui Ioiarib, 19 Mattenai; a lui Iedaia, Uzi; 20 A lui Salai, Kalai; a lui Amoc, Eber; 21 A lui Hilkia, Haşabia; a lui Iedaia, Netaneel.

22 Leviţii în zilele lui Eliaşib, Ioiada, Iohanan şi Iadua, *fără* înscrişi capi ai *caselor* părinteşti; şi preoţii *fără înscrişi* supt domnia lui Dariu, Persul. 23 Fiii lui Levi, capii *caselor* părinteşti, *fără* înscrişi în Cartea [f]Cronicelor, până în zilele lui Iohanan, fiul lui Eliaşib. 24 Şi capii Leviţilor: Haşabia, Şerebia, şi Ieşua fiul lui Kadmiel, şi fraţii lor, *erau* faţă cu dânşii, ca să laude şi să aducă mulţumiri *lui Dumnezeu*, [g]după porunca lui David, omul lui Dumnezeu, [h]rând pe rând. 25 Mattania, Bakbukia, Obadia, Meşullam, Talmon şi Akkub, *fără* uşieri, făcând pază la pragurile porţilor. 26 Ei *fără* în zilele lui Ioiakim, fiul lui Ieşua, fiul lui Iotadok, şi în zilele lui Neemia, [i]guvernatorul, şi ale preotului Ezra, [j]cărturarul.

Sfinţirea zidurilor cetăţii.

27 Şi la [k]sfinţirea zidurilor Ierusalimului au căutat pre Leviţi din toate locurile lor, ca să-i aducă la Ierusalim, ca să facă sfinţirea cu bucurie, [l]mulţumind şi cântând *în* cimbale, psaltiri şi citare. 28 Şi s'au adunat fiii cântăreţilor, şi din ţinutul din jurul Ierusalimului şi din satele Netofatului, 29 Încă şi din casa Ghilgalului, şi din câmpiile Geba şi Azmavet; căci cântăreţii îşi zidiră sate în jurul Ierusalimului. 30 Şi se curăţiră preoţii şi Leviţii, şi au curăţit pre popor, porţile şi zidul.

31 Atunci am suit pre capii lui Iuda pe zid, şi am rânduit două mari coruri de cântăreţi: [m]*unul* mergeà la dreapta, pe zidul [n]dinspre poarta gunoiului; 32 Şi în urma lor mergeà Oşaia şi jumătate din capii lui Iuda, 33 Încă şi Azaria, Ezra, Meşullam, Iuda, 34 Beniamin, Şemaia şi Ieremia; 35 Şi *unii* din fiii preoţilor *erau* [o]cu trâmbiţi: Zecaria, fiul lui Ionatan, fiul lui Şemaia, fiul lui Mattania, fiul lui Micaia, fiul lui Zaccur, fiul lui Asaf; 36 Şi fraţii săi: Şemaia, şi Azrael, Milalai, Ghilalai, Maai, Netaneel, Iuda şi Hanani, cu [p]instrumentele de cântări ale lui David, omul lui Dumnezeu, şi Ezra, cărturarul, înaintea lor. 37 [q]Şi la poarta fântânei celei din faţă cu ei s'au suit pe [r]treptele cetăţei lui David, pe ridicătura zidului, deasupra casei lui David şi până la [s]poarta apelor despre răsărit.

38 [t]Şi celalalt *cor* al cântăreţilor mergeà de cealaltă parte, şi eu în urma lor, şi jumătate de popor pe zidul de deasupra [u]turnului cuptoarelor şi până la [v]zidul cel lat, 39 Şi [x]pe deasupra porţei lui Efraim, şi pe deasupra [y]porţei celei vechi, şi pe deasupra [z]porţei peştilor, a [a]turnului Hananeel şi a turnului Mea, şi până la [b]poarta turmelor: şi au stat la [c]poarta închisoarei.

40 Şi aşà au stat amândouă *corurile* cântăreţilor în casa lui Dumnezeu, şi eu, şi jumătate din diregători cu mine; 41 Şi preoţii, Eliakim, Maaseia, Miniа-

d Hag. 1. 1. Zech. 3. 1.
e Cap. 11. 17.
f 1 Cron. 9. 14, etc.
g 1 Cron. 23.
h Ezra 3. 11.
i Cap. 8. 9.
j Ezra 7. 6, 11.
k Deut. 20. 5.
l 1 Cron. 25. 6.
m Vers. 38.
n Cap. 2. 13.
o Num. 10. 2. 8.
p 1 Cron. 23. 5.
q Cap. 2. 14.
r Cap. 3. 15.
s Cap. 3. 26.
t Vers. 31.
u Cap. 3. 11.
v Cap. 3. 8.
x 2 Reg. 14. 13.
y Cap. 3. 6.
z Cap. 3. 3
a Cap. 3. 1.
b Cap. 3. 32.
c Ier. 32. 2.

min. Micaiţa. Elioenai. Zecaria *şi* Hanania cu trâmbiţi: 42 Şi Maaseia. Şemaia. Eleazar. Uzzi. Iehohanan. Malchia. Elam şi Ezer: şi cântăreţii înălţară vocea lor. cu Izraia. conducătorul *lor*. 43 Şi au adus în acea zi jertfe mari. şi s'au bucurat: căci Dumnezeu îi bucurase cu bucurie mare. Şi chiar femeile şi copii s'au bucurat. încât bucuria Ierusalimului se auzì până departe.

Aşezarea diregătorilor templului.

44 [d] În ziua aceea s'au rânduit oameni asupra camerelor tesaurelor. pentru darurile ridicate. pentru prinoase. şi pentru zecimi. ca să adune în ele din ţarinele cetăţilor părţile *hotărîte* de lege pentru preoţi şi Leviţi: căci Iuda avù bucurie de preoţii şi de Leviţii cei ce erau de faţă. Căci ei păzirà cele de păzit ale Dumnezeului lor. şi cele de păzit pentru curăţire. 45 Şi s'au mai *pus* cântăreţi şi uşieri. [e] după rânduiala lui David *şi* a lui Solomon. fiul său. 46 Căci de mai înainte. din zilele lui David [f] şi ale lui Asaf. *s'au pus* capi preste cântăreţi. şi preste cântările de laudă şi închinările pentru Dumnezeu. 47 Şi tot Izraelul în zilele lui Zerubabel şi în zilele lui Neemia dădù părţile hotărîte cântăreţilor şi uşierilor pe toată ziua: [g] şi sfinţiră Leviţilor. şi Leviţii sfinţiră fiilor lui Aaron.

Neemia desfinţează cu râvnă mare diferite abusuri.

13 În ziua aceea [a] se ceti în cartea lui Moisi în auzul poporului, şi s'a aflat scris într'însa, [b] că Ammoniţii şi Moabiţii nu se cădeau a întrà în adunarea lui Dumnezeu nici odată; 2 Pentru că n'au întâmpinat pre fiii lui Israel cu pâne şi cu apă. ci [c] tocmiră pre Balaam contra lor. spre a-i blestemà; [d] dar Dumnezeul nostru a prefăcut blestemul în binecuvântare. 3 Şi cum auziră legea, [e] au deosebit din Israel toată amestecătura.

4 Iar mai nainte de acestea Eliaşib. preotul, care erà preste camerile casei Dumnezeului nostru, *erà* rudă cu Tobia: 5 Şi făcuse pentru el o cămară mare. [f] unde mai nainte se puneau darurile de pâne, tămâia. uneltele şi zecimile de grâu. de must şi de oleiu. *părţile* [g] hotărîte pentru Leviţi. cântăreţi şi uşieri. şi darurile ridicate ale preoţilor. 6 Şi la toate acestea eu nu eram în Ierusalim: [h] căci în anul al treizeci şi doilea al lui Artaxerxe. regele Babilonului. am venit la rege. şi după câteva zile m'am cerut dela rege. 7 Şi am venit la Ierusalim. şi am văzut răul. ce făcuse Eliaşib pentru Tobia. [i] făcându-i o cameră în curţile casei lui Dumnezeu. 8 Şi mi-a părut rău foarte: şi am aruncat afară din locaş toate unelte de casă ale lui Tobia. 9 Şi am poruncit, şi [j] s'a curăţit camerele şi am readus acolo uneltele casei lui Dumnezeu şi darurile de pâne şi tămâie.

10 Şi am aflat. că părţile Leviţilor [k] nu *li*-se dădură: şi că Leviţii şi [l] cântăreţii. cari făceau serviciul. fugiseră fiecare la ţarina sa. 11 Şi [m] m'am certat cu diregătorii. şi le-am zis: [n] Pentru ce s'a părăsit casa lui Dumnezeu? Şi i-am adunat. şi i-am reaşezat la locul lor. 12 [o] Atuncia tot Iuda începù a aduce în tesaure zecimea de grâu şi de must şi de oleiu. 13 [p] Şi am aşezat tesaurari preste tesaure: pre Şelemia. preotul. şi pre Zadok. cărturarul. şi dintre Leviţi pre Pedaia: şi pre lângă dânşii pre Hanan. fiul lui Zaccur. fiul lui Mattania: căci erau socotiţi [q] credincioşi. şi însărcinarea lor *erà* să împărţască fraţilor lor.

14 [r] Aminteşte-ţi de mine. Dumnezeul meu. despre aceasta. şi să nu ştergi milele mele. ce le-am făcut către casa Dumnezeului meu şi la serviciul ei.

15 În zilele acelea am văzut în Iuda *pre unii,* cari călcau la teasc [s] în sabbat. şi aduceau snopi. şi încărcau asinul cu vin, cu struguri şi cu smochine. şi *cu* orice fel de sarcini, pre [t] care le aduceau la Ierusalim în ziua de sabbat; şi am mărturisit *în contra lor* în ziua, când vindeau bucate. 16 Şi Tirienii. cari lo-

[d] 2 Cron. 31. 11, 12.	[f] 1 Cron. 25. 1, etc.	*Capul 13.*	[d] Num. 23. 11.	[h] Cap. 5. 14.	[k] Mal. 3. 8.	[n] Cap. 10. 39.	[q] 1 Cor. 4. 2.
[e] 1 Cron. 25.	[g] Num.18.21,24. —	[a] Isa. 34. 16.	[e] Cap. 9. 2.	[i] Vers. 1. 5.	[l] Num. 35. 2.	[o] Cap. 10.38.39	[r] Vers. 22, 31.
		[b] Deut. 23. 3, 4.	[f] Cap. 12. 44.	[j] 2 Cron. 29. 5. 15, 16, 18.	[m] Prov. 28. 4.	[p] 2 Cron. 31.12.	[s] Esod. 20. 10.
		[c] Ios. 24. 9, 10.	[g] Num.18.21.24.				[t] Ier. 17. 21, 22.

cuiau acolo, aduceau pești și tot felul de mărfuri, și *le* vindeau în sabbat la fiii lui Iuda și în Ierusalim. 17 [u]Și m'am certat cu mai marii lui Iuda, și le-am zis: Ce *este* această faptă rea, ce voi faceți, profanând ziua sabbatului? 18 [v]N'au făcut tot astfel părinții voștri, și n'a adus oare Dumnezeul nostru toate relele acestea asupra noastră și asupra cetății acesteia? Și voi mai adăugiți mânia asupra lui Israel, profanând sabbatul.

19 Și când soarele [x]începù să întunece în părțile Ierusalimului înainte de sabbat, am poruncit, și s'au închis porțile, și am zis, să nu se deschidă până după Sabbat; [y]și la porți am așezat *pre unii* din servii mei, *ca* să nu se aducă nici o greutate în ziua sabbatului. 20 Și *așà* negutătorii și vânzătorii de orice marfă au mers noaptea afară din Ierusalim odată și de două ori. 21 Atunci am mărturisit asupra-le, și le-am zis: Pentru ce mânați noaptea dinaintea zidului? De veți mai face *aceasta,* voiu pune mâna pe voi. De atuncia n'au *mai* venit în sabbat.

22 Și poruncii Leviților [z]să se curățească, și să vină să păzească porțile, pentru a sfinți ziua sabbatului.

[a]Amintește-ți de mine, Dumnezeul meu, și *despre* aceasta, și cruță-mă după mărimea îndurărei tale!

23 Pe lângă acestea în zilele acelea am văzut Iudei, *cari* [b]luaseră femei Așdodiene, Ammonite *și* Moabite; 24 Și copiii lor vorbiau jumătate limbă Așdodului, și nu știau să vorbească limba Iudeilor, ci limba acestui sau a acelui popor. 25 Și [c]i-am certat, și i-am blestemat, și am și bătut pe unii din ei, și am smuls părul lor, și [d]i-am jurat pe Dumnezeu, *zicând:* Să nu dați fetele voastre fiilor lor, și să nu luați din fetele lor pentru fiii voștri, sau pentru voi înșivă. 26 [e]Au n'a păcătuit în acestea Solomon, regele lui Israel? Deși [f]printre multe popoare nu era rege asemenea lui, [g]care să fi fost iubit de Dumnezeul său, și să-l fi pus Dumnezeu rege preste tot Israelul; [h]dar și pre el femeiele străine l-au tras în păcat. 27 Deci vom îngădui oare, să faceți tot acest rău mare, să [i]neleguiți în contra lui Dumnezeu, luând femei străine?

28 Și *unul* din fiii lui [j]Iehoiada, fiul lui Eliașib, arhiereul, *era* ginere lui Sanballat Horoneul: pentru care l-am alungat de dinaintea mea. 29 [k]Amintește-ți de dânșii, Dumnezeul meu, căci au profanat preoția și [l]legământul preoției și al Leviților.

30 Astfel i-am curățit de toți străinii, și am reașezat rândurile preoților și ale Leviților, pre fiecare în serviciul său; 31 Și pentru darurile de lemne, în timpuri hotărîte, și pentru prinoasele lor.

Dumnezeul meu, amintește-ți de mine spre bine.

CARTEA ESTEREI.

Ospățul cel mare dat de Ahasver. Vaști depusă din demnitatea de regină.

1 În zilele lui [a]Ahasver (acest Ahasver domnì [b]dela India, până la Etiopia, [c]*preste* o sută douăzeci și șapte de provincii); 2 În zilele acelea, când regele Ahasver a [d]șezut pe tronul regatului său în [e]Șușan, *cetatea* palatului, 3 În anul al treilea al domniei sale, [f]făcut-a el un ospăț tuturor mai marilor săi și servilor săi; *așà că toată* puterea Persiei și a Mediei, guvernatorii și mai marii provincielor *au stat* înaintea lor. 4 Și atuncia arătatu-le-a el avuția mărirei regatului

u Vers. 11.	*y* Ier. 17, 21,22.	*b* Ezra 9. 2.	*e* 1 Reg. 11. 1, etc.	*h* 1 Reg. 11. 4. etc.	*k* Cap. 6. 14.	ESTERA.	*c* Dan. 6. 1.
v Ier. 17. 21. 22. 23.	*z* Cap. 12. 30.	*c* Prov. 28. 4.	*f* 1 Reg. 3. 13.	*i* Ezra 10. 2.	*l* Mal. 2. 4, 11, 12.	*Capul 1.*	*d* 1 Reg. 1. 46.
x Lev. 23. 32.	*a* Vers. 11, 31.	*d* Ezra 10. 5.	*g* 2 Sam. 12. 24.	*j* Cap. 12. 10, 22.	—	*a* Dan. 9. 1.	*e* Neem. 1. 1.
						b Cap. 8. 9.	*f* Marc. 6. 21.

său, și pompa măririi strălucirei sale în multe zile: o sută optzeci de zile.

5 Și sfârșindu-se zilele acelea, făcut-a regele ospăț poporului întreg, ce se află în Șușan, *cetatea* palatului, dela mare până la mic, șapte zile, în curtea grădinei palatului domnesc. 6 *Ce erà împodobit cu covoare* albe, verzi și vânăte, întinse pe funii de in subțire și de purpur, pe verigi de argint, și pe stâlpi de marmură: [g] paturi de aur și de argint *erau* pe podeală de marmură roșie, vânătă, albă și neagră. 7 Și turnau în pahare de aur (și paharele erau de deosebite forme), și vinul regelui cu prisosință, după bogăția regelui. 8 Și chipul de a bea *fost-a* așà: cum se poruncise, nimenea nu erà silit; căci așà rânduise regele tuturor iconomilor palatului său, ca să facă după voia fiecăruia. 9 Și Vaști, regina, a făcut femeilor un ospăț *în* casa domnească a regelui Ahasver.

10 Și în ziua a șaptea, vesel [h] de vin fiind regele, a poruncit lui Mehuman, lui Biztha, lui [i] Harbona, lui Bigta, lui Abagta, lui Zetar și lui Carcas, celor șapte eunuchi, cari serviau înaintea regelui Ahasver, 11 Ca să aducă pre regina Vaști înaintea regelui cu diadema domnească, ca să arate frumusețea ei poporului și mai marilor; căci *erà* frumoasă de văzut. 12 Dar regina Vaști nu voi să vină, după porunca regelui, *ce* i-*s'a trimes* prin *unul* dintre eunuchi: de aceea regele se mâniè foarte, și urgia lui se aprinse în el.

13 Și zise regele către [j] înțelepți, [k] cari cunoșteau datina *țărei*, (căci așà *erà* chipul regelui cu toți cei ce știau legea și dreptul: 14 Și aproape de el *erau:* Carșena, Șetar, Admata, Tarșiș, Meres, Marsena, și Memucan, cei [l] șapte mai mari ai Persiei și ai Mediei, [m] cari vedeau fața regelui, *și* ședeau cei d'întâiu în regat): 15 Ce se va face reginei Vaști după lege, pentru că nu a făcut porunca regelui Ahasver *ce l-a trimes* prin eunuchii?

16 Și răspunse Memucan înaintea regelui și a mai marilor: Regina Vaști n'a nedreptățit numai pre rege, ci și pre toți mai marii și pre toate popoarele, din toate provinciile regelui Ahasver. 17 Căci fapta reginei se va răspândì între toate femeile, și ele își vor [n] desprețuì bărbații în față, când se va spune, că regele Ahasver a poruncit, ca să se aducă înaintea sa regina Vaști, și *că* ea n'a venit. 18 Și aztăzi doamnele Persiei și ale Mediei, câte vor auzì fapta reginei, vor vorbì *tot așà* către toți mai marii regelui; și *va venì* dispreț și mânie mare. 19 Deci de *este* plăcut regelui, să iasă un edict domnesc dela el, și să se scrie între legile Perșilor și ale Mezilor, că să nu se schimbe: Ca să nu mai vină Vaști înaintea regelui Ahasver; și regele să deà titlul ei de regină la alta mai bună decât dânsa. 20 Și când edictul, ce regele îl va face, se va proclama în tot regatul său (că el este mare), toate femeile vor [o] da onoare bărbaților lor, dela mare până la mic.

21 Și cuvântul plăcù regelui și mai marilor: și regele făcù după sfatul lui Mumecan: 22 Că trimese scrisori la toate provinciile regelui, în [p] fiecare provincie, după chipul scrierei sale, și la fiecare popor, după limba sa, pentru ca fiecare bărbat [q] să fie domn în casa sa; și s'a proclamat în limba fiecărui popor *al său.*

Estera se alege regină.

2 După întâmplările acestea, liniștindu-se mânia regelui Ahasver, își aduse aminte de Vaști, și de ceea ce făcuse ea, și [a] ce s'a hotărît asupră-i. 2 Atuncia servii regelui, cari îi serviau, ziseră: Să se caute pentru rege fecioare tinere, frumoase la chip: 3 Și să așeze regele diregători în toate provinciile regatului său, și să adune în Șușan, *cetatea* palatului, la casa femeilor, pre toate fecioarele tinere, frumoase la chip, supt paza lui Heghe, eunuchiul regelui, păzitorul femeilor, și să *li*-se deà dresuri. 4 Și tânăra, care va plăceà regelui, să fie re-

g Ezec. 23. 41. Amos. 6. 4. Sam. 13 28. | *i* Cap. 7. 9. | *j* Ier. 10. 7. | Mat. 2. 1. | *k* 1 Cron. 12. 32. | *l* Ezra 7. 14. | *m* 2 Reg. 25 19. | *n* Efes. 5. 33. | *o* Efes. 5. 33. | 1 Pet. 3. 1. | *p* Mat. 8. 9. | *q* Efes. 5. 22. 23. 24. 1 Tim. 2. 12. | *Capul 2.* *a* Cap. 1 19 20.

gină în locul Vaștei. Și cuvântul a plăcut regelui, și el așà a făcut.

5 În Șușan, *cetatea* palatului, erà un om, Iudeu numit Mordacheu, fiul lui Iair, fiul lui Șimei, fiul lui Kiș, Beniaminitul, 6 [b] Care a fost dus prins din Ierusalim cu cei prinși și duși cu Iconia, regele lui Iuda, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, i-a dus prinși. 7 Și acesta creșcù pre Hadassa, (adecă Estera) [c] fica unchiului său: căci ea nu aveà nici părinte, nici mumă; și tânăra *erà* frumoasă la chip și plăcută la vedere, și Mordacheu, după ce părintele și muma ei muriră, și-o înfiie.

8 Și cum se auzì edictul regelui și porunca lui, și după ce [d] se adunase în Șușan, *cetatea* palatului, multe fecioare supt paza lui Heghe, a fost dusă Estera în casa regelui supt paza lui Heghe, păzitorul femeilor. 9 Și fecioara îi plăcù, și află har înaintea lui, și el se grăbì a-i da [e] dresurile ei și părțile ei, și a-i da și șapte tinere, alese din casa regelui; și o strămută pre ea și pre tinerele ei în *camera* cea mai bună în casa femeilor. 10 Și [f] Estera nu-și arătă nici poporul său nici rudele sale: căci Mordacheu îi poruncise, să nu *le* arate. 11 Și în fiecare zi se preumblà Mordacheu pe dinaintea curței casei femeilor, ca să cerceteze cum se află Estera, și ce se face cu ea.

12 Și atuncia venià rândul de întrare la regele Ahasver a fiecărei fecioare, după ce stăteau douăsprezece luni, *spre a face* cele ce erau rânduite femeilor. (căci așà se îndepliniau zilele dresului lor: șase luni *se ungeau* cu uleiu de mir, și șase luni cu mirositoare și cu *alte* dresuri femeiești): 13 Așà întrà fecioara la rege: și tot ce cerea, ca să ià cu sine din casa femeilor în casa regelui, i-se da. 14 Seara întrà și dimineața se înturnà în a doua casă a femeilor, *care erà* supt paza lui Șaașgaz, eunuchiul regelui, care păzià concubinele și nu mai întrà la rege, fără numai dacă regele nu aveà plăcere de ea, și nu o chiemà anume.

15 Și venind rândul să între la rege și la Estera, [g] fata lui Abihael, unchiul lui Mordacheu, care și-o înfiiase, ea nu cerù nimic, decât cele ce-i rânduise Heghe, eunuchiul regelui, păzitorul femeilor, și Estera află har în ochii tuturor, cari o căutau. 16 Și așà Estera fu dusă la regele Ahasver, la casa sa domnească, în luna a zecea, adecă luna Tebet, în al șaptelea an al domniei sale. 17 Și regele iubì pre Estera mai mult decât pre toate femeile, și ea află har și iubire înaintea lui mai mult decât toate fecioarele; deci puse diadema domnească pe capul ei, și o făcù regină în locul Vaștei. 18 Atuncia [h] făcù regele un ospăț mare la toți mai marii săi și la servii săi, ospățul Esterei, și ușură *sarcinele* provinciilor, și dădù daruri după bogăția regelui.

19 Și pre când strângeau un al doilea rând de fecioare, Mordacheu ședeà la poarta regelui. 20 Și Estera nu-și arătase rudele sale, nici poporul său, cum îi poruncise Mordacheu: căci ea făceà și acum ceea ce-i poruncià Mordacheu, ca și atuncia când creșteà lângă dânsul.

Mordacheu descopere o uneltire în contra regelui.

22 În una din zile, pre când Mordacheu ședeà în poarta regelui, doi din eunuchii regelui, Bigtan și Tereș, din custozii pragului, se aprinseră, și căutau să pună mâna pe regele Ahasver. 22 Și Mordacheu înțelegând lucrul, *îl* spuse Esterei, regina, și Estera *îl* spuse regelui în numele lui Mordacheu. 23 Și luându-se în cercetare lucrul, se află *așà;* deci amândoi fură spânzurați pe lemn, și se scrise în Cartea Cronicelor înaintea regelui.

Haman, mâniându-se, dobândește un decret pentru stârpirea Iudeilor.

3 După întâmplările acestea regele Ahasver mări pre Haman, fiul lui Hammedata, [a] Agagheul, și-l înălță, și puse pe scaunul său mai sus decât *al* tuturor mai marilor depe lângă el. 2 Și toți servii regelui, cari *erau* [b] la poarta rege-

[b] Ier. 24. 1. [c] Vers. 15. | [d] Vers. 3. | [e] Vers. 3. 12. | [f] Vers. 20. | [g] Vers. 7. | [h] Cap. 1. 3. — | *Capul 3.* [a] Num. 24. 7. | 1 Sam. 15. 8. [b] Cap. 2. 19.

lui, se plecau și se închinau lui Haman: că așă poruncise regele pentru el. Dar Mordachéu [c]nu se plecă, nici nu se închină lui. 3 Atuncia ziseră servii regelui, cari *erau* la poarta regelui, către Mordachéu: Pentru ce calci [d]porunca regelui? 4 Și ei în toate zilele îi ziceau *aceasta*, dar el nu ascultă de ei: și ei spuseră lui Haman, ca să vază, dacă Mordachéu va fi statornic în hotărîrea *sa*, căci el le-a fost spus, că *este* Iudeu. 5 Și Haman văzând, că Mordachéu [e]nu se pleacă și nu se închină lui, Haman [f]se umplù de mânie. 6 Și crezù preà puțin pentru el de a pune mâna numai pe Mordachéu; căci i-se supusese poporul lui Mordachéu: de aceea [g]caută Haman să nimicească pre toți Iudeii, cari *erau* în tot regatul lui Ahasver, anume pre poporul lui Mordachéu.

7 În luna întâia, care *erà* luna Nisan, în anul al doisprezecelea al regelui Ahasver, [h]se aruncă Pur, adecă sorț, înaintea lui Haman, din zi în zi, și din lună în lună, *și a căzut sorțul* pe luna a douăsprezece, adecă luna Adar. 8 Și Haman zise către regele Ahasver: Este un popor împrăștiat și risipit printre popoarele din toate provinciile regatului tău; și [i]legile lui se deosebesc de *legile* tuturor popoarelor, și nu ține legile regelui: deci nu *este* în folosul regelui, ca să-i sufere. 9 De place regelui, *atuncia* să se scrie, ca ei să fie nimiciți: și eu voiu cumpăni zece mii de talanți de argint în mânele celor însărcinați cu lucrul, ca să *le* aducă în tesaurele regelui. 10 Și [j]scoțând regele [k]inelul său din mâna sa, îl dădù lui Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, neamicul Iudeilor. 11 Și regele zise către Haman: Argintul ține-ți-l, și cu poporul fă cum îți va plăceà.

12 [l]Deci se chiemară scriitorii regelui în a treisprezecea zi a lunei întâia, și se scrise în totul, cum zise Haman către satrapii regelui și către guvernatorii fiecărei provincii, și către mai marii fiecărui popor din fiecare provincie, [m]după chipul scrierei lor, și *către* fiecare popor în limba sa: [n]în numele regelui Ahasver se scrise, și se sigilă cu inelul regelui. 13 Și [o]se trimeseră scrisori cu alergători în toate provinciile regelui, ca să nimicească, să omoare și să pardă pre toți Iudeii, tineri și bătrâni, copii și femei, *pre toți* [p]într'o zi, în a treisprezecea *zi* a lunei a douăsprezecea, adecă luna Adar, [q]și să pradè averile lor. 14 [r]Câte o copie depe scrisoare s'a trimes în toată provincia, ca să proclame ca edict către toate popoarele, ca ele să fie gata în acea zi. 15 Alergătorii, grăbiți de porunca regelui, ieșiră, și edictul se proclamă și în Șușan, *cetatea* palatului. Și regele și Haman se puseră la băut: iar [s]cetatea Șușan *erà* în neliniște.

Mordachéu se îndreptează către Estera, care se încearcă a împăcà pre rege.

4 Și Mordachéu înțelegând toate ce se făcuse, Mordachéu își [a]rupse vestmintele sale, și se îmbrăcă în sac și [b]cenușă, și ieși în mijlocul cetății, și [c]strigă strigăt tare și amar: 2 Și venì dinaintea porței regelui: că nimenea nu *puteà* întrà în poarta regelui îmbrăcat în sac. 3 Și în orice provincie, unde sosià porunca regelui și edictul său, *erà* între Iudei bocet mare, post, plângere și strigăt: și mulți se culcară în sac și cenușă.

4 Și întrară tinerele Esterei și eunuchii ei, și-i spuseră *aceasta*. Și regina se sperie foarte, și trimese vestminte, ca să îmbrace pe Mordachéu, și să ia depe el sacul: dar el nu *le* primì. 5 Atuncia Estera chiemă pre Hatac, *unul* din eunuchii regelui, ce erà rânduit spre serviciul ei, și-l trimese la Mordachéu, ca să afle ce *este*, și pentru ce *se poartă* astfel. 6 Deci ieși Hatac către Mordachéu în piața cetății, ce *erà* în fața porței regelui. 7 Și Mordachéu îi spuse toate, ce i-se întâmplase, și [d]suma banilor, ce Haman a promis că va cumpăni în te-

---

c Ps. 15. 4. d Vers. 2. Vers. 2. | f Dan 3. 19. g Ps. 83. 4 h Cap. 9. 24. | i Fapt. 16. 20. j Fac. 41. 42. k Cap. 8. 2, 8 | l Cap. 8. 9. m Cap. 1. 22. n 1 Reg. 21. 8. | o Cap. 8. 10. p Cap. 8.12. etc. q Cap. 8. 11. | r Cap. 8. 13, 14. s Prov. 29. 2. — | *Capul 4.* a 2 Sam. 1. 11. b Ios. 7. 6. | c Fac. 27. 34. d Cap. 3. 9.

saurele regelui, ca să pearză pre Iudei. 8 Și-i dădù o [e]copie depe scrisoarea edictului, ce se proclamase în Șușan, pentru nimicirea lor, ca să *o* arate Esterei, să-i spună, și să o îndemne, ca să între la rege, să-l roage, și să stăruiască la el pentru poporul ei.

Mordacheu cere ajutorul Esterei.

9 Și venì Hatac, și spuse Esterei cuvintele lui Mordacheu. 10 Și Estera zise către Hatac, trimițându-l iarăși la Mordacheu: 11 Toți servii regelui știu, că orice bărbat ori femeie, care ar întrà la rege în [f]curtea cea mai din lăuntru, fără a fi chiemat, [g]o lege *este* a-i omorì, afară de acela, [h]căruia va întinde regele sceptrul *său* cel de aur, ca să trăiască: și eu de treizeci de zile n'am fost chemată, ca să întru la rege. 12 Și se spuse lui Mordacheu cuvintele Esterei.

13 Atuncia Mordacheu zise, răspunzând Esterei: Nu-ți închipuì, că tu *singură* vei scăpà dintre toți Iudeii, *pentru că ești* în casa regelui. 14 Căci dacă tu vei tăceà cu totul în timpul acesta, va venì de aiurea ușurare și mântuire Iudeilor: iar tu și casa părintelui tău se va pierde: și cine știe, dacă tu n'ai venit la regat pentru un timp ca acesta?

15 Atuncia zise Estera să răspundă lui Mordacheu: 16 Mergi, adună pre toți Indeii aflători în Șușan, și postiți pentru mine, și nici să mâncați nici să beți [i]trei zile, noaptea și ziua; și eu și tinerele mele vom posti de asemenea: după aceea voiu întrà astfel la rege, deși aceasta nu *este* după lege; dar [j]de este să pier, voiu pierì. 17 Și ducându-se Mordacheu, făcù în toate după cum i-a poruncit Estera.

Estera merge la rege.

5 Și a [a]treia zi, îmbrăcându-se Estera cu *vestmântul ei* de regină, stătù în porticul [b]cel din lăuntrul palatului regelui; și regele ședeà pre tronul său de rege în palatul său domnesc, în fața intrărei palatului. 2 Și cum văzù regele pre regina Estera stând în curte, [c]ea află har înaintea sa: și [d]regele întinse Esterei sceptrul de aur, ce *erà* în mâna sa; deci se apropie Estera, și atinse vârful sceptrului. 3 Și regele zise către ea: ce-ți este, regină Estera, și care *este* cererea ta? *cere!* [e]și până la jumătatea regatului meu ți-se va da. 4 Și Estera răspunse: Dacă îi place regelui, să vină regele și Haman astăzi la ospățul ce l-am pregătit pentru el. 5 Și regele zise: Cu grabă chiemați pre Haman, ca să facă după cuvântul Esterei: și *așà* veniră regele și Haman la ospățul, ce-l pregătise Estera.

6 [f]Și la băutură de vin zise regele către Estera: [g]Care *este* rugăciunea ta? și ți-se va da: și care *este* cererea ta? *cere* și până la jumătatea regatului, și ți-se va face. 7 Și răspunzând Estera, zise: Rugăciunea și cererea mea *este:* 8 De-am aflat har înaintea regelui, și dacă va plăceà regelui să facă rugăciunea mea, și să îndeplinească cererea mea, să vină regele și Haman la ospățul ce-l voiu pregătì pentru ei; și mâne voiu face după cuvântul regelui.

Planul lui Haman pentru perderea lui Mordacheu.

9 Și ieșì Haman în acea zi voios și vesel; dar, văzând Haman pre Mordacheu în poarta regelui, [h]că nu s'a sculat, nici s'a mișcat pentru el, s'a umplut de mânie asupra lui Mordacheu. 10 Totuși [i]se stăpânì Haman: și întrând în casa sa, a trimes, și a chiemat pre amicii sei și pre Zereș, femeia sa. 11 Și spus-a lor Haman mărirea averilor sale și mulțimea copiilor săi, și cum regele l-a mărit, și cum l-a înălțat mai pe sus de toți mai marii și servii regelui. 12 Și zis-a Haman: Chiar regina Estera n'a chiemat împreună cu regele la ospățul ce-l pregătì, decât pre mine; și încă și mâne sunt chiemat la dânsa împreună cu regele; 13 Dar toate acestea nu-mi vor folosì nimic, pe cât timp voiu vedeà pre Mordacheu Iudeul, ședând în poarta regelui. 14 Și zisu-i-a Zereș, femeia sa, și toți amicii săi: Să se facă o spân-

e Cap. 3. 14, 15. *f* Cap. 5. 1. | *g* Dan. 2. 9. *h* Cap. 5. 2. | *i* Cap. 5. 1. *j* Fac. 43. 14. | *Capul 5.* *a* Cap. 4. 16. | *b* Cap. 4. 11. *c* Prov. 21. 1. | *d* Cap. 4. 11. *e* Marc. 6. 23. | *f* Cap. 7. 2. *g* Cap. 9. 12. | *h* Cap. 3. 5. *i* 2 Sam. 13. 22.

zurătoare, înaltă de cincizeci coți, și mâne cere dela rege, ca Mordacheu să fie spânzurat pe ea: și du-te apoi voios cu regele la ospăț. Și a plăcut aceasta lui Haman, și a făcut spânzurătoarea.

Haman e silit să onoreze în public pe Mordacheu.

6 În aceea noapte somnul fugi dela rege: și el porunci să se aducă [a] cartea de amintire, cronicele: și se cetì înaintea regelui. 2 Și s'a aflat scris, că Mordacheu dăduse știre, că Bitgan și Tereș, doi din eunuchii regelui, dintre păzitorii pragului, căutaseră să pună mâna pe regele Ahasver.

3 Și zis-a regele: Ce onoare și mărire s'a făcut lui Mordacheu pentru aceasta? Atuncia tinerii, cari serviau regelui, ziseră: Nimic nu i-s'a făcut. 4 Și regele zise: Cine *este* în curte? Iar Haman venise în curtea [b] din afară a casei regelui, [c] ca să ceară dela rege punerea lui Mordacheu la spânzurătoare, ce o pregătise pentru dânsul. 5 Și tinerii regelui îi ziseră: Iacă, Haman este în curte! Și regele a zis: Să între.

6 Și cum între Haman, zis-a lui regele: Ce se cade să se facă omului, pre care regele voește a-l onorà? Iar Haman cugetă în inima sa: Pre cine *altul* voește regele a-l onorà, decât pre mine? 7 Și Haman răspunse regelui: Omului, pre care regele voește a-l onorà, 8 Să *i*-se aducă vestmântul regelui, cu care se îmbracă regele, și [d] să se pună diadema pe capul său: 9 Și vestmântul *acesta* și calul să se deà în mâna unuia dintre mai marii mai de frunte ai regelui, ca să îmbrace pe *acel* om, pre care regele voește a-l onorà; și ducându-l călare pe ulițele cetății, [e] să se strige înainte lui; așà se face omului, pre care regele voește a-l onorà.

10 Și zis-a regele către Haman: Grăbește-te, ià vestmântul și calul, cum ai zis, și fă așà lui Mordacheu, Iudeul, care șadè în poarta regelui; să nu lipsească nimic din toate câte ai zis.

11 Deci luă Haman vestmântul și calul, și îmbrăcă pre Mordacheu, și-l duse călare pe ulițele cetății, strigând înaintea lui: Așà se face omului, pre care regele voește a-l onorà.

12 Și s'a întors Mordacheu la poarta regelui; iar Haman s'a dus [f] cu grabă la casa sa, trist foarte [g] și cu capul acoperit. 13 Și Haman spuse Zereșei, femeia sa, și tuturor amicilor săi toate ce i-se întâmplaseră. Și zis-au către el înțelepții săi și Tereș, femeia sa: Dacă Mordacheu, înaintea cărnia ai început a cădeà, *este* din semința Iudeilor, nu-l vei puteà învinge, ci vei cădeà înaintea lui.

14 Și pre când vorbiau cu el, veniră eunuchii regelui, și se grăbiră să aducă pre Haman la [h] ospățul, ce-l pregătise Estera.

Haman e spânzurat de spânzurătoarea pe care el o pregătise pentru Mordacheu.

7 Și *așà* veniră regele și Haman, să ospăteze cu regina Estera. 2 Și zis-a regele către Estera și a doua zi [a] la băutura de vin: Care *este* rugăciunea ta, regină Esteră? *cere!* și ți-se va da: și care este cererea ta? *cere* și până la jumătatea regatului, și se va face. 3 Atuncia răspunse regina Estera, și zise: De-am aflat har înaintea ta, o rege, și de va plăceà regelui, să mi-se deà viața mea la rugăciunea mea, și poporul meu la cererea mea: 4 Căci suntem [b] vânduți, eu și poporul meu, spre nimicire, ucidere și pierdere. Dar de-am fi fost vânduți *numai* ca sclavi sau sclave, aș fi tăcut, cu toate că neamicul n'ar puteà răsplăti regelui perderea *ce ar venì din aceasta*.

5 Atuncia răspuns-a regele Ahasver, și zis-a către Estera, regina: Cine este el, și unde este acela, care s'a sumețit să facă aceasta? 6 Și Estera zise: Apăsătorul și neamicul *este* acest înrăutățit Haman.

Atuncia se înspăimântă Haman înaintea regelui și a reginei. 7 Și sculându-se regele dela băutura de vin în ur-

Capul 6. [a] Cap. 2. 23. | [b] Cap. 5. 1. [c] Cap. 5. 14. | [d] 1 Reg. 1. 33. | [e] Fac. 41. 43. | [f] 2 Cron 26. 20. [g] Ier. 14. 3, 4. | [h] Cap. 5. 8. — | *Capul 7.* [a] Cap. 5. 6. | [b] Cap. 3. 9.

gia sa. *se duse* în grădina palatului: iar Haman stătù. ca să ceară vieaţa sa dela regina Estera: căci a văzut. că regele erà hotărât a-l pierde.

8 Şi intorcându-se regele din grădina palatului în camera ospăţului. iacă. Haman erà aruncat pe [c]patul, pe care *şedeà* Estera. Şi zis-a regele: *Cum, caută* chiar a silì şi pe regina în faţa mea. în casa *mea?* Şi cum ieşì vorba din gura regelui, îi şi [d]acoperiră faţa. 9 Şi zise [e]Harbona, unul dintre èunuchi. înaintea regelui: Iacă. şi o [f]spânzurătoare înaltă de cincizeci de coţi, pre care Haman a făcut-o pentru Mordacheu, care a vorbit spre binele regelui, este în casa lui Haman! Şi regele zise: Spânzuraţi-l pe ea. 10 Deci [g]spânzurară pre Haman la spânzurătoarea. ce o pregătise pentru Mordacheu. Şi *aşà* se liniştì mânia regelui.

Înmălţarea lui Mordacheu.

8 În ziua aceea regele Ahasver dădù reginei Estera casa lui Haman, neamicul Iudeilor. Şi venì Mordacheu înaintea regelui; căci Estera îi spusese [a]ce-i *erà* el. 2 Şi scoţând regele [b]inelul său, pre care l-a luat dela Haman. îl dădù lui Mordacheu. Şi Estera puse pre Mordacheu asupra casei lui Haman.

3 Şi iarăşi vorbì Estera către rege. şi căzù la picioarele lui, şi-l rugă cu lacrimi să se întâmpine răutatea lui Haman, Agagheul, şi uneltirea. ce el uneltise Iudeilor. 4 Şi [c]întins-a regele sceptrul de aur către Estera. Şi Estera se sculă, *şi* stătù înaintea regelui; 5 Şi zise: De va plăceà regelui, şi de-am aflat har înaintea lui, şi lucrul *se va părea* drept regelui, şi eu *sunt* plăcută în ochii lui. să se scrie, ca să desfiinţeze scrisorile cele uneltite de Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, pre care le scrise, ca să nimicească pre Iudei din toate provinciile regelui; 6 Căci cum aş puteà vedeà [d]răul, ce ar cădeà preste poporul meu? Sau cum aş puteà să văd pierderea rudelor mele?

7 Atuncia zis-a regele Ahasver către regina Estera, şi către Mordacheu, Iudeul: Iacă [e]am dat Esterei casa lui Haman. şi pre el l-au spânzurat la spânzurătoare; pentru că a întins mâna sa asuprà Iudeilor. 8 Deci scrieţi pentru Iudei. cum vi-se va părea mai bine. în numele regelui, şi sigilaţi cu inelul regelui: căci scrisoarea scrisă în numele regelui şi sigilată cu inelul regelui, [f]nu se desfiinţează.

Un decret nou regal în folosul ovreilor.

9 [g]Şi chiemară atuncia pre scriitorii regelui în luna a treia, adecă luna Sivan. în a douăzeci şi treia zi a ei, şi se scrise în totul. după cum porunci Mordacheu către Iudei şi către satrapi şi guvernatori. şi mai marii provinciilor, [h]dela Iudea până la Etiopia. o sută douăzeci şi şapte de provincii. la fiecare provincie [i]după chipul scrierei sale, şi la tot poporul în limba sa. şi către Iudei, după scrierea lor şi în limba lor.

10 [j]Şi scrise scrisori în numele regelui Ahasver, şi *le* sigilă cu inelul regelui. şi *le* trimese prin alergători călări. cari călăriau pe cai iuţi şi pe cătâri din iepe: 11 *Scrisori*, în cari regele învoià Iudeilor din orice cetate să se adune. şi să-şi apere vieaţa lor. să piardă, să omoare, şi se nimicească orice putere a poporului şi a provinciei, ce i-ar apăsa. *stârpind* copiii şi femeile, şi [k]prădând averile lor. 12 [l]Într'o zi. în toate provinciile regelui Ahasver, *adecă* în a treisprezecea, a lunei a douăsprezecea. luna Adar. *se scrise.*

13 [m]Câte o copie depe *această* scrisoare s'a dat ca edict. şi s'a proclamat în fiecare provincie către toate popoarele. *poruncind* Iudeilor a fi gata în ziua aceea. ca să-şi răzbune de neamicii lor. 14 Şi *aşà* ieşiră alergătorii. călărind pe cai iuţi *şi* pe cătâri. grăbiţi *şi* siliţi fiind din porunca regelui. Şi edictul se proclamă şi în Şuşan, *cetatea* palatului.

15 Iar Mordacheu ieşì de dinaintea

---

c Cap. 1. 6.
d Iov. 9. 34
e Cap. 1. 10.
f Ps. 7. 16. Prov. 11. 5, 6.
g Ps. 37. 35, 36.
Dan. 6 24.
Capul 8.
a Cap. 2. 7.
b Cap. 3. 10.
c Cap. 4. 11.
d Neem. 2. 3.
e Prov. 13. 22.
f Dan 6.8,12,15.
g Cap. 3. 12.
h Cap. 1. 1.
i Cap. 1. 22
j 1 Reg. 21. 8.
k Cap. 9. 10, 15, 16.
l Cap. 3.13. etc.
m Cap 3. 14, 15.

regelui în vestmânt de rege vânăt și alb, și cu coroană mare de aur și mantie de in subțire și de purpur; și [n] cetatea Șușan se bucură, și se veseli. 16 Și pentru Iudei fu [o] lumină, veselie, bucurie și onoare. 17 Și în orice provincie și cetate, unde sosì porunca regelui și edictul său, bucurie și veselie, ospătare și [p] zi bună erà Iudeilor. Și mulți din poporul țării [q] se făcură Iudei: căci [r] frica de Iudei căzuse preste ei.

Iudeii se opun neamicilor lor, și-i învinș.

9 Și [a] în luna a douăsprezecea, luna Adar, în a treisprezecea zi a ei, [b] când porunca regelui și edictul său erau aproape să fie îndeplinite, în ziua în care neamicii Iudeilor sperau să domnească asupra lor (deși s'a întors lucrul, căci Iudeii [c] domniau asupra celor, ce-i urau), 2 [d] Se adunară Iudeii în cetățile lor, în toate provinciile regelui Ahasver, ca să pună mâna pe cei ce [e] căutau nenorocirea lor: și nimenea nu putù a-le sta înainte, căci [f] frica de dânșì căzuse preste toate popoarele. 3 Și toți mai marii provinciilor și satrapii și guvernatorii și economii regelui ajutară pre Iudei; căci frica de Mordacheu căzuse preste ei. 4 Căci Mordacheu *erà* mare în casa regelui, și faima lui străbătuse în toate provinciile; că omul acesta, Mordacheu, [g] mergeà mărindu-se.

5 Și loviră Iudeii pre toți neamicii lor cu lovitură de sabie, și cu ucidere și cu nimicire; și făcură cu neamicii lor după voia lor. 6 Chiar și în Șușan, *cetatea* palatului, Iudeii uciseră și stârpiră cinci sute de bărbați. 7 Și pre Parșandata, Dalfon, Aspata, 8 Pre Porata, Adalia, Aridata, 9 Pre Parmașta, Arisai, Arihai și Caezata: 10 [h] Pre cei zece fii ai lui Haman, fiul lui Hammedata, neamicul Iudeilor, *pre toți îi* uciseră; [i] dar nu au întins mâna lor spre pradă.

11 Și se spuse regelui în acela zi numărul celor uciși în Șușan, *cetatea* palatului. 12 Și regele zise către Estera, regina: În Șușan, *cetatea* palatului, Iudeii au ucis și stârpit cinci sute de bărbați, și pre cei zece fii ai lui Haman; ce vor fi făcut în celelalte provincii ale regelui? Și acum [j] care *este* rugăciunea ta? *cere,* și ți-se va da: și care *este* cererea ta? și ți-se va face.

13 Și Estera zise: De-va plăceà regelui, să învoiască Iudeilor din Șușan să facă și mâne [k] după edictul de astăzi: și pre cei zece fii ai lui Haman [l] să-i spânzure în spânzurători. 14 Deci porunci regele, ca să se facă așà: și proclamă edict în Șușan: și spânzurară pre cei zece fii ai lui Haman. 15 Și [m] se adunară Iudeii în Șușan și în ziua a patrusprezecea a lunei Adar, și uciseră trei sute de bărbați în Șușan: [n] dar nu au întins mâna lor spre pradă.

16 Și Iudeii din celelalte provincii ale regelui [o] se adunară, și-și apărară viața lor, și căpătară liniște din partea neamicilor lor, și uciseră din neamicii lor șaptezeci și cinci de mii: [p] (dar nu au întins mâna lor spre pradă). 17 *Fost-a aceasta* în ziua a treisprezecea a lunei Adar; iar în ziua a patrusprezecea se liniștiră, și o făcură zi de ospăț și de veselie. 18 Dar Iudeii cei din Șușan se adunară [q] în a treisprezecea *zi* a acestei *luni,* și în a patrusprezecea: și în a cincisprezecea zi a ei se liniștiră, și o făcură zi de ospătare și de desfătare. 19 Pentru aceasta Iudeii din sate, cari locuiau în cetăți nentărite, făcură a patrusprezecea zi a lunei Adar [r] *zi de* desfătare și de ospătare [s] și zi bună, și de [t] trimetere de daruri unul altuia.

Întemeierea sărbătorei Purim; mărirea lui Mordacheu.

20 Și a scris Mordacheu lucrurile acestea, și a trimes scrisori către toți Iudeii din toate provinciile regelui Ahasver, către cei din apropiere și către cei din depărtare. 21 Poruncitu-le-a, ca să păzească ziua a patrusprezecea a lunei Adar și a cincisprezecea zi a acesteia, pe

n Prov. 29. 2.	*r* Fac. 35. 5.	*Capul 9.*	*d* Cap. 8. 11.	*h* Iov. 18. 19.	*k* Cap. 8. 11.	*o* Cap. 8. 11.	*r* Deut.16 11.14.
o Ps. 97. 11.		*a* Cap. 8. 12	*e* Ps. 71. 13, 24.	Ps. 21. 10.	*l* 2 Sam. 21.6,9.	*p* Cap. 8. 11.	*s* Cap. 8. 17.
p 1 Sam. 25. 8.	—	*b* Cap. 3. 13.	*f* Cap. 8. 17.	*i* Cap. 8. 11.	*m* Cap. 8. 11.	*q* Vers. 11. 15.	*t* Neem.8.10,12.
q Ps. 18. 43.		*c* 2 Sam. 22.41.	*g* Prov. 4. 18.	*j* Cap. 5. 6.	*n* Vers. 10.		

fiecare an, 22 Zile, în care Iudeii s'au liniştit de neamicii lor; şi luna, în care amărîciunea lor s'a [u] prefăcut în bucurie, şi bocetul în zi bună: ca să le facă zile de ospătare şi de veselie, şi de [v] trimetere de daruri unul altuia, şi de daruri săracilor. 23 Şi Iudeii primiră să facă ceeace au început, şi ceeace le-a scris Mordacheu. 24 Căci Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, neamicul tuturor Iudeilor [x] uneltise asupra Iudeilor, ca să-i peardă, şi aruncase Pur, adecă sorţi, ca să-i peardă şi ca să-i nimicească. 25 Dar [y] cum a venit *Estera* înaintea regelui, a poruncit prin epistole, să se [z] întoarcă asupra capului lui uneltirea lui cea reă, ce a uneltit asupra Iudeilor, şi spânzurat-au pre el şi pre fiii lui în spânzurători. 26 Pentru aceasta au numit zilele acestea Purim, dela numele Pur. De acea după toate întâmplările [a] scrisorei acesteia, şi *ale celor* ce ei au văzut în lucrul acesta, şi *după* cele ce s'au întâmplat lor, 27 Au aşezat Iudeii şi au luat asupra lor şi asupra seminţiei lor, şi asupra tuturor celor ce s'au [b] unit cu ei, să nu lipsească vre odată de a păzì aceste două zile, după cele scrise şi în timpul lor, în fiecare an: 28 Şi zilele acestea să se amintească şi să se păzească în toată generaţiunea, în toată familia, în toată provincia, şi în toată cetatea: şi zilele acestea Purim să nu lipsească din mijlocul Iudeilor, şi să nu înceteze amintirea lor din seminţia lor.

29 Atuncia Estera, regina, fata lui Abihail, şi Mordacheu, Iudeul, au scris a doua oară în toată puterea, ca să întărească cele scrise pentru Purim. 30 Şi au trimes scrisori către toţi Iudei în cele o sută douăzeci şi şapte provincii ale regatului lui Ahasver: cuvinte de pace şi de adevăr: 31 Ca să întărească zilele acestea, Purim, în timpurile lor, cum le-a hotărît lor şi Mordacheu, Iudeul, şi Estera, regina, şi cum le-a hotărît lor şi seminţiei lor, *adăugând* post şi rugăciune. 32 Şi edictul Esterei a întărit hotărîrea aceasta a Purimului, şi s'a scris în carte.

Puternicul Mordacheu ajută la starea bună a poporului său.

10 Şi a pus regele Ahasver dare asupra pământului şi *asupra* [a] insulelor mărei. 2 Şi toate faptele puterei lui şi ale ţărei lui, şi descrierea măririi lui Mordacheu, [b] la care l-a ridicat regele, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor Mediei şi ai Persiei? 3 Căci Mordacheu, Iudeul, *eră* [c] al doilea după regele Ahasver, şi mare între Iudei, şi plăcut mulţimei fraţilor săi, [d] căutând binele poporului său, şi vorbind de pace pentru toată seminţia sa.

CARTEA LUI IOV.

Prosperitatea lui Iov, durerea sa, şi răbdarea sa.

1 Fost-a [a] în pământul Uz un bărbat, al cărui nume *eră* [b] Iov: şi bărbatul acesta eră [c] fără prihană şi drept, şi [d] temător de Dumnezeu, şi se ferià de *tot* lucrul rău. 2 Şi i-se născură şapte fii şi trei fete. 3 Şi erau vitele lui: şapte mii de oi şi trei mii de cămile, cinci sute perechi de boi şi cinci sute de asine, cu mulţime mare de servi. Şi *aşà* bărbatul acesta eră cel mai mare între toţi fiii răsăritului.

4 Şi mergeau fiii lui unul la altul, şi dădeau ospeţe, fiecare în casa *sa*, în ziua sa; şi trimeteau şi chiemau pre *toate* trei surorile lor, să mănânce şi să beà cu dânşii. 5 Şi când rândul ospeţelor *lor* trecеà, trimeteà Iov, ca să-i sfinţească; şi se sculà de dimineaţă foarte, şi [e] aduceà ardere de tot, *după* numărul tuturor.

---

u Ps. 30. 11. *v* Neem. 8. 10. *x* Cap. 3. 6, 7. *y* Cap. 7. *b*. etc. | *z* Ps. 7. 16. *a* Vers. 20. *b* Isa. 56. 3, 6 | Zech. 2. 11. — | *Capul 10.* *a* Fac. 10. 5. Ps. 72. 10. Isa. 24. 15. | *b* Cap. 8. 15. *c* Fac. 41. 40. *d* Ps. 122. 8, 9. — | IOV. — | *Capul 1.* *a* Fac. 22. 20, 21. *b* Ezec. 14. 14. Iac. 5. 11. | *c* Fac. 6. 9. *d* Prov. 8. 13. *e* Fac. 8. 20.

Căci ziceà Iov: Poate, au păcătuit fiii mei, și [f] s'au despărțit de Dumnezeu în inima lor. Așà făceà Iov totdeauna.

Liniștea lui Iov în încercări grele.

6 Și [g] fost-a într'o zi, [h] că venind fiii lui Dumnezeu spre a se înfățișà înaintea Domnului, venì și Satan în mijlocul lor. 7 Și zise Domnul către Satana: De unde vii? Și Satana răspunse Domnului, și zise: [i] Din cutreerarea și umblarea pe pământ. 8 Și Domnul zise către Satana: [j] Căutat-ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu *este* ca dânsul pe pământ, bărbat [k] fără prihană și drept, temător de Dumnezeu, și *care* se ferește de *tot* lucrul rău. 9 Răspuns-a Satana Domnului, și zise: Oare în zadar se teme Iov de Dumnezeu? 10 [l] Au nu l-ai îngrădit pre el și casa lui și toate ce sunt ale lui, de jur împrejur? [m] Lucrul mânelor lui ai binecuvântat, și vitele lui *le*-ai înmulțit pe pământ. 11 [n] Dar întinde acum mâna ta, și love*ș*te toate ce sunt ale lui, și *să vedem, de nu* te va [o] blestema în față? 12 Și Domnul zise către Satana: Iacă, toate ale lui *fie* în mâna ta; numai asupră-i nu întinde mâna ta. Și ieșì Satana din fața Domnului.

13 Și fost-a într'o zi, [p] că fiii lui și fetele lui mâncau și beau vin în casa fratelui lor cel întâiu-născut. 14 Și venì un trimes către Iov, și zise: Boii arau, și asinele pășteau lângă dânșii. 15 Și se aruncară Sebeii, și-i luară *cu sine*, și uciseră pre servii *tăi* cu ascuțitul săbiei: și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre. 16 Și încă vorbind acesta, venì și altul, și zise: Focul lui Dumnezeu pică din cer, și arse oile și servii *tăi*, și-i mistuì: și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre. 17 *Și* încă vorbind acesta, venì și altul, și zise: Chaldeii, făcându-se trei cete, se aruncară asupra camilelor, și le luară *cu sine*, și uciseră pre servii *tăi* cu ascuțitul săbiei: și numai eu, eu singur am scăpat, spre a-ți da de știre. 18 *Și* încă vorbind acesta, venì un al treilea, și zise: [q] Fiii tăi și fetele tale mâncau și beau vin în casa fratelui lor cel întâiu-născut: 19 Și iacă, venì vânt puternic dinspre pustiiu, și lovì cele patru colțuri ale casei: și ea căzù preste tineri, și ei periră: și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre.

20 Atuncia se ridică Iov, [r] rupse mantia sa, și-și tunse capul său: [s] căzù pe pământ, și se plecà: 21 Și zise: [t] Gol am ieșit din mitra mumei mele, și gol mă voiu întoarce acolo: Domnul [u] a dat, și Domnul [v] a luat: [x] binecuvântat fie numele Domnului! 22 În toate acestea Iov nu păcătuì: și n'a însușit nici o prostie lui Dumnezeu.

*Satana mai învinue*ș*te pe Iov înaintea Domnului, i-se dă boală, e necăjit de către soția sa și e cercetat de trei prieteni.*

2 Și [a] fost-a într'o zi, când veniră fiii lui Dumnezeu spre a se înfățișà înaintea Domnului, că venì Satana în mijlocul lor spre a se înfățișà și el înaintea Domnului. 2 Și zise Domnul către Satana: De unde vii? Și [b] răspunse Satana Domnului, și zise: Din cutreerare pe pământ și din preumblarea pe el. 3 Și Domnul zise către Satana: Căutat-ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu *este* ca dânsul pe pământ, bărbat [c] fără prihană și drept, temător de Dumnezeu, și *care* se ferește de *tot* lucrul rău: iacă, el este [d] statornic în neprihănirea sa, deși m'ai îmboldit asupră-i, [e] spre al pierde în zădar.

4 Și răspunse Satana Domnului, și zise: Pele pentru pele! toate, ce are omul, le va da pentru viața sa. 5 [f] Însă întinde mâna ta acum, și love*ș*te [g] oasele lui în carnea lui, și *să vedem, de nu* te va blestemà în față. 6 [h] Și zise Domnul către Satana: Iacă, el *fie* în mâna ta; numai de viața lui păzește-te.

7 Și așà se duse Satana din fața Domnului, și lovì pre Iov cu ulcere mari, [i] dela talpa piciorului său, până la creștetul său.

f 1 Reg. 21. 10, 13. *g* Cap. 2. 1. *h* 1 Reg. 22 19. *i* Mat. 12. 43.
1 Pet. 5. 8. *j* Cap. 2. 3. *k* Vers 1. *l* Ps. 34. 7.
Isa. 5. 2. *m* Ps 128. 1, 2. *n* Cap. 2. 5. *o* Isa. 8. 21.
p Eccl. 9. 12. *q* Vers. 4 13. *r* Fac. 37. 29. *s* 1 Pet. 5. 6.
t Ps. 49. 17. 1 Tim. 6. 7. *u* Eccl. 5. 19. *v* Mat. 20. 15.
x Efes. 5. 20. 1 Thes. 5. 18. *Capul 2.* *a* Cap. 1. 6.
b Cap. 1. 7. *c* Cap. 1. 1, 8. *d* Cap. 27. 5, 6. *e* Cap. 9. 17.
f Cap. 1. 11. *g* Cap. 19 20. *h* Cap. 1. 12. *i* Isa. 1. 6.

8 Şi-şi luă un hârb, şi se scărpină cu el, [j]şi şezù în cenuşă.

9 Atuncia zise femeia sa către dânsul: [k]Mai eşti încă [l]statornic în neprihănirea ta? 10 Blestemă pre Dumnezeu, şi mori! Dar el zise către ea: Cum vorbesc cele proaste, aşà vorbeşti şi tu; ce! [m]să primim noi dela Dumnezeu bunul, şi răul să nu-l primim? [n]În toate acestea Iov [o]nu păcătuì cu buzele sale.

11 Şi trei [p]amici ai lui Iov: Elifaz, [q]Temaneul, şi Bildad, [r]Şuheul, şi Zofar, Naamateul, auzind toate nenorocirile ce veniseră preste el, plecară fiecare dela locul unde erà, şi se vorbiră între ei, să vină spre [s]a-l compătimì şi a-l mângâià. 12 Şi ridicând de departe ochii lor, nu l-au cunoscut: şi înălţând vocea lor, plânseră, şi rupseră fiecare mantia sa, şi au [t]aruncat pământ preste capetele lor spre cer: 13 Şi şezură lângă dânsul pe pământ şapte zile şi şapte nopţi, şi nici unul nu vorbì un cuvânt către dânsul; căci vedeau, că durerea *sa* erà mare foarte.

Plângerea lui Iov.

3 După acestea deschise Iov gura sa, şi blestemă ziua sa. 2 Şi Iov începù, şi zise: 3 [a]Piară ziua, în care m'am născut; Şi noaptea, care a zis: S'a zămislit un om! 4 Aceea zi să *nu* fie *decât* întunerec: Dumnezeu să nu o caute de sus: Şi lumina să nu o lumineze; 5 Întunerecul şi [b]umbra morţei să şi-o ceară; Nori groşi să zacă preste ea; Eclipsul să o înspăimânte! 6 Aceea noapte întunerecul să o răpească, Să nu se numere între zilele anului. Să nu vină în numărul lunelor! 7 Iacă, acea noapte să fie stearpă; Nici o bucurie să nu aibă loc într'însa! 8 Să o blesteme cei ce afurisesc zilele, Cei [c]ce cu iscusinţă deşteaptă Leviatanul. 9 Să se întunece stelele amurgului ei. Să aştepte lumina, şi *ea să* nu *vină*. Da, să nu vadă genele zorilor! 10 Căci nu mi-a închis porţile mitrei mumei; Şi n'a ascuns năcazul înaintea ochilor mei! 11 [d]De ce n'am murit în mitra *mumei?* Ieşind din pântece de ce *n'am* murit? 12 [e]Pentru ce m'au primit genunchiile? Şi pentru ce *m'au primit* ţâţele, să *le* sug? 13 Căci acum aş zăceà şi aş aveà pace; Aş dormì şi aş aveà linişte 14 Cu regii şi cu guvernatorii pământului, Cari şi [f]zidiră piramizi: 15 Sau cu cei mari, cari aveau aur, Şi umpleau casele lor cu argint. 16 Sau *de ce nu* sunt *ca* [g]o lepădătură îngropată: Ca pruncii, *cari* n'au văzut lumina! 17 Acolo răii încetează de a turburà, Şi cei osteniţi se liniştează. 18 Acolo cei în lanţuri cu toţi află linişte: *Şi* [h]nu aud vocea celui ce-*i* îmboldeşte. 19 Acolo sunt şi cei mici şi cei mari, Şi servul *e* liber de domnul său. 20 [i]Pentru ce dă el lumina celui mişel, Şi vieaţă celor [j]amăriţi *la* suflet? 21 Cari [k]aşteaptă moartea, şi ea nu *vine*, Deşì o caută mai mult, decât pre [l]tesaurele cele ascunse; 22 Care se bucură foarte, Se veselesc, când găsesc mormântul; 23 *Pentru ce se dă lumină* omului, căruia îi este ascunsă calea sa, [m]Şi pre care Dumnezeu l-a îngrădit? 24 Da, înaintea mâncărei îmi vine suspinul: Şi oftatul meu se revărsă ca apa. 25 Iacă, de ce m'am temut, *aceea* m'a lovit: De ce m'am înspăimântat, *aceea* m'a ajuns; 26 N'am nici linişte, nici pace, nici repaus. Şi vijelia a venit *preste mine.*

Vorba întâia a lui Elifaz. Dumnezeu nu pedepseşte pe nevinovatul.

4 Şi începù Elifaz, Temaneul, şi zise: 2 *De* am cătută să-ţi vorbim, oare mânià-te-vei? Şi cine poate oprì cuvântul? 3 Iată, pre mulţi i-ai învăţat tu, [a]Şi mâni slabe ai întărit; 4 Pre cel ce şovăià cuvintele tale l-au ridicat, Şi [b]genunchile cele ce se plecau le-ai întărit; 5 Şi acum, când ţi-se întâmplă aceasta, te mânii? Când te-a ajuns *răul*, tu te spăimânţi? 6 Au nu [c]cuviosia ta *a fost* [d]speranţa ta? Şi *nu* neprihănirea căilor

---

j 2 Sam. 13. 19. Ezec. 27. 30. Mat. 11. 21.
k Cap 21. 15.
l Vers. 3.
m Iac. 5. 10, 11.
n Cap. 1. 22.
o Ps. 39. 1.
p Prov. 17. 17.
q Fac. 36. 11.
r Fac. 25. 2.
s Cap. 42. 11.
t Neem. 9. 1. Ezec. 27. 30. —

Capul 3.

a Ier. 15. 10.
b Ier. 13. 16. Amos. 5. 8.
c Ier. 9. 17, 18.
d Cap. 10. 18.
e Fac. 30. 3.
f Cap. 15. 28.
g Ps. 58. 8.
h Cap. 39. 7.
i Ier. 20. 18.
j 1 Sam. 1 10.
k Apoc. 9. 6.
l Prov. 2. 4.
m Plân. 3. 7. —

Capul 4.

a Isa. 35. 3.
b Isa. 35. 3.
c Cap 1. 1.
d Prov. 3 26.

tale *a fost* încrederea ta? 7 Aminteşte-ţi, rogu-te, [e]cine nevinovat fiind a pierit: Şi drept fiind s'a stârpit? 8 Am văzut totdeauna, *că* [f]cei ce au arat nedreptatea, Şi au sămănat fără de legea, au şi secerat-o: 9 Pierind de suflarea lui Dumnezeu, Şi mistuindu-se de strămutatul nărilor lui. 10 *El* înăbuşeşte mugetul leului şi strigătul leoaicei, Şi zdrobeşte [g]dinţii leilor tineri. 11 [h]Leul bătrân piere din lipsă de pradă, Şi puii leoaicei se împrăştie. 12 Un cuvânt mi-se furişă; Şi urechia mea auzì şoapta lui. 13 [i]În gândurile visurilor de noapte, Când somnul adânc cade preste oameni, 14 Teamă şi [j]cutremur m'a întâmpinat, Şi făcù să se cutremure toate oasele mele: 15 Şi un spirit trecù pe dinaintea mea, *Şi* părul mi-se sburlì pe corp. 16 El stătù, dar nu cunoscui faţa sa. Un chip *era* înaintea ochilor mei: Şi am auzit o voce slabă: 17 „Oare [k]fi-va omul mai drept decât Dumnezeu? Fi-va omul mai drept decât cel ce l-a făcut? 18 Iată, el [l]nu se încrede servilor sei, Şi găseşte greşeli în îngerii săi. 19 Cu [m]cât mai mult *el nu se va încrede* celor ce locuesc în [n]case de lut, Cu temelia în ţărână, *Ce* se strivesc la întâlnirea molilelor? 20 Ei [o]de dimineaţă până în seară sunt nimiciţi, Pe nesimţite pier pentru totdeauna. 21 *Iacă*, [p]se răpeşte *toată* prea puterea lor: Mor fără înţelepciune."

Urmare: Nelegiuitul piere: cine se pleacă sub Dumnezeu, acela scapă.

5 Strigă acum, fi-va oare cine să-ţi răspundă? Şi oare la care din sfinţi-te vei îndreptà? 2 Căci mânià ucide pre nebun, Şi râvnà omoară pre cel prost. 3 [a]Văzut-am un nebun, care prindeà rădăcini. Dar pe dată am numit blestemat locaşul său. 4 [b]Fiii săi, departe de *a fi* în siguranţă, Sunt striviţi în judecată, [c]Fără ca nimenea să-*i* apere. 5 Hămisitul mânâncă secerişul său: Pre care-l scoate chiar şi din spini; Şi [d]hoţul înghite averile sale. 6 Căci năcazul din pulbere nu răsare, Şi truda [e]nu încolţeşte din pământ. 7 Ci omul se naşte pentru trudă, Precum fiii fulgerului se ridică spre a zburà. 8 De aceea în *locu-ţi* aş căutà spre cel Atotputernic, Aş îndreptà cuvintele mele către Dumnezeu: 9 [f]Care face lucruri mari, necuprinse, Lucruri minunate şi fără număr; 10 [g]Care dă ploaia pe pământ, Şi trimete apă preste câmpuri: 11 [h]Care înalţă pre cei umiliţi, Şi ridică la mântuire pre cei ce plâng: 12 [i]Care zădărniceşte sfaturile celor vicleni, Pentru ca mânele lor să nu îndeplinească cugetele *lor;* 13 [j]Care prinde pre cei iscusiţi în vicleşia lor, Şi sfatul celor stricaţi se răstoarnă: 14 [k]Ziua îi întâmpină întunerecul, Şi în a meazăzi pipăesc ca noaptea: 15 Şi *aşà* [l]el scapă pre sărman de sabia *lor*, Din gura lor, şi de mâna celui puternic: 16 Şi [m]astfel rămâne speranţă săracului, Şi nedreptatea amuţeşte. 17 [n]Iată, fericit *este* omul, pre care Dumnezeu îl ceartă: Deci nu respinge mustrarea celui Atotputernic: 18 [o]Căci el răneşte şi el leagă; El loveşte, şi *tot* mânele lui vindecă. 19 [p]*Căci* din nevoi de şase ori te va scoate, Şi în a şaptea [q]nenorocirea tot nu te va ajunge: 20 [r]În foamete de moarte te va scăpà, Şi în resbel de sabie: 21 [s]De biciul limbei te va ascunde, Şi de pustiiri viitoare nu te vei teme. 22 În pustiiri şi în foamete tu vei râde, Şi [t]de fearele pământului nu te vei teme: 23 Până şi [u]cu pietrele câmpului vei fi în înţelegere, Şi vei fi în pace cu fearele: 24 Şi pace vei aflà în cortul tău: Şi cercetând staulele tale, nimic nu-*ţi* va lipsì. 25 Tu vei vedeà [v]seminţia ta adăugindu-se, Şi odraslele tale *crescând* ca [x]iarba pământului: 26 [y]Copt vei întrà în mormânt, Ca snopul strâns la timpul său. 27 Iată, acestea *sunt* cele ce am [z]cercetat, Auzile, şi cunoaşte, *că sunt* spre folosul tău.

[e] Ps. 37. 25.
[f] Ps. 7. 17. Gal. 6. 7, 8.
[g] Ps. 58. 6.
[h] Ps. 34. 10.
[i] Cap. 33. 15.
[j] Hab. 3. 16.
[k] Cap. 9. 2.
[l] 2 Pet. 2. 4.
[m] Cap. 15. 16.
[n] 2 Cor 4. 7.
[o] Ps. 90. 5, 6.
[p] Ps. 39. 11.

Capul 5.

[a] Ps. 37. 35, 36.
[b] Ps. 119. 155.
[c] Ps. 109. 12.
[d] Cap 18. 9.
[e] 1 Cor. 10. 13.
[f] Rom. 11. 33.
[g] Ier. 5. 24. Fapt. 14. 17.
[h] Ps, 113. 7.
[i] Ps. 33. 10. Isa. 8. 10.
[j] Ps. 9. 15. 1 Cor. 3. 19.
[k] Deut. 28. 29.
[l] Ps. 35. 10.
[m] Ps. 107. 42.
[n] Ps. 94. 12. Ebr. 12. 5. Apoc. 3. 19.
[o] Deut. 32. 39. Isa. 30. 26. Osea 6. 1.
[p] Ps. 34. 19. 1 Cor. 10. 13.
[q] Ps. 91. 10.
[r] Ps. 33. 19.
[s] Ps. 31. 20.
[t] Isa. 11. 9. Ezec. 34. 25
[u] Ps. 91. 12. Osea 2. 18.
[v] Ps. 112. 2.
[x] Ps. 72. 16.
[y] Prov. 9. 11.
[z] Ps. 111 2.

Răspunsul lui Iov. Iov desvinovăţeşte ticăloşia sa şi se tânguieşte despre asprimea prietenilor.

6 Şi Iov răspunse, şi zise: 2 O, de s'ar fi cumpănit supărarea mea! Şi *de* s'ar fi pus în aceaşi cumpănă *cu* suferinţele mele! 3 *Să se vadă* că mai grele sunt [a] decât nisipul mărilor: De aceea cuvintele mele sunt aspre. 4 [b] Căci săgetele Atotputernicului *sunt* în mine, Şi veninul lor beà spiritul meu: [c] Spaimele lui Dumnezeu se înarmează asupră-mi! 5 Oare sbiară asinul sălbatic, când are verdeaţă? Sau rage boul, când are nutreţ? 6 Se poate mâncà ce este fără gust *sau* nesărat? Oare zărul este gustos? 7 Lucrul, *de care* sufletul meu nu se atingeà, *S'a făcut* pânea desgustului meu. 8 De s'ar încuviinţa cererea mea! De ar împlinì Dumnezeu speranţa mea! 9 [d] De ar plăceà lui Dumnezeu să mă sfărâme! Să întindă mâna sa, şi să mă stârpească! 10 Aş aveà încaltea *această* mângâiere. *De care* m'aş veselì în durerea cea mai crudă: Că [e] nu m'am lăpădat de cuvintele [f] celui Prea Sfânt. 11 *Dar* care *este* tăria mea, pentru ca să mai pot sperà, Şi care *este* sfârşitul meu, pentru ca să pot suferì în răbdare? 12 Tăria mea *este* oare *ca* tăria pietrelor? Sau carnea mea *este* ea oare de aramă? 13 Oare nu sunt fără ajutor? Au *n*'a fugit mântuirea dela mine? 14 [g] Nenorocitului *se cuvine* compătimire dela amicul său. Chiar *de* părăseşte teama de Atotputernicul. 15 [h] Fraţii mei sunt necredincioşi ca un pârâu. *Şi* [i] ca cursul pârâelor ce trec. 16 Pre cari o brumă le usucă, *Şi* pre cari se îngrămădeşte omătul. 17 Când vine căldura, elé lipsesc. *Căci*, cum simt căldura, dispar. 18 *Şi se scurg* din locul lor. Şerpuind pe drumurile scurgerei lor. *Până* se nimicesc şi pier. 19 Caravanele din [j] Tema *le* caută, *Şi* cetele din [k] Şeba le aşteaptă; 20 *Dar* ele [l] se ruşinează de speranţa lor, Ajungând la dânsele, roşesc. 21 Aşà [m] sunteţi şi voi pentru mine: Aţi văzut nenorocirea *mea*, şi [n] v'aţi înfrozit. 22 Zisu-v'am oare: „Daţi-mi *ceva?*" Sau: „Dăruiţi-mi din avutul vostru?" 23 Sau: „Mântuiţi-mă din mâna neamicului?" Sau: „Răscumpăraţi-mă din mâna hoţilor?" 24 Învăţaţi-mă, şi voiu tăceà. Şi arătaţi-mi în ce am greşit! 25 Cât de tari sunt cuvintele drepte! Dar la ce sunt bune mustrările voastre? 26 Oare n'aveţi cuvinte, *decât* spre a *mă* mustrà? Şi ce *sunt pentru voi* cuvintele unui om disperat, decât vânt? 27 Voi v'aţi aruncà chiar şi asupra orfanului, Deoarece săpaţi *groapă* amicului vostru. 28 Şi acum căutaţi, rogu-vă, spre mine, Şi *vede-ţi*, de minţ înaintea voastră! 29 Întoarceţi-vă *în voi înşivă*, rogu-vă, ca să nu fie nedreptate: Întoarceţi-vă, *căci* dreptul *este* în partea mea. 30 Oare să fie nedreptate în limba mea? Oare gustul meu nu poate deosebì între răutăţi?

Iov se roagă la Dumnezeu său să-i ia vieaţa, sau să-l cruţe.

7 Au nu *este* omul pe pământ [a] tot în luptă? Au nu *sunt* zilele lui ca zilele năimitului? 2 Ca un sclav doreşte după umbră, Ca un năimit aşteaptă simbria sa. 3 Aşà mi-s'au dat [b] luni de durere, Şi mi-s'au numărat nopţi *pline* de trudă: 4 De mă culc, zic: [c] „Când mă voiu sculà, şi *când* oare noaptea îşi va încheià măsura sa?" Şi sunt sătul de neodihnă până la răsăritul zorilor. 5 Carnea mea este [d] acoperită de vermi şi de mărşavia pulberei, Pelea mea crapă şi puruieză. 6 [e] Zilele mele trec mai repede decât mosorul ţesătorului. 7 Aminteşte-ţi, că [f] vieaţa mea *nu este decât* o suflare, *Şi că* ochiul meu nu va mai vedeà fericirea; 8 [g] Ochiul celor ce mă privesc nu mă va *mai* vedeà. Ochii tăi *vor căutà* spre mine, şi eu nu *voiu mai fi*. 9 *Ca* norul, *ce* se împrăştie şi trece, Aşà şi [h] cel ce se pogoară în mormânt nu se va *mai* sculà; 10 Nu se va mai întoarce la casa sa; Şi [i] locul său nu-l va mai recunoaşte. 11 De

Capul 6.
a Prov. 27. 3.
b Ps. 38. 2.
c Ps. 88. 15, 16.
d 1 Reg. 19. 4.
e Fapt. 20. 20.
f Lev. 19. 2.
g Prov. 17. 17.
h Ps. 38. 11.
i Ier. 15. 18.
j Fac. 25. 15.
k 1 Reg. 10. 1. Ps 72. 1'.
l Ier. 14. 3.
m Cap. 13. 4.
n Ps. 38. 11.
—
Capul 7.
a Ps. 39. 4.
b Cap. 29. 2.
c Deut. 28. 67.
d Isa. 14, 11.
e Isa. 38. 12. Iac. 4. 14.
f Ps. 78. 39.
g Cap. 20. 9.
h 2 Sam. 12. 23.
i Cap. 8. 18. Ps. 103. 16.

aceea [j]nu voiu mai stăpâni gura mea. Voiu vorbi în strâmtorarea spiritului meu: Mă voiu [k]tângui în amărîciunea sufletului meu. 12 Oare sunt o mare, sau un bălaur, De m'ai îngrădit *astfel?* 13 [l]Dacă zic: Patul mă va mângâia, Culcușul îmi va alină durerea mea: 14 Atuncia tu mă spăimânți prin visuri, Și mă tulburi cu vederi: 15 De aceea sufletul meu dorește zugrumarea, Mai bine moartea, decât oase ca ale mele! 16 [m]Mă trec, nu voiu trăi în veci! [n]Lasă-mă, căci [o]zilele mele *sunt* o suflare! 17 Oare [p]ce *este* omul, de-l mărești *atâta*, Și iei seamă de dânsul? 18 De-l cercetezi în toată dimineața, *Și*-l cerci pe fiecare clipeală? 19 Până când nu te vei depărta dela mine, Și nu mă vei lăsà măcar ca să înghit scuipatul meu? 20 *De* am păcătuit, ce ți-am făcut, [q]păzitorule de oameni? De ce [r]m'ai făcut să-ți fiu țintă, Și să fiu mie însumi de povară? 21 Și pentru ce nu ridici păcatul meu, Și *nu* faci să treacă nedreptatea mea? Căci preste puțin voiu adormì în pulbere, Și mă vei căutà, dară eu nu *voiu mai fi*.

Vorba întâia a lui Bildad: numai pocăința e calea spre fericire: nelegiuiții pier.

8 Și Bildad, Șuheul, răspunse, și zise: 2 Până când vei *mai* vorbì astfel, Și cuvintele gurei tale *vor fi ca* un vânt puternic? 3 Oare [a]va răsturnà Dumnezeu dreptul? Sau va răsturnà Atotputernicul dreptatea? 4 De [b]au păcătuit fiii tăi împotriva lui, *Și* el i-a dat în mâna fărădelegei: 5 [c]De vei căutà pre Dumnezeu, Și te vei rugà la Atotputernicul: 6 De ești curat și onest: *Atuncia* de sigur el va veghià preste tine, Și va fericì coliba dreptății tale: 7 De a fost mic începutul tău: Sfârșitul tău va fi mare foarte. 8 [d]Da, întreabă, rogu-te, generațiunile trecute, Și îndreaptă-te pe urmă părinților lor: 9 (Căci [e]noi *suntem* de ieri, și nu suntem nimic. Pentru că zilele noastre pe pământ *sunt* o umbră:) 10 *Și* ei te vor învățà, îți vor spune, Și din înțelepciunea lor vor scoate cuvintele: 11 „Oare odrăslește papura fără de baltă? Oare crește trestia fără de apă? 12 [f]Verde *fiind, fără să* se taie, Se usucă înaintea tuturor ierburilor.“ 13 „Așà *este* cursul tuturor celor, ce uită pre Dumnezeu, Așà se pierde [g]speranța nelegiuitului! 14 Speranța lui se va curmà, Și încrederea lui *va fi* ca o țesătură de păianjini: 15 El [h]se va răzămà de casa sa, dar ea nu va stà, El se va țineà de dânsa, dar ea nu va țineà. 16 El la lucirea soarelui, încărcat de sucuri, Ca un *arbore* își întinde ramurile sale preste grădina sa. 17 Împletește rădăcinile sale în dreptul izvoarelor, Și îmbrățișează temeliile clădirilor: 18 *Dar* [i]de-l va scoate careva din locul său, *Acesta* nu-l va mai cunoaște, *ci va zice:* Eu nu te-am văzut nici odată. 19 Astfel *este* mersul său cel voios! Și [j]din *aceeași* pulbere va odrăslì un altul.“ 20 Așà Dumnezeu nu leapădă pre cel drept, Și nici ajută pre cei răi. 21 Și *de ai fi tu drept*, ar umpleà cu râs gura ta, Și buzele tale cu strigăte de bucurie: 22 Cei ce te urăsc s'ar [k]acoperì cu rușine: Dar cortul celor răi se va nimicì.

Răspunsul lui Iov. Nimeni nu se poate măsura cu Atotputernicul.

9 Atuncia Iov răspunse, și zise: 2 Cu adevărat știu, că așà *este;* Căci cum [a]s'ar îndreptà omul înaintea lui Dumnezeu? 3 De ar voì să se judece cu dânsul, Din o mie la nici una n'ar puteà să-i răspundă: 4 *Lui*, [b]*celui* înțelept la inimă și tare la putere, Cine i-s'a împotrivit, și a rămas în pace? 5 El fără veste strămută munții, Îi răstoarnă în mânià sa: 6 El [c]zguduе pământul din locul său, De se cutremură [d]stâlpii săi; 7 El zice soarelui să nu răsară, Și ține stelele supt sigilul *său*. 8 El, [e]el numai pleacă cerul, Și pășește pe înălțimile mării: 9 [f]El făcù Ursul, Orionul și

j Ps. 39. 1, 9. *k* 1 Sam. 1. 10. *l* Cap. 9. 27. *m* Cap. 10. 1. *n* Ps. 39. 13. *o* Ps. 62. 9. *p* Ps. 8. 4. Ebr. 2. 6. *q* Ps. 36. 6. *r* Ps. 21. 12. Plân. 3. 12. —

Capul 8.

a Fac. 18. 25. Deut. 32. 4. Dan. 9. 14. Rom. 3. 5. *b* Cap. 1. 5, 18. *c* Cap. 5. 8. *d* Deut. 4. 32. *e* Fac. 47. 9. 1 Cron. 29. 15. Ps. 39. 5. *f* Ps. 129. 6. *g* Cap. 11. 20 Ps. 112. 10. Prov. 10. 28. *h* Cap. 27. 18. *i* Cap. 7. 10. *j* Ps. 113. 7. *k* Ps. 35. 26. —

Capul 9.

a Ps. 143. 2. Rom. 3. 20. *b* Cap. 36. 5. *c* Isa. 2. 19, 21. Hag. 2. 6, 21. *d* Cap. 26. 11. *e* Fac. 1. 6. *f* Fac. 1. 16. Amos. 5. 8.

Pleiadele, Și camerele de către mează-zi.
10 [g]El face lucruri mari, nepătrunzătoare, Și minunate, fără număr. 11 [h]Iacă, *de* vine asupră-mi, eu nu-*l* văd; *De* trece înainte-mi, eu nu-l zăresc. 12 [i]Iacă, *de* apucă, cine-l oprește? Cine-i zice: Ce faci?
13 *De* nu rechiamă Dumnezeu mânia sa Se pleacă supt dânsul chiar [j]ajutătorii îndărătnici; 14 Cu cât mai puțin să-i răspund eu, Și să aleg eu cuvinte, *ca să-i răspund!* 15 [k]Chiar de aș fi în drept, nu i-aș răspunde, *Ci ar trebui* să mă rog judecătorului meu! 16 De aș strigà, și el mi-ar răspunde, *Tot* n'aș crede, că el a luat seamă la voceà mea!
17 El, care în furtună mă sdrumică, Și îmmulțește ranele mele [l]fără cuvânt;
18 Care nu mă lasă se respir, Ci mă saturà de amărîciuni. 19 De *este vorba* de putere, iacă, el puternic *este!* De *este* de judecată, cine mă va apăra? 20 Drept de aș fi, chiar gura mea m'ar condamnà; Nevinovat *de aș fi*, el m'ar învinovăți.
21 Sunt drept; ce-mi pasă că trăiesc! Sunt desgustat de vieața mea! 22 Totul *vine la* aceeași; de aceea am zis: [m]Ori nevinovat ori neleginit *este cineva*, El *tot* îl nimicește! 23 Dacă biciul ucide d'într'una, El își râde de suferințele celor nevinovați; 24 Pământul este dat în mânile nelegiuiților. [n]El astupă vederile judecătorilor săi; De nu *el*, *apoi* cine altul? 25 [o]Zilele mele trec mai repede decât un alergător, Ele trec, fără de a vedeà fericirea; 26 Trec înainte, ca corăbiile cele iuți. [p]Precum vulturul se repedè asupra prăzei, 27 [q]Când zic: Voiu uità plângerea mea, Îmi voiu lăsà întristarea, și voiu fi voios: 28 *Atuncia* chiar [r]mă spăimântă durerile mele, Știu, că [s]nevinovat nu mă vei ținea; 29 *Dejà* sunt condamnat; Deci pentru ce să mă ostenesc în zădar? 30 *Chiar* [t]de m'aș scăldà în apă de omăt, Chiar cu lesie de mi-aș curăți mânele, 31 Totuși m'ai afundà în noroiu, Ca să mă urască chiar vestmintele mele. 32 În adevăr, [u]el nu *este* un om ca mine, ca să-i răspund, *Și* să ne ducem împreună înaintea judecății; 33 Între noi nu este arbitru, *Care* să pună mâna preste amândoi. 34 Depărteze el varga lui de deasupra mea, Și spaima lui să nu mă turbure; 35 *Atunci* îi voiu vorbì, fără să mă tem de dânsul: Dar în starea mea de acum, eu nu *sunt* firea mea.

Urmare: Iov se tânguește, că Dumnezeu încearcă prea greu pe făptura sa.

10 Mi-e [a]desgust de vieață; Curs liber voiu da plângerei mele; [b]Voiu vorbì în amărîciunea sufletului meu.
2 Voiu spune lui Dumnezeu: Nu mă condamnà; Fă-mă să știu pentru ce te certi cu mine! 3 Oare îți place să apeși, Să disprețuești făptura mânelor tale, Și să strălucești în sfaturile celor răi! 4 Ai tu ochi de carne? Sau [c]vezi tu cum vede omul? 5 *Sunt* zilele tale ca zilele omului? *Și* anii tăi ca zilele omului? 6 Ca să cercetezi greșelele mele, Și să spionezi păcatul meu; 7 Deși [d]știi, că n'am păcătuit, Și că nimenea nu poate să scape din mâna ta? 8 [e]Mânele tale m'au făcut, Ele au rânduit toate părțile corpului meu; și tu să mă pierzi! 9 Amintește-ți, rogu-te, că [f]tu m'ai făcut din lut; Și oare să mă prefaci în pulbere? 10 [g]Au nu ca laptele m'ai muls? Și ca pre un caș m'ai închiegat? 11 M'ai îmbrăcat cu piele și *cu* carne, Cu oase și cu mușchi m'ai împletit? 12 Vieață și iubire mi-ai arătat, Și îngrijirea ta a păzit spiritul meu; 13 Și *iacă* ce ascundeai în inima ta! *Acum* știu care-ți *erà* gândul. 14 De am păcătuit, [h]tu m'ai pândit, Și nu mi-ai iertat păcatul; 15 De am greșit, [i]vai mie, [j]Drept *de* aș fi, *tot* nu mi-aș ridică capul, Sătul *fiind* de ocară, și [k]văzând mișelia mea. 16 Ea tot crește; [l]Tu mă urmărești ca un leu, Și te arăți tot mai înfuriat asupră-mi. 17 Tu-mi dai lovituri noauă, Și îmmulțești turiile tale

---

g Ps. 71. 15.
h Cap. 23. 8, 9.
i Isa. 45. 9. Ier. 18. 6. Rom. 9. 20.
j Cap. 26. 12.
k Cap. 10. 15.
l Cap. 2. 3.
m Eccl. 9. 2, 3.
n 2 Sam. 15. 30. Ier. 14. 4.
o Cap. 7. 6 7.
p Hab. 1. 8.
q Cap. 7. 13.
r Ps. 119. 120.
s Esod. 20. 7.
t Ier. 2. 22.
u Eccl. 6. 10. Isa. 45. 9. Ier. 49. 19. Rom. 9. 20.

Capul 10.

a 1 Reg. 19. 4. Iona 4. 3, 8.
b Cap. 7. 11.
c 1 Sam. 16. 7.
d Ps. 139. 1, 2.
e Ps. 119. 73.
f Fac. 2. 7. Isa. 64. 8.
g Ps. 139. 14. 15, 16.
h Ps. 139. 1.
i Isa. 3. 11.
j Cap. 9. 12, 15, 20, 21.
k Ps. 25. 18.
l Isa. 38. 13. Plân. 3. 10.

asupră-mi: Oaste după oaste *le trimeți* asupră-mi. 18 [m]Pentru ce oare m'ai scos din mitră! O, de aș fi murit, și ochiul *nu* m'ar fi văzut! 19 *De* aș fi, ca și cum n'aș fi fost. Din mitra *mumei* dus în mormânt! 20 [n]Au zilele mele nu *sunt* puține? [o]Lasă-*mă* și [p]îndepărtează-te de mine, ca să răsuflu puțin, 21 Înainte de a mă duce *acolo, de unde* nu mă voiu întoarce: În [q]pământul întunerecului [r]și al umbrei morței, 22 *În* pământul întunecimei, cel asemenea umbrelor negre ale morței, unde nu *este* nici o rânduială. Și unde lumina cea mai strălucită *este* întunerecul.

Vorba întâia a lui Zafor. Iov trebuie să se umilească în fața a totștiutorului Dumnezeu.

11 Atuncia răspunse Zofar, Naamateul, și zise: 2 Să rămână fără răspuns atâtea cuvinte! Și *să creză* limbutul, că are dreptate! 3 Au doară vorbele tale deșerte să amuțească pre oameni! Au doară îți vei râde *de alții,* fără ca nimenea să te rușineze! 4 Căci [a]ai zis: Dreaptă *este* învățătura mea. Și drept sunt în ochii tăi. 5 O, de ar vorbì Dumnezeu, De ar deschide buzele sale către tine, 6 Și ți-ar descoperì tainele înțelepciunei *sale,* Care *este* de două ori mai mare decât cea descoperită: Atunci ai cunoaște, că [b]Dumnezeu îți iartă *parte* din nedreptatea ta. 7 [c]Au poți să pătrunzi taina Dumnezeirei? Să descoperi fundul înțelepciunei celui Atotputernic? 8 Înaltă ca cerurile *este!* Ce poți face? Mai adâncă decât infernul! Ce poți cunoaște? 9 Măsura sa *este* mai lungă decât pământul, Și mai lată decât marea! 10 [d]Dacă el apucă, închide, și chiamă *la judecată,* cine-l poate oprì? 11 Căci [e]el cunoaște pre făcătorii de rele, Și vede și *până și* fără de legea *cea nepresupusă.* Dar ei nu vin la cunoștință. 12 [f]Vină dară omul cel deșert la minte, Și mânzul asinului sălbatic prefacă-se în om! 13 *Iar* [g]de-ți vei [h]pregăti inima, Și vei [i]întinde mânele tale către dânsul. 14 Fărădelegea o vei depărtà din mâna ta, Și [j]nici o nedreptate nu va locuì în cortul tău: 15 [k]Atuncia îți vei ridicà fruntea fără pată; Vei fi tare, și nu te vei temè *de nimic;* 16 Atuncia vei [l]uità ostenelele *tale,* Amintindu-ți *de ele* ca de apa *cea* nestrecurată: 17 [m]Mai senină decât meazăzi *ți*-se va ridicà viața: Și întunerecul *de acum* se va preface în dimineață; 18 Plin de încredere și de speranță vei fi. Și căutând *în jurul tău,* [n]vei odihni fără temere: 19 Te vei culcà, și nimenea nu *te* va spăimântà. Și mulți vor căutà fața ta. 20 Dar [o]ochii celor răi se vor pierde: Scăparea va perì pentru ei. Și [p]speranța lor *va fi* — darea sufletului.

Răspunsul lui Iov: el dojenește înțelepciunea înfumurată a prietenilor și îi întrece, în descrierea puterei nemărginite a lui Dumnezeu.

12 Și Iov răspunse, și zise: 2 Cu adevărat, *sunteți* un popor *întreg!* Și înțelepciunea va murì cu voi! 3 [a]Am și eu minte, ca voi: Și decât voi nu *sunt* mai pe jos; Și cine nu știe aceasta? 4 [b]Sunt *ca* cel batjocorit de către amicul său, Care [c]chiamă pre Dumnezeu, și el îl aude; Cel drept și neprihănit *este* de batjocură. 5 Dispreț nenorocitului, ce *este* aproape A alunecà cu piciorul! *așà* cugetă norocitul. 6 [d]Liniștite sunt corturile hoților: În siguranță *sunt* cei ce întărîtă pre Dumnezeu, Cei ce poartă pre Dumnezeul lor în mâna lor! 7 Dar întreabă, rogu-te, de animale, și ele te vor învățà, Și de păserile cerului, ele îți vor spune: 8 Sau vorbește pământului, și el te va învățà; *Chiar* și peștii mărei *ți*-le vor istorisì. 9 Cine nu cunoaște toate acestea, Și că mâna Domnului le-a făcut. 10 [e]În a cărui mână *este* sufletul a toată vietatea, Și suflarea tuturor muritorilor? 11 [f]Au doară urechia să nu cerceteze cuvintele, Cum gura gustă bu-

---

m Cap. 3. 11. *n* Ps. 39. 5. *o* Ps. 39. 13. *p* Cap. 7. 16, 19. *q* Ps. 88. 12. *r* Ps. 23. 1. — *Capul 11.* *a* Cap. 6. 10. *b* Ezra 9. 13. *c* Eccl. 3. 11. *d* Apoc. 3. 7. *e* Ps. 10. 11, 14. *f* Ps. 73. 22. Eccl. 3. 18. Rom. 1. 22. *g* Cap. 5. 8. *h* 1 Sam. 7. 3. *i* Ps. 88. 9. *j* Ps. 101. 3. *k* Fac. 4. 5, 6. 1 Ioan. 3. 21. *l* Isa. 65. 16. *m* Ps. 37. 6. Isa. 58. 8 10. *n* Lev. 26. 5. 6. *o* Lev. 26. 16. *p* Prov. 11. 7. — *Capul 12.* *a* Cap. 13. 2. *b* Cap. 16. 10. *c* Ps. 91. 15. *d* Ier. 12. 1. Mal. 3. 15. *e* Dan. 5. 23. Fapt. 17. 28. *f* Cap. 34. 3.

catele! 12 [g]Înțelepciunea *este* la bătrâni. Și înțelegerea în lungimea vieții: 13 [h]La *Dumnezeu este* înțelepciunea și tăria; La dânsul sfatul și înțelegerea. 14 Iacă, *ceeace* [i]el surpă, *nimenea* nu *o* va puteà rezidì. Pre cine-l [j]leagă el, nimenea nu-*l* va puteà scăpà. 15 Iacă, el [k]oprește apele, și ele seacă: El le [l]dă drumul, și ele pustiesc pământul. [m]La dânsul *este* puterea și înțelepciunea. 16 Supt dânsul *sunt* și rătăcitul și rătăcitorul: 17 El duce *cu sine* pre consilieri ca pradă, Și [n]ia mintea judecătorilor: 18 El desprinde pre cei legați de regi: Și pune cingătoare în jurul coapselor lor. 19 El duce *cu sine* pre preoți ca pradă, Și răstoarnă pre cei puternici: 20 [o]El ia vorba celor elocuenți, Și ia mintea bătrânilor: 21 [p]El revarsă disprețul preste cei mai mari, Și slăbește brâul celor puternici; 22 [q]El descopere adâncimile întunerecului, Și aduce la lumină umbra morței: 23 [r]El îmmulțește națiunile, și le stârpește: El răslățește popoarele, și *iarăși* le mărginește. 24 El ia mintea capilor popoarelor pământului, Și-i [s]lasă să rătăcească prin deșerturi fără căi. 25 *Unde* [t]ei pipăie prin întunerec fără lumină: Și-i lasă să se poticnească ca cei beți.

Urmare: Iov îndeamnă pe prieteni și le vorbește despre dreptatea lui Dumnezeu.

13 Iacă, pre toate le văzù ochiul meu, Urechia mea *le* auzì și le înțelese. 2 [a]Ceeace voi știți, știu și eu: Decât voi nu *sunt* mai pe jos. 3 Dar [b]cu Atotputernicul aș voì să vorbesc, Și cu Dumnezeu aș dorì să mă judec: 4 Căci voi *nu sunteți decât* născocitori de minciuni, [c]*Nu sunteți* cu toți *decât niște* medici nefolositori. 5 O, de ați fi tăcut! Câtă [d]înțelepciune ați fi arătat! 6 Ascultați întâmpinarea mea, Și luați seamă la apărarea buzelor mele! 7 *Se cuvine* oare să vorbiți nedrepte pentru Dumnezeu? Și să spuneți minciuni pentru el? 8 *Se cuvine* oare să fiți părtinitori pentru dânsul, Și să vă certați pentru Dumnezeu? 9 Oare bine *că* va fi, dacă vă va cerceta? Oare puteți voi să-l amăgiți, cum se amăgește omul? 10 De sigur el vă va mustra, Dacă în ascuns îi veți fi părtinitori. 11 Mărirea sa au nu vă înspăimântă? Și temerea de dânsul au nu cade preste voi? 12 Proverbele voastre *sunt* vorbe de cenușă, Și dovezile voastre *sunt* tărie de lut. 13 Tăceți înainte-mi, Și eu voiu vorbì, orice *va puteà* să *mi*-se întâmple: 14 *Căci* mi-am [e]luat carnea în dinți, Și mi-am [f]pus viața în mână. 15 Iacă, [g]să mă omoare, să *nu mai* am nimic de sperat, Și [h]tot voiu apărà urmările mele înaintea lui. 16 Numai aceasta mă poate mântuì: Căci fățarnicul nu poate stà în fața sa. 17 Ascultați cuvântul meu, Și vorbirea mea *să intre* în urechile voastre! 18 Iacă, mi-am rânduit judecata *mea*, Știu, că voiu fi îndreptat. 19 [i]*De este* cine să mă pârască, *arate-se;* De voiu tăceà, am să mor. 20 [j]Numai două *lucruri de* nu-mi vei face, *Atuncia* nu mă voiu ascunde de dinaintea feței tale: 21 [k]Ține departe mâna ta dela mine, Și spaima ta să nu mă înspăimânte. 22 Atuncia chiamă-mă, și eu voiu răspunde; Sau lasă-mă să vorbesc, și tu să-mi răspunzi. 23 *Spune-mi*, câte *sunt* greșelile și păcatele mele? Fă-mă să cunosc nelegiuirile și păcatele mele! 24 [l]Pentru ce îți ascunzi *astfel* fața, Și mă [m]ții de neamicul tău? 25 Oare *ești deprins* a [n]înspăimânta frunza purtată *de vânturi*, Și a urmărì miriștea seacă? 26 De poruncești *astfel de* asprimi împotriva mea, Și [o]mă faci să moștenesc păcatele tinerețelor mele: 27 [p]Pui picioarele mele în butuc, Pândești toate urmările mele, Faci groapă în jurul talpelor picioarelor mele: 28 Și *faci ca acest corp* să treacă ca mucigaiul, Ca un vestmânt, pre care-l mănâncă molia.

---

g Cap. 32. 7.
h Cap. 9. 4.
i Cap. 11. 10.
j Apoc. 3. 7.
k 1 Reg. 8. 35.
l Fac. 7.11.etc.
m Vers. 13.
n 2 Sam. 15. 31. 1 Cor. 1. 19.
o Isa. 3. 1, 2, 3.
p Ps. 107 40.
q Dan. 2. 22. 1 Cor. 4. 5.
r Ps. 107. 38. Isa. 9. 3.
s Ps. 107. 4, 40.
t Deut. 28. 29.
—
Capul 13.
a Cap. 12. 3.
b Cap. 23. 3.
c Cap. 6. 21.
d Prov. 17. 28.
e Cap. 18. 4.
f 1 Sam. 28. 21.
g Ps. 23. 4.
h Cap. 27. 5.
i Cap. 33. 6.
j Cap. 9. 34.
k Ps. 39. 10.
l Deut. 32. 20. Ps. 13. 1. Isa. 8. 17.
m Deut. 32. 42. Rut. 1. 21.
Plân. 2. 5.
n Isa. 42. 3.
o Ps. 25. 7.
p Cap. 33. 11
—

Încheiere. Iov se jelește despre nimicnicia omului și caută în zadar o nădejde mângâietoare.

14 Omul, născut din femeie, *are* puține zile, dar [a]multe necazuri: 2 [b]Răsare ca o floare, și se taie: Fuge ca umbra, și nu rămâne. 3 Și tu îți [c]îndrepți ochii tăi asupra unuia ca acesta! Și mă [d]tragi la judecată cu tine? 4 Cine [e]poate scoate un lucru curat din cel necurat! Nimenea! 5 [f]Dacă zilele lui *sunt* hotărîte, Numărul lunelor lui *este* în mâna ta, Și i-ai pus margine preste care să nu treacă: 6 *Atunci* [g]întoarce *privirea ta* dela dânsul, ca să se răsufle puțin, Până ce va sfârși ziua sa [h]ca un năimit. 7 Căci arborele are speranță: De va fi tăiat, [i]să odrăslească iarăși, Și mlădițele lui să nu înceteze *a crește*. 8 De îmbătrânește în pământ rădăcina sa, Sau de piere în țărână trunchiul său, 9 De mirosul apei înflorește, Și dă ramuri, ca o plantă nouă. 10 Dar omul, *când* moare, rămâne întins: Când omul dă sufletul, unde *mai este?* 11 *Cum* se pierd apele din lacuri, Și râul seacă și usucă, 12 Așà și omul se culcă, și nu se *mai* scoală: [j]Cât *va fi* cerul, nu se vor deșteptà, Și nu se vor scula din somnul lor. 13 O, de m'ai ascunde în mormânt, De m'ai acoperì, până ce-ți va trece mânia: De mi-ai pune un termin, după care să-ți amintești *iarăși* de mine! 14 *Dar* de moare omul, reînviază oare? În toate zilele luptei mele [k]aș aștepta, [l]Până mi-ar veni schimbarea. 15 Atuncia [m]m-ai chiemà, și eu ți-aș răspunde: *Căci* ai dorì de făptura mânelor tale. 16 [n]Dar acum numeri pașii mei; Și pândești păcatul meu: 17 [o]Greșelile mele în sac le sigilezi, Și *încă* născocești păcate *asupră*-mi. 18 *Cum* se prăbușește și se desface un munte, Și o stâncă se mută din locul ei: 19 *Cum* apa sapă pietrile: *Cum* valurile duc cu sine pulberea pământului, Așà nimicești speranța omului: 20 Tu-l urmărești nencetat, până ce piere: Și-l trimeți după ce ai schimbat fața lui. 21 *De* ajung fiii săi la onoare, [p]el nu *o* știe: *De* sunt înjosiți, el nimic nu află de aceasta: 22 Carnea sa simte *numai* durerile *sale*, Sufletul său se chinuește *numai* pentru sine.

Vorba a doua a lui Elifaz; el mustră pe Iov pentru curâțarea semeață a lui Iov și descrie pacostea nelegiuiților.

15 Și Elifaz, Temanețul, răspunse, și zise: 2 *Cade-se* oare *ca* înțeleptul să răspundă *cu* înțelepciune deșeartă; Și *să*-și umple peptul cu vânt de răsărit? 3 Să se apere cu cuvinte, cari nu ajută nimic, Sau cu vorbe, cari nu folosesc nici de cum? 4 Tu nimicești temerea *de Dumnezeu*, Și desființezi rugăciunea către Dumnezeu: 5 Căci gura ta arată vina ta, Deși alegi limba vicleniior. 6 [a]Gura ta te condamnă, și nu eu: Da, buzele tale mărturisesc împotriva ta. 7 Au tu *ești* omul cel întâiu-născut? Și [b]au ești făcut mai nainte de munți? 8 Au doară [c]auzit-ai sfatul lui Dumnezeu? Și *din el* ți-ai însușit înțelepciunea? 9 [d]Ce știi, ce noi nu știm? Ce înțelegi, ce noi nu înțelegem? 10 [e]Între noi *sunt* bătrâni și cărunți, Mai avuți de zile decât părintele tău. 11 Mângâierile lui Dumnezeu oare *erau* prea puține pentru tine? Și cuvântul *său* cel atât de blând către tine? În cotro te trage inima ta? 12 Și în cotro se ațintă ochii tăi? De-ți întorci în contra lui Dumnezeu suflarea ta? 13 Și de scoți din gura ta cuvinte *ca acestea?* Ce *este* omul, ca să fie curat: 14 [f]Ca să fie drept cel născut din femeie? [g]Iacă, în sfinții săi el nu se încrede, 15 Și cerurile nu sunt curate în ochii săi, [h]Cu cât *este* mai urîcios și mai necurat omul, 16 [i]Care beà nedreptatea ca apa. Voiu să te învăț, ascultă-mă: 17 Și ce am văzut, voiu să-*ți* spun: Ceeace înțelepții *cunoscând* [j]dela părinții lor, au spus,

Capul 14
a Eccl. 2. 23.
b Ps. 90. 5, 6. Isa. 40. 6. Iac. 1. 10, 11. 1 Pet. 1. 24.
c Ps. 144. 3.
d Ps. 143. 2.
e Ioan. 3. 6. Rom. 5. 12. Efes. 2. 3.
f Cap. 7. 1.
g Ps. 39. 13.
h Cap. 7. 1.
i Vers. 14.
j Ps. 102. 26. Rom. 8. 20.
2 Pet. 3. 7, 10, 11. Apoc. 20. 11.
k Cap. 13. 15.
l Vers. 7.
m Cap. 13. 22.
n Prov. 5. 21. Ier. 32. 19.
o Deut. 32. 34. Osea 13. 12.
p Eccl. 9. 5.
Isa. 63. 16. —
Capul 15.
a Luc. 19. 22.
b Ps. 90. 2.
c Rom. 11. 34.
1 Cor. 2. 11.
d Cap. 13. 2.
e Cap. 32. 6, 7. Prov. 20. 9. Eccl. 7. 20.
f 1 Reg. 8. 46.
1 Ioan 1. 8, 10.
g Cap. 4. 18.
h Ps. 14. 3.
i Prov. 19. 28.
j Cap. 8. 8.

18 Şi n'au ascuns: *neam curat.* Cărora
singuri li-s'a dat pământul. 19 Şi în al
căror mijloc [k] nici un străin n'a străbătut:
Omul cel rău în toate zilele *sale este ca*
în dureri de facere. 20 Şi *numai* [l] un
mic număr de ani este păstrat pentru cel
aprig: Ţipete de spaimă *răsună* în ure-
chile sale. 21 [m] În mijlocul păcei *crede,*
că se aruncă asupra pustiitorului: El nu
speră, că va scăpà de întunerec. 22 Şi se
crede păstrat pentru sabie. [n] Aleargă *pre-*
tutindenea după pâne. *zicând:* 23 Un-
de-*i?* Ştie, că [o] zilele întunerecului îi sunt
pregătite. Mişelia şi strâmtorarea îl spăi-
mântă: 24 Ele îl cuprind ca un rege
înarmat la luptă. 25 Căci el a întins
mâna sa asupra lui Dumnezeu: Şi s'a
împotrivit celui Atotputernic. 26 El
aleargă asupra-i cu gâtul *întins.* Cu
partea cea mai tare a scuturilor sale:
27 Căci grăsimea i-a acoperit faţa. Şi a
depus grăsime pe copsele *sale.* 28 Pen-
tru aceea locueşte în cetăţi pustiite, În
case nelocuite, Cari sunt hotărîte spre
dărâmare. 29 El nu se va mai înavuţi,
şi avutul său nu va ţinea; Averea sa nu
se va lăţi pe pământ. 30 El nu va ieşi
din întunerec, Mlădiţele sale le va arde
flacăra. Şi el va dispare [p] la suflarea gu-
rei sale. 31 El, înşelatul, să nu se [q] în-
creadă în deşertăciune: Căci deşertăciu-
nea îi va fi răsplata. 32 [r] Înainte de timp
se va împlini ziua sa; Şi ramurile sale nu
vor înverzi. 33 Ca şi butucul de vie va
arunca strugurul său necopt, Şi ca mas-
linul va lepădà floarea sa. 34 Căci ne-
roditor *este* neamul nelegiuitului, Şi fo-
cul mistuieşte cortul mituirei: 35 [s] Con-
cepe amărîciunea, şi naşte nenorocire:
Şi sânul său pregăteşte înşelăciune.

Răspunsul lui Iov: neînţeles de prietenii, se tânguieşte lui Dumnezeu.

16 Atuncia Iov răspunse, şi zise: 2 De
acestea multe am auzit: Toţi *sunteţi*
nişte [a] mângâiători supărăcioşi. 3 Sfâr-
şit-ai oare cu vorbele seci? Şi ce te îm-
boldeşte să răspunzi? 4 Oare eu aş
vorbì ca voi. De aţi fi voi în locul meu?
Oare m'aş legà de voi cu cuvinte, Şi aş
[b] clătinà din cap la voi? 5 *Nu! ci* v'aş
încurajà cu gura mea, Şi compătimirea
buzelor mele ar alinà *durerea voastră.*
6 De vorbesc, durerea mea nu se alină; Şi
de încetez, oare se depărtează măcar ceva
de mine? 7 Dar acum puterile mi-au
slăbit: Tu ai pustiit toate ale mele; 8 Tu
m'ai apucat *ca pre un vinovat;* Dovadă
este slăbiciunea mea, Care se ridică, *şi*
mă mărturiseşte în faţă. 9 [c] Mânia lui
mă sfâşie *şi* mă urmăreşte: El din dinţii
săi scrâşneşte la mine; [d] Neamicul meu
îşi ascute căutăturile sale în contra mea.
10 [e] Cască gura lor asupră-mi, Cu ocară
[f] lovesc obrajii *mei;* Cu toţii [g] se adună
asupră-mi. 11 Dumnezeu [h] m'a trădat
nedreptilor, Şi m'a aruncat în mânele
reilor. 12 Liniştit eram, şi el mă ni-
mici: *Mă* apucă de cerbice, şi mă sfă-
râmă. Şi mă [i] luă drept ţintă. 13 Ar-
caşii săi mă înconjurară; El despică ră-
nunchii mei fără cruţare; El vărsă pe
pământ terea mea. 14 Mă frânsă bu-
căţi, bucăţi, *Şi* se aruncă asupră-mi ca
un viteaz. 15 Am cusut un sac de plân-
gere preste pielea mea, Şi am [j] vârît cor-
nul meu în colb; 16 Faţa mea este
roşită de plâns, Şi pe genele mele *este*
culcată umbra morţei; 17 De şi nu
este nici o nedreptate în mânele mele,
Şi rugăciunea mea *este* curată. 18 Pă-
mântule, nu acoperì sângele meu, Şi [k] ţi-
petul meu să nu afle margine! 19 Şi
acum iacă, chiar [l] martorul meu în cer,
Şi în sus răspunzătorul meu! 20 Ri-
de-şi de mine amicii mei, Către Dumne-
zeu *în sus* lacrimă ochiul meu. 21 [m] Ah,
de aş puteà să mă judec cu Dumnezeu,
Ca fiul omului cu aproapele său! 22 Căci
puţinii *mei* ani trec, Şi eu [n] plec pe calea,
pe care nu mă voiu *mai* întoarce.

Urmare: Iov vede în jurul său numai ticăloşie şi în faţa sa numai groapa.

17 Spiritul mi-se frânge, Zilele mele
se sting; [a] Mormântul mă aşteaptă.

k Ioel. 3. 17.	*o* Cap. 18. 12.	*s* Ps. 22. 7.	*Capul 16.*	*d* Cap. 13. 24.	*h* Cap. 1. 15, 17.	Ps. 66. 18, 19.	*n* Eccl. 12. 5.
l Ps. 90. 12.	*p* Cap. 4. 9.	Isa. 59. 4.	*a* Cap. 13. 4	*e* Ps. 22. 13.	*i* Cap. 7. 20.	*l* Rom. 1. 9.	—
m 1 Thes. 5. 3.	*q* Isa. 59. 4.	Osea 10. 13.	*b* Ps. 22. 7.	*f* Plân. 3. 30.	*j* Ps. 7. 5.	*m* Eccl. 6. 10.	*Capul 17.*
n Ps. 59. 15.	*r* Ps. 55. 23.	—	*c* Cap. 10.16.17.	*g* Ps. 35. 15.	*k* Cap. 27. 9.	Rom. 9. 10.	*o* Ps. 88. 3, 4.

2 În juru-mi *nu văd decât* derâzători, Și ochiul meu *nu* vede *decât* [b]certele lor. 3 Depune, rogu-te, dă cauțiune pentru mine. *Căci* cine *altul* îmi [c]va da mână? 4 Căci ai ascuns înțelepciunea din inima lor: Pentru aceea nu-*i* vei lăsà să învingă. 5 Cine dă spre pradă pre amicii *săi*, Ochii fiului aceluia se vor topì. 6 El m'a făcut de [d]proverb poporelor; Da, sunt ca un scuipat în față. 7 [e]Ochiul meu se întunecă de întristare, Și membrele mele toate *sunt* ca o umbră. 8 Cei drepți se vor uimì de aceasta, Și nevinovatul se va aprinde asupra nelegiuitului. 9 Dar dreptul va urmà calea sa, Și cel cu [f]mânele curate va crește în putere. 10 [g]Înturnați-vă și veniți cu toții, Și vă *voiu arătà*, că între voi nici unul nu e înțelept. 11 [h]Zilele mele se trec, S'au nimicit planurile mele, *Pre cari* cu iubire *le* nutria inima mea. 12 Ei prefac noaptea în zi; Și lumina *voastră* seamănă întunerecului. 13 Să sper? Mormântul *e* casă mea: În întunerec îmi aștern culcușul meu: 14 Strig mormântului: Tu *ești* părintele meu, Vermelui: Tu *ești* muma mea, sora mea! 15 Unde *este* dar speranța mea? Speranța mea cine o vede? 16 S'a pogorît [i]supt zăvoarele infernului, De *este* [j]liniște măcar în pulbere.

Vorba a doua a lui Bildad: el descrie, după ce mustră pe Iov, peirea neapărată a nelegiuiților.

18 Și Bildad, Șuheul, răspunse, și zise: 2 Când oare vei pune capăt vorbelor *tale*? Vino-ți în minte, și apoi vom vorbì? 3 Pentru ce ne socoți *atât* de [a]dobitoci? Și suntem în ochii tăi *atât* de disprețuiți? 4 Oare pentru tine, [b]care singur te sfâșii în mânia ta, Să se părăsească pământul, Și să se strămute stânca din locul ei? 5 Da, [c]lumina răului se va stinge, Și nu va lucì flacăra focului său; 6 Lumina se va întunecà în cortul său: Și [d]candela sa se va stinge de deasupra lui: 7 Se vor strâmtà pașii săi cei puternici, Și chiar [e]sfatul său se va răsturnà. 8 Căci [f]el va fi tras în cursă de chiar picioarele sale, Și va păși pe rețeà. 9 Lațul *îi* va apucà călcâiul, Și [g]mreaja îl va prinde: 10 Căpcana, *în care se va prinde*, stă ascunsă în pământ, Și prinzătoarea în calea *sa*, 11 De jur împrejur îl [h]împresoară spaimele, Și-l urmăresc din pas în pas. 12 Puterea-*i* se pierde de foame, Și [i]nenorocirea priveghiază la coastele sale; 13 Ea va mistuì membrele sale, Întâiu-născutul morței va roade oasele sale: 14 *Așà va* [j]fi smuls din cortul, *în care repauzà* încrederea sa; Și-l va mânà spre regele spaimelor. 15 Străinii vor locuì în cortul său, Și vor preserà pucioasă în locuința sa; 16 [k]Jos se vor uscà rădăcinile lui, Și sus se vor vesteji ramurile lui. 17 [l]Amintirea lui va perì depe pământ, Și în piețe nu se va *mai* vorbì de numele lui. 18 Va fi împins din lumină la întunerec, Și se va gonì din lume. 19 [m]Nu-i va rămâneà în poporul său nici fiu nici nepot, Nici vr'o rămășiță în locuința sa. 20 Urmașii *lui* se vor uimì de [n]soartea lui, Și pre străbuni îi va cuprinde groaza. 21 Da, așà *vor fi* locuințele păcătosului, Și locul *aceluia*, *care* [o]n'a cunoscut pre Dumnezeu.

Răspunsul lui Iov: se plânge de asprimea prietenilor, descrie marea sa mizerie, dar apoi ajunge la siguranță fericită că mântuitorul său trăiește.

19 Atuncia Iov răspunse, și zise: 2 Până când veți întristà sufletul meu, Și mă veți sdrumicà cu cuvintele *voastre*? 3 Până acum de [a]zece ori m'ați înfruntat, Și fără de rușine m'ați condamnat. 4 Căci dacă cu adevărat am greșit, Greșeala mea pre mine mă apasă. 5 Iar de *vă* [b]ridicați asupră-mi, Ca să-mi imputați suferințele mele: 6 Atuncia să știți, că Dumnezeu m'a nedreptățit, Și m'a învelit în cursele sale.

b 1 Sam 1. 6. 7.
c Prov. 6. 1.
d Cap. 30. 9.
e Ps. 6. 7.
f Ps. 24. 4.
g Cap. 6. 29.
h Cap. 7. 6.
i Cap. 18 13.
j Cap. 3. 17, 18. 19.
—
Capul 18.
a Ps. 73 22.
b Cap. 13. 14.
c Prov. 13. 9.
d Ps. 18. 28.
e Cap. 5. 13.
f Ps. 9. 15.
g Cap. 5. 5.
h Cap. 15. 21. Ier. 6. 25.
i Cap. 15. 23.
j Cap. 8. 14. Ps. 112. 10.
k Amos. 2. 9. Mal. 4. 1.
l Ps. 34. 16. Prov. 2. 22.
m Isa. 14. 22.
n Ps. 37. 13.
o 1 Thes. 4. 5. 2 Thes. 1. 8 Tit. 1. 16.
Capul 19.
a Fac. 31. 7.
b Ps. 58. 16.

7 Iacă. eu ţip asupra silniciei. şi nu sunt
auzit: Strig, şi totuşi nu *mi-se face* drep-
tate. 8 [c]Calea mi-a îngrădit, ca să nu
pot trece. Şi întunerecul l-a pus în că-
rările mele. 9 [d]Onoarea mi-a luat-o,
Şi coroana *depe* capul meu a răpit-o.
10 El în toate m'a sfărâmat, şi eu pier;
Ca pre un arbore a smuls speranţa mea;
11 Aprinsu-s'a asupră-mi mânia lui, Şi
[e]ca pre un neamic mă priveşte. 12 Ce-
tele sale într'una înaintează. Şi-şi [f]fac
calea către mine. Şi au tăbărît în jurul
cortului meu. 13 [g]Pre fraţii mei i-a
depărtat de mine. Şi pre cunoscuţii mei
i-a înstrăinat de mine; 14 Rudele mele
m'au părăsit. Şi cunoscuţii mei m'au ui-
tat; 15 Casnicii mei, chiar servele mele
Ca pre un străin mă privesc; Sunt ne-
mernic în ochii lor. 16 *De* chiem pre
servul meu, el nu-*mi* răspunde: *De şi*-l
rog cu chiar gura mea. 17 Suflarea
mea a ajuns *a fi* nesuferită femeiei mele,
Şi chiar fiilor corpului meu trebue să
mă rog. 18 Încă şi [h]copiii mă despreţuesc: *Când* mă scol, ei mă vorbesc de
rău. 19 [i]Toţi neamicii mei mă urăsc;
Chiar şi cei, pre cari i-am iubit, s'au în-
tors asupră-mi. 20 [j]De piele şi carne
mi-se ţin oasele. Şi buzele abiă acoper
dinţii mei. 21 Înduraţi-vă de mine, în-
duraţi-vă, amicii mei! [k]Căci mâna lui
Dumnezeu m'a lovit. 22 Pentru ce mă
[l]urmăriţi, ca *şi* Dumnezeu. Şi nu vă să-
turaţi de carnea mea? 23 O; de ar fi
scrise cuvintele mele; În carte de ar fi
săpate! 24 Cu condeiu de fier de ar fi
tăiate. În plumb, în stâncă, în veci!
25 Dar ştiu, *că* răzbunătorul meu trăieşte. Şi *de va fi* cel depe urmă, *tot* se
va arătà pe pământ: 26 Şi *de şi a-
ceastă* piele este spârcuită. Tot [m]voiu
privì în carne pre Dumnezeu. 27 Pre
dânsul îl voiu privì spre binele meu;
Ochii mei îl vor vedeà şi nu ai altuia;
De acest dor se consumă rărunchii mei
în sânul meu. 28 Atunci veţi zice: Pen-
tru ce l-am urmărit. Şi se va vădì rădă-
cina cuvintelor mele. 29 Temeţi-vă de
sabie: Căci mânia *lui Dumnezeu* vă và
pedepsì prin sabie. Ca să ştiţi că *este* o
judecată.

Vorba a doua a lui Zofar: el repetă zicerea: Bucuria nelegiuiţilor nu ţine mult.

20 Şi Zofar, Naamateul, răspunse. şi
zise: 2 Tocmai d'aceea gându-
rile mele mă silesc să răspund, Şi de
aceea mă grăbesc: 3 Am auzit *îndrep-
tându*-mi-*se* mustrare ruşinoasă, Dar din
adâncul conştiinţei mele spiritul îmi ră-
spunde. 4 Nu ştii aceasta? *Ceeace a
fost* din veci, De când omul este pe
pământ: 5 [a]Că scurt *este* triumful rău-
lui, Şi *că* bucuria făţarnicilor *nu* ţine
decât o clipeală? 6 [b]Dacă înălţarea sa
s'ar ridicà până la cer, Şi capul său ar
atinge norii, 7 El *tot* va perì [c]ca lepă-
dătura sa în veci, Şi cei, cari l-au văzut,
vor zice: Unde *este* el? 8 [d]Ca un vis
va perì, şi nu se va *mai* găsì: Va fugì
ca o arătare a nopţei, 9 [e]Ochiul, care
l-a văzut, nu-*l va* mai *vedeà;* Pre dân-
sul nu-l va mai zărì locul său; 10 Fiii
săi vor împăcà pre sărmani, Şi mânele
lor [f]vor înapoià iarăşi averea *răpită* a
lor, 11 Oasele sale, pline *de* [g]*păcatele*
tinereţei sale. [h]Vor odihni cu dânsul în
pulbere. 12 De şi răutatea e dulce în
gura sa, O ascunde supt limba sa. 13 Se
desmeardă cu dânsa, şi nu o lasă. Ci o
reţine în gura sa: 14 *Totuşi* hrana sa
se va preface în măruntaiele sale: Ve-
nin de şearpe *va fi* lăuntrul său. 15 Te-
saurele, pre cari le-a înghiţit, iarăşi le
va vărsa. Din pântecele lui le va scoate
Dumnezeu. 16 Venin de viperă va suge:
Şi-l va ucide limba năpârcei, 17 Nici
odată nu va vedeà [i]pâraie, fluvii, Râuri
de miere şi lapte! 18 Cele câştigate le
[j]va da înapoi, Fără să fi gustat *din ele
ceva;* După averea *sa va fi* şi ceeace
el va înapoià, şi *de ea* nu se va bucurà.
19 Fiindcă apăsă. *şi* părăsì pre sărmani: Pradă case. pre cari nu le-a zi-
dit; 20 [k]Fiindcă nici odată n'a crezut

c Cap. 3. 23.	*g* Ps. 31. 11.	Plân. 4. 8.	*m* 1 Cor. 13. 12.	*Capul 20.*	*c* Ps. 83. 10.	*g* Ps. 25. 7.	Ier. 17. 6.
d Ps. 89. 44.	*h* 2 Reg. 2. 23.	*k* Cap. 1. 11.	1 Ioan 3. 2.	*a* Ps. 37. 35, 36.	*d* Ps. 73. 20.	*h* Cap. 21. 26.	*j* Vers. 10. 15.
e Cap. 13. 24.	*i* Ps. 41. 9.	*l* Ps. 69. 26.	—	*b* Isa. 14. 13, 14. Obad. 3, 4.	*e* Ps. 37. 36.	*i* Ps. 36. 9.	*k* Eccl. 5. 13, 14.
f Cap. 30. 12.	*j* Ps. 102. 5.				*f* Vers. 18.		

îndestulat pântecele său: Poftei lui nimic nu scăpă: 21 Nimic nu scăpă de lăcomia sa: Pentru aceea fericirea sa nu va ţineà. 22 Lipsit va fi în plină îndestulare. Şi vor cădeà preste el toate lovirile nevoiei. 23 Voind să umplè pântecele său. *Dumnezeu* va trimete asupră-i aprinderea mâniei sale. Şi o va plouà deasupră-i [l] drept mâncare. 24 [m] Va fugì de dinaintea armei de fier. Şi-l va străpunge arcul de aramă: 25 *Săgeata abia* va ieşì din corpul *său*. Şi [n] oţelul scânteitor va străpunge fierea sa; [o] Groazele *morţei vor cădeà* preste dânsul. 26 Întunerecul se va ascunde în lăuntrul său. [p] Un foc de sine aţâţat îl va mistuì: Nenorocit va fi cel rămas în cortul său. 27 Cerul va descoperì fără de legea sa. Şi pământul se va ridicà asupră-i: 28 Averea casei sale se va pierde: *Totul* va perì în ziua mâniei sale. 29 Aceasta *este* dela Dumnezeu soartea omului rău. Şi moştenirea hotărîtă pentru el dela Atotputernicul.

Răspunsul lui Iov: cu toate acestea nelegiuiţilor le merge adeseori bine până la judecată.

21 Şi Iov răspunse, şi zise: 2 Luaţi aminte la cuvântul meu! Aceasta să fie mângâierea voastră! 3 Îngăduiţi-mă să vorbesc. Şi după vorbirea mea veţi puteà să mă [a] rădeţi! 4 *Este* oare tânguirea mea asupra vre-unui om? Şi chiar dacă *aşà ar fi*, pentru ce să nu fiu nerăbdător? 5 Căutaţi la mine, şi vă uimiţi, [b] şi puneţi mâna la gură! 6 Da, când îmi amintesc, mă cutremur. Şi carnea mea se cuprinde de groază! 7 [c] Pentru ce răii trăiesc, îmbătrânesc, sporesc în putere? 8 Seminţia lor creşte cu ei împreună. Şi odrasla lor înaintea ochilor lor: 9 Casele lor *sunt* în pace, fără teamă. Şi [d] varga lui Dumnezeu nu *vine* preste dânşi: 10 Taurul lor se prăseşte, şi nu-şi pierde *sămânţa*. Vaca lor fată, şi [e] nu leapădă: 11 Ei răspândesc pruncii lor ca pre o turmă. Şi copiii lor saltă *în jurul lor*. 12 Ei se desfată cu timpane şi citare. Şi se bucură la răsunetul buciumului: 13 Ei îşi [f] petrec zilele în fericire. Şi într'o clipeală se pogor în mormânt: 14 [g] De şi ai zis lui Dumnezeu: „Depărtează-te dela noi: Căci cunoştinţa căilor tale nu o dorim! 15 [h] Ce *este* Atotputernicul, ca să-i servim? [i] Ce ne foloseşte, de ne vom rugà lui?“ 16 Au nu *stă* în mâna lor fericirea lor? ([j] Sfatul răilor departe fie de mine!) 17 [k] Oare adesea se stinge candela răilor, *Adesea* vine asupră-le stricăciunea. Şi sorţurile *lor* le [l] împarte oare Dumnezeu în mânia sa? 18 Oare *adesea* sunt [m] ca paiele în faţa vântului. Şi ca pleava spulberată de furtună? 19 *Zice-veţi:* „Dumnezeu păstrează [n] pentru fiii săi pedeapsa sa.“ Răsplătească-şi-*o* lui însuşi, ca el să *o* simtă. 20 Cu chiar ochii săi să vadă stricăciunea sa. [o] Beà singur din mânià Atotputernicului! 21 Căci ce-i pasă de casa sa în urma sa, când numărul lunelor sale *i*-s'a împlinit? 22 [p] *Cine* va învăţà minte pre Dumnezeu? *Pre dânsul*, care judecă pre cei mari? 23 Unul moare în mijlocul prosperităţei sale. Cu totul fericit şi liniştit: 24 Vânele sale sunt pline de suc. Şi adăpată este măduva oaselor sale; 25 Altul moare cu sufletul întristat. Fără să fi gustat de bine vre odată. 26 Dimpreună sunt [q] culcaţi în pulbere. Şi vermii acoper pre amândoi. 27 Iacă, eu cunosc gândurile voastre. Şi hotărîrile, *cu cari* mă nedreptăţiţi: 28 Căci ziceţi: [r] Unde *este* casa apăsătorului? „Şi unde cortul, *în care* locuesc cei răi?“ 29 *De ce* n'aţi întrebat de călători? Nu nesocotiţi mărturiile lor: 30 [s] „Cel rău, *ziceţi*, este păstrat pentru ziua pierderei. El se va aduce în ziua mâniei.“ 31 *Dar* cine va *cuteza a-i* spune [t] în faţă urmările sale? Şi cine-i va răsplătì *cele ce* a făcut? 32 Îl duc afară la morminte. Şi-şi priveghiază mausoleul: 33 Lin zac a-

l Num. 11 33. *m* Isa. 24. 18. Amos. 5. 19. *n* Cap. 16. 13. *o* Cap. 18 11 | *p* Ps. 21. 9. — *Capul 21.* *a* Cap. 16. 10. *b* Jude. 18. 19. | *c* Ier. 12. 1. Hab. 1. 16. *d* Ps. 73. 5. *e* Esod. 23. 26. *f* Cap. 36 11. | *g* Cap. 22. 17. *h* Esod. 5. 2. *i* Mal. 3. 14. *j* Ps. 1. 1. | Prov. 1. 10. *k* Cap. 18. 6. *l* Luc. 12. 46. *m* Ps. 1. 4. | Isa. 17. 13. Osea. 13. 3. *n* Esod. 20. 5. *o* Ps. 75. 8. | Ier. 25. 15. Apoc. 14. 10. *p* Rom. 11. 34. 1 Cor. 2. 16. | *q* Eccl. 9. 2. *r* Cap. 20. 7. *s* Prov. 16. 4. 2 Pet. 2. 9. *t* Gal. 2. 11.

supră-i brazdele văiei, Şi el trage după sine o [u] lume întreagă. Aşà cum l-a precedat o mulţime nenumărată. 34 Deci, *nu*-mi daţi *decât* mângâieri deşerte, Căci întâmpinările voastre *nu* sunt *decât* o minciună.

Cuvântarea cea depe urmă a lui Elifaz; el învinueşte d'a dreptul pe Iov de păcate mari, îi spune să nu fie semeţ şi-l îndeamnă să se pocăiască.

22 Şi Elifaz. Temaneul, răspunse, şi zise: 2 [a] Poate omul să folosească pre Dumnezeu? Chiar dacă şieşi foloseşte înţeleptul. 3 *Este* oare spre binele celui Atotputernic, de eşti drept? Sau *spre* câştigul *său*, de urmezi fără vină căile tale? 4 De frică de tine certa-se-va cu tine? *Sau* merge-va cu tine la judecată? 5 Au doară răutatea ta nu *este* mare? Şi fără capăt fără de legile tale? 6 Căci ai [b] luat amanet fără temeiu dela fraţii tăi. Şi ai despuiat pre cei goi de vestmintele lor: 7 N'ai dat apă de băut celui ostenit, Şi ai [c] oprit pânea *ta* celui flămând. 8 Dar *tu* puternic *fiind*, ai stăpânit pământul *întreg*. Şi însemnat *fiind*, ai locuit *singur* într'însul. 9 Pre văduve le-ai dat afară cu *mânele* deşerte, Şi braţul [d] orfanilor *l*-ai frânt. 10 Pentru aceasta *eşti* [e] înconjurat de curse, Şi spaima te uimeşte de odată. 11 Au nu vezi întunerecul, Şi mulţimea [f] apei, *care* te acopere? 12 Au nu *este* Dumnezeu în înălţimea cerului? Priveşte înălţimea stelelor, cât sunt de înalte! 13 Şi tu zici: [g] „Ce poate să ştie Dumnezeu? *Cum* poate să judece din dosul întunerecului de nori? 14 [h] Norii deşi îl ascund, şi-l opresc a vedeà: Cutreeră cercul cerului.“ 15 Oare voeşti să urmezi calea cea veche, Pe care au umblat oamenii stricăciunei, 16 Cari [i] au fost răpiţi înainte de timp, Şi preste a căror temelie s'a vărsat potopul: 17 [j] Cari ziseră către Dumnezeu: „Depărtează-te de noi! Căci [k] ce ne poate face Atotputernicul?“ 18 Deşi umpluse casele lor cu bunătăţi; Dar departe fie de mine [l] sfatul celor răi! 19 [m] *Aceasta o* văd drepţii, şi se bucură; Şi cel nevinovat îşi râde de dânşii: 20 „Iacă, *va zice* acesta, neamicul nostru este stârpit, Şi averea lui mistuită de foc!“ 21 Fă-te cunoscut cu dânsul, şi-ţi [n] va fi bine, Şi fericirea prin aceasta *iarăşi* îţi va venì; 22 Primeşte învăţătura din gura lui, Şi [o] ia în inimă cuvintele lui. 23 [p] De te vei întoarce către Atotputernicul, iarăşi te vei restatornici: Depărtează *deci* nedreptatea din corturile tale; 24 [q] Aruncă aurul în pulbere, În prundul pârâielor *aruncă* aurul din Ofir: 25 Atunci Atotputernicul va fi aurul tău, Şi argintul tău cel strălucitor; 26 Atunċia cu adevărat te vei [r] bucurà de Atotputernicul, Şi [s] vei ridicà faţa ta către Dumnezeu; 27 [t] Te vei rugà către dânsul, şi el te va ascultà, Şi-ţi vei îndeplinì votul; 28 *În* tot ce vei întreprinde, vei isbutì, Şi pe căile tale va lucì lumină. 29 Apăsaţilor vei spune: Înălţaţi-vă, Căci [u] pre cel cu ochii plecaţi *Dumnezeu* îl va scăpà. 30 Mântui-va chiar pre cel vinovat; Da, *şi* acesta se va mântuì prin curăţenià mânelor tale.

Răspunsul lui Iov al şeaptelea: el cere, deşì fără speranţă, să fie înfăţişat înaintea tribunalului său.

23 Atuncia Iov răspunse, şi zise: 2 Astăzi amară *este* plângerea mea: Şi *totuşi* suspinurile mele nu sunt de potrivă cu suferinţele mele. 3 O, [a] de aş şti, unde l-aş puteà găsì! Şi să pot venì la tronul său! 4 Aş rânduì judecata *mea* înaintea lui, Şi gura mea aş umple-o cu dovezi. 5 *Atunci* aş şti cuvintele, *cc* mi-ar răspunde, Şi aş auzì ce ar vorbì către mine. 6 Oare [b] certa-s-ar cu atotputinţa *sa* împotriva mea? Nu, ci ar luà aminte la mine. 7 Atuncia drept *fiind*, m'aş judecà cu el, Şi aş scăpà pentru totdeauna de judecăto-

---

u Ebr. 9. 27. — *Capul 22.* *a* Luc. 17. 10. *b* Esod. 22, 26, 27. Ezec. 18. 12. *c* Ezec. 18. 7, 18. Mat. 25. 42. *d* Isa. 10. 2. Ezec. 22. 7. *e* Cap. 18. 8, 9, 10. *f* Ps. 69. 1, 2. Plân. 3. 54. *g* Ps. 10. 11. *h* Ps. 139. 11, 12. *i* Ps. 55. 23. Eccl. 7. 17. *j* Cap. 21. 14. *k* Ps. 4. 6. *l* Cap. 21. 16. *m* Ps. 58. 10. *n* Isa. 27. 5. *o* Ps. 119. 11. *p* Cap. 8. 5, 6. *q* 2 Cron. 1. 15. *r* Isa. 58. 14. *s* Cap. 11. 15. *t* Ps 50. 14, 15. Isa. 58. 9. *u* Prov. 29. 23. Iac. 4. 6. 1 Pet. 5. 5. — *Capul 23.* *a* Cap. 14. 3. *b* Isa. 27. 4, 8.

rul meu. 8 [c]Iacă, îl caut înainte, dar el nu *este acolo*. Şi îndărăt nu-l zăresc: 9 *Îl caut* la stânga, unde lucrează, Dar nu-*l* văd: La dreapta *de asemenea* se ascunde, Şi nu-*l* descoper. 10 Dar el [d]cunoaşte calea mea. [e]Cerce-mă el, ca aurul voiu ieşì. 11 [f]De urma lui se ţinù piciorul meu. Pe calea lui am urmat, şi *dela ea* nu m'am abătut. 12 Poruncile buzelor lui nu le-am călcat. [g]Mai mult decât hotărîrile mele am păzit cuvintele buzelor sale. 13 Dar el *ţine* de una, [h]cine-l poate oprì? Ce [i]voeşte, aceea face. 14 Deci va împlinì cele [j]hotărîte cu mine. Şi multe ca aceste *are* la îndemână. 15 De aceea tremur înaintea lui. Când cuget *la aceasta*, mă înspăimânt de el. 16 Da, Dumnezeu a [k]muiat inima mea: Şi Atotputernicul m'a înspăimântat. 17 O, de ce n'am fost răpit de dinaintea *acestui* întuneric! *Şi nu* mi-a fost ascunsă *această* întunecime!

Urmare: Îngăduinţa lui Dumnezeu, faţă de cei nelegiuiţi e o cimilitură.

24 Pentru [a]ce timpurile de judecată nu sunt păzite de Atotputernicul? Pentru ce cei, ce-l cunosc, nu văd zilele lui *de pedeapsă?* 2 *Unii* strămută [b]hotarele. Răpesc turme, şi *le* pasc: 3 Asinul orfanilor îl gonesc. Şi [c]boul văduvei îl iau amanet: 4 Pre cei sărmani i-abat din calea *lor*. Şi [d]săracii din ţară sunt siliţi a se ascunde. 5 Iacă, aceştia *ca şi* asinii sălbatici ies în pustiu. Căutând cu muncă hrana: Deşertul *trebue să* le *dea* mâncare pentru copiii *lor!* 6 Depe câmp îşi adună nutreţul. Şi păndesc bobiteritul viei celui rău. 7 Îi cuprinde [e]noaptea goi, fără vestminte. Fără învelitoare în contra frigului. 8 Sunt muiaţi de ploile munţilor. Şi neavând *alt* adăpost, [f]îmbrăţişează stânca. 9 *Aceia* smulg dela peptul *mumei* pre orfan. Şi iau amanet *tot ce are* săracul asupră-şi. 10 Aceştia umblă goi, fără vestminte. Şi flămânzi adună snopii. 11 Storc oleiul din ingrăditurile *acelora*, Calcă teascul, şi sufăr de sete: 12 Din cetăţi se aude gemetul murinzilor. Şi strigătul celor răniţi de moarte: Şi Dumnezeu nu ascultă rugăciunea *lor*. 13 Alţii sunt neamicii luminei. Nu cunosc căile sale, Şi nu stau în căile ei: 14 [g]În zorul dimineţei pleacă ucigaşul. Omoară pre cel sărac şi lipsit. Şi noaptea iese ca şi hoţul. 15 [h]Ochiul celui adulter pândeşte amurgul, [i]Zicând: „Nici un ochiu nu mă va vedeà.“ Şi-*şi* învăleşte faţa. 16 *Când* e întunerec, sparg casele: Ziua se închid în lăuntru: [j]Lumina nu *o* cunosc măcar. 17 Căci *lumina* dimineţei *este* umbra morţei pentru ei. Şi când *o* văd, *simt* spaimele umbrei morţei. 18 *Dacă* moştenirea lor e blestemată pe pământ. Şi nu mai pot apucà calea viilor. *Se arată* iscusiţi pe faţa apelor. 19 *În* secetă şi în căldură pradă. *În* apele omătului adâncului păcătuesc. 20 Mitra *mumei* îl va uità: Va fi de ospăţ vermilor: [k]Nu se va mai aminti, Ci ca un arbore va smulge cel nedrept.

21 El apăsà pre *femeia* stearpă, *care* nu născù. Şi văduvei *nici odată* nu i-a făcut bine: 22 Ba chiar pre cei puternici îi trage cu puterea sa; *Când* se scoală, *nimenea* nu este sigur de vieaţa *sa:* 23 Şi unuia ca acestuia dă *Dumnezeu* siguranţă, îl sprijineşte. Şi [l]ochii săi *sunt aţintiţi* asupra urmărilor sale. 24 Sunt mari: o clipeală, şi nu mai sunt; Cad, mor, ca toţi *ceilalţi:* Ca spicele coapte sunt seceraţi. 25 Au nu *este aşà?* Cine mă dă de mincinună, Şi va nimicì cuvântul meu?

Ultima vorbă a lui Bildad. Ce e omul faţă de Dumnezeu.

25 Atuncia Bildad, Şuheul, răspunse, şi zise: 2 La dânsul *sunt* domnia şi temerea. El păzeşte pacea în înălţimile sale.

3 Oare se pot numărà oştile lui? Şi preste cine nu răsare [a]lumina sa? 4 [b]Cum deci va puteà omul să se îndrep-

c Cap. 9., 11.	*f* Ps. 44. 18.	*i* Ps. 115. 3.	*Capul 24.*	*e* Deut. 24.6,10, 12, 17.	*f* Plân. 4. 5.	*j* Ioan. 3. 20.	*Capul 25.*
d Ps. 139. 1,2,3	*g* Ioan. 4. 32,34.	*j* 1 Thes. 3. 3.	*a* Fapt. 1. 7.	*d* Prov. 28. 28.	*g* Ps. 10. 8.	*k* Prov. 10. 7.	*a* Iac. 1. 17.
e Ps. 17. 3. Iac. 1. 12.	*h* Cap. 9. 12. 13. Rom. 9. 19.	*k* Ps. 22. 14. —	*b* Prov. 22. 28. Osea. 5. 10.	*e* Esod. 22.26,27.	*h* Prov. 7. 9. *i* Ps. 10. 11.	*l* Ps. 11. 4. —	*b* Cap. 4. 17.etc. Ps. 130. 3.

teze înaintea lui Dumnezeu? Și cum va fi curat cel născut din femeie? 5 Iacă, în ochii săi chiar luna nu lumineză. Și nici stelele nu sunt curate: 6 Cu cât mai puțin omul, [c]molia. Și fiul omului, vermele!

Răspunsul lui Iov al optulea: arată cumcă și dânsul recunoaște nepătrunsa mărire a lui Dumnezeu.

26 Și Iov răspunse, și zise: 2 Cum ai ajutat pre cel neputernic. Și ai sprijinit brațul celui fără tărie? 3 Cum *deci* ai dat sfat celui neștiitor. *Și* ai arătat înțelepciunea cu îmbelșugare? 4 Cu al cui *ajutor* ai vorbit? Și a cui suflare ieși din tine? 5 Titanii se cutremură supt apă, Și locuitorii ei: 6 [a]Gol *este* infernul înaintea lui, Și fără acoperiș adâncul. 7 [b]El a întins mează-noapte asupra chaosului, *Și* a spânzurat pământul deasupra nimicului: 8 [c]El a legat apa în norii săi, Fără ca norii să se spargă supt *greutatea* ei: 9 El a acoperit fața tronului său, *Și* a întins preste dânsul norii săi cei deși: 10 [d]El a descris bolta de deasupra apei. Până la hotarele luminei și ale întunerecului; 11 Stâlpii ceriului se cutremură, Și se spăimântă la amenințarea lui. 12 Prin tăriă sa, el [e]turbură marea. Și prin înțelepciunea sa frânge furia *ei*. 13 [f]Prin adierea sa însenineză cerul; Mâna sa a creat [g]dragonul zburător. 14 Iacă acestea *sunt* începuturile căilor sale, abia de am auzit murmurul lin *al lucrărilor* sale. Dar tunetul tăriei sale, cine-l *poate* cuprinde?

Urmarea vorbei celei depe urmă a lui Iov: Arată nevinovăția sa și cât de trecător e norocul nelegiuitor.

27 Și Iov urmă cuvântul său de pildă, și zise: 2 *Jur* pe Dumnezeu cel viu, [a]*care* înlătură dreptul meu. Și pe Atotputernicul, *care*-mi amărește viața. 3 *Că* până *va fi* suflet în mine, Și suflarea lui Dumnezeu în nările mele: 4 Buzele mele nu vor vorbì nedreptăți, Nici limba mea *nu* va spune înșelăciune! 5 Să mă păzească Dumnezeu a vă da dreptate! Până voiu murì, [b]nu mi-se va lăsà nevinovăția mea. 6 [c]Țin tare la dreptatea mea, și nu o las: [d]Conștiința mea nu condamnă nici una din zilele mele. 7 Întâmple-se neamicului meu, cum *se întâmplă* celui rău. Și împotrivitorului meu, cum *se întâmplă* celui nelegiuit! 8 [e]Căci care *va fi* așteptarea fățarnicului. Când Dumnezeu va tăià, va trage la dânsul *firul* vieței sale? 9 Oare [f]va ascultà Dumnezeu rugăciunea lui, Când strâmtorarea va veni preste el? 10 [g]Va puteà el să se bucure de Atotputernicul? Să chieme pre Dumnezeu în tot timpul? 11 Vă voiu învățà *ce este* în mâna lui Dumnezeu: *Cele* ce *sunt* la Atotputernicul nu *le* voiu ascunde. 12 Iacă, voi toți *le*-ați văzut. De ce deci adăugați deșertăciune preste deșertăciune? 13 *Ziceți:* [h]„Aceasta *este* soartea omului celui rău dela Dumnezeu, Și partea de moștenire a apăsătorilor, *Pre care o* primesc dela Atotputernicul: 14 [i]De se înmulțesc fiii săi, pentru sabie *se înmulțesc;* Și urmașii lui nu vor aveà pâne cu îndestulare: 15 Rămășița lui va aflà prin ciumă mormântul său, Și [j]văduvele sale nu vor plânge; 16 De va adunà argint ca pulberea, Și va pregătì vestminte ca lutul: 17 El *le* va pregătì, dar [k]dreptul *le* va îmbrăcà, Și cel nevinovat va împărți argintul *său;* 18 Casa *ce*-și va zidì, *va fi* ca a moliei, [l]Ca coliba, *ce* și-*o* face păzitorul țarinei.

19 Se va culcà bogat, dar pentru cea din urmă dată; *Căci* își va deschide ochii săi, și nu *va* mai *fi*. 20 Ca valurile îl vor ajunge spaimele. Fortuna îl va răpì *în timpul* nopței: 21 Îl va ridicà vântul de răsărit, îl va duce, Și-l va spulberà din locul său: 22 *Dumnezeu* va aruncà fără cruțare *săgeți* asupră-i, Și *urmărit* de mâna lui, nu va încetà de a fugì. 23 *Toți* vor bate în palme la el, Și din locul său îl vor șuerà."

---

c Ps. 22. 6. — *Capul 26.* *a* Ps. 139. 8. 11. *b* Ps. 24. 2. *c* Prov. 30. 4. *d* Prov. 8. 29. Ier. 5. 22. *e* Isa. 51. 15. Ier. 31. 35. *f* Ps. 33. 6. *g* Isa. 27. 1. — *Capul 27.* *a* Cap. 34. 5. *b* Cap. 2. 9. *c* Cap. 2. 3. *d* Fapt. 24. 16. *e* Mat. 16. 26. *f* Ioan. 9. 31. Iac. 4. 3. *g* Cap. 22. 26. 27. *h* Cap. 20. 29. *i* Dent. 28. 41. Osea. 9. 13. *j* Ps. 78. 64. *k* Prov. 28. 8. *l* Isa. 1. 8. —

Cele tăinuite ale naturei omul poate să le pătrundă cu mintea; înțelepciunea lui Dumnezeu e nepătrunzătoare; calea spre dânsa e temerea de Dumnezeu.

28 Argintul are vâna *sa*. Aurul un
loc. *pe unde* se strecoară: 2 Fierul din pământ se scoate. Și topindu-se
piatra. *iese* arama. 3 *Omul* pune capăt întunerecului, Și cercetează *până în* adâncurile cele mai de jos. *Până la* piatra întunerecului și a umbrei morței.
4 El sapă, departe de drumurile bătute, șanțuri. *Pre care* piciorul nu *le*-a cunoscut, se agață și se clatină, departe de *locuința* oamenilor. 5 Pământul, din care răsare pânea, Pe de desupt se surpă ca de foc: 6 Petrișul său *este* locul safirului. Acolo *se găsește* și pulberea de aur: 7 Vulturul nu cunoaște calea aceasta, Și ochiul nu o zărește. 8 Fiarele sălbatice nu o calcă, Și leul nici odată n'a trecut pe ea. 9 *Omul* pune mâna sa pe stânca de cremene, *Și* răstoarnă munții din rădăcina lor. 10 El sapă canaluri în stânci, Și ochiul său vede toate tesaurele *lor;* 11 El stăvilește râurile, ca să nu curgă, Și scoate la lumină cele ascunse. 12 [a]Dar înțelepciunea unde se va află? Și unde *este* locul priceperei? 13 Omul nu cunoaște [b]prețul ei; Ea nu se află în pământul celor vii: 14 [c]Adâncul zice: „Nu *este* în mine", Și marea zice: „Nu *se află* la mine". 15 Ea [d]nu se dă pentru aurul cel mai bun, Și nici argintul nu se cumpănește drept preț pentru ea: 16 Ea nu se schimbă nici cu aurul din Ofir, Nici cu onichiul cel prețios, nici cu safirul: 17 Nimic n'o egalează, nici aurul, nici diamantul; Ea nu se schimbă *pentru* vase de aur. 18 Nu mai amintesc de mărgean și de cristal: Prețul înțelepciunei întrece cu mult pre al mărgăritarului: 19 Ei nu se aseamănă cu topasul Etiopiei; Cu aurul cel mai curat nu se schimbă. 20 De unde vine deci înțelepciunea? Și unde *este* locul priceperei? 21 De se ascunde de ochii tuturor celor vii, Și se tăinuește de păserile cerului: 22 Abisul și moartea zic: „Cu urechile noastre auzirăm faima ei." 23 Dumnezeu *singur* știe calea către dânsa, Și cunoaște locul ei. 24 Căci el vede până la marginele pământului, Și pătrunde *tot ce este* supt cer. 25 Când dădù greutate vântului, Și cumpănì apele cu măsură: 26 Când dădù legi ploaiei, Și îndrumă fulgerul tunetelor: 27 Atunci o văzù, și o descoperì, O pregătì, și o pătrunse: 28 Și zise către om: Iacă, Temerea Domnului *este* înțelepciune, Și ferirea de rele *este* priceperea!

Iov descrie fericirea lui de mai înainte.

29 Și Iov urmă cuvântul său pildit,
și zise: 2 O, de aș fi [a]ca *în* lunile trecute, Ca *în* zilele, *când* mă păzià Dumnezeu: 3 [b]Pre când *încă* candela lui lucià asupra capului meu, Și eu cu lumina lui umblam *în* întunerec! 4 *De* aș fi ca în zilele prosperității mele, Când [c]amiciția lui Dumnezeu *erà* în cortul meu: 5 Când Atotputernicul *erà* încă cu mine, Și în jurul meu copiii mei; 6 Când [d]pașii mei se scăldau în lapte, Și [e]stânca îmi revărsà pâraie de oleiu. 7 Atuncia de ieșiam la poarta *cea* de d'inainte a cetății, Și *de*-mi așezam scaunul meu în piață. 8 Tinerii văzându-mă, se trăgeau înapoi, Și bătrânii se sculau, *și* rămâneau în picioare; 9 Cei mai mari își opriau vorba, Și [f]puneau mâna pe gura lor: 10 Vocea fruntașilor amuțià, Și [g]limba lor se lipià de cerul gurei lor: 11 Urechia celui ce *mă* auzià, mă fericià: Și ochiul *acelui ce* mă vedeà, mărturisià pentru mine. 12 Căci [h]mântuiam pre săracii, cari strigau, Pre orfan și pre cel fără ajutor: 13 Binecuvântarea celui ce erà să piară veniă preste mine: Și inima văduvei o înveseliam: 14 [i]Cu dreptatea eram îmbrăcat, și ea îmi servià de vestmânt; Mantie și diademă îmi *erà* neprihănirea: 15 [j]Orbului eram ochiu, Și ologului picior:

Capul 28.
a Ecel. 7. 24.
b Prov. 3. 15.
c Rom. 11. 33, 34.
d Prov. 3. 13, 14. 15. —

Capul 29.
a Cap. 7. 3.
b Cap. 18. 6.
c Ps. 25. 14.
d Fac. 49. 11.
e Ps. 81. 16.
f Cap. 21. 5.
g Ps. 137. 6.
h Ps. 72. 12. Prov. 21. 13.
i Efes. 6. 14. etc. 1 Thes. 5. 8.
j Num. 10. 31.

16 Celor săraci părinte. Şi [k] judecata celui necunoscut o apăram: 17 Sfărâmam [l] dinţii celui nedrept. Şi din gura lui scoteam prada: 18 Şi-*mi* ziceam: [m] În cuibul meu voiu muri, şi ca nisipul *mării îmi* voiu îmmulţi zilele. 19 [n] Rădăcina mea se va întinde [o] în apă. Şi roada va stà toată noaptea pe ramurile mele: 20 Mărirea mea se va reînnoi. Şi [p] arcul meu se va întări în mâna mea. 21 Ei mă ascultau şi aşteptau. Şi tăceau, *ca să audă* sfatul meu: 22 După cuvântarea mea *nimenea* nu mai vorbià. Şi asupra lor *ca roauă* picau cuvintele mele: 23 Mă aşteptau, ca pre ploaie. Şi *la vorbele mele* căscau gura lor, *ca* la [q] ploaie târzie; 24 *De* le surâdeam, nu le venià a crede: Cu lăcomie căutau lumina feţei mele.

25 *De* mergeam cu ei, şedeam în fruntea *lor*. Şi tronam, ca un rege în mijlocul armatei, Ca mângâietor al celor trişti.

Iov îşi descrie nenorocirea sa de faţă.

30 Iar acum râd de mine cei mai tineri decât mine, Pre ai căror părinţi nu-i socotiam vrednici a fi puşi alături cu câinii turmei mele. 2 Şi ce-mi *folosià* puterea mânelor lor, Din care a pierit *toată* puterea? 3 Sfrijiţi de lipsă şi foame, Rodeau în pământuri stoarse, de demult sleite şi pustiite: 4 Tăiau loboda tufărişului, Şi rădăcina de ienupăr *erà* pânea lor: 5 Din mijlocul *oamenilor* erau alungaţi, *Şi* se strigà la ei, ca *la* un fur. 6 Locuiau în văi spăimântătoare, *În* peşterile pământului şi ale stâncilor: 7 Sbierau în tufărişuri, Şi se adăpostiau în spinişuri: 8 Fiii celor fără minte şi ai celor neoneşti, Cu lovituri *de bice* au fost alungaţi din pământul *locuit*. 9 [a] Şi acum am ajuns *a fi* batjocura lor, Şi vorba lor; 10 Cu uriciune se depărtează de mine, Şi nu se sfiesc [b] a mă scuipà în faţă; 11 Deslegându-mi chinga, mă chinuesc, Şi frâul îl lasă asupră-mi; 12 O ploditură se ridică la dreapta mea, Şi cearcă să depărteze picioarele mele. Şi [c] deschid asupră-mi căile stricăciunei lor: 13 Cărarea mea o închid, Peirea mea o gătesc, Ei, cei fără nici o putere! 14 Ca *printr'o* spărtură mare, străbat. Cu vuet se rostogolesc *acì:* 15 Spaimele mă înconjoară, Ca *de* furtună s'a spulberat prosperitatea mea, Şi ca norul a trecut fericirea mea. 16 [d] Şi acum se topeşte în mine sufletul meu, Zile de întristare m'au cuprins: 17 Noaptea mi-se străpunge oasele, Şi *relele* ce mă rod n'au astâmpăr: 18 *Ele*, prin puterea *lor*, s'au făcut vestmântul meu, 19 Şi mă strâng, ca gulerul vestmântului meu. El m'a aruncat în tină, Şi am ajuns pulbere şi cenuşă. 20 Eu strig către tine, şi tu nu mă auzi; Stau *înaintea-ţi*, şi *nu* mă vezi: 21 Crud te-ai făcut pentru mine, Cu *toată* tăria mânei tale mă urmăreşti: 22 M'ai ridicat, m'ai dat vântului, *Cu* sufiarea furtunei mă topeşti: 23 O ştiu, *la* moarte mă duci, Locul, [e] unde se vor întruni toţi cei vii. 24 Dar oare cel strâmtorat nu va întinde mâna *sa?* Cel în peire nu va strigà: Scăpare? 25 Oare [f] n'am plâns pre cel amărît? Pentru sărac au nu mi-am întristat sufletul? 26 *Şi iacă,* [g] când aşteptam fericirea, *îmi* venì nefericirea: Aşteptat-am lumina, şi întunerecul căzù *asupră-mi*. 27 Măruntaiele mele fierb *în mine* fără încetare: Zilele suferinţei m'au cuprins: 28 [h] Umblu înegrit, *dar* nu de soare. *De* mă scol în adunare, strig *de dureri;* 29 [i] M'am făcut frate şacalilor, Şi soţ struţilor: 30 [j] Pielea mi-s'a înegrit, Şi [k] oasele mi-s'au uscat de arsură; 31 De aceea în jale *întorsu-s'a* cităra mea, Şi harpa mea în cântare de plângere.

Încheierea cuvântării lui Iov; el asigură că calea sa e nepătată în faţa lui Dumnezeu şi faţă de oameni.

31 Făcut-am legământ cu [a] ochii mei: Deci cum *aş fi cutezat* să caut la vre-o fecioară? 2 *Dar* ce [b] sorţi dela

k Prov. 29. 7. *l* Ps. 58. 6. *m* Ps. 39. 6. *n* Cap. 18. 16. *o* Ps. 1. 3. *p* Fac. 49. 24. *q* Zech. 10. 1.

Capul 30.

a Cap. 17. 6. Ps. 35. 15. *b* Num. 12. 14. *c* Cap. 19. 12. *d* Ps. 42. 4. *e* Ps. 42. 1. Ebr. 9. 27. *f* Ps. 35. 13, 14. Rom. 12. 15. *g* Ier. 8. 15. *h* Ps. 38. 6. *i* Ps. 102. 6. Mic. 1. 8. *j* Ps. 119. 83. Plân. 4. 8. *k* Ps. 102. 3.

Capul 31.

a Mat. 5. 28. *b* Cap. 20. 29.

Dumnezeu din sus! *Ce* moștenire dela Atotputernicul din înălțime! 3 Au nu celui fără de Dumnezeu *se cuvine* stricăciune, Și peire făcătorilor de rele? 4 Au [c]n'a văzut el căile mele, Și au n'a numărat el toți pașii mei? 5 De am umblat cândva cu minciună, Și a alergat piciorul meu spre înșelătură, 6 (Cumpănească-mă cu cumpăna dreaptă, Și Dumnezeu va recunoaște nevinovăția mea!) 7 De a părăsit piciorul meu calea, Pre ochii mei [d]de i-a urmat inima mea, Și de s'a lipit vr'o pată de mânile mele: 8 *Atuncia* [e]*ceeace* am semănat eu, mănânce altul: Ce am sădit, desrădăcineze-se! 9 De s'a amăgit inima mea de vr'o femeie, Sau *de* am pândit la ușa aproapelui meu, 10 *Atuncia* pentru un [f]altul să macine femeia mea, Și alții să se plece preste ea! 11 Căci faptă de rușine *ar fi* aceasta, O [g]fărădelege, *pedepsită de* judecători: 12 Ea *este* foc *ce* ar mistui până la stricăciune, Și ar pierde tot venitul meu. 13 De aș fi nesocotit dreptul servului meu, Sau al servei mele, când se certau cu mine, 14 Ce aș puteà face, dacă [h]s'ar ridicà Dumnezeu? Și de *mi*-ar cere seamă, ce i-aș răspunde? 15 Au [i]nu l-a făcut *și* pre dânsul acela, care m'a făcut pre mine, în mitra *mumei?* Și nu ne-a pregătit *tot* unul în mitră? 16 De am respins dorința sărmanilor: Sau ochii văduvelor de am lăsat să lâncezească; 17 De am mâncat singur bucata mea, Și din aceasta n'a mâncat și orfanul; 18 (Da din tinerețea mea a crescut el cu mine, ca *la* un părinte: Și din mitra mumei mele l-am condus:) 19 De am văzut pre cinevà pierind din lipsa de vestminte, Și fără înveliș pre cel sărman: 20 De nu m'au [j]binecuvântat coapsele lui, Și *de nu* s'a încălzit el de lâna mieilor mei: 21 De am ridicat mâna mea [k]asupra orfanului, Știindu-mă sigur la judecată: 22 *Atuncia* să-mi pice umerii din spete, Și brațul să mi-se rupă din încheietura *sa*. 23 Dar [l]temutum'am de pedeapsa lui Dumnezeu, Și n'am putut-*o face* de mărețiа sa. 24 [m]De am pus încrederea mea în aur, Sau de am zis aurului celui mai curat: *Tu ești* încrederea mea! 25 [n]De m'am îngâmfat, pentru că mare-mi *era* averea, Pentru că mult a câștigat mâna mea; 26 [o]De m'am uitat la soare, pentru că lumineză, Și la lună, pentru că măreț trece; 27 De s'a înșelat în ascuns inima mea, Și, *privindu-le*, gura mea mâna mea a sărutat: 28 (Și aceasta încă *este* o [p]fărădelege, *pedepsită de* judecători, Căci m'aș fi lepădat de Dumnezeul din înălțimi). 29 [q]De m'am bucurat de nenorocirea neamicului meu, Și *de* m'am veselit, când relele l-au lovit: 30 (Dar [r]n'am dat voie gurei mele să păcătuiască, Cerând cu blestem sufletul său.) 31 De n'au întrebat oamenii cortului meu: „Mai este vre-unul, *care* nu s'a săturat de „pânea lui!“ 32 (Nici odată [s]străinul n'a înoptat pe drum, *Fără ca* să deschid călătorului ușile mele:) 33 De am ascuns [t]după obiceiul oamenilor greșelile mele, *Și de* am îndosit în sân vina mea: 34 Dacă neîndrăsnind *de a mă arătà* înaintea unei [u]mari mulțimi, Sau temându-mă de disprețul neamicilor, M'am ținut închis, fără *să cutez* a trece pragul *porței mele:* 35 Dar [v]cine-mi va fi auzitor? Iacă apărarea mea! [x]Atotputernicul răspundă-mi, Și pârâșul meu să-mi scrie acuzarea: 36 Aș purta-o pe umerii mei, *Și* mi-aș lega-o *ca* o diademă.

37 Seamă i-aș dà de toate urmările mele, *Mândru* ca un domn, m'aș apropià de el: — 38 De a strigat asupră-mi ogorul meu, Și de s'au plâns brazdele sale: 39 De [y]am mâncat fructele sale fără plată, Și [z]de am chinuit sufletul stăpânului său: 40 *Atuncia* să-*mi* răsară spini în loc de grâu, Și neghină în loc de orz! Sfârșite sunt cuvintele lui Iov.

o 2 Cron. 16. 9.	*e* Lev. 26. 16.	*h* Ps. 44. 21.	*k* Cap. 22. 9.	*n* Ps. 62. 10.	*q* Prov. 17. 5.	*t* Fac. 3. 8, 12.	*x* Cap. 13. 22.
d Num. 15. 39.	*f* 2 Sam. 12. 11.	*i* Prov. 14. 31.	*l* Isa. 13. 6.	*o* Deut. 4. 19.	*r* Mat. 5. 14.	Oseu. 6. 7.	*y* Isa. 5. 4.
Ezec. 6. 9.	*g* Fac. 38. 24.	Mal. 2. 10.	Ioel. 1. 15.	Ezec. 8. 16.	*s* Ebr. 13. 2.	*u* Esod. 23. 2.	*z* 1 Reg. 21. 19.
Mat. 5. 29.	Deut. 22. 22.	*j* Deut. 24. 13.	*m* Marc. 10. 24.	1 Tim. 6. 17.	*p* Vers. 11	1 Pet. 4. 9.	*v* Cap. 33. 6.

Cuvântarea întâia a lui Elihu: el esplică deși e tiner, totuși trebue să ia cuvântul.

32 Și cei trei bărbați încetară de a
mai răspunde lui Iov, căci în ochii
lui el *tot* [a]drept se socotiă. 2 Atuncia
se aprinse mânia lui Elihu, fiul lui Ba-
rachel, [b]Buzeanul, din neamul lui Ram:
asupra lui Iov se aprinse mânia lui,
fiindcă s'a judecat pre sine mai drept
decât pre Dumnezeu: 3 Și încă și asu-
pra celor trei amici ai săi se aprinse mâ-
nia lui, pentru că nu găsiră ce să răs-
pundă, și totuș condamnară pre Iov.
4 Și Elihu încă nu răspunse lui Iov;
căci aceia *erau* mai bătrâni de zile de-
cât el. 5 Dar văzând Elihu, că răspuns
nu *era* în gura celor trei bărbați, deci
se aprinse mânia lui. 6 Și Elihu, fiul
lui Barachel, Buzeul, răspunse și zise:
Tiner *sunt* de zile, [c]și voi bătrâni. De
aceea m'am temut, Și m'am ferit a vă
spune părerea mea. 7 Zisu-*mi*-am:
Zilele să vorbească, Și mulțimea anilor
să facă cunoscută înțelepciunea. 8 Dar
înțelepciunea este un spirit *pus* în oa-
meni, Și [d]suflarea Atotputernicului, *ca-*
re-i face înțelegători. 9 [e]Cei neînain-
tați *în zile* pot fi înțelepți: Și cei cari nu
sunt bătrâni, pot ști ce este drept.
10 Drept aceea zic: Ascultați-mă, Și eu
vă voiu spune părerea mea. 11 Iacă,
așteptat-am cuvintele voastre; Ascultat-
am dovezile voastre, Până ce *v'*au lipsit
cuvintele. 12 Luatu-v'am seamă: Dar
iacă, nimenea din voi n'*a fost*, care să
fi convins pre Iov: Nici *unul din voi*,
care să fi răspuns cuvintelor lui. 13 [f]Să
nu ziceți: Găsit-am *în el* înțelepciunea
însăși, „Dumnezeu *numai* îl poate biruì,
iar omul nu!“ 14 Nu asupra mea și-a
îndreptat el cuvântarea, Și nici eu nu-i
voiu răspunde cu cuvintele voastre.
15 Ei s'au uimit; nu mai răspund; Cu-
vântul depărtatu-s'a de ei. 16 Aștep-
tat-am, până ce nu mai vorbiră, Până
ce încetară de a mai răspunde. 17 *A-*
tuncia zi u-mi-am: Voiu răspunde din
parte-mi, Și *vă* voiu spune părerea mea.
18 Căci sunt plin de cuvinte, *Și* spiritul
în lăuntrul meu mă apasă. 19 Iată,
lăuntrul meu *ete* ca vinul fără răsuflare;
Gata a erupe, ca un foale nou. 20 Voiu
vorbì deci, și mă voiu ușurà: Voiu des-
chide buzele mele, și voiu răspunde:
21 [g]Fața nici unuia nu voiu căutà, Și
pre nici unul nu voiu linguși: 22 Căci
nu știu linguși: *Altfel* într'o clipeală m'ar
răpì Făcătorul meu!

Urmare: Elihu dojenește pe Iov pentru îndrep-tățirea sa proprie. Pedeapsa lui Dumnezeu ser-vește la mântuirea sufletului.

33 Deci Iov, rogu-te, ascultă vorbele
mele, Ia în urechi toate cuvintele
mele. 2 Iată, deschis-am gura mea;
Limba început-a a vorbì în gura mea;
3 Cuvintele mele *vor arătà* dreptatea
inimii mele: Și buzele mele vor mărtu-
risì învățătură adevărată. 4 [a]Spiritul
lui Dumnezeu m'a făcut, Și suflarea
Atotputernicului mi-a dat viață: 5 De
poți, răspunde-mi: Rândnește-*te* asu-
pră-mi, fii gata! 6 [b]Iată, ca și tine *sunt*
eu înaintea lui Dumnezeu, Din lut sunt
făcut și eu. 7 [c]Iată, frica de mine nu
te va spăimântà, Nici mâna mea nu va
apăsà preste tine. 8 Da, zis-ai în au-
zul meu, Și auzit-am vocea cuvintelor
tale: 9 [d]„Sunt curat, fără păcat, *Sunt*
fără prihană, și nici o vină nu *este* în
mine. 10 Iată, el caută cuvinte asu-
pră-mi, Și [e]mă socoate inamic al său;
11 [f]În butuc pus-a picioarele mele, *Și*
pândește toți pașii mei“. 12 Iată, îți
răspund; *într'*aceasta n'ai dreptate: Căci
Dumnezeu mai mare este decât omul.
13 De ce te [g]cerți cu dânsul? Căci el
nu dă seamă *nimănui* de faptele sale.
14 [h]Dumnezeu vorbește odată, și de
două ori, De n'a luat seamă *omul la* în-
tâiaoară: 15 [i]În vis, în vedere de
noapte, Când somnul adânc vine preste
oameni, *și sunt* adormiți în paturile *lor*,
16 [j]Atuncia el deschide urechea oa-
menilor, Și le întipărește învățătura;

Capul 32.
a Cap. 33. 9.
b Fac. 22. 21.
c Cap. 15. 10.
d Dan. 1. 17. Mat. 11. 25.
Iac. 1. 5.
e 1 Cor. 1. 26.
f Ier. 9. 23.
1 Cor. 1. 29.
g prov. 24. 23. Mat. 22. 16.
Capul 33.
a Fac. 2. 7.
b Cap. 9. 34, 35.
c Cap. 9. 34.
d Cap. 9. 17.
e Cap. 13. 24.
f Cap. 13. 27.
g Isa. 45. 9.
h Ps. 62. 11.
i Num. 12. 6.
j Cap. 36. 10, 15.

17 Ca să întoarcă pre om *dela* făptuirea *sa*, Ca să scape pre om de trufie: 18 Ca să oprească sufletul său dela pierdere, Şi ca vieaţa lui să nu piară de sabie. 19 El se chinueşte cu durere pe patul său, Şi toate oasele lui cu *suferinţi* mari: 20 [k]Sufletul său urăşte pânea, Şi pofta lui mâncarea cea mai aleasă: 21 Carnea lui piere, văzând *cu ochii*, Şi oasele lui, *care abia* se zăriau, se arată: 22 Sufletul său se apropie de mormânt, Şi vieaţa lui de *îngerul* pierzător. 23 *Dar* de se află la dânsul un trimes, un tâlcuitor, Unul din miile *oastei cereşti, care* să spună omului datoria sa, 24 Şi el se îndură de dânsul, şi zice: „Apără-l, să nu se pogoare în mormânt, Am găsit cu cale a-*l* ierta“: 25 *Atuncia* carnea lui reînfloreşte mai mult decât în copilărie, *Şi* el reîntoarce în zilele tinereţei sale; 26 Se roagă lui Dumnezeu, şi el îi este cu milă, Îi lasă să-i priviască cu veselie faţa, Şi reîntoarce omului nevinovăţia sa. 27 *Atuncia acest om* cântă între oameni, şi [l]zice: Păcătuit-am, şi dreptul strâmbătăţit-am, Dar nu mi-s'a [m]răsplătit *după făptuirea mea*. 28 El [n]apărat-a sufletul meu, să nu se pogoare în mormânt, Şi vieaţa mea vede lumina. 29 Iată toate acestea Le face Dumnezeu de două, de trei ori omului, 30 Ca să-l oprească dela peire, *Şi* să-*l* lumineze cu lumina vieţii. 31 Ia aminte, Iov, ascultă-mă! Taci! şi voiu vorbi. 32 *Dar* de ai cevă de spus, răspunde-mi, Vorbeşte! căci doresc să te îndreptez: 33 Iar de nu, ascultă-mă: Taci! şi înţelepciune te voiu învăţă.

Cuvântarea a doua a lui Elihu: el mustră pre Iov pentru vorbele sale semeţe. Atotputernicul nu strică dreptatea sa.

34 Şi Elihu urmă, şi zise: 2 Ascultaţi, *voi* înţelepţilor, cuvintele mele, Şi, voi scriitorilor, auziţi-mă! 3 [a]Căci urechia cercetează cuvintele, Precum gura gustă bucatele. 4 Să alegem ce *este* drept, Şi să vedem între noi ce *este* bun! 5 Căci Iov a zis: [b]„Sunt nevinovat, Şi [c]Dumnezeu îmi ia dreptul meu. 6 [d]*Pentru că apăr* dreptul meu, să trec oare de mincinos! Rana mi *este* fără vindecare, *deşi sunt* fără vină.“ 7 Ce om *este* acest Iov, [e]*Care* beà blestemul ca apa: 8 Care se însoţeşte cu făcători de rele, Şi umblă cu oamenii cei răi! 9 Căci [f]a zis: „Nimic nu foloseşte omului De a plăceà lui Dumnezeu.“ 10 Deci ascultaţi-mă, voi bărbaţi ai priceperii: [g]Departe de Dumnezeu *este* răul, Şi *de* Atotputernicul, nedreptatea. 11 [h]Căci *după* fapta omului el îi dă, Şi după purtarea fiecăruia îi răsplăteşte: 12 Nu, nu! Dumnezeu nu condamnă *pre nimenea pentru nimic*, Şi Atotputernicul nu [i]strâmbătăţeşte pre cel drept. 13 Cine i-a dat stăpânirea asupra pământului, Şi cine i-a încredinţat universul? 14 De ar luà seamă numai la sine, Şi ar [j]strânge la sine suflarea şi răspirarea, *dată făpturelor*, 15 *Atuncia* [k]tot *ce e* carne ar pierì, Şi omul în pulbere s'ar reîntoarce. 16 De *ai* pricepere, ascultă aceasta, Ia seamă la vocea cuvintelor mele! 17 [l]Poate să domnească cel ce urăşte dreptul? Condamna-vei pre cel Prea drept? 18 Pre cel Atotputernic? [m]Care zice către regi: Netrebnicilor! Către domni: Înrăutăţiţilor! 19 Care nu [n]caută la faţa mai marilor, Şi nu preţueşte pre bogat mai mult, decât pre sărac: Căci [o]făpturi ale mânelor sale *sunt şi* unul şi altul. 20 *Cei tari* într'o clipeală, [p]în mijlocul nopţii mor, Poporul se scoală şi trece: Fără silnicie dispare cel tare. 21 [q]Căci ochii lui *Dumnezeu sunt îndreptaţi* pe căile omului, Şi el vede toţi paşii săi. 22 [r]Nu *este* nici întunerec, nici umbră a morţei, În care să se ascundă făcătorul de rele. 23 El n'*are trebuinţă* să privească de două ori pre om, Spre a-*l* trage înaintea sa la judecată. 24 [s]El zdrobeşte pre cei pu-

---

k Ps. 107. 18. *l* Luc. 15. 21. 1 Ioan. 1. 9. *m* Rom. 6. 21. *n* Isa. 38. 17. — *Capul 34.* *a* Cap. 6. 30. *b* Cap. 33. 9. *c* Cap. 27. 2. *d* Cap. 9. 17. *e* Cap. 15. 16. *f* Mal. 3. 14. *g* Ps. 92. 15. Rom. 9. 14. *h* Prov. 24. 12. Ezec. 33. 20. Rom. 2. 6. 1 Pet. 1. 17. *i* Cap. 8. 3 *j* Ps. 104. 29. *k* Fac. 3. 19. Eccl. 12. 7. *l* Fac. 18. 25. *m* Esod. 22. 28. *n* Deut. 10. 17. Fapt. 10. 34. *o* Gal. 2. 6. Col. 3. 25. *p* Cap. 31 15. *p* Esod. 12. 29, 30. *q* 2 Cron. 16. 9. *r* Prov. 5. 21. Ier. 16. 17. *s* Ps. 139. 12. Amos. 9. 2, 3 *s* Dan. 2. 21.

ternici. fără cercetare. Și așează pre alții în locul lor; 25 Căci el cunoaște faptele lor, *Îi* răstoarnă noaptea, și-*i* zdrobește: 26 Îi lovește ca pre făcători de rele. În fața tutulor; 27 Fiindcă s'au [t]abătut dela el. Și [u]n'au băgat în seamă căile sale. 28 Așà că au [v]lăsat să vină înaintea lui strigarea săracilor; Și [x]aude strigarea celor apăsați. 29 De dă el liniște. cine poate a *o* turburà? De și-ascunde fața *sa*. cine o poate vedeà? *De o ascunde*, fie de un popor. fie de un singur om: 30 Ca *să împedece* domnia celui rău. Și [y]amăgirea poporului. 31 Oare zis-a *Iov* către Dumnezeu: [z]„Suferit-am, *dară* nu voiu *mai* păcătuì! 32 *Ce* nu înțeleg, învață-mă: De am făcut nedreptate, nu voiu mai face.“ 33 *Bine! Răsplătească-ți el*. după părerea ta: Dacă o vei respinge sau o vei primì. *el o va răsplătì*, și nu eu: Deci spune ce cugeți! 34 Bărbații cu înțelegere îmi vor zice, Și *tot* omul înțelept va conveni: 35 Iov n'a vorbit cu înțelepciune. Și cuvintele sale *sunt* fără înțeles: 36 Ei bine: Iov fie încercat cu desăvârșire. Căci a răspuns ca un făcător de rele; 37 El a adus păcat către păcat; Își râde *de noi* în fața noastră, Și înmulțește cuvintele sale asupra lui Dumnezeu.

Cuvântarea a treia a lui Elihu: Prin tânguirea sa omul își strică lui însuși. Dumnezeu face judecată dreaptă.

35 Și Elihu urmă, și zise: 2 Socotiți drept aceasta, *când* zici: „*Sunt* mai drept decât Dumnezeu?“ 3 Când [a]zici: „Ce-ți folosește *dreptatea?* Ce câștig eu mai mult *făcând-o*, decât când aș păcătuì?“ 4 Voiu răspunde *și la aceasta* tie. Și [b]amicilor tăi cu tine. 5 [c]Caută spre cer și vezi! Uită-te la nouri. *și vezi, cât* mai înalți sunt ei. decât tine! 6 De păcătuești. ce-i faci [d]lui? Sau *de* vor fi fărădelegile tale încă pe atât de multe. ce-i faci? 7 [e]De ești drept. ce-i dai? Sau ce primește el din mâna ta? 8 *Numai* pre om, semenul *tău, poate se strice* răutatea ta, *Numai* fiului omului *poate folosì* dreptatea ta. 9 [f]*Cei împilați* strigă pentru mulțimea apăsărilor. Se tânguesc de asuprirea celor puternici: 10 Dar nici unul nu zice: [g]„Unde *este* Dumnezeu, făcătorul meu? [h]Care dărueste *pre ai săi cu* cântece noaptea; 11 Care [i]ne-a dat pricepere mai multă, decât vitelor pământului; Și ne-a dat înțelepciune mai multă, decât păsărilor cerului“ 12 [j]Ei strigă pentru îngâmfarea celor răi, Dar nimenea nu *le* răspunde. 13 [k]Da. Dumnezeu nu ascultă deșertăciunea. Și Atotputernicul nu caută la ea. 14 [l]Cu atât mai puțin când zici, că nu-ți pasă de el; Judecata *ta este* înaintea lui, [m]Așteaptă-l! 15 Dară, fiindcă mânia sa nu [n]pedepsește pe dată; Și el nu ia seamă la fărădelegea *lui*, 16 De aceea Iov deschide gura cu deșertăciune; Și vorbește atâtea cuvinte fără înțeles.

Sfârșitul vorbei lui Elihu: El mai arată încă o dată dreptatea și mărirea lui Dumnezeu.

36 Și Elihu urmă. și zise: 2 Așteaptă puțin. și eu îți voiu arătà; Căci *multe am* încă de vorbit pentru Dumnezeu. 3 De departe îmi voiu aduce dovezile mele. Și voiu îndreptăți pre Făcătorul meu. 4 *Și fii* sigur, fără înșelăciune *vor fi* cuvintele mele: *Căci* cu știință deplină *este* cel ce-ți *vorbește*. 5 Iată, Dumnezeu *este* mare și nu disprețuește *pre nimenea*, [a]*Este* mare *prin* tăria înțelepciunii sale. 6 El pre cel rău nu-*l* lasă să trăiască. Și celor apăsați le face dreptate: 7 [b]El nu-și trage ochii săi dela cel drept. Ci-i *pune* pe tron [c]cu regii: Da, el îi pune pentru totdeauna, și-*i* înalță; 8 Și [d]când *sunt* ferecați cu lanțuri. Prinși în funiile mișelici. 9 Le pune înainte faptele lor. Și fărădelegile lor. cu cari s'au sumețit: 10 [e]Le deschide urechia spre îndreptare: Și *le*

---

[t] 1 Sam. 15. 11.
[u] Ps. 28. 5.
[v] Cap. 35. 9.
[x] Esod. 22. 23.
[y] 1 Reg. 12. 28, 30.
[z] Dan. 9. 7—14.

Capul 35.
[a] Cap. 21. 15.
[b] Cap. 34. 8.
[c] Cap. 22. 12.
[d] Prov. 8. 36.
Ier. 7. 19.
[e] Ps. 16. 2.
Rom. 11. 35.
[f] Esod. 2. 23.
[g] Isa. 51. 13.
[h] Ps. 42. 8.
Fapt. 16. 25.
[i] Ps. 94. 12.
[j] Prov. 1. 28.
[k] Isa. 1. 15.
Ier. 11. 11.
[l] Cap. 9. 11.
[m] Ps. 37. 5. 6.
[n] Ps. 89. 32.
—
Capul 36.
[a] Ps. 99. 4.
[b] Ps. 33. 18.
[c] Ps. 113. 8
[d] Ps. 107. 10.
[e] Cap. 33.16,23.

zice, să se întoarcă dela rele. 11 De
ascultă şi se supun, Îşi [f] sfârşesc zilele
lor cu fericire, Şi anii lor cu bucurie:
12 Iar de nu ascultă: cad de sabie, Şi
mor prin nepricepere; 13 Da, cei ne-
leginiţi [g] îngrămădesc *asupra-lor* mânia
sa, Nu se roagă, când el îi ferecă;
14 [h] Mor de tineri, Şi *petrec* viaţa între
cei desfrânaţi. 15 Pre cel suferind îl
scapă prin suferinţa sa: Prin apăsare
deschide urechia sa. 16 Pre tine chiar
te-ar fi scos din gura apăsării, [i] *La* loc
larg, unde nu *este* nevoie, Şi [j] masa ta
ar fi încărcată cu [k] grăsime. 17 Dar
tu ai făcut pe deplin lucrul răului:
Deci judecata şi dreptatea *te*-au apucat.
18 *Şi nu te măgulì*, că vei amăgì mânia
sa, Şi speranţa [l] unei mari răscumpă-
rări să nu te rătăciască! 19 *Căci* [m] lua-
va oare el în seamă avuţia ta! *Nu!*
nici aurul, nici toate tezaurele avuţiei!
20 Nu-ţi dorì noaptea, *Noaptea* popoa-
relor din infern! 21 Păzeşte-te de a
te mai [n] întoarce la aceste cugete păcă-
toase. Care te-au făcut să [o] alegi mai
bine moartea decât suferinţa. 22 Iată
Dumnezeu este măreţ în puterea sa:
[p] Cine dă învăţătură ca el? 23 [q] Cine-i
prescrie calea sa? Şi [r] cine-i poate zice:
„Tu faci nedreptate?“ 24 Mai bine
gândeşte-te a [s] înălţà faptele lui, Pre
care oamenii le zăresc. 25 Toţi oame-
nii le văd, Fiecare *le* priveşte de departe.
26 Iată, Dumnezeu *este* mare, şi nu-*l*
putem [t] pricepe, [u] Numărul anilor săi este
preste toată pătrunderea. 27 El [v] trage
în sus picăturele apelor, *Care* răspân-
desc ploaia aburului său: 28 [x] Nourii o
strecor, *Şi* o picură asupra oamenilor
cu îmbelşugare. 29 *Cine* poate pricepe
ruperea nourilor, Şi bubuitul cortului
său? 30 Iată, acum [y] răspândeşte în
juru-i lumina sa, Acum ascunde fundul
mărilor. 31 Da, [z] printr'înşii judecă
pre popoare; *Şi prin*tr'înşii [a] dă de mân-
care cu îmbelşug. 32 El ascunde în
mânele sale fulgerul, Şi-l aruncă asupra
celui, ce-i stă împotrivă. 33 [b] Tunetul
său îl dă de ştire, *Până şi* turmele *pre-
simt* apropierea *furtunii*.

Încheierea cuvântării lui Elihu: Mărirea lui Dumnezeu în furtună.

37 Da, la auzirea acesteia se cutre-
mură inima mea, Şi sare din locul
ei. 2 Ascultaţi trăsnetul tunetului său,
Şi răsunetul, ce iese din gura lui! 3 Prin
toate cerurile duce fulgerul *său*, Şi-l
duce până la marginile pământului.
4 În urmă-i se aude [a] un bubuit: El tună
din măreaţa sa voce; Şi *fulgerile* nu
le opreşte, îndată ce răsună vocea sa.
5 Dumnezeu tună din minunata sa voce,
El face [b] lucruri mari, nepătrunse de
noi: 6 [c] El zice omătului: „Fii *pe* pă-
mânt!“ Aşà şi burei şi ploilor mari ale
puterii sale: 7 Legând *astfel* mâna
omului, [d] Ca toţi să recunoască lucrul
său. 8 Chiar fiarele [e] se trag în peşte-
rea *lor* Şi se ascund în culcuşul lor.
9 Dintr'o cameră dela meazănoapte vine
furtuna, Şi dela meazănoapte frigul.
10 [f] Prin suflarea lui Dumnezeu se face
ghiaţa, Şi apele cele mai late se strâng.
11 El stoarce nourii prin scurgerea *lor:
Şi* împrăştie negura *prin* lumina sa.
12 Ei se duc dintr'o parte în alta, supt
conducerea sa, Ca să [g] împliniască toate,
câte le-a poruncit, Preste toată faţa pă-
mântului: 13 [h] Când spre bici asupra
[i] făpturelor sale, Când [j] spre îndurare le
întrebuinţază. 14 Iov, ascultă aceasta!
Stă, şi [k] ia aminte la minunile lui Dum-
nezeu! 15 Oare ştii cum Dumnezeu
rânduieşte nourii, Şi face să strălucească
din ei fulgerul său? 16 [l] Oare cunoşti
cumpănirea nourilor, Minunile [m] celui
Desăvârşit în înţelepciune? *Sau* cum se
înfierbântă vestmintele tale, 17 Când
se înăduşă pământul de *vântul de* meaze-
zi? 18 Poţi tu [n] întinde ca dânsul cerul,
Cel tare ca o oglindă turnată? 19 În-
vaţă-ne ce i-am puteà spune? *Căci* nu

f Isa. 1. 19, 20.
g Rom. 2. 5
h Cap. 15. 32.
i Ps. 18. 19.
j Ps. 23. 5.
k Ps. 36. 8.
l Ps. 49. 7.
m Prov. 11. 4.
n Ps. 66. 18
o Ebr. 11. 25.
p Isa. 40. 13, 14. 1 Cor. 2. 16.
q Cap 34. 13. Ebr. 1. 12.
r Cap. 34. 10.
s Ps. 92. 5.
t 1 Cor. 13. 12.
u Ps. 90. 2.
v Ps. 135. 7.
x Cap. 38. 37.
y Cap. 37. 3.
z Cap. 37. 13.
a Ps. 136. 25. Fapt. 14. 17.
b 1 Reg. 18. 41. 45.

Capul 37.
a Ps. 29. 3.
b Apoc. 15. 3.
c Ps. 147. 16, 17.
d Ps. 109. 27.
e Ps. 104. 22.
f Ps. 147. 17, 18.
g Ps. 148. 8.
h Esod. 9 18, 23. Ezra. 10. 9.
i Cap. 38 26, 27.
j 2 Sam. 21. 10 1 Reg. 18. 45.
k Ps. 111. 2.
l Cap. 36. 29.
m Cap. 36 4.
n Fac. 1. 6.

putem rosti *nimic* din neștiința noastră. 20 Cine-i va spune cele ce vorbesc? Care *e* omul, ce dorește pierderea sa? 21 Și acum oamenii nu văd lumina cea curată, cea ascunsă în cer. Dar iată, un vânt trece, și-l curăță. 22 Dela meazănoapte ne vine aurora: O măreție înspăimântătoare a lui Dumnezeu! 23 Pre Atotputernicul [o]noi nu-l cuprindem. [p]Măreț în putere și judecată. Și plin de dreptate, el nu răspunde nimănui. 24 De aceea oamenilor, [q]temeți-vă de dânsul. [r]Înțelepții, toți împreună, nu-*l* pot vedeà.

Întâia cuvântare a Domnului către Iov. El descrie minunile creațiunii și cârmuirea lumei și combate curiozitatea lui Iov.

38 Atuncia Domnul răspunse lui Iov [a]din furtună, și zise: 2 [b]Cine *este* cel ce întunecă sfatul [c]Prin cuvinte fără știință? 3 *Scoală-te,* [d]încinge coapsele tale ca un bărbat: Eu să te întreb, și tu să mă înveți! 4 [e]Unde erai, când am întemeiat pământul? Spune, de ai pricepere! 5 Cine a hotărât măsurele lui, de știi? Sau cine a tras măsura lui? 6 Pe ce sunt așezate temeliile sale? Sau cine a pus piatra lui unghiulară. 7 *Atuncia* când stelele dimineții cântau în cor, Și toți [f]fiii lui Dumnezeu aruncau strigăte de bucurie? 8 [g]*Cine* a închis marea cu porți, *Atuncia* când, spărgând mitra *mumei* se arătă? 9 Când îi dădui nourii de vestmânt, Și întunerecul drept fașă: 10 Când îi [h]hotărîi hotarele, Și *i*-am pus porți și zăvoare. 11 Și am zis: Până aicia să vii, și mai departe nu, Și aicia [i]frângă-se sumețirea valurilor tale. 12 [j]Poruncit-ai tu cândvà dimineței? Sau însemnat-ai tu aurorei locul ei? 13 Ca să apuce de aripile pământului, *Și* să scuture [k]răii depe el: 14 Prefăcând *pământul,* ca sigilul *pe* lut, Și *cele depe el* făcându-*i*-se vestmânt: 15 Ca să opriască celor răi [l]lumina lor, Și să se frângă *tot* [m]brațul ridicat *spre rău.* 16 [n]Ajuns-ai până la izvoarele mării, Sau umblat-ai pe fundul adâncului? 17 Deschisu-ți-s'au [o]porțile morței? Și văzut-ai porțile umbrei morței? 18 Cuprins-ai întinsul pământului? Spune-mi, căci toate le știi! 19 Unde *este* calea către locașul luminii? Și unde-*și are* locul întunerecul? 20 Ca să le mâni la hotarele lor: Desigur, cărările *către* casa lor le cunoști: 21 Tu le cunoști, căci atunci erai *deja* născut, Și mare *este* numărul zilelor tale? 22 Venit-ai până la [p]cămările omătului? Și văzut-ai cămările grindinei? 23 [q]Pre care le-am păstrat pentru timpul strâmtorării, Pentru ziua de luptă și de resbel. 24 Pre care cale se împarte lumina? Se împrăștie vântul de răsărit preste pământ? 25 Cine [r]deschide scurgerile torentului *de ploaie,* Și calea fulgerului? 26 Ca să plouă preste pământul nelocuit, Preste deșertul, lipsit de oameni: 27 [s]Ca să sature sălbăticiunea cea uscată, Și să facă să răsară coltul ierbei. 28 [t]Cine *este* părintele ploaiei? Sau cine a născut picăturile rouei? 29 Din al cui sân a ieșit ghiața? Sau [u]bruma cerului cine a născut-o? 30 *După care* se ascunde apa, *prefăcându-se* în piatră, Și fața adâncului se [v]leagă. 31 Prins-ai tu legăturile [x]Pleiadelor? Sau desprins-ai tu lanțurile Orionului? 32 Au tu faci să iasă zodiacul la timpul său, Și Ursa Mica cu fiii săi tu o conduci? 33 Cunoști tu [y]așezămintele cerului? Hotărît-ai tu domnia sa preste pământ? 34 Ridica-vei tu vocea ta către nour, Ca să te acopere mulțimea apei? 35 Au tu trimeți fulgerii, ca ei plecând, Să-ți zică: Iată-ne! 36 [z]Cine pune înțelepciune în rărunchi? Sau cine dă pricepere inimei? 37 Cine numără nourii prin înțelepciunea *sa?* Și foalele cerului, cine le revarsă? 38 De se adună pulbere și se îngroașă, Și brazdele se prind. 39 [a]Tu oare vânezi le-

---

o 1 Tim. 6. 16.
p Cap. 36. 5.
q Mat. 10. 28.
r 1 Cor. 1. 26.

Capul 38.
a Nah. 1. 3.
b Cap. 34. 35.
c 1 Tim. 1. 7.
d Cap. 40. 7.
e Ps. 104. 5. Prov. 8. 29.
f Cap. 1. 6.
g Fac. 1. 9. Ps. 33. 7.
h Cap. 26. 10.
i Ps. 89. 9.
j Ps. 74. 16.
k Ps. 104. 35.
l Cap. 18. 5.
m Ps. 10. 15
n Ps. 77. 19.
o Ps. 9. 13.
p Ps. 135. 7.
q Apoc. 16. 21.
r Cap. 28. 26.
s Ps. 107. 35.
t Ps. 147. 8.
u Ps. 147. 16.
v Cap. 37. 10.
x Amos. 5. 8.
y Ier. 31. 35.
z Ps. 51. 6. Eccl. 2. 26.
a Ps. 104 21.

oaicii prada *sa?* Sau au doară tu alini foamea leilor tineri? 40 Când stau culcați în vizuinele lor, *Și* așteaptă, pândind în tufari. 41 [b]Cine dă corbului hrana sa, Când puii săi strigă către Dumnezeu, Rătăcind fără mâncare?

Urmare: Minunile lumei animale, mărturisesc despre înțelepciunea lui Dumnezeu.

39 Știi tu timpul nașterei caprelor sălbatice? Păzit-ai tu [a]fătatul cerboaicelor: 2 Numărat-ai tu lunile îngrecării lor, Sau știi tu timpul fătatului lor? 3 Ele îngenunchiază, fată puii lor, *Și* se ușurează de durerile lor. 4 Puii lor se îngrașă, cresc supt cer, Se duc, și nu se mai întorc la dânsele. 5 Cine a lăsat liber onagrul? Și cine a deslegat frânele asinului sălbatic? 6 [b]Căruia i-am dat deșertul drept casă, Și sărătura drept locuință? 7 El își râde de vuetul cetăților, Și nu aude strigarea mânătorului: 8 Ce-și găsește în munți *este* hrana sa, Și-și caută pășunea ori-unde. 9 Oare-ți va lucrà [c]rinocerul de bunăvoie? Pune-se-va el la ieslele tale? 10 Putea-vei legà la brazdă rinocerul cu funie? Grăpa-va el văile în urma ta? 11 Încrede-te-vei lui, fiindcă mare *este* puterea lui? Și lăsa-vei lui lucrul *câmpului* tău? 12 Lăsa-te-vei pe el pentru căratul semănăturii tale, Și *o* va aduce el *în* aria ta? 13 Aripa struțului bate fără încetare, *Dar totuș* are ea oare aripa sau pana cocostârcului? 14 El încredințează pământului ouăle sale, Și lasă să se încălzească în nisip; 15 Și uită că piciorul le poate strivi, Și că fiarele câmpului le pot călcà. 16 Este [d]crud cu puii săi, *ca și cum* nici n'*ar fi* ai săi: Deșeartă-i *este* osteneala, nu *poartă* nici o grijă *de ei;* 17 Căci Dumnezeu l-a lipsit de înțelepciune, Și nu i-a [e]dat pricepere. 18 *Iată-l!* cum se ridică, Râde de cal și de călărețul său. 19 Tu dat-ai putere calului, Tu îmbrăcat-ai gâtul său cu *coamă* mândră? 20 Tu-l faci să sară ca locusta? Cât de măreț și înspăimântător *e* nechezatul său! 21 Bătând pământul, și vesel de puterea *sa,* [f]Se repede asupră celor înarmați: 22 Își râde de temere, și nu tremură, Nu dă îndărăt înaintea sabiei: 23 *Când* săgețile șuieră deasupra lui, *Și* sulița și lancea lucesc. 24 Nechează puternic, sapă pământul cu furie, Și nu are astâmpăr, de îndată ce răsună trâmbița: 25 La sunetul trâmbiței *parc* a zice: Haide! Din depărtare miroase lupta, Freamătul căpeteniilor și strigătul *armatei.* 26 Au prin înțelepciunea ta sboară uliul, *Și*-și întinde aripa sa către meazăzi? 27 Oare din porunca ta se ridică vulturul, Și-și [g]face cuibul său pe înălțimi? 28 El locuește și mâne pe stânci, În dințătura stâncilor și *pe* locuri tari: 29 D'acî descopere el prada, *Pre care* ochii săi *o* văd de departe: 30 Puii săi *îi* sorb sângele, Și [h]unde *sunt* uciși, acolo *este* și el.

Supunerea lui Iov la mustrarea lui Dumnezeu.

40 Și urmă Domnul, și zise lui Iov: 2 Mai voiești să te [a]judeci cu Atotputernicul, *tu* pârîtorul *său?* Mustrătorule de Dumnezeu, *mai ai* ce răspunde? 3 Atuncia răspunse Iov Domnului, și zise: 4 [b]Iată, sunt preà mic: ce să-ți răspund? *Mai bine* [c]voiu pune mâna mea la gura mea! 5 Vorbit-am odată, dar nu voiu *mai* răspunde, Ba de două ori, dar nu voiu mai adăngì.

Cuvântarea a doua a Domnului, unde își descrie puterea în balaur și Leviatan.

6 [d]Și Domnul răspunse lui Iov din furtună, și zise: 7 *Scoală-te,* [e]încinge coapsele tale ca un bărbat, [f]Eu să te întreb, și tu să mă înveți! 8 [g]Au doar voești să frângi dreptatea mea: Condamna-mă-vei, spre a te îndreptà? 9 Ai tu braț ca al lui Dumnezeu: Sau detuni tu cu [h]vocea ca dânsul? 10 *De este astfel,* [i]împodobește-te *cu* mărire și măreție, Și îmbracă-te cu strălucire și pompă! 11 Revarsă valurile mâniei tale; Privește pre toți [j]mândrii, și-i do-

---

Capul 39.
[b] Ps. 147. 9. Mat. 6. 26. —
[a] Ps. 29. 9. [b] Osea 8. 9.
[c] Num. 23. 22. [d] Plân. 4. 3. [e] Cap. 35. 11.
[f] Ier. 8. 6. [g] Obad. 4. [h] Mat. 24. 28.

Capul 40.
[a] Cap. 33. 13. [b] Ezra. 9. 6.
[c] Cap. 29. 9. [d] Cap. 38. 1. [e] Cap. 38. 3.
[f] Cap. 42. 4. [g] Rom. 3. 4. [h] Cap. 37. 5.
[i] Ps. 93. 1. [j] Isa. 2. 12. Dan. 4. 37.

boară; 12 Privește pre toți mândrii, și-i umilește. Și sfărâmă pe loc pe cei răi! 13 Ascunde-i pre toți în pulbere; Fața lor învesclește-o cu întunerecul! 14 Atuncia voiu mărturisì și eu în lauda ta, Că dreapta ta poate să te mântuiască. 15 Iată Behemotul, pre care ca și pre tine eu l-am făcut, Ce mănâncă iarbă ca și boul. 16 Ia vezi, *ce* putere în coapsele sale, Și *ce* tărie e în mușchii pântecelui său! 17 El mișcă coada sa ca un cedru, Și nervii coapselor sale sunt întrețesuți: 18 Oasele sale sunt țevi de aramă, Și oscioarele sale drugi de fier: 19 El este capo-d'opera lui Dumnezeu: Făcătorul său i-a dăruit sabia sa: 20 Munții îi [k] aduc hrana *sa*, Și toate fiarele câmpului joacă în juru-*i*; 21 Supt desișul lotului se odihnesc, Ascuns în trestie și mocirlă. 22 Desișul lotului îl acopere cu umbra sa, Sălciile pârâului îl ascund.

23 Iată, de se umple râul, el nu se spăimântă, Ar stà liniștit, chiar dacă Iordanul până la gura sa s'ar ridicà. 24 Cine se va încumetà să-l atace în față! Cu latul să-*i* străpungă nasul!

Urmarea descrierii leviatanului.

41 Trage-vei [a] Leviatanul cu undiță? Sau prinde-vei limba lui cu funie? 2 Petrece-vei papura prin nările lui, Sau străpunge-vei cu cârligul fălcile sale? 3 Îți va face oare multe rugăminți? Îți va vorbì oare *cu* blândețe? 4 Încheia-va legământ cu tine, Ca să-l iei serv pentru totdeauna? 5 Juca-te-vei cu el ca *cu* o pasăre? Sau lega-vei pre el *cu un fir, spre petrecerea* copilelor tale? 6 Soții face-vor din el prânzurile *lor?* Negutătorii pot oare a-l împărți între dânșii? 7 Umple-vei pelea lui cu țepușe, Sau capul său cu ostia pescarilor? 8 Pune mâna ta pe dânsul: Vei ține *o* minte, *și* nu te *vei mai încercà* să înnoești lupta! 9 Iată, așteptarea *de-al prinde* este amăgită! Cazi *numai* la privirea lui! 10 Cine *este atât de* sumeț, ca să-l întărâte. Deci cine va puteà stà înaintea mea: 11 [b] Cine m'a îndatorit, ca să-i răsplătesc? [c] *Tot ce este* supt întregul cer, *este* al meu! 12 Nu voiu tăceà de membrele sale, nici de puterea sa, Și nici de frumusețea armăturii sale. 13 Cine poate desvelì poala vestmântului său, Cine se poate apropià de îndoita sa dințătură? 14 Cine poate descleștà canaturile gurii sale? Șirurile dinților săi, *Cât sunt* de înspăimântătoare! 15 Minunatele părți ale zalelor *sale*, Strâns legate, ca *supt* sigil. 16 Se țin una de alta, Așà că aerul nu le străbate; 17 Una de alta lipite, Sunt prinse între dânsele, și nu se desprind. 18 Strănutatul lui face să luciască fulgerul, Și ochii lui *sunt ca* geana zorilor: 19 Din gura lui isbucnesc flacări, *Și* ies scântei de foc. 20 Din nările lui iese fum, Ca *dintr'*un vas, ca *dintr'*o căldare ferbinte. 21 Suflarea lui aprinde cărbunii, Și flacări ies din gura lui: 22 În cerbicea lui locnește tăria, Și fiorul pășește înaintea sa. 23 Mușchii săi cărnoși, bine încordați, Stau ca turnați pe dânsul, neclintiți. 24 Inima lui este tare ca piatra, Da, tare ca piatra stătătoare de moară. 25 Când el se ridică, vitejii tremură, De spaimă ies din simțiri. 26 Caută *cinevà* a-l lovì cu sabie? Ea nu-l prinde, *nici* lancea, *nici* săgeata, nici pavăza. 27 Pentru dânsul fierul paiu este, Și arama lemn putred. 28 Săgeata nu-l face să fugă; În pleavă se prefac înainte-i pietrele prăștiilor. 29 Pleavă pentru dânsul este ghioaga; Și de sgomotul lăncilor își râde. 30 *Poartă* țesturi ascuțite supt dânsul, Ce lasă urme ca grapa în glod. 31 Ca o oală face să se clocotiască adâncul, Și preface marea într'un amestec de mir. 32 El face să strălucească urma lui după dânsul, *Și* adâncul *să pară* cărunt de bătrânețe. 33 Nimic nu i-se aseamănă pe pământ: Este făcut, *să* nu *cunoască* frica: 34 Privește cu dispreț pre toate fiarele cele puternice, Este regele tutulor răpitorilor.

---

k Ps. 104. 14. *Capul 41.* | *a* Ps. 104. 26. | *b* Isa. 37. 29. | *c* Rom. 11. 35.

Iov se mărturisește de păcătos.

42 Atuncia Iov răspunse Domnului, și zise: 2 Știu, că [a]toate le poți, Și că hotăririi tale nimenea nu se poate împotrivi. 3 [b]„Cine este cel ce întunecă sfatul cu nepricepere?“ Da, vorbiam de cele ce nu înțelegeam, [c]Lucruri mai înalte decât mine, pre care nu le puteam pătrunde. 4 Ascultă, rogu-te, și să vorbesc: [d]„Te voiu întrebà, și tu învață-mă!“ 5 Cu auzul urechilor mele auzisem de tine, Dar acum *și* ochiul meu te vede: 6 De aceea îmi [e]întorc cuvântul, Și mă căesc în pulbere și cenușă.“

Dumnezeu desvinuește pe Iov împotriva prietenilor săi.

7 Și după ce vorbì Domnul aceste cuvinte către Iov, zise Domnul către Elifaz Temanculì: Aprinsu-s'a mânia mea asupra ta și asupra celor doi amici ai tăi: căci voi n'ați vorbit așà de drept de mine, ca servul meu Iov. 8 Și acum luați-vă [f]șapte tauri și șapte berbeci, și [g]mergeți la servul meu Iov, și aduceți-*i* ardere de tot pentru voi: și servul meu, Iov, se va [h]rugà pentru voi, căci eu îl voiu primì, ca să nu vă fac *după* neînțelepciunea *voastră;* căci voi n'ați vorbit drept de mine, ca servul meu Iov.

9 Deci se duseră Elifaz Temanculì, și Bildad Șuheul, *și* Zofar Naamateul, și făcură precum le zisese Domnul: și Domnul bine-primì pre Iov.

Dumnezeu binecuvântează pe Iov mai mult ca înainte.

10 [i]Și Domnul scoase pre Iov din mizelia sa, după ce se rugă pentru amicii săi: și Domnul redădù [j]îndoit lui Iov toate câte avusese. 11 Atuncia veniră la dânsul [k]toți frații săi, toate surorile lui și toți cunoscuții săi de mai înainte, și mâncară cu dânsul pânea în casa lui, și compătimiră pentru dânsul, și-l mângâiară de toate relele, pre care Domnul le adusese preste el: și-i dădură fiecare câte o kesită *(o monedă de argint)*, și fiecare câte un inel de aur.

12 Așà Domnul binecuvântă mai mult [l]starea depe urmă a lui Iov, decât cea dintâiu, și el avù patrusprezece mii de oi, șase mii de cămile, și o mie de părechi de boi, și o mie de asine. 13 Și avù șapte fii și trei fete: 14 Și chiemă numele unei'a Iemima, și numele celei a doua Kezia, și numele celei a treia Keren-Happuc. 15 Și nu se aflà în tot pământul acela nici o femeie așà de frumoasă ca fetele lui Iov; și părintele lor le dădù moșteniri între frații lor.

16 *Și* Iov trăì după aceasta o sută patruzeci de ani, și văzù pre fiii săi și pre fiii fiilor săi, patru generațiuni. 17 Și murì Iov bătrân și sătul de zile.

CARTEA PSALMILOR.

Cartea întâia. Fericirea evlavioșilor. Nefericirea nelegiuiților.

1 Fericit [a]bărbatul, care nu umblă în sfatul nelegiuiților, Și în calea păcătoșilor nu stă, Și [b]în scaunul derâzătorilor nu șeade: 2 Ci în legea Domnului este [c]plăcerea lui, [d]Și în legea lui cugetă ziua și noaptea. 3 Acela este ca pomul [e]sădit lângă curgerea apelor, Care fructul său îl dă la timpul său, Și a cărui frunză nu vestejește, Și tot ce el face [f]prosperează. 4 Nu așà sunt nelegiuiții, Ci [g]ca pleava, pre care o spulberă vântul. 5 De aceea nelegiuiții nu se vor puteà ține la judecată, Nici păcătoșii în adunarea drepților: 6 Căci [h]Domnul cunoaște calea drepților, Dar calea nelegiuiților va perì.

Caput 42.
a Marc. 10. 27. Luc. 18. 27.
b Cap. 38. 2.
c Ps. 40. 5.
d Cap. 38. 3.
e Ezra. 9. 6.
f Num. 23. 1.
g Mat. 5. 24
h Iac. 5. 11. 16. 1 Ioan. 5. 16.
i Ps. 14. 7.
j Isa. 40. 2.
k Cap. 19 13.
l Iac. 5. 11.
—

PSALMI.
—
Ps. 1.
a Prov. 4 14,15.
b Ps. 26. 4.
c Ps. 119. 35, 47, 92.
d Ios. 1. 8.
e Ier. 17. 8. Ezec. 47. 12.
f Fac. 39. 3. 23. Isa. 3. 10.
g Iov. 21. 18. Osea. 13. 3.
h Ps. 37. 18. Nah. 1. 7. Ioan. 10. 14. 2 Tim. 2. 19.

Provocire despre împărăția fiului lui Dumnezeu și biruința asupra dușmanilor săi.

2 De ce [a]s'au înfuriat popoarele, Și naţiunile cugetă deşerte? 2 Regii pământului s'au răsculat, Și mai marii împreună se sfătuesc, Asupra Domnului și asupra [b]Unsului său *zicând:* 3 [c]Să rupem legăturile lor, Și să lepădăm de la noi funiile lor! 4 [d]Cel ce locuește în cer [e]râde, Domnul își bate joc de dânșii: 5 Atuncia va vorbì către dânșii în mânia sa, Și în aprinderea sa îi va spăimântà: 6 „Uns-am, zice-và el, pre regele meu În Sion, [f]muntele meu cel sfânt." 7 Voiu proclamà așezământul său: Domnul a zis către mine: 8 [g]„Tu ești fiul meu, Astăzi te-am născut. 9 [h]Cere de la mine: Și-ți voiu da popoarele drept moștenire, Și marginile pământului drept stăpânire: [i]Tu cu sceptru de fier îi vei sdrobì, Ca vasele olarului îi vei sfărâmà". 10 Și acum, regilor, înțeleptiți-vă, Învățați-vă judecători ai pământului! 11 [j]Serviți Domnului cu frică, Și bucurați-vă [k]cu cutremur! 12 [l]Sărutați pre fiu, ca să nu se mânie, Și să *nu* pieriți în cale: Căci [m]mânià lui curând se aprinde; [n]Ferice de toți, cari se încred într'însul!

Încrederea în Dumnezeu în potriva tutulor dușmanilor săi.

3 Un psalm al lui David, când a fugit de fiul său Absalom. 2 Doamne, [a]cât de mulți sunt inamicii mei! Mulți se răscoală asupră-mi. 3 Mulți zic de sufletul meu: [b]„Pentru dânsul nu *e* nici un ajutor la Dumnezeu, Sela." 4 Dar tu, Doamne, ești [c]scut în jurul meu, Mărirea mea, și [d]înălțătorul capului meu. 5 Cu vocea mea am strigat către Domnul, Și [e]el mi-a răspuns din [f]muntele său cel sfânt, Sela. 6 [g]Eu m'am culcat, și am adormit; Deșteptatu-m'am, căci Domnul mă sprijinește. 7 [h]Nu mă tem de miriadele poporului, Care *s*'au rânduit asupră-mi de jur împrejur. 8 Scoală-te, Doamne, ajută-mă, Dumnezeul meu, [i]Căci tu ai bătut *preste* fălci pre toți inamicii mei: Dinții nelegiuiților i-ai sdrobit 9 [j]La Domnul *este* mântuire, Preste poporul tău este binecuvântarea ta, Sela.

Rugăciunea de seară al lui David, plină de credință împotriva dușmanilor. Dumnezeu dă de rușine pe prietenii descurajați.

4 Un psalm al lui David de cântat pe coarde. 2 Răspunde-mi, când strig, Dumnezeul dreptății mele! Din strâmtorare la loc larg m'ai scos: Îndură-te de mine, și ascultă rugà mea! 3 O voi, fiii oamenilor! Până când mărirea mea *va fi* spre batjocură? *Până când* veți iubì deșertăciunea, și veți căutà minciuna? Sela. 4 Aflați deci, că [a]Domnul și-a ales pre cel cuvios: Domnul aude, când strig către dânsul. 5 [b]Cutremurați-vă, și nu păcătuiți, [c]Cugetați în inimile voastre Pe patul vostru, și tăceți, Sela. 6 Jertfiți [d]jertfele de dreptate, Și [e]încredeți-vă în Domnul. 7 Mulți zic: „Cine ne va arătà fericirea? [f]Înalță preste noi lumina feței tale, Doamne! 8 Tu ai dat [g]veselie în inima mea, Mai mare decât în timpul *când* grâul și mustul lor erau cu îmbelșugare. 9 [h]În pace mă voiu culcà, și voiu dormì: [i]Căci numai tu, Doamne, mă faci să locuesc în siguranță."

Rugăciunea de dimineață a lui David plină de încredere în ajutorul lui Dumnezeu drept, în potriva dușmanilor săi nelegiuiți.

Un psalm al lui David, de cântat pentru moștenire. 2 Ascultă, Doamne, cuvintele mele, și ia aminte la gândirea mea. 3 Ascultă [a]vocea strigării mele, regele meu și Dumnezeul meu! Căci [b]rogu-mă ție: Doamne, de dimineață vei auzì [c]vocea mea: 4 *De* dimineață *mă* voiu îndreptà către tine, și te voiu pândì. 5 Căci tu nu ești un Dumnezeu, căruia să-i placă nedreptatea.

Ps. 2
a Ps. 46. 6.
b Ps. 45. 7. Ioan. 1. 41.
c Ier. 5. 5.
d Ps. 11. 4.
e Ps. 37. 13.
f 2 Sam. 5. 7.
g Fapt. 13 33.
h Ps. 22. 27. Dan. 7. 13, 14.
i Ps. 89. 23. Apoc 2. 27.
j Ebr. 12. 28.
k Filp. 2. 12.
l Fac. 41. 40.
Ioan. 5. 23.
m Apoc. 6. 16, 17.
n Ps. 34. 8. Rom. 9. 33. 1 Pet. 2. 6.
Ps. 3.
a 2 Sam. 15.
b 2 Sam. 16. 8. Ps. 71. 11.
c Fac. 15. 1. Ps. 28. 8.
d Ps. 27. 6.
e Ps. 34 4.
f Ps. 2. 6.
g Lev. 26. 6.
Prov. 3. 24.
h Ps. 27. 3.
i Iov. 16. 10. Ps. 58. 6.
j Prov. 21. 31. Isa. 43. 11. Iona. 2. 9.
Apoc. 7. 10.
Ps. 4.
a 2 Tim. 2. 19.
b Efes. 4. 26.
c Ps. 77. 6. 2 Cor. 13 5.
d Deut. 33. 19, Ps. 50. 14. 2 Sam. 15.12.
e Ps. 37. 3.
f Num. 6. 26.
g Isa. 9. 3.
h Iov. 11. 18. 19.
i Lev. 25. 18, 19. Deut. 12. 10.
Ps. 5.
a Ps. 3. 4.
b Ps. 65. 2.
c Ps. 30. 5.

Cel rău cu tine nu va locui: 6 [d] Smintiții nu vor puteà stà înaintea ochilor tăi: Tu pre toți făcătorii de rele îi urăști: 7 [e] Tu pre cei ce vorbesc minciuni îi pierzi. [f] Bărbatul sângiurilor și cel înșelător urîcios este Domnului. 8 Iar eu întru mulțimea îndurării tale voiu intrà *în* casa ta. Și mă voiu închinà [g] în sfântul tău templu întru frica ta. 9 Doamne, [h] condu-mă prin dreptatea ta: pentru cei ce mă pândesc, [i] îndreaptă înaintea mea calea ta: 10 Căci în gura lor nu este adevăr. Lăuntrul lor *este* însăși răutatea. [j] Gâtlejul lor un mormânt deschis. [k] Limbele lor lingușesc. 11 O Dumnezeule, judecă-i. Ca [l] să cadă prin plămirile lor: Pentru mulțimea fărădelegilor lor alungă-i. Căci s'au răsculat asupră-ți. 12 Dar să se [m] bucure toți cei ce se încred în tine. În veci să se veselească, și tu să-i aperi. Și să se laude întru tine cei ce iubesc numele tău. 13 Căci tu, Doamne, [n] binecuvintezi pre cel drept. Ca *cu* un scut îl acoperi cu bunăvoința *ta*.

Rugăciune de pocăință în dureri trupești și sufletești. Nădejde în ajutorul Domnului.

6 Un psalm al lui David de cântat pe opt coarde. 2 [a] Doamne, nu mă mustră în mânia ta. Și nici nu mă pedepsì în urgia ta. 3 [b] Îndură-te de mine, Doamne, căci slab *sunt*; [c] Vindecă-mă, Doamne, căci cutremuratu-s'au oasele mele. 4 Chiar și sufletul meu s'a cutremurat foarte: Și tu, Doamne, [d] până când? 5 Reîntoarce-te, Doamne, mântue sufletul meu: Ajută-mă pentru îndurarea ta. 6 [e] Căci în moarte nu este aducere-aminte de tine. În infern cine te va lăudà? 7 Obosit-am de suspinare, În toată noaptea scald patul meu, În lacrimile mele moiu așternutul meu: 8 [f] Ochii mei se topesc de mâhnire, Îmbătrânesc din cauza tuturor înamicilor mei. 9 [g] Depărtați-vă dela mine, toți făcătorii de rele! Căci Domnul a auzit vocea plângerii mele. 10 Domnul a auzit cererea mea, Domnul primește rugà mea. 11 Să se rușineze și să se spăimânte foarte toți înamicii mei. Într'o clipă să se întoarcă rușinați.

Dumnezeul cel drept scapă nevinovăția lui David împotriva dușmanului nedrept.

7 Nevinovăția lui David despre care a cântat Domnului pentru cuvintele lui Cuș, Beniaminitul. 2 Doamne, Dumnezeul meu, încredu-mă ție, [a] Mântue-mă de toți cei ce mă urmăresc, și scapă-mă: 3 [b] Ca să nu răpiască ca un leu sufletul meu, [c] Sfâșiându-*l*, fără *să fie* cine să mă scape. 4 Doamne, Dumnezeul meu, [d] de am făcut aceasta, De este [e] nedreptate în mânele mele, 5 De am răsplătit cu rău celui ce trăià în pace cu mine, De [f] am prădat pre înamicul meu fără cuvânt: 6 Înamicul *meu* să urmăriască sufletul meu, și să-*l* ajungă, Să calce la pământ viața mea, Și sufletul meu în pulbere să-l tragă, Sela. 7 Ridică-te, Doamne, în mânia ta, [g] Înalță-te împotriva furiei înamicilor mei, Și [h] scoală-te pentru mine, poruncește judecată. 8 Și adunarea popoarelor să te înconjoare, Și pune-te deasupră-i în înălțime. 9 Doamne, judecă popoarele: Judecă-mă, Doamne, [i] după dreptatea mea, Și după neprihănirea mea. 10 Pună-se capăt relelor celor nelegiuiți, Și întărește pre cel drept: [j] Căci cercător al inimelor și al rărunchilor *este* Dumnezeul cel drept. 11 Scutul meu *este* la Dumnezeu, Ajutătorul celor [k] drepți la inimă. 12 Dumnezeu *este* judecător drept, Și Dumnezeu, ce se mânie pe toată ziua asupra celor nelegiuiți. 13 De nu se căește, el [l] ascute sabia sa, Arcul său îl întinde, și-l îndreaptă: 14 Și asupra lui îndreaptă armele morții, [m] Săgețile sale, *pre care* le-a făcut arzătoare. 15 [n] Iată, *nelegiuitul* zămislește nedreptate, și umblă îngrecat cu răutate, Și naște deșertăciunea: 16 A săpat groapă, și a adâncit-o;

d Hab. 1. 13. *e* Apoc. 21. 8. *f* Ps. 55. 23. *g* 1 Reg. 8. 29, 30, 35, 38. *h* Ps. 25. 5. *i* Ps. 25. 4. *j* Luc. 11. 44. Rom. 3. 13. *k* Ps. 62 4. *l* 2 Sam. 15. 31. *m* Isa. 65. 13. *n* Ps. 115 13. — *Ps. 6.* *a* Ps. 38. 1. *b* Ps. 41. 4 *c* Osea. 6. 1. *d* Ps. 90. 13. *e* Isa. 38. 18. *f* Iov. 17. 7. Plân. 5. 17. *g* Ps. 119. 115. Mat. 7. 23. — *Ps. 7.* *a* Ps. 31. 15. *b* Isa. 38. 13. *c* Ps. 50. 22. *d* 2 Sam. 16.7,8. *e* 1 Sam. 24. 11. *f* 1 Sam. 24. 7. *g* Ps. 94. 2. *h* Ps. 44. 23. *i* Ps. 18. 20. *j* 1 Sam. 16. 7. Apoc. 2. 23. *k* Ps. 125. 4. *l* Deut. 32. 41. *m* Deut.32.23.42. *n* Iov. 15. 35. Iac. 1. 15.

[o]Dar va cădeà în groapa *ce* a făcut.
17 [p]Întoarce-se-va răutatea lui pe capul său însuşi. Şi pe chiar creştetul lui pogorî-se-va silniciile sale. 18 Lăuda-voiu pre Domnul după dreptatea lui. Şi voiu cântà numelui Domnului. celui Preà Înalt.

Mărirea lui Dumnezeu în creaţiune. Josimea şi înălţimea fiului omului.

8 Un psalm al lui David de cântat pe Ghittith. 2 Doamne, Domnul nostru! Cât de [a]măreţ este numele tău în tot pământul: *Tu*, cel ce [b]ai pus măreţia ta preste cer! 3 [c]Din gura pruncilor şi a sugătorilor *Ţi*-ai întemeiat puterea. Pentru înamicii tăi. Ca să amuţeşti pre [d]înamic şi răzbunător. 4 Când [e]privesc cerurile tale. lucrul degetelor tale. Luna şi stelele. pre care tu le-ai aşezat: 5 [f]Ce *este* omul, de-ţi aminteşti de dânsul. Şi fiul omului, de iei seamă la el? 6 Cu puţin mai mic decât îngerii l-ai făcut. Cu onoare şi cu mărire l-ai încoronat: 7 [g]L-ai făcut domn preste lucrurile mânilor tale, [h]Toate le-ai pus supt picioarele lui: 8 Toate oile şi *toţi* boii. Ba şi fiarele câmpului; 9 Paserile cerului şi peştii mării, *Tot ce* străbate cărările mării. 10 Doamne, Domnul nostru! Cât de măreţ *este* numele tău în tot pământul?

Cântare de mulţumită pentru scăparea de duşmani şi rugă pentru ajutor.

9 Un psalm al lui David, despre frumoasa tinereţe. 2 Lăuda-voiu pre Domnul din toată inima mea. Spune-voiu toate minunile tale; 3 Mă voiu bucurà şi mă voiu [a]lăudà întru tine, Voiu cântà numelui tău, [b]Preaînalte! 4 Pentru că înamicii mei se întoarseră îndărăt. Căzură şi pieriră înaintea feţei tale. 5 Căci tu ai apărat dreptul meu şi judecata mea. Şezând pre scaun ca un judecător al dreptăţii. 6 Mustrat-ai popoarele, Pierdut-ai pre cei nelegiuiţi. Numele lor [c]l-ai stins în veci şi nesfârşit. 7 *În* ruină de veci sfârşitu-s'a înamicul, Şi cetăţile sale le-ai dărâmat; Pierit-a amintirea lor. 8 [d]Dar Domnul va tronà în veci. Pus-a scaunul său spre judecată: 9 Şi [e]el lumea cu dreptate va judecà. Cu îndreptare va judecà popoarele. 10 Da. [f]Domnul este scăpare celui apăsat, Scăpare în timp de strâmtorare: 11 În tine se încred cei ce [g]cunosc numele tău. Căci tu nu părăseşti pre cei ce te caută. O Doamne! 12 Cântaţi Domnului ce locueşte în Sion. [h]Daţi în ştire între popoare de faptele sale! 13 [i]Căci el, răzbunătorul sângelui, îşi aduce aminte de ei, Nu uită strigarea sărmanilor. 14 Îndură-te de mine. Doamne! Priveşte mişelia mea din *partea* celor ce mă urăsc. Tu, care mă ridici din porţile morţii: 15 Pentru ca să spun toate laudele tale. în porţile ficei Sionului, Ca să mă [j]bucur de ajutorul tău. 16 [k]Popoare s'au cufundat în groapa, ce ele au făcut-*o*; În cursa, pre care au ascuns-o, s'a prins piciorul lor. 17 Făcutu-s'a [l]cunoscut Domnul, făcând judecată; Împletind pre cel rău în chiar lucrul mânilor sale. [m]Higgaion, Sela. 18 În mormânt se vor reîntoarce nelegiuiţii, Toate popoarele [n]ce uită pre Dumnezeu. 19 [o]Căci nu pentru totdeauna va fi uitat săracul. *Nici* în veci se va pierde [p]speranţa sărmanilor. 20 Scoală-te, Doamne, ca să nu se îndărătniciască muritorul; Ca popoarele să fie judecate înaintea feţei tale. 21 Însuflă, Doamne, în ei temerea: Ca să cunoască popoarele, *că nu sunt decât* oameni! Sela.

Tânguire pentru zăbovirea ajutorului dumnezeesc, când duşmanii se însemeţesc şi rugăciune pentru scăparea asupriţilor.

10 De ce, Doamne, stai departe. Te ascunzi în timpurile de strâmtorare? 2 Nelegiuitul în mândria sa urmăreşte pre cel sărman: O! [a]de s'ar prinde ei înşişi în planurile, pre care le-au născocit! 3 Căci nelegiuitul se

---

o Est. 7. 10. Prov. 5. 22. Eccl. 10. 8.
p 1 Reg. 2. 32. Est. 9. 25.

Ps. 8.
a Ps. 148. 13.
b Ps. 113. 4.
c Mat. 11. 25. 1 Cor. 1. 27.
d Ps. 44. 16.
e Ps. 111. 2.
f Ebr. 2. 6.
g Fac. 1. 26, 28.
h 1 Cor. 15. 27.

Ps. 9.
a Ps. 5. 11.
b Ps. 56. 2.
c Prov. 10. 7.
d Ps. 102. 12, 26. Ebr. 1. 11.
e Ps. 96. 13.
f Ps. 32. 7.
g Ps. 91. 14.
h Ps. 107. 22.
i Fac. 9. 5.
j Ps. 13. 5.
k Ps. 7. 15, 16. Prov. 5. 22.
l Esod. 7. 5.
m Ps. 19. 14.
n Iov. 8. 13.
o Ps. 12. 5.
p Prov 23. 18.

Ps. 10.
a Ps. 7. 16. *Is. 10.*

[h] făleşte în dorinţele sufletului său. Şi [c] sgârcitul blestemă şi defaimă pre Domnul. 4 Nelegiuitul în mândria sa *zice:* [d] „El nu pedepseşte: Nu *este* Dumnezeu", acestea sunt toate [e] cugetările lui. 5 Căile sale prosperează în tot timpul. Departe *sunt* [f] judecăţile tale de dânsul: Pre toţi inamicii săi [g] îi suflă. 6 [h] El zice în inima sa: „Nu mă voiu clăti. [i] Voiu rămânea din generaţiune în generaţiune. Şi nici odată nu voiu fi în nevoie".

7 [j] Gura sa *este* plină de blestem, de vicleşug şi de amăriciune. [k] Supt limba sa este răutate şi [l] nedreptate. 8 El şade la pândă prin curţi. [m] În locuri ascunse ucide pre cel nevinovat, [n] Ochii săi pândesc pre cel nefericit. 9 [o] El pândeşte în loc ascuns, ca un leu în tufar: Pândeşte, ca să prindă pre cel sărman; El prinde pre cel sărman, trăgându-l în cursa sa. 10 El se tupilează, se pleacă, Şi nefericiţii cad supt laba lui. 11 El zice în inima sa: „Dumnezeu uită: [p] El ascunde faţa sa, nu vede nici odată". 12 Scoală-te, Doamne! Dumnezeule, [q] ridică mâna ta! Nu uită pre cei sărmani! 13 Pentru ce defaimă nelegiuitul pre Dumnezeu, *Şi* zice în inima sa: „Tu nu pedepseşti?" 14 Tu vezi *aceasta;* Căci tu priveşti amărîciunea şi întristarea, spre a *le* păstrà în mânile tale: Ţie ţi-se [r] încredinţează nefericitul: [s] Orfanului tu îi eşti ajutor; 15 [t] Sfărâmă braţul nelegiuitului şi al răului. Pedepseşte răutatea sa, ca să piară de dinaintea ta.

16 [u] Domnul *este* rege din veci şi în veci. Perì-vor popoarele din pământul său. 17 Dorinţa celor sărmani ai ascultat-o, Doamne! Tu [v] întăreşti inima lor, *şi* faci să asculte urechia ta. 18 Ca să [x] faci dreptate celui orfan şi celui apăsat, Ca omul depe pământ să nu se mai teamă.

Strămtorat de duşmanii săi, David se bizueşte în Dumnezeu.

11 Un psalm al lui David, de cântare. 2 [a] În Domnul mă încred: [b] Cum de ziceţi sufletului meu: „Sboară în munţii voştri *ca* pasărea?" 3 Căci iată, [c] nelegiuiţii întind arcul, [d] Aşează săgeţile lor pe coardă, Ca să săgeteze în întunerec pre cei drepţi cu inimă. 4 *Căci* [e] temeliile de se surpă, Dreptul ce poate să facă? 5 [f] Domnul în sfântul său templu, Domnul, al cărui [g] tron *este* în cer, [h] Ochii săi privesc, pleoapele sale cearcă pre fiii oamenilor. 6 Domnul [i] cearcă pre cel drept, Iar pre cel nelegiuit şi pre cel ce iubeşte silnicia, urăşte sufletul său: 7 [j] El va face să ploue preste cei nelegiuiţi Fulgere, foc şi pucioasă: Vânt arzător [k] *va fi* partea păharului lor. 8 Căci drept *este* Domnul, [l] dreptate iubeşte el. Drepţii văd [m] faţa lui.

Tânguire despre scăderea evlavioşilor şi sporirea nelegiuiţilor. Încrederea în ajutorul dumnezeesc.

12 Un psalm al lui David de cântat pe opt coarde. 2 Ajută, Doamne, căci [a] cuvioşii se împuţinează, Cei credincioşi se sfârşesc dintre fiii oamenilor. 3 [b] Deşerte vorbesc unul altuia, [c] *Cu* buze linguşitoare, cu inimă făţarnică vorbesc. 4 Stârpeşte, Doamne, toate buzele linguşitoare, Limba celor ce vorbeşte [d] cu sumeţie; 5 Cari zic: „Prin limbile noastre suntem puternici, Buzele noastre *sunt* cu noi: cine ne *este* domn?" 6 Pentru apăsarea săracilor, pentru suspinul lipsiţilor, [e] Mă voiu scula acum, zice Domnul, *Îl* voiu mântuì pe cel ce [f] râvneşte. 7 Cuvintele Domului *sunt* [g] cuvinte curate, Argintul curăţit în cuptor de pământ, curăţit de şapte ori. 8 Tu, Doamne, îi vei păzì, Îi vei apărà de generaţiunea aceasta în veci. 9 *Căci* nelegiuiţii umblă pretutindenea, Când mişelia se înalţă între fiii oamenilor.

---

b Ps 94. 4. *c* Rom. 1. 32. *d* Ps. 14. 2. *e* Ps. 14 1. *f* Prov. 24 7. Isa. 26 11. *g* Ps. 12. 5. *h* Ps. 30. 6. Eccl. 8. 11. *i* Apoc. 18. 7. *j* Rom. 3. 14. *k* Iov. 20. 12. *l* Ps 12. 2. *m* Hab. 3. 14. *n* Ps. 17. 11. *o* Mic. 7. 2. *p* Ezec. 8. 12. *q* Mic. 5. 9. *r* 2 Tim. 1. 12. 1 Pet. 4. 19. *s* Osea. 14. 3. *t* Ps. 37. 17. *u* Ps. 29. 10. Dan. 4. 34. *v* 1 Cron. 29.18. *x* Isa. 11. 4. —

Ps. 11. *a* Ps. 56. 11. *b* 1 Sam. 26.19 20. *c* Ps. 64. 3, 4. *d* Ps. 21. 12. *e* Ps. 82. 5. *f* Hab. 2. 20. *g* Fapt. 7. 49. Apoc. 4. 2. *h* Ps. 33. 13. *i* Iac. 1. 12. *j* Ezec. 38. 22. *k* Fac. 43. 34. *l* Ps. 45. 7. *m* Iov. 36. 7. 1 Pet. 3. 12. —

Ps. 12. *a* Mic. 7. 2. *b* Ps. 10. 7. *c* Ier. 9. 8. Rom. 16 18. *d* Dan. 7. 8, 25. *e* Isa. 33. 10. *f* Ps. 10. 5. *g* Prov. 30. 5. —

Dor după ajutorul ce a zăbovit mult timp sub asuprirea dușmanilor. Nădejde sigură în bunătatea lui Dumnezeu.

13 Un psalm al lui David de cântat.
2 Până când, Doamne, de tot mă
vei uita? [a] Până când vei ascunde fața ta
dela mine? 3 Până când voiu pune
sfaturi în sufletul meu. Dureri în inimă,
ziua *și noaptea?* Până când se va înălța
înamicul meu asupră-mi? 4 O, privește-*mă*, răspunde-mi, Doamne, Dumnezeul meu! [b] Luminează ochii mei, [c] ca
să nu dorm *somnul* morții: 5 [d] Ca să
nu zică înamicul meu: „L-am învins;“
Nici să se bucure apăsătorii mei, că mă
clătesc. 7 Iar eu [e] în îndurarea ta m'am
încrezut; Veseli-se-va *deci* inima mea de
ajutorul tău: Cânta-voiu Domnului, Căci
[f] mi-a făcut bine!

Oftare după mântuirea din corupțiunea generală a oamenilor.

14 Un psalm al lui David de cântat.
2 [a] Nebunul zice în inima sa: „Nu
este Dumnezeu!“ [b] Stricați, urîți sunt în
lucrările *lor*, Nici unul nu face bine.
3 [c] Domnul din cer se uită preste fiii
oamenilor, Să vadă, de este vre-un înțelept, Care caută pre Dumnezeu: 4 [d] Toți
s'au abătut, S'au stricat de tot, Nimenea
nu face bine, nici unul chiar. 5 Au
n'au pricepere toți făcătorii de rele, *Toți*
câți [e] mănâncă pre poporul meu, *Precum*
ar mânca pâne? [f] Domnului nu s'au rugat: 6 Deci cutremur i-a cuprins; Căci
Dumnezeu este cu generațiunea celui
drept. 7 Ați rușinat sfatul celui sărac;
Dar Domnul *este* [g] scăparea sa. 8 [h] O,
de *ar venì* din Sion mântuirea lui Israel!
[i] Când Domnul va întoarce prizonierii
poporului său, Bucura-se-va Iacob, veseli-se-va Israel.

Cine stă în fața lui Dumnezeu.

15 Un psalm al lui David. 2 Doamne,
[a] cine va locuì în cortul tău? Cine
va petrece în [b] muntele tău cel sfânt?
3 [c] Cel ce umblă cu neprihănire și face
dreptate, Și [d] vorbește adevăr în inima
sa; 4 [e] Nu clevetește cu limba sa, Nu
face rău aproapelui său, Și [f] nu aduce
rușinare asupra amicului său; 5 [g] În
ochii căruia cel vrednic de dispreț este
urît, Și pre cei ce se tem de Domnul îi
onorează, *Acela*, de s'a [h] jurat, *chiar* și
în paguba *sa*, nu-și schimbă *cuvântul!*
6 [i] Banii săi nu-i dă cu camătă. Și mită
în contra celui nevinovat nu ia: Cel ce
face aceste în veci [j] nu se va clăti.

Frumoasa moștenire a sfântului și mântuirea sa de moarte.

16 O cântare de aur a lui David.
2 Păzește-mă, Dumnezeule; [a] Căci
ție mă încred. 3 Zis-am Domnului: „Tu
ești Dumnezeul meu! [b] Afară de tine nu
aflu fericire“: 4 Și sfinților, ce sunt pe
pământ: „Voi *sunteți* cei aleși, *în cari aflu*
toată plăcerea mea.“ 5 Durerea își
îmmulțesc cei *ce* aleargă *după un* alt
zeu: Eu nu voiu aduce libațiunile lor de
sânge, [c] Și nici nu voiu luà numele lor
pe buzele mele. 6 [d] Domnul *este* partea
moștenirii mele și [e] paharul meu, Tu
susții sorțul meu. 7 Moștenirea mi-a
căzut în *locuri* plăcute, Da, plăcută mi-i
moștenirea. 8 Binecuvintez pre Domnul, care mi-a dat sfat, Încă și noaptea
mă îndeamnă [f] rărunchii mei. 9 [g] Pururea pun pre Domnul înaintea mea, [h] El
îmi *stă* de a dreapta, [i] nu mă voiu clăti.
10 De aceea bucure-se inima mea, și
[j] veselească-se sufletul meu. Și în siguranță locuește corpul meu. 11 [k] Căci tu
nu vei lăsà infernului [l] sufletul meu, Nici
nu vei lăsà pre cuviosul tău să vază
mormântul; 12 Tu-mi faci cunoscută
[m] calea vieței: Plinătatea bucuriilor [n] de
dinaintea feței tale; *Căci* la dreapta ta
sunt desfătări fără capăt.

Rugăciunea nevinovăției spre a scăpà de vicleniа vrăjmașilor puternici și bogați.

17 O rugăciune al lui David. 2 Ascultă, Doamne, nevinovăția, Ia a-

Ps. 13.
a Isa. 59. 2.
b Ezra. 9 8.
c Ier. 51. 39.
d Ps. 25. 2.
e Ps. 33. 21.
f Ps. 116. 7.
—
Ps. 14.
a Ps. 10. 4.
b Rom. 3. 10, etc.
c Ps. 33. 13.
d Rom. 3. 10, 11, 12.
e Ier. 10. 25. Amos. 8. 4.
f Isa. 64. 7.
g Ps. 9. 9.
h Ps. 53. 6.
i Iov. 42. 10.
—
Ps. 15.
a Ps. 24. 3, etc.
b Ps. 2. 6.
c Isa. 33. 15.
d Efes. 4. 25.
e Ps. 34. 13.
f Esod. 23. 1.
g Est. 3. 2,
h Judc. 11. 35
i Esod. 22. 25.
j 2 Pet. 1. 10.
—
Ps. 16.
a Ps. 25. 20.
b Iov. 22. 2. 3. Rom. 11. 35.
c Osea. 2. 16, 17
d Ier. 10. 16. Plân. 3. 24.
e Ps. 11. 6.
f Ps. 17. 3.
g Fapt. 2. 25, etc.
h Ps. 73. 23.
i Ps 15. 5.
j Ps. 30. 12.
k Fapt. 2. 27, 31.
l Lev. 19. 23.
m Mat. 7. 14.
n 1 Cor. 13. 12. 1 Ioan. 3. 2.
—

minte strigarea mea. Ia în urechi ruga mea din buze fără vicleşug. 3 Iese dreptul meu din faţa ta; Ochii tăi vadă dreptatea. 4 Tu ai cercat inima mea. [a] Cercatu-*o*-ai noaptea: [b] Cercatu-m'ai, *şi* n'ai aflat *nimic:* Cugetarea *rea* n'a trecut *prin* gura mea. 5 În faptele oamenilor, după cuvântul buzelor tale, Feritu-*m*'am *de* cărările celui fărădelege, 6 [c] Întărind paşii mei în căile tale: Picioarele mele nu *s*'au clătit. 7 [d] Te chiem, Dumnezeule; căci tu te-ai deprins a mă auzi; Pleacă urechia ta către mine, ascultă cuvântul meu; 8 [e] Minunate fă îndurările tale, Tu, cel ce mântueşti cu dreapta ta, Pre cei ce se încred *în tine* de cei ce stau *împotriva ta!* 9 [f] Păzeşte-mă ca lumina ochiului, [g] Supt umbra aripelor tale ascunde-mă. 10 De nelegiuiţii, cari m'au surprins, *De* înamicii mei de moarte, *cari* mă înconjoară. 11 [h] Închis-au inima lor, Cu gura lor [i] vorbesc sumeţii. 12 Acum, la *tot* pasul ce facem ne [j] înconjoară, *Şi* [k] caută să *ne* deà la pământ. 13 Asemenea leului, lacom de pradă, Şi puiului de leu, ce şede ascuns. 14 Scoală-te! Doamne, întâmpină-l! doboară-l! Scapă sufletul meu de cel nelegiuit *prin* [l] sabia ta, 15 De oamenii *aceştia prin* mâna ta, Doamne, De oamenii lumii *acestea:* [m] în viaţa *de toate zilele au* ei partea lor; Şi cu avuţiile tale ai umplut pântecele lor; Ei sunt avuţi de fii, şi prisosul lor îl lasă copiilor lor. 16 *Dar* eu *numai* prin dreptate [n] văd faţa ta; Când mă deştept, mă satur de chipul tău.

Mulţumită pentru scăpare minunată şi încredere în tarele ajutor al lui Dumnezeu.

18 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David, servul Domnului, care a vorbit către Domnul cuvintele cântării acesteia, în ziua când l-a mântuit Domnul din mâna tutulor inamicilor săi şi din mâna lui Saul, Şi a zis: 2 [a] Iubesc-u-te, Doamne, tăria mea! 3 Domnul *este* stânca mea, cetatea mea şi mântuitorul meu, Dumnezeul meu, stânca mea, [b] la care voiu căutà adăpost, Scutul meu şi cornul mântuirii mele, turnul meu înalt. 4 [c] Pre cel vrednic de laudă, pre Domnul, l-am chiemat, Şi de inamicii mei m'am mântuit. 5 Pre mine înconjuratu-m'au [d] legăturile morţii, Şi torentele fărădelegii mă înspăimântau. 6 Legăturile infernului mă înveliau, Preste mine căzură laţurile morţii: 7 În strâmtorarea mea chiemai pre Domnul, şi strigai către Dumnezeul meu: *Şi* el auzì din templul său vocea mea, Şi strigătul meu venì la urechile sale. 8 [e] Atuncia s'a sguduit şi s'a cutremurat pământul, Şi temeliile munţilor s'au mişcat, şi se clătiră, Că el s'a mâniat: 9 Fum se ridică din nările lui, Şi foc *ce* mistuì din gura lui, Cărbuni se aprinseră dintr'însul. 10 El plecă cerurile, şi se pogorì, Şi întunerecul *erà* supt picioarele sale. 11 El călărià pe un cherubim, şi sburà, Şi plutià pe aripile vântului. 12 Drept acoperemânt pus-a întunecimi, Drept cort în juru-i, Adunătură de apă, nouri deşi. 13 Deci strălucirea cea dinaintea lui trecură *prin* nourii săi, Grindină şi cărbuni de foc. 14 Şi Domnul tună din cer, Şi cel Preaînalt făcù să audă vocea sa: Grindină şi cărbuni de foc. 15 Aruncă săgeţile sale, şi-i împrăştiè, Fulgere multe, şi i-a risipit. 16 Şi fundurile apelor se văzură, Şi temeliile pământului se descoperiră, De certarea ta, Doamne! De suflarea vântului nărilor tale! 17 El întinse *mâna sa* din înălţime, mă apucă, Mă scoase din ape puternice: 18 El mă scăpă de puternicul meu inamic, Şi de cei ce mă urau, Când erau mai tari decât mine. 19 Surprinsu-m'au în ziua necazului meu, Dar Domnul mi-a fost sprijin. 20 Şi m'a scos la larg: Mântuitu-m'a, pentru că a binevoit pentru mine. 21 [f] Răsplătitu-mi-a Domnul, după dreptatea mea, După curăţenia mânelor mele m'a întors. 22 Căci căile Domnului am pă-

Ps. 17.						*Ps. 18.*	
a Ps. 16. 7.	*c* Ps. 119. 133.	Zec. 2. 8.	Ps. 73. 7.	*k* Ps. 10. 8, 9, 10.	Iac. 5. 5.	*a* Ps. 144. 1.	*d* Ps. 116. 3.
b Iov. 23. 10, 1 Pet. 1. 7.	*d* Ps. 116. 2.	*g* Rut. 2. 12.	*i* 1 Sam. 2. 3	*l* Isa. 10. 5.	*n* 1 Ioan. 3. 2.	*b* Ebr. 2. 13.	*e* Fapt. 4. 31.
	e Ps. 31. 21.	Mat. 23. 37.	Ps. 31. 18.	*m* Luc. 16. 25.	—	*c* Ps. 76. 4	*f* 1 Sam. 24. 19.
	f Deut. 32. 10.	*h* Iov. 15. 27.	*j* 1 Sam. 23. 26.				

zit. Și nu am păcătuit Dumnezeului meu. 23 Căci toate judecățile lui înaintea mea *au fost*, Și așezămintele lui nu le-am depărtat dela mine; 24 Fost-am nevinovat înaintea lui, Și de fărădelege păzitu-m'am. 25 De aceea Domnul răsplătitu-mi-a, după dreptatea mea, După curățenia mânelor mele înaintea ochilor săi. 26 [g] Către cel bun, bun te-ai arătat; Către bărbatul integru, integru te-ai arătat: 27 Către cel curat, curat te-ai arătat, Și cu cel strâmb, strâmb te-ai luptat: 28 Și pre popor în necazul *său* l-ai mântuit, [h] Și ochii cei mândri i-ai umilit. 29 Căci tu faci să lumineze candela mea, Doamne, Dumnezeul meu, luminează întunerecul meu. 30 Că cu tine alerg asupra mulțimii, Cu Dumnezeul meu sar preste zid. 31 [i] Desăvârșită *este* calea lui Dumnezeu; Curat este cuvântul Domnului, Scut *este* el pentru toți, cari se încred într'însul. 32 Căci cine *este* Dumnezeu, afară de Domnul? Și cine este stâncă, afară de Dumnezeul nostru? 33 Dumnezeu, cel ce mă [j] încinge cu putere, Desăvârșită face calea mea: 34 [k] El picioarele mele ca ale cerbilor le făcù, Și pe înălțimile mele m'a pus: 35 El a deprins mânele mele la luptă, Ca brațele mele să întindă arcul de aramă. 36 Tu-mi dădu-și scutul mântuirii tale, Dreapta ta m'a sprijinit, Și mila ta m'a ridicat. 37 Tu ai lărgit pașii mei supt mine, Și glesnele mele nu s'au clătit. 38 Urmărit-am pre inamicii mei, i-am ajuns, Și nu m'am întors, până ce n'au fost nimiciți: 39 Sfărâmatu-i-am, de nu s'au mai ridicat; Căzut-au supt picioarele mele. 40 Încinsu-m'ai cu putere spre luptă; Răpus-ai pre inamicii mei supt mine: 41 Și întors-ai spre mine spetele inamicilor mei, Și *ale celor* ce mă urau, ca să-i nimicesc. 42 Ei strigară, dar nu *aflară* nici un mântuitor, [l] Către Domnul, dar nu-i auzì: 43 Atuncia ca pulberea, *spulberată* de vânt, tocatu-i-am, Ca tina depe uliți, i-am călcat. 44 [m] Mântuitu-m'ai din certele poporului; Pusu-m'ai cap popoarelor; [n] Popoare, *ce* nu am cunoscut, îmi servesc: 45 *Numai* auzind de mine, mi s'au supus: [o] Fiii celor străini mă lingușesc: 46 Fiii străinilor veștejesc, Și tremură în întăririle lor. 47 Viu este Domnul, binecuvântată *este* stânca mea, Preaînalt este Dumnezeul mântuirii mele: 48 Dumnezeul, care m'a răsbunat, [p] Și popoarele mi-a supus: 49 Din *mijlocul* inamicilor mei m'a smuls, Da, din *mijlocul* împotrivitorilor mei m'a ridicat, De apăsători m'ai mântuit. 50 [q] De aceea te laud, Doamne, între popoare, Și cânt numelui tău: 51 [r] Care mărește mântuirea regelui său, Și arată milă unsului său, Lui David și seminției sale în veci!

Mândrețea lui Dumnezeu în natură și în cuvântul său. Rugăciune pentru iertarea păcatelor și pentru ferirea de cele rele.

19 Un psalm al lui David de cântat.
2 [a] Cerurile proclamă mărirea lui Dumnezeu, Și lucrul mânelor sale îl arată întinsul. 3 Zilele una alteia revarsă poruncă, Și nopțile una alteia dau știre, 4 Fără vorbe și fără cuvinte; Neauzită este vocea lor. 5 [b] În tot pământul este sunetul lor, Și până la marginile lumei zisele lor. Între ele așezat-a cort soarelui; 6 Și acesta ca un mire *ce* iese din camera sa de nuntă, [c] Se bucură ca un viteaz, făcându-și cursul *său*. 7 Dela o margine a cerului pleacă, Și drumul său *se încheie* la *cealaltă* margine a lui, Și nimic nu se ascunde de căldura sa. 8 [d] Desevârșită *este* legea Domnului: ea reînsuflețește sufletul: Credincioasă *este* mărturia Domnului: ea înțelepțește pre cei simpli; 9 Drepte *sunt* așezămintele Domnului: ele înveselesc inima; [e] Luminate *sunt* poruncile Domnului; ele [f] luminează ochii: 10 Curată *este* frica de Domnul: ea rămâne în vechi; Adevărate *sunt* judecățile Domnului, în totul drepte; 11 Mai

g 1 Reg. 8. 32	Dan. 4. 37.	Hab. 3. 19.	Ier. 11. 11.	*m* 2 Sam. 2.9.10.	Ps. 66. 3.	*Ps. 19.*	*c* Eccl. 1. 5.
h Ps. 101. 5.	Apoc. 15. 3.	*l* Iov. 27. 9.	Ezec. 8. 18.	*n* Isa. 52. 15. &	*p* Ps. 47. 3.	*a* Isa. 40. 22.	*d* Ps. 111. 7.
Prov. 6. 17.	*j* Ps. 91. 2.	Prov. 1. 28.	Mic. 3. 4.	55. 5.	*q* Rom. 15. 9.	Rom. 1.19.20.	*e* Ps. 12. 6.
Deut. 32. 4.	*k* 2 Sam. 2. 18.	Isa. 1. 15.	Zech. 7. 13.	*o* Deut. 33. 29.	*r* Ps. 144. 10.	*b* Rom. 10. 18.	*f* Ps. 13. 3.

de dorit decât aurul, [g] da, decât mult aur curat. Şi [h] mai dulci decât mierea şi fagurul: 12 Şi de ele se luminează servul tău; [i] În păzirea lor mare răsplată *este*. 13 [j] Greşelile cele din neştiinţă cine le cunoaşte? [k] De cele ascunse [l] curăţeşte-mă. 14 [m] Fereşte încă pre servul tău de cei mândrii, [n] ca ei să nu mă stăpânească: Atuncia voiu fi nevinovat, Şi curat de mari păcate. 15 [o] Fie bineplăcute cuvintele gurii mele. Şi cugetarea inimii mele înaintea ta, O, Doamne, stânca mea şi [p] mântuitorul meu!

Rugăciunea poporului pentru regele său, în timpul nevoilor de războiu.

20 Un psalm al lui David de cântat. 2 Auză-te Domnul în ziua strămutorării. Scutească-te [a] numele Dumnezeului lui Iacob; 3 Trimeată-ţi ajutorul tău din [b] templu. Şi din Sion sprijinească-te; 4 Amintească-şi de toate darurile tale de pâne. Şi arderea de tot a ta fie bineprimită. Sela. 5 [c] Dea-ţi după inima ta. Şi tot sfatul tău să-l împlinească. 6 *Fie ca* să ne [d] bucurăm de mântuirea ta. Şi [e] în numele Dumnezeului nostru să ridicăm steagul; Împlinească Domnul toate cererile tale. 7 Acum cunosc, că Domnul ajută pre [f] unsul său: El îi va răspunde din cerul său cel sfânt, Prin Atotputernicul ajutor al dreptei sale. 8 [g] Aceştia *se reazămă* în care, şi aceia în caii lor: Dar noi ne amintim de numele Domnului, Dumnezeul nostru: 9 Ei s'au plecat, şi au căzut: Dar noi stăturăm şi ne ţinurăm. 10 Domnul ajută pre rege: Răspunde-ne în ziua în care te vom chiemà.

Cântare de mulţumită pentru binefacerile şi isbânzile date de Dumnezeu regelui.

21 Un psalm al lui David de cântare. 2 Doamne, bucure-se regele de puterea ta. Şi mult veselească-se de [a] ajutorul tău: 3 [b] Tu dorinţa inimii sale ai făcut-o. Şi cererea buzelor lui nu ai respins-o. Sela. 4 Căci întîmpinatu-l-ai cu binecuvântările fericirii, [c] Pus-ai pe capul lui cunună de aur. 5 [d] Vieaţă a cerut dela tine, *şi* i-ai dat [e] Lungime de zile în veci şi perpetuu. 6 Mare *este* mărirea lui prin ajutorul tău. Strălucire şi măreţie pus-ai preste dânsul. 7 Căci tu pusu-l-ai *drept* binecuvântare în veci. [f] Veselitu-l-ai cu bucurie înaintea ta. 8 Căci regele se încrede în Domnul. Şi prin îndurarea celui Preaînalt [g] nu se va clăti. 9 [h] Ajunge-vă mâna ta pre toţi înamicii tăi. Ajunge-vă dreapta ta pre cei ce te urăsc. 10 [i] În cuptor de foc preface-i-vei în timpul mâniei tale: Domnul în urgia sa [j] nimici-vă pre ei, [k] Şi foc îi va mistui. 11 [l] Pierde-vei fructul lor depe pământ, Şi seminţia lor dintre fiii oamenilor. 12 Căci au uneltit rele asupră-ţi, Cugetat-au vicleşug, *dar* nu vor isbuti. 13 Căci tu îi vei face să întoarcă dosul. Cu săgeţile tale îi vei ţintuì în faţă. 14 Înalţă-te, Doamne, în puterea ta; Cântà-vom şi vom psalmodià puterea ta.

Suferinţa şi mărirea dreptului. (Psalmul de suferinţă a lui Hristos.)

22 Un psalm al lui David de cântat. 2 [a] Dumnezeul meu! Dumnezeul meu! de ce m'ai părăsit? Departe de ajutorul meu *sunt* [b] cuvintele strigării mele. 3 Dumnezeul meu! strig ziua, şi tu nu mă auzi, *Strig* şi noaptea, şi nu aflu linişte! 4 Totuşi tu sfânt *eşti*, Tronând preste [c] laudele lui Israel. 5 În tine s'au încrezut părinţii noştri; S'au încrezut, şi tu i-ai mântuit; 6 Către tine au strigat, şi au fost scăpaţi: [d] În tine s'au încrezut, şi n'au fost ruşinaţi. 7 Dar eu [e] verme *sunt*, şi nu om, De [f] ruşine oamenilor şi de dispreţ poporului: 8 [g] Toţi câţi mă văd îşi bat joc de mine. Deschid buzele, [h] clatină din cap, *zicând:* 9 [i] „Încrează-se în Domnul, scape-l el, [j] Mântuiască-l, de are plăcere asupră-i.“ 10 [k] Dar tu *eşti* cel ce m'ai scos din mitră, Care ai îngrijit

---

Ps. 20.
a Prov. 18. 10. b 1 Reg. 6 16. c Ps. 21. 2. d Ps. 9. 14. e Esod. 17. 15. f Ps. 2. 2. g Prov. 21. 31. Isa. 31. 1. —
Ps. 21.
a Ps. 20. 5. 6 b Ps. 20. 4. 5. c 2 Sam. 12. 30. d Ps. 61. 5. 6. e 2 Sam. 7. 19. f Fapt. 2. 28. g Ps. 16. 8. h 1 Sam. 31. 3. i Mal. 4. 1. j Ps. 56. 1. 2. k Isa. 26. 11. l 1 Reg. 13. 34. —
Ps. 22.
a Mat. 27. 46. b Ebr. 5. 7. c Deut. 10. 21. d Isa. 49 23. Rom. 9. 33. e Iov 25. 6. f Isa. 53. 3. g Mat. 27. 39 h Iov 16. 4. i Mat. 27. 43. j Ps. 91. 14. k Ps. 71 6.

g Prov. 8. 10,11, 19. h Ps. 119. 103. i Prov. 29. 18. j P's 40. 12. k Ps. 90. 8. l Lev. 4. 2, etc. m Fac. 20. 6. n Rom. 6. 12,14. o Ps. 51. 15. p 1 Thes. 1. 10. —

de mine la ţâţele mumii mele; 11 La tine m'am aruncat din sânul *mumii;* [l]Din mitra mumii mele tu *eşti* Dumnezeul meu. 12 Nu te depărtà dela mine, căci strâmtorarea este aproape, Şi nù *este* nici un ajutor. 13 Înconjuratu-m'au [m]tauri mulţi, *Tauri* puternici din Basan m'au ocolit; 14 [n]Deschis-au la mine gura lor, Ca un leu ce sfâşie şi mugeşte. 15 Ca apa m'am vărsat, [o]Şi s'au risipit toate oasele mele; [p]Inima mea făcutu-s'a ca ceară, Topitu-s'a în măruntaiele mele; 16 [q]Secat-a ca un hârb puterea mea, Şi [r]limba mea lipitu-s'a de cerul gurii mele, Şi în ţărâna morţii m'ai pus. 17 Că m'au înconjurat [s]câni *mulţi*, Adunarea celor răi m'a cuprins, [t]Străpuns-au mânele şi picioarele mele. 18 Pot numărà toate oasele mele: [u]Ei caută la mine *şi* mă privesc. 19 [v]Împărţit-au vestmintele mele între ei, Şi pentru mantia mea au aruncat sorţi. 20 Dar tu, Doamne, [x]nu te depărtà! Tăria mea, grăbeşte-te întru ajutorul meu! 21 Mântuè de sabie sufletul meu, Din mâna [y]câinelui pre [z]unicul meu; 22 [a]Seapă-mă din gura leului. [b]Auzi-mă, şi *mă scoate* din coarnele rinocerului! 23 [c]Spune-voiu numele tău [d]fraţilor mei, În mijlocul adunării te voiu lăudà. 24 [e]Cei ce vă temeţi de Domnul, lăudaţi-l, Toată seminţia lui Iacob, măriţi-l, Şi temeţi-vă de el, toată seminţia lui Iacob, măriţi-l, Şi temeţi-vă de el, toată seminţia lui Israel! 25 Căci el n'a despreţuit, şi niei n'a urît apăsarea celui întristat, Niei n'a ascuns faţa sa dela el, Ci [f]când a strigat către dânsul, *l*-a ascultat. 26 [g]Dela tine *va fi* lauda mea, în adunare mare: [h]Votul meu îl voiu îndeplinì înaintea celor ce se tem de el. 27 [i]Mâncà-vor săraeii şi se vor săturà: Lăudà-vor pre Domnul cei ce-l caută; Vieţuì-va inima voastră în veci. 28 [j]Aduce-şi-vor aminte, şi se vor întoarce către Domnul [k]toate marginile pământului, Şi se vor închinà înaintea ta [l]toate neamurile popoarelor. 29 [m]Căci a Domnului *este* împărăţia, Şi el domneşte preste popoare. 30 Mâncà-vor şi se vor închinà [n]toţi cei graşi ai pământului; Înaintea lui vor plecà genunchiul [o]toţi cei ce se cobor în ţărână, Şi cel ce nu-şi poate întreţinè vieaţa. 31 Seminţia *ce*-i va servì, Socotì-se-va drept neam Domnului: 32 Venì-va ea, şi va proclamà dreptatea sa Poporului ce se va naşte, că el a făcut *aceasta.*

Păstorul cel bun.

23 Un psalm al lui David. Domnul *este* [a]păstorul meu; [b]Nimic nu-mi va lipsì: 2 [c]Pe păşuni ierboase mă face să odihnesc; [d]La apele odihnei mă conduce; 3 Sufletul meu îl întăreşte; [e]El mă conduce pe cărări drepte, pentru numele său. 4 Deşi umblà în valea [f]umbrelor morţii, [g]De niei un rău nu mă tem; [h]căci tu eu mine *eşti;* Toiagul tău şi sprijinul tău, ele mă mângâie. 5 Tu gătesti masa înaintea mea, în faţa înamicilor mei, Cu oleiu uns-ai capul meu, *Şi* paharul meu plin *este* preste măsură. 6 Numai fericirea şi îndurarea urmări-mă-vor toate zilele vieţii mele, Şi locui-voiu în casa Domnului, zile îndelungate.

Întrarea regelui măririi.

24 Un psalm al lui David. Al Domnului este [a]pământul şi plinătatea lui, Lumea şi cei ce locuesc într'însa; 2 [b]Căci el l-a întemeiat pe mări, Şi pe fluvii l-a întărit. 3 [c]Cine se va suì în muntele Domnului? Şi cine va stà în locul său cel sfânt? 4 [d]Cel [e]nevinovat eu mânele, şi cel [f]curat la inimă. Cel ce nu-şi aplică sufletul la deşertăciune, şi nu se [g]jură cu vicleuie: 5 El va luà binecuvântare dela Domnul, Şi răsplată dela Dumnezeul mântuirii lui. 6 Acesta este neamul celor ce-l cercetează, Cari

---

l Isa. 46. 3.
m Deut 32. 14.
n Iov 16. 10.
o Dan. 5. 6.
p Ios. 7. 5.
q Prov. 17. 22.
r Iov 29. 10.
s Apoc. 22. 15.
t Ioan 19. 23,37.
u Luc. 23 27,35
v Luc. 23. 34.
x Ps. 10 1.
y Vers. 16.
z Ps. 35. 17.
a 2 Tim. 4. 17.
b Fap. 4 27.
c Eb 2. 12.
d Rom 28. 9.
e Ps 135 19,20.
f Ebr. 5. 7.
g Ps. 35. 18.
h Eccl. 5. 4.
i Isa. 65. 13.
j Ioan 6. 51.
k Ps. 2. 8.
l Ps 96. 7.
m Obad. 21.
n Ps. 45. 12.
o Filp. 2. 10.
— *Ps. 23.*
a Isa. 40. 11. Ioan 10. 11. 1 Pet. 2. 25.
b Filp. 4. 19.
c Ezec. 34. 14.
d Apoc. 7 17.
e Prov. 8. 20.
f Iov 3. 5. Ps. 44 19.
g Ps. 3. 6.
h Isa. 43. 2.
Ps. 24.
a Esod. 9. 29. Iov 41. 11. 1 Cor. 10. 26, 28
b Fac. 1. 9.
2 Pet. 3. 5.
c Ps. 15. 1.
d Isa. 33. 15, 16.
e 1 Tim. 2. 8.
f Mat. 5 8.
g Ps. 15. 4.

[h]caută faţa ta, *Dumnezeul* lui Iacob. Sela.

7 [i]Ridicaţi, porţilor, capetele voastre; Ridicaţi-vă, porţilor vecinice! [j]Ca să între regele măririi. 8 Cine *este* acest rege al măririi? Domnul cel tare şi puternic, Domnul cel puternic în resbel. 9 Ridicaţi, porţilor, capetele voastre, Ridicaţi-vă porţilor vecinice! Ca să între regele măririi.

10 Cine este acest rege al măririi? Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, el *este* regele măririi. Sela.

Rugăciune pentru ocrotirea lui Dumnezeu, ca să ne povăţuiască cu harul său şi ca să ne ierte păcatele.

25 Un psalm al lui David. Către [a]tine, Doamne, înalţ sufletul meu. 2 Dumnezeul meu, în tine mă [b]încred! Nu lăsà să fiu ruşinat; [c]Să nu se laude înamicii mei asupră-mi. 3 Da, toţi cei ce speră în tine, nu se vor ruşinà, Ruşineze-se cei ce viclenesc fără cuvânt. 4 [d]Căile tale, Doamne, arată-mi, Cărările tale învaţă-mă; 5 Condu-mă în adevărul tău, şi învaţă-mă; Căci tu *eşti* Dumnezeul mântuirii mele, În tine sper în toate zilele. 6 Adu-ţi aminte de [e]îndurările tale, Doamne, şi de milele tale; Căci din veci *sunt* ele. 7 [f]Păcatele tinereţelor mele şi abaterile mele nu le aminti, [g]După îndurarea ta adu-ţi aminte de mine, Pentru bunătatea ta, Doamne! 8 Bun şi drept *este* Domnul, De aceea el arată păcătoşilor calea. 9 El conduce pe cei umiliţi în dreptate, Şi învaţă pre cei umiliţi calea lui. 10 Toate cărările Domnului *sunt* îndurare şi adevăr, Pentru cei ce păzesc legământul său şi mărturiile sale. 11 [h]Pentru numele tău, Doamne, iartă-mi fărădelegea mea, [i]Căci mare *este*. 12 Cine *este* omul, care se temè de Domnul, [j]Lui îi arată calea, *ce trebue* să aleagă; 13 [k]Sufletul său întru bunătăţi va locui, Şi [l]seminţia sa va moşteni pământul. 14 [m]Lăuntrul său *deşchide* Domnul celor ce se tem de dânsul, Şi el îi învaţă legământul său.

15 [n]Ochii mei *sunt* pururea către Domnul; Căci el va scoate din cursă picioarele mele. 16 [o]Întoarce-te spre mine, şi îndură-te de mine; Căci singur şi întristat *sunt*. 17 Nevoilie inimii mele se lăţesc; Din strâmtorarea mea scoate-mă: 18 [p]Priveşte sărăcia mea şi munca mea, Şi iartă-mi toate păcatele mele; 19 Priveşte pre inamicii mei, căci mulţi sunt, Şi cu ură turbată mă urăsc. 20 Păzeşte sufletul meu si mântue-mă, Nu lăsà să fiu ruşinat, căci în tine mă încred. 21 Neprihănirea şi dreptatea *mea* să mă păzească, Căci în tine am sperat. 22 Scapă, Dumnezeule, pre Israel din toate nevoile sale.

Rugăciune pentru scăparea nevinovăţiei.

26 Un psalm al lui David. Judecă-[a]mă, Doamne! Căci în neprihănirea mea am [b]umblat, Şi în Domnul [c]m'am încrezut: nu mă voiu clătì! 2 [d]Cercă-mă, Doamne, şi cercetează-mă, Cercă rărunchii mei şi inima mea. 3 Căci îndurarea ta este înaintea ochilor mei, Şi [e]am umblat în adevărul tău. 4 [f]Cu oameni deşerţi n'am şezut, Şi cu cei vicleni n'am umblat; 5 [g]Urăsc adunarea făcătorilor de rele, [h]Şi cu cei nelegiuiţi nu şed. 6 [i]În nevinovăţie spălà-voiu mânele mele, Şi aşà voiu înconjurà altarul tău, Doamne! 7 Ca să fac să se audă vocea mulţumirii, Şi să arăt toate minunile tale. 8 Doamne, [j]iubesc locaşul casei tale, Şi locul, în care locueşte mărirea ta, 9 [k]Nu răpì sufletul meu cu păcătoşii. Nici vieaţa mea cu vărsătorii de sânge, 10 În ale căror mâni *este* răutate, Şi dreapta cărora este plină de [l]mituire. 11 Iar eu în neprihănirea mea voiu umblà; Mântuì-mă, şi îndură-te de mine. 12 [m]Piciorul meu stă pe [n]calea cea dreaptă; [o]În adunări voiu binecuvântà pre Domnul.

---

h Ps. 27. 8. *i* Isa. 26. 2. *j* Hag. 2. 7. 1 Cor. 2. 8. —

Ps. 25.

a Plân. 3. 41. *b* Rom. 10. 11. *c* Ps. 13. 4. *d* Esod. 33. 13. *e* Isa. 63. 15. Ier. 33. 11. *f* Iov 13. 26. Ier. 3. 25. *g* Ps. 51. 1. *h* Ps. 31. 3. *i* Rom. 5. 20. *j* Ps. 37. 23. *k* Prov. 19. 23. *l* Ps. 37. 11, 22, 29. — *m* Prov. 3. 32. Ioan 7. 17. *n* Ps. 141. 8. *o* Ps. 69 16. *p* 2 Sam. 16. 12. —

Ps. 26.

a Ps. 7. 8. *b* 2 Reg. 20. 3. Prov. 20. 7. *c* Ps. 28. 7. *d* Ps. 7. 9. *e* 2 Reg. 20. 3. *f* Ier. 15. 17. *g* Ps. 31. 6. *h* Ps. 1. 1. *i* Esod. 30. 19. 20. 1 Tim. 2. 8. *j* Ps. 27. 4. *k* 1 Sam. 25. 29. *l* Esod. 23. 8. *m* Ps. 40. 2. *n* Ps. 27. 11. *o* Ps. 22. 22. —

Şi în timp de resbel, David e apărat de Dumnezeu.

27 Un psalm al lui David. Domnul *este* [a]lumina mea şi [b]mântuirea mea; De cine să mă tem? [c]Domnul *este* scutul vieţei mele: De cine să mă înfricoşez? 2 De se apropiară de mine făcători de rele, [d]Spre a mâncà carnea mea, Apăsătorii mei şi înamicii mei: Ei se poticniră şi căzură. 3 [e]De tăbără asupră-mi o oaste chiar. Inima mea nu se temù; De se ridică asupră-mi resbelul, Totuşi singur *am fost.* 4 [f]Una cer Domnului, Aceasta o caut: Să [g]locuesc în casa Domnului toate zilele vieţii mele, Ca să văd [h]frumuseţea Domnului, Şi să cercetez templul său. 5 Căci el mă va ascunde în coliba sa [i]în ziua nefericirii, El mă va acoperì cu acoperemântul cortului său; [j]Pe stâncă mă va înălţà. 6 Şi acum se va înălţà [k]capul meu asupra înamicilor mei din jurul meu, Şi voiu aduce în cortul său jertfe de bucurie; Voiu cântà şi psalmodià Domnului. 7 Ascultă, Doamne, vocea mea. Eu strig; îndură-te de mine, şi răspunde-mi. 8 *Tu ziseşi:* [l]„Căutaţi faţa mea!“ Inima mea ţi-a răspuns: „Faţa ta, Doame, voiu căutà.“

9 [m]Nu ascunde faţa ta dela mine, Nu lepădà în mâniè pre servul tău; Tu, *care* ai fost ajutorul meu, nu mă lăsà, Nici nu mă părăsì, Dumnezeul mântuirii mele! 10 [n]Căci părintele meu şi muma mea m'au părăsit; Dar Domnul mă primeşte. 11 [o]Arată-mi, Doamne, calea ta, şi condu-mă în calea cea dreaptă, De teama înamicilor mei; [p]Nu mă lăsà în voia apăsătorilor mei; 12 Căci asupră-mi ridică-se [q]marturi mincinoşi, Şi cel ce nu [r]respiră decât silnicie. 13 *Aş fi pierdut,* de n'aş crede, că voiu vedeà bunătăţile Domnului [s]În pământul celor vii; [t]sperà în Domnul. 14 Întăreşte-te, şi îmbărbătează inima ta: Da, sperà în Domnul!

Rugă pentru a scăpa de nelegiuiţii. Mulţumită pentru ascultare.

28 Un psalm al lui David. Către tine, Doamne, strig! stânca mea, să [a]nu-mi taci! [b]Ca nu, tăcându-mi, să mă aseamăn cu cei ce se pogoară în groapă. 2 Ascultă vocea cererei mele, când strig către tine, [c]Când ridic mânele mele [d]către sfântul tău oracul. 3 [e]Nu mă răpì cu nelegiuiţii şi cu făcătorii de rele, [f]Cari cuvintează pacea aproapelui lor, Şi răutatea este în inima lor. 4 [g]Dă-le după faptele lor, După răutatea lucrărilor lor; După lucrul mânelor lor dă-le; Dă-le plată lor. 5 Căci [h]ei nu iau aminte la faptele Domnului, Nici la lucrul mânelor sale; Surpă-i, şi nu-i rezidì. 6 Binecuvântat *fie* Domnul, Pentru că a ascultat vocea cererii mele. 7 Domnul este [i]puterea mea şi scutul meu; În el [j]s'a încrezut înima mea, şi am fost ajutat; Veseli-se-vă deci foarte inima mea, Şi prin cântarea mea îi voiu mulţumì. 8 Domnul *este* puterea *poporului,* Şi [k]tărià mântuirii unsului său este el. 9 Ajută pe poporul tău, şi binecuvintează [l]moştenirea ta, Păstoreşte-i, [m]şi înalţă-i până în veci.

Mărirea lui Dumnezeu în furtună.

29 Un psalm al lui David. [a]Daţi Domnului, fiii celor puternici! Daţi Domnului mărire şi putere! 2 Daţi Domnului mărirea cuvenită numelui său, Închinaţi-vă înaintea Domnului în [b]podoabă sfântă! 3 Vocea Domnului *este* preste ape: [c]Dumnezeul mărirei tună, Domnul *ce şeade* pe ape multe; 4 Vocea Domnului este puternică, Vocea Domnului *este* măreaţă. 5 Vocea Domnului sfărâmă cedrii. Da, Domnul sfărâmă [d]cedrii Libanului. 6 Şi-i face să salte ca un viţel, Pre Liban şi pre Sirion ca pre un rinocer tiner. 7 Vocea Domnului varsă flacări de foc; 8 Vocea Domnului cutremură deşertul, Domnul cutremură deşertul Kadeş. 9 Vocea Dom-

Ps. 27.
[a] Ps. 84. 11. Isa. 60. 19 20.
[b] Esod. 15. 2.
[c] Ps. 62. 2, 6.
[d] Ps. 14. 4
[e] Ps. 3. 6.
[f] Ps. 26. 8.
[g] Luc. 2. 37.
[h] Ps. 90. 17.
[i] Ps. 31. 20.
[j] Ps. 40. 2.
[k] Ps. 3. 3.
[l] Ps. 24. 6.
[m] Ps. 69. 17.
[n] Isa. 49. 15.
[o] Ps. 25. 4.
[p] Ps. 35. 25.
[q] 1 Sam 22. 9.
[r] Fapt. 9. 1.
[s] Ps. 56. 13.
[t] Isa. 25. 9. Hab. 2. 3. —

Ps. 28.
[a] Ps 83. 1.
[b] Ps. 88. 4.
[c] 1 Reg. 6. 22, 23.
[d] Ps. 138. 2.
[e] Ps. 26. 9.
[f] Ps. 12. 2.
[g] 2 T m. 4. 14
[h] Iov 34. 27.
[i] Ps. 18. 2.
[j] Ps. 13. 5.
[k] Ps. 20. 6.
[l] Deut. 9. 29
[m] Ezra 1. 4. —

Ps. 29.
[a] 1 Cron. 16. 28, 29.
[b] 2 Cron. 20. 21.
[c] Iov 37. 4, 5.
[d] Isa. 2. 13.

nului face [e] cerboaicele să nască, Şi desgoleşte pădurile. Şi în templul său totul zice: Mărire! 10 Domnul a [f] preşezut preste deluviu. Şi *ca* un rege va preşede în veci. 11 Domnul va da putere poporului său. Domnul va binecuvântà pre poporul său cu pace.

Cantarea de mulţumită a lui David pentru scăparea vieţei sale.

30 Un psalm, o cântare compusă la sfinţirea casei lui David. 2 Te voiu înălţà, Doamne: căci [a] m'ai mântuit, Şi n'ai lăsat pre înamicii mei să se [b] bucure de mine. 3 Domnul. Dumnezeul meu, strigat-am către tine, Şi m'ai [c] vindecat. 4 Doamne, [d] scos-ai din infern sufletul meu. Păstratu-mi-ai viaţa. ca să nu mă [e] cobor în groapă. 5 [f] Cântaţi Domnului. cei cuvioşi ai săi! Şi lăudaţi amintirea sa cea sfântă; 6 Căci o [g] clipă *ţine* mânia sa. [h] O viaţă bunăvoinţa sa: Este seara plângerea. [i] Dimineaţa bucuria. 7 Dar eu zis-am [j] în fericirea mea: „Nu mă voiu clătì în veci.“ 8 Doamne, prin bunăvoinţa ta dat-ai tărie muntelui meu: [k] Ascuns-ai faţa ta, *şi* am fost înspăimântat. 9 Către tine, Doamne. am strigat, Şi pre tine, Doamne, te am rugat: 10 „Ce folos *este* de sângele meu. De mă voiu pogorî în groapă? Au [l] pulberea te poate lăudà, poate da în ştire de adevărul tău?“ 11 Ascultă, Doamne, şi îndură-te de mine: Doamne, fii ajutătorul meu! 12 [m] Schimbat-ai plângerea mea în veselie, Deslegat-ai sacul meu, şi m'ai încins cu bucurie, 13 Ca să-ţi cânte sufletul *meu,* şi să nu tacă: Doamne. Dumnezeul meu, în veci te voiu lăudà.

Nădejdea nu ne lasă să pierim.

31 Un psalm al lui David de cântare. 2 În [a] tine, Doamne, mă încred. Nu lăsà să fiu ruşinat nici odată: [b] Întru dreptatea ta scapă-mă. 3 [c] Pleacă spre mine urechia ta; Grabnic scapă-mă, fii mie stâncă tare, Cetate, ca să mă mântui. 4 [d] Căci stânca mea şi cetatea mea *eşti;* Deci [e] pentru numele tău îndreaptă-mă, şi condu-mă; 5 Scoate-mă din cursa, ce în ascuns ei mi-au întins; Căci tu *eşti* întărirea mea. 6 [f] Mânei tale încredinţez spiritul meu: Tu m'ai mântuit. Doamne. Dumnezeul adevărului! 7 Urăsc pre cei [g] ce se dedau deşertăciunilor amăgitoare; Şi în Domnul mă încred. 8 Fă să mă veselesc şi să mă bucur de îndurarea ta; Căci ai văzut nişelia mea; Tu în strâmtoare [h] căutat-ai spre sufletul meu; 9 Şi nu m'ai [i] dat în mâna înamicului; [j] Piciorul meu pusu-l-ai în larg. 10 Îndură-te de mine, Doamne. că sunt în strâmtoare; [h] Topit de întristare este ochiul meu, Sufletul meu şi corpul meu. 11 Căci viaţa mea se trece în necaz, Şi anii mei în suspinuri: Slăbită de suferinţă este puterea mea, din vină de fărădelegea mea, Şi [l] oasele mele se topesc. 12 Din cauza tutulor apăsătorilor mei [m] ajuns-am de ocară [n] Vecinilor mei foarte. Şi spaima cunoscuţilor mei; [o] Cei ce mă văzură afară Fugiră de dinaintea mea. 13 [p] Din amintirea *tutulor.* ca un mort, sunt uitat, Ajuns-am ca vasul cel stricat. 14 [q] Căci auzit-am pre mulţi defăimându-mă, *Cuprinsu-m'a* [r] spaima din toate părţile; Căci se [s] sfătuesc la un loc asupră-mi; Cugetând să-mi răpească viaţa. 15 Iar eu în tine încrezându-mă. Doamne, Zis-am: „Tu eşti Dumnezeul meu.“ 16 În mâna ta *sunt* timpurile mele. Mântuemă din mâna înamicilor mei, Şi de cei ce mă urmăresc. 17 [t] Fă să lumineze faţa ta asupra servului tău, Ajută-mă întru îndurarea ta. 18 Doamne! [u] nu lăsà să fiu ruşinat, căci pre tine te chiem; Ruşineze-se nelegiuiţii. [v] tacă în infern. 19 [x] Amuţească buzele minciunii, Cari [y] vorbesc asupra dreptului ueruşinat, Cu mândrie şi dispreţ! 20 [z] Cât de mare *este* bunătatea ta, Pre care ai păstrat-o

---

e Iov 36. 1, 2, 3. *f* Fac. 6. 17. Iov 38. 8, 25 — *Ps. 30.* *a* Ps. 28. 9. *b* Ps. 25. 2. *c* Ps. 6. 2. *d* Ps. 86. 13. *e* Ps. 28. 1. *f* 1 Cron. 16. 4 *g* 2 Cron. 4. 17. *h* Ps. 63. 3. *i* Ps. 126. 5. *j* Iov 29. 18. *k* Ps. 104. 29 *l* Isa. 38. 18. *m* 2 Sam. 6. 14. — *Ps. 31.* *a* Isa. 49. 23. *b* Ps. 143. 1. *c* Ps. 71. 2. *d* Ps. 18. 2. *e* Ps. 23. 3. *f* Fapt. 7. 59. *g* Iona 2. 8. *h* Ioan 10. 27. *i* Deut. 32. 30. *j* Ps. 4. 1. *k* Ps. 6. 7. *l* Ps. 32. 3. *m* Ps. 41. 8 *n* Iov 19. 13. *o* Ps. 64. 8. *p* Ps. 88. 4. 5. *q* Ier. 20. 10. *r* Ier. 6. 25. Plân. 2. 22. *s* Mat. 27. 1. *t* Num. 6. 25, 26 *u* Ps. 25. 2. *v* 1 Sam. 2. 9. *x* Ps. 12. 3. *y* 1 Sam. 2. 3. *z* 1 Cor. 2. 9.

celor ce se tem de tine, *Pre care* ai făcut-o celor ce se încred în tine înaintea fiilor omului! 21 [a]Tu-i acoperi cu acoperământul feței tale de uneltirea oamenilor, [b]Tu-i ascunzi în cortul tău de cearta limbilor. 22 Binecuvântat *fie* Domnul; Că [c]în chip minunat prefăcutu-mi-a îndurarea sa [d]Într'o cetate tare. 23 Și [e]în cutezarea mea zis-am: [f]„Răpit sunt de dinaintea ochilor tăi"; Dar auzit-ai vocea rugăminții mele, Când am strigat către tine. 24 Iubiți pre Domnul, toți cuvioșii săi! Pre cei credincioși îi păzește Domnul, Și răsplătește cu prisos celor ce lucrează mândria. 25 Întăriți-vă, și îmbărbăteze-se inima voastră; Toți cei ce așteptați pre Domnul!

Fericirea celor ce li-se iartă păcatele.

32 O povățuire a lui David. Fericit *bărbatul, căruia* [a]s'au iertat abaterile, *Al cărui* păcat *este* acoperit. 2 Fericit omul, căruia Domnul nu-i [b]socotește păcatul, [c]În al cărui spirit nu este vicleníe. 3 Tăcând, topitu-s'au oasele mele, Prin strigarea mea de toată ziua. 4 Căci ziua și noaptea [d]mâna ta s'a îngreuiat asupra-mi, Vlaga mea prefăcutu-s'a în uscăciuni de vară. Sela. 5 Păcatele mele ți le-am mărturisit, Și fărădelegea mea nu am acoperit-o; [e]zis-am: Mărturisi-voiu abaterile mele Domnului, Și tu vina păcatelor mele ai iertat. Sela. 6 [f]Pentru aceasta [g]roage-se către tine Tot cuviosul în timpul cuvenit; Cu adevărat, de se vor revărsà ape multe, Pre el nu-l vor ajunge. 7 [h]Tu-mi *ești* scăpare, De apăsare tu m'ai păzit, Cu [i]cântări de mântuire m'ai înconjurat. Sela. 8 Învăța-te-voiu, și-ți voiu arătà calea, în care să umbli, Cu ochiul meu te voiu învățà; 9 [j]Nu fiți ca calul, Ca cătârul, [k]fără înțelegere; Cu frău și cu zăbală, podoaba lor, Se înblânzesc; *Altfel* ei nu se apropiè de tine. 10 [l]Multe dureri *cuprind* pre cel nelegiuit; Iar pre cel [m]ce speră în Domnul cu îndurare îl înconjuri. 11 [n]Bucurați-vă în Domnul, și veseliți-vă, drepților! Și cântați cu bucuríe, toți cei drepți cu inimă?

Laudă atotputernicei bunătăți dumnezeești.

33 Bucurați-vă, drepților, [a]în Domnul; [b]Celor drepți se cuvine laudă. 2 Mulțumiți Domnului din citară, Din harpă [c]cu zece strune cântați-i. 3 [d]Cântați-i cântare nouă, Cântați-i cu măestrie, cu strigăte! 4 Căci drept *este* cuvântul Domnului, Și toate faptele sale *sunt* cu credință; 5 [e]El iubește dreptatea și judecata; [f]De îndurarea Domnului pământul este plin. 6 [g]Prin cuvântul Domnului cerul s'a făcut, Și [h]prin suflarea gurei sale [i]toată oștirea lui. 7 [j]El adună în grămezi apele mării, Și pune adâncurile în cămări. 8 Teamă-se de Domnul tot pământul, Cutremure-se de el toți locuitorii lumii! 9 Căci [k]el a zis, și s'a făcut, El a poruncit, și s'a zidit. 10 [l]Domnul nimicește sfaturile popoarelor, Cugetările națiunilor le zădărnicește. 11 [m]Sfatul Domnului rămâne în veci, Cugetările inimii sale din generațiune în generațiune. 12 [n]Fericit poporul, al cărui Dumnezeu *este* Domnul, *Și* națiunea, pre *care* și-a [o]ales-*o* de moștenire! 13 [p]Din cer caută Domnul, Vede pre toți fiii oamenilor. 14 Din locul șederii sale se uită Preste toți locuitorii pământului, 15 Cel ce a făcut inima lor, Cel ce [q]cunoaște toate faptele lor. 16 [r]Regele nu prin mulțimea oștirii învinge, Vitezul nu prin mărimea puterii scapă. 17 [s]Zădarnic *este* calul pentru biruință, Și prin marea sa putere *călărețul* nu va scăpà. 18 [t]Iată, ochiul Domnului *este* [u]preste cei ce se tem de dânsul, Preste cei ce așteaptă îndurarea sa; 19 Ca să scape de moarte sufletele lor, [v]Întreținându-i în foamete. 20 [x]Sufletul nostru a sperat în Domnul, [y]El *este* ajutorul

---

a Ps. 27. 5. *b* Iov 5. 21. *c* Ps. 17. 7. *d* 1 Sam. 24. 7. *e* 1 Sam. 23. 26. *f* Isa. 38. 11, 12. Plân. 3. 54. Iona 2. 4. — *Ps. 32.* *a* Rom. 4. 6, 7, 8. *b* 2 Cor. 5. 19. *c* Ioan 1. 47. *d* 1 Sam. 5. 6, 11. *e* Prov. 28. 13. *f* 1 Tim. 1. 16 *g* Isa. 55. 6. *h* Ps. 9. 9. *i* Esod. 15. 1. *j* Prov. 26. 3. *k* Iov. 35. 21. *l* Rom. 2. 9. *m* Prov. 16. 20. *n* Ps. 64. 10, & 68, 3. — *Ps. 33.* *a* Ps. 32. 11. *b* Ps. 147. 1. *c* Ps. 92. 3. *d* Isa. 42. 10. Apoc. 5. 9. *e* Ps. 11. 7. *f* Ps. 113. 64. *g* Ebr. 11. 3. 2 Pet. 3. 5. *h* Iov 26. 13. *i* Fac. 2. 1. *j* Fac. 1. 9. Iov 26. 10. *k* Fac. 1. 3. Ps. 148. 5. *l* Isa. 8. 10. *m* Iov 23. 13. *n* Ps. 65. 4. *o* Esod. 19. 5. *p* 2 Cron. 16. 9. Iov 28. 24. *q* Iov 34. 21. *r* Ps. 44. 6. *s* Ps. 20. 7. *t* 1 Pet. 3. 12. *u* Ps. 147. 11. *v* Iov 5. 20. *x* Ps. 62. 1, 5. *y* Ps. 115. 9, 10, 11.

nostru şi scutul nostru. 21 Într'însul se va bucurà [z] inima noastră, Căci în sfântul său nume ne-am încrezut. 22 Fie îndurarea ta, Doamne, preste noi, După cum ne-am încrezut în tine.

Învioşare spre a preamări ajutorul lui Dumnezeu şi a se teme de dânsul.

34 Un psalm al lui David, compus, când îşi prefăcù mintea înaintea lui Abimelec, care-l alungă, şi el se duse. 2 [a] Binecuvântà-voiu pre Domnul în tot timpul: Pururea *fie* lauda lui în gura mea. 3 În Domnul [b] laude-se sufletul meu; Auzì-vor [c] cei săraci, şi se vor bucurà. 4 [d] Măriţi pre Domnul cu mine, Şi să înălţăm împreună numele său! 5 [e] Căutat-am pre Domnul, şi el mi-a răspuns, Şi de toate temerile mele m'a scăpat. 6 Ei căutară spre el, şi erau plini de bucurie, Şi faţa lor nu se roşì. 7 [f] Săracul acesta a strigat, şi Domnul *l*-a auzit, Şi [g] din toate nevoile lui l-a mântuit. 8 [h] Îngerul Domnului [i] tăbărăşte în jurul celor ce se tem de dânsul, Şi-i mântuè. 9 [j] Gustaţi şi vedeţi cât de bun *este* Domnul, [k] Fericit bărbatul, *ce* se încrede în el. 10 [l] Temeţi-vă de Domnul, voi sfinţii săi, Căci nimic nu lipseşte celor ce se tem de dânsul, 11 [m] Leii tineri sufăr lipsă şi flămânzesc, [n] Iar cei ce caută pre Domnul nu duc lipsă de bine. 12 Veniţi, fiilor, ascultaţi-mă, Temerea de domnul vă [o] voiu învăţà. 13 [p] Cine *este* omul, *ce* doreşte vieaţă, *Şi* iubeşte zile *multe*, să vază binele? 14 Fereşte limba ta de rău, Şi buzele tale [q] de a vorbì vicleníe; 15 [r] Depărtează-te de răutate, şi fă bine, [s] Caută pace, şi urmeaz-o, 16 [t] Ochii Domnului *sunt* spre cei drepţi, Şi urechile lui spre [u] strigarea lor; 17 [v] Faţa Domnului *este* împotriva făcătorilor de rele, [x] Ca să piardă depe pământ amintirea lor. 18 *Drepţii* strigă, şi [y] Domnul aude, Şi din toate nevoile lor îi scapă. 19 [z] Aproape *este* Domnul [a] celor cu inima sdrobită, Şi pre cei cu spirit umilit îi ajută. 20 [b] Multe *sunt* durerile dreptilor, Dar din toate îi scapă Domnul, 21 Cel ce păzeşte toate oasele lui, Ba [c] nici unul din ele să nu se frângă. 22 Pre cel rău îl ucide nefericirea. Şi cei ce urăsc pre cel drept se vor pedepsì. 23 Domnul [d] mântue vieaţa servilor săi, Şi toţi cei ce se încred în el nu se vor pedepsì.

Rugăciune spre a scăpà de vrăjmaşi îndârjiţi.

35 Un psalm al lui David. [a] Ceartă, Doamne, pre cei ce se ceartă cu mine; [b] Luptă-te cu cei ce se luptă cu mine. 2 [c] Ia pavăza şi scutul, Şi scoală-te în ajutorul meu. 3 Întinde lancea, Şi închide *calea* celor ce mă urmăresc: Zi sufletului meu: „Ajutorul tău eu *sunt*“. 4 [d] Ruşinaţi şi înfruntaţi să fie Cei ce caută sufletul meu; Fie [e] fugăriţi şi ruşinaţi Cei ce cugetă nefericirea mea: 5 [f] Fie ca pleava înaintea vântului, Şi îngerul Domnului să-*i* urmărească; 6 Fie calea lor [g] întunecată şi lunecoasă; Şi îngerul Domnului să-i gonească. 7 Căci fără cuvânt îmi [h] puseră *în* groapă laţul lor, Fără cuvânt săpară *groapă* vieţii mele. 8 [i] Vie preste dânsul pe neaşteptate ruina, Şi [j] laţul său pre care în ascuns l-a întins, să-l prindă; Cadă el în ruina sa. 9 Iar sufletul meu să se veselească în Domnul, [k] Să se bucure de mântuirea lui. 10 [l] Toate oasele mele să zică: „Doamne, [m] cine *este* ca tine? Care scapi pre cel sărman de cel ce este mai tare decât dânsul, Da, pre cel apăsat şi pre cel sărac de prădătorul său“. 11 [n] Martori nedrepţi se scoală; De cele ce nu ştiam m'au întrebat; 12 [o] Răsplătitu-mi-au rău pentru bine, Văduvind sufletul meu. 13 Iar eu, [p] când ei erau bolnavi, Îmbrăcatu-m'am cu sac, Amărît-am sufletul meu cu ajunare, Şi [q] rugatu-m'am cu *ca-*

---

z Ps. 13. 5. Ioan 16. 22. — *Ps. 34.* *a* Efes. 5. 20. 1 Thes. 5 18. 2 Thes. 1. 3.
b 1 Cor. 1. 31. *c* Ps. 119. 74. *d* Ps. 69. 30. *e* Mat. 7. 7. *f* Ps. 3. 4. *g* 2 Sam. 22. 1 *h* Dan. 6. 22.
i Fac. 32. 1. 2. *j* 1 Pet. 2. 3. *k* Ps. 2. 12. *l* Ps. 31. 23. *m* Iov 4. 10, 11. *n* Ps. 84. 11. *o* Ps. 32. 8.
p 1 Pet. 3. 10, 11. *q* 1 Pet. 2. 22. *r* Ps. 37. 27. *s* Ebr. 12. 14. *t* 1 Pet. 3. 12. *u* Vers. 6. 17. *v* Lev. 17. 10.
x Prov. 10. 7. *y* Ps. 145. 19. 20. *z* Ps. 145. 18. *a* Ps. 51. 17. *b* 2 Tim. 3. 11, 12. *c* Ioan 19. 36 *d* Ps. 11. 23
Plân. 3. 58. *Ps. 35.* *a* Ps. 43. 1. Plân. 3. 58. *b* Esod. 14 25. *c* Isa. 42. 13. *d* Ps. 40. 14, 15.
e Ps. 129. 5. *f* Iov 21. 18 Osea 13 3. *g* Ps. 73 18 *h* Ps. 9. 15. *i* 1 Thes. 5. 3. *j* Prov. 5. 22
k Ps. 13. 5. *l* Ps. 51. 8. *m* Esod. 15. 11. *n* Ps. 27. 12 *o* Ioan 10. 32. *p* Iov 30. 25. *q* Mat. 10. 13.

pul plecat la sân. 14 Ca *cu* un amic,
ca cu un frate m'am purtat, ca cel ce
plânge pre mumă-sa, Plin de durere, cu
capul plecat. 15 Iar ei se bucurară de
căderea mea, și se adunară: Se adunară
asupră-mi *cu* [r] oameni de nimic și necu-
noscuți, Mă [s] defăimară, și nu încetează;
16 Cu caraghioșii ospețelor [t] Crâșnesc
dinții lor asupră-mi. 17 Doamne, până
când vei [u] privi *aceasta?* Scapă sufletul
meu din stricăciunea lor, De puii leului
pre [v] unicul meu! 18 [x] Lăuda-te-voiu
în adunare mare. În popor numeros te
voiu mări. 19 O, [y] să nu se bucure de
mine înamicii cei fără cuvânt ai mei,
[z] Cei ce mă urăsc fără temeiu [a] să nu-și
facă cu ochiul. 20 De pace ei nu vor-
besc, Și împotriva celor liniștiți ai pă-
mântului cugetă cuvinte amăgitoare.
21 Și-au [b] largit gura asupră-mi, zicând:
[c] Ha, ha! A văzut ochiul nostru *împli-
nirea dorinții noastre.* 22 [d] Văzut-ai
aceasta, Doamne; [e] nu tăceà, Doamne!
Nu te [f] depărtà de la mine! 23 [g] Scoa-
lă-te, și deșteaptă-te pentru dreptatea
mea! Dumnezeul meu și Domnul meu,
pentru cearta mea! 24 [h] Judecă-mă
[i] după dreptatea ta, Doamne, Dumne-
zeul meu, Ca ei [j] să nu se bucure de
mine; 25 [k] Să nu zică în inima lor:
„Ha, dorința noastră *s'a împlinit!*“ Să
nu zică: [l] „Înghițitu-l-am!“ 26 [m] Ru-
șineze-se și roșească-se dela olaltă, Cei
ce se bucură de nefericirea mea; [n] Îm-
brace-se cu rușine și ocară Cei ce se
[o] îngâmfă asupră-mi. 27 [p] Să se bucure,
și să se veselească Cei ce doresc drep-
tatea mea: Și să zică pururea: „Mare
este Domnul, Care voește pacea servului
său.“ 28 Și limba mea va spune drep-
tatea ta, Toată ziua lauda ta.

Tânguire despre cei nelegiuiți. Bunătatea lui Dumnezeu față de cei cuvioși.

36 Un psalm al lui David, robul Dom-
nului. 2 Fărădelegile nelegiuitului
zic în inima mea: [a] Nu *este* temere de
Dumnezeu înaintea ochilor săi. 3 Căci
fărădelegea îi [b] măgulește vederea Cu
nedescoperirea *și* nepedepsirea nele-
giuirii sale. 4 Cuvintele gurii sale *sunt*
răutate și [c] vicleșug, [d] Lăsatu-s'a de a fi
înțelept, de a face bine. 5 [e] Răutate
cugetă pe patul său, Pusu-s'a [f] pe o cale,
ce nu este *bună;* Răul nu-l urăște.
6 Doamne, [g] până la cer *se întinde* în-
durarea ta, Credincioșia ta până la nouri.
7 Dreptatea ta *este* ca munții cei înalți,
[h] Judecățile tale *ca* adâncul cel mare;
Pre [i] oameni și vite ajuți, Doamne!
8 [j] Cât de prețioase *sunt* îndurările tale.
Dumnezeule! Și fiii oamenilor [k] se trag
supt umbrà aripelor tale, 9 [l] Ei se sa-
tură din grăsimea casei tale. Și cu
[m] torentul [n] desfătărilor tale îi adăpi.
10 [o] Căci la tine *este* isvorul vieții; [p] În
lumina ta vedem lumina. 11 Urmează
cu îndurarea ta [q] către cei ce te cunosc,
Și cu dreptatea ta către cei drepți cu
inimă. 12 Să nu mă calce piciorul
mândriei, Și mâna nelegiuiților să nu
mă alunge! 13 Acolo căzură făcătorii
de rele. Ei fură răsturnați, și nu putură
să se scoale.

Fericirea nelegiuiților să nu mâhnească sufletul cuvioșilor.

37 Un psalm al lui David. [a] Nu te a-
prinde cu făcătorii de rele, Nu
râvniți pre cei ce fac nelegiuire. 2 Căci
curând se vor cosi [b] ca fânul, Și ca iarba
verde vor veșteji. 3 Încrede-te în Dom-
nul, și fă bine. Locuește pământul, și
paște adevărul; 4 [c] Desfătează-te în
Domnul: Și el îți va dà dorințele inimii
tale. 5 [d] Încredințează Domnului calea
ta, Și încrede-te în el, și el va face *ace-
sta:* 6 [e] Va scoate, ca lumina, dreptatea
ta, Și judecata ta, ca miază-ziua. 7 [f] Fii
liniștit înaintea Domnului, [g] și așteaptă-l;
[h] Nu te aprinde asupra celuia ce sporește
în calea sa. Asupra omului, ce aduce

---

r Iov. 30.1,8,12.
s Iov 16. 9.
t Plân. 2. 16.
u Hab. 1. 13.
v Ps. 22. 20.
x Ps. 22. 25. 31.
y Ps. 13. 4.
z Plân. 3. 52. Ioan 15. 25.
a Iov 15. 12.
b Ps. 22. 13.
c Ps. 40. 15.
d Fapt. 7. 34.
e Ps. 28. 1.
f Ps. 10. 1.
g Ps. 44. 23.
h Ps. 26. 1.
i 2 Thes. 1. 6.
j Vers. 19.
k Ps. 27. 12.
l Plân. 2. 16.
m Ps. 40. 14.
n Ps. 109. 29.
o Ps. 38. 16.
p Rom. 12. 15. 1 Cor. 12. 26. *Ps. 36.*
a Rom. 3. 18.
b Dent. 29. 19.
c Ps. 12. 2.
d Ier. 4. 22.
e Mica. 2. 1.
f Isa. 65. 2.
g Ps. 57. 10.
h Iov 11. 8.
i 1 Tim. 4. 10.
j Ps. 31. 19.
k Rut. 2 12.
l Ps. 65. 4.
m Iov 20. 17.
n Ps. 16. 11.
o Ier. 2. 13.
p 1 Pet. 2. 9.
q Ier. 22. 16. — *Ps. 37.*
a Ps. 73. 3. Prov. 23. 17.
b Ps. 90. 5, 6.
c Isa. 58. 14.
d Ps. 55. 22. Luc. 12. 22.
e Iov 11. 17.
f Ps. 62. 1.
g Isa. 30. 15.
h Ier. 12. 1.

întru îndeplinire planurile *sale*. 8 Lasă-te de mânie, și părăsește furia: [i]Nu te aprinde spre facere de rău. 9 [j]Căci făcătorii de rele se vor stârpì; Dar cei ce speră în Domnul, aceia vor [k]moșteni pământul. 10 [l]Încă puțin, și nelegiuitul nu *va mai fi*, Și de [m]vei căutà spre locul său, el nu *va mai fi*. 11 [n]Dar cei blânzi vor moșteni pământul. Și se vor desfătà între belșugul păcei. 12 Nelegiuitul urzește asupra celui drept, [o]Și crâșnește la dânsul din dinții săi: 13 [p]Domnul râde de el, Căci vede, că vine [q]ziua lui. 14 Nelegiuiții scot sabia, și-și întind arcul, Ca să doboare pre cel sărman și sărac, Ca să junghie pre cei ce umblă pe calea cea dreaptă: 15 *Dar* [r]sabia lor va întrà în inima lor, Și arcurile lor se vor sfărâmà. 16 [s]Mai bun *este* puținul celui drept Decât prisosul multor nelegiuiți. 17 Căci [t]brațele nelegiuiților se vor sfărâmà: Dar pre cei drepți îi sprijine Domnul. 18 Domnul [u]știe zilele celor fără prihană, Și moștenirea lor va fi [v]în veci; 19 Ei nu vor fi rușinați în timpul nefericirii, Și [x]în zilele foametei se vor sătură. 20 Iar nelegiuiții vor pierì, Și inamicii Domnului, ca grăsimea mieilor, Și se vor stinge, [y]în fum se vor stinge. 21 Nelegiuitul împrumută, și nu plătește; Iar [z]dreptul *este* îndurător și dă: 22 [a]Căci cei binecuvântați de el vor moșteni pământul, Și cei blestămați de el [b]se vor stârpì. 23 [c]De Domnul se îndreaptă pașii omului *celui drept*, Căci calea sa e bine plăcută lui. 24 Chiar [d]de va cădeà, nu se va sdruncinà, Căci Domnul sprijinește mâna lui. 25 Tiner am fost și am îmbătrânit, Și n'am văzut pre cel drept părăsit, Sau semința lui [e]cerând pâne. 26 [f]În tot timpul *este* îndurător, și împrumută, Și semința lui *este* binecuvântată. 27 [g]Depărtează-te de rău, și fă bine, Și vei rămâneà în veci: 28 Căci Domnul [h]iubește dreptatea, Și nu va părăsì pre cuvioșii săi: În veci vor fi păziți: [i]Dar semința nelegiuitului se va stârpì. 29 [j]Cei drepți vor moșteni pământul, Și vor locuì într'însul în veci. 30 [k]Gura dreptului grăește înțelepciune, Și limba lui vorbește dreptate. 31 [l]Legea Dumnezeului său *este* în inima sa, Și pașii săi nu se vor clătì. 32 Nelegiuitul [m]pândește pre cel drept, Și caută a-l omorî. 33 Domnul [n]nu-l va lăsà în mâna lui, Și nu-l va [o]lăsà să fie condamnat, când *îl* vor judecà. 34 [p]Speră în Domnul, și păzește calea lui, Și el te va înălță, ca să moștenești pământul; [q]Stârpirea nelegiuiților o vei vedeà. 35 [r]Văzut-am un nelegiuit cutezător, Întinzându-se ca un arbore verde pământean! 36 Totuși [s]pierì, și iată, n'a mai fost, Căutatu-l-am, și nu se putù aflà. 37 Ia seamă la cel nevinovat, și caută la cel drept: Căci [t]omul păcei are viitor. 38 [u]Iar făcătorii de rele dela olaltă se stârpesc, Viitorul nelegiuiților se nimicește. 39 Dar [v]ajutorul celor drepți *vine* dela Domnul, El *este* tăria lor [x]în timp de nevoie. 40 Căci [y]pre ei îi ajută Domnul, și-i scapă: Îi scapă de cei nelegiuiți, și-i mântuie, [z]Fiindcă se încred în el.

Tânguirea lui David fiind năpustit de suferinți și dușmănie. Rugă pentru ajutor.

38 Un psalm al lui David spre aducere aminte. 2 [a]Doamne nu mă mustrà în mânia ta, Și nici nu mă pedepsì în urgia ta. 3 Căci [b]săgețile tale s'au înfipt în mine, Și [c]mâna ta mă apasă. 4 Nimic nu *este* sănătos în carnea mea, De mânia ta: [d]nici o liniște în oasele mele, De păcatul meu. 5 Căci [e]nedreptățile mele au covârșit capul meu: Ca o sarcină grea [f]s'au îngreuiat preste mine. 6 Împuțite, puruiate sunt rănile mele, din nebunia mea. 7 Încovăiat, [g]gârbovit sunt foarte: Toată ziua [h]umblu plin

---

i Efes. 4. 26.
j Iov 27. 13, 14.
k Isa. 57. 13.
l Ebr. 10. 36, 37.
m Iov 7. 10.
n Mat. 5. 5.
o Ps. 35. 16.
p Ps. 2. 4.
q 1 Sam. 26. 10.
r Mica. 5. 6
s 1 Tim. 6. 6
t Esec. 30. 21, etc.
u Ps. 1. 6.
v Isa. 60. 21.
x Iov 5. 20
y Ps. 102. 3
z Ps. 112. 5, 9.
a Prov. 3. 33.
b Vers. 9.
c 1 Sam. 2. 9.
d 2 Cor. 4. 9.
e Iov 15. 23.
f Deut. 15. 8.
g Ps. 34. 14.
h Ps. 11. 7.
i Ps. 21. 10. Isa. 14. 20.
j Prov. 2. 21.
k Mat. 12. 35.
l Deut. 6. 6.
m Ps. 10. 8.
n 2 Pet. 2. 9.
o Ps. 109. 31.
p Ps. 27. 14
Prov. 20. 22.
q Ps. 52. 5. 6.
r Iov 5. 3
s Iov 20. 5, etc.
t Isa. 32. 17.
u Ps. 1. 4.
v Ps. 3. 8.
x Ps. 9. 9.
y Isa. 31. 5.
z 1 Cron. 5. 20. Dan. 3. 17, 28.
—
Ps. 38.
a Ps. 6. 1.
b Iov 6. 4.
c Ps. 32. 4.
d Ps. 6. 2.
e Ezra 9. 6.
f Mat. 11. 28.
g Ps. 35. 14.
h Iov 30. 28

de durere. 8 Căci coapsele mele *sunt* pline de [i]arsură, Şi [j]nimic nu *este* sănătos în carnea mea. 9 Înţepenit, sfărâmat sunt foarte, [k]Mugesc de neliniştea inimei mele. 10 O Doamne, înaintea ta *este* tot dorul meu, Şi suspinul meu de tine nu este ascuns; 11 Inima mea bate tare, părăsitu-m'a puterea mea, Şi [l]lumina ochilor mei, nici ea nu este cu mine. 12 [m]Iubiţii mei şi amicii mei [n]stau departe de rana mea, Şi rudele mele [o]s'au aşezat departe. 13 Căci o [p]cursă *îmi* întinseră cei ce caută sufletul meu, Şi cei ce caută nefericirea mea au [q]hotărît ruina *mea*, Şi [r]cugetă vicleşug toată ziua. 14 Dar [s]eu, ca un surd, nu aud; [t]*Sunt* ca un mut, *ce* nu-şi deşchide gura sa: 15 Sunt ca un om, ce nu aude, Şi în a cărui gură nu *este* răspuns. 16 Căci pre tine, Doamne, [u]te aştept; Tu vei răspunde, Doamne, Dumnezeul meu! 17 Căci zis-am: *Ascultă-mă*, Căci [v]altfel ei se vor bucurà de mine! Când [x]piciorul meu se clătesţe, ei se [y]înalţă asupră-mi. 18 Căci aproape de cădere sunt, Şi durerea mea este pururea înaintea mea. 19 Căci eu [z]mărturisesc fărădelegea mea, Mă [a]întristez de păcatul meu. 20 Dar inamicii mei *sunt* vii, sunt tari, Şi mulţi sunt cei ce [b]fără cuvânt mă urăsc. 21 Şi [c]răsplătind cu rău pentru bine, Mă urăsc, [d]pentru că urmez binele. 22 Nu mă părăsì, Doamne, Dumnezeul meu! [e]Nu te depărtà dela mine. 23 Grăbeşte-te spre ajutorul meu, Doamne, [f]mântuirea mea.

Văzând slăbiciunea omului ia hotărîrea de a tace cu răbdare. Rugăciune pentru mângăiere dumnezeească.

39 Maestrului de cântare, lui Iedutun. Un psalm al lui David. 2 Zis-am: [a]Păzì-voiu căile mele, Ca să nu păcătuesc cu limba mea; Pune-voiu frâu [b]gurii mele, [c]Cât va stà nelegiuitul înaintea mea. 3 [d]Amuţit-am în tăcere, Tăcut-am chiar şi binele; Dar durerea mea *tot* s'a aţâţat. 4 Inima mea înfierbântatu-s'a în lăuntrul meu, Şi cugetând eu, [e]foc a cuprins-*o; Atuncia* vorbit-am cu limba mea: 5 [f]Fă-mi cunoscut, Doamne, sfârşitul meu, Şi măsura zilelor mele, cât *este*, *Ca* să ştiu, cât de trecător sunt. 6 Iată, pe degete urzit-ai zilele mele, Şi [g]viaţa mea nimic *este* înaintea ta: [h]Da, o suflare *este* tot omul, ori cât de tare *ar stà*. Sela. 7 Da, ca [i]o nălucă umblă omul. Înzadar se neliniştesţe: [j]Adună *avuţii*, şi nu ştie cine le va strânge. 8 Şi acum ce să aştept, Doamne? [k]Speranţa mea *este* în tine! 9 De toate fărădelegile mele scapă-mă. Nu mă face de [l]ruşine nebunului. 10 [m]Tăcut-am, gura mea n'am deşchis, Căci [n]tu ai făcut *aceasta*. 11 [o]Depărtează dela mine rana ta. *Căci* pier de lovirea mânei tale. 12 Când mustrì pre om, şi-l pedepseşti pentru păcatul *său*, Tu faci [p]să se mistue, ca molia, cele mai dorite ale lui; Da, [q]numai o suflare *este* tot omul. Sela. 13 Ascultă ruga mea, Doamne! Şi ia în urechi strigarea mea: La lacrimele mele nu tăceà: [r]Căci străin *sunt* la tine, Nemernic, [s]ca toţi părinţii mei. 14 [t]Întoarce-te dela mine, ca să mai fiu voios, Mai înainte de a mă duce şi [u]a nu mai fi.

Cuviosul mântuit, jertfeşte lui Dumnezeu mulţumită, ascultare şi rugă.

40 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 [a]Sperat-am în Domnul, Şi el se plecă către mine, şi auzì strigarea mea. 3 Şi mă scoase din groapa stricăciunii, Din [b]tina noroioasă. Şi [c]puse pe o stâncă picioarele mele, [d]Întărind paşii mei; 4 [e]Şi puse în gura mea o cântare nouă, Lauda Dumnezeului nostru, [f]Mulţi *o* vor vedeà, şi se vor încrede în Dumnezeu. 5 [g]Fericit bărbatul, ce pune speranţa sa în Domnul, Şi [h]nu caută spre cei îngâmfaţi şi [i]amici

i Iov 7. 5.	*p* 2 Sam. 17. 1, 2, 3.	*v* Ps. 13. 4.	*d* 1 Ioan 3. 12.	*e* Ier. 20. 9.	*l* Ps. 44. 13.	*s* Fac. 47. 9.	*c* Ps. 27. 5.
j Vers. 3.	*q* 2 Sam. 16. 7,8.	*x* Deut. 32. 35.	—	*f* Ps. 90. 12.	*m* Iov 40. 4, 5.	*t* Iov 10. 20, 21.	*d* Ps. 37. 23.
k Iov 3. 24.	*r* Ps. 35. 20.	*y* Ps. 35. 26	*Ps 39.*	*g* Ps. 90. 4.	*n* 2 Sam. 16. 10.	*u* Iov 14. 10, 11, 12.	*e* Ps. 33. 3.
l Ps. 6. 7.	*s* 2 Sam. 16. 10.	*z* Prov. 28. 13.	*a* 1 Reg. 2. 4.	*h* Ps 62 9.	*o* Iov 9. 34	*Ps. 40.*	*f* Ps. 52. 6.
m Ps. 31. 11.	*t* Ps. 39. 2, 9.	*a* 2 Cor. 7. 9, 10.	*b* Iac. 3. 2.	*i* 1 Cor. 7. 31.	*p* Osea. 5. 12.	*a* Ps. 27. 14.	*g* Ier. 17. 7.
n Luc. 10. 31, 32.	*u* 2 Sam. 16. 12.	*b* Ps. 35. 19.	*c* Col. 4. 5.	*j* Iov. 27. 17.	*q* Vers. 5.	*b* Ps. 69. 2. 14.	*h* Ps. 101. 3, 7
o Luc. 23. 49.		*c* Ps. 35. 12.	*d* Ps. 38. 13.	*k* Ps. 38. 15.	*r* 2 Cor. 5. 6.		*i* Ps. 125. 5.

ai minciunii! 6 Doamne, Dumnezeul meu, [j] mari *sunt* minunile tale, pre care le-ai făcut; Şi [k] cugetările tale, *pre care le arăţi* nouă; ţie nu *este* cine să se asemene: Voiu spune, şi voiu vorbì *de dânsele, De şi* nu se pot numărà. 7 [l] Jertfe şi daruri nu voeşti, Urechile mi-ai găurit. Arderile de tot şi jertfele pentru păcat n'ai cerut. 8 Atuncia zis-am: Iată, vin; În tuiul cărţei [m] scris *este* pentru mine; 9 [n] Îmi place să fac voia ta, Dumnezeul meu. Şi legea ta *este* [o] în lăuntrul meu: 10 [p] Predicat-am dreptatea *ta în* adunare mare: Iată, [q] buzele mele nu le-am oprit, Doamne, [r] tu *o* ştii. 11 Dreptatea ta [s] n'am ascuns-o în inima mea. Credinţa ta şi mântuirea ta am proclamat. N'am ascuns îndurarea ta şi adevărul tău în adunare mare. 12 Tu, Doamne, nu vei oprì îndurarea ta dela mine, [t] Mila ta şi adevărul tău pururea mă vor păzì. 13 Căci înconjuratu-m'au nefericiri nenumărate, [u] Ajunsu-m'au fărădelegile mele, De nu pot vedeà, Mai numeroase sunt decât părul capului meu, Şi [v] bărbăţia îmi lipseşte. 14 O, [x] binevoeşte, Doamne, a mă mântuì, Doamne, spre ajutorul meu grăbeşte-te! 15 [y] Ruşinеze-se şi roşească toţi Cei ce caută sufletul meu, ca să-l piardă; Dea înapoi şi ruşineze-se Cei ce doresc nefericirea mea. 16 Să se piardă, şi să aibă ruşinea de răsplată Cei ce-mi zic: Ha! Ha! 17 *Dar* bucure-se şi veselească-se în tine Toţi cei ce te caută; Să zică pururea: „Mare este Domnul!“ Cei ce iubesc ajutorul tău. 18 Deşi *sunt* sărman şi sărac, Dar [z] Domnul va îngriji de mine; Ajutorul meu şi mântuitorul meu tu *eşti;* Dumnezeul meu, nu întârzià!

Tânguire în timpul boalei, în privinţa duşmanilor ce-i poftesc peirea lui şi în privinţa prietenilor necredincioşi.

41 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Fericit [a] cel ce ia aminte celui sărac! În ziua nefericirii îl va scăpà Domnul. 3 Domnul îl va păzì, şi-l va ţinеà în viaţă, Şi va fi binecuvântat pe pământ; [b] Tu nu-l vei dà în voià inamicilor săi. 4 Domnul îl va sprijinì pe patul durerilor; Tu vei face tot aşternutul său în boala sa. 5 Eu am zis: „Doamne, îndură-te de mine, [c] Vindecă sufletul meu; căci am păcătuit ţie.“ 6 Inamicii mei vorbesc rău de mine, „Când va murì şi va pierì numele lui?“ 7 Şi când *vre-unul* vine, să *mă* vadă, [d] Vorbeşte făţarnic, inima sa adună gânduri rele, Ele ies afară, *şi* o spune. 8 Împreună şoptesc asupra-mi cei ce mă urăsc; Cugetă sticăciunea mea; 9 „Boală rea se ţine de dânsul, Şi cel ce zace nu se va mai ridicà!“ 10 [e] Chiar şi omul, cu care eram în pace, în care mă încredeam, [f] Care mâncà pânea mea, ridicat-a călcâiul asupră-mi. 11 Dar tu, Doamne, îndură-te de mine, Şi ridică-mă, ca să le răsplătesc! 12 În aceasta voiu cunoaşte că ai plăcere de mine: Că inamicul meu nu se va veselì de mine. 13 *Căci* pre mine în neprihănirea mea tu m'ai sprijinit, Şi [g] m'ai pus înaintea feţei tale în veci. 14 Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, Din veci şi în veci! Amin şi Amin.

CARTEA A DOUA.

Dor după templu şi ţară străină.

42 Maestrului de cântare. O învăţătură dela fiii lui Korah. 2 Cum cerbul doreşte după izvorul de apă, Aşà doreşte sufletul meu după tine, Dumnezeule! 3 [a] Sufletul meu însetează după Dumnezeu, după Dumnezeul [b] cel viu: „Când voiu venì şi mă voiu arătà înaintea lui Dumnezeu?“ 4 [c] Lacrămile mele făcutu-s'au pânea mea ziua şi noaptea, Când [d] în toate zilele mi-se zicea: „Unde *este* Dumnezeul tău?“ 5 De acestea amintiam, [e] revărsând în mine sufletul meu: Când mergeam cu gloata, *când* [f] mă duceam la casa lui Dumnezeu, Cu strigăte de bucurie şi de laudă, Cu mul-

---

j Esod. 15. 11. Ps. 71. 15.
k Isa. 55. 8.
l 1 Sam 15. 22. Ps. 50. 8.
Osea. 6. 6. Mat. 9. 13
m Luc. 24. 44.
n Ioan 4. 34. Rom. 7. 22.
o 2 Cor. 3. 3.
p Ps. 22. 22, 25.
q Ps. 119. 13.
r Ps. 139. 2.
s Fapt. 20. 20, 27.
t Ps. 43. 3.
u Ps. 38. 4.
v Ps. 73. 26.
x Ps. 70. 1, etc.
y Ps. 35. 4, 26.
z 1 Pet. 5. 7.
—
Ps. 41.
a Prov 14. 21.
b Ps. 27. 12.
c 2 Cron. 30. 20.
d Ps. 12. 2
e 2 Sam. 15. 12
f Obad. 7.
g Iov 36. 7.
Ps. 42.
a Ioan 7. 37.
b 1 Thes. 1. 9.
c Ps. 80. 5.
d Ps. 79. 10.
e Iov 30. 16.
f Isa. 30. 29

ţine ce serbătorià. 6 [g]Ce eşti întristat, suflete al meu? Şi *ce* suspini în mine? [h]Aşteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voiu lăudà. *Pentru* ajutorul feţei sale. 7 Dumnezeul meu, sufletul meu este întristat în mine: De aceea îmi amintesc de tine din pământul Iordanului şi al Hermonului, Din muntele Mizar. 8 [i]Adâncul pre adânc chiamă, la vuetul jghiaburilor tale, [j]Toate undele tale şi valurile tale au trecut preste mine, 9 Domnul ziua [k]porunceşte îndurarea sa, Şi [l]noaptea cântarea lui *este* cu mine, *Şi* ruga mea către Dumnezeul vieţii mele. 10 Voiu zice către Dumnezeu, stânca mea: „Pentru ce m'ai uitat? [m]De ce trebue să umblu plin de durere supt apăsarea inamicului?“ 11 Când zdrobite erau oasele mele, batjocuritu-m'au apăsătorii mei, [n]Pe toată ziua, zicându-mi: „Unde *este* Dumnezeul tău?“ 12 Ce eşti întristat, suflete al meu, Şi ce suspini în mine? Aşteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voiu lăudà. Ajutorul feţei mele, şi Dumnezeul meu!

Urmare.

43 [a]Judecă-mă, Dumnezeule, şi [b]apără cauza mea, Împotriva unui popor necuvios; De omul vicleniei şi al nedreptăţii scapă-mă. 2 Căci tu *eşti* Dumnezeul meu [c]scutitor! Pentru ce m'ai lepădat? [d]De ce trebue să umblu plin de durere supt apăsarea inamicului? 3 [e]Trimete lumina ta şi adevărul tău, Ca să mă conducă, Ca să mă ducă la [f]muntele tău cel sfânt şi la locuinţele tale: 4 Ca să vin la altarul lui Dumnezeu, La Dumnezeu, bucuria mea cea mare, Şi să te laud din citară, Dumnezeule, Dumnezeul meu! 5 [g]Ce eşti întristat, suflete al meu, Şi ce suspini în mine? Aşteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voiu lăudà, Ajutorul feţei mele şi Dumnezeul meu!

Tânguire că Dumnezeu a răspins pe poporul său.

44 Maestrului de cântare. O învăţătură dela fiii lui Korah. 2 Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit: [a]Părinţii noştri ne-au spus Faptele, *ce le*-ai făcut în zilele lor, În zilele trecute. 3 [b]Tu prin mâna ta alungat-ai naţiuni, Iar pre dânşii i-ai plantat; Perdut-ai popoare, Iar pre ei i-ai lăţit. 4 Că [c]nu prin sabia lor luat-au pământul *acesta* în stăpânire, Şi nu braţul lor ajutatu-i-a pre ei; Ci dreapta ta şi braţul tău şi lumina feţei tale; [d]Căci i-ai iubit. 5 [e]Tu eşti regele meu, Dumnezeule! Fă mântuire lui Iacob. 6 Prin tine [f]vom împunge pre apăsătorii noştri, În numele tău călcà-vom în picioare pre împotrivitorii noştri. 7 Căci [g]nu în arcul meu mă voiu încrede, Şi sabia mea nu mă va ajutà: 8 Ci tu ajutatu-ne-ai împotriva apăsătorilor noştri, Şi [h]pre cei ce ne urăsc ai ruşinat. 9 Pre [i]Dumnezeu lăudăm toată ziua, Şi numele tău îl mărturisim în veci. Sela. 10 Dar *acum* [j]lepădatu-ne-ai, şi *ne*-ai ruşinat, Şi nu ieşi cu oştirile noastre: 11 Tu ne-ai făcut să ne [k]întoarcem îndărăt de dinaintea inamicilor *noştri*, Şi cei ce ne urăsc şi-au făcut prada lor. 12 [l]Făcutu-ne-ai ca oile *hotărîte* spre mâncare, Şi [m]între popoare ne-ai împrăştiat. 13 [n]Vândut-ai pentru puţin poporul tău, Şi n'ai suit preţul vânzării lor. 14 [o]Făcutu-ne-ai de ruşine vecinilor noştri, De râs şi de batjocură celor din împrejurul nostru. 15 [p]Făcutu-ne-ai de proverb între popoare, [q]De clătire cu capul între naţiuni. 16 În toată ziua ruşinarea mea *stă* înainte-mi, Şi faţa mea de ruşine s'a acoperit, 17 La auzul vocei înjurătorului şi a batjocuritorului, [r]La *vederea* inamicului şi a celui lacom de răsbunare. 18 [s]Venit-au toate acestea preste noi, Dar noi nu te-am uitat, Nici n'am fost necredincioşi legământului tău; 19 Inima noastră nu s'a întors îndărăt, Şi [t]pasul nostru nu s'a abătut din calea ta: 20 De şi [u]ca pre dragoni ne-ai sdrobit, Şi ne-ai acoperit [v]cu umbrele morţii. 21 De am

---

g Ps. 43. 5. *h* Plân. 3. 24. *i* Ier. 4. 20. *j* Iona 2. 3. *k* Lev. 25. 21. *l* Iov 35. 10. *m* Ps. 38. 6. *n* Ioel 2. 17. Mic. 7. 10. —

Ps. 43. *a* Ps. 26. 1. *b* Ps. 35. 1. *c* Ps. 28. 7. *d* Ps. 42. 9 *e* Ps. 40. 11. *f* Ps. 3. 4. *g* Ps. 42. 5. 11. —

Ps. 44. *a* Esod. 12 26. 27. *b* Esod. 15. 17. *c* Deut. 8. 18. *d* Deut. 4. 37. *e* Ps. 74. 12. *f* Dan. 8. 4. *g* Osea. 1. 7. *h* Ps. 40. 14. *i* Rom. 2. 17. *j* Ps. 60. 1. 10. *k* Ios. 7. 8, 12. *l* Rom. 8. 36. *m* Deut. 4. 27. *n* Isa. 52. 3, 4. *o* Deut. 1. 28, 37. *p* Ier. 24 9. *q* 2 Reg. 19. 21. *r* Ps. 8. 2. *s* Dan. 9 13. *t* Iov 23. 11. *u* Isa. 34. 13. *v* Ps. 23. 4.

fi uitat numele Dumnezeului nostru. Şi de am fi[x] întins mânele noastre către un zeu străin: 22[y] Au nu ar cercetà Dumnezeu aceasta? Căci el cunoaşte ascunsurile inimei. 23 [z] Da, în toate zilele suntem ucişi pentru tine, Socotiţi ca oile hotărîte la junghiere. 24 [a] Scoală-te! pentru ce dormi, Doamne? Deşteaptă-te! [b] nu ne lepădà pentru totdeauna. 25 [c] De ce ascunzi faţa ta? De ce uiţi mişelia şi apăsarea noastră? 26 Căci [d] plecat spre pulbere este sufletul nostru, Corpul nostru lipit de pământ. 27 Scoală-te întru ajutorul nostru, Şi mântue-ne pentru îndurarea ta.

Cântare de laudă pentru unsul lui Dumnezeu şi pentru mireasa sa.

45 Maestrului de cântare, pe Şoşanim. O învăţătură sau o cântare dela fiii lui Korah, despre iubire. 2 Inima mea fierbe de o cântare frumoasă. Eu închin regelui lucrarea mea, Limba mea *este* condeiul unui scriitor iscusit! 3 Tu eşti mai frumos decât fiii oamenilor, [a] Harul este vărsat pe buzele tale: De aceea Dumnezeu binecuvântatu-te-a în veci. 4 [b] Viteazule! Încinge la coapsă [c] sabia ta, Mărirea ta şi strălucirea ta; 5 [d] Prosperă în strălucirea ta. Înaintează pentru *apărarea* adevărului dreptăţii *strâmbătăţite*, şi a blândeţei. Şi dreapta ta te va învăţà lucruri înfricoşate! 6 Ascuţească-se săgeţile tale, *străpungă* inimile înamicilor regelui; Supt paşii tăi cadă popoarele. 7 [e] Tronul tău, Dumnezeule, *stă* în veci şi perpetuu. Sceptrul dreptăţii *este* sceptrul împărăţiei tale. 8 [f] Tu iubeşti dreptatea, şi urăşti nelegiuirea: De aceea [g] unsu-te-a [h] Dumnezeu. Dumnezeul tău Cu oleiul [i] bucuriei mai mult decât pre soţii tăi. 9 [j] Smirnă şi aloe *şi* casie *sunt* toate vestmintele tale; În palaturi de fildeş cu cântări de organe te-au veselit. 10 [k] Fete de regi *sunt* între scumpele tale. [l] Regina stă la dreapta ta în aur de Ofir. 11 Ascultă, fică, şi vezi, şi pleacă urechia ta: [m] Uită pre poporul tău şi casa părintelui tău. 12 Atuncia va poftì regele frumuseţea ta: [n] Căci el *este* domnul tău, şi închină-te lui. 13 Şi cu daruri, fică a Tirului, Vor saluta [o] avuţii poporului faţa ta. 14 [p] Însăşi măreţie *este* faţa regelui în camera sa. Ţesătură de aur *este* vestmântul ei. 15 [q] În vestminte pestriţe ea se aduce la rege, În urmă fecioarele, amicele ei, Se aduc la tine: 16 Se aduc cu bucurie şi veselie, Întră în palatul regelui. 17 În locul părinţilor tăi vor fi fiii tăi. Pre [r] cari-i vei pune domni preste toată ţara. 18 [s] Voiu face să se amintească numele tău din generaţiune în generaţiune. Şi popoarele te vor lăudà în veci şi perpetuu.

Cetate tare este Dumnezeul nostru.

46 Maestrului de cântare. O învăţătură dela fiii lui Korah, pe Alamot. 2 Dumnezeu ne este [a] scăpare şi putere, [b] Ajutor cercat foarte în nevoi. 3 De aceea nu ne temem, *Chiar* când pământul s'ar răsturnà, Când munţii s'ar mutà în inimile mării; 4 [c] *Când* apele sale ar vuì şi ar spuma, Şi munţii s'ar clătì de urgia ei. Sela. 5 El *este* [d] fluviul. Ale cărui pâraie desfătează [e] cetatea lui Dumnezeu, Templul locuinţelor celui Preaînalt. 6 Dumnezeu *este* [f] în mijlocul ei. Nu se va clătì: Dumnezeu o va ajutà la răvărsatul zorilor. 7 [g] Popoare au vuit, regate s'au clătit: El sună cu vocea sa, [h] pământul se topeşte; 8 [i] Domnul. *Dumnezeul* oştirilor, *este* cu noi. Scăparea noastră *este* Dumnezeul lui Iacob. Sela. 9 [j] Veniţi, priviţi lucrurile Domnului. Cel ce pustiiri a făcut pe pământ! 10 [k] El până la marginile pământului pune capăt resbelelor: Rupe arcul şi sfărâmă lancea, Cu foc arde carele. 11 Fiţi liniştiţi, şi recunoaşteţi, că eu *sunt* Dumnezeu. Înalt între popoare, înalt pe pământ! 12 Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* cu noi,

x Iov 11. 13.	*d* Ps. 119. 25.	*d* Apoc. 6. 2.	*i* Ps. 21. 6.	*o* Ps. 22. 29.	*Ps. 46.*	*d* Isa. 8. 7.	*g* Ps. 2. 1.
y Iov 31. 14.	—	*e* Ps. 93. 2.	*j* Cânt. 1. 3.	*p* Apoc. 7. 8.	*a* Ps. 62. 7. 8.	*e* Ps. 48. 1. 8.	*h* Ios. 2. 9, 24.
z Rom. 8. 36.	*Ps. 45.*	*f* Ps. 33. 5.	*k* Cânt. 6. 8	*q* Cânt. 1. 4.	*b* Deut. 4. 7.	*f* Deut. 23. 14.	*i* 2 Cron. 13. 12
a Ps. 7. 6.	*a* Luc. 4. 22.	*g* 1 Reg. 1. 39.	*l* 1 Reg. 2. 19.	*r* 1 Pet. 2. 9.	*c* Ps. 93. 3, 4.	Osea. 11. 9.	*j* Ps. 66. 5.
b Vers. 9.	*b* Isa. 9 6.	40.	*m* Deut. 21. 18.	*s* Mal. 1. 11.	Mat. 7. 25.	Ioel 2. 27.	*k* Isa. 2. 4
c Iov 13. 24.	*c* Apoc. 1. 16.	*h* Isa. 61. 1.	*n* Isa. 54. 5.	—			—

Scăparea noastră *este* Dumnezeul lui Iacob. Sela.

Dumnezeu e rege.

47 Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Popoarelor toate. [a]bateți în palme; Strigați lui Dumnezeu cu voce de bucurie! 3 Căci Domnul, cel Preaînalt, [b]înfricoșat *este*, [c]Rege mare preste tot pământul. 4 [d]El supuse-ne-a popoarele, Și națiunile supt picioarele noastre; 5 Alesu-ne-a [e]moștenirea noastră. Fala lui Iacob, pre care l-a iubit. Sela. 6 [f]Suitu-s'a Dumnezeu cu strigări de bucurie, Domnul cu voce de trâmbiță. 7 Cântați lui Dumnezeu, cântați-*i*, Cântați regelui nostru, cântați-i! 8 [g]Căci rege preste tot pământul *este* Dumnezeu, [h]Cântați-*i* cântare: 9 [i]Dumnezeu domnește preste popoare, Dumnezeu șede pe sfântul său tron. 10 Domnii popoarelor s'au adunat, [j]Poporul Dumnezeului lui Abraam: Căci ale lui Dumnezeu *sunt* scuturile pământului, El este înalțat foarte.

Bucuria Sionului pentru ajutorul lui Dumnezeu în strâmtorile de nevoi.

48 Maestrului de cântare. O cântare sau un psalm dela fiii lui Korah. 2 Mare *este* Domnul și vrednic de laudă, [a]În cetatea Dumnezeului nostru, pe [b]muntele său cel sfânt. 3 [c]Frumoasă înălțime, [d]bucuria a tot pământul *este* muntele Sion; [e]În laturile de către miazănoapte *este* [f]cetatea regelui celui mare. 4 Dumnezeu, în palaturile ei, este cunoscut ca o întărire înaltă. 5 Căci iată, [g]regii s'au adunat, Trecut-au dela olaltă. 6 O văzură; și se uimiră, Se spăimântară, *și* fugiră repede. 7 Tremur i-a [h]cuprins acolo, [i]Dureri, ca pre femeie în facere. 8 [j]Prin vântul de răsărit [k]ai sfărâmat Corăbiile Tarșișului. 9 După cum am auzit, așà am și văzut În [l]cetatea Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, în cetatea Dumnezeului nostru; Dumnezeu o va [m]întări în veci. Sela. 10 Cugetat-am, Dumnezeule, la [n]îndurarea ta, În templul tău. 11 Cum *este* [o]numele tău, Dumnezeule! Așà *este și* lauda ta, până la marginile pământului: De dreptate este plină dreapta ta. 12 Muntele Sion se veselește, *Și* ficele lui Iuda se bucură pentru judecățile tale. 13 Înconjurați Sionul, și-l ocoliți, Numărați turnurile sale; 14 Luați seamă la zidul său, priviți palaturile lui, Ca să spuneți *de ele* generațiunii viitoare. 15 Căci acest Dumnezeu *este* Dumnezeul nostru în veci și perpetuu, Și el până la moarte ne va fi conducător.

Norocul nelegiuiților isprăvește cu moartea.

49 Maestrului de cântare. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Ascultați acestea, toate popoarele, Luați în ureche, toți locuitorii lumii! 3 Cel [a]mic, ca și cel mare, Avutul și săracul împreună. 4 Înțelepciune *vă* va vorbì gura mea, Și cugetarea inimei mele *va fi* cu pricepere. 5 [b]Plecà-voiu urechea mea în parabolă, Cu citară descoperì-voiu adânca mea știință. 6 De ce să mă tem în zilele de nefericire, *Când* mă înconjoară [c]răutatea celor ce mă pândesc, 7 Celor ce se [d]încred în avuția lor, Și se fălesc în mulțimea averii lor? 8 Fratele pre frate nu poate răscumpăra de moarte, Nu poate [e]da lui Dumnezeu prețul răscumpărării sale; 9 (Prea scumpă este [f]răscumpărarea vieței lor, Și în veci nu se poate face;) 10 *Adecă*, să trăiască în veci, [g]Să nu vadă el mormântul. 11 Da, el îl va vedea; *chiar* [h]înțelepții mor, Și cu dânșii pere și nebunul și prostul, [i]Și lasă altora averea lor. 12 Lăuntrul lor *se măgulește, că* casele lor *vor sta* în veci, *Și* locuințele lor din generațiune în generațiune: *Și* [j]numesc *încă* cu numele *lor* pământurile lor. 13 Totuși [k]*în* strălucire omul nu se poate ține a. *Ci* asemenea animalelor se sting. 14 Aceasta *este* calea lor, [l]nebunia lor; Și pre dânșii îi urmează cei cărora le plac cuvintele lor. Sela. 15 Ca oile în infern

Ps. 47.	*f* Ps. 68. 24, 25	*j* Rom. 4. 11, 12.	Dan. 8. 9	*h* Esod. 15. 15.	*n* Ps. 26. 3.	*b* Mat. 13. 35.	*g* Ps. 89. 48.
a Isa. 55. 12.	*g* Zech. 14 9.	—	*d* Ezec. 20. 6.	*i* Osea. 13. 13	*o* Deut. 28. 58.	*c* Ps. 38. 4.	*h* Eccl. 2. 16.
b Neem. 1. 5.	*h* 1 Cor. 14. 15,	*Ps. 48.*	*e* Isa. 14. 13.	*j* Ier. 18. 17.	Ps. 113. 3.	*d* Marc. 10. 24.	*i* Prov. 11. 4.
c Mal. 1. 14.	16.	*a* Ps. 46. 4.	*f* Mat. 5. 35.	*k* Ezec. 27. 26.	—	1 Tim. 6. 17.	*j* Fac. 4. 17.
d Ps. 18. 47.	*i* Apoc. 19. 6.	*b* Isa. 2. 2, 3.	*g* 2 Sam. 10. 6,	*l* Vers. 1. 2.	*Ps. 49.*	*e* Mat. 16. 26.	*k* Ps. 39. 5.
e 1 Pet. 1. 4.		*c* Plân. 2. 15.	14, 16. 18, 19.	*m* Mic. 4. 1.	*a* Ps. 62. 9.	*f* Iov. 36. 18.19.	*l* Luc. 12. 20.

vor fi puşi, Moartea îi va paşte; Şi [m] în dimineaţa *aceea* vor domni preste dânşii cei drepţi, Şi [n] mutra lor o va mânca infernul, lăcaş nu vor mai avea. 16 Dar Dumnezeu [o] va răscumpăra sufletul meu din puterea infernului, Şi mă va primi. Sela. 17 Nu te teme, când se înavuţeşte carevà. Când se înmulţeşte mărirea casei sale: 18 [p] Căci nimic va lua *cu sine* la moartea sa, Mărirea lui nu se va pogorî după dânsul. 19 Cu toate că a [q] îndestulat sufletul său în vieaţa sa, (Şi eşti lăudat, când îţi lucrezi bunuri), 20 El [r] se va duce la generaţiunea părinţilor săi, *Cari* în veci nu văd [s] lumina. 21 Omul în mărire şi fără de minte Asemenea vitelor va perì.

Adevărata jertfă de mulţumire.

50 Un psalm al lui Asaf. [a] Atotputernicul Dumnezeu, Domnul, vorbeşte, Şi chiamă pământul, Dela răsăritul soarelui, până la apusul lui. 2 Din Sion, [b] desăvârşirea frumuseţei, [c] Dumnezeu străluceşte. 3 Dumnezeul nostru vine, şi nu tace; [d] Focul mistue înaintea lui, Şi în jurul său vifor cumplit. 4 [e] El chiamă cerul de sus şi pământul, Ca să judece pre poporul său: 5 „Adunaţi-mi pre [f] cuvioşii mei, [g] Cari au încheiat legământ cu mine prin jertfire.“ 6 Şi [h] cerurile proclamă dreptatea lui, Căci [i] Dumnezeu *este* cel ce judecă. Sela. 7 [j] „Ascultă, poporul meu, şi-ţi voiu vorbì, *Ascultă,* Israele, că voiu mărturisì asupră-ţi; [k] Dumnezeu, Dumnezeul tău, *eu* sunt. 8 [l] Nu pentru jertfirile tale [m] te voiu mustrà. Nici pentru arderile de tot ale tale, *cc* pururea *sunt* înaintea mea. 9 [n] Nu voiu lua din casa ta tauri. *Nici* din staulele tale ţapi; 10 Căci ale mele *sunt* toate fiarele pădurei. Şi vitele *ce pasc* în mii de munţi: 11 Cunosc toate paserile munţilor. Şi tot ce se mişcă pe câmp *îmi* este cunoscut. 12 De aş fi flămând, nu ţi-aş spune; [o] Căci a mea *este* lumea şi plinătatea ei. 13 Au mânânc eu carnea taurilor, Şi beau sângele ţapilor? 14 [p] Jertfeşte lui Dumnezeu mulţumire, Şi [q] plăteşte celui Preaînalt voturile tale; 15 Şi [r] chiamă-mă în ziua nevoiei: „Eu te voiu mântuì, şi tu [s] mă vei marì.“ 16 Dar celui nelegiuit îi zice Dumnezeu: Ce ai tu să proclami aşezămintele mele? Şi în gura ta să iei legământul meu? 17 [t] Căci urăşti învăţătura, Şi [u] lapezi cuvintele mele înapoia ta. 18 De vezi un fur, *eşti* [v] amic cu el, Şi [x] cu adulterul este partea ta. 19 Gura ta împins-ai spre rele, Şi [y] limba ta urzeşte vicleşug. 20 Şezi şi vorbeşti asupra fratelui tău, Pre fiul mumei tale îl înnegreşti. 21 Acestea ai făcut, [z] şi eu am tăcut, [a] Socotit-ai *poate,* că eu ca tine *sunt: Dar* [b] te voiu mustrà, si voiu pune *toate* înaintea ochilor tăi. 22 Luaţi deci seamă de aceasta, cei ce [c] uitaţi pre Dumnezeu! Ca să nu sfâşiu, fără *să fie* cine să *vă* scape. 23 [d] Cine jertfeşte laudă, mă onorează; Şi [e] celui ce ia aminte la calea sa, Îi voiu arăta mântuirea lui Dumnezeu.“

Rugăciunea de pocăinţă a lui David.

51 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Compus când veni la dânsul profetul Natan, după ce a întrat la Bat-Şeba. 3 Miluieşte-mă, Dumnezeule, După mila ta; După mulţimea îndurărilor tale, [a] Şterge fărădelegea mea. 4 [b] Spală-mă de tot de fărădelegea mea, Şi de păcatul meu curăţeşte-mă. 5 Căci [c] fărădelegea mea o cunosc, Şi păcatul meu *este* pururea înaintea mea. 6 [d] Numai ţie unuia am greşit, Şi *acest* rău [e] înaintea ta am făcut, [f] Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, *Şi* să fii curat în judecăţile tale. 7 *Că* [g] iată, întru fărădelegi m'am născut, [h] Şi în păcate m'a zămislit muma mea. 8 Că iată, adevărul iubeşti [i] în lăuntrul *omului,* Şi înţelepciunea ta m'ai învăţat în ascun-

[m] Dan. 7. 22. Luc. 22. 30. 1 Cor, 6. 2.
[n] Iov. 4. 21.
[o] Osea. 13. 14.
[p] Iov. 27. 19.
[q] Deut. 29. 19.
[r] Fac. 15. 15.
[s] Iov. 33. 30. — *Ps. 50.*
[a] Neem. 9. 32.
[b] Ps. 48. 2.
[c] Deut. 33. 2.
[d] Dan. 7. 10.
[e] Deut. 4. 26.
[f] Isa. 13. 3.
[g] Esod. 24. 7.
[h] Ps. 97. 6.
[i] Ps. 75. 7.
[j] Ps. 81. 8.
[k] Esod. 20. 2.
[l] Osea. 6. 6.
[m] Isa. 1. 11.
[n] Fapt. 17. 25.
[o] 1 Cor. 10. 26, 28
[p] Ebr. 13. 15.
[q] Eccl. 5. 4, 5.
[r] Iov. 22. 27.
[s] Ps. 22 23.
[t] Rom. 2. 21,22.
[u] Neem. 9. 26.
[v] Rom. 1. 32
[x] 1 Tim. 5. 22.
[y] Ps. 52. 2.
[z] Eccl. 8. 11,12.
[a] Rom. 2. 4.
[b] Ps. 90. 8.
[c] Iov. 8. 13.
[d] Rom. 12. 1.
[e] Gal. 6. 16. — *Ps. 51.*
[a] Col. 2. 14.
[b] Ebr. 9. 14.
[c] Ps. 32. 5.
[d] Fac. 20. 6.
[e] Luc. 15. 21.
[f] Rom. 3. 4
[g] Ioan. 3. 6. Efes. 2. 3.
[h] Iov. 14. 4.
[i] Iov. 38. 36.

sul inimei mele. 9 [j]Stropi-mă vei cu isop, și mă voiu curăți, Spală-mă-vei, și mai tare decât omătul [k]mă voiu albi. 10 Auzului meu dă bucurie și veselie, *Ca să* [l]se bucure oasele, *ce le*-ai sfărâmat. 11 [m]Întoarce fața ta dela păcatele mele, [n]Șterge toate fărădelegile mele. 12 [o]Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, Și spirit drept înnoește în lăuntrul meu. 13 Nu mă lepădà [p]dela fața ta, Și [q]spiritul tău cel sfânt nu-l lua dela mine. 14 Dă-mi iarăși bucuria mântuirei tale. Și cu [r]spirit bine-voitor sprijinește-mă. 15 *Atuncia* învăța-voiu pre cei fărădelege căile tale, Și cei păcătoși la tine se vor întoarce. 16 Scapă-mă de [s]sângiuri, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele, Și [t]bucurà-se-va limba mea de dreptatea ta. 17 Doamne, deschide buzele mele. Și gura mea va cuvântà lauda ta. 18 Căci [u]jertfire de ai fi binevoit, aș fi dat: Ardere de tot nu ceri. 19 [v]Jertfirile lui Dumnezeu *sunt* un spirit sdrobit, O inimă înfrântă și sdrobită nu vei urgisi, Dumnezeule. 20 Fă bine întru bunăvoința ta Sionului, Zidește zidurile Ierusalimului. 21 Atuncia vei bineprimi [x]jertfirile dreptății, Prinoasele și arderile de tot; Și atuncia vor aduce pe altarul tău viței.

Mângâierea curiosului în ciuda clevetitorului.

52 Maestrului de cântare. O învățătură a lui David. 2 Compusă când Doeg, Edomitul, venì, și înștiință pre Saul, și-i zise: David a venit în casa lui Ahimelec. 3 De ce te fălești întru răutate, [a]puternice? Îndurarea lui Dumnezeu pe toată ziua *se arată*. 4 [b]Limba ta nedreptate vorbește, [c]Ca un briciu ascuțit, uneltind viclenie. 5 Tu iubești răul mai mult decât binele, [d]A vorbì minciuna mai mult decât adevărul. Sela. 6 Iubești toate cuvintele ruinătoare, Limbă vicleană! 7 De aceea Dumnezeu te va sfărâmà pentru totdeauna, Te va răpì, și te va smulge din cort, Și te va [e]desrădăcinà din pământul celor vii. Sela. 8 [f]Cei drepți vor vedeà *aceasta*, și se vor teme, [g]Și vor râde de el, *zicând:* 9 Iacă omul, *care* n'a luat pre Dumnezeu de scut al său. „Ci [h]s'a încrezut în mulțimea avuției sale, *Și* s'a răzămat pe răutatea sa!“ 10 Iar eu [i]ca un măslin verde *sunt* în casa lui Dumnezeu! Mă încred în îndurarea lui Dumnezeu în veci și perpetuu. 11 Te voiu lăudà în veci, pentru că ai făcut *aceasta*. Și voiu sperà în numele tău, Căci el *este* bun cuviosilor tăi.

Oftare după mântuirea din corupțiunea generală omenească.

53 Maestrului de cântare, pe Mahalat. O învățătură a lui David. 2 [a]Nebunul zice în inima sa: „Nu *este* Dumnezeu“. Stricați și urîți sunt în fărădelegile lor, [b]Nici unul nu face bine. 3 Dumnezeu din cer [c]privește la fiii oamenilor, Să vadă, de este vre-un înțelept, Care [d]caută pre Dumnezeu: 4 Toți s'au abătut, S'au stricat de tot; Nimenea nu face bine, chiar nici unul. 5 Au [e]n'au știință făcătorii de rele, Cari mânâncă pre poporul meu, *Cum* ar mâncà pânea? Lui Dumnezeu nu s'au rugat. 6 [f]Deci cutremur i-a cuprins, *unde* frica nu încăpeà; Căci Dumnezeu a [g]împrăștiat oasele apăsătorilor tăi: Făcutu-*i*-ai de rușine, pentru că Dumnezeu i-a lepădat. 7 O! de *ar venì* din Sion mântuirea lui Israel! Când Dumnezeu va întoarce pre captivii poporului său, Bucurà-se-va Iacob, veselì-se-va Israel.

Rugăciune pentru mântuire.

54 Maestrului de cântare pe coarde. O învățătură a lui David; 2 Compusă, când Zifeii veniră, și ziseră lui Saul: Iacă, David este ascuns la noi. 3 Dumnezeule, mântuie-mă prin numele tău, Și prin puterea ta apără dreptul meu! 4 Dumnezeule, ascultă ruga mea, Ià în urechie cuvintele gurei mele. 5 Căci [a]străinii s'au sculat asupră-mi.

---

j Ebr. 9. 19. *k* Isa. 1. 18. *l* Mat. 5. 4. *m* Ier. 16. 17. *n* Vers. 1. *o* Fapt. 15. 9. *p* Fac. 4. 14. *q* Rom. 8. 9. *r* 2 Cor. 3. 17. *s* 2 Sam. 11. 17. *t* Ps. 35. 28. *u* Num. 15. 27, 30. *v* Ps. 34. 18. *x* Mal. 3. 3. — *Ps. 52.* *a* 1 Sam. 21. 7. *b* Ps. 50. 19. *c* Ps. 57. 4. *d* Ier. 9. 4, 5 *e* Prov. 2. 22. *f* Iov. 22. 19. Mal. 1. 5. *g* Ps. 58. 10. *h* Ps. 49. 6. *i* Osea. 14. 6. — *Ps. 53.* *a* Ps. 10. 4. *b* Rom. 3. 10. *c* Ps. 33. 13. *d* 2 Cron. 15. 2. *e* Ier. 4. 22. *f* Prov. 28. 1. *g* Ezec. 6. 5 — *Ps. 54.* *a* Ps. 86. 14.

Şi oamenii cumpliţi caută viaţa mea. Cari nu pun pre Dumnezeu înaintea lor. Sela. 6 Iacă, Dumnezeu îmi *este* ajutor. [b]Domnul *este* între cei ce sprijinesc viaţa mea. 7 Răutatea *lor* o va întoarce asupra împotrivitorilor mei: [c]Întru adevărul tău nimiceşte-i. 8 Îţi voiu jertfi cu spirit binevoitor. Voiu lăudà numele tău, Doamne, [d]căci *este* bun. 9 Căci din toată nevoia el m'a scăpat, Şi asupra neamicilor mei ochiul meu a văzut *împlinirea dorinţei sale.*

Rugăciune împotriva fraţilor falşi. Mângăiere în Dumnezeu.

55 Maestrului de cântare pe coarde. O învăţătură a lui David. 2 Ià în urechi, Dumnezeule, ruga mea. Şi nu te ascunde de cererea mea! 3 Ascultă-mă, şi răspunde-mi; [a]Umblu rătăcind în întristarea mea, şi suspin 4 De vocea neamicului, De apăsarea nelegiuitului: [b]Căci ei aruncă preste mine nefericire. Şi cu mâniè mă urăsc. 5 [c]Inima mea tremură în mine, Şi spaime de moarte au căzut preste mine. 6 Temere şi cutremur au venit preste mine. Şi groaza m'a acoperit. 7 Zis-am atuncia: „Cine-mi va dà aripi ca de porumb? Să sbor, şi să găsesc linişte. 8 Iacă, departe aş sburà. În pustiu m'aş oprì; Sela; 9 M'aş grăbì să scap dinnaintea vântului aprig, de dinaintea furtunei“. 10 Nimiceşte-*i,* Doamne, împarte limbele lor, Căci văd [d]silnicie şi ceartă în cetate: 11 Ziua şi noaptea ocolesc zidurile ei, Şi năcazul şi nelinistea *sunt* în mijlocul ei: 12 Răutatea *este* în lăuntrul ei; Apăsarea şi vicleşugul nu se depărtează din uliţele ei. 13 [e]Că nu un neamic m'a batjocorit: Aş fi suferit aceasta: Nu cel ce mă urà s'a [f]sculat asupra-mi; M'aş fi ascuns de el: 14 Ci tu, omule, *care erai* de o potrivă mie, [g]Amicul meu şi cunoscutul meu: 15 Avut-am dulci întrevorbiri, [h]Împreună mers-am în casa lui Dumnezeu cu mulţimea. 16 Surprindă-i moartea! [i]Coboară-se de vii în infern! Căci răutate *este* în locuinţa lor, în lăuntrul lor. 17 Strigà-voiu către Dumnezeu, Şi Domnul mă va mântuì. 18 [j]Seara şi dimineaţa şi la amiază mă voiu tânguì. Şi voiu suspinà; Şi el va ascultà vocea mea. 19 Scutì-va cu pace viaţa mea, în lupta ce mi-*se face;* Căci [k]mulţi vin asupră-mi. 20 Dumnezeu va ascultà, şi-i va umilì. El, [l]care tronează din vechime: Sela: *Pre ei,* pentru cari nu *este speranţă* de schimbare. *Pre cei ce* nu se tem de Dumnezeu. 21 [m]Pus-au mânile lor pe cei ce [n]erau în pace cu ei. *Şi* au frânt legământul *făcut* cu ei. 22 [o]Cuvintele gurii ori-*că-ruia* din ei sunt mai alunecoase decât untul, Dar resbelul *este* în inima sa: Cuvintele sale sunt mai moi decât oleul, Dar ele *sunt* tot atâtea săbii. 23 [p]Aruncă Domnului sarcina ta, Şi el te va uşurà; [q]Nu va lăsà în veci ca cel drept să se clatine. 24 Ci pre ei Dumnezeu îi va coborî în adâncul mormântului, [r]Bărbaţii sângiurilor şi ai vicleşugului [s]nu vor ajunge nici la jumătatea zilelor lor: Dar eu, eu mă încred în tine.

Rugăciune de mângăiere în timpul prigonirei.

56 Maestrului de cântare, după Ionat-elem-rehakim. O cântare de aur a lui David, compusă când Filistenii îl prinseră în Gat. 2 [a]Îndură-te de mine, Dumnezeule! Căci un muritor forăeşte la mine, Toată ziua luptându-se, mă asupreşte; 3 Toată ziua [b]forăesc neamicii mei; Că mulţi *sunt* cei ce se luptă cu mine *din* înălţime. 4 În ziua când mă voiu teme, Încrede-mă-voiu în tine. 5 [c]În *tine,* Dumnezeule, al cărui cuvânt laud, În Dumnezeu încrede-mă-voiu: [d]nu mă voiu teme: Ce-mi poate face carnea? În tot timpul ei strâmbătăţesc cuvintele mele. Asupră-mi *sunt îndreptate* spre rău toate gândurile lor. 7 [e]Se adună, se ascund. Pândesc călcâiul meu:

---

b Ps. 118. 7.
c Ps. 89. 49.
d Ps. 52. 9.

Ps. 55.

a Isa. 38. 14.
b 2 Sam. 16.7,8.
c Ps. 116. 3.
d Ier. 6. 7.
e Ps. 41. 9.
f Ps. 35. 26.
g Ier 9. 4.
h Ps. 42. 4.
i Num. 16. 30.
j Dan. 6. 10. Luc. 18. 1. 1 Thes. 5. 17.
k 2 Cron.32.7,8.
l Deut. 33. 27.
m Fapt. 12. 1.
n Ps, 7. 4.
o Ps. 28. 3.
p 1 Pet. 5. 7.
q Ps. 37. 24.
r Ps. 5. 6.
s Iov. 15. 32
Eccl. 7. 17.

Ps. 56.

a Ps. 57. 1.
b Ps. 57. 3.
c Vers. 10, 11.
d Ebr. 13. 6.
e Ps. 59. 3.

[f] Căci caută sufletul meu. 8 Au doară întru răutatea lor vor scăpà? Dumnezeule, cu mânia *ta* sfărâmă popoarele *acestea.* 9 Tu ai numărat păsurile mele; În foi ai pus lacrimele mele; [g] Oare nu *sunt* ele în cartea ta? 10 Ori în ce zi te voiu chiemà, întoarce-se-vor înapoi neamicii mei; Aceasta o ştiu, căci [h] cu mine *este* Dumnezeu. 11 În Dumnezeu, al cărui cuvânt laud, În Domnul, al cărui cuvânt laud. 12 În Dumnezeu mă încred: nu mă tem; Ce-mi poate face omul? 13 Spre mine. Dumnezeule, *sunt* voturile tale, Jertfe de bucurie îţi voiu plăti. 14 Căci de moarte ai mântuit sufletul meu, De alunecare picioarele mele; Ca să umblu înaintea lui Dumnezeu în lumina vieţii.

Rugăciunea lui David pentru ajutor. Prea mărirea bunătăţii lui Dumnezeu.

57 Maestrului de cântare, după Altaşet, O cântare de aur a lui David, compusă când fugì de d'înaintea lui Saul în peşteră. 2 [a] Îndură-te de mine, Dumnezeule, îndură-te de mine, Căci în tine se încrede sufletul meu. Şi [b] supt umbra aripelor tale caut adăpost. [c] Până va trece fortuna. 3 Strigà-voiu către Dumnezeul cel Preaînalt, Către Dumnezeu, [d] care toate mi-a împlinit. 4 [e] El va trimete din cer, şi mă va ajutà: Va batjocurì pre cel ce [f] forăeşte la mine. Sela. Dumnezeu [g] va trimete îndurarea sa şi adevărul său, 5 *Să scape* sufletul meu *din mijlocul* leilor, Ce zac aprinşi *în juru-mi,* De fiii oamenilor. [h] ai căror dinţi *sunt* lănci şi săgeţi, Şi [i] limba lor sabie ascuţită. 6 [j] Înalţă-te mai sus de ceruri, Dumnezeule! Preste tot pământul *fie* mărirea ta! 7 [k] Ei pregătesc cursă paşilor mei, Sufletul meu se încovoaie: Groapă sapă înaintea mea; Să cadă ei *înşişi* în ea. Sela. 8 [l] Gata *este* inima mea, Dumnezeule, gata *este* inima mea. Voiu cântà şi voiu psalmodia. 9 Deşteaptă-te, harpă şi citară! Să deştept zorile. 10 [n] Lăudà-te-voiu între popoare, Dumnezeule, Cântà-te-voiu între naţiuni. 11 [o] Căci mare până la cer *este* îndurarea ta. Şi până la nouri adevărul tău. 12 Înalţă-te mai sus de ceruri, Dumnezeule, Preste tot pământul fie mărirea ta!

Dumnezeu mai e încă judecător pe pământ.

58 Maestrului de cântare, după Altaşet. O cântare de aur a lui David. 2 Adecă adevăr, dreptate vorbiţi judecătorilor? Judecaţi oare cu drept, voi fii ai oamenilor? 3 Dar în inimă meditaţi răutate, *Şi* cu mânele voastre [a] cumpăniţi silnicie pe pământ. 4 [b] Din mitra *mumei lor* se abat *dela lege* cei nelegiuiţi, Din sânul ei rătăcesc cei ce vorbesc minciuni. 5 [c] Venin este într'înşi. ca şi veninul de şearpe, *Sunt* ca [d] vipera cea surdă, *ce-şi* astupă urechile sale: 6 Ce nu ascultă de vocea încântătorilor, De a fermecătorului celui mai iscusit. 7 Dumnezeule, [e] sfărâmă dinţii lor în gura lor, Dinţii măselari ai leilor celor tineri sdrobeşte-i, Doamne! 8 [f] Topească-se ca apa, ce se scurge; Întindă-şi săgeţile lui până se vor tâmpì. 9 Peară ca melcul, *care* târîndu-se, se topeşte, [g] *Ca* abortul femeiei, să nu vadă soarele. 10 Mai nainte de ce oalele voastre să vadă *focul de* spin, Pre cel verde, ca şi pre cel uscat [h] îl va spulberà. 11 [i] Cel drept se va bucurà, că va vedeà răsbunarea *sa;* [j] Picioarele sale le va spălà în sângele nelegiuitului; 12 [k] Şi omul va zice: „Da, *este* răsplătire pentru cel drept, Da. este un Dumnezeu, care [l] judecă pământul.“

Rugăciunea pentru ajutorul lui Dumnezeu împotriva uneltirilor rele.

59 Maestrului de cântare, după Altaşet. O cântare de aur a lui David, compusă când Saul trimese, şi-i păndiră casa, ca să-l omoare. 2 Mântue-[a] mă de neamicii mei, Dumnezeul meu!

---

f Ps. 71. 10.
g Mal. 3. 16.
h Rom. 8. 31.
—
Ps. 57
a Ps. 56. 1.
b Ps. 17. 8.
c Isa. 26 20.
d Ps. 138 8.
e Ps. 144. 5, 7.
f Ps. 56. 1.
g Ps. 40. 11.
h Prov. 30. 14.
i Ps. 55. 21.
j Ps. 108. 5.
k Ps. 7. 15, 16.
l Ps. 108.1.etc.
m Ps. 16. 9.
n Ps. 108. 3.
o Ps. 36. 5.
—
Ps. 58.
a Ps. 94. 20.
b Ps. 51. 5.
c Eccl. 10. 11.
d Ier. 8. 17.
e Iov. 4. 10.
f Ios. 7. 5.
g Iov. 3. 16.
h Prov. 10. 25.
i Ps. 52. 6.
j Ps. 68. 23.
k Ps. 92. 15.
l Ps. 67. 4.
—
Ps. 59.
a Ps. 18. 48.

Apără-mă de cei ce se scoală asupră-mi. 3 Mântue-mă de făcătorii de rele. Şi ajută-mă în contra bărbaţilor sângiurilor. 4 Căci iacă, pândesc sufletul meu. Asupră-mi se adună [b] cei puternici, [c] Fără vinovat să fiu, şi fără să fiu greşit, Doamne! 5 Fără *să am* vină, aleargă, şi se pregătesc: [d] Deşteaptă-te să mă ajuţi, şi priveşte. 6 Tu, Doamne, Dumnezeul oştirilor, Dumnezeul lui Israel. Deşteaptă-te, să pedepseşti toate popoarele: Nu te îndură de toţi *aceşti* nelegiuiţi vicleni. Sela. 6 [e] Ei se întorc seara, urlă ca cânele, Şi înconjoară cetatea. 8 Iacă, ei varsă *cuvinte* cu gura lor: [f] Săbii *sunt* în buzele lor; Căci zic: [g] „Cine aude aceasta?“ 9 Dar [h] tu, Doamne, îţi râzi de dânşii. Îţi baţi joc de toate popoarele. 10 Puterea mea, pre tine te aştept; [i] Căci Dumnezeu *este* scăparea mea. 11 Dumnezeul îndurărei mele mă va [j] preîntâmpina, Dumnezeu [k] mă va face să văd *împlinirea dorinţei mele* asupra neamicilor mei: 12 [l] Nu-i ucide, ca poporul meu să nu uite *aceasta;* Sgudue-i prin puterea ta, şi surpă-i, Scutul nostru, o Doamne! 13 [m] *Tot* cuvântul gurei lor şi al buzelor lor *este* păcat; Prindă-se deci în mândria lor, Pentru blestemul şi minciuna ce vorbesc. 14 [n] Nimiceşte-i în mânia *ta,* nimiceşte-*i,* ca *să* nu *mai fie,* [o] Ca să ştie, că Dumnezeu domneşte în Iacob, Până la marginile pământului. Sela. 15 Ei [p] se întorc seara, urlă ca cânele, Şi înconjoară cetatea: 16 Ei [q] merg din loc în loc după mâncare; Şi mărăesc de nesaţ. 17 Dar eu voiu cântà puterea ta, Dimineaţa voiu lăudà îndurarea ta; Căci tu mi-ai fost tărie şi scăpare în ziua strâmtorărei mele. 18 Puterea mea, ţie-ţi voiu psalmodia; Căci Dumnezeu *este* tăria mea. Dumnezeul îndurărei mele.

Rugăciune în timpuri de resbel.

60 Maestrului de cântare, după Şuşan-Edut. O cântare de aur a lui David, spre învăţătură; 2 compusă când cuceri Aram-Naharaimul şi Aram-Zoba, şi Ioab se întoarse şi bătù din Edom în Valea-Sărei douăsprezece mii de inşi. 3 Dumnezeule, [a] tu ne-ai lepădat şi ne-ai risipit, Te-ai mâniat; întoarce-te iarăşi spre noi. 4 Cutremurat-ai pământul, l-ai despicat: [b] Vindecă stricăciunile lui, căci se clatină. 5 [c] Făcut-ai pre poporul tău să vadă asprimea. [d] Adăpatu-ne-ai cu vin îmbătător. 6 *Dar pe urmă* [e] dat-ai celor ce se tem de tine steag, Ca să-l înalţe pentru *biruinţa* adevărului. Sela. 7 Ca să se [f] mântuiască iubiţii tăi, Ajută *cu* dreapta ta, şi răspunde-mi. 8 Dumnezeu a [g] făgăduit în sfinţenia sa; Bucură-mă-voiu, [h] împărţindu-vă [i] Sichemul, Şi [j] valea Sichemului măsurând-o: 9 Al meu *este* Galaadul şi al meu Manasse, [k] Efraimul *este* tăria capului meu. [l] Iuda legislatorul meu: 10 [m] Moabul *este* ligheanul meu, [n] Asupra Edomului arunc încălţămintea mea; [o] Filistio! bucură-te de mine. 11 Cine mă va duce *la* cetatea cea întărită? Cine mă va duce la Edom? 12 Au nu tu, Dumnezeule, *cel ce* [p] ne-ai lepădat? Şi au nu tu, Dumnezeule, *cel ce* [q] n'ai ieşit cu oştirile noastre? 13 Dă-ne ajutor, ca *să scăpăm* din strâmtorare, Căci [r] amăgitor *este* ajutorul omului. 14 Cu Dumnezeu [s] facevom lucruri măreţe. Şi el va [t] călcà în picioare pre neamicii noştri.

Rugăciunea regelui năpăstuit.

61 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm al lui David. 2 Ascultă, Dumnezeule, strigarea mea, la seamă la ruga mea! 3 Dela marginea pământului strig către tine, În lâncezirea inimei mele; Du-mă pe stâncă, *că* este preaînaltă pentru mine; 4 Căci tu ai fost adăpostul meu, [a] Turnul *meu* cel tare înaintea neamicului. 5 [b] Fă-mă să locuesc în cortul tău pururea, [c] Să aflù adăpost supt scutul aripelor tale. Sela. 6 Căci tu, Dumnezeule, ai ascultat vo-

b Ps. 56. 6.
a 1 Sam. 24. 11.
d Ps. 35. 23.
e Vers. 14.
f Prov. 12. 18.
g Ps. 10. 11, 13.
h 1 Sam. 19. 16.
i Vers. 17.
j Ps. 21. 3.
k Ps. 54. 7.
l Fac. 4. 12, 15
m Prov. 12. 13.
n Ps. 7. 9.
o Ps. 83. 18.
p Vers. 6.
q Iov. 15. 23.

Ps. 60.
a Ps. 44. 9.
b 2 Cron. 7. 14
c Ps. 71. 20.
d Isa. 51. 17. 22.
e Ps. 20. 5.
f Ps. 108. 6, etc.
g Ps. 89. 35.
h Ios. 1. 6.
i Fac. 12. 6.
j Ios. 13. 27.
k Deut. 33. 17.
l Fac. 49. 10
m 2 Sam. 8. 2.
n 2 Sam. 8. 14.
o 2 Sam 8. 1,
p Ps. 44. 9.
q Ios. 7. 12.
r Ps. 118. 8.
s Num. 24. 18.
t Isa. 63. 3.

Ps. 61.
a Prov. 18. 10.
b Ps. 27. 4.
c Ps. 17. 8.

turile mele, *Mi-ai* dat moştenirea celor ce se tem de numele tău. 7 [d] Adaugă zile la zilele regelui. Anii săi *fie* ca şirul neamurilor; 8 Să troneze în veci înaintea lui Dumnezeu. Fă ca să-l păzească mila [e] şi adevărul *tău*. 9 Aşà voiu cântà numelui tău pururea: Ca să plătesc voturile mele în fiecare zi.

Speranţă tăcută în Dumnezeu. Nimicnicia oamenilor.

62 Maestrului de cântare, lui Iedutun. Un psalm al lui David. 2 Numai [a] în Dumnezeu este liniştit sufletul meu; Dela dânsul *vine* ajutorul meu. 3 [b] Numai el *este* stânca mea şi ajutorul meu, Scăparea mea: [c] cu totul nu mă voiu clătì. 4 Până când vă veţi repezì asupra unui singur om? Veţi năvălì toţi *asupră-i*. [d] Ca la un perete, gata a cădeà, Ca pe un zid, gata a se surpà? 5 Da, se sfătuesc să-*l* răstoarne din înălţimea sa, iubesc minciuna: [e] Cu gura lor binecuvintează, şi în inima lor blestemă. Sela. 6 [f] Numai în Dumnezeu este liniştit sufletul meu; Căci dela dânsul *vine* speranţa mea. 7 Numai el *este* stânca mea şi ajutorul meu. Adăpostul meu: nu mă voiu clătì. 8 [g] În Dumnezeu *este* ajutorul meu şi onoarea mea; Stânca puterei mele, adăpostul meu *este* în Dumnezeu. 9 Încrede-te în el în tot timpul, poporule, [h] Vărsaţi înaintea lui inima voastră; Dumnezeu *este* [i] adăpostul nostru. Sela. 10 [j] O suflare numai *sunt* cei mici, minciună cei mari, Puşi în cumpănă, cu toţii *sunt* mai uşori decât suflarea. 11 Nu speraţi în apăsare sau în răpire; nu fiţi deşerţi: [k] De sporeşte avuţia *voastră*, nu vă alipiţi inima *de ea*. 12 [l] Odată vorbì Dumnezeu, de două-ori am auzit aceasta: Că [m] puterea *este* a lui Dumnezeu. 13 Şi a ta, Doamne, *este* [n] îndurarea; Căci [o] tu răsplăteşti omului după fapta lui.

Dor de Dumnezeu în templul său.

63 Un psalm al lui David, compus când eră în deşertul lui Iuda. 2 Dumnezeule, Dumnezeul meu tu *eşti:* pre tine te caut; [a] Sufletul meu însetează după tine, carnea mea lâncezeşte după tine Într'un pământ sec, uscat şi fără apă; 3 Ca să văd [b] puterea ta şi mărirea ta, Aşà precum te-am văzut în templu. 4 [c] Căci mai bună *este* îndurarea ta decât vieaţa; Buzele mele te vor lăuda; 5 Aşà te voiu binecuvânta [d] în vieaţa mea; În numele tău voiu ridicà mânele mele. 6 Sufletul meu [e] se satură *de* măduvă şi *de* grăsime, Şi gura mea *te* laudă cu buze de bucurie: 7 Când îmi [f] aduc aminte de tine în aşternutul meu. În veghierile *nopţei* cuget la tine. 8 Căci tu ai fost ajutorul meu, Şi [g] supt umbra aripelor tale voiu căutà adăpost. 9 Sufletul meu este lipit de tine, Dreapta ta mă sprijineşte. 10 Dar cei ce caută să piardă vieaţa mea, Vor întrà în adâncurile pământului. 11 [h] Vor cădeà de sabie, Vor fi partea şacalilor. 12 Veselì-se-va regele în Dumnezeu: Laude-se [i] tot cel *ce* se jură în *numele* său: Căci astupà-se-va gura celor ce vorbesc minciună.

Rugăciunea lui David pentru ocrotirea dumnezească împotriva clevetitorilor.

64 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Ascultă, Dumnezeule, vocea mea în plângerea mea; De spaima neamicului păzeşte vieaţa mea. 3 Ascunde-mă de adunarea celor nelegiuiţi. De ceata făcătorilor de rele; 4 [a] Cari ascut, ca o sabie, limba lor, [b] Aruncă, *ca* pre săgeţi, cuvintele lor amare; 5 Ca să săgeteze întru ascuns pre cel fără prihană; De odată îl săgetează, şi nu se tem. 6 [c] Se întăresc *în* planul cel rău. Pun la cale, ca să întindă curse: [d] Zic: „Cine va vedea?“ 7 Uneltesc rele: Sunt gata la planul uneltit! Lăuntrul fiecăruia şi inima *lui sunt* adânci. 8 [e] Dar Dumnezeu îi va lovì de odată *cu* săgeata. *Şi* rănile lor se vor ivì. 9 [f] Şi însăşi limbile lor îi vor răsturnà; [g] Clătì-va cu capul tot cel ce-i va privì. 10 [h] Şi se

d Ps. 21. 4.
e Prov. 20. 28
—
Ps. 62.
a Ps. 63. 20.
b Vers. 6.
c Ps. 37. 24.
d Isa. 30. 13.
e Ps. 28. 3.
f Vers. 1, 2.
g Ier. 3. 23.
h Plân. 2. 19.
i Ps. 18. 2.
j Rom. 3. 4.
k Luc. 12. 15.
1 Tim. 6. 17.
l Iov 33. 14.
m Apoc. 19. 1.
n Dan. 9. 9.
o Rom. 2. 6.
1 Cor. 3. 8.
1 Pet. 1. 17.
—
Ps. 63.
a Ps. 42. 2.
b 1 Sam. 4. 21.
c Ps. 30. 5.
d Ps. 104. 33.
e Ps. 36. 8.
f Ps. 42. 8.
g Ps. 61. 4.
h Ezec. 35. 5.
i Zef. 1. 5.
—
Ps. 64.
a Ps. 11. 2.
b Ier. 9. 3.
c Prov. 1. 11.
d Ps. 10. 11.
e Ps. 7. 12, 13.
f Prov. 12 13.
g Ps. 31. 11.
h Ps. 40. 3.

vor teme toţi oamenii, şi [i] vor da în ştire fapta lui Dumnezeu, Şi vor înţelege lucrarea sa. 11 [j] Cel drept bucură-se-va în Domnul, şi se va încrede în el. Şi se vor lăudà toţi cei drepţi cu inimă.

O cântare de mulţumită a poporului lui Dumnezeu pentru binecuvântarea duhovnicească şi trupească.

65 Maestrului de cântare. Un psalm sau o cântare a lui David. 2 Ţie, Dumnezeule, cuvine-se laudă în Sion. Şi ţi-se va plăti votul. 3 Tu, cel ce asculţi rugăciunea. [a] Către tine alergă toată fiinţa. 4 [b] Învinsu-m'au fărădelegile: Tu [c] ierţi abaterile noastre. 5 [d] Fericit *bărbatul, pre care* tu-l [e] alegi, Şi-l laşi să se apropie, ca să locuiască în curţile tale. [f] Săturà-ne-vom de bunurile casei tale, Templul tău cel sfânt! 6 Tu ne răspunzi, *făcând* lucruri înfricoşate cu dreptate, Dumnezeul mântuirii noastre, Speranţa [g] tutulor *celor ce locuesc*, până la marginile pământului, Şi ale mărei celei mai îndepărtate. 7 Tu, cel ce întăreşti munţii prin puterea ta, *Tu*, [h] *cel ce eşti* încins cu tărie: 8 [i] Care alină mugetul mărilor, Mugetul valurilor şi [j] freamătul popoarelor. 9 Şi cei ce locuesc chiar la marginile *pământului*, se tem de semnele tale. Ieşirile dimineţei şi ale serei tu le faci să cânte de bucurie: 10 [k] Cercetezi pământul, şi-l [l] adăpi: Şi-l umplì de avuţii. (Plin de apă este [m] părâul lui Dumnezeu:) Tu pregăteşti grâul lor: Aşà-l pregăteşti: 11 Brazdele sale adăpi, Bulgării săi îi netezeşti. Cu ploaie îi înmoi. *Şi* binecuvintezi fructele sale: 12 Încununi anul cu bunurile tale, Şi dâra carului tău stropeşte grăsime. 13 Stropeşte chiar şi păşunile pustiului: Şi colinele se împodobesc: 14 Cu turme se îmbracă câmpiile, Şi [n] văile în grâu se învelesc: Se înmândresc, şi cântă.

Mulţumită lui Dumnezeu, pentru minunata sa povăţuire a poporului său.

66 Maestrului de cântare. O cântare sau un psalm. Tărilor toate, [a] strigaţi de bucurie lui Dumnezeu. 2 Cântaţi mărirei numele său. Daţi-i mărire *şi* laudă: 3 Ziceţi lui Dumnezeu: „Cât de [b] înfricoşate *sunt* faptele tale! [c] De mărimea puterei tale neamicii tăi te linguşesc. 4 [d] Tot pământul ţi-se pleacă, şi-ţi [e] cântă. Cântă numelui tău.“ Sela. 5 [f] Veniţi şi vedeţi lucrurile lui Dumnezeu: Minunat *este* el în faptele *sale* asupra fiilor oamenilor: 6 [g] Prefăcut-a marea în uscat. [h] Prin fluviu trecură pe jos: Acolo ne-am bucurat de dânsul. 7 El domneşte prin puterea sa în veci. [i] Ochii săi privesc popoarele, Ca să nu se înalţe răsculătorii. Sela. 8 Binecuvântaţi, popoarelor, pre Dumnezeul nostru, Şi faceţi să se audă vocea laudei sale. 9 Acelui ce a păstrat în viaţă sufletul nostru, Şi [j] n'a lăsat să se clătească piciorul nostru. 10 Că [k] tu, Dumnezeule, ne-ai cercat pre noi, [l] Ne-ai curăţit, cum se curăţă argintul. 11 [m] Dusu-ne-ai în cursă: Pus-ai sarcină grea pe coapsele noastre: 12 [n] Lăsat-ai pre oameni să încalece pe capul nostru, [o] Trecut-am prin foc şi prin apă: Şi scosu-ne-ai la *loc* îmbelşugat. 13 [p] Venì-voiu în casa ta cu ardere de tot *Şi*-ţi [q] voiu plăti voturile mele, 14 Pre care le-au cuvântat buzele mele, Şi le-a vorbit gura mea, în strâmtorarea mea. 15 Ardere de tot de *vite* grase iţi voiu aduce, cu grăsimea berbecelui! Jertfì-voiu ţie boi şi ţapi. Sela. 16 [r] Veniţi şi ascultaţi, toţi cei ce vă temeţi de Dumnezeu! Căci voiu spune ceeace a făcut sufletului meu. 17 Către dânsul am strigat cu gura mea, Şi cântare de laudă a fost supt limba mea.

18 [s] De aş fi cugetat rele întru inima mea, Domnul nu *m*'ar fi ascultat; 19 *Dar* cu adevărat! Dumnezeu a ascultat, A luat aminte de vocea rugăciunei mele.

20 Binecuvântat *fie* Dumnezeu, Care n'a *respins* rugăciunea mea, şi n'a îndreptat dela mine îndurarea sa.

---

i Ier. 50. 28. *j* Ps. 32. 11. — *Ps. 65.* *a* Isa. 62. 23. *b* Ps. 38. 4. *c* Ebr. 9. 14. 1 Ioan 1. 7, 9. *d* Ps. 33. 12. *e* Ps. 4. 3. *f* Ps. 36. 8. *g* Ps. 22. 27. *h* Ps. 93. 1. *i* Mat. 8. 26. *j* Isa. 17 12, 13. *k* Deut. 11. 12. *l* Ier. 5. 24. *m* Ps. 46. 4. *n* Isa. 55. 12. — *Ps. 66.* *a* Ps. 100. 1. *b* Ps. 65. 5. *c* Ps. 18. 44. *d* Ps. 22. 27. *e* Ps. 96. 1, 2. *f* Ps. 46. 8. *g* Esod. 14. 21. *h* Ios. 3. 14, 16. *i* Ps. 11 4. *j* Ps. 121. 3. *k* Isa. 48. 10. *l* Zech. 13. 9. *m* Plân. 1. 18. *n* Isa. 51. 23. *o* Isa. 43. 2. *p* Ps. 100. 4. *q* Eccl. 5. 4. *r* Ps. 34 11. *s* Iov 27. 9. Iac. 4. 3.

Preamărirea binecuvântării dumnezeești asupra tutulor popoarelor.

67 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm sau o cântare. 2 Milueşte-ne, Dumnezeule, şi ne binecuvântează; [a]Fă să lucească faţa sa preste noi. Sela. 3 Ca să se cunoască pe pământ [b]calea ta. Între toate popoarele [c]mântuirea ta. 4 [d]Să te laude pre tine, Dumnezeule! Să te laude pre tine toate popoarele! 5 Popoarele să se bucure şi să-ţi *cânte* de bucurie; Căci [e]popoarele cu dreptate le judeci, Şi conduci naţiunile pe pământ. Sela. 6 Pre tine să te laude popoarele. Dumnezeule! Pre tine să te laude toate popoarele! 7 [f]Pământul să dea fructele sale; Binecuvinteze-ne Doamne, Dumnezeul nostru; 8 Binecuvinteze-ne Dumnezeule, Şi [g]să se teamă de el toate marginile pământului.

Cântare de biruinţă.

68 Maestrului de cântare. Un psalm sau o cântare a lui David. 2 [a]Scoalese Dumnezeu, risipească-se neamicii săi, Şi să fugă de dinaintea lui cei ce-l urăsc! 3 [b]Cum se spulberă fumul, aşà să-i spulberi, [c]Cum se topeşte ceara înaintea focului. *Aşà* peară nelegiuiţii de dinaintea lui Dumnezeu! 4 Iar [d]cei drepţi să se bucure, *Şi* să se laude înaintea lui Dumnezeu, Să se veselească în desfătare! 5 [e]Cântaţi lui Dumnezeu, psalmodiaţi numelui lui. [f]Faceţi calea celui ce călătoreşte prin deşerturi; [g]Iah *este* numele lui, şi bucuraţi-vă înaintea lui. 6 [h]Părinte al orfanilor şi judecător al văduvelor *Este* Dumnezeu în sfântul său locaş. 7 [i]Dumnezeu aşează pre cei singuratici în familii, [j]Scoate pre cei încătuşaţi la fericire; Iar [k]cei ce se abat locuesc pământ sterp. 8 Dumnezeule, [l]când ai ieşit înaintea poporului tău, Când ai păşit în pustiu, Sela: 9 [m]Cutremuratu-s'a pământul, Cerurile înseşi vărsatu-s'au în ape înaintea lui Dumnezeu, Chiar şi Sinaiul *tremurat-a* înaintea lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel. 10 [n]Cu ploaie îmbelşugată stropit-ai, Dumnezeule, moştenirea ta: Şi slabă fiind, ai întărit-o. 11 Turma ta locuì într'însa; *Dar* [o]*turmei* apăsate tu pregătit-ai bunurile tale, Dumnezeule! 12 Domnul dă cuvânt, Mare *este* oştirea vestitoarelor lui. 13 *La auzul lui* [p]regii oştirilor fug, Şi doamna acasă împarte prada *lor,* 14 [q]Când v'aţi odihnit în staulele *voastre,* [r]*Strălucind* aţi fost ca aripele argintii ale porumbului, Şi *ca* penişul său, *ce bate* în verde şi auriu. 15 Atuncia [s]când Atotputernicul împrăştiind pre regii din mijlocul ei, Alb ca omătul *de oasele lor* a fost muntele Zalmon. 16 Munte înalt *este* muntele Basanului, Munte cu piscuri multe *este* muntele Basanului. 17 [t]De ce priviţi cu pismă, munţilor cu piscuri multe, [u]*La* muntele, *pre care* alesu-*l*-a Dumnezeu şieşi spre locuinţa *sa?* Da, Domnul va locuì *pe el* în veci. 18 [v]Carele lui Dumnezeu *se numără* cu mii de *mii*, În mijlocul lor este Domnul; Sinai a ajuns Sionul în sfinţenie. 19 [x]Suitu-te-ai pe înălţime, [y]luat-ai prizoneri, [z]Primit-ai daruri dela oameni, Chiar şi *dela* cei [a]ce s'au abătut, [b]ca să troneze *acolo* Domnul, Dumnezeu. 20 Binecuvântat *fie* Domnul în toate zilele; Sarcine *de* se pun asupră-ne, Dumnezeu *este* ajutorul nostru. Sela. 21 Dumnezeul nostru *este* Dumnezeu al mântuirii, Şi [c]ale lui Dumnezeu, Domnul, sunt ieşirile din moarte. 22 Dar [d]Dumnezeu va sfărâmà capul neamicilor săi, [e]Creştetul păros al aceluia, ce pururea umblă în păcatele sale. 23 Domnul a zis: „Din Basan *îi* voiu [f]întoarce. Îi voiu întoarce [g]din adâncurile mării; 24 [h]Ca piciorul tău, sfărâmându-i, *să calce* în sângele *lor;* [i]Şi limba câinilor tăi să aibă parte de neamici.“ 25 *Iacă.* ei văd ducerea ta, Dumnezeule. Ducerea Domnului meu, Regelui meu, în templu. 26 Înainte

Ps. 67.
a Num. 6. 25. Ps. 4. 6.
b Fapt. 18. 25.
c Tit. 2. 11.
d Ps. 66. 4.
e Ps. 96. 10, 13.
f Lev. 26. 4.
g Ps. 22. 27. —
Ps 68.
a Num. 10. 35.
b Isa. 9. 18.
c Ps. 97. 5.
d Ps. 32. 11.
e Ps. 66. 4.
f Deut. 33. 26.
g Esod. 6. 3.
h Ps. 10. 14, 18.
i 1 Sam. 2. 5.
j Fapt. 12. 6, etc.
k Ps 107. 34, 40.
l Hab. 3. 13.
m Esod. 19. 16, 18.
n Deut. 11. 11, 12.
o Deut. 26. 5, 9.
p Ios. 10. 16.
q Ps. 81. 6.
r Ps. 105. 37.
s Num. 21. 3.
t Ps. 114 4, 6.
u Deut. 12. 5, 11.
v Dan. 7. 10. Ebr. 12. 22. Apoc. 9. 16.
x Efes. 4. 8.
y Judc. 5. 12.
z Fapt. 2. 4, 33.
a 1. Tim. 1. 13.
b Ps. 78. 60.
c Deut. 32. 29.
d Hab. 3. 13.
e Ps. 55. 23.
f Num. 21. 33.
g Esod. 14. 22
h Ps. 58. 10.
i 1 Reg. 21. 19.

merg [j] cântăreții, în urmă cei ce joc din
citară. În mijloc fecioarele ce cântă din
timpane. 27 Binecuvântați în adunări
pre Dumnezeu, Pre Domnul, *voi* cei din
[k] izvoarele lui Israel! 28 Acolo *este*
Beniaminul, [l] cel mai tiner, domnul lor.
Mai marii lui Iuda, ceata lor. Mai marii
lui Zabulon, mai marii lui Neftali.
29 Dumnezeul tău a [m] rânduit puterea
ta: Întărește, Dumnezeule, ceea ce ai
făcut pentru noi. 30 Pentru templul
tău cel din Ierusalim, [n] aducă-ți regii da-
ruri. 31 Mustră feara trestiei, [o] mulți-
mea taurilor cu viteii popoarelor. Ca să
se [p] supună cu plăci de argint. El a risipit
popoarele, *ce* iubesc resbelul. 32 [q] Mai
marii Egiptului vin, [r] Etiopia întinde iute
mânele sale către Dumnezeu. 33 Regate
ale pământului, cântați lui Dumnezeu.
Psalmodiați Domnului, Sela: 34 Lui,
celui ce călărește pe cerurile cerurilor
din vechime! Iacă, el face să răsune
vocea sa, vocea puternică. 35 Dați
putere lui Dumnezeu: Preste Israel *este*
mărirea lui, Și puterea lui în nouri.
36 Înfricoșat *ești*, Dumnezeule, din tem-
plele tale; Dumnezeul lui Israel dă
putere și tărie poporului, Binecuvântat
fie Dumnezeu.

Robul lui Dumnezeu în suferința cea mai adâncă.

69 Maestrului de cântare, după Șoșa-
nim. Un psalm al lui David. 2 A-
jută-mă, Dumnezeule! Căci [a] apele au
străbătut până la sufletul *meu*. 3 [b] A-
fundat sunt în nomol adânc, unde nu
este loc de stătut; Am dat de adânci-
mile apelor și valurile m'au inundat.
4 [c] Obosit sunt de strigarea mea, uscat
este gâtlejul meu, [d] Slăbesc ochii mei,
așteptând pre Dumnezeul meu. 5 Mai
mulți decât părul capului meu, Sunt cei
ce mă [e] urăsc fără cuvânt; Tari *sunt* cei
ce caută a mă pierde, pe nedreptul, nea-
mici ai mei; *Ceea*ce n'am răpit, apucat
sunt să plătesc. 6 Dumnezeule, tu știi
nebunia mea, Și greșelile mele nu sunt
ascunse de tine. 7 Să nu se rușineze
prin mine Cei ce speră în tine, Doamne,
Domnul oștirilor! Să nu se rușineze prin
mine Cei ce caută pre Dumnezeul lui
Israel! 8 Căci pentru tine sufăr ocară,
Rușinea acopere fața mea. 9 [f] *Ajuns-
am* străin fraților mei, Da, străin fiilor
mumei mele: 10 [g] Căci râvna pentru
casa ta m'a pierdut; [h] Și defaimele celor
ce te defaimă, căzut-au preste mine.
11 [i] Și de am plâns, cu ajun *umilind*
sufletul meu: *Chiar* și aceasta îmi fù de
defaimă. 12 Și mi-am luat sac drept
vestmânt, [j] Și fost-am lor de proverb.
13 De mine vorbesc cei ce șed în poartă,
[k] Și de cântec *sunt* beților. 14 Dar
eu *îndreptat-am* la tine ruga mea, Doam-
ne [l] *în* timpul binevoinței *tale;* După
mulțimea îndurării tale, Dumnezeule,
răspunde-mi cu adevărul ajutorului tău.
15 Scoate-mă din nomol, ca să nu mă
afund, [m] Ca să scap de cei ce mă urăsc
și din [n] adâncimile apelor; 16 Ca să
nu mă înnnde valurile apelor, Și să nu
mă înghită adâncul, Și puțul să nu-și
[o] închidă asupră-mi gura sa. 17 Răs-
punde-mi, Doamne, [p] căci bună *este* în-
durarea ta, După mulțimea milei tale
[q] întoarce-te spre mine. 18 Și nu
[r] ascunde fața ta dela servul tău, Căci
strâmtorat sunt; iute răspunde-mi!
19 Apropie-te de sufletul meu, scapă-l,
Față cu neamicii mei mântue-mă.
20 Tu cunoști [s] ocara mea, rușinea mea
și defaima mea, Înaintea ta *sunt* toți
apăsătorii mei. 21 Ocara mi-a frânt
inima, și bolnav de moarte am fost; Și
[t] compătimire am așteptat: Dar n'*am
găsit:* Și [u] mângâietori: și n'am aflat.
22 De mâncare datu-mi-au fiere, Și [v] în
setea mea cu oțet m'au adăpat. 23 În
[x] cursă prefacă-se masa lor înaintea lor,
Și în laț celor fără de grijă; 24 [y] Întu-
nece-se ochii lor, ca să nu vadă, Și fă
ca coapsele lor pururea să se clatine!

---

j 1 Cron. 13. 8.
k Deut. 33. 28.
l 1 Sam. 9. 21.
m Ps. 42. 8.
n 1 Reg. 10. 10, 24, 25.
o Ps. 22. 12.
p 2 Sam. 8 2, 6.
q Isa. 19. 19. 21.
r Fapt. 8. 27. — *Ps. 69.*
a Iona 2. 5.
b Ps. 40. 2.
c Ps. 6. 6.
d Isa. 38. 14.
e Ioan 15. 25.
f Ioan 1. 11.
g Ps. 119. 139
h Ps. 89. 50, 51. Rom. 15. 3.
i Ps 35. 13, 14.
j 1 Reg. 9. 7.
k Iov 30. 9.
l 2 Cor. 6. 2.
m Ps. 144. 7.
n Vers. 1, 2, 15.
o Num. 16. 33.
p Ps. 63. 6.
q Ps. 25. 16.
r Ps. 27. 9.
s Isa. 53. 3. Ebr. 12. 2.
t Ps. 142. 4.
u Iov 16. 2.
v Ioan 19. 29.
x Rom. 11. 9, 10.
y Rom. 11. 10.

25 [z] Varsă preste dânșii mânia ta, Și aprinderea mâniei tale apuce-i! 26 [a] Pustiească-se curțile lor. În corturile lor să nu fie locuitori! 27 Căci [b] *pre cel* ce tu l-ai lovit, [c] ei îl *mai* urmăresc. Și-și fac basme din durerea celor răniți de tine. 28 [d] Adauge-le vină preste vină, [e] Și să nu între în dreptatea ta! 29 [f] Șteargă-se din cartea celor vii, [g] Și cu cei drepți să nu se înscrie! 30 Dar pre mine, *care sunt* sărac și în suferinți, Ajutorul tău, Dumnezeule, mă va înălța. 31 [h] Lăudà-voiu numele lui Dumnezeu în cântare, Îl voiu mări în laude: 32 [i] Mai plăcut va fi Domnului aceasta, decât tauri tineri Cu coarne *și* copite. 33 Vedeà-vor *aceasta* [j] cei săraci, și se vor bucurà; Cei ce căutați pre Dumnezeu, [k] reînsuflețească-se inima voastră. 34 Căci Domnul ascultă pre cei lipsiți, și nu disprețuește pre cei [l] încătușați ai săi. 35 [m] Lăudà-vor pre el cerul și pământul, Mările [n] și tot ce se mișcă într'însele. 36 Căci Dumnezeu va mântuì Sionul, și va rezidì cetățile lui Iuda, Și într'însele vor locuì, și le vor stăpânì; 37 Și semința servilor săi le va moștenì, Și cei ce iubesc numele lui vor locuì într'însele.

Rugăciunea lui David pentru ajutor împotriva dușmanilor săi.

70 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David, spre amintire. 2 [a] Dumnezeule, spre mântuirea mea, Doamne, spre ajutorarea mea, grăbește-te. 3 [b] Rușineze-se și roșească cei ce caută sufletul meu: [c] Întoarcă-se îndărăt plini de ocară 4 Cei ce doresc nefericirea mea, Cei ce zic: „Ha! Ha!“ 5 *Dar* bucure-se, și veselească-se în tine Toți cei ce caută; zică pururea: „Mare *este* Dumnezeu!“ cei ce iubesc ajutorul tău. 6 [d] Iar eu *sunt* sărac și lipsit; Dumnezeule, [e] grăbește-te către mine; Ajutorul meu și mântuitorul meu tu *ești;* Doamne, nu întârzià.

Rugăciune pentru harul lui Dumnezeu, când s'aproprie bătrânețea.

71 La [a] tine, Doamne, caut adăpost: Nu mă lăsà să fiu rușinat niciodată. 2 În dreptatea ta [b] mântue-mă și mă scapă: [c] Pleacă urechea ta către mine și ajută-mă. 3 [d] Fii-mi stâncă de adăpostire, la care totdeauna să alerg; [e] Decretează mântuirea mea, căci stânca mea și întărirea mea tu *ești.* 4 Dumnezeul meu, [f] scapă-mă din mâna nelegiuitului, Din palma celui rău și asupritor. 5 Căci tu ești [g] speranța mea, Doamne, Dumnezeule: În tine mă încred din tinerețele mele. 6 [h] *Pe tine* mă sprijin din sânul *mumei.* Din mitra mumei mele tu *ești* îngrijitorul meu: În tine pururea *este* lauda mea. 7 [i] Ca o arătare sunt pentru mulți: Dar tu *ești* scăparea mea cea tare. 8 *De* lauda ta *este* plină [j] gura mea, *De* mărirea ta toată ziua. 9 [k] Nu mă lepădà în timpul bătrâneților. Nu mă lăsà când slăbesc puterile mele; 10 Căci neamicii mei vorbesc de mine, Și cei ce pândesc sufletul meu [l] se sfătuesc între ei, 11 Zicând: „Dumnezeu l-a părăsit, urmăriți-l, și-l apucați; Căci nu *este* nici un mântuitor *pentru el.*“ 12 [m] Dumnezeule, nu fii departe de mine. Dumnezeul meu, [n] grăbește-te întru ajutorul meu. 13 [o] Rușineze-se, piardă-se Cei ce urăsc sufletul meu: Înveselească-se *cu* ocară și rușine Cei ce caută nefericirea mea. 14 Dar eu pururea voiu așteptà, Și tot mai mult te voiu lăudà. 15 [p] Gura mea va spune dreptatea ta, Toată ziua ajutorul tău; Căci nu [q] *le* pot numărà. 16 Voiu venì cu faptele celemari ale lui Dumnezeu, Domnul. Voiu amintì dreptatea ta, *da,* numai a ta. 17 Dumnezeule, tu ai fost învățătorul meu din tinerețele mele. Și până acum proclam minunile tale; 18 Și *le voiu proclamà* încă [r] până la bătrânețe și căruntețe: Dumnezeule, nu mă părăsì, Până voiu dà în știre puterea ta generațiunei *ace-*

c 1 Thes. 2. 16.	*f* Filp. 4. 3.	*k* Ps. 22. 26.	*Ps. 70.*	*e* Ps. 141. 1.	*d* Ps. 31. 2, 3.	*i* Isa. 8. 18.	*m* Ps. 22. 11, 19.
a Mat. 23. 38,	*g* Ezec. 13. 9.	*l* Efes. 3. 1.	*a* Ps. 40. 13, etc.	—	*e* Ps. 44. 4.	1 Cor. 4. 9.	*n* Ps. 70. 1.
b Isa. 53. 4.	*h* Ps. 28. 7.	*m* Isa. 44. 23.	*b* Ps. 35. 4, 26.	*Ps. 71.*	*f* Ps. 140. 1. 4.	*j* Ps. 35. 28.	*o* Ps. 35. 4, 26.
c 2 Cron. 28. 9.	*i* Ps. 50. 13, 14.	*n* Isa. 55. 12.	*c* Ps. 40. 15.	*a* Ps. 25. 2, 3	*g* Ier. 17. 7, 17.	*k* Vers. 18.	*p* Ps. 35. 28.
d Rom. 1. 28.	*j* Ps. 34. 2.	—	*d* Ps. 40. 17.	*b* Ps. 31. 1.	*h* Isa. 46. 3.	*l* 2 Sam. 17. 1.	*q* Ps. 40. 5.
e Rom. 9. 31.				*c* Ps. 17. 6.			*r* Vers. 9

steia. Tăria ta tuturor *celor ce* vor veni. 19 Până în înălțime *este* [s]dreptatea ta, Dumnezeule. Care ai făcut lucruri mari; [t]Dumnezeule, cine *este* ca tine? 20 [u]*Tu,* care ne-ai făcut să vedem multe și grele nevoi. Iarăși ne vei [v]reînsufleți. Și din adâncimile pământului iarăși ne vei scoate. 21 Vei înmulți mărirea mea, Și te vei întoarce, ca să mă mângâi. 22 Deci iarăși te voiu lăudà [x]în harpă. Pentru credincioșia ta, Dumnezeul meu! Îți voiu psalmodià în citară, Tie, [y]sfântul lui Israel! 23 Buzele mele să se bucure, Când îți cânt, Și [z]sufletul meu, pre care l-ai mântuit. 24 Și limba mea va vorbì toată ziua de dreptatea ta, Căci rușinați, căci roșiți sunt cei ce caută nefericirea mea.

Cântare de laudă pentru Domnitorul păcii și împărăția sa.

72 Un psalm al lui Solomon. Dumnezeule, dă judecățiile tale regelui. Și dreptatea ta fiului regelui; 2 Ca [a]să judece pre poporul tău cu dreptate, Și pe săracii tăi după drept. 3 [b]Munții să aducă pace poporului, Și colinele îmbelșugare. 4 [c]Să judece pre săracii poporului, Să ajute pe fiii săracului, Și să sfărâme pre cel apăsător. 5 Să se teamă de tine, [d]cât *va lucì* soarele și luna se va arătà, În toate neamurile. 6 [e]Să se coboare ca ploaia pe iarba cosită, Ca picăturile ploaiei *ce* adapă pământul: 7 Înflorească în zilele lui cel drept, [f]Și belșugul păcii, până nu va mai fi lună: 8 [g]Domnească dela mare până la mare, Și dela râu până la marginile pământului; 9 Plece-i-se înainte [h]locuitorii deșerturilor, [i]Și neamicii săi să guste pulbere; 10 [j]Regii Tarșișului și ai țărmurilor să-i aducă tribut, Regii din Șeba și Șeba să-i aducă daruri: 11 Și [k]închină-i-se toți regii. Toate popoarele servească-i. 12 Căci el [l]va scăpà pre cel sărac, care strigă *după ajutor,* Și pre cel apăsat, care n'are nici un ajutător. 13 Va cruțà pre cel nebăgat în seamă și pre cel sărac, Și sufletele lipsiților le va mântuì; 14 De apăsare și asuprire va scăpà sufletele lor, Și [m]scump va fi sângele lor în ochii săi. 15 Și ei vor trăi, și el le va dà din aurul Șebei, Și ei se vor rugà pentru dânsul pururea, Toată ziua îl vor binecuvântà. 16 Belșug de grâu va fi pe pământ, pe vârfurile munților, Foșni-vor ca Libanul fructele sale, Și [n]*oamenii* din cetate ca iarba pământului vor înflorì. 17 [o]Numele lui va fi în veci: cât va lucì soarele, numele lui se va lățì; Și [p]se vor binecuvânta într'însul [q]Toate popoarele, *și*-l vor fericì. 18 [r]Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel, [s]Care singur face minuni! 19 [t]Și binecuvântat *fie* mărețul său nume în veci, [u]Și umple-se tot pământul *de* mărirea lui. Amin și Amin! 20 Sfârșitu-s'au rugăciunile lui David, fiul lui Isai.

CARTEA A TREIA.

Ispita și mângâierea cuviosului pe când nelegiuiții se află norociți.

73 Un psalm al lui Asaf. Da bun *este* Dumnezeu către Israel, Către cei cu inimă curată. 2 Dar mie picioarele mai mi-s'au clătit, Pașii mei puțin a lipsit să alunece. 3 [a]Căci pismuiam pre cei mândri, Văzând fericirea nelegiuiților. 4 Căci moartea le *este* fără chin, Și gras *este* corpul lor. 5 [b]În necazurile oamenilor nu *sunt,* Și nu sunt loviți ca *alți* oameni. 6 De aceea podoaba gâtului lor *este* mândria, Asuprirea îi învelește [c]*ca* un vestmânt. 7 [d]Ochii lor se bulbucă de grăsime, Ei covârșesc poftele inimei lor: 8 [e]Batjocoresc și [f]vorbesc cu răutate de asuprire: [g]Vorbesc cu mândrie; 9 Înalță gura [h]lor până la cer, Și limba lor cutreeră pământul. 10 Pentru aceea întoarce-se spre ei poporul lor, [i]Și s'adapă cu belșug apele lor. 11 Zicând: [j]„Oare știe Dumnezeu, Și cel Preaînalt are oare știință *de acea-*

s Ps. 57. 10.	*e* Ps. 103. 4.	*c* Isa. 11. 4.	*h* Ps. 74. 14.	*m* Ps. 116. 15.	*r* 1. Cron. 29. 10.	*Ps. 73.*	*e* Ps. 53. 1.
t Ps. 35. 10.	—	*d* Ps. 89. 36, 37.	*i* Isa. 49. 23.	*n* 1 Reg 4. 20.	*s* Esod. 15. 11.	*a* Iov 21. 7.	*f* Osea. 7. 16.
u Ps. 60. 3.	*Ps. 72.*	*e* 2 Sam. 23. 4.	*j* 2 Cron. 9. 21.	*o* Ps. 89. 36.	*t* Neem. 9. 5.	*b* Iov 21. 9.	*g* 2 Pet. 2. 18.
v Ozea 6. 1, 2.	*a* Isa. 11. 2, 3.	*f* Dan. 2. 44.	*k* Isa. 49. 22, 23.	*p* Fac. 12. 3.	*u* Zech. 14. 9.	*c* Ps. 109. 18.	*h* Apoc. 13. 6.
x Ps. 92. 1, 2, 3. Isa. 60. 9.	*b* Isa. 32. 17.	*g* Esod. 23. 31.	*l* Iov 29. 12.	*q* Luc. 1. 48	—	*d* Iov 15. 27.	*i* Ps. 75. 8. *j* Iov 22. 13.

sta?“ 12 Iacă, aceştia *sunt* cei nelegiuiţi. Şi pururea [k] *fiind* fără grijă, adună avuţii. 13 [l] Da, *în* zădar am lămurit inima mea, Şi [m] am spălat în nevinovăţie mânele mele; 14 În toate zilele am fost chinuit. Şi pedepsit în toata dimineaţa. 15 De aş fi zis: „Voiu vorbì aşà“, Iacă, aş fi fost necredincios *către* neamurile fiilor tăi. 16 [n] Totuşi gândit-am a înţelege aceasta: Dar mi *s'a părut* cu anevoie foarte, 17 Până ce [o] am întrat în templul lui Dumnezeu. *Şi* am înţeles [p] sfârşitul lor: 18 [q] Pusu-i-ai *numai* în locuri lunecoase, Lăsatu-i-ai să cadă în prăpastie. 19 Cum se pustiiră într'o clipă! Se perdură. periră de spaimă! 20 [r] Ca un vis după deşteptare. Doamne, [s] la trezirea *ta*, ai despreţuit chipul *lor*. 21 Când inima mea *astfel* [t] se frământă. Şi *până în* rărunchii mei mă junghia, 22 [u] Nebun eram şi fără înţelegere; *Ca* un dobitoc eram înaintea ta. 23 Totuşi *sunt* pururea cu tine, Tu ai apucat dreapta mea. 24 [v] Prin sfatul tău condu-mă, Şi *în* mărire primeşte-mă. 25 [x] Pre cine am în cer *afară de tine?* Şi lângă tine nu cer nimic pe pământ. 26 [y] Carnea mea şi inima mea se topesc: *Dar* Dumnezeu *este* stânca inimei mele şi [z] partea mea în veci. 27 Căci, iacă. [a] cei ce sunt depărtaţi de la tine per, Tu perzi pre tot cel ce [b] desfrânează dela tine. 28 Iar eu, fericirea mea *este* a mă [c] apropià de Dumnezeu; Pun în Domnul. Dumnezeu, adăpostul meu. Ca să [d] spun toate faptele tale.

Rugăciune pentru ajutor în timpul pustiirei templului.

74 O învăţătură a lui Asaf. Pentru ce, Dumnezeule, ne-ai [a] lepădat pentru totdeauna, [b] Fumegă mânia ta preste [c] turma păşunei tale? 2 Adu-ţi aminte de comunitatea ta, [d] *pre care* din vechime ţi-ai câştigat-*o*, De [e] seminţia moştenirei tale, *pre care* tu ai răscumpărat-*o*, De muntele Sion, pre care ai locuit. 3 Ridică paşii tăi spre ruinele din veci; Neamicul toate strică în templu. 4 [f] Mugit-au neamicii tăi în locaşul tău. [g] Ridicat-au semnele lor *drept* semne. 5 Erau la privire, ca cei ce ridică în sus Securile în desişul pădurei: 6 Aşà sfărâmă ei acum toate [h] săpăturile lui Cu topoare şi ciocane. 7 [i] Foc aruncară în templul tău, Pângărit-au locaşul numelui tău [j] tot, până la pământ. 8 [k] Zisu-şi-au în inima lor: „Îi vom nimicì cu totul“; Ars-au toate locaşurile lui Dumnezeu în ţară. 9 Semnele noastre nu le mai vedem; [l] Nu mai *este* nici un protet, Şi cu noi nu *este* nimenea care să ştie. până când *va ţinè aceasta*, 10 Până când, Dumnezeule, neamicul să-şi bată joc, Să blesteme neamicul numele tău pururea? 11 [m] Pentru ce-ţi retragi mâna ta şi dreapta ta? *Scoate-o* din sânul tău, nimiceşte-i! 12 Căci din vechime *este* [n] Dumnezeu regele meu, Care a făcut mântuire pe pământ: 13 [o] Despicat-ai marea prin puterea ta, [p] Sfărâmat-ai pe ape capetele crocodililor; 14 Sdrobit-ai capul Leviatanului, Datu-l-ai [q] *de* mâncare [r] unui popor, locuitori ai deşerturilor; 15 [s] Rupt-ai isvoare şi pâraie, [t] Secat-i râuri pururea-curgătoare. 16 A ta *este* ziua şi a ta noaptea, [u] Tu ai pregătit lumina şi soarele; 17 Tu ai [v] aşezat toate marginile pământului, [x] Vara şi iarna tu le-ai făcut, 18 [y] Adu-ţi aminte de aceasta, *că* neamicul şi-a bătut joc de Domnul, Şi *că* [z] un popor nebun a blestemat numele tău. 19 Nu da fearelor lacome [a] turturica ta, Vieaţa săracilor nu o [b] uità pentru totdeauna: 20 Caută legământul, căci s'a umplut de locuinţele asuprirei, *Chiar şi* locurile cele mai îndosite ale ţărei. 21 Cel împilat să nu se întoarcă ruşinat. Cel sărac şi lipsit să laude numele tău. 22 Scoală-te. Dumnezeule, apără dreptul meu, Adu-ţi aminte de ocara asupră-ţi a celui nebun totdeauna. 23 Nu uità strigătul neami-

k Vers. 3.	*q* Ps. 35.	*x* Filip. 3. 8.	*d* Ps. 107. 22.	*e* Deut. 32. 9.	*j* Ps. 89. 39.	*p* Isa. 51 9, 10.	*v* Fapt. 17. 26.
l Iov 21. 15.	*r* Iov 20. 8.	*y* Ps. 84. 2.	*Ps. 74.*	*f* Plân. 2. 7.	*k* Ps. 83. 4.	*q* Num. 14. 9.	*x* Fac. 8. 22.
m Ps. 26. 6.	*s* Ps. 78. 65.	*z* Ps. 16. 5.	*a* Ps. 44. 9, 23.	*g* Dan. 6. 27.	*l* Amos 8. 11.	*r* Ps. 72. 9.	*y* Apoc. 16. 19.
n Eccl. 8. 17.	*t* Vers. 3.	*a* Ps. 119. 155.	*b* Deut 29. 20.	*h* 1 Reg. 6. 18, 29, 32, 35.	*m* Plân 2. 3.	*s* Isa. 48 21.	*z* Ps. 39. 8.
o Ps. 77. 13.	*u* Ps. 92. 6.	*b* Esod. 34. 15.	*c* Ps. 95. 7.	*i* 2 Reg. 25. 9.	*n* Ps. 44. 4.	*t* Ios. 3. 13. etc.	*a* Cânt. 2. 14.
p Ps. 37. 38.	*v* Ps. 32. 8.	*c* Ebr. 10. 22.	*d* Esod. 15. 16.		*o* Esod. 14 21.	*u* Fac. 1. 14. etc.	*b* Ps. 68. 10.

cilor tăi, sgomotul împotrivitorilor tăi, Cari pururea se ridică asupră-ți.

Mulțumită pentru judecata lui Dumnezeu asupra trufașilor sau îngâmfaților.

75 Maestrului de cântare, după Altașet. Un psalm sau o cântare a lui Asaf. 2 Ție-ți mulțumim, Dumnezeule! *Ție-ți* mulțumim, și aproape este numele tău: Minunile tale istorisesc aceasta. 3 Când voiu luà timp cuvenit, *Atuncia* cu dreptate voiu judecà: 4 Țara se topia, și toți locuitorii ei; Dar eu întărit-am stâlpii săi. Sela. 5 Zis-am către cei îngâmfați: „Nu fiți îngâmfați“; Și către cei nelegiuiți: [a] „Nu înălțați cornul: 6 Nu înălțați în sus cornul vostru, *Nu* vorbiți *cu* gâtul dârj!“ 7 Căci nu dela răsărit, nici dela apus, Și nici din deșert nu *vine* înălțare! 8 Căci [b] Dumnezeu *este* judecător: [c] El umilește pre unul, și pre altul înalță. 9 Căci [d] o cupă *este* în mâna Domnului. Și vinul spumegă *în ea*, [e] de amestecătură este plină; Și el toarnă dintr'însa: Cu adevărat, toți nelegiuiții pământului vor suge din ea [f] drojdiele, *și le* vor beà. 10 Dar eu pururea voiu istorisì, Voiu psalmodià Dumnezeului lui Iacob. 11 Și toate coarnele nelegiuiților se vor sdrobì: *Dar* coarnele celui drept se vor înălțà.

Preamărirea judecătorului ceresc.

76 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm sau o cântare a lui Asaf. 2 Cunoscut *este* Dumnezeu în [a] Iuda, În Israel mare *este* numele lui; 3 Fost-a în Salem cortul său, Și în Sion locuința sa. 4 [b] Acolo sfărâmat-a el fulgerile arcului, Scuturi, săbii și *toate ale* resbelului. Sela. 5 Strălucit, măreț te-*ai arătat*, [c] Pe *acești* munți ai prăzei, 6 Despuiatu-s'au [d] cei tari la inimă, [e] Dorm somnul lor, Și toți vitejii nu mai au putere în mânele lor. 7 [f] De mustrarea ta, Dumnezeul lui Iacob! Cufundatu-s'au în somn adânc car și cal. 8 Tu, tu numai *ești* înfricoșat! Și [g] cine poate sta înaintea ta, când te mânii? 9 Din cer [h] ai făcut să se audă judecata; [i] Îngrozitu-s'a pământul, și tăcù. 10 Când Dumnezeu [j] se sculă la judecată, Ca se scape pre toți cei apăsați ai țărei. Sela. 11 Căci [k] furia omului te laudă, Și cu rămășița furiei te încingi. 12 [l] Faceți și plătiți voturi Domnului, Dumnezeul vostru; [m] Toți cei de prin prejurul lui, aduceți daruri celui Înfricoșat. 13 El taie suflarea domnilor, Înfricoșat *este el* regilor pământului.

Oftare în nevoie grea; mângăiere din îndurarea lui Dumnezeu de mai înainte arătată poporului său.

77 Maestrului de cântare, lui Iedutun. Un psalm al lui Asaf. 2 [a] Îndreptat-am către Dumnezeu vocea mea, și am strigat; *Îndreptat-am* către Dumnezeu vocea mea, și el m'a ascultat. 3 [b] În ziua strâmtorării mele [c] căutat-am pre Domnul, Mâna mea *la el* erà întinsă noaptea fără încetare, Sufletul meu nu voià să fie mângâiat. 4 De Dumnezeu îmi amintiam, și suspinam, Cugetam, și [d] spiritul meu lâncezià. Sela. 5 Deschise țineai pleoapele ochilor mei, Eram neliniștit, și nu puteam vorbì. 6 [e] Gândiam la zilele din vechime, La anii seculilor *trecuți;* 7 Îmi aduceam aminte de [f] cântarea nopții, [g] Cugetam în inima mea, Și spiritul meu se-ntrebà: 8 [h] „Oare lepădatu-*m'a* Domnul pentru totdeauna? Oare [i] mai mult nu *mă* va miluì? 9 Sfârșit-a pentru totdeauna îndurarea sa? Încetat-a [j] făgăduința sa din neamuri în neamuri?“ 10 [k] Uitat-a Dumnezeu de a fi îndurat? Oare închis-a în mânie îndurarea sa?“ Sela. 11 Și-*mi* ziceam: „Aceasta-*i* [l] slăbiciunea mea, A crede schimbăcioasă dreapta celui Preaînalt“. 12 *Dar* [m] amintitu-mi-am de faptele Domnului, Da, amintitu-mi-am de minunile tale din vechime; 13 Gândit-am asupra tuturor faptelor tale, Și cugetat-am asupra lucrărilor tale.

Ps. 75.
a Zech 1. 21.
b Ps. 50. 6.
c 1 Sam. 2. 7.
d Iov 21. 20.
e Prov. 23. 30.
f Ps. 73. 10.

Ps. 76.
a Ps. 48. 1. etc.
b Ps. 46. 9.
c Ezec 38 12,13
d Isa. 46. 12.
e Ps. 13, 3.
f Esod. 15.1,21.
Zech. 12. 4.
g Nah. 1. 6.
h Ezec. 38. 20.
i 2 Cron. 20. 29, 30.
j Ps. 9. 7. 8, 9.
k Esod. 9. 16.
l Eccl. 5. 4, 5 6.
m 2 Cron. 32. 22, 23.

Ps. 77.
a Ps. 3. 4.
b Ps. 50. 15.
c Isa. 26. 9, 16.
d Ps. 142. 3
e Deut. 32. 7.
f Ps 42. 9.
g Ps. 4. 4.
h Ps. 74. 1.
i Ps. 85. 1.
j Rom. 9. 6.
k Isa. 49 15.
l Ps. 31 22.
m Ps 143. 5.

14 Dumnezeule, în sfinţenie *este* [n] calea
ta; [o] Ce zeu *este atât de* mare ca Dum-
nezeu? 15 Tu *eşti* Dumnezeul, care
faci minuni: Tu ai arătat popoarelor pu-
terea ta; 16 [p] Răscumpărat-ai cu braţ
tare pre poporul tău. Pre fiii lui Iacob
şi a lui Iosef. Sela. 17 [q] Văzutu-te-au
apele, Dumnezeule, Văzutu-te-au apele,
şi se cutremurară. Şi adâncurile tremu-
rară. 18 Nourii vărsară apă. Cerul făcù
să răsune vocea *sa*, [r] Şi săgeţile tale sbu-
rară încoace şi încolo. 19 În vârtejuri
eră vocea tunetului tău, [s] Fulgerile *tale*
luminară lumea; [t] Se cutremură şi se
clătì pământul. 20 [u] Prin *mijlocul* mării
fu calea ta. Şi cărarea ta prin *mijlocul*
apelor puternice. [v] Şi urmele tale nu se
cunoscură. 21 [x] Condus-ai, ca pe o
turmă, pre poporul tău. Prin Moisi şi
Aaron.

*Credincioşia lui Dumnezeu în povăţuirea po-
porului său neascultător.*

78 O învăţătură a lui Asaf. [a] Ascultă,
poporul meu, învăţătura mea, Ple-
caţi urechea voastră la cuvintele gurei
mele. 2 [b] Deschide-voiu în parabole
gura mea, Descoperì-voiu cele tăinuite
din timpii trecuţi: 3 [c] Cele ce noi am
auzit şi am aflat, Şi părinţii noştri ne-au
istorisit. 4 [d] Nu voim a *le* ascunde dela
fiii lor, *Pentru ca şi ei* [e] să spună lauda
Domnului neamurilor viitoare, Puterea
lui şi minunile lui, ce le-a făcut. 5 Căci
[f] el a aşezat mărturie în Iacob, Şi a pus
lege în Israel, Poruncind părinţilor no-
ştri, [g] Ca să *le* facă cunoscute fiilor lor;
6 [h] Ca să le cunoască neamurile vii-
toare, Fiii, *ce* se vor naşte: *Ca* aceştia
să se scoale şi să *le* spună fiilor lor:
7 Să pună în Dumnezeu speranţa lor,
Şi să nu uite faptele lui Dumnezeu. Şi
poruncile lui să le păzească; 8 Şi [i] să
nu ajungă ca părinţii lor: [j] O generaţiune
neascultătoare şi răsculătoare. O gene-
raţiune, [k] *ce* nu şi-a pregătit inima, Şi al
cărei spirit nu eră credincios către Dum-
nezeu. 9 Fiii lui Efraim, arcaşi înar-
maţi, Se întoarseră îndărăt în ziua luptei.
10 [l] Nu ţinură legământul lui Dumne-
zeu, Şi nu voiră să umble în legea lui;
11 Şi [m] uitară faptele sale, Şi minunile
sale, pre cari le-a arătat lor. 12 În-
naintea părinţilor lor a făcut [n] minuni,
În pământul Egiptului, [o] *în* câmpia Zoa-
nului: 13 [p] Despică marea, şi-i trecù,
Şi [q] făcù să stea apele ca o grămadă.
14 [r] Îi conduse ziua între nour. Şi toată
noaptea întru lumină de foc. 15 [s] Des-
pică stânci în pustiu, Şi-*i* adăpă, ca *din*
adâncurile cele mari; 16 Scoase [t] din
stâncă râuri. Făcù să curgă apă ca flu-
viu. 17 Dar ei tot urmară a păcătuì
asupră-i, [u] Răsculându-se asupra celui
Preaînalt în deşert. 18 Şi [v] ispitiră pre
Dumnezeu în inima lor, Cerând mâncare
după pofta lor. 19 [x] Şi vorbiră asupra
lui Dumnezeu, zicând: „Dumnezeu pu-
teà-va oare să pregătească masă în pu-
stiu?“ 20 [y] Iacă, el lovì stânca şi apele
curseră, Şi părâie se revărsară. Puteà-va
încă şi pâne să dea? „Pregătì-va oare
carne pentru poporul său?“ 21 Drept
aceea auzind Domnul *aceasta*, [z] se mâniè:
Şi se aprinse foc în Iacob, Şi urgie se
ridică în Israel. 22 Căci nu [a] crezură
în Dumnezeu, Şi nu se încrezură în aju-
torul lui. 23 Totuşi el a poruncit nou-
rilor celor de sus, [b] Şi deschise porţile
cerului; 24 [c] Şi plouă preste dânşii
manna spre mâncare, Şi datu-le-a grâ-
nele cerului. 25 Pânea celor puternici
mâncă fiecare, Hrană trimesu-le-a spre
îndestulare. 26 [d] El pornì în cer vântul
de răsărit, Şi conduse prin puterea sa
pre cel de miază-zi. 27 Şi plouă carne
preste dânşii ca pulberea, Şi pasări ari-
pate ca nisipul mării: 28 Şi *le* făcù să
cadă în mijlocul taberei lor, În jurul lo-
cuinţelor lor. 29 [e] *Şi* ei mâncară şi prea
se săturară; Că dorinţa lor le-o împlinì.
30 Ei *încă* nu-şi pierdusără pofta, [f] Măn-
carea lor eră încă în gura lor: 31 *Când*

[n] Ps. 73. 17.
[o] Esod. 15. 11.
[p] Esod. 6. 6. Deut. 9. 29.
[q] Esod. 14. 21.
[r] Hab. 3. 11.
[s] Ps. 97. 4.
[t] 2 Sam. 22. 8.
[u] Hab. 3. 15
[v] Esod. 14. 28.
[x] Esod. 13. 21. —

Ps. 78.
[a] Isa. 51. 4.
[b] Ps. 49. 4.
[c] Ps. 44. 1.
[d] Ioel 1. 3.
[e] Esod.12.26,27.
[f] Ps. 147. 19.
[g] Deut. 4. 9.
[h] Ps. 102. 18.
[i] 2 Reg 17. 14.
[j] Esod. 32. 9.
[k] 2 Cron. 20. 33.
[l] 2 Reg. 17. 15.
[m] Ps. 106. 13.
[n] Esod. 7.
[o] Fac. 32. 3.
[p] Esod. 14. 21.
[q] Esod. 15. 8.
[r] Esod. 13. 21.
[s] Esod. 17. 6. 1 Cor. 10. 4.
[t] Deut. 9. 21.
[u] Deut. 9. 22.
[v] Esod. 16. 2.
[x] Num. 11. 4.
[y] Esod. 17. 6.
[z] Num. 11. 1,10.
[a] Ebr. 3. 18.
[b] Fac. 7. 11.
[c] Esod.16 4,14. 1 Cor. 10. 3.
[d] Num. 11. 31.
[e] Num. 11. 20.
[f] Num. 11. 33.

mânia lui Dumnezeu se ridică asupră-le. Şi ucise între graşii lor. Şi doborî pre tinerii lui Israel. 32 Cu toate acestea [g]ei mai păcătuiră. [h]Şi nu crezură în minunile lui. 33 [i]Deci el lăsă să piară ca sufflarea zilele lor. Şi anii lor cu spaimă. 34 [j]Când îi ucideà, atunci întrebau de el. Şi se întorceau şi căutau pre Dumnezeu: 35 Şi-şi aduceau aminte, că [k]Dumnezeu *este* stânca lor. Şi Dumnezeu cel Prea Inalt, [l]mântuitorul lor. 36 Dar îl [m]îmblânziau cu gura lor. Şi cu limba lor îi minţiau: 37 Căci [n]inima lor nu erà statornică cu dânsul. Şi nu erau credincioşi legământului său. 38 [o]Totuşi el îndurător *fiind*, Iertà fărădelegile lor. şi nu-i perdeà: Ci adeseori îşi [p]întorcea mânia sa. [q]Şi nu se deşteptà toată urgia sa. 39 Căci [r]îşi amintià, [s]*că nu sunt decât* carne. [t]Un vânt, ce trece şi nu se mai întoarce. 40 De câteori sculatu-s'au asupră-i în pustiu. [u]Amăritu-l-au în deşert! 41 Şi [v]ispitit-au din nou pre Dumnezeu, Şi [x]desonorat-au pre Sfântul lui Israel! 42 Neamintindu-şi de mâna lui, *De* ziua, când i-a mântuit de neamic. 43 Când [y]a făcut în Egipt semnele sale, Şi minunile sale în câmpia Zoanului: 44 [z]Când a prefăcut în sânge fluviile lor, Şi ei *din* izvoarele lor nu putură beà. 45 *Când* [a]a trimes asupra-lor tot felul de insecte, cari-i mâncau, Şi [b]broaşte, ce le aduceau stricăciune: 46 [c]Şi venitul lor l-a dat omizelor, Şi lucrul lor locustelor: 47 *Când* [d]a bătut cu grindină viile lor, Şi sicomorele lor cu ploaie de piatră: 48 [e]Dând grindinei vitele lor, Şi fulgerelor turmele lor: 49 Trimiţând asupra-lor aprinderea mâniei sale, urgia, Furia şi strâmtorarea: O solie de îngeri ai nefericirii. 50 Gătit-a cale mâniei sale, Necruţând de moarte sufletele lor, Ci vieaţa lor dând-o ciumei. 51 [f]Şi a bătut pre tot întâiu-născutul în Egipt, Începutul puterei în [g]corturile lui Ham. 52 Şi [h]a pornit pre poporul său ca pre oi, Şi i-a [i]dus în pustiu ca pre o turmă. 53 Şi i-a dus în siguranţă, aşà că nu s'a temut *de nimic;* Iar [j]pre neamicii lor marea i-a acoperit. 54 I-a adus în [k]sfântul său ţinut, în acest munte, [l]*Pre care l-a* dobândit dreapta sa. 55 Şi [m]alungă de dinaintea lor popoarele, Şi [n]le însemnă sorţurile moştenirei lor, Şi făcù să locuiască în corturile lor semiţiile lui Israel. 56 [o]Dar ei ispitiră pre Prea Inaltul Dumnezeu, şi se răsculară *asupră-i*, Şi mărturiile sale nu le păziră: 57 [p]Se abătură şi se făcură necredincioşi, ca şi părinţii lor, Se întoarseră [q]ca un arc amăgitor. 58 [r]Îl mâniară cu [s]înălţimile lor, Şi cu idolii lor l-au întărîtat. 59 Auzì Dumnezeu *aceasta*, şi se mânie, Şi luă în ură foarte pre Israel: 60 [t]Şi părăsì locaşul din Şilo, Cortul, ce şi-l pusese între oameni. 61 [u]Şi dădù în captivitate puterea sa, Şi mărirea sa în mâna neamicului: 62 [v]Şi dădù sabiei pre poporul său, Şi asupra moştenirii sale se mânie: 63 Pre tinerii săi îi mistuì focul, Şi [x]fecioarele sale nu fură lăudate cu *cântări de nuntă;* 64 [y]Preoţii săi căzură de sabie, Şi [z]văduvele lor nu plânseră. 65 Atuncia [a]se deşteptă Domnul ca din somn, [b]Ca un viteaz vesel de vin. 66 [c]Şi lovì pre neamicii săi la spate, Şi puse ruşine nesfârşită preste dânşi. 67 Şi lepădă cortul lui Iosef, Şi nu alese semiţia lui Efraim. 68 Ci alese semiţia lui Iuda, pre muntele Sion, [d]Pre care-l iubì. 69 [e]Şi zidì templul său înalt ca cerul, *Aşezatu-l-a* ca pământul, pre care l-a întemeiat pentru veci.

70 [f]Şi alese pre David, servul său, Şi-l luă dela turmele oilor: 71 Din urma [g]oilor neîntercate luatu-l-a, Ca [h]să pască pre Iacob, poporul lui, Şi pre Israel, moştenirea sa. 72 Şi el îi păstorì întru

---

[g] Num. 14, &16.
[h] Vers. 22.
[i] Num. 14.29.35.
[j] Osea. 5. 15.
[k] Deut. 32. 4, 15, 31.
[l] Esod. 15. 13.
[m] Ezec. 33. 31.
[n] Vers. 8.
[o] Num. 14.18,20.
[p] Isa. 48. 9.
[q] 1 Reg. 21. 29.
[r] Ps. 103. 14,16.
[s] Fac. 6. 3.
[t] Iac. 4. 14
[u] Ețes. 4. 30. Ebr. 3. 16, 17.
[v] Num. 14. 22.
[x] Vers. 20.
[y] Vers. 12.
[z] Esod. 7. 20.
[a] Esod. 8. 21.
[b] Esod. 8. 6
[c] Esod. 10. 13 15.
[d] Esod. 9 23 25.
[e] Esod. 9. 23, 24, 25.
[f] Esod. 12. 29.
[g] Ps. 106. 22.
[h] Ps. 77. 20.
[i] Esod. 14. 19, 20.
[j] Esod. 14. 27, 28.
[k] Esod. 15. 17.
[l] Ps. 44. 3.
[m] Ps. 44. 2.
[n] Ios. 13. 7.
[o] Jude. 2. 11, 12.
[p] Ezec. 20. 27, 28.
[q] Osea 7 16.
[r] Ezec. 20. 28.
[s] Deut. 12. 2. 4.
[t] 1 Sam. 4. 11.
[u] Jude. 18. 30.
[v] 1 Sam. 4. 10.
[x] Ier. 7. 34.
[y] 1 Sam. 4. 11.
[z] Iov 27. 15.
[a] Ps. 44. 23.
[b] Isa. 42 13.
[c] 1 Sam. 5 6.12
[d] Ps. 87. 2.
[e] 1 Reg. 6.
[f] 1 Sam. 16. 11 12. 2 Sam. 7. 8.
[g] Isa. 40. 11.
[h] 2 Sam. 5. 2.

neprihănirea inimei sale, Şi cu iscusinţa mânelor sale i-a condus.

Tânguire împotriva distrugătorilor Ierusalimului.

79 Un psalm al lui Asaf. Dumnezeule, popoare venit-au în [a]moştenirea ta. Întinat-au [b]sfântul tău templu, [c]În ruini prefăcut-au Ierusalimul. 2 Dat-au [d]stârvurile servilor tăi Mâncare pasărilor cerului, Carnea cuvioşilor tăi Fiarelor pământului. 3 Vărsat-au sângele lor ca apa, în jurul Ierusalimului, [e]Şi nimenea nu-i înmormântă. 4 [f]De ocară ajuns-am vecinilor noştri, De râs şi de batjocură celor din jurul nostru. 5 [g]Până când, Doamne, te vei mânia? Oare pururea ca focul [h]va arde râvna ta? 6 [i]Varsă mânia ta preste popoarele, ce [j]nu te cunosc, Şi preste regatele, ce nu [k]chiamă numele tău; 7 Căci înghiţiră pre Iacob, Şi pustiiră locuinţele sale. 8 [l]Nu-ţi aminti asupră-ne fărădelegile strămoşilor *noştri;* Iute să ne întâmpine îndurarea ta; Căci [m]înjosiţi foarte suntem. 9 [n]Ajută-ne, Dumnezeul mântuirii noastre. Pentru mărirea numelui tău; Scapă-ne, şi curăţeşte păcatele noastre, [o]Pentru numele tău. 10 [p]De ce să zică popoarele: „Unde este Dumnezeul lor?“ Facă-se cunoscută între popoare înaintea ochilor noştri Răsbunarea sângelui vărsat al servilor tăi. 11 [q]Vină înaintea ta suspinul celui încătuşat: Păzeşte prin puterea ta cea mare pre cei ce sunt hotăriţi morţei; 12 Şi întoarce vecinilor noştri [r]De şapteori în sânul lor [s]Defaima, cu care te-au defăimat, Doamne! 13 Dar noi, poporul tău şi oile păşunei tale, Îţi vom mulţumi în veci: Din neam în neam vom proclama lauda ta.

Rugăciune pentru menţinerea lui Israel ca viţa lui Dumnezeu.

80 Maestrului de cântare, după Şoşanim-Edut. Un psalm al lui Asaf. 2 Păstorule al lui Israel! ia în urechi; tu cel ce conduci pre Iosef [a]ca pre o turmă, [b]Tu cel ce şezi *între* cherubimi. [c]fă să lucească strălucirea ta. 3 Deşteaptă puterea ta [d]înaintea lui Efraim, a lui Beniamin şi a lui Manase, Şi vino într'ajutorul nostru. 4 Dumnezeule! [e]reîntoarce-ne iarăşi, [f]Şi fă să lucească faţa ta, ca să fim mântuiţi. 5 Doamne, Dumnezeul oştirilor! Până când te vei mânia la ruga poporului tău? 6 [g]Datule-ai de mâncare pâne de lacrimi, Şi adăpatu-i-ai de lacrimi cu plină măsură; 7 [h]Pusu-ne-ai de ceartă vecinilor noştri, Şi neamicii noştri îşi râd *de noi.* 8 Dumnezeul oştirilor! [i]reîntoarce-ne iarăşi, Şi fă să lucească faţa ta, ca să fim mântuiţi. 9 [j]Un butuc de vie strămutat-ai din Egipt, [k]Gonit-ai popoarele, şi l-ai sădit: 10 *Loc* [l]făcut-ai înaintea lui. De a prins rădăcină, şi a umplut ţara; 11 Munţii acoperitu-s'au *de* umbra lui, Şi ramurile lui *erau ca* cedrii cei înalţi: 12 Întinse vitele sale până la mare, Şi [m]până la fluviu odraslele sale. 13 De ce *dar* [n]ai surpat gardurile lui, De-l smulg toţi trecătorii pe drum? 14 Mistreţul sălbatic îl rămă, Şi fiarele câmpului îl pasc. 15 Dumnezeul oştirilor! rugămu-te, întoarce-te, [o]Caută din cer, uită-te, şi cercetează via aceasta. 16 Şi sprijină sadul ce a sădit dreapta ta, Şi viţa *ce* ţi-ai întărit. 17 Arsă de foc, tăiată *este.* De mustrarea feţei tale piere. 18 Fie mâna ta pe bărbatul dreptei tale, Pe fiiul omului, *pre care* ţi-*l*-ai întărit. 19 Şi aşà nu ne vom abate dela tine: Reînviază-ne, şi numele tău îl vom chiemà. 20 Doamne, Dumnezeul oştirilor! reîntoarce-ne iarăşi. Fă să lucească faţa ta, ca să fim mântuiţi.

Adevărata prăznuire.

81 Maestrului de cântare, după Ghittit. Un psalm al lui Asaf. 2 Cântaţi lui Dumnezeu, puterea noastră, Strigaţi cu bucurie Dumnezeului lui Iacob. 3 Sunaţi cântare, bateţi timpana, Citara cea plăcută cu harpa împreună. 4 Su-

Ps. 79.
a Esod. 15. 17.
b Ps. 74. 7.
c 2 Reg.24.9,10. Mic. 3. 12.
d Ier. 7. 33.
e Ps. 141. 7. Ier. 14. 16. Apoc. 11. 9.
f Ps. 44. 13.
g Ps. 74. 1. 9,10.
h Zef. 1. 18.
i Ier. 10. 25.
j 2 Thes. 1. 8.
k Ps. 53. 4.
l Isa. 64. 9.
m Deut, 28. 43.
n 2 Cron.14. 11.
o Ier. 14. 7, 21.
p Ps. 42 10.
q Ps. 102. 20.
r Fac. 4. 15. Luc. 6. 38.
s Ps. 74. 18, 22.
—
Ps. 80.
a Ps. 77. 80.
b Esod.25.20.22.
c Deut. 33. 2.
Ps. 50. 2.
d Num.2.18—23.
e Plân. 5. 21.
f Num. 6. 25. Ps. 4. 6.
g Ps. 42. 3. Isa. 30. 20.
h Ps. 44. 13.
i Vers. 3. 19.
j Isa. 5. 1, 7.
k Ps. 44. 2.
l Esod. 23. 28.
m Ps. 72. 8.
n Ps. 89. 40, 41
o Isa. 63. 15.
—

nați din trâmbiță la lună nouă, La lună plină, în ziua sărbărei noastre. 5 Căci pentru Israel [a]așezământ *este* aceasta, Lege a Dumnezeului lui Iacob. 6 Pre care a pus-o drept mărturie în Iosef, Când ieși asupra pământului Egiptului. [b]Vocea unui *popor* necunoscut am auzit. 7 [c]Depărtat-am de supt sarcină umerii săi. Mânele sale scutitu-s'au de [d]coșniță. 8 În strâmtorare [e]strigat-ai, și te-am mântuit, [f]Răspunsu-le-am în locul ascuns al tunetului, [g]Cercetatu-te-am la apa Meriba (ceartă). Sela. 9 [h]Ascultă, poporul meu, și voiu mărturisi asupră-ți: De m'ai fi ascultat, Israele. 10 [i]Să nu fie în tine nici un [j]zeu străin; Și să nu te închini vre-unui zeu străin; 11 [k]Eu Domnul, Dumnezeul tău, Care te-am scos din pământul Egiptului, *ți-aș fi zis:* [l]Lărgește gura ta, și o voiu umplea. 12 Dar poporul meu nu ascultă de vocea mea, Și Israel nu [m]mă voi: 13 [n]De aceea lăsatu-i-am în învârtoșarea inimei lor, *Și* ei umblară în sfaturile lor. 14 [o]O! de m'ar ascultà poporul meu! *De* ar umblà Israel în căile mele! 15 Îndată aș umilì pre neamicii lor, Și asupra apăsătorilor lor aș întoarce mâna mea: 16 [p]Cei ce urăsc pre Domnul l-ar linguși, Iar zilele lor ar fi în veci. 17 [q]El i-ar da de mâncare din grăsimea grâului, Și cu miere [r]din stâncă te-aș sătură.

Cuvântare amenințătoare către dirigătorii nedrepte.

82 Un psalm al lui Asaf. Dumnezeu [a]stă în adunarea sa, În mijlocul [b]zeilor judecă. 2 Până când veți judecà strâmb? Și veți fi [c]părtinitor ai celor nelegiuiți? Sela. 3 Judecați pre cel sărac și pre cel orfan; [d]Celui apăsat și celui sărman faceți dreptate: 4 [e]Scăpați pre cel sărac și pre cel lipsit, Mântuiți-i din mâna celor nelegiuiți. 5 Ei [f]nu cunosc, nici nu înțeleg, Umblă în întunerec; [g]Toate temeliile pământului se clătesc. 6 [h]Zis-am: Sunteți zei, Din fiii ai celui Preà Inalt *sunteți* voi toți. 7 Da, ca *tot* omul [i]veți murì. Și ca unul din mai mari veți cădeà. 8 Scoală-te, Dumnezeule, judecă pământul, Căci tu ești stăpânul tutulor popoarelor.

Rugăciune pentru ajutor, împotriva dușmanilor lui Israel.

83 O cântare sau un psalm al lui Asaf. 2 Dumnezeule, [a]nu tăceà: Nu tăceà, nici nu te odihnì, Dumnezeule! 3 Căci iacă, [b]neamicii tăi fac sgomot, Și cei ce te [c]urăsc ridică capul. Asupra poporului tău uneltesc planuri viclene, 4 Și se sfătuesc [d]asupra ocrotiților tăi. 5 Zicând: „Haideți! [e]să-i stârpim din *numărul* popoarelor. Ca să nu se mai amintească numele lui Israel“. 6 Căci sfătuitu-s'au toți într'una, Asupra ta făcut-au legături: 7 [f]Corturile Edomului și Ismaeliții, Moabul și Agoriții. 8 Ghebalul, Ammonul și Amalekul, Filistia cu locuitorii Tirului: 9 Chiar și Asiria s'a unit cu dânșii, Ajutând pre fiii lui Lot. Sela. 10 Fă-le ca [g]Madianului, ca lui [h]Sisera, ca lui Iabin la pârâul Kișon: 11 *Cari* fură nimiciți în Endor, [i]Se făcură gunoiul pământului. 12 Fă pre ei, pre domnii lor, ca pre [j]Oreb și pre Zeeb: Ca pre [k]Zebah și pre Zalmuna, pre toți unșii lor, 13 Căci își ziseră: „Să luăm în stăpânire pentru noi Locașurile lui Dumnezeu.“ 14 [l]Dumnezeul meu! fă-i ca vârtejul, [m]Ca mirișteа înaintea vântului, 15 Ca focul, ce mistue pădurea, și ca flacăra, ce [n]aprinde munții: 16 Așà urmărește-i cu furtuna ta, Și spăimântă-i cu vijelia ta; 17 Umple fața lor cu rușine, Ca să caute numele tău, Doamne! 18 Rușineze-se și spăimânte-se pentru totdeauna, Roșească și piară. 19 Și să cunoască, că tu, al cărui nume *este* Dumnezeu, tu numai *Ești* cel Preà Inalt preste tot pământul.

Ps. 81.
[a] Lev. 23. 24.
[b] Ps. 114. 1.
[c] Isa. 9. 4.
[d] Esod. 1. 14.
[e] Ps. 50. 15.
[f] Esod. 19. 19.
[g] Esod. 17. 6, 7.
[h] Ps. 50. 7.
[i] Esod. 20. 3. 5.
[j] Deut. 32. 12.
[k] Esod 20. 2.
[l] Efes. 3. 20.
[m] Esod. 32. 1.
[n] Fapt. 7. 42. Rom. 1. 24, 26.
[o] Deut. 5. 29. Isa. 48. 18.
[p] Ps. 18. 45.
[q] Deut. 32. 13, 14.
[r] Iov. 29. 6.

Ps. 82.
[a] 2 Cron. 19. 6.
[b] Esod. 21. 6.
[c] Deut. 1. 17. Prov. 18. 5
[d] Ier. 22. 3.
[e] Iov. 29. 12.
[f] Mic. 3. 1.
[g] Ps. 11. 3.
[h] Esod. 22. 9, 28. Ioan 10. 34.
[i] Iov. 21. 32. Ezec. 31 14.

Ps. 83.
[a] Ps. 28 1
[b] Fapt. 4. 25.
[c] Ps. 81. 15.
[d] Ps. 27. 5.
[e] Ier. 11. 19.
[f] 2 Cron. 20. 1, 10, 11.
[g] Num. 31. 7.
[h] Judc. 4. 15, 24.
[i] Zef. 1 17.
[j] Judc. 7. 25.
[k] Judc. 8. 12, 21.
[l] Isa. 17. 13, 14.
[m] Ps. 35. 5.
[n] Deut. 32. 22.

Dor după templu.

84 Maestrului de cântare, după Ghittit. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Cât de [a]iubite *sunt* locașurile tale, Doamne, *Dumnezeul* oștirilor! 3 [b]Sufletul meu dorește, lâncezește. După curțile Domnului: Inima mea și carnea mea strigă Către viul Dumnezeu. 4 Da, pasărea a aflat casă, rândunica cuib. Unde au depus puii lor: *Și eu* altarele tale, Doamne, *Dumnezeul* oștirilor, Regele meu și Dumnezeul meu! 5 [c]Fericiți sunt cei ce locuesc în casa ta, *Ce* pururea te laudă! Sela. 6 Ferice bărbatul, a cărui putere *este* în tine, Care iubește călătoriile *sfinte;* 7 Trecând prin valea [d]plângerii, în izvor o prefac, Și *cu* binecuvântări o acoperă ploaia. 8 Ei merg [e]din putere în putere, [f]Se arată înaintea lui Dumnezeu în Sion. 9 Domnul, Dumnezeul oștirilor! ascultă ruga mea! Ia în urechi, Dumnezeul lui Iacob. Sela. 10 Privește, [g]Dumnezeule, scutul nostru, Și caută pre fața unsului tău. 11 Căci mai bună *este* o zi în curțile tale, decât o mie *aiurea;* Mai bucuros voiu păzi pragul în casa Dumnezeului meu, Decât să locuesc în corturile celor nelegiuiți. 12 Căci [h]soare și [i]scut *este* Domnul, Dumnezeu: Har și mărire dă Domnul: Nu va oprì nici un bun Dela cei ce umblă în neprihănire. 13 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, fericit *este* bărbatul, Ce se încrede în tine.

Rugă pentru binecuvântare nouă a poporului ce mai înnainte a avut harul.

85 Maestrului de cântare. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Binevoit-ai, Doamne, pământului tău, [a]Adus-ai îndărăt prizonerii lui Iacob: 3 [b]Iertat-ai fărădelegea poporului tău, Acoperit-ai toate păcatele lor, Sela. 4 Îndărăt tras-ai toată mânia ta, Potolitu-*te*-ai dela aprinderea mâniei tale. 5 [c]Reîntoarce-ne iarăși, Dumnezeul mântuirei noastre! Fă să înceteze mânia ta asupra noastră. 6 [d]Au doar în veci te vei mânià asupră-ne? Prelungì-vei mânia ta din neamuri în neamuri? 7 Au nu ne vei [e]reînsufleți iarăși, Ca poporul tău să se bucure în tine? 8 Arată-ne, Doamne, îndurarea ta, Și dă-ne mântuirea ta. 9 [f]Voiu ascultà cele ce va cuvântà Dumnezeu, Domnul: Căci [g]el cuvintează pace poporului său și cuvioșilor săi: Numai cât [h]să nu se mai întoarcă la nebunia *lor.* 10 Da, [i]aproape de cei ce se tem de dânsul *este* ajutorul său, [j]Ca iarăși să locuiască mărirea în pământul nostru. 11 Îndurarea și adevărul se vor întâmpinà. [k]Dreptatea și pacea *se* vor sărutà: 12 [l]Adevărul din pământ va răsări, Dreptatea va căutà din cer: 13 [m]Da, Domnul va da bunuri, Și pământul nostru va da fructul său: 14 Dreptatea va umblà înaintea lui, Și va urmà pe calea pașilor săi.

Rugăciunea în strâmtorare mare.

86 O rugăciune a lui David. Pleacă, Doamne, urechia ta, răspunde-mi, Căci sărac și lipsit sunt. 2 Păzește sufletul meu, căci cuvios sunt. Ajută, Dumnezeul meu, pre servul tău, [a]carele în tine se încrede. 3 [b]Îndură-te de mine, Doamne! Căci către tine strig toată ziua. 4 Veselește sufletul servului tău, [c]Căci către tine, Doamne, ridic sufletul meu. 5 [d]Căci tu, Doamne, *ești* bun și iertător, Plin de îndurare, către toți cei ce te chiamă. 6 Ia în urechi, Doamne, ruga mea, Și ascultă vocea cererilor mele. 7 [e]În ziua strâmtorării mele te chiem, Căci tu mă vei auzì. 8 Nimenea nu *este* ca tine [f]între zei, Doamne, Și [g]nimic ca faptele tale. 9 [h]Toate popoarele, pre care le-ai făcut, Vor venì, și se vor închinà înaintea ta, Doamne! Și vor mărì numele tău. 10 Căci mare *ești* tu și [i]făcător de minuni, [j]Numai tu *ești* Dumnezeu. 11 [k]Învață-mă, Doamne, calea ta, Să umblù în adevărul tău: Unesc inima mea, ca să se teamă de numele

Ps. 84.
a Ps. 27. 4.
b Ps. 42. 1, 2.
c Ps. 65. 4.
d 2 Sam. 5 22,23.
e 2 Cor. 3. 18.
f Zech. 14. 16.
g Fac. 15. 1.
h Isa. 60. 19.
i Fac. 15. 1.

Ps. 85.
a Ezra 1. 11. Ier. 30. 18 Ps. 115. 9, 10, 11. —
b Ps. 32. 1.
c Ps. 80. 7.
d Ps. 74. 1.
e Hab. 3. 2.
f Hab. 2. 1. Ezec. 39. 25.
g Zech. 3. 10.
h 2 Pet. 2. 20, 21.
i Isa. 46. 13.
j Zech. 2. 5.
k Ioc. 2. 14.
l Isa. 45. 8.
m Iac. 1. 17.

Ps. 86.
a Isa. 26. 3.
b Ps. 56. 1.
c Ps. 25. 1.
d Ioel. 2. 13.
e Ps. 50. 15.
f Esod. 15. 11. 1 Cor. 8. 4.
g Deut. 3. 24. Efes. 4. 6.
h Ps. 22. 31.
i Esod. 15. 11.
j Isa. 37. 16.
k Ps. 25. 4. Ps. 72. 18.

tău. 12 Pre tine te voiu lăudà, Doamne, Dumnezeul meu, din toată inima mea. Şi voiu mări numele tău în veci. 13 Căci îndurarea ta asupră-mi *este* mare. Şi tu ai [l] mântuit sufletul meu din infernul cel mai de jos. 14 Dumnezeule, cei [m] îngâmfaţi răsculatu-s'au asupră-mi. Şi ceata asupritorilor căutat-au sufletul meu. Şi nu te-au pus pre tine înaintea lor. 15 [n] Dar tu, Doamne, Dumnezeu îndurător şi milos *eşti*, Târziu la mânie şi plin de îndurare şi adevăr. 16 Întoarce-te *deci* către mine, şi îndură-te de mine: Dă tăria ta servului tău. Şi ajută pre fiul servei tale. 17 Arată-mi un semn spre bine, Ca să-l vadă cei ce mă urăsc, şi să se ruşineze: Căci tu, Doamne, m'ai ajutat, şi m'ai mângâiat.

Mărirea Sionului prin întoarcerea păgânilor către Dumnezeu.

87 Un psalm sau o cântare dela fiii lui Korah. Întemeiat [a] pe munţi sfinţi *este* Sionul: 2 [b] Domnul iubeşte porţile lui mai mult decât toate locuinţele lui Iacob. 3 [c] Măreţe se spun de tine, Tu cetate a lui Dumnezeu. Sela. 4 Amintescu-mi [d] Rahabul şi Babilonul, ca pre cunoscuţii mei: Iacă *înca şi* Filistia, Tirul şi Etiopia. Şi zic: „Acesta acolo s'a născut.“ 5 Iar *despre tot insul* din Sion zice-se-va: „El s'a născut într'însul.“ Căci însuşi cel Prea Inalt l-a întărit. 6 [e] Domnul [f] înscriind popoarele, va numărà: Acesta acolo s'a născut. Sela. 7 Chiar cântăreţii şi dănţuitorii zice-vor: Toate cugetările mele spre tine sunt.

Rugăciune în ispită mare şi în apropierea morţii.

88 O cântare sau un psalm dela fiii lui Korah. Maestrului de cântare, pe Mahalatu-Leanot. O învăţătură a lui Heman, Ezraheul. 2 Domnul, [a] Dumnezeul mântuirei mele! [b] Ziua şi noaptea strigat-am înaintea ta. 3 Vie *deci* înnaintea ta ruga mea, Pleacă urechea ta spre strigarea mea. 4 Căci sătul de rele *este* sufletul meu. [c] Şi viaţa mea se apropie de infern. 5 [d] Asemănat sunt celor ce se coboară în mormânt: [e] Sunt ca omul fără putere. 6 Între morţi *este* culcuşul meu cu cei ucişi, Ce zac în mormânt, De cari nu-ţi mai aduci aminte, Şi cari s'au rupt [f] de supt mâna ta. 7 Pusu-m'ai în groapa cea mai de jos, În întunerec, în adâncime. 8 Asupra mea zace mânia ta, Şi [g] cu toate valurile tale *mă* apeşi, Sela. 9 [h] Depărtat-ai pre cunoscuţii mei dela mine, Făcutu-m'ai urîciune lor: [i] Închis *sunt*, şi nu pot ieşì. 10 [j] Ochiul meu lâncezeşte de mişelie: [k] Chiemu-te pre tine: Doamne, pe toată ziua [l] Întind către tine mânile mele. 11 [m] Oare morţilor le vei face minuni? Sculà-se-vor umbrele, *ca* să te laude? Sela. 12 Oare spune-vor în mormânt de îndurarea ta? De credinciosia ta în peire? 13 [n] Cunoaşte-se-vor în întunerec minunile tale, [o] Şi dreptatea ta în pământul uitării? 14 Şi eu către tine, Doamne, strigat-am, [p] Şi dimineaţa ruga mea te-a preaîntâmpinat. 15 [q] De ce, Doamne, lepezi sufletul meu? [r] Ascunzi faţa ta dela mine? 16 Din tinereţe în suferinţi sunt şi aproape de moarte, [s] Rabd spaimele tale, nu ştiu unde sunt: 17 Asupră-mi trec mâniile tale, Înfricoşările tale mă pierd: 18 Ca o apă pe toată ziua [t] mă înconjoară, Toate m'au cuprins. 19 [u] Depărtat-ai dela mine amic şi soţie, Cunoscuţii mei sunt în întunerec.

Mângâiere pentru casa lui David din făgăduinţa lui Dumnezeu.

89 O învăţătură a lui Etan, Ezraheul. 2 În veci [a] cântà-voiu îndurările Domnului. Din neamuri în neamuri voiu proclamà cu gura mea [b] credinciosia ta. 3 Căci zis-am: În veci îndurarea sa se va întemeià. Întări-vei credinciosia ta chiar şi în cer. 4 [c] Încheiat-am legământ cu alesul meu: [d] Jurat-am lui David, servul meu: 5 În veci voiu întări [e] seminţia ta, Voiu întemeià [f] din nea-

l Ps. 56. 13.	*Ps. 87.*	*f* Ezec. 13. 9.	*d* Ps. 28. 1.	*j* Ps. 38. 10.	Eccl. 8. 10.	*u* Iov. 19. 13.	*c* 1. Reg. 8. 16.
m Ps. 54. 3.	*a* Ps. 48. 1.	—	*e* Ps. 31. 12.	*k* Ps. 86. 3.	*p* Ps. 5. 3.	—	*d* 2. Sam. 7. 12,
n Esod. 34. 6.	*b* Ps. 78. 67, 68.	*Ps. 88.*	*f* Isa. 53. 8.	*l* Iov. 11. 13.	*q* Ps. 43. 2.	*Ps. 89.*	etc.
Ps. 103. 8.	*c* Isa. 60.	*a* Ps. 27. 9	*g* Ps. 42. 7.	*m* Ps. 6. 5.	*r* Iov. 13. 24	*a* Ps. 101. 1.	Osea 3. 5
Ioel. 2. 13.	*d* Isa. 51. 9.	*b* Luc. 18. 7.	*h* Iov. 19. 13, 19.	*n* Iov. 10. 21.	*s* Iov. 6. 4.	*b* Ps. 109. 89.	*e* Vers 29. 36
—	*e* Ps. 22. 30.	*c* Ps. 107. 18.	*i* Plân 3. 7.	*o* Ps. 31. 12.	*t* Ps. 22. 16.		*f* Luc. 1. 32. 33

muri în neamuri tronul tău. Sela. 6 Şi [g] cerurile laudă minunile tale, Doamne! Şi credincioşia ta în adunarea [h] sfinţilor. 7 Căci [i] cine în cer seamănă cu Domnul? *Cine* este asemenea Domnului între fiii zeilor? 8 [j] Dumnezeu este preamăreţ în sfatul sfinţilor, Înfricoşat *este* preste toţi cei din jurul lui! 9 Domnul, Dumnezeul oştirilor! cine *este* [k] puternic ca tine, Doamne? Şi credincioşia ta *este* în jurul tău. 10 [l] Tu stăpâneşti îngâmfarea mării; Când valurile ei se ridică, tu le alini. 11 [m] Tu ai sfărâmat, ca pre cei uciși, Rahabul, Cu braţul tău cel tare ai risipit pre neamicii tăi. 12 [n] Al tău *este* cerul, al tău pământul, Lumea şi plinitatea ei tu *le*-ai întemeiat. 13 [o] Miază-noaptea şi miază-ziua tu le-ai făcut, [p] Taborul şi [q] Hermonul se bucură în numele tău. 14 Braţ puternic ai, Tare este mâna ta, înaltă dreapta ta. 15 [r] Dreptatea şi judecata *sunt* temeliile tronului tău, [s] Îndurarea şi adevărul merg înaintea ta. 16 Fericit poporul, ce cunoaşte [t] sunetul trâmbiţei, Ce umblă în [u] lumina feţei tale, Doamne! 17 El se bucură în numele tău toată ziua, Şi se înalţă prin mântuirea ta: 18 Căci tu *eşti* podoaba puterii lor. [v] În bunăvoinţa ta înalţi cornul nostru: 19 Căci Domnul *este* scutul nostru, Şi sfântul lui Israel regele nostru. 20 În viziune cuvântat-ai odată către cuviosul tău, Şi ai zis: Dat-am ajutor celui viteaz. Înălţat-am un [x] tiner din popor: 21 [y] Aflat-am pre David, servul meu, Cu oleiul meu cel sfânt unsu-l-am: 22 [z] Cu el pururea va fi mâna mea, Şi braţul meu îl va întări. 23 [a] Neamicul nu-l va strîmtorà, Şi fiul răutăţei nu-l va apăsà: 24 [b] Voiu sfărâmà înaintea lui pre neamicii săi, Şi voiu bate pre cei ce-l urăsc. 25 [c] Credincioşia mea şi îndurarea mea *vor fi* cu dânsul, [d] Şi în numele meu se va înălţà cornul său. 26 [e] Mâna lui o voiu pune asupra mării, Şi asupra fluviilor dreapta sa. 27 El va strigà către mine: [f] Tu eşti Părintele meu, Dumnezeul meu, şi [g] stânca mântuirii mele! 28 Da, eu îl voiu face [h] întâiu-născutul *meu*, [i] Înalt preste regii pământului. 29 În veci îi voiu păstrà [j] îndurarea mea, Şi [k] legământul meu cu dânsul va fi statornic. 30 [l] Seminţia sa o voiu face *să ţie* în veci, [m] Tronul său [n] ca zilele cerurilor. 31 [o] Fiii săi de vor [p] părăsì legea mea, şi în judecăţile mele nu vor umblà; 32 De vor pângărì aşezămintele mele, Şi poruncile mele nu le vor păzì: 33 [q] Pedepsì-voiu cu toiag abaterile lor, Cu bătăi fărădelegile lor. 34 [r] Dar nu voiu retrage îndurarea mea dela dânsul, Nici nu voiu mințì credincioşiei mele. 35 Legământul meu nu-l voiu stricà, Nici ceeace a ieşit din buzele mele nu voiu schimbà. 36 [s] Una am jurat pe sfinţenia mea, şi nu voiu mințì lui David: 37 [t] Seminţia sa va fi în veci, Tronul său [u] ca soarele înaintea mea; 38 Ca luna va fi în veci, Şi ca martorul cel credincios în nouri. Sela. 39 [v] Totuşi lepădatu-*l*-ai şi l-ai [x] despreţuit, Mâniatu-te-ai asupra unsului tău, 40 Lepădat-ai legământul servului tău, [y] Spurcat-ai coroana lui, la pământ *a-runcând-o*; 41 [z] Surpat-ai toate îngrădirile lui, În ruini prefăcut-ai întăririle lui. 42 Predatu-l-au toţi trecătorii pe drum; De [a] ocară ajuns-a vecinilor săi; 43 Înălţat-ai dreapta celor ce-l strîmtorau, Veselit-ai pre toţi neamicii săi; 44 Tocit-ai ascuţitul sabiei sale, Şi făcutu-l-ai la luptă să nu poată stà. 45 Pus-ai capăt strălucirei sale, [b] Tronul său datu-l-ai la pământ: 46 Scurtat-ai zilele tinereţelor sale, Acoperitu-l-ai cu ruşine. Sela. 47 [c] Până când, Doamne, te vei ascunde? [d] Oare pururea ca focul va arde mânia ta? 48 [e] Adu-ţi aminte, că trecător sunt; Au doară în deşert să fi făcut tu pre toţi fiii oamenilor?

[g] Ps. 19.1. Apok. 7. 10, 11, 12.
[h] Vers. 7.
[i] Ps. 40 5.
[j] Ps. 76. 7, 11.
[k] Esod 15. 11. Ps. 35. 10.
[l] Ps. 65. 7.
[m] Esod. 14 26, 27, 28. Isa. 30. 7.
[n] Fac. 1. 1. Ps. 24. 1, 2.
[o] Iov 26. 7.
[p] Ios. 19. 22.
[q] Ios. 12. 1.
[r] Ps. 97. 2.
[s] Ps. 85. 13.
[t] Num 10. 10.
[u] Ps. 4. 6.
[v] Ps. 75. 10.
[x] 1 Reg. 11. 34.
[y] 1 Sam.16.1,12.
[z] Ps. 80. 17.
[a] 2 Sam. 7. 13.
[b] 2 Sam. 7. 9.
[c] Ps. 61. 7.
[d] Vers. 17.
[e] Ps. 72. 8.
[f] 2 Sam. 7. 14.
[g] 2 Sam 22. 47.
[h] Col. 1. 15, 18.
[i] Num. 24 7.
[j] Isa 55. 3.
[k] Vers. 34
[l] Vers. 4. 6.
[m] Isa. 9. 7.
Ier. 33. 17.
[n] Deut. 11. 21.
[o] 2 Sam. 7. 14.
[p] Ps. 119. 53.
[q] 2 Sam. 7. 14.
[r] 2 Sam. 7. 13.
[s] Amos 4. 2.
[t] 2 Sam. 7. 16. Ioan 12. 34.
[u] Ps. 72. 5, 17. Ier. 33. 20.
[v] 1 Cron. 28. 9.
[x] Deut. 32. 19.
[y] Plân. 5. 16.
[c] Ps. 80. 12.
[a] Ps. 44. 13.
[b] Vers. 39.
[c] Ps. 79. 5.
[d] Ps. 78. 63.
[e] Iov 7. 7. Ps. 39. 5.

49 [f] Care *este* omul ce va trăi, și moartea [g] nu va vedeà? Care va scăpà sufletul său de infern? Sela. 50 Unde *sunt* îndurările tale cele de mai înainte. Doamne! *Pre care le*-ai [h] jurat lui David pe credincioșia ta? 51 Adu-ți aminte, Doamne, de ocara servilor tăi. *Pre care* o port în sânul meu dela toate *aceste* multe popoare; 52 Prin care neamicii tăi *mă* defaimă. Doamne. Prin care defaimă urmele unsului tău. 53 Binecuvântat *fie* Domnul în veci. Amin și Amin.

CARTEA A PATRA.

Vecinicia lui Dumnezeu, vremelnicia oamenilor păcătoși. Rugă pentru har.

90 Rugăciunea lui Moisi, omul lui Dumnezeu. Doamne, [a] fostu-ne-ai adăpost din neam în neam: 2 [b] Mai înainte de ce munții să se fi născut. Sau să se fi făcut pământul și lumea, Din veci și în veci tu *ești*, Dumnezeule! 3 Tu țărână prefaci pre om. Și zici: Fii ai oamenilor, *în pământ* [c] reînturnați-vă. 4 [d] Căci o mie de ani în ochii tăi *Sunt* ca ziua de ieri, care a trecut, *Ca* o strajă de noapte. 5 Ca un șivoiu îi risipești; [e] un vis sunt: Dimineața [f] *sunt* ca iarba, *ce* crește, 6 Ce [g] dimineața înflorește și crește, *Dar* seara vestejește și seacă! 7 Că pierduți suntem prin mânia ta, Îngroziți de urgia ta: 8 [h] Pus-ai fărădelegile noastre înaintea ta, [i] Cele ascunse ale noastre înaintea luminei fetei tale. 9 Că toate zilele noastre pier înaintea mâniei tale: Cu gândul petrecem anii noștri. 10 Zilele anilor noștri *sunt* șaptezeci de ani, Și de *sunt* puternice foarte, optzeci de ani; Și cea mai mândră din ele *nu-i decât* muncă și trudă; Căci iute trec și noi disparem. 11 Cine cunoaște puterea mâniei tale? Căci după temerea de tine *este și* mânia ta. 12 [j] Învață-*ne* a numărà zilele noastre, Să căpătăm o inimă înțeleaptă. 13 Întoarnă-te, Doamne! până când *te vei mânià?* [k] Fie-ți milă de servii tăi. 14 Satură-ne dimineața de îndurarea ta, [l] Ca să ne bucurăm și să ne veselim în toate zilele noastre. 15 Bucură-ne atâtea zile, *pe câte* ne-ai apăsat, *Atâția* ani, *în câți* văzurăm nefericirea. 16 Arete-se servilor tăi [m] faptele tale, Și mărirea ta fiilor lor. 17 [n] Bunăvoința Domnului, Dumnezeul nostru, fie asupră-ne. Și [o] întărește preste noi fapta mânilor noastre: Da, fapta mânilor noastre întărește-o!

Ocrotirea Atotputernicului Dumnezeu în toate primejdiile.

91 Cel [a] ce locuește supt adăpostul celui Prea Înalt, [b] Supt umbra Atotputernicului va și mâncà. 2 [c] Zicevoiu către Domnul: Tu ești adăpostul meu și cetățuia mea, Dumnezeul meu, în care mă încred. 3 Că [d] el te va mântuì de latul păsărarului, De ciuma pierzătoare. 4 [e] Cu aripile sale te va acoperì, Și supt penișul său te vei adăpostì: Scut și pavăză *îți va fi* adevărul său. 5 [f] Nu te vei teme de ceeace înspăimântă noaptea, De săgeata, *ce* ziua sboară, 6 De ciuma, *ce* umblă prin întunerec, De boala molipsitoare, *ce* pustiește la amiază: 7 Cădeà-va o mie de alăturea ta, și zece mii de a dreapta ta: *Dar* nu se va apropià de tine. 8 Numai [g] vei privì cu ochii tăi, Și vei vedeà răsplătirea celor nelegiuiți; 9 Căci pre Domnul, [h] adăpostul meu, Pre cel Prea Înalt făcutul-ai [i] locașul tău; 10 De *aceea* [j] nici un rău nu ți-se va întâmplà, Nici o plagă nu se va apropià de cortul tău. 11 [k] Căci poruncă va dà pentru tine îngerilor săi, Ca în toate căile tale să te păziască; 12 Pe mâni te vor purtà, [l] Ca de piatră să nu lovești piciorul tău. 13 Pe leu și viperă vei păși, Lei tineri și balauri cu picioarele vei călcà. 14 Fiindcă în mine pus-a iubirea sa, *zice* Domnul, De aceea îl voiu scăpà, și-l voiu înălță; Căci [m] cunosc numele meu. 15 El mă va chiemà, și eu îi voiu răspunde. În strâmtorare

---

f Ps. 49. 9. *g* Ebr. 11. 5. *h* 2 Sam. 7. 15. —

Ps. 90.
a Deut. 33. 27. *b* Prov. 8.25,26. *c* Fac. 3. 19. *d* 2 Pet. 3. 8.

e Ps. 73. 20. *f* Ps. 103. 15. *g* Iov 14. 2. *h* Ps. 50. 21. *i* Ps. 19. 12.

j Ps. 39. 4. *k* Deut. 32. 36. *l* Ps. 85. 6. *m* Hab. 3. 2. *n* Ps. 27. 4.

o Isa. 26. 12. —

Ps. 91.
a Ps. 27. 5. *b* Ps. 17. 8.

c Ps. 142. 5. *d* Ps. 124. 7. *e* Ps. 17. 8. *f* Iov 5. 19, etc. Isa. 43. 2.

g Ps. 37. 34. *h* Vors. 2. *i* Ps. 71. 3. *j* Prov. 12. 21. *k* Luc. 4. 10, 11.

Ebr. 1. 14. *l* Iov 5. 23. *m* Ps. 9. 10. —

cu dânsul voiu fi: Îl voiu mântuì, şi-l voiu mărì. 16 Cu zile îndelungate îl voiu sătură, Şi-i voiu arătà mântuirea mea.

Laudă lui Dumnezeu, care pedepseşte pe nelegiuiţi şi binecuvintează pe cei evlavioşi.

92 Un psalm sau o cântare pentru ziua sabbatului. 2 [a]Bine *este* a mulţumì Domnului. Şi a cântà numelui tău, Prea Înalte; 3 Dimineaţa a [b]spune îndurarea ta. Şi nopţile credincioşia ta. 4 [c]Pe instrumente cu zece strune şi pe harpă, Pe higgaion *şi* pe citară. 5 Că tu, Doamne, desfătatu-m'ai întru lucrurile mânilor tale. Bucurà-mă-voiu întru lucrurile mânilor tale. 6 [d]Cât de mari sunt lucrurile tale, Doamne! [e]Adânci foarte sunt cugetările tale. 7 [f]Omul tâmpit nu cunoaşte, Nebunul nu înţelege aceasta: 8 Că [g]cei nelegiuiţi ca iarba răsar, Şi toţi făcătorii de rele înfloresc, Ca să se stârpească pentru totdeauna; 9 [h]Dar tu, Doamne, în veci *tronezi* în înălţime! Căci iacă, neamicii tăi, Doamne, 10 Căci iacă, neamicii tăi vor pierì; [i]Risipì-se-vor toţi făcătorii de rele. 11 Dar tu înălţat-ai [j]cornul meu ca pre al rinocerului; [k]Cu oleiu proaspăt sunt uns. 12 Şi [l]ochiul meu va vedeà *împlinirea dorinţei sale* Asupra celor ce mă pândesc, Şi urechea mea va auzì *ceeace doreşte* Asupra celor ce se scoală asupră-mi. 13 Ca palmierul vor înflorì cei drepţi, Creşte-vor, ca cedrul pe Liban. 14 [m]Săditi în casa Domnului, [n]În curţile Dumnezeului nostru vor înflorì: 15 Chiar în bătrâneţe vor rodì, Plini de vlagă şi verdeaţă vor fi: 16 Ca să arete, că drept *este* Domnul, [o]stânca mea, Şi că [p]nu este într'însul nici o nedreptate.

Mărirea împărăţiei lui Dumnezeu.

93 [a]Domnul domneşte, [b]cu măreţie este îmbrăcat. Îmbrăcatu-s'a Domnul, cu tărie [c]încinsu-s'a: Întemeiatu-s'a lumea, şi nu se va clătì: 2 D'atunci întăritu-*s'a* şi tronul tău; Din veci eşti. 3 Doamne, înălţat-au fluviile. Înălţat-au fluviile vocea lor, Înălţat-au fluviile valurile lor. 4 Din vocile apelor celor multe, Din valurile puternice ale mării *se aude:* „Domnul este puternic în înălţime.“ 5 Mărturiile tale sunt sigure foarte. Casei tale, Doamne, cuvine-se sfinţire întru lungime de zile.

Rugăciune împotriva asupritorilor poporului lui Dumnezeu.

94 Doamne, Dumnezeul [a]răzbunării, Dumnezeul răzbunării, arată-te! 2 [b]Înalţă-te, [c]judecător al pământului, Dă răsplătire celor mândri! 3 [d]Până când cei nelegiuiţi, Doamne, Până când cei nelegiuiţi să trăsalte! 4 Ei [e]rostesc, vorbesc cu îngâmfare, Toţi făcătorii de rele se laudă. 5 Pre poporul tău, Doamne, îl calcă *în picioare*, Şi moştenirea ta o apasă. 6 Pre văduve şi pre străini sugrumă, Şi pre orfani îi ucid, 7 [f]Şi zic: Domnul nu vede *aceasta*, Nici nu ia aminte *aceasta* Dumnezeul lui Iacob. 8 [g]Înţelepţiţi-vă odată voi cei tonţi din popor, Şi *voi* nebunilor, când vă veţi face cuminţi? 9 [h]Cel ce a săditu urechea, au nu aude? Cel ce a făcut ochiul, au nu vede? 10 Cel ce înţelepţeşte popoarele, Cel ce [i]învaţă pre oameni ştiinţă, să nu mustre! 11 [j]Domnul cunoaşte cugetele oamenilor, Că deşertăciune *sunt*. 12 [k]Fericit este bărbatul, pre care tu-l înţelepţeşti, Domne, Şi din legea ta îl înveţi! 13 Ca să-l liniştesti de zilele de nefericire, Până se va săpa groapa celui nelegiuit. 14 [l]Căci Domnul nu va lăpădà pre poporul său, Şi moştenirea sa nu o va părăsì; 15 Căci la dreptate se va reîntoarce judecata, Şi pre dânsa o vor urmà toţi cei drepţi cu inimă. 16 Cine se va sculà cu mine asupra celor răi? Cine se va înfăţişà cu mine asupra făcătorilor de rele? 17 [m]De n'*ar fi fost* mie întru ajutor Domnul, Puţin şi sufletul meu ar fi zăcut în locul tăcerei. 18 De am zis: [n]Se clatină piciorul meu, Pe dată îndurarea ta, Doamne, m'a spri-

Ps. 92.
a Ps. 147. 1.
b Ps. 88. 1.
c 1 Cron. 23. 5.
d Ps. 40. 5.
e Rom. 11. 33. 34.
f Ps. 73. 22.
g Iov 12. 6. Ps. 37. 1. 2, 35. 38
h Ps. 56. 2.
i Ps. 68. 1.
j Ps. 89. 17, 24.
k Ps. 23. 5.
l Ps. 54. 7.
m Ps. 52. 8. Osea 14. 5. 6.
n Ps. 100. 4.
o Deut. 32. 4.
p Rom. 9. 14.

Ps. 93.
a Ps. 96. 10. Apoc. 19. 6.
b Ps. 104. 1.
c Ps. 65. 6.

Ps. 94.
a Deut. 32. 35.
b Ps. 7. 6.
c Fak. 18. 25.
d Iov. 20. 25.
e Ps. 31. 18.
f Ps. 10. 11. 13.
g Ps. 73. 22.
h Esod. 4. 11.
i Iov 35. 11.
j 1 Cor. 3. 20.
k Iov. 5. 17
l 1 Sam. 12. 22.
m Ps. 124. 1. 2.
n Ps. 38. 16.

jinit. 19 În mulțimea grijelor mele în lăuntrul meu Mângâierile tale desfătat-au sufletul meu. 20 Oare are cu tine împărtășire [o]tronul răutății, [p]Care hotărește nedreptate prin lege? 21 [q]Ei se adună ceată asupra sufletului celui drept, Și [r]condamnă sânge nevinovat. 22 Dar Domnul îmi este [s]turn înalt, Și Dumnezeul meu îmi *este* stâncă de adăpostire. 23 [t]El va întoarce asupră-le chiar uneltirea lor, Și prin răutatea lor îi va stârpi; Îi va stârpi Domnul, Dumnezeul nostru.

Îndemnare spre a lăuda pe Domnul. Să ne ferim de neascultare.

95 Veniți, să cântăm Domnului, [a]Să strigăm cu bucurie [b]stâncei mântuirei noastre! 2 Cu laude să venim înaintea lui, Cu cântări de bucurie să-i strigăm! 3 [c]Căci Domnul *este* Dumnezeu mare, Și rege mare preste toți zeii. 4 În mâna lui *sunt* locurile cele mai de jos ale pământului, Ale lui *sunt* înălțimile munților. 5 A lui *este* [d]marea, și el a făcut-o, Și *tot* mânele sale au făcut și uscatul. 6 Veniți, să ne închinăm și să ne plecăm, Să [e]îngenunchiem înaintea Domnului, Făcătorul nostru: 7 Căci el *este* Dumnezeul nostru, Și [f]noi poporul păsunei sale, și turma mânei sale. Chiar și [g]astăzi, de veți asculta vocea lui: 8 Nu învârtoșați inima voastră, ca la [h]Meriba, Ca *în* ziua ispitei în pustiu: 9 Unde [i]părinții voștri mă ispitiră, Mă cercară, deși [j]văzuseră lucrurile mele. 10 [k]Patruzeci de ani urît-am neamul *acela*, și zis-am: Popor cu inimă rătăcită *sunt* ei, Și n'au cunoscut căile mele; 11 De aceea jurat-am în mânia mea, Că nu vor întrà în odihna mea.

Vestirea împărăției lui Dumnezeu prin națiuni.

96 [a]Cântați Domnului cântare nouă, Să cânte Domnului tot pământul! 2 Cântați Domnului, binecuvântați numele lui, Zi cu zi proclamați ajutorul său! 3 Spuneți între popoare mărirea lui, Între toate națiunile minunile sale! 4 Căci [b]mare *este* Domnul, și [c]foarte de lăudat, [d]Înfricoșat *este* el preste toți zeii. 5 Căci [e]toți zeii popoarelor idoli *sunt*; [f]Dar Domnul făcut-a cerul. 6 Măreția și strălucirea înaintea lui *sunt*, [g]Tăria și podoaba în sanctuarul său. 7 [h]Dați Domnului voi neamurile popoarelor, Dați Domnului mărire și putere! 8 Dați Domnului mărirea cuvenită numelui său, Aduceți daruri, și veniți în curțile sale! 9 Închinați-vă Domnului [i]din podoabă sfântă: Tremure înaintea lui tot pământul! 10 Cuvântați între popoare: [j]Domnul domnește! Întemeiatu-s'a lumea, și nu se va clătì. El [k]popoarele cu dreptate le judecă. 11 [l]Bucure-se cerul, și veselească-se pământul, Mugească marea și toate ce o umplu! 12 Trăsalte câmpia și tot ce este pe ea, Veselească-se toți arborii pădurei 13 Înaintea Domnului: căci vine: Vine să judece pământul: Va judecà lumea cu dreptate, Și popoarele cu adevărul său.

Bucuria Sionului, că Dumnezeu este cel mai mare în toate țările.

97 [a]Domnul domnește! veselească-se pământul! [b]Bucure-se insulele cele multe! 2 [c]Nor și negură *sunt* în jurul lui, [d]Dreptatea și judecata *sunt* temelia tronului său. 3 [e]Foc merge înaintea lui, Și cu flăcări mistuește din toate părțile pre neamicii săi. 4 [f]Fulgerile sale luminează lumea, Pământul vede și se cutremură: 5 [g]Munții ca ceara se topesc înaintea Domnului, Înaintea Domnului a tot pământul. 6 [h]Cerurile proclamă dreptatea lui, Și toate popoarele văd mărirea sa. 7 [i]Rușineze-se toți cei ce servesc la chipuri cioplite, Cei ce se fălesc în idoli. [j]Închinați-vă lui, toți zeii! 8 Sionul a ascultat *aceasta*, și se bucură, Și ficele lui Iuda se veseliră, Pentru judecățile tale, Doamne! 9 Căci tu, Doamne, ești [k]prea înalt preste tot pământul, [l]Prea înălțat preste toți zeii.

o Amos 6. 3.	*Ps. 95.*	*f* Ps. 79. 13.	*Ps. 96.*	*e* Ier. 10. 11, 12.	Apoc. 11. 15	*c* 1 Reg. 8. 12.	*g* Jude. 5. 5.
p Ps. 58. 2.	*a* Ps. 100 1.	*g* Ebr. 3. 7, 15.	*a* 1 Cron. 16. 23—33	*f* Ps. 115. 15.	*k* Ps. 67. 4.	*d* Ps. 89. 14.	Nah. 1. 5.
q Mat. 27. 1.	*b* Deut. 32. 15.	*h* Esod. 17. 2, 7.	*b* Ps. 145. 3.	*g* Ps. 29. 2.	*l* Ps. 69. 34.	*e* Ps. 18 8.	*h* Ps. 19. 1.
r Esod. 23. 7.	*c* Ps. 96. 4.	*i* Ps. 78. 18, 40, 56.	*c* Ps. 18. 3.	*h* Ps. 29. 1, 2.	*Ps. 97.*	Dan. 7. 10.	*j* Esod. 20. 4.
s Ps. 59. 9.	*d* Fac. 1. 9, 10.	*j* Num. 14. 22.	*d* Ps. 95. 3.	*i* Ps. 29. 2.	*a* Ps. 96. 10.	*f* Esod 19. 18	*i* Ebr. 1. 6
t Ps. 7. 16.	*e* 1 Cor. 6. 20	*k* Ebr. 3. 10, 17.		*j* Ps. 93. 1.	*b* Isa. 60. 2.	Ps. 77. 18.	*k* Ps. 83. 18.
							l Esod. 18. 11.

10 [m] Cei ce iubiţi pre Domnul, urîţi rĕul! [n] El păzeşte sufletele cuvioşilor săi; [o] Din mâna celor nelegiuiţi îi scapă. 11 [p] Pentru cel drept semănatu-s-a lumina, Şi pentru cei neprihăniţi în inimă, bucurie. 12 Dreptilor, bucuraţi-vă în Domnul, Şi serbaţi amintirea sfinţeniei sale.

Cântare de veselie pentru biruinţele Domnului în toată lumea.

98 Un psalm. [a] Cântaţi Domnului cântare nouă; Căci [b] minuni a făcut: Ajutatu-l-a pre el [c] Dreapta sa şi sfântul său braţ. 2 [d] Domnul arătat-a mântuirea sa: Inaintea ochilor popoarelor [e] Descoperit-a fericirea sa. 3 [f] Adusu-şi-a aminte de îndurarea sa şi de credincioşia sa Către casa lui Israel; [g] Toate marginile pământului văzut-au mântuirea Dumnezeului nostru. 4 [h] Strige de bucurie Dumnului, tot pământul! Chiuiţi, strigaţi şi cântaţi. 5 Cântaţi Domnului cu citară. Cu citară şi cu cântec din gură: 6 [i] Cu trâmbiţă şi sunet de corn Cântaţi de bucurie înaintea Domnului, regele. 7 [j] Mugească marea şi tot ce o umple, Lumea şi cei ce locuesc într'însa; 8 [k] Bată în palme fluviile, Munţii cânte de bucurie cu toţi împreună 9 Inaintea Domnului; [l] căci vine să judece pământul; Va judecà lumea cu dreptate. Şi popoarele cu echitate.

Sfinţenia domneşte în împărăţia Domnului.

99 [a] Domnul domneşte; cutremure-se popoarele! [b] El tronează *între* cherubimi, clătească-se pământul: 2 Domnul mare *este* în Sion, Şi [c] înălţat preste toate popoarele. 3 Laude-se numele tău, [d] cel mare şi înfricoşat; Căci sfânt *este* el: 4 *Lăudaţi* [e] puterea regelui, *că* dreptatea iubeşte, Intemeiat-ai îndreptările; Judecată şi dreptate făcut-ai în Iacob. 5 [f] Inalţaţi pre Domnul, Dumnezeul nostru: Inchinaţi-vă înaintea [g] aşternutului picioarelor sale: *Căci* [h] sfânt *este* el. 6 [i] Moisi şi Aaron *fost-au* dintre preoţii săi, Şi Samuel dintre cei ce chiamă numele său; Ei [j] chiemară pre Domnul, şi el le-a răspuns. 7 [k] In stâlp de nour le vorbì; Ei păziră mărturiile sale, Şi aşezămintele *ce le*-a fost dat, 8 Domnul, Dumnezeul nostru! răspunsu-le-ai; Dumnezeu iertător fostu-le-ai, Şi răzbunător faptelor lor. 9 Inălţaţi pre Domnul, Dumnezeul nostru; Inchinaţi-vă în muntele cel sfânt al său! Căci sfânt *este* Domnul, Dumnezeul nostru.

Cântare de laudă pentru poporul lui Dumnezeu.

100 Un psalm de mulţumire. Strige [a] de bucurie Domnului tot pământul! 2 Serviţi Domnului cu veselie! Cu cântare veniţi înaintea lui! 3 Aflaţi, că Domnul *este* Dumnezeu: [b] El ne-a făcut, şi nu noi înşine: [c] Poporul său *suntem*, şi turma păşunei sale. 4 [d] Intraţi în porţile lui cu *cântări de* mulţumire, În curţile sale cu *cântări de* laudă: Mulţumiţi-i, *şi* binecuvântaţi numele său. 5 Căci bun *este* Domnul, în veci îndurarea sa. Din neamuri în neamuri *ţine* credincioşia sa.

Norma de guvernare a lui David.

101 Un psalm al lui David. Milă şi judecată [a] voiu cântà, Ţie, Doamne. îţi voiu cântà. 2 [b] Voiu luà aminte la calea neprihănirei; Când vei venì la mine? Voiu [c] umblà în nevinovăţia inimei mele În lăuntrul casei mele. 3 Nu voiu pune înaintea ochilor mei nici un rău. [d] Urăsc lucrarea celor ce [e] se abat; Nu se va lipì de mine: 4 Inima îndărătnicită de mine departe fie. [f] Răutatea nu voiu cunoaşte. 5 Pre [g] cel ce vorbeşte de rău într'ascuns de aproapele său, Îl voiu stârpì: Pre cel ce are ochi mândri şi inimă îngâmfată, Nu-l voiu suferì. 6 Ochii mei *vor fi* spre cei credincioşi ai ţării, ca ei să locuească cu mine; Cel ce umblă pe calea neprihănirei, acela *numai* înti va servì. 7 Cel ce viclesug lucrează, nu va locuì

---

m Ps. 34. 14. Amos. 5. 15
n Ps. 31. 23.
o Dan. 3. 28.
p Iov 22. 28.
—
Ps. 98.
a Ps. 33. 3.
b Esod. 15. 11.
c Esod. 15. 6.
d Isa. 52. 10.
e Isa. 62. 2.
f Luc. 1. 54. 55, 72.
g Isa 49. 6. Luc. 2. 30, 31. Fapt. 13. 47.
h Ps. 95. 1.
i Num. 10. 10.
j Ps. 96. 11, etc.
k Isa. 55. 12.
l Ps. 96. 10, 13.
—
Ps. 99.
a Ps. 93. 1.
b Esod. 25. 22. Ps. 18. 10.
c Ps. 97. 9.
d Deut. 28, 58.
e Iov 36. 5, 6, 7.
f Vers. 9.
g 1 Cron. 28. 2.
h Lev. 19. 2.
i Ier. 15. 1.
j Esod. 14. 15.
k Esod. 33. 9.
—
Ps. 100.
a Ps. 95. 1.
b Ps. 119. 73.
c Ps. 95. 7.
d Ps. 66. 3.
—
Ps. 101.
a Ps. 89. 1.
b 1 Sam. 18. 14.
c 1 Reg. 9. 4.
d Ps. 97. 10.
e Ios. 23 6. Ps. 40. 4.
f Mat. 7. 23.
g Ps. 18. 27.

în lăuntrul casei mele, Cel ce minciuni spune, înaintea ochilor mei nu va sta. 8 [h]In toate dimineţele voiu stârpì pre toţi nelegiuiţii ţării, Nimicind [i]din cetatea Domnului pre toţi făcătorii de rele.

Rugăciune de pocăinţă, ca să se restabilească Sionul.

102 Rugăciunea unui apăsat, când este în neliniște și revarsă înaintea Domnului plângerea sa. 2 Doamne, ascultă ruga mea, Și strigarea [a]mea vie până la tine. 3 [b]Nu ascunde faţa ta de mine în ziua nevoiei mele, [c]Pleacă urechia ta către mine în ziua *când* strig, Grăbeşte-te a-mi răspunde. 4 [d]Căci zilele mele pier ca fumul, Și [e]oasele mele ca tăciune ard: 5 Lovită este inima mea, și s'a [f]uscat ca iarba; Căci uitat-am a mânca pânea mea. 6 De vocea suspinului meu [g]Oasele mele se lipesc de carnea mea; 7 [h]Ajuns-am ca și [i]pelicanul pustiului. Sunt sa cucuveaua între ruini. 8 [j]Veghiez, și sunt ca paserea [k]singuratică pe acoperiș. 9 Toată ziua mă batjocoresc neamicii mei; Cei ce se [l]înfurie asupră-mi [m]pe mine se jură. 10 Căci drept pâne mâncat-am cenușă, Și [n]băutura mea cu lacrimi am amestecat. 11 De mânia ta și urgia ta; Căci tu [o]m'ai ridicat, și m'ai asvârlit. 12 [p]Ca o umbră întinsă *sunt* zilele mele, Și eu ca iarba mă usuc. 13 [q]Dar tu, Doamne, în veci tronezi, Și [r]amintirea ta ţine din neamuri în neamuri. 14 Sculă-te-vei, [s]îndură-te-vei de Sion, Căci timp *este* să te înduri de el: Căci sosit-a [t]timpul hotărît. 15 Căci servilor tăi le place de [u]pietrele sale, Și iubesc pulberea lui. 16 Și [v]teme-se-vor popoarele de numele Domnului, Și toţi regii pământului de mărirea ta. 17 Căci Domnul a rezidit Sionul, [x]În mărirea sa arătatu-s'a. 18 [y]La rugăciunea celui nemângâiat plecatu-s'a, [z]Și cererea lor n'a nesocotit. 19 [a]Scrie-se-va aceasta pentru neamurile viitoare, Ca [b]poporul renăscut să laude pre Domnul. 20 Căci el [c]privit-a din sfânta sa înălţime, Domnul din cer s'a uitat pe pământ: 21 [d]Ca să audă suspinul celui încătușat, Ca să scape pre cei hotărîţi la moarte: 22 Ca ei să [e]proclame în Sion numele Domnului, Și lauda lui în Ierusalim, 23 Când se vor adunà împreună popoarele Și regatele, ca să servească Domnului. 24 Pe cale el a slăbit puterea mea, A [f]scurtat zilele mele. 25 [g]Zisu-*mi*-am: Dumnezeul meu! nu mă răpì la jumătatea zilelor mele: Din neam în neam *sunt* [h]anii tăi: 26 [i]Din vechime întemeiat-ai pământul, Și cerul lucrul mânelor tale *este*. 27 [j]Ele vor pieri, dar [k]tu vei rămânea, Da, ca un vestmânt le vei schimbà, și se vor schimbà. 28 Dar [l]tu tot acelaşi *vei fi*, Și anii tăi nu se vor svârși. 29 Fiii servilor tăi locuivor, Și seminţia lor întări-se-va înaintea ta.

Preamărirea îndurării Domnului faţă de oamenii păcătoşi şi neputincioşi.

103 Un psalm al lui David. Binecuvintează, suflete al meu, [a]pre Domnul! Și toate cele din lăuntrul meu numele cel sfânt al său! 2 Binecuvintează, suflete al meu, pre Domnul! Și nu uità toate binefacerile lui: 3 [b]Cel ce iartă toate fărădelegile tale, Cel ce [c]vindecă toate boalele tale! 4 Cel ce [d]scapă de mormânt viaţa ta, Cel ce te [e]încununează cu milă și îndurare! 5 Cel ce umple de bunătăţi sufletul tău, *Așà că* [f]se înnoiesc, ca ale vulturului, tinereţele tale. 6 [g]Dreptate și judecată face Domnul Tutulor celor apăsaţi. 7 [h]Făcut-a cunoscute lui Moisi căile sale, Fiilor lui Israel faptele sale. 8 [i]Îndurat și milostivit *este* Domnul, Târziu la mânie și plin de îndurare; 9 [j]Nu va mustrà în veci, Nici pururea va ţinè *mânia sa*; 10 [k]După păcatele noastre nu ne-a

[h] Ps. 75. 10.
[i] Ps. 48. 2, 8.

Ps. 102.

[a] Esod. 2. 23.
[b] Ps. 27. 9.
[c] Ps. 71. 2.
[d] Ps. 119. 83.
[e] Iov 30. 30. Plân. 1. 13.
[f] Ps. 37. 2.
[g] Iov 19. 20. Plân. 4. 8.
[h] Iov 30. 29. Isa 34. 11.
[i] Ps. 77. 4.
[k] Ps. 38. 11. Fapt. 26. 11.
[l] Fapt. 23. 12.
[m] Ps. 42. 3.
[n] Ps. 30. 7.
[o] Iov 14. 2. Eccl. 6. 12.
[p] Iac 1. 10.
[q] Plân. 5. 19.
[r] Ps. 135. 13.
[s] Isa. 60. 10.
[t] Isa. 40. 2.
[u] Ps. 79. 1.
[v] 1 Reg. 8. 43.
[x] Isa. 60. 1, 2.
[y] Neem. 1. 6, 11.
[z] Rom. 15. 4.
[a] Ps. 22. 31.
[b] Deut. 26. 15.
[c] Ps. 79. 11.
[d] Ps. 22. 22.
[e] Iov 21. 21.
[f] Isa. 38. 10.
[g] Ps. 90. 2.
[h] Ebr. 1. 10.
[i] Isa 34. 4. 2 Pet. 3. 7, 10, 11, 12.
[k] Vers. 12.
[l] Mal 3. 6.

Ps. 103.

[a] Ps. 104. 1.
[b] Ps. 130. 8. Luc. 7. 47.
[c] Esod. 15. 26.
[d] Ps. 34. 22.
[e] Ps. 5. 12.
[f] Isa 40. 31.
[g] Ps 146. 7.
[h] Ps. 147. 19.
[i] Esod. 34. 6, 7.
[j] Ps. 30. 5.
[k] Ezra 9 13.

făcut. Nici după fărădelegile noastre nu ne-a răsplătit. 11 [l]Căci, pe cât este înalt cerul preste pământ, Înălțatu-s'a mila sa spre cei ce se tem de dânsul: 12 Pe cât de departe este răsăritul dela apus, [m]Depărtat-a dela noi fărădelegile noastre. 13 [n]În ce chip miluește părintele pre fii, Miluește Domnul pre cei ce se tem de dânsul. 14 Căci cunoaște zidirea noastră. [o]Aduce-și aminte, că [p]țărână suntem. 15 Omul, ca iarba *sunt* [q]zilele lui. [r]Ca floarea câmpului, așà va înflori: 16 Un vânt trece deasupră-i, și nu mai este, Și [s]locul său nu se mai cunoaște. 17 Dar mila Domnului *ține* din veci și în veci spre cei ce se tem de dânsul, Și mântuirea sa [t]spre fiii fiilor, 18 [u]Ce păzesc legământul său. Și-și aduc aminte de poruncile lui, ca să le facă. 19 Domnul gătit-a în cer [v]tronul său, Și [x]împărăția sa preste toate domnește. 20 [y]Binecuvântați pre Domnul, voi îngerii săi, Cei tari cu puterea, și cari [z]faceți porunca lui, Ascultând de vocea cuvântului său! 21 [a]Binecuvântați pre Domnul, toate oștirile lui, [b]Servii lui, cari faceți voia lui! 22 Binecuvântați pre Domnul, toate lucrurile lui, În toate locurile stăpânirei lui! Binecuvântează, suflete al meu, pre Domnul!

Preamărirea lui Dumnezeu din făpturile creațiunii.

104 Binecuvintează, suflete al meu, [a]pre Domnul! Doamne, Dumnezeul meu, măritu-te-ai foarte. In măreție și strălucire [b]te-ai îmbrăcat. 2 [c]Cel ce cu lumina, ca cu o mantie, te-ai învălit, [d]Cel ce ai întins cerul ca un covor! 3 [e]Cel ce cu ape zidit-a cămările lui cele mai de sus; [f]Cel ce *din* nouri face carul său; [g]Cel ce umblă pe aripele vântului; 4 [h]Cel ce face vânturile trimeșii săi, [i]Flacările de foc servii săi. 5 [j]Intemeiat-ai pământul pe temeliile sale, Ca în veci și nesfârșit să nu se clătească. 6 [k]Cu adâncul, ca cu un vestmânt, l-ai acoperit; Apele preste munți stătut-au. 7 [l]Fugit-au de mustrarea ta, La vocea tunetului tău luat-au iute fugă. 8 [m](Munții ridicându-se, văile plecându-se.) Spre [n]locul, care tu l-ai întemeiat. 9 [o]Margini pusu-*le*-ai, preste care să nu treacă, [p]Să nu se întoarcă, ca să acopere pământul. 10 Trimes-a izvoare în văi, Printre munți strecurat-u-s'au *apele*. 11 Din ele adapă-se toate fiarele câmpiei, Asinii sălbatici își potolesc setea lor. 12 Aproape de ele locuesc paserile cerului, Care fac să răsune vocea lor dintre ramuri. 13 [q]El adapă munții din cămările sale, Din [r]fructul lucrurilor tale [s]saturi pământul. 14 [t]El face să răsară iarbă pentru vită, Și verdeață pentru trebuința omului: El scoate [u]pâne din pământ, 15 Și [v]vinul, ce veselește inima omului, Și face să strălucească fața lui mai mult decât oleiul: Și pânea ce întărește inima omului. 16 Arborii Domnului se satură, Cedrii Libanului, pre [x]cari el i-a sădit: 17 In care paserea își face cuibul său: Cocostârcului brazii sunt locuință: 18 Căprioarelor munții cei înalți, [y]Șoarecelui de munte stâncele îi *sunt* adăpost. 19 [z]Făcut-ai luna pentru timpuri, Soarele [a]cunoaște *timpul* apusului său. 20 [b]Făcut-ai întunerecul, ca să fie noapte, In care să se miște toate fiarele pădurei: 21 [c]Puii de leu, ce mugesc după pradă, Căutând dela Dumnezeu mâncarea lor. 22 Soarele răsare: ei se retrag, Și în vizuniele lor se culcă. 23 Omul iese la [d]lucrul său Și la munca sa, până în seară. 24 [e]Cât de multe *sunt* lucrările tale, Doamne! Toate cu înțelepciune le-ai făcut. Plin este pământul de bunurile tale. 25 *Așà* și marea aceasta, întinsă și largă: In ea *sunt* târîtoare fără număr, Animale mici și mari. 26 Pe ea plutesc corăbii, Și [f]Leviatanul,

---

l Ps. 57. 10. *m* Isa. 43. 25. *n* Mal. 3. 17. *o* Ps. 78. 39. *p* Fac. 3. 19. *q* Ps. 90. 5, 6. *r* Iak. 1. 10, 11. *s* Iov 7. 10. *t* Esod. 20. 6. *u* Deut. 4. 9. *v* Ps. 11. 4. *x* Dan 4. 25. 34. *y* Ps. 148. 2. *z* Mat. 6. 10. *a* Fac. 32. 2 *b* Dan. 7. 9. 10. Ebr. 1. 14. — *Ps. 104.* *a* Ps. 103. 1. *b* Ps. 93. 1. *c* Dan. 7. 9. *d* Isa 40. 22. *e* Amos. 9. 6. *f* Isa. 19. 1. *g* Ps. 18. 10. *h* Ebr. 1. 7. *i* 2 Reg. 2 11. *j* Iov 26. 7. Eccl. 1. 4. *k* Fac. 7. 19. *l* Fac. 8. 1. *m* Fac. 8. 5. *n* Iov 38. 10, 11. *o* Iov 26. 10. *p* Fac. 9. 11, 15. *q* Ps. 147. 8. *r* Ps. 65. 9, 10. *s* Ier. 10. 13. *t* Fac. 1. 29, 30. Ps. 147. 8. *u* Iov 28. 5. Ps. 136. 25. *v* Judc. 9. 13. *x* Num. 24. 6. *y* Prov. 30. 26. *z* Fac. 1. 14. *a* Iov 38. 12. *b* Isa. 45. 7. *c* Iov 38. 39. *d* Fac. 3. 19. *e* Próv. 3. 19. *f* Iov 41. 1.

pre care l-ai făcut. Ca să se joace într'însa. 27 *g* Toate pre tine te aşteaptă, Ca să le dai mâncarea la timpul lor. 28 Le dai, ele adună: Deschizi mâna ta, ele se satură de bunuri. 29 Ascunzi faţa ta, ele se neliniştesc. *h* Iei suflarea lor, ele pier, şi în pulbere se reîntorc. 30 *i* Trimeţi spiritul tău, ele din nou se fac. Şi *aşà* tu înnoieşti faţa pământului. 31 Fie mărirea Domnului în veci: Domnul să *j* se bucure de lucrurile sale! 32 Priveşte spre pământ, şi acesta *k* se cutremură, Atinge munţii, şi ei fumegă. 33 Voiu cântà Domnului toată viaţa mea. Voi psalmodià Dumnezeului meu cât voiu fi. 34 Fie-i plăcută gândirea mea! *Căci* mă bucur în Domnul. 35 Pearà păcătoşii depe pământ. Şi cei nelegiuiţi să nu mai fie! 36 *Dar*, suflete al meu, binecuvântează pre Domnul! *Toţi*, lăudaţi pre Domnul!

Preamărirea lui Dumnezeu pentru binefacerile sale către Israel.

105 *a* Lăudaţi pre Domnul, chiemaţi numele lui! Intre popoare *b* faceţi cunoscute faptele lui! 2 Cântaţi-i, psalmodiaţi-i, *c* Vorbiţi de toate minunile lui! 3 Lăudaţi-vă în sfântul său nume! Bucure-se inima celor ce caută pre Domnul! 4 Căutaţi pre Domnul şi puterea lui, *d* Căutaţi pururea faţa lui. 5 *e* Amintiţi-vă de minunile lui, pre cari le-a făcut, De semnele lui şi de judecăţile gurei sale. 6 Voi, seminţia lui Abraam, servul său, Fiii lui Iacob, aleşii săi! 7 *El* Domnul, *este* Dumnezeul nostru. Preste tot pământul *sunt f* judecăţile sale. 8 El pururea îşi *g* aduce aminte de legământul său. De cuvântul ce l-a poruncit la mii de neamuri: 9 *h* Pre care l-a încheiat cu Abraam. Şi de jurământul său către Isaac. 10 Şi pre care l-a întărit aşezământ lui Iacob. Legământ de veci lui Israel. 11 *Zicând:* *i* Tie îţi voiu dà pământul Canaan. De sorţ al moştenirei voastre. 12 *j* Când erau *încă* puţini la număr. Puţini foarte. *k* şi străini acolo: 13 Când merseră din popor în popor, Din regat în alt popor: 14 *l* Nelăsând pre nimenea să-i apese. Şi pre regi *m* pedepsindu-i pentru dânşii. *zicând:* 15 De unşii mei nu vă atingeţi. Şi profeţilor mei nici un rău nu le faceţi! 16 *n* Chiemă şi foametea asupra pământului. Sfărâmând *o* sprijinul vieţii, pânea. 17 *p* Trimese înainte-le un bărbat. Pre Iosef *q* cel vândut ca sclav. 18 *r* In cătuşe strâns-au picioarele lui. Fierul străpuns-a sufletul său: 19 Până la timpul, când se împlinì cuvântul său. *s* Cuvântul Domnului, care l-a cercat. 20 *t* Trimes-a regele, de l-au deslegat. Domnul popoarelor, de l-a pus în libertate. 21 *u* Făcutu-l-a domn preste casa sa, Şi stăpân preste toată averea sa: 22 Ca să lege pre mai marii săi după voia sa, Pre bătrânii săi să-i înţelepţească. 23 *v* Şi venì Israelul în Egipt, Şi Iacob se oprì *x* în pământul lui Ham. 24 Şi *y* el înmulţì foarte pre poporul său, Il făcù mai tare decât apăsătorii săi. 25 *z* Intoarse inima lor, ca să urască pre poporul său, Să facă vicleşug servilor săi. 26 *a* Trimese pre Moisi, servul său, Pre Aaron, *b* pre care l-a ales: 27 *c* Ei făcură între dânşii semnele lui, *d* Şi minuni în pământul lui Ham. 28 *e* El trimese întunecime, şi se făcù întunerec, Şi nimic *f* nu se împotrivì cuvintelor lui. 29 *g* Prefăcù apele lor în sânge, Şi omorî peştii lor. 30 *h* Pământul lor foi de broaşte. Până în cămările regilor lor. 31 *i* Zise, şi musca-cânelui venì, Muşte rele în tot cuprinsul lor. 32 *j* In loc de ploaie le dădù grindină, Flacări de foc în pământul lor: 33 *k* Bătù viile lor şi smochinii lor, Şi sfărâmă arborii cuprinsului lor. 34 *l* *Iarăşi zise*, şi locusta venì, Şi omizi fără număr: 35 Cari mâncară toată verdeaţa pământului lor, Şi înghiţiră fructul ţarinei lor. 36 *m* El bătù pre tot întâiu-născutul în pământ-

g Ps. 136. 25. *h* Iov. 34. 14,15. *i* Isa. 32. 15. *j* Psc. 1. 31. *k* Hab. 3. 10.

Ps. 105.

a Isa. 12. 4. *b* Ps. 145. 4, 5, 11. *c* Ps. 77. 12. *d* Ps. 27. 8. *e* Ps. 77. 11. *f* Isa. 26. 9. *g* Luc. 1. 72. *h* Luc. 1. 73. Ebr. 6. 17. *i* Fac. 13. 15. *j* Fac. 34. 30. *k* Ebr. 11. 9. *l* Fac. 35. 5. *m* Fac. 12. 17. *n* Fac. 41. 54. *o* Ezec. 4. 16. *p* Fac. 45. 5. *q* Fac. 37.28.36. *r* Fac. 39. 20. *s* Fac. 41. 25 *t* Fac. 41. 14. *u* Fac. 41. 40. *x* Ps. 78. 51. *y* Esod 1. 7. *z* Esod. 1.8 etc. *a* Esod. 3. 10. *b* Num. 16. 5. *c* Ps. 78 43 etc. *d* Ps. 106. 22. *e* Esod. 10. 22. *f* Ps. 99. 7. *g* Esod 7. 20. *h* Esod. 8 6. *i* Esod. 8 17.24. *j* Esod. 9.23 25. *k* Ps. 78. 47. *l* Esod. 10.4 13, 14. *m* Esod. 12. 29

tul lor, [n] Prinosul a toată puterea lor. 37 [o] Scosu-i-a cu argint şi cu aur, Şi în seminţiile sale nu *era* nici unul, care să şovăiască; 38 [p] Egiptul bucuratu-s'a de plecarea lor, Căci frica de dânşii căzuse preste ei. 39 [q] El întinse nour drept acoperemânt, Şi foc spre a le lumina noaptea. 40 [r] Ei cerură, şi el aduse prepeliţe, Şi [s] cu pânea cerului îi sătură. 41 [t] Deschise stânca, şi se vărsă apă, Ce, ca un părău, a curs prin locuri secetoase. 42 Căci amintitu-şi-a de cuvântul său cel sfânt, De Abraam, servul său; 43 Şi scoase pre poporul său în bucurie, În cântări de veselie pre aleşii săi. 44 Şi le dădù ţările naţiunilor, Şi stăpâniră *fructul* lucrului popoarelor; 45 Ca să păziască aşezămintele lui, Şi legile lui să le ţină. Lăudaţi pre Domnul.

Cântare de laudă pentru harul lui Dumnezeu în ciuda tuturor călcărilor de lege a lui Israel.

106 Lăudaţi pre Domnul! [a] Mulţumiţi [b] Domnului, căci bun *este*, Şi în veci *ţine* indurarea sa. 2 [c] Cine poate spune faptele cele măreţe ale Domnului? *Cine va* face să răsune toată lauda sa? 3 Fericiţi cei ce se ţin de judecată, Şi [d] dreptate fac în [e] tot timpul! 4 [f] Adu-ţi aminte de mine, Doamne, întru bunăvoinţa, *ce porţi* poporului tău. Cercetează-mă cu ajutorul tău: 5 Ca să văd fericirea aleşilor tăi; Să mă bucur de bucuria poporului tău, Şi să mă laud cu moştenirea ta. 6 [g] Păcătuit-am şi noi şi părinţii noştri, Strâmbătate lucrat-am, nelegiuit-am: 7 În Egipt părinţii noştri nu ţinură seamă de minunile tale, Nu-şi amintiră de mulţimea îndurărilor tale; [h] Ci răsculatu-s'au la marea, la Marea Roşie. 8 Totuşi el îi mântuì [i] pentru numele său, [j] Ca să facă cunoscută puterea sa. 9 [k] Certat-a Marea Roşie, şi ea a secat, Şi [l] trecutu-i-a prin adâncuri, ca prin pustiu. 10 [m] Mântuitu-i-a din mâna celui *ce-i* ura, Şi *i-a* scăpat din mâna neamicului. 11 [n] Şi apele acoperiră pe apăsătorii lor. Nici unul dintr'înşii nu rămase. 12 [o] Atuncia crezură în cuvintele sale. Cântară lauda lui. 13 Dar [p] iute uitară faptele sale, Nu aşteptară sfatul său; 14 [q] Şi se cuprinseră de poftă în pustiu, Ispitiră pre Dumnezeu în *mijlocul* deşertului. 15 [r] Şi el le dădù cererea lor, Dar [s] trimise uscăciune în corpurile lor. 16 [t] Şi pizmuiră şi pre Moisi în tabără, Pre Aaron, sfântul Domnului. 17 De *aceea* [u] deschisu-s'a pământul, şi înghiţì pre Datan, Şi acoperì ceata lui Abiram; 18 [v] Şi focul aprinsu-s'a în ceata lor, Şi flacările mistuiră pre cei nelegiuiţi. 19 [x] Un viţel îşi făcură în Hôreb, Şi se închinară la un chip vărsat; 20 [y] Schimbând mărirea lor Cu chipul unui taur ce mănâncă iarbă. 21 [z] Uitară pre Dumnezeu, mântuitorul lor, Care făcuse măreţe în Egipt, 22 Minunate în [a] pământul lui Ham, Înfricoşate la Marea Roşie. 23 [b] *Drept aceea* zis-a: Ii voiu stârpì; Dar Moisi, alesul său, [c] *stătut-a* la spărtură înaintea lui, Ca să înlăture mânia lui de *a-i* nimicì. 24 Şi defăimară [d] pământul cel dorit, [e] Nu crezură în cuvântul său; 25 [f] Ci murmurară în corturile lor, Nu ascultară de vocea Domnului. 26 [g] Atuncia [h] ridicat-a el asupră-le mâna sa, *Jurând, că-i* va surpà în pustiu. 27 [i] Şi că va aruncà seminţia lor între popoare, Şi *că-i* va risipì prin ţări. 28 [j] Şi ei se alipiră de Baal-Peor, Şi mâncară jertfele idolilor fără vieaţă. 29 Şi întărîtară *pre Dumnezu* prin faptele lor, Şi plagă isbucnì între dânşii. 30 [k] Atuncia se sculă Fineas, şi făcù judecată, Şi plaga conteni. 31 Aceasta [l] spre dreptate i-se socotì, Din neam în neam până în veci. 32 [m] *Şi ei* îl mâniară la apa Meriba (ceartă), [n] Şi ajunse răul *încă* şi pre Moisi pentru ei; 33 [o] Căci amărîră spiritul

n Fac. 49. 3.	*t* Esod. 17. 6.	*e* Fapt. 24. 16.	*l* Isa. 63. 11, 12,	*r* Num. 11. 31.	*z* Ps. 78. 11.	*f* Num. 14.2,27.	*k* Num. 25. 7, 8.
o Esod. 12. 35.	—	*f* Ps. 119. 132.	13, 14.	*s* Isa. 10. 16.	*a* Ps. 78. 51.	*g* Num.14.28,etc.	*l* Num. 25. 11,
p Esod. 12. 33.	*Ps. 106.*	*g* Lev. 26. 40.	*m* Esod. 14. 30.	*t* Num.16.1,etc.	*b* Esod. 32. 10.	*h* Esod. 6. 8.	12, 13.
q Esod. 13. 21.	*a* 1 Cron. 16.34.	*h* Esod.14.11,12.	*n* Esod.14.27,28.	*u* Num.16 31,32.	11, 32.	*i* Lev. 26. 33.	*m* Num. 20 3,13.
r Esod. 16. 12,	*b* Ps. 107. 1.	*i* Ezec. 20. 14.	*o* Esod. 14. 31.	*v* Num.16.35,46.	*c* Ezec. 13. 5.	*j* Num. 25.2. 3.	*n* Num. 20. 12.
etc.	*c* Ps. 40. 5.	*j* Esod. 9. 16.	*p* Esod. 15. 24.	*x* Esod. 32. 4.	*d* Ezec. 20. 6.	Osea 9. 10.	*o* Num. 20. 10.
s Ps. 78. 24, 25.	*d* Ps. 15. 2.	*k* Esod. 14. 21.	*q* 1 Cor. 10. 6.	*y* Ier. 2. 11.	*e* Ebr. 3. 18.		

său. Până cuvântă nesocotite cu buzele sale. 34 Şi [p] nu stârpiră popoarele, [q] Pre cari le-a zis Domnul: 35 [r] Ci se amestecară cu popoarele. Şi învăţară faptele lor; 36 Şi [s] serviră idolilor lor: [t] Cari le fură spre cursă: 37 Şi [u] jertfiră pre fiii lor. Şi pre fetele lor [v] demonilor: 38 Vărsară sânge nevinovat: Sângele fiilor lor şi al fetelor lor. *Pre cari-i* jertfiră idolilor Canaanului; Şi [x] pământul cu sânge s'a pângărit. 39 Şi aşà se [y] mânjiră prin faptele lor. Şi [z] desfrânară prin apucăturile lor. 40 Atunci [a] aprinsu-s'a mânia Domnului asupra poporului său. Şi avù în urâ [b] moştenirea sa; 41 Şi [c] datu-*i-a* în mânile popoarelor. De au domnit preste ei cei ce-i urau; 42 Şi neamicii lor apăsatu-*i-au*. Şi umiliţii fură supt mânile lor. 43 [d] De multe-ori el *i-a* scăpat, Dar ei *tot* îl amărîră cu sfatul lor. Şi împilatu-s'au prin fărădelegea lor. 44 Totuşi el căutat-a la nevoia lor. Când [e] auzì strigătul lor. 45 [f] Şi-şi aduse aminte de legământul său pentru ei. Şi [g] se îndură [h] după mulţimea îndurării sale. 46 [i] Şi-*i* făcù să afle milă înaintea tutulor celor ce *i-au* luat prinşi. 47 [j] Mântuie-ne, Doamne, Dumnezeul nostru, Şi adună-ne dintre popoare, Ca să mulţumim sfântului tău nume, Ca să ne fălim în lauda ta. 48 Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, Din veci şi în veci: Şi tot poporul să zică: Amin! Lăudaţi pre Domnul!

CARTEA A CINCIA.

Cântare de mulţumită a mântuiţilor, cari au strigat la Dumnezeu în nevoia lor.

107 [a] Mulţumiţi Domnului, că [b] bun *este*, Şi în veci *ţine* îndurarea sa. 2 *Aşà* zică cei mântuiţi de Domnul, [c] *Pre cari i-a* mântuit din mâna apăsătorului: 3 Şi [d] din ţări i-a adunat: Dela răsărit şi dela apus, Dela miază-noapte şi dela miază-zi. 4 In [e] pustiu [f] se rătăciau, în cale neumblată, Cetate de locuit nu aflau; 5 Flămânzi şi setoşi, Sufletul lor în ei lâncezià. 6 [g] Atuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Şi el din strâmtorările lor îi scăpă; 7 Şi-i conduse pe [h] cale dreaptă, Ca să ajungă la cetate de locuit. 8 [i] Mulţumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor; 9 Căci [j] săturat-a sufletul lâncezit. Şi umplut-a de bunătăţi sufletul flămând. 10 Cei ce [k] şedeau în întunerec şi în umbra morţii, [l] Încătuşaţi în apăsare şi fier: 11 *Pentru că* [m] se împotriviseră cuvintelor lui Dumnezeu, Şi [n] sfatul celui Prea Înalt îl nesocotiseră; 12 De aceea umilit-a sufletul lor prin muncă: Căzut-au, şi nu *era* [o] cine să le ajute. 13 [p] Atuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Şi el din strâmtorările lor i-a ajutat; 14 [q] Scosu-*i-a* din întunerec şi din umbra morţii, Şi rupt-a lanţurile lor. 15 [r] Mulţumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor: 16 Că el a [s] sfărâmat porţile de aramă, Şi zăvoarele de fier le-a tăiat. 17 Nebunii apăsatu-s'au [t] pentru calea lor păcătoasă, Pentru fărădelegea lor, 18 *Până în atâta* că [u] sufletul lor urî *orice* mâncare, Şi [v] până la porţile morţii ajunseră. 19 [x] Atuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Şi el din strâmtorările lor *i-a* ajutat. 20 [y] Trimese cuvântul său, ca [z] să-*i* vindece, Şi [a] să-*i* scape din groapele lor. 21 [b] Mulţumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor: 22 [c] Să jertfească jertfe de laudă, Şi [d] să proclame faptele lui cu cântări de bucurie. 23 Cei ce în corăbii se pogoară pe mare, Cari fac negoţ pe ape puternice: 24 Aceştia văd faptele Domnului, Şi minunile lui în adâncuri. 25 Căci el zice, şi [e] se ridică furtuna, Care înalţă valurile mării; 26 La cer se ridică, În adâncuri se pogoară, [f] Sufletul lor se topeşte în năcaz;

---

[p] Judc. 1.21,27, 28, 29, etc.
[q] Deut. 7. 2, 16.
[r] 1 Cor. 5. 6.
[s] Judc. 2. 12, 13, 17, 19.
[t] Esod. 23. 33.
[u] 2 Reg. 16. 3.
[v] 1 Cor. 10. 20.
[x] Num. 35. 33
[y] Ezec. 20. 18, 30. 31.
[z] Lev. 17. 7.
[a] Judc. 2.14,etc.
[b] Deut. 9. 29.
[c] Judc. 2. 14.
[d] Judc. 2. 16.
[e] Judc. 3. 9.
[f] Lev. 26 41,42.
[g] Judc. 2. 18
[h] Plân. 3. 32.
[i] Ezra 9. 9.
[j] 1 Cron. 16.35, 36.
—
Is. 107.
[a] Ps. 106. 1.
[b] Mat 19. 17.
[c] Ps. 106 10.
[d] Ps. 106. 47.
[e] Vers. 40.
[f] Deut. 32. 10.
[g] Osea 5. 15.
[h] Ezra 8. 21.
[i] Vers.15 21,31.
[j] Ps. 34. 10.
[k] Luc. 1. 79.
[l] Iov 36. 8
[m] Plân. 3. 42.
[n] Ps. 73 24.
[o] Ps. 22. 11.
[p] Vers. 6.19 28.
[q] Ps. 68. 6.
[r] Vers. 8.21.31.
[s] Isa. 45. 2.
[t] Plân. 3. 39.
[u] Iov 33. 20.
[v] Iov 33. 22.
[x] Vers. 6.13.28.
[y] 2 Reg. 20.4,5.
[z] Ps. 30. 2.
[a] Iov 33, 28, 30
[b] Vers. 8,15 31
[c] Ebr. 13. 15.
[d] Ps. 9 11.
[e] Iona 1. 4 · Ps.22 11.

27 Se clatină şi şovăesc ca cel beat. Şi toată înţelepciunea lor se pierde. 28 [g] Atunci ei strigă către Domnul în nevoia lor. Şi el din strâmtorările lor îi scoate. 29 [h] Opreşte furtuna în adiere o *preface*, Şi valurile se alină. 30 Atunci ei se bucură, că s'au liniştit. Şi el îi conduce la limanul dorit de ei. 31 [i] Mulţumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor: 32 Să-l înalţe [j] în adunarea poporului. Şi să-l laude pe scaunul celor bătrâni. 33 El [k] preface râurile în deşert. Şi izvoarele de apă în uscăciune: 34 [l] Pământul roditor în pământ sărături, Pentru răutatea locuitorilor lui; 35 [m] Preface deşertul în iezer de apă. Şi pământul uscat în izvoare de apă: 36 Lăsând să locuească acolo cei flămânzi, Să întemeieze cetatea de locuit: 37 Şi să semene *câmpia*. şi să sădească vii. Cari să producă fruct pe tot anul. 38 Şi [n] el îi binecuvintează, şi ei [o] se înmulţesc foarte, Şi nu lasă să se împuţinieze vitele lor. 39 De sunt [p] împuţinaţi şi umiliţi De apăsarea nefericirii şi întristării, 40 [q] El varsă dispreţul asupra mai marilor, În deşerturi fără căi îi face *să se rătăcească*. 41 [r] Dar el ridică pre cel lipsit din apăsare. Şi ca pre turme [s] înmulţeşte neamurile lor: 42 [t] Cei drepţi văd *aceasta*, şi se bucură. Şi toată [u] răutatea îşi închide gura ei. 43 [v] Tot înţeleptul vadă aceasta. Şi pricepă îndurările Domnului.

Preamărirea bunătăţii şi credincioşiei dumnezeeşti. Rugă pentru izbândă împotriva duşmanilor.

108 O cântare sau un psalm al lui David. 2 [a] Gata este inima mea, Dumnezeule! Voiu cântă, şi voiu psalmodiă; Aşă şi sufletul meu. 3 [b] Deşteaptă-te, harpă şi citară, Ca să deştept aurora. 4 Te voiu lăudă între popoare, o! Doamne. Îţi voiu psalmodiă între naţiuni. 5 Căci mare preste ceruri *este* îndurarea ta. Şi până la nouri adevărul tău. 6 [c] Înalţă-te preste ceruri, Dumnezeule. Preste tot pământul mărirea ta; 7 [d] Ca să fie mântuiţi iubiţii tăi. Ajută cu dreapta ta, şi răspunde-mi: Dumnezeu a făgăduit în sfinţenia sa: 8 Bucură-mă-voiu, împărţindu-vă Sichemul. Şi valea Succotului măsurând-o: 9 Al meu este Galaadul, şi al meu Manasse. Efraimul *este* tăria capului meu. [e] Iuda legislatorul meu: 10 Moabul *este* ligheanul meu. Asupra Edomului voiu aruncă încălţămintea mea. Asupra Filistiei voiu biruì. 11 [f] Cine mă va duce la cetatea cea întărită? Cine mă va duce la Edom? 12 Au nu *tu* oare, Dumnezeule, cel ce ne-ai lăpădat? Şi au nu tu, Dumnezeule, cel ce n'ai ieşit cu oştirile noastre? 13 Dă-ne ajutor *ca să scăpăm din* strâmtorare. Căci amăgitor *este* ajutorul omului. 14 [g] Cu Dumnezeu vom lucrà fapte măreţe. Şi el va călcà în picioare pre neamicii noştrii.

Rugăciunea prigonitului spre a se pedepsi duşmanii săi şi ca Dumnezeu să reverse asupra sa harul său în mizeria sa.

109 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. Dumnezeul laudei mele, [a] nu tăceà. 2 Căci gura nelegiuitului şi gura vicleniei s'au deschis asupră-mi; Vorbit-au cu mine cu limba minciunei. 3 Cu cuvinte de ură m'au înconjurat. Şi [b] fără cuvânt se luptară cu mine. 4 Pentru iubirea mea ei mă pârăsc; Dar eu, eu m'am rugat pentru ei. 5 Şi [c] ei pentru bine cu rău mi-au răsplătit. Cu ură pentru iubirea mea. 6 Pune preste dânsul pre cel nelegiuit, Şi [d] pârâtorul să steà de a dreapta lui 7 Când va fi judecat, fă să iasă vinovat. Şi [e] ruga lui ca păcat să se socotească! 8 Puţine *fie* zilele sale, Diregătoria sa [f] altul să o ia! 9 [g] Orfani *fie* fiii săi. Şi femeia sa văduvă! 10 Rătăcească-se fiii săi şi să cerşetorească, Să caute pâne în afara ruinelor lor! 11 [h] Împrumutătorul ră-

---

q Vers. 9. 18. 19. *h* Mat. 8. 26. *i* Vers. 8. 15. 21. *j* Ps. 22. 22, 25. *k* 1 Reg. 17. 1, 7. *l* Fac. 13. 10. *m* Ps. 114. 8. Isa. 41. 18. *n* Fac. 12. 2. *o* Esod. 1. 7. *p* 2 Reg. 10. 32. *q* Iov 12. 21, 24 *r* 1 Sam. 2. 8. *s* Ps. 78. 52. *t* Iov 22. 19. *u* Iov 5. 16. *v* Ps. 64. 9. Osea 14. 9. —

Ps. 108.
a Ps. 57. 7. *b* Ps. 57. 8—11. *c* Ps. 57. 5, 11. *d* Ps. 60. 5, etc. *e* Fac. 49. 10. *f* Ps. 60. 9. *g* Ps. 60. 12. —

Ps. 109.
a Ps. 83. 1. *b* Ps. 35. 7. *c* Ps. 35. 7, 12. *d* Zech. 3. 1. *e* Prov. 28. 9. *f* Fapt. 1. 20. *g* Esod. 22 24. *h* Iov 5. 5.

peasc㉠ toate ce sunt ale lui. Şi străinii să prade munca sa! 12 Să nu aibă pre nimenea, care să întindă îndurare asupră-i. Nimenea să nu fie, care să aibă milă de orfanii săi! 13 [i]Stârpească-se urmaşii săi. În neamurile viitoare fie şters [j]numele lor! 14 [k]Vina părinţilor lui amintească-se înaintea Domnului. Păcatul mumei sale să nu [l]se şteargă! 15 Pururea fie înaintea Domnului. Ca el să [m]stârpească depe pământ amintirea lor.

16 Fiindcă nu-şi aduce aminte a face milă. Ci urmăreşte pre cel sărac şi lipsit. Pre cel cu inimă [n]sdrobită până la moarte. 17 [o]Iubit-a blestemul, deci cadă asupră-i: Binecuvântarea n'a iubit, deci fie departe de dânsul. 18 Cu blestemul, ca cu un vestmânt, s'a îmbrăcat. Deci să [p]intre ca apa în lăuntrul său. Ca oleiul în oasele lui! 19 Fie-i blestemul ca vestmântul, cu care se învăleşte. Ca cingătoarea, cu care se încinge totdeauna! 20 Aceasta fie plata pârîtorilor mei dela Domnul. A acelora ce vorbesc de rău asupră-mi! 21 Dar tu lucrează pentru mine, Doamne, Dumnezeule. Pentru numele tău: Căci bună este îndurarea ta, scapă-mă. 22 Căci sărac şi lipsit sunt. Şi inima mea rănită în lăuntrul meu.

23 [q]Ca o umbră, ce se întinde, pier. Alungat sunt ca locustele. 24 [r]Genunchii mei se clatină de ajunare. Şi carnea mea s'a scurs de grăsime: 25 Aşă că am ajuns a le fi de [s]ocară: Când mă văd, [t]clatină din cap. 26 Ajută-mă, Doamne, Dumnezeul meu! Mântue-mă după îndurarea ta; 27 [u]Ca ei să cunoască, că aceasta este mâna ta. Că tu, Domnul, ai făcut-o. 28 [v]Blesteme ei, dar tu binecuvintează. De se vor scula, ruşineze-se: Dar [x]servul tău să se bucure. 29 [y]Pârîtorii mei cu ruşine să se îmbrace. În ruşinea lor să se învelească, ca cu o mantie. 30 Mulţumi-voiu foarte Domnului cu gura mea. În mijlocul multora [z]il voiu lăudà. 31 Căci [a]el stă de a dreapta celui lipsit. Ca să-l scape de cei ce condamnă sufletul său.

Hristus vecinicul rege şi mare preot.

110 Un psalm al lui David. Zis-a [a]Domnul Domnului meu: „Şezi de a dreapta mea. Până voiu pune pre neamicii tăi aşternut picioarelor tale“. 2 Toiagul puterii tale-l va trimete Domnului din Sion: Să domneşti în mijlocul neamicilor tăi. 3 [b]Poporul tău va aduce daruri de bunăvoie în ziua puterei tale. [c]În podoabă sfântă: ca din sânul aurorei. Îţi va fi atuncia roaua tinereţelor tale. 4 Domnul a jurat, şi [d]nu se va căi: [e]„Tu eşti preot în veci după chipul lui Melchisedek.“ 5 Domnul [f]de a dreapta ta va sfărâmà Pre regi, [g]în ziua mâniei sale. 6 El va judecà între naţiuni: De stârvuri le va umpleà. [h]Va sfărâmà pre capii multor ţări. 7 Pe drumuri [i]din părâu va beà. [j]De aceea îşi va ridicà capul.

Cântare de mulţumită pentru binecuvântarea trupească şi sufletească a Domnului.

111 Lăudaţi pre Domnul! [a]Lăuda-voiu pre Domnul din toată inima. În societatea celor drepţi şi în adunarea lor. 2 [b]Mari sunt faptele Domnului. [c]Căutate de toţi cei ce se plac într'însul. 3 [d]Măreţie şi strălucire este fapta sa. Şi dreptatea sa ţine în veci. 4 Vrednice de amintire făcut-a minunile sale: [e]Milos şi îndurat este Domnul: 5 [f]Hrană dă celor ce se tem de dânsul. Îşi aminteşte în veci de legământul său. 6 Puterea faptelor sale descoperit-a poporului său. Dându-le moştenirea popoarelor. 7 Faptelor mânelor sale sunt [g]adevăr şi dreptate. [h]Sigure sunt toate poruncile sale. 8 [i]Întărite în veci şi în nesfârşit. [j]Făcute cu adevăr şi dreptate. 9 [k]Răscumpărare a trimes poporului său. Datu-i-a în veci legământul său: [l]Sfânt şi înfricoşat este numele lui. 10 [m]Începutul înţelepciunei este temerea de Domnul.

---

i Iov 18. 19.
j Prov. 10. 7.
k Esod. 20. 5.
l Neem. 4. 5.
m Iov 18. 17.
n Ps. 34. 18.
o Prov. 14. 14.
p Num. 5. 22.
q Ps. 102. 11.
r Ebr. 12. 12.
s Ps. 22. 6. 7.
t Mat. 27. 29
u Iov 37. 7.
v 2 Sam. 16. 11, 12.
x Isa. 65. 14.
y Ps. 35. 26.
z Ps. 35. 18
a Ps. 16. 8. — Ps. *110.*
a Mat. 22. 44.
b Judc. 5. 2.
c Ps. 96. 9.
d Num. 23. 19. Zech. 6. 13.
e Ebr. 5. 6.
f Ps. 16. 8.
g Rom. 2. 5.
h Ps. 68. 21.
i Judc. 7. 5. 6
j Isa. 53. 12. — Ps. *111*
a Ps. 35. 18.
b Iov. 38
Apoc. 15. 3.
c Ps. 143. 5.
d Ps. 144, 5. 10
e Ps. 86. 5.
f Mat. 6. 26, 38
g Apoc. 15. 3.
h Ps. 19. 7.
i Mat. 5. 18.
j Ps. 19. 9.
k Luc. 1. 68.
l Luc. 1. 49.
m Iov 28. 28.

Buni de minte sunt toți cei ce fac poruncile lui: Lauda lui fie în veci.

Fericirea evlavioșilor și a miloșilor.

112 Lăudați pre Domnul! [a]Fericit este bărbatul, ce se teme de Domnul. Ce [b]se place foarte în poruncile lui! 2 [c]Puternică pe pământ va fi seminția sa: Neamul celor drepți va fi binecuvântat. 3 [d]Bunuri și avuții *sunt* în casa sa, Și dreptatea sa în veci ține. 4 [e]Lumină a răsărit în întunerec pentru cei onești: *Ei sunt* miloși, îndurați și drepți. 5 [f]Fericit *este* bărbatul, *ce* dărueste și împrumută: El îngrijește afacerile sale [g]cu cuviință. 6 Căci [h]în veci nu se va clăti. [i]Spre amintire vecinică va fi cel drept.

7 [j]De o știre rea nu se va teme. Tare este [k]inima sa, [l]încrezându-se în Domnul: 8 Întărită inima sa, [m]nu se va teme. Până ce [n]va vedeà *împlinirea dorinței sale* asupra neamicilor săi. 9 [o]A împărțit, a dat săracilor. Dreptatea sa în veci ține. Cornul său se va înălță în mărire. 10 Nelegiuitul vede *aceasta*, și se mâhnește. Dinții își crâșnește și se topește: Pofta nelegiuiților va perì.

Smeritului Dumnezeu îi dă harul său.

113 Lăudați pre Domnul! [a]Lăudați, voi servii Domnului, Lăudați numele Domnului. 2 [b]Fie numele Domnului binecuvântat. De acum și până în veci. 3 [c]Dela răsăritul soarelui până la apusul lui. Fie numele Domnului lăudat. 4 [d]Înalt preste toate popoarele *este* Domnul. [e]Preste ceruri mărirea sa. 5 [f]Cine *este* ca Domnul, Dumnezeul nostru? Care tronează în înălțime. 6 [g]Care *se* înjosește, spre a privì La ceruri și pe pământ: 7 [h]Care ridică pre cel sărac din pulbere, Care din tină înalță pre cel lipsit: 8 Ca [i]să-*l* pună alături cu cei mai mari: Alături cu mai marii poporului său: 9 [j]Care face ca stearpa casei să ajungă Mumă voioasă de copii. Lăudați pre Domnul!

Minunile lui Dumnezeu scoțând pre poporul său din Egipt.

114 Când [a]ieși din Egipt Israel, Casa lui Iacob [b]din mijlocul unui popor străin, 2 [c]Iuda făcutu-s'a templul său, Israel stăpânirea sa. 3 [d]Marea văzù și fugì. [e]Iordanul se întoarse îndărăt: 4 Munții săltară ca berbecii, Colinele ca mieii. 5 Ce-ți *este* ție, mare, de fugi? *Tie*, Iordanule, *de* te întorci îndărăt? 6 Vouă, munților, *de* săltați ca berbecii, Vouă, colinelor, ca mieii? 7 Înaintea Dumnezeului cutremură-te, pământule! Înaintea Dumnezeului lui Iacob: 8 Care preface stânca *în* iaz de apă, Și cremenea în isvor de apă.

Numai lui Dumnezeu să-i dăm onoare.

115 Nu [a]nouă, Doamne, nu nouă, Ci numelui tău dă-i mărire, Pentru îndurarea ta, pentru adevărul tău! 2 Pentru ce să zică popoarele: [b]„Unde *este* Dumnezeul lor?“ 3 [c]Dar Dumnezeul nostru *este* în ceruri. Toate câte i-au plăcut, le-a făcut. 4 [d]Idolii lor *sunt* argint și aur, Lucru de mâni omenești. 5 Gură au, și nu vorbesc; Ochi au, și nu văd: 6 Urechi au, și nu aud; Nas au, și nu miros; 7 Mâni au, și nu pipăesc, Picioare au, și nu umblă. Nu dau nici sunet prin gâtlejul lor. 8 [e]Cei ce-i fac sunt ca dânșii, Tot cel ce se încrede în ei. 9 [f]Israele, încrede-te în Domnul! Ajutorul lor și scutul lor el *este*. 10 Casă a lui Aaron, încredeți-vă în Domnul. [g]Ajutorul lor și scutul lor el *este*.

11 Cei ce vă temeți de Domnul, încredeți-vă în Domnul. Ajutorul lor și scutul lor el *este*. 12 [h]Domnul cel ce și-a adus aminte de noi, va binecuvântà: Va binecuvântà casa lui Israel, Va binecuvântà casa lui Aaron: 13 Va binecuvântà pre cei ce se tem de Domnul, Pre cei mici și pre cei mari, 14 Domnul să vă adauge, Vouă și fiilor voștri. 15 [i]Binecuvântați *fiți* de Domnul, [j]Cel

Ps. 112.		Ps. 113.		Ps. 114.		Ps. 115.	
a Ps. 128. 1.	e Iov 11. 17.	k Ps. 57. 7.	a Ps. 135. 1.	f Ps. 89. 6.	a Esod. 13. 8.	a Isa. 48 1.	c Iona 2. 8.
b Ps. 119. 16, 35, 47, 70 143.	f Ps 37. 26.	l Ps. 64. 10.	b Dan. 2. 20.	g Ps. 11. 4.	b Ps. 81. 5	Ezec. 36. 32.	Hab. 2. 18, 19.
c Ps. 25. 13.	g Efes. 5. 15.	m Prov. 1. 33.	c Isa. 59. 19.	h 1 Sam. 2. 8.	c Esod. 6. 7.	b Ioel 2. 17.	f Ps. 118. 2, 3, 4.
d Mat. 6. 33.	h Ps. 15. 5.	n Ps. 59. 10.	d Ps. 79. 9.	i Iov 36. 7.	d Esod. 14. 21.	c Dan. 4. 35.	g Ps. 33. 20.
	i Prov. 10. 7. Prov. 1. 33.	o 2 Cor. 9. 9.	e Ps. 8. 1	j Gal. 4. 27.	e Ios 3. 13, 16.	d Deut. 4. 28.	h Ps. 128. 1, 4
		—		—			i Fac. 14. 19. Fac. 1. 1.

ce făcù cerul şi pământul. 16 Cerurile *sunt* cerurile Domnului. Şi pământul l-a dat fiilor oamenilor. 17 [k]Nu morţii laudă pre Domnul, Nici toţi cei pogorîţi în locul tăcerei; 18 [l]Ci noi vom binecuvântà pre Domnul. De acum şi până în veci. Lăudaţi pre Domnul!

Mulţumită şi făgăduinţă pentru scăparea de primejdie mare mortală.

116 [a]Iubesc pre Domnul: căci a auzit Vocea mea, plângerea mea. 2 Căci a plecat urechia sa către mine. În *toate* zilele mele *îl* voiu chiemà. 3 [b]Funiile morţii mă încunjuraseră, Strâmtorările sfârşitului m'aflaseră. Nevoie şi întristare întâmpinasem: 4 Atuncia chiemat-am numele Domnului. „Ah, Doamne, scapă sufletul meu!“ 5 [c]Milos şi [d]drept *este* Domnul. Îndurat Dumnezeul nostru. 6 Domnul păzeşte pre cei simplii: Eram slab şi m'a ajutat. 7 Întoarce-te, suflete al meu, la [e]liniştea ta, Căci [f]Domnul ţi-a făcut bine. 8 [g]Căci tu ai scăpat sufletul meu de moarte, Ochiul meu de lacrimi, *şi* piciorul meu de cădere. 9 Voiu umblà înaintea Domnului, [h]În pământul celor vii. 10 [i]Crezut-am; de aceea am vorbit: Apăsat foarte am fost. 11 [j]Zis-am în uimirea mea. [k]„Toţi oamenii mint“. 12 Cum se răsplătesc Domnului Toate binefacerile lui către mine? 13 Păharul mântuirei voiu luà Şi voiu chiemà numele Domnului. 14 [l]Voturile mele le voiu plătì Domnului. Înaintea întregului său popor. 15 [m]Scumpă este în ochii Domnului Moartea cuvioşilor săi. 16 Ah, Doamne, în adevăr [n]servul tău sunt, Servul tău, [o]fiul servei tale: Tu ai deslegat legăturile mele. 17 Ţie-ţi voiu jertfì jertfe de mulţumire, Şi voiu chiemà numele Domnului. 18 Voturile mele le voiu plăti Domnului. Înaintea întregului său popor. 19 În curţile casei Domnului, În mijlocul tău, Ierusalime! Lăudaţi pre Domnul!

Învitare spre a lăudà pre Dumnezeu.

117 Lăudaţi pre Domnul, toate popoarele! Serbaţi-l, toate naţiunile! 2 Căci mare este îndurarea lui spre noi. Şi adevărul Domnului în veci. Lăudaţi pre Domnul!

Cântare de biruinţă a dreptilor.

118 [a]Mulţumiţi Domnului că bun *este*, Şi în veci *ţine* îndurarea sa. 2 [b]Şi Israel zică: Că în veci *ţine* îndurarea sa. 3 Şi casa lui Aaron zică: Că în veci *ţine* îndurarea sa. 4 Cei ce se tem de Domnul, zică: „Că în veci *ţine* îndurarea sa.“ 5 [c]Din strâmtorare chiemat-am pre Domnul: Domnul mi-a răspuns, *şi* [d]la loc larg *m'a scos*. 6 [e]Domnul *este* pentru mine: nu mă tem: Ce-mi poate face omul? 7 [f]Domnul *este* pentru mine, între ajutătorii mei. Şi [g]voiu vedeà *împlinirea dorinţei mele* asupra celor ce mă urăsc. 8 [h]Mai bine *este* a se încrede în Domnul, Decât a-şi pune încrederea în oameni. 9 [i]Mai bine *este* a se încrede în Domnul, Decât a-şi pune încrederea în cei mari. 10 Toate popoarele m'au încunjurat: În numele Domnului le-am stârpit: 11 [j]Încunjuratu-m'au, da, m'au încunjurat, În numele Domnului le-am stârpit. 12 M'au încunjurat [k]ca albinele, Se stinseră [l]ca focul din spini: În numele Domnului le-am stârpit. 13 Îmbrâncitu-m'au foarte, ca să cad, Dar Domnul m'a ajutat. 14 [m]Tăria mea şi cântarea mea *este* Domnul, Şi fostu-mi-a de ajutor. 15 Vocea cântărei de bucurie şi de mântuire *este* în corturile celor drepţi: „Dreapta Domnului face fapte mari“. 16 [n]Dreapta Domnului înalţă. Dreapta Domnului face fapte mari. 17 [o]Nu voiu murì, ci voiu trăì. Şi [p]voiu spune faptele Domnului. 18 Domnul m'a [q]mustrat: Dar nu m'a dat morţii. 19 [r]Deschideţi-mi porţile dreptăţii: Voiu întrà printr'însele, voiu lăudà pre Domnul. 20 [s]Aceasta *este* poarta Domnului, Cei drepţi întră [t]printr'însa. 21 Lăuda-te-

---

k Ps. 6. 5. *l* Dan. 2. 20.

Ps. 116.

a Ps. 18. 1. *b* Ps. 18. 4, 5, 6. *c* Ps. 103. 8. *d* Ezra 9. 15. *e* Ier. 6. 16. *f* Ps 13 6. *g* Ps. 56. 13. *h* Ps. 27. 13. *i* 2 Cor. 4. 13. *j* Ps. 31. 22. *k* Rom. 3. 4. *l* Iona 2. 9. *m* Ps. 72. 14. *n* Ps. 119. 125. *o* Ps. 86 16.

Ps. 118.

a 1 Cron. 16. 8, 34. *b* Ps 115. 9, etc. *c* Ps. 120. 1 *d* Ps. 18. 19. *e* Ebr. 13. 6. *f* Ps 54. 4. *g* Ps. 59. 10. *h* Ps. 40. 4. *i* Ps. 146. 3. *j* Ps. 88. 17. *k* Deut. 1. 44. *l* Eccl. 7. 6 *m* Esod. 15. 2. *n* Esod. 15. 6. *o* Hab. 1. 12 *p* Ps. 78. 28 *q* 2 Cor 6. 9. *r* Isa 26. 2 *s* Ps. 24. 7. *t* Isa. 35. 8.

voiu, că [u]mi-ai răspuns: Şi [v]mi-ai fost spre mântuire. 22 [x]Piatra, *pre care* zidarii au lepădat-*o*, Piatra unghiului s'a făcut. 23 Dela Domnul s'a făcut aceasta; Minunat *este* aceasta în ochii noştri. 24 Aceasta *este* ziua, pre care Domnul a făcut-*o*, Să ne bucurăm şi să ne veselim într'însa. 25 Ah, Doamne, ajută, rogu-te: Ah, Doamne, trimete, rogu-te, prosperitate. 26 [y]Binecuvântat *fie* cel ce vine în numele Domnului: Binecuvântămu-vă pre voi cei din casa lui Israel. 27 Domnul *este* Dumnezeu, şi ne [z]luminează; Legaţi jertfele cu funii până la coarnele altarului. 28 Dumnezeul meu tu *eşti*, şi eu te voiu lăudà: Dumnezeul meu, te voiu înălţà. 29 Mulţumiţi Domnului, că bun *este*, Că în veci *ţine* îndurarea sa.

Măreţia şi mândreţea cuvântului lui Dumnezeu. (Numit şi alfabetul de aur, de vreme ce în textul original fiecare opt versuri au la început aceiaşi iniţială, după ordinea alfabetică.)

ALEF.

119 Fericiţi *sunt* cei fără prihană în cale, [a]Cari umblă în legea Domnului. 2 Fericiţi cei ce păzesc mărturiile sale, *Şi*-l caută din toată inima: 3 [b]Cei ce nu fac nici o fărădelege, Ci umblă în căile sale. 4 Tu *ne*-ai poruncit, poruncile tale Să le păzim cu îngrijire. 5 Ah, de s'ar întări căile mele, În păzirea aşezămintelor tale. 6 [c]Atuncia nu m'aş ruşinà, când aş privì la toate poruncile tale. 7 [d]Lăudà-te-voiu în curăţenia inimei, Învăţându-mă judecăţile dreptăţii tale. 8 Aşezămintele tale voiu ţinè. Nu mă părăsì de tot!

BET.

9 În ce chip tinerul calea sa curată va ţinè? Când *o* va ţinè după cuvântul tău. 10 Cu toată inima mea [e]te-am căutat: Nu mă lăsà să [f]rătăcesc dela poruncile tale. 11 [g]În inima mea ascuns-am cuvântul tău, Ca să nu-ţi păcătuesc. 12 Binecuvântat *fie* Domnul! [h]Învaţă-mă aşezămintele tale. 13 Cu buzele mele [i]spus-am Toate judecăţile gurei tale. 14 De calea mărturiilor tale mă bucur, Ca de toate avuţiile. 15 [j]Cugetà-voiu la poruncile tale, *Şi* căutà-voiu căile tale. 16 [k]Desfătà-mă-voiu în aşezămintele tale: Cuvântul tău nu voiu uità.

GHIMEL.

17 [l]Fă bine servului tău, *ca* să trăiesc: Şi voiu păzì cuvântul tău. 18 Deschide ochii mei, Ca să văd minunile legei tale. 19 [m]Străin *sunt* pe pământ, Nu ascunde dela mine poruncile tale. 20 [n]Sdrobit este sufletul meu, De dorul judecăţilor tale în tot timpul. 21 Mustrat-ai pre cei mândri, cei blăstemaţi, Cari [o]s'au rătăcit dela poruncile tale. 22 [p]Ridică de deasupra mea ocara şi dispreţul; Căci mărturiile tale le-am păzit. 23 Chiar şi cei mai mari au şezut, şi au vorbit asupră-mi; *Dar* servul tău la aşezămintele tale [q]cugetă. 24 Şi [r]mărturiile tale *sunt* desfătările mele, Sfătuitorii mei.

DALET.

25 [s]Lipitu-s'a de ţărână sufletul meu: [t]Reînsufleţeşte-mă după cuvântul tău. 26 Spus-am căile mele, şi tu mi-ai răspuns: [u]Învaţă-mă aşezămintele tale. 27 Calea poruncilor tale fă-mă să înţeleg, Şi [v]voiu cugetà la minunile tale. 28 [x]Sufletul meu lăcrimează de întristare: Ridică-mă după cuvântul tău. 29 Calea minciunei depărtează dela mine, Cu legea ta miluieşte-mă. 30 Calea credincioşiei ales-am, Judecăţile tale pus-am *înaintea mea*. 31 Lipit sunt de mărturiile tale; Doamne! nu lăsà să fiu ruşinat. 32 Pe calea poruncilor tale voiu alergà; Căci [y]la larg vei scoate inima mea.

HE.

33 [z]Învaţă-mă, Doamne, calea aşezămintelor tale, Şi o voiu păzi [a]*până* în sfârşit. 34 [b]Dă-mi înţelepciune, ca să păzesc legea ta, Şi să o ţin cu toată

---

u Ps. 116. 1. *v* Vers. 14. *x* Efes. 2. 20 — 1 Pet. 2. 4, 7. *y* Mat. 21. 9. *z* Est. 8. 16. — 1 Pet. 2. 9. — Ps. *119*. *a* Ps. 128. 1. *b* 1 Ioan 3. 9. *c* 1 Ioan 2. 28. *d* Vers. 171. *e* 2 Cron 15. 15. *f* Vers. 21, 118. *g* Luc. 2. 19, 51. *h* Vers. 26, 33, 64, 68, 108, 124, 125. *i* Ps. 34. 11. *j* Ps. 1. 2. *k* Ps. 1. 2. *l* Ps. 116. 7. *m* Eber. 11. 13. *n* Ps. 42. 1, 2. *o* Vers. 10, 110, 118. *p* Ps. 39. 8. *q* Vers. 15. *r* Vers. 77, 92. *s* Ps. 44. 25. *t* Vers. 40. *u* Ps. 25. 4. *v* Ps. 145. 5, 6. *x* Ps. 107. 26. *y* 1 Reg. 4. 29. *z* Vers. 12. *a* Mat. 10. 22. *b* Iac. 1. 5.

inima. 35 Fă-mă să umblu în calea poruncilor tale. Căci în ea [c]aflu plăcere. 36 Pleacă inima mea la mărturiile tale. Şi nu la [d]sgârcenie. 37 [e]Întoarce ochii mei dela [f]căutarea de deşertăciune: [g]Reînsufleţeşte-mă în calea ta. 38 [h]Împlineşte servului tău cuvântul tău, Ce *l-ai făgăduit celor ce* se tem de tine. 39 Depărtează ocara mea, de care mă tem: Căci judecăţile tale bune *sunt*. 40 Iacă, [i]duc dorul poruncilor tale: Întru dreptatea ta [j]reînsufleţeşte-mă.

VAF.

41 Şi [k]vină preste mine îndurările tale, Doamne, Mântuirea ta, după cuvântul tău: 42 Şi voiu răspunde celui ce mă defaimă: Că în cuvântul tău mă încred. 43 Şi nu luà de tot din gura mea cuvântul adevărului. Căci judecăţile tale am aşteptat. 44 Şi voiu păzì legea ta pururea, În veci şi perpetuu. 45 Şi în larg voiu umblà: Căci poruncile tale le caut. 46 [l]Voiu vorbì de mărturiile tale înaintea regilor, Şi nu mă va ruşinà. 47 Şi mă voiu [m]desfătà în poruncile tale, Pre care le iubesc. 48 Voiu ridicà mânele mele spre poruncile tale, pre care le iubesc. Şi voiu [n]cugetà la aşezămintele tale.

ZAIN.

49 Adu-ţi aminte de cuvântul *tău* către servul tău, Pre care m'ai făcut să-l [o]aştept. 50 Aceasta *este* [p]mângâierea mea în apăsarea mea: Căci cuvântul tău m'a reînsufleţit. 51 Cei mândri foarte şi-au [q]râs de mine: De legea ta nu m'am [r]depărtat. 52 Adusu-mi-am aminte de judecăţile tale din veci, Doamne, Şi m'am mângâiat. 53 [s]Fiori cuprinsum'au pentru cei nelegiuiţi, Cari părăsesc legea ta. 54 Cântări fostu-mi-au aşezămintele tale, În casa nemerniciei mele. 55 Noaptea [t]adusu-mi-am aminte de numele tău, Doamne, Şi am păzit legea ta. 56 Aceasta mi-s'a făcut: Căci poruncile tale le-am păzit.

HET.

57 [u]„Partea mea *tu eşti*, Doamne!“ Zis-am, ca să păzesc cuvintele tale. 58 Din toată inima rugatu-m'am ţie, Îndură-te de mine [v]după cuvântul tău: 59 *De dinainte* [x]cugetat-am la căile mele, Şi am întors picioarele mele către mărturiile tale. 60 Grăbitu-m'am, şi n'am întârziat, A păzì poruncile tale. 61 Cetele celor nelegiuiţi încunjuratu-m'au: Legea ta nu am uitat. 62 [y]La miezul nopţii scolu-mă spre a-ţi mulţumì, Pentru judecăţile dreptăţii tale. 63 Soţ *sunt* tuturor *celor* ce se tem de tine, Şi celora ce ţin poruncile tale. 64 [z]De îndurarea ta, Doamne, este plin pământul: [a]Învaţă-mă aşezămintele tale.

TET.

65 Făcut-ai bine servului tău, Doamne, După cuvântul tău. 66 Înţelegere bună şi cunoştinţă învaţă-mă, Căci cred poruncilor tale. 67 [b]Mai înainte să fi fost umilit, greşit-am: Dar acum cuvântul tău îl păzesc. 68 [c]Bun *eşti* şi binefăcător: [d]Învaţă-mă aşezămintele tale. 69 Minciună au [e]uneltit asupră-mi cei mândri; *Iar* eu cu toată inima păzesc poruncile tale. 70 [f]Grasă ca seul este inima lor: Iar eu [g]în legea ta mă desfătez. 71 [h]Spre bine *fostu*-mi-*a*, că am fost umilit: Ca să învăţ aşezămintele tale. 72 [i]Mai bună-mi *este* legea gurei tale, Decât mii *de bucăţi* de aur şi de argint.

IOD.

73 [j]Mânele tale m'au făcut, şi m'au zidit: [k]Înţelepteşte-mă, ca să învăţ poruncile tale. 74 [l]Cei ce se tem de tine mă vor vedeà şi se vor bucurà: Căci [m]cuvântul tău am aşteptat. 75 Ştiu, Doamne, că drepte *sunt* judecăţile tale, Şi [n]că cu credincioşie m'ai umilit. 76 Fie, rogu-te, îndurarea ta spre mângâierea mea, După cuvântul tău către servul tău. 77 [o]Vie asupră-mi mila ta, ca să trăesc: Căci [p]legea ta *este* desfătarea mea.

c Vers. 16. *d* Ezec. 33. 31. *e* Isa. 33 15. *f* Prov. 23. 5. *g* Vers. 40. *h* 2 Sam. 7. 25. *i* Vers. 20. *j* Vers. 25, 37. *k* Ps. 106. 4. *l* Mat. 10. 18, 19. Fapt. 26. 1 2. *m* Vers. 16. *n* Vers. 15. *o* Vers. 74. 81, 147. *p* Rom. 15. 4 *q* Ier. 20 7. *r* Iov 23. 11. *s* Ezra 9. 3 *t* Ps. 63. 6 *u* Plân. 3. 24. *v* Vers. 41. *x* Luc. 15. 17, 18. *y* Fapt. 16. 25. *z* Ps. 33. 5. *a* Vers. 12, 26. *b* Ebr 12. 11. *c* Ps. 106. 1. *d* Vers. 12, 26. *e* Iov 13. 4 *f* Fapt 28 27. *g* Vers. 35 *h* Vers. 67 *i* Vers 127. *j* Iov 10. 8 *k* Vers 34, 144 *l* Ps. 34. 2. *m* Vers. 49, 147. *n* Ebr. 12. 10. *o* Vers. 41. *p* Vers. 24, 47. 174.

78 [q]Rușineze-se cei mândri: [r]căci fără cuvânt au nelegiuit asupră-mi: *Că* eu la poruncile tale [s]cuget, 79 Întoarcă-se spre mine cei ce se tem de tine, Și cei ce cunosc mărturiile tale. 80 Fie inima mea fără prihană în așezămintele tale. Ca să nu mă rușinez.

CAF.

81 [t]Lâncezește sufletul meu după ajutorul tău; [u]Cuvântul tău am așteptat. 82 [v]Lâncezesc ochii mei după cuvântul tău, Zicând: „Când mă vei mângâia?“ 83 Căci [x]ajuns'am ca un foale în fum; Așezămintele tale nu le-am uitat. 84 [y]Câte *sunt* zilele servului tău? [z]Când vei face judecată celor ce mă urmăresc? 85 Gropi săpatu-mi-au [a]cei mândri, Cei ce nu *sunt* după legea ta. 86 Toate poruncile tale cu credincioșie *sunt*; [b]Fără cuvânt ei mă [c]urmăresc; ajută-mă! 87 Puțin lipsit-a să mă șteargă depe pământ; Dar eu poruncile tale n'am părăsit. 88 Dar îndurarea ta [d]reînsuflețește-mă, Și voiu ține mărturia gurei tale.

LAMED.

89 [e]În veci, Doamne, Stă cuvântul tău în ceruri, 90 Din neamuri în neamuri credincioșia ta: Întemeiat-ai pământul, și el stă. 91 *Totul* după [f]rânduiala ta stă *până* astăzi; Căci toate serve ale tale *sunt*. 92 De nu *era* [g]legea ta desfătarea mea, Aș fi perit întru năcazul meu. 93 Nici odată nu voiu uită poruncile tale; Căci printr'însele m'ai reînsuflețit. 94 Al tău *sunt;* mântuie-mă: Căci poruncile tale am căutat. 95 Nelegiuții mă așteaptă, ca să mă peardă: Dar eu iau aminte la mărturiile tale. 96 [h]La toată desăvârșirea văzut-am margine; Dar porunca ta nemărginită *este*.

MEM.

97 Cât iubesc legea ta! Toată ziua [i]cugetarea mea ea *este*. 98 Mai mult decât pe neamicii mei mă [j]înțelepțești prin poruncile tale: Căci în veci *sunt* cu mine. 99 Decât învățătorii mei mai înțelept am ajuns; [k]Căci mărturiile tale *sunt* cugetarea mea. 100 Decât bătrânii [l]mai cu minte sunt; Căci poruncile tale am păzit. 101 [m]Oprit-am piciorul meu dela orice cale rea. Ca să păzesc cuvântul tău. 102 De judecățile tale nu m'am depărtat, Căci tu m'ai învățat. 103 [n]Cât de dulci *sunt* cerului gurei mele cuvintele tale! Da, *mai dulci sunt* gurei mele decât mierea. 104 Din poruncile tale mă cumințesc; Deaceea [o]urăsc toată calea minciunei.

NUN.

105 [p]Candelă piciorului meu *este* cuvântul tău, Și lumina cărărei mele. 106 [q]Juratu-m'am, și am ținut Paza judecăților dreptății tale. 107 Mâhnit foarte sunt, Doamne! [r]Reînsuflețește-mă după cuvântul tău. 108 [s]Darurile de bunăvoie ale gurei mele primește-le. Doamne Și judecățile tale [t]învață-mă. 109 [u]Sufletul meu pururea *este* în mâna mea, Și legea ta nu am uitat. 110 [v]Întinsu-mi-au cursă nelegiuții; Dar dela poruncile tale [x]nu m'am rătăcit. 111 [y]Moștenire în veci luat-am mărturiile tale; Căci [z]ele *sunt* bucuria inimei mele. 112 Plecat-am inima mea la împlinirea așezămintelor tale În veci, [a]*până* în sfârșit.

SAMECH.

113 Urăsc pre cei nestatornici. Dar iubesc legea ta. 114 [b]Scăparea mea și scutul meu tu *ești;* [c]Cuvântul tău îl aștept. 115 [d]Depărtați-vă dela mine, făcători de rele. Ca să păzesc poruncile Dumnezeului meu. 116 Sprijinește-mă după cuvântul tău ca să trăesc, Și nu lăsa să [e]fiu rușinat în speranța mea. 117 Sprijinește-mă ca să fiu mântuit, Ca să caut pururea spre așezămintele tale. 118 Tu calci pre toți cei ce se [f]abat dela așezămintele tale: Căci minciuna *este unealta* vicleniei lor. 119 [g]Ca sgură înlăturat-ai pre toți nelegiuiții pământului; Deaceea

---

q Ps. 25. 3. *r* Vers. 86. *s* Vers. 23. *t* Ps. 73. 26. *u* Vers. 74, 114. *v* Ps. 69. 3. *x* Iov 30. 30. *y* Ps. 39. 4. *z* Apoc. 6. 10. *a* Ps. 35. 7 *b* Ps. 35. 19. *c* Vers. 78. *d* Vers. 40. *e* Ps 89. 2. *f* Ier. 33. 25. *g* Vers. 24. *h* Mat. 5. 18. *i* Ps. 1. 2. *j* Deut. 4. 6. 8. *k* 2 Tim. 3. 15. *l* Iov 32. 7, 8, 9. *m* Prov. 1. 15 *n* Ps. 19. 10. *o* Vers. 128. *p* Prov. 6. 23. *q* Neem. 10. 29. *r* Vers. 88. *s* Osea. 14. 2. *t* Vers. 12. 26. *u* Iov 13. 14. *v* Ps. 140. 5. *x* Vers. 10. 21. *y* Deut. 33. 4. *z* Vers. 77. 92. *a* Vers 33. *b* Ps. 32. 7. *c* Vers. 81. *d* Ps. 6. 8. *e* Ps. 25. 2. *f* Vers. 21. *g* Ezec 22. 18.

iubesc mărturiile tale. 120 [h]Carnea mea se spăimântă de temerea ta, Şi de judecăţile tale mă tem.

AIN.

121 Făcut-am judecată şi dreptate: Nu mă lăsà în puterea apăsătorilor mei. 122 [i]Asigurează binele servului tău, Nu lăsà pre cei mândri să mă apese. 123 [j]Ochii mei lâncezesc după ajutorul tău, Şi după cuvântul dreptăţii tale, 124 Fă cu servul tău după îndurarea ta; Şi aşezămintele tale [k]învaţă-mă. 125 [l]Servul tău *sunt*, înţelepţeşte-mă, Ca să cunosc mărturiile tale. 126 *Este* timp. ca tu să lucrezi, Doamne, Ei stricat-au legea ta. 127 [m]Deaceea iubesc poruncile tale, mai mult decât aurul, Da, decât aurul curat. 128 Deaceea socotit-am drepte toate poruncile *tale;* Toată calea minciunei am [n]urît.

PE.

129 Minunate *sunt* mărturiile tale, Deaceea le-a păzit sufletul meu. 130 Descoperirea cuvintelor tale luminează; Pre cei simpli [o]înţelepţeşte. 131 Gura mea am deschis, şi am sorbit: Căci după preceptele tale [p]am dorit. 132 [q]Întoarce-te către mine, şi îndură-te de mine, [r]Cum obicinueşti către cei ce iubesc numele tău. 133 Paşii mei [s]întăreşte-i prin cuvântul tău, Şi [t]nu lăsà să domnească preste mine fărădelegea. 134 [u]De apăsarea oamenilor scapă-mă, Ca să păzesc poruncile tale 135 [v]Faţa ta fă să lucească preste servul tău, Şi [x]învaţă-mă aşezămintele tale. 136 [y]Râuri de apă curg din ochii mei; Căci nu se păzeşte legea ta.

ŢADI.

137 [z]Drept *eşti*, Doamne, Şi drepte *sunt* judecăţile tale. 138 Drepte *sunt* [a]mărturiile *ce* tu ai dat, Şi sigure foarte. 139 [b]Zelul meu m'a surpat, Căci apăsătorii mei au uitat cuvintele tale. 140 [c]Lămurit foarte *este* cuvântul tău, Şi servul tău îl iubeşte. 141 Mic *sunt* şi despreţuit: D*ar* poruncile tale n'am uitat. 142 Dreptatea ta *este* dreptate în veci Şi legea ta [d]adevăr. 143 Nevoie şi strâmtorare au dat preste mine; *Totuşi* poruncile tale *sunt* [e]desfătarea mea. 144 Dreptatea mărturiilor tale *este* în veci [f]Înţelepţeşte-mă ca să trăesc.

KOF.

145 Din toată inima strig; răspunde-mi, Doamne! Aşezămintele tale voiu păzì. 146 Te chiem: ajută-mă, Şi voiu păzì mărturiile tale. 147 [g]Întrecut-am zorile, şi am strigat, [h]Aşteptând cuvintele tale. 148 [i]Întrecut-au ochii mei străjile *nopţei*, Ca să cuget la cuvântul tău. 149 Ascultă vocea mea după îndurarea ta: Doamne, după judecăţile tale [j]reînsufleţeşte-mă, 150 Apropiatu-s'au cei ce urmăresc planuri viclene, Depărtatu-s'a de legea ta. 151 [k]Aproape *eşti*, Doamne, [l]Şi toate poruncile tale *sunt* adevăr. 152 De mult cunoscut-am din mărturiile tale, [m]Că în veci le-ai întemeiat.

REŞ.

153 [n]Priveşte apăsarea mea, şi scapă-mă, Căci legea ta nu am uitat 154 [o]Apără dreptul meu, şi mântuie-mă, [p]Reînsufleţeşte-mă după cuvântul tău. 155 [q]Departe *este* mântuirea *ta* de cei nelegiuiţi; Căci aşezămintele tale nu le caută. 156 Mare *este* îndurarea ta, Doamne! După judecăţile tale [r]reînsufleţeşte-mă. 157 Mulţi *sunt* următorii mei şi apăsătorii mei; *Dar* dela mărturiile tale [s]nu m'am plecat. 158 Văzut-am călcători de lege, şi [t]m'am îngreţoşat: Căci cuvântul tău n'au păzit. 159 Vezi, cât iubesc poruncile tale! Doamne, după îndurarea ta [u]reînsufleţeşte-mă. 160 Temelia cuvântului tău *este* adevărul. Şi în veci toată judecata dreptăţii tale.

ŞIN.

161 [v]Cei mai mari fără cuvânt urmăritu-m'au, Dar inima mea tremurat-a *numai* înaintea cuvântului tău. 162 Ve-

h Hab. 3. 16.
i Ebr. 7. 22.
j Vers. 81. 82.
k Vers. 12.
l Ps. 116. 16.
m Prov. 8. 11.
n Vers. 104.
o Ps. 19. 7.
p Vers. 20.
q Ps. 106. 4.
r 2 Thes. 1. 6, 7.
s Ps. 17. 5.
t Ps. 19. 13.
u Luc. 1. 74.
v Ps. 4. 6.
x Vers. 12, 16.
y Ier. 9. 1. Ezec. 9. 4.
z Dan. 9. 7.
a Ps. 19. 7. 8, 9
b Ps. 69. 9.
c Ps. 12. 6.
d Ioan 17. 17.
e Vers. 77.
f Vers. 34. 73. 169.
g Ps. 5 3.
h Vers. 74.
i Ps 63. 1, 6.
j Vers. 40, 154.
k Ps. 145. 18.
l Vers. 142.
m Luc. 21. 33.
n Plân. 5. 1.
o 1 Sam. 24. 15.
p Vers. 40.
q Iov 5. 4.
r Vers. 149.
s Ps. 44. 18.
t Ezec. 9. 4.
u Vers. 88.
v 1 Sam. 24. 11, 14.

selescu-mă de cuvântul tău. Ca cel ce
găsește pradă mare. 163 Minciuna
urăsc, și în ură o am. Legea ta iubesc.
164 De șapteori pe zi te laud. Pentru
judecățile dreptății tale. 165 [x] Multă
pace au cei ce iubesc legea ta. Și preste
nici o piedecă nu *dau*. 166 [y] Sperat-am
în ajutorul tău, Doamne, Și poruncile
tale făcut-am. 167 Sufletul meu pă-
zește mărturiile tale, Și le iubește foarte.
168 Păzit-am poruncile și mărturiile tale.
[z] Căci toate căile mele *sunt* înaintea ta.

TAV.

169 Apropie-se tânguirea mea înain-
tea ta, Doamne, După cuvântul tău în-
țelepțește-mă. 170 Vie cererea mea
înaintea ta: După cuvântul tău scapă-
mă; 171 *Ca* buzele mele să izvorească
laudă. Căci tu mă înveți așezămintele
tale. 172 Vorbească limba mea de cu-
vântul tău; Căci toate poruncile tale
sunt dreptate. 173 Fie mâna ta în aju-
torul meu: Căci poruncile tale am ales.
174 Doresc după ajutorul tău, Doamne,
Și legea ta *este* desfătarea mea. 175 Tră-
iască sufletul meu, și laude-te, Și jude-
cățile tale, ajute-mă. 176 Rătăcit sunt,
ca oaia pierdută: caută spre servul tău:
Căci poruncile tale nu le-am uitat.

Împotriva clevetitorilor.

120 O cântare de suire. Strigat-am
către Domnul în [a] strâmtorarea
mea, Și el mi-a răspuns. 2 Doamne,
scapă sufletul meu de buzele mincinoase,
De limba vicleană. 3 Ce-ți dă ție, Ce-ți
adauge limba vicleană? 4 *Ele sunt ca*
săgețile ascuțite ale celui viteaz, Ca căr-
bunii de juniper. 5 Vai mie, că nimer-
nicesc în [b] Meșec, [c] Că locuesc în corturile
Kedarului! 6 Mult foarte locuit-a su-
fletul meu Cu cel ce urăște pacea.
7 Pace *iubesc;* dar când *de ea* vorbesc,
Ei *se gătesc* de resbel.

Dumnezeu credinciosul păzitor al oamenilor.

121 O cântare de suire. Ridic ochii
mei spre munți. De unde vine
ajutorul meu. 2 [a] Ajutorul meu *vine*
dela Domnul, Care a făcut cerul și pă-
mântul. 3 [b] Nu va lăsà să se clatine
piciorul tău, [c] Nu doarme păzitorul tău.
4 Iacă, nu doarme, Nici nu dormitează
păzitorul lui Israel. 5 Domnul *este*
păzitorul tău, Domnul [d] umbra ta [e] la
dreapta ta. 6 Ziua [f] soarele nu te va
lovì, Nici luna noaptea, 7 Domnul te
va păzì de tot răul, Va [g] păzì sufletul tău.
8 Domnul va [h] păzì ieșirea ta și întrarea
ta, De acum și până în veci.

Măreția și mândrețea Ierusalimului.

122 O cântare de suire a lui David.
Bucuratu-m'am, când mi-au zis:
[a] „Să mergem la casa Domnului!“ 2 Pi-
cioarele noastre stau În porțile tale, Ie-
rusalime! 3 Ierusalimul este zidit, Ca
o cetate [b] bineîncheiată. 4 [c] Unde se
suie semințiile, Semințiile Domnului,
după [d] rânduiala *dată* lui Israel, Ca să
mulțămească numelui Domnului. 5 [e] Că
acolo sunt așezate scaunele de judecată,
Scaunele casei lui David. 6 Rugați-vă
pentru pacea Ierusalimului, Să prospe-
reze cei ce te iubesc. 7 Pace fie în
lăuntrul zidurilor tale, Prosperitate în
palaturile tale. 8 Pentru frații și amicii
mei voiu zice: „Pace ție.“ 9 Pentru
casa Domnului, Dumnezeul nostru, Voiu
căutà fericirea ta.

Dorință după ajutor, fiind ocărît și batjocorit.

123 O cântare de suire. Către tine am
ridicat ochii mei, Cel ce locuești
în ceruri. 2 Iacă, precum ochii servilor
sunt îndreptați către mâna stăpânului
lor, Precum ochii servei către mâna stă-
pânei sale, Așà ochii noștri *sunt îndrep-
tați* către Domnul, Dumnezeul nostru,
Până se va îndurà de noi. 3 Îndură-te
de noi, Doamne, îndură-te de noi: Căci
sătui foarte suntem de dispreț; 4 De
ajuns este săturat sufletul nostru, De
batjocura celor fără de griji, De dispre-
țul celor mândri.

Dumnezeu e cu noi în timp de nevoi.

124 O cântare de suire a lui David.
De n'ar fi fost pentru noi Dom-

---

x Prov. 3. 2. | Ps. *120*. | c Fac. 25. 15. | b 1 Sam. 2. 9. | e Ps. 16. 8. | h Deut. 28. 6. | b 2 Sam. 5. 9. | e Deut. 17. 8.
y Fac. 49. 18. | a Ps. 118. 5. | Ps. *121*. | c Ps. 127. 1. | f Isa. 49. 10. | Ps. *122*. | c Esod. 23. 17. | —
z Prov. 5. 21. | b Fac. 10. 2. | a Ps. 124. 8. | d Isa. 25. 4. | g Ps. 41. 2. | a Isa. 2. 3. | d Esod. 16. 34.

nul. [a]Zică acum Israel: 2 De n'ar fi fost pentru noi Domnul. Când oamenii s'au sculat asupră-ne, 3 Atuncia de vii [b]ne-ar fi înghiţit. În aprinderea mâniei lor asupră-ne: 4 Atuncia apele preste noi s'ar fi răvărsat, Părâu ar fi trecut preste sufletul nostru: 5 Atuncia apele umflate ar fi trecut preste sufletul nostru. 6 Binecuvântat *fie* Domnul. Că nu ne-a dat pradă dinţilor lor. 7 Sufletul nostru a scăpat [c]ca o pasăre din laţul păsărarilor; Laţul s'a rupt, şi noi scăpaţi suntem. 8[d]Ajutorul nostru *este* în numele Domnului, Cel ce a făcut cerul şi pământul.

Speranţa nu te lasă ca să te prăpădeşti.

125 O cântare de suire. Cei ce se încred în Domnul *sunt* ca muntele Sion, Ce nu se clătesce, *ci* stă în veci. 2 *Cum sunt* munţii în jurul Ierusalimului. Aşà *este* Domnul în jurul poporului său, De acum şi până în veci. 3 Căci [a]sceptrul răutăţii nu va linişti pe sorţul celor drepţi, Ca să nu întindă cei drepţi mânele lor la fărădelege. 4 Fă bine, Doamne, celor buni, Şi celor drepţi în inima lor. 5 Iar pre cei ce se abat în [b]căi sucite, Domnul îi face să meargă cu făcătorii de rele. [c]Pace preste Israel!

Mântuirea prinşilor Sionului.

126 O cântare de suire. Când a întors Domnul prinsoarea Sionului, [a]Ca cei în visuri eram. 2 Atuncia [b]gura noastră de râs erà plină, Şi limba noastră de cântare; Atuncia se ziceà între popoare: „Lucruri mari făcut-a Domnul cu aceştia!“ 3 *Da,* lucruri mari făcut-a Domnul cu noi: eram veseli. 4 Întoarce, Doamne, prinsoarea noastră, Ca pre pâraie într'un pământ sec. 5 Cei ce au sămănat în lacrimi, Secerà-vor în bucurie. 6 Ei merg şi plâng, aruncând sămânţa: *Dar* venì-vor cu bucurie, purtând snopii lor.

Toate depind de binecuvântarea lui Dumnezeu.

127 O cântare de suire, a lui Solomon. De[a]n'ar zidì Domnul casa, În zădar s'ar ostenì cei ce o zidesc; De n'ar păzì Domnul cetatea, În zădar ar veghià păzitorul. 2 În zădar vă sculaţi dimineaţa, *şi* priveghiaţi *până* târziu, [b]Mâncând pânea durerilor: El în somn dă *aceasta* iubitului său. 3 Iacă, [c]fiii *sunt* moştenire dela Domnul, Fructul mitrei o răsplătire *este.* 4 Ca săgeţile în mâna viteazului, Aşà *sunt* fiii tinereţelor. 5 Fericit bărbatul, care umplut-a cu ele tolba! *Unii ca aceştia* nu se vor ruşinà, Ci pre neamici îi vor nimicì în poartă.

Binecuvântarea evlavioşilor în gospodăria lor.

128 O cântare de suire. Fericit [a]*este* tot cel ce se teme de Domnul, Cel ce umblă în căile lui. 2 [b]Căci tu vei mâncà munca mânelor tale. Fericit *eşti,* şi bine îţi *va fi:* 3 Femeia ta *va fi* [c]ca butucul de vie roditor înlăuntrul casei tale, Fiii tăi [d]ca ramurile de olivi în jurul mesei tale. 4 Iacă! aşà va fi binecuvântat bărbatul, Ce se teme de Domnul. 5 [e]Binecuvinteze-te Domnul din Sion, Să vezi fericirea Ierusalimului, în toate zilele vieţei tale; 6 Să [f]vezi pre fiii fiilor tăi: [g]Pace preste Israel.

Copleşitorii lui Israel trebue s'o păţească.

129 O cântare de suire. Mult m'au strâmtorat ei din [a]tinereţele mele, [b]Zică acum Israel; 2 Mult m'au strâmtorat din tinereţele mele: Dar nu m'au biruit. 3 Pe spinarea mea plugari au arat, Făcut-au brazde lungi. 4 Domnul *este* drept, Tăiat-a funia nelegiuiţilor. 5 Ruşineze-se şi întoarcă-se îndărăt, Toţi cei ce urăsc Sionul: 6 Fie ca [c]iarba *depe* acoperiş, Ce se usucă, înainte de a se smulge: 7 Cu care nu-şi umple secerătorul mâna sa, Nici legătorul de snopi braţul său. 8 Şi trecătorii nu *le zic:*[d]„Binecuvântarea Domnului preste voi! Vă binecuvântăm în numele Domnului!“

Rugăciune pentru iertarea păcatelor.

130 O cântare de suire. Din [a]adâncuri te chiem, Doamne! 2 Doamne, ascultă vocea mea, Ascultătoare *fie*

Ps. 124. a Ps. 129. 1. b Ps. 56. 1-2. c Prov. 6. 5. d Ps. 121. 2. *Ps. 125.* a Prov. 22. 8. b Prov. 2. 15. c Gal. 6. 16. *Ps. 126.* a Fapt 12. 9. b Iov 8. 21. *Ps. 127.* a Ps. 121 3,4, 5. b Fac. 3. 17. 19. c Fac. 33. 5. *Ps. 128.* a Ps. 112. 1. b Isa. 3. 10. c Ezec. 19. 10. d Ps. 52. 8. e Ps. 134. 3. f Fac. 50. 23. g Iov. 42. 16. *Ps. 129.* a Ezec. 23. 3. b Ps. 124. 1. c Ps. 37. 2. d Rut. 2. 4. — *Ps. 130.* a Plân. 3. 55

urechile tale la vocea cererei mele! 3 Doamne, [b]de vei luà aminte la fărădelegile *noastre*, Doamne, cine va *mai* stà? 4 Dar cu tine *este* [c]iertarea, Ca [d]temut să fii. 5 [e]Aştept pre Domnul, sufletul meu *îl* aşteaptă, Şi [f]în cuvântul său sper. 6 [g]Sufletul meu *aşteaptă* pre Domnul. Mai mult decât străjerii dimineaţa, *Da, mai mult decât* străjerii dimineaţa. 7 [h]Aşteaptă, Israele, pre Domnul; Căci [i]în Domnul *este* îndurare, Şi cu dânsul *este* multă mântuire: 8 Şi [j]el va mântuì pre Israel Din toate fărădelegile lui.

Smerenie credincioasă a inimei.

131 O cântare de suire, a lui David. Doamne, inima mea nu s'a îngâmfat, Nici ochii mei nu s'au înălţat, Nici n'am umblat întru cele prea mari, Nici întru cele prea înalte pentru mine; 2 Ci domolit-am, şi tăcerei supus-am sufletul meu; Ca cel înţercat lângă muma sa, Ca un înţercat este în mine sufletul meu. 3 Aşteaptă, Israele, pre Domnul, De acum şi până în veci.

Rugăciune pentru casa lui David în privinţa făgăduinţei lui Dumnezeu.

132 O cântare de suire. Adu-ţi aminte, Doamne, de David *Şi* de toate suferinţele lui; 2 Care jură Domnului, [a]Făcù vot [b]Puternicului lui Iacob: 3 „Nu voiu întrà în cortul casei mele, Nici nu mă voiu suì pe patul, în care mă culc; 4 [c]Nu voiu dà somn ochilor mei, *Nici* pleoapelor mele dormitare: 5 Până voiu [d]aflà un loc pentru Domnul, Locaş Puternicului lui Iacob.“ 6 Iacă, noi auzirăm de aceasta [e]în Efrata, [f]În câmpiile pădurei o [g]aflarăm. 7 Să întrăm în locaşul său, [h]Să ne închinăm înaintea aşternutului picioarelor lui. 8 [i]Scoală-te, Doamne, *şi vino* la repausul tău, Tu şi [j]chivotul puterei tale. 9 Preoţii tăi [k]îmbrace-se cu dreptate, Şi cuvioşii tăi bucure-se. 10 Pentru David, servul tău, Nu întoarce faţa *ta dela* unsul tău. 11 [l]Domnul a jurat lui David adevăr, Nu se va întoarce dela aceasta: [m]„Din fructul coapselor tale pune-voiu pe tronul tău. 12 De vor păzì fiii tăi legământul meu, Şi mărturiile mele, pre care le învăţ, *Atuncia şi* fiii lor vor şedeà pururea pe tronul tău.“ 13 [n]Căci Domnul a ales Sionul, Poftitu-*l*-a de scaun al său. 14 [o]„Acesta *este* locul meu de linişte în veci, Acì voiu locuì; căci de acesta am poftit. 15 Hrana sa [p]o voiu binecuvântà, Pre lipsiţii săi *de* pâne îi voiu săturà. 16 Pre preoţii săi [q]cu mântuire îi voiu îmbrăcà, [r]Şi cuvioşii săi cântà-vor de bucurie. 17 [s]Acolo face-voiu să crească cornul lui David, Candelă pregătit-am unsului meu. 18 Îmbrăcà-voiu pre neamicii săi cu ruşine, Dar coroana lui pe el va înflorì.“

Binecuvântarea unirii frăţeşti.

133 O cântare de suire a lui David. Iacă, cât de frumos şi cât de plăcut *este*, Când [a]fraţii locuesc în unire! 2 *Acesta-i* ca [b]mirul cel bun *turnat* pe cap, Ce curge pe barbă, pe barba lui Aaron, Şi se scurge pe marginile vestmintelor sale. 3 Ca roaua [c]Hermonului, Ce cade pe munţii Sionului; Căci [d]acolo a aşezat Domnul binecuvântarea, Vieaţă până în veci.

Cântare de laudă noaptea în templu.

134 O cântare de suire. Iacă, binecuvântaţi pre Domnul, Toţi servii Domnului, Cari staţi noaptea în casa Domnului! 2 Ridicaţi mânele voastre *în* templu, Şi binecuvântaţi pre Domnul! 3 Din Sion să te binecuvinteze Domnul, Care a făcut cerul şi pământul.

Atotputinţa lui Dumnezeu, neputinţa idolilor.

135 Lăudaţi pre Domnul! Lăudaţi numele Domnului! [a]Lăudati-*l*, voi servii Domnului: 2 [b]Cei ce staţi în casa Domnului, În [c]curţile casei Dumnezeului nostru! 3 Lăudaţi pre Domnul; căci [d]bun *este* Domnul, Psalmodiaţi numele lui: [e]căci *este* plăcut. 4 Căci pre [f]Ia-

b Ps. 143. 2.	*h* Ps. 131. 3.	*b* Fac. 49. 24.	*h* Ps. 5. 7.	Fapt. 2. 30	*r* Osea. 11. 12.	*c* Deut. 4. 48.	*b* Luc. 2. 37.
c Esod. 34. 7.	*i* Isa. 55. 7.	*c* Prov. 6. 4.	*i* Num. 10. 35.	*n* Ps. 48. 1, 2.	*s* Ezec. 29. 21.	*d* Lev. 25. 21.	*c* Ps. 92. 13.
d 1 Reg. 8. 40.	*j* Mat. 1. 21.	*d* Fapt. 7. 46.	*j* Ps. 78. 61.	*o* Ps. 68. 16.	—	—	*d* Ps. 119. 68.
e Ps. 27. 14.	—	*e* 1 Sam. 17. 12.	*k* Iov. 29. 14.	*p* Ps. 147. 14.	Ps. *133.*	Ps. *135.*	*e* Ps. 147. 1.
f Ps. 119. 81.	Ps. *132.*	*f* 1 Cron. 13. 5.	*l* Ps. 89. 3, 4.	*q* 2 Cron. 6. 41.	*a* Fac. 13. 8.	*a* Ps. 113. 1.	*f* Esod. 19. 5.
g Ps. 63. 6.	*a* Ps. 65. 1.	*g* 1 Sam. 7. 1.	*m* Luc. 1. 69.		*b* Esod.30.25,30.		

cob Domnul şi-a ales. Pre Israel de moştenire a sa. 5 Căci ştiu. că [g] mare *este* Domnul, Şi Domnul nostru mai pe sus de toţi zeii. 6 [h] Toate câte i-a plăcut *le*-a făcut Domnul în ceruri şi pe pământ. În mări şi în toate adâncurile: 7 [i] El ridică nourii depe marginea pământului, [j] El face fulgerile pentru ploaie. Şi scoate vântul din [k] cămările sale. 8 [l] Cel ce bătù pre întâi-născuţii Egiptului, Dela om până la animal; 9 [m] Trimise semne şi minuni în mijlocul tău, Egiptule! [n] Asupra lui Faraon şi asupra tutulor servilor săi. 10 [o] Cel ce bătù popoare multe, Şi ucise regi puternici; 11 Pre Sihon, regele Amoreilor, Pre Og, regele Basanului, Şi [p] toate regatele Canaanului: 12 [q] Şi dădù pământul lor *spre* moştenire, *Spre* moştenire lui Israel, poporul său. 13 Doamne, [r] numele tău *este* în veci; Doamne, amintirea ta din neamuri în neamuri. 14 [s] Căci Domnul apără dreptul poporului său, Şi de servii săi se îndură. 15 Idolii popoarelor *sunt* argint şi aur, Lucru de mâni omeneşti. 16 Gură au, şi nu vorbesc: Ochi au, şi nu văd: 17 Urechi au. şi nu aud; Şi nici o suflare nu *este* în gura lor. 18 Cei ce-i fac sunt ca dânşi. Tot cel ce se încrede în ei. 19 Casă a lui Israel, binecuvântaţi pre Domnul! Casă a lui Aaron, binecuvântaţi pre Domnul! 20 Casă a lui Levi, binecuvântaţi pre Domnul! Cei ce vă temeţi de Domnul, binecuvântaţi pre Domnul! 21 Binecuvântat *fie* Domnul din Sion, Cel ce locueşte în Ierusalim. Lăudaţi pre Domnul!

Preamărirea vecinicei bunătăţi a lui Dumnezeu şi a minunilor sale.

136 [a] Mulţumiţi Domnului, că bun *este*. [b] Şi în veci *ţine* îndurarea lui. 2 Mulţumiţi [c] Dumnezeului zeilor. Căci în veci *ţine* îndurarea lui. 3 Mulţumiţi Domnului domnilor, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 4 Celui [d] ce singur a făcut minuni mari, Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 5 [e] Celui ce a făcut cerurile cu înţelepciune. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 6 [f] Celui ce a întins pământul preste ape. Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 7 [g] Celui ce a făcut pre luminătorii cei mari: Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 8 [h] Soarele, ca să guverneze ziua. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 9 Luna şi stelele, ca să guverneze noaptea, Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 10 [i] Celui ce bătù pre Egipt în întâiu-născuţii săi, Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 11 [j] Şi scoase pre Israel din mijlocul lor. Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 12 [k] Cu mână tare şi cu braţ întins, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 13 [l] Celui ce împărţi Marea-Roşie în două, Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 14 Şi trecù pre Israel prin mijlocul ei. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 15 [m] Şi aruncă pre Faraon şi oştirea lui în Marea-Roşie. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 16 [n] Celui ce conduse pre poporul său prin pustiu, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 17 [o] Celui ce bătù regi mari. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 18 [p] Şi ucise regi puternici: Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 19 Pre [q] Sihon, regele Amoreilor, Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 20 Pre [r] Og. regele Basanului. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 21 [s] Şi dădù pământul lor spre moştenire. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 22 Spre moştenire lui Israel, servul său, Căci în veci *ţine* îndurarea lui: 23 Celui ce în înjosirea noastră [t] adusu-şi-a aminte de noi. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 24 Şi ne-a mântuit de apăsătorii noştri. Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 25 [u] Celui ce dă hrană la toată carnea, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 26 Mulţumiţi Domnului cerurilor. Căci în veci *ţine* îndurarea lui.

Jeluirea prinşilor din Babilon.

137 Lângă fluviile Babilonului, acolo şezut-am. şi plânserăm. Când a-

g Ps. 95. 3. *h* Ps. 115. 3. *i* Ier. 10. 13. *j* Iov 28. 25. 26. *k* Iov 38. 22. *l* Esod.12.12,29. *m* Esod. 7. *n* Ps. 136. 15. *o* Num. 21. 24. *p* Ios. 12. 7. *q* Ps. 78. 55. *r* Esod. 3. 15 *s* Deut. 32. 36. —

Ps. 136.

a Ps. 106. 1. *b* 1 Cron. 16. 34, 41. *c* Deut. 10. 17. *d* Ps. 72. 18. *e* Fac. 1. 1. *f* Fac. 1. 9. *g* Fac. 1. 14. *h* Fac. 1. 16. *i* Esod. 12. 29. *j* Esod. 12. 51. *k* Esod. 6. 6. *l* Esod.14.21,22 *m* Esod. 14. 27. *n* Esod. 13. 18. *o* Ps. 135. 10, 11. *p* Deut. 29. 7. *q* Num. 21. 21. *r* Num. 21. 33. *s* Ios. 12. 1, etc. *t* Fac. 8. 1. *u* Ps. 104. 27. —

dusu-ne-am aminte de Sion. 2 Pe sălcile, ce *erau* acolo, spânzurat-am harpele noastre: 3 Căci acolo cântări cerutu-ne-au cei ce ne-au dus prinși. Și bucurie, cei ce ne-au [a] despoiat: „Cântați-ne din cânteccle Sionului.“ 4 Cum să cântăm cântarea Domnului. Pe pământ străin? 5 De te voiu uita, Ierusalime! Uite dreapta mea *iscusința ei:* 6 Lipească-se [b] limba mea de cerul gurei mele, De nu-mi voiu aduce aminte de tine, De nu voiu pune Ierusalimul în culmea bucuriei mele. 7 Adù aminte, Doamne, [c] fiilor Edomului. În ziua Ierusalimului. Cari zis-au: Surpați-*l*. „Surpați-*l* până la temeliile lui.“ 8 Fată a Babilonului, [d] ceea pustiită. Fericit *este* cel ce ți-a răsplătit Plata ta, cu care ne-ai plătit. 9 Fericit *este* acela Ce a apucat pre pruncii tăi, și de piatră i-a sdrobit.

Cântare de mulțumită pentru ajutorul dumnezeesc în strâmtorare.

138 Lăudà-te-voiu din toată inima mea. [a] Înaintea zeilor îți voiu psalmodià: 2 [b] Înaintea sfântului tău templu [c] mă voiu închinà. Și voiu lăudà numele tău pentru îndurarea ta și adevărul tău, Căci [d] mărit-ai făgăduința ta preste tot numele tău. 3 În ziua, când am strigat, răspunsu-mi-ai, încurajatu-m'ai: În sufletul meu *este o nouă* putere.

4 Laude-te, Doamne, [e] toți regii pământului; Căci auzit-au cuvintele gurei tale. 5 Și să cânte căile Domnului. Căci mare *este* mărirea Domnului. 6 [f] De și înalt *este* Domnul, totuși [g] caută spre cel umilit. Și de departe cunoaște pre cel mândru. 7 [h] De umblu în strâmtorare, tu mă reînsuflețești. Asupra mâniei neamicilor mei întinzi mâna ta. Și dreapta ta mă ajută. 8 [i] Domnul sfârși-va pentru mine *ceeace a început;* Doamne, îndurarea ta *este* în veci: Lucrările mâinelor tale [j] nu le părăsi.

Atotștința și atotprezența lui Dumnezeu.

139 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. Doamne, [a] cercatu-m'ai, și *mă* cunoști: 2 [b] Cunoști șederea mea și scularea mea: Tu de departe [c] pricepi cugetele mele: 3 Umblarea mea și scularea mea [d] cercetat-ai, Și toate căile mele le cunoști. 4 Cuvântul nu *este încă* pe limba mea, *Și* iacă, Doamne, [e] tu în totul îl știi. 5 Împresuratu-m'ai din dărăt și din față, Și pus-ai mâna ta pe mine. 6 [f] O știință *ca aceasta e* prea minunată pentru mine. *Și așà* de înaltă, în cât nu o pot *ajunge*. 7 [g] Unde să mă duc de dinaintea spiritului tău? Și unde să fug de dinaintea feței tale? 8 [h] De mă voiu suì în cer: tu acolo *ești;* Și [i] de mă voiu culcà în infern: iacă, tu *și* acolo *ești;* 9 Aripele aurorei de voiu luà, *Și* la marginele mării de mă voiu așezà: 10 Și acolo mâna ta mă va conduce, Și dreapta ta mă va apucà. 11 De voiu zice: Ca întunerecul să mă acopere, Și noaptea să fie lumina din jurul meu: 12 [j] Întunerecul nu va întunecà înaintea ta, Ci noaptea ca ziua va luminà: Deopotrivă-*ți sunt* întunerecul și lumina. 13 Căci tu ai făcut rărunchii mei, M'ai acoperit în mitra mumei mele. 14 Mulțumescu-ți, că sunt făcut într'un chip *atât* de înfricoșat și minunat; Minunate *sunt* faptele tale, Și sufletul meu foarte bine știe *aceasta*. 15 [k] Oasele mele nu ți-au fost ascunse, Când în ascuns am fost făcut, *Și* cu măestrie împletit în cele mai de jos ale pământului. 16 Ochii tăi văzut-au ființa mea, când eră plod, Și scrisu-s'au toate în cartea ta, Zilele, *câte-mi* fură hotărîte, când *încă* nu *eră* nici una din ele. 17 O, [l] cât de prețioase îmi sunt cugetările tale, Dumnezeule! Cât de mare este totul lor! 18 De aș voì să le număr: Mai numeroase sunt decât nisipul: Când mă deștept, cu tine sunt încă. 19 Dumnezeule, o de ai [m] ucide

---

Ps. 137.
a Ps. 79. 1.
b Ezec. 3. 26.
c Ier. 49 7, etc.
d Isa. 13. 1, 6, etc.

Ps. 138.
a Ps. 119. 46.
b 1 Reg. 8. 29, 30.
c Ps. 28. 2.
d Isa. 42. 21.
e Ps.102. 15. 22.
f Ps. 113. 5. 6.
g Prov. 3. 34.
h Ps. 23. 3, 4.
i Ps. 57. 2.
j Iov 10. 3, 8.

Ps. 139.
a Ps. 17. 3.
b 2 Reg. 19. 27.
c Mat. 9. 4.
d Iov 31. 4.
e Ebr. 4. 13.
f Iov 42. 3.
g Ier. 23 24.
h Amos.9.2,3,4.
i Iov 26. 6.
j Iov 26. 6.
Ebr. 4. 13.
k Iov 10. 8, 9.
l Ps. 40. 5.
m Isa. 11. 4.

pre cel nelegiuit! Deci [n]depărtaţi-vă dela mine, bărbaţii sângiurilor! 20 Căci [o]vorbesc cu răutate asupră-ţi, Neamicii tăi iau în deşert *numele tău*. 21 [p]Au nu voiu urî, Doamne, pre cei ce te urăsc? Şi să *nu* am desgust de cei ce se scoală asupră-ţi. 22 Cu ură desăvârşită îi urăsc, Neamici ai mei făcutu-mi-s'au. 23 [q]Cearcă-mă, Dumnezeule, şi cunoaşte inima mea, Cercetează-mă, şi cunoaşte cugetele mele. 24 Vezi, de *este* cale rea în mine, Şi du-mă în calea cea veşnică.

Rugăciune pentru ajutor când te prigonesc duşmanii vicleni.

140 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Mântuie-mă Doamne, de omul rău, De omul aprig [a]păzeşte-mă: 3 Care cugetă răutate în inima *lor*, Şi [b]toată ziua aţâţă resbelul. 4 Ca şarpele ascut limba lor: Venin de [c]viperă *este* supt buzele lor. Sela. 5 [d]Fereşte-mă, Doamne, de mânele celui nelegiuit, De omul aprig [e]păzeşte-mă, Care cugetă, să răstoarne picioarele mele. 6 [f]Cei mândri cursă şi laţuri ascunsu-mi-au, Cursă întins-au în calea *mea*, Pusu-mi-au capcane. Sela. 7 Zis-am către Domnul: „Tu *eşti* Dumnezeul meu: „Ia în urechi vocea rugăciunei mele, 8 Doamne, Dumnezeule, puterea mântuirei mele! Acopere capul meu în ziua bătaiei. 9 Nu face, Doamne, dorinţele nelegiuitului, Nu lăsa să se împlinească cugetarea lui: [g]*Căci* s'ar sumeţi." Sela. 10 [h]Acoperi-va răutatea buzelor *lor*, Capetele celor ce mă împresoară. 11 [i]Cărbuni cădeà-vor asupră-le, În foc îi va arunca, În gropi adânci, ca să nu se mai scoale. 12 Vorbitorul de rău nu se va întări pe pământ: Pre cel aprig nenorocirea îl va goni până la peire. 13 Ştiu, că Domnul va [j]apăra cauza celui apăsat, Dreptul celor lipsiţi. 14 Da, cei drepţi vor mulţămì numelui tău, Cei fără prihană vor şedeà înaintea ta.

Rugăciune ca Dumnezeu să ne ferească de cel rău.

141 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. Doamne, strigat-am către tine: [a]grăbeşte *a veni* la mine. Ia aminte vocea mea, când strig către tine. 2 Îndrepte-se [b]rugăciunea mea [c]*ca* tămâia înaintea ta. [d]Ridicarea mânelor mele [e]*ca* jertfa de seară. 3 Pune, Doamne, strajă gurei mele, Păzeşte uşa buzelor mele. 4 Nu abate inima mea la lucruri rele, Ca să nu fac fapte rele din răutate, cu oamenii făcători de rele: [f]Şi să nu mânânc din cele mai gustoase mâncări ale lor. 5 [g]Cel drept lovească-mă: milă-*mi va fi aceasta;* Mustre-mă: Oleiu *pentru* capul *meu va fi aceasta*, Capul meu nu o va respinge: Ci chiar rugă-mă-voiu în nenorocirile lor. 6 Când depe stânci aruncă-se-vor judecătorii lor, *Atunciu* vor ascultà de cuvintele mele, şi *le* vor fi plăcute. 7 Cum se brăzdueşte şi se spinteacă pământul, *Aşà* risipească-se oasele noastre [h]la gura mormântului. 8 De aceea către tine, Doamne, Dumnezeule, [i]*îndrept* ochii mei, La tine caut adăpost: nu vărsà viaţa mea. 9 Păzeşte-mă de [j]cursa, *ce* ei mi-au întins, Şi de prinsorile făcătorilor de rele. 10 [k]Cadă în mrejele lor *toţi* cei nelegiuiţi. Până ce voiu trece.

Oftare după ajutorul lui Dumnezeu în nevoie mare.

142 O învăţătură a lui David. O rugăciune, făcută când erà în peşteră. 2 Cu vocea mea strig către Domnul, Cu vocea mea rogu-mă Domnului. 3 [a]Vărs înaintea lui plângerea mea, Spun înaintea lui strâmtorarea mea. 4 [b]Când spiritul meu lâncezeşte în mine, Tu cunoşti calea mea: [c]În calea, în care umblu, Ei mi-au ascuns cursă. 5 [d]Caută la dreapta, şi vezi: [e]Nimenea nu mă cunoaşte, Scăparea pierit-a dela mine, Nimenea nu se îngrijeşte de sufletul meu.

---

v Ps. 119. 115.
o Iuda 15.
p 2 Cron. 19. 2.
q Iov 31. 6.
—
Ps. 140.
a Vers. 4.
b Ps. 56. 6.
c Ps. 58. 4.
d Ps. 71. 4.
e Vers. 1.
f Ps. 35. 7.
g Deut. 32. 27.
h Ps. 7. 16.
i Ps. 11. 6.
j 1 Reg. 8. 45.
—
Ps. 141.
a Ps. 70. 5.
b Apoc. 5. 8.
c Apoc. 8. 3.
d 1 Tim. 2. 8.
e Esod. 29. 39.
f Prov. 23. 6.
g Prov. 9. 8
h 2 Cor. 1. 9.
i 2 Cron. 20. 12.
j Ps. 119. 110.
k Ps. 35. 8
—
Ps. 142.
a Ps. 102. titlu.
b Ps. 143. 4.
c Ps. 140. 5.
d Ps. 69. 20.
e Ps. 31. 11.

6 Strig către tine, Doamne. Şi zic: [f] „Tu *eşti* adăpostul meu, [g] Partea mea în pământul celor vii. 7 Ia aminte la strigarea mea; căci sunt apăsat foarte: Scapă-mă de cei ce mă urmăresc. Căci mai tari decât mine sunt ei.“ 8 Scoate sufletul meu din închisoare. Ca să laude numele tău: Încunjură-mă-vor dreptii, Că mi-au făcut bine.“

Rugăciune pentru scăpare şi povăţuire dumnezeească.

143 Un psalm al lui David. Doamne, ascultă rugăciunea mea, Ia în urechi cererea mea: Răspunde-mi [a] în credinciosia ta, în dreptatea ta. 2 Şi [b] nu intră în judecată cu servul tău, Căci nici un om viu nu poate fi drept [c] faţă cu tine. 3 Căci inamicul urmăreşte sufletul meu, Calcă pe pământ vieaţa mea, Pusu-m'a la întunerec, Ca pre cei de mult morţi; 4 [d] Şi spiritul meu lâncezeşte în mine, Şi inima mea este nemângâiată în lăuntrul meu. 5 [e] Aducu-mi aminte de zilele de demult: Gândescu-mă la toate faptele tale: La lucrul mânelor tale cuget; 6 [f] Întind mânele mele către tine, [g] Sufletul meu după tine *însetează*, ca un pământ însetat. Sela. 7 Iute răspunde-mi, Doamne, *căci* se pierde sufletul meu: Nu ascunde faţa ta dela mine, Încât să nu seamăn cu cei ce se coboară în mormânt. 8 Fă-mă să aud dimineaţa îndurarea ta, Căci în tine mă încred: Fă-mi cunoscută calea, în care să umblu, Căci către tine înalţ sufletul meu.

9 Scapă-mă de inamicii mei, Doamne: În tine mă încred. 10 Învaţă-mă să fac voia ta, Căci tu *eşti* Dumnezeul meu; Spiritul tău cel bun învaţă-mă calea cea dreaptă. 11 Pentru numele tău, Doamne, reînsufleţeşte-mă, Întru dreptatea ta scoate din strâmtorare sufletul meu. 12 Şi întru îndurarea ta nimiceşte pre inamicii mei, Şi pierde pre toţi apăsătorii sufletului meu: Căci eu *sunt* servul tău.

Rugăciune pentru ocrotirea şi binecuvântarea lui Dumnezeu pentru poporul său.

144 Un psalm al lui David. Bine *este* cuvântat Domnul, stânca mea. [a] Cel ce deprinde mânele mele la oştire, Degetele mele la resbel. 2 [b] Îndurarea mea şi cetăţuia mea, Turnul meu cel înalt şi mântuitorul meu, Scutul meu, în care mă încred, Cel ce supune poporul meu supt mine. 3 [c] Doamne, ce *este* omul, că tu-l cunoşti? *Sau* fiul omului, că iei seamă la el? 4 [d] Omul, suflărei se aseamănă, [e] Zilele lui ca umbra trec. 5 Doamne, [f] pleacă cerurile tale, şi te coboară, [g] Atinge-te de munţi, şi vor fumegă. 6 [h] Fulgeră fulgere, şi-i risipeşte, Trimite săgeţile tale, şi-i învălmăşeşte. 7 [i] Întinde mâna ta din înălţime, [j] Mântuie-mă şi scapă-mă de apele puternice: Din mâna [k] fiilor celor străini, 8 A căror gură [l] deşertăciune vorbeşte, Şi a căror dreaptă *este* dreapta amăgirii. 9 Dumnezeule, [m] cântare nouă îţi voiu cântă. În harpă cu zece strune îţi voiu psalmodiă: 10 Celui ce a dat regilor biruinţă, Celui ce a mântuit pre David, servul tău, de sabia nenorocirei. 11 Mântuie-mă şi scapă-mă din mâna fiilor celor străini, A căror gură vorbeşte deşertăciune, şi a căror dreaptă *este* dreapta amăgirei. 12 Ca fiii noştri *să fie* ca plantele, Ce cresc în tinereţele lor, Fetele noastre ca pietrile de colţ, Tăiate *pentru* podoaba unui palat: 13 Grânele noastre pline, Dând tot felul de bucate: Oile noastre înmulţească-se cu miile, Cu zecile de mii în câmpiile noastre: 14 Boii noştri *fie* încărcaţi *de grăsime;* Nici o daună, nici o pierdere, Nici o strigare să nu *fie* în târgurile noastre. 15 O, fericit *este* poporul, căruia îi va merge astfel; Fericit *este* poporul, al cărui Dumnezeu *este* Domnul.

Harul şi dreptatea lui Dumnezeu în împărăţia sa.

145 O [a] cântare de laudă a lui David. Înălţă-te-voiu, Dumnezeul meu,

---

[f] Ps. 46. 1. [g] Ps. 16. 5. Plân. 3. 24. —

Ps. 143.

[a] Ps. 31. 1. [b] Iov 14. 3. [c] Rom. 3. 20.

Gal. 2. 16. [d] Ps. 77. 3. [e] Ps. 77. 5, 10, 11.

[f] Ps. 88. 9. [g] Ps. 63. 1.

Ps. 144.

[a] 2 Sam. 22. 35. [b] 2 Sam. 22. 2, 3, 40, 48. [c] Iov 7. 17. [d] Iov 4. 19. [e] Ps. 102. 11. [f] Ps. 18. 9 [g] Ps. 104. 32. [h] Ps. 18. 13, 14 [i] Ps. 18. 16. [j] Vers. 11. [k] Ps. 54. 3. [l] Ps. 12. 2. [m] Ps. 33. 2, 3. —

Ps. 145.

[a] Ps. 100. titlu.

o rege. *Şi* voiu binecuvântà numele tău în veci şi perpetuu. 2 În toată ziua te voiu binecuvântà, Şi voiu lăudà numele tău în veci şi perpetuu. 3 [b]Mare *este* Domnul, şi lăudat foarte. Şi [c]mărirea sa nepătrunsă. 4 Lăudà-va un [d]neam către altul lucrurile tale, Şi va spune faptele tale cele mari. 5 De strălucirea măririi măreţiei tale, Şi de minunile tale voiu vorbì. 6 Şi se va istorisì puterea înfricoşatelor tale fapte, Şi de mărirea ta voiu cuvântà. 7 Răspândì-va amintirea marei tale bunătăţi, Şi bucurà-se-vor de dreptatea ta. 8 [e]Îndurat şi milos *este* Domnul, Târziu la mânie şi mare în îndurare. 9 [f]Bun *este* Domnul către toţi, Şi îndurarea sa preste toate lucrurile sale. 10 Laude-te, Doamne, [g]toate lucrurile tale, Şi cuvioşii tăi binecuvinteze-te. 11 Vorbì-vor de mărirea împărăţiei tale, Şi istorisì-vor de puterea ta: 12 Ca să facă cunoscute faptele sale cele mari fiilor oamenilor, Şi mărirea măreaţă a împărăţiei sale. 13 [h]Împărăţia ta *este* împărăţia de veci, Şi domnia ta în toate neamurile. 14 Doamne, sprijinà pre toţi cei căzuţi, Şi [i]îndreaptă pre toţi cei încovoiaţi. 15 [j]Ochii tutulor pre tine te aşteaptă, Şi [k]tu le dai hrană la timpul cuvenit, 16 Deschizând mâna ta, [l]Şi săturând dorinţa a tot ce este viu. 17 Drept *este* Domnul în toate căile sale, Şi îndurat în toate lucrurile sale. 18 [m]Aproape *este* Domnul tutulor celor ce-l chiamă, Tutulor celor ce-l chiamă [n]într'adevăr. 19 Dorinţa celor ce se tem de dânsul o împlineşte, Strigarea lor o aude, şi-i ajută. 20 Domnul păzeşte pre toţi cei ce-l iubesc, Dar pre toţi nelegiuiţii îi nimiceşte. 21 Lauda Domnului să spuie gura mea, Şi numele lui cel sfânt să-l binecuvinteze toată carnea în veci şi perpetuu.

Vecinica credincioşie a lui Dumnezeu.

146 Lăudaţi pre Domnul! [a]Laudă, suflete al meu, pre Domnul. 2 Voiu lăudà pre Domnul [b]cât voiu trăì. Voiu psalmodià Dumnezeului meu cât voiu fi. 3 [c]Nu vă încredeţi în cei mari, în fiii oamenilor, La care nu *este* ajutor. [d]Ieşì-va spiritul său, şi în ţărână se va întoarce, Şi în ziua aceea vor pierì [e]planurile lui. 4 [f]Fericit *este acela*, al cărui ajutor *este* Dumnezeul lui Iacob, A cărui speranţă *este* în Domnul Dumnezeul său: 5 [g]Cel ce a făcut cerul şi pământul, Marea şi toate cele dintr'însa; 6 [h]Cel ce păstrează adevărul în veci; Cel ce face dreptate celor apăsaţi. 7 [i]Cel ce dă pâne celor flămânzi; [j]Domnul deslegă pre cei încătuşaţi. 8 [k]Domnul orbilor dă vedere, [l]Domnul îndreaptă pre cei încovăiaţi, Domnul iubeşte pre cei drepţi! 9 [m]Domnul păzeşte pre cei străini, Pre orfan şi pre văduvă ţine; [n]Dar calea nelegiuiţilor o strâmbătăţeşte. 10 [o]Domnì-va în veci Domnul, Dumnezeul tău, Sioane, din neam în neam. Lăudaţi pre Domnul!

Preamărire pentru binecuvântările trupeşti şi duhovniceşti ale lui Dumnezeu.

147 Lăudaţi pre Domnul! Căci [a]bine *este* a psalmodià Dumnezeului nostru, [b]Căci frumoasă şi plăcută *este* [c]cântarea de laudă. 2 Domnul [d]zideşte Ierusalimul, Pre cei risipiţi ai lui Israel îi [e]adună: 3 [f]Vindecă inimele sdrobite, Şi leagă rănile lor: 4 [g]Numărul stelelor numără, Pre toate pe nume le numeşte. 5 [h]Mare *este* Domnul nostru şi [i]mult puternic, [j]Înţelepciunea lui *este* nemărginită; 6 [k]Domnul ţine pre cei apăsaţi, *Dar* la pământ aruncă pre cei nelegiuiţi. 7 Întonaţi Domnului cântare de mulţumire, Psalmodiaţi în citară Dumnezeului nostru! 8 [l]Celui ce îmbracă cerul cu nouri, Celui ce găteşte pământului ploaie, Celui ce răsare în munţi iarbă. 9 [m]Celui ce dă vitei hrana ei, [n]Puilor de corb, când strigă. 10 [o]Nu de puterea calului se bucură, Nici bine voeşte omului uşor la picior. 11 Binevoì-va Domnul celor ce se tem de dânsul, Celor ce aşteaptă

b Ps. 96. 4.
c Rom. 11. 33.
d Iss. 38. 19.
e Esod. 34. 6, 7.
f Ps. 100. 5.
g Ps. 19. 1.
h Ps. 146. 10.
i Ps. 146. 8.
j Ps. 104. 27.
k Ps. 136. 25.
l Ps. 104 21.
m Deut. 4. 7.
n Ioan 4. 24.
—
Ps. 146.
a Ps. 103. 1.
b Ps. 104. 33.
c Ps. 118. 8, 9.
d Isa. 2. 22.
e 1 Cor. 2. 6.
f Ier. 17. 7.
g Fac. 1. 1.
h Ps. 103. 6.
i Ps. 107. 9.
j Ps. 68. 6.
k Mat. 9. 30.
l Ps. 145. 14.
m Deut. 10. 18.
n Ps. 147. 6.
o Esod. 15. 18.
Ps. 147.
a Ps. 92. 1.
b Ps. 135. 3.
c Ps. 33. 1.
d Ps. 102. 16.
e Deut. 30. 3.
f Ps. 51. 17.
g Fac. 15. 1.
h 1 Cron. 16. 25.
i Nah. 1. 3.
j Isa. 40. 28.
k Ps. 146. 8, 9.
l Iov 38. 26, 27.
m Iov 38. 41.
n Mat. 6. 26.
o Ps. 33. 16, 17, 18.

îndurarea sa. 12 Laudă, Ierusalime, pre Domnul! Laudă pre Dumnezeul tău, Sioane! 13 Căci el a întărit zăvoarele porţilor tale. Şi a binecuvântat pre fiii tăi în mijlocul tău. 14 [p]El dă pace hotarelor tale. Cu [q]grăsimea grâului te satură; 15 [r]El trimite cuvântul său *pe* pământ. Iute foarte aleargă cuvântul său; 16 El aruncă omătul ca fulgii de lână. Şi presară bruma ca pre cenuşă: 17 El asvârle în jos ghiaţa sa în bucăţi. Înaintea gerului său cine poate stà? 18 El trimite cuvântul său, şi le topeşte. Face să adie vântul său, *şi* apele curg. 19 El face cunoscut lui Iacob cuvântul său. Aşezămintele şi judecăţile sale lui Israel. 20 Nu aşà a făcut popoarelor; Şi ele nu au cunoscut judecăţile lui. Lăudaţi pre Domnul.

Toată lumea laudă pre Domnul.

148 Lăudaţi pre Domnul! Lăudaţi pre Domnul în ceruri! Lăudaţi-l în înălţime! 2 [a]Lăudaţi-l, toţi îngerii săi! Lăudaţi-l, toate oştirile lui! 3 Lăudaţi-l, soare şi lună! Lăudaţi-l, toate stelele luminei! 4 Lăudaţi-l, [b]cerurile cerurilor! Şi [c]apele, ce *sunt* preste ceruri! 5 Să laude numele Domnului. Căci [d]el a zis, şi s'a făcut: 6 Şi [e]le-a aşezat în veci şi perpetuu. Lege impusu-*le*-a, ce nu se calcă. 7 Să laude pre Domnul depe pământ, [f]Bălaurii şi toate adâncurile! 8 Focul şi grindina, omătul şi negura, Furtuna [g]ce împlineşte cuvântul lui! 9 [h]Munţii şi toate colinele! Pomii roditori şi toţi cedrii! 10 Fiarele şi toate vitele, Târîtoarele şi pasările aripate! 11 Regii pământului şi toate popoarele, Mai marii şi toţi judecătorii pământului! 12 Tinerii şi fecioarele, Bătrânii şi pruncii, 13 Să laude numele Domnului; Căci numai [i]numele lui este înalt, [j]Măreţia sa *este* preste pământ şi cer: 14 [k]Şi el înalţă cornul poporului său, [l]Lauda tutulor cuvioşilor săi, fiii lui Israel, [m]Poporul, ce *este* aproape de el: Lăudaţi pre Domnul.

Sionul laude pre Domnul.

149 Lăudaţi pre Domnul [a]Cântaţi Domnului cântare nouă. Lauda lui în adunarea cuvioşilor. 2 Bucure-se Israel de [b]Făcătorul său, Fiii Sionului veselească-se întru [c]regele lor. 3 [d]Laude numele lui în cor. În timpane şi în citare să-i psalmodieze. 4 Căci [e]Domnul bine voeşte pentru poporul său. [f]Împodobeşte pre cei săraci cu ajutorul *său*. 5 Tresalte cuvioşii cu mărire, [g]Cânte de bucurie pe paturile lor! 6 Înălţările lui Dumnezeu *fie* în gura lor, Şi [h]sabia cu două tăişuri în mâna lor: 7 Ca să facă răsbunări între popoare, Mustrări între naţiuni: 8 Ca în cătuşe să lege pre regii lor, Şi pre cei măriţi ai lor cu lanţuri de fer; 9 [i]Ca să facă între ele judecata cea scrisă: Această mărire au toţi cuvioşii săi. Lăudaţi pre Domnul.

Tot ce are suflet să laude pre Domnul.

150 Lăudaţi pre Domnul! Lăudaţi pre Dumnezeu în templul său, Lăudaţi-l în tăria puterii lui! 2 [a]Lăudaţi-l pentru faptele sale cele mari! Lăudaţi-l după mărimea [b]mărirei sale! 3 Lăudaţi-l în sunet de trâmbiţă: [c]Lăudaţi-l în harpe şi citare; 4 Lăudaţi-l [d]în timpane şi în cor! Lăudaţi-l [e]în strune şi flaute! 5 Lăudaţi-l [f]în cimbale binerăsunătoare. Lăudaţi-l în cimbale de alarmă! 6 Toată suflarea laude pre Domnul! Lăudaţi pre Domnul!

---

p Isa. 60. 17, 18.
q Ps. 132. 15.
r Iov 37. 12.
—

Ps. 148.
a Ps. 103, 20, 21
b 1 Reg. 8. 27.
c Fac. 1. 7.
d Fac. 1. 1, 6, 7.
e Ps. 89. 37.
f Isa. 43. 20.
g Ps. 147. 15—18.
h Isa. 44. 23.
i Ps. 8. 1.
j Ps. 113. 4.
k Ps. 75. 10.
l Ps. 149. 9
m Efes. 2. 17.

Ps. 149.
a Ps. 33. 3.
b Iov 35. 10.
c Zech. 9. 6.
d Ps. 81. 2.
e Ps. 35. 27.
f Ps. 132. 16.
g Iov 35. 10
h Ebr. 4. 12.
i Deut. 7. 1, 2.

Ps. 150.
a Ps. 145. 5, 6.
b Deut. 3. 24.
c Ps 81. 2.
d Esod. 15. 20.
e Ps. 33. 2.
f 1 Cron. 15. 16, 19, 28.
—

PROVERBELE LUI SOLOMON.

Prieienoasa strigare a înțelepciunii.

1 [a] Proverbele lui Solomon, fiul lui Da-
vid, regele lui Israel: 2 Pentru ca
să se cunoască înțelepciunea și învățătura, Pentru ca să se priceapă cuvintele
minții, 3 Pentru ca să [b] capete învățătura prevederii, Dreptății, judecății *sănătoase* și echității: 4 Pentru a da agerime de minte [c] celor proști, Cunoștință și prevedere celor tânări: 5 *Ca* [d] auzindu-*le* înțeleptul, mai învățat să se facă, Și cel cu pricepere cârmuire *de sine* să câștige: 6 Și să priceapă proverbul și vorbirea adâncă, Cuvintele înțelepților și [e] cimiliturile lor.

Îndemnări și deșteptări.

7 [f] Începutul științei *este* temerea de Domnul, Dar nebunii înțelepciunea și învățătura le nesocotesc. 8 Ascultă, [g] fiule, învățătura părintelui tău, Și nu părăsi ceeace te-a învățat muma ta. 9 Căci [h] cunună plăcută ele *vor fi* pentru capul tău, Și lanț prețios în jurul gâtului tău.

A se ferì de ispite.

10 Fiule, de *vor căutà* păcătoșii să te ademenească, [i] tu nu te învoi: 11 De vor zice: „Vino cu noi; să [j] prindem sânge: Să întindem curse fără cuvânt celui nevinovat: 12 Să-i înghițim de vii, ca infernul, Și pre cei întregi, [k] ca pre cei ce se pogoară în mormânt: 13 Să găsim averi scumpe de tot felul, *Și* să umplem casele noastre de prăzi: 14 Pune sorțul tău cu noi, *Și* o pungă va fi pentru noi toți." 15 Fiule, [l] pe un drum cu ei să nu umblì. *Ci* [m] oprește piciorul tău dela cărarea lor! 16 [n] Că picioarele lor la răutate aleargă, Și grabnice sunt a vărsà sânge. 17 *Nu* în zădar se întinde lațul În fața a tot ce are aripi: 18 Așà pândesc acești sângele acelora, *Și* întind cursă *chiar* asupra vieței lor; 19 [o] Așà *sunt* căile tutulor celor ce caută un câștig nedrept: Posesorul lui îi ia viața.

Pedeapsa neascultătorilor.

20 Iar [p] înțelepciunea în locuri deschise țipă. În uliți face să se audă vocea ei: 21 Ea strigă în răspântii, În intrarea porților, în cetate, zice cuvintele acestea: 22 „Până când, proștilor, veți iubì prostia? Și batjocuritorii se vor plăcea în batjocură, Și nebunii vor urî cuminția? 23 Întoarceți-vă la îndemnul meu, Iacă, [q] vă voiu revărsà spiritul meu, Vă voiu face să cunoașteți cuvintele mele. 24 [r] Deoarece strigat-am, și n'ați voit a auzì, *Și* am întins mâna mea, și nimenea nu a ascultat: 25 Ci [s] ați lepădat orice sfat al meu, Și n'ați voit de îndemnul meu: 26 *Deaceea* [t] și eu voiu râde de nenorocirea voastră, *Și*-mi voiu bate joc, când va ajunge frica voastră. 27 Când [u] ca un vârtej *vă* va năvălì frica voastră, Și ca o furtună va sosì nenorocirea voastră, Când vor venì preste voi lipsă și strâmtorare; 28 [v] Atuncia mă vor chiemà, dar eu nu voiu răspunde, Mă vor căutà, dar nu mă vor aflà: 29 Fiindcă [x] au urât știința, Și frica Domnului nu [y] au ales-o: 30 Sfatul meu [z] nu l-au voit, *Și* au disprețuit orice îndemn al meu: 31 [a] Mânânce deci fructul urmărei lor, Și sature-se din sfaturile lor. 32 Căci pre cei proști însăși fărădelegea îi omoară, Și pre nebuni însăși nepăsarea lor îi pierde. 33 Dar cel [b] ce pre mine mă ascultă, va locuì în siguranță, Și liniștit, fără frică de orice rău.

Îndemnare ca să căutăm serios înțelepciunea spre a ne ferì prin aceasta de amăgitori.

2 Fiule, de vei primì cuvintele mele,
Și vei [a] păstrà la tine zisele mele:
2 De va ascultà urechea ta de înțelep-

PROVERB.
—
Capul 1.
a 1 Reg. 4. 32.
b Cap. 2. 1, 9.
c Cap. 9. 4.
d Cap. 9. 9.
e Ps. 78. 2
f Iov 28. 28.
g Cap. 4. 1.
h Cap. 3. 22.
i Fac. 39. 7.
j Ier. 5. 26.
k Ps. 28. 1.
l Ps. 1. 1.
m Ps. 119. 101.
n Isa. 59. 7.
o 1 Tim. 6. 10.
p Ioan 7. 37.
q Ioel 2. 28.
r Isa 65. 12.
s Ps. 107. 11.
t Ps. 2. 4
u Cap. 10. 24.
v Iov 27. 9.
Isa. 1. 15.
Zech. 7. 13.
Iac. 4. 3.
x Iov 21. 14.
y Ps. 119. 173.
z Ps. 81. 11.
a Iov 4. 8.
b Ps. 25. 12 13.
—
Capul 2.
a Cap. 4. 21.

ciune. *Şi* inima ta o vei plecà înţelegerei; 3 Da, de vei chiemà *la tine* priceperea, Şi vei îndreptà vocea ta înţelegerei: 4 [b]De o vei căutà ca argintul, Şi ca pre un tezaur o vei cercetà: 5 Atuncia vei pricepe frica de Domnul, Şi vei găsi cunoştinţa lui Dumnezeu. 6 [c]Căci Domnul dă înţelepciunea. Din gura lui *ies* ştiinţa şi înţelegerea; 7 El păstrează ajutor celor oneşti, [d]*Este* scut celor ce umblă în neprihănire: 8 El păzeşte cărările dreptăţii. Şi [e]veghiază asupra căii cuvioşilor săi, 9 Atuncia vei cunoaşte dreptul şi dreptatea Şi echitatea, toată calea cea bună. 10 De va intrà înţelepciunea în inima ta, Şi ştiinţa va fi plăcută sufletului tău; 11 *Atuncia* prevederea va veghià preste tine, [f]Cumînţia te va păzì. 12 Ca să te scape de calea celui rău, De omul ce vorbeşte răutăţi, 13 De cei ce au părăsit căile neprihănirei, Ca să [g]umble în căile întunerecului, 14 De cei ce [h]se bucură a face rele, *Şi* [i]se veselesc în răutăţile celor răi: 15 [j]Ale căror cărări *sunt* sucite, Şi *cari sunt* înrăutăţiţi în căile lor. 16 Ea te va scăpà de [k]femeia altuia, De străina, *care* ademeneşte *cu* vorbele ei, 17 Care părăseşte pre conducătorul junеţei sale, Şi uită legămîntul Dumnezeului său. 18 Căci spre moarte se afundă casa ei, Şi spre umbre căile ei. 19 Toţi cei ce merg la dînsa nu se mai întorc, Şi nu mai ajung pe cărările vieţei. 20 Umblă deci pe calea celor buni, Şi păstrează cărările celor drepţi! 21 Căci cei oneşti vor locuì pămîntul, Şi cei fără prihană vor rămînеà pe el. 22 Iar nelegiuiţii se vor stîrpì depe pămînt, Şi cei fărădelege desrădăcina-se-vor dintr'însul.

Folosul temerei de Dumnezeu şi al înţelepciunii.

3 Fiule, nu uità învăţătura mea, [a]Şi inima ta păzească sfaturile mele, 2 Căci vieaţă lungă, ani fericiţi şi [b]pace iţi vor adăugì. 3 Mila şi adevărul să nu te părăsească: [c]Leagă-le în jurul gâtului tău; [d]Scrie-le pe tabla inimei tale! 4 Şi [e]vei aflà har şi bună reuşită În ochii lui Dumnezeu şi ai omului. 5 Din toată inima ta [f]încrede-te în Domnul, [g]Şi nu te sprijinì pe priceperea ta! 6 [h]În toate căile tale recunoaşte-l, Şi el va [i]face drepte cărările tale. 7 [j]Nu fii înţelept în ochii tăi: [k]Teme-te de Domnul, Şi depărtează-te de rău, 8 Aceasta va fi vindecarea corpului tău, Şi [l]măduva oaselor tale. 9 [m]Cinsteşte pre Domnul din avutul tău, Şi din prinoasele a tot venitul tău: 10 [n]Şi se vor umpleà grănarele tale cu belşug, Şi teascurile tale vor revărsà mustul. 11 Învăţătura Domnului, [o]fiule, nu o disprețuì, Şi nici să-ţi fie greu de mustrarea lui: 12 Căci Domnul mustră pre cine iubeşte, *Şi*-i binevoeşte, [p]ca un părinte fiului său.

Fericirea ce urmează înţelepciunei adevărate.

13 [q]Fericit *este* omul, *care* a aflat înţelepciunea, Şi omul, *care* a câştigat înţelegere. 14 [r]Căci câştigurile ei mai bune *sunt* decât câştigurile argintului, Şi venitul ei decât al aurului: 15 Mai preţioasă *este* decât mărgăritarele, Şi [s]toate cele de dorit nu se aseamănă ei: 16 În dreapta ei *este* [t]lungimea zilelor, În stânga ei avuţiile şi onoarea: 17 [u]Căile ei *sunt* căi plăcute, Şi toate cărările ei *sunt* pace: 18 [v]Pom al vieţei *este* pentru cei ce o îmbrăţişează, Şi cei ce o cuprind *sunt* fericiţi. 19 [x]Domnul prin înţelepciune a întemeiat pământul, Cu înţelegere a întărit cerul. 20 [y]Prin ştiinţa lui despicatu-s'au adâncurile, Şi [z]norii picară rouă. 21 Fiule, să nu se depărteze acestea de dinaintea ochilor tăi, Păzeşte dreapta cunoştinţă şi prevederea: 22 Şi ele vor fi vieaţă pentru sufletul tău, Şi [a]podoabă pentru gâtul tău. 23 [b]Atuncia vei merge cu siguranţă în calea ta, Şi piciorul tău nu se va lovì. 24 [c]De te vei culcà, nu

---

b Mat. 13. 44. *c* Iac 1. 5. *d* Ps. 84. 11. *e* 1 Sam. 2. 9. *f* Cap. 6. 22. *g* Ioan 3. 19, 20.

h Cap. 10. 23. *i* Rom. 1. 32. *j* Ps. 125. 5. *k* Cap. 5. 20 —

Capul 3.
a Deut. 8. 1. *b* Ps. 119 165. *c* Esod. 13. 9. *d* Ier. 17. 1. 2 Cor. 3. 3.

e Ps. 111. 1. Fapt. 2. 47. Rom. 14. 18. *f* Ps. 37. 3. 5. *g* Ier. 9. 23. *h* 1 Cron. 28. 9.

i Ier. 10. 23. *j* Rom. 12. 16. *k* Iov 1. 1. *l* Iov 21. 24. *m* Esod. 22. 29.

n Deut. 28. 8. *o* Iov 5. 17. *p* Deut. 8. 5. *q* Cap. 8. 34, 35. *r* Iov 28. 13, etc.

s Mat. 13. 44. *t* 1 Tim. 4. 8. *u* Mat. 11. 29,30. *v* Fac. 2. 9. *x* Ps. 104. 24.

y Fac. 1. 9. *z* Deut. 33. 28. *a* Cap. 1. 9. *b* Ps. 37. 24. *c* Lev. 26. 6.

te vei teme. Și culcat de vei fi, dulce va fi somnul tău. 25 [d]De spaima năprazni-
că nu te vei teme. Nici de ruina celor nelegiuiți, când *îi* va năvăli. 26 Căci Domnul va fi speranța ta. Și va ferì pi-
ciorul tău d'a fi prins.

Deșteptări asupra nedreptății și a lipsei de bunătate.

27 [e]Nu oprì binefacerea celuia ce se cuvine. De stă în puterea mânei tale a *o* face. 28 [f]Nu zice către aproapele tău: „Du-te, și mai vino! Mâne-*ți* voiu dà“, când ai cu tine. 29 Nu născocì vre-un rău asupra aproapelui tău. De-
oarece fără temere locuește cu tine. 30 [g]Nu aveà judecată cu nimenea fără cuvânt. Dacă nu ți-a făcut nici un rău. 31 Pre bărbatul aprig [h]nu-l pizmuì. Și nici alege vre-una din căile sale. 32 Căci urîciune *este* Domnului cel înrăutățit, [i]Dar el celor drepți *este* amic. 33 [j]Blestemul Domnului *este* în casa celui ne-
legiuit. Dar [k]el binecuvintează coliba drepților. 34 Deși [l]își bate joc de bat-
jocuritori. Dă însă har celor umiliți. 35 Cei înțelepți vor moștenì mărire. Dar rușinea va răpì pre cei nebuni.

Îndemnare părintească, de a urmà și a ascultà de învățăturile înțelepciunii.

4 Ascultați, [a]fiilor, învățătura părinte-
lui. Și luați seamă să învățați minte. 2 Căci vă dau bună învățătură: *Deci* nu părăsiți cele ce vă învăț. 3 Căci și eu am fost fiu al *unui* părinte, [b]Gingaș și unic la muma mea. 4 [c]Care mă în-
vățà, și-mi ziceà: „Inima ta cuprindă cuvintele mele, [d]Păzește sfaturile mele, și vei trăì.“ 5 [e]Dobândește înțelep-
ciune, dobândește pricepere. Nu uità, și nu te abate dela cuvintele gurei mele. 6 Nu le părăsì, și ele te vor păzì; [f]Iu-
bește-le, și te vor păzì. 7 [g]*Acesta*-i în-
ceputul înțelepciunei: dobândește înțe-
lepciune. Și întru toate câte *îți* vei do-
bândì, dobândește pricepere. 8 [h]Înal-
tă-o, și ea te va ridicà, La mărire te va duce, de o vei îmbrățișà. 9 Ea pune-
va pe capul tău [i]cunună plăcută. Co-
roană strălucită îți va dà. 10 Ascultă, fiule, și primește cuvintele mele. [j]Ca mulți să-ți fie anii vieței. 11 Te învăț calea înțelepciunei. Te conduc pe cărări drepte. 12 De vei umblà *pe ele*, [k]nu se vor strâmtà pașii tăi. [l]Și de vei a-
lergà, nu te vei clătì. 13 Ține-te de învățătură, *și* nu *o* părăsì! Păzește-*o*, căci ea *este* viața ta! 14 [m]Nu întrà în cărarea celor nelegiuiți. Și nu păși în calea celor răi. 15 Părăsește-o, nici nu trece pe lângă ea. Abate-te dela dânsa, și treci înainte! 16 [n]Căci ei n'ar dormì, de n'ar fi făcut *vre-un* rău: Și somnul li-s'ar fi luat, de n'ar fi făcut *pe careva* să cadă. 17 Căci pânea răutății mâ-
nâncă, Și beau vinul fărădelegei.

18 [o]Dar cărarea celor drepți [p]*este* ca zorile strălucitoare, Care tot mai mult lumineză până *se face* ziuă deplină. 19 [q]Calea celor nelegiuiți *este ca* întu-
nerecul: Ei nu știu de ce se împedică. 20 Fiule, ia aminte la cuvintele mele, Pleacă urechia ta ziselor mele! 21 Să nu se depărteze din ochii tăi, Păzește-le înlăuntrul inimei tale! 22 Că viață *sunt* pentru cei ce le află, Și vindecare a tot corpul lor. 23 Cu toată sârguința păzește inima ta! Căci din ea *sunt* ieși-
rile vieței. 24 Depărtează dela tine strâmbătatea gurei, Și lapădă dela tine răutatea buzelor. 25 Ochii tăi drept înainte să caute, Și pleoapele tale să se îndrepte înaintea ta. 26 Cumpănește calea, *pe care calcă* piciorul tău, Și toate căile tale vor fi temeinice. 27 Nu te abate *nici* la dreapta, nici la stânga. De-
părtează piciorul tău de rele!

Ferește-te de desfrânare.

5 Fiule, ia seamă la înțelepciunea mea, *Și* pleacă urechea ta la mintea mea. 2 Ca să fii cu prevedere, Și buzele tale să [a]păstreze știință. 3 [b]Căci *ca* din fa-
guri strecoară-se mierea din buzele fe-
meii străine, Și [c]mai neted decât oleiul *este* cerul gurei sale: 4 Dar [d]amar ca

d Ps. 91. 5. *e* Rom. 13. 7. *f* Lev. 13. 19. *g* Rom. 12. 18. | *h* Ps. 37. 1. *i* Ps. 25. 14. *j* Zech. 5. 4. *k* Ps. 1. 3. | *l* Iac. 4. 6. *Capul 4.* *a* Ps. 34. 11. *b* 1 Cron. 29. 1. | *c* Efes. 6. 4. *d* Cap. 7. 2. *e* Cap. 2, 2, 3. *f* 2 Thes. 2. 10. | *g* Mat. 13. 44. *h* 1 Sam. 2. 30. *i* Cap. 1. 9. *j* Cap. 3. 2 | *k* Ps. 18. 36. *l* Ps. 91. 11, 12. *m* Ps. 1. 1. *n* Isa. 57. 20. *o* Mat. 5. 14, 45. | *p* 2 Sam. 23. 4. *q* Ier. 23. 12. Iosu 12. 35. *Capul 5.* *a* Mal. 2. 7. | *b* Cap. 2. 16. *c* Ps. 55. 21. *d* Eccl. 7. 26.

pelinul sunt urmările *cu cu*. [e]Străpungătoare, ca sabia cu două tăişuri. 5 [f]Picioarele ei duc la moarte, Paşii săi ies la mormânt. 6 Ca să nu cumpăneşti calea vieţei, Schimbăcioase sunt cărările ei, *ca* să nu *le* poţi cunoaşte. 7 Deci, fiilor, ascultaţi-mă, Şi nu vă abateţi dela cuvintele gurei mele. 8 Depărtează calea ta dela dânsa, Şi nu te apropià de uşa casei ei! 9 Ca nu cumva să dai floarea *vieţei* tale altora, Şi anii tăi celui crud: 10 Ca să nu se sature străinul de puterea ta, Sau *să între* ostenelele tale în casa altuia: 11 Şi tu pe urmă să *nu* gemi, Când carnea ta şi corpul tău vor fi pierite: 12 Şi să *nu* zici: „O, cât am [g]urît învăţătura, Şi inima mea a [h]despreţuit îndemnul: 13 N'am ascultat de vocea învăţătorilor mei, Şi n'am plecat urechea mea la cei ce mă învăţau: 14 Puţin a lipsit, să nu cad în tot soiul de rele, Chiar în mijlocul adunării şi al comunităţii.“ 15 Beà apă *numai* din fântâna ta, Şi din isvoarele puţului tău: 16 *Ca* să se răspândească departe fântânele tale, *Ca* pâreiele de apă în uliţi. 17 Numai ale tale să fie, Nu şi ale străinilor cu tine! 18 Isvorul tău fie binecuvântat, Şi bucură-te de [i]femeia tânăreţei tale: 19 [j]Cerboaică iubită, căprioară plăcută, Ţâţele ei îndestuleze-te totdeauna, Şi *numai* în iubirea ei să te tot îmbeţi. 20 Şi de ce ai voi, fiule, să te îmbeţi dela [k]o străină? Şi să îmbrăţişezi sânul unei alteia? 21 [l]Căci căile fiecăruia *sunt* înaintea ochilor Domnului, Şi el cumpăneşte cărările lor. 22 Pre cel nelegiuit [m]însăşi fărădelegile sale îl vânează, Şi în însăşi funiile păcatelor se prinde; 23 [n]El din lipsă de învăţătură va muri, Şi se va rătăci în multa sa nebunie.

Asupra chezăşiei.

6 Fiule, [a]de ai dat chezăşie pentru amicul tău, *Sau de* ai bătut palma ta pentru un străin, 2 Tu te-ai înlănţuit prin cuvintele gurei tale, Te-ai prins prin cuvintele gurei tale. 3 Fiule, fă deci aceasta, şi mântuie-te, Căci căzut-ai în puterea amicului tău: Mergi, grăbeşte-te, şi sileşte pre amicul tău! 4 [b]Nu dà somn ochilor tăi, Nici adormire pleoapelor tale, 5 Mântuie-te, ca o ciută din mâna *vânătorului*, Şi ca o pasăre din mâna păsărarului.

Fereşte-te de lenevie.

6 [c]Mergi la furnică, leneşule, Vezi căile ei, şi fii înţelept: 7 Care, neavând nici căpetenie, nici cine să o priveghieze, nici domn, 8 *Îşi* găteşte de cu vară hrana sa, *Şi odată* cu secerişul adună bucate 9 [d]Până când, leneşule, vei zăceà? Când te vei sculà din somnul tău? 10 O leacă de somn, o leacă de adormitare, O leacă de şedere cu mânele tologite, 11 [e]Şi sărăcia ta, ca un hoţ, te va ajunge, Şi lipsa ta, ca un haiduc.

Fereşte-te de răutate.

12 Om de nimica, înrăutăţit, *Este cel ce* umblă cu gură clevetitoare, 13 [f]Cel ce clipeşte din ochii săi, Cel ce vorbeşte cu picioarele sale, Cel ce arată cu degetele sale: 14 Răutate în inima lui totdeauna [g]uneltesce, *Şi* [h]samănă desbinări. 15 De aceea peirea lui într'o clipă îl va ajunge, Fără de ştire [i]va fi lovit, *şi* [j]vindecare nu va aveà. 16 Aceste şease urăşte Domnul, Ba, şapte *sunt lucrurile ce*-i sunt în urîciune: 17 [k]Ochi mândri, [l]limbă mincinoasă, Şi [m]mâni ce varsă sânge nevinovat: 18 [n]Inima ce unelteşte gânduri rele, [o]Picioarele cele grabnice a face rău: 19 [p]Marturul mincinos, *care* răsuflă minciuni, Şi cel [q]ce seamănă desbinări între fraţi.

Fereşte-te de adulter.

20 Păzeşte, [r]fiule, sfatul părintelui tău, Şi nu părăsi învăţătura mumei tale! 21 [s]Leagă-*le* de a pururea de inima ta, *Şi* le prinde în jurul gâtului tău! 22 *Şi* [t]când vei merge, te vor conduce: Când vei fi culcat, [u]vor veghià asupră-ţi: Când te vei deşteptà, vor vorbì cu tine. 23 [v]Căci candelă *este* sfatul *meu*, şi lumină învăţătura *ei*, Şi mustrările *spre*

---

e Ebr. 4. 12. *f* Cap. 7. 27. *g* Cap. 1. 29. *h* Cap. 1. 25. *i* Mal. 2. 14. *j* Cânt. 2. 9. *k* Cap. 2. 16. *l* Osea. 7. 2. Ebr. 4. 13. *m* Ps. 9. 15. *n* Iov 4. 21. — *Capul 6.* *a* Cap. 11. 15. *b* Ps. 132. 4. *c* Iov 12 7. *d* Cap. 24. 33,34. *e* Cap. 10. 4. *f* Iov 15. 12. *g* Mic. 2 1. *h* Vers. 19. *i* Ier. 19. 11. *j* 2 Cron. 36. 16. *k* Ps. 18. 27. *l* Ps. 120. 2, 3. *m* Isa. 1. 15. *n* Fac. 6. 5. *o* Isa. 59. 7. *p* Ps. 27. 12. *q* Vers. 14. *r* Efes. 6. 1. *s* Cap. 3. 3. *t* Cap. 3. 23, 14. *u* Cap. 2. 11. *v* Ps 19. 8

învățătură *sunt* drumul vieței: 24 [x] Ca să te păzească de femeia rea, De limba lingușitoare a străinei. 25 [y] Nu dorì în inima ta frumusețea ei: Și nu lăsà să te prindă prin pleoapele ei. 26 Căci pentru femeie meretrice *ajunge omul* până la pânea cea depe urmă: Căci femeia altuia vânează însăși viața, cea *atât de* scumpă *omului*. 27 Au poate careva luà foc în sânul său, Fără să-și ardă vestmintele sale? 28 Au poate careva să umble pe cărbuni aprinși, Fără să i-se frigă picioarele? 29 Așà *întâmple-se* celui ce intră la femeia aproapelui său: Tot însul, care o va atinge, nepedepsit nu va rămâneà. 30 Furului nu se trece cu vedere, Chiar de fură, ca să se sature, foame fiindu-i; 31 Căci, *de* se va prinde, înșeptit va înapoì. *Până și* toată averea casei sale o va da. 32 *Dar* cel ce desfrânează cu femeia *altuia este* fără minte, *Și* peirea sufletului său va câștigà. 33 Loviri și rușine va suferì, Și ocara lui nu se va șterge. 34 Căci gelozia bărbatului *este* o furie, Și lui nu-i va fi milă *de el* în ziua răsbunării. 35 El nu se va uità la nici o răscumpărare, Și nu va primì oricât vei îmmulțì darurile.

Descrierea ispitirei spre desfrânare și urmările sale nenorocite.

7 Fiule, păzește cuvintele mele, Și [a] păstrează cu tine sfaturile mele! 2 Sfaturile mele [b] păzește-le, și vei trăì, [c] Și învățătura mea ca lumina ochiului tău. 3 [d] Înfășură-le în jurul degetelor tale, Scrie-le pe tabla inimei tale! 4 Zi înțelepciunei: „*Fii* sora mea!“ Și chiamă „amică“ mintea. 5 [e] Ca să te ferească de femeia altuia, De străina, *care* lingușește cu cuvintele ei. 6 Căci prin fereastra casei mele, Prin gratiele mele privit-am: 7 Și căutat-am între cei proști, Văzut-am între tânări prè un tânăr [f] fără de minte. 8 Trecea pe uliță, pe la colțul *casei* unei *asemenea*, Și aținea drumul ce duce la casa ei: 9 [g] În amurg, în seara zilei, În noaptea neagră și întunecoasă: 10 Și iacă, o femeie îi *ieșì* înainte, *Ca* o meretrice îmbrăcată și cu inima șireată. 11 [h] Bună de gură, și fără astâmpăr, *Și* [i] picioarele în casă nu-i stăteau: 12 Când în uliță, când în drum, Și la toate colțurile pândind. 13 Ea îl cuprinse, și-l sărută, Și cu frunte nerușinată îi zise: 14 „Daruri de bucurie *am* asupră-mi, Astăzi plătit-am voturile mele. 15 Deaceea ieșitu-ți-am înainte, Să te caut, și te-am găsit! 16 Cu găteli împodobit-am patul meu, Cu așternut de [j] pânzuri de Egipt. 17 Stropit-am patul meu Cu smirnă, aloe și scorțișoară! 18 Vino, să ne îmbătăm cu iubire până dimineața, Cu iubire să ne desfătăm; 19 Căci bărbatul *meu* nu-*i* acasă, S'a dus în cale îndelungată: 20 Punga cu argint luând în mâna sa, D'abia înainte de lună plină se va înturnà acasă.“ 21 *Și* l-a atras cu [k] vorbele ei măgulitoare, L-a ademenit [l] cu buzele ei lingușitoare. 22 El degrabă a mers după ea, Cum merge boul la junghiere, Și ca nebunul, *legat* în lanțuri, la pedeapsă. 23 Până săgeata îi va străpunge ficatul, Cum pasărea ce se grăbește la laț, Neștiind, că *este întins* asupra vieții sale. 24 Și acum, fiilor, ascultați-mă, Și fiți luători aminte la cuvintele gurei mele: 25 Nici odată inima ta să nu se abată în calea ei: Să nu te rătăcești în cărările ei: 26 Căci ea a tăcut pre mulți să cadă răniți de moarte, Și mulți a ucis ea. 27 Calea spre infern *este* casa ei, Ducătoare la cămările morții.

Strigarea și făgăduința înțelepciunii care a fost din veci la Dumnezeu.

8 Au [a] înțelepciunea nu strigă? Și mintea *nu* face să se audă vocea ei? 2 Pe vârful înălțimilor, pe drum, În respântii stă. 3 Ea strigă la porți, la întrarea cetății. La întrarea în porți: 4 „Către voi, bărbaților, strig, 5 Și vocea mea *se îndreaptă* la fiii oamenilor: Învățați, proștilor, minte, Nebunilor, faceți-vă înțelegători cu inimă! 6 As-

---

x Cap. 2. 16.
y Mat. 5. 28.

Capul 7.
a Cap. 2. 1.
b Isa. 55. 3.
c Deut. 32. 10.
d Deut. 6. 8.
e Cap. 2. 16.
f Cap. 6 32.
g Iov 24. 15.
h Cap. 9. 13.
i 1 Tim. 5. 13. Tit. 2. 5.
j Isa 55 3
k Cap. 5. 3
l Ps. 12. 2.

Capul 8
a Cap 1. 20.

cultați-*mă*, căci [b]lucruri măreţe voiu vorbì. Şi din buzele mele dreptate voiu scoate. 7 Căci gura mea adevăr va vorbì. Şi fărădelegea în urîciune *va fi* buzelor mele. 8 Cu dreptate *vor fi* toate cuvintele gurei mele. *Şi* nimic răsucit sau strâmb în ele nu *va fi;* 9 Toate *vor fi* netede celui cu pricepere. Şi drepte celor ce au câştigat ştiinţă: 10 Primiţi învăţătura mea, şi nu argint. Şi ştiinţa mai bine decât aurul ales! 11 [c]Căci înţelepciunea mai bună *este* decât mărgăritarele, Şi toate cele de dorit cu ea nu pot să se asemene. 12 Eu, înţelepciunea, cu mintea locuesc, Şi planurile cele mai iscusite descoper. 13 [d]Temerea de Domnul *este* a urî răul; [e]Mândria şi sumeţia, Reaua purtare şi [f]gura rea le urăsc. 14 Al meu *este* sfatul şi iscusinţa; Eu *sunt* mintea, [g]la mine *este* puterea. 15 [h]Prin mine domnesc regii: Şi domnii proclamă dreptatea: 16 Prin mine domnesc domnitorii. Şi cei mari: toţi judecătorii pământului; 17 [i]Eu iubesc pre cei ce mă iubesc. Şi [j]cei ce mă caută de timpuriu, mă găsesc; 18 La mine *sunt* [k]averea şi onoarea, Bunurile statornice şi fericirea. 19 Mai bun *este* [l]fructul meu decât aurul cel mai curat. Şi câştigul meu *mai bun este* decât argintul cel mai ales. 20 Pe cărarea dreptăţii umblu. În calea judecăţii: 21 Ca să dau în moştenire bunuri statornice celor ce mă iubesc. Şi să le umplu tezaurele lor. 22 [m]Domnul m'a zidit la începutul căilor sale, Înaintea lucrurilor sale, de demult. 23 [n]Din veci doamnă am fost, Din început, înainte de a fi pe pământ. 24 Născută am fost, când adâncurile încă nu erau, *Nici* izvoarele încărcate cu apă. 25 [o]Mai înainte de ce s'au înfipt munţii. Înainte de colini am fost născută: 26 Când încă nu făcuse pământul şi câmpiile, Nici începutul pulberei lumei. 27 Când gătia cerurile, acolo *eram*, Când el trăgeà cercul în jurul adâncurilor; 28 Când întărià nourii de sus. Şi întăriturile făceà adâncului: 29 [p]Când puneà mării aşezământ, Ca apele *ei* să nu treacă preste ţărmurile ei, [q]Şi tari făceà temeliile pământului: 30 [r]Atuncia lângă el eram, *ca* un înfiat *al său*, [s]Bucuria *sa* de toate zilele, veselindu-mă pururea înaintea feţei sale. 31 Şi mă plăceam în lumea pământului său, Şi [t]plăcerile mele *erau* cu fiii oamenilor. 32 Şi acum, fiilor, ascultaţi-mă. Căci fericiţi *vor fi cei ce* vor păzì căile mele! 33 Ascultaţi învăţătura, şi fiţi înţelepţi. Şi n'o lăpădaţi. 34 Fericit *este* omul, care ascultă de mine, Veghiând la uşile mele în toate zilele, Păzind pragurile uşilor mele. 35 Căci cel ce mă găseşte, viaţă găseşte. Şi bunăvoinţa Domnului câştigă: 36 Dar cel ce păcătueşte asupră-mi, neajuns sufletul său face: Toţi cei ce mă urăsc, iubesc moartea."

Strigarea prietenoasă a înţelepciunii.

9 [a]Zidit-a înţelepciunea casa sa, Tăiat-a cei şapte stâlpi ai ei: 2 [b]Junghiat-a vitele sale, [c]Dres-a vinul ei, şi întins-a masa sa; 3 Sclavele ei [d]trimis-a; [e]Ea strigă de [f]pe culmile locurilor înalte ale cetăţii, *zicând:* 4 [g]„Cel neînţelept abată-se *aicia!*" Celui fără de minte zice: 5 [h]„Veniţi, mâncaţi din pânea mea, Şi beţi din vinul dres de mine: 6 Lăsaţi neînţelepciunea şi veţi trăì, Şi umblaţi pe calea minţii." 7 Cel ce învaţă pre luătorul în râs, ruşine îşi câştigă, Şi cel ce mustră pre cel nelegiuit, pată. 8 [i]Nu mustră pre luătorul în râs, ca să nu te urască. [j]Mustră pre cel înţelept şi el te va iubì. 9 Dă *sfat* celui înţelept şi mai înţelept se va face: Arată celui drept [k]şi va adăugì a învăţà. 10 [l]Începutul înţelepciunei *este* temere de Domnul, Şi ştiinţa celui Sfânt *este* priceperea: 11 [m]Căci prin mine zilele tale se vor înmulţì, Şi ţi-se vor adăugì anii de viaţă. 12 [n]De eşti înţelept, pen-

---

b Cap. 22. 20.
c Iov 28. 15,etc.
d Cap. 16. 6.
e Cap. 6. 17.
f Cap. 4. 24.
g Eccl. 7. 19.
h Dan. 2. 21.
i Ioan 14. 21.
j Iac. 1. 5.
k Mat. 6. 33.
l Cap. 3. 14
m Ioan 1. 1.
n Ps. 2. 6.
o Iov 15. 7, 8.
p Fac. 1. 9, 10.
q Iov 38. 4.
r Ioan 1. 1,2,18.
s Col. 1. 13.
t Ps. 16. 3.
—
Capul 9.
a 1 Pet. 2. 5.
b Mat. 22. 3,etc.
c Vers. 5
d Rom. 10 15.
e Cap. 8. 1, 2.
f Vers. 14.
g Mat. 11. 25.
h Ioan 6. 27
i Mat. 7. 6.
j Ps. 141. 5.
k Mat. 13. 12.
l Iov 28. 28.
m Cap. 3. 2, 16.
n Iov 35. 6, 7.
—

tru tine însuți înțelept ești. Și *de* ești derâzător, singur vei suferì. 13 Femeia nebună, cea bună de gură, *E* fără înțelegere și nu știe nimic. 14 Ea s'așează în ușa casei sale, Pe scaun, în locurile înalte ale cetății. 15 Ca să chieme pre trecătorii depe drum, Cari merg drept în drumul lor, *zicându-le:* 16 „Cel prost, abată-se aicia:“ Și celui fără de minte îi zice: 17 „Dulce este apa furată, Și pânea *luată* pe ascuns plăcută.“ 18 Și el nici știe, că acolo *sunt* umbrele morții, Și că cei chiemați de ea *sunt* în adâncul mormântului.

Binecuvântarea dreptății, blestemul păcatului.

10 Proverbele lui Solomon: [a] Fiul înțelept face bucurie părintelui *său*, Iar fiul nărod *este* întristare mumei sale. 2 [b] Nimic nu folosesc tezaurele nedrepte, [c] Dar dreptatea mântuiește de moarte. 3 [d] Domnul nu lasă să flămânzească sufletul celui drept, Dar respinge pofta celor răi. 4 [e] Mâna leneșă sărăcește, Iar [f] mâna celor harnici se înavuțește. 5 Fiul înțelept adună de cu vară. *Iar* cel ce doarme pe *timpul* culesului *este* [g] fiu aducător de rușine. 6 Binecuvântări *sunt* pe capul celui drept, Iar [h] gura celor nelegiuiți ascunde nedreptate. 7 [i] Amintirea dreptului *rămâne* în binecuvântare, Iar numele celor nelegiuiți va putrezì. 8 Cel cu inima înțeleaptă primește sfaturile, [j] Iar cel cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncă. 9 [k] Cel ce merge în neprihănire, în siguranță umblă, Iar cel ce strâmbătățește căile sale va fi cunoscut. 10 [l] Cel ce face din ochiu aduce scârbă, [m] Și cel cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncă. 11 [n] Gura dreptului *este* izvorul vieții, Iar [o] gura celor nelegiuiți ascunde nedreptate. 12 Ura scornește sfadă, Iar [p] iubirea tăinuește toate păcatele. 13 Înțelepciunea se găsește în buzele celui cuminte, Dar [q] varga *este* pentru spinarea celui lipsit de minte. 14 Înțelepții ascund știința *lor*, Iar [r] gura celui nesocotit *este* o ruină apropiată. 15 [s] Averea avutului *este* cetatea cea tare a sa, Ruina săracilor *este* sărăcia lor. 16 Lucrarea dreptului *duce* la viață, Iar câștigul celui rău la păcat. 17 Pe calea vieții *umblă* cel ce păzește învățătura, Iar cel ce nesocotește mustrarea, se rătăcește. 18 Cel ce tăinuește ura, *are* buze mincinoase, Și [t] cel ce răspândește vorbirea de rău *este* nebun. 19 [u] În vorba multă greșelile nu lipsesc, Iar [v] cel ce-și stăpânește buzele sale *este* înțelept. 20 Limba celui drept *este ca* argintul cel mai ales, *Iar* inima celor nelegiuiți puțin *lucru este*. 21 Buzele dreptului pre mulți îi pasc, *Iar* cei nesocotiți mor din lipsă de minte. 22 [x] Binecuvântarea Domnului, ea înavuțește, Și grija nimic nu adauge la ea. 23 *Precum* [y] nesocotitului îi *este* bucurie a face rele, *Așà* este înțelepciunea celui cuminte. 24 [z] De ce se teme răul, i-se va întâmplà, Dar [a] drepților *Dumnezeu* dorința lor o împlinește. 25 Precum trece furtuna, [b] așà cel nelegiuit nu *va* mai *fi*, Dar [c] cel drept *este pe* temelia de veci. 26 Precum dinților oțătul și ochilor fumul, Așà *este* leneșul pentru cei ce-l trimit. 27 [d] Temerea de Domnul înmulțește zilele, Iar [e] anii celor nelegiuiți se scurtează. 28 [f] Așteptarea drepților *este* bucurie, Iar speranța nelegiuiților va pierì. 29 Calea Domnului *este* scăpare celui fără de prihană, [g] Dar ruină făcătorilor de rele. 30 [h] Dreptul nici odată nu se va clătì, Iar nelegiuiții nu vor locuì pământul. 31 Gura dreptului scoate înțelepciune, Iar limba răsvrătitoare se va stârpì. 32 Buzele celui drept cunosc bunăvoința, Iar gura nelegiuiților *nu-i decât* răsvrătitoare.

Fericirea cuviosilor, nenorocirea răilor.

11 [a] Cumpăna amăgitoare *este* urîciune Domnului, Iar greutățile depline îi *sunt* plăcute. 2 [b] *De* vine înmândrirea, vine și rușinea, Iar cu cei modești *este*

Capul 10.
a Cap. 15. 20.
b Ps. 49. 6, etc.
c Dan. 4. 27.
d Ps. 10. 14.
e Cap. 12. 24.
f Cap. 13. 4.
g Cap. 12. 4.
h Est. 8. 8.
i Ps. 9. 5. 6.
j Vers. 10.
k Ps. 23. 4.
l Cap. 6. 13.
m Vers. 8.
n Ps. 37. 30.
o Ps. 107. 42
p 1 Cor. 13. 4. 1 Pet. 4. 8.
q Cap. 26. 3.
r Cap. 18. 7.
s 1 Tim. 6. 17.
t Ps. 15. 3.
u Eccl. 5. 3.
v Iac. 3. 2.
x Fac. 24. 35
y Cap. 14. 9.
z Iov 15. 21.
a 1 Ioan 5.14,15.
b Ps. 37. 9, 10.
c Ps. 15. 5.
d Cap. 9. 11.
e Iov 15. 32, 33.
f Iov 8. 13.
g Ps. 1. 6.
h Ps. 37. 22, 29

Capul 11.
a Lev. 19. 35,36.
b Dan. 4. 30, 31.

înțelepciunea. 3 [c]Neprihănirea celor oneşti, ea îi conduce, Iar vicleşia celor vânzători îi strică. 4 [d]Nimic nu foloseşte avuţia în ziua mâniei, Iar [e]dreptatea mântuie de moarte. 5 Dreptatea celui fără prihană dreaptă face calea lui. Iar [f]nelegiuitul în chiar nelegiuirea sa va cădea. 6 Dreptatea celor oneşti îi mântuie. Iar cei vânzători *chiar* în lăcomia *lor* se prind. 7 [g]Cu moartea omul rău pierde *şi* aşteptarea *sa*. Şi speranţa făcătorilor de rele va pieri. 8 [h]Dreptul se mântuie din nevoi; Şi nelegiuitul vine în locul său. 9 [i]Fățarnicul pierde pre aproapele său cu gura sa, Dar scăpă-vor *de ea* prin înţelepciunea *lor cei* drepţi. 10 [j]De fericirea drepţilor se bucură cetatea, Şi la peirea nelegiuiţilor *se fac* cântări de bucurie. Cetatea se înalţă prin binecuvântarea celor oneşti. 11 [k]Dar se surpă prin gura celor nelegiuţi. 12 Cel ce defaimă pre aproapele său *este* fără de minte. Iar cuminţele tace. 13 [l]Vorbitorul de rău descopere secretele, Iar cel cu minte credincioasă ascunde lucrul. 14 [m]Unde nu *este* conducere, poporul cade, Iar mântuirea *vine* dela mulţimea celor cu *bun* sfat. 15 [n]Rău foarte ajunge cel ce se pune chezaş pentru un străin, Iar cel ce urăşte darea de mână, *este* în siguranţă. 16 [o]Femeia plăcută capătă onoare. Şi cei puternici capătă averi. 17 [p]Omul milos şieşi face bine, Iar cel crud carneă sa însăşi o chinueşte. 18 Nelegiuitul îşi dobândeşte câştig amăgitor, Iar [q]cel ce seamănă dreptate, plată sigură. 19 Precum dreptatea *duce* la viaţă, Aşă cel ce urmăreşte răul *merge* la moarte. 20 Urîciuni *sunt* Domnului cei cu inimă înrăutăţită, Dar bineplăcuţi îi *sunt* cei ce umblă în neprihănire. 21 [r]*Din* neam în neam cel rău nu va rămâneà nepedepsit, Iar [s]semânţa celor drepţi se va mântuì. 22 Inel de aur în râtul porcului, *Este* femeia frumoasă fără de minte. 23 Dorinţa drepţilor nu *este* decât bună, Aşteptarea reilor, [t]mânia. 24 Unul [u]împarte, şi mai avut încă se face, Altul opreşte mai mult decât se cuvine, dar *numai* spre lipsa sa. 25 [v]Sufletul binefăcător se îngraşă, [x]Şi cel ce adapă, însuşi se va adăpà. 26 [y]Cel ce opreşte grânele, pre acela îl blestemă poporul, Dar [z]binecuvântare *este* pe capul celui ce *le* vinde. 27 Cel ce caută cele bune, bunăvoinţă capătă, [a]Iar cel ce caută rele, *rău* i-se va întâmplà. 28 [b]Cel ce se încrede în avuţia sa, căde-va. Dar [c]ca frunza vor înverzì cei drepţi. 29 Cel ce chinueşte casa sa [d]vânt va stăpânì. Şi cel nesocotit *va ajunge* sclavul celui înţelept cu inima. 30 Fructul dreptului *este* pom al vieţei, Şi [e]cel ce câştigă inimele, înţelept *este*. 31 [f]Iacă, dreptului i-se va răsplătì pe pământ. Cu cât mai mult încă nelegiuitului şi păcătosului.

Purtarea înţeleptului şi a prostului.

12 Cel ce iubeşte povaţa, iubeşte ştiinţa, Iar cel ce urăşte mustrarea, prost *rămâne*. 2 [a]Cel bun află bunăvoinţă dela Domnul, Iar pre omul uneltitor de rele îl condamnă. 3 Nimenea nu se va întări prin nelegiuire. Dar [b]rădăcina drepţilor nu se va clătì. 4 [c]Femeia virtuoasă *este* coroana bărbatului său. Iar cea aducătoare de ruşine *este* [d]ca putregaiul în oasele lui. 5 Gândurile drepţilor *ţintesc la* dreptate, *Iar* sfaturile nelegiuiţilor *la* înşelăciune. 6 [e]Vorbele nelegiuiţilor *sunt* la pânda sângelui, [f]Iar gura celor oneşti îi va scăpà. 7 [g]Nelegiuiţii se răstoarnă, şi nu mai *sunt*, Iar casa drepţilor va stà. 8 După a sa minte se laudă bărbatul, [h]Iar cel ce *are* inimă înrăutăţită, spre dispreţ va fi. 9 [i]Mai bun *este acela ce* nu se făleşte, şi are sclav, [j]Decât cel ce face pre mândru, şi n'are pâne. 10 Dreptul ştie până şi trebuinţele animalelor sale, Iar inima nelegiuţilor *este* crudă. 11 [k]Cel ce lucrează ogorul său, se va sătură de pâne;

c Cap. 13. 6.
d Zef. 1. 18.
e Fac. 7. 1.
f Cap. 5. 22.
g Cap. 10. 28.
h Cap. 21. 18.
i Iov 8. 13.
j Est. 8. 15.
k Cap. 29. 8.
l Lev. 19. 16.
m 1 Reg. 12. 1, etc.
n Cap. 6. 1.
o Cap. 31. 30.
p Mat. 5. 7.
q Osea. 10. 12. Iac. 3. 18.
r Cap. 16. 5
s Ps. 112. 2.
t Rom. 2 8, 9
u Ps. 112. 9.
v 2 Cor. 9. 6, 7, 8, 9, 10.
x Mat 5. 7.
y Amos. 8. 5, 6.
z Iov 29. 13.
a Est. 7. 10.
b Iov 31. 24.
c Ps. 1. 3. Ier. 17. 8.
d Eccl. 5. 16.
e Dan. 12. 3.
f 1 Pet. 4. 17, 18.
—
Capul 12.
a Cap. 8. 35.
b Cap. 10. 25.
c 1 Cor. 11. 7.
d Cap. 14. 30.
e Cap. 1. 11 18.
f Cap. 14. 3.
g Ps. 37. 36, 37.
h 1 Sam. 25. 17.
i Cap. 13. 7.
j Deut. 25 4.
k Fac. 3. 19.

Iar cel ce umblă după deşertăciuni, [l] *este* lipsit de minte. 12 Nelegiuitul doreşte întărirea răilor. Iar rădăcinele dreptilor dau *acestora* tăria *lor*. 13 [m] *Este* o cursă rea în păcatul buzelor, [n] lar dreptul va ieşi din strâmtorare. 14 [o] Săturâ-se-va omul de bunuri cu însuşi fructul gurei *sale*, [p] Şi dă-se-va omului plata mânelor sale. 15 [q] În ochii nebunului dreaptă *este* calea sa. Dar cel ce ascultă sfatul, *este* înţelept. 16 [r] Nesocotitul pe dată îşi vădeşte mânia sa. Iar cel cu minte ascultă ocara. 17 [s] *Cel ce* mărturiseşte adevărul, dă *mărturii* drepte. Iar marturul mincinos înşelăciune. 18 [t] Vorbele unora sunt ca loviturile de sabie. Iar limba înţelepţilor *este* vindecare; 19 Buza adevărului în veci se va întări. [u] Iar limba minciunei numai o clipă. 20 Înşelăciune *au* în inimă cei ce urzesc rele. Iar cei ce sfătuesc la pace, *simt* bucurie. 21 Celui drept nici un rău nu i-se va întâmplă, Iar cei nelegiuiţi se vor covârşi de nenorociri. 22 [v] Urîciune *sunt* Domnului buzele mincinoase, Iar aceia ce lucrează cu credincioşie, *sunt* plăcerea lui. 23 Omul cu minte ascunde ştiinţa, Iar inima nebunilor proclamă nebunia *lor*. 24 Mâna celor harnici domneşte, Iar cea leneşă plăteşte dare. 25 Întristare în inimă pleacă pre om, Şi cuvântul bun il veseleşte. 26 Cel drept conduce şi pre aproapele lui, Iar calea nelegiuiţilor îi rătăceşte. 27 Leneşul nici nu frige ceea ce a vânat: Bun scump omului *este* hărnicia. 28 Pe cărarea dreptăţii *este* vieaţa. Şi calea cărării *sale* nu *duce* la moarte.

Urmare mai departe a descrierii purtării înţelepte şi smintite.

13 Fiul cel înţelept *ascultă* învăţătura părintelui. [a] Iar cel derâzător nici mustrări nu ascultă. 2 [b] Cel bun mănâncă din fructele gurei sale, Iar sufletul celor fără credincioşie, silnicie. 3 [c] Cel ce-şi păzeşte gura sa vieaţa şi-o păzeşte. Iar cel ce cască prea tare buzele sale, dărăpânare îşi pregăteşte. 4 [d] Sufletul leneşului doreşte dar nimic nu *capătă*. Iar sufletul celor harnici se satură. 5 Cuvântul minciunei îl urăşte cel drept. Iar cel nelegiuit căşuncază ruşine şi ocară. 6 [e] Dreptatea păzeşte pre cel fără prihană în calea *sa*, Iar răutatea pierde pre cel păcătos. 7 [f] Cutare se dă de avut, nimica *având*, Şi cutare se dă de sărac, averi mari *având*. 8 Unora averea lor un le *serveşte* decât spre răscumpărarea vieţei, În timp ce săracul nici n'aude ameninţări. 9 Lumina dreptilor arde bine, [g] lar candela celor nelegiuţi se va stinge. 10 Mândria n'aduce decât certe, Iar cu cei ce primesc sfaturi *este* înţelepciunea. 11 [h] Averea cu înşelăciune *câştigată* scade, Iar cel ce o adună cu mâna *sa o* va înmulţi. 12 Aşteptarea îndelungată îmbolnăveşte inima, Iar [i] dorinţa împlinită *este* pom al vieţei. 13 Cel ce *nu* bagă în seamă cuvântul, ruinase-va, Iar cel ce se teme de poruncă, răsplăti-se-va. 14 [k] Învăţătura înţeleptului *este* un izvor al vieţei, Ce-*l* depărtează dela [l] laţurile morţii, 15 Înţelegerea bună face *pre om* plăcut, Dar calea celor fără credincioşie *este* aspră. 16 [m] *Toate le* face cumintele cu ştiinţă, Iar nebunul dă de gol nebunia *sa*. 17 Trimisul fărădelege cădeà-va în nenorocire, Iar [n] solul credincios *aduce* vindecare. 18 Sărăcia şi ocara *vor lovì* pre cel ce lapădă învăţătura, Iar [o] cel ce se foloseşte de mustrări se va mărì. 19 *Toată* [p] pofta împlinită este dulce sufletului, Deci urât *este* nebunilor de a se lăsà de rele. 20 Cel ce umblă cu înţelepţii, înţelept va fi, Iar cel ce se însoţeşte cu nebunii, nebun va fi. 21 [q] Pre păcătoşi îi urmăreşte răul, Iar pre drepţi îi răsplăteşte binele. 22 Cel bun lăsà-va moştenirea fiilor fiilor săi, Iar [r] averea păcătosului păstrà-se-va pentru cel drept. 23 Bucate multe *sunt* în ţarina săracilor, Dar răpeşte-se avuţia prin nedreptate. 24 Cel ce cruţă varga sa, urăşte pre fiul său, Iar cel ce iubeşte, îl ceartă de timpuriu. 25 Cel

l Cap. 6. 32.	*p* Isa. 3. 10, 11.	*t* Ps. 57. 4.	*Capul 13.*	*d* Cap. 10. 4.	*h* Cap. 10. 2.	*l* 2 Sam. 22. 6.	*p* Vers. 12.
m Cap 18. 7.	*q* Luc. 18. 11.	*u* Ps. 52. 5.	*a* 1 Sam. 2. 25.	*e* Cap.11. 3.5,6.	*i* Vers. 19.	*m* Cap. 12. 23.	*q* Ps. 32. 10.
n 2 Pet. 2. 9.	*r* Cap 29. 11.	*v* Apoc. 22 15.	*b* Cap 12. 14	*f* Cap. 12. 9	*j* 2 Cron. 36 16.	*n* Cap. 25. 13.	*r* Iov 27. 16, 17.
o Cap 13. 2.	*s* Cap. 14 15	—	*c* Iac 3 2.	*g* Iov 18 5, 6	*k* Cap 10 11.	*o* Cap 15 5, 31.	—

drept mănâncă până la săturarea sufletului său. Dar lipsă va suferì pântecele celor nelegiuiți.

Laudă înțelepciunii adevărate în viața omenească.

14 Toată [a] femeia înțeleaptă [b] zidește casa sa, Iar cea nebună o surpă cu însăși mâinile sale. 2 Cel ce cu dreptate se poartă, teme-se de Domnul, [c] *iar* cel, ale cărui căi strâmbe *sunt*, îl nesocotește. 3 Chiar gura nesocotitului *este* vargă *pentru* mândria *sa*, [d] Iar buzele înțelepților îi păzesc. 4 Unde nu *sunt* boi, ieslele curate *sunt*. Dar mult câștig *se scoate* din puterea boului 5 [e] Martorul credincios nu minte, Dar martorul mincinos minciuni spune. 6 Derâzătorul caută înțelepciunea, dar nu *o găsește*, Iar [f] celui cu știință la îndemână îi *este*. 7 Depărtează-te de nebun, Căci nu vei aflà *la dânsul* buzele științei. 8 Înțelepciunea celui cuminte *este* d'a înțelege calea sa, Iar nebunia nebunilor *îi* amăgește. 9 [g] Cei nesocotiți glumesc cu păcatele. Dar între cei onești *este* bunăvoință. 10 Inima singură știe întristarea sa, Și în bucuria ei nu se amestecă un străin. 11 [h] Casa celor nelegiuiți dărâmă-se-va, Dar cortul celor drepți va înflorì. 12 [i] Sunt căi ce drepte se par omului *că sunt*, Iar [j] la urmă *arată-se* căi *conducătoare* la moarte. 13 Chiar în mijlocul râsului se mâhnește inima, Și [k] sfârșitul acelei bucurii *fi-va* întristarea. 14 Cel cu inimă abătută *dela Domnul* [l] săturà-se-va de căile lui, Și omul cel bun din *ceeace este în* el. 15 Prostul crede toate vorbele, Iar cel cuminte ia seamă la pașii săi. 16 [m] Înțeleptul se teme și se depărtează de rău. Dar nebunul se îngâmfează și este fără temere. 17 Cel iute la mânie face prostii, Și bărbatul viclean este urât. 18 Cei proști moștenesc prostii, Dar cei cuminți se cunună cu știința. 19 Răii se pleacă celor buni, Și cei nelegiuiți înaintea porților celui drept. 20 [n] Săracul urât este chiar și aproapelui său, Dar număroși *sunt* amicii celui avut. 21 Cel ce disprețuește pre aproapele său păcătuește, [o] Iar acela ce se îndură de cei săraci *este* fericit. 22 Au nu se rătăcesc cei ce urzesc rele? Dar iubire și credincioșie *este partea* celor ce se gândesc de bine. 23 In tot lucrul este câștig, Dar bolboroseala buzelor *aduce* numai lipsă. 24 Cununa înțelepților *este* avuția lor, Dar nebunia nebunilor nebunie *rămâne*. 25 [p] Martorul adevărat mântuie suflete, Dar cel mincinos minciuni spune. 26 In temere de Domnul *este* siguranță tare, Și fiilor săi fi-va el adăpost. 27 [q] Temerea de Domnul *este* izvorul vieții, Ce depărtează pre om de lațurile morții. 28 Măreția regelui *stă* în mulțimea poporului, Și peirea domnilor în lipsă de popor. 29 [r] Cel târziu la mânie cu multă minte *este*, Iar cel iute la mânie înalță nebunia. 30 Inima sănătoasă *este* viața corpului. Dar [s] pisma [t] putrezirea oaselor. 31 [u] Cel ce apasă pre sărac, batjocorește pre [v] Făcătorul său, Dar cel ce se îndură de cel lipsit, îl mărește. 32 In însăși răutatea sa va fi aruncat cel nelegiuit, Dar [x] dreptul aveà-va speranță *chiar și* la moartea sa. 33 In inima celui priceput zace înțelepciunea, Dar [y] *ce este* în pieptul nebunului se va ști. 34 Dreptatea ridică pre popor, Dar păcatul *este* rușinea națiunilor. 35 [z] Bunăvoința regelui, partea sclavului cuminte *este*, Dar *asupra* celui ce face rușine, mânia sa.

Înțelepciunea aduce cu sine fericire. Nebunia și păcatul aduce nenorocire.

15 [a] Răspunsul blând înlătură mânia, Iar [b] cuvântul aspru întărâtă mânia. 2 Limba înțelepților plăcută face știința, [c] Dar *din* gura nebunilor nebunia izvorește. 3 [d] In tot locul *sunt* ochii Domnului, Văzând pre cei răi și pre cei buni. 4 Limba *inbitoare de* pace *este* un pom al vieții, Iar răutatea în ea *face* spărtură sufletului. 5 [e] Nesocotitul nesocotește

Capul 14.
a Cap. 24. 3.
b Rut. 4. 11.
c Iov 12. 4.
d Cap. 12. 6.
e Esod. 20. 16.
f Cap. 8. 9.
g Cap. 10. 23
h Iov 8. 15.
i Cap. 16. 25.
j Rom. 6. 21.
k Cap. 5. 4.
l Cap. 1. 31.
m Cap. 22. 3.
n Cap. 19. 7.
o Ps. 41. 1.
p Vers. 5.
q Cap. 13. 14.
r Cap. 16. 32.
s Ps. 112. 10.
t Cap. 12. 4.
u Cap. 17. 5.
v Iov 31. 15, 16.
x 2 Tim 4. 18.
y Cap. 12. 16.
z Mat 24. 45, 47.
Capul 15.
a Judc. 8. 1, 2, 3.
b 1 Sam. 25. 10, etc.
c Vers. 28.
d Iov 34. 21.
e Cap. 10, 1.

învățătura părintelui, / Iar cel ce ia aminte
la mustrări cuminte se face. 6 În casa
dreptului *este* un mare tezaur, Dar
în venitul celui nelegiuit este neodihnă. 7 Buzele înțelepților răspândesc
știință. Dar inima nebunilor nedreptate.
8 [g] Jertfa celor nelegiuiți *este* urîciune
Domnului. Dar ruga celor drepți plăcerea sa. 9 Urîciune *este* Domnului calea
nelegiuitului, Dar pre cel ce [h] urmează
dreptatea îl iubește. 10 [i] Grea *se pare*
pedeapsa pentru cel ce părăsește calea
cea dreaptă, Și [j] cel ce urăște mustrarea,
va muri. 11 [k] Infernul și adâncul *sunt*
înaintea Domnului, Cu cât mai mult
[l] inimile fiilor oamenilor! 12 [m] Derâzătorul nu iubește să fie mustrat, Cu cei
înțelepți el nu merge. 13 [n] Inima voioasă înveselește fața, Dar [o] prin tristețea
inimei se frânge sufletul. 14 Inima înțelegătoare caută știință. Dar gura nebunilor paște nebunia. 15 Toate zilele
apăsatului *sunt* rele. [p] Dar o inimă voioasă *este* un ospăț neîntrerupt. 16 [q] Mai
bine *este* puținul cu temerea Domnului,
Decât multe tezaure și neodihnă cu
dânsele. 17 [r] Mai bun *este* un prânz de
legume cu iubire, Decât un bou îngrășat
și ură cu dânsul. 18 [s] Omul mânios întărâtă sfezile, Dar cel târziu la mânie
potolește cearta. 19 [t] Drumul leneșului
este ca un gard de spini, Iar cărarea
celor drepți *ca* calea bătută. 20 [u] Fiul
înțelept înveselește pre părintele *său*,
Iar omul nebun nesocotește pre muma
sa. 21 [v] Nebunia *este* bucuria *celui* fără
de minte, [x] Dar bărbatul cuminte merge
drept pe drumul *său*. 22 [y] Unde nu
este sfat, planurile se nimicesc. Dar prin
multa sfătuire se întăresc. 23 Omul
are bucurie de răspunsul gurei sale,
Și [z] un cuvânt la timpul său, cât de bun
este! 24 [a] Calea vieții *merge tot* în sus
pentru cel înțelept, Ca să se depărteze
de infernul de jos. 25 [b] Casa mândrilor
o surpă Domnul, Dar [c] hotarul văduvei
îl întărește. 26 Cugetele celui rău *sunt*
urîciune Domnului, Dar *jertfele* cele mai
curate *sunt* cuvinte plăcute. 27 Cel ce
capătă câștig nedrept, turbură casa sa,
Iar cel ce urăște mituirea va trăi.
28 Inima dreptului gândește *ce are* să
răspundă, Dar *din* gura nelegiuiților
izvoresc cele rele. 29 Departe *este*
Domnul de cei nelegiuiți, Dar ruga celor drepți o ascultă. 30 Lumina ochilor
înveselește inima: Și știrea bună îngrașă
oasele. 31 Urechea ce ascultă mustrarea *dătătoare de* viață, Între înțelepți
va petrece. 32 Cel ce lapădă învățătura urește sufletul său, Iar cel ce ascultă
mustrări capătă minte. 33 Temerea de
Domnul *este* o învățătură a înțelepciunii,
Și înainte de mărire *este* umilința.

Dumnezeu vede faptele oamenilor.

16 [a] Cugetele inimei ale omului *sunt*,
[b] Dar dela Domnul *vine* răspunsul
limbei. 2 [c] În ochii omului toate căile
sale *sunt* curate. Dar [d] Domnul cumpănește spiritele. 3 [e] Trebile tale încredele Domnului, Și *astfel* planurile tale
tari vor fi. 4 [f] Domnul toate le-a făcut
așà, ca să răspundă una alteia. [g] Și chiar
pre cel nelegiuit pentru ziua de nenorocire. 5 [h] Urîciune *este* Domnului tot
cel ce are inimă îngâmfată. [i] Din neam
în neam nu vor rămânea nepedepsiți.
6 [j] Prin iubire și adevăr se ispășește vinovăția, Și [k] temerea de Domnul este ferirea de rău. 7 Domnul de are plăcere de căile unui om, El și pre înamicii
săi îi împacă cu dânsul. 8 [l] Mai bun
este puținul cu dreptate, Decât multul
câștig cu nedrept. 9 [m] Inima omului cugetă la căile sale, [n] Dar Domnul îndreaptă
pașii săi. 10 Hotărîre dumnezească *fie*
pe buzele regelui, *Și* la judecată gura
sa să nu păcătuească. 11 [o] Cântarul
și cumpăna dreaptă ale Domnului *sunt*,
Toate greutățile lucrul său *sunt*. 12 Urîciune *fie* regilor a face nelegiuire,
Căci [p] prin dreptate se întărește tronul.

[f] Cap. 13. 18. [g] Ier. 6. 20. Amos. 5. 12. [h] 1 Tim. 6. 12. [i] 1 Reg. 22. 8. Cap. 5. 12. [k] Iov 26. 6. [l] Fapt. 1. 24. [m] 2 Tim. 4. 3. [n] Cap. 17. 22. [o] Cap. 12. 25. [p] Cap. 17. 22. [q] Ps. 37. 16. [r] Cap. 17. 1 [s] Cap. 26. 21. [t] Cap. 22. 5. [u] Cap. 10. 1. [v] Cap. 10. 23 [x] Efes. 5. 15. [y] Cap. 11. 14. [z] Cap. 25. 11. [a] Filp. 3. 20 [b] Cap. 12. 7. [c] Ps. 68. 5, 6. — *Capul 16.* [d] Ier. 10. 23. [b] Mat. 10. 19,20. [c] Cap. 21. 2. [d] 1 Sam. 16. 7. [e] Filp. 4. 6. 1 Pet. 5. 7. [f] Rom. 11. 36. [g] Iov 21. 30. [h] Cap. 6 12. [i] Cap. 11. 21. [j] Dan. 4. 27. [k] Cap. 14. 16. [l] Ps. 37. 16. [m] Vers. 1. [n] Ps. 37. 23. [o] Lev. 19. 36. [p] Cap. 25 5.

13 [q]Buzele drepte *fie* plăcerea regilor. Şi pre cel ce vorbeşte drept să-l iubească. 14 [r]Mânia regelui *este* trimisul morţii, Dar omul înţelept o va împăcà. 15 În lumina feţei regelui *este* viaţă. Şi [s]bunăvoinţa lui [t]ca un nour de ploaie târzie. 16 [u]Câştigarea înţelepciunei cu cât *este* mai bună decât a aurului. Şi câştigarea înţelegerei mai bună decât a argintului. 17 Calea bătută a celor drepţi *este*, a se întoarce dela rău: Acela îşi păzeşte sufletul său, *care* ia aminte la calea sa. 18 [v]Mândria *merge* înaintea dărăpănărei, Şi măreţia înaintea căderei. 19 Mai bine *este a fi* umilit cu cei săraci. Decât a împărţi prada cu cei mândri. 20 Cel ce-şi ia seamă la vorbă, află bine. Şi cel ce se [x]încrede în Domnul, fericit *va fi*. 21 Cel înţelept cu inima cuminte se numeşte. Şi vorbele plăcute îmmulţesc învăţătura. 22 [y]Mintea *este* un izvor al vieţii pentru stăpânul ei. Dar nebunia pedeapsă *este* pentru nebuni. 23 [z]Inima înţeleptului face cuminte gura sa. Şi îmmulţeşte învăţătura pe buzele lui. 24 Fagur de miere *sunt* vorbele plăcute. Dulci pentru suflet şi tămăduire oaselor.

25 *Sunt* căi ce se par omului drepte *că sunt*, Iar la urmă arată-se căi *conducătoare la* moarte. 26 Cel ce lucrează, pentru el lucrează. Căci gura lui îl sileşte *la lucru*. 27 Omul de nimic nenorocirea *îşi* sapă. Şi pe buzele lui *este* ca un foc arzător. 28 Omul răsvrătitor seamănă sfadă: Şi limbutul desbină pre amici. 29 Omul silnic amăgeşte pre amicul său, Şi-l duce pe o cale ce nu *este* bună. 30 El închide ochii săi, ca să cugete răsturnări. Mişcându-şi buzele, săvârşeşte nenorociri. 31 Părul cărunt *este* cunună de onoare: Ea găsi-se-va pe calea dreptăţii. 32 Cel târziu la mânie *este* mai mare decât un viteaz, Şi cel ce ştie a stăpâni sufletul său decât cel ce ia o cetate. 33 În sân se aruncă sorţul, Dar dela Domnul *vine* toată hotărîrea lui.

Înţelepciune şi nebunie, mai ales la vorbire.

17 Mai bună *este* o [a]bucată de pâne seacă în pace. Decât o casă plină de cărnuri *pregătite*, cu ceartă. 2 Sclavul cuminte va domni preste [b]fiul aducător de ruşine. Şi cu fraţii *acestuia* va împărţi moştenirea. 3 [c]Tigaia *este* pentru *lămurirea* argintului, şi cuptorul pentru a aurului. Dar Domnul cercetează inimele. 4 Făcătorul de rele pleacă urechea la buze nedrepte. *Şi* mincinosul ascultă limba dărăpănărei. 5 [d]Cel ce râde de cel sărac îşi bate joc de Făcătorul său. [e]Cel ce se bucură de nenorocirea *altuia*, nu va rămâneà nepedepsit. 6 [f]Cununa bătrânilor *sunt* fiii fiilor *lor*, Şi fala fiilor părinţii lor. 7 Cuvintele alese nu se potrivesc *în gura* nebunului. Cu cât mai puţin vorbele mincinoase *în gura* celor mai mari *ai poporului*. 8 [g]*Ca* o piatră scumpă *este* darul în ochii celui ce-l primeşte. Ori unde se îndreaptă, isbuteşte. 9 [h]Cel ce tăinueşte greşelile *altora*, caută iubire. [i]Iar cel ce istoriseşte lucrul, desbină pre amici. 10 Mustrarea pătrunde mai adânc pre cel cuminte, Decât o sută de lovituri pre cel nebun. 11 Cel rău caută numai răscoală, Dar trimite-se-va asupră-i un sol crud. 12 [j]Mai bine să întâmpine pre om o ursoaică, lipsită de puii ei, Decât un nebun în nebunia lui. 13 Cel ce [k]răsplăteşte binele cu rău, Dela casa aceluia răul nu se va depărtà. 14 Începutul sfezei *este ca şi* când s'ar dà drumul apelor. Deaceea [l]părăseşte cearta, înainte de a se aprinde. 15 [m]Cel ce îndreptăţeşte pre cel nelegiuit, şi cel ce condamnă pre cel drept, Amândoi urîciune *sunt* Domnului. 16 La ce *serveşte* preţul în mâna nebunului, Să-şi cumpere înţelepciune? [n]Dar îi lipseşte mintea! 17 [o]Amicul iubeşte în tot timpul, Şi la nevoie frate se face. 18 [p]Lipsit de minte *este* cel ce dă mâna, Cel ce chezăşueşte pentru aproapele său. 19 Cel ce iubeşte cearta, păcatul iubeşte. [q]Cel ce zideşte poarta sa prea înaltă,

q Cap. 14. 35.	*u* Cap. 8. 11, 19.	*y* Cap 13. 14.	*Capul 17.*	Mal. 3. 3.	*g* Cap. 18. 16.	*k* 1 Thes. 5. 15.	*n* Cap. 21. 25,26.
r Cap. 19. 12.	*v* Cap. 11. 2.	*z* Mat. 12. 34.	*a* Cap. 15. 17.	*d* Cap. 14. 31.	*h* Cap. 10. 12.	1 Pet. 3. 9.	*o* Rut. 1. 16.
s Cap. 19 12.	*x* Ps. 2. 12.	—	*b* Cap. 10. 5.	*e* Iov 31. 29.	*i* Cap. 16. 28.	*l* 1 Thes. 4. 11.	*p* Cap. 6. 1.
t Iov 29. 23.			*c* Ier. 17. 10.	*f* Ps. 127. 3	*j* Osea. 13. 8.	*m* Isa. 5. 23.	*q* Cap. 16. 18.

ruină caută. 20 Cel ce *este* rău de inimă, bine nu află. Şi cel ce are [r] limbă sucită, în nenorocire cade. 21 [s] Cel ce naşte pre nebun, supărare cu el va avea. Şi nici o bucurie nu va avea părintele nebunului. 22 [t] Inimă veselă dă sănătate corpului, [u] Iar sufletul frânt seacă oasele. 23 Mituirea din sân o ia cel nelegiuit, Ca să [v] sucească căile judecăţii. 24 [x] Înţelepciunea *se ceteşte* în faţa celui cuminte, Iar ochii nebunului *caută* la marginile pământului. 25 [y] Supărare părintelui său *este* fiul nebun. Şi amărâciune celei ce l-a născut. 26 Nu *e* bine a [z] pedepsì pre cel drept. *Nici* a bate pre cei mari pentru dreptate. 27 [a] Cel cu ştiinţă înfrânează cuvintele sale. Şi cel cu sânge rece *este* un om cuminte. 28 [b] Chiar când nebunul tace, se socoteşte înţelept. *Şi* priceput, când închide ţine buzele sale.

Prietenia şi îngăduinţa.

18 Omul hursuz caută plăcerea lui. Sfădindu-se în toate trebile. 2 Celui nebun nu-i place cuminţia. Ci *numai* descoperirea inimei sale. 3 Când vine cel nelegiuit, vine şi dispreţul. Şi cu fapta de ruşine *vine* ocara. 4 [a] Ape adânci *sunt* cuvintele gurei unui om: [b] Pârâu curgător *este* izvorul înţelepciunei. 5 [c] Nu *este* bine a căutà în faţa unui nelegiuit. Ca să înfrângi pre cel drept la judecată. 6 Buzele nebunului vin în ceartă. Şi gura lui chiamă loviturile. 7 [d] Gura nebunului *este* ruina lui. Şi buzele sale *sunt* laţul vieţei sale. 8 [e] Cuvintele clevetitorului *sunt* ca mâncările cele alese. Ele se coboară înlăuntrul pântecelui. 9 Cel leneş la lucrul său Este [f] frate cu risipitorul. 10 [g] Turnul cel mai tare *este* numele Domnului: Într'însul va alergà cel drept şi va fi ocrotit. 11 [h] Avuţia avutului îi *este* cetatea sa cea tare. Şi ca un zid înalt în închipuirea sa. 12 [i] Înainte de cădere se înalţă inima omului, Şi înainte de mărire *este* umilinţă. 13 Cel ce răspunde, [j] înainte de a ascultà. Aceasta nebunie şi ruşine îi este. 14 Spiritul omului *îl* susţine *în* neputinţa sa. Dar pre un suflet sdrobit cine-l poate susţinea? 15 Inima celui înţelegător câştigă ştiinţă. Şi urechea înţelepţilor caută ştiinţă. 16 [k] Darul omului îi face loc. Şi-l aduce înaintea celor mari. 17 Drept *pare-se* la judecată cel ce *vine* mai întâi. Dar vine celalalt şi-l descoase. 18 Sorţul face să contenească certele. El chiar şi între cei puternici hotăreşte. 19 Un frate înjurat *este mai greu de redobândit* decât o cetate tare. Şi certele *lor sunt* ca zăvoarele unei întăriture. 20 [l] Din fructul gurei sale se satură corpul fiecărui. Din venitul buzelor lui se satură. 21 [m] Moartea şi viaţa *sunt* în puterea limbei. Deaceea cei ce o iubesc, vor mâncà din fructele sale. 22 [n] Cel *ce* a găsit o femeie *vrednică*, găsit-a bunuri. Şi bunăvoinţă dela Domnul a câştigat. 23 Cu cereri vorbeşte săracul. Dar [o] cu asprime răspunde avutul. 24 Cel ce iubeşte mulţi soţi, se va ruinà. Dar amicul adevărat mai tare decât fratele se lipeşte *de tine*.

Sărăcie cuviosă. Paguba sminteli, leneviei şi a batjocurei.

19 Mai bun [a] este săracul, care umblă în neprihănirea sa. Decât cel cu buze înrăutăţite şi nebun. 2 Ca sufletul să fie fără prevedere nu *este* bine. Şi cel ce se grăbeşte cu picioarele, face greş. 3 Nebunia omului strâmbătăţeşte calea sa. Şi [b] inima lui se aprinde asupra Domnului. 4 [c] Avuţia îmmulţeşte numărul amicilor. Dar săracul se desparte *chiar şi* de amicul său. 5 [d] Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit. Şi *cel ce* spune minciuni nu va scăpà. 6 [e] Mulţi linguşesc faţa celui darnic. Şi [f] fiecine *este* amicul celuia ce dă daruri. 7 [g] Toţi fraţii săracului îl urăsc. Cu cât mai mult [h] se depărtează de dânsul amicii săi! El urmăreşte făgăduinţele *lor*, dar ele nu

---

[r] Iac. 3. 8.
[s] Cap. 10. 1.
[t] Cap. 12. 25.
[u] Ps. 22. 15.
[v] Esod. 23. 8.
[x] Cap. 14. 6.
[y] Cap. 10. 1.
[z] Vers. 15.
[a] Iac. 1. 19

[b] Iov 13. 5.

Capul 18.

[a] Cap. 10. 11
[b] Ps. 78. 2.
[c] Lev. 19. 15.
[d] Cap. 10. 14.
[e] Cap. 12. 18.
[f] Cap. 28. 24
[g] 2 Sam 22.3.51.
[h] Cap. 10. 15.
[i] Cap. 11. 2
[j] Ioan 7. 51.
[k] Fac. 32. 20
[l] Cap. 12. 15.
[m] Mat. 12. 37.
[n] Cap. 19. 14.
[o] Iac. 2. 3.

Capul 19.

[a] Cap. 28. 6.
[b] Ps. 37. 7.
[c] Cap. 14. 20.
[d] Cap. 6. 19.
[e] Cap. 29. 26.
[f] Cap. 17. 8.
[g] Cap. 14. 20.
[h] Ps. 38. 11.

înscamnă nimic. 8 Cel ce-și dobândește minte, iubește sufletul său. Cel ce păzește cuminția, [i] află bunuri. 9 [j] Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit. Și *cel ce* spune minciuni va pieri. 10 Nebunului nu-i șade răsfățarea. Cu cât mai puțin [k] sclavului a domni preste mai mari. 11 [l] Mintea omului îl face târziu la mânie. [m] Și fala lui *este* a trece cu vederea greșelile. 12 [n] Ca mugetul leului *este* mânia regelui. Dar [o] ca roauă pe iarbă bunăvoința sa. 13 [p] Fiul nebun nenorocire *este* părintelui său, [q] Și certele femeii o picurătură neîntreruptă. 14 [r] Casă și avere *sunt* moșteniri dela părinți. Dar [s] o femeie cu minte *este* dela Domnul. 15 [t] Lenea *te* face a cădeà în adormire. Și sufletul leneș [u] va flămânzì. 16 [v] Cel ce păzește porunca, viața și-o păzește, *Dar* cel ce nu ia seamă la căile sale, va murì. 17 [x] Cel ce pre săraci miluește, împrumută pre Domnul. Și el îi va răsplătì fapta sa. 18 [y] Pedepsește pre fiul tău, când încă este speranță. Și sufletul tău să nu poftească moartea sa. 19 Cel ce se lasă să cadă în mânie mare, își va purtà pedeapsa. Și de vei căutà să-l scoți *din ea*, încă și mai mult vei mărì *mânia lui*. 20 Ascultă sfatul și primește învățătura, Ca [z] la sfârșitul tău înțelept să ajungi. 21 [a] Multe *sunt* gândurile în inima omului, Dar *numai* hotărîrea Domnului se îndeplinește. 22 *După* plăcerea omului *este* și mila sa. Și mai bun *este* săracul decât omul mincinos. 23 [b] Temerea de Domnul *duce* la viață. Și *cel ce o are*, sătul va petrece: de rele nu va fi bătut. 24 [c] Leneșul pune mâna sa în strachină, Dar nici nu o aduce la gura sa. 25 [d] Bate pre batjocoritor, și *încă și* cel prost [e] se face cuminte. Și [f] mustră pre cel cuminte, *și* el va venì la înțelegere. 26 [g] Fiul aducător de rușine și ocară, Pradă pre părinte, alungă pre mumă. 27 Păzește-te, fiule, a ascultà învățături. Cari abat dela cuvintele înțelepciunei. 28 Martorul de nimic își râde de dreptate. Și [h] gura celor nelegiuiți înghite nedreptatea. 29 Pregătite *sunt* judecățile pentru *pedepsirea* batjocoritorilor. Și loviturile pentru spinarea nebunilor.

Ferește-te de îmbuibare cu băutură și mâncare.

20 Batjocoritor [a] *este* vinul și sgomotoasă băutura îmbătătoare, Și cel ce se întrece în ele, nu este înțelept. 2 [b] Ca mugetul leului *este* spaima de rege, *Cel ce* se aprinde asupră-i, [c] păcătuește asupra sa chiar. 3 [d] Mărire *este* bărbatului a se lăsà de certe, Dar tot nebunul se vârâ *într'ânsele*. 4 [e] De teama frigului leneșul nearând, [f] Cerșetorește pela seceriș, dar înzadar. 5 [g] *Ca o* apă adâncă *este* sfatul în inima omului, Dar omul cu minte îl scoate *din el*. 6 [h] Cei mai mulți oameni se laudă cu bunătatea lor, Dar cine va aflà pre [i] bărbatul credincios? 7 În neprihănireà sa umblă cel drept, [k] Fericiți *fi-vor* după dânsul fiii săi. 8 [l] Regele șezând pe tronul judecății, Cu *simplă* privirea sa risipește tot răul. 9 [m] Cine poate zice: „Curățitu-mi-am inima; Curățit sunt de păcatul meu?“ 10 [n] Greutatea mare și mică, măsură mare și mică, Amândouă urîciuni sunt Domnului. 11 [o] Cunoaște-se copilul chiar din jocurile sale, *De are a fi* cu purtare curată și dreaptă. 12 [p] Auzul urechei și văzul ochiului, Domnul pre amândouă le-a făcut. 13 [q] Nu iubì somnul, ca să nu sărăcești, Deschide-ți ochii tăi, *și* vei aveà pâne de ajuns. 14 Rău, rău! zice cel ce cumpără, Dar cum se duce, se laudă *cu cumpărătura sa*. 15 *Este* aur și mărgăritare multe *sunt*, Dar [r] scula cea mai scumpă *sunt* buzele înțelepte. 16 [s] Ia-i vestmântul, căci a chezășuit *pentru* un străin, Și pentru *femeia* străină împlinește-l. 17 [t] Dulce *este* bărbatului pânea înșelăciunei, Dar

---

[i] Cap. 16. 20.
[j] Vers 5.
[k] Cap. 30. 22.
[l] Iac. 1. 19.
[m] Cap. 16. 32
[n] Cap. 16. 14, 15.
[o] Osea. 14. 5.
[p] Cap. 10. 1.
[q] Cap. 21. 9, 19.
[r] 2 Cor. 12. 14.
[s] Cap 18. 22.
[t] Cap. 6. 9.
[u] Cap. 10. 4.
[v] Luc. 10. 28.
[x] Ebr. 6. 10.
[y] Cap. 13. 24.
[z] Ps. 37. 37.
[a] Fapt. 5. 39. Ebr. 6. 17.
[b] 1 Tim. 4. 8.
[c] Cap. 15. 19.
[d] Cap. 21. 11.
[e] Deut. 13. 11.
[f] Cap. 9. 8.
[g] Cap. 17. 2.
[h] Iov 15. 16.

Capul 20.

[a] Osea 4. 11.
[b] Cap. 16. 14.
[c] Cap. 8. 36
[d] Cap. 17. 14.
[e] Cap. 10. 4.
[f] Cap. 19. 15.
[g] Cap. 18. 4.
[h] Luc. 18. 11.
[i] Ps. 12. 1.
[j] 2 Cor. 1. 12.
[k] Ps. 37. 26.
[l] Vers. 26
[m] 1 Cor. 4. 4. 1 Ioan 1. 8.
[n] Deut. 25. 13, etc.
[o] Mat. 7. 16.
[p] Esod. 4. 11.
[q] Cap. 6. 9. Rom. 12. 11.
[r] Iov 28. 12, 16, 17, 18, 19.
[s] Cap 22. 26, 27
[t] Cap. 9. 17.

la urmă cu prunzișu umple-se gura lui. 18 [u] Prin consfătuiri se întăresc planurile. [v] Deaceea începe resbelul cu chibzuință. 19 [x] Vorbitorul de rău descopere secretele; Cu cel [y] limbut deci nu umblă. 20 [z] Cel ce blestemă pre părintele său, sau pre muma sa, [a] Lumina aceluia stinge-se-va în întunerecul cel mai negru. 21 [b] Moștenirea, pentru care cineva s'a prea grăbit la început, [c] La urmă nu se va binecuvântă. 22 [d] Nu zice: „Cu rău voiu răsplăti!" [e] Așteaptă pre Domnul și el te va ajută! 23 [f] Uriciune *este* Domnului greutatea mare și mică. Și cumpăna înșelătoare nu *este* bună 24 [g] De Domnul *sunt îndreptați* pașii omului. Căci omul, ce înțelege el din calea sa? 25 Laț *este* pentru om a zice cu iuțeală: „Sfinte *sunt*!" Și [h] apoi a cercetă voturile. 26 [i] Regele înțelept risipește pre cei nelegiuți, Și poartă roată preste ei. 27 [j] Lumină a Domnului *este* sufletul omului. Ea cearcă toate cămările *cele din lăuntrul* inimei. 28 [k] Iubirea și adevărul ocrotesc pre rege, Și prin iubire își sprijină tronul său. 29 Fala tânărilor *este* puterea lor, Și podoaba bătrânilor părul cărunt. 30 Mijloacele de vindecare pentru cel rău *sunt* bătăile, și vânătăiele *până la* rană.

Pronia cerească mână inimile și căile oamenilor.

21 Ca păraiele de apă *este* inima regelui în mâna Domnului. O îndreaptă ori unde voește. 2 [a] În ochii omului toate căile sale drepte sunt, [b] Dar Domnul cumpănește inimile. 3 [c] A face dreptate și judecată Mai plăcut *este* Domnului decât jertfele. 4 [d] Privire sumeață și inimă îngâmfată: *Și* candela celor nelegiuiți păcate *sunt*. 5 [e] Gândurile celor harnici numai îndestulare *aduc*, Dar celui prea grabnic lipsă numai. 6 [f] Câștigare de tezaure cu limba înșelăciunei, *Nu-i decât* o deșertăciune, pre care o vânează cei ce caută moartea. 7 Pre cei nelegiuiți înșiși prădăciunea lor îi răpește, Căci nu voesc a face dreptate. 8 Sucit *este* drumul celui îngreuiat de păcate, Dar dreapta *este* munca celui curat. 9 [g] Mai bine *este* a locuì în colțul unui acoperiș, Decât într'o casă mare cu o femeie sfădicioasă. 10 [h] Sufletul nelegiuitului rele poftește: *Chiar și* amicul său nu află har în ochii lui. 11 [i] De se va pedepsì cel batjocoritor, *atuncia și* prostul se va face înțelept: De se va înălță cel drept, *atuncia și* știința va crește. 12 [j] Cel Preadrept ia samă la casa nelegiuitului, *Și* aruncă pre nelegiuiți în nenorocire. 13 Cel ce-și astupă urechea la strigătul săracului, Va chiemă și el, și nu va fi ascultat. 14 [k] Darul în ascuns îmblânzește mânia, Și mituirea în sân furia cea mai mare. 15 Bucurie *este* dreptului de a face drept, [l] Dar pierdere făcătorilor de rele. 16 Omul ce se rătăcește din calea înțelepciunei, Liniști-se-va în adunarea umbrelor. 17 Cel ce iubește petrecerile, om al lipsei *va fi*, Cel ce iubește vinul și oleiul, nu se va înavuți. 18 [m] Răscumpărare *va fi* cel nelegiuit pentru cel drept, Și vânzătorul pentru cei onești. 19 [n] Mai bine *este* a locuì în pământ pustiu, Decât cu o femeie sfădicioasă și supărătoare. 20 [o] Tezaure prețioase și oleiu *mult sunt* în casa înțeleptului, Dar omul nebun le risipește. 21 [p] Cel ce urmează dreptatea și iubirea, Află viață, fericire și onoare. 22 [q] În cetatea celor tari întră înțeleptul, Și surpă tăria încrederei lor. 23 [r] Cel ce-și păzește gura sa și limba sa, Păzește și sufletul său de strâmtorări. 24 Derâzător *și* mândru și îngâmfat *este* numele aceluia, Ce lucrează cu aprindere de mânie. 25 [s] Pre leneș îl omor poftele sale, Căci mânele lui nu voesc a lucrà. 26 *Cel lacom* toată ziua numai în pofte o duce, Dar [t] cel drept dă și nu cruță. 27 [u] Jertfa celor nelegiuiți uriciune *este*, Cu cât mai vârtos

---

[u] Cap. 15. 22. [v] Luc. 14. 31. [x] Cap. 11. 13. [y] Rom. 16. 18. [z] Mat. 15. 4. [a] Iov 18. 5, 6. [b] Cap. 28. 20. [c] Hab. 2. 6. [d] 1 Thes. 5. 15. 1 Pet. 3. 9. [e] 2 Sam. 16. 12. [f] Vers. 10. [g] Ps. 37. 23. [h] Eccl. 5. 4, 5. [i] Ps 101. 5. etc. [j] 1 Cor 2. 11. [k] Ps. 101. 1 — *Capul 21.* [a] Cap. 16. 2. [b] Cap. 24. 12. [c] 1 Sam. 15. 22. [d] Cap. 6. 17. [e] Cap. 10 4. [f] 2 Pet. 2. 3 [g] Vers. 19. [h] Iac. 4. 5. [i] Cap. 19. 25. [j] Mat. 7 2. [k] Cap. 17. 8 23 [l] Cap. 10. 29. [m] Cap. 11. 8. [n] Vers. 9. [o] Ps. 112. 8. [p] Cap. 15 9. [q] Eccl. 9.14.etc. [r] Iac. 3. 2. [s] Cap. 13. 4. [t] Ps. 37. 26. [u] Ps 50. 9

de-l aduc cu gând rău? 28 [v]Martorul mincinos va pieri. Dar cel ce *vorbește numai ceeace* aude, vorbește cu isbândă. 29 Omul nelegiuit are căutătură obraznică, Dar cel onest ia aminte la cărările sale. 30 [x]Nici o înțelepciune, nici o minte, Nici un sfat nu *isbutește* asupra Domnului. 31 [y]Calul *poate fi* cât de bine pregătit pentru ziua de luptă. Dar [z]biruința *vine* dela Domnul.

Despre nume bun, cum se dobândește și cum se pierde.

22 Mai de ales *este* un [a]*nume bun* decât avuție mare, *Și* bunăvoința decât argintul și aurul. 2 [b]Avutul și săracul se întâlnesc unul cu altul, [c]Domnul i-a făcut pre toți. 3 [d]Cel cu minte vede răul și se ascunde, Dar cei proști trec *înainte* și sufer. 4 [e]Răsplata umilinței *și* a temerei de Domnul *este*: Avuția și onoarea și viața. 5 [f]Spini și zburi *sunt* în calea celui strâmb. Dar cel ce voește a-și păstră viața, să se depărteze de dânsele. 6 [h]Învață pre copil calea, pe care *trebue* să umble. Și când va îmbătrâni, nu se va abate dela ea. 7 [i]Avutul domnește preste săraci. Și cel ce se împrumută, *se face* sclavul creditorului *său*. 8 [j]Cel ce seamănă nedreptate, nenorocire va culege. Și *însuși* pregătește varga pedepsei sale. 9 [k]Ochiul binevoitor binecuvântat va fi. Căci din pânea sa dă săracilor. 10 [l]Gonește pre batjocoritor și *cu dânsul și* sfada va ieși, Și cearta și ocara vor înceta. 11 [m]Cel ce iubește curățenia inimei *Și* buze plăcute, amicul aceluia rege *va fi*. 12 Ochii Domnului apără știința. Dar surpă cuvintele vânzătorului. 13 [n]Leneșul zice: „Leul *este* afară, „Voiu fi zugrumat în uliță.“ 14 [o]Gura femeilor străine *este* o groapă adâncă. [p]Acela cade în ea, pre care-l mânie Domnul. 15 Nebunia *este* legată de inima copilului, *Dar* [q]varga pedepsitoare o va scoate din el. 16 Cel ce apasă pre cel sărac, ca să se înavuțească. *Și* dă celui avut, numai lipsă va suferi. 17 Pleacă urechea ta, și ascultă cuvintele înțelepților, Și îndreaptă-ți inima ta către înțelepciunea mea. 18 Căci *sunt* plăcute, de le vei păstră înlăuntrul tău, *De* se vor întări pe buzele tale. 19 Pentru ca încrederea ta să fie în Domnul. *De aceea* astăzi învățatu-te-am pre tine. 20 Au nu ți-am prescris de demult [r]Sfatul și știința? 21 [s]Ca să te învăț adevărul, cuvintele credincioase, [t]Ca să răspunzi cu cuvintele adevărului celor ce te trimit. 22 [u]Nu despoia pre cel sărac, pentru că neputincios *este*, [v]Nici nu apăsă pre cel sărac la poartă. 23 [x]Căci Domnul apără dreptul lor, Și pradă viața celora ce-i prădă. 24 Nu te însoți cu bărbatul iute la mânie, Și nu petrece cu omul furios: 25 Ca să nu înveți deprinderile lui, Și să nu iei lațurile în sufletul tău. 26 [y]Să nu fii *unul* dintre cei ce dau mâna, Dintre cei ce dau chezășie pentru datorii. 27 Când n'ai nimic, cu ce plătî. De ce [z]să-ți ia patul tău de supt tine? 28 [a]Nu mută piatra de hotar cea veche, pre care au pus-o părinții tăi. 29 Vezi tu un bărbat iscusit în trebile sale? *Să știi*, că va sta înaintea regilor, *Și* nu va sta înaintea oamenilor de jos.

Povețe filosofice și de cuviință.

23 Când ședi la masa unui domn, Caută *numai* la cele ce *ți-se pun* înainte. 2 Ți-ai pune cuțitul la gât, De *te vei arătà* om lacom. 3 Nu pofti după mâncările lui cele alese, Căci pâne amăgitoare *sunt* ele. 4 [a]Nu te ostenì să te înavuțești. *Ci* [b]lasă-te de *aceasta* hotărîre a ta. 5 Au îți vei pune ochii tăi pe ceeace în *curând* nu va mai fi, Căci ea aripi își va face, Și asemenea vulturului va sburà la cer. 6 [c]Nu mâncà din pânea [d]celui pismătăreț, Și nu pofti mâncările lui cele alese: 7 Căci precum nepotrivire *este* în sufletul său, așà *este*

---

[v] Cap. 19. 5. 9.
[x] Fapt. 5. 39.
[y] Ps. 20. 7.
[z] Ps. 3. 8.

Capul 22.
[a] Eccl. 7. 1.
[b] 1 Cor. 12. 21.
[c] Iov 31. 15.
[d] Cap. 14. 16.
[e] Ps. 112. 3.
[f] Cap. 15. 19.
[g] 1 Ioan 5. 18.
[h] Efes. 6. 4.
[i] Iac. 2. 6.
[j] Iov 4. 8.
[k] 2 Cor. 9. 6.
[l] Fac. 21, 9, 10.
[m] Ps. 101. 6.
[n] Cap. 26. 13.
[o] Cap. 2. 16.
[p] Eccl 7. 26.
[q] Cap. 13. 24.
[r] Cap 8. 6.
[s] Luc. 1. 3, 4.
[t] 1 Pet. 3. 15.
[u] Esod. 23. 6.
[v] Zech. 7. 10.
[x] 1 Sam. 24. 12.
[y] Cap. 6. 1.
[z] Cap. 20. 16.
[a] Deut 19. 14.

Capul 23
[a] 1 Tim 6. 9.10
[b] Rom. 12. 16.
[c] Ps. 141. 4
[d] Deut. 15. 9.

şi el. „Mănâncă şi bea" [e] iţi zice. Dar inima sa nu *este* cu tine. 8 Bucata, *ce* ai mâncat-*o*, *o* vei vărsà. Şi *astfel* pierdute iţi vor fi vorbele frumoase ale tale. 9 [f] În urechile nebunului nu vorbì, Căci el vorbele tale, ori cât de înţelepte, le nesocoteşte. 10 [g] Nu mutà piatra de hotar cea veche, Şi nu întrà în câmpul orfanilor: 11 [h] Căci răzbunătorul lor *este* puternic. El va apărà dreptul lor în contra ta. 12 Pleacă inima ta la învăţătură, Şi urechile tale la cuvintele ştiinţei. 13 [i] Nu cruţà copilului mustrare. Căci, *de*-l vei bate cu varga, nu va murì. 14 Bate-l cu varga, [j] Ca să scapi sufletul său de peire. 15 Fiule, [k] de va fi înţeleaptă inima ta, Bucurà-se-va inima mea, da, eu însumi: 16 Şi rărunchii mei se vor veselì, când buzele tale vor vorbì *ce este* drept. 17 [l] Inima ta să nu pizmuească pre cei păcătoşi, Ci [m] toată ziua *fii* cu temere de Domnul. 18 [n] Căci cu adevărat bun viitor vei avea, Şi speranţa ta nu se va stinge. 19 Ascultă, fiule, şi fii înţelept, Şi [o] îndreaptă inima ta pe calea *cea bună*. 20 [p] Nu petrece cu beutorii de vin, *Nici* cu nesăţioşii de cărnuri. 21 Căci beţivul şi nesăţiosul de cărnuri sărăceşte, Şi [q] *beţia* în zdrenţe îmbracă pre cel somnoros. 22 [r] Ascultă pre părintele tău, care te-a născut, Şi nu despreţuì pre muma ta, când ea va îmbătrânì. 23 [s] Cumpără adevărul, şi nu-*l* vinde, Înţelepciune, învăţătură şi minte. 24 [t] Părintele celui drept se va bucurà, Şi cel ce a născut pre cel înţelept, va avea bucurie de el. 25 Părintele tău şi muma ta se vor bucurà, Şi aceea, care te-a născut, se va veselì. 26 Dă-mi, fiule, inima ta, Şi ochii tăi să ia seamă la căile mele. 27 [u] Căci o groapă adâncă *este* meretricea, Şi un put strâmt *femeia* străină. 28 [v] Ea pândeşte ca un hoţ, Şi face pre mulţi bărbaţi necredincioşi. 29 [x] Ale cui *sunt* vaietele? Ale cui *sunt* oftările? Ale cui *sunt* sfezile? Ale cui *sunt* plângerile? Ale cui *sunt* zdrobirile inzădar? Ai cui [y] ochi *sunt* slăbiţi? 30 *Au nu* [z] ai acelora, ce se întârzie la vin? Ai acelor ce merg să caute [a] vinurile drese? 31 Nu te uità la vin, când e roşu, *Şi* sclipeşte în pahar, când alunecă uşor. 32 *Căci* la urmă muşcă ca un şarpe, Şi împunge ca o viperă. 33 *Şi* ochii îi vor căutà la femei străine, Şi inima ta va vorbì prostii. 34 Şi vei fi ca cel ce doarme în mijlocul mării, Şi ca cel ce doarme pe capătul cârmei: 35 *Şi vei zice:* [b] „Bătutu-m'au, şi durere nu am simţit, Lovitu-m'au, şi [c] nici n'am ştiut *măcar;* Când oare mă voiu deşteptà, iarăşi să-l caut."

Îndemnări spre a fi mai răbdători şi îngăduitori.

24 [a] Nu pizmuì pre oamenii răi, [b] Nici nu poftì a fi cu ei: 2 [c] Căci stricăciune cugetă inima lor, Şi buzele lor nenorocire vorbesc. 3 Cu înţelepciune se zideşte o casă, Şi cu cumineţie se întăreşte. 4 Şi cu ştiinţă se umplù cămările Cu toate tezaurele cele scumpe şi plăcute. 5 [d] Bărbatul înţelept *este* puternic, Şi bărbatul ştiinţei întăreşte puterea. 6 [e] Căci cu sfaturi bune poţi să-ţi faci resbelul, Şi biruinţa *atârnă* dela multa sfătuire. 7 [f] Preaînaltă *este* nebunului înţelepciunea, La judecată nu-şi deschide gura sa. 8 Cel ce [g] se gândeşte a face rele, Chiemă-se-va unelticitor de răutăţi. 9 Cugetarea nebună *este* păcat, Şi derâzătorul urîciune *este* omului. 10 *De* pierzi curagiul în zina nevoii, Puterea ţi-se va micşorà. 11 [h] Scapă pre cei ce se duc la moarte, Şi pre cei ce *sunt* aproape de a fi ucişi, O, opreşte *moartea lor;* 12 *Că,* de vei zice: „Iacă, n'am ştiut de una ca aceasta", Au doară [i] cel ce cumpăneşte inimile n'a luat seamă? Şi *nu* ştie cel ce păstrează sufletul tău? Şi *nu* va răsplătì fiecăruia [j] după fapta sa? 13 [k] Mănâncă, fiule, miere, că plăcută *este*, Şi fagurul cel dulce cerului gurei tale. 14 *Dar*

---

[e] Ps. 12. 2.
[f] Mat. 7. 6.
[g] Deut. 19. 14.
[h] Iov 31. 21.
[i] Cap. 13. 24.
[j] 1 Cor. 5. 5.
[k] Vers. 24. 25.
[l] Ps. 37. 1.
[m] Cap. 28. 14
[n] Ps. 37. 37
[o] Cap. 4. 23.
[p] Rom. 13. 13. Efes. 5. 18
[q] Cap. 19. 15.
[r] Cap. 1. 8
[s] Cap. 4. 5, 7.
[t] Cap. 10. 1.
[u] Cap. 22. 14.
[v] Cap. 7. 12
[x] Isa. 5. 11, 22
[y] Fac. 49. 12.
[z] Cap. 20. 1
[a] Ps. 78. 8.
[b] Cap. 27. 22
[c] Efes. 4. 19 — *Capul 24.*
[a] Ps. 37. 1, etc.
[b] Cap. 1. 15.
[c] Ps. 10. 7.
[d] Cap. 21. 22.
[e] Cap. 11. 14
[f] Ps. 10. 5
[g] Rom. 1. 30
[h] 1 Ioan 3. 16
[i] Cap. 21. 2.
[j] Rom. 2. 6.
[k] Cânt. 5. 1.

[l] tot așà învață înțelepciunea pre sufletul tău; Că de vei află-o,[m] bun viitor vei avea, Și speranța ta nu se va stinge. 15 Tu, neleginitule,[n] nu pândì locuința celui drept, *Și* nu despoià coliba sa cea liniștită; 16 [o] Căci de șapte ori va cădea cel drept, și iarăși se va sculà: [p] Dar nelegiuiții se aruncă în nenorocire. 17 [q] De cade inamicul tău, nu te bucurà. Și de se clătește, să nu se veselească inima ta: 18 Ca să nu vadă Domnul, și să fie *fapta ta* neplăcută în ochii săi. Și să-și întoarcă mânia sa dela dânsul! 19 [r] Nu te aprinde asupra făcătorilor de rele. Nici nu pizmuì pre cei nelegiuiți: 20 [s] Căci pentru cel rău nu va fi viitor *bun;* [t] Candela nelegiuiților se va stinge. 21 [u] Teme-te de Domnul. fiule. și de rege; *Și* cu răsturnătorii nu te însoți; 22 Căci într'o clipă răsare ruina lor, Și nenorocirea dela amândoi cine o poate prevede. 23 Încă și acestea le *avem* dela cei înțelepți: [v] Nu *este* bine a căutà în față la judecată. 24 [x] Cel ce zice nelegiuitului: „Drept ești“, Pre acela îl vor blestemà popoarele *și* națiunile în ură îl vor aveà. 25 Dar cei ce-*l* mustră, bine *le* va fi, Și preste ei va venì binecuvântarea celor buni. 26 Cel ce răspunde cu dreptate *cuiva, Îi* dă o sărutare cu buzele. 27 [y] Mântuie afară lucrul tău, Și îngrijește-ți câmpul tău. Și apoi *apucă-te de*-ți zidește casa. 28 [z] Fără cuvânt nu fii martur asupra aproapelui tău: Căci poți să amăgești *dreptatea* cu buzele tale. 29 [a] Nu zice: „Precum mi-a făcut, *așà* îi voiu face și eu, Voiu răsplătì *acestui* om după fapta sa.“ 30 Trecut-am pe lângă țarina unui *om* leneș, Și pe lângă via unui om fără de minte:

31 Și iacă, [b] *erau* în totul numai scai înalți, Spinii le acoperiseră întinsul lor, Și îngrădirea lor de piatră erà surpată. 32 Văzut-am *acestea, și le*-am luat în inima mea, Am căutat, *și* am tras *această* învățătură: 33 O leacă de somn, o leacă de dormitare, o leacă de ședere cu mânile culcate. 34 Și sărăcia, *ca* un hoț, te va ajunge. Și lipsa, ca un haiduc.

Adevărata onoare e plata înțelepciunii.

25 Încă și [a] acestea *sunt* proverbe de ale lui Solomon. Pre cari le-au adunat bărbații lui Hezekia. regele lui Iuda: 2 [b] Mărirea lui Dumnezeu *stă* în a ascunde un lucru. Dar mărirea regilor în [c] a cercetà un lucru. 3 Cerul pentru înălțimea *sa,* și pământul pentru adâncimea *sa,* Și inima regilor nepătrunzătoare *sunt.* 4 [d] Scoate zgura din argint. Și va ieșì argintarului un vas *ales.* 5 [e] Depărtează pre cel nelegiuit de dinnaintea regelui. Și [f] tronul său prin dreptate se va întări. 6 Nu te sumeți înaintea regelui, Și nu stà în locul celor mari: 7 [g] Căci mai bine *este* să-ți zică: „Suiete aicia!“ Decât să te pogori de fața celui mai mare, După ce l-au văzut ochii tăi. 8 [h] Nu *fii* grabnic a ieșì la judecată. De teamă ca nu la urmă să faci ceva rău, Dacă potrivnicul tău te va răpune. 9 [i] *Așà* poartă-*te* în neînțelegerea cu aproapele tău. Încât să nu descoperi taina altuia: 10 Ca să nu te defaime cel ce-*o* va auzì. *Și să nu*-ți *atragi* un nume rău, *care* nu se va duce *dela tine.* 11 [j] Mere de aur în pănere de argint *Este* cuvântul zis la timp. 12 Cercel de aur și podoabă de aur ales *Este* înțeleptul ce mustră pentru o ureche ascultătoare. 13 [k] Ca omătul răcoritor în timpul culesului, *Este* solul credincios pentru cei ce-l trimet: Căci el reînsuflețește sufletul domnului său. 14 Ca [l] norii și vântul fără ploaie, *Este* bărbatul [m] ce se fălește cu un dar mincinos. 15 [n] Prin îndelungă răbdare se înduplecă cel puternic. Și limba moale frânge oasele. 16 [o] *De* găsești miere, mănâncă *numai* cât îți este destul. Ca să nu te prea saturi de ea, și să o verși. 17 Pune rar

l Ps. 19. 10. *m* Cap. 23. 18. *n* Ps. 10. 9. 10. *o* Iov 5. 19 *p* Est. 7. 10 *q* Iov 31. 29. *r* Ps. 37. 1. *s* Ps 11. 6. *t* Iov 18. 5, 6. *u* Rom. 13. 7 *v* Lev. 19. 15. Ioan 7. 24. *x* Cap. 17. 15. *y* 1 Reg. 5. 17, 18. *Capul* 25. *z* Efes. 4. 25. *a* Mat. 5. 39, 44. *b* Fac. 3. 18. — *Capul* 25. *a* 1 Reg. 4. 32. *b* Rom. 11. 33. *c* Iov 29. 16. *d* 2 Tim. 2. 21. *e* Cap. 20. 8. *f* Cap. 16. 12 *g* Luc. 14. 8, 9, 10. *h* Mat. 5. 25. *i* Mat. 5. 25. *j* Isa. 50. 4 *k* Cap. 13. 17. *l* Iuda 12. *m* Cap. 20. 6. *n* Fac. 32. 4, etc. 1 Sam. 25. 24, etc. *o* Vers. 27.

piciorul tău în casa amicului tău. Ca să nu se desguste de tine, şi să te urască. 18 [p] Cel ce vorbeşte mărturie mincinoasă asupra aproapelui său *Este ca* un ciocan, *ca* o sabie şi o săgeată ascuţită. 19 Încrederea *ce se pune* în timp de nevoie într'un necredincios, *Este ca* dintele rupt şi piciorul olog. 20 Cel ce cântă cântări unei inimi triste *Este ca* şi cel ce se desbracă de vestminte într'o zi rece, *Şi ca* oţetul pe tibişir. 21 [q] De *este* flămând inamicul tău, satură-l cu pâne, Şi de este însetat, adapă-l cu apă: 22 [r] Căci *astfel făcând*, cărbuni de foc aduni pe capul lui. [s] Şi Domnul îţi va răsplăti. 23 [t] Vântul de mează-noapte naşte ploaie, Şi limba cea clevetitoare o faţă scârbită. 24 Mai bine *este* a locui în colţul unui acoperiş, Decât într'o casă mare cu o femeie sfădicioasă. 25 O ştire bună din ţară depărtată. *Este ca* apa răcoritoare pentru sufletul însetat. 26 Dreptul ce se clatină înaintea celui neleginit *Este ca* o fântână turburе, şi ca un isvor stricat. 27 Nu *este* bine a mâncà prea multă miere. Şi *nu este de* laudă a alergà după mărire. 28 *Ca* o cetate surpată, fără ziduri, *este* cel Ce nu-şi stăpâneşte sufletul său.

Oameni smintiţi, leneşi şi fălşi nu sunt vrednici de nici o cinste.

26 Precum omătul vara, [a] şi ploaia la cules, Aşà nu se cade mărire celui nebun. 2 Precum pasarea, când sare ici şi colea, precum rândunica, când zboară: Aşà [b] blestemul cel nemeritat, Nu cade *pe capul nimănui*. 3 [c] Biciul *este* pentru cal, frâul pentru asin, Şi varga pentru spinarea nebunilor. 4 Nu răspunde nebunului după nebunia sa, Ca să nu te faci asemenea lui. 5 [d] Răspunde nebunului după nebunia lui, Ca să nu fie înţelept în ochii săi. 6 Cel ce trimete ştire printr'un nebun *Este ca* cel ce-şi taie picioarele, ca cel ce bea dureri. 7 Picioarele ologului sunt slabe, Aşà *este* proverbul în gura nebunilor. 8 Ca cel ce leagă piatra în praştie, Aşà *este şi* cel ce dă mărire celui nebun. 9 Ca un toiag de spini, încăput în mâna celui beat, Aşà *este* proverbul în gura nebunilor.

10 *Ca* arcaşul ce ţinteşte în toate, *Aşà este* cel ce-şi năimeşte nebuni, *cel ce-şi* năimeşte trecători. 11 [e] Cum se întoarce cânele la vărsătura sa, [f] *Aşà* nebunul se întoarce la nebunia sa. 12 [g] Văzut-ai pre careva, că înţelept se crede? Mai multă speranţă pentru un nebun *este* decât pentru dânsul. 13 [h] Leneşul zice: Leul *stă* la drum! Leul *stă* pe uliţi! 14 *Cum* uşa se învârteşte în ţâţânele ei, Aşà şi leneşul în patul său. 15 [i] Leneşul pune mâna în strachină, *Dar* cu anevoie o duce la gură. 16 Leneşul mai înţelept *este* în ochii săi, Decât şapte *oameni* gata la tot răspunsul. 17 Cel ce în treacăt se amestecă cu prindere într'o ceartă, ce nu-l *priveşte*, Acela apucă de urechi un câne. 18 Ca nebunul ce aruncă foc, săgeţi şi moarte, 19 Aşà *este* cel *ce* înşeală pre amicul său, Şi *apoi* zice: *j* Au n'am glumit? 20 Unde lemne nu mai *sunt*, focul se stinge, Şi unde clevetitor nu *mai este*, cearta încetează. 21 *Cum* cărbunii *adaugă* la jăratic şi lemnele la foc, Aşà sfădiciosul la aţâţarea certei. 22 Cuvintele clevetitorului *sunt* ca mâncările cele alese, Şi se coboară înlăuntrul pântecelui. 23 Argint' plin de sgure, turnat preste vas de lut, *Sunt* buzele arzătoare şi o inimă rea. 24 Inamicul cu buzele se prefăce, Şi păstrează înşelăciunea în lăuntrul său: 25 De-ţi vorbeşte plăcut, nu-l crede, Căci şapte uri *sunt* în inima sa: 26 Ura *sa* se ascunde supt amăgire, *Totuşi* răutatea sa se va dà pe faţă în adunare. 27 Cel ce sapă groapă, însuşi cădeà-va în ea, Şi piatra cădeà-va asupra celui ce o rostogoleşte. 28 Limba mincinoasă urăşte *pre cei ce* i-au doborît, Şi gura lingusitoare aduce stricăciune.

---

p Ps. 57. 4. *q* Dan. 6. 18. *r* Mat. 5. 44 | Rom. 12. 20 *s* 2 Sam. 16. 12. — | *t* Iov 37. 22. — | *Capul 26,* *a* 1 Sam. 12. 17. *b* Num. 23. 8. | *c* Ps. 32. 9. *d* Mat. 16. 1—4. *e* 2 Pet. 2. 22. | *f* Esod. 8. 15. *g* Luc. 18. 11. Rom. 12. 16. | *h* Cap. 22. 13. *i* Cap. 19. 24. | *j* Efes. 5. 4. —

Fereşte-te de preamărire proprie şi de semeţie.

27 [a]Nu te lăudà cu ziua de mâne:
Căci nu ştii ce poate aduce o zi.
2 [b]Altul să te laude, iar nu gura ta.
Străinul, iar nu buzele tale.
3 Grea *este* piatra, *şi* greu este nisipul,
Dar mânia celui nebun mai grea *este* decât amândouă.
4 Crudă *este* mânia, şi *ca* o înundare *este* furia,
Dar [c]cine poate stà înaintea geloziei?
5 Mai bună *este* [d]mustrarea pe faţă decât iubirea în ascuns.
6 [e]Rănile *făcute* de amic cu bună credinţă *sunt*.
Dar amăgitoare *sunt* sărutările inamicului.
7 Cel sătul calcă în picioare fagurul,
Dar [f]celui flămând toate amărîciunile dulci i-se par.
8 Ca pasărea alungată din cuibul ei.
Aşà *este* bărbatul gonit din locul său.
9 Oleul şi tămâia veselesc inima.
Aşà şi dulceaţa amicului, *venită* dintr'un sfat din inimă.
10 Pre amicul tău şi pre amicul părintelui tău nu-i părăsì.
Şi în casa fratelui tău să nu întri în ziua năcazului:
[g]Mai bun *este* un vecin de apropiere, decât un frate în depărtare.
11 Fii înţelept, [h]fiule, înveseleşte inima mea:
[i]Ca să pot dà răspuns celui ce mă defaimă.
12 [j]Cel cu minte vede răul, *şi* se ascunde.
Dar cei proşti trec înainte, *şi* sufăr.
13 [k]Ia-i vestmântul! căci a chezăşluit pentru un străin.
Şi pentru femeia străină împlineşte-l.
14 Cel ce binecuvintează pre amicul său cu vocea tare de dimineaţă.
Drept blestem i-se va socotì.
15 [l]O picurătură neîntreruptă în zi de ploaie,
Şi o femeie sfădicioasă una sunt;
16 Cel ce *caută* să o oprească *este ca şi cum ar căutà* să oprească vântul.
Şi să *ţină* oleiul în dreapta sa.
17 Ferul cu fer se ascute.
Aşà şi vederea amicului ascute pre amic,
18 [m]Cel ce păzeşte smochinul, va mâncà *din* fructele sale.
Şi cel ce păzeşte pre domnul său, va fi onorat.
19 Precum în apă faţă *răspunde* la faţă.
Aşà şi inima unui om la *inima* altuia.
20 *Precum* [n]iadul şi adâncul nu se satură.
Aşà nu se satură nici ochii [o]omului.
21 *Precum* tigaia *este* pentru lămurirea argintului, şi cuptorul pentru a aurului.
Aşà *se cearcă* omul prin *gura celor ce-l* laudă.
22 Pre nebun chiar în piuă de-l vei sdrobi la un loc cu grăunţele supt pilug,
Dintr'însul *tot* nu se va duce nebunia.
23 Îngrijeşte-te bine de oile tale, *Şi* ia seamă la turmele tale:
24 Căci avuţia în veci nu ţine.
Nici coroana din neamuri în neamuri.
25 Fânul se strânge şi otava se arată,
Şi ierburile din munţi se adună:
26 Mieii îţi *sunt* pentru a te îmbrăcà.
Şi berbecii *sunt* preţul ogorului *tău*.
27 Şi laptele îmbelşugat al caprei *este* pentru hrana ta,
Pentru hrana casei tale,
Şi mijloc de traiu pentru sclavele tale.

Fericirea evlaviei şi a cinstei, nefericirea nelegiuirii.

28 Cel [a]nelegiuit fuge, fără ca nimenea să-*l* gonească,
Dar curagioşi ca leul sunt cei drepţi.
2 Pentru păcatele unei ţări *sunt* mulţi domni în ea,
Dar printr'un om înţelept *şi* cuminte ea capătă stabilitate.
3 [b]Omul sărac, care apasă pre cei lipsiţi, *Este ca* şivoiul de ploaie, *ce aduce* lipsă de pâne.
4 [c]Cei ce părăsesc legea, laudă pre nelegiuiţi,
[d]Dar cei ce păzesc legea se ceartă cu dânşi.
5 [e]Oamenii răi nu ştiu ce *este* drept,
Dar [f]cei ce caută pre Domnul toate le înţeleg.
6 [g]Mai bun *este* săracul, ce umblă în neprihănirea sa,
Decât cel făţarnic *în* căile *sale*, şi *este* avut.
7 [h]Cel ce păzeşte legea *este* un fiu cuminte,
Dar cel ce umblă cu cei lacomi, ruşine face părintelui său.
8 [i]Cel ce înmulţeşte averea sa prin camătă şi prin dobânzi,
O adună pentru cel ce miluieşte pre cei săraci.
9 [j]Cel ce-şi întoarnă urechea sa, ca să nu auză legea,
[k]Chiar şi rugăciunea lui urîciune *este*.
10 [l]Cel ce pe căi rele rătăceşte pre cei oneşti,
Cădeà-va în însăşi groapa sa.
[m]Dar cei fără prihană cele bune moşteni-vor.
11 Omul avut *trece de* înţelept în ochii săi,
Dar săracul cel cuminte

Capul 27.	*d* Gal. 2. 14.	*h* Cap. 10. 1.	*l* Cap. 19. 13.	*Capul 28.*	*d* 1 Reg. 18. 18, 21.	*g* Cap. 19. 1.	*j* Zech. 7. 11.
a Luc. 12. 19,20.	*e* Ps. 141. 5.	*i* Ps. 127. 5.	*m* 1 Cor. 9. 7, 13	*a* Ps. 53. 8.	*e* Ps. 92. 6.	*h* Cap. 29. 3	*k* Ps 66. 18.
b Cap. 25. 27.	*f* Iov 6. 7.	*j* Cap. 22. 3.	*n* Hab. 2. 5.	*b* Mat. 18. 28	*f* Ioan 7. 17.	*i* Iov 27. 16. 17.	*l* Cap. 26 27.
c 1 Ioan 3. 12	*g* Cap. 17 17.	*k* Esod 22 26	*o* Eccl 1 8.	*c* Ps. 10 3			*m* Mat. 6 33

îl înțelege. 12 *n* Când biruesc cei drepți, multă mărire *se* face. Dar când se scoală cei nelegiuiți, toți se ascund. 13 *o* Cel ce ascunde fărădelegile sale nu va prosperà. Dar cel ce *le* mărturisește și *le* părăsește va aflà îndurare. 14 Fericit *este* cel *p* ce totdeauna se teme. *q* Dar cel ce-și învârtoșează inima în năcaz va cădeà. 15 *r* Leu mugitor și urs flămând *s* *Este* domnul rău preste un popor sărac. 16 Domnul lipsit de minte mare *este* în apăsările *sale*. *Dar* cel ce urăște sgârcenia prelungește zilele *sale*. 17 *t* Omul împovorat cu sânge de om, Fugar va fi până la mormânt, nimenea apucându-l. 18 Cel ce umblă în neprihănire va fi mântuit. Dar cel fățarnic *în* căile *sale* pe dată va cădeà. 19 Cel ce lucrează țarina sa, săturà-se-va de pâne. Dar cel ce se ia după *oameni* deșerți, de sărăcie se va săturà. 20 Bărbatul cu credincioșie bogat va fi în binecuvântări, Dar cel ce prea se grăbește să se înavuțească, nu va fi nevinovat. 21 Nu *este* bine a căutà la fața *cuiva*. Căci pentru o bucată de pâne el *poate*, va păcătuì. 22 Cel pismaș aleargă după avere, Și nu știe, că lipsa îl va lovì. 23 Cel ce mustră pre oameni, Aflà-va în urmă mai mult har, Decât cel ce lingușește cu limba *sa*. 24 Cel ce pradă pre părintele său sau pre muma sa, Și zice: „Nu-*i* păcat aceasta,“ Soț *este* cu hoțul. 25 Trufașul ațință sfada: Dar cel ce se încrede în Domnul se va îngrășà. 26 Cel ce se încrede în inima sa, nebun este, Dar cel ce umblă cu înțelepciune va scăpà. 27 Cel ce dă săracului, lipsă nu va suferì; Dar cel ce închide ochii săi, bogat va fi în blesteme. 28 Când cei nelegiuiți se scoală, oamenii se ascund, Dar când pier, drepții se înmulțesc.

Înțelepciunea aduce fericire, nebunia și păcatul au ca urmare peirea.

29 *a* Cel ce cu *toate* mustrările rămâne tare la cerbice, Sfărâmă-se-va într'o clipă, fără vindecare. 2 *b* Când drepții se înmulțesc, se bucură poporul, Dar când cel nelegiuit domnește, *c* poporul geme. 3 *d* Cel ce iubește înțelepciunea înveselește pre părintele său, *e* Iar celui ce este soțul meretricilor risipește averea. 4 Regele țara prin dreptate o stăpânește, Dar cel ce ridică dări, o surpă. 5 Omul ce lingușește pre aproapele său, Întinde cursă pașilor lui. 6 În fărădelegea celui rău *este* lațul *său*, Dar cel drept va cântà, și se va bucurà. 7 *f* Cel drept caută judecata săracilor, *Dar* cel nelegiuit nici nu voește să știe *de ea*.

8 *g* Cei batjocoritori scoală cetatea, Dar înțelepții *h* împacă furia *ei*. 9 Cel înțelept, *când* cu nebunul se ceartă, *i* Sau de se mânie sau de râde, pace *tot n'are*. 10 *j* Bărbații sângiurilor urăsc pre cel fără prihană, Și caută viața celor onești. 11 *k* Nebunul își arată toată mânia sa, Dar înțeleptul o stăpânește. 12 Când domnul dă ascultare cuvintelor mincinoase, Toți sclavii săi *sunt* nelegiuiți. 13 Săracul și apăsătorul *l* se întâlnesc: *m* Domnul ochii amândurora îi luminează.

14 *n* Regele ce *o* cu credincioșie judecă pre săraci, Tronul aceluia în veci se va întări. 15 *p* Varga și mustrarea înțelepciune dau, Dar *q* copilul, lăsat *în voia sa*, rușine va aduce mumei sale. 16 Când nelegiuiții se înmulțesc, înmulțescu-se *și* păcatele, *r* Dar cei drepți vor vedeà peirea lor. 17 *s* Îndreaptă pre fiul tău, și el liniște îți va dà, Da, bucurie va aduce sufletului tău. 18 *t* Unde viziunea *dumnezească* lipsește, poporul este desfrânat, *u* Dar cel ce păzește legea *este* fericit. 19 Cu cuvinte *numai* nu se îndreaptă servul, Când pricepe că nimenea nu-*l* va pedepsì. 20 Vezi pre careva, *că* se prea grăbește în cuvintele sale? *v* Mai multă speranță pentru un nebun decât pentru dânsul este. 21 Cel ce desmeardă pe servul său din tânărețea sa, Până la urmă de fiu îl va avea,

n Eccl. 10. 6. *o* 1 Ioan 1. 8, 9. 10. *p* Ps. 16. 8. *q* Rom 2. 5 *r* 1 Pet. 5. 8 *s* Mat. 2. 16. *t* Fac. 9. 6.

Capul 29.

a 1 Sam. 2. 25. *b* Est. 8. 15. *c* Est. 3. 15. *d* Cap. 10. 1. *e* Luc 15. 13,30. *f* Iov 29. 16 *g* Cap. 11. 11. *h* Ezec. 22. 30. *i* Mat. 11. 17. *j* Fac. 4. 5, 8. 1 Ioan 3. 12. *k* Judc. 16. 17. *l* Cap. 22. 2. *m* Mat. 5. 45. *n* Cap. 20 28 *o* Ps. 72. 2, 4, 13, 14. *p* Vers. 17. *q* Cap. 10. 1. *r* Ps. 37. 36. *s* Cap. 13. 24. *t* 1 Sam. 3. 1. *u* Ioan 13. 17. *v* Cap 26. 12.

22 [x] Cel mânios atâţă sfada; Şi cel ce iute se aprinde multe păcate face. 23 [y] Trufia înjoseşte pe om, Dar cel cu spiritul umilit capătă onoare. 24 Cel ce împărţeşte cu furul, urăşte sufletul său. El aude blestemul şi nu-l spune. 25 *Cel cu* teamă de oameni curse *îşi* întinde: Dar cel ce se încrede în Domnul va fi scăpat. 26 Mulţi caută faţa domnitorului, Dar dela Domnul *vine* judecata fiecăruia. 27 Nelegiuitul în urîciune *este* celor drepţi, Şi urîciune *este* celui nelegiuit cel onest în calea *sa*.

Mărturisirea lui Agur.

30 Cuvintele lui Agur, fiul lui Iake. [a] Învăţătura, *pre care* a cuvântat-*o* *acest* bărbat către Itiel. Către Itiel, şi Ucal: 2 [b] Cu adevărat mai tâmpit *sunt* decât oricine, Şi mintea oamenilor nu o am. 3 Înţelepciune n'am învăţat, Nici ştiinţa celor sfinţi n'am. 4 [c] Cine s'a suit în ceruri şi *înapoi* s'a pogorît? [d] Cine a adunat vântul în pumnii săi? Cine a întărit toate marginile pământului? Care *este* numele său? care numele fiului său? *spune*, de ştii? 5 [e] Lămurite *sunt* toate cuvintele lui Dumnezeu? [f] Scut *este* acelora ce se încred într'însul. 6 [g] Nu adăugi *nimic* la cuvintele lui, Ca să nu te certe, şi să *nu* te găsească mincinos.

Ruga lui Agur.

7 Pentru două lucruri te rog: Nu mi-*le* oprì, înainte de ce voiu murì; 8 Deşertăciunea şi cuvântul mincinos depărtează-le dela mine: Nu-mi dà nici sărăcie nici avuţie: [h] Hrăneşte-mă din pânea ce mi-se cuvine: 9 [i] Ca nu prea săturându-mă să *te* lapăd, Şi să zic: „Cine *este* Domnul?“ Sau prea sărac ajungând, să fur, Şi să iau *în deşert* numele Dumnezeului meu!

Proverbele înţelepte ale lui Agur.

10 Nu cleveti pre sclav la domnul său, Ca să nu te blesteme, şi să *nu* fii vinovat. 11 *Este* un neam *de oameni*, cari blastemă pre părintele lor, Şi nu binecuvântează pre muma lor. 12 *Este* un neam *de oameni*, [j] *cari sunt* curaţi în ochii lor, Şi *totuşi* nu sunt spălaţi de mârşăvia lor. 13 *Este* un neam *de oameni*, *cari* sunt [k] sumeţi foarte în ochii lor, Şi înalţi în pleoapele lor. 14 [l] *Este* un neam, ai căror dinţi *sunt* săbii, Şi măselele lor cuţite: [m] Ca să mânânce pre cei săraci din ţară, Şi pre cei lipsiţi *dintre* oameni. 15 Lipitoarea două fete are, *ce zic:* „Adu, adu.“ Trei *lucruri* sunt *ce* nu se mai satură, *Da* patru, *ce* nu zic: Destul: 16 [n] Infernul, mitra stearpă, Pământul neadăpat de apă, Şi focul, ce nici odată nu zice: Destul. 17 [o] Ochiul, *ce-şi* bate joc de părintele *său*, Şi despreţueşte a ascultă pre muma *sa*. Să-l scobească pre el corbii, Şi să-l mânânce puii de vultur! 18 Trei *lucruri* sunt prea grele pentru mine, ba *încă* patru, pre cari nu le cunosc: 19 Calea vulturului în aer, Calea şarpelui pe stâncă, Calea corăbiei în inima mării, Şi calea bărbatului cu fecioară. 20 Aşà *este* calea femeii adultere, Ea mânâncă, îşi şterge gura, Şi zice: „N'am făcut nici un rău.“ 21 De trei *lucruri* se clatină pământul, Ba *încă* de patru, *pre cari* nu *le* poate suferì: 22 De sclav, când ajunge rege, Şi de nebun, când se satură de hrană; 23 De o *femeie* urîtă, când se mărită; Şi de o sclavă, când moşteneşte pe stăpâna sa. 24 Patru *lucruri* sunt mici pe pământ, Dar cu multă înţelepciune: 25 Furnicele, popor neputernic, Ce-şi pregătesc de cu vara hrana lor: 26 Şoarecii de munte, popor neputincios, Ce-şi fac prin stânci casele lor; 27 Locustele, popor fără de rege, Ce merg în cete: 28 Păiangenul, care cu mânile *se* apucă, Şi *totuşi şade* în palaturile regelui. 29 Trei *lucruri* sunt, ce sunt măreţe în paşii lor, Ba *încă* patru *sunt cele* ce merg frumos: 30 Leul, cel mai puternic între animale, Care nu se întoarce dinnaintea nici unuia: 31 Calul încins la coapse, şi berbecele, Şi regele cu poporul

---

x Cap. 15. 18. *y* Iov 22. 29. Mat 23. 12. | Fapt. 12. 23. — | *Capul 30.* *a* Cap. 31. 1. *b* Ps. 73. 22. | *c* Ioan 3. 13. *d* Iov 38. 4. etc. | *e* Ps. 12. 6. *f* Ps. 18. 30. *g* Deut. 4. 2. | *h* Mat. 6. 11. *i* Deut. 8. 12, 14. *j* Luc. 18. 11. | *k* Ps. 131. 1. *l* Iov 29. 17. *m* Ps. 14. 4. | *n* Cap. 27. 20. *o* Fac. 9. 22. —

săŭ lângă dânsul. 32 De ai lucrat cu
nebunie, sumeţindu-te, Şi de ai gândit
răŭ, *Pune-ţi* mâna pe gură. 33 Căci
din bătutul laptelui se scoate untul. Din
scărpinatul nasului se scoate sânge. Şi
din lovirea în i'urie se scoate ceartă.

Sfaturi date lui Lemuel de muma sa.

31 Cuvintele regelui Lemuel. [a]Învăţă-
tura, pre care l-a învăţat muma sa:
2 O fiule, [b]fructul mitrei mele, O tu, fiul
voturilor mele: 3 [c]Nu dà tăria ta fe-
meilor, Nici căile tale [d]celor ce strică pe
regi. 4 [e]Nu *se cade* regilor, o Lemuele,
Nu *se cade* regilor a beà vin, Nici dom-
nitorilor *aplecarea spre* beuturi îmbătă-
toare. 5 [f]Ca nu bând să-şi uite legea,
Şi să frângă dreptul tuturor săracilor.
6 [g]Daţi beuturi îmbătătoare celui aproape
de peire, Şi vin celui cu suflet amărît.
7 Acesta să beà, ca să uite sărăcia sa,
Şi să nu-şi mai amintească năcazul săŭ.
8 [h]Deschide-ţi gura pentru cel mut, [i]Pen-
tru judecata tuturor orfanilor. 9 De-
schide-ţi gura, [j]judecă în dreptate, Şi
[k]apără pre cel apăsat şi lipsit.

Femeia bună descrisă şi lăudată.

10 [l]Femeie virtuoasă cine poate găsì?
Căci preţul ei covârşeşte cu mult pre al
mărgăritarilor. 11 În ea se încrede
inima bărbatului ei, Şi câştigul nu-i lip-
seşte. 12 Ea-i arată binele şi nici o-
dată răul, În toate zilele vieţii sale.
13 Ea caută de lână şi in, Şi lucrează
cu mânile sale sârguitoare. 14 Ea este
ca şi corabia neguţătorului, Ce de de-
parte-şi aduce hrana sa. 15 [m]Se scoală
când încă-i noapte, Şi [n]dă de mâncare
casnicilor ei, Şi *împarte* lucrul de pre-
ste zi sclavilor ei. 16 Ea-şi pune în
gând un câmp, şi-l cumpără: Din munca
mânilor ei sădeşte vie. 17 Cu putere
îşi încinge coapsele ei, Şi-şi întăreşte
braţele sale *la lucru*. 18 Ea simte, că
bun *este* câştigul ei, Lumânarea sa nu se
stinge nici *în puterea* nopţii. 19 Ea
pune mânile pe furcă, Şi degetele sale
apucă fusul. 20 [o]Ea întinde mâna sa
săracului, Da ea întinde mânile sale ce-
lui lipsit. 21 Ea nu are teamă de omăt
pentru casnicii săi, Căci toţi casnicii săi
au vestminte de *lână* roşie. 22 Singură
îşi face învelitoarele de pat; În in
subţire şi în purpură *este* îmbrăcată.
23 Bărbatul ei este cunoscut în poartă,
Căci şade alăturea cu bătrânii ţării.
24 Face cămăşi şi *le* vinde, Şi cingători
dă neguţătorului. 25 *Întru* putere şi
mărire se îmbracă, Şi-şi râde de ziua
ce vine. 26 Cu socoteală îşi deschide
gura, Şi legea bunătăţii *este* pe limba ei.
27 Ea veghiază purtarea casnicilor săi,
Şi nu mănâncă *din* pânea lenevirii.
28 Fiii ei se scoală, fericită o numesc,
Bărbatul ei o laudă, *zicând:* 29 „Multe
fete au lucrat cu virtute, Dar tu pe toate
le-ai întrecut.“ 30 Nourii *sunt* amă-
gitori, şi frumuseţea o deşertăciune,
Dar femeia *ce* se teme de Domnul, aceea
se va lăudà. 31 Daţi din iructele mâ-
nilor ei, Şi să o mărească în porţi însuşi
faptele ei.

ECCLEZIASTUL.

Deşertăciunea tuturor lucrurilor pământeşti.

1 Cuvintele [a]eccleziastului, fiul lui Da-
vid, regele în Ierusalim. 2 [b]Deşertă-
ciunea deşertăciunilor! zice eccleziastul:
deşertăciunea deşertăciunilor! [c]toate
sunt deşertăciune! 3 [d]Ce folos are
omul din toată truda sa cu care se tru-
deşte supt soare. 4 Un neam trece, şi
alt neam vine; [e]dar pământul rămâne
în veci. 5 [f]Soarele răsare, şi soarele
apune; şi grăbindu-se la locul săŭ, ră-
sare acolo. 6 [g]Vântul bate spre mează-

Capul 31. a Cap. 30. 1. b Isa. 49. 15. c Cap 5. 9. | d Deut. 17. 17. e Eccl. 10. 17. f Osea 4. 11. | g Ps. 104. 15 h Iov 29. 15, 16. i 1 Sam. 19. 4. | j Lev. 19. 15. k Iov 29. 12. l Cap. 12. 4. | m Rom. 12. 11. n Luc. 12. 42. o Efes. 4. 28.

ECCLESIAST. Capul 1. a Cap. 7. 27. | b Ps. 39. 5, 6. c Rom. 8. 20. d Cap. 2. 22. | e Ps. 104. 5. f Ps. 19. 5, 6. g Ioan 3. 8.

zi, și se întoarnă la meazănoapte: vântul tot se întoarnă și se întoarnă în cercurile sale. 7 [h] Toate râurile curg în mare, și marea nu se mai umple; la locul, de unde au venit râurile, acolo *iarăși* se întorc. 8 Toate lucrurile *sunt* în trudă, mai mult decât poate spune omul: [i] ochiul nu se satură de privire, și urechia nu se *mai* umple de auzire. 9 *Toate* [j] cele ce au fost, *acele iarăși* vor fi: și cele ce s'au făcut, acele *iarăși* se vor face; da, *nimic* nu *este* nou supt soare. 10 Au este cevà, de care s'ar puteà zice: „Iată, aceasta *este* nou!“ aceasta a fost și în timpul de demult, ce a fost înainte de noi. 11 *Cum* nu *este* nici o aducere aminte de lucrurile trecute, *așà* nu va fi nici o aducere aminte de *lucrurile*, ce vor fi, la cei ce vor venì în urma *lor*. 12 [k] Eu ecclezìastul fostam rege preste Israel în Ierusalim. 13 Și îndreptatu-mi-am inima în a cercetà și a adâncì cu înțelepciune toate ce se fac supt cer: [l] această trudă grea dat-o-a Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să se muncească cu ea.

14 Privit-am toate ce se făceau supt soare; și iată, toate *erau* deșertăciune și vânare de vânt! 15 [m] Ce este strâmb nimenea nu poate îndreptà; și lipsurile nici unul a le numărà.

16 Vorbit-am cu inima mea, zicând: Iată, eu am [n] mai mare și mai multă înțelepciune decât toți *cei* ce au fost înnainte de mine în Ierusalim: da, inima mea a văzut multă înțelepciune și știință. 17 [o] Și îndreptatu-mi-am inima mea, ca să cunosc înțelepciunea, și să cunosc nebunia și nesocotința; și aflat-am, că și aceasta este vânare de vânt. 18 Căci unde *este* multă înțelepciune, *acolo este și* mult amar; și ce ce îmmulțește știința, îmmulțește durerea.

Plăcerile pământești, chiar vesela plăcere a muncei e deșeartă.

2 [a] Zis-am în inima mea: Haide! să te încerc cu bucurie: deci gustă bine; și iată [b] și aceasta *tot* deșertăciune *este*. 2 [c] Zis-am râsului: *Ești* nebun! și bucuriei: Ce folosești?

3 [d] Cugetat-am în inima mea cu vin să deprind corpul meu, și totuși inima mea să se dedeà la înțelepciune, și să înțeleg nebunia, până voiu vedeà ce *este* mai bun pentru fiii oamenilor dintre toate câte fac supt cer în toate zilele vieții lor.

4 Făcutu-mi-am lucruri mari; zidit-u-mi-am palaturi: săditu-mi-am vii; 5 Făcutu-mi-am grădini și raiuri; și săditu-mi-am într'însele tot *felul* de pomi roditori; 6 Făcutu-mi-am iazuri de apă, să adap din ele pădurea de pomi: 7 Cumpăratu-*mi*-am servi și serve; și avut-am o turmă de vite mari și mici, mai numeroasă decât toți cei ce au fost înainte de mine în Ierusalim: 8 [e] Adunatu-mi-am și argint și aur și tezaurele cele scumpe ale regilor și ale provinciilor: ținutu-mi-am cântăreți și cântărețe, și desfătările fiilor oamenilor: femei multe. 9 Astfel [f] fost-am mai mare și mai avut decât toți cei ce au fost înainte de mine în Ierusalim; și înțelepciunea mea cu mine a rămas. 10 Și toate cele ce ochii mei au cerut, nu le-am îndepărtat dela ei; n'am oprit inima mea dela nici o mulțumire; căci inima mea s'a bucurat din toată truda mea. [g] Și aceasta a fost *toată* partea mea din toată truda mea. 11 Și *apoi* privit-am la toate lucrurile, pre cari le-au lucrat mânile mele, și la truda *mea*, cu care m'am trudit, ca să *le* fac; și iată toate *erau* [h] deșertăciune și vânare de vânt; și *în ele* n'*am găsit* nici un folos supt soare.

12 Întorsu-m'am deci să privesc înțelepciunea și [i] nebunia și prostia: căci ce *poate face* acela, care va urmà pre rege? cele ce s'au mai făcut. 13 Și văzut-am, că înțelepciunea cu atâta mai de folos este decât nebunia, pecât lumina este mai de folos decât întunere-

---

h Iov 38. 10. *i* Prov. 27. 20 Cap. 3. 15. *k* Vers. 1 *l* Fac. 3. 19. *m* Cap. 7. 13 *n* 1 Reg. 3. 12 13 *o* 1 Thes. 5. 21. —

Capul 2. *a* Luc. 12. 19. *b* Isa. 50. 11 *c* Prov. 14. 13. *d* Cap. 1. 17. *e* 1 Reg. 9. 28 *f* Cap. 1. 16. *g* Cap. 3. 22. *h* Cap. 1. 3, 14. *i* Cap. 1. 17.

cul. 14 [j] Înțeleptul în capul său *are* ochii săi, dar nebunul umblă în întunerec; dar iarăși am cunoscut, că [k] aceeași întâmplare se întâmplă la toți.

15 Și zis-am în inima mea: *Ci*, întâmplă-*mi*-se-va tocmai ca și celui nebun? Deci pentru ca să fiu mai înțelept? Atuncia zis-am în inima mea: Și aceasta *este* deșertăciune. 16 Căci nu *este* aducere-aminte de cel înțelept, cum *nu* este *nici* de cel nebun în veci: căci *toate* cele din trecut se vor uità în zilele ce vor veni. Și înțeleptul moare întocmai ca și cel nebun!

17 Deaceea urît-am vieața; căci mi-*s'a făcut* desgust de tot ce se face supt soare: căci toate *sunt* deșertăciune și vânare de vânt. 18 Și urît-am toate trudele mele, *cu* cari m'am trudit supt soare: fiindcă [l] trebue să le las celui ce va fi după mine. 19 Și cine poate știi, de va fi înțelept sau nebun? Totuși el va stăpâni tot lucrul meu, cu care m'am trudit și cu care m'am înțeleptit supt soare: *deci* și aceasta *este* o deșertăciune. 20 Și ajuns-am în atâta, că inima mea a pierdut *tot* curagiul pentru tot lucrul meu, cu care m'am trudit supt soare.

21 Căci sunt oameni, cari au lucrat cu înțelepciune, cu știință și cu iscusință, *și cari totuși* au lăsat *totul* celor ce n'au lucrat, *ca să fie* partea lor: *deci* și aceasta *este* o deșertăciune și un rău mare. 22 [m] Căci ce are omul din toată truda sa și din poftele inimei sale, cu care s'a trudit supt soare? 23 Căci toate zilele lui *nu sunt decât* [n] durere, și ostenelele lui *decât* scârbă: nici noaptea inima lui nu are liniște: *deci* și aceasta este o deșertăciune.

24 Nu *stă* în puterea omului să mănânce și să beă, și să-și bucure inima de lucrul său. Și văzut-am, că și aceasta *vine* dela mâna lui Dumnezeu. 25 Căci cine a mâncat și s'a desfătat mai mult decât mine? 26 Căci el dă celui bun înaintea sa înțelepciune, știință și bucurie: dar celui păcătos îi lasă osteneala d'a strânge și a adună, ca să dea celui bun înaintea lui Dumnezeu: *deci* și aceasta *este* o deșertăciune și vânare de vânt.

Toată treaba omului își are timpul său. Ce face Dumnezeu rămâne.

3 Toate *au* timpul *lor*, și [a] pentru tot lucrul supt cer *este* timp: 2 Timp *este* de a se naște, și [b] timp de a muri. Timp de a sădi, și timp de a smulge cele sădite: 3 Timp de a ucide, și timp de a vindecà. Timp de a surpà, și timp de a zidì; 4 Timp de a plânge, și [c] timp de a râde: Timp de a jelì, și timp de a jucà: 5 Timp de a aruncà pietri, și timp de a culege pietri: Timp de a îmbrățișà, și timp de a se depărtà de îmbrățișare: 6 Timp de a câștigà, și timp de a pierde; [d] Timp de a țineà, și timp de a lapădà: 7 Timp de a rupe, și timp de a coase: Timp de a tăceà, și timp de a vorbì: 8 Timp de a iubì, și timp de a [e] urî: Timp de resbel, și timp de pace. 9 [f] Ce folos *are* cel ce lucrează de *lucrul* cu care se ostenește?

10 [g] Văzut-am munca, pre care a dat-o Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să se chinuească cu ea. 11 Pe toate făcutu-le-a frumoase la timpul lor: și pus-a înțelegerea în inima lor, [h] fără ca omul să poată înțelege, din început până în sfârșit, lucrul, pre care l-a făcut Dumnezeu. 12 [i] Cunoscut-am, că într'aceste nimic nu *este* bun, decât a se bucurà și de a se veselì în vieața lor. 13 Și chiar [j] a mâncà și a beà și a gustà tot omul din bunurile ostenelelor sale, *încă și* aceasta *este* un dar dela Dumnezeu. 14 Știu bine, că tot ce face Dumnezeu, se face pentru totdeauna; [k] nimic nu se poate adăugì la aceasta, și nimic nu i-se poate luà; și Dumnezeu face *aceasta*, ca *omul* să se teamă de el. 15 [l] Ceeace este, a fost încă: și ceeace va fi, a fost de demult: și Dumnezeu rechiamă trecutul.

---

j Prov. 17. 24. *k* Ps. 49. 10. *l* Ps. 49. 10 | *m* Cap. 1. 3. *n* Iov 5. 7. — | *Capul 3.* *a* Vers. 17. *b* Ebr. 9 27. | *c* Ioel 2. 16. *d* Amos. 5 13. | *e* Luc. 14. 26. *f* Cap. 1. 3. | *g* Cap. 1. 13. *h* Cap. 8. 17. | *i* Vers. 22. *j* Cap 2. 24. | *k* Iac. 1. 17. *l* Cap. 1. 9.

Teme-te de Dumnezeu și mulțumește-te cu partea ta.

16 Și mai [m]văzut-am supt soare, *că* în locul de judecată, *tocmai* acolo *era* nedreptate; în locul, *unde trebuea să se facă* dreptate, *tocmai* acolo *era* nedreptate. 17 *Și* zis-am în inima mea: [n]Dumnezeu va judecà pre cel drept și pre cel nelegiuit; căci *este* [o]timp pentru tot lucrul, și el ia seamă la toată fapta. 18 Asupra vorbei fiilor oamenilor, că Dumnezeu *mai* deosebit *decât toate* i-a făcut, gândit-am în inima mea, și văzut-am, că ei între ei *ca* vitele sunt. 19 [p]Căci soarta fiilor oamenilor *este* ca și soarta vitelor; a amândurora tot aceeași soartă *este:* cum unul moare, așà moare și celalalt; un suflet au toți; și nimic mai mult n'are omul decât vita; căci și unul și altul deșertăciune *sunt.* 20 Toți la acelaș loc se duc; [q]toți sunt din pulbere, și toți se întorc la pulbere. 21 Cine știe, dacă sufletul fiilor oamenilor se suc în sus, și *dacă* sufletul vitelor se pogoară în jos la pământ? 22 Deaceea văzut-am, că nimic nu *este* mai bun, decât ca omul să se bucure de lucrurile sale; căci cine-l poate aduce *la aceea*, ca să se bucure de cele, ce vor fi în urma lui?

Săracul e fără mângăiere, sârguitorul fără liniște, și chiar regele fără siguranță.

4 Și văzut-am iarăș toate [a]apăsările, ce se fac supt soare; și iacă, lacrimile celor apăsați, celor ce n'au nici un mângăietor! și puterea *este* pe partea apăsătorilor lor; dar *aceia* n'au nici un mângăietor. 2 [b]Atuncia am fericit pre cei morți, *pre cei* ce au și murit, mai mult decât pre cei vii, ce trăesc încă. 3 [c]Iar mai norocit decât amândoi *este* cel ce încă n'a fost, care *încă* n'a văzut răutățile ce se fac supt soare.

4 Văzut-am de asemenea toată osteneala și iscusința maeștrilor, că ea *nu-i decât* pizma unuia asupra altuia. *Deci* și aceasta *este* o deșertăciune și vânare de vânt.

5 [d]Nebunul încrucișează mânele sale, și mănâncă însăși carnea sa. 6 Mai bine *este* o mână plină *în* pace decât amândoi pumnii *cu* osteneală și vânare de vânt.

7 Și văzut-am încă și *această* deșertăciune supt soare; *anume:* este unul *ce* nu *are* pe nimenea, chiar fiu sau frate nu are, și *totuși* munca lui n'*are* sfârșit, și ochiul său nu se satură de avuții; 8 Și *nu zice nici cum în inima* sa: „Pentru cine mă ostenesc, și lipsesc de bunătăți sufletul meu?“ Și aceasta este o deșertăciune și lucru rău.

9 Mai bine doi decât unul! căci *mai* bună plată au pentru munca lor. 10 Căci de cad, unul pe altul se ridică; dar vai de acela, ce *este* singur, când cade, și nu *este* cine să-l ridice! 11 Chiar de dorm împreună doi, le *este* cald; dar unul *singur* cum se va încălzì? 12 Apoi și dacă pre dânsul *singur* l'ar puteà biruì carevà, *dar* doi ar putea să-i steà împotrivă: și un fir, pus în trei, nu se rupe curând.

13 Mai bun *este* un tânăr sărac și înțelept, decât un rege bătrân și nebun, care nu sufere să mai fie învățat. 14 Căci, *precum acela* poate ieși din închisoare, ca să domnească, așà și cel ce s'a născut rege poate sărăcì. 15 Văzut-am pre toți viețuitorii, ce umblă supt soare, în jurul acelui tânăr, care îi urmă, *și* care îi luă locul. 16 Poporul, înaintea căruia a stat, erà fără număr, totuși cei ce vor venì mai pe urmă nu se vor bucurà de dânsul; cu adevărat, că și aceasta *este* deșertăciune și vânare de vânt.

Nu vorbì nechibzuit și fără rost.

5 Păzește [a]piciorul tău, când mergi în casa lui Dumnezeu; și apropie-te *mai bine* spre a ascultà, [b]decât să aduci jertfele nebunilor; căci *cei ce ast-fel se vor purtà*, nu vor puteà făptuì rele. 2 Nu te grăbì cu gura ta, și nici inima ta să nu se prea grăbească a cuvântà înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu *este* în ceruri și tu pe pământ; pentru aceasta [c]puține fie cuvintele tale! 3 Căci cu

m Cap. 5. 8. *n* Rom. 2. 6,7,8. | *o* Vers. 1. *p* Ps. 49. 12, 20 | *q* Fac. 3. 19. — | *Capul 4.* *a* Cap. 3. 16. | *b* Iov 3. 17, etc. *c* Iov 3 11,16,21. | *d* Prov. 6. 10. — | *Capul 5.* *a* Isa. 1. 12, etc. | *b* 1 Sam. 15. 22. *c* Prov. 10. 19.

mulțimea grijelor visul vine. și [d] vocea nebunului *cunoaște-se* din mulțimea cuvintelor.

4 [e] De ai făcut vot lui Dumnezeu, să nu întârzii a-l împlini: căci el nu se place cu nebunii; [f] ceea ce ai votat, plătește. 5 [g] Mai bine *este* să nu faci vot, decât să faci și plătești. 6 Nu învoi gurei tale să te tragă în păcat: și [h] nu zice înaintea trimisului *lui Dumnezeu:* „Că greșeală a fost:“ pentru ce să se mânie Dumnezeu de vorba ta, și să peardă lucrul mânelor tale. 7 Căci *cum* în mulțimea visurilor *sunt* multe deșertăciuni, *așà* și în vorbele mele: deci [i] teme-te de Dumnezeu.

Deșertăciunea bogăției.

8 Când [j] vei vedeà apăsarea celui sărac și siluirea dreptului și a dreptății într'o provincie, să nu te înspăimânți de aceasta: căci [k] unul mai înalt veghiază preste cel înalt și alții mai înalți preste aceștia. 9 Și în toate este un folos pentru țară: Regele dedat *lucrurilor* țării.

10 Cel ce iubește argintul, de argint nu se satură; nici cel ce iubește avuția, de venituri: aceasta iarăși *este* o deșertăciune. 11 Când se immulțesc bunurile, immulțescu-se *și* cei ce le mănâncă: și ce folos *are* stăpânul lor, decât că *le* privește cu ochii săi? 12 Dulce *este* somnul lucrătorului, de mănâncă mult sau puțin; dar pre avut nu-l lasă să doarmă îmbelșugarea sa.

13 [l] *Mai* este un mare rău, *pre care* văzutu-*l*-am supt soare: avuție păstrată chiar spre răul celui ce *o* stăpânește. 14 Căci pierde-se această avuție prin o întâmplare rea: și *de* a născut el un fiu, nimic *din ea* nu rămâne în mâna lui: 15 [m] Precum a ieșit din mitra mumei, gol se va *și* întoarce, cum a venit: și nimic din tot câștigul său nu va luà să ducă cu dânsul. 16 Da, și acesta *e* un mare rău: așà, cum a venit, așà se și va duce: și [n] ce folos are, [o] că s'a ostenit în vânt? 17 Da, toate zilele lui [p] a mâncat în întunerec, *și a avut* multă durere, grijă și supărare.

Mulțumirea cu puțin.

18 Iată, văzut-am aceasta, *că* [q] *este* bun și plăcut *pentru om* a mâncà și a beà și a gustà bunurile din osteneala, cu care se ostenește supt soare, *în* zilele vieții sale cele puține, câte i-a dat Dumnezeu: căci aceasta *este* partea sa. 19 Căci dacă unui om i-a dat Dumnezeu avuție și bunuri, și i-a dat putere să mânânce din ele și să-și ia partea sa, ca să se bucure de osteneala sa; aceasta un dar *este* dela Dumnezeu. 20 Căci el nu-și ia mult seamă la zilele vieții sale; căci Dumnezeu *îl* îndestulează prin bucuria *cea de față a* inimei sale.

Averea și onoarea sunt de asemenea deșertăciuni.

6 [a] Mai văzut-am *și alt* rău supt soare și care des *se întâlnește* între oameni: 2 *Sunt* oameni, cărora le-a dat Dumnezeu avuții, bunuri, și onoare, [b] și nimic nu le lipsește din toate câte doresc: [c] dar Dumnezeu ne le-a dat puterea să guste dintr'insele, ci altul mânâncă din ele: *și* aceasta *este* o deșertăciune și un mare rău. 3 De ar naște unul *din aceștia* o sută *de copii*, și ar trăi ani mulți, ori cât s'ar prelungì zilele vieții sale, dar sufletul său nu s'ar sătură de bunătăți; și [d] chiar nici îmmormântare n'ar aveà, zic: [e] Mai norocit decât dânsul *este* cel născut înainte de timp. 4 Căci *acesta* în deșert a venit, și în întunerec s'a dus și în întunerec s'a acoperit numele său. 5 Chiar soarele nu *l*-a văzut, și nu *l-a* cunoscut: acesta mai mult liniște are decât acela. 6 Și chiar de ar mai trăi de două ori o mie de ani, și totuși bunătăți nu va vedeà; au nu toți se duc la acelaș loc?

7 [f] Toată osteneala omului *este* pentru gura sa, și totuși dorința *sa* nu se satură. 8 Cu cât deci *este* mai mult celui înțelept decât celui nebun? Cu cât mai bine *este* celui sărac, care știe a umblà înaintea

---

d Prov. 10. 19. | *g* Fapt. 5. 4. | *j* Cap. 3. 16. | *m* 1 Tim. 6. 7. | *p* Ps. 127. 2. | *Capul 6.* | *c* Luc. 12. 20. | *e* Iov 3. 16.
e Num. 30. 2. | *h* 1 Cor. 11. 10. | *k* Ps. 12. 5. | *n* Cap. 1. 3. | *q* 1 Tim. 6. 17. | *a* Cap. 5. 13. | *d* 2 Reg. 9. 35. | *f* Prov. 16. 26.
f Ps. 66. 13, 14. | *i* Cap. 12. 13. | *l* Cap. 6. 1. | *o* Prov. 11. 29. | — | *b* Iov 21. 10, etc.

celor vii? 9 Mai bună *este* lumina ochilor decât rătăcirea dorinţelor; şi aceasta *deci este* deşertăciune şi vânare de vânt.

10 Ceeace este, de mult s'a chiemat cu numele său: şi ce este omul, se cunoaşte; şi [g] nici nu se poate să se judece cu cel ce este mai puternic decât dânsul. 11 Căci de sunt multe lucruri, cari înmulţesc deşertăciunea, ce folos are omul? 12 Căci cine ştie ce *este* mai bun pentru om în viaţă în zilele cele puţine ale vieţii sale, pre care o petrece ca [h] o umbră? Căci cine va spune omului ce va fi după dânsul supt soare?

Recomandarea înţelepciunii, mulţumirii şi a simplicităţii.

7 Mai bun *este* un [a] nume bun decât oleiul preţios, Şi ziua morţii decât ziua naşterei. 2 Mai bine *este* a merge în case de jale decât a merge în case de ospeţe; Căci aceea *este* sfârşitul fiecărui om. Şi *tot* muritorul se gândeşte la el. 3 Mai bună *este* mâhnirea decât râsul, [b] Căci prin mâhnirea feţei inima mai bună se face. 4 Inima înţeleptului *este* în casă de jale, Iar inima celui nebun în casă de veselie. 5 [c] Mai bine *este* a asculta mustrarea înţeleptului, Decât a asculta cântarea celor nebuni. 6 [d] Căci ca fâşiitul spinilor supt căldare, Aşà *este* şi râsul nebunului: şi aceasta *este* o deşertăciune. 7 Apăsarea chiar şi pre înţelept îl scoate din minte [e] Şi mituirea strică inima. 8 Mai bun *este* sfârşitul unui lucru, decât începutul său. Mai bun *este* [f] cel cu suflet răbdător, decât cel cu suflet îngâmfat. 9 [g] Nu te grăbì să te mânii în sufletul tău, Căci mânia *numai* în sânul nebunilor se odihneşte. 10 Nu zice: „Oare cum se face *aceasta*, că zilele trecute mai bune erau decât cele de acum?“ Căci nu cu înţelepciune întrebi de una ca aceasta. 11 Bună *este* înţelepciunea la un loc cu moştenirea. Şi [h] cei ce văd soarele se folosesc *de ele*. 12 Căci de adăpost *este* înţelepciunea, de adăpost *sunt* banii: Totuşi folosul ştiinţei *este: că* înţelepciunea păstrează viaţa celor ce o au. 13 Priveşte lucrul lui Dumnezeu! [i] Cine poate îndreptà ceea ce a strâmbat el? 14 Fii vesel [j] în ziua fericirei. Şi păzeşte-te în ziua nenorocirei; Căci Dumnezeu a pus-o faţă cu cealaltă, Ca omul să nu afle nimic *de zis* în urma ei.

15 Toate le-am văzut în zilele deşertăciunei mele: [k] găsescu-se oameni drepţi, ce pier cu *toată* dreptatea lor; şi sunt nelegiuiţi, ce trăesc mai mult în răutatea lor. 16 [l] Nu fii prea drept, [m] şi nu te face prea înţelept! pentru ce să te pierzi însuţi? 17 Nu fii prea rău, şi nu fii nebun! [n] pentru ce să mori înainte de timpul tău? 18 Bine *este* să te ţii de aceasta, şi să nu îngrijeşti de aceea: căci cel ce se teme de Dumnezeu din toate scapă.

19 [o] Înţelepciunea dă înţeleptului mai multă tărie decât zece domni puternici. 20 [p] Nici un om nu *este* pe pământ *atât de* drept, încât să facă *numai* binele şi să nu greşească.

21 Nu luà seamă la toată vorba ce se vorbeşte, ca să nu anzi, că servul tău te blestemă; 22 Căci inima ta ştie, că şi tu ai blestemat de multe ori pre alţii.

23 Toate acestea cercatu-le-am cu înţelepciune, şi [q] am zis: Mă voiu înţelepţì! Dar aceasta departe erà de mine; 24 [r] Departe a rămas ceeace *departe eră*, şi [s] adânc ceeace adânc *eră*, cine le poate găsì? 25 [t] Îndreptatu-m'am pre mine *şi* inima mea întru a cunoaşte şi a cercetà, şi a căutà înţelepciunea şi mintea, şi a cunoaşte răutatea nebuniei şi prostia necuminţiei. 26 [u] Şi aflat-am mai amară decât moartea pre femeie; Iaţ *este* ea, şi o reţea inima ei, *şi* cătuşe mânile ei; cel ce este bun înaintea lui Dumnezeu, acela va scăpà de dânsa; iar păcătosul va fi prins de ea. 27 Iată, aflat-am aceasta, zice eccleziastul, *cercetând toate* una după alta, ca să aflu socoteala *lor;* 28 Ceeace caută inima mea, dar n'a aflat, este aceasta: un bărbat dintr'o mie

g Iov 9. 32. *h* Ps. 102. 11.

Capul 7.
a Prov. 15. 30. *b* 2 Cor. 7. 10. *c* Ps. 14. 15. *d* Ps. 118. 12. *e* Esod. 23. 8. *f* Prov. 14. 29 *g* Prov. 14. 17. *h* Cap. 11. 7. *i* Isa. 14. 27. *j* Cap. 3. 4. *k* Cap. 8. 14. *l* Prov. 25. 16. *m* Rom. 12. 3. *n* Iov 15 32 *o* Prov. 21. 22. *p* 1 Ioan 1. 8. *q* Rom. 1 22. *r* Iov 28. 12, 20. *s* Rom. 11. 33. *t* Cap. 1. 17. *u* Prov. 5. 3, 4.

am aflat: dar o femeie din toate aceste n'am aflat. 29 Iată, numai aceasta am aflat: că Dumnezeu a făcut pre om fără prihană, dar ei caută tot felul de meşteşuguri.

Ascultare de dregătorie. Le merge bine acelora cari se tem de Dumnezeu.

8 Cine *este* ca cel înţelept? şi cine pricepe înţelesul unui lucru? [a] Înţelepciunea omului face să strălucească faţa sa: şi [b] asprimea feţei sale se schimbă *înainte-i.*

2 Păzeşte, *zic-ţi,* [c] cuvântul regelui, şi cuvântul jurământului lui Dumnezeu. 3 [d] Nu te grăbi de a te depărta dela faţa lui; nu întră în punere de rele la cale: căci toate câte le voieşte, le face: 4 Că puternic *este* cuvântul regelui, şi [e] cine-i va zice: Ce faci? 5 Cel ce păzeşte porunca, nici un rău nu va suferi: şi inima celui înţelept ştie timpul şi chipul *său.* 6 Căci [f] tot lucrul îşi are timpul *său* şi chipul *său;* căci nefericirea omului *este* mare preste el. 7 [g] Căci nu ştie ceeace se va întâmplă, şi cum se va întâmplă, cine-i va spune?

8 *Precum* [h] un om nu *este* stăpân [i] pe vânt, *şi* nu poate oprì vântul: şi *precum* nimenea nu este stăpân pe ziua morţii, şi *precum* nici o scăpare nu *este* în resbel; *aşà* nici răutatea nu va scăpă pre cei ce o fac.

9 Toate acestea văzutu-le-am, şi îndreptatu-mi-am inima mea la tot lucrul, ce se face supt soare; *este* un timp, când un om stăpâneşte pre altul spre nenorocirea sa însăşi. 10 Şi mai văzut-am pre cei nelegiuiţi îmmormântaţi şi veniţi *la mărire,* iar pre cei ce lucrară drept *văzutu-i-am* depărtaţi dela locul sfânt şi uitaţi în cetate: şi aceasta *este* o deşertăciune.

11 [j] Fiindcă hotărîrea pentru fapta rea nu se îndeplineşte pe dată, de aceea inima fiilor oamenilor *este* plină de facere de rele. 12 [k] Facă păcătosul chiar de o sută de ori rău, şi rabde-*l* ori cât de îndelung *va voì Dumnezeu:* dar totuşi ştiu, că [l] acelora va fi bine, cărora li-e teamă de Dumnezeu şi au frică de dânsul: 13 Dar bine nu va fi celui nelegiuit, şi zilele nu *i*-se vor prelungì: *ci va pierì* ca o umbră, pentru că nu s'a temut de Dumnezeu.

14 *Mai* este o deşertăciune ce se întâmplă pe pământ: că sunt drepţi, cărora li-se întâmplă după faptele celor nelegiuiţi: şi sunt nelegiuiţi, cărora li-se întâmplă după faptele celor drepţi: deci zis-am, că şi aceasta *este* o deşertăciune. 15 Atuncia lăudat-am bucuria: că nimic mai bun are omul supt soare decât a mâncà, şi a beà şi a se bucurà: da, acestea îl însoţesc în ostenelele lui în zilele vieţii sale, câte i-le-a dat Dumnezeu supt soare.

16 Când mi-am îndreptat inima mea, ca să cunosc înţelepciunea, şi să văd lucrurile ce se fac pe pământ: (căci *sunt unii ce* nu văd somn în ochii lor nici ziua nici noaptea): 17 Atuncia văzut-am tot lucrul lui Dumnezeu, că omul nu poate aflà lucrurile ce se fac supt soare: căci deşi s'ar ostenì omul să *le* caute, dar totuşi nu *le* va aflà: şi chiar de va zice cel înţelept, că *le* ştie, totuşi nu *le* poate aflà.

Să nu te amăgească egalitatea exterioară a cuvioşilor şi a reilor.

9 Da, pusu-mi-am în inimă toate acestea, ca să cercetez toate acestea: [a] cum drepţii şi înţelepţii şi faptele lor *sunt* în mâna lui Dumnezeu: nici iubirea, nici ura omul nu le ştie: toate *au fost hotărîte* înainte de ei. 2 [b] Şi unul şi altul tot o soartă *au;* o soartă are cel drept ca şi cel nelegiuit: cel bun şi cel curat, ca şi cel necurat: cel ce jertfeşte, ca şi cel ce nu jertfeşte *nici odată;* cel bun, ca şi cel păcătos: cel ce jură, ca şi cel ce se teme de jurământ. 3 Da, *este* şi aceasta un rău pe lângă toate *celelalte* ce se fac supt soare, că toţi tot o soartă *au;* pentru aceea şi inima fiilor oamenilor este plină de rele, şi nebunia *este* în inima lor în viaţa lor, şi apoi *se duc* la cei morţi. 4 Au face-se *ve'o*

Capul 8.
a Prov. 1 8, 9. | *b* Deut. 28 50. *c* 1 Cron. 29. 24. | *d* Cap. 10. 4. *e* Iov 34. 18. | *f* Cap. 3. 1. *g* Prov. 24. 22 | *h* Ps. 49. 6. 7. *i* Iov 14. 5. | *j* Ps. 10. 6. *k* Isa 65. 20. | *l* Ps. 37. 11, 18, 19. | *Capul 9.* *a* Cap. 8. 14 Iov 21. 7, etc.

scutire *dela aceasta* cuiva? Pentru toţi cei ce trăiesc este o speranţă: şi un câne viu este mai bun decât un leu mort. 5 Cei ce trăiesc, *cel puţin* ştiu, că vor muri; dar [c] cei morţi nu ştiu nimic, şi nu au nici o răsplătire; căci chiar şi [d] amintirea lor se uită. 6 Şi iubirea lor, şi ura lor, şi zelul lor, acum a pierit; şi ei nu mai au parte, pentru totdeauna, din toate câte se fac supt soare.

Foloseşte-te în veselie de darurile lui Dumnezeu şi fă ce ţi-e poruncit.

7 Du-te *deci*, [e] mănâncă în bucurie pânea ta, şi beà cu inimă veselă vinul tău, căci Dumnezeu are plăcere de lucrările tale de demult. 8 Totdeauna vestmintele tale să fie albe, şi pe capul tău să nu lipsească oleiul. 9 Gustă vieaţa cu femeia ce o iubeşti, în toate zilele vieţii tale celei deşerte, pre care ţi-le-a dat supt soare în zilele deşertăciunei tale; [f] căci aceasta *este* partea ta în vieaţă şi în ostenelele tale, cu care te osteneşti supt soare. 10 Toate câte-ţi sunt la îndemână, fă-*le* cu toată puterea ta; căci nu *este* nici lucru, nici minte, nici ştiinţă, nici înţelepciune în mormânt, unde te duci.

11 [g] Văzut-am încă supt soare, că nu a celor iuţi *este* alergarea, nu a puternicilor resbelul, nu a înţelepţilor pânea, şi nu a celor cuminte avuţia, şi nu a celor înţelegători harul: ci pre toţi îi află timpul şi întâmplarea. 12 Căci [h] nici omul nu-şi cunoaşte timpul său; cum se prind peştii în mreajă, cum se prind pasările în laţ, aşà [i] se prind fiii omului în ora cea rea, când vine fără de ştire asupră-le.

13 Văzut-am şi această înţelepciune supt soare, şi mare mi-*a părut:* 14 [j] *Eră* o cetate mică, şi în ea puţini oameni; şi veni asupră-i un rege mare, şi a încunjurat-o, şi a ridicat asupră-i valuri mari. 15 Dar s'a găsit în ea un om sărac, *însă* înţelept; şi acesta scăpă cetatea cu înţelepciunea sa, deşi nimenea nu gândise la acest om sărac. 16 [k] Zisam atuncia: Mai bună *este* înţelepciunea decât tăria; chiar de *ar fi* despreţuită înţelepciunea celui sărman, şi *ar rămâneà* neascultate cuvintele lui. 17 Mai bune *sunt* cuvintele înţelepţilor *ce* se ascultă în tăcere. Decât strigătul celui mai mare între nebuni. 18 Mai bună *este* înţelepciunea, decât armele resbelului: Dar un singur păcătos multe bunuri strică.

Înţelepciunea şi nebunia la mare şi mic.

10 Precum muştele moarte fac să se împuţească *şi* să dospească oleiul amestecătorului de mir; *Aşà face* şi o leacă de nebunie *cu* cel însemnat prin înţelepciune *şi* onoare. 2 Inima înţeleptului *stă* de a dreapta sa. Dar inima nebunului de a stânga sa, 3 Chiar dacă cel nebun merge pe cale, *Îi* lipseşte mintea sa. [a] Şi spune tuturor, că *este* nebun. 4 De se va ridicà asupră-ţi mânia domnitorului, [b] Nu părăsi locul tău: Căci [c] liniştea alină multe greşeli. 5 *Este* şi acest *lucru* rău *ce* l-am văzut supt soare: Greşeala ieşind dela domnitor; 6 [d] Nebunia pusă în locuri înalte, Şi cei avuţi şezând în locuri de jos; 7 Văzut-am sclavii [e] pe cai, Şi pre mai mari mergând pe jos ca sclavii. 8 [f] Cel ce *altuia* sapă groapă, însuşi va căděà în ea. Şi cel ce găureşte zidul, şarpele îl va muscà. 9 Cel ce rostogoleşte pietri, singur îşi va face dureri cu ele; Cel ce taie lemne, însuşi se primejdueşte cu ele. 10 Ferul, de este tocit şi nu se ascute tăişul său, Mai multă putere trebue să se pună. Deci înţelepciunea de folos *este* pentru o bună reuşită. 11 Când muşcă şarpele, fiindcă [g] nu s'a descântat, Atuncia descântătorul nu-i de nici un folos. 12 [h] Cuvintele din gura înţeleptului mieroase şi nurlii sunt, Iar [i] buzele nebunului pre el însuşi îl pierd; 13 *Chiar* începutul cuvintelor gurei sale *este* prostie, Iar sfârşitul cuvântării sale *este* o nebunie pierzătoare. 14 [j] Nebu-

---

c Iov 14. 21.
d Iov 7. 8, 9, 10.
e Cap. 8. 15.
f Cap. 2. 10, 24.
g Amos. 2. 14 15.
h Cap. 8. 7.
i 1 Thes. 5. 3.
j 2 Sam. 20. 16—22.
k Prov. 21. 22. —

Capul 10.
a Prov. 13. 16.
b Cap. 8. 3.
c 1 Sam. 25. 24, etc.
d Est. 3. 1.
e Prov. 19. 10.
f Ps. 7. 15.
g Ps. 58. 4, 5.
h Prov. 10. 32.
i Prov. 10. 14.
j Prov. 15. 2.

nul spune multe; *Dar* omul nu ştie ce se va face: Căci cine-i poate [k] spune ce se va face după aceea? 15 Pre nebuni ostenelele lor nu fac *decât* a-i ostenì; Căci *între ei unul măcar* nu ştie *drumul* de mers în cetate. 16 [l] Vai de tine, ţară! când regele tău *este* copil. Şi *când* mai marii tăi se îndoapă dimineaţa. 17 Ferice de tine, ţară! când regele tău *este* fiu de neam ales. Şi *când* [m] mai marii tăi mănâncă la timpul cuvenit. Ca să se întărească, iar nu ca să se îmbete. 18 Prin *multă* lene se afundă clădirea. Şi din lenevirea mânilor ploauă în casă. 19 Pentru petrecere se pregătesc mâncările. şi [n] vinul *pre toţi* înveseleşte: Iar argintul este pentru toate. 20 Nici chiar în gândul tău [o] nu vorbì de rău pre rege. Nici chiar în cămările tale de dormire nu vorbì de rău pre cel avut; Căci o pasăre a cerului va duce vocea *ta*, Şi o înaripată va spune aceasta.

Seamănă-ţi sămânţă din vreme.

11 Aruncă pânea ta [a] pe suprafaţa apei, [b] Şi după multe zile o vei aflà iarăşi. 2 [c] Împarte-o [d] în şapte, *ba* şi în opt părţi, [e] Căci nu ştii ce nenorocire va cădeà preste pământ. 3 Când nourii s'au umplut, ei revarsă *ploaia* pe pământ. Şi când cade arborele spre mează-zi sau spre mează-noapte, Încotro cade arborele, acolo rămâne. 4 Cel ce se uită la vânt, nu va semănà. Şi cel ce caută la nouri, nu va secerà. 5 Cum [f] nu ştii care *este* calea vântului, [g] *Nici* cum *se fac* oasele în mitra celei îngreunate. Aşà nu ştii lucrările lui Dumnezeu, care pre toate le-a făcut. 6 Dimineaţa seamănă-ţi semânţa, Nici sara nu lăsà să se odihnească mânile tale; Căci nu ştii, care va reuşì, aceasta sau aceea. Sau dacă amândouă *vor fi* deopotrivă bune. 7 Dulce *este* lumina, Şi plăcut *este* ochilor a vedeà soarele. 8 De ar trăì omul oricât de mulţi ani, *tot* să se bucure de toate: Şi să-şi amintească zilele întunerecului, Cari multe vor fi: Totul ce are să vină, deşertăciune *va fi*. 9 Bucură-te, tânăre, în copilăria ta. Şi inima ta să se veselească în zilele tânăreţei tale, Şi umblă în căile inimei tale, Şi în cântările ochilor tăi; Dar să ştii că pentru toate acestea Dumnezeu te va duce la judecată. 10 Depărtează deci scârba din inima ta. Şi înlătureză durerea din corpul tău: Căci şi copilăria şi tânăreţele deşertăciuni *sunt*.

Aminteşte-ţi de Dumnezeu în tânăreţea ta şi atunci vei aveà la bătrâneţe mângâiere.

12 Dar [a] adu-ţi aminte de Făcătorul tău în zilele tânăreţei tale: 2 Înainte de ce să vină zilele cele rele. Şi să sosească anii, [b] *De* cari ai să zici: Nu am plăcere de ei: Înainte de ce să se întunece soarele şi lumina. Şi luna şi stelele, Şi de ce să se întoarne nourii *îndată* după ploaie. 3 Înainte de ce păzitorii casei *(mânele)* să tremure, Şi să se încovoaie cele tari *(picioarele)*, Şi *înainte de ce* cei ce macină *(dinţii)* să înceteze, fiindcă s'au împuţinat, Şi *înainte de ce* cei caută prin ferestre *(ochii)* să se întunece. 4 Şi *înainte de ce* uşile *(buzele)* de din afară să se închidă, Când vocea măcinătorilor slăbeşte, Şi se ridică la vocea unei păseri: Şi se pleacă toate [c] ficele cântărei *(sunetele)*; 5 Şi *înainte de ce* să-ţi fie teamă de *orice* înălţime, Şi să te spăimânţi pe cale. *Înainte de* a-ţi înflorì migdalul *cu peri albi*. Şi să ţi-se facă supărătoare locusta; Şi *înainte de ce* să-ţi treacă poftele; Căci omul păşeşte spre [d] casa sa vecinică, Şi [e] bocitorii îl înconjoară afară. 6 Înainte de ce să se rupă funia de argint, Şi să se sfărâme vasul de aur: Şi ulciorul să se strice la fântână, Şi roata puţului să se sfărâme; 7 Şi [f] să se întoarcă această pulbere în pământ, precum a fost, [g] Şi sufletul să se întoarne înapoi la Dumnezeu, [h] care l-a dat. 8 [i] Deşertăciunea deşertăciunilor, zice eccleziastul, toate *sunt* deşertăciuni! 9 Şi afară de aceasta, eccleziastul fiind înţelept, mai învăţà pre popor ştiinţă,

k Cap. 3. 22.	*n* Ps. 104. 15.	*Caput 11.*	*c* 1 Tim. 6. 18,	*f* Ioan 3. 8.	*Caput 12.*	*d* Iov 17. 13.	*g* Cap. 3. 21.
l Isa. 3. 4, 5, 12.	*o* Fapt 23. 5.	*a* Isa 32. 20.	19.	*g* Ps. 189. 14, 15.	*a* Prov. 22. 6.	*e* Ier. 9. 17.	*h* Zech 12. 1.
m Prov. 31. 4.	—	*b* Mat. 10. 42.	*d* Mic. 5. 5.	—	*b* 2 Sam. 19. 35.	*f* Fac. 3. 19.	*i* Ps. 62. 9.
		2 Cor. 9. 8	*e* Efes. 5. 16.		*c* 2 Sam. 19. 35.		

cercetă și căută, *și* [j] făcù proverbe multe. 10 Eccleziastul caută să găsească cuvinte plăcute, și *ceeace s'a* scris *erà* adevărat: cuvintele adevărului. 11 Cuvintele înțelepților *sunt* niște ghimpi, și ca niște piroane înfipte. *Ele* au fost date de un învățător *pentru* oamenii adunărei. 12 Și afară de aceasta, fiule, păzește-te; facerea multor cărți nu are sfârșit, și [k] prea multă cetire *este* obosire corpului.

13 Să ascultăm sfârșitul a tot lucrul: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile lui! căci aceasta *este* toată *datoria* omului. 14 Căci [m] toată fapta o va aduce Dumnezeu înaintea judecății, cu toate cele ascunse, fie bune sau rele.

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR.

Dragostea focoasă a mirelui și a miresei.

1 [a] Cântarea cântărilor lui Solomon. 2 Să mă sărute cu sărutările gurei sale! [b] Căci mai plăcute *sunt* desmerdările tale decât vinul. 3 Plăcute *sunt* mirosului aromele tale; Aromă revărsată *este* numele tău: Dearcea fecioarele te iubesc. 4 [c] Trage-mă după tine! [d] să alergăm! [e] Dusu-m'a regele în cămările sale: *Dar* ne vom veseli și ne vom bucurà *numai* în tine: Amintì-ne-vom desmerdările tale *cele mai dulci* decât vinul; *Toate* cu dreptate te iubesc. 5 Neagră *sunt*, dar plăcută, ficelor Ierusalimului! *Neagră* ca corturile Kedarului, *frumoasă* ca covoarele lui Solomon. 6 Nu vă uitați, că *sunt* neagră: Căci soarele m'a privit; Mâniatu-s'au pre mine fiii mumei mele: Pusu-m'au păzitoare preste vii: *Dar* via *frumuseței mele* n'am păzit. 7 Spune-mi, *tu*, pre care iubește sufletul meu, unde păsunezi. Unde poposești la amiază? Căci de ce să rătăcesc pela turmele soților tăi? 8 De nu știi tu, [f] cea mai frumoasă dintre femei, Ieși pe urmele oilor, Și paște-ți iezii aproape de colibele păstorilor! 9 Te asemăn, [g] scumpa mea, [h] Cu caii carului lui Faraon! 10 *Cât de* frumoși sunt [i] obrajii tăi cu lănțujele, *Și* gâtul tău cu șiruri de mărgăritare! 11 Îți vom face deci lănțișoare de aur, Cu stropituri de argint. 12 Când regele *stă* la masă, Nardul meu își răspândește mirosul său. 13 Iubitul meu *plăcut* îmi *este*, ca săculețul de mir, Ce se odihnește pe sânul meu. 14 Iubitul meu *plăcut* îmi *este*, ca strugurele de cipru, Din viile En-Ghedei. 15 Iată, frumoasă ești, scumpa mea, Iată, frumoasă ești *cu* ochii tăi de porumbiță. 16 Iată, frumos și plăcut ești, iubitul meu! Verdeața *este* așternutul nostru. 17 Cedrii *sunt* bârnele casei noastre, *Și* brazii bolțile noastre.

Dorul miresei după mirele ei.

2 Rosa Șaronului, Crinul văilor *sunt* eu. 2 Ca crinul între spini *Este* scumpa mea între fecioare. 3 Ca mărul între arborii pădurei *Este* iubitul meu între cei tânări: Îmi place umbra lui, supt ea petrec: *Și* dulce *este* [a] fructul său cerului gurei mele. 4 Dusu-m'a în casă de ospăț, Și iubirea sa *a fost* o flamură preste mine. 5 Întăriți-mă cu must de struguri: Recoriți-mă *cu must* de mere! Căci *sunt* bolnavă de iubirea *lui*. 6 [b] Stânga lui *fie* supt capul meu! *Și* dreapta sa să mă îmbrățișeze! 7 Fete ale Ierusalimului, [c] vă jur Pe gazelele și pe căprioarele câmpului, Nu treziți și nu deșteptați iubirea: căci de sine va venì. 8 *Aud* vocea iubitului meu! Iată, el vine sărind preste munți, Săltând pe colini! 9 Ca gazela, *ca* puiul de cerb *este* iubitul meu: Iată-*l*! stă în dosul zidului nostru. 10 Prin fereastră se uită, printre

---

[j] 1 Reg. 4. 32
[k] Cap. 1. 18.
[l] Deut. 6. 2.
[m] Fapt. 17. 30, 31.
1 Cor. 4. 5.

CÂNTAREA. *Capul 1.*

[a] 1 Reg. 4. 32.
[b] Cap. 4. 10.
[c] Ioan 6. 44.
[d] Filip. 3. 12.
[e] Efes 2. 6.
[f] Cap. 5 9.
[g] Ioan 15.14 15.
[h] 2 Cron. 1. 16, 17.
[i] Ezek. 16. 11, 12, 13.

Capul 2.

[a] Apoc. 22 1, 2.
[b] Cap. 8. 3.
[c] Cap 3. 5. —

gratii cantă: Iubitul meu luat-a cuvântul, și mi-a zis: „Scoală-te, amica mea, frumoasa mea, și vino! 11 Căci *iată*, iarna a trecut, Trecut-au, trecut-au cu totul ploile: 12 Pe câmp s'au arătat florile. Timpul cântării *pasărilor* a sosit, Și vocea turturicei se aude în țarina noastră; 13 Smochinul umple cu mirositoare smochinele sale încă verzi. Vița înflorește, *și* răspândește mirosul *său:* Scoală-te, amica mea, frumoasa mea, și vino! 14 Porumbița mea, *ce stai* în crăpăturile stâncelor, În adânciturile prăpastielor, Lasă-mă să văd fața ta, lasă-mă să aud vocea ta:" Căci dulce *este* vocea ta și plăcută *este* fața ta. 15 Prindeți-ne vulpile, vulpile cele mici, ce strică viile, Căci viile noastre înfloresc. 16 Al meu *este* iubitul meu, și eu a lui *sunt*. El paște printre crini. Până la răcoarea zilei, când umbrele fug, Întoarce-te, iubitul meu, aleargă ca gazela, *ca* puiul de cerb, Preste munții despărțirii.

Credincioșia miresei.

3 În patul meu [a] noaptea căutat-am pre cel ce iubește sufletul meu. Căutatu-l'am, dar nu l-am găsit. 2 Deci sculatu-m'am, Și am cutreerat cetatea, Stradele și ulițele, *Și* am căutat pre cel ce iubește sufletul meu; Căutatu-l-am, dar nu l-am aflat. 3 Aflatu-m'au păzitorii, ce umblă prin cetate *și i-am întrebat:* N'ați văzut pre cel ce iubește sufletul meu? 4 *Și* abia am trecut pre lângă ei, Și am aflat pre cel ce iubește sufletul meu. Apucatu-l-am, și nu l-am lăsat, Până ce *nu* l-am dus în casa mumei mele, În camera celei ce m'a născut. 5 Fete ale Ierusalimului, vă jur pe gazelele și pe căprioarele câmpului, Nu treziți, și nu deșteptați iubirea: căci de sine va veni.

Sosirea mirelui cu mare strălucire.

6 Ce *este* aceasta ce se ridică în deșert? Acești stâlpi de fum, Parfumați cu mir și tămâie, *Și* cu toate dresurile neguțătorilor de mirositoare? 7 Iată, pătașca lui Solomon! Șasezeci de viteji îl înconjoară din cei mai tari ai lui Israel; 8 Toți încinși cu săbii, deprinși la resbel, Fiecare *cu* sabia la coapsă, de teama nopții. 9 Făcutu-și-a regele Solomon *aceasta* pătașcă din lemnul Libanului; 10 Stâlpii ei făcutu-i-a *de* argint, Răzămătoarea ei *de* aur, și șezătoarea ei *de* purpură, Lăuntrul ei frumos împodobit de fetele Ierusalimului. 11 Ieșiți, fetele Sionului, și priviți la regele Solomon, Cu cununa, cu care l-a încununat mumă-sa, În ziua cununiei sale, Și în ziua înveselirei inimei lui.

Însușirile alese ale miresei.

4 Iată, frumoasă *ești*, amica mea, iată frumoasă *ești!* Ochii *tăi* supt vălul tău *sunt ca ochii* de porumbiță, Părul tău *este* ca o turmă de capre, Ce poposesc pe muntele Galaad: 2 Dinții tăi ca o turmă *de oi* tunse, Ce ies din scăldătoare, Cari toate nasc gemeni, Și între cari nici o stearpă *nu se găsește*. 3 Ca firul de purpură *sunt* buzele tale, Și gura ta plină de dulceață: Ca bucățele de rodii *arată-se* obrajii tăi supt vălul tău; 4 Gâtul tău ca turnul *de marmură* al lui David, zidit pentru paza armelor sale. De care atârnă o mie de scuturi, Toate scuturi de viteji. 5 Cele două țâțe ale tale *sunt* ca doi pui de gemeni ai unei gazele, Ce pasc între crini. 6 Către răcoarea zilei, când umbrele fug, Veni-voiu *la tine,* munte de mir, și colină de tămâie! 7 [a] De tot frumoasă *ești*, amica mea, și nici un defect nu *este* în tine. 8 Depe Liban vino cu mine, mireasa *mea*, Cu mine depe Liban! Caută depe vârful *muntelui* Amana, Depe vârful *muntelui* Șenir [b] și Hermon, Din vizuinele leilor *și* din munții panterilor! 9 Răpitu-mi-ai inima, sora mea, mireasa *mea!* Răpitu-mi-ai inima *numai* cu o *căutătură* a ochilor tăi, *Numai* cu un lănțișor al gâtului tău! 10 Cât de dulci *sunt* desmerdările tale, sora *mea*, mireasa mea! Cu cât mai plăcute decât vinul *sunt* desmerdările tale! Și mirosul parfumurilor tale decât toate mirositoarele! 11 Mireasa *mea*, fagurii picură *din* buzele tale, [c] Miere și lapte *este* supt limba ta, Și mi-

Capul 3. | *a* Isa. 26. 9. | *Capul 4.* | *a* Efes. 5. 27. | *b* Deut. 3. 9. | *c* Prov. 24. 13. 14.

rosul vestmintelor tale [d] ca mirosul Libanului. 12 Grădină închisă *eşti,* sora mea, mireasa *mea! Eşti* un izvor închis, o fântână sigilată. 13 Vlăstările tale *sunt* o grădină de rodii cu fructe plăcute: 14 Chiparoşi şi narde, narde şi şofran, Trestie mirositoare şi scorţişoară, cu tot soiul de tufari şi tămâie, Mir şi aloe, cu toată mirositoarele cele alese: 15 Fântână a grădinei, izvor de [e] apă vie, Ce curg din Liban. 16 Deşteaptă-te, crivăţule! şi ridică-te, vântule de miază-zi! Aburește grădina mea, Ca să curgă mirositoarele sale! Vie iubitul meu în grădina sa, Să mănânce fructele sale cele plăcute.

Mireasa aude glasul mirelui, jeleşte despărţirea lui şi laudă frumseţea sa.

5 [a] Venit-am în grădina mea, sora mea, mireasa *mea,* Smuls-am smirna mea cu plantele mele mirositoare. [b] Mâncat-am fagurii mei şi mierea mea. Băut-am vinul meu cu laptele meu: Mâncaţi [c] amicilor şi beţi; şi îmbătaţi-vă, iubiţilor! 2 Dormit-am, dar inima mea veghiă: Vocea iubitului! [d] el bate, *şi zice:* „Deschide-mi, sora mea, amica mea, porumbiţa mea, neprihănita mea! Căci capul îmi *este* plin de roadă, Buclele mele pline de picăturile nopţii." 3 *Dar* m'am despoiat de vestminte, *zice ea,* Cum să mă îmbrac iarăşi? Spălat-am picioarele mele: Cum să le feştelesc iarăşi? 4 Întins-a iubitul meu prin crăpătura uşei mâna sa, Şi *tot* lăuntrul meu s'a mişcat pentru dânsul. 5 Sculatu-m'am, să deschid iubitului meu, Şipicurat-au smirnă mânile mele, Şi degetele mele smirna cea plăcută pe mânerul zăvorului. 6 Deschis-am iubitului meu; Dar iubitul meu se dusese, fugise. Sufletul meu se topiă, când el vorbiă. Căutatu-l-am, dar nu l-am aflat, Chiematu-l-am, dar nu mi-a răspuns. Aflatu-m'au păzitorii, ce cutrieraŭ cetatea, 7 Bătutu-m'au, şi m'au rănit, Păzitorii zidurilor vălul mi-au rupt. 8 Fete ale Ierusalimului, vă jur, De veţi află pre iubitul meu, spuneţi-i, Că *sunt* bolnavă de iubire. 9 Ce, oare iubitul tău *este* mai mult decât un altul? O tu cea mai frumoasă dintre femei! Ce, oare iubitul tău *este* mai mult decât un altul, De ne juri astfel? 10 Alb şi rumen *este* iubitul meu, Ales între zeci de mii! 11 Capul său *este ca* aurul cel mai curat, Buclele sale *ca* ramurile de palmieri, negre ca corbul: 12 Ochii săi *sunt* ca porumbii la curgerile apelor, Scăldaţi în lapte, puşi în ferecături: 13 Obrajii lui *sunt* ca straturile *de flori* mirositoare, *ca* tufarii înalţi, *plini* de aromă: Buzele sale *ca* crinii, ce picură smirna ce se revarsă: 14 Mânele sale *ca* un sul de aur, ferecat cu crisolit. Corpul lui *ca* un chip de fildeş acoperit cu safir: 15 Şelele lui *ca* stâlpii de marmură, puşi pe pedestal de aur curat; Privirea sa ca Libanul, un tânăr asemenea cedrului: 16 Dulce de tot *este* gura sa, cu totul plăcut *este* el: Aşă *este* iubitul meu, Aşă *este* amicul meu. Fete ale Ierusalimului!

Bucuria reînpreunării.

6 Unde s'a dus iubitul tău, O tu, cea mai frumoasă dintre femei? În cotro s'a întornat iubitul tău? Ca să-l căutăm cu tine. 2 Pogorîtu-s'a în grădina sa iubitul meu, La straturile *de flori* mirositoare, Să păscă în gradini, şi să culeagă crini. 3 A iubitului meu *sunt* eu şi iubitul meu al meu *este,* El paşte între crini. 4 Frumoasă eşti, iubita mea, ca Tirza, Plăcută ca Ierusalimul, *şi* cumplită ca cei ce se adun în jurul steagurilor! 5 Întoarce ochii tăi dela mine, Căci ei mă turbură: Părul tău *este* ca o turmă de capre, Ce poposeşte pe Galaad; 6 Dinţii tăi ca o turmă de mioare, Ce ies din scăldătoare; Ce toate nasc gemeni, Şi între care niei o stearpă nu *este.* 7 Ca bucăţele de rodii *arată-se* obrajii tăi supt vălul tău. 8 Şasezeci de regine şi optzeci de concubine am, Şi fecioare nenumărate; 9 *Dar* numai *aceasta este* porumbiţa mea, neprihănita mea: Unde *este* la mumă-sa, Cea mai aleasă a celei ce a născut-o. 10 Fecioarele au văzut-o, şi au fericit-o; Reginele şi concu-

d Fac. 27. 27. | *e* Ioan 4. 10. | *Capul 5.* | *a* Cap. 4. 16. | *b* Cap. 4. 11. | *c* Luc. 15. 7, 10. | Ioan 3. 29. | *d* Apoc. 3. 20.

binele *au văzut-o*, și au lăudat-o, *zicând:* Cine-*i* aceasta, *ce* se arată ca o auroră, Frumoasă ca luna, curată ca soarele, *Și* cumplită ca cei ce se adun în jurul steagurilor? 11 Mă pogorîsem în grădina cu nuci, Ca să văd florile din vale: Să văd, de înverzește via, *Și* de înfloresc rodiile; 12 Și fără să știu, iubirea mea m'a prefăcut ca pre carele lui Aminadab. Întoarce-te, întoarce-te, Șulamito! 13 Întoarce-te, întoarce-te, să te vedem! Au doară veți privi la mine, Șulamita, ca *la fecioarele* ce dănțuesc în chor?

Întrevorbire între mirele și mireasa.

7 Cât de frumoși sunt pașii tăi cu încălțămintele *tale*, [a] fecioară aleasă! Rotundul coapselor tale *este* ca colanul, Lucru de mână de meșter: 2 Buricul tău *este* ca o cupă rotundă, *Căruia* nu-i lipsește nici odată vinul: Pântecele tău *ca* un snop de grâu, Încins cu crini: 3 [b] Cele două țâțe ale tale. Ca doi pui gemeni de gazelă: 4 [c] Gâtul tău *este* ca un turn de fildeș, Ochii tăi *ca* iazurile din Heșbon, lângă poarta Batu-Rabbimului: Nasul tău ca turnul Libanului, ce caută spre Damasc: 5 Capul tău pe tine ca Carmelul. Părul capului tău *ca* purpura: Un rege *este* încătușat în buclele *tale!* 6 Cât de frumoasă și cât de plăcută ești tu, iubito, în nuri! 7 Statura ta seamănă cu palmierul, Țâțele tale cu strugurii. 8 Gândit-am: O, de m'aș puteà suì în palmier! Să apuc ramurile sale, Și fire-ar țâțele tale ca strugurii viței! Mirosul respirărei tale *este* ca de măr, 9 Cerul gurei tale ca vinul plăcut, Ce lunecă ușor *în gâtul* iubitului meu, Și face să vorbească buzele celor adormiți. 10 [d] Eu *sunt* a iubitului meu: [e] Și el de mine dorește. 11 Haide, iubitul meu, să ieșim la câmp, Să petrecem în sat! 12 Dimineața ne vom duce la vie, [f] Să vedem, de a înflorit vița, *De* s'au deschis florile, *și de* au înflorit rodiile. Acolo îți voiu dà desmerdările mele. 13 [g] Mandragorele răspândesc mirosul *lor*. Și la ușa noastră [h] *sunt* tot felul de *fructe* alese, noauă și vechi, *Ce* eu iubitul meu, ți-am păstrat.

Fidelitatea sau credincioșia celor pentru în veci împreunați.

8 O de *ai fi* fratele meu, Care a supt țâța mumei mele! În uliță *de* te-aș găsì, te-aș sărutà, Și nimenea nu m'ar țineà de rău: 2 Te-aș duce *și* te-aș aduce în casa mumei mele: *Care* m'ar învățà să te adap cu [a] vin aromat, *Și* cu mustul din rodiile mele. 3 O, *de ar fi* [b] stânga lui supt capul meu, Și dreapta lui m'ar îmbrățișà! 4 O fete ale Ierusalimului, [c] vă jur! Nu treziți și nu deșteptați iubirea, căci de sine va venì. 5 [d] Cine-*i* aceasta, ce se urcă din deșert? Răzămată pe iubitul ei? *zicând:* Deșteptatu-te-am de supt mărul, Unde te născù mumă-ta, Unde te-a făcut cea *ce* te-a născut. 6 [e] Pune-mă ca un sigil pe inima ta, Ca un sigil pe brațul tău: Căci tare ca moartea *este* iubirea: Puternică ca infernul gelozia *ei*: Jăratecul ei un foc, o flacără a lui Dumnezeu. 7 Ape puternice nu pot stinge iubirea, Nici torentele a o înnecà; [f] De ar dà cineva și tot avutul casei sale pentru iubire, *Nimenea* nu i-ar țineà socoteală. 8 [g] Mică este sora noastră, *ziseră frații ei*, Țâțele încă-i lipsesc: Ce vom face cu sora noastră, În ziua, când vor peți-o? De *ar fi* zid, am zidì un palat de argint pe ea: 9 De *ar fi* ușă, am închide-o cu scânduri de cedru. 10 *Sunt* zid, și țâțele mele ca turnurile; Deaceea fost-am în ochii săi ca una ce află har. 11 Solomon aveà o vie la Baal-Hamon; [h] Dat-a păzitorilor via, Ca fiecare să-*i* aducă pentru roadele ei o mie de arginți. 12 Via mea *este* a mea pentru mine: Ale tale, Solomoane, *fie* cele una mie *de arginți*, Și două sute celora ce păzesc roadele ei! 13 O, tu, cea ce locuești în grădini! Soții așteaptă vocea ta: [i] Lasă-mă s'o aud! 14 [j] Pornește repede, iubitul meu, Iute ca gazela, ca puiul de cerb pe munții de aromate!

Capul 7.	c Cap 4. 4.	*f* Cap. 6. 11.	*Capul 8.*	*c* Cap. 2. 7.	*f* Prov. 6. 35.	*h* Mat. 21. 33.	*j* Apoc. 22. 17,
a Ps. 44. 13.	*d* Cap. 2. 16.	*g* Fac. 30. 14.	*a* Prov. 9. 2.	*d* Cap. 3. 6.	*g* Ezec. 23. 33.	*i* Cap. 2. 14.	20.
b Cap. 4. 5.	*e* Ps. 45. 11.	*h* Mat. 13. 52.	*b* Cap. 2. 6.	*e* Isa. 49. 16.			—

PROFETUL ISAIA.

Apostasia și pedeapsa lui Israel.

1 [a]Viziunea lui Isaia, fiul lui Amoz, pre care o văzù despre Iuda și Ierusalim în zilele lui Uzia, ale lui Iotam, ale lui Ahaz *și* ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda. 2 [b]Auziți, cerurilor; și ascultă, pământule! Căci Domnul vorbește, *zicând:* [c]Fii am hrănit și am crescut, Dar ei necredincioși mi-au fost. 3 [d]Boul cunoaște pre stăpânul său, Și asinul ieslele domnului său, Iar Israel [e]nu *m'a* cunoscut, Poporul meu [f]nu ia aminte *la mine,* 4 Vai, națiune păcătoasă, popor încărcat de nedreptăți, [g]Sămânță de făcători de rele, fii stricați! Au părăsit pre Domnul, Au disprețuit pre Sfântul lui Israel, S'au întors îndărăt. 5 [h]Pe ce *parte* vă va mai bate? Voi și mai mult vă veți răsculà: Tot capul *este* bolnav, toată inima moleșită: 6 Dela talpa piciorului până la cap nu *este* într'însul nimic întreg. *Numai* răni, vânătăi, și plăgi proaspete. *Ce încă* [i]nici nu s'au stors, nici nu s'au legat, Nici nu s'au muiat cu oleiu. 7 [j]Pământul vostru *este* pustiit, Cetățile voastre arse de foc; Pământul vostru vi-l mănâncă străinii în față, *Este* pustiit, stricat de străini. 8 Și fata Sionului a rămas [k]ca o colibă în vie, Ca un pătul într'un câmp de castraveți, [l]Ca o cetate împresurată. 9 [m]De nu ne-ar fi lăsat Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, o mică rămășiță, Am fi ca [n]Sodoma, Ne-am asemănà cu Gomorra.

Poftirea de a se convertì, în locul unei slujbe dumnezeești esterioare sau în locul formalismului.

10 Ascultați cuvântul Domnului, domni [o]ai Sodomei! Luați în urechi legea Dumnezeului nostru, popor al Gomorrei! 11 Ce-mi *trebue* mulțimea [p]jertfelor voastre? zice Domnul: Sătul sunt de arderile de tot de berbeci și *de* grăsimea îngrășatelor; Și nu *mai* voiesc sângele taurilor, al mieilor și al țapilor. 12 Când veniți [q]să vă arătați înainte-mi, Cine cere aceasta dela voi, Ca să călcați curțile mele? 13 Să nu-*mi* mai aduceți [r]daruri deșerte; Uriciune-mi *este* tămâia, Luna nouă și sabbatul, [s]convocarea adunărilor; Nu pot suferì fărădelegea și sărbătorirea. 14 [t]Lunile voastre cele noi și [u]sărbătorile voastre le urește sufletul meu: Făcutu-mi-s'au sarcină; [v]Nu le *mai* pot purtà. 15 Deaceea, [x]când veți întinde mânele voastre, Ascunde-voiu ochii mei dela voi; [y]Chiar de veți face multe rugăciuni, nu *le* voiu ascultà: *Căci* mânele voastre sunt pline de [z]sânge. 16 [a]Spălați-vă *deci, și* curățiți-vă, Depărtați răutatea faptelor voastre de dinaintea ochilor mei; [b]Încetați de a face rău; 17 Învățați-vă a face bine; [c]Căutați dreptatea, ajutați pre cel apăsat, Faceți dreptate orfanului, *și* apărați dreptul văduvei.

Făgăduință și amenințare.

18 Veniți acum, [d]să ne judecăm, zice Domnul; De vor fi păcatele voastre *roșii* ca cărmâzul, [e]face-se-vor albe ca omătul; *Și* de vor fi roșii ca stacojul, vor ajunge *albe* ca lâna. 19 De veți voi, și *mă* veți ascultà, Veți mâncà bunătățile pământului *vostru.* 20 Iar de nu veți voi, ci vă veți împotrivì, De sabie veți fi înghițiți; [f]Căci gura Domnului a vorbit *aceasta.* 21 [g]Cetatea ceea credincioasă, cum s'a făcut curvă! Erà plină de drept, Dreptatea locuià într'însa: iar acum ucigașii. 22 [h]Argintul tău în sgură prefăcutu-s'a, Vinul tău amestecatu-s'a cu apă. 23 [i]Mai marii tăi *sunt* răsculători [j]părtași furilor: [k]Fiecare iubește mita, și umblă după plată, [l]Orfanului drep-

ISAIA. *Capul I.*
[a] Num. 12. 6. Ezec. 36. 4. Mic. 1. 2.
[b] Ezec. 36. 4.
[c] Cap. 5. 1, 2
[d] Ier. 8. 7.
[e] Ier. 9. 3, 6.
[f] Cap. 5. 12.
[g] Mat. 3. 7.
[h] Cap. 9. 13.
[i] Ier. 8. 22.
[j] Deut 28.51,52.
[k] Iov 27. 18.
[l] Ier. 4. 17.
[m] Rom. 9. 29.
[n] Fac. 19. 24.
[o] Deut. 32. 32.
[p] 1 Sam. 15.22.
[q] Esod. 23. 17.
[r] Mat. 15. 9.
[s] Ioel. 1. 14.
[t] Num. 28. 11.
[u] Lev.23. 2, etc.
[v] Cap. 43. 24.
[x] Iov. 27. 9.
[y] 1 Tim. 2. 8.
[z] Cap. 59. 3.
[a] Ier. 4. 14.
[b] Ps. 34. 14.
[c] Ier. 22. 3, 16.
[d] Mic. 6. 2.
[e] Ps. 51. 7.
[f] Tit. 1. 2.
[g] Ier. 2. 20, 21
[h] Ier. 6. 28, 30.
[i] Osea. 9. 15.
[j] Prov. 29. 24.
[k] Ier. 22. 17.
[l] Ier. 5. 28.

tate nu fac. Şi judecata văduvei nici nu ajunge până la ei. 24 Deaceea zi Doamne, Domnul oştirilor. Atotputernicul lui Israel: Vai! [m]pedepsi-voiu pe împotrivitorii mei. Şi răsbună-mă-voiu asupra inamicilor mei: 25 Şi voiu întoarce mâna mea asupra ta. [n]Şi voiu curăţi, ca *cu* leşie, sgura ta, Şi voiu depărtà *din tine* toată arama ta: 26 Voiu restatorni pe judecătorii tăi, [o]ca mai nainte. Şi consilierii tăi, ca şi la început: *Şi* apoi [p]te vei numì. Cetatea Dreptăţii. Cetăţuie Credincioasă. 27 Sionul se va răscumpărà prin judecată. Şi cei renturnaţi ai lui prin dreptate. 28 Dar dărâmarea celor fărădelege şi a păcătoşilor tot atuncia *se va face*. Şi cei ce au părăsit pre Domnul, se vor nimici. 29 Căci vă veţi rusinà de *dumbrăvile de* stejari, pre care *acum* le iubiţi. Şi vă veţi roşì de grădinele, pre care *acum* vi-le alegeţi. 30 Că veţi fi ca stejarul, care-şi lapădă frunzele. Şi ca grădina, în care nu este apă. 31 Şi cel *mai* tare va ajunge ca cânepa, Şi lucrul său ca scânteia: Şi amândoi vor arde împreună. Şi nu *va fi cine* să-*i* stângă.

Mărirea Sionului în zilele depe urmă; judecăţile ce vor precedà zilele acelea.

2 Cuvântul, pre care-l văzù Isaia, fiul lui Amoz, despre Iuda şi Ierusalim: 2 [a]În zilele [b]depe urmă, [c]Muntele casei Domnului Se va întemeià pe vârful munţilor, Şi se va înălţà preste colini: [d]Şi vor curge la dânsul toate naţiunile. 3 Multe popoare se vor duce şi vor zice: [e]„Veniţi, să ne suim pe muntele Domnului, La casa Dumnezeului lui Iacob: Şi ne va învăţà căile lui, şi vom umblà în cărările lui.“ [f]Căci din Sion va ieşì legea, Şi cuvântul Domnului din Ierusalim. 4 Şi el va judecà între naţiuni, Şi va hotărî între popoare multe: Şi-şi [g]vor făurì săbiile lor în fiare de plug, Şi lăncile lor în cosoare: Popor asupra *altui* popor nu-şi va *mai* ridicà sabia *sa*, [h]Nici se vor mai dedà resbelului. 5 Casă a lui Iacob, veniţi! Şi [i]umblăm în lumina Domnului! 6 Căci ai părăsit pre poporul tău, pe casa lui Iacob, Pentru că s'au umplut [j]de *idololatria* răsăritului, Şi [k]*sunt* vrăjitori, ca Filistenii, [l]Şi s'au unit cu fiii străinilor. 7 [m]Umplut este pământul lor de argint şi *de* aur, Şi tezaurele lor n'*au* sfârşit: Şi umplut este pământul lor de cai, Şi n'*au* sfârşit carele lor: 8 Şi [n]umplut este pământul lor de idoli, S'au închinat la lucrul mânelor lor, *La* ceeace făcură degetele lor. 9 Deci omul se pleacă, Şi bărbatul se umileşte, Şi tu nu-i ierţi pe ei. 10 [o]Intră în stâncă, şi ascunde-te în pulbere, De arătarea înfricoşată a Domnului şi de mărirea măreţiei sale; 11 *Căci* [p]ochii cei mândri ai omului se vor umilì, Şi trufia bărbaţilor se va plecà; Şi Domnul singur se va înălţà [q]în ziua aceea. 12 Căci ziua Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, *va fi aceasta*, Preste tot cel mândru şi înalt, Preste tot cel falnic, şi el se va umilì: 13 Şi preste toţi [r]cedrii Libanului, cei înalţi şi falnici, Şi preste toţi stejarii din Basan; 14 [s]Preste toţi munţii cei înalţi, Şi preste toate colinele cele falnice: 15 Preste tot turnul înalt, Şi preste tot zidul întărit: 16 [t]Preste toate corăbiile Tarşişului, Şi preste toate lucrurile de plăcere. 17 [u]Mândria omului se va plecà, Trufia bărbaţilor se va umilì, Şi Domnul singur se va înălţà [v]în ziua aceea. 18 Şi idolii îi va pierde *Domnul* de tot. 19 Şi vor întrà în [x]peşterile stâncelor, Şi în crăpăturile pământului, [y]De arătarea înfricoşată a Domnului şi de mărirea măreţiei sale, Când se va sculà, [z]ca să înspăimânte pământul. 20 În ziua aceea omul va aruncà idolii săi de argint şi idolii săi de aur, Pre care i-a făcut, ca să *li*-se închine, La cârtiţe şi la lilieci: 21 Ca să între în găurile stâncelor, Şi în crăpăturile pietrilor, De arătarea înfricoşată a Domnului şi de mărirea măreţiei lui, Când se va sculà, ca să înspăi-

m Deut. 28. 63. *n* Ier. 6. 29. *o* Ier. 33. 7. *p* Zech. 8. 3.

Capul 2.

a Mic. 4. 1. etc. *b* Fac. 49. 1. *c* Ps. 68. 15, 16. *d* Ps. 72. 8. *e* Ier. 31. 6. *f* Luc. 24. 47. *g* Ps. 46. 9. *h* Ps 72. 3, 7. *i* Efes 5. 8. *j* Num. 23. 7. *k* Deut 18. 14. *l* Ps. 106. 35. *m* Deut.17.16,17. *n* Ier. 2. 28. *o* Vers. 19. 21. *p* Cap. 5. 15.16. *q* Zef. 3. 11, 16. Zech. 9. 16. *r* Cap. 14. 8. *s* Cap. 30. 25. *t* 1 Reg. 10. 22. *u* Vers. 11. *v* Vers. 11. *x* Luc. 23. 30. *y* 2 Thes. 1. 9. *z* Ebr. 12. 26.

mânte pământul. 22 Lăsați *deci* pre om, în ale cărui nări *este* suflare: Căci în ce se poate ține socoteală de el?

Pedeapsa în privința păcatelor popoarelor, mai ales în privința luxului femeiesc.

3 Căci, iată, Doamne, Domnul oștirilor, [a]Va depărtà Ierusalimul și Iuda Din toată [b]susținerea și sprijinul. Susținerea de pâne, și susținerea de apă: 2 [c]Pe cei viteji și pe bărbați de resbel, Pe judecător, pe profet, pe divinător și pe bătrân, 3 Pe mai marele preste cincizeci și pe *tot* omul cu însemnătate, Pe consilier, pe cel cunoscător în vrăjbi, și pe descântătorul iscusit: 4 Și le voiu dà, *zice Domnul,* [d]tânări drept guvernatori, Și copiii vor domni preste dânșii. 5 Și poporul va fi apăsat, Om de către om, și fiecare de aproapele său; Cel tânăr se va sumeți asupra bătrânului, Și cel disprețuit asupra celui onorat. 6 Că se va apucà omul de fratele său, din casa părintelui său, *zicând:* „Tu ai vestmânt, *deci* fii domn preste noi, Și ruina aceasta *fie* supt mâna ta!“ 7 *Dar* el se va jurà în ziua aceea, zicând: „Nu voiu să fiu vindecător: Că în casa mea nu *este* nici pâne, nici vestmânt; Nu mă face *deci* domn preste popor!“ 8 Căci [e]Ierusalimul este ruinat, și Iuda este căzut, Pentru că limba lor, și faptele lor *sunt* împotriva Domnului, Întărâtând ochii mărirei lui. 9 Însăși privirea feței lor mărturisește asupră-le: *Și* se fălesc cu păcatul lor ca [f]Sodoma; nu-*l* ascund. Vai de sufletul lor! căci ei lor înșiși își fac rău. 10 Spuneți celui drept, [g]că bine *îi va fi;* [h]Căci vor mâncà fructele faptelor lor. 11 Vai de cel nelegiuit! [i]rău *îi va fi;* Căci răsplătirea mâinilor lui i-se va face. 12 *Cât pentru* poporul meu, [j]copiii *sunt* apăsătorii săi, Și femeile domnesc preste el. Poporul meu! [k]conducătorii tăi *te* rătăcesc, Și strică urmele căilor tale. 13 Domnul s'a pus [l]să pârască, Și stă să judece popoarele. 14 Domnul va întrà în judecată Cu bătrânii poporului său și cu mai marii săi; Căci voi ați mâncat [m]via, *Și* coeace ați răpit dela cel sărac *este* în casele voastre. 15 Ce socotiți, *de* [n]zdrobiți pre poporul meu, Și sfărâmați fața săracilor? Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor. 16 Domnul mai zice încă: Fiindcă fetele Sionului s'au mândrit, Și umblă cu gâtul întins, Și fac *semne* cu ochii, Umblă mărunțel, Și cu glesnele lor fac să sune verigele *lor;* 17 Deaceea Domnul va [o]plesuvì Creștetul fetelor Sionului, Și Domnul va [p]golì rușinea lor. 18 În ziua aceea Domnul *le* va ridicà podoabele verigelor glesnelor *lor,* 19 Sorișorii și [q]lunișoarele, cerceii și brățarile și vălurile; 20 Legăturile de cap, lănțișoarele și brâiele, Cutiile de parfum și amuletele, 21 Inelele și cerceii de nas: 22 Vestmintele de serbători și eșarpele, Mantiele și pungile: 23 Oglinzile și cămășile, Tiarele și vălurile lungi. 24 Atuncia va fi, *că* în loc de miros plăcut va fi putere; În loc de cingătoare, funie; În loc de păr încrețit, [r]pleșuvie; În loc de vestmânt larg, sac; *Și* înfrarea în loc de frumusețe. 25 Bărbații tăi vor cădeà de sabie, Și puterea ta în resbel. 26 Și [s]porțile *fiicei Sionului* vor plânge, și vor jelì, Și singuratică *fiind,* [t]va ședeà pe pământ.

Despre mântuirea lui Mesia.

4 Și [a]în ziua aceea șapte femei se vor apucà de un singur bărbat, zicând: „Vom [b]mâncà pânea noastră, Și ne vom îmbrăcà *cu* vestmintele noastre, Numai să fim numiți după numele tău; Depărtează [c]ocara noastră.“ 2 În ziua aceea [d]odrasla Domnului va fi întru frumusețe și mărire, Și fructul pământului întru măreție și strălucire, Pentru cei scăpați ai lui Israel. 3 Și va fi, *că* cel lăsat în Sion, Și cel rămas în Ierusalim, [e]Se va numì sfânt, Fiecare [f]scris spre vieață în Ierusalim: 4 Când [g]Domnul va spălà scârna fetelor Sionului, Și va stoarce sângele Ierusalimului din mijlo-

Capul 3.
a Ier. 37. 21.
b Lev. 26. 26.
c 2 Reg. 24. 4.
d Eccl. 10. 16.
e Mic. 3. 12.
f Fac. 13. 13.
g Eccl. 8. 12.
h Ps. 128. 2.
i Ps. 11. 6.
j Vers. 4
k Cap. 9. 16.
l Mic. 6. 2.
m Mat. 21. 33.
n Mic. 3. 2, 3.
o Deut. 28. 27.
p Nah. 3. 5.
q Jude. 8. 21.
r Cap. 22. 12.
s Ier. 14. 2.
t Plân. 2. 10.
—
Capul 4.
a Cap. 2. 11, 17.
b 2 Thes. 3. 12.
c Luc. 1. 25.
d Ier. 23 5.
e Cap. 60. 21.
f Filp. 4. 3.
g Mal. 3. 2, 3.

cul lui. Prin spiritul judecății și prin spiritul stricăciunei. 5 Atuncia Domnul va crea preste toată întinderea muntelui Sion, Și preste adunările lui [h] Nour și fum ziua, Și [i] lucire de foc înflăcărat noaptea: Căci preste toată mărirea *va fi* adăpostire. 6 Și ziua *va fi* o colibă de adumbrire în contra căldurei, De adăpost și scăpare de vijelie și ploaie,

Parabola cu via neroditoare și însemnarea ei.

5 Cântă-voiu acum iubitului meu Cântarea iubitului meu de [a] via sa. Vie aveà iubitul meu Pe o câmpie mănoasă foarte: 2 El a săpat-o, de pietri a curățit-o, Și a sădit-o cu vițele cele mai alese; Zidit-a și turn în mijlocul ei, Și teasc săpat-a într'însa: [b] Atunci a așteptat să facă struguri: Dar ea făcut-a struguri sălbatici. 3 Și acum, locuitorilor Ierusalimului și bărbaților lui Iuda! [c] Judecați, rogu-vă, *zice Domnul*, între mine și via mea: 4 Ce puteam să mai fac pentru via mea, Și *ce* nu i-am făcut? De ce *dar*, când mă așteptam să facă struguri, A făcut struguri sălbatici? 5 Și acum să vă spun Ce voiu face viei mele: [d] Luà-voiu gardul ei, și se va păsunà; Surpà-voiu zidul ei, și va fi călcată; 6 Și o voiu pustiì. Și va fi netăiată și nesăpată, Ca să răsară în ea scai și spini: Și voiu porunci norilor Să nu reverse ploaie preste ea. 7 Căci via Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, *este* casa lui Israel, Și bărbații lui Israel planta cea plăcută a sa; Și el așteptà judecată, dar iată apăsarea! *Așteptà* dreptatea, dar iată jale!

Amenințarea cu judecățile dumnezeești, mai ales cu o năvălire vrăjmașă.

8 Vai de cei ce înșiră [e] casă lângă casă, *Și* lipesc câmp către câmp, Până ce nu mai *rămâne* loc, Și ajungeți *de a fi* singuri *locuitori* ai țării. 9 [f] În auzul meu *zis-a* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Cu adevărat multe case vor rămâneà pustii, *Case* mari și frumoase, fără locuitori; 10 Da, zece pogoane de vie vor dà *numai* un [g] bat, Și un homer de sămânță va dà *numai* o efă. 11 [h] Vai de cei cari, sculându-se de dimineață, alergă după băuturi îmbătătoare, *De* cei ce șed până târziu noaptea, *până ce*-i înfierbântă vinul: 12 [i] Și citara și harpa, timpana și flautul, și vinul sunt la ospețele lor: Iar [j] lucrarea Domnului nu privesc, Și la lucrul mânilor lui nu iau seamă. 13 [k] Deaceea poporul meu este dus în prinsoare, [l] pentru lipsa de cunoștință: Fruntașii lui sufer de foame, Și mulțimea lui se topește de sete. 14 Deaceea se lărgește infernul, Și deschide gura sa cea fără de margini: Și mărirea lor, mulțimea lor, și vuetul lor, Și cei ce s'au desfătat se cobor într'însul. 15 Așà [m] se va plecà omul, Bărbatul se va umilì, și ochii celor mândri se vor umilì: 16 Dar Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, se va înălță prin judecată, Și sfântul Dumnezeu se va sfinți prin dreptate. 17 Și *iată*, mieii vor paște ca *din* păsunea lor, Și străinii se vor hrăni *din* locurile pustiite al [n] avuților. 18 Vai de cei ce trag nedreptatea cu funiele minciunei, Și păcatul, ca cu frânghiile de car! 19 [o] Ce zic: Să se grăbească el, să facă iute lucrul său, „Ca să-*l* vedem; Și hotărîrea Sfântului lui Israel apropie-se, și să vie, Ca să *o* aflăm." 20 Vai de cei ce răului zic bun, și binelui rău, Ce fac întunerecul lumină, și lumina întunerec, Ce fac amarul dulceață și dulceața amar! 21 Vai de *cei ce sunt* [p] înțelepți în ochii lor, Și cuminți *numai* în părerea lor! 22 [q] Vai de cei tari la băutul de vin, Și *de* bărbații viteji la amestecarea băuturilor îmbătătoare! 23 Cari [r] dreptățesc pre cel nelegiuit pentru daruri, Și dreptatea celui drept o răpesc dela el. 24 Deaceea, [s] precum focul mistuie mirișteа, Și flacăra mistuie paiele, *Așà* [t] rădăcina lor ca putreziciunea va fi, Și floarea lor se va ridicà ca pulberea: Fiindcă au lăpădat legea Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, Și au disprețuit cuvântul Sfântului lui Israel. 25 [u] Deaceea mânia Domnului

---

h Esod. 13. 21. *i* Zech. 2. 5 —

Capul 5.

a Mat. 21. 33. *b* Deut. 32. 6. *c* Rom. 3. 4. *d* Ps. 80. 12 *e* Mic. 2. 2. *f* Cap. 22. 14. *g* Ezec. 45. 11. *h* Prov.23.29 30. *i* Amos. 6. 5, 6. *j* Iov. 34. 27. *k* Osea. 4. 6. *l* Cap. 1. 3. *m* Cap.2.9,11,17. *n* Cap. 10. 16. *o* 2 Pet. 3. 3, 4. *p* Prov. 3. 7. *q* Vers. 11. *r* Prov. 17. 15. *s* Esod. 15. 7. *t* Iov. 18. 16. *u* 2 Reg. 22. 13. 17.

s'a aprins asupra poporului său, Şi a întins mâna sa asupra lui; Şi l-a lovit, de [v] s'au cutremurat munţii, Şi stârvurile lui s'au prefăcut ca tină în uliţă. [x] Şi totuşi mânia sa nu se întoarce. Şi mâna lui tot întinsă *stă*. 26 Şi va ridică steag popoarelor îndepărtate. Şi le va fluerà dela marginea pământului. Şi iată, vor veni iute, în pripă; 27 Nici unul dintr'înşi nu va fi obosit, nici unul şovăind: Nimenea nu va dormì, şi nici va dormità, Nici nu-şi va deslegà cingătoarea coapselor sale. Nici nu-şi va rupe cureaua încălţămintelor sale. 28 Săgeţile lor *sunt* ascuţite. Şi toate arcurile lor întinse; Copitele cailor lor asemenea cu peatra, Şi roatele *carelor* lor ca furtuna. 29 Mugetul lor *este* ca al leului. Da, mugesc ca puii de leu: Mugesc, şi prind prada, O iau *cu dânşi*, şi nimenea nu scapă. 30 În ziua aceea vor mugì asupră-le ca mugetul mărei; Vor căutà la pământ, şi iată întunerec, şi strâmtorare, Şi lumina se va întunecà în nouri trişti.

Viziunea lui Isaia, mărirea Domnului şi misiunea sa ca profet.

6 În anul morţii [a] regelui Uzia [b] văzutam pre Domnul şezând pe un tron înalt şi ridicat, şi poalele lui umplură templul. 2 Serafimii stăteau deasupra lui: câte şase aripi aveà fiecare: cu două-şi [c] acoperià faţa sa, cu două îşi acoperià picioarele sale, şi cu două sburà. 3 Şi strigà unul către altul, şi zicea: [d] „Sfânt, sfânt, sfânt *este* Domnul. *Dumnezeul* oştirilor: [e] Tot pământul *este* plin de mărirea lui.“

4 Şi se cutremurau uşiorii uşei de vocea celui ce strigà, şi [f] casa se umplù de fum.

5 [g] Atuncia zis-am: Vai mie, căci sunt pierdut: căci *sunt* om necurat la buze, şi locuesc în mijlocul unui popor necurat la buze; căci ochii mei au văzut pre Domnul, regele oştirilor. 6 Atuncia sburà spre mine unul din Serafimi, având în mâna sa un cărbune aprins *ce-l* luase cu cleştele depe [h] altar. 7 Şi-*l* [i] atinse de gura mea, şi zise: Iată, atingându-se acesta de buzele tale, nedreptatea ta s'a depărtat, şi împăcatu-s'a păcatul tău.

8 Şi auzit-am vocea Domnului, ce zicea: Pre cine să trimet? şi cine va merge pentru [j] noi? Şi zis-am: Iată-mă, trimete-mă. Şi el zise: 9 Du-te şi spune poporului acestuia: [k] Auziţi, dar nu înţelegeţi; Şi vedeţi, dar nu cunoaşteţi. 10 Îngraşă [l] inima poporului acestuia. Îngreuiează urechile lor, şi orbeşte ochii lor, [m] Ca să nu vadă cu ochii lor, nici să audă cu urechile lor. Nici să înţeleagă cu inima lor: Ca să *nu* se întoarcă, şi să *nu* se însănătoşeze. 11 Atuncia zis-am: Doamne, până când? Şi el a răspuns: [n] Până se vor pustiì cetăţile *rămânând* fără locuitori, Şi casele fără oameni, Şi pământul se va pustiì cu totul; 12 [o] Şi Domnul va depărtà pre om *depe dânsul*. Şi pustiire mare *va fi* în ţară. 13 Şi de *va rămâneà* într'însa chiar *numai* a zecea *parte*, Iarăşi se va pustiì: *Dar* precum terebintei şi stejarului la tăiere le rămâne tulpina, *Aşà şi* tulpina ei [p] sămânţă sfântă *va fi*.

Strâmtorarea Ierusalimului prin Sirieni şi Israeliţi.

7 Şi în zilele lui [a] Ahaz, fiul lui Iotam, fiul lui Uzia, regele lui Iuda, se suì Rezin, regele Siriei, şi Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel, asupra Ierusalimului, ca să-l bată: dar nu putură să-l învingă. 2 Şi s'a spus casei lui David, zicând: Siria s'a unit cu Efraim. Atuncia se cutremură inima lui *Ahaz* şi inima poporului său, cum se clatină arborii pădurei înaintea vântului.

3 Şi zise Domnul către Isaia: Ieşi spre întâmpinarea lui Ahaz, tu şi [b] Şear-Iasub, fiul tău, la marginea [c] apăductului iazului de sus, pe calea ţarinei albitorului; 4 Şi zi-i: Ia seamă, şi fii liniştit: nu te teme, şi inima ta să nu se îmmoaie de cele două cozi ale acestor tăciuni fumegători, de aprinderea mâniei lui Rezin şi a Si-

---

Ier. 4. 24.
x Lev. 26. 14.
—
Capul 6.
a 2 Reg. 15. 7.
b 1 Reg. 22. 19.
c Ezec. 1. 11.
d Apoc. 4. 8.
e Ps. 72. 19.
f Esod. 40. 34.
g Esod. 4. 10.
h Apoc. 8. 3.
i Dan. 10. 16.
j Fac. 1. 26.
k Ioan. 12. 40. Ps. 119. 70.
l Ier. 5. 21.
m Mic. 3. 12.
n 2 Reg. 25. 21.
o Rom. 11. 5.
Capul 7.
a 2 Reg. 16. 5.
b Cap. 10. 21.
c 2 Reg. 18. 17. Cap. 36. 2.

rici și a fiului lui Remalia. 5 Fiindcă Siria, Efraim și fiul lui Remalia au sfătuit rele asupra lui Iuda, zicând: 6 Să ne suim asupra lui Iuda și să-l strâmtorăm, să-l spargem, *și să* ni-*l luăm*, și să punem rege în el pre fiul lui Tabeal; 7 *De aceea* așà zice Domnul: [d] Aceasta nu va stà, nici va fi: 8 [e] Căci capul Siriei *este* Damascul, Și capul Damascului Rezin; Și în șasezeci și cinci de ani *de acum* Efraim se va sfărâma *așà, că nu va mai fi* un popor: 9 Și capul lui Efraim *este* Samaria, Și capul Samariei *este* fiul lui Remalia: [f] De nu credeți *aceasta*, cu adevărat voi nu vă veți întări.

Făgăduință plină de mângâiere despre Emanuel.

10 Și Domnul adause a vorbì către Ahaz, zicând: 11 [g] Cere-ți un semn dela Domnul, Dumnezeul tău; Cere-l în adâncime, ori sus în înălțime. 12 Iar Ahaz zise: Nu voiu cere, nici voiu ispiti pre Domnul. 13 Și el zise: Ascultă dar, casă a lui David: Au prea puțin vă *este* a obosì pre oameni, De obosiți și pre Dumnezeul meu? 14 Deaceea Domnul însuși vă dă un semn: [h] Iată, fecioara este grea, și va naște [i] un fiu. Și va chiemà numele lui [j] Emmanuel *(Dumnezeu este cu noi);* 15 Unt și miere va mâncà, Până când va ști să lapede rãul și să aleagă binele. 16 [k] Căci înainte de ce va ști copilul, Să lapede rãul și să aleagă binele, Va fi părăsit pământul, De ai cărui [l] doi regi te îngrozești.

Pedeapsa prezisă prin Assirieni.

17 [m] Domnul va aduce asupra ta, Și asupra poporului tău, și asupra casei părintelui tău Zile, *asemenea* cărora n'au fost, Din ziua *aceea*, când [n] s'a rupt Efraim de Iuda: Regele Asiriei. 18 Și în ziua aceea Domnul va șuerà Muscei, ce *este* la marginea fluviclor Egiptului, Și albinei, ce *este* în pământul Asiriei: 19 Și vor venì, și ele toate se vor așezà, În văi deșerte și în crăpăturile stâncelor, Pe toate mărăcinile și pe toate pășunile.

20 În ziua aceea Domnul va rade cu briciul, Tocmit de dincolo de fluviu, Cu regele Asiriei, Capul și părul piciorului: Și barba o va luà. 21 Și în ziua aceea Va nutrì un om o juncă și două oi; 22 Și din belșugul laptelui *ce* vor dà, el va mâncà unt; Că unt și miere va mâncà tot cel ce va fi rămas în țară. 23 Și în ziua aceea, orice loc, În care se dă *acum* o mie de vițe pentru mie *de sicli* de argint, Se va preface în spini și scai. 24 Cu săgeți și arcuri vor venì, într'acolo: Căci în spini și scai se va preface toată țara. 25 Și *în* toți munții, ce cu securea se curățesc, Nu te vei *mai* duce, de teama de spini și *de* scai: Că se vor preface în pășune pentru boi, Și în bătătură de oi.

Mângâierea credincioșilor în timp de nevoi.

8 Și Domnul zise către mine: „Ia-ți o tablă mare, și [a] scrie pe dânsa cu condeiu de om: Maher-Șalal, Haș-Baz. *(Grăbește-te, pradă; Iute, răpire.)* 2 Și mi-am luat martori credincioși, pre preotul [b] Uria, și pre Zecaria, fiul lui Ieberechia. 3 Și m'am apropiat de profeteasa, care concepù și născù un fiu; și Domnul zise către mine: Chiamă numele lui: Maher-Șalalu, Haș-Baz. 4 [c] Căci înainte de a ști copilul să strige: Tatăl meu! și mumă-mea! se vor purtà [d] avuțiile Damascului și prăzile Samariei înaintea regelui Asiriei.

5 Și Domnul mai vorbì către mine, zicând: 6 Fiindcă poporul acesta disprețuește apele cele lin-curgătoare ale [e] Șiloahului, Și se bucură [f] de Rezin și de fiul lui Remalia: 7 Deaceea, iată, Domnul va face să vie preste dânșii Apele cele puternice și multe ale fluviului, Pre [g] regele Asiriei cu toată oștirea lui; Acesta se va suì preste toate albiele *râurilor*, Și va ieșì din toate malurile sale; 8 Și va străbate până la Iuda; Va înundà, și se va revărsà, [h] Va ajunge până la gât; Și aripile sale cele întinse Vor umpleà lărgimea pământului tău, [i] Emmanuele!

d Prov. 21. 30. *e* 2 Sam. 8. 6. *f* 2 Cron. 20. 20. *g* Mat. 12. 38. *h* Mat. 1. 23. *i* Cap. 9. 6. *j* Cap. 8. 8. *k* Cap. 8. 4. *l* 2 Reg. 15. 30. *m* 2 Cron. 28. 19. *n* 1 Reg. 12. 16.

Capul 8.

a Hab. 2. 2. *b* 2 Reg. 16. 10. *c* Cap. 7. 16. *d* 2 Reg. 15. 29. *e* Ioan. 9. 7. *f* Cap. 7. 1. 2, 6. *g* Cap. 10. 12. *h* Cap. 30. 28. *i* Cap. 7. 14.

9 [j] Înfuriaţi-vă *cât veţi voi*, popoarelor! voi tot vă veţi descurajià; Ascultaţi *voi* toţi, *până la* marginile pământului! Încingeţi-vă! voi tot vă veţi descurajià; Încingeţi-vă! voi tot vă veţi descuragià. 10 [k] Sfătuiţi-vă! *sfatul* tot se va zădărnicì! Vorbiţi vorbe! [l] ele nu vor stà; [m] Căci cu noi *este* Dumnezeu.

Îndemnare să credem în viul Dumnezeu.

11 Căci aşà zis-a Domnul către mine în puterea inspiraţiunii, Învăţându-mă să nu umblù în calea poporului acestuia, 12 Zicând: Nu numiţi complotare Toate cele ce [n] poporul acesta le numeşte complotare: [o] Şi deaceea, de care el se teme, voi să nu vă temeţi, nici nu vă înfricoşaţi. 13 [p] Pre Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, pre dânsul să-l sfinţiţi: [q] El *fie* temerea voastră, el înfricoşarea voastră. 14 Şi *aşà* [r] el *vă* va fi templu; *Va fi* şi [s] piatră de poticnire şi stâncă de sdruncinare, Pentru amândouă casele lui Israel, Cursă şi laţ pentru tot locuitorul Ierusalimului; 15 Şi mulţi dintr'înşi [t] se vor sdruncinà, şi vor cădeà, Se vor sfărâmà, vor dà în cursă, Şi se vor prinde. 16 Leagă *această* mărturie, Sigilează *această* învăţătură între discipolii mei: 17 Şi eu aştept pre Domnul, Care [u] ascunde faţa sa dela casa lui Iacob, Şi [v] sper în el. 18 [x] Iată, eu şi copiii *mei*, pre cari mi i-a dat Domnul, [y] *Sunt* semne şi minuni în Israel dela Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, ce locueşte pe muntele Sion. 19 Şi când vă vor zice: [z] „Întrebaţi pre necromanţi şi pre magi, [a] Ce şoptesc şi murmură: Să nu întrebe un popor pre Dumnezeul său? *Cade-se să întrebe* [b] pre cei morţi pentru cei vii?“ 20 [c] La lege şi mărturie! *Căci pentru ceti ce* nu vorbesc după cuvântul acesta, [d] Nu le *va răsărì* nici o lumină; 21 Ci vor cutreerà în acest *pământ* greu apăsaţi şi flămânzi; Şi când vor flămânzì, se vor înfurià, Şi vor blestemà pre regele lor şi pre zeul lor; Şi de vor căutà în sus, 22 Sau de vor privì pre pământ, Iată, nevoie şi întunerec: — *Dar* întunerecul apăsărei şi al nopţii *se va* risipì.

Naşterea, numele şi împărăţia lui Messia.

9 Că nu *va mai fi* [a] întunerec pentru cel apăsat. În timpul [b] de demult el a desonorat Pământul lui Zabulon şi pământul lui Neftali; Dar [c] în cele din urmă a onorat partea cea de lângă mare, dincolo de Iordan, Galilea naţiunilor. 2 [d] Poporul ce umblă în întunerec, vede *acum* o lumină mare, Asupra celor ce şedeau în pământul umbrelor morţii, străluceşte lumina. 3 Tu înmulţeşti poporul, *Şi* măreşti bucuria sa; Se bucură înaintea ta ca cu bucuria secerişului, Cum se bucură, [e] când împărţesc prada. 4 Căci jugul cel împovorat al său, Şi [f] toiagul depe spinarea lui, *Şi* biciul apăsătorului său, Le-ai sfărâmat, ca în ziua [g] Madianului. 5 Căci toată armătura resbeluitorului în învălmăşag, Şi orice vestmânt tăvălit în sânge, [h] Se va arde, *şi va fi* mâncare focului. 6 [i] Căci un copil ni-s'a născut, Un [j] fiu ni-s'a dat, Şi [k] domnie *este pusă* pe umerii săi; Şi se va chiemà numele lui; [l] Minune, Sfătuitor, [m] Dumnezeu Puternic, Părinte Veşnic, [n] Domn al Păcei; 7 Creşterea domnirei *lui* şi a păcei *sale* [o] nu *va avea* capăt Pe tronul lui David şi în împărăţia sa: Ca să o întărească şi să o sprijinească Cu drept şi cu dreptate. De acum şi până în veci. [p] Zelul Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, va face aceasta.

Pedepse prezise pentru Israel.

8 Cuvânt trimis-a Domnul asupra lui Iacob, Şi a căzut asupra lui Israel. 9 Şi să cunoască aceasta tot poporul, Efraim şi locuitorii Samariei, Cari vorbesc cu mândria şi trufia inimei *lor:* 10 „Cărămizi au căzut, dar noi vom zidì cu pietri cioplite; Şi comori s'au tăiat, dar noi *îi* vom schimbà *în* cedri.“ 11 *Iată* pentru ce Domnul va ridicà pre mai marii lui

j Ioel. 3. 9, 11. *k* Iov. 5. 12. *l* Cap. 7. 7. *m* Fapt. 5.38,39. *n* Cap. 7. 2. *o* 1 Pet.3.14,15. *p* Num. 20. 12. *q* Ps. 76. 7. *r* Ezec. 11. 16. *s* 1 Pet. 2. 8. *t* Mat. 21. 44. *u* Cap. 54. 8. *v* Hab. 2. 3. *x* Ebr. 2. 13. *y* Ps. 71. 7. *z* 1 Sam. 28. 8. *a* Cap. 29. 4. *b* Ps. 106. 28. *c* Luc. 16. 29. *d* Mic. 3. 6.

Capul 9.
a Cap. 8. 22. *b* 2 Reg. 15. 29. *c* Lev. 26. 24. *d* Mat. 4. 16. *e* Judc. 5. 30. *f* Cap. 10. 5. *g* Judc. 7. 22 *h* Cap. 66.15,16. *i* Luc. 2. 11. *j* Ioan. 3. 16. *k* Mat. 28. 18. *l* Judc. 13. 18. *m* Tit. 2, 13. *n* Efes. 2. 14. *o* Dan. 2. 44. *p* 2 Reg. 19. 31.

Rezin asupra lui: Și pre inamicii săi îi va întărâtă: 12 Pre Sirieni din față, și pre Filisteni din dos. Cari vor înghiți pre Israel cu toată gura: [q]*Și* totuși mânia sa nu se întoarce. *Și* mâna sa tot întinsă *stă*. 13 Dar [r]poporul nu se întoarce spre cel ce-l lovește, Și nu caută pre Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 14 De aceea Domnul va stârpì din Israel și cap și coadă, Finicul și rogozul, [s]într'o zi. 15 Bătrânul și fruntașul acesta *e* capul. Și profetul ce învață minciuni, acesta *e* coada. 16 Căci [t]conducătorii poporului acestuia *îl* rătăcesc, Și cei conduși de dânșii se pierd. 17 Deaceea [u]de tânării lui nu se bucură Domnul, Și de orfanii săi și de văduvele sale nu se îndură: Pentrucă [v]toți *sunt* fățarnici și făcători de rele, Și toată gura vorbește nebunii. [w]*Și* totuși mânia sa nu se întoarce, Și mâna lui tot întinsă *stă*. 18 Căci nelegiuirea [y]arde ca focul, Mistuie scai și spini, Și aprinde desișul pădurei, De se înalță stâlpi de fum. 19 De mânia Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, [z]se aprinde pământul *acesta*, Și poporul se face mâncare focului: [a]Nimenea nu se îndură de altul: 20 Răpește în dreapta, și *tot* flămânzește, Înghite în stânga, [b]și *tot* nu se satură: [c]Fiecare mănâncă carnea brațului său: 21 Manase *se ridică* asupra lui Efraim, și Efraim asupra lui Manase, Și amândoi împreună asupra lui Iuda; Deaceea mânia sa nu se întoarce, Și mâna sa tot întinsă *stă*.

Pedeapsa judecătorilor nedrepți.

10 Vai de cei ce [a]hotărăsc hotărîrile nedreptății, Și de scriitorii, *ce* scriu nefericirea; 2 Ca să depărteze pre sărac dela dreptate, Și să răpească dreptul lipsiților poporului meu, Ca să facă văduvele prada lor, Și să despoaie pre orfani. 3 Și [b]ce veți face în [c]ziua pedepsii, și a peirii *cc* vine de departe? La cine veți fugì pentru ajutor? Și unde veți lăsà mărirea voastră? 4 Părăsiți de mine, vor îngenunchià între prinși, Vor cădeà între uciși. [d]Deaceea mânia sa nu se va întoarce, Și mâna lui tot întinsă *stă*.

Obrăznicia și smerirea lui Asur.

5 Vai de Asirian, [e]toiagul mâniei mele! Biciul din mâna lui este urgia mea. 6 Asupra unei [f]națiuni nelegiuite l-am trimis, Și asupra poporului mâniei mele [g]i-am dat porunci, Ca să prade prăzi, și să răpească răpiri, Și să-l calce, ca pre tina de pe uliță. 7 [h]Dar el nu cugetă așà, Și inima sa nu se gândește astfel: Ci în inima lui *este* să piarză, Și să stârpească nu puține națiuni. 8 [i]Căci zice: „Oare toți mai marii mei nu *sunt* regi? 9 Au nu *este* [j]Calnoul [k]ca și Carchemișul? Au nu *este* Hamatul ca și Arpadul? Au nu *este* Samaria [l]ca și Damascul! 10 Precum mâna mea a lovit împărățiile idolilor, Ale căror chipuri cioplite erau mai multe decât ale Ierusalimului și ale Samariei; 11 Precum am făcut Samariei și idolilor săi, Au nu tot astfel voiu face și Ierusalimului și chipurilor sale?" 12 Deaceea după ce Domnul va sfârși tot lucrul său [m]în muntele Sion și în Ierusalim, [n]Voiu pedepsì gândurile îngâmfatei inimi a regelui Asiriei, Și trufia sumeților săi ochi. 13 [o]Fiindcă a zis: „Prin puterea mânei mele am făcut *aceasta*, Și prin înțelepciunea mea: căci sunt cuminte; Am strămutat hotarele popoarelor, Și tezaurele lor le-am prădat; Am surpat, ca un viteaz, locuitorii *lor*, 14 Și [p]mâna mea a găsit, ca pre un cuib, avuția popoarelor: Și precum se strâng ouăle părăsite, Așà am strâns eu tot pământul, Și nimenea n'a fost, care să bată din aripi, Să deschidă gura, sau să cârâiască." 15 Au [q]fălește-se săcurea asupra celui ce taie cu dânsa? Au mândrește-se ferestreul asupra celui ce-l mișcă? Ca și când toiagul ar mișcà pre cei ce-l ridică! Ca și când bățul ar ridicà pre om! 16 Deaceea Domnul, Dumnezeul oștirilor, va trimete Uscăciune [r]celor grași

q Ier. 4. 8. *r* Ier. 5. 3. *s* Cap. 10. 17. *t* Cap. 3. 12. *u* Ps. 147. 10,11. *v* Mic. 7. 2. *w* Vers. 12. 21. *y* Mal. 4. 1. *z* Cap. 8. 22. *a* Mic. 7. 2. 6. *b* Lev. 26. 26. *c* Ier. 19. 9.

Capul 10.

a Ps. 58. 2. *b* Iov. 31 14. *c* Osea. 9. 7. *d* Cap. 5. 25. *e* Ier. 51. 20. *f* Cap. 9. 17. *g* Ier. 34. 22. *h* Fac. 50. 20. *i* 2 Reg. 18. 24, 33, etc. *j* Amos. 6. 2. *k* 2 Cron. 35.20. *l* 2 Reg. 16. 9. *m* 2 Reg. 19. 31. *n* Ier. 50. 18. *o* Isa. 37. 24. *p* Iov. 31. 25. *q* Ier. 51. 20. *r* Cap. 5 17

ai săi. Și supt mărirea lui va arde arșiță. Ca arșița focului. 17 Și lumina lui Israel în foc se va preface. Și Sfântul său în flacără. [s]Ce va aprinde și va înghiți spinii săi. Și scaii săi *tot* într'o zi. 18 Și va nimici mărirea pădurei sale și a [t]mănoasei sale câmpii, *Dela* suflet *până la* carne. De va fi ca și peirea bolnavului. 19 Și rămășița arborilor pădurei sale va fi puțină. Așă ca un copil va puteă-o scrie.

Convertirea (întoarcerea) celor rămași în Israel.

20 Și în ziua aceea [u]Nu se va mai răzâmă rămășița lui Israel, Și cei scăpați ai casei lui Iacob. Pe cel ce i-a lovit: Ci se vor răzimă pe Domnul, Sfântul lui Israel, cu încredere. 21 [v]Rămășița se va întoarce, Rămășița lui Iacob, către puternicul Dumnezeu. 22 [x]Căci chiar de ar fi poporul tău Israel ca nisipul mării, [y]*Numai* o rămășiță din ei se va întoarce: 23 *Căci* [z]nimicirea *este* hotărîtă, revărsătoare de dreptate. [a]Căci nimicire, da, *nimicire* hotărîtă, va face Domnul, Dumnezeul oștirilor. În mijlocul țării întregi. 24 Deaceea așă zice Domnul, Dumnezeul oștirilor: [b]Nu te teme, poporul meu, cela ce locuești Sionul, de Asirianul, Care te lovește cu toiag, Și *care* ridică biciul său asupra ta, după chipul [c]Egiptului. 25 [d]Căci, încă foarte puțin, [e]și urgia *mea* va încetă. Și mânia mea *se va îndreptă* spre nimicirea lor. 26 Și va ridică Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [f]biciul asupra lui, Ca în bătaia [g]Madianului la stânca Horeb: Și [h]toiagul său îl va înălță preste mare, Precum cândva în Egipt. 27 Și în ziua aceea [i]Se va depărtă sarcina sa depe umărul tău, Și jugul său depe grumazul tău. Și se va sfărâmă jugul de multă [j]grăsime. 28 El a venit la Aiat: a trecut prin Migron, a lăsat în Micmas uneltele sale: 29 A trecut trecătoarea. A rămas în Gheba; Rama se cutremură. Ghibea a lui Saul fuge. 30 Înalță vocea ta, fiică a Gallimului! Ascultă, Laișo! Sermane Anathot! 31 Madmena fuge. Locuitorii Gebimului fug grămadă. 32 Astăzi se mai oprește în Nob: El ridică *deja* mâna sa *asupra* muntelui fiicei Sionului, *Asupra* colinei Ierusalimului. 33 Iată, Domnul Dumnezeul oștirilor. Va rupe ramurile cu putere cumplită. Și cei înalți la statură se vor tăiă, Și se vor umilî cei sumeți. 34 Cu fer va tăiă desimea pădurei. Și Libanul va cădeă de mână puternică.

Domnia cea plină de pace și de prosperitate a lui Mesia.

11 Atuncia [a]va ieși o odraslă din tulpina lui [b]Isai, Și [c]o ramură va crește din rădăcinile lui: 2 Și se va odihnî pe el [d]spiritul Domnului, Spiritul înțelepciunii și al priceperii, Spiritul sfatului și al puterii, Spiritul științei și al temerii de Domnul. 3 Și plăcerea lui va fi în temerea de Domnul. Și nu va judecă după părerea ochilor săi, Nici nu va hotărî după auzirea urechilor sale; 4 Ci [e]va judecă pre cei săraci cu dreptate, Și va hotărî drept pentru cei sărmani ai țării; Va [f]lovi pământul cu varga gurei sale, Și cu suflarea buzelor sale va ucide pre cei nelegiuiți. 5 [g]Dreptatea va fi cingătoarea coapselor sale, și credincioșia cingătoarea șelelor sale. 6 Atuncia [h]va locuì lupul la un loc cu mielul, Și leopardul se va odihnì împreună cu iedul: Vițelul și puiul leului și vitele îngrășate *vor fi* la un loc, Și un copil mic le va mână. 7 Vaca și ursoaica vor paște, Împreună se vor odihnì puii lor: Leul va mâncă puiu, ca și boul; 8 Și pruncul sugător se va jucă la gura *bortei* viperei, Și în vizunia basiliscului va băgă mâna sa copilul *d'abia* întercat. 9 [i]Nu vor face nici un rău nici o dărăpânare pe tot muntele meu cel sfânt: Căci [j]plin va fi pământul de știința Domnului, Precum apele acoper *fundul* mării.

Mântuirea poporului risipit.

10 [k]Și în ziua aceea [l]rădăcina lui Isai, Ce va stă drept steag al popoare-

[s] Cap. 9. 18.
[t] 2 Reg. 19. 23.
[u] 2 Reg. 16. 7.
[v] Cap. 7. 3.
[x] Rom. 9. 27.
[y] Cap. 6. 13.
[z] Cap. 28. 22.
[a] Rom. 9. 28.
[b] Cap. 37. 6.
[c] Esod. 14.
[d] Cap. 54. 7.
[e] Dan. 11. 36.
[f] 2 Reg. 15. 35.
[g] Jude. 7. 25.
[h] Esod. 14. 26, 27.
[i] Cap. 14. 25.
[j] 1 Ioan. 2. 20.
—
Capul 11.
[a] Apoc. 5. 5.
[b] Fapt. 13. 23.
[c] Cap. 4. 2.
[d] Ioan. 1. 32, 33.
[e] Ps. 72. 2, 4
[f] Iov. 4. 9.
[g] Efes. 6. 14.
[h] Osea. 2. 18.
[i] Iov. 5. 23.
[j] Hab. 2. 14.
[k] Cap. 2. 11. Rom. 15. 12.

lor. O vor căutà [m] naţiunile: Şi [n] locul ei de linişte va fi mărirea. 11 Şi [o] în ziua aceea se va întâmplà, Că Domnul iarăş va întinde mâna sa, de a doua oară, Ca să redobândească rămăşiţa poporului său. Ce va fi rămas [p] dela Asiria şi dela Egipt, Dela Patros, dela Etiopia, şi dela Elam, Dela Şinar, dela Hamat, şi dela insulele mării. 12 Şi va înălţà steag naţiunilor, Şi va adunà pre cei împrăştiaţi ai lui Israel, Şi va strânge pre [q] cei răspândiţi ai lui Iuda Din cele patru colţuri ale pământului. 13 Atuncia [r] pisma lui Efraim se va depărtà, Şi neamicia lui Iuda va încetà: Efraim nu va *mai* pismuì pre Iuda, Şi Iuda nu va mai duşmănì pre Efraim: 14 Ci vor sburà pe spinarea Filistenilor către apus; Vor predà împreună pre fiii răsăritului: [s] Asupra Edomului şi Moabului vor întinde mâna lor, Şi fiii lui Ammon vor ascultà de ei. 15 Şi Domnul va despicà limba mării Egiptului, Şi va mişcà mâna sa asupra Eufratelui în aprinderea mâniei sale, Şi-l va lovì *în* şapte râuri, Şi vor păşi preste *dânsul* cu încălţăminte. 16 Şi va fi o cale pentru rămăşiţa poporului său, Ce va fi rămas dela Asiria; Precum a fost pentru Israel în ziua, Când a ieşit din pământul Egiptului.

Cântare de mulţumită a mântuiţilor.

12 Şi vei zice [a] în ziua aceea: „Tie-ţi mulţumesc, Doamne; Că mâniându-te pre mine, mânia ta s'a întors *dela mine,* Şi m'ai mângâiat. 2 Iată, Dumnezeu îmi *este* mântuirea mea, *În el* mă încred, şi nu mă tem: Căci [b] tăria mea şi lauda *mea este* Iah, [c] Domnul; Şi el s'a făcut mie spre mântuire. 3 Şi cu veselie veţi scoate [d] apă din izvoarele mântuirii. 4 Şi în ziua aceea veţi zice: [e] „Mulţumiţi Domnului, Chemaţi numele lui, [f] Faceţi cunoscute faptele lui între popoare: Lăudaţi-*l*, căci [g] înălţat este numele lui. 5 [h] Cântaţi Domnului, căci fapte mari a făcut, Cunoscute *fie* acestea pe tot pământul! [i] Saltă, şi bucură-te, locuitoare a Sionului, Căci mare *este* în mijlocul tău [j] Sfântul lui Israel."

Profeţia despre dărâmarea Babilonului prin Mezi.

13 [a] Profeţia împovărătoare asupra Babilonului, pre care o văzù Isaia, fiul lui Amoz: 2 [b] Ridicaţi steag [c] pe muntele pleş! Înălţaţi spre ei vocea, [d] faceţi cu mâna! Ca să între în porţile puternicilor *Babilonului!* 3 Dat-am poruncă celor însărcinaţi de mine: Chiemat-am pentru îndeplinirea mâniei mele pre [e] vitejii mei, Pre [f] cei voioşi *şi* falnici ai mei. 4 *Iată!* voce de mulţime pe munţi, ca *şi ceea* a unui popor numeros: Vocea vuetului popoarelor, adunate *din multe* ţări: Domnul, *Dumnezeul* oştirilor cercetează oastea *gata* de resbel. 5 Ei vin din pământ de departe, Dela marginea cerurilor, Domnul şi uneltele mâniei sale: Ca să strice toată ţara. 6 Urlaţi, că aproape *este* [g] ziua Domnului: [h] Ea vine ca o dărăpânare dela Atotputernicul. 7 De-aceea toate mânele slăbesc, Şi inima a tot omul se topeşte: 8 Ei se înspăimântă. [i] Durere şi chinuri îi cuprind; Sunt în durere, ca o femeie în facere: Cu încremenire se uită unul la altul: *Feţe de* flacără *sunt* feţele lor. 9 Iată! [j] ziua Domnului vine, Plină de groază, de urgie şi de aprinderea mâniei: Ca să prefacă pământul acela în pustiu, Şi să stârpească depe el [k] păcătoşii lui. 10 Căci stelele cerurilor şi constelaţiunile lor Nu-şi vor dà lumina lor; Soarele se va [l] întunecà la răsăritul său, Şi luna nu va răspândì lumina sa. 11 Şi voiu pedepsì lumea pentru răutatea *ei,* Şi pre cei neleguiţi pentru nedreptatea lor: [m] Voiu face să înceteze trufia celor semeţi, Şi voiu umilì îngâmfarea celor puternici. 12 Mai rar voiu face pre bărbat decât aurul curat, Şi pre om decât aurul de Ofir. 13 [n] De-aceea voiu cutremurà cerurile, Şi se va clătì pământul din locul său, La urgia

---

m Rom. 15. 10
n Ebr. 4. 1. etc.
o Cap. 2. 11.
p Zech. 10. 10.
q Ioan. 7. 35.
r Ier. 3. 18.
s Dan. 11. 41.

Capul 12.

a Cap. 2. 11.
b Esod. 15. 2.
c Ps. 83. 18.
d Ioan. 4. 10.14.
e 1 Cron. 14. 16.
f Ps. 145. 4,5,6.
g Ps. 34. 3.
h Esod. 15.1.21.
i Zef. 3. 14.
j Ps. 71. 22.

Capul 13.

a Ier. 50. & 51.
b Cap. 5. 26.
c Ier. 51 25.
d Cap. 10. 32.
e Ioel. 3 11.
f Ps. 149. 2.5 6.
g Zef. 1. 7
h Iov. 31. 23.
i Ps 48. 6.
j Mal. 4. 1
k Ps. 104 35.
l Marc. 13. 24.
m Cap. 2. 17.
n Hag. 2. 6

Domnului. *Dumnezeul* oștirilor. Și în [o]ziua aprinderei mâniei lui. 14 Și ca o căprioară vânătă. Ca oile, pre care nu le adună nimenea. [p]Se va întoarce fiecare către poporul său. Și va fugì fiecare către pământul său. 15 Cine *din ei* se va găsi, va fi străpuns. Și vor cădeà toți cei uniți cu ei de sabie: 16 Copiii lor vor fi [q]sdrobiți înaintea ochilor lor. Casele lor prădate, și femeile lor siluite. 17 [r]Iată! voiu deșteptà asupra lor pre Mezii. Ce nu prețuesc argintul. Și nu au plăcere de aur. 18 Arcurile *lor* vor sdrobì pre tânări. Și de fructul mitrei nu se vor îndurà: Ochiul lor nu va cruțà *nici chiar* pre copii. 19 [s]Așà Babilonul, podoaba împărățiilor: Mândria falnică a Chaldeilor, va ajunge Ca [t]Sodoma și Gomorra, *pre care* Dumnezeu *le*-a nimicit. 20 [u]În veci nu va tronà. Nu va fi locuit din neam în neam; Nu-și va întinde acolo Arabul cortul *său*, Nici păstorii vor poposì acolo *turmele lor*, 21 Ci fiarele sălbatice ale deșerturilor se vor odihnì acolo, Și bufnițe vor umpleà casele lor: Acolo vor locuì struții, Și *caprele* păroase acolo vor jucà. 22 Și șacalii vor urlà în palaturile lor, Și balaurii în casele *lor* de plăcere: Că aproape *este* să vină timpul lui, Și zilele lui nu se vor îndelungì.

Mântuirea lui Israel. Cântarea triumfală pentru răsturnarea regelui din Babilon.

14 Că [a]se va îndurà Domnul de Iacob. Și [b]iarăș va alege pre Israel, Și-i va așezà în pământul lor; Și [c]străinii se vor însoți cu dânșii, Și se vor lipì de casa lui Iacob. 2 Popoarele îi vor luà, [d]și-i vor aduce la locul lor; Dar casa lui Israel în moștenire îi va luà în pământul Domnului, Ca servi și serve: Și vor țineà robi pre cei ce i-au robit. [e]Și vor stăpânì pre apăsătorii lor. 3 Și în ziua, când Domnul îți va dà liniște de năcazul tău, de turburarea ta, și de servitutea *ta* cea grea, la care ai fost supus. 4 [f]Ridică-vei acest cuvânt batjocuritor asupra regelui Babilonului; și vei zice: Iată, cum odihnește cel ce apăsà! *Iată*, cum odihnește cel [g]lacom de aur! 5 „Domnul a sfărâmat [h]toiagul nelegiuiților, Sceptrul domnitorilor! 6 Ceeace a bătut popoare cu urgie, Cu bătăi fără de încetare: Ceeace a domnit cu mânie preste națiuni, Da, însăși este *acum* prigonită fără contenire. 7 Tot pământul se odihnește, este liniștit. Și isbucnește în strigări de bucurie. 8 [i]Își rîd de tine pinii, *Și* cedrii Libanului, *zicând:* De când tu dormi, Tăiător nu s'a sculat preste noi.“ 9 [j]Infernul de desupt s'a cutremurat pentru tine, Ca să *te* întimpine la venirea ta: Pentru tine el a deșteptat umbrele tuturor mai marilor pământului: El a sculat depe tronurile lor Pre toți regii popoarelor. 10 Toți aceștia iau cuvântul, și zic către tine: *Cum!* făcutu-te-ai și tu neputincios ca noi! Făcutu-te-ai și tu asemenea nouă!“ 11 În infern pogoritu-s'a fala ta. Sunetul harpelor tale: Vermele *îți* este așternut supt tine, și vermii te acopăr. 12 [k]Cum ai căzut din cer, Lucifere, fiu al aurorei! *Iată*-te aruncat la pământ, Călcătorule al popoarelor! 13 Căci tu ziceai în inima ta: [l]„Suì-mă-voiu în cer, [m]Înălță-voiu tronul meu mai pe sus decât stelele lui Dumnezeu; *Și* voiu ședeà pe muntele întrunirii *zeilor*, [n]Pe nordul cel mai depărtat: 14 Suì-mă-voiu pe înălțimile norilor, [o]Voiu fi asemenea celui Prea Înalt.“ 15 Dar [p]în infern *iată-te* aruncat, În groapa cea mai adâncă! 16 Cei ce te văd, căutând la tine, ațintindu-te *vor zice:* „*Iată* omul! care făcù să se cutremure pământul! Care făcù să se clatine împărații! 17 *Care* prefăcù lumea într'un pustiiu, Și nimicì cetățile ei! Care nu dădeà drumul prinșilor săi.“ 18 Toți regii popoarelor, da, toți Se liniștesc în mărire, fiecare în locașul său. 19 Iar tu zaci asvârlit fără mormânt, Ca o ramură putrezită, *Având de* vestmânt pre cei uciși, pre cei străpunși de sabie,

o Ps. 110. 5.	*s* Cap. 14. 4. 22.	*Capul 14.*	*c* Cap. 60. 4, 5, 10.	*e* Cap. 60. 14.	*h* Ps. 125. 3.	*k* Cap. 34. 4.	*n* Ps. 48. 2.
p Ier. 50. 16.	*t* Fac. 19. 24.25.	*a* Ps. 102. 13.	*d* Cap. 49. 22.	*f* Cap. 13. 19.	*i* Cap. 55. 12.	*l* Mat. 11. 23.	*o* 2 Thes. 2. 4.
q Ps. 137. 9.	*u* Ier. 50. 3, 39.	*b* Zech. 1. 17.		*g* Apoc. 18. 16.	*j* Ezec. 32. 21.	*m* Dan. 8. 10.	*p* Mat. 11. 23.
r Dan. 5. 28,31.	—						

Ce se pogoară la pietrile mormântului: *Ești* ca stârvul ce se calcă în picioare. 20 Nu te vei unì cu dânșii întru înmormântare; Căci ai pustiit *chiar* pământul tău, și ai ucis *chiar pre* poporul tău; [q]Semânța celor făcători de rele renume *nu poate* dobândì. 21 Pregătiți înjunghierea copiilor lui, [r]Pentru nedreptatea părinților lor; Ca să nu se scoale, nici să moștenească pământul: Nici să *mai* umple fața lumii de turburători. 22 Căci *și* eu mă voiu sculà asupra lor, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Și voiu stârpì din Babilon [s]numele și [t]rămășița, [u]Fiul și nepotul, zice Domnul, 23 Îl voiu preface în moștenire ariciului, și în bălți de apă, Și-l voiu mătură cu mătura nimicirii, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor.

Prăpădirea Assirienilor și a Filistenilor.

24 Jurat-a Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, zicând: Da, cum am gândit, așà se va face, Și precum am hotărît, *așà* va rămâneà. 25 Că voiu sfărâmà pre Asirian în pământul meu; Și-l voiu călcà în picioare pe munții mei: Atuncia jugul său se va depărtà depe ei, Și sarcina lui se va luà depe umerii lor. 26 Aceasta *este* hotărîrea hotărîtă asupra a tot pământul, Și aceasta *este* mâna cea întinsă asupra popoarelor. 27 Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, a hotărît, și cine va zădărnicì? Mâna lui s'a întins și cine o va întoarce? 28 În anul, în care a murit regele Ahaz, fost-a această profeție împovărătoare. 29 Nu te bucurà, tu, tot *pământul* Filistenilor, Că s'a sfărâmat toiagul celui ce te-a lovit: Căci din coada șarpelui va ieșì basiliscul, Și fructul său *va fi* șarpe sburător. 30 Dar întâiu-născuții săracilor vor paște, Și lipsiții vor odihnì în siguranță; Dar voiu omorî rădăcina ta cu foame, Și se va ucide rămășița ta. 31 Urlă, poartă! țipă, cetate! Tu, întregule *pământ* al Filistenilor, te vei topì: Căci fum vine dela meazănoapte, Și nici un om nu *rămâne* singur de cetele sale. 32 *Și* ce se va răspunde solilor acestui popor? Că Domnul a întemeiat Sionul, Și în el vor aflà adăpost săracii poporului său.

Căderea Moabului prezisă.

15 [a]Profeția împovărătoare Moabului. Da, noaptea s'a predat [b]Arul Moabului, *și* a pierit; Da, noaptea s'a predat Chirul Moabului, *și* a pierit. 2 *Poporul* [c]s'a suit în casa *idolilor*, și Dibonul pe înălțimi, ca să plângă; Urlà-va Moabul pentru *pierderea* Neboului și a Medibei; [d]Toate capetele *sunt* pleșuve, Toată barba *este* tăiată. 3 În ulițe se încing cu saci; Cu toții urlă [e]pe acoperișurile lor și în ulițele lor, Topindu-se de plâns. 4 Se vaită Heșbonul [f]și Elealul; Vaetul lor se aude până la Iaaz; Pentru acestea se bocesc cei înarmați ai Moabului, *Și* este amărît sufletul lor. 5 [g]Inima mea jelește pentru Moab. Ai cărui fugari *alergă* până la Zoar, *până la* al treilea Eglat; Căci la suișul Luhitului plângând se suie, Și în calea Horonaimului înalță strigare de nimicire. 6 Apele Nimrimei s'au pustiit, Și iarba s'a uscat, verdeața s'a dus, Nu mai este nimic verde. 7 De aceea bunurile pre care le-au câștigat, și *averea* ce au păstrat, Ei *le* duc dincolo de părâul sălciilor. 8 Strigarea *lor* a înconjurat cuprinsul Moabului, Urletul său până la Eglaim, Și urletul său până la Beer-Elim; 9 Căci apele Dimoniei se umplù de sânge; Căci asupra Dimoniei aduc cete noauă: Lei asupra celui scăpat din Moab, Și asupra rămășiței țării.

Urmarea prorocirei împotriva Moabului.

16 [a]Trimeteți mielul domnitorului țării [b]Dela Șeba prin deșert Către muntele fiicei Sionului! 2 Căci, ca pasărea ce se rătăcește, Gonită *fiind* din cuibul ei, *Așà* sunt fiicele Moabului, *Care stând* la trecătorile [c]Arnonului, *zic:* 3 „Sfătuește-te, lucrează drept; Ca noaptea *cea mai adâncă* fă-ți umbra ta în ameaza zilei: Ascunde pre cei goniți, Nu da față pre cei fugari; 4 Cei goniți

q Iov. 18. 19. *r* Esod. 20. 5. *s* Prov. 10. 7. | *t* 1 Reg. 14. 10. *u* Iov. 18. 19. — | *Capul 15.* *a* Ier. 48. 1. etc. | *b* Num 21. 28. *c* Cap. 16. 12. *d* Lev. 21. 5. | Ezec. 7. 18. *e* Ier. 48. 38. | *f* Cap. 16. 9. *g* Ier 48. 31. — | *Capul 16.* *a* 2 Reg. 3. 4. | *b* 2 Reg. 14. 7. *c* Num. 21. 13.

ai mei *din* Moab rămână la tine. Să fii lor *loc* de scăpare de fața prădătorului, Până va înceta apăsarea, Va trece dărăpănarea, Și va pieri cel încălcător din țară: 5 Căci prin iubire [d] s'a întemeiat tronul *tău*. Și șcade pe el cu credincioșie în cortul lui David [e] Un judecător, *ce* caută judecata, și se silește la dreptate. 6 Auzit-am [f] mândria Moabului, (*că* mândru foarte este.) De fala lui, îngâmfarea lui și mânia lui; [g] *Dar de* nici un razăm nu *mai sunt* minciunile lui. 7 Pentru aceasta Moabul [h] urlă pentru sine: Urlă cu toții; Suspină pentru strugurii [i] Kiru-Haresetului, Întristați cu totul. 8 Căci [j] câmpiile Heșbonului lâncezesc, [k] Via Sibmei *se usucă;* Domnii popoarelor *i*-au nimicit vițele cele mai alese, *Care* ajungeau până la Gazer, Rătăciau *prin* pustiu. Și ale cărei ramuri se întinseră, trecuseră marea. 9 Deaceea cu plânsul Iazerei [l] *te* plâng *și eu*, via Sibmei; *Și* te adap cu lacrimile mele, Heșbonule și Elealule: Căci asupra culesului fructelor tale și asupra secerișului tău A repezit strigăt de resbel. 10 S'a luat bucuria și veselia din mânoasele *tale* câmpii, Și în viile tale nu se *mai* cântă cântări de bucurie, nici se *mai* chiuiește; Călcătorul nu va călcà vin în linuri: Strigătul *culesului tău* făcutul-am să înceteze. 11 Deaccea măruntaiele mele tac vuet, ca citara, pentru Moab, Și lăuntrul meu pentru Kir-Hareș. 12 Și *iată*, Moabul, după ce s'a arătat, Și s'a obosit pe înălțimi, Vine în templul său, ca să se roage: Dar nu isbutește. 13 Acesta *este* cuvântul, pre care l-a vorbit Domnul despre Moab de demult; 14 Dar acum Domnul vorbește, zicând: „În trei ani, cum *sunt* anii unui năimit, Mărirea Moabului se va înjosi, Cu toată marea mulțime *a lui*: Și rămășița *lui va fi* puțină, de tot nebăgată în seamă".

Profeție asupra Damascului.

17 [a] Profeția împovărătoare Damascului. Iată, Damascul se ia dintre cetăți, Și va fi grămadă de ruini. 2 Cetățile Aroerului se vor părăsì; Vor fi *de pășune* turmelor, De se vor odihnì *pe locul* lor, și [b] nu *va fi* cine să *le* sperie. 3 Lipsì-va și lui Efraim [c] întăriturile sale, Și Damascului regatul său; și rămășița Siriei Va fi ca și mărirea fiilor lui Israel, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 4 Și în ziua aceea mărirea lui Iacob se va micșorà, Și [d] grăsimea corpului său se va uscà: [e] Le va fi ca și secerătorului ce culege grâul, Și seceră spicele cu brațul său: 5 Și *li*-se va întâmplà ca-și celui ce adună spice în valea Refaimului; 6 [f] Dar le va rămânea bobițătură, cum *rămâne* la scuturatul olivului, Doi *sau* trei sâmburi pe vârful ramurelor pomului, Patru *sau* cinci pe crengile sale cele mai rodite, Zice Domnul, Dumnezeul lui Israel. 7 În ziua aceea omul [g] privì-va către Făcătorul său, Și ochii lui se vor uità spre Sfântul lui Israel; 8 Nu va *mai* privì către altarele lucrul mânelor sale, Nici nu se va uità la *acele* ce au făcut degetele lui, Nici la Astarteele, nici la chipurile soarelui. 9 În ziua aceea vor fi cetățile cele întărite ale sale ca o pădure părăginită, Și ca vârful muntelui, Pre care *Amoreii și Eveii* l-au părăsit de fața fiilor lui Israel; Și va fi pustiire. 10 Pentru-că ai uitat pre [h] Dumnezeul mântuirei tale, Și nu ți-ai adus-aminte de stânca puterei tale. Deaceea tu poți plantà plante plăcute, Și poți sădì vlăstare străine: 11 Te poți trudì ziua să crească planta ta, Și te poți silì dimineața să înflorească semința ta: *Dar* secerișul se va pierde în ziua durerei, Și a mâhnirei descurăjătoare.

Prorocire împotriva lui Israel.

12 Ah! vuetul multor popoare! *Ce* vuesc, ca vuetul mării: Și mugetul națiunilor! *Ce* mugesc, ca mugetul apelor puternice. 13 Mugesc popoarele, ca mugetul multor ape; Dar *Dumnezeu* le va mustrà, și vor fugì departe; Vor fi gonite, ca pleava munților înaintea vântului, Și ca pulberea vârtejului înaintea

---

a Dan. 7. 14, 27. *e* Ps. 72. 2. *f* Ier. 48. 29. | *g* Cap. 28. 15. *h* Ier. 48. 20. | *i* 2 Reg. 3. 25. *j* Cap. 24. 7. *k* Vers. 9. | *l* Ier. 48. 32. —

Capul 17.

a Ier. 49. 23. | *b* Ier. 7. 33. *c* Cap. 7. 16. *d* Cap. 10. 16. | *e* Ier. 51. 33. *f* Cap. 24. 13. *g* Mic. 7. 7. | *h* Ps. 68. 19. —

furtunei. 14 În-de-seară *totul* va fi turburat. *Şi* mai nainte de auroră nu *vor mai fi: Aceasta e* partea celor ce ne-au prădat, Şi sorţul celor ce ne-au răpit.

Etiopia dă onoarea lui Dumnezeu.

18 O *tu,* [a] pământ cu umbră îndoită, Cel de preste râurile Etiopiei! 2 Cel ce trimeţi soli pe mare, Şi în vase de papură pe ape! Mergeţi, trimeşi iuţi, la [b] poporul *acela,* cel înalt la statură şi strălucitor, La *acel* popor groaznic din începutul *său* şi până acum, Popor ce măsoară cu frânghia, şi încalcă *tot,* Pre al cărui pământ îl înundă fluviile. 3 Toţi locuitorii lumei, şi câţi locuiţi *acest* pământ, Luaţi seamă, [c] când se va înălţa steagul pe munţi! Ascultaţi, când se va sufla din trâmbiţă! 4 Căci aşă a zis Domnul către mine: Cu linişte privit-am Din locaşul meu, Ca arşiţă strălucitoare pe iarbă verde, ca nourul de roauă în arşiţa secerişului; 5 Dar mai nainte de seceriş, după ce s'a trecut floarea, Şi floarea s'a făcut aguridă, Atuncia tăiatu-s'au ramurile cu cosorul, Şi s'au îndepărtat vitele, tăindu-se: 6 S'au lăsat toate pentru pasările răpitoare ale munţilor, Şi pentru fiarele pământului; Ca să văreze în ele pasările răpitoare, Şi să ierneze într'însele toate fiarele pământului. 7 În timpul acela [d] aduce-se-va dar Domnului. *Dumnezeul* oştirilor, *Dela* poporul cel înalt la statură şi strălucitor, Dela poporul groaznic din începutul său şi până acum, Popor ce măsoară cu frânghia şi încalcă *toate,* Pre al cărui pământ îl înundă fluviile, În locul numelui Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, *în* muntele Sion.

Preziceri de pedepse asupra Egiptului.

19 [a] Profeţie apăsătoare Egiptului. Iată, Domnul [b] călăreşte pe un nour uşor, Şi va intră în Egipt: Şi [c] idolii Egiptului se vor clătî dinaintea lui, Şi inima Egiptului se va topî în el. 2 Că voiu [d] întărâtă pe Egipteni asupra Egiptenilor: Se vor bate unul cu altul, Şi fiecare cu aproapele său, Cetate cu cetate, Regat cu regat. 3 Şi va pierî spiritul Egiptului din mijlocul său, Şi voiu răsturnă sfatul său. Puteă-vor atuncia să [e] se sfătuiască cu idolii şi cu fermecătorii *lor,* Cu necromanţii *lor* şi cu magii *lor!* 4 Dar voiu dă pre Egipteni [f] în mâna unui domn crud, Şi un rege aspru îi va domnî, Zice Domnul, Dumnezeul oştirilor. 5 [g] Apele vor secă din mări, Şi râul va pierî, şi se va uscă: 6 Fluviile vor secă: Râurile [h] Mazorului se vor deşertă, şi se vor uscă, Trestia şi papura se vor veştejî. 7 Livezile din *lungul* fluviului, dela gura fluviului, Şi toată semănătura din *lungul* fluviului Se vor uscă, se vor spulberă, şi nu vor *mai* fi. 8 Şi pescarii se vor bocî, Toţi cei ce aruncă cu undiţa în fluviu vor plânge, Şi cei ce întind mreje asupra apelor vor lâncezî. 9 Cei ce lucrează [i] inul pestriţ, Şi cei ce împletesc lese vor fi de batjocură. 10 Stâlpii ţării se vor sdrobî, *Şi* toţi cei ce lucrează pentru simbrie *vor fi cu* inima întristată. 11 Cu adevărat înnebunit-au mai marii [j] Zoanului, Sfatul înţelepţilor consilieri ai lui Faraon s'a prostit: Cum *mai* ziceţi *deci* lui Faraon: „Noi suntem fiii înţelepţilor, Fiii vechilor regi?" 12 *Dar* [k] unde *sunt* înţelepţii tăi, *Faraoane?* Spune-ţi de ştiu şi ei singuri, Ce a hotărît Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, asupra Egiptului! 13 Mai marii Zoanului au înebunit, [l] Mai marii Nofului s'au amăgit; Au rătăcit Egiptul capii semiţielor sale. 14 Domnul a turnat într'însul [m] un spirit de turburare, Şi au rătăcit Egiptul în toate faptele lui, Cum se clătină cel beat în vărsătura sa: 15 Şi nimic nu va ajută pre Egipt *Din toate* câte le va puteă face [n] capul sau coada, ramura sau papura.

Împreunarea Egiptului cu Asur şi Israel spre închinarea adevăratului Dumnezeu.

16 În ziua aceea Egiptenii vor [o] fi ca femeile, Se vor spăimântă şi se vor teme De mişcarea mâniei Domnului, *Dumne-*

Capul 18.
a Zef. 2. 12.
b Vers. 7.
c Cap. 3. 26.
d Zef. 3. 10.

Capul 19
a Ier. 46. 13.
b Ps. 18. 10.
c Ier. 43. 12.
d Judc. 7. 22.
e Cap. 8. 19.
f Ezec. 29. 19.
g Ier. 51. 36.
h 2 Reg. 19. 24.
i 1 Reg. 10. 28.
j Num. 13. 22.
k 1 Cor. 1. 20.
l Ier. 2. 16.
m 1 Reg. 22. 22.
n Cap. 9. 14.
o Ier. 51. 30.

zeul oștirilor. Pre [p]care o va mișcà asupra lor. 17 Și pământul lui Iuda va fi spaima Egiptenilor; Fiecare, aducându-și aminte de el, se va înfricoșà. Pentru sfatul Domnului. *Dumnezeul* oștirilor. Pre care l-a hotărît asupra lor. 18 În ziua aceea cinci cetăți vor fi în pământul Egiptului, [q]Vorbind limba Canaanului. Și jurând pe Domnul. *Dumnezeul* oștirilor: Una se va numì: Heliopolia. 19 În ziua aceea [r]va fi altar Domnului În pământul Egiptului: Și un stâlp la hotarele lui pentru Domnul. 20 Și [s]va fi drept semn și mărturie Pentru Domnul. *Dumnezeul* oștirilor, în pământul Egiptului: Căci strigând ei către Domnul de răul apăsătorilor, El le va trimite un mântuitor mare, Și-i va mântuì. 21 Și se va cunoaște Domnul la Egipteni: Și Egiptenii vor cunoaște pre Domnul în ziua aceea, Și-*l* [t]vor servì *cu* jertfe și *cu* dar de pâne. Vor face voturi Domnului, Și *le* vor împlinì. 22 Lovì-va Domnul Egiptul; *îl* va lovì și-*l* va mântuì; Și se vor întoarce la Domnul, Care se va plecà la rugile lor, și-i va vindecà. 23 În ziua aceea [u]va fi cale mare dela Egipt la Asiria: Asirienii vor venì în Egipt, Și Egiptenii în Asiria: Și Egiptenii vor servì cu Asirienii *Domnului*. 24 În ziua aceea Israel va fi al treilea Cu Egiptul și cu Asiria, O binecuvântare pe pământ: 25 Pre care Domnul, *Dumnezeul* oștirilor i-a binecuvântat, zicând: *Fie* binecuvântat Egiptul, poporul meu, Și Asiria, [v]lucrul mânelor mele, Și Israel, moștenirea mea.

Profeție despre învingerea și prinsoarea Egiptenilor și a Etiopienilor.

20 În anul, când a venit [a]Tartan în Așdod, (când l-a trimis Sargon, regele Asiriei), și s'a luptat asupra Așdodului, și l-a luat: 2 Tot în acel timp a vorbit Domnul prin Isaia, fiul lui Amoz, zicând: Du-te și desleagă [b]sacul dela coapsa ta, și scoate-ți încălțămintele tale din picioarele tale. Și a făcut așà, [c]umblând gol și desculț. 3 Și a zis Domnul: Precum servul meu Isaia umblă gol și desculț, [d]*drept* semn și simbol *pentru cele ce se vor face în* trei ani asupra Egiptului și asupra Etiopiei: 4 Așà regele Asiriei va duce pre Egiptenii prinsonieri și pre Etiopienii prinși, pre tânări și bătrâni, goi și desculți, [e]chiar și cu șezutul gol spre rușinea Egiptului. 5 Și se vor înspăimântà, și se vor rușinà *locuitorii din Așdod* de Etiopia, încrederea lor, și de Egipt, fala lor. 6 Și locuitorii acestui țărm vor zice în ziua aceea: Iată ce *este* încrederea noastră! la care am fugit întru ajutor, ca să ne mântuim de regele Asiriei: și cum ne vom mântuì!

Preziceri asupra Babilonului.

21 Profeție apăsătoare deșertului de lângă mare. Cum [a]vârtejele de amiază-zi, *ce* cutreeră deșertul, *Așà* vine el din groaznicul *său* pământ! 2 Groaznică viziune mi-s'a arătat: [b]Prădătorul pradă, și răpitorul răpește; [c]Urcă-te, Elame! împresoară Media! „*Iată*, fac să înceteze toate suspinurile lor.“ 3 Deaceea [d]coapsele mele s'au umplut de dureri: *Și* [e]chinuri m'au cuprins, ca chinurile femeii în facere: Sunt apăsat, de nu pot auzì: Mă turbur, de nu pot vedeà. 4 Inima mi-se rătăcește, Groaza mă înspăimântă. [f]Noaptea desfătării mele mi-s'a schimbat în frică. 5 [g]Ei pregătesc masa, straja veghează, mânâncă și beau: Sculați-vă, mai marilor! ungeți scuturile! 6 Căci Domnul așà a zis către mine: „Du-te, pune strajă, Ca să spună ce va vedeà.“ 7 [h]Și a văzut călăreți, călărind doi câte doi, Călăreți pe asini, călăreți pe cămile. 8 Și a ascultat cu luare aminte, cu multă luare aminte. Și a strigat *ca* un leu: „Doamne, [i]de strajă stau mereu ziua, Și la strajă am stat toate nopțile: 9 Și iată, încoace vin bărbați călăreți, doi câte doi!“ Și *profetul* a răspuns și a zis: [j]„A căzut, a căzut Babilonul! Și [k]toate

p Cap. 11. 15. *q* Zef. 3. 9. *r* Fac. 28. 18. *s* Ios. 4. 20. *t* Mal. 1. 11. *u* Cap. 11. 15. *v* Efes. 2. 10. — *Capul 20.* *a* 2 Reg. 18. 17. *b* Zech. 13. 4. *c* 1 Sam. 19. 24. *d* Cap. 8. 18. *e* Ier. 13. 22. 26. Mic. 1. 11. — *Capul 21.* *a* Zeck. 9. 14. *b* Cap. 33. 1. *c* Ier. 49. 34. *d* Cap. 15. 5. *e* Cap. 13. 8. *f* Deut. 28. 67. *g* Dan. 5. 5. *h* Vers. 9. *i* Hab. 2. 1. *j* Ier 51. 8. *k* Ier. 50. 2.

chipurile cioplite ale zeilor săi *au căzut* sfărâmate la pământ, 10 [l]O, *poporul* meu strivit și călcat în picioare! Ceeace am auzit dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor și al lui Israel, Făcutu-ți-am cunoscut.

[m]Profeția asupra Dumei.

11 Către mine *se* strigă din Seir: Păzitorule, cât *mai este* din noapte? Păzitorule, cât *mai este* din noapte? 12 Și păzitorul zise: „Iată, sosește dimineața, dar *întunecoasă* ca noaptea. De veți să întrebați, întrebați: Și iarăși veniți.“

[n]Profeția asupra Arabiei.

13 În pădurea Arabiei înoptați, Caravane ale [o]Dedaneilor! 14 Aduceți apă în întîmpinarea celui setos, Locuitori ai pământului Teman! *Și* reîntîmpinați cu pâni pre cel fugar: 15 Căci fug de sabie, De sabie scoasă, De arcul cel întins, Și de grentatea resbelului. 16 Căci așà a zis Domnul către mine: Încă un an, [p]precum sunt anii unui năimit, Și va pieri toată mărirea [q]Kedarei: 17 Și rămășița numărului arcurilor celor puternici ai fiilor Kedarei se va împuținà; Căci Domnul, Dumnezeul lui Israel *o* zice.

Descriere profetică a împresurării Ierusalimului.

22 Profeție asupra văiei viziunei. Ce-ți este, De se suie tot *poporul* pe învelitori? 2 Tu cea plină de vuet, Cetate sgomotoasă, [a]cetate voioasă! Uciși tăi n'*au fost* uciși de sabie, Nici n'au murit în resbel. 3 Toți mai marii tăi au fugit împreună, De arcurile *inamicilor* sunt închiși. Toți cei ce se află în tine cu toții sunt închiși, *Cari* din depărtare fugiseră *la tine*. 4 Deaceea am zis: Întoarceți-*vă privirea* dela mine: [b]voiu plânge cu amar: Nu vă *mai* osteniți a mă mângâià pentru dărăpânarea fiicei poporului meu. 5 [c]Că *este* ziua de turbare, de strivire și de pustiire A văiei viziunei, [d]dela Domnul, Dumnezeul oștirilor: *Ziua* surpărei zidurilor Și a strigărei, *ce răsbate* până la munți. 6 [e]Și Elamul poartă tolba Cu cete de bărbați *și* de călăreți, Și [f]Kirul desvălește scutul. 7 Văile tale cele alese s'au umplut de care, Și călăreții s'au așezat la porțile *tale*. 8 Atuncia s'a ridicat vălul *de pe ochii* lui Iuda: Și te-ai uitat în ziua aceea la armele [g]din casa pădurii; 9 Și [h]ați văzut, că spărturile cetății lui David sunt multe: Și ați adunat apele iazului de jos; 10 Ați numărat casele Ierusalimului, Și ați stricat casele, ca să întăriți zidul; 11 Și [i]ați făcut între cele două ziduri șanț, *Ca să cuprindă* apele iazului celui vechiu: Dar nu v'ați uitat la [j]făcătorul acestora, Nici nu v'ați uitat la cel ce din vechime a pregătit acestea. 12 În ziua aceea Dumnezeu, Domnul oștirilor *v'a* [k]chiemat La plâns *și* la bocet, 13 [l]La pleșuvie și la încingere cu sac; Dar iată! bucuria și veselia, Înjunghierea boilor și tăierea oilor, Mâncarea cărnei și beutul vinului! [m]„Să mâncăm, și să bem, Căci mâne vom muri.“ 14 [n]Și s'a descoperit urechilor mele prin Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Cu adevărat, nedreptatea aceasta [o]nu vi-se va iertà până la moartea voastră, Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor.

Șebna este alungat.

15 Așà zice Dumnezeul, Domnul oștirilor, Du-te, întră la acest tezaurar, La [p]Șebna, [q]mai marele preste palat, *și zi:* 16 Ce ai aci? și pre cine ai aci? Că aci ți-ai săpat mormântul *tău;* [r]Mormânt înalt își sapă, În piatră scobește locașul său. 17 Iată, Domnul te va aruncà dintr'o aruncătură, omule, [s]Apucându-te cu putere: 18 Ca pre un ghem te va învârti, Și ca pre o minge *te va asvârli* într'un pământ întins: Acolo vei muri, Și acolo *vor fi* carele tale cele frumoase, O *tu*, rușinea casei domnului tău. 19 Te voiu alungà din starea ta, Și el te va smulge din postul tău.

Eliachim e înnălțat.

20 Și în ziua aceea Voiu chemà pre

l Ier. 51. 33. *m* 1 Cron. 1. 30 *n* Ier. 49. 28. *o* 1 Cron. 1. 9, 32. | *p* Cap. 16. 14. *q* Ps. 120. 5. — | *Capul 22.* *a* Cap. 32. 13. *b* Ier. 4. 19. *c* Cap. 37. 3 | *d* Plân. 1. 5. *e* Ier. 49. 35. *f* Cap. 15. 1. | *g* 1 Reg. 7. 3. *h* 2 Reg. 20. 20. *i* Neem. 3. 16. | *j* Cap. 37. 26. *k* Ioel. 1. 13. *l* Ezra. 9. 3. | *m* Cap. 56. 12. *n* Cap. 5. 9. *o* 1 Sam. 3. 14. | *p* 2 Reg. 18. 37 *q* 1 Reg. 4. 6. *r* Mat 27. 60. *s* Est. 7. 8.

servul meu [t]Eliachim, pre fiul lui Hilchia: 21 Îl voiu îmbrăcà cu vestmântul tău, Și-l voiu încinge cu cingătoarea ta: Domnia ta o voiu dà-o în mâna lui, Și va fi părinte locuitorilor Ierusalimului, Și casei lui Iuda. 22 Și voiu pune pe umărul său cheia casei lui David; Și va [u]deschide, și nimenea nu va închide, Și va închide, și nimenea nu va deschide. 23 Îl voiu întări, *ca* pre [v]un drug pe loc tare, Și va fi ca un scaun de mărire la casa părintelui său: 24 Și pe dânsul va atârnà toată mărirea casei părintelui său, Pre copiii și nepoții *săi*, Toate vasele cele mici, dela vasul cupelor până la vasul ulcioarelor. 25 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Drugul, înțepenit pe locul tare, se va depărtà, Se va tăià și va cădeà, Și sarcina deasupra lui va pierì: Căci Domnul o zice.

Căderea Tirului și restatornicirea sa în onoarea lui Dumnezeu.

23 [a]Profeția asupra Tirului. Urlați, corăbii ale Tarșișului, Căci *Tirul* s'a pustiit, De nu va mai fi într'însul nici casă nici întrare: [b]Din pământul Chitteilor vi-se va descoperì *aceasta*. 2 Amuțiți, locuitori ai țărmului, Pre care-l umplură negustătorii Sidonului, Ce trec pe fața mărei: 3 Ale cărui venituri *erau* semânța Sihorului, secerișul Nilului, *adus* pe ape multe, De [c]se făcù târgul popoarelor. 4 Rușinează-te, Sidoane! căci marea a vorbit, Cetatea mărei, zicând: „Nu *mai* sunt în dureri de facere, nici nu *mai* nasc copii, Nici nu *mai* nutresc tânări, *nici nu mai* cresc fecioare.“ 5 [d]Când *va venì* știre Egiptului, Știre despre Tir, se vor cutremurà. 6 Treceți la Tarșiș! Urlați, locuitori ai țărmului! 7 Au nu *este* el [e]*cetatea* voastră cea sgomotoasă, Al cărui început *este* din zilele vechi? *Iată acum* picioarele ei o duc să locuiască departe! 8 Cine a hotărît aceasta asupra Tirului, [f]Care împărțià cununi, Ai cărui târgoveți *erau* cei mai mari, Și ai cărui negustători *erau* cei mai de seamă ai pământului? 9 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, a hotărît aceasta: Ca să rușineze mândria a toată mărirea, Ca să înjosească pre toți cei mai de seamă ai pământului. 10 Fată a Tarșișului, străbate pământul tău, ca un fluviu, Cingătoarea nu mai *este*. 11 Întins-a mâna sa asupra mărei, Clătit-a regatele. Domnul dat-a poruncă împotriva *acestor* Canaanei, Ca să se strice cetățile lor. 12 Și a zis: [g]„Nu te vei mai bucurà, Fecioară siluită, fată a Sidonului; Scoală-te, [h]treci la Chittei: Nici acolo nu vei aveà odihnă. 13 Iată pământul Chaldeilor! Poporul acesta nu erà nimic: Asirieanul l-a întemeiat pentru [i]cei ce locuesc deșertul: *Și* ei ridicară valuri asupra *Tirului*, Surpară palaturile lui, Și-l prefăcură în ruini. 14 [j]Urlați, corăbii ale Tarșișului: Că pustiitu-s'a cetatea voastră. 15 Și în ziua aceea Tirul va rămânea în uitare șaptezeci de ani, Cât *țin* zilele unui rege: Și la sfârșitul celor șaptezeci de ani se va cântà *de Tir ca de* o meretrice: 16 „Iă-ți citară, umblă prin cetate, Meretrice uitată, Joacă bine, cântă cântări multe, Pentru ca să-și aducă aminte de tine.“ 17 Dar la sfârșitul celor șaptezeci de ani Domnul își va aminti de Tir. Și el se va întoarce iarăși la câștigul său, Și [k]va stà în legătură cu toate regatele lumei depe pământ. 18 Dar câștigul lui și plata lui [l]se vor sfinți Domnului: Nu se vor păstrà și nu se vor strânge: Ci câștigul lui va fi pentru cei ce locuesc înaintea Domnului, Ca să mănânce, să se satureze și să aibă vestminte trainice.

Judecata dumnezească asupra pământului.

24 Iată, Domnul deșeartă țara, și o pustiește. O răstoarnă și risipește pre locuitorii săi! 2 Și va fi poporului ca și [a]preotului, Servului ca și domnului său, Servei ca și doamnei sale: [b]Cumpărătorului ca și vânzătorului; Îm-

---

t 2 Reg. 18. 18. | *u* Iov. 12. 14. | *v* Ezra. 9. 8. —

Capul 23.
a Ier. 25. 22. | *b* Vers. 12. | *c* Ezec. 27. 3. | *d* Cap. 19. 16. | *e* Cap. 22. 2. | *f* Ezec. 28. 2.12. | *g* Apoc. 18. 22. | *h* Vers. 1. | *i* Ps. 72. 9. | *j* Ezec 27.25.30. | *k* Apoc. 17. 2. | *l* Zech 14.20.21.

Capul 24.
a Osea. 4. 9. | *b* Ezec 7. 12, 13

prumutătorului ca și celui împrumutat: Creditorului ca și datornicului. 3 Se deșeartă țara și se pradă: Căci Domnul a zis cuvântul acesta. 4 Țara jelește, *și* se vestejește: Lumea lâncezește *și* se vestejește; Mai marii poporului țării lâncezesc. 5 Că [c] țara s'a pângărit prin locuitorii săi: Căci au călcat legile, au schimbat așezământul. Au frânt vecinicul legământ. 6 Pentru aceasta [d] blestemul a înghițit țara, Și locuitorii din ea s'au pedepsit: Pentru aceasta datu-s'a foc locuitorilor țărei. Și *numai foarte* puțini oameni au rămas. 7 [e] Mustul bocește, via lâncezește, Toți cei cu inima voioasă suspin. 8 Desfătarea [f] timpanelor a încetat; Vuetul celor ce se veselesc a contenit: A încetat desfătarea citarei. 9 Nu *mai* beau vin cu cântece: Beutura cea îmbătătoare amară este celor ce o beau. 10 Cetatea cea deșeartă s'a sfărâmat: Toate casele s'au închis *așà*, că nimene nu *mai* intră într'*însele*. 11 O strigare *este* în *toate* părțile pentru vin: Trecut-a orice veselie, bucuria țării a fugit. 12 Pustiirea a rămas în cetate, Și poarta cu ruini s'a lovit. 13 Căci face-se-va țării *și* semințielor *sale*, [g] Ca la scuturatul maslinilor, Ca la bobițătură după sfârșitul culesului. 14 *Puținii aceștia ce vor rămânea*, Vor înălță vocea lor, vor cântà de bucurie. Și cei de către mare vor lăudà măreția Domnului. 15 Deaceea măriți [h] pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, *cei* din insulele mării! 16 Din marginea pământului auzit-am noi cântările: „Mărire Dreptului.“ Dar eu zis-am: Mă sting, mă sting, vai mie! [i] Prădătorii prădă. Da, prădătorii pradă foarte. 17 [j] Groază și groapă și cursă *Sunt* asupra ta, locuitorule al țării. 18 Și va fi *ca* cel ce va fugì de vuetul groazei, va cădeà în groapă: Și cel ce se va ridicà din groapă, Se va prinde în cursă: căci [k] stavilele cerului s'au deschis, Și [l] temeliile pământului se clătesc. 19 [m] Pământul s'a sfărâmat. Pământul s'a îmbucătit. Pământul s'a smâncit *din locul său;* 20 Pământul se clatină încoace și încolo ca cel beat. Și se mișcă *în toate părțile* ca un leagăn spânzurat; Că nelegiuirea lui este grea preste el: Cade, și nu se va mai ridicà.

Desvelirea viitoare a măririi Domnului pe munțele Sion.

21 Și în ziua aceea Domnul va pedepsì oștirea celor înalți întru înălțime, Și pre regii pământului depe pământ: 22 Și se vor adunà, *Cum* se adună încătușații la groapă, Și vor fi închiși la închisoare: Și după zile multe vor fi pedepsiți. 23 Atuncia luna va roșì și soarele se va rușinà. Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, va domnì pe muntele Sion. Și în Ierusalim și înaintea bătrânilor săi în mărire.

Preamărirea Domnului.

25 Doamne, tu *ești* Dumnezeul meu: Pre tine [a] te înalț, *și* laud numele tău; [b] Că tu ai făcut *lucruri* minunate. *Și* [c] sfaturile *tale* cele de demult *arătatu-s'au* credincioase *și* adevărate. 2 Căci făcut-ai [d] din cetăți movile *de pietre*, Și ruini din cetățile întărite, Palaturile inamicilor, *așà* că ele cetăți nu *mai* sunt, *Și* nici odată nu se vor rezidì. 3 Deaceea te vor [e] mărì popoarele puternice, Și cetățile națiunilor celor dătătoare de groază se vor teme de tine: 4 Căci tu tărie ai fost săracilor, Tăria celor neavuți în strâmtorarea lor, [f] Loc de scăpare în contra furtunei, umbră în contra arșiței: Căci sufflarea *mâniei* groaznicilor *inamici este* ca furtuna *pentru* ziduri. 5 Cum *se domolește* arșița în uscăcime, Ai umilit fala groaznicilor *inamici:* Ca pre arșiță prin umbra norului, *Așà* ai umilit fala groaznicilor *inamici*.

Ospățul de veselie al popoarelor pe muntele Sion.

6 Și [g] Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, va face pe [h] acest munte [i] tutulor popoarelor Ospețe de vite grase, ospețe de vinuri pe drojdiile *lor*, De vite grase, pline

---

c Fac. 3. 17. *d* Mal. 4. 6. *e* Ioel. 1. 10. 12. *f* Ier. 7. 34. *g* Cap. 17. 5. 6. *h* Mal. 1. 11. *i* Ier. 5. 11. *j* 1 Reg. 19. 17. *k* Fac. 7. 21. *l* Ps. 18. 7. *m* Ier. 4. 23.

Capul 25. *a* Esod. 15. 2. *b* Ps. 98. 1. *c* Num. 23. 19. *d* Cap. 21. 9. *e* Apoc. 11. 13. *f* Cap. 4. 6. *g* Prov. 9. 2. *h* Cap. 2. 2. 3. *i* Dan. 7. 14.

de măduvă, de vinuri bine limpezite pe drojdiile *lor*. 7 Şi în muntele acesta el va depărtà Acoperământul ce acopere toate popoarele, Şi [j]vălul ce învăleşte toate naţiunile. 8 Va [k]înghiţi moartea pentru veci: Şi Domnul, Dumnezeul, va [l]şterge lacrimele depe toate feţele. Şi va depărtà ocara poporului său depe tot pământul; Căci Domnul a vorbit. 9 Şi în ziua aceea vor zice: „Iată, acesta *este* Dumnezeul nostru, Îl aşteptăm, ca să ne mântuie; Acesta *este* Domnul: [m]Îl aşteptăm; [n]Ne vom bucurà şi ne vom desfătà în mântuirea lui." 10 Căci în muntele acesta mâna Domnului va odihnì: Şi Moabul va fi călcat supt dânsul, Cum se calcă paiele din bălegar. 11 Şi va întinde mânele sale asupra lui, Cum întinde *mânele sale* înnotătorul, ca să înnoate: Şi va umilì mândria lui Prin încovăerea mânelor sale. 12 Şi înaltele tării ale zidurilor tale le va plecà, *Le* va înjosì, *le* va aruncà la pământ, în ţărână.

Cântare de laudă a poporului lui Dumnezeu şi speranţa sa.

26 În [a]ziua aceea în pământul lui Iuda se va cântà cântarea aceasta: Cetate tare avem. *Şi Dumnezeu* pus-a *în ea* [b]mântuirea *sa* drept zid şi val. 2 [c]Deschideţi porţile. Şi va întrà în *ele* poporul drept, ce păzeşte credinciosia *sa*. 3 Pre cel cu cugetare statornică Îl vei păzì în pace desăvârşită; Căci în tine se încrede. 4 Încredeţi-vă în Domnul pururea, [d]Căci stâncă vecinică *este* în Iah, Domnul. 5 Căci el înjoseşte pre cei ce locuesc întru înălţime: El pleacă [e]cetatea cea înaltă: Până la pământ o pleacă, Aruncând-o în pulbere. 6 Piciorul o calcă, Picioarele săracului, paşii celor neavuţi. 7 Netedă *este* calea dreptului: [f]Calea dreptului tu o netezeşti. 8 Şi [g]în calea judecăţilor tale, Doamne, te-am aşteptat: Dorinţa sufletului *nostru a fost* în numele tău şi în amintirea ta. 9 [h]Din suflet noaptea te-am dorit; Da, cu spiritul meu în lăuntrul meu te-am căutat; Căci, când judecăţile tale *sunt* pe pământ, Locuitorii lumii învaţă dreptatea. 10 [i]Cu cel nelegiuit *chiar* milă *de* se va face, El *tot* nu va învăţà dreptatea; *Ci* în [j]pământul dreptăţii va nedreptăţì, Şi nu va căutà la măreţia Domnului. 11 Mâna ta, Doamne, înalţă-se, *dar* [k]ei nu o văd; *Dar* vor vedeà zelul *tău pentru* poporul *tău*, Focul mâniei, ce mistue pre inamicii tăi; Şi se vor ruşinà.

12 Doamne, tu ne vei dà pacea; Căci toate lucrurile *mari*, ce ni-s'au făcut, tu le-ai lucrat. 13 Doamne, Dumnezeul nostru, [l]*alţi* domni afară de tine au dommit preste noi; *Dar acum* numai pre tine singur *Şi* numele tău vom lăudà. 14 Ei *sunt* morţi; nu vor reînvià; *Sunt* umbră; nu se vor sculà; Căci tu i-ai pedepsit, i-ai stârpit, Şi ai nimicit toată amintirea lor. 15 Îmmulţit-ai poporul *tău*, Doamne, Îmmulţit-ai poporul *tău*, te-ai mărit; Ai lărgit toate marginile ţării *lui*. 16 [m]În strâmtorarea *lor* pre tine te căutară, Doamne, Spre tine revărsară rnga *lor, când* pedeapsa ta *eră* asupra lor. 17 Ca o îngrecată, aproape de facere, *Ce este* în dureri de facere, *şi* în durerile sale strigă, Aşà eram noi înaintea Domnului: 18 Eram [n]îngrecaţi, eram în dureri de facere; *Dar* ce am născut, vânt eră; Nici o mântuire n'am făcut pentru ţară, Nici nu căzură [o]locuitorii lumii. 19 [p]Morţii tăi vor trăì, Moartele mele corpuri se vor sculà. [q]Sculaţi-vă şi cântaţi, voi locuitori ai pulberei! Căci roaua ta *este* roaua ierburilor, Şi pământul va aruncà afară pre cei morţi. 20 Vino, poporul meu, întră în cămările tale, Şi închide uşile tale după tine: Ascunde-te pentru puţin timp, până să treacă mânia *mea*. 21 Căci, iată, Domnul iese din locul său, Ca să pedepsească pre locuitorii pământului pentru nedreptatea lor; Şi pământul va descoperì sângiuirile lui, Şi nu va mai acoperì pre ucişii săi.

---

j 2 Cor. 3. 15. | *k* Osea. 13. 14. | *l* Apoc. 7. 17. | *m* Tit 2. 13. | *n* Ps. 20. 5.

Capul 26.

a Cap. 2. 11. | *b* Cap. 60. 18. | *c* Ps. 118. 19,20. | *d* Cap. 45. 17. | *e* Cap. 25. 12. | *f* Ps. 37. 23. | *g* Cap. 64. 5. | *h* Ps. 62. 6 | *i* Rom. 2. 4. | *j* Ps. 143. 10. | *k* Iov. 34. 27. | *l* 2 Cron. 12. 8. | *m* Osea. 5. 15. | *n* Cap. 13. 8. | *o* Ps. 17. 14. | *p* Ezec.37.1,etc. | *q* Dan. 12. 2.

Umilirea puterilor lumeşti, strângerea lui Israel.

27 În ziua aceea va pedepsì Domnul
cu sabia sa cea grea şi mare şi tare,
Pre Leviatan, pre şarpele cel repede.
Da, pre [a] Leviatan, pre şarpele cel ine-
lat: Şi va ucide pre [b] crocodilul din mare.
2 În ziua aceea să [c] cântaţi via [d] cea plă-
cută: 3 [e] „Eu, Domnul, o păzesc: În
toată clipa o ud: Ca *nimenea* să nu o
vatăme, Noaptea-ziua o păzesc. 4 Ur-
gia nu *mai este* în mine: O de s'ar luptà
[f] spinii *şi* scaii ei cu mine! M'aş repezì
asupră-le, pre toţi i-aş arde. 5 Dar
mai bine apuce-se [g] de mine, tăria *lor*.
[h] Facă pace cu mine: Pace facă cu mine."
6 În *zilele* viitoare Iacob [i] va prinde ră-
dăcină, Israel va îmbobocì, va înflorì, Şi
va umpleà faţa lumii de fructe. 7 Au
doar lovitu-l-a pre el, cum a lovit pre
cei ce-l loviră pre dânsul? *Sau* fost-a el
ucis cu uciderea celor ucişi pentru dân-
sul? 8 *Nu, ci* [j] cu stâmpărare te lupţi
cu el, Îl [k] alungi *ca* cu vânt puternic, În
ziua vântului de răsărit. 9 Deci cu a-
ceasta *pedepsire* se va împăcà nedrepta-
tea lui Iacob: Şi aceasta *va fi* fructul *ei:*
îndepărtarea a tot păcatul său: Că va
sfărâmà toate pietrile altarului *idolilor*,
ca pietrile de var, *Şi* Astarteele şi chi-
purile soarelui nu se vor *mai* ridicà.
10 Dar cetatea cea întărită *va fi* singu-
ratică, *Ca* o locuinţă lăsată şi părăsită în
pustiu: [l] Pe locul ei vor paşte viţeii, se
vor odihnì într'însa, Şi vor mâncà ramu-
rile *arborilor crescuţi* în ea. 11 Când
ramurile ei se usucă, se vor rupe: Fe-
meile venind, le vor aprinde; Că [m] fără
de minte *este* poporul *acesta:* Deaceea
Făcătorul său nu se îndură de dânsul, Şi
Creatorul său nu-l milueşte. 12 Şi în
ziua aceea Domnul va scuturà *fructele*
Dela canalul Eufratului, până la râul E-
giptului, Şi voi vă veţi adunà unul câte
unul, voi fiii lui Israel. 13 Şi *tot* în
aceea zi se va suflà din trâmbiţa cea
mare, Şi vor venì cei gata de peire în
pământul Asiriei, Şi cei risipiţi în pă-
mântul Egiptului; Şi se vor închinà ina-
intea Domnului, pe muntele cel sfânt,
în Ierusalim.

Pedeapsa seminţiilor Efraim şi Iuda.

28 Vai de [a] cununa cea mândră a be-
ţivilor lui Efraim, A căror [b] mă-
reaţă frumuseţe *este ca* o floare veşte-
jită, Depe colinele mânoasei văi a celor
învinşi de vin. 2 Iată, Domnul are la
îndemână un *om* tare şi puternic, [c] *Care*,
ca ploaia, ca grindina, ca furtuna cea
stricăcioasă, Ca curgerile cele puternice
ale apelor ce înundă, *O* va surpà la pă-
mânt cu mâna *sa*. 3 [d] Cununa cea mân-
dră a beţivilor lui Efraim Va fi călcată
în picioare. 4 Şi floarea cea veştejită a
[e] măreţei lor frumuseţi, Depe colinele
mănoasei *lor văi*, Va fi ca un fruct tim-
puriu, copt înaintea verei; Pre care ci-
nevà n'apucă *bine* a-l vedeà, *Şi*-l ia în
mână, *şi*-l înghite. 5 În ziua aceea
Domnul, D*umnezeul* oştirilor, va fi cu-
nună frumoasă, Şi diademă măreaţă pen-
tru rămăşiţa poporului său. 6 Şi spirit
de judecată pentru cel ce şeade la jude-
cată, Şi tărie la cei ce împing resbelul
până la porţi. 7 Dar şi aceştia [f] se ră-
tăcesc de vin, Şi se clatină de beutura
îmbătătoare; [g] Preotul şi profetul se ră-
tăcesc de beutura îmbătătoare; Sunt
stăpâniţi de vin, Se clatină de beutura
îmbătătoare: Se rătăcesc, când profe-
ţesc, Se poticnesc, *când* judecă. 8 Căci
toate mesele sunt pline de vărsătură scâr-
boasă: Nici un loc nu *este curat*. 9 *Ei
zic:* [h] „Pre cine *voieşte* el să înveţe ştiinţa?
Şi pre cine *caută* să facă să înţeleagă în-
ţelepciune? Oare pre cei înţercaţi dela
ţâţă? 10 *De ne dă* poruncă preste po-
runcă, poruncă preste poruncă, Învăţă-
tură preste învăţătură, învăţătură pre-
ste învăţătură, Puţin aci, puţin acolo."
11 Deaceea cu [i] buze gângave, şi cu
limbă străină Va vorbì către acest po-
por 12 Cel ce a zis: Iată odihna! daţi
odihnă celor osteniţi: Şi iată răcorirea!

Capul 27. a Ps. 74 13, 14. b Cap. 51. 9. c Cap. 5. 1. d Ps. 80 8. Ier 2. 21. e Ps. 121. 4, 5. f 2 Sam. 33. 6. g Cap. 25. 4. h Iov. 22. 21. i Osea. 14. 5, 6. j Iov. 23. 6. k Ps. 78. 38. l Cap. 17. 2. m Ier. 8. 7.

Capul 28. a Vers. 3. b Vers. 4. c Ezec. 13. 11. d Vers. 1. e Vers. 1. f Prov. 20. 1 g Cap. 56.10,12. h Ier. 6 10. i 1 Cor. 14. 21.

Dar ei nu voiră să asculte. 13 Deaceea cuvântul Domnului va fi către ei: Poruncă preste poruncă, poruncă preste poruncă, Învăţătură preste învăţătură, învăţătură preste învăţătură. Puţin aci, puţin acolo, *Cum* să umble, şi *cum* să cadă pe spate. *Cum* să se sfărâme, *cum* să se încurce, şi *cum* să se prindă. 14 Pentru aceasta ascultaţi cuvântul Domnului, oameni batjocuritori, Cari cârmuiţi poporul acesta din Ierusalim! 15 Pentru că aţi zis: „Noi am încheiat legământ cu moartea, Şi cu infernul am făcut învoială: Când biciul înundării va trece, el nu va ajunge la noi: [j] Căci neam făcut minciună locul nostru de scăpare, Şi supt minţire ne vom ascunde“:

Piatra unghiulară preţioasă.

16 Pentru aceasta, aşà zice Domnul: Iată, pun în Sion [k] piatră, Piatră cercată, preţioasă, *piatră* unghiulară, temelie puternică: Cel ce crede să nu se teamă! 17 Şi voiu pune judecata în linie; Şi dreptatea în cumpănă; Şi grindina va mătură [l] locul de scăpare al minciunei, Şi apele vor înunda locul de ascundere; 18 Şi legământul vostru cu moartea se va rupe, Şi învoiala voastră cu infernul nu va stà; Şi când biciul înundărei va trece, Veţi fi striviţi de dânsul. 19 De câte ori va trece, vă va răpì: Căci pe fiecare dimineaţă va trece. Ziua şi noaptea; Şi numai ştirea *despre venirea lui* va fi o spaimă grozavă. 20 Căci *împlinì-se-va proverbul:* În patul scurt nu *te* poţi întinde: Şi cu plapoma îngustă nu te poţi înfăşurà. 21 Căci Domnul se va sculà, ca *în* muntele [m] Perazim. Se va repezì, ca *în* valea [n] Ghibeonului: Ca să facă lucrarea sa, lucrarea cea străină; Şi să îndeplinească fapta sa, fapta cea străină *firei* lui. 22 Şi acum nu batjocuriţi, Ca să nu se facă mai tari lanţurile voastre: Căci auzit-am dela Domnul, Dumnezeul oştirilor, *Că s'a* hotărît nimicire preste toată ţara.

Minunatul sfat al Domnului.

23 Luaţi în ureche şi auziţi vocea mea; Ascultaţi şi auziţi cuvântul meu! 24 Au doar plugarul ară în toate zilele, ca să semene? Au doar el *necontenit* brăzdează şi grăpează ţarina sa? 25 Au doar, după ce a netezit faţa ei, Nu va aruncà măzăriche şi nu va preserà chimenul: Şi *nu* va pune grâul în rânduri, Şi *nu va semănà* orzul la locul său, Şi alacul împrejurul acestuia? 26 Dumnezeul său îi arată ce trebue să facă, *Şi*-l învaţă *aşà*. 27 Măzărichea nu se treeră în leasă. Nici roata carului nu se învârteşte asupra chimionului; Ci cu băţul se bate măzerichea şi chimionul cu umbleciugul. 28 *Grâul* pentru pâne se mărunţeşte: Căci *treerătorul* nu vreà să-l treere necontenit: *Nici cu* roata carului se sfărâmă, Nici *cu* caii nu se mărunţeşte. 29 Şi aceasta a ieşit dela Domnul. *Dumnezeul* oştirilor, Cel minunat în sfat *Şi* mare în fapte.

Ierusalimul va fi îngrozit şi mântuit.

29 Vai de [a] Ariel, de Ariel, De cetatea [b] *în care* a tăbărît David; Adăugaţi an preste an; Întoarne-se sărbătorile în cerc: 2 Tot voiu strâmtorì Arielul, Şi va fi un bocet şi vaet: Şi-mi va fi un Ariel *adevărat*. 3 Şi voiu tăbărî în jurul tău, Te voiu strâmtorì cu val, Şi voiu ridicà întăriturì asupra ta: 4 Aşà vei fi înjosit, vei vorbì *ca* [c] din pământ, Şi vorba ta va fi slabă, *ca şi cum ar ieşì* din pulbere, Şi vocea ta va fi ca a necromantului, *ieşind* din pământ, Şi cuvântarea ta va fi *ca* o şoaptă din ţărână. 5 Dar ca pulberea cea mărunţă va fi mulţimea [d] inamicilor tăi, Şi mulţimea celor groaznici [e] ca pleava spulberată: Şi aceasta se va [f] face într'o clipă, de odată. 6 [g] Ea va fi pedepsită de către Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Cu tunet, cu cutremur şi cu vuet mare, Cu vifor şi furtună, Şi cu vulvătae de foc mistuitor. 7 Da, [h] mulţimea tutulor popoarelor, ce se vor luptà asupra Arielului, Toate câte se vor luptà asupra lui şi asupra întăririlor lui, şi-l vor strâmtorì, Vor fi [i] ca visul ce se vede noaptea; 8 [j] Va

---

j Amos. 2. 4. | 1 Pet. 2. 6. 7. 8. | *m* 2 Sam. 5. 20. | *Capul 29.* | *b* 2 Sam. 5. 9. | *d* Cap. 25. 5. | *f* Cap. 30. 13. | *h* Cap. 37. 36.
k Efes. 2. 20. | *l* Vers. 15. | *n* Ios. 10. 10, 12. | *a* Ezec. 43. 15. 16. | *c* Cap. 8. 19. | *e* Iov. 21. 18. | *g* Cap. 28. 2. | *i* Iov. 20. 8. *i* Ps. 73. 20.

fi Cum e visul celui flămând, căruia *îi pare* că mănâncă: Dar iată, se deșteaptă, și foamea lui este neînduplecată: Sau, cum e visul celui însetat, *căruia îi pare* că beà. Dar iată, se deșteaptă, și *este* slab, și setea lui *este* neastâmpărată: Așà va fi mulțimea tutulor popoarelor, Ce se vor luptà asupra muntelui Sion.

Poporul va fi orbit.

9 Înmărmuriți-vă și înlemniți, Orbiți-vă și fiți orbi, *Voi ce* [k] sunteți beți, [l] dar nu de vin, *Voi ce* vă clătinați, dar nu de beutură îmbătătoare: 10 Căci [m] Domnul a vărsat asupra voastră spirit de somn adânc, Și a [n] închis ochii voștri; Preste profeții și preste capii voștri, preste [o] văzători a pus văl; 11 Așà că toată viziunea este pentru voi, Ca cuvintele unei cărți [p] sigilate, Ce se dă cuivà, ce știe carte, Zicându-*i-se:* Cetește aceasta, rogu-te; [q] Și el răspunde: Nu pot, că *este* sigilată; 12 Apoi se dă cartea celui ce nu știe carte, Zicându-*i-se:* Cetește aceasta, rogu-te; Și el răspunde: Nu știu carte. 13 Deaceea zice Domnul: [r] Fiindcă poporul acesta se apropie de *mine* cu gura sa, Și mă onorează cu buzele sale; Dar inima lui este departe de mine, Și temerea lui de mine este *ca* o poruncă [s] învățată dela oameni: 14 [t] Deaceea, iată, *lucruri* din ce în ce mai minunate voiu săvârși asupra poporului acestuia, Minunate și strașnice: [u] Că înțelepciunea înțelepților lui va pierì, Și cuminția cuminților săi se va ascunde. 15 [v] Vai de cei ce-și ascund adânc planurile lor de Domnul, Și faptele cărora sunt de întunerec; Și zic: Cine oare ne va vedeà? Și cine oare ne va luà seamă? 16 O, ce zăpăciți sunteți. Au doar să se socoată olarul ca lutul? Au doar va zice zidirea de cel ce a zidit-o: Nu el m'a zidit? Sau va zice făptura de cel ce a făcut-o, *Că* nu se pricepe?

Preschimbare minunată.

17 Au nu încă preà puțin timp, Și Libanul se va schimbà în câmpie roditoare, Și câmpia roditoare se va socotì ca o pădure. 18 Și în ziua aceea surzii vor auzì cuvintele cărții, Și ochii orbilor vor vedeà din ceață și din întunerec; 19 Și cei blânzi vor înmulți bucuria *lor* în Domnul, Și cei lipsiți între oameni se vor desfătà în sfântul lui Israel. 20 Căci cel groaznic se va sfârși, și cel batjocuritor va pierì, Și toți cei ce veghiau nedreptatea se vor stârpì: 21 Cei ce condamnă pre om la judecată, Și pun cursă celui ce mustră la poartă, Și prin înșelăciune strică pre cel drept. 22 Deaceea Domnul, care a mântuit pre Abraam, așà zice despre casa lui Iacob: Iacob nu se va mai rușinà, Și fața lui nu se va mai îngălbenì. 23 Căci, când vor vedeà pre copiii lor, lucrul mâinelor mele, În mijlocul lor vor sfinți numele meu, Vor sfinți pre Sfântul lui Iacob, Și se vor teme de Dumnezeul lui Israel. 24 Și cei rătăciți cu spiritul vor învățà priceperea, Și cei îndărătnicițì vor primì învățătură.

Vai de aceia ce se adăpostesc la Egipteni.

30 Vai de fiii neascultători, zice Domnul, [a] Cari iau sfatul, dar nu dela mine: Și cari fac legăminte, dar nu prin spiritul meu, [b] Ca să adauge păcat preste păcat: 2 [c] Cari se pogoară în Egipt, [d] Fără să întrebe gura mea: Ca să se întărească cu puterea lui Faraon, Și să se încreadă în umbra Egiptului! 3 [e] De aceea puterea lui Faraon va fi rușinea voastră, Și încrederea în umbra Egiptului ocara voastră. 4 Căci mai marii lor fură *trimiși* în [f] Zoan, Și solii lor au ajuns până în Hanes. 5 [g] Toți se vor rușinà de un popor, ce nu putù să le folosească, *Ce* nu poate ajutà nici folosì, *Dar le va fi* de rușine și de ocară. 6 Iată [h] vitele încărcate *și gata de mers* spre meazà-zi, În pământul întristării și al strâmtorării, Unde *se află* leul cel tare și leul batrân, [i] Vipera și șarpele sburător cel văpăios: Acolo aduc avuțiile lor pe spinarea asinilor, Și tezaurele lor pe ghebul cămilelor, La un popor, *ce* nu *le*

---

k Cap. 28. 7, 8 | *l* Cap. 51. 21. | *m* Rom. 11. 8. | *n* Ps. 69. 23. | *o* 1 Sam. 9. 9. | *p* Cap. 8. 16. | *q* Dan. 12. 4, 9. | *r* Marc 7. 6, 7. | *s* Col. 2. 22 | *t* Hab 1. 5. | *u* 1 Cor. 1. 19. | *v* Cap. 30. 1. *Capul 30.* | *a* Cap. 29. 15 | *b* Deut. 29. 19. | *c* Cap. 31. 1. | *d* Num. 27. 21. | *e* Cap. 20. 5. | *f* Cap. 19. 11. | *g* Ier. 2. 36. | *h* Cap. 57. 9 | *i* Deut. 8. 15.

va folosì. 7 [j]Căci Egiptenii în deşert şi fără folos vor ajutà; Deaceea numesc pre acesta: [k]Rahav Hem Şavet. 8 Acum du-te, [l]scrie aceasta înaintea lor pe tablă. Însemnează-o în carte, Ca să fie pentru zilele viitoare în veci şi nesfârşit: 9 Că[m] acesta *este* popor resculător, fii mincinoşi, Fii *cari* nu vor să audă legea Domnului: 10 [n]Cari zic către văzători: „Nu vedeţi;“ Şi către profeţi: „Nu profeţiţi pentru noi cele drepte: [o]Cuvântaţi-ne *lucruri* plăcute. Profeţiţi *profeţii* măgulitoare: 11 Depărtaţi-vă din cale. Daţi-vă în lături din cărare. Luaţi de dinaintea noastră pre Sfântul lui Israel.“ 12 Deaceea aşà zise Sfântul lui Israel: Fiindcă nesocotiţi cuvântul acesta, Şi vă încredeţi în apăsare şi viclenii, Şi vă răzâmaţi pe ele: 13 Deaceea fi-va pentru voi acest păcat [p]ca spărtura unui zid înalt, Care spărgându-se, ameninţă să cadă, *Şi* a cărui prăbuşire [q]se face deodată, într'o clipă. 14 Şi-l [r]va sfărâmà, Cum se sfărâmă vasul olarului, Ce se sfărâmă fără milă, De nu se mai găseşte nici un hârb în sfărâmăturile lui, Cu ce să se ia foc din vatră, Sau să se scoată apă din puţ. 15 Căci aşà zice Dumnezeu, Domnul, Sfântul lui Israel: [s]Prin întoarcere şi odihnă aţi fi fost mântuiţi: În linişte şi în încredere ar fi fost puterea voastră; [t]dar n'aţi voit; 16 Ci aţi zis: Nu, căci vom fugì pe cai; Deaceea veţi fugì: Şi *iarăşi aţi zis:* Vom încălecà pe *cai* inţi: Deaceea gonaşii voştri vor fi iuţi; 17 [u]O mie *va fugì* înaintea ameninţării unuia. Şi *voi toţi* de ameninţările a cinci veţi fugì, Până când veţi rămâneà ca un stâlp pe vârful unui munte, Şi ca un steag *ridicat* pe o colină.

Fericiţi cari se încred în puterea Domnului.

18 Totuşi va aşteptà Domnul, ca să vă miluiască, Şi totuşi se va înălţà, ca să se îndure de voi: Pentru că Domnul *este* Dumnezeu al judecăţii; [v]Fericiţi toţi aceia, cari-l aşteaptă. 19 Căci, popore din Sion, tu cel [x]ce locueşti în Ierusalim, Să nu mai plângi: *Că* el te va miluì la vocea strigărei tale: Când te va auzì, îţi va răspunde. 20 Şi Domnul îţi va dà [y]Pâne *în* strâmtorare şi apă *în* întristare, Şi [z]învăţătorii tăi nu se vor mai ascunde: Ci ochii tăi vor vedeà pre învăţătorii tăi; 21 Şi urechile tale vor auzì cuvânt înapoia ta, zicând: „Aceasta *este* calea, umblaţi în ea, fără a vă abate din [a]drum, nici la dreapta, nici la stânga. 22 [b]Şi veţi socotì de pângărire Vălul chipurilor voastre *ferecate cu* argint, Şi chipurile *idolilor* voştri îmbrăcate de aur; Şi le vei lepădà, ca pre o sdreanţă necurată. [c]Zicându-le: „Afară.“ 23 [d]Atuncia el va dà ploaie pentru semânţa ta, Cu care vei fi semânat ţarina ta; Şi pânea venitului pământului *tău* Va fi grasă şi hrănitoare: În ziua aceea vitele tale vor paşte în păşuni întinse. 24 Şi boii şi asinele *tale*, care lucrează pământul, Vor mâncà paie curate, Cernute prin ciur şi prin vânturătoare. 25 Şi se vor ivì [e]pe tot muntele înalt, Şi pe toată colina ridicată, Fluvii *şi* râuri de apă: *Fi-vor* acestea în ziua învingerii celei mari *a Asirienilor*, Când turnurile vor cădeà. 26 Atuncia [f]lumina lunei va fi ca lumina soarelui, Şi lumina soarelui va fi de şapte ori pe atâta, ca lumina a şapte zile, În ziua în care Domnul va drege spărtura poporului său.

Pedeapsa asupra lui Assur.

27 Iată, numele Domnului vine de departe! Aprinsă *este* mânia lui şi flăcăra grea; Buzele lui sunt pline de furie, Şi limba lui ca focul mistuitor. 28 Şi [g]suflarea lui ca râul inundător, Ce [h]ajunge până la grumaz: Ca să cearnă naţiunile în sita peirei, Şi *să pună* pe fălcile popoarelor [i]un frâu al rătăcirei. 29 Dar pentru voi va fi cântare, ca şi în noaptea [j]serbătorirei unei serbări, Şi bucuria inimei, ca şi a aceluia care merge cu fluere, Ca să vină la muntele Domnului, către stânca lui Israel. 30 Şi

---

j Ier. 37. 7. *k* Vers. 15. *l* Hab. 2. 2. *m* Deut. 32. 20. *n* Ier. 11. 21. *o* 1 Reg. 22 13. *p* Ps. 62. 3. *q* Cap. 29. 5. *r* Ps. 2. 9. *s* Cap. 7. 4. *t* Mat. 23. 37. *u* Ios. 23. 10 *v* Ps. 2. 12. *x* Cap. 65. 9. *y* 1 Reg. 22. 27. *z* Ps. 74. 9. *a* Ios. 1. 7. *b* 2 Cron. 31 1. *c* Osea. 14. 8 *d* Mat. 6. 33. *e* Cap 2 14, 15. *f* Cap. 60.19,20. *g* 2 Thes. 2 8 *h* Cap. 8. 8. *i* Cap. 37. 29. *j* Ps. 42. 4. —

va face Domnul să se audă vocea sa cea măreaţă. Şi va arătà coborîrea braţului său. Cu aprinderea urgiei *lui,* şi cu flacăra de foc mistuitor. *Cu* furtună şi *cu* ploaie şi *cu* pietri de grindină. 31 Căci prin vocea Domnului se va dărâmà Asiria. Pre care o va bate cu toiagul *său.* 32 Şi toată trecerea toiagului *său* celui hotărît. Pre care Domnul îl va lăsà să steà asupra ei. *Cu* timpane şi citare *se* va însemnà: Căci cu vuetul resbelelor se va luptà cu dânsa. 33 Căci Tofetul *ei este* demult pregătit. Da, pentru regele *ei este* pregătit. *Dumnezeul* l-a făcut adânc *şi* lat: Rug *gătit* focului cu lemn indestul. Pre care suflarea Domnului ca un râu de pucioasă îl va aprinde.

Ajutorul zădarnic al Egiptenilor. Biruinţă divină împotriva Asirienilor.

31 Vai de cei [a] ce se coboară în Egipt pentru ajutor. Şi se [b] razămă pe cai. Şi se încred în care, pentru că *sunt* multe, Şi în călăreţi, pentru că sunt puternici foarte: Şi nu se uită la Sfântul lui Israel, [c] nici pre Domnul nu-l caută. 2 Şi totuşi el *este cel ce este* înţelept. *El este cel ce* a adus relele, şi *care* [d] nu întoarce cuvintele sale: Ci se scoală asupra casei făcătorilor de rele, şi asupra ajutorului celor ce fac nedreptatea. 3 Dar Egiptenii *sunt* [e] oameni şi nu Dumnezeu. Şi caii lor cărnuri şi nu spirit; Când Domnul întinde mâna sa. Atuncia cel ce ajută se poticneşte, şi cel ajutat cade. Şi amândoi pier împreună. 4 Căci aşà a zis Domnul către mine: [f] După cum leul sau puiul de leu mugeşte asupra prăzei. Şi *chiar* de s'a adunat asupră-i mulţime de păstori, Nu se teme de vocea lor. Nici nu se umileşte la strigarea lor: [g] Aşà Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, se va coborî, ca să se lupte Pe muntele Sion şi pe colinele lui. 5 [h] Ca pasările sburătoare *pe puii lor.* Aşà Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, va apărà Ierusalimul. [i] Apărându-*l îl* va mântui, Curăţându-*l îl* va scăpà. 6 Înturnaţi-vă la acela, *De la* care *voi,* fii ai lui Israel, [j] atâta v'aţi abătut. 7 Căci în ziua aceea, *când* fiecare va lepădà Idolii săi de argint şi idolii săi de aur, Pre care mânele voastre cele păcătoase vi-le-au făcut: 8 Atuncia Asiria va cădeà de sabie, nu de om, Şi o sabie nu de om o va sfăşià: Şi va fugì de sabie, Şi tânării ei se vor robì: 9 Şi de teamă va trece pe dinaintea cetăţii ei, Şi mai marii săi, spăimântându-se, *vor părăsì* steagul. Zice Domnul, al cărui foc *este* în Sion, Şi cuptorul său în Ierusalim.

Starea fericită a poporului lui Dumnezeu supt un rege drept, după ce vor fi fost mai înainte pedepse mari.

32 Iată, [a] regele va domnì cu dreptate, Şi mai marii vor guvernà după drept; 2 Şi fiecare va fi ca un adăpost împotriva vântului, Şi *ca* [b] un loc de scăpare împotriva furtunei, Ca pâraie de apă în locuri secetoase, Ca umbra unei stânci mari pe un pământ însetat. 3 [c] Ochii celor ce văd nu vor fi întunecaţi, Şi urechile celor ce aud vor fi ascultătoare. 4 Şi inima nesocotiţilor va cunoaşte înţelepciunea, Şi limba gângavilor se va grăbì să vorbească curat. 5 Prostul nu se va mai numì nobil, *Nici* sgârcitul nu se va mai numì darnic: 6 Căci prostul spune prostii, şi inima lui lucrează nedreptatea, Făptuind răutate, şi proclamând rătăcire împotriva Domnului: Aşà că face să lâncezească sufletul celui flămând, Şi să lipsească adăparea la cel însetat. 7 Şi uneltele sgârcitului *sunt* rele: El cugetă vicleniі, Ca să piardă pre cei săraci cu cuvinte mincinoase, *Chiar şi atuncia* când cei săraci cer dreptul *lor.* 8 Iar nobilul cugetă *fapte* nobile, Şi prin *fapte* nobile trăeşte. 9 Sculaţi, femei [d] fără grijă! Auziţi vocea mea, fete fără teamă! Luaţi în urechie cuvintele mele! 10 Multe zile şi *mulţi* ani veţi fi neliniştite, voi cele fără teamă: Căci culesul *viilor* a pierit, şi secerea nu va mai venì. 11 Tremuraţi, cele fără de grijă! Turburaţi-vă cele fără de teamă! Desbrăcaţi-vă şi desgoliţi-vă,

Capul 31.
a Ezec. 17. 15.
b Ps. 20. 7.
c Dan 9. 13.
d Num. 23. 19.
e Ps. 146. 3, 5.
f Osea. 11. 10.
g Cap. 42. 13.
h Deut. 32. 11.
i Ps. 37. 40.
j Osea. 9 9.
Capul 32.
a Ps. 45. 1. etc.
Zech. 9. 9.
b Cap. 4. 6.
c Cap. 29. 18.
d Amos. 6. 1

Și încingeți *cu sac* coapsele 12 Și țâțele *voastre;* plângând câmpiile cele plăcute. Viile cele roditoare: 13 *Căci* [e] pe pământul poporului meu spini și scai vor răsări. *Da,* pe toate casele bucuriei *din* [f] cetatea cea sgomotoasă. 14 [g] Căci părăsi-se-vor palaturile. Sgomotul cetății va înceta; Întăriturile și turnurile vor fi tot atâtea spelunci în veci. Locuri de desfătare pentru asinii sălbatici, [h] de păsune turmelor: 15 Până când spiritul din înălțime se va revărsà asupra noastră. Și [i] deșertul se va preface în câmpie roditoare. Și câmpia roditoare pădure se va socotì. 16 Atuncia judecata se va așezà în pustiu. Și dreptatea va locuì în câmpia cea roditoare: 17 [j] Și lucrarea dreptății va fi pacea. și fructul dreptății liniștea și asigurarea în veci. 18 Și poporul meu va locuì în colibă pacinică. În locuințe liniștite și *în* locuri fără grijă: 19 [k] Dar va cădeà grindină asupra [l] pădurii doborînd-o. Și orașul va fi adânc înjosit. 20 Fericiți voi cei ce veți semănà toate *acele locuri adăpate de* apă. Și veți dà drumul boului și asinului.

Răsbunarea lui Dumnezeu asupra Asirienilor și celor păcătoși din Sion; fericirea și înălțarea cuvioșilor din Sion.

33 Vai ție, [a] pustiitorule, care *singur* n'ai fost pustiit! Și *ție,* prădătorule, care *singur* n'ai fost prădat! [b] Când vei încetà de a pustii. vei fi pustiit; Când vei sfârșì de a prădà. vei fi prădat. 2 Doamne. miluește-ne: pre tine [c] te așteptăm. Fii ajutorul *poporului tău* în toate diminețele, Și mântuirea noastră în timp de strâmtorare. 3 De vocea *ta* cea groaznică fugit-au popoarele; Când tu te-ai sculat. împrăștiatu-s'au națiunile. 4 Și prada voastră, *Asirienilor!* se culege, *cum* se culege mușița. Și sare preste ea. cum sare locusta ici și colo. 5 [d] Domnul s'a înălțat, Tronează în înălțime. Umplut-a Sionul de judecată și dreptate. 6 Și înțelepciunea și știința sunt întărirea timpurilor tale. *Israele!* Puterea mântuirei: Temerea de Domnul *este* tezaurul lui. 7 Iată. vitejii săi strigă afară. [e] Solii păcii plâng cu amar: 8 [f] Căile sunt deșerte: Călătorii încetează: [g] El a rupt legământul *de pace.* a disprețuit cetățile. Nesocotește pre om. 9 [h] Pământul jelește. lâncezește. Libanul se rușinează. vestejește: Caronul seamănă a pustiiu: Și Basanul și Carmelul s'au desbrăcat cu totul *de frunze.* 10 [i] Acum scolu-mă. zice Domnul; Acum mă înalț. acum mă ridic! 11 [j] Sunteți ingrecați cu fân. *Asirienilor!* nașteți miriște: Suflarea voastră *este* un foc *ce* vă mistuie: 12 Așà că poporul *vostru* arde ca varul: [k] *Ca* spinii tăiați se ard cu foc. 13 [l] Cei de departe, auziți ce am făcut! Și voi cei de aproape, recunoașteți puterea mea! 14 Păcătoșii în Sion se înfricoșează; Groază cuprinde pre cei nelegiuiți *și ei zic:* „Cine dintre noi poate locuì cu focul mistuitor? Cine dintre noi poate locuì în flacări vecinice?“ 15 Cel ce [m] a umblat în dreptate și *cel ce* a vorbit dreptate. Cel ce a disprețuit câștigul prin asupriri, *Cel ce* și-a scuturat mânele *sale* ca să nu ia mită, *Cel* ce și-a astupat urechea. ca să nu audă de *vărsarea de* sânge. Și cel [n] ce și-a închis ochii. ca să nu vadă răul: 16 Acela locuește pe înălțimi; Tăriile stâncelor *sunt* scăparea sa; Pânea sa i-se dă. Apa lui *este* sigură. 17 Ochii tăi văd pre rege în frumusețea lui. Văd o țară întinzându-se în depărtare. 18 Și acum inima ta cugetă la groaza trecută și zice: [o] „Unde este cel ce împuneà tribut? Unde este cel ce-l cumpănià? Unde este cel ce numărà turnurile?“ 19 [p] Poporul cel sălbatic nu-l *mai* vezi. Poporul cu limbă încălcită. *de* n'o puteai înțelege. Cu limba gângavă, *de* n'o *puteai* pricepe. 20 *Iar acum* vezi Sionul. cetatea serbătorilor noastre; Ochii tăi văd Ierusalimul, locaș liniștit. Cort *care* nu se va desface; Drugii căruia nu se vor

e Cap. 34. 13.	*i* Cap. 29. 17.	*l* Zech. 11. 2.	*b* Apoc. 13. 10.	*e* 2 Reg. 18. 18,	*g* 2 Reg. 18 14.	*j* Ps. 7. 14.	*n* Ps. 119. 37.
f Cap. 22. 2.	*j* Iac. 3. 18.	—	*c* Cap. 25. 9.	37.	15, 16, 17.	*k* Cap. 9. 18.	*o* 1 Cor. 1. 20.
g Cap. 27. 10.	*k* Cap. 30. 30.	*Capul 33.*	*d* Ps. 97. 9.	*f* Jude. 5. 6.	*h* Cap. 24. 4.	*l* Cap. 49. 1.	*p* 2 Reg. 19. 32.
h Ps. 104. 30.		*a* Hab. 2. 8.			*i* Ps. 12. 5.	*m* Ps. 15. 2.	—

strămutà nici odată. Și nici una din funiile lui nu se va rupe: 21 Ci Domnul Atotputernicul *este* acolo pentru noi: *El ține* locul fluviilor și râurilor late. În care *totuși* nu intră corăbii cu vâsle. Nici nu trece o corabie puternică. 22 Căci Domnul *este* judecătorul nostru: Domnul *este* legiuitorul nostru: Domnul *este* regele nostru; el ne-a mântuit. 23 Funiile tale s'au lăsat. Nu *mai* apucă *puternic* de catargul lor. Nu *mai* întind pânzele: Deaceea prada se împarte în așà mulțime. *Că* și șlogii se împărtășesc din pradă. 24 Și *nici unul* din locuitorii *Sionului* nu *mai* zice: Sunt bolnav: Poporului ce locuește într'însul, i-se iartă păcatul *său*.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra tutulor dușmanilor poporului său, mai ales asupra lui Edom.

34 [a] Apropiați-vă, popoarelor, ca să auziți: Și națiunilor, ca să ascultați. [b] Audă pământul și plinitatea lui. Lumea și toată făpturile dintr'însa! 2 Căci mânia Domnului *este* preste toate națiunile. Și urgia *lui* preste toate oștirile lor: Cu desăvârșire le-a nimicit. Le-a dat junghierei. 3 Și ucișii lor și cadavrele lor se aruncă. [c] Putoarea lor se ridică. Și munții se topesc de sângele lor. 4 [d] Toată oștirea cerului piere. Cerurile [e] se înfășură ca o carte: [f] Și toată oștirea lor cade. Cum cade frunza de viță. Și ca [g] *frunza* vestejită din smochin. 5 Căci [h] sabia mea s'a adăpat în ceruri: Iată, asupra Edomului [i] se coboară. Și asupra poporului blestemul meu, la judecată. 6 Sabia Domnului este plină de sânge. S'a îngrășat cu grăsime, Cu sângele mieilor și al țapilor. Cu grăsimea rărunchilor berbecilor: Fiindcă [j] Domnul are jertfiri în Bozra. Și junghere mare în pământul Edomului. 7 Și la un loc cu rinocerii se coboară Viței și tauri: Și pământul lor se adapă de sânge, Și țărâna lor se îngrașă de grăsime. 8 Căci *este* ziua [k] răsbunărei Domnului. Anul răsplătirilor luptei Sionului. 9 [l] Și râurile lui se prefac în smoală. Și țărâna lui în pucioasă: Și țara lui se face smoală ce arde: 10 *Și* nu se va stinge nici noaptea, nici ziua: [m] Fumul ei se va suì în veci. [n] Din neam în neam va rămâneà deșeartă: Nimenea nu va trece prin ea în veci și nesfârșit. 11 [o] Ci pelicanul și ariciul o vor moșteni. Și bufnița și corbul vor locuì în ea: Și *Domnul* va întinde preste ea funia de peire. Și cumpăna deșertăciunei. 12 Chemà-vor la regat pre fruntașii săi. Dar nu *se va găsì* nici unul: Că toți mai marii ei în nimic s'au prefăcut. 13 Și spinii vor răsărì în palaturile ei, Urzici și scai în tăriile ei. Și ea va fi locașul șacalilor, Curtea struților. 14 Și fiarele deșerturilor se vor întâlnì *într'însa* cu șacalii; Și satirul va strigà către sotul său. 15 În ea se va adăpostì și nălunca nopții. Găsindu-și loc de odihnă. În ea va cuibărì corbul de noapte, ce va ouà. Va clocì și-și va adunà *puii* supt umbra sa: Acolo se vor însoți vulturii Unul cu altul. 16 Căutați în cartea Domnului și cetiți: Nici una din acestea nu va lipsì. Nici una din ele nu va dà greș: Căci aceasta a poruncit gura mea și suflarea sa le-a adunat. 17 Și el le-a aruncat sorțul Și mâna lui le-a împărțit cu măsurătoarea acest *pământ;* Și-l vor moștenì în veci. Din neam în neam vor locuì într'însul.

Starea strălucită a poporului lui Dumnezeu, după suferințele biruite.

35 [a] Pustiiul și uscatul se vor bucurà. Deșertul se va veselì și va înflorì ca roza: 2 [b] Va înflorì și se va veselì, Da, se va veselì și va cântà de bucurie: Dà-se-va la mărirea Libanului, Măreția Carmelului și a Șaronului: Aceste vedeà-vor mărirea Domnului. Mărirea Dumnezeului nostru. 3 [c] Împuterniciți mânele slabe. Și întăriți genunchile cele șovăitoare! 4 Spuneți către cei slabi de inimă: „Fiți tari, nu vă temeți: Iată, Dumnezeul vostru vine cu răsbunare, Dum-

Capul 34.
a Ps. 49. 1.
b Deut. 32. 1.
c Ioel. 2. 20.
d Mat. 24. 29. 2 Pet. 3. 10.
e Apoc. 6. 14.
f Cap. 14 12.
g Apoc. 6 13
h Ier. 46. 10.
i Ier. 49. 7, etc.
j Zet. 1. 7.
k Cap. 63. 4.
l Deut. 29. 23.
m Apoc. 14. 11.
n Mal. 1. 4.
o Apoc. 18. 2. —
Capul 35.
a Cap. 55. 12.
b Cap. 32. 15.
c Iov 4. 3, 4.

nezeu *vine cu* răsplătire. El vine, și vă mântuie!“ 5 Atunci [d]ochii orbilor se vor deschide. Și [e]urechile surzilor se vor destupà. 6 Atunci [f]ologul va sări ca cerbul. Și limba mutului va cântà: Căci în pustiuri vor isbucnì ape. Și râuri în deșert. 7 Marea de nisip în lac se va preface. Și pământul însetat în fântâni de apă; Locul unde locuesc șacalii. *Va fi* locul trestiei și al papurei. 8 Și fi-vă acolo o cale și un drum. Ce se va numì: Drumul Sfânt: Cel necurat printr'însul nu va trece, ci *fi-vă* el *numai* pentru cei *mântuiți:* Călcătorii, chiar și cei ce nu cunosc calea, nu se vor rătăcì. 9 Leu acolo nu va fi. Nici fiara sălbatică nu se va suì pe dânsul; Nu se va aflà pe el: Ci cei mântuiți vor umblà *pe dânsul.* 10 Și cei mântuiți ai Domnului se vor înturnà: Vor venì cu cântare de bucurie în Sion. Cu bucurie vecinică pe capul lor: Veselie și bucurie vor dobândì, Iar păsul și suspinul vor fugì.

Năvălirea lui Senacherib în Iuda.

36 [a]În al patrusprezecelea an al lui Hezekia, regele, Senacherib, regele Asiriei se suì asupra tuturor cetăților întărite ale lui Iuda și le luă.

2 Și trimese regele Asiriei pre Rabșake din Lachiș la Ierusalim, către regele Hezekia cu putere mare. Și stătù lângă apaductul iazului de sus în calea cea mare a țarinei albitorului. 3 Și ieșiră la el Eliakim, fiul lui Hilkia, care *erà* preste casă, Șebna secretarul și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul.

4 [b]Și zise către ei Rabșakia: Spuneți, rogu-vă lui Hezekia: Așà zice regele cel mare, regele Asiriei: Care *este* încrederea aceasta, pe care te încrezi? 5 Eu zic, *zici tu* (dar *acestea* nu *sunt* decât vorbe): Sfatul și puterea *sunt de trebuință* la resbel; acum în cine te încrezi, de te-ai răsculat asupră-mi. 6 Iată, te încrezi în [c]acel toiag de trestie frântă, în Egipt; pe care de se va răzămà cinevà, își va înțepà mâna sa și o va străpunge; așà *este* Faraon, regele Egiptului, către toți cei ce se încred în el. 7 Iar de-mi vei zice: În Domnul, Dumnezeul nostru ne încredem; oare nu *este* el acela, ale cărui înălțimi și altare le depărtă Hezekia și zise lui Iuda și Ierusalimului: Înaintea acestui altar vă veți închinà? 8 Și acum dă ostateci domnului meu, regelui Asiriei, și eu îți voiu dà două mii de cai, dacă poți din partea ta să dai *atâția* călăreți *spre a-i încăleca.* 9 Și cum vei întoarce îndărăt fața unui guvernătordintre cei mai mici servi ai domnului meu, și te vei încrede în Egipt pentru care și călăreți? 10 Și acum, oare fără Domnul m'am suit eu asupra pământului acestuia, ca să-l stric. Domnul îmi zise: „Sue-te asupra pământului acestuia și-l strică.“

11 Atuncia ziseră Eliakim și Șebna și Ioah către Rabșake: „Rugămu-te, vorbește către servii tăi în limba Siriană, căci o înțelegem; și nu ne vorbì în limba Iudeilor, în urechile poporului de pe zid.“ 12 Dar Rabșake zise: „Oare domnul meu m'a trimis către domnul tău și către tine, ca să vorbesc cuvintele acestea? Oare nu *m'a trimis* către bărbații, cari șed pe zid, ca să mânânce balega lor, și să bea chiar udul lor cu voi.“

13 Și a stat Rabșake, și strigà în limba Iudeilor cu voce tare, și zise: „Ascultați cuvintele regelui celui mare, ale regelui Asiriei: 14 Așà zice regele: Să nu vă înșele Hezekia; căci nu va puteà să vă scape. 15 Și să nu vă mângâie Hezekia cu Domnul, zicând: Domnul ne va scăpà: *și* cetatea aceasta nu se va dà în mâna regelui Asiriei.“ 16 Să nu ascultați de Hezekia; căci așà zice regele Asiriei: „Faceți cu mine împăcăciune, ieșiți la mine, [d]și mâncați fiecare din vița sa de vie, și fiecare din smochinul său, și beți fiecare *din* apele cisternei sale; 17 Până ce voiu venì, și vă voiu luà într'un pământ asemenea cu pământul vostru, pământul grâului și al mustului, pământul pânei și al viei. 18 Să nu vă amăgească Hezekia, zicând: „Domnul ne va scăpà.“ Zeii cărui popor scăpatu-și-au pământul

d Iosu. 9. 6, 7. | *e* Mat. 11. 5. | *f* Fapt. 3. 2, etc. | *Capul 36.* — *a* 2Reg. 18 13, 17. | *b* 2 Reg. 18. 19, etc. | *c* Ezec. 29. 6, 7. | *d* Zech. 3. 10.

lor din mâna regelui Asiriei? 19 Unde *sunt* zeii Hamatului și ai Arpadului? Unde *sunt* zeii Safarvaimului? Oare scăpat-au Samaria din mâna mea? 20 Cine dintre toți zeii țărilor acelora a scăpat țara sa din mâna mea, ca Domnul să scape Ierusalimul din mâna mea?"

21 Dar ei tăcură și nu-i răspunseră nici un cuvânt; căci porunca regelui eră, zicând: „Să nu-i răspundeți."

22 Atunci Eliakim, fiul lui Hilkia, care *eră* preste casă, Șebna, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul, veniră la Hezekia cu vestminte rupte și-i spuseră cuvintele lui Rabșake.

Rugându-se Hiskia, puterea Asirienilor e bătută într'o noapte.

37 Și [a] regele Hezekia auzind, își rupse vestmintele sale, se acoperì cu sac, și intră în casa Domnului. 2 Și trimise pre Eliakim, care *eră* preste casă, pe Șebna, Secretarul, și pe cei mai bătrâni dintre preoți, acoperiți cu saci, la Isaia, profetul, fiul lui Amoz: 3 Și-i ziseră: Așà zice Hezekia: „Zi de strâmtorare, de cercetare și de blestem *este* ziua aceasta; căci pruncii au ajuns până la naștere, și nu *este* putere, ca să nască. 4 Poate, va auzì Domnul, Dumnezeul tău, cuvintele lui Rabșake, pe care regele Asiriei, domnul său, l-a trimis să blesteme pe viul Dumnezeu, și să-*l* ocărască cu cuvintele, ce le auzì Domnul, Dumnezeul tău: de aceea înalță rugăciunea *ta* pentru rămășița ce a *mai* rămas."

5 Și *așà* veniră servii regelui Hezekia la Isaia. 6 Și le zise Isaia: „Așà veți zice domnului vostru: Așà zice Domnul: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auzit, cu care servii regelui Asiriei mă blestemară. 7 Iată eu voiu dispune spiritul *său*, ca el auzind știre, să se întoarcă în țara sa; și-l voiu face să cadă de sabie în țara sa."

8 Și Rabșake se întoarse, și află pre regele Asiriei luptându-se asupra Libnei; căci el auzise, că *regele* a purces din Lachiș. 9 Și *regele*, cum auzì zicându-se despre Tirhaka, regele Etiopiei: *Iată*, el ieșì, ca să se lupte cu tine, 10 Auzind *aceasta*, trimise *iarăși* soli către Hezekia, zicând: „Așà veți spune lui Hezekia, regele lui Iuda, zicând: Dumnezeul tău, în care te încrezi, să nu te înșele, zicând: Ierusalimul nu se va dà în mâna regelui Asiriei. 11 Iată tu ai auzit, ce au făcut regii Asiriei tuturor țarilor pre cari le-au stricat: și oare tu vei scăpà? 12 Oare zeii popoarelor scăpară pe aceia, pe care părinții mei le stricară: Gozanul, Haranul, Rezeful și pe fiii Edenului din Thelassar? 13 Unde *este* regele [b] Hamatului, regele Arpadului, și regele cetăților Sefarvaim, Hena și Iva?"

14 Și luând Hezekia epistola din mâna solilor, o ceti; și se suì Hezekia în casa Domnului, și o întinse înaintea Domnului. 15 Și se rugă Hezekia Domnului, zicând: 16 „Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, cel ce ședi *între* cherubini, tu singur *ești* Dumnezeu al tuturor regatelor pământului; tu ai făcut cerul și pământul. 17 Doamne, [c] pleacă-ți urechea, și ascultă; deschide-ți, Doamne, ochii, și vezi; și ascultă toate cuvintele lui Senacherib, care a trimis, ca să blesteme pe Dumnezeu cel viu. 18 În adevăr, Doamne, regii Asiriei nimiciră toate popoarele și țările lor; 19 Și aruncară în foc pe zeii lor; pentru că nu *erau* zei, ci făptura mânelor oamenilor, lemne și pietri; pentru aceasta le nimiciră. 20 Și acum Domnul, Dumnezeul nostru! mântuie-ne din mâna lui, ca să cunoască toate regatele pământului, că tu *ești* Domnul, numai tu singur."

21 Atuncea trimise Isaia, fiul lui Amoz, către Hezekia, zicând: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Câte te-ai rugat mie asupra lui Senacherib, regele Asiriei, *le-am auzit*. 22 Acesta *este* cuvântul, ce Domnul a zis pentru dânsul: Fecioara, fiica Sionului, te disprețuește, *Și* râde de tine: Fiica Ierusalimului clătește din cap dinapoia ta. 23 Pe cine ai înjurat și ai blestemat?

Capul 37. | *a* 2 Reg. 19. 1, | etc. | *b* Ier. 49. 23. | *c* Dan. 9. 18.

Asupra cui ai înălțat vocea? Și ai ridicat sus ochii tăi? Asupra Sfântului lui Israel. 24 Ai înjurat pe Domnul prin servii tăi, și ai zis: „Cu mulțimea carelor mele m'am suit Pe înălțimea munților, pe coastele Libanului, Și am tăiat cedrii săi cei înalți și pinii săi cei aleși: Întrat-am până la înălțimile sale cele mai îndepărtate în pădurea Carmelului său. 25 Eu am săpat și am beut ape *străine*, Și cu tălpile picioarelor mele am secat toate fluviile Egiptului.“ 26 N'ai auzit, *că* eu de demult am făcut aceasta, *Și* că din vechiu am voit-o? Acum am făcut-o, Ca să fii spre prefacerea cetăților întărite În grămezi de ruini. 27 Deaceea au slăbit locuitorii lor, S'au înspăimântat și s'au rușinat; S'au făcut *ca* iarba câmpului, *ca* verdeața. *Ca* iarba depe acoperișe, Și *ca grâul* cel pârlit înainte de înspicare. 28 Dar am cunoscut șederea ta, ieșirea ta, intrarea ta, Și înfuriarea ta asupră-mi. 29 Fiindcă furia ta asupra mea și mândria ta au ajuns la urechile mele. De aceea [d] voiu pune veriga mea în nările tale, Și zăbelele mele în buzele tale, Și te voiu întoarce pe calea, pe care ai venit. 30 Și aceasta *va fi* ție semn: Anul *acesta* veți mâncà orice crește singur dela sine: Și în al doilea an orice va răsări din aceasta: Și în al treilea an să semănați și să secerați, Să sădiți vii și să mâncați fructul lor. 31 Și rămășita casei lui Iuda, cât a *mai* rămas, Iarăși va prinde rădăcini de desupt, Și deasupra va dà fruct. 32 Căci din Ierusalim va ieși o rămășiță, Și din muntele Sion *toți* cei ce vor scăpà: [e] Râvna Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, va face aceasta. 33 Pentru aceasta așà zice Domnul de regele Asiriei: Nu va întrà în cetatea aceasta, Nici va săgetà în ea săgeata, Nici va stà înaintea ei cu scutul, Nici va ridicà val asupra ei. 34 Pe calea pe care a venit, pe aceea se va întoarce; Și în cetatea aceasta nu va întrà, zice Domnul. 35 Căci eu voiu [f] apărà cetatea aceasta, ca să o mântuesc, Pentru mine, și pentru servul meu David. 36 Atunci a ieșit [g] îngerul Domnului și ucise în tabăra Asirienilor o sută optzeci și cinci de mii: și când *locuitorii* s'au sculat dimineața, iată, toți *zăceau* corpuri moarte. 37 Și a plecat Senacherib, regele Asiriei, se duse, și se întoarse; și locuì în Ninive. 38 Și a fost, pe când se închinà în casa lui Nisroc, zeul său, Adramelec și Șarezer, fiii săi, îl loviră cu sabia; și fugiră în pământul Armeniei; *și* în locul său domnì Esahaddon, fiul său.

Boala și însănătoșirea minunată a lui Hezekia: și psalmul său de mulțumire.

38 În [a] zilele acelea Hezekia se îmbolnăvì de moarte; și venì la el Isaia, profetul, fiul lui Amoz, și-i zise: Așà zice Domnul: [b] „Reguleză-ți casa: căci vei murì, și nu vei trăì.“ 2 Atuncia își întoarse Hezekia fața la perete, și se rugă Domnului și zise: 3 „O Doamne, [c] amintește-ți acum, rogu-te, că am umblat înaintea ta cu credință și cu inima întreagă, și am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi.“ Și a plâns Hezekia plângere mare.

4 Atuncia venì cuvântul Domnului către Isaia, zicând: 5 Mergi și zi lui Hezekia: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui David, părintele tău; Auzit-am rugăciunea ta, văzut-am lacrimele tale; iată, voiu adăugì la zilele tale cincisprezece ani: 6 Și te voiu scăpà pre tine și cetatea aceasta din mâna regelui Asiriei, și [d] voiu apărà cetatea aceasta. 7 Și aceasta *va fi* ție [e] semnul dela Domnul, că va face Domnul lucrul, ce a făgăduit: 8 Iată, voiu întoarce înapoi cu zece trepte umbra treptelor, care se pogorîse în cadranul lui Ahaz, și s'a întors soarele zece trepte, pe treptele pe care se pogorîse.

9 Scrisoarea lui Hezekia, regele lui Iuda, când s'a îmbolnăvit, și s'a vindecat din boala sa: 10 Zis-am pe la meazăziua zilelor mele: Mă voiu duce la porțile infernului, Lipsì-mă voiu de rămășița anilor mei. 11 Zis-am: Nu voiu *mai* vedeà pe Domnul, Pe Domnul [f] în

d Ezec. 38. 4. *e* 2 Reg. 19. 31. | *f* 2 Reg. 20. 6. | *g* 2 Reg. 19. 35. — | *Capul 38.* *a* 2 Reg 20. 1, etc. 2 Cron. 32. 24. | *b* 2 Sam. 17. 23. *c* Neem. 13. 14. | *d* Cap. 37. 35. *e* 2 Reg. 20. 8, | *f* Ps. 27. 13.

pământul celor vii: Nu voiu mai vedeà pe oameni, locuitorii lumei. 12 *g* Locașul mi-se rupe și se mută dela mine, ca un cort de păstori: Tăià-se-va vieața mea, ca *țesătura* țesătorului; Tăià-mă-va din ițe; De dimineață până în seară îmi va pune capăt. 13 *Deci* așteptat-am până dimineață, *spre a vedeà*, De-mi va sfărâmà, ca un leu, toate oasele mele; De dimineață până în seară *de*-mi va pune capăt. 14 Ca rândunica, *ea* cocorul, așà ciripiam: *h* Mă văitam ca turturica: Ochii mei lânceziau, *ațintindu-se* în sus: Doamne sunt în strâmtorare, scapă-mă. 15 Ce să zic? El mi-a făgăduit, și a făcut: Duce-mă-voiu în toți anii mei *în locașul său*. *i* Când sufletul meu va fi amărît. 16 Doamne, în acestea trăesc oamenii. Și în toate acestea *se află* vieața, sufletului meu: Căci tu m'ai întărit, și m'ai vindecat. 17 Iată, amărîciunea mea cea mare *s'a prefăcut* în pace, Și tu în iubire *ai scăpat* sufletul meu din groapa stricăciunei: Căci ai aruncat la dosu-ți toate păcatele mele. 18 Căci *j* nu infernul te va lăudà, Nici moartea te va mărì: Nici cei ce se cobor în groapă vor așteptà credinciosia ta. 19 „Ci cel ce trăește, cel ce trăește te va lăudà, precum *fac* eu în ziua aceasta; *k* Părintele va dà în știrea fiilor *săi* credinciosia ta. 20 Domnul *a venit* să mă mântuească: De aceea vom cântà cântarea mea în instrumente pe strune. În toate zilele vieții noastre, în casa Domnului."

21 Căci *l* zisu-*le*-a Isaia, ca ei să ia o turtă de smochine, și să o pună ca cataplasmă pe umflătură, și se va vindecà. 22 Și *m* zis-a Hezekia: Care este semnul, că eu mă voiu suì în casa Domnului?

Solia din Babilon.

39 În *a* acel timp Merodac-Baladan, regele Babilonului, trimese epistole și dar lui Hezekia; căci auzise, că a fost bolnav și s'a vindecat. 2 *b* Și s'a bucurat de acestea Hezekia, și le-a arătat casa lucrurilor celor prețioase ale sale: argintul, aurul, mirositoarele și mirurile cele prețioase, și întreaga casă de arme, și tot ce se află în tezaurele sale: n'a fost nimic în casa lui, nici în regatul său, pre care Hezekia să nu le fi arătat.

3 Atuncia veni Isaia, proletul, către regele Hezekia, și-i zise: Ce au spus oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine? Și Hezekia zise: Din pământ depărtat au venit ei la mine, dela Babilon. 4 Și el zise: Ce văzură în casa ta? Și Hezekia răspunse: Văzură tot ce este în casa mea; nimic nu este în tezaurele mele, care eu să nu le fi arătat.

5 Atuncia zise Isaia către Hezekia: Ascultă cuvântul Domnului, *Dumnezeul* oștirilor: 6 Iată, vin zile, *c* în care tot ce *este* în casa ta, și *tot* ce părinții tăi au adunat până în ziua de astăzi, se va duce la Babilon: nu va rămânea nimic, zice Domnul. 7 Și din fiii tăi ce vor ieșì din tine, ce-i vei naște, se vor luà, și se vor face eunuchi în palatul regelui Babilonului.

8 Atuncia zise Hezekia către Isaia: *d* Bun este cuvântul Domnului, pre care l-ai vorbit. Și mai zise: Au nu este așà, dacă va fi pace și siguranță în zilele mele.

Israel mângâiat prin făgăduință de o arătare nouă a Domnului ca Mântuitor.

40 Mângâiați, mângâiați pre poporul meu. Zice Dumnezeul vostru. 2 Vorbiți la inima Ierusalimului, și strigați către dânsul, Că timpul oștirei lui s'a împlinit, Că iertatu-s'a păcatul său: *a* Căci a luat din mâna Domnului îndoită pedeapsă pentru toate păcatele lui. 3 *b* O voce strigă în pustiu: *c* Gătiți calea Domnului, *d* Dreaptă faceți calea în deșert Dumnezeului nostru. 4 Înalțe-se toată valea, Umilească-se tot muntele și *toată* colina, *e* Dreaptă facă-se orice cotitură, Și netezească-se locurile cele gloduroase: 5 Ca să se arete mărirea Domnului, Și toată carnea la un loc să *o* vadă: Căci gura Domnului a vorbit. 6 Zis-a vocea:

g Iov. 7. 5. *h* Cap. 59. 11. *i* Iov. 7. 11. *j* Ps. 6. 5. *k* Deut. 4. 9. *l* 2 Reg. 20. 7. *m* 2 Reg. 20. 8. — *Capul 39.* *a* 2 Reg. 20. 12, etc. *b* 2 Cron. 32. 31. *c* Ier. 20. 5. *d* 1 Sam. 3. 18. — *Capul 40.* *a* Iov. 42. 10. *b* Mat. 3. 3 *c* Mal. 3. 1. *d* Ps. 68. 4. *e* Cap. 45. 2.

Strigă; și el a zis: Ce să strig? [f] „Toată carnea *este* iarbă, Și tot nurul său ca floarea câmpului. 7 Iarba se usucă, floarea vestejește, Pentru că [g] vântul Domnului a suflat preste ea; Cu adevărat iarba *este* poporul; 8 Iarba se usucă, floarea vestejește, Dar [h] cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veci. 9 Tu, cel ce aduci *în* Sion știri bune, Urcă-te pe muntele cel înalt; Tu, cel ce aduci știri bune *la* Ierusalim, Înalță puternic vocea ta; Înalță-*o*, nu te teme; Zi cetăților lui Iuda: Iată, Dumnezeul vostru!“ 10 Iată, Domnul, Dumnezeul, va venì cu putere, Și [i] brațul său va stăpânì pentru el: Iată, [j] plata lui *este* cu dânsul, Și răsplătirea lui înaintea lui. 11 Va [k] paște turma sa ca un păstor, Va strânge miei în brațul său, Și-*i* va purtà în sânul său; *Și* va conduce blând pre cei ce sug.

Dumnezeirea unică a Domnului dovedită prin lucrurile sale ca Creator, Păzitor și Domn al tuturor, și ca protectorul lui Israel.

12 [l] Cine a măsurat apele În deșertul mânei sale, Și a măsurat cerurile cu palma *sa*, Și a cuprins într'o *singură* măsură țărâna pământului, A cântărit munții cu cântarul, Și colinele cu balanța? 13 [m] Cine a îndreptat spiritul Domnului? Sau fiind sfetnicul său l-a învățat? 14 Cu cine s'a sfătuit, și i-a dat înțelegerea, Și l-a învățat calea dreptului; Și l-a învățat cunoașterea, Și i-a arătat calea înțelepciunii? 15 Iată popoarele sunt socotite ca picăturile din vadră, Ca praful din balanță; Iată, el ridică insulele, ca praful. 16 Libanul nu *este* în deajuns pentru *pregătirea* focului. Nici animalele lui nu *sunt* destule pentru arderile de tot ale *sale*. 17 Toate popoarele o [n] nimică sunt înaintea sa, [o] Mai puțin decât nimicul, și *decât* deșertăciunea socotescu-se de dânsul. 18 Cu cine dar veți [p] asemănà pre Dumnezeu? Sau cu ce asemănare îl veți asemănà? 19 [q] Cel meșter varsă un chip, Și aurarul îl îmbracă cu aur, Și-*i* toarnă lanțuri de argint. 20 Cel prea sărac pentru aceste alege un lemn *ce* nu putrezește, *Și*-și caută un meșter iscusit, [r] ca să-*i* facă un chip, *care* să nu se clatine. 21 [s] Nu cunoașteți? n'ați auzit? Nu vi-s'a dat în știre dela început? N'ați înțeles dela întemeierea pământului? 22 *Acesta este* cel ce șeade deasupra cercului pământului, Și locuitorii lui *sunt* ca locustele; Cel ce [t] întinde cerurile ca un văl, Și le lățește ca un cort spre locuință; 23 Cel ce preface în nimică pre [u] domni, *Și* face în nimic pre judecătorii pământului. Deabia s'au sădit; Deabia s'au semănat; 24 Deabia s'a înrădăcinat în pământ tulpina lor; El suflă preste ei, și se usucă, Și vârtejul îi smulge ca pre o pleavă. 25 [v] Cu cine dar mă veți asemănà. Ca să fim de o potrivă, Zice cel Sfânt. 26 Ridicați în sus ochii voștri și vedeți! Cine a făcut acestea? Scoțând oștirea lor după număr: [x] Chiemând toate cu numele *lor*; Înaintea mărirei puterei sale, și a marei sale puteri, Nimic nu lipsește. 27 De ce zici, Iacoabe, și vorbești Israele: Calea mea este ascunsă Domnului, Și judecata mea se nesocotește de Dumnezeul meu? 28 Nu *o* cunoști tu? n'ai auzit? Dumnezeul cel vecinic, Domnul, Făcătorul marginilor pământului, El nu ostenește, nici nu se obosește [y] Înțelepciunea lui nu se poate cuprinde. 29 El dă tărie celor osteniți, Și crește puterea celor neputincioși; 30 Căci copiii ostenesc și se obosesc, Și chiar tânării se poticnesc; 31 Dar cei ce așteaptă pre Domnul înnoesc puterea *lor*, Înalță aripele *lor* ca vulturii, Aleargă, și nu se obosesc; Umblă, și nu ostenesc.

Dumnezeu cheamă pe robul său spre mângăerea ticăiților și spre rușinea păgânilor.

41 [a] Tăceți înaintea mea, țări depărtate, Și popoarele înnoească-*și* puterea; Apropie-se, și vorbească; Să venim împreună la judecată! 2 Cine a sculat pre învingătorul [b] dela răsărit? Cine l-a chiemat, ca să-l urmeze pas cu pas? Cine a [c] supus popoarele înaintea lui, Și *l*-a

---

f Iov. 14. 2. *g* Ps. 103. 16. *h* Ioan. 12. 34. *i* Cap. 59. 16. *j* Cap. 62. 11. *k* Ebr. 13. 20. *l* Prov. 20. 4. *m* 1 Cor. 2. 16. *n* Dan. 4. 35. *o* Ps. 62. 9. *p* Fapt. 17. 29. *q* Ier. 10. 3, etc. *r* Ier. 10. 4. *s* Ps. 19. 1. *t* Iov. 9. 8 *u* Iov. 12. 21. *v* Vers. 18. *x* Ps. 147. 4. *y* Rom. 11. 33. — *Capul 41.* *a* Z ch. 2. 13. *b* Cap. 46. 11. *c* Fac. 14. 14, etc.

făcut domn preste regi? Prefăcând în praf sabia lor, *Şi* arcurile lor ca paiele purtate de vânt. 3 El i-a urmărit *şi* a trecut în siguranţă, Pe o cale, *pre care* nu călcaseră picioarele sale. 4 [d]Cine a lucrat şi a făcut *aceasta*, Chiemând generaţiunile dela început? Eu Domnul, [e]cel întâiu, Şi cu cei din urmă; eu sunt. 5 Ţărmurile îndepărtate văzură, şi se temură. Marginile pământului se cutremurară, Se apropiară, şi veniră. 6 [f]A ajutat fiecare pre aproapele său, Şi a zis unul către altul: Fii tare! 7 [g]Lemnarul îmbărbătă pe argintar, *Şi* cel ce bateă *cu* ciocanul pre cel ce bateă *cu ilăul* pe nicovală, Zicând de îmbinare: Bună *este*; Şi *apoi* şi cu cuie întărit-au *idolul*, [h]*ca* să nu se clatine. 8 Dar tu, Israele, servul meu, Iacobe, pre care te-am [i]ales Sămânţa lui Abraam, [j]amicul meu: 9 Tu, pre care te-am luat din marginile pământului, Şi te-am chiemat dela hotarele lui, Şi ţi-am zis: Tu *eşti* servul meu; Eu pre tine te-am ales, şi nu te voiu lepădà.

10 [k]Nu te teme; [l]căci eu cu tine *sunt;* Nu te înspăimântà, căci eu *sunt* Dumnezeul tău, Eu te voiu întări, şi te voiu ajutà, Te voiu scutì cu dreapta mea cea învingătoare. 11 Iată, toţi cei ce s'au mâniat asupra ta, Se vor [m]ruşinà şi vor roşì; Vor fi nimiciţi; Şi cei ce ţi se vor împotrivì vor pierì. 12 Tu-i vei căutà, dar nu-i vei găsì, Pre cei ce s'au certat cu tine; Cei ce s'au luptat asupra ta Vor fi nimiciţi, pierduţi. 13 Căci eu, Domnul, Dumnezeul tău, *sunt cel ce* ţine dreapta ta, Zicând către tine: [n]Nu te teme, eu te voiu ajutà. 14 Nu te teme, vierme al lui Iacob, grămăzioară a lui Israel! Eu te voiu ajutà, Zice Domnul, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel. 15 Iată, [o]eu te voiu face treerătoare ascuţită, nouă, cu multe tăişuri; Vei treerà munţii, şi-*i* vei mărunţì, Şi vei face colinele ca pleava. 16 Le vei [p]vânturà, şi vântul le va duce, Şi vârtejul le va risipì; Iar tu te vei bucurà în Domnul, [q]Te vei fălì în Sfântul lui Israel. 17 *Când* săracii şi neavuţii tăi vor căutà apă, şi negăsind-o, Limba lor se va uscà de sete, Eu Domnul îi voiu ascultà, Eu Dumnezeul lui Israel nu-i voiu părăsì. 18 Voiu deschide [r]fluvii pe înălţimi, Şi fântâni în văi; Voiu face [s]deşertul baltă de apă, Şi pământul uscat isvoare de apă; 19 Sădì-voiu în pustiu cedrul, sălcii, Mirul şi olivul; Voiu pune în deşert ciparosul La un loc cu pinul şi cu bradul; 20 [t]Ca să vadă, şi să cunoască, Să priceapă, şi să înţeleagă cu toţii, Că mâna Domnului a făcut aceasta, Şi *că* Sfântul lui Israel a creat aceasta. 21 Aduceţi judecata voastră, zice Domnul; Apropiaţi-vă cu dovezile voastre, zice regele lui Iacob. 22 [u]Apropie-se, şi spună-ne ce se va întâmplà; Spună cele ce *au fost* mai nainte, Ca să ne gândim *la* ele, şi ca să pricepem ieşirea lor; Sau facă-ne să auzim cele viitoare. 23 [v]Spuneţi cele ce se vor întâmplà la urmă, Ca să cunoaştem că *sunteţi* zei; Da, [x]faceţi bine sau faceţi rău, Ca să ne mirăm şi să vedem cu toţii. 24 Iată, [y]*sunteţi* nimic Şi lucrul vostru *mai puţin* decât nimicul; Urâciune *este cel ce* v'a ales. 25 Sculatu-*l*-am de meazănoapte, şi el a venit, Dela răsăritul soarelui [z]a chiemat numele meu, Şi a călcat preste domni, ca *pe* lut, Cum calcă olarul lutul. 26 Cine *ne*-a spus *acestea* dela început, ca să *le* cunoaştem, Şi mai nainte *de a se întâmplà*, ca să zicem: „Drept?“ Nimenea n'*a fost*, care să le fi dat în ştire, Nimenea n'*a fost*, care să fi auzit cuvintele voastre. 27 *Eu sunt* cel d'întâi *care spun* Sionului: Iată, iată acestea! Şi dau Ierusalimului un spunător de ştire bună. 28 Căci m'am uitat, şi nu *erà* nimenea, Da, între dânşii nu *erà* nici unul, care să-*i* sfătuească, Care să fi răspuns un cuvânt, când i-am întrebat. 29 Iată, toţi *sunt* deşertăciune, Lucrurile lor nimic; Chipurile cele cioplite ale lor sunt vânt şi deşertăciune.

---

d Cap. 44. 7. | *g* Cap. 40. 19 | *j* 2 Cron 20. 7. | *m* Esod. 23. 22. | *p* Ier. 51 2. | *s* Ps. 107. 35. | *v* Ioan. 13. 19. | *z* Ezra. 1. 2.
e Cap. 43. 10. | *h* Cap. 40. 20. | *k* Vers. 13. 14. | *n* Vers. 10. | *q* Cap. 45 25. | *t* Iov. 12. 9. | *x* Ier. 10. 5. | —
f Cap. 40. 19. | *i* Deut 7. 6. | *l* Deut. 31. 6, 8. | *o* 2 Cor. 10. 4,5. | *r* Cap. 35. 6, 7. | *u* Cap. 45. 21. | *y* 1 Cor 8. 4. |

Servul lui Dumnezeu Messia, în blândeţea sa, o lumină pentru păgâni şi un povăţuitor al poporului orbit.

42 Iată [a]servul meu, pre care-l sprijin; Alesul meu, *întru care* [b]binevoieşte sufletul meu: [c]Pus-am spiritul meu preste dânsul: Va răspândì dreptul între naţiuni. 2 Nu va strigà nici nu va ridicà vocea sa. Nici nu va face să *o* audă pe uliţă. 3 Trestia sdrobită nu o va sfărâmà. Nici nu va stinge mucul ce se trece: Va răspândì dreptul adevăr: 4 Nu va obosì, nici va slăbì, Până ce va întemeià dreptul pe pământ. *Până* şi [d]ţările depărtate vor asteptà învăţătura lui. 5 Aşà zice Domnul, Dumnezeu, [e]Cel ce a creat cerurile, şi le-a întins; [f]Cel ce a lăţit pământul cu făpturile lui, [g]Cel ce dă suflare poporului depe dânsul, Şi spirit la cei ce umblă pe el: 6 [h]Eu Domnul chiematu-te-am spre mântuire, Şi voiu sprijinì mâna ta; Te voiu păstrà, [i]şi te voiu face legământ poporului, [j]Lumina naţiunilor; 7 [k]Ca sa deschizi ochii celor orbi, [l]Ca se scoţi din închisoare pre cei legaţi, Pre cei ce şed în [m]întunerecul din prinsoare. 8 Eu *sunt* Domnul, acesta *este* numele meu; Şi nu voiu dà [n]mărirea mea altuia, Nici lauda mea chipurilor cioplite. 6 Iată, s'au împlinit cele d'întâi, Şi *altele* nouă *vă* dau în ştire; Înainte de ce ele să se arete, vi-le dau în ştire. 10 [o]Cântaţi Domnului cântare nouă, Lauda lui, *voi cei* dela marginea pământului, [p]Voi, ce vă coborîţi pe mare, şi cele d'într'însa: Ţări îndepărtate, şi locuitorii lor: 11 Pustiul şi cetăţile lor ridice-şi *vocea*, Cătunele, *pre care* locueşte Kedarul; Să cânte locuitorii stâncei, Răcnească din vârful munţilor: 12 Deà mărire Domnului, Şi spuie lauda sa în ţări îndepărtate. 13 Domnul ese ca un viteaz, Deşteaptă râvna *lor*, ca un luptător: Strigă şi mugeşte, Birueşte pre neamicii săi. 14 Mult timp tăcut-am, Stătut-am în tăcere, Şi m-am stăpânit! *Acum* voiu strigà, ca femeia în facere: Voiu sfărâmà, şi voiu înghiţì laolaltă: 15 Voiu pustii munţii şi colinele, Şi voiu uscà ierburile lor: Voiu preface fluviile în pământ uscat, Şi bălţile le voiu uscà. 16 Şi voiu conduce pre orbi pe calea, *ce* nu *o* ştiau, Îi voiu îndreptà în cărările, pe care nu le cunoşteau: Întunerecul lumină îl voiu face înaintea lor, Şi cele strâmbe drepte: Acestea le voiu face pentru ei, şi nu-i voiu părăsì. 17 Înturnà-se-vor înapoi, ruşinà-se-vor, Cei ce se încred în chipuri cioplite, Cei ce zic chipurilor turnate: „Voi *sunteţi* zeii noştri.“ 18 Ascultaţi, surzilor! Şi Căutaţi, orbilor! ca să vedeţi. 19 Cine *este* orb, afară de servul meu? Sau surd, ca solul meu *pre care l*-am trimes? Cine *este* orb, ca cel ascultător? Şi *cine este* orb, ca servul Domnului? 20 Vezi multe, dar nu iai seamă *la ele*, Deschizi urechile, dar nu auzi. 21 Plăcutu-i-a Domnului, din mila sa, Ca legea să se mărească, şi măreaţă să fie. 22 Dar acesta *este* popor jefuit şi răpit: Ei toţi *sunt* prinşi în spelunci, Şi ascunşi în închisori: Ei sunt de pradă fără mântuitor, De jaf, şi nimenea nu zice: Dă înapoi. 23 Care din voi va luà aceasta, în urechi, Va ascultà şi va auzì pentru viitor? 24 Cine a dat pre Iacob jafului, Şi pre Israel prădătorilor? Au nu Domnul, asupra căruia noi am păcătuit? Căci în căile lui n'au voit să umble, Şi de învăţătura lui n'au ascultat. 25 De-aceea a răvărsat el asupra lor, Aprinderea mâniei sale şi puterea resbelului: L-a aprins de jur împrejur; Dar el n'a înţeles: L-a ars, dar el n'a luat la inimă.

Dumnezeu îşi mântuieşte poporul, după cum a făgăduit şi din harul său îi iartă vina sa.

43 Şi acum aşà zice Domnul, [a]Creatorul tău, Iacoabe, [b]Şi Făcătorul tău, Israele: Nu te teme: [c]căci eu te-am mântuit, [d]*Te*-am chemat pe numele tău; al meu *eşti*. 2 [e]Când vei trece prin ape, [f]cu tine *voiu fi*: Şi prin fluvii, nu te vor acoperì: Când vei [g]umblà prin

Capul 42.
a Filip. 2. 7.
b Mat. 3. 17.
c Ioan 3. 34.
d Fac 49. 10.
e Zech. 12. 1.
f Ps. 136 6
g Fapt. 17. 25.
h Cap. 43. 1.
i Cap. 49. 8.
j Fapt. 13. 47.
k Cap. 35. 5.
l Ebr. 2. 14, 15.
m Cap. 9. 2.
n Cap. 48. 11.
o Ps. 33. 3.
p Ps. 107 23.
Capul 43.
a Vers. 7.
b Cap. 44 2,21, 24
c Cap. 44. 6.
d Cap. 42. 6.
e Ps. 66. 12.
f Deut. 31. 6, 8.
g Dan. 3. 25, 27.

foc, nu te vei frige. Nici nu te va arde flacăra; 3 Căci eu, Domnul, Dumnezeul tău, Sfântul lui Israel, *sunt* Mântuitorul tău. [h] *Pentru* răscumpărarea ta dat-am Egiptul. Pentru tine *dat-am* Etiopia și Șeba.

4 Fiindcă ești scump în ochii mei. *Fiindcă* ești onorat, și te-am iubit: Deaceea dat-am oameni *mulți* pentru tine, și popoare pentru viața ta. 5 [i] Nu te teme: căci eu *sunt* cu tine: Dela răsărit voiu aduce semințiа ta. Și dela apusuri te voiu adună: 6 Zice-voiu către mează-noapte: Dă. Și către meazăzi: Nu-*l* oprì; Adu pre fiii mei din depărtare. Și pre fetele mele dela marginile pământului; 7 Pre tot cel ce se [j] chiamă cu numele meu, Pre cel ce [k] l-am creat pentru mărirea mea, pre care [l] l-am format. Și l-am făcut. 8 [m] Scoate pre poporul cel orb, ce are ochi, Și pre cel surd, ce are urechi; 9 Adune-se toate națiunile. Și stringă-se *toate* popoarele! [n] Care dintre ele poate să *ne* spună aceasta? Să ne deà în știre cele de mai înainte? Aducă pre marturii lor, ca să se îndrepteze. Ca să se audă, și să se zică: Cu adevărat! 10 [o] Voi *sunteți* marturii mei, zice Domnul. [p] Și servul meu, pre care l-am ales: Ca să cunoașteți, și să credeți în mine. Și să înțelegeți că eu *sunt*: [q] Înainte de mine nici un Dumnezeu n'a fost. Nici va fi după mine. 11 Eu, eu [r] sunt Domnul: Și afară de mine mântuitor nu *este*. 12 Eu am prezis, și am mântuit. *Și* datu-*v*'am în știre, precând [s] zeu străin încă nu era între voi: [t] Deaceea voi sunteți marturii mei, zice Domnul, Că eu sunt Dumnezeu. 13 [u] Dela începerea zilelor sunt. Și nu este cine să mântuiască din mâna mea: Lucrez, și cine *mă* va [v] împedecà? 14 Așà zice Domnul, Răscumpărătorul vostru, Sfântul lui Israel. Pentru voi am trimis la Babilon, Și am dat jos toate zăvoarele lui; Și cântarea de bucurie a Chaldeilor în suspinuri *am prefăcut-o*. 15 Eu *sunt* Domnul, Sfântul vostru, Făcătorul lui Israel, Regele vostru. 16 Așà zice Domnul, Care [x] a făcut drum prin mare, Și [y] cărare în apele cele puternice: 17 Cel ce [z] a scos care și cai, armată și putere: *Toți* la un loc stau întinși jos, nu se vor *mai* scula, Trecutu-s'au, stinsu-s'au, ca mucul. 18 [a] Să nu vă aduceți aminte de cele de mai nainte? Și să nu vă gândiți la cele din vechime? 19 Iată! fac [b] un lucru nou: Curând se va ivì: nu-l cunoașteți? Da, [c] fac drum în pustiu, Fluvii în locuri secetoase. 20 Fiarele câmpului, Șacalii și struții onorà-mă-vor: Pentru că [d] dau ape în pustiu, Fluvii în locuri secetoase: Ca să adăp poporul cel ales al meu. 21 [e] Pre poporul, pre care mi-l-am format; El să proclame lauda mea. 22 Dar tu, Iacoabe, nu m'ai invocat, [f] Obositu-te-ai de mine, Israele: 23 [g] Tu nu mi-ai adus mieii arderilor de tot ale tale, Nici nu m'ai onorat cu jertfirile tale; Nici nu te-am îngreuiat cu darurile de pâne; Nici nu te-am obosit, *aducându-mi* tămâiere: 24 Tu pentru mine cu argint trestie mirositoare n'ai cumpărat, Nici m'ai îndestulat din grăsimea jertfirilor tale; Ci îngreuiatu-m'ai cu păcatele tale, [h] Obositu-m'ai cu fărădelegile tale. 25 Eu, eu *sunt* cel ce [i] șterge fărădelegile tale, [j] pentru mine, Și păcatele tale nu mi-le voiu aminti. 26 Adu-mi aminte, să ne judecăm împreună. Vorbește, ca să te îndreptezi: 27 Arhiereul tău a păcătuit, Și profeții tăi au neleguit împotriva mea: 28 Pentru aceea pângărit-am pre mai marii templului, Și am dat pre Iacob blestemului, Și pre Israel ocărei.

Vărsarea duhului și harului.

44 Iar acum, ascultă, servul meu, [a] Iacoabe, Și Israele, pre care *te*-am ales: 2 Așà zice Domnul, care te-a făcut, [b] Și te-a format din mitră, *care* te va ajutà: Nu te teme, servul meu, Ia-

[h] Prov. 11. 8.
[i] Ier. 30. 10, 11.
[j] Iac. 2. 7.
[k] 2 Cor. 5. 17.
[l] Vers. 1.
[m] Ezec. 12. 2.
[n] Cap. 41. 21, 22, 26.
[o] Cap. 44. 8.
[p] Cap. 42. 1.
[q] Cap. 41. 4.
[r] Osea. 13. 4.
[s] Deut. 32. 16.
[t] Cap. 44. 8.
[u] Ps. 90. 2.
[v] Iov. 9. 12.
[x] Esod. 14. 16, 22.
[y] Ios. 3. 13, 16.
[z] Esod. 14. 4-9, 25.
[a] Ier. 16. 14.
[b] 2 Cor. 5. 17.
[c] Esod. 17. 6.
[d] Cap. 48. 21.
[e] Efes 1. 5, 6.
[f] Mal. 1. 13.
[g] Amos. 5. 25.
[h] Mal. 2. 17.
[i] Fapt. 3. 19.
[j] Ezec. 36. 22, etc.

Capul 44.

[a] Ier. 30. 10.
[b] Cap. 43. 1, 7.

coabe, Şi tu [c]Ieşurune, pre care te-am
ales; 3 Căci [d]răspândì-voiu apă pe *lo-*
curile seci, Şi fluvii pe uscat; Răspândì-
voiu spiritul meu preste seminţia ta, Şi
binecuvântarea mea preste urmaşii tăi:
4 Vor răsări ca *firele* din iarbă, Ca săl-
cia lângă pâraiele de apă. 5 Unul zi-
ce-va: Eu *sunt* al Domnului: Şi altul
numi-se-va cu numele lui Iacob: Şi un
altul scriè-va *cu* mâna sa: Al Domnului
sunt, Şi *se* va numì cu numele lui Israel.

Nebunia idolatriei.

6 Aşà zice Domnul, regele lui Israel,
[e]Şi răscumpărătorul lui, Domnul, *Dum-*
nezeul oştirilor: [f]Eu sunt cel d'întâiu
şi cel din urmă, Şi afară de mine nu *este*
Dumnezeu. 7 [g]Şi cine poate zice, *că*
este asemenea cu mine? *Proclamă-se*, şi
spuie, şi să înşire toate câte *s'au întâm-*
plat! Apoi să spună cele viitoare, Cele
ce au să fie. 8 Nu te teme, nici nu te
înspăimântà! [h]Au nu *ţi*-am dat în ştire
din început, şi au nu ţi-am spus *acestea;*
[i]Voi *sunteţi* marturii mei: *Că* nu *este*
alt Dumnezeu afară de mine, [j]Nici *altă*
stâncă: *Unul ca acesta nu-l* cunosc.
9 [k]Făcătorii de idoli toţi *sunt* deşertă-
ciune, Şi lucrurile lor cele mai frumoase
nu folosesc: Şi *apoi* ei înşişi mărturisesc
asupră-le, spre ruşinea lor; Căci [l]nu văd,
nici nu înţeleg. 10 Cine a format un
zeu, Sau a turnat un chip cioplit,[m]*ce* de
nici un folos nu este? 11 Iată, toţi so-
ţii lui [n]roşesc *de dânsul!* Căci înşişi ma-
estrii săi *sunt* oameni; Se adună toţi îm-
preună, să steà, Se tem *şi* se ruşinează
la un loc. 12 [o]*Unul* taie *o bucată* de fier
cu maiul, Lucrează cu cărbuni şi cu cio-
canele îi dă formă; O lucrează cu bra-
ţul său cel tare, Şi flămânzind, slăbeşte;
Nebând apă, oboseşte. 13 *Altul* lu-
crează lemne, întinde dreptarul, îl însem-
nează cu condeiul; Îl netezeşte cu oblul;
Îl însemnează cu compasul, Şi-l face
după chipul unui om, După frumseţea o-
menească; Ca să rămână în casă. 14 Îşi
taie cedri: Îşi ià ciparosul şi stejarul, Pre
care şi-i alege din arborii pădurei; El să-
deşte pinul, şi ploaia *îl ajută* să crească.
15 Şi pe urmă serveşte omului de ars;
El ià dintr'însul, şi se încălzeşte; Arde
dintr'însul, şi coace pâne; Şi apoi *îşi mai*
face şi un zeu, şi se închină *lui*, Îl face
chip cioplit, şi îngenunchiază înaintea
lui! 16 O parte dintr'însul a ars-o cu
foc; Cu *ceealaltă* parte mânâncă carnea;
Frige friptură, şi se satură; Şi *se* încăl-
zeşte, zicând: „M'am încălzit, văzut-am
focul;“ 17 Şi rămăşiţa din el o face zeu,
chip cioplit, Îngenunchiază înaintea lui,
şi i-se închină, i-se roagă, şi zice: „Scapă-
mă, căci tu *eşti* zeul meu!“ 18 [p]Ei nu
cunosc şi nu înţeleg: Căci [q]*şi*-au tân-
cuit ochii lor, ca să nu vadă, *Şi* inimile
lor, ca să nu înţeleagă. 19 Şi nu [r]s'au
socotit cu sine, Nici nu *este* cunoştinţă
şi înţelegere într'înşii, ca să zică: „Ars-
am o parte dintr'însul în foc, Copt-am
pâne pe cărbunii lui, Fript-am carne, şi
am mâncat-*o*, Şi rămăşiţa din el să o fac
urîciune, Îngenunchià-voiu la butucul de
lemn.“ 20 Paşte cenuşă; [s]inima *lui* a-
măgită l-a rătăcit, Ca să nu-şi poată mân-
tuì sufletul, nici să zică: „La dreapta mea
oare nu *este* minciună?“

Jertarea şi mântuirea lui Israel.

21 Ţine minte acestea, Iacoabe şi Is-
raele. Căci [t]serv al meu eşti: Eu te-am
format; serv al meu *eşti*; Israele, nu vei
fi uitat de mine. 22 [u]Făcut-am să piară,
ca arborii, fărădelegile tale, Şi ca pre un
nour, păcatele tale; Întoarce-te la mine,
că [v]eu te-am răscumpărat. 23 [x]Cântaţi,
cerurilor! căci Domnul *a* făcut *aceasta;*
Strigaţi, cele de supt pământ! Scoateţi
cântare de bucurie, voi munţilor! Pădu-
rilor, şi toţi arborii din ele! Căci Dom-
nul a răscumpărat pre Iacob, Şi s'a mă-
rit întru Israel. 24 Aşà zice Domnul,
[y]Răscumpărătorul tău, Şi [z]care te-a for-
mat din mitra *mumei:* Eu *sunt* Domnul,
care a făcut toate; [a]Care singur a întins
cerurile; Care dela sine a lăţit pământul: 25 Care zădărniceşte semnele vor-

---

c Deut. 32. 15. | *f* Apoc. 1. 8, 17. | *i* Cap. 43.10,12. | *l* Ps. 115. 4,etc. | *o* Cap. 40. 19. | *r* Cap. 46. 8. | *u* Cap. 43. 25. | *y* Cap. 43. 14.
d Ioel. 2. 28. | *g* Cap. 41. 4, 22. | *j* Deut. 4. 35,39. | *m* Ier. 10. 5. | *p* Cap. 45. 20. | *s* Osea. 4. 12. | *v* 1 Pet. 1.18,19. | *z* Cap. 43. 1.
e Cap. 43. 1, 14. | *h* Cap. 41. 22. | *k* Cap. 41.24,29. | *n* Ps. 97. 7. | *q* 2 Thes. 2. 11. | *t* Vers. 1. 2. | *x* Ps. 69. 34. | *a* Iov. 9. 8.

bitorilor de minciuni, Şi dă de sminteală pre ghicitori; Care întoarce îndărăt pre cei înţelepţi, Şi prosteşte ştiinţa lor; 26 Care întăreşte cuvântul servului său. Şi împlineşte sfatul solilor săi; Care zice către Ierusalim: „Vei fi locuit;“ Şi către cetăţile lui Iuda: „Vă veţi rezidi, Şi voiu ridică ruinele lui.“ 27 Care zice către adâncime: „Usucă-te, Secă-voiu fluviile tale;“ 28 Care zice către Cir: „*Aceasta este* păstorul meu, *Care* va îndeplini toată voia mea;“ Şi care zice către Ierusalim: „Te vei rezidi:“ Şi către templu: „Se vor aşezà temeliile tale.“

Cores (Cir) unealtă Atotputernicului spre umilirea idolilor şi spre mântuirea lui Israel.

45 Aşà zice Domnul către unsul său, Către Cir, pre care l-am ţinut la [a] dreapta; [b] Ca să supun popoarele înaintea lui, Ca să desleg coapsele regilor, Ca să deschid uşile înaintea lui; Şi porţile să nu se închidă: 2 Eu merge-voiu înaintea ta, [c] Şi netezì-voiu înălţimile cele măreţe: [d] Sfărâmà-voiu uşile de aramă, Şi tăià-voiu zăvoarele de fier; 3 Şi-ţi voiu dà tezaurele întunerecului, Şi avuţiile ascunse: [e] Ca să cunoşti că eu, Domnul, Care [f] pe nume *te* chiem, *Sunt* Dumnezeul lui Israel. 4 Pentru [g] Iacob, servul meu, Şi *pentru* Israel, alesul meu, Te-am chemat pe numele tău; Te-am numit, deşì [h] nu m'ai cunoscut. 5 Eu [i] *sunt* Domnul, [j] şi alt *Dumnezeu* nu *este*, Afară de mine nu *este alt* Dumnezeu; [k] Eu te-am încins, de şi nu m'ai cunoscut; 6 [l] Ca să cunoască dela răsăritul soarelui, Şi dela apus, că afară de mine nu *este* nimenea: Eu *sunt* Domnul, şi nu *este* altul; 7 Cel ce face lumina, şi creează întunerecul, Cel ce face pacea, şi [m] creează răul, Eu Domnul fac toate acestea. 8 [n] Picuraţi de sus, cerurilor! Şi nourilor, faceţi să curgă fericirea! Deschidă-se pământul şi nască mântuirea, Şi dreptatea răsară împreună! Eu Domnul am făcut aceasta. 9 Vai celui, care se ceartă cu [o] Făcătorul său, Un hârb dintre hârburile ţărânei: [p] Lutul să zică oare către formatorul său: „Ce faci?“ Sau făptura ta: „El n'are mâni?“ 10 Vai celui ce zice părintelui său: „Ce naşti?“ Sau către femeie: „La ce ai dureri de facere?“ 11 Aşà zice Domnul, Sfântul lui Israel şi Făcătorul său: Au doară întrebà-mă-veţi de cele viitoare de [q] fiii mei? Şi dà-mi-veţi poruncă pentru [r] lucrul mânelor mele? 12 [s] Eu am făcut pământul. Şi [t] am creat omul depe dânsul: Eu cu mânele mele am întins cerurile, Şi am dat poruncă la [u] toată oştirea lor. 13 [v] Eu am sculat pre acela spre mântuire, Şi voiu face drepte toate căile lui: El va [x] zidì cetatea mea, şi va dà drumul prisonierilor mei, [y] Nu pentru preţ, nici pentru daruri. Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 14 Aşà zice Domnul: [z] Câştigul Egiptului şi comerciul Etiopiei, Şi al Sabeilor, bărbaţi mari de corp, Vor trece la tine, *Ierusalimule*, şi ale tale vor fi; Din dărăt te vor urmà; [a] cu lanţuri vor trece, Ţi-se-vor plecà, şi se vor închinà înaintea ta, *Zicând:* [b] Numai în tine *este* Dumnezeu, [c] Nu *este* alt Dumnezeu afară de *dânsul!* 15 Cu adevărat tu *eşti* Dumnezeu, tu cel [d] ce te ascunzi, Dumnezeu al lui Israel, Mântuitorul! 16 Se vor ruşinà şi vor roşì cu toţii, Vor ajunge de ruşine la un loc *Toţi* [e] făcătorii de idoli. 17 [f] *Dar* Israel se va mântuì prin Domnul cu mântuire vecinică; Nu vă veţi ruşinà, nici veţi roşì în veci şi nesfârşit. 18 Căci aşà zice Domnul, cel [g] ce a creat cerurile, Acest Dumnezeu care a format pământul, l-a făcut, Şi l-a întemeiat; Nu înzădar el l-a creat, *ci* l-a format ca să se locuească; [h] Eu sunt Domnul, şi un altul nu *este*. 19 N'am vorbit [i] în ascuns, în vreun loc întunecos al pământului; N'am zis către seminţia lui Iacob: Căutaţi-mă înzădar; [j] Eu, Domnul, vorbesc dreptatea, spun cele drepte. 20 Adunaţi-vă, şi veniţi!

Capul 45.
a Cap. 41. 13.
b Dan. 5. 30.
c Cap. 40. 4.
d Ps. 107. 16.
e Cap. 41. 23.
f Esod. 33 12, 17.
g Cap. 44. 1.
h 1 Thes. 4. 5.
i Deut. 4. 35 39.
j Vers. 14. 18, 21, 22.
k Ps. 18. 32, 39.
l Ps. 102. 15.
m Amos. 3. 6.
n Ps. 72. 3.
o Cap. 64. 8
p Rom. 9. 20.
q Ier. 31. 9.
r Isa. 29. 23.
s Ier. 27. 5.
t Fac. 1. 26, 27.
u Fac. 2. 1.
v Cap. 41. 2.
x 2 Cron. 36. 22, 23.
y Rom. 3. 24.
z Ps. 68. 31.
a Ps. 149. 8.
b 1 Cor. 14. 25.
c Vers. 5.
d Ps. 44. 24.
e Cap. 44. 11.
f Rom. 14. 26.
g Cap. 42. 5.
h Vers. 5.
i Deut. 30 11
j Ps. 19. 8.

Apropiaţi-vă împreună, voi cei scăpaţi ai popoarelor! [k]Sunt fără pricepere *toţi căţi* poartă lemn de chip cioplit, Şi se roagă către un zeu *ce* nu-*i* poate mântuì. 21 Spuneţi-*le*, şi aduceţi-*i* încoace; Şi sfătuiască-se: Au doară [l]cine a dat în ştire aceasta din vechime? *Sau cine* a spus-o de atuncia? Au nu eu, Domnul? [m]Nu *este* alt Dumnezeu afară de mine: Dumnezeu drept şi mântuitor: afară de mine un altul nu *este*. 22 [n]Căutaţi la mine, şi mântuiţi-vă toate marginile pământului! Căci eu *sunt* Dumnezeu, şi altul nu *este*. 23 [o]Pe mine însu-mi m'am jurat; Mântuirea a ieşit din gura mea, Un cuvânt, *ce* nu se va întoarnà: Că [p]tot genunchiul se va plecà înaintea mea, Toată limba *îmi* va jurà; 24 Şi-*mi* vor zice: „Numai în *tine*, Doamne“ *este* mântuirea şi puterea: La el vor venì, Şi se vor ruşinà toţi cei ce se mânie asupra lui: 25 În Domnul se va îndreptà, şi se va fălì, Toată seminţia lui Israel.

Dumnezeirea Domnului arătată în răsturnarea idolilor şi idolatrilor din Babilon.

46 Bel [a]căzut-a pe genunchi, încovăiatu-s'a Nebo. *Idolii* săi pusus'au pe animale şi pe vite: Idolii, pre care eraţi deprinşi a-i purtà, *le-au* împovărat; [b]Ei *sunt* o sarcină pentru animalul ostenit. 2 Ei se încovoaie, cad pe genunchi, Nu pot scăpà sarcina: [c]Şi ei înşişi sunt duşi în prinsoare. 3 Ascultaţi-mă, casă a lui Iacob, Şi toată rămăşiţa casei lui Israel, *Voi*, [d]cu care m'am însărcinat din mitra *mumei*, *Voi toţi*, pre cari i-am purtat din sânul ei! 4 Până la bătrâneţele *voastre* [e]eu acelaşi *voiu fi;* Până la peri cărunţi [f]eu vă voiu purtà; Eu *v*'am făcut, şi eu vă voiu duce, Da, vă voiu duce, şi vă voiu scăpà. 5 [g]Cu cine mă veţi asemănà şi mă veţi potrivì? Cu cine asemănându-mă, deopotrivă vom fi? 6 [h]Ei varsă aurul din sac, Şi cumpănesc argint cu balanţă: Năimesc pre argintar, ca să-l prefacă în zeu; Şi *apoi* ingenunchiază, şi se închină *lui:* 7 [i]Îl ridică pe umeri, il aduc, Şi-*l* aşează la locul său, ca să steà: Din locul său nu se mai mişcă; Şi [j]*de* strigă *care-va* către el, el nu poate răspunde; Din nevoia sa nu poate să-l mântuiască. 8 Ţineţi minte aceasta, şi arătaţi-vă bărbaţi, [k]Luaţi-*o* la inimă, voi cei fărădelege: 9 [l]Ţineţi minte cele de mai nainte, din vechime: Căci eu *sunt* Dumnezeu, şi altul nu *este;* Eu sunt Dumnezeu şi nimenea asemenea mie; 10 Care din început spun sfârşitul, Şi de mai nainte cele neîntâmplate, Zicând: „Statul meu va stà, Şi voiu împlinì toată voinţa mea:“ 11 Chemând paserea răpitoare dela răsărituri, Pre bărbatul sfatului meu din ţară îndepărtată; Da, am zis-*o*, şi o voiu face să vină, Am cugetat-o, şi o voiu şi face. 12 Ascultaţi-mă, voi cei tari de inimă, Cei depărtaţi dela mântuire! 13 Am apropiat fericirea mea; nu mai *este* departe, Şi mântuirea mea nu va întârzià: Voiu dà Sionului mântuirea, Pentru Israel, mărirea mea.

Peirea îndârjitului şi superstiţiosului Babilon.

47 [a]Coboară-te, şi [b]şezi în ţărână, fecioară, fată a Babilonului, Şezi pe pământ, Fără tron, fată a Chaldeilor! Căci nu te vei mai numì moale şi gingaşă. 2 [c]Ià răşniţa, şi macină făină! Ridică vălul, sufleacă-ţi poalele! Desgoleşte-ţi şoldurile, treci râurile! 3 [d]Goliciunea ta se va desgolì, Da, ruşinea ta se va vedeà. [e]Răsbunare voiu luà, Şi nu voiu cruţà pre nimenea. 4 *Cât pentru* [f]răsbunătorul nostru, Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* numele lui, Sfântul lui Israel. 5 Şezi [g]tăcând, şi întră în întunerec, fată a Chaldeilor! [h]Căci nu te vei mai numì regina regatelor. 6 [i]Mâniatu-m'am asupra poporului meu, [j]Pângărit-am moştenirea mea, Şi i-am dat în mâna ta: *Dar* tu nu le-ai arătat îndurare: [k]Ai îngreuiat foarte jugul tău *chiar* şi asupra bătrânului. 7 Şi ai zis:

---

k Rom. 1. 22,23.
l Cap. 41. 22.
m Cap. 44. 8.
n Ps. 22. 27.
o Ebr. 6. 13.
p Rom. 14. 11.

Capul 46.

a Cap. 21. 9.
b Ier. 10. 5.
c Ier. 48. 7.
d Esod. 17. 4.
e Ps. 102. 27.
f Ps. 48. 14.
g Cap. 40 18,25.
h Cap. 40. 19.
i Ier. 10. 5.
j Cap. 45. 20.
k Cap. 44. 19.
l Deut. 32. 7.

Capul 47.

a Ier. 48. 18.
b Cap. 3. 26.
c Mat. 24. 41.
d Nah. 3. 5.
e Rom. 12. 19.
f Ier. 50. 34.
g 1 Sam. 2. 9.
h Dan. 2. 37.
i 2 Sam. 24. 14.
j Cap. 43. 28.
k Deut. 28. 50.

„În veci voiu fi [l]regină“: *Şi* n'ai [m]gândit aceasta în inima ta, [n]Nici ţi-ai adus aminte de cele depe urmă. 8 Acum dar ascultă aceasta, tu cea dedată plăcerilor, Ceeace locueşti fără grijă, Ceeace zici în inima ta: [o]„Eu *sunt*, şi afară de mine alta nu *este;* [p]Nu voiu şedeà văduvă, Şi nu voiu cunoaşte pierderea de copii.“ 9 Dar amândouă acestea vor venì asupră-ţi deodată, într'o zi: Pierderea de copii şi văduvia, Vor venì preste tine în *toată* plinitatea lor, Pentru mulţimea farmecelor tale, *Şi* pentru multa îmbelşugare a descântecelor tale. 10 Şi ai fost sigură în răutatea ta; Ai zis: „Nu mă vede nimenea“. Înţelepciunea ta şi ştiinţa ta te-au amăgit: Şi ai zis în inima ta: „Eu *sunt*, şi afară de mine altu nu *este*.“ 11 Pentru aceea va venì nefericirea preste tine, Fără să o poţi abate prin încântările *tale;* Şi nevoia va cădeà preste tine, Fără să poţi a o împăcà; Şi peirea va venì preste tine deodată, pe neaşteptate. 12 Opreşte-te acum cu descântecele tale, Şi cu mulţimea farmecelor tale, Cu care te-ai muncit din tânăreţele tale; Poate, vei trage *din ele* vre-un folos, Poate, vei reuşì! 13 Oare obositu-te-ai în mulţimea sfaturilor tale? Scoale-se acum şi să te ajute cei ce împart cerul, privitorii stelelor, Cei ce prezic pe toată luna De cele ce se vor întâmplà! 14 Iată, ei vor fi ca miriştea, Pre care focul o arde: Ei nu vor puteà să se mântuiască de puterea flacărei, *Care cu adevărat* nu *va fi* ca cărbunele, *cu care* să se poată încălzì careva, *Nici* ca jăraticul, ca să steà careva înaintea lui. 15 Aşà îţi vor fi aceia, cu care te-ai ostenit, Cu care ai avut a face din tânăreţele tale; Fiecare se va trage la o parte. Nimenea nu te va mântuì.

Învitarea lui Dumnezeu către poporul său încăpăţânat, să crează miloasa sa mânuire şi să-l asculte.

48 Ascultă aceasta, casă a lui Iacob, *Voi* cei ce vă chemaţi cu numele lui Israel, Şi *voi* [a]cei ieşiţi din izvoarele lui Iuda: [b]*Cei* ce juraţi în numele Domnului: Şi mărturisiţi pre Dumnezeul lui Israel, [c]*Dar* nu cu adevăr, nici în dreptate. 2 Căci ei îşi iau numele [d]dela cetatea cea sfântă, Şi [e]se razămă pe Dumnezeul lui Israel. Pe Domnul, al cărui nume *este* Dumnezeul oştirilor. 3 [f]Spus-am de demult cele de dinainte; Ieşit-au din gura mea, şi le-am dat în ştire; Pe neaşteptate făcutu-*le*-am, [g]şi s'au întâmplat. 4 Pentru că ştiam, că *eşti* îndărătnic, [h]Grumazul tău vână de fier, Şi fruntea ta *de* aramă: 5 [i]Deaceea spusu-ţi-am de demult *acestea;* Până a nu se face, datu-ţi-*le*-am în ştire, Ca să nu zici: Idolul meu le-a făcut, Şi chipul meu cel cioplit şi chipul meu cel vărsat le-au poruncit. 6 *Le*-ai auzit: *deci* vezi-le toate; Au nu *le* veţi mărturisi? Şi acum, *iată!* iţi dau în ştire lucruri nouă Şi ascunse, pre care nu le ştiai. 7 Acum se făcură, nu de demult, Înaintea zilei *acesteia* n'auzişi de dânsele: Ca să nu zici: Iată, le ştiam! 8 Nici auzişi, nici ştiuseşi, Nici de demult nu se deschise urechea ta; Căci ştiam, că cu necredinciosie te porţi, Şi că [j]din mitra *mumei* neascultător te chemi. 9 [k]Pentru numele meu [l]amân mânia mea, Şi pentru lauda mea mă stăpânesc, Să nu te stârpesc. 10 Iată, [m]topitu-te-am, dar *n'am aflat* argint, Alesu-te-am în cuptorul strâmtorării. 11 [n]Pentru mine, pentru mine făcut-am *aceasta:* Căci *altfel* [o]cât de mult *nu s'ar fi* pângărit *numele meu!* Dar [p]nu dau altuia mărirea mea. 12 Ascultă-mă, Iacoabe, Şi tu, Israele, pre care te-am chemat, [q]Eu *sunt:* eu *sunt* [r]cel dintâiu şi cel din urmă: 13 [s]Mâna mea întemeiat-a chiar şi pământul, Dreapta mea întins-a şi cerurile: Când [t]le chem, toate se înfăţişează. 14 [u]Adunaţi-vă voi toţi, şi ascultaţi: Care din ei prezisu-*v'a* acestea? [v]Domnul l-a iubit; *deci* [x]va face voia lui asupra Babilonului, Şi braţul său *va fi preste* Chaldei. 15 Eu, eu am vor-

l Apoc. 18. 7. *m* Cap. 46. 8. *n* Deut. 32. 29. *o* Zef. 2. 15. *p* Apoc. 18. 7. — *Capul 48* *a* Ps. 68. 26. *b* Deut. 6. 13. *c* Ier. 4. 2. *d* Cap. 52. 1. *e* Mic. 3. 11. *f* Cap. 41. 22. *g* Ios. 21. 45. *h* Esod. 32. 9. *i* Vers. 3. *j* Ps. 58. 3. *k* Ps. 79. 9. *l* Ps. 78. 38. *m* Ps. 66. 10. *n* Vers. 9. *o* Deut 32 26,27. *p* Cap. 42. 8. *q* Deut. 32. 39. *r* Cap. 41. 4 *s* Ps. 102. 25. *t* Cap. 40. 26. *u* Cap. 41. 22. *v* Cap. 15. 1. *x* Cap. 44. 28.

bit; da, [y] eu l-am chemat, L-am adus, și calea sa a prosperat. 16 Apropiați-vă de mine, ascultați aceasta: Dela început [z] n'am vorbit pe ascuns; Când vre-un *lucru* s'a hotărît, acolo *eram.* Și acum [a] Domnul m'a trimis pre mine, și pre Spiritul său. 17 Așà zice [b] Domnul, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel; Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău, cel ce te învață pentru folosul *tău,* [c] Cel ce te conduce pe calea, *pe care* să mergi; 18 [d] Ah, de ai fi ascultat de poruncile mele! [e] Atuncia pacea ta ar fi fost ca un fluviu, Și fericirea ta ca valurile mării; 19 [f] Semința ta ar fi fost ca nisipul, Și urmașii măruntaielor tale ca prundișul ei, Numele lui nu s'ar fi stârpit nici s'ar fi șters de dinaintea mea! 20 [g] Ieșiți din Babilon! Fugiți de Chaldei! Cu voce de cântare spuneți, dați în știre aceasta; Răspândiți aceasta până la marginile pământului; Spuneți: „Domnul a [h] răscumpărat pre servul său Iacob!“ 21 Și ei [i] nu însetară, *când* îi conducea prin deșerturi; [j] Făcut-a să curgă pentru dânșii ape din stâncă, Despicat-a stânca, și apele au curs. 22 Pace nu *este* pentru cei nelegiuiți, zice Domnul.

Servul lui Dumnezeu lumina păgânilor și mântuirea lui Israel.

49 Auziți-mă, [a] țărilor! Și ascultați, popoare îndepărtate; [b] Domnul m'a chemat din mitră, Din sânul mumei mele a amintit numele meu, 2 Și a făcut [c] gura mea ca sabie ascuțită; [d] Supt umbra mânei sale m'a ascuns, Și m'a făcut ca [e] o săgeată poleită; În tolba sa m'a închis; 3 Și a zis către mine: [f] „Tu *ești* servul meu, Israele, [g] în care mă voiu mări.“ 4 [h] Iar eu zis-am: „Înzădar m'am ostenit, În deșert și fără folos mi-am risipit puterea; Dar dreptul meu *este* cu Domnul, Și răsplătirea mea cu Dumnezeul meu.“ 5 Și acum, zice Domnul, [i] Care m'a făcut din mitră, *să-i fiu* serv, Ca să întorc la el pre Iacob: „Deși Israel [j] nu se *mai* strânge: Totuș voiu fi măreț în ochii Domnului, Și Dumnezeul meu va fi puterea mea.“ 6 Și a zis: „Este *lucru* puțin să fii servul meu; Ca să ridici seminția lui Iacob, Și să întorci pre cei scăpați ai lui Israel: Te voiu face și [k] lumină popoarelor, Ca să fii mântuirea mea, până la marginea pământului.“ 7 Așà zice Domnul: Răscumpărătorul lui Israel, Sfântul său, [l] Către acela, pre care fie-cine îl disprețuește, Către acela, pe care-l defaimă poporul, Către servul domnilor: [m] „Regii te vor privi, și se vor scula, Și domnii; și se vor închină *ție,* Pentru Domnul, care este credincios, *Pentru* Sfântul lui Israel, care te-a ales.“ 8 Așà zice Domnul: [n] În timpul îndurării te-am ascultat, Și în ziua mântuirii te-am ajutat, Și te voiu păzì, [o] și te voiu dà de legământ poporului: Ca să reîntocmești țara, și să faci să moștenească moștenirile pustiite; 9 Ca să zici [p] celor închiși: „Ieșiți!“ Celor din întunerec: „Arătați-vă!“ Vor paște pe lângă căi, Și pășunele lor *vor fi* pe toate înălțimile; 10 Nu vor [q] flămânzì, nici nu vor însetà, [r] Nu-i va lovì nici arșița, nici soarele; Căci cel ce-i miluește [s] îi va conduce, Și pe lângă izvoarele de apă îi va purtà. 11 [t] Și voiu face toți munții mei căi, Și căile mele se vor înălță. 12 Iată! [u] aceștia vin de departe, Și iată! aceștia dela miază-noapte și dela apus. Și aceștia din pământul Sinimului! 13 [v] Cântați, cerurilor! și bucură-te, pământule! Scoateți cântări, munților! Căci Domnul a mângăiat pre poporul său, Și pre cei strâmtorați ai săi i-a miluit.

Sion se mângăie cu Mântuitorul său.

14 [x] Zis-a Sionul: Domnul m'a părăsit, Și domnul meu m'a uitat. 15 Au doar [y] puteà-va femeia să uite *până la atâta* pre sugătorul ei, *Încât* să n'aibă nici milă de fiul mitrei ei? Și chiar de va uità ea, [z] Dar eu pre tine nu te voiu uità.

---

y Cap. 45. 1, 2, etc.
z Cap. 45. 19.
a Zech. 2.8,9,11.
b Cap. 43. 14.
c Ps. 32. 8.
d Deut. 32. 29.
e Ps. 119. 165.
f Fac. 22. 17.
g Zech. 2. 6, 7.
h Esod. 19. 4, 5, 6.
i Cap. 41.17,18.
j Esod. 17. 6.

Capul 49.

a Cap. 41. 1.
b Ioan. 10. 36. Gal. 1. 15.
c Ebr. 4. 12. Apoc. 1. 16.
d Cap. 51. 16.
e Ps. 45. 5.
f Zech. 3. 8.
g Etes. 1. 6.
h Ezec. 3, 19.
i Vers. 1.
j Mat. 23. 37.
k Fapt. 13. 47.
l Mat. 26. 67.
m Ps. 72. 10, 11.
n 2 Cor. 6. 2.
o Cap. 42. 6.
p Zech. 9. 12.
q Apoc. 7. 16.
r Ps. 121. 6.
s Ps. 23. 2.
t Cap. 40. 4.
u Cap. 43. 5, 6.
v Cap. 44. 23.
x Cap. 40. 27.
y Mat. 7. 11.
z Rom. 11. 29.

16 Iată [a]pe palmele mele te-am săpat, Zidurile tale totdeauna *sunt* înaintea mea! 17 Fiii tăi aleargă; Dar [b]cei ce te-au surpat și te-au pustiit, se duc dela tine. 18 [c]Înalță în jur ochii tăi, și vezi! Toți aceștia se adună, vin către tine! Viu *sunt*, zice Domnul, Cu toți aceștia, [d]ca cu o podoabă te vei îmbrăcà, Și cu ei te vei încinge, ca o mireasă *sculele ei.* 19 Căci deșerturile tale, și locurile cele pustiite ale tale, și pământul tău cel stricat. [e]Vor fi acum prea strâmte pentru locuitorii lui: Iar cei ce te mâncau, se vor îndepărtà de tine. 20 [f]Fiii, pre cari îi vei căpătà, [g]după pierderea ta de ceialalți, Vor zice încă la urechile tale: „Strâmt *este* locul pentru mine; Fă-mi loc să locuesc.“ Atuncia vei zice în inima ta; 21 Cine-mi născù pre aceștia? Eram fără de copii și stearpă. „Roabă și înstrăinată: cine deci a crescut pre aceștia? Iată, rămăsesem singură; unde *erau* ei?“ [h]Așà zice Domnul: 22 Iată, înălță-voiu mâna mea către națiuni, Și ridicà-voiu steagul meu către popoare: Și vor aduce pre fiii tăi în brațe, Și pre fetele tale le vor duce pe umeri; [i]Și regii vor fi hrănitorii *copiilor tăi.* 23 Și reginele lor doicele tale, Închinà-se-vor ție cu fața la pământ, Și vor [j]linge țărâna picioarelor tale! Și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul, *Și* că [k]cei ce mă așteaptă nu se vor rușinà. [l]Poate-se luà prada dela cel tare, 24 Sau cel prins să scape dela învingător? Iar Domnul așà zice: 25 Chiar și cel prins luà-se-va dela cel tare, Și prada scăpà-se-va *dela* cel puternic: Căci eu mă voiu certà cu cei ce se ceartă cu tine, Și voiu mântuì pre fiii tăi. 26 Dar pre cei ce te-au apăsat [m]voiu face să-și mânânce însăși carnea lor, Și se vor îmbătà, ca de must, cu însuși [n]sângele lor: Și [o]va cunoaște toată carnea, Că eu, Domnul, *sunt* Mântuitorul tău și Răscumpărătorul tău, Puternicul lui Iacob.

Israel e lepădat prin propria lui vină; robul lui Dumnezeu aduce mântuire.

50 Așà zice Domnul: Unde este [a]cartea de despărțenie a mumei voastre, Pre care am lepădat-o? Sau cine *este* dintre [b]împrumutătorii mei, la care v'am vândut? Iată! pentru nedreptățile voastre [c]v'ați vândut, Și pentru fărădelegile voastre este lepădată muma voastră! 2 Pentru ce, când am venit, nu *era* nimenea? [d]Când am chemat, nu *era* nimenea, ca să răspundă? [e]Mâna mea este ea atât de scurtă, încât să nu poată răscumpărà? Sau n'am putere de a mântuì? Iată, eu [f]cu mustrarea mea [g]usuc marea, *Și* [h]fluviile în deșerturi le prefac, [i]Peștii lor se împuțesc de lipsa de apă, Și de sete mor; 3 [j]Eu cerurile cu întunerec le îmbrac, [k]Și sac le pun drept înveliș. 4 [l]Domnul, Dumnezeu, mi-a dat o limbă iscusită, Ca să știu, cum să vorbesc cuvântul la timp către [m]cel obosit; Îmi deșteaptă în toată dimineața, îmi deșteaptă urechea, Ca să ascult, ca un ucenic *învățătura lui.* 5 Domnul, Dumnezeul, [n]mi-a deschis urechea, Și eu n'am fost [o]neascultător, Nici nu m'am dat înapoi. 6 [p]Dosul meu datu-l-am celor ce mă băteau, Și [q]fălcile mele celor ce mă smulgeau; Batjocurei și scuipatului n'am ascuns fața mea. 7 Dar Domnul, Dumnezeul, m'a ascultat; Deaceea nu m'am rușinat; Deaceea [r]făcutu-mi-am fața, ca pre o cremene, Și știu, că nu mă voiu rușinà. 8 [s]Aproape *este cel ce* mă va îndreptățì; Cine se va judecà cu mine? să stăm împreună! Care *este* potrivnicul meu? apropie-se de mine! 9 Iată, Domnul, Dumnezeu, mă ajută! Cine mă va condamnà? [t]Iată, toți aceștia se vor învechì ca un vestmânt; [u]Molia îi va mâncà. 10 Cine între voi se teme de Domnul, Și ascultă de vocea servului lui? Acela, chiar și [v]*în* întunerec de va umblà, și lumină *de* nu va aveà, *Totuși să* [x]se încreadă în nu-

---

a Esod. 13. 9.
b Vers. 19.
c Cap. 60. 4.
d Prov. 17. 6
e Cap. 54. 1, 2.
f Cap. 60. 4.
g Mat. 3. 9.
h Cap. 60. 4.
i Ps. 72. 11.
j Ps. 72. 9.
k Ps. 34. 22.
l Mat. 12. 29.
m Cap. 9. 20.
n Apoc. 14. 20.
o Ps. 9. 16.

Capul 50.
a Deut. 24. 1.
b Mat. 18. 25.
c Cap. 52. 3.
d Prov. 1. 24.
e Num. 11. 23.
f Ps. 106. 9.
g Esod. 14. 21.
h Ios. 3. 16.
i Esod. 7 18,21.
j Esod. 10. 21.
k Apoc. 6. 12.
l Esod. 4. 11.
m Mat. 11. 28.
n Ps. 40. 6, 7. 8.
o Mat. 26. 39.
p Mat. 26. 67.
q Plân. 3. 30.
r Ezec. 3. 8, 9.
s Rom. 8. 32, 33, 34.
t Iov. 13. 28.
u Cap. 51. 8.
v Ps. 23. 4.
x 2 Cron. 20. 20.

mele Domnului. Şi să se razăme în Dumnezeul său. 11 Iată, voi toţi, cei ce aţâţaţi focul, Şi puneţi tăciuni. Umblaţi în lumina focului vostru, Şi în tăciunii, *pre cari* i-aţi aprins. [y] Din mâna mea vi-se trage aceasta, *ca* să zăceţi [z] în dureri.

Cei drepţi se întorc din amărîciune mare şi în Sion e bucurie.

51 [a] Ascultaţi-mă [b] voi cei ce urmăriţi dreptatea, Cei ce căutaţi pre Domnul: [c] Căutaţi la stânca, *din care* sunteţi ciopliţi, Şi la gaura groapei, *din care* v'aţi tras. 2 Căutaţi la Abraam, părintele vostru, Şi la Sara, *care* v'a născut: [d] Căci eu l-am chiemat, *pre când* singur erà: [e] L-am binecuvântat şi l-am îmmulţit. 3 Căci Domnul [f] va mângăià Sionul: Va mângăià toate ruinele lui: Va face pustiul lui asemenea Edenului, Şi deşertul lui [g] asemenea grădinei Domnului: Aflà-se-vor într'însul bucurie şi veselie, Mulţumire şi voce de cântare. 4 Ascultă-mă, poporul meu, Şi ià în urechi, naţiunea mea! [h] Căci lege va ieşì dela mine, Şi voiu pune judecata mea [i] pentru lumina popoarelor. 5 [j] Mântuirea mea aproape *este;* fericirea mea a ieşit. [k] Şi braţele mele vor face dreptate popoarelor: [l] Tările depărtate mă aşteaptă, Şi speră [m] în braţul meu. 6 [n] Înălţaţi ochii voştri la ceruri, Şi căutaţi la pământ jos: Căci [o] cerurile, ca fumul, vor dispăreà. [p] Şi pământul se va învechì, ca un vestmânt, Şi cei ce locuesc într'însul vor murì ca muştele: Dar mântuirea mea va fi în veci, Şi fericirea mea nu se va frânge. 7 [q] Ascultaţi-mă, voi ce cunoaşteţi dreptatea: *Tu* poporule, [r] în inima căruia *este* legea mea, [s] Nu vă temeţi de ocara oamenilor, Nici vă înspăimântaţi de batjocurile lor: 8 Căci [t] îi va mâncà molia, ca pre un vestmânt, Îi va mâncà viermele, ca pre lână: Dar mântuirea mea va fi în veci, Şi fericirea mea din neam în neam. 9 [u] Scoală-te, scoală-te, [v] îmbracă-te cu putere, *tu* braţul Domnului! Scoală-te, [x] ca în zilele din vechime, *ca* în neamurile trecute! [y] Au nu *eşti* tu cel ce ai tăiat [z] Raabul, *Care* ai rănit [a] crocodilul? 10 Au nu *eşti* tu cel ce ai [b] uscat marea, Apele adâncului celui mare? Cel ce ai făcut adâncurile mărei cale de trecut celor răscumpăraţi? 11 Astfel [c] cei răscumpăraţi ai Domnului se vor întorna, Vor venì în cântare de bucurie în Sion, Şi bucurie vecinică *va* fi pe capul lor; Veselie şi bucurie vor dobândì, Şi întristarea şi suspinul vor fugì. 12 Eu, eu *sunt* [d] mângâiătorul vostru, Tu, cine *eşti*, că te temi [e] de un om muritor, Şi de fiul omului, *care* a-junge *ca* [f] iarba? 13 Şi uiţi pre Domnul, Făcătorul tău, [g] Pre cel ce a întins cerurile, şi a întemeiat pământul; Şi te temi în toate zilele totdeauna De urgia apăsătorului, Ca şi cum ar fi gata să *te* piardă. [h] Şi au unde *este* urgia apăsătorului? 14 Cel apăsat curând va fi deslegat. [i] Şi nu va murì în groapă, Nici nu-*i* va lipsì pânea sa: 15 Căci eu *sunt* Domnul, Dumnèzeul tău, [j] Cel ce stârnesc marea, Şi fac să vuească valurile ei: Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* numele lui. 16 [k] Am pus şi cuvintele mele în gura ta, Şi [l] te-am acoperit cu umbra mânei mele, [m] Ca să plantez cerul, şi să întemeiez pământul, Şi să zic către *poporul* Sionului: „Tu *eşti* poporul meu?“ 17 [n] Scoală-te, scoală-te, deşteaptă-te, Ierusalime, *Tu*, care [o] ai beut din mâna Domnului cupa mâniei sale, [p] Beut-ai, deşertat-ai cupa ceea mare a ameţelei. 18 Nu *este* cine să-l conducă Din toţi fiii, *pre cari i*-a născut: Din toţi fiii, *pre cari i*-a crescut, nici unul nu este, Care să-l ia de mână. 19 [q] Venit-au aceste două asupra ta: Cine te va miluì? Dărăpănarea cu sfărâmarea, şi foametea şi sabia, [r] Prin cine să te mângâi? 20 [s] Fiii tăi s'au lâncezit, Zac la răspântiile tuturor căilor, ca un taur sălbatic *prins* în laţuri: Sunt plini de mânia Domnului, *De*

[y] Ioan. 9. 39.
[z] Ps. 16. 4.
Capul 51.
[a] Vers. 7.
[b] Rom. 9. 30, 31, 32.
[c] Rom. 4. 1, 16.
[d] Fac. 12. 1, 2.
[e] Fac. 24. 1. 35.
[f] Ps. 102. 13.
[g] Ioel. 2. 3.
[h] Cap. 2. 3.
[i] Cap. 42. 6.
[j] Rom. 1. 16, 17.
[k] Ps. 67. 4.
[l] Cap. 60. 9.
[m] Rom. 1. 16.
[n] Cap. 40. 26.
[o] Ps. 102. 26.
[p] Cap. 50. 9.
[q] Vers. 1.
[r] Ps. 37. 31.
[s] Mat. 10. 28.
[t] Cap. 50. 9
[u] Ps. 44. 23.
[v] Ps. 93. 1.
[x] Ps. 44. 1.
[y] Iov. 26. 12.
[z] Ps. 87. 4.
[a] Ps. 74. 13, 14.
[b] Esod. 14. 21.
[c] Cap. 35. 10.
[d] 2 Cor. 1. 3.
[e] Ps. 118. 6.
[f] 1 Pet. 1. 24.
[g] Iov. 9. 8.
[h] Iov. 20. 7.
[i] Zech. 9. 11.
[j] Iov, 26. 12.
[k] Deut. 18. 18.
[l] Cap. 49. 2.
[m] Cap. 65. 17.
[n] Cap. 52. 1.
[o] Iov. 21. 20.
[p] Deut. 28, 28, 34.
[q] Cap. 47. 9.
[r] Amos. 7. 2.
[s] Plân. 2. 11, 12.

mustrarea Dumnezeului tău. 21 Deci, ascultă aceasta, tu *ce ești* întristat, Și îmbătat, [t]dar nu de vin: 22 Așà zice Domnul tău, Domnul, Și Dumnezeul tău, [u]*care* apără dreptul poporului său: Iată! luat-am din mânele tale cupa ameţelei, Cupa cea mare a urgiei mele: Mai mult nu vei beà din ea: 23 Ci o voiu pune în mâna apăsătorilor tăi, Cari zis-au sufletului tău: „Pleacă-te: căci vom trece“; Și tu ai făcut corpul tău una cu pământul, Ca o uliță pentru trecători.

Mântuirea Sionului vestită prin soli ai păcii.

52 Scoală-te, [a]scoală-te, îmbracă-te cu puterea ta, Sioane: Îmbracă vestmintele tale cele măreţe, Ierusalime, [b]cetate sfântă: Căci [c]mai mult nu va întrà la tine Cel necircumcis, [d]nici cel necurat. 2 [e]Scutură-ţi ţărâna! Șezi drept, Ierusalime! [f]Desleagă legăturile dela grumazul tău, Fiică prisonieră a Sionului! 3 Căci așà zice Domnul: *Precum* [g]pe nimica aţi fost vinduţi, *Așà* și răscumpăraţi veţi fi fără argint. 4 Căci așà zice Domnul: Poporul meu coborîtu-s'a odată în [h]Egipt, Ca să petreacă acolo: *Așà* și Asirienii fără cuvânt i-au apăsat. 5 Și acum ce-mi *este* aicea, zice Domnul, Că poporul meu pe nimic a fost luat? Cei ce-l stăpânesc, urlă *la el*, zice Domnul, Și numele meu [i]se blestemă totdeauna, în toate zilele. 6 Deaceea poporul meu va cunoaște numele meu, *Cunoaște-va* în ziua aceea, Că eu *sunt* cel ce cuvântez; iată, eu. 7 [j]Cât de frumoase sunt pe munţi Picioarele celui ce dă în știre binele, celui ce face să se audă pacea, Celui ce dă în știre binele, celui ce face să se audă mântuirea, Celui ce zice către Sion: [k]Dumnezeul tău domnește! 8 Vocea custozilor tăi! ei înalță vocea, Ei cântă cu toţii: Căci văd, ochiu către ochiu, Că Domnul s'a întors în Sion. 9 Tresăltaţi, cântaţi cu toatele, Voi, ruine ale Ierusalimului: [l]Căci Domnul a mângâiat poporul său, [m]a răscumpărat Ierusalimul. 10 [n]Domnul a desgolit sfântul său braţ înaintea ochilor tuturor popoarelor: Și [o]toate marginile pământului Văd mântuirea Dumnezeului nostru. 11 [p]Depărtaţi-vă! depărtaţi-vă! ieșiţi d'acolo! *Și* de necurat să nu vă atingeţi! Ieșiţi din mijlocul lui! [q]Curăţiţi-vă voi *toţi*, cari purtaţi uneltele Domnului! 12 Căci [r]nu veţi ieșì cu iuteală, Nici cu fugă veţi merge: [s]Căci Domnul merge înaintea voastră, [t]Și Dumnezeul lui Israel *este* coada-armiei voastre.

Profeţia despre servul cel drept al Domnului: arătarea, suferinţele și răsplătirea sa.

53 Iată, servul meu va prosperà, Se va ridicà, și se va înălță, și va fi înalt foarte! 2 Precum mulţi îngroziturs'au de tine, (Atâta erà faţa lui stricată mai mult decât la ori care, Și chipul său mai mult decât al fiilor oamenilor:) 3 Așà trage-va *la sine* popoare multe: Regii vor astupà gurile lor asuprà-i: Că vor vedeà *ceeace încă* nu li-se spusese, Și vor înţelege ceeace încă nu auziserà. 4 Cine [a]crezut-a în știrea noastră? Și [b]braţul Domnului cui s'a descoperit? 5 Căci [c]crescut-a înaintea lui ca o odraslă fragedă, Ca o rădăcină din pământ uscat: [d]N'aveà nici chip, nici frumuseţe; Și noi văzându-l, Arătos nu *erà*, ca să-l dorim. 6 [e]Fù despreţuit și cel mai din urmă între oameni, Omul durerilor și [f]cunoscut cu păsuri: Fù ca și cel ce-și ascunde faţa *lui* de noi: Despreţnitu-l-am și [g]nu l-am socotit. 7 Dar [h]el a purtat păsurile noastre, Și cu durerile noastre s'a încărcat; Dar noi socotirăm, *că* dela Dumnezeu *este* bătut, lovit și chinuit. 8 Dar el [i]rănitu-*s'a* pentru fărădelegile noastre, Sdrobitu-*s'a* pentru nelegiuirile noastre; Pedeapsă, *aducătoare* noauă de pace, erà asupra lui, Și prin [j]rănile lui noi ne-am vindecat. 9 [k]Noi toţi rătăcitu-ne-am, ca oile, Înturnatu-ne-am fiecare în calea sa; Iar

---

t Vers. 17.
u Ier. 50. 34. *Capul 52.*
a Cap. 51 9, 17.
b Neem. 11. 1.
c Cap. 85. 8.
d Apoc. 21. 27.
e Cap. 3. 26.
f Ze.h. 2 7.
g Ps. 44. 12.
h Fac. 46. 6.
i Ezec.36.20.23.
j Nah. 1. 15.
k Ps. 93. 1.
l Cap. 51. 3.
m Cap. 48. 20.
n Ps. 98. 2, 3.
o Luc. 3. 6.
p 2 Cor. 6. 17
q Lev. 22.2 c c
r Esod.12.33.39.
s Mic. 2. 13.
t Num. 10. 25. Esod. 14. 19.
u Cap. 42. 1.
v Filip. 2. 9.
x Ps 22 6, 7.
y Fapt. 2. 33. *Capul 53.*
a Ioan. 12. 38.
b Rom 1. 16.
c Cap. 11. 1.
d Marc. 9. 12.
e Ps. 22. 6.
f Ebr. 4. 15.
g Ioan 1. 10, 11.
h Mat. 8. 17.
i Rom. 4. 25.
j 1 Pet. 2. 24.
k Ps. 119. 176.

Domnul lăsat-a să-l nimerească fărădelegea noastră a tutulor. 10 El apăsat şi chinuit erà, Şi totuş [l]n'a deschis gura sa; [m]Adusu-s'a ca un miel spre junghiere; Şi ca oaia mută înaintea tunzătorului ei, N'a deschis gura sa. 11 Răpit a fost de apăsare şi judecată; Dar neamul lui cine-l va spune? Căci [n]stârpitu-s'a din pământul celor vii; Lovit a fost pentru fărădelegea poporului meu. 12 [o]Şi s'a făcut mormântul său cu nelegiuiţii, Şi cu cel avut *a fost* îmmormântarea lui; Deşi nedreptate n'a făcut, Nici *s'a aflat* [p]vicleşug în gura lui. 13 Dar plăcutu-i-a Domnului să-l lovească, Să-l întristeze; *Dar* după ce sufletul său se va aduce [q]jertfă pentru vină, Vedeà-va urmaşi, [r]îndelungi-se-vor zilele lui, Şi [s]voinţa Domnului va prosperà în mâna lui. 14 Vedeà-va *fructele* durerii sufletului său şi se va săturà: [t]Prin cunoaşterea lui [u]servul [v]meu cel drept pre mulţi va[x] îndreptà; [y]Căci purtat-a fărădelegile lor. 15 [z]Deaceea parte îi voiu dà între cei mari, [a]Şi cu cei puternici îşi va împărţi prada; Căci dat-a la moarte sufletul său, Şi [b]numeratu-s'a cu cei fărădelege, A purtat păcatele multora, Şi s'a rugat pentru cei fărădelege.

Dumnezeu făgăduieşte poporului său împrăştiere în toată lumea şi îi asigură vecinicul său har.

54 Bucură-te, [a]cea stearpă, tu *care* nu năşteai! Scoate cântare de bucurie *şi* strigă, tu care n'aveai dureri de facere! Căci [b]mai mulţi *vor fi* copiii celei părăsite, Decât copiii celei căsătorite, zice Domnul. 2 [c]Lărgeşte locul cortului tău, Şi întindă-se covoarele locaşurilor tale; Nu *te* oprì; lungeşte funiile tale, Şi întăreşte ţăruşii tăi. 3 Căci te vei întinde la dreapta şi la stânga, [d]Şi seminţia ta va moştenì popoarele, Şi va face să se locuească cetăţile cele pustiite. 4 Nu-ţi fie teamă; căci nu te vei ruşinà, Nici nu vei roşì; căci ruşine nu-ţi se va face; Că vei uità ruşinea tânăreţelor tale, Şi nu-ţi vei mai amintì de ocara văduviei tale. 5 [e]Căci Făcătorul tău *este* bărbatul tău, [f]Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* numele lui, Şi Răscumpărătorul tău *este* Sfântul lui Israel; El se va numì [g]Dumnezeul a tot pământul. 6 Căci Domnul [h]te-a chemat, ca pre o femeie părăsită şi întristată la suflet, Da, *pre tine,* femeia tânăreţei, deşi fuseşi lepădată, zice Dumnezeul tău. 7 [i]Pentru puţin timp te-am părăsit, Dar cu îndurare mare te voiu readunà. 8 În pornirea mâniei ascuns-am faţa mea dela tine pentru o clipeală; [j]Dar cu milă vecinică te voiu miluì, Zice Domnul, Răscumpărătorul tău. 9 Căci aceasta-mi *este* ca apele lui [k]Noe; Că *precum* am jurat, Că apele lui Noe nu vor mai trece asupra pământului; Aşà am jurat, Că nu mă voiu mânià *mai mult* asupra ta, nici te voiu mustrà. 10 Căci [l]mută-se-vor munţii, Şi clătină-se-vor colinele; [m]Dar mila mea nu se va strămutà dela tine, Nici legământul păcii mele nu se va clătină, Zice Domnul, cel ce se îndură de tine. 11 O tu cea strâmtorată, *tu* cea aruncată de furtună, cea nemângâiată! Iată, aşterne-voiu în [n]rubinuri pietrile *tale,* Şi pune-voiu safirul drept temeliile tale; 12 Voiu face crestele tale de agat, Porţile tale de carbuncul, Şi toate hotarele tale de pietri scumpe. 13 Şi toţi fiii tăi *vor fi* [o]uceniciii Domnului, Şi mare *va fi* pacea fiiilor tăi. 14 Prin dreptate te vei întărì; Fi-vei departe de spăimântare, căci nu vei aveà a te teme *de ea;* Şi de frică, căci nu se va apropià de tine. 15 Iată! pot să se mânie *inamicii tăi;* dar nu dela mine *va venì* aceasta! Câţi se vor mânià asupra ta, *mai pe urmă* vor trece la tine. 16 Iată! eu am făcut pre făurar, Pre cel ce suflă cărbunii în foc, Şi scoate unealta pentru lucrul său; Şi eu am făcut pre pustiitor, ca să nimicească. 17 Nici o armă gătită asupra ta nu va prosperà, Şi toată limba, *ce* se va ridicà asupra ta, tu

l 1 Pet. 2. 23. *m* Fapt. 8. 32. *n* Dan. 9. 26. *o* Mat. 27. 57, 58, 60. *p* 1 Pet. 2. 22. *q* 2 Cor. 5. 21. *r* Rom. 6. 9. *s* Efes. 1. 5, 9 *t* Ioan. 17. 3. *u* Cap. 42. 1. *v* 1 Ioan 2. 1. *x* Rom. 5. 18,19. *y* Vers. 4. 5.

Capul 54.

a Gal. 4. 27. *b* 1 Sam. 2. 5. *c* Cap. 49.19,20. *d* Cap. 55. 5. *e* Ier. 3. 14. *f* Luc. 1. 32. *g* Zech. 14. 9. *h* Cap. 62. 4. *i* Ps. 30. 5. *j* Cap. 55. 3. *k* Fac. 8. 21. *l* Ps. 46. 2. *m* Ps. 89. 33 34. *n* 1 Cron. 29. 2. *o* 1 Thes. 4. 9.

o vei condamnà la judecată. Aceasta *este* moştenirea servilor Domnului, Şi îndreptarea lor de mine, zice Domnul.

Binecuvântările împărăţiei lui Mesia; toată lumea chemată a căutà mântuire în el.

55 [a]O voi toţi cei însetaţi, Veniţi la ape; Şi cei ce n'au argint, [b]veniţi, cumpăraţi şi mâncaţi: Da, veniţi, cumpăraţi vin şi lapte, Fără argint şi fără preţ. 2 De ce cumpăniţi argintul pentru *ceeace* nu *este* pâne? Şi câştigul vostru pentru *ceeace* nu satură? Ascultaţi-mă şi veţi mâncà bunătăţi, Şi sufletul vostru se va desfătà în grăsime. 3 Plecaţi urechea voastră şi [c]veniţi la mine; Ascultaţi, şi sufletul vostru va trăì, [d]Şi voiu încheià cu voi legământ vecinic, [e]Îndurările cele adevărate ale lui David. 4 Iată! l-am dat *de* [f]martur popoarelor, [g]Conducător şi căpetenie popoarelor; 5 [h]Iată! vei chemà un popor, *pre care* n'ai cunoscut; [i]Şi popoare, *cari* nu te cunoşteau, vor alergà la tine, Pentru Domnul, Dumnezeul tău, Şi pentru Sfântul lui Israel; [j]căci te-a mărit. 6 [k]Căutaţi pre Domnul, cât încă se poate aflà, Chemaţi-l, cât încă este aproape; 7 [l]Părăsească nelegiuitul calea sa, Şi nedreptul [m]cugetările sale. Şi întoarne-se la Domnul, [n]şi-l va miluì, Şi la Dumnezeul nostru, că multe îi va iertà. 8 [o]Căci cugetările mele nu *sunt* cugetările voastre, Nici căile voastre căile mele, zice Domnul. 9 Ci [p]*cât* este înalt cerul dela pământ, Aşà sunt de înalte căile mele de căile voastre, Şi cugetările mele de cugetările voastre. 10 Că [q]precum se pogoară ploaia şi omătul din cer, Şi nu se rentoarce; Ci adapă pământul, Şi-l face să rodească şi să odrăslească, Ca să deà seminţă celui ce seamănă şi pâne celui ce mănâncă; 11 Aşà va fi cuvântul meu, care iese din gura mea; Nu se va întoarce la mine deşert, Ci va împlinì *toate* câte am voit, Şi va prosperà în toate câte l-am trimis. 12 Căci cu bucurie veţi ieşì, Şi veţi fi conduşi în pace; Munţii şi colinele vor răsunà cu cântări înaintea voastră, Şi toţi arborii câmpului vor bate în mâni. 13 În locul spinilor va răsărì ciparosul, Şi în locul urzicei va răsărì mirtul, Şi aceasta va fi la Domnul spre nume, Spre semn în veci, care nu va lipsì.

Îndemnare spre evlavie. Convertirea păgânilor.

56 Aşà zice Domnul: Păziţi judecată, şi faceţi dreptate: [a]Că aproape *este* să vină mântuirea mea. Şi fericirea mea să se descopere. 2 Fericit bărbatul, *ce* face aceasta, Şi fiul omului, *ce* ţine tare de aceasta: [b]Cel ce păzeşte sabbatul, ca să nu-l pângărească, Şi-şi stăpâneşte mâna, ca să nu facă nici un rău. 3 Şi [c]fiul străinului, cel ce s'a lipit către Domnul, să nu spună, Zicând: Domnul m'a despărţit de poporul său, Nici eunuchul să nu zică: Iată, eu *sunt* arbore uscat. 4 Căci aşà zice Domnul către eunuchi, Câţi păzesc sabbatele mele, Îşi aleg cele plăcute mie, Şi ţin tare de legământul meu: 5 Dà-le-voiu în [d]casa mea, Şi în lăuntrul zidurilor mele, loc şi [e]nume, Mai bun decât al feciorilor şi al fecioarelor; Dà-le-voiu nume vecinic, Care nu se va stinge, 6 Şi pentru fiii străinului, care se lipesc către Domnul, ca să-i servească, şi să iubească numele Domnului, Ca să fie servii lui; Câţi păzesc sabbatul nepângărindu-l, Şi ţin tare de legământul meu; 7 Îi voiu [f]aduce la sfântul meu munte, Şi-i voiu desfătà în casa mea de rugăciune; [g]Arderile de tot şi jertfirile lor *vor fi* bine-primite pe altarul meu: Căci [h]casa mea se va numì: Casă de rugăciune [i]pentru toate popoarele. 8 Aşà zice Domnul, Dumnezeul, [j]cel ce adună pre cei răspândiţi ai lui Israel: [k]Voiu adunà încă *şi pre alţii* la dânşii, Afară de cei ce sunt *acum* adunaţi.

Pedepsirea păstorilor răi ai poporului.

9 Veniţi, mâncaţi, [l]toate vitele câmpului! Toate fiarele pădurii! 10 [m]Orbi *sunt* păzitorii săi; toţi *sunt* fără înţele-

Capul 55.	*d* Ier. 32. 40.	*g* Ier. 30. 9.	*k* Ioan 7. 34.	*o* 2 Sam. 7. 19.	*Capul 56*	*d* 1 Tim. 3. 15.	*h* Mat. 21. 13.
a Ioan 4. 14.	*e* 2 Sam. 7. 8,	*h* Efes. 2. 11,12.	*l* Cap. 1. 16.	*p* Ps. 103. 11.	*a* Rom. 13. 11 12.	*e* Ioan 1. 12.	*i* Mal. 1. 11.
b Mat. 13. 44,46.	etc.	*i* Cap. 60. 5.	*m* Zech. 8. 17.	*q* Deut. 32. 2.	*b* Cap. 58 13.	*f* 1 Pet. 1. 1, 2.	*j* Ps. 147. 2.
c Mat. 11. 28.	*f* Ioan 18. 37.	*j* Fapt. 3. 13.	*n* Ps. 130. 7.	—	*c* 1 Pet. 1. 1	*g* Rom. 12. 1.	*k* Ioan 10. 16. Ier. 12. 9

legere; [n]Toţi câni muţi, neputând să latre; Aiurează, stau tolăniţi, le place să doarmă. 11 Da, *sunt* [o]câni lacomi, ce [p]nu cunosc satul; Şi *sunt* păstori, *ce* nu înţeleg *nimic;* Toţi s'au întors în calea lor, Fiecare în partea sa pentru câştigul său. 12 Veniţi, *zice fiecine*, aduce-voiu vin, Şi să ne îmbătăm cu beutură îmbătătoare; [q]Şi ziua de mâne să fie ca şi aceasta, Şi încă şi mai mare.

Drepţii şi în moarte au pace, nelegiuiţii nelinişte.

57 Piere dreptul, şi nimen ca nuse sinchiseşte, Răpescu-se [a]bărbaţii cuvioşi. [b]şi nimenea nu ia aminte, Că cel drept se răpeşte de dinaintea nefericirii, 2 Întră în pace; se odihneşte în [c]paturile lor, Cei ce au umblat *fiecare* în dreptatea lui. 3 Dar voi apropiaţi-vă acì, [d]fiii fermecătoresei, Seminţie a adulterului şi a meretricei! 4 De cine vă bateţi joc, asupra lui lărgiţi gura, Şi scoateţi limba? Au nu *sunteţi* fii ai fărădelegii, seminţia minciunei? 5 Cei ce vă aprindeţi după idoli, [e]Supt tot arborele verde: [f]Cei ce înjunghiaţi pre fiii *voştri* în văi, În crepăturile stâncilor? 6 Partea ta *este* între pietrile netede ale văii, Acestea, *acestea* sunt moştenirea ta; Şi acestora ai vărsat libaţiune, Ai adus dar de pâne; Au să *nu* mă răsbun pentru acestea! 7 Pusu-ţi-ai [g]patul [h]pe muntele înalt şi ridicat; Acolo te-ai urcat, ca să aduci jertfire. 8 Şi în dosul uşelor şi al uşiorilor pus-ai amintirea ta; Că desgolitu-*te*-ai *altuia* decât mine; Suitu-te-ai, şi ţi-ai lărgit patul tău, Şi te-ai unit cu aceia; [i]Iubit-ai patul lor, căutatu-*ţi*-ai loc *îndemânatic*. 9 [j]Dusu-te-ai chiar la rege cu uleiuri *scumpe*, Şi ai înmulţit mirurile tale; Ai trimis soli de departe, Şi te-ai umilit până la infern. 10 Ostenitu-te-ai în drumul tău cel îndelungat; [k]*Dar* n'ai zis: „În deşert." Aflat-ai *încă* putere în mâna ta; Deaceea nu te întristezi. 11 Şi [l]de cine te-ai sfiit, sau te-ai temut, Ca să ajungi necredincioasă, Şi să nu-ţi aduci aminte de mine, nici să-ţi iei *aceasta* la inimă? *Au doar pentru că* [m]eu îndelung am tăcut. Deaceea nu te-ai temut de mine? 12 Eu datu-*ţi*-am în ştire fericirea, dar faptele tale nu te folosesc. 13 Când vei strigà, să te scape mulţimile tale *de idoli!* Dar vântul îi va răpì pre toţi, O suflare *îi* va luà; Dar cel ce se încrede în mine, Va moştenì ţara, Şi va stăpânì sfântul meu munte: 14 Şi va zice: [n]Înălţaţi, înălţaţi, pregătiţi calea, Scoateţi afară piedicele din calea poporului meu. 15 Căci aşà zice cel Prea Înalt şi Înălţat, Cel ce tronează în veci, [o]Numele căruia *este* Sfântul: [p]Eu locuesc întru înălţime, şi în *loc* sfânt, Dar şi cu [q]cel sdrobit şi umilit la suflet; [r]Spre a reînsufleţi sufletul celor umiliţi, Spre a reînsufleţi inima celor sdrobiţi. 16 [s]Căci nu voiu certà în veci, Nici voiu fi totdeauna mânios; Fiindcă ar lipsì dinaintea mea spiritul, Şi sufletele [t]ce le-am făcut. 17 Pentru nedreptatea [u]sgârcenici sale m'am mâniat, şi l-am lovit; M'am ascuns, şi m'am mâniat; Atunci el a urmat cu neascultare drumul inimei sale. Am văzut căile lui, şi-l voiu vindecà, 18 Îl voiu conduce, şi-i voiu dà iarăş mângâieri, Lui şi plângătorilor lui. 19 *Eu sunt cel ce* fac fructul buzelor: Pace, pace *celui* depărtat şi celui de aproape, Zice Domnul: şi-l voiu vindecà. 20 Dar neleginiţii *sunt* ca marea turburată, Când nu se poate liniştì, Şi valurile ei aruncă afară tină şi lut. 21 Pacea nu *este* cu nelegiuiţii, zice Dumnezeul meu.

Pedeapsa făţărniciei.

58 Strigă cu gură mare, nu te oprì, Ca o trâmbiţă înalţă vocea ta, Şi spune poporului meu fărădelegile lui, Şi casei lui Iacob păcatele sale. 2 În toate zilele mă caută, Le place să afle căile mele, Ca un popor, ce lucrează dreptatea, Şi n'a părăsit porunca Dumnezeului său; Cer dela mine hotărîri drepte,

m Mat. 15. 14. *n* Filip. 3. 2. *o* Mic. 3. 11. *p* Ezec. 34. 2, 3 *q* Ps. 10. 6. — *Capul* 57. *a* Ps. 12. 1. *b* 1 Reg. 14 13. 2 Reg. 22 20. *c* 2 Cron. 16.14. *d* Mat. 16. 4. *e* 2 Reg. 16. 4 *f* Iez. 18. 21. *g* Ezec. 23. 41. *h* Ezec.16.16,25. *i* Ezec.16.26,28. *j* Osea 7. 11. *k* Ier. 2. 25. *l* Cap. 51.12,13. *m* Ps. 50. 21. *n* Cap. 40. 3. *o* Iov 6. 10. *p* Ps. 68. 4. *q* Ps. 34. 18. *r* Ps. 147. 3. *s* Ps. 85. 5. *t* Num. 16. 22 Ier. 6. 13. —

Le place să se apropie de Dumnezeu.
3 [a] Cum postim, *zic ei*, și tu nu vezi?
[b] Chinuim sufletul nostru, și tu nu ții seamă? Iată, *pentrucă* în zilele posturilor voastre vă găsiți plăcerile voastre,
Și necăjiți pre toți servii voștri! 4 [c] Iată,
postiți spre ceartă și sfadă, Și bateți cu pumnul nelegiuirii: Nu postiți cum *se cade în acea* zi, Ca să se audă sus vocea voastră. 5 Oare [d] acesta este postul, pre care l-am ales? Să-și chinuească omul sufletul [e] o zi! Să-și plece capul ca papura, Și *supt dânsul* [f] să-și aștearnă sac și cenușă! Post vei numì acesta și zi bine primită Domnului? 6 Au nu *este* acesta postul, pre care l-am ales? Să deslegi lanțurile nelegiuirii, [g] Să desfaci legăturile jugului, [h] Să lași liber pre cei apăsați, Și să sfărâmi orice jug? 7 Au nu *este*, ca [i] să împărți pânea ta celui flămând, Și să duci în casa ta pre săracii cei fără adăpost? [j] Când vezi pre cel gol, să-l îmbraci, Și să nu te ascunzi [k] de însăși carnea ta? *De vei face aceasta*,
8 [l] Atuncia lumina ta va răsărì ca zorile, Și sănătatea ta iute va crește: Fericirea ta va merge înaintea ta, *Și* [m] mărirea Domnului va fi coada armiei tale. 9 Atuncia vei chemà, și Domnul va răspunde, Vei strigà, și el va zice: Iată-mă! De vei depărtà din mijlocul tău jugul, Arătarea cu degetul și [n] vorbirea nelegiuirii. 10 *De* vei întinde sufletul tău către cel flămând, Și vei sătură sufletul întristat; Atuncia lumina ta va răsărì în întunerec, Și întunerecul tău *va fi* ca meazăzi-ziua: 11 Și Domnul te va conduce pururea, Va sătură sufletul tău în secetă, Și va întărì oasele tale: Și vei fi ca o grădină adăpată, și ca un izvor de apă, Apele căruia nu lipsesc. 12 Și *cei* dela tine vor rezidì ruinele cele vechi: Vei ridicà temeliile multor națiuni: *Și* te vei numì: Întocmitorul stricăciunilor, Restatornicitorul căilor de locuire. 13 De vei trage piciorul tău din sabbat, Nefăcând plăcerea ta în sfânta mea zi: Și *de* vei numì desfătăciune sabbatul, *Zi* sfântă, cinstită a Domnului: Și *de* o vei cinstì, neurmând căile tale, Nefăcând plăcerea ta, Nici bolborisind vorbe *deșerte:* 14 Atuncia te vei desfătà întru Domnul; Și eu te voiu face să te sui pe înălțimile pământului, Și te voiu face să guști moștenirea părintelui tău, Iacob: Căci gura Domnului a cuvântat.

Răutatea poporului nelegiuit.

59 Iată, mâna Domnului nu [a] s'a scurtat, ca să nu *vă* poată mântuì; Nici urechea lui s'a îngreuiat, ca să nu poată auzì;
2 Ci fărădelegile voastre au pus despărțiri Între voi și între Dumnezeul vostru; Și păcatele voastre au ascuns fața *lui* dela voi, ca să nu audă. 3 Căci [b] mâinile voastre sunt pângărite cu sânge, Și degetele voastre cu nedreptate: Buzele voastre vorbesc minciuni: Limba voastră spune nedreptate. 4 Nimenea nu strigă după dreptate, nimenea nu se judecă într'adevăr; Se încred în deșertăciune, și vorbesc minciuni, [c] Zămislesc răutate și nasc nefericire. 5 Clocesc ouă de basilisc, Și țes pânză de păianjen: Cine mănâncă din ouăle lor, moare, Și *de* se calcă *vreunul*, iese *din el* vipere. 6 [d] Țesăturile lor nu sunt *bune* de vestminte, Nici nu se vor acoperì din lucrurile lor: Lucrurile lor *sunt* lucrurile răutății. Și fapta silniciei *este* în mâinile lor. 7 [e] Picioarele lor aleargă spre rău, Și se grăbesc să verse sânge nevinovat; Cugetările lor *sunt* cugetările răutății, Dărăpănarea și nimicirea *sunt* în căile lor. 8 Calea păcii ei n'o cunosc, Și nu *este* dreptate în pașii lor. *Și* [f] sucesc cărările lor: Cel ce umblă într'ânsele, nu va cunoaște pace. 9 Deaceea mântuirea este departe de noi, Și fericirea nu se ajunge: [g] Sperăm lumina, dar iată întunerec, Lucirea, *dar* umblăm în întunecime. 10 [h] Pipăim zidul, ca orbii, Da pipăim, ca *cei ce* n'*au* ochi: În amează ne împiedicăm, ca în amurg, Ca morții în întunecime.
11 Toți mormăim, ca ursii, Și [i] ne văi-

Capul 58.
[a] Mal. 3. 14.
[b] Lev. 16.29.31
[c] 1 Reg. 21. 9, 12, 13.
[d] Zech. 7. 5
[e] Lev. 16. 29.
[f] Dan. 9. 3.
[g] Neem. 5. 10, 11, 12.
[h] Ier. 34. 9
[i] Ezec. 18 7.17.
[j] Iov 31. 19.
[k] Fac. 29. 14.
[l] Iov 11. 17.
[m] Esod. 14. 19.
[n] Ps. 12. 2.
—

Capul 59.
[a] Num. 11 23.
[b] Cap. 1. 15
[c] Iov 15. 35.
[d] Iov 8. 14, 15.
[e] Prov. 1. 16. Ps. 125. 5.
[f] Ier. 8. 15.
[g] Deut. 28 29.
[h] Cap. 38. 14
[i] Ier. 8. 15.

tăm, ca turturelele; Fericirea aşteptăm, dar nu *este;* Mântuirea, *dar* este departe de noi. 12 Căci fărădelegile noastre s'au îmmulţit înaintea ta. Şi păcatele noastre mărturisesc asupra noastră; Căci *sunt* cu noi fărădelegile noastre. Şi noi cunoaştem nedreptăţile noastre. 13 Păcătuirăm şi minţirăm Domnului, Şi ne depărtarăm dela Dumnezeul nostru, Cuvântarăm apăsare şi neascultare; Zămislind şi cugetând [j] din inimă cuvinte de minciună. 14 Deci mântuirea s'a întors îndărăt, Şi tericirea stă departe; Căci adevărul a poticnit în cale, Şi dreptatea nu poate să între. 15 Da, lipseşte adevărul, Şi cel *ce* se lapădă de rău, se ţine de nebun. Şi a văzut Domnul, Şi nu i-a plăcut, că nu *era* mântuire;

Făgăduinţa unui Mântuitor.

16 [k] Şi a văzut, că nu *este* om, [l] Şi s'a mirat, că nu *este* cine să se pună la mijloc; [m] Deaceea ajutatu-l-a braţul său, Şi mântuirea lui, ea l-a sprijinit. 17 [n] Şi s'a îmbrăcat cu mântuirea, ca cu o pavăză, Şi *a pus* pe cap coiful fericirii; S'a îmbrăcat ca cu un straiu, cu vestmintele răsbunării, Şi, ca într'o mantie, s'a înfăşurat cu zelul. 18 [o] După faptele *lor*, aşà va răsplăti; Urgie împotrivitorilor săi, răsplată inamicilor săi: Facevà răsplată ţărilor depărtate. 19 [p] Atuncia teme-se-vor de numele Domnului *cei* dela apus, Şi de mărirea lui *cei* dela răsăritul soarelui: Când inamicul va năvăli [q] ca un fluviu, Spiritul Domnului îl va pune în fugă; 20 [r] Şi Răscumpărătorul va veni în Sion, Şi către cei din Iacob, ce se vor întoarce dela fărădelegile *lor*, zice Domnul. 21 [s] Cât pentru mine, acesta *este* legământul meu cu dânşii, zice Domnul: Spiritul meu cel de deasupra ta, Şi cuvintele mele, pre care le-am pus în gura ta, Nu se vor depărtà din gura ta, Nici din gura seminţiei tale, Nici din gura seminţiei seminţiei tale, zice Domnul. De acum şi până în veci.

Mărirea Sionului. Convertirea păgânilor.

60 Scoală-te, [a] luminează! căci lumina ta a venit. Şi [b] mărirea Domnului a răsărit asupra ta. 2 Căci, iată! întunerecul acopere pământul, Şi un nor des pre popoare; Dar asupra ta va răsărì Domnul, Şi mărirea lui se va arătà asupra ta. 3 Şi [c] popoarele vor venì la lumina ta, Şi regii la strălucirea ta cea răsărindă. 4 [d] Ridică împrejur ochii tăi, şi vezi! Toţi aceştia se adună, [e] vin la tine; Fiii tăi vin de departe, Şi fiicele tale se poartă pe braţe. 5 Atuncia, *făcându-se aceasta,* vei vedeà şi te vei bucurà. Şi inima ta va bate, şi se va lărgì; Pentru că [f] plinitatea mării se va înturnà spre tine, Averile popoarelor vor venì la tine. 6 Mulţime de cămile te vor acoperì, Dromadirele Madianului şi ale [g] Efei, Toţi cei dela [h] Şeba vor venì; [i] Aur şi tămâie vor aduce, Şi vor proclamà laudele Domnului. 7 Toate oile [j] Kedarului se vor adunà la tine; Berbecii Nebaotului vor fi pentru trebuinţa ta; Aducându-se pe altarul meu, vor fi binepriminţi, Şi [k] eu voiu mărì casa măririi mele. 8 Cine *sunt* aceştia *ce* sboară ca norii, Şi ca porumbii în porumbarele lor? 9 [l] Da, ţări îndepărtate mă vor aşteptà, Şi mai întâiu corăbiile tarsice, [m] Ca să aducă de departe pre fiii tăi, [n] Argintul lor şi aurul lor cu dânşii, [o] Pentru numele Domnului, Dumnezeul tău, Şi pre Sfântul lui Israel; [p] căci te măreşte. 10 Şi [q] fiii celor străini vor rezidì zidurile tale, Şi [r] regii lor îţi vor servì; Căci [s] în mânie te-am lovit; [t] Dar în mila mea mă voiu îndurà de tine. 11 Şi porţile tale [u] vor fi totdeauna deschise, Nu se vor închide ziua şi noaptea, Ca să se ducă la tine averile popoarelor, Şi *ca* pre prinşi pre regii lor. 12 [v] Căci poporul şi regatul, Ce nu vor voì să-ţi servească, vor pierì; Da, popoarele *acele* de tot se vor stârpì. 13 [x] Mărirea Libanului va venì la tine, Ciparosul, pinul şi bradul împreună, Ca

---

j Mat. 12. 34. *k* Ezec. 22. 30. *l* Marc. 6. 6. *m* Ps. 98. 1. *n* Efes. 6. 14. 17. *o* Cap. 63. 6. *p* Ps. 113. 3. *q* Apoc. 12. 15. *r* Rom. 11. 26. *s* Ebr. 8. 10. — *Capul 60.* *a* Efes. 5. 14. *b* Mal. 4. 2. *c* Cap. 49. 6, 23. *d* Cap. 49. 18. *e* Cap. 49. 20, 21, 22. *f* Rom. 11. 25. *g* Fac. 25. 4. *h* Ps. 72. 10. *i* Mat. 2. 11. *j* Fac. 25. 13. *k* Hag. 2. 7, 9. *l* Ps. 22. 10. *m* Gal. 4. 26. *n* Ps. 68. 30. *o* Ier. 3. 17. *p* Cap. 55. 5. *q* Zech. 6. 15. *r* Cap. 49. 23. *s* Cap. 57. 17. *t* Cap. 54. 7, 8. *u* Apoc. 21. 25. *v* Zech 14. 17, 19. *x* Cap. 35. 2.

să împodobească [y] locul templului meu; Şi voiu mări locul picioarelor mele. 14 Şi fiii celor ce te-au strâmtorat vor veni, închinându-se ţie; Şi toţi cei ce te-au despreţuit [z] se vor aruncă la tălpile picioarelor tale; Şi te vor numì: Cetatea Domnului, [a] Sionul Sfântului lui Israel. 15 Şi de unde ai fost părăsită şi urâtă, Încât nimenea nu treceà prin *tine,* Te voiu face mărire vecinică, Bucuria multor neamuri. 16 Şi [b] vei suge laptele popoarelor. Da, vei suge ţâţele regilor; Şi vei cunoaşte, că [c] eu, Domnul, *sunt* Mântuitorul tău, Şi răscumpărătorul cel puternic al lui Iacob. 17 În loc de aramă voiu aduce aur, În loc de fier voiu aduce argint, Şi în loc de lemn, aramă, Şi în loc de pietri, fier; Şi voiu face pacea pre diregătorii tăi, Şi dreptatea pre judecătorii tăi. 18 Nu se va mai auzì silnicia în pământul tău, Dărăpânarea şi nimicirea în hotarele tale; Ci vei numì [d] zidurile tale: Mântuire, Şi porţile tale: Laudă.

Domnul, lumina vecinică a poporului său.

19 Nu [e] va mai fi în tine soarele lumina zilei, Nici luna prin lucirea *ei* nu te va luminà; Ci Domnul va fi ţie lumină vecinică, Şi [f] Dumnezeul tău măreţia ta. 20 [g] Soarele tău nu va mai apune, Nici nu se va trage luna ta *dela tine;* Căci Domnul va fi vecinica ta lumină, Şi zilele plângerii tale vor fi sfârşite. 21 Şi [h] poporul tău *vor fi* toţi drepţi, [i] Vor moştenì pământul în veci, [j] Odrasla sădirei mele, [k] Lucrul mânelor mele, ca să mă măresc. 22 Cel mic mie se va face, Şi puţinul popor, tare; Eu, Domnul, voiu grăbì aceasta în timpul său.

Evangelia despre venirea plină de har a lui Mesia.

61 [a] Spiritul Domnului, Dumnezeului, *este* asupra mea, Fiindcă Domnul [b] m'a uns, Ca să binevestesc celor sărmani: M'a trimis ca să [c] vindec pre cei sdrobiţi la inimă; 2 Ca să proclam [d] libertatea celor prinşi, Şi deschiderea închisorii celor încătuşaţi; [e] Ca să proclam anul îndurării Domnului, Şi [f] ziua răsbunării Dumnezeului nostru; 3 [g] Ca să mângâi pre toţi, cari plâng în Sion: *Căci* [h] li-se va dà podoaba în locul cenuşei, Oleiul bucuriei în locul plângerii, *Şi* vestmântul laudei în locul sufletului întristat: Ca să se numească: Arbori ai dreptăţii, [i] Sădire a Domnului: [j] ca să se mărească. 4 Şi vor [k] rezidì ruinele cele vechi: Vor ridicà pustiirile de mai naînte: Şi vor reînnoì cetăţile pustiite, Cele ruinate de multe neamuri. 5 Şi [l] străinii vor stà, şi vor păşunà turmele voastre. Şi fiii străinilor *vor fi* plugarii voştri şi vierii voştri; 6 [m] Iar voi vă veţi numì: Preoţi ai Domnului; Servii Dumnezeului vostru vă vor zice: [n] Veţi mâncà bunurile popoarelor, Şi în mărirea lor vă veţi făli. 7 [o] În locul ruşinei voastre *veţi avea* îndoită *onoare;* Şi în *locul* ocării se vor veselì în moştenirea lor: Deci în pământul lor vor moştenì îndoit; Vecinică bucurie vor avea. 8 Căci [p] eu, Domnul, iubesc dreptatea, Urăsc răpirea şi nedreptatea; Deci le voiu dà plata lor în credinţă, Şi voiu încheià cu dânşii un legământ vecinic. 9 Şi seminţia lor va fi cu nume între popoare, Şi urmaşii lor între naţiuni; Toţi, văzându-i, vor cunoaşte, Că *sunt* seminţia, *pre care* Domnul a binecuvântat-o. 10 Mă bucur în Domnul, Sufletul meu este vesel în Dumnezeul meu; Căci m'a îmbrăcat cu vestmântul mântuirii, M'a învălit cu mantia fericirii, Ca pre un mire, *ce-şi* pune podoaba, şi ca pre o mireasă, *ce se* împodobeşte cu seculele ei. 11 Căci precum pământul face să răsară vlăstarul său, Şi precum grădina face să crească sămănăturile sale, Aşà Domnul. Dumnezeul, va face fericirea şi lauda Să răsară înaintea tutulor popoarelor.

Strălucirea viitoare a Sionului.

62 Pentru Sion nu voiu tăceà, Şi pentru Ierusalim nu voiu încetà; Până când fericirea lui va ieşì ca lucirea, Şi mântuirea lui ca făclia ce arde. 2 [a] Şi

---

y 1 Cron. 28. 2. *z* Apoc. 3. 9. *a* Ebr. 12. 22. *b* Cap. 49. 23. *c* Cap. 43. 3. *d* Cap. 26. 1. *e* Apoc. 21. 23. *f* Zech. 2. 5. *g* Amos. 8. 9. *h* Apoc. 21. 27. *i* Ps. 37. 11, 22. *j* Ioan 15. 2. *k* Efes. 2. 10. *Capul 61.* *a* Luc. 4. 18. *b* Ps. 45. 7. *c* Ps. 147. 3. *d* Cap. 42. 7. *e* Lev. 25. 9. *f* 2 Thes. 1. 7, 8, 9. *g* Cap. 57. 18. *h* Ps. 30. 11. *i* Cap. 60. 21. Ioan 15. 8. *k* Cap. 49. 8. *l* Efes. 2. 12. *m* 1 Pet. 2. 5, 9. *n* Cap. 60. 5. 11, 16. *o* Cap. 40. 2. *p* Ps. 11. 7. *Capul 62.* *a* Cap. 60. 3.

vor vedeà popoarele fericirea ta: Și toți regii mărirea ta: [b]Și te vei numì cu nume nou. Pre care-l va numì gura Domnului. 3 Și vei fi [c]cunună măreață în mâna Domnului, Și diademă regească în palma Dumnezeului tău. 4 [d]Nu te vei mai numì: [e]părăsită; Nici țara ta nu se va mai numì: [f]Deșeartă; Ci te vei numì: Hefziba *(plăcerea mea este într'ânsa);* Și țara ta: Beula *(măritată);* Căci Domnul are plăcere în tine, și țara ta va fi măritată. 5 Căci *precum* tânărul se însoară cu o fecioară, *Așà* fiii tăi se vor însurà cu tine: Și *precum* mirele se bucură de mireasă, [g]*Așà* Dumnezeul tău se va bucurà de tine. 6 Pe zidurile tale, Ierusalime, [h]am așezat păzitori. *Cari* niciodată nu vor tăceà nici ziua, nici noaptea: 7 Câți chemați pre Domnul nu vă odihniți. Și nu-i dați liniște. Până când va întemeià Ierusalimul, și-l va face [i]de laudă pe pământ. 8 Domnul a jurat pe dreapta sa, și pe brațul său cel puternic: Nu voiu mai [j]dà grâul tău. Hrană inamicilor tăi: Nici fiii străinului nu vor *mai* beà vinul tău. Pentru care tu te-ai ostenit. 9 Ci cei ce l-au adunat, îl vor mâncà, Și vor lăudà pre Domnul: Și culegători de vii îl vor beà. [k]În curțile mele cele sfinte. 10 Treceți, treceți prin porți! Pregătiți drumul poporului! Înălțați, înălțați calea! Scoateți afară pietrile! Înălțați steag popoarelor! 11 Iată! Domnul a proclamat până la marginile pământului: Spuneți fiicei Sionului: Iată, mântuirea ta vine: Iată, plata lui *este* cu dânsul, și răsplătirea lui înaintea lui! 12 Și-i vor numì: Popor sfânt, Răscumpărații Domnului: Și tu te vei numì: Căutată, Cetate nepărăsită.

Domnul calcă dușmanii.

63 Cine *este* acesta, ce vine din Edom? În vestminte roșii, din Bozra? Acest *om* măreț în vestmântul său, Umblând în plinitatea puterii sale? „Eu cel ce vorbesc de fericire, *Cel ce* am putere, ca să mântuesc?“ 2 De ce [a]*sunt aceste pete* roșii în vestmântul tău? De ce *sunt* hainele tale ale călcătorului în lin? 3 [b]„Călcat-am singur în lin, Și nimenea din popor nu *erà* cu mine: I-am strivit în mânia mea, Și i-am călcat în furia mea: Sângele lor a stropit vestmintele mele, Și am mânjit toată îmbrăcămintea mea. 4 Căci [c]ziua răsbunării *erà* în inima mea, Și sosise anul celor răscumpărați ai mei. 5 [d]Și uitându-mă împrejur, [e]nu *erà* nici un ajutător: Și m'am mirat, că nu *erà* cine să *mă* sprijine; Deci *numai* [f]brațul meu a lucrat mântuire pentru mine, Și *numai* urgia mea m'a sprijinit. 6 Am călcat poporul în mânia mea, [g]L-am îmbătat cu urgia mea, Și am vărsat la pământ sângele lor.“

Laudă pentru mântuirile de mai nainte.

7 Voiu aminti îndurările Domnului, Laudele Domnului. După toate bunătățile câte ne-a făcut Domnul, Și bunătatea *sa* cea mare către casa lui Israel, Pre care a făcut-o pentru ei după îndurarea sa, Și după multa sa milă. 8 Căci a zis: Da, poporul meu *sunt* aceștia, *Sunt* fii, nu-*mi* vor fi necredincioși: Și el a fost mântuitorul lor. 9 [h]În toată strâmtorarea lor fost-a *și* el în strâmtorare. [i]Și îngerul feței lui i-a mântuit, [j]Întru iubirea sa și mila sa i-a răscumpărat, [k]I-a ridicat și i-a purtat în toate zilele din vechime. 10 Dar ei [l]fură neascultători, [m]și supărară sfântul său Spirit: [n]Deci schimbatu-s'a în inamic pentru ei, *Și* a luptat *singur* asupra lor. 11 Atuncia și-a adus aminte de poporul său *și* de zilele din vechime, ale lui Moisi: Cum i-a [o]scos din mare, Cu păstorul turmei sale: [p]Cum a pus pre sfântul său Spirit în mijlocul lor: 12 Conducându-*i* la dreapta lui Moisi [q]cu mărețul său braț: [r]Despicând apele înaintea lor, Pentru ca să-și facă nume veșnic: 13 [s]Conducându-i prin adâncuri, Ca un cal pe drum neted: *așà* nu se poticniră. 14 Ca pre o vită, *ce* se coboară în vale,

---

b Cap. 65. 15. *c* Zech. 9. 16. *d* Osea 1. 6. *e* Cap. 49. 14. *f* Cap. 54. 1. *g* Cap. 65. 19. *h* Ezec. 3. 17. *i* Cap. 61. 11. *j* Deut. 28. 31, etc. *k* Deut. 12. 12. —

Capul 63.

a Apoc. 19. 13. *b* Plân. 1. 15. *c* Cap. 34. 8. *d* Cap. 41. 28. *e* Ioan 16. 32. *f* Ps. 98. 1. *g* Apoc. 16. 6. *h* Jude. 10. 16. *i* Esod. 14. 19 Fapt. 12. 11. *j* Deut. 7. 7, 8. *k* Esod. 19. 4. *l* Ps. 78. 56. *m* Fapt. 7. 51. *n* Esod. 23. 21. *o* Ier. 2. 6. *p* Dan. 4. 8. *q* Esod. 15. 6 *r* Ios. 3. 16. *s* Ps. 106. 9.

Așà spiritul Domnului l-a odihnit: Așà ai condus tu pre poporul tău, [t]ca să-ți faci nume mărit.

Rugăciune pentru mântuire.

15 [u]Caută din cer, și vezi [v]din locaçul tău cel sfânt și mărit! Unde *este* zelul tău și puterea ta, [x]Mila ta și îndurarea ta? Opritu-s'au pentru mine? 16 [y]Da, tu *ești* părintele nostru: Chiar de [z]nu ne știe Abraam, Și Israel nu ne cunoaște: Tu, Doamne, *ești* părintele nostru, răscumpărătorul nostru, Din vecinitate *este* numele tău. 17 De ce, Doamne, [a]lăsatu-ne-ai să rătăcim dela căile tale, *Și* să *se* [b]învârtoșeze inima noastră, încât să nu ne temem de tine? Întoarnăte pentru servii tăi, Semințiile moștenirii tale. 18 Poporul tău cel sfânt puțin a fost în moștenirea *sa*, Inamicii noștri au călcat în picioare templul tău; 19 Ajuns-am *ca aceia*, asupra cărora niciodată n'ai domnit, Nici nu s'a chemat după numele tău.

Urmarea rugăciunii pentru mântuire.

64 Ah! de [a]ai despică cerurile, *și* te ai pogorî, [b]Munții s'ar topì înaintea ta, 2 Ca de un foc, ce mistue vreascurile, *Ca de* un foc, *ce* face să clocotească apa: Ca să faci numele tău cunoscut la împotrivitorii tăi, *Ca* să se spăimânte popoarele înaintea ta! 3 Când [c]făceai lucrurile înfricoșate, *ce* nu *le* așteptam, Te-ai coborît, *și* munții s'au topit înaintea ta. 4 Căci din veci [d]nu s'a pomenit, Nici cu urechea nu s'a auzit, Nici ochiul n'a văzut *alt* Dumnezeu afară de tine, *Care* să fi făcut *unele ca acestea* la cei ce sper într'însul. 5 Întâmpinat-ai pre cei ce erau în bucurie, [e]lucrând cele drepte, [f]*Care-și* aduceau aminte de tine în căile tale: Iată, mâniatu-te-ai, pentrucă [g]îndelung păcătuirăm în contra lor: Și totuși vom fi mântuiți. 6 Făcutu-ne-am cu toții necurați: Și toate [h]dreptățile noastre ca cârpa celei ce are la fire: Deaceea [i]vestejitu-ne-am cu toții ca frunza, Și fărădelegile noastre, ca vântul, ne-au răpit. 7 Și [j]nimenea nu cheamă numele tău, Nici se scoală, ca să ție de tine. Căci ți-ai ascuns fața ta dela noi, Și ne-ai făcut să pierim prin fărădelegile noastre. 8 [k]Și acum, Doamne, tu *ești* părintele nostru, Noi *suntem* lutul, [l]și tu olarul nostru: Toți suntem [m]lucrul mâinelor tale. 9 Nu te [n]mânià tare, Doamne, Nici nu ține minte în veci fărădelegea *noastră*. Iată! uită-te, noi poporul tău *suntem* toți. 10 Sfintele tale cetăți în pustiu prefăcutu-s'au, Sionul este un pustiu, Ierusalimul o pustietate, 11 Sfânta și frumoasa noastră casă, În care părinții noștri te lăudau, S'a ars cu foc, Și toate cele plăcute ale noastre s'au pustiit: 12 După *toate* acestea, oprì-te-vei, Doamne? Tăceà-vei *încă*, și ne vei strâmtorà atâta?

Răspunsul Domnului la acea rugăciune. Primirea națiunilor și o rămășiță din Israel.

65 Ajuns-am [a]căutat de *cei ce* nu întrebau *de mine;* Aflatu-m'au *cei ce* [b]nu mă căutau: Zis-am: Iată-mă, iată-mă, Unui popor, *ce* nu se numià după numele meu. 2 [c]Întins-am mânele mele toată ziua Unui popor neascultător, Care umblă în o cale, *ce* nu *e* bună, După cugetările lor: 3 Un popor [d]ce mă întărîtă totdeauna chiar în fața mea: [e]Care jertfește în dumbravi, Și tămâiază pe acoperișe: 4 [f]Care șeade în morminte, Și nopteză în peșteri, [g]Mâncând carne de porc, Și *în* vasele sale *are* zeamă de *animale* urîcioase; 5 [h]Care zic: Retrage-te, nu mă atinge: Că sunt mai sfânt decât tine. Fum *sunt* aceștia în nările mele, Foc ce arde toată ziua. 6 Iată! [i]scris *este* înaintea mea, [j]Nu voiu tăceà, [k]ci voiu răsplătì, Da, le voiu răsplătì în sânul lor. 7 Fărădelegile voastre, zice Domnul, și [l]fărădelegile părinților voștri ale tuturor; [m]Câți au tămâiat pe munți, Și [n]m'au desonorat pe coline:

t 2 Sam. 7. 23.	*z* Iov 14. 21.	*Capul 64.*	*e* Fapt. 10. 35.	*j* Osea 7. 7.	*Capul 65.*	*c* Cap. 1. 29.	*j* Ps. 50. 3.
u Deut. 26. 15.	*a* Ps. 119. 10.	*a* Ps. 144. 5.	*f* Cap. 26. 8.	*k* Cap. 63. 16.	*a* Efes. 2 12, 13.	*f* Deut. 18. 11.	*k* Ezec. 11. 21.
v Ps. 33. 14.	*b* Rom. 9. 18.	*b* Judc. 5. 5.	*g* Mal. 3. 6.	*l* Rom. 9. 20,21.	*b* Cap. 63. 19.	*g* Cap. 66. 17.	*l* Esod. 20. 5.
c Ier. 31. 20.	—	*c* Hab. 3. 3, 6.	*h* Filip. 3. 9.	*m* Efes 2. 10.	*c* Rom. 10. 21.	*h* Mat. 9. 11.	*m* Ezec. 18. 6.
y Deut. 32 6		*d* Ps. 31. 19.	*i* Ps. 90. 5, 6.	*n* Ps. 74 1, 2.	*d* Deut. 32. 21.	*i* Deut. 32. 34.	*n* Ezec. 20. 27, 28.

Pentru aceea voiu răsplăti în sânurile lor fapta lor cea dintâiu. 8 Așà zice Domnul: Precum *când* se află must în strugure, Zice-se: Nu-l stricà, căci *este* [o] binecuvântare în el: Așà voiu face pentru servii mei, ca să nu-i pierd pre toți. 9 Voiu scoate o seminție din Iacob, Și un moștenitor al munților mei din Iuda; Și [p] aleșii mei vor moșteni pre ei, Și servii mei vor locuì acolo. 10 Și [q] Saronul va fi stâna turmelor, Și [r] valea Achorului loc de odihnă pentru oi, Pentru poporul meu, care mă caută.

Pedeapsa poporului decăzut.

11 Dar pre voi, cei ce părăsiți pre Domnul, Cari uitați [s] sfântul meu munte, Cari pregătiți [t] masă lui Gad *(Norocul)*, Și cari faceți libațiune lui Meni *(Destinul)*, 12 Vă voiu hotărî sabiei, Și toți vă veți plecà spre junghere; [u] Pentru că chemam și nu răspundeați; Cuvântam și nu auziați; Ci făceați rău în ochii mei, Și alegeați *lucruri*, de care nu am plăcere. 13 Deci, așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată! servii mei vor mâncà; Dar voi veți fi flămânzi; Iată! servii mei vor beà; Dar voi veți însetà; Iată! servii mei se vor bucurà; Dar voi vă veți rușinà; 14 Iată! servii mei vor cântà în veselia inimii; Dar voi veți strigà în durerea inimii, Și [v] veți urlà de sdrobirea sufletului. 15 Și veți lăsà numele vostru la [x] aleșii mei [y] drept blestem; Căci Domnul, Dumnezeul, te va omorî. 16 Și [z] cu alt nume va numì pre servii săi; [a] Că cine se binecuvintează pre sine pe pământ, să se binecuvinteze în Dumnezeul credinciosiei; Și [b] cine se jură pre pământ, să se jure pe Dumnezeul credinciosiei: Că strâmtorările cele de mai nainte s'au uitat, Și s'au ascuns dela ochii mei.

Cer nou, pământ nou.

17 Căci iată! creez [c] ceruri noauă și un pământ nou, Așà că nu se vor amintì cele de mai naintе, Nici nu vor venì în minte. 18 Ci vă veți bucurà și vă veți veselì în veci *De cele* ce creez; Căci iată! eu fac Ierusalimul *spre* bucurie, Și pre poporul lui *spre* desfătare. 19 Și [d] mă voiu bucurà de Ierusalim; Și mă voiu veselì de poporul meu, Și [e] nu se va mai auzì în el voce de plângere, Nici voce de jale. 20 Nu va mai fi acolo prunc cu zile puține, Nici bătrân care să nu împlinească zilele lui; Căci, *ca* un copil, va murì *cel de* o sută de ani, [f] Și *cel ce moare* de o sută de ani va fi blestemat *ca* un păcătos. 21 [g] Vor zidì case, și vor locuì *în ele;* Vor sădì vii, și vor mâncà fructul lor. 22 Nu vor sădì ei, și altul să mănânce; Căci [h] zilele poporului meu *vor fi* ca zilele arborelui, Și aleșii mei vor gustà mult timp lucrul mânelor lor. 23 Nu vor muncì în deșert, Nici nu vor naște spre moarte grabnică; Căci *sunt* seminția celor binecuvântați ai Domnului, Și urmașii lor cu ei. 24 Și până a nu *mă* chema ei, eu voiu răspunde, Și încă ei vorbind, *îi* voiu auzì. 25 Lupul și mielul vor paște împreună; Și leul va mâncà paie, ca boul; Si pânea șarpelui *va fi* țărâna: În tot Sfântul meu munte nu vor dăunà, nici stricà, Zice Domnul.

Pedeapsa fățarnicilor.

66 Așà zice Domnul: [a] Cerul *este* tronul meu, Și pământul așternutul picioarelor mele; Ce casă veți zidì pentru mine? Și ce loc *veți găsì* pentru odihna mea? 2 Căci mâna mea a făcut toate acestea. Ca toate acestea să fie, zice Domnul; [b] Și la acesta mă uit; [c] La cel sărman și *la cel* sdrobit cu sufletul, Care [d] tremură de cuvântul meu. 3 [e] Cel ce înjunghie un bou, *este ca* cel ce ucide un om; Cel ce jertfește un miel, *ca* cel ce [f] taie gâtul cânelui; Cel ce aduce dar de pâne, *ca și cel ce aduce* sânge de porc; Cel ce arde tămâie, *ca* cel ce binecuvintează pre un idol. *Precum* și-au ales ei căile lor, Și sufletul lor se bucură de urîciunile lor, 4 *Așà* și eu voiu alege nefericirea lor, Și voiu a-

o Ioel 2. 14. *p* Mat. 24. 22. *q* Cap. 33. 9. *r* Ios. 7. 24, 26. *s* Cap. 56. 7. *t* Ezec. 23. 41. *u* 2 Cron. 36. 15, 16. *v* Mat. 8. 12. *x* Vers. 9. 22. *y* Ier. 29. 22. *z* Fapt. 11. 26. *a* Ps. 72. 17. *b* Deut. 6. 13. *c* 2 Pet. 3. 13. *d* Cap 62. 5. *e* Apoc. 7. 17. *f* Eccl. 8. 12. *g* Amos 9. 14. *h* Ps. 92. 12. — *Capul 66.* *a* Fapt. 7 48, 49. *b* Cap. 57. 15. *c* Ps. 34. 18. *d* Ezra 9. 4. *e* Cap. 1. 11. *f* Deut. 23. 18

duce asupra lor *toate* acele, de care se tem: [g]Pentru că chemam şi nimenea nu răspundea, Cuvântam şi nu auziau; Ci alegeau *lucruri,* de care n'aveam plăcere. 5 Ascultaţi cuvântul Domnului, [h]Voi cei ce tremuraţi de cuvântul său: Fraţii voştri, cari vă uresc, *Şi* vă lapădă pentru numele meu, au zis: [i]Măreascăse Domnul: Dar [j]el se va arătà spre bucuria voastră, şi aceia se vor ruşinà. 6 Voce de vuet din cetate! Voce din templu! Vocea Domnului, care răsplăteşte inamicilor săi! 7 Mai nainte de a suferì dureri de facere, a făcut, Până a nu-i venì durerile, s'a uşurat de copil! 8 Cine a auzit asemenea lucruri? Cine a văzut asemenea lucruri? Poate o ţară aveà dureri de facere într'o zi? *Sau* o naţiune a se naşte deodată? Căci *fiica* Sionului, îndată ce avù durerea de facere, a şi născut pre fiii săi. 9 Au doară deschide-voiu mitra, şi nu voiu face să se nască? zice Domnul, Au doară face-voiu să se nască, şi *în naştere* voiu închide *mitra?* zice Dumnezeul tău. 10 Bucuraţi-vă cu Ierusalimul, Şi veseliţi-vă cu dânsul, toţi cei ce-l iubiţi. Bucuraţi-vă cu bucurie cu dânsul, Toţi cei ce au plâns pentru dânsul: 11 Ca să sugeţi şi să vă săturaţi din ţâţele mângăierilor lui, Ca să sugeţi şi să vă desfătaţi din plinitatea măririi lui. 12 Căci aşà zice Domnul: Iată! [k]face-voiu să curgă în el pacea, ca pe un râu, Şi avuţia popoarelor, ca un părâu ce se revarsă; Atuncia veţi [l]suge. Veţi fi [m]purtaţi pe braţe, Şi veţi fi desmerdaţi pe genunchi. 13 Ca un *copil,* pre care-l mângăie mumă-sa, Aşà eu vă voiu mângăià; Da, vă veţi mângăià în Ierusalim. 14 Şi veţi vedeà *aceasta,* şi inima voastră se va bucurà, Şi [n]oasele voastre vor înflorì, ca iarba; Şi mâna Domnului se va cunoaşte la servii săi, Dar mânia *lui* la inamicii lui. 15 [o]Căci iată! Domnul vine cu foc, Şi cu carele lui, ca un vârtej, Ca să verse urgia sa cu văpaie, Şi mustrarea sa cu flacără de foc: 16 Căci cu focul şi cu [p]sabia lui Va judecà Domnul toată carnea: Şi mulţi vor fi cei ucişi de Domnul. 17 [q]Cei ce se sfinţesc şi se curăţă în dumbrăvi, *Umblând* unul după altul, Cari mănâncă carne de porc şi urîciuni şi şoareci, Vor pierì împreună, zice Domnul; 18 Căci cu *voiu pedepsì* faptele lor şi cugetele lor. *Dar* va venì *timpul,* când voiu adunà toate popoarele şi limbile: Şi vor venì şi vor vedeà mărirea mea; 19 [r]Şi voiu pune semn între dânşii; Şi pre cei scăpaţi dintr'înşii voiu trimite la popoare: *La* Tarşiş, Pul şi Lud, cari întind arcul, *La* Tubal, Iavan şi *la* insulele depărtate, cari nu auziră faima mea, Nici nu văzură mărirea mea; [s]Şi vor dà în ştire mărirea mea între popoare. 20 Şi vor aduce pre fraţii voştri din toate popoarele, [t]*Ca* un dar, la Domnul, Pe cai, în care şi pe tărgi, Pe catâri şi pre dromadiri, La sfântul meu munte, Ierusalimul, zice Domnul, Precum fiii lui Israel aduc daruri În vase curate în casa Domnului. 21 Şi dintr'aceştia voiu luà, *Ca să fie* [u]preoţi *şi* Leviţi, zice Domnul. 22 Căci, precum [v]cerurile cele nouă şi pământul cel nou, Pre care le voiu face, Se vor statornicì înaintea mea, zice Domnul, Aşà va stà statornic seminţia voastră şi numele vostru. 23 Şi [x]se va întâmplà, dela o lună nouă până la cealaltă, Şi dela un sabbat până la celalalt, Că [y]va venì toată carnea, ca să se închine înaintea mea, Zice Domnul. Şi vor ieşì, şi vor vedeà cadavrele oamenilor, Cari au nelegiuit asupra mea; Căci vermele lor nu va murì, Nici focul lor nu se va stinge; Şi vor fi ură la toată carnea.

---

g Prov. 1. 24. | *j* 2 Thes. 1. 10. | *m* Cap. 49. 22. | *p* Cap. 27. 1. | *r* Luc. 2. 34. | *t* Rom. 15. 16. | *v* Apoc. 21. 1. | *y* Ps. 65. 2.
h Vers. 3. | *k* Cap. 48. 18. | *n* Ezec. 37. 1, etc. | *q* Cap. 65. 3, 4. | *s* Mal. 1. 11. | *u* 1 Pet. 2. 9. | *x* Zech. 14. 16. | —
i Cap. 5. 19. | *l* Cap. 60. 16. | *o* 2 Thes. 1. 8.

CARTEA LUI IEREMIA.

Chemarea lui Ieremia și misiunea sa de profet; și două viziuni simbolice.

1 Cuvintele lui Ieremia, fiul lui Hilkia, *unul* dintru preoții, cari *erau* [a] în Anatot în pământul lui Beniamin: 2 Către care a fost cuvântul Domnului în zilele lui Iozia, fiu lui Amon, regele lui Iuda, [b] în anul al treisprezecelea al domniei acestuia. 3 Asemenea a fost și în zilele lui Iehoiakim, fiul lui Iozia, regele lui Iuda, [c] până la sfârșitul anului al unsprezecelea al lui Zedekia, fiul lui Iozia, regele lui Iuda: *adecă,* [d] până la strămutarea Ierusalimului [e] în luna a cincia.

4 Atuncia cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 5 Mai nainte de a te [f] formă în mitra *mumei,* [g] eu te-am cunoscut; Mai nainte de a ieși tu din matrice, eu [h] te-am sfințit, *Și* te-am hotărît profet popoarelor. 6 Atuncia am răspuns: [i] O Doamne, Dumnezeule! Iată, eu nu știu să vorbesc, că tânăr sunt. 7 Și Domnul a zis către mine: Nu zice: tânăr sunt: Că tu vei merge către toți *acei la* cari te voiu trimite, Și *le* vei vorbì [j] toate câte îți voiu porunci. 8 [k] Nu te teme de dânșii, că [l] eu cu tine *sunt,* Ca să te scap, zice Domnul. 9 Atuncia [m] întins-a Domnul mâna sa, și atinse gura mea; și Domnul a zis către mine: Iată, [n] pus-am cuvintele mele în gura ta. 10 [o] Vezi, eu astăzi pusu-te-am preste popoare și preste regate, ca să [p] smulgi și să strici, ca să nimicești și să surpi, ca să zidești și să sădești. 11 Cuvântul Domnului fost-a iarăși către mine, zicând: Ce vezi, Ieremia? Și am răspuns: „Văd un toiag de migdal *(veghetor).*“ 12 Și a zis Domnul către mine: Bine ai văzut, căci eu veghez, ca să împlinesc cuvântul meu. 13 Și fost-a cuvântul Domnului către mine a doua oară, zicând: Ce vezi? Și am răspuns: „Văd un [q] cazan fierbând, și fața lui *întoarsă* către mează-noapte.“ 14 Și Domnul a zis către mine: Dela [r] mează-noapte se va vărsà răul Preste toți locuitorii țării. 15 Căci iată, eu voiu [s] chemà toate neamurile regatelor dela mează-noapte, Zice Domnul: și vor venì. Și va [t] pune fiecare tronul său La întrarea porților Ierusalimului, Și împrejurul tutulor zidurilor, Și al tutulor cetăților lui Iuda. 16 Și voiu proclamà judecățile mele asupra *locuitorilor* lor pentru toată răutatea lor; [u] Fiindcă mă lăsară și tămâiară zeilor străini, Și se închinară înaintea faptelor mânelor lor. 17 Tu deci [v] încinge coapsele tale și scoală-te, Și spune-le toate câte îți poruncesc; [x] Nu te teme de dânșii, Ca să nu te stărâm înaintea lor. 18 Căci iată, eu te-am făcut astăzi [y] cetate întărită și stâlp der fier, Și zid de aramă preste țara întreagă, Preste regii lui Iuda și preste mai marii lui, Preste preoții lui și preste poporul țării. 19 Și se vor luptà asupra ta; Dar nu te vor învinge: Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul, Ca să te scap.

Nerecunoștința și pedepsirea lui Israel.

2 Și cuvântul Domnului fost-a către mine, zicând: 2 Du-te și strigă în urechile Ierusalimului, zicând: Așà zice Domnul: Adusu-mi-am aminte de tine, *De* credincioșia *ta* [a] în tânărețea ta, *De* iubirea *din timpul* logodirii tale, [b] Când ai venit după mine în pustiu, Într'un pământ nesămânat. [c] Israel *erà atuncia* sfânt Domnului, [d] Pârga veniturilor sale: 3 [e] Toți câți voiau să-l înghită, au fost pedepsiți; Răul a venit preste dânșii, Zice Domnul! 4 Ascultă cuvântul Domnului, casă a lui Iacob! Și *voi,* toate neamurile casei lui Israel! 5 Așà zice Domnul: [f] Ce nedreptate aflară în mine părinții voștri, De se depărtară dela mine, [g] Și umblară după deșertăciune, și se fă-

IEREMIA.	c Cap. 39. 2.	g Esod. 33. 12, 17.	k Ezec. 2. 6.	p 2 Cor 10. 4, 5.	u Deut. 28. 20		d Iac. 1. 18.
—	d Cap. 52. 12. 15.	h Luc. 1. 15. 41.	l Fapt. 26. 17.	q Ezec. 11. 3. 7.	v 1 Pet. 1. 13.	*Capul 2.*	e Cap. 12. 14.
Capul 1.	e 2 Reg. 25. 8	i Esod. 4 10.	m Isa. 6. 7.	r Cap. 4. 6.	x Esod. 3. 12.	a Osea 2. 15.	f Isa. 5. 1.
a Ios. 21. 18.	f Isa. 49. 1, 5.	j Mat. 28. 20.	n Isa. 51. 16.	s Cap. 5. 15.	y Isa. 50. 7.	b Deut. 2. 7.	g 2 Reg. 17. 15.
b Cap. 25. 3.			o 1 Reg. 19. 17.	t Cap. 39. 3.	—	c Esod 19. 5. 6.	

cură deşerţi? 6 Şi nu ziseră: Unde *este* Domnul? Care ne-a [h]scos din pământul Egiptului, Care ne-a condus prin [i]pustiiu, Prin pământul deşerturilor şi al prăpăstiilor, Prin pământul secetei şi al umbrei morţii, Prin pământul prin care nu trecuse nici un om, Şi unde nimenea nu locuise. 7 Şi v'am adus într'un [j]pământ roditor, Ca să mâncaţi fructele lui şi bunurile lui: Dar după ce aţi întrat, aţi [k]necurăţit pământul meu, Şi aţi prefăcut moştenirea mea *în* urîciune; 8 Preoţii nu *mai* ziseră: Unde *este* Domnul? Şi cei ce se ţin de [l]lege nu mă cunoscură; Păstorii se răsculară asupra mea, [m]Şi profeţii profeţiră pentru Baal, Şi umblară după *lucruri* [n]fără de folos. 9 Pentru aceasta [o]mă voiu certà cu voi, zice Domnul. Şi [p]cu fiii fiilor voştri mă voiu certà. 10 Căci treceţi *în* insulele Chittim şi vedeţi: Şi trimiteţi la Kedar, şi luaţi seamă bine; Şi vedeţi, dacă se întâmplă ceva asemenea? 11 [q]Schimbat-a vreun popor pre zeii *săi*, de şi aceştia [r]nu *sunt* zei? [s]Dar poporul meu a schimbat mărirea sa cu [t]*un lucru* fără de folos. 12 [u]Spăimântaţi-vă, ceruri-lor, de aceasta, Şi înfricoşaţi-vă! Cutremuraţi-vă foarte, zice Domnul. 13 Căci poporul meu făcù două rele: Mă lăsă pre mine, [v]izvorul apelor vii, *Şi*-şi săpă şieşi puţuri, puţuri crepate, Care nu pot ţinea apă. 14 Oare *este* Israel [x]sclav, *sau* fiu de sclav? Dece a ajuns pradă? 15 [y]Puii de leu mugit-au asupra-i, ridicatu-*şi*-au vocea, Şi făcut-au pământul său un deşert; Cetăţile sale arsu-s'au, *şi au rămas* fără locuitori. 16 Chiar şi fiii Nofului şi ai [z]Tahapanesului îţi vor paşte creştetul capului. 17 [a]Au nu ţi-ai făcut singur aceasta, Părăsind pre Domnul, Dumnezeul tău, Pre când [b]el te conduceà pe cale? 18 Şi acum ce ai a face [c]în calea Egiptului, Ca să bei *din* apa [d]Nilului? Sau ce ai *a face* în calea Asiriei, Ca să bei *din* apa Enfratelui? 19 [e]Răutatea ta are să te pedepsească, Şi abaterile tale au să te mustre; Cunoaşte dar şi vezi, Cât de rău şi amar *este*, Că ai lăsat pre Domnul, Dumnezeul tău, Şi că nu *este* frică de mine în tine, Zice Domnul, Dumnezeul oştirilor. 20 Căci de demult ai sfărâmat jugul tău, Ai rupt legăturile tale; Şi *t*ai zis: Nu voiu *mai* ascultà. Căci [g]pe toată colina înaltă, Şi supt tot arborele verde, Te-ai culcat, [h]ca o curvă. 21 Dar eu te [i]sădisem viţă aleasă, *Din* sad cu totul curat; Deci cum te-ai prefăcut înaintea mea într'o [j]coardă de viţă sălbatică? 22 Căci şi [k]cu nitru de te vei spălà, Şi săpun mult îţi vei luà, [l]Păcatul tău *tot* va rămânea scris înaintea mea, Zice Domnul, Dumnezeu. 23 [m]Cum poţi zice: Nu m'am necurăţit, N'am urmat Baalilor? Vezi calea ta [n]în valea *fiului lui Hinnom*, Cunoaşte ce ai făcut; 24 [o]Dromadir uşor *eşti*, ce bate toate drumurile, Asină sălbatică deprinsă în pustiu, Ce în aprinderea sa înghite vântul: Pofta sa cine o poate îndestulà? Toţi câţi o caută nu trebue să se ostenească; În luna ei o vor aflà. 25 Fereşte piciorul tău, să nu umble desculţ, Şi gâtul tău dela sete: Dar [p]tu ai zis: „Înzădar, nu! Căci iubit-am [q]*zeii* străini, Şi în urma lor voiu merge.“ 26 Precum furul se ruşinează, când se prinde, Aşà se va ruşinà casa lui Israel, Ei, regii lor, mai marii lor, Preoţii lor şi profeţii lor; 27 Cari zic lemnului: „Tu *eşti* părintele meu“: Şi pietrii: „Tu m'ai născut“: Căci au întors spre mine dosul şi nu faţa: Dar în timpul [r]nenorocirii lor zic: Scoală-te şi mântuie-ne! 28 Dar [s]unde *sunt* zeii tăi, pre cari ţi-i-ai făcut? Ei să se scoale, de [t]pot să te mântuească în timpul nenorocirii tale: Căci [u]câte *sunt* cetăţile tale, *atâţia* sunt zeii tăi, o Iuda. 29 [v]Pentru ce vă certaţi cu mine? Voi toţi v'aţi răsculat asupră-mi, zice Domnul. 30 Înzădar am

[h] Isa. 63. 9, 11,	[m] Cap. 23. 13	[r] Ps. 115. 4.	[y] Isa. 1. 7.	[d] Ios. 13. 3.	[i] Luc. 20. 9.	[n] Cap. 7. 31.	[r] Judc. 10. 10.
[i] Deut. 8. 15.	[n] Hab. 2. 18.	[s] Ps. 106. 20.	[z] Cap. 43 7, 8,	[e] Isa. 3. 9.	[j] Deut. 32. 32.	[o] Iov 39. 5—8.	[s] Deut. 32. 37.
[j] Num. 13. 27.	[o] Ezec. 20. 35,	[t] Vers. 8.	9.	[f] Esod. 19. 8.	[k] Iov 9. 30.	[p] Cap. 18. 12.	[t] Isa. 45 20.
[k] Lev. 18. 25, 27,	36.	[u] Isa. 1 2.	[a] Cap. 4. 18.	[q] Deut. 12. 2.	[l] Deut. 32. 34.	[q] Deut. 32 16.	[u] Cap. 11 13.
28.	[p] Esod. 20. 5.	[v] Ps. 36. 9	[b] Deut. 32. 10.	[h] Esod. 34. 15.	[m] Prov. 32 12.	Cap. 3. 13.	[v] Vers. 23. 35.
[l] Mal. 2. 6, 7.	[q] Mic. 4. 5.	[x] Esod. 4. 22.	[c] Isa. 30. 1, 2.	16.			

[x] lovit pre fiii voştri; N 'auprimit îndreptare; Sabia voastră a [y] sfâşiat pre profeţii voştri, Ca un leu pierzător. 31 O *voi* neamuri *de astăzi!* Socotiţi cuvântul Domnului, *care zice:* „Oare [z] fost-am un pustiu lui Israel? Un pământ al întunerecului? De ce zice poporul meu: [a] Suntem domni *preste noi*, [b] Nu vom mai venì la tine?“ 32 Au poate fecioara să uite podoabele sale, *sau* mireasa găteala sa? Totuşi poporul meu [c] m'a uitat de zile nenumărate. 33 Cât îţi îmbunătăţeşti calea ta, căutând iubire! Cu adevărat chiar pre cele mai rele le-ai învăţat căile tale.

34 Şi în poalele tale aflatu-s'a [d] sângele sufletelor sărmanilor nevinovaţi, Pre cari nu i-ai prins spărgând zidul; 35 [e] Şi totuşi tu zici: „Sunt nevinovată, Cu drept cuvânt mânia lui se va întoarce dela mine.“ Iată, [f] eu mă voiu judecà cu tine, [g] Fiindcă zici: N'am păcătuit. 36 [h] De ce alergi atât de mult, schimbându-ţi drumurile? Ruşinà-te-vei de Egipt. Cum te-ai ruşinat de Asiria: 37 Da, tu vei ieşì de aicea Cu mânele tale pe capul tău; Fiindcă Domnul a lăpădat pre cei în care te încrezi, Şi nu vei prosperà cu dânşii.

Invitare spre pocăinţă.

3 Zice-se: Dacă cinevà lasă pre femeia sa, Şi *ea* se duce dela dânsul, şi se face *femeia* altui bărbat, [a] Mai poate acela să se întoarcă la dânsa? Au [b] pământul acela nu ar fi cu totul necurat? Iată, [c] desfrânat-ai cu mulţi iubiţi: [d] Şi tu *mai gândeşti* a te reînturnà la mine, zice Domnul. 2 Ridică ochii tăi [e] spre locurile înalte, Şi caută, unde nu te-ai necinstit; [f] Aţinitu-le-ai calea. Ca Arabul *în* pustiiu: [g] Şi ai pângărit ţara Cu desfrânările tale şi cu relele tale. 3 Deaceea [h] opritu-s'au ploile, Şi *nici măcar* ploaie târzie nu s'a dat; [i] Frunte de curvă ai avut, Nici ruşine n'ai voit să ai. 4 Au nu *este aşà: şi* acum să mai strigi către mine: „Părintele meu, tu *eşti* [j] conducătorul [k] tânăreţei mele! 5 [l] „Au ţinea-va *mânia sa* pentru totdeauna? Până în veci *o* va păzì?“ Iată, *aşà* ai vorbit, şi *tot* ai făcut rele, cât ai putut. 6 Domnul iarăşi a zis către mine în zilele regelui Iozia: Văzut-ai ce a făcut *fiica lui* Israel [m] cea neascultătoare? [n] Dusu-s'a pe toată colina înaltă, şi supt tot arborele verde, şi a desfrânat acolo. 7 [o] Şi după ce a făcut toate acestea, zisu-*i*-am: Întoarce-te către mine; dar nu s'a întors. Şi văzut-a *aceasta* [p] soră-*sa* cea necredincioasă, *fiica* lui Iuda. 8 Şi am văzut. că, [q] deşi am [r] lăsat pre *fiica lui* Israel cea neascultătoare, pentru adulterul său, şi i-am dat cartea de despărţenie, Iuda, [s] soră-sa cea necredincioasă, nu s'a temut; ci s'a dus şi s'a desfrânat. 9 Şi prin desfrânarea nesocotită a ei a [t] pângărit ţara, şi a făcut adulter cu [u] pietrile şi cu lemnele. 10 Şi pe lângă toate acestea, Iuda, soră-sa cea necredincioasă, nu s'a întors către mine [v] din toată inima sa, ci cu minciuni, zice Domnul.

Făgăduinţa harului dumnezeesc.

11 Şi Domnul a zis către mine: *Fiica lui* Israel [x] cea neascultătoare s'a îndreptat înaintea mea mai mult decât Iuda cea necredincioasă. 12 Mergi şi proclamă cuvintele acestea spre [y] meazănoapte şi zi: Întoarce-te, Israele neascultător, zice Domnul, *Şi* nu voiu face ca să cadă mânia mea preste voi; Căci sunt [z] milos, zice Domnul; *Şi* nu voiu mai ţinea *mânia* pentru totdeauna. 13 [a] Numai cunoaşte-ţi păcatul tău, Că ai păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului tău, Şi ai [b] alergat încoace şi încolo la străini, [d] Supt tot arborele verde; Şi n'aţi ascultat de vocea mea, zice Domnul. 14 Întoarceţi-vă, fii neascultători, zice Domnul; [e] Căci eu am dreptul soţului asupra voastră; Şi vă voiu luà [f] câte unul din cetate şi câte doi din neam, Şi

x Isa. 1. 5.	*d* Ps. 106. 38.	*Capul 3.*	*f* Fac. 38. 14.	*l* Ps. 77. 7, etc.	*r* 2 Reg. 17. 6, 18.	*v* 2 Cron. 34. 33.	*b* Ezec. 16. 15, 24, 25.
y 1 Thes. 2. 15.	*e* Vers. 23, 29.	*a* Deut. 24. 4.	*g* Cap. 2. 7.	*m* Vers. 11. 14.	*s* Ezec. 23. 11, etc.	*x* Ezec. 16. 51.	*c* Cap. 2. 25.
z Vers. 5.	*f* Vers. 9.	*b* Cap 2. 7.	*h* Lev. 26. 19.	*n* Cap. 2 20.	*t* Cap. 2. 7.	*y* 2 Reg. 17. 6.	*d* Deut. 12. 2.
a Ps 12. 4.	*g* Prov. 28. 13.	*c* Cap. 2. 20.	*i* Cap. 5. 3.	*o* 2 Reg. 17. 13.	*u* Cap. 2. 27.	*z* Ps. 86. 15.	*e* Cap 31. 32.
b Deut. 32. 15.	*h* Osea 5. 13.	*d* Zech. 1. 3.	*j* Prov. 2. 17.	*p* Ezec. 16. 46.		*a* Lev. 26. 40, etc.	*f* Rom. 11. 5.
c Ps. 106. 21.	—	*e* Deut. 12 2	*k* Osea 2. 15.	*q* Ezec. 23. 9.			

vă voiu duce la Sion; 15 Şi vă voiu dà [g]păstori după inima mea, Cari vă vor [h]paşte cu ştiinţă şi cu minte. 16 *Şi* când vă veţi înmulţì, şi veţi creşte în ţară, În zilele acelea, zice Domnul, Nu vor mai zice: Chivotul legii Domnului; [i]Nici *le* va venì în gând, Nici îşi vor aduce aminte de el: nici *îl* vor cercetà: Nici nu se va mai face. 17 În timpurile acelea vor numì Ierusalimul: Tronul Domnului, Şi toate popoarele se vor adunà către dânsul, [j]La numele Domnului, la Ierusalim; Şi nu vor mai [k]urmà învârtoşirii inimii lor celei rele. 18 În zilele acele [l]casa lui Iuda va umblà cu casa lui Israel, Şi vor venì împreună din pământul dela [m]mează-noapte În [n]pământul, pre care eu l-am dat de moştenire părinţilor voştri. 19 Dar eu zisesem: Cum să te pun între fiii *mei*, Şi să-ţi dau [o]pământul plăcut, Moştenirea, podoaba între podoabele popoarelor! Dar gândit-am: Tu mă vei numì [p]părinte, Şi nu te vei *mai* întoarce dela mine. 20 Cu adevărat, *precum* o femeie este necredincioasă iubitului său, Aşà [q]v'aţi făcut necredincioşi *şi* voi mie, Casă a lui Israel, zice Domnul. 21 O voce s'a auzit din [r]locurile înalte, Plângerea *şi* rugăciunea fiilor lui Israel; Pentru că suciseră calea lor, Uitaseră pre Domnul, Dumnezeul lor. 22 [s]Întoarceţi-vă, fii abătuţi, *Şi* [t]voiu vindecà abaterile voastre. „Iată, noi venim la tine, Pentru că tu *eşti* Domnul, Dumnezeul nostru. 23 [u]Cu adevărat, în deşert *se aşteaptă mântuire* dela înălţimi, *Şi dela* mulţimea munţilor: Numai la Domnul, Dumnezeul nostru *este* mântuirea lui Israel. 24 Da, *idolii,* ruşinea *noastră,* au mâncat din tânăreţea noastră câştigul părinţilor noştri. Oile lor şi boii lor, Pre fiii lor şi pre fetele lor. 25 În ruşinea noastră zăcem, Şi necinstea noastră ne acopere; Căci am păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului nostru, Noi şi părinţii noştri din tânăreţea noastră, până în ziua de astăzi, Şi n'am ascultat de vocea Domnului, Dumnezeului nostru."

Predică de pocăinţă repetită.

4 Israele, de te vei [a]întoarce, Zice Domnul, *de* te vei întoarce către mine; Şi de vei depărtà de dinaintea mea urîciunile tale, Şi nu vei mai rătăcì; 2 [b]Şi *de* te vei jurà: Viu *este* Domnul! [c]În adevăr, în drept şi în dreptate; Atuncia [d]popoarele se vor binecuvântà într'însul, Şi [e]se vor lăudà într'însul. 3 Căci aşà zice Domnul Către bărbaţii lui Iuda şi ai Ierusalimului: [f]Araţi pământul vostru cel înţelenit, Şi [g]nu semănaţi în spini! 4 Voi bărbaţi ai lui Iuda şi locuitori ai Ierusalimului, [h]Circumcideţi-vă Domnului, Şi depărtaţi preputul inimei voastre; Ca nu cumvà să izbucnească mânia mea, ca un foc, Şi să ardă, şi nimenea să nu poată să *o* stingă, De răutatea faptelor voastre.

Profeţie despre pustiirea ţării evreeşti.

5 Spuneţi *aceasta* în Iuda, Şi *o* proclamaţi în Ierusalim, şi cuvântaţi, Suflaţi în trâmbiţă în *toată* ţara: Strigaţi cu voce tare şi ziceţi: [i]„Strângeţi-vă şi să întrăm în cetăţile cele întărite!" 6 Înălţaţi steagul spre Sion; Fugiţi, nu staţi: Că aduc răul dela [j]mează-noapte, Şi nenorocire mare. 7 [k]Leul s'a ridicat din tufarul său, Şi [l]pierzătorul popoarelor a plecat; A ieşit din locul său ca să [m]prefacă pământul tău în pustiiu; Şi cetăţile tale se vor nimicì din lipsa de locuitori. 8 Deaceea [n]încingeţi-vă cu saci, plângeţi şi urlaţi; Pentru că mânia cea înfocată a Domnului nu s'a întors dela noi. 9 Şi în ziua aceea, zice Domnul, Inima regelui şi inima mai marilor se va pierde, Şi preoţii se vor spăimântà şi profeţii se vor îngrozì. 10 Atuncia am zis: O Doamne, Dumnezeule! Da, [o]ai amăgit pre poporul acesta şi Ierusalimul, [p]Zicând: Veţi aveà pace; Deoarece sabia a ajuns până la suflet. 11 În timpul acela se va zice poporului acestuia şi Ierusalimului: [q]„Un vânt arzător *suflă depe* locu-

[g] Efes. 4. 11. [h] Fapt. 20. 28. [i] Isa. 65. 17. [j] Isa. 60. 9. [k] Cap. 11. 8. [l] Isa. 11 13. [m] Cap. 31. 8. [n] Amos 9. 15. [o] Dan. 8. 9. [p] Isa. 63 16. [q] Isa. 48. 8. [r] Isa. 15. 2. [s] Osea 14. 1. [t] Osea 6. 1. [u] Ps. 121. 1, 2. *Capul 4.* [a] Ioel 2. 12. [b] Deut. 10. 20. [c] Isa. 48. 1. [d] Gal. 3 8. [e] Isa. 45. 25. [f] Osea 10. 12. [g] Mat. 13, 7. 22. [h] Col. 2. 11. [i] Cap. 8. 14. [j] Cap. 1. 13, 14. 15. [k] Dan. 7. 4. [l] Cap. 25. 9. [m] Isa. 1. 7. [n] Isa. 22. 12. [o] 2 Thes. 2. 11. [p] Cap. 5. 12.

rile înalte din deșert; Către fața poporului meu, nu ca să vânture, nici ca să curețe“: 12 *Da,* un vânt puternic vine din *locurile* acestea dela mine; Și acum [r]voiu proclamà hotărîrea *mea* asupra lor. 13 Iată, el se înalță, ca norii, Și [s]carele lui ca un vârtej: [t]Caii lui sunt mai iuți decât vulturii: Vai de noi, căci suntem prădați! 14 Ierusalime, [u]spală inima ta de răutate, Ca să te mântuì: Până când vor locuì în mijlocul tău cugetările tale cele rele? 15 Căci o voce spune [v]dela Dan, Și dă în știre nenorocirea dela muntele lui Efraim. 16 Amintiți *aceasta* popoarelor, Iată! vestiți Ierusalimului, *Că* împresurătorii sosesc [x]din o țară îndepărtată, Și strigă asupra cetăților lui Iuda. 17 Așezatu-s'au în jurul lui [y]ca păzitorii de țărâne; Pentru că s'au răsculat asupra mea, zice Domnul. 18 [z]Purtarea ta și faptele tale ți-au adus aceasta, Nenorocirea ta cea atât de amară, Care a ajuns până la inima ta.

Jalea profetului.

19 [a]Măruntaiele mele! măruntaiele mele! Mi-se cutremură până în zidurile inimii mele; Inima mea se turbură în mine: nu pot să tac: Pentru că ai auzit, suflete al meu, Sunetul trâmbiței, alarma resbelului. 20 [b]Sfărâmare preste sfărâmare! un țipăt! Căci toată țara este pustiită: Pustiitu-s'au [c]corturile mele deodată, Covoarele mele într'o clipă. 21 Până când voiu vedeà steagul, *Și* voiu auzì sunetul trâmbiței? 22 „Pentru că poporul meu *este* fără de minte: Nu m'a cunoscut: *Sunt* fii nebuni, Și n'au minte; [d]*Sunt* înțelepți în a face răul, Dar a face bine nu știu.“ 23 [e]Mă uit preste țară, și iată, ea *este* [f]fără formă și deșeartă: Și la ceruri, *și iată,* nu *au* lumina *lor!* 24 [g]Mă uit la munți, și iată ei tremură, Și toate colinele se cutremură! 25 Mă uit, și iată, nu *este* nici un om, Și [h]toate paserile cerului au fugit! 26 Mă uit, și iată, Carmelul *este* deșert, Și toate cetățile lui sunt ruinate, De fața Domnului, Din aprinderea mâniei lui! 27 Căci așà zice Domnul: Toată țara va ajunge un pustiu: [i]Totuși nu *o* voiu nimicì cu totul. 28 Deaceea [j]pământul este în jale, Și cerul de deasupra se întunecă, Pentru că eu am zis, am hotărît, Și nu-mi va părea rău, nici mă voiu întoarce dela aceasta. 29 Toată cetatea fuge, De vuetul călăreților și al arcașilor: Intră în tufari, Și se acață pe stânci: Toată cetatea *este* părăsită, Și nici un om nu locuește într'însa. 30 Și tu, cea pustiită, ce vei face? De te vei îmbrăcà cu purpură, De te vei împodobì cu podoabe de aur, De-ți vei boì ochii cu dresuri, Înzădar te vei împodobì; *Căci* iubiții *tăi* te disprețuesc, Ei caută viața ta. 31 Căci aud o voce, ca a unei femei în facere, Un suspin, ca acelei ce naște pre întâiu-născutul său: Vocea fiicei Sionului; Suspină, întinzând mânele sale, *și zicând:* „Vai de mine! Căci sufletul meu se stinge de ucigași.“

Se pomenesc felurite păcate ale evreilor și pedepsele lor.

5 Cutreerați ulițile Ierusalimului, Și uitați-vă, și cunoașteți, și cercetați în piețele lui, [a]De puteți aflà *în el* un om, [b]De este *vre-unul,* care să facă dreptatea, Care să caute adevărul; [c]și-l voiu iertà. 2 [d]Deși zic ei: [e]Viu *este* Domnul! Totuși [f]jură mincinos. 3 Doamne, [g]ochii tăi au nu *caută* spre adevăr? Tu i-ai [h]lovit, dar ei n'au simțit: I-ai nimicit, *dar* [i]n'au voit să se îndrepte: Împietritu-s'au fețele lor mai mult decât stânca, N'au voit să se întoarne. 4 Atuncia am zis: Aceștia *sunt* niște săraci, sunt proști, Ce [j]nu cunosc calea Domnului, Judecata Dumnezeului lor. 5 Mă voiu duce către cei mari, Și voiu vorbì către ei: Căci [k]aceștia cunosc calea Domnului, Judecata Dumnezeului lor; Dar aceștia au [l]sfărâmat cu totul jugul, Și au rupt legăturile. 6 Deaceea

q Osea 13. 15.	*u* Isa. 1. 16.	*z* Ps. 107. 17.	*d* Rom. 16. 19.	*h* Zef. 1. 3.	*Capul* 5.	*d* Tit. 1. 16.	*h* Isa. 1. 5
r Cap. 1. 16.	*v* Cap. 8. 16.	*a* Isa. 15. 5.	*e* Isa. 24. 19.	*i* Cap. 5. 10, 18.	*a* Ezec. 22. 30.	*e* Cap. 4. 2.	*i* Zef. 3. 2.
s Isa. 5. 28.	*x* Cap. 5. 15.	*b* Ps. 42. 7.	*f* Fac. 1. 2.	*j* Osea 4 3.	*b* Fac. 18. 23, etc.	*f* Cap. 7. 9.	*j* Cap. 8. 7.
t Deut. 27. 49.	*y* 2 Reg. 25 1. 4	*c* Cap. 10. 20.	*g* Isa. 5. 25.	—	*c* Fac. 18. 26.	*g* 2 Cron. 16. 9.	*k* Mic. 3. 1.
							l Ps 2. 3.

[m]leul din pădure îi va lovi. [n]Lupul deșertului îi va pustii. [o]Leopardul va pândì cetățile lor: Tot cel ce va ieșì din ele va fi sfâșiat: Pentru că s'au înmulțit păcatele lor. *Și* s'au mărit abaterile lor. 7 Cum? să te iert pentru aceasta? Fiii tăi m'au lăsat. Și [p]jură pe *cei* [q]*ce* nu *sunt* zei: [r]După ce i-am îndestulat, apoi au săvârșit adulter. Și se adunară în casa curvei. 8 [s]Sunt *ca* niște cai sătui *și* cotoioși, [t]Necheză fiecare după femeia aproapelui său. 9 [u]Să nu pedepsesc pentru aceasta? zice Domnul; [v]Și sufletul meu să nu se răsbune asupra unui așà popor? 10 [x]Suiți-vă pe zidurile lui, și *le* sfărâmați; [y]Dar să nu *le* nimiciți cu totul. Smulgeți curpenii lui: Că nu *sunt* ai Domnului. 11 Căci [z]casa lui Israel și casa lui Iuda, S'au purtat către mine cu necredință, zice Domnul. 12 [a]Se lăpădară de Domnul, Și au zis: [b]„El nu *este*, Și nici nu va venì asupràne *vreun* rău, [c]Nici vom vedeà nici sabie, nici foamete: 13 Și profeții se vor preface în vânt, Și cuvântul *Domnului* nu *este* într'înșii." Așà li-se va întâmplà lor înșiși. 14 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor: Fiindcă voi cuvântați aceste cuvinte; [d]Iată, eu voiu face vorbele mele *să fie ca* focul în gura ta, Și pre poporul acesta *să fie ca* lemnele, și-i va mistuì. 15 O, casă a lui Israel, zice Domnul: [d]Iată, aduc asupravă un [e]popor [f]de departe: Popor puternic, un popor vechiu, Un popor, a cărui limbă nu o cunoști, Nici înțelegi ce vorbește: 16 Tolba lui *este* ca un mormânt deschis, Toți *sunt* viteji. 17 Vor mâncà [g]secerișul tău și pânea ta, *Pre cari* fiii tăi și fetele tale trebuiau să *le* mânânce; Vor mâncà oile tale și turmele tale; Vor mâncà viile tale și smochinii tăi: *Și* vor nimicì prin sabie cetățile tale cele întărite, În care te încrezi. 18 Dar cu toate acestea, zice Domnul, în zilele acelea, [h]Nu vă voiu nimici cu totul. 19 Și va fi, când veți zice: [i]Pentru ce ne-ai făcut Doamne, Dumnezeul nostru, toate acestea? Atuncia le vei răspunde: Precum [j]m'ați lăsat, Și ați servit pre zeii străini în pământul vostru: Așà [k]veți servì pre străini într'un pământ, *care* nu *este* al vostru. 20 Spuneți acestea casei lui Iacob, Și dați în știre acestea în Iuda, zicând: 21 [l]O, popor nebun și fără de minte, ascultă acum acestea: *Voi*, cari aveți ochi, și nu vedeți: Cari aveți urechi, și nu auziți: 22 [m]Au nu vă temeți de mine? zice Domnul. Și nu tremurați înaintea mea? Cel ce am pus nisipul [n]hotar mării, După o poruncă nesfârșită, preste care nu poate trece; Se muncesc valurile ei, dar nu-l pot birui: Ele mugesc, dar nu-l pot trece. 23 Dar acest popor are o inimă dârjă și îndărătnică: S'au răsculat și s'au dus: 24 Și nu zic în inima lor: Să ne temem de Domnul, Dumnezeul nostru, [o]Care dă ploaie [p]timpurie și *ploaie* târzie, la timpul său: *Și* [q]păzește pentru noi săptămânile hotărîte ale culesului. 25 [r]Nedreptățile voastre le-au îndepărtat, Și păcatele voastre au oprit *aceste* bunătăți dela voi. 26 Căci află-se în poporul meu nelegiuți. *Ce* [s]se pun la pândă, cum se pleacă păsărarii; Așează rețeaua, prind pre oameni. 27 Precum cușca este plină de paseri, Așà și casele lor *sunt* pline de înșelăciune: Prin ea s'au mărit și s'au înavuțit; 28 S'au [t]îngrășat, s'au făcut tari. Și trec cu vederea faptele celor răi; Nu fac [u]judecată, Judecata orfanului, [v]ca să prospereze; Nici dreptatea săracilor nu o fac. 29 [x]Să nu pedepsesc pentru acestea? zice Domnul; Și sufletul meu să nu se răsbune asupra unui așà popor? 30 *Lucruri* înspăimântătoare și cumplite se întâmplă în țară: 31 Profeții profețesc minciuni, Și preoții domnesc cu ajutorul lor: Și poporului meu îi place aceasta: Și ce veți *mai* face *până* în sfârșit?

---

m Cap. 4. 7. *n* Ps. 104. 20. *o* Osea 13. 7. *p* Ios. 23. 7. *q* Gal. 4. 8. *r* Deut. 32. 15. *s* Ezec. 22. 11. *t* Cap. 13. 17. *u* Vers. 29. *v* Cap. 44. 22. *x* Cap. 39. 8 *y* Cap. 4. 27. *z* Cap. 3. 20 *a* 2 Cron. 36. 16. *b* Isa. 28. 15. *c* Cap. 14. 13. *d* Cap. 1. 9. *e* Deut. 28. 49. *f* Isa. 39. 3. *g* Lev. 26. 16. *h* Cap. 4. 27. *i* Deut. 29. 24. *j* Cap. 2. 13. *k* Deut. 28. 48 *l* Rom. 11. 8. *m* Apoc. 15. 4. *n* Iov 26. 10. *o* Fapt. 14. 17. *p* Deut. 11. 14 *q* Fac. 8. 22. *r* Cap. 3. 3. *s* Prov. 1. 11, 17, 18. *t* Deut. 32. 15. *u* Isa. 1. 23. *v* Iov 12. 6. *x* Mal 3. 5. —

Asupra poporului ce pare a fi sigur şi asupra amăgitorilor săi vin duşmani înverşunaţi.

6 Fii ai lui Beniamin, fugiţi Din mijlocul Ierusalimului, Şi trâmbiţaţi în Tekoa, Şi ridicaţi un semn de foc în [a] Bet-Haccherem: [b] Căci răul se apropie dela meazănoapte, Şi o ruină mare. 2 Pre cea frumoasă şi gingaşă, Pre fata Sionului o voiu dărâmà. 3 Păstorii şi turmele lor vin la dânsa; [c] Aşează corturi în jurul ei; Fiecare paşte pe partea lui. 4 [d] Pregătiţi resbelul asupra ei: Sculaţi-vă şi să ne suim [e] către meazăzi; Păcat pentru noi, că ziua se pleacă, Că se întind umbrele de seară. 5 *Dar* sculaţi-vă, şi ne vom suì noaptea, Şi vom ruinà palaturile sale. 6 Căci aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Tăiaţi arbori, Şi faceţi un val asupra Ierusalimului; Aceasta *este* cetatea de pedeapsă, Intr'însa nu *este* decât apăsare. 7 [f] Precum fântâna izvoreşte apa sa, Aşà izvoreşte ea răutatea ei; [g] Silnicia şi răpirea se aud într'însa? Înaintea mea neîncetat *se înfăţişează* suferinţi şi plângeri. 8 Înţelepţeşte-te, Ierusalime! Ca nu cumva [h] să se tragă sufletul meu dela tine; Ca nu cumva să te prefac într'un deşert, într'un pământ nelocuit. 9 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor! Vor culege, ca pre o vie, rămăşiţele lui Israel; Mai întindeţi mâna, caşi culegătorul cu panerul *său!* 10 Către cine voiu vorbì? Sau *pre cine* voiu deşteptà, să *mă* asculte? Iată, [i] urechea lor nu *este* circumcisă, Şi nu pot să audă; Iată, [j] cuvântul Domnului le este de batjocură. Nu au plăcere de dânsul. 11 Deaceea eu sunt plin de mânia Domnului; [k] Sunt sătul de a o *mai* purtà: O voiu vărsà [l] asupra pruncilor pe cale, Şi asupra adunării tânărilor; Căci prinde-se-vor şi bărbatul şi femeia, Şi bătrânul şi cel sătul de zile. 12 Şi [m] casele lor vor trece *în stăpânirea* altora, Cu ţarinele şi femeile *lor* împreună; Căci voiu întinde mâna mea Asupra locuitorilor pământului acestuia, zice Domnul. 13 Căci dela cel mai mic al lor până la cel mai mare al lor, Fiecare s'a dedat [n] interesului său personal; Şi dela profet până la preot, Fiecare lucrează înşelăciune. 14 Şi [o] vindecă cu uşurinţă rănile poporului meu, [p] Zicând: Pace, pace! Şi pace nu *este*. 15 Oare [q] ruşinatu-s'au când au făcut urîciune! Nu, nici decum nu s'au ruşinat, Nici nu cunosc *ce este* ruşinea: Deaceea vor cădeà unul preste altul; Când îi voiu pedepsì, vor cădeà, zice Domnul. 16 Aşà zice Domnul: Staţi în drumuri, şi căutaţi, Şi întrebaţi de [r] cărările cele vechi, Care *este* calea cea bună; şi umblaţi pe dânsa; Şi *aşà* veţi aflà [s] odihnă pentru sufletele voastre. Dar ei au zis: „Nu voim să umblăm *pe ea.*“ 17 Pus'am încă şi [t] custozi preste voi, *Cari să zică:* „Ascultaţi sunetul trâmbiţei;“ Dar ei au zis: „Nu voim să auzim.“ 18 Deaceea ascultaţi, popoarelor! şi tu, comunitate, cunoaşte, *Ce se petrece* între aceştia. 19 [u] Ascultă, pământule! Iată, eu voiu aduce asupra poporului acestuia nenorocire, [v] Fructul cugetărilor lor; Pentru că n'au ascultat de cuvintele mele, Nici de legea mea; ci au lăpădat-o. 20 [x] La ce-mi *foloseşte* tămâia adusă [y] din Şeba? Şi trestia mirositoare din pământ depărtat? [z] Arderile de tot ale voastre nu-mi *sunt* bineprimite, Şi jertfile voastre nu-mi plac. 21 Deaceea aşà zice Domnul: Iată, eu voiu pune pietrii de poticnire poporului acestuia, De cari şi părinţii şi fiii lui se vor poticnì; Vecinul şi amicul lui vor pierì. 22 Aşà zice Domnul: Iată, vine un popor din pământul de către [a] meazănoapte, Şi o naţiune mare se ridică dela marginea pământului. 23 Arc şi lance are în mâni; *Sunt* cruzi şi fără de milă; Vocea lor [b] mugeşte ca marea, Şi vine călare pe cai, Înşiraţi, ca bărbaţii de resbel Asupră-ţi, fiică a Sionului. 24 Noi auzit-am faima lor; Slăbit-au mânele noastre; Agonia ne-a cuprins, *Şi* chinuri, ca ale unei femei în facere.

Capul 6
a Neem. 3. 14.
b Cap 1. 14.
c 2 Reg. 25. 1, 4.
d Ioel 3. 9.
e Cap. 15. 8.
f Isa. 57. 20.
g Ps. 55. 9, 10, 11.
h Ezec. 23 18.
i Fapt. 7. 51.
j Cap. 20. 8.
k Cap 20. 9.
l Cap. 9. 21.
m Deut. 28. 30.
n Isa. 56 11.
o Cap 8. 11.
p Cap. 4. 10.
q Cap. 3. 3.
r Luc. 16. 29.
s Mat. 11 29.
t Isa. 21. 11.
u Isa. 1. 2.
v Prov. 1. 31.
x Mic. 6. 6. etc.
y Isa. 60. 6.
z Cap. 7. 21.
a Cap. 1. 15.
b Isa 5. 30.
—

25 Nu ieşiţi la câmp, nici nu umblaţi
pe cale; Căci sabia inamicului *şi* groaza
de el este pretutindenea. 26 Fată a
poporului meu, încinge-*te* cu sac, Şi cul-
că-te în cenuşă, Fă-ţi jale, *ca pentru fiul*
unul-născut, *Şi* plângeri amare; Că pu-
stiitorul a venit fără de ştire asupra noa-
stră. 27 *Ca* un topitor de aur te-am pus
în mijlocul poporului meu, Ca să cunoşti
şi să cercetezi urmările lor. 28 Toţi *sunt*
neascultători, vorbitori de rău, Aramă şi
fier: cu toţii *sunt* stricaţi. 29 Foile s'au
ars; Plumbul s'a mistuit de foc: Topi-
torul topeşte înzădar, Căci răii nu s'au
despărţit. 30 Argint lăpădat se vor nu-
mi, Pentru că Domnul i-a lăpădat.

Slujba dumnezească esterioară, fără pocăinţă, e în faţa lui Dumnezeu urîciune.

7 Cuvântul, care a fost dela Domnul
către Ieremia, [a]zicând: 2 Stai în
poarta casei Domnului, şi proclamă acolo
cuvântul acesta, şi zi: Auziţi cuvântul
Domnului, toţi *oamenii* lui Iuda, Câţi în-
traţi prin porţile acestea, ca să vă închi-
naţi Domnului. 3 Aşà zice Domnul,
Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: [b]În-
dreptaţi căile voastre şi faptele voastre,
Şi vă voiu lăsà să locuiţi în locul acesta.
4 [c]Nu vă încredeţi în cuvinte minci-
noase, zicând: „Templul Domnului, Tem-
plul Domnului, Templul Domnului e a-
cesta!“ 5 Căci de veţi îndreptà căile
voastre şi faptele voastre; De veţi [d]face
judecată între om şi aproapele său; 6 De
nu veţi asupri pre străin, pre orfan şi pre
văduvă, Şi nu veţi vărsà sânge nevino-
vat în locul acesta. [e]Nici nu veţi urmà pre
zeii străini spre dauna voastră; 7 [f]A-
tuncia vă voiu lăsà să locuiţi în locul a-
cesta, În [g]pământul pre care l-am dat pă-
rinţilor voştri, în veci şi nesfârşit. 8 Iată,
[h]voi vă încredeţi în [i]cuvinte mincinoase,
ce nu folosesc nimic. 9 *Cum!* [j]furaţi,
ucideţi şi tămâiaţi lui Baal, Şi [k]urmaţi
altor zei, pre cari nu-i cunoaşteţi, 10 [l]Şi
apoi veniţi şi staţi înaintea mea în casa
aceasta, [m]Care se numeşte după numele
meu, Şi ziceţi: „Suntem scăpaţi!“ *şi ia-*
răşi faceţi toate aceste urîciuni! 11 [n]Ca-
sa aceasta, care se numeşte după numele
meu, Au doară făcutu-s'a în ochii voştri
[o]peşteră de tâlhari? Iată, eu însumi am
văzut *acestea,* zice Domnul. 12 Dar
duceţi-vă acum la [p]locul meu, care *era*
în Şilo, [q]Unde am pus numele meu la
început, Şi vedeţi [r]ce i-am făcut, Pen-
tru răutatea poporului meu Israel! 13 Şi
acum, fiindcă aţi făcut toate acestea fapte,
zice Domnul, Şi v'am vorbit, [s]Sculân-
du-mă de dimineaţa, şi vorbind, Dar n'aţi
auzit, Şi [t]v'am strigat, dar n'aţi răspuns:
14 Pentru aceasta voiu face casei, care
se numeşte după numele meu, În care
vă încredeţi, Şi locului, pre care l-am dat
vouă şi părinţilor voştri, Precum am fă-
cut [u]Şiloului: 15 Vă voiu aruncà dela
faţa mea, [v]Precum am aruncat pre toţi
fraţii voştri, [x]Pre toată seminţia lui E-
fraim. 16 Deaceea [y]nu te rugà pentru
poporul acesta, Nici nu ridică cerere sau
rugăciune pentru dânsul, Nici nu mij-
locì către mine; [z]Că nu te voiu ascultà.
17 Nu vezi ce fac ei în cetăţile lui Iuda,
Şi în uliţele Ierusalimului? 18 [a]Fiii cu-
leg lemne, şi părinţii aprind focul, Şi
femeile frământă aluatul, Ca să facă turte
reginei cerului. Şi să [b]verse libaţiuni zei-
lor străini, Ca să mă întărîte. 19 [c]Oare
nu pre ei înşişi spre ruşinea feţelor lor?
20 Deaceea, aşà zice Domnul, Dumne-
zeul: Iată, mânia mea şi furia mea se va
vărsà asupra locului acestuia, Asupra o-
mului şi asupra animalului; Asupra ar-
borilor câmpului, Şi asupra fructelor pă-
mântului: Şi va arde şi nu se va stinge.
21 Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştiri-
lor şi al lui Israel: [d]Adăugaţi arderile
de tot ale voastre *la* jertfele voastre, Şi
mâncaţi *din* carnea *lor.* 22 [e]Căci n'am
vorbit cu părinţii voştri, nici nu le-am
dat porunci, În ziua, în care i-am scos
din pământul Egiptului, Pentru arderi
de tot şi jertfe: 23 Ci cuvântul acesta
le-am poruncit, zicând: [f]Ascultaţi de

Capul 7.	*d* Cap. 22. 3.	*h* Vers. 4.	*l* Ezec. 23. 39.	*p* Ios. 18. 1.	*t* Prov. 1. 24.	*y* Esod. 32. 10.	*c* Deut 32.16,21
a Cap. 2, 2.	*e* Deut. 6. 14, 15.	*i* Cap. 5. 31.	*m* Cap 32. 34.	*q* Deut. 12. 11.	*u* 1Sam 4.10.11.	*z* Cap. 15. 1.	*d* Isa. 1. 11.
b Cap. 18. 11.	*f* Deut. 4. 40.	*j* 1 Reg. 18. 21.	*n* Isa. 56. 7.	*r* 1Sam.4.10,11.	*v* 2 Reg. 17. 23	*a* Cap. 44.17,19.	*e* 1 Sam. 15. 22.
c Mic. 3. 11.	*g* Cap. 3. 18.	*k* Esod. 20. 3.	*o* Mat. 21. 13.	*s* 2 Cron. 36. 15.	*x* Ps. 78. 67. 68	*b* Cap. 19. 13.	*f* Esod. 15. 26.

vocea mea, Şi [g]eu vă voiu fi Dumnezeu, Şi voi îmi veţi fi popor: Şi umblaţi pe toate căile, câte vi-le pun înainte. Ca să vă fie bine. 24 [h]Dar n'au ascultat, nici nu şi-au plecat urechea: Ci [i]au umblat după sfaturile *şi* învârtoşirea inimii lor celei rele; [j]S'au dat înapoi, şi n'*au mers* înainte. 25 Din ziua în care au ieşit părinţii voştri din pământul Egiptului, Până în ziua de astăzi. Am [k]trimis la voi pre toţi servii mei, pe profeţi, [l]Sculându-mă în fiecare dimineaţă, şi trimiţându-*i:* 26 [m]Totuşi nu m'au ascultat, nici nu şi-au plecat urechea: Şi [n]s'au încăpăţânat. [o]Au făcut mai rău decât părinţii lor. 27 Şi chiar [p]de le vei vorbì toate aceste cuvinte, Nu te vor ascultà; Şi de vei strigà la dânşii, Nu-ţi vor răspunde. 28 Deaceea zi-le lor: Acesta *este* un popor, care nu ascultă de vocea Domnului, Dumnezeul său, [q]Nici nu primeşte învăţături; [r]Adevărul a pierit şi s'a stins din gura lor. 29 [s]Tunde-ţi părul tău, *Ierusalime!* şi-*l* lapădă, Şi scoate bocet pe locurile înalte! Că Domnul a lăpădat şi a părăsit neamul *acesta* al mâniei sale. 30 Căci fiii lui Iuda au făcut rele înainte-mi, zice Domnul; [t]Au pus uriciunile lor în casa, Care se numeşte după numele meu. Ca să o necurăţească: 31 Şi au zidit [u]înălţimile Tofetului, Care *este* în valea fiului lui Hinnom, Ca să [v]ardă pre fiii lor şi pre fetele lor în foc: [x]Ceeace n'am poruncit, şi în cuget nu mi-a întrat. 32 Deaceea, iată, [y]vin zilele, zice Domnul, În care nu se va numì Tofet, Nici Valea Fiului lui Hinnom, Ci Valea Tăierii; [z]Căci vor îmmormântà în Tofet, ne mai fiind *aiurea* loc. 33 Şi [a]cadavrele acestui popor se vor face hrană Paserilor cerului şi fiarelor pământului: Şi nu *va fi* cine să le sperie. 34 Şi voiu face să [b]înceteze din cetăţile lui Iuda, Şi din uliţele Ierusalimului, Vocea bucuriei şi vocea veseliei, Vocea mirelui şi vocea miresei: Căci pământul *acesta* în pustiu se va preface.

Ocara cea mai mare, pustiirea cea mai mare şi surghiunul cel mai mare cad asupra poporului din pricina apostasiei.

8 În timpul acela, zice Domnul, vor scoate oasele regilor lui Iuda, şi oasele mai marilor lui, Oasele preoţilor, şi oasele profeţilor, Şi oasele locuitorilor Ierusalimului, din mormintele lor; 2 Şi le vor întinde în faţa soarelui şi a lunei, Şi în faţa tutulor oştirilor cereşti, pre care le-au iubit, Pre care le-au servit, şi pre care le-au urmat, Pre care le-au căutat, şi [a]cărora s'au închinat. Nu se vor *mai* adunà, [b]nici nu se vor îmmormântà; Ci se vor face [c]gunoiu pe faţa pământului. 3 Şi [d]moartea va fi mai dorită decât vieaţa De toată rămăşiţa celor ce vor fi rămaşi din acel neam rău, Ce va fi rămasă în toate locurile, unde-i voiu fi alungat, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 4 Şi iarăşi zi către ei: Aşà zice Domnul: *De* cade *cinevà,* au nu se scoală? *De* rătăceşte *cinevà,* au nu se întoarce? 5 De ce *deci* poporul acesta al Ierusalimului a [e]rătăcit, Cu rătăcire nesfârşită? [f]Ei ţin tare la înşelăciune, Şi [g]nu voiesc să se întoarcă. 6 [h]*I*-am ascultat, şi *i*-am auzit; Nu vorbesc drept; Nu *este* nimenea, *căruia* să-i pară rău de răutatea sa, *Sau* să zică: Ce am făcut? Fiecare se întoarce la alergătura sa, Cu calul *ce* se aruncă în luptă. 7 Chiar şi [i]cocostârcul de supt cer cunoaşte timpul său; [j]Turturica, rândunica şi cocorul păzesc timpul venirei lor: Dar [k]poporul meu nu cunoaşte dreptul Domnului. 8 Cum ziceţi: Suntem înţelepţi, [l]Şi legea Domnului *este* cu noi? Cu adevărat, în zădar ea s'a făcut: Pana scriitorilor *o-au prefăcut* în minciună. 9 [m]Înţelepţii sunt ruşinaţi, Se spăimântă şi sunt prinşi: Iată, ei lăpădară cuvântul Domnului; Ce înţelepciune deci *este* într'înşii? 10 Deaceea [n]voiu da femeile

Capul 8.

---

g Esod. 19. 5.
h Ps. 81. 11.
i Deut. 29. 19.
j Cap. 2. 27.
k 2 Cron. 36. 15.
l Vers. 13.
m Cap. 11. 8.
n Neem. 9. 17.
o Cap. 16. 12.
p Ezec. 2. 7.
q Cap. 5. 3.
r Cap. 9. 3.
s Iov 1. 20.
t Dan. 9. 27.
u 2 Reg. 23. 10.
v Ps. 106. 38.
x Deut. 17. 3.
y Cap. 19. 6.
z 2 Reg 23. 10.
a Deut. 28. 26.
b Isa. 24. 7, 8.
a 2 Reg. 23. 5.
b Cap. 22. 19.
c 2 Reg. 9. 36.
d Iov 3. 21, 22.
e Cap. 7. 24.
f Cap. 9. 6.
g Cap. 5. 3.
h 2 Pet. 3. 9
i Isa. 1. 3.
j CÂnt. 2. 12.
k Cap. 5. 4, 5.
l Rom. 2. 17.
m Cap. 6. 15.
n Deut. 28. 30.

lor altora. Şi ţarinele lor *altor* stăpâni: Pentru că fiecare, dela cel mai mic până la cel mai mare, [o]Văd numai de interesul lor propriu; Dela profet până la preot, Fiecare lucrează înşelăciune. 11 Şi [p]vindecă cu uşurinţă rănile fiicei poporului meu, Zicând: [q]Pace! pace! Şi pacea nu *este*. 12 Oare [r]ruşinatu-s'au, când au făcut uriciuni? Nu, nici decum nu s'au ruşinat, Nici nu cunosc ce *este* ruşinea: Deaceea vor cădeà unul preste altul; Când îi voiu pedepsì, vor cădeà, Zice Domnul. 13 Cu totul îi voiu mistuì, zice Domnul: Nu *se vor aflà* struguri [s]în vie, Nici smochine pe [t]smochini; Şi frunza va veştejì; Şi *bunurile, pre care* le-am dat, se vor duce dela dânşii. 14 De ce şedem? [u]Adunaţi-vă să întrăm în cetăţile întărite, Şi să tăcem acolo: Căci Domnul, Dumnezeul nostru, ne-a adus la tăcere, Şi ne-a adăpat [v]cu fiere: Că Domnului am păcătuit. 15 [x]Aşteptatam pace, dar nici un bine nu *ne-a venit:* Timp de vindecare, şi iată! spaimă. 16 Forăitul cailor lui s'a auzit dela [y]Dan; Tot pământul s'a mişcat De sunetul nechezăturei *cailor* lui [z]celor puternici; Căci veniră şi mistuiră ţara şi tot ce erà într'însa, Cetatea şi locuitorii ei. 17 Şi, iată, *mai* trimit asupră-vă şerpi, basilisci, Pentru care [a]nu *este* nici un descântec, Şi ei vă vor muşcà, zice Domnul. 18 *Unde* să aflu vre-o mângâiere în întristarea mea! Inima mea *estè* bolnavă în mine. Iată, vocea de strigare a fiicei poporului meu din [b]pământ îndepărtat! 19 „Au nu *este* Domnul în Sion? Regele lui au nu *este* într'însul? De ce m'a [c]întărâtat prin chipurile lor cioplite? Prin deşertăciuni străine? 20 Trecutu-s'a secerişul, sfârşitu-s'a vara, Şi noi *încă* nu suntem mântuiţi.“ 21 [d]Eu sunt rănit pentru rana fiicei poporului meu, [e]Sunt în jale, spaima m'a cuprins! 22 Oare nu *este* [f]balsam în Galaad? Oare nu *este* acolo vreun medic? De ce oare fiica poporului meu nu se vindecă?

Plângere pentru depravarea şi demoralizarea poporului carele cu inima împetrită desprețuește unica cale a mântuirii.

9 Ah, [a]de s'ar preface capul meu în apă, Şi ochii mei într'un izvor de lacrimi, Ca să plâng ziua şi noaptea Pre ucişii fiicei poporului meu! 2 O, de aş aveà o colibă de călător în pustiu! Mi-aş lăsà poporul meu, şi m'aş duce dela el: Căci [b]toţi *sunt* adulteri, O, adunătură de făcători de rele! 3 [c]Întind limba lor, arcul lor de minciună, Şi în pământul *lor* nu biruesc prin adevăr; Ci trec din răutate în răutate, Şi [d]de mine nu ştiu, zice Domnul. 4 [e]Păziţi-vă tot insul de aproapele său, Şi nu vă încredeţi în nici un frate; Căci până şi fratele *pre frate* înşeală, Şi tot amicul se poartă *ca* [f]un vorbitor de rău. 5 Da, tot insul înşeală pe aproapele său, Şi nu vorbesc adevărul; Au deprins limba lor ca să vorbească minciună, Şi se ostenesc într'a face rele. 6 Locaşul tău *este* în mijlocul înşelăciunii, *Şi* prin înşelăciune nu voiesc să mă cunoască, zice Domnul. 7 Deaceea, aşà zice Domnul. *Dumnezeul* oştirilor: Iată, [g]îi voiu topì, şi-i voiu cercà; [h]Căci ce *alta* să fac pentru fiica poporului meu? 8 Limba lor *este ca* o săgeată ucigătoare: Ea vorbeşte [i]amăgire; *Fiecare* vorbeşte [j]de pace cu gura lui către aproapele său, Dar în inimă îi pune pândă. 9 [k]Să nu-i pedepsesc pentru acestea? zice Domnul: *Şi* sufletul meu să nu-şi răsbune asupra unui aşà popor? 10 (Pentru munţi voiu scoate plângeri şi ţipete, Şi [l]pentru păşunile deşertului, bocire; Căci pustiitu-s'au, încât nici un om nu poate să treacă *preste ei*, Nici nu se aude vocea de turme *în ei*: Fugit-au [m]paserile cerului şi animalele, Depărtatu-s'au:) 11 Şi voiu preface Ierusalimul în [n]grămezi, în [o]locuinţă de şacali, Şi cetăţile lui Iuda le voiu face un deşert, fără locuitori. 12 [p]Cine este omul cel înţelept, care poate să înţeleagă aceasta? Şi către cine

o Isa. 56. 11. *p* Cap. 6. 14. *q* Ezec. 13. 10. *r* Cap. 3. 3. *s* Isa. 5. 1, etc. *t* Mat. 21. 19, *u* Cap. 4. 5. *v* Cap. 9. 15. *x* Cap. 14. 19. *y* Cap. 4. 15. *z* Jude. 5. 22. *a* Ps. 58. 4, 5. *b* Isa. 39. 3. *c* Deut. 32. 21. *d* Cap. 4. 19. *e* Ioel 2. 6. *f* Fac. 37. 25.

Capul 9. *a* Isa. 22. 4. *b* Cap. 5. 7, 8. *c* Ps. 64. 3. *d* 1 Sam. 2. 12. *e* Cap. 12. 5. *f* Cap. 6. 28. *g* Isa. 1. 25. *h* Osea 11. 8. *i* Ps. 12. 2. *j* Ps. 28. 3. *k* Cap. 5. 9, 29. *l* Cap. 12. 4. *m* Cap. 4. 25. *n* Isa. 25. 2. *o* Isa. 13. 22. *p* Ps. 107. 43.

a cuvântat gura Domnului, ca să spună, Pentru ce ţara s'a pierdut, Şi s'a pustiit ca un pustiu, încât nimenea nu poate să treacă *prin ea?* 13 Domnul a mai zis: Pentru că lăsară legea mea, Pre care le-am pus-o înainte, Şi nu ascultară de vocea mea, Nici nu umblară după dânsa: 14 Ci au [q]umblat după învârtoşarea inimii lor, Şi după Baali, [r]pe care i-au învăţat părinţii lor, 15 Deaceea aşà zice Domnul. Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată, eu îi voiu [s]hrăni, pre acest popor *al meu*, [t]cu pelin, Şi-i voiu adăpà cu apă de fiere; 16 Şi-i voiu [u]împrăştià printre popoarele, Pe care nici ei nici părinţii lor nu le cunoscură: [v]Şi voiu trimite sabia în urma lor, Până când îi voiu nimicì. 17 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Căutaţi şi chemaţi [x]plângătoarele, ca să vină; Şi trimiteţi după cele deprinse *a jelì*, ca să vină; 18 Să se grăbească, şi să ridice plângere pentru noi; Ca [y]ochii noştri să lase lacrimi, Şi pleoapele noastre să izvorească apă. 19 Căci [z]voce de jale se aude din Sion: „Cât suntem de nimiciţi! suntem ruşinaţi foarte! Căci trebue să părăsim ţara; Căci au surpat locuinţele noastre.“ 20 Ascultaţi deci, femei! cuvântul Domnului, Şi să primească urechea voastră cuvântul gurei sale. Şi învăţaţi pre fiicele voastre plângere, Şi *toată* femeia pre vecina sa cântarea de jale. 21 Căci moartea se suie prin ferestrele noastre, Intră în palaturile noastre, Ca să stârpească pre [a]prunci în uliţă, *Şi* pre tânări în pieţe. 22 Zi, aşà zice Domnul: Cadavrele oamenilor vor cădeà [b]ca gunoiul pe faţa pământului, Şi ca snopul în urma secerătorului, Şi *pre care* nime nu-*l* culege. 23 Aşà zice Domnul: [c]Să nu se laude înţeleptul cu înţelepciunea sa, Să nu se laude puternicul cu puterea sa, Să nu se laude avutul cu avuţia sa; 24 Ci [d]cel ce se laudă să se laude cu aceasta, Că *mă* înţelege şi mă cunoaşte, Că eu *sunt* Domnul cel ce face milă, Dreptul şi dreptatea pe pământ, [e]Căci în acestea mă plac, zice Domnul. 25 Iată, vin zilele, zice Domnul: Când [f]voiu pedepsì pe toţi, şi pe circumcişi şi pe necircumcişi: 26 Pe Egipt, pe Iuda, şi pe Edom, Pe fiii lui Ammon şi pe Moab, Şi pe toţi câţi [g]taie marginile *părului capului* lor, Cari locuesc în pustiu: Căci toate *acestea* popoare *sunt* [h]necircumcise, Şi toată casa lui Israel *este* necircumcisă la inimă.

Pe idoli şi pe idolatrii viul Dumnezeu îi va nimicì, dar pe poporul său îl va pedepsì aspru.

10 Ascultaţi cuvântul, pre care vi-l zice Domnul, casă a lui Israel! 2 Aşà zice Domnul: [a]Nu vă deprindeţi în urmările păgânilor, Şi nu vă spăimântaţi de semnele cerului, Deşi păgânii se sperie de ele. 3 Căci datinele păgânilor *sunt* deşertăciuni: Căci [b]ei taie un lemn din pădure, Mânile de meşter îl lucrează cu securea: 4 Îl împodobesc cu argint şi cu aur; Îl [c]întăresc cu cuie şi cu ciocane, Ca să nu se clatine. 5 *Stau* ca *un stâlp* de palmier, lucrat în strug, [d]Dar nu vorbesc; [e]Sunt duşi de *alţi*: Căci nu pot să umble. Nu vă temeţi de dânşii: că [f]rău nu pot să facă, Nici a face bine nu pot. 6 Nimenea nu *este* [g]asemenea ţie, Doamne! Eşti mare, şi numele tău *este* mare în putere. 7 [h]Cine să nu se teamă de tine, Rege al popoarelor! Căci *aceasta* ţi-se cuvine; Căci [i]între toţi înţelepţii popoarelor, Şi între toate regatele lor nu *este* nimenea asemenea ţie. 8 Ci cu toţii sunt [j]proşti şi nebuni, *Chiar* lemnul *însuşi este* mustrarea deşertăciunii *lor*. 9 Argint ciocănit se aduce din Tarşiş, Şi [k]aur din Ufaz, Lucru de maiestru, Şi de mână de argintar: Vestmântul lor *este* vânăt şi purpur; Toate *acestea sunt* [l]lucruri de *oameni* iscusiţi: 10 Dar Domnul *este* Dumnezeul cel adevărat, *Este*[m] Dumnezeul cel viu, şi [n]Regele vecinic, De mânia lui pământul se cutremură, Şi popoarele

q Cap. 3. 17.	*u* Lev. 26. 33.	*z* Lev. 18. 28.	*d* 1 Cor. 1. 31.	*h* Lev. 26. 41.	*c* Isa. 41. 7.	*g* Esod. 15. 11.	*k* Dan. 10. 5.
r Gal. 1. 14.	*v* Lev. 26. 33.	*a* Cap. 6. 11.	*e* Mic. 6. 8.	*Capul 10.*	*d* 1 Cor. 12. 2.	*h* Apoc. 15. 4.	*l* Ps. 115. 4.
s Ps. 80. 5. Plân. 3. 15,19.	*x* 2 Cron. 35. 25.	*b* Cap. 8. 2.	*f* Rom. 2. 8, 9.	*a* Lev. 18. 3.	*e* Ps. 115. 7.	*i* Ps. 89. 6.	*m* 1 Tim. 6. 17
	y Cap. 14. 17.	*c* Eccl. 9. 11.	*g* Cap. 25. 23.	*b* Isa. 40. 19 20.	*f* Isa. 41. 23.	*j* Ps. 115. 8.	*n* Ps. 10. 16.

nu pot să poarte urgia lui. 11 (Așà veți vorbì către ei: „ [o]Zeii, cari n'au făcut cerul și pământul [p]vor pierì depe fața pământului și de supt cerul acesta.“) 12 El [q]făcù pământul cu puterea sa, [r]Întemeie lumea cu înțelepciunea sa. Și [s]întinse cerurile cu mintea sa. 13 [t]La vuetul *ce se face*, când el pune mulțimea apelor în ceruri, Și [u]ridică nourii dela marginile pământului. Întoarnă fulgerile în ploaie, Și scoate vântul din tezaurele sale: 14 *Atuncia* [v]omul se arată *cât este de*[x]prost cu știința *sa*; Și tot [y]argintarul rămâne rușinat de chipurile sale cele cioplite; [z]Căci chipul său turnat *este* o minciună, Și nici o suflare nu *este* într'însul. 15 *Sunt* deșertăciuni, lucru de amăgire, La timpul pedepsei lor [a]vor pierì. 16 [b]Moștenirea lui Iacob nu *este* ca aceștia, Căci el *este* Făcătorul a toate; Și [c]Israel *este* sămânța moștenirii lui; [d]Numele lui *este* Domnul *Dumnezeul* oștirilor. 17 [e]Adună depe pământ lucrările tale, Tu, cel ce locuești în împresurare! 18 Căci așà zice Domnul: Iată, eu de astădată voiu *f*asvârlì *departe* pre locuitorii țării: Căci i-am năpustit, [g]ca să-i găsească. 19 [h]Vai mie de durerea mea! Rana mea este mare; și am zis: „ [i]Oricum, aceasta-i o boală, [j]*ce trebue să o sufer*, și o voiu suferì: 20 [k]Cortul meu s'a pustiit, și toate funiile mele s'au rupt: Fiii mei sau dus dela mine, și nu mai sunt. Nu *este* cine să mai întindă cortul meu, s'au să ridice covoarele mele.“ 21 Căci păstorii s'au împrostit, Și n'au căutat pe Domnul. Pentru aceasta nu prosperează, Și toate turmele lor s'au risipit. 22 Vocea vestei, iată vine! Și mișcare mare din [l]pământul dela meazănoapte; Pentru ca să prefacă cetățile lui Iuda într'un deșert, În locuință pentru șacali. 23 Doamne, cunosc, că nu a omului *este* [n]calea sa, *Că* nu *este* în *puterea* omului ce umblă de a-și îndreptà pașii săi. 24 Doamne, [o]pedepsește-mă dar cu astâmpăr: Nu cu mânia ta, ca să nu mă nimicești. 25 [p]Varsă mânia ta asupra popoarelor, [q]cari nu te cunosc, Și asupra neamurilor, cari nu chiamă numele tău; Căci au mâncat pre Iacob, L-au mâncat, l-au nimicit, Și au pustiit locuința lui.

Legământul lui Dumnezeu.

11 Cuvântul, care a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Ascultați cuvintele legământului acestuia, și spune bărbaților lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului; și zi către ei: 3 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: [a]Blestemat *fie* omul, care nu ascultă de cuvintele legământului acestuia; 4 Pre care l-am dat părinților voștri, În ziua *în care* i-am scos din pământul Egiptului, [b]Din cuptorul de fier, zicând: [c]Ascultați de vocea mea, și faceți Toate câte vă porùncesc; Așà *ca* să-mi fiți popor, Și eu să vă fiu Dumnezeu: 5 Ca să împlinesc [d]jurământul, ce l-am jurat părinților voștri, De a le dà un pământ, în care curge lapte și miere, Precum *se vede* în ziua de astăzi. Atuncia eu am răspuns, și am zis: Așà să fie, Doamne. 6 Domnul a mai zis către mine: Proclamă toate cuvintele acestea în cetățile lui Iuda, Și pe ulițele Ierusalimului, zicând: Ascultați cuvintele legământului acestuia, [e]Și faceți-le 7Căci am mărturisit pre părinții voștri, În ziua *în care* i-am scos din pământul Egiptului până în ziua de astăzi, *f*Sculându-mă de dimineață, deșteptându-*i*, *și* zicând: Ascultați vocea mea. 8 [g]Dar n'au auzit, și nu și-au plecat urechea: Ci au [h]umblat fiecare după învârtoșarea inimii lor celei rele; Pentru aceasta voiu aduce asupra lor *cuprinsul* tuturor cuvintelor legământului acestuia. Pre care *le*-am poruncit de a *le* face, dar nu *le*-au făcut.

Necredincioșia poporului.

9 Și Domnul zise către mine: Între bărbații lui Iuda, Și între locuitorii Ie-

---

o Ps. 96. 5. *p* Zech. 13. 2. *q* Fac. 1. 1, 6. 9 *r* Ps. 93. 1. *s* Iov 9. 8. *t* Iov 38. 34. *u* Ps. 135. 7. *v* Cap. 51. 17. 18. *x* Prov. 30. 2. *y* Isa. 42. 17. *z* Hab. 2. 18. *a* Vers. 11. *b* Ps. 16. 5. *c* Deut. 32. 9. *d* Isa. 47. 4. *e* Ezek. 12. 3, etc. *f* 1 Sam. 25. 29. *g* Ezec. 6. 10. *h* Cap. 4. 19. *i* Ps. 77. 10. *j* Mic. 7. 9. *k* Cap. 4. 20. *l* Cap. 1. 15. *m* Cap. 9. 11. *n* Prov. 16. 1. *o* Ps. 6. 1. *p* Ps. 79. 6. *q* 1 Thes. 4. 5. —

Capul 11.

a Gal. 3. 10. *b* Deut. 4. 20. *c* Lev. 26. 3, 12. *d* Deut. 7. 12, 13. *e* Rom. 2. 12. *f* Cap. 7. 13, 25. *g* Cap. 7. 26. *h* Cap. 3. 17.

rusalimului este [i]un complot: 10 S'au
rentors la [j]fărădelegile strămoşilor lor,
Cari nu voiră să audă de cuvintele mele,
Şi au urmat după alţi zei, ca să le
servească: Casa lui Israel şi casa lui Iuda
au rupt legământul meu, Pre care l-am
făcut cu părinţii lor. 11 Deaceea aşà
zice Domnul: Iată voiu aduce preste ei
nenorocirea, De care nu vor puteà scăpà;
Şi [i]vor strigà către mine, Dar nu voiu
ascultà: 12 Ci meargă cetăţile lui Iuda
şi locuitorii Ierusalimului, Şi [k]strige
către zei, cărora le tămâiară: Dar ei
nu vor puteà să-i scape. În timpul ne-
norocirii lor. 13 Căci câte *sunt* [m]cetăţile
tale, atâţia sunt *şi* zei tăi, o Iuda! Şi
după numărul uliţelor Ierusalimului
Aţi ridicat altare de ruşine, Altare de
tămâiere lui Baal. 14 Şi acum [n]nu te
rugà pentru poporul acesta, Nici nu ri-
dică cerere, nici rugăciune pentru dânşii:
Căci nu-*i* voiu ascultà, când vor strigà
către mine, Din nenorocirea lor.

15 [o]Ce va face iubita mea în casa
mea, *Deoarece* atâţia [p]săvârşesc des-
frânarea lor *acolo*. Şi s'a luat dela tine
[q]carnea cea sfântă? *Căci* când faci răul,
atuncia [r]te bucuri. 16 Domnul te-a
numit: [s]Oliv pururea verde, frumos,
cu fructe mărete; *Dar* cu voce de
alarmă mare s'a aprins focul preste
dânsul, Şi ramurile lui s'au rupt.
17 Căci Domnul, *Dumnezeul* oştirilor,
[t]*care* te-a sădit, Ţi-a cuvântat nenoro-
cire, Pentru răutatea casei lui Israel
şi a casei lui Iuda, Pre care ei au fă-
cut-o, Întărâtându-mă, *şi* tămâiând lui
Baal.

Viaţa lui Ieremia în primejdie.

18 Şi Domnul mi-a dat în ştire, ca
să *o* cunosc: De demult arătatu-mi-a
faptele lor. 19 Dar eu *eram* ca un
miel desmerdat, *pre care-l* duc spre
junghere; Şi n'am înţeles, că ei au
[u]făcut uneltiri asupră-mi, *zicând:* „Să
nimicim pomul şi fructul lui, [v]Şi să-l
stârpim din [x]pământul celor vii, Ca
nici numele lui să nu se mai amintească.“
20 Dar, o Doamne, *Dumnezeul* oştirilor,
cel ce judeci drept, Cel ce cerci [y]ră-
runchii şi inima, Fă ca să văd răsbu-
narea ta asupra acestora, Pentru că ţie
ţi-am încredinţat pricina mea. 21 De
aceea aşà zice Domnul De bărbaţii din
Anatot, [z]cari caută după viaţa ta, zi-
când: [a]Să nu profeţeşti în numele
Domnului, Ca să nu mori de mânile
noastre: 22 Deaceea aşà zice Dom-
nul, *Dumnezeul* oştirilor: Iată, eu îi voiu
pedepsì: Tânării vor murì de sabie;
Fiii lor şi fetele lor vor murì de foame:
23 Şi nu va fi nici o rămăşiţă din ei;
Căci voiu aduce rele preste bărbaţii din
Anatot, *Adecă,* [b]anul pedepsii lor.

Starea tristă a ţării din pricina păcatelor locuitorilor săi.

12 Drept [a]eşti Doamne când mă judec
cu tine: Totuşi te întreb de jude-
căţile *tale*: Dece calea răilor prospe-
rează? *Dece* sunt fericiţi toţi cei ce se
poartă cu necredincioşie? 2 Săditu-i-ai,
şi au prins rădăcină; Cresc, şi încă şi
fructul dau; [c]Tu *eşti* aproape de gura
lor, Dar departe de rărunchii lor.
3 Dar tu, Doamne, [d]mă cunoşti; M'ai
văzut, şi ai [e]cercat inima mea către
tine: Trage-i ca pre oi la junghere, Şi
pregăteşte-i pentru [f]ziua înjunghierii!
4 Până când [g]ţara va jelì, Şi iarba se
va uscà depe toată câmpia [h]De răuta-
tea locuitorilor ei? [i]Vitele şi paserile
s'au stârpit: Căci zis-au ei: *Domnul* nu
vede viitorul nostru. 5 Dacă fugind
cu cei pedeştri te făcură să ostenești,
Atuncia cum te vei întrece cu caii? Şi
de n'ai siguranţă într'un pământ de
pace, *Atuncia* ce vei face la [j]umflarea
Iordanului? 6 Căci şi [k]fraţii tăi şi
casa părintelui tău, Şi aceştia s'au pur-
tat cu necredincioşie către tine: Da,
aceştia au strigat în urma ta *cu voce*
tare. [l]Nu te încrede în ei, Chiar de

---

i Ezec. 22. 25.
j Ezec. 20. 18.
k Ps. 18. 41.
l Deut. 32. 37, 38
m Cap. 2. 28.
n 1 Ioan 5. 16.
o Ps. 50. 16.
p Ezec. 16. 25, etc.
q Hag. 2. 12, 13, 14.
r Prov. 2. 14.
s Ps. 52. 8.
t Isa. 5. 2.
u Cap. 18. 18.
v Ps. 83. 4.
x Ps. 27. 13.
y 1 Sam. 16. 7.
z Cap. 12. 5. 6.
a Isa. 30. 10.
b Luc. 19. 44.

Capul 12.

a Ps. 51. 4.
b Iov 12. 6.
c Isa. 29. 13.
d Ps. 17. 3.
e Cap. 11 20.
f Iac. 5. 5.
g Cap. 23. 10.
h Ps. 107. 34.
i Cap. 4. 25.
j Ios. 3. 15.
k Cap. 9. 4.
l Prov. 26 25.

vor vorbì cu tine cuvinte plăcute.
7 Părăsit-am casa mea. Lăsat-am moştenirea mea. Dat-am pre iubita sufletului meu în mânile inamicilor ei.
8 Moştenirea mea făcutu-s'a pentru mine ca un leu în pădure; Dat-a asupră-mi vocea sa; Deaceea eu am urît-o.
9 Moştenirea mea *făcutu-s'a* pentru mine o pasere răpitoare pestriţă: Paseri răpitoare *deci fi-vor* în jurul ei: [m]Veniţi, adunaţi-vă toate fiarele câmpului, Veniţi să *o* mâncaţi. 10 Mulţi [n]păstori stricat-au [o]via mea, Au [p]călcat în picioare partea mea. Prefăcut-au partea mea cea *atât de* plăcută într'un pustiu deşert. 11 Prefăcutu-o-au într'o pustietate; *Şi* pustiită *fiind,* ca [q]jeleşte în juru-mi. Toată ţara s'a pustiit, Pentru că nu *este* [r]nimenea, *care* să *o* ia la inimă. 12 Pe toate înălţimile în pustiu veniră prădători: Căci sabia Domnului mistue Dela o margine a ţării până la cealaltă; Nici un muritor n'are pace.
13 [s]Sămânat-au grâu, dar vor secerà spini; Ostenitu-s'au, *dar* nici un folos nu vor aveà. Vă veţi rușină de venitul vostru, Pentru aprinderea mâniei Domnului.

Prorocirea asupra popoarelor învecinate.

14 Aşà zice Domnul: Asupra tuturor vecinilor mei celor răi, Cari [t]se ating de moştenirea, ce am dat-o în stăpânire poporului meu Israel: Iată, îi voiu [u]smulge depe pământul lor, Şi voiu smulge casa lui Israel din mijlocul lor,
15 [v]Şi va fi, după ce îi voiu smulge. *Că* iarăşi îi voiu miluì, [x]şi voiu întoarce Pre fiecare la moştenirea sa, şi pre fiecare la pământul său. 16 Şi va fi, de vor învăţà căile poporului meu, *Şi* [y]vor jurà pre numele meu: Viu *este* Domnul! Cum învăţat-au poporul meu să jure pe Baal; Atuncia ei vor fi [z]întăriţi în mijlocul poporului meu:
17 Dar de nu vor [a]ascultà, Voiu smulge pre aceste popoare, smulgându-le şi nimicindu-le, Zice Domnul.

Pedeapsa evreilor arătată prin două simbole.

13 Aşà a zis Domnul către mine: Du-te, şi cumpără-ţi o cingătoare de in, pune-o în jurul coapselor tale, dar să nu o dai la apă. 2 Deci cumpărat-am cingătoare, după cuvântul Domnului, şi am pus-o în jurul coapselor mele. 3 Şi a fost către mine cuvântul Domnului de a doua oară, zicând:
4 Ia cingătoarea ce ţi-ai cumpărat, *şi* care *este* în jurul coapselor tale, şi sculându-te, mergi la Eufrat, şi o ascunde în crepătura *vreunei* stânci. 5 Deci dusu-m'am, şi am ascuns-o lângă Eufrat, precum Domnul mi-a poruncit.
6 Şi după trecerea a mai multor zile a zis Domnul către mine: Scoală-te, mergi la Eufrat, şi ia de acolo cingătoarea, de care ţi-am poruncit, ca să o ascunzi acolo. 7 Atuncia dusu-m'am la Eufrat, săpat-am, şi am luat cingătoarea din locul, în care o ascunsesem: şi iată, cingătoarea erà stricată, şi nu erà bună de nimic.
8 Atuncia cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 9 Aşà zice Domnul: Astfel [a]voiu stricà mândria lui Iuda, Şi mândria cea mare a Ierusalimului. 10 Acest popor rău, care nu voieşte să asculte de cuvintele mele, Ci [b]umblă după învârtoşarea inimei lor, Şi merg după alţi zei, Ca să le servească şi să li-se închine: Preface-se-vor ca cingătoarea aceasta, ce nu este bună de nimic. 11 Căci, precum cingătoarea este lipită de coapsele omului, Aşà şi eu am lipit de mine toată casa lui Israel, Şi toată casa lui Iuda, zice Domnul, Ca să-mi [c]fie mie popor, Şi [d]renume, laudă şi mărire: Dar n'au voit să asculte.
12 Deaceea le vei zice cuvântul acesta: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Tot burduful se umple cu vin: Şi *de*-ţi vor zice: Da, nu ştim că tot burduful se umple cu vin? 13 Atuncia le vei zice: Aşà zice Domnul, Iată, voiu umplè [e]de beţie pre toţi locuitorii pământului acestuia, Pre regii, cari şed pe

---

m Isa. 56. 9. *n* Cap. 6. 3. *o* Isa. 5. 1, 5. *p* Isa. 63. 18. *q* Vers. 4. *r* Isa. 42. 25. *s* Lev. 26. 16. *t* Zech. 2. 8. *u* Deut. 30. 3. *v* Ezec. 28. 25. *x* Amos 9. 14. *y* Cap. 4. 2. *z* Efes. 2. 20, 21. *a* Isa. 60. 12.

Capul 13.
a Lev. 26. 19. *b* Cap. 9. 14 *c* Esod. 19. 5. *d* Cap. 33. 9. *e* Isa. 51. 17, 21.

tronul lui David. Pre preoţii. pre profeţii. Şi pre toţi locuitorii Ierusalimului. 14 Şi-i [f]voiu ciocnì pre ei unii de alţii, Pre părinţi şi pre fii la un loc, zice Domnul: Nu mă voiu îndurà. nici nu-*i* voiu cruţà. nici nu-*i* voiu miluì. Ci-i voiu nimicì.

Transportarea poporului.

15 Auziţi şi ascultaţi, *şi* nu vă îngâmfaţi, căci Domnul a vorbit; 16 [g]Daţi mărire Domnului. Dumnezeului vostru. Mai nainte de a aduce el [h]întunerecul, Şi mai nainte de ce să se împedece picioarele voastre pre munţi întunecoşi. Şi voi [i]aşteptând lumina, El o va schimbà în [j]umbră de moarte. *Şi* o va preface în întunerec des. 17 Iar de nu veţi ascultà aceasta, Sufletul meu va plânge în ascuns pentru sumeţirea *voastră*; Şi [k]ochii mei vor plânge amar, şi vor scoate lacrimi: Că turma Domnului se va duce în prinsoare. 18 Spuneţi [l]regelui şi reginei: Umiliţi-vă, înjosiţi-vă: Căci *depe* capetele voastre este căzută Coroana voastră cea măreaţă. 19 Cetăţile dela meazăzi sunt închise. Şi nu *este* cine să *le* deschidă; Tot Iuda se duce în prinsoare. Se face prizonier cu totul. 20 Ridicaţi ochii voştri. şi uitaţi-vă la cei[m]ce vin dela meazănoapte: Unde *este* turma dată ţie. frumoasa ta turmă? 21 *Şi* ce vei zice. când *aceşti străini* te vor pedepsì? Căci tu i-ai deprins să *fie* mai mari *şi* capi preste tine. Au doară nu te vor cuprinde [n]dureri, ca pre o femeie în facere? 22 Şi de vei zice în inima ta: [o]Dece mi-s'a întâmplat aceasta? *Răspund:* Pentru mulţimea fărădelegilor tale s'au descoperit [p]poalele tale. S'au desgolit cu sălnicie călcâile tale. 23 Poate Etiopeanul să schimbe pielea lui, sau pantera petele sale? *Atuncia* veţi puteà şi voi să faceţi bine, voi cei ce sunteţi deprinşi a face răul. 24 Deaceea îi voiu împrăştià, [q]ca pre paiele. Ce se duc de vântul deşertului. 25 [r]Aceasta *este* soartea ta. partea ta cea hotărîtă de mine, zice Domnul: Căci m'ai uitat, şi te-ai încrezut în [s]minciună. 26 De aceea [t]voiu desgolì poalele tale, *şi le voiu dà* preste cap, Şi se va arătà ruşinea ta. 27 Văzut-am adulteriile tale şi [u]nechezările tale, Desfrânarea ta cea rea, *Şi* urîciunile tale. [v]Pe dealuri *şi* pe câmpuri; Vai de tine, Ierusalime! *Tot* nu te curăţeşti, ah, până când!

Vestirea secetei şi foametei.

14 Cuvântul Domnului, care a fost către Ieremia despre secetă: 2 Iuda jeleşte. şi [a]porţile *Ierusalimului* sunt lâncezite; [b]Zac în jale pe pământ; Şi [c]se suie *la ceruri* strigătul Ierusalimului. 3 Şi cei puternici ai lor trimit pre supuşii lor după apă: *Ei* vin la fântână. *şi* apă nu găsesc, Se întorc cu vasele lor deşerte; [d]Se ruşinează. şi roşesc. [e]Şi-şi învălesc capetele. 4 Căci pământul a crăpat. Pentru că n'a plouat pe pământ: Plugarii s'au ruşinat, Învelitu-şi-au capetele. 5 Chiar cerboaica pe câmp, Născând *pre puii săi. îi* părăseşte. căci nu este iarbă: 6 [f]Şi asinii sălbatici stau pre locurile înalte, Îşi trag suflarea. ca şacalii; Ochii lor se întunecă, căci nu *este* iarbă; 7 Doamne. deşi fărădelegile noastre mărturisesc asupra noastră, Fă totuşi [g]pentru numele tău: Da. abaterile noastre, sunt multe; Păcătuitu-ţi-am. 8 [h]Speranţă a lui Israel, mântuitorul său la timp de strâmtorare! De ce eşti ca un străin în ţară. Şi ca un călător *ce* se abate, ca să mâie? 9 De ce eşti ca un om surprins. Ca un viteaz, [i]*ce* nu poate să ajute? Dar tu. Doamne, [j]*eşti* în mijlocul nostru. Şi noi ne numim după numele tău; Nu ne lăsà. 10 Aşà zice Domnul către poporul acesta: [k]Fiindcă le-a plăcut a rătăcì, *Şi* n'au oprit picioarele lor: Deaceea Domnul n'are plăcere de dânşii; [l]Acum îşi aduce aminte de fărădelegea lor, Şi pedepseşte păcatele lor. 11 Şi Domnul a zis către mine: [m]Nu te rugà

f Ps. 2. 9. *g* Ios. 7. 19. *h* Amos 8. 9. *i* Isa. 59. 9. *j* Ps. 44. 19. *k* Plân. 1. 2, 16. *l* 2 Reg. 24. 12. *m* Cap. 6. 22. *n* Cap. 6. 24. *o* Cap. 5. 19. *p* Isa. 3. 17. *q* Ps. 1. 4. *r* Iov 20. 29 *s* Cap. 10. 14. *t* Osea 2. 10. *u* Cap. 5. 8. *v* Isa. 65. 7. *Capul 14.* *a* Isa. 3. 36. *b* Cap. 8. 21. *c* 1 Sam. 5. 12. *d* Ps. 40. 14. *e* 2 Sam. 15. 30. *f* Cap. 2. 24. *g* Ps. 25 11. *h* Cap 17. 13. *i* Isa. 59. 1. Esod.29.45,46. Lev.26. 11,12. *k* Cap. 2. 23, 24, 25. *l* Osea 8. 13. *m* Esod. 32 10.

pentru poporul acesta spre binele *lui*. 12 [n]De vor postì, nu voiu ascultà strigarea lor. Şi [o]de vor aduce ardere de tot şi daruri de pâne nu le voiu primì; Ci îi [p]voiu nimicì prin sabie, Prin foamete şi prin ciumă. 13 [q]Atuncia zis-am: O Doamne, Doamne! Iată profeţii le zic: „Nu veţi vedeà sabie, nici veţi aveà foamete; Ci vă voiu dà pace adevărată, *zice Domnul*, în locul acesta. 14 Şi Domnul a zis către mine: [r]Profeţii profeţesc minciuni în numele meu: [s]Eu nu i-am trimis, nici nu le-am poruncit. Nici n'am vorbit cu dânşii: Ei vă profeţesc viziuni mincinoase, moşturi, Deşertăciunea şi înşelăciunea inimii lor. 15 De aceea aşà zice Domnul: Cât pentru profeţii ce profeţesc în numele meu, pre cari eu nu i-am trimis, [t]Şi cari zic: „Sabie şi foamete nu vor fi în pământul acesta:“ Prin sabie şi foamete se vor nimicì profeţii aceştia: 16 Şi poporul, căruia ei profeţesc, Vor fi aruncaţi pre uliţile Ierusalimului, Dinaintea foametei şi a săbiei; [u]Şi nu *va fi* cine să-i îmmormânteze, Pre ei, pre femeile lor, pre fiii lor şi pre fiicele lor: Aşà voiu vărsà preste dânşii *pedeapsa* răutăţii lor. 17 Deaceea spune-le cuvintele acestea: [v]Ochii mei varsă lacremi noaptea şi ziua, Şi nu încetează: [x]Căci fecioara, fiica poporului meu, cu sdrobire mare S'a sdrobit, şi cu rană duioasă foarte. 18 De ies în [y]câmp, Iată, cei ucişi de sabie! Şi de întru în cetate, Iată, cei ce mor de boalele foametei! Chiar şi profetul şi preotul, Cutreeră pământul, şi nu ştiu *ce să facă*. 19 [z]Lepădat-ai pre Iuda? Sufletul tău îngreţoşatu-s'a de Sion? Dece ne-ai lovit întru atâta, de nu *este* nici vindecare pentru noi? Aşteptat-am pace, dar nici un bine nu *ne-a venit;* Timpul vindecării, şi iată nelinişte! 20 Cunoaştem, Doamne, răutatea noastră, *Şi* fărădelegea părinţilor noştri; Căci ţi-am păcătuit. 21 Pentru numele tău nu *ne* lepădà: Nu lăsà de batjocură scaunul măririi tale: Adu-ţi aminte de legământul tău cu noi, *şi* nu-*l* rupe. 22 Au este între idolii popoarelor *vreunul* care să poată dà ploaie? Sau oare cerurile *de sine* dau ploaie? Oare nu *eşti* tu acela, o Doamne, Dumnezeul nostru? Deaceea sperăm în tine: Căci tu faci toate acestea.

Prăpădirea poporului e neîncunjurabilă; dar rămăşiţa va aflà har.

15 Şi *iarăşi* a zis Domnul către mine: [a]Chiar [b]Moisi [c]şi Samuel de ar stà înaintea mea, Sufletul meu *n'ar fi* pentru poporul acesta; Alungă-*i* dela faţa mea, ca să se ducă. 2 Şi va fi, de-ţi vor zice: Unde să ne ducem? Atuncia le vei răspunde: Aşà zice Domnul: [d]Câţi *sunt hotărîţi* spre moarte, la moarte: Şi câţi spre sabie, la sabie, Şi câţi spre foamete, la foamete; Şi câţi spre prinsoare, la prinsoare. 3 Căci [e]hotărît-am asupra lor patru neamuri *de pedepse*, zice Domnul. Sabie, ca să ucidă; şi câni, ca să sfâşie; [f]Paserile cerului şi fiarele pământului, Ca să mănânce şi să strice. 4 Şi-i voiu dà [g]apăsărei tutulor regatelor pământului, Pentru [h]Manase, fiul lui Hezekia, regele lui Iuda, Pentru câte a făcut în Ierusalim. 5 Căci [i]cui îi va fi milă de tine, Ierusalime? Sau cine va jelì pentru tine? Şi cine se va întoarce, ca să te întrebe de sănătate! 6 [j]Tu m'ai părăsit, zice Domnul, Ai [k]mers îndărăt; Deaceea voiu întinde mâna mea asupra ta, şi te voiu stricà; *Căci* [l]sunt sătul de a miluì. 7 Şi-i voiu vânturà cu vânturătoare în porţile ţării. *Îi* voiu lipsì de copii, *şi* voiu nimicì pre poporul meu: *Că*[m] nu se întorc dela căile lor. 8 Văduvele lor se vor înmulţì mai mult decât nisipul mării: Adus-am asupra lor, asupra mumei tânărilor *lor*, Un prădător în amează-zi. Făcut-am să cadă asupră-le deodată cutremur şi spaimă. 9 [n]Ceeace născuse şeapte, *acum* lâncezeşte, Îşi dă sufletul,

[n] Prov. 1. 28. [o] Cap. 6. 20. [p] Cap. 9. 16. [q] Cap. 4. 10. [r] Cap. 27. 10. [s] Cap. 23. 21. [t] Cap. 5. 12, 13. [u] Ps. 79. 3. [v] Cap. 9. 1. [x] Cap. 8 21. [y] Ezec. 7. 15. [z] Plân. 5. 22.

Capul 15.

[a] Ezec. 14. 14, etc. [b] Esod. 32 11, 12. [c] 1 Sam. 7. 9. [d] Zech. 11. 9. [e] Lev. 26. 16, etc. [f] Deut. 28. 26. [g] Deut. 28. 25. [h] 2 Reg. 21. 11, etc. [i] Isa. 51. 19. [j] Cap. 2. 13. [k] Cap. 7. 24. [l] Osea 13. 14. [m] Isa. 9. 13. [n] 1 Sam. 2. 5.

[o] Îi apune soarele încă ziuă *fiind*. Rușinatu-s'a, și a roșit: Și rămășița lor o voiu da săbii, Înaintea inamicilor lor, zice Domnul. 10 [p] Vai de mine muma mea. Că m'ai născut, *ca să fiu* bărbat de ceartă, și bărbat de sfadă țării întregi! Nici nu am împrumutat *pre cineva*, nici nu m'am împrumutat dela el. *Și totuși* toți mă blastemă. 11 Zis'a Domnul: Cu adevărat te voiu mântuì spre binele *tău*. Face-voiu ca [q] inamicul să te cruțe În timpul nenorocirii și al strâmtorării. 12 Oare frânge-va fierul pre fierul dela meazănoapte și arama? 13 Avutul tău, și tezaurele tale le voiu dà [r] pradă fără preț; Și *acestea* pentru toate păcatele tale, și în toate hotarele tale. 14 Și *te* voiu duce cu inamicii tăi [s] Într'un pământ, *pre care* tu nu-*l* cunoști; Pentru că focul mâniei mele a isbucnit, *și* s'a aprins asupra voastră.

Cuvinte de mângâiere deosebite pentru Ieremia.

15 Tu, Doamne, [u] o știi: adu-ți aminte de mine. Și caută la mine, și [v] mă răsbună de cei-ce mă urmăresc: Cu îndelunga ta răbdare nu mă răpì: Cunoaște, că [x] pentru tine ocară am suferit. 16 *Cum* au ajuns cuvintele tale, [y] sorbitu-le-am: Și [z] cuvântul tău fost-a mie bucurie și veselie inimii mele! Căci eu mă numesc după numele tău, Doamne, Dumnezeul oștirilor! 17 În adunarea celor veseli n'am șezut, nici nu m'am veselit *cu ei;* Șezut-am singur pentru inspirațiunea ta: Căci tu m'ai umplut de mânia *ta*. 18 De ce durerea mea este nesfârșită, Și rana mea atât de grea, *că* nu poate a se vindecà? Au fi-vei pentru mine ca *izvorul* cel amăgitor? Ca apele *ce* nu țin? 19 Deaceea așà zice Domnul: Dacă te vei întoarce, eu te voiu reașezà, *Și* vei stà înaintea mea: Și de vei deosebì ce *este* de preț *și ce este* fără preț, Vei fi ca gura mea; Ei să se întoarcă la tine, Dar tu să nu te întorci la ei. 20 Și te voiu face *să fii* către acest popor zid tare de aramă; Se vor luptà cu tine, dar nu te vor biruì: Căci eu *sunt* cu tine, ca să te mântui, Și să te scap, zice Domnul. 21 Da, te voiu scăpà din mâna celor răi, Și te voiu mântuì din mâna celor ce *te* îngrozesc.

Pustiirea și surghiunul Iudei din pricina idolatriei sale.

16 Și cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 2 Femeie să nu-ți iei. Nici să nu ai fii, nici fete în locul acesta. 3 Căci așà zice Domnul De fiii și fetele născuți în acest loc, Și de mumele lor, care i-au născut, Și de părinții lor, care i-au făcut în pământul acesta: 4 Ei vor murì de [a] boală grea; Nu vor fi [b] plânși, nici îmmormântați; Vor ajunge [c] ca gunoiul pre fața pământului: Și se vor nimicì de sabie și de foame; Și [d] cadavrele lor vor ajunge de hrană Paserilor cerului și fiarelor pământului. 5 Căci așà zice Domnul: [e] Să nu întrì în casă de jale, Nici să te duci să jelești, sau să plângi pentru dânșii; Căci tras-am dela poporul acesta pacea mea, Bunătatea și îndurarea *mea*, zice Domnul. 6 Murì-vor și cei mari și cei mici în pământul acesta: Nu vor fi îmmormântați, [f] nici plânși; Nici nu [g] face tăieri în *corpurile lor*, Nici nu [h] se vor pleșuvì pentru dânșii; 7 Nici le va împărți *carevà pâni* în timpul jelirei. Ca să-i mângâie pentru cel mort: Nici nu-i va [i] adăpà cu păharul mângâierii. Pentru părintele lor sau pentru muma lor. 8 Să nu întrì în casă de ospăț, Ca să șezi cu dânșii mâncând și bând. 9 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată, [j] voiu face ca să înceteze din locul acesta, Înaintea ochilor voștri și în zilele voastre, Vocea bucuriei și vocea veseliei, Vocea de mire și vocea de mireasă. 10 Și va fi, când vei spune poporului acestuia toate cuvintele acestea, și-ți vor zice: [k] De ce Domnul a cuvântat toată nenorocirea aceasta mare asu-

---

o Amos 8. 9. *p* Iov 3. 1, etc. *q* Cap. 39. 11, 12. *r* Ps. 44. 12. *s* Cap. 16. 13. *t* Deut. 32. 22. *u* Cap. 12. 3. *v* Cap. 11. 20. *x* Ps. 69. 7. *y* Ezec. 3. 1, 3. *z* Iov 23. 12. —

Capul 16
a Cap. 15. 2. *b* Cap. 22. 18, 19. *c* Ps. 83. 10. *d* Ps. 79. 2. *e* Ezec. 24. 17, 22, 23. *f* Cap. 22. 18. *g* Lev. 19. 28. *h* Isa. 22. 12. *i* Prov. 31. 6, 7. *j* Isa. 24. 7, 8. *k* Deut. 29. 24.

pră-ne? și care *este* fărădelegea noastră? și care *este* păcatul nostru, cu care am păcătuit asupra Domnului, Dumnezeul nostru? 11 Atuncia să le răspunzi: [l]Pentru că m'au părăsit părinții voștri, zice Domnul. Și au urmat după alți zei. Le-au servit, și li-s'au închinat. Dar pre mine părăsitu-m'au, și n'au păzit legea mea: 12 Și voi ați făcut[m] mai rău decât părinții voștri: Și iată, [n]fiecare *din voi* umblă după învârtoșarea inimii sale celei rele. Nevoind să mai ascultați de mine: 13 [o]Deaceea vă voiu arunca din pământul acesta, [p]Într'un pământ, pre care nu l-ați cunoscut, *nici* voi, nici părinții voștri: Și acolo veți servì altor zei ziua și noaptea: Căci nu voiesc a vă face îndurare.

Readucerea lui Israel din Babilon.

14 Deaceea iată [q]venì-vor zilele, zice Domnul, Când nu se va mai zice: Viu *este* Domnul! Care a scos pre fiii lui Israel din pământul Egiptului: 15 Ci: Viu *este* Domnul! Care a scos pre fiii lui Israel din pământul dela mează-noapte, Și din toate țările, unde i-a alungat: Căci [r]îi voiu întoarce iarăși în pământul lor, Pre care l-am dat părinților lor. 16 Iată, trimite-voi [s]pescari mulți, zice Domnul, Care-i vor pescuì: Și după aceea trimite-voiu vânători mulți, Care-i vor vânà depe toți munții, Depe toate colinele și din toate crăpăturile stâncilor. 17 Căci [t]ochii mei *sunt îndreptați* în spre toate căile lor; Ele nu sunt ascunse dela fața mea, Nici fărădelegea lor nu este ascunsă de dinaintea ochilor mei. 18 Dar mai întâiu răsplătì-voiu [u]îndoit fărădelegea lor și păcatul lor, Pentru că [v]au pângărit pământul meu: Cu urîciunile și spurcăciunile lor celе fără de viață, Au umplut moștenirea mea. 19 Doamne, [x]puterea mea, cetatea mea, Și [y]scăparea mea în zi de strâmtorare! La tine venì-vor popoarele dela marginile pământului, Și vor zice: Cu adevărat, părinții noștri au moștenit minciună, Deșertăciune, și lucruri [z]fără de folos. 20 Au omul *cade-se* să-și facă zei, Pre cei-ce nu *sunt* zei? 21 Deaceea iată, îi voiu face de astădată să cunoască, Îi voiu face să cunoască mâna mea și puterea mea: Și vor cunoaște, că numele meu *este* Domnul.

Pedepsirea idolatriei, a bizuirii în oameni, a amăgirii.

17 Păcatul lui Iuda scris *este* cu [a]condeiu de fier, Cu muchie de diamant: *Este* [b]săpat pe tabla inimii lor, Și pe coarnele altarelor voastre. 2 Ca amintirea fiilor lor, *așà* le *sunt și* altarele și [c]Astarteele lor, De lângă arborii verzi, pe colinele înalte. 3 *Ierusalime*, munte cu câmp *cu tot!* [d]Dà-voiu prăzii avutul tău *și* toate tezaurele tale, *Și* înălțimile tale, pentru păcatul *ce l-ai făcut* în toate cuprinsurile tale.

4 Și tu pentru păcatul tău vei lăsà în liniște Moștenirea ta, pre care eu ți-am dat-o, Și te voiu face să servești pre inamicii tăi Într'un [e]pământ, pre care nu l-ai cunoscut: Căci [f]foc ați aprins în mânia mea, *Care* va arde în veci. 5 Așà zice Domnul: [g]Blestemat *fie* omul ce se încrede în om, Și-și face [h]din carne sprijinul său, Și inima căruia se depărtează de Domnul. 6 Fi-va el [i]ca un *arbore* sec într'un deșert, Și [j]nu va vedeà venirea binelui; Ci locuì-va în locuri uscate în deșert, [k]*Într'un* pământ sărat și nelocuit. 7 [l]Binecuvântat *este* omul ce se încrede în Domnul, Și a cărui speranță *este* Domnul: 8 Fi-va el [m]ca un arbore sădit lângă ape, *Ce* întinde rădăcinele sale până la râu, Și nu simte venirea arșiței; Deaceea verde îi este frunza, Și nu se teme de anul de secetă, Nici nu încetează de a face fructe. 9 Inima mai înșelătoare decât totul *este*, Și stricată foarte; cine poate să o cunoască? 10 Eu, Domnul, [n]cercetez inima, Cere rărunchii, [o]Ca să dau fie-

l Deut 29. 25. *m* Cap. 7. 26 *n* Cap. 13. 10. *o* Deut. 4. 26. | *p* Cap. 15. 14. *q* Isa. 43. 18. *r* Cap. 24. 6. *s* Amos 4. 2. | *t* Iov 34. 21. *u* Isa. 40. 2. *v* Ezec. 43. 7, 9 *x* Ps. 18. 2. | *y* Cap. 17. 17. *z* Isa. 44. 10. — | *Capul 17.* *a* Iov 19. 24. *b* Prov 3. 3. *c* Isa. 1. 29. | *d* Cap. 15. 13. *e* Cap. 16. 13. *f* Cap. 15. 14. *g* Isa. 30. 1. 2 | *h* Isa. 31. 3. *i* Cap. 48. 6. *j* Iov 20. 17. *k* Deut. 29. 23 | *l* Ps. 2. 12 *m* Iov 8. 16. *n* 1 Sam. 16. 7. *o* Ps 62. 12.

căruia după urmările sale. *Şi* după fructul faptelor sale. 11 *Precum* potârnichea creşte *puii*, pre cari nu i-a născut. *Aşà şi* cel ce adună cu nedreptul avuţii. [p]Le va lăsà în mijlocul zilelor sale. Şi la sfârşitul său va fi [q]un nebun. 12 Locul templului nostru *este* Un scaun de mărire, *înălţat* dela început. 13 Doamne, [r]speranţa lui Israel! [s]Toţi cei ce te părăsesc se vor ruşinà. *Şi* cei ce se abat *dela tine*, vor fi [t]scrişi în ţărână; Pentru că au părăsit pre Domnul, [u]isvor de apă vie. 14 Doamne, vindecă-mă, şi voiu fi vindecat: Mântuie-mă, şi voiu fi mântuit; Căci [v]tu *eşti* lauda mea. 15 Iată, aceştia zic cătră mine: [x]Unde *este* cuvântul Domnului? Să vină acum! 16 Dar eu [y]nu m'am dat îndărăt de a te urmà, ca un păstor. Nici n'am dorit ziua nenorociri: Tu bine *o* ştii: Cele ieşite din buzele mele sunt *drepte* înaintea ta. 17 Nu-mi fi de spaimă, [z]Tu, speranţa mea în zi de nenorocire! 18 [a]Ruşineze-se cei ce mă urmăresc. Dar [b]nu eu să mă ruşinez: Spăimânteze-se ei, Dar nu eu să mă spăimânt; Adă asupra lor ziua nenorocirii, Şi [c]sdrobeşte-i cu sdrobire îndoită.

Porunca de a sfinţì sabatul.

19 Aşà zice Domnul cătră mine: Mergi şi stai în poarta fiilor poporului, prin care întră şi prin care ies regii lui Iuda, şi în toate părţile Ierusalimului; 20 Şi zi cătră dânşii: [d]Ascultaţi cuvântul Domnului, regi ai lui Iuda, şi tot Iuda, precum şi toţi locuitorii Ierusalimului, cari întraţi prin porţile acestea? 21 Aşà zice Domnul: [e]Luaţi seamă asupră-vă, şi să nu purtaţi sarcină în ziua sabatului, nici să *o* aduceţi prin porţile Ierusalimului; 22 Nici să scoateţi sarcina din casele voastre în ziua sabatului, şi nici o muncă să nu faceţi; ci sfinţiţi ziua sabatului, precum am [f]poruncit părinţilor voştri. 23 [g]Dar ei n'au ascultat, nici n'au plecat urechea lor, ci şi-au întărit cerbicia lor, ca să nu audă, şi să nu primească învăţătură. 24 Şi va fi, de mă veţi ascultà, zice Domnul, neaducând sarcină prin porţile cetăţii acesteia în ziua sabatului; şi de veţi sfinţì ziua sabatului, nefăcând nici un lucru într'însa: 25 [h]Atuncia vor întrà prin porţile cetăţii acesteia regi şi mai mari, şezând pe tronul lui David, traşi în trăsuri şi călări, ei şi mai marii lor, oamenii lui Iuda şi locuitorii Ierusalimului: şi cetatea aceasta va fi locuită în veci. 26 Şi vor venì din cetăţile lui Iuda, şi din [i]împrejurimile Ierusalimului, şi din pământul lui Beniamin, dela [j]şes, dela munţi şi dela [k]meazăzi aducând ardere de tot şi jertfe, daruri de pâne şi tămâieri, şi aducând [l]jertfe de mulţumire în casa Domnului. 27 Dar de nu mă veţi ascultà, ca să sfinţiţi ziua sabatului, şi să nu purtaţi sarcină, şi să *nu* întraţi prin porţile Ierusalimului în ziua sabatului; atuncia [m]voiu aprinde foc în porţile lui, care va arde palaturile Ierusalimului şi nu se va stinge.

Pocăinţa te păstrează, nepocăinţa te prăpădeşte.

18 Cuvântul ce a fost cătră Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Scoală-te, şi pogoară-te în casa olarului, şi acolo voiu face să auzi cuvintele mele. 3 Deci pogorîtu-m'am în casa olarului; şi iată, lucrà cu roata. 4 Şi s'a stricat în mânile olarului vasul din lut, pre care-l făcuse: şi făcù un alt vas, aşà cum îi plăcù olarului să-*l* facă. 5 Atuncia a fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând: 6 Casă a lui Israel! [a]Au nu pot eu să vă fac, Precum acest olar? zice Domnul. Iată, [b]precum lutul în mânile olarului. Aşà *sunteţi* şi voi, casă a lui Israel, în mâna mea. 7 În clipa, *în care* voiu zice de un popor sau de un regat, Că-*l* voiu [c]smulge şi-*l* voiu surpà, şi-*l* voiu nimicì; 8 [d]Dacă acel popor, de care am vorbit, Se va întoarce dela răutatea lui: *Atuncia şi* [e]eu mă voiu căì de răul, ce am voit să-i fac. 9 Şi în clipa, *în care* voiu zice de un popor

p Ps. 55. 23. *q* Luc. 12. 20. *r* Cap. 14. 8. *s* Ps. 73. 27. *t* Luc. 10. 20. *u* Cap. 2. 13. *v* Deut. 10. 21. *x* I-a. 5. 19. *y* Cap. 1. 4, etc. *z* Cap. 16. 19. *a* Ps. 35. 4. *b* Ps. 25. 2. *c* Cap. 11. 20. *d* Cap. 19. 3. *e* Num. 15. 32, etc. *f* Esod. 20. 8. *g* Cap. 7. 24. 26. *h* Cap. 22. 4. *i* Cap. 32. 44. *j* Zech. 7. 7. *k* Zech. 7. 7. *l* Ps. 107. 22. *m* Amos 1. 4. 7, 10. 12. — *Capul 18.* *a* Isa. 45. 9. *b* Isa. 64. 8. *c* Cap. 1. 10. *d* Ezec. 18. 21. *e* Cap. 26. 3.

sau de un regat, Că-*l* voiu zidì şi-*l* voiu sădì: 10 Dacă va face rău înaintea mea, şi nu va ascultà de vocea mea: Atuncia şi eu mă voiu căì de binele, ce am zis că-i voiu face. 11 Şi acum spune bărbaţilor lui Iuda, Şi locuitorilor Ierusalimului, zicând: Aşà zice Domnul: Iată, eu pregătesc rele asupră-vă: Şi uneltesc plan în contra voastră; [f]Întoarceţi-vă deci fiecare dela calea sa cea rea, Şi îndreptaţi urmările voastre şi faptele voastre. 12 Dar ei au zis: [g]Înzădar: Căci vom urmà cugetelor noastre, Şi fiecare va face *după* învârtoşarea inimii sale celei rele. 13 Deaceea aşà zice Domnul: [h]Întrebaţi acum popoarele, Cine a auzit unele ca acestea? Fecioara lui Israel a făcut [i]un lucru grozav foarte. 14 Lăsà-va oare *carevà* pentru locuri stâncoase un câmp *udat de* omătul Libanului? Au lăsà-va *carevà, pentru* ape depărtate, să se usuce apele cele reci ce curg *din fântâna sa*? 15 Totuşi poporul meu [j]m'a uitat, a tămâiat [k]deşertăciunei, Şi s'a abătut din calea lor, *din* [l]căile cele vechi: Au umblat pe cărări, *pe* căi nebătute; 16 Punând pământul lor în [m]pustiire, într'o [n]batjocorire nesfârşită: Tot insul ce trece printr'însul rămâne uimit, şi clatină din capul său. 17 [o]Împrăştià-voi pre ei de dinaintea inamicului, [p]ca cu vântul de răsărit; [q]Arătà-le-voiu dosul şi nu faţa în ziua nenorocirii lor.

Tânguirea şi rugăciunea lui Ieremia.

18 Atuncia zis-au: [r]Veniţi, şi să facem uneltiri asupra lui Ieremia; [s]Căci legea nu va pierì dela preot, Nici sfatul dela înţelept, Nici cuvântul dela profet: Haideţi, şi să-l lovim cu limba, şi să nu luăm seamă la cuvintele lui! 19 Ia seamă la mine, Doamne, Şi auzi vocea celor ce se ceartă cu mine. 20 [t]Au cu rău se răsplăteşte binele? Căci au săpat groapă pentru vieaţa mea. Adu-ţi aminte cum am stat înaintea ta, ca să vorbesc de bine pentru dânşii, Ca să întorc mânia ta dela dânşii. 21 Deaceea dă pre fiii lor foametei, Şi pre ei dă-i săbiei: Femeile lor să fie lipsite de copii şi *să ajungă* văduve; Bărbaţii lor să fie loviţi de moarte, *Şi* tânării lor *să fie* bătuţi de sabie în luptă. 22 Auză-se strigăt din casele lor, când cetele aduse de tine *vor căderà* de o dată asupră-le: Căci au săpat groapă, ca să mă prindă, Şi au ascuns curse pentru picioarele mele. 23 Tu, Doamne, *cel ce* cunoşti toate sfaturile lor împotriva mea, pentru uciderea *mea*, Nu le iertà fărădelegea, Şi păcatul lor să nu-l ştergi de dinaintea ta: Fie răsturnaţi înaintea ta: Lucrează împotriva lor în timpul mâniei tale.

Pustiirea Ierusalimului închipuită prin spargerea unui borcan.

19 Aşà zice Domnul: Du-te şi cumpără-*ţi* un vas de lut de olar, şi ia *cu tine câţivà* din bătrânii poporului şi din cei mai bătrâni ai preoţilor: 2 Şi ieşi în [a]Valea Fiului lui Hinnom, care *este* la întrarea porţii olarilor, şi proclamă acolo cuvintele ce-ţi voiu spune, 3 Şi [b]zi: Ascultaţi cuvântul Domnului, regi ai lui Iuda, şi locuitori ai Ierusalimului! Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată eu voiu aduce asupra locului acestuia nenorociri, de cari tot cel ce le va auzì, îi vor [c]ţipà urechile. 4 Pentru că [d]m'au părăsit, au pângărit locul acesta, şi au tămâiat aici altor zei, pre care nu-i cunoscuseră, nici ei, nici părinţii lor, nici regii lui Iuda; şi au umplut locul acesta de [e]sângele nevinovaţilor: 5 Şi [f]au zidit înălţimi lui Baal, ca să ardă pre fiii lor în foc, *drept* arderi de tot lui Baal: [g]aceea ce n'am poruncit, nici n'am vorbit, şi nici în gând nu mi-a venit: 6 De aceea iată, venì-vor zilele, zice Domnul, când locul acesta nu se va mai numì Tofet, nici [h]Valea Fiului lui Hinnom, ci Valea Tăierei. 7 Şi voiu nimicì în locul acesta sfatul lui Iuda şi al Ierusalimului; [i]şi-i voiu face să cadă de sa-

f 2 Reg. 17. 13.	*j* Car. 2. 13, 32.	*m* Cap. 19. 8.	*p* Ps. 48. 7.	*s* Lev. 10. 11.	*Capul 19.*	*d* Deut. 28. 20.	*g* Lev. 18. 21.
g Cap. 2. 25.	*k* Cap 10. 15.	*n* Mic. 6. 16.	*q* Cap. 2. 27.	*t* Ps. 109. 4, 5.	*a* Ios. 15. 8.	*e* 2 Reg. 21. 16.	*h* Ios. 15. 8.
h 1 Cor. 5. 1.	*l* Cap. 6. 16.	*o* Cap. 13. 24.	*r* Cap. 11. 19.	—	*b* Cap. 17. 20.	*f* Cap. 7. 31, 32.	*i* Lev. 26. 17.
i Cap. 5. 30.					*c* 1 Sam. 3. 11.		

bie înaintea inamicului lor, și de mâna celor ce caută viața lor; și [j] cadavrele lor le voiu dà spre mâncare paserilor cerului și fiarelor pământului; 8 Și voiu preface această cetate într'un [k] deșert și în batjocură: tot cel ce va trece pe lângă ea va rămâneà îngrozit, și *batjocurindu-o* va fluerà pentru toate rănile ei. 9 Și voiu face, ca să mănânce [l] carnea fiilor lor și carnea fetelor lor: și va mâncà fiecare carnea amicului său în *timpul* împresurării și al strâmtorării, cu care inamicii lor și cei ce caută viața lor îi vor strâmtorà. 10 [m] Atuncia să strici vasul înaintea ochilor oamenilor, ce vor ieșì cu tine; 11 Și să zici cătră ei: Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [n] Așà voiu sfărâmà pre acest popor și această cetate, precum sfărâmă *carevà* vasul olarului, ce nu se mai poate drege; și vor [o] îmmormântà în Tofet, ne *mai fiind* loc de îmmormântare *aiurea*. 12 Așà voiu face locului acestuia, zice Domnul, și locuitorilor lui, și voiu face cetatea aceasta asemenea Tofetului. 13 Și casele Ierusalimului și casele regilor lui Iuda vor fi necurate, [p] ca locul Tofetului, cu toate casele, pe acoperișul cărora tămâiară tutulor oștirilor cerești, și vărsară libațiuni altor zei. 14 Atuncia s'a întors Ieremia din Tofet, unde Domnul l-a trimis să profețiască; și stând în curtea casei Domnului, zis-a către tot poporul: 15 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată, voiu aduce asupra cetății și asupra tutulor orașelor ei toate nenorocirile, câte am hotărât asupră-i; pentru că și-au întărit cerbicea lor, neascultând cuvintele mele.

Ieremia împilat de către Pașur, vestește prinsoarea babilonică.

20 Dar Pașur, fiul lui [a] Immer, preotul, care *erà* și supraveghetor în casa Domnului, auzind pre Ieremia profetind lucrurile acestea: 2 Atuncia Pașur lovì pre Ieremia, profetul, și l-a pus în butucul din poarta de sus a lui Beniamin, în casa Domnului. 3 Și a doua zi a scos Pașur pre Ieremia din butuc: și Ieremia a zis către el: Domnul nu te-a chemat Pașur, *(Noroc din toate părțile)*, ci Magor-Misabib *(spaimă în toate părțile)*. 4 Căci așà zice Domnul: Iată, eu te voiu face de spaimă ție și tutulor amicilor tăi; și vor cădeà de sabia inamicilor lor, și ochii tăi vor vedeà *aceasta;* și voiu dà pre tot Iuda în mâna regelui Babilonului, care îi va duce prinși la Babilon, și-i va ucide cu sabie. 5 [b] Și voiu dà toată averea cetății acesteia, și tot câștigul ei, și toate cele de preț ale ei, și toate tezaurele regilor lui Iuda, în mâna inamicilor lor, care-i vor prădà, îi vor luà, și-i vor duce la Babilon. 6 Și tu, Pașur, și toți cei ce locuesc în casa ta, veți merge în prinsoare: și tu vei venì la Babilon, acolo vei murì, și acolo te vor îmmormântà pre tine și pre toți amicii tăi, cărora le-ai [c] profețit minciuni.

Ieremia se vaită, că s'a făcut profet.

7 Doamne, amăgitu-m'ai, și m'am amăgit: [d] Tu ai fost mai tare decât mine, și ai biruit. [e] Ajuns-am de râs în toate zilele: Fiecare mă batjocurește. 8 [f] Căci de câte ori vorbesc, Tip *pentru* silnicie, și strig *pentru* dărăpănarea *ce mi-se face.* Căci cuvântul Domnului mi s'a făcut, Spre rușine și batjocură în toate zilele. 9 Deci zisu-*mi*-am: Nu voiu amintì de Domnul, Nici nu voiu mai vorbì în numele lui; Dar *cuvântul său* erà în inima mea ca un [g] foc aprins, închis în oasele mele; Ostenitu-m'am purtându-le, și [h] nu mai pot. 10 [i] Căci am auzit ocări dela mulți: frică din toate părțile; Ei *zic*: Pârâți-*l;* îl vom pârî; [j] Toți câți erau în pace cu mine pândit-au greșelile mele, *zicându-și*: Poate se va amăgì, și-l vom biruì, Și ne vom răsbunà de dânsul. 11 Dar Domnul *este* cu mine, ca un viteaz pu-

j Ps. 79. 2. *k* Cap. 18. 16. Plân. 4. 10.	*m* Cap. 51. 63. 64. *n* Ps. 2. 9. *o* Cap. 7. 32.	*p* 2 Reg. 23. 10. —	*Capul 20.* *a* 1 Cron. 24, 14. *b* 2 Reg. 20. 17.	*c* Cap. 14. 13, 14. *d* Cap. 1 6. 7. *e* Plân. 3. 14.	*f* Cap. 6. 7. *g* Iov 32. 18, 19.	*h* Iov 32. 18. *i* Ps. 31. 13.	*j* Iov 19. 19. —

ternic; Deaceea cei ce mă urmăresc vor cădeà, și nu vor birui: Se vor rușinà foarte, că nu vor isbuti. *Cu* rușine vecinică, *ce* nu se va mai uità. 12 Da, Doamne, *Dumnezeul* oștirilor, cel ce încerci pre cel drept, Cel ce vezi rărunchii și inima, Lasă-mă să văd răsbunarea ta asupra lor; Căci ție ți-am încredințat judecata mea. 13 Cântați Domnului, lăudați pre Domnul, Căci a mântuit viața săracului din mâna celor răi. 14 Blestemată *fie* ziua, în care m'am născut: *Aceea* zi în care muma mea m'a născut, să nu fie binecuvântată. 15 Blestemat *fie* omul, care a dat de știre părintelui meu, Zicând: Ți-s'a născut un fiu, Bucurându-l foarte. 16 Omul acela fie ca cetățile, Pre care Domnul le-a stricat, și fără îndurare; Să se audă dimineața strigătul *său*, Și la amează-zi urletele *sale*. 17 De ce n'am fost ucis din mitra *mumei* mele, De ce muma mea n'a fost mormântul meu, Sau *de ce* mitra ei *n'a rămas* pururea îngrecată *de mine*? 18 De ce am ieșit din mitră, Ca să văd osteneala și întristarea, Să se sfârșească zilele mele cu rușine?

La întrebarea lui Zedekia, Ieremia vestește dărâmarea Ierusalimului și care e unica cale a scăpării.

21 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia, când a trimis la dânsul regele Zedekia pre [a]Pașur, fiul lui Melchia, și pre [b]Zefania, fiul lui Maaseia, preotul zicând: 2 [c]Întreabă, rogu-te, pre Domnul pentru noi; căci Nebucodonosor, regele Babilonului, se luptă cu noi; poate că Domnul va lucrà pentru noi după toate minunile sale, ca *acela* să se ducă dela noi. 3 Și Ieremia le-a răspuns: Așà să spuneți lui Zedekia: 4 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Iată, armele de resbel, ce *sunt* în mânile voastre, cu care vă luptați asupra regelui Babilonului și al Chaldeilor, ce vă împresoară, le voiu întoarce de din afară zidurilor *voastre*, și le [d]voiu strânge în mijlocul cetății acestia; 5 Și mă voiu luptà asupra voastră cu [e]mână întinsă și cu braț puternic, cu mânie și furie și cu aprindere mare. 6 Și voiu lovì pre locuitorii cetății acesteia, și om și vite; și vor murì de ciumă mare. 7 Și după acestea, zice Domnul, [f]voiu dà pre Zedekia, regele lui Iuda, pre servii săi, pre popor, și pre cei ce vor fi rămași în cetatea aceasta, după ciumă, sabie și foamete, în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, și în mâna inamicilor lor, în mânile celor ce caută viața lor; și el îi va lovì cu ascuțitul săbiei: [g]nu-i va cruțà, nici nu va compătimì *cu dânșii*, și nici nu se va îndurà *de dânșii*. 8 Și poporului acestuia să zici: Așà zice Domnul: Iată [h]eu vă pun înainte calea vieții și calea morții: 9 Cine [i]va rămânea în cetatea aceasta va murì de sabie, de foamete sau de ciumă; iar cine va ieșì, și va trece la Chaldeii ce vă împresoară, va trăì, [j]și viața lui îi va fi drept pradă. 10 Căci [k]pus-am fața mea preste cetatea aceasta spre rău, dar nu spre bine, zice Domnul: *și* [l]se va dà în mânile regelui Babilonului, care[m] cu foc o va arde. 11 Și către casa regelui lui Iuda *vei zice:* Ascultați cuvântul Domnului, 12 *Voi din* casa lui David! Așà zice Domnul: [n]Judecați drept [o]dimineața, și mântuiți pre cel prădat din mânile apăsătorului: ca nu cumvà mânia mea să isbucnească, ca un foc, și să ardă, fără ca să fie cine să *o* stingă, pentru răutatea faptelor voastre. 13 Iată [p]*sunt și* împotrivă-ți, tu cel ce zaci în vale, tu stânca câmpului, zice Domnul: *sunt împotrivă-ți, tu* cel ce zici: [q]Cine se va pogorî asupră-mi? și cine va întrà în locuințele noastre? 14 Dar eu vă voiu pedepsì după [r]fructul faptelor voastre, zice Domnul; Căci voiu aprinde foc în pădurile lui, care va mistuì toate împrejurimile lui.

Capul 21.
a Cap. 38. 1.
b 2 Reg. 25. 18.
c Cap. 37. 3, 7.
d Isa. 13. 4.
e Esod. 6. 6.
f Cap. 37. 17.
g Deut. 28. 50.
h Deut. 30. 19.
i Cap. 38. 2, 17, 18.
j Cap. 38. 18.
k Lev. 17. 10.
l Cap. 38. 3.
m Cap. 34. 2. 22
n Cap. 22. 3.
o Ps. 101. 8.
p Ezec. 13. 8.
q Cap. 49. 4.
r Isa. 3. 10, 11.
—

Prorocire împotriva regilor Sallum (Ioahaș) Ioiachim și Ieconia.

22 Așà zice Domnul: Pogoară-te în casa regelui lui Iuda, și vorbește acolo cuvântul acesta, 2 Și zi: [a]Ascultă cuvântul Domnului, rege al lui Iuda! *tu* cel ce ședzi pe tronul lui David, tu, servii tăi și poporul tău. cari întrați prin porțile acestea. 3 Așà zice Domnul: [b]Faceți drept și dreptate. Și scăpați pre cel prădat din mânile apăsătorului; Și [c]nu nedreptățiți, nici nu siluiți Pre străin. pre orfan și pre văduvă; Și nu vărsați în locul acesta sânge nevinovat. 4 Căci de veți face aceasta. [d]Atuncia vor întrà prin porțile casei acesteia Regi ce șed pe tronul lui David, Trași de trăsuri și călări, Ei, servii lor și poporul lor. 5 Dar de nu veți ascultà cuvintele acestea, [e]Mă jur pe mine însu-mi. zice Domnul. Că casa aceasta se va preface în ruini. 6 Căci așà zice Domnul de casa regelui lu Iuda: Tu-mi *ești* mie *ca* Galaadul, *și ca* un vârf al Libanului: *Dar* te voiu preface în pustiu, În cetăți nelocuite. 7 Și voiu pregătì asupră-ți pierzători, Pre fiecare cu armele sale, Și vor tăià [f]cedrii tăi cei aleși, [g]Și-*i* vor aruncà în foc. 8 Și popoare multe trecând pe dinaintea acestei cetăți. Vor zice unul către altul: [h]Dece Domnul a făcut astfel acestei cetăți mari? 9 Și vor răspunde: [i]Pentrucă părăsiră legământul Domnului, Dumnezeului lor, Și se închinară la alți zei, și le serviră 10 Nu plângeți pre [j]cel mort, Și nu vă purtați în negru pentru dânsul; Plângeți mai bine [k]pre cel dus; Căci nu se va mai întoarce, Și nu va mai vedeà pământul nașterii sale. 11 Căci așà zice Domnul De [l]Șallum, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, Care domnià în locul lui Iosia părintele său, *Și* [m]care a ieșit din locul acesta: Aicea nu se va mai întoarce; 12 Ci va murì în locul. În care l-au dus prins; Și nu va mai vedeà pământul acesta. 13 [n]Vai de cel ce zidește casa sa pe nedreptate. Și cămările sale pe nedrept; [o]*Cel ce* se servește de aproapele său pe nimica, Și nu-i dă *plată*; 14 Cel ce zice: Îmi voiu zidì casă mare Și cămări întinse: Și-i face ferestre, Și *o* acopere cu cedru, și *o* văpsește cu roșu. 15 Oare rege ești ca să te întreci cu cedrii? [p]Au părintele tău nu mâncà și beà *și el*? Și *când* făceà drept și dreptate, Atuncia îi mergeà bine. 16 *Când* apărà dreptul săracului și lipsitului, Atuncia îi [q]mergeà bine: Au aceasta nu *este* a mă cunoaște? zice Domnul. 17 [r]Dar ochii tăi și inima ta nu *sunt îndreptate* decât către sgârcenia ta, Și la vărsarea de sânge nevinovat, Și către facerea apăsării și a silniciei. 18 Deaceea așà zice Domnul De Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda: [s]Nu-l vor plânge, *zicând*: [t]Vai de fratele meu. și vai de soră mea! Nu-l vor plânge, *zicând*: Vai doamne! și vai măreția sa! 19 *Ci* [u]se va înmormântà cu înmormântare de asin, Târât și aruncat dincolo de porțile Ierusalimului. 20 Suie-te *Ierusalime*, în Liban, Și strigă, Ridică vocea ta din Basan. Și strigă din Abarim! Pentru că au pierit toți iubiții tăi. 21 Vorbit-am cu tine în *timpul* prosperității tale: *Dar* ai zis: Nu voiesc să ascult. [v]Aceasta *a fost* purtarea ta din tânărețele tale. Că n'ai ascultat de vocea mea. 22 Vântul va paște pre toți [x]păstorii tăi, Și [y]iubiții tăi vor merge în prinsoare; Atuncia te vei rușinà, și vei roșì, Pentru toată răutatea ta, 23 Tu care locuești în *lemn din* Liban, Care faci cuibul tău în cedri, Cât ai să fii vrednic de plâns. când vor venì durerile asupră-ți, [z]Chinul, ca al unei femei în facere! 24 Viu *sunt*! zice Domnul, Și [a]dacă *tu*, Conia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, [b]Ai fi un sigil pe mâna mea cea dreaptă, Chiar și de acolo te-aș smulge. 25 Da, date-voiu în mâna celor ce caută viața ta, Și în mânile *acelora* de ale căror fețe

Capul 22.
a Cap. 17. 20.
b Cap. 21. 12.
c Vers. 17.
d Cap. 17. 25.
e Ebr. 6. 13. 17.
f Isa. 37. 24.
g Cap. 21. 14.
h Deut.29.24,25.
i 2 Reg 22. 17.
j 2 Reg. 22. 20.
k Vers. 11.
l 1 Cron. 3. 15.
m 2 Reg. 23. 34.
n 2 Reg. 23. 35.
o Iac. 5. 4.
p 2 Reg. 23. 25.
q Ps. 128. 2.
r Ezec. 19. 6.
s Cap. 16. 4, 6.
t 1 Reg. 13. 30.
u 2 Cron. 36. 6.
v Cap. 3. 25.
x Cap. 23. 1.
y Vers. 20.
z Cap. 6. 24.
a 2 Reg. 24 6, 8.
b Cânt. 8. 6.
—

te temi. În mâinile lui Nebucodonosor, regele Babilonului. Și în mâna Chaldeilor. 26 Și te voiu aruncà. pre tine. Și pre muma ta. care te-a născut, Într'un pământ străin. în care nu v'ați născut: Și acolo veți murì; 27 Dar în pământul, unde doresc să se întoarcă. Acolo nu se vor întoarce. 28 Acest om Conia. *este el* oare un vas disprețuit *și* sfărâmat? O uncaltă de nici o treabă? De ce s'au asvârlit el și semânția lui, Și s'au aruncat într'un pământ, pre care nu-l cunosc? 29 O pământe! pământe! pământe! ascultă cuvântul Domnului. 30 Așà zice Domnul: Scrieți pe omul acesta fără copii. Un om *ce* nu va prosperà în zilele lui; Căci nu va prosperà din semânția lui nici un om. Care să șeadă pe tronul lui David, Și să domnească încă în Iuda.

Împotriva păstorilor răi. Făgăduința bunului păstor și rege din neamul lui David.

23 Vai [a]de păstorii. ce stric și risipesc oile pășunii mele, Zice Domnul. 2 Deaceea, așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, De păstorii ce păstoresc pre poporul meu: Voi ați împrăștiat oile mele, și le-ați alungat, Și n'ați luat seamă de dânsele: [b]Iată, eu vă voiu pedepsì Pentru răutatea faptelor voastre, zice Domnul; 3 Și [c]voiu adunà rămășița oilor mele Din toate țările, unde le-am alungat, Și le voiu aduce iarăși la staulele lor. Și vor crește, și se vor înmulți. 4 Și voiu ridicà [d]păstori preste dânsele, cari le vor păstorì: Și nu se vor mai teme. nici se vor înspăimântà, Și *nici unul* dintr'înșii nu va lipsì, zice Domnul. 5 Iată. [e]vin zile zice Domnul. Că voiu ridicà lui David odraslă dreaptă, Și rege va domnì, și va prosperà, [f]Și va face drept și dreptate pe pământ. 6 [g]În zilele sale Iuda se va mântuì. Și Israel [h]va locuì în siguranță; Și [i]acesta *este* numele lui. cu care se va numì: Domnul. Mântuirea Noastră. 7 Deaceea iată. [j]vin zile, zice Domnul. Că nu vor mai zice: Viu *este* Domnul, Care a scos pre fiii lui Israel din pământul Egiptului; 8 Ci: Viu *este* Domnul. Care a scos și care a adus sămânța casei lui Israel Din pământul dela meazănoapte [k]și din toate țările. unde-l alungasem: Și vor locuì în pământul lor.

Mustrări și amenințări îndreptate către profeții cei mincinoși.

9 Către proteți. Inima mea se sfărâmă în mine. Tremură [l]toate oasele mele: Sunt ca omul cel beat, și ca omul repus de vin, De teama Domnului, Și de teama cuvintelor celor sfinte ale lui. 10 Căci [m]pământul *acesta* este plin de adulteri; [n]Pentru blesteme jelește țara. *Și* [o]pășunile pustiiului s'au uscat: Purtarea lor *este* răutatea. și puterea lor cu nedreptate. 11 Căci [p]și profetul și preotul au nelegiuit: Chiar și [q]în casa mea eu am aflat răutățile lor. zice Domnul. 12 [r]De aceea calea lor va ajunge pentru ei, Ca *locurile* alunecoase în întunerec: Vor fi împinși, și vor cădeà într'însa; Căci [s]voiu aduce asupra lor rele: Anul pedepsei lor, zice Domnul. 13 Văzut-am prostia și în profeții Samariei; [t]Au profețit în *numele lui* Baal. și [u]au amăgit pre poporul meu Israel: 14 Și chiar între profeții Ierusalimului am văzut un lucru înfricoșat: [v]Fac adulter. [x]umblă cu minciuni, Și [y]întăresc mâinile răilor. *Așà* că nici unul nu se întoarce dela răutatea sa: Toți aceștia ajuns-au înaintea mea ca [z]Sodoma, Și locuitorii lui ca ai Gomorei. 15 Deaceea așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, de profeți: Iată, eu îi voiu nutrì cu [a]pelin, Și-i voiu adăpà cu apă de fiere: Căci dela profeții Ierusalimului Ieși nelegiuirea preste tot pământul *acesta*. 16 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Nu ascultați cuvintele profeților cari vă profețesc; Aceștia vă ademenesc la deșertăciune. [b]Vorbind viziuni din inima lor, Și nu din gura

Capul 23.
a Cap. 10. 21.
b Esod. 32. 34.
c Cap 32. 37.
d Ezec. 34. 23, etc.
e Isa. 4. 2.
f Ps. 72. 2.
g Deut. 33. 28.
h Cap. 32. 37.
i 1 Cor. 1. 30.
j Cap. 16. 14, 15.
k Isa. 43. 5. 6.
l Hab. 3. 16.
m Cap. 5 7, 8.
n Osea 4. 2 3.
o Cap. 9. 10.
p Cap. 6. 13.
q Cap. 7. 30.
r Ps. 35. 6.
s Cap. 11. 23.
t Cap. 2. 8.
u Isa. 9. 16.
v Cap. 29. 23.
x Vers. 26.
y Ezec. 13. 22.
z Deut. 32. 32.
a Cap. 8. 14.
b Cap. 14. 14.

Domnului. 17 Ei zic celor ce mă disprețuesc: *Așà* zice Domnul: [c]„Pace veți aveà.“ Și *mai* zic către tot cel ce umblă după învârtoșarea inimii sale: [d]„Nu va venì rãul asupra voastră.“ 18 Dar [e]cine a fost de față la sfătuirea Domnului. Încât să fi priceput și să fi auzit cuvântul său? Cine a ascultat cuvântul său, încât să-*l* fi auzit? 19 Iată, [f]furtuna Domnului, furia *sa*, iese, Și un vârtej puternic. Care va învăluì capul celor nelegiuiți. 20 [g]Mânia Domnului nu se va întoarce. Până ce nu se va face. și până ce nu va întărì cugetările inimii sale; [h]În zilele de apoi veți înțelege aceasta pe deplin. 21 [i]N'am trimis eu pre acești profeți, totuși ei au alergat: Nu le-am vorbit, totuși ei profețesc. 22 Căci de ar fi [j]fost la sfătuirea mea, Atuncia ar fi făcut pre poporul meu să audă cuvintele mele. Și [k]i-ar fi întors dela calea lor cea rea. Și dela răutatea faptelor lor. 23 Oare *numai* de aproape *sunt* Dumnezeu, zice Domnul, Și nu *sunt* și de departe Dumnezeu? 24 *De* [l]se ascunde cinevà în locuri ascunse, Au doară nu pot eu să-l văd? zice Domnul; [m]Au nu umplu cerul și pământul? zice Domnul. 25 Auzit-am ce zic profeții. Cei ce profețesc în numele meu minciună. Zicând: Am visat! am visat! 26 Până când va fi *aceasta* în inimile profeților, ce profețesc minciuna? *Ale celor* ce profețesc *numai* înșelăciunile inimii lor: 27 Ei cugetă să facă pre poporul meu Să uite numele meu prin visurile lor, Pre care le spune unul altuia, [n]Precum uitară părinții lor numele meu pentru Baal. 28 Profetul care visează, să spună visul *său;* Și acela ce are cuvântul meu, să proclame cuvântul meu într'adevăr. Ce *are a face* paiele cu grâul? zice Domnul. 29 Au nu *este* ca un foc cuvântul meu? zice Domnul. Și ca un ciocan, *ce* sfărâmă stânca? 30 Deaceea iată, [o]eu *sunt* împotriva profeților, zice Domnul, Cari fură cuvintele mele, unul dela altul. 31 Iată, eu *sunt* împotriva profeților, zice Domnul, Cari deprind limba lor, ca să zică: *Domnul* zice. 32 Iată, eu *sunt* împotriva celora, ce profețesc visuri mincinoase, zice Domnul, Și le spun și amăgesc pre poporul meu Cu minciunile lor și cu [p]sumeția lor: Și tot nu i-am trimis, nici nu le-am poruncit; Și nici nu folosesc poporului acestuia, Zice Domnul. 33 Și dacă poporul acesta, sau profetul, sau preotul Te vor întrebà, zicând: „Care *este* sarcina Domnului?“ Atuncia le vei răspunde: „Care *este* [q]sarcina? *Aceasta*: „Voiesc să vă părăsesc, zice Domnul.“ 34 *Cât pentru* profetul sau preotul sau poporul. Care ar zice: „Sarcina Domnului!“ Eu voiu pedepsì pre unul ca acesta și casa lui. 35 Așà să vorbiți unul către altul, Și fiecare către fratele său: „Ce a răspuns Domnul?“ Sau: „Ce a zis Domnul?“ 36 Dar să nu mai vorbiți de „sarcina Domnului“; Căci cuvântul unuia ca acestuia va fi sarcina sa. Fiindcă suciți cuvintele Dumnezeului celui viu, Ale Domnului, Dumnezeul oștirilor și al nostru. 37 Așà să ziceți profetului: Ce ți-a răspuns Domnul? Sau: Ce a zis Domnul? 38 Dar fiindcă ziceți: „Sarcina Domnului“. 39 Deaceea așà zice Domnul: Fiindcă spuneți cuvântul acesta: „Sarcina Domnului“. Și eu am trimis către voi, zicând: Să nu ziceți: „Sarcina Domnului;“ Deaceea iată, eu vă voiu alungà. Și vă voiu lepădà dela fața mea. Și cetatea ce v'am dat vouă și părinților voștri: 40 Și voiu aduce asupra voastră ocară nesfârșită. Și rușine vecinică. care nu se va uità.

Partea bună și rea a poporului arătată prin emblema a două panere de smochine bune și rele.

24 [a]Domnul mă făcù să văd, și iată, două panere de smochine *erau* puse înaintea templului Domnului, după ce strămutase Nebucodonosor, [b]regele Babilonului, din Ierusalim pre [c]Ieconia.

---

c Cap. 6. 14.
d Mic. 3. 11
e Iov 15. 8.
f Cap. 25. 32.
g Cap. 30. 24.
h Fac. 49. 1.
i Cap. 14. 14.
j Vers. 18.
k Cap. 25. 5.
l Ps. 139. 7, etc.
m 1 Reg. 8. 27.
n Jude. 3. 7.
o Deut. 18. 20.
p Zef. 3. 4.
q Mal. 1. 1.
—

Capul 24.

a Amos 7. 1, 4.
b 2 Reg. 24. 12, etc.
c Cap. 22. 24, etc.

fiul lu Iehoiakim, regele lui Iuda, pre mai mari lui Iuda, pre teslari şi pre ferari, şi i-a dus la Babilon. 2 Un paner *avea* smochine bune foarte, ca smochinele cele întâi, dar celalalt paner *avea* smochine rele de tot, care de rele ce erau, nu puteau fi mâncate. 3 Atuncia m'a întrebat Domnul, *zicând:* Ce vezi, Ieremia? şi am răspuns: Smochine, smochine bune, bune foarte: şi rele, rele foarte, de nu pot fi mâncate, de rele ce sunt. 4 Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 5 Aşà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Precum aceste smochine sunt bune, Aşà voiu recunoaşte pre cei strămutaţi din Iuda, Pre cari i-am trimis din locul acesta, În pământul Chaldeilor, spre binele *lor:* 6 Căci voiu îndreptà asupra lor ochii mei spre bine, Şi-i [d]voiu întoarce în pământul acesta, Şi-i [e]voiu zidì, şi nu-i voiu surpà, Şi-i voiu sădì, şi nu-*i* voiu desrădăcinà. 7 Şi le voiu dà [f]inimă, ca să mă cunoască, Că eu *sunt* Domnul: Şi ei [g]imi vor fi popor, Şi eu le voiu fi Dumnezeu; Căci se vor întoarce către [h]mine din toată inima lor. 8 Şi precum *acele* [i]smochine rele nu pot fi mâncate, de rele ce sunt, Aşà zice Domnul: Astfel voiu dà pre Zedekia, regele lui Iuda, Pre mai marii lui, Pre rămăşiţa Ierusalimului, care rămâne în pământul acesta, Şi [j]pre cei ce locuesc în pământul Egiptului. 9 Îi voiu dà tutulor regatelor pământului, *Ca să fie* [k]de apăsare, de nenorocire, [l]de ruşine, Şi de proverb, de râs şi de blestem, În toate locurile, unde îi voiu alungà. 10 Şi voiu trimite asupră-le sabie, foamete şi ciumă, Pânăce se vor nimicì de pe pământul, pre care l-am dat lor şi părinţilor lor.

Preziceri despre prinsoarea de şcapte-zeci ani.

25 Cuvântul care a fost către Ieremia despre tot poporul lui Iuda, în [a]anul al patrulea *al domniei* lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, care *a fost* anul întâiu al lui Nebucodonosor, regele Babilonului: 2 Pre care Ieremia profetul l-a vorbit către tot poporul lui Iuda, şi către toţi locuitorii Ierusalimului, zicând: 3 [b]Dela anul al treisprezecelea al lui Iosia, fiul lui Amon, regele lui Iuda, până în ziua aceasta, care *este* anul al douăzeci şi treilea, cuvântul Domnului a fost către mine, *şi* eu v'am vorbit, sculându-mă de dimineaţă şi vorbind: [c]dar n'aţi ascultat. 4 Şi a trimis Domnul către voi pre toţi servii săi, pre profeţi, [d]sculându-se de dimineaţă şi trimiţându-i: dar n'aţi ascultat, nici aţi plecat urechea voastră, ca să auziţi. 5 El a zis: [e]Întoarceţi-vă fiecare dela calea sa cea rea şi dela răutatea faptelor sale, şi locuiţi pe pământul, ce Domnul v'a dat vouă şi părinţilor voştri în veci şi nesfârşit. 6 Şi nu urmaţi după alţi zei, ca să le serviţi şi să vă închinaţi lor; şi nu mă întărâtaţi prin lucrurile mânilor voastre: şi *atuncia* nu vă voiu face nici un rău. 7 Dar n'aţi ascultat de mine, zice Domnul: *aşà* că m'aţi [f]întărâtat prin lucrurile mânilor voastre, spre dauna voastră. 8 Deaceea aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Fiindcă n'aţi ascultat de cuvintele mele; 9 Iată, eu voiu trimite, şi voiu adunà [g]toate neamurile dela meazănoapte, zice Domnul, şi pre Nebucodonosor, regele Babilonului, [h]servul meu, şi le voiu aduce asupra pământului acestuia, asupra locuitorilor lui, şi asupra tutulor popoarelor acestora de jur împrejur, şi le voiu nimicì: le [i]voiu face de groază, de dispreţ şi de ruină vecinică. 10 Şi voiu face să înceteze dintre dânşii [j]vocea bucuriei şi vocea veseliei, vocea de mire şi vocea de mireasă, [k]vuetul pietrei de moară şi lumina de candelă, 11 Şi tot pământul acesta va fi *prefăcut în* ruină *şi* pustietate: şi popoarele acestea vor servì pre regele Babilonului şcaptezeci de ani.

d Cap. 12. 15. *e* Cap. 32. 41. *f* Deut. 30. 6. | *g* Cap. 30. 22. *h* Cap. 29. 13. | *i* Cap. 29. 17. *j* Cap. 43. *k* Deuf 28.26,37. | *l* Ps. 44. 13, 14. — | *Capul 25.* *a* Cap. 36. 1. *b* Cap. 1. 2. | *c* Cap. 7. 13. *d* Cap. 7. 13, 25. *e* 2 Reg. 17. 13. | *f* Deut 32. 21. *g* Cap. 1. 15. *h* Cap. 27. 1. | *i* Cap. 18. 16. *j* Isa. 24 7. *k* Eccl. 12. 4.

Prăpădirea Babilonului

12 Dar [l]la împlinirea celor șaptezeci de ani voiu pedepsì, zice Domnul, pre regele Babilonului și pre poporul acela pentru nelegiuirea lor, și pre pământul Chaldeilor, pre[m] care-l voiu prefăce într'o pustietate vecinică. 13 Și voiu face să vină asupra pământului aceluia toate cuvintele mele, pre care le-am vorbit asupra lui, *adecă* tot ce este scris în cartea aceasta, ce Ieremia a profețit asupra tutulor popoarelor. 14 [n]Căci multe popoare și [o]regi mari le vor [p]supune și pre dânsele; [q]și le voiu răsplătì după faptele lor, și după făpturile mânilor lor.

Cupa de mânie pentru toate popoarele.

15 Căci așà zice către mine Domnul, Dumnezeul lui Israel: Ia această [r]cupă de vin a mâniei *mele* din mâna mea, și adapă din ea pre toate popoarele, către care te voiu trimite. 16 [s]Vor beà, vor șovăì, și se vor înfurià de sabia, pe care o voiu trimite între ele. 17 Atuncia am luat cupa din mâna Domnului, și am adăpat toate popoarele, la care Domnul m'a trimis: 18 *Adecă:* Ierusalimul și cetățile lui Iuda, pre regii lui și pre mai marii lui, ca să-i aducă [t]în pustiire, în groază, în batjocură și [u]în blestem, precum *sunt* astăzi: 19 Pre [v]Faraon, regele Egiptului, pre servii lui, pre mai marii lui, și pre tot poporul său; 20 Și pre tot [x]poporul cel amestecat, și pre toți regii [y]pământului Uz, și pre [z]toți regii pământului Filistenilor, și Așkalonul, și pre Gaza, și Ekronul, și [a]rămășița Așdodului: 21 [b]Edomul, și [c]Moabul, și pre fiii lui [d]Ammon; 22 Pre toți regii [e]Tirului, și pre toți regii Sidonului, și pre regii insulelor, care *se află* dincolo de [f]mare; 23 [g]Dedanul și Tema, și Buzul, și pre toți cei ce taie marginile *părului capului;* 24 Și pre [h]toți regii Arabiei, și pre toți regii [i]popoarelor amestecate, care locuesc în pustiu; 25 Pre toți regii Zimrei, pre toți regii [j]Elamului, și pre toți regii Mezilor; 26 Pre [k]toți regii dela meză-noapte, *pre cei* de departe și *pre cei* de aproape, unul cu altul, și pre toate regatele țărilor, ce *se află* pe suprafața pământului: [l]și regele Șeșacului *(Babilonului)* va beà după dânșii. 27 Și le va zice: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: [m]Beți până [n]ce vă veți îmbătà, veți vărsà și veți căděà, așà ca să nu vă mai sculați, de sabia pe care o voiu trimite între voi. 28 Și de nu vor voì să ia cupa din mâna ta, ca să beà, atuncia să le zici: Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Tot veți beà; 29 Căci iată, [o]eu încep a aduce răul asupra cetății [p]ce se numește după numele meu, și voi veți rămâneà oare nepedepsiți? nu veți rămâneà nepedepsiți: că [q]eu voiu chemà sabia asupra tutulor locuitorilor pământului, zice Domnul *Dumnezeul* oștirilor. 30 Deaceea tu profețește asupră-le toate cuvintele acestea, și zi-le lor: Domnul [r]tună din înălțime, Și face să răsune vocea lui din [s]locașul său cel sfânt; Tună puternic asupra [t]colibei sale; Scoate [u]strigăte, ca ale călcătorilor *de vin,* Asupra tutulor locuitorilor pământului. 31 Vuetul pătrunde până la marginele pământului; Căci Domnul [v]se va judecà cu popoarele: [x]El a proclamat hotărîrea *sa* asupra tutulor muritorilor, *Și* va dà săbiei pre toți nelegiuiții. Zice Domnul. 32 Așà zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor: Iată, răul iese dela popor la popor, Și un [y]vârtej mare se ridică Dela marginele pământului. 33 Și în ziua aceea [z]uciși de Domnul vor zăceà Dela o margine a pământului până la *cealaltă* margine a lui; Nu vor fi plânși, nici strânși, nici *chiar* înmormântați: Vor fi *ca* gunoiul pe fața pământului. 34 Urlați, păstorilor și strigați! Tăvăliți-vă *în pulbere,*

---

l Dan. 9. 2. *m* Isa. 13. 19. *n* Cap. 50. 9. *o* Cap. 50. 41. *p* Cap. 27. 7. *q* Cap. 50. 29. *r* Iov 21. 20. *s* Nah. 3. 11. *t* Vers. 9, 11. *u* Cap. 24 9. *v* Cap. 46. 2,25. *x* Vers. 24. *y* Iov 1. 1. *z* Cap. 47. 1, 5, 7. *a* Isa. 20. 1. *b* Cap. 49. 7, etc. *c* Cap. 48. 1. *d* Cap. 49. 1. *e* Cap. 47. 4. *f* Cap. 49. 23. *g* Cap. 49. 8. *h* 2 Cron. 9. 14. *i* Ezec. 30. 5. *j* Cap. 49. 34. *k* Cap. 50. 9. *l* Cap. 51. 41. *m* Hab. 2. 16. *n* Isa. 51. 21. *o* 1 Pet. 4. 17. *p* Dan. 9. 18, 19. *q* Ezec. 38. 21. *r* Isa. 42. 13 *s* Ps. 11. 4. *t* 1 Reg. 9. 3. *u* Isa. 16. 9. *v* Osea 4. 1. *x* Isa. 66. 16 *y* Cap. 23. 19. *z* Isa. 66. 16. —

conducători ai turmei! Căci au venit zilele sfăşierii voastre şi ale împrăştierii voastre: Şi veţi cădea *pe pământ*, ca un vas de preţ. 35 Şi păstorii nu vor avea nici o scăpare: Şi conducătorii turmei nu *vor avea* nici un adăpost. 36 Răsună strigarea păstorilor. Şi urletul conducătorilor turmei: Căci Domnul a pustiit păşunea lor. 37 Şi colibele cele pacinice amuţesc De aprinderea mâniei Domnului. 38 El a părăsit tufarul său, ca un leu; Căci pământul lor s'a prefăcut într'o pustietate Înaintea furiei *săbiei* pierzătoare, Şi înaintea aprinderii mâniei sale.

Ieremia prezice nimicirea templului; şi cu anevoie scapă de moarte.

26 La începutul domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, a fost cuvântul acesta dela Domnul *către Ieremia*, zicând: 2 Aşà zice Domnul: Păşeşte în [a] porticul casei Domnului, şi vorbeşte tutulor cetăţilor lui Iuda, care vin să se închine în casa Domnului, [b] toate cuvintele, ce-ţi voiu porunci să le vorbeşti: [c] nu lăsà nici un cuvânt. 3 [d] Poate că vor auzì, şi se vor întoarce fiecare dela calea sa cea rea, şi mie îmi va [e] părea rău de răul, ce am în gând să le fac pentru răutatea faptelor lor. 4 Şi spune-le: Aşà zice Domnul: [f] De nu mă veţi ascultà, ca să umblaţi după legea mea, ce v'am pus-o înainte, 5 *Şi* ca să ascultaţi de cuvintele servilor mei, profeţilor, pre [g] care-i trimit către voi, sculându-mă de dimineaţă şi trimiţându-*i*; *de* nu mă veţi ascultà: 6 Atuncia voiu face casa aceasta ca [h] Şiloul, şi pre cetatea aceasta o voiu face [i] de blestem tutulor popoarelor pământului. 7 Şi au auzit preoţii şi profeţii şi tot poporul pre Ieremia vorbind cuvintele acestea în casa Domnului. 8 Şi după ce Ieremia a încetat de a vorbì toate câte i-a poruncit Domnul să vorbească către tot poporul, preoţii şi profeţii şi tot poporul l-au prins, zicând: Trebue să mori. 9 Pentru ce ai profeţit în numele Domnului, zicând: Casa aceasta va ajunge ca Şiloul, şi cetatea aceasta se va pustiì *aşà că* nu *va fi* cine să locuiască *într'însa?* Şi tot poporul s'a adunat asupra lui Ieremia în casa Domnului. 10 Şi auzind mai marii lui Iuda aceste lucruri, s'au suit din casa regelui în casa Domnului, şi au şezut la întrarea porţii celei noui *a casei* Domnului. 11 Atuncia preoţii şi profeţii au vorbit către mai marii şi către tot poporul, zicând: Pedeapsă de moarte *se cuvine* omului acestuia, [j] pentru că a profeţit *rele* asupra cetăţii acesteia, cum cu urechile voastre aţi auzit. 12 Atuncia Ieremia vorbì către toţi mai marii şi către tot poporul, zicând: Domnul m'a trimis, ca să profeţesc asupra casei acesteia şi asupra cetăţii acesteia toate cuvintele, pe care le-aţi auzit. 13 Şi acum îndreptaţi [k] urmările voastre, şi faptele voastre, şi ascultaţi de vocea Domnului, Dumnezeului vostru; şi Domnului [l] îi va părea rău de răul ce a proclamat asupră-vă. 14 Dar [m] eu *sunt* în mânile voastre: faceţi cu mine cum *este* bine şi drept în ochii voştri. 15 Dar să ştiţi că dacă mă veţi omorî, veţi aduce sânge nevinovat asupra voastră, asupra cetăţii acesteia, şi asupra locuitorilor ei; căci Domnul cu adevărat m'a trimis, către voi, ca să vorbesc în urechile voastre toate cuvintele acestea.

16 Atuncia ziseră mai marii şi tot poporul către preoţi şi către profeţi: Pedeapsă de moarte nu *se cuvine* omului acestuia; că a vorbit către noi în numele Domnului, Dumnezeului nostru. 17 [n] Atuncia s'au ridicat oare-cari din bătrânii ţării, şi au vorbit către toată adunarea poporului, zicând: 18 [o] Micha, Moraşteneul, profeţì în zilele lui Hezekia, regele lui Iuda, şi vorbì către tot poporul lui Iuda, zicând: Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Sionul se va arà *ca* un ogor, şi Ierusalimul va ajunge o grămadă de pietre, şi muntele

Capul 26. [a] Cap. 19. 14. | [b] Ezec. 3. 10. [c] Fapt. 20. 27. | [d] Cap. 36. 3. [e] Iona 3. 8. 9. | [f] Lev. 26. 14, etc. [g] Cap. 7. 13. 25. | [h] 1 Sam. 4. 10, 11. [i] Isa. 65. 15. | [j] Cap. 38. 4. [k] Cap. 7. 3. | [l] Vers. 3, 19. [m] Cap. 38. 5. | [n] Fapt. 5, 34, etc. [o] Mic. 1. 1.

templului *se va face* ca locurile înalte ale unei păduri. 19 Oare Hezekia, regele lui Iuda, și tot Iuda l-a omorît? Au nu s'a temut de Domnul, și au nu a rugat pre Domnul, și Domnului i-a părut rău de răul ce a cuvântat asupră-le? Noi am face deci un rău mare sufletelor noastre. 20 S'a sculat încă și un om, care profeți în numele Domnului, *adecă*, Urija, fiul lui Șemaia, din Kiriatu-Iearim, și profeți asupra cetății acesteia și asupra pământului acestuia, după toate cuvintele lui Ieremia; 21 Și când a auzit regele Iehoiakim, și toți puternicii lui, și toți mai marii *lui*, cuvintele lui, regele a căutat să-l omoare; dar când auzì Urija, se temù, și fugì, și se duse în Egipt; 22 Și regele Iehoiakim trimise oameni în Egipt: pre Elnatan, fiul lui Acbor, și câți-va cu dânsul în Egipt: 23 Și scoaseră pre Urija din Egipt, îl aduseră către regele Iehoiakim, care-l ucise cu sabie, și aruncă corpul său mort în mormintele fiilor poporului de rând. 24 Dar mâna lui Ahikam, fiul lui Șafan, erà cu Ieremia, ca să nu-l deà în mânile poporului, ca să-l omoare.

Profetul sfătuește pre Iudei și pre popoarele din vecinătate de a se supune lui Nebucodonosor.

27 La începutul domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, [a] regele lui Iuda, a fost acest cuvânt dela Domnul către Ieremia, zicând: 2 Așà zice Domnul cătră mine: Făți legături și juguri, [b] și le pune pe grumazul tău: 3 Și le trimite regelui Edomului, regelui Moabului, regelui fiilor lui Ammon, regelui Tirului, și regelui Sidonului, prin mânile solilor, cari au să vină la Ierusalim către Zedekia, regele lui Iuda; 4 Și poruncește-le să zică domnilor lor: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: așà veți zice domnilor voștri: 5 [c] Eu am făcut pământul, *zice Domnul*, pre om, și animalele depe fața pământului, cu puterea mea cea mare și cu brațul meu cel întins; și [d] l-am dat cui mi-a plăcut. 6 [e] Și acum eu am dat toate aceste țări în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, [f] servul meu; și chiar și pre [g] fiarele câmpului datu-i-le-am, ca să-i servească. 7 [h] Și toate popoarele îl vor servì, pe el și pe fiul său, și pe fiul fiului său, [i] până când va venì și timpul pământului său: [j] și atuncia popoare multe și regi mari îl vor supune și pre dânsul. 8 Și pe poporul și pe regatul, care nu va servì pe Nebucodonosor, regele Babilonului, și care nu va voì să pună grumazul său supt jugul regelui Babilonului, pre poporul acela îl voiu pedepsì, zice Domnul, cu sabie, cu foamete și cu ciumă, până când îl voiu nimicì prin mâna aceluia. 9 Dar voi să nu ascultați de profeții voștri, nici de gâcitorii voștri, nici de visătorii voștri, nici de vrăjitorii voștri de timp, nici de fermecătorii voștri, cari vorbesc către voi, zicând: Nu veți servì pre regele Babilonului; 10 [k] Căci ei vă profețesc minciună, ca să vă depărteze din pământul vostru, să vă alungă, și ca voi să pieriți. 11 Dar pe poporul, care va pune grumazul său supt jugul regelui Babilonului, și-l va servì, pre acela îl voiu lăsà să rămână încă în pământul său, zice Domnul: îl va lucrà, și va locuì în el. 12 Vorbit-am și lui [l] Zedekia, regele lui Iuda, după toate cuvintele acestea, zicând: Puneți grumajii voștri supt jugul regelui Babilonului, și-l serviți, pre el și pre poporul său; și veți trăì. 13 [m] Dece să muriți, tu și poporul tău, de sabie, de foamete și de ciumă, precum Domnul a zis de poporul, ce nu va servì pre regele Babilonului? 14 Deaceea să nu ascultați de cuvintele profeților, cari vă vorbesc, zicând: Nu veți servì pre regele Babilonului; căci ei vă profețesc [n] minciună. 15 Căci eu nu i-am trimis, zice Domnul; dar ei profețesc minciună în numele meu, ca să vă alung, și ca să pieriți voi și profeții, cari profețesc către voi. 16 Vorbit-am și profeților și la

Capul 27.
a Cap. 28. 1. *b* Cap. 28. 10,12. *c* Ps. 115. 15. *d* Dan. 4. 17. 25, 32. *e* Cap. 28. 14. *f* Ezec. 29. 18,20. *g* Cap. 28. 14. *h* 2 Cron. 36. 20. *i* Dan. 5. 26. *j* Cap. 25. 14. *k* Vers. 14. *l* Cap. 28. 1. *m* Ezec. 18. 31. *n* Cap. 14. 14.

tot poporul acesta, zicând: Așà zice
Domnul: Să nu ascultați de cuvintele
profeților voștri, cari vă profețesc zicând:
Iată. [o]vasele casei Domnului se vor
aduce îndărăt în curând din Babilon:
căci ei vă profețesc minciună. 17 Nu-i
ascultați: serviți pre regele Babilonului,
și veți trăì; dece această cetate să se pre-
facă în ruine? 18 De *sunt* profeți, și
cuvântul Domnului de este cu dânșii, să
se roage acum Domnului, *Dumnezeului*
oștirilor, ca să nu fie duse la Babilon
vasele, cari au rămas în casa Domnului
și *în* casa regelui lui Iuda și în Ierusa-
lim. 19 Căci așà zice Domnul, *Dum-
nezeul* oștirilor, [p]pentru stâlpii, pentru
marea, pentru piedestalele și pentru ce-
lelalte vase, ce au *mai* rămas în cetatea
aceasta; 20 Pre cari Nebucodonosor,
regele Babilonului, nu le-a luat, când a
strămutat din Ierusalim în Babilon pre
Ieconia, fiul lui Iehoiakim, regele lui
Iuda, și pre fruntașii lui Iuda și ai Ie-
rusalimului: 21 Da, așà zice Domnul,
Dumnezeul oștirilor și al lui Israel,
pentru vasele ce au *mai* rămas *în* casa
Domnului și *în* casa regelui lui Iuda și
în Ierusalim: 22 Ele vor fi duse în
Babilon, și vor rămâneà acolo până în
ziua, în care îmi voiu aduce aminte de
ele, zice Domnul: atuncia le voiu suì
iarăși, și le voiu aduce îndărăt în locul
acesta.

Un profet mincinos; Hanania se împotrivește lui Ieremia; acesta îi prezice moartea, care și urmează în același an.

28 Și [a]în același an, la începutul
domniei lui Zedekia, regele lui
Iuda, *adecă* pe la anul al patrulea, în
luna a cincea, Hanania, fiul lui Azur,
profetul care *erà* din Ghibeon, a vorbit
către mine în casa Domnului, înaintea
preoților și a tot poporul, zicând: 2 „Așà
spune Domnul, Dumnezeul oștirilor și
al lui Israel, zicând: Sfărâmat-am [b]ju-
gul regelui Babilonului. 3 [c]Până în
doi ani de zile voiu aduce îndărăt în
locul acesta toate vasele casei Domnului,
pre cari Nebucodonosor, regele Babilo-
nului, le-a luat din locul acesta, și le-a
dus în Babilon. 4 Și voiu aduce în-
dărăt în locul acesta, zice Domnul, pre
Ieconia, fiul lui Iehoiakim, regele lui
Iuda, și pre toți prinșii lui Iuda, cari
s'au dus în Babilon; căci voiu sfărâmà
jugul regelui Babilonului." 5 Atuncia
a zis Ieremia, profetul, către profetul
Hanania înaintea preoților, și înaintea
a tot poporul, cari stăteau în casa Dom-
nului; 6 A zis profetul Ieremia: [d]Amin:
Domnul să facă așà; Domnul împlinească
cuvintele tale, pre cari tu le-ai profețit,
să aducă îndărăt din Babilon în locul
acesta vasele casei Domnului și pre toți
prinșii. 7 Dar, rogu-mă, ascultă cuvân-
tul acesta, pre care-l spun eu la auzul
tău, și la auzul a tot poporul: 8 Pro-
feții, cari erau înainte de mine și înainte
de tine din vechime, au profețit multor
țări și regatelor mari, de resbel, rele și
ciumă. 9 [e]Profetul care profetește
pace, când cuvântul profetului se va în-
tâmplà, *atuncia* se va cunoaște profetul,
că în adevăr Domnul l-a trimis.
10 Atuncia Hanania, profetul, a luat
jugul depe grumazul profetului Ieremia,
și l-a sfărâmat. 11 Și a vorbit Hanania
înaintea a tot poporul zicând: Așà zice
Domnul: Astfel voiu sfărâmà jugul lui
Nebucodonosor, regele Babilonului, de-
pe grumazul tutulor popoarelor până în
doi ani de zile. Și profetul Ieremia s'a
dus în calea sa. 12 Și a fost cuvântul
Domnului către Ieremia, după ce Ha-
nania, profetul, a sfărâmat jugul depe
grumazul profetului Ieremia, zicând:
13 Du-te și spune lui Hanania, zicând:
Așà zice Domnul: Tu ai sfărâmat jugu-
rile de lemn: dar în locul acestora vei
face juguri de fier. 14 Căci așà zice
Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui
Israel: Jug de fier pus-am pe grumazul
tutulor acestor popoare, ca să servească
pre Nebucodonosor, regele Babilonului;
și-l vor servì; și chiar și pre fiarele
câmpului datu-i-le-am. 15 Atuncia a

o Dan. 1. 2. | p 2 Reg. 25. 13, etc. | *Capul 28.* a Cap. 27. 1. | b Cap. 27. 12. | c Cap. 27. 16. | d 1 Reg. 1. 36. | e Deut. 18. 22.

zis Ieremia. profetul, către Hanania.
profetul: „Ascultă, rogu-mă, Hanania:
Domnul nu te-a trimis; ci tu faci pre
poporul acesta să se încreadă în min-
ciună. 16 Deaceea așà zice Domnul:
Iată. aruncà-te voiu depe fața pămân-
tului: *în* anul acesta vei murì, că ai
cuvântat răsculare asupra Domnului".
17 Și a murit Hanania în anul acela.
în luna a șeaptea.

Scrisoarea către Iudeii cei prinși din Babilon, cu amenințări asupra profeților mincinoși.

29 Acestea *sunt* cuvintele scrisoarei,
ce Ieremia. profetul, a trimis din
Ierusalim către rămășița bătrânilor din
prinsoare, către preoții, către profeții,
și către tot poporul, pre care Nebuco-
donosor l-a luat prins din Ierusalim în
Babilon; 2 (După ce [a] Ieconia, regele
și regina, și eunuchii. mai marii lui
Iuda și ai Ierusalimului, teslarii și fie-
rarii, au ieșit din Ierusalim;) 3 Prin
Elasa, fiul lui Șefan, și *prin* Ghemaria,
fiul lui Hilkia, (pre care Zedekia, regele
lui Iuda, îl trimisese în Babilon către
Nebucodonosor, regele Babilonului).
zicând: 4 Așà zice Domnul, Dumne-
zeul oștirilor și al lui Israel, către toți
cei prinși, pre care i-am strămutat
din Ierusalim în Babilon: 5 [b] Zidiți
case, și *le* locuiți: sădiți grădini. și
mâncați fructul lor: 6 Luați femei, și
nașteți fii și fete; luați femei pentru fiii
voștri, și dați pre fetele voastre după
bărbați, să nască fii și fete; și vă îm-
mulțiți acolo. și nu vă împuținați. 7 Și
căutați pacea cetății. în care v'am stră-
mutat: [c] și vă rugați Domnului pentru
dânsa: căci în pacea ei veți aveà și voi
pace. 8 Căci așà zice Domnul, Dum-
nezeul oștirilor și al lui Israel: Să nu
vă [d] înșele profeții voștri. care se *află* în
mijlocul vostru, și ghicitorii voștri; și
nu luați seamă la visurile voastre, pe
care le faceți să se viseze: 9 [e] Căci vă
profețesc minciună în numele meu; eu
nu i-am trimis. 10 Căci așà zice Dom-
nul: După ce se vor împlinì [f] șeaptezeci-
de ani pentru Babilon, îmi voiu aduce
aminte de voi. și voiu întărì pentru voi
cuvântul meu cel bun. că vă voiu ren-
întoarce în locul acesta. 11 Căci eu
cunosc, zice Domnul, cugetele ce eu
cuget pentru voi. cugete de pace. și nu
de rău. ca să vă dau sfârșitul, *pre care-l*
doriți. 12 Atuncia mă veți [g] chemà.
veți venì. și vă veți închinà mie, și eu
vă voiu ascultà. 13 [h] Mă veți căutà, și
mă veți aflà; căci mă veți căutà [i] din
toată inima voastră. 14 Și [j] *mă* voiu
lăsà să fiu găsit de voi. zice Domnul:
voiu rentoarce pre prinșii voștri, și [k] vă
voiu adunà dintre toate popoarele și
din toate locurile. unde v'am alungat.
zice Domnul; și vă voiu reîntoarce în lo-
cul de unde v'am strămutat. 15 Fiind-
că ați zis: Domnul a sculat pentru noi
profeți în Babilon: 16 *Deaceea cu-
noașteți*, că așà zice Domnul de regele.
ce șeade pe tronul lui David. și de tot
poporul. ce locuește în cetatea aceasta.
de frații voștri, care n'au mers cu voi
în prinsoare: 17 Așà zice Domnul,
Dumnezeul oștirilor: Iată eu voiu tri-
mite asupra lor [l] sabie. foamete și ciumă,
și-i voiu face ca [m] smochinele stricate,
care, de rele ce sunt. nu pot fi mâncate;
18 Și-i [n] voiu urmărì cu sabie. cu foa-
mete, și cu ciumă: și-i voiu dà tutulor
regatelor pământului, ca să fie de apă-
sare, [o] de blestem. de groază, de dispreț
și de ocară tutulor popoarelor, unde îi
voiu alungà: 19 Pentru că n'au as-
cultat de cuvintele mele, zice Domnul.
când [p] am trimis la dânșii pre servii mei.
profeții, sculându-mă de dimineață și
trimițându-*i*: și n'ați ascultat. zice
Domnul. 20 Ascultați deci cuvântul
Domnului. voi toți cei strămutați, pre
care i-am trimis din Ierusalim în Ba-
bilon: 21 Așà zice Domnul, Dumne-
zeul oștirilor și al lui Israel, de Ahab,
fiul lui Kolaia. și de Zedekia. fiul lui

Capul 29. *a* 2 Reg. 24. 12, etc. *b* Vers. 28. *c* 1 Tim. 2. 2. *d* Cap. 14. 14. *e* Vers. 31. *f* 2 Cron. 36. 21, 22. *g* Dan. 9. 3, etc. *h* Lev. 26. 39, 40, etc. *i* Cap. 24. 7. *j* Deut. 4. 7. *k* Cap. 23. 3, 8. *l* Cap. 24. 10. *m* Cap. 24. 8. *n* Deut. 28. 25. *o* Cap. 26. 6. *p* Cap. 25. 4.

Maaseia. care vă profeţesc minciuni în numele meu: Iată eu îi voiu dà în mâna lui Nebucodonosor. regele Babilonului, care îi va ucide înaintea ochilor voştri. 22 [q]Şi din *ei* se va luà blestem între toţi prinşii lui Iuda, care *se află* în Babilon, zicând: Domnul să te facă ca pre Zedekia şi ca pre Ahab, pre [r]care regele Babilonului i-a fript în foc: 23 Pentru că făcură lucruri de ruşine în Israel, săvârşind adulter cu femeile aproapelor lor, şi vorbind cuvinte mincinoase în numele meu: ceeace eu nu le-am poruncit; da, eu ştiu şi *sunt* martor zice Domnul.

24 Vei vorbì şi lui Şemaia, Nehelameul, zicând: 25 Aşà vorbeşte Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel, zicând: Fiindcă tu ai trimis scrisori în numele tău, către tot poporul din Ierusalim, şi către Zefania, fiul lui Maaseia, preot, şi către toţi preoţii, zicând: 26 „Domnul te-a pus preot în locul lui Iehoiada, preotul, ca să fii supraveghetor în casa Domnului preste tot omul, ce *este* nebun şi care profeţeşte, *şi* să-l pună în butuc şi în lanţuri: 27 Şi acum de ce n'ai mustrat pre Ieremia din Anatot, care profeţià către voi? 28 Căci deaceea el a trimis către noi *în* Babilon, zicând: „*Prinsoarea* aceasta *va fi* lungă; ziditi case, şi locuiţi *în ele;* şi sădiţi grădini, şi mâncaţi fructul lor.“ 29 Şi Zefania, preotul, cetì scrisoarea aceasta în auzul profetului Ieremia. 30 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 31 Trimite către toţi cei din prinsoare, zicând: Aşà zice Domnul de Şemaia, Nehelameul: Fiindcă Şemaia a profeţit către voi, fără ca eu să-l fi trimis, şi v'a făcut să vă încredeţi în minciună; 32 Deaceea aşà zice Domnul: Iată, eu voiu pedepsì pre Şemaia, Nehelameul, şi seminţia sa; el nu va aveà nici un om, care să locuească în mijlocul poporului acestuia, nici va vedeà binele, ce eu voiu face poporului meu, zice Domnul: pentru că el a cuvântat răscularea asupra Domnului.

Făgăduinţe de mântuire şi restatornicirea lui Israel şi Iuda, şi de venirea unsului.

30 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Aşà vorbeşte Domnul, Dumnezeul lui Israel, zicând: Scrie-ţi în carte toate cuvintele, ce le-am vorbit către tine; 3 Căci iată, vin zilele, zice Domnul, când [a]voiu întoarce pre cei prinşi ai poporului meu, pre Israel şi Iuda, zice Domnul: [b]şi-i voiu rentoarce în pământul, pre care l-am dat părinţilor lor, şi-l vor luà iarăşi în stăpânire. 4 Şi acestea *sunt* cuvintele, ce a vorbit Domnul de Israel şi de Iuda. 5 Aşà zice Domnul: Auzit-am noi voce de spaimă *şi* de frică, şi nu *este* pace. 6 Întrebaţi şi vedeţi: Au are bărbatul dureri de facere? De ce *dar* văd pre tot bărbatul cu mânile pe coapsele sale, [c]Ca pre o femeie în facere, Şi toate feţele *lor* îngălbenite? 7 [d]Vai! căci mare *este* ziua aceea; [e]Asemenea ei n'a *fost*: *Este* timpul strâmtorării lui Iacob: Totuşi el va scăpà din ea. 8 Şi în ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Voiu sfărâmà jugul său depe grumazul tău, Şi voiu rupe legăturile tale *aşà*, Că străinii nu-l vor mai supune; 9 Ci vor servì pre Domnul, Dumnezeul lor, Şi pre [f]David, regele lor, pre care-l voiu [g]sculà lor. 10 Deci tu, servul meu, Iacobe, [h]nu te teme, zice Domnul: Nici nu te înspăimântà, Israele: Căci iată, eu te voiu mântuì din *ţări* depărtate, Şi seminţia ta [i]din pământul prinsorii lor: Şi Iacob se va rentoarce, Şi va fi în pace şi liniştit; Şi nimenea nu-*l* va înspăimântà. 11 Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul, ca să te mântuì: *Şi* [j]deşì voiu nimicì pre toate popoarele, între care te-am împrăştiat, [k]Pre tine însă nu te voiu nimicì, Ci te voiu mustrà [l]după dreptate, Şi nu te voiu lăsà cu totul nepedepsit. 12 Căci aşà zice Domnul: [m]Lovitura ta *este* fără de vindecare, *Şi* rana ta *este*

---

q Fac. 48. 20. *r* Dan. 3. 6. | *Capul 30.* *a* Amos. 9 14,15. *b* Cap. 16. 15. *c* Cap. 4. 31. *d* Ioel 2. 11, 31. *e* Dan. 12. 1. *f* Isa. 55. 3, 4. *g* Luc. 1. 69. *h* Isa. 41. 13. *i* Cap. 3. 18. *j* Amos 9. 8. *k* Cap. 4. 27. *l* Ps. 6. 1. *m* 2 Cron. 36. 16.

dureroasă. 13 Nu *este* cine să apere dreptul *tău,* ca să te vindeci: [n]Pentru tine nu *se găsesc* leacuri de tămăduire. 14 [o]Toţi iubiţii tăi te-au uitat: Nu te caută; Căci eu te-am lovit cu lovitură [p]de inamic. Cu o pedeapsă [q]crudă. Pentru mulţimea fărădelegilor tale. [r]Păcatele tale cele multe. 15 Dece *dar* [s]strigi pentru rana ta? Durerea ta *este* fără vindecare pentru mulţimea fărădelegilor tale; *Şi pentru* păcatele tale cele multe ţi-am făcut acestea. 16 Totuşi toţi cei ce te mănâncă [t]vor fi mâncaţi; Şi toţi inamicii tăi cu toţii vor fi duşi prinşi; Şi cei ce te despoaie vor fi despoiaţi. Şi toţi cei ce te pradă îi voiu trădà prăzii. 17 [u]Căci voiu pune cataplasme pe tine. Şi te voiu vindecà de rănile tale. zice Domnul; Deşi te-au numit „Cel alungat", *zicând*: „Acesta *este* Sionul. de care nimenea nu întreabă." 18 Aşà zice Domnul: Iatà. [v]eu voiu rentoarce pre prinşii corturilor lui Iacob. Şi [x]mă voiu miluì de locuinţele lui; Şi cetatea se va rezidì pe ruinele sale. Şi palatul va fi locuit ca şi mai nainte.

19 Şi [y]din *gura* lor va ieşì laudă. Şi vocea celor ce se bucură: [z]Şi-i voiu îmmulţì. Şi nu se vor împuţinà: Şi-i voiu mărì. Şi nu se vor înjosì. 20 Şi copiii lor vor fi ca mai înainte. Şi adunarea lor se va întărì înaintea mea. Şi voiu pedepsì pre toţi apăsătorii lor. 21 Şi mai marele lor va fi dintre dânşii. Şi guvernatorul lor va ieşì din mijlocul lor: Şi-l voiu plecà, ca să se apropie de mine. Căci cine oare îşi pleacă inima, ca să se apropie de mine? Zice Domnul. 22 Şi veţi fi mie popor, Şi eu vă voiu fi Dumnezeu. 23 Iatà. furtuna Domnului, furia *sa,* iese. *Şi* un vârtej cumplit: el se va învălui preste capul celor nelegiuiţi. 24 Aprinderea mâniei Domnului nu se va întoarce, până ce nu va face. Şi nu va împlinì cugetele inimei sale. În zilele de apoi veţi înţelege aceasta.

Tot despre fericirea viitoare a Israelului şi a Iudei.

31 În [a]timpul acela. zice Domnul, [b]Fi-voiu Dumnezeul tutulor neamurilor lui Israel. Şi ei îmi vor fi popor. 2 Aşà zice Domnul: Poporul cel scăpat de sabie aflat-a har în pustiu. Israel, când [c]se ducea *în pământul* de odihnă. 3 De departe arătatu-mi-s'a Domnul. *zicând:* [d]Iubitu-te-am cu [e]iubire veşnică: Deaceea [f]prelungit-am mila *mea* către tine. 4 [g]Eu te voiu rezidì. Şi vei fi rezidită. fecioară a lui Israel! Te vei împodobì iarăşi cu [h]timpanele tale, Şi vei ieşì iarăşi *în mijlocul* corului celor ce joacă. 5 [i]Vei sădì iarăşi vii pe munţii Samariei: Săditorii vor sădì şi vor mâncà *fructul lor.* 6 Căci va fi o zi. *În care* eustozii vor strigà pe muntele lui Efraim: [j]„Sculaţi-vă. să ne suim în Sion. La Domnul. Dumnezeul nostru!" 7 Căci aşà zice Domnul: [k]Cântaţi cântări de bucurie pentru Iacob. Şi chiuiţi în fruntea naţiunilor: Daţi în ştire. lăudaţi, şi ziceţi: Mântuie. Doamne, pre poporul tău. pre rămăşiţa lui Israel. 8 Iatà, eu îi voiu aduce [l]din pământul de meazà-noapte, Îi voiu [m]adunà dela marginile pământului. *Şi* cu dânşii şi pre orbul şi pre şchiopul. Pre femeia cea grea. şi pre ceeace naşte. Adunare mare se va întoarce acì. 9 [n]Vor venì cu plâns. Şi-i voiu aduce în rugi: Îi voiu conduce [o]pe lângă isvoarele apelor, Pe cale netedă. în care nu se vor poticnì: Căci eu sunt părintele lui Israel. Şi Efraim *este* [p]întâiu născutul meu. 10 Ascultaţi. popoare, cuvântul Domnului! Şi spuneţi ţărilor îndepărtate. şi ziceţi: Celce a împrăştiat pre Israel, [q]iarăşi îl va adunà. Şi-l va păzì. ca păstorul pre turma sa. 11 Căci [r]Domnul a mântuit pre Iacob, Şi *l*-a răscumpărat [s]din mâna *celui* mai tare deeât dânsul. 12 Vor

---

n Cap. 8. 22.
o Plân. 1. 2.
p Iov 13. 34.
q Iov 30. 24.
r Cap. 5. 6.
s Cap. 15. 18.
t Esod. 23. 22.
u Cap. 33. 6.
v Vers. 3.
x Ps. 102 13.
y Isa. 35 10.
z Zech. 10. 8.

Capul 31.
a Cap. 30. 24.
b Cap. 30. 22.
c Num. 10. 33.
d Mal. 1. 2.
e Rom.11.28,29.
f Osea 11. 4.
g Cap. 33. 7.
h Escd. 15. 20.
i Isa. 65. 21.
j Isa. 2. 3.
k Isa. 12. 5, 6.
l Cap.3. 12. 18.
m Ezec.20 34,41.
n Ps. 126 5, 6.
o Isa. 35. 8.
p Esod. 4. 22.
q Isa. 40. 11.
r Isa. 44. 23.
s Isa. 49. 24, 25.
t Ezec. 17. 23.
u Osea 3. 5.

venì, și vor cântà pe [t]înălțimea Sionului, Și vor alergà la [u]binecuvântarea Domnului În grâu, în must și în oleiu, În oi și în boi: Și sufletul lor va fi ca o [v]grădină udată; [x]Și nu se vor mai întristà. 13 Atuncia fecioara se va bucurà în jocuri, Și cu dânsa tânării și bătrânii: Căci voiu schimbà jalea lor în bucurie; Îi voiu mângâià, și-i voiu înveseli, *scăpându-i* din întristare. 14 Și voiu săturà sufletul preoților de grăsimi: Și poporul meu se va săturà de bunul meu. Zice Domnul. 15 Așà zice Domnul: [y]O voce s'a auzit în [z]Rama. Bocet *și* plângere amară: Rahela plângând pre fiii săi. Nu voiește a fi mângâiată pentru fiii ei, căci [a]nu *mai sunt*. 16 Așà zice Domnul: Oprește-ți vocea dela plâns, Și ochii tăi dela lacremi: Căci fapta ta va fi răsplătită, zice Domnul; Și [b]se vor rentoarce din pământul inamicului. 17 Și este speranță pentru viitorul tău, zice Domnul: Și fiii tăi se vor rentoarce în cuprinsul lor. 18 Auzit-am pre Efraim plângându-se: „Tu m'ai învățat, și m'am învățat, Ca un junc nedeprins *la jug:* [c]Întoarce-mă, și mă voiu întoarce: Căci tu *ești* Domnul Dumnezeul meu! 19 Și cu adevărat, [d]după ce m'am întors, m'am căit: Și după ce m'am învățat, coapsa *mi*-am lovit: Rușinatu-m'am și roșit-am; Căci purtat-am ocara tânăreților mele.“ 20 Efraim *nu*-mi *este* oare un fiu scump? Un copil plăcut? Căci de câteori vorbesc de dânsul, *Cu gingășie* îmi aduc aminte de el: [e]De-aceea măruntaile mele se mișcă pentru el, [f]Și mă miluesc asupra lui, Zice Domnul. 21 Pune-ți semne pe cale, Fă-ți stâlpi de pietre; [g]Ațintește inima ta spre calea cea bătută. *Spre* calea, *pe care* te-ai dus: Întoarce-te, fecioară a lui Israel! Întoarce-te în aceste cetăți ale tale. 22 Până când [h]vei rătăci, [i]fiică neascultătoare, Căci Domnul a făcut un cer nou pe pământ; Femeia va peți pre bărbat. 23 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Vor zice încă și cuvântul acesta În pământul lui Iuda, și în cetățile lui, Când voiu rentoarce pre prinșii lor: [j]„Domnul să te binecuvinteze, locaș al dreptății, [k]Munte sfânt!“ 24 Și va locuì într'însul Iuda, Și [l]în toate cetățile lui cu dânsul Plugarii și cei *ce* pornesc cu turmele. 25 Căci voiu adunà pre *tot* sufletul obosit, Și voiu îndestulà pre tot sufletul întristat. 26 La acestea m'am deșteptat, și m'am uitat; Și dulce mi-a fost somnul. 27 Iată vin zilele, zice Domnul, Când [m]voiu sămănà casa lui Israel, și casa lui Iuda Cu sămânță de om și cu sămânță de vite: 28 Și precum am [n]veghiat asupra lor, [o]Ca să-*i* desrădăcinez, să-*i* sfărâm, să-*i* surp, Să-*i* pierd, și să le fac rău: Așà voiu veghià asupra lor, [p]Ca să-*i* zidesc, și să-*i* sădesc, Zice Domnul. 29 [q]În zilele acelea nu vor mai zice: Părinții au mâncat aguridă, Și dinții fiilor s'au strepezit; 30 [r]Ci fiecare va muri pentru fărădelegea sa, *Și* tot omul, care va mâncà aguridă, Ai săi dinți se vor strepezì. 31 Iată, [s]vin zilele, zice Domnul, Când voiu încheià legământ nou Cu casa lui Israel, și cu casa lui Iuda: 32 Nu ca legământul, ce l-am încheiat cu părinții lor, În ziua, *în care* [t]i-am luat de mână, Ca să-i scot din pământul Egiptului: Legământ, pre care l-au frânt, Deși aveam dreptul soțului asupra lor, Zice Domnul. 33 [u]Ci acesta *este* legământul, Pre care-l voiu încheià cu casa lui Israel: După zilele acelea, zice Domnul, [v]Voiu pune legea mea înlăuntrul lor, Și o voiu scrie în inimile lor: [x]Și le voiu fi Dumnezeu; Și ei îmi vor fi popor. 34 Și nu vor mai învățà fiecare pre aproapele său, și fiecare pre fratele său, Zicând: Cunoașteți pre Domnul: Căci toți [y]mă vor cunoaște Dela cel mai mic al lor până la cel mai mare al lor, zice Domnul; Căci [z]voiu iertà fărădelegile lor, Și nu-mi voiu mai aminti de păcatul lor.

---

v Isa. 58. 11.
x Isa. 35. 10.
y Mat. 2. 17, 18. Ios. 18. 25.
a Fac. 42. 13.
b Osea 1. 11.
c Plân. 5. 21.
d Deut. 30. 2.
e Deut. 32. 36.
f Isa. 57. 18.
g Cap. 50. 5.
h Cap. 2. 19, 23, 26.
i Cap. 3. 6, 8, 11, 12, 14, 22.
j Ps. 122. 5, 6, 7, 8.
k Zech. 8. 3.
l Cap. 33. 12, 13.
m Ezec. 36. 9, 10, 11.
n Cap. 44. 27.
o Cap. 1. 10.
p Cap. 24. 6.
q Ezec. 18. 2 3.
r Gal. 6. 5. 7.
s Cap. 32. 40.
t Deut. 1. 31.
u Cap. 32. 40.
v 2 Cor. 3. 3.
x Cap. 24. 7.
y 1 Ioan 2. 20.
z Fapt. 10. 43.

35 Așà zice Domnul, [a]Cel ce dă soarele spre lumina zilei, *Și* așezămintele lunei și ale stelelor spre lumina nopții, Cel ce mișcă [b]marea, ca valurile ei să mugească; Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, *este* numele lui: 36 Aceste așezăminte de vor pieri de dinaintea mea, zice Domnul, *Atuncia* sămânța lui Israel va înceta de a fi popor înaintea mea pentru totdeauna. 37 Așà zice Domnul: Dacă sus cerul se poate măsurà, Și jos temeliile pământului a se cercetà, *Atuncia* și eu voiu lepădà toată sămânța lui Israel, Pentru toate câte a făcut, zice Domnul. 38 Iată vin zilele, zice Domnul. Când cetatea se va rezidì Domnului, Dela turnul lui Hananeel până la poarta dela unghi: 39 Și frânghia de măsură va trece încă prin dreptul ei. Preste colina Gareb. Și se va întoarce spre Gaat. 40 Și toată valea cadavrelor și a cenușei, Și toate ogoarele până la râul Kedron, *Și* până la unghiul porții cailor spre răsărit. *Vor fi* sfinte Domnului; Nu se vor mai smulge. Nici nu se vor mai surpà în veci.

Ieremia cumpără o țarină ca semn al reîntoarcerii din Babilon.

32 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia [a]în anul al zecelea al lui Zedekia, regele lui Iuda, care *este* anul al opt-spre-zecelea a lui Nebucodonosor. 2 Atuncia oastea regelui Babilonului împresură Ierusalimul: și profetul Ieremia erà închis [b]în curtea închisorii, ce *se aflà* în casa regelui lui Iuda. 3 Căci Zedekia, regele lui Iuda, îl închisese, zicând: Pentru ce profețești și zici: „Așà zice Domnul: [c]Iată, eu voiu dà cetatea aceasta în mânile regelui Babilonului, care o va cuprinde; 4 Și Zedekia, regele lui Iuda, [d]nu va scăpà de mâna Chaldeilor, ci va fi dat în mâna regelui Babilonului, și va vorbì cu dânsul gură către gură, și ochii săi vor vedeà ochii lui: 5 Și va duce pre Zedekia în Babilon; și acolo va rămâneà [e]până când îmi voiu amintì de dânsul, zice Domnul: [f]și de vă veți luptà cu Chaldeii, nu veți biruì.“ 6 Și a zis Ieremia: Cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 7 Iată Hanameel, fiul lui Șallum, unchiul tău, va venì la tine, *și-ți* va zice: Cumpără-ți ogorul meu din Anatot: căci al tău *este* [g]dreptul de răscumpărare; ca să-*l* cumperi. 8 Și a venit la mine Hanameel, fiul unchiului meu, în curtea închisorii, după cuvântul Domnului, și a zis către mine: Cumpără, rogu-te, ogorul meu din Anatot, din pământul lui Beniamin; căci al tău *este* dreptul de moștenire, și a ta *este* răscumpărarea; cumpără-*l* pentru tine. Atuncia am cunoscut, că cuvântul Domnului *a fost* acesta. 9 Deci am cumpărat dela Hanameel, fiul unchiului meu, ogorul din Anatot, și am [h]cumpănit pentru el bani, *adecă* șeapte-spre-zece sicli de argint. 10 Și am scris contractul, *l*-am sigilat, am luat marturi, și am cumpănit banii în cumpănă. 11 Și am luat contractul de vânzare, sigilat *după* lege și învoială, cum și pre cel deschis. 12 Și am dat contractul de vânzare lui [i]Baruc, fiul lui Neria, fiul lui Maaseia, de față cu Hanameel, *fiul* unchiului meu, și de față cu [j]marturii, care au subscris contractul de vânzare, *și* de față cu toți Iudeii, care se aflau în curtea închisorii. 13 Și am poruncit lui Baruc de față cu ei, zicând: 14 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Ia contractele acestea, contractul acesta de vânzare, și cel sigilat și cel deschis: și le pune într'un vas de lut, ca să rămână *acolo* zile multe. 15 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Case, ogoare și vii [k]iarăși se vor cumpărà în pământul acesta.

Ieremia se închină și primește iarăși făgăduința dumnezeească a mântuirii lui Israel.

16 După ce am dat contractul de vânzare lui Baruc, fiul lui Neria, m'am rugat Domnului, zicând: 17 O, Doamne,

a Fac. 1. 16	*Capul 32.*	*b* Neem. 3. 25.	*d* Cap. 34. 3.	*f* Cap. 21. 4.	*g* Lev. 25. 24, 25, 32.	*h* Fac. 23. 16.	*j* Isa. 8. 2.
b Isa. 51. 15.	*a* 2 Reg. 25. 1, 2.	*c* Cap. 34. 2.	*e* Cap. 27. 22.			*i* Cap. 36. 4.	*k* Vers. 37, 43.

Dumnezeule! Iată, [l]tu ai făcut cerul și pământul cu puterea ta cea mare și cu brațul *tău* cel întins; [m]pentru tine nimic nu este cu neputință: 18 Tu *cel* ce faci [n]milă la mii, și răsplătești fărădelegea părinților în sânul fiilor lor după dânșii; Dumnezeu mare, [o]puternic, [p]Domnul *Dumnezeul* oștirilor, *este* numele lui. 19 [q]Mare în sfaturi, puternic în fapte: ai cărui [r]ochi *sunt* deschiși asupra tutulor urmărilor fiilor oamenilor, [s]ca să plătești fiecăruia după urmările sale și după fructul lucrurilor sale; 20 Cel ce a făcut semne și minuni în pământul Egiptului, *cunoscute* până în ziua aceasta, și în Israel și *altor* oameni; Și ți-ai făcut [t]nume, ca în ziua de astăzi: 21 Și [u]ai scos pre poporul tău Israel din pământul Egiptului cu semne și minuni, cu mână tare, și cu braț întins, și cu groază mare; 22 Și le-ai dat pământul acesta, pre care cu jurământ l-ai făgăduit părinților lor, că-*l* vei dà lor, [v]pământ în care curge miere și lapte; 23 Și ei au întrat *aicea*, și l-au luat în stăpânire; dar [x]n'au ascultat de vocea ta, nici n'au umblat după legea ta; n'au făcut *nimic* din cele ce le-ai poruncit să facă: deaceea ai adus asupra lor tot răul acesta. 24 Iată, valurile au ajuns și până la cetate, ca s'o cucerească; și cetatea [y]este gata a se dà în mânile Chaldeilor, care o bat. *și va cădeà* prin [z]sabie, foamete și ciumă: și *tot* ce ai vorbit s'a împlinit; și iată, tu *o* vezi. 25 Și tu, Doamne, Dumnezeule, ai zis către mine: Cumpără-ți un ogor cu bani, și ia martori: cu toate că cetatea [a]este gata a se dà în mânile Chaldeilor. 26 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 27 Iată, eu *sunt* Domnul, [b]Dumnezeul a toată carnea: [c]oare este pentru mine ceva cu neputință? 28 De aceea așà zice Domnul: Iată, [d]eu voiu dà cetatea aceasta în mânile Chaldeilor și în mânile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, care o va luà: 29 Și Chaldeii, care bat cetatea aceasta, vor venì și vor [e]pune foc cetății acesteia, și o vor arde, pre ea și casele, [f]pe acoperișurile cărora au tămâiat lui Baal, și au vărsat libațiuni altor zei, ca să mă întărâte. 30 Căci fiii lui Israel și fiii lui Iuda [g]numai rele au lucrat înaintea mea din tânărețea lor: da, fiii lui Israel alta n'au făcut, decât să mă întărâte prin făpturile mânilor lor, zice Domnul. 31 Căci cetatea aceasta de mânie și de urgie mi-a fost, din ziua în care s'a zidit și până în ziua aceasta; [h]ca să o lapăd dela fața mea. 32 Pentru toată răutatea fiilor lui Israel și a fiilor lui Iuda, ce au făcut ca să mă întărâte, [i]ei, regii lor, mai marii lor, preoții lor, profeții lor, bărbații lui Iuda și locuitorii Ierusalimului: 33 Și au întors [j]spatele spre mine, și nu fața; deși i-am învățat, [k]sculându-mă de dimineață și învățându-*i*: dar n'au ascultat, ca să primească învățătură. 34 Ci au [l]pus uriciunile lor în casa, ce se numește după numele meu, ca să o necurățească: 35 Și au zidit înălțimi lui Baal, din Valea Fiului lui Hinnom, ca să [m]treacă *prin foc* pre fiii lor și pre fetele lor lui [n]Moloc; [o]ceeace eu nu le-am poruncit, nici în gând nu mi-a venit, ca ei să facă uriciunea aceasta, *și* să tragă pre Iuda în păcat. 36 Și totuși așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, despre cetatea aceasta, de care voi ziceți, *că* [p]se va dà în mânile regelui Babilonului prin sabie, foamete și ciumă; 37 Iată, eu îi voiu [q]adunà din toate țările, unde i-am alungat în mânia mea și în furia mea, și în aprinderea *mea* cea mare: îi voiu întoarce în locul acesta, și-i voiu face [r]să locuească în siguranță: 38 Și ei [s]îmi vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu; 39 Și le voiu [t]dà o inimă și o urmare, ca să se teamă de mine în

l 2 Reg. 19. 15.
m Fac. 18. 14.
n Esod. 20. 6.
o Isa. 9. 6.
p Cap. 10. 16.
q Isa. 28. 29.
r Iov 34. 21.
s Cap. 17. 10.
t Esod. 9. 16.
u Ps. 136. 11, 12.
v Esod. 3. 8, 17.
x Neem. 9. 26.
y Vers. 25, 36.
z Cap. 14. 12.
a Vers. 24.
b Num. 16. 22.
c Vers. 17.
d Vers. 3.
e Cap. 21. 10.
f Cap. 19. 13.
g Cap. 2. 7.
h 2 Reg. 23. 27.
i Isa. 1. 4, 6.
j Cap. 2. 27.
k Cap. 7. 13.
l Cap. 7. 30, 31.
m Cap. 7. 31.
n Lev. 18. 21.
o Cap. 7. 31.
p Vers. 24.
q Ezec. 37. 21.
r Cap. 23. 6.
s Cap. 24. 7.
t Ezec. 11. 19, 20.

toate zilele, pentru binele lor și al fiilor lor după dânșii. 40 Și [u]voiu încheià cu ei legământ de veci, că eu nu mă voiu întoarce îndărăt dela dânșii, *încetând* de a le face bine: și voiu pune frica mea în inima lor, ca să nu se abată dela mine. 41 Mă voiu bucurà de dânșii, ca să le fac bine: și-i voiu sădì în pământul acesta într'adevăr, din toată inima mea și din tot sufletul meu. 42 Căci așà zice Domnul: Precum am adus asupra poporului acestuia toate aceste rele mari, așà voiu aduce asupra lor toate bunurile, ce eu le-am făgăduit. 43 Și se vor cumpărà ogoare în pământul acesta, de care ziceți: „Este deșert, fără de om și fără de vită, este dat în mânile Chaldeilor.“ 44 Vor cumpărà ogoare pentru argint, vor subscrie contracte, și *le* vor sigilà, și vor luà marturi în pământul lui Beniamin, în împrejurimile Ierusalimului, în cetățile lui Iuda, în cetățile muntelui și în cetățile șesului, și în cetățile despre meazăzi; căci voiu rentoarce pre prinșii lor, zice Domnul.

Prorocire despre scăparea din Babilon.

33 Și a fost cuvântul Domnului de a doua oară către Ieremia, precând era [a]închis în curtea închisorii, zicând: 2 Așà zice Domnul, [b]cel ce va face aceasta, Domnul, cel ce o va desăvârși, întemeiând-o: [c]Domnul *este* numele lui. 3 [d]Strigă către mine, și-ți voiu răspunde, Și-ți voiu dà în știre lucruri mari și nepătrunse, Pre care tu nu le cunoști. 4 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, Pentru casele cetății acesteia, Și pentru casele regilor lui Iuda, Cari se sfărâmară prin [e]valuri și prin sabie: *Fiindcă locuitorii ei* [f]se luptă cu Chaldeii, Ea se umple cu cadavrele oamenilor, 5 Pre care-i lovesc în mânia mea și aprinderea mea, Și pentru răutatea cărora eu am ascuns fața mea dela cetatea aceasta: 6 Iată, [g]ii voiu dà sănătate și însănătoșare, și-i voiu vindecà. Și-i voiu face să vadă îndestulare de pace și de adevăr. 7 [h]Voiu rentoarce pre cei prinși ai lui Iuda, Și pre cei prinși ai lui Israel, Și-i voiu rezidì, [i]ca mai nainte. 8 Îi voiu [j]curăți de toate fărădelegile lor. Cu cari au păcătuit asupră-mi, Și voiu [k]iertà toate fărădelegile lor, Cu cari au păcătuit, Și prin cari s'au rupt dela mine. 9 [l]Și *cetatea aceasta* îmi va fi mie un nume de bucurie, *De* laudă și mărire înaintea tutulor popoarelor pământului, Cari vor auzì tot binele, ce-i voiu face; Și se vor [m]spăimântà și se vor cutremurà de tot binele, Și de toată prosperitatea, ce-i voiu aduce. 10 Așà zice Domnul: Iarăși se va auzì în locul acesta, [n]*De* care voi ziceți: „*Este* deșert, fără de om și fără de vită“, În cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, Cari sunt deșerte fără de oameni, Și fără de locuitori, și fără de vite: 11 [o]Vocea de bucurie și vocea de veselie, Vocea de mire și vocea de mireasă, Vocea celor ce zic: [p]„Lăudați pre Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Căci bun *este* Domnul, Căci în veci *ține* îndurarea lui,“ *Și vocea* celor ce aduc [q]jertfe de mulțumire în casa Domnului: Căci [r]voiu întoarce pre cei prinși ai pământului *acestuia*, *Ca să fie* ca mai nainte, zice Domnul. 12 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [s]În locul acesta, care *este* deșert, Fără de om și fără de vită, Și în toate cetățile lui, Iarăși vor fi colibi de păstori, Cari vor face să poposească turmele *lor*. 13 [t]În cetățile muntelui și în cetățile șesului, În cetățile dela meazăzi, și în pământul Beniamin, În împrejurimile Ierusalimului și în cetățile lui Iuda, Vor [u]trece iarăși turme Prin mânile celui ce *le* numără, zice Domnul.

Prorocire despre Mesia.

14 [v]Iată, vin zilele, zice Domnul, Când [x]voiu întărì cuvântul cel bun, pre care l-am făgăduit Casei lui Israel și casei lui Iuda. 15 În zilele acelea, și

---

u Isa. 55. 3. *Capul 33.* | *c* Esod. 15. 3. | *f* Cap. 32. 5. | *i* Isa. 1. 26. | *l* Isa. 62. 7. | *o* Cap. 7. 34. | *r* Vers. 7. | *u* Lev. 27. 32.
a Cap. 32. 2, 3. | *d* Ps. 91. 15. | *g* Cap. 30. 17. | *j* Ezec. 36. 25. | *m* Isa. 60. 5 | *p* 1Cron.16.8,34. | *s* Isa. 65. 10. | *v* Cap. 23. 5.
b Isa. 37. 26. | *e* Cap. 32. 24. | *h* Cap. 30. 3. | *k* Cap. 31. 34 | *n* Cap. 32. 43. | *q* Lev. 7. 12. | *t* Cap. 17. 26. | *x* Cap. 29. 10.

în timpul acela Voiu face să răsară lui David o [y]odraslă dreaptă. Şi va face drept şi dreptate pe pământ. 16 [z]În zilele acelea Iuda va fi mântuit. Şi Ierusalimul va locui în siguranţă: Şi acesta *este numele,* cu care *cetatea* se va numì: Domnul, Mântuirea Noastră. 17 Căci aşà zice Domnul: [a]Nu va lipsì lui David bărbat. Care să şeadă pe tronul casei lui Israel: 18 Nici dintre preoţi, Leviţi, nu va lipsì lui David bărbat înaintea mea, Care [b]să aducă arderi de tot, să facă să fumege darurile de pâne, Şi să facă jertfe în toată ziua.

Prorocire despre vecinicul legământ dumnezeesc.

19 Şi a *mai* fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 20 Aşà zice Domnul: [c]De puteţi să rupeţi legământul meu de zi, Şi legământul meu de noapte, Aşà ca nici ziua, nici noaptea să nu *mai* fie la timpul său: 21 *Atuncia* se va rupe şi legământul meu cu David, servul meu, Încât să nu aibă fiu, care să domnească pe tronul său, Sau cu Leviţii, preoţii, cari mă servesc. 22 Precum oştirea cerului nu se poate numărà, Nici nisipul mării a se măsurà, Aşà voiu îmmulţì sămânţa lui David, servul meu, Şi pe Leviţii, cari mă servesc. 23 Şi a *mai* fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 24 Au doară n'ai luat seamă ce a vorbit poporul acesta, zicând: „Cele două neamuri, pre care Domnul le-a ales, El le-a lăpădat?" Întru atâta au despreţuit pre poporul meu, Încât nu le mai este popor. 25 Aşà zice Domnul: De n'*am făcut* legământul zilei şi al nopţii, *Şi de* n'am întemeiat aşezămintele cerului şi ale pământului: 26 Atuncia voiu lepădà sămânţa lui Iacob şi a lui David, servul meu, Încât să nu iau dintre urmaşii săi domni Preste sămânţa lui Abraam, a lui Isaac şi a lui Iacob: Căci rentoarce-voiu pre prinşii lor, şi mă voiu îndurà de dânşii.

Se vesteşte regelui Zedekia şi poporului său, pedeapsa dumnezească pentru că au călcat legea anului de slobozenie.

34 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, [a]când Nebucodonosor, regele Babilonului, şi [b]toată oastea lui, şi toate regatele pământului de supt stăpânirea mânei sale, şi toate popoarele se luptară asupra Ierusalimului şi asupra tutulor cetăţilor sale, zicând: 2 Aşà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Mergi, şi vorbeşte lui Zedekia, regele lui Iuda, şi-i zi: Aşà zice Domnul: Iată [c]eu voiu dà cetatea aceasta în mânile regelui Babilonului, [d]care o va arde cu foc: 3 Şi [e]tu nu vei scăpà din mâna lui, ci vei fi prins, şi vei fi dat în mâna lui.: ochii tăi vor vedeà ochii regelui Babilonului, şi gura ta va vorbì cu gura lui, şi vei merge la Babilon. 4 Totuşi tu, Zedekia, rege al lui Iuda, ascultă cuvântul Domnului: Aşà zice Domnul de tine: Nu vei murì de sabie: 5 Vei murì în pace: şi cu *toate* [f]arderile *de mirositoare făcute* părinţilor tăi, regilor de mai nainte, cari au domnit mai nainte de tine, [g]tot cu aceste îţi vor face arderi, şi [h]te vor plânge, *zicând:* Vai, doamne! căci eu am cuvântat *acest* cuvânt, zice Domnul. 6 Şi a vorbit profetul Ieremia către Zedekia, regele lui Iuda, toate cuvintele acestea în Ierusalim. 7 Şi oastea regelui Babilonului se luptă asupra Ierusalimului şi asupra tutulor cetăţilor lui Iuda, cari rămăseseră *neluate:* Lachişul şi Azeka; [i]căci aceste cetăţi întărite mai rămăseseră *neluate* între cetăţile lui Iuda. 8 *Acesta este* cuvântul, ce a fost către Ieremia dela Domnul, după ce regele Zedekia a încheiat legământ cu tot poporul ce *se aflà* în Ierusalim, ca să proclame [j]libertate între dânşii: 9 *Anume,* [k]ca fiecare să lase liber pre servul său, şi fiecare pre serva sa, Ebreu sau Ebreă: [l]ca nimenea să nu se servească de vreun Iudeu, fratele său, ca sclav; 10 Şi

---

y Isa 4. 2. z Cap. 23. 6. a 2 Sam. 7. 16. | b Rom. 12. 1. c Ps. 89. 37. — | *Capul 34.* a 2 Reg. 25. 1, etc. | b Cap. 1. 15. c Cap. 21. 10. d Cap. 32. 29. | e Cap. 32. 4. f 2 Cron. 16.14. g Dan. 2. 46. | h Cap. 22. 18. i 2 Reg. 18. 13. | j Esod. 21. 2. k Neem. 5. 11. | l Lev. 25. 39—46.

când auziră toți mai marii și tot poporul, care întră în legământ, ca fiecare să lase liber pre servul său, și fiecare pre serva sa, ca să nu se servească de ei *ca sclavi*, atuncia au ascultat, și *i*-au lăsat. 11 Dară [m] după aceea își schimbară gândul, și aduseră îndărăt pre servii și servele, pre cari-i lăsaseră liberi, și-i siliră *să fie* servi și serve. 12 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia dela Domnul, zicând: 13 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Încheiat-am legământ cu părinții voștri, în ziua în care i-am scos din pământul Egiptului, din casa șerbiei, zicând: 14 La sfârșitul a [n] șeapte ani fie-care să lase pre fratele său. Ebreu, care s'a vândut ție, și ți-a servit șease ani, *atuncia* să-l lași liber dela tine; dar părinții voștri nu m'au ascultat, nici nu au plecat urechea lor. 15 Și acum v'ați întors, și ați făcut cele drepte înaintea mea, proclamând fiecare libertatea aproapelui său: și ați [o] încheiat legământ înaintea mea [p] în casa, ce se numește după numele meu: 16 Dar *îndată* v'ați schimbat gândul, [q] ați pângărit numele meu, și ați adus îndărăt fiecare pre servul său, și fiecare pre serva sa, pre cari i-ați fost lăsat liberi la voia lor, și i-ați silit ca să vă fie *iarăși* servi și serve.

17 Deaceea așà zice Domnul: Voi nu m'ați ascultat, ca să proclamați fiecare libertate fratelui său, și fiecare aproapelui său, *și* iată, zice Domnul, [r] eu proclam asupra voastră libertatea [s] săbiei, ciumei și foametei: și vă voiu dà spre [t] apăsare tutulor regatelor pământului. 18 Și voiu dă pre oamenii, cari au călcat legământul meu, *și* cari n'au împlinit cuvintele legământului, ce au încheiat înaintea mea, când au tăiat vițelul în două și au trecut prin bucățile lui: 19 Pre mai marii lui Iuda și pre mai marii Ierusalimului, pre eunuchi și pre preoți, și pre tot poporul țării, care a trecut printre bucățile vițelului, 20 Îi voiu dà în mânile inamicilor lor, și în mânile celor ce caută sufletul lor: și cadavrele lor vor fi spre mâncare pasărilor cerului și fiarelor pământului. 21 Și pre Zedekia, regele lui Iuda, și pre mai marii lui îi voiu dà în mânile inamicilor lor: în mânile celor ce caută vieața lor, și în mânile oastei regelui Babilonului, care s'a dus dela voi. 22 Iată, voiu porunci, zice Domnul, și-i voiu aduce iarăși la cetatea aceasta: și ei o vor bate, o vor cuprinde, și o vor arde cu foc; și voiu preface cetățile lui Iuda într'un deșert, fără locuitori.

Ieremia arată Iudeilor pre Rechabiți drept exemplu de ascultare și de răsplătirea ei.

35 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia în zilele lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, zicând: 2 Du-te la casa [a] Rechabiților, și vorbește cu ei, și adu-i în casa Domnului, în una din [b] chilii: și dă-le vin să beà.

3 Atuncia am luat pre Jazania, fiul lui Ieremia, fiul lui Habazinia, pre frații săi, pre toți, fiii săi, și pre toată casa Rechabiților; 4 Și i-am adus în casa Domnului, în chilia fiilor lui Hanan, fiul lui Igdalia, omul lui Dumnezeu, ce *este* aproape de chilia mai marilor, de asupra cămărei lui Maaseia, fiul lui Șallum, [c] ușierul. 5 Și am pus înaintea fiilor casei Rechabiților vase pline de vin și cupe: și le-am zis: „Beți vin!“

6 Dar ei au răspuns: „Noi nu vom beà vin: căci [d] Ionadab, fiul lui Rechab, părintele nostru, ne-a poruncit, zicând: Să nu beți vin, *nici* voi, nici fiii voștri în veci; 7 Nici să ziditi casă, nici să sămânați sămânță, nici să sădiți vii, nici să *le* aveți; ci în corturi să locuiți în toate zilele voastre, [e] ca să trăiți mult timp pe pământul în care petreceți. 8 Și noi ascultăm de vocea lui Ionadab, fiul lui Rechab, părintele nostru, în toată aceeace ne-a poruncit, ca să nu bem vin în toate zilele noastre, noi, femeile noastre, fiii noștri și fetele noastre; 9 Nici să zidim case, ca să le locuim; și nici să avem

m Cap. 37. 5. *n* Esod. 21. 2. | *o* 2 Reg. 23. 3. *p* Cap. 7. 10. | *q* Esod. 20. 7. *r* Mat. 7. 2. | *s* Cap. 32. 24,36. | *t* Deut. 28. 25,64. — | *Capul 35.* *a* 2 Reg. 10. 15. | *b* 1 Reg. 6. 5. *c* 2 Reg. 12. 9. | *d* 2 Reg. 10. 15. *e* Esod. 20. 12.

vii. sau ţarină, sau sămânţă: 10 Ci locuim în corturi, şi am ascultat, şi am făcut după toate ce ne-a poruncit Ionadab, părintele nostru. 11 Dar când Nebucodonosor, regele Babilonului, s'a suit în *acest* pământ, am zis: Veniţi, să mergem în Ierusalim de dinaintea oastei Chaldeilor şi a oastei Sirienilor: aşà locuim în Ierusalim.

12 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 13 Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Mergi şi vorbeşte oamenilor lui Iuda şi locuitorilor Ierusalimului: Oare nu veţi [f] primì învăţătură, ca să ascultaţi de cuvintele mele? zice Domnul. 14 Cuvintele lui Ionadab, fiul lui Rechab, care a poruncit fiilor săi să nu beà vin, se îndeplinesc; căci până în ziua de astăzi nu beau, ci ascultă de porunca părintelui lor. [g] Dar eu v'am cuvântat, sculându-mă de dimineaţa şi vorbind: şi totuşi nu m'aţi ascultat. 15 Şi am trimis la voi pre toţi servii mei, pre profeţi, sculându-mă de dimineaţa, şi trimiţându-*i* ca să *vă* vorbească: Întoarceţi-vă fiecare dela casa sa cea rea, şi îndreptaţi-vă faptele, şi nu urmaţi după alţi zei, ca să le serviţi; şi *atuncia* veţi locuì în pământul, pre care l-am dat vouă şi părinţilor voştri? dar n'aţi plecat urechea voastră, şi nu m'aţi ascultat. 16 Pentru că fiii lui Ionadab, fiul lui Rechab, îndeplinesc porunca, ce părintele lor a poruncit lor, dar poporul acesta nu m'a ascultat: 17 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată, eu voiu aduce asupra lui Iuda şi asupra tutulor locuitorilor Ierusalimului toate relele ce le-am cuvântat asupra lor; pentru că le-am cuvântat, dar ei nu *m*'au ascultat: şi am strigat către dânşii, dar ei nu *mi*-au răspuns.

18 Şi a cuvântat Ieremia către casa Rechabiţilor: Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Fiindcă aţi ascultat de porunca lui Ionadab, părintele vostru, şi aţi păzit toate poruncile lui, şi aţi făcut după toate cele ce v'a poruncit el: 19 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Nu va lipsì lui Ionadab, fiul lui Rechab, bărbat care să steà înaintea mea în veci.

Profeţiile lui Ieremia cetite în emplu şi înaintea regelui, care arde tuiul, în care ele erau scrise, dar după porunca Domnului se scriu încă odată.

36 Şi în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, a fost către Ieremia cuvântul acesta dela Domnul, zicând: 2 Iaţi un [a] tuiu de carte, şi [b] scrie într'însul toate cuvintele, ce ţi-am cuvântat asupra lui Israel şi asupra lui Iuda, şi asupra [c] tutulor popoarelor, din ziua *în care* am vorbit către tine, din zilele lui [d] Iosia, până în ziua aceasta: 3 [e] Poate, că va auzì casa lui Iuda toate relele, ce eu am de gând să-i fac, pentru ca să [f] se întoarcă fiecare dela calea sa cea rea, şi eu să iert fărădelegea lor şi păcatul lor.

4 Atuncia a [g] chemat Ieremia pre [h] Baruc, fiul lui Neria: şi Baruc a scris în tuiul de carte, în gura lui Ieremia, toate cuvintele Domnului, ce le-a vorbit către dânsul.

5 Şi a poruncit Ieremia lui Baruc, zicând: Eu *sunt* închis, nu pot să întru în casa Domnului; 6 Deci întră tu, şi cetеşte depe tuiu în auzul poporului cuvintele Domnului ce le-ai scris din gura mea, în casa Domnului, în [i] zi de post; şi cetеşte aceasta şi în auzul întregului Iuda, *la toţi* câţi vor venì din cetăţile lor, 7 [j] Poate, că rugăciunea lor va ajunge înaintea Domnului, şi *că* se va întoarce fiecare dela calea sa cea rea: căci mare *este* mânia şi furia, ce Domnul a cuvântat asupra acestui popor.

8 Şi a făcut Baruc, fiul lui Neria, după toate cele ce i-a poruncit Ieremia, profetul, cetind depe carte cuvintele Domnului în casa Domnului.

9 Şi în anul al cincelea al lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, în luna

f Cap. 32. 33. *g* 2 Cron. 36. 15. | *Capul 36.* *a* Isa. 8. 1. | *b* Cap. 30. 2. | *c* Cap. 25. 15, etc. | *d* Cap 25. 3. *e* Vers. 7. | *f* Iona 3. 8. *g* Cap. 32. 12. | *h* Cap. 45. 1. *i* Fapt. 27. 9. | *j* Vers. 3.

a noua, s'a proclamat post înaintea Domnului, pentru tot poporul din Ierusalim, și pentru tot poporul ce venià de prin cetățile lui Iuda în Ierusalim. 10 Și a cetit Baruc depe carte, în auzul a tot poporul, cuvintele lui Ieremia în casa Domnului, în chilia lui Ghemaria, fiul lui Șafan, secretarul, în curtea de sus, la [k] intrarea porții celei nouă a casei Domnului.

11 Și a auzit Micaia, fiul lui Ghemaria, fiul lui Șafan, toate cuvintele Domnului din cartea aceasta. 12 Și s'a pogorît spre casa regelui în camera secretarului; și iată, toți mai marii ședeau acolo; *adecă:* Elișama, secretarul; Delaia, fiul lui Șemaia; Elnatan, fiul lui Achbor; Ghemaria, fiul lui Șafan, și Zedekia, fiul lui Hanannia; toți mai marii. 13 Și le-a spus Micaia toate cuvintele, care le-a auzit, când Baruc cetià din carte în auzul poporului. 14 Și au trimis toți mai marii către Baruc pre Iehudi, fiul lui Netania, fiul lui Șelemia, fiul lui Cuși, zicând: Tuiul, ce au cetit în auzul poporului, ia-l în mânile tale și vino. Deci a luat Baruc, fiul lui Neria, tuiul în mânile sale, și a venit la dânșii. 15 Și ei i-au zis: Acum șezi și cetește-l în auzul nostru: și a cetit Baruc în auzul lor.

16 Și cum auziră toate cuvintele, s'au uitat înspăimântați unul la altul, și au zis către Baruc: Vom spune regelui toate cuvintele acestea. 17 Și au întrebat pre Baruc, zicând: Spune-ne acum cum ai scris toate cuvintele acestea din gura lui? 18 Și le-a răspuns Baruc: Din gură mi-a spus toate cuvintele acestea, și eu *le*-am scris cu negreală în carte. 19 Și au zis lui Baruc mai marii: Du-te, și te ascunde, tu și Ieremia; și să nu știe nimenea unde vă aflați.

20 Și au întrat la regele în curte; dar au lăsat tuiul în camera lui Elișama, secretarul; și au spus în auzul regelui toate cuvintele. 21 Deci a trimis regele pre Iehudi să ià tuiul; și l-a luat din camera lui Elișama, secretarul. Și l-a cetit Iehudi în auzul regelui și în auzul tutulor mai marilor, cari stăteau împrejurul regelui. 22 Dar regele ședeà în [l] casă de iarnă, în luna a noua și *erà* înaintea lui un foc de cărbuni aprinși, 23 Și îndată ce Iehudi cetià trei sau patru fețe, *regele* le tăià cu cuțitaș de condee, și *le* aruncà în focul din mangal, până când s'a mistuit tot tuiul în focul din mangal. 24 Dar nu s'au spăimântat, nici și-au [m] rupt vestmintele lor, *nici* regele, nici servii lui, cari au ascultat cuvintele acestea. 25 Dar Elnatan și Delaia și Ghemaria se rugaseră de rege, ca să nu ardă tuiul: dar el nu i-a ascultat. 26 Și a poruncit regele lui Ierameel, fiul lui Hamelee, lui Seraia, fiul lui Azriel, și lui Șelemia, fiul lui Abdeel, să prindă pre Baruc, cărturarul, și pre Ieremia, profetul, Dar Domnul i-a ascuns.

27 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, după ce regele a ars tuiul, și cuvintele pre care le-a scris Baruc din gura lui Ieremia, zicând: 28 Ia-ți un alt tuiu, și scrie într'însul toate cuvintele de mai înainte, care au fost *scrise* în tuiul întâiu, ce l-a ars Iehoiakim, regele lui Iuda: 29 Și lui Iehoiakim, regele lui Iuda să-i spui: Așà zice Domnul: Tu ai ars tuiul acesta, zicând: De ai scris într'însul, zicând: Regele Babilonului va veni, și va stricà pământul acesta, și va stârpì depe el oameni și vite? 30 Deaceea așà zice Domnul de Iehoiakim, regele lui Iuda: Nu va aveà pre nimenea, care să șeadă pe tronul lui David; și cadavrul lui se va lepădà la căldura zilei și la frigul nopții; 31 Și-l voiu pedepsì, pre el, pre urmașii săi, și pre servii săi pentru fărădelegea lor, și voiu aduce asupra lor, și asupra locuitorilor Ierusalimului, și asupra oamenilor lui Iuda, toate relele, ce le-am vorbit pentru ei, și *pre care* nu le-a ascultat.

32 Și a luat Ieremia un alt tui, și l-a dat lui Baruc, fiul lui Neria, cărturarul,

k Cap. 26. 10. | *l* Amos 3. 15. | *m* 2 Reg. 22. 11.

care a scris în el din gura lui Ieremia toate cuvintele cărții, pre care a ars-o Iehoiakim, regele lui Iuda, în foc; și s'au adaus încă și alte asemenea cuvinte.

Ieremia e bătut și închis.

37 Și în locul lui Conia, fiul lui Iehoiakim, se făcù rege [a]Zedekia, fiul lui Iosia, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, îl făcù rege în pământul lui Iuda. 2 [b]Dar nici el, nici servii lui, nici poporul țării, nu ascultară cuvintele, pre care Domnul le-a vorbit prin Ieremia, profetul.

3 Și a trimis regele Zedekia pre Iehucal, fiul lui Șelemia, și pre [c]Zefania, fiul lui Maaseia, preotul, către profetul Ieremia, zicând: Roagă-te pentru noi Domnul, Dumnezeul nostru. 4 Și Ieremia intrà și ieșià prin popor; căci nu-l puseseră *încă* în închisoare. 5 Și a ieșit [d]oastea lui Faraon din Egipt: [e]și când Chaldeii cari împresurau Ierusalimul, au auzit de știrea lor, s'au depărtat de Ierusalim.

6 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, profetul, zicând: 7 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Așà să spuneți regelui lui Iuda, [f]care v'a trimis la mine, ca să mă întrebați: Iată, oastea lui Faraon, care a ieșit spre ajutorul vostru, se va întoarce în pământul său, în Egipt. 8 [g]Și Chaldeii iarăși vor veni, și vor bate cetatea aceasta, o vor cuprinde, și o vor arde cu foc. 9 Așà zice Domnul: Nu vă înșelați, zicând: Chaldeii se vor depărtà dela noi; căci nu se vor depărtà. 10 [h]Căci chiar de ați fi bătut toată oastea Chaldeilor, cari se bat cu voi, și ar fi rămas din ei *numai* bărbați răniți, *tot* s'ar sculà aceștia fiecare în cortul său, și ar arde cetatea aceasta cu foc.

11 Și când oastea Chaldeilor s'a depărtat de Ierusalim de frica oastei lui Faraon, 12 Atuncia a ieșit Ieremia din Ierusalim, ca să se ducă în pământul lui Beniamin, ca să ia *moștenirea sa* în mijlocul poporului; 13 Și sosind el în poarta lui Beniamin, *aflatu-s'a* acolo căpetenia străjei, și numele ei *crà* Iriia, fiul lui Șelemia, fiul lui Anania; și el a prins pre profetul Ieremia, zicând: Tu treci la Chaldei. 14 Și a răspuns Ieremia: Minciuni; nu trec la Chaldei: dar nu l-a ascultat; deci Iriia apucă pre Ieremia, și l-a dus la mai mari. 15 Și mai marii se mâniară asupra lui Ieremia, și bătându-l, îl puseră în închisoare, în casa lui Ionatan, secretarul, căci din ea au fost făcut prinsoare. 16 Ieremia intrând în închisoare și în groapă, și șezând Ieremia acolo zile multe, 17 Trimis-a Zedekia, regele și l-a scos: și l-a întrebat regele în ascuns în casa sa, și a zis: Este *vreun* cuvânt dela Domnul? Și Ieremia a răspuns: Este; și a adaus: Vei fi dat în mânile regelui Babilonului. 18 Și a zis Ieremia regelui Zedekia: Ce am greșit înaintea ta, sau înaintea servilor tăi, sau înaintea poporului acestuia, de m'ați pus în închisoare? 19 Și unde *sunt* profeții voștri, cei ce v'au profețit, zicând: Regele Babilonului nu va veni asupra voastră și asupra pământului acestuia? 20 Deaceea ascultă acum, rogute, domnul meu rege, și fie primită înaintea ta, rogu-te, rugăciunea mea: să nu mă trimiți iarăși în casa lui Ionatan, secretarul, ca să nu mor acolo. 21 Atuncia a poruncit regele Zedekia, de au închis pre Ieremia în curtea închisorii, și-i dădeà acolo pe toată ziua o pâne din ulița pitarilor, până când s'a sfârșit toată pânea din cetate. Așà a rămas Ieremia în curtea închisorii.

Ieremia e aruncat într'o groapă; în urma poruncii regelui e scos, și îi cere acestuia să i-se predeà dușmanului.

38 Și [a]au auzit Șefatia, fiul lui Mattan, Ghedalia, fiul lui Pașur, [b]Iucal, fiul lui Șelemia, și [c]Pașur, fiul lui Malchia, cuvântul ce Ieremia a cuvântat la tot poporul zicând: 2 „Așà zice Domnul: [d]Cine va rămânea în cetatea aceasta va murì de sabie, de foamete și

Capul 37. a 2 Reg. 24. 17. | b 2 Cron. 36. 12. c Cap. 21. 1, 2. | d 2 Reg. 23. 7. e Vers. 11. | f Cap. 21. 2. g Cap. 34. 22. | h Cap. 21. 4, 5. — | *Capul 38.* a Cap. 21. 1. | b Cap. 21. 8. c Cap. 37. 3. | d Cap. 21. 9.

de ciumă: dar cine va ieși la Chaldei va trăi, și viața lui îi va fi de pradă, și va trăi“: 3 Și: „Așà ziceà Domnul: [e]Cetatea aceasta se va dà în mânile oastei regelui Babilonului, care o va cuprinde.“

4 Deci au zis mai marii către rege: [f]Să se omoare omul acesta; căci prin acesta se moleșează mânile bărbaților de resbel, cari au rămas în cetatea aceasta, și mânile a tot poporul, cuvântându-le el astfel de cuvinte: căci omul acesta nu caută binele poporului acestuia, ci răul. 5 Și a răspuns Zedekia, regele: Iată el *este* în mânile voastre: căci regele nu poate nimic împotriva voastră. 6 [g]Atuncia au luat pre Ieremia, și l-au aruncat în groapa lui Malchia, fiul lui Hamelec, care *se aflà* în curtea închisorii; și au pogorît pre Ieremia *acolo* cu frânghii: și în groapă nu *erà* apă, ci *numai* tină: și Ieremia s'a afundat în tină.

7 [h]Și când Etiopeanul Ebed-Melec, unul dintre eunuchii ce se aflau în casa regelui, a auzit, că au pus pre Ieremia în groapă, pre-când regele ședeà în poarta lui Beniamin, 8 A ieșit Ebed-Melec din casa regelui, și a vorbit regelui, zicând: 9 Domnul meu rege, oamenii aceștia au făcut rău în toate câte au făcut profetului Ieremia, pre care l-au aruncat în groapă; și el *tot* ar fi murit de foame în locul unde erà: căci nu mai este pâne în cetate. 10 Și a poruncit regele lui Ebed-Melec, Etiopeanul, zicând: Ia de aicea treizeci de oameni cu tine, și scoate pre profetul Ieremia din groapă, mai înainte de a murî.

11 Deci a luat Ebed-Melec oameni cu sine, și a întrat în casa regelui dedesubtul tezaurului, și a luat de acolo petice de sdrențe vechi, și le-a pogorît cu funii în groapă la Ieremia. 12 Și a zis Ebed-Melec, Etiopeanul, lui Ieremia: Pune acum sdrențele și peticele cele rupte supt suoarele tale *și* preste funie: și a făcut Ieremia așà. 13 [i]Și au tras pre Ieremia cu funiile, și l-au scos din groapă: și a rămas Ieremia [j]în curtea închisorii.

14 Și a trimis Zedekia, regele, și au adus pre Ieremia profetul la dânsul în întrarea a treia, care *se aflà* în casa Domnului, și a zis regele lui Ieremia: Am să te întreb cevà; să nu ascunzi nimic de mine. 15 Și a răspuns Ieremia lui Zedekia: De-ți voiu spune, au nu mă vei omorî? și de te voiu sfătu, *tot* nu mă vei ascultà. 16 Și a jurat, în ascuns Zedekia, regele lui Ieremiaì zicând: Viu *este* Domnul, [k]care ne-a dat acest suflet, *că* nu te voiu omorî, nici nu te voiu dà în mânile oamenilor acestora, cari caută vieața ta.

17 Atuncia Ieremia zise lui Zedekia: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: De vei [l]ieși [m]cătră mai marii regelui Babilonului, sufletul tău va trăi, și cetatea aceasta nu se va arde cu foc: vei trăi și tu și casa ta; 18 Dar de nu vei ieși cătră mai marii regelui Babilonului, atuncia cetatea aceasta se va dà în mânile Chaldeilor, cari o vor arde cu foc, și [n]tu nu vei scăpà din mânile lor.

19 Și a zis Zedekia regele cătră Ieremia: Mă tem de Iudeii, cari au trecut la Chaldei, ca nu cumvà să mă deà în mânile lor, și [o]să-și bată joc de mine.

20 Atuncia Ieremia a răspuns: Nu *te* vor dà. Ascultă vocea Domnului în cele ce-ți vorbesc: și-ți va fi bine, și sufletul tău va trăi. 21 Dar de nu vei voì să ieși, aceasta *este* cuvântul ce Domnul mi-a arătat: 22 Iată toate femeile, ce au rămas în casa regelui lui Iuda, se vor scoate cătră mai marii regelui Babilonului, și ele vor zice: Amicii tăi te înșelară, și te răpuseră: Picioarele tale se afundară, *și* au dat îndărăt.

23 Și toate femeile tale și toți copii tăi se vor luà de Chaldei, și tu nu vei scăpà din mânile lor, ci vei fi prins de regele Babilonului: și vei face ca cetatea aceasta să fie arsă cu foc.

[e] Cap. 21. 10. [f] Cap. 26. 11. [g] Cap. 37. 21. [h] Cap. 39. 16. [i] Vers. 6. [j] Cap. 37. 21. [k] Isa 57. 16. [l] 2 Reg. 24. 12. [m] Cap. 39. 3. [n] Cap. 32. 4. [o] 1 Sam. 31. 4.

24 Și a zis Zedekia către Ieremia: Să nu știe nimenea cuvintele acestea, și atuncia nu vei murì. 25 Dar de vor auzì mai marii, că am vorbit cu tine, și vor venì la tine, și-ți vor zice: „Spune-ne ce ai vorbit cu regele; nu ascunde aceasta de noi; și nu te vom omorî: și ce ți-a răspuns regele“: 26 Atuncia răspunde-le: Eu am înfățișat cererea mea înaintea regelui, să nu mă rentoarcă în casa lui Ionatan, spre a murì acolo. 27 Venit-au deci toți mai marii la Ieremia, și l-au întrebat; și le-a spus după toate aceste cuvinte, ce i-a poruncit regele: și ei au încetat de a-l mai întrebà: căci lucrul nu li se făcù cunoscut. 28 Și a rămas Ieremia în curtea închisorii până în ziua în care s'a cuprins Ierusalimul: și a fost *acolo*, când Ierusalimul s'a cuprins.

Ierusalimul cuprins de Nebucodonosor; Zedekia e dus cu ochii scoși la Babilon.

39 În anul [a] al nouălea al lui Zedekia, regele lui Iuda, în luna a zecea, a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, și toată oastea lui, asupra Ierusalimului, și l-a împresurat.

2 *Și* în anul al unsprezecelea al lui Zedekia, în luna a patra, la nouă a lunii, s'a spart cetatea. 3 [b] Și toți mai marii regelui Babilonului au întrat și au șezut în poarta de mijloc: *adecă*, Nergal-Șarezer, Șamgar-Nebo, Sarsechim, mai marele eunuchilor, *și* Nergal-Șarez, mai marele magilor, și ceilalți mai mari ai regelui Babilonului.

4 [c] Și cum i-a văzut Zedekia, regele lui Iuda, și toți bărbații de resbel, au fugit, și au ieșit noaptea din cetate, pe calea grădinii regelui, prin poarta dintre două ziduri, și *regele* apucă drumul pe șes. 5 Dar oastea Chaldeilor i-a urmărit; și [d] a ajuns pre Zedekia în șesurile din Iericho, l-a prins, și l-a dus la Nebucodonosor, regele Babilonului, în [e] Ribla din pământul Hamatului, care l-a și condamnat. 6 Și a tăiat regele Babilonului pre fiii lui Zedekia în Ribla înaintea ochilor lui: și a tăiat regele Babilonului pre toți mai marii lui Iuda. 7 Și [f] a scos ochii lui Zedekia, și l-a legat cu două lanțuri de aramă, ca să-l ducă în Babilon. 8 [g] Și Chaldeii au ars cu foc casa regelui și casele poporului, și au stricat zidurile Ierusalimului.

9 [h] Dar rămășița poporului, care a rămas în cetate, și pre cei ce au trecut la dânsul, pre *toată* rămășița poporului ce a *mai* rămas, a dus-o prinsă în Babilon Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*. 10 Dar din popor, pre cei săraci, cari n'aveau nimic, i-a lăsat Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, în pământul lui Iuda, și le-a dat vii și țarine în ziua aceea.

Ieremia, scrotit de Nebucodonosor, îi vestește și lui Ebed-Melech, că a scăpat.

11 Și a dat poruncă Nebucodonosor, regele Babilonului, lui Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, pentru Ieremia, zicând: 12 Ia pre acesta, să aibi ochii asupra lui, și să nu-i faci vre-un rău; ci cum îți va zice, așà să-i faci. 13 Și au trimis Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești* și Nebușașban, mai marele eunuchilor, și Nergal-Șarezer, mai marele magilor, și toți mai marii regelui Babilonului: 14 Au trimis, [i] și au luat pre Ieremia din curtea închisorii, și l-au dat [j] lui Ghedalia, fiul lui [k] Ahikam, fiul lui Șafan, ca să-l ducă în casa *lui*; și a locuit în mijlocul poporului.

15 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, precând era închis în curtea închisorii, zicând: 16 Du-te, și vorbește, lui [l] Ebed-Melec, Etiopeanul, zicând:

Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată [m] eu voiu împlinì cuvintele mele asupra cetății acesteia, Spre rău, și nu spre bine; Și se vor întâmplà înaintea ta în ziua aceea. 17 Dar pre tine te voiu scăpà în ziua aceea, zice Domnul: Și nu vei fi dat în mânile oamenilor, De care te temi;

Capul 39. | *b* Cap. 38. 17. | *d* Cap. 32. 4. | *f* Ezec. 12. 13. | *h* 2 Reg. 25. 11, etc | *i* Cap. 38. 28. Cap. 40. 5. | *k* Cap. 26. 24. | *m* Dan. 9. 12. —
a 2 Reg. 25. 1—4. | *c* 2 Reg. 25. 4, etc. | *e* 2 Reg. 23. 33. | *g* 2 Reg. 25. 9. | | | *l* Cap. 38. 7, 12 |

18 Căci te voiu scăpà, Şi nu vei cădeà de sabie; Ci vicaţa ta îţi va fi drept pradă; Pentru că te-ai încrezut în mine, zice Domnul.

Ieremia rămâne în ţară la guvernatorul Ghedalia.

40 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia, [a] după ce Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti*, l-a lăsat liber din Rama, după ce l-a fost luat, pre când erà legat în lanţuri împreună cu toţi cei strămutaţi din Ierusalim şi din *pământul lui* Iuda, care au fost duşi prinşi la Babilon.

2 Şi a luat capul gardei *domneşti* pre Ieremia, şi [b] i-a zis: Domnul, Dumnezeul tău a cuvântat *toate* relele acestea asupra locului acestuia. 3 Domnul deci a adus *acestea*, şi a făcut precum a zis: [c] pentru că aţi păcătuit înaintea Domnului, şi n'aţi ascultat de vocea lui, pentru aceasta vi s'au întâmplat acestea: 4 Şi acum iată, eu te desleg de lanţurile, care *se află* pe mânile tale: *şi* de-ţi [d] place să mergi cu mine în Babilon, vino; şi eu voiu aveà ochii asupră-ţi; dar dacă nu-ţi place a merge cu mine în Babilon, lasă-te; iată, [e] toată ţara *este* înaintea ta! unde vei socotì că *este* bine şi drept să mergi, acolo du-te. 5 Şi pre când se învârteà *cu gândul zisu*-i-*a*: Întoarce-te deci la Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan, [f] pre care regele Babilonului l-a pus preste cetăţile lui Iuda, şi locueşte cu dânsul în mijlocul poporului; sau du-te unde îţi place să mergi. Şi i-a dat capul gardei *domneşti* merinde şi daruri, şi-i dădù drumul. 6 [g] Deci s'a dus Ieremia la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în [h] Mizpa, şi a locuit cu dânsul în mijlocul poporului ce rămăsese în ţară.

Ghedalia nu vreà să creadă eà se uneltește un complot împotriva sa.

7 [i] Dar auzind toate căpeteniile oştirilor ce *se aflau* în câmp, ei şi bărbaţii lor, că regele Babilonului a pus pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, preste ţară, şi că i-a încredinţat pre bărbaţii, femeile şi copiii, şi dintre săracii ţării pre acei ce nu se strămutaseră în Babilon; 8 A venit la Ghedalia în Mizpa, Işmael, fiul lui Netania, Iohanan şi Ionatan, fiii lui Kareah, şi Şeraia, fiul lui Tanhumet, şi fiii lui Efai, Netofateul, şi Iezania, fiu al unui Maacatean, ei şi bărbaţii lor.

9 Şi a jurat lor şi bărbaţilor lor Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan, zicând: Nu vă temeţi a fi servi Chaldeilor; locuiţi în ţară, şi serviţi regelui Babilonului, şi vă va fi bine. 10 Dar iată, eu voi locuì în Mizpa, ca să primesc pre Chaldeii, ce vor venì la noi; şi voi adunaţi vinul, fructele şi oleiul, şi *le* puneţi în vasele voastre; şi locuiţi în cetăţile voastre, pre care le stăpâniţi.

11 Aşà şi toţi Iudeii ce *se aflau* în Moab, şi între fiii lui Ammon, şi în Edom, şi în celelalte ţări, când au auzit că regele Babilonului a lăsat o rămăşiţă în Iuda, şi că preste dânşii a pus pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan; 12 Atuncia s'au întors toţi Iudeii din toate locurile, unde erau împrăştiaţi, şi au venit în pământul lui Iuda către Ghedalia în Mizpa, şi au cules vinul şi fructe multe foarte.

13 Dar Iohanan, fiul lui Kareah, şi toate căpeteniele oştirilor, ce *se aflau* în câmp, au venit la Ghedalia în Mizpa, 14 Şi i-au zis: Ştii, că Baalis, regele fiilor lui Ammon, a trimis pre Işmael, fiul lui Netania, ca să te omoare? Dar Ghedalia, fiul lui Ahikam, nu i-a crezut. 15 Atuncia Iohanan, fiul lui Kareah, a vorbit în ascuns lui Ghedalia în Mizpa, zicând: Să mă duc, rogu-te, şi să ucid pre Işmael, fiul lui Netania, fără ca nimenea să ştie: dece să te ucidă, şi aşà toţi Iudeii, care sunt adunaţi în jurul tău să se împrăştie, şi rămăşiţa lui Iuda să peară? 16 Dar Ghedalia, fiul lui Ahikam, a răspuns lui Iohanan, fiul lui Kareah: Să nu faci lucrul acesta: căci vorbeşti minciuni de Işmael.

Capul 40. ◆ Cap. 39. 14. | *b* Cap. 50. 7. | *c* Dan. 9. 11. | *d* Cap. 39. 12. *e* Fac. 20. 15. | *f* 2 Reg. 25. 22, etc. | *g* Cap. 39. 14. | *h* Jude. 20. 1. | *i* 2 Reg. 25. 23, etc

Ismael ucide pe Ghedalia, pe mai mulți evrei și Chaldei.

41 Și în luna a șaptea [a] veniră Ismael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din neamul regelui, *având* cu sine mai marii regelui, zece bărbați, la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în Mizpa, și ei au mâncat pâne împreună în Mizpa. 2 Atuncia s'au sculat Ismael, fiul lui Netania, și cei zece bărbați ce erau cu dânsul, și [b] au lovit pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, cu sabia: au omorît pre acela, pre care regele Babilonului îl pusese preste țară. 3 Și a *mai* omorît Ismael pre toți Iudeii, ce erau cu dânsul, cu Ghedalia, în Mizpa, și pre Chaldeii ce se aflau acolo, bărbați de resbel.

4 Și a doua zi după ce au omorît pre Ghedalia, fără ca nimenea să știe, 5 Veniră bărbați din Șechem, din Șilo, și din Samaria, optzeci de bărbați, [c] având barbele rase și vestmintele sfâșiate și cu tăieturi, *ținând* în mânile lor daruri de pâne, și tămâie, ca să le aducă în [d] casa domnului. 6 Și a ieșit Ismael, fiul lui Netania, spre întâmpinarea lor din Mizpa, și mergând plângeà; și când i-a întâlnit, le-a zis: Intrați la Ghedalia, fiul lui Ahikam.

7 Și când au venit în mijlocul cetății, îi tăie Ismael, fiul lui Netania, el și bărbații ce *erau* cu dânsul: și *i-a aruncat* în groapă. 8 Dar aflatu-s'au între acești zece bărbați, care ziseră lui Ismael: Nu ne omorî; căci noi avem în câmp tezaure de grâu, orz, oleiu, și de miere. Deci i-a lăsat, și nu i-a ucis cu frații lor.

9 Și groapa, în care Ismael-a aruncat toate cadavrele oamenilor, pre care i-a ucis pe lângă Ghedalia, *erà* aceea, [e] ce o făcuse regele Așà pentru Baașà, regele lui Israel; pre aceasta Ismael, fiul lui Netania, a umplut-o cu cei uciși.

10 Și Ismael a dus prinsă toată rămășița poporului, *rămasă* în Mizpa, pre fetele regelui și pre tot poporul, ce rămăsese în Mizpa, pre cari Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, îi încredințase lui Ghedalia, fiul lui Ahikam; și i-a dus prinși Ismael, fiul lui Netania, și s'a dus, ca să treacă la fiii lui Ammon.

Iohanan prigonește pre Ismael. Evreii vor să plece în Egipet.

11 Dar când a auzit Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștilor, ce *erau* cu dânsul, toate relele ce a făcut Ismael, fiul lui Netania, 12 Au luat pre toți oamenii *lor*, și s'au dus să se lupte cu Ismael, fiul lui Netania, și l-au aflat aproape de apele cele mari, ce *se află* în Ghibeon. 13 Și cum a văzut tot poporul, ce *erà* cu Ismael pre Iohanan, fiul lui Kareah, și pre toate căpeteniile oștilor ce *erau* cu dânsul, s'au bucurat. 14 Și tot poporul, pre care-l dusese prins Ismael din Mizpa, s'a întors, s'a înturnat și s'a dus la Iohanan, fiul lui Kareah. 15 Dar Ismael, fiul lui Netania, a fugit de Iohanan cu opt oameni, și s'a dus la fiii lui Ammon.

16 Și a luat Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștirilor, cari *erau* cu dânsul, pre toată rămășița poporului, pre care a adus-o înapoi dela Ismael, fiul lui Netania, din Mizpa, după ce *acesta* ucise pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, *adecă* pre bărbații de resbel, pre femei, pre copii și pre eunuchi, pre cari i-a adus înapoi din Ghibeon. 17 Și s'au dus, și au locuit în Gherut-Chimham, ce vine aproape de Bet-Lehem, ca să se ducă în Egipt. 18 De frica Chaldeilor; căci se temeau de dânșii, pentru că Ismael, fiul lui Netania, a ucis pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, pre care regele Babilonului îl pusese asupra țării.

După porunca Domnului, Ieremia oprește pe Iohanan și pe ceilalți evrei să plece în Egipet.

42 Atuncia se apropiară toate căpeteniile oștilor, [a] și Iohanan, fiul lui Kareah, și Iezania, fiul lui Hoșaia, și tot poporul, dela mic până la mare. 2 Și au zis profetului Ieremia: Să fie, rugămu-ne, primită ruga noastră de tine, și

Capul 41. | *a* 2 Reg. 25. 25. | *b* 2 Reg. 25. 25. | *c* Isa. 15. 2. | *d* 1 Sam. 1. 7. | *e* 1 Reg. 16. 22. | *Capul 42.* | *a* Cap. 40. 8. 13.

[b]roagă-te pentru noi Domnului, Dumnezeului tău, pentru toată rămăşiţa aceasta: căci [c]din mulţi am rămas puţini, precum ne văd ochii tăi; 3 Ca să ne arate Domnul, Dumnezeul tău [d]calea, pe care trebue să umblăm, şi lucrul ce trebue să facem.

4 Atuncia le-a răspuns profetul Ieremia: Auzit-am: iată mă voiu rugà Domnului, Dumnezeul vostru, după cuvintele voastre; şi [e]orice cuvânt vă va răspunde Domnul, eu vi-l voiu spune; nu voiu [f]ascunde nimic de voi.

5 Şi ei au zis lui Ieremia: [g]Domnul să fie între noi martur adevărat şi credincios, că noi vom face după cuvintele, pentru cari Domnul, Dumnezeul tău, te trimite la noi: 6 Sau bine sau rău, vom ascultà de vocea Domnului, Dumnezeului nostru, către care noi te trimitem, [h]ca să ne fie bine, de vom ascultà de vocea Domnului, Dumnezeului nostru.

7 Şi după zece zile cuvântul Domnului a fost către Ieremia. 8 Şi a chemat pre Iohanan, fiul lui Kareah, şi pre toate căpeteniile oştilor ce *erau* cu dânsul, şi pre tot poporul, dela mic până la mare; 9 Şi le-a zis: Aşà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, către care voi m'aţi trimis, ca să-i înfăţişez cererea voastră: 10 De veţi urmà să locuiţi în pământul acesta, atuncia vă voiu zidì, şi nu *vă* voiu surpà, [i]vă voiu sădì, şi nu *vă* voiu smulge: căci [j]rău îmi pare de nenorocirea ce v'am făcut. 11 Nu vă temeţi de regele Babilonului, de care *acum* vă temeţi: nu vă temeţi de dânsul, zice Domnul; [k]căci eu *sunt* cu voi, ca să vă mântui, şi să vă scap din mânile lui. 12 Şi [l]vă voiu arătà milă, ca el să se miluiască de voi, şi să vă rentoarcă în pământul vostru. 13 Dar de [m]veţi zice: Nu voim să locuim în pământul acesta, neascultând de vocea Domnului, Dumnezeului vostru, 14 Zicând: Nu! ci vom merge în pământul Egiptului, unde nu vom vedeà resbel, nici nu vom auzì voce de trâmbiţă, nici nu vom aveà lipsă de pâne; şi vom locuì acolo. 15 Ascultaţi deci cuvântul Domnului, voi rămăşiţă din Iuda: Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: De [n]vă veţi îndreptà [o]feţele voastre, ca să mergeţi în Egipt, şi să vă duceţi, ca să petreceţi acolo, 16 Atuncia sabia, [p]de care vă temeţi, vă va ajunge acolo în pământul Egiptului; şi foametea, de care vă spăimântaţi, se va lipì de voi acolo în Egipt, şi veţi murì acolo; 17 Şi toţi oamenii, câţi îşi vor îndreptà feţele, ca să se ducă în Egipt, să petreacă acolo, vor murì [q]de sabie, de foamete şi de ciumă; şi [r]nimenea din ei nu va rămâneà, nici va scăpà de relele ce voiu aduce asupra lor. 18 Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Precum mânia mea şi aprinderea mea [s]s'au vărsat asupra locuitorilor Ierusalimului, aşà se va vărsà mânia mea asupra voastră, de veţi întrà în Egipt; şi [t]veţi fi spre blestem şi spre groază, spre afurisenie şi spre ocară; şi nu veţi mai vedeà locul acesta.

19 Domnul a zis despre voi, rămăşiţă din Iuda: [u]Nu vă duceţi în Egipt; *deci* să ştiţi, că astăzi am mărturisit asuprăvă. 20 Căci înşivă v'aţi înşelat, când m'aţi trimis la Domnul, Dumnezeul vostru, zicând: [v]„Roagă-te Domnului, Dumnezeului nostru, pentru noi, şi spune-ne tot ce va zice Domnul, Dumnezeul nostru; şi noi vom face.“ 21 Şi *acum* astăzi spusu-v'am; dar voi nu aţi ascultat de vocea Domnului, Dumnezeul vostru, nici de cele pentru cari el m'a trimis la voi. 22 Şi acum să ştiţi, că [x]veţi murì de sabie, de foamete şi de ciumă, în locul unde vă place a merge ca să petreceţi.

În ciuda îndemnării lui Dumnezeu, Evreii pornesc spre Egipet şi iau cu dânşii pe însuşi profetul, care proroceşte acolo despre năvălirea lui Nebucodonosor.

43 Şi încetând Ieremia de a spune către tot poporul toate cuvintele

b 1 Sam. 7. 8. *c* Lev. 26. 22. *d* Ezra. 8. 21. *e* 1 Reg. 22. 14. *f* 1 Sam. 3. 18. *g* Fac. 31. 50. *h* Deut. 6. 3. *i* Cap. 24. 6. *j* Deut. 32. 36. *k* Isa. 43. 5. *l* Ps. 106, 45, 46. *m* Cap. 44. 16. *n* Deut. 17. 16. *o* Luc. 9. 51. *p* Ezec. 11. 8. *q* Cap. 24. 10. *r* Cap. 44. 14, 28. *s* Cap. 7. 20. *t* Cap. 18. 16. *u* Deut. 17. 16. *v* Vers. 2. *x* Ezec. 6. 11. —

Domnului, Dumnezeului lor, pentru care Domnul, Dumnezeul lor îl trimisese la dânşii, *adecă* toate cuvintele acestea, 2 [a]Atuncia a vorbit Azaria, fiul lui Hoşaia, şi Iohanan, fiul lui Kareah, şi toţi bărbaţii cei sumeţi, zicând lui Ieremia: Minciuni spui! Domnul, Dumnezeul nostru nu te-a trimis să spui: „Nu vă duceţi în Egipt, ca să petreceţi acolo“: 3 Ci Baruc, fiul lui Neria te aţâţă asupră-ne, ca să ne dai în mâinile Chaldeilor, să ne omoare şi să ne ducă prinşi în Babilon. 4 Deci n'au ascultat Iohanan, fiul lui Kareah, şi toate căpeteniile oştirilor, şi tot poporul de vocea Domnului, să locuiască în pământul lui Iuda.

5 Ci Iohanan, fiul lui Kareah, şi toate căpeteniile oştilor au luat [b]pre toată rămăşiţa lui Iuda, care se întorsese de prin toate popoarele, unde se împrăştiase, ca să petreacă în pământul lui Iuda, 6 Pe bărbaţi, pe femei, pe copii, [c]pe fetele regelui şi [d]pe tot însul, ce Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti*, lăsase cu Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan, şi pre Baruc, fiul lui Neria; 7 Şi au intrat în pământul Egiptului; căci n'au ascultat de vocea Domnului; şi au venit până la [e]Tahpanes.

8 Şi a fost cuvântul Domnului către Ieremia în Tahpanes, zicând: 9 Ia în mâinile tale pietri mari, şi ascunde-le înaintea ochilor bărbaţilor lui Iuda în lutul cuptorului de cărămizi, ce *se află* la intrarea casei lui Faraon din Tahpanes. 10 Şi zi către ei: Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată, voiu trimite, şi voiu luà pre Nebucodonosor, regele Babilonului, [f]servul meu, şi voiu pune tronul său deasupra acestor pietri, pre care le-am ascuns; şi va întinde cortul său deasupra lor. 11 Şi va venì şi va lovì pământul Egiptului, *şi va dà* pre cei *hotărîţi* morţii la moarte; pre cei *hotărîţi* pentru prinsoare prizonierii; şi pre cei pentru sabie săbiei. 12 Şi voiu aprinde foc în casele zeilor Egiptului; şi casele le va arde, şi *pre zei* îi va duce prinşi; şi se va îmbrăcà cu pământul Egiptului, cum se îmbracă păstorul cu vestmântul său; şi va ieşì deacolo cu pace. 13 Şi va sfărâmà coloanele din Bet-Şemeş *(casa soarelui)*, ce *se află* în pământul Egiptului; şi casele zeilor Egipteni le va arde cu foc.

Evreii din Egipet sunt ameninţaţi de Dumnezeu cu pedepse grele din pricina idolatriei lor.

44 Cuvântul ce a fost către Ieremia asupra tutulor Iudeilor, cari locuiau în pământul Egiptului, locuind în [a]Migdol, în [b]Tahpanes, în [c]Nof şi în pământul Patros, zicând:

2 Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Voi aţi văzut toate relele, ce am adus asupra Ierusalimului şi asupra tutulor cetăţilor lui Iuda; şi iată, ele astăzi *sunt o* [d]ruină, şi nu *este* cine să locuească într'însele; 3 Pentru răutăţile, ce au făcut, întărâtându-mă, ducându-se [e]să tămâieze, *şi* [f]să servească altor zei, pre cari nu i-au cunoscut, nici ei, nici voi, nici părinţii voştri. 4 Şi [g]am trimis la voi pre toţi servii mei, pre profeţi, sculându-mă de dimineaţă şi trimiţându-*i*, *ca să vă* zică: Nu faceţi această urîciune, pre care o urăsc. 5 Dar n'au ascultat, nici nu au plecat urechea lor, ca să se întoarcă dela răutatea lor, încât să nu tămâieze altor zei. 6 Deaceea [h]s'a vărsat aprinderea mea şi mânia mea, şi s'a aprins în cetăţile lui Iuda şi în uliţele Ierusalimului, de s'au prefăcut ele în ruină *şi* pustiire, cum *se vede* în ziua aceasta.

7 Şi acum aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor, Dumnezeul lui Israel: Dece faceţi *acest* rău mare [i]sufletului vostru, ca să se stârpească dintre voi, din mijlocul lui Iuda, bărbat şi femeie, copil şi prunc, *şi* ca să nu vi se lase nici o rămăşiţă! 8 [j]Întărâtându-mă prin faptele mânilor voastre, *şi* tămâiând altor zei, în pământul Egiptului, unde aţi venit să petreceţi, încât să vă stâr-

Capul 43.
a Cap. 42. 1.
b Cap. 10.11.12.
c Cap. 41. 10.
d Cap. 39. 10.
e Cap. 2. 16.
f Ezec 29.18.20.

Capul 44.
a Esod. 14. 2
b Cap. 43. 7.
c Isa. 19. 13.
d Cap. 9. 11.
e Cap. 19. 4.
f Deut. 13. 6.
g 2 Cron. 36. 15.
h Cap. 42. 18.
i Num. 16. 38.
j Cap. 25. 6, 7.

pească, și să ajungeți [k] de blestem și de ocară la toate popoarele pământului. 9 Au doară uitat-ați relele părinților voștri, relele regilor lui Iuda, relele femeilor lor, relele voastre, și relele femeilor voastre, pe care le-au făcut în pământul lui Iuda, și în ulițele Ierusalimului? 10 Nu s'au umilit până în ziua de astăzi, nici [l] s'au temut, nici n'au umblat în legea mea și în așezămintele mele, pe care eu vi le-am dat vouă și părinților voștri.

11 Deaceea așà zice Domnul. Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată eu [m] îndrept fața mea către voi spre rău, ca să stârpesc pre tot Iuda. 12 Și voiu luà rămășița lui Iuda, care și-a îndreptat fețele, ca să meargă în pământul Egiptului, spre a petrece acolo, și [n] se vor nimicì toți în pământul Egiptului, vor cădeà de sabie, *și* se vor nimicì de foamete; vor murì dela mic până la mare, de sabie și de foamete; și [o] vor ajunge de blestem, de groază, de afurisenie și de ocară. 13 Și [p] voiu pedepsì pre cei ce locuiesc în pământul Egiptului, cum am pedepsit Ierusalimul, prin sabie, foamete și ciumă; 14 Și nimenea din rămășița lui Iuda, care s'a dus în pământul Egiptului, ca să petreacă acolo, nu va scăpà, nici nu va rămâneà ca să se întoarcă în pământul lui Iuda, unde dorește sufletul lor, ca să se întoarcă *și* să locuească acolo; căci [q] nu se vor întoarce, decât *puținii* ce vor scăpà.

15 Atuncia toți bărbații, care cunoscură că femeile lor au tămâiat altor zei, și toate femeile ce erau de față, adunare mare, anume, tot poporul ce locuià în pământul Egiptului, în Patros, a răspuns lui Ieremia, zicând:

16 [r] Nu-ți vom ascultà cuvântul, ce ne-ai vorbit în numele Domnului; 17 Ci vom face [s] tot ce a ieșit din gura noastră, tămâiând [t] reginei cerului, și vărsându-i libațiuni, cum făceam noi, părinții noștri, regii noștri și mai marii noștri, în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului; căci *atuncia* eram sătui de pâne, ne aflam bine, și nu văzurăm nici un rău. 18 Dar de când am încetat să tămâiăm reginei cerului, și să-i vărsăm libațiuni, ne-am lipsit de toate, și am fost nimiciți de sabie și de foamete. 19 [u] Și când noi tămâiam reginei cerului, și-i vărsam libațiuni, au doară fără de bărbații noștri îi făceam turte. *în care* o închipuim, și-i vărsam libațiuni?

20 Și a răspuns Ieremia către tot poporul, către bărbați și femei, către tot poporul, care îi dăduse acest răspuns, zicând: 21 Au nu de tămâierile ce ați făcut în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, voi și părinții voștri, regii voștri, mai marii voștri, și poporul țării, și-a adus aminte Domnul, și au nu aceasta i-s'a suit la inimă? 22 De nu mai putù Domnul a vă îngăduì, pentru răutatea faptelor voastre *și* pentru urîciunile ce ați făcut; pentru care pământul vostru a ajuns [v] pustiu de groază și de blestem, fără locuitori, [x] cum *se vede* astăzi. 23 Pentru că ați tămâiat, și pentru că ați păcătuit împotriva Domnului, și n'ați ascultat de vocea Domnului, și n'ați umblat în legea lui, în așezămintele lui, și în mărturiile lui, [y] deaceea vi s'a întâmplat nenorocirea aceasta, ce *se vede* astăzi.

24 Și a zis Ieremia către tot poporul și către toate femeile: Ascultați cuvântul Domnului, toți Iudeii, [z] ce *se află* în pământul Egiptului! 25 Așà vorbește Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, zicând: [a] Voi și femeile voastre ați vorbit cu gura voastră, și ați împlinit cu mânile voastre *cele ce* ați zis: „Vom țineà voturile noastre, pe care le-am făcut, tămâiând reginei cerului, și vărsându-i libațiuni“; împliniți deci votul vostru, și faceți cele votate. 26 Deci ascultați cuvântul Domnului, toți Iudeii, câți locuiți în pământul

k Cap. 42. 18. *l* Prov. 28. 14. *m* Lev. 17. 10 | *n* Cap. 42. 15, 16, 17, 22. | *o* Cap. 42. 18. *p* Cap. 43. 11. | *q* Vers. 28. *r* Cap. 6. 16. | *s* Num. 30. 12. *t* Cap. 7. 18. | *u* Cap. 7. 18. *v* Cap. 25. 11, 18, 38. | *x* Vers. 6. *y* Dan. 9. 11, 12. | *z* Cap. 43. 7. *a* Vers. 15, etc.

Egiptului: Iată [b]eu m'am jurat pe numele meu cel mare, zice Domnul, că [c]numele meu nu se va mai chemà de gura a nici unui om din Iuda în tot pământul Egiptului, zicând: Viu *este* Domnul! 27 [d]Iată eu voiu veghià asupra lor spre rău, și nu spre bine; și toți bărbații lui Iuda, ce *sunt* în pământul Egiptului, [e]se vor nimicì de sabie și de foamete, până ce cu totul vor pierì. 28 [f]Iar' cei ce vor scăpà de sabie, puțini la număr, se vor întoarce din pământul Egiptului în pământul lui Iuda; și toată rămășița lui Iuda ce s'a dus în pământul Egiptului, ca să petreacă acolo, vor cunoaște al cui cuvânt se va întărì, al meu sau al lor.

29 Și aceasta vă *va fi* semn, zice Domnul, că eu vă voiu pedepsì în locul acesta, ca să cunoașteți, că cuvintele mele se vor întărì asupra voastră spre rău: 30 Așà zice Domnul: Iată voiu dà pre Faraon-Hofra, regele Egiptului, în mânile inamicilor săi, și în mânile celor ce caută vieața sa, cum am dat pre Zedekia, regele lui Iuda, în mânile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, inamicul său, celui ce caută vieața sa.

Mângâiere îndreptată lui Baruc.

45 [a]Cuvântul, pre care profetul Ieremia l-a vorbit lui Baruc, fiul lui Neria, când *acesta* a scris cuvintele acestea în carte din gura lui Ieremia, în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iozia, regele lui Iuda, zicând: 2 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, despre tine, Baruce: 3 Zis-ai: Vai mie! Că Domnul a adaus întristare preste durerea mea; Ostenit-am în suspinurile mele, Și nu aflu odihnă. 4 Deci zi către el: Așà zice Domnul: Iată, [b]*ceea* ce am sădit voiu ruiuà: Și ceea ce am sădit voiu smulge; Adecă, tot pământul acesta. 5 Și tu ceri oare pentru tine lucruri mari! Nu cere! Căci iată, eu voiu aduce rele asupra a toată carnea, zice Domnul; Dar ție îți voiu dà vieața ta spre pradă. Ori unde vei merge.

Profețiì împotriva Egiptului.

46 Cuvântul Domnului, care a fost către Ieremia profetul asupra [a]popoarelor: 2 Asupra Egiptului, [b]asupra oastei lui Faraon-Neco, regele Egiptului, care erà aproape de fluviul Eufrat în Charchemiș, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, a bătut-o în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda. 3 [c]Pregătiți scutul și pavăza. Și apropiați-vă de luptă! 4 Înhămați caii, și încălecați, călăreților! Înșirați-vă cu coifuri! Ascuțiți lăncile, îmbrăcați zalele! 5 De ce îi văd înspăimântați, *și* dând dosul? Da, vitejii lor sunt sfășiați, Și fug, fără să caute îndărăt; [d]Frica *se răspândește* în toate părțile, zice Domnul. 6 Cel iute nu va puteà fugì, și cei viteji nu vor scăpà; [e]Vor poticnì și vor cădeà, Spre meazănoapte lângă fluviul Eufrat. 7 Cine *este* acesta, *care* se suie [f]ca un fluviu, Ale cărui ape se rostogolesc, ca *apele* fluviilor; 8 Egiptul se suie ca un fluviu, Și apele *lui* se rostogolesc ca *apele* fluviilor; Și zice: „Mă voiu suì, voiu acoperì țara, Voiu nimicì cetățile, și pre locuitorii lor!“ 9 Suiți-vă, cailor! alergați cu furie, carelor! Și iasă vitejii, Cei din Etiopia și din Lidia, care mânuesc scutul, Și Nubienii [g]care mânuesc *și* întind arcul! 10 Căci această [h]zi *este* pentru Domnul, Dumnezeul oștirilor, Zi de răsbunare, ca să-și răsbune asupra inamicilor săi: Cu [i]sabie să-i mănânce, Ca să se sature, și să se îmbete de sângele lor; Căci Domnul, Dumnezeul oștirilor [j]ține o jertfă În pământul despre meazănoapte, lângă fluviul Eufrat. 11 [k]Suie-te în Galaad, și ia balsam, [l]Fecioară, fiică a Egiptului! Înzadar întrebuințezi leacuri multe; *Căci*[m] vindecare nu *este* pentru tine. 12 Popoarele aud rușinea ta, Și strigătul tău umple *toată* țara. Căci vitejii se

b Fac. 22. 16. *c* Ezec. 20. 39. *d* Cap. 1. 10. | *e* Vers. 12. *f* Isa. 27. 13. | *Capul 45.* *a* Cap. 36. 1, 4, 32. *b* Isa. 5. 5. | *Capul 46.* *a* Cap 25. 15, etc. | *b* 2 Reg. 23. 29. *c* Nah. 2. 1. *d* Cap. 6. 25. | *e* Dan. 11. 19. *f* Isa. 8. 7, 8. *g* Isa. 66. 19. | *h* Isa. 13. 6. *i* Deut 32. 42. *j* Isa. 34. 6. | *k* Cap. 8. 22. *l* Isa. 47. 1. *m* Ezec. 30. 21.

poticnesc unul de altul. Amândoi cad împreună.

13 Cuvântul ce a vorbit Domnul profetului Ieremia, când era să vie Nebucodonosor regele Babilonului, ca să [n] lovească pământul Egiptului. 14 Spuneți în Egipt, și dați în știre în Migdol, Și dați în știre în Nof și Tahpanes; Ziceți: [o] Înșiră-te, și te pregătește! Căci [p] sabia va mâncă *pre cei* din prejurul tău: 15 Dece *ți* s'au răpit viteji tăi? Nu s'au împotrivit, pentru că Domnul i-a gonit: 16 A făcut pe mulți să se poticnească. Da, [q] să cadă unul preste altul: Acum zic ei: Sculați-vă! și să ne înturnăm la poporul nostru, Și în pământul nașterii noastre, De dinaintea sâbiei pierzătoare. 17 Ei strig acolo: [r] Faraon, regele Egiptului, este pierdut. „A lăsat să treacă timpul potrivit!“ 18 Viu *sunt*, zice Regele, [r] Al cărui nume *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Cum *este* Taborul între munți, Și Carmelul lângă mare, *așà inamicul* vine. 19 [s] Locuitoare, fată a Egiptului! Pregătește-ți [t] uneltele prinsorii; Că Nofu'l se va pustii, Și va ajunge un deșert, fără locuitori. 20 [u] Juncă prea frumoasă, Egiptule! Junghetorii *tăi* vin, vin [v] dela meazănoapte! 21 Năimiții lui în mijlocul lui *sunt* ca viteii cei îngrășați: Căci și aceștia întorc *dosul*, Fug cu toții, nu se opresc. Căci [x] ziua pierzării lor a venit preste ei, Timpul pedepsirii lor. 22 [y] Vocea lui fâșie, ca *vocea* unui șearpe: Căci ei se apropie cu putere de oaste, Și vin cu topoare asupra lui, Ca tăiătorii de lemne. 23 Vor [z] tăià, zice Domnul, pădurea lui; De și este fără capăt; Sunt mai număroși decât [a] locustele, Da, *sunt* fără număr. 24 Rușinà-se-va fiica Egiptului; Dà-se-va în mânile [b] poporului de meazănoapte. 25 Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, zice: Iată, voiu pedepsì pre Amon, *zeul* din [c] No, Pre Faraon și Egiptul, [d] Pre zeii lor și pre regii lor, Da, pre Faraon și pre cei ce se încred în el; 26 [e] Și-i voiu dà în mânile celor ce caută vieața lor, În mânile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, Și în mânile servilor lui: Și [f] apoi va fi locuit, Ca și mai nainte, zice Domnul.

Mângâiere pentru Israel.

27 [g] Dar tu, servul meu, Iacobe! nu te teme, Nici nu te înspăimântà, Israele! Căci iată, te voiu mântuì din *țări* depărtate, Și pre semânța ta din pământul pedepsii sale, Și Iacob se va rentoarce, va aveà liniște Și odihnă, și nu *va fi* cine să-*l* înspăimânte. 28 Nu te teme, servul meu, Iacobe! Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul: Căci *și de* voiu nimicì de tot pre toate popoarele, Între care te-am împrăștiat, Dar pre tine nu te voiu nimicì de tot; Ci te voiu mustrà după dreptate, Și nu te voiu lăsà cu totul nepedepsit.

Supunerea Filistenilor prezisă.

47 Cuvântul Domnului, care a fost către profetul Ieremia [a] asupra Filistenilor, [b] mai nainte de ce Faraon a lovit Gaza: 2 Așà zice Domnul: Iată [c] ape se ridică [d] dela meazănoapte, Și se fac fluviu ce varsă, Și înundă țara și totul depe ea, Cetatea și locuitorii săi; Și oameni vor strigà, 3 Și toți locuitorii țării vor urlà. [e] De tropoitul copitelor puternicilor săi *cai*, De uruitul carelor sale, *Și de* scârțiitul roților sale: Părinții nu se vor întoarce spre copiii *lor*, În atâta *li* se vor moleși mânile, 4 Din ziua ce vine, Să jăfuească pre toți Filistenii, Să stârpească din [f] Tir și din Sidon Tot ajutorul, ce *le*-a *mai* rămas: Căci Domnul va nimicì pre Filisteni, [g] Rămășița insulei [h] Caftor. 5 Pre Gaza a *și* ajuns-o [i] plesuvia, [j] Așkelonul cu rămășița văii sale a amuțit în tăcere! Până când [k] îți vei face tăieri? 6 O [l] sabie a Domnului! Până când nu vei încetà? Întră în teaca ta, Liniștește-te,

[n] Isa. 19. 1.
[o] Vers 3. 4
[p] Vers. 10.
[q] Lev. 26. 37.
[r] Isa. 47. 4.
[s] Cap. 48. 18.
[t] Isa. 20. 4.
[u] Osea. 10. 11.
[v] Cap. 1. 14.
[x] Ps. 37. 13.
[y] Isa. 29 4.
[z] Isa. 10. 34.
[a] Jude. 6. 5.
[b] Cap. 1. 15.
[c] Ezec. 30. 14, 15. 16
[d] Cap. 43.12 13.
[e] Cap. 47. 30.
[f] Ezec. 29. 11, 13, 14.
[g] Isa. 41. 13, 14.

Capul 47.

[a] Zef. 2. 4. 5.
[b] Amos. 1,6,7,8.
[c] Isa. 8. 7.
[d] Cap. 1. 14.
[e] Cap. 8 16
[f] Cap. 25. 22.
[g] Ezec. 25. 16.
[h] Fac. 10. 14.
[i] Amos. 1 7.
[j] Cap. 25. 20.
[k] Cap. 16. 6.
[l] Deut. 32. 41.

și amuțește! 7 *Dar* cum să înceteze? Când Domnul [m]i-a dat poruncă Asupra Așkelonului și țărmului mării? Într'acolo [n]a îndreptat-o.

Pustiirea Moabului prezisă.

48 Asupra [a]Moabului. Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Vai de [b]Nebo! căci este pustiit. Rușinatu-s'a [c]Kiriataimul, cuprinsu-s'a; Misgabul rușinatu-s'a. și s'a sfărâmat! 2 [d]Sfârșitu-s'a mărirea Moabului; În [e]Heșbon *(gândire)* gânditu-s'au relele asupra lui: „Haideți! să-l stârpim, ca *să* nu *mai fie* un popor!“ Și tu, Madmenule *(ruină)* vei fi ruinat, Urmărite-va sabia. 3 [f]Un strigăt se aude din Horonaim, „Dărăpânare și nimicire mare.“ 4 Moabul s'a sfărâmat! Micii săi scot strigăte; 5 [g]Căci la suișul Luhitului Înalță-se vaet prestè vaet; Căci la coborîșul Horonaimului, *Chiar* inamicii aud strigătul *lor* de nimicire. 6 [h]Fugiți, scăpați-vă viața! Și faceți-vă ca [i]despoiații nevoiași singuratici ai pustiului! 7 Pentru că te-ai încrezut în întăriturile tale și în tezaurele tale, Vei fi cuprins; Și [j]Chemoș va fi dus în prinsoare, [k]Preoții săi, și mai marii săi cu toții. 8 Și va veni [l]prădătorul în toată cetatea; Nici o cetate nu va scăpà: Și valea va pierì, Și șesul se va nimici, Cum a zis Domnul. 9 [m]Dați aripi Moabului. Ca să sboare, și să fugă! Căci cetățile sale se vor preface într'un deșert. Și nu *va fi* cine să locuească într'însele. 10 [n]Blestemat *fie* cel ce va face cu lenevire *acest* lucru al Domnului, Și blestemat *fie* cel ce va împiedecà sabia sa dela *vărsarea* sângelui 11 Din tânărețea sa Moabul rămas-a liniștit. Și [o]stat-a nemișcat pe drojdiile sale, N'a fost turnat dintr'un vas în altul. Nici n'a fost dus în prinsoare; Deaceea gustul său a rămas într'însul. Și mirosul său nu s'a schimbat. 12 Deaceea, iată vin zilele zice Domnul. Când voiu trimitè la dânsul ridicători. și-l vor ridicà; Și vor vărsà vasele lui. și vor stricà borcanele lui: 13 Și Moabul se va rușinà pentru [p]Chemoș, Cum [q]s'a rușinat casa lui Israel pentru [r]Bet-El. încrederea lor. 14 Cum ziceți: [s]„Suntem viteji, Și bărbați voinici în resbel?“ 15 [t]Moabul s'a predat. cetățile lui s'au ars. Și tânării lui cei aleși [u]s'au plecat junghierii, zice [v]Regele. Al cărui nume *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 16 Pierderea Moabului *este* aproape să vină. Și nenorocirea lui se grăbește foarte. 17 Toți cei ce-l încunjurați. jeliți-l! Și toți cei ce cunoașteți numele lui. ziceți: [x]„Cum s'a sfărâmat sceptrul *său* cel puternic, Toiagul *său* cel măreț!“ 18 Pogoară-te din mărirea *ta*. și șezi în secete. [y]Tu locuitoare, fiică a [z]Dibonului, Căci [a]nimicitorul Moabului se suie deasupra ta, Sfărâmând întăririle tale. 19 [b]Stai lângă cale, și uită-te. Locuitoare a [c]Arverului! Întreabă pre fugari și pre cea scăpată. Zi: „Ce s'a făcut?“ 20 Rușinatu-s'a Moabul, pustiitu-s'a; [d]Văitați-vă și strigați: Spuneți-o în [e]Arnon, că Moabul s'a pustiit. 21 Și judecata a sosit în pământul [f]șesului Asupra Holonului, asupra Iaazei și asupra Mefaatului, 22 Asupra Dibonului. asupra Neboului, și asupra Bet-Diblataimului, 23 Și asupra Kiriataimului. asupra Betgamului și asupra Bet-Meonului. 24 Asupra [g]Kiriotului și asupra Bozrei, și asupra tutulor cetăților pământului Moabului, cele de departe, și cele de aproape. 25 Frântu-s'a [h]cornul Moabului. Și sfărâmatu-s'a [i]brațul său, zice Domnul. 26 [j]Îmbătați-l! Căci *s'a* sumețit asupra Domnului, Ca să se tăvălească Moabul în vărsătura sa. Și să ajungă și el de râs. 27 [k]Au Israel nu-ți-a fost de batjocură? [l]Au fost-a el prins cu furii? De clatini din cap. de câte ori vorbești de dânsul. 28 Locuitori ai Moabului! Lăsați cetățile, și[m] locuiți în

Capul 48.

m Ezec. 14. 17.
n Mic. 6. 9.
a Amos. 2. 1, 2.
b Num. 32. 38.
c Num. 32. 37.
d Isa. 16. 14.
e Isa. 15 4.
f Vers. 5.
g Isa. 15 5.
h Cap. 51. 6.
i Cap. 17. 6.
j Num. 21. 29.
k Cap. 49. 3.
l Cap. 6. 26.
m Ps 55. 6.
n Judc. 5. 23.
o Zef. 1. 12.
p Judc. 11. 24.
q Osea 10 6
r 1 Reg. 12 29.
s Isa. 16. 6.
t Vers. 8. 9, 18.
u Cap. 50. 27.
v Cap. 46. 18.
x Isa. 9. 4.
y Isa. 47. 1.
z Num. 21. 30.
a Vers. 8.
b Deut. 2. 36.
c 1 Sam. 4. 13, 16.
d Isa. 16. 7.
e Num. 21. 13.
f Vers. 8
g Vers. 41. Amos. 2. 2.
h Ps. 75. 10.
i Ezec. 30. 21.
j Cap. 27 15,27.
k Zef. 2. 8.
l Cap. 2. 26.
m Ps. 55. 6, 7.

stânci, și faceți-vă ca [u] porumbul. *Ce*-și face cuibul său pe la laturile gurii crăpăturei *stâncelor*. 29 Auzit-am de [o] fudulia Moabului, (este foarte năzuros) *De* înfumurarea lui, și *de* trufia lui, *De* sumețirea și îngâmfarea inimii lui. 30 Cunosc furia ta, zice Domnul: Mincinoase *sunt* cuvintele lui, [p] Mincinoase faptele lui. 31 Deaceea [q] eu mă vait pentru Moab, Da, strig pentru tot Moabul, Suspină-se pentru oamenii din Kir-Heres. 32 O [r] vie din Sibma! Plâng pentru tine mai mult decât am plâns pentru Iazer: Curpenii tăi au trecut preste mări, Ajuns-au până la marea Iazerului; Jăfuitorul căzut-a asupra fructelor tale de vară și asupra culesului tău. 33 [s] Bucuria și mulțumirea au pierit Din câmpul cel mănos și din pământul Moabului, Și am făcut să lipsească vinul din teasc. Și nimenea nu-*l* va călcà în strigăte de culeș; Strigăt de resbel, nu de culeș! 34 [t] Delà Heșbon *răsună* strigătul până la Eleade: Până la Iahaz se ridică vocea lor, [u] Dela Zoar până la Horonaim, până la al treilea Eglat; Căci și apele Nimrimului în deșerturi s'au prefăcut. 35 Și voiu face să pieară din Moab, zice Domnul, [v] Cel ce se sue pe înălțimi, Și pre cel ce tămâiază zeilor săi. 36 Deaceea [x] inima mea bocește pentru Moab, ca fluierele, Da, ca fluierele bocește inima mea pentru bărbații din Kir-Heres: Pentru că *toate* [y] bunurile câștigate de dânsul au pierit. 37 [z] Pe tot capul *fi-và* pleșuvie, Și rasă va fi toată barba; Pe toate mânile *fi-vor* tăieri, Și [a] saci pe coapse. 38 Pe toate acoperișurile Moabului și pe ulițele lui, Numai un bocet; Căci sfărâmat-am Moabul, Ca pre [b] un vas neplăcut, zice Domnul. 39 Cât e de sfărâmat! urlați! Cât de tare a întors Moabul dosul, *și* s'a rușinat! Da, Moabul s'a făcut de râs, Și de înfricoșare pentru toți cei ce-l înconjoară. 40 Căci așà zice Domnul: Iată, *inamicul* [c] sboară ca un vultur, Și [d] întinde aripile sale asupra Moabului; 41 [e] Cetățile *sale* s'au aprins, și întăririle sale s'au luat: Și [f] inimile vitejilor Moabului fi-vor în zina aceea, Ca inima femeii în facere. 42 Și Moabul se va dărâmà, [g] ca să nu *mai fie* popor, Pentru că *s'a* sumețit împotriva Domnului. 43 [h] Frică, groapă și cursă *vin* asupra ta, Locuitorule al Moabului, zice Domnul, 44 Cel ce va fugì de frică va cădeà în groapă. Și cel ce va ieși din groapă va fi prins în cursă: Căci eu aduc asupră-i, asupra Moabului, Anul pedepsii lui, zice Domnul. 45 La umbra Heșbonului se vor oprì Fără putere fugarii; Dar foc va izbucnì din Heșbon, Și flacără din mijlocul Sihonului, Și va mistuì unghiurile Moabului, Și craniul celor ce se fălesc. 46 Vai de tine, Moabe, Poporul din Chemoș va fi pierdut; Căci fiii tăi vor fi prinși, Și fiicele tale prinse. 47 Dar eu voiu reînturnà pe prinșii Moabului În zilele cele depe urmă, zice Domnul. Până aicea merge judecata Moabului.

Pedeapsa Ammoniților pentru purtarea lor către Israel; cu o făgăduință de rentoarcere.

49 De [a] fiii lui Ammon. Așà zice Domnul: Au Israel nu are fii? Nu are moștenitori? De ce *deci* Milcam a moștenit pre [b] Gad, Și poporul său locuește în cetățile acestuia? 2 Deaceea, iată vin zilele, zice Domnul, Când voiu face să se audă strigare de resbel în [c] Rabba a fiilor lui Ammon; În grămezi de ruine se va preface, Și cetățile ei se vor arde cu foc; Atuncia Israel va moștenì pre cei ce au moștenit pre dânsul, zice Domnul. 3 Țipă, Heșboane! căci Aiul se va pustii. Strigați, fiice ale Rabbei! [d] Încingeți-vă cu saci; Jeliți și umblați în jurul zidurilor! Căci Milcam se va duce prins, Cu [e] preoții și cu mai marii săi. 4 Dece te îngâmfezi cu văile *tale*? Valea ta se va scurge, [f] fiică neascultătoare! Ce se încrede în tezaurele sale, [g] zicând: Cine va venì asu-

n Cânt. 2. 14.	*r* Isa. 16. 8, 9.	*v* Isa. 15. 2.	*z* Isa. 15. 2. 3.	*c* Deut. 28. 49.	*g* Ps. 83. 4.	*Capul 49.*	*d* Isa. 32. 11.
o Isa. 16. 6, etc.	*s* Isa. 16. 10.	*x* Isa. 15. 5.	*a* Fac. 37. 34.	*d* Isa. 8. 8.	*h* Isa. 24. 17, 18.	*a* Ezec. 21. 28.	*e* Cap. 48. 7.
p Isa 16. 6.	*t* Isa. 15. 4, 5, 6.	*y* Isa. 15. 7.	*b* Cap. 22. 28.	*e* Vers. 24.	—	*b* Amos. 1. 13.	*f* Cap. 3. 14.
q Isa. 15. 5.	*u* Isa. 15. 5, 6.			*f* Isa. 13. 8.		*c* Ezec. 25. 5.	*g* Cap. 21. 13.

pră-mi? 5 Iată, eu voiu aduce asupra ta frică, Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, Dela toți vecinii tăi: Și vă veți împrăștià fiecare drept înaintea sa. Și nu *va fi* cine să adune pe fugari. 6 Dar [h]după aceea voiu rentoarce pre cei prinși ai fiilor lui Ammon, Zice Domnul.

Pustiirea Edomului prezisă.

7 [i]De Edom. Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [j]Au nu mai *este* înțelepciune în Teman? [k]Pierit-a sfatul dela cei cuminte? Răpitu-li-s'a înțelepciunea? 8 [l]Fugiți, locuitori ai [m]Dedanului! întoarceți *dosurile*, faceți gropi de locuire! Căci voiu aduce asupra Edomului nenorocire, Timpul, *în care*-l voiu pedepsì. 9 De ți-ar venì [n]culegători, Au nu ți-ar lăsà bobițături? De *ți-ar venì* noaptea furii, stricà-vor *mai mult* decât până s'ar îndestulà? 10 [o]Dar voiu desgolì pe Esau, Voiu descoperì locurile sale ascunse, Ca să nu se *mai* poată ascunde; Semânția lui va fi nimicită, cu frații săi și vecinii săi, Și [p]nu va *mai* fi *cine să zică:* 11 „Lasă pe orfanii tăi, eu *îi* voiu ținea. Și văduvele tale să se încreadă în mine.“ 12 Căci așà zice Domnul: Iată [q]aceia, cărora nu li *se cădeà* să beà din cupă, au băut-*o*; Și tu, tu să rămâi nepedepsit! Nu vei rămâneà nepedepsit, ci o vei beà. 13 Căci [r]juratu-m'am pe mine însumi, zice Domnul, Că [s]Bozra va fi dată pustiirii, Și toate cetățile ei se vor preface într'o ruină continuă. 14 Auzit-am [t]știre dela Domnul, Și solie trimisu-s'a la popoare, *să zică:* „Adunați-vă, și mergeți asupră-i, Și sculați-vă la luptă!“ 15 Căci iată te voiu face mică între popoare, *Și* disprețuită între oameni. 16 Frica de tine, îmmândrirea inimei tale, Te-au amăgit, tu ceeace locuești în crepăturile stâncilor, Cel ce stăpânești înălțimea munților *Și*[u]chiar de-ți vei înălță[v]cuibul tău, ca vulturul, *Încă și*[x]de acolo te voiu coborì, zice Domnul: 17 Și Edomul va ajunge pustiu. [y]Tot cel ce va trece pe lângă el, se va îngrozì, Și va batjocurì pentru toate plăgile lui. 18 [z]Precum Sodoma și Gomora și vecinătățile lor S'au surpat, zice Domnul, *Așà* nu va locuì nici un om acolo, Nici fiu de om nu va petrece acolo. 19 [a]Iată *inamicul* se ridică, Ca un leu la [b]vărsarea Iordanului, Către locurile tari *ale tale*: Dar în curând te voiu face să fugi și de acolo; Și asupră-i voiu pune pre alesul *meu*: Căci [c]cine *este* deopotrivă cu mine? Și cine mă va chemà la judecată? Și [d]cine *este* păstorul, care să poată stà înaintea mea? 20 [e]Deaceea ascultați hotărîrea Domnului, Ce el a luat-o asupra Edomului, Și gândurile lui, pre care le-a gândit asupra locuitorului Temanului: Cu adevărat *îi* vor răpì, *ca* pre cei mici ai turmei; Cu adevărat staulele lor surpà-se-vor cu ei împreună. 21 De sunetul căderii lor[f]se va clătì pământul, Vocea bocetului ei se va auzì până la Marea Roșie. 22 Iată, [g]se va înălță, și va sburà ca un vultur, Și va întinde aripile sale asupra Bozrei; Și în ziua aceea inima vitejilor Edomului Va fi ca inima femeii în facere.

Preziceri despre nimicirea Damascului.

23 [h]De Damasc. Rușinatu-sa Hamatul și Arpadul, Auzit-au știre rea, și s'au topit; [i]Lângă mare *este* turburare, Nu poate să se liniștească. 24 Damascul a slăbit, S'a întors pe fugă, Și tremur l-a cuprins; [j]Chinuri și dureri l-au apucat, Ca pre o femeie în facere. 25 Cum de n'a fost cruțată [k]cetatea cea frumoasă, Cetatea bucuriei mele! 26 Da, [l]tânării săi vor cădeà pe ulițele ei, Și toți bărbații de resbel vor fi nimiciți în ziua aceea, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 27 Și voiu aprinde [m]foc în zidurile Damascului, Care va arde palaturile lui Ben-Hadad.

Judecăți asupra Kedarului și a Hazorului prezise.

28 De [n]Kedar și de regatele Hazoru-

h Vers. 39.	*l* Vers. 30.	*p* Isa. 17. 14.	*t* Obad. 1. 2, 3.	*y* Cap. 18 16.	*b* Cap. 12. 5.	*f* Cap. 50. 46.	*j* Isa. 13. 8.
i Ezec. 25. 12.	*m* Cap. 25. 23.	*q* Obad. 16.	*u* Obad. 4.	*z* Fac. 19. 25.	*c* Esod. 15. 11.	*g* Cap. 4. 13.	*k* Cap. 33. 9.
j Obad. 8.	*n* Obad. 5	*r* Fac. 22. 16.	*v* Iov 39. 27.	*a* Cap: 50. 44, etc.	*d* Iov. 41. 10.	*h* Isa. 17. 1.	*l* Cap. 50. 30.
k Isa. 19. 11.	*o* Mal. 1. 3.	*s* Isa 34. 6.	*x* Amos. 9. 2.		*e* Cap. 50. 45.	*i* Isa. 57. 20	*m* Amos. 1 4. *n* Isa. 21. 13.

lui, pre care le-a bătut Nebucodonosor, regele Babilonului, Așà zice: Domnul: Sculați-vă și vă suiți asupra Kedarului, Și jefuiți pre [o]fiii răsăritului! 29 [p]Corturile lor și turmele lor se vor luà, Vor luà pentru dânșii chioșcurile lor, Toate vasele lor și cămilele lor; Și vor strigà către dânșii: [q]„Fricà din toate părțile.“ 30 [r]Fugiți, duceți-vă departe. Faceți gropi adânci de locuire, locuitori ai Hazorului, zice Domnul; Căci Nebucodonosor, regele Babilonului, sfătuește planuri asupra-vă. Și a luat hotărîre asupra voastră. 31 Sculați-vă, și vă suiți la [s]poporul cel liniștit, Ce locuește în siguranță, zice Domnul; Care n'au nici porți, nici zăvoare. *Cari* [t]locuesc singuri. 32 Și cămilele lor vor fi spre pradă, Și mulțimea vitelor lor de despoiere. Și-i voiu împrăștià în toate vânturile, pre cei ce au părul *capului* tăiat; Și le voiu aduce nenorocirea Din toate părțile lor, zice Domnul. 33 Și Hazorul va ajunge locaș șacalilor, Un deșert vecinic: Omul acolo nu va locuì, nici va petrece într'însul fiu de om.

Prezicere despre surparea și împrăștierea Elamului, cu o făgăduință de rentoarcere viitoare.

34 Cuvântul Domnului care a fost către Ieremia, profetul, asupra Elamului, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, zicând: 35 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, eu voiu frânge arcul Elamului, Puterea lor cea mai mare. 36 Și voiu aduce asupra Elamului cele patru vânturi, Dela cele patru margini ale cerului, Și-i voiu împrăștià la toate aceste vânturi; Și nu va fi nici un popor, La care alungații Elamului să nu meargă. 37 Și voiu face să tremure Elamul înaintea inamicilor săi, Și înaintea celor ce caută viața lui; Și voiu aduce rele asupră-i, Aprinderea mâniei mele, zice Domnul; Și voiu trimite sabia pe urma lor, Până când îi voiu nimicì. 38 Și voiu așezà tronul meu în Elam, Și voiu stârpì deacolo Pre rege și pre mai mari, zice Domnul. 39 Dar în zilele depe urmă Voiu rentoarce pre prinșii Elamului, zice Domnul.

Profeții despre nimicirea Babilonului, și despre scăparea și rentoarcerea lui Israel.

50 Cuvântul ce Domnul a cuvântat [a]asupra Babilonului, asupra pământului Chaldeilor prin Ieremia, profetul: 2 Spuneți între popoare, Dați în știre, și ridicați steagul! Dați în știre, nu ascundeți! Ziceți: „Babilonul s'a cuprins! [b]Bel este rușinat, Merodacul este sfărâmat! [c]Rușinatu-s'au idolii săi, *Și* chipurile sale sfărâmatu-s'au!“ 3 [d]Căci dela meazănoapte se suie un [e]popor asupră-i, Care va preface pământul său într'un deșert, Și nu *va fi* cine să locuească în el: Dela om până la vită, Strămută-se-vor, fugì-vor. 4 În zilele acelea și în timpul acela, zice Domnul, Venì-vor fiii lui Israel, [f]Ei și fiii lui Iuda împreună, [g]Mergând și plângând; Umblà-vor, [h]și vor căutà pre Domnul, Dumnezeul lor. 5 Întrebà-vor de calea Sionului, *Și întorcând* fețele lor într'acolo, *zice-vor:* „Veniți, și să ne lipim de Domnul Cu [i]legământ vecinic, *care* nu se va uità.“ 6 Ajuns-a poporul meu *ca* [j]oile pierdute: Păstorii lor i-au rătăcit, *Și* i-au făcut să cutreere [k]munții: Trecut-au depe munte pe colină, Uitat-au bătătura lor. 7 Toți câți i-au găsit, [l]sfășiatu-i-au, Și [m]inamicii lor au zis: [n]„Nu suntem vinovați: Căci păcătuit-au asupra Domnului *în* [o]locașul mântuirii, Da asupra Domnului, [p]speranța părinților lor.“ 8 [q]Fugiți din Babilon! Și ieșiți din pământul Chaldeilor! Și fiți ca țapii înaintea turmelor! 9 [r]Că iată, voiu sculà, Și voiu aduce asupra Babilonului, O adunătură de popoare mari din pământul dela meazănoapte, Și [s]se vor înșirà asupră-i: Și apoi va fi cuprins. Săgețile lor *fi-vor* ca ale viteazului biruitor; [t]Nu se vor întoarce deșerte. 10 Și Chaldea va ajunge o pradă, Și [u]toți prădătorii ei se vor îndestulà, zice

o Judc 6 3. *p* Ps. 120. 5. *q* Cap. 6. 25. *r* Vers. 8. *s* Ezec. 38. 11. *t* Num. 23. 9.

Capul 50.

a Isa. 13. 1. *b* Isa. 46. 1. *c* Cap. 43.12 13. *d* Cap. 51. 48. *e* I-a. 13. 17, 18, 20 *f* Osea. 1. 11. *g* Ezra. 3. 12.13. *h* Osea. 3. 5. *i* Cap. 31. 31, *j* Isa 53. 6. *k* Cap. 2. 20. *l* Ps. 79. 7. *m* Cap. 40. 2. 3. *n* Dan. 9. 16. *o* Ps. 90. 1. *p* Ps. 22. 4. *q* Isa. 48. 20. *r* Cap 25. 14. *s* Vers. 14 29. *t* 2 Sam. 1. 22. *u* Apoc. 17. 16.

Domnul. 11 [v]Pentru că v'aţi bucurat şi v'aţi veselit, Prădători ai moştenirii mele, Pentru că aţi sburdat, [x]ca junca în *mijlocul* verdeţei, Şi aţi nechezat, ca nişte cai; 12 *Deaceea* muma voastră ruşinatu-s'a foarte, *Şi* născătoarea voastră a roşit: Iată, *ea va fi* între popoare cea mai depe urmă, Pustie, pământ sterp şi deşert. 13 Din mânia Domnului fi-va nelocuită, [y]Preface-se-va cu totul într'un deşert: [z]Tot cel ce va trece pe lângă Babilon va rămâneà îngrozit, Şi-l va batjocurì pentru toate plăgile lui. 14 [a]Înşiraţi-vă asupra Babilonului de jur-împrejur, Toţi cei [b]ce întindeţi arcurile! Săgetaţi asupră-i, nu cruţaţi săgeţile! Căci a păcătuit asupra Domnului. 15 Strigaţi asupră-i din toate părţile! El [c]întinde mânile. Temeliile lui cad, [d]Zidurile sale se surpă: Căci [e]aceasta-i răsbunarea Domnului: Răsbunaţi-vă asupră-i; [f]Cum el a făcut, faceţi-i. 16 Stârpiţi din Babilon pre sămănător, Şi pre cel ce ţine secere în timpul sècerisului! De dinaintea săbiei pierzătoare, [g]Întoarce-se-va fiecare la poporul său, Şi va fugì fiecare la pământul său. 17 Israel *este ca* [h]oaia cea rătăcită: [i]Leii au gonit-*o*; Mai întâiu a sdrobit-o [j]regele Asiriei, Şi după aceea acest [k]Nebucodonosor, regele Babilonului, i-a sfărâmat oasele. 18 Deaceèa aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată, eu voiu pedepsì pre regele Babilonului şi pământul său, Cum am pedepsit pre regele Asiriei: 19 [l]Şi voiu rentoarce pre Israel la locaşul său, Şi va paşte pe Carmel şi pe Basan, Şi sufletul lui se va îndestulà Pe muntele lui Efraim şi pe Galaad. 20 În zilele acelea şi în timpul acela, zice Domnul, [m]Fărădelegea lui Israel se va căutà, şi nu *va fi*, Şi păcatele lui Iuda, şi nu se vor aflà; Căci iertà-voiu pre cei [n]ce voiu fi lăsat rămăşiţă. 21 Asupra pământului îndoitei răscumpărări. Suie-te asupră-i şi asupra locuitorilor pământului [o]pedepsei; Pustieşte şi nimiceşte în urmă-le, zice Domnul, Şi fă întocmai [p]cum ţi-am poruncit. 22 [q]Voce de resbel în ţară, Şi nimicire mare! 23 Cum s'a rupt şi s'a sfărâmat [r]ciocanul a tot pământul, cum a ajuns Babilonul de groază *tuturor* popoarelor! 24 Întinsu-ţi-am cursă, şi te-ai prins *în ea*, Babilonule! [s]fără să prinzi de ştire, Aflatu-te-ai, şi te-ai prins: Căci te-ai sculat asupra Domnului. 25 Domnul deschis-a tezaurul său, Şi a scos [t]armele mâniei sale: Căci Domnul, Dumnezeul oştirilor, are de lucru Asupra pământului Chaldeilor. 26 Veniţi asupră-i dela margenile *pământului*; Deschideţi grânarele sale: Puneţi-l în grămezi şi-l sfărâmaţi, Şi să nu-i rămână nici o rămăşiţă! 27 Junghiaţi toţi [u]taurii săi: Pogoare-se la junghiere! Vai de ei! că venitule-a ziua, Timpul [v]pedepsii lor. 28 Vocea fugarilor şi a celor scăpaţi din pământul Babilonului, [x]Ca să proclame în Sion răsbunarea Domnului, Dumnezeului nostru, Răsbunarea templului său! 29 Adunaţi-vă asupra Babilonului, arcaşilor! [y]Toţi cei ce încordaţi arcul, Tăbărâţi asupră-i jur-împrejur! Să nu scape nimenea din *locuitorii* săi: [z]Răsplătiţi-i după faptele sale, După câte el a făcut, faceţi-i: [a]Căci s'a sumeţit asupra Domnului, Asupra Sfântului lui Israel. 30 [b]Deaceea tânării săi cădeà-vor pe uliţele *sale*, Şi toţi bărbaţii săi de resbel fi-vor nimiciţi în ziua aceea, zice Domnul. 31 Iată, eu *sunt* asupră-ţi, sumeţule! Zice Domnul, Dumnezeul oştirilor: Căci venit-a [c]ziua ta, timpul *în care* te voiu pedepsì. 32 Cel sumeţ poticni-se-va, şi va cădeà, Şi nu *va fi* cine să-l ridice: Şi [d]voiu aprinde foc în cetăţile lui, Care va arde toate împrejurimile lui. 33 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Fiii lui Israel şi fiii lui Iuda *fost-au* împreună apăsaţi, Şi toţi cei ce i-au luat

---

v Isa. 47. 6.
x Osea. 10. 11.
y Cap. 25. 12.
z Cap. 49. 17.
a Vers. 9.
b Cap. 49. 35.
c 1 Cron. 29.24.
d Cap. 51. 58.
e Cap. 51. 6, 11.
f Ps. 137. 8.
g Isa. 13. 14.
h Vers. 6.
i Cap. 2. 15.
j 2 Reg. 17. 6.
k 2 Reg. 24. 10, 14.
l Isa. 65. 10.
m Cap. 31. 34.
n Isa. 1. 9.
o Ezec. 23. 23,
p 2 Sam. 16. 11.
q Cap. 51. 54.
r Isa. 14. 6.
s Cap. 51. 8, 31, 34, 57.
t Isa. 13. 5.
u Ps. 22. 12.
v Cap. 48. 44.
x Cap. 51.10,11.
y Vers. 14.
z Apoc. 18. 6.
a Isa. 47. 10.
b Cap. 49. 26.
c Vers. 27.
d Cap. 21. 14.

prinşi, ţinutu-i-au strâns, *Şi* n'au voit a *le* dà drumul. 34 *Dar* [e]Mântuitorul lor *este* puternic; [f]Numele lui *este* Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; El va apărà dreptul lor; *Şi* ca să liniştească pământul, El va turburà pre locuitorii Babilonului. 35 Sabie asupra Chaldeilor! zice Domnul, [g]Asupra locuitorilor Babilonului! Asupra mai marilor săi şi asupra [h]înţelepţilor săi! 36 Sabie [i]asupra amăgitorilor *săi*, ca să înnebunească! Sabie asupra vitejilor săi, ca să se spăimânte! 37 Sabie asupra cailor săi şi asupra carelor sale, Şi asupra [j]amestecăturei *lui*, ce *se află* în mijlocul lui, Ca [k]să ajungă ca femeile! Sabie asupra tezaurelor lui, ca să se răpească! 38 [l]Uscăciune asupra apelor lui, ca să se usuce! Căci *este* pământul [m]chipurilor cioplite, Şi *locuitorii lui* au nebunit cu idolii lor. 39 [n]Deaceea fiarele sălbatice ale deşertului, Şi şacalii vor locuì *acolo*, Şi struţii vor locuì într'însul; [o]În veci nu va fi locuit, Nimenea nu va locuì într'însul din neam în neam. 40 [p]Cum a surpat Dumnezeu Sodoma şi Gomora şi vecinităţile lor, zice Domnul, *Aşà* nici un om nu va locuì acolo, Nici un fiu de om nu va petrece într'însul. 41 [q]Iată, un popor vine dela meazănoapte, şi o naţiune mare; Şi regi mulţi se scoală dela marginile pământului! 42 [r]Apucă arcul şi sulița; [s]*Sunt* cruzi şi fără de milă; [t]Vocea lor răsună ca marea, Ei încalecă pe cai, *Şi sunt* înşiraţi ca bărbaţi de resbel, Asupră-ţi, fiică a Babilonului! 43 Regele Babilonului auzit-a ştirea de dânşii, Şi mânile sale s'au moleşit; O agonie l-a cuprins. Dureri, ca ale femeii în facere. 44 Iată, *inamicul* se ridică, Ca un leu la răvărsarea Iordanului, Către locurile tari *ale tale;* Dar în curând te voiu face să fugi şi deacolo. Şi asupră-i voiu pune pre alesul *meu*. Căci cine *este* deopotrivă cu mine? şi cine mă va chemà la judecată? Şi cine *este* păstorul, care să poată stà înaintea mea? 45 Deaceea ascultaţi hotărîrea Domnului, Ce a luat el asupra Babilonului, Şi gândurile lui, pre care le-a gândit asupra pământului Chaldeilor: Cu adevărat îi vor răpì *ca* pre cei mici ai turmei, Cu adevărat staulele *lor* surpà-se-vor cu ei împreună. 46 De strigătul: „Babilonul s'a cuprins" se va clătì pământul, Şi bocetul lor auzì-se-va între popoare.

Urmare: Babilonul e distrus prin Mezi; Evreii se pot întoarce acasă.

51 Aşà zice Domnul: Iată, voiu sculà asupra Babilonului, Şi asupra celor ce locuesc în mijlocul împotrivitorilor mei. [a]Un vânt stricător; 2 Şi voiu trimite asupra Babilonului [b]vânturători, Cari-l vor vânturà şi vor deşertà pământul său; [c]Căci în ziua nenorocirii de jur-împrejur vor stà asupră-i! 3 *Vino*, arcaşule! asupra [d]*celui ce* întinde arcul, Şi asupra *celui ce* se îngâmfează în ziua sa! Nu cruţaţi pre tânării săi; [e]Nimiciţi toată oastea sa; 4 Ca să cadă răniţi de moarte în pământul Chaldeilor, [f]Şi străpunşi pe uliţele lor. 5 Căci Israel nu *este* lăsat, Nici Iuda, de Dumnezeul său, de Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, De Sfântul lui Israel; căci pământul acelora umplutu-s'a de păcate. 6 [g]Fugiţi din Babilon! Şi mântuiţi-vă fiecare viaţa: Ca să nu pieriţi pentru fărădelegea lui; Căci [h]acesta *este* timpul răsbunării Domnului; [i]El îi răsplăteşte *pentru* cele ce el a făcut. 7 [j]Babilonul *fost-a* o cupă de aur în mânile Domnului, Care îmbătà tot pământul; [k]Din vinul lui băut-au popoarele: Deaceea popoarele [l]au nebunit. 8 De odată [m]căzut-a Babilonul, şi s'a sfărâmat! [n]Văitaţi-l! [o]Luaţi balsam pentru durerea lui, Poate că se va vindecà. 9 Căutat-am să vindecăm Babilonul, Dar nu s'a vindecat; Părăsiţi-l, *şi* [p]să ne ducem fiecare la pământul său! [q]Căci judecata lui ajunge până la cer, Se înalţă până

---

[e] Apoc. 18. 8.
[f] Isa. 47. 4.
[g] Dan. 5. 30.
[h] Isa. 47. 13. Isa. 44. 25.
[i] Cap. 25.20,24.
[k] Cap. 51. 30.
[l] Isa. 44. 27.
[m] Cap. 51. 44, 47, 52.
[n] Isa. 13. 21,22.
[o] Isa. 13. 20.
[p] Fac. 19. 25.
[q] Apoc. 17. 16
[r] Cap. 6. 23.
[s] Isa. 13. 18.
[t] Isa. 5. 30.

Capul 51.

[a] 2 Reg. 19. 7.
[b] Cap. 15. 7.
[c] Cap. 50. 14.
[d] Cap. 50. 14.
[e] Cap. 50. 21.
[f] Cap. 49. 26.
[g] Apoc. 18. 4.
[h] Cap. 50.15,28.
[i] Cap. 25. 14.
[j] Apoc. 17. 4.
[k] Apoc. 14. 8.
[l] Cap. 25. 16.
[m] Isa. 21. 9
[n] Apoc. 18 9. 11, 19.
[o] Cap. 46. 11.
[p] Isa. 25. 14.
[q] Apoc. 18. 5.

la nori. 10 Domnul a [r]scos mântuirea noastră: Haideţi! Şi să [s]spunem în Sion fapta Domnului, Dumnezeului nostru. 11 [t]Ascuţiţi săgeţile, apucaţi pavezele! [u]Domnul a deşteptat spiritul regilor Mezilor; [v]Căci gândul său *este* asupra Babilonului, ca să-l strice; Căci *este* [x]răsbunarea Domnului, Răsbunarea templului său. 12 [y]Ridicaţi steag pe zidurile Babilonului, Întăriţi pază, puneţi custozi, Pregătiţi pândaşi! Căci Domnul a gândit şi a făcut Ceeace a cuvântat asupra locuitorilor Babilonului. 13 [z]O tu, cel ce locueşti pe ape multe, *cel ce eşti* avut în tezaure, Venit-a sfârşitul tău, măsura lăcomiei tale. 14 [a]Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, juratu-s'a pe sine, zicând: Cu adevărat, umpleà-te-voiu de oameni, [b]ca de locuste; Şi voiu [c]ridicà asupră-ţi strigăt de resbel. 15 [d]El a făcut pământul cu puterea sa, Întemeie lumea cu înţelepciunea sa, Şi [e]a întins cerurile cu mintea sa. 16 [f]La vuetul *ce se face*, când el pune mulţimea apelor în ceruri, Şi [g]ridică nori dela marginile pământului, Şi întoarnă fulgerile cu ploaie, Şi scoate vântul din tezaurele sale. 17 *Atuncia* [h]tot omul se arată *cât este de* prost cu ştiinţa *sa*, Şi tot argintarul rămâne ruşinat de chipurile *sale* cioplite; [i]Căci chipul său turnat *nu-i decât* minciună, Şi nici o suflare nu *este* într'însul. 18 [j]*Sunt* deşertăciuni, lucru de amăgire; La timpul pedepsii lor vor pierì, 19 [k]Moştenirea lui Iacob nu *este* ca aceştia: Căci el este făcătorul a toate, Şi *Israel este* sămânţa moştenirii lui; Numele lui *este* Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 20 [l]Tu *ai fost* ciocanul meu, armele *mele* de resbel; Prin tine am sfărâmat popoare, Şi prin tine am stricat regate; 21 Prin tine am sfărâmat pe cal şi călăreţul său; Prin tine am sfărâmat carul şi conducătorul lui; 22 Prin tine am sfărâmat pe bărbat şi pe femeie; Prin tine am sfărâmat pe [m]bătrân şi pe tânăr; Prin tine am sfărâmat pe fecior şi pe fecioară; 23 Prin tine am sfărâmat pe păstor şi turma sa; Prin tine am sfărâmat pe plugar şi părechia lui de boi, Şi prin tine am sfărâmat pre guvernatori şi căpetenii. 24 [n]Şi voiu răsplătì Babilonului, Şi tutulor locuitorilor Chaldeei, Toată răutatea lor ce au făcut în Sion, Înaintea ochilor voştri, zice Domnul. 25 Iată, eu *sunt* asupră-ţi, [o]munte stricător, zice Domnul, Care ai stricat tot pământul: Voiu întinde mâna mea asupră-ţi, Te voiu rostogolì depe stânci, Şi te voiu prefăce în munte mâncat de foc. 26 Din tine piatră de unghiu nu se va luà, Nici piatră de temelie; [q]Ci fi-vei prefăcut într'un deşert vecinic, zice Domnul. 27 [r]Ridicaţi steag în ţară; Sunaţi din trâmbiţă între popoare! [s]Pregătiţi popoarele asupră-i! Chemaţi asupră-i [t]regatele Araratului, ale Minniului şi ale Aşchenazului! Puneţi asupră-i căpetenii, Încălecaţi pe cai, ca locustele sburlite! 28 Pregătiţi asupră-i pre popoare, pre [u]regii Mediei, Pre guvernatorii săi, pre căpeteniile sale, Şi pre tot pământul stăpânirii sale; 29 Pământul să se clătească, şi să tremure! Căci tot gândul Domnului se va săvârşì asupra Babilonului, [v]De a prefăce pământul Babilonului într'un deşert, Fără de locuitori. 30 Vitejii Babilonului încetează de a se *mai* bate; Ei stau în întăriturile *lor*; A pierit puterea lor, [x]Ajuns-au ca femeile; Ard locuinţele lui, [y]S'au rupt zăvoarele *porţilor* lui. 31 [z]Un curier întâmpină pre altul, Şi un vestitor întâmpină pre altul, Ca să spună regelui Babilonului, Că cetatea lui s'a cuprins din *toate* părţile; 32 Şi că [a]vadurile sunt luate, Şi că s'a ars cu foc trestişul, Şi *că* bărbaţii de resbel s'au îngrozit. 33 Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Fiica Babilonului *este* [b]ca o arie,

r Ps. 37. 6.	x Cap. 60. 28.	c Cap. 50. 15.	h Cap. 10. 14.	l Isa. 10. 5. 15.	p Apoc. 8. 8.	t Cap. 50. 41.	x Isa. 19. 16.
s Cap. 50. 28.	y Nah. 2. 1.	d Fac. 1. 1, 6.	i Cap. 50. 2.	m 2 Cron. 36.17.	q Cap. 50. 40.	u Vers. 71.	y Psâu. 2. 9.
t Cap. 46. 4.	z Apoc. 17.1,15.	e Iov 9. 8	j Cap. 10. 15.	n Cap. 50.15,29.	r Isa. 13. 2.	v Cap. 50. 13, 39, 40.	z Cap. 50. 24.
u Isa. 13. 17.	a Cap. 49. 13.	f Cap. 10. 13.	k Cap. 30. 15.	o Isa. 13. 2.	s Cap. 25. 14.		a Cap. 50. 38.
v Cap. 50. 45.	b Nah. 3. 15.	g Ps. 135. 7.					b Isa. 21. 10.

[c] *În* timpul trecerării ei; Încă puțin, [d] și va venì timpul secerișului ei. 34 Nebucodonosor, regele Babilonului, [e] m'a mâncat, M'a sdrobit, M'a făcut un vas deșert, Înghițitu-m'a ca un șacal, *Și* a umplut pântecele său din dulcețurile mele, M'a alungat, 35 Silnicia făcută asupra mea și asupra corpului meu, *să vină* asupra Babilonului! Vor zice locuitorii Sionului; Și sângele meu *să fie* asupra locuitorilor din Chaldea! Va zice Ierusalimul. 36 Deaceea așà zice Domnul: Iată, [f] voiu apărà dreptul tău, și voiu răsbunà răsbunarea ta; Dar [g] voiu preface marea lui în uscat, și voiu uscà izvoarele lui. 37 [h] Și Babilonul se va face în grămezi, *În* locaș al șacalilor, *În lucru de* [i] groază și de batjocură, fără de locuitori. 38 Mugì-vor toți, ca leii. Strigà-vor, ca puii de leu. 39 Când vor fi înfierbântați *cu vin* pregătì-le-voiu ospețe, Și-i [j] voiu îmbătà, ca să se înveselească. Și să doarmă un somn vecinic, și să nu se mai deștepte. Zice Domnul.

40 Îi voiu pogorì, ca pe mieii la junghiere, Ca pe berbeci și țapi. 41 Cum s'a luat [k] Șeșacul! Și cum s'a prins *cel ce erà* [l] fala a tot pământul! Cum a ajuns Babilonul de groază popoarelor! 42 [m] Înălțatu-s'a marea preste Babilon Acoperitu-s'a de mulțimea valurilor ei. 43 [n] Cetățile sale ajuns-au un pustiu, pământ sec și deșert, Pământ, în care nu locuește nici un om, Nici fiu de om nu trece prin el. 44 [o] Și voiu pedepsì pre Bel în Babilon, Și voiu scoate din gura lui câte a înghițit: Și popoarele nu se vor mai adunà la dânsul; Și [p] zidul Babilonului va cădeà. 45 [q] Poporul meu, ieșiți dintr'însul! Și mântuiți-vă fiecare viața De aprinderea mâniei Domnului! 46 Ca nu inima voastră să se moaie, Și să vă temeți [r] de știrea ce se va auzì în *toată* țara; *Că* venì-va știrea aceasta în anul *acesta*, Și după aceea *altă* știre în anul *următor*, Și *fi-va* silnicie în țară, domn asupra domnului. 47 Deaceea iată, vin zilele, Când [s] voiu face judecată chipurilor cioplite ale Babilonului, Și tot pământul său va fi rușinat, Și toți răniții săi vor cădeà în mijlocul lui. 48 Atuncia [t] cerul și pământul și cele dintr'însele vor cântà de bucurie asupra Babilonului. Căci [u] pustiitorii vor venì asupră-i dela meazănoapte, zice Domnul. 49 Și Babilonul va cădeà ucișilor ai lui Israel! Și cu Babilonul cădeà-vor răniții a tot pământul. 50 [v] Cei ce ați scăpat de sabie, fugiți! Nu stați! Aduceți-vă aminte de departe de Domnul. Și Ierusalimul să se suie în gândul vostru. 51 [x] Rușinatu-ne-am, căci ocară am auzit; Rușinea acoperit-a fața noastră: Căci au intrat străinii în sanctuarele casei Domnului. 52 Deaceea, iată, vin zilele, zice Domnul, [y] Când îmi voiu face judecată chipurilor sale cioplite, Și preste tot pământul său vor geme răniții. 53 *Că* [z] Babilonul și până la cer de s'ar înălță. Și chiar de ar întărì înălțimile întăririlor sale: *Și acolo* vor venì asupră-i dela mine stricători, zice Domnul. 54 [a] Voce de strigare din Babilon, Și o sfărâmare mare din pământul Chaldeilor! 55 Căci Domnul a pustiit Babilonul, Și nimicește din mijlocul său sgomotul cel mare. Căci valurile lui mugesc, ca ape puternice: Aude-se vuetul vocei lui. 56 Căci stricătorii au venit asupră-i. Asupra Babilonului; Vitejii lui sunt prinși, Toate arcurile lor s'au frânt: [b] Căci Domnul, Dumnezeul răsplății, *îi* răsplătește. 57 [c] Voiu îmbătà pe mai marii săi și pe înțelepții săi, Pe guvernatorii săi, pe căpeteniile sale și pe vitejii săi; Și vor dormì un somn de veci, și nu se vor *mai* deșteptà, Zice [d] Regele, al cărui nume *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 58 Așà zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor. [e] Zidurile cele late ale Babilonului se vor stricà cu totul, Și porțile lui cele înalte se vor

[c] Isa. 41. 15.
[d] Isa. 17. 5, etc.
[e] Cap. 50. 17.
[f] Cap. 50. 34.
[g] Cap. 50. 38.
[h] Isa. 13. 22.
[i] Cap. 25. 9, 18.
[j] Vers. 57.
[k] Cap. 25. 26.
[l] Isa. 13. 19.
[m] Isa. 8. 7, 8.
[n] Cap. 50. 39, 40.
[o] Isa. 46. 1.
[p] Vers. 58.
[q] Vers. 6.
[r] 2 Reg. 19. 7,
[s] Cap. 50. 2.
[t] Isa. 44. 23.
[u] Cap. 50. 3, 41.
[v] Cap. 44. 28.
[x] Ps. 44 15, 16.
[y] Vers 47.
[z] Obad. 4.
[a] Cap. 50. 22.
[b] Ps. 94. 1.
[c] Vers. 39.
[d] Cap. 46. 18.
[e] Vers. 44.

arde cu foc. Așà [f] că înzădar s'a ostenit. Și națiunile pentru foc s'au obosit.

59 Porunca, ce profetul Ieremia a dat lui Seraia, fiul lui Neria, fiul lui Maaseia, când el a mers la Babilon cu Zedekia, regele lui Iuda, în anul al patrulea al domniei sale. Iar Seraia *era* cămărașul cel mai mare. 60 Și a scris Ieremia într'o carte toate relele, ce erau să vină asupra Babilonului: toate aceste cuvinte, care sunt scrise asupra Babilonului. 61 Și a zis Ieremia lui Seraia: Când vei venì la Babilon, să te uiți, și să cetești toate cuvintele acestea. 62 Atuncia să zici: Doamne, tu ai vorbit asupra locului acestuia, că-l vei stricà așà, încât *să* nu *fie* cine să locuească într'însul, dela om până la vită: ci să fie un deșert vecinic. 63 Și după ce vei sfârși de cetit cartea aceasta, să o legi de o piatră, și să o arunci în mijlocul Eufratelui; 64 Și să zici: Așà să se cufunde Babilonul, și să nu se scoale din relele, ce eu voiu aduce asupra lui: și *Babilonenii* vor ajunge neputincioși.

Până aicia *sunt* cuvintele lui Ieremia.

Împresurarea a doua a Ierusalimului de către Nebucodonosor: cuprinderea și surparea sa: jăfuirea templului, și strămutarea multora din popor.

52 De [a] douăzeci și unul de ani *era* Zedekia, când se făcù rege: și domnì unsprezece ani în Ierusalim; și numele mumei sale *era* Hamutal, fata lui Ieremia din Libna. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, în totul cum făcù Iehoiakim. 3 Căci din mânia Domnului asupra Ierusalimului și a lui Iuda, ca să-i alunge dela fața sa, s'a făcut, că Zedakia se răsculă asupra regelui Babilonului.

4 Și [b] în anul al nouălea al domniei sale, în luna a zecea, în *ziua* a zecea a lunei, venì Nebucodonosor, regele Babilonului, el și toată oastea lui, asupra Ierusalimului, și tăbărîră asupră-i, și a ridicat val asupră-i de jur-împrejur. 5 Și cetatea fù împresurată până în anul al unsprezecelea al regelui Zedekia.

6 În a noua *zi* a lunei a patra foametea creseù în cetate, așà că nu erà pâne pentru poporul țării. 7 Și se sparse cetatea, și toți bărbații de resbel fugiră, și au ieșit din cetate noaptea pe calea porții, celei dintre două ziduri, aproape de grădina regelui; și apucară calea câmpului; (iar Chaldeii *erau* împrejurul cetății) 8 Dar oastea Chaldeilor urmări pre rege, și ajunse pre Zedekia în șesurile Ierichonului; și toată oastea lui se împrăștie dela el. 9 [c] Și a prins pre rege, și l-a dus la regele Babilonului în Ribla, *ce se află* în pământul Hamatului; și l-a condamnat. 10 [d] Și a junghiat regele Babilonului pre fiii lui Zedekia înaintea ochilor săi: a junghiat încă în Ribla și pre toți mai marii lui Iuda. 11 Și regele Babilonului a orbit ochii lui Zedekia, și legându-l cu lanțuri de aramă, l-a dus în Babilon, și l-a ținut în casa închisorii până la ziua morții sale.

12 [e] Și în luna a cincea, la zece a lunei, [f] în anul al nouăsprezecelea al lui Nebucodonosor, regele Babilonului, [g] veni asupra Ierusalimului Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești, care* servià pre regele Babilonului. 13 Și arse casa Domnului și casa regelui: și toate casele din Ierusalim și toate casele *bărbaților* mari le aprinse cu foc. 14 Și toată oastea Chaldeilor, cea *de desupt* capul gardei *domnești*, a dărâmat toate zidurile Ierusalimului de jur-împrejur.

15 [h] Și Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, strămutat-a *în Babilon* dintre cei săraci ai poporului, și pre rămășița poporului ce rămăsese în cetate, și pre fugarii, cari treceau la regele Babilonului, și pre rămășița poporului. 16 Dar din *alți* săraci ai țării Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, lăsà ca *să fie* lucrători de vie și lucrători de pământ. 17 [i] Și [j] stâlpii de aramă din casa Domnului, și piedestalele și marea de aramă din casa Domnului, le-au sfărâmat Chaldeii: și toată arama lor au dus-o în Ba-

f Hab. 2. 13. — | *Capul 52.* *a* 2 Reg. 24. 18. | *b* 2 Reg. 25. 1—27. | *c* Cap. 32. 4. *d* Ezec. 12. 13. | *e* Zech. 7. 5. *f* Vers. 29 | *g* Cap. 39. 9. *h* Cap. 39. 9. | *i* Cap. 27. 19. | *j* 1 Reg. 7. 15. 23, 27, 50.

bilon. 18 Luat-au şi [k] oalele şi lopeţile, şi foarfecele, si cupele, şi lingurile şi toate vasele cele de aramă, cu care se făceà serviciul. 19 Luat-a încă capul gardei *domneşti* şi strachinele, şi tămâiătoarele, şi cupele, şi oalele, şi policandrele, şi lingurile, şi buţile, şi tot *ce erà* de aur şi de argint: 20 Cei doi stâlpi, o mare, şi cei doisprezece viţei de aramă, care *erau* supt piedestalele *lor,* pre care-i făcuse regele Solomon pentru casa Domnului: [l] arama tutulor vaselor acestora nu *erà* de cumpănit. 21 Şi *cât pentru* [m] stâlpi, înălţimea unui stâlp *erà* de optsprezece coţi, şi un fir de doisprezece coţi îl cuprindeà; şi grosimea lui *erà* de patru degete; *şi erà* deşert. 22 Şi căpătâiul depe stâlp *erà* de aramă; înălţimea unui căpătâiu *erà* de cinci coţi; şi reţeaua şi rodiile de prin prejurul căpătâiului *erau* toate de aramă; toate acelea aveau şi stâlpul al doilea şi rodiile. 23 Şi erau nouăzeci şi şase de rodii pe *toate* părţile; *şi* [n] toate rodiile din jurul unei reţele *erau* o sută.

24 Şi [o] capul gardei luă pre Seraia întâiul preot, [p] şi pre Zefania al doilea preot, şi pre cei trei uşieri. 25 Şi luă din cetate un diregător, care aveà privegherea asupra bărbaţilor de resbel şi şapte bărbaţi din acei ce erau *totdeauna* înaintea regelui, cari se aflau în cetate; şi pre secretarul mai marelui oastei, care scrià la oaste pre poporul ţării, şi şasăzeci din bărbaţi din poporul ţării, cari se aflau în cetate. 26 Şi luându-i Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti,* îi duse la regele Babilonului, în Ribla. 27 Şi-i lovì regele Babilonului, şi-i omorî în Ribla în pământul Hamatului. Aşà se strămută Iuda din pământul său.

28 [q] Acesta *este* poporul, pre care l-a strămutat Nebucodonosor; în [r] anul al şaptelea *el a strămutat* [s] trei mii şi douăzeci şi trei de Iudei; 29 *lar* [t] în anul al optsprezecelea al lui Nebucodonosor a strămutat din Ierusalim opt sute treizeci şi două de suflete; 30 În anul al douăzeci şi treilea al lui Nebucodonosor, Nebuzar-Adan, capul gardei, a strămutat dintre Iudei şapte sute patruzeci şi cinci de suflete; toate sufletele *au fost preste tot* patru mii şi şase sute.

Prinsoarea lui Iehoiakim se uşurează de Evil-Merodac.

31 [u] Iar în anul al treizeci şi şaptelea al strămutării lui Iehoiakin, regele lui Iuda, în a douăsprezecea lună, la douăzeci şi cinci a lunei, Evil-Merodac, regele Babilonului, în anul ce *începù* a domnì, [v] înalţă capul lui Iehoiakin, regele lui Iuda, şi l-a scos din casa închisoarei. 32 Şi cu bunăvoinţă i-a vorbit, şi a pus scaunul său d'asupra scaunului regilor ce *erau* cu dânsul în Babilon. 33 Şi a schimbat vestmintele cele de închisoare: [x] şi el mâncà pâne înaintea lui totdeauna în toate zilele vieţei sale. 34 Şi hrana lui, hrană necurmată, i-se dădù din partea regelui Babilonului pe fiecare zi până la ziua morţii lui, în toate zilele vieţii sale.

PLÂNGERILE LUI IEREMIA.

Elegia I[a]. Înjosirea Ierusalimului, şi păcatele şi suferinţele poporului.

1 Cum şeade singuratică cetatea cea avută de popoare! [a] Ajuns-a ca o văduvă, cea mare între popoare! [b] Doamna ţărilor făcutu-s'a birnică! 2 Chiar şi [c] noaptea [d] plânge, şi lacrimile ei *cad* pe obrajii ei, *Şi* [e] nu este cine să *o* mângâie [f] din câţi o iubiau; Toţi amicii ei cu necredincioşie purtatu-s'au cu ea;

---

k Esod. 27. 3. *l* 1 Reg. 7. 47. *m* 1 Reg. 7. 15. | *n* 1 Reg. 7. 20. *o* 2 Reg. 25. 18. *p* Cap. 21. 1. | *q* 2 Reg. 24. 2. *r* 2 Reg. 24. 12. *s* 2 Reg. 24. 14. | *t* Cap. 39. 9. *u* 2 Reg. 25. 27, 28, 29, 30. | *v* Fac. 40.13,20. *x* 2 Sam. 9 13. — | PLANGERILE. *Capul 1.* *a* Isa. 47. 7, 8. | *b* Ezra. 4. 20. *c* Ier. 13. 17. *d* Iov 7. 3. | *e* Ier. 4. 30. *f* Vers. 9. 16, 17, 21.

făcătu-i-s'au inamici. 3 *Din loc în loc* [g]strămută-se Iuda, pentru suferință și servire grea; [h]El locuește printre popoare, nu află odihnă; Toți câți îl urmăriau, ajunsu-l-au în strâmtorile *lui*. 4 Căile Sionului bocesc, căci nu *este* nimenea *care* să vină la sărbători; Toate porțile lui sunt pustiite; preoții săi suspin, Fecioarele lui sunt întristate. și el însuși *este* plin de amărăciune. 5 Protivnicii lui [i]ajuns-au capii *lui*, inamicii *lui* prosperează; Căci Domnul l-a întristat [j]pentru mulțimea fărădelegilor lui; [k]Pruncii săi dusu-s'au prinși înaintea inamicului. 6 Și luatu-s'a dela fiica Sionului toată mărirea ei: Mai marii săi ajuns-au asemenea cerbilor, *cari* nu află pășune, Și fug fără de putere înaintea gonașului. 7 Ierusalimul în zilele lui de suferință și de ticăloșie aduce-și aminte De toate cele plăcute, ce erau în zilele cele de mai nainte. Când a căzut poporul său în mâna inamicului, și nu *crà* cine să-i ajute, Văzutu-l-au și râs-au de peirea lui. 8 [l]Păcătuit-a greu Ierusalimul; deaceea ajuns-a de ură; Desprețuitu-l-au toți câți l-au cinstit, căci[m] au văzut goliciunea lui; El însuși suspină, și se întoarce îndărăt. 9 Necurățenia lui *lăsat-o-au* în poalele lui; [n]Nu și-a adus aminte de sfârșitul său; Deaceea s'a înjosit până în atâta, și [o]nu *este* cine să-l mângâie. Vezi, o Doamne, suferința mea; căci inamicul *se* îngâmfează. 10 Întins-a inamicul mâna sa preste [p]toate cele mai plăcute ale lui: Da, văzut-a pre [q]popoare întrând în templul său, De care tu ai zis, [r]să nu între în adunarea ta. 11 Suspină tot poporul său [s]căutându-și pânea, Datu-și-au toate cele prețioase ale lor pentru hrană, ca să prindă la suflet. Caută, Doamne, și vezi cât de desprețuit am ajuns. 12 Au nu vă *pasă* nimica, vouă tutulora câți treceți *pe cale*? Căutați și vedeți. [t] de este durere asemenea cu durerea mea, care mi s'a făcut, Cu care *m*'a întristat Domnul în ziua aprinderii mâniei sale. 13 Aruncat-a din înălțime foc în oasele mele, care le-a cuprins; [u]Intins-a mreje picioarelor mele, întorsu-m'a îndărăt: Făcutu-m'a nemângâiat, bolnav toată ziua. 14 [v]Jugul fărădelegilor mele strânsu-s'a cu mâna sa; împletitu-s'au; *Și* pusu-s'au pe grumazul meu; scăzut-a puterea mea, Datu-m'a Domnul în mâni, *din care* nu pot să scap: 15 Răsturnat-a Domnul pre toți puternicii mei în mijlocul meu; Chemat-a asupră-mi o adunare, care să sfărâme pre tânării mei; [x]Călcat-a, *ca* în teasc, Domnul pre fecioara, fiica lui Iuda. 16 Deaceea plâng; [y]ochii mei, ochii mei isvoresc lacrimi; Căci departe de mine este [z]mângâietorul, care să răcorească sufletul meu; Fiii mei sunt nemângâiați, căci inamicul a învins. 17 [a]Sionul întinde mâinile sale, și [b]nu *este* cine să-l mângâie: Domnul chemat-a asupra lui Iacob pe inamicii săi de jur împrejur: De ură ajuns-a Ierusalimul între ei. 18 [c]Drept este Domnul, căci [d]răsculatu-m'am împotriva cuvântului său. Ascultați, popoarelor toate, și vedeți durerea mea! Fecioarele mele, și tânării mei dusu-s'au prinși. 19 Strigat-am pe iubiții mei, *dar* [e]ei m'au amăgit; Murit-au în cetate preoții mei și bătrânii mei, [f]Deși li s'a căutat hrană, ca să prindă la suflet. 20 Caută, Doamne! căci sunt în strâmtorare; [g]ard mărunțaele mele: Inima mea se bate în mine, căci am fost răsculător. Afară *mă* ucide sabia, în casă ciuma. 21 Aude-se, cum suspin, *dar* nu *este* cine să mă mângâie; Toți inamicii mei auzit-au nenorocirea mea, *și* s'au bucurat, că tu ai făcut *aceasta*. Fă să vie ziua, în *care* tu ai proclamat ca ei să fie asemenea mie. 22 Să vie înaintea ta toată răutatea lor; Și fă-l cum ai făcut și mie pentru toate fărădelegile mele; Căci multe *sunt* suspinurile mele, și bolnavă *este* inima mea.

---

g Ier. 52. 27. *h* Deut. 28.64,65. *i* Deut. 28.43,44. Ier. 30. 14 15. *k* Ier. 52. 28. *l* 1 Reg. 8. 46. *m* Ier. 13. 22, 26. *n* Deut. 32 29. *o* Vers. 2. 17, 21. *p* Vers. 7. *q* Ier. 51. 51. *r* Deut. 23. 3. *s* Ier. 38. 9. *t* Dan. 9. 12. *u* Ezec. 12. 13. *v* Deut. 28. 48. *x* Isa. 63. 3. *y* Ier. 13. 17. *z* Vers. 2. 9. *a* Ier. 4. 31. *b* Vers. 2. 9. *c* Neem. 9. 33. *d* 1 Sam: 12. 14. *e* Ier. 30. 14. *f* Vers. 11. *g* Iov 30. 27. —

Elegia II-a. Împresurarea şi foametea, cuprinderea şi surparea Ierusalimului.

2 Cum Domnul în mânia sa a acoperit cu nour pe fiica Sionului! [a]*Cum* a aruncat din cer pe pământ [b]mărirea lui Israel, Şi nu şi-a adus aminte în ziua mâniei sale [c]de aşternutul picioarelor sale! 2 Domnul a pierdut toate locaşurile lui Iacob, şi [d]nu *le*-a cruţat; Surpat-a în mânia sa *toate* întăririle fiicei lui Iuda: Aruncatu-*le*-a la pământ. [e]pângărit-a regatul şi pe mai marii lui. 3 Frânt-a în aprinderea mâniei *sale* toată puterea lui Israel: [f]Întors-a îndărăt dreapta sa de dinaintea inamicului: [g]Şi s'a aprins asupra lui Iacob, ca para focului, *care* mistue de jur împrejur. 4 [h]Întins-a arcul său ca un inamic, încordatu-s'a dreapta sa ca un protivnic, Şi a ucis [i]tot *ce era* plăcut ochilor în cortul fiicei Sionului: Vărsat-a mânia sa ca un foc. 5 [j]Făcutu-s'a Domnul ca un inamic, pierdut-a pe Israel. [k]Pierdut-a toate palaturile sale: stricat-a întăririle sale, Şi a înmulţit fiicei lui Iuda suspinul şi gemetul. 6 A [l]răsturnat şi îngrădirea sa, [m]ca pre a unei grădini, stricat-a locul întrunirilor sale: [n]Făcut-a Domnul să se uite în Sion sărbătoarea şi sabatul: În urgia mâniei sale lepădat-a şi pe rege şi pe preot. 7 Lepădat-a *dela sine* Domnul altarul său, urît-a templul său; Dat-a în mânile inamicilor zidurile palaturilor sale: [o]Scos-au strigăte în casa Domnului, ca în ziua sărbătorii: 8 Domnul hotărîtu-s'a să strice zidul fiicei Sionului, [p]Întins-a funie, mâna nu şi-a tras dela pierderea *ei*; A făcut să bocească zidul de dinafară şi zidul *din* lăuntru: amândouă s'au nimicit. 9 Cufundatu-s'au porţile lui în pământ; nimicit-a şi a [q]sfărâmat zăvoarele lui; [r]Regele lui şi mai marii săi *sunt* între popoare, [s]Legea nu *mai este*, [t]nici profeţii lui nu *mai* văd viziuni dela Domnul. 10 Bătrânii fiicei Sionului [u]şed la pământ în tăcere; [v]Presărat-au cenuşă pe capul lor, [x]încinsu-s'au cu saci: Fecioarele Ierusalimului plecat-au capetele lor spre pământ. 11 [y]Ochii mei pier de lacrimi, [z]măruntaiele mele ard, *şi* [a]ficatul meu vărsatu-s'a la pământ De sfărâmarea fiicei poporului meu: Căci [b]copiii şi sugătorii leşinat-au în uliţele cetăţii. 12 Zis-au către mumele lor: „Unde *este* grâul şi vinul? Când au leşinat în uliţele cetăţii, ca răniţii, Când vărsau sufletul lor în sânul mumelor lor. 13 Cum să-ţi mărturisesc de bine? [c]Cu ce să te aseamăn, fiică a Ierusalimului? Cu cine să te alăturez, ca să te mângâi, fecioară, fiica Sionului? Căci sfărâmarea ta *este* mare, ca marea: cine poate să te vindece? 14 [d]Profeţii tăi văzut-au pentru tine *viziuni* deşerte şi amăgitoare. Şi n'au [e]descoperit fărădelegea ta, ca să oprească strămutarea ta; Ci văzut-au pentru tine viziuni deşerte şi amăgitoare. 15 [f]Toţi trecătorii pe cale [g]bătutu-şi-au în palme, Şnerat-au, şi [h]dat-au din capete fiicei Sionului, *zicând*: „Aceasta-*i* cetatea, care se numì: [i]Desăvârşirea frumuseţei, bucuria a tot pământul!“ 16 [j]Deschisu-şi-au asupră-ţi gura lor toţi inamicii tăi, Şnerat-au, şi scrâşnit-au din dinţi, zicând: [k]„Am înghiţit-*o*: Cu adevărat aceasta-*i* ziua, pre care am aşteptat-o, am aflat-*o*, [l]am văzut-*o*.“ 17 Domnul a făcut ce el a[m]hotărît; a împlinit cuvântul său, pe care din vechime l-a poruncit, [n]Nimicit-a şi n'a cruţat, şi făcut-a pre inamic [o]să se bucure de tine: Ridicat-a puterea apăsătorilor tăi. 18 Inima lor strigat-a către Domnul: [p]O zid al fiicei Sionului! [q]Să verşi lacrimi ziua şi noaptea, ca un părău; Odihnă să nu afli, lumina ochilor tăi să nu înceteze *de a plânge*! 19 Scoală-te, [r]strigă noaptea, când străjile încep: [s]Varsă inima ta, ca o apă, înaintea feţii Domnului; Ridică

Capul 2.
a Mat. 11. 23.
b 2 Sam. 1. 19.
c 1 Cron 28. 2.
d Vers. 17. 21.
e Ps. 89. 39.
f Ps. 74. 11.
g Ps 89. 46.
h Isa. 63. 10.
i Ezec. 24. 25.
j Vers. 4.
k 2 Reg. 25. 9.
l Ps. 80 12.
m Isa 1. 8.
n Zef. 3. 18.
o Ps. 74. 4.
p 2 Reg. 21. 13.
q Ier. 51. 30.
r Deut 28. 36.
s 2 Cron. 15. 3.
t Ps. 74. 9.
u Iov 2. 13.
v Iov 2. 12.
x Isa. 15. 3.
y Ps. 6. 7.
z Cap. 1. 20.
a Iov 16. 13.
b Vers. 19.
c Dan. 9. 12.
d Ier. 2 8.
e Isa. 58. 1.
f 1 Reg. 9. 8.
g Ezec. 25. 6.
h 2 Reg. 19. 21.
i Ps 48. 2.
j Iov 16. 9, 10.
k Ps. 56. 2.
l Ps. 35. 21.
m Lev. 26 16,etc.
n Vers. 2.
o Ps. 38. 16.
p Vers 8.
q Ier. 14. 17.
r Ps. 119. 147.
s Ps. 62, 8.

spre dânsul mâinile tale pentru viaţa prunciloru tăi. [t] Cari lâncezesc de foame [u] prin unghiurile tutulor uliţelor. 20 Caută Doamne! şi vezi cui ai făcut astfel; [v] Să mănânce femeile fructul *mitrei* lor, pe prunci din faşa *lor*? [x] Să fie uciși în templul lui Dumnezeu preot şi profet? 21 [y] Copilul şi bătrânul zac la pământ pe uliţă; Fecioarele mele şi tânării mei au căzut de sabie: [z] Ucisu-*i*-ai în ziua mâniei tale, junghiatu-*i*-ai fără cruţare. 22 Chemat-ai pre [a] apăsătorii mei din toate părţile, ca într'o zi de sărbătoare. Şi nimenea n'a fost mântuit, nici n'a scăpat în ziua mâniei Domnului: [b] Pre acei ce i-am înfăşat şi i-am crescut nimicitu-i-a inamicul meu.

Elegia III^a. Durerile lui Ieremia pentru suferinţele sale şi ale poporului său şi mângâierea sa.

3 Sunt omul, *care* a văzut suferinţa supt varga mâniei sale: 2 Condusu-m'a, şi *m'*a făcut să umblù *în* întunerec, şi nu *în* lumină; 3 Cu adevărat, el întorsu-s'a asupră-mi; întins-a *asupră-mi* mâna sa pe toată ziua. 4 [a] Învechit-a carnea mea şi pielea mea; [b] sfărâmat-a oasele mele. 5 Zidit-a *val* în juru-mi, încunjuratu-m'a cu amărăciune şi suferinţă: 6 [c] Pusu-m'a în întunerec, ca pre cei morţi de demult. 7 [d] Îngrăditu-m'a, ca să nu mai ies: îngreuiat-a lanţul meu. 8 Chiar [e] când strig şi mă rog, opreşte ruga mea. 9 Astupat-a cu pietrii cioplite căile mele, strâmbat-a cărările mele. 10 [f] *Făcutu-s'a* mie, ca ursul la pândă, *şi ca* leul în ascunzătorile *sale*. 11 Abătut-a căile mele, şi [g] m'a sfâşiat, făcutu-m'a nemângâiat. 12 Întins-a arcul său, şi [h] pusum'a de ţintă săgeţei. 13 Înfipt-a în rărunchii mei [i] săgeţile tolbei sale. 14 Ajuns-am [j] de râs la tot poporul meu, *şi* de [k] cântecul lor toată ziua. 15 [l] Săturatu-m'a de amărăciune, îmbătatu-m'a cu pelin. 16 Şi sdrobitu-mi-a dinţii [m] cu pietrii; acoperitu-m'a cu cenuşă. 17 Şi sufletul meu este departe de pace, uitat-am fericirea. 18 [n] Şi zisu-*mi*-am: Pierdutu-s'a încrederea mea şi speranţa mea în Domnul. 19 Aducerea aminte de strâmtorarea mea şi de mişelia mea *este ca* [o] pelinul şi fierea! 20 Aduce-şi aminte sufletul meu *de ele*, şi el este sdrobit în lăuntrul meu. 21 Atâta mai am la inimă, deaceea şi sper. 22 [p] Îndurarea Domnului *este*, că m'am fost stins de tot, că mila sa încă nu s'a scurs. 23 Ea se înnoeşte [q] pe toată dimineaţa: mare *este* credincioşia ta. 24 Domnul *este* [r] moştenirea mea, zisu-şi-a sufletul meu: deaceea voiu sperà într'însul. 25 Bun *este* Domnul pentru cei [s] ce-l aşteaptă, pentru sufletul *ce*-l caută. 26 Bine *este* a sperà [t] şi a aşteptà în linişte mântuirea Domnului. 27 [u] Bine *este* pentru om, să poarte jugul în tânăreţea sa; 28 [v] Să şează şi să tacă, căci i-l-a pus *Dumnezeu*; 29 [x] Să pună gura sa în ţărână, de este vr'o speranţă: 30 [y] Să-şi deà obrazul la cel ce-l loveşte: să se îndestuleze de ocară. 31 [z] Căci Domnul nu lapădă pentru totdeauna: 32 Ci de întristează, apoi şi miluieşte după mulţimea îndurării sale. 33 Căci [a] nici strâmtorează, nici întristează bucuros pre fiii oamenilor. 34 Când se calc în picioare toţi cei încătuşaţi ai pământului: 35 Când se strâmbătăţeşte dreptul omului înaintea feţei celui Prea Înalt: 36 Când se nedreptăţeşte un om în judecată: [b] Domnul au nu vede *aceasta*? 37 Cine [c] zice: „Să se facă", fără ca Domnul să nu poruncească? 38 An [d] răul şi binele nu ies din gura celui Prea Înalt? 39 [e] De ce deci ar murmurà omul ce trăieşte, [f] omul pentru pedeapsa păcatelor sale? 40 Să căutăm căile noastre, să le cercetăm, şi să ne întoarcem la Domnul. 41 [g] Să înălţăm inimile cu mâinile *noastre* spre Dumnezeu în cer, *zicând:* 42 [h] Păcătuit-am.

---

t Vers 11. *u* Isa. 51. 20. *v* Lev. 26. 29 *x* Cap. 2. 13, 16. *y* 2 Cron. 36. 17. | *z* Cap. 3. 43. *a* Ps. 31. 13. *b* Osea. 9. 12, 13 | — | *Capul 3.* *a* Iov 16. 8. *b* Ps. 51. 8. *c* Ps. 88. 2, 6. *d* Iov 3. 23. | *e* Iov 30. 20. *f* Iov 10. 16. *g* Osea. 6. 1. *h* Iov 7. 20. *i* Iov 6. 4. *j* Ier. 20. 7. | *k* Iov 30. 9. *l* Ier. 9. 15. *m* Prov. 20. 17. *n* Ps. 31. 22. *o* Ier. 9. 15. *p* Mal. 3. 6. | *q* Isa. 33. 2. *r* Ps. 16. 5. *s* Ps. 130. 6. *t* Ps. 37. 7. *u* Ps. 94. 12. *v* Ier. 15. 17. | *x* Iov 42. 6. *y* Isa. 50. 6. *z* Ps. 94. 14. *a* Ezec. 33. 11. *b* Hab. 1. 13. *c* Ps. 33. 9. | *d* Iov 2. 10. *e* Prov. 19. 3. *f* Mic. 7. 9. *g* Ps. 86. 4. *h* Dan. 9. 5

răsculatu-ne-am; și nu ne-ai iertat. 43 Învălitu-te-ai cu mânia și ne-ai urmărit; [i] omorîtu-*ne*-ai fără cruțare. 44 Învălitu-te-ai cu nouri, [j] ca să nu străbată la tine rugăciunea *noastră*. 45 Făcutu-ne-ai *ca* [k] gunoiu și lepădătură între popoare. 46 [l] Toți inamicii noștri deschis-au gura lor asupră-ne. 47 [m] Frica și cursa, [n] pustiirea și nimicirea venit-au asupră-ne. 48 [o] Râuri de apă varsă ochiul meu pentru nimicirea fiicei poporului meu. 49 [p] Ochiul meu lăcrimează, și nu se oprește, și nu află odihnă, 50 Până când Domnul din cer [q] se va uità și va privì. 51 Ochiu-mi mă întristează pentru toate fiicele cetății mele. 52 Urmăresc-u-mă inamicii mei [r] fără cuvânt, ca pre o pasăre. 53 Nimicit-au viața mea [s] în groapă, [t] aruncând cu pietri asupră-mi. 54 [u] Revărsatu-s'au apele preste capul meu: [v] zis-am: „Sunt pierdut!“ 55 [x] Eu chem numele tău, Doamne, din groapa cea mai adâncă. 56 [y] Auzi vocea mea, nu ascunde urechea ta dela chemarea mea, dela strigarea mea. 57 În ziua, *în care* te chem, [z] apropie-te; zi: „Nu te teme.“ 58 [a] Apără, Doamne, dreptatea mea; [b] mântuie viața mea. 59 Vezi, Doamne, nedreptatea, *ce* mi-*se face*; [c] judecă judecata mea. 60 Vezi toate răsbunările lor, toate uneltirile lor asupră-mi. 61 Auzi, Doamne, ocările lor, toate [d] uneltirile lor asupră-mi; 62 Cuvintele celor ce s'au sculat asupră-mi, planurile lor asupră-mi în toată ziua. 63 Caută, când ei [e] șed și când se scoală, [f] eu *sunt* de cântecul lor. 64 [g] Răsplătește-le, Doamne, după lucrul mânilor lor. 65 Dă-le învârtoșare din inimă, blestemul tău asupră-le! 66 Urmărește-i cu mânie, și stârpește-i de supt cerurile Domnului.

Elegia IV[a]. Mizeria feluritelor clase ale poporului.

4 Cum s'a întunecat aurul! *cum* s'a schimbat aurul cel fin! *Cum* pietrile templului s'au împrăștiat [a] prin colțurile uliților! 2 Cum fiii cei scumpi ai Sionului, cari ca aurul cel mai curat erau prețuiți, S'au socotit [b] ca vasele de lut, lucru al mânilor olarului! 3 Chiar și bălaurii apleacă țâțele, și alăptează puii lor; *Dar* fiica poporului meu *făcutu-s'a* crudă [c] ca struții deșertului. 4 [d] Limba sugătorului de sete lipitu-s'a de cerul gurei sale! [e] Cerut-au pâne pruncii, dar nu *era* nici cine să le o rupă. 5 Cei ce mâncau bucate alese, pierit-au pe ulițe; Cei crescuți în purpură [f] îmbrățișat-au grămăzile de gunoiu. 6 Și pedeapsa fărădelegii fiicei poporului meu mai mare este decât pedeapsa păcatului Sodomei, Care [g] surpatu-s'a într'o clipă, fără ca mână *de om* să se fi ostenit pentru aceasta. 7 Mai marii *săi* mai curați erau decât omătul, mai albi decât laptele, Mai strălucitor cu chipul decât mărgeanul, și fața lor decât safirul; 8 *Dar acum* [h] întunecatu-s'a fața lor mai mult decât negreala; pe uliță nu se mai cunosc; [i] Lipitu-s'a pielea lor de oasele lor; uscatu-s'a, ajuns-a ca lemnul. 9 Cei uciși de sabie mai norociți sunt decât cei uciși de foame; Căci aceștia pierit-au încetul cu încetul, străpunși *de lipsa* roadelor câmpului. 10 [j] Mânile femeilor [k] celor duioase fiert-au pre copiii lor; Fostu-le-au [l] spre mâncare în *timpul* sfărâmărei fiicei poporului meu! 11 Domnul îndestulatu-și-a mânia, [m] vărsat-a aprinderea mâniei sale, Și în Sion [n] aprins-a foc, ce a mistuit temeliile lui. 12 Nu au crezut regii pământului și toți locuitorii lumei, Că va întrà apăsătorul și inamicul în porțile Ierusalimului. 13 *Întâmplatu-s'a aceasta* [o] pentru păcatele profeților săi, *și* pentru fărădelegile preoților săi, [p] Cari vărsau sângele celor drepți în mijlocul lui. 14 Rătăcitu-s'au ca orbii în uliți, [q] mânjitu-s'au cu sânge, [r] încât nimenea nu *mai* putù să se atingă de vestmintele lor. 15 „Dați-

i Cap. 2.2,17,21. *j* Vers. 8. *k* 1 Cor. 4. 13. *l* Cap. 2 16. *m* Isa. 24. 17. *n* Isa. 51. 19 | *o* Ier. 4. 19. *p* Ps. 77. 2. *q* Isa. 63. 15. *r* Ps. 35. 7 19. *s* Ier. 37. 16. | *t* Dan. 6. 17. *u* Ps. 69. 2. *v* Ps. 31. 22. *x* Ps. 130. 1. *y* Ps. 3. 4. | *z* Iac. 4. 8. *a* Ps. 35. 1. *b* Ps. 71. 23. *c* Ps. 9. 4. *d* Ier. 11. 19. | *e* Ps. 139. 2. *f* Vers. 14. *g* 2 Tim. 4. 14. — *Capul 4.* *a* Cap. 2. 19. | *b* Isa. 30. 14. *c* Iov 39. 14, 16. *d* Ps. 22. 15. *e* Cap. 2. 11,12. *f* Iov 24. 8. *g* Fac. 19. 25. | *h* Nah. 2. 10. *i* Ps. 102. 5. *j* Cap. 2. 20. *k* Isa. 49. 15. *l* Deut. 28. 57. *m* Ier. 7. 20. | *n* Deut. 32. 22. *o* Ier. 5. 31. *p* Mat. 23.31,37. *q* Ier. 2. 34. *r* Num. 19. 16. *s* Lev. 13 45.

vă îndărăt. [s]necuraţilor!“ strigau către dânşii: daţi-vă îndărăt, daţi-vă îndărăt! nu vă atingeţi *de noi!* *Şi* când fugiau şi rătăciau, zisu-s'a între popoare: „Să nu mai locuiască *cu noi*.“ 16 Mânia Domnului i-a împrăştiat, *şi* el nu mai caută spre dânşii; [t]Nu caută la faţa preoţilor, nu miluesc pre cei bătrâni. 17 Şi pre când încă eram, [u]ochii noştri lâncezit-au după zădarnicul nostru ajutător; Pre când *încă* speranţă aveam, speram într'un popor, *ce* nu puteà să *ne* mântuie. 18 [v]Ei pândesc paşii noştri, ca să nu umblăm pe uliţele noastre; Apropiatu-s'a sfârşitul nostru, zilele noastre s'au împlinit, da, [x]venit-a sfârşitul nostru. 19 Următorii noştri sunt mai uşori decât vulturii cerului; Urmăritu-ne-au prin munţi, pânditu-ne-au în pustiiu. 20 Suflarea nărilor noastre, unsul Domnului, prinsu-s'a în groapele lor, *Acela* de care ziceam: „Supt umbra lui vom trăi între dopoare.“ 21 Bucură-te şi desfătează-te, fiica Edomului, ceeace locueşti în pământul Uz! Trece-va şi la tine cupa; îmbăta-te-vei, şi te vei desgoli. 22 Fiică a Sionului! pedeapsa fărădelegii tale împlinitu-s'a, el nu te va mai strămută; *Dar* va pedepsì fărădelegea ta, fiica a Edomului, descoperì-va păcatele tale.

Elegia V-a. Poporul plânge păcatele şi suferinţele sale, şi se roagă pentru îndurare.

5 [a]Adu-ţi aminte, Doamne, de cele ce s'au făcut cu noi: Caută, şi vezi [b]ocara noastră. 2 [c]Moştenirea noastră întorsu-s'a la alţii. Casele noastre la străini. 3 Ajuns-am orfani, fără de părinţi, Mumele noastre, văduve. 4 Pe bani băut-am apa noastră; Cumpăratu-ne-am lemnele noastre, 5 [d]Până la grumaz ne urmăresc: Ne ostenim, *si* nu avem odihnă. 6 [e]Întins-am mâna *noastră* [f]*la* Egipteni. *La* Asirieni, ca să ne îndestulăm de pâne. 7 [g]Păcătuit-au părinţii noştri, şi [h]nu *mai sunt*, Şi noi purtăm fărădelegile lor. 8 [i]Servii stăpânesc asupră-ne; Nu *este* cine să *ne* răpească din mâna lor. 9 Ne aducem pânea *cu preţul* vieţii noastre. De teama săbiei pustiului. 10 Ca un cuptor arde [j]pielea pe noi, De aprinderea foamei. 11 [k]Silit-au femeile *noastre* în Sion, *Şi* fecioarele în cetăţile lui Iuda. 12 Mai marii *noştri* spânzuratu-s'au de ei, [l]Feţele bătrânilor n'au cinstit. 13 Tânării fost-au puşi [m]să râşnească, Şi copii au căzut supt *povara* lemnelor. 14 Bătrânii încetat-au *de a şedeà* în judecată, *Şi* tânării de a *mai* cântà. 15 Încetat-a bucuria inimelor noastre; Danţurile noastre prefăcutu-s'au în bocet. 16 Căzut-a [n]cununa *depe* capul nostru; Vai de noi! căci am păcătuit. 17 Deaceea [o]bolnavă este inima noastră, [p]Deaceea ochii noştri s'au întunecat, 18 Pentru muntele Sionului, ce este pustiu; Preumble-se vulpile în el. 19 Doamne, tu tronezi în veci: Tronul tău *este* din neam în neam. 20 Dece să ne uiţi pentru totdeauna? Să ne părăseşti atâta timp? 21 Întoarce-ne, Doamne, la tine, Şi ne vom întoarce; înnoieşte zilele noastre, ca mai nainte. 22 Lepădatu-ne-ai cu totul: Mâniatu-te-ai asupră-ne foarte.

CARTEA LUI EZEKIEL.

Arătarea măririi lui Dumnezeu asupra Cheruvimilor.

1 În anul al treizecelea, în *luna* a patra, la cinci a lunei, pe când eram cu cei prinşi [a]lângă râul Chebar, [b]deschisu-s'a cerul, şi am văzut [c]vizionni dumnezeeşti. 2 În *ziua* a cincea a lunii, care *erà* anul al cincelea al [d]prinsorii regelui Iehoia-

[t] Cap. 5. 12. [u] 2 Reg. 24. 7. [v] 2 Reg 25. 4.5. [x] Ezec. 7. 2, 3 6.

Capul 5. [a] Ps. 89. 50, 51. [b] Ps. 79. 4.

[c] Ps. 79. 1. [d] Deut. 28 48. [e] Fac. 24. 2.

[f] Osea. 12. 1. [g] Ier. 31. 29. [h] Fac. 42. 13. [i] Neh. 5. 15.

[j] Iov. 30. 30. [k] Isa. 13. 16. [l] Isa. 47. 6. [m] Judc. 16. 21.

[n] Iov 19. 9. [o] Cap. 1. 22. [p] Ps. 6. 7. —

EZECHIEL. — *Capul 1.* [a] Vers. 3.

[b] Mat. 3. 16. [c] Cap. 8. 3. [d] 2 Reg. 24. 12, 15.

chin, 3 A fost cuvântul Domnului către Ezekiel, profetul, fiul lui Buzi, în pământul Chaldeilor, lângă râul Chebar. și acolo [e] mâna Domnului a fost asupră-i.

4 Am văzut, și iată, un vârtej venià [g] dela meazănoapte, un nour mare, și focul înlănțuindu-se; și în jurul nourului *erà* strălucire, și în mijlocul focului ca coloarea arămii de aur.

5 [h] Și în mijlocul lui *se vedeà* chipul al patru animale. Și [i] aceasta *erà* privirea lor: aveau [j] chip de om. 6 Și fiecare aveà patru fețe, și fiecare din ele aveà patru aripi. 7 Și picioarele lor *erau* picioare drepte; și talpa picioarelor lor *semânà* cu talpa copitei vițelului; și scânteiau [k] ca coloarea arămii strălucitoare. 8 [l] Și *aveau* mâni de om supt aripele lor la *toate* patru părțile lor; și *toate* patru aveau fețe și aripi. 9 [m] Aripele lor se prindeau una de alta; *și* [n] mergând nu se înturnau, *ci* fiecare mergeà drept înainte. 10 Cât pentru [o] chipul fețelor lor, toate patru [p] aveau *câte* o față de om; [q] și *aveau câte* o față de leu la dreapta: [r] și *toate* patru la stânga *câte* o față de bou; [s] și *toate* patru aveau *câte* o față de vultur. 11 Așà *erau* fețele lor; și aripele lor *erau* întinse în sus: *câte* două la fiecare se prindeau una de alta, și [t] *câte* două acoperiau corpurile lor. 12 Și [u] mergeau fiecare drept înainte: [v] în cotro *le* erà dat să meargă, [x] mergeau: *și* mergând nu se întorceau. 13 Cât pentru chipul animalelor, privirea lor *erà* asemenea cărbunilor de foc aprinși, [y] ca privirea făcliilor: focul se purtà printre animale: și strălucеà și fulgeri ieșeau din foc. 14 Și animalele, [z] alergând și întorcându-se, [a] *erau* la privire ca fulgerul.

15 Am mai văzut animalele, și iată, *erà* și [b] o roată pe pământ aproape de animale la *toate* patru fețele lor. 16 [c] Privirea roatelor și lucrul lor *erà* [d] ca coloarea de crizolit: *toate* patru un chip aveau; și privirea lor și lucrul lor *erau* ca și cum ar fi roată în roată. 17 Când voiră să meargă, puteau să meargă în *toate* patru laturile lor; [e] *și* mergând nu se învârteau. 18 Iar obezele lor erau așà de înalte, că făceau spaimă; și obezele a *toate* patru roatele *erau* de jur împrejur [f] pline de ochi.

19 Și [g] când animalele mergeau, mergeau și roatele lângă dânsele: și când animalele se înălțau dela pământ, se înălțau și roatele. 20 [h] Unde le erà dat să meargă, ele *acolo* mergeau; *că* într'acolo le erà dat să meargă: și roatele se înălțau împreună cu ele; [i] căci duhul animalelor *erà* în roți. 21 [j] Când mergeau acele, mergeau *și acestea*; și când acelea stăteau, stăteau *și acestea*; și când acelea se înălțau dela pământ, *și* roatele se înălțau împreună cu ele; căci duhul animalelor *erà* în roți.

22 [k] Și chip de boltă *erà* deasupra capetelor animalelor, ca coloarea cristalului strălucitor, întinsă pe deasupra capetelor lor. 23 Și de desuptul bolții aripele *erau*, îndreptate una către cealaltă: fiecare aveà câte două *aripi*, care le acopereau corpurile. 24 [l] Și când umblau, auziam bătaia aripelor lor, [m] ca sunetul de ape puternice, ca [n] tunetul celui Atotputernic; *și* vocea vorbei *lor erà* ca sgomotul oastei; *și* când stăteau, lăsau în jos aripile lor. 25 Și o voce răsunà de deasupra bolții, ce *erà* preste capul lor; când ele stăteau, lăsau în jos aripele lor.

26 Și d'asupra bolții, *ce erà* preste capul lor, se *vedeà* chip de tron, asemenea pietrei de safir, și pe chipul de tron *se vedeà alt* chip, asemenea unui om *ce ședeà* pe tron. 27 Și am văzut ca coloarea de aramă de aur, asemenea unui foc, înlăuntru și împrejur: dela chipul coapselor omului în sus, și dela chipul coapselor lui în jos, văzut-am chipul de foc, ce strălucеà de jur îm-

---

e 1 Reg. 18. 46. *f* Ier. 23. 19. *g* Ier. 1. 14. *h* Apoc. 4 6, etc. *i* Cap. 10 8, etc. *j* Vers. 10. *k* Dan. 10. 6. *l* Cap. 10. 8, 21. *m* Vers. 11. *n* Vers. 12. *o* Apoc. 4. 7. *p* Num. 2. 10. *q* Num. 2. 3. *r* Num. 2. 18. *s* Num. 2. 25. *t* Isa. 6. 2. *u* Vers. 9. *v* Vers. 20. *x* Vers. 9. 17. *y* Apoc. 4. 5. *z* Zech. 4. 10. *a* Mat. 24. 27. *b* Cap. 10. 9. *c* Cap. 10. 9, 10. *d* Dan. 10. 6. *e* Vers. 12. *f* Cap. 10. 12. *g* Cap. 10. 16,17. *h* Vers. 12. *i* Cap. 10. 17. *j* Vers. 19. 20. Cap. 10. 17. *k* Cap. 10. 1. *l* Cap. 10. 5. *m* Apoc 1. 15. *n* Iov 37. 4, 5. —

prejur. 28 Şi *erà* privirea acestei străluciri de jur împrejur asemenea curcubeului, care se face în nour într'o zi de ploaie.

Privirea chipului măririi Domnului *erà* aceasta. Şi văzându-o, căzut-am pe faţa mea. Şi am auzit vocea vorbind:

Chemarea lui Ezekiel ca profet.

2 Şi zis-a către mine: Fiul omului, [a]stai în picioarele tale, şi voiu vorbì cu tine. 2 Şi vorbind cu mine, [b]intrat-à în mine duhul, şi pusu-m'a pe picioarele mele; şi am auzit pre cel ce vorbià cu mine.

3 Şi zis-a către mine: Fiul omului, eu te trimit la fiii lui Israel, către poporul răsculător, care s'a răsculat asupră-mi: [c]ei şi părinţii lor lepădatu-s'au de mine până în ziua de astăzi; 4 [d]*Sunt* fii obraznici şi cu inimă îndărătnică. Eu te trimit la dânşii, şi vei zice către ei: Aşà zice Domnul: 5 [e]Şi ei, sau *te* vor ascultà, sau se vor lăsà, (căci *sunt* o casă răsculătoare), [f]să ştii că un profet a fost între ei.

6 Şi tu, fiul omului, [g]nu te teme de dânşii, şi nu te spăimântà de cuvintele lor; deşi *sunt* către tine [h]pălămizi şi spini, şi *ca* scorpiile: [i]nu te teme de cuvintele lor, nici de faţa lor să nu te înspăimânţi, [j]deşi *sunt* o casă neascultătoare. 7 [k]Şi spune-le cuvintele mele, [l]asculte, sau nu; căci *sunt* neascultători.

8 Iar tu, fiul omului, ascultă aceea ce eu îţi zic: Nu fi neascultător ca această casă neascultătoare; deschide gura ta, [m]şi mănâncă aceea ce-ţi dau. 9 Şi am văzut, şi iată, o mână întinsă spre mine, care ţinea un tuiu de carte. 10 Şi l-a desfăşurat înaintea mea, şi *erà* scris şi în lăuntru şi în afară: şi în el *erau* scrise bociri, plângeri şi văitări.

Dumnezeu dă profetului să mănânce o scrisoare.

3 Şi zis-a către mine: Fiul omului, mănâncă aceeace afli: [a]mănâncă acest tuiu: şi mergi şi vorbeşte casei lui Israel. 2 Deci am deschis gura mea, şi-mi dădù să mănânc acel tuiu. 3 Şi zis-a către mine: Fiul omului, fă să mănânce pântecele tău, şi umple mărunţaiele tale cu acest tuiu, ce-ţi dau. Şi *l*-am [b]mâncat, şi erà în gura mea dulce [c]ca mierea.

4 Şi zis-a către mine: Fiul omului, mergi de te dù la casa lui Israel, şi vorbeşte cuvintele mele către dânşii. 5 Căci nu eşti trimis către un popor adânc la cuvânt şi greu la limbă, *ci* către casa lui Israel: 6 Nu către popoare multe, adânci la cuvânt şi grele la limbă, a cărora cuvinte nu le înţelegi. Cu adevărat, [d]de te-aş trimite către acestea, ele te-ar ascultà. 7 Dar casa lui Israel nu va voì să te asculte, [e]căci pre mine nu voiesc să mă asculte; [f]căci toată casa lui Israel *este* sfruntată şi cu inimă îndărătnică. 8 Iată, am obrăznicia ta asupra obrăznicei lor, şi sfruntarea ta asupra sfruntării lor; 9 Şi făcut-am fruntea ta [g]ca un diamant, mai tare *decât* cremenea: [h]nu te teme de dânşii, şi nu te spăimântà de faţa lor, deşi sunt o casă încăpăţânată.

10 Şi zis-a către mine! Fiul omului, ia în inima ta şi ascultă cu urechile tale toate cuvintele mele, pre care ţi-le voiu zice. 11 Mergi şi te du la cei din prinsoare, la fiii poporului tău, şi le vorbeşte, şi spune-le: [i]Aşà zice Domnul, Dumnezeul, sau *te* ascultă, sau nu.

Ezekiel e răpit în văzduh.

12 Şi [j]m'a ridicat spiritul, şi am auzit d'inapoia mea vuet de cutremur mare, *care zicèà:* „Binecuvântată *fie* mărirea Domnului din locul său.“ 13 Şi *am auzit* bătaia aripelor, animalelor care se loviau una de alta şi duruitul roatelor în acelaşi timp, şi vuet de cutremur mare. 14 Şi [k]m'a ridicat spiritul, şi m'a luat: şi am mers cu amărăciune, şi aprinderea spiritului meu: şi [l]mâna Domnului erà tare preste mine.

Capul 2.	*d* Cap. 3. 7.	*g* Ier. 1. 8, 17.	*k* Ier. 1. 7, 17.
a Dan. 10. 11.	*e* Cap. 3. 11, 26.	*h* Isa. 9. 18.	*l* Vers. 5.
b Cap. 3. 24.	27.	*i* 1 Pet 3. 14.	*m* Apoc. 10. 9.
c Ier. 3. 25.	*f* Cap. 33. 33.	*j* Cap.3.9,26,27.	—

Capul 3.	*c* Ps. 19. 10.	*g* Isa. 50. 7.	*j* Vers. 14.
a Cap. 2. 8, 9.	*d* Mat. 11.21.23.	*h* Ier. 1. 8, 17.	*k* Cap. 8. 3.
b Apoc. 10. 9.	*e* Ioan 15. 20.	*i* Cap. 2. 5. 7.	*l* 2 Reg. 3. 15.
	f Cap. 2. 4.		

Ezekiel e orânduit păzitorul casei lui Israel.

15 Atuncia am venit la cei din prinsoare la Tel-Abib, cari locuiau lângă râul Chebar, [m] și am șezut și eu acolo, unde ședeau ei, și am rămas acolo între dânșii îngrozit șapte zile.

16 Și la sfârșitul celor șapte zile, cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 17 [n] Fiul omului, pusu-te-am [o] păzitor preste casa lui Israel. ascultă deci cuvânt din gura mea și povățuește-i din partea mea. 18 Când zic celui nelegiuit: „Vei murì“, și tu nu-l vestești și nu vorbești, ca cel nelegiuit *să se întoarcă* dela calea sa nelegiută, ca să-și mântuiască viața, acel nelegiuit [p] murì-va în fărădelegea sa; dar din mâna ta voiu cere sângele său. 19 Iar de vei înștiință pre cel nelegiuit, și el nu se va întoarce dela nelegiuirea sa și dela calea sa nelegiuită, el murì-va în fărădelegea sa; [q] dar tu îți vei scăpà sufletul.

20 Așà și dacă [r] cel drept se va abate dela dreptatea sa și va face fărădelege, pune-voiu *piatră de* poticnire înaintea lui, *și* el va murì; dacă nu-l povățuești, el va murì în păcatul său; nu se vor amintì dreptățile, pre care le-a făcut; dar din mâna ta voiu cere sângele său. 21 Dar dacă tu vei înștiință pre cel drept, ca cel drept să nu păcătuiască, și el nu va păcătuì; el va trăì, pentru că a fost înștiințat; și tu îți vei scăpà sufletul.

Profetul vede iarăși mărirea lui Dumnezeu.

22 Și a fost acolo mâna Domnului asupră-mi, și zis-a către mine: Scoală-te, ieși la vale, și acolo voiu vorbì cu tine. 23 Deci m'am sculat și am ieșit la vale; și iată mărirea Domnului stă acolo, ca mărirea, pre care am văzut-o lângă râul Chebar; și am căzut pe fața mea. 24 Și a întrat Duhul în mine, m'a pus pe picioarele mele, și a vorbit către mine, și a zis către mine: Mergi de te închide înlăuntrul casei tale. 25 Și tu, fiul omului, iată pune-te-vor în funii, și te vor legà cu dânsele, ca să nu ieși între ei. 26 Și voiu lipì limba ta de cerul gurei tale, vei fi mut, și nu vei fi pentru dânșii *om* mustrător; căci sunt-o casă neascultătoare. 27 Dar când voiu vorbì către tine, deschide-voiu gura ta, și le vei zice: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Cel ce aude să audă: și cel ce neglijează să neglijeaze; căci sunt o casă neascultătoare.

Împresurarea Ierusalimului descrisă în profeție.

4 Și tu, fiul omului, ia-ți o cărămidă, și pune-o înaintea ta, și sapă pe dânsa o cetate, Ierusalimul. 2 Și pune împresurare în juru-i, zidește întărituri împotriva ei, și ridică val în jurul ei; atuncia pune tabără împotriva ei, și ridică berbeci asupră-i de jur-împrejur. 3 Și ia-ți o placă de fier și o pune *ca* zid de fier între tine și cetatea, și îndreaptă fața ta spre ea, ca *ea* să fie împresurată, și *așà* o vei împresurà. [a] Semn va fi aceasta pentru casa lui Israel.

4 Și tu culcă-te pe coasta stângă, și pune fărădelegea casei lui Israel preste ea; *după* numărul zilelor, ce vei stà culcat pe ea, vei purtà fărădelegea lor. 5 Căci pune-voiu preste tine anii fărădelegii lor, după numărul zilelor, trei sute nouăzeci de zile; și [b] *așà* vei purtà fărădelegea casei lui Israel. 6 Și după ce vei fi împlinit aceste *zile,* culcă-te apoi pe coasta dreaptă; și vei purtà fărădelegea lui Iuda patruzeci de zile; eu pusu-ți-am pentru un an ziua. 7 Și-ți vei întoarce fața spre împresurarea Ierusalimului, și brațul tău *va fi* gol, și vei profeți asupră-i. 8 [c] Și iată, punete-voiu în funii, și nu te vei întoarce depe o coastă pe alta, până nu vei sfârși zilele împresurării. 9 Si ia-ți grâu, orz, bob, linte, meiu și alac, și le pune într'un vas, și fă-ți din acestea pâni; *după* numărul zilelor, ce vei stà culcat pe coastă-ți, trei sute nouăzeci de zile vei mâncà din ele. 10 Și mâncarea, ce vei mâncà, *va fi* cu măsură douăzeci de sicli pe zi; din când în când vei mâncà din ele. 11 Și apă

m Iov. 2. 13. *n* Cap. 33. 7,8,9. | *o* Isa. 52. 8. | *p* Cap. 33. 6, | *q* Isa. 49. 4. 5. | *r* Cap. 18. 24. | *Capul 4* *a* Cap. 12. 6, 11. | *b* Num. 14. 34. | *c* Cap. 3. 25.

vei beà cu măsură. o șesime de hin; *și* vei beà din când în când. 12 Și o vei mâncà. *ca* turte de orz, pre care le vei coace în balega lăpădăturei omului înaintea ochilor lor.

13 Și a zis Domnul: Așà [d]vor mâncà fiii lui Israel pânea lor, spurcată, între popoarele printre care îi voiu împrăștià.

14 Și am zis: [e]Ah! Doamne, Dumnezeule, iată sufletul meu nu s'a spurcat *încă;* căci din tânărețea mea până acum n'am mâncat nici [f]mortăciune și sfâșiată: și nici a întrat în gura mea [g]carne de urîciune.

15 Și zis-a către mine: Iată, îți dau balegă de bou în loc de lăpădătura omului, și cu aceasta vei coace pânea ta.

16 Și zis-a către mine: Fiul omului, iată, eu voiu sfărâmà în Ierusalim toiagul pânei; și vor mâncà pâne cu cumpănă și cu grijă; și vor beà apa cu măsură și cu spaimă. 17 Căci vor duce lipsă de pâne și de apă: și vor căutà unul la altul cu înfiorare, și vor pierì prin fărădelegea lor.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra orașului Ierusalim.

5 Și tu, fiul omului, ia-ți un cuțit ascuțit, briciu de bărbier să-ți iei, [a]și trece-ți-*l* pe cap și pe barbă; și ia-ți o cumpănă cu talgere, și împarte părul; 2 [b]O treime să o arzi în foc în mijlocul [c]cetății, când se vor împlinì [d]zilele împresurării, și o treime să o iei, *și* să o tai cu cuțitul împrejur: și o treime să o împrăștii în vânt: și eu voiu scoate după ea sabie. 3 [e]Și să iei puțini *peri*, și-i leagă la poalele tale. 4 Atuncia din aceștia să mai iei, să-i [f]arunci în mijlocul focului, și să-i arzi cu foc: va ieșì din ei foc în toată casa lui Israel.

5 Așa zice Domnul, Dumnezeul: Aceasta *este* Ierusalimul: *Iată* l-am pus în mijlocul popoarelor, Și țărilor din jurul lui. 6 Dar el răsculatu-s'a *împotriva* judecăților mele, cu mai rea înrăutățire decât a popoarelor. Și *împotriva* așezămintelor mele mai mult decât țările din jurul său, Căci au lăpădat judecățile mele, și așezămintele mele; N'au umblat într'însele. 7 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că v'ați înfuriat mai mult decât popoarele din jurul vostru, Neumblând în așezămintele mele, Și n'ați făcut judecățile mele; Și [g]nici *măcar* după datinele popoarelor din jurul vostru n'ați făcut: 8 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, și eu *sunt* împotriva ta, Și voiu face judecăți în mijlocul tău, înaintea popoarelor. 9 [h]Îți voiu face aceeace n'am mai făcut, Și asemenea căruia nu voiu *mai* face, Pentru toate urîciunile tale. 10 Căci în tine părinții [i]lor mâncă pre fiii *lor;* Și fiii vor mâncà pre părinții lor: Așà îți voiu face judecăți; Și pre rămășița ta o voiu [j]împrăștià în toate vânturile. 11 Deaceea, viu *sunt*, zice Domnul; Cu adevărat, fiindcă tu ai [k]pângărit templul meu cu toți idolii tăi, Și cu toate [l]urîciunile tale; Deci și eu *te* voiu împuținà, [m]Și ochiul meu nu *te* va cruțà, Nici nu mă voiu *mai* îndurà *de tine*: 12 [n]O treime din tine va murì de ciumă, Și va pierì de foame în mijlocul tău; O treime va cădeà de sabie în jurul tău; Și o treime [o]o voiu împrăștià în toate vânturile, Și [p]voiu scoate sabia după ea. 13 Așà [q]se va împlinì mânia mea, Și voiu [r]odihnì furia mea pe ei, Și [s]mă voiu răsbunà: [t]Și vor cunoaște, că eu, Domnul, am zis *aceasta* în râvna mea. 14 Când voiu împlinì mânia mea asupra lor, [u]Te voiu prefăce într'un deșert, Și de ocară între popoarele din jurul tău, În ochii a tot trecătorul. 15 Și *pământul tău* va ajunge [v]de ocară și de batjocură, De învățătură și de groază Popoarelor din jurul tău, Când îți voiu face judecăți În mânie și aprindere și în [x]mustrarea furiei: Eu, Domnul, am zis: 16 Când [y]voiu trimite asupră-le săgețile cele rele ale foametei, Cele stricătoare, Pre care le voiu trimite, ca să

d Osea 9. 3.	*Capul 5.*	*c* Cap. 4. 1.	*g* Ier. 2. 10, 11.	*k* 2 Cron. 36.14.	*o* Ier. 9. 16.	*r* Cap. 21 17.	*v* Deut. 28 37.
e Fapt. 10. 14.	*a* Lev. 21. 5.	*d* Cap. 4. 8, 9.	*h* Plân. 4. 6.	*l* Cap. 11. 21.	*p* Lev. 26. 33.	*s* Deut. 32. 36.	*x* Cap. 25. 17.
f Esod. 22. 31.	*b* Vers. 12.	*e* Ier 40. 6.	*i* Lev. 26. 29.	*m* Cap. 7. 4, 9.	*q* Plân. 4. 11	*t* Cap. 36. 6.	*y* Deut.32.23,24.
g Deut. 14. 3.		*f* Ier. 41. 1. 2.	Lev. 26. 33.	*n* Ier. 15. 2.		*u* Lev. 26.31,32.	—

vă nimicească. Atuncia voiu grămădì foametea asupră-vă, Și vă voiu sfărâmà toiagul pânii. 17 Voiu trimite asupră-vă foamete și fiare rele, Care te vor lipsì de copii; Și ciumă și omorul vor trece prin tine; Și voiu aduce sabie asupră-ți; Eu, Domnul, am zis.

Pustiirea țării plină de idolatrie.

6 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă fața ta spre [b] munții lui Israel, și profețește asupră-le. 3 Și zi: Munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului, Dumnezeului; Așà zice Domnul, Dumnezeul, către munți și către dealuri, Către pârâe și către văi: Iată voiu aduce asupră-vă sabia, Și voiu [c] nimicì înălțimile voastre. 4 Și altarele voastre se vor pustiì, Și chipurile soarelui vostru se vor sfărâmà; Și [d] voiu face să cadă ucișii voștri înaintea idolilor voștri; 5 Și voiu așterne cadavrele fiilor lui Israel înaintea idolilor lor; Și voiu împrăștià oasele voastre În jurul altarelor voastre. 6 În toate locuințele voastre, cetățile vor ajunge deșerturi. Și înălțimile se vor pustiì, *Așà* că altarele voastre se vor pustiì și se vor nimicì, Și idolii voștri se vor sfărâmà și vor încetà, Și chipurile soarelui vostru se vor tăià, Și făpturile *mânilor* voastre vor pierì. 7 Și vor cădeà în mijlocul vostru ucișii; Și [e] veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 8 [f] Dar voiu lăsà o rămășiță, Ca să scape *unii* dintre voi de sabie între popoare, Când vă veți împrăștià prin țări. 9 Și acești scăpați ai voștri își vor aduce aminte de mine Între popoarele, unde vor fi duși prinși. Căci [g] frânge-voiu inima lor cea desfrânată, Care se abătea dela mine, Și pre [h] ochii lor, care desfrânau după idolii lor; Și [i] se vor desgustà de relele, câte au făcut În toate uriciunile lor. 10 Și vor cunoaște că eu *sunt* Domnul, Și *că* nu înzădar am zis, că voiu aduce asupră-le aceste rele. 11 Așà zice Domnul: Bate cu mânile *în coapse*, Și lovește cu piciorul tău, și zi: Vai! pentru toate urîciunile cele cumplite ale casei lui Israel! Căci va cădeà de sabie, de foamete și de ciumă. 12 Cel ce va fi departe va murì de ciumă, Și cel ce va fi aproape va cădeà de sabie; Și cel ce va fi cruțat și va fi împresurat va murì de foamete: Așà voiu împlinì asupră-le furia mea. 13 Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, Când cei uciși dintre dânșii vor zăceà printre idolii lor în jurul altarelor acestora, Pe tot dealul înnalt și pe toate vârfurile munților, Supt tot arborele verde și supt tot stejarul stufos, Locuri, unde aduceau mirosuri plăcute tutulor idolilor lor. 14 Și voiu *mai* întinde mâna mea asupră-le, Și voiu preface pământul *lor* într'un deșert, Mai deșert decât deșertul Diblatei, În toate locuințele lor; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Pedepse îngrozitoare ale lui Dumnezeu asupra Israelului.

7 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând; 2 Și tu, fiul omului, *ascultă*; așà zice Domnul, Dumnezeu, de pământul lui Israel: [a] Sfârșit! venit-a sfârșitul Preste cele patru colțuri ale țării. 3 Acuma *vă venì* sfârșitul asupră-ți: Voiu trimite asupră-ți mânia mea, Și [b] te voiu judecà după urmările tale, Și-ți voiu răsplătì pentru toate urîciunile tale. 4 [c] Ochiul meu nu te va cruțà, Și nu mă voiu îndurà: Ci-ți voiu răsplătì pentru urmările tale, Și urîciunile tale se vor vădì în mijlocul tău; [d] Și veți cunoaște că eu *sunt* Domnul. 5 Așà zice Domnul: Iată răul! vine răul! 6 Vine sfârșitul, vine sfârșitul! Sculatu-s'a asupră-ți! iată, vine! 7 [e] Nenorocirea vine asupră-ți, locuitor al țării! [f] Vine timpul, s'apropie ziua învălmășagului, Iar nu a strigării de bucurie pe munți! 8 Acum pe dată voiu [g] vărsà furia mea asupră-ți, Voiu împlinì mânia mea asupra ta; [h] Și te voiu judecà

Capul 6.
a Cap. 20. 46.
b Cap. 36. 1.
c Lev. 26. 30.
d Lev. 26. 30
e Vers. 13.
f Ier. 44. 28.
g Ps 78. 40
h Num. 15. 39.
i Iov 42. 6.
—

Capul 7.
a Mat. 24. 6 13, 14.
b Vers. 8, 9.
c Cap. 5. 11.
d Cap. 6. 7.
e Vers. 10.
f Zef. 1. 14, 15.
g Cap. 20. 8. 21.
h Vers. 3.

după urmările tale. Şi-ţi voiu răsplăti pentru toate urîciunile tale. 9 [i]Ochiul meu nu te va cruţà, Şi nici nu mă voiu îndurà: După urmările tale îţi voiu răsplătì. Şi urîciunile tale se vor vădì în mijlocul tău: [j]Şi veţi cunoaşte că eu *sunt* Domnul, care *vă* lovesc. 10 Iată, ziua, iată vine! [k]Nenorocirea iveşte-se! Toiagul înfloreşte, sumeţia odrăsleşte! 11 [l]Silnicia a crescut în toiag al fărădelegii! *Nu va rămâneà nimic*, nici din ei, nici din mulţimea lor, nici din sgomotul lor. [m]Şi nici nu *se va face* plângere pentru ei. 12 [n]Vine timpul, apropie-se ziua! Să nu se bucure cel ce cumpără *ţarina*, şi să nu plângă cel ce *o* vinde! Căci mânia *vine* preste toată mulţimea lor. 13 Căci cel ce vinde nu se va mai întoarce la *ţarina* vândută, Chiar de va fi între cei vii: Căci viziunea *este* pentru toată mulţimea lor: *Nimenea* nu se va *mai* întoarce, Şi nimenea, care trăeşte în fărădelegea sa, Nu se va întărì. 14 Ei sună din trâmbiţă, şi toate se gătesc: Dar nimenea nu se va duce la luptă: Căci mânia mea *vine* preste toată mulţimea lor. 15 [o]Afară *va fi* sabie, şi în lăuntru ciumă şi foamete; Cel ce *va fi* la câmp va muri de sabie: Iar pe cel din cetate îl vor mâncà foametea şi ciuma. 16 Şi [p]fugarii lor *deşi* vor scăpà, Dar vor fi pe munţi, ca porumbii văilor, Toţi văitându-se, fiecare pentru fărădelegea sa. 17 Toate [q]mâinile vor slăbì, Şi toate genunchile *ca* apa vor ajunge. 18 Cu saci [r]se vor încinge, Şi [s]groază îi va acoperì: Ruşine *va fi* pe toată faţa, Şi pe toate capetele lor pleşuvie. 19 Lepădà-voiu pe uliţi argintul lor, Şi aurul lor, ajunge-va ca necurăţenie: [t]Argintul şi aurul lor nu va puteà să-i scape În ziua mâniei Domnului: Nu *vor puteà* să satur sufletele lor, şi nu vor puteà să umple corpul lor: Căci ele au fost [u]cauza fărădelegii lor. 20 Şi această podoabă frumoasă a lor prefăcut-o-au în sumeţie, Şi [v]făcut-au din ea chipurile urîciunilor lor *şi* ale idolilor lor: Deaceea şi eu o voiu face să ajungă în necurăţenie pentru ei. 21 Şi o voiu dà în mâna străinilor spre răpire, Şi spre pradă neleguiţilor pământului; Şi o voiu pângărì. 22 Şi voiu întoarce faţa mea dela dânşii: Şi prădătorii vor pângărì templul meu: Vor întrà într'însul, şi-l vor pângărì. 23 Fă lanţ: [x]Căci pământul este plin de vină de sânge, Şi cetatea este plină de silnicie. 24 Deaceea voiu aduce popoarele cele mai rele, Şi vor stăpânì casele lor: Şi voiu face să înceteze sumeţia celor puternici, Şi sfintele lor locuri vor fi pângărite. 25 Nimicirea vine! Vor căutà pace, dar nu *va fi*. 26 [y]Nenorocire preste nenorocire va venì, şi ştire preste ştire va fi: [z]Atuncia vor cere viziune dela profet: Dar pieritâ va fi legea dela preot, Şi sfatul dela cei bătrâni. 27 Regele va jelì, Şi mai marele se va îmbrăcà cu plângerea, Şi mâinile poporului ţării se vor înţepenì. După urmările lor le voiu face, Şi după judecăţile lor îi voiu judecà: Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

O viziune arătând păcatele cele cumplite făcute în Ierusalim, şi judecăţile dumnezeeşti hotărîte poporului.

8 Şi în anul al şeaselea, în a cincea *zi* a lunei a şeasea, precând şedeam în casa mea, şi [a]bătrânii lui Iuda şedeau înaintea mea, [b]mâna Domnului Dumnezeului, căzut-a acolo preste mine. 2 [c]Şi am văzut, şi iată un chip, ca asemănarea focului! Dela asemănarea coapselor lui în jos *era* foc; şi dela coapsele lui în sus *era* ca privirea luminei, [d]ca coloarea arămii aurului. 3 Şi a [e]întins chipul unei mâni, şi m'a apucat de zulufii capului meu, şi [f]ridicându-mă Duhul între pământ şi cer, [g]adusu-m'a în viziunile lui Dumnezeu la Ierusalim, la uşa porţii de dinlăuntru ce caută spre meazănoapte, [h]unde *era* scaunul ido-

i Vers. 4. *j* Vers. 4. *k* Vers. 7. *l* Ier. 6. 7. *m* Ier. 16. 5, 6. *n* Vers. 7. *o* Deut. 32. 25. *p* Cap. 6. 8. *q* Isa. 18. 7. *r* Isa. 3. 24. *s* Ps. 55. 5. *t* Prov. 11. 4. *u* Cap. 14. 3, 4. *v* Ier. 7. 30. *x* 2 Reg. 21. 16. *y* Deut. 32. 23. *z* Ps. 74. 9. — *Capul 8.* *a* Cap. 14. 1. *b* Cap. 1. 3. *c* Cap. 1. 26, 27. *d* Cap. 1. 4. *e* Dan. 5. 5. *f* Cap. 3. 14. *g* Cap. 11. 1, 24. *h* Ier. 7. 30.

lului geloziei, [i] care întărâtă la gelozie. 4 Şi iată, mărirea Dumnezeului lui Israel *era* acolo, ca în viziunea ce [j] am văzut-o în vale.

5 Şi zis-a către mine: Fiul omului, ridică ochii tăi *spre* calea despre meazănoapte. Şi am ridicat ochii mei *spre* calea despre mează-noapte, şi în poarta altarului *era* idolul acesta al geloziei la întrarea *altarului*.

6 Atuncia zis-a către mine: Fiul omului, vezi tu ce fac aceştia? urîciunile cele mari, ce casa lui Israel face acolo, ca să mă depărteze de templul meu? Dar urîciuni şi mai mari vei vedeà.

7 Şi m'a adus în poarta curţii, şi am văzut, şi iată, o gaură în părete! 8 Şi zis-a către mine: Fiul omului, sapă în părete: şi am săpat în perete, şi iată, o uşă. 9 Şi zis-a către mine: Întră şi vezi urîciunile cele cumplite ce aceştia fac aicea. 10 Şi am întrat şi am văzut: şi iată, toate chipurile de târîitoare şi de animale urîcioase, şi toţi idolii casei lui Israel *erau* săpaţi pe pereţi de jur împrejur. 11 Şi stăteau înaintea lor şeaptezeci bărbaţi din bătrânii casei lui Israel, iar în mijlocul lor stà Jaazania, fiul lui Şafan; şi *ţineà* fiecare în mâna sa tămâiătoarea sa; şi se sui în sus un nour des de tămâie.

12 Şi zis-a către mine: Fiul omului, văzut-ai ce fac la întunerec bătrânii casei lui Israel, fiecare în camerile chipurilor sale? Căci zic: [k] „Domnul nu ne vede; Domnul a părăsit ţara“. 13 Şi zis-a către mine: Dar urîciuni şi mai mari vei vedà că fac.

14 Şi m'a dus la întrarea porţii casei Domnului, ce *caută* spre mează-noapte, şi iată, acolo şedeau femei, ce plângeau pentru Tamuz.

15 Şi zis-a către mine: Văzut-ai, fiul omului? dar urîciuni şi mai mari decât acestea vei vedeà.

16 Şi m'a dus în curtea cea din lăuntru a casei Domnului: şi iată, în uşa templului Domnului, [l] între portic şi altar, [m] ca la douăzeci şi cinci de bărbaţi, [n] cu dosurile lor spre templul Domnului, şi cu feţele lor spre răsărit; se închinau [o] soarelui spre răsărit.

17 Şi zis-a către mine: Văzut-ai, fiul omului? Au mic este *aceasta* pentru casa lui Iuda, ca să facă urîciunile, ce aceştia fac aicea? umplând de silnicie toată ţara, şi tot mai mult mâniându-mă, şi iată, ei pun în nările lor ramură *sfântă*! 18 Deaceea şi eu voiu lucrà cu furie; ochiul meu nu-i va cruţà, nici nu mă voiu îndurà; şi când vor strigà în auzul meu cu voce tare, nu-i voiu ascultà.

Măcelărire mare în Ierusalim, dar se cruţă evlavioşii.

9 Şi a strigat în auzul meu cu voce tare, zicând: Să se apropie supraveghetorii cetăţii, fiecare *cu* arma sa de stricăciune în mâna sa. 2 Şi iată, şease bărbaţi veniau depe calea porţii celei de sus, ce caută spre mează-noapte, *având* fiecare în mâna sa arma sa de nimicire; şi [a] unul din ei, om îmbrăcat în in, *aveà* la coapsele sale o călămară de scriitor; şi întrând, a stătut aproape de altarul de aramă. 3 Atuncia [b] mărirea Dumnezeului lui Israel se înălţă deasupra cheruvimului, deasupra căruia ea erà, către pragul casei.

Şi a strigat către bărbatul îmbrăcat în in, care *aveà* la coapsele sale călămara de scriitor; 4 Şi a zis Domnul către dânsul: Treci prin cetate, prin Ierusalim, şi fă [c] semn pe frunţile bărbaţilor, cari [d] gem şi suspină pentru toate urîciunile, ce se fac în mijlocul lui. 5 Iar către ceilalţi a zis în auzul meu: Treceţi în urma acestuia prin cetate, şi loviţi; [e] să nu cruţe ochiul vostru, şi nici să nu vă înduraţi; 6 [f] Ucideţi, până veţi nimicì pre bătrâni, tânări, fecioare, prunci şi femei; dar [g] nu vă apropiaţi de tot omul, pe care *este* semnul; [h] şi începeţi dela templul meu.

[i] Deci ei au început dela bărbaţii cei bătrâni, cari *se aflau* înaintea casei. 7 Şi le-a zis: Necurăţiţi casa, şi um-

i Deut.32.16,21. *j* Cap. 1. 28. *k* Cap. 9. 9. | *l* Ioel 2. 17. *m* Cap. 11. 1. | *n* Ier. 2. 27. *o* Deut. 4. 19. | *Capul 9.* *a* Lev. 16. 4. | *b* Cap. 3. 23. *c* Esod 12. 7. | *d* 2 Cor. 12. 7. *e* Vers. 10. | *f* 2 Cron. 36.17. *g* Apoc. 9. 4. | *h* Ier. 25. 29 *i* Cap. 8. 11, 12

pleți curțile de *oameni* uciși: ieșiți! Și au ieșit, și au ucis prin cetate.

8 Și când aceștia îi ucideau, rămânând eu singur acolo, [j]căzut-am pe fața mea, strigat-am, și am zis: [k]Ah! Doamne, Doamne! Vei stârpi oare pre toată rămășița lui Israel, vărsând mânia ta asupra Ierusalimului?

9 Și zis-a către mine: Fărădelegea casei lui Israel și a lui Iuda *este* mare foarte, și [l]țara este plină de sânge, și cetatea plină de nedreptate; căci ei zic: [m]„Domnul a părăsit țara, și [n]Domnul nu vede *nimic*.“ 10 Deaceea ochiul meu nu-i va cruța, și nici nu mă voiu îndurà? *și* voiu răsplăti preste capul lor urmările lor.

11 Și iată, bărbatul îmbrăcat în in, care *purtà* călimara la coapsele sale, adus-a răspuns, zicând: Făcut-am precum mi-ai poruncit.

Mărirea lui Dumnezeu asupra Cheruvimilor.

10 Atuncia am văzut, și iată, pe [a]bolta cea depe capul cheruvimilor se vedeà deasupra lor ca peatră de safir, *și* la privire asemenea unui tron. 2 [b]Și a vorbit bărbatul îmbrăcat în in, și *i*-a zis: Întră între roatele de supt Cheruvimi, și umple-ți mâna cu [c]cărbuni de foc din mijlocul cheruvimilor, și-*i* [d]împrăștie preste cetate. Și a întrat înaintea ochilor mei.

3 Și cheruvimii stăteau la dreapta casei, când omul întră; și norul a umplut curtea cea din lăuntru. 4 [e]Și mărirea Domnului s'a înălțat deasupra cheruvimului spre pragul casei; și [f]s'a umplut casa de nour, și curtea s'a umplut de strălucirea măririi Domnului. 5 [g]Și bătaia aripelor cheruvimilor se auzeà până în curtea de dinafară, ca [h]vocea lui Dumnezeu celui Atotputernic, când vorbește.

6 Și când a poruncit bărbatului îmbrăcat în in, zicând: „Ia foc dintre roatele, dintre cheruvimi“, atuncia el întră, și stătù lângă roți. 7 Și un cheruvim a atins mâna sa dintre cheruvimi către focul, ce *erà* între cheruvimi, și luând *din el*, *l*-a pus în mânile *bărbatului* îmbrăcat în in: și el luându-*l* a ieșit. 8 Și se văzù asemănare de mână de om la cheruvimi supt aripele lor.

9 Și am văzut, și iată, patru roți lângă cheruvimi: câte o roată lângă fiecare cheruvimi: și asemănarea roatelor *erà* ca coloarea pietrii de crizolit. 10 Și *cât pentru* privirea lor, *toate* patru aveau acelaș chip, ca și când erà o roată în roată. 11 Și când mergeau, mergeau pe *toate* patru laturile lor: *și* când mergeau, nu se învârteau: ci încotro mergeà capul, într'acolo îl urmau: nu se învârteau, când mergeau. 12 Și tot corpul *cheruvimilor*, spetele lor, mânile lor, și aripele lor, și roatele, toate patru roatele lor, erau pline de ochi de jur împrejur. 13 Și s'a strigat roatelor în auzul meu: „Galgal“ (*roată ușoară*). 14 Și tot *animalul* aveà patru fețe: fața unuia *erà* față de cheruv, și acelui al doilea față de om: a celui al treilea față de leu, și a celui al patrulea față de vultur. 15 Atuncia cheruvimii s'au înălțat: acesta *este* animalul ce l-am văzut lângă râul Chebar.

16 Și când umblau cheruvimii, umblau și roatele lângă ei; și când cheruvimii ridicau aripile lor, ca să se înalțe dela pământ, roatele nu se depărtau de ei. 17 *Și* când ei stăteau, stăteau și *ele*; și când se înălțau ei, se înălțau *și roatele* cu dânșii; căci duhul animalelor *erà* în roți.

18 Atuncia mărirea Domnului a ieșit de deasupra pragului casei, și a stat deasupra cheruvimilor. 19 Și cheruvimii au ridicat aripile lor, și s'au înălțat dela pământ înaintea mea; când ieșiau ei, *ieșiau* și roatele lângă ei; și *fiecare din ei* a stat în ușa porții despre răsăritul casei Domnului; și mărirea Dumnezeului lui Israel *erà* deasupra lor. 20 Acesta *este* animalul, ce l-am văzut supt Dumnezeul lui Israel lângă râul Chebar: și am cunoscut, că erau cheruvimi.

j Num. 14. 5.	*l* 2 Reg. 21. 16.	*n* Ps. 10. 11.	*Capul 10.*	*b* Cap. 9. 2 3	*d* Apoc. 8. 5.	*f* 1 Reg. 8. 10. 11.	*h* Ps. 29. 3, etc.
k Cap. 11. 13.	*m* Cap. 8. 12.	—	*a* Cap. 1. 22. 26	*c* Cap. 1. 13.	*e* Vers. 18.	*g* Cap. 1. 24.	—

21 Fiecare aveà câte patru fețe, și fiecare câte patru aripi; și *erau* asemănări de mâni de om supt aripile lor. 22 Și *cât pentru* chipul fețelor lor, *erau* fețele ce le-am văzut lângă râul Chebar. chipul lor și ele însăși *tot aceleași erau;* și fiecare mergeà drept înainte.

Domnitorii din Iudeia sunt pedepsiți, surghiuniți, mângâiați.

11 Și iarăși [a]m'a ridicat duhul, și m'a adus în poarta [b]despre răsăritul casei Domnului, ce caută spre răsărit: și iată, [c]în ușa porții douăzeci și cinci de bărbați, și între aceștia am văzut pre Iaazania, fiul lui Azur, și pre Pelatia, fiul lui Benaia, mai marii ai poporului. 2 Și zis-a către mine: Fiul omului, aceștia *sunt* oamenii, ce uneltesc nedreptatea, și *cei* ce dau sfaturile cele rele în cetatea aceasta: 3 Cei ce zic: „*Timpul* încă [d]nu s'a apropiat ca să zidim case *noi;* [e]cetatea aceasta *este* ca oala, și noi carnea.“ 4 Deaceea profețește asupră-le, profețește, fiul omului! 5 [f]Și Duhul Domnului a căzut asupră-mi, și mi-a zis: Vorbește: Așà zice Domnul: Așà ați zis, casă a lui Israel! Căci eu știu ce vă vine în minte. 6 [g]Ați omorît pre mulți în cetatea aceasta, Și ați umplut ulițele ei de uciși. 7 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: [h]Ucișii voștri, pre cari i-ați pus în mijlocul cetății, Aceștia *sunt* carnea, și ea oala: [i]Dar pre voi vă voiu scoate din mijlocul ei. 8 Vă temeți de sabie, Și sabie voiu aduce asupră-vă, zice Domnul, Dumnezeul: 9 Și vă voiu dà în mânile străinilor; Și [j]voiu împlinì asupră-vă judecățile *mele:* 10 [k]Cădeà-veți de sabie: Și vă voiu judecà la [l]hotarele lui Israel; [m]Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 11 [n]*Cetatea* aceasta nu va *mai* fi pentru voi oală; Nici voi nu veți fi carnea din ea: La hotarele lui Israel vă voiu judecà: 12 Și [o]veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul; Pentru că n'ați umblat în așezămintele mele, Nici n'ați făcut judecățile mele; Ci [p]ați făcut după datinele popoarelor, ce *sunt* în jurul vostru.

13 Și precând profețiam, murit-a [q]Pelatia, fiul lui Benaia. Atuncia [r]căzut-am pe fața mea, și strigat-am cu voce tare, și am zis: Vai, Doamne, Dumnezeule, au nimicì-vei cu totul rămășița lui Israel? 14 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 15 Fiul omului, frații tăi, bărbații rudeniei tale, și toată casa lui Israel, ei *sunt* acei către cari zis-au locuitorii Ierusalimului: „Depărtați-vă dela Domnul, datu-ni-s'a pământul acesta de moștenire. 16 Deaceea zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Deși depărtatu-i-am între popoare, Deși împrăștiatu-i-am prin țări, [s]Dar fi-voiu pentru ei un templu mic În țările, unde au venit. 17 Deaceea zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [t]Vă voiu adunà dintre popoare, Și vă voiu strânge din țările, în cari sunteți împrăștiați, Și vă voiu dà pământul lui Israel. 18 Și venind acolo, [u]Vor depărtà din el toți idolii lui și toate urîciunile lui. 19 Și [v]le voiu dà inimă neîmpărțită: Și voiu pune în voi [x]un duh nou: Și voiu luà din corpul lor [y]inima cea de piatră, Și le voiu dà inimă de carne: 20 [z]Ca să umble în așezămintele mele, Ca să păzească judecățile mele, și să le facă: [a]Și-mi vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu. 21 Iar *pentru aceia,* a căror inimă umblă După inima idolilor lor și *după* urîciunile lor, [b]Eu voiu răsplătì asupra capului lor urmările lor, zice Domnul, Dumnezeul.

22 Atuncia cheruvimii își [c]ridicară aripile, și roatele împreună cu ei; și mărirea Dumnezeului lui Israel *eră* sus deasupra lor. 23 Și [d]mărirea Domnului s'a suit din mijlocul cetății, și a stat [e]pe muntele cel de către răsăritul cetății.

24 Și iarăși m'a ridicat Duhul și m'a dus în viziune prin Duhul lui Dumnezeu în Chaldea, la cei din prinsoare. Atuncia viziunea ce am văzut-o, s'a suit dela mine. 25 Și am spus celor

Capul 11.
a Cap. 3. 12, 14.
b Cap. 10. 19.
c Cap. 8. 16.
d 2 Pet. 3. 4.
e Ier. 1. 13.
f Cap. 2. 2.
g Cap. 7. 23.
h Mic. 3. 3.
i Vers. 9.
j Cap. 5. 8.
k 2 Reg. 25. 19, 20, 21.
l 1 Reg. 8. 65.
m Ps. 9. 16.
n Vers. 3.
o Vers. 10.
p Lev. 18. 3, 24, etc.
q Fapt. 5. 5.
r Cap. 9. 8.
s Ps. 90. 1.
t Ier 24. 5.
u Cap. 37. 23.
v Ier. 32. 39.
x Ps. 51. 10
y Zech. 7. 12.
z Ps. 105. 45.
a Ier. 24. 7.
b Cap. 9. 10.
c Cap. 1. 19.
d Cap 8. 4.
e Zech. 14. 4.

din prinsoare toate lucrurile, câte mi-a arătat Domnul.

Prinsoarea regelui și a poporului representată prin simbole și cum se vestește împlinirea repede a acestei prorociri.

12 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, tu locuești în mijlocul [a]unei case neascultătoare, care are [b]ochi să vadă, și nu vede: are urechi să audă, și nu aude: [c]căci *este* casă neascultătoare. 3 Deaceea tu, fiul omului, pregătește-ți uneltele de fugă, și fugi ziua înaintea ochilor lor: fugi înaintea ochilor lor dintr'un loc într'alt loc: poate, că vor cunoaște, că sunt casă neascultătoare. 4 Și scoate uneltele tale ziua înaintea ochilor lor, ca unelte de fugă: și ieși seara înaintea ochilor lor, ca cei ce ies când fug. 5 Înaintea ochilor lor sapă-i *gaură* în zid, și scoate-*le* prin ea. 6 Înaintea ochilor lor du-*le* pe umeri, *și* scoate-*le* în întunerec: acopere fața ta, ca să nu vezi pământul: [d]căci pusu-te-am *drept* semn casei lui Israel.

7 Și am făcut așà, cum mi-s'a poruncit: scos-am afară uneltele mele ziua, ca pre uneltele de fugă, și seara săpatam în zid *gaură* cu mâna: și *le*-am scos în întunerec, ducându-*le* înaintea ochilor lor pe umeri.

8 Și dimineața fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 9 Fiul omului, casa lui Israel, [e]casa cea neascultătoare, *de* te va întrebà: [f]Ce faci? 10 Răspunde-le: Așà zice Domnul Dumnezeul: [g]Sarcina aceasta *privește* și pre domn în Ierusalim, și pre toată casa lui Israel, în care *sunt* el *și mai marii lui.*

11 Zi: [h]Eu *sunt* semnul vostru; Cum am făcut eu, așà și cu ei se va face: [i]Merge-vor prinși în captivitate. 12 Și [j]Domnul, ce *este* în mijlocul lor, va duce *uneltele sale* pe umeri În întunerec, și se va duce: Săpà-vor zidul, ca să scoată prin el *uneltele sale;* Acoperì-va fața sa, ca să nu vază pre pământ cu ochii *săi.*

13 Dar voiu întinde [k]mreaja mea preste dânsul, și se va prinde în firele mele: Și-l [l]voiu duce în Babilon, *în* pământul Chaldeilor. Dar nu-l va vedeà, deși va murì acolo. 14 Și [m]voiu împrăștià în toate vânturile Pre toți cei ce-l înconjoară, ca să-l ajute, și toate ostile lui: Și [n]voiu scoate sabia în urma lor. 15 [o]Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când îi voiu împrăștià printre popoare, Și-i voiu preserà prin țări. 16 [p]Dar lăsà-voiu puțini din ei, *Cari să scape* de sabie, de foamete și de ciumă, Ca să arate toate urîciunile lor Popoarelor, unde se duc, Și să cunoască, că eu *sunt* Domnul. 17 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, [q]mănâncă pânea ta cu cutremur, Și beà apa ta cu frică și cu întristare: 19 Și vorbește poporului țării: Așà zice Domnul Dumnezeul, de locuitorii Ierusalimului *și* de pământul lui Israel: Mâncà-vor pânea lor cu întristare, Și beà-vor apa lor cu groază, Căci pământul lor se [r]va pustiì, *lipsindu-se* de plinitatea sa, [s]Pentru silnicia tutulor celor ce locuesc în el. 20 Cetățile cele locuite se vor pustiì, Și pământul în deșert se va preface: Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

21 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 22 Fiul omului, ce *este* proverbul, *ce* aveți în pământul lui Israel, zicând: [t]Zilele se îndelungesc, și viziunea *tot* nu se împlinește. 23 Deaceea zi către ei: Așà zice Domnul Dumnezeul: Face-voiu să înceteze proverbul acesta, Și nu-l vor mai întrebuințà în Israel: Ci zi-le: [u]Aproprie-se zilele Și împlinirea tutulor viziunilor. 24 Căci nu va mai fi nici o viziune mincinoasă, Nici ghicitură lingușitoare în casa lui Israel. 25 Căci eu, Domnul *o* zic, Și cuvântul, ce eu zic, se va face, Și nu va mai întârzià: Ci în zilele voastre, O casă neascultătoare, voiu spune cuvântul, Și-l voiu împlinì, zice Domnul, Dumnezeul.

Capul 12.
a Cap. 2. 3. 6, 7, 8.
b Isa. 6. 9.
c Cap. 2. 5.
d Isa. 8. 18.
e Cap. 2. 5.
f Cap. 17. 12.
g Mal. 1. 1.
h Vers. 6.
i 2 Reg. 25. 4, 5, 7.
j Ier. 39. 4.
k Iov 19. 6.
l 2 Reg. 25. 7.
m 2 Reg. 25. 4, 5.
n Cap. 5. 2, 12.
o Ps. 9. 16.
p Cap. 6. 8, 9, 10.
q Cap. 4. 16.
r Zech. 7. 14.
s Ps. 107. 34.
t Vers. 27.
u Ioel. 2. 1.

26 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 27 Fiul omului, iată casa lui Israel zice: Viziunea, ce acesta vede, *este* pentru zile multe. Şi el profeţeşte pentru timpuri depărtate. 28 Deaceea zi către ei: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Nici un cuvânt al meu nu se va îndelungì. Ci cuvântul ce am zis, împlinì-se-va, Zice Domnul, Dumnezeul.

Soartea hotărîtă profeţilor mincinoşi.

13 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profeţeşte asupra profeţilor lui Israel, cari profeţesc, şi zi [a]celor ce profeţesc *numai* din [b]inima lor: Ascultaţi cuvântul Domnului! 3 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Vai de profeţii nebuni, Cari umblă după duhul lor, şi n'au văzut nimic! 4 Israele, profeţii tăi sunt [c]ca vulpile în deşert. 5 Nu [d]v'aţi suit pe spărturile *zidurilor,* Nici n'aţi ridicat ziduri în jurul casei lui Israel, Ca să poată stà la luptă în ziua Domnului. 6 [e]Văzut-au *viziuni* deşerte şi ghicituri mincinoase: şi zic: „Domnul zice“: şi Domnul nu i-a trimis: Şi *singuri* au ajuns să creadă, Că cuvântul *lor* se va împlinì. 7 Au doară nu viziuni deşerte aţi văzut, Şi nu ghicituri mincinoase aţi vorbit? Totuşi ziceţi: „Domnul a zis“. Iar eu nici decum n'am vorbit. 8 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că vorbiţi deşertăciuni, şi vedeţi minciuni, Deaceea iată, sunt împotriva voastră, Zice Domnul, Dumnezeul. 9 Şi mâna mea va fi asupra profeţilor, Cari văd deşertăciuni, şi ghicesc minciuni: Ei în adunarea poporului meu nu vor *mai* fi, [f]Şi în cartea casei lui Israel nu se vor *mai* înscrie, [g]Şi nici nu vor întrà în pământul lui Israel; [h]Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul. 10 Pentru că, da, pentru că au amăgit pre poporul meu, Zicând: [i]Pace; şi pacea nu *era;* Şi unul a zidit un zid: Şi iată, alţii l-au [j]tâncuit cu albeală. 11 Spune celor ce l-au tâncuit cu albeală, că va cădeà, [k]Fi-va o ploaie revărsătoare, Şi voi, pietrilor de grindină, veţi cădeà. Şi un vânt cu vifor va năvăli. 12 Iată, după ce zidul va fi căzut, au nu vi-se va zice: Unde *este* albeala, cu care *l*-aţi tâncuit? 13 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Repezì-voiu în mânia mea un vânt cu vifor: Şi în furia *mea* va fi o ploaie revărsătoare, Şi în aprinderea mea *cădeà-vor* pietri de grindină, ca să-*l* nimicească. 14 Şi voiu surpà zidul, Pre care cu albeală l-aţi tâncuit; Îl voiu aruncà la pământ, Şi se vor descoperì temeliile lui; Va cădeà, şi voi veţi fi nimiciţi supt dânsul: [l]Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

15 Aşà voiu împlinì mânia mea asupra zidului, Şi asupra celor ce cu albeală l-au tâncuit; Şi vă voiu zice: Zidul nu *mai este,* nici cei ce l-au tâncuit! 16 *Adecă,* profeţii lui Israel, cari profeţesc pentru Ierusalim, Şi cei [m]ce văd viziuni de pace pentru dânsul, Şi pacea nu *este,* zice Domnul, Dumnezeul. 17 Şi tu, fiul omului, [n]Îndreaptă-ţi faţa spre fiicele poporului tău, [o]Cari profeţesc din inima lor; 18 Profeţeşte împotriva lor, şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Vai de aceia ce cos perine pentru coatele mânilor, Şi fac legături pentru capetele de toată mărimea, ca să vâneze suflete! Au doar sufletele poporului meu [p]veţi vânà. Şi sufletele voastre veţi păstrà în viaţă? 19 Căci mă pângăriţi la poporul meu, [q]Pentru mâni pline de orz şi bucate de pâne, *Zicând,* că vor murì aceia, cari nu vor murì, Şi că vor trăì suflete, cari nu vor trăì, Spunând minciuni poporului meu, ce ascultă minciunile *voastre.* 20 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* asupra perinelor voastre, Cu cari vânaţi sufletele, *ca* pe paseri; Şi le voiu rupe din braţele voastre, Şi voiu lăsà sufletele să fugă, Sufletele pre care voi le vânaţi, ca pre paseri. 21 Voiu rupe legăturile voastre, Şi voiu scăpà poporul meu din mânile voastre, Şi nu vor mai fi în mânile

Capul 13.
a Vers. 17.
b Ier. 14. 14.
c Cânt. 2. 15.
d Ps. 106. 23, 30.
e Vers. 23.
f Ezra. 2. 59, 62.
g Cap. 20. 38.
h Cap. 11. 10, 12.
i Ier. 6. 14.
j Cap. 22. 28.
k Cap. 38. 22.
l Vers. 9, 21, 23.
m Ier. 6. 14.
n Cap. 20 46.
o Vers 2.
p 2 Pet. 2 14.
q Prov. 28. 21.

voastre spre vânzare: [r] Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 22 Pentru că cu minciuni aţi întristat sufletul celui drept, Pre care eu nici *odată* nu l-am întristat: Şi [s] aţi întărit mâinile celui nelegiuit, Aşà că nu s'a mai întors dela calea sa cea rea, Făgăduindu-i viaţă: 23 Deaceea [t] nu veţi mai vedeà deşertăciune, şi nu veţi mai ghicì ghicituri; Căci voiu scăpà pre poporul meu din mânile voastre: [u] Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

Întrebătorii idolatriei nu primesc răspuns dela Dumnezeu.

14 Atuncia [a] venit-au la mine unii din bătrânii lui Israel, şi au şezut înnaintea mea. 2 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 3 Fiul omului, bărbaţii aceştia ridicatu-şi-au idolii în inimile lor, şi pusu-şi-au înaintea lor [b] piatra de poticnire a nedreptăţii lor: şi [c] lăsà-mă-voiu să fiu întrebat de dânşii? 4 Deaceea vorbeşte către ei, şi zile: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Tot omul din casa lui Israel, care îşi va ridicà idoli în inima sa şi-şi va pune piatră de poticnire a nedreptăţii sale înnaintea feţei sale, şi va venì la profetul, eu Domnul răspunde-voiu aceluia după *fărădelegea* sa şi după mulţimea idolilor săi; 5 Ca să prind casa lui Israel prin însăşi inima lor: căci toţi s'au înstrăinat dela mine prin idolii lor.

6 Deaceea zi casei lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Căiţi-vă, şi întoarceţi-*vă* dela idolii voştri, şi întoarceţi-*vă* feţele voastre dela toate urîciunile voastre. 7 Căci la tot omul din casa lui Israel, şi dintre străinii ce locuesc în Israel, care se va depărtà dela mine, şi-şi va ridicà idoli în inima sa, şi-şi va pune piatra de poticnire a nedreptăţii sale înnaintea feţei sale, şi va venì la profet, ca să-l întrebe de mine; eu, Domnul, singur îi voiu răspunde pentru mine. 8 Şi [d] voiu îndreptà faţa mea împotriva omului acelnia şi-l voiu face *spre* [e] semn şi *spre* proverb şi-l voiu stârpì din porul meu: [f] şi veţi cunoaşte că eu *sunt* Domnul.

9 Şi de se va amăgì profetul, vorbind vr'un cuvânt, eu, Domnul, [g] amăgit-am pre profetul acela: şi voiu întinde mâna mea asupră-i, şi-l voiu nimicì din poporul meu Israel. 10 Şi vor primì pedeapsa fărădelegii lor: pedeapsa profetului va fi ca şi pedeapsa celui ce-*l* întreabă: 11 Pentru ca casa lui Israel să nu se mai [h] abată dela mine, şi să nu se mai pângărească în toate fărădelegile lor: [i] ci să-mi fie popor, şi eu să le fiu Dumnezeu, zice Domnul, Dumnezeul.

Pedepsele ce vin asupra Ierusalimului nu se pot oprì nici prin rugăciunea celor mai evlavioşi.

12 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 13 Fiul omului, când o ţară îmi va păcătuì, făptuind fărădelege; şi-mi voiu întinde mâna asupră-i, şi voiu sfărâmà [j] toiagul pânii ei, trimiţând asupră-i foametea, şi stârpind şi om şi animal din ea: 14 *Atuncia* [k] de ar fi aceşti trei bărbaţi, Noe, Daniel şi Iov în ea, aceştia şi-ar mântuì *numai* sufletele lor [l] prin dreptatea lor, zice Domnul, Dumnezeul.

15 De voiu face să treacă prin ţară [m] fiare rele, ca să o despoaie *de popor*, şi să ajungă pustiu, încât nimenea să nu poată trece prin ea de fiare, 16 [n] *De ar fi* aceşti trei bărbaţi în ea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, ei nici pre fii nici pre fete n'ar mântuì: ci numai pre dânşii s'ar mântuì, dar ţara se va pustiì.

17 Sau de [o] voiu aduce sabia asupra ţării aceleia, şi voiu zice să treacă sabia prin ţară, şi voiu [p] stârpì din ea om şi vită: 18 [q] De ar fi aceşti trei bărbaţi în ea, viu sunt zice Domnul, Dumnezeul, ei nici pe fii nici pe fete n'ar mântuì: ci numai pre dânşii s'ar mântuì.

19 Sau *de* voiu trimite [r] ciumă asupra ţării aceleia, şi voiu vărsà asupră-i mâ-

---

r Vers. 9.
s Ier. 23. 14.
t Mic. 3. 6.
u Vers 9. *Capul 14.*
a Cap. 8 1.
b Cap 7. 19.
c 2 Reg. 3. 13
d Lev. 17. 10.
e Num. 26. 10.
f Cap. 6. 7.
g 2 Thes. 2 11.
h 2 Pet 2. 15.
i Cap. 11. 20.
j Lev. 26. 26.
k Ier 15. 1.
l Prov. 11. 4.
m Lev. 26 22.
n Vers.14,18,20.
o Lev. 26. 25.
p Zef. 1. 3.
q Vers. 14.
r 2 Sam. 24. 15.
—

nia mea cu sânge, ca să stârpesc din ea om și vite: 20 De *ar fi* în ea Noe, Daniel și Iov, viu sunt zice Domnul, Dumnezeul, ei nici pre fii nici pre fete n'ar mântuì; ci *numai* pre dânșii singuri s'ar mântuì prin dreptatea lor.

21 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Cu atâta mai mult, când voiu trimite asupra Ierusalimului cele patru judecăți cumplite ale mele: sabia, foametea, fiare rele, și ciuma, ca să stârpesc din el om și vită! 22 Dar iată, va rămânea în el o rămășiță, care se va scoate: fii și fete; Iată, acestia vor ieși la voi, și veți vedeà urmările lor și faptele lor; și vă veți mângâià pentru *toate* relele, ce le-am adus asupra Ierusalimului, pentru toate câte am adus asupră-i. 23 Și acestia vă vor mângâià, când veți vedeà urmările lor și faptele lor; și veți cunoaște, că eu n'am făcut fără cuvânt toate câte i-am făcut, zice Domnul, Dumnezeul.

Lemnul de viță netrebuincios.

15 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, ce *preț* are lemnul de vie mai mult decât alt lemn? Vițele de vie *mai mult decât* acelea ce sunt între lemnele pădurii? 3 Au luà-se-va din el lemn, bun de lucru? Au luà-se-va din el un cârlig, ca să fie de aninat în el vr'o unealtă? 4 Iată, [a]el se dă focului, *să-i fie* de mâncare: Focul mănâncă amândouă capetele lui, Și mijlocul lui se pârlește; Au este acesta de *vre-un* folos? 5 Iată, când erà întreg, nu erà bun de lucru, Cu cât mai puțin va mai fi bun de lucru, Când focul l-a mâncat, și s'a pârlit! 6 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Cum *este* lemnul viei între lemnele pădurii, Pre care l-am dat de mâncare focului, Așà face-voiu locuitorilor Ierusalimului: 7 [b]Voiu îndreptà fața mea asupră-le; *De* [c]vor scăpà dintr'*un* foc, Un *alt* foc îi va mâncà: Și, când voiu îndreptà fața mea asupră-le, Veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 8 Și voiu preface țara într'un deșert; Căci au făptuit fărădelege, zice Domnul, Dumnezeul.

Nemulțumirea și necredincioșia lui Israel către Dumnezeu, pedeapsa și rușinea sa în urmarea acestor păcate cu făgăduinți de restatornicire.

16 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a]fă pre Ierusalim să cunoască urîciunile sale, și zi: 3 Așà zice Domnul Dumnezeul, către Ierusalim: Obârșia ta și [b]nașterea ta *trage-se* din pământul Chanaanului; [c]Părintele tău *fost-a* Amoreu, și mumă-ta Heteiă. 4 Și *la* nașterea ta, [d]În ziua, în care te-ai născut, buricul tău nu s'a tăiat, Și în apă nu te-ai scăldat spre curățire; Cu sare nu te-ai sărat: și în scutece nu te-ai înfășat. 5 Nici un ochiu nu s'a îndurat de tine, să-ți facă ceva din acestea, Din milă către tine: Ci aruncată a-i fost pe câmp, de scârbă către tine, În ziua în care te-ai născut. 6 Atuncia trecut-am pe lângă tine, și văzutu-te-am tăvălită în sângele tău. Și zisu-ți-am, *fiind tu încă* în sângele tău: Trăește! Da, zisu-ți-am, *fiind tu încă* în sângele tău: Trăește! 7 [e]Făcutu-te-am spre mii de mii, ca pre iarba câmpului; Și ai crescut, te-ai mărit, Și ai ajuns la culmea frumuseței: Ridicatu-*ți*-s'au țâțele, și perii ți-au crescut: Dar erai goală și fără vestminte, 8 Atuncia trecut-am pe lângă tine, și te-am văzut, Iată, vârsta ta *erà* vârsta iubirii: [f]Și întinzându-mi poalele asupră-ți, acoperit-am goliciunea ta, Și juratu-m'am ție, și am întrat în legământ cu tine, Zice Domnul, Dumnezeul; și [g]ajuns-ai a mea. 9 Și te-am scăldat în apă, Am spălat sângele tău depe tine, Și te-am uns cu oleiu; 10 Și te-am îmbrăcat cu vestminte împestrițite, Te-am încălțat cu șandali de piele de viței de mare, Te-am încins cu in subțire, Te-am îmbrăcat cu mătasă; 11 Și te-am împodobit cu scule, [h]Pu-

Capul 15. a Ioan 15. 6. | b Lev. 17. 10. | c Isa. 24. 18. — | *Capul 16.* a Cap. 20. 4. | b Cap. 21. 30. c Vers. 45. | d Osea. 2. 3. e Esod. 1. 7. | f Rut. 3. 9. g Esod. 19. 5. | h Fac. 24.22,47.

s'am brațele pe mânile tale, Și [i]salbă pe grumazul tău. 12 Pus-am inel în nara ta, Și cercei în urechile tale, Și cunună frumoasă pe capul tău. 13 Așà ai fost împodobită cu aur și argint: Și vestmintele tale *erau de* in subțire, de mătasă, și vestminte împestrițite. [j]Mâncat-ai floarea făinei, miere și oleiu: Și făcutu-te-ai [k]frumoasă foarte, foarte, Și [l]ai ajuns a fi doamnă. 14 Și numele tău străbătut-a între popoare pentru frumusețea ta; Căci *erai* desăvârșită în podoabele, Ce le-am pus pe tine, zice Domnul, Dumnezeul. 15[m]Dar tu încrezutu-te-ai în frumusețea ta, [n]Și desfrânat-ai din cauza renumelui tău, Și răvărsat-ai desfrânările tale la tot trecătorul, făcându-te a lui. 16 [o]Și ai luat din vestmintele tale, Și ți-ai făcut înălțimi împestrițite, Și ai desfrânat pe dânsele, *Așà cum niciodată* nu s'a văzut, nici se va vedeà 17 Și ai luat sculele tale cele mărețe, Făcute din aurul și argintul meu, ce eu ți-am dat, Și ai făcut chipuri de bărbat, Și ai desfrânat cu dânsele: 18 Și ai luat vestmintele tale cele pestrițe, și acoperitule-ai *cu ele*: Și pusu-le-ai înainte oleiul meu, tămâia mea. 19[p]Și pânea mea, ce eu ți-am dat-o, Floarea făinei, oleiul și mierea, *cu care* te-am hrănit, Pe acestea pusu-le-ai înaintea lor spre miros plăcut: *Așà* s'a întâmplat, zice Domnul, Dumnezeul. 20 [q]Și luat-ai pre fiii tăi și pre fiicele tale, Pre care mi i-ai născut, Și i-ai sacrificat lor spre mâncare, Au doară prea puțin lucru *erà* desfrânarea ta, 21 De ai junghiat și pre fiii mei, și i-ai dat, Ca să-i treci *prin foc* pentru dânsele? 22 Și în toate urâciunile tale și desfrânările tale Nu ți-ai adus aminte de zilele [r]tânărețelor tale, [s]Când erai goală și fără vestminte, tăvălindu-te în sângele tău. 23 Și după toată răutatea ta, (Vai, vai de tine! zice Domnul, Dumnezeul.) 24 [t]Ziditu-ți-ai movili, Și [u]făcutu-ți-ai înălțimi în toate ulițele: 25 [v]În capătul a tot drumul ziditu-ți-ai înălțimi, Și făcut-ai scârboasă frumusețea ta, Și crăcitu-ți-ai picioarele la tot trecătorul, Înmulțind desfrânările tale. 26 Și ai desfrânat cu [x]Egiptenii, vecinii tăi, Cei mari la corp: Mult desfrânat-ai, ca să mă mânii. 27 Deaceea, iată, întins-am mâna mea spre tine, Și împuținatu-ți-am *hrana* cea hotărîtă, Și te-am lăsat în voia celor ce te urau, [y]Fiicelor Filistenilor, care se rușinau de calea ta cea desfrânată. 28 [z]Ai desfrânat și cu Asirienii: Căci ești nesățioasă: Da, desfrânat-ai cu ei, Și tot nu te-ai săturat. 29 Și ai înmulțit destrânarea ta În pământul Canaanului [a]până la Chaldea: Și nici cu aceasta nu te-ai săturat. 30 Cât este de desfrânată inima ta, zice Domnul, Dumnezeul, De faci toate acestea! Lucruri, ca ale celei mai nerușinate curve! 31 Căci [b]ziditu-ți-ai movili la capătul a tot drumul, Și făcutu-ți-ai înălțimi în toată ulița; Dar nici ca o curvă n'ai fost: căci ai desprețuit plata: 32 Ci *ai fost ca* o femeie adulteră, *Ce* primește pre străini în locul bărbatului ei. 33 Tutulor meretricelor se dă plată, Dar [c]tu dat-ai plată tutulor iubiților tăi, Și dărnuit-ai, ca să între la tine din toate părțile, Să desfrâneze cu tine. 34 Așà desfrânarea ta a fost altfel *decât* la *alte* femei: Căci după tine nimenea nu s'a luat să desfrâneze: Ci tu datu-le-ai plată, și ei plată nu ți-a dat: Deci fost-a cu tine cu totul altfel. 35 Deaceea ascultă, curvă, cuvântul Domnului: 36 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Fiindcă cazanul tău s'a revărsat, Și goliciunea ta s'a descoperit în desfrânările tale cu iubiții tăi, Și cu toți idolii tăi cei scârboși, Și în [d]sângele fiilor tăi, ce datu-i-ai lor: 37 Deaceea, iată, [e]voiu adună pre toți iubiții tăi, Cu cari te-ai desmerdat, Și pre toți, câți i-ai iubit, Împreună cu toți *aceia*, pe cari i-ai urît; Îi voiu a-

i Prov. 1. 9.	*l* Plân. 2. 15.	*o* 2 Reg. 23. 7.	*r* Ier 2. 2.	*u* Isa. 57. 5, 7.	*y* 2 Cron. 28.18,	*a* Cap. 23. 14,	*c* Isa, 30. 6.
j Dent.32.13,14.	*m* Mic. 3. 11.	*p* Osea. 2. 8.	*s* Vers. 4, 5, 6.	*v* Prov. 9. 14.	19.	etc.	*d* Vers. 20.
k Ps. 48. 2.	*n* Isa. 1. 21.	*q* 2 Reg. 16 3.	*t* Vers. 31.	*x* Cap. 8 10,14.	*z* 2 Reg.16.7,10.	*b* Vers. 24, 39.	*e* Ier. 13. 22, 26

dună împotrivă-ți din toate părțile, Voiu descoperì goliciunea ta înaintea lor. Și vor vedeà toată goliciunea ta. 38 Și te voiu judecà *După* judecățile [f] adulterelor și *ale acelora* ce [g] varsă sânge; Și voiu aduce asupră-ți sângele mâniei și al geloziei! 39 Și te voiu dà în mânile lor: Vor dărâmà [h] movilele tale, Și vor nimici înălțimile tale: [i] De vestmintele tale te vor desbrăcà, și-ți vor luà sculele tale cele mărețe, Și te vor lăsà goală și fără vestminte. 40 [j] Și vor aduce asupră-ți mulțimea, [k] Care cu pietrii te va ucide, Și te vor străpunge cu săbiile lor. 41 Cu foc vor [l] arde casele tale, Și vor [m] îndeplinì asupră-ți *aceste* judecăți înaintea multor femei: Așà te voiu face să [n] încetezi de a fi curvă, Și plată nu vei mai dà. 42 Și așà [o] voiu pune capăt mâniei mele asupră-ți, Și gelozia mea se va depărtà dela tine: Și mă voiu liniștì, și nu mă voiu mai mânià. 43 Pentru că [p] nu ți-ai adus aminte de zilele tânărețelor tale, Ci te-ai înfuriat asupră-mi în toate aceste *lucruri*, Deaceea, iată, [q] și eu voiu răsplătì urmările tale asupra capului *tău*. Zice Domnul, Dumnezeul; Și nu vei *mai* face *după* desfrânarea aceasta în toate urîciunile tale. 44 Iată, tot *omul*, care se servește de proverbe, face-va *acest* proverb asupră-ți. Zicând: „Cum *este* muma, *așà* și fata ei.“ 45 Tu ești fata mumei tale. Care s'a desgustat de bărbatul ei și de copiii săi; Și ești sora surorilor tale, Care s'au desgustat de bărbații lor și de copiii lor; [r] Muma ta *a fost* Heteiă, și părintele tău Amoreu. 46 Soră-ta cea mare *este* Samaria, Ea și fetele ei ce locuesc la stânga ta; Și [s] soră-ta cea mai tânără, ce locuește la dreapta ta. *Este* Sodoma și fetele ei. 47 Dar tu n'ai umblat *numai* în căile lor, Și n'ai făcut după urîciunile lor: Ci, ca *și* cum *ar fi fost acestea lucruri* prea mici. [t] Făcutu-te-ai mai stricată decât dânsele în toate căile tale. 48 Viu *sunt*, zice Domnul, Dumnezeul: Soră-ta. [u] Sodoma, n'a făcut, nici ea și nici fetele ei, Cum ai făcut tu și fetele tale. 49 Iată, aceasta a fost fărădelegea surorii tale, Sodoma: Îngâmfarea, [v] îndestularea de pâne și lipsă de grijă Aveau ea și fetele ei: Dar pe cel sărac și pe cel neavut nu-l ajutau: 50 Ci se îngâmfau, și [x] făceau urîciuni înaintea mea; Și *acestea* văzându-*le* eu, [y] le-am depărtat. 51 Așà și Samaria n'a păcătuit nici cu jumătate din păcatele tale; Ci tu făcut-ai mai multe urîciuni decât aceea; Și *așà* [z] ai îndreptățit pe surorile tale prin toate urîciunile câte le-ai făcut. 52 Deci poartă rușinea, pre care ai împutat-o surorilor tale. Pentru păcatele tale, cu care te-ai făcut mai urîtă decât dânsele: Decât tinele mai drepte sunt. Deci rușinează-te și tu, și poartă rușinea ta; Căci ai îndreptățit pe surorile tale. 53 [a] Și voiu întoarce pe prinșii lor, Pe [b] prinșii Sodomei și ai fetelor sale, Și pe prinșii Samariei și ai fetelor ei; Și cu ei *întoarce-voiu și* pe prinșii închisorii tale. Ca să porți rușinea ta. 54 Ca să te rușinezi pentru toate câte ai făcut, Și să le fii [c] de mângâiere. 55 Când soră-ta Sodoma și fetele ei se vor întoarce în starea lor de mai nainte, Și Samaria și fetele ei se vor întoarce în starea lor de mai nainte; Atuncia tu și fetele tale vă veți întoarce în starea voastră de mai nainte. 56 Deși în gura ta nu s'a auzit de soră-ta Sodoma În zilele îngâmfării tale, 57 Mai nainte de ce s'a văzut răutatea ta: Cum *se vădise*, când [d] te-au ocărît fetele Siriei, Și toate cele ce o înconjoară, [e] fetele Filistenilor, Care te uresc din toate părțile. 58 *Așà* [f] ai purtat *pedeapsa* desfrânării tale Și a urîciunilor tale, zice Domnul. 59 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: După ce îți voiu fi făcut, cum ai făcut tu, Care ai [g] desprețuit [h] jurământul, călcând legământul, 60 Îmi [i] voiu aduce aminte

f Lev. 20. 10.	*j* Cap. 23. 46,47.	*n* Cap. 23. 27.	*r* Vers. 3.	*v* Fac. 13. 10.	*a* Isa. 1. 9.	*d* 2 Reg. 16. 5.	*g* Cap. 17. 13. 16.
g Fac. 9. 6.	*k* Ioan. 8. 5, 7.	*o* Cap. 5. 13.	*s* Deut. 32. 32.	*x* Fac. 13. 13.	*b* Ier. 20. 16.	*e* Vers. 27.	*h* Deut. 29. 12, 14.
h Vers. 24, 31.	*l* Deut. 13, 16.	*p* Ps. 78. 42.	*t* 2 Reg. 21. 9.	*y* Fac. 19. 24.	*c* Cap. 14. 22, 23.	*f* Cap. 23. 49.	*i* Ps. 106. 45.
i Cap. 23. 26.	*m* Cap. 5. 8.	*q* Cap. 9. 10.	*u* Mat. 10. 15.	*z* Ier. 3. 11.			

de legământul meu cu tine, *Ce l-am* [j] *încheiat* în zilele tânărețelor tale: Și voiu întări cu tine un legământ de veci. 61 Și atunci îți [k] vei aduce aminte de urmările tale, și te vei rușina. Când vei primì *la tine* pe surorile tale, pe cele mai mari și pe cele mai mici: Și ți le voiu dà de [l] fiice, Dar nu după legământul, ce făcuși *odată cu ele*. 62 Și voiu întări legământul meu cu tine. Și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul: 63 Ca să-ți aduci aminte, și să te rușinezi. Și să nu-ți mai deschizi gura de rușine. Când îți voiu iertà toate câte ai făcut. Zice Domnul. Dumnezeul.

Cimilitură despre prezența și viitorul casei lui David.

17 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, pune o cimilitură, și spune parabola *aceasta* casei lui Israel. 3 Și zi: Așà zice Domnul: [a] Un vultur mare cu aripi mari. *Cu* aripi lungi, pliu de pene pestrițe. Venit-a în Liban, și [b] a răpit din cedru ramura cea mai de sus: Rupt-a vârfurile vlăstarelor lui, 4 Și dusu-le-a într'o țară de negoț; Pusu-le-a într'o țară de negutători. Atunci a luat din sămânța țării 5 Și a pus-o [c] în țarină de sămănătură: A dus-*o* lângă ape multe, a sădit-o [d] *ca* pre o salcie. Și ea a crescut, și s'a făcut butuc de vie, puternic, [e] *dar* mic; 6 Vițele sale se îndreptau spre dânsul, și rădăcinile sale supt dânsul; Așà a ajuns butuc de vie. A făcut vițe, și a dat butași. 7 Și mai erà un vultur mare, cu aripi mari și cu pene multe: Și iată, [f] butucul de vie și-a plecat rădăcinile sale spre dânsul, Și și-a întins vițele sale spre el. Pentru ca să o adape în straturile sădirii sale; 8 *Deși* erà sădită în pământ bun, lângă ape multe, Ca să facă vițe, Și să deà fruct, Și așà să ajungă o vie aleasă. 9 Zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: izbutì-va? *Vulturul cel dintâiu* [g] au nu va rupe rădăcinile ei, Și nu va tăià fructul ei, ca ele să se usuce. *Și* să sece toate frunzele odraslelor sale. Fără *să fie nevoie* de o putere mare sau de un popor mult, ca să o scoată din rădăcinile ei? 10 Iată, *este* sădită! dar oare izbutì-va? [h] Au nu se va uscà, *cași* cum un vânt de răsărit s'ar atinge de ea? Uscà-se-va în straturile, unde crește. 11 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 12 Zi acum [i] casei celei neascultătoare: Au nu știți ce *înseamnă* acestea? Zi-*le*: Iată, [j] regele Babilonului a venit în Ierusalim, A luat pe regele lui și pe mai marii lui, Și i-a adus la sine în Babilon: 13 [k] Și a luat *pe unul* din neamul regelui, a încheiat legământ cu el, [l] Și l-a pus să jure, Luând cu sine și pe cei fruntași ai țării: 14 Ca regatul [m] să se umilească. Și să nu se *mai* ridice; *Ci numai* păzind legământul său să poată stà. 15 Dar [n] el răsculatu-s'a, trimițând solii săi în Egipt, [o] Ca să-i deà cai și popor mult. [p] Izbutì-va oare? Scăpà-va cel ce face acestea? Oare călcând legământul mântuì-se-va? 16 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul: [q] Unde *locuește* regele, care l-a pus pe dânsul rege, Al cărui jurământ l-a disprețuit, și al cărui legământ l-a călcat, *Acolo* cu dânsul va murì, în Babilon. 17 [r] Și Faraon, cu *toată* oastea *lui* cea puternică și cu mulțimea lui cea mare, nu va face pentru dânsul *nimic* în resbel. Când *inamicul* [s] va înălță valuri și va zidì întăriri, ca să stârpească suflete multe. 18 Căci a disprețuit jurământul, călcând legământul: Și iată, *după ce* [t] a dat mâna sa, A făcut toate acestea: el nu va scăpà. 19 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Viu sunt, pe jurământul meu, ce l-a disprețuit, Și pe legământul meu, pe care l-a călcat, Le voiu răsplătì pe capul lui. 20 Voiu [u] întinde mreaja mea asupră-i, Și se va prinde în firele mele: Îl voiu aduce în Babilon, Și acolo [v] mă voiu judecà cu dânsul pentru abaterea lui, *Cu* care

j Ier. 32. 40.	Gal. 4. 26, etc.	*Capul 17.*	*d* Isa. 44. 4.	*h* Osea. 13. 15.	*k* 2 Reg. 24. 17.	*o* Deut. 17. 16.	*s* Ier. 52. 4.
k Cap. 20. 43	—	*a* Vers. 12, etc.	*e* Vers. 14.	*i* Cap. 2. 5.	*l* 2 Cron. 36.13.	*p* Vers. 9.	*t* 1 Cron 29. 24.
l Isa. 54. 1.		*b* 2 Reg. 24. 12.	*f* Vers. 15.	*j* 2 Reg. 24.11—	*m* Cap. 29. 14	*q* Ier. 32. 5.	*u* Cap. 12. 13.
		c Deut. 8. 7,8,9.	*g* 2 Reg. 25. 7.	16.	*n* 2 Reg. 24 20.	*r* Ier. 37. 7.	*v* Cap. 20. 33.

s'a abătut dela mine. 21 Şi[x] toţi fugarii lui şi toate cetele lui vor cădeà de sabie, Şi cei rămaşi vor fi împrăştiaţi în toate vânturile; Şi veţi cunoaşte că eu Domnul am vorbit. 22 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu luà din[y] ramura cea mai de sus a cedrului celui înalt, şi o voiu sădì; Voiu tăià din mlădiţele lui cele tânăre[z] o *mlădiţă* fragedă, Şi[a] o voiu sădì pe munte înalt şi ridicat; 23 [b]Pe muntele cel înalt al lui Israel o voiu sădì; Şi va face mlădiţe, va dà fruct, şi se va face un cedru mare; [c]Supt dânsul va locuì tot felul de sburătoare *şi* toată paserea; La umbra ramurelor sale vor locuì. 24 Şi toţi arborii câmpului vor cunoaşte, Că eu Domnul[d] am umilit pre arborele cel înalt, *şi* am înălţat pre arborele cel mic. Uscat-am pre arborele cel verde, şi făcut-am să înverzească arborele cel uscat; Eu, Domnul, am vorbit şi am făcut.

Fiecare moare numai pentru păcatele sale.

18 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Ce *este* vouă că ziceţi în pământul lui Israel proverbul acesta: [a]Părinţii au mâncat aguride, şi dinţii fiilor s'au sterpezit? 3 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul: Nu vă va mai fi *loc* a vă servì de proverbul acesta în Israel. 4 Iată, toate sufletele sunt ale mele; Precum sufletul părintelui, aşà şi sufletul fiului al meu este; [b]Omul ce păcătueşte, acela va murì. 5 Dar de este un om drept, Care face drept şi dreptate: 6 [c]Nu mănâncă pe munţi, Nu-şi ridică ochii către idolii casei lui Israel, Nu[d] pângăreşte pe femeia aproapelui său, Şi nu se apropie de femeia, [e]ce *este* în necurăţenia ei; 7 Nu[f] înşeală pre nimenea, *Ci* întoarce datornicului[g] amanetul său; Nu face nici o răpire, *Ci*[h] dă pâne celui flămând, Şi îmbracă cu vestminte pe cel gol; 8 Nu dă cu [i]dobânzi, Şi nu ià mai mult decât a dat; Îşi întoarce mâna dela nedreptate, *Şi*[j] face judecată dreaptă între om şi om; 9 Umblă în aşezămintele mele, Şi păzeşte judecăţile mele, în adevăr făcându-*le*: Acela *este* drept: va[k] trăì, zice Domnul, Dumnezeul. 10 *Dar* de naşte un fiu nelegiuit, [l]vărsător de sânge, Şi *care* face vre unul din aceste *păcate*, 11 *Şi* nu face nici una din acele *datorii*; Ci şi pe munţi mănâncă, Şi pe femeia aproapelui său pângăreşte, 12 Pe cel sărac şi lipsit îl înşeală, *Şi* face răpiri, Amanetul nu-l întoarce, Şi îşi ridică ochii către idoli,[m] Făcând uriciuni; 13 Dă cu dobânzi, Şi ià mai mult decât a dat: Trăì-va *unul ca* acesta? Nu va trăì; Făcut-a toate uriciunile acestea: va murì; [n]Sângele său va fi asupra lui. 14 Iată, *de* naşte *acesta* un fiu, Care, văzând toate păcatele, ce a făcut părintele său, Ia seamă, şi nu face unele ca acestea; 15 [o]Pe munţi nu mănâncă, Şi nu-şi ridică ochii către idolii casei lui Israel, Nu pângăreşte pe femeia aproapelui său. 16 Nu înşeală pe nimenea, Amanetul nu-l opreşte, Şi nu face răpire; *Ci* dă pâne celui flămând, Cu vestmânt acopere pe cel gol. 17 Şi întoarce mâna *dela nedreptăţirea* celui sărac, *Şi* dobânzi sau mai mult decât a dat nu ià, *Ci* face judecăţile mele, *şi* umblă în aşezămintele mele: Acesta nu va murì pentru fărădelegea părintelui său: *ci* va trăì. 18 Părintele său, fiindcă apăsà foarte, Făceà răpiri dela frate-său, Şi făceà în mijlocul poporului său *ceea* ce nu *erà* bine: Iată, [p]acesta va murì în fărădelegea sa. 19 Dar voi ziceţi: Ce? [q]Au doară fiul nu poartă fărădelegea părintelui său? Când fiul face drept şi dreptate, *Şi* păzeşte toate aşezămintele mele, şi le face, el va trăì. 20 [r]Omul ce păcătueşte, acela va murì. [s]Fiul nu va purtà fărădelegea părintelui, Nici părintele nu va purtà fărădelegea fiului; [t]Dreptatea celui drept va fi asupra lui, [u]Şi fărădelegea celui nelegiuit va fi asupra lui.

---

x Cap. 12. 14. *y* Isa. 11. 1. *z* Isa. 53. 2. *a* Ps. 2. 6. *b* Isa. 2. 2, 3. *c* Dan. 4. 12. *d* Luc. 1. 52. — *Capul 18.* *a* Ier. 31. 29. *b* Rom. 6. 23. *c* Cap. 22. 9. *d* Lev. 18. 20. *e* Lev. 18. 19. *f* Esod. 22. 21. *g* Esod. 22. 26. *h* Deut. 15. 7, 8. *i* Esod. 22. 25. *j* Deut. 1. 16. *k* Cap. 20. 11. *l* Fac. 9. 6. *m* Cap. 8. 6, 17. *n* Fapt. 18. 6. *o* Vers. 6, etc. *p* Cap. 3. 18. *q* Esod. 20. 5. *r* Vers. 4. *s* Deut. 24. 16. *t* Isa. 3. 10, 11. *u* Rom. 2. 9.

Dumnezeu se bucură când nelegiuitul se întoarce.

21 Dar [v]de se va întoarce cel nelegiuit dela toate păcatele ce a făcut. Şi va păzì toate aşezămintele mele, şi va face drept şi dreptate. *Atuncia* va trăì, nu va murì. 22 [x]Toate fărădelegile, câte a făcut, nu i-se vor amintì: El va trăì în dreptatea ce a făcut. 23 [y]Au doară placu-mă în moartea celui nelegiuit? Zice Domnul, Dumnezeul. *Şi* nu în întoarcerea lui dela căile sale, ca să trăească. 24 Dar [z]când cel drept se va întoarce dela dreptatea lui, Şi va făptuì nedreptatea, Şi va face după toate uriciunile câte le face cel nelegiuit. El trăì-va? [a]Toată nedreptatea ce a făcut-o, nu *i*-se va amintì: În fărădelegea, în care a nelegiuit, Şi în păcatul, în care a păcătuit, în ele va murì. 25 Dar voi ziceţi: Urmarea Domnului nu este dreaptă. Şi acum ascultă, casă a lui Israel! Urmarea mea au nu este dreaptă? Au nu urmările voastre sunt nedrepte? 26 Când cel drept se abate dela dreptatea lui, Şi face nedreptate, şi moare într'însa, El moare pentru nedreptatea, pre care a făcut; 27 Şi când cel fărădelege se întoarce Dela fărădelegea ce a făcut, Şi face drept şi dreptate, El se ţine în vieaţă; 28 Fiindcă a luat seamă, Şi s'a întors dela fărădelegile, câte a făcut, Va trăì, nu va murì. 29 Dar casa lui Israel zice: Urmarea Domnului nu este dreaptă! Casă a lui Israel, urmarea mea au nu este dreaptă? Au nu urmările voastre *sunt* nedrepte? 30 Deaceea casă a lui Israel, vă voiu judecà, Pe fiecare după urmările sale, zice Domnul, Dumnezeul: Căiţi-vă şi întoarceţi-vă dela toate fărădelegile voastre; Şi *atuncia* nedreptatea voastră nu va fi *spre* ruina voastră. 31 Lepădaţi dela voi toate fărădelegile, câte le aţi făcut, Şi faceţi-vă o inimă nouă şi un duh nou; Dece să muriţi, casă a lui Israel? 32 Căci eu nu mă plac în moartea celui ce moare. Zice Domnul, Dumnezeul; deaceea întoarceţi-vă şi trăiţi.

Israel o leoaică jelitoare şi un butuc de viţă stricată.

19 Iar tu [a]ridică plângere pentru mai marii lui Israel. 2 Şi zi: Ce *a fost* mumă-ta! o leoaică: Ea şedeà cu leii. *Şi* a crescut pre puii săi între puii de leu. 3 Şi a ridicat pre unul din puii săi, *Până* [b]s'a făcut leu. Şi s'a deprins a răpì prăzi, *şi* a mâncà oameni, 4 Şi auzind popoarele de dânsul, *L*-au prins în groapa lor, Şi l-au adus în lanţuri în pământul [c]Egiptului. 5 Şi *leoaica* aşteptându-*l*, Văzând, *că* deşeartă erà aşteptarea ei, Luatu-si-a [d]alt puiu. *Şi* l-a făcut leu: 6 [e]Care umblând cu leii, [f]Făcutu-s'a leu. Şi s'a deprins a răpì prăzi, *şi* a mâncà oameni: 7 A năvălit în palaturile lor, Şi a pustiit cetăţile lor; Aşà că s'a spăimântat *acel* pământ şi toate din el De mugetul răcnetului lui. 8 [g]Atuncia popoarele din ţările din jurul *lui* pusu-s'au asupră-i, Întinsu-i-au mrejele lor, *Şi* [h]prinsu-l-au în groapa lor. 9 Şi l-au pus în puşcă cu lanţuri, [i]Şi l-au dus înaintea regelui Babilonului; Punându-l în întăriri, Ca să nu se mai audă vocea lui Pe [j]munţii lui Israel. 10 Mumă-ta *erà*, — [k]*zi* în parabola ta, — ca o vie sădită lângă ape; Ajungeà [l]roditoare şi plină de mlădiţe, de mulţimea apelor; 11 Şi se făceau din ea toege tari, *ce serviau* de sceptre domnilor; Şi [m]tulpina ei se înălţà în mijlocul mlădiţelor tufoase; Aşà că se însemnà prin înălţimea ei *şi* prin mulţimea ramurelor ei. 12 Dar fost-a cu furie smulsă, Şi aruncată la pământ; Un [n]vânt de răsărit a uscat fructele ei, *Şi* toegele cele tari ruptu-s'au, s'au uscat. Şi focul le-a mistuit. 13 Şi acum ea *este* sădită în pustiu, Într'un pământ sec şi uscat. 14 [o]Şi izbucnind focul din o mlădiţă a ramurelor sale, Mistuit-a fructul ei, Şi în ea nu mai *este* nici un toiag tare, *ce ar servì* de sceptru dom-

---

v Cap. 33.12,19. *x* Cap. 33. 16. *y* 2 Pet. 3. 9. *z* Cap. 3. 20. *a* 2 Pet. 2. 20. — *Capul 19.* *a* Cap. 26. 17. *b* 2 Reg. 23. 31, 32. *c* 2 Reg. 23 33. *d* 2 Reg. 23. 34. *e* Ier.22.13—17. *f* Vers. 3. *g* 2 Reg. 24. 2. *h* Vers. 4. *i* 2 Cron. 36. 6. *j* Cap. 6. 2. *k* Cap. 17. 6. *l* Deut 8. 7.8,9. *m* Dan. 4. 11. *n* Osea. 13. 15 *o* Judc. 9. 15.

nilor. [p] Aceasta-*i* plângere, şi plângere va fi.

Neascultarea lui Israel în trecut şi în prezent.

20 În anul al şeaptelea, în *luna* a cincea, la zece a lunei venit-au [a] bătrânii lui Israel, ca să întrebe pe Domnul, şi au şezut înaintea mea. 2 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 3 Fiul omului, vorbeşte bătrânilor lui Israel, şi zi-le: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Au doară veniţi să mă întrebaţi? Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, [b] nu voiu fi întrebat de voi. 4 Să *nu* te [c] judeci *cu ei*? fiul omului, să nu te judeci? [d] Fă-i să ştie urîciunile părinţilor lor: 5 Şi zi-le: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua, în care [e] am ales pe Israel, Şi am ridicat mâna mea spre seminţia casei lui Iacob, Şi m'am făcut lor [f] cunoscut în pământul Egiptului, Când am ridicat mâna mea spre dânşii, zicând: [g] Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru; 6 În ziua *aceea* înălţat-am mâna mea spre dânşii. [h] Că-i voiu scoate din pământul Egiptului La un pământ, pe care l-am descoperit pentru ei, *Un pământ*, în care curge miere şi lapte, [i] Cel mai frumos din toate pământurile: 7 Atuncia zis-am către ei: [j] Să lepădaţi fiecare [k] urîciunile ochilor voştri, Şi să nu vă spurcaţi cu [l] idolii Egiptului; Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 8 Dar ei s'au răsculat asupră-mi, Şi n'au voit să mă asculte: Nici unul n'a lepădat urîciunile ochilor săi, Şi n'a părăsit idolii Egiptului. Atuncia zisu-*mi*-am: [m] Vărsà-voiu furia mea asupra lor, Să împlinesc mânia mea asupra lor, În pământul Egiptului. 9 [n] Decât pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor, Între care ei *se aflau*, Şi înaintea cărora m'am făcut lor cunoscut, Lucrat-am, scoţându-i din pământul Egiptului. 10 I-am [o] scos din pământul Egiptului, Şi i-am adus în pustii, 11 [p] Datu-le-am aşezămintele mele. Şi făcutu-le-am cunoscute judecăţile mele. [q] Pre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; 12 Şi datu-le-am încă şi [r] sărbătorile mele. Ca să fie spre semn între mine şi dânşii; *Şi* să cunoască că eu *sunt* Domnul, cel ce-i sfinţeşte. 13 Dar casa lui Israel [s] sculatu-s'a în pustiu asupră-mi: În aşezămintele mele n'a umblat. Ci a [t] despreţuit judecăţile mele, Pre care *de* le va face omul, va trăi prin ele: Şi sărbătorile mele le-au [u] pângărit foarte; Atuncia zisu-*mi*-am: Vărsà-voiu mânia mea asupră-le în [v] pustiu, ca să-i nimicesc. 14 [x] Decât, lucrat-am pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor. Înaintea cărora i-am scos. 15 Şi iată, [y] ridicat-am mâna mea asupra lor în pustiu. *Jurându-mă* că nu-i voiu aduce în pământul, pre care *le*-am fost dat, În care curge miere şi lapte, [z] Cel mai frumos din toate pământurile; 16 [a] Pentru că au despreţuit judecăţile mele. Şi n'au umblat în aşezămintele mele. şi au pângărit sărbătorile mele; Căci [b] inimile lor umblau după idolii lor. 17 [c] Totuşi ochiul meu cruţatu-i-a, ca să nu-i stric, Şi nu i-am nimicit în pustiu. 18 Ci zis-am fiilor lor în pustiu: [d] Nu umblaţi în aşezămintele părinţilor voştri, Şi nu păziţi judecăţile lor, Şi nu vă spurcaţi cu idolii lor: 19 Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru; În aşezămintele mele să umblaţi, şi judecăţile mele să păziţi, Şi să le faceţi; 20 [e] Şi sfinţiţi sărbătorile mele, Şi ele să fie între mine şi voi spre semn, *Şi* să cunoaşteţi, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 21 Dar *şi* fiii s'au sculat asupră-mi; N'au umblat în aşezămintele mele. Şi n'au căutat să facă judecăţile mele, [g] Pre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; Ci au pângărit sărbătorile mele; Atuncia zisu-*mi*-am: [h] Vărsà-voiu furia mea asupra lor, Să

---

p Plân. 4. 20.

Capul 20.
a Cap. 8. 1.
b Vers. 31.
c Cap. 22. 2.
d Cap. 16. 2.
e Esod. 6. 7.
f Esod. 3. 8.
g Esod. 20. 2.
h Esod. 3. 8, 17.
i Ps. 48. 2.
j Cap. 18. 31.
k 2 Cron. 15. 8.
l Lev. 17. 7.
m Cap. 7. 8.
n Esod. 32. 12.
o Esod. 13. 18.
p Deut. 4. 6.
q Gal. 3. 12.
r Esod. 20. 8.
s Num. 14. 22.
t Prov. 1. 25.
u Esod. 16. 27.
v Num. 14. 29.
x Vers. 9, 22.
y Num. 14. 28.
z Vers. 6.
a Vers. 13, 24.
b Num. 15. 39.
c Ps. 78. 38.
d Dent. 5. 32.
e Ier. 17. 22.
f Num. 25. 1, 2.
g Vers. 11, 13.
h Vers. 8, 13.

împlinesc mânia mea asupra lor în pustiu. 22 [i] Totuşi oprit-am mâna mea. Şi [j] lucrat-am pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor, Înaintea cărora i-am scos. 23 Ridicat-am asupra lor iarăşi mâna mea în pustiu. Ca [k] să-i împrăştii printre popoare, Şi să-i risipesc prin ţări; 24 [l] Pentru că judecăţile mele n'au făcut, Ci au despreţuit aşezămintele mele, Au pângărit sărbătorile mele. Şi [m] ochii lor au fost după idolii părinţilor lor. 25 Deaceea [n] dat-le-am şi eu aşezăminte, *ce* nu *erau* bune, Şi judecăţi prin care nu puteau trăi. 26 Şi i-am lăsat să se spurce cu însăşi darurile lor. Trecând ei *prin foc* pre toţi întâiu născuţii *lor*; Ca eu să-i pustiesc, Ca [p] să cunoască, că eu *sunt* Domnul. 27 Deaceea fiul omului, vorbeşte casei lui Israel, şi zi-le: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Şi părinţii voştri în aceasta [q] m'au batjocurit: Făcând şi *aceasta* fărădelege împotriva mea. 28 *Că*, după ce dusu-i-am în pământul, *Pentru* care ridicat-am mâna, *jurând* că-l voiu dà lor; [r] Ei au căutat la toată înălţimea şi la tot arborele tufos; Acolo au jertfit jertfele lor, Acolo au pus darurile lor aducătoare de mânie, Acolo au pus [s] mirosurile lor cele plăcute, Acolo au vărsat libaţiunile lor. 29 Deci zis-am către ei: Ce *înseamnă* înălţimea la care mergeţi? Şi numele ei a rămas Bama (*înălţime*) până astăzi.

Pedepse şi făgăduinţă.

30 Deaceea zi casei lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: *Cum*! vă spurcaţi în căile părinţilor voştri. Şi desfrânaţi după urîciunile lor, 31 Şi vă spurcaţi cu toţi idolii voştri până astăzi. Aducând [t] darurile voastre. Şi trecând pe fiii voştri prin foc: Şi [u] eu să *mai* fiu întrebat de voi, casă a lui Israel! Viu sunt, zise Domnul, Dumnezeul, nu voiu mai fi întrebat de voi. 32 Şi [v] ce vă vine în gând, Că ziceţi: Voim a fi ca popoarele, Ca neamurile ţărilor, servind lemnelor şi pietrilor: Nu se va face. 33 Viu sunt, zice Domnul Dumnezeul, Cu mână puternică, şi [w] cu braţ întins, Şi cu mânie revărsată, voiu domni preste voi: 34 Vă voiu scoate dintre popoare, Şi vă voiu adună din ţările, unde sunteţi împrăştiaţi, Cu mână puternică, cu braţ întins, Şi cu mânie revărsată. 35 Şi vă voiu duce în pustiul popoarelor, Şi acolo [x] judecâmă-voiu cu voi faţă în faţă. 36 [z] Cum m'am judecat cu părinţii voştri în pustiul pământului Egiptului, Aşà mă voiu judecà cu voi, zice Domnul, Dumnezeul: 37 Şi vă voiu [a] trece pe supt toeag, Şi vă voiu aduce în legăturile legământului. 38 [b] Voiu deosebì dintre voi pe cei răsculători, Şi pe cei ce se abat dela mine: Pe aceştia îi voiu scoate din pământul, în care locuesc, Şi [c] nu vor reintrà în pământul lui Israel: [d] Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 39 Şi voi, casă a lui Israel, aşà zice Domnul, Dumnezeul: [e] Mergeţi de serviţi fiecare pre idolii săi: Şi de acum înainte, de nu voiţi să mă ascultaţi! [f] Dar nu mai pângăriţi numele meu cel sfânt Cu darurile voastre şi cu idolii voştri. 40 Căci [g] pe muntele meu cel sfânt, Pe muntele înălţimei lui Israel, zice Domnul, Dumnezeul. Acolo mă va servì toată casa lui Israel în ţară, Acolo [h] mă voiu plăceà întru ei, Şi acolo voiu cere darurile voastre, Şi prinoasele darurilor voastre cu toate lucrurile cele sfinte ale voastre. 41 Plăceà-mă-voiu între voi, *ca* întru [i] miroasele cele plăcute ale voastre. Când vă voiu scoate dintre popoarele, Şi vă voiu adună din ţările, în care sunteţi împrăştiaţi: Şi mă voiu sfinţì în voi înaintea popoarelor. 42 [j] Şi veţi cunoaşte că eu *sunt* Domnul, [k] Când vă voiu aduce în pământul lui Israel, În pământul, *pentru* care am ridicat mâna mea, *Jurându-mă*, că-l voiu dà părinţilor voştri. 43 Şi [l] acolo vă veţi aduce aminte de urmările voastre, Şi

i Ps. 78. 38. *j* Vers. 9, 14. *k* Lev. 26. 32. *l* Vers. 13, 16. *m* Cap. 6. 9. *n* 2 Thes. 2. 11. *o* 2 Reg. 17. 17. *p* Cap. 6. 7. *q* Rom. 2. 24. *r* Isa. 57. 5. etc. *s* Cap. 16. 19. *t* Vers. 26. *u* Vers. 3. *v* Cap. 11. 5. *x* Ier. 21. 5. *y* Ier. 2. 9. 35. *z* Num. 14. 21, 22, 23, 28, 29. *a* Lev. 27. 32. *b* Mat. 25.32,33. *c* Ier. 44. 4 *d* Cap. 6. 7. *e* Jude. 10. 14 *f* Isa. 1. 13. *g* Isa. 2. 2, 3. *h* Isa. 56 7. *i* Efes. 5. 2. *j* Vers. 38, 4. *k* Cap. 11. 17. *l* Cap. 16. 61.

de toate faptele cu care v'aţi spurcat; Şi[m] vă veţi desgustà de voi înşi-vă Pentru toate relele, câte le-aţi făcut. 44[n] Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. Când vă voiu face *aceasta* [o]pentru numele meu, Nu după urmările voastre cele rele, nici după faptele voastre cele stricate, Casă a lui Israel, zice Domnul, Dumnezeul.

Nimicirea cea deaproape a Ierusalimului.

45 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 46[p] Fiul omului, îndreaptă-ţi faţa spre meazăzi, Şi picură-*ţi cuvântul* spre meazăzi, Şi profeţeşte asupra pădurii din câmpul de meazăzi: 47 Şi zi pădurii de către meazăzi: Ascultă cuvântul Domnului! Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [q]voiu aprinde foc în tine, Care va mistuì în tine[r] tot arborele verde, Şi tot arborele uscat: Flacăra arzătoare nu se va stinge: Ci toată faţa *pământului* dela meazăzi şi până la meazănoapte se va arde de ea. 48 Şi toată carnea va vedeà, că eu, Domnul, am aprins-o: Nu se va stinge. 49 Atuncia zis-am: Vai, Doamne, Doamne! Ei îmi zic: *Omul* acesta au nu vorbeşte în parabole?

Sabia Chaldeilor împotriva Iudeilor şi Amoniţilor.

21 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2[a] Fiul omului, îndreaptă-ţi faţa spre Ierusalim, Şi [b]picură-*ţi cuvântul* spre locurile cele sfinte, Şi profeţeşte asupra pământului lui Israel. 3 Zi pământului lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul; Iată, eu *sunt* împotrivă-ţi, Şi voiu scoate sabia mea din teaca ei, Şi voiu stârpì din tine *şi* [c]pe cel drept şi pe cel nelegiuit. 4 Fiindcă voiesc să stârpesc din tine *şi* pe cel drept şi pe cel nelegiuit, Deaceea sabia mea va fi scoasă din teaca ei Împotrivă a toată carnea[d] dela meazăzi şi până la meazănoapte. 5 Şi va cunoaşte toată carnea, Că eu, Domnul, am scos sabia mea din teaca ei; Ea [e]nu se va mai întoarce *într'însa*. 6 Deaceea tu, fiul omului, [f]Suspină până se vor sparge rărunchii *în tine*; Suspină cu amar înaintea lor. 7 Şi când îţi vor zice: „De ce suspini tu?“ Vei răspunde: „Pentru ştirea; căci vine. Şi toată inima se va topì, [g]toate mâinile se vor muià, Toate spiritele se vor întunecà, şi toate genunchile vor ajunge *ca* apă: Iată, vine, şi se face! zice Domnul, Dumnezeul.“ 8 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 9 Fiul omului, profeţeşte şi zi: Aşà zice Domnul: Zi: [h]Sabia, sabia se ascute şi se oţeleşte: 10 Se ascute spre junghiere, Se oţeleşte, ca să lucească; Un gemet ce scânteiază, Un biciu cu văitare, ce despreţuieşte tot lemnul! 11 Şi *Domnul* a dat-o să se oţelească, ca să se ia în mână: Ascuţitu-s'a şi oţelitu-s'a sabia aceasta, Pentru a o pune în mâna [i]celui ce va ucide. 12 Strigă, şi vaită-te, fiul omului! Căci asupra poporului meu este ea, Asupra tutulor mai marilor lui Israel; Groazele săbiei *acesteia* cuprinde-vor pe poporul meu, Deaceea [j]bate-te preste şolduri. 13 Căci spre [k]cercare *se trimite*: Şi ce, dacă sceptrul, cel *atot*-despreţuitor, [l]Va pierì, zice Domnul, Dumnezeul? 14 Deaceea tu, fiul omului, profeţeşte. Şi[m] loveşte cu o mână în cealaltă. Şi îndoeşte sabia, şi întreieşte sabia celor ucişi; Aceasta-*i* sabia ucisului celui mare, Care va străbate până în [n]măruntaele lor. 15 Pus-am sfâşiere de sabie în toate porţile lor, Ca să se topească *toată* inima, şi să se prăpădească mulţi; Vai, [o]făcutu-*s'a* să fulgere, Ascuţitu-*s'a* pentru ucidere, 16 [p] Întăreşte-te *sabie*! Loveşte în dreapta, în stânga. Oriunde se va îndreptà ascuţişul tău. 17 Şi eu voiu [q]lovì cu o mână în cealaltă, Şi-mi [r]voiu săvârşì mânia mea; Eu, Domnul am vorbit. 18 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 19 Şi tu,

[m] Lev. 26. 39.
[n] Vers. 38.
[o] Cap. 36. 22.
[p] Cap. 6. 2.
[q] Ier. 21. 14.
[r] Luc. 23. 31.
—
Capul 21.
[a] Cap. 20. 46.
[b] Deut. 32. 2.
[c] Iov. 9. 22.
[d] Cap. 20. 47.
[e] Isa. 45. 23.
[f] Isa. 22. 4.
[g] Cap. 7. 17.
[h] Deut. 32. 41.
[i] Vers. 19.
[j] Ier. 31. 19.
[k] Iov. 9. 23.
[l] Vers. 27.
[m] Num. 24. 10.
[n] 1 Reg 20. 30.
[o] Vers. 10, 28.
[p] Cap. 14. 17.
[q] Vers. 14.
[r] Cap. 5. 13.

fiul omului, fă-ţi două căi. Prin care să străbată sabia regelui Babilonului; Amândouă *căile* să plece din o ţară. Şi fă-*ţi* un semn: Fă-*l* la intrarea căiei către cetate. 20 Fă-*ţi* o cale, prin care să vină sabia la [s]Rabba a fiilor lui Ammon, Şi *alta* în Iuda asupra Ierusalimului celui întărit. 21 Căci regele Babilonului stă la răspântia căilor, La capătul amânduror căilor ca să-i deà cu bobii: El scutură săgeţile. Întreabă pe terafimi, *Şi* caută ficatul. 22 La dreaptă-i stă sorţul pentru Ierusalim, ca să îndrepteze *asupră-i* berbecii, Să îmbărbăteze la ucidere, Să [t]ridice strigătul de alarmă, Să [u]îndrepteze berbecii asupra porţilor, Să ridice valuri, *şi* să zidească întăriri. 23 Dar aceasta fi-va o vrăjitorie deşeartă în ochii Acelora, care au [v]jurat jurăminte *mincinoase*; Dar el *le* va aduce aminte de necredinciosia *lor*. Ca să fie prinşi. 24 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că v'a amintit necredinciosia voastră. Descoperind fărădelegile voastre. De s'au vădit păcatele voastre în toate faptele voastre; Pentru că v'a adus aminte, *zic*, Fi-veţi prinşi cu mâna. 25 Şi tu, [x]domn fărădelege şi nelegiuit al lui Israel, [y]a căruia zi a sosit, Fiind că fărădelegea *ta ajuns-a la* culmea *ei*, 26 Aşà zice Domnul. Dumnezeul: Să *i*-se scoată diadema, şi să *i*-se ia coroana! Aceasta nu *va mai fi*. cum a fost: [z]Înalţă pre cel umilit, şi umileşte pre cel înălţat: 27 *O* voiu răsturnà. *o* voiu răsturnà, o voiu răsturnà, Şi [a]nu va *mai* stà, până ce nu va venì *acela* a căruia este dreptul; Şi *acestuia* o voiu dà. 28 Şi tu, fiul omului, profeţeşte, şi zi: Aşà zice Domnul. Dumnezeul, [b]de fiii lui Ammon, Şi de batjocura lor: da, zi: [c]Sabia, sabia *este* scoasă. Oţelită pentru sfăşiere. Ca să nimicească. fulgerând. 29 Pe când ei [d]văd pentru tine *vrăjitorii* deşerte, Pe când ei dau în ştire pentru tine *ghicitorii* mincinoase, *Ieşi*, *sabie*, de te pune pe grumazul celor ucişi, Acelor fărădelege, [e]cărora le-a venit ziua: Căci fărădelegea lor *a ajuns la* culme. 30 [f]*Oare* voiu întoarce-*o* în teaca ei? [g]Te voiu judecà în locul, unde ai fost făcut, În pământul obârşiei tale; 31 Şi voiu vărsà asupră-ţi mânia mea; Voiu suflà asupră-ţi focul aprinderii mele, Şi te voiu dà în mâni de oameni înfuriaţi, maestrii în stricăciune. 32 Vei ajunge de hrană focului: Sângele tău se va *vărsà* pe pământ, Şi nu-şi vor *mai* aduce aminte de tine; Căci eu, Domnul am vorbit.

Păcatele şi pedeapsa Ierusalimului şi a lui Iuda.

22 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Şi tu, fiul omului, [a]au doară vei pedepsì? Au vei pedepsì [b]cetatea sângiuirilor? Deci fă-o să ştie toate urîciunile ei; 3 Şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Cetate, *ce* verşi sânge în mijloc, grăbindu-ţi timpul, Şi care faci idoli, spurcându-te; 4 Făcutu-te-ai vinovată prin sângele, ce ai [c]vărsat: Spurcatu-te-ai cu idolii tăi, ce ai făcut; Şi apropiat-ai sfârşitul zilelor tale, Şi ai ajuns până la *capătul* anilor tăi: [d]Deaceea făcutu-te-am de ocară popoarelor, Şi de batjocură tuturor ţărilor. 5 *Şi cele* aproape şi cele departe de tine îşi vor bate joc de tine, Cea spurcată cu numele *şi* plină de turburare. 6 Iată, [e]mai marii lui Israel Fost-au în tine, ca să verse sânge, fiecare după puterea sa: 7 În tine, [f]despreţuescu-se şi părintele şi muma; În mijlocul tău [g]se fac asupriri străinului: În tine înşeală-se şi orfanul şi văduva. 8 Tu [h]despreţuesti lucrurile mele cele sfinte, Şi [i]păngăreşti sărbătorile mele; 9 În tine sunt [j]bărbaţi vorbitori de rău, spre vărsare de sânge: [k]În tine se mănâncă în munţi: În mijlocul tău se fac desfrânări: 10 În tine [l]se desvăleşte golicinnea părintelui; În tine umilesc

s Ier. 49. 2. *t* Ier. 51. 14. *u* Cap. 4. 2. | *v* Cap. 17. 13, 15, 16, 18. *x* 2 Cron. 36. 14. *y* Vers. 29. | *z* Cap. 17. 24. *a* Ioan. 1. 49. *b* Ier. 49. 1. | *c* Vers. 9, 10. *d* Cap. 12. 24. *e* Iov. 18. 20. *f* Ier. 47. 6, 7. | *g* Fac. 15. 14. — *Capul 22.* *a* Cap. 20. 4. | *b* Cap. 24. 6, 9. *c* 2 Reg. 21. 16. *d* Dan. 9. 16. *e* Isa. 1. 23. | *f* Deut. 27. 16. *g* Esod 22.21,22. *h* Vers. 26. | *i* Lev. 19. 30. *j* Esod. 23. 1. *k* Cap. 18. 6, 11. *l* 1 Cor. 5. 1.

pre cea[m] necurată prin firea *ei*: 11 Unul face uriciuni[n] cu femeia aproapelui său, Și celalalt [o]spurcă cu desfrânare pe noră-sa: Uu altul umilește în tine pe [p]soră-sa, pe fiica părintelui său: 12 u tine [q]se ia daruri pentru vărsare de sânge: [r]Se ia dobândă și mai mult decât s'a dat, Și tu cauți câștig dela aproapele tău, apăsându-l, Și [s]mă uiți pe mine, zice Domnul, Dumnezeul. 13 Iată, deaceea [t]bătut-am din mâni Pentru câștigul tău cel nedrept, ce ți-ai făcut, Și pentru sângiuirile ce sunt în mijlocul tău. 14 [u]Inima ta puteà-va să se țină? fi-vor tari mânile tale, În zilele, în care voiu lucrà împotrivă-ți? [v]Eu, Domnul, am vorbit, și voiu face. 15 [x]Te voiu împrăștià printre popoare, Și te voiu risipì prin țări, Și [y]voiu mistuì din tine necurățenia ta. 16 Și te vei pângări pe tine însuți înaintea popoarelor: Și [z]vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 17 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, [a]ajuns-a pentru mine casa lui Israel ca sgură; Toți *sunt* aramă și cositor, fier și plumb în topitoare: Sunt sgură de argint. 19 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că voi toți ați ajuns sgură: Iată, deaceea vă voiu adunà în mijlocul Ierusalimului. 20 *Precum* se adună în topitoare argintul, arama, fierul, plumbul și cositorul, Ca să sufle focul asupră-i, să *le* topească; Așà în mânia mea și în aprinderea mea *vă* voiu adunà, *Vă* voiu pune *acolo*, și vă voiu topì: 21 Da, vă voiu adunà, și voiu [b]sufflà asupra voastră cu focul mâniei mele, Și vă veți topì într'ânsul. 22 Precum argintul se topește în topitoare, Așà vă veți topì într'ânsul; Și veți cunoaște, că eu Domnul am [c]vărsat mânia mea asupra voastră. 23 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 24 Fiul omului, zi-i: Tu *ești* un pământ, ce nu s'a curățit, Și preste care n'a ploat în ziua mâniei. 25 În [d]el *este* un complot de profeți; *Ei sunt* ca un leu, ce mugește *și* sfâșie prada: Ei [e]au înghițit suflete, [f]Au luat avuții și lucruri prețioase, *Și* au înmulțit văduvele lui în mijlocul lui. 26 [g]Preoții lui au sîlnicit legea mea, Și au [h]pângărit lucrurile mele cele sfinte: N'au făcut [i]deosebire între sfânt și pângar, Și între curat și necurat ei deosebire n'au făcut, Și și-au ascuns ochii lor dela sărbătorile mele; *Așà* m'au pângărit în mijlocul lor. 27 [j]Mai marii lui *sunt* în mijlocul lui ca niște lupi, ce sfâșie prada, Ca să verse sânge, și să piardă suflete, Ca să câștige câștiguri nedrepte. 28 Și [k]profeții ei tâncuitu-i-au cu albeală, [l]Văzând *viziuni* deșerte, și predicându-le minciuni, zicând: Așà zice Domnul, Dumnezeul: și Domnul n'a vorbit. 29 [m]Poporul țării face apăsări și săvârșește răpiri, Înșeală pe cel sărac și pe cel lipsit, Și pe cel străin [n]îl asupresțe fără drept. 30 [o]Și am căutat între ei pe un bărbat, Care să dreagă zidurile, Și să steà în spărturile *lor* înaintea mea Pentru țară, ca să nu o stric; Dar n'am aflat. 31 Deaceea am vărsat mânia mea asupra lor: Ei i-am mistuit în focul mâniei mele; *Și* am răsplătit urmările lor asupra capetelor lor, Zice Domnul, Dumnezeul.

Idolatria Samariei și a Ierusalimului se compară cu purtarea a două curve.

23 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, erau [a]două femei, Fete ale aceleiași mume: 3 Și [b]s'au desfrânat în Egipt: Au desfrânat în [c]tânărețea lor: Acolo au fost strânse țâțele lor, Și acolo a fost atins sânul lor fecioresc. 4 Numele lor *erau*: a celei mai mari: Ahola, și a surorei ei, Aholiba; [d]Fost-au ale mele, și au născut fii și fiice. Și numele lor: Ahola *este* Samaria, și Aholiba Ierusalimul. 5 Și Ahola a desfrânat, fiind a mea, Erà nebună după iubiții ei, după [e]Asirieni, vecinii *săi*. 6 Cari *erau* îm-

m Lev. 18. 19. *n* Lev. 18. 20. *o* Lev. 18. 15. *p* Lev. 18. 9. *q* Esod. 23. 8. *r* Esod. 22. 25. *s* Deut. 32. 18. *t* Cap. 21. 17. *u* Cap. 21. 7. *v* Cap. 17. 24. *x* Deut. 4. 27. *y* Cap. 23. 27,48. *z* Ps. 9. 16. *a* Isa. 1. 22. *b* Cap. 21. 31. *c* Cap. 20. 8. 33. *d* Osea. 6. 9. *e* Mat. 23. 14. *f* Mic. 3. 11. *g* Mal. 2. 8. *h* Lev. 22.2, etc. *i* Lev. 10. 10. *j* Isa. 1. 23. *k* Cap. 13. 10. *l* Cap. 13. 6, 7. *m* Ier.5.26,27,28. *n* Esod. 22. 21. *o* Ier. 5. 1. *Capul 23.* *a* Ier. 3. 7, 8, 10. *b* Lev. 17. 7. *c* Cap. 16. 22. *d* Cap. 16. 8, 20 *e* 2 Reg. 15. 19.

brăcaţi în vânăt, *si erau* guvernatori şi diregători. Toţi tânări şi plăcuţi, călăreţi, călărind pe cai. 7 Şi a făcut desfrânările sale cu dânşii, Cari *erau* toţi cei mai aleşi ai Asirienilor: Şi cu toţi *aceia*, după care înebunià, Se spurcà cu toţi idolii lor. 8 Nici n'a părăsit desfrânările sale [f] din Egipt: Căci cu ea s'au culcat ei din tânăreţea ei, Şi-i atinseră sânul său cel fecioresc, Şi vărsau desfrânarea lor preste dânsa. 9 Deaceea am dat-o în mânile iubiţilor săi, În mânile [g] Asirienilor, după care nebunià. 10 Aceştia [h] desvălit-au goliciunea ei, Luat-au pe fiii săi şi pe fetele sale, şi pe dânsa o-au ucis cu sabie: Aşà rămas-a cu nume între femei: Căci făcut-au judecăţi asupră-i. 11 Şi [i] când soră-sa Aholiba a văzut *aceasta*, [j] Stricatu-s'a în nebunia ei şi mai mult decât ea. Şi în desfrânările ei mai mult decât soră-sa în desfrânările *ei*: 12 Nebunit-a după [k] Asirieni vecinii *săi*, [l] Guvernatori şi diregători, frumos îmbrăcaţi, Călăreţi, călărind pe cai, Toţi tânări plăcuţi. 13 Şi văzut-o-am spurcându-se, Amândouă un drum *având*. 14 Dar ea înmulţià *din ce în ce* desfrânările ei: Căci cum vedeà bărbaţi zugrăviţi pe pereţi, Chipuri de ale Chaldeilor, zugrăviţi cu roş, 15 Încinşi cu brâie preste coapsele lor, *Purtând* pe capetele lor cununi de felurite colori, *Şi că* toţi semănau *a fi* fruntaşi, după chipul Babilonenilor din Chaldea, pământul naşterii lor. 16 [m] Îndată ce-i zărià cu ochii săi, ea se înebunià după dânşii, Şi îndrumà după ei trimişi în Chaldea. 17 Şi Babilonenii au venit la dânsa în patul de iubire, Şi au spurcat-o cu desfrânările lor, Şi ea se spurcà cu ei; şi *după aceea* [n] sufletul ei se înstrăină de dânşii. 18 Când a dat pe faţă desfrânările ei, şi a desvelit goliciunea ei, Atuncia [o] sufletul meu s'a înstrăinat de ea, Cum se înstrăinase sufletul meu de soră-sa. 19 Totuşi ea a înmulţit desfrânările ei, Amintindu-şi de zilele tânăreţii ei, [p] Când făceà desfrânare în pământul Egiptului. 20 Căci ea *tot* înnebunià după iubiţii ei, [q] *După* cei cu vână, ca vâna de măgar, Şi cu curgerea, ca curgerea de armăsar. 21 Aşà adusu-ţi-ai aminte *fără încetare* de desfrânările tânăreţii tale, Când se atingeau Egiptenii de sânul tău, Pentru ţâţele tale fecioreşti.

Când a dat desfrânările ei pe faţă şi a desvelit goliciunea ei.

22 Deaceea, Aholibo, aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [r] voiu sculà asupră-ţi pe iubiţii tăi, De care s'a înstrăinat sufletul tău, Şi-i voiu aduce asupră-ţi din toate părţile: 23 Pe Babiloneni, şi pe toţi Chaldeii, [s] Pekodul, Şoa şi Koa, *şi* pe toţi Asirienii cu dânşii, [t] Toţi tânări plăcuţi, Guvernatori şi diregători, fruntaşi şi mai mari, Toţi călăreţi pe cai. 24 Şi vor venì asupră-ţi cu cară, căruţe şi roţi, Şi cu mulţime de popor; *Cari* vor rânduì asupră-ţi scuturi, paveze şi coifuri; Şi dà-le-voiu judecata, Şi te vor judecà, după legile lor. 25 Şi voiu întoarce gelozia mea împotrivă-ţi, Şi se vor purtà cu tine în furie: Îţi vor tăià nasul şi urechile; Şi ce va rămâneà din tine va cădeà de sabie: Ei vor luà pe fiii tăi şi pe fiicele tale; Şi ce va rămâneà din tine se va mistuì în foc. 26 [u] Te vor desbrăcà şi de vestmintele tale, Şi-ţi vor luà sculele tale cele de preţ. 27 Aşà [v] voiu face să înceteze din tine desfrânarea ta, Şi [x] desfrâul tău *adus* din pământul Egiptului: Şi nu-ţi vei mai aduce aminte de Egipt. 28 Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul; Iată, te voiu dà în mânile *acelora*, [y] pe care tu îi urăşti, În mâna *acelora*, [z] de care s'a înstrăinat sufletul tău: 29 Şi se vor purtà cu tine cu ură: Vor luà tot câştigul tău, [a] Te vor lăsà goală şi fără vestminte, Şi se va desvelì goliciunea ruşinei tale, Desfrânarea ta şi desfrâul tău. 30 Acestea-ţi voiu face, Pentru

f Vers. 3. | *g* 2 Reg. 17. 3. 4, 5, 6, 23. | *h* Cap. 16.37,41. | *i* Ier. 3. 8. | *j* Ier. 3. 11. | *k* 2 Reg.16.7.10. | *l* Vers. 6, 23. | *m* 2 Reg. 24. 1. | *n* Vers. 22, 28 | *o* Ier. 6. 8. | *p* Vers. 3. | *q* Cap. 16. 26. | *r* Cap. 16. 37. | *s* Ier. 50. 21. | *t* Vers. 12. | *u* Cap. 16. 39. | *v* Cap. 16. 41. | *x* Vers. 3. 19. | *y* Cap. 16. 37. | *z* Vers. 17. | *a* Cap. 16. 39.

că ai [b]desfrânat după popoare, *Cu* care te-ai spurcat cu idolii lor. 31 *Fiindcă* ai umblat în urmele surorei tale, Deaceea voiu pune în mâna ta [c]cupa ei. 32 Așà zice Domnul, Dumnezeul! Cupa surorei tale vei beà, *cupa* adâncă și largă, *Ca* să cuprindă multe: *Și* [d]vei fi de râs și de batjocură; 33 Umpleà-te-vei de îmbătare și de întristare, *Când* din *această* cupă de groază și uimire, Din cupa surorei tale, Samaria. 34 Da. vei [e]beà din ea, *o* vei suge. Vei roade hârburile ei, Și-ți vei rupe țâțele; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul, 35 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că [f]m-ai uitat, și [g]m-ai aruncat la dosu-ți, Deaceea poartă și tu *pedeapsa* desfrânării tale și a desfrânărilor tale. 36 Și zisu-mi-a Domnul: Fiul omului, au *nu* [h]te vei judecà cu Ahola și Aholiba? Deci [i]fă-le să știe uricinnile lor: 37 Căci au făcut adulter, și *este* [j]sânge pe mânile lor, Au făcut adulter cu idolii lor, Și pe fiii lor, [k]pe care ele mi i-au născut, Trecutu-i-au lor *prin foc*, spre mâncare. 38 Făcutu-mi-au încă și aceasta: În aceeași zi spurcat-au și templul meu, Și [l]au pângărit sărbătorile mele, 39 Căci, când au junghiat pe fiii lor, idolilor lor, Atuncia în aceeași zi întrară în templul meu, ca să-l pângărească; Iată, [m]așà făceau în casa mea. 40 Da, trimis-au chiar bărbați, care veniră de departe, Către cei [n]*după* care îndrumară trimiși, și iată au venit; Pentru aceștia [o]scăldatu-te-ai, Văpsitu-ți-ai ochii, și împrumsețatu-te-ai cu podoabe. 41 Și șezut-ai pe un pat măreț, și înaintea lui *stà* masa gata, Pe care ai pus tămâia mea și oleiul meu. 42 Și vocea de mulțime veselă *erà* în juru-i, Și cu oamenii de rând întrau Sabeenii din deșert: Și pusu-și-au *amândouă* brațele pe mânile lor, Și cununi frumoase pe capetele lor. 43 Atuncia zis-am de cea îmbătrânită în adulterii: Au vor mai face desfrânări cu ea, fiind ea *astfel*! 44 Totuși ei întrau la dânsa; Precum întră *cineva* la o femeie curvă, Așà întrau la Ahola și la Aholiba, femeile cele desfrânate. 45 Deaceea bărbații drepți o vor judecà după legile adulterelor, Și după legea femeilor, ce varsă sângele; Căci *sunt* adultere, și sânge *este* pe mânile lor. 46 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu aduce asupră-le o mulțime *de oameni*, Și le voiu dà apăsării și răpirii. 47 Și mulțimea le va ucide cu pietri, Și le va tăià cu săbiile; Va ucide pe fiii și pe fiicele lor, Și casele lor le va arde cu foc. 48 Așà voiu face să înceteze desfrânarea din țară: Ca să se învețe toate femeile, să nu facă după desfrânările voastre. 49 Vi se vor răsplătì desfrânările voastre, Și veți purtà păcatele idolilor voștri: Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, Dumnezeul.

Dărâmarea Ierusalimului închipuită prin oala cu apă feartă în cloeote și prin moartea soției lui Hezekiel.

24 În anul al nouălea, în luna a zecea, la zece a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, scrie-ți numele zilei, al zilei acesteia; *căci* [a]în această zi regele Babilonului s'a îndreptat asupra Ierusalimului. 3 [b]Și pune înaintea casei neascultătoare o parabolă, și zi-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Pune oala, [c]Pune-*o*, și toarnă apă în ea; 4 Strânge în ea bucățile ei, Toate bucățile cele bune, șoldul și umărul; *Și* umple-*o* cu ciolanele cele mai alese. 5 Ià și din cele mai alese ale turmei, și supt oală *fă* o grămadă din ciolanele *cele proaste*, Fierbe bine, ca să fearbă în ea și ciolanele din ea. 6 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Vai de [d]cetatea sângiurilor, De oala, a cărei rugină *este* în ea, și a cărei rugină n'a ieșit din ea! Scoate bucățile ei una după alta, să nu se arunce [e]sorț preste dânsele. 7 Căci sân-

b Cap. 6. 9. *c* Ier. 25.15,etc. *d* Cap. 22. 4, 5. | *e* Ps. 75. 8. *f* Ier. 2. 32. *g* 1 Reg. 14. 9. | *h* Cap. 20. 4. *i* Isa. 58. 1. Cap. 16. 38. | *k* Cap.16. 20, 21, 36, 45. | *l* Cap. 22. 8. *m* 2 Reg. 21. 4. | *n* Isa. 57. 9. *o* Rut. 3. 3. — | *Capul 24.* *a* 2 Reg 25. 1. *b* Cap. 17. 12. | *c* Ier. 1. 13. *d* Cap. 22. 3. *e* Nah. 3. 10.

gele ei este în mijlocul ei. Pusu-l-a pe peatră uscată: [f] Nu l-a vărsat pe pământ, ca să-l acopere cu țărână. [g] Pus-am *și* eu sângele ei pe peatră uscată, Ca să rămână descoperit. 8 Pentru ca să atâțe mânia spre lucru de răsbunare. 9 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: [h] Vai de cetatea sângiurilor! mărì-voiu rugul ei. 10 Îngrămădește lemne, aprinde focul, Mistuie carnea, și amestecă bine, ca să ardă și ciolanele. 11 Și apoi pune-o deșeartă pe cărbuni, să se înfierbânte arama ei, și să ardă, Ca [i] să se topească în ea necurățenia ei, *Și* să se ducă rugina ei. 12 Zădarnică este osteneala: Căci rugina ei cea mare n'a ieșit dintr'însa; Rugina *nici* cu focul *nu s'a scos.* 13 *Este* cumplită necurățenia ta: Căci am voit să te curăț de necurățenia ta, tot nu te-ai curățit. Nici nu te vei mai curăți. [j] Până ce voiu face să repauzeze mânia mea asupră-ți. 14 [k] Eu, Domnul, am zis: *Pedeapsa* vine, și eu o fac: Nu mă voiu întoarce, [l] nu *vă* voiu cruță, nici nu mă voiu căi: Te voiu judecà, după urmările tale și după faptele tale, Zice Domnul, Dumnezeul. 15 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 16 Fiul omului, iată, eu voiu luà dela tine plăcerea ochilor tăi dintr'o lovire; Totuși să nu jelești, să nu plângi Și să nu curgă lacrimile tale. 17 Oprește-te dela suspin, *și* [m] nu plânge *ca* la morți, [n] Încinge cu turban capul tău, și [o] pune în picioarele tale încălțămintele tale, Și nu [p] acoperì buzele *tale*, și pânea oamenilor *în jale* n'o mâncà. 18 Deci am vorbit poporului dimineața, și seara a murit femeia mea; și *a doua zi* dimineața am făcut, cum mi-s'a poruncit. 19 Și zisu-mi-a poporul: [q] Au nu ne vei spune ce *înseamnă* pentru noi ceea ce faci? 20 Și le-am răspuns: Cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 21 Spune casei lui Israel: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [r] eu voiu pângărì templul meu, fala puterii voastre, [s] Atât de plăcut ochilor voștri, Atât de dorit de sufletele voastre! [t] Și fiii voștri și fiicele voastre, ce i-ați lăsat, vor cădeà de sabie. 22 Și veți face voi, cum am făcut eu: [u] Nu veți acoperì buzele *voastre*, și nu veți mâncà pânea oamenilor *în jale*. 23 Și turbanele voastre *vor fi* pe capetele voastre, Și încălțămintele voastre în picioarele voastre; [v] Nu veți jelì, nici nu veți plânge; Ci [x] veți lâncezì pentru fărădelegile voastre, Și veți suspinà unul către altul: 24 Și [y] Ezekiel vă este semn: Toate câte a făcut el, veți face *și* voi: Și când aceasta se va întâmplà, veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul. 25 Cât pentru tine, fiul omului, În ziua *aceea*, când voiu luà dela dânșii puterea lor, Bucuria măririi lor, plăcerea ochilor lor, Și dorința sufletelor lor: Pe fiii lor și pe fiicele lor: 26 În ziua aceea va venì la tine un scăpat, Ca să facă să audă urechile tale. 27 În ziua aceea gura ta se va deschide către cel scăpat, Și vei vorbì, și nu vei mai fi mut: Și vei fi pentru dânșii semn: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Judecăți prezise asupra Ammoniților.

25 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă-ți fața [b] către fiii lui Ammon, și profețește asupră-le: 3 Și spune fiilor lui Amon: Ascultați cuvântul Domnului, Dumnezeului: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [c] Pentru că ai zis: Ha! ha! templul meu, s'a pângărit, Și pământul lui Israel, s'a pustiit, Și casa lui Iuda, s'a dus în prinsoare: 4 Deaceea iată, eu te voiu dà de moștenire popoarelor răsăritului, Și ei vor așezà staulele lor în tine, Și vor face locuințele lor în tine; Vor mâncà fructele tale, și vor beà laptele tău; 5 Și voiu face din [d] Rabba [e] staul de cămile, Și din *pământul* fiilor lui Ammon stână de oi, [f] Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

[f] Lev. 17. 13. [g] Mat. 7. 2. [h] Vers. 6. [i] Cap. 22. 15. [j] Cap. 5. 13. [k] 1 Sam. 15. 29. [l] Cap. 5. 11. [m] Ier. 16. 5. 6, 7 [n] Lev. 10. 6. [o] 2 Sam. 15. 30. [p] Mic. 3. 7. [q] Cap. 12. 9. [r] Ier. 7. 14. [s] Ps. 27. 4. [t] Cap. 23. 47. [u] Ier. 16. 6, 7. [v] Iov 27. 15. [x] Lev. 26. 39. [y] Isa. 20. 3. —

Capul 25.
[a] Cap. 6. 2. [b] Ier. 49. 1, etc. [c] Prov. 17. 5. [d] Cap. 21. 20. [e] Isa. 17. 2. [f] Cap. 24. 24

6 Căci așà zice Domnul. Dumnezeul: Pentru că [g]ai bătut în mâni, și ai lovit cu piciorul. Și [h]te-ai bucurat cu tot dispreţul sufletului tău de pământul lui Israel: 7 Deaceea iată, voiu [i]întinde mâna mea asupră-ţi. Și te voiu dà de răpire popoarelor. Și te voiu stârpì dintre popoare. Și te voiu pierde dintre ţări: Te voiu nimicì; și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Prezicere împotriva Moabiţilor.

8 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că [j]Moabul și [k]Seirul zic: Iată, casa lui Iuda *este* ca *și* toate popoarele; 9 Deaceea iată, eu voiu deschide latura Moabului dinspre cetăţile, Dinspre cetăţile lui depe hotarele lui, fala ţării, *Dinspre* Bet-Ieșimot, Baal-Meon, și Kiriat-Aim: 10 [l]Popoarelor răsăritului, *ce vin* asupra fiilor lui Ammon; Și le voiu dà lor de moștenire, Ca[m] să nu se mai amintească fiii lui Ammon între popoare. 11 Și voiu face judecăţi asupra Moabului; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Prezicere împotriva Edomiţilor.

12 Așà zice Domnul, Dumnezeul: [n]Pentru că Edomul s'a purtat cu răsbunare către casa lui Iuda, Și s'a făcut vinovat, și s'a răsbunat asupră-i: 13 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu întinde mâna mea asupra Edomului, Și voiu stârpì depe el om și vită, Și-l voiu preface într'un deșert, dela Teman până la Dedan: Vor cădeà de sabie. 14 Și [o]voiu împlinì răsbunarea mea asupra Edomului prin mâna poporului meu Israel, Și vor face Edomului după mânia mea și după furia mea, Și vor cunoaște răsbunarea mea, Zice Domnul, Dumnezeul:

Prezicere împotriva Filistenilor.

15 Așà zice Domnul, Dumnezeul: [p]Pentru că Filistenii s'au purtat cu răsbunare, Și s'au răsbunat cu dispreţ în suflet, Ca să-l nimicească din neamicia *lor* cea veche: 16 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu întinde mâna mea asupra Filistenilor, Și voiu stârpì pe Creţi, Și voiu pierde rămășiţa malurilor mării: 17 Și voiu împlinì asupră-le prin mustrări furioase o răsbunare mare: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu împlinì asupră-le răsbunarea mea.

Profeţii despre dărâmarea oraşului Tir.

26 În anul al unsprezecelea, în *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicându-*mi*: 2 Fiul omului, [a]pentru că Tirul a zis asupra Ierusalimului: [b]„Ha, ha! *cea care erà* poarta popoarelor s'a sfărâmat, Aceasta a trecut la mine: Eu mă voiu umplea, *căci* ea a ajuns un deșert“: 3 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* asupră-ţi, Tirule! Și voiu ridicà asupră-ţi popoare multe, Precum marea ridică valurile sale. 4 Acestea vor stricà zidurile Tirului, Și vor surpà turnurile lui; Eu voiu rade pulberea lui depe dânsul, Și-l voiu preface în stâncă seacă; 5 *Și* va fi locul de unde să se întindă mrejele în [d]mijlocul mării; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul: Și va ajunge de pradă popoarelor. 6 Și cetăţile lui cele din câmp se vor nimicì de sabie; [e]Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 7 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu aduce asupra Tirului Pe Nebucodonosor, regele Babilonului, [f]Regele regilor, dela meazănoapte, Cu cai și cu cară, Cu călăreţi și cu adunătură de multe popoare: 8 El va nimicì cu sabia cetăţile tale cele din câmp; Va [g]clădì întăriri asupră-ţi, Va ridicà valuri asupră-ţi, Și va înălţà paveze împotrivă-ţi. 9 Va dà bătăi de berbeci zidurilor tale, Și cu securile sale va dărâmà turnurile tale. 10 Pulberea dela mulţimea cailor săi te va acoperì; Zidurile tale vor tremurà de vuetul călăreţilor, Al roatelor și al carelor, Când va întrà în porţile tale, Cum întră oamenii într'o cetate stricată. 11 Cu copitele cailor lui va călcà toate uliţele tale; Pe poporul tău îl va omorî cu sa-

g Iov 27. 23. *h* Cap. 36. 5. *i* Cap. 35. 3. | *j* Isa. 15. & 16. *k* Cap. 35. 2, 5, 12. | *l* Vers. 4. *m* Cap. 21. 32. | *n* 2 Cron. 28. 17. *o* Isa. 11. 14. *p* Ier. 25. 20. | *Capul 26.* *a* Isa. 23. | *b* Cap. 25. 3. *c* Vers. 14. | *d* Cap. 27. 32. *e* Cap. 25. 5. | *f* Ezra 7. 12. *g* Cap. 21. 22.

bie. Şi stâlpii tăi cei tari vor fi trântiţi la pământ. 12 Apoi vor prădà avuţiile tale, Vor răpì mărfurile tale: Vor dărâmà zidurile tale. Vor ruinà casele tale cele frumoase: Şi vor aruncà pietrile tale, lemnele tale şi pulberea ta, În mijlocul apei. 13 [h] Voiu face să înceteze vuetul [i] cântărilor tale, Şi nu se va mai auzì sunetul citarelor tale; 14 [j] Te voiu face stâncă seacă: Vei ajunge un loc de unde să se întindă mrejele; *Şi* nu te vei mai rezidì: Căci eu Domnul am vorbit, zice Domnul. Dumnezeul. 15 Aşà zice Domnul, Dumnezeul, către Tir: Au nu vor [k] tremurà ţărmurile la vuetul căderii tale, Când răniţii *tăi* vor geme, Când uciderea va fi în mijlocul tău? 16 Atuncia toţi [l] mai marii mării [m] se vor pogorî depe tronurile lor, Se vor desbrăcà de mantiele lor, şi se vor desbrăcà de vestmintele lor cele brodate, Şi se vor îmbrăcà cu spaimă: [n] Vor şedeà la pământ, Vor [o] tremurà în *toată* clipa: Şi [p] se vor îngrozì de tine: 17 Şi vor ridicà [q] plângere asupră-ţi, şi-ţi vor zice: „Cum ai pierit tu, *cel ce erai* locuit de *cei ce se duc* pe mări, Cetate renumită, care erai [r] tare pe mare, Tu şi locuitorii tăi, Care însuflau spaimă la toţi, câţi locuiau lângă dânsul: 18 Acum ţărmurile tremură în ziua căderii tale, Da, ţărmurile din mare sunt încremenite de peirea ta“. 19 Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul: Când te voiu preface în cetate deşeartă, Ca pe cetăţile nelocuite: Când voiu aduce asupră-ţi adâncul, Şi ape multe te vor acoperì: 20 Când te voiu pogorî Cu cei ce se pogoară în groapă, la poporul străvechiu, Şi te voiu pune în cele dedesupt ale pământului, în locurile deşerte din vechime, Cu cei ce se pogoară în groapă, ca să nu mai fii locuit; Şi *când* voiu pune mărirea *mea* în pământul celor vii: 21 *Într'o* clipă te voiu pierde, ca *să* nu *mai fii*; Vei fi căutat, şi nu vei mai fi aflat în veci, zice Domnul, Dumnezeul.

Cântare de jale asupra Tirului.

27 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Şi tu, fiul omului, [a] ridică plângere asupra Tirului; 3 Şi zi Tirului: [b] Tu cel ce şezi la intrările mării, Cel [c] ce faci negoţ cu popoarele multor ţărmuri, Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Tirule, tu ai zis: [d] „Eu *sunt* desăvârşit în frumseţe“. 4 Hotarele tale *sunt* în mijlocul mărilor, Ziditorii tăi au desăvârşit frumseţea ta: 5 Au zidit toate laturile *corăbiilor* tale *de* ciparos din [e] Senir: Au luat cedri din Liban, ca să facă catargurile tale; 6 *Din* stejarii Basanului au făcut vâslele tale: *Şi* lăiţele tale *le*-au făcut *din* fildeş, *Încadrate în* tisă, *adusă* din [f] insulele Chittimilor. 7 Pânzele tale *erau din* în subţire cu horbotă de Egipt, *şi*-ţi erau spre steag: Vânăt şi stacojiu, din insulele Elişei, Erà cortul tău. 8 Locuitorii Sidonului şi ai Arvadului erau vâslaşii tăi, Cei *mai* iscusiţi din tine, Tirule, aceştia erau cârmacii tăi. 9 Bătrânii [g] Ghebalului şi cei *mai* iscusiţi ai lui erau cei ce dregeau spărturile tale: Toate corăbiile mării şi marinarii lor erau în tine, spre a face negoţul tău. 10 Perşii şi Lizii, şi [h] Putii erau în oastea ta, bărbaţii tăi de resbel: Ei spânzurau în tine pavezele şi coifurile: Aceştia făceau măreţia ta! 11 Bărbaţii Arvadului *erau* cu oastea ta pe zidurile tale de jur împrejur, Şi bărbaţii viteji în turnurile tale; *Ei* spânzurau pe zidurile tale de jur împrejur pavezele lor: Aceştia desăvârşiau [i] frumseţea ta. 12 [j] Tarşişul făceà negoţ cu tine, cu tot felul de avuţii: Veniau la târgul tău cu argint, cu fier, cu cositor şi cu plumb. 13 [k] Iavanul, Tubanul şi Meşecul erau neguţătorii tăi; Făceau cu tine negoţ cu [l] oameni şi vase de aramă. 14 Cei din casa [m] Togarmei aduceau La târgul tău cai, călăreţi şi catâri. 15 Bărbaţii din [n] Dedan erau neguţătorii tăi; Ţărmuri multe luau mărfurile tale: Adu-

h Isa. 14. 11. *i* Isa. 23. 16. *j* Vers. 4, 5. *k* Ier. 49. 21. *l* Isa. 23. 8. *m* Iona 3. 6. *n* Iov 2. 13. *o* Cap. 32. 10. *p* Cap. 27 35. *q* Cap. 27 32. *r* Isa. 23. 4. — *Capul 27.* *a* Cap. 19 1. *b* Cap. 28. 2. *c* Isa. 23. 3. *d* Cap. 28. 12. *e* Deut. 3. 9. *f* Ier. 2. 10. *g* 1 Reg. 5. 18. *h* Ier 46. 9. *i* Vers. 3. *j* Fac. 10. 4. *k* Fac. 10. 2. *l* Apoc. 18. 13. *m* Fac. 10. 3. *n* Fac. 10. 7.

ceau la tine bucăţi de fildeş şi abanos în schimb. 16 Siria făceà negoţ cu tine, cu mulţimea lucrurilor făcute de tine: Cu smaragd, purpur şi horbotă; Cu in subţire, mărgean şi agat veniau la târgul tău. 17 Iuda şi pământul lui Israel erau neguţătorii tăi. Cu [o] grâu de [p] Minit şi cu turte, Cu miere, cu oleiu şi cu [q] balsam, veniau la târgul tău. 18 Damascul *erà* neguţătorul tău cu mulţimea lucrurilor făcute de tine, Cu tot felul de avuţii, Pentru vinul de Elbon şi lâna albă. 19 Danul, Iavanul şi Moselul veniau la târgul tău Cu fier lucrat, casie şi trestie: *Cu acestea* făceau negoţ cu tine. 20 [r] Dedanul negustorià cu tine cu pânzăturile de preţ pentru care. 21 Arabia şi toţi mai marii [s] Kedarului erau neguţătorii tăi. Cari negoţiau cu tine Cu miei, berbeci şi ţapi. 22 Neguţătorii din [t] Şeba şi din Raama negoţiau cu tine. Cu miruri alese; Cu tot *felul de* pietrii scumpe şi cu aur veniau la târgul tău. 23 [u] Haranul, Cannehul şi Edenul, Neguţătorii [v] Şebei, ai Assurului *şi* ai Chilmadului negoţiau cu tine. 24 Negoţiau cu tine în tot felul *de lucruri*: Cu vestminte în vânăt şi brodate, Şi cu lăzi de adamasc, legate cu funii, şi făcute din cedru, La târgul tău. 25 [x] Corăbiile Tarşişului erau caravanele negoţului tău; Aşà erai umplut, Şi ajunseseşi măreţ foarte, [y] în mijlocul mărilor. 26 Vâslaşii tăi te duceau pe ape mari: *Dar* [z] vântul de răsărit te-a sfărâmat în mijlocul mărilor. 27 [a] Avuţiile tale şi târgurile tale, Negoţul tău, marinarii tăi şi cârmacii tăi, Cei ce dregeau spărturile tale, şi cei ce făceau negoţul tău, Şi toţi bărbaţii tăi de resbel, ce *erau* în tine, Şi toată mulţimea din tine, Căzut-au în mijlocul mării, în ziua căderii tale. 28 Ţinuturile *tale* [b] s'au cutremurat, La vuetul strigătului cârmacilor tăi: 29 Şi [c] toţi vâslaşii, Marinarii *şi* toţi cârmacii mării, Pogorîndu-se din corăbiile lor, Se pun pe pământ: 30 Strigă cu vocea lor asupră-ţi, Şi se plâng cu amar. [d] Presară pulbere pe capetele lor, *Şi* [e] se tăvălesc în cenuşă: 31 [f] Se rad *până la* pleşuvie pentru tine, Se îmbracă în saci, Şi te plâng cu amărăciunea sufletului, cu plângere amară. 32 În vaetul lor [g] ridică plângere pentru tine, Şi te plâng, *zicând*: [h] „Cine *mai este* ca Tirul, Cel amuţit în mare"? 33 Când mărfurile tale treceau mările, Tu săturai popoare multe: Cu mulţimea averilor tale şi a negoţului tău, Ai înavuţit pe regii pământului. 34 Şi acum *când* eşti sfărâmat de mări, în adâncurile apelor, Negoţul tău şi toată mulţimea ta a căzut cu tine! 35 Toţi locuitorii ţărmurilor se îngrozesc de tine, Şi regii lor se înfioară, Feţele *lor* se turburâ. 36 Neguţătorii popoarelor fluieră asupră-ţi: *Într'o* clipă te-ai pierdut, şi în veci nu *vei* mai *fi*.

Împotriva regelui dela Tir.

28 A mai fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, vorbeşte către Domnul Tirului: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că inima ta *s'a* înălţat, şi [a] ai zis: „Eu *sunt* Dumnezeu, *Şi* şed *pe* scaunul lui Dumnezeu [b], în mijlocul mărilor"; [c] Deşi eşti om şi nu Dumnezeu; Şi-ţi înalţi inima, ca şi *cum ar fi* inima de Dumnezeu: 3 Iată-te [d] mai înţelept decât Daniel! Nici o taină nu te doboară; 4 Cu înţelepciunea ta şi cu mintea ta făcutu-ţi-ai avere, Şi ai adunat în tezaurele tale aur şi argint: 5 [e] Cu desăvârşirea înţelepciunii tale îmmulţitu-ţi-ai avuţiile tale cu negoţul tău; Deci de avuţie înălţatu-ţi-ai inima. 6 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că ţi-ai înălţat inima, ca şi *cum ar fi* inimă de Dumnezeu, 7 Iată, deaceea voiu aduce asupră-ţi pe străini, Pe [f] cele mai grozave dintre popoare, Şi vor scoate săbiile lor asupra frumuseţei înţelepciunii tale, Şi vor pângări strălucirea ta. 8 În

o 1 Reg. 5. 9,11. *p* Jude. 11. 33. *q* Ier. 8. 22. *r* Fac. 25. 3. *s* Fac. 25. 13. *t* Fac. 10. 7. *u* Fac. 11. 31. *v* Fac. 25. 3. *x* Ps. 48. 7. *y* Vers. 4. *z* Ps. 48. 7. *a* Prov. 11. 4. *b* Cap. 26. 15,18. *c* Apoc. 18. 17, etc. *d* Iov. 2. 12. *e* Est. 4. 1, 3. *f* Ier. 16. 6. *g* Cap. 26. 17. *h* Apoc. 18. 18. — *Capul 28.* *a* Vers. 9. *b* Cap. 27. 3, 4. *c* Isa. 31. 3. *d* Zech. 9. 2. *e* Ps. 62. 10. *f* Cap. 30. 11.

groapă te vei pogorî, Şi vei murì cu moartea celor ucişi, în mijlocul mărilor. 9 Au mai [q] zice-vei: „Sunt Dumnezeul" celui ce te va ucide! Căci om şi nu Dumnezeu *vei fi*, În mânile celui ce te va rănì de moarte. 10 Murì-vei de mâna străinilor, cu moartea celor [k] necircumcişi: Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul. 11 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 12 Fiul omului, [i] înalţă plângere asupra regelui Tirului, Şi-i zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: *Ajuns-ai* până la desăvârşirea cea mai înaltă, *Eşti* [j] plin de înţelepciune, şi desăvârşit în frumuseţe. 13 Fost-ai în [k] Eden, grădina lui Dumnezeu: Tot *felul de* pietrii preţioase te-au acoperit: Sardonicul, topazul şi adamantul, Crisolitul, onicul şi berilul, Safirul, smaragdul, carbunculul şi aurul. Acordul [l] tamburelor tale şi al flautelor tale crà pregătit pentru tine, Pentru zina naşterii tale. 14 Erai un [m] cherubim cu *aripi* întinse şi acoperitoare, Şi pusu-te-am pe [n] muntele cel sfânt al lui Dumnezeu; Umblat-ai în mijlocul pietrilor înfocate. 15 Fost-ai desăvârşit în căile tale, din ziua naşterii tale, Până când s'a aflat nedreptate în tine. 16 De mărirea negoţului tău, Umplutu-s'a lăuntrul tău de sîlnicie, şi ai păcătuit; Deaceea te voiu aruncà depe muntele lui Dumnezeu, ca pe un *lucru* spurcat; Şi te voiu nimicì, [o] cherubimule acoperit, din mijlocul pietrilor înfocate. 17 De frumuseţea-ţi [p] înălţatu-ţi-s'a inima; Stricatu-ţi-ai înţelepciunea, prin strălucirea ta; *Dar* te voiu aruncà la pământ: Şi te voiu dà înaintea regilor, ca să fii de priveliste. 18 Prin mulţimea fărădelegilor tale, prin nedreptatea negoţului tău, Pângărit-ai templurile tale: Deaceea voiu scoate foc din tine, Care te va mistuì, şi în cenuşă te voiu preface pe pământ, Înaintea tutulor celor ce te privesc. 19 Toţi câţi te cunosc între popoare se vor îngrozì de tine: [q] *Într'o* clipă vei fi pierdut, şi în veci nu *vei* mai *fi*.

Căderea Sidonului.

20 Şi a mai fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 21 Fiul omului, îndreaptă-ţi faţa [s] către Sidon, şi profeţeşte asupră-i, 22 Şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [t] Iată, eu *sunt* împotrivă-ţi, Sidonule, Şi mă voiu mărì în mijlocul tău; *Şi* [u] vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Când voiu face judecăţile *mele* într'însul, *Şi* mă voiu [v] sfinţì în el. 23 [x] Căci voiu trimite asupră-i ciumă, şi sânge pe uliţele lui, Şi cei de moarte răniţi, vor cădeà în mijlocul său, De sabia, *ce va venì* asupră-i din toate părţile; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 24 Şi nu va mai fi pentru casa lui Israel Nici un [y] spin împungător, şi nici un scaiu aducător de dureri, Din partea celor ce-l înconjoară, *şi*-l desprețuesc; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul.

Linişţea sigură a Israelului.

25 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Când voiu [z] adunà casa lui Israel dintre popoarele, Între care sunt împrăştiaţi, Şi mă voiu [a] sfinţì între ei înaintea popoarelor; Atuncia vor locuì în pământul lor, pe care l-am dat servului meu Iacob. 26 Vor [b] locuì într'însul în siguranţă. Vor [c] zidì case, şi vor [d] sădì vii: Da, vor locuì în siguranţă, Când voiu săvârşì judecăţile mele, asupra tutulor celor de prin prejur, care-i disprețuesc; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor.

Profeţii asupra Egiptului.

29 În anul al zecelea, în *luna* a zecea, la douăsprezece ale lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă-ţi faţa împotriva lui Faraon, regele Egiptului, şi profeţeşte asupră-i şi [b] asupra a tot Egiptul: 3 Vorbeşte şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [c] Iată, eu *sunt* împotrivă-ţi, Faraoane, rege al Egiptu-

q Vers. 2. *h* Cap. 31. 18. *i* Cap. 27. 2. Cap. 27. 3. *k* Cap. 31. 8, 9. *l* Cap. 26. 13. *m* Esod. 25 *n* Cap. 20. 40. *o* Vers. 14. *p* Vers. 2, 5 *q* Cap. 26 21. *r* Cap. 6. 2. *s* Isa. 23. 4, 12. *t* Esod. 14. 4, 17. *u* Ps. 9. 16. *v* Cap. 20. 41. *x* Cap. 38. 22. *y* Num. 33 55. *z* Isa. 11. 12. *a* Vers. 22. *b* Ier 23. 6. *c* Isa. 65 21. *d* Ier. 31. 5. — *Capul 29.* *a* Cap. 28. 21. *b* Isa. 19. 1. *c* Ier. 44. 30.

lui! [d] Crocodilul cel mare, ce şade culcat, în mijlocul fluviilor sale; [e] Care a zis: „Fluviul acesta *este* al meu, şi eu pentru mine *l*-am făcut". 4 Dar [f] voiu pune cârligul în fălcile tale, Şi voiu lipì de solzii tăi pe peştii fluviului tău, Şi te voiu scoate din mijlocul fluviilor tale Cu toţi peştii fluviilor tale, *ce* sunt lipiţi de solzii tăi. 5 Şi te voiu aruncà în pustiu, Pe tine şi pe toţi peştii fluviilor tale: Vei cădeà pe faţa câmpului; [g] Nu te vei adunà, nici vei fi strâns: [h] Te voiu dà spre mâncare Fiarelor pământului şi paserilor cerului; 6 Şi toţi locuitorii Egiptului Vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Pentru că ai fost *ca* [i] un toeag de trestie pentru casa lui Israel. 7 [j] Când ei s'au agăţat cu mâna de tine, Tu te-ai rupt, şi le-ai străpuns tot umărul lor; Şi când ei s'au răzâmat de tine, Te-ai rupt, şi ai scrântit şoldurile lor. 8 Deaceea, aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu aduce asupră-ţi sabie, Şi voiu stârpì din tine om şi vită: 9 Şi pământul Egiptului va ajunge pustiu şi deşert; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul; Pentru că el a zis: „Fluviul *este* al meu, şi eu *l*-am făcut". 10 Deaceea iată, eu *sunt* împotriva ta şi împotriva fluviilor tale; Şi voiu face pământul Egiptului cu totul deşert *şi* pustiu, Dela Migdol, până la Siene şi până la hotarul Etiopiei. 11 Picior de om nu va trece printr'însul, Nici picior de vită nu va trece printr'însul, Şi nici va fi locuit patruzeci de ani. 12 Căci voiu preface pământul Egiptului într'un pustiu În mijlocul ţărilor deşerte, Şi cetăţile lui vor fi prefăcute într'un deşert, în mijlocul cetăţilor pustiite, patruzeci de ani: Şi voiu împrăştià pe Egipteni între popoare, Şi-i voiu risipì prin ţări. 13 Totuşi aşà zice Domnul, Dumnezeul: La sfârşitul celor patruzeci de ani voiu adunà pe Egipteni, Dintre popoarele, între care au fost împrăştiaţi: 14 Voiu întoarce pe prinşii Egiptului, Şi-i voiu aduce iarăşi *în* pământul Patros, În pământul obârşiei lor; Şi acolo vor ajunge un regat umilit. 15 Va fi mai umilit decât *toate* regatele, Şi nu se va mai înălţà preste popoare; Căci eu îi voiu micşorà, ca să nu mai domnească preste popoare. 16 Şi el nu va mai fi casei lui Israel spre încredere, Amintindu-*i* fărădelegea *ei, ce a făcut-o*. Pecând căutau la el; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul. 17 Şi în anul al douăzeci şi şeaptelea, în *luna* întâia, în *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, Nebucodonosor, regele Babilonului, a făcut pe oastea sa Să servească serviciu mare asupra Tirului; Tot capul *a* pleşuvit, şi tot umărul s'a jupuit, Dar n'a luat dela Tir, nici el, nici oastea lui, plată, Pentru serviciul ce a făcut asupră-i. 19 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată eu dau pământul Egiptului lui Nebucodonosor, regele Babilonului, Care va luà mulţimea lui, Va răpì prada lui, şi-l va jăfuì; Şi aceasta va fi plata oastei lui. 20 *Ca* o plată a sa, pentru care a servit, datu-i-am pământul Egiptului, Pentru că a lucrat pentru mine, zice Domnul, Dumnezeul. 21 În ziua aceea voiu face să înflorească cornul casei lui Israel, Şi-ţi voiu dà deschiderea gurii în mijlocul lor; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

Nebucodonosor dărâmă puterea Egiptului, a aliaţilor şi a regelui său.

30 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profeţeşte, şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [a] Văitaţi-vă, „Vai de ziuă!" 3 Căci [b] aproape *este* ziua, Da, ziua Domnului *este* aproape; Zi *plină* de nouri va fi timpul *sfârşitului* popoarelor. 4 Căci va venì asupra Egiptului sabia, Şi va fi cutremur mare în Etiopia, Când, cei de moarte răniţi, vor cădeà în Egipt, Şi [c] se va luà mulţimea lui, Şi se vor surpà [d] temeliile lui: 5 Etiopia *şi* Libia şi Lidia, Şi [e] tot poporul cel amestecat, şi Chubul, Şi fiii ţării aliate, Vor cădeà cu dânşii

[d] Ps. 74. 13, 14. [e] Cap. 28. 2. [f] Isa. 37. 29. [g] Ier. 8. 2. [h] Ier. 7. 33. [i] 2 Regi. 18. 21. Isa. 36. 6. [j] Ier. 37. 5, 7, 11. *Capul 30.* [a] Isa. 13. 6. [b] Zef. 1. 7. [c] Cap. 29. 19. [d] Ier. 50. 15. [e] Ier. 52. 20, 24.

de sabie. 6 Așà zice Domnul. Vor căde și cei ce sprijinesc pe Egipt: Și îngâmfarea în puterea sa se va înjosì: *f* Dela Migdol, până la Siene vor căde în trinsul de sabie, Zice Domnul, Dumnezeul. 7 *g* Și se vor pustiì în mijlocul țărilor pustiite, Și cetățile lui vor fi în mijlocul cetăților pustiite. 8 Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu pune foc în Egipt, Și *când* se vor sfărâmà toți cei ce-l ajutau. 9 În ziua aceea *h* vor ieșì dela mine soli în corăbii, Ca să spăimânte pe Etiopenii cei fără temere; Și va venì asupră-le cutremur mare, ca în ziua Egiptului; Căci iată, vine! 10 Așà zice Domnul, Dumnezeul: *i* Voiu face să înceteze mulțimea Egiptului, Prin mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului. 11 El și poporul său cu dânsul, *j* cei mai groaznici dintre popoare Vor fi aduși să strice țara, Și vor scoate săbiile lor asupra Egiptului, Și vor umplea țara de uciși: 12 Și *k* eu voiu secà râurile: Și voiu *l* dà țara în mâinile răilor; Și voiu pustiì țara și tot ce este într'însa, Prin mânile străinilor: Eu Domnul am vorbit. 13 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu *m* nimicì și idolii, Și voiu face să înceteze chipurile din Nof; *n* Și nu va mai fi Domn din pământul Egiptului; *o* Și voiu răspândì temere în pământul Egiptului. 14 Și voiu pustiì *p* Patrosul, Și voiu pune foc *q* în Zoan, *r* și voiu săvârșì judecăți în No; 15 Și voiu vărsà mânia mea asupra Sinului, *(Pelus)* cetățuca Egiptului, Și voiu stârpì mulțimea din No. 16 Și voiu pune foc în Egipt; Chinurile vor cuprinde Sinul, Noul se va despicà, Și Nofuł de inamici, ziua *mare*: 17 Tânării Avenului și ai Pibesetului vor căde de sabie, Și sè vor duce prinși. 18 În Tafnes se va întunecà ziua, Când voiu sfărâmà acolo zăvoarele Egiptului; Și îngâmfarea în puterea sa va încetà într'insul; Nour îl va acoperì, Și fiicele sale se vor duce prinse. 19 Așà voiu săvârșì judecățile *mele* asupra Egiptului; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 20 Și în anul al unsprezecelea, în *luna* întâia, la șeapte ale lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 21 Fiul omului, eu am sfărâmat brațul lui Faraon, regele Egiptului: Și iată, nu i-se vor face legături, ca să se tămăduească, Ca *nu* înfășurându-se cu legături să capete putere, spre a ținea *sabia*. 22 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotriva lui Faraon, regele Egiptului, Și-i voiu frânge *amândouă* brațele sale, pe cel tare și pe cel frânt; Și voiu face, ca să cadă sabia din mâna lui. 23 Și voiu împrăștià pe Egipteni între popoare, Și-i voiu risipì prin țări. 24 Și voiu întărì brațele regelui Babilonului, Și voiu pune în mâna sa sabia mea; Dar brațele lui Faraon le voiu sfărâmà, Și va suspinà înaintea lui cu suspinele celui rănit de moarte. 25 Dar brațele regelui Babilonului le voiu întărì; Și brațele lui Faraon vor căde, Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu pune sabia mea, în mâna regelui Babilonului, Și o va întinde asupra pământului Egiptului. 26 Și când voiu împrăștià pe Egipteni între popoare, Și-i voiu risipì prin țări; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Atât regele Egiptului cât și regele Asiriei vor fi răsturnați.

31 Și în anul al unsprezecelea, în *luna* a treia, la *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, zi lui Faraon, regele Egiptului, și mulțimei sale: *a* Cu cine te asemeni în mărirea ta? 3 *b* Iată, Asirianul *eră ca* cedrul Libanului cel cu crengi frumoase, Cu pâlcuri adumbritoare și înalte; Până la vârful său eră tufos. 4 *c* Apele îl hrăniau, adâncul îl creșteà Cu râurile sale curgând în jurul rădăcinelor lui, Și trimițând pâraele sale la toți *ceilalți* arbori ai câmpului, 5 Deaceea *d* înălțimea lui s'a ridicat mai pre sus de toți arborii câmpului, Crengile

f Cap. 29. 10. *g* Cap. 29. 12. *h* Isa. 18. 1, 2. *i* Cap. 29. 19. *j* Cap. 28. 7. *k* Isa. 19. 5, 6. *l* Isa. 19. 4. *m* Isa. 19. 1. *n* Zech. 10. 11. *o* Isa. 19. 16. *p* Cap. 29. 14. *q* Ps. 78. 12, 43. *r* Nah. 3. 8, 9, 10.

Capul 31. *a* Vers. 18. *b* Dan. 4. 10. *c* Ier. 51. 36. *d* Dan. 4. 11.

lui s'au îmmulțit, și ramurile lui s'au lungit, Întinzându-se de mulțimea apelor. 6 Toate [e] paserile cerului în ramurile lui își făceau cuiburile lor: Toate fiarele câmpului fătau supt crăcile sale. Și la umbra lui ședeau toate popoarele cele mari. 7 Eră deci frumos prin mărimea sa, Prin lungimea crăcilor sale; Căci rădăcinile lui erau lângă ape mari. 8 Nici un cedru din [f] grădina lui Dumnezeu nu-l întrecea: Ciparoșii nu se asemănau nici cu crăcile sale, Și castanii nu erau nici ca ramurile lui; Nici un arbore în grădina lui Dumnezeu nu-i sămănà în frumusețe. 9 Făcutu-l-am frumos prin mulțimea ramurilor sale, Încât toți arborii Edenului. ce *se aflau* în grădina lui Dumnezeu îl pizmuiau. 10 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că te-ai înălțat cu statura, *Și ai făcut caș̦i acela* al căruia și vârful erà între tufiș. Și [g] și-a înălțat inima sa pe înălțarea sa: 11 Deaceea l-am dat în mânile celui mai tare dintre popoare, Care s'a purtat cu dânsul după răutatea sa: L-am alungat. 12 Și străinii, popoarele [h] cele mai cumplite, l-au tăiat. Și l-au părăsit; Căzut-au crăcile sale [i] pe munți și în toate văile, Și ramurile lui ruptu-s'au de toate păraele pământului; Și toate popoarele pământului s'au tras dela umbra lui, Și l-au părăsit. 13 [j] Pe dânsul, *acuma* căzut. șed toate paserile cerului. Și toate fiarăle câmpului sunt pe ramurile lui. 14 Ca nici un arbore *adăpat* de apă să nu se înalțe pentru statura sa. Și să nu-și facă vârfuri între tufiș; Și pentru ca nici *unul din toți* arborii adăpați de apă, Să nu se încumeteze întru înălțimea sa; Căci [k] toți sunt dați morții, [l] celor mai de desupt ale pământului, Între fiii oamenilor, Cu cei ce se pogoară în groapă. 15 Așà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua, în care s'a pogorît în infern, făcut-am să plângă *pentru dânsul*; Am acoperit adâncul pentru el; Am oprit fluviile lui, și opritu-s'au apele cele mari *ale lui;* Și am făcut ca Libanul să poarte jale pentru dânsul, Și toți arborii câmpului lâncezitu-s'au pentru el. 16 Făcut-am să se [m] înspăimânte popoarele de vuetul căderii sale, Când [n] l-am pogorît în infern cu cei ce se pogoară în groapă; Și toți arborii Edenului, cei aleși și frumoși ai Libanului, toți câți sunt adăpați de apă, S'au mângăiat în cele de desupt ale pământului! 17 Și aceștia s'au pogorît cu dânsul în infern, La cei uciși de sabie: Și ajutătorii lui, *cari* locuiau supt umbra lui, În mijlocul popoarelor. 18 Cu cine te asemeni deci tu în mărire. Și în mărime între arborii Edenului? Totuși te vei pogorî cu arborii Edenului. În cele mai de desupt ale pământului: Culcà-te-vei între cei necircumciși. Cu cei uciși de sabie; *Da*, el. Faraon, și toată mulțimea lui, zice Domnul, Dumnezeul.

Egiptenii trebuie să între și ei în mormânt ca și celelalte popoare.

32 Și în anul al doisprezecelea, în luna a douăsprezecea, în *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] ridică plângere pentru Faraon, regele Egiptului, și-i zi: [b] Tu semeni între popoare cu leul tânăr, [c] Și ești ca crocodilul în mări; Ai plecat către fluviile tale, Ai turburat apele cu picioarele tale, și ai [d] călcat fluviile lor. 3 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Deaceea eu, cu adunătură de multe popoare, voiu [e] întinde mrejele mele preste tine, Și te vor trage în latul meu; 4 [f] Te voiu aruncà pe pământ, Te voiu asvârli pe fața câmpului; [g] Voiu face să steà pe tine toate paserile cerului; Voiu săturà din tine fiarele a tot pământul: 5 Voiu pune carnea ta [h] pe munți, Și voiu umpleà văile cu stârvul tău; 6 Voiu adăpà cu sângele tău pământul, unde tu plutești. Până la munți; Și păraele se vor umpleà de tine. 7 Și când te vei stinge,

---

e Dan. 4. 12. *f* Fac. 2. 8. *g* Dan. 5. 20. | *h* Cap. 28. 7. *i* Cap. 32. | *j* Isa. 18. 6. *k* Ps. 82 | *l* Cap 32. 18. *m* Cap. 26 15. | *n* Isa. 14. 15. — | *Capul 32.* *a* Cap. 27. 2. *b* Cap. 19. 3, 6. | *c* Cap. 29. 3. *d* Cap 34. 18. *e* Osea. 7. 12 | *f* Cap. 29. 5. *g* Cap. 31. 13. *h* Cap. 31. 12.

[i]Voiu acoperì cerul, şi voiu întunecà stelele lui: Voiu învelì cu nouri soarele, şi luna nu va lucì cu lumina sa. 8 Pentru tine voiu face să se întunece toţi luminătorii cei străluciţi ai cerului, Şi voiu pune întunerec preste pământul tău, zice Domnul, Dumnezeul. 9 Şi voiu face ca să se înspăimânte inima multor popoare, Când voiu aduce *ştirea* sfărâmării tale între popoarele Din ţările, ce tu nu le-ai cunoscut. 10 Şi voiu face ca multe popoare[j] să se îngrozească de tine, Şi regilor lor li se va sbârlì părul asupră-ţi. Când îmi voiu mişcà sabia pe dinaintea lor: Şi pe *toată* clipa[k] vor tremurà, Fiecare pentru sine, în ziua căderii tale. 11 [l]Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul: Sabia regelui Babilonului va venì asupră-ţi: 12 Voiu face să cadă mulţimea ta, prin săbiile celor viteji, Cari toţi sunt[m] cei mai cumpliţi ai popoarelor: [n]Vor răsturnà mândria Egiptului, Şi toată mulţimea lui se va nimicì. 13 Şi voiu face să pearà toate vitele lui, de lângă apele cele mari, Şi [o]picior de om nu va mai turburà aceste *ape*, Şi nici copite de vită nu le vor mai turburà. 14 Atuncia voiu face să se liniştească apele lor, Zice Domnul, Dumnezeul. 15 Când voiu face pământul Egiptului pustiu, Şi ţara o voiu deşertà de *tot* ce *este* într'însa: Când voiu lovì pe toţi cei ce locuesc în ea, [p]Atuncia vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 16 *Şi* aceasta *este* [q]plângerea, ce vor cântà: Fiicele popoarelor o vor cântà: O vor cântà pentru Egipt Şi pentru toată mulţimea lui, zice Domnul, Dumnezeul. 17 Şi în anul al doisprezecelea, în a cincisprezecea *zi* a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, suspină pentru mulţimea Egiptului, şi spune cum[r] se va pogorì *Şi* el şi fetele popoarelor celor măreţe, În cele mai de desupt ale pământului, cu cei pogoriţi în groapă. 19 [s]Decât cine eşti tu mai frumos? [t]Pogoară-te, şi culcă-te între cei necircumcişi! 20 Cădeà-vor în mijlocul celor ucişi de sabie; Sabia s'a şi dat *inamicului!* Trageţi-l *în mormânt pe el* şi pe toată mulţimea lui. 21 [u]Cei mai puternici dintre viteji de dânsul vor vorbì, Din mijlocul infernului, *şi* de cei ce l-au ajutat: [v]Pogorîtu-s'au şi culcatu-s'au necircumcişii ucişi de sabie. 22 Acolo *este*[x] Asirianul şi toată ceata lui; mormintele ei *stau* în juru-i; Toţi *sunt* ucişi, căzuţi de sabie. 23 [y]Mormintele lor pusu-s'au în locul cel mai adânc al groapei, Şi mormintele cetei lui stau în juru-i; Toţi *sunt* ucişi, căzuţi de sabie, Cei ce[z] răspândeau teamă în pământul celor vii. 24 Acolo *este* [a]Elamul şi toată mulţimea lui, în jurul mormântului său, Toţi *sunt* ucişi, căzuţi de sabie, [b]Pogoriţi necircumcişi, în cele de desupt ale pământului, [c]Cei ce răspândeau teama de ei, în pământul celor vii; Şi duc ruşinea lor cu cei pogoriţi în groapă. 25 Pusu-i-s'a patul, lui şi mulţimei sale, În mijlocul celor morţi; *şi* mormintele lor *stau* în juru-i, Aceşti toţi necircumcişi, ucişi de sabie; Deşi frica de ei erà răspândită în pământul celor vii, Totuşi duc ruşinea lor la cei pogoriţi în groapă, *Şi se* pun la un loc cu cei ucişi. 26 Acolo *este*[d] Meşechea-nul, Tubaleanul, Şi toată mulţimea lui; *şi* mormintele lor *stau* în jurul lor; Aceştia toţi *sunt* necircumcişi, ucişi de sabie, Deşi frica de ei erà răspândită în pământul celor vii. 27 Să nu se culce cu cei mai viteji dintre necircumcişii cari *au* căzut? Cari s'au pogorît în infern cu armele lor de resbel, Şi *cari* au pus săbiile lor supt capetele lor, Şi *uneltele* fărădelegilor lor pe oasele lor; Deşi *erau* frica celor puternici în pământul celor vii. 28 Da, sfărâmă-te-vei şi tu şi cei necircumcişi, Şi te vei culcà cu cei ucişi de sabie. 29 Acolo *este* Edomul, regii săi şi toţi mai marii săi, Cari cu *toată* puterea lor şed *acuma* între

---

i Isa. 13. 10.
j Cap. 27. 35.
k Cap. 26. 16.
l Ier. 46. 26.
m Cap. 28. 7.
n Cap. 29. 19.
o Cap. 29 11.
p Esod. 7. 5.
q 2 Sam. 1 17.
r Cap. 26. 20.
s Cap. 31. 2, 18.
t Vers. 21. 24, etc.
u Isa. 1. 31.
v Vers. 19. 25, etc.
x Vers. 24, 26, 29, 30.
y Isa. 14. 15.
z Cap. 26. 17.
a Ier. 49 34, etc.
b Vers. 21.
c Vers. 23.
d Fac. 10. 2.
—

cei uciși de sabie: Culcatu-s'au cu cei necircumciși Și cu cei pogorîți în groapă. 30 Acolo *sunt* domnii dela meazănoapte: toți aceștia Și toți Sidonienii s'au pogorît cu cei uciși. Cu *toată* teama, ce răspândeau prin puterea lor, sunt rușinați. Și s'au culcat necircumciși cu cei uciși de sabie, Și duc rușinea lor cu cei pogorîți în groapă. 31 Pe aceștia îi va vedeà Faraon, Și se va mângăià pentru toată mulțimea lui. Faraon și toată oastea lui, cei uciși de sabie, zice Domnul, Dumnezeul. 32 Deși am și răspândit teama de dânsul în pământul celor vii; Totuși el se va culcà cu cei necircumciși. Cu cei uciși de sabie, Faraon și toată mulțimea lui, zice Domnul Dumnezeul.

Despre datoria păzitorilor duhovnicești.

33 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, vorbește [a] fiilor poporului tău, și zi-le: [b] Când voiu aduce sabia asupra *vre*-unei țări, Și poporul acestei țări va luà un om oarecare din mijlocul său, Și și-l va pune [c] păzitor: 3 Și acesta văzând sabia venind asupra țării, Va sufflà din trâmbiță, și va deșteptà pe popor: 4 Atuncia cel ce a auzit vocea trâmbiței, și nu se va ferì, Și sabia venind, îl va răpì, [d] Sângele aceluia fi-va pe capul său. 5 A auzit vocea trâmbiței, și nu s'a ferit; Sângele lui va fi asupra lui; Dar cine se va ferì, își va mântuì viața. 6 Iar dacă păzitorul, văzând că sabia vine, Nu va sufflà din trâmbiță, și poporul nu se va ferì, Și sabia venind, va răpì pe *vre*-unul din ei; [e] Pentru fărădelegea sa răpì-se-va acesta, Dar sângele său îl voiu cere din mâna păzitorului. 7 [f] Și tu, fiul omului! Eu te-am pus păzitor preste casa lui Israel; Ascultă deci cuvântul din gura mea, și-i deșteaptă din partea mea. 8 Când zic celui nelegiuit: Nelegiuitule, vei murì; Și tu nu vei vorbì, ca să deștepți pe cel nelegiuit dela calea sa. Acest nelegiuit murì-va pentru fărădelegea sa. Dar din mâna ta voiu cere sângele său. 9 Iar dacă tu vei deșteptà pe cel nelegiuit, ca să se întoarcă dela calea sa, Și el nu se va întoarce dela calea sa, El va murì pentru fărădelegea sa. Dar tu îți vei mântuì viața.

Bunătatea și dreptatea lui Dumnezeu.

10 Deaceea tu, fiul omului, zi casei lui Israel: Voi așà vorbiți *și* ziceți: „Dacă fărădelegile noastre și păcatele noastre *sunt* asupra noastră, și noi pentru [g] dânsele pierim, Atuncia [h] cum de mai trăim?“ 11 Zi-le: Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, [i] Nu mă plac în moartea celui nelegiuit, Ci să se întoarcă cel nelegiuit dela calea sa, și să trăească; Întoarceți-vă, întoarceți-vă dela căile voastre cele rele! Căci [j] de ce să muriți, casă a lui Israel? 12 Deaceea tu, fiul omului, zi fiilor poporului tău: [k] Dreptatea celui drept nu-l va mântuì În ziua nelegiuirii lui; Nici cel nelegiuit [l] nu va murì pentru nelegiuirea sa În ziua, în care se va întoarce dela ea; Nici cel drept nu va trăì pentru *dreptatea* sa În ziua, în care va păcătuì. 13 Când voiu zice celui drept, Că va trăì, Și el, [m] încrezându-se în dreptatea sa, va face nedreptate; Toată dreptatea lui nu se va *mai* aminti, Ci va murì în nedreptatea, ce a făcut-o. 14 Și [n] când voiu zice celui nelegiuit: Vei murì: Dar el, întorcându-se dela păcatul său, va face drept și dreptate: 15 *Dacă* cel nelegiuit va [o] înapoià amanetul; Va [p] întoarce lucrul răpit; Va umblà în [q] așezămintele vieții, nefăcând nedreptatea: El va trăì, nu va murì; 16 [r] Toate păcatele ce a făcut, nu i-se vor *mai* aminti; A făcut drept și dreptate; va trăì. 17 [s] Dar fiii poporului tău zic: „Calea Domnului nu este dreaptă:“ Dar calea lor nu este dreaptă. 18 [t] Când cel drept se va întoarce dela dreptatea lui, Și va face nedreptate, În ea va murì. 19 Și când cel nelegiuit se va întoarce dela nelegiuirea sa, Și va

Capul 33.
a Cap. 3. 11.
b Cap. 14. 17.
c Osea. 9. 8.
d Cap. 18. 13.
e Vers. 8.
f Cap. 3. 17, etc.
g Cap. 24. 23.
h Isa. 49. 14.
i 2 Pet. 3. 9.
j Cap. 18. 31.
k Cap. 3. 20.
l 2 Cron. 7. 14.
m Cap. 3. 20
n Cap. 3. 18, 19
o Cap. 18. 7.
p Luc. 19. 8.
q Lev. 18. 5.
r Cap. 18. 22.
s Vers. 20.
t Cap. 18. 26, 27.

face drept și dreptate. În ele va trăi. 20 Dar voi ziceți: [u] „Calea Domnului nu este dreaptă:" Casă a lui Israel, judecă-vă-voiu pe fiecare după căile sale.

Știre despre dărâmarea Ierusalimului.

21 Și în anul al doisprezecelea [v] al strămutării noastre, în *luna* a zecea, la cinci ale lunei, a venit la mine [x] un scăpat din Ierusalim, zicând: [y] Cetatea este bătută.

22 Și [z] mâna Domnului a fost asupra mea seara, mai nainte de a veni scăpatul acela, și mi-a deschis gura, înainte de a veni *acela* la mine dimineața; și [a] am deschis gura mea, și n'am mai tăcut. 23 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 24 Fiul omului, [b] cei ce locuesc [c] ruinele acele, în pământul lui Israel, vorbesc și zic: [d] Abraam *numai* unul a fost, și a moștenit *acel* pământ, [e] dar noi *suntem* mulți, *cu atât mai mult* datu-ni-s'a pământul spre moștenire: 25 Deaceea zi-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [f] Voi mâncați *carne* cu sânge, Și [g] ridicați ochii voștri spre idolii voștri, și [h] vărsați sânge: Și să moșteniți pământul *acela*! 26 Vă încredeți în sabia voastră, Faceți uriciuni, și [i] pângăriți fiecare pe femeia aproapelui său. Și să moșteniți pământul acela! 27 Vorbește astfel către ei: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Viu sunt! [j] cei ce *șed* în ruini de sabie vor cădea, Și pe cel ce *șeade* în câmp, îl [k] voiu dà fiarelor spre mâncare: Și cei ce *șed* în întărituri și [l] în peșteri, vor murì de ciumă. 28 [m] Căci voiu *face* pământul *vostru* pustiu *și* deșert, Și [n] mândria puterii lui va încetà; Și [o] munții lui Israel vor rămâneà deșerți, fără să fie cine să treacă prin *ei*. 29 Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu face pământul *vostru* pustiu și deșert, Pentru toate uriciunile câte au făcut.

Predică nouă de mustrare.

30 Și tu, fiul omului! *Iată*, fiii poporului tău vorbesc de tine, Pe la ziduri și din pragurile caselor, Și [p] vorbesc unul către altul, Și fiecare către fratele său, zicând: Veniți, și auziți cuvântul, Ce a ieșit dela Domnul: 31 Și [q] vin către tine, cum vine poporul, Și poporul meu [r] stă înaintea ta, Și ascultă cuvintele tale, dar nu le fac: [s] Căci ei fac *dintr'însele* o cântare plăcută gurei lor, *Dar* [t] inima lor umblă după câștig nedrept. 32 Și iată, tu *ești* pentru dânșii ca o cântare plăcută A unui *om* cu voce frumoasă, Sau care cântă frumos din instrumente: Căci ei ascultă cuvintele tale, dar nu le fac. 33 Dar când va veni *știrea* (și *iată*, se apropie), Atuncia vor cunoaste, că a fost un profet în mijlocul lor.

Prorocire împotriva păstorilor necredincioși.

34 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profețește împotriva [a] păstorilor lui Israel, profețește, și zi-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul păstorilor: [b] Vai de păstorii lui Israel, ce se păstoresc pe sine înșiși! Au păstorii nu trebue să păstorească turmele? 3 [c] Voi mâncați grăsimea, și vă îmbrăcați cu lâna, [d] Junghiați *oile* cele îngrășate, *dar* pe turmă n'o păstoriți: 4 [e] Pe cele slabe nu le întăriți, Și pe cele bolnave nu le vindecați, Pe cele *cu picioarele* frânte nu le legați, Pe cele fugărite nu le întoarceți, Și nici nu [f] căutați pe cele rătăcite; Ci le stăpâniți cu [g] silă și cu asprime. 5 [h] Și ele se [i] împrăștie, căci *n'au* păstor; [j] Și ajung de mâncare tuturor fiarelor câmpului, și se împrăștie. 6 Oile mele rătăcesc pe toți munții și pe tot dealul înalt; Da, pe toată fața pământului s'au împrăștiat oile mele, Și nu *este* cine să întrebe *de dânsele* și să *le* caute. 7 Deaceea ascultați, păstorilor, cuvântul Domnului: 8 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul: Cu adevărat, fiindcă oile mele au ajuns de pradă, Și turma mea [k] a ajuns de mâncare tutulor fiarelor câm-

---

u Vers. 17.
v Cap. 1. 2.
x Cap. 24. 26.
y 2 Reg. 25. 4.
z Cap. 1. 3.
a Cap. 24. 27.
b Cap. 34 2.
c Vers. 27.
d Isa. 51. 2.
e Mic. 3. 11.
f Fac. 9. 4.
g Cap. 18. 6.
h Cap. 22. 6, 9.
i Cap. 18. 6.
j Vers. 24.
k Cap. 39. 4
l Jude. 6. 2.
m Ier. 44. 2,6,22.
n Cap. 7. 24.
o Cap. 6. 2, 3, 6.
p Isa. 29. 13.
q Cap. 14. 1.
r Cap. 8. 1.
s Ps. 78. 36, 37.
t Mat. 13. 22.
— *Capul 34.*
a Cap. 33 24.
b Ier. 23. 1.
c Isa. 56. 11.
d Cap. 33.25,26.
e Vers. 16.
f Luc. 15. 4.
g 1 Pet. 5. 3.
h Cap. 33 21.28.
i 1 Reg. 22. 17.
j Isa. 56. 9.
k Vers. 5 6.

pului. Fiindcă n'au păstor, și păstorii mei nu caută oile mele; [l]Ci păstorii *numai* pe sine se păstoresc, dar oile mele nu le păstoresc: 9 Deaceea ascultați, păstorilor, cuvântul Domnului: 10 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotriva păstorilor! Și [m]voiu, cere oile mele din mânile lor, Și-i voiu face să înceteze de a *mai* păstorì oile *mele;* Și nu se vor mai [n]păstorì păstorii pe sine însișì; Căci eu voiu mântuì din gura lor oile mele, Și nu le vor *mai* fi de mâncare.

Domnul însuși vreà să pască oile sale și să le povățuească.

11 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu cercetà de oile mele, și le voiu căutà: 12 Ca păstorul, care, fiiind în mijlocul turmei sale, Caută oile sale cele împrăștiate: Așà voiu căutà oile mele, Și le voiu mântuì din toate locurile, În care s'au împrăștiat, în ziua [o]*plină* de nouri și întunecoasă. 13 [p]Le voiu scoate dintre popoare, Le voiu adunà dintre țări, Și le voiu aduce în pământul lor; Și le voiu păstorì pe munții lui Israel, În văi și în toate locurile locuite ale pământului *lor*. 14 [q]Le voiu păstorì în pășune bună, Și stâna lor va fi pe munții înălțimei lui Israel: [r]Acolo se vor odihnì în staul bun, Și vor fi păstorite *în* pășuni grase, în munții lui Israel. 15 Eu voiu păstorì oile mele, și le voiu face să se odihnească, Zice Domnul, Dumnezeul. 16 [s]Voiu căutà cele rătăcite, Voiu întoarce pe cele fugărite, Voiu legà pre cele *cu picioarele* frânte, Și voiu întărì pre cele slabe; Voiu nimicì pe [t]cele grase *și* tari; *Dar* pre *celelalte* le voiu [u]păstorì cu dreptate. 17 Și voi, turma mea, așà zice Domnul, Dumnezeul: [v]Iată, eu voiu judecà între oaie și oaie, între berbeci și țapi. 18 *Au* pentru voi puțin lucru *este*, că păsunați pășunea cea bună, Iar rămășița pășunei voastre o călcați în picioare? Și că beți apă curată, Iar pe cealaltă o turburați cu picioarele voastre, 19 Așà că oile mele pășunează cele călcate de picioarele voastre, Și beau cele turburate de picioarele voastre! 20 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul, de dânsele; [x]Iată, eu voiu judecà între oaia cea grasă și oaia cea slabă. 21 Pentrucă împingeți din coaste și din umeri, Și împingeți cu coarnele voastre pe toate *oile* cele slabe, Până ce le goniți afară; 22 Deaceea eu voiu mântuì oile mele, și nu vor mai fi de pradă; Și [y]voiu judecà între oaie și oaie.

Făgăduința unicului adevăratului păstor din casa lui David.

23 Și le voiu ridicà [z]păstor, care le va paște, [a]Pe servul meu David: El le va paște, și le va fi păstor. 24 [b]Eu, Domnul, le voiu fi Dumnezeu, Și servul meu David va fi [c]domn în mijlocul lor; Eu, Domnul, am vorbit. 25 [d]Voiu încheià cu dânsele legământ de pace: Și [e]voiu face să înceteze depe pământ fiarele celerele; [f]În siguranță vor locuì *chiar* și în pustiu, și vor dormì în păduri. 26 Voiu face pe acestea și împrejurimile [g]colinei mele [h]binecuvântare, Și voiu [i]face să cadă ploaia la timp; [j]Ploaia binecuvântării va fi. 27 [k]Arborele câmpului își va dà fructul său, Și pământul își va dà venitul său, Și vor fi siguri în pământul lor: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu [l]sfărâmà legăturile jugului lor, Și-i voiu scăpà din mânile celor ce[m] s'au servit de dânșii. 28 Nu vor mai fi de pradă popoarelor, Și fiarele pământului nu-i vor *mai* mâncà: Ci vor locuì în siguranță, și nu *va fi* cine să-*i* spăimânte. 29 Și le voiu ridicà o odraslă cu renume, Și nu vor mai fi răpiți de foame în țară, Și nu vor mai purtà rușinea popoarelor: 30 Și vor cunoaște, că eu Domnul, Dumnezeul lor, *sunt* cu dânșii, Și *că* ei, casa lui Israel, *sunt* poporul meu, Zice Domnul, Dumnezeul. 31 Și voi, oile mele, oile pășunei mele, voi oameni *sunteți*, Și eu

l Vers. 2, 10.	*p* Isa. 65. 9, 10.	*t* Isa. 10. 16.	*y* Vers. 17.	*c* Cap. 37. 22.	*f* Ier. 23. 6.	*i* Lev 26. 4.	*l* Lev. 26. 13.
m Cap. 3. 18.	*q* Ps. 23. 2.	*u* Ier. 10. 24.	*z* 1 Pet. 2. 25.	*d* Cap. 37. 26.	*g* Isa. 56. 7.	*j* Ps. 68. 9.	*m* Ier. 25. 14.
n Vers. 2, 8.	*r* Ier. 33. 12.	*v* Mat. 25. 32,33.	*a* Ier. 30. 9.	*e* Osea. 2. 18.	*h* Fac. 12. 2.	*k* Lev 26. 4.	—
o Cap. 30. 3.	*s* Luc. 5. 32.	*x* Vers. 17.	*b* Esod. 29. 45.				

sunt Dumnezeul vostru, zice Domnul, Dumnezeul.

Nimicirea Edomului, inamicul lui Israel.

35 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă-ți fața către [b] muntele Seir, și [c] profețește împotrivă-i. 3 Și-i zi: Așà zice Domnul. Dumnezeul: Iată, munte al Seirului, eu *sunt* împotrivă-ți, Și [d] voiu întinde mâna mea asupră-ți, Și te voiu face pustiu și deșert. 4 [e] Cetățile tale în ruine le voiu preface, și vei fi pustiu. Și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul! 5 [f] Pentrucă din vechiu ai purtat ură, Și ai dat sabiei pe fiii lui Israel în timpul nenorocirii lui, [g] Când fărădelegea *lui a ajuns la* culme: 6 Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, Te voiu preface într'*un lac de* sânge, și sângele te va urmări: [h] Fiindcă n'ai urît *vărsarea de* sânge, deaceea sângele te va goni. 7 Și voiu preface muntele Seir în pustiu *și* deșert; Voiu stârpi dintr'însul *și* [i] pe cel ce duce și pe cel ce se întoarce. 8 [j] Și voiu umpleà munții lui de uciși lui; Și vor cădeà cei uciși de sabie În munții tăi, în văile tale și în toate râurile tale. 9 [k] Te voiu preface într'un deșert vecinic, și cetățile tale nu se vor mai locuì; [l] Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 10 Pentru că ai zis: Ale mele vor fi cele două popoare și cele două țări, Și noi le vom [m] moștenì, Deși [n] Domnul erà acolo: 11 Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, Mă voiu purtà *cu tine* [o] după mânia ta și după gelozia ta, Cu care te-ai purtat din ură către ei; Și mă voiu face lor cunoscut, când te voiu judecà; 12 [p] Și vei cunoaște, că eu, Domnul, am auzit toate blestemele, Ce le-ai spus asupra munților lui Israel, zicând: „Ajuns-au pustii, datu-ni-s'au spre mâncare.“ 13 Și [q] cu gurile voastre v'ați fălit asupră-mi, Și ați îmmulțit cuvintele voastre asupra mea; eu *le*-am auzit. 14 Așà zice Domnul. Dumnezeul: [r] Când tot pământul se va bucurà, *atuncia* pe tine te voiu preface în pustiu. 15 [s] Cum te-ai bucurat de moștenirea casei lui Israel, Fiindcă ea se pustiise: Așà-ți voiu face ție: Vei ajunge pustiu, munte al Seirului și tot Edomul, da, tot: Și vor cunoaște, ca eu *sunt* Domnul.

Mântuirea Israelului.

36 Și tu, fiul omului, profețește [a] munților lui Israel: Munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului! 2 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentrucă [b] inamicul a zis de voi: Ha, ha! [c] până și înălțimile cele vecinice au ajuns [d] moștenire nouă: 3 Deaceea profețește, și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Fiindcă, *da*, fiindcă v'au prefăcut în deșert, și v'au înghițit cei din jurul vostru, Ca să ajungeți moștenirea celorlalte popoare, [e] Și v'ați făcut de batjocură limbei, Și de ocară popoarelor: 4 Deaceea munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului, Dumnezeului; Așà zice Domnul, Dumnezeul, munților și dealurilor, Râurilor și văilor, Ruinelor pustiite și cetăților părăsite, Cari [f] au ajuns de pradă și [g] de batjocură Celorlalte popoare de prin prejur; 5 *Da*, deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul; [h] Cu adevărat, în focul geloziei mele am vorbit De celelalte popoare și de tot Edomul, [i] Care și-au însușit pământul meu, Cu toată bucuria inimei *lor*, *Și* cu disprețul sufletului, ca să-l deà prăzii: 6 Deaceea profețește de pământul lui Israel, Și spune munților și dealurilor, Râurilor și văilor: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, în gelozia mea și în mânia mea am vorbit: Pentrucă ați [j] purtat ocara popoarelor, 7 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Eu am [k] ridicat mâna mea, *Jurându-mă*, că popoarele din jurul vostru vor purtà rușinea lor. 8 Dar voi, munți ai lui Israel, veți dà crengi, Și veți purtà frupte pentru poporul meu Israel; Căci vor venì curând. 9 Căci iată, eu sunt pentru voi, și mă voiu întoarce spre voi, Și veți fi lucrați și semănați. 10 Și voiu îmmulți

Capul 35.
a Cap. 6. 2.
b Deut. 2. 5.
c Ier. 49. 7 8.
d Cap. 6. 14.
e Vers 9.
f Obad. 10.
g Ps. 137. 7.
h Ps. 109. 17.
i Jude. 5. 6
j Cap. 31. 12.
k Ier. 49. 17 18.
l Cap. 6. 7.
m Ps. 83. 4. 12.
n Ps. 48. 1, 3.
o Mat. 7. 2
p Ps. 9 16.
q 1 Sam. 2. 3.
r Isa. 65. 13 14.
s Obad. 12 15.

Capul 36.
a Cap. 6 2, 3.
b Cap. 25. 4.
c Deut. 32. 13.
d Cap. 35. 10
e Deut. 28. 37.
f Cap. 34. 28.
g Ps. 79. 4.
h Deut. 4. 24.
i Cap. 35.10,12.
j Ps. 123. 3, 4.
k Cap. 20. 5.

oamenii în voi. Pe toată casa lui Israel, *da*, pe toată; Și cetățile se vor locui, și [l]ruinele se vor rezidi. 11 [m]Voiu înmulți în voi oamenii și vitele. Și se vor înmulți, *și* vor aduce fruct; Vă voiu face să fiți locuiți ca mai nainte. Și *vă* voiu face bine mai mult decât la începutul vostru: [n]Și veți cunoaște, ca eu sunt Domnul. 12 Da, voiu face ca să umble în voi oameni, *anume* poporul meu Israel; [o]Și vă vor stăpâni, și le veți fi de moștenire, Și de acum nu-i veți mai [p]lipsi *de popor*. 13 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentrucă v'au zis: [q]Tu *ești un pământ, care* mănânci pe oameni, și stârpești popoarele tale; 14 Deaceea nu vei mai mâncà oameni, Nici vei mai stârpì popoarele, zice Domnul. Dumnezeul: Și nu voiu mai face să audă în tine defaima popoarelor, 15 Și [r]nu vei mai purtà ocara popoarelor, Și nu vei mai face sterpe pe popoarele tale, zice Domnul, Dumnezeul.

Făgăduința unei inimi noui.

16 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 17 Fiul omului, când casa lui Israel a locuit în pământul lor, [s]ei au pângărit-o prin urmările lor și prin faptele lor; Urmarea lor erà înaintea mea ca [t]necurățenia lunară a unei femei necurate; 18 Deaceea am vărsat asupră-le mânia mea, Pentru sângele, ce au vărsat pe pământ, [u]Pentru idolii lor, *cu cari* l-au pângărit; 19 I-am [v]risipit între popoare, Și au fost împrăștiați prin țări: I-am judecat [x]după urmările lor și după faptele lor. 20 Și ajungând la popoarele, în mijlocul cărora au venit, Au [y]pângărit numele meu cel sfânt; Căci se ziceà de dânșii, „Acestia *sunt* poporul Domnului, care au ieșit din pământul său.“ 21 Dar m'am îndurat [z]de numele meu cel sfânt, pe care l-a pângărit casa lui Israel Între popoarele, în mijlocul cărora au venit. 22 Deaceea zi casei lui Israel: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Nu pentru voi, casă a lui Israel, fac *aceasta*. [a]Ci pentru numele meu cel sfânt, pe care l-ați pângărit Între popoarele, în mijlocul cărora ați venit. 23 Căci voiu sfinți numele meu cel mare, care s'a pângărit între popoare, Pe care l-ați pângărit în mijlocul lor: Și vor cunoaște popoarele, că eu *sunt* Domnul, Zice Domnul. Dumnezeul, Când mă voiu [b]sfinți între voi înaintea ochilor lor. 24 Căci [c]vă voiu luà dintre popoare, Și voiu adunà din toate țările, Și vă voiu aduce în pământul vostru. 25 [d]Și voiu stropì preste voi apa curată, și veți fi curați; [e]Vă voiu curăți de toate necurățeniile voastre Și de toți idolii voștri: 26 [f]Vă voiu dà o inimă nouă, Și voiu pune în voi un spirit nou; Voiu depărtà din corpul vostru inima cea de peatră, Și vă voiu dà inimă de carne: 27 Voiu pune în voi [g]spiritul meu, Și voiu face să umblați în așezămintele mele, Să păziți judecățile mele, și să *le* faceți. 28 [h]Și veți locuì în pământul, pe care l-am dat părinților voștri, [i]Și-mi veți fi popor, și eu vă voiu fi Dumnezeu. 29 Și [j]vă voiu mântuì de toate necurățeniile voastre; [k]Voiu chemà grâul, și-l voiu înmulți, Și [l]nu voiu mai aduce asupră-vă foamete. 30 [m]Și voiu înmulți fructul arborilor și venitul câmpului, Ca să nu mai purtați între popoare ocara foametei. 31 Atuncia [n]vă voiu aduce aminte de urmările voastre cele rele, Și de faptele voastre cele rele, Și [o]veți fi desgustați de voi înșivă Pentru fărădelegile voastre și pentru urîciunile voastre. 32 [p]Nu pentru voi voiu face *aceasta*, zice Domnul, Dumnezeul, Știut să vă fie; Rușinați-vă și roșiți pentru urmările voastre, casă a lui Israel!

Făgăduința unei țări binecuvântate.

33 Așà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua, în care vă voiu curăți de toate fărădelegile voastre, *Atuncia* voiu face și cetățile să fie locuite, [q]Și ruinele să se rezideascà. 34 Și pământul cel deșert se va lucrà, De unde erà pustiu în ochii

l Isa. 58. 12	*p* Ier. 15. 7.	*t* Lev. 15. 19, etc.	*x* Cap. 7. 3.	*b* Cap. 20. 41.	*f* Ier. 32. 39.	*j* Mat. 1. 21.	*n* Cap. 16 61,63.
m Ier. 31. 27.	*q* Num. 13. 32.	*u* Cap 16. 36,38.	*y* Isa. 52. 5.	*c* Cap. 34. 13.	*g* Cap. 11. 19.	*k* Ps. 105. 16.	*o* Lev. 26. 39.
n Cap. 35. 9.	*r* Cap. 34 29.	*v* Cap. 22. 15.	*z* Cap. 20. 9 14.	*d* Isa. 52. 15.	*h* Cap. 28. 25.	*l* Cap. 34. 29.	*p* Deut. 9. 5.
o Obad. 17 etc.	*s* Lev. 18. 25, 27 28.		*a* Ps. 106. 8.	*e* Ier. 33. 8.	*i* Ier. 30. 22.	*m* Cap. 34. 27.	*q* Vers. 10.

a tot trecătorul. 35 Şi vor zice: Pământul acesta, care a fost pustiu, [r]a-juns-a ca grădina Edenului. Şi cetăţile cele ruinate, pustiite şi surpate *S'au* întărit, *şi* s'au locuit. 36 Şi popoarele, care vor rămâneà în juru-vă, vor cunoaşte, Că eu Domnul am zidit cele surpate *şi* am sădit cele pustiite: Eu Domnul am vorbit, şi voiu face. 37 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Şi încă *va trebuì* să fiu căutat de casa lui Israel, spre a le face *aceasta*: Îi voiu îmmulţì în oameni, ca pe turma: 38 Ca turma cea sfântă, ca turma Ierusalimului în sărbătorile lui, Aşà cetăţile cele pustiite vor ajunge pline de turme de oameni: Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

Învierea lui Israel.

37 Fost-a asupră-mi [a]mâna Domnului, şi m'a scos Domnul [b]în duh şi m'a pus în mijlocul unei văi, plină de oase, 2 Şi m'a făcut să trec pe lângă dânsele de jur împrejur; şi iată, ele multe foarte *erau* pe faţa văii, şi iată, *erau* uscate foarte.

3 Şi zisu-mi-a: Fiul omului, au puteà-vor învià oasele acestea? şi am răspuns: Doamne, Doamne, [c]tu ştii.

4 Şi zisu-mi-a: Profeţeşte oaselor acestora, şi le zi: Oase uscate, ascultaţi cuvântul Domnului! 5 Aşà zice Domnul, Dumnezeul, oaselor acestora: Iată, eu voiu [d]face să între în voi suflare, şi veţi învià: 6 Şi înşirà-voiu vinele pe voi, şi voiu face să crească carne pe voi, şi vă voiu acoperì cu piele, şi voiu pune în voi suflare, şi veţi învià: [e]şi veţi cunoaşte că eu *sunt* Domnul.

7 Şi am profeţit, cum mi s'a poruncit: şi când am profeţit, s'a făcut un vuet, şi iată un foşnet, şi oasele s'au împreunat la loc, os la os. 8 Şi am văzut, şi iată, vine şi carne au crescut pe dânsele, şi pielea le-a acoperit deasupra: dar suflarea nu *erà* într'însele.

9 Şi zisu-mi-a: Profeţeşte sufläriı, profeţeşte, fiul omului, şi zi sufläriı: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [f]Suflare, vino din cele patru vânturi, şi suflă asupra acestor morţi, ca să învie.

10 Deci am profeţit cum mi-s'a poruncit, [g]şi suflarea a întrat într'înşii; şi au înviat, şi au stătut pe picioarele lor, o oaste mare foarte, foarte.

11 Şi zisu-mi-a: Fiul omului, aceste oase sunt toată casa lui Israel; iată, ei zic: [h]Oasele noastre s'au uscat, şi speranţa noastră s'a nimicit; noi suntem pierduţi. 12 Deaceea profeţeşte, şi le zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [i]poporule al meu, eu voiu deschide mormintele voastre, Şi vă voiu scoate din mormintele voastre. Şi vă voiu [j]aduce în pământul lui Israel. 13 Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Când, poporule al meu, voiu deschide mormintele voastre; Şi vă voiu scoate din mormintele voastre; 14 Când [k]voiu pune suflarea mea în voi, ca să înviaţi, Şi vă voiu aşezà în pământul vostru: Atuncia veţi cunoaşte, că eu Domnul am vorbit şi am făcut. Zice Domnul.

Restabilirea şi readunarea Israelului.

15 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 16 Şi tu, fiul omului, [l]ia-ţi un toeag, şi scrie pe dânsul: „Pentru Iuda şi pentru [m]fiii lui Israel, soţii săi.“ apoi ia-ţi un alt toeag şi scrie pe dânsul: „Pentru Iosif (toeagul lui Efraim) şi *pentru* toată casa lui Israel, soţii săi.“ 17 Şi [n]împreunează-le unul cu altul într'un toeag, ca să fie *numai* unul în mâna ta.

18 Şi când fiii poporului tău te vor întrebà, zicând: [o]Au nu ne vei spune ce *înseamnă* acestea? 19 [p]Răspunde-le: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu luà [q]toeagul lui Iosif, ce *se află* în mâna lui Efraim, şi a semiinţiilor lui Israel, soţii săi, şi-l voiu pune preste dânsul, *adecă*, preste toeagul lui Iuda, şi voiu face dintr'înşii un toeag, şi vor fi unul în mâna mea. 20 Şi toegele, pe care tu ai scris, vor fi [r]înaintea ochilor

---

r Ioel. 2. 3.

Capul 37.
a Cap. 1. 3.
b Cap. 3. 14.
c 2 Cor. 1. 9.
d Ps. 104. 30.
e Cap. 6. 7.
f Ps. 104. 30.
g Apoc. 11. 11.
h Ps. 141. 7.
i Isa. 26. 19.
j Cap. 36. 24.
k Cap. 36. 27.
l Num. 17. 2.
m 2 Cron. 11. 12, 13, 16.
n Vers. 22, 24.
o Cap. 12. 9.
p Zech. 10. 6.
q Vers. 16, 17.
r Cap. 12. 3.

lor în mâna ta. 21 Şi le zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [s]eu voiu luà pe fiii lui Israel Dintre popoarele, unde s'au dus; Îi voiu adunà din toate părţile, Şi-i voiu aduce în pământul lor; 22 Şi [t]voiu face din ei un singur popor în ţară, în munţii lui Israel: Şi [u]un singur rege va domnì preste dânşii toţi: Nu vor mai fi două popoare, Nici nu vor mai fi despărţiţi în două regate; 23 [v]Şi nu se vor mai spurcà cu idolii lor, Nici cu urîciunile lor, Nici cu toate fărădelegile lor; Ci-i [x]voiu scoate din toate locuinţele lor, în care au păcătuit. Şi-i voiu curăţì; Ei îmi vor fi popor, şi eu le voiu fi Dumnezeu; 24 Şi [y]David, servul meu, *va fi* rege preste dânşii; Şi [z]va fi pentru dânşii toţi un păstor; [a]Vor umblà în judecăţile mele, Vor păzì aşezămintele mele, şi le vor face; 25 [b]Şi vor locuì în pământul, pe care l-am dat servului meu Iacob. Unde au locuit părinţii voştri; Vor locuì într'însul, Ei, fiii lor şi fiii fiilor lor, [c]în veci: Şi David, [d]servul meu, le *va fi* domn în veci. 26 Şi voiu încheià cu dânşii [e]legământ de pace. Legământ vecinic va fi cu ei; Şi-i voiu aşezà, şi-i voiu [f]îmmulţì; Şi voiu pune [g]templul meu în mijlocul lor în veci. 27 Şi [h]locaşul meu va fi în mijlocul lor: Şi eu le voiu fi Dumnezeu, şi ei îmi vor fi popor. 28 Şi vor cunoaşte popoarele, că eu Domnul *sunt* cel ce sfinţesc pe Israel, Când templul meu va fi în mijlocul lor în veci.

Prorocire despre năvălirea lui Gog în ţara lui Israel şi despre sfărâmarea sa.

38 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 [a]Fiul omului, [b]îndreaptă-ţi faţa către [c]Gog, *din* pământul lui Magog, *şi* domn preste Roş, [d]Meşec şi Tubal; profeţeşte împotrivă-i: 3 Şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotriva ta, o Goge, Domnul Roşului, al Meşecului şi al Tubalului! 4 [e]Te voiu ademenì, Şi voiu pune cârlige în fălcile tale, şi te voiu scoate pe tine Şi pe toată oastea ta, cai şi călăreţi, [f]Toţi frumos îmbrăcaţi, Adunătură mare, *înarmată cu* scuturi şi *cu* paveze, Care toţi mânuesc sabia; 5 Cu dânşii pe Persia, Etiopia şi Libia, Toţi *înarmaţi* cu scuturi şi *cu* coifuri: 6 [g]Gomerul şi toate cetele lui, Pe casa [h]Togarmei din fundul meazănopţii, şi toate cetele sale, *Şi* pe *alte* popoare cu tine: 7 [i]Fii gata şi pregăteşte-te, Tu şi toată mulţimea adunată la tine, Şi le fii conducător! 8 [j]După multe zile [k]vei fi aşezat conducător; În anii cei depe urmă vei năvăli în pământul celor scăpaţi de sabie, [l]Şi adunaţi dintre multe popoare, În [m]munţii lui Israel, care au fost deşerţi îndelung; Dar care *acum* sunt scoşi dintre popoare, Şi [n]locuesc toţi în siguranţă.

9 Te vei suì şi vei năvălì, [o]ca o furtună; Vei sămănà [p]cu un nour ce acopere pământul, Tu, toate cetele tale, şi *alte* popoare multe cu tine. 10 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua aceea *multe* lucruri îţi vor venì în minte, Şi planuri rele vei unelti: 11 Şi vei zice: Suì-mă-voiu în pământul cetăţilor deschise; [q]Năvălì-voiu asupra celor liniştiţi, *asupra* [r]celor ce locuesc în siguranţă, *Asupra* tuturor celor ce locuesc *în cetăţi* deschise, şi care n'au nici zăvoare, nici porţi; 12 Ca să iei jafuri şi să faci prădăciuni, Ca să pui mâna ta pe [s]deşerturile *astăzi* locuite, [t]Şi pe poporul *acum* adunat dintre popoare, Câştigându-şi vite şi bunuri, locuind pe locurile înalte din ţară. 13 [u]Şeba, [v]Dedanul şi neguţătorii [x]Tarşişului, Şi toţi [y]leii lor cei tânări îţi vor zice: Au doară venit-ai să faci jafuri? Adunat-ai mulţimea ta ca să jăfuieşti? Ca să răpeşti argint şi aur, Ca să iei vite şi bunuri, ca să faci pradă mare? 14 Deaceea, fiul omului, profeţeşte, şi zi lui Gog: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [z]În ziua

s Cap. 36. 24.
t Isa. 11. 13.
u Ioan. 10. 16.
v Cap. 36, 25.
x Cap. 36. 25.
y Osea. 3. 5.
z Ioan. 10. 16.
a Cap. 36. 27.
b Cap. 36. 28.
c Isa. 60. 21.
d Ioan 12. 34.
e Ps. 89. 3.
f Cap. 6. 10, 37.
g 2 Cor. 6. 16.
h Ioan 1. 14.

Capul 38.

a Cap. 39. 1.
b Cap. 35. 2, 3.
c Apoc. 20. 8.
d Cap. 32. 26.
e 2 Reg. 19. 28.
f Cap. 23. 12.
g Fac. 10. 2.
h Cap. 27. 14.
i Isa. 8. 9, 10.
j Fac. 49. 1.
k Isa. 29. 6.
l Vers. 12.
m Cap. 36. 1, 4, 8.
n Ier. 23. 6.
o Isa. 28. 2.
p Ier. 4. 13.
q Ier. 49. 31.
r Vers. 8.
s Cap. 36. 34, 35.
t Vers. 8.
u Cap. 27 22, 23.
v Cap. 27. 15, 20.
x Cap. 27. 12.
y Cap. 19. 3, 5.
z Isa. 4. 1.

aceea, când poporul meu Israel [a] va locui în siguranţă, Tu vei află aceasta.

15 [b] Şi vei venì din locul tău din fundul meazănopţii, Tu [c] şi popoare multe cu tine, toţi călărind pe cai, Adunătură mare şi oaste puternică; 16 [d] Te vei suì asupra poporului meu Israel, ca un nor, Acoperind pământul: [e] În zilele cele din urmă se va întâmplà *aceasta;* Că te voiu aduce asupra pământului meu, [f] Ca să mă cunoască popoarele, când mă voiu sfinţì prin tine, O Goge, înaintea lor. 17 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Au nu *eşti* tu acela, de care am vorbit în zilele de mai nainte, Prin servii mei, profeţii lui Israel, Cari au profeţit în zilele acelea ani *mulţi*, Că te voiu aduce asupră-le? 18 Şi în ziua aceea, în ziua, *In care* Gog va năvălì asupra pământului lui Israel, zice Domnul, Dumnezeul, Mânia mea se va suì în nările mele. 19 Căci [g] în gelozia mea, [h] în mânia mea cea înfocată, am vorbit: [i] Cu adevărat în ziua aceea va fi un cutremur mare în pământul lui Israel. 20 [j] Peştii mării şi păserile cerului, Şi fiarele câmpului, şi toate târâtoarile, ce se târăsc pe pământ, Şi toţi oamenii depe faţa pământului, Se vor cutremurà înaintea mea; Şi [k] munţii se vor prăbuşì, Stâncele se vor surpà, Şi tot zidul va cădea la pământ. 21 Şi voiu [l] chemà asupră-i [m] sabie În toţi munţii mei, zice Domnul, Dumnezeul: [n] Sabia a tot omul va fi *îndreptată* asupra fratelui său. 22 Şi [o] mă voiu judecà cu dânsul prin ciumă şi sânge: Şi voiu plouà asupră-i, asupra cetelor sale, Şi asupra popoarelor celor multe ce *sunt* cu dânsul, O ploaie înundătoare cu grindină de peatră, cu foc şi cu pucioasă. 23 Aşà mă voiu mărì, şi mă voiu sfinţì. Şi mă voiu face cunoscut de popoare multe: Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

Urmare despre prorocirea sfărâmării lui Gog.

39 Şi [a] tu, fiul omului, profeţeşte împotriva lui Gog, şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotrivă-ţi, Goge, Domn al Roşului, al Meşecului şi al Tubalului! 2 Te voiu ademenì, şi te voiu trage, [b] Te voiu suì din fundul meazănopţii, Şi te voiu aduce în munţii lui Israel; 3 Voiu lovì arcul tău din stânga ta, Şi voiu face să cadă săgeţile tale din dreapta ta. 4 Vei cădeà în munţii lui Israel, [c] Tu, toate cetele tale, şi popoarele care *vor fi* cu tine; [d] Te voiu dà paserilor răpitoare de tot felul, Şi fiarelor câmpului, spre mâncare; 5 Cădeà-vei în câmp; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul. 6 [e] Şi voiu trimite foc asupra Magogului, Şi asupra celor ce locuesc în siguranţă lângă [f] ţărmuri; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 7 [g] Şi voiu face cunoscut numele meu cel sfânt în mijlocul poporului meu Israel: Şi nu-*i* voiu mai *lăsà* să [h] pângărească numele meu cel sfânt; [i] Şi vor cunoaşte popoarele, că eu *sunt* Domnul, Sfântul lui Israel. 8 [j] Iată, *aceasta* va fi, şi se va face, zice Domnul, Dumnezeul: *Fi-va* aceasta în zina, [k] de care am vorbit. 9 Şi cei ce locuesc cetăţile lui Israel vor ieşì, Vor pune în foc şi vor arde armele, Pavezele şi scuturile, Arcurile şi săgeţile, dardele şi lăncile; Şeapte ani vor hrănì focul cu dânsele. 10 Nu vor luà lemne din câmp, Şi nici *le* vor tăià din păduri; Căci vor hrănì focul cu armele *acestea*. [l] Şi vor prădà pe cei ce i-au prădat, Şi vor despoià pe cei ce i-au despoiat, Zice Domnul, Dumnezeul. 11 Şi în ziua aceea voiu dà lui Gog loc de îmmormântare acolo în Israel, *în* valea *prin care* se trece spre răsăritul mării, şi va împiedecà pe trecători; şi acolo vor îmmormântà pe Gog şi pe toată mulţimea lui, şi *o* vor numì: Valea lui Amon-Gog *(mulţimea lui Gog)*. 12 Şi casa lui Israel şeapte luni îi va îmmormântà, [m] ca să cureţe pământul. 13 Da, toţi locuitorii ţării *îi* vor îmmormântà; şi va fi pentru dânşii renume în ziua, în care [n] mă voiu mări, zice Domnul, Dumnezeul. 14 Şi vor rândui oameni, cari

a Vers. 8.	*c* Vers. 8.	*f* Hag. 2. 6, 7.	*m* Cap. 14. 17.	*Capul 39.*	*c* Cap. 38. 21.	*g* Vers. 22.	*k* Cap. 38. 17.
b Cap. 39. 2.	*f* Esod. 14 4.	*j* Osea. 4. 3.	*n* Judc. 7. 22.	*a* Cap. 38. 2, 3.	*d* Cap. 33. 27.	*h* Lev. 18. 21.	*l* Isa. 14. 2.
c Vers. 6.	*g* Cap. 36. 5. 6.	*k* Ier. 4. 24.	*o* Isa. 66. 16.	*b* Cap. 38. 15.	*e* Cap. 38. 22.	*i* Cap. 38. 16,23.	*m* Deut. 21. 23.
d Vers. 9.	*h* Ps. 89. 46.	*l* Ps. 105. 16.	—		*f* Ps. 72. 10.	*j* Apoc. 16. 17.	*n* Cap. 28. 22.

să nu facă alt ceva decât să cutriere ţara, şi cari, împreună cu trecătorii, să înmormânteze pe cei rămaşi în ţară, [o]ca să-o cureţe: după sfârşitul celor şeapte luni vor începe aceştia să caute. 15 Şi trecătorii *ce* trec prin ţară, văzând un os de om, vor pune un semn lângă dânsul, până ce cioclii îl vor înmormânta în Valea Amon-Gogului. 16 Şi chiar numele cetăţii *celei de aproape va fi* Amona *(mulţimea)*. Aşă vor [p]curăţi ţara.

17 Şi tu, fiul omului, aşă zice Domnul, Dumnezeul: [q]Zi paserilor de tot felul şi tutulor fiarelor câmpului: [r]Adunaţi-vă şi veniţi, Strângeţi-vă din toate părţile la ospăţul meu, pe care l-am pregătit pentru voi. La ospăţul mare [s]din munţii lui Israel. Ca să mâncaţi carne, şi să beţi sânge! 18 [t]Mâncaţi carnea celor viteji. Şi beţi sângele domnilor pământului, *Carnea şi sângele* berbecilor, a micilor, a ţapilor şi a taurilor. Care toate *sunt* vite [u]îngrăşate de ale Basanului: 19 Şi mâncaţi grăsime, până ce vă veţi sătură. Şi beţi sânge, până ce vă veţi îmbătă. Din ospăţul meu, pe care l-am pregătit pentru voi. 20 [v]Şi săturaţi-vă la masa mea de cai şi călăreţi, [x]De viteji şi de oameni de resbel, Zice Domnul, Dumnezeul. 21 [y]Şi voiu pune mărirea mea între popoare, Şi toate popoarele vor vedeà judecata, pe care voiu face-o, Şi [z]mâna mea, pe care o voiu pune preste ele. 22 [a]Şi va cunoaşte casa lui Israel, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor, Din ziua aceea şi de atuncia înainte. 23 [b]Şi popoarele vor cunoaşte, că casa lui Israel fost-a dusă prinsă pentru fărădelegea sa: Pentrucă au nelegiuit, deaceea am [c]ascuns faţa mea dela dânşii. Şi i-am [d]dat în mâna inamicilor lor; Şi au căzut cu toţii de sabie. 24 *Că* eu le-am făcut [e]după necurăţeniile lor şi după fărădelegile lor. Ascunzând dela dânşii faţa mea. 25 Deaceea aşă zice Domnul, Dumnezeul: [f]Acum voiu întoarce pe cei prinşi ai lui Iacob, Şi mă voiu îndurà de [g]toată casa lui Israel, Şi voiu râvnì pentru numele meu cel sfânt. 26 [h]Şi vor purtà ruşinea lor, Şi toate fărădelegile, cu care au nelegiuit asupră-mi, Când [i]locuiau în siguranţă în pământul lor, şi nu *era* cine să-i înspăimânte. 27 [j]Când îi voiu întoarce dintre popoare, Şi-i voiu adună din ţările inamicilor lor, Şi [k]mă voiu sfinţì printr'înşii înaintea ochilor multor popoare: 28 [l]Atuncia vor cunoaşte că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor; După ce îi voiu fi dus prinşi între popoare, Şi-i voiu fi adunat în pământul lor. Şi nu voiu mai lăsà acolo pe nici unul dintr'înşii, 29 [m]Şi nu voiu mai ascunde faţa mea de dinnaintea lor: Căci am [n]revărsat duhul meu asupra casei lui Israel, Zice Domnul, Dumnezeul.

Viziune despre templul nou. Tindele sale, porţile sale şi sălile sale.

40 În anul al douăzeci şi cincilea al strămutării noastre, la începutul anului, la zece a lunei, în anul al patrusprezecelea după [a]luarea cetăţii, tocmai în acea zi [b]mâna Domnului a fost asupră-mi, şi dusu-m'a acolo, 2 Adusu-m'a [c]în viziunea lui Dumnezeu în pământul lui Israel, [d]şi m'a pus pe munte înalt foarte, în care *era*, în partea despre meazăzi, ca o clădire de cetate.

3 Dusu-m'a acolo, şi iată un om, care la privire [e]semănà cu aramă, şi *aveà* în mâna lui o [f]sfoară de in [g]şi o măsură de trestie; şi el stà în poartă. 4 Şi zisu-mi-a omul *acela*: [h]Fiul omului, priveşte cu ochii, Şi ascultă cu urechile, Şi îndreaptă-ţi inima spre toate, câte îţi voiu arătà, Căci ca să-ţi arăt *acestea*, *fost-ai* adus aicea: *Deci* [i]spune casei lui Israel Tot ce vei vedeà.

5 Şi iată, [j]un zid *era* pe din afara casei de jur împrejur, şi în mâna omului *era* o măsură de trestie de şease coţi,

---

o Vers. 12.
p Vers 12.
q Apoc. 19. 17.
r Isa. 18. 6.
s Vers. 4.
t Apoc. 19. 18.
u Deut. 32. 14
v Ps. 76. 6.
x Apoc. 19. 18.
y Cap. 38. 16.23.
z Esod. 7. 4.
a Vers. 7, 28.
b Cap. 36.18,19, 20, 23.
c Isa. 59. 2.
d Lev. 26. 25.
e Cap. 36. 19.
f Ier. 30. 3, 18.
g Cap. 20. 40.
h Dan. 9. 16.
i Lev. 26. 5, 6.
j Cap. 28. 25,26.
k Cap. 36. 23.
l Cap. 34. 30.
m Isa. 54. 8.
n Ioel 2. 28. Fapt. 2. 17.
—
Capul 40.
a Cap. 33. 21.
b Cap. 1. 3.
c Cap. 8. 3.
d Apoc. 21. 10.
e Dan. 10. 6.
f Cap. 47. 3.
g Apoc. 11. 1.
h Cap. 44. 5.
i Cap. 43. 10. Cap. 42. 20.

dar cotul de o palmă mai lung *decât cel comun;* și măsurând lărgimea clădirii, *era de* o trestie, și înălțimea ei *era iarăși de* o trestie.

6 Apoi a venit la poarta ce caută spre răsărit, s'a suit pe treptele ei, și a măsurat pragul porții; și lățimea *lui era* de o trestie, și pragul celalalt lățime *tot* o trestie *avea*. 7 Și *fiecare* cămară *era* lungă *de* o trestie, și lată *de* o trestie, și *sala* între cămări *era* de cinci coți: și pragul porții de lângă porticul porții din lăuntru *era de* o trestie. 8 Apoi a măsurat porticul porții din lăuntru, *și era* de o trestie. 9 Și a măsurat porticul porții, *și era de* opt coți, și stâlpii ei *erau de câte* doi coți, și porticul porții *era* pe din lăuntru. 10 Și camerile porții despre răsărit *erau* trei dincoace și trei dincolo: și toate trei *erau* de aceeași măsură; și stâlpii aveau aceeași măsură și de o parte și de alta. 11 Și a măsurat lărgimea deschizăturii porții, *și era de* doi coți, *și* lungimea porții *era de* treisprezece coți. 12 Și *era* înaintea camerelor *de o parte* o deschizătură *de* un cot, și de cealaltă parte o deschizătură *de* un cot; și camerile *erau fiecare de* șease coți de o parte, și de șease coți de cealaltă parte. 13 Apoi a măsurat poarta dela acoperișul *unei* cameri până la acoperișul celeilalte; și lățimea *ei era de* douăzeci și cinci de coți, *și era* o ușă în fața *altei* uși. 14 Și a făcut stâlpii de șeasezeci de coți, și în jurul stâlpilor *era* curte cu porți de jur împrejur. 15 Și dela fața porții de din lăntru *erau* cincizeci de coți. 16 Și *erau*[k] ferestre îngrădite la camere și la stâlpii lor pe din lăuntrul porții de jur împrejur; așà *era* și la brâiele stâlpilor: ferestre *erau* și pe din lăuntru de jur împrejur; și pe *fiecare* stâlp *erau* palmieri.

17 Atuncia m'a dus în [l]curtea de din afară, și iată,[m] cameri și caldărâm așternut în curte de jur împrejur; *și erau* [n]treizeci de camere la caldărâm. 18 Și caldărâmul depe laturile porților de a lungul porților, *era* caldărâm de jos. 19 Și a măsurat lățimea de dinaintea porții de jos până în fața curții de din lăuntru, și *avea* pe din afară o sută de coți spre răsărit și spre mează-noapte.

20 Și a măsurat poarta curții de din afară, ce caută spre mează-noapte, lungimea ei și lățimea ei. 21 Și camerile ei *erau* trei dincoace și trei dincolo: și stâlpii ei *cum* și brâiele lor erau după măsura porții întâia; *adecă* lungimea ei *era* de cincizeci de coți, și lățimea *ei* de douăzeci și cinci de coți. 22 Și ferestrile lor și brâiele lor și palmierii lor *erau* după măsura porții ce caută spre răsărit; și se suiau la dânsa pe șeapte trepte; și brâiele lor *erau* înaintea lor. 23 Și poarta curții de din lăuntru *era* în fața porții despre mează-noapte și despre răsărit: și a măsurat dela o poartă până la *altă* poartă, *și erau* o sută de coți.

24 Și m'a dus spre mează-zi, și iată, o poartă *ce caută* spre mează-zi, și a măsurat stâlpii ei și brâiele ei, *și erau* după aceleași măsuri. 25 Și *erau* ferestre la dânsa și la brâiele ei de jur împrejur, cum *erau* și ferestrile celelalte; și *poarta era* lungă de cincizeci de coți, și lată de douăzeci și cinci de coți. 26 Și *erau* șeapte trepte spre suire pe dânsele, și brâiele ei *erau* înaintea lor; și erau palmieri pe stâlpii ei, unul de o parte și altul de *altă* parte. 27 Și *era* poartă în curtea de dinlăuntru spre mează-zi, și a măsurat dela o poartă la alta spre mează-zi o sută de coți.

28 Atuncia m'a dus în curtea de din lăuntru prin poarta despre mează-zi: și a măsurat poarta despre mează-zi după aceleași măsuri, 29 Și camerile ei și stâlpii ei și brâiele ei *erau* după aceleași măsuri; și *erau* ferestre la dânsa și la brâiele ei de jur împrejur, *care erau* lungi de cincizeci de coți, și late de douăzeci și cinci de coți. 30 Și brâiele de jur împrejur *erau* lungi de [o]dou-

k 1 Reg. 6. 4. | *l* Apoc. 11. 2. | *m* 1 Reg. 6. 5. | *n* Cap. 45. 5. | *o* Vers. 21.

zeci și cinci de coți, și late de cinci coți. 31 Și brâiele ei *erau* spre curtea de din afară; și palmieri *erau* pe stâlpii ei; și ca să *te* sui *erau* opt trepte.

32 Și m'a dus la poarta de din lăuntru, cea despre răsărit, și a măsurat-o după aceleași măsuri; 33 Și camerile ei, stâlpii ei și brâiele ei *erau* după aceleași măsuri; și *erau* la dânsa ferestre și la brâiele ei de jur împrejur, care *erau* lungi de cincizeci de coți, și late de douăzeci și cinci de coți. 34 Și brâiele ei *erau* spre curtea de din afară, și palmieri pe stâlpii ei, de o parte și de cealaltă; și ca să *te* sui erau opt trepte.

35 Și m'a dus la poarta despre mează-noapte, și a măsurat-*o* după aceleași măsuri; 36 Camerile ei, stâlpii ei, brâiele ei, și ferestrile ei de jur împrejur: *și erà* lungă de cincizeci de coți, și latâ de douăzeci și cinci de coți. 37 Și stâlpii ei *erau* spre curtea de din afară; și pe stâlpii ei *erau* palmieri de o parte și de cealaltă; și ca să *te* sui *erau* opt trepte.

38 Și *erau acolo* cameri, ale căror întrări *erau* între stâlpii porților, unde spălau arderile de tot. 39 Și în porticul porții *erau* două mese de o parte, și două mese de altă parte, pentru jungherea pe dânsele a arderilor de tot, [p] a jertfei pentru păcat și a [q] jertfei pentru vină. 40 Și la laturea din afară cum te sui la întrarea porții despre mează-noapte, *erau* două mese; și la laturea cealaltă, care *erà* spre porticul porții, *erau alte* două mese. 41 Patru mese *erau* de o parte, și patru mese de cealaltă parte la laturile porții: opt mese *erau*, deasupra cărora se junghie 42 Și patru mese pentru arderi tot de piatră cioplită, lungi de un cot și jumătate, și late de un cot și jumătate, și înalte de un cot: Și pe acestea puneau uneltele, cu care junghiau arderile de tot și *celelalte* jertfe. 43 Și pe din lăuntru *erau* pervazuri, late de o palmă, puse de jur împrejur; și pe mese *se puneà* carnea jertfei.

44 Și în partea de din afară a porții de din lăuntru *erau* camerele [r] cântăreților, în curtea de din lăuntru, ce *erà* pe laturile porții despre mează-noapte; și fața lor *erà* spre mează-zi, *și* una *erà* la laturea porții despre răsărit, *care* caută spre mează-noapte. 45 Și zisu-mi-a: Camera aceasta ce caută spre mează-zi, este pentru preoții [s] ce păzesc cele de păzit ale casei; 46 Și camera, ce caută spre mează-noapte, *este* pentru preoții, [t] ce păzesc cele de păzit ale altarului; aceștia *sunt* fiii lui [u] Zadok între fiii lui Levi, care se apropie de Domnul, ca să-l servească.

47 Atuncia a măsurat curtea, *și erà* lungă de o sută de coți, și lată de o sută de coți; *erà* pătrată; *a măsurat* și altarul cel de dinaintea casei.

48 Atuncia m'a dus în porticul casei, și a măsurat *fiecare* stâlp al porticului, cinci coți de o parte, și cinci coți de cealaltă parte; și lățimea porții *erà de* trei coți pe o parte și *de* trei coți pe cealaltă parte. 49 Lungimea porticului *erà de* doisprezece coți, și lățimea *lui de* unsprezece coți; și se suiau pe dânsul pe trepte: și *erau* pe lângă stâlpii *aceștia alți* stâlpi, unul de o parte și altul de cealaltă parte.

Descrierea templului lăuntric.

41 Atuncia m'a dus în templu, și a măsurat stâlpii, *și erà* lățimea *lor* de șease coți pe o parte, și de șease coți pe cealaltă parte, *ca și* lățimea cortului. 2 Și lățimea întrării *erà de* zece coți, și canaturile întrării *erau de* cinci coți de o parte, și *de* cinci coți de cealaltă parte; și a măsurat lungimea *templului*, patruzeci de coți, și lățimea lui de douăzeci de coți.

3 Atuncia a întrat *mai* în fund, și a măsurat ușiorii ușei, doi coți, și ușa, șease coți, și lățimea ușei, șeapte coți; 4 Și *stând* înaintea templului, [a] a măsurat lungimea lui *de* douăzeci de coți, și

p Lev. 4. 2, 3. | *q* Lev. 5. 6. | *r* 1 Cron. 6. 31. | *s* Lev. 8. 35. | *t* Num. 18. 5. | *u* 1 Reg. 2. 35. | *Capul 41.* | *a* 1 Reg. 6. 20.

lăţimea lui *tot de* douăzeci de coţi; şi zisu-mi-a: Aceasta-*i* Sfânta Sfintelor.

5 Şi a măsurat zidul casei, şease coţi: şi lărgimea *fiecărei* cameri despre laturi din jurul casei din toate părţile patru coţi. 6 Şi [b] camerile depe laturi *erau câte* trei, cameră preste cameră, de treizeci de ori; şi ele erau aşezate în zidul ce *avea* casa de jur împrejur pentru camerele depe laturi, pentru ca ele să se razăme *pe dânsul,* fără însă ca camerele să se razăme pe zidul casei. 7 Şi [c] *de ce te suiai* în sus, camerele depe laturi tot mai largi *erau;* căci lărgimea casei în sus din ce în ce creştea de jur împrejurul casei; deaceea casa tot mai largă *era* în sus dela rândul de jos la cel deasupra prin mijloc; 8 Şi am văzut înălţimea casei de jur împrejur; *şi* temeliile camerelor depe laturi *erau de* [d] o trestie întreagă, de şease coţi mari.

9 Lărgimea zidului camerelor depe laturile de din afară *era de* cinci coţi; şi *locul* rămas deşert *era* locul camerelor depe laturile de din lăuntru. 10 Şi *locul* dintre cameri *era* de douăzeci de coţi de jur împrejurul casei. 11 Şi uşile camerelor depe laturi *priviau* către locul deşert, o uşă spre mează-noapte, şi o uşă spre mează-zi; şi lărgimea locului rămas deşert *era de* cinci coţi de jur împrejur.

12 Iar clădirea din faţa locului despărţit spre apus *era* largă *de* şeaptezeci de coţi; şi zidul clădirii era larg de cinci coţi de jur împrejur, şi lung *de* nouăzeci coţi. 13 Şi a măsurat casa, o sută de coţi lungime; şi locul despărţit şi clădirea cu zidurile sale *erau* lungi *de* o sută de coţi; 14 Şi lăţimea feţei casei şi a locului despărţit spre răsărit *era* o sută de coţi.

15 Şi a măsurat lărgimea clădirii din faţa locului despărţit de dinapoia *casei* şi a coridoarelor lui depe o parte şi depe alta, o sută de coţi; şi *într'însul era* templul din lăuntru şi porticele curţii. 16 *Şi a măsurat* stâlpii porţii, şi [e] ferestrile cele îngrădite şi coridoarele de prin prejur din *toate* trei rândurile lor din faţa unei uşi, *care* toate erau de lemn de jur împrejur, şi dela pământ până la ferestri: şi ferestrile *erau* acoperite; 17 Până deasupra uşei şi până la casa de mai din lăuntru şi din afară, şi tot zidul de jur împrejur, pe din lăuntru şi pe din afară *după aceleaşi* măsuri.

18 Şi *era* lucrat [f] în cheruvimi şi în palmieri, aşă că un palmier *era făcut* între doi cheruvimi; şi *fiecare* cheruvim aveà două feţe: 19 [g] O faţă de om spre palmierul dintr'o parte, şi o faţă de leu spre palmierul din cealaltă parte; *şi aşà era* făcută toată casa de jur împrejur. 20 Dela pământ până deasupra uşei *erau* săpaţi cheruvimi şi palmieri în zidul templului. 21 Uşiorii templului *erau* pătraţi *ca şi* faţa sanctuarului; şi privirea *lor era ca şi* privirea *celor de mai nainte.*

22 [h] Altarul *era* de lemn, *de* trei coţi înalt, şi lung *de* doi coţi; şi coarnele lui şi masa lui cum şi laturile lui erau de lemn; şi zisu-mi-a: Aceasta-*i* [i] masa *de punere* înainte [j] a Domnului.

23 [k] Şi templul cum şi sanctuarul aveau câte două uşi. 24 Şi canaturile aveau *câte* două păturі, care se întorceau una preste cealaltă; două *păturі* la un canat şi două păturі la celalalt. 25 Şi *erau* săpaţi pe dânsele, pe uşile templului, cheruvimi şi palmieri, cum *erau* săpaţi şi pe ziduri; şi în faţa porticului de din afară *erau* grinzi mari. 26 Şi *erau* ferestri îngrădite, şi palmieri de o parte şi de cealaltă, pe de laturile porticului, şi la camerile pe de laturile casei, şi la grinzile cele mari.

Descrierea tindei preoţeşti şi a părţii dela răsărit.

42 Atuncia m'a dus în curtea de din afară, *pe* drumul de către mează-noapte; şi m'a dus în [a] camerile din faţa locului despărţit şi din faţa clădirii despre mează-noapte, 2 Cu faţa de o lungime de o sută de coţi, *şi* la întrarea

b 1 Reg. 6. 5, 6. *c* 1 Reg. 6. 8. *d* Cap. 40. 5. *e* Cap. 40. 16. *f* 1 Reg. 6. 29. *g* Cap. 1. 10. *h* Esod. 30. 1. *i* Cap. 44. 16. *j* Esod. 30. 8. *k* 1 Reg. 6. 31—35. *Capul 42.* *a* Cap. 41. 12, 15.

despre meazănoapte: dar lătimea *era* de cincizeci de coți. 3 În dreptul celor douăzeci *de coți* ai curții de din lăuntru, în dreptul caldărâmului curții de din afară *erau* [b] coridoare lângă coridoare în trei *rânduri*. 4 Și în fața camerilor *era* o trecătoare lungă de zece coți în lăuntru, *cu* un drum de un cot; și ușile lor *erau* spre meazănoapte. 5 Și camerile din rândul de sus *erau* mai strâmte decât camerile de jos și cele din mijloc ale clădirii, fiindcă coridoarele ocupau loc. 6 Căci *camerile erau* în trei *rânduri*, și n'aveau stâlpi, ca stâlpii curților; deaceea erau mai înguste ca rândul de jos și ca cel din mijloc.

7 Și zidul depe din afară din fața camerilor, *ce duceà* la curtea de din afară în fața camerilor, *era* lung *de* cincizeci coți, 8 Căci lungimea camerilor curții de din afară *era de* cincizeci coți; și iată, în fața templului *erau* o sută de coți.

9 Și de desupt întrarea la camerile acestea *era* despre răsărit, cum mergi spre dânsele dela curtea de din afară. 10 *Și* camerile *erau* de grosimea zidului curții dinspre răsărit, din fața locului despărțit, și din fața clădirei. 11 Și *duceà* [c] un drum înaintea lor ca și înaintea camerilor despre meazănoapte, deaceeași lărgime *și* deaceeași lătime; și toate ieșirile lor și *toate* întocmirile lor și ușile lor tot astfel *erau*. 12 Și *tot* așà *erau* ușile camerilor despre meazăzi, o ușă la începutul drumului, a drumului pe unde se întră la dreapta în fața zidurilor despre răsărit.

13 Și zisu-mi-a: Camerile despre meazănoapte, *și* camerile despre meazăzi, ce *sunt* în fața locului despărțit, *sunt* camere sfinte, unde preoții, ce se apropie de Domnul, [d] vor mâncà cele prea sfinte: acolo vor pune cele prea sfinte și darurile de pâne, jertfele pentru păcat și jertfele pentru vină; căci sfânt *este* locul *acesta*. 14 Când preoții vor întrà acolo, nu vor ieși din *locul* sfânt în curtea de din afară; ci vor pune acolo vestmintele lor, în care servesc; căci sfinte sunt; și se vor îmbrăcà cu alte vestminte, și vor întrà în *curtea* pentru popor.

15 Și sfârșind măsurile casei pe din lăuntru, scosu-m'a spre poarta ce caută spre răsărit, și a măsurat-o de jur împrejur. 16 A măsurat laturea despre răsărit cu măsură de trestie de jur împrejur, cinci sute de trestii. 17 Și a măsurat cu măsură de trestie de jur împrejur laturea despre meazănoapte cinci sute de trestii. 18 Măsurat-a și laturea despre meazăzi cu măsură de trestie, cinci sute de trestii. 19 Atuncia s'a întors și spre laturea despre apus, *și* a măsurat cu măsură de trestie cinci sute de trestii. 20 Și a măsurat în *toate* patru laturile zidurile acestea de jur împrejur, lungimea de cinci sute *de trestii*, și lărgimea, cinci sute, ca să facă despărțire între locul cel sfânt și cel nesfânt.

Întrarea solemnă a Domnului în templu.

43 Atuncia m'a dus la poarta, la poarta [a] ce caută spre răsărit: 2 [b] Și iată, mărirea Dumnezeului lui Israel venià pe drumul despre răsărit, și [c] vocea sa *era* ca vuetul de ape multe; și [d] strălucià pământul de mărirea lui. 3 Și viziunea ce am văzut-o [e] semănà cu viziunea ce am văzut-o când am venit [f] să sfarâm cetatea; și aceasta viziune semănà cu viziunea ce am văzut-o la [g] râul Chebar; și am căzut preste fața mea.

4 [h] Și mărirea Domnului a întrat în casă pe drumul porții ce caută spre răsărit. 5 [i] Și m'a sculat duhul, și m'a dus în curtea din lăuntru; și iată, [j] casa erà plină de mărirea Domnului.

6 Și *l*-am auzit vorbindu-mi din casă, și [k] un om stà lângă mine, 7 Și *Domnul* zis-a către mine: Fiul omului, *Acesta este* [l] locul tronului meu. Și [m] locul talpelor picioarelor mele, [n] Unde voiu locuì în mijlocul fiilor lui Israel în veci: Și pe numele meu cel sfânt [o] nu vor mai pângărì casa lui Israel, *Nici* ei, nici regii

---

k Cap. 41. 16.
c Vers. 4.
d Lev. 6. 16, 26.
—
Capul 43.
a Cap. 10. 19.
b Cap. 11. 23.
c Apoc. 1. 15.
d Apoc. 18. 1.
e Cap. 1. 4, 28.
f Ier. 1 10.
g Cap. 1. 3.
h Cap. 10. 19.
i Cap. 3. 12, 14.
j 1 Reg. 8. 10, 11.
k Cap. 40. 3.
l Ps. 99. 1.
m 1 Cron. 28. 2.
n 2 Cor. 6. 16
o Cap. 39. 7.

lor cu desfrânările lor, Nici prin [p] *idolii* cei morți ai regilor depe înălțimile lor, 8 [q] Punând pragurile acestora lângă pragurile mele, Și ușiorii lor lângă ușiorii mei, Așà că *nu erà decât* un zid între mine și ei; Fiindcă au pângărit numele meu cel sfânt Cu uriciunile, pe care le-au făcut; Deaceea și eu i-am mistuit în mânia mea. 9 *Dar* acum ei vor depărtà dela mine desfrânările lor, Și pe [r] *idolii* cei morți ai regilor lor, [s] Și eu voiu locuì în mijlocul lor în veci. 10 Tu, fiul omului, [t] arată templul *acesta* casei lui Israel, Ca să se rușineze de fărădelegile lor. Și să măsoare planul *clădirii acesteia*. 11 Și de se vor rușinà de toate câte le-au făcut, Arată-le forma casei și întocmirea ei, Ieșirile ei și întrările ei. Toate formele ei și toate așezămintele ei. Toată forma ei și toate legile ei; Și scrie-*o* înaintea lor, Ca să păzească toată forma ei Și toate așezămintele ei, și să le facă.

12 Aceasta *este* legea casei: Tot cuprinsul *templului* acestuia, *care va fi* pe [u] vârful muntelui, *va fi* cel preasfânt. Iată, aceasta *este* legea casei.

13 Și acestea *sunt* măsurile altarului în coți: [v] cotul de un cot și o palmă; iar gavanul *altarului va fi înalt* de un cot, și larg de un cot; și gardina depe marginele lui de jur împrejur de o palmă: acesta-*i* umărul altarului. 14 Și dela gavanul dinspre pământ până la pervazul cel mai de jos *vor fi* doi coți, și lățimea, de un cot; și dela pervazul cel mai mic până la pervazul cel mai mare, patru coți, și lățimea, de un cot. 15 Și altarul *va fi* patru coți *de înalt;* iar dela altar în sus *vor fi* patru coarne. 16 Și altarul *va fi* de doisprezece coți de lung, *și* doisprezece coți de lat: pătrat *va fi* în toate patru laturile lui. 17 Și pervasul *va fi* de patrusprezece *coți* în lung, și de patrusprezece în lat din *toate* patru laturile lui; și cingătoarea *lui* de jur împrejur de o jumătate de cot; și gavanul lui de jur împrejur, de un cot; și [x] treptele lor vor căutà spre răsărit.

18 Și zisu-mi-a: Fiul omului, așà zice Domnul, Dumnezeul: Acestea *sunt* așezămintele pentru altar în ziua în care-l vor face, ca să aducă pe dânsul arderi de tot, și să-l [y] stropească cu sânge. 19 Și vei dà [z] preoților, Leviților, ce sunt din seminția lui Zadok, cei ce se apropie de mine ca să mă servească, zice Domnul, Dumnezeul, un [a] viței, drept jertfă pentru păcat. 20 Și vei luà din sângele lui, și-*l* vei pune pe cele patru coarne ale lui, și pe cele patru unghiuri ale pervazului, și pe margine de jur împrejur; așà vei curățì *altarul* și vei face ispășire pentru dânsul. 21 Și vei luà vițelul jertfei pentru păcat, și-l [b] vor arde într'un loc hotărît al casei, [c] afară de templu. 22 Și în ziua a doua vei aduce drept jertfire pentru păcat un țap din capre fără defect, și vor curățì altarul, cum *l*-a curățit cu vițelul. 23 Și sfârșind curățirea, vei aduce un viței fără defect, și un berbece din turmă fără defect. 24 Le vei aduce înaintea Domnului; [d] și preoții vor aruncà sare pe dânsele, și le vor aduce *drept* arderi de tot Domnului. 25 [e] Șeapte zile vei pregătì pe toată ziua câte un țap, *drept* jertfă pentru păcat; și vor pregătì câte un viței și un berbece din turmă fără defect. 26 Șeapte zile vor face ispășire pentru altar, îl vor curățì, și-l vor sfințì. 27 [f] Și după ce vor trece zilele acestea, dela ziua a opta și mai departe, preoții vor aduce pe altar arderile de tot ale voastre și jertfele voastre de bucurie, și eu vă voiu [g] primì, zice Domnul, Dumnezeul.

Despre preoții noului templu.

44 Atuncia m'a dus în drumul către poarta de din afară a templului, [a] ce caută spre răsărit, și ea *erà* închisă. 2 Și zisu-mi-a Domnul: Poarta aceasta va stà închisă, și nu se va deschide, și nimenea nu va întrà printr'însa; [b] căci

---

p Lev. 26. 30. *q* 2 Reg. 16. 14. *r* Vers. 7. *s* Vers. 7. *t* Cap. 40. 4. *u* Cap. 40. 2. *v* Cap. 40. 5. *x* Esod. 20. 26. *y* Lev. 1. 5. *z* Cap. 44. 15. *a* Esod. 29. 10, 12. *b* Esod. 29. 14. *c* Ebr. 13. 11. *d* Lev. 2. 13. *e* Esod. 29. 35, 36. *f* Lev. 9. 1. *g* 1 Pet. 2. 5. —

Capul 44. *a* Cap. 43. 1. *b* Cap. 43. 4.

Domnul. Dumnezeul lui Israel a întrat printr'însa; deaceea va stà închisă. 3 *Ea va fi* pentru domnitor; domnitorul va ședeà într'însa, [c]ca să mănânce pâne înaintea Domnului; [d]el va întrà pe drumul porticului porții *acesteia*, și tot pe acest drum va ieși.

4 Atuncia m'a dus în drumul porții de către meazănoapte în fața casei: și am văzut, și [e]iată, mărirea Domnului umpleà casa Domnului: [f]și am căzut preste fața mea. 5 Și zisu-mi-a Domnul: [g]Fiul omului, ià seamă, și uită-te cu ochii, și ascultă cu urechile toate câte îți voiu vorbì de toate așezămintele casei Domnului și de toate legile ei; și ià seamă la întrarea casei și la toate ieșirile templului. 6 Și vei zice celor [h]neascultători, casei lui Israel: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Casă a lui Israel, [i]ajungă-vă *atâtea* urîciuni: 7 [j]Că ați adus [k]străini, [l]necircumcișì la inimă și necircumcișì la corp, ca să steà în templul meu, și să-l pângărească pe el, casa mea, când îmi aduceți [m]pânea mea, [n]grăsimea și sângele; așà ați călcat legământul meu prin toate urîciunile voastre. 8 Și n'ați păzit cele de [o]păzit ale sfintelor mele; ci i-ați pus pe aceia în locul vostru, ca să păzească cele de păzit în templul meu.

9 Așà zice Domnul, Dumnezeul: [p]Nici un străin, necircumcis la inimă și necircumcis la corp, nu va întrà în templul meu, din toți străinii câți *se vor aflà* între fiii lui Israel; 10 [q]Ci Leviții, care s'au depărtat dela mine, când Israel rătăcià, rătăcind dela mine în urma idolilor lor, vor purtà pedeapsa fărădelegii lor; 11 Și vor fi servì în templul meu, [r]custozi la porțile casei, și se vor servì în casă; [s]ei vor junghià pentru popor arderile de tot și *alte* jertfe, și [t]vor stà înaintea *poporului*, ca să-i servească. 12 Căci ei îi serviau înaintea idolilor lui, și [u]erau pricina de cădere în păcat pentru casa lui Israel; deaceea [v]ridicatu-mi-am mâna împotriva lor, zice Domnul, Dumnezeul, *jurându-mă*, că vor purtà *pedeapsa* fărădelegii lor. 13 [x]Nu se vor apropià de mine, ca să-mi preoțească, și nu se vor apropià de nimic din cele sfinte ale mele, din cele prea sfinte; ci vor [y]purtà rușinea lor și *pedeapsa* pentru urîciunile, ce le-au făcut. 14 Și-i voiu pune [z]să păzească cele de păzit ale casei pentru tot serviciul ei, și pentru tot ce se va face în el.

15 [a]Dar preoții, Leviți, [b]fiii lui Zadok, cei ce păziau cele de păzit ale templului meu, [c]când fiii lui Israel se rătăciau dela mine, aceștia se vor apropià de mine, ca să mă servească, și [d]vor stà înaintea mea, ca să-mi aducă [e]grăsimea și sângele, zice Domnul, Dumnezeul: 16 Aceștia vor întrà în templul meu, și se vor apropià [f]de masa mea, ca să mă servească; și vor păzì cele de păzit ale mele. 17 Și când vor întrà în porțile curții de din lăuntru, [g]se vor îmbrăcà cu vestminte de in; și lână pe ei nu va fi, când vor servì în porțile curții de din lăuntru și în templu. 18 Și [h]vor aveà pe capetele lor tiare de in, și pe coapsele lor pulpane de in; *și* nu *se* vor încinge cu lucruri aducătoare de sudoare. 19 Și când vor ieșì în curtea de din afară la popor, [i]se vor desbrăcà de vestmintele lor, cu care au servit, le vor pune în camerile sfinte, și se vor îmbrăcà cu alte vestminte: ca să [j]nu sfințească poporul cu vestmintele lor. 20 [k]Și nu-și vor rade capetele, și nici nu vor lăsà părul să crească lung; *ci* numai *câte* își vor tunde capetele. 21 [l]Și nici un preot nu va beà vin, când va întrà în curtea de din lăuntru. 22 Și nici nu-și vor luà de femeie [m]văduvă, sau *femeie* despărțită; ci vor luà *de femeie* fecioară din semința casei lui Israel, sau văduvă, rămasă văduvă unui preot. 23 [n]Și vor

---

c 1 Cor. 10. 18.
d Cap. 46. 2, 8.
e Cap. 3. 23.
f Cap. 1. 28
g Cap. 40. 4.
h Cap. 2. 5.
i 1 Pet. 4. 3.
j Cap. 43. 8.
k Lev. 22. 25.
l Fapt. 7. 51.
m Lev. 21. 6, 8, 17, 21.
n Lev. 3. 16.
o Lev. 22.2, etc.
p Vers. 7.
q 2 Reg. 23. 8, etc.
r 1 Cron. 26. 1.
s 2 Cron. 29. 34
t Num. 16. 9.
u Isa. 9. 16.
v Ps. 106. 26.
x Num. 18. 3.
y Cap. 32. 30.
z Num. 18. 4.
a Cap. 40. 46.
b 1 Sam. 2. 35.
c Vers. 10.
d Deut. 10. 8.
e Vers. 7.
f Cap. 41. 22.
g Esod, 28. 39. 40, 43.
h Esod.28.40,42.
i Cap. 42. 14.
j Mat. 23.17,19.
k Lev. 21. 5.
l Lev. 10. 9.
m Lev. 21. 7, 13, 14.
n Mal. 2, 7.

învăță pe poporul meu *să deosebească* între curat și necurat. 24 [o]Și la ceartă ei vor ședea să judece: *și*-i vor judecà după judecățile mele; și vor păzì legile mele și așezămintele mele în toate sărbătorile mele: și [p]vor sfinți sărbătorile mele. 25 Și nu vor întrà la [q]om mort, ca să se spurce; afară numai pentru părinte sau mumă, pentru fiu sau fiică, pentru frate sau soră nemăritată; *numai pentru aceștia* se vor spurcà. 26 Și [r]după ce *cel spurcat* se va curăți, i-se vor numărà șeapte zile.

27 Și în ziua ce va întrà în templu, [s]în curtea cea mai de din lăuntru, ca să servească în templu, [t]va aduce jertfa sa pentru păcat, zice Domnul, Dumnezeul. 28 Și *iată, ce* le va servì de moștenire: eu [u]*sunt* moștenirea lor: deci nici o stăpânire nu le veți dà în Israel: eu *sunt* stăpânirea lor. 29 Vor mâncà darul de pâne și jertfa pentru păcat și jertfa pentru vină; și toate cele sfințite prin anatemă din Israel ale lor vor fi. 30 Și toate prinoasele tuturor fructelor întâiu din toate darurile ridicate, ale voastre, vor fi ale preoților; și prinosul aluatului vostru îl veți dà preotului, ca să aducă binecuvântare în casele voastre. 31 Preoții nu vor mâncà din mortăciuni sau din sfâșiate, nici paseri, nici vite.

Pământ deosebit pentru templu, preoți, Leviți și domnitori.

45 Și când veți [a]împărți din sorți pământul spre moștenire, veți [b]despărți o parte pentru Domnul, partea sfântă a pământului; lungimea *ei va fi* lungime de douăzeci și cinci de mii *de trestii*, și lățimea *ei* de zece mii; această *parte va fi* sfântă în tot cuprinsul său de jur împrejur. 2 Din aceasta vor fi pentru templu [c]cinci sute *de trestii în lung* și ci cinci sute *în lat*, un pătrat: și cincizeci de coți împrejur pentru împrejurimile lui. 3 Deci după această măsură să măsori o lungime de douăzeci și cinci de mii, și o lățime de zece mii: [d]și în acest *loc* va fi templul. *locul* cel prea sfânt. 4 [e]*Această parte* sfântă din pământ va fi pentru preoți, care servesc în templu, și se apropie, ca să servească pe Domnul; va fi loc pentru case, și loc sfânt pentru templu.

5 [f]Și douăzeci și cinci de mii *de trestii* în lung și zece mii în lat vor fi pentru Leviți, servii casei, ca stăpânire a lor: [g]douăzeci de camere.

6 [h]Și veți dà *drept* stăpânire cetății cinci mii *de trestii* în lat, și douăzeci și cinci de mii în lung, lângă partea cea sfântă: aceasta va fi pentru toată casa lui Israel.

7 [i]Și *veți dà* părți și domnului lângă cele două părți, lângă partea sfântă și lângă stăpânirea cetății, în fața părții sfinte și în fața stăpânirii cetății, dela apus spre apus și dela răsărit spre răsărit: și lungul *lor va fi* în fața fiecărei din părți dela marginea despre apus până la marginea despre răsărit. 8 *Acesta*-i va fi stăpânirea din pământul în Israel: și [j]domnii mei să nu mai asupărească pe poporul meu: dar *rămășița* pământului o vor dà casei lui Israel după semințiile lor.

Măsura și greutatea pentru jertfele de ridicat ale domnitorului.

9 Așà zice Domnul, Dumnezeul: [k]Ajungă-vă, domni ai lui Israel, [l]depărtați silnicia și răpirea, și faceți drept și dreptate: ridicați răpirile voastre deasupra poporului meu, zice Domnul, Dumnezeul. 10 Să aveți [m]cumpănă dreaptă, și efă dreaptă, și bat drept. 11 Efa și batul să fie de o măsură, încât batul să cuprindă o zecime dintr'un omer, și efa o zecime dintr'un omer; măsura *amândurora* să fie după omer. 12 Și [n]siclul de douăzeci de ghere; și manechul să-l aveți *în bucăți* de douăzeci de sicli, de douăzeci și cinci de sicli, *și* de cincisprezece sicli.

13 Darul ridicat, ce-l veți aduce, *să*

---

o Deut. 17. 8, etc. *p* Cap. 22. 26 | *q* Lev 21. 1, etc. *r* Num. 6. 10. *s* Vers. 17, | *t* Lev. 4. 3. *u* Ios. 13. 14, 33. — | *Capul 45.* *a* Cap. 47. 22. *b* Cap. 48. 8. | *c* Cap. 42. 20. *d* Cap. 48. 10. *e* Vers. 1. | *f* Cap. 48. 13. *g* Cap. 40. 17. *h* Cap. 48. 15. | *i* Cap. 48. 21. *j* Ier. 22. 17. *k* Cap. 44. 6. | *l* Ier. 22. 3. *m* Prov. 11. 1 *n* Esod. 30. 13.

fie acesta: o șesime de efă dintr'un omer de grâu; și să dați o șesime de efă dintr'un omer de orz. 14 Iar cât pentru cele hotărîte din oleiu, *după măsura* batului de oleiu, o zecime de bat pentru cor, zece baturi într'un omer; căci zece baturi *fac* un omer; 15 Și din turmă o oaie din două sute, din cele mai adăpate pășuni ale lui Israel, drept dar de pâne, drept ardere de tot și drept jertfă de bucurie, [o]spre a face ispășire cu dânsele, zice Domnul, Dumnezeul. 16 Tot poporul țării va dà acest dar ridicat celui *ce va fi* domn în Israel.

17 Sarcina domnului va fi *să aducă* arderile de tot, darurile de pâne, și libațiunile la sărbători, la luni noui, la sabate *și* în toate *celelalte* sărbători ale casei lui Israel; el să pregătească jertfa pentru păcat, darurile de pâne, arderile de tot, și jertfele de bucurie, ca să facă ispășire pentru casa lui Israel.

Legile jertfirei.

18 Așà zice Domnul, Dumnezeul; În *luna* întâia, la întâia a lunei, vei luà tu, *Domnule* un viței fără defect, și vei [p]curăți templul: 19 [q]Și preotul va luà din sângele jertfei pentru păcat, și-*l* va pune pe ușiorii casei, și pe cele patru unghiuri ale pervazului altarului, și pe ușiorii porții curții de din lăuntru. 20 Așà vei face în *ziua* a șeaptea a lunei [r]pentru tot cel ce a păcătuit din nestiință, și pentru *tot omul* fără pricepere: așà veți face ispășire pentru casă.

21 [s]În *luna* întâia, la a patruspre-zecea zi a lunei, va fi pasca voastră, sărbătoare de șeapte zile; azimă să se mănânce. 22 Și în ziua aceea domnul să pregătească pentru sine și pentru tot poporul țării [t]un viței *drept* jertfă pentru păcat. 23 Și în [u]cele șeapte zile ale sărbătorii să pregătească arderi de tot Domnului: șeapte tauri și șeapte berbeci fără defect, *câte unul* în fiecare zi din cele șeapte zile, [v] și în fiecare zi câte un țap *drept* jertfă pentru păcat. 24 [x]Și să pregătească *drept* dar de pâne o efă pentru taur, o efă pentru berbece, și un hin de oleiu de efă. 25 În *luna* a șeaptea, în ziua a cincisprezecea a lunei la [y]sărbătoare să pregătească șeapte zile aceleași *lucruri*, aceleași jerte pentru păcat, aceleași arderi de tot, aceleași dar de pâne și același oleiu.

Jertfa domnitorului.

46 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Poarta curții de din lăuntru, ce caută spre răsărit, închisă să steà în cele șease zile de lucru; iar în ziua sabatului deschisă să steà, și în ziua de lună nouă deschisă să steà. 2 [a]Și Domnul să între prin drumul porticului porții de din afară, și să steà lângă ușiorul porții, și preoții să pregătească arderile de tot ale sale și jertfele sale de bucurie, și el să se închine pe pragul porții: și apoi să iasă: dar poarta să nu se închidă până în seară. 3 Să se închine și poporul țării[f] în întrarea porții acesteia înaintea Domnului la sabate și la luni noue.

4 Iar arderi de tot, pe care [b]Domnul le va aduce Domnului în ziua sabatului, *să fie:* șease miei fără defect și un berbece fără defect. 5 [c]Și darul de pâne *să fie* o efă pentru berbece; și darul de pâne pentru miei *să fie* cât îi va dà mâna; și un hin de oleiu pentru o efă. 6 Și în zi de lună nouă *să fie:* un viței fără defect, șease miei și un berbece; *toate* să fie fără defect. 7 Și să pregătească daruri de pâne, o efă pentru taur, și o efă pentru berbece; și pentru miei cât îi va ajunge mâna; și un hin de oleiu pentru o efă.

8 [d]Și domnul întrând, să între prin drumul porticului porții, și să iasă pe același drum. 9 Și când poporul țării [e]va întra înaintea Domnului la sărbători, cel ce va întrà pe drumul porții de către meză-noapte, ca să se închine, să iasă pe drumul porții de către meză-zi; și cel ce va întrà pe drumul porții de

o Lev. 1. 4.
p Lev. 16. 16.
q Cap. 43. 20.
r Lev. 4, 27.
s Esod. 12. 18.
t Lev. 4. 14.
u Lev. 23. 8
v Num. 28. 15, 22, 30.
x Cap. 46. 5, 7.
y Lev. 23. 37.
Capul 46.
a Cap. 44. 3.
b Cap. 45. 1.
c Cap. 45. 24.
d Vers. 2.
e Esod. 23. 14—17.

către meazăzi, să iasă pe drumul porții de către meazănoapte; să nu se întoarcă *tot* pe drumul prin care a întrat, ci să iasă drept înainte. 10 Și Domnul, când va întră poporul, să între în mijlocul lor; și când vor ieși ei, să iasă și el.

11 Și la sărbări și la sărbători [f] darul de pâne să fie o efă pentru taur, și o efă pentru berbece; iar pentru miei cât îi va dà mâna; și un hin de oleiu pentru o efă. 12 Dar când Domnul va aduce jertfă de bunăvoie, sau de bucurie de bunăvoie Domnului, atuncia [g] să i-se deschidă poarta ce caută spre răsărit, și să aducă arderile de tot și jertfele sale de bucurie, cum face în ziua sabatului: și apoi să iasă: și după ieșirea lui să se închidă poarta.

13 *Dar* [h] să pregătești pe toată ziua *drept* arderi de tot Domnului un miel de un an fără defect; în toate zilele dimineața să-l aduci. 14 Și să aduci pentru dânsul *drept* dar de pâne în toate zilele dimineața o șesime dintr'o efă, și oleiu o treime dintr'un hin, ca să moi făina; dar de pâne Domnului *este acesta*, așezământ nesfârșit în veci. 15 Așà să aducă mielul, și darul de pâne, și oleiul, pe toate zilele dimineața, *drept* arderi de tot nesfârșit.

16 Așà zice Domnul, Dumnezeul; Dacă Domnul va dărui unuia din fiii săi *din* moștenirea sa, *acest dar* va rămânea la fiii săi; *căci* ei *au* drept de stăpânire prin moștenire. 17 Dar de va dărui dar din moștenirea sa cuiva dintre servii săi, *darul* va rămânea acestuia până în [i] anul liberării; după aceea iarăși se va întoarce la domn; dar stăpânirea sa, *dăruită* fiilor săi, lor le va rămânea. 18 Dar [j] Domnul să nu ia din stăpânirea poporului, lipsindu-i prin apăsare de stăpânirea lor: *ci* să deà moștenire fiilor săi din stăpânirea sa, ca să nu se alunge poporul meu din stăpânirea sa.

19 După aceea m'a dus prin întrarea, ce *eră* alăturea cu poarta, în camerile sfinte ale preoților ce caută spre meazănoapte: și iată acolo un loc în partea spre apus. 20 Și zisu-mi-a: Acesta *este* locul, unde preoții vor [k] fierbe jertfa pentru vină și jertfa pentru păcat, unde vor [l] prăji darul de pâne, ca nu scoțându-*le* în curtea de din afară, să sfințească pe popor.

21 Atuncia m'a scos în curtea de din afară, și m'a făcut să înconjur cele patru unghiuri ale curții; și iată, eră o curte în fiecare unghiu al curții. 22 În cele patru unghiuri ale curții *erau* curți unite, lungi de patruzeci *de coți*, și largi de treizeci; cele patru unghiuri aceeași măsură *aveau*. 23 Și *eră* câte un rând *de clădiri* în jurul lor, în jurul celor patru *unghiuri*: și *erau* clădite bucătării de desuptul rândurilor de jur împrejur. 24 Și zisu-mi-a: Acestea *sunt* camerile bucătăriilor, unde servii casei vor fierbe jertfele poporului.

Apă plină de binecuvântare, ce curge în șiroae din templu.

47 Atuncia m'a dus iarăși la ușa casei: și iată, [a] apă ieșià de supt pragul casei despre răsărit: căci fața casei *eră* spre răsărit: și apa curgeà pe de desupt, dela laturea dreaptă a casei spre *partea de către* meazăzi a altarului. 2 Și m'a scos pe drumul porții despre meazănoapte, și m'a dus împrejur pe drumul de din afară până la poarta de din afară pe drumul ce caută spre răsărit: și iată apa curgeà de la laturea dreaptă.

3 Și [b] omul, ce aveà măsura în mână, ieșind spre răsărit, a măsurat o mie de coți, și m'a trecut preste apă; apele *îmi veniau* până la glesne. 4 Și a măsurat încă o mie, și m'a trecut preste apă; apele *îmi veniau* până la genunchi. Iarăși a măsurat o mie, și m'a trecut; apele *îmi veniau* până la coapse. 5 Apoi a măsurat *încă* o mie: și *eră* un părău, pre care nu puteam să-l trec; căci apa eră adâncă, apă de înnotat, părău ce nu se puteà trece.

f Vers. 5. *g* Cap. 44. 3. | *h* Exod. 29. 38. | *i* Lev. 25. 10. | *j* Cap. 45. 8. | *k* 2 Cron. 35. 13. | *l* Lev. 2. 4, 5, 7. — | *Capul 47.* *a* Ioel. 3. 18. | *b* Cap. 40. 3.

6 Şi zisu-mi-a: Văzut-ai, fiul omului? Atuncia m'a adus, şi m'a întors la malul părăului. 7 Şi când m'am întors, iată, la malul părăului *erau* [c] arbori mulţi foarte pe amândouă părţile. 8 Şi zisu-mi-a: Apele acestea merg spre ţinutul de către răsărit, se pogoară în şes, şi se varsă în marea *moartă;* şi vărsându-se în mare, apele *ei* se vor vindecà. 9 Şi toată vieţuitoarea ce foieşte, ori pe unde va curge *acest* părău, va trăì; şi va fi o mulţime mare de peşti, curgând pe acolo apele acestea; *apele mării* se vor vindecà; şi vor trăì toate *vieţuitoarele* pe unde va curge părăul. 10 Şi pescarii vor stà pe dânsa; dela En-ghedi până la En-Englaim vor fi locuri de întins mrejele, şi o mulţime mare foarte de peşti de tot felul vor fi acolo, ca peştii [d] mării celei mari. 11 Dar locurile mlăştinoase şi bortoase ale ei nu se vor vindecà: vor fi pentru sare. 12 Şi [e] lângă părău, pe malul său de amândouă părţile, vor creşte arbori de tot felul pentru hrană: [f] frunzele lor nu vor vesteji, şi fructul lor nu va lipsì, în toată luna va coace fructe din nou: căci apele *ce-l hrănesc* ies de supt templu; fructul lor va servì pentru hrană, şi frunza lor pentru [g] vindecare.

Hotarele ţării.

13 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Acestea *vor fi* hotarele, între cari veţi împărţì pământul celor donăsprezece seminţii ale lui Israel: [h] Iosif *va avea* două părţi. 14 Dar veţi stăpânì, unul ca şi altul, *pământul acesta, pentru* care [i] ridicatu-mi-am mâna, *jurându-mă* că-l voiu dà părinţilor voştri; pământul acesta vă va [j] cădeà în moştenire prin sorţi. 15 Şi acesta *va fi* hotarul pământului în laturea despre meazănoapte dela marea cea mare, [k] drumul *hotarului* la Heton, cum mergi la [l] Zedad; 16 [m] Hamatul, [n] Berota, Sibraimul, ce *este* între hotarul Damascului şi hotarul Hamatului; Hazar-Hatticonul, ce *este* lângă hotarele Hauranului. 17 Deci hotarul va fi: dela mare *până la* [o] Hazar-Enan, hotarul despre meazănoapte al Damascului şi al Zefanului, şi hotarul Hamatului; *acesta este* hotarul despre meazănoapte. 18 Şi laturea despre răsărit o veţi măsura dela Hauran şi dela Damasc si dela Galaad, şi dela pământul lui Israel *din* dincolo de Iordan, dela hotarul de către marea dela răsărit; *acesta va fi* hotarul spre răsărit. 19 Iar laturea despre meazăzi, despre meazăzi dela Tamar până la [p] apele certei Kadeşului, *până la* râul, *ce se varsă* în marea cea mare. *Acesta va fi* hotarul despre meazăzi. 20 Şi laturea de către apus *va fi* marea cea mare, dela hotarul *laturei de către meazăzi* până în dreptul Hamatului. Acesta *va fi* hotarul de către apus.

21 Aşà veţi împărţì pământul acesta între voi, între seminţiile lui Israel. 22 Şi va fi *când* îl veţi împărţì spre moştenire vouă şi [q] străinilor ce locuesc între voi, acei *străini* cari vor naşte fii, [r] vă vor fi ca şi pământeni între fiii lui Israel: ei să aibă moştenire cu voi între seminţiile lui Israel. 23 În seminţia, în care străinul va locuì, în ea să-i daţi moştenirea, zice Domnul, Dumnezeul.

Împărţirea pământului.

48 Aceste *sunt* numile seminţiilor; [a] dela hotarul de către meazănoapte în lungul drumului către Hetlon, cum mergi către Hamat *până la* Hazar-Enan, hotarul Damascului spre meazănoapte, lângă Hamat; căci acestea sunt hotarele dela răsărit *până la* apus: *partea* lui Dan. 2 Şi alăturea cu hotarele lui Dan, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Asser. 3 Şi alăturea cu hotarele lui Asser, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Neftali. 4 Şi alăturea cu hotarele lui Neftali, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus *partea* lui Manase. 5 Şi alăturea cu hotarele lui Manase, dela latu-

---

c Apoc. 22. 2. *d* Num. 34. 6. *e* Vers. 7. | *f* Iov 8. 16. *g* Apoc. 22. 2. | *h* Fac. 48. 5. *i* Fac. 12. 7. | *j* Cap. 48. 29. *k* Cap 48. 1. | *l* Num. 34. 8. *m* Num. 34. 8. *n* 2 Sam. 8. 8 | *o* Num. 34. 9. *p* Num. 20. 13. *q* Efes. 3. 6. | *r* Gal. 3. 28. — | *Capul 48.* *a* Cap. 47. 15, etc.

rea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Efraim. 6 Şi alăturea cu hotarele lui Efraim, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Ruben. 7 Şi alăturea cu hotarele lui Ruben dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Iuda.

8 Şi alăturea cu hotarele lui Iuda, dela laturea de către apus până la laturea de către răsărit, va fi [b] partea cea sfântă, ce veţi despărţi, lată de douăzeci şi cinci de mii *de trestii*, şi lungă ca oricare din părţile *seminţiilor*, *adecă* dela laturea de către răsărit până laturea de către apus; şi templul va fi în mijlocul său. 9 Partea ce o veţi despărţi Domnului *va fi* de douăzeci şi cinci de mii *de trestii* în lung, şi de zece mii în lat. 10 Şi *această* parte sfântă va fi pentru aceştia; pentru preoţi, spre mează-noapte douăzeci şi cinci de mii *de trestii în lung*, spre apus zece mii în lat, spre răsărit zece mii în lat, şi spre mează-zi două zeci şi cinci de mii în lung; şi templul Domnului va fi în mijlocul său. 11 [c] *Aceasta va fi* pentru preoţii cei sfinţiţi din fiii lui Zadok, cei ce păzesc cele de păzit ale mele, cei ce nu s'au rătăcit în rătăcirea fiilor lui Israel, [d] precum s'au rătăcit Leviţii. 12 Şi *această* parte din partea cea sfântă a pământului va fi a lor, prea sfântă, lângă hotarele Leviţilor.

13 Şi alăturea cu hotarele preoţilor *vor avea* Leviţii douăzeci şi cinci de mii *de trestii* în lung, şi zece mii în lat; toată lungimea *va fi* de douăzeci şi cinci de mii. şi lăţimea de zece mii. 14 [e] Nu vor vinde dintr'însa, nici o vor schimbà, nici vor înstrăinà prinoasele pământului; căci *este* sfântă Domnului.

15 [f] Şi cinci mii *de trestii*, ce rămân în lat înaintea celor douăzeci şi cinci de mii *de trestii*, vor fi [g] un loc nesfânt pentru cetate, pentru locuinţă şi pentru împrejurimi; şi cetatea va fi în mijlocul acestuia. 16 Şi acestea *vor fi* măsurile lor: laturea de către mează-noapte, patru mii şi cinci sute; laturea de către mează-zi. patru mii şi cinci sute; laturea de către răsărit, patru mii şi cinci sute; şi laturea de către apus, patru mii şi cinci sute. 17 Şi împrejurimele cetăţii vor fi către mează-noapte, două sute cincizeci; către mează-zi, două sute cincizeci; către răsărit, două sute cincizeci; şi către apus două sute cincizeci.

18 Şi rămăşiţa din lungimea *părţii* de lângă partea cea sfântă: zece mii *de trestii* către răsărit, şi zece mii către apus, ce vine lângă partea cea sfântă: venitul lui va servì spre pâne lucrătorilor cetăţii. 19 [h] Şi cei ce vor aveà vre un post în cetate din toate seminţiile lui Israel îl vor lucrà.

20 Toată partea sfântă *va fi* de douăzeci şi cinci de mii *în lat;* partea sfântă. *ce o* veţi sfinţi cu stăpânirea cetăţii *împreună*, va fi un pătrat. 21 [i] Şi rămăşiţa *va fi* pentru domn, de amândouă laturile ale părţii sfinte şi ale stăpânirii cetăţii în faţa celor douăzeci şi cinci de mii *de trestii* ale părţii celei sfinte lângă hotarele de către răsărit, şi la apus în faţa celor douăzeci şi cinci de mii *de trestii* lângă hotarele de către apus în dreptul părţilor *seminţiilor*, a domnului *va fi aceasta*. Aşà va fi partea cea sfântă, [j] şi templul casei *va fi* în mijlocul ei. 22 Şi stăpânirea Leviţilor, cum şi stăpânirea cetăţii, *vor fi* în mijlocul părţilor stăpânirii domnului: între hotarele lui Iuda şi hotarele lui Beniamin vor fi *părţile aceste* ale Domnului.

23 Şi pentru celelalte seminţii, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus; *va fi partea* lui Beniamin. 24 Şi alăturea cu hotarele lui Beniamin, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Simeon. 25 Şi alăturea cu hotarele lui Simeon, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Isachar. 26 Şi alăturea cu hotarele lui Isacher, dela laturea de către răsărit până la la-

---

b Cap. 45. 1—6. | *d* Cap. 44. 10. | *e* Esod. 22. 29. | *f* Cap. 45. 6. | *g* Cap. 42. 20. | *h* Cap. 45. 6. | *i* Cap. 45. 7. | *j* Vers. 8, 10. *c* Cap. 44. 15.

turea de către apus, *partea* lui Zabulon. 27 Şi alăturea cu hotarele lui Zabulon. dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Gad. 28 Şi alăturea cu hotarele lui Gad până la laturea de către amează-zi hotarele vor fi dela Tamar până la [k] apele certei Kadeşului. până la râul *ce se varsă* în marea cea mare.

29 [l] Acesta *este* pământul, pe care-l veţi împărţi seminţiilor lui Israel spre moştenire. şi acestea *sunt* părţile lor, Domnul, Dumnezeul.

30 Şi aceasta *este* întinderea cetăţii despre mează-noapte, patru mii şi cinci sute măsuri *de trestii*. 31 [m] Şi porţile cetăţii *vor fi* după numile seminţiilor lui Israel: trei porţi spre mează-noapte: o poartă a lui Ruben, o poartă a lui Iuda, *şi* o poartă a lui Levi; 32 Şi la laturea de către răsărit; patru mii şi cinci sute *de trestii*, şi trei porţi: o poartă a lui Iosif, o poartă a lui Beniamin, şi o poartă a lui Dan. 33 Şi la laturea de către mează-zi, patru mii cinci sute de măsuri. şi trei porţi: o poartă a lui Simeon, o poartă a lui Isachar, şi o poartă a lui Zabulon. 34 Şi la laturea de către apus, patru mii şi cinci sute *de măsuri;* şi porţile lor trei: o poartă a lui Gad, o poartă a lui Asser. şi o poartă a lui Neftali. 35 *Şi* jur împrejurul *cetăţii va fi* de optsprezece mii *de măsuri*.

[n] Şi numele cetăţii din ziua *aceea va fi:* [o] DOMNUL ESTE ACOLO.

CARTEA LUI DANIEL.

Creşterea lui Daniel şi a trei din soţii săi în prinsoare la curtea Babilonului; conştiinţiositatea şi înţelepciunea lor.

1 În al treilea an al domniei lui Iehoiakim, regele lui Iuda, [a] a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, la Ierusalim, şi l-a împresurat. 2 Şi a dat Domnul în mână sa pe Iehoiakim. regele lui Iuda şi [b] parte din vasele casei lui Dumnezeu, pe care el le-a dus [c] în pământul Sinar, în casa zeului său: [d] şi a dus vasele în casa tezaurului zeului său.

3 Şi a zis regele către Aşpenaz. capul eunuchilor săi. să aducă din fiii lui Israel şi din semînţia regelui şi dintre fruntaşi, 4 Tânări [e] în cari *să* nu *fie* defect. frumoşi la faţă, şi învăţaţi în toată înţelepciunea, şi cunoscători de ştiinţi, şi plini de pricepere. şi cari *să fie* în stare de a sta în palatul regelui, şi [f] să-i înveţe pe ei cartea şi limba Chaldeilor. 5 Şi le-a rânduit regele o parte zilnică din mâncările regelui. şi din vinul ce însuşi bea: *ca* astfel hrănindu-i trei ani, să poată [g] stă la sfârşitul lor înaintea regelui.

6 Şi între aceştia erau din fiii lui Iuda: Daniel, Anania. Mişael şi Azaria; 7 [h] Cărora capul eunuchilor le-a pus numi; [i] pe Daniel l-a numit. Beltşazzar; pe Anania. Şadrac: pe Mişael. Meşac; pe Azaria. Abed-Nego.

8 Dar Daniel şi-a pus în inimă să nu se spurce [j] prin bucatele regelui. şi prin vinul ce bea el; deaceea a rugat pe capul eunuchilor să nu-l silească să se spurce. 9 Şi [k] a făcut Dumnezeu. ca Daniel se afle har şi milă înaintea capului eunuchilor. 10 Şi a zis capul eunuchilor către Daniel: Eu mă tem de domnul meu regele, care a rânduit mâncarea voastră şi băutura voastră, ca nu cumva să vadă feţele voastre mai triste decât ale tânărilor de vârsta voastră, şi să faceţi vinovat capul meu înaintea regelui.

11 Şi a zis Daniel către îngrijitorul, pe care capul eunuchilor îl rânduise

---

k Cap. 47. 19. | *l* Cap 47. 14, 21, 22. | *m* Apoc. 21. 12, etc. | *n* Ier. 33. 16. | *o* Zech. 2. 10. | — | DANIEL. | — | *Capul 1.* | *a* 2 Reg. 24. 1. | *b* Ier. 27. 19, 20. | *c* Fac. 10. 10. | *d* 2 Cron. 36. 7. | *e* Lev. 24. 19, 20. | *f* Fapt. 7. 22. | *g* Fac. 41. 46. | *h* Fac. 41. 45. | *i* Cap. 4. 8. | *j* Deut. 32. 38. | *k* Fac. 39. 21

preste Daniel. Anania, Mişael şi Azaria: 12 Cearcă, rogu-te, pe servii tăi zece zile; şi să ni se dea legume să mâncăm şi apă să bem: 13 Şi apoi să fie văzute feţele noastre de către tine, şi faţa tânărilor, care mănâncă din bucatele regelui: şi cum ţi-se va părea fă cu servii tăi. 14 Şi le-a învoit lucrul acesta, şi i-a cercat zece zile. 15 Şi după sfârşitul celor zece zile, feţele lor s'au văzut mai frumoase şi mai grase la carne decât ale tutulor tânărilor, care mâncau bucatele regelui. 16 Deci luatu-*le*-a îngrijitorul mâncarea lor, şi vinul ce trebuiă să-l bea, şi le-a dat legume.

17 Şi [l]dat-a Dumnezeu acestor patru tânări[m] pricepere şi înţelegere în toată cartea şi înţelepciunea: şi a avut Daniel [n]pricepere în toate vederile şi visurile.

18 *Şi* la sfârşitul zilelor, pe care le hotărîse pentru aducerea lor, capul eunuchilor i-a dus înaintea lui Nebucodonosor. 19 Şi a vorbit cu ei regele: şi printre toţi nu se află nici unul asemenea lui Daniel, lui Anania, lui Mişael şi lui Azaria; deaceea [o]au stat ei înaintea regelui. 20 [p] Şi în tot lucrul de înţelepciune *şi* de pricepere, de care îi întrebă regele, îi află înzecit mai buni decât pe toţi magii *şi* descântătorii, ce *erau* în tot regatul său.

21 Şi a petrecut Daniel *acolo* până la anul întâiu al regelui Cir.

Daniel tâlcueşte visul lui Nebucodonosor despre cele patru împărăţii universale şi despre veşnica împărăţie a lui Dumnezeu şi pentru aceasta e foarte mărit.

2 În anul al doilea al domniei lui Nebucodonosor a visat Nebucodonosor visuri, şi [a]i-s'a turburat spiritul, şi [b]somnul fugì dela dânsul. 2 [c]Atuncia a poruncit regele să *i*-se cheme magii, descântătorii, fermecătorii şi Chaldeii, ca să deslege regelui visurile sale. Deci ei au venit, şi au stat înaintea regelui. Şi le-a zis regele: 3 Visat-am vis, şi spiritul meu este în neodihnă de a cunoaşte visul.

4 Şi au vorbit Chaldeii către regele sirieneşte, *zicând:* [d]Rege, în veci să trăeşti! spune servilor tăi visul, şi noi vom arătà deslegarea *lui*.

5 Răspuns-a regele, şi a zis Chaldeilor: Scăpatu-mi-a *din minte* lucrul; *dar* de nu-mi veţi face cunoscut visul şi deslegarea lui, veţi fi [e]făcuţi bucăţi, şi casele voastre vor ajunge bălegar: 6 Iar [f]de mi veţi arătà visul şi deslegarea lui, veţi luà dela mine daruri, răsplătiri şi onoare mare, deci arătaţi-mi visul şi deslegarea lui.

7 *Iar* ei răspuns-au de a doua oară, şi au zis: Să spună regele visul către servii săi, şi noi *îi* vom arătà deslegarea lui.

8 Răspuns-a regele, şi a zis: Cu adevărat văd, că voi căutaţi *numai* a câştigà timp, fiindcă vedeţi, că lucrul mi-a scăpat. 9 Dar de nu-mi veţi face cunoscut visul, [g]o singură hotărîre *este* asupră-vă, căci v'aţi înţeles să spuneţi înaintea mea cuvinte mincinoase şi înşelătoare, până ce se va schimbà timpul: spuneţi-mi deci visul, şi *atuncia* voiu cunoaşte, că puteţi a-mi arătà şi deslegarea lui.

10 Răspuns-au Chaldeii regelui, şi au zis: Nu este nici un om pe pământ, care să poată arătà lucrul *acesta* regelui: precum nu *este* nici un rege, domn sau guvernător, *care* să ceară aşa lucruri dela vre un mag, sau descântător, sau Chaldeu. 11 Şi lucrul ce-l cere regele *este* greu, şi nu este nimenea în stare a-l arătà regelui, [h]decât zeii, a căror locuinţă nu este între locuitori.

12 Deci mâniatu-s'a regele, şi s'a înfuriat foarte, şi a poruncit să se peardă toţi înţelepţii Babilonului. 13 Deci a ieşit o hotărîre, ca să se omoare înţelepţii: şi au căutat şi pe Daniel şi pe soţii săi, ca să-*i* omoare.

14 Atuncia a răspuns Daniel cu minte şi cu înţelepciune către Arioc, capul gardei domneşti, care ieşise ca să omoare pe înţelepţii Babilonului; 15 Răspuns-a şi a zis către Arioc, capul *gar-*

l 1 Reg. 3. 12. *m* Fapt. 7. 22.	*n* Num. 12. 6. *o* Fac. 41. 46.	*p* 1 Reg. 10. 1. —	*Capul 2.* *a* Fac. 41. 8.	*b* Est. 6. 1. *c* Fac. 41. 8.	*d* 1 Reg. 1. 31. *e* 2 Reg. 10. 27.	*f* Cap. 5. 16. *g* Est. 4. 11.	*h* Vers. 28.

dei domnești: Pentru ce această hotărîre grăbită din partea regelui? Atuncia Arioc a arătat lui Daniel lucrul. 16 Deci a întrat Daniel, și a rugat pe rege, ca să-i lase timp, și el va dà regelui deslegarea *visului*.

17 Apoi s'a dus Daniel în casa sa, și a înștiințat de acest lucru pe Anania, Mișael și Azaria, soții săi: 18 [i]Ca să ceară îndurarea dela Dumnezeul cerului pentru taina aceasta, ca să nu fie pierduți Daniel și soții săi dimpreună cu ceilalți înțelepți ai Babilonului.

19 Atuncia descoperitu-s'a lui Daniel taina [j]prin o vedere de noapte. Și a binecuvântat Daniel pe Dumnezeul cerului. Daniel *deci* luând cuvântul a zis: 20 [k]Fie binecuvântat numele lui Dumnezeu din veci în veci; [l]Căci a lui este înțelepciunea și puterea; 21 Și el schimbă [m]timpurile și anotimpurile: [n]El dă jos pe regi, și ridică pe regi. [o]Dă înțelepților înțelepciune, Și celor cu pricepere știință: 22 [p]El descopere cele adânci și ascunse; [q]Cunoaște cele din întunerec, [r]Și lumina cu dânsul locuește. 23 Ție, Dumnezeule al părinților mei, îți mulțumesc și te laud *Pre tine*, care mi-ai dat înțelepciune și putere, Și mi-ai făcut cunoscut ce noi am [s]cerut dela tine; Căci tu ne-ai făcut cunoscut lucrul regelui.

24 Deci Daniel a întrat către Arioc, pe care regele îl rânduise să peardă pe înțelepții Babilonului: întrat-a, și zisu-i-a: Să nu pierzi pe înțelepții Babilonului; du-mă înaintea regelui, și eu voiu arătà regelui deslegarea. 25 Atuncia a dus Arioc cu grabă pe Daniel înaintea regelui, și a vorbit către dânsul așà: Am aflat un bărbat din prinșii lui Iuda, care va arătà regelui deslegarea *visului*.

26 Și regele a răspuns, și a zis către Daniel, al cărui nume *erà* Beltșazzar: Au ești în stare să-mi arăți visul, ce am văzut, și deslegarea lui?

27 *Și* Daniel răspunzând regelui a zis: Taina de care întreabă regele, înțelepții, descântătorii, magii, și ghicitorii nu pot să o arete regelui; 28 [t]Dar este un Dumnezeu în cer, care descopere tainele, și face cunoscut regelui Nebucodonosor, [u]ce are să fie în zilele cele din urmă. Visul tău și vederile capului tău pe patul tău acestea sunt: 29 Rege, suitu-s'a *în mintea ta* pe patul tău gândirea *despre* ceea ce are să fie după acestea; [v]și descoperitorul tainelor îți face cunoscut ce are să se întâmple. 30 [x]Dar mie taina aceasta nu mi-s'a descoperit prin *vre-o* înțelepciune ce eu ași aveà mai mult decât toți viețuitorii, ci ca să se arăte regelui deslegarea, și [y]ca să cunoști cugetările inimii tale.

31 Tu, rege, priviai, și iată, un chip mare: mare foarte *erà* acel chip, și strălucirea lui măreață; el stà înaintea ta, și forma lui *erà* înspăimântătoare. 32 [z]De aur curat *erà* capul acelui chip, pieptul și brațele lui de argint, *iar* pântecele și coapsele sale de aramă: 33 Fluerele lui de fer, picioarele lui parte de fer și parte de lut. 34 Tu-*l* priveai, până ce ruptu-s'a *de sine*, *iar* [a]nu de mână *de om*, o peatră, care a lovit chipul preste picioarele sale cele de fer și de lut, și le-a sfărâmat. 35 Atuncia ferul, lutul, arama, argintul și aurul s'au sdrumicat la un loc, și s'au făcut [b]ca pleava din arie în timpul verii; și vântul le-a spulberat, așà că nu s'a aflat [c]urma lor; iar peatra, ce a lovit chipul, [d]se făcù munte mare, [e]și umplù tot pământul. 36 Acesta *este* visul; și spune-vom regelui deslegarea.

37 [f]Tu, rege, *ești* regele regilor; [g]căci Dumnezeul cerului datu-ți-a regat, putere, tărie și mărire. 38 [h]Și *din* tot locul, unde locuesc fiii oamenilor, fiarele câmpului și paserile cerului, datu-le-a în mâna ta, și te-a așezat domn preste toate acestea. [i]Tu *ești* capul cel de aur. 39 Și după tine se va ridicà

---

i Mat. 18. 19. *j* Num. 12. 6. *k* Ps. 113. 2. *l* Ier. 32. 19. *m* 1 Cron. 29. 30. *n* Iov 12. 18. *o* Iac. 1. 5. *p* Iov 12. 22. *q* Ps. 139. 11,12. *r* Cap. 5. 11, 14. *s* Vers. 18. *t* Vers. 40. 8. *u* Fac. 49. 1. *v* Vers. 22, & 28. *x* Eac. 41. 16. *y* Vers. 47. *z* Vers. 38 etc. *a* 2 Cor. 5. 1. *b* Ps. 1. 4. *c* Ps. 37. 10, 36. *d* Isa. 2. 2, 3. *e* Ps. 80. 9. *f* Osea 8. 10. *g* Ezra. 1. 2. *h* Cap. 4. 21, 22. *i* Vers. 32.

j un alt regat *k* mai pe jos decât al tău, şi un alt, al treilea regat, de aramă, care va domni preste tot pământul. 40 Şi *l* al patrulea regat va fi tare ca ferul: ca ferul care sfărâmă şi mărunţeşte toate: adecă ca ferul ce sdrumică toate, *aşà* va sfărâmà el pe toate acestea, şi *le* va sdrumicà. 41 Iar că ai văzut *m* picioarele şi degetele parte de lut de olar şi parte de fer, *aceasta înseamnă*, că regatul va fi împărţit: dar va rămâneà *ceva* într'însul din puterea ferului; cum ai văzut ferul amestecat cu lut de olar. 42 Şi *cum* degetele picioarelor *erau* parte de fer şi parte de lut, *aşà şi* regatul va fi în parte tare şi în parte fraged. 43 Şi cum ai văzut ferul amestecat cu lut de olar, *aşà* se vor amestecà cu semînţia oamenilor; dar nu se vor lipì unul de altul, cum ferul nu se amestecă cu lutul. 44 Şi în zilele regilor acestora va ridicà *n* Dumnezeul cerului un regat, *o* care în veci nu se va nimicì: şi domnia *dela acesta* nu va trece la alt popor; *p* el va sfărâmà şi va nimicì toate acele regate, dar el va rămâncà în veci. 45 *q* Iar că ai văzut, că din munte s'a rupt o peatră *de sine*, fără mână *de om*, şi a sfărâmat ferul, arama, lutul, argintul şi aurul:

Prin aceasta Dumnezeul cel mare face cunoscut regelui ceea ce are să fie după acestea; şi adevăr *este* visul şi sigură deslegarea lui.

46 *r* Atuncia regele Nebucodonosor a căzut pe faţa şi s'a închinat lui Daniel, şi a poruncit să i-se aducă jertfe şi tămâiări binemirositoare. 47 Şi regele luând cuvântul, zis-a cătră Daniel: Cu adevărat, Dumnezeul vostru *este* Dumnezeu al zeilor, şi Domnul regilor, care descopere tainele; fiindcă ai putut să descoperi taina aceasta.

48 Atuncia regele a mărit pe Daniel, i-a dat mari *şi* multe dăruri, şi l-a pus guvernător preste toată provincia Babilonului, şi capul preşedinţilor celor preste toţi înţelepţii Babilonului. 49 Şi a cerut Daniel dela rege, şi a pus pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego preste trebele provinciei Babilonului; iar Daniel *şedeà* în poarta regelui.

Şadrac, Meşac şi Abed-Nego nevoind a se închinà chipului de aur, sunt aruncaţi în cuptorul de foc, unde sunt păstraţi în viaţă într'un chip minunat.

3 Regele Nebucodonosor făcut-a un chip de aur: înălţimea lui *erà* de şeasezeci de coţi, *şi* lăţimea lui de şease coţi: l-a înălţat în câmpia Dura, în provincia Babilonului.

2 Şi a trimis regele Nebucodonosor să adune pe satrapi, diregători, guvernatori, judecători, tezaurari, consilieri, legiutori, şi pe toţi mai marii provinciilor, să vie la sfinţirea chipului, pe care-l înălţase regele Nebucodonosor. 3 Deci satrapii, diregătorii, guvernătorii, judecătorii, tezaurarii, consilierii, legiuitorii şi toţi mai marii provinciilor s'au adunat la sfinţirea chipului, pe care-l înălţase regele Nebucodonosor; şi au stat înaintea chipului, pe care-l înălţase Nebucodonosor.

4 Şi crăinicul strigă cu tărie: *a* Popoarelor, naţiunilor, şi limbelor! vi se porunceşte: 5 Când veţi auzì sunetul trâmbiţii, al naiului, al citarei, al alăutei şi al psalterii, al simfoniei şi al orice fel de muzică, să căderi şi să vă închinaţi chipului de aur, pe care l-a înălţat regele Nebucodonosor; 6 Şi cel nu va căderà şi nu *i* se va închinà, va fi în aceeaşi oară *b* aruncat în cuptorul ce arde cu foc. 7 Deaceea, cum auziră toate popoarele sunetul trâmbiţii, al naiului, al citarei, al alautei, al psalterei şi al tot felul de muzică, căzând toate popoarele, naţiunile şi limbile, se închinară chipului de aur, pe care-l înălţase regele Nebucodonosor.

8 Între acestea *c* apropiatu-s'au oarecari Chaldei, şi au pârît pe Iudei; 9 Spunând şi zicând regelui Nebucodonosor: *d* Rege, în veci să trăeşti! 10 Tu rege, dat-ai poruncă, ca tot omul ce va auzì su-

j Cap. 5. 28, 31. *k* Vers. 32. *l* Cap. 7. 7, 23. *m* Vers. 33. *n* Vers. 28. *o* Luc. 1. 32, 33. *p* Ps. 2. 9. *q* Isa. 28. 16. *r* Fapt. 10. 25. *Capul 3.* *a* Cap. 4. 1. *b* Ier. 29. 22. *c* Cap. 6. 12. *d* Cap. 2. 4.

netul trâmbiţei, al naiului, al citarei, al alăutei, al psaltirei şi al simfoniei, şi al tot felul de muzică, să cadă şi să se închine chipului de aur; 11 Şi *că* pe cel ce nu va cădea şi *nu i* se va închină, să se arunce în cuptorul ce arde cu foc. 12 [e]Sunt câţiva bărbaţi Iudei, pe cari tu i-ai pus preste trebele provinciei Babilonului: Şadrac, Meşac şi Abed-Nego; aceşti oameni, rege, n'au ţinut seamă de tine; pe zeii tăi nu servesc, şi chipului de aur, pe care l-ai înălţat, nu se închină.

13 Atuncia Nebucodonosor cu mânie şi urgie a poruncit să aducă pre Şadrac, Meşac şi Abed-Nego. Şi au adus pe oamenii aceştia înaintea regelui. 14 *Şi* Nebucodonosor luând cuvântul a zis către dânşii: Au doară cu adevărat, Şadrace, Meşace şi Abed-Nego, pe zeii mei nu serviţi, şi chipului de aur, pe care l-am înălţat, nu vă închinaţi? 15 Acum *deci* de sunteţi gata, când veţi auzì sunetul trâmbiţei, al naiului, al citarei, al alautii, al psalterii, al simfoniei şi al tot felul de muzică, a cădeà şi a vă închinà chipului, pe care l-am făcut, [f]*bine;* iar de nu vă veţi închinà, veţi fi aruncaţi în aceeaşi oară în cuptorul ce arde cu foc; [g]şi cine *este* zeul, care vă va scăpà din mânile mele?

16 Şadrac, Meşac şi Abed-Nego răspunzând, zis-au regelui: Nebucodonosoare, [h]noi nu *avem* nevoie să-ţi răspundem asupra acestui lucru. 17 De ese *aşà*, Dumnezeul nostru, pe care noi îl servim, poate să ne scape din cuptorul ce arde cu foc: şi din mâna ta rege, *ne* va scăpà. 18 Şi chiar de nu, ştiut să-ţi fie, rege, că pe zeii tăi nu-i vom servì, şi chipului de aur, pe care l-ai ridicat, nu ne vom închinà.

19 Atuncia Nebucodonosor s'a umplut de mânie, şi privirea feţei lui s'a schimbat asupra lui Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, *şi* vorbind a poruncit să înferbinte cuptorul înseptit mai mult decât se obicinuià a se înferbântà. 20 Şi a poruncit celor mai puternici ai oastei sale, să lege pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, *şi* să-*i* arunce în cuptorul ce ardeà cu foc. 21 Atuncia bărbaţii aceia fură legaţi cu manticle lor, pulpanele lor, legăturile lor de cap şi cu *celelalte* vestminte ale lor, şi fură aruncaţi în cuptorul ce ardeà cu foc. 22 Şi fiindcă porunca regelui fusese aspră, şi cuptorul se înferbântase foarte, para focului a omorît bărbaţii aceia, cari ridicaseră pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego. 23 Iar aceşti trei bărbaţi Şadrac, Meşac şi Abed-Nego, au căzut legaţi în mijlocul cuptorului ce ardeà cu foc.

24 Atuncia regele Nebucodonosor s'a minunat; şi sculându-se cu grabă, a vorbit, şi a zis către sfetnicii săi: Au n'am aruncat în foc *numai* trei bărbaţi legaţi? *iar* ei au răspuns, şi au zis regelui: Adevărat rege! 25 *Şi* el răspunzând, a zis: Iată, eu văd patru bărbati deslegaţi, [i]preumblându-se în mijlocul focului, şi nu au nici o vătămare: şi privirea celui de al patrulea este ca a [j]unui fiu de Dumnezeu.

26 Atuncia apropiându-se Nebucodonosor de gura cuptorului ce ardeà cu foc, a vorbit, şi a zis: Şadrace, Meşace şi Abed-Nego, servii Dumnezeului celui Preanalt, ieşiţi şi veniţi.

Atuncia Şadrac, Meşac şi Abed-Nego au ieşit din mijlocul focului. 27 Şi adunându-se satrapii, diregătorii, guvernătorii, şi sfetnicii regelui, au văzut pe bărbaţii aceştia, [k]preste corpurile cărora focul n'avusese nici o putere, şi nici un păr din capul lor nu se pârlise, şi manticle lor nu se schimbaseră, nici miros de foc nu se prinsese de ei.

28 *Atuncia* a vorbit Nebucodonosor, şi a zis: Binecuvântat *fie* Dumnezeul lui Şadrac, al lui Meşac şi al lui Abed-Nego, care a trimis pe îngerul său, şi a scăpat pe servii săi, care [l]sperau în el şi n-au ascultat de cuvântul regelui, şi şi-au dat corpurile lor, spre a nu se servì nici a se închinà altui zeu, fără numai Dumnezeului lor. 29 Deaceea

e Cap. 2. 49. | f Luc. 13. 9. | g Esod. 5. 2. | h Mat. 10. 19. | i Isa 43. 2. | j Iov 1. 6. | k Ebr. 11, 34. | l Ps. 34. 7, 8.

dau poruncă, ca orice popor, naţiune şi limbă, care va vorbi de rău de Dumnezeul lui Şadrac, al lui Meşac şi al lui Abed-Nego, să se facă bucăţi, şi casele lor să ajungă bălegar; căci alt zeu nu este, care să poată scăpa astfel. 30 Atunci a regele a înălţat pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego în provincia Babilonului.

Visul lui Nebucodonosor despre arborele cel mare, cu tâlcuirea şi îndeplinirea sa.

4 Nebucodonosor, regele [a] tuturor popoarelor, naţiunilor şi limbilor, câte locuesc în tot pământul: pacea să se înmulţească vouă. 2 Plăcutu-mi-a a *vă* dà în ştire semnele şi minunile [b] ce mi le-a făcut Dumnezeul cel Preaînalt. 3 [c] Cât *sunt* de mari semnele lui! şi cât de puternice minunile lui! regatul lui *este* [d] un regat vecinic, şi domnia lui din neam în neam.

4 Eu, Nebucodonosor, fiind liniştit în casa mea, şi înflorind în palatul meu. 5 Văzut-am un vis, care m'a înfricoşat, şi gândurile, *ce mi-au venit* în patul meu, [e] şi viziunile capului meu, [f] m'au turburat. 6 Deaceea dat-am poruncă, să se aducă înaintea mea toţi înţelepţii Babilonului, ca să-mi arate deslegarea visului. 7 [g] Atuncia au întrat magii, descântătorii, Chaldeii şi fermecătorii; şi le-am spus visul, dar nu mi-au arătat deslegarea lui. 8 Dar în urmă a întrat înaintea mea Daniel, [h] al cărui nume *este* Beltşazzar, după numele zeului meu, şi [i] în care *se află* spiritul zeilor celor sfinţi; şi pus-am înaintea lui visul, *zicând:*

9 Beltşazzar, [j] marele magilor, fiindcă cunosc, că spiritul zeilor sfinţi *este* în tine, şi nici o taină îţi este prea grea, spune-mi viziunile visului meu, ce am văzut, şi deslegarea lui. 10 *Deci* viziunile capului meu pe patul meu aşà *erau:* priviam, şi iată, [k] un arbore în mijlocul pământului, şi înălţimea lui *era* mare. 11 Arborele a crescut, şi s'a întărit, şi înălţimea lui ajungeà până la cer, şi se vedeà până la marginile a tot pământul. 12 Frunzele sale *erau* frumoase, şi fructele sale mari, şi într'însul *era de unde* să mănânce toţi: [l] fiarele câmpului se puneau la umbră supt dânsul, şi în ramurile sale locuiau paserile cerului, şi din ele se hrănià toată carnea. 13 Văzut-am în viziunile capului meu pe patul meu, şi iată, [m] un veghetor şi [n] un sfânt se pogorî din cer: 14 Şi a strigat cu tărie, şi astfel vorbì: [o] Tăiaţi arborele, şi smulgeţi ramurile sale: scuturaţi frunzele lui, şi risipiţi fructele lui: [p] să fugă fiarele de supt dânsul şi paserile depe ramurile lui: 15 Dar tulpina cu rădăcinele ei să o lăsaţi în pământ, *şi să se lege* cu lanţuri de fer şi de aramă în iarba cea verde a câmpului; şi să se adape din roua cerului, şi partea lui *să fie* cu fiarele în iarba pământului; 16 *Ca* inima sa să se schimbe din *inimă* de om, şi să i se deà inimă de fiară; şi şeapte [q] timpuri să treacă preste dânsul. 17 Aceasta s'a rânduit din porunca *zeilor* veghetori, şi hotărirea *este* prin cuvântul sfinţilor; [r] ca să cunoască vieţuitorii, [s] că cel Preaînalt domneşte asupra regatelor oamenilor, şi *că* el le dă aceluia, căruia îi place, şi pune preste dânsele pe cel mai jos din oameni. 18 Acest vis l-am văzut eu, Nebucodonosor, regele; şi tu, Beltşazzare, spune deslegarea lui; [t] căci toţi înţelepţii regatului meu nu sunt în stare să-mi arăte deslegarea; dar tu *eşti* în stare: [u] căci spiritul zeilor sfinţi *este* în tine.

19 Atuncia Daniel, [v] al cărui nume *erà* Beltşazzar, s'a îngrozit cam o oară, şi gândurile sale l-au turburat. Regele luând cuvântul, *îi* zise: Beltşazzare să nu te turbure visul şi deslegerea lui. Beltşazzar a răspuns şi a zis: Domnul meu, [x] visul *să fie* asupra celor ce te urăsc, şi deslegarea lui asupra inamicilor tăi. 20 [y] Arborele ce l-ai văzut crescând şi întărindu-se, a cărui înălţime ajungeà

Capul 4.
a Cap. 3. 4.
b Cap. 3. 26.
c Cap. 6. 27.
d Vers. 34.
e Cap. 2. 28, 29.
f Cap. 2. 1.
g Cap. 2. 2.
h Cap. 1. 7.
i Isa. 63. 11.
j Cap. 2. 48.
k Ezec. 31. 3.
l Ezec. 17. 23.
m Ps. 103. 20.
n Deut. 33. 2
o Mat. 3. 10.
p Ezec. 31. 12.
q Cap. 11. 13.
r Ps. 9. 16.
s Cap. 2. 21.
t Fac. 41. 8, 15.
u Vers. 8.
v Vers. 8.
x 2 Sam. 18. 32
y Vers 10,11,12

până la cer, și se vedeà peste tot pământul: 21 Ale cărui frunze *erau* frumoase, ale cărui fructe *erau* mari, și în care *erà de unde* să mănânce toți, supt care locuiau fiarele câmpului, și pe ramurile căruia locuiau paserile cerului: 22 [z] Tu, rege, *eşti arborele* acesta, care ai crescut și te-ai întărit: căci înălțimea ta s'a înălțat, și a ajuns până la cer, [a] și domnia ta până la marginile pământului. 23 [b] Iar că regele văzù un veghetor și un sfânt pogorîndu-se din cer, și zicând: Tăiați arborele, și-l dărâmați, și *numai* tulpina cu rădăcinele sale să o lăsați în pământ, dar *să se lege* cu lanțuri de fer și de aramă în iarba cea verde a câmpului: să se adape din roua cerului, [c] și cu fiarele câmpului *să fie* partea sa, până ce vor trece preste dânsul șeapte timpuri; 24 Aceasta *este* deslegarea, o rege, și aceasta *este* hotărîrea celui Preaînalt, de ceea ce se va întâmplà domnului meu rege: 25 Te vor [d] alungà dintre oameni și cu fiarele câmpului va fi locuința ta, și te vor [e] hrăni cu iarbă ca boii, și cu roua cerului te vor adăpà; și șeapte timpuri vor trece preste tine, [f] până ce vei cunoaște, că cel Preaînalt domnește preste regatele oamenilor, și *că* el le [g] dă aceluia căruia ii place. 26 Și că s'a poruncit să se lase tulpina cu rădăcinele arborelui: regatul tău iarăși ți se va dà, după ce vei cunoaște, că [h] cerurile domnesc. 27 Deaceea, rege, placă-ți sfatul meu, și [i] înlătureză păcatele tale prin dreptate și fărădelegile tale prin îndurare către cei săraci; [j] poate că aceasta îți va [k] prelungì prosperitatea.

Nebunia și smerenia regelui.

28 Toate acestea au venit asupra lui Nebucodonosor, regele. 29 La sfârșitul a douăsprezece luni, *când* se preumblà prin palatul domnesc al Babilonului, 30 [l] Regele vorbià și ziceà: Au nu este acesta Babilonul cel mare, pe care eu l-am zidit, ca *să fie* scaunul regatului, prin puterea mea cea mare, și spre onoarea măririi mele? 31 [m] Cuvântul *erà* încă în gura regelui, și căzù [n] o voce din cer, *zicând:* Ți se dă în știre, rege Nebucodonosor, *că* regatul s'a depărtat dela tine; 32 [o] Te vor alungà dintre oameni, și cu fiarele câmpului *va fi* locuința ta; cu iarbă ca boii te vor hrăni, și șeapte timpuri vor trece preste tine; până ce vei cunoaște că cel Preaînalt domnește preste regatele oamenilor, și *că* el le dă aceluia, căruia îi place.

33 Și chiar în aceeași oară s'a împlinit cuvântul asupra lui Nebucodonosor: fù alungat dintre oameni, mâncă iarbă ca boii, și din roua cerului se adăpă corpul său, până ce perii i-au crescut, ca *penele* de vultur, și unghiile lui, ca *ghiarele* paserilor.

34 Și [p] la sfârșitul zilelor eu Nebucodonosor am ridicat ochii mei către cer, și mintea mea s'a întors în mine; am binecuvântat pe cel Preaînalt, am lăudat și am mărit pe cel [q] ce în veci trăește, a cărui domnie *este* [r] o domnie vecinică, și al cărui regat *este* din neam în neam; 35 Și [s] toți locuitorii pământului întru nimica se socotesc; și [t] după voința sa face *toate, atât* în oștirile cerului, *cât* și locuitorii pământului; și [u] nu *este* cine să oprească mâna sa, sau să-i zică: Ce faci? 36 În acel timp mintea mea s'a rentors în mine; și spre mărirea regatului meu mi s'a dat iarăși strălucirea mea și măreția mea; sfetnicii mei și cei mai mari ai mei *din nou* m'au căutat, m'au pus în regatul meu, și mi s'a adaus o mărire și mai mare.

37 Și acum eu, Nebucodonosor, laud și preaînalț și măresc pe Regele cerului: ale cărui fapte toate *sunt* adevăr, și ale cărui căi *sunt* cele adevărate; și care pe cei ce umblă în mândrie îi umilește.

Ospățul lui Beltșazzar; scrierea minunată pe părete, și tâlcuirea sa prin Daniel.

5 Regele Belșazzar [a] a făcut un ospăț mare mai marilor săi, o mie, și beà vin cu *acești* o mie. 2 Și în cheful vi-

---

a Cap. 2. 38.
b Ier. 27. 6, 7, 8.
b Vers. 13.
c Cap. 5. 21.
d Vers. 32.
e Ps. 106. 20.
f Ps. 83. 18.
g Ier. 27. 5.
h Mat. 21. 25.
i 1 Pet. 4. 8.
j Ps. 41. 1, etc.
k 1 Reg. 21. 29.
l Prov. 16. 18.
m Cap. 5. 5.
n Vers. 24.
o Vers. 25.
p Vers. 26.
q Cap. 12. 7.
r Luc. 1. 33.
s Isa. 40. 15, 17.
t Ps. 115. 3.
u Iov 34. 29.
Capul 5.
a Est. 1 3.

nului a poruncit Beltşazzar să se aducă vasele cele de aur şi de argint, pe [b] care Nebucodonosor, părintele său, le adusese din templul din Ierusalim, ca să bea cu dânsele regele şi mai marii săi, femeile sale şi concubinele sale. 3 Deci s'au adus vasele de aur, care se aduseseră din templul casei Dumnezeului din Ierusalim; şi băură cu dânsele regele şi mai marii săi, femeile sale şi concubinele sale. 4 Băură vin şi [c] lăudară pe zeii *lor* de aur şi de argint, de aramă, de fer, de lemn şi de peatră.

5 [d] În aceeaşi oră au ieşit degete de mână de om, şi au scris în faţa policandrului pe tăncueala zidului palatului regelui; şi regele vedea partea *aceea* a mânei care scria. 6 Atuncia faţa regelui s'a schimbat şi gândurile *întru atâta* i s'au turburat, încât încheiturile coapselor sale se desfăceau şi [e] genunchile sale se loviau unul de altul. 7 *Şi* [f] a strigat regele cu tărie ca să aducă pe [g] magi, pe Chaldei şi pe descântători. *Şi* regele luând cuvântul, a zis către înţelepţii Babilonului: Cine va cetî scrisoarea aceasta, şi-mi va arătà deslegarea ei, *acela* va fi îmbrăcat cu purpură, şi lanţ de aur *se va pune* pe grumazul său. [h] şi ca al treilea va domnì în regat. 8 Atuncia au intrat toţi înţelepţii regelui; [i] dar nu putură să cetească scrisoarea, nici să arate regelui deslegarea ei. 9 Şi regele Beltşazzar s'a [j] turburat, şi mai marii săi au încremenit.

10 Şi la răcnetele regelui şi ale mai marilor săi a întrat regina în casa ospăţului; şi luând cuvântul regina, a zis: [k] Rege, să trăeşti în veci! să nu se turbure gândurile tale, şi faţa ta să nu se schimbe. 11 [l] Este un om în regatul tău, în care *este* spiritul zeilor sfinţi; şi în zilele părintelui tău găsitu-s'a în el lumină, pricepere şi înţelepciune, ca înţelepciunea zeilor; *acela* pe care regele Nebucodonosor, părintele tău, l-a pus [m] mai mare preste magi, descântători, Chaldei şi fermecători. 12 [n] Căci un spirit ales, cunoştinţă şi pricepere în tâlcuirea visurilor, în spunerea celor ascunse şi în deslegarea nodurilor, este în acel Daniel, pe [o] care regele l-a numit Beltşazzar: acum *deci* să se cheme Daniel, şi-ţi va arătà deslegarea.

13 Atuncia Daniel fù dus înaintea regelui. *Şi* regele luând cuvântul, a zis către Daniel: Au tu *eşti* acel Daniel, dintre fiii celor aduşi prinşi din Iuda, pe cari i-a adus din Iudea regele, părintele meu? 14 Auzit-am de tine, că [p] spiritul zeilor *este* în tine, şi că s'a găsit în tine lumină, pricepere şi înţelepciune aleasă. 15 Şi acum fost-au duşi înaintea mea [q] înţelepţii şi descântătorii, ca să cetească scrisoarea aceasta, şi să-mi arate deslegarea ei; dar n'au putut să arate deslegarea lucrului. 16 Şi eu am auzit de tine, că poţi să tâlcueşti şi să deslegi nodurile: [r] şi acum, de poţi să cetеşti scrisoarea, şi să-mi arăţi deslegarea ei, cu purpură vei fi îmbrăcat, şi lanţ de aur *se va pune* pe grumazul tău, şi ca al treilea vei domnì în regat.

17 Atuncia a răspuns Daniel, şi a zis înaintea regelui: Darurile tale rămână-ţi, şi dă altuia răsplătirile tale; dar eu voiu cetì regelui scrisoarea, şi-i voiu arătà deslegarea. 18 Tu, rege! [s] Dumnezeul cel Preaînalt a dat lui Nebucodonosor, părintele tău, regat, mărime, şi onoare; 19 Şi de mărimea, ce i-a dat, [t] toate popoarele, naţiunile şi limbile tremurau şi se înfricoşau înaintea lui: pe cine voià, omorà; şi pe cine voià, lăsà să trăească; şi pe cine voià, umilià. 20 [u] Dar când inima lui s'a înălţat, şi duhul său s'a împetrit în mândrie, fù aruncat din tronul său de rege şi mărirea sa se depărtă dela dânsul. 21 Şi fù [v] alungat dintre fiii oamenilor, şi inima lui se făcù ca a fiarelor, şi locuinţa lui *crà* cu asinii sălbatici; cu iarbă se hrănià ca boii, şi corpul său se adăpà din roua cerului, [x] până ce a cunoscut, că Dumnezeul cel

---

[b] Ier. 52. 19. [c] Apoc. 9. 20. [d] Cap. 4. 31. [e] Nah. 2. 10. [f] Cap. 2. 2. [g] Isa. 47. 13. [h] Cap. 6. 2. [i] Cap. 2. 27. [j] Cap. 2. 1. [k] Cap. 2. 4. [l] Cap. 2. 48. [m] Cap. 4. 9. [n] Cap. 6. 3. [o] Cap. 1. 7. [p] Vers. 11, 12. [q] Vers. 7, 8. [r] Vers. 7. [s] Cap. 2. 37, 38. [t] Ier. 27. 7. [u] Cap. 4. 30 37. [v] Cap. 4.32,etc. [x] Cap. 4. 17 25.

Preanalt domnește preste regatele oamenilor și pune preste dânsele pe cine voiește.

22 Iar tu, fiul său Belșazzar, [y] nu ți-ai umilit inima ta, deși cunoșteai toate acestea; 23 [z] Dar te-ai ridicat asupra Domnului cerului; și vasele casei sale s'au adus înaintea ta, și ați băut vin cu dânsele, tu și mai marii tăi, femeile tale și concubinele tale, și ai lăudat pe zeii cei de argint și de aur, de aramă, de fer, de lemn și de peatră, [a] care nici nu văd, nici nu aud, nici nu înțeleg, iar pe Dumnezeu, în mâna căruia *este* suflarea ta, [b] și *în puterea* lui toate căile tale, nu l-ai mărit. 24 Deaceea s'a trimis de dânsul *această* parte de mână, și s'a scris scrisoarea aceasta.

25 Și aceasta *este* scrisoarea, care s'a scris: Mene, *(numărat)* Tekel *(cumpănit)*, Ufarsini *(părți)*. 26 Aceasta *este* deslegarea lucrului: Mene: a numărat Dumnezeu regatul tău, și i-a pus sfârșit; 27 Tekel: [c] ești cumpănit în cumpănă, și aflat prea ușor; 28 Peres: s'a despărțit regatul tău, și s'a dat [d] Mezilor și Perșilor.

29 Atuncia a poruncit Belșazzar, și au îmbrăcat pe Daniel cu purpură, și *au pus* lanț de aur pe grumazul său, și proclamatu-s'a, că el va domni al treilea în regat.

30 În aceeași noapte fù ucis Belșazzar regele Chaldeilor.

31 Și Dariu, Medul, a luat regatul, *fiind* ca de șeasezeci și doi de ani.

Conjurarea președinților și a mai marilor asupra lui Daniel, care este aruncat într'o peștere de lei, și păstrat în viață într'un chip minunat.

6 Plăcut-a lui Dariu să pună [a] preste regat o sută douăzeci de satrapi, ca să fie preste tot regatul. 2 Și preste ei trei guvernători (dintre care unul *era* Daniel), ca să se deà seamă acestor satrapi, ca să nu se facă nici o pagubă regelui. 3 Atuncia Daniel întrecù pe guvernători și pe satrapi; [b] căci într'însul *era* un duh ales; și regele cugetă să-l pună preste tot regatul.

4 [c] Atuncia guvernătorii și satrapii căutară să afle ceva asupra lui Daniel privitor la *lucrurile* regatului; dar nu putură află nimic, nici un greș; căci era credincios, și nu se află în el nici vină, nici greș. 5 Atuncia au zis oamenii aceștia: Nu vom află nimic asupra acestui Daniel, afară doară de nu vom află *ceva* asupră-i față cu legea Dumnezeului său.

6 Atuncia guvernătorii și satrapii aceștia se adunară la rege, și vorbiră așà către el: [d] Rege Dariu, în veci să trăești! 7 Toți guvernătorii regatului, diregătorii și satrapii, sfetnicii și mai marii s'au sfătuit să așeze o lege domnească, și să deà o aspră oprire, că oricine va face rugăciune vre unui zeu sau unui om până în treizeci de zile, fără decât numai ție, rege, aceia să se arunce în groapa leilor. 8 Și acum, rege, pune oprire, și iscălește scrisoarea *aceasta*, ca să nu se schimbe, după [e] legea Mezilor și a Perșilor, care nu se poate desființà. 9 Deci regele Dariu a iscălit scrisoarea și oprirea.

10 Și Daniel, cum a cunoscut că s'a iscălit scrisoarea, a întrat în casa sa: și ferestrile cămării sale din partea [f] către Ierusalim deschise fiind, îngenunchie pe genunchile sale [g] de trei ori pe zi, rugându-se și mulțumind Dumnezeului său, cum făceà mai nainte.

11 Atuncia oamenii aceia se adunară, aflară pe Daniel făcând rugăciune și cereri Dumnezeului său. 12 [h] Atuncia se apropiară, și vorbiră înaintea regelui, *zicând:* Au n'ai iscălit o oprire, ca tot omul, care ar face *rugăciune* vre unui zeu sau unui om până în treizeci de zile, fără decât numai ție, rege, să se arunce în groapa leilor! Regele răspunzând zise: Adevărat *este* cuvântul, [i] după legea Mezilor și a Perșilor, care nu se poate desființà.

13 Atuncia au răspuns, și au zis rege-

---

y 2 Cron. 33. 23. | *a* Ps. 115. 5, 6. | *c* Iov 31. 6. | *Capul 6.* | *b* Cap. 5. 12. | *d* Neem. 2. 3. | *f* 1 Reg. 8. 44, 48. | *h* Cap. 3. 8.
z Vers. 3, 4. | *b* Ier. 10. 23. | *d* Isa. 21. 2. | *a* Est. 1. 1. | *c* Eccl. 4. 4 | *e* Est. 1. 19. | *g* Ps. 55. 17. | *i* Vers. 8.

lui: Daniel, *j* cel din fiii celor aduși prinși din Iuda, *k* n'a ținut nici o seamă de tine, rege, nici de oprirea ce tu ai iscălit, ci-și face rugăciunea sa de trei ori pe zi.

14 Atuncia regele, cum auzì *aceste* cuvinte, *l* s'a supărat foarte pe sine însuși, și-și îndreptă gândul la Daniel, ca să-l scape: și până la apusul soarelui stărui să-l scape. 15 Atuncia oamenii aceștia se adunară la rege, și vorbiră regelui: Știi, rege, că *m* legea Mezilor și a Perșilor *este*, că nici o oprire sau lege ce o face regele, nu se poate desființà? 16 Atuncia regele a poruncit, și au dus pe Daniel, și *l*-au aruncat în groapa leilor. *Iar* regele a vorbit, și a zis lui Daniel: Dumnezeul tău, pe care tu necurmat îl servești, acela te va scăpà. 17 *n* Și s'a adus o piatră și s'a pus pe gura gropii; *o* și regele a sigilat-o cu însuși sigilul său și cu sigilul fruntașilor săi, ca să nu se schimbe nimic în privința lui Daniel. 18 Atuncia regele s'a dus la palatul său, și a petrecut noaptea în ajun, și nu i-s'a adus nici o concubină: *p* și somnul său a fugit dela dânsul.

19 Iar regele s'a sculat în zorii dimineții, și s'a dus în grabă la groapa leilor. 20 Și când a sosit la groapă, a strigat cu voce plângătoare pe Daniel: *și* regele luând cuvântul a zis lui Daniel: Daniele, servul Dumnezeului celui viu! *q* Dumnezeul tău, pe care tu necurmat îl servești, putut-a oare să te scape de lei? 21 Atuncia a vorbit Daniel către rege: *r* Rege, în veci să trăești! 22 *s* Dumnezeul meu a trimis pe îngerul său, și a *t* astupat gura leilor încât nu m'au vătămat; căci în mine s'a aflat înaintea lui nevinovăție; și chiar înaintea ta, o rège, n'am făcut nici un greș. 23 Atuncia regele s'a bucurat foarte de el, și a poruncit să scoată pe Daniel din groapă. Deci Daniel fù scos din groapă, și nici o vătămare nu s'a aflat în el, *u* pentru că aveà credință în Dumnezeul său.

24 Atuncia regele a poruncit, și au adus pe oamenii aceia, care pârâseră pe Daniel, și *i*-au aruncat în groapa leilor, pe dânșii, pe copiii lor și pe femeile lor: și mai nainte de a ajunge ei la fundul gropii, leii i-au apucat, și le-au mărunțit toate oasele lor.

25 Atuncia a scris regele Dariu către toate popoarele, națiunile și limbile, ce locuiau preste tot pământul: Pacea să se înmulțiască vouă. 26 Se dă poruncă dela mine, ca în toată întinderea regatului meu să tremure oamenii și să se teamă de Dumnezeul lui Daniel; căci el este Dumnezeul cel viu, și *numai* el trăește în veci; regatul său nu se va sfărâmà, și domnia lui *va fi până* la sfârșit. 27 El scapă și mântuie, și face semne și minuni în cer și pe pământ, el care a scăpat pe Daniel din puterea leilor.

28 Așà a prosperat Daniel în domnia lui Dariu și în domnia lui Cir, Persul.

Viziune simbolică de cele patru fiare și de judecata lor, și de împărăția vecinică a fiului omului.

7 În anul întâiu al lui Belșazzar, regele Babilonului, *a* avut-a Daniel un vis și *b* viziuni ale capului său pe patul său; și a scris visul, *și* a istorisit lucrurile cele mai însemnate.

2 Daniel a vorbit, și a zis: Priviam în viziunea mea de noapte, și iată cele patru vânturi ale cerului au năvălit asupra mării celei mari: 3 Și patru fiare mari, deosebite una de alta. *c* s'au suit din mare. 4 Cea dintâia *crà* *d* ca un leu, și aveà aripi de vultur: *o* priviam, până ce i-s'au smuls aripile; și sculându-se dela pământ, a stat pe picioare ca un om, și i-s'a dat inimă de om. 5 *e* Și iată *apoi* a doua fiară, asemenea unui urs, care s'a sculat pe o coastă, și *aveà* trei coaste în gura sa, între dinții săi: și așà i-se ziceà: Scoală-te, mănâncă cărnuri multe. 6 După aceasta priviam, și iată alta, ca un pardos, având pe spatele sale patru aripi

j Cap. 1. 6. *k* Cap. 3. 12. *l* Marc. 6. 26. | *m* Vers. 8. *n* Plân. 3. 53. *o* Mat. 27. 66 | *p* Cap. 2. 1. *q* Cap. 3. 15. *r* Cap. 2. 4. | *s* Cap. 3. 28. *t* Ebr. 11. 33. | *u* Ebr. 11. 33. — | *Capul 7.* *a* Num. 12. 6. Amos 3. 7. | *b* Cap. 2. 28. *c* Apoc. 13. 1. | *d* Deut. 28. 49. *e* Cap. 2. 39.

de pasere; și fiara aveà și [f] patru capete; și i-se dădù domnia. 7 După aceea priviam în viziunile de noapte, și iată [g] o a patra fiară înspăimântătoare, groaznică și tare foarte; și aveà dinți mari de fer; mâncà și sdrumicà, și rămășița o călcà în picioarele sale: și aceasta *erà* deosebită de toate fiarele cele de dinaintea ei; [h] și aveà zece coarne. 8 Priviam coarnele, și iată [i] un alt corn mic a ieșit dintr'însele, de dinaintea căruia trei din coarnele cele dintâie se smulseră; și iată, în cornul acesta *erau* ochi ca ochii [j] de om, [k] și gură, care vorbià lucruri sumețe.

9 [l] Priviam până ce s'au așezat tronurile, și a șezut [m] cel vechiu de zile, [n] al căruia vestmânt *erà* alb ca omătul, și perii capului său ca lâna cea curată; tronul său *erà ca* para focului [o] *și* roatele sale *ea* focul cel arzător. 10 [p] Fluvii de foc treceau și se revărsau pe dinnaintea lui; [q] mii de mii îl serveau, și miriade de miriade stăteau înaintea lui: [r] judecata s'a ținut, și cărțile s'au deschis. 11 Priviam atuncia pentru vuetul cuvintelor sumețe, ce vorbià cornul; [s] priviam până ce s'a ucis fiara, și corpul ei s'a pierdut, și s'a dat focului spre ardere. 12 Cât pentru celelalte fiare, li-s'a ridicat domnia; dar viața li-s'a îndelungit până la un timp și anume timp hotărît.

13 Văzut-am în viziunile de noapte, și iată [t] *unul*, ca fiul de om, venià pe norii cerului, și a ajuns la [u] cel vechiu de zile, și l-a dus înaintea lui. 14 [v] Și i-s'a dat domnia, mărirea și regatul, ca să-l servească toate [x] popoarele, națiunile și limbile; domnia lui *va fi* [y] domnie vecinică, care nu va trece, și regatul lui nu se va sfărâmà.

15 Eu Daniel [z] întristatu-m'am în sufletul meu, în lăuntrul corpului meu, și viziunile capului meu m'au turburât. 16 Apropiatu-m'am de unul din aceia, care erau de față, și căutam dela el deslegarea tutulor acestora. Și mi-a spus-*o*, și mi-a făcut știută deslegarea lucrurilor: 17 [a] Aceste fiare mari, care sunt patru, *sunt* patru regi, *care* se vor ridicà din pământ. 18 [b] Dar sfinții celui Preaînalt vor luà regatul, și vor stăpânì regatul în veci, da, în veci și continuu.

19 Atuncia voit-am să cunosc însemnarea [c] fiarei a patra, care erà deosebită de toate celelalte *și* preste măsură groaznică, ai cărei dinți *erau de* fer, și unghiele ei *de* aramă; mâncà, sdrumicà, și rămășițele le călcà în picioarele sale; 20 Și despre cele zece coarne ce *erau* în capul ei, și *despre* celalalt, ce a ieșit, și dinaintea căruia au căzut trei; *de* cornul acela, *zic*, ce aveà ochi, și gură care vorbià lucruri sumețe, a cărui privire *erà* mai groaznică decât a soților săi. 21 Priviam, [d] și cornul acela făceà resbel cu sfinții, și-i învingeà; 22 [e] Până ce a venit cel vechiu de zile, și [f] s'a dat judecata la sfinții celui Preaînalt; și timpul a sosit, că sfinții au luat în stăpânire regatul.

23 Și a zis: Fiara a patra va fi [g] al patrulea regat pe pământ, care va fi deosebit de toate regatele, și va sfâșià tot pământul, îl va călcà, și-l va sdrumicà. 24 [h] Și cele zece coarne *sunt* zece regi, cari se vor ridicà din regatul acesta, și în urma lor altul se va ridicà; și acesta se va deosebì din cele dintâiu, și va supune trei regi. 25 [i] Și va vorbì cuvinte asupra celui Preaînalt, va [j] urmări pe sfinții celui Preaînalt, și va [k] cugetà să schimbe timpurile și legile; și [l] *sfinții* se vor dà în mâna lui [m] până la un timp, la timpuri și jumătate de timp. 26 [n] Dar judecata se va ținea și se va depărtà domnia lui, spre a se sfărâmà și nimicì, până la sfârșit. 27 Și [o] domnia și puterea, și măreția regatelor de supt tot cerul, se vor dà poporului sfinților celui

---

f Cap. 8. 8, 22.
g Cap. 2. 40.
h Cap. 2. 41.
i Vers. 20, 21, 24.
j Apoc. 9. 7.
k Ps. 12. 3.
l Apoc. 20. 4.
m Ps. 90. 2.
n Ps. 104. 2.
o Ezec. 1. 15,16.
p Ps. 50. 3.
q 1 Reg. 22. 19.
r Apoc. 20. 4, 12.
s Apoc. 19. 20.
t Ezec. 1. 26.
u Vers. 9.
v Efes. 1. 22.
x Cap. 3. 4.
y Ps. 145. 13.
z Vers. 28.
a Vers. 3.
b Isa. 60. 12, 13, 14.
c Vers. 7.
d Cap. 8. 12, 24.
e Vers. 7.
f 1 Cor. 6. 2.
g Cap. 2. 40.
h Vers. 7, 8, 20.
i Isa. 37. 23.
j Apoc. 17. 6.
k Cap. 2. 21.
l Apoc. 13. 7.
m Cap. 12. 7.
n Vers. 10, 22.
o Vers. 14, 18, 22.

Preaînalt. [p]a cărui domnie *va fi* domnie vecinică, [q]și toate puterile *îl* vor servì, și-il vor ascultà.

28 Până aici *este* sfârșitul lucrului. Încât despre mine, Daniel, [r]gândurile mele mult m'au turburat, și fața mi s'a schimbat; dar [s]păzit-am lucrul în inima mea.

Viziune despre împărăția Mezilor și a Perșilor, a Grecilor și despre regele crud împotriva poporului lui Dumnezeu.

8 În al treilea an al domniei regelui Belșazzar o viziune mi s'a arătat, mie lui Daniel, după aceea care mi s'a arătat [a]mai nainte.

2 Am văzut în viziune, și când am văzut, eram în [b]Șușan, *cetatea* palatului, din provincia Elam; văzut-am în viziune, și eram lângă râul Ulai. 3 Și ridicând ochii mei, am văzut, și iată, stà înaintea râului un berbece cu *două* coarne: și coarnele *erau* înalte, dar unul mai înalt decât celalalt: și cel mai înalt crescuse mai pe urmă. 4 Văzut-am berbecele împungând *cu coarnele* către apus și meazănoapte și meazăzi; și nici o fiară nu puteà să-i steà înainte, și nu *erà cine* să scape din mâna sa; [c]ci făceà după voința sa, și s'a mărit.

5 Iar cum luam seamă, iată, un țap venià dela apus preste fața a tot pământul; și țapul *aveà* [d]un corn însemnat între ochii săi. 6 Și a venit până la berbecele cel cu *două* coarne, pe care-l văzusem stând lângă râu, și s'a repezit asupra lui în furia puterii sale. 7 Și l-am văzut, *că* s'a apropiat de berbece, s'a încruntat asupră-i, a lovit pe berbece, și i-a frânt amândouă coarnele; și nu erà putere în berbece, ca să steà înaintea lui: ci acesta îl aruncă la pământ, și-l călcă *în picioare;* și nu erà cine să scape pe berbece din mâna lui. 8 Și țapul s'a mărit foarte, și cum s'a împuternicit, i-s'a frânt cornul cel mare; și în locul lui au crescut *alte* [e]patru însemnate către cele patru vânturi ale cerului. 9 [f]Și dintr'unul din ele a ieșit un corn mic, ce s'a mărit foarte [g]către meazăzi, către răsărit, și către [h]*pământul* cel măreț. 10 [i]Și s'a mărit până la [j]oștirea cerului: și [k]a aruncat la pământ *o parte* din oștire și din stele, și le-a călcat. 11 [l]S'a mărit chiar până la[m] mai marele oștirii; și [n]s'a desființat *jertfele* cele continue [o]ale sale, și locul templului său s'a aruncat *la pământ.* 12 Și [p]o oaste împreună cu *jertfa* cea continuă s'a dat celui nelegiuit, care a aruncat la [q]pământ adevărul; [r]a încercat *multe*, și a isbutit.

13 Atuncia am auzit [s]un sfânt vorbind, și un alt sfânt, *care* vorbià către cel nenumit, ce vorbià: Până când *va ținea* viziunea *despre jertfa* continuă, și *despre* nelegiuirea pustiitoare, și darea spre călcare a templului și a oștirei? 14 Și a zis către mine: Până la două mii și trei sute zile-noptimi; atuncia templul va biruì.

15 Și când eu Daniel vedeam viziunea, și [t]cercetam înțelesul, atuncia iată a stat înaintea mea [u]un chip de om: 16 Și am auzit voce de om [v]în mijlocul *râului* Ulai, care strigà și ziceà: [x]Gabriele, fă pe *omul* acesta să înțeleagă viziunea. 17 Și a venit aproape *de locul* unde stam; și când a venit, m'am înfricoșat, [y]și am căzut pe fața mea; iar el zis-a către mine: Ià aminte, fiul omului; căci viziunea *este* pentru timpul sfârșitului. 18 [z]Și precând vorbià către mine, căzut-am amețit cu fața mea la pământ: [a]dar atinsu-m'a, și m'a făcut să stau *drept.* 19 Și a zis: Iată, eu te voiu face să cunoști ceea ce se va întâmplà în mânia cea mai din urmă: [b]căci *tinteșe la* timpul hotărît al sfârșitului.

20 [c]Berbecele ce l-ai văzut, care aveà două coarne, *sunt* regii Mediei și ai Persiei. 21 [d]Și țapul cel păros *este* regele Greciei: și cornul cel mare dintre ochii

---

p Luc. 1. 33. *q* Isa. 60. 12. *r* Vers. 15. *s* Luc. 2. 19, 51. — *Capul 8.* *a* Cap. 7. 1. *b* Est. 1. 2. *c* Cap. 5. 19. *d* Vers. 21. *e* Cap. 7. 6. *f* Cap. 7. 8. *g* Cap. 11. 25. *h* Ps. 48. 2. *i* Cap. 11. 28. *j* Isa. 14. 13. *k* Apoc. 12. 4. *l* Ier. 48. 26, 42. *m* Cap. 11. 31. *n* Ios. 5. 14. *o* Esod. 29. 38. *p* Cap. 11. 31. *q* Ps. 119. 43, 142. *r* Vers. 4. *s* 1 Pet. 1. 12. *t* 1 Pet. 1. 10, 11. *u* Ezec. 1. 26. *v* Cap. 12. 6, 7. *x* Luc. 1. 19, 26. *y* Ezec. 1. 28. *z* Cap. 10. 9, 10. *a* Ezec. 2. 2. *b* Hab. 2. 3 *c* Vers 3. *d* Vers 5.

săi [e] *este* cel întâiu rege. 22 [f] Iar despre aceea, că s'a frânt, şi au crescut patru în locul său, *arată că* patru regate se vor ridică din *această* naţiune, dar nu după puterea lui. 23 Şi în timpurile cele din urmă ale domniei lor, când nelegiuirile vor fi pline, [g] se va sculà un rege [h] cumplit la faţă şi priceput în uneltiri. 24 Şi puterea lui va fi tare. [i] dar nu prin chiar puterea sa; şi în chip minunat va stricà, va încercà *multe*, va isbutì, şi va nimicì pe cei puternici şi pe poporul sfinţilor. 25 Şi prin măestriile sale va face să isbutească înşelăciunea în mâna sa; *se* va sumeţì în inima sa, şi în pace va nimicì pe mulţi; şi se va ridicà chiar asupra Maimarelui marilor; dar se va frânge fără mână. 26 Şi viziunea despre zile-noptimi, ce ţi s'a zis *este* adevărată; tu deci sigilează viziunea; că *se va împlinì* după multe zile.

27 Şi eu Daniel am leşinat, şi am fost bolnav *câtevà* zile; după aceea m'am sculat, şi făceam lucrurile regelui; dar eram uimit de viziune, şi-nu *erà* cine să o priceapă.

Rugămintea lui Daniel pentru rentoarcerea poporului său, şi descoperiri dumnezeeşti, date lui drept răspuns.

9 În anul întâiu [a] al lui Dariu, fiul lui Ahasver, din semiinţia Mezilor, care şi domnì preste regatul Chaldeilor: 2 În anul dântâiu al domniei sale, eu Daniel am înţeles din cărţi numărul anilor, pentru care cuvântul Domnului a fost către [b] Ieremia, profetul, că el ar împlinì şeaptezeci de ani de pustiire a Ierusalimului. 3 [c] Şi am îndreptat faţa mea către Domnul, Dumnezeul, ca să caut prin rugăciune şi cereri, prin ajunare, *prin îmbrăcare* în sac, şi în cenuşă: 4 M'am rugat Domnului, Dumnezeului meu, m'am mărturisit, şi am zis:

O [d] Doamne, Dumnezeul cel mare şi înfricoşat, cel ce păstrează legământul şi îndurarea către cei ce-l iubesc şi păzesc poruncile sale: 5 [e] Noi am păcătuit şi am făcut fărădelegi, am nelegiuit, ne-am depărtat dela poruncile tale şi dela judecăţile tale; 6 [f] Şi n'am ascultat de servii tăi, profeţii, cari au vorbit în numele tău către regii noştri, mai marii noştri şi părinţii noştri, şi către tot poporul ţării. 7 A ta, Doamne, [g] *este* dreptatea, iar nouă ruşinea feţei, ca în ziua aceasta bărbaţilor lui Iuda şi locuitorilor Ierusalimului şi a tot Israelul, *celor* de aproape şi *celor* de departe, în toate ţările unde i-ai alungat pentru abaterile lor, *cu* care s'au abătut dela tine. 8 Doamne, nouă ne *este* [h] ruşinea feţei, regilor noştri, mai marilor noştri şi părinţilor noştri, fiindcă ţie ţi-am păcătuit. 9 [i] La Domnul, Dumnezeul nostru, *sunt* îndurările şi iertăciunile: căci ne-am răsculat asupră-i; 10 [j] Şi n'am ascultat de vocea Domnului, Dumnezeului nostru, ca să umblăm în legile lui, pe care ni le-a pus înainte prin servii săi, profeţii. 11 Ci [k] tot Israelul a călcat legea ta, şi s'a abătut, neascultând de vocea ta; deaceea s'a vărsat asupra noastră blestemul şi jurământul cel scris în [l] legea lui Moisi, servul lui Dumnezeu: căci am păcătuit asupră-i. 12 Şi a [m] împlinit cuvintele sale, pe care le-a vorbit asupra noastră şi asupra judecătorilor noştri, care ne-au judecat, aducând asupra noastră nenorocire mare, [n] încât nu s'a întâmplat supt tot cerul ce s'a întâmplat în Ierusalim. 13 [o] Cum *este* scris în legea lui Moisi, toată nenorocirea aceasta a venit asupra noastră; [p] cu toate acestea nu ne-am rugat Domnului, Dumnezeului nostru, *nici nu* ne-am întors dela fărădelegile noastre, şi *nici nu* am luat aminte la adevărul tău. 14 Deci Domnul a [q] veghiat asupra nenorocirii, şi a adus-o preste noi; căci [r] Domnul, Dumnezeul nostru, *este* drept în toate faptele sale, câte le face; [s] căci noi n'am ascultat de vocea sa. 15 Şi acum Doamne, Dumnezeul nostru, [t] cel ce ai scos

e Cap. 11. 3.	*i* Apoc.17.13,17.	*c* Neem. 1. 4.	*f* 2 Cron. 36. 15, 16.	*i* Neem. 9. 17.	*l* Lev. 26.14,etc.	*o* Lev. 26.14.etc.	*r* Neem. 9. 33.
f Vers. 8.	*Capul 9.*	*d* Esod. 20. 6.	*g* Neem. 9. 33.	*j* Vers. 6.	*m* Zech. 1. 6.	*p* Isa. 9. 13.	*s* Vers. 10.
g Vers. 6.	*a* Cap. 1 21.	*e* 1 Reg. 8. 47, 48.	*h* Vers. 7.	*k* Isa. 1. 4, 5, 7.	*n* Plân. 1. 12.	*q* Ier. 31. 28.	*t* Esod. 6 1, 6.
h Dent. 28. 50.	*b* 2 Cron. 36. 21.						

poporul tău din pământul Egiptului cu mână tare, și ți-ai făcut [u] nume, ca în ziua aceasta [v] păcătuit-am *și* am nelegiuit. 16 Doamne, [x] după toate dreptățile tale să se întoarcă, rogu-te, mânia ta și furia ta dela cetatea ta, Ierusalimul, [y] muntele tău cel sfânt: căci pentru păcatele noastre [z] și pentru fărădelegile părinților noștri [a] Ierusalimul și poporul tău [b] *au ajuns de* ocară tuturor celor dimprejurul nostru. 17 Și acum, ascultă, Dumnezeul nostru, rugăciunea servului tău, și cererile sale, și [c] pentru *tine*, Doamne, [d] fă să lucească fața ta asupra templului tău [e] cel pustiit. 18 [f] Pleacă, Dumnezeul meu, urechea ta, și ascultă: deschide ochii tăi, [g] și vezi pustiirile noastre, și cetatea [h] care s'a numit după numele tău; căci noi nu aducem rugăciunile noastre înaintea ta pentru dreptățile noastre, ci pentru multele tale îndurări. 19 Doamne, ascultă: Doamne, iartă; Doamne auzi, și fă: nu întârzia, [i] pentru tine, Dumnezeul meu: căci după numele tău se numește cetatea ta și poporul tău.

Descoperirea dumnezeească despre șeaptezeci de săptămâni.

20 [j] Și pe când încă vorbiam, și mă rugam, și mărturisiam păcatul meu și păcatul poporului meu Israel, și aduceam cererea mea înaintea Domnului, Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeului meu: 21 Da, pe când încă vorbiam în rugăciune, bărbatul [k] Gabriel, pe care-l văzusem în viziune mai nainte, lucind în strălucire, [l] s'a atins de mine [m] cam pe la ora jertfei de seară. 22 Și *m'*a învățat, a vorbit cu mine, și a zis: Daniele, ieșit-am, ca să-ți dau pricepere. 23 La începutul rugăciunilor tale a ieșit cuvântul, și [n] eu am venit să *ți-l* arăt: [o] (căci tu ești iubit foarte); deaceea [p] înțelege cuvântul, și pricepe viziunea. 24 Șeaptezeci de săptămâni s'au hotărît asupra poporului tău, și asupra cetății tale celei sfinte; pentru oprirea fărădelegii, pentru nimicirea păcatelor, [q] pentru ispășirea nedreptății [r] și introducerea dreptății celei veșnice; pentru sigilarea viziunii și a profeției [s] și ungerea Sfintei Sfintelor. 25 [t] Cunoaște deci și înțelege, *că* [u] dela ieșirea cuvântului pentru rezidirea Ierusalimului până la [v] cel Uns, [x] domn, șeapte săptămâni *vor fi*: și șasezeci și două de săptămâni *vor fi*: rezidi-se-vor și zidurile, și [y] chiar în timpuri de strâmtorare. 26 Și după șasezeci și două de săptămâni [z] cel Uns va fi stârpit, [a] și nici un urmaș nu *va avea* [b] și poporul domnului care va veni, [c] va nimici cetatea [d] și templul: [e] și sfârșitul ei *va fi ca f* cu potopul; și pustiirile sunt hotărîte până la sfârșitul resbelului. 27 Și va face [g] legământ tare cu [h] mulți într'o săptămână; și la mijlocul săptămânei va face să înceteze jertfa și darul de pâne; și pe aripa *templului va fi* [i] urîciunea pustiitoare: [j] și până ce nimicirea hotărîtă se va revărsà asupra celui pustiitor.

Descoperire nouă prin o arătare cerească.

10 În anul al treilea al lui Cir, regele Persiei, un cuvânt fù descoperit lui Daniel, [a] al cărui nume erà Beltșazzar: [b] cuvântul *fù* adevărat, [c] și lupta *fù* mare: și a priceput cuvântul, [d] și a înțeles viziunea. 2 În zilele acelea eu Daniel am fost în jale trei săptămâni de zile! 3 Pâne plăcută n'am mâncat, și carne și vin n'au întrat în gura mea, [e] nici m'am uns de loc, până la împlinirea celor trei săptămâni de zile.

4 Și în a douăzeci și patra zi a lunei întâia, când mă aflam la malul fluviului celui mare, anume [f] Tigrul, 5 [g] Ridicat-am ochii mei, și am văzut, și [h] iată, un om îmbrăcat *într'un vestmânt* de in, și coapsele lui [i] încinse cu [j] aur curat de Ufaz: 6 Corpul său [k] ca crisolitul, fața

---

u Esod. 14. 18.
v Vers. 5.
x 1 Sam. 12. 7.
y Vtrs. 20.
z Esod. 20. 5.
a Plân. 2.15, 16.
b Ps. 44. 13, 14.
c Plân. 5. 18.
d Vers. 19.
e Ioan 16. 24.
f Isa. 37. 17.
g Esod. 3. 7.
h Ier. 25. 29.
i Ps. 79. 9, 10.
j Ps. 32. 5.
k Cap. 8. 16.
l Cap. 8. 18.
m 1 Reg. 18. 36.
n Cap. 10. 12.
o Cap. 10.11, 19.
p Mat. 24. 15.
q Isa. 53. 10.
r Isa. 53. 11.
s Ps. 45. 7.
t Vers. 23.
u Ezra 4. 24.
v Ioan 1. 41.
x Isa. 55. 4.
y Neem. 4. 8, 16, 17, 18.
z Luc. 24. 26, 46.
a 1 Pet 2. 21.
b Mat. 22. 7.
c Luc. 19. 44.
d Mat. 24. 2.
e Mat 24. 6, 14.
f Isa. 8. 7, 8.
g Isa. 42. 6.
h Isa. 53. 11.
i Mat. 24. 15.
j Isa. 10. 22, 23.
—
Capul 10.
a Cap. 1. 7.
b Cap. 8. 26.
c Vers. 14.
d Cap. 1. 17.
e Mat. 6. 17.
f Fac. 2. 14.
g Ios. 5. 13.
h Cap. 12. 6, 7.
i Apoc. 1.13, 14. 15.
j Ier. 10. 9.
k Ezec. 1. 16.

sa [l]ca privirea fulgerului, [m]ochii săi ca făclii de foc, braţele sale [n]şi picioarele sale ca privirea arămii lustruite, [o]şi sunetul cuvintelor sale ca vuetul unei mulţimi.

7 Şi [p]numai eu singur Daniel am văzut viziunea: căci bărbaţii ce erau cu mine n'au văzut viziunea, ci frică mare a căzut preste dânşii, şi au fugit, ca să se ascundă. 8 Deci rămas-am singur, şi am văzut această mare viziune: [q]şi n'a rămas putere în mine: şi [r]frumuseţea puterii mele se schimbă în sluţenie, şi nu mi-a mai rămas puteri. 9 Căci auzisem vocea cuvintelor sale; [s]şi când auzii vocea cuvintelor sale, căzui ameţit pe faţa mea, atingându-se faţa mea de pământ. 10 [t]Şi iată, o mână s'a atins de mine, care m'a pus pe genunchile mele şi *pe* palmele mânilor mele; 11 Şi a zis către mine: Daniele, [u]bărbat iubit foarte, ià aminte la cuvintele, ce-ţi voiu vorbì, şi stai drept: căci sunt trimis acum către tine. Şi când a vorbit cu mine cuvântul acesta, am stat tremurând, 12 Şi mi-a zis: [v]Nu te teme, Daniele, căci din ziua întâia, de când ţi-ai îndreptat inima ta spre înţelegerea *acestor lucruri*, şi a te umilì înaintea Dumnezeului tău, [x]auzitu-s'au cuvintele tale, şi eu am venit pentru cuvintele tale. 13 [y]Dar patronul regatului Persiei mi-s'a împotrivit douăzeci şi una de zile: dar iată, [z]Mihael, unul din cei mai mari *îngeri*, a venit să mă ajute; şi eu am rămas acolo lângă regii Persiei; 14 Şi am venit să te fac să înţelegi ceea ce se va întâmplà poporului tău [a]în zilele de apoi: [b]căci viziunea *este* încă pentru *multe* zile.

15 Şi pe când vorbià aceste cuvinte către mine, pus-am faţa mea la pământ, şi am amuţit. 16 Şi iată, *unul* în chipul fiilor omului s'a atins de buzele mele: atuncia deschis-am gura mea, şi am vorbit; şi am zis către cel ce stà înaintea mea: Domnul meu, din cauza viziunii dureri venit-au asupră-mi, şi nu mi-au mai rămas puteri. 17 Şi cum poate servul domnului meu să vorbească cu un astfel de domn? Şi cât pentru mine, de acum n'a mai rămas în mine nici o putere; ba nici suflare n'a mai rămas în mine.

18 Şi iarăşi s'a atins de mine *cel* asemenea omului, şi m'a împuternicit; 19 Şi a zis: Nu te teme, bărbat iubit foarte: pace ţie: îmbărbătează-te, da, îmbărbătează-te! Şi pe când vorbià către mine, m'am întărit, şi am zis: Să vorbească domnul meu, căci m'ai întărit.

20 Şi a zis: Ştii oare de ce am venit la tine? şi acum mă voiu întoarce să mă bat cu patronul Persiei; şi când voiu ieşì, iată, patronul Greciei va venì. 21 Dar îţi voiu dà în ştire ce este scris în Scriptura adevărului, şi nu *este* nimenea cine să mă ajute întru acestea, fără numai Mihael, patronul vostru.

Prorocire despre regii Persiei, Alexandru Macedoneanul despre regii egipteni şi sirieni, şi mai cu seamă despre Antioch Epiphanul, prototipul lui Antecrist.

11 [a]Şi în anul întâiu al lui [b]Dariu, Medul, stăteam, ca să-l întăresc, şi să-l împuternicesc.

2 Şi acum îţi voiu spune adevărul: iată, încă trei regi se vor ridicà în Persia; şi al patrulea va fi mult mai avut decât toţi; şi după ce se va întări prin averea sa, va ridicà pe toţi asupra regatului Greciei.

3 Şi se va ridicà [c]un rege viteaz, şi va domnì cu putere mare, şi [d]va face după voia sa. 4 Şi cum se va întări, [e]regatul său se va împărţì, şi se va împărţì în cele patru vânturi ale cerului; dar nu pentru urmaşii săi, [f]nici după domnia ce el a domnit: căci regatul său se va stârpì, şi *se va dà* altora afară de aceştia.

5 Şi regele dela meazăzi se va întări, şi *încă unul* din mai marii săi; şi acesta va învinge pe acela, şi va domnì: *şi*

---

l Ezec. 1. 14. *m* Apoc. 1. 14. *n* Ezec. 1. 7. *o* Ezec. 1. 24. *p* 2 Reg. 6. 17. *q* Cap. 8. 27. *r* Cap. 7. 28. *s* Cap. 8. 18. *t* Ier. 1. 9. *u* Cap. 9. 23. *v* Apoc. 1. 17. *x* Fapt. 10. 4. *y* Vers. 20. *z* Apoc. 12. 7. *a* Fac. 49. 1. *b* Hab. 2. 3. —

Capul 11. *a* Cap. 9. 1. *b* Cap. 5. 31. *c* Cap. 7. 6. *d* Cap. 8. 4. *e* Cap. 8. 8. *f* Cap. 8. 22.

domnia sa *va fi* o domnie mare. 6 Și după câțiva ani vor face legământ *între ei;* căci fiica regelui dela meazăzi va veni către regele dela meazănoapte, ca să facă învoire; dar ea nu va păstrà puterea brațului, și nici el, nici puterea sa nu va stà; ci va fi dată ea și cei ce au adus-o, și cel născut din ea, și cel ce o sprijinià, în *acele* timpuri. 7 Dar se va ridicà în locul aceluia un vlăstar din rădăcinile ei, care venind cu putere, va năvăli în întăririle regelui dela meazănoapte, le va bate, și va birui: 8 Și va duce în Egipt prinși chiar și pe zeii lor cu chipurile cele vărsate ale lor, cu vasele lor cele prețioase de argint și de aur: atuncia el va lăsà *în pace câțiva* ani pe regele dela meazănoapte. 9 Iar acesta va întra în regatul regelui dela meazăzi: dar se va înturnà în țara sa.

10 Iar fiii aceluia se vor sculà *la resbel* și vor adunà mulțime de oști mari; și *unul din ei* va venì. [g] va potopì, și se va revărsà: dar iarăși va venì și se va sculà *la resbel* [h] până la întăririle lui. 11 Atuncia regele dela meazăzi se va înfurià, va ieși și se va bate cu el, cu regele dela meazănoapte: acesta va ridicà *la bătaie* o mulțime mare: dar mulțimea va fi dată în mâna acestuia *dela meazăzi.* 12 *Și* după ce va luà mulțimea, inima sa se va sumeți: și va stârpì zeci de mii; dar nu se va împuternicì *prin aceasta;* 13 Căci regele dela meazănoapte iarăși se va întoarce, și va ridicà o mulțime mai mare decât cea dintâiu, și va venì cu furie după câțiva ani cu oaste mare și cu avuție mare. 14 Și în acele timpuri se vor sculà mulți asupra regelui dela meazăzi; și din poporul tău se vor ridicà cei aprigi, ca să împlinească viziunea: dar vor căderà. 15 Așà regele dela meazănoapte va venì, va ridicà valuri, și va cuprinde cetăți întărite; și puterile celui de meazăzi nu se vor mai împotrivì, nici mulțimea aleșilor săi, și nu *va fi* putere de împotrivire. 16 Dar cel ce va venì asupră-i [i] va face după voia sa, și [j] nu *va fi* cine să steà înaintea lui: și va stà în pământul cel măreț, care *va fi* cu totul în mânile sale. 17 Și va [k] îndreptà fața sa, ca să între cu puterea întregului său regat, și va face cu dânsul învoire: și-i va dà fata *uneia* din femeile *sale* ca să strice țara: dar ea nu va stà *în partea lui.* [l] nici va fi pentru el. 18 Apoi va întoarce fața sa către insule, și va cuprinde multe: dar o căpetenie va face să înceteze ocara făcută lui; și afară *de aceasta* îi va răsplătì ocara lui. 19 Atuncia va întoarce fața sa către întăririle țării sale; dar se va poticnì, va căderà [m] și nu se va mai aflà.

20 Și în locul său se va ridicà unul, care va face să treacă un strângător de dar *prin* podoaba regatului: dar în puține zile se va nimicì, *dar* nu în urgie, nici în resbel. 21 Și în locul său [n] se va ridicà un om de dispreț, căruia nu s'a hotărît onoarea de rege; dar va venì *când totul va fi* în pace, și va cuprinde regatul prin măguliri. 22 [o] Și oștile cotropitoare se vor cotropì de dinaintea sa, și se vor frânge; [p] chiar și domnul în legământ *cu dânsul.* 23 Și după legământul *făcut* cu dânsul [q] el va întrebuință vicleníe; căci se va suì, și cu puțin popor va învinge. 24 Va năvălì chiar asupra locurilor celor pacinice și grase ale provinciei: și va face *ceea* ce n'au făcut părinții săi, nici părinții părinților săi: va împărți între dânșii prăzile și răpirile și averile; *și* va unelti uneltirile sale asupra întăririlor; și *aceasta* pentru un timp. 25 Și va sculà oastea sa și curagiul său asupra regelui dela meazăzi cu putere mare; și regele dela meazăzi se va ridicà la resbel cu oaste mare și tare foarte; dar nu va puteà să steà, căci vor unelti uneltiri asupră-i. 26 Și cei ce mâncau mâncările lui îl vor stricà: Și oastea sa va fi [r] cotropită; și mulți vor căderà uciși. 27 Iar inimile acestor doi regi *nu vor căutà decât* a-și face rău *unul altuia,*

---

g Isa. 8. 8. | *h* Vers. 7. | *i* Cap. 8. 4, 7. | *j* Ios. 1. 5. | *k* 2 Cron. 20. 3. | *l* Cap. 9. 26. | *m* Iov. 20. 8. | *n* Cap. 7. 8. | *o* Vers. 10. | *p* Cap. 8. 10, 11. | *q* Cap. 8. 25. | *r* Vers. 10, 22.

și la aceeași masă *stând* vor vorbi minciuni; dar aceasta nu va isbuti; căci [s]sfârșitul *va fi* pentru un timp hotărît. 28 Atuncia se va întoarce [t]în pământul său cu mare avuție; și inima sa *va fi îndreptată* împotriva sfântului legământ: *și-și* va împlini *voia*. și se va întoarce iarăși în pământul său. 29 La un timp hotărît iarăși va năvăli spre mează-zi; [u]dar aceasta din urmă *dată* nu va fi [v]ca cea dintâia. 30 [x]Căci corăbiile Chitteilor vor veni asupră-i; și se va înspăimântà. și întorcându-se, se va înfurià [y]în contra sfântului legământ; și-și va împlinì *voia*; și întorcându-se, se va înțelege cu cei ce au părăsit legământul cel sfânt.

31 Și oști *trimise* de el vor stà, [z]și vor pângărì templul, întărirea. și vor desființà jertfa cea continuă, și vor ridicà urîciunea pustiirii. 32 Și pe cei ce nelegiuesc asupra legământului îi va stricà cu măguliri; dar poporul, care cunoaște pe Dumnezeul său, va fi tare, și va face *lucruri mari*. 33 [a]Și înțelepții poporului vor învățà pe mulți; [b]dar vor căderà de sabie și de flacără, de prinsoare și de răpire, *pentru* un timp. 34 Și când vor căderà vor fi ajutați cu puțin ajutor; și mulți se vor unì cu dânșii cu fățărnicie. 35 Și dintre înțelepți *câțiva* vor căderà [c]pentru ca să fie încercați și curățiți și înălbiți [d]până la timpul sfârșitului; [e]căci aceasta *va fi numai* pentru un timp hotărît.

36 Și regele [f]va face după voia sa, și [g]se va înălță și sumeți preste orice zeu, și va vorbì lucruri de necrezut [h]împotriva Dumnezeului zeilor, și va izbuti, [i]până se va împlinì urgia: căci cele hotărîte se vor face. 37 Și nu va țineà seamă nici de zeii părinților săi, [j]nici de dorința femeilor, [k]nici nu va țineà seamă de vre un zeu oarecare: ci se va sumeți preste toți. 38 Dar va onorà în pământul său pe zeul Mauzim (*întăriri-lor*), zeu, pe care părinții săi nu l-au cunoscut: îl va onorà cu aur și argint. cu pietre prețioase și cu lucruri de preț. 39 Și va face *voia sa* întăririlor celor tari dimpreună cu zeul cel străin: cine *îl* va recunoaște, *aceluia îi* va dà multă onoare. îl va face să domnească preste mulți. și țara *le* va împărți-o drept răsplată.

40 [l]Astfel în timpul din urmă regele dela mează-zi se va împunge cu dânsul; și regele dela mează-noapte va năvăli asupră-i [m]ca un vârtej, cu care [n]și cu călăreți, și cu corăbii multe; va năvăli și asupra *altor* țări. *le* [o]va potopì, și se va revărsà: 41 Va năvăli și în pământul cel măreț, și multe *țări* vor căderà, dar acestea vor scăpà din mâna sa: [p]Edomul, Moabul. și fruntașii fiilor lui Ammon. 42 Așà își va întinde mâna preste țări; și pământul Egiptului nu va scăpà. 43 Va domnì preste tezaurele de aur și de argint și de toate cele plăcute ale Egiptului: și Libienii și Etiopenii vor urmà [q]pașii săi. 44 Dar știri dela răsărit și dela mează-noapte turburându-l. va ieșì cu mânie mare, ca să nimicească și să piardă pe mulți. 45 Și întinzând corturile pavilonului său între mări către [r]muntele cel măreț *și* sfânt, [s]va ajunge la sfârșitul său, și nu *va fi* cine să-l ajute.

Profeția se pecetluește.

12 Căci în timpul acela se va sculà [a]Mihael. patronul cel mare, care stă pentru fiii poporului tău; [b]și *deși* va fi timp de strâmtorare, cum niciodată n'a fost. de când a stat popor până în timpul acela. totuși în timpul acela [c]va scăpà poporul tău, tot ce se va aflà [d]scris în carte. 2 Da. mulți din cei ce dormiau, *ca* în țărâna pământului, se vor sculà: [e]unii spre nemurire. iar alții spre ocară [f]*și* rușine veșnică. 3 [g]Și înțelepții vor [h]strălucì ca strălucirea bolții cerești, [i]și cei ce au întors pe mulți la dreptate [j]ca stelele în veci și continuu.

---

s Vers.29,35,40. *t* Vers. 22. *u* Vers. 25. *v* Vers. 23. *x* Num. 24. 24. *y* Vers. 28. *z* Cap. 8. 11. *a* Mal. 2. 7. *b* Ebr.11.35,etc. *c* 1 Pet. 1. 7. *d* Cap. 8. 17,19. 25. *e* Vers. 29. *f* Vers. 16. *g* 2 Thes. 2. 4. *h* Cap. 8. 11, 24. *i* Cap. 9. 27. *j* 1 Tim. 14. 3. *k* Isa. 14. 13. *l* Vers. 35. *m* Isa. 21. 1. *n* Ezec. 38. 4,15. *o* Vers. 10, 22. *p* Isa. 11. 14. *q* Esod. 11. 8. *r* Ps. 48. 2. *s* 2 Thes. 2. 8. — *Capul 12.* *a* Cap.10. 13,21. *b* Isa. 26. 20,21. *c* Rom. 11. 26. *d* Esod. 32. 32. *e* Mat. 25. 46. *f* Isa. 66. 24. *g* Cap. 11.33,35. *h* Prov. 4. 18. *i* Iac. 5. 20. *j* 1 Cor. 15. 41. 42.

4 [k]Şi tu, Daniele, [l]tăinueşte cuvintele, şi sigilează cartea, până în [m]timpul sfârşitului: *atuncia* mulţi vor cutreeră, şi cunoştinţa se va înmulţi.

5 Şi eu Daniel am privit, şi iată, stă doi alţii, unul dincoace pe malul râului, şi unul dincolo pe malul [n]râului. 6 Şi a zis *unul* către [o]bărbatul cel îmbrăcat cu *vestmânt* de in, care *era* deasupra apelor râului: [p]Când *va fi acest* sfârşit al minunilor acestora? 7 Şi am auzit pe bărbatul cel îmbrăcat în in, care *era* deasupra apelor râului, când [q]şi-a înălţat dreapta şi stânga spre cer, şi a jurat pe [r]cel viu în veci, [s]că *aceasta va fi* la un timp, în timpuri şi jumătate *de timp;* [t]şi când se va împlini sfărâmarea puterii [u]poporului sfânt, toate acestea se vor împlini.

8 Şi eu am auzit, dar n'am înţeles: atuncia am zis: Domnul meu, care *este* sfârşitul acestora? 9 Şi zisu-*mi*-a: Du-te, Daniele, căci cuvintele *sunt* ascunse şi sigilate [v]până la timpul sfârşitului. 10[x]Mulţi se vor curăţi, se vor albi şi se vor lămuri; [y]dar nelegiuiţii vor nelegiui, şi nimenea din nelegiuiţi nu va înţelege: ci [z]înţelepţii vor înţelege. 11 Şi din timpul *în care jertfa* cea continuă se va desfiinţă, şi urîcinnea pustiirii se va ridică, *va fi* o mie două sute şi nouăzeci de zile. 12 Fericit cel ce va aşteptă şi va ajunge la o mie trei sute treizeci şi cinci de zile. 13 Dar tu, du-te până la sfârşitul *tău*; şi te vei repauză, şi vei rămâneă în soartea ta până la sfârşitul zilelor.

OZEA.

Idolatria şi pedeapsa Israelului.

1 Cuvântul Domnului ce a fost către Ozea, fiul lui Beeri, în zilele lui Uzia, ale lui Iotam, ale lui Ahaz, *şi* ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda, şi în zilele lui Ieroboam, fiul lui Ioaş, regele lui Israel.

2 Începutul vorbirii Domnului prin Ozea. Domnul zise lui Ozea: [a]Mergi, ia-ţi o femeie desfrânată, şi *fă* în desfrânare *cu ea* fii; căci [b]ţara a desfrânat, *abătându-se* din urma Domnului.

3 Deci a mers, şi a luat pe Gomera, fiica lui Diblaim; şi ea zămislì, şi-i născù un fiu. 4 Şi Domnul a zis către dânsul: Chiamă numele lui: Ezreel; căci încă puţin, [c]şi voiu răsbunà sângele Ezreelului asupra casei lui Iehu, [d]şi voiu face să înceteze regatul casei lui Israel. 5 [e]Şi în ziua aceea voiu frânge arcul lui Israel în valea Ezreelului.

6 Şi ea mai zămislì, şi născù o fiică. Şi *Domnul* a zis către dânsul: Chiamă numele ei: Lo-Ruhama (*cea fără îndurare*): [f]căci nu voiu mai aveà îndurare de casa lui Israel, ci cu totul îl voiu răpì. 7 [g]Iar de casa lui Iuda mă voiu îndurà, şi-i voiu mântuì prin *mine însumi, care sunt* Domnul, Dumnezeul lor; [h]nu-i voiu mântuì prin arc, nici prin sabie, nici prin resbel, nici prin cai, nici prin călăreţi.

8 Şi după ce a înţărcat pe Lo-Ruhama, ea zămislì şi născù *alt* fiu. 9 Şi a zis *Domnul*: Chiamă numele lui: Lo-Ammi, (*nu-i poporul meu*); căci voi nu-mi *sunteţi* popor, şi eu nu vă voiu fi *Dumnezeu*. 10 Totuşi [i]numărul fiilor lui Israel va fi ca nisipul mării, care nu se poate măsurà, nici numărà; [j]şi în locul, unde li s'a zis: [k]Nu sunteţi poporul meu, *acolo* li se va zice: Voi *sunteţi* [l]fiii Dumnezeului celui viu. 11[m]Atuncia se vor adunà la un loc fiii lui Iuda şi fiii lui Israel, îşi vor pune un cap, şi se vor suì din ţară; căci mare *va fi* ziua Ezreelului.

---

k Cap. 8. 26. *l* Apoc. 10. 4. *m* Cap. 10. 1. *n* Cap. 10. 4. *o* Cap. 10. 5. *p* Cap. 8. 13. *q* Deut. 32. 40. *r* Cap. 4. 34. *s* Cap. 7. 25. *t* Luc. 21. 24. *u* Cap. 8. 24. *v* Vers. 4. *x* Cap. 11. 35. *y* Osea 1. 9. *z* Ioan 7. 17.

OZEA.
Capul 1.
a Cap. 3. 1. *b* Deut. 31. 16. *c* 2 Reg. 10. 11. *d* 2 Reg. 15. 10, 12. *e* 2 Reg. 15. 29. *f* 2 Reg. 17. 6, 23. *g* 2 Reg. 19. 35. *h* Zech. 4. 6. *i* Fac. 32. 12. *j* Rom. 9. 25, 26. *k* Cap. 2. 23. *l* Ioan. 1. 12. *m* Isa. 11. 12 13.

Legământul lui Dumnezeu cu poporul său rupt și renoit.

2 Ziceți fraților voștri: Ammi *(poporul meu)*, și surorilor voastre: Ruhama *(cea îndurată)*. 2 Certați-vă cu muma voastră, certați-vă! Căci [a]ea nu *este* femeia mea, Și eu nu *sunt* bărbatul ei: Ca să depărteze [b]desfrânările ei de dinaintea ei, Și adulterile sale din țâțele sale; 3 Ca să nu o [c]desbrac *până la* goliciune, Și să *nu* o pun ca în [d]ziua nașterii sale. Și să *nu* o fac [e]ca un deșert, Și să nu o pun ca un pământ sec, Și să *n'o* fac să moară de [f]sete. 4 Nu voiu aveà îndurare nici de fiii ei, Fiindcă *sunt* [g]fiii desfrânării. 5 [h]Căci muma lor a desfrânat, Născătoarea lor a făcut rușine; Căci a zis: Voiu merge după iubiții mei, [i]Care-*mi* dau pânea mea și apa mea, Lâna mea și inul meu, oleiul meu și băuturile mele. 6 Deaceea iată, [j]eu voiu îngrădì calea ei cu spini, Și voiu zidì un zid, Ca să nu-și afle căile sale. 7 Și *de* va alergà după iubiții săi, nu-i va ajunge; Și de-i va căutà, nu-*i* va aflà: Atuncia va zice: [k]Voiu merge și mă voiu întoarce către [l]bărbatul meu cel dintâiu; Căci mai bine mi-*era* atuncia decât acum. 8 Și ea nu [m]cunoscù, că [n]eu îi dădeam grâul, mustul și oleiul, Și *că*-i îmmulțiam argintul și aurul, *Pe care-l* întrebuințà pentru Baal. 9 Deaceea și voiu [o]luà înapoi grâul meu în timpul său, Și mustul meu în timpul său: Și voiu trage *dela dânsa* lâna mea și inul meu, *Pe care i-le dădusem*, ca să-și acopere goliciunea ei. 10 Și acum [p]voiu descoperì rușinea ei înaintea iubiților ei, Și nimenea nu o va scăpà din mâna mea; 11 [q]Și voiu face să înceteze toată desfătarea ei, [r]Sărbătorile ei, lunile cele nouă ale ei, și sabatele ei, Și toate sărbările ei. 12 Voiu nimicì viile ei și smochinii ei, [s]De care a zis: Aceasta-*i* plata mea de meretrice, Pe care mi-au dat-o iubiții mei; [t]Le voiu preface într'o pădure, Și fiarele câmpului le vor mâncà. 13 Și voiu pedepsì asupra ei zilele Baalilor, În care le tămâià, Și se [u]împodobià cu cerceii săi și cu salbele sale, Și mergeà după iubiții săi; Iar pe mine m'a uitat, zice Domnul. 14 Deaceea iată, eu o voiu ademenì, Și [v]o voiu duce într'un deșert, Și-i voiu vorbì la inimă. 15 Și dintr'însul îi voiu face vie, Și [x]valea strâmtorării pentru poarta speranții: Și va cântà acolo ca în [y]zilele tânăreții sale, Și [z]ca în ziua suirii sale din pământul Egiptului. 16 Și în ziua aceea, zice Domnul, Mă vei chemà: Iși, *(bărbatul meu)*; Și nu mă vei mai chemà: Baali, *(domnul meu)*. 17 Căci [a]voiu depărtà numele Baalilor din gura ei, Și nu-și va mai amintì numele lor. 18 Și în ziua aceea voiu încheià [b]legământ pentru dânșii Cu fiarele câmpului, Cu paserile cerului, Și *cu* târătoarele pământului; Și [c]arcul, și sabia, și resbelul le voiu stârpì din țară, Și voiu face ca ei să [d]locuiască în siguranță. 19 Și mi te voiu logodì în veci; Da, mi te voiu logodì în drept și dreptate, În iubire și îndurări: 20 Da, mi te voiu logodì în credință; Și [e]vei cunoaște pe Domnul. 21 Și în ziua aceea voiu răspunde, zice Domnul, Voiu răspunde *cererii* cerurilor, Și acestea vor răspunde *cererii* pământului. 22 Și pământul va răspunde *cererii* grâului, a mustului și a oleiului; Și acestea vor răspunde *cererii* Ezreelului. 23 Și o voiu sămănà pentru mine în țară, Și mă voiu îndurà de cea fără îndurare; Și voiu zice către nepoporul meu: Poporul meu ești, Și el va zice: Dumnezeul meu *ești*.

Păcatul lui Israel, și îndreptarea și iertarea lui de către Dumnezeu.

3 Zis-a Domnul către mine: [a]Mergi iarăși, *și* iubește o femeie, iubită de [b]bărbatul *său*, dar adulteră; *iubește-o*, cum iubește Domnul pe fiii lui Israel.

Capul 2.
a Isa. 50. 1.
b Ezec. 16. 25.
c Ier. 13. 22, 26.
d Ezec. 16. 4.
e Ezec. 19 13.
f Amos.8.11,13.
g Ioan 8. 41.
h Isa. 1. 21.
i Ier. 44. 17.
j Iov 3. 23.
k Cap. 5. 15.
l Ezec. 16. 8.
m Isa. 1. 3.
n Ezec 16. 17, 18, 19.
o Vers. 3.
p Ezec. 16. 37.
q Amos. 8. 10.
r 1 Reg 12. 32.
s Vers. 5.
t Ps. 80. 12, 13.
u Ezec.23 40.42.
v Ezec. 20. 35.
x Ios. 7. 26.
y Ier 2. 2.
z Esod 15. 1.
a Esod. 23. 13.
b Iov 5. 23.
c Ps. 46. 9.
d Lev. 26. 5.
e Ier. 31. 33, 34.
—
Capul 3.
a Cap. 1. 2.
b Ier. 3. 20.

dar care caută la zei străini, și le plac colacii de stafide *ai idolilor*. 2 Deci mi-am năimit-o cu cincisprezece *sicli* de argint, cu un omer de orz, și cu jumătate omer de orz. 3 Și i-am zis: Să [c]locuești cu mine zile multe; să nu desfrânezi, și să nu ai cu altul: și eu tot așà *voiu fi* cu tine.

4 Căci fiii lui Israel vor rămâneà multe zile [d]fără rege, și fără domn, și fără jertfă, și fără idoli, și fără [e]efod și *fără* [f]terafimi. 5 După aceea fiii lui Israel se vor întoarce, și vor [g]căutà pe Domnul, Dumnezeul lor, și pe [h]David, regele lor, și vor alergà la Domnul și la bunătatea lui [i]în zilele de apoi.

Neștiința și nelegiuirea cumplită a poporului.

4 Ascultați cuvântul Domnului, fii ai lui Israel! Căci Domnul are [a]ceartă cu locuitorii *acestui* pământ, Căci nu *este* adevăr, nici iubire, nici [b]cunoștință de Dumnezeu în *acest* pământ. 2 Jurarea strâmbă, minciuna și uciderea. Furtul și adulterul s'au răspândit, Și omorurile după omoruri într'una se fac. 3 Deaceea [c]este în plângere țara, Și [d]tot locuitorul din ea lâncezește. Și cu *dânșii* fiarele câmpului și paserile cerului; Da, chiar peștii mării pier. 4 Dar nimenea să nu certe, nici să mustre pe altul: Căci tot ce *este* de mustrat *în* poporul tău, [e]*este și în* preotul tău. 5 Deaceea, *tu preotule,* aluneci [f]ziua, Și cu tine alunecă profetul noaptea; Deci pe muma ta, *națiunea întreagă,* o voiu nimici. 6 [g]Poporul meu se nimicește din lipsa de știință; Pentru că tu ai lepădat știința, Și eu te voiu lepădà pe tine de a-mi mai preoți: Pentru că ai uitat legea Dumnezeului tău. Voiu uità și eu pe fiii tăi. 7 [h]Pe cât s'au îmmulțit, pe atâta au păcătuit asupră-mi; [i]*Deci* onoarea lor o voiu schimbà în rușine. 8 Ei se hrănesc din păcatele poporului meu, Și doresc fărădelegile lor. 9 Deaceea fi-va [j]de preot ca și de popor: Îi voiu pedepsì pentru urmările lor, Și le voiu răsplătì *după* faptele lor. 10 Căci [k]vor mâncà, dar nu se vor săturà; Vor desfrânà, dar nu se vor îmmulți: Pentru că s'au lăsat de a ține seamă de Domnul. 11 Desfrânarea și vinul și mustul *le-au* [l]răpit inima. 12 Poporul meu întreabă [m]lemnele sale, Și toiagul lui, *ca* să-i prezică; Căci [n]duhul desfrânării *l*-a rătăcit, Și el desfrânează, *abătându-se* dela Dumnezeul său. 13 [o]Jertfește pe vârfurile munților, Și tămâiază pe coline, Supt stejari, *supt* plopi și *supt* terebinți, Pentru că umbra lor *este* frumoasă: [p]Deaceea *și* fiicele voastre desfrânează, Și miresele voastre săvârșesc adulter. 14 Eu nu pedepsesc pe fiicele voastre, când desfrânează, Nici pe miresele voastre, când săvârșesc adulter: Căci ei înșiși se trag la o parte cu curvele: Și jertfesc cu sodomiții: Deaceea va cădeà *acest* popor [q]cel fără de minte.

Iuda este îndemnată să nu cază și ea în păcate.

15 Dacă tu, Israele, desfrânezi, Iuda să nu nelegiuiască! [r]Deci nu mergeți la Ghilgal, Nici nu vă suiți la [s]Bet-Aven. [t]Nici vă jurați: „Viu *este* Domnul.“ 16 Căci Israel [u]s'a îndărătnicit, ca o juncă îndărătnică: Și apoi Domnul să-i mai pască acum, ca pe un miel în loc larg! 17 Efraim s'a lipit de idoli: [v]Lăsați-l. 18 Băutura lor este desfrânată, Cu totul s'au dedat desfrânării, [x]Mai marii lor iubesc ocara. 19 [y]Vântul îi va strânge în aripile sale. [z]Și se vor rușinà de jertfele lor.

Amândouă regatele sunt amenințate.

5 Ascultați, preoților, aceasta, Și luați aminte, casă a lui Israel! Și ia în ureche, casă a regelui! Căci asupra voastră *vine* judecata; Pentru că [a]erați un laț la Mizpa, Și o cursă întinsă la Tabor. 2 Și ca să ucidă, [b]ascunsu-s'au cei abătuți în înfundături; Dar eu pe toți îi voiu pedepsì. 3 [c]Cunosc pe E-

---

c Deut. 21. 13. *d* Cap. 10. 3. *e* Esod 28. 6. *f* Judc. 17. 5. *g* Ier. 50. 4. 5. *h* Ier. 30. 9. *i* Isa. 2. 2.

Capul 4.

a Isa. 1. 18. *b* Ier. 4. 22. *c* Ier. 4. 28. *d* Zef. 1. 3. *e* Deut. 17. 12. *f* Ier. 6. 4. 5. *g* Isa. 5. 13. *h* Cap. 13. 6. *i* Filip. 3. 19. *j* Isa 24. 2. *k* Lev. 26. 26. *l* Isa. 28. 7. *m* Ier. 2. 27. *n* Isa. 44. 20. *o* Isa. 1. 29. *p* Amos. 7. 17. *q* Vers. 1, 6. *r* Cap. 9. 15 *s* 1 Reg. 12. 29. *t* Amos. 8. 14. *u* Ier. 3. 6. *v* Mat. 15. 14. *x* Mic. 3. 11. *y* Ier. 4. 11, 12. *z* Isa. 1. 29.

Capul 5.

a Cap. 6. 9. *b* Isa 29 15. *c* Amos 3. 2.

fraim, Şi Israel nu este ascuns de mine; Şi acum, Efraime, [d] tu desfrânezi, Israel s'a pângărit. 4 Faptele lor nu-i lasă să se întoarcă la Dumnezeul lor, Căci între ei *este* [e] duhul desfrânării; Şi n'au cunoscut pe Domnul. 5 Şi [f] mândria lui Israel se pleacă înaintea feţii lui. Deci Israel şi Efraim vor cădeà în nelegiuirea lor: Ba chiar şi Iuda va cădeà cu dânşii. 6 [g] Cu turmele lor şi cu cirezile lor vor merge să caute pe Domnul; Dar nu-l vor aflà: S'a tras dela dânşii. 7 [h] Necredincios purtatu-s'au către Domnul. Căci au născut copii străini! *Dar* acum [i] o lună *va fi de ajuns,* ca să-i înghiţă pe ei şi moştenirile lor. 8 [j] Suflaţi din trâmbiţă în Ghibea, din trâmbiţă în Rama! [k] Sunaţi tare *în* [l] Bet-Aven: „*Iată-i* [m] îndărătul tău, Beniamine!“ 9 Efraim va fi în pustiire în ziua mustrării; Între seminţiile lui Israel făcut-am cunoscute cele sigure. 10 Mai marii lui Iuda sunt tot atâţia [n] strămutători de hotare: Vărsà-voiu, ca apa, asupra lor urgia mea. 11 Efraim *este* [o] asuprit *şi* sfărâmat prin judecată; Căci de voie a mers în [p] calea urîciunii. 12 Deacea *fost-am* lui Efraim ca molie, Şi casei lui Iuda [q] ca putreziciune. 13 A văzut Efraim boala sa, Şi Iuda [r] rana sa. Atuncia a mers Efraim în Asiria, Şi a trimis către regele cel războinic: Dar acesta n'a putut să vă însănătoşeze, Nici să vă vindece de rana voastră. 14 Căci eu *sunt* ca un leu lui Efraim, Şi ca un puiu de leu casei lui Iuda; Eu, eu, voiu sfâşià şi mă voiu depărtà. Voiu răpì, şi nu *va fi* cine să scape. 15 Merge-voiu, *şi* mă voiu întoarce la locul meu, Până ce vor cunoaşte că sunt vinovaţi, şi vor căutà faţa mea; În strâmtoarea lor mă vor căutà.

Pedeapsa lui Dumnezeu duce la pocăinţă.

6 Veniţi să ne întoarcem către Domnul, Căci [a] el a sfâşiat, şi *tot* [b] el ne va vindecà: El a lovit, şi el ne va legà *rana*; 2 [c] El într'*o zi,* două, ne va vindecà: A treia zi ne va sculà, Şi vom vieţuì înaintea lui. 3 [d] Atuncia vom cunoaşte, *şi* vom urmà a cunoaşte pe Domnul; Luminos [e] ca aurora va răsărì el, Şi [f] va venì la noi [g] ca o ploaie, Ca o ploaie târzie, *care* adapă pământul. 4 [h] Ce să-ţi fac, Efraime! Ce să-ţi fac, Iuda: Căci bunătatea ta *este* [i] ca norul de dimineaţă, Şi ca roua de dimineaţă, *care* trece. 5 Deacea îi biciuesc [j] prin profeţi, Şi îi ucid prin [k] cuvintele gurii mele; Şi judecăţile *vărsate* asupră-ţi ieşiră, *ca* lumina. 6 Căci [l] îndurare voiesc, şi [m] nu jertfă; Şi [n] cunoştinţa de Dumnezeu mai mult decât arderile de tot. 7 Dar ei [o] călcat-au legământul, ca oricare *alt* om: În el [p] purtatu-s'au necredincios către mine. 8 *În* [q] Galaad, cetatea făcătorilor de rele, Plină de urme de sânge. 9 Şi ca o ceată de hoţi *ce* pândeşte pe cineva, *Aşà* [r] tagma preoţilor ucide pe drumul la Şechem; Făptuesc rele. 10 Văzut-am [s] lucruri de groază în casa lui Israel: Acolo *este* desfrânarea lui Efraim: Israel s'a pângărit. 11 Şi pentru tine, Iuda, hotărâtu-s'a un seceriş. Când voiam să întorc prinşii poporului meu.

Moravurile cele stricate ale curţii şi ale poporului mustrate şi ameninţate.

7 Când voiam să vindec pe Israel, Atuncia se descoperì fărădelegea lui Efraim, Şi răutăţile Samariei; Căci [a] ei fac înşelăciuni; *In lăuntru* furul întră, *Şi* hoţii se lăţesc pe afară, 2 Şi ei nu cugetă în inima lor, Că eu [b] ţin minte toată nelegiuirea lor. Acum [c] faptele lor îi împresoară: Ele sunt [d] înaintea feţii mele. 3 Desfată pe rege cu răutatea lor, Şi pe cei mari [e] cu minciunile lor; 4 [f] Toţi *sunt* adulteri, *Sunt* ca cuptorul cel aprins al pitarului; *Cel ce* aţâţă *focul* se odihneşte *numai* dela frământarea aluatului Până la dospirea *lui.* 5 Ziua regelui nostru *a venit!* Mai marii au slăbit de

d Ezec. 23. 5. etc. *e* Cap. 4. 19. *f* Cap. 7. 10 *g* Prov. 1. 28. *h* Isa. 48. 8. *i* Zech. 11. 8. *j* Cap. 8. 1. *k* Isa. 10. 30. *l* Ios. 7. 2. *m* Judc. 5. 14. *n* Deut. 19. 14. *o* Deut. 28. 33. *p* 1 Reg. 12. 28. *q* Prov. 12. 4. *r* Ier. 30. 12. —

Capul 6

a Deut. 32. 39. *b* Ier. 30. 17. *c* 1 Cor. 15. 4. *d* Isa 54. 13. *e* 2 Sam. 23. 4. *f* Ps 72. 6. *g* Iov 29. 23. *h* Cap. 11. 8. *i* Cap. 13. 3. *j* Ier. 1 10. *k* Ier. 23. 29. *l* 1 Sam. 15. 22. *m* Ps. 50. 8, 9. *n* Ier. 22. 16. *o* Cap. 8. 1. *p* Cap. 5. 7. *q* Cap. 12. 11. *r* Ier. 11. 9. *s* Ier. 5. 30. —

Capul 7.

a Cap. 5. 1. *b* Ier. 17. 1. *c* Ps. 9. 16. *d* Ps. 90. 8. *e* Rom. 1. 32. *f* Ier. 9. 2.

aprinderea vinului, *Şi* el însuşi a întins mâna sa batjocuritorilor. 6 Gătesc inima lor, ca pe un cuptor, Stând la pândă: Pitarul lor doarme toată noaptea; *Iar* dimineaţa el arde ca un foc înflăcărat. 7 Toţi aceştia sunt aprinşi ca un cuptor, Şi sfâşie pe judecătorii lor; [g]Toţi regii lor [h]au căzut: [i]Nu *se află* între dânşii cine să strige către mine.

Vestirea pedepselor meritate.

8 Efraim [j]s'a amestecat cu popoarele. Efraim este *ca* o turtă neîntoarsă. 9 [k]Străinii au mâncat puterea lui, şi el *nici* n'a prins de ştire; Da, peri albi s'au ivit ici-colea pe el, şi el n'a prins de ştire. 10 Şi [l]mândria lui Israel se pleacă înaintea feţii sale; Dar cu toate acestea [m]nu se întorc către Domnul, Dumnezeul lor, Nici nu-l caută. 11 [n]Efraim este ca o porumbiţă proastă, fără de minte, [o]Ei cheamă Egiptul, merg în Asiria; 12 Când vor merge, [p]voiu întinde asupra lor laţul meu, Îi voiu doborî, ca pe paserile cerului; Îi voiu pedepsi, [q]după cum datu-s'a în ştire adunării lor. 13 Vai de dânşii! căci au fugit dela mine: Pierzarea lor! căci au nelegiuit asupră-mi: [r]Eu voiam să-i răscumpăr; Dar ei vorbiră minciuni asupra mea. 14 [s]Şi nu au strigat către mine în inima lor, Ci urlau pe paturile lor: Turbau după grâu şi must, *Şi* se depărtau dela mine. 15 I-am deprins, *şi* am întărit braţele lor, Dar ei mi-au socotit-o de rău. 16 Se întorc, *dar* nu către cel Preaînalt: Ajuns-au ca un arc amăgitor; Mai marii lor cad de sabie pentru turbarea limbei lor: Aceasta *fi-va* lor spre batjocură în pământul Egiptului.

Duşmanul năvăleşte asupra poporului idolatru.

8 La gură-ţi [a]trâmbiţa! *Inamicul vine,* [b]ca un vultur asupra casei Domnului. Pentru că [c]au călcat legământul meu, Şi au nelegiuit asupra legii mele, 2 [d]Israel strigă-va către mine: „Dumnezeul meu, [e]te cunoaştem.“ 3 Israel lepădatu-s'a de bine; *Deci* să-l urmărească inamicul. 4 [f]Ei şi-au pus regi, dar nu prin mine; Au aşezat mai mari, dar fără ştirea mea: [g]Din argintul lor şi din aurul lor făcutu-şi-au idoli, Ca să fie stârpiţi. 5 Samario, viţelul tău *te*-a alungat, Aprinsu-s'a asupra lor mânia mea; [h]Până când *nu* vor puteà să se cureţe! 6 Căci *unul* din Israel, Un maiestru l-a făcut; Deaceea nici nu *este* Dumnezeu; Deci viţelul Samariei fărâmi se va face. 7 Căci [i]au sămânat vânt, Şi vor secerà vârtej: Holde nu vor fi: *Şi* grânele nu vor dà făină: Şi de va dà, [j]străinii o vor înghiţi. 8 [k]Israel înghiţi-se-va: Ajuns-au acum între naţiuni [l]Ca un vas netrebnic. 9 Căci [m]s'au suit la Asiria, Ei cari *trebuiau să trăească ca* [n]asinul sălbatic, singur; Efraim [o]împărţit-a daruri de iubire; 10 Şi deşi a împărţit între popoare, pe acestea tot [p]le voiu adunà; Şi în curând vor tremurà pentru tributul *ce au să deà* [q]regelui domnilor. 11 Căci Efraim a [r]îmmulţit altarele spre a păcătuì. Avut-a altare de păcătuire. 12 Scrisu-i-am [s]măreţiile legii mele, *Dar* socotitu-s'au ca lucru străin. 13 [t]Junghiat-au arderile de tot ale mele, ca să mănânce carnea *lor,* [u]*Deaceea* Domnul nu le-a primit; [v]Acum îşi va amintì de fărădelegile lor, şi va pedepsì păcatele lor; Ei se vor întoarce în Egipt. 14 Căci Israel a uitat pe Creatorul său, şi zideşte palaturi: Şi Iuda a îmmulţit cetăţile întărite; Dar voiu trimite foc în cetăţile lui, Care va mistuì palaturile lui.

Păcatele cele grele ale lui Israel, şi urmările lor cele pierzătoare.

9 Nu te bucurà, Israele, cu veselie, ca *celelalte* popoare; Căci [a]ai desfrânat, *abătându-te* dela Dumnezeul tău; Iubit-ai [b]plata de curvă în toate ariele de grâu. 2 [c]Aria şi linul nu-i va nutrì: Şi mustul le va lipsì: 3 Nu vor rà-

---

g Cap. 8. 4. *h* 2 Reg. 15. 10, 14. 25. 30. *i* Isa. 64. 7. *j* Ps. 106. 35. *k* Cap. 8. 7. *l* Cap. 5. 5. *m* Isa. 9. 13. *n* Cap. 11. 11. *o* 2 Reg. 15 19. *p* Ezec. 12. 13. *q* Lev. 26. 14, etc. *r* Mic. 6. 4. *s* Iov 35. 9, 10. — *Capul 8.* *a* Cap. 5. 8. *b* Deut. 28. 49. *c* Cap. 6. 7. *d* Ps. 78. 34. *e* Tit. 1. 16. *f* 2 Reg. 15. 13, 17. 25. *g* Cap. 2. 8. *h* Ier. 13. 27. *i* Prov. 22. 8. *j* Cap. 7. 9. *k* 2 Reg. 17. 6. *l* Ier. 22. 28. *m* 2 Reg. 15. 19. *n* Ier. 2. 24. *o* Isa. 30. 6. *p* Ezec. 16. 37. *q* Isa. 10. 8. *r* Cap. 12. 11. *s* Deut. 4. 6, 8. *t* Ier. 7. 21. *u* Ier. 14. 10, 12. *v* Amos. 8. 7. — *Capul 9.* *a* Cap. 4. 12. *b* Ier. 44. 17. *c* Cap. 2. 9, 12.

mânceà în [d]pământul Domnului; [e]Ci Efraim se va întoarce în Egipt: Şi [f]vor mâncà necurate [g]în Asiria. 4 [h]Nu vor aduce *libaţiuni* de vin Domnului, [i]Nici îi vor fi plăcute jertfele lor; [j]Le *vor fi* ca pânea celor ce jelesc; Toţi cei ce vor mâncà se vor pângărì; Căci *sunt* bucate [k]pentru foamea lor: Nu vor întrà în casa Domnului. 5 Ce veţi face în [l]ziua de sărbătorire? Şi în ziua sărbării Domnului? 6 Căci iată, fugit-au de *multă* desfrânare; [m]Egiptul îi va adunà, şi Memfisul îi va îmmormântà; Tezaurele lor de argint [n]le va moştenì urzica; Spinii *vor creşte* în corturile lor. 7 Venit-au zilele pedepsirii, Venit-au zilele răsplătirii: Israel *o* va cunoaşte; Profeţii *sunt* nebuni, [o]Cei inspiraţi sunt smintiţi. Pentru mulţimea fărădelegii tale şi a urei celei mari. 8 [p]Straja lui Efraim e cu Dumnezeul meu, Dar profetul *e* laţ de păsărar pe toate căile sale, *Şi* duşman în casa Dumnezeului său. 9 [q]Stricatu-s'au foarte, ca în zilele [r]Ghibeei; [s]*Deaceea* îşi va amintì fărădelegea lor, Va pedepsì păcatele lor. 10 Aflat-am pe Israel *plăcut* ca un strugure în pustiu; Văzut-am pe părinţii voştrii, ca [t]întâiele fructe ale smochinului [u]în primăvară; *Dar* el a mers către [v]Baal-Peor, [x]S'a sfinţit [y]ruşinei, [z]Şi a ajuns de urîciune, ca şi *lucrul* iubirii lor. 11 Efraim — ca o pasere va sburà mărirea lui — Nici naştere, nici îngrecare, nici zămislire mai mult nu *va aveà*. 12 *Căci* [a]chiar şi de copiii, *ce* li se vor ridicà, [b]Îi voiu lipsì, *ca* nici unul *să* nu *ajungă* bărbat; Şi [c]vai de ei, când mă voiu trage dela dânşii! 13 Văzut-am pe Efraim ca Tirul, săditu în loc plăcut; Dar *acest* Efraim scoate-va pe copiii săi înnaintea ucigaşului. 14 Dă-le, Doamne! *Dar* ce le vei dà? Dă-le mitră stearpă şi ţâţe seci. 15 Toată răutatea lor *este* în Ghilgal: Căci acolo învăţatu-m'am a-i urî; Pentru răutatea faptelor lor îi voiu gonì din casa mea; Nu-i voiu mai iubì; Toţi mai marii lor *sunt* neascultători. 16 Efraim este bătut. Rădăcina lor s'a uscat: Fruct nu se va mai face; Şi chiar de ar naşte, Voiu omorî *fructele* cele dorite ale mitrei lor. 17 Dumnezeul meu îi va lepădà, Căci nu l-au ascultat: Şi se vor rătăcì între popoare.

Fără dreptate nu e mântuire.

10 Israel *este ca* [a]o vie bueacă, Dat-a fructe; *Dar* cu cât fructele sale erau mai multe, *cu atâta* [b]a îmmulţit altarele sale; Cu cât *crà* mai bun pământul său, *cu atâta* [c]a făcut stâlpi mai frumoşi. 2 Inima lor este [d]lingueşitoare, Deci se vor pedepsì; El va răsturnà altarele lor. Va sfărâmà stâlpii lor. 3 [e]Căci acum zic: Noi nu vom aveà rege, fiindcă nu ne temem de Domnul, Şi la ce poate folosì un rege? 4 Vorbiau vorbe, Jurau mincinos, când încheiau legământul; Deaceea şi judecata va răsărì [f]ca cucuta în brazdele ţarinei, 5 Locuitorii Samariei vor tremurà pentru [g]viţelul din [h]Bet-Aven; Da, poporul va jelì pentru el; Şi preoţii lui vor tremurà, Ca nu [i]mărirea lui să se strămute din el. 6 El va fi dus în Asiria, *Ca* un dar [j]regelui răsboinic; Ruşinea va cuprinde pe Efraim, Şi Israel se va ruşinà [k]de sfatul său. 7 [l]Pierì-va regele Samariei, Ca spuma depe faţa apei. 8 [m]Şi înălţimile din Aven, [n]păcatul lui Israel, se vor sfărâmà, [o]Spini şi ciulini vor răsărì pe altarele lor: [p]Şi vor zice munţilor: „Acoperiţi-ne;“ Şi colinelor: „Cădeţi preste noi.“ 9 [q]Israele, păcătuit-ai mai mult decât în zilele din Ghibea; Acolo ridicatu-s'au asupra celor nelegiuiţi; *Dar* un [r]resbel *ca* cel din Ghibea n'ar puteà ajunge pe aceştia. 10 [s]După voia mea îi voiu mustrà; [t]Şi popoarele se vor adunà asupra lor, Când îi voiu legà pentru cele două urîciuni ale lor. 11 Efraim *este* [u]juncă învăţată, *Ce* iubeşte a trierà: Deci voiu pune jug pe

d Lev. 25. 23.	*j* Deut. 26. 14.	*p* Ier. 6. 17.	*v* Num. 25. 3.	*c* Deut. 31. 17.	*d* 1 Reg. 18. 21.	*j* Cap 5. 13.	*p* Isa. 2. 19.
e Cap 8. 13.	*k* Lev. 17. 11.	*q* Isa. 31. 6.	*x* Cap. 4. 14.	—	*e* Mic. 4. 9.	*k* Cap. 11. 6.	*q* Cap. 9. 9.
f Ezec. 4. 13.	*l* Cap. 2. 11.	*r* Judc. 19. 22.	*y* Ier. 11. 13	*Capul 10.*	*f* Fapt. 8 23.	*l* Vers. 3, 15.	*r* Judc 20.
g 2 Reg. 17. 6.	*m* Cap 7. 16.	*s* Cap. 8. 13.	*z* Ps. 81. 12	*a* Nah. 2. 2.	*g* 1Reg.12.28 29.	*m* Cap. 4. 15.	*s* Deut. 28. 63.
h Cap 3. 4.	*n* Isa. 5. 6.	*t* Isa. 28. 4.	*a* Iov 27. 14.	*b* Cap. 8. 11.	*h* Cap. 4. 15.	*n* Deut. 9. 21.	*t* Ier. 16. 16.
i Ier. 6. 20.	*o* Ezec.13.3,etc.	*u* Cap. 2. 15.	*b* Deut.28.41,62.	*c* Cap. 8. 4.	*i* 1 Sam. 4. 21.	*o* Cap. 9. 6.	*u* Ier. 50. 11.

grumazul ei cel frumos; Voiu înjugà pe Efraim; Iuda va arà; Iacob va grăpà brazdele sale. 12 [v]Sămânaţi *pentru* sine-vă, pentru mântuire, Seceraţi în îndurare, [x]Araţi pământul vostru cel înţelenit; Căci *este* timpul de a căutà pe Domnul, Până ce va venì şi va plouà mântuire preste voi. 13 *Dar* [y]voi aţi arat nelegiuire, aţi secerat răutate: Aţi mâncat fructul minciunei: Căci te-ai încrezut în calea ta, În mulţimea vitejilor tăi. 14 Deaceea pierzare se va ridicà între seminţiile tale, Şi toate întăririle tale se vor dărâmà. Cum Şalman a dărâmat Bet-Arbelul în ziua luptei, *In care* muma fù sdrobità deasupra copiilor *ei*, 15 Aşà vă va face vouă Bet-Elul Pentru nelegiuirea voastră cea fără de margini; Într'o dimineaţă pierì-va cu desăvârşire regele lui Israel.

Nerecunoştinţa lui Israel pentru îndurarea cea fără încetare a lui Dumnezeu; ameninţări şi făgăduinţe.

11 Pe când [a]Israel *era* prunc, eu l-am iubit. Şi din Egipt am [b]chemat pe [c]fiul meu. 2 *Dar cu cât profeţii* îi chemau, cu atâta se depărtau dela dânşii: [d]Jertfeau Baalilor, Şi tămâiau chipurilor cioplite. 3 [e]Eu am dat lui Efraim un conducător, *care* îi luà în braţele sale; Dar n'au cunoscut, că eu [f]voiam să-i îndrept. 4 Trasu-i-am cu funii de omenie, *Şi* cu legături de iubire; Şi [g]fostu-le-am ca cei ce ridică jugul depe grumaz: Şi [h]pus-am nutreţul înaintea lor. 5 [i]În pământul Egiptului nu se va mai întoarce; Căci Asirianul este regele lui: [j]Căci n'a voit să se întoarcă *către mine*. 6 Sabia cădeà-va preste cetăţile lui, Şi va stricà zăvoarele lui, şi *le* va mistuì, [k]Pentru sfaturile lor. 7 Poporul meu este pe povârnişul [l]răsculării împotriva mea; *Şi*[m] deşi au fost chemaţi către cel Preaînalt, Nimenea nu *l*-a înălţat. 8 [n]Cum să te dau, Efraime? Cum să te părăsesc, Israele? Cum să te fac ca [o]Adma? *Cum* să te pun ca Zeboimul? [p]Inima mea s'a întors în mine, Compătimirea mea s'a aprins. 9 Nu voiu îndeplinì aprinderea mâniei mele, Nu voiu mai stricà Efraimul; [q]Căci eu *Dumnezeu sunt*, şi nu om, Cel sfânt în mijlocul tău; Şi nu voiu venì în mânie. 10 Vor urmà Domnului, *Când* [r]va mugì ca leul; Da, el va mugì; Atuncia vor alergà fiii [s]dela apus: 11 Vor alergà din Egipt, ca paserea, [t]Şi ca porumbiţa din pământul Asiriei; [u]Şi-i voiu reaşezà în casele lor, Zice Domnul.

Răstrăbunul Iacob un tip pentru poporul său.

12 Efraim înconjuratu-m'a cu minciuni, Şi casa lui Israel cu înşelăciuni. Şi Iuda se rătăceşte încă dela Dumnezeu, Dela cel Sfânt şi Credincios. 2 Efraim [a]paşte vânt, Şi urmează după vântul dela răsărit; Pe toată ziua înmulţeşte minciunile şi pierzarea, [b]Da, încheie legături cu Asirienii, Şi se trimite [c]oleiu în Egipt. 3 [d]Domnul are ceartă şi cu Iuda, Şi va pedepsì şi pe Iacob după căile lui, După faptele lui îi va răsplătì. 4 *Incă* în mitra *mumei fiind*, a apucat [e]călcâiul fratelui său, Şi în vârsta sa bărbătească [f]s'a luptat cu Dumnezeu; 5 Da, s'a luptat cu îngerul, şi l-a învins. *Ingerul* plânsu-s'a şi s'a rugat de el; *In*[g] Bet-El l-a aflat, şi acolo a vorbit cu noi. 6 Da, Domnul *este* Dumnezeul oştirilor; Domnul *este* [h]numele lui. 7 [i]Deaceea întoarce-te către Dumnezeul tău; Păzeşte îndurarea şi judecata, Şi [j]speră în Dumnezeul tău pururea. 8 *Ca* un neguţător, În ale cărui mâni *sunt*[k] cântare de înşelăciune, *Şi care* iubeşte a înşelà, 9 Efraim zice: [l]Cu adevărat înavuţitu-m'am, Câştigatu-mi-am avuţii; *Dar în* toate câştigurile mele nu se va găsì în mine nici o nedreptate, nici un păcat, 10 Dar,[m] eu Domnul, Dumnezeul tău din pământul Egiptului. [n]Te voiu face iarăşi să locuieşti în corturi, Ca în zilele de sărbători.

---

v Prov. 11. 18.
x Ier. 4. 3.
y Iov 4. 8.

Capul 11.
a Cap. 2. 15.
b Mat. 2. 15.
c Esod. 4. 22,23.
d 2 Reg 17. 16.
e Deut. 1. 31.
f Esod. 15. 26.
g Lev. 26. 13.
h Ps. 78. 25.
i Cap. 8 13.
j 2 Reg. 17. 13, 14.
k Cap. 10. 6.
l Ier. 3. 6, etc.
m Cap. 7. 16.
n Ier. 9. 7.
o Fac. 14. 8.
p Deut. 32. 36.
q Mal. 3. 6.
r Isa. 31. 4.
s Zech. 8. 7.
t Isa. 60. 8.
u Ezec.28.25,26.

Capul 12.
a Cap. 8. 7.
b 2 Reg. 17. 4.
c Isa. 30. 6.
d Cap. 4. 1.
e Fac. 25. 26.
f Fac. 32. 24, etc.
g Fac. 28.12,19.
h Esod. 3. 15.
i Mic. 6. 8.
j Ps. 37. 7.
k Prov. 11. 1.
l Zech. 11. 5
m Cap. 13. 4.
n Lev. 23.42,43.

11 [o] Cuvântat-am şi prin profeţi, Şi am
îmmulţit viziunile, Şi parabole *v'*am vor-
bit prin profeţi. — 12 *Dar* [p] în Galaad
se aflau deşertăciuni şi idoli mincinoşi,
În [q] Ghilgal jertfiau tauri, Şi altarele lor
erau ca bulgării pe brazdele ţarinei. —
13 Şi Iacob a fugit în pământul Siriei,
Şi Israel a servit pentru o femeie, Şi
pentru o femeie a păzit *vite*. 14 Şi prin
profet a suit Domnul pe Israel din Egipt,
Şi prin profet a fost păstrat *poporul* a-
cesta. 15 *Dar* Efraim întărâtat-a *pe*
Dumnezeu amar foarte: Deaceea va
vărsà sângele lui asupra lui, Şi ocara lui
o va întoarce Domnul său asupra lui.

Păcatul şi pedeapsa lui Israel; chemări la
căinţă, şi făgăduinţe.

13 Când Efraim vorbià, *erà* spaimă;
erà înalt foarte în Israel: Dar [a] de
cum a păcătuit prin Baal, a murit. 2 Şi
acum păcătuesc din ce în ce mai mult,
Şi [b] şi-au făcut loruşi din argintul lor
chipuri vărsate, Idoli după măestria lor;
Toate acestea *sunt* lucruri de maiestru;
Zic ei de dânsele, „Oamenii ce voiesc
să jertfească, [c] să sărute viţeii.“ 3 De-
aceea vor fi [d] ca un nour de dimineaţă,
Şi ca roua de dimineaţă, ce trece, [e] Ca
pleava, *ce* se spulberă depe aric, Şi ca
fumul în cămin. 4 Dar [f] cu Domnul
sunt Dumnezeul tău din pământul Egip-
tului; Şi [g] alt zeu afară de mine să nu
cunoşti; Căci nu *este* alt mântuitor afară
de mine. 5 [h] Eu te-am cunoscut în
pustiu, [i] Într'un pământ sec. 6 *Dar*
[j] păscând s'au săturat, S'au săturat, şi
s'a înălţat inima lor, Deaceea [k] m'au
uitat. 7 Drept care [l] le voiu fi ca un
leu, *Şi* ca [m] un leopard voiu pândì la
drum; 8 Îi voiu întâmpinà [n] ca o ur-
soaică lipsită *de pui*, Şi voiu sfâşià îm-
brăcămintea inimii lor, Şi acolo îi voiu
înghiţi ca un leu; Fiarele câmpului îi
vor sfâşià. 9 [o] Pierdutu-te-ai Israele,
[p] Dar în mine *este* ajutorul tău. 10 Unde
este deci regele tău? [q] Să te mântuie a-
cum în toate cetăţile tale! Şi *unde sunt*
judecătorii tăi, de care [r] ai zis: Dă-mi
rege şi mai mari? 11 [s] Datu-ţi-am rege
întru mânia mea. *Dar îl* voiu şi luà în
urgia mea. 12 [t] Fărădelegea lui Efraim
este strânsă, Păcatul său s'a păstrat:
13 [u] Dureri de femeie în facere vor venì
asupră-i, *Este* [v] fiu neînţelept; Căci nu
se [x] aţine la timp la spargerea naşterii.
14 [y] Din mâna infernului i-aşi răscum-
părà; De moarte i-aşi mântuì: *Dar*
[z] haide, moarte, cu ciuma ta! Haide,
infernule cu mortăciunea ta! [a] Compă-
timirea fie ascunsă de ochii mei! 15 *Căci*
deşi [b] este roditor în câmp, [c] Vântul de
răsărit va venì; Vântul Domnului se va
ridicà din deşert, Şi isvorul lui va uscà,
Şi fântâna lui se va secà; Acesta va
răpì tezaurul tutulor vaselor *sale* cele
preţioase. 16 Samaria se va nimicì;
[d] Căci s'a răsculat asupra Dumnezeului
său; [e] Vor cădeà de sabie; Pruncii lor
cei sugători sdrobì-se-vor, Şi îngrecatele
lor se vor spintecà.

Convertirea Israelului şi înflorirea viitoare.

14 Israele, [a] întoarce-te către Domnul,
Dumnezeul tău; [b] Căci ai căzut prin
fărădelegea ta. 2 Luaţi cu voi cuvinte
şi întoarceţi-vă către Domnul. Ziceţi-i:
Ridică-ţi toată fărădelegea *noastră*, şi
primeşte-*ne* bine; Aşà vom plătì [c] viţeii
buzelor noastre. 3 [d] Asiria nu ne va
mântuì; [e] Nu vom călărì pe cai: [f] Şi nu
vom mai zice către lucrul mânilor noas-
tre: Sunteţi zeii noştrii; [g] Căci întru tine
va aflà îndurare cel orfan. 4 Voiu vin-
decà [h] neascultarea lor, Îi voiu iubì [i] cu
bunăvoie! Căci mânia mea s'a întors
dela dânsul. 5 Voiu fi lui Israel ca
[j] roua: Ca crinul el va înflorì, Şi va prinde
rădăcinile sale, ca *arborele* Libanului:
6 Ramurile lui se vor întinde, [k] Mărirea
lui va fi ca a maslinului, Şi [l] mirosul lui
ca al Libanului. 7 Se vor întoarce [m] cei
ce şedeau supt umbra lui, Vor înspicà
ca grâul, şi vor înflorì ca via, Mirosul

o 2 Reg. 17. 13. *p* Cap. 5. 1. *q* Amos 4. 4. *Capul 13.* *a* 2Reg.17.16,18. *b* Cap. 2. 8. *c* 1 Reg. 19. 18. *d* Cap. 6. 4. *e* Dan. 2. 35. *f* Isa. 43. 11. *g* Isa. 43. 11. *h* Deut. 2. 7. *i* Dent. 8. 15. *j* Deut. 8. 12,14. *k* Cap. 8. 14. *l* Plân. 3. 10. *m* Ier. 5. 6. *n* 2 Sam. 17. 8. *o* Prov. 6. 32. *p* Vers. 4. *q* Deut. 32. 38. *r* 1 Sam. 8.5,19. *s* 1 Sam. 8. 7. *t* Deut. 32. 34. *u* Isa. 13 8. *v* Prov. 22. 3. *x* 2 Reg. 19. 3. *y* Isa. 25. 8. *z* 1Cor.15.54,55. *a* Ier. 15. 6. *b* 2 Fac. 41. 52. *c* Ier. 4. 11. *d* 2 Reg. 18. 12. *e* Nah. 3. 10. *Capul 14.* *a* Ioel 2. 13. *b* Cap. 13. 9. *c* Ebr. 13 15. *d* Ier. 31.18.etc. *e* Deut. 17. 16. *f* Cap. 2. 17. *g* Ps. 10. 14. *h* Ier. 5. 6. *i* Efes. 1. 6. *j* Iov. 29. 19. *k* Ps. 52. 8. *l* Fac. 27. 27. *m* Ps. 91. 1.

lui *va fi* ca al vinului din Liban. 8 Efraim *va zice:* [n]Ce mai am a face cu idolii? [o]Auzitu-*l*-am, şi voiu privi spre dânsul: Fi-i-voiu ca un brad verde: [p]Fructul tău va purcede dela mine. 9 [q]Cine *este* înţelept, Ca să priceapă acestea? Cu minte, Ca să cunoască acestea? Căci [r]drepte *sunt* căile Domnului. Şi cei drepţi pe ele umblă; Iar cei fărădelege cad pe ele.

IOIL.

Preziceri despre judecăţi, ce au să vină, şi îndemnări la căinţă şi rugăciune.

1 Cuvântul Domnului ce a fost către Ioil, fiul lui Petuel. 2 Ascultaţi aceasta, bătrânilor! Şi luaţi în urechi, voi toţi locuitorii ţării! [a]Una ca aceasta întâmplatu-s'a oare în zilele voastre, Ori în zilele părinţilor voştri? 3 [b]Spuneţi de aceasta fiilor voştri, Şi fiii voştri fiilor lor, Şi fiii acestora *să spună* urmaşilor lor. 4 [c]Mâncat-a lăcusta Cele ce au rămas dela omidă; Şi forfăcarul mâncat-a Cele rămase dela lăcustă; Iar pe cele rămase dela forfăcar Mâncatule-a muşiţa, 5 Deşteptaţi-vă beţivilor, şi plângeţi. Şi căinaţi-vă, toţi băutorii de vin, Pentru must: [d]Căci s'a răpit dela gura voastră. 6 Căci [e]un popor s'a suit asupra pământului meu, Puternic şi fără număr: [f]Dinţii lui *sunt ca* dinţii de leu, Şi măselele le are, *ca* leul bătrân. 7 [g]Prefăcut-a via mea într'un deşert, Şi a rodit smochinul meu: L-a desgolit cu totul, şi l-a lepădat: Rămas-au albe ramurile lui. 8 [h]Căineaz̆ă-te, ca o logodnică, încinsă în sac Pentru [i]bărbatul tânăreţii sale! 9 [j]Răpitu-s'a darul de pâne şi libaţiunea Din casa Domnului; Bocescu-se preoţii, servii Domnului. 10 Câmpul s'a pustiit, [k]Tarina boceşte; Căci grâul s'a pustiit, [l]Mustul s'a stors, Oleiul lipseşte. 11 [m]Ruşinaţi-vă, plugarilor, Căinaţi-vă, vierilor! Pentru grâu şi pentru orz: Că secerişul câmpului a pierit; 12 [n]Via s'a prăpădit, şi smochinul a pierit, Rodiul, palmierul şi mărul, Toţi arborii câmpului s'au uscat: Deaceea [o]a încetat veselia între fiii oamenilor.

Tânguire şi rugă.

13 [p]Încingeţi-vă şi plângeţi, preoţilor, Urlaţi-vă servi ai altarului! Veniţi, petreceţi noaptea în saci, Servi ai Dumnezeului meu! Căci [q]darul de pâne şi libaţiunea au contenit Din casa Dumnezeului vostru. 14 [r]Rânduiţi ajunare, proclamaţi [s]zi sfântă, Adunaţi pe bătrâni *şi* pe [t]toţi locuitorii ţării *In* casa Domnului, Dumnezeului vostru: Şi strigaţi către Domnul. 15 [u]Vai de ziua *aceea*! Căci [v]ziua Domnului *este* aproape, Şi va veni ca o pierzare dela Atotputernicul. 16 Au nu s'au răpit mâncările de dinaintea ochilor noştri, [x]Desfătarea şi bucuria din casa Dumnezeului nostru? 17 Seminţele putrezesc supt brazdele lor, Grânele s'au deşertat, hambarele s'au stricat; Căci grâul lipseşte. 18 Cum sbier animalele! Rătăcescu-se cirezile de boi; Căci nu au păşune, Da, turmele de oi au pierit. 19 Doamne! către tine voiu strigă: Căci focul a mistuit păşunile pustiului, Şi flacăra a ars toţi arborii câmpului. 20 Chiar animalele câmpului doresc de tine; Căci au secat curgerile apelor, Şi focul a mistuit păşunile pustiului.

Se descrie mai departe chinul lăcustelor.

2 [a]Suflaţi din trâmbiţă în Sion, [b]Şi daţi larmă în muntele cel sfânt al meu; Să se cutremure toţi locuitorii ţării; Că vine [c]ziua Domnului, căci se

---

n Vers. 3. *o* Ier. 31. 18. *p* Iac. 1. 17. *q* Ioan. 8. 47. *r* 2 Cor. 2. 16

IOEL. — *Capul 1.*

a Cap. 2. 2. *b* Ps. 78. 4. *c* Dent. 28. 38 *d* Isa. 32. 10. *e* Prov. 30. 25, 26, 27 *f* Apoc. 9. 8. *g* Isa. 5. 6. *h* Isa. 22. 12. *i* Prov. 2. 17. *j* Vers. 13. *k* Ier. 12. 11. *l* Isa. 24. 7. *m* Ier. 14. 3, 4. *n* Vers. 10. *o* Isa. 24. 11. *p* Ier. 4. 8. *q* Vers. 9. *r* 2 Cron. 20. 3, 4. *s* Lev. 23. 36. *t* 2 Cron. 20. 13. *u* Ier. 30 7. *v* Isa. 13. 6, 9. *x* Deut. 12. 6, 7. — *Capul 2.*

a Ier. 4. 5. *b* Num. 10. 5, 9. *c* Zef. 1. 14, 15

apropie: 2 [d]Zi de întunerec şi de întunecime, Zi de nouri şi de negură deasă, Ca zorile lăţite pe munţi; [e]Un popor numeros şi puternic, [f]Asemenea căruia n'a fost dela început, Şi nici nu va mai fi după el, Până în anii multor neamuri, 3 [g]Focul mistuie înaintea lui, Şi flacăra arde înapoia lui; Pământul înaintea lui *este* ca [h]grădina Edenului, [i]Şi înapoia lui *este ca* un pustiu deşert: Nimic nu scapă de el. 4 [j]Chipul lor *este* ca chipul cailor; Şi ca călăreţii aşà aleargă. 5 [k]Ca vuetul de cară, sar pe vârfurile munţilor, Ca sunetul flacării de foc, care mistuie miriştea, [l]Ca un popor puternic înşirat de bătae, 6 La vederea lui popoarele tremură, [m]Toate feţele pălesc. 7 Aleargă ca viteji; Ca bărbaţii de resbel se suie pe zid, Şi merg fiecare în calea sa: Nu strică şirurile lor, 8 Şi unul pe altul nu se împing; Fiecare merge în calea sa; Prin săbii se aruncă *şi* nu rănesc; 9 Grăbesc în cetate: Aleargă pe ziduri, se suie pe case: [n]Intră prin ferestre, [o]ca furul. 10 [p]Pământul se cutremură înaintea lor; Cerurile tremură; [q]Soarele şi luna se întunecă, Şi stelele îşi trag lumina lor. 11 [r]Şi Domnul trimite vocea sa înaintea [s]oastei sale: Căci *această* tabără a sa *este* mare foarte: [t]Puternic *este* împlinitorul cuvântului său; Căci [u]ziua Domnului *este* mare şi înfricoşată foarte; Şi [v]cine o va putea suferì?

Îndemnare să se pocăiască în vileag.

12 Şi acum zice Domnul: [x]Întoarceţi-vă către mine din toată inima voastră În ajunare, în plângere şi în jale: 13 [y]Rupeţi-vă inima, şi nu [z]vestmintele, Şi întoarceţi-vă către Domnul, Dumnezeul vostru; Că [a]milos şi îndurător *este* el, Târziu la mânie, plin de îndurare, Şi se căeşte de relele. *pe care le trimite,* 14 [b]Cine ştie, *de nu* se va întoarce, şi *nu* se va căì, Şi *nu* va lăsà [c]binecuvântare pe urmă-i, [d]Dar de pâne şi libaţiune Domnului, Dumnezeului vostru? 15 [e]Suflaţi din trâmbiţă în Sion, [f]Porunciţi ajunare, Proclamaţi zi sfântă; 16 Adunaţi poporul, [g]orânduiţi adunarea, [h]Strângeţi pe bătrâni: [i]Adunaţi pe copii şi pe cei ce sug ţâţe; [j]Să iasă mirele din camera sa, Şi mireasa din asternutul ei! 17 Plângă preoţii, servii Domnului, [k]Între portic şi altar, Şi zică: [l]Cruţă, Doamne, poporul tău, Şi nu dà ocării moştenirea ta, Ca să-i stăpânească popoarele: [m]De ce să se zică între popoare: Unde *este* Dumnezeul lor?

Se făgăduieşte binecuvântare nouă.

18 *Făcându-se aceasta,* Domnul [n]a fost gelos de pământul său, [o]Şi se îndură de poporul său. 19 Şi Domnul răspunse şi zise poporului său: Iată, eu vă voiu trimite [p]grâu, must şi oleiu, Şi vă veţi sătură de ele, Şi nu vă voiu mai face de ocară între popoare. 20 [q]Voiu depărtà dela voi *oştirea* [r]dela meazănoapte, Şi o voiu împinge în pământul cel sec şi deşert, Cu faţa sa [s]spre marea de către răsărit, Iar cu dosul său [t]spre marea dela apus; Şi putoarea sa se va suì, Şi se va ridicà mirosul său cel rău; Căci a făcut lucruri mari! 21 Nu te teme, ţară! bucură-te şi te desfătează! Căci Domnul a făcut lucruri mari. 22 Nu vă temeţi, [u]vite ale câmpului: Căci [v]păşunile deşertului vor încolţì, Căci arborele va purtà fructul său. Smochinul şi via vor dà puterea lor. 23 Şi voi, fiii Sionului, bucuraţi-vă, Şi vă [x]desfătaţi întru Domnul, Dumnezeul vostru; Căci vă [y]va dà [z]ploaie timpurie cu îmbelşugare, Şi va face să cadă ploaia, Cea timpurie şi cea târzie, *ca* mai nainte. 24 Şi ariele se vor umpleà de grâu, Şi teascurile vor revărsà de must şi de oleiu, 25 Şi vă voiu răsplătì anii, pe [a]care i-au mâncat lăcusta, Forfăcarul, muşiţa şi omida, [b]Oastea mea cea mare, care am trimis-o asupră-vă. 26 Şi veţi [c]mâncà îndestul, şi vă veţi

d Amos 5. 18, 20. *e* Cap. 4. 6. *f* Esod. 10. 14. *g* Cap. 1. 19, 20. *h* Fac. 2. 8. *i* Zech. 7. 14. *j* Apoc. 9. 7. *k* Apoc 9. 9. *l* Vers. 2. *m* Ier. 8. 21. *n* Ier. 9. 21. *o* Ioan 10. 1. *p* Ps. 18. 7. *q* Isa. 13. 10. *r* Ier. 25. 30. *s* Vers. 25. *t* Ier. 50. 34. *u* Ier. 30. 7. *v* Num. 24. 23. *x* Ier. 4. 1. *y* Ps. 34. 18. *z* Fac. 37. 34. *a* Esod. 34. 6. *b* Ios. 14. 12. *c* Isa 65. 8. *d* Cap. 1. 9 13 *e* Num. 10. 3. *f* Cap. 1. 14. *g* Esod.19.10,22. *h* Cap. 1. 14. *i* 2 Cron. 20. 13. *j* 1 Cor. 7. 5. *k* Ezec 8. 16. *l* Esod.32.11,12. *m* Ps 42. 10. *n* Zech. 1. 14 *o* Deut. 32. 36. *p* Mal. 3. 10, 11, 12. *q* Esod. 10. 19. *r* Ier. 1. 14. *s* Ezec. 47. 18. *t* Deut. 11. 24. *u* Cap. 1. 18, 20. *v* Zech. 8. 12. *x* Isa. 41. 16. *y* Lev. 26. 4. *z* Iac. 5. 7. *a* Cap. 1. 4. *b* Vers. 11. *c* Lev. 26. 5.

sătură, Şi veţi lăudà numele Domnului, Dumnezeul vostru, Care a făcut minuni cu voi: Şi poporul meu nu se va ruşinà în veci. 27 [d] Şi veţi cunoaşte că eu *sunt* [e] în mijlocul lui Israel, Şi *că* [f] eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, şi nu un altul: Şi poporul meu nu se va ruşinà în veci.

Vărsarea sfântului duh.

3 Şi după aceea Voiu revărsà duhul meu preste toată carnea; Şi vor profeţi fiii voştri şi fiicele voastre; Bătrânii voştri vor visà visuri, Tânării voştri vor vedeà viziuni; 2 Şi chiar şi preste servi şi serve În zilele acelea voiu revărsà duhul meu; 3 Şi voiu arătà semne în ceruri şi pe pământ, Sânge şi foc şi stâlpi de fum: 4 Soarele se va schimbà în întunerec. Şi luna în sânge, Mai nainte de a venì ziua Domnului cea mare şi înfricoşată. 5 Şi va fi, *Că* oricine va chemà numele Domnului va fi scăpat; Căci în muntele Sionului şi în Ierusalim va fi mântuire, După cum a zis Domnul Şi la rămăşiţa, pe care o va chemà Domnul.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra duşmanilor.

4 [6] Căci [a] iată, în zilele acelea şi în timpul acela Când voiu întoarce pe prinşii lui Iuda şi ai Ierusalimului, 2 [7] [b] Voiu adunà pe toate popoarele, Şi le voiu pogorî în [c] valea lui Iosafat; Şi [d] mă voiu judecà cu dânsele acolo Pentru poporul meu şi moştenirea mea, Israel, Pe care l-au împrăştiat între popoare, Şi *pentru că* şi-au împărţit *între ele* pământul meu; 3 [8] Şi au [e] aruncat sorţi pentru poporul meu, Şi au dat un băeat pentru o curvă, Şi au vândut fetele pentru vin. Ca să beà. 4 [9] Şi voi, ce aveţi voi cu mine, tu [f] Tirule, şi tu Sidonule? Şi *voi*, toate hotarele Filistenilor? Au doară [g] voiţi să vă răsbunaţi asupră-mi? Şi de voiţi să vă răsbunaţi asupră-mi, *Atuncia* fără întârziere, curând voiu întoarce asupra capului vostru fapta voastră. 5 [10] Căci aţi luat argintul meu şi aurul meu, Şi sculele mele cele mai frumoase le-aţi dus în templele voastre. 6 [11] Iar pe fiii lui Iuda şi pe fiii Ierusalimului, I-aţi vândut la fiii Greciei, Trimiţându-i departe de hotarele lor. 7 [12] Iată, [h] eu îi voiu ridicà din locul, Unde i-aţi vândut, Şi voiu întoarce asupra capului vostru fapta voastră: 8 [13] Voiu vinde pe fiii voştri şi pe fiicele voastre În mânile fiilor lui Iuda; Şi-i vor vinde la [i] Sabeeni, la un popor [j] depărtat; Căci Domnul a zis-o.

Mântuirea şi starea fericită a poporului lui Dumnezeu.

9 [14] [k] Proclamaţi aceasta între popoare! Pregătiţi resbel, deşteptaţi pe viteji! Să se apropie şi să se ridice toţi bărbaţii de resbel; 10 [15] [l] Fearele voastre de plug bateţi-le în săbii, Şi coasele voastre în lănci; [m] Cel neputincios să zică: Sunt viteaz! 11 [16] [n] Grăbiţi, şi veniţi voi, toate popoarele de jur împrejur. Şi vă adunaţi! Acolo va răpune Domnul [o] puternicii tăi. 12 [17] Să se scoale popoarele, Şi [p] să se suie în valea lui Iosafat; Căci acolo voiu şedeà ca să [q] judec toate popoarele. 13 [18] [r] Puneţi la secere, căci [s] secerişul este copt; Veniţi, pogoriţi-vă, căci [t] linul este plin, *şi* căzile se varsă; Căci răutatea lor *este* mare. 14 [19] Mulţimi, mulţimi [u] În valea hotărîrii! Căci aproape *este* [v] ziua Domnului în valea hotărîrii. 15 [20] [x] Soarele şi luna se vor întunecà, Şi stelele îşi vor trage lumina lor. 16 [21] Iar Domnul va [y] mugì din Sion, Şi va răsunà vocea sa din Ierusalim; Şi [z] cerurile şi pământul se vor cutremurà; [a] Dar Domnul *va fi* scăparea poporului său, Şi adăpostul fiilor lui Israel. 17 [22] Aşà [b] veţi cunoaşte, că eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, Cel ce locuesc în Sion, [c] muntele cel sfânt al meu. Atuncia Ierusalimul va fi sfânt; Şi [d] străini nu vor mai trece prin el.

---

d Cap. 3. 17. *e* Lev. 26. 11,12. *f* Isa. 45. 5. 21, 22. —

Capul 4.

a Ier. 30. 3. *b* Zech. 14. 2, 3. 4. *c* 2 Cron. 20. 26. *d* Isa. 66. 16. *e* Obad. 11. *f* Amos 1. 6, 9. *g* Ezec. 25. 15, 16, 17. *h* Isa. 43. 5, 6. *i* Ezec. 28. 42. Ier. 6. 20. *k* Isa. 8. 9, 10. *l* Isa 2. 4. *m* Zech. 12. 8. *n* Vers. 2. *o* Ps. 103. 20. *p* Vers. 2. *q* Ps. 96. 13. *r* Mat. 13. 39. *s* Ier. 51. 33. *t* Isa. 63. 3. *u* Vers. 2. *v* Cap. 2. 1. *x* Cap. 2. 10, 31. *y* Ier. 25. 30 *z* Hag. 2. 6. *a* Isa. 51. 5, 6. *b* Cap. 2. 27. *c* Dan. 11. 45. *d* Isa. 35. 8.

18 [23] Şi în aceea zi Munţii vor [e] picură must, Şi colinele vor curge lapte; [f] Şi apele vor curge din toate păraele Iudeei, Şi [g] un izvor va ieşi din casa Domnului, Şi va adăpà [h] valea Şittimului. 19 [24] [i] Egiptul va fi un deşert, Şi [j] Edomul va ajunge un pustiu deşert, Pentru silnicia *făcută* fiilor lui Iuda; Căci au vărsat sânge nevinovat în pământul lor. 20 [25] Iar *pământul lui* Iuda va fi locuit în veci, Şi Ierusalimul din neam în neam. 21 [26] Şi voiu curăţi sângele lor, *Care* nu *l*-am curăţit *încă;* Căci Domnul şeade în Sion.

AMOS.

Judecăţile lui Dumnezeu asupra popoarelor păgâne de jur împrejur.

1 Cuvintele lui Amos, [a] care erà dintre păstorii din [b] Tekoa, pe care le-a văzut despre Israel [c] în zilele lui Uzia. regele lui Iuda şi în zilele lui [d] Ieroboam, flul lui Ioaş, regele lui Israel, doi ani mai nainte de [e] cutremur. 2 Şi a zis: Domnul va [f] mugì din Sion, Şi va răsunà vocea sa din Ierusalim: Şi locaşurile păstorilor vor bocì, Şi vârful [g] Carmelului se va uscà. 3 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [h] Damascului. ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui: [i] Fiind că a treerat Galaadul cu treerătoare de fier; 4 [j] Deaceea trimite-voiu foc în casa luiH azael, Care va mistuì palaturile lui Ben-Adad. 5 Şi voiu frânge [k] zăvoarele Damascului, Şi voiu stârpì locuitorul din valea idolului, Şi pe cel ce ţine sceptrul din casa Edenului; Şi [l] poporul Şiriei va fi dus prins la [m] Kir. Zice Domnul. 6 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [n] Gazei, ba încă pentru patru. Nu voiu întoarce dela ea *pedeapsa* ei: Fiind că a adus prins pe *poporul meu în* o prinsoare deplină. [o] Dându-*l* Edomului: 7 [p] Deaceea trimite-voiu foc preste zidul Gazei, Care va mistuì palaturile ei. 8 Şi voiu stârpì pe locuitorul [q] din Aşdod, Şi pe cel ce ţine sceptrul din Aşkelon, Şi voiu [r] întoarce mâna mea asupra Ekronului, Şi [s] rămăşiţa Filistenilor va pierì, zice Domnul, Dumnezeul. 9 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [t] Tirului, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui; [u] Fiind că a trădat Edomului *pe poporul meu în* o deplină prinsoare: Şi nu şi-a amintit de legământul frăţesc; 10 [v] Deaceea trimite-voiu foc preste zidul Tirului, Care va mistuì palaturile lui. 11 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [x] Edomului, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui; Fiind că a urmărit pe [y] fratele său [z] cu sabie, Şi a lepădat toată compătimirea, [a] Şi mânia lui *îl* sfâşie necontenit, Şi urgia sa se ţineà pururea; 12 Deaceea [b] trimite-voiu foc în Teman, Care va mistuì palaturile Bozrei. 13 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [c] fiilor lui Ammon, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela ei *pedeapsa* lor; Fiind că [d] au spintecat îngrecatele din Galaad. [e] Ca să-şi lăţească hotarul lor; 14 Deaceea aprinde-voiu foc în zidul Rabbei. Care va mistuì palaturile ei, Cu alarmă în zi de bătaie, Cu vârtej în zi de furtună. 15 Şi regele lor va merge în prinsoare, El şi mai marii lui împreună. Zice Domnul.

Mustrarea lui Moab, lui Iuda şi a Israelului.

2 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [a] Moabului, ba încă pentru patru. Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa*

[e] Amos 9. 13. [f] Isa. 30. 25. [g] Ps. 46. 4. [h] Num. 25. 1. [i] Isa. 19. 1, etc. [j] Ier. 49. 17. — AMOS. — *Capul 1.* [a] Cap. 7. 14. [b] 2 Sam. 14. 2. [c] Osea 1. 1. [d] Cap. 7. 10. [e] Zech. 14. 5. [f] Ier. 25. 30. [g] 1 Sam. 25. 2. [h] Isa. 8. 4. [i] 1 Reg. 10. 33. [j] Ier. 17. 27. [k] Ier. 51. 30. [l] 2 Reg. 16. 9. [m] Cap. 9. 7. [n] 2 Cron. 28. 18. [o] Vers. 9. [p] Ier. 47. 1. [q] Zef. 2. 4. [r] Ps. 81. 14. [s] Ier. 47. 4. [t] Isa. 23. 1. [u] Vers. 6. [v] Vers. 4.7, etc [x] Isa. 21. 11. [y] Fac. 27. 41. [z] 2 Cron. 28. 17. [a] Ezec. 35. 5. [b] Obad. 9, 10. [c] Ier. 49. 1, 2. [d] Osea 13. 16. [e] Ier. 49. 1. — *Capul 2.* [a] Isa. 40, & 16.

lui; Fiind că a [b]ars oasele regelui Edomului până la var: 2 Deaceea trimite-voiu foc în Moab, Care va mistui palaturile [c]Kiriotului; Şi Moabul va muri cu vuet, [d]Cu alarmă în sunetul trâmbiţei. 3 Şi voiu stârpi [e]judecător dintr'însul, Şi voiu ucide pe toţi mai marii lui cu dânsul împreună. Zice Domnul. 4 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale lui Iuda, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui; [f]Fiind că a disprețuit legea Domnului, Şi n'a păzit aşezămintele lui: Şi [g]*idolii* lor mincinoşi i-au înşelat, [h]După care au umblat părinţii lor: 5 [i]Deaceea trimite-voiu foc în Iuda. Care va mistui palaturile Ierusalimului. 6 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale lui Israel, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui; Fiind că [j]a vândut pe cel drept pentru argint, Şi pe cel lipsit pentru o pereche de încălţăminte; 7 Şi pofteşte până şi ţărâna pământului depe capul săracilor, Şi [k]strâmbătăţeşte calea celor sărmani; Şi [l]fiul şi părintele lui întră la *aceiaşi* fată, [m]Pângărind numele cel sfânt al meu: 8 Şi se culcă pe vestminte [n]luate amanet, [o]Lângă orice altar: Şi beau vinul celor condamnaţi *în* casa zeilor lor. 9 Dar eu am stârpit pe [p]Amoreu de dinaintea lor, [q]A cărui înălţime *eră* ca înălţimea cedrilor, Şi *care eră* tare ca stejarii; Totuşi am [r]nimicit fructul lui de deasupra, Şi rădăcinile lui de desupt. 10 Şi [s]v'am scos din pământul Egiptului, Şi [t]v'am condus patruzeci de ani în pustiu, Ca să luaţi în stăpânire pământul Amoreilor. 11 Şi am ridicat din fiii voştri profeţi, Şi dintre tânării voştri [u]nazarei; Au nu *este* aşà, fiilor lui Israel? Zice Domnul. 12 Iar voi aţi adăpat pe nazarei cu vin: Şi aţi poruncit profeţilor. [v]Zicând: Nu profeţiţi. 13 [x]Iată, *şi* eu *vă* voiu apăsà în locul vostru. Cum apasă o căruţă plină de snopi *pe pământ;* 14 [y]Va lipsì celui iute scăparea. Şi cel tare nu se va folosì de puterea sa, Şi cel viteaz nu-şi va puteà mântuì viaţa. 15 Pe cel ce mânueşte arcul nu-l va ţineà *locul.* Şi cel iute la picior nu va puteà scăpà, Şi călăreţul nu-şi va mântuì viaţa: 16 Şi cel mai inimos între viteji Va fugì gol în acea zi, Zice Domnul.

Pedeapsa vine asupra lui Israel dela Dumnezeu, ca şi cuvântul profetului.

3 Ascultaţi cuvântul acesta, pe care l-a zis Domnul asupra voastră, fiilor lui Israel; 2 Asupra a tot neamul, pe care l-am scos din pământul Egiptului, zicând: [a]Numai pe voi v'am cunoscut din toate neamurile pământului; [b]Deaceea vă voiu pedepsì pentru toate fărădelegile voastre. 3 Pot oare să umble doi împreună, De nu se înţeleg? 4 Au doară ar mugì leul în pădure, De nu ar aveà pradă? *Sau* ar răsunà vocea puiului de leu în peştera sa, De nu ar fi prins nimic? 5 *Sau* oare ar căderà paserea în laţ pe pământ, De nu i *s'ar fi întins* cursă? Oare ridică-se laţul depe pământ, Fără să se fi prins ceva? 6 Au doară *poate-se*, ca trâmbiţa să sune în cetate, Fără ca poporul să se înspăimânte? *Sau* [c]să se întâmple vre-o nenorocire în cetate, Şi să nu *o* fi făcut Domnul? 7 Da, Domnul, Dumnezeul, nimica nu face, Fără [d]să descopere taina sa servilor săi, profeţilor. 8 [e]Leul mugeşte, cine nu se va teme? Domnul. Dumnezeul a zis: [f]cine nu va profeţì? 9 Proclamaţi-*l* depe palaturile din Aşdod. Şi depe palaturile din pământul Egiptului; Şi ziceţi: Adunaţi-vă pe munţii Samariei, Şi priviţi turburările cele mari din mijlocul ei, Şi asupririle din lăuntrul ei. 10 Că [g]nu se pricep să lucreze drept. Zice Domnul, Cei ce adună silnicia şi răpirea în palaturile lor. 11 Deaceea aşà zice Domnul. Dumnezeul: *Iată* [h]inamicul împrejurul

---

b 2 Reg. 3. 27.
c Ier 48. 41.
d Cap. 1. 14.
e Num. 24. 17.
f Lev. 26. 14. 15.
g Isa. 28. 15.
h Ezec. 20. 13, 16, 18, 24, 30.
i Ier. 17. 27.
j Isa. 29. 21.
k Isa. 10. 2.
l Ezec. 22. 11.
m Lev. 20. 3.
n Esod. 22. 26.
o Ezec. 23. 41.
p Num. 21. 24.
q Num. 13. 28, 32, 33.
r Isa. 5. 24.
s Esod. 12. 51.
t Deut. 2. 7.
u Num. 6. 2.
v Isa. 30 10.
x Isa. 1. 14.
y Ier. 9. 23.

Capul 3.

a Deut. 7. 6.
b Dan. 9. 12.
c Isa. 45. 7.
d Fac. 6. 13.
e Cap. 1. 2.
f Fapt. 4. 20.
g Ier. 4. 22.
h 2 Reg. 17. 3, 6.

pământului *tău*! El va plecà puterea ta, Și palaturile tale se vor prădà. 12 Așà zice Domnul. Cum păstorul scapă din gura leului *Numai* vr'o două *bucăți de* picior sau un vârf de ureche, Așà vor scăpà fiii lui Israel, Cei ce șed în Samaria în colțul patului, Și pe așternut de mătasă. 13 Ascultați, și mărturisiți asupra casei lui Iacob. Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, 14 Că în ce zi voiu pedepsì fărădelegile lui Israel asupra lui, Voiu pedepsì și altarele din Bet-El: Și coarnele altarului se vor tăià, Și vor cădeà la pământ; 15 Voiu lovì casa de iarnă cu casa de vară, Și casele cele de fildiș vor pierì, Da, casele cele mari se vor nimicì, Zice Domnul.

Mustrarea mai marilor și a poporului pentru asuprire, idolatrie și necăință.

4 Ascultați cuvântul acesta, voi [a]vaci din Basan, Cele din muntele Samariei, Care apăsați pe cei sărmani, și sfărâmați pe cei lipsiți, Și care ziceți către domnii lor: „Dați-ne să bem,“ 2 [b]Domnul, Dumnezeul, a jurat pe sfințenia sa. Că iată, vor venì zile asupra voastră. În [c]care cu cârlige vă vor prinde, Și pe urmașii voștri cu undiți de pescari. 3 [d]Și veți ieșì prin spărturile *zidurilor*, Fiecare drept înaintea sa: Și *vă* veți aruncà dela întărire, zice Domnul. 4 [e]Duceți-vă la Bet-El, și faceți fărădelegi; Îmmulțiți nelegiuirile *voastre* [f]în Ghilgal, [g]Aduceți jertfele voastre în toată dimineața, [h]*Și* zecimile voastre la fiecare trei *ani de* zile; 5 [i]Și aduceți jertfă de mulțumire din *pâne* dospită, Și proclamați [j]darurile *voastre* de bunăvoie; Proclamați-*le*. [k]Că așà vă place, fiilor lui Israel, Zice Domnul, Dumnezeul. 6 Deaceea v'am dat curățenia dinților în toate cetățile voastre, Și lipsă de pâne în toate locurile voastre; [l]Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul: 7 Și am oprit și ploaia dela voi Cu trei luni înainte de seceriș; Și am plouat preste o cetate, Și preste alta n'am plouat; Într'un ogor a plouat, Și ogorul, în care n'a plouat, s'a uscat: 8 Încât două, trei cetăți se duceau la altă cetate, ca să beà apă, Și nu se săturau; [m]Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 9 [n]Bătutu-v'am cu arsură în grâu și *cu* gălbinare; Mulțimea grădinilor voastre, a viilor voastre, A smochinilor voștri și a maslinilor voștri, [o]Mâncatu-*le*-a omida: Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 10 Trimis-am asupra voastră ciumă, [p]după felul din Egipt; Pe tânării voștri ucisu-i-am de sabie, Și luatu-v'am caii voștri; Și am ridicat putoarea taberelor voastre până la nările voastre: [q]Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 11 Răsturnatu-v'am Cum a răsturnat Dumnezeu [r]Sodoma și Gomora, [s]Și ați ajuns ca un tăciune scos din foc: [t]Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 12 Deaceea, așa îți voiu face, Israele, *Și* fiind că îți voiu face așà, [u]Gătește-te să întâmpini pe Dumnezeul tău, Israele. 13 Căci iată, cel ce a făcut munții Și a creat vântul, [v]Cel ce spune omului până și gândurile lui, [x]Cel ce face zorile *și* întunerecul, [y]Și umblă pe înălțimile pământului, [z]Domnul, Dumnezeul oștirilor, *este* numele lui.

Plângeri asupra lui Israel; deșteptări și îndemnări la pocăință.

5 Ascultați cuvântul acesta, ce eu [a]înalț asupra voastră, *Această* plângere, casă a lui Israel! 2 Căzut-a, *și* nu se va mai sculà, Fecioara lui Israel: Zace aruncată la pământ, Și nu *este* cine să o scoale. 3 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Cetatea, *din* care ieșiau o mie, Va rămâneà cu o sută, Va rămâneà cu zece, În casa lui Israel. 4 Căci așà zice Domnul către casa lui Israel: [b]Căutați-mă [c]și veți trăì. 5 Și nu căutați [d]Bet-Elul, Și nu întrați în Ghilgal, Și nu treceți la [e]Beer-Șeba; Căci Ghilga-

Capul 4.
a Ps. 22. 12.
b Ps. 89. 35.
c Ier. 16. 16.
d Ezec. 12 5,12.
e Ezec. 20. 39.
f Osea 4. 15.
g Num. 28. 3, 4.
h Dent. 14. 28
i Lev. 7. 13.
j Lev. 22. 18,21.
k Ps. 81. 12.
l Isa. 26. 11.
m Vers. 6,10,11.
n Deut. 28. 22.
o Ioel. 1. 4.
p Esod. 9. 3. 6.
q Vers. 6.
r Fac. 19.24,25.
s Zech. 3. 2.
t Vers. 6.
u Ezec. 13. 5.
v Ps. 139. 2.
x Cap. 5. 8.
y Mic. 1. 3.
z Isa. 47. 4.
Capul 5.
a Ier. 7. 29.
b 2 Cron. 15. 2.
c Isa. 55. 3.
d Cap. 4. 4.
e Cap. 8. 14.

lul va fi dus în prinsoare. Şi [f]Bet-Elul se va nimici. 6 [g]Căutaţi pe Domnul, şi veţi trăi; Ca să nu izbucnească ca focul în casa lui Iosif, Şi să *o* mistuie, şi să nu *fie* nimenea în Bet-El, care să-*l* stingă. 7 Voi care [h]prefaceţi judecata în pelin, Şi aruncaţi la pământ dreptatea. 8 *Căutaţi pe cel* ce a făcut [i]pleiadele şi Orionul, Pe cel ce preface umbra morţii în dimineaţă, [j]Şi întunecă ziua ca noaptea; Pe cel ce [k]chiamă apele mării, Şi le varsă preste pământ; [l]Domnul *este* numele lui! 9 Pe cel ce ridică sfărâmarea asupra celui puternic, Ca să între sfărâmarea în întărituri. 10 [m]Ei urăsc pe cei ce mustră în poartă, Şi [n]se îngreţoşează de cel ce vorbeşte fără prihană; 11 Deaceea, fiind că călcaţi pe sărac, Şi luaţi dela el daruri de grâu: *De* [o]aţi zidit case de piatră cioplită, Totuşi nu veţi locui în ele; *De* aţi sădit vii plăcute, Totuşi nu veţi beà vinul lor. 12 Căci cunosc fărădelegile voastre cele multe, Şi păcatele voastre cele mari, *Ale voastre celor* [p]ce apăsaţi pe cel drept, Şi luaţi mită, Şi [q]strâmbaţi *dreptul celor* săraci în poartă. 13 Deaceea [r]cel cu minte tace în timpul acesta; Căci *este* timp rău. 14 Căutaţi binele şi nu răul, pentru ca să trăiţi; Şi aşà Domnul, Dumnezeul oştirilor, va fi cu voi, [s]Cum ziceţi. 15 [t]Urîţi răul, şi iubiţi binele, Şi aşezaţi dreptatea în poartă: [u]Poate, Domnul, Dumnezeul oştirilor, se va îndurà De rămăşiţa lui Iosif. 16 Deaceea Domnul, Dumnezeul oştirilor, Domnul, aşà zice: Plângere *va fi* în toate părţile; Şi în toate uliţele vor zice: „Vai, vai!“ Şi vor strigà pe plugar la plângere, Şi [v]pe cei cu meşteşugul bocirii la bocire. 17 Şi în toate viile o bocire *va fi*: Căci [x]voiu trece prin mijlocul tău, Zice Domnul. 18 [y]Vai celor ce doresc ziua Domnului! De ce folos vă *va fi* ziua Domnului? [z]*Va fi* zi de întunerec, şi nu de lumină. 19 *Este* [a]ca cum ar fugì omul de dinaintea leului, Şi l-ar întâmpinà un urs; Sau ar întrà în casă, şi sprijinind mâna sa de părete, Un şarpe l-ar muşcà. 20 Au nu *va fi* de întunerec ziua Domnuìui, şi nu de lumină? Ba chiar întunecime şi fără lucire?

Slujba dumnezeiască esterioară numai, nu foloseşte nimic.

21 [b]Urăsc *şi* mă lapăd de sărbătorile voastre, Şi [c]nu-mi vor fi plăcute serbările voastre; 22 [d]De-mi veţi aduce arderile de tot şi darurile voastre de pâne, Nu *le* voiu primì, Şi nu voiu privì jertfa voastră de bucurie din cele îngrăşate. 23 Depărtează dela mine vuetul cântărilor tale, Şi cântarea harpelor tale nu o voiu ascultà, 24 [e]Ci judecata să curgă ca apa, Şi dreptatea ca un părău puternic. 25 Au doară mi-aţi adus jertfe şi daruri de pâne, Casă a lui Israel, patruzeci de ani în pustiu? 26 Dar aţi purtat pe Sicut, Molocul vostru; Şi pe Chiun, idolii voştri, Şi pe Cocab, zeul vostru, Pe care voi vi l-aţi făcut. 27 Deaceea vă voiu duce prinşi dincolo de Damasc, Zice Domnul, al cărui nume *este* Dumnezeul oştirilor.

Ameninţare împotriva lucsului şi semeţiei fruntaşilor din Iuda şi Israel.

6 Vai [a]vouă, celor fără grijă în Sion, Şi celor ce se încred în muntele Samariei, *Locuri* [b]renumite între cele mai de căpetenie ale popoarelor, Către care se îndreaptă casa lui Israel! 2 [c]Treceţi la [d]Calne şi vedeţi; Şi deacolo duceţi-vă la [e]Hamatul cel mare: Şi pogoriţi-vă la [f]Gatul Filistenilor; [g]Au mai bune *sunt acestea* decât regatele *voastre*? Ori cuprinsul lor *este* mai mare decât cuprinsul vostru? 3 Voi care [h]credeţi departe [i]ziua nenorocirii, Şi [j]faceţi să se apropie [k]întronarea silniciei: 4 *Voi*, cei ce vă culcaţi pe paturi de

---

f Osea 4. 15. *g* Vers. 4. *h* Cap. 6. 12. *i* Iov 9. 9. *j* Ps. 104. 20. *k* Iov 38. 34. *l* Cap. 4. 13. *m* Isa. 29. 21. *n* 1 Reg. 22. 8. *o* Deut. 28. 30. *p* Cap. 2. 6. *q* Isa. 29. 21. Cap. 2. 7. *r* Cap. 6. 10. *s* Mic. 3. 11. *t* Ps. 34. 14. *u* Esod. 32. 30. *v* Ier. 9. 17. *x* Esod. 12. 12. *y* Isa. 5. 19. *z* Ier. 30. 7. *a* Ier. 48. 44. *b* Osea. 8. 13. *c* Lev. 26. 31. *d* Isa. 66. 3 *e* Mic. 6. 8. — *Capul 6.* *a* Luc. 6. 24. *b* Esod. 19. 4. *c* Ier. 2. 10. *d* Isa. 10. 9. *e* 2 Reg. 18. 34. *f* 2 Cron. 26. 6. *g* Nah. 3. 8. *h* Ezec. 12. 27. *i* Cap. 5. 18. *j* Cap. 5. 12 *k* Ps. 94. 20.

fildiș, Și vă răsfățați în așternutele voastre, Și mâncați mieii grași ai turmii, Și viteii din grajdul de îngrășare; 5 [l] Care uniți vocea *voastră* cu a harpei, *Și* vă născociți instrumente de muzică, [m] ca David; 6 *Voi* ce beți vinul în cupe, Și vă ungeți cu mirurile cele mai alese; [n] Dar de ranele lui Iosif nu vă întristați. 7 Deaceea, acum fi-veți duși prinși în fruntea celor ce vor fi duși prinși, Și încetă-vor ospețele celor răsfățați, 8 [o] Domnul, Dumnezeul, juratu-s'a pe sine; Domnul, Dumnezeul oștirilor, zice: Luat-am în ură mândria lui Iacob, și urăsc palaturile lui; Deci da-voiu *în mâna inamicului* cetatea și tot ce este într'însa. 9 Și va fi, chiar de vor rămâneà zece oameni în vre-o casă, Ei vor murì. 10 Și *dacă* pe unul din ei îl va ridicà unchiul său, sau cel ce arde *morții,* Ca să-*i* scoată oasele din casă. Și va zice celui ce *se va aflà* în lăuntrul casei: „Mai *este cineva* cu tine?“ Și acesta va răspunde: Nu. Atuncia va zice: „Taci: „Căci nu *mai este timp* de a amintì numele Domnului.“ 11 Căci iată, Domnul poruncește, Și va lovì casele cele mari cu ruinare, Și casele cele mici cu surpare. 12 Alergă cai pe stâncă? Ară *cineva acolo* cu boi? Voi însă prefaceți judecata în fiere, Și fructul dreptății în pelin; 13 Voi, *care* vă desfătați în lucruri de nimic, Care ziceți: Au nu ne-am câștigat coarne *numai* prin puterea noastră. 14 Dar iată, eu voiu sculà un popor asupra ta, casă a lui Israel! Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor; Și vă vor apăsà Dela întrarea Hamatului, Până la părâul deșertului.

Viziuni simbolice, arătând apropierea judecăților dumnezeești pentru păcătele poporului.

7 Așà mi-a arătat Domnul, Dumnezeul: și iată, a format lăcuste la începutul ieșirii otăvii; și iată, *erà* otava după cosirea regelui. 2 Și după ce ele au sfârșit de mâncat iarba pământului, atuncia am zis: Doamne, Doamne, iartă, rogu-te; [a] Cum se va puteà țineà Iacob? Căci *este* mic. 3 [b] Domnul s'a căit de aceasta: Nu va fi, zise Domnul. 4 Așà mi-a arătat Domnul, Dumnezeul: și iată, Domnul, Dumnezeul, cheamă la judecată prin foc, și *focul* a mistuit adâncul cel mare, și a mistuit o parte *a pământului.* 5 Atuncia am zis: Doamne, Doamne, contenește, rogu-te: [c] Cum se va puteà țineà Iacob? Căci *este* mic. 6 Domnul s'a căit de aceasta: Nici aceasta nu va fi, zise Domnul Dumnezeul. 7 Așà mi-a arătat: și iată, Domnul stà pe un zid *făcut* la cumpănă, *și aveà* în mâna sa o cumpănă; 8 Și zisu-mi-a Domnul: Ce vezi tu Amoase? și am zis: Cumpănă. Atuncia a zis Domnul: Iată, [d] eu voiu pune cumpănă în mijlocul poporului meu Israel; Și [e] nu-i voiu mai iertà. 9 [f] Înălțimile lui Isaac se vor ruinà, Și templele lui Israel se vor dărâmà, Și [g] mă voiu ridicà cu sabia asupra casei lui Ieroboam.

Amos fiind învinovățit de către Amazia, îi vestește acestuia pedeapsa sa.

10 Atuncia Amazia, [h] preotul din Bet-El, a trimis către [i] Ieroboam, regele lui Israel, zicând: Amos a conjurat asupra ta în mijlocul casei lui Israel; țara nu poate suferì toate cuvintele lui; 11 Căci așà a zis Amos: Ieroboam de sabie va murì, și Israel va fi dus prins din pământul său.

12 Atuncia a zis Amazia către Amos: Tu, văzătorule, mergi, fugi în pământul lui Iuda; acolo să mănânci pânea, și acolo să profețești: 13 Iar [j] în Bet-El să nu mai profețești; [k] căci *este* templul regelui, și *este* casa regelui.

14 Și a răspuns Amos, și a zis către Amazia: Eu nu *eram* profet, nici [l] fiu de profet, ci eram păstor, și strângeam sicomore; 15 Și Domnul m'a luat din urma turmei, și a zis Domnul către mine: Du-te, profețește poporului meu Israel. 16 Și acum ascultă cuvântul Domnului; tu zici: Nu profeți asupra lui Israel, și nu picură *cuvântul* asupra casei lui Isaac. 17 Deci așà zice Dom-

l Isa. 5. 12. | *n* Fac. 37. 25. | *Capul 7.* | *b* Deut. 32. 36. | *d* 2 Reg. 21. 13. | *f* Fac. 26. 33. | *h* 1 Reg. 12. 32. | *j* Cap. 2. 12.
m 1 Cron. 23. 5. | *o* Ier. 51. 14. | *a* Isa. 51. 19. | *c* Vers. 2. 3. | *e* Cap. 8. 2. | *g* 2 Reg. 15. 10. | *i* 2 Reg. 14. 23. | *k* 1 Reg. 12. 32. *l* 1 Reg. 20. 35.

nul: Femeia ta va fi curvă în cetate, Şi fiii tăi şi fiicele tale de sabie vor cădea. Şi pământul tău cu funia va fi împărţit. Şi tu vei murì în pământ necurat; Şi Israel va fi dus din pământul său.

Pedeapsa va deşteptà în Israelul cămătăresc o foame zădarnică după cuvântul lui Dumnezeu.

8 Aşà mi-a arătat Domnul, Dumnezeul: şi iată, un paner cu fructe de vară. 2 Şi a zis: Ce vezi tu, Amoase? şi am răspuns: Un paner cu fructe de vară. Atuncia a zis Domnul către mine: [a]Venit-a sfârşitul asupra poporului meu Israel. [b]Nu-i voiu mai iertà. 3 Şi [c]cântările palatului se vor preface în bocete În ziua aceea, zice Domnul. Dumnezeul: *Vor fi* multe cadavre, [d]*Ce* se vor aruncà în tăcere în tot locul. 4 Ascultaţi aceasta, voi, cei ce [e]înghiţiţi pe cei lipsiţi, Şi stârpiţi pe cei săraci ai ţării. 5 Zicând: „De ar trece *mai curând aceastà* lună nouă, Ca să vindem grâul! Şi [f]sabatul, Ca să deschidem *să vindem* bucatele!“ [g]Micşorând efa, şi mărind siclul, Şi strâmbătăţind balanţele cu înşelăciune: 6 Ca să cumpărăm cu [h]argint pe cei lipsiţi, Şi pe cei săraci pentru o pereche de încălţăminte, Şi să vindem codina de grâu. 7 Domnul juratu-s'a pe [i]mândria lui Iacob. *Zicând:* [j]În veci nu voiu uità nici una din faptele lor. 8 [k]Au doară pământul să nu se cutremure de aceasta? Şi să nu plângă cel ce locueşte pe el? Să nu se verse totul ca un fluviu? Şi să nu fie purtat şi înecat, [l]Ca *de* fluviul Egiptului? 9 În ziua aceea, zice Domnul, Dumnezeul. [m]Voiu face ca soarele să apună la ameazi, Şi voiu întunecà pământul în ziua mare. 10 Voiu preface sărbătorile voastre în plângere, Şi toate cântările voastre în bocire: [n]Voiu pune sac pe toată coapsa, Şi pleşuvie pe tot capul; [o]Voiu face ca *ţara* să plângă, cum se plânge după un *fiu* unic, Şi sfârşitul său *va fi* ca o zi de amărăcinne. 11 Iată, vin zilele zice Domnul, Dumnezeul. Când voiu trimite foamete asupra *acestei* ţări; Nu foamete de pâne, nici sete de apă, Ci [p]de auzirea cuvintelor Domnului. 12 Şi vor merge dela mare până la mare, Şi se vor duce dela meazănoapte până la răsărit, Căutând cuvântul Domnului, Dar nu-*l* vor aflà. 13 În ziua aceea fecioarele cele frumoase şi tânării se vor topì de sete. 14 Cei ce [q]jură pe [r]păcatul Samariei, Şi *care* zic: Dane, viu *este* Dumnezeu, Şi viu *este* drumul *tău*, [s]Beer-Şeba: Vor cădeà şi nu se vor mai sculà.

Pedepse îngrozitoare asupra Israelului.

9 Văzut-am pe Domnul stând pe altar; şi a zis: Loveşte pragul de sus al porţii, ca să se cutremure uşiorii: Şi [a]dărâmă-i preste capul tuturor acestora: Iar rămăşiţa lor cu sabia o voiu ucide; [b]Nimenea din ei scăpând, nu se va mântuì. 2 [c]De vor săpà până în infern. *Şi* de acolo mâna mea îi va luà: [d]Şi până în cer de se vor suì. *Şi* de acolo îi voiu pogorì: 3 Şi până în vârful Carmelului de se vor ascunde, *Chiar* şi acolo *îi* voiu căutà, şi-i voiu luà: Şi în fundul mării de se vor ascunde de ochii mei, [e]Acolo voiu porunci şearpelui, şi-i va muşcà. 4 Şi de se vor duce prinşi de inamicii lor, Acolo [f]voiu porunci sabiei, şi-i va omorì; Şi voiu pune ochii mei preste ei în rău; Nu spre bine. 5 Căci Domnul, Dumnezeul oştirilor, *este* acela, Ce atinge pământul, şi *acesta* [g]se topeşte; Şi [h]plâng toţi cei ce-l locuesc, Şi se revarsă totul ca un fluviu, Şi se îneacă, ca *de* fluviul Egiptului. 6 *El este* cel ce zideşte [i]cămările sale cele de sus, în cer. Şi întemeiază bolta sa pe pământ; Cel ce [j]cheamă apele mării, Şi le varsă pe faţa pământului; [k]Domnul *este* numele lui. 7 Au nu-mi sunteţi ca fiii Etiopienilor, Voi fiii lui Israel, zice Domnul? Au n'am scos pe Israel din pământul Egiptului, Şi pe [l]Filisteni dela [m]Caftor, şi pe Si-

Capul 8.
a Ezec. 7. 2.
b Cap. 7. 8.
c Cap. 5. 23.
d Cap. 6. 9, 10.
e Ps. 14. 4.
f Neem. 13. 15, 16.
g Mic. 6. 10, 11.
h Cap. 2. 6.
i Cap. 6. 8.
j Osea 8. 13.
k Osea 4. 3.
l Cap. 9. 5.
m Iov 5. 14.
n Isa. 15. 2, 3.
o Ier. 6. 26.
p 1 Sam. 3. 1.
q Osea 4. 15.
r Deut. 9. 21.
s Cap. 5. 5.
Capul 9.
a Ps. 68. 21.
b Cap. 2. 14.
c Ps. 139. 8, etc.
d Iov 20. 6.
e Lev. 26. 33.
f Lev. 17. 10.
g Mic. 1. 4.
h Cap. 8. 8.
i Ps. 104. 3. 13.
j Cap. 5. 8.
k Cap. 4. 13.
l Ier. 47. 4.
m Deut. 2. 23.

rieni dela [n]Kir? 8 Iată, [o]ochii Domnului, Dumnezeului *sunt* asupra regatului păcătos, Şi-l [p]voiu nimici depe faţa pământului; Dar pe casa lui Iacob nu voiu nimici-o de tot, Zice Domnul. 9 Căci iată, eu voiu porunci, Şi voiu vânturà casa lui Israel între toate popoarele, Cum se vântură *grâul* în ciur, Şi nu va cădeà grăunte pe pământ. 10 De sabie vor murì toţi păcătoşii poporului meu, [q]Care zic: Nu *ne* va atinge, nici ne va ajunge răutatea.

Făgăduinţe de restatornicire şi de fericire.

11 [r]În ziua aceea voiu ridicà cortul cel căzut al lui David, Şi voiu drege spărturile lui; Voiu ridicà ruinele lui, Şi-l voiu rezidì, ca în zilele din vechime; 12 [s]Ca să moştenească aceea rămăşiţa [t]Edomului Şi a tuturor popoarelor, care se vor numì după numele meu. Zice Domnul, cel ce face acestea. 13 Iată, [u]vin zilele, zice Domnul, Când plugarul va ajunge pe secerător; Şi călcătorul de poame pe sămănătorul de grâne; Când [v]munţii vor picurà must, Şi toate colinele se vor revărsà *de must.* 14 Şi [x]voiu întoarce pe prinşii poporului meu Israel, Şi [y]vor rezidì cetăţile cele ruinate, şi vor locuì *în ele;* Vor sădì vii, şi vor beà vinul lor; Şi vor face grădini, şi vor mâncà fructul lor. 15 Şi-i voiu sădì pe pământul lor, Şi nu vor mai fi smulşi depe pământul, pe care l-am dat lor, Zice Domnul, Dumnezeul tău.

OBADIA.

Păcatele şi pedepsirea Edomului; şi restatornicirea şi fericirea viitoare a lui Israel.

1 Viziunea lui Obadia. Aşà zice Domnul, Dumnezeul, [a]despre Edom: [b]Auzit-am ştire dela Domnul, Şi sol trimisu-s'a între popoare: Haideţi, şi să ne sculăm cu resbel asupra lui! 2 Iată, te-am făcut mic între popoare; Eşti dispreţuit foarte: 3 Sumeţia inimii tale te-a amăgit, Tu cel ce locueşti în spărturile [c]stâncilor; Fiind că locuinţa ta *este* sus, [d]*Tu* zici în inima ta: Cine mă va plecà la pământ? 4 [e]De *te* vei înălţà, ca şi vulturul, Şi de vei [f]pune cuibul tău între stele, Şi de acolo te voiu plecà, zice Domnul. 5 De [g]ar fi întrat la tine furi Sau hoţi de noapte, (Cât eşti de pustiit!) Oare n'ar fi furat *numai* cele de ajuns pentru ei? *Sau* de ar fi întrat la tine culegător de vie, Oare [h]ei n'ar fi lăsat *ceva* struguri? 6 Cât de cu amănuntul s'a cercetat Esau! *Şi* s'a descoperit comorile lui! 7 Până la hotare te-au petrecut toţi cei în legături cu tine; [i]Cei ce erau în pace cu tine, te-au amăgit, *Şi* te-au întrecut: *Cei ce mâncau* pânea ta întins-au cursă supt tine; [j]Nu *este* într'însul înţelegere. 8 În ziua aceea, zice Domnul. [k]Au nu voiu pierde din Edom chiar şi pe înţelepţii, Şi priceperea depe muntele lui Esau? 9 Şi [l]vitejii tăi, [m]Temane! se vor spăimântà, Ca aşà să se stârpească prin junghere *tot* omul din muntele lui Esau. 10 Pentru [n]silnicia *ta* către fratele tău Iacob Te va acoperì ruşinea, şi [o]vei fi stârpit pentru totdeauna. 11 În ziua în care ai stătut faţă, În ziua în care străinii au dus prinsă oastea sa, Şi cei de alt neam au întrat în porţile lui; Când au [p]apucat sorţ asupra Ierusalimului, Fost-ai şi tu ca unul din ei. 12 Dar tu nu trebuiai să te [q]veseleşti în [r]ziua năcazului fratelui tău, În ziua pierderii lui; Nici trebuiai să te [s]bucuri asupra fiilor lui Iuda În ziua peirii lor; Nici trebuiai să vorbeşti mândru în ziua strâmtorării *lor.* 13 Nu trebuiai

---

n Cap. 1. 5.
o Vers. 4.
p Ier. 30. 11. Cap. 6. 3.
r Fapt. 15. 16 17.
s Obad. 19.
t Num. 24. 18
u Lev. 26. 5.
v Ioel 3. 18.
x Ier. 30. 3.
y Isa. 61. 4.
—
OBADIA.
—
Capul 1.
a Isa. 21. 11.
b Ier. 49.14.etc.
c 2 Reg. 14. 7.
d Isa. 14. 13, 14, 15.
e Iov 20. 6.
f Hab. 2. 9.
g Ier. 49. 9.
h Deut 24. 21.
i Ier. 38. 22.
j Isa. 19. 11,12.
k Iov 5. 12, 13.
l Ps. 76. 5.
m Ier. 49. 7.
n Fac. 27. 41.
o Ezek. 35. 9.
p Ioel 3. 3.
q Ps. 22. 17.
r Ps. 37. 13.
s Iov 31. 29.

să întri în poarta poporului meu În ziua dărăpânării lor; Nici nu trebuiai să te bucuri de nenorocirea lor În ziua dărăpânării lor; Nici nu trebuiai să pui *mâna* și tu pe averea lor În ziua dărăpânării lor: 14 Nici nu trebuiai să te ații la răspântii, Ca să stârpești pe cei din ei, care scăpau. Nici să trădezi pe rămașii lor În ziua strâmtorării *lor.* 15 [t]Căci aproape *este* ziua Domnului asupra tutulor popoarelor; [u]Cum ai făcut, *așà* ți se va face: Faptele tale întoarce-se-vor asupra capului tău. 16 [v]Căci precum ați băut *cupa mâniei, Voi, cei* depe muntele cel sfânt al meu, *Așà* vor beà pururea toate popoarele; Da, vor beà și vor sorbì *tot,* Și vor fi, ca cum nici n'ar fi fost. 17 [x]Dar pe muntele Sionului [y]va fi scăpare, Și el va fi sfânt; Și casa lui Iacob va stăpânì moștenirea lor. 18 Și casa lui Iacob [z]va fi focul; Și casa lui Iosif flacăra, Iar casa lui Esau miriștea; Și se vor aprinde între ei, și-i vor mistuì, Și nu va rămâneà *nici* o rămășiță casei lui Esau: Căci Domnul a vorbit. 19 Și *cei dela* amează-zi [a]vor stăpânì muntele lui Esau, Și [b]*cei din* șes *pământul* Filistenilor; Vor stăpânì câmpia lui Efraim și câmpia Samariei: Și Beniamin *va stăpânì* Galaadul; 20 Și cei prinși din oastea fiilor lui Israel Vor *stăpânì pământul* Cananeilor [c]până la Zerepta; Și cei prinși ai Ierusalimului ce *sunt* în Sefarad [d]Vor stăpânì cetățile dela amează-zi. 21 Și se vor suì [e]mântuitori în muntele Sionului Ca să judece muntele lui Esau; Și împărăția va fi a Domnului.

IONA.

Iona, poruncit de a se duce la Niniva, se încearcă a fugì la Tarșiș; este aruncat în mare, dar păstrat în viață într'un chip minunat.

1 Fost-a cuvântul Domnului către [a]Iona, fiul lui Amittai, zicând: 2 Scoală-te, mergi la Niniva, [b]cetatea cea mare, și strigă asupra ei: căci [c]răutatea locuitorilor s'a suit înaintea mea. 3 Dar [d]s'a sculat Iona, ca să fugă în Tarșiș de dinaintea Domnului, și s'a pogorît în [e]Iafo; și aflând o corabie mergând la Tarșiș, și-a plătit chiria sa, și a întrat în ea, ca să meargă cu dânșii în Tarșiș [f]de dinaintea Domnului.

4 Dar [g]Domnul a ridicat un vânt puternic pe mare, și se făcù furtună tare în mare și corabia amenință sfărâmare. 5 Și s'au înspăimântat corăbierii, și au strigat fiecare către zeul său, și au [h]aruncat uneltele de corabie în mare, ca s'*o* ușureze de ele, iar Iona se pogorîse [i]în lăuntrul corăbiei, și se culcase: și dormià greu. 6 Deci s'a apropiat de el cârmaciul, și i-a zis: Ce dormi? scoală-te, [j]roagă pe Dumnezeul tău: [k]poate Dumnezeu își va aduce aminte de noi, și nu vom pierì.

7 Și a zis unul către altul: Veniți, și să [l]aruncăm sorți, ca să cunoaștem din vina cui *a venit* asupră-ne această nenorocire. Deci au aruncat sorți, și a căzut soarta pe Iona. 8 Atuncia au zis către el: [m]Spune-ne, din vina cui *a venit* asupră-ne nenorocirea aceasta? Care *este* meseria ta? și de unde vii? Care *este* pământul tău? și din ce popor ești? 9 Și el le-a răspuns: Eu *sunt* Evreu; și mă tem de Domnul, Dumnezeul cerului, [n]care a făcut marea și uscatul.

10 Atuncia s'au înfricoșat oamenii cu frică mare, și i-au zis: Ce ai făcut? Căci cunoșteau oamenii, că fugià de dinaintea Domnului, fiind că le-*o* spusese. 11 Deci i-au zis: Ce să-ți facem, ca marea să ni se liniștească? Căci marea tot mai mult se înfurià. 12 Și a zis către

t Ezec. 30. 3.	*y* Amos 9. 8.	*c* 1 Reg. 17 9,10.	IONA.	*b* Fac. 10. 11,12.	*f* Fac. 4. 16.	*i* 1 Sam. 24. 3.	*l* Ios. 7. 14. 16.
u Ezec. 35. 15.	*z* Isa. 10. 17.	*d* Ier. 32. 44.	—	*c* Fac. 18. 20,21.	*g* Ps. 107. 25.	*j* Ps. 107. 28.	*m* Ios. 7. 19.
v Ier. 25. 28, 29.	*a* Amos. 9. 12.	*e* 1 Tim. 4. 16.	*Capul 1.*	*d* Cap. 4. 2.	*h* Fapt. 27. 18, 19, 38.	*k* Ioel 2. 14.	*n* Ps. 146. 6.
x Ioel 2. 32.	*b* Zef. 2. 7.	—	*a* 2 Reg. 14. 25.	*e* Ios. 19. 46.			

dânșii: [o]Ridicați-mă și mă aruncați în mare, și marea se va liniști; căci cunosc că din vina mea *venì* asupră-vă această mare furtună.

13 Dar oamenii vâsliau puternic, ca să întoarcă *corabia* la uscat: [p]dar nu puteau, căci marea tot mai mult se înfurià asupra lor. 14 Drept care au strigat către Domnul, și au zis: Rugămu-te, Doamne, rugămu-te, să nu pierim pentru viața omului acestuia, și [q]să nu pui asupra noastră sânge nevinovat; căci tu, Doamne, ai făcut cum ai voit. 15 Atuncia au ridicat pe Iona, și l-au aruncat în mare; și marea s'a alinat din furia sa. 16 Atuncia oamenii s'au temut de Domnul cu temere mare, și au adus jertfe Domnului, și au făcut voturi.

17 Și gătise Domnul un pește mare, care să înghită pe Iona: și a fost Iona în pântecele peștelui trei zile și trei nopți.

Rugăciunea, mulțumirea și scăparea lui Iona.

2 Și s'a rugat Iona Domnului, Dumnezeului său, din pântecele peștelui 2 și a zis: [a]Strigat-am în strâmtorarea mea către Domnul. [b]Și el m'a auzit: Din pântecele infernului am strigat, *Și* tu ai auzit vocea mea. 3 [c]Căci m'ai aruncat în adâncuri, În inima mării, Și șivoaiele m'au înconjurat: [d]Toate undele tale și valurile tale au trecut deasupra mea. 4 [e]Și eu am zis: Lepădat sunt de dinaintea ochilor tăi; Totuși iarăși voiu privì [f]la templul cel sfânt al tău. 5 [g]Apele m'au împresurat până la suflet: Adâncul m'a împrejurat; Papura s'a împletit împrejurul capului meu; 6 Pogorîtu-m'am până la temeliile munților; Zăvoarele pământului *se trăseseră* după mine pentru totdeauna. Dar tu ai ridicat viața mea [h]din stricăciune, Domnul, Dumnezeul meu! 7 Pe când lâncezià sufletul meu în mine, Adusu-mi-am aminte de Domnul: [i]Și rugăciunea mea a întrat către tine, La templul cel sfânt al tău. 8 Cei ce se dau la deșertăciunile mincinoase, Își părăsesc mila lor. 9 Dar eu îți voiu jertfì cu voce de laudă: Voiu împlinì câte am făgăduit: *Căci* mântuirea *este* dela Domnul. 10 Și a poruncit Domnul peștelui, și a vărsat pe Iona pe uscat.

Trimiterea a doua a lui Iona în Niniva; și căința poporului.

3 Fost-a cuvântul Domnului către Iona a doua oară, zicând: 2 Scoală-te, mergi în Niniva, cetatea cea mare, și strigă asupră-i strigarea, ce-ți voiu spune. 3 Deci s'a sculat Iona, și a mers la Niniva după cuvântul Domnului.

Iar Niniva erà cetate mare foarte, cale de trei zile. 4 Și a început Iona să între în cetate cale de o zi, [a]a strigat, și a zis: Încă patruzeci de zile, și Niniva se va răsturnà.

5 Și bărbații din Niniva au [b]crezut lui Dumnezeu, au proclamat ajunare, și s'au îmbrăcat în saci, dela cel mai mare al lor până la cel mai mic al lor. 6 Căci cuvântul a fost ajuns către regele Ninivei, și s'a sculat depe tronul său, s'a desbrăcat de mantia sa, s'a acoperit cu sac, și a [c]șezut pe cenușă. 7 [d]Și s'a proclamat și s'a făcut știut în Niniva prin decretul regelui și al mai marilor săi, zicând: Oamenii și animalele, boii și oile, să nu guste nimic, nici să pască, nici apă să beà; 8 Ci și omul și animalul să se acopere cu saci, și să strige tare către Dumnezeu: și [e]să se întoarcă fiecare din calea sa cea rea, și dela silnicia ce *este* în mânile lor. 9 Cine știe *de nu* se va întoarce, și *nu* se va căi Dumnezeu, și *nu* se va întoarce dela aprinderea mâniei sale, ca să nu pierim?

10 Și a văzut Dumnezeu faptele lor, că s'au întors dela calea lor cea rea: și s'a căit Dumnezeu de răul, ce zisese că le va face; și nu *l*-a făcut.

Nemulțumirea lui Iona și mustrările lui Dumnezeu.

4 Și s'a întristat Iona cu întristare mare, și s'a aprins de mânie; 2 Și

---

o Ioan 11. 50. *p* Prov. 21. 30. *q* Deut. 21. 8.

Capul 2.

a Ps. 120. 1. *b* Ps. 65. 2. *c* Ps. 88. 6. *d* Ps. 42. 7. *e* Ps. 31. 22 *f* 1 Reg. 8. 38. *g* Ps. 69 1. *h* Ps. 16. 10. *i* Ps. 18. 6. —

Capul 3.

a Deut. 18. 22. *b* Mat. 12. 41. *c* Iov. 2. 8. *d* 2 Cron. 20. 3. *e* Isa. 58. 6. —

s'a rugat Domnului, și a zis: O Doamne, au nu aceasta *era* zicerea mea, când încă eram în pământul meu? deaceea am căutat [a] să fug în Tarșiș: căci știam, că tu *ești* Dumnezeul [b] milos și îndurător, târziu la mânie, plin de îndurare, și te căești de rău. 3 [c] Și acum, Doamne, ia rogu-te, viața mea dela mine; căci [d] îmi *este* mai bine să mor decât să trăesc. 4 Și a zis Domnul: Oare se cade să te mânii?

5 Și a ieșit Iona din cetate, a șezut spre răsăritul cetății, și acolo și-a făcut o colibă, și ședea supt dânsa la umbră, până să vadă ce are să se întâmple în cetate. 6 Și gătì Domnul Dumnezeul un kikaion, și *l*-a făcut să crească preste Iona, ca să fie de umbrar capului său, ca să-l scape de întristarea sa. Și s'a bucurat Iona cu bucurie mare de kikaion.

7 Și a gătit Dumnezeu un vierme, cum s'a ivit zorile dimineții următoare, care a lovit kikaionul, și s'a uscat. 8 Și îndată ce a răsărit soarele, a rânduit Dumnezeu un vânt de răsărit arzător: și lovià soarele capul lui Iona: și lâncezì, și poftià în sine să moară; și a zis: [e] Mai bine îmi *este* să mor decât să trăesc.

9 Și a zis Dumnezeu către Iona: Oare te superi foarte pentru kikaion? Și a zis: Foarte mă supăr, până la moarte.

10 Și a zis Domnul: Te-ai îndurat de kikaion, pentru care nu te-ai ostenit, nici nu l-ai făcut să crească, ce într'o noapte a pierit: 11 Și eu oare nu trebuià să mă îndur de Niniva, [f] cetatea cea mare, în care sunt mai mulți decât o sută douăzeci de mii de oameni, [g] care nu *știau* a deosebì dreapta lor de stânga lor, afară de [h] vite multe?

MICA.

Pustiirea amânduror regatelor Iuda și Israel din pricina idolatriei.

1 Cuvântul Domnului care a fost către [a] Mica, Morastitul, în zilele lui Iotam, ale lui Ahaz și ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda, pe [b] care l-a văzut despre Samaria și Ierusalim. 2 Ascultați, popoarelor toate! [c] Auzi pământule, și toate depe dânsul! Și [d] să fie Domnul, Dumnezeul martur asupra voastră, Domnul din [e] templul cel sfânt al său. 3 Căci iată, [f] Domnul va ieși din [g] locul său, Se va pogorî, și va călcà preste [h] înălțimile pământului: 4 Și [i] munții se vor topì supt dânsul, Și văile vor crăpà; *Fi-vor* ca ceara înaintea focului, Ca apele ce curg prin râpi. 5 Pentru fărădelegea lui Iacob *se vor face* toate acestea, Și pentru păcatele casei lui Israel. Ce *este* fărădelegea lui Iacob? Au nu Samaria? Și ce *sunt* înălțimile lui Iuda? Au nu Ierusalimul? 6 Deaceea preface-voiu Samaria [j] în grămezi *de pietre* pe câmp. În sădire de vie: Voiu rostogolì pietrile ei în vale. Și voiu [k] descoperì temeliile ei. 7 Toate chipurile ei cele cioplite se vor sfărâmà, Și toate [l] plățile ei de curvă cu foc se vor arde, Și toți idolii ei îi voiu stârpì: Căci din plățile de curvă *i*-a adunat, Și în plăți de curvă se vor întoarce. 8 Pentru aceasta [m] voiu plânge, și voiu urlà; [n] Voiu umblà desbrăcat, și gol; [o] Voiu face plângere ca *de* bălaur, Și bocire ca *de* struț. 9 Căci rana sa *este* fără vindecare; Căci [p] s'a întins până la Iuda: *Inamicul* a ajuns până la poarta poporului meu, până la Ierusalim. 10 [q] Nu spuneți *aceasta* în Gat, Nu plângeți: La Bet-Afra [r] rostogolește-te în țărână. 11 Treci, locuitoare din Safir, [s] cu rușinea ta descoperită: Locuitoarea din Zanaan nu iese:

Capul 4.	*d* Vers 8.	*h* Ps. 36. 6.	*Capul 1.*	*d* Ps. 50. 7.	*h* Deut. 32 13	*l* Osea. 2. 5, 12.	*p* 2 Reg. 18. 13.
a Cap. 1. 3.	*e* Vers. 3.	—	*a* Ier. 26. 18.	*e* Ps. 11. 4.	*i* Judc. 5. 5.	*m* Isa. 21. 3.	*q* 2 Sam. 1. 20.
b Esod. 34. 6.	*f* Cap. 1. 2.	MICA.	*b* Amos. 1. 1.	*f* Isa. 26. 21.	*j* 2 Reg. 19. 25.	*n* Isa. 20 2, 3. 4.	*r* Ier. 6. 26.
c 1 Reg. 19. 4.	*g* Deut. 1 39.	—	*c* Deut. 32. 2.	*g* Ps. 115. 3.	*k* Ezec. 13. 14.	*o* Iov 30. 29.	*s* Isa. 20. 4.

Bocirea Bet-Ezelului îl oprește de a stà lângă tine. 12 Căci locuitoarea din Marot este în chinuri pentru bunurile *sale;* Fiind că [t]se pogorî nenorocirea dela Domnul în poarta Ierusalimului. 13 Locuitoare din [u]Lachis. înhamă-ți caii cei iuți la car. Tu, începutul păcatului fiicei Sionului: Căci fărădelegile lui Israel în tine s'au aflat. 14 Deaceea vei dà hârtie de despărțenie Moreșet-Gatului, Casele din Aczib (*înșelăciune*) înșelăciune *vor fi* pentru regii lui Israel. 15 Îți voiu aduce și stăpân, locuitoare din Moreșa; Până la Adullam va ajunge mărirea lui Israel. 16 Fă-te pleșuv, și tunde-te pentru fiii tăi cei gingași; Lățește-ți pleșuvirea ta, ca vulturul; Căci ei se duc prinși dela tine.

Păcatele care au cășunat pustiirea Ierusalimului.

2 Vai celor ce [a]cugetă fărădelege, Și [b]fac rele în paturile lor! Zorile abia lucesc, și o făptuesc, De le [c]este la îndemână. 2 De poftesc [d]țarine, și *le și* răpesc; Și *de poftesc* case, *le* și iau: Așà asupresc pe om și casa sa, Pe stăpân și stăpânirea lui. 3 Deaceea așà zice Domnul: Iată, gândesc asupra [e]neamului acestuia un rău, Din care nu veți scoate grumazii voștri, Și nu veți mai merge cu capul sus: [f]Căci timpul acela *va fi* rău. 4 În ziua aceea [g]ridică-se-va asupra voastră proverb. Și [h]se va plânge cu plângere bocitoare, Zicându-se: „Suntem jăfuiți; [i]Dat-a în schimb moștenirea poporului meu: Cum mi-s'a luat! Împărțesc țarinele noastre între păgâni.“ 5 Deaceea pentru tine nu va fi cine [j]să arunce funia pentru sorțul *tău* În adunarea Domnului. 6 [k]„Nu profețiți.“ *Zic celor ce* profețesc; Vor profeți; *Că de* nu vor profeți așà, Nu se va depărtà rușinea. 7 *O tu cel ce* te chemi casă a lui Iacob! Oare scurtatu-s'a duhul Domnului? Oare acestea *sunt* faptele sale? Oare cuvintele mele nu priesc celui ce umblă drept? 8 Dar de mult răsculatu-s'a poporul meu ca un inamic *asupra mea;* Ați răpit și vestmânt și mantie, Pe cei ce se duc în siguranță *îi faceți* fugari din resbel. 9 Alungați femeile poporului meu din casele cele plăcute ale lor; Ați smuls dela copii lor mărirea mea pentru totdeauna. 10 Sculați-vă și plecați; Căci nu *este* [l]loc de odihnă *pentru voi* aicia; Fiind că [m]s'a pângărit, se va stârpi, Și încă cu stârpire crudă. 11 De va [n]alergà cineva după vânt, și va vorbì minciuni, *Zicând:* „Îți voiu profeți de vin și de beutură îmbătătoare,“ Cu adevărat acesta va fi profetul poporului acestuia.

Făgăduința unui timp mai bun.

12 Adunà-te-voiu cu totul, Iacobe, Strânge-voiu rămășița lui Israel; *Și-i* voiu pune la un loc ca pe oile din Bozra, Ca turmă în staulul lor; Vor foì de oameni. 13 Cel ce sfărâmă *pedecile* se va suì înaintea lor; Vor sfărâmà toate, și vor trece prin poartă, Și vor ieșì printr'însa; Și regele lor va trece înaintea lor. Domnul în fruntea lor.

Cruzimea și sgârcenia mai marilor și diregătorilor și stricăciunea profeților celor mincinoși.

3 Am mai zis: Ascultați acum, capi ai lui Iacob, Și mai mari ai casei lui Israel! [a]Au nu vi *se cade* să cunoașteți judecata? 2 Cei ce urîți binele, și iubiți răul, Cei ce smulgeți pielea depe *oameni,* Și carnea lor depe oasele lor; 3 Și [b]mâncați chiar carnea poporului meu, Și jupuiți pielea lor depe ei, Și sfărâmați oasele lor, Și le bucățiți ca pentru oală, Și [c]ca carnea în căldare. 4 [d]Vor strigà odată către Domnul, Dar nu-i va ascultà; Ba chiar va ascunde fața sa dela dânșii în timpul acela, După cum au făcut rău în *toate* faptele lor. 5 Așà zice Domnul: [e]De profeții ce rătăcesc poporul meu, Care *de au* de [f]mușcat *cu* dinții lor, strigă: Pace: Iar, [g]de nu aruncă *cineva ceva* în gura lor, Gătesc resbel asupră-i. 6 [h]Deaceea noaptea vă *va ține* loc de viziune,

t Amos 3. 6.		*c* Fac. 31. 29	*g* Hab. 2. 6.	*k* Isa. 30. 10.		*c* Ezec. 11. 3, 7.	*f* Mat. 7. 15.
u 2 Reg. 18. 14, 17.	*Capul 2.*	*d* Isa. 5. 8.	*h* 2 Sam. 1. 17.	*l* Deut. 12. 9.	*Capul 3.*	*d* Ps. 18. 41.	*g* Ezec.13.18,19.
—	*a* Osea. 7. 6.	*e* Ier. 8. 3.	*i* Cap. 1. 15.	*m* Lev. 18 25,28.	*a* Ier. 5. 4, 5.	*e* Isa. 56. 10, 11.	*h* Isa. 8. 20, 22.
	b Ps. 36. 4.	*f* Amos. 5. 13	*j* Deut. 32. 8, 9	*n* Ezec. 13. 3.	*b* Ps. 14. 4.		

Şi întunerecul loc de profeţie. [i]Soarele va apune asupra profeţilor *acestora*, Şi ziua se va întunecă preste dânşii. 7 Atuncia se vor ruşinà văzătorii, Şi vor roşì prezicătorii; Şi toţi aceştia îşi vor acoperì buzele lor; [j]Căci nu *va fi* răspuns dela Dumnezeu. 8 Dar eu prin duhul Domnului sunt plin de putere. De judecată şi de tărie, [k]Ca să spun lui Iacob fărădelegea sa, Şi lui Israel păcatul său.

Se vesteşte dărâmarea Ierusalimului.

9 Deci ascultaţi aceasta, capi ai casei lui Iacob, Şi mai mari ai casei lui Israel! Care urîţi judecata şi răsuciţi toată dreptatea; 10 [l]Care zidiţi Sionul în [m]sânge, Şi Ierusalimul în fărădelege; 11 [n]Capii săi judecă pentru daruri, [o]Preoţii săi învaţă pentru plată, Şi profeţii săi prezic pentru argint; [p]Şi *tot* se razămă în Domnul, zicând: „Au nu *este* Domnul în mijlocul nostru? *Deci* nenorocirea nu va venì asupra noastră.“ 12 Deaceea Sionul pentru vina voastră se va arà, *ca* un câmp, Ierusalimul va ajunge grămezi *de pietre*, Şi muntele casei, ca înălţimile pădurii.

Despre împărăţia lui Mesia.

4 Dar fi-va [a]în zilele din urmă, *Că* muntele casei Domnului Se va întemeià pe vârful munţilor, Şi se va înălţà preste colini; Şi popoarele vor curge la dânsul. 2 Şi multe naţiuni se vor duce, şi vor zice: Veniţi, să ne suim pe muntele Domnului, La casa Dumnezeului lui Iacob; Şi ne va învăţà căile lui, Şi vom umblà în cărările lui: Căci din Sion va ieşì legea, Şi cuvântul Domnului din Ierusalim. 3 Şi el va judecà între multe popoare, Şi va hotărì între naţiuni puternice, *până şi între cele mai* depărtate: Şi-şi vor făurì săbiile lor [b]în feară de plug, Şi lăncile lor în cosoare; Popor asupra altui popor nu-şi va *mai* ridicà sabia. [c]Nici nu se vor mai dedà resbelului.

4 [d]Ci va şedeà fiecare supt via sa şi supt smochinul său; Şi nu *va* fi cine să-i spăimânte: Căci gura Domnului, *Dumnezeului* oştirilor a vorbit. 5 Căci [e]toate popoarele umblă fiecare în numele zeului său; Iar [f]noi vom umblà în numele Domnului, Dumnezeului nostru, în veci şi pururea.

Reîntoarcerea şi mântuirea Israelului după strâmtorări mari.

6 În ziua aceea, zice Domnul, [g]Voiu strânge pe aceia ce şchiopătează, [h]Şi voiu adunà pe cea alungată, Pe acea pe care am întristat-o: 7 Şi voiu face pe cea şchioapă *să ajungă* o [i]rămăşiţă, Şi pe cea alungată o naţiune tare: Şi Domnul [j]va domnì preste dânşii în muntele Sion De acum şi până în veci. 8 Şi tu, turnule al turmei, Întărirea fiicei Sionului, Va venì până la tine şi domnia cea de mai nainte, Da, regatul va venì la fiica Ierusalimului. 9 De ce strigi *atât* de tare acuma? [k]Nu *este* rege în tine? Pierit-a oare sfătuitorul tău, De [l]te cuprind dureri, Ca de o femeie în facere? 10 Fii în durere, şi te sbuciumă, fiică a Sionului, Ca o femeie în facere! Căci acum vei ieşì din cetate, Vei locuì în câmp, Şi vei merge până la Babilon; Acolo vei fi mântuită; Acolo te va răscumpărà Domnul din mâna inamicilor tăi. 11 [m]Dar acum adunatu-s'au asupra ta popoare multe, Care zic: S'a pângărit, Şi ochiul nostru [n]vede *împlinită dorinţa sa* asupra Sionului. 12 Dar ei nu cunosc [o]cugetele Domnului, Nici nu înţeleg sfatul său: Că îi va adunà, [p]ca pe snopi în arie. 13 [q]Scoală-te, şi treeră, fiică a Sionului! Căci voiu face cornul tău *de* fier, Şi copitele tale le voiu face *de* aramă: Şi vei [r]sfărâmà popoare multe; [s]Şi voiu sfinţì prăzile lor Domnului, Şi averea lor [t]Domnului a tot pământul. 14 Acum strânge-te în cete, *Sioane*, fiică a cetelor! Pus-a *inamicul* asupră-ne împresurarea: Lovesc pe judecătorii lui Israel cu vergi preste falcă.

i Amos. 8, 9. *j* Ps. 74. 8. *k* Isa. 58. 1. *l* Ier. 22. 13. *m* Ezec. 22. 27. *n* Isa. 1. 23. *o* Ier. 6. 13. *p* Isa. 48. 2.

Capul 4.

a Ezec. 17. 22, 23. *b* Ioel 3. 10. *c* Ps. 72. 7. *d* 1 Reg. 4. 25. *e* Ier. 2. 11. *f* Zech. 10. 12. *g* Ezec. 34. 16. *h* Ps. 147. 2. *i* Cap. 2. 12. *j* Dan 7. 14. 27. *k* Ier. 8. 19. *l* Isa. 13. 8. *m* Plân. 2. 16. *n* Obad. 12. *o* Isa. 55. 8. *p* Isa. 21. 10. *q* Isa. 41. 15. 16. *r* Dan. 2. 41. *s* Isa. 18. 7. *t* Zech. 4. 14. —

Despre oraşul de naştere al lui Hristos şi despre împărăţia harului.

5 [a]Dar tu, [b]Betlehem-Efrata, *Deşi* mic eşti [c]între [d]miile lui Iuda, *Totuşi* din tine va ieşi cel *ce va fi* [e]domn în Israel, [f]Ieşirile căruia *sunt* din vechime, din zile vechi. 2 Pentru aceasta îi va lăsà, Până în timpul *în care* [g]născătoarea va naşte; Atuncia [h]rămăşiţa fraţilor săi se va întoarce cu fiii lui Israel. 3 Şi va stà, şi [i]va paşte cu puterea Domnului, Cu măreţia numelui Domnului. Dumnezeului său; Şi vor rămâneà *singuri*; Căci acum [j]se va mărì până la marginile pământului. 4 Şi [k]aceasta va fi pacea. După ce va venì Asirianul în pământul nostru, Şi va călcà în palaturile noastre, Atuncia vom ridicà asupră-i şeapte păstori Şi opt bărbaţi unşi. 5 Aceştia vor pustii pământul Asiriei cu sabie, Şi pământul lui [l]Nimrod la întrările lui, Şi [m]*ne* va mântuì de Asirian, Dacă va venì în pământul nostru, Şi dacă va călcà hotarele noastre.

Mărirea şi convertirea Israelului.

6 Şi [n]rămăşiţa lui Iacob va fi în mijlocul multor popoare, [o]Ca roua dela Domnul, Ca ploaia măruntă pe iarbă, Ce nu aşteaptă pe om, Nici întârzie pentru fiii oamenilor. 7 Şi rămăşiţa lui Iacob va fi între popoare, În mijlocul multor popoare, Ca leul în mijlocul fiarelor sălbatice. *Şi* ca puiul de leu în mijlocul turmelor de oi, Care, când trece, calcă şi sfâşie, Şi nu *este* cine să mântuie. 8 Mâna ta se va înălţà asupra apăsătorilor tăi, Şi toţi inamicii tăi se vor stârpì. 9 [p]Şi în ziua aceea, zice Domnul, Voiu stârpì caii tăi din mijlocul tău, Şi voiu pierde carăle tale. 10 Şi voiu stârpì cetăţile *întărite ale* pământului tău, Şi voiu surpà toate întăririle tale. 11 Voiu stârpì fermecătoriile din mâna ta. Şi nu vei aveà prezicători de timp. 12 Voiu stârpì chipurile tale cele cioplite. Şi stâlpii tăi din mijlocul tău; Şi nu te vei mai închinà făpturii mânilor tale; 13 Voiu smulge Astarteele tale din mijlocul tău: Şi voiu surpà cetăţile tale; 14 Şi voiu face răsbunare cu mânie şi cu urgie asupra popoarelor, Care nu *m'*au ascultat.

Nerecunoştinţa poporului.

6 Ascultaţi acum ce zice Domnul! Scoală-te, *şi* te judecă înaintea munţilor, Şi să audă colinele vocea ta. 2 [a]Ascultaţi, munţilor, [b]pricina Domnului, Şi voi, temeliile cele tari ale pământului! Căci [c]Domnul are pricină cu poporul său, Şi voeşte să se judece cu Israel. 3 Poporul meu, [d]ce ţi-am făcut? Şi cu ce te-am ostenit? Răspunde-mi! 4 [e]Căci te-am scos din pământul Egiptului, Şi te-am răscumpărat din casa robiei, Şi am trimis înaintea ta pe Moisi, pe Aaron şi pe Miriam. 5 Poporul meu, aminteşte-ţi ce a plănuit [f]Balak, regele Moabului, Şi ce i-a răspuns Balaam, fiul lui Beor, Dela [g]Şittim până la Ghilgal, Ca să cunoşti [h]îndurarea Domnului. 6 Cu ce voiu întâmpinà pe Domnul, *Şi cu ce* mă voiu plecà înaintea Preaînaltului Dumnezeu? Oare îl voiu întâmpinà cu arderi de tot, Cu viţei de un an? 7 *Dar* [i]aveà-va plăcere Domnul în miile de berbeci, *Sau* în zecile de mii de [j]râuri de oleiu? *Sau* îi [k]voiu dà pe întâiu născutul meu *pentru* fărădelegea mea, Fructul corpului meu *pentru* păcatul sufletului meu?

Jertfele ce-i plac lui Dumnezeu.

8 El [l]ţi-a arătat, omule, ce *este* bine; Şi ce cere Domnul dela tine, Decât numai [m]de a face dreptatea, a iubì îndurarea, Şi a umblà umilit cu Dumnezeul tău. 9 Vocea Domnului strigă către cetate, Şi cel înţelept priveşte numele tău: Ascultaţi varga, şi pe cel ce a rânduit-o.

Secerişul unei sămănături rele.

10 Au doară mai află-se tezaurele nelegiuirii în casa nelegiuitului, Şi efă slabă, [n]urită? 11 Au doară socotì-voiu

Capul 5.
a Plău 3. 30.
b Mat. 2. 6.
c 1 Sam. 23. 23.
d Esod. 18. 25.
e Fac. 49. 10.
f Ps. 90. 2.
g Cap. 4. 10.
h Cap. 4. 7.
i Isa 40. 11.
j Ps. 72. 8.
k Ps. 72. 7.
l Fac. 10. 8, 10, 11.
m Luc. 1. 71.
n Vers. 3.
o Deut. 32. 2.
p Zech. 9. 10. —

Capul 6.
a Deut. 32. 1.
b Osea 12. 2.
c Isa. 1. 18.
d Ier 2. 5, 31.
e Esod. 12. 51.
f Num. 22. 5.
g Ios. 4. 19.
h Judc. 5. 11.
i Ps. 50. 9.
j Iov 29. 6.
k 2 Reg. 16. 3.
l Deut. 10. 12.
m Fac. 18 19.
n Deut. 25. 13—16.

curat pe *cel* cu [o] cumpene nedrepte, Şi cu sacul cu pietre înşelătoare? 12 Căci avuţii ţării sunt plini de nedreptate. Şi locuitorii ei au vorbit minciuni, Şi [p] limba lor *este* înşelătoare în gura lor. 13 De-aceea [q] lovitu-te-am până la rană, Pustiitu-te-am pentru păcatele tale. 14 [r] Tu vei mâncà, dar nu te vei săturà: Şi foamea *vă fi* în mijlocul tău. Vei scoate *de dinaintea inamicului*; Dar nu vei scăpà *nimic*: Şi ce vei scăpà, voiu dà sâbii. 15 Vei [s] sămănà, dar nu vei secerà; Vei călcà masline, dar nu te vei unge cu oleiu, Şi struguri, dar nu vei beà vin. 16 Căci [t] s'au păzit aşezămintele lui [u] Omri, Şi toate lucrurile casei lui [v] Ahab, Şi aţi mers în sfaturile lor; Ca cu să te dau [x] pustiirii, Şi pe locuitorii *tăi* batjocurii, Şi să purtaţi [y] ocara poporului meu.

Se află puţini evlavioşi.

7 Vai mie! căci sunt ca după adunatul fructelor de vară, Ca [a] bobiţătură după cules; Nu-s struguri de mâncare, *Nici* [b] smochine trufanda *după care* doreşte sufletul meu. 2 [c] Cuvioşii au pierit din ţară, Şi neprihăniţi nu *sunt* între oameni; Toţi pândesc sânge: [d] Unul altuia îşi întind cursă. 3 Amândouă mânile sunt îndreptate spre a săvârşì răul. [e] Principele cere *dar*, [f] şi judecătorul *judecă* pentru plată; Şi cel mare *nu* vorbeşte *decât* de pofta cea rea a sufletului său: Aşà împletesc asta împreună. 4 Cel mai bun dintre dânşii [g] *este ca* spinul, Cel fără prihană *mai ghimpos* decât gardul de spini; Ziua văzătorilor tăi, pedeapsa ta, a sosit, Acum va fi tulburarea lor. 5 [h] Nu vă încredeţi în amic, În soţ credinţă să nu aveţi; Păzeşte uşile gurii tale de ceea ce doarme la sânul tău. 6 Căci [i] fiul ţine de nebun pe părintele *său*, Fiica se scoală asupra mumei sale, Nora asupra soacrei sale; Inamicii omului *sunt chiar* oamenii casei sale.

Făgăduinţa harului dumnezeesc cu îmbelşugare, după pedepsirea aspră.

7 Iar [j] eu voiu căutà în sus către Domnul; Voiu aşteptà pe Domnul mântuirei mele; Dumnezeul meu mă va auzì. 8 [k] Nu te bucurà de mine, inamica mea; [l] Deşi am căzut, mă voiu sculà. Deşi am şezut la întunerec, [m] Domnul *va fi* lumina mea. 9 [n] Voiu suferì mânia Domnului, Căci am păcătuit asupră-i. Până ce-mi va apărà dreptatea, şi va face judecata pentru mine, *Şi* [o] mă va scoate la lumină; Voiu vedeà îndurarea lui. 10 Va vedeà *aceasta* inamica mea, Şi [p] ruşinea o va acoperì pe ea, care mi-a zis: [q] „Unde este Domnul, Dumnezeul tău?“ [r] Ochii mei vor vedeà *împlinirea dorinţei lor; Căci,* ea va fi călcată [s] ca tina din uliţi. 11 *In* ce zi [t] zidurile tale se vor rezidì. *In* aceea zi — (*deşi* departe sunt cele hotărîte), — 12 *In* aceea zi [u] vor venì până la tine dela Asiria, Şi *dela* cetăţile Egiptului, Dela Egipt până la Eufrat, Dela mare până la mare, şi *dela* munte până la munte; 13 După ce ţara va ajunge în pustiire. Din vina locuitorilor ei, [v] Pentru fructul faptelor lor. 14 Paşte cu toeagul tău poporul tău, Turma moştenirii tale, Care locueşte singuratică *în* [x] pădure pe Carmel; Ca să pască *în* Basan şi Galaad ca în zilele din vechime. 15 [y] Ca în zilele ieşirii tale din pământul Egiptului, Îi voiu arătà *lucruri* minunate.

16 Popoarele [z] vor vedeà *aceasta*, şi se vor ruşinà cu toată puterea lor: [a] Pune-vor mâna pe gură, Şi urechile lor vor asurzì. 17 Linge-vor [b] ţărâna, ca şerpii, Ca târâtoarele pământului [c] se vor înspăimântà din închisorile lor; [d] Alergà-vor la Domnul, Dumnezeul nostru, Şi se vor teme de tine. 18 [e] Cine *este* Dumnezeu asemenea ţie, Care [f] să ierte fărădelegea, Şi să treacă cu vederea fărădelegea [g] rămăşiţii moş-

o Osea 12. 7.	*t* 1 Reg. 16. 25, 26	*y* Isa. 25 8.	*c* Ps. 12. 1.	*i* 2 Tim. 3. 2, 3	*o* Ps. 37. 6.	*u* Isa. 11. 16.	*b* Ps. 72. 9.
p Ier. 9. 3, 5, 6. 8.	*u* Osea 5 11.	—	*d* Hab. 1. 15.	*j* Isa. 8. 17	*p* Ps. 35. 26.	*v* Ier. 21. 14.	*c* Ps 18. 45.
q Lev 26. 16.	*v* 1 Reg. 16. 30, etc.	*Capul 7.*	*e* Osea 4 18.	*k* Prov. 24 17.	*q* Ps 42. 3, 10.	*x* Isa 37. 24.	*d* Ier. 33 9.
r Lev. 26. 26	*x* 1 Reg. 9. 8.	*a* Isa. 17. 6.	*f* Isa. 1. 23.	*l* Ps. 37. 24.	*r* Cap. 4. 11.	*y* Ps. 68. 22.	*e* Esod. 15. 11.
s Hag. 1. 6		*b* Isa. 28. 4.	*g* 2 Sam. 23.6,7.	*m* Ps. 27. 1.	*s* 2 Sam. 22 43.	*z* Isa. 26. 11.	*f* Esod. 34. 6,7.
			h Ier. 9. 4.	*n* Plân. 3. 39.	*t* Amos 9.11 etc.	*a* Iov 21. 5.	*g* Cap. 4. 7.

tenirii sale? [h]Nu ţine mânia sa deapururea, căci îi place îndurare. 19 El iarăşi se va îndurà de noi, Va învinge fărădelegile noastre: Şi vei aruncà toate păcatele lor în adâncurile mării: 20 [i]Vei împlinì lui Iacob adevărul, Lui Abraam îndurarea, [j]Precum ai jurat părinţilor noştri din zilele din vechime.

NAUM.

Dreptatea şi îndurarea lui Dumnezeu arătată în nimicirea inamicilor săi şi în mântuirea poporului său.

1 Profeţie [a]asupra Ninivei. Cartea viziunii lui Naum, Elkoşitul. 2 [b]Gelos *este* Dumnezeu, şi [c]răsbunător Domnul, Răsbunător *este* Dumnezeu, şi stăpân al furiei, Domnul îşi răsbună asupra împotrivitorilor săi, Şi ţine *mânià* pentru inamicii săi. 3 Domnul *este* [d]târziu la mânie, dar [e]mare în putere, Şi *pe nelegiuit* nu-*l* lasă nepedepsit. [f]Calea Domnului *este* în furtună şi vârtejuri, Şi nourii *sunt* pulberea picioarelor sale. 4 [g]El ameninţă marea, şi o usucă, Şi face să sece toate fluviile; [h]Basanul şi Carmelul se veştejesc, Şi floarea Libanului se veştejeşte. 5 [i]Munţii se cutremură înainte-i, şi [j]colinele se topesc, [k]Pământul se urcă înaintea lui, Lumea şi toţi locuitorii săi. 6 Cine poate stà înaintea mâniei sale, Şi [l]cine să se ţină înaintea aprinderii mâniei sale? [m]Furia sa se revarsă ca focul, Şi stâncile crapă înaintea lui. 7 [n]Bun *este* Domnul, tărie în zi de nevoie, [o]El cunoaşte pe cei ce se înered în el. 8 [p]Dar ca un potop ce trece el va nimicì locul *Ninivei,* Şi întunerecul va urmări pe inamicii săi. 9 [q]Ce mai plănuiţi asupra Domnului? [r]El *o* va nimicì cu totul; Nenorocirea nu va venì de două ori. 10 Pe când vor fi împleteciţi [s]*ca* spinii, [t]Şi beţi de beţie, *Atuncia* [u]se vor mistuì, ca o miriște cu totul uscată. 11 Din tine, *Sioane*, s'a depărtat *deja acela*, [v]Care a plănuit rele asupra Domnului, *Şi* care a sfătuit nelegiuirea. 12 Aşà ziice Domnul: Ori cât de puternici şi numeroşi *vor fi*, Totuşi [x]vor pierì, şi vor [y]trece. *Sioane*, de te-am făcut să suferi, Nu vei mai suferì. 13 Şi acum voiu [z]sfărâmà jugul său de pe tine, Şi voiu rupe legăturile tale; 14 Dar despre tine, *Asirianule,* hotărît-a Domnul. *Că* nu va mai fi moştenitor al numelui tău; Din casa zeilor tăi. Stârpì-voiu *tot* chipul cioplit şi *tot* chipul vărsat; [a]Îţi voiu gătì mormântul; căci *îmi* eşti urît. 15 Iată [b]pe munţi Picioarele celui ce aduce ştire bună, proclamător al păcii! Serbează, Iuda, sărbătorile tale, împlineşte voturile tale; Căci prin tine stricătorul nu va mai trece; El eu totul este stârpit.

Prorocire despre dărâmarea oraşului Ninive.

2 Suitu-s'a asupră-ţi, *Ninivo*, [a]cel ce sfărâmă: [b]Păzeşte-ţi întăririle, ià seamă la drum, Încinge-ţi coapsele, adună-*ţi* toate puterile; 2 [c]Căci Domnul va reaşezà mărirea lui Iacob, Caşi mărirea lui Israel; Căci [d]pustiitu-i-a pustiitorul, Şi a stricat viţele lor. 3 Scutul vitejilor săi este [e]roşu, În purpură *sunt îmbrăcaţi* bărbaţii de resbel, De focul oţelului *fulgeră* carăle În ziua gătirii sale, Şi lăncile se mişcă, 4 Carăle duruiesc în uliţi, Şi se lovesc în pieţi: Privirea lor este ca a făcliilor: Aleargă ca fulgerile. 5 El cheamă pe vitejii săi, Dar ei se poticnesc în calea lor, Ei se grăbesc spre zid; Şi acoperişul de apărare se găteşte. 6 Porţile fluviilor sunt deschise, Şi palatul se risipeşte. 7 Pe Uzzab o duc prinsă, O scot; Şi servele ei oftează cu voce de [f]porumbi,

[h] Ps. 103. 9.
[i] Luc. 1. 72, 73.
[j] Ps. 105. 9, 10.
—

NAUM.
—
Capul 1.
[a] Zef. 2. 13.
[b] Esod 20. 5.
[c] Deut. 32. 35.
[d] Esod 34. 6.
[e] Iov 9. 4.
[f] Ps 18. 7, etc.
[g] Ps. 106. 9.
[h] Isa. 33. 9.
[i] Ps. 68. 8.
[j] Judc. 5. 5.
[k] 2 Pet. 3. 10.
[l] Mal. 3 2.
[m] Apoc. 16. 1.
[n] 1 Cron 16.34.
[o] Ps. 1. 6.
[p] Dan. 9. 26.
[q] Ps. 2. 1.
[r] 1 Sam. 3. 12.
[s] 2 Sam. 23. 6,7.
[t] Cap. 3. 11.
[u] Mal. 4. 1.
[v] 2 Reg. 19. 22, 23.
[x] 2 Reg. 19. 35, 37.
[y] Isa. 8. 8.
[z] Ier. 2. 20.
[a] 2 Reg. 19. 37.
[b] Isa. 52. 7.
—
Capul 2.
[a] Ier. 50. 23.
[b] Ier. 51. 11, 12.
[c] Isa. 10 12.
[d] Ps. 80. 12.
[e] Isa. 63. 2, 3.
[f] Isa. 38. 14.

Şi se bat în piepturile lor. 8 Din timpurile vechi Niniva *era* ca un lac de apă; Dar *acum locuitorii ei* fug: „Staţi, staţi;“ dar nimenea nu se întoarce. 9 Prădaţi argint, prădaţi aur, Tezaurele sunt fără fund, O mulţime de tot felul de lucruri preţioase. 10 Ea *este* deşeartă şi pustiită, stoarsă cu totul; Şi [g]inima se topeşte, [h]genunchile tremură: [i]Durerea *este* în coapsele tutulor, [j]Şi toate feţele lor pălesc, 11 Unde *este* culcuşul [k]leilor, Şi păşunea puilor de lei? Încotro mergeà leul, leoaica, Puiul de leu, *şi* nu *erà* cine să-i înspăimânte! 12 Leul răpià în de ajuns pentru puii săi, Şi sugrumà pentru leoaicele sale, Şi umpleà cu pradă vizuinile sale, Şi cu pradă culcuşurile sale. 13 Iată, eu *vin* asupră-ţi, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; Voiu aprinde carăle tale, şi se *vor preface* în fum; Şi pe puii tăi de leu sabia îi va mistuì; Prada ta o voiu stârpì depe pământ, Şi nu se va mai auzì vocea solilor tăi.

Fărădelegile Ninivei, şi pedeapsa cea sigură a ei.

3 Vai de [a]cetatea sângiuirilor! Cea plină de minciuni *şi* silnicie: Răpirea nu încetează *în ea*. 2 Pocnitul bicelor, [b]vuetul roatelor tunătoare, Al cailor tropăitori şi al carălor hurduitoare; 3 Călăreţi făcând să trepede *caii lor*, Săbii lucitoare, şi lăncile fulgerătoare, O mulţime de ucişi, Grămezi de cadavre, Morţi fără număr, *Cei vii*, împedecându-se de morţii lor, 4 Din vina mulţimii desfrânărilor *acestei* curve. Ale acestei pline de nuri şi [c]iscusite, Care a vândut popoarele prin desfrânările ei, Şi neamurile prin farmecile ei. 5 [d]Iată-eu *vin* asupră-ţi, zice Domnul, Dumnezeul oştirilor! [e]Voiu descoperì poalele tale preste faţa; ta, [f]Şi voiu arătà popoarelor goliciunea ta, Şi regatelor ruşinea ta. 6 Voiu aruncà cu tină asupra ta, [g]Te voiu pângărì, Şi te voiu face de [h]privelişte. 7 Oricine te va vedeà [i]va fugì de tine, Şi va zice: „Nimicitu-s'a Niniva!“ [j]Cine o va boci? „Unde să-ţi caut mângăietori.“ 8 [k]Au eşti mai bună decât [l]No-Amonul, Care erà pus între fluvii, Înconjurat de apă, Al cărui val *erà* un fluviu, *Şi* zidurile căruia *se ridicau* din fluviu? 9 Etiopia cea tare şi Egiptul cel fără număr, Putul şi Libii te ajutau. 10 Totuşi şi ei *au fost* duşi În mişelie *şi* în prinsoare; [m]Şi fiii săi fură sdrumicaţi [n]În toate răspântiile uliţelor; [o]Sorţi s'au aruncat peste fruntaşii săi, Şi toţi cei mari ai săi fură puşi în lanţuri. 11 Tu [p]te vei îmbătà; Vei dispăreà, Şi scăpare vei căutà de dinaintea inamicului. 12 Toate întăririle tale *fi-vor ca* [q]smochinii cu fructele cele întâiu; Când îi scuturà, *smochinele* cad în gura aceluia, ce caută să le mănânce. 13 Iată, [r]popoarele tale în mijlocul tău *sunt* ca femeile; Porţile pământului tău deschide-se-vor înaintea inamicilor tăi; Şi focul va mistuì [s]zăvoarele tale. 14 Scoate-ţi apă pentru împresurare, [t]Întăreşte întăririle tale, Calcă pământ şi frământă lut, Găteşte cuptorul de cărămidă! 15 Acolo focul te va mistuì, Sabia te va stârpì; Te va mistuì ca forfăcarul; Îmmulţeşte-te, ca [u]forfăcarul, Îmmulţeşte-te, ca lăcustele. 16 Negutătorii tăi *fost-au* mai mulţi decât stelele cerului; Forfăcarul îşi întinde *aripele* şi fuge. 17 [v]Coronaţii tăi *erau* ca lăcustele, Şi mai marii tăi ca o ceată de omidă, Care în răcoarea zilei se tăbăresc; *De* răsare soarele, fug, Şi locul unde *a fost* nu se mai cunoaşte. 18 [x]Păstorii tăi dorm, [y]rege al Asirici, Puternicii tăi se odihnesc; Poporul tău *este* [z]împrăştiat pe munţi, Şi nu *este* cine să-*l* strângă. 19 Nu *este* nici o vindecare pentru rana ta, [a]Lovitura ta e fără leac; [b]Toţi câţi vor auzì de tine vor bate în palme; Căci preste cine n'a trecut pururea răutatea ta?

g Isa. 13. 7, 8.
h Dan. 5. 6.
i Ier. 30. 6.
j Ioel. 2. 6.
k Iov 4. 10, 11.

Capul 3.

a Ezec. 22. 2, 3.
b Ier. 47. 3.
c Isa. 47. 9, 12.
d Cap. 2. 13.
e Isa. 47. 2, 3.
f Hab. 2. 16.
g Mal. 2. 9.
h Ebr. 10. 33.
i Apoc. 18. 10.
j Ier. 15. 5.
k Amos. 6. 2.
l Ier. 46. 25, 26.
m Ps. 137. 9.
n Plân. 2. 19.
o Ioel 3. 3.
p Ier 25. 17, 27.
q Apoc. 6. 13.
r Ier. 50. 37.
s Ps. 147. 13.
t Cap 2. 1.
u Ioel 1. 4.
v Apoc. 9. 7.
x Esod. 15. 16.
y Ier 50. 18.
z 1 Reg. 22. 17.
a Mic. 1. 9.
b Plân. 2. 15.

HABAKUK.

Păcatul Iudei.

1 Profeția pe care a văzut-o profetul Habakuk. 2 Până când. Doamne, voiu strigà, [a]și tu nu vei auzì? *De* silnicie tânguì-mă-voiu, și tu nu mă vei mântuì? 3 De ce mă faci să văd nefericirea, și-*mi* arăți truda? De *ce stau* înaintea mea pustiirea și silnicia? De ce *este* ceartă, și se ridică gâlceavă? 4 Deaceea legea a slăbit, Și dreptatea nu iese biruitoare: Căci [b]cel nelegiuit împletecește pe cel drept: Deaceea dreptatea iese strâmbă.

Pedeapsa prin Chaldei.

5 [c]Căutați între popoare, și vedeți! Minunați-vă, uimiți-vă! Căci în zilele voastre voiu săvârșì un lucru. *Pe care* nu *l*-ați crede. de s'ar spune. 6 Căci iată, [d]eu voiu sculà pe Chaldei, un popor crud și iute, Care umblă în latul pământului, Ca să ià în stăpânire locuințe, *ce* nu *sunt* ale lui. 7 El *este* înspăimântător și groaznic: Dintr'însul iese dreptul lui și mărirea lui. 8 Caii lui sunt mai iuți decât leoparzii. Și mai repezi decât [e]lupii de seară, Și călăreții săi se lățesc, Și călăreții săi vin de departe: [f]Ei sboară ca vulturul. *când* se repede asupra mâncării. 9 Ei cu toții vin la răpire, Fețele lor caută tot înainte, Și ca nisipul adună pe prinși. 10 Pe regi în seamă nu-i bagă; Mai marii le *sunt* de batjocură; Și râd de orice întărire: Căci grămădesc pământ, și o supun. 11 Și apoi duhul *său* se sumețește, El nelegiuește și se face vinovat, [g]*Insușindu-și* puterea drept Dumnezeu al său.

Rugăciunea și tânguirea profetului.

12 [h]Au nu *ești* tu, Doamne, din început Dumnezeul meu, sfântul meu? Noi nu vom murì, Tu, Doamne, [i]hotărîtu-l-ai la judecată. Și tu, stânca *mea*, hotăritu-l-ai la mustrare. 13 [j]Ochii tăi *sunt* prea curați, ca să vadă răul, Și la răutate tu nu poți căutà; [k]Cum ai puteà tu să vezi pe cei necredincioși, Și să taci, când cel nelegiuit înghite *Pe cel* mai drept decât dânsul? 14 Au doară vei voì să faci pe oameni ca peștii mării, Ca târătorul, *ce* nu *are* nici un domn preste dânsul? 15 Pe toți [l]ii scoate cu undița, Îi trage cu mreaja sa, Și-i adună în năvodul său; Deaceea se bucură, și se înveselește. 16 Deaceea [m]jertfește mrejei sale. Și tămâiază năvodului său; Căci prin ele partea sa *este* îngrășată, Și bucatele îi *sunt* grase. 17 Dar oare mreaja se va deșertà? Și va sugrumà popoarele fără cruțare?

Mângăere pentru credincios.

2 Pusu-m'am [a]la straja mea, Stam pe turn, [b]Și căutam, să văd ce mi se va zice, Și ce să răspund eu la *acel* îndemn al meu. 2 Și Domnul îmi răspunse și zise: [c]Scrie viziunea lămurit pe table, Așà că *oricine*, *chiar* fugind, să o poată ceti. 3 Căci [d]viziunea *este* pentru un timp hotărît; Ea se apropie de săvârșire, și nu înșeală; Și chiar de va întârzià, așteaptă-o; Căci [e]de sigur va venì, nu va lipsì. 4 Iată, inima sa se mărește, ea nu este dreaptă într'însul; Dar [f]cel drept prin credința sa va trăì.

Prorocire despre peirea îngâmfaților. Păcatele Chaldeilor.

5 Și dacă hoțul *cel îmbătat* de vin. Bărbatul cel mândru. ce nu se poate ținea liniștit, Ce-și întinde lăcomia sa [g]ca infernul, Și *este* nesățios ca și moartea; Dacă își adună toate popoarele la dânsul, Și strânge toate națiunile la sine; 6 Au nu vor [h]ridicà toți aceștia un proverb asupra lui, Și *vor spune* cuvânt batjocoritor asupră-i, Și vor zice: Vai celui ce a adunat *ce* nu

HABAKUK.	*Capul 1.*	*d* Deut.28.49,50.	*h* Ps. 90. 2.	*l* Ier 16 16.	*Capul 2.*	*c* Isa. 8. 1.	*f* Ioan 3. 36.
—	*a* Plân 3. 8.	*e* Ier. 5. 6.	*i* 2 Reg. 19. 25.	*m* Deut. 8. 17.	*a* Isa. 21. 8,11.	*d* Dan. 10. 14.	*g* Prov. 27. 20.
	b Iov 21. 7.	*f* Ier. 4 13.	*j* Ps. 5. 5.	—	*b* Ps. 85. 8.	*e* Ebr. 10. 37.	*h* Mic. 2. 4.
	c Isa. 29. 14.	*g* Dan. 5. 4.	*k* Ier. 12. 1.				

eră a lui. Până când va îngrămădi asupră-și vina? 7 Au nu se vor ridică deodată chinuitorii tăi, Și se vor deșteptă strâmtorătorii tăi, Ca să le ajungi de pradă? 8 [i]Fiind că tu ai prădat popoare multe. Deaceea și pe tine te va prădà toată rămășița popoarelor, [j]Pentru sângele oamenilor și *pentru* silnicia ta Asupra țării, *asupra* cetății *acesteia* și *asupra* tutulor celor ce locuesc în ea. 9 Vai celui, ce [k]a câștigat câștig rău pentru casa sa, Ca să-și [l]pună sus cuibul său, Ca să scape de mâna răului! 10 Prin stârpire de popoare multe ai croit rușinea casii tale. Și ai păcătuit *asupra* sufletului tău! 11 Căci din părete strigă piatra: Și ciotul din grindă îi răspunde. 12 Vai celui ce *și*-a zidit cetatea cu[m] sânge. Și *care* și-a întemeiat orașul cu nedreptate! 13 Iată, *au* nu *vine* dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [n]Că s'au ostenit popoarele pentru foc, Și națiunile pentru nimic au obosit. 14 Căci plin va fi pământul de [o]cunoașterea măririi Domnului. Precum apele acoper *fundul* mării. 15 Vai celui ce a dat de[p] băut amicului său, *Și* i-a turnat băutură spumegândă, și l-a amețit. Spre[q] a-i vedeà goliciunea! 16 Satură-te de rușine în loc de mărire! [r]Beà și tu, și-ți arată goliciunea ta! Va ajunge și la tine cupa dreptei Domnului. Și scuiparea ocării asupra măririi tale. 17 Căci silnicia *ta* asupra Libanului te va acoperì, Și stârpirea fiarelor *lui*, pe care tu *le* spăimântai, [s]Pentru sângele oamenilor și pentru apăsarea *ta* Asupra țării, *asupra cetății acesteia*, și *asupra* tuturor celor ce locuesc în ea. 18 [t]Ce folosește chipul cioplit, că l-a cioplit făcătorul lui, Chipul vărsat, [u]*ce* învață minciuni. Pentru ca cel ce l-a făcut să se încreadă în chipul său, Și să [v]facă idoli mulți? 19 Vai celui ce zice către lemn: „Deșteaptă-te!“ Către piatra cea mută: „Scoală-te:“ Au doară ele *îl* vor învățà? Iată el *este* suflat cu aur și argint. Și într'însul nu *este* nici o suflare de viață. 20 Dar Domnul *este* în templul său cel sfânt: Tacă tot pământul înaintea lui!

Psalmul lui Habakuk de rugăciune și laudă cu încrederea de veselie.

3 Ruga lui Habakuk, profetul,[a] pe Șighionot. 2 Doamne, auzit-am chemarea ta, *și* m'am temut; Doamne,[b] înnoește lucrul tău în mijlocul anilor! În mijlocul anilor fă-*l* cunoscut! În mânia *ta* amintește-ți de îndurare! 3 Dumnezeu vine depe Teman,[c] Și Sfântul de pe muntele Paran, Sela: Măreția lui acopere cerurile, Și plin este pământul de lauda sa. 4 Strălucirea *lui* este ca a soarelui, Raze *ies* din mâna sa: Și *acolo este* cortul puterii lui. 5[d] Ciuma pășește înaintea feții sale. Și pe urmele lui umblă [e]moartea. 6 El se oprește și face pământul să se clatine, El caută împrejur, și face ca popoarele să se cutremure; [f]Munții [g]de veci se risipesc. Și colinele străvechi s'afundă: El *umblă* în căile vecinice. 7 Eu văd corturile Cușanului cuprinse de groază, *Și* colibele pământului Medianului se sguduie. 8 Au asupra păraielor s'a mâniat Domnul? Aprinsu-s'a mânia ta asupra fluviilor, Aprinderea ta asupra mării, [h]De călărești pe caii tăi, În car de biruință? 9 Desvălitu-s'a arcul tău: *Cu* șeapte vergi pedepsitoare *făcutu-s'a* porunca *ta*, Sela: [i]Cu păraiele despici pământul: 10 [j]Munții te văd, *și* se sguduie: Vărsarea de apă cură: Adâncul face să răsune vocea sa, *Și* [k]ridică în sus mânile sale. 11 [l]Soarele *și* luna se opresc în locașul lor, Trasu-s'au la lumina[m] săgeților tale, *Și* la clipirea lăncilor tale strălucitoare. 12 Cu furie pășești preste pământ, [n]Cu mânie calci preste popoare. 13 Ieșit-ai pentru mântuirea poporului tău, Pentru mântuirea unsului tău; [o]Sfărâmat-ai acoperișul din casa nelegiuitului, Și ai desvelit temelia *sa* până la grumaz. Sela:

i Isa. 33. 1. *j* Vers. 17. *k* Ier. 22. 13. *l* Ier. 49. 16. *m* Ier. 22. 13. *n* Ier. 51. 58. *o* Isa. 11. 9. *p* Osea 7. 5. *q* Fac. 9. 22. *r* Ier. 25. 26, 27. *s* Vers. 8. *t* Isa. 44. 9, 10. *u* Ier. 10. 8, 14. *v* Ps. 115. 5. —

Capul 3
a Ps. 7. titlul. *b* Ps. 85. 6. *c* Deut. 33. 2. *d* Nah. 1. 3. *e* Ps. 18. 8. *f* Nah. 1. 5. *g* Fac. 49. 26. *h* Deut. 33. 26, 27. *i* Ps. 78. 15, 17. *j* Esod. 19. 16, 18. *k* Ios. 8. 16. *l* Ios. 10. 12, 13. *m* Ios. 10. 11. *n* Ier. 51. 33. *o* Ios. 10. 24.

14 Străpuns-ai capul căpeteniei lor cu însăşi săgeţile sale, *Când* se repeziră, ca să mă risipească, Şi tresaltară, caşi cum ar voì să înghită pe un sărman în locul ascunderii *sale*; 15 [p]Mers-ai cu caii tăi pe mare, *Pe* ape puternice în turbare. 16 Auzit-am, şi [q]cele din lăuntrul meu s'au cutremurat, Buzele mele tremurau *la auzul* vocei; Fierul străbătù în oasele mele, şi în locul meu mă cutremuraiu. Fire-aşi în linişte până în ziua strâmtorării, Până se va suì cel ce va apăsà pe popor! 17 Căci smochinul nu *mai* înfloreşte, Şi fruct nu mai *este* pe viţă, Lipseşte fructul maslinului, Şi ogorul nu *mai* dă bucate; Oile lipsesc din târlă; Şi nici un bou nu *mai este* în grajduri. 18 [r]Dar eu mă [s]bucur în Domnul, Tresar în Dumnezeul mântuirii mele. 19 [t]Tăria mea *este* Domnul, Dumnezeul, El face picioarele mele ca ale cerbului, Şi mă face să merg pe înălţimile mele, Maestrului de cântare pe neghinot.

ŢEFANIA.

Ziua mâniei.

1 Cuvântul Domnului, care a fost către Ţefania, fiul lui Cuşi, fiul lui Ghedalia, fiul lui Amaria, fiul lui Hiskia, în zilele lui Iozia, fiul lui Amon, regele lui Iuda: 2 Voiu face să piară totul depe pământul *acesta*, Zice Domnul. 3 [a]Voiu face să piară oameni şi vite, Voiu face să piară paserile cerului şi peştii mării, Şi [b]pietrile de poticnire odată cu cei nelegiuiţi; Da, voiu stârpì depe faţa pământului *acestuia* pe oameni, zice Domnul. 4 Întinde-voiu mâna mea chiar şi asupra lui Iuda, Şi asupra tutulor locuitorilor Ierusalimului; Şi [c]voiu stârpì din locul acesta rămăşiţa lui Baal, Numele [d]preoţilor idolatri caşi ale preoţilor *adevăraţi*, 5 Şi pe cei [e]ce se închină oştirii cerului depe acoperişurile *lor*, [f]Şi ce se închină, [g]jurându-se pe Domnul, Şi jurându-se pe [h]Malcam; 6 Pe [i]cei ce s'au abătut dela Domnul, Şi *care* [j]nu caută pe Domnul, şi nu întreabă de dânsul, 7 [k]Tăcere înaintea Domnului, Dumnezeului! [l]Căci aproape *este* ziua Domnului; Căci [m]Domnul a gătit jertfa, A sfinţit pe cei chemaţi ai săi. 8 Şi în ziua jertfei Domnului Voiu pedepsì pe [n]mai marii şi pe fiii regelui, Şi pe toţi câţi se îmbracă în vestminte străine; 9 Şi voiu pedepsì în acea zi pe toţi câţi sar pragul, *Şi* care umplù casa domnului lor cu silnicie şi înşelăciune. 10 Şi în ziua aceea, zice Domnul, *Va răsunà* o strigare de tânguire dela [o]poarta peştilor, Şi urlete din despărţirea Mişne, Şi o plângere mare dinspre coline. 11 [p]Locuitori din Makteş, căinaţi-vă! Căci tot poporul Canaanului va fi stârpit, Stârpì-se-vor toţi, câţi sunt încărcaţi cu argint, 12 Şi tot în acel timp Voiu căutà în Ierusalim cu felinarul, Şi voiu pedepsì pe oamenii ce [q]şed în drojdiile lor, *Şi* [r]care zic în inima lor: „Domnul nu face nici bine, nici nu face rău.“ 13 Deaceea averea lor va ajunge de pradă, Şi casele lor de pustiire: Vor zidì case, dar [s]nu *le* vor locuì; Şi vor sădì vii, dar [t]vinul lor nu-l vor beà. 14 [u]Aproape *este* ziua cea mare a Domnului; Aproape *este* ea, şi foarte se grăbeşte; O strigare *va răsunà în* ziua Domnului: Cu amar va strigà atuncia viteazul. 15 [v]Ziua aceea *este* zi de furie, Zi de strâmtorare şi de nevoie, Zi de dărăpânare şi de pustiire, Zi de întunerec şi de întunecime, Zi de nour şi de negură deasă; 16 Zi de [x]trâmbiţă şi de alarmă, Pentru cetăţile cele întărite şi pentru turnurile cele

p Ps. 77. 19.	*t* Ps. 27. 1.	*Capul 1.*	*d* Osea 10. 5.	*h* Ios. 23. 7.	*l* Isa. 13. 6.	*p* Iac. 5. 1.	*t* Mic. 6. 15.
q Ps. 119. 120.	—	*a* Osea 4. 3.	*e* 2 Reg. 23. 12.	*i* Isa. 1. 4.	*m* Isa. 34. 6.	*q* Ier. 48. 11.	*u* Ioel 2. 1, 11.
r Iov 13. 15.	TEFANIA.	*b* Mat 13. 41.	*f* 1 Reg. 18 21.	*j* Osea 7. 7.	*n* Ier. 39. 6.	*r* Ps. 94. 7.	*v* Isa. 22. 5.
s Isa. 41. 16.	—	*c* 2 Reg. 23. 4,5.	*g* Osea 4. 15.	*k* Hab. 2. 20.	*o* 2 Cron. 33. 14.	*s* Deut.28.30,39.	*x* Ier. 4. 19.

înalte. 17 Strâmtorà-voiu pe oameni;
Și ca [y] orbii vor umblà; Căci au păcătuit asupra Domnului; Deci [z] sângele
lor se va vărsà ca pulberea, Și corpurile lor ca tina. 18 Nici argintul lor
și nici aurul lor nu-i va puteà mântuì
În ziua furiei Domnului; De flacăra gelozici sale va fi mistuit tot pământul
acesta; Căci tutulor celor ce locuesc
acest pământ le va gătì un sfârșit grabnic.

Îndemnare spre pocăință. Pedepse asupra popoarelor.

2 [a] Veniți-vă în fire; Da, veniți-vă în
fire, poporule nerușinat! 2 Înainte
de a se naște hotărîrea, — [b] Ca pleava
trece timpul; — Înainte de a venì preste
voi [c] aprinderea mâniei Domnului, Înnainte de a venì preste voi ziua mâniei
Domnului. 3 [d] Căutați pe Domnul, [e] toți
săraciì pământului, Voi câți împliniți
legea sa! Căutați dreptatea, căutați umilința! [f] Poate, veți rămâneà ascunși în
ziua mâniei Domnului. 4 Căci [g] Gaza
va fi părăsită, Și Așkelonul pustiu, Așdodul isgoni-l-vor [h] în amează-zi, Și Ekronul va fi desrădăcinat. 5 Vai *vouă*
cei ce locuiți [i] malul mării. Tu popor al
Cretilor! Cuvântul Domnului preste voi,
Tu [j] Canaanule, pământule al Filistenilor! Pierde-te-voiu până ce nici un locuitor nu va *mai* fi. 6 Și malul mării
va ajunge loc de pășune, Cisterne pentru păstori, Și [k] târle de oi. 7 Și locul
acesta va fi al [l] rămășiței casei lui Iuda,
Care-l vor paște, *Și* seara se vor odihnì
în casele Așkelonului! Căci Domnul,
Dumnezeul lor, își va [m] amintì de dânșii,
Și va [n] întoarce pe prinșii lor. 8 [o] Auzit-am ocara Moabului. Și [p] batjocurile
fiilor lui Ammon, Cu care au defaimat
pe poporul meu, Și [q] s'au întins preste
hotarele lor. 9 Deaceea viu sunt, zice
Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui
Israel! [r] Moabul va ajunge ca Sodoma,
Și [s] fiii lui Ammon ca Gomorra. [t] Loc
acoperit cu urzici, groapă de sare, Și
pustiu în veci; [u] Rămășița poporului
meu îi va prădà. Și cei rămași ai poporului meu îi vor stăpânì. 10 Aceasta
li se va face pentru [v] sumețirea lor, Pentru că defaimau și *se* măriau Asupra
poporului Domnului, *Dumnezeului* oștirilor. 11 Înfricoșat *va fi* Domnul
asupră-le: Căci pe toți zeii pământului
acestuia îi va face să piară; Dar [x] lui i-se
va închinà Fiecare din locul său: Toate
[y] țărmurile popoarelor. 12 [z] Și voi Etiopenilor. *Veți* cădeà de [a] sabia mea.
13 Și el va tinde mâna sa către meazănoapte, Și va [b] pierde pe Asirieni, Și va
preface Niniva într'o pustietate, Seacă
ca un deșert. 14 Și se [c] vor odihnì în
mijlocul ei turme De [d] animale de tot
felul; Chiar și pelicanul și ariciul vor
locuì pe capetele *stâlpilor* săi: În ferestre va răsunà urletul lor, Pe praguri
vor fi ruini; Căci tablele de cedru vor
fi desgolite. 15 Au accasta *este* cetatea cea voioasă, care se țineà sigură,
Care-și ziceà în inima ei: „Eu *sunt*, și
afară de mine nici una!“ Cum s'a prefăcut în pustiu, În culcuș fiarelor! Oricine trece pe lângă ea, fluieră, *Și* scutură mânile.

Mustrarea păcatelor Iudeilor.

3 Vai cetății acesteia îndărătnicc și
pătate, Celei apăsătoare! 2 [a] N'a
ascultat vocea, [b] N'a primit învățătura,
Nu s'a încrezut în Domnul; De Dumnezeul ei nu s'a apropiat. 3 [c] Mai marii
ei în mijlocul ei *sunt* lei ce mugesc, Judecătorii ei *sunt* [d] lupi de seară, Care nu
lasă nici un ciolan pe dimineață: 4 [e] Sumeți *și* necredincioși *sunt* profeții ei,
Profeții ei pângăresc templul, [f] Silnicesc legea. 5 *Dar* [g] Domnul cel drept
[h] *este* în mijlocul ei, Nu va face nici o
nedreptate: Pe toată dimineața scoate
la lumină dreptatea sa: Ea nici odată
nu lipsește; Dar [i] cel nedrept nu știe de
rușine. 6 Stârpit-am națiuni, Sfărâ-

---

y Deut 28. 29.
z Ps. 79. 3.
—
Capul 2.
a Ioel. 2. 16.
b Iov. 21. 18.
c 2 Reg. 33. 26.
d Ps. 105. 4.
e Ps. 76. 9.
f Ioel. 2. 14.
g Ier. 47. 4, 5.
h Ier. 6. 4.
i Ezec. 25. 16
j Ios. 13. 3.
k Isa. 17. 2.
l Isa. 11. 11.
m Exod. 4. 31.
n Ps. 126. 1.
o Ier. 48. 27.
p Ezec. 25. 3, 6.
q Ier. 49. 1.
r Isa. 15.
s Amos 1. 13.
t Fac. 19. 25.
u Vers. 7.
v Isa. 16. 6.
x Mal. 1. 11.
y Fac. 10. 5.
z Isa. 18. 1.
a Ps. 17. 13.
b Isa. 10. 12.
c Vers. 6.
d Isa. 13. 21, 22.
—
Capul 3.
a Ier) 22. 21.
b Ier. 5. 3.
c Ezec. 22. 27.
d Hab. 1. 8.
e Ier 23. 11, 32.
f Ezec. 22. 26.
g Deut. 32. 4.
h Vers. 15, 17.
i Ier. 3. 3.

matu-s'au turnurile lor: Pustiit-am uliţele lor, de nu *este* nici un trecător *prin ele;* Nimicitu-s'au cetăţile lor, de nu a rămas nici un om, Nici un locuitor. 7 [j]Zis-am: Teme-te deci de mine, Primeşte învăţătura, Ca să nu fie stârpită locuinţa ei, *Ca* nimic *să nu se întâmple* Din cele ce am hotărât asupră-i; Dar s'au sculat de dimineaţă, [k]ca să facă toate relele. 8 Deaceea [l]aşteptaţi-mă, zice Domnul, Până în ziua, în care mă voiu sculà la pradă; Căci hotărîrea mea *este* de a[m]adunà popoarele, De a strânge regatele, Ca să vărs asupră-le furia mea, Toată aprinderea mâniei mele; Căci de focul geloziei mele tot pământul *acesta* [n]va fi mistuit.

Făgăduinţă mângâetoare pentru timpul mesianic.

9 Şi atuncia voiu preface *buzele* poporelor în [o]buze curate, Ca ele toate să cheme numele Domnului, *Şi* să-i servească într'un gând. 10 [p]De ceea parte a fluviilor Etiopiei Îmi vor aduce pe închinătorii mei, Pe fiica împrăştiaţilor mei, *Ca* dar. 11 În ziua aceea nu te vei *mai* rușinà De toate faptele tale, Cu care ai nelegiuit împotriva mea; Căci atuncia depărtà-voiu din mijlocul tău pe [q]mândrii tăi batjocuritori; Şi nu te vei mai sumeţì pe sfântul meu munte. 12 Şi voiu lăsà în mijlocul tău un [r]popor sărac şi lipsit, Care se va încrede în numele Domnului. 13 [s]Rămăşiţa lui Israel [t]nu va mai face nedreptăţi, [u]Şi nici va *mai* spune minciuni, Şi în gura lor nu se va *mai* află limbă înşelătoare; Căci [v]ei vor paşte, şi se vor culcà; şi nu *va fi* cine să-i înspăimânte. 14 [x]Cântă fiică a Sionului! Strigă de bucurie, Israele! Bucură-te, şi tresaltă din toată inima. Fiică a Ierusalimului! 15 Depărtat-a Domnul judecăţile tale, Dat-a afară pe inamicul tău; [y]Regele lui Israel, Doamne, [z]*este* în mijlocul tău, Nu vei mai vedeà nici un rău! 16 În ziua aceea [a]zice-se-va Ierusalimului: „Nu te teme;“ *Şi* Sionului: [b]„Să nu-ţi slăbească mâinile!“ 17 Domnul, Dumnezeul tău [c]cel din mijlocul tău *este* viteaz, *Şi te* va apărà; [d]Bucurà-se-va cu bucurie preste tine, Tăceà-va în iubirea sa, *Şi* se va veselì cu bucurie preste tine. 18 Strânge-voiu dintr'ai tăi pe cei [e]ce jelesc, Departe *fiind* de locul întrunirii, *Luà-voiu* povara ce *este* asupră-ţi. ocara. 19 Iată, pierde-voiu în timpul acela pe toţi, care te apasă. Şi voiu mântuì pe [f]cea oloagă, Voiu adunà pe cea respinsă, Şi-i voiu face de laudă şi de mărire În toate ţările, unde au fost de rușine. 20 Şi tot în acel timp [g]vă voiu aduce, În timpul când vă voiu strânge; Căci vă voiu face de renume şi de laudă Între toate popoarele pământului, Când voiu aduce pe prinşii voştri înapoi înaintea ochilor voştri, Zice Domnul.

HAGGAI.

Mustrarea poporului pentru lenevirea sa în zidirea templului, cu îndemnări la hărnicie.

1 În [a]anul al doilea al regelui Dariu, în luna a şeasea, la întâia zi a lunei, a fost cuvântul Domnului prin Haggai, profetul, către [b]Zerubabel, fiul lui Şealtiel, guvernătorul lui Iuda, şi către [c]Iosua, fiul lui [d]Iosadac, arhiereul, zicând: 2 Aşà vorbeşte Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, zicând: Poporul acesta zice: Timpul *încă* nu a sosit, Timpul pentru rezidirea casei Domnului. 3 Atuncia a fost cuvântul Domnului [e]prin Haggai, profetul, zicând: 4 *Dar* [f]pentru voi este timp, să locuiţi în case îmbrăcate cu săpături, Când casa aceasta *este* pus-

j Ier. 8. 6. *k* Fac. 6. 12. *l* Ps. 27. 14. *m* Ioel 3. 2. *n* Cap. 1 18. *o* Isa. 19 18. *p* Ps. 68. 31. *q* Ier. 7. 4. *r* Iac. 2. 5. *s* Mic. 4. 7. *t* Isa. 60. 21. *u* Isa, 63. 8. *v* Ezec. 34. 28. *x* Isa. 12. 6. *y* Ioan 1. 49. *z* Ezec. 48. 35. *a* Isa. 3 6. 3, 4. *b* Ebr. 12. 12. *c* Vers. 15. *d* Deut. 30. 9. *e* Plân 2. 6. *f* Ezec. 34 16. *g* Amos 9. 14. — HAGGAI. *Capul 1* *a* Ezra 4 24. *b* 1Cron.3.17,19. *c* Ezra 3 2. *d* 1 Cron. 6. 15. *e* Ezra 5. 1. *f* 2 Sam. 7. 2.

tie? 5 Şi acum aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [g] Luaţi aminte la urmările voastre! 6 Aţi [h] sămănat multe, dar aţi adunat puţine; Mâncaţi, dar nu până la saţiu; Beţi, dar nu până la beţie, Vă îmbrăcaţi, dar nu până la încălzire; Şi [i] cine câştigă simbrie, *o* câştigă pentru o pungă spartă. 7 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Luaţi aminte la urmările voastre! 8 Suiţi-vă pe munte, şi aduceţi lemne, Şi ziditi casa *mea*; Şi aceasta o voiu bine primì. Şi mă voiu mări, zice Domnul. 9 [j] Căutat-aţi la multe, şi iată în puţine *s'au prefăcut*; Adus-aţi acasă, *dar* [k] eu le suflam. Pentru ce? zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Pentru că casa mea *este* pustiită, Şi fiecare din voi aleargă *numai* pentru casa sa. 10 Deaceea [l] cerul vă opreşte roua, şi pământul opreşte venitul său; 11 [m] Am chemat seceta preste pământ şi preste munţi, Preste grâu, preste must, Şi [n] preste oleiu, şi preste *tot* ce duce pământul, Preste oameni şi preste vite, Şi preste tot lucrul cu mânile.

12 [o] Atuncia Zerubabel, fiul lui Şealtiel şi Iosua, fiul lui Iosadac, arhiereul, şi toată rămăşiţa poporului ascultau de vocea Domnului, Dumnezeului lor, şi de cuvintele lui Haggai, profetul, după cum l-a trimis Domnul, Dumnezeul lor: şi poporul se temeà de Domnul.

13 Atuncia Haggai, solul Domnului, vorbià în solia Domnului către popor, zicând: [p] Eu *sunt* cu voi, zice Domnul.

14 Şi [q] Domnul deşteptă duhul lui Zerubabel, fiul lui Şealtiel, guvernatorul lui Iuda; şi duhul lui Iosua, fiul lui Iosadac, arhiereul; şi duhul celuilalt popor, ca să meargă şi să lucreze la casa Domnului, Dumnezeului lor. 15 În ziua a douăzeci şi patra a lunei a şeasea, în al doilea an al regelui Dariu.

Prorocire despre mărirea viitoare a templului şi despre timpul mesianic.

2 În ziua a douăzeci şi una a lunei a şeaptea, a fost cuvântul Domnului prin Haggai, profetul, zicând: 2 Vorbeşte acum lui Zerubabel, fiul lui Şealtiel, guvernatorul lui Iuda; şi lui Iosua, fiul lui Iosadac, arhiereul; şi celuilalt popor; şi zi: 3 [a] Cine a *mai* rămas între voi *Din cei* ce au văzut casa aceasta în mărirea sa cea dintâiu? Şi cum o vedeţi acum? [b] Au nu *este* aceasta ca o nimică în ochii voştri? 4 Dar [c] fii tare, Zerubabele! zice Domnul. Şi fii tare Iozua, fiule a lui Iosadac, arhiereul; Şi fii tare întregule popor al ţării, Zice Domnul; şi lucraţi! Căci eu *sunt* cu voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, 5 [d] *După* cuvântul *legământului* ce am încheiat cu voi, Când aţi ieşit din Egipt; Şi [e] duhul meu *tot* stă în mijlocul vostru; Nu vă temeţi. 6 Căci aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [f] Încă odată, *şi* în puţin timp, [g] Voiu clătì cerul şi pământul, Marea şi uscatul; 7 Şi voiu clătì pe toate popoarele, [h] Şi cele alese ale tutulor popoarelor se vor duce; Şi voiu umplea casa aceasta cu mărire, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; 8 Al meu *este* argintul şi al meu aurul, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 9 [i] Mai mare va fi mărirea casei acesteia din urmă decât a celei dintâiu, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; Şi pune-voiu [j] pacea în acest loc, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor.

10 În *ziua* a douăzeci şi patra a *lunei* a noua; în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului prin Haggai, profetul, zicând: 11 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [k] Întreabă acum pe preoţii *de* lege, zicând: 12 De poartă cineva în poala vestmântului său carne sfinţită, şi se va atinge cu poala sa de pâne sau legume, sau vin, sau oleiu, sau orice fel de bucate: *atuncia* sfinţi-se-va? 13 Şi preoţii răspunseră şi ziseră: Nu. Şi Haggai zise: Dacă *un om* [l] necurat pentru un mort se va atinge de vre-una din acestea, fi-va necurat? Şi preoţii răspunseră, şi ziseră: Va fi

[g] Plân. 3. 40. [h] Mic. 6. 14, 15. [i] Zech. 8. 10. [j] Cap. 2. 16. [k] Cap. 2. 17. [l] Lev. 26. 19. [m] 1 Reg. 17. 1. [n] Cap. 2. 17. [o] Ezra. 5. 2. [p] Mat. 28. 20. [q] 2 Cron. 36. 22. —

Capul 2.

[a] Ezra 3. 12. [b] Zech. 4. 10. [c] Zech. 8. 9. [d] Esod. 29. 45, 46. [e] Neem. 9. 20. [f] Vers. 21. [g] Ioel 3. 16. [h] Fac. 49. 10. [i] Ioan 1. 14. [j] Ps. 85. 8, 9. [k] Lev. 10, 10. 11. [l] Num. 19. 11.

necurat. 14 Şi Haggai răspunse şi zise: [m] Aşà *este* acest popor. şi aşà naţiunea aceasta, înaintea mea, zice Domnul: Şi aşà *este* tot lucrul mânilor lor: Ceea ce ei aduc *drept dar este* necurat! 15 Şi acum [n] luaţi aminte. Din ziua aceasta şi mai nainte: Înainte de a se pune piatră pe piatră la templul Domnului; 16 Înnainte de a se face aceasta. [o] Venind la o grămadă de grâu de douăzeci *de core*, *Numai* zece s'au găsit: Venind la un teasc, ca să scoată cincizeci de *baturi* din cadă, *Numai* douăzeci s'au găsit. 17 [p] Lovitu-v'am cu arsură de grâu, şi cu pălitură, şi cu grindină, [q] în tot lucrul mânilor voastre: [r] Şi cu toate acestea nu *v'aţi îndreptat* către mine, Zice Domnul. 18 Luaţi aminte, din ziua aceasta şi mai departe: Dela douăzeci şi patru *a lunei* a noua. Din [s] ziua *aceasta*, când s'au pus temeliile templului Domnului. Luaţi aminte! 19 [t] Au mai fost-a sămânţă în arie? Da, fructele nu le-a dat nici via, nici smochinul, Nici rodia, nici maslinul; *Dar* din ziua aceasta voiu dà binecuvântarea *mea*.

20 Şi a fost cuvântul Domnului a doua oară către Haggai, în *ziua* a douăzeci şi patra a lunei, zicând: 21 Vorbeşte lui Zerubabel, [u] guvernatorul lui Iuda, zicând: [v] Clătî-voiu cerul şi pământul. 22 Şi [x] voiu răsturnà tronurile regatelor. Voiu sfărâmà puterea împărăţiilor popoarelor: Voiu răsturnà carăle şi călăreţii lor, Şi se vor prăbuşì căii şi călăreţii lor, Fiecare de sabia fratelui său. 23 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Te voiu luà, Zerubabele, servul meu, fiul lui Şealtiel, Zice Domnul, Şi te voiu face ca un inel de sigilare: Căci eu pe tine te-am ales, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor.

ZAHARIA.

Chemare la căinţă drept întroducere.

1 În luna a opta, [a] în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului [b] către profetul Zaharia, fiul lui Berechia, fiul lui Iddo, zicând: 2 Mâniatu-s'a Domnul pe părinţii voştri cu mânie mare: 3 Deaceea vei zice către ei: Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [c] Întoarceţi-vă la mine, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Şi mă voiu întoarce şi eu la voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 4 Nu fiţi ca părinţii voştri, [d] Pe cari i-au strigat profeţii de mai nainte, zicând: Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [e] Întoarceţi-vă, dela căile voastre cele rele, Şi *dela* faptele voastre cele viclene: Dar n'au auzit, Nici n'au ascultat de mine, zice Domnul. 5 Părinţii voştri unde sunt? Şi profeţii, au în veci trăesc ei? 6 Dar oare [f] cuvintele mele şi hotărîrile mele, Pe care le-am rânduit servilor mei, profeţilor, N'au apucat oare pe părinţii voştri? Şi atuncia s'au întors şi au zis: [g] După cum Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, a gândit să ne facă, După căile noastre şi după faptele noastre, Aşà ne-a şi făcut.

Întâia viziune a lui Zaharia, îngerul stând în dumbrava de mirţi, şi cei patru cai.

7 În ziua a douăzeci şi patra, a lunei a unsprezecea, care *este* luna Sebat, în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului către profetul Zaharia, fiul lui Berechia, fiul lui Iddo, zicând:

8 Văzut-am noaptea, şi iată, [h] un bărbat călărià pe un cal roşu, şi stătù între mirţii, ce *erau* într'un loc adânc;

---

m Tit. 1. 15. *n* Cap. 1. 5. *o* Cap. 1. 6. 9. *p* Deut. 28. 22. *q* Cap. 1. 11. *r* Ier. 5. 3 *s* Zech. 8. 9. *t* Zech 8. 12. *u* Cap. 1. 14. *v* Ebr. 12. 26. *x* Dan. 2. 44.

ZAHARIA. *Capul 1.*

a Ezra 4. 24. *b* Ezra. 5 1. *c* Ier. 25. 5. Iac. 4. 8. *d* 2 Cron. 36.15, 16. *e* Osea 14. 1. *f* Isa. 55, 1. *g* Plân. 1. 18 *h* Ios. 5. 13

şi în dosul lui *erau* [i]cai roşii, murgi şi albi. 9 Şi am zis: Ce *sunt* aceştia, Doamne? Şi îngerul care vorbiă cu mine, îmi zise: Îţi voiu arătă ce *sunt* aceştia. 10 Şi bărbatul, care stăteă între mirţi luă cuvântul şi zise: [j] Aceştia *sunt aceia*, pe cari i-a trimis Domnul, ca să cutreere pământul. 11 [k]Şi ei au răspuns îngerului Domnului, care stă între mirţi, şi au zis: Cutreerat-am pământul, şi iată, tot pământul este în pace şi linişte.

12 Atuncia răspunse îngerul Domnului, şi zise: [l]Doamne, *Dumnezeul* oştirilor, până când nu te vei îndură de Ierusalim şi de cetăţile lui Iuda, pe care te-ai mâniat acum [m]şeaptezeci de ani? 13 Şi Domnul răspunse îngerului, care vorbiă cu mine, *cu* [n]cuvinte bune *şi* cuvinte mângăitoare. 14 Atuncia zise îngerul, care vorbiă cu mine, către mine: Cheamă, şi zi: Aşă zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [o]Râvnesc cu râvnă mare pentru Ierusalim şi pentru Sion: 15 Şi mâniatu-m'am cu mânie mare pe *aceste* popoare liniştite: Căci [p]eu m'am mâniat puţin, Dar ei au ajutat răul. 16 Deaceea aşă zice Domnul: [q]Mă voiu întoarce cu îndurare către Ierusalim: Casa mea se va rezidi într'însul, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; Şi [r]funia *de măsorişte* se va întinde preste Ierusalim. 17 Şi iarăşi strigă şi zi: Aşă zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Cetăţile mele iarăşi se vor revărsă întru bunătăţi: [s]Şi Domnul iarăşi va mângăiă Sionul, Şi [t]iarăşi va alege Ierusalimul.

Viziunea a doua: cele patru coarne şi cei patru făurari. Prezicere despre scăparea Iudeilor.

18 Atuncia ridicat-am ochii mei, şi am văzut, şi iată patru coarne. 19 Şi am zis către îngerul, care vorbiă cu mine: Ce *sunt* acestea? Şi mi-a răspuns; [u]Acestea *sunt* coarnele, care au risipit pe Iuda, pe Israel şi pe Ierusalim.

20 Şi mi-a arătat Domnul patru făurari? 21 Şi eu am zis: Ce vin aceştia să facă? şi el a răspuns, zicând: Acelea *sunt* coarnele, care au risipit pe Iuda, încât nimenea nu a putut ridică capul său: şi aceştia au venit să înspăimânte pe acelea, *şi* să deă jos coarnele *acelor* popoare, care au [v]ridicat cornul împotriva pământului lui Iuda, ca să-l risipească.

Viziunea a treia: Îngerul cu funia de măsorişte.

2 Iarăşi am ridicat ochii mei, şi am văzut, şi iată [a]un bărbat, şi în mâna lui aveă o funie de măsorişte. 2 Atuncia am zis: Unde mergi? Şi el a zis către mine: [b]Să măsor Ierusalimul, ca să văd, câtă *este* lăţimea sa şi câtă *este* lungimea sa.

3 Şi iată îngerul, care vorbiă cu mine, ieşi, şi un alt înger îi ieşi înainte, şi-i zise: 4 Aleargă, *şi* vorbeşte tânărului acelnia, zicând: [c]„Locui-se-va Ierusalimul fără ziduri, Pentru mulţimea oamenilor şi a vitelor dintr'însul. 5 Şi eu, zice Domnul, Voiu fi [d]zid de foc în jurul său, [e]Şi de mărire în mijlocul lui."

Timp vesel al rentoarcerii din Babilon.

6 O, o! fugiţi [f]din pământul dela meazănoapte, zice Domnul; Căci eu v'am [g]risipit, În cele patru vânturi ale cerului, Zice Domnul. 7 O, Sionule, [h]mântuie-te, Tu cel ce locueşti *cu* fiica Babilonului! 8 Căci aşă zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: După mărire m'a trimis la popoarele, cari v'au prădat; Căci cine [i]se atinge de voi, de lumina ochilor săi se atinge. 9 Căci, iată, voiu [j]scutură mâna mea preste dânşii, Şi vor ajunge de pradă servilor lor: Şi [k]voi veţi cunoaşte, că Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, m'a trimis.

Chemarea naţiunilor.

10 [l]Cântă, şi bucură-te, fiică a Sionului, Căci, iată, vin, Şi [m]voiu locuì în mijlocul tău, zice Domnul. 11 [n]În timpul acela [o]multe popoare se vor lipì

i Cap. 6. 2—7. *j* Ebr. 1 14 *k* Ps. 103, 20,21. *l* Ps. 102. 13. *m* Ier. 25. 11,12. *n* Ier. 29. 10. *o* Ioel 2. 18. *p* Isa. 47. 6. *q* Isa. 12. 1. *r* Cap. 2. 1, 2. *s* Isa. 51. 3. *t* Isa. 14. 1. *u* Ezra. 4.1,4,7. *v* Ps. 75. 4, 5. —

Capul 2.

a Ezec. 40. 3. *b* Apoc. 11. 1. *c* Ier. 31. 27. *d* Isa. 26. 1. *e* Isa. 60. 19. *f* Isa. 48. 20. *g* Deut. 28. 64. *h* Apoc. 18. 4. *i* 2 Thes. 1. 6 *j* Isa. 11. 15. *k* Cap. 4. 9. *l* Isa. 12. 6. *m* Ioan 1. 14. *n* Isa. 2. 2. 3. *o* Cap. 8. 10.

de Domnul, Şi-mi vor fi [p] popor; Şi eu voiu locuì în mijlocul tău; Şi [q] tu vei cunoaşte, că Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, m'a trimis la tine. 12 Şi va luà Domnul în stăpânire pe Iuda *ca* moştenirea sa, În pământul cel sfânt, Şi-şi va alege iarăşi Ierusalimul. 13 Toată carnea tacă înaintea Domnului. Căci el s'a *şi* sculat din locaşul său cel sfânt.

Viziunea a patra: Arhiereul Iozua stând înaintea îngerului, şi Satana la dreapta sa.

3 Şi el mi-a arătat pe [a] Iozua, arhiereul, care stà înaintea îngerului Domnului, şi [b] Satana stà la dreapta sa, ca să-l pârască. 2 Şi zise Domnul către Satana: [c] „Certe-te Domnul, Satano! Da, certe-te Domnul, care [d] şi-a ales Ierusalimul; [e] Au el nu *este* un tăciune scăpat din foc?“

3 Şi Iozua erà îmbrăcat cu [f] vestminte scârnave, şi stà înaintea îngerului. 4 Şi acesta luă cuvântul, şi vorbì către cei ce stăteau înaintea sa, zicând: Depărtaţi depe dânsul *aceste* vestminte scârnave! şi zise către *Iozua*: Iată, fac să se ducă depe tine nedreptatea ta, [g] şi te îmbrac cu vestminte sărbătoreşti. 5 Şi a adaus: Puneţi [h] mitră curată pe capul său; şi-i puseră mitră curată pe cap, şi-l îmbrăcară în vestminte: şi îngerul Domnului erà de faţă.

Făgăduinţa despre Zemac (vlăstar, Messia).

6 Şi îngerul Domnului mărturisì pe Iozua, zicând: 7 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: De vei umblà pe căile mele, Şi de vei [i] păzì cele de păzit ale mele: Atuncia tu vei [j] judecà casa mea, Şi vei păzì curţile mele; Şi-ţi voiu dà conducător dintr'aceştia ce [k] stau *aicea*. 8 Deci ascultă, Iozua, arhiereul, Tu şi soţii tăi cari şed înaintea ta! Căci ei *sunt* [l] oameni de semne: Căci iată, aduc pe [m] servul meu, [n] Odrasla! 9 Căci, iată, piatra, pe care am pus-o înaintea lui Iozua, [o] Pe *această* singură piatră *sunt îndreptaţi* [p] şeapte ochi: Iată, eu *singur* am săpat săpătura ei. Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; Şi [q] într'o singură zi voiu depărtà fărădelegea acestei ţări. 10 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Veţi chemà fiecare pe amicul său, Supt butucul de vie şi supt smochin.

Viziunea a cincea: policandrul cel de aur şi proviziunea sa cu oleiu; asigurare de izbutire dată lui Zerubabel.

4 Şi s'a întors [a] îngerul, care vorbià cu mine, şi m'a deşteptat, [b] ca pe omul ce se deşteaptă din somnul său. 2 Şi a zis către mine: Ce vezi tu? Şi am zis: Eu văd, şi iată, [c] un policandru cu totul *de* aur, şi d'asupra lui o cupă *de oleiu*, şi pe ea [d] şeapte candele, şi şeapte ţevi la cele şeapte candele, ce *sunt* la vârful *policandrului*; 3 [e] Şi doi maslini lângă el, unul la dreapta cupei, şi altul la stânga ei.

4 Şi am luat cuvântul, şi am întrebat îngerul care vorbià cu mine, zicând: Domnul meu ce *sunt* acestea? 5 Şi îngerul, care vorbià cu mine, răspunse, şi-mi zise: Nu ştii tu, ce *sunt* acestea? 6 Şi am zis, Nu, Domnul meu! Atuncia a răspuns, şi mi-a vorbit, zicând: Acesta *este* cuvântul Domnului către Zerubabel, zicând: [f] „Nu prin putere şi nu prin tărie, Ci prin duhul meu, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *se va face aceasta:* 7 „Cine *eşti* tu, [g] munte mare? Înaintea lui Zerubabel într'un şes *te vei preface:* Căci el va scoate până şi [h] piatra cea mai înaltă, [i] *Cu toate* strigările: Îndurare, îndurare pentru ea.“

8 Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 9 Mânile lui Zerubabel [j] au întemeiat casa aceasta, şi mânile lui [k] o vor sfârşì; şi [l] tu vei cunoaşte, că [m] Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, m'a trimis la voi. 10 Căci cine va disprețuì ziua *acestor* [n] mici *începuturi?* bucură-se-vor, când vor vedeà cumpăna

---

[p] Esod. 12. 49.
[q] Ezec. 33. 33.
—
Capul 3.
[a] Hag. 1. 1.
[b] Ps. 109. 6.
[c] Iuda 9.
[d] Cap 1. 17.
[e] Amos 4. 11.
[f] Isa. 64. 6.
[g] Isa. 61. 10.
[h] Esod. 29. 6.
[i] Lev. 8. 35.
[j] Deut. 17. 9.
[k] Cap. 4. 14.
[l] Ps. 71. 7.
[m] Isa. 42. 1.
[n] Luc. 1. 78.
[o] Ps. 118. 22.
[p] Cap. 4. 10.
[q] Ier. 31. 34.
—
Capul 4.
[a] Cap. 2. 3
[b] Dan. 8. 18.
[c] Esod. 25. 31.
[d] Esod. 25. 37.
[e] Apoc. 11. 4.
[f] Osea 1. 7.
[g] Ier. 51. 25.
[h] Ps. 118. 22.
[i] Ezra 3. 11,13.
[j] Ezra 3. 10.
[k] Ezra 6. 15.
[l] Cap. 2. 9. 11.
[m] Isa. 48. 16.
[n] Hag. 2. 3.
[o] 2 Cron. 16. 9.

în mâna lui Zerubabel, [o] aceşti şeapte ochi ai Domnului, care cutreeră tot pământul.

11 Şi am răspuns, şi am zis către dânsul: Ce *sunt* cei [p] doi maslini din dreapta şi din stânga policandrului? 12 Şi iarăşi am întrebat a doua oară, şi am zis către dânsul: Ce *sunt* cele două ramuri de maslini, care *stau* lângă cele două ţevi de aur, prin care curge *oleiul* din el? 13 Şi el mi-a răspuns, zicând: Nu ştii tu, ce *sunt* acestea? şi am zis: Nu, Domnul meu. 14 Atuncia a zis: [q] Acestea *sunt* cei doi unşi, [r] cari stau înaintea [s] Domnului a tot pământul.

Viziunea a şeasea şi a şeaptea: tuiul ce sboară.

5 Şi iarăşi am ridicat ochii mei, şi am văzut; şi iată, un [a] tuiu ce sburâ. 2 Şi a zis către mine: Ce vezi tu? Şi am răspuns: Văd sburând un tuiu; douăzeci de coţi lungimea lui, şi zece coţi lăţimea lui.

3 Şi a zis către mine: Acesta *este* [b] blestemul, care este preste toată ţara; Căci tot cel ce fură pedepsi-se-va, cum *stă scris* pe faţa aceasta; şi tot cel ce jură mincinos, pedepsi-se-va, cum *stă scris* pe faţa aceea. 4 Îl voiu scoate, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, şi va veni în casa furului, şi în casa [c] celui ce jură mincinos în numele meu; şi va rămâneà în casa sa, şi [d] o va mistui cu lemnele ei şi cu pietrile ei.

Femeia din efă.

5 Şi îngerul, care vorbià cu mine, ieşi, şi-mi zise: Ridică-ţi acum ochii, şi vezi ce *este* aceasta ce iese? 6 Şi am zis: Ce *este* aceasta? Şi el a zis: Ce iese, *este* o efă. Şi a zis: Aceasta *este* asemănarea celor din toată ţara. 7 Şi iată, un talant de plumb se ridică, şi o femeie şedeà în efă. 8 Şi el zise: Aceasta *este* nedreptatea: şi o aruncă în efă; şi aruncă bucata cea de plumb preste gura *efei*.

9 Atuncia am ridicat ochii mei, şi am văzut: şi iată, ieşiau două femei; şi vânt *erà* supt aripele lor; şi acestea aveau aripi ca aripele cocostârculni; şi au ridicat efa între pământ şi cer. 10 Şi am zis către îngerul, care vorbià cu mine: Unde duc aceştia efa? 11 Şi el zise către mine: Ca [e] să-i zidească casă [f] în pământul Şinarului, ca acolo să fie aşezată şi pusă pe temeliile sale.

Viziunea a opta: cele patru care.

6 Şi iarăşi am ridicat ochii mei, şi am văzut, şi iată, patru care ieşiau dintre doi munţi, şi munţii *erau* munţi de aramă. 2 La carul întâiu *erau* [a] cai roşii, la al doilea car [b] cai negrii; 3 La al treilea car [c] cai albi, şi la al patrulea car cai pagi şi ţapeni. 4 Atuncia luând cuvântul, [d] am zis către îngerul, care vorbià cu mine: Ce *sunt* aceştia, Domnul meu?

5 Şi îngerul răspunse şi zise către mine: [e] Aceştia *sunt* cele patru vânturi ale cerului, care ies, după ce [f] au stătut înaintea Domnului a tot pământul. 6 La care *sunt* caii cei negri, *aceia* merg spre [g] pământul dela meazănoapte, şi cei albi ies după ei; iar cei pagi merg spre pământul dela meazăzi. 7 După aceea ieşiră şi cei suri, şi căutară să meargă şi [h] să cutreere pământul; şi el zise: Mergeţi, cutreeraţi pământul; deci ei au cutreerat pământul.

8 Şi a strigat la mine, şi a vorbit către mine, zicând: Iată, cei ce merg spre pământul dela meazănoapte, au făcut să se potolească [i] mânia mea, în pământul dela meazănoapte.

Cununi simbolice să se facă şi să se pună pe capul arhiereului: profeţia despre Mesia şi biserica cea viitoare.

9 Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 10 Iă *dela cei din* prinsoare, dela Heldai, dela Tobia şi dela Iedaia, cari au venit din Babilon; vino în aceeaşi zi, şi intră în casa lui Iozua, fiul lui Ţefania; 11 Da, iă *dela dânşii* argint şi aur; şi fă [j] cununi, şi pune-*le* pe capul lui Iozua, fiul lui Iosadac, ar-

---

p Vers. 3. *q* Apoc. 11. 4. *r* Luc. 1. 19. *s* Ios. 3. 11, 13.

Capul 5.

a Ezec. 2. 9. *b* Mal. 4. 6. *c* Mal. 3. 5. *d* Lev. 14. 45. *e* Ier. 29. 5, 28. *f* Fac. 10. 10. —

Capul 6.

a Cap. 1. 8. *b* Apoc. 6. 5. *c* Apoc. 6. 2. *d* Cap. 5. 10. *e* Ps. 104. 4. *f* 1 Reg. 22. 19. *g* Ier. 1. 14. *h* Fac. 13. 17. *i* Jude. 8. 3. *j* Esod. 28. 36

hiereul. 12 Şi vorbeşte-i, zicând: Aşà zice Domnul. *Dumnezeul* oştirilor, zicând: Iată, [k]bărbatul, al cărui nume *este* [l]Odrasla! „Căci el va odrăsli de supt dânsul,[m] Şi va zidì templul Domnului. 13 Da, el va zidì templul Domnului, Şi va [n]purtà mărirea Domnului; Va şedeà şi va domnì pe tronul său. Şi [o]va fi preot pe tronul său; Şi între ei amândoi va fi sfat de pace."

14 Şi cununile vor stà la Helem, la Tobia, la Iedaia, şi la Hen, fiul lui Tefania.[p] spre amintire în templul Domnului. 15 Căci [q]vor venì cei *ce sunt* departe, şi vor zidì templul Domnului; şi veţi cunoaşte, că Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, m'a trimis la voi. Şi *aceasta* se va întâmplà, de veţi ascultà de vocea Domnului, Dumnezeului vostru.

Lui Dumnezeu nu-i plac posturile de din afară, ci faptele de îndurare.

7 Şi în anul al patrulea al lui Dariu, regele, a fost cuvântul Domnului către Zaharia, în a patra zi a lunei a noua, a lui Chisleu. 2 Şi *cei din Babilon* au trimis la casa lui Dumnezeu pe Şarezer, şi pe Regem-Melec şi pe oamenii lor, să se roage Domnului; 3 *Şi* să [a]vorbească cu preoţii, cari *erau* în casa Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, şi cu profeţii: *şi* să-i întrebe: *Trebue oare* să plângem în [b]luna a cincea, *şi* să ne înfrânăm, după cum am urmat a face de atâţia ani?

4 Şi a fost cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oştirilor, către mine, zicând: 5 Vorbeşte către tot poporul ţării şi către preoţi, zicând: De [c]aţi postit şi aţi plâns în *luna* a cincea şi [d]a şeaptea, [e]aceşti şeaptezeci de ani, [f]pentru mine oare aţi postit? 6 Şi de aţi mâncat şi aţi băut, nu *sunteţi* voi cei ce mâncau şi beau? 7 Au nu acestea *sunt* cuvintele pe care Domnul le-a proclamat prin profeţii de mai nainte, pe când Ierusalimul erà încă locuit şi în pace, şi cetăţile din jurul său; şi *toată* [g]*partea* de către amează-zi, şi *toată* câmpia erau locuite?

8 Şi a fost cuvântul Domnului către Zaharia, zicând: 9 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, zicând: [h]Judecaţi judecată adevărată, Şi arătaţi îndurare şi compătimire unul altuia: 10 Şi [i]pe văduvă şi pe orfan, Pe străin şi pe sărac nu asupriţi! [j]Şi în inimile voastre unul altuia rele nu plănuiţi. 11 Dar ei n'au voit să asculte, Şi [k]dosul şi l-au întors. Şi [l]urechile le-au astupat, ca să nu audă. 12 Şi [m]inima şi-au făcut-o *ca* diamantul, [n]Ca să nu asculte legea, Nici cuvintele, pe care le-a trimis *lor* Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Prin duhul său, prin profeţii de mai nainte: Şi aşà se făcù mânie mare dela Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 13 Şi a fost, *că* precum, când el strigà Şi ei nu ascultau, Aşà eu nu i-am ascultat, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, 14 Ci i-am spulberat între toate popoarele, pe care ei nu le cunoşteau; Şi pământul *lor* a rămas în urma lor pustiu, Aşà că nimenea nu *mai* treceà, nici se întorceà *din el*; Şi *aşà* făcutu-s'a pustiu pământul cel dorit.

Făgăduinţa de fericire viitoare pentru poporul lui Dumnezeu, ceea ce va atâţà şi pe naţiuni de a căutà pe adevăratul Dumnezeu.

8 Fost-a iarăşi cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oştirilor, zicând: 2 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. [a]Râvnesc cu râvnă mare pentru Sion, Da, cu mânie mare râvnesc pentru el. 3 Aşà zice Domnul: [b]Mă voiu întoarce în Sion, şi [c]voiu locuì în Ierusalim: Şi Ierusalimul [d]se va chemà: Cetatea Adevărului. Şi [e]Muntele Domnului, *Dumnezeului* oştirilor, [f]Muntele cel sfânt. 4 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [g]Bărbaţi bătrâni şi femei bătrâne vor şedeà iarăşi în uliţele Ierusalimului, Fiecare cu toiagul său în mâna sa pentru multimea zilelor; 5 Şi pline vor fi

k Luc. 1. 78.	*o* Ps. 110. 4.	*Capul 7.*	*d* Ier. 41. 1.	*h* Isa 58. 6. 7.	*l* Fapt. 7. 57.	*Capul 8*	*d* Isa. 1. 21, 26.
l Cap. 3. 8.	*p* Esod. 12. 14.	*a* Mal. 2. 7.	*e* Cap. 1. 12.	*i* Esod.22.21,22.	*m* Ezec. 11. 19.	*a* Nah. 1. 2.	*e* Isa. 2. 2, 3.
m Cap. 4. 9.	*q* Efes 2, 13, 19.	*b* Ier. 52. 12.	*f* Rom. 14. 6.	*j* Ps. 36. 4.	*n* Neem.9.29,30.	*b* Cap. 1. 16.	*f* Ier. 31. 23.
n Isa. 22. 24.	—	*c* Isa. 58. 5.	*g* Ier. 17. 26.	*k* Neem. 9 29.	—	*c* Cap. 2. 10.	*g* 1 Sam. 2. 31.

ulițele cetății de băeți și de fete, jucându-se în ulițele ei. 6 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; De este aceasta de mirare în ochii rămășiței poporului acestuia din zilele acestea. Oare [h] fi-va de mirare și în ochii mei? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 7 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată. [i] voiu mântuì poporul meu din pământul dela răsărit, Și din pământul dela apus: 8 Și-i voiu aduce, și vor locuì în Ierusalim: Și [j] ei îmi vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu, În [k] adevăr și dreptate. 9 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [l] Mânile voastre fie tari. Voi cari auziți în zilele acestea Aceste cuvinte din gura [m] profeților. Cari *au vorbit* [n] în ziua, *Când* s'a pus temelie casei Domnului, Când *s'a început* a se zidì templul. 10 Căci înaintea acelor zile Nu erà [o] răsplată nici pentru oameni, și *nu erà* răsplată nici pentru vite. Și [p] nici cel ce ieșià, nici cel ce întrà, nu *aveà* pace de inamic: Ci am rânduit pe toți oamenii unuia asupra altora. 11 Dar acum eu nu mai *sunt* ca în zilele de mai nainte, Către rămășița poporului acestuia. Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 [q] Că seminția va prosperà: Butucul de vie își va dà fructul său: Și [r] pământul își va dà venitul său: Și [s] cerul își va dà roua sa: Și toate acestea le voiu dà în stăpânirea poporului acestuia. 13 Și precum voi, casă a lui Iuda și casă a lui Israel, Ați fost [t] de blestem între popoare: Așà vă voiu mântuì. Și [u] veți fi binecuvântare! Nu vă temeți, [v] mânile voastre fie tari! 14 Căci așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [x] Precum am căutat a vă face rău, Pe când părinții voștri mă mâniau, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. [y] Și nu m'am căit: 15 Tot așà am căutat în zilele acestea A face bine Ierusalimului și casei lui Iuda: Nu vă temeți! 16 Acestea *sunt* lucrurile ce voi trebue să le faceți: [z] Vorbiți adevăr unul altuia; Faceți judecata adevărului și a păcii în porțile voastre: 17 [a] Și nu plănuiți rele, în inimile voastre unul altuia, Și [b] nu iubiți jurământul mincinos; Căci toate acestea *sunt* cele ce urăsc, zice Domnul. 18 Și a fost către mine cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, zicând: 19 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [c] Postul *lunei* a patra, [d] și postul *lunei* a cincea, [e] și postul *lunei* a șeaptea, [f] și postul *lunei* a zecea vor fi casei lui Iuda *spre* [g] bucurie și *spre* veselie, și *de* serbări voioase: [h] deci iubiți adevărul și pacea.

20 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Vor venì încă și popoare și locuitori ai multor cetăți: 21 Și locuitorii unei *cetăți* vor merge la altă *cetate*, *și* vor zice: [i] Să mergem să ne rugăm Domnului, și să căutăm pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: și eu voiu merge. 22 Da, [j] popoare multe și națiuni puternice vor venì să caute în Ierusalim pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, și să se roage Domnului.

23 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: În zilele acelea [k] vor apucà zece bărbați, din toate limbile popoarelor, da, vor apucà colțul *vestmântului* unui Iudeu, zicând: Să mergem împreună cu voi, căci noi am auzit [l] că cu voi *este* Dumnezeu.

Preziceri despre națiunile vecine păgâne.

9 [a] Profeție. Cuvântul Domnului asupra pământului Hadracului, *Care* se va așezà preste [b] Damasc: Căci Domnul *are* [c] ochi *asupra* omului, Și *asupra* tuturor semințiilor lui Israel: 2 Și *asupra* [d] Hematului, *care* se hotărește cu dânsul, *Asupra* [e] Tirului și a [f] Sidonului, deși este atât de [g] înțelept. 3 Cu toate că Tirul și-a zidit întăriri, Și [h] și-a adunat argint ca pulberea, Și aur ca noroiul ulițelor: 4 Iată, [i] Domnul va face să se ià dela dânsul [j] puterea sa, Și o va

[h] Rom. 4. 21. [i] Isa. 11. 11, 12. [j] Ier. 30. 22. [k] Ier. 4. 2. Hag. 2. 4. [m] Ezra 5. 1. 2. [n] Hag. 2. 18. [o] Hag 1. 6,9,10. [p] 2 Cron. 15. 5. [q] Osea 2. 21, 22. [r] Ps 67. 6. [s] Hag. 1. 10. [t] Ier. 42. 18. [u] Fac. 12. 2. [v] Vers. 9. [x] Ier. 31. 28. [y] 2 Cron. 36. 16. [z] Cap. 7. 9. [a] Prov. 3. 29. [b] Cap. 5. 3, 4. [c] Ier. 52. 6, 7. [d] Ier. 52. 12, 13. [e] 2 Reg. 25. 25. [f] Ier. 52. 4. [g] Est. 8. 17. [h] Vers. 16. [i] Isa. 2. 3. [j] Isa. 60. 3, etc. [k] Isa 3. 6. [l] 1 Cor. 14 52.

Capul 9.

[a] Ier. 23. 33. [b] Amos 1. 3. [c] 2 Cron. 20. 12. [d] Ier. 49. 23 Isa. 23 [f] 1 Reg. 17. 9. [g] Ezec. 28 3, etc. [h] Iov 27. 16. [i] Isa. 23. 1. [j] Ezec. 26. 17.

prăbuși *în mare*; Și el însuși va fi mistuit de foc. 5 [k]Aşkelonul va vedeà *aceasta*, și se va teme; Și Gaza *o* va vedeà și se va cutremurà foarte; Ca și Ekronul; căci speranța sa a rămas de rușine; Pierì-va regele din Gaza, Și Aşkelonul va fi nelocuit; 6 Și [l]în Așdod vor locuì străinii; Și voiu nimicì mândria Filistenilor. 7 Și voiu depărtà sângele lui din gura lui, Și urîciunile lui dintre dinții săi; Și *așà* el va rămânecà pentru Dumnezeul nostru; *Va fi* ca un ținut al lui Iuda, Și Ekronul ca Iebuseu. 8 Și [m]voiu tăbărî în jurul casei mele, împotriva oastei, Împotriva celor ce se duc, Și împotriva celor ce se întorc; Și [n]nu va mai trece asupritorul preste dânșii; Căci acum [o]privesc *la tine*, cu ochii mei.

Făgăduința unui rege pacinic și puternic Mesia.

9 [p]Bucură-te foarte, fiică a Sionului, Tresaltă, fiică a Ierusalimului, Iată, [q]Regele tău vine la tine; Drept *este* el și mântuitor, Blând și călare pe asin, Pe un mânz, fiu de asină. 10 Și [r]voiu stârpì din Efraim carăle, Și caii din Ierusalim; Și arcul rezbelului va fi stârpit; Și va vorbì [s]popoarelor pace; Și domnia lui *va fi*, [t]dela o mare, până la *altă* mare, Și dela Eufrat până la marginile pământului. 11 Cât pentru tine, *Sioane*, pentru sângele legământului *încheiat* cu tine, Voiu dà drumul [u]încătușaților tăi din groapa, în care nu *este* apă. 12 Întoarceți-vă în întărire, [v]voi încătușați cu speranță! Da, astăzi o spun, [x]îndoite îți voiu răsplătì. 13 Căci pe Iuda îl voiu întrebuință, ca arc al meu. Și pe Efraim, ca săgeată *a mea*; Și voiu deșteptà pe fiii tăi, Sioane. Asupra fiilor tăi, Grecio; Și te voiu face ca sabie de viteaz. 14 Și arătà-se-va Domnul d'asupra lor; Și [y]vor ieșì săgețile sale, ca fulgerile; Și Domnul, Dumnezeul va suflà din trâmbiță. Și va umblà [z]în vârtejurile de mează-zi. 15 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, îi va apărà; Și vor înghițì, și vor învinge cu pietrile de praștie; Vor beà *și* vor vuì ca de vin, Și vor fi plini, ca cupele de jertfă, Ca [a]colțurile altarului. 16 Și Domnul, Dumnezeul lor, va mântuì în aceea zi Pe poporul său, ca pe o turmă; Căci [b]*ei sunt* pietrile diademei, [c]Ridicate în pământul său. 17 O, [d]cât de mare *va fi* norocirea sa, cât de mare frumusețea sa! [e]Grâul va veselì pe tânări, și mustul pe fecioare.

Poporul e liberat din puterea asupritorilor, e adunat și binecuvântat din nou.

10 Cereți [a]de la Domnul [b]ploaie, [c]în timpul ploii târzie, *Dela* Domnul, urzitorul fulgerilor; Și el vă va dà ploaie îmbelșugată, Pentru toată verdeața câmpului. 2 Căci [d]terafimii vorbesc nimicuri, Și prezicătorii văd minciuni, Și spun visuri deșerte; *și* [e]mângâie cu deșertăciune; De aceea se rătăcesc, ca oile, *Și* sufer nevoi, [f]căci nu *au* păstor. 3 Mânia mea aprinsu-s'a asupra păstorilor, [g]Și am pedepsit pe țapi; Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [h]își aduce aminte de casa lui Iuda, turma sa, Și [i]o va face ca calul său cel frumos de resbel, 4 Dintr'însul va ieșì [j]*piatră* unghiulară, Dintr'însul [k]țărușii, Dintr'însul arcurile de luptă, Dintr'însul toți conducătorii. 5 Și vor fi ca vitejii, ce [l]calcă în luptă preste *neamic*. Ca pe noroiul ulițelor; Și se vor luptà; Căci Domnul *este* cu dânșii, Și vor rușinà pe călăreți, pe caii lor. 6 Voiu întărì casa lui Iuda, Și voiu mântuì casa lui Iosif, Îi[m] voiu aduce înapoi, *și*-i voiu face să locuească *în liniște;* Căci [n]mi-e milă de dânșii; Și vor fi ca și cum nu i-aș fi lepădat; Căci eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor, [o]și-i voiu auzì. 7 Efraim va fi ca un viteaz; Și [p]inima lor se va bucurà, ca de vin; Fiii lor vor vedeà *aceasta*, și se vor bucurà; Inima lor va tresăltà în Domnul.

---

k Ier. 47. 1, 5. *l* Amos 1. 8. *m* Ps. 34. 7. *n* Isa. 60. 18. *o* Esod. 3. 7. *p* Isa. 62. 11. *q* Ier. 23. 5. *r* Osea 1. 7. *s* Efes. 2. 14, 17. *t* Ps. 72. 8. *u* Isa. 42. 7 *v* Isa. 49. 9. *x* Isa. 61. 7. *y* Ps. 18. 14. *z* Isa. 21. 1. *a* Lev. 4. 18, 25. *b* Isa. 62. 3. *c* Isa. 11. 12. *d* Ps. 31. 19. *e* Ioel 3. 18. —

Capul 10.

a Ier. 14. 22. *b* Deut. 11. 14. *c* Iov 29. 23. *d* Ier. 10. 8. *e* Iov 13. 4. *f* Ezec. 34. 5. *g* Ezec. 34. 17. *h* Luc. 1. 68. *i* Cânt. 1. 9. *j* Num. 24. 17. *k* Isa. 22. 23. *l* Ps. 18. 42. *m* Ier. 3. 18. *n* Osea 1. 7. *o* Cap. 13. 9. *p* Ps. 104. 15.

8 Le voiu [q] fluera, şi-i voiu adunà; Căci
eu îi voiu răscumpărà; [r] Şi se vor îm-
mulţi, ca şi mai nainte. 9 Îi [s] voiu se-
mănà între popoare, Şi-şi vor amintì de
mine, în ţări depărtate, Vor trăì cu fiii
lor, şi se vor întoarce. 10 Îi voiu duce
iarăşi din pământul Egiptului, Şi-i voiu
adunà din Asiria, Şi-i voiu duce în pă-
mântul Galaadului şi în Liban: Şi nu
se vor mai găsì *locuri* pentru dânşii.
11 Şi *Israel* va trece prin strâmtorile
mării, Şi va lovì valurile ei, Şi toate
adâncurile Nilului se vor usca: Fala
Asiriei se va umilì: Şi sceptrul Egiptu-
lui se va luà *de la el*. 12 Şi-i voiu face
tari prin Domnul, Şi în numele lui vor
umblà, Zice Domnul.

Tânguire despre păstorii necredincioşi ai poporului. Beţele, harul şi unirea. Treizeci de arginţi pentru bunul păstor.

11 Libanule, deschide [a] porţile tale, Ca
focul să mistuie cedrii tăi. 2 Vaităte, ciparosule! căci cedrul a căzut. Cei
măreţi sunt despoiaţi; Văitaţi-vă stejari
ai Basanului! [b] Căci s'a dat jos pădurea
cea nestrăbătută. 3 Răsună vaetul pă-
storilor: Căci *li*-s'a răpit măreţia lor;
Răsună mugetul puilor de lei; Căci Ior-
danului i s'a răpit mândria sa. 4 Aşà
zice Domnul, Dumnezeul meu: [c] Paşte
oile de junghere: 5 Pe care cumpă-
rătorii lor le junghe, [d] Fără să se creadă
vinovaţi; Şi vânzătorii cărora [e] zic: „Bine
cuvântat *fie* Domnul, că m'am înavuţit,“
Şi ai căror păstori nu le cruţă. 6 Căci
nu voiu mai cruţà pe locuitorii pământului *acestuia*, zice Domnul; Ci iată,
dà-voiu pe oameni, unul În mâna altuia,
şi în mâna regelui său; Şi ei vor sdru-
micà ţara. Şi eu nu voiu mântuì-*o* din
mâna lor. 7 Şi am [f] păscut oile de jun-
ghere: În adevăr [g] o turmă mişeală! Şi
mi-am luat două toege; pe unul l-am
numit, Frumuseţe, şi pe celalalt, Legă-
turi; şi păşteam turma. 8 Şi *numai*
[h] într'o lună am stârpit trei păstori; căci
inima mea nu-i răbdà, şi sufletul lor se
disgustà de mine. 9 Şi am zis: „Pe
voi nu vă voiu paşte! [i] „Ce moare, să
moară; Ce piere, să piară; Şi cele ce vor
rămâneà să-şi mănânce carnea una al-
teia.“ 10 Şi luatu-mi-am toegul Frumu-
seţe, şi l-am frânt, ca să rup legă-
mântul ce am încheiat cu toate semân-
ţiile. 11 Şi s'a şi rupt din aceeaşi zi:
şi aşà cunoscură, — în adevăr [j] o turmă
mişeală. — cei ce luau seamă la mine,
că acesta *a fost* cuvântul Domnului.
12 Şi am zis către dânşii: De este plăcut
în ochii voştri, daţi-*mi* plată: iar de nu,
lăsaţi-*o*. Şi-mi [k] cumpănirà plata, trei-
zeci de arginţi. 13 Şi a zis Domnul
către mine: Aruncă-l [l] olarului, acest
preţ frumos, cu care am fost preţuit de
dânşii! Şi am luat cei treizeci de arginţi.
şi i-am aruncat în casa Domnului, pentru
olar. 14 Atuncia frântu-mi-am toegul
al doilea, Legături; ca să rup înfrăţirea
între Iuda şi între Israel. 15 Şi a zis
Domnul către mine: [m] Ia-ţi încă şi unel-
tele de păstor nebun; 16 Căci iată, eu
voiu ridicà un păstor în ţară, *Care* nu
va socotì pe cei pieritori. Nici pe tânăr
nu va căutà; Pe cei răniţi nu va tămă-
duì, Şi de cei ce vor rămânea nu se va
îngriji: Va mâncà încă carnea celor
îngrăşate, Şi le va rupe copitele lor.
17 [n] Vai de păstorul prost, care pără-
seşte turma! Sabia *va fi* preste braţul
său şi preste ochiul său cel drept: Bra-
ţul său va secà, şi ochiul său cel drept
va orbì.

Ocrotirea puternică a lui Dumnezeu asupra Ierusalimului.

12 Profeţie. Cuvântul Domnului asupra
lui Israel. Domnul zice, [a] cel ce a
întins cerul, Şi a întemeiat pământul;
Cel ce [b] a făcut spiritul omului din lăun-
trul său: 2 Iată, Ierusalimul îl voiu face
[c] cupă de sbuciumare, Pentru toate po-
poarele, de jur împrejur; Şi chiar şi
pentru Iuda va fi, La împresurarea Ieru-
salimului. 3 [d] Şi în aceeaşi zi voiu face
Ierusalimul [e] Peatră împovorătoare pen-

[q] Isa. 5. 26. [r] Isa. 49. 19. [s] Osea 2. 23. — *Capul 11.* [a] Cap. 10. 60. [b] Isa. 32. 19. [c] Vers. 7. [d] Ier. 2. 3. [e] Deut. 29. 19. [f] Vers. 4. [g] Zef. 3. 12. [h] Osea. 5. 7. [i] Ier. 15. 2. [j] Zef. 3. 12. [k] Mat. 26 15. [l] Mat 27. 9, 10. [m] Ezec. 34. 2-4. [n] Ier. 23. 1. — *Capul 12.* [a] Isa. 42. 5. [b] Ebr. 12. 9. [c] Isa. 51 17,22, 23. [d] Vers. 4, 6, 8. 9, 11. [e] Mat. 21. 44.

tru toate popoarele; Toți câți se vor încărcà cu ea se vor vătămà; Totuși toate popoarele pământului se vor adunà asupră-i. 4 În acea zi, zice Domnul, [f]Voiu lovì fiece cal cu turbare, Și pe călărețul său cu nebunie: Și voiu deschide ochii mei preste casa lui Iuda: Dar voiu lovì cu orbire toți caii popoarelor. 5 Și vor vorbì întru inima lor capii lui Iuda: Locuitorii Ierusalimului *sunt* pentru mine un sprijin, „Prin Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lor“. 6 În aceeași zi, voiu face pe capii lui Iuda, [g]Ca vatră de foc supt lemn, Și ca o făclie de foc supt snopi: Și ei vor mistuì pe toate popoarele La dreapta și la stânga, de jur împrejur; Și Ierusalimul va fi locuit pe locul său, În Ierusalim 7 Și va mântuì Domnul corturile lui Iuda, *așezându-le* în *starea lor* de mai nainte, Ca să nu se ridice mărirea casei lui David, Și mărirea locuitorilor Ierusalimului Preste Iuda. 8 În aceeași zi, Domnul va apărà pe locuitorii Ierusalimului; Și [h]cel slab din ei va fi, în acea zi, asemenea lui David, Și casa lui David *va fi* ca Dumnezeu, Ca îngerul Domnului înaintea lor.

Făgăduința duhului. Jalea poporului pentru acela pe care l-au străpuns.

9 Și în acea zi, Voiu căutà [i]să stârpesc toate popoarele, Câte vor venì asupra Ierusalimului; 10 [j]Dar preste casa lui David, Și preste locuitorii Ierusalimului, Voiu revărsà duhul harului și al rugei; Și vor [k]caută spre mine, pe care l-au străpuns, Și vor plânge după el, [l]După cum plânge cineva după fiul unic *al său*; Și vor boci cu amar pentru dânsul, După cum se bocește cineva cu amar, după întâiu născutul *său*. 11 În acea zi va fi [m]plângere mare în Ierusalim, [n]Ca și plângerea din Adadrimmon, în valea Meghiddoului. 12 [o]Și va plânge țara, fiecare neam în deosebi; Neamul casei lui David în deosebi, și femeele lor în deosebi; Neamul casei lui [p]Natan în deosebi și femeile lor în deosebi: 13 Neamul casei lui Levi în deosebi, și femeile lor în deosebi; Neamul lui Simeon în deosebi, și femeile lor în deosebi: 14 Și toate celelalte neamuri; Fiecare neam în deosebi, și femeile lor în deosebi.

Belșugul harului legământului nou.

13 În [a]acea zi se va deschide [b]un izvor Pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului, Pentru păcat și pentru necurățenie. 2 Și în acea zi, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Voiu [c]stârpì din țară numile idolilor, Așà că nu se va mai amintì *de ei;* Și voiu scoate din țară Pre [d]profeții cei *mincinoși* și spiritul necurat. 3 Și de va mai profeți cineva, Părintele său și mumă-sa, cari l-au născut, Îi vor zice: „Să nu mai trăești; Căci ai vorbit minciuni, în numele Domnului.“ Și-l [e]străpunge părintele său și mumă-sa, ei, cari l-au născut, Când va profeți, 4 Și în acea zi, [f]Se vor rușinà profeții, Fiecare de viziunea lui, când va profeți; Și nu se vor mai îmbrăcà în [g]mantie de păr, ca să înșele; 5 [h]Ci *fiecare* va zice: Nu *sunt* profet; *ci* sunt lucrător de pământ; Căci un om m'a cumpărat din tânărețea mea. 6 Atuncia i se va zice: Ce răni *sunt* acestea depe mânile tale? Și el va răspunde: *Acestea sunt acelea*, cu care am fost rănit, *în* casa amicilor mei.

Suferințele păstorului Domnului, pedeapsa inamicilor săi și mărirea Sionului.

7 Sabie, scoală-te, asupra [i]păstorului meu, Și asupra bărbatului, [j]*care este* soțul meu, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; [k]Lovește păstorul, și oile se vor împrăștià; Și mâna mea o voiu întoarce către [l]cei mici. 8 Și se va întâmplà, *Că* din toată țara, zice Domnul, Două părți din ea se vor stârpì, vor murì, [m]Și a treia *parte* va rămâneà într'însa. 9 Și *această* a treia parte o voiu duce prin [n]foc, Și o voiu [o]lămurì, cum se lămurește argintul, Și o voiu cercà, cum se

f Ps. 76. 6. *g* Obad. 18. *h* Ioel 3. 10. *i* Hag. 2. 22. | *j* Ier 31. 9. *k* Ioan 19. 34,37. *l* Ier. 6. 26. *m* Fapt. 2. 37. | *n* 2 Reg. 23. 29. *o* Mat. 24. 30. *p* Luc. 3. 31. | *Capul 13.* *a* Cap. 12. 3. *b* Ebr. 9. 14. | *c* Esod. 23. 13. *d* 2 Pet. 2. 1. *e* Deut. 13. 6, 8. *f* Mic. 3. 6, 7. | *g* 2 Reg. 1. 8. *h* Amos. 7. 14. *i* Isa. 40. 11. | *j* Ioan 10. 30. *k* Mat. 26, 31. *l* Luc. 12, 32. | *m* Rom. 11. 5. *n* Isa. 48. 10. *o* 1 Pet. 1, 6, 7.

cercă aurul: [p]Ea va chemà numele meu, și eu o voiu ascultà: [q]Eu voiu zice: Ei *sunt* poporul meu: Și ei vor zice: Domnul *este* Dumnezeul meu.

Strămutarea Ierusalimului.

14 Iată, vine [a]ziua Domnului. Și împărțită va fi prada ta în tine. 2 Căci [b]voiu adunà la luptă, asupra Ierusalimului, pe toate popoarele: Și cetatea se va lua, [c]Casele se vor jefui, și femeile vor fi siluite, Și jumătate din cetate va merge în prinsoare, Dar rămășița poporului din cetate nu va fi stârpită. 3 Atuncia va ieși Domnul, Și va luptà cu popoarele acelea, Precum s'a luptat în zi de bătaie. 4 Și vor stà picioarele sale în acea zi [d]Pe Muntele Maslinilor, ce *este* maintea Ierusalimului, spre răsărit: Și Muntele Maslinilor se va despicà dela jumătatea sa, Spre răsărit și spre apus [e]*Și se va face* o vale mare foarte: O parte a muntelui se va strămutà spre meazănoapte, Și *cealaltă* jumătate a sa spre meazăzi: 5 Și voi veți fugì, *prin* valea dintre munții mei: Căci valea *dintr'acești* munți se va întinde până la Azal; Da, veți fugì, cum ați fugit de [f]cutremur, În zilele lui Uzia, regele lui Iuda: [g]Și vei venì tu, Domnul, Dumnezeul meu, *Și* [h]toți sfinții cu tine. 6 Și în acea zi *Luminătorii* cei strălucitori se vor ascunde; 7 Și ea va fi [i]zi deosebită, [j]Cunoscută *numai* Domnului: Ea nu va fi și zi și noapte; Căci și la [k]timp de seară va fi lumină.

Mântuirea dumnezească.

8 Și în acea zi, Va curge [l]apă vie din Ierusalim, O jumătate din ea spre marea răsăritului, Și *cealaltă* jumătate din ea spre marea apusului: Va curge și vara și iarna. 9 Și Domnul va fi [m]Rege, preste tot pământul; În acea zi *numai* [n]un Domn va fi, și numai numele lui. 10 Toată țara [o]în câmp se va preface, Dela Gheba până la Rimmon, spre meazăzi dela Ierusalim: Și se va ridicà, și va fi [p]locuit pe locul său, De la poarta lui Beniamin până la locul porții întâia, până la poarta unghiurilor, [q]Și *dela* turnul Hananeel până la teascurile regelui. 11 Vor locuì acolo, Și [r]nu va mai fi blestem; [s]Ci în siguranță va fi locuit Ierusalimul.

Pedepsirea dușmanilor.

12 Dar aceasta va fi plaga, Cu care Domnul va lovì pe toate popoarele, Care se vor luptà asupra Ierusalimului: Carnea lor va pierì, stând ei încă pe picioarele lor; Ochii lor vor pierì din găurile lor; Și limba lor va pierì în gura lor. 13 Și în acea zi, Se va trimite [t]turburare mare dela Domnul între dânșii; Și unul va apucà mâna altuia, Și [u]mâna lui se va ridicà asupra mânei celuilalt. 14 Și *chiar* Iuda se va luptà asupra Ierusalimului: [v]Și adunà-se-vor tezaurele tuturor popoarelor de prin prejur, Aur și argint și vestminte în mare mulțime. 15 [x]Și tot acea *plagă* va fi plaga pentru cal, Catâri, cămile și asini, Și pentru toate vitele, câte vor fi în tabăra lor, Ca și plaga aceea.

Mărirea și împrăștierea împărăției lui Dumnezeu.

16 Și toți câți vor rămâneà din toate popoarele, Care au venit asupra Ierusalimului, Se [y]vor suì din an în an, Ca să se închine regelui, Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, Și să serbeze [z]serbarea corturilor. 17 Și cine nu se va suì la Ierusalim din neamurile pământului, Ca să se închine regelui, Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, Asupra acelora nu va fi ploaie. 18 Și dacă neamul Egiptului nu se va sui, și nu va venì, *Preste* care *ploaia* nu *cade;* atuncia *asupră-i* acea plagă va fi, Cu care Domnul va lovì popoarele, Ce nu se vor suì să serbeze serbarea corturilor. 19 Așà va fi pedeapsa Egiptului, Și pedeapsa tuturor popoarelor, Care nu se vor suì, să serbeze serbarea corturilor.

Toate vor fi sfinte lui Dumnezeu.

20 În acea zi vor fi *toate lucrurile* până și zurgălăii cailor: „Sfinte Dom-

---

p Ps. 50. 15. *q* Osea 2. 23. —

Capul 14.
a Isa. 13. 9. *b* Ioel 3. 2. *c* Isa. 13. 16. *d* Ezec. 11. 23. *e* Ioel 3. 12, 14. *f* Amos 1. 1. *g* Mat. 16. 27. *h* Ioel 3. 11. *i* Apoc. 22. 5. *j* Mat. 24. 36. *k* Isa. 30. 26. *l* Ezec. 47. 1. *m* Dan. 2. 44. *n* Efes. 4. 5, 6. *o* Isa. 40. 4. *p* Cap. 12. 6. *q* Neem. 3. 1. *r* Ier. 31. 40. *s* Ier. 23. 6. *t* 1 Sam. 14. 15, 20. *u* Judc. 7. 22. *v* Ezec. 39. 10, 17. *x* Vers. 12. *y* Isa. 60. 6, 7, 9 *z* Ioan 7. 2. —

nului!“ Și *chiar* oalele în casa Domnului, Vor fi ca și cupele înaintea altarului. 21 Și toate oalele în Ierusalim și în Iuda, Vor fi sfinte Domnului, *Dumnezeului* oștirilor. Și toți jertfitorii vor veni, Vor luà din ele, și vor fierbe în ele. Și nu va mai fi, în ziua aceea, nici un Cananeu, În casa Domnului, *Dumnezeul* oștirilor.

MALAHI.

Nerecunoștința lui Israel pentru îndurările cele mai alese ale lui Dumnezeu: mustrarea preoților.

1 Profeție. Cuvântul Domnului către Israel prin Malahi: 2 [a]Iubitu-v'am, zice Domnul; Și voi ziceți: În ce ne-ai iubit? Au nu *era* Esau fratele lui Iacob? zice Domnul; Totuși [b]am iubit pe Iacob, 3 Și pe Esau l-am urît, [c]Munții săi i-am făcut pustii, Și moștenirea sa *dat-o-am* șacalilor pustiului. 4 Când va zice Edomul: „Suntem nimiciți; Dar vom rezidì ruinele; Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Zideascà ei; dar eu voiu surpà; Și ei se vor numì: Cuprinsul nelegiuirii; Și, Poporul, preste care Domnul în veci s'a mâniat. 5 Ochii voștri vor vedeà *aceasta*, și veți zice: [d]Măritu-s'a Domnul, preste hotarele lui Israel! 6 Fiul [e]onorează pe părintele *său*, Și servul pe domnul său; Dar, [f]de sunt părinte, unde *este* onoarea mea? Și, de *sunt* domn, unde *este* frica de mine? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, către voi, preoților, cari disprețuiți numele meu. [g]Și *mai* ziceți: În ce am disprețuit numele tău? 7 Aduceți [h]bucate spurcate pe altarul meu: Și *încă mai* ziceți: Prin ce te-am spurcat? Prin aceea, că ați zis: [i]*Fie* disprețuită masa Domnului! 8 Și [j]dacă aduceți oarbe spre jertfire, au aceasta nu *este* rău? Și dacă aduceți oloage și bolnave, au aceasta nu *este* rău? Adu-le guvernatorului tău; Oare va aveà plăcere de tine? Sau [k]iți va țineà aceasta în seamă? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 9 Și acum, rogu-mă, rugați pe Dumnezeu, ca să se îndure de noi; [l]S'au făcut acestea de voi. Și eu să nu țin seamă de voi! zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 10 O, de *ar fi* cineva între voi, care să închidă ușa *casei mele*, [m]Ca să nu mai aprindeți *focul* înzadar pe altarul meu! Nu am plăcere de voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. [n]Și nici voiu primì daruri din mâna voastră. 11 Căci [o]dela răsăritul soarelui și până la apusul său Mare *este* numele meu [p]între popoare, [q]Și în toate locurile se aduce [r]tămâie numelui meu, Și daruri curate; Căci mare *este* numele meu între popoare, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 Dar voi l-ați pângărit, zicând: *Fie* spurcată masa Domnului, Și fructul său *fie* o mâncare disprețuită! 13 Și *mai* ziceți: „Iată, ce mai de ostenceală! Așà îl disprețuiți, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Și aduceți furate, oloage și bolnave; Iată, *ce* daruri aduceți! Și eu să le primesc din mânile voastre, zice Domnul! 14 Blestemat *fie* cel ce înșeală, cel ce are *vite de parte* bărbătească în turma sa, Și *de* a făcut vot, jertfește Domnului pe cele betege! Căci eu *sunt* Rege mare, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Și numele meu *este* înfricoșat între popoare.

Predică de mustrare împotriva preoților.

2 Și acum către voi, preoților, se îndreaptă îndemnul acesta; 2 [a]De nu veți ascultà, și de nu veți luà la inimă, De a dà onoare numelui meu, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Voiu trimite blestem preste voi, și blestemà-

MALAHI. — *Capul 1.* [a] Deut. 7. 8. [b] Rom. 9. 13. [c] Ier. 49. 18. [d] Ps. 35. 27. [e] Esod. 20. 12. [f] Luc. 6. 46. [g] Cap. 2. 14, 17. [h] Deut. 15. 21. [i] Ezec. 41. 22. [j] Lev. 22. 22. [k] Iov 42. 8. [l] Osea 13. 9. [m] 1 Cor. 9. 13. [n] Isa. 1. 11. [o] Ps. 113. 3. [p] Isa. 60. 3, 5. [q] Ioan 4. 21, 23. [r] Apoc. 8. 3. *Capul 2.* [a] Lev. 26. 14, etc.

voiu binecuvântarea voastră; Da, cu adevărat o voiu blestemà, Fiindcă nu luaţi îndemnul *meu* la inimă. 3 Iată, voiu afurisì sămânţa voastră, Şi vă voiu presărà noroiu în faţă, *Ca* noroiul jertfelor voastre la sărbători: [b]Acesta va fi onoarea voastră! 4 Şi veţi cunoaşte, că eu v'am trimis acest îndemn. Ca să rămână legământul meu *încheiat* cu Levi, Zice Domnul. *Dumnezeul* oştirilor. 5 [c]Legământul meu de viaţă şi de pace erà cu dânsul; Şi îl dădusem, [d]*Pentru* temerea, cu care se temeà de mine, Şi *pentru plecarea cu care* se plecà înaintea numelui meu. 6 [e]Legea adevărului erà în gura lui, Şi fărădelege nu se află pe buzele lui; În pace şi neprihănire a umblat cu mine, Şi [f]pe mulţi i-a întors dela fărădelege. 7 [g]Căci buzele preotului trebue să păzească cunoştinţa, Şi din gura lui să se caute învăţătura; [h]Căci el *este* trimisul Domnului, *Dumnezeului* oştirilor. 8 Dar voi v'aţi abătut din cale. Şi [i]pe mulţi aţi făcut să se împiedice în lege; [j]Aţi stricat legământul *încheiat cu* Levi. Zice Domnul. *Dumnezeul* oştirilor. 9 Deaceea [k]vă voiu face *să fiţi* despreţuiţi Şi înjosiţi înaintea poporului tot; După cum nu aţi păzit căile mele, Ci în lege căutaţi la faţă.

Încuscririle cu idolatri şi despărţeniile cele împotriva legii se mustră.

10 [l]Au nu toţi un părinte avem? [m]Au nu ne-a făcut acelaşi Dumnezeu? Dece dar suntem necredincioşi unul altuia, Pângărind legământul părinţilor noştri? 11 Iuda este necredincios: În Israel şi în Ierusalim se fac urîciuni: Căci Iuda pângăreşte templul Domnului, Pe care-l iubeşte, [n]Şi ià în căsătorie pe fiica unui zeu străin. 12 Domnul va stârpì bărbatul, care face acestea. Pe cel ce cheamă şi pe cei ce-*i* răspunde, Din cortul lui Iacob, [o]Şi pe cel ce aduce daruri Domnului, *Dumnezeului* oştirilor. 13 Şi al doilea mai faceţi aceasta: Voi faceţi ca altarul Domnului să fie acoperit cu lacrimi, Cu plângeri şi oftări, Aşà că *Domnul* nu mai caută la dar, Şi nu-*l* mai primeşte cu plăcere din mânile voastre. 14 Şi *tot* voi ziceţi: De ce? Pentru că Domnul este martor între tine şi *între* [p]femeia tânăreţii tale, Către care eşti necredincios. [q]Deşi *este* soţia ta, şi femeia, *cu care ai încheiat* legământ. 15 [r]Nici unul nu ar face *aceasta*, De ar mai fi rămas în el măcar un pic de duh; Căci *ce voeşte* unul ca acesta? El cere o [s]seminţie dumnezeiască; Pentru aceea păziţi duhul vostru, Ca să nu fiţi necredincioşi femeii tânăreţii voastre! 16 Căci [t]eu urăsc despărţenia, zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, Şi *pe cel ce* acopere silnicia cu vestmântul său, Zice Domnul. *Dumnezeul* oştirilor; Deci păziţi duhul vostru, Şi nu fiţi necredincioşi! 17 [u]Voi osteniţi pe Domnul cu vorbele voastre; Şi mai ziceţi: Cu ce l-am ostenit? În aceea, că ziceţi: Fiecare ce face rău, *Este* plăcut în ochii Domnului, Şi *că* el de dânşii are plăcere: Sau: „Unde *este* Dumnezeul judecăţii?"

Despre antemergătorul lui Mesia şi despre venirea Domnului.

3 Iată, [a]eu trimit pe solul meu, Ca [b]să gătească calea înaintea mea: Şi deodată va întrà în templul său Domnul, pe care-l căutaţi, [c]Solul legământului, pe care-l doriţi; Iată, [d]vine! zice Domnul. *Dumnezeul* oştirilor. 2 Dar cine va puteà suferì [e]ziua venirii lui, Şi [f]cine va puteà stà, când se va arătà? Căci [g]el *este* ca focul topitorului, şi ca leşia albitorului; 3 Cum [h]şeade acela, *şi* topeşte şi lămureşte argintul, *Aşà* va lămurì el pe fiii lui Levi, Şi ca aurul şi argintul îi va curăţì, Aşà că vor [i]aduce Domnului daruri îndreptate. 4 Şi iarăşi [j]va fi plăcut Domnului Darul lui Iuda şi al Ierusalimului, Ca în zilele din vechime, Ca în anii de mai nainte. 5 Mă voiu apropià de voiu la judecată, Şi voiu fi martor iute pentru fermecători, Pen-

b 1 Reg 14. 10.	*f* Ier. 23. 22.	*j* Neem. 13. 29.	*n* Ezra 9. 1.	*q* Prov. 2 17.	*u* Isa. 43. 24.	*c* Isa. 63. 9.	*g* Isa. 4. 4.
c Num. 25. 12.	*g* Hag. 2. 11,12.	*k* 1 Sam. 2. 30.	*o* Neem. 13. 28,	*r* Mat. 19. 4, 5.	*Capul 3.*	*d* Hag. 2. 7.	*h* Isa. 1. 25.
d Deut. 33. 8, 9.	*h* Gal. 4. 14.	*l* 1 Cor. 8. 6.	29.	*s* Ezra 9. 2.	*a* Mat. 11. 10.	*e* Cap. 4. 1.	*i* 1 Pet. 2. 5.
e Deut. 33. 10	*i* 1 Sam. 2. 17.	*m* Iov 31. 15.	*p* Prov. 5. 18	*t* Deut. 24. 1.	*b* Isa. 40. 3.	*f* Apoc. 6. 17.	*j* Cap. 1. 11.

tru adulteri. [k] și pentru acei ce jură mincinos. Și pentru cei ce opresc plata năimiților, A văduvelor și a orfanilor, Și cari sucesc *dreptul* străinului; Dar nu se tem de mine, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 6 Căci eu, Domnul, [l] nu mă schimb. [m] Deaceea voi, fii ai lui Iacob, nu ați fost pierduți. 7 Din zilele [n] părinților voștri, V'ați abătut, dela așezămintele mele, și nu le-ați păzit. [o] Întoarceți-vă către mine, și eu mă voiu întoarce către voi, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. [p] Dar ziceți: În ce să ne întoarcem? 8 Au înșelă-va omul pe Dumnezeu? De *căutați* să mă înșelați. Dar ziceți: În ce te înșelăm? [q] În zecimi și daruri. 9 Sunteți blestemați cu blestem; Căci *căutați* să mă înșelați, un popor întreg! 10 [r] Aduceți toată zecimea, în [s] casa tezaurului, Ca să fie bucate în casa mea, Și cercați-mă cu aceasta, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Dacă nu [t] vă voiu deschide [u] ferestrile cerului, Și *de nu* voiu vărsà preste voi binecuvântarea preste îndestul; 11 Și *de nu* voiu înfrânà pe [v] cel mâncător pentru voi, Ca să nu vă strice fructul pământului vostru, Ca să nu mai fie neroditoare vița voastră în câmp, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 Și vă vor fericì toate popoarele: Căci voi veți fi [x] pământ dorit, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; 13 [y] Cuvintele voastre s'au înăsprit asupră-mi, zice Domnul: Și tot ziceți: Ce am vorbit asupra ta? 14 [z] Ziceți: „Deșert *este* a servì pe Dumnezeu, Și ce câștig *este*, că păzim cele de păzit ale lui, Și că umblăm cu umilință înaintea Domnului, *Dumnezeului* oștirilor?" 15 [a] Și acum fericim pe cei mândri. Și făcătorii de rele se înavuțesc, Și, *deși* [b] blestemă pe Dumnezeu, scapă. 16 *Totuși*, când cei [c] ce se tem de Domnul, vorbesc unul altuia. Domnul [d] ascultă, și-*i* aude, Și se scrie [e] carte de amintire înaintea lui, Pentru cei ce se tem de Domnul, Și gândesc la numele lui. 17 Și [f] vor fi aceștia, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [g] Tezaurul meu în ziua, pe care o pregătesc: Și-i voiu cruță. Precum cruță bărbatul pe fiul său, care-i servește. 18 Și vă veți întoarce, și veți vedeà *ce deosebire este*, între cel drept și cel nelegiuit, Între cel ce servește lui Dumnezeu și cel ce nu-i servește.

4 Căci iată, [a] vine ziua, care va arde ca un cuptor, Și toți [b] cei mândri și toți făcătorii de rele vor fi *ca* [c] mirișteа; Ziua ce vine îi va aprinde, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Și nu le va [d] lăsà nici rădăcină, nici ramură. 2 Dar pentru voi, care [e] vă temeți de numele meu, Va răsărì [f] soarele dreptății, și vindecarea *va fi* supt aripele sale. [g] Și veți ieșì, și vă veți îngrășà ca viteii cei îngrășați: 3 Și veți călcà pe cei nelegiuiți: Căci ei vor fi *ca* cenușa supt picioarele voastre în ziua, Pe care o pregătesc, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 4 Aduceți-vă aminte de [h] legea lui Moisi, servul meu, Pe care am dat-o [i] în Horeb pentru tot Israelul, De [j] așezăminte și judecăți. 5 Iată, eu vă trimit pe profetul [k] Ilie, [l] Înainte de ce va venì ziua Domnului cea mare și înfricoșată; 6 Și el va întoarce inimile părinților către fii, Și inimile fiilor către părinți, Ca să nu vin să [m] lovesc pământul cu blestem.

---

k Zecb. 5. 4.
l Num. 23. 19.
m Plân. 3. 22
n Fapt. 7. 51.
o Zech. 1. 3.
p Cap. 1. 6.
q Neem. 13. 10, 12
r Prov. 3. 9, 10.
s 1 Cron. 26. 20.
t Fac. 7. 11.
u 2 Cron 31. 10
v Amos 4. 9.
x Dan. 8. 9.
y Cap. 2. 17.
z Iov 21. 14, 15.
a Ps. 73. 12
b Ps. 95. 9.
c Ps. 66. 16.
d Ebr. 3. 13
e Ps. 56. 8.
f 1 Pet 2. 9.
g Isa. 62. 3.

Capul 4.

a Ioel 2. 31.
b Cap. 3. 18
c Obad. 18.
d Amos 2. 9.
e Cap. 3. 16.
f Luc. 1. 78.
g 2 Sam. 22. 43.
h Esod. 20. 3, etc.
i Deut. 4. 10.
j Ps. 174. 19.
k Luc. 1. 17.
l Ioel 2. 31.
m Zech. 14. 12

NOUL TESTAMENT

AL

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI
NOSTRU

IISUS HRISTOS.

TIPĂRIT CU SPESELE
SOCIETĂȚII BIBLICE BRITANICE.

BUCUREȘTI
1921.

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENT.

Sfânta evangelie după Matei .	are	28	cap.
Sfânta evangelie după Marcu .	„	16	„
Sfânta evangelie după Luca .	„	24	„
Sfânta evangelie după Ioan .	„	21	„
Faptele apostolilor	„	28	„
Epistola apostolului Pavel către Romani	„	16	„
Epistola apostolului Pavel întâia către Corinteni	„	16	„
Epistola apostolului Pavel a doua către Corinteni	„	13	„
Epistola apostolului Pavel către Galateni	„	6	„
Epistola apostolului Pavel către Efeseni	„	6	„
Epistola apostolului Pavel către Filippeni	„	4	„
Epistola apostolului Pavel către Colosseni	„	4	„
Epistola apostolului Pavel întâia către Tessaloniceni	„	5	„
Epistola apostolului Pavel a doua către Tessaloniceni	„	3	„
Epistola apostolului Pavel întâia către Timotei	are	6	cap.
Epistola apostolului Pavel a doua către Timotei	„	4	„
Epistola apostolului Pavel către Tit	„	3	„
Epistola apostolului Pavel către Filemon	„	1	„
Epistola apostolului Pavel către Ebrei	„	13	„
Epistola generală a lui Iacob .	„	5	„
Epistola generală întâia a lui Petru	„	5	„
Epistola generală a doua a lui Petru	„	3	„
Epistola generală întâia a lui Ioan	„	5	„
Epistola generală a doua a lui Ioan	„	1	„
Epistola generală a treia a lui Ioan	„	1	„
Epistola generală a lui Iuda .	„	1	„
Apocalipsul sfântului Ioan Teologul	„	22	„

TRADUS DIN LIMBA ORIGINALĂ GREACĂ

SUB

DOMNIA

M. S. CAROL I. REGELE ROMÂNIEI

ARHIPĂSTOR ŞI MITROPOLIT PRIMAT

FIIND

D. D. GHENADIE

DE

Dr. N. NITZULESCU

PROFESOR LA FACULTATEA DE TEOLOGIE.

SFÂNTA EVANGELIE DUPĂ MATEIU.

Cartea faptelor lui Iisus Hristos. Veacurile de om dela Abraam până la Iosif.

1 [a]Cartea neamului lui Iisus Hristos, [b]fiul lui David, [c]fiul lui Abraam. 2 [d]Abraam născù pe Isaak. [e]Isaak născù pe Iacob. [f]Iacob născù pe Iuda și pe frații lui. 3 Iar [g]Iuda născù pe Fares și pe Zara din Tamar. iar [h]Fares născù pe Esrom. Esrom născù pe Aram. 4 Iar Aram născù pe Aminadab. Aminadab născù pe Naason. Naason născù pe Salmon. 5 Iar Salmon născù pe Booz din Rachab, iar Booz născù pe Obed din Rut. Obed născù pe Iesse. 6 Iar [i]Iesse născù pe David împăratul.

[j]David împăratul născù pe Solomon din *femeia* lui Uria. 7 Iar [k]Solomon născù pe Roboam. Roboam născù pe Abia. Abia născù pe Asaf. 8 Iar Asaf născù pe Iosafat. Iosafat născù pe Ioram. Ioram născù pe Ozia. 9 Iar Ozia născù pe Ioatam. Ioatam născù pe Achaz. Achaz născù pe Ezechia. 10 Iar [l]Ezechia născù pe Manase. Manase născù pe Amos. Amos născù pe Iosia. 11 Iar [m]Iosia născù pe Iechonia și pe frații lui. la [n]strămutarea în Babilon.

12 Iar după strămutarea în Babilon [o]Iechonia născù pe Salatiel. Salatiel născù pe [p]Zorobabel. 13 Iar Zorobabel născù pe Abiud. Abiud născù pe Eliachim. Eliachim născù pe Azor. 14 Iar Azor născù pe Sadoc. Sadoc născù pe Achim. Achim născù pe Eliud. 15 Iar Eliud născù pe Eleazar. Eleazar născù pe Matan. Matan născù pe Iacob. 16 Iar Iacob născù pe Iosif bărbatul Marii, din care fù născut Iisus care se zice Hristos.

17 Deci toate veacurile de om dela Abraam până la David. veacuri de om patrusprezece. și dela David până la strămutarea în Babilon veacuri de om patrusprezece. și dela strămutarea în Babilon până la Hristos veacuri de om patrusprezece.

Zămislirea, numele și nașterea lui Hristos.

18 Iar [q]nașterea lui Hristos astfel a fost. Logodită fiind muma lui Maria cu Iosif. mai nainte de a fi ei împreună s'a aflat având în pântece [r]din duh sfânt. 19 Iar Iosif bărbatul ei. drept fiind și nevoind [s]s'o vădească. se hotărî s'o părăsească în ascuns. 20 Acestea cugetând în sine. iată îngerul Domnului i-se arătă în vis. zicând: Iosife. fiul lui David. nu te teme. a-ți luà femeie pe Maria. [t]pentru că cel născut în ea este din duh sfânt. 21 [u]Și va naște fiu. și vei chemà numele lui Iisus; căci [v]el va mântuì pe poporul său de păcatele lor.

22 Iar toate acestea s'au făcut ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice: 23 „Iată fecioara în pântece va avea și va naște fiu. și vor chemà numele lui Emanuel“, care se tălmăcește: cu noi *este* Dumnezeu.

24 Și deșteptându-se Iosif din somn, făcù cum îi porunci îngerul Domnului, și luă pe femeia sa; 25 Și n'o cunoscù pe dânsa până ce născù fiu; și chemă numele lui Iisus.

Magii dela răsărit.

2 Și născut [a]fiind Iisus în Betleemul Iudeii. în zilele lui Irod împăratul. iată Magii [b]dela răsărit veniră la Ierusalim zicând: 2 [c]Unde este împăratul născut al Iudeilor? căci noi am văzut [d]steaua lui în răsărit și venirăm să ne închinăm lui.

NOUL TESTAMENT. — MATEIU. —

Capul 1.
a Luc. 3. 23.
b Ps. 132. 11.
c Gal. 3. 16
d Fac. 21. 2, 3.
e Fac. 25. 26.
f Fac. 29. 35.
g Fac. 38. 27. etc.
h Rut. 4. 18. etc.
i 1 Sam. 16. 1.
j 2 Sam. 12. 24.
k Cron. 3. 3, 10, etc.
l 2 Reg. 20. 21.
m 1 Cron. 3. 15.
n Dan. 1. 2.
o 1 Cron. 3. 17, 19
p Ezra 3. 2.
q Luc. 1. 27.
r Luc. 1. 35.
s Deut. 24. 1.
t Luc. 1. 35.
u Luc. 1. 31.
v Fapt. 4. 12. —

Capul 2.
a Luc. 2. 4, 6, 7.
b Fac. 10. 30
c Luc. 2. 11.
d Num. 24. 17.

3 Și auzind Irod împăratul se turbură, și tot Ierusalimul cu dânsul. 4 Și adunând pe toți [e]mai marii preoților și [f]cărturarii poporului [g]cerù știință dela dânșii unde se naște Hristos. 5 Iar ei îi ziseră: în Betleemul Iudeii; căci așà este scris prin profetul: 6 [h]„Și tu Betleem, pământul lui Iuda, nici decum nu ești mai mic între povățuitorii lui Iuda; căci din tine va ieși povățuitor, [i]care va paște pe poporul meu Israel.“

7 Atuncia Irod chemând în ascuns pe Magi îi întrebă cu deamănuntul *despre* timpul stelei apărute, 8 Și trimițându-i la Betleem zise: ducându-vă cercetați cu deamănuntul despre copil; și dacă l-ați aflat, dați-mi știre, pentru ca și eu venind să mă închin lui. 9 Iar ei ascultând de împăratul plecară: și iată steaua pe care o văzuse în răsărit mergeà înaintea lor, până ce venind stătù d'asupra unde erà copilul. 10 Și văzând steaua se bucurară cu bucurie foarte mare.

11 Și venind în casă văzură pe copil cu Maria muma lui, și căzând se închinară lui, și deschizând comorile lor îi deteră [j]daruri, aur și tămâie și smirnă. 12 Și luând înștiințare [k]prin vis să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale se duseră în țara lor.

Fuga lui Hristos la Egipet.

13 Și plecând ei iată îngerul Domnului se arătă în vis lui Iosif, zicând: sculându-te ià copilul și pe muma lui și fugi în Egipet, și stai acolo, până ce îți voi spune; căci Irod are să caute pe copil spre a-l pierde. 14 Iar el sculându-se luă noaptea pe copil și pe muma lui și plecă în Egipet, 15 Și fù acolo până la sfârșirea lui Irod; pentru ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice: [l]„din Egipet am chemat pe fiul meu.“

Uciderea copiilor la Betleem.

16 Atuncia Irod văzând că fù luat în râs de către Magi se mânie foarte; și trimițând ucise pe toți copiii ce erau în Betleem și în toate hotarele lui, dela doi ani și mai jos, după timpul de care luase cunoștință cu deamănuntul dela Magi. 17 Atuncia se împlinì ce s'a zis de Ieremia[m] profetul care zice: 18 „Glas în Rama se auzì, suspin, plângere și țipăt mult; Rachel plângând pe copii ei și nu voià să se mângâie, căci nu sunt.“

Întoarcerea și locuirea lui Iisus în Nazaret.

19 Iar sfârșindu-se Irod, iată îngerul Domnului se arătă în vis lui Iosif în Egipet, 20 Zicând: Sculându-te ià copilul și pe muma lui și du-te în pământul lui Israel, căci au murit cei care căutau sufletul copilului. 21 Iar el sculându-se luă copilul și pe muma lui și venì în pământul lui Israel. 22 Dar auzind că Archelau domnește preste Iudea în locul lui Irod tatăl său, se temù să se ducă acolo; și luând știre în vis se duse în părțile Galileii, 23 Și venind se așeză în orașul numit Nazaret, pentru ca să se împlinească ce s'a zis prin profeți că Nazareu se va chemà.

Ioan Botezătorul predică în pustie.

3 În zilele acelea vine [a]Ioan Botezătorul predicând [b]în pustia Iudeii. 2 Zicând: pocăiți-vă căci s'a apropiat [c]împărăția cerurilor. 3 Căci acesta este cel zis prin Isaia profetul care zice: [d]„glas de strigător în pustie: [e]gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.“ 4 Și [f]acest Ioan [g]aveà îmbrăcămintea lui de peri de cămilă și încingătoare de piele, împrejurul mijlocului său; iar hrana lui erà [h]lăcuste și [i]miere sălbatică. 5 [j]Atuncia ieșià la dânsul Ierusalimul și toată Iudea și toată împrejurimea Iordanului. 6 [k]Și se botezau de către dânsul, în râul Iordanului mărturisându-și păcatele lor.

7 Și văzând pe mulți dintre farisei și saducei venind la botez le zise: [l]pui de vipere, cine v'a arătat să fugiți de [m]urgia viitoare? 8 Faceți deci rod vrednic de pocăință, 9 Și nu gândiți să zi-

---

e 2 Cron. 36. 14. *f* 2 Cron. 34. 13. *g* Mal. 2. 7. | *h* Mic. 5. 2. *i* Apoc. 2. 27. *j* Ps. 72. 10. | *k* Cap. 1. 20. *l* Osea. 11. 1. *m* Ier. 31. 15.

Capul 3.

a Marc. 1. 4, 15. *b* Ios. 14. 10. | *c* Dan. 2. 44. *d* Ioan. 1. 23. *e* Luc. 1. 76. | *f* Marc. 1. 6. *g* 2 Reg. 1. 8. *h* Lev. 11. 22. | *i* 1 Sam. 14. 25, 26. *j* Marc. 1. 5. | *k* Fapt. 19. 4 18. *l* Cap. 12. 34. *m* Rom. 5. 9.

ceți în însivă. [n]tată avem pe Abraam; căci vă spun, că poate Dumnezeu din pietrile acestea să deștepte fiii lui Abraam. 10 Acum securea stă la rădăcina pomilor. [o]deci orice pom ce nu face rod bun se taie și în foc se aruncă. 11 [p]Eu vă botez în apă spre pocăință; iar cel care vine în urma mea este mai tare decât mine, căruia nu-*i* sunt de îndestul să-*i* port încălțămintea: [q]acesta vă va botezà în duhul sfânt și foc. 12 [r]A cărui lopată *este* în mâna lui, și își va curăți aria și va adunà grâul lui în grânar, iar pleava [s] o va arde în foc nestins.

Ioan botează pe Iisus.

13 [t]Atuncia vine Iisus [u]din Galileea la Iordan către Ioan, spre a fi botezat de către acesta. 14 Iar el îl oprià zicând: eu am trebuință să fiu botezat de tine, și tu vii la mine? 15 Și răspunzând Iisus îi zise: lasă acum, căci așà ni-se cade să împlinim orice dreptate; atuncia îl lăsă.

16 [v]Iar Iisus botezat fiind, îndată ieșì din apă: și iată i-se deschiseră cerurile și văzù [x]duhul lui Dumnezeu venind preste dânsul, pogorându-se ca porumb. 17 [y]Și iată glas din ceruri zicând: [z]acesta este Fiul meu cel iubit, în care am binevoit.

Iisus este ispitit de trei ori de diavolul.

4 Atuncia [a]Iisus fù dus în pustie de către [b]duhul sfânt, spre a fi ispitit de diavolul. 2 Și după ce postì patruzeci de zile și patruzeci de nopți, flămânzì apoi. 3 Și apropiindu-se de dânsul ispititorul îi zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, zi ca pietrile acestea să se facă pâini. 4 Iar el răspunzând zise: scris este, [c]„nu numai cu pâine va trăì omul, ci cu orice cuvânt ce iese din gura lui Dumnezeu.“

5 Atuncia îl duce pe el diavolul [d]în sfânta cetate și îl puse pe aripa templului, 6 Și îi zice: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă-te jos; căci scris este că [e]„îngerilor săi va porunci pentru tine și pe mâni te vor ridicà, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul tău.“ 7 Zise Iisus lui: iarăși este scris: [f]„nu ispiti pe Domnul, Dumnezeul tău.“

8 Iarăși îl duce diavolul într'un munte foarte înalt și îi arată toate împărățiile lumii și mărirea lor. 9 Și îi zise: toate acestea ți le voiu dà, dacă căzând te vei închinà mie. 10 Atuncia îi zice Iisus: mergi satană, căci scris este: [g]„Domnului Dumnezeului tău te vei închinà și numai lui vei sluji.“

11 Atuncia îl lăsă diavolul, și iată [h]îngerii se apropiară de *dânsul* și îi slujiau.

Iisus începe propovăduirea.

12 [i]Și auzind că Ioan fù pus *în închisoare* plecă în Galilea. 13 Și părăsind Nazaretul, venind se așeză în Capernaum lângă mare în hotarele lui Zabulon și Neftalim, 14 Ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul care zice: 15 [j]„Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galilea neamurilor.“ 16 [k]„Poporul care se află în întunerec văzù lumină mare, și celor care șed în ținut și în umbră de moarte le răsărì lumină.“ 17 [l]De atuncia începù Iisus să predice și să zică: [m]pocăiți-vă căci s'a apropiat împărăția cerurilor.

Alegerea celor dintâiu patru ucenici.

18 [n]Și umblând, pe lângă marea Galileii, văzù doi frați, pe Simon [o]numit Petru și pe Andreiu fratele lui, aruncând o plasă în mare; căci erau pescari 19 Și le zice: veniți după mine, și [p]vă voiu face pescari de oameni. 20 [q]Iar ei îndată lăsând plășile îi urmară. 21 [r]Și mergând d'acolo înainte văzù alți doi frați, pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui, în vas cu Zebedeu tatăl lor, întocmindu-și plășile, și-i chemă.

22 Iar ei îndată lăsând vasul și pe tatăl lor îi urmară.

n Ioan 8. 33, 39.	*r* Mal. 3. 3.	*v* Cap. 2. 22.	*Capul 4.*	*c* Deut. 8. 3.	*g* Deut. 6. 13.	*k* Isa. 42. 7.	*o* Ioan 1. 42.
o Ioan 15. 6.	*s* Mal. 4. 1.	*x* Marc. 1. 10.	*a* Marc. 1. 12, etc.	*d* Neem. 11. 1, 18.	*h* Ebr. 1. 14.	*l* Marc. 1. 14, 15.	*p* Luc. 5. 10, 11.
p Marc. 1. 8.	*t* Mal. 4. 1.	*y* Isa. 11. 2.	*b* 1 Reg. 18. 12.	*e* Ps. 91. 11, 12.	*i* Marc. 1. 14.	*m* Cap. 3. 2.	*q* Marc. 10. 28.
q Fapt. 2. 3, 4.	*u* Marc. 1. 9.	*z* Ioan 12. 28.		*f* Deut. 8. 16.	*j* Isa. 9. 1 2.	*n* Marc. 1. 16-18.	*r* Marc. 1. 19, 20.

Iisus vindecă fel de fel de bolnavi.

23 Și străbătù în toată Galilea, [s]învățând în sinagogile lor și predicând [t]evangelia împărăției și vindecând orice boală și orice neputință în popor. 24 Și ieși vestea despre dânsul în toată Siria; și aduseră la dânsul pe toți care se aflau în suferințe, cuprinși fiind de feluri de boale și chinuri și pe demonizați și lunatici și slăbănogi, și îi vindecă. 25 Și îi urmară gloate multe din Galilea și Decapole și Ierusalim și Iudea și de dincolo de Iordan.

Iisus ține cuvântare pe munte. Fericirile. Demnitatea și sarcina ucenicilor.

5 Și văzând gloatele [a]se suì pe munte; și șezând el veniră la dânsul ucenicii săi; 2 Și deschizând gura sa îi învățà, zicând:

3 [b]Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.

4 [c]Fericiți cei blânzi, că ei vor moșteni pământul.

5 [d]Fericiți cei care plâng, că [e]ei vor fi mângâiați.

6 Fericiți cei care flămânzesc și însetoșează de dreptate, [f]că ei se vor sătură.

7 Fericiți cei milostivi, [g]că ei vor fi miluiți.

8 [h]Fericiți cei curați cu inima, [i]că ei vor vedeà pe Dumnezeu.

9 Fericiți făcătorii de pace, că ei se vor chemà fiii lui Dumnezeu.

10 [j]Fericiți cei goniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11 [k]Fericiți sunteți când vă vor mustrà și vă vor gonì și vor zice împotriva voastră orice [l]rău minținând pentru mine. 12 [m]Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri: căci [n]așà goniră pe profeții cei mai nainte de voi.

13 Voi sunteți sarea pământului; [o]iar dacă sarea își va fi pierdut puterea, prin ce va dobândì *iarăși* puterea *ei* sărătoare? Pentru nimic nu mai are tărie, fără numai aruncată fiind în afară, să fie călcată de oameni. 14 [p]Voi sunteți lumina lumii. Nu se poate ascunde cetatea așezată d'asupra muntelui; 15 Nici *oamenii* nu [q]aprind lumină și o pun supt obroc, ci în șfeșnic, și luminează tutulor celor *care sunt* în casă. 16 Așà să lumineze lumina voastră înnaintea oamenilor, pentru [r]ca să vadă faptele voastre cele bune și [s]să mărească pe Tatăl vostru, care *este* în ceruri.

Adevărata împlinire a legii.

17 [t]Nu gândiți că am venit să desființez legea sau profeții: n'am venit să desființez, ci să desăvârșesc. 18 Căci adevăr zic vouă, [u]până ce va fi trecut cerul și pământul, o iotă sau un corn *de literă* nu se va pierde din lege, până să se facă tot. 19 [v]Deci cine va fi desființat una din aceste porunci foarte mici și va fi învățat așà pe oameni, se va chemà cel mai mic în împărăția cerurilor, iar cine va fi făcut și va fi învățat, acesta mare se va chemà în împărăția cerurilor. 20 Căci zic vouă, că dacă nu va fi prisosit dreptatea voastră mai mult[x] decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți întrà întru împărăția cerurilor.

21 Ați auzit că s'a zis celor de demult: [y]„nu omorî“; și cine va fi omorît vinovat va fi judecății. 22 Iar eu zic vouă, că [z]oricine care se mânie pe fratele său, vinovat va fi judecății, și cine va fi zis fratelui său: [a]raca, vinovat va fi sinedriului: iar cine va fi zis: nemintosule, vinovat va fi la gheena focului. 23 Deci [b]dacă aduci darul tău la altar și acolo îți vei fi adus aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, 24 [c]Lasă acolo darul tău înaintea altarului și mergi întâiu, împacă-te cu fratele tău și atuncia venind adù darul tău.

25 [d]Fii învoitor cu împotrivitorul tău, curând, [e]până ești pe cale cu dânsul, ca

---

s Luc. 4. 15, 44.
t Marc. 1. 14.

Capul 5.

a Marc. 3. 13.
b Luc. 6. 20.
c Isa. 61. 2, 3. 2 Cor. 1. 7.
d Ps. 37. 11.
e Rom. 4. 13.
f Isa. 55. 1.
g Ps. 41. 1. Iac. 2. 13.
h Ps. 15. 2. Ebr. 12 14.
i 1 Cor. 13. 12.
j 2 Cor. 4. 17.
k Luc. 6. 12.
l 1 Pet. 4. 14.
m Iac. 1. 2. 1 Pet. 4. 13.
n 2 Cron. 36. 16.
o Marc. 9. 50.
p Prov. 4. 18.
q Marc. 4. 21.
r 1 Pet. 2. 12.
s Ioan 15. 8.
t Rom. 3. 31.
u Luc. 16. 17.
v Iac. 2. 10.
x Rom. 9. 31.
y Esod. 20. 13.
z 1 Ioan 3. 15.
a Iac. 2. 20.
b Cap. 8. 4.
c Iov. 42. 8.
d Prov. 25. 8.
e Ps. 32 6.

nu cumva împotrivitorul să te dea judecătorului şi judecătorul slujitorului, şi vei fi aruncat în închisoare. 26 Adevăr zic ţie, nu vei ieşi de acolo, până când nu vei fi dat cel din urmă ban.

27 Aţi auzit că s'a zis: [f] „nu săvârşi adulter.“ 28 Iar eu zic vouă, că oricine care se [g] uită la femeie spre a o pofti a şi săvârşit adulter cu dânsa în inima lui. 29 [h] Şi dacă ochiul tău cel drept te sminteşte, [i] scoate-l afară şi-l aruncă dela tine: căci mai bine îţi este ca să piară unul din membrele tale şi nu tot corpul tău să fie aruncat în gheenă. 30 Şi dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte taie-o şi aruncă-o dela tine: căci mai bine îţi este ca să piară unul din membrele tale, şi nu tot corpul tău să se ducă în gheenă.

31 S'a zis: [j] „cine va fi lăsat pe femeia sa, să-i dea carte de despărţire.“ 32 Iar eu zic vouă, [k] că oricine care lasă pe femeia sa afară de cuvânt de desfrânare, o face să fie adulteră, şi cine va fi luat pe cea lăsată, se face adulter.

33 Iarăşi aţi auzit [l] că s'a zis celor de demult: [m] „nu jură strâmb, ci [n] dă Domnului jurămintele tale.“ 34 Iar eu zic vouă [o] nu juraţi nici decum: nici pe cer, că este [p] scaun al lui Dumnezeu; 35 Nici pe pământ, că este aşternut al picioarelor lui: nici pe Ierusalim, că este [q] cetate a marelui împărat: 36 Nici pe capul tău nu jură, că nu poţi face un păr alb sau negru. 37 [r] Ci fie cuvântul vostru aşa, aşa; nu, nu: iar mai mult decât acestea este dela cel rău.

38 Aţi auzit că s'a zis: [s] „ochiu pentru ochiu şi dinte pentru dinte.“ 39 Iar eu zic vouă [t] nu staţi împotriva celui rău; ci oricine te loveşte preste falca ta [u] cea dreaptă, întoarce-i şi pe cealaltă; 40 Şi celui care voieşte a se judecă cu tine şi a-ţi luă cămaşa, lasă-i şi vestmântul. 41 Şi oricine [v] îţi va pune angara pentru o milă, du-te cu dânsul două. 42 Celui care cere dela tine dă-i, şi [x] dela cel care voieşte a se împrumută dela tine nu-ţi întoarce faţa.

43 Aţi auzit că s'a zis: [y] „iubeşte pe aproapele tău“ [z] şi urăşte pe vrăşmaşul tău. 44 Iar eu zic vouă, [a] iubiţi pe vrăjmaşii voştri şi rugaţi-vă pentru cei care vă gonesc pe voi, 45 [b] Pentru ca să fiţi fii ai Tatălui vostru cel din ceruri, că [c] el face să răsară soarele său preste răi şi preste buni, şi plouă preste drepţi şi preste nedrepţi. 46 [d] Căci dacă iubiţi pe cei care vă iubesc pe voi, ce plată aveţi? Nu oare şi vameşii fac aceiaşi? 47 Şi dacă îmbrăţişaţi cu iubire pe fraţii voştri numai, ce faceţi mai mult? Oare nu şi păgânii fac aceiaşi? 48 [e] Drept aceea fiţi voi desăvârşiţi, după cum [f] Tatăl vostru cel ceresc desăvârşit este.

Iisus continuă cuvântarea pe munte. Despre pomană, rugare şi post.

6 Luaţi aminte să nu desfăşuraţi virtutea voastră înaintea oamenilor spre a fi priviţi de dânşii; iar de nu, plată nu aveţi dela Tatăl vostru care este în ceruri. 2 Deci [a] când faci milostenie, nu trâmbiţă înaintea ta, după cum fac făţarnicii în sinagogi şi în strade, ca să fie lăudaţi de oameni; adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 3 Iar tu când faci milostenie să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta, 4 Ca să fie milostenia ta într'ascuns: şi Tatăl tău care vede într'ascuns [b] îţi va răsplăti ţie.

5 Şi când vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii; că iubesc să se roage stând în sinagogi şi în unghiurile stradelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 6 Iar tu când te rogi, [c] intră în camera ta şi închizând uşa ta roagă-te Tatălui tău cel într'ascuns, şi Tatăl tău care vede într'ascuns, îţi va răsplăti ţie.

7 Rugându-vă [d] nu sporiţi multe ca păgânii; [e] căci li se pare că în vorbirea lor multă vor fi ascultaţi. 8 Deci nu vă asemănaţi lor; căci ştie Tatăl vostru

f Esod. 20. 14.	*j* Deut. 24. 11.	*n* Deut. 23. 23.	*q* Ps. 48. 2.	*u* Isa. 50. 6.	*z* Deut. 23. 6.	*d* Luc. 6. 32.	*b* Luc. 14. 14.
g Iov 31. 1.	*k* 1 Cor. 7.10,11.	*o* Cap. 23. 16, 18, 22.	*r* Col. 4. 6.	*v* Marc. 15 21.	*a* Rom.12.14,20.	*e* Fac. 17. 1.	*c* 2 Reg. 4. 33.
h Cap. 18. 8, 9.	*l* Cap. 23. 16.	*p* Isa. 66. 1.	*s* Esod. 21. 24.	*x* Deut. 15.8,10.	*b* 1 Pet. 2. 23.	*f* Efes. 5. 1.	*d* Eccl. 5. 2.
i Col. 3. 5.	*m* Esod. 20. 7.		*t* 1 Tes. 5. 15.	*y* Lev. 19. 18.	*c* Iov 25 3.	*Capul 6.*	*e* 1 Reg. 18. 26.
						a Rom. 12 8.	

de ce aveţi trebuinţă, mai nainte de a cere voi dela dânsul.

9 Deci voi rugaţi-vă astfel: [f] Tatăl nostru care eşti în ceruri, sfinţiască-se numele tău; 10 Vie împărăţia ta, [g] facă-se voia ta, [h] cum în cer şi pe pământ; 11 [i] Pânea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi; 12 Şi [j] ne iartă nouă datoriile noastre, cum şi noi am iertat datorilor noştri; 13 [k] Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci [l] ne scapă de cel rău. [m] *Că a ta este împărăţia şi puterea şi mărirea în veci; amin.* 14 Căci [n] dacă veţi fi iertat oamenilor greşelile lor, vă va iertă şi vouă Tatăl vostru cel ceresc. 15 Iar [o] dacă nu veţi fi iertat oamenilor, nici Tătăl vostru nu va iertă greşelile voastre.

16 [p] Când postiţi nu fiţi ca făţarnicii posomoriţi; căci îşi întunecă feţele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 17 Iar tu când posteşti [q] unge-ţi capul şi spală-ţi faţa, 18 Ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău care este într'ascuns, şi Tatăl tău, care vede într'ascuns, îţi va răsplăti.

Să ne ferim de cele pământeşti.

19 [r] Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii *le* desgroapă şi *le* fură. 20 [s] Ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, şi unde furii nu *le* desgroapă, nici nu *le* fură. 21 Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta. 22 [t] Luminătorul corpului este ochiul. Dacă ochiul tău este curat, tot corpul tău va fi luminos: 23 Iar dacă ochiul tău este rău, tot corpul tău va fi întunecos. Deci dacă lumina ce *este* în tine, întunerec este, cât de mare *este* întunerecul.

24 [u] Nimeni nu poate slujì la doi domni: căci sau pe unul va urî şi pe celalalt *îl* va iubì, sau de unul se va ţine şi pe celalalt *îl* va dispreţuì; [v] nu puteţi slujì lui Dumnezeu şi lui Mamona.

25 Drept aceea, zic vouă, [x] nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru: ce să mâncaţi *şi ce să beţi*, nici pentru corpul vostru, *cu* ce să vă îmbrăcaţi. Oare sufletul nu este mai mult decât hrana şi corpul decât îmbrăcămintea? 26 [y] Uitaţi-vă la paserile cerului, că nici nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună în grânar, şi Tatăl vostru cel ceresc le hrăneşte; oare voi nu sunteţi cu mult mai presus de ele? 27 Şi cine dintre voi, îngrijind, poate adăugà preste vârsta sa un cot? 28 Şi pentru îmbrăcăminte ce îngrijiţi? Uitaţi-vă cu băgare de seamă la crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici nu torc. 29 Şi zic vouă, că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu se îmbrăcà ca unul dintre aceştia. 30 Şi dacă Dumnezeu îmbracă astfel a câmpului iarbă, *care* este astăzi, şi mâne se aruncă în cuptor, oare nu cu mult mai vârtos pe voi, puţin credincioşilor? 31 Deci nu vă îngrijiţi zicând: ce să mâncăm, sau ce să bem, sau cu ce să ne îmbrăcăm. 32 Că toate acestea păgânii *le* caută; căci ştie Tatăl vostru cel ceresc, că aveţi trebuinţă de toate acestea. 33 Căutaţi dar mai întâiu împărăţia şi dreptatea lui, şi toate acestea se vor adăugà vouă. 34 Deci nu vă îngrijiţi pentru mâne; căci ziua de mâne va îngrijì dela sine; destul este zilei răutatea ei.

Sfârşitul cuvântării depe munte. Despre judecarea pripită şi uşuratică.

7 [a] Nu judecaţi ca să nu fiţi judecaţi. 2 Căci cu judecata cu care judecaţi veţi fi judecaţi, [b] şi cu măsura cu care măsuraţi, vi se va măsurà. 3 [c] De ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui tău, şi nu zăreşti bârna din ochiul tău? 4 Sau cum vei zice fatelui tău: stai să scot gunoiul din ochiul tău, şi iată bârna *este* în ochiul tău. 5 Făţarnice, scoate mai întâiu bârna din ochiul tău, şi atuncia vei vedeà să scoţi gunoiul din ochiul fratelui tău.

---

f Luc. 11. 2, etc. | *g* Fapt. 21. 14. | *h* Ps. 103. 20,21. | *i* Iov. 23. 12. Prov. 30. 8. | *j* Cap. 18.21,etc. | *k* 1 Cor. 10 13. | *l* Ioan 17. 15. | *m* 1 Cron. 29. 11. | *n* Marc.11.25,26. | *o* Iac. 2. 13. | *p* Isa 58. 5. | *q* Rut. 3. 3. | *r* Prov. 23. 4. | *s* 1 Tim. 6. 19. | *t* Luc. 11. 34,36. | *u* Luc. 16. 13. | *v* Gal. 1. 10. | *x* Ps. 55. 22. | *y* Iov 38. 41.

Capul 7.
a Rom. 2. 1. | *b* Marc. 4. 24. | *c* Luc. 6. 41,42.

6 [d]Nu daţi ce este sfânt câinilor, nici nu aruncaţi mărgăritarele voastre, înnaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor şi întorcându-se, să vă sfâşie pe voi.

Despre puterea rugăciunii.

7 [e]Cereţi şi se va dà vouă, căutaţi şi veţi aflà: bateţi şi se va deschide vouă. 8 Căci [f]oricine care cere ià, şi cine caută află, şi celui care bate *i*-se va deschide. 9 [g]Sau care este omul dintre voi dela care va cere fiul său pâne, nu cumva îi va dà piatră? 10 Sau dacă va cere peşte, nu cumva îi va dà lui şarpe? 11 Deci dacă voi răi [h]fiind ştiţi să daţi lucruri bune la copiii voştri, cu atât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri va dà *cele* bune, celor care cer dela dânsul.

12 Deci toate [i]câte aţi voi să vă facă vouă oamenii, aşà şi voi faceţi lor, căci [j]aceasta este legea şi profeţia.

Despre împlinirea voinţii dumnezeeşti.

13 [k]Întraţi prin poarta cea strâmtă, că largă *este* poarta şi latâ calea care duce la peire, şi mulţi sunt care întră prin ea, 14 Că strâmtă este poarta şi îngustă calea care duce la viaţă şi puţini sunt care o află.

15 [l]Feriţi-vă de profeţii mincinoşi, [m]care vin la voi în îmbrăcăminte de oi, şi pe dinlăuntru sunt [n]lupi răpitori. 16 [o]După roadele lor îi veţi cunoaşte pe dânşii; [p]au doar culeg *oamenii* struguri din spini, sau smochine din ciulini? 17 Astfel [q]orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. 18 Pom bun nu poate face roade rele, nici pom rău nu *poate* face roade bune. 19 [r]Orice pom, ce nu face rod bun, se taie şi se aruncă în foc. 20 Drept aceea, după roadele lor, îi veţi cunoaşte pe dânşii.

21 Nu oricine care îmi zice mie: [s]Doamne, Doamne, va întrà în împărăţia cerurilor, ci care face voia Tatălui meu, care este în ceruri. 22 Mulţi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, [t]nu în numele tău am profeţit, şi în numele tău am scos afară demoni, şi în numele tău am făcut multe minuni? 23 Şi [u]atuncia voiu mărturisì lor, că nici odată nu v'am cunoscut; [v]„depărtaţi-vă dela mine, care lucraţi fărădelegea.“

24 Deci, [x]oricine, care aude aceste cuvinte ale mele şi le face, va fi asemenea bărbatului cu minte, care şi-a clădit casa lui pe piatră. 25 Şi a căzut ploaie şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, şi n'a căzut; căci erà întemeiată pe piatră. 26 Şi oricine, care aude aceste cuvinte ale mele şi nu le face, va fi asemenea bărbatului fără minte, care şi-a clădit casa lui pe nisip. 27 Şi a căzut ploaie şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi au izbit în casa aceea, şi a căzut, şi căderea ei a fost mare.

28 Şi fù când sfârşì Iisus cuvintele acestea, [y]gloatele rămaseră uimite de învăţătura lui: 29 [z]Căci le învăţà ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii lor.

Iisus însănătoşează pe un lepros.

8 Şi dându-se el jos depe munte, îi urmară gloate multe. 2 [a]Şi iatâ un lepros apropiindu-se de dânsul i-se închinà, zicând: Doamne, dacă voieşti poţi să mă curăţeşti. 3 Şi întinzând mâna, îl atinse, zicându-i: voiesc, fii curăţit: şi îndată fù curăţită lepra lui. 4 Şi Iisus îi zice: [b]vezi nu spune nimenui, ci mergi, arată-te preotului şi dù darul, pe [c]care l-a rânduit Moise, spre mărturie lor.

Vindecarea slugii sutaşului.

5 [d]Şi întrând el în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaş, rugându-l 6 Şi zicând: Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, chinuindu-se cumplit. 7 *Iisus* îi zice: venind eu îl voiu însănătoşì. 8 Şi răspunzând sutaşul zise: Doamne, [e]nu sunt destoinic, ca să întrì supt acoperişul meu: ci [f]zi numai un cuvânt şi se va tămădui sluga mea.

---

d Prov. 9. 7, 8. *e* 1 Ioan 3. 22. *f* Prov. 8. 17. *g* Luc. 11. 11, 12, 13. *h* Fac. 6. 5. *i* Luc. 6. 31. *j* Lev. 19. 18. *k* Luc. 13. 24. *l* Deut. 13. 3. *m* Mic 3. 5 *n* Fapt. 20. 29. 30. *o* Cap. 12. 33. *p* Luc. 6. 43, 44. *q* Ier. 11. 19. *r* Ioan 15. 2, 6. *s* Osea. 8. 2. *t* Num. 24. 4. *u* Cap. 25. 12. *v* Ps. 5. 5. *x* Luc. 6. 47, etc. *y* Luc. 4. 32. *z* Ioan 7. 46. — *Capul 8.* *a* Marc. 1. 40, etc. *b* Cap. 9. 30. *c* Lev. 14. 3, 4, 10. *d* Luc. 7. 1, etc. *e* Luc. 15. 19, 21 *f* Ps. 107. 20.

9 Căci și eu sunt om supt stăpânire, având supt mine ostași, și zic acestuia: du-te, și se duce; și altuia vino, și vine: și slugii mele: fă aceasta, și face. 10 Iar Iisus auzind, se miră și zise celor care îi urmau: adevăr zic vouă, nici în Israel n'am găsit atâta credință. 11 Dar vă zic vouă, că [g] mulți dela răsărit și dela apus vor veni și vor sta la masă cu Abraam și Isaac și Iacob, în împărăția cerurilor: 12 Iar [h] fiii împărăției [i] vor merge în întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. 13 Și zise Iisus sutașului: du-te, fie ție cum ai crezut, și se tămăduì sluga lui în acel ceas.

Iisus vindecă pe soacra lui Petru și pe alți bolnavi.

14 [j] Și venind Iisus în casa lui Petru văzù pe [k] soacra acestuia zăcând și aprinsă de friguri. 15 Și atinse mâna ei și o lăsară frigurile, și ea se sculă și îi slujià lui.

16 [l] Iar făcându-se seară îi aduseră mulți demonizați și scoase afară duhurile prin cuvânt numai, și tămăduì pe toți care aveau suferințe. 17 Pentru ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice: [m] „acesta luă slăbiciunile noastre și boalele *noastre* le purtă."

Iisus îndeamnă pe doi ucenici.

18 Și văzând Iisus gloate multe împrejurul său porunci a trece dincolo.

19 [n] Și apropiindu-se de el un cărturar îi zise: Învățătorule, îți voiu urmà oriunde vei merge. 20 Dar Iisus îi zice: vulpile au viziuni și paserile cerului locuințe, însă Fiul omului nu are unde să-și plece capul.

21 [o] Iar un altul dintre ucenicii *săi* îi zise: Doamne, [p] dă-mi voie să mă duc mai întâiu și să îngrop pe tatăl meu. 22 Dar Iisus îi zice: urmează-mi, și lasă morții să îngroape pe morții lor.

Iisus potolește furtuna pe mare.

23 Și intrând el în vas, îi urmară ucenicii lui. 24 [q] Și iată furtună strașnică se făcù pe mare, încât vasul se acoperià de valuri; iar el dormià. 25 Și apropiindu-se de dânsul *ucenicii* îl deșteptară zicând: Doamne, scapă-ne, pierim! 26 Iar el le zise: ce sunteți fricoși, puțin credincioșilor? Atuncia sculându-se certă vânturile și marea și se făcù liniște mare. 27 Iar oamenii se mirară zicând: ce fel este *omul* acesta, pentru că și vânturile și marea îl ascultă?

Iisus vindecă pe doi îndrăciți.

28 Și trecând el dincolo în ținutul Gadarenilor, îl întâmpinară doi demonizați, ieșind din *gropi* de morminte, foarte înfuriați, încât cineva nu puteà trece pe aceea cale. 29 Și iată strigară zicând, ce avem noi cu tine Fiule al lui Dumnezeu? Ai venit aici mai nainte de timp ca să ne chinuești? 30 Și erà departe de dânșii păscând o turmă de porci mulți. 31 Iar demonii îl rugau zicând: dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci. 32 Și el le zise: mergeți. Iar ei ieșind se duseră în turma de porci; și iată toată turma se repezì depe râpă în mare, și murì în apă. 33 Iar păzitorii fugiră, și ducându-se în oraș spuseră tot, și cele ale celor demonizați. 34 Și iată tot orașul ieșì spre întâmpinarea lui Iisus, și văzându-l îl rugară ca să treacă din ținutul lor.

Iisus însănătoșază la Capernaum pe un slăbănog.

9 Și intrând în vas, trecù dincoace [a] și venì în orașul său.

2 [b] Și iată îi aduseră pe un slăbănog zăcând pe pat. [c] Și văzând Iisus credința lor zise slăbănogului: îndrăznește, fiule, iertate-ți sunt păcatele. 3 Și iată unii dintre cărturari ziseră întru sine: acesta defaimă. 4 Dar Iisus [d] știind cugetele lor zise: pentru ce cugetați rele în inimile voastre? 5 Căci ce este mai lesne, a zice: iertate îți sunt păcatele, sau a zice: scoală-te și umblă? 6 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a iertà păcatele, atuncia zise slăbănogului: sculându-te ridică patul tău

---

g Fac. 12. 3. Efes. 3. 6. | *h* Cap. 21. 43. | *i* Cap. 13. 42. | *j* Marc. 1.29-31. | *k* 1 Cor. 9. 5. | *l* Marc 4.32,etc. | *m* Isa. 53. 4. | *n* Luc. 9. 57, 58. | *o* Luc. 9. 59 60. | *p* 1 Reg. 19. 20. | *q* Marc.4.37,etc. | *Capul 9.* | *a* Cap. 4. 13. | *b* Marc. 2. 3. | *c* Cap. 8. 10. | *d* Ps. 139. 2.

și mergi la casa ta. 7 Și sculându-se se duse la casa lui. 8 Iar gloatele văzând se temură și mărira pe Dumnezeu, care dă oamenilor putere ca aceasta.

Mateiu și ucenicii lui Ioan Botezătorul.

9 [e]Și trecând de acolo Iisus, văzù pe un om șezând la vamă. Mateiu numele lui, și îi zise: urmează-mi. Și sculându-se îi urmă:

10 [f]Și fù când ședea el la masă în casă, iată mulți vameși și păcătoși venind, șezură la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui. 11 Și fariseii văzând, ziceau ucenicilor lui: pentru ce învățătorul vostru mănâncă cu [g]vameșii și [h]păcătoșii? 12 Iar el auzind zise: n'au trebuință de doctor cei tari, ci care sufer. 13 Ducându-vă dar, învățați ce este: [i]„milă voesc, iar nu jertfă.“ Căci n'am venit să chem pe drepți, [j]ci pe păcătoși.

14 Atuncia vin la dânsul ucenicii lui Ioan zicând: [k]pentru ce noi și fariseii postim, iar ucenicii tăi nu postesc? 15 Și le zise Iisus: nu cumva pot [l]prietinii mirelui să se întristeze pe cât timp este mirele cu ei? Vor veni zile, când mirele va fi luat dela dânșii, și [m]atuncia vor posti. 16 Nimeni nu pune bucată de petec nou la vestmânt vechiu, căci *aceea ce este pus* ca umplutura lui rupe din vestmânt, și o ruptură mai rea se face, 17 Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi: iar dacă *pun* se sparg burdufurile, și vinul se varsă și burdufurile se nimicesc: ci pun vin nou în burdufuri nouă, și amândouă se păstrează împreună.

Fiica lui Iair și femeia sângerândă.

18 [n]Acestea vorbind el lor, iată un mai mare venind la dânsul i-se închină, zicând: fiica mea murì acum: dar, venind, pune mâna ta preste dânsa, și va fi vie. 19 Și sculându-se Iisus îi urmă *și-i urmară* și ucenicii lui.

20 [o]Și iată, o femeie cu scurgere de sânge, de doisprezece ani, apropiindu-se dinapoi atinse ciucurele vestmântului său; 21 Căci ziceà în sine: numai de voiu atinge vestmântul lui, voiu fi scăpată. 22 Iar Iisus întorcându-se și văzându-o zise: îndrăznește fiică; [p]credința ta te-a scăpat. Și fù tămăduită femeia din ceasul acela.

23 [q]Și venind Iisus la casa mai marelui și văzând pe cântătorii din [r]fluer și gloata făcând sgomot, zise: 24 Depărtați-vă, căci n'a [s]murit fata, ci doarme. Iar ei rădeau de dânsul. 25 Și când gloata fù dată afară, întrând apucă mâna ei, și se sculă fata. 26 Și se duse vestea aceasta, preste tot pământul acela.

Doi orbi și mutul.

27 Și trecând Iisus de acolo, îi urmară doi orbi strigând și zicând: miluește-ne, [t]Fiul lui David. 28 Iar el întrând în casă, se apropiară orbii de dânsul, și Iisus le zise: credeți că pot face aceasta? *Dânșii* îi zic: așà. Doamne. 29 Atuncia atinse ochii lor, zicând: după credința voastră fie vouă. 30 Și se deschiseră ochii lor. Și îi certă Iisus zicând: [u]vedeți, nimeni să nu știe. 31 [v]Iar ei ieșind răspândiră vestea despre dânsul, în tot pământul acela. 32 [x]Și plecând ei afară, iată îi aduseră un om mut, având demon. 33 Și demonul fiind scos afară, mutul vorbì. Și se mirară gloatele zicând: niciodată nu s'a arătat așà în Israel. 34 Iar fariseii ziceau: [y]prin mai marele demonilor scoate afară pe demoni.

Iisus propovăduind și vindecând, zice că sunt puțini lucrători.

35 [z]Și străbătea Iisus toate orașele și satele, [a]învățând în sinagogile lor și predicând evangelia împărăției și vindecând orice boală și orice slăbiciune. 36 [b]Iar văzând gloatele, i-se făcù milă de dânsele, că erau leșinate și părăsite, [c]ca oi, neavând păstor. 37 Atuncia zice ucenicilor săi: [d]secerișul este mult, iar lucrători puțini: 38 Rugați-vă [e]deci de domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

e Marc. 2. 14.	*i* Osea. 6. 6.	*m* Fapt. 13. 2. 3.	*q* Marc. 5 38.	*t* Cap. 15. 22	*x* Cap. 12. 22.	*a* Cap. 4. 23.	*d* Luc. 10. 2.
f Marc. 2. 15, etc.	*j* 1 Tim. 1. 15.	*n* Marc. 5. 22, etc.	*r* 2 Cron. 35. 25.	*u* Cap. 8. 4.	*y* Cap 12. 24.	*b* Marc. 6. 34.	*e* 2 Tes. 3. 1.
g Cap. 11. 19.	*k* Marc. 2. 18, etc.	*o* Marc. 5. 25.	*s* Fapt. 20. 10.	*v* Marc. 7. 36.	*z* Marc 6. 6.	*c* Num. 27. 17.	—
h Gal. 2. 15.	*l* Ioan 3. 29	*p* Luc. 7. 50.					

Trimiterea celor doisprezece apostoli: îi împuternicește și povățuește.

10 Și [a] chemând la sine pe cei doisprezece ucenici ai săi, le dete putere preste duhurile necurate, ca să le deà afară și să tămăduiască orice boală și orice slăbiciune.

2 Iar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: cel dintâiu Simon, [b] numit Petru, și Andreiu fratele lui, Iacob al lui Zebedeu și Ioan fratele lui, 3 Filip și Bartolomeu. Toma și Mateiu vameșul, Iacob al lui Alfeu și Lebeu, numit Tadeu. 4 [c] Simon Cananeul și Iuda [d] Iscariotul, care l-a și dat prins.

5 Pe acești doisprezece îi trimise Iisus, poruncindu-le lor, zicând: [e] în cale de păgâni nu mergeți și în oraș de [f] Samaritani nu întrați, 6 [g] Mergeți mai vârtos către [h] oile cele pierdute de casa lui Israel. 7 [i] Iar mergând, predicați, zicând, că s'a apropiat [j] împărăția cerurilor. 8 Pe neputincioși tămăduiți, pe morți înviați, pe leproși curățiți, pe demoni dați afară: [k] în dar ați luat, în dar dați. 9 [l] Nu câștigați aur, nici argint, nici [m] aramă la încingătorile voastre, 10 Nici traistă în cale, nici două vestminte, nici încălțăminte, nici toiag; [n] căci vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11 [o] În orice oraș sau sat veți fi întrat, cercetați cine este într'însul vrednic; și acolo rămâneți până când veți fi ieșit. 12 Iar întrând în aceea casă, urați ei bine. 13 [p] Și dacă este casa aceea vrednică, vie urarea voastră preste dânsa; [q] iar dacă nu este vrednică, urarea voastră întoarcă-se spre voi. 14 [r] Și cine nu va fi primit pe voi, nici nu va fi ascultat cuvintele voastre, ieșind din casa aceea sau din orașul acela, [s] scuturați praful depe picioarele voastre. 15 Adevăr zic vouă, [t] mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei, în zi de judecată, decât orașului aceluia. 16 [u] Iată eu vă trimit ca oi, în mijlocul lupilor: [v] fiți dar înțelepți ca șerpii și [x] fără răutate ca porumbeii. 17 Feriți-vă de oameni; căci [y] vă vor dà în sinedrii, și în sinagogile lor [z] vă voi biciui; 18 Și [a] înaintea stăpânitorilor și împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și păgânilor. 19 [b] Iar când vă vor dà pe voi, nu îngrijiți cum sau ce să vorbiți; căci [c] vi se va dà vouă în ceasul acela ce să vorbiți; 20 [d] Căci nu sunteți voi care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este care vorbește în voi. 21 [e] Și va dà frate pe frate la moarte și tată pe copil, și se vor sculà copiii asupra părinților și îi vor omorî pe ei. 22 Și [f] veți fi urîți de toți pentru numele meu; [g] dar care rabdă până în sfârșit, acesta se va mântuì. 23 [h] Și când vă gonesc pe voi din acest oraș, fugiți în celalalt, căci adevăr zic vouă, nu veți fi sfârșit orașele lui Israel [i] până ce va fi venit Fiul omului.

24 [j] Nu este ucenic mai pe sus de învățătorul, nici slugă mai pe sus decât stăpânul său. 25 Destul este ucenicului să fie ca învățătorul său, și sluga ca stăpânul său. Dacă [k] pe stăpânul casei îl numiră Beelzebul, cu atât mai vârtos pe casnicii lui. 26 Deci nu vă temeți de dânșii; [l] căci nimic nu este acoperit, care să nu fie descoperit, și ascuns, care să nu fie cunoscut. 27 Aceea ce eu vă zic vouă la întunerec, spuneți la lumină; și ceea ce auziți la ureche, vestiți depe case.

28 [m] Și nu vă temeți de cei care ucid corpul, sufletul nu-l pot ucide; temeți-vă mai vârtos de acela care poate să piarză în gheenă și sufletul și corpul. 29 Au doară nu se vând două vrăbii, pentru un ban? Și *nici* una din ele nu va căde pe pământ, fără *știrea* Tatălui vostru. 30 [n] Chiar și perii capului vostru sunt toți numărați. 31 Drept aceea, nu vă temeți; voi sunteți mai pe sus de multe vrăbii. 32 [o] Deci oricine

Capul 10.
a Marc. 3.13,14.
b Ioan 1. 42.
c Luc. 6. 15.
d Ioan 13. 26.
e Cap. 4. 15.
f 2 Reg. 17. 64.
g Cap. 15. 24.
h Isa. 53. 6.
i Luc. 9. 2.
j Cap. 3. 2.
k Fapt. 8. 18,20.
l 1 Sam. 9. 7
m Marc. 6. 8.
n 1 Tim. 5. 15.
o Luc. 10. 8.
p Luc. 10. 5.
q Ps. 35. 13.
r Marc. 6. 11.
s Neem. 5 13.
t Cap. 11.22,24.
u Luc. 10. 3.
v Rom 16. 19.
x 1 Cor. 14. 20.
y Cap. 24. 9.
z Fapt. 5. 40.
a 2 Tim. 4. 16.
b Marc.14.11-13.
c Esod. 4. 12.
d 2 Sam. 23. 2.
e Mic. 7. 6.
f Luc. 21. 17.
g Dan. 12 12,13.
h Cap. 2. 13.
i Cap. 16. 28.
j Luc. 6. 40.
k Cap. 12. 24.
l Marc. 4. 22.
m Isa. 8. 12, 13.
n 1 Sam. 14. 45.
o Luc. 12. 8.

care va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, [p] voiu mărturisi și eu pentru el înaintea Tatălui meu, care este în ceruri; 33 [q] Și oricine mă va fi tăgăduit pe mine înaintea oamenilor, îl voiu tăgădui și eu pe dânsul, înaintea Tatălui meu, care este în ceruri.

34 [r] Nu socotiți că am venit să pun pace pe pământ: nu am venit să pun pace, ci spadă. 35 Căci am venit să învrăjbesc pe om [s] cu tatăl său și pe fată cu muma sa și pe noră cu soacra ei. 36 Și [t] vrăjmași ai omului *sunt* casnicii lui. 37 [u] Cine iubește pe tată sau pe mumă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; și cine iubește pe fiu, sau pe fiică mai mult, decât pe mine, nu este vrednic de mine. 38 [v] Și oricine nu ià crucea sa și nu-mi urmează mie, nu este vrednic de mine. 39 [x] Cine va fi aflat sufletul său, îl va pierde, și cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, *acela* îl va aflà.

40 [y] Cine *vă* primește pe voi, pe mine *mă* primește, și cine *mă* primește pe mine, primește pe care m'a trimis pe mine. 41 [z] Cine primește profet în nume de profet, plată de profet va luà, și cine primește pe drept în nume de drept, plată de drept va luà. 42 Și cine va fi adăpat în nume de ucenic, pe unul dintre acești mici, numai cu un pahar de *apă* rece, adevăr zic vouă, nu va pierde plata sa.

Ioan trimite pe ucenicii săi la Hristos. Hristos mărturisește pentru Ioan, și aseamănă pe Iudei cu copiii, care stau în târguri.

11 Și a fost când sfârși Iisus, dând învățături celor doisprezece ucenici ai săi, trecù de acolo ca să învețe și să predice în orașele lor.

2 [a] Iar Ioan auzind [b] în închisoare de faptele lui Hristos, trimițând îl întrebă, prin ucenicii săi: 3 Tu ești [c] care vine, sau pe altul să așteptăm? 4 Și răspunzând Iisus, le zise: mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți: 5 [d] Orbii văd și șchiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții se scoală și [e] săracilor se binevestește: 6 Și fericit este cine nu [f] se va fi smintit în mine.

7 [g] Iar plecând aceștia, începù Iisus să vorbească gloatelor despre Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? O [h] trestie clătinându-se de vânt? 8 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în vestminte moi? Iată cei care poartă *vestminte* moi, sunt în casele împăraților. 9 Dar ce ați ieșit? Să vedeți un profet? Adevăr zic vouă, [i] și mai mult decât un profet. 10 Acesta este despre care s'a scris: [j] „Iată eu trimit înaintea feței tale pe îngerul meu, care va gătì calea ta înaintea ta.“ 11 Adevăr zic vouă, nu s'a ridicat dintre cei născuți de femei *vreunul* mai mare decât Ioan Botezătorul; și cine este mai mic în împărăția cerurilor, este mai mare decât dânsul. 12 [k] Din zilele lui Ioan Botezătorul și până acum împărăția cerurilor se ià prin stăruință, și cei care întrebuințează stăruința, pun mâna pe ea. 13 [l] Căci toți profeții și legea, până la Ioan profetizară. 14 Și dacă voiți să primiți, el este [m] Ilie care are să fie. 15 [n] Cine are urechi, să audă.

16 [o] Dar cu cine voiu asemănà neamul acesta? Este asemenea unor copii, care stând în târguri, strigă către ceilalți *copii*. 17 *Și* zic: v'am cântat din fluer și n'ați jucat: v'am cântat de jale și nu v'ați întristat. 18 Pentru că Ioan venì nici mâncând, nici bând, și *ei* zic: are demon. 19 Venì Fiul omului mâncând și bând, și ei zic: iată un om mâncător și băutor de vin, [p] prietin al vameșilor și păcătoșilor. [q] Și s'a cunoscut de dreaptă înțelepciunea din lucrurile ei.

Mustră orașele ce nu se pocăesc.

20 [r] Atuncia începù a mustrà orașele în care se făcuseră cele mai multe minuni ale lui, pentru că nu s'au pocăit. 21 Vai ție Chorazin, vai ție Betsaida, că dacă în Tir și Sidon s'ar fi făcut mi-

p Apoc. 3. 5.	*t* Ps. 41. 9.	*y* Gal. 4. 14.	*Capul 11.*	*c* Fac. 49. 10.	*q* Luc. 7. 24.	*k* Luc. 16. 16.	*o* Luc. 7. 31.
q Marc. 8. 38.	*u* Luc. 14. 26.	*z* 1 Reg. 17. 10.	*a* Luc. 7. 18, 19,	*d* Isa. 29. 18.	*h* Efes. 4. 14.	*l* Mal. 4. 6.	*p* Cap. 9. 10.
r Luc. 12. 49, 51—53.	*v* Cap. 16. 24.	—	etc.	*e* Ps. 22. 26.	*i* Cap. 14. 5.	*m* Mal. 4. 5.	*q* Luc. 7. 35
s Mic. 7. 6.	*x* Ioan 12. 25.		*b* Cap. 14. 3.	*f* Isa. 8. 14, 15.	*j* Mal. 3. 1.	*n* Cap. 13. 9.	*r* Luc. 10. 13, etc.

nunile ce au fost făcute în voi, de mult [s]în sac și cenușă s'ar fi pocăit. 22 Dar zic vouă, Tirului și Sidonului [t]va fi mai ușor, în zi de judecată, decât vouă. 23 Și tu Capernaum, [u]nu fuși ridicat până la cer? Până la iad vei fi pogorît: că dacă s'ar fi făcut în Sodoma minunile ce s'au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi. 24 Dar zic vouă, [v]că pământului Sodomei va fi mai ușor, în zi de judecată, decât ție.

Preamărirea Tatălui.

25 [x]În acel timp, răspunzând Iisus, zise: te laud, Tată, Doamne al cerului și al pământului, că [y]ai ascuns acestea de înțelepți și pricepuți, [z]și le-ai descoperit celor neștiutori. 26 Așà, Tată, că așà a fost bunăvoință înaintea ta. 27 [a]Orice îmi este dat mie de către Tatăl meu, [b]și nimeni nu cunoaște bine pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaște bine cineva, decât numai Fiul, și *acela* căruia ar voi Fiul să-i descopere.

Invită la sine pe amărâții.

28 Veniți cu mine toți cei osteniți și împovărați, și eu vă voi odihni pe voi. 29 Luați jugul meu asupra voastră [c]și învățați dela mine, că blând sunt și [d]smerit cu inima, [e]și veți află odihna sufletelor voastre. 30 [f]Căci jugul meu este bun și povara mea ușoară.

Ucenicii smulg spice sâmbăta.
Iisus vindecă pe omul cu mâna uscată.

12 Într'acel timp, [a]merse Iisus sâmbăta prin sămănături: și ucenicii săi flămânziră și începură să smulgă spice și să mănânce. 2 Iar fariseii văzând, ziseră lui: iată ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta. 3 Iar el zise lor: au n'ați cetit [b]ce făcù David, când flămânzì și cei care erau cu dânsul? 4 Cum intră în casa lui Dumnezeu și mâncă [c]pânile punerii înainte, ceea ce nu se cădea lui să mănânce, nici celor care erau cu dânsul, [d]fără numai preoților? 5 Sau n'ați citit în [e]lege, că preoții spurcă sâmbăta în templu, și sunt fără vină? 6 Dar zic vouă, că aici este [f]*ceva* mai mare decât templul. 7 Și dacă ați fi știut ce insemnează: [g]„milă voesc, iar nu jertfă,“ n'ați fi osândit pe cei fără vină. 8 Căci Domn al sâmbetei este Fiul omului.

9 [h]Și trecând de acolo, venì în sinagoga lor. 10 Și iată un om având mâna uscată: și-l întrebară pe dânsul zicând: [i]oare cade-se a tămăduì sâmbăta? Pentru ca să-l învinuiască pe dânsul. 11 Iar el le zise: care om va fi între voi care va aveà o oaie, și [j]dacă aceasta va căderà sâmbăta in groapă, au nu o va apucà și o va ridicà? 12 Cât de mult deci se deosebește un om de oaie! Deaceea se cade a face bine sâmbăta. 13 Atuncia zice omului: întinde mâna ta; și el o întinse și se făcù sănătoasă ca cealaltă.

14 Iar [k]fariseii ieșind, se sfătuiră împotriva lui cum să-l piarză. 15 Dar Iisus cunoscând, [l]se depărtă deacolo; [m]și îi urmară mulți, și-i tămăduì pe toți. 16 Și-i [n]certă ca să nu-l deà pe față. 17 Ca să se împlinească, ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice: 18 [o]„Iată Fiul meu pe care l-am ales, iubitul meu [p]întru care a binevoit sufletul meu; pune-voiu duhul meu preste dânsul și judecată păgânilor va vesti.“ 19 „Nu se va certà, nici va strigà, nici va auzì cineva în drumuri glasul lui. 20 Trestie sdrobittă nu va frânge, și feștilă ce face fum nu va stinge, până ce va fi pornit judecata spre biruință. 21 Și în numele lui vor nădăjdui neamurile păgâne.“

Iisus vindecă pe un îndrăcit, dojenește blestemarea fariseilor, și refuză a face minuni.

22 [q]Atuncia i-se aduse un demonizat orb și mut: și-l tămăduì, încât mutul grăià și vedeà. 23 Și se mirau toate gloatele și ziceau: nu cumva acesta este Fiul lui David? 24 [r]Iar fariseii auzind,

s Ioan 3. 7, 8.	*y* Ps. 8. 2.	*c* Ioan 13. 15.	*Capul 12.*	*b* 1 Sam. 21. 6.	*f* 2 Cron. 6. 18.	*j* Esod. 23. 4, 5.	*n* Cap. 9. 30.
t Cap. 10. 15.	*z* Cap. 16. 17.	*d* Zech. 9. 9.	*a* Deut. 23. 25.	*c* Esod. 25. 30.	*g* Osea 6. 6.	*k* Cap. 27. 1.	*o* Isa. 42. 1.
u Isa. 14. 13.	*a* 1 Cor. 15. 27.	*e* Ier. 6. 16.	Marc. 2. 23.	*d* Esod.29 32,33.	*h* Marc. 3. 1.	*l* Cap. 10. 23.	*p* Cap 3. 17.
v Cap. 10. 15.	*b* Ioan 1. 18.	*f* 1 Ioan 5. 3.	Luc. 6 1.	*e* Num. 28. 9.	*i* Luc. 13. 14.	*m* Cap. 19. 2.	*q* Cap. 9. 32.
x Luc. 10. 21.							*r* Luc. 11. 15.

ziceau: acesta nu scoate afară demonii, decât prin Beelzebul, ca stăpân preste demoni.

25 Dar [s] cunoscând gândurile lor le zise: orice împărăție desbinându-se în sine, este pustiită, și orice oraș sau casă desbinându-se în sine, nu va stà. 26 Și dacă satan scoate afară pe satan, s'a desbinat în sine; deci cum va stà împărăția lui? 27 Și dacă eu scot afară prin Beelzebul pe demoni, fiii voștri prin cine-i scot afară? Deaceea ei vor fi judecătorii voștri. 28 Iar dacă eu, prin duh dumnezeesc, scot afară pe demoni, a ajuns deci la voi [t] împărăția lui Dumnezeu. 29 [u] Sau cum poate cineva să între în casa celui tare și să-i răpească sculele, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare, și atuncia îi va prădà casa? 30 Cine nu este cu mine, împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine, risipește.

31 Deaccea zic [v] vouă, orice păcat și defăimare vor fi iertate oamenilor, [x] dar defăimarea duhului nu va fi iertată. 32 Și oricine [y] va fi zis cuvânt împotriva Fiului omului, [z] iertat va fi lui: dar oricine va fi zis împotriva duhului sfânt, nu va fi iertat lui nici în veacul acesta, nici în cel viitor.

33 Sau spuneți că pomul este bun, și [a] rodul lui bun; sau spuneți că pomul este rău și rodul lui rău, căci din rod se cunoaște pomul. 34 [b] Pui de viperă, cum puteți vorbì cele bune, fiind voi răi? [c] Căci din prisosul inimei vorbește gura. 35 Omul bun, din comoară bună, scoate afară cele bune; și omul rău, din din comoară rea, scoate afară cele rele. 36 Și zic vouă, că orice cuvânt nefolositor, pe care-l vor zice oamenii, vor dà despre dânsul socoteală în zi de judecată. 37 Căci din cuvintele tale vei fi îndreptățit și din cuvintele tale vei fi osândit.

38 [d] Atuncia îi răspunseră unii dintre cărturari și farisei, zicând: Învățătorule, voim dela tine să vedem un semn. 39 Iar el răspunzând, le zise: un neam rău și [e] desfrânat cere semn, și semn nu se va dà lui, decât semnul lui Iona profetul. 40 [f] Căci după cum Iona fù în pântecele chitului trei zile și trei nopți, astfel va fi Fiul omului în inima pământului trei zile și trei nopți. 41 [g] Bărbații din Ninevi se vor sculà la judecată cu neamul acesta [h] și îl vor osândì: [i] că ei s'au pocăit la predica lui Iona, și iată mai mult decât Iona *este* aci. 42 [j] O împărăteasă dela meazăzi se va ridicà la judecată cu neamul acesta și-l va osândì, că venì dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon *este* aci.

43 [k] Iar când duhul necurat va fi ieșit din om, [l] umblă prin locuri fără apă căutând odihnă, și nu găsește. 44 Atuncia zice: mă voiu întoarce la casa mea de unde am ieșit, și venind o află deșertată, măturată și gătită. 45 Atuncia se duce și ià cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el, și întrând locuesc aci; [m] și se fac cele depe urmă ale omului aceluia mai rele, decât cele dintâiu. Așà se va întâmplà și acestui neam rău.

Iisus arată cine e adevărata sa rudă.

46 Încă vorbind el gloatelor, [n] iată muma și [o] frații lui steteau afară, căutând să-i vorbească. 47 Și zise lui oarecine: iată muma ta și frații tăi stau afară, căutând să-ți vorbească. 48 Iar el răspunzând zise celui *care-i* spuneà: cine este muma mea, și cine sunt frații mei? 49 Și intinzând mâna sa spre ucenicii săi zise: iată muma mea și frații mei: 50 Căci [p] oricine va fi făcut voia Tatălui meu, care este în ceruri, acela îmi este frate și soră și mumă.

Pilde cu sămănătorul, aluatul, grăunțele de mușțar și altele patru.

13 În aceea zi ieșind Iisus din casă, [a] ședeà lângă mare. 2 [b] Și se adunară la dânsul gloate multe încât el în-

s Apoc. 2. 23.	*x* Fapt. 7. 51.	*b* Cap. 3. 7.	*f* Iona 1. 17.	*i* Iona 3. 5.	*l* Iov 1. 7.	*o* Fapt. 1. 14.	*Capul 13.*
t Dan. 2. 44.	*y* Cap. 11. 19.	*c* Luc. 6. 45.	*g* Luc. 11. 32.	*j* 1 Reg. 10. 1.	*m* Ebr. 6. 4.	*p* Ioan 15. 14.	*a* Marc. 4. 1.
u Isa. 49. 24.	*z* 1 Tim. 1. 13.	*d* 1 Cor. 1. 22.	*h* Ier. 3. 11.	*k* Luc. 11. 24	*n* Marc. 3 31.		*b* Luc. 8. 4
v Marc. 3. 28.	*a* Cap. 7. 17.	*e* Isa. 57. 3.					

tră în [c]vas ca să şază. şi toată gloata steteà pe ţărm.

3 Şi le cuvântă lor multe în pilde, zicând:

[d]Iată ieşì sămănătornl să semene. 4 Şi sămănând el, unele *seminţe* căzură lângă cale, şi venind paserile le mâncară. 5 Iar altele căzură pe loc pietros, unde nu aveau pământ mult. şi îndată răsăriră, pentru că nu aveau pământ adânc, 6 Răsărind însă soarele fură arse de arşiţă. şi pentru că nu aveau rădăcină se uscară. 7 Iar altele căzură preste spini, şi crescură spinii şi le înăbuşiră. 8 Altele căzură preste pământul cel bun şi deteră rod, una o [e]sută, alta şaizeci, alta treizeci. 9 [f]Cine are urechi să audă.

10 Şi apropiindu-se ucenicii îi ziseră: pentru ce le vorbeşti în pilde? 11 Iar el răspunzând le zise: pentru că [g]vouă vi s'a dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei cerurilor. dar acelora nu li s'a dat. 12 [h]Căci cine are. i-se va dà şi va aveà de prisos; iar cine nu are, şi ce are se va luà dela dânsul. 13 Deaceea le vorbesc în pilde: căci *gloatele* văzând, nu văd şi auzind. nu aud, nici nu pricep. 14 Şi se împlineşte [i]cu dânsele profeţia lui Isaia ceea ce zice: „cu auzul veţi auzì, dar nu veţi înţelege, şi văzând veţi vedeà. dar nu veţi cunoaşte. 15 Căci s'a îngrăşat inima acestui popor. şi cu urechile [j]a auzit greu, şi a închis ochii lui, ca nu cumva să vază cu ochii şi să audă cu urechile şi să înţeleagă cu inima şi să se întoarcă ca să-i vindec pe ei.“ 16 [k]Fericiţi *sunt* ochii voştri că văd. şi urechile voastre că aud. 17 Căci adevăr zic vouă, că [l]mulţi profeţi şi drepţi au dorit să vază ce vedeţi. şi n'au văzut. şi să audă ce auziţi. şi n'au auzit.

18 Deci voi, [m]ascultaţi pilda sămănătorului. 19 Oricine aude cuvântul [n]împărăţiei şi nu înţelege, vine vicleanul şi răpeşte ce este sămănat în inima lui; acesta este *la care* s'a sămănat lângă cale. 20 Iar ce s'a sămănat pe loc pietros. acesta este care aude cuvântul şi îndată [o]cu bucurie îl primeşte; 21 Dar nu are rădăcină în sine, ci este până la un timp. şi întâmplându-se strâmtorare sau gonire pentru cuvânt, îndată [p]se sminteşte. 22 [q]Iar ce s'a sămănat [r]în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija lumii şi înşelăciunea bogăţii înăbuşeşte cuvântul, şi se face neroditor. 23 Iar ce s'a sămănat pe pământul bun. acesta este care aude cuvântul şi înţelege, care rodeşte şi face unul o sută, altul şaizeci, altul treizeci.

24 Altă pildă le puse lor înainte, zicând: se aseamănă împărăţia cerurilor omului, care samănă sămânţă bună în ţarina sa. 25 Dar durmind oamenii, venì vrăjmaşul lui şi semănă neghină între grâu şi se duse. 26 Iar când crescù verdeaţa şi făcù rod, atuncia se arătă şi neghina. 27 Şi venind slugile stăpânului casii îi ziseră: Doamne, oare nu ai sămănat sămânţă bună în ţarina ta? De unde este dar neghina? 28 Iar el le zise: un om vrăjmaş a făcut aceasta. Şi dânşii îi zic: voeşti dar să ne ducem s'o alegem? 29 Iar el zice: nu, ca nu cumva alegând neghina, să smulgeţi împreună cu dânsa şi grâul. 30 Lăsaţi să crească amândouă împreună, până la seceriş. şi în timpul secerişului voi zice secerătorilor: alegeţi mai întâiu neghina şi legaţi-o snopi ca să fie arsă, iar [s]grâul strângeţi-l în grânarul meu.

31 O altă pildă le puse înainte zicând: [t]împărăţia cerurilor este asemenea unui grăunte de muştar. pe care luându-l un om, îl sămănă în ţarina sa; 32 Este mai mic decât toate semintele. dar când a crescut este mai mare decât legumele şi se face pom, încât vin paserile cerului şi stau în ramurile lui.

33 [u]O altă pildă le vorbì: împărăţia cerurilor este asemenea unui aluat, pe care luându-l o femeie l-a ascuns în

---

c Luc. 5. 3. *d* Luc. 8. 5. *e* Fac. 26. 12. *f* Cap. 11. 15. *g* 1 Ioan 2. 27. *h* Cap. 25. 29. *i* Isa. 6. 9. *j* Ebr. 5. 11. *k* Cap 16. 17. *l* Ebr 11. 13. *m* Marc. 4. 14. *n* Cap. 4. 23. *o* Isa. 58 2. *p* Cap. 11. 6 *q* 1 Tim. 6. 9. *r* Ier. 4. 3. *s* Cap. 3. 12. *t* Isa. 2. 2, 3. *u* Luc.13.20.etc.

trei măsuri de făină până ce s'a dospit tot.

34 [r]Toate acestea le vorbì Iisus în pilde gloatelor, și fără pildă nu le vorbià nimic. 35 Ca să se împlinească ce s'a zis prin profetul care zice: [x]„deschide-voiu gura mea în pilde, spune-voiu [y]tare cele ascunse dela întemeierea lumii."

36 Atuncia lăsând gloatele se duse în casa sa; și se apropiară de dânsul ucenicii lui zicând: deslușește-ne nouă pilda cu neghina țarinei. 37 Iar el răspunzând zise: cel care samănă sămânța cea bună este Fiul omului. 38 [z]Iar țarina este lumea: sămânța cea bună, aceștia sunt fiii impărăției, iar neghina sunt [a]fiii celui rău. 39 Vrăjmașul care a sămânat-o este diavolul: iar [b]secerișul este sfârșitul lumii, și secerătorii sunt îngerii. 40 Deci după cum se alege neghina și se arde în foc, astfel va fi la sfârșitul lumii. 41 Va trimite Fiul omului pe îngerii săi [c]și vor culege din împărăția lui toate smintelele și pe cei care fac fărădelegea. 42 [d]Și-i vor aruncà pe ei în flacăra focului; [e]acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. 43 [f]Atuncia drepții vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor. [g]Cine are urechi, să auză.

44 Împărăția cerurilor este asemenea unei comori ascunse în țarină, pe care găsindu-o un om a ascuns-o, și de bucurie *pentru* ea se duce și [h]vinde toate câte le are și [i]cumpără țarina aceea.

45 Împărăția cerurilor este iarăși asemenea unui om negustor, căutând mărgăritare bune. 46 Și găsind [j]un mărgăritar de mult preț, ducându-se vândù tot ce aveà și-l cumpără.

47 Împărăția cerurilor este iarăși asemenea unui năvod aruncat în mare și care [k]prinde de tot felul: 48 Pe care când s'a umplut trăgându-l *năvodarii* pe țărm și așezându-se au ales în vase *ce erà* bun, iar *ce erà* rău au aruncat afară. 49 Astfel va fi la sfârșitul lumii: vor ieși îngerii și vor [l]despărți pe cei răi din mijlocul dreptților. 50 [m]Și îi vor aruncà pe dânșii în flacăra focului: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

51 Ați înțeles toate acestea? Ei îi răspund: așà Doamne. 52 Iar el le zise: deaceea orice cărturar care a fost făcut ucenic al împărăției cerurilor este asemenea unui om, stăpân al casii, care scoate din comoara sa *cele* [n]noi și *cele* vechi.

Iisus desprețuit în patria sa.

53 Și a fost când sfârșì Iisus pildele acestea, se duse de acolo. 54 Și venind în patria sa îi învățà pe dânșii în sinagoga lor, încât ei stăteau uimiți și ziceau: de unde are acesta înțelepciunea aceasta și puterile. 55 Oare nu este el fiul teslarului? Nu se numește oare muma lui Maria și frații lui Iacob și Iosif și Simon și Iuda? 56 Și surorile lui nu sunt oare toate la noi? Deci de unde are dânsul toate acestea? 57 Și se sminteau întru el. Iar Iisus le zise: nu este un profet desprețuit, decât în patria și casa sa. 58 Și nu făcù aci multe minuni pentru necredința lor.

Uciderea lui Ioan Botezătorul.

14 În timpul acela auzì [a]Irod tetrarhul vestea despre Iisus. 2 Și zise: oamenilor săi: acesta este Ioan Botezătorul; el s'a sculat din morți, și deaceea puterile lucrează în el.

3 Pentru [b]că Irod prinzând pe Ioan îl legă și-l puse în închisoare pentru Erodiada, femeia lui Filip, fratele său. 4 Căci Ioan îi zicea: [c]nu ți se cuvine ție s'o aibi pe dânsa. 5 Și voind să-l omoare se temù de gloată, [d]că-l aveà pe dânsul ca pe un profet. 6 Și sărbătorindu-se ziua nașterii lui Irod, fiica Erodiadei jucă înaintea *oaspeților* și plăcù lui Irod: 7 Deaceea cu jurământ făgăduì să-i deà orice ce ar cere.

---

r Marc. 4. 33,34. *x* Ps. 78. 2. *y* Rom. 16 25.26. *z* Cap. 24. 14. *a* Fac. 3. 15. *b* Ioel 3. 13. *c* Cap. 18. 7. *d* Cap. 3. 12. *e* Cap. 8. 12. *f* Dan. 12. 3. *g* Vers. 9. *h* Filip. 3 7. 8. *i* Isa. 55. 1. *j* Prov. 2. 4. *k* Cap. 22. 10. *l* Cap. 25. 32. *m* Vers. 42. *n* Cânt. 7. 13.

Capul 14.

a Marc. 6. 14. *b* Marc. 6. 17. *c* Lev. 18. 16. *d* Cap. 21. 26.

8 Iar ea îndemnată fiind de muma sa, dă-mi, zice, aci pe disc capul lui Ioan Botezătorul. 9 Şi întristându-se împăratul pentru jurământ şi pentru cei care şedeau împreună cu el la masă porunci să se deà, 10 Şi trimiţând tăie capul lui Ioan în închisoare. 11 Şi se aduse capul lui pe un disc şi fù dat fetei şi-*l* duse mumei sale. 12 Şi venind ucenicii lui luară corpul mort şi-l îmmormântară, şi ducându-se deteră de ştire lui Iisus.

Iisus satură 5000 oameni.

13 [e]Iar Iisus auzind se depărtă de acolo într'un vas în loc pustiu la o parte, şi auzind gloatele îi urmară pe jos din oraşele lor.

14 Şi ieşind văzù gloată multă, şi [f]i-se făcù milă de ei şi tămăduì pe bolnavii lor.

15 [g]Şi făcându-se seară se apropiară de dânsul ucenicii zicând: pustiu este locul şi ceasul a trecut acum; deci dă drumul gloatelor ca ducându-se în sate să-şi cumpere de mâncare. 16 Iar Iisus le zise: n'au trebuinţă să se ducă; daţi-le voi să mănânce. 17 Dar dânşii îi zic nu avem aci decât cinci pâni şi doi peşti. 18 Şi *le* zise: aduceţi-mi acestea aci. 19 Şi poruncind ca gloatele să şează la masă pe verdeaţă, luând cele cinci pâni şi cei doi peşti, căutând spre [h]cer binecuvântă, şi frângând dete ucenicilor pânile, iar ucenicii gloatelor. 20 Şi mâncară toate şi se săturară, şi strânseră prisosul de fărâmituri douăsprezece coşuri pline. 21 Iar cei care mâncaresă erau bărbaţi ca la cinci mii afară de femei şi copii.

Iisus umblă pe mare şi dă mână de ajutor lui Petru, ce erà să se înnece.

22 Şi îndată silì pe ucenicii săi să între în vas şi să treacă înaintea lui de cealaltă parte, până ce va fi dat drumul gloatelor. 23 [i]Şi după ce a dat drumul gloatelor se suì pe munte la o parte ca să se roage. [j]Şi făcându-se seară erà singur acolo. 24 Iar vasul erà acum în mijlocul mării muncindu-se de valuri; deoarece vântul erà împotrivitor.

25 Şi la a patra strajă din noapte venì la dânşii umblând pe mare. 26 Văzându-l dar ucenicii [k]umblând pe mare se spăimântară, zicând, că este o nălucă, şi de frică strigară. 27 Dar Iisus îndată le vorbì zicând, îndrăzniţi, eu sunt; nu vă temeţi. 28 Şi răspunzându-i Petru zise: Doamne, dacă eşti tu, porunceşte să viu la tine pe apă. 29 Iar el zise: vino. Şi dându-se jos din vas, Petru merse pe apă şi venì la Iisus. 30 Văzând însă vântul tare se temù, şi începând a se afundà în mare strigă zicând: Doamne, scapă-mă. 31 Atuncia Iisus îndată întinzând mâna îl apucă şi-i zise: puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit? 32 Şi suinduse ei în vas se potolì vântul. 33 Iar cei din vas venind se plecară înaintea lui zicând: adevărat [l]Fiul lui Dumnezeu eşti.

Iisus vindecă pe toţi aceia, cari se ating de dânsul.

34 Şi trecând veniră în pământul Genezaret. 35 Dar cunoscându-l oamenii locului aceluia, trimiseră în tot ţinutul acela şi-i aduseră pe toţi bolnavii, 36 Şi-l rugau ca numai să atingă ciucurii vestmântului său, şi câţi atinseră fură scăpaţi cu desăvârşire.

Iisus desaprobă şi dojeneşte poruncile omeneşti.

15 Atuncia [a]vin la Iisus cărturarii şi fariseii din Ierusalim zicând: 2 [b]Pentru ce ucenicii tăi calcă [c]rânduiala bătrânilor? Căci nu-şi spală mânile când mănâncă pâne. 3 Iar el răspunzând le zise, pentru ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră? 4 Căci Dumnezeu a zis: [d]„cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta, şi [e]cine vorbeşte de rău pe tată sau pe mumă să moară negreşit.“ 5 Iar voi ziceţi: cine va fi zis tatălui sau mumei: [f]dăruit *este Domnului* orice ai folosì dela mine; *acela* neapărat nu va cinsti pe tatăl său sau pe muma sa. 6 Deci

e Cap. 10. 23. | *f* Cap. 9. 36. | *g* Marc. 6. 35. | *h* Cap. 15. 36. | *i* Marc. 6. 46. | *j* Ioan 6. 16. | *k* Iov 9. 8. | *l* Ps. 2. 7.

Capul 15. | *a* Marc. 7. 1. | *b* Marc. 7. 5. | *c* Col. 2. 8. | *d* Esod. 20. 12. | *e* Esod. 21. 17. | *f* Marc. 7.11,12.

aţi desfiinţat legea lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră. 7 [g]Făţarnicilor, bine a profeţit despre voi Isaia zicând:

8 [h]„Poporul acesta cu buzele mă cinsteşte, dar inima lor departe este de mine: 9 Înzădar mă cinstesc [i]învăţând învăţături, *ce sunt* porunci omeneşti.“

10 [j]Şi chemând la sine gloata zise lor: ascultaţi şi înţelegeţi; 11 [k]Nu ce intră pe gură spurcă pe om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12 Atuncia apropiindu-se ucenicii îi zic: ştiţi că fariseii auzind cuvântarea s'au smintit? 13 Iar el răspunzând zise: [l]orice sad, pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, va fi desrădăcinat. 14 Lăsaţi-i pe dânşii; [m]orbi sunt arătătorii de drum la orbi; iar un orb dacă va arătà drumul la *alt* orb, amândoi vor cădeà în groapă.

15 [n]Atuncia răspunzând Petru îi zise: deslueşte nouă pilda *aceasta*. 16 Iar el zise: [o]şi voi nu pricepeţi încă? 17 Nu înţelegeţi că [p]orice intră în gură se duce în pântece şi se aruncă în cloacă? 18 Dar [q]cele ce pornesc din gură ies din inimă, şi acelea spurcă pe om. 19 [r]Căci din inimă ies gândiri rele, omoruri, adulter, desfrânare, furturi, mărturii mincinoase, defaimări. 20 Acestea sunt care spurcă pe om, dar a mâncà cu mâni nespălate nu spurcă pe om.

Cananeanca este ascultată.

21 [s]Şi ieşind de acolo Iisus se duse în părţile Tirului şi Sidonului. 22 Şi iată o femeie Cananee ieşind din laturile acelea strigă zicând: miluieşte-mă Doamne Fiul lui David: fiica mea este muncită rău de demon. 23 Iar el nu-i răspunse un cuvânt. Şi apropiindu-se de dânsul ucenicii săi îl rugau zicând: dă-i drumul că strigă în urma noastră. 24 Şi răspunzând zise: [t]nu sunt trimis decât la oile cele pierdute de casa lui Israel. 25 Şi venind ea i-se închină zicând: Doamne, ajută-mi. 26 Iar el răspunzând zise: nu se cuvine a luà pânea copiilor şi a o aruncà [u]câinilor. 27 Şi ea zise aşà este, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad dela masa stăpânilor lor. 28 Atuncia răspunzând Iisus îi zise: femeie, mare este credinţa ta; fie ţie cum voeşti. Şi se însănătoşì fiica ei din acel ceas.

Bolnavii însănătoşaţi.

29 [v]Şi trecând de acolo Iisus se duse [x]lângă marea Galileii şi suindu-se pe munte şezù acolo. 30 [y]Şi veniră la dânsul gloate multe, având cu dânsele şchiopi, orbi, muţi, strâmbi şi alţi mulţi, şi-i aruncară lângă picioarele lui şi el îi tămăduì. 31 Astfel că gloata se minunà văzând pe mulţi vorbind, pe strâmbi sănătoşi, pe şchiopi umblând şi pe orbi văzând: şi măriră pe Dumnezeul lui Israel.

Ospătarea a 4000 de bărbaţi.

32 Atuncia Iisus chemând la sine pe ucenicii săi zise: îmi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruesc lângă mine şi nu au ce să mănânce; şi a le dà drumul nemâncate nu voesc, ca nu cumva să leşine *de foame* pe drum. 33 Iar ucenicii îi zic: de unde avem noi în pustie atâtea pâni încât să săturăm atâta gloată? 34 Şi Iisus le zice: câte pâni aveţi? Iar ei zic: şapte şi puţini peştişori. 35 Şi porunci gloatelor să şază jos pe pământ, 36 Şi luând cele şapte pâni şi peşti, mulţumind frânse şi dete ucenicilor, iar ucenicii gloatelor. 37 Şi mâncară toţi încât se săturară, şi luară prisosul de fărâmituri şapte coşuri pline. 38 Iar cei care mâncară erau patru mii de oameni, afară de femei şi copii.

39 Şi dând drumul gloatelor se suì în vas şi venì în laturile Magdalei.

Fariseii şi saduceii cer un semn ceresc. Aluatul fariseilor.

16 Şi apropiindu-se [a]fariseii şi saduceii ispitind cerură dela dânsul să le arate un semn din cer. 2 Iar el răspunzând le zise: când se face seară zi-

---

g Marc. 7. 6. *h* Isa. 29. 13. *i* Isa. 29. 13. | *j* Marc. 7. 14. *k* Fapt. 10. 15. *l* Ioan 15. 2. | *m* Isa. 9. 16. *n* Marc. 7. 17. *o* Cap. 16. 9. | *p* 1 Cor. 6. 13. *q* Iac. 3. 6 *r* Fac. 6. 5. | *s* Marc. 7. 24 *t* Cap. 10. 5, 6. | *u* Cap. 7. 6. *v* Marc. 7. 31. | *x* Cap. 4. 18. *y* Isa. 35. 5, 6. — | *Capul 16.* *a* Cap. 12. 38.

ceți senin *va fi*, pentru că cerul este roșu; 3 Și dimineața *ziceți*: astăzi furtună *va fi*, pentru că cerul este roșu turburându-se. Fața cerului știți s'o judecați, dar semnele timpurilor nu le puteți *judecà*? 4 [b] Un neam rău și desfrânat cere semn, și semn nu se va dà lui, afară de semnul lui Iona. Și lăsându-i plecă.

5 Și [c] venind ucenicii lui în cealaltă parte uitară să ià pâni. 6 Iar Iisus le zise: [d] luați aminte și feriți-vă de aluatul fariseilor și saducceilor. 7 Și ei se gândeau întru sine zicând că pâni nu luarăm. 8 Dar Iisus înțelegând zise: ce vă gândiți în însivă puțin credincioșilor, că nu luarăți pâni? 9 [e] Nu pricepeți încă, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pâni ale celor cinci mii și câte coșuri luarăți? 10 [f] Nici de cele șapte pâni ale celor patru mii și câte coșuri luarăți? 11 Cum nu pricepeți că nu despre pâni vă zisei? ci feriți-vă de aluatul fariseilor și saducceilor. 12 Atuncia înțeleseră că nu zise, ca dânșii să se ferească de aluatul pânii. ci de învățătura fariseilor și saducceilor.

Mărturisirea lui Petru și cheile.

13 Și venind Iisus în părțile Cesariei lui Filip întrebă pe ucenicii săi zicând: [g] pe cine numesc oamenii că este Fiul omului? 14 Iar ei răspund: [h] unii pe Ioan Botezătorul, alții pe Ilie, și alții pe Ieremia sau pe unul dintre profeți. 15 Dar voi, zice el, cine ziceți că sunt eu? 16 Atuncia răspunzând Simon Petru zise: [i] tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu cel viu. 17 Și răspunzând Iisus îi zise: fericit ești Simone, fiul lui Iona, [j] că trup și sânge nu ți-au descoperit ție, ci [k] Tatăl meu cel din ceruri. 18 Și eu zic ție că [l] tu ești Petru, și [m] pe această piatră voi clădi biserica mea, [n] și porțile iadului nu vor fi mai tari față de dânsa. 19 [o] Și voiu dà ție cheile împărății cerurilor, și ce vei fi legat pe pământ, va fi legat în ceruri, și ce vei fi deslegat pe pământ, va fi deslegat în ceruri. 20 [p] Atuncia porunci ucenicilor ca să nu spună nimenui că el este Hristosul.

Întâia vestire despre suferințele și moartea sa. Trebue să urmăm după urmele mântuitorului.

21 De atuncia începù Iisus [q] să spună ucenicilor săi, că trebue ca el să meargă la Ierusalim și să sufere multe dela bătrânii, și dela mai marii preoților și dela cărturari, și să fie omorît și a treia zi să se scoale. 22 Și luându-l la o parte Petru începù să-l certe zicând: milostiv să-ți fie *Dumnezeu*, Doamne; nu va fi pentru tine aceasta. 23 Iar el întorcându-se zice lui Petru: mergi înapoia mea, [r] satana: [s] sminteală ești pentru mine, că tu nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor.

24 [t] Atuncia Iisus zise ucenicilor săi: dacă voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine și să ià crucea sa și să-mi urmeze. 25 Căci [u] cine va fi voit să-și scape sufletul îl va pierde pe el; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, îl va aflà. 26 Pentru că ce va folosì omul, dacă va fi câștigat lumea întreagă, iar sufletul său îl va fi pierdut; sau [v] ce va dà omul în schimb pentru sufletul său? 27 Căci [x] Fiul omului are să vie în mărirea Tatălui său [y] cu toți îngerii săi, [z] și atuncia va răsplătì fiecăruia după fapta sa. 28 Adevăr zic vouă, sunt unii din cei de față care nu vor gustà moarte până ce nu vor fi văzut pe Fiul omului venind în împărățiă lui.

Schimbarea la față.

17 [a] Și după șase zile Iisus ià cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan fratele lui, și-i duce pe dânșii pe un munte înalt la o parte. 2 Și se schimbă la față înaintea lor, și strălucì fața lui ca soarele și vestmintele lui se făcură albe ca lumina. 3 Și iată li se arătă lor Moise și Ilie vorbind împreună cu

b Cap. 12. 39.	*f* Cap. 15. 34.	*j* Efes. 2. 8.	*n* Iov 38. 17.	*r* 2 Sam. 19. 22.	*u* Luc. 17. 33.	*y* Dan. 7. 10.	*Capul 17.*
c Marc. 8. 14.	*g* Marc. 8. 27.	*k* 1 Cor. 2. 10.	*o* Cap. 18. 18.	*s* Rom. 8. 7.	*v* Ps. 48. 7, 8.	*z* Iov 34. 11.	*a* Marc. 9. 2.
d Luc. 12 1.	*h* Cap. 14. 2.	*l* Ioan 1. 42.	*p* Cap. 17. 9.	*t* 1 Tes 3. 3.	*x* Cap. 26. 64.	—	
e Ioan 6. 9.	*i* Cap. 14. 33.	*m* Efes. 2. 20.	*q* Cap. 20. 17.				

dânsul. 4 Atuncia începând Petru zise lui Iisus: Doamne, este bine ca să fim aici: dacă voiești voiu face aci trei colibi, ție una și lui Moise una și lui Ilie una. 5 [b]Vorbind el încă, iată un nour luminos îi umbri pe dânșii, și iată un glas din nour zicând: [c]acesta este Fiul meu cel iubit, [d]întru care am binevoit: [e]ascultați de dânsul. 6 [f]Și auzind ucenicii căzură cu fața lor *la pământ* și se temură foarte. 7 Și Iisus se apropie[g] și atingându-i zise: sculați-vă și nu vă temeți. 8 Iar ei ridicându-și ochii nu văzură pe nimeni decât numai pe Iisus.

9 Și dându-se jos depe muntele acela le porunci [h]Iisus zicând: nimenui să nu spuneți vedenia până când Fiul omului se va fi sculat dintre morți. 10 Și-l întrebară pe el ucenicii zicând: pentru ce zic [i]dar cărturarii că trebue să vie mai întâiu Ilie? 11 Iar el răspunzând zise: Ilie vine într'adevăr și [j]va întocmi iarăși tot. 12 [k]Dar eu vă zic că Ilie a și venit, însă ei nu l-au cunoscut, ci [l]făcură cu dânsul câte au voit; astfel [m]și Fiul omului va suferi dela dânșii. 13 [n]Atuncia înțeleseră ucenicii că el le vorbise despre Ioan Botezătorul.

Vindecarea lunaticului.

14 [o]Și mergând ei spre gloată, veni la dânsul un om căzând în genunchi la el. 15 Și zicând: Doamne, fie-ți milă de fiul meu, că este lunatic și sufere rău; căci de multe ori cade în foc și de multe ori în apă. 16 Și l-am adus la ucenicii tăi, dar ei nu putură să-l tămăduiască. 17 Iar Iisus răspunzând zise: neamî necredincios și sucit, până când voiu fi cu voi? Până când vă voiu îngădui? Aduceți-l la mine aci. 18 Și Iisus îl certă, și demonul ieși dela dânsul, și copilul fu tămăduit din ceasul acela.

19 Atuncia apropiindu-se ucenicii de Iisus la o parte ziseră: pentru ce noi nu putură̆m să-l dăm afară pe el. 20 Iar el le zise: pentru necredința voastră; căci adevăr zic vouă, [p]dacă ați avea credință cât un grăunte de mușt̆ar, veți zice muntelui acestuia: treci de aici colo, și va trece, și nimic nu va fi cu neputință pentru voi. 21 Dar acest fel *de oameni* nu iese decât numai cu rugăciune și post.

A doua vestire a patimilor sale.

22 Și fiind ei în Galilea le zise Iisus: Fiul omului are să fie dat în mâni de oameni. 23 Și-l vor omorî și a treia zi se va scula; iar ei se întristară foarte.

Tributul templului.

24 Și venind ei în Capernaum, se apropiară de Petru cei care strâng jumătatea de siclu și ziseră: Învățătorul vostru nu plătește jumătatea de siclu? 25 El zice: așà. Și întrând în casă Iisus îi apucă înainte zicând: ce ți se pare, Simone? Împărații pământului de la cine iau dări sau cens? Dela fiii lor sau dela străini? 26 Dela străini, zice el. Așà dar, îi zise Iisus fiii sunt scutiți.

27 Dar ca să nu le fim spre sminteală, ducându-te la mare aruncă o undiță și peștele care va fi ieșit întâiu ia-l, și deschizând gura lui vei află un statir; pe acela luându-l, dă-l lor pentru mine și pentru tine.

Despre simplicitatea copilărească. Sminteala.

18 În [a]ceasul acela se apropiară ucenicii de Iisus zicând: cine este oare mai mare în împărăția cerurilor? 2 Și chemând la sine pe un copil îl puse în mijlocul lor. 3 Și zise: adevăr zic vouă, [b]dacă nu vă veți întoarce și să fiți ca copiii, nu veți întrà în împărăția cerurilor. 4 [c]Deci oricine se va smeri pe sine ca acest copil, acela este mai mare în împărăția cerurilor. 5 Și [d]cine va fi primit pe un copil ca acesta în numele meu, pe mine mă primește. 6 [e]Iar cine va fi sminteala unuia din acești mici care cred în mine, mai de folos îi este să se atârne de gâtul lui o piatră de moară și să fie afundat în adâncul mării.

---

b 2 Pet. 1. 17. *c* Luc. 3. 22. *d* Isa. 42. 1. | *e* Deut.18.15,19. *f* 2 Pet. 1. 18 *g* Dan. 8. 18. | *h* Cap. 16. 20. *i* Mal. 4. 5. *j* Mal. 4. 6. | *k* Cap. 11. 14. *l* Cap 14. 3, 10. *m* Cap. 16. 21. | *n* Cap. 11. 14. *o* Marc. 9. 14. *p* 1 Cor. 12. 9.

Capul 18.

a Marc. 9. 33. | *b* Ps. 131. 2 *c* Cap. 20. 27. *d* Cap. 10. 42. | *e* Marc. 9. 42.

7 Vai lumii din pricina smintelilor; căci [f] trebue ca smintelile să vină, dar [g] vai omului aceluia prin care vine sminteala. 8 [h] Deci dacă mâna ta sau piciorul tău te sminteşte, taie-l şi aruncă-*l* dela tine; este bine pentru tine ca să întri în viaţă strâmb sau schiop, decât având două mâni sau două picioare să fii aruncat în focul cel vecinic. 9 Şi dacă ochiul tău te sminteşte, scoate-l şi aruncă-*l* dela tine; este bine pentru tine să întri cu un ochiu în viaţă, decât având doi ochi să fii aruncat în gheena focului.

10 Vedeţi să nu disprețuiţi pe vreunul dintre aceşti mici, căci zic vouă că [i] îngerii lor în ceruri totdeauna privesc [j] faţa tatălui meu care este în ceruri. 11 [k] *Căci Fiul omului a venit ca să mântuiască pe cel pierdut.* 12 [l] Ce vi se pare? Dacă un om are o sută de oi şi se rătăceşte una dintre ele, au nu lăsând pe cele nouăzeci şi nouă în munţi, plecând caută pe cea rătăcită? 13 Şi dacă se întâmplă ca s'o afle, adevăr zic vouă că se bucură de ea mai mult, decât de cele nouăzeci şi nouă, care nu se rătăciseră. 14 Astfel *fiind,* nu este voinţa înaintea Tatălui vostru, care este în ceruri, ca să piară unul dintr'aceşti mici.

Puterea cheilor.

15 [m] Şi dacă îţi va fi greşit ţie fratele tău, mergi *şi* ceartă-l între tine şi el singur; dacă va fi ascultat de tine, [n] ai câştigat pe fratele tău. 16 Iar dacă nu va fi ascultat, ià cu tine încă unul sau doi, ca prin [o] gura a doi sau trei martori să fie statornicit orice cuvânt. 17 Şi dacă nu va fi ascultat de dânşii, spune bisericii; iar dacă nu va fi ascultat nici de biserică, să-ţi fie ţie ca [p] păgânul şi vameşul.

18 Adevăr zic vouă, [q] câte veţi fi legat pe pământ vor fi legate în cer; şi câte veţi fi deslegat pe pământ vor fi deslegate în cer.

19 [r] Iarăşi zic vouă, că dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ asupra oricărui lucru ce vor cere, [s] va fi *dat* lor dela Tatăl meu care este în ceruri. 20 Căci unde sunt doi sau trei adunaţi în numele meu, acolo sunt *eu* în mijlocul lor.

Despre îngăduirea şi împăcarea frăţească şi despre pilda datornicului mare.

21 Atuncia apropiindu-se *de el* Petru îi zise: Doamne, de câteori îmi va greşi fratele meu şi-i voiu iertà lui? [t] Până de şapte ori? 22 Iisus îi zice: nu zic ţie până de şapte ori, [u] ci până de şaptezeci de ori şapte. 23 Deaceea împărăţia cerurilor este asemenea unui om împărat, care voi să facă socoteală cu slugile sale. 24 Şi începând să facă socoteală, i-se aduse unul care-i datorà zece mii de talanţi. 25 Dar neavând el *cu ce* să plătească, domnul său porunci ca [v] să fie vândut el şi femeia şi copiii şi toate câte aveà, şi să se plătească. 26 Deci căzând sluga *la pământ* i-se închină zicând: Doamne, îngăduieşte-mă şi-ţi voiu plătì tot. 27 Iar domnul acelei slugi având milă de dânsul îi dete drumul, şi-i iertă datoria. 28 Şi ieşind aceea slugă, găsì dintre cei *care erau* împreună slugi cu dânsul, pe unul care-i datorià o sută de dinari. şi punând mâna pe dânsul îl strângeà de gât zicând: plăteşte-*mi,* dacă eşti dator. 29 Deci căzând *la pământ* cel împreună cu el slugă îl rugă zicând: îngăduieşte-mă şi-ţi voiu plătì *tot.* 30 Dar el nu voià, ci ducându-se îl aruncă în închisoare până ce va plătì datoria. 31 Deci slugile cele împreună cu dânsul văzând cele întâmplate se întristară foarte şi ducându-se lămuriră domnului lor toate cele petrecute. 32 Atuncia chemându-l la sine domnul său îi zice: slugă rea, toată aceea datorie ţi-am iertat-o, fiindcă m'ai rugat; 33 Oare nu se cădeà ca şi tu să aibi milă de cel împreună cu tine slugă, după cum şi eu am avut milă de tine? 34 Şi mâniindu-se domnul său îl dete pe

f 1 Cor. 11. 19. *g* Cap. 26. 24. *h* Cap. 5. 29, 30. | *i* Ps. 34. 7. *j* Est. 1. 14. | *k* Luc. 9. 56. *l* Luc. 15. 4. | *m* Lev. 19. 17. *n* Iac. 5. 20. | *o* Deut. 17. 6, *p* Rom. 16. 17. | *q* 1 Cor. 5. 4. *r* Cap. 5. 24. | *s* 1 Ioan 3. 22. *t* Luc. 17. 4. | *u* Col. 3. 13. *v* 2 Reg. 4. 1.

mâna chinuitorilor până ce-*i* va fi plătit
toată datoria. 35 [x]Astfel și tatăl meu
cel ceresc va face vouă, dacă nu veți fi
iertat din inimile voastre fiecare fra-
telui său.

Răspunsul lui Iisus despre despărțire
și despre fameni.

19 Și a fost [a]când sfârșì Iisus cuvin-
tele acestea, trecù din Galilea și
venì în părțile Iudeii *pe* dincolo de Ior-
dan. 2 [b]Și-i urmară gloate multe, și
le tămăduì acolo.
3 Și veniră la dânsul fariseii ispitin-
du-l și zicând: dacă se cade *omului* să
își lase femeia pentru orice cuvânt?
4 Iar el răspunzând zise: n'ați citit [c]că
cel care *i*-a făcut dela început, „bărbat
și femeie i-a făcut?“ 5 Și zise: [d]„de-
acea va lăsà omul pe tatăl său și pe
muma *sa* și se va lipì de femeia sa și
[e]vor fi cei doi un trup,“ 6 Încât nu
mai sunt doi, ci un trup. Deci aceea
ce Dumnezeu împreună omul să nu
despartă.
7 Ei îi zic: [f]pentru ce dar Moise rân-
duì a dà carte de despărțire și a *o* lăsà?
8 Zice lor: fiindcă Moise în vederea în-
vârtoșerii inimii voastre vă dete voie
să lăsați pe femeile voastre; dar dela
început n'a fost așà. 9 [g]Și eu zic vouă
că oricine va fi lăsat pe femeia sa nu
pentru desfrânare și se va fi însurat cu
alta, săvârșește adulter: *și cine s'a în-
surat cu cea lăsată săvârșește adulter.*
10 Zic lui ucenicii: [h]dacă astfel este
starea omului cu femeia, nu este de fo-
los a se însurà. 11 Iar el zise lor: [i]nu
toți pricep cuvântul acesta, ci *aceia* că-
ror le este dat. 12 Căci sunt fameni
care așà au fost născuți din pântecile
mumei lor; și [j]sunt fameni pe care oa-
menii i-au făcut fameni; și sunt fameni
care s'au făcut pe sine însuși fameni
pentru împărăția cerurilor: cine poate
pricepe să priceapă.

Iisus binecuvintează copiii.

13 [k]Atuncia i-se aduseră copiii, ca
să-și pună mânile preste dânșii și să
se roage; iar ucenicii i-a înfruntat.
14 Dar Iisus le zise: lăsați copiii și nu-i
opriți a venì la mine; căci împărăția ce-
rurilor este [l]a unora ca aceștia. 15 Și
punând mânile preste dânșii se duse
de acolo.

Tânărul avut.

16 [m]Și iată unul venind la dânsul
zise: [n]Învățătorule *bune*, ce lucru bun
să fac, ca să am viață vecinică? 17 Iar
el îi zise: ce mă întrebi despre lucru
bun? Unul este cel bun, Dumnezeu; dar
dacă voești să întri în viață, păzește po-
runcile. 18 Care? zise el; iar Iisus
zise: [o]„nu omorî, nu săvârșì adulter,
nu furà, nu mărturisì mincinos, 19 [p]Cin-
stește pe tatăl tău și pe muma ta, și
[q]iubește pe aproapele tău ca pe tine
însuți.“ 20 Zice lui tânărul: toate a-
cestea le-am păzit *din tânărețea mea;*
ce-mi lipsește încă? 21 Zis-a Iisus lui:
dacă voești a fi desăvârșit, [r]mergi vinde
averea ta și dă săracilor, și vei aveà co-
moară în cer, și vino urmează-mi.
22 Iar tânărul auzind *cuvântul* plecă
întristat, căci aveà avuții multe.
23 Și Iisus zise ucenicilor săi: ade-
văr zic vouă că [s]cu greu va întrà un a-
vut în împărăția cerurilor. 24 Și iar
zic vouă că mai lesne este *pentru* o că-
milă să treacă printr'o ureche de ac
decât *pentru* un avut să între în împă-
răția cerurilor. 25 Și auzind ucenicii
se înfiorară tare zicând: cine dar poate
fi mântuit? 26 Iar Iisus uitându-se *la
dânșii* le zise: la oameni aceasta este
cu neputință, dar [t]la Dumnezeu tot este
cu putință.
27 [u]Atuncia începând Petru îi zise:
iată [v]noi lăsarăm tot și-ți urmarăm ție:
deci ce vom aveà noi? 28 Iar Iisus le
zise: adevăr zic vouă că voi care mi-ați
urmat mie, la nașterea din nou, când
Fiul omului va fi șezut pe tronul mă-
ririi sale, [x]veți ședeà și voi pe două-
sprezece tronuri judecând pe cele două-

x Prov. 21 13. — | Capul 19. a Marc. 10. 1. b Cap. 12. 15. | c Fac. 1. 27. d Fac. 2. 24. e 1 Cor. 6. 16. f Deut. 24. 1. | g Cap. 5. 32. h Prov. 21. 19. i 1 Cor. 7. 2, 7, 9, 17. | j 1 Cor. 7.32,34. k Marc. 10. 13. l Cap. 18. 3. m Marc. 10. 17. | n Luc. 10. 25. o Esod 20. 13. p Cap. 15. 4. q Lev. 19. 18. | r 1 Tim. 6. 18, 19. s 1 Tim. 6. 9.10. t Fac. 18. 14. | u Marc. 10. 28. v Deut. 33. 9. x 1 Cor. 6. 2, 3. —

sprezece seminții ale lui Israel. 29 Și oricine care a lăsat frați sau surori sau tată sau mumă *sau femeie* sau copiii sau țarine sau case pentru numele meu, va primì îmmulțit și va moștenì viață vecinică. 30 Mulți dar *fiind* întâiu vor fi în urmă și *fiind* în urmă *vor fi* întâiu.

Pilda cu lucrătorii tocmiți.

20 Căci împărăția cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care ieși des de dimineață ca să tocmească lucrători în via sa. 2 Și învoindu-se cu lucrătorii pe un dinar ziua, îi trimise în via sa. 3 Și ieșind pela al treilea ceas văzù pe alții stând fără lucru în târg. 4 Și acelora *le* zise: mergeți și voi în via *mea*, și ce este cu dreptul voiu dà vouă. 5 Și ei se duseră. Ieșind iarăși pela al șaselea și al nouălea ceas făcù asemenea. 6 Ieșind *apoi* pe la al unsprezecelea *ceas* găsì pe alții stând *fără lucru*, și le zise: pentru ce stați aci toată ziua fără lucru? 7 Ei îi zic: pentru că nimenea nu ne-a tocmit. Zice lor: mergeți și voi în via *mea*, *și ce este cu dreptul veți primì*. 8 Și făcându-se seară zice domnul viei către îngrijitorul lui: cheamă pe lucrători și dă plata, începând dela cei depe urmă până la cei dintâiu. 9 Și venind cei depe la al unsprezecelea ceas primiră câte un dinar. 10 Și venind cei dintâiu socoteau că vor primì mai mult, dar primiră și dânșii câte un dinar. 11 Primind însă cârtiau împotriva stăpânului de casă. 12 Zicând: acești din urmă au făcut un ceas, și i-ai pus d'opotrivă cu noi care am dus greutatea zilei și arșița. 13 Iar el răspunzând zise unuia dintre ei: prietine, nu-ți fac nedreptate; oare nu te-ai învoit cu mine cu un dinar? 14 Ià *ce este* al tău și pleacă. Voiesc să dau acestui din urmă ca și ție; 15 [a]Ori nu mi-se cade mie să fac ce voesc cu ale mele? [b]Ori ochiul tău este rău pentru că eu sunt bun? 16 [c]Astfel vor fi cei din urmă întâiu, și cei dintâiu pe urmă. [d]*Căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși.*

A treia vestire a patimilor.

17 [e]Și mergând Iisus la Ierusalim luă la o parte pe cei doisprezece ucenici, și pe cale zise lor: 18 [f]Iată mergem la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor și-l vor osândì la moarte; 19 [g]Și-l vor dà în mâna păgânilor ca să-l batjocurească și să-l biciuiască și să-l răstignească, dar a treia zi se va sculà.

Copiii lui Zebedeu. Ceartа pentru întâietate.

20 [h]Atuncia se apropie de dânsul muma [i]fiilor lui Zebedeu cu fiii ei, plecându-se și cerând ceva dela el. 21 Iar el îi zise: ce voești? Ea îi zice: [j]zi ca să șează acești doi fii ai mei unul d'adreapta ta și altul d'astânga ta în împărăția ta. 22 Dar Iisus răspunzând zise: nu știți ce cereți. Puteți beà [k]paharul pe care am să-l beau eu — *și să fiți botezați în botezul în* [l]*care mă botez eu* —? Putem, îi zic ei. 23 Și el le zice: [m]într'adevăr veți beà paharul meu *și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați* —, dar a ședeà d'adreapta mea și d'astânga *mea* nu este al meu [n]a dà acestea, ci *se va dà acelora* pentru care s'a gătit de către Tatăl meu.

24 [o]Și auzind cei zece se mâhniră adânc asupra celor doi frați. 25 Dar Iisus chemându-i la sine zise: știți că domnitorii păgânilor îi stăpânesc pe aceștia și cei mari întrebuințează puterea asupra lor. 26 [p]Nu astfel va fi între voi; ci [q]care ar voì să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru. 27 [r]Și care ar voì să fie întâiul între voi, va fi sluga voastră; 28 [s]După cum [t]Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, [u]ci ca să slujească și [v]să deà sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

Doi orbi.

29 Și pornind ei dela Ierichon, îi urmă gloată multă. 30 Și iată doi orbi,

Capul 20.
a Rom. 9. 2.
b Deut. 15. 9.
c Cap. 19. 30.
d Cap. 22. 14
e Marc. 10. 32.
f Cap. 16. 21.
g Fapt. 3. 13.
h Marc. 10. 35.
i Cap. 4. 21.
j Cap. 19. 28.
k Cap. 26.39,42.
l Luc. 12. 50.
m Fapt. 12. 2.
n Cap. 25. 34.
o Marc. 10. 41.
p 1 Pet. 5. 3.
q Cap. 23. 11.
r Cap. 18. 4.
s Ioan 13. 4.
t Filip. 2. 7.
u Luc. 22. 27.
v Isa. 53. 10,11.
—

care şedeau lângă cale, auzind că Iisus trece, strigară zicând: Doamne, fie-ţi milă de noi, Fiule al lui David. 31 Iar gloata îi înfruntă ca să tacă; dar ei mai tare strigau zicând: Doamne, fie-ţi milă de noi, Fiule al lui David. 32 Şi stând Iisus îi chemă şi zise: ce voiţi să vă fac? 33 Doamne, îi zic ei, să se deschiză ochii noştri. 34 Iar Iisus pătrunş fiind de milă atinse ochii lor: şi îndată văzură şi îi urmară.

Întrarea în Ierusalim.

21 Şi [a] când se apropiară de Ierusalim şi veniră la Betfaghe la [b] muntele măslinilor, atuncia trimise Iisus pe doi ucenici 2 Zicându-le: mergeţi în satul ce este înaintea voastră, şi îndată veţi află o asină legată şi un mânz cu dânsa; deslegând aduceţi la mine. 3 Şi dacă cineva v'ar zice ceva, veţi spune că Domnul are trebuinţă de ele: şi îndată le va trimite. 4 Iar aceasta s'a făcut ca să se împlinească ce s'a rostit prin profetul care zice: 5 [c] „Spuneţi Fiicei Sionului: iată împăratul tău vine la tine, blând şi călare pe asină, şi pe mânz, fiul celui de supt jug."

6 [d] Ducându-se dar ucenicii, şi făcând după cum le poruncise Iisus, 7 Aduseră asina şi mânzul, [e] şi-şi puseră d'asupra lor vestmintele, şi el se aşează pe dânsele. 8 Iar partea cea mai mare de gloată aşternură vestmintele lor pe cale; şi [f] alţii tăiau ramuri din copaci şi aşternură pe cale. 9 Şi gloatele care mergeau înaintea lui şi care veniau după dânsul strigau zicând: [g] Osana Fiul lui David, [h] „binecuvântat *este* cel ce vine în numele Domnului." Osana în cele de sus.

10 [i] Şi intrând el în Ierusalim se mişcă toată cetatea zicând: cine este acesta? 11 Iar gloatele ziceau: acesta este [j] profetul, Iisus din Nazaretul Galileii.

Curăţirea templului.

12 [k] Şi Iisus intră în templul *lui Dumnezeu*, şi dete afară pe toţi care vindeau şi cumpărau în templu, şi răsturnă mesele [l] schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei, şi le zice: 13 Scris este: [m] „casa mea casă de rugăciune se va chemă." [n] iar voi o faceţi „peşteră de tâlhari."

14 Şi veniră la dânsul în templu orbi şi şchiopi şi el îi tămăduì.

15 Iar mai marii preoţilor şi cărturarii văzând faptele minunate pe care le făcuse, şi pe copiii care strigau în templu şi ziceau: Osana Fiul lui David, se mâhniră adânc, 16 Şi-i ziseră: auzi ce zic aceştia? Dar Iisus le zise: adevărat: oare n'aţi citit nici odată că [o] „din gura copiilor şi a sugătorilor voi întocmì lauda?" 17 Şi lăsându-i ieşì afară din cetate la [p] Betania, şi rămase noaptea acolo.

Smochinul neroditor.

18 [q] Iar a doua zi întorcându-se în cetate flămânzì. 19 [r] Şi văzând un smochin lângă cale se duse la el, dar nu găsì nimic într'însul decât numai frunze. Şi zice lui: de acum înainte rod din tine să nu se facă în veci. Şi se uscă smochinul îndată. 20 [s] Şi văzând ucenicii se mirară zicând: cum se uscă smochinul îndată? 21 Dar Iisus răspunzând le zise: adevăr zic vouă, [t] dacă veţi avea credinţă şi [u] nu vă veţi îndoì, veţi face nu numai ce s'a făcut cu smochinul; [v] ci chiar dacă veţi zice muntelui acestuia: ridică-te şi te aruncă în mare, se va face. 22 Şi [x] toate câte veţi fi cerut în rugăciune, crezând, veţi primì.

Cuvântările lui Iisus în templu.

23 [y] Şi venind el în templu se apropiară de dânsul, pe când învăţă, mai marii preoţilor şi bătrânii poporului [z] zicând: cu ce putere faci acestea? Şi cine ţi-a dat puterea aceasta? 24 Iar Iisus răspunzând le zise: vă voiu întrebă şi eu un cuvânt, pe care dacă mi-l spuneţi, şi eu vă voiu spune cu ce putere fac

Capul 21.
a Marc. 11. 1.
b Zech. 14. 4.
c Isa. 62. 11.
d Marc. 11. 4.
e 2 Reg. 9. 13.
f Lev. 23. 40.
g Ps. 118. 25.
h Ps. 118. 26.
i Marc. 11. 15.
j Ioan 6. 14.
k Marc. 11. 11.
l Deut. 14. 25.
m Isa. 56. 7.
n Ier. 7. 11.
o Ps. 8. 2.
p Marc. 11. 11.
q Marc. 11. 12.
r Marc. 11. 13.
s Marc. 11. 20.
t Cap. 17. 20.
u Iac. 1. 6.
v 1 Cor. 13. 2.
x Cap. 7. 7.
y Marc. 11. 27.
z Esod. 2. 14.

acestea. 25 Botezul lui Ioan de unde
era? Din cer sau dela oameni? Iar ei
cugetau întru sine zicând: 26 Dacă
zicem din cer, ne va zice: pentru ce dar
n'aţi crezut lui? Iar dacă zicem dela
oameni, ne temem de gloată, [a]pentru
că toţi ţin pe Ioan drept un profet.
27 Şi răspunzând ei lui Iisus ziseră: nu
ştim. Zise şi el lor: nici eu nu vă spun
cu ce putere fac acestea.

28 Ce vi se pare vouă? Un om aveà
doi fii: şi ducându-se la cel dintâiu
zise: fiule, du-te, lucrează azi în via
mea. 29 Iar el răspunzând zise: nu
voesc; în urmă însă părându-i rău se
duse. 30 Şi ducându-se la cel d'al
doilea zise tot astfel. Iar el răspun-
zând zise: eu, Doamne, *mă duc*, dar
nu s'a dus. 31 Care din aceşti doi a
făcut voia tatălui? Cel dintâiu, zic ei.
Iisus le zice: [b]adevăr zic vouă că va-
meşii şi desfrânatele merg înaintea voas-
tră în împărăţia lui Dumnezeu. 32 Căci
[c]Ioan venì la voi pe cale de dreptate,
şi n'aţi crezut lui; iar vameşii şi des-
frânatele crezură lui, [d]şi voi văzând nici
nu v'a părut rău în urmă ca să cre-
deţi lui.

Pilda despre lucrătorii viei.

33 Ascultaţi altă pildă. Erà un om
stăpân de casă, [e]care sădì vie şi o îm-
prejmuì cu gard şi făcù în ea lin şi
clădì turn, şi o dete lucrătorilor, iar el
[f]se duse departe. 34 Şi când sosì
timpul roadelor trimise slugile sale la
lucrători [g]ca să ià roadele lui. 35 [h]Dar
lucrătorii luând pe slugile lui, pe unul
îl bătură, pe altul îl uciseră, iar pe al-
tul îl omorîră cu pietrii. 36 Iarăşi tri-
mise alte slugi mai multe decât cele
dintâiu, şi făcură cu acestea asemenea.
37 În urmă trimise la dânşii pe fiul său
zicând: se vor sfii de fiul meu. 38 Lu-
crătorii însă văzând pe fiul ziseră între
dânşii: [i]acesta este moştenitorul; [j]ve-
niţi să-l ucidem şi să avem noi moşte-
nirea lui. 39 [k]Şi luându-l *îl* aruncară
afară din vie şi-l uciseră. 40 Deci
când va fi venit domnul viei, ce va face
acelor lucrători?

41 [l]Ei îi zic: pe cei răi [m]cu rău îi
va pierde, [n]şi via o va dà altor lucră-
tori, care să-i dea roadele la timpul lor.

42 Iisus le zice: [o]n'aţi citit nici o-
dată în scripturi: „Piatra pe care n'a
luat-o în seamă clăditorii, aceasta a fost
făcută pentru cap de unghiu; dela
Domnul a fost ea, şi este minunată în
ochii noştri“? 43 Deaceea zic vouă
[p]că se va luà dela voi împărăţia lui
Dumnezeu şi se va dà neamului care
face roadele ei.

44 Şi cine [q]va fi căzut pe piatra a-
ceasta se va sfărâmà; iar pe care va fi
căzut ea, pe *aceela* îl va spulberà.

45 Şi auzind mai marii preoţilor şi
fariseii pildele lui cunoscură că vorbeşte
despre dânşii; 46 Şi căutând ca să pună
mâna pe dânsul se temură de gloate,
pentru că îl ţineau drept un profet.

Pilda cu cei chemaţi la nuntă.

22 Şi răspunzând Iisus le vorbì [a]iar
în pilde zicând: 2 Împărăţia ce-
rurilor este asemenea unui om împărat,
care făcù nuntă fiului său. 3 Şi tri-
mise slugile sale ca să strige pe cei
chemaţi la nuntă, dar ei nu voiau să
vie.

4 Iarăşi trimise alte slugi zicând:
spuneţi celor chemaţi, iată prânzul meu
stă gata; [b]taurii mei şi cele îngrăşate
ale mele sunt înjunghiate, şi tot este
gata: veniţi la nuntă. 5 Dar ei ne
dând luare aminte se duseră, unul la
ţarina sa, altul la negustoria sa; 6 Iar
ceilalţi punând mâna pe slugile sale *le*
înfruntară ruşinos şi *le* uciseră. 7 Au-
zind dar împăratul se umplù de mânie,
şi trimiţând [c]oştile sale nimicì pe acei
ucigaşi şi arse oraşul lor. 8 Atuncia
zise slugilor sale: nunta este gata, dar
cei chemaţi nu fură [d]vrednici; 9 Deci
mergeţi pe la ieşirile drumurilor, şi pe
câţi îi veţi fi găsit chemaţi-i la nuntă.

---

a Luc. 20. 6. *b* Luc. 7. 29, 50. *c* Cap. 3. 1, etc. | *d* Luc. 3. 12, 13. *e* Ps. 80. 9. *f* Cap. 25. 14, 15. | *g* Cânt. 8. 11, 12. *h* 2 Cron. 24. 21. *i* Ps. 2. 8. | *j* Ps. 2. 2. *k* Cap. 26. 50. *l* Luc. 20. 16. | *m* Luc. 21. 24. *n* Fapt. 13. 46. *o* Ps. 118. 22. | *p* Cap 8. 12. *q* Isa. 8. 14, 15. — | *Capul 22.* *a* Luc. 14. 16. | *b* Prov. 9. *c* Dan. 9. 26. *d* Cap. 10. 11, 13.

10 Şi ieşind slugile acelea [e]la drumuri strânseră pe toţi câţi îi aflară, şi răi şi buni; şi se umplù nunta de oaspeţi.

11 Iar împăratul întrând spre a privì pe oaspeţi văzù acolo un om [f] nefiind îmbrăcat în haină de nuntă; 12 Şi îi zise: prietine, cum ai întrat aci neavând haină de nuntă? Iar el tăcù. 13 Atuncia împăratul zise slujitorilor: legându-i picioarele şi mânile aruncaţi-l [g]în întunerecul cel mai din afară, acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. 14 [h]Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Dacă se cuvine a plătì cens sau tribut Cesarului.

15 [i]Atuncia ducându-se fariseii se sfătuiră cum să-l prinză în cuvânt. 16 Şi trimit la dânsul pe ucenicii lor cu Irodianii zicând: Învăţătorule, ştim că eşti iubitor de adevăr, şi înveţi în adevăr calea lui Dumnezeu, şi nu-ţi pasă de nimenea, pentru că nu te uiţi la faţa oamenilor: 17 Deci spune nouă, ce ţi-se pare? Se cuvine a dà cens Cesarului, sau nu? 18 Iar Iisus cunoscând răutatea lor zise: ce mă ispitiţi făţarnicilor? 19 Arătaţi-mi banul pentru cens. Iar ei îi aduseră un dinar. 20 Şi *Iisus* le zise: al cui este chipul acesta şi inscripţiunea? 21 Al Cesarului, zic dânşii. Atuncia le zice: [j]deci daţi Cesarului cele ale Cesarului şi lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. 22 Şi auzind se mirară, şi lăsându-l se duseră.

Învierea.

23 [k]În ziua aceea veniră la dânsul saduceii [l]care zic că nu este înviere, şi-l întrebară 24 Zicând: Învăţătorule, [m]Moise a zis: „dacă va fi murit cineva neavând copii, fratele său va luà pe femeia lui şi va ridicà urmaş fratelui său.“ 25 Erau între noi şapte fraţi, şi cel dintâiu însurându-se murì, şi neavând el urmaş lăsă pe femeia sa fratelui său. 26 Asemenea şi al doilea şi al treilea, până la al şaptelea. 27 Iar în urmă de toţi murì şi femeia. 28 La înviere dar a cărui dintre cei şapte va fi femeia? Căci toţi o avură.

29 Atuncia răspunzând Iisus le zise: vă rătăciţi, [n]neştiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. 30 Căci la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci [o]sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer.

31 Dar despre învierea morţilor n'aţi citit ce s'a rostit vouă de Dumnezeu zicând: 32 [p]„Eu sunt Dumnezeul lui Abraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacob?“ Dumnezeu nu este al morţilor, ci al viilor.

33 Şi auzind gloatele [q]rămaseră uimite de învăţătura lui.

Porunca cea mai mare.

34 [r]Iar fariseii auzind că închise gura saduceilor se adunară lângă dânsul, 35 Şi întrebă unul dintre ei, [s]învăţător de lege, ispitindu-l *şi zicând:* 36 Învăţătorule, care poruncă este mai mare în lege? 37 Iar Iisus îi [t]zise: „iubeşte pe Domnul, Dumnezeul tău în toată inima ta şi în tot sufletul tău şi în tot cugetul tău.“

38 Aceasta este porunca cea mare şi cea dintâiu. 39 Iar a doua asemenea acesteia: [u] „iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi.“ 40 [v]În aceste două porunci se cuprinde toată legea şi profeţii.

Hristos, fiul lui David şi stăpânul.

41 Şi adunaţi fiind fariseii, Iisus îi întrebă 42 Zicând: ce vi se pare despre Hristos? Al cui fiu este? Al lui David, îi zic ei. 43 Cum dar David, le zice el, îl numeşte în duh Domn, zicând: 44 „Zis-a Domnul, Domnului meu, şezi d'adreapta mea până ce voiu fi pus pe vrăjmaşii tăi sub picioarele tale.“ 45 Deci dacă David îl numeşte Domn, cum este fiul lui?

46 Şi nimeni nu puteà să-i răspunză un cuvânt, nici nu îndrăznì cineva din aceea zi să-l mai întrebe.

---

e Cap. 13.38,47. *f* 2 Cor. 5. 3. *g* Cap. 8. 12. *h* Cap. 20. 16. *i* Marc. 12. 13. *j* Rom. 13. 7. *k* Marc. 12. 18. *l* Fapt. 23. 8. *m* Deut 25. 5. *n* Ioan. 20. 9. *o* 1 Ioan. 3. 2. *p* Esod. 3. 6, 16. *q* Cap. 7. 28. *r* Marc. 12 28. *s* Luc. 10. 25. *t* Deut. 6. 5. *u* Lev. 19. 18. *v* 1 Tim. 1. 5. —

Iisus mustră pe farisei și cărturari pentru fățărnicia și mândria lor. Păcatele mari ale Ierusalimului. Vestirea despre dărâmarea templului.

23 Atuncia Iisus vorbi gloatelor și ucenicilor săi 2 Zicând: [a]pe scaunul lui Moise au stat cărturarii și fariseii. 3 Deci toate câte vă zic vouă, faceți și păziți, dar după faptele lor nu faceți; căci [b]ei zic și nu fac. 4 [c]Ei leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și *le* pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu voesc să le miște. 5 Toate [d]faptele lor le fac spre a fi priviți de oameni. [e]căci fac filacteriile lor late și măresc ciucurii vestmântului. 6 [f]Iubesc cele dintâiu locuri la ospețe și cele dintâiu scaune în sinagogi. 7 Și urările de bine în târguri și să fie numiți de către oameni Rabi. 8 [g]Dar voi să nu fiți numiți Rabi: căci unul este învățătorul vostru, iar voi toți sunteți frați. 9 Și tată să nu numiți al vostru pe pământ, [h]căci unul este Tatăl vostru cel ceresc. 10 Nici nu fiți numiți învățători: căci unul este învățătorul vostru, Hristos. 11 Cine [i]dar este mai mare între voi, va fi slujitorul vostru. 12 [j]Iar cine se va fi înălțat pe sine, va fi umilit; și cine se va fi umilit pe sine, va fi înălțat.

13 Vai [k]vouă, cărturari și farisei fățarnici, că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor: căci voi nu intrați, nici pe cei care vin nu-*i* lăsați să între. 14 *Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici,* [l]*că mâncați casele văduvilor, rugându-vă rugăciuni lungi; pentru aceasta veți luà mai multă osândă.* 15 Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că încunjurați marea și uscatul ca să faceți un proselit, și când s'a făcut, îl faceți fiu al gheenei îndoit decât voi.

16 Vai vouă, [m]povățuitori orbi, care ziceți: [n]cine va fi jurat pe templu, nu este nimic; dar cine va fi jurat pe aurul templului, dator este. 17 Nemintoși și orbi: căci ce este mai mare? Aurul [o]sau templul care sfințește aurul? 18 Și: cine va fi jurat pe altar, nu este nimic: iar cine va fi jurat pe darul ce este d'asupra lui, dator este. 19 Orbilor, căci ce este mai mare? Darul sau [p]altarul care sfințește darul? 20 Deci cine a jurat pe altar, jură pe el și pe toate ce sunt d'asupra lui; 21 Și cine a jurat pe templu jură pe el, și pe [q]cel care locuește într'însul. 22 Și cine a jurat pe cer, jură pe [r]tronul lui Dumnezeu și pe cel care stă pe dânsul.

23 Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, [s]că dați zeciuială *din* ismă și mărar și chimen, dar [t]ați lăsat cele mai însemnate ale legii: judecarea *dreaptă* și mila și credința; pe acestea trebuià să *le* faceți, și pe acelea să nu *le* lăsați. 24 Povățuitori orbi, care strecurați țânțarul, dar înghițiți cămila. 25 Vai vouă cărturari și farisei fățarnici, [u]că curățiți partea din afară a paharului și a vasului *de mâncare*, dar dinlăuntru sunt pline de răpire și necumpătare. 26 Fariseule orb, curață întâiu partea dinlăuntru a paharului și a vasului *de mâncare*, ca să fie curată și partea lui dinafară. 27 Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, [v]că sămănați cu mormintele văruite, care dinafară se arată frumoase, dar dinlăuntru sunt pline de oase de morți și de orice necurățenie. 28 Astfel și voi dinafară vă arătați drepți oamenilor; dar dinlăuntru sunteți plini de fățărnicie și fărădelege.

29 [x]Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că clădiți mormintele profeților, și împrumsețați monumentele drepților. 30 Și ziceți: dacă am fi noi în zilele părinților noștri, n'am fi părtași cu dânșii la sângele profeților. 31 Astfel dar mărturisiți vouă înșivă că [y]sunteți fii ai celor care omorîră pe profeți. 32 [z]Umpleți și voi măsura părinților voștri! 33 Șerpi, [a]pui de viperă, cum să fugiți de osândirea la gheenă?

34 [b]Deaceea, iată eu trimit la voi

Capul 23.	*c* Gal. 6. 13.	*g* Iac. 3. 1.	*k* Luc. 11. 52.	*o* Esod. 30. 29.	*r* Ps. 11. 4.	*u* Marc. 7. 4.	*y* Fapt. 7. 51, 52.
a Neem. 8. 4, 8.	*d* Cap. 6. 1, 2.	*h* Mal. 1. 6.	*l* Marc. 12. 40.	*p* Esod. 29. 37.	*s* Luc. 11. 42.	*v* Luc. 11. 44.	*z* Fac. 15. 16.
b Rom. 2. 19, etc.	*e* Num. 15. 38.	*i* Cap. 20 26, 27.	*m* Cap. 15. 14.	*q* 1 Reg 8. 13.	*t* 1 Sam. 15. 22	*x* Luc. 11. 47.	*a* Cap. 3. 7.
	f Marc. 12. 38, 39.	*j* Iov 22. 29.	*n* Cap. 5. 33. 34.				*b* Cap. 21. 34, 35.

profeți și înțelepți și cărturari; [c]dintr'înșii veți omorî și veți răstigni. și [d]dintr'înșii veți biciui în sinagogile voastre. și-*i* veți goni din oraș în oraș; 35 Ca să vie asupra voastră orice sânge drept, ce este vărsat pe pământ. dela sângele lui Abel cel drept până la sângele lui Zaharia. fiul lui Barachia. pe care îl omorîrăți între templu și altar. 36 Adevăr zic vouă. vor veni toate acestea asupra neamului acestuia.

37 Ierusalime, Ierusalime. care omori pe profeți și ucizi cu pietri pe cei trimiși la tine. de câteori am voit să adun pe copiii tăi, după cum adună pasărea puii săi supt aripi, dar n'ați voit. 38 Iată vi se lasă casa voastră pustie. 39 Căci zic vouă. de acum nu mă mai vedeți. până când veți zice: „Binecuvântat cel ce vine în numele Domnului.“

Dărâmarea Ierusalimului. Sfârșitul veacului. Semnele venirii lui Hristos. Îndemnare de a veghia.

24 [a]Și ieșind Iisus se ducea dela templu. și se apropiară de dânsul ucenicii săi ca să-i arate clădirile templului. 2 Iar el răspunzând le zise: nu vedeți toate acestea? Adevăr zic vouă. [b]nu va fi lăsată aci piatră pe piatră. care nu va fi desfăcută.

3 Și stând el pe muntele măslinilor. [c]veniră la dânsul ucenicii la o parte zicând: [d]spune nouă, când vor fi acestea? Și care *va fi* semnul venirii tale și al sfârșitului veacului? 4 Și răspunzând Iisus le zise: [e]vedeți să nu vă amăgească cineva. 5 [f]Căci mulți vor veni pe numele meu zicând: eu sunt Hristosul, [g]și pe mulți vor amăgi. 6 Și voi veți auzi războaie și știri de războaie. Luați seamă. nu vă spăimântați; căci trebue să fie *toate*, dar nu este încă sfârșitul. 7 [h]Căci se va ridică neam preste neam și împărăție preste împărăție. și vor fi foamete și cutremure pe alocurea. 8 Dar toate acestea *vor fi* început de dureri. 9 [i]Atuncia vă vor dà spre asuprire, și vă vor omorî. și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele meu. 10 Și atuncia [j]mulți vor căderà, și se vor dà în mâni unii pe alții și se vor urî unii pe alții. 11 Și [k]mulți profeți mincinoși se vor ridicà și pe mulți [l]vor amăgì: 12 Și pentru înmulțirea fărădelegii se va răcì iubirea multora. 13 [m]Dar cine a răbdat până în sfârșit. acesta va fi mântuit. 14 Și [n]se va predicà această [o]evangelie a împărăției în toată lumea. spre mărturie la toate neamurile: și atuncia va venì sfârșitul.

15 [p]Deci când veți fi văzut „groaza pustiirii.“ ce s'a zis prin [q]Daniel profetul. stând în loc sfânt, [r]cine citește să înțeleagă. 16 Atuncia care sunt în Iudea să fugă la munți. 17 Care este pe casă să nu se deà jos ca să ià cele din casa lui. 18 Și care este în câmp să nu se întoarcă înapoi ca să ià vestmântul lui.

19 [s]Vai dar celor ce au în pântece și celor care dau țâță în zilele acelea. 20 Rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna. nici sâmbăta. 21 [t]Căci atuncia va fi suferință mare, care n'a fost dela începutul lumii până acum. nici nu va fi. 22 Și dacă n'ar fi scurtate acele zile. n'ar scăpà nici un trup; [u]dar pentru cei aleși vor fi scurtate acele zile.

23 [v]Atuncia dacă vă zice cineva: iată aci *este* Hristosul. sau colo. nu credeți. 24 Căci [x]se vor ridicà Hristoși mincinoși și profeți mincinoși. și vor dà semne mari și minuni. încât să amăgească. [y]dacă se poate, chiar pe cei aleși. 25 Iată v'am spus dinainte. 26 Deci dacă vor zice vouă: iată este în pustie. nu ieșiți; iată *este* în camere. nu credeți. 27 [z]Căci precum fulgerul iese dela răsărit și se arată până la apus. astfel va fi *și* venirea Fiului omului: 28 [a]Orișiunde este corpul mort. acolo se vor adunà vulturi.

29 [b]Dar îndată după suferința acelor

---

c Fapt. 5. 40.
d Cap. 10. 17.
—

Capul 24.
a Marc. 13. 1.
b 1 Reg. 9. 7.
c Marc. 13. 3.
d 1 Tes. 5. 1.
e Efes. 5. 6.
f Ier. 14. 14.
g Vers. 11.
h 2 Cron. 15. 6.
i 1 Pet. 5. 16.
j 2 Tim. 1. 15.
k 2 Pet. 2. 1.
l 1 Tim. 4. 1.
m Ebr. 3. 6. 14.
n Cap. 4. 23.
o Rom. 10. 18.
p Marc. 13. 14.
q Dan. 9. 27.
r Dan. 9. 23, 25.
s Luc. 23. 29.
t Dan. 9. 26.
u Isa. 65. 8, 9.
v Marc. 13. 21.
x Deut. 13. 1.
y Ioan 6. 37.
z Luc. 17. 24.
a Iov 39. 30.
b Dan. 7. 11, 12.

zile, [c] soarele va fi întunecat, și luna nu va dà lumina ei, și stelele vor cădeà din cer, și puterile cerurilor vor fi sguduite. 30 [d] Și atuncia se va arătà semnul Fiului omului în cer; [e] și atuncia se vor jelì toate seminţiile pământului [f] și vor vedeà pe Fiul omului venind pe nourii cerului cu putere și mărire multă. 31 [g] Și va trimite pe îngerii săi cu sunet mare de trâmbiţă, și vor adunà pe alesii lui din cele patru vânturi, dela cea mai depărtată margine a cerurilor până la cealaltă margine a lor.

32 Învăţaţi asemănarea dela [h] smochin. Când ramura lui este fragedă și înfrunzește, cunoașteţi că aproape *este* vara. 33 Astfel și voi când veţi fi văzut toate acestea cunoașteţi [i] că *el* este aproape lângă uși. 34 Adevăr zic vouă, [j] nu va trece neamul acesta, până când să fie toate acestea. 35 [k] Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

36 [l] Iar despre ziua aceea și ceas nimeni nu știe, nici îngerii cerurilor, nici Fiul, [m] decât numai Tatăl. 37 Și precum *au fost* zilele lui Noe, așà va fi venirea Fiului omului. 38 [n] Căci precum în zilele acelea înainte de potop erau mâncând și bând, însurându-se și măritându-se, până în ziua când întră Noe în corabie, 39 Și nu știură până ce venì potopul și luă pe toţi, astfel va fi *și* venirea Fiului omului. 40 [o] Atuncia *din* doi *care* vor fi în câmp, unul este luat și unul este lăsat; 41 *Din* două râșnind la râșniţă, una este luată și una este lăsată.

42 [p] Deci priveghiaţi, că nu știţi în care zi vine Domnul vostru. 43 [q] Dar cunoașteţi aceasta, că dacă stăpânul de casă ar știì în care strajă vine furul, ar fi veghiat, și n'ar lăsà să i-se sape casa. 44 Deaceea și voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi vine Fiul omului. 45 Deci cine este sluga credincioasă și cuminte, pe care a pus-o stăpânul preste slugărimea sa, spre a le dà demâncare la timp? 46 Fericită este sluga aceea pe care venind stăpânul său o va găsì făcând astfel. 47 Adevăr zic vouă, că o va pune preste toată avuţia sa. 48 Dar dacă aceea slugă rea *fiind* va fi zis în inima sa: stăpânul meu întârzează, 49 Și va fi început să bată pe cei împreună cu el slugi, și mănâncă și beà cu beţivii: 50 Stăpânul acelei slugi va venì în ziua în care el nu așteaptă, și în ceasul când nu știe. 51 Și-l va despicà în două, și partea lui o va pune cu fățarnicii; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinţilor.

Pilda cu cele zece fecioare și cu întrebuinţarea talanţilor.

25 Atuncia va fi asemănată împărăţia cerurilor cu zece fecioare, care luând candelele lor ieșiră spre întâmpinarea [a] mirelui. 2 [b] Cinci din ele erau nechibzuite, iar cinci cuminte. 3 Căci cele nechibzuite, luând candelele lor, nu luară untdelemn cu sine; 4 Iar cele cuminte luară untdelemn în vasele lor cu candelele lor. 5 Și întârziând mirele [c] dormitară toate și dormiau. 6 Iar la miezul nopţii [d] se făcù strigare: iată mirele, ieșiţi spre întâmpinarea lui. 7 Atuncia se deșteptară toate acele fecioare și [e] gătiră candelele lor. 8 Iar cele nechibzuite ziseră celor cuminte: daţi-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre. 9 Dar cele cuminte răspunseră zicând: niciodată; nu va fi deajuns nouă și vouă, mai bine duceţi-vă la cei care vând și cumpăraţi-vă. 10 Și plecând ele să cumpere venì mirele, și cele gata întrară cu dânsul la nuntă, [f] și se închise ușa. 11 În urmă vin și celelalte fecioare zicând: [g] Doamne, Doamne, deschide-ne. 12 Iar el răspunzând zise: adevăr zic vouă, [h] nu vă cunosc.

13 [i] Drept aceea vegheaţi, că nu știţi ziua, nici ceasul, *când vine Fiul omului.*

c Isa. 13. 10.	*g* 1 Tes. 4. 16.	*k* Ps. 102. 26.	*n* Fac. 6. 3. 5.	*q* Luc. 12. 39.	*Capul 25.*	*c* 1 Tes. 5. 6.	*f* Luc. 13. 25.
d Dan. 7. 13.	*h* Luc. 21. 29.	*l* Marc. 13. 32.	*o* Luc.17.34,etc.	—	*a* Efes. 5. 29,30.	*d* Cap. 24. 31.	*g* Cap. 7. 21-23.
e Zech. 12. 12.	*i* Iac. 5. 9.	*m* Zech. 14. 7.	*p* Cap. 25. 13.		*b* Cap. 13. 47.	*e* Luc. 12. 35.	*h* Ps. 5. 5.
f Cap. 16. 27.	*j* Cap. 16. 28.						*i* Cap. 24.42,44.

14 *j* Căci după *k* cum un om plecând departe chemă slugile sale şi le dete avuţia sa. 15 Şi unuia îi dete cinci talanţi, altuia doi, iar altuia unul, *l* fiecăruia după puterea sa, şi îndată se duse departe. 16 Îndată plecând cel care luase cinci talanţi lucră cu dânşii şi făcù alţi cinci talanţi. 17 Asemenea care luase cei doi câştigă alţi doi. 18 Iar care luase unul ducându-se săpă în pământ şi ascunse argintul stăpânului său.

19 După un timp îndelungat vine şi stăpânul acelor slugi, şi face socoteală împreună cu dânşii, 20 Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi aduse alţi cinci talanţi zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat în mână; iată alţi cinci talanţi am câştigat *la dânşii*. 21 Zise lui stăpânul său: bine, slugă bună şi credincioasă, *m* la puţine ai fost credincios, la multe te voiu pune; întră întru *n* bucuria domnului tău. 22 Apropiindu-se şi care luase cei doi talanţi zise: Doamne, doi talanţi mi-ai dat în mână; iată alţi doi talanţi am câştigat *la dânşii*. 23 Zise lui stăpânul său: *o* bine, slugă bună şi credincioasă, la puţine ai fost credincios, la multe te voiu pune; întră întru bucuria domnului tău. 24 Apropiindu-se apoi şi care luase un talant zise: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, seceri unde n'ai sămănat, şi aduni de unde n'ai vânturat; 25 Şi fiindu-mi teamă m'am dus şi am ascuns talantul tău în pământ; iată ai *ce este* al tău. 26 Iar stăpânul său răspunzându-i zise: slugă rea şi neluătoare aminte: ştiai că secer unde n'am sămănat, şi adun de unde n'am vânturat? 27 Deci trebuià ca tu să fi pus argintul meu la schimbători, şi venind eu aşi fi luat cu dobândă *ce este* al meu. 28 Drept aceea luaţi dela dânsul talantul şi daţi-l celui care are cei zece talanţi; 29 *p* Căci tot la cel care are se va dà şi va prisosì, iar dela cel care nu are, şi ce are se va luà dela dânsul; 30 Şi pe sluga cea nefolositoare aruncaţi-*o* *q* în întunerecul din afară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

Judecata din urmă.

31 *r* Iar când va venì Fiul omului în mărirea sa şi toţi îngerii cu dânsul, atuncia va stà pe tronul măririi sale. 32 Şi *s* vor fi adunate înaintea lui toate neamurile, şi *t* le va despărţì pe unele de altele, după cum desparte păstorul oile de capre, 33 Şi va pune oile de-a dreapta sa, iar caprele de-a stânga.

34 Atuncia va zice împăratul celor de-a dreapta sa: veniţi binecuvântaţii Tatălui meu, *u* moşteniţi împărăţia *v* gătită vouă dela întemeiarea lumii. 35 *x* Căci flămând am fost şi mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi mi-aţi dat să beau; *y* strein am fost şi m'aţi adus la voi, 36 *z* Gol, şi m'aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi m'aţi căutat, *a* în închisoare am fost şi aţi venit la mine. 37 Atuncia vor răspunde lui dreptii zicând: Doamne, când te-am văzut flămând şi ţi-am dat de mâncare, sau însetat şi ţi-am dat să beai? 38 Când iar te-am văzut străin şi te-am adus la noi, sau gol şi te-am îmbrăcat? 39 Şi când te-am văzut bolnav sau în închisoare şi am venit la tine? 40 Şi răspunzând împăratul le va zice: adevăr zic vouă. *b* întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai mei, foarte neluaţi în seamă, mie mi-aţi făcut.

41 Atuncia va zice şi celor de-a stânga: *c* duceţi-vă dela mine, blestemaţilor, *d* în focul cel vecinic, care este gătit *e* diavolului şi îngerilor săi. 42 Căci flămând am fost şi nu mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi nu mi-aţi dat să beau, 43 Strein am fost şi nu m'aţi dus la voi, gol şi nu m'aţi îmbrăcat, bolnav şi în închisoare şi nu m'aţi căutat. 44 Atuncia vor răspunde şi ei zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, ori însetat, ori străin, ori gol, ori

j Luc. 19. 12. *k* Cap. 21. 33. *l* Rom. 12. 6. *m* Cap. 24. 47. *n* 2 Tim. 2. 12. *o* Vers. 21. *p* Cap. 13. 12. *q* Cap. 8. 12. *r* Zech. 14. 5. *s* Rom. 14. 10. *t* Ezec. 20. 38. *u* Rom. 8. 17. *v* Cap. 20. 23. *x* Isa. 58. 7. *y* Ebr. 13. 2. *z* Iac. 2. 15, 16. *a* 2 Tim. 1. 16. *b* Prov. 14. 31. *c* Ps. 6. 8. *d* Cap. 13.40 42. *e* 2 Pet. 2. 4.

bolnav, ori în închisoare și nu ți-am slujit? 45 Atuncia va răspunde lor zicând: adevăr zic vouă, [f] întru cât nu ați făcut unuia dintre aceștia foarte neluați în seamă, nici mie nu mi-ați făcut. 46 Și [g] se vor duce aceștia la pedeapsă vecinică, iar dreptii la viață vecinică.

Cea din urmă vestire a patimilor lui Iisus.

26 Și a fost când sfârși Iisus toate cuvintele acestea, zise ucenicilor săi: 2 [a] Știți că preste două zile va fi Paștile, și Fiul omului va fi dat spre a fi răstignit. 3 [b] Atuncia mai marii preoților și bătrânii poporului se adunară în curtea archiereului care se numește Caiafa, 4 Și se sfătuiră împreună ca prin amăgire să pună mâna pe Iisus și să-l omoare. 5 Dar ziceau: nu în sărbătoare, ca să nu se facă turburare în popor.

Ungerea din Betania.

6 [c] Și fiind Iisus în [d] Betania în casa lui Simon leprosul, 7 Veni la dânsul o femeie având un alabastru cu mir foarte prețios și turnă pe capul lui când ședea la masă. 8 [e] Iar ucenicii văzând se mâhniră adânc zicând: pentru ce pierderea aceasta? 9 Căci se putea vinde acest *mir* drept mult, și să se dea săracilor. 10 Dar Iisus cunoscând le zise: pentru ce faceți supărare femeii? Căci a făcut un lucru bun pentru mine: 11 [f] Fiindcă pe săraci îi aveți în totdeauna cu voi, dar [g] pe mine nu mă aveți totdeauna. 12 Pentru că ea turnând mirul acesta pe corpul meu, spre îmmormântarea mea a făcut. 13 Adevăr zic vouă, oriunde va fi predicată evangelia aceasta în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

14 [h] Atuncia unul dintre cei doisprezece care se cheamă [i] Iuda Iscariotu, ducându-se la mai marii preoților zise: 15 [j] Ce voiți să-mi dați, și eu îl voiu dà în mâinile voastre? Iar ei îi cumpăniră treizeci de arginți. 16 Și de atuncia căută timp nimerit ca să-l deà în mânile lor.

Paștile și sfânta cină sau cumineçătură.

17 [k] Iar în cea dintâiu zi a azimilor veniră ucenicii la Iisus zicând: unde voești să-ți gătim ca să mănânci Paștile? 18 Și el zise, mergeți în oraș la cineva, și-i spune-ți: Învățătorul zice: timpul meu aproape este, la tine fac Paștile cu ucenicii mei. 19 Și ucenicii făcură după cum le porunci Iisus și gătiră Paștile.

20 [l] Iar făcându-se seară, se puse la masă cu cei doisprezece ucenici. 21 Și mâncând el zise: adevăr zic vouă, că unul dintre voi mă va dà prins. 22 Și întristându-se ei foarte, începură să-i zică fiecare: doar nu cumva sunt eu, Doamne? 23 Iar el răspunzând zise: [m] cel care a atins cu mine mâna în vas, acesta mă va dà prins. 24 Într'adevăr Fiul omului se duce după [n] cum este scris despre dânsul, dar [o] vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi lui dacă nu s'ar fi născut omul acela. 25 Și răspunzând Iuda care l-a dat prins zise: doar nu cumva sunt eu, Rabi? Zise lui: tu ai zis.

26 [p] Iar mâncând ei, Iisus [q] luând pâne și binecuvântând frânse, și dând ucenicilor zise: luați, mâncați: [r] acesta este trupul meu. 27 Și luând un pahar și mulțumind le dete zicând [s] beți din acesta toți: 28 Căci [t] acesta este sângele meu [u] al legii, el se varsă [v] pentru mulți spre iertarea păcatelor. 29 Și [x] zic vouă, deacum nu voiu mai beà din acest rod al viței [y] până în ziua aceea când îl voiu beà cu voi nou în împărăția Tatălui meu.

30 [z] Și după ce cântară lăudări, ieșiră la muntele măslinilor. 31 Atuncia le zice Iisus: [a] voi toți [b] veți aveà sminteală în mine în noaptea aceasta, căci scris este: [c] „bate-voiu păstorul și se vor împrăștià oile turmei.“ 32 Dar

f Prov. 14. 31.	*b* Ps. 2. 2.	*f* Deut. 15. 11.	*j* Zech 11. 12.	*n* Ps. 22.	*r* 1 Cor. 10. 16.	*v* Ebr. 9. 22.	*a* Marc. 14. 27.
g Dan. 12. 2.	*c* Ioan. 11. 1, 2.	*g* Cap. 18. 20	*k* Esod. 12.6,18.	*o* Ioan 17. 12.	*s* Marc. 14. 23.	*x* Marc. 14. 25.	*b* Cap. 11. 6.
Capul 26.	*d* Cap. 21. 17.	*h* Marc. 14. 10.	*l* Marc 14.17-21.	*p* Marc. 14. 22.	*t* Esod. 24. 8.	*y* Fapt. 10. 41.	*c* Zech. 13. 7
a Marc. 14. 1.	*e* Ioan 12. 4.	*i* Cap. 10. 4.	*m* Ps. 41. 9.	*q* 1Cor.11 23-25.	*u* Ier. 31. 31.	*z* Marc. 14. 26.	

după învierea mea, [d] voiu merge înainte de voi în Galilea.

33 Și răspunzând Petru îi zise: dacă toți vor avea sminteală în tine, eu nici odată nu voiu avea sminteală. 34 Zise Iisus lui: [e] adevăr zic ție că în noaptea aceasta, mai nainte de-a fi cântat cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. 35 Zise Petru lui: chiar dacă ar trebui ca să mor împreună cu tine, eu nu te voiu tăgădui. Asemenea ziseră și toți ucenicii.

Suferințele din Ghetsemane.

36 [f] Atuncia veni Iisus cu dânșii la un loc, numit Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci până ce, ducându-mă colo, mă voiu rugà.

37 Și luând cu sine pe Petru și [g] pe cei doi fii ai lui Zebedeu începù a se întristà și a se turburà adânc. 38 Atuncia le zice: [h] întristat foarte este sufletul meu până la moarte: rămâneți aci și veghiați cu mine. 39 Și mergând puțin mai nainte căzù pe fața sa [i] rugându-se și zicând: [j] Tată, dacă este cu putință, [k] treacă dela mine paharul acesta: dar [l] nu cum voesc eu, ci cum *voești* tu. 40 Și vine la ucenici și-i află durmind, și zice lui Petru: așà nu avurăți tărie să vegliați un ceas cu mine? 41 [m] Veghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită. Într'adevăr duhul este nepregetător, dar trupul neputincios.

42 Iarăși ducându-se de a doua oară se rugà zicând: Tatăl meu, dacă nu este cu putință să treacă acest *pahar*, ca să nu-l beau, facă-se voia ta. 43 Și venind, iarăși îi află durmind: căci ochii lor erau îngreuiați.

44 Și lăsându-i, iarăși ducându-se se rugă a treia oară zicând același cuvânt. 45 Atuncia vine la ucenici și le zise: durmiți de acum și odihniți-vă. Iată s'a apropiat ceasul și Fiul omului este dat în mâni de păcătoși. 46 Sculați-vă să mergem: iată s'a apropiat cel care mă va dà prins.

Trădarea lui Iuda.

47 Și [n] vorbind el încă, iată venì dela mai marii preoților și bătrânii poporului Iuda, unul din cei doisprezece, și cu dânsul gloată multă cu spade și lănci. 48 Iar cel care avea să-l dea prins le dete semn zicând: pe care îl voiu fi sărutat, el este, puneți mâna pe el. 49 Și îndată apropiindu-se de Iisus zise: bucură-te, Rabi, și [o] îl sărută. 50 Iar Iisus îi zise: [p] prietine, *fă lucrul* pentru ce ai venit. Atuncia apropiindu-se ei puseră mânile pe Iisus și îl apucară.

51 Și iată [q] unul din cei care erau cu Iisus întinzând mâna trase spada sa, și lovind pe sluga arhiereului i-a tăiat urechea. 52 Atuncia Iisus îi zice: întoarce spada ta la locul ei, [r] căci toți care iau spadă, de spadă vor pieri. 53 Sau ți-se pare că nu pot rugà pe Tatăl meu, și-mi va pune în rând chiar acum [s] mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? 54 Dar cum vor fi împlinite scripturile [t] că așà trebue să fie?

55 În acel ceas zise Iisus gloatelor: ca la un făcător de rele ați ieșit cu spade și lănci să mă prindeți? În fiecare zi stam în templu învățând, și nu m'ați apucat. 56 Dar toate acestea s'au făcut ca să fie împlinite [u] scripturile profeților. Atuncia [v] toți ucenicii lăsându-l fugiră.

Prinderea lui Iisus. Înfățișarea la arhiereu.

57 [x] Și cei care prinsese pe Iisus îl duseră la Caiafa arhiereul, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

58 Iar Petru îl urmà de departe până la curtea arhiereului, și intrând înlăuntru stà cu slujitorii să vază sfârșitul.

59 Iar mai marii preoților și bătrânii, adecă tot sinedriul, căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-l omoare. 60 Și nu găsiră, deși veniseră [y] mulți martori mincinoși. În urmă venind [z] doi *martori mincinoși* ziseră: 61 Acesta a zis: [a] pot dărâmà templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l clădesc.

62 [b] Și sculându-se arhiereul îi zise:

d Cap. 28. 7, 10, 16. *e* Marc. 14. 30. *f* Marc. 14. 32—35. *g* Cap. 4. 21. *h* Ioan 12. 27. *i* Marc. 14. 36. *j* Ioan 12. 27. *k* Cap. 20. 22. *l* Ioan 5. 30. *m* Marc. 13. 33. *n* Marc. 14. 43. *o* 2 Sam. 20. 9. *p* Ps. 41. 9. *q* Ioan 18. 10. *r* Fac. 9. 6. *s* Dan 7. 10. *t* Isa. 53. 7, etc. *u* Plân. 4. 20. *v* Ioan 18. 15. *x* Marc. 14. 53. *y* Ps 27. 12. *z* Deut. 19. 15. *a* Cap. 27. 40. *b* Marc 14. 60.

nimic nu răspunzi? Ce zic aceştia împotriva ta? Iar [c]Iisus tăceà.

63 Şi arhiereul îi zise: [d]te jur pe Dumnezeul cel viu ca să ne spui dacă tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. 64 Zice Iisus lui: tu ai zis; afară de aceasta zic vouă, [e]de acum veţi vedeà pe Fiul omului [f]stând de-a dreapta puterii şi venind pe nourii cerului.

65 [g]Atuncia arhiereul sfâşià vestmintele sale zicând că a rostit defăimare; ce mai avem trebuinţă de martori? Iată acum aţi auzit defăimarea *lui*. Ce vi se pare vouă? 66 Iar ei răspunzând ziseră: este [h]vinovat de moarte. 67 [i]Atuncia scuipară în faţa lui şi-i deteră palme, iar alţii îl bătură cu nuele 68 Zicând: profeţeşte nouă. Hristoase, cine este care te-a lovit?

Tăgăduirea lui Petru.

69 Iar Petru stà afară în curte şi venì la dânsul o slujnică zicând: şi tu erai cu Iisus Galileul. 70 Dar el tăgăduì înaintea tutulor zicând: nu ştiu ce zici. 71 Şi ieşind el la poartă îl văzù alta, şi zice celor de acolo: şi acesta erà cu Iisus Nazareul. 72 Şi iarăşi tăgăduì cu jurământ că nu ştiu pe omul *acesta*. 73 Iar preste puţin apropiindu-se cei care stăteau ziseră lui Petru: cu adevărat şi tu eşti dintre ei: căci şi vorbirea ta te dă pe faţă. 74 Atuncia începù a se dà anatema şi a se jurà că nu ştiu pe omul *acesta*. Şi îndată cântă cocoşul. 75 Şi Petru îşi aduse aminte de cuvântul lui Iisus care zisese că mai nainte de-a fi cântat cocoşul de trei ori mă vei tăgăduì, şi ieşind afară plânse cu amar.

Iisus înaintea lui Pilat. Căinţa târzie a lui Iuda.

27 Iar făcându-se dimineaţă [a]toţi mai marii preoţilor şi bătrânii poporului se sfătuiră împotriva lui Iisus, ca să-l omoare. 2 Şi după ce îl legară, *îl* duseră şi *îl* deteră [b]în mânile lui *Ponţiu* Pilat procuratorul.

3 [c]Atuncia Iuda, care îl dase prins, văzând că fù osândit, căindu-se aduse înapoi cei treizeci de arginţi la mai marii preoţilor şi bătrâni, 4 Zicând: am greşit dând prins sânge nevinovat. Iar ei ziseră: ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedeà. 5 Şi aruncând arginţii la templu [d]se depărtă, şi mergând se spânzură.

6 Iar mai marii preoţilor luând arginţii ziseră: nu se cuvine ai pune în cutia pentru daruri *făgăduite*, deoarece sunt preţ de sânge. 7 Şi sfătuindu-se cumpărară cu ei câmpul olarului spre îmmormântarea străinilor. 8 Deaceea fù numit [e]câmpul acela până în ziua de azi Câmpul sângelui. 9 Atuncia se împlinì ceea ce fusese rostit prin Ieremia profetul care zice: [f]„şi luară cei treizeci de arginţi, preţul pentru cel preţuit pe care dânşii îl preţuiră dela fiii lui Israel. 10 Şi-i deteră pentru câmpul olarului, după cum mi-a rânduit mie Domnul.“

11 Iar Iisus stà înaintea procuratorului; [g]şi-l întrebă procuratorul zicând: tu eşti împăratul Iudeilor? 12 Iar Iisus zise: [h]tu zici. Şi când se vorbià împotriva lui de către mai marii preoţilor şi bătrâni [i]nimic nu răspundeà. 13 Atuncia Pilat îi zice: [j]nu auzi câte mărturisesc ei împotriva ta? 14 Şi nu răspunse lui nici un singur cuvânt, încât procuratorul se mirà foarte.

Iisus şi Barabba.

15 [k]Iar la sărbătoare procuratorul aveà obiceiu să deà pentru gloată drumul la un închis, pe care-l voiau. 16 Şi aveau atuncia pe un închis vestit, care se numià Barabba. 17 Deci adunaţi fiind ei împreună Pilat le zise, la care voiţi să-i dau drumul pentru voi? Lui Barabba sau lui Iisus care se zice Hristos? 18 Căci ştià că din ură îl dase în mânile lui.

19 Şi stând el pe scaunul de judecător trimise la dânsul femeia sa zicând: nimic să nu aibi tu cu acel drept, căci multe am suferit azi în vis pentru dânsul.

---

c Isa. 53. 7. *d* Lev. 5. 1. *e* Dan. 7. 13. *f* Ps. 110. 1. *g* 2 Reg. 18. 37. *h* Lev. 24. 16. *i* Isa. 50. 6. —

Capul 27.

a Ps. 2. 2. *b* Cap. 20. 19. *c* Cap. 26.14,15. *d* 2 Sam. 17. 23. *e* Fapt. 1. 19. *f* Zech. 11. 12, 13. *g* Marc. 15. 2. *h* Ioan 18. 37. *i* Cap. 26. 63. *j* Cap. 26. 62. *k* Marc. 15. 6.

20 [l]Iar mai marii preoţilor şi bătrânii îndemnară gloatele ca să ceară pe Barabba, iar pe Iisus să-l piarză. 21 Dar procuratorul răspunzând le zise: la care din cei doi voiţi să-i dau drumul pentru voi? Şi ei ziseră: lui Barabba. 22 Zice lor Pilat: dar ce voiu face cu Iisus care se zice Hristos? Să fie răstignit, zic ei toţi. 23 Şi el zise: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigau zicând: să fie răstignit.

24 Şi văzând Pilat că nimic nu foloseşte, ci mai mare turburare se face, [m]luând apă îşi spălă mânile înaintea gloatei zicând: nevinovat sunt de sângele acestui drept. voi veţi vedeà. 25 Şi răspunzând tot poporul zise: [n]sângele lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri. 26 Atuncia dete pentru ei drumul lui Barabba; iar pe Iisus [o]biciuindu-l îl dete ca să fie răstignit.

Biciuirea, batjocura şi răstignirea lui Iisus.

27 [p]Atuncia ostaşii procuratorului luând cu ei pe Iisus în pretoriu adunară lângă dânsul toată cohorta. 28 Şi [q]îmbrăcându-l îi puseră o manta roşie 29 [r]şi împletind cunună de spini puseră pe capul lui şi trestie în dreapta lui; şi îngenunchiând înaintea lui îl luară în râs zicând: bucură-te împăratul Iudeilor, 30 Şi [s]scuipând pe el luară trestia şi îl băteau preste cap. 31 Şi după ce au râs de el, desbrăcându-l de manta îl îmbrăcară cu hainele lui. [t]şi îl duseră ca să-l răstignească.

32 [u]Şi ieşind afară [v]găsiră pe un om din Cirene, cu numele Simon: pe acesta îl siliră ca să-i ducă crucea. 33 [x]Şi venind la locul numit Golgota, ce se zice locul căpăţânei. 34 [y]Îi deteră să beà vin amestecat cu fiere; şi gustând nu voì să beà.

35 [z]Iar după ce l-au răstignit împărţiră între dânşii hainele lui aruncând sorţi. *ca să se împlinească ce s'a rostit de profetul*: [a]*împărţit-au hainele mele loruşi, şi pentru cămaşa mea aruncară sorţi.* 36 [b]Şi stând îl păziau acolo. 37 [c]Şi puseră de-asupra capului său vina sa scrisă: ACESTA ESTE IISUS ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

38 [d]Atuncia sunt răstigniţi împreună cu dânsul doi tâlhari, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga.

39 Iar [e]trecătorii îl înjosiau prin vorbe. clătinând capetele lor şi zicând: 40 [f]Cel care dărâmi templul şi în trei zile îl clădeşti, mântueşte-te pe tine însuţi: [g]dacă eşti Fiu al lui Dumnezeu. dă-te jos depe cruce. 41 Asemenea şi mai marii preoţilor luându-l în râs cu cărturarii şi bătrânii ziceau: 42 Pe alţii a mântuit, pe sine nu se poate mântuì. *Dacă* este împăratul lui Israel. să se deà acum jos depe cruce şi vom crede într'însul: 43 [h]S'a încrezut în Dumnezeu, să-l scape acum dacă îl voeşte; căci a zis că sunt Fiu al lui Dumnezeu. 44 [i]Acelaşi lucru îi imputau şi tâlharii care fură răstigniţi împreună cu el.

45 [j]Şi dela al şaselea ceas se făcù întunerec preste tot pământul până la al nouălea ceas.

46 Iar pe la al nouălea ceas [k]strigă Iisus cu glas mare zicând: [l]„Eli. Eli. lama sabachtani? adecă, Dumnezeul meu. Dumnezeul meu, pentru ce m'ai părăsit?“ 47 Şi unii dintre cei care stau acolo auzind ziceau că pe Ilie îl cheamă acesta. 48 Şi îndată alergând unul dintre ei şi luând un burete [m]îl umplù de oţet, şi punându-l într'o trestie îi dete să beà. 49 Iar ceilalţi ziceau: lasă, să vedem dacă vine Ilie să-l mântuiască.

50 [n]Şi Iisus strigând iarăşi cu glas mare îşi dete duhul.

51 Şi iată [o]catapeteasma templului se sfâşiă în două de sus până jos, şi pământul se cutremură, şi pietrile se despicară, 52 Şi mormintele se deschiseră, şi multe corpuri, ale sfinţilor adormiţi se sculară. 53 Şi ieşind din

l Marc. 15. 11.	*p* Marc. 15. 16.	*t* Isa. 53. 7.	*x* Marc. 15. 22.	*a* Ps. 22. 18.	*e* Ps. 22. 7.	*i* Marc. 15. 32.	*l* Ps. 22. 1.
m Deut. 21. 6.	*q* Luc. 23. 11.	*u* Num. 15. 35.	*y* Ps. 69. 21.	*b* Vers. 54.	*f* Cap. 26. 61.	*j* Amos 8. 9.	*m* Ps. 69. 21.
n Deut. 19. 10.	*r* Ps. 69. 19.	*v* Marc. 15. 21.	*z* Marc. 15. 24.	*c* Marc. 15. 26.	*g* Cap. 26. 63.	*k* Ebr. 5. 7.	*n* Marc. 15. 37.
o Isa. 53. 5.	*s* Isa. 50. 6.			*d* Isa. 53. 12.	*h* Ps. 22. 8.		*o* Esod. 26. 31.

morminte după învierea lui intrară în sfânta cetate şi se arătară multora.

54 [p]Iar sutaşul şi cei care împreună cu dânsul păziau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele ce se făcuseră, se temură foarte zicând: cu adevărat Fiu al lui Dumnezeu erà acesta.

55 Şi erau acolo femei multe privind de departe, [q]care urmaseră din Galilea lui Iisus slujindu-l; 56 [r]Între care erà Maria Magdalena, şi Maria muma lui Iacob şi Iosif, şi muma fiilor lui Zebedeu.

Îmmormântarea lui Iisus.

57 [s]Iar făcându-se seară venì un om avut din Arimatea, cu numele Iosif, care fù şi el ucenic al lui Iisus; 58 Acesta ducându-se la Pilat cerù corpul lui Iisus. Atuncia Pilat poruncì să fie dat. 59 Şi Iosif luând corpul îl înfăşură în pânză curată, 60 [t]Şi-l puse în mormântul său nou, pe care îl săpase în piatră, şi prăvălind o piatră mare la uşa mormântului se duse. 61 Iar acolo erà Maria Magdalena şi cealaltă Marie, stând în faţa mormântului.

62 Şi a doua zi, care este după ziua de pregătire, se adunară împreună mai marii preoţilor şi fariseii la Pilat, zicând: 63 Domnule, ne-am adus aminte că acel amăgitor fiind încă viu a zis: după trei zile mă scol. 64 [u]Deaceea porunceşte ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva venind ucenicii să-l fure şi să zică poporului: s'a sculat dintre morţi, şi va fi rătăcirea din urmă mai rea decât cea dintâiu. 65 Zise lor Pilat: aveţi custodie, plecaţi, păziţi bine cum ştiţi. 66 Iar ei plecând păziră bine mormântul cu custodie, [v]după ce au pecetluit piatra.

Învierea. Îngerul şi femeile. Custozii mituiţi. Aparinţele învieatului. Porunca botezului.

28 Iar [a]târziu sâmbăta, când se luminează de ziua întâia a săptămânii, venì Maria Magdalena [b]şi cealaltă Marie să privească mormântul. 2 Şi iată se făcù cutremur mare; căci [c]îngerul Domnului pogorându-se din cer şi venind prăvălì piatra şi stà de-asupra ei. 3 Şi erà [d]înfăţişarea lui ca *lumină de* fulger, şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. 4 Şi de spaimă de dânsul păzitorii se cutremurară şi fură ca morţi.

5 Iar îngerul răspunzând zise femeilor: nu vă temeţi voi: căci ştiu că pe Iisus care fù răstignit *îl* căutaţi. 6 Nu este aici; căci s'a sculat după [e]cum a zis; veniţi vedeţi locul unde erà pus. 7 Şi repede ducându-vă spune-ţi ucenicilor lui că s'a sculat dintre cei morţi, şi [f]iată merge înainte de voi în Galilea, acolo îl veţi vedeà. Iată v'am spus.

8 Şi plecând ele repede dela mormânt, cu frică şi cu bucurie mare alergară să vestească ucenicilor lui.

9 Şi, *când se duceau ele să vestească ucenicilor lui*, iată [g]Iisus le întâmpină zicând; bucuraţi-vă. Iar ele apropiindu-se apucară picioarele lui şi i-se închinară. 10 Atuncia Iisus le zise: nu vă temeţi: duceţi-vă vestiţi [h]fraţilor mei ca să plece în Galileia şi acolo mă vor vedeà.

11 Iar pe când se duceau ele, iată unii ai custodiei venind în cetate vestiră la mai marii preoţilor toate cele ce s'au făcut. 12 Şi după ce se adunară împreună cu bătrânii şi se sfătuiră, deteră arginţi destui ostaşilor. 13 Zicând: spuneţi că ucenicii lui noaptea venind l-au furat, fiind noi adurmiţi. 14 Şi dacă aceasta se va ascultà înaintea procuratorului, noi îl vom înduplecà şi pe voi fără grije vă vom face. 15 Iar ei luând arginţii făcură după cum au fost învăţaţi. Şi s'a răspândit vorba aceasta între Iudei până în ziua de azi.

16 Iar cei unsprezece ucenici se duseră în Galilea, la muntele [i]unde le rânduise lor Iisus. 17 Şi văzându-l se închinară *lui*, iar unii se îndoiră. 18 Şi apropiindu-se Iisus le vorbì zicând:

---

p Luc. 23. 47. *q* Luc. 8. 2, 3. *r* Marc. 15. 40. | *s* Marc. 15. 42. *t* Isa. 53. 9. *u* Cap. 16. 21. | *v* Dan. 6. 17. — | *Capul 28.* *a* Marc. 16. 1. | *b* Cap. 27. 56. *c* Marc. 16. 5. | *d* Dan. 10. 6. *e* Cap. 12. 40. | *f* Cap. 26. 32. *g* Marc. 16. 9. | *h* Ioan 20. 17. *i* Cap. 26. 32.

[j] datu-mi-s'a orice putere în cer și pe pământ. 19 [k] Mergând [l] faceți ucenici toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. 20 Învățându-i să păzească toate câte v'am poruncit. Și iată eu sunt cu voi toate zilele până la sfârșitul veacului. Amin.

SFÂNTA EVANGELIE DUPA MARCU.

Botezătorul Ioan. Botezarea și ispitirea lui Iisus. Chemarea celor patru pescari, Iisus învață la Capernaum și însănătoșează pe un demonizat, pe soacra lui Petru și pe un lepros.

1 Început de evangelia lui Iisus Hristos, [a] *Fiul lui Dumnezeu,* 2 După cum este scris în Iezaia profetul: [b] iată eu trimit înaintea feței tale pe îngerul meu, care va gătì calea ta *înaintea ta;* 3 [c] Glas de strigător în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui." 4 [d] Ioan era botezând în pustie și predicând botezul pocăinței spre iertare de păcate 5 [e] Și ieșià la dânsul tot ținutul Iudeii și toți cei din Ierusalim, și se botezau de către dânsul în râul Iordanului mărturisind păcatele lor.

6 Și Ioan era [f] îmbrăcat cu *vestmânt* de peri de cămilă și cu o încingătoare de piele împrejurul mijlocului său, și mâncà [g] lăcuste și miere sălbatică. 7 Și predicà zicând: [h] vine în urma mea cel care este mai tare decât mine, căruia nu-*i* sunt de îndestul plecându-mă să desleg cureaua încălțămintelor lui. 8 [i] Eu vă botezai în apă, dar el vă va botezà [j] în duh sfânt.

9 [k] Și se întâmplă în zilele acelea *că* veni Iisus dela Nazaretul Galileii și fù botezat în Iordan de către Ioan. 10 [l] Și îndată ieșind din apă văzù cerurile desfăcute și pe duhul pogorându-se spre dânsul, ca porumb. 11 Și glas *se făcù* din ceruri: [m] tu ești Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.

12 [n] Și îndată duhul îl scoate afară în pustie. 13 Și erà *acolo* în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de către satana, și erà cu fiarele. [o] și îngerii îi slujiau.

14 [p] Iar după ce Ioan fù prins, Iisus venì în Galilea [q] predicând evangelia *împărăției* lui Dumnezeu *și zicând:* 15 [r] Că împlinit este timpul și [s] s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă și credeți în evangelie.

16 [t] Și trecând pe lângă marea Galileii văzù pe Simon și pe Andreiu, fratele lui Simon, aruncând *o plasă* în mare; căci erau pescari. 17 Și Iisus le zise: veniți după mine, și vă voiu face să fiți pescari de oameni. 18 Și îndată [u] lăsând plășile *lor* îi urmară.

19 [v] Și mergând *de acolo* puțin înainte văzù pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan, fratele lui, și ei *erau* în vas întocmind plășile. 20 Și îndată îi chemă; și lăsând pe tatăl lor Zebedeu în vas împreună cu *oamenii* tocmiți se duseră după dânsul.

21 [x] Și ei vin în Capernaum: și îndată sâmbăta întrând el în sinagogă învățà. 22 [y] Și erau uimiți de învățătura lui, căci îi învățà ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii.

23 [z] Și erà în sinagoga lor un om cu duh necurat, și strigà tare 24 Zicând: ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne pierzi; te știm [a] cine ești, sfântul lui Dumnezeu. 25 Și Iisus [b] îl certà zicând: închisă fie-ți gura și ieși afară din el. 26 Și duhul [c] necurat după ce îl scuturà și strigà cu glas mare ieși din el.

27 Și se uimiră toți, încât cercetau împreună între dânșii zicând: ce este

[j] Dan. 7. 13, 14. [k] Marc. 16. 15. [l] Isa. 52. 10. —

MARCU. *Capul 1.*

[a] Marc. 14. 33. [b] Mal. 3. 1. [c] Isa. 40. 3. [d] Mat. 3. 1. [e] Mat. 3. 5. [f] Mat. 3. 4. [g] Lev. 11. 22. [h] Mat. 3. 11. [i] Fapt. 1. 5. [j] Isa. 44. 3. [k] Mat. 3. 13. [l] Mat. 3. 16. [m] Ps 2. 7. [n] Mat. 4. 1. [o] Mat. 4. 11. [p] Mat. 4. 12. [q] Mat. 4. 23. [r] Dan. 9. 25. [s] Mat. 3. 2. [t] Mat. 4. 18. [u] Mat. 19. 27. [v] Mat. 4. 21. [x] Mat. 4. 13. [y] Mat. 7. 28. [z] Luc. 4. 33. [a] Mat. 8. 29. [b] Vers. 34. [c] Cap. 9. 20.

aceasta? Învățătură nouă după *a ei* putere; chiar duhurilor necurate *le* poruncește, și ascultă de dânsul. 28 Și știrea despre dânsul se răspândì îndată pretutindeni în toată împrejurimea Galileii.

29 [d] Și îndată ieșind din Sinagogă veniră la casa lui Simon și Andreiu cu Iacob și Ioan. 30 Iar soacra lui Simon zăceà aprinsă de friguri, și îndată îi vorbesc despre dânsa. 31 Și apropiindu-se o ridică apucând de mâna ei, și o lăsară frigurile, și ea slujià lor.

32 [e] Iar făcându-se seară, când apuse soarele, aduceau la dânsul pe toți care aveau suferințe și pe demonizați; 33 Și tot orașul erà adunat la ușă. 34 Și tămăduì pe mulți cari suferiau de feluri de boale, și mulți demoni scoase afară, și [f] nu lăsà pe demoni să vorbească, că îl cunoșteau *că este Hristos*.

35 Și [g] a doua zi foarte de noapte sculându-se ieșì și se duse într'un loc pustiu, și acolo se rugà.

36 Și-l urmăriră Simon și cei împreună cu dânsul, 37 Și-l aflară, și spun lui că toți te caută. 38 Și el le zice: [h] să mergem alt undeva în satele mari învecinate, ca să predic și acolo: căci [i] pentru aceasta am ieșit. 39 Și venì predicând în sinagogile lor în toată Galilea și scoțând afară pe demoni.

40 Și vine la dânsul un lepros, rugându-l *și căzând în genunchi* zicându-i că dacă voești poți să mă curățești.

41 Și făcându-i-se milă întinzând mâna îl atinse și zise: voesc, fii curățit. 42 Și îndată se depărtă dela dânsul lepra, și fù curățit. 43 Și înfruntându-l îndată îl scoase afară, și îi zise: 44 Vezi, nu spune nimenui nimic, ci du-te, arată-te preotului și dù pentru curățirea ta cele ce a rânduit Moise spre mărturie lor.

45 Iar el ieșind începù să spue multe și să răspândească vorba, încât el nu mai puteà întrà pe față în oraș; ci stà afară în locuri pustii, și veniau la dânsul din toate părțile.

Însănătoșarea slăbănogului la Capernaum.

2 Și [a] întrând iarăși în Capernaum după câteva zile, se auzì că este acasă. 2 Și se adunară mulți, încât nu mai încăpeà nici locul spre ușă, și le vorbià lor cuvântul.

3 Și vin aducând la dânsul pe un slăbănog purtat fiind de patru *inși*. 4 Și neputând ei a se apropià de dânsul din pricina gloatei, desfăcură acoperișul casei unde erà, și scobind lăsară în jos patul pe care zăceà slăbănogul. 5 Și Iisus văzând credința lor zice slăbănogului: fiule, iertate-ți sunt păcatele. 6 Și erau acolo oarecare dintre cărturari șezând și gândind în inimile lor: 7 Pentru ce vorbește acesta astfel? El defaimă; [b] cine poate iertà păcatele decât numai unul, Dumnezeu? 8 Și îndată [c] cunoscând Iisus cu duhul său că ei gândesc astfel în sine, zice lor: pentru ce gândiți acestea în inimile voastre? 9 [d] Ce este mai lesne, a zice slăbănogului: iertate-ți sunt păcatele, sau a zice: scoală-te și ià patul tău și umblă? 10 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a iertà păcate, zice slăbănogului: 11 Ție zic, scoală-te ià patul tău și mergi la casa ta. 12 Și se sculă, și îndată luând patul ieșì înaintea tuturor, încât toți erau uimiți și măreau pe Dumnezeu zicând că astfel nici odată n'am văzut.

Chemarea lui Mateiu.

13 [e] Și ieșì iar lângă mare; și toată gloata venià la el, și-i învățà.

14 [f] Și trecând văzù pe Levi al lui Alfeu stând la vamă, și-i zice: urmează-mi. Și sculându-se îi urmă.

15 [g] Și fù când ședeà el la masă în casa lui, și mulți vameși și păcătoși ședeau la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui; căci erau mulți și-i urmau lui 16 Și cărturarii fariseilor. Și văzând că mâncà cu vameșii și păcătoșii, ziceau ucenicilor lui, că cu vameșii și păcătoșii mănâncă și beà? 17 Și auzind Iisus zice lor: n'au trebuință de

d Mat. 8. 14.	*f* Cap. 3. 12.	*h* Luc. 4. 43.	*i* Isa. 61. 1.	*Capul 2.*	*b* Iov 14. 4.	*d* Mat. 9. 5.	*f* Mat. 9. 9.
e Mat. 8. 16.	*g* Luc. 4. 42.		—	*a* Mat. 9. 1.	*c* Mat. 9. 4.	*e* Mat. 9. 9.	*g* Mat. 9. 10.

doctor cei tari, ci cei care sufere; n'am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși.

Despre post.

18 Și ucenicii lui Ioan și fariseii aveau să postească. Și vin și zic lui: pentru ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc? 19 Și Iisus le zise: nu cumva pot prietinii mirelui să postească întru cât este mirele cu dânșii? Pe cât timp au pe mirele cu dânșii nu pot posti. 20 Dar vor veni zile când mirele va fi luat dela dânșii, și atuncia vor posti în ziua aceea. 21 Nimeni nu coase bucată de petec nou la vestmânt vechiu; iar dacă *coase*, umplutura nouă a acelui vechiu rupe din acesta; și o spărtură mai rea se face. 22 Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar dacă *pune*, vinul *cel nou* va sparge burdufurile, și vinul se pierde și burdufurile *se nimicesc*; *ci trebue să pună vin nou în burdufuri noi.*

Smulgerea spicelor sâmbăta.

23 Și se întâmplă ca el să treacă sâmbăta prin sămănături, și ucenicii lui începură a merge pe drum smulgând spicele. 24 Și fariseii îi ziceau: vezi, pentru ce fac sâmbăta ce nu se cuvine? 25 Și el le zise: n'ați cetit nici odată ce făcù David, când avù trebuință și flămânzi el și cei împreună cu el? 26 Cum întră în casa lui Dumnezeu în timpul lui Abiatar arhiereul, și mâncă pânile punerii înainte, pe care nu se cuvine a le mâncà decât numai preoții, și dete și celor care erau împreună cu dânsul? 27 Și le zise: sâmbăta a fost făcută pentru om, și nu omul pentru sâmbătă, astfel Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

Iisus vindecă sâmbăta o mână uscată.

3 Și întră [a] iar în sinagogă, și eră acolo un om având mâna uscată; 2 Și îl pândeau dacă îl tămăduește sâmbăta, ca să-l învinuiască. 3 Și zice omului care aveà mâna uscată: treci în mijloc. 4 Și zice lor: se cuvine sâmbăta a face bine sau a face rău, a scăpà un suflet sau a omorî? Iar ei tăceau, 5 Și privindu-i cu mânie, totdeodată întristându-se de învârtoșarea inimei lor, zice omului întinde mâna. Și întinse, și se făcù sănătoasă mâna lui. 6 [b] Și ieșind fariseii se sfătuiră îndată împreună cu [c] Irodianii împotriva lui, ca să-l pearză.

Iisus vindecă pe mulți îndrăciți.

7 Dar Iisus se depărtă cu ucenicii săi spre mare, și-i urmă mulțime mare din Galilea [d] și din Iudea, 8 Și din Ierusalim și din Idumea și de dincolo de Iordan și dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, auzind câte făceà, veniră la dânsul. 9 Și zise ucenicilor săi că din pricina gloatei să fie la îndemână pentru dânsul o luntre, ca să nu-l strâmtoreze; 10 Căci tămăduì mulți încât năvăleau spre dânsul, ca să-l atingă, câți aveau răni. 11 [e] Și duhurile necurate, când îl zăreau, cădeau la picioarele lui și strigau zicând că [f] tu ești Fiul lui Dumnezeu. 12 Și-i [g] certà mult, ca să nu-l deà pe față.

Iisus alege pe cei doisprezece apostoli.

13 [h] Apoi se duce sus pe munte și chemă la sine pe care voì el însuși, 14 Și ei veniră la dânsul. Și făcù doisprezece ca să fie cu dânsul, și ca să-i trimită să predice 15 Și să aibă putere *a tămădui boalele și* a scoate afară pe demoni, 16 Și [i] făcù doisprezece, și puse lui Simon nume Petru; 17 Și pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui Iacob, și le puse nume Boanerghes adecă fii ai tunetului; 18 Și pe Andreiu și pe Filip și pe Bartolomeu și pe Mateiu și pe Toma și pe Iacob al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Cananeul 19 Și pe Iuda Iscariotu, care îl și dete prins.

Iisus dojenește fariseii pentru defaimarea sfântului duh.

20 Apoi vine acasă, și iarăși se adună gloată, [j] încât ei nu puteau nici pâne să mănânce. 21 Și auzind ai săi veniră ca să-l apuce, [k] căci ziceau că și-a ieșit

Capul 3. Mat. 12. 9. | [b] Mat. 12. 14. [c] Mat. 22. 16. | [d] Luc. 6. 17. | [e] Cap. 1. 23, 24. | [f] Mat. 14. 33. [g] Mat. 12. 16. | [h] Mat. 10. 1. [i] Ioan 1. 42. | [j] Cap. 6. 31. | [k] Ioan 7. 5.

din fire. 22 Iar cărturarii care veniră dela Ierusalim ziceau [l] că are pe Beelzebul, și că prin stăpânul demonilor scoate afară pe demoni.

23 [m] Și chemându-i la sine le ziceà în pilde: cum poate satan să scoată afară pe satan? 24 Și dacă o împărăție se va fi desbinat în sine, aceea împărăție nu poate stà. 25 Și dacă o casă se va fi desbinat în sine, aceea casă nu va puteà stà. 26 Și dacă satan s'a sculat asupra sa, s'a desbinat, și nu poate stà, ci are sfârșit. 27 [n] Dar nimeni nu poate întrând în casa celui tare să răpească sculele lui, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare, și atuncia îi va prădà casa. 28 Adevăr zic vouă că toate păcatele vor fi iertate fiilor oamenilor și defaimările, câte vor fi rostit ei: 29 Dar cine va fi rostit defaimare împotriva duhului sfânt, nu are iertare în veci, ci vinovat va fi de păcat vecinic. 30 Pentru că ziceau: are duh necurat.

Iisus arată care sunt adevăratele sale rude.

31 Atuncia vin muma lui și fraţii lui, și stând afară trimiseră la dânsul chemându-l. 32 Și gloata stà împrejurul lui, și-i zic *unii*: iată muma ta și fraţii tăi și surorile tale afară te caută. 33 Și răspunzând le zice: cine este muma mea și fraţii mei? 34 Și privind la cei care ședeau împrejurul lui zice: iată muma mea și fraţii mei. 35 Cine va fi făcut voia lui Dumnezeu, acesta este fratele meu și soră și mumă.

Pilda cu sămănătorul, cu sămânța și grăuntele de muștar.

4 Și începù [a] iarăși să învețe lângă mare. Și se adună la dânsul gloată foarte multă, încât el întră în vas ca să șeadă pe mare, și toată gloata erà pe uscat lângă mare. 2 Și-i învăță mult în pilde, și le ziceà [b] în învățătura sa: 3 Ascultaţi. Iată ieșì sămănătorul să semene. 4 Și se întâmplă când semănà, o *sămânță* căzù lângă cale, și veniră paserile și o mâncară. 5 Și alta căzù pe loc pietros, unde nu aveà pământ mult, și îndată răsărì pentru că nu aveà pământ adânc: 6 Și când răsărì soarele fù arsă de arșiță, și pentru că nu aveà rădăcină se uscă. 7 Iar alta căzù între spini, și crescură spinii și o înăbușirà, și nu dete rod. 8 Și altele căzură pe pământul cel bun, [c] și deteră rod înălțându-se și crescând, și făcù una treizeci și alta șasezeci și alta o sută. 9 Și zise: cine are urechi, să asculte cu luare aminte.

10 [d] Și când fù singur, îl întrebară despre pilde cei care erau pe lângă dânsul împreună cu cei doisprezece. 11 Și le zise: vouă este dat *a înțelege* taina împărăției lui Dumnezeu: [e] iar pentru cei din afară tot se face în pilde, 12 [f] Ca privind să privească și să nu vază, și auzind să auză și să nu priceapă, ca nu cumva să se întoarcă și să li-se ierte *păcatele*.

13 Și le zice: nu știți pilda aceasta, și cum veți înțelege toate pildele? 14 [g] Sămănătorul samănă cuvântul. 15 Iar aceștia sunt cei de lângă cale unde se samănă cuvântul, și când vor fi auzit, îndată vine satana și ià cuvântul cel sămănat într'înșii. 16 Și aceștia de asemenea sunt cei sămănați pe loc pietros, care când vor fi auzit cuvântul îndată îl primesc cu bucurie. 17 Dar n'au rădăcină în sine, ci sunt până la un timp, apoi când este strâmtorare sau prigonire pentru cuvânt îndată se smintesc. 18 Și alții sunt cei sămănați între spini, aceștia sunt cei care auziră cuvântul, 19 Dar grijile veacului [h] și amăgirea avuției și poftele de altele întrând înăbușesc cuvântul și se face neroditor. 20 Și aceia sunt cei sămănați pe pământul cel bun, care aud cuvântul și primesc, și fac rod unul treizeci și altul șasezeci și altul o sută.

21 [i] Și le zise ca nu cumva vine lumânarea ca să fie pusă supt obroc sau supt pat? Oare nu *vine* ca să fie pusă în sfeșnic? 22 [j] Căci nu este ceva as-

---

l Mat. 9. 34. *m* Mat. 12. 25. *n* Isa. 49. 24 — *Capul 4.* *a* Mat. 13. 1. *b* Cap. 12. 38. *c* Ioan 15. 5. *d* Mat. 13. 10. *e* 1 Cor. 5. 12. *f* Isa. 6. 9. *g* Mat. 13. 19. *h* 1 Tim. 6. 9, 17. *i* Mat. 5. 15. *j* Mat. 10. 26.

cuns, *care* să nu fie dat pe faţă; nici n'a fost *ceva* ascuns decât ca să vie la arătare. 23 [k] Dacă cineva are urechi, să asculte cu luare aminte.

24 Şi zise lor: luaţi aminte ce auziţi. [l] Cu măsura cu care măsuraţi, vi-se va măsurà şi vi-se va potrivì 25 [m] Căci cine are, i-se va dà: şi cine nu are, şi ce are se va luà dela dânsul.

26 Şi zise: [n] astfel este împărăţia lui Dumnezeu, precum un om aruncă sămânţa în pământ, 27 Apoi doarme şi se scoală noaptea şi ziua, şi sămânţa răsare şi creşte, cum el însuşi nu ştie. 28 Pământul dela sine rodeşte, mai întâiu paiu verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic. 29 Iar când rodul este făcut, îndată [o] trimite secerea, că a sosit secerişul.

30 Şi zise: [p] cum să asemănăm împărăţia lui Dumnezeu, sau în ce pildă s'o înfăţişăm? 31 *Este* asemenea unui grăunte de muştar, care când se samănă în pământ este *sămânţă* mai mică decât toate seminţele depe pământ. 32 Dar când s'a sămănat, creşte şi se face mai mare decât toate legumele, şi face ramuri mari, încât paserile cerului pot locuì sub umbra lui.

33 [q] Şi în multe pilde de felul acesta le vorbià cuvântul, după cum puteau să auză; 34 Şi fără pildă nu le vorbià. Iar ucenicilor săi la o parte lămurià tot.

Iisus potoleşte marea.

35 [r] Şi făcându-se seară în aceea zi le zice: să trecem dincolo. 36 Şi lăsând ei gloata îl iau cu dânşii cum erà în vas, şi erau şi alte vase cu dânsul. 37 Şi se făcù o furtună mare de vânt, şi valurile se prăvăliau preste vas, încât acum *erà* să se umple vasul. 38 Şi el erà dormind pe căpătâiu în partea din urmă a vasului: şi îl deşteaptă şi îi zic: Învăţătorule, nu-ţi este grije că pierim? 39 Şi sculându-se certă vântul şi zice mării: taci, fii liniştită. Şi se potolì vântul, şi se făcù linişte mare. 40 Şi zise lor: pentru ce sunteţi aşà fricoşi? Cum nu aveţi credinţă? 41 Şi se temură cu temere mare, şi ziceau între dânşii: cine este dar acesta, că şi vântul şi marea ascultă de dânsul?

Demonizatul din ţinutul Gherasenilor.

5 Şi [a] veniră în cealaltă parte a mării, în ţinutul Gherasenilor. 2 Şi ieşind el din vas, îndată îi ieşì înainte din *gropi de* morminte un om cu duh necurat. 3 *Şi* care aveà locuinţa în *gropi de* morminte, şi nimeni nu mai puteà să-l lege nici *chiar* cu lanţuri. 4 Pentru că de multe ori el fusese *legat* cu legături de picioare şi cu lanţuri, dar lanţurile fură rupte de el şi legăturile de picioare sfărâmate în bucăţi, şi nimeni nu aveà putere să-l supue: 5 Şi totdeauna noaptea şi ziua în *gropi de* morminte şi în munţi erà strigând şi lovindu-se cu pietri.

6 Şi văzând pe Iisus de departe alergă şi i-se plecă, 7 Şi strigând cu glas mare zice: ce ai cu mine, Iisuse, Fiule a lui Dumnezeu cel preaînalt? Te jur pe Dumnezeu, nu mă munci. 8 Căci îi ziceà: ieşi, duh necurat din omul *acesta*. 9 Şi-l întrebă: cum te numeşti? Iar el îi zice: mă numesc legiune, că mulţi suntem. 10 Şi-l rugă foarte ca să nu-i trimită afară din ţinutul *acela*.

11 Iar acolo lângă munte erà păscând o turmă mare de porci; 12 Şi-l rugară *toţi demonii* zicând: trimite-ne între porci, ca să intrăm într'înşii. 13 Şi le dete voe. Şi ieşind duhurile necurate intrară în porci, şi turma se repezì depe râpă în mare, ca la două mii, şi se înecară în mare. 14 Şi cei care îi păsteau fugiră şi vestiră în oraş şi la ţară: şi veniră să vază ce s'a întâmplat. 15 Şi vin la Iisus, şi văd pe demonizatul, care avusese legiunea, stând îmbrăcat şi întreg la minte, şi se temură. 16 Şi cei care văzură le spuseră cum s'a întâmplat cu demonizatul şi despre porci. 17 Şi [b] începură a-l rugà ca să plece din ţinutul lor.

---

k Mat. 11. 15. | *l* Mat. 7. 2. | *m* Mat. 13. 12. | *n* Mat. 13. 24. | *o* Apoc. 14. 15. | *p* Mat. 13. 31. | *q* Mat. 13. 34. | *r* Mat. 8. 18. 23. — | *Capul* 5. *a* Mat. 8. 28. | *b* Mat. 8. 34.

18 Şi suindu-se [c] el în vas îl rugă cel care a fost demonizat ca să fie cu dânsul. 19 Dar *Iisus* nu-l lăsă, ci-i zice: du-te la casa ta la ai tăi, şi vesteşte-le câte ţi-a făcut ţie Domnul, şi cum avù milă de tine. 20 Şi se duse şi începù a vesti în Decapole câte i-a făcut Iisus; şi toţi se mirau.

21 [d] Şi trecând Iisus în vas iarăşi de cealaltă parte, se adună gloată multă la dânsul, şi era lângă mare.

Minunea lui Iisus la femeia sângerândă şi la fiica lui Iair.

22 [e] Şi *iată* vine unul dintre mai marii sinagogei, anume Iair, şi văzându-l cade la picioarele lui, 23 Şi-l roagă foarte, zicând că fiica mea este pe moarte, ca venind să pui mâinile preste ea, ca să fie scăpată şi să trăiască. 24 Şi plecă cu dânsul: şi gloată multă îi urmă, şi-l strâmtorà.

25 Şi o femeie [f] fiind în curgere de sânge de doisprezece ani, 26 Şi suferind multe dela mulţi doctori şi cheltuind tot ce aveà, şi nefolosind nimic ci mergând spre mai rău, 27 Auzind cele despre Iisus, venind în gloată dinapoi, atinse vestmântul lui; 28 Căci ziceà, că dacă voiu fi atins numai vestmintele lui, voiu fi scăpată. 29 Şi îndată fù secat izvorul sângelui ei, şi simţì în corpul *ei* că este vindecată de rană. 30 Şi îndată Iisus cunoscând în sine [g] puterea ce ieşì din el, întorcându-se în gloată zise: cine îmi atinse vestmintele? 31 Iar ucenicii săi îi ziseră, vezi gloata care te strâmtorează şi zici: cine mă atinse? 32 Şi se uità împrejur să vază pe care făcù aceasta. 33 Iar femeia temându-se şi tremurând, ştiind ce i-se întâmplase, venì şi căzù înaintea lui, şi-i spuse tot adevărul. 34 Iar el ii zise: fiică, [h] credinţa ta te-a scăpat; mergi în pace, şi fii sănătoasă de rana ta.

35 [i] Vorbind el încă vin *unii* dela mai marele sinagogei zicând că fiica ta a murit; pentru ce mai superi pe Învăţătorul? 36 Iar Iisus neluând în seamă cuvântul vorbit zice către mai marele sinagogei: nu te teme, crede numai. 37 Şi nu lăsă pe nimenea cu dânsul să îi urmeze împreună decât numai pe Petru şi pe Iacob şi pe Ioan fratele lui Iacob. 38 Şi vin la casa mai marelui sinagogei, şi vede sgomot şi pe cei care plângeau şi se văitau foarte. 39 Şi întrând înlăuntru le zise: pentru ce faceţi sgomot şi plângeţi? Copila n'a murit, ci [j] doarme. 40 [k] Dar ei îl luau în râs. Apoi dând afară pe toţi ià cu sine pe tatăl copilei şi pe muma *ei* şi pe cei împreună cu dânsul, şi întră unde erà copila. 41 Şi apucând mâna copilei îi zice: Talita, cumi, ceea ce însemnează: copilă, — ţie zic —, scoală-te. 42 Şi îndată se sculă copila şi umblă; căci erà de doisprezece ani; şi ei se uimiră îndată cu uimire mare. 43 Şi [l] le porunci mult ca nimeni să nu ştie de aceasta; şi zise să *i*-se deà ei să mănânce.

Profetul despreţuit în patria sa.

6 [a] Apoi ieşì deacolo şi vine în patria sa, şi ucenicii lui îi urmează. 2 Şi fiind sâmbătă începù să înveţe în sinagogă; şi cei mulţi ascultând rămaseră uimiţi zicând: [b] de unde are acesta acestea; şi ce este înţelepciunea dată acestuia? Şi puterile de felul acesta care se fac prin mânile lui? 3 Oare nu este acesta teslarul, fiul Mariei şi [c] fratele lui Iacob şi Iose şi Iuda şi Simon? Şi nu sunt surorile lui aici la noi? Şi se [d] sminteau în el.

4 Dar Iisus le zise că [e] nu este un profet despreţuit decât în patria lui şi între neamurile lui şi în casa lui. 5 [f] Şi nu puteà face acolo nici o minune, decât punând mânile preste puţini bolnavi îi tămăduì. Şi [g] se mirà de necredinţa lor.

Trimiterea celor doisprezece apostoli.

6 [h] Şi umblà prin satele dimprejur învăţând.

---

c Luc. 8. 38. d Mat. 9. 1. e Mat. 9. 18. | f Lev. 15. 25. g Luc. 6. 19. h Mat. 9. 22. | i Luc. 8. 49. j Ioan 11. 11. k Fapt. 9. 40. | l Mat. 8. 4. —

Capul 6.

a Mat. 13. 54. | b Ioan 6. 42. c Gal. 1. 19. | d Mat. 11. 6. e Mat. 13. 57. | f Fac. 19. 22. g Isa. 59. 16. h Mat. 9. 35.

7 [i]Și chemă la sine pe cei doisprezece, și începù a-i trimite câte doi, și le dete putere *asupra* duhurilor necurate, 8 Și le porunci ca să nu iă nimic cu sine pe cale decât numai toiag. nici pâne. nici traistă. nici aramă la încingătoare, 9 Ci încălțați [j]cu sandale. și să nu îmbrăcați două vestminte. 10 [k]Și le zise: unde veți fi întrat în casă. acolo rămâneți până când veți fi ieșit de acolo. 11 [l]Și *în* orice loc care nu va fi primit pe voi, nici nu vor fi ascultat de voi, ieșind de acolo [m]scuturați țărâna de supt picioarele voastre spre mărturie lor. *Adevăr zic vouă, mai ușor va fi Sodomiților și Gomoriților în zi de judecată, decât orașului aceluia.* 12 Și ieșind ei predicară ca *oamenii* să se pocăiască. 13 Și scoteau afară mulți demoni, [n]și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i tămăduiau.

Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul.

14 [o]Și auzì Irod împăratul, căci se făcuse cunoscut numele lui, și ziceà că Ioan Botezătorul s'a sculat dintre morți. și deaceea lucrează puterile în el. 15 [p]Alții ziceau că este Ilie; iar alții ziceau că *este* un Profet, ca unul dintre profeți. 16 [q]Și auziud Irod ziceà: este Ioan al cărui cap eu l-am tăiat, acesta s'a sculat *dintre morți,*

17 Căci Irod însuși trimițând puse mâna pe Ioan și-l legă în închisoare peutru Erodiada, femeia lui Filip fratele său; fiindcă se însurase cu ea. 18 Pentru că Ioan ziceà lui Irod că [r]nu ți-se cuvine să aibi pe femeia fratelui tău. 19 Iar Erodiada aveà ură pe el și voià să-l omoare, dar nu puteà; 20 Căci Irod [s]se temeà de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l păstrà. și ascultându-l stà mult pe gânduri. dar îl ascultà bucuros.

21 [t]Și fiind zi nimerită, când Irod de [u]ziua nașterii sale făcù ospăț celor mai mari ai săi și căpitanilor și celor dintâiu din Galilea, 22 Și întrând fata Erodiadei și jucând, plăcù lui Irod și celor care ședeau împreună cu el la masă, iar împăratul zise fetei: cere-mi. orice voești, și-ți voiu dà; 23 Și jură ei [v]că orice vei fi cerut dela mine, îți voiu dà până la jumătate din împărăția mea. 24 Și ieșind zise mumei sale: ce să cer? Iar ea zise: capul lui Ioan Botezătorul. 25 Și întrând îndată cu grabă la împăratul cerù zicând: voesc ca numai decât să-mi dai pe disc capul lui Ioan Botezătorul. 26 [x]Și întristându-se foarte împăratul pentru jurământ și pentru cei care ședeau la masă nu voì s'o înlăture. 27 Și îndată trimițând împăratul pe un speculator porunci să aducă capul lui; 28 Și ducându-se i-a tăiat capul în închisoare, și aduse capul lui pe disc și-l dete fetei, iar fata îl dete mumei sale. 29 Și auzind ucenicii lui veniră și luară corpul lui mort, și-l puseră în mormânt.

Săturarea celor cinci mii.

30 [y]Și se strâng apostolii la Iisus, și îl înștiințară de toate câte făcură și învățară. 31 [z]Și le zise: veniți voi înșivă la o parte, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. [a]Căci erau mulți care veneau și care se duceau, și nu aveau timp potrivit nici să mănânce. 32 [b]Și plecară în vas la un loc pustiu la o parte.

33 Și mulți îi văzură ducându-se și-i cunoscură, și alergară acolo pe jos din toate orașele și sosiră înaintea lor. 34 [c]Și ieșind Iisus văzù gloată multă și i-se făcù milă de ei, că erau ca oi neavând păstor; și [d]începù să-i învețe multe.

35 [e]Și fiind acum mult timp din zi, apropiindu-se de dânsul ucenicii săi ziceau că pustiu este locul, și ceasul târziu acum; 36 Dă-le drumul ca ducându-se în locurile dimprejur și în sate să-și cumpere ce să mănânce. 37 Iar el răspunzând le zise: dați-le voi să mănânce. Dar ei zic lui: [f]ducându-ne să cumpărăm pâni pentru două sute de

---

i Mat. 10. 1. | *j* Fapt. 12. 8. | *k* Mat. 10. 11. | *l* Mat. 10. 14. | *m* Fapt. 13. 51. | *n* Iac. 5. 14. | *o* Mat. 14. 1. | *p* Mat. 16. 14. | *q* Mat. 14. 2. | *r* Lev. 18. 16. | *s* Mat. 14. 5. | *t* Mat. 14. 6. | *u* Fac. 40. 20. | *v* Est. 5. 3, 6. | *x* Mat. 14. 9. | *y* Luc. 9. 10. | *z* Mat. 14. 13. | *a* Cap. 3. 20. | *b* Mat. 14. 13. | *c* Mat. 9. 36. | *d* Luc. 9. 11. | *e* Mat. 14. 15. | *f* Num. 11. 13, 22.

dinari, și să le dăm să mănânce? 38 Iar el le zice: câte pâni aveți? Mergeți și vedeți. Și ei știind zic: [g]cinci și doi pești. 39 Și le porunci să-i pună pe toți să șează mese mese pe iarbă verde. 40 Și șezură cete cete, câte o sută și câte cincizeci. 41 Și luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând spre cer [h]binecuvântă, și frânse pânile și dete ucenicilor ca să le dea în mâni, și pe cei doi pești îi împărți la toți. 42 Și mâncară toți și se săturară: 43 Și luară fărâmituri douăsprezece coșuri umplute, și dela pești. 44 Și erau cei care mâncară pânile cinci mii de bărbați.

Iisus umblând pe mare.

45 [i]Și îndată sili pe ucenicii săi să între în vas, și să treacă înaintea lui de cealaltă parte spre Betsaida, până ce el dă drumul gloatei. 46 Și după ce-i lăsă se duse pe munte să se roage.

47 [j]Și făcându-se seară vasul eră în mijlocul mării, și el singur pe uscat. 48 Și văzându-i pe dânșii muncindu-se pe când trăgeau cu lopețile, deoarece vântul eră împotrivitor, către a patra strajă din noapte vine la dânșii umblând pe mare, și [k]voiă să treacă pe lângă dânșii; 49 Iar ei văzându-l umblând pe mare li-se părù că este o nălucă, și strigară tare; căci toți îl văzură și se spăimântară. 50 Dar el îndată vorbì cu dânșii, și le zice: îndrăsniți; eu sunt; nu vă temeți. 51 Și se suì la dânșii în vas și se potolì vântul; și erau uimiți foarte tare între dânșii și se mirau; 52 Pentru că nu pricepură din pâni, deoarece inima lor erà împietrită.

Vindecare de bolnavi.

53 Și trecând veniră spre țărmul Genesaretului, și traseră la uscat. 54 Și ieșind ei din vas, îndată cunoscându-l, 55 *Oamenii* cutreerară tot ținutul acela, și începură să aducă bolnavi pe paturi *acolo*, unde auziau că este. 56 Și oriunde întrà în sate sau orașe sau locuri, puneau în târguri pe neputincioși, și-l rugau ca să atingă numai ciucurele vestmântului său: și câți îl atingeau, erau scăpați.

Iisus ne îndeamnă să ne ferim de porunci omenești.

7 [a]Și se adună la dânsul fariseii și unii dintre cărturari veniți fiind dela Ierusalim. 2 Și văzând pe unii dintre ucenicii lui că mănâncă pânile cu mâni necurate, adecă nespălate, 3 Căci Fariseii și toți Iudeii dacă nu-și spală mânile *făcându-le* pumn nu mănâncă, ținând rânduiala bătrânilor. 4 Și dela târg *venind* dacă nu se îmbăcează nu mănâncă, și alte multe sunt pe care *le*-au primit să *le* țină, *precum*, spălările prin afundare a paharelor și urcioarelor și vaselor de aramă, 5 [b]Și-l întrebară fariseii și cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu umblă după rânduiala bătrânilor, ci mănâncă pânea cu mâni necurate?

6 Iar el le zise: bine a profețit Isaia despre voi, fățarnicilor, cum este scris: [c]„Acest popor cu buzele mă cinstește, dar inima lor departe este de mine: 7 Înzădar mă cinstesc învățând învățături *ce sunt* porunci omenești.“ 8 Lăsând porunca lui Dumnezeu țineți rânduiala oamenilor: *spălările prin afundare a ulcioarelor și paharelor; și alte de asemenea multe faceți.*

9 Și le zise: foarte bine, desființați porunca lui Dumnezeu, ca să păstrați rânduiala voastră. 10 Căci Moise a zis: [d]„cinstește pe tatăl tău și pe muma ta“ și [e]„cine vorbește de rău pe tată sau pe mumă să moară negreșit.“ 11 Iar voi ziceți: dacă un om va fi zis tatălui sau mumei: [f]corban, adecă dărnit este *Domnului* oriee ai folosì dela mine. 12 Nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau muma sa. 13 Desființând *astfel* cuvântul lui Dumnezeu prin rânduiala voastră, pe care ați dat-o; și asemenea de acestea multe faceți.

14 [g]Și chemând la sine iarăși gloata le zise: ascultați-mă toți și înțelegeți. 15 Nu este nici un lucru de dinafară al omului, ce întrând într'însul poate să-l

---

g Mat. 14. 17. | *i* Mat. 14. 22. Mat. 14. 23. | *k* Luc. 24. 28. — | *Capul 7.* *a* Mat. 15. 1. | *b* Mat. 15. 2. | *c* Isa. 29. 13. | *d* Esod. 20. 12. *e* Esod. 21. 17. | *f* Mat. 15. 5. *g* Mat. 15. 10.
h 1 Sam. 9. 13.

spurce: ci cele ce ies din om sunt care spurcă pe om. 16 [h] *Dacă are cineva urechi, să asculte cu luare aminte.*

17 [i] Și când intră în casă dela gloată, îl întrebară ucenicii lui despre pildă. 18 Iar el le zice: astfel dar și voi nu pricepeți? Nu înțelegeți că orice intră de dinafară în om nu poate să-l spurce. 19 Că nu intră în inima lui, ci în pântece și iese afară în cloacă, curățind toate bucatele? 20 Și zise că ce iese din om, aceea spurcă pe om. 21 [j] Căci de dinlăuntru din inima oamenilor, ies gândirile rele, desfrânări, 22 Furturi, omoruri, adultere, porniri spre totfelul de înavuțire, răutate, înșelăciune, necumpătare, pizmă, defaimare, trufie, necuminție: 23 Toate relele acestea ies de dinlăuntru și spurcă pe om.

Iisus vindecă pe fata femeii din Sirofenicia.

24 [k] Și sculându-se de acolo se duse în ținutul Tirului *și Sidonului*: și intrând într'o casă, voi ca nimeni să nu știe, dar nu putù să fie necunoscut: 25 Ci îndată auzind despre dânsul o femeie, a cărei fată avea duh necurat, venind căzù la picioarele lui; 26 Și femeia era Elină, de neam Sirofeniciană. Și-l rugă ca să scoată demonul din fata ei. 27 Și *Iisus* îi zise: lasă mai întâiu să se sature copiii: căci nu este bine a luà pânea copiilor și a *o* aruncà cânilor. 28 Iar ea răspunse și-i zise: așà este Doamne: dar și cânii de supt masă mănâncă din fărâmiturile copiilor. 29 Și zise ei: pentru acest cuvânt mergi, a ieșit demonul din fata ta. 30 Și după ce se duse la casa ei află copila zăcând în pat și demonul ieșit.

Iisus vindecă pe un surdomut.

31 [l] Și ieșind iarăși din ținutul Tirului veni prin Sidon spre marea Galileii prin mijlocul ținutului Decapole. 32 Și [m] îi aduc pe un surd și mut, și-l roagă ca să pună mâna preste dânsul. 33 Și luându-l din gloată la o parte puse degetele în urechile lui și [n] scuipând atinse limba lui. 34 Și [o] căutând spre cer [p] suspină și-i zise: Efata, adecă, deschide-te. 35 [q] Și se deschise urechile lui, și îndată se deslegă legătura limbei lui, și vorbià bine.

36 Și le porunci să nu spună nimenui: dar cu cât le poruncià, cu atât mai mult vestiau ei. 37 Și se mirau preste măsură zicând: bine a făcut toate; și pe surzi *îi* face să audă, și pe muți să vorbească.

Săturarea celor patru mii.

8 În zilele acelea [a] fiind iarăși gloată multă, și neavând ce să mănânce, chemând la sine pe ucenicii săi le zice: 2 Îmi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruesc lângă mine și nu au ce să mănânce; 3 Și dacă le voiu dà drumul nemâncați la casele lor, vor leșină *de foame* pe drum: și unii dintr'înșii au venit de departe. 4 Și ii răspunseră ucenicii săi că de unde va puteà cineva să sature pe aceștia cu pâne acì in pustie? 5 [b] Și-i întrebă: câte pâni aveți? Iar ei ziseră: șapte. 6 Și poruncește gloatei să șează jos pe pământ; și luând cele șapte pâni mulțumind frânse, și dete ucenicilor săi ca să le pună înainte; și *le* puseră înaintea gloatei. 7 Și aveau puțini peștișori: [c] și binecuvântând puse înainte *și* pe aceștia. 8 Și mâncară și se săturară, și luară prisosuri de fărâmituri șapte coșuri. 9 Iar ei erau ca la patru mii. Și le dete drumul. 10 Și [d] îndată intrând în vas cu ucenicii săi veni în părțile Dalmanutei.

Cererea de semne cerești. Să se ferească de aluatul fariseilor și al lui Irod.

11 [e] Și ieșiră fariseii și începură a se pricì cu dânsul, cerând dela el un semn din cer, ispitindu-l. 12 Și suspinând adânc în duhul său zice? pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr zic vouă că nu se va dà semn neamului acestuia. 13 Și lăsându-i, intrând iarăși *în vas* trecù de cealaltă parte.

14 [f] Și *ucenicii* uitaseră să ià pâni, și nu aveau cu dânșii în vas decât o

---

[h] Mat. 11. 15. [i] Mat 15. 15. [j] Fac. 6. 5. [k] Mat. 15. 21. [l] Mat. 15. 29. [m] Mat. 9. 32. [n] Cap. 8. 23. [o] Ioan 11. 41. [p] Ioan 11.33,38. [q] Isa. 35. 5, 6. *Capul 8.* [a] Mat. 15. 32. [b] Mat. 15. 34. [c] Mat. 14. 19. [d] Mat. 15. 33. [e] Mat. 12. 38 [f] Mat. 16. 5.

pâne. 15 [g]Şi le porunci zicând: luaţi aminte, feriţi-vă de aluatul fariseilor şi de aluatul lui Irod. 16 Şi se gândeau întru sine că pâni nu avem. 17 [h]Dar *Iisus* înţelegându-le zice: ce vă gândiţi că nu aveţi pâni? [i]Nu pricepeţi, nici nu înţelegeţi? Aveţi inima voastră învârtoşată? 18 Ochi având nu vedeţi, şi urechi având nu auziţi, şi nu vă aduceţi aminte, 19 [j]Când am frânt cele cinci pâni la cele cinci mii, şi câte coşuri pline de fărâmituri luarăţi? Douăsprezece îi zic ei. 20 Şi [k]când *am frânt* cele şapte la cele patru mii, câte coşuri umplute cu fărâmituri luarăţi? Şi ei zic: şapte. 21 Şi le zise: [l]nu înţelegeţi încă?

Vindecarea unui orb.

22 Şi vin la Betsaida. Şi-i aduc pe un orb, şi-l roagă să-l atingă. 23 Şi luând de mână pe orb îl scoase afară din sat: şi după ce [m]scuipă în ochii lui, punând mânile pe dânsul, îl întrebă dacă zăreşte ceva. 24 Şi uitându-se în sus zise: zăresc oameni, că văz ca copaci pe *cei* care umblă. 25 După aceea puse iarăşi mânile pe ochii lui. şi văzù bine, şi fù adus la starea de mai nainte, şi vedeà în depărtare toate lămurit. 26 Şi-l trimise la casa lui zicând: nu întrà în sat, [n]*nici nu spune cuiva în sat.*

Mărturisirea lui Petru.

27 [o]Şi ieşì Iisus şi ucenicii săi în satele Cesarei lui Filip; şi pe cale întrebă pe ucenicii săi zicându-le: cine zic oamenii că sunt eu? 28 Iar ei îi răspunseră zicând că [p]Ioan Botezătorul, alţii Ilie, iar alţii că *eşti* unul dintre profeţi. 29 Şi el îi întrebă: dar voi cine ziceţi că sunt eu? Şi răspunzând Petru îi zice: tu eşti Hristosul. 30 Şi-i certă ca să nu spună nimenui despre dânsul.

Întâia vestire a patimilor.

31 Şi începù a-i învăţà că Fiul omului trebue să sufere multe, şi să nu fie primit drept bun de către bătrânii şi mai marii preoţilor şi cărturari şi să fie omorît şi după trei zile să învieze. 32 Şi vorbià cuvântul pe faţă. Şi luându-l Petru la sine începù a-l certà. 33 Iar el întorcându-se şi văzând pe ucenicii săi certă pe Petru şi zice: mergi înapoia mea, satană; că nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor.

34 Şi chemând la sine gloata împreună cu ucenicii săi le zise: oricine voeşte să vie după mine, să se lepede de sine şi să ia crucea sa şi să-mi urmeze. 35 Căci cine va fi voit să-şi scape sufletul, îl va pierde; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, şi pentru evangelie, *acesta* îl va scăpà. 36 Căci ce foloseşte ca omul să câştige lumea întreagă şi să piarză sufletul său? 37 Căci ce ar dà omul în schimb pentru sufletul său? 38 Căci cine se va fi ruşinat de mine şi de cuvintele mele în acest neam desfrânat şi păcătos, şi Fiul omului se va ruşinà de el, când va venì întru mărirea Tatălui său cu sfinţii îngeri.

Schimbarea la faţă.

9 Şi zise lor: [a]adevăr zic vouă că sunt unii din cei de faţă care nu vor gustà moarte până ce nu vor fi văzut [b]împărăţia lui Dumnezeu venită întru putere.

2 [c]Şi după şase zile Iisus ià cu sine pe Petru şi pe Iacob şi pe Ioan şi-i duce pe dânşii pe un munte înalt, singuri la o parte. 3 Şi se schimbă la faţă înaintea lor; şi vestmintele lui se făcură strălucitoare [d]foarte albe, cum înălbitor pe pământ nu poate înălbì astfel. 4 Şi li se arătă lor. Ilie împreună cu Moise, şi vorbiau împreună cu Iisus. 5 Şi începând Petru zice lui Iisus: Rabi, este bine ca să fim aici, şi să facem trei colibi, ţie una şi lui Moise una şi lui Ilie una. 6 Căci nu ştià ce să răspunză, fiindcă erau plini de spaimă. 7 Şi se făcù un nour umbrindu-i pe dânşii, şi fù un glas din nour *zicând:* acesta este Fiul meu cel iubit; ascultaţi

g Mat. 16. 6.	*h* Mat. 16. 7. *i* Cap. 6. 52.	*j* Mat. 14. 20. *k* Mat. 15. 37.	*l* Cap. 6. 52. *m* Cap. 7. 33.	*n* Mat. 8. 4. *o* Mat. 16. 13.	*p* Mat. 14. 2. —	*Capul 9.* *a* Mat. 16. 28.	*b* Mat. 24. 30. *c* Mat. 17. 1. *d* Dan. 7. 9.

de dânsul. 8 Şi deodată privind ei împrejur nu văzură pe nimenea decât numai pe Iisus singur cu dânşii.

9 [e]Şi dându-se ei jos depe muntele acela le porunci ca să nu spue la nimenea cele ce văzură, decât numai când Fiul omului se va fi sculat dintre morţi. 10 Şi ei ţinură cuvântul în sine cercetând împreună între dânşii ce însemnează a se scula dintre morţi. 11 Şi-l întrebau zicând: pentru ce zic fariseii şi cărturarii [f]că trebue să vină mai întâiu Ilie? 12 Iar el zise: Ilie venind mai întâiu, întocmeşte iarăşi toate. [g]Dar cum este scris cu privire la Fiul omului? Să sufere multe şi [h]să fie socotit drept nimic. 13 Dar zic vouă că [i]Ilie a şi venit, şi făcură cu el câte voiră, după cum este scris cu privire la dânsul.

Vindecarea unui îndrăcit.

14 [j]Şi venind ei la ucenici văzură gloată multă împrejurul lor şi cărturarii pricindu-se împreună cu dânşii. 15 Şi îndată toată gloata văzându-l rămase uimită şi alergând spre el îi urau de bine. 16 Şi îi întrebă: pentru ce vă priciţi cu dânşii? 17 Şi [k]răspunse lui unul din gloată: Învăţătorule, adusei la tine pe fiul meu, având duh mut, 18 Şi oriunde l-a apucat, îl sgudue; şi el spumează şi scrâşneşte dinţii şi se usucă; şi am zis ucenicilor tăi să-l dea afară, dar nu fură în stare. 19 Iar el răspunzându-le zice: O neam necredincios, până când voiu fi cu voi? Până când vă voiu îngădui? Aduceţi-l la mine. 20 Şi-l aduseră la dânsul. Şi [l]văzându-l, duhul îndată îl scutură tare, şi căzând la pământ se svârcolcă spumând.

21 Şi întrebă pe tatăl lui: cât timp este de când i-a venit aceasta? Iar el zise: din copilărie; 22 Şi de multe ori l-a aruncat chiar în foc şi în apă, ca să-l pearză; dar dacă poţi ceva, ajută-ne, fiindu-ţi milă de noi. 23 Iar Iisus îi zise: [m]„dacă poţi“; tot este cu putinţă celui care crede. 24 *Şi* îndată strigând tatăl copilului zise: cred, ajută necredinţei mele. 25 Iar Iisus văzând că aleargă aci gloată, certă duhul necurat zicându-i: duh mut şi surd, eu îţi poruncesc, ieşi afară din el, şi să nu mai intri întrânsul. 26 Şi strigând şi tare sguduindu-l ieşi afară; şi *copilul* fu ca un mort, încât mulţi ziceau că a murit. 27 Dar Iisus apucând mâna lui îl ridică, şi el se sculă.

28 [n]Şi intrând el în casă ucenicii lui îl întrebară la o parte: pentru ce noi nu putură̆m să-l dăm afară? 29 Şi le zise: acest fel prin nimic nu poate ieşi afară, decât numai prin rugăciune *şi postire.*

A doua vestire a patimilor.

30 Şi ieşind ei deacolo treceau prin Galilea, şi nu voiă ca să ştie cineva. 31 [o]Căci învăţă pe ucenicii săi, şi le ziceă că Fiul omului se dă în mâni de oameni, şi-l vor omorî, şi omorît fiind după trei zile se va sculă. 32 Dar ei nu înţelegeau rostul, şi se temeau să-l întrebe.

Gâlceava pentru cine e mai mare. Se recomandă smerenia şi stimarea celor mici. Să ne ferim de sminteală.

33 [p]Şi veniră la Capernaum; şi fiind în casă îi întrebă: ce vă chibzuiaţi pe cale? 34 Dar ei tăceau; căci se chibzuiră între dânşii pe cale cine să fie mai mare. 35 Şi şezând chemă la sine pe cei doisprezece, şi le zice: [q]dacă voeşte vreunul să fie întâiu, va fi în urmă de toţi şi slujitor al tutulor. 36 Şi [r]luând un copil îl puse în mijlocul lor, şi după ce îl îmbrăţişă le zise: 37 Oricine va fi primit în numele meu pe unul dintre aceşti copii, pe mine mă primeşte: şi [s]oricine mă va fi primit, nu mă primeşte pe mine ci pe *cel* care m'a trimis pe mine.

38 [t]*Atuncia* Ioan îi zise: Învăţătorule, ştim pe unul care în numele tău dă afară pe demoni, care nu ne urmează şi-l oprirăm, pentru că nu ne urmă nouă. 39 Dar Iisus îi zise: [u]nu-l

---

e Mat. 17. 9. *f* Mal. 4. 5. *g* Ps. 22. 6. | *h* Luc. 23 11. *i* Mat. 11. 14. | *j* Mat. 17. 14. *k* Mat. 17. 14. | *l* Cap. 1. 26. *m* Mat. 17 20. | *n* Mat. 17. 19. *o* Mat. 17. 22. | *p* Mat. 18. 1. *q* Mat. 20.26,27. | *r* Mat. 18. 2. *s* Mat. 10. 40. | *t* Num. 11. 28. *u* 1 Cor. 12. 3.

opriți; căci nu este nimenea care va face minune în numele meu și va puteà numai decât să vorbească rău de mine. 40 Căci [v] cine nu este împotriva noastră, pentru noi este: 41 [x] Căci cine va fi dat vouă să beți un pahar de apă în numele meu, pentru că sunteți ai lui Hristos, adevăr zic vouă că nu va pierde plata sa.

42 [y] Și cine va fi sminteală unuia dintre acești mici care cred în mine, mai bine este pentru el dacă este pusă o piatră de moară împrejurul gâtului său și este aruncat în mare. 43 [z] Și dacă te va fi smintit mâna ta, taie-o: este bine ca tu să întri în viață strâmb, decât având două mâni să te duci în gheenă în focul nestins. 44 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stinge.* 45 Și dacă piciorul tău te smintește, taie-l; este bine ca tu să întri în viață schiop, decât având două picioare să fii aruncat în gheenă *în focul nestins,* 46 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stinge.* 47 Și dacă ochiul tău te smintește, dă-l afară: este bine pentru tine să întri cu un ochiu în împărăția lui Dumnezeu, decât având doi ochi să fii aruncat în gheena *focului.* 48 Unde „vermele lor nu moare și focul nu se stinge.“ 49 Căci fiecare va fi sărat cu foc, *și orice jertfă cu sare va fi sărată.*

50 Bună este sarea; iar dacă sarea se face nesărătoare, cu ce o veți îndreptà? Aveți sare în voi înșivă și aveți pace unii cu alții.

Despărțirea bărbatului de femeie.

10 Și [a] sculându-se de acolo vine în ținutul Iudeii anume *pe* dincolo de Iordan: și iarăși se strâng gloate spre dânsul.

2 [b] Și iarăși îi învață, după cum aveà obiceiu. Și apropiindu-se fariseii îl întrebau dacă se cade bărbatului să lase femeia, ispitindu-l ei. 3 Iar el răspunzându-le zise: ce v'a rânduit Moise? 4 Iar ei ziseră: [c] Moise dete voe să-i scrie carte de despărțire și să o lase. 5 Și Iisus le zise: în vederea învârtoșării inimii voastre vă scrise această poruncă. 6 Dar dela început de făptură [d] „bărbat și femeie i-a făcut pe dânșii: 7 [e] Deaceea va lăsà omul pe tatăl său și pe muma *sa,* și se va lipì de femeia sa. 8 Și vor fi cei doi un trup“, încât nu mai sunt doi ci un trup. 9 Deci ceeace Dumnezeu împreună, omul să nu despartă.

10 Și în casă iarăși îl întrebară ucenicii despre aceasta. 11 Iar el le zice: [f] oricine va fi lăsat pe femeia sa și se va fi însurat cu alta, săvârșește adulter față cu dânsa; 12 Și dacă ea lăsând bărbatul ei se va fi măritat cu altul, săvârșește adulter.

Iisus binecuvintează pruncii.

13 [g] Și aduceau la dânsul copiii, ca să-i atingă pe ei; dar ucenicii înfruntau pe cei care îi aduceau. 14 Iar Iisus văzând se mâhnì adânc și le zise: lăsați copiii să vină la mine, nu-i opriți: [h] căci împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia. 15 Adevăr zic vouă, [i] oricine nu va fi primit împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va întrà într'însa. 16 Și îmbrățișându-i binecuvântà, punând mânile asupra lor.

Tânărul avut.

17 [j] Și ieșind el în cale, alergând unul și îngenunchiând înaintea lui îl întrebà: Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică? 18 Iar Iisus îi zise: pentru ce mă numești bun? Nimenea nu este bun decât numai unul Dumnezeu. 19 Știi poruncile: [k] „nu săvârși adulter, nu omorî, nu fură, nu mărturisì mincinos, nu nedreptățì, cinstește pe tatăl tău și pe muma ta.“ 20 Iar el îi zise: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tânărețea mea. 21 Și Iisus uitându-se la el, îl iubì și-i zise: una îți lipsește: du-te, vinde toate câte ai și dă săracilor, și vei aveà [l] comoară în cer; și vino urmează-mi, 22 Dar el mâhnindu-se de cuvântul *acesta* plecă întristat; căci aveà avuții multe.

---

v Mat. 12. 30. | x Mat. 10. 42. | y Mat. 18. 6. | z Deut. 13. 6. | *Capul 10.* | a Ioan 10. 40. | b Mat. 13. 3. | c Deut. 24. 1. | d Fac. 1. 27. | e Fac. 2. 24. | f Rom. 7. 3. | g Mat. 19. 13. | h 1 Cor. 14. 20. | i Mat. 18. 3. | j Mat. 19. 16. | k Esod. 20 Mat. 6. 19, 20.

23 [m]Și Iisus uitându-se împrejur zice ucenicilor săi: cât de greu vor intrà avuții în împărăția lui Dumnezeu. 24 Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele lui. Dar Iisus iarăși răspunzând le zice: copii, cât de greu este a intrà în împărăția lui Dumnezeu [n]*aceia care se încred în avuții.* 25 Mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă prin urechea acului decât *pentru* un avut să între în împărăția lui Dumnezeu. 26 Iar ei se înfiorară mai mult zicând între dânșii: și cine poate fi mântuit? 27 Iar Iisus uitându-se la dânșii zise: la oameni *este* cu neputință, dar nu la Dumnezeu: căci tot este cu putință [o]la Dumnezeu.

28 [p]Și Petru începù a-i zice: iată noi lăsarăm tot, și ți-am urmat ție. 29 *Atuncia răspunzând* Iisus zise: adevăr zic vouă, nu este nimenea care lasă casă sau frați sau surori sau mumă sau tată *sau femeie* sau copiii sau țarine pentru mine și pentru evangelie, 30 [q]Dacă nu va fi luat însutit acum în timpul acesta case și frați și surori și mume și copii și țarine printre urmăriri, și în veacul viitor viață vecinică. 31 [r]Mulți dar *fiind* întâiu vor fi în urmă, și cei din urmă *vor fi* întâiu.

A treia vestire a patimilor.

32 [s]Și ei erau pe cale mergând în sus la Ierusalim, și Iisus mergeà înaintea lor, și erau uimiți, iar cei care urmau se temeau. [t]Și luând la sine iarăși pe cei doisprezece începù a le spune cele ce erau să i-se întâmple. 33 Că iată mergem în sus la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor, și îl vor osândì la moarte, și-l vor dà în mâna păgânilor. 34 Și-l vor batjocurì, și-l vor scuipà, și-l vor biciuì, și-l vor omorì, dar după trei zile se va sculà.

Fiii lui Zebedeu.

35 [u]Și vin la dânsul Iacob și Ioan, fiii lui Zebedeu, zicându-i: Învățătorule, voim să ne faci ceeace vom cere *dela tine.*

36 Iar el le zise: ce voiți ca eu să vă fac? 37 Iar ei ziseră: dă-ne să ședem unul de-a dreapta ta, și altul de-a stânga ta în mărirea ta. 38 Dar Iisus le zise: nu știți ce cereți. Puteți beà paharul pe care îl beau eu, sau să fiți botezați cu botezul cu care mă botez eu? 39 Și ei îi ziseră: putem. Iar Iisus le zise: paharul pe care îl beau eu îl veți beà, și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați: 40 Dar a ședeà de-a dreapta mea sau de-a stânga nu este al meu a dà, ci *se va dà acelora* pentru care s'a gătit.

41 [v]Și auzind cei zece începură a se mâhnì adânc asupra lui Iacob și Ioan. 42 Și chemându-i la sine Iisus le zice: [x]știți că cei care se par a domnì preste păgâni îi stăpânesc pe aceștia, și cei mari ai lor întrebuințează puterea asupra lor. 43 [y]Dar nu astfel este între voi; ci care ar voì să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru, 44 Și care ar voì să fie întâiu între voi, va fi sluga tutulor; 45 Căci și Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să deà sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

Bartimeu.

46 Și ei vin la Ierichon, și pornind el dela Ierichon și ucenicii lui și gloată multă, ședeà lângă cale un orb cerșitor, Bartimeu fiul lui Timeu. 47 Și auzind că este Iisus Nazareanul, începù a strigà și a zice: Fiule al lui David, Iisuse, fie-ți milă de mine. 48 Și-l înfruntau mulți ca să tacă; dar el cu mult mai tare strigà: Fiule al lui David, fie-ți milă de mine. 49 Și stând Iisus zise: chemați-l. Și ei chemară pe orb zicându-i: îndrăznește: scoală, te cheamă. 50 Iar el aruncând la o parte vestmântul său, sărind venì la Iisus. 51 Și răspunzând Iisus îi zise: ce voești să-ți fac? Iar orbul îi zise: Rabuni, să văz. 52 Și Iisus îi zise: du-te; credința ta te-a scăpat. Și îndată văzù, și îi urmă pe cale.

m Mat. 19. 23	*o* Ier. 32. 17.	*q* 2 Cron. 9. 25.	*s* Mat. 20. 17.	*t* Cap. 8. 31.	*u* Mat. 20 20.	*v* Mat. 20. 24.	*y* Mat. 20.26,28.
n Iov. 31. 24.	*p* Mat. 19. 27	*r* Mat. 19. 30.				*x* Luc. 22. 25.	—

Aducerea mânzului. Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

11 Și când se [a]apropiară ei de Ierusalim. la Betfaghe și Betania, spre muntele maslinilor, trimite pe doi dintre ucenicii săi și le zice: 2 Mergeți în satul ce este înaintea voastră: și îndată întrând într'însul veți află un mânz legat, pe care n'a șezut încă nimenea dintre oameni. Deslegați-l și aduceți-*l*. 3 Și dacă cineva v'ar zice: pentru ce faceți aceasta? Spuneți *că* Domnul are trebuință de el, și îndată îl trimite iarăși aci.

4 Și se duseră și aflară mânzul legat la ușă afară la drum, și-l desleagă. 5 Și unii dintre cei care stăteau acolo le ziceau: ce faceți deslegând mânzul? 6 Iar ei le spuseră cum a zis Iisus, și îi lăsară. 7 Și aduc mânzul la Iisus, și pun pe dânsul vestmintele lor, și el șezù pe dânsul.

8 [b]Și mulți așternură vestmintele lor pe cale; iar alții frunzis, pe care îl tăiaseră din țarini. 9 Și cei care mergeau înainte, și cei care veneau în urmă strigau: [c]Osana „binecuvântat *este* cel ce vine în numele Domnului:“ 10 Binecuvântată *este* împărăția viitoare a Tatălui nostru David, [d]Osana în cele de sus.

Iisus blestemă smochinul, curăță templul, recomandă credința, rugăciunea și îngăduirea reciprocă.

11 [e]Și întră în Ierusalim în templu; și privind împrejur toate, târziu fiind acum ceasul, ieși la Betania, cu cei doisprezece.

12 [f]Și a doua zi, ieșind ei din Betania, flămânzì. 13 [g]Și văzând de departe un smochin având frunze, venì, poate va găsì ceva într'însul; și venind la el nu găsì nimic afară de frunze; căci nu era timp de smochine. 14 Și răspunzând Iisus îi zise: deacum înnainte în veci să nu mai mănânce nimenea rod din tine. Și ucenicii lui ascultau.

15 [h]Și ei vin la Ierusalim. Și Iisus întrând în templu începù să dea afară pe cei care vindeau și pe cei care cumpărau în templu. și răsturnă mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei, 16 Și nu îngăduià ca să ducă cineva vas prin templu, 17 Și învățà și le ziceà: nu este scris că [i]„casa mea casă de rugăciune se va chemà“ pentru toate neamurile? Iar [j]voi ați făcut-o „peșteră de tâlhari.“

18 [k]Și auziră mai marii preoților și cărturarii. și căutau cum să-l pearză: căci se temeau de dânsul. pentru că [l]toată gloata era uimită de învățătura lui.

19 Și când se făcù seară. ieșì afară din cetate.

20 [m]Și trecând ei dimineața văzură smochinul uscat din rădăcini. 21 Și aducându-și aminte Petru îi zise: Rabi, iată smochinul pe care-l blestemași s'a uscat. 22 Și răspunzând Iisus le zice: aveți credință în Dumnezeu. 23 Adevăr [n]zic vouă că oricine va zice muntelui acestuia: ridică-te și aruncă-te în mare, și nu se va îndoì în inima sa, ci va crede că se va face ce zice, *acela* va aveà *orice zice*. 24 Deaceea zic vouă. [o]toate câte vă rugați și cereți, credeți că ați luat, și veți aveà.

25 Și când stați rugându-vă iertați dacă aveți ceva împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru care este în ceruri să vă ierte greșelele voastre. 26 *Iar dacă voi nu iertați, nici Tatăl vostru care este în ceruri nu va iertà greșelele voastre.*

Iisus își apără atotputința sa.

27 Și ei vin iarăși la Ierusalim. Și umblând el în templu vin la dânsul mai marii preoților și cărturarii și bătrânii. 28 Și îi ziceau: cu ce putere faci acestea? Sau cine ți-a dat puterea aceasta ca să faci acestea?

29 Iar Iisus *răspunzând* le zise! vă voiu întrebà *și eu* un cuvânt și răspundeți-mi, și voiu spune vouă cu ce putere fac acestea. 30 Botezul lui Ioan

Capul 11.
a Mat. 21. 1. | b Mat. 21. 8. | c Ps. 118. 26. | d Ps. 148. 1. | e Mat. 21. 12. | f Mat. 21. 18. | g Mat. 21. 19. | h Mat. 21. 12. | i Isa. 56. 7. | j Ier. 7. 11. | k Mat. 21.45,46. | l Mat. 7. 28. | m Mat. 21. 19. | n Mat. 17. 20. | o Iac. 1. 5, 6.

eră din cer sau dela oameni? Răspundeți-mi. 31 Și cugetau întru sine zicând: dacă zicem din cer, va zice: pentru ce dar n'ați crezut lui? 32 Dar să zicem: dela oameni? Se temeau de popor; căci toți țineau într'adevăr pe Ioan că eră profet. 33 Și răspunzând lui Iisus zic: nu știm. Și Iisus le zice: nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

Pilda cu lucrătorii viei; piatra unghiulară.

12 Și [a] după aceea începù a le vorbì în pilde. Un om sădì vie, și o împrăjmuì cu gard și făcù vas sub lin și clădì turn, și o dete lucrătorilor, iar el se duse departe. 2 Și la timp trimise la lucrători o slugă, ca să ià dela lucrători din roadele viei; 3 Dar ei luându-l *îl* bătură, și-*l* trimiseră deșert. 4 Și iarăși trimise la dânșii pe altă slugă: dar și pe acela îl răniră la cap și-l necinstiră. 5 Și iar trimise pe altul; dar și pe acela îl omorîră, și pe mulți alții, pe unii bătându-i, pe alții omorîndu-i. 6 Aveà încă un singur fiu iubit: și-l trimise în cele din urmă la lucrători zicând că se vor sfii de fiul meu. 7 Dar acei lucrători ziseră între dânșii că acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm, și moștenirea va fi a noastră. 8 Și luându-l îl omorîră, și-l aruncară afară din vie. 9 Deci ce va face domnul viei? Va venì și va pierde pe lucrători, și va dà via la alții. 10 N'ați citit nici scriptura aceasta: [b] „Piatra pe care n'au luat-o în seamă clădítorii, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu; 11 Dela Domnul a fost aceasta și este minunată în ochii noștrii?“

12 [c] Și căutau ca să pună mâna pe dânsul, dar se temură de gloată; căci *gloata* cunoscù că pentru dânșii zise pilda aceasta. Și lăsându-l ei se duseră.

Cestiunea despre censul Cesarului.

13 [d] Și trimit la dânsul pe unii dintre farisei și Irodiani, pentru ca să-l prinză în cuvânt. 14 Și venind îi zic: Învățătorule, știm că ești iubitor de adevăr, și nu-ți pasă de nimenea: pentru că nu te uiți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a dà cens Cesarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm? 15 Dar el cunoscând fățăria lor le zise: pentru ce mă ispitiți? Aduceți-mi un dinar ca să văz. 16 Iar ei îi aduseră. Și le zice: al cui este chipul acesta și inscripția? Iar dânșii îi ziseră: al Cesarului. 17 Atuncia Iisus le zise: dați Cesarului cele ale Cesarului, și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. Și se mirau de dânsul.

Intrebarea despre învierea morților.

18 [e] Și vin la dânsul saduceii [f] care zic că nu este înviere, și-l întrebau zicând: 19 Învățătorule, [g] Moise ne-a scris că dacă va fi murit fratele cuiva, și va fi lăsat femeie, și nu va fi lăsat copil, fratele său să ià femeia lui și să ridice urmaș fratelui său. 20 Șapte frați erau; și cel dintâiu luă femeie, și murind nu lăsă urmaș. 21 Și o luă cel de-al doilea, și muri nelăsând urmaș; și cel de-al treilea asemenea; 22 Și cei șapte nu lăsară urmaș. În urmă de toți muri și femeia. 23 La înviere, când vor fi înviat, a cărui dintre ei va fi femeia? Căci șapte o avură femeie.

24 Zise lor Iisus: oare nu vă rătăciți voi pentru aceasta, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu? 25 Căci când vor fi înviat dintre morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci [h] sunt ca îngerii în ceruri. 26 Iar despre morți că înviază, n'ați cetit în cartea lui Moise, cu privire la rug, cum îi spuse Dumnezeu zicând: [i] „Eu sunt Dumnezeul lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob?“ 27 Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor. Tare vă rătăciți.

Intrebarea despre porunca cea mai mare.

28 [j] Și apropiindu-se de dânsul unul dintre cărturari, ascultându-i pricinduse între dânșii, știind că bine le răspunse, îl întrebă: care poruncă este întâia dintre toate? 29 Iisus răspunse

Capul 12.
a Mat. 21. 33. | b Ps. 118. 22. c Mat. 21. 45. | d Mat. 22. 15. | e Mat. 22. 23. | f Fapt. 23. 8. | g Deut. 25. 5. | h 1 Cor. 15. 42, 49, 52. | i Esod. 3. 6. j Mat. 22. 35.

că întâia este: [k]„Ascultă Israel, Domnul Dumnezeul nostru este unicul Domn. 30 Şi iubeşte pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din tot cugetul tău şi din toată puterea ta.“ 31 A doua este aceasta: [l]„Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi.“ Altă poruncă mai mare decât acestea nu este.

32 Şi cărturarul îi zise: bine învăţătorule, adevărat ai zis că unul este *Dumnezeu* [m]şi nu este altul afară de dânsul. 33 Şi a-l iubì din toată inima şi din toată priceperea şi din toată puterea şi a iubì pe aproapele ca pe sine însuşi [n]este mai mult decât toate arderile de tot şi jertfele. 34 Atuncia Iisus, văzându-l că răspunde înţelepţeşte, îi zise: nu eşti departe de împărăţia lui Dumnezeu. [o]Şi nimenea nu mai îndrăsnià să-l întrebe.

David, Domnul şi Fiul.

35 [p]Şi începând Iisus ziceà pe când învăţà în templu cum zic cărturarii că Hristos este fiul lui David? 36 Însuşi David îi zice [q]în duhul sfânt: [r]„Zis-a Domnul Domnului meu: şezi de-a dreapta mea până voiu fi pus pe vrăjmaşii tăi scaun al picioarelor tale.“ 37 Însuşi David îl numeşte Domn; de unde dar este fiul lui? Şi toată gloata îl ascultă cu bucurie.

Să ne ferim de cărturari.

38 Şi în a sa învăţătură ziceà: feriţi-vă de cărturarii care au plăcere să umble în vestminte lungi şi *cărora le plac* urările de bine în târguri. 39 Şi cele dintâiu scaune în sinagogi şi cele dintâiu locuri la ospeţe; 40 Care mănâncă cu desăvârşire casele văduvelor, şi se roagă într'adins mult, aceştia vor luà mai multă osândă.

Paraua văduvei.

41 Şi stând el înaintea cutiei pentru daruri privià cum gloata aruncă *bani de* aramă în cutia pentru daruri, şi mulţi avuţi aruncau mult; 42 Şi venind o văduvă săracă aruncă două leptale, adecă un cuadrant. 43 Şi chemând la sine pe ucenicii săi le zise: adevăr zic vouă că văduva aceasta, care este săracă, aruncă mai mult decât toţi care aruncă în cutia pentru daruri; 44 Pentru că toţi aruncară din ce prisoseşte lor, iar aceasta din lipsa ei aruncă tot cât aveà, tot din ce trăieşte.

Dărâmarea templului. Cele din urmă întâmplări. Strâmtorările. Hristoşi mincinoşi. Semnele cereşti. Venirea lui Hristos măreaţă. Îndemnări de a veghià.

13 Şi [a]plecând el din templu, unul dintre ucenicii săi îi zice: Învăţătorule, vezi ce fel de pietrii şi ce fel de clădiri! 2 Şi Iisus *răspunzându-i* zise: vezi aceste clădiri mari? [b]Nu va fi lăsată piatră preste piatră care să nu fie desfăcută.

3 Şi stând el pe muntele maslinilor în faţa templului, îl întrebau la o parte Petru şi Iacob şi Ioan şi Andreiu: 4 [c]Spune nouă, când vor fi acestea? Şi care *va fi* semnul, când acestea au să fie împlinite toate?

5 Iar Iisus răspunzând începù a le zice: [d]vedeţi să nu vă amăgească cineva. 6 Mulţi vor venì pe numele meu zicând că eu sunt, şi pe mulţi vor amăgì. 7 Iar când veţi fi auzit războaie şi ştiri de războaie, nu vă spăimântaţi; căci trebue să fie; dar nu este încă sfârşitul. 8 Căci se va ridicà neam preste neam şi împărăţie preste împărăţie; *şi* vor fi cutremure pe alocurea, *şi* vor fi foamete *şi turburări*; [e]început de durere *vor fi* acestea.

9 Voi [f]luaţi seamă de voi înşivă căci vă vor dà la sinedriì şi în sinagogi veţi fi bătuţi şi înaintea stăpânitorilor şi împăraţilor veţi stà pentru mine, spre mărturie lor. 10 Şi [g]evangelia trebue mai întâiu să fie predicată la toate neamurile. 11 Şi [h]când vă duc *cei* care vă dau, nu îngrijiţi mai nainte ce să vorbiţi, ci vorbiţi aceea ce va fi dat vouă în acel ceas; pentru că nu sunteţi voi care vorbiţi [i]ci Duhul Sfânt.

---

k Deut. 6. 4. | *l* Lev. 19. 18. | *m* Deut. 4. 39. | *n* 1 Sam. 15. 22. | *o* Mat. 22. 46. | *p* Mat. 22. 41. | *q* 2 Sam 23. 2. | *r* Ps. 110. 1.

Capul 13: *a* Mat. 24. 1. *b* Luc. 19. 44. | *c* Mat. 24. 3. | *d* Ier. 29. 8. | *e* Mat. 24. 8. | *f* Mat. 10.17,18. | *g* Mat. 24. 14. | *h* Mat. 10. 19. | *i* Fapt. 2. 4.

12 Şi [j] va dà la moarte frate pe frate şi tată pe fiu; şi se vor sculà fiii asupra părinţilor şi-i vor omorî pe ei. 13 [k] Şi veţi fi uriţi de toţi pentru numele meu; dar [l] cel care rabdă până în sfârşit, acesta se va mântuì.

14 Iar [m] când veţi fi văzut „groaza pustiirii,“ — [n] *ce s'a zis de Daniel profetul* — stând unde nu trebue, cine citeşte să înţeleagă, [o] atuncia care sunt în Iudea să fugă la munţi, 15 Iar care este pe casă să nu se deà jos, nici să nu între ca să ià ceva din casa lui; 16 Şi care este la câmp să nu se întoarcă înapoi, ca să ià vestmântul lui. 17 [p] Vai dar celor care au în pântece şi celor care dau ţâţă în zilele acelea. 18 Rugaţi-vă ca să nu fie *fuga voastră* iarna; 19 [q] Căci vor fi zilele acelea suferinţă, aşà cum n'a fost până acum dela început de făptură, pe care a făcut-o Dumnezeu, şi nici nu va fi. 20 Şi dacă Domnul n'ar fi scurtat zilele, n'ar scăpà nici un trup, dar pentru cei aleşi, pe care i-a ales, a scurtat zilele. 21 [r] Şi atuncia dacă vă zice cineva: iată aci *este* Hristosul, sau iată colo, nu credeţi. 22 Căci se vor ridicà Hristoşi mincinoşi şi profeţi mincinoşi şi vor face semne şi minuni, spre a duce în rătăcire, dacă se poate, *chiar* pe cei aleşi. 23 Dar [s] voi luaţi seamă; iată v'am spus dinnainte toate.

24 [t] Şi în zilele acelea, după suferinţa aceea, soarele va fi întunecat şi luna nu va dà lumina ei. 25 Şi stelele vor fi căzând din cer şi puterile care sunt în ceruri vor fi sguduite. 26 [u] Şi atuncia vor vedeà pe Fiul omului venind în nouri cu putere multă şi mărire. 27 Şi atuncia va trimite pe îngerii *săi* şi va adunà pe aleşii săi din cele patru vânturi, dela cea mai depărtată margine de pământ până la cea mai depărtată margine de cer.

28 [v] Învăţaţi asemănarea dela smochin. Când ramura lui este fragedă şi înfrunzeşte, cunoaşteţi că aproape este vara; 29 Astfel şi voi, când veţi fi văzut acestea făcându-se, cunoaşteţi că *el* este aproape lângă uşi. 30 Adevăr zic vouă că nu va trece neamul acesta, până când să fie toate acestea. 31 Cerul şi pământul vor trece, dar [x] cuvintele mele nu vor trece.

32 Iar despre ziua aceea sau ceas nimeni nu ştie, nici îngerii în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33 [y] Luaţi aminte, priveghiaţi, *şi rugaţi-vă*, căci nu ştiţi când este timpul nemerit. 34 Ca un om ducându-se departe, lăsând casa sa şi dând slugilor sale putere, *şi* fiecăruia lucrul lui, şi porunci portarului să vegheze. 35 Deci veghiaţi, căci nu ştiţi când vine stăpânul casei, seara sau la miezul nopţii sau la cântatul cocoşului sau dimineaţa; 36 Ca nu venind pe neaşteptate să vă afle durmind. 37 Iar ce zic vouă, zic tutulor, veghiaţi.

Sfatul mai marilor preoţilor şi cărturarilor. Femeia care unge capul lui Iisus.

14 Iar [a] după două zile erau Paştile şi azimele; şi mai marii preoţilor şi cărturarii căutau cum punând ei mâna pe el prin amăgire să-l omoare. 2 Căci ziceau: nu în sărbătoare, ca să nu fie turburare a poporului.

3 [b] Şi fiind în Betania în casa lui Simon leprosul, şezând el la masă veni o femeie având un alabastru cu mir foarte scump de nard adevărat; şi spărgând alabastrul turnă pe capul lui. 4 Şi erau unii mâhnindu-se adânc între dânşii şi zicând: pentru ce s'a făcut această pierdere a mirului? 5 Căci se puteà vinde acest mir preste trei sute de dinari şi să se deà săracilor; şi erau mânioşi pe dânsa.

6 Iar Iisus zise: lăsaţi-o, pentru ce îi faceţi supărare? A făcut un lucru bun pentru mine. 7 Fiind că [c] pe săraci îi aveţi întotdeauna cu voi şi când voiţi puteţi să le faceţi bine, dar pe mine nu

---

j Mic. 7. 6. *k* Mat. 24. 9. *l* Dan. 12. 12. | *m* Mat. 24. 15. *n* Dan. 9. 27. *o* Luc. 21. 21. | *p* Luc. 21. 23. *q* Dan. 9. 26. | *r* Mat. 24. 23 *s* 2 Pet. 3. 17. | *t* Dan. 7. 10. *u* Dan. 7. 13, 14. *v* Mat. 24. 32. | *x* Isa. 40. 8. *y* Mat. 24. 42. — | *Capul 14.* *a* Mat. 26. 2. | *b* Mat. 26. 6. *c* Deut. 15. 11

mă aveţi totdeauna. 8 Ea făcù ce putù; apucă mai nainte să-mi ungă corpul spre îmmormântare. 9 Adevăr zic vouă, în toată lumea oriunde va fi predicată evangelia, se va spune şi ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

10 [d]Şi Iuda Iscariotu, unul din cei doisprezece, se duse la mai marii preoţilor ca să-l deà lor în mâni. 11 Iar ei auzind se bucurară şi făgăduiră să-i deà argint; şi el căutà cum să-l deà la timp nimerit în mânile lor.

Mielul de Paşti şi înfiinţarea sfintei cumineCături.

12 [e]Şi în cea dintâiu zi a azimelor, când ei înjunghiau *mielul de* Paşti, ucenicii săi îi zic: unde voeşti ducându-ne să-ţi gătim ca să mănânci Paştile? 13 Şi trimite pe doi dintre ucenicii săi şi le zice: mergeţi în oraş, şi va ieşì înaintea voastră un om ducând un vas de pământ cu apă; urmaţi lui, 14 Şi spuneţi stăpânului casei, unde va fi întrat el, că Învăţătorul zice: unde este pentru mine casa de oaspeţi, în care să mănânc Paştile cu ucenicii mei? 15 Şi el însuşi va arătà vouă o încăpere mare sus gătită cu aşternut; şi acolo gătiţi pentru noi. 16 Şi ucenicii ieşiră şi veniră în oraş şi gătiră după cum le-a spus; şi gătiră Paştile.

17 [f]Şi făcându-se seară, vine cu cei doisprezece. 18 Şi stând ei la masă şi mâncând, Iisus zise: adevăr zic vouă că unul dintre voi mă va dà prins, cel care mănâncă cu mine. 19 Iar ei începură a se întristà şi a-i zice unul câte unul: nu cumva *sunt* eu? 20 Iar el *răspunzând* le zise: unul din cei doisprezece, care întinge cu mine în vasul *de mâncare*. 21 [g]Că într'adevăr Fiul omului se duce după cum este scris despre dânsul; dar vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi pentru el dacă nu s'ar fi născut omul acela.

22 [h]Şi mâncând ei, Iisus luând pâne, binecuvântând frânse, apoi le dete şi zise: luaţi, *mâncaţi*; acesta este trupul meu. 23 Şi luând paharul mulţumind le dete, şi beură din el toţi. 24 Şi le zise: acesta este sângele meu al legii *noi*, el se varsă pentru mulţi. 25 Adevăr zic vouă că nu voiu mai beà din rodul viţei până în ziua aceea, când îl voiu beà nou în împărăţia lui Dumnezeu.

26 [i]Şi după ce cântară lăudări, ieşiră la muntele maslinilor. 27 [j]Şi le zice Iisus că toţi vă veţi smintì *în mine în noaptea aceasta;* căci scris este: [k]„bate-voiu păstorul şi se vor împrăştià oile.“ 28 Dar [l]după învierea mea, voiu merge înainte de voi în Galilea.

29 [m]Iar Petru îi zise: chiar dacă toţi se vor smintì, totuşi eu nu. 30 Şi Iisus îi zice: adevăr zic ţie că tu azi în noaptea aceasta, mai nainte de-a fi cântat de două ori cocoşul, mă vei tăgădui de trei ori. 31 Iar el mai tare ziceà: dacă ar trebuì ca să mor împreună cu tine, nu te voiu tăgădui. Asemenea şi toţi ziceau.

Suferinţa în Ghetsemane.

32 [n]Şi vin la un loc al cărui nume este Ghetsemane, şi zice ucenicilor săi: staţi aci până mă voiu rugà.

33 Şi ià cu sine pe Petru şi pe Iacob şi pe Ioan, şi începù a se întristà şi a se turburà adânc, 34 Şi le zice: [o]întristat foarte este sufletul meu până la moarte; rămâneţi aci şi veghiaţi.

35 Şi mergând puţin mai nainte căzù la pământ şi se rugă că dacă este cu putinţă să treacă dela el ceasul, 36 Şi ziceà: [p]Aba, Tată, [q]tot îţi este cu putinţă; dă la o parte dela mine acest pahar, [r]însă nu ce voesc eu, dar ce tu *voeşti*. 37 Şi vine şi îi află durmind, şi îi zice lui Petru: Simone dormi? Nu avuşi tărie să veghezi un ceas? 38 Veghiaţi şi vă rugaţi, ca să nu întraţi în ispită. [s]Într'adevăr duhul este nepregetător, dar trupul neputincios.

39 Şi iar ducându-se se rugă zicând acelaşi cuvânt. 40 Şi venind iarăşi îi

d Mat. 26. 14. | *e* Luc. 22. 7. | *f* Mat. 26.20,etc. | *g* Mat 26. 24. | *h* 1 Cor. 11. 23. | *i* Mat. 26. 30. | *j* Mat. 26. 31. | *k* Zech. 13. 7. | *l* Cap. 16. 7. | *m* Mat. 26.33,34. | *n* Mat. 26. 36. | *o* Ioan 12. 27. | *p* Rom. 8. 15. | *q* Ebr. 5. 7. | *r* Ioan 5. 30. | *s* Rom. 7. 23.

găsì durmind; căci ochii lor erau cu totul îngreunaţi, şi nu ştiau ce să-i răspundă.

41 Şi vine de-a treia oară şi le zice: durmiţi deacum şi odihniţi-vă este destul; [t]a sosit ceasul, iată Fiul omului este dat în mânile păcătoşilor. 42 [u]Sculaţi-vă să mergem; iată s'a apropiat cel care mă dă prins.

Prinderea lui Iisus.

43 [v]Şi îndată, vorbind el încă vine dela mai marii preoţilor şi dela cărturari şi bătrâni Iuda Iscariotul, unul dintre cei doisprezece, şi cu dânsul gloată *multă* cu spade şi lănci. 44 Iar cel care aveà să-l deà prins pe dânsul, dase un semn învoit zicând: pe care îl voiu fi sărutat, el este; puneţi mâna pe dânsul şi duceţi-*l* cu pază bună: 45 Şi venind, îndată apropiindu-se de dânsul zice: Rabi, şi îl sărută. 46 Iar ei puseră mânile pe dânsul şi-l apucară.

47 Iar unul dintre cei care steteau pe lângă dânsul trăgând spada lovì pe sluga arhiereului şi-i tăie urechea.

48 [x]Şi răspunzând Iisus le zise: ca la un tâlhar aţi ieşit cu spade şi lănci să mă prindeţi? 49 În fiecare zi eram la voi învăţând în templu, şi nu m'aţi apucat; dar [y]*se face* ca să fie împlinite scripturile.

50 [z]Şi lăsându-l toţi fugiră. 51 Şi un tânăr oarecare îi urmà împreună, înfăşurat fiind pe *corpul* gol cu un vestmânt de pânză, şi ei îl prind; 52 Dar el lăsând vestmântul de pânză, fugì gol dela ei.

53 [a]Şi duseră pe Iisus la arhiereu, şi se adunà toţi mai marii preoţilor şi bătrânii şi cărturarii. 54 Şi Petru îl urmă de departe până în lăuntru în curtea arhiereului, şi şedeà împreună cu slujitorii şi se încălzea la foc.

Înfăţişarea, mărturia şi suferinţa la Caiafa.

55 [b]Iar mai marii preoţilor şi tot sinedriul căutau împotriva lui Iisus mărturie spre a-l omorî, şi nu aflau. 56 Căci mulţi mărturisau mincinos împotriva lui, şi mărturiile nu se potriveau. 57 Şi unii sculându-se mărturiseau mincinos împotriva lui zicând: 58 Că noi l-am auzit zicând că [c]eu voiu dărâmà templul acesta care este făcut de mâni, şi în trei zile voiu clădì altul nefăcut de mâni. 59 Şi nici aşà nu se potrivià mărturia lor.

60 [d]Şi sculându-se arhiereul în mijloc întrebă pe Iisus zicând: nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceştia împotriva ta?

61 Dar [e]el tăceà şi nu răspunse nimic. [f]Arhiereul iarăşi îl întrebă şi-i zice: tu eşti Hristosul, fiul celui binecuvântat? 62 Iar Iisus zise: eu sunt, [g]şi veţi vedeà pe Fiul omului stând de-a dreapta puterii şi venind între nourii cerului. 63 Iar arhiereul sfâşiind vestmintele sale zice: ce mai avem trebuinţă de martori? 64 Aţi auzit defaimarea: ce vi se pare vouă: Iar ei toţi îl osândiră că este vinovat de moarte.

65 Şi unii începură a-l scuipà şi a-i acoperì faţa şi a-l pălmuì şi a-i zice: profeţeşte, şi slujitorii îl primiră în bătăi cu nuele.

Tăgăduirea şi căinţa lui Petru.

66 [h]Şi Petru fiind jos în curte, vine una dintre slujnicele arhiereului, 67 Şi văzând pe Petru încălzindu-se, uitându-se la el zice: şi tu erai cu Iisus Nazareanul. 68 Dar el tăgăduì zicând: nici nu ştiu, nici nu înţeleg ce zici. Şi ieşì afară înaintea curţii; şi cântă cocoşul. 69 [i]Şi slujnica văzându-l începù iar să zică celor care steteau aci că şi acesta este dintre ei. 70 Dar el iar tăgăduì. [j]Şi preste puţin cei care steteau aci iar ziseră lui Petru: cu adevărat eşti dintre ei; căci eşti şi Galileu; *şi vorbirea ta se aseamănă.* 71 Iar el începù a se dà anatema şi a se jurà că nu ştiu pe omul acesta de care vorbiţi. 72 Şi îndată de-a doua oară cântă cocoşul. Şi Petru îşi aduse aminte de cuvântul cum îi zisese Iisus că mai nainte

t Ioan 13. 1.	*v* Mat. 26. 47.	*y* Ps. 22. 6.	*a* Mat. 26. 57.	*c* Ioan 2. 19.	*e* Isa. 53. 7.	*g* Mat. 24. 30.	*i* Ioan 18. 25.
u Ioan 18. 1, 2.	*x* Luc. 22. 52.	*z* Ps. 88. 8.	*b* Mat. 26. 59.	*d* Mat. 26. 62.	*f* Mat. 26. 63.	*h* Mat. 26.58,69.	*j* Luc. 22. 59.

de-a fi cântat cocoşul de două ori, mă vei tăgădui de trei ori; şi gândindu-se plângeà.

Iisus înaintea lui Pilat. Lui Barabba se dă drumul. Judecarea şi osândirea sa, cununa de spini.

15 Şi [a] îndată dimineaţa sfătuindu-se mai marii preoţilor cu bătrânii şi cărturarii, adecă tot sinedriul, legând pe Iisus *îl* duseră şi *îl* deteră lui Pilat.

2 [b] Şi îl întrebă Pilat: tu eşti împăratul Iudeilor? Iar el răspunzându-i zice: tu zici. 3 Şi mai marii preoţilor îl învinuiau mult. 4 [c] Dar Pilat iar îl întrebă zicând: nu răspunzi nimic? Iată câte spun împotriva ta. 5 [d] Iar Iisus nu mai răspunse nimic, încât Pilat se mirà.

6 Iar [e] la sărbătoare dà drumul pentru dânşii la un închis, pe care îl cereau. 7 Şi erà unul care se numeşte Barabba închis împreună cu cei răsculaţi, care făcuseră omor în răscoală. 8 Şi gloata venind sus începù să ceară *a le dà,* cum le făceà totdeauna. 9 Iar Pilat răspunse zicându-le: voiţi să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor? 10 Căci cunoştea că din ură îl dase în mânile lui mai marii preoţilor.

11 Dar [f] mai marii preoţilor aţâţară gloata ca să deà drumul pentru dânşii mai bine lui Barabba, 12 Iar Pilat răspunzând iarăşi le zise: dar ce voiţi să fac cu *acesta* pe care îl numiţi împăratul Iudeilor? 13 Atuncia ei iar strigară: răstigneşte-l. 14 Iar Pilat le ziceà: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigară: răstigneşte-l. 15 [g] Şi Pilat voind să facă gloatei pe voie dete drumul pentru ei lui Barabba, şi pe Iisus bicinindu-l îl dete ca să fie răstignit.

16 [h] Iar ostaşii îl duseră în curtea din lăuntru, care este pretoriu, şi chemară împreună toată cohorta. 17 Şi îl îmbrăcară în purpură, şi împletind cunună de spini îi puseră *pe cap;* 18 Şi începură a-i face urări: bucură-te, împărate al Iudeilor; 19 Şi-l băteau cu o trestie preste cap şi-l scuipau, şi punându-se în genunchi i-se plecau.

Răstignirea şi moartea sa pe cruce.

20 Şi după ce râseră de el, îl desbrăcară de purpură şi-l îmbrăcară cu hainele lui.

Şi-l duseră afară ca să-l răstignească.

21 [i] Şi silesc pe un trecător venind dela câmp, pe Simon Cireneu tatăl lui Alexandru şi Rufu, ca să-i ducă crucea.

22 [j] Şi-l duc pe locul Golgota, ce înseamnează locul căpăţânei. 23 [k] Şi-i dedeau *să beà* vin dres cu smirnă, dar nu luă.

24 Şi-l răstignesc, [l] şi împart hainele lui, aruncând sorţi pe dânsele cine ce ià.

25 Şi [m] erà al treilea ceas, când îl răstigniră.

26 Şi [n] inscripţia vinei lui erà scrisă: ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

27 Şi [o] împreună cu dânşul răstignesc doi tâlhari, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga lui. 28 *Şi fù împlinită scriptura care zice:* [p] *şi cu cei fărădelege fù socotit.*

29 Şi [q] trecătorii îl defaimau, clătinând capetele lor şi zicând: vai, [r] cel care dărâmi templul şi în trei zile îl clădeşti, 30 Mântueşte-te pe tine dându-te jos depe cruce. 31 Asemenea şi mai marii preoţilor luându-l în râs între dânşii împreună cu cărturarii ziceau: pe alţii a mântuit, pe sine nu se poate mântuì. 32 Hristosul, împăratul lui Israel, să se dea acum jos depe cruce ca să vedem şi să credem. Şi [s] cei răstigniţi împreună cu el îi imputau.

33 Şi [t] fiind al şaselea ceas se făcù întunerec preste tot pământul până la al nouălea ceas.

34 Şi la al nouălea ceas strigă Iisus cu glas mare *zicând:* [u] „Eloi, Eloi, lama sabachtani?“ care însemnează: „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru

Capul 15.
a Ps. 2. 2.
b Mat. 27. 11.
c Mat. 27. 13.
d Isa. 53. 7.
e Mat. 27. 15.
f Mat. 27. 20.
g Mat 27. 26.
h Mat. 27. 27.
i Mat. 27. 32.
j Mat. 27. 33.
k Mat. 27. 34.
l Ps. 22. 18.
m Mat. 27. 45.
n Mat. 27. 37.
o Mat. 27. 38.
p Isa. 53. 12.
q Ps. 22. 7.
r Cap. 14. 58.
s Mat. 27. 44.
t Mat. 27. 45.
u Ps. 22. 1.

ce m'ai părăsit?“ 35 Şi unii din cei care steteau aci auzind ziceau: iată cheamă pe Ilie. 36 Iar unul [v]alergând şi umplând un burete de oţet, punându-l într'o trestie îi dete[x] să beà zicând: lăsaţi; să vedem dacă vine Ilie să-l ià jos. 37 [y]Iar Iisus scoţând un glas mare îşi dete sufletul.

38 Şi [z]catapeteasma templului fù sfâşiată în două de sus până jos.

39 Şi văzând sutaşul care erà aci înaintea lui că în aşà chip îşi dete sufletul, zise: cu adevărat omul acesta erà Fiu al lui Dumnezeu.

40 Şi erau şi femei privind de departe, între care Maria Magdalena şi Maria muma lui Iacob cel mic şi al lui Iose şi a lui Salome, 41 Care când erà el în Galilea îi urmau şi îi slujiau, şi altele multe care veniră împreună cu dânsul la Ierusalim.

Îmmormântarea lui Iisus.

42 Şi pentru că erà zi de pregătire, adecă înainte de Sâmbătă, făcându-se acum seară, 43 Venind Iosif cel din Arimatea, sfetnic ales, care aşteptà şi el împărăţia lui Dumnezeu, îndrăsnind întrà la Pilat şi cerù corpul lui Iisus. 44 Iar Pilat se mirà că este mort acum, şi chemând la sine pe sutaş îl întrebă dacă a murit de mult; 45 Şi aflând dela sutaş dăruì lui Iosif corpul mort. 46 Şi cumpărând pânză luându-l jos îl înfăşură cu pânză şi-l puse în mormânt care erà săpat dintr'o piatră, şi prăvălì o piatră pe uşa mormântului. 47 Iar Maria Magdalena şi Maria lui Iose priviau unde este pus.

Învierea lui Hristos.

16 Şi [a]după ce trecù Sâmbăta, Maria Magdalena şi Maria lui Iacob şi Salome [b]cumpărară aromate, ca venind să-l ungă. 2 [c]Şi foarte de dimineaţă în întâia zi a săptămânii, vin la mormânt, răsărit fiind soarele. 3 Şi ziceau între sine: cine ne va prăvăli piatra din uşa mormântului? 4 Şi uitându-se în sus zăresc că piatra este prăvălită; pentru că erà foarte mare.

5 [d]Şi întrând în mormânt văzură pe un tânăr stând de-a dreapta îmbrăcat în vestmânt alb; şi se spăimântară. 6 [e]Dar el le zice: nu vă spăimântaţi: căutaţi pe Iisus Nazareanul cel răstignit; s'a sculat, nu este aci; 7 Iată locul unde l-au pus. Duceţi-vă dar, spuneţi ucenicilor săi şi lui Petru că merge în Galilea înainte de voi; acolo îl veţi vedeà, [f]după cum v'a zis. 8 Şi ieşind ele fugiră dela mormânt: pentru că tremur şi uimire le cuprinse, [g]şi nu spuseră nimenui nimic căci se temeau.

Arătările înviatului.

9 Iar după ce a înviat, se arătă dimineaţa, în întâia zi a săptămânei, [h]mai întâiu Mariei Magdalenei, [i]dela care scosese şapte demoni. 10 [j]Aceea ducându-se vestì celor foşti împreună cu el, care se tângueau şi plângeau. 11 [k]Şi aceia auzind că este viu şi a fost văzut de dânsa nu crezură.

12 Şi după acestea se arătă în altă formă [l]la doi dintre dânşii, care umblau ducându-se la câmp. 13 Şi aceia ducându-se vestiră la ceilalţi; dar nu crezură nici acelora.

Porunca botezului.

14 [m]Iar după aceea se arătă celor unsprezece, stând ei la masă, şi le impută necredinţa lor şi învârtoşarea de inimă, pentru că nu crezură celor care l-au văzut înviat.

15 [n]Şi le zise: ducându-vă în toată lumea [o]predicaţi evangelia la toată făptura. 16 [p]Cine va fi crezut şi va fi fost botezat se va mântuì, [q]iar cine nu va fi crezut va fi osândit. 17 Iar pentru cei care vor fi crezut vor urmà aceste semne, [r]în numele meu vor dà afară demoni; [s]vor vorbì în limbi noi; 18 [t]Şerpi vor ridicà în mânile lor şi chiar dacă vor fi băut ceva de moarte nu-i va vătămà; [u]pe bolnavi vor pune mânile şi se vor însănătoşì.

v Mat. 27. 48.	*z* Mat. 27. 50.	*Capul 16.*	*d* Luc. 24. 3.	*h* Ioan 20. 14.	*l* Luc. 24. 13.	*p* Rom. 10. 9.	*t* Luc. 10. 19.
x Ps. 69. 21.		*a* Mat 28. 1.	*e* Mat. 28. 5 6,7.	*i* Luc. 8. 2.	*m* Luc. 24. 36.	*q* Ioan 10. 48.	*u* Iac. 5. 14, 15.
y Mat. 27. 50.	—	*b* Luc. 23. 56.	*f* Mat. 26. 32.	*j* Luc. 24. 10.	*n* Mat. 28. 19.	*r* Luc. 20. 17.	—
		c Luc. 24. 1.	*g* Mat. 28. 8.	*k* Luc. 24. 11.	*o* Col. 1. 23.	*s* Fapt. 2. 4.	

Înălțarea.

19 Domnul Iisus deci, după ce vorbì cu dânșii, fù luat în cer și șezù de-a dreapta lui Dumnezeu. 20 Iar aceia ieșind predicară pretutindenea, lucrând Domnul împreună cu dânșii și întărind cuvântul prin semnele ce urmau. Amin.

SFÂNTA EVANGELIE DUPĂ LUCA.

Introducere.

1 Deoarece mulți încercară să alcătuească o istorisire despre faptele adeverite cu desăvârșire între noi, 2 [a]după cum ne-a dat cei care [b]dela început au fost marturi cu ochi și slujitori ai cuvântului, 3 [c]Am găsit și eu cu cale, după ce am urmat cu deamănuntul toate dela început, ca să-ți scriu ție [d]pe rând, [e]alesule Teofile, 4 [f]Pentru ca să cunoști lămurit tăria privitoare la cuvintele în care ai fost învățat.

Vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul printr'un înger.

5 Fost-a [g]în zilele lui Irod, împăratul Iudeii, un preot oarecare cu numele Zaharia [h]din despărțirea lui Abia, și avea femeie dintre fiicele lui Aaron, și numele ei Elisabeta. 6 Amândoi erau drepți [i]înaintea lui Dumnezeu, umblând curați în toate poruncile și hotărîrile Domnului. 7 Și n'aveau copil, deoarece Elisabeta era stearpă, și amândoi erau înaintați în zilele lor.

8 Și pe când săvârșià înaintea lui Dumnezeu [j]cele preoțești în rândul despărțirii sale, 9 După rânduiala slujbei preoțești căzù sorțul [k]ca să tămâieze, după ce a întrat în templul Domnului, 10 [l]Și toată mulțimea poporului se rugà afară în ceasul tămâierii. 11 Și i-se arătă lui un înger al Domnului stând de-a dreapta [m]altarului de tămâiere. 12 Și Zaharia văzând [n]s'a turburat, și teamă îl cuprinse. 13 Iar îngerul îi zise: nu te teme, Zaharia, pentru că răgăciunea ta a fost ascultată, și femeia ta Elisabeta îți va naște un fiu, și [o]vei numì numele lui Ioan. 14 Și va fi pentru tine bucurie și veselie, și [p]mulți se vor bucurà deaceea ce va fi el. 15 Căci va fi mare în fața Domnului, nu [q]va beà nici vin, nici beutură amețitoare, și chiar din pântecele mumei sale va fi [r]plin de duh sfânt. 16 [s]Și va întoarce pe mulți dintre fiii lui Israel la Domnul Dumnezeul lor; 17 [t]Și el însuși va fi înainte mergător în fața lui în duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimi de părinți spre copii și pe neascultători în gândul dreptilor, ca să gătească Domnului un popor întocmit.

18 Și Zaharia zise către înger: [u]după ce voiu cunoaște aceasta? Căci eu sunt bătrân și femeia mea înaintată în zilele ei. 19 Și răspunzând îngerul îi zise: eu sunt [v]Gabriel care stau înaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis să vorbesc către tine și să-ți binevestesc acestea. 20 Și iată [x]vei fi tăcând și neputând să vorbești până în ziua când vor fi acestea; pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care vor fi împlinite la timpul lor cuvenit.

21 Și poporul așteptà pe Zaharia, și se mirà că întârziază în templu. 22 Iar după ce ieși nu puteà să le vorbească, atuncia ei cunoscură că a văzut o arătare în templu; și el însuși le întărià prin semn *aceasta*, și rămase mut.

23 Și fù că după ce se împliniră [y]zilele slujbei lui, se duse la casa lui. 24 Iar după aceste zile Elisabeta femeia lui rămase grea, și se ascunse cinci luni zicând: 25 Că astfel mi-a făcut

LUCA. — *Capul 1.*									
a Ebr. 2. 3.	b Marc. 1. 1. c Fapt. 15. 19, 25, 28.	d Fapt. 11. 4. e Fapt. 1. 1 f Ioan. 20. 31. g Mat. 2. 1.	h 1 Cron. 24.10, 19. i Filip 3. 6. j 1 Cron. 24.19.	k Esod. 30. 7, 8. l Lev. 16. 17. m Esod. 30. 1. n Judc. 6. 22.	o Vers. 60. 63. p Vers. 58. q Num. 6. 3. r Ier. 1. 5.	s Mal. 4. 5, 6. t Mal. 4. 5. u Fac. 17. 17. v Dan. 8. 16.	x Ezec. 3. 26. & 24. 27. y 2 Reg. 11. 5. 1 Cron. 9. 25.		

mie Domnul în zilele în care avù grijă [z] să ridice dintre oameni înjosirea mea.

Vestirea naşterii lui Hristos prin Gabriel.

26 Iar în luna a şasea îngerul Gabriel fù trimis dela Dumnezeu într'un oraş al Galileii cu numele Nazaret, 27 Către o fecioară, [a] logodita unui bărbat cu numele Iosif, din casa lui David, şi numele fecioarii *erà* Mariam. 28 Şi întrând la dânsa îngerul zise: [b] bucură-te cea dăruită: [c] Domnul *este* cu tine. *Binecuvântată eşti tu între femei.* 29 Iar ea, *după ce-l văzù,* [d] se turburà de cuvântul lui, şi se gândià în sine, ce fel ar fi urarea aceasta. 30 Şi îngerul îi zise: nu te teme, Mariam: căci ai aflat dar la Dumnezeu. 31 [e] Şi iată vei luà în pântece şi vei naşte fiu, şi [f] vei chemà numele lui Iisus. 32 Acesta va fi mare [g] şi fiu al celui preaînalt se va chemà, [h] şi Domnul Dumnezeu îi va dà tronul lui David părintele său; 33 [i] Şi va împărăţi preste casa lui Iacob în veci, şi sfârşit al împărăţiei lui nu va fi.

34 Iar Mariam zise către înger: cum va fi aceasta, pentru că nu cunosc bărbat? 35 Şi răspunzând îngerul îi zise: [j] duh sfânt va venì asupra ta, şi puterea celui preaînalt te va umbrì; deaceea şi cel care se naşte *din tine* sfânt va fi numit [k] Fiu al lui Dumnezeu. 36 Şi iată Elisabeta rudenia ta şi dânsa a zămislit fiu în bătrâneţea ei, şi aceasta este a şasea lună pentru dânsa care se numeşte stearpă; 37 [l] Căci „la Dumnezeu orice cuvânt nu va fi fără putere".

38 Iar Mariam zise: iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Şi îngerul se duse dela ea.

Vizita Mariei la Elisabeta.

39 Şi sculându-se Mariam în zilele acelea se duse cu grabă în ţinutul muntos [m] într'un oraş al *seminţiei* lui Iuda, 40 Şi întră în casa lui Zaharia şi ură Elisabetei. 41 Şi fù când auzì Elisabeta urarea Mariei, săltă fătul în pântecele ei; şi Elisabeta se umplù de duh sfânt, 42 Şi strigă cu glas mare şi zise: [n] binecuvântată *eşti* tu între femei, şi binecuvântat *este* rodul pântecelui tău. 43 Şi de unde pentru mine aceasta ca să vie la mine muma Domnului meu? 44 Căci iată cum venì glasul urării tale la urechile mele, săltă în bucurie fătul în pântecele meu. 45 Şi fericită ește care a crezut că va fi împlinire celor zise ei dela Domnul.

Cântarea de laudă a Mariei.

46 Şi zise Mariam: [o] Măreşte sufletul meu pe Domnul, 47 Şi s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu mântuitorul meu, 48 Că [p] a căutat spre smerenia roabei sale. Căci iată de acum [q] mă vor fericì toate neamurile, 49 Că [r] mi-a făcut mărire cel puternic, Şi [s] sfânt este numele lui; 50 Şi [t] mila lui la neamuri şi neamuri pentru cei care se tem de dânsul. 51 [u] Făcut-a tărie cu braţul său, [v] Risipit-a pe mândrii în gândul inimei lor. 52 [x] Dat-a jos pe puternici depe tronuri, Şi înălţat-a pe smeriţi, 53 [y] Pe flămânzi umplut-a de bunătăţi. Şi pe avuţi scos-a afară deşerţi. 54 Sprijinit-a pe Israel sluga sa, spre a-şi aduce [z] aminte de mila sa în veci, 55 [a] Precum vorbì către părinţii noştri, De Abraam şi neamul său.

56 Şi Mariam rămase împreună cu dânsa ca la trei luni, apoi se întoarse la casa ei.

Naşterea şi tăierea împrejur a lui Ioan.

57 Iar Elisabetei i-se împlinì timpul ca să nască, şi născù fiu. 58 Şi auziră locuitorii dimprejur şi rudele ei că Domnul a mărit mila lui cu dânsa, şi [b] se bucurau împreună cu ea.

59 Şi [c] *când* fù ziua a opta veniră să taie împrejur pe copil, şi-l numiau pe numele tatălui său Zaharia, 60 Şi răspunzând muma lui zise: [d] nu, ci Ioan va fi numit. 61 Şi ziseră către dânsa că nimenea nu este din rudenia ta care se numeşte cu acest nume. 62 Iar ei

z Psc. 30. 23.	*d* Vers. 12.	*h* 2 Sam.7.11,12.	*l* Fac. 18. 14.	*o* 1 Sam. 2. 1.	*s* Ps. 111. 9.	*x* 1 Sam. 2. 6,	*a* Fac. 17. 19.
a Mat. 1. 18.	*e* Isa. 7. 14.	*i* Dan. 2. 44.	*m* Ios. 21. 9, 10,	*p* 1 Sam. 1. 11.	*t* Fac. 17. 7.	etc.	*b* Vers. 14.
b Dan. 9. 23.	*f* Cap. 2. 21.	*j* Mat. 1. 20.	11.	*q* Mal. 3. 12.	*u* Ps. 98. 1.	*y* 1 Sam. 2. 5.	*c* Fac. 17. 12.
c Judc. 6. 12.	*g* Marc. 5. 7.	*k* Rom. 1. 4.	*n* Judc. 5. 24.	*r* Ps. 71. 19.	*v* Ps. 33. 10.	*z* Ps. 98. 3.	*d* Vers. 13.

făceau semn tatălui său cum ar voi să fie numit el. 63 Şi cerând o tăbliţă scrise zicând: [e]Ioan este numele lui. [f]Şi toţi se mirară. 64 Şi îndată fù deschisă gura lui şi limba lui şi vorbià lăudând pe Dumnezeu.

65 Şi teamă fù preste toţi care locueau împrejurul lor, şi în tot ţinutul muntos al Iudeii erau vorbite de unii la alţii toate [g]cuvintele acestea, 66 Şi toţi care auziră [h]puneau în inima lor zicând: ce va fi oare copilul acesta? Căci şi [i]mâna Domnului erà cu dânsul.

Cântarea de mărire şi laudă a lui Zaharia.

67 Şi Zaharia tatăl său [j]fù umplut de duh sfânt şi profetiză zicând: 68 [k]Binecuvântat *este* Domnul Dumnezeul lui Israel, Că [l]cercetă şi făcù răscumpărare pentru poporul său, 69 [m]Şi înnălţă nouă corn de mântuire, In casa lui David sluga sa, 70 [n]Precum vorbì din veci prin rostul sfinţilor profeţi ai săi, 71 Mântuire de vrăjmaşii noştri şi de mâna tutulor care ne urăsc pe noi. 72 [o]Ca să facă milă cu părinţii noştri, Şi să-şi aducă aminte de aşezământul său sfânt. 73 De [p]jurământul ce jurà către Abraam părintele nostru, ca să ne dea 74 Ca, scăpaţi fiind din mâna vrăjmaşilor noştri, 75 Fără [q]temere să-i slujim. [r]În sfinţenie şi dreptate înaintea lui *în* toate zilele noastre. 76 Dar şi tu, copile, profet al celui preaînalt vei fi numit; Căci [s]vei merge înaintea feţei Domnului ca să găteşti căile lui, 77 Să dai cunoştinţă de mântuire poporului său, [t]În iertare de păcatele lor, 78 Pentru mila duioasă a Dumnezeului nostru, Cu care ne cercetă răsăritul din înnălţime, 79 [u]Ca să lumineze celor care stau în întunerec şi în umbră de moarte, Spre a îndreptà picioarele noastre pe cale de pace.

80 Iar copilul creşteà şi se întărià în duh, şi fù în pustie până în ziua arătării sale către Israel.

Naşterea lui Iisus la Betleem.

2 Şi în zilele acelea ieşì poruncă dela Cesarul August ca să se înscrie toată lumea. 2 [a]Această înscriere se făcù cea dintâiu pe când erà Quirin stăpânitor al Siriei. 3 Şi se duceau toţi ca să se înscrie, fiecare în oraşul său. 4 Plecă dar şi Iosif din Galilea, din oraşul Nazaret, în Iudea [b]în oraşul lui David ce se numeşte Betleem, pentru [c]că el erà din casa şi neamul lui David, 5 Ca să se înscrie împreună [d]cu Mariam cea logodită lui, fiind ea grea.

6 Dar pe când erau ei acolo se împliniră zilele ca să nască, 7 Şi născù [e]pe fiul ei întâiul născut, şi-l înfăşă în scutece şi-l culcă într'o iesle, pentru că nu aveau loc în casa de poposire.

8 Şi în acel loc erau păstori stând afară în câmp şi păzind strajă noaptea la turma lor. 9 Şi un înger al Domnului stătù lângă dânşii şi mărirea Domnului strălucì împrejurul lor, [f]şi ei se înfricoşară foarte tare. 10 Şi îngerul le zise: nu vă temeţi; [g]căci iată vă binevestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, 11 [h]Că astăzi în oraşul lui David, fù născut vouă [i]Mântuitor, [j]care este Hristos, Domnul. 12 Şi acesta vă este semnul, veţi găsì un copil înfăşat în scutece, pus într'o iesle.

13 [k]Şi deodată se alătură cu îngerul mulţime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu şi zicând: 14 [l]Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu [m]şi pe pământ pace între oameni [n]bună voire.

15 Şi când se duseră dela dânşii îngerii la cer, păstorii ziseră unii către alţii: să mergem dar până la Betleem şi să vedem cuvântul acesta ce s'a întâmplat pe care Domnul ni-l făcù cunoscut. 16 Şi veniră grăbindu-se, şi găsiră pe Mariam şi pe Iosif şi pe copil pus în iesle; 17 Iar ei văzând făcură cunoscut despre cuvântul ce li-s'a vorbit despre copilul acesta. 18 Şi toţi

e Vers. 13.	*i* Fac. 39. 2.	*m* Ps. 132. 17.	*q* Rom. 6.18. 22.	*u* Isa. 9. 2.	*c* Mat. 1. 16.	*g* Fac. 12. 3.	*k* Fac. 28. 12.
f Vers. 90.	*j* Ioel 2. 28.	*n* Ier. 23. 5, 6.	*r* Ier. 32. 39, 40.	*Capul 2.*	*d* Mat. 1. 18.	*h* Isa. 9. 6.	*l* Efes. 1. 6.
g Vers. 39.	*k* 1 Reg. 1. 48.	*o* Lev. 26. 42.	*s* Isa. 40. 3.	*a* Fapt. 5. 37.	*e* Mat. 1. 25.	*i* Mat. 1. 21.	*m* Isa. 57, 19.
h Cap. 2. 19, 51.	*l* Esod. 3. 16.	*p* Fac. 12. 3.	*t* Marc. 1. 4.	*b* 1 Sam. 16. 1,4.	*f* Cap. 1. 12.	*j* Mat. 1. 16.	*n* Ioan 3. 16, 7

care auziră se mirau de cele vorbite lor de către păstori. 19 [o]Iar Mariam păstrà toate cuvintele acestea cumpănindu-le în inima ei. 20 Şi păstorii se întoarseră mărind şi lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte auziră şi văzură precum s'a zis către dânşii.

Tăierea împrejur şi aducerea lui Iisus la templu. Simion şi Ana.

21 [p]Şi când se împliniră opt zile ca să-l taie împrejur, se şi numì numele său [q]Iisus, care fù spus de înger mai nainte de-a fi el zămislit în pântece;

22 Şi când se împliniră [r]zilele curăţirii lor, după legea lui Moise, îl aduseră la Ierusalim ca să-l pună înaintea Domnului, 23 Cum este scris în legea Domnului că [s]„orice parte bărbătească deschizând pântecele sfânt Domnului se va chemà.“ 24 Şi să deà jertfă după [t]cum este zis în legea Domnului, „o pereche de turturele sau doi pui de porumbi“.

25 Şi iată erà un om în Ierusalim, numele lui Simeon, şi omul acesta erà drept şi temător de Dumnezeu, [u]aşteptând mângăierea lui Israel, şi duh sfânt erà preste dânsul; 26 Şi el erà înştiinţat de duhul sfânt să nu [v]vază moarte până ce nu va fi văzut pe Hristosul Domnului. 27 Şi venì din îndemnul [x]duhului la templu; şi când aduseră părinţii pe copilul Iisus ca să facă ei pentru dânsul după datina legii, 28 Şi dânsul îl luă în braţele sale şi binecuvântă pe Dumnezeu şi zise: 29 Acum [y]laşi pe robul tău, stăpâne, În pace după cuvântul tău, 30 Că [z]văzură ochii mei mântuirea ta, 31 Pe care ai gătit-*o* în faţa tutulor popoarelor, 32 [a]Lumină ce se descoperă neamurilor, Şi mărire a poporului tău Israel. 33 Şi tatăl lui şi muma lui erau în mirare de cele rostite pentru dânsul. 34 Şi-i binecuvântă pe dânşii Simeon şi zise către Mariam muma lui: iată acesta este spre [b]cădere şi ridicare a multor în Israel şi spre [c]semn împotriva căruia se va vorbì. 35 Dar [d]şi sufletul tău îl va străpunge spadă, ca să fie descoperite gânduri din multe inimi.

36 Şi erà Ana profeta, fiica lui Fanuel, din seminţia lui Aşer; — aceasta înaintată în zile multe, după ce trăise cu bărbat şapte ani dela fecioria ei, 37 Şi dânsa o văduvă până la optzeci şi patru de ani — care nu se depărtà dela templu slujind [e]noaptea şi ziua cu post şi rugăciune. 38 Şi aceasta în acelaşi ceas fiind venită lăudà pe Dumnezeu, şi cuvântà despre dânsul la toţi care [f]aşteptà în Ierusalim răscumpărare.

39 Şi când săvârşiră toate cele după legea Domnului, se întoarseră în Galilea în oraşul lor Nazaret.

40 [g]Iar copilul creşteà şi se întărià în duh plin fiind de înţelepciune, şi bunăvoinţa lui Dumnezeu erà preste dânsul.

Iisus la vârsta de doisprezece ani în templu; tânăreţea sa în Nazaret.

41 Şi părinţii lui se duceau [h]în fiecare an la Ierusalim de sărbătoarea Paştelui. 42 Şi când fù de doisprezece ani, mergând ei *la Ierusalim* după datina sărbătorii, 43 Şi sfârşind zilele, când se întorceau ei, băiatul Iisus rămase în Ierusalim, şi părinţii lui nu ştiură. 44 Iar ei gândind că el este între cei împreună călători veniră cale de o zi şi-l căutau printre rude şi cunoscuţi, 45 Şi neaflându-l se întoarseră la Ierusalim căutându-l.

46 Şi după trei zile îl găsiră în templu şezând în mijlocul învăţătorilor şi ascultându-i şi întrebându-i; 47 Iar [i]toţi care-l auziau se mirau de priceperea şi răspunsurile lui. 48 Şi văzându-l rămaseră uimiţi, şi muma lui zise către dânsul: Fiule, pentru ce ne-ai făcut nouă aşà? Iată tatăl tău şi eu întristaţi fiind te căutăm. 49 Şi zise către dânşii: ce este că mă căutaţi? Nu ştiaţi că eu trebue să fiu în [j]cele

---

o Fac. 37. 11. | *p* Fac. 17. 12. | *q* Mat. 1. 21, 25. | *r* Lev. 12. 2-4, 6. | *s* Esod 13. 2. | *t* Lev. 12. 2, 6, 8. | *u* Isa. 40. 1. | *v* Ps. 89. 48. | *x* Mat. 4. 1. | *y* Fac. 46. 30. | *z* Isa. 52. 10. | *a* Isa. 9. 2. | *b* Isa. 8. 14. | *c* Fapt. 28 22. | *d* Ps. 42. 10. | *e* Fapt. 26. 7. | *f* Marc. 15. 43. | *g* Cap. 1. 80. | *h* Esod. 23. 15, 17. | *i* Mat. 7. 28. | *j* Ioan 2. 16.

ale Tatălui meu? 50 Dar [k] ei nu pricepură cuvântul pe care îl spuse lor. 51 Şi plecă împreună cu dânşii şi veniră la Nazaret, şi erà supus lor, şi muma lui [l] păstrà toate cuvintele în inima ei.

52 Şi Iisus [m] sporià în înţelepciune şi vârstă şi în bunăvoinţă la Dumnezeu şi la oameni.

Arătarea lui Ioan Botezătorul. Fredica şi botezul lui. Mărturia sa despre Hristos.

3 Iar în al cincisprezecelea an al domniriі lui Tiberiu ca Cesar, fiind procurator al Iudeii Ponţiu Pilat, şi tetrarh al Galileii Irod, iar Filip fratele lui tetrarh al Iturei şi al ţinutului Trahonitei, şi Lisania tetrarh al Abilenei, 2 [a] În zilele arhiereului Ana şi Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3 [b] Şi el venì în toată împrejurimea Iordanului predicând botezul pocăinţei [c] spre iertare de păcate. 4 După cum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia profetul: [d] „Glas de strigător în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte făceţi cărările lui; 5 Orice vale adâncă va fi umplută şi orice munte şi deal va fi lăsat în jos. Şi cele strâmbe vor fi *căi* drepte, şi cele greu de umblat căi netede, 6 Şi [e] orice trup va vedeà mântuirea lui Dumnezeu.“

7 Deci zicèà gloatelor care ieşeau ca să fie botezate de el: [f] pui de viperă, cine v'a arătat să fugiţi de urgia viitoare? 8 Faceţi dar roade vrednice de pocăinţă, şi nu începeţi a zice în voi înşivă tată avem pe Abraam; căci vă spun că poate Dumnezeu din pietrile acestea să deştepte fiii lui Abraam. 9 Chiar acum stă securea la rădăcina pomilor; [g] deci orice pom ce nu face rod bun se taie şi în foc se aruncă.

10 Şi-l întrebau gloatele zicând: [h] ce să facem dar? 11 Iar el răspunzând le zicèà: [i] cine are două vestminte să deà celui care n'are, şi cine are de mâncare să facă deasemenea.

12 Şi [j] veniră şi vameşii ca să fie botezaţi şi ziseră către dânsul: Învăţătorule, ce să facem? 13 Iar el zise către dânşii: [k] nu împliniţi nimic mai mult preste ce vă este hotărît.

14 Şi-l întrebau şi cei care slujesc în oaste zicând: şi noi ce să facem? Şi zise către dânşii: nu asupriţi pe nimenea, [l] nu năpăstuiţi pe nimenea şi fiţi mulţumiţi cu plata voastră.

15 Iar pe când poporul erà în aşteptare şi toţi cugetau în inimile lor despre Ioan, nu cumva ar fi el Hristosul, 16 Ioan răspunse tutulor zicând: [m] eu vă botez cu apă; dar vine cel care este mai tare decât mine, căruia nu-*i* sunt de îndestul să desleg cureaua încălţămintelor lui, el vă va botezà în duh sfânt şi foc: 17 A cărui lopată *este* în mâna lui, [n] ca să-şi cureţe aria şi să adune grâul în grânarul lui, iar pleava *o* va arde în foc nestins. 18 Deci multe anume altele îndemnând binevestià poporului.

19 [o] Iar tetrarhul Irod, mustrat fiind de el pentru Erodiada femeia *lui Filip* fratelui său şi pentru toate relele pe care le făcuse Irod, 20 Adăugă la toate şi aceasta, închise pe Ioan în închisoare.

Botezul şi genealogia lui Iisus.

21 Iar pe când fù botezat tot poporul, şi [p] Iisus botezat fiind şi rugându-se cerul fù deschis, 22 Şi venì preste dânsul Duhul sfânt în chip adevărat ca porumb, şi se făcù un glas din cer *zicând:* Tu eşti Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.

23 Şi Iisus însuşi [q] erà ca de treizeci de ani, când începù, fiind, după cum se zicèà, un fiu al lui Iosif, al lui Eli, 24 Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melchi, al lui Ianai, al lui Iosif, 25 Al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nagai, 26 Al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semein, al lui Iosech, al lui Ioda. 27 Al lui Ioanan, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Sa-

k Cap. 9. 45. *l* Dan. 7. 28. *m* 1 Sam. 2. 26. | *Capul 3.* *a* Ioan 11.49,51. | *b* Mat. 3. 1. *c* Cap. 1. 77. *d* Isa. 40 3. | *e* Ps. 98. 2. *f* Mat. 3. 7. *g* Mat. 7. 19. | *h* Fapt. 2. 37. *i* 1 Ioan 3. 17. *j* Mat. 21. 32. | *k* Cap. 19. 8. *l* Esod. 23. 1. *m* Mat. 3. 11. | *n* Mic. 4. 12. *o* Mat. 14. 3. *p* Mat. 3. 13. | *q* Num. 4. 3, 35, 39, 43, 47. —

latiel, al lui Neri. 28 Al lui Melchi, al lui Adî, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Er. 39 Al lui Iisus, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi. 30 Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionam, al lui Eliachim, 31 Al lui Malea, al lui Mena, al lui Matata, al lui Natam, al lui David, 32 Al lui Iesai, al lui Iobed, al lui Booz, al lui Sala, al lui Naason, 33 Al lui Aminadab, al lui Admin, al lui Ezrom, al lui Fares, al lui Iuda, 34 Al lui Iacob, al lui Isaac, al lui Abraam, al lui Tara, al lui Nachor, 35 Al lui Saruch, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Eber, al lui Sala, 36 Al lui Cainam, al lui Arfaxad, al lui Sem, al lui Noe, al lui Lamech, 37 Al lui Matusala, al lui Enoch, al lui Iared, al lui Maleleel, al lui Cainam, 38 Al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

Ispitirea lui Iisus.

4 Iar [a]Iisus plin de duh sfânt se întoarse dela Iordan, și [b]fù dus din îndemnul duhului în pustie. 2 Patruzeci de zile ispitindu-se de către diavolul. Și [c]nu mâncă nimic în acele zile, și când se împliniră el flămânzì. 3 Iar diavolul îi zise: dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâne. 4 Și răspunse Iisus către dânsul — *zicând:* — [d]scris este că „nu numai cu pâne va trăì omul.“ — *ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu.* —

5 Și după ce-l duse în sus — *pe un munte înalt* — îi arătă în timp de-o clipeală toate împărățiile lumii. 6 Și îi zise diavolul: ție îți voiu dà toată puterea aceasta și mărirea lor, că [e]mie îmi este dată și o dau cui voesc. 7 Deci dar dacă tu te vei fi închinat înaintea mea, toată va fi a ta. 8 Și răspunzând Iisus îi zise: — *mergi înapoia mea, Satana, căci* — [f]scris este: „Domnului Dumnezeului tău te vei închinà și numai lui vei slujì.“

9 [g]Apoi îl duse în Ierusalim și-l puse pe aripa templului, și îi zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă-te de aci jos: 10 Căci [h]scris este că „Îngerilor săi va porunci pentru tine ca să te păzească.“ 11 Și că „Pe mâni te vor ridicà, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul tău.“ 12 Și răspunzând Iisus îi zise că zis este: [i]„nu ispitì pe Domnul Dumnezeul tău.“

13 Și după ce sfârși orice ispitire diavolul se depărtă dela dânsul până la [j]un timp nimerit.

Iisus începe învățătura publică și propovăduiește în Nazaret.

14 [k]Și Iisus se întoarse [l]în puterea duhului în [m]Galilea; și ieși știrea despre dânsul în toată împrejurimea. 15 Și el învățà în sinagogele lor, lăudat fiind de toți.

16 Și venì la [n]Nazaret unde fusese crescut, [o]și în ziua sâmbetei întră, după obiceiul său, în sinagogă, și se sculă să citească. 17 Și i-se dete cartea profetului Isaia, și deschizând cartea găsì locul unde era scris: 18 [p]„Dulul Domnului preste mine, pentru care m'a uns ca să binevestesc săracilor, m'a trimis *să tămăduesc pe cei sdrobiți cu inimă*, 19 Să vestesc iertare celor în robie, și orbilor vedere, să dau drumul celor apăsați, să vestesc an plăcut Domnului.“ 20 Și închizând cartea, dând-o îndărăt slujitorului, stete jos; iar ochii tutulor din sinagogă erau ațintiți la dânsul.

21 Și începù a cuvântà către dânșii că astăzi s'a implinit scriptura aceasta în urechile voastre. 22 Și toți mărturiseau pentru el și [q]se mirau de cuvintele plăcute care ieșiau din gura lui, și ziceau: [r]nu este oare acesta fiul lui Iosif? 23 Și zise către dânșii: într'adevăr îmi veți spune pilda aceasta: doctore, vindecă-te pe tine însuți: fă și aci [s]în patria ta câte am auzit că s'au făcut în [t]Capernaum. 24 Și le zise: adevăr zic vouă că nici un [u]profet nu

Capul 4.
a Mat. 4. 1. | *b* Cap. 2. 27. *c* Esod. 34. 28. *d* Deut. 8. 3. | *e* Ioan 12. 31. *f* Deut. 6. 13. *g* Mat. 4. 5. | *h* Ps. 91. 11. *i* Deut. 6 16. *j* Ioan 14. 30. | *k* Mat. 4. 12. *l* Vers. 1. *m* Fapt. 10 37. | *n* Mat. 2. 23. *o* Fapt. 13. 14. *p* Isa. 61. 1. | *q* Ps. 44. 2. *r* Ioan 6. 42. *s* Marc. 6. 1 | *t* Mat. 1. 13. *u* Mat 13. 57.

este plăcut în patria sa. 25 Dar adevărat vă spun că [v] multe văduve erau în Israel în zilele lui Ilie, când cerul fù închis trei ani şi şase luni, încât se făcù foamete mare preste tot pământul, 26 Şi la nici una dintre ele nu fù trimis Ilie fără numai la o femeie văduvă în Sarepta Sidonului. 27 [x] Şi mulţi leproşi erau în Israel pe timpul lui Eliseu profetul, dar nici unul dintre dânşii nu fù curăţit fără numai Neeman Sirul.

28 Şi toţi auzind acestea în sinagogă se umplură de furie, 29 Şi sculându-se îl scoaseră afară din oraş, şi-l duseră până la sprânceana muntelui pe care erà clădit oraşul lor, ca să-l repeazè în jos; 30 Dar el [y] trecând prin mijlocul lor se duse.

Iisus propovăduieşte în Capernaum, unde vindecă pe un îndrăcit.

31 Şi [z] venì în jos la Capernaum oraş al Galileii. Şi îi învăţà sâmbătа: 32 Şi erau uimiţi de învăţătura lui, pentru [a] că cuvântul lui erà cu putere. 33 [b] Şi în sinagogă erà un om având duh de demon necurat, şi strigă cu glas mare, 34 Hei, ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne pierzi? [c] Te ştiu cine eşti. [d] sfântul lui Dumnezeu. 35 Şi Iisus îl certă zicând: închisă fie-ţi gura şi ieşi afară din el. Şi demonul aruncându-l în mijloc ieşì afară din el, nimic vătămându-l. 36 Şi căzù fricà preste toţi, şi vorbiau între dânşii unii către alţii zicând: ce este cuvântul acesta, că cu tărie şi putere porunceşte duhurilor necurate, şi ies afară? 37 Şi pornià ştire despre dânsul în orice loc din împrejurime.

Iisus vindecă pe soacra lui Petru şi pe mulţi bolnavi.

38 Apoi sculându-se din sinagogă venì în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon erà prinsă de friguri mari, şi-l rugară pentru dânsa. 39 Şi stând plecat asupra ei certă frigurile, şi o lăsară; iar ea de grabă sculându-se slujia lor.

40 Şi apunând soarele toţi câţi aveau bolnavi de felurite de boale îi aduseră la dânsul; iar el punând mânile preste fiecare dintre ei îi tămădui. 41 Din mulţi ieşiau şi demoni strigând şi zicând că tu eşti Fiul lui Dumnezeu. Şi certând nu-i lăsà să vorbească, pentru că ştiau că el este Hristos.

42 Şi făcându-se ziuă ieşind se duse într'un loc pustiu, şi gloatele îl căutau; şi veniră până la dânsul, şi-l ţineau ca să nu plece dela dânşii. 43 Dar el zise către dânşii că cu trebue să binevestesc împărăţia lui Dumnezeu şi la alte oraşe, fiindcă pentru aceasta sunt trimis. 44 Şi predicà în sinagogile Galileii.

Pescuitul lui Petru cu Iacob şi Ioan.

5 Şi [a] pe când gloata se îndesà spre dânsul şi ascultà cuvântul lui Dumnezeu, şi el stà lângă lacul Ghenesaret, 2 Atuncia văzù două vase stând lângă lac; iar pescarii dându-se jos din ele spălau plăşile. 3 Şi întrând într'unul din vase, care erà al lui Simon, îl rugă ca să mâne puţin dela uscat; şi stând în vas învăţà gloatele.

4 Iar când încetă de-a vorbì, zise către Simon: [b] mână la adânc, şi lăsaţi în jos plăşile voastre spre pescuire. 5 Şi răspunzând Simon, zise: Învăţătorule, toată noaptea muncind nu prinserăm nimic; dar pe cuvântul tău voiu lăsà în jos plăşile. 6 Şi făcând aceasta prinseră mulţime mare de peşte; şi se rupeau plăşile lor. 7 Şi făcură semn tovarăşilor din celalalt vas ca venind să le ajute: şi veniră, şi umplură amândouă vasele, încât ele se afundau. 8 Iar Simon Petru văzând căzù la picioarele lui Iisus zicând: [c] ieşi dela mine Doamne, că sunt om păcătos. 9 Căci fricà îl cuprinse pe el şi pe toţi care erau împreună cu el de pescuitul peştelui, pe care îl prinseră, 10 Asemenea şi pe Iacob, şi pe Ioan fiii lui Zebedeu, care erau părtaşi cu Simon. Şi Iisus zise către Simon: nu te teme; [d] de acum vei vânà oameni. 11 Şi trăgând vasele la uscat, [e] lăsând tot îi urmară.

---

v 1 Reg. 17. 9. | *y* Ioan 8. 59. | *a* Mat. 7. 28, 29. | *c* Vers. 41. | *Capul 5.* | *b* Ioan 21. 6. | *c* 2 Sam. 6. 9. | *d* Mat. 4. 19.
x 2 Reg. 5. 14. | *z* Mat. 4. 13. | *b* Marc. 1. 23. | *d* Ps. 16. 10. | *a* Mat. 4. 18. | | | *e* Mat. 4. 20.

Vindecarea unui lepros.

12 *f* Și pe când era el într'unul din-
tre orașe, iată un bărbat plin de lepră: văzând dar pe Iisus, *și* căzând pe fața *sa* îl rugă zicând: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești. 13 Și întinzând mâna îl atinse zicând: voesc, fii curățit. Și îndată lepra se duse dela dânsul. 14 *g* Și el îi porunci să nu spue la nimeni: ci plecând arată-te preotului, și dă pentru curățirea ta după *h* cum a orânduit Moise spre mărturie lor. 15 Dar și mai mult străbătea vorba despre dânsul, și *i* se adunau gloate multe să asculte și să fie tămăduiți de slăbiciunile lor. 16 *j* Iar el se trăgea de-o parte în pustii și se ruga.

Vindecarea slăbănogului.

17 Și fù într'una din zile că el învăță, și ședeau fariseii și învățătorii de lege, care veniseră din orice sat al Galileii și Iudeii și din Ierusalim; și puterea Domnului era ca el să tămăducească. 18 *k* Și iată bărbații aducând în pat pe un om care era slăbănog, și căutau să-l ducă înlăuntru și să-l pună înaintea lui. 19 Și negăsind pe unde să-l ducă înlăuntru din pricina gloatei, suindu-se pe casă îl lăsară în jos printre cărămizi cu patul în mijloc înaintea lui Iisus. 20 Și văzând credința lor zise: omule, iertate îți sunt păcatele tale. 21 *l* Și cărturarii și fariseii începură a se gândi zicând: cine este acesta care vorbește defaimări? *m* Cine poate ierta păcate decât unul, Dumnezeu? 22 Iar Iisus cunoscând gândurile lor, răspunzând zise către dânșii: ce vă gândiți în inimile voastre? 23 Ce este mai lesne, a zice: iertate îți sunt păcatele tale, sau a zice: scoală și umblă? 24 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a ierta păcate, zise slăbănogului: ție zic, scoală-te și luând patul tău pleacă la casa ta. 25 Și îndată sculându-se înaintea tutulor, luând *patul* pe care zăcea, se duse la casa sa lăudând pe Dumnezeu. 26 Și uimire cuprinse pe toți, și măreau pe Dumnezeu, și se umplură de frică zicând că văzurăm lucruri minunate astăzi.

Chemarea lui Levi.

27 *n* Și după acestea ieși, și zări pe un vameș cu numele Levi șezând la vamă, și-i zise: urmează-mi. 28 Și lăsând tot sculându-se îi urmă.

29 *o* Și Levi îi făcù ospăț mare în casa sa, și *p* era gloată multă de vameși și de alții care ședeau la masă cu dânșii. 30 Și cârteau fariseii și cărturarii lor către ucenicii lui zicând: pentru ce mâncați și beți împreună cu vameșii și păcătoșii? 31 Și răspunzând Iisus zise către dânșii: n'au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei care sufere; 32 *q* N'am venit să chiem la pocăință pe drepți, ci pe păcătoși.

Declararea lui Iisus în privința postului.

33 Iar ei ziseră către dânsul: ucenicii lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, asemenea și ai fariseilor: iar ai tăi mănâncă și beau. 34 Iar Iisus zise către ei: nu cumva puteți face pe prietinii mirelui să postească pe cât timp este mirele cu dânșii? 35 Vor veni zile, și când mirele va fi luat dela dânșii, atuncia vor posti în zilele acelea.

36 Și spuse și pildă către dânșii că nimeni tăiând petec dela vestmânt nou nu-l pune la vestmânt vechiu; iar dacă *pune* și pe cel nou va rupe și celui vechiu nu se va potrivi petecul care este dela cel nou. 37 Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; iar dacă *pune*, vinul nou va sparge burdufurile, și el se va vărsà și burdufurile vor fi nimicite; 38 Ci trebue a pune vin nou în burdufuri nouă. 39 Și nimeni după ce a băut *vin* vechiu nu voește *vin* nou; pentru că zice: cel vechiu este bun.

Ucenicii smulg spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată, vindecat în ziua sabatului.

6 Și *a* într'o sâmbătă — a doua după cea dintâiu — el trecea prin sămânături; și ucenicii lui smulgeau spice

f Mat. 8. 2. *g* Mat. 8. 4. *h* Lev. 14. 4, 10, 21, 22. *i* Mat. 4. 25. Mat. 14. 23. *k* Mat. 9. 2. *l* Mat. 9. 3. *m* Ps. 32. 5. *n* Mat. 9. 9. *o* Mat. 9. 10. *p* Cap. 15. 1. *q* 1 Tim. 1. 15. — *Capul 6.* *a* Mat. 12. 1.

și frecându-le cu mânile mâncau. 2 Iar unii dintre farisei ziseră: pentru ce faceți [b] ce nu se cade a face sâmbăta: 3 Și răspunzând Iisus zise către dânșii: nici aceasta n'ați citit [c] ce făcù David. când flămânzì el și cei care erau cu dânsul? 4 Cum întră în casa lui Dumnezeu și luă pânile punerii înainte și mâncă și dete și celor cu dânsul. [d] pe care nu se cuvine a le mâncà decât numai preoții? 5 Și le ziceà că Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

6 [e] Și în cealaltă sâmbătă el întră în sinagogă și învățà. Și erà acolo un om și mâna lui dreaptă erà uscată. 7 Iar cărturarii și fariseii îl pândeau dacă tămăduește sâmbăta, ca să găsească a-l învinuì. 8 Dar el știà gândurile lor. și zise omului care avеà mâna uscată: scoală și stai în mijloc. Și sculându-se stătù. 9 Și atuncia Iisus zise către dânșii: vă întreb dacă se cuvine sâmbăta a face bine sau a face rău, a scăpà sau a pierde un suflet? 10 Și privindu-i pe toți îi zise; întinde mâna ta, iar el făcù *așà*; și se făcù sănătoasă mâna lui *ca si cealaltă*. 11 Iar ei se umplură de furie, și vorbeau între dânșii unii către alții ce ar face lui Iisus.

Alegerea celor doisprezece apostoli.

12 [f] Și în zilele acestea el ieșì la munte ca să se roage, și petrecea noaptea în rugăciune către Dumnezeu. 13 Și când se făcù ziuă chemă la sine pe ucenicii săi, [g] și după ce alese doisprezece dintre ei pe care îi numì și apostoli, 14 Pe Simon [h] pe care îl numì și Petru, și pe Andreiu fratele lui, și pe Iacob și Ioan, și pe Filip și Bartolomeu, 15 Și pe Mateiu și Toma, și pe Iacob al lui Alfeu și pe Simon, numit Zelotul, 16 Și pe Iuda [i] al lui Iacob, și pe Iuda Iscariotu, care se făcù trădător.

Predica lui Hristos dela câmp.

17 Și după ce se dete jos cu dânșii, stătù pe un loc șes, [j] și *stătù* gloată multă de ucenici ai săi, și mulțime mare a poporului din toată Iudea și Ierusalim, și depe marginea mării Tirului și Sidonului, care veniră să-l asculte și să fie vindecați de boalele lor, 18 Și cei bântuiți de duhuri necurate erau tămăduiți. 19 Și toată gloata [k] căutà să-l atingă, că putere [l] ieșeà dela dânsul și vindecà pe toți.

20 Și el ridicându-și ochii la ucenicii săi ziceà:

[m] Fericiți *voi* cei săraci, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21 [n] Fericiți *voi* cei flămânzi acum, că veți fi săturați.

[o] Fericiți cei care plângeți acum, că veți rîde.

22 [p] Fericiți sunteți când oamenii vă vor urî, și când [q] vă vor scoate dintre ei și vă vor disprețuì și vor lepădà numele vostru ca rău din pricina Fiului omului. 23 [r] Bucurați-vă în ziua aceea și săltați; căci iată plata voastră este multă în cer; [s] pentru că părinții lor făceau în același chip cu profeții.

24 [t] Dar vai vouă [u] avuților, că [v] vă luați mângăierea voastră.

25 [x] Vai vouă care sunteți sătui acum, că veți flămânzì:

[y] Vai care râdeți acum, că vă veți întristà și veți plânge.

26 [z] Vai când toți oamenii vor zice bine de voi; pentru că părinții lor făceau în același chip cu profeții mincinoși.

27 [a] Dar zic vouă care ascultați: iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine la cei care vă urăsc, 28 Binecuvântați pe cei care vă blestemă, [b] rugați-vă pentru cei care vă năcăjesc. 29 [c] Celui care te lovește preste falcă dă-i să lovească și pe cealaltă, [d] și pe cel care îți ià vestmântul, nu-*l* oprì *a-ți luà* și cămașa. 30 [e] Dă la oricare cere dela tine, și dela cel care ià ale tale nu cere înapoi. 31 [f] Și după cum voiți să vă facă oamenii, faceți și voi lor asemenea. 32 [g] Și dacă iubiți pe cei care vă iubesc,

b Esod. 20. 10.	*f* Mat. 14. 23.	*j* Mat. 4. 25.	*n* Isa. 55. 1.	*r* Fapt. 5. 41.	*v* Mat. 6. 2,5,16.	*a* Esod 23. 4.	*e* Deut. 15. 7,8, 10.
c 1 Sam. 21. 6.	*g* Mat. 10. 1.	*k* Mat. 14. 36.	*o* Isa. 61. 3.	*s* Fapt. 7. 51.	*x* Isa. 65. 13.	*b* Cap. 23. 34.	
d Lev. 24. 9.	*h* Ioan 1. 42.	*l* Marc. 5. 30.	*p* Mat. 5. 11.	*t* Amos. 6. 1.	*y* Prov. 14. 13.	*c* Mat. 5. 39.	*f* Mat. 7. 12.
e Mat. 12. 9.	*i* Iuda. 1.	*m* Mat. 5. 3.	*q* Ioan 16. 2.	*u* Cap. 12. 21.	*z* Ioan 15. 19.	*d* 1 Cor. 6. 7.	*g* Mat. 5. 46.

ce mulțumire aveți? Căci și păcătoșii iubesc pe cei care-i iubesc pe dânșii. 33 Și dacă faceți bine la cei care vă fac bine, ce mulțumire aveți? Căci și păcătoșii fac aceiași. 34 [h]Și dacă împrumutați pe aceia dela care nădăjduiți a luà ce mulțumire aveți? Și păcătoșii împrumută păcătoșilor ca să primească înapoi de-o potrivă. 35 Ci [i]iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și [j]împrumutați, ne pierzând nădejdea de nimic; și va fi plata voastră multă, și [k]veți fi fii ai celui Preaînalt, că el însuși este bun către cei nemulțămitori și răi. 36 [l]Fiți deci miloși, după cum și Tatăl vostru este milos.

37 [m]Nu judecați, și nu veți fi judecați; nu osândiți, și nu veți fi osândiți; iertați, și veți fi iertați: 38 [n]Dați, și vi se va dà; măsură bună îndesată, clătinată și vârfuită vor dà în [o]sânul vostru. Căci [p]cu măsura cu care măsurați, vi se va măsurà înapoi.

39 Atuncia le spuse și o pildă. [q]Nu cumva un orb poate duce pe cale pe orb? Nu vor cădeà amândoi în groapă? 40 [r]Nu este ucenic mai pe sus de învățătorul său; dar adus la desăvârșire fiecare va fi ca învățătorul său.

41 [s]Pentru ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui tău, și nu zărești bârna ce este în ochiul tău? 42 Cum poți zice fratelui tău, frate, stai să scot gunoiul ce este în ochiul tău, ne văzând tu însuți bârna din ochiul tău? Fățarnice, [t]scoate mai întâiu bârna din ochiul tău, și atuncia vei vedeà să scoți gunoiul ce este în ochiul fratelui tău.

43 Căci nu este pom bun făcând rod rău, nici iarăși pom rău făcând rod bun. 44 Căci fiecare pom se cunoaște din rodul lui; pentru că nu culeg *oamenii* smochine din spini, nici nu adună struguri din rugi. 45 Omul bun din comoara bună a inimei sale pune înainte ce este bun, și cel rău din cea rea pune ce este rău; căci din prisosul inimei vorbește gura lui.

46 Dar pentru ce mă chemați Doamne, Doamne, și nu faceți ce zic? 47 Tot care vine la mine și ascultă de cuvintele mele și le face, voiu arătà vouă cu cine se aseamănă: 48 Este asemenea cu un om care clădește casă, care sapă adânc și pune temelia pe piatră: și vărsându-se apele râul bătù în casa aceea, și nu putù s'o clatine, pentru că ea fù bine clădită. 49 Iar cine va fi ascultat și nu va fi făcut este asemenea cu un om care clădește casa pe pământ fără temelie, în care bătù râul și îndată căzù toată și dărâmarea acelei case fù mare.

Iisus însănătoșează la Capernaum pe sluga sutașului.

7 Și după ce sfârșì toate cuvintele sale în auzul poporului, [a]întră în Capernaum. 2 Iar a unui sutaș slugă, care erà în cinste la dânsul, bolnavă fiind erà să moară. 3 Și auzind de Iisus trimise la el bătrâni ai Iudeilor, rugându-l ca venind să scape pe sluga lui. 4 Iar ei venind la Iisus îl rugară înadins, zicând că este vrednic ca să-i învoești aceasta; 5 Căci iubește poporul nostru, și el însuși ne clădì sinagogă.

6 Și Iisus mergeà împreună cu ei. Și fiind el acum nu departe de casă, sutașul trimise la dânsul prietinii zicându-i: Doamne, nu te ostenì: căci nu sunt vrednic ca să întrì sub acoperișul meu; 7 Deaceea nici nu m'am crezut pe mine însumi vrednic ca să viu la tine; ci zi un cuvânt și se va tămăduì sluga mea. 8 Căci și eu sunt om pus supt stăpânire, având supt mine ostași, și zic acestuia: du-te, și se duce, și altuia: vino, și vine, și slugii mele: fă aceasta, și face. 9 Iar Iisus auzind acestea se minună de el, și întorcându-se zise gloatei care îi urmà: vouă vă zic, nici în Israel n'am găsit atâta credință. 10 Și trimișii întorcându-se acasă aflară sluga sănătoasă.

Învierea tânărului din Naim.

11 Și în ziua următoare se duse într'un oraș numit Naim; și mergeau îm-

h Mat. 5. 42.	*j* Ps. 37. 26.	*l* Mat. 5. 48.	*n* Prov. 19. 17.	*p* Mat. 7. 2.	*r* Mat. 10. 24.	*t* Prov. 18. 17.	*Capul 7.*
i Vers. 27.	*k* Mat. 5. 45.	*m* Mat. 7. 1.	*o* Ps. 79. 12.	*q* Mat. 15. 14.	*s* Mat. 7. 3.	—	*a* Mat. 8. 5.

preună cu dânsul ucenici destui ai lui și gloată multă. 12 Iar când se apropie de poarta orașului, iată se aduceà afară un mort, fiu unic la muma lui, și ea însăși erà văduvă, și gloată destulă din oraș erà cu dânsa. 13 Și văzându-o Domnul i-se făcù milă de ea și îi zise: nu plânge. 14 Și apropiindu-se atinse coștigul, iar cei care-l duceau stătură, și el zise: tânăre, ție-ți zic, [b] scoală-te. 15 Și mortul se ridică în sus și începù să vorbească, și-l dete mumei lui.

16 [c] Iar pe toți îi cuprinse frică, și măriau pe Dumnezeu zicând [d] că profet mare s'a ridicat între noi, și că [e] Dumnezeu a cercetat pe poporul său. 17 Și ieșì cuvântul acesta despre dânsul în toată Iudea și în toată împrejurimea.

Trimișii lui Ioan Botezătorul.

18 [f] Și duseră știre lui Ioan ucenicii săi despre toate acestea, 19 Și Ioan chemând la sine pe doi dintre ucenicii săi trimise la Iisus zicând: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm? 20 Și venind la dânsul bărbații ziseră: Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine zicând: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm? 21 Și în ceasul acela vindecă pe mulți de boale și de răni și de duhuri rele, și anume la mulți orbi dărui vedere. 22 [g] Și răspunzând Iisus le zise: mergând spuneți lui Ioan ce văzurăți și auzirăți [h] că orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală, [i] săracilor se binevestește: 23 Și fericit este cine nu se va fi smintit întru mine.

24 [j] Iar după ce plecară trimișii lui Ioan, începù să vorbească către gloate despre Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? O trestie clătinându-se de vânt? 25 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în vestminte moi? Iată cei care sunt în vestminte alese și în desfătare se află în case împărătești. 26 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un profet? Adevăr zic vouă, și mai mult decât un profet. 27 [k] Acesta este despre care s'a scris: „Iată eu trimit înaintea fetei tale pe îngerul meu, care va gătì calea ta înaintea ta.“ 28 Zic vouă, dintre cei născuți de femei nimenea nu este profet mai mare decât Ioan, și cine este mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât dânsul.

29 Și auzind tot poporul și vameșii îndreptățiră pe Dumnezeu, [l] botezați fiind ei cu botezul lui Ioan. 30 Dar fariseii și învățătorii de lege, nefiind botezați de dânsul, desființară în privința lor înșile [m] hotărîrea lui Dumnezeu.

31 Deci [n] cu cine voiu asemănà pe oamenii acestui neam? Și cu cine se aseamănă ei? 32 Se aseamănă cu copiii care stau în târg și strigă unii către alții și zic: v'am cântat din fluer și n'ați jucat, v'am cântat de jale și n'ați plâns. 33 Căci [o] a venit Ioan Botezătorul nici pâne mâncând, nici vin bând, și ziceți: are demon. 34 A venit Fiul omului mâncând și bând și ziceți: iată om mâncător și băutor de vin, prietin al vameșilor și păcătoșilor.

35 [p] Și s'a cunoscut de dreaptă înțelepciunea de către toți fiii ei.

Păcătoasa care unge pe Iisus.

36 [q] Și unul dintre farisei îl rugà ca să mănânce împreună cu dânsul; și intrând în casa fariseului șezù la masă.

37 Și iată o femeie care erà în oraș o păcătoasă, înțelegând că șade la masă în casa fariseului, aducând un alabastru cu mir, 38 Și stând dinapoi lângă picioarele lui, plângând începù să ude cu lacrimi picioarele lui și *le* șterse cu părul capului ei, și sărutà picioarele lui și *le* ungeà cu mir. 39 Văzând dar fariseul care-l chemase, vorbì întru sine zicând: [r] acesta dacă ar fi profet, ar cunoaște cine și ce fel este femeia care îl atinge; căci este păcătoasă.

40 Și răspunzând Iisus zise către dânsul: Simone, am să-ți spun ceva. Iar el zise: Învățătorule, spune. 41 Un împrumutător cu dobândă aveà doi da-

b Rom. 4. 17.	*d* Ioan 4. 19.	*f* Mat. 11. 2.	*h* Isa. 35. 5.	*j* Mat. 11 7.	*l* Mat. 3. 5.	*n* Mat. 11. 16.	*p* Mat. 11. 19.
c Cap. 1. 65.	*e* Cap. 1. 68.	*g* Mat. 11. 4.	*i* Cap. 4. 18.	*k* Mal. 3. 1.	*m* Fapt. 20. 27.	*o* Mat. 3 i.	*q* Mat. 26. 6.
							r Cap. 15. 2.

tornici; unul îi datorà cinci sute de dinari, iar celalalt cincizeci. 42 Neavând ei să plătească, îi iertă pe amândoi; deci care dintre amândoi îl va iubì mai mult? 43 Răspunzând Simon zise: gândesc că *acela* căruia i-s'a iertat mai mult. Iar el îi zise: drept ai judecat.

44 Şi întorcându-se către femeie zise lui Simon: vezi această femeie? Iţi intraiu în casă, apă pentru picioarele mele nu dedeşi; dar aceasta cu lacrămi îmi udă picioarele şi cu părul capului ei *le* şterse. 45 Sărutare nu-mi dedeşi; dar aceasta de când întraiu nu încetă sărutându-mi picioarele. 46 [s]Cu untdelemn nu-mi unseşi capul; dar aceasta cu mir îmi unse picioarele. 47 [t]De-aceea zic ţie, iertate sunt păcatele ei cele multe, că mult a iubit; iar cui puţin i-se iartă, puţin iubeşte. 48 Şi îi zise: [u]iertate-ţi sunt păcatele. 49 Şi cei care şedeau împreună la masă începură să zică între dânşii: cine este acesta care iartă chiar păcate? 50 Şi zise către femeie: credinţa ta te-a mântuit, du-te în pace.

Femeile care slujesc lui Iisus şi-l urmează.

8 Şi după aceea el călătorià din oraş în oraş şi din sat în sat predicând şi binevestind împărăţia lui Dumnezeu, 2 Şi [a]cei doisprezece împreună cu dânsul, şi oarecare femei care fusese tămăduite de duhuri rele şi de boale, Maria care se numeşte Magdalena, [b]dela care ieşisese şapte demoni, 3 Şi Ioana femeia lui Chuza, îngrijitorul lui Irod, şi Susana şi altele multe, care îi ajutau din averea lor.

Pilda cu semănătorul.

4 [c]Dar când se adună gloată multă şi din cei care călătoreau la dânsul de prin oraşe zise în pildă: 5 Ieşit-a semănătorul, să semene sămânţa lui. Şi când semănà el o *sămânţă* căzù lângă cale, şi fù călcată, şi paserile cerului o mâncară. 6 Şi alta căzù jos pe piatră, şi crescând se uscă pentru că nu aveà umezeală; 7 Şi alta căzù în mijlocul spinilor, şi spinii crescând dimpreună o înăbuşirà; 8 Şi alta căzù pe pământul cel bun, şi crescând făcù rod însutit. Acestea zicând strigă: cine are urechi să asculte cu luare aminte.

9 [d]Iar ucenicii săi îl întrebau ce ar fi pilda aceasta. 10 Şi el zise: vouă este dat să înţelegeţi tainele împărăţiei lui Dumnezeu, iar celorlalţi în pilde, [e]ca privind să nu vază şi auzind să nu priceapă. 11 [f]Iar pilda este aceasta: sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu. 12 Iar cele de lângă cale sunt cei care auziră, apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să fie mântuiţi. 13 Iar cele depe piatră *sunt cei* care când au auzit primesc cu bucurie cuvântul, dar aceştia n'au rădăcină, ci cred câtva timp, şi în timp de încercare se lapădă. 14 Iar ce căzù între spini, aceştia sunt care auziră, dar supuşi fiind la griji şi avuţie şi la plăcerile vieţii sunt înăbuşiţi şi nu fac rod deplin. 15 Iar ce *căzù* în pământ bun, aceştia sunt cei care după ce auziră cu inimă curată şi bună ţin cuvântul şi rodesc în răbdare.

16 [g]Nimenea aprinzând lumânarea o acopere cu vas sau o pune supt pat; ci o pune în sfeşnic, pentru ca cei care intră să vază lumina. 17 [h]Căci nu este *ceva* ascuns, care să nu fie dat pe faţă, nici *n'a fost ceva* ascuns care să nu fie cunoscut şi să nu vie la arătare. 18 Deci luaţi seamă cum auziţi; [i]căci cine are, i-se va dà, şi cine nu are, se va luà dela dânsul şi ce gândeşte că are.

Cine e ruda lui Hristos.

19 [j]Şi veni la dânsul muma şi fraţii lui, şi nu puteau să se întâlnească cu dânsul din pricina gloatei. 20 Şi i-se aduse ştire că muma ta şi fraţii tăi steteau afară dorind să te vază. 21 Iar el răspunzând zise către dânşii: muma mea şi fraţii mei sunt aceştia care ascultă şi fac cuvântul lui Dumnezeu.

Potolirea furtunei depe mare.

22 [k]Şi într'una din zile el întrà în-

---

s Ps 23. 5. | *t* Mat. 9. 2. | *Capul 8.* | *b* Marc. 16. 9. | *d* Mat. 13. 10. | *f* Mat. 13. 18. | *h* Mat. 10. 26. | *j* Mat. 12. 46,
u Tim. 1. 14. | — | *a* Mat. 27.55.56. | *c* Mat. 13. 2. | *e* Isa. 6. 9. | *g* Marc. 4. 21. | *i* Mat. 13. 12. | *k* Marc. 4. 35.

tr'un vas și ucenicii săi; și zise către dânșii: să trecem dincolo de lac; și plecară. 23 Iar mergând ei cu vasul, el adormì. Și se lăsă pe lac o furtună de vânt, și dânșii erau umpluți *de valuri* și steteau în primejdie. 24 Și venind la dânsul îl deșteptară zicând: Învățătorule, Învățătorule, suntem pierduți. Iar el deșteptându-se certă vântul și valul apei; și încetară și se făcù liniște. 25 Atuncia le zise: unde este credința voastră? Iar ei temându-se se mirară, zicând unii către alții; cine este oare acesta, pentru că poruncește chiar vânturilor și apei, și ascultă de dânsul?

Vindecarea unui îndrăcit.

26 [l]Și veniră la uscat în ținutul Gherasenilor, care este în față dincolo de Galilea. 27 Iar ieșind el la uscat îl întâmpină un bărbat oarecare din oraș având demoni: și mult timp nu se îmbrăcase cu haină, și nu stà în casă ci în *gropi de* morminte. 28 Văzând dar pe Iisus și răcnind căzù la dânsul, și cu glas mare zise: ce ai cu mine Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu cel Preaînalt? Rogu-te nu mă muncì. 29 Căci poruncià duhului necurat să iasă din om: pentru că de mulți ani îl târâse cu dânsul, și erà legat cu lanțuri și păzit în legături de picioare, dar rupând legăturile erà mânat de demon în pustii. 30 Și Iisus îl întrebă zicând: cum te numești? Și el zise: legiune, că mulți demoni întrase într'însul. 31 Și-l rugau ca să nu le poruncească să se ducă [m]în abiz.

32 Și erà acolo o turmă de porci mulți păscând în munte; și-l rugară ca să le dea voie să între în aceia. Și le dete voie. 33 Iar demonii ieșind din om întrară în porci; și se repezì turma depe râpă în lac, și se înecă.

34 Și păzitorii văzând ce s'a întâmplat fugiră și vestiră în oraș și la țară. 35 Iar ei ieșiră să vază ce s'a întâmplat, și veniră la Iisus, și găsiră pe omul, din care ieșise demonii, îmbrăcat și întreg la minte stând la picioarele lui Iisus; și se temură. 36 Și cei care văzură le spuseră cum fù scăpat cel demonizat.

37 [n]Și-l rugă toată mulțimea ținutului Gherasenilor [o]ca să plece dela dânșii, pentru că erau cuprinși de frică mare; iar el întrând în vas se întoarse.

38 Și [p]bărbatul din care ieșise demonii îl rugà ca să fie împreună cu dânsul; dar Iisus îl lăsă zicând: 39 Întoarce-te la casa ta, și spune câte ți-a făcut ție Dumnezeu. Și plecă, vestind prin tot orașul câte i-a făcut Iisus.

Învierea fetei lui Iair; minune la femeia în cursoare de sânge.

40 Și întorcându-se Iisus, gloata îl primì bine; căci toți îl așteptau.

41 [q]Și iată venì un bărbat cu numele Iair, și el erà mai mare al sinagogei; și căzând la picioarele lui Iisus îl rugă ca să între în casa lui, 42 Că aveà o singură fată ca de doisprezece ani, și aceasta erà pe moarte. Și mergând el, gloatele îl înghesuiau.

43 Și o femeie fiind în curgere de sânge de doisprezece ani, care după ce mai cheltuise cu doctorii toată averea ei, nu putù fi tămăduită de nimeni, 44 Apropiindu-se de dinapoi atinse ciucurile vestmântului său, și îndată stătù curgerea sângelui ei. 45 Și Iisus zise: cine este care mă atinse? Și tăgăduind toți, zise Petru și cei împreună cu dânsul: Învățătorule, gloatele te împresoară și te strâmtorează, și zici cine mă atinse? 46 Dar Iisus zise: cineva mă atinse, căci eu simții puterea ieșită dela mine. 47 Iar femeia văzând că nu rămase ascunsă, tremurând venì și căzând la el, spuse înaintea poporului întreg pricina pentru care îl atinse, și cum fù îndată tămăduită. 48 Și el îi zise: fiică, credința ta te-a scăpat; du-te în pace.

49 Vorbind el încă vine cineva dela mai marele sinagogei zicând că a murit fiica ta; nu mai supără pe învățătorul. 50 Iar Iisus auzindu-i răspunse *zicând:*

l Mat. 8. 28. | *m* Apoc. 20. 3. | *n* Mat. 8. 34. | *o* Fapt. 16. 39. | *p* Marc. 5. 18. | *q* Mat. 9. 18. |

nu te teme, crede numai, și va fi scăpată.

51 Și după ce venì acasă nu lăsă pe nimenea să între cu dânsul, decât numai pe Petru și pe Ioan, și pe Iacob și pe tatăl copilei și pe muma ei. 52 Iar toți plângeau și se jeliau de dânsa. Și el zise: Nu plângeți; n'a murit, ci doarme. 53 Dar ei îl luau în râs, știind că a murit. 54 Atuncia el *dând afară pe toți și* apucând mâna ei strigă zicând: copilă, deșteaptă-te. 55 Și se întoarse duhul ei și se sculă îndată, și porunci a i-se dà să mănânce. 56 Și rămaseră uimiți părinții ei; iar el le porunci să nu spue nimenui ce s'a făcut.

Trimiterea celor doisprezece apostoli.

9 [a] Și chemând la sine pe cei doisprezece le dete putere și împuternicire preste toți demonii și să tămăduiască boale. 2 [b] Și-i trimise să predice împărăția lui Dumnezeu și să vindece *pe bolnavi*. 3 [c] Și zise către dânșii: nu luați nimic pe cale, nici toeag, nici traistă, nici pâne, nici argint, nici să nu aveți *câte* două vestminte. 4 [d] Și în ce casă veți fi întrat, acolo rămâneți și deacolo ieșiți. 5 [e] Și câți nu vă primesc pe voi, ieșind din acel oraș [f] scuturați praful depe picioarele voastre spre mărturie împotriva lor. 6 [g] Iar ei ieșind umblau din sat în sat binevestind și tămăduind pretutindenea.

7 [h] Și auzì Irod tetrarhul toate ce se făceau, și erà în nedumerire despre ce se spuneà de către unii că Ioan s'a sculat dintre morți. 8 Iar de către alții că Ilie s'a arătat, și de către alții că s'a sculat un profet oarecare dintre cei vechi. 9 Și Irod zise: lui Ioan eu i-am tăiat capul; dar cine este acesta despre care aud astfel de fapte? [i] Și căutà să-l vază.

Săturarea celor cinci mii.

10 [j] Și întorcându-se apostolii îi spuseră câte făcură. [k] Și luându-i cu sine se duse la o parte la un oraș numit Betsaida. 11 Iar gloatele aflând îi urmară, și el primindu-i le vorbià despre împărăția lui Dumnezeu, și vindecà pe cei care aveau trebuință de tămăduire.

12 [l] Și ziua începù a se înserà: atuncia venind la dânsul cei doisprezece îi ziseră: dă drumul gloatei, ca ducându-se în satele și în locurile dimprejur să poposească, și să afle de mâncare, pentru că aci suntem în loc pustiu. 13 Iar el zise către dânșii: dați-le voi să mănânce. Și ei ziseră: nu avem mai mult decât cinci pâni și doi pești, afară numai dacă ducându-ne noi vom fi cumpărat de mâncare la tot poporul acesta. 14 Și erau ca la cinci mii de bărbați. Dar el zise către ucenicii săi: așezați-i la masă cete de câte cincizeci. 15 Și ei făcură astfel și așezară pe toți la masă. 16 Iar el luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând spre cer le binecuvântă și frânse, și dete ucenicilor ca să deà în mâni la gloată. 17 Și mâncară și se săturară toți și se luă ce le rămase douăsprezece coșuri de fărâmituri.

Mărturisirea lui Petru. Întâia vestire a patimilor.

18 [m] Și când se rugă el singur ucenicii erau cu dânsul și-i întrebă zicând: cine zic gloatele că sunt eu? 19 Iar ei răspunzând ziseră: [n] Ioan Botezătorul, iar alții Ilie, și alții că s'a sculat un profet oarecare dintre cei vechi. 20 Și le zise: dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răspunzând [o] Petru zise: Hristosul lui Dumnezeu. 21 [p] Și certându-i porunci să nu spună aceasta la nimeni. 22 [q] Zicând că Fiul omului trebue să sufere multe și să nu fie primit drept bun de către bătrânii și mai marii preoților și cărturari, și să fie omorît, și a treia zi să învieze.

23 [r] Și vorbià către toți: dacă voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine și să ià crucea sa în fiecare zi, și să-mi urmeze. 24 Căci cine va fi

Capul 9.
a Mat. 10. 1. | *b* Mat. 10. 7, 8. | *c* Marc. 6. 8. | *d* Mat. 10. 11. | *e* Mat. 10. 14. | *f* Fapt. 13. 51. | *g* Marc. 6. 12. | *h* Mat. 14. 1. | *i* Cap. 23 8. | *j* Marc. 6. 30. | *k* Mat. 14, 13. | *l* Mat. 14. 15. | *m* Mat. 16. 13. | *n* Mat. 14. 2. | *o* Mat. 16. 16. | *p* Mat. 16. 20. | *q* Mat. 16. 21. | *r* Mat. 10. 38.

voit să-şi scape sufletul, îl va pierde; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, acesta îl va scăpà. 25 [s]Pentru că ce-şi foloseşte un om câştigând lumea întreagă, şi pierzându-se pe sine însuşi sau fiind păgubit? 26 [t]Căci cine se va fi ruşinat de mine şi de cuvintele mele, de acesta se va ruşinà Fiul omului, când va venì întru mărirea sa şi a Tatălui şi a sfinţilor îngeri. 27 [u]Şi zic vouă: sunt într'adevăr unii din cei de faţă care nu vor gustà moarte până ce nu vor fi văzut împărăţia lui Dumnezeu.

Schimbarea la faţă.

28 [v]Şi după cuvintele acestea, ca la opt zile, luând cu sine pe Petru şi pe Ioan şi pe Iacob se suì pe munte ca să se roage. 29 Şi când se rugà chipul feţei lui se făcù altul, şi îmbrăcămintea lui albă, strălucind. 30 Şi iată vorbeau împreună cu dânsul doi bărbaţi, care erau Moise şi Ilie, 31 Care arătându-se în mărire spuneau sfârşitul său pe care aveà să-l împlinească în Ierusalim. 32 Iar Petru şi cei împreună cu dânsul [x]erau îngreunaţi de somn; dar veghiând ei încă văzură mărirea lui şi pe cei doi bărbaţi care stăteau împreună cu dânsul.

33 Şi pe când se despărţeau ei dela dânsul, Petru zise către Iisus: Învăţătorule, este bine ca noi să fim aici, şi să facem trei colibi, una ţie, şi lui Moise una şi una lui Ilie, neştiind ce vorbeşte, 34 Zicând el acestea se făcù un nour şi-i umbrì; iar dânşii se înspăimântară când ei întrară în nour. 35 Şi se făcù un glas din nour zicând: [y]acesta este Fiul meu cel ales, [z]ascultaţi de dânsul. 36 Şi când se făceà glasul Iisus se află singur. [a]Şi ei tăcură şi nu spuseră în acele zile nimenui nimic din cele ce văzuseră.

Vindecarea unui îndrăcit. A doua vestire a patimilor.

37 [b]Iar în ziua următoare dându-se ei jos depe munte, îl întâmpină gloată multă. 38 Şi iată un bărbat din gloată strigă zicând: Învăţătorule, te rog, caută spre fiul meu, că îl am numai pe el. 39 Şi iată duhul îl apucă şi deodată răcneşte şi îl scutură cu spumare, şi abia se depărtează dela dânsul sdrobindu-l. 40 Şi m'am rugat de ucenicii tăi ca să-l deà afară, dar nu putură. 41 Şi Iisus răspunzând zise: o neam necredincios şi sucit, până când voiu fi la voi şi vă voiu îngăduì? Adù aci pe fiul tău. 42 Dar pe când veneà la dânsul, îl scutură demonul şi-l sguduì tare; iar Iisus certă duhul necurat, şi tămăduì pe copil şi-l dete tatălui său. 43 Şi toţi rămaseră uimiţi de mărirea lui Dumnezeu.

Dar pe când toţi se minunau de toate câte făceà, *Iisus* zise către ucenicii săi: 44 [c]Puneţi voi în urechile voastre cuvintele acestea: căci Fiul omului are să fie dat în mâni de oameni. 45 [d]Dar ei nu înţelegeau rostul acesta, şi erà ascuns faţă de dânşii, ca să nu-l priceapă; şi se temeau ca să-l întrebe despre acest rost.

Ambiţia ucenicilor.

46 [e]Şi întră gând în ei, cine dintre dânşii ar fi mai mare. 47 Dar Iisus cunoscând gândul inimei lor, luând un copil îl puse lângă sine, 48 Şi le zise: [f]oricine va fi primit pe acest copil în numele meu, pe mine mă primeşte; şi oricine mă va fi primit pe mine, primeşte pe cel care m'a trimis pe mine; [g]căci cine este mai mic între voi toţi, acesta este mare.

49 [h]Şi răspunzând Ioan zise: Învăţătorule, ştim pe unul care în numele tău dă afară pe demoni, şi îl oprirăm, pentru că nu urmează împreună cu noi. 50 Dar Iisus zise către dânsul: nu opriţi, căci [i]cine nu este împotriva voastră, pentru voi este.

Râvna ucenicilor.

51 Şi când fură împlinite zilele [j]înălţării sale, şi el însuşi îşi îndreptă

s Mat. 16. 26. t 2 Tim. 2. 12. u Mat. 16. 28. | v Mat. 17. 1. x Dan. 8. 18. | y Mat. 3. 17. z Fapt. 3. 22. | a Mat. 17. 9. b Mat. 17. 14. | c Mat. 17. 22. d Marc. 9. 32. | e Mat. 18. 1. f Ioan 12. 44. | g Mat. 23.11,12. h Marc. 9. 38. | Num. 11. 82. i Mat. 12. 30. j Marc. 16. 19.

faţa ca să meargă la Ierusalim. 52 Atuncia trimise vestitori înaintea feţii sale. Şi ei ducându-se intrară într'un oraş de Samariteni, ca să gătească pentru dânsul; 53 [k]şi nu-l primiră, pentru că faţa lui eră îndreptată spre Ierusalim. 54 Şi văzând ucenicii săi Iacob şi Ioan ziseră: Doamne, voeşti să zicem ca să se pogoare foc din cer şi să-i mistuiască *precum a făcut şi Ilie?* 55 Iar el întorcându-se îi certă. *Şi zise: nu ştiţi ai cărui duh sunteţi voi; căci Fiul omului n'a venit să pearză suflete de oameni, ci să scape.* 56 Şi se duseră într'alt sat.

Urmarea după Iisus.

57 Şi mergând ei, unul zise către dânsul pe cale: voiu urmà ţie oriunde te vei fi dus. 58 Şi Iisus îi zise: vulpile au vizuini şi paserile cerului locuinţe, însă Fiul omului n'are unde să-şi plece capul.

59 Atuncia zise către un altul: urmează-mi. Iar el zise: Doamne, dă-mi voie ca mai întâiu ducându-mă să îngrop pe tatăl meu 60 Şi el zise: lasă morţii să îngroape pe morţii lor, iar tu ducându-te dă ştire în toate părţile de împărăţia lui Dumnezeu.

61 Şi un altul zise: îţi voiu urmà ţie. Doamne, dar mai întâiu dă-mi voie să las în rânduială pe cei care sunt în casa mea. 62 Iar Iisus zise către dânsul: nimenea punând mâna sa pe plug şi uitându-se înapoi, nu este potrivit pentru împărăţia lui Dumnezeu.

Trimiterea celor şeaptezeci de ucenici şi întoarcerea lor.

10 Iar după acestea Domnul făcù cunoscut şi pe alţii şaptezeci, şi-i [a]trimise câte doi înaintea feţii sale în orice oraş şi loc, unde aveà să vie el însuşi.

2 Şi ziceà către dânşii: [b]secerişul este mult, dar lucrători puţini; [c]rugaţi-vă deci de Domnul secerişului ca să scoată lucrători la secerişul său. 3 Mergeţi; [d]iată eu vă trimit ca nişte miei între lupi. 4 [e]Nu purtaţi pungă de bani, nici traistă, nici încălţăminte; nu uraţi la [f]nimenea pe cale. 5 [g]În casa în care veţi fi întrat, ziceţi mai întâiu: pace casei acesteia. 6 Şi dacă este acolo fiul păcii, va stà asupra lui pacea voastră; iar dacă nu *este*, se va întoarce spre voi. 7 [h]Rămâneţi în acelaşi casă [i]mâncând şi bând ce sunt la dânşii; pentru că vrednic este [j]lucrătorul de plata sa. Nu vă mutaţi din casă în casă.

8 Şi în orice oraş întraţi şi vă primesc pe voi, mâncaţi ce vă este pus înainte, 9 [k]şi tămăduiţi pe cei bolnavi în el, şi spuneţi-le: [l]s'a apropiat la voi împărăţia lui Dumnezeu. 10 Dar în orice oraş veţi fi întrat şi nu vă primeşte, ieşind în stradele lui ziceţi: 11 [m]Şi praful ce se lipì de noi din oraşul vostru îl scuturăm vouă la picioare: dar cunoaşteţi aceasta, că s'a apropiat împărăţia lui Dumnezeu. 12 Zic vouă că în ziua aceea va fi [n]mai uşor pentru Sodoma decât pentru acel oraş.

13 [o]Vai ţie Chorazim, vai ţie Betsaida: [p]că dacă în Tir şi Sidon s'ar fi făcut minunile ce au fost făcute în voi, demult stând în sac şi cenuşă s'ar fi pocăit. 14 Dar Tirului şi Sidonului va fi mai uşor la judecată decât vouă. 15 [q]Şi tu Capernaum, [r]nu fuşi ridicat până la cer? [s]Până la iad vei fi pogorît.

16 [t]Cine ascultă de voi, de mine ascultă. [u]şi cine vă disprețuește pe voi, pe mine mă disprețuește: [v]iar cine mă disprețuește pe mine, disprețuește pe cel care m'a trimis pe mine.

17 Şi [x]se întoarseră cei şaptezeci cu bucurie zicând: Doamne, chiar demonii ni-se supun în numele tău. 18 Iar el le zise: [y]văzeam pe satan ca un fulger căzând din cer. 19 Iată [z]v'am dat putere să călcaţi preste şerpi şi scorpii, şi preste toată puterea vrăjmaşului, şi nimic nu va vătămà pe voi. 20 Dar nu vă bucuraţi de aceasta că duhurile vi

k Ioan 4. 4, 9.	*Capul 10.*	*c* 2 Tes. 3. 1	*g* Mat. 10. 12.	*k* Cap. 9. 2.	*o* Mat. 11. 21.	*s* Ezec. 26. 20.	*x* Vers. 1.
—	*a* Mat. 10. 1.	*d* Mat. 10. 16.	*h* Mat 10. 11.	*l* Mat. 3. 2.	*p* Ezec. 3. 6	*t* Ioan 13. 20.	*y* Ioan 12. 31.
	b Mat 9. 37, 38.	*e* Mat 10 9. 10.	*i* 1 Cor. 10. 27.	*m* Mat. 10. 14.	*q* Mat. 11. 23	*u* 1 Tes. 4. 8.	*z* Fapt. 28. 5.
		f 2 Reg. 4. 29.	*j* 1 Cor. 9.4,etc.	*n* Mat. 10. 15.	*r* Fac. 11. 4.	*v* Ioan 5. 23.	

se supun; bucuraţi-vă că [a] numele voastre sunt scrise în ceruri.

Ruga de mulţumită a lui Iisus.

21 [b] În acelaşi ceas se înveseli în sfântul duh, şi zise: te laud Tată, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de înţelepţi şi pricepuţi, şi le ai descoperit celor neştiutori; aşà Tată, că aşà a fost bunăvoinţă înaintea ta. 22 Şi întorcându-se către ucenici zise: [c] toate-mi sunt date mie de către Tatăl meu, [d] şi nimenea nu cunoaşte cine este Fiul decât numai Tatăl, şi cine este Tatăl decât numai Fiul, şi *acela* căruia ar voi Fiul să-i descopere.

23 Şi întorcându-se la o parte zise către ucenici: [e] fericiţi sunt ochii care văd ce vedeţi. 24 Căci zic vouă [f] că mulţi profeţi şi împăraţi voirà să vază ce vedeţi voi, şi nu văzură, şi să auză ce auziţi, şi nu auziră.

Pilda cu Samariteanul milos.

25 Şi iată un învăţător de lege se sculă ispitindu-l, zicând: [g] Învăţătorule, ce făcând voiu moşteni viaţa vecinică? 26 Iar el zise către dânsul: în lege ce este scris? Cum citeşti? 27 Şi răspunzând zise: [h] „vei iubì pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi în tot sufletul tău şi în toată tăria ta şi în tot cugetul tău,“ [i] şi „pe aproapele tău ca pe tine însuţi.“ 28 Iar el îi zise: drept ai răspuns; fă aceasta şi [j] vei fi viu.

29 Dar el voind [k] să se îndrepteze pe sine zise către Iisus: şi cine este aproapele meu? 30 Şi răspunzând Iisus zise: un om mergeà în jos dela Ierusalim la Ierichon, şi căzù între tâlhari, care şi desbrăcându-l şi rănindu-l se duseră, lăsându-l jumătate mort. 31 Din întâmplare un preot mergeà în jos pe aceea cale, şi văzându-l [l] trecù pe-alăturea de dânsul. 32 Asemenea şi un levit sosind la acel loc, după ce venì şi văzù trecù pe-alăturea de dânsul. 33 Dar un [m] samaritean mergând pe cale venì la el şi văzându-l i-se făcù milă, 34 Şi apropiindu-se legă rănile lui turnând untdelemn şi vin, şi punându-l pe dobitocul său îl duse la o casă de poposire, şi purtă grijă de dânsul. 35 Iar în ziua următoare dimineaţa când ieşì, scoţând doi dinari dete celui care îl primise şi zise: poartă grijă de dânsul, şi ce vei fi mai cheltuit eu îţi voiu dà înapoi, când mă întorc iar aci. 36 Care dintre aceşti trei ţi-se pare a fi fost aproapele celui care căzù între tâlhari? 37 Şi el zise: cel care făcù milă cu dânsul. Atuncia Iisus îi zise: du-te, fă şi tu asemenea.

Maria şi Marta: un lucru este trebuincios.

38 Iar când ei mergeau el întră într'un sat: şi o femeie cu numele [n] Marta îl primì în casa ei. 39 Şi aceasta aveà o soră numită Maria, [o] şi care stând jos lângă picioarele Domnului ascultà cuvântul lui; 40 Iar Marta erà prinsă la o parte de multă slujire. Şi stând zise: Doamne, nu-ţi este grijă că sora mea mă lasă singură ca să slujesc? Zi-i dar ca să pună mâna împreună cu mine. 41 Şi răspunzând Domnul îi zise: Marta, Marta, pentru multe îngrijeşti şi de multe te îngrijeşti, 42 Dar de-un lucru este trebuinţă; căci Maria şi-a ales partea bună, ce nu va fi luată dela dânsa.

Rugăciunea Domnului.

11 Şi pe când se rugà el într'un loc, când încetă, zise către dânsul unul dintre ucenicii săi: Doamne, învaţă-ne să ne rugăm, după cum şi Ioan învăţă pe ucenisii săi.

2 Iar el le zise, când vă rugaţi, ziceţi: [a] Tată *al nostru care eşti în ceruri* sfinţască-se numele tău; vie împărăţia ta; *facă-se voia ta precum în cer şi pe pământ;* 3 Pânea noastră de toate zilele dă-ne-o nouă în fiecare zi: 4 Şi ne iartă nouă păcatele noastre, căci şi noi iertăm oricui ne datorează: şi nu ne duce în ispită, *ci ne scapă dela cel rău.*

5 Şi zise către dânşii: cine dintre voi

---

a Esod 32. 32. | *b* Mat. 11. 25. | *c* Ioan 3. 35. | *d* Ioan 1. 18. | *e* Mat. 13. 16. | *f* 1 Pet. 1. 10. | *g* Mat. 19. 16. | *h* Deut. 6. 5. | *i* Lev. 19. 18. | *j* Lev. 18. 5. | *k* Cap. 16. 15. | *l* Ps. 38. 11. | *m* Ioan 4. 9. | *n* Ioan 11. 1. | *o* 1 Cor. 7. 32, etc. | *Capul 11.* *a* Mat. 6. 9.

va aveà un prietin, și se va duce la dânsul în miezul nopții și-i zice: prietine, împrumută-mi trei pâni, 6 Pentru că un prietin al meu venì depe drum la mine și n'am ce să-i pun înainte? 7 Și acela răspunzând dinlăuntru zice: nu mă dà de osteneală; acum este ușa închisă, și copii mei sunt în pat cu mine; nu pot sculându-mă să-ți dau. 8 Zic vouă, [b] chiar dacă nu-i va dà sculându-se pentru că-i este prietin, totuși pentru îndrăzneala lui sculându-se îi va dà cât are trebuință. 9 [c] Și eu zic vouă, cereți, și se va dà vouă, căutați, și veți aflà, bateți, și se va deschide vouă. 10 Căci oricine cere ià, și cine caută află, și celui care bate i-se va deschide.

11 [d] Și dela care dintre voi, ca tată, va cere fiul pâne, nu cumva îi va dà piatră? Sau *dacă* și pește *va cere*, nu cumva îi va dà șarpe în loc de pește? 12 Sau *dacă* va cere și un ou, nu cumva îi va dà un scorpion? 13 Deci dacă voi răi fiind știți să dați lucruri bune la copiii voștri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru care este în cer va dà din cer duh sfânt la cei care cer dela dânsul?

Iisus goneşte un drac.

14 [e] Și scoteà un demon, și acesta erà mut; și ieșind demonul mutul vorbì; și gloatele se minunau. 15 Iar unii dintre dânșii ziseră: [f] cu Belzeebul domnul demonilor dă afară pe demoni. 16 Și alții ispitindu-l [g] cereau dela dânsul un semn din cer. 17 [h] Dar [i] el știind gândurile lor le zise: orice împărăție desbinându-se în sine este pustiită, și casă preste casă cade. 18 Și dacă satan s'a desbinat în sine, cum va stà împărăția lui? Pentru că ziceți că eu cu Beelzebul scot afară pe demoni. 19 Iar dacă eu cu Beelzebul scot afară pe demoni, fiii voștri cu cine îi scot afară? Deaceea ei vor fi judecătorii voștri. 20 Și dacă eu cu [j] degetul lui Dumnezeu scot afară demonii, a ajuns deci la voi împărăția lui Dumnezeu.

21 [k] Când cel tare întrarmat fiind păzește curtea lui, în pace sunt averile lui. 22 Dar [l] îndată ce unul mai tare decât dânsul venind îl va fi biruit, ià armătura lui în care se încrezuse, și împarte prăzile luate dela el. 23 [m] Cine nu este cu mine, împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine, risipește.

24 [n] Când duhul necurat va fi ieșit din om, umblă prin locuri fără apă căutând odihnă, și negăsind zice: mă voiu întoarce la casa mea de unde am ieșit. 25 Și venind *o* găsește măturată și gătită. 26 Atuncia se duce și ià cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el, și intrând locuește aci, și se fac [o] cele depe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâiu.

27 Iar pe când vorbià el acestea, o femeie din gloată ridicând glas îi zise: [p] fericit este pântecile care te-a purtat și țâțele pe care le-ai supt 28 Și el zise: [q] așà este, fericiți care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-*l* păzesc.

Semnul lui Iona.

29 [r] Și adunându-se gloate în grămadă începù a zice: neamul acesta este neam rău: cere semn, și semn nu i-se va dà decât numai semnul lui Iona *profetul*. 30 Căci după cum [s] Iona fù un semn pentru Niniviteni, astfel va fi și Fiul omului pentru neamul acesta. 31 [t] O împărăteasă dela meazăzi se va ridicà la judecată cu bărbații acestui neam și îi va osândì, că a venit dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon *este* aci. 32 Bărbați Nineviți se vor sculà la judecată cu neamul acesta și-l vor osândì; [u] că ei se pocăiră la predica lui Iona, și iată mai mult decât Iona *este* aci.

33 [v] Nimenea aprinzând lumina nu o pune în ascunzătoare, nici supt obroc, ci în sfeșnic, pentru ca cei care între să vază lumina. 34 [x] Luminătorul corpului este ochiul tău. Când ochiul tău

---

b Cap. 18.1,etc. | *c* Mat. 9. 32. | *h* Mat. 12. 25. | *k* Mat. 12. 29. | *m* Mat. 12. 30. | *p* Cap. 1. 28, 48. | *s* Iona 1. 17. | *u* Iona 3. 5.
c 1 Ioan 3. 22. | *f* Mat. 9. 34. | *i* Ioan 2. 25. | *l* Isa. 53. 12. | *n* Mat. 12. 43. | *q* Mat. 7. 21. | *t* 1 Reg. 10 1. | *v* Mat. 5. 15.
d Mat. 7. 9. | *g* Mat. 12. 38. | *j* Esod. 8. 19. | | *o* Ioan 5. 14. | *r* Mat. 12. 38,39. | | *x* Mat. 6. 22.

este curat, şi tot corpul tău este luminat; dar când este rău, şi corpul tău *este* întunecat. 35 Iă seamă dar ca lumina care este în tine să nu fie întunerec. 36 Deci dacă tot corpul tău este luminat, neavând vre-o parte întunecată, luminat va fi tot, ca şi când luminătorul te luminează cu raza *sa*.

Mustrarea răutăţii şi făţărniciei fariseilor şi a cărturarilor.

37 Şi pe când vorbiă îl rugă un fariseu ca să prânzească la dânsul; şi întrând se puse la masă. 38 Iar [y] fariseul văzând se miră că nu s'a îmbăeat mai întâiu, înainte de-a prânzi. 39 [z] Şi Domnul zise către dânsul: acum voi fariseii curăţiţi partea din afară a paharului şi a vasului de mâncare, dar [a] înlăuntrul vostru este plin de răpire şi răutate, 40 Nemintoşilor. oare cel care făcù ce este dinafară, nu făcù şi ce este dinlăuntru? 41 [b] Daţi dar cele dinlăuntru milostenie. şi iată tot vă este curat. 42 [c] Deci vai vouă fariseilor, că daţi zeciuială *din* izmă şi rută şi *din* orice legumă, şi lăsaţi la o parte judecarea *dreaptă* şi iubirea către Dumnezeu; pe acestea trebuiă să *le* faceţi, şi pe acelea să nu *le* lăsaţi. 43 [d] Vai vouă fariseilor, că iubiţi cel dintâiu scaun în sinagogi şi urările de bine în târguri. 44 [e] Vai vouă, *cărturari şi farisei făţarnici*, [f] că sunteţi ca mormintele ce nu se cunosc, şi oamenii care umblă pe deasupra nu le ştiu.

45 Şi răspunzând unul dintre învăţători de lege îi zise: Învăţătorule, zicând acestea şi pe noi ne înfrunţi rușinos. 46 Iar el zise: vai şi vouă învăţătorilor de lege, că încărcaţi pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nici cu unul din degetele voastre nu atingeţi sarcinele. 47 Vai vouă, pentru că clădiţi mormintele profeţilor, iar părinţii voştri îi omorîră. 48 Deci dar sunteţi martori şi încuviinţaţi faptele părinţilor voştri, pentru că dânşii i-au omorît, iar voi clădiţi *mormintele lor*. 49 Deaceea şi înţelepciunea lui Dumnezeu zise: voiu trimite la dânşii profeţi şi apostoli, şi dintre ei vor omorî şi vor urmări. 50 Pentru ca să fie cerut înapoi dela neamul acesta sângele tutulor profeţilor, ce este vărsat dela întemeierea lumii, 51 Dela sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia care pierì între altar şi templu; aşà este. vă spun, va fi cerut înapoi dela neamul acesta. 52 Vai vouă învăţătorilor de lege, că aţi luat cheia cunoştinţii; voi înşivă n'aţi întrat şi pe cei care erau să între i-aţi oprit.

53 Şi când ieşì el de acolo, cărturarii şi fariseii începură a-l urî strașnic şi a-i dà pricină să vorbească de mai multe, 54 Pândindu-l *şi căutând* ca să prinză ceva din gura lui *pentru ca să-l învinuiască*.

A se ferì de făţărnicie şi de şovăire.

12 Şi [a] în acelaşi timp adunându-se zecimi de mii de gloată, încât se călcau unii pe alţii, începù a vorbì mai întâiu către ucenicii săi: [b] feriţi-vă pe voi înşivă de aluatul fariseilor, care este făţărie. 2 [c] Nimic nu este acoperit de toate părţile, care nu va fi descoperit, şi ascuns care nu va fi cunoscut. 3 Deaceea câte aţi zis la întunerec, vor fi auzite la lumină, şi ce aţi vorbit la ureche în camere vor fi vestite depe acoperişul caselor.

4 [d] Vouă vă zic, [e] prietinii mei, nu vă temeţi de cei care omoară corpul şi după acestea nu mai au ce să mai facă. 5 Vă voiu arătà însă de cine să vă temeţi; temeţi-vă de acela care după ce a omorît are putere să arunce în gheenă. Aşà este, zic vouă, de acestea temeţi-vă. 6 Au doar nu se vând cinci vrăbii pentru doi bani? Şi nici una din ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu. 7 Dar şi perii capului vostru toţi sunt numeraţi. Deci nu vă temeţi; voi vă deosebiţi de multe vrăbii.

8 [f] Şi zic vouă, oricine va fi mărturisit pentru mine înaintea oamenilor, şi

y Marc. 7. 3. e Mat. 23. 25. | a Tit. 1. 15. b Isa. 58. 7. | c Mat. 23. 23. d Mat. 23. 6. | e Mat. 23. 27. f Ps. 5. 9. | *Capul 12.* a Mat. 16. 6. | b Mat. 16. 12. c Mat. 10. 26. | d Isa. 51. 7, 8. e Ioan 15.14,15. | f 2 Tim. 2. 12.

Fiul omului va mărturisì pentru dânsul înaintea îngerilor lui Dumnezeu, 9 Iar cine mă va fi tăgăduit înaintea oamenilor, tăgăduit va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10 [g]Şi oricine va zice cuvânt împotriva Fiului omului, iertat va fi lui; dar celui care va fi zis defaimare împotriva Sfântului Duh nu i-se va iertà.

11 [h]Şi când vă duc pe voi la sinagogi şi diregătorii şi stăpânitorii, nu îngrijiţi cum sau ce veţi răspunde sau ce veţi zice, 12 Căci Sfântul Duh vă va învăţà chiar în acel ceas ce trebue să spuneţi.

A se ferì de sgârcenie şi de iubirea celor lumeşti.

13 Şi unul din gloată îi zise: Învăţătorule, spune fratelui meu să împartă moştenirea cu mine. 14 Iar el îi zise: [i]omule, cine m'a pus judecător sau împărţitor preste voi? 15 Şi zise către dânşii: [j]luaţi aminte şi păziţi-vă de orice pornire spre înavuţire, pentru că viaţa cuiva nu stă în prisosul ce are din avuţiile sale.

16 Apoi spuse o pildă către dânşii zicând: ţarina unui om avut rodì bine. 17 Şi se gândià în sine zicând: ce voiu face, că n'am unde să strâng roadele mele? 18 Şi zise: aceasta voiu face: îmi voiu dà jos grânarele şi mai mari voiu clădì, şi voiu strânge acolo toate roadele mele şi bunurile mele. 19 Şi voiu zice sufletului meu, [k]suflete, ai multe bunuri puse pentru mulţi ani: odihneşte-te, mănâncă, beà, veseleşte-te. 20 Dar Dumnezeu îi zise: nemintosule, în noaptea [l]aceasta au să ceară înapoi dela tine sufletul tău; [m]şi cele ce ai gătit ale cui vor fi? 21 Aşà *este* cel care adună comoară pentru sine însuşi, [n]şi nu se înavuţeşte în Dumnezeu.

22 Şi zise către ucenicii săi, drept aceea zic vouă, [o]nu îngrijiţi pentru sufletul *vostru* ce să mâncaţi, nici pentru corpul vostru *cu* ce să vă îmbrăcaţi. 23 Sufletul este mai mult decât hrana şi corpul decât îmbrăcămintea. 24 Priviţi corbii, că nici nu samănă, nici nu seceră, ei n'au cameră, nici grânar, şi [p]Dumnezeu îi hrăneşte; cu cât mai mult vă deosebiţi voi de paseri! 25 Cine dintre voi îngrijind poate adăugà la vârsta sa un cot? 26 Deci dacă nu puteţi nici ce *este* cel mai neînsemnat *lucru*, pentru ce îngrijiţi de celelalte? 27 Priviţi crinii cum *cresc*, nici nu torc, nici nu ţes; şi zic vouă, nici Solomon în toată mărirea lui nu se îmbrăcă ca unul din aceştia, 28 Dacă dar Dumnezeu îmbracă astfel în câmp iarba, *care* este azi şi mâne se aruncă în cuptor, cu cât mai vârtos pe voi, puţin credincioşilor?

29 Şi voi nu căutaţi ce să mâncaţi şi ce să beţi, şi nu fiţi necumpăniţi; 30 Căci toate acestea *le* caută păgânii lumii: iar Tatăl vostru ştie că aveţi trebuinţă de acestea. 31 [q]Deci căutaţi împărăţia lui, şi acestea *toate* se vor adăugà vouă. 32 Nu te teme, turmă mică; pentru [r]că Tatăl vostru a binevoit să vă deà împărăţia. 33 [s]Vindeţi averile voastre şi daţi milostenie; [t]faceţi vouă înşivă pungi ce nu învechesc, comoară neîncetată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu strică. 34 Căci unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră.

Îndemnare de a veghià şi de a se îngăduì cu iubire reciprocă.

35 [u]Încinse fie mijloacele voastre şi [v]lumânările aprinse; 36 Şi voi asemenea oamenilor care aşteaptă pe domnul lor însuşi, când se va întoarce dela nuntă ca venind şi bătând la uşă îndată să-i deschidă. 37 [x]Fericite *sunt* slugile acelea pe care venind domnul le va găsì veghiând; adevăr zic vouă că se va încinge şi-i va pune la masă şi trecând alăturea îi va slujì. 38 Şi dacă va fi venit în a doua strajă, şi în a treia, şi va fi găsit astfel, fericite sunt *slugile* acelea. 39 [y]Cunoaşteţi dar aceasta, că dacă stăpânul de casă ar ştì în ce ceas

g Mat. 12.31,32.	*i* Ioan 18. 36.	*k* Iac. 5. 5.	*m* Ps. 39. 6.	*o* Mat. 6. 25.	*q* Mat. 6. 33.	*s* Mat. 19. 21.	*v* Mat. 25.1, etc.
h Mat. 10. 19.	*j* 1 Tim. 6.7,etc.	*l* Iov 20. 22.	*n* Mat. 6. 20.	*p* Iov 38. 41.	*r* Mat. 11.25,26.	*t* 1 Tim. 6. 19.	*x* Mat. 24. 46.
							y Mat. 24. 43.

vine furul ar fi veghiat, și n'ar fi lăsat să-i sape casa. 40 [z]Deci și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți vine Fiul omului.

41 Și Petru îi zise: Doamne, către noi vorbești această pildă sau și către toți? 42 Și Domnul zise: [a]cine este dar econom credincios, cuminte, pe care îl va pune stăpânul preste slugărimea sa, spre a dà la timp cuvenit demâncarea? 43 Fericită *este* sluga aceea, pe care venind stăpânul îl va găsì făcând astfel. 44 [b]Adevărat zic vouă că îl va pune preste toată avuția sa. 45 [c]Dar dacă aceea slugă va fi zis în inima sa: stăpânul meu întârziază să vie, și va fi început să bată pe slugi și pe slujnici, să mănânce și să beà și să se îmbete. 46 Stăpânul acelei slugi va venì în ziua în care el nu așteaptă și în ceasul când nu știe, și-l va despicà în două, și partea lui o va pune cu necredincioșii. 47 Iar [d]sluga aceea care a știut voia stăpânului său și n'a gătit sau n'a făcut după voia lui va fi cumplit bătută. 48 [e]Și care, n'a știut, dar a făcut *fapte* vrednice de bătae, puțin va fi bătută. Delaoricine cui mult s'a dat, mult se va cere dela dânsul, și cui s'a încredințat mult, vor cere dela dânsul mai mult.

49 [f]Foc am venit să arunc pe pământ, și cât de mult voesc ca acum să fie aprins! 50 Dar [g]am un botez spre a fi botezat, și cât de neliniștit sunt până când se va fi îndeplinit! 51 [h]Gândiți că am venit să dau pace pe pământ? Nu, zic vouă, [i]ci numai desbinare. 52 [j]Pentru că de acum vor fi cinci într'o casă desbinați, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei. 53 Desbinați vor fi: tată împotriva fiului și fiul împotriva tatălui; muma împotriva fiicei și fiica împotriva mumei, soacra împotriva nurorii sale și nora împotriva soacrei.

Semnele timpului.

54 Și ziceà și către gloate: [k]când vedeți nour ridicându-se dela apus, îndată ziceți că vine ploaie mare, și așà este; 55 Și când *vedeți* suflând vântul dela meazăzi, ziceți că va fi căldură mare, și este, 56 Fățarnicilor, fața pământului și a cerului știți să le cercetați, dar acest timp cum nu știți să-l cercetați? 57 Pentru ce dar nu judecați și dela voi înșivă ce este drept?

58 [l]Și pe când mergi cu protivnicul tău la diregător, dă-ți osteneală pe[m] cale ca să te desfaci de dânsul, ca nu cumva să te târască la judecător, și judecătorul să te deà în mâna slujitorului, și slujitorul să te arunce în închisoare. 59 Zic ție, nu vei ieșì deacolo până ce nu vei fi plătit și cel din urmă ban.

Predica de pocăință a lui Iisus despre peirea Galilienilor.

13 Și în același timp erau de față unii aducându-i știre despre Galilieni, al căror sânge Pilat îl amestecă cu jertfele lor. 2 Și răspunzând Iisus le zise: gândiți voi oare că acești Galilieni au fost mai păcătoși decât toți Galilienii, pentru că au pătit acestea? 3 Nu, zic vouă, dar dacă nu vă veți fi pocăit, toți asemenea veți pierì. 4 Sau acei optsprezece preste care căzù turnul în Siloam și-i omorî, gândiți voi oare că ei au fost mai greșiți decât toți oamenii care locuesc în Ierusalim? 5 Nu, zic vouă, dar dacă nu vă veți fi pocăit, toți asemenea veți pierì.

6 Și spuse pilda aceasta [a]oarecine aveà un smochin sădit în via sa, și venì căutând rod într'însul și nu găsì. 7 Atuncia zise către vier: iată trei ani de când viu căutând rod în acest smochin și nu găsesc; taie-l; pentru ce face și pământul nefolositor? 8 Iar el răspunzându-i zice: Doamne, lasă-l și anul acesta până când voiu fi săpat împrejurul lui și voiu fi pus gunoiu, 9 Și dacă va fi făcut rod în viitor, *bine*; iar dacă nu, îl vei tăià.

Vindecarea unei boli de optsprezece ani, în ziua sâmbetei.

10 Și învățà într'una din sinagogi

---

z 1 Tes. 5. 6. | a Mat. 24. 45. | b Mat. 24. 47. | c Mat. 24. 48. | d Num. 15. 30. | e Lev. 5. 17. | f Vers. 51. | g Mat. 20. 22. | h Mat. 10. 34 | i Mic. 7. 6. | j Mat. 10. 35. | k Mat. 16. 2. | l Prov. 25. 8. | m Ps. 32. 6. | *Capul 13.* a Isa. 5. 2.

sâmbăta. 11 Şi iată o femeie avea de optsprezece ani duh de slăbiciune, şi era gârbovită şi nu putea să se ridice în sus nicidecum. 12 Şi văzându-o Iisus *o* chemă la sine şi-i zise: femeie, eşti lăsată de slăbiciunea ta. 13 [b]Şi puse mâinile preste dânsa; şi îndată se îndreptă în sus şi mărià pe Dumnezeu.

14 Şi răspunzând mai marele sinagogii, adânc mâhnindu-se că Iisus *o* tămăduì sâmbăta, zicea gloatei că [c]şase zile sunt în care trebue a se lucrà, deci într'însele venind tămăduiţi-vă şi [d]nu în ziua sâmbetei. 15 Dar Domnul îi răspunse şi zise: [e]făţarnicilor, fiecare dintre voi sâmbăta nu desleagă boul său ori asinul dela iesle, şi ducându-l îl adapă? 16 Iar aceasta, [f]fiică a lui Abraham fiind, pe care o legă satana, iată de optsprezece ani, nu trebuià să fie deslegată de legătura aceasta în ziua sâmbetei?

17 Şi zicând el acestea se ruşinau toţi care steteau împotriva lui, şi toată gloata se bucurà de toate faptele măreţe ce se săvârşeau de dânsul.

Pilde şi cuvântări despre împărăţia lui Dumnezeu.

18 [g]Deci zicea: cu ce este asemenea împărăţia lui Dumnezeu, şi cu ce o voiu asemănà? 19 Este asemenea unui grăunte de muştar, pe care luându-l un om îl aruncă în însăşi grădina sa, şi crescù şi se făcù pom *mare*, şi paserile cerului locuiră în ramurile lui.

20 Şi iar zise: cu ce voiu asemănà împărăţia lui Dumnezeu? 21 Este asemenea unui aluat, pe care luându-l o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s'a dospit tot.

22 [h]Şi umblà din oraş în oraş şi din sat în sat învăţând şi călătorind la Ierusalim. 23 Iar un oarecare îi zise: Doamne, puţini să fie oare cei care se mântuiesc? Şi el zise către dânşii: 24 [i]Luptaţi-vă ca să întraţi prin poarta cea strâmtă, că [j]mulţi, zic vouă, vor căutà să între şi nu vor puteà. 25 [k]Îndată ce stăpânul casei se va fi sculat şi [l]va fi închis uşa, şi veţi fi început să staţi afară şi să bateţi la uşă zicând: [m]Doamne, deschide-ne, şi răspunzând vă va zice: [n]nu vă ştiu de unde sunteţi. 26 Atuncia veţi începe a zice: am mâncat înaintea ta şi am băut, şi în stradele noastre ai învăţat. 27 [o]Şi va zice: zic vouă, nu vă ştiu de unde sunteţi: [p]„depărtaţi-vă dela mine toţi făptuitorii de nedreptate.“ 28 [q]Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor, [r]când veţi vedeà pe Abraam şi pe Isaac şi pe Iacob şi pe toţi profeţii în împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi aruncaţi afară. 29 Şi vor venì dela răsărit şi dela apus, dela meazănoapte şi dela meazăzi, şi vor stà la masă în împărăţia lui Dumnezeu. 30 [s]Şi iată sunt în urmă care vor fi întâiu, şi sunt întâiu care vor fi în urmă.

Pândirea din partea lui Irod. Jalea Ierusalimului.

31 Şi în acel ceas se apropiară de dânsul nişte farisei zicându-i: ieşi şi pleacă de-aci, fiindcă Irod voeşte să te omoare. 32 Şi le zise: ducându-vă spuneţi vulpii aceştia, iată dau afară demoni şi tămăduiri săvârşesc astăzi şi mâne, şi a treia [t]zi sfârşesc. 33 Dar trebue ca eu să călătoresc astăzi şi mâne şi în ziua următoare, pentru că nu se poate să piară un profet afară din Ierusalim. 34 [u]Ierusalime, Ierusalime, care omori pe profeţi şi ucizi cu pietri pe cei trimişi la tine, de câteori am voit să adun pe copiii tăi, după cum adună paserea puii săi supt aripi, dar n'aţi voit. 35 Iată [v]„vi se lasă casa voastră“ *pustie*. Dar zic vouă, că nu mă mai vedeţi până când veţi zice: [x]„binecuvântat cine vine în numele Domnului“.

Iisus însănătoşează pe un bolnav de idropică.

14 Şi când întră el în casa unuia dintre mai marii fariseilor sâmbăta ca să mănânce pâne, ei îl păndeau. 2 Şi iată un om bolnav de idropică erà în-

---

b Marc. 16. 18. *c* Esod. 20. 9. *d* Mat. 12. 10. | *e* Cap. 14. 5. *f* Cap. 19. 9. *g* Mat. 13. 31. | *h* Mat. 9. 35. *i* Mat. 7. 13. *j* Ioan 7. 34. | *k* Ps. 32. 6. *l* Mat. 25. 10. | *m* Cap. 6. 46. *n* Mat 7. 23. | *o* Mat. 7. 23. *p* Ps. 6. 8. *q* Mat. 8. 12. | *r* Mat. 8. 11. *s* Mat. 19. 30. *t* Ebr. 2, 10. | *u* Mat. 23. 37. *v* Lev. 26. 31,32. *x* Ps. 118. 26.

naintea lui. 3 Şi răspunzând Iisus vorbì către învăţătorii de lege şi farisei zicând: se cuvine [a] oare a tămăduì sâmbăta sau nu? Iar ei tăcură. 4 Şi apucând îl tămăduì şi-i dete drumul. 5 Iar către dânşii răspunzând zise: [b] al cărui dintre voi fiu sau bou va cădeà în puţ, şi nu îndată îl va trage în sus în ziua sâmbetei? 6 Şi nu fù în stare a răspunde la acestea.

Îndemnare spre smerenie şi binefacere.

7 Apoi spuse o pildă către cei chemaţi, după ce luă seamă cum îşi alegeau cele dintâiu locuri, zicând către dânşii: 8 Când vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te pune la masă în cel dintâiu loc, ca nu cumva să fie chemat de dânsul altul mai cinstit decât tine, 9 Şi venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, îţi va zice: dă locul acestuia; şi atuncia cu ruşine vei începe a ţine cel din urmă loc. 10 [c] Deci când vei fi chemat, ducându-te aşază-te în cel din urmă loc, ca să-ţi zică, când va fi venit cel care te-a chemat: prietine, mută-te mai în sus; atuncia vei aveà cinste înaintea tutulor care stau împreună cu tine la masă. 11 [d] Pentru că oricine se înalţă pe sine, va fi umilit; şi cine se umileşte pe sine, va fi înălţat.

12 Dar ziccă şi celui care îl chemase: când faci prânz sau cină, nu chemà pe prietinii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii avuţi, ca nu cumva şi ei să te cheme iar, şi să ai răsplată. 13 Ci când faci ospăţ, cheamă [e] săraci, neputincioşi, şchiopi, orbi, 14 Şi fericit vei fi, pentru că n'au să-ţi deà înapoi; dar ţi-se va răsplătì la învierea dreptilor.

Pilda despre ospăţul cel mare.

15 Şi auzind acestea unul dintre cei care stà împreună la masă îi zise: [f] fericit *este*, care va mâncà pâne în împărăţia lui Dumnezeu.

16 [g] Iar el îi zise: un om făceà cină mare, şi chemă pe mulţi, 17 Şi [h] trimise pe sluga sa la ceasul cinei să zică celor chemaţi: veniţi că acum este gata. 18 Şi începură unul după altul toţi să ceară iertare. Cel dintâiu îi zise: ţarină am cumpărat, şi am trebuinţă să mă duc s'o văz: te rog, iartă-mă. 19 Şi altul zise: am cumpărat cinci perechi de boi, şi mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă. 20 Şi altul zise; m'am însurat, şi deaceea nu pot venì. 21 Şi întorcându-se sluga spuse domnului său acestea. Atuncia mâniându-se stăpânul casei, zise slugii sale: ieşi îndată în stradele şi cărările oraşului şi adù aici săracii şi neputincioşii şi orbii şi şchiopii. 22 Şi zise sluga, domnule, s'a făcut ce ai poruncit, şi mai este loc. 23 Şi zise domnul către slugă: ieşi la drumuri şi garduri şi sileşte-*i* să între, ca să-mi fie casa plină; 24 Căci zic vouă [i] că din acei bărbaţi care au fost chemaţi niciunul nu va gustà din cina mea.

Lepădare de sine.

25 Şi mergeau împreună cu ei gloate multe, şi întorcându-se zise către dânşii: 26 [j] Dacă vine cineva la mine [k] şi nu urăşte pe tatăl său, pe muma *sa* şi pe femeia *sa*, şi pe copiii *săi*, şi pe fraţii *săi*, şi pe surorile *sale*, [l] şi chiar şi viaţa sa însăşi, nu poate fi ucenicul meu. 27 [m] Oricine nu poartă crucea sa însăşi şi vine după mine, nu poate să-mi fie ucenic.

28 Căci [n] cine dintre voi voind a clădì un turn nu stă mai întâiu *şi* socoteşte cheltuiala, dacă are pentru desăvârşire? 29 Ca nu cumva punând el temelie şi nefiind în stare a săvârşì, toţi privitorii să înceapă a-l luà în râs, 30 Zicând că acest om a început a clădì şi n'a fost în stare să săvârşească.

31 Sau care împărat, plecând să se bată în războiu cu alt împărat, nu stă mai întâiu să se sfătuiască, dacă poate între zece mii să întâmpine pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii? 32 Iar dacă nu, fiind el încă departe trimiţând soli se roagă pentru cele de pace. 33 Astfel dar oricine dintre voi

Capul 14.
a Mat. 12. 10. | *b* Esod. 23. 5. | *c* Prov. 25. 6, 7. | *d* Iov 22. 29. | *e* Neem. 8. 10, 12. | *f* Apoc. 19. 9. | *g* Mat. 22. 2. | *h* Prov. 9. 2. 5. | *i* Mat. 21. 42. | *j* Deut. 13 6. | *k* Rom. 9. 13. | *l* Apoc. 12. 11. | *m* Mat. 16. 24. | *n* Prov. 24. 27. —

care nu se lapădă de toate avuţiile sale, nu poate să-mi fie ucenic.

34 Bună este sarea: dar dacă şi sarea îşi va fi pierdut puterea, cu ce va fi îndreptată? 35 Nu este folositoare nici pentru pământ, nici pentru gunoiu: *oamenii* o aruncă afară. Cine are urechi să asculte cu luare aminte.

Pilda despre oaia pierdută şi despre drachma pierdută. Întoarcerea fiului risipitor la tatăl său.

15 [a]Şi toţi vameşii şi păcătoşii se apropiau de dânsul ca să-l asculte. 2 Dar fariseii şi cărturarii murmurau, zicând că acesta primeşte la sine pe păcătoşi [b]şi mănâncă împreună cu ei.

3 Iar el spuse către dânşii această pildă zicând: 4 [c]Care om dintre voi având o sută de oi şi pierzând una din ele nu lasă pe cele nouăzeci şi nouă în câmpie, şi se duce după cea pierdută, până când o va fi găsit? 5 Şi găsind *o* pune pe umerii săi bucurându-se, 6 Şi după ce a venit acasă cheamă prietinii şi vecinii, zicându-le: bucuraţi-vă împreună cu mine, că mi-am găsit oaia [d]cea pierdută. 7 Zic vouă, că astfel pentru un păcătos, care se pocăieşte, va fi bucurie în cer [e]*mai multă*, decât pentru nouăzeci şi nouă de drepţi, care n'au trebuinţă de pocăinţă.

8 Sau care femeie având zece drachme, dacă va fi pierdut o drachmă, nu aprinde oare lumină şi mătură casa şi caută cu luare aminte, până când *o* va fi găsit? 9 Şi după ce a găsit-o cheamă prietinele şi vecinele zicând: bucuraţi-vă împreună cu mine, că am găsit drachma pe care am pierdut-*o*. 10 Astfel, zic vouă, este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos, care se pocăieşte.

11 Şi zise: un om avea doi fii. 12 Şi cel mai tânăr dintre ei zise tatălui său: tată, dă-mi partea de avuţie ce-mi cade. Şi le împărţi [f]averea. 13 Şi nu după multe zile fiul mai tânăr, strângând toate, se duse într'o ţară depărtată, şi acolo risipi avuţia sa, vieţuind destrămat. 14 Şi după ce dânsul cheltui tot, se întâmplă foamete mare prin acea ţară, şi el începù să fie în lipsă. 15 Şi ducându-se, se lipì de unul dintre locuitorii acelei ţări, şi-l trimise la câmpul său să păzească porcii: 16 Şi dorià să-şi umple pântecile din roşcovii pe care îi mâncau porcii, dar nimenea nu-i dà.

17 Şi venindu-şi în minţi zise: câţi simbriaşi ai tatălui meu, au prisos de pâne, iar eu pier aci de foame. 18 Sculându-mă, voiu merge la tatăl meu şi-i voiu zice: tată, am greşit în faţa cerului şi înaintea ta. 19 Nu mai sunt vrednic a fi numit fiul tău: fă-mă ca pe unul dintre simbriaşii tăi. 20 Şi sculându-se, venì la tatăl său. [g]Şi fiind el încă departe, tatăl său il văzù şi i-se făcù milă, şi alergând se plecă pe gâtul lui şi-l sărută. 21 Iar fiul îi zise: tată, am greşit în faţa cerului [h]şi înaintea ta, nu mai sunt vrednic a fi numit fiul tău. 22 Şi tatăl zise către slugile sale: aduceţi curând un vestmânt lung, cel dintâiu, şi îmbrăcaţi-l, şi daţi inel în mâna lui şi încălţăminte în picioare, 23 Şi aduceţi viţelul cel îngrăşat, înjunghiaţi, şi mâncând să ne veselim, 24 Că acest fiu al meu mort erà şi înviè, pierdut erà şi se află. Şi începură a se veseli.

25 Iar fiul său mai mare erà la câmp, şi venind, când se apropie de casă, auzì cântare şi jocuri. 26 Şi chemând la sine pe una dintre slugi întrebă ce să fie acestea. 27 Şi el îi spuse că fratele tău a venit; şi tatăl tău, pentru că l-a primit sănătos, înjunghie viţelul cel îngrăşat. 28 Şi se înfărâtă de mânie şi nu voià să între; iar tatăl său ieşind il rugà. 29 Dar el răspunzând, zise tatălui: iată de-atâţia ani îţi slujesc şi niciodată porunca ta n'am călcat, şi mie niciodată nu mi-ai dat un iedişor, ca să mă veselesc cu prietinii mei. 30 Iar când venì acest fiu al tău, care îţi

Capul 15. | *b* Fapt. 11. 3. | *c* Mat. 18. 12. | *d* 1 Pet.2.10,25. | *e* Cap. 5. 32. | *f* Marc. 12. 44 | *g* Fapt. 2. 39. | *h* Ps. 51. 4.
a Mat. 9. 10.

mâncă averea cu desfrânatele. înjunghiași pentru dânsul vițelul cel îngrășat. 31 Și el îi zise: fiule, tu întotdeauna ești împreună cu mine, și toate ale mele, ale tale sunt. 32 Trebuià să ne veselim și să ne bucurăm, că fratele tău acesta mort erà și înviè: pierdut erà și se află.

Economul nedrept. Nimeni nu poate slujì la doi domni. Despre farisei. Ioan și legea.

16 Și zicea și către ucenicii săi: erà un om avut, care aveà un econom și acesta fù învinuit la dânsul ca risipindu-i averea. 2 Și chemându-l îi zise: ce este aceasta ce aud de tine? Dă socoteală de economia ta, căci nu mai poți fi econom. 3 Iar economul zise în sine: ce am să fac, pentru că domnul meu ià economia dela mine? A săpà nu sunt în stare, a cerșì îmi este rușine. 4 Știu ce am să fac, pentru ca *atuncia*, când voiu fi fost dat afară din economie, să mă primească chiar în casele lor. 5 Și chemând la sine, câte unul, pe fiecare dintre datornicii domnului său, zise celui dintâiu: cât ești dator domnului meu? 6 Iar el zise: o sută de măsuri de untdelemn. Și el îi zise: primește-ți înscrisul și șezând scrie degrab cincizeci. 7 După aceea zise celuilalt: dar tu cât ești dator? Iar el zise: o sută de măsuri de grâu. Și el îi zise: primește-ți înscrisul și scrie optzeci. 8 Și domnul lăudă pe economul nedrept, fiindcă făcù cu minte: pentru că fiii acestui veac sunt față de neamul lor înșiși mai cu minte decât [a] fiii luminii.

9 Și eu vă zic: [b] faceți-vă înșivă prieteni din Mamona cel nedrept, pentru ca *atuncia*, când el va fi încetat să vă primească ei în locuințele veșnice. 10 [c] Cel credincios în puțin este credincios și în mult, și cel nedrept în puțin, nedrept este și în mult. 11 Deci dar, dacă n'ați fost credincioși în Mamona cel nedrept, cine vă va încredința adevărul? 12 Și dacă n'ați fost credincioși în ceea ce este străin, cine va dà vouă ce este al vostru? 13 [d] Nici o slugă nu poate slujì la doi domni: căci sau pe unul va urî și pe celalalt *îl* va iubì, sau de unul se va ține și pe celalalt *îl* va disprețuì. Nu puteți slujì lui Dumnezeu și lui Mamona.

14 Și acestea toate *le* auzeau fariseii, [e] care erau iubitori de argint, dar îl luau în râs de față. 15 Și le zise: voi sunteți *oameni* care vă [f] faceți drepți înșivă înaintea oamenilor, dar [g] Dumnezeu cunoaște inimile voastre: pentru că [h] ce este ales între oameni, urîciune *este* înaintea lui Dumnezeu.

16 [i] Legea și profeții până la Ioan; de atuncia împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare prin stăruință pătrunde în ea. 17 [j] Dar mai lesne este ca să treacă cerul și pământul decât să cază un corn *de literă* din lege.

18 [k] Oricine lasă femeia sa și să însoară cu alta săvârșește adulter, și cine se însoară cu cea lăsată de bărbat săvârșește adulter.

Pilda despre avutul și Lazar săracul.

19 Erà un om avut, și se îmbrăcà în purpură și bison, veselindu-se strălucit în fiecare zi. 20 Erà și un sărac cu numele Lazar, care fusese aruncat la poarta lui, plin fiind de răni, 21 Și dorind să se sature din cele ce cădeau dela masa avutului: 22 Dar și câinii, venind, lingeau rănile lui. Și muri săracul și el fù dus de îngeri în sânul lui Abraam: muri însă și avutul și fù îmmormântat. 23 Și în iad ridicându-și ochii, fiind el în chinuri, vede de departe pe Abraam și pe Lazar în sânul lui. 24 Atuncia el, strigând, zise: Tată Abraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazar, pentru ca să înting în apă vârful degetului său și să-mi [l] răcorească limba, fiind [m] că în dureri sunt, în flacăra aceasta. 25 Dar Abraam zise: fiule, [n] adu-ți aminte că ți-ai primit cele bune în viața ta, și Lazar asemenea cele rele: acum dar el este mângâiat aici, iar tu ești în dureri. 26 Și pe lângă

Capul 16. [b] Dan. 4. 27. [d] Mat. 6. 24. [f] Cap. 10. 29. [h] 1 Sam. 16. 7. [j] Ps. 102 26,27. [l] Zech. 14. 12. [n] Iov 21. 13.
[a] Ioan 12. 36. [c] Mat. 25. 21. [e] Mat. 23. 14. [g] Ps. 7. 9. [i] Mat. 4. 17. [k] Mat. 5. 32. [m] Isa. 66. 24.

toate acestea între noi și între voi este statornicită o prăpastie mare, pentru ca cei care voesc, să nu poată trece de aici la voi, nici de acolo să nu treacă la noi. 27 Atuncia zise: te rog dar, tată, ca să-l trimiți în casa tatălui meu: 28 Căci am cinci frați, pentru ca să le spue adevărul, ca să nu vină și dânșii în acest loc de chin. 29 Dar Abraam zise: [o]au pe Moise și pe profeți, să asculte de dânșii. 30 Și el zise: nu, tată Abraame, ci dacă cineva dintre morți se va fi dus la dânșii, se vor pocăi. 31 Iar el îi zise: dacă nu ascultă de Moise și profeți, [p]nu vor fi înduplecați, nici dacă se va fi sculat cineva dintre morți.

Despre sminteli. Iertarea păcatelor și puterea credinței.

17 Atuncia zise către ucenici: [a]este preste putință ca să nu vie sminteliile: dar vai *aceluia* prin care vin; 2 Este mai folositor pentru dânsul, dacă este pusă o piatră de moară împrejurul gâtului său și a fost repezit în mare, decât să smintească pe acești mici. 3 Luați aminte de voi înșivă. [b]Dacă va fi greșit fratele tău, [c]ceartă-l, și dacă se va fi pocăit, iartă-l. 4 Și dacă va fi greșit ție de șapte ori pe zi și de șapte ori se va fi întors la tine, zicând: mă pocăiesc, îl vei iertă.

5 Și apostolii ziseră Domnului: dăne mai multă credință. 6 [d]Iar Domnul zise: dacă ați avea credință cât un grăunte de mușlar, ați zice acestui sicomor: desrădăcinează-te și sădește-te în mare, și v'ar fi ascultat.

7 Și cine dintre voi, — având o slugă arând sau păstorind, — *este* care-i va zice, fiind venită din câmp: trecând îndată șezi la masă? 8 Ci oare nu-i va zice: gătește ce să cinez, și încingându-te [e]slujește-mi până să mănânc și să beau, și după acestea mănâncă și beă tu? 9 Nu cumva are să mulțumească slugei, pentru că făcù ce i-s'a poruncit? 10 Astfel și voi, când veți fi făcut toate cele poruncite vouă, ziceți că suntem [f]slugi nefolositoare, ce eram datori să facem, am făcut.

Vindecarea celor 10 leproși.

11 Și pe când [g]mergeà la Ierusalim, dânsul trecеà printre Samaria și Galilea. 12 Și întrând el într'un sat, îi ieșiră înnainte zece bărbați leproși, [h]care stătură de departe. 13 Și ei ridicară glas zicând: Iisuse, Învățătorule, fie-ți milă de noi. 14 Și, văzând, le zise: ducându-vă, arătați-vă preoților. Și pe când ei [i]mergeau fură curățiți. 15 Iar unul dintre dânșii, văzând că este vindecat, se întoarse, mărind cu glas tare pe Dumnezeu. 16 Și căzù cu fața la picioarele lui, mulțumindu-i: și el erà un samaritean. 17 Și răspunzând Iisus zise: oare nu zece fură curățiți? Cei nouă unde *sunt?* 18 N'au fost ei găsiți întorcându-se, să deà mărire lui Dumnezeu, decât numai acesta de alt neam? 19 [j]Și-i zise: sculându-te, du-te: credința ta te-a scăpat.

Împărăția lui Dumnezeu și a doua venire a lui Hristos.

20 Și fiind întrebat de către farisei, când vine împărăția lui Dumnezeu, le răspunse și zise: împărăția lui Dumnezeu nu vine pe văzute cu ochii: 21 [k]Nici nu vor zice: iată *este* aci sau colo; căci iată [l]împărăția lui Dumnezeu este în mijlocul vostru.

22 Și zise către ucenici: [m]vor venì zile, când veți dorì să vedeți una dintre zilele Fiului omului, și nu veți vedeà. 23 [n]Și vor zice vouă: iată colo, iată aci: nu vă duceți, nici nu grăbiți după dânșii. 24 [o]Căci după cum fulgerul, fulgerând din *o parte* de sub cer, luminează, până la cealaltă *parte* sub cer, astfel va fi Fiul omului, în ziua lui. 25 [p]Dar mai întâiu trebue ca el să sufere mult și să nu fie primit drept bun, de neamul acesta. 26 [q]Și după cum a fost în zilele lui Noe, astfel va fi și în zilele Fiului omului: 27 Mâncau, beau, se

---

o Isa. 8. 20. *p* Ioan 12. 10, 11.

Capul 17.

a 1 Cor. 11. 19. *b* Mat. 18. 15. 21. *c* Lev. 19. 17. *d* Mat. 17. 20. *e* Cap. 12. 37. *f* Iov 22. 3. *g* Luc. 9. 51. 52. *h* Lev. 13. 46. *i* Lev. 13. 2. *j* Mat. 9. 22. *k* Vers. 23. *l* Rom. 14. 17. *m* Ioan 17. 12. *n* Mat. 24. 23. *o* Mat 24. 27. *p* Marc. 8. 31 *q* Fac. 7.

însurau, se măritau, până în ziua când
intră Noe în corabie, și veni potopul și
pierdù pe toți. 28 [r]Asemenea după
cum a fost în zilele lui Lot: mâncau,
beau, cumpărau, vindeau, sădeau, clădeau: 29 Iar [s]în ziua în care ieși Lot
din Sodoma, plouà foc și pucioasă din
cer, și pierdù pe toți. 30 În același
chip va fi în ziua, în care se [t]descoperă
Fiul omului. 31 În acee azi, [u]cine va
fi pe învelișul casei și sculele lui în
casă, să nu se deà jos ca să le ià, și
cine *este* la câmp, deasemenea să nu se
întoarcă îndărăt. 32 [v]Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot. 33 [x]Cine va
fi căutat să câștige sufletul său, îl va
pierde: și cine îl va fi pierdut, îl va
păstrà în viață. 34 [y]Zic vouă, în noaptea aceasta *din* doi *care* vor fi pe același
pat, unul va fi luat, și celalalt va fi lăsat. 35 *Din* două *care* vor fi râșnind
împreună, una va fi luată, iar cealaltă
va fi lăsată. 36 *Din doi care vor fi în
câmp, unul va fi luat și celalalt va fi
lăsat.* 37 Și răspunzând dânșii îi zic:
[z]unde, Doamne? Iar el le zise: unde *este*
corpul, acolo și vulturii vor fi adunați.

Judecătorul și văduva.

18 Atuncia le spuse o pildă, că ei trebuie [a]să se roage totdeauna, și să
nu pearză răbdarea. 2 Zicând: într'un
oraș erà un judecător, care nu se temeà de Dumnezeu și de om nu se sfià.
3 Erà însă o văduvă în acel oraș, și
venià la dânsul zicând: fă-mi dreptate
față de protivnicul meu. 4 Și el nu
voì câtva timp: dar după acestea zise
în sine însuși: deși de Dumnezeu nu
mă tem, nici de om nu mă sfiesc,
5 [b]totuși, pentru că văduva aceasta îmi
face supărare, îi voiu face dreptate, ca
nu în cele din urmă venind să mă înfrunteze strașnic. 6 Și Domnul zise:
auziți ce zice judecătorul nedrept!
7 Dar [c]Dumnezeu nu va face oare dreptate celor aleși ai săi, care strigă către
dânsul ziua și noaptea, [d]și rabdă îndelung pentru dânșii? 8 Zic vouă, că va
face în grabă dreptatea lor. Dar Fiul
omului, când va fi venit, găsì-va el oare
credință pe pământ?

Pilda despre fariseul ce se închină și vameșul.

9 Și zise [e]pilda aceasta, către unii
care aveau încredere în sine însuși, că
sunt drepți și care disprețuiau pe ceilalți. 10 Doi oameni se duseră, sus în
templu, ca să se roage, unul fariseu și
celalalt vameș. 11 Fariseul, [f]stând, se
rugà astfel: [g]Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepți, necredincioși în căsătorie, sau și ca acest vameș: 12 Postesc de două ori pe săptămână, dau
zeciuială *din* toate câte dobândesc.
13 Iar vameșul de departe stând, nu
voià nici ochii să-*i* ridice spre cer, ci-și
bătea pieptul, zicând: Dumnezeule, iartă-mă pe mine păcătosul. 14 Zic vouă,
acesta sau acela se duse la casa sa, *ca*
fiind cunoscut de drept? Pentru că oricine [h]care se înalță pe sine va fi umilit,
iar care se umilește pe sine va fi înălțat.

Iisus cheamă copiii la sine.

15 [i]Și aduceau la dânsul și copii
mici, ca să-i atingă pe ei; și văzând ucenicii, îi înfruntau. 16 Dar Iisus îi chemă
la sine zicând: lăsați copiii să vină la
mine și nu-i opriți: căci [j]împărăția lui
Dumnezeu este a unora ca aceștia.
17 [k]Adevăr zic vouă, oricine nu va fi
primit împărăția lui Dumnezeu ca un
copil, nu va întrà într'însa.

Primejdiile bogăției.

18 [l]Și îl întrebă un mai mare zicând:
Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică? 19 Iar Iisus îi
zise: Pentru ce mă numești bun? Nimenea nu este bun, decât numai unul
Dumnezeu. 20 [m]Știi poruncile: „nu
săvârși adulter, nu omorî, nu furà, nu
mărturisì mincinos, [n]cinstește pe tatăl
tău și pe muma ta.“ 21 Iar el zise:
acestea toate le-am păzit din tânărețea mea.

---

r Fac. 19. | *s* Fac. 19. 16, 24. | *t* 2 Tes. 1. 7. | *u* Mat. 24. 17. | *v* Fac. 19. 26. | *x* Mat. 10. 39. | *y* Mat. 24. 40, 41. | *z* Iov 39. 30. | — | *Capul 18.* | *a* Col. 4. 2. | *b* Cap. 11. 8. | *c* Apoc. 6. 10. | *d* Ebr. 10. 37. | *e* Cap. 10. 29. | *f* Ps. 135. 2. | *g* Isa. 1. 15. | *h* Iov 22. 29. | *i* Mat. 19. 13. | *j* 1 Cor. 14. 20. | *k* Marc. 10. 15. | *l* Mat. 19. 16. | *m* Esod. 20. 12, 16. | *n* Efes. 6. 2.

22 Şi auzind Iisus îi zise: îţi mai lipseşte una: [o]vinde toate câte ai şi împarte la săraci, şi vei aveà comoară în ceruri; şi vino, urmează-mi. 23 Iar el auzind acestea, se întristă tare; căci erà foarte avut.

24 Şi văzându-l Iisus zise: [p]cât de greu vor întrà avuţii în împărăţia lui Dumnezeu. 25 Căci mai lesne este *pentru* o cămilă să între printr'o ureche de ac, decât *pentru* un avut să între în împărăţia lui Dumnezeu. 26 Iar cei care auziră ziseră: ci cine poate fi mântuit? 27 Şi el zise: [q]cele ce sunt cu neputinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu.

28 [r]Iar Petru zise: iată noi după ce lăsarăm ale noastre, ţi-am urmat ţie. 29 Şi el le zise: adevăr zic vouă, nu este [s]nimenea care pentru împărăţia lui Dumnezeu lasă casă, sau femeie, sau fraţi, sau părinţi, sau copii, 30 Şi [t]care să nu ià înmulţit în acest timp, iar în veacul viitor viaţă vecinică.

A treia vestire a patimelor.

31 [u]Şi după ce luă la sine pe cei doisprezece, zise către dânşii: iată mergem în sus, la Ierusalim, şi vor fi împlinite toate [v]cele scrise prin profeţi pentru Fiul omului: 32 Căci [x]va fi dat în mâna păgânilor şi va fi luat în râs şi va fi înfruntat ruşinos şi va fi scuipat, 33 Şi biciuindu-l îl vor omorî, dar a treia zi se va sculà. 34 [y]Şi ei nu înţeleseră nimic din acestea, şi erà rostul acesta ascuns faţă de dânşii, şi nu pricepeau cele zise.

Vindecarea unui orb.

35 Şi când se apropiè el la Ierichon, şedeà lângă cale un orb, cerşind. 36 Şi auzind gloată trecând, întrebă ce să fie aceasta. 37 Şi-i spuseră că trece Iisus Nazareanul. 38 Şi el strigă, zicând: Iisuse, Fiule al lui David, fie-ţi milă de mine. 39 Şi cei care mergeau înainte îl înfruntau ca să tacă: dar el şi mai tare strigà: Fiule al lui David, fie-ţi milă de mine.

40 Atuncia Iisus stând, porunci ca el să fie adus la dânsul. Şi după ce el s'a apropiat îl întrebă: 41 Ce voeşti să-ţi fac? Iar el zise: Doamne, să văz. 42 Şi Iisus îi zise: vezi: credinţa ta te-a scăpat. 43 Şi îndată văzù, şi-i urmà, mărind pe Dumnezeu. Şi tot poporul văzând, dete laudă lui Dumnezeu.

Zacheu.

19 Şi întrând, treceà prin Ierichon. 2 Şi iată un bărbat numit cu nume Zacheu, şi el erà un mai mare preste vameşi, şi erà avut: 3 Şi căutà să vază pe Iisus cine este, dar nu puteà de gloată, pentru că erà mic de stat. 4 Şi alergând înainte se suì într'un sicomor, ca să-l vază, pentru că pe acolo aveà să treacă. 5 Şi Iisus când veni la locul acela, uitându-se în sus, *îl văzù* şi zise către dânsul: Zacheu, dă-te jos curând, căci astăzi trebue să rămân în casa ta. 6 Şi curând se dete jos, şi-l primì cu bucurie.

7 Şi văzând toţi, cârteau între dânşii, zicând că [a]a întrat să poposească la un om păcătos. 8 Iar Zacheu stând, zise către Domnul: iată jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor: şi dacă am [b]năpăstuit pe vreunul cu ceva, dau [c]înapoi împătrit. 9 Iar Iisus zise către dânsul, că [d]astăzi s'a făcut mântuire acestei case, deoarece şi el este un [e]fiu al lui Abraam: 10 [f]Căci Fiul omului venì să caute şi să mântuiască ce erà pierdut.

Pilda despre banii încredinţaţi slugilor.

11 Şi auzind ei acestea, mai spuse o pildă, pentru că el erà aproape de Ierusalim [g]şi dânşii gândeau că împărăţia lui Dumnezeu are să se arate îndată. 12 [h]Deci zise:

Un om de neam bun se duse într'o ţară depărtată, ca să ià pentru sine o împărăţie, şi să se întoarcă. 13 Şi chemând zece slugi ale sale, le dete zece mine şi zise către ele: faceţi negustorie până când vin. 14 [i]Dar cetăţenii săi

---

o 1 Tim. 6. 19. *p* Prov. 11. 28. *q* Ier. 32. 17. *r* Mat. 19. 27. *s* Deut 33. 9. *t* Iov 42. 10 *u* Mat. 16. 21. *v* Ps. 22. *x* Mat. 27. 2. *y* Marc. 9. 32. —

Capul 19. *a* Mal. 9. 11. *b* Cap. 3. 14. *c* Esod. 22. 1. *d* Rom. 4. 11, 12, 16. *e* Cap. 13. 16. *f* Mat. 18. 11. *g* Fapt. 1. 6. *h* Mat. 25. 14. *i* Ioan 1. 11.

îl urau. și trimiseră după dânsul o solie zicând: nu voim ca acesta să împărățească preste noi. 15 Și când veni îndărăt, după ce luase împărăția, zise ca să i-se cheme aceste slugi, cărora le-a dat argintul, pentru ca se știe cine ce negustorie a făcut. 16 Veni dar cel dintâiu zicând: Doamne, mina ta a adus câștig zece mine. 17 Și el îi zise: prea bine, slugă bună, pentru că te-ai arătat [j] credincios în puțin, fii stăpânitor preste zece cetăți. 18 Și veni al doilea zicând: mina ta, Doamne, a adus cinci mine. 19 Iar el zise și acestuia: fii și tu *stăpânitor* preste cinci cetăți. 20 Și veni un altul zicând: Doamne, iată mina ta pe care o aveam pusă la o parte într'un ștergar; 21 [k] Căci mă temeam de tine, fiindcă ești om aspru, iai ce n'ai pus, și seceri ce n'ai semănat. 22 Iar el îi zise: [l] după cuvintele tale te voiu judecà, slugă rea. [m] Știai că eu sunt om aspru, iau ce n'am pus, și secer ce n'am semănat? 23 Și pentru ce n'ai dat argintul meu la masa schimbătorilor? Și eu venind, cu dobândă l-aș fi cerut, 24 Și zise celor care stăteau de față: luați dela dânsul mina și dați-o la cel care are zece mine. 25 Și îi ziseră: Doamne are zece mine. 26 Zic vouă, [n] că se va dà oricui care are, iar dela cel care nu are, și ce are se va luà dela dânsul. 27 Iar pe acești vrăjmași ai mei, care nu voiră ca eu să împărătesc preste dânșii, aduceți-*i* aici și înjunghiați-i înaintea mea.

28 Și zicând acestea [o] mergeà înainte, ducându-se în sus la Ierusalim.

Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

29 [p] Și când s'a apropiat de Betfaghe și Betania, spre muntele numit măslinis, trimise pe doi dintre ucenicii săi, zicând: 30 Mergeți în satul ce este înainte, în care întrând, veți aflà un mânz legat, pe care nimenea dintre oameni n'a șezut vreodată, și deslegându-l aduceți-*l*. 31 Și dacă cineva v'ar întrebà: pentru ce deslegați? Veți spune așà: pentru că Domnul are trebuință de el.

32 Și ducându-se trimișii, aflară după cum le zise: 33 Și deslegând ei mânzul, stăpânii lui ziseră către dânșii: ce deslegați mânzul? 34 Iar ei ziseră: pentru că Domnul are trebuință de el. 35 Și-l aduseră la Iisus, [q] și aruncând vestmintele lor pe mânz, suiră de-asupra pe Iisus. 36 [r] Și mergând el așterneau vestmintele lor pe cale.

37 Iar apropiindu-se el acum la coborâșul muntelui maslinilor, toată mulțimea ucenicilor bucurându-se, începù să laude cu glas mare pe Dumnezeu, pentru toate minunile ce văzuseră, 38 Zicând: [s] „binecuvântat" împăratul, care vine „în numele Domnului"; [t] pace în cer, și mărire în cele de sus.

39 Și oarecare dintre fariseii din gloată zise către dânsul: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii. 40 Și răspunzând zise; zic vouă, că dacă aceștia vor tăceà, [u] pietrile vor strigà.

Iisus plânge asupra Ierusalimului.

41 Și când fù aproape, văzând cetatea, [v] plânse de dânsa, 42 Zicând că dacă ai fi cunoscut și tu în această zi *a ta* cele *ce sunt* spre pace *ție!* Dar acum sunt ascunse dela ochii tăi. 43 Căci vor veni zile preste tine, și vrăjmașii tăi vor [x] face întăriri împrejurul tău și te vor împresurà și te vor strâmtorà de toate părțile. 44 Și [y] te vor surpà de tot jos pe tine și pe copiii tăi în tine, și [z] nu vor lăsà în tine piatră pe piatră, [a] pentru că n'ai cunoscut timpul nemerit al cercetării tale.

Iisus curăță templul.

45 [b] Și întrând în templu, începù să deà afară pe cei care vindeau *într'însul și cumpărau*, 46 Zicându-le: [c] scris este: „și [d] va fi casa mea casă de rugăciune;" dar voi ați făcut-o „peșteră de tâlhari."

47 Și învățà în fiecare zi în templu; iar mai marii preoților și cărturarii și cei dintâiu ai poporului căutau să-l

---

j Mat. 25. 21.
k Mat. 25. 24. 2 Sam. 1. 16.
l Mat. 25. 26.
m Mat. 13. 12.
n Marc. 10. 32.
o Mat. 21. 1.
p 2 Reg. 9. 13.
q Mat. 21. 8.
r Ps. 118. 26.
s Cap. 2. 14.
t Hab. 2. 11.
u Ioan 11. 35.
v Isa. 29. 3, 4.
x 1 Reg. 9. 7, 8.
y Mat. 24. 2.
z Dan. 9. 24.
a Ioan 2. 14, 15.
b Isa. 56. 7.
c Ier. 7. 11.
d —

pearză. 48 Şi nu găseau ce să-i facă; căci tot poporul se ţinea de dânsul, ascultându-l.

De unde este botezul lui Ioan.

20 Şi [a]într'una din zile învăţând el poporul în templu şi binevestind, păşiră spre dânsul mai marii preoţilor şi cărturarii împreună cu bătrânii. 2 Şi întrebară, zicând către dânsul: spune nouă [b]cu ce putere faci acestea, sau cine este care îţi dete ţie această putere? 3 Iar el răspunzând, zise către dânşii: vă voiu întrebà şi eu un cuvânt, şi spuneţi-mi: 4 Botezul lui Ioan erà din cer sau dela oameni? 5 Dar ei cugetară întru sine zicând, că de zicem din cer, va zice: pentru ce n'aţi crezut lui? 6 Iar dacă zicem: dela oameni, tot poporul ne va ucide cu pietri: [c]căci este încredinţat că Ioan erà profet. 7 Şi răspunseră că nu ştiu de unde *erà*. 8 Atuncia Iisus le zise: nici eu nu vă spun cu ce putere fac aceasta.

Pilda despre vierii cei răi.

9 Şi începù a spune către popor această pildă: [d]un om sădi vie şi o dete cu învoeală la lucrători, iar el se duse departe pentru mult timp. 10 Şi la timp cuvenit trimise la lucrători o slugă, pentru ca să-i deà din rodul viei: dar lucrătorii bătându-l, *îl* trimiseră deşert. 11 Şi adause a trimite pe o altă slugă: dar ei bătându-*l* şi pe acela şi necinstindu-*l*, *îl* trimiseră deşert. 12 Şi adause a trimite pe un al treilea, însă ei rănind şi pe acesta, *îl* aruncară afară. 13 Atuncia zise stăpânul viei: ce să fac? Voiu trimite pe fiul meu iubit: poate de acesta se vor sfii. 14 Dar lucrătorii văzându-l, chibzuiau între dânşii, zicând: acesta este moştenitorul: să-l omorîm, ca moştenirea să fie a noastră. 15 Şi dându-l afară din vie, îl omorîră. Deci ce le va face domnul viei? 16 Va venì şi va pierde pe lucrătorii aceştia, şi va dà via la alţii.

Şi ei auzind ziseră: să nu fie!

17 Iar el privind la dânşii zise: ce este dar aceasta ce este scris: [e]„peatra pe care n'au luat-o în seamă clăditorii, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu?" 18 Oricine va fi căzut pe aceea peatră, va fi sfărâmat: [f]iar pe care va fi căzut ea, *pe acela* îl va spulberà. 19 Şi cărturarii şi mai marii preoţilor căutară să pună mâna pe dânsul în acel ceas, dar se temură de popor: căci *poporul* cunoscù că pentru dânşii zise pilda aceasta.

Tributul Cesarului.

20 [g]Şi după ce-l păndiră, trimiseră oameni puşi înadins, care se prefăceau că sunt drepţi, pentru ca să-l prinză în cuvânt, spre a-l dà în mâna stăpânirii şi puterii procuratorului. 21 Şi-l întrebară zicând: [h]Învăţătorule, ştim că drept vorbeşti şi înveţi, şi nu eşti părtinitor, ci cu adevărat înveţi calea către Dumnezeu. 22 Se cuvine ca noi să dăm Cesarului tribut sau nu? 23 Dar el pricepând bine vicleniа lor, zise către dânşii: 24 *Ce mă ispitiţi?* Arătaţi-mi un dinar. Al cui chip şi inscripţie are *dinarul?* Iar ei ziseră: ale Cesarului. 25 Atuncia le zise: deaceea daţi Cesarului ale Cesarului şi lui Dumnezeu ale lui Dumnezeu. 26 Şi nu putură să-l prindă în vorbă înaintea poporului, şi mirându-se de răspunsul lui, tăcură.

Despre învierea morţilor.

27 [i]Atuncia venind la dânsul unii dintre saducei, [j]care zic că nu este înviere, îl întrebară zicând: 28 Învăţătorule, [k]Moise ne scrise, dacă va fi murit fratele cuiva având femeie, şi anume *va fi murit* fără copii, fratele său să ià femeia şi să ridice urmaşi fratelui lui. 29 Deci erau şapte fraţi: şi cel dintâiu luând femeie muri fără copii: 30 Şi o luă al doilea şi al treilea. 31 Dar în acelaşi chip: şi cei şapte nu lăsară copii şi muriră. 32 În urmă muri şi femeia. 33 Deci femeia la înviere a cărui dintre ei va fi femeie? Căci şapte o avură femeie.

34 Şi *răspunzând* Iisus, le zise: fiii

Capul 20.
a Mat. 21. 23. *b* Fapt. 4. 7. *c* Mat. 14. 5. *d* Mat. 21. 33. *e* Ps. 118. 22. *f* Dan. 2. 34, 35. *g* Mat. 22. 15. *h* Mat. 22. 16. *i* Mat. 22. 23. *j* Fapt. 23. 6, 8. *k* Deut. 25. 5.

veacului acestuia se însoară și se mărită. 35 Dar aceia care se vor fi învrednicit să aibă parte de veacul acela și de învierea dintre morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită: 36 Căci nici nu mai pot murî, [l] fiindcă sunt ca îngerii, și sunt fii ai lui Dumnezeu, [m] fiind fii ai învierii. 37 Iar că morții înviază, [n] chiar Moise a făcut cunoscut *în locul* cu privire la rug, când numește pe Domnul Dumnezeul lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob: 38 Dumnezeu, dar nu este *Dumnezeu* al morților, ci al viilor; [o] căci toți sunt vii pentru dânsul. 39 Și răspunzând unii dintre cărturari, ziseră: Învățătorule, bine ai zis. 40 Căci nici nu mai îndrăzniau să-l întrebe nimic.

Al cui fiu este Hristos?

41 Și zise către dânșii: [p] cum zic că Hristos este un fiu al lui David? 42 Căci însuși David zice în cartea psalmilor: [q] „zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-adreapta mea 43 Până voiu fi pus pe vrăjmașii tăi scaun al picioarelor tale.“ 44 Deci David îl numește Domn, și cum este fiul său?

A se ferì de cărturari.

45 Și auzind tot poporul, zise ucenicilor săi: 46 Feriți-vă de cărturarii care au plăcere să umble în vestminte lungi și iubesc urările de bine în târguri, și cele dintâiu scaune în sinagogi, și cele dintâiu locuri la ospețe. 47 Care mănâncă cu desăvârșire casele văduvelor și se roagă într'adins mult, aceștia vor luà mai multă osândă.

Cei doi bani ai văduvei.

21 Și ridicând [a] privirea, văzù pe avuți aruncând darurile lor în cutia pentru daruri. 2 Și văzù pe o văduvă săracă aruncând acolo două leptale. 3 Și zise: adevăr zic vouă [b] că această văduvă săracă aruncă mai mult decât toți; 4 Pentru că toți aceștia aruncară la daruri din ce prisosește lor, iar aceasta din lipsa ei, aruncă tot avutul ce aveà.

Cuvântarea lui Iisus despre dărâmarea Ierusalimului și despre a doua sa venire.

5 [c] Și vorbind unii despre templu, că este împodobit cu pietri frumoase și cu daruri făgăduite, zise: 6 Acestea pe care le priviți, vor venì zile în care [d] nu va fi lăsată *aci* peatră pe peatră, care nu va fi desfăcută.

7 Și-l întrebară zicând: Învățătorule, când vor fi dar acestea? Și care *va fi* semnul, când au să fie acestea?

8 Iar el zise: [e] vedeți să nu fiți amăgiți: căci mulți vor venì pe numele meu, zicând: eu sunt; și: timpul cuvenit s'a apropiat; nu vă duceți după dânșii. 9 Și când veți fi auzit războaie și turburări, nu vă speriați: căci trebue ca acestea să fie mai întâiu, dar sfârșitul nu este îndată. 10 [f] Apoi le zise: se va ridicà neam preste neam și împărăție preste împărăție. 11 Vor fi cutremure mari și pe alocurea foamete și molime, arătări îngrozitoare și semne mari din cer.

12 [g] Dar înainte de toate acestea își vor pune mânile pe voi și *vă* vor urmări, dându-*vă* în sinagogi și [h] la închisori, [i] târîți fiind înaintea împăraților și stăpânitorilor [j] pentru numele meu: 13 Și [k] se va sfârsì pentru voi spre mărturie. 14 [l] Deci dar puneți în inimile voastre să nu gândiți mai dinainte a vă apărà: 15 Căci eu vă voiu dà gură și înțelepciune, [m] căreia nu vor puteà stà împotrivă, sau răspunde împotrivă toți care vă sunt împotrivă. 16 [n] Și veți fi dați și de părinți, și de frați, și de rude, și de prietini, și [o] vor omorî dintre voi. 17 Și [p] veți fi urîți de toți pentru numele meu: 18 [q] Dar păr din capul vostru nu va pierì; 19 Întru răbdarea voastră veți dobândì sufletele voastre.

20 [r] Când veți fi văzut dar Ierusalimul încunjurat de ostași, atuncia cunoașteți, că s'a apropiat pustiirea lui. 21 Atuncia cei din Iudea să fugă la munți, și cei din mijlocul ei să plece

l 1 Cor. 15. 42. 49, 52. *m* Rom. 8. 23. *n* Esod. 3. 6. *o* Rom. 6.10,11. *p* Mat. 22. 42. *q* Ps. 110. 1. — *Capul 21.* *a* Marc. 12. 41. *b* 2 Cor. 8. 12. *c* Mat. 24. 1. *d* Cap. 19. 44. *e* Efes. 5. 6. *f* Mat. 24. 7. *g* Marc. 13. 9. *h* Fapt. 4. 3. *i* Fapt. 25. 23. *j* 1 Pet. 2. 13. *k* Filip 1. 28. *l* Mat. 10. 19. *m* Fapt. 6. 10. *n* Mic. 7. 6. *o* Fapt. 7. 59. *p* Mat. 10 22. *q* Mat. 10. 30. *r* Mat. 24. 15.

afară, și cei din câmpuri, să nu între într'însul. 22 Căci zile de răsbunare sunt [s] acestea, spre a se împlini toate cele scrise. 23 [t] Vai celor care au în pântece și celor care dau țâță în acele zile: căci va fi nevoe mare pe pământ, și urgie pentru acest popor. 24 Și vor cădeà de tăișul spadei, și vor fi duși robi în toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, [u] până când se vor fi împlinit ale neamurilor timpuri.

25 [v] Și vor fi semne în soare și lună și stele, și pe pământ strâmtorare a neamurilor în nedumerire de vuetul mării și al valului. 26 Pe când oamenii sufletul își vor dà, de teamă și de frică de cele ce au să vie preste lume: [w] căci puterile cerurilor vor fi sguduite. 27 Și atunci vor vedeà pe Fiul omului, [x] venind în nour cu putere și mărire multă. 28 Iar când încep acestea să fie, mișcați-vă și ridicați capetele voastre, pentru că [z] s'a apropiat răscumpărarea voastră.

29 [a] Și le spuse o pildă: vedeți smochinul și toți copacii: 30 Când înfrunzesc, văzând, dela voi înșivă cunoașteți, că aproape este acum vara. 31 Astfel și voi, când veți fi văzut acestea întâmplându-se, cunoaște-ți că aproape este împărăția lui Dumnezeu. 32 Adevăr zic vouă, că nu va fi trecut neamul acesta, până să se facă toate. 33 [b] Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

34 Luați [c] aminte de voi înșivă, ca nu cumva inimile voastre să fie îngreuiate de îmbuibare și de băutură preste măsură, și de grijile vieții, și fără de veste să vie preste voi ziua aceea: 35 Căci [d] ca un laț va veni preste toți, care locuesc pe fața a tot pământul. 36 Vegheați dar în orice timp, rugându-vă să aveți putere, ca să scăpați de toate acestea ce au să fie, și ca să fiți puși înnaintea Fiului omului.

37 Și învățà ziua în templu, iar noaptea ieșind mâneà afară la muntele numit măslinișe. 38 Și tot poporul se duceà des de dimineață la dânsul în templu, ca să-l asculte.

Iuda se învoește să deà prins pe Iisus.

22 Și [a] se apropià sărbătoarea azimelor, care se numește Paști. 2 [b] Și căutau mai marii preoților și cărturarii cum să-l răpue: căci se temeau de popor.

3 [c] Iar satana intră în Iuda, care se numește Iscariotu, fiind el din numărul celor doisprezece. 4 Și ducându-se, vorbì cu mai marii preoților și cu căpeteniile oastei, cum să-l deà lor în mână. 5 Și se bucurară și [d] se legară să-i deà argint: 6 Și el se învoì, și căutà timp nimerit, ca să-l deà lor în mâni fără știrea gloatei.

Mielul de Paști și sf. cină.

7 [e] Și venì ziua azimelor, în care trebuià să fie înjunghiat *mielul* de Paști. 8 Și trimise pe Petru și pe Ioan zicând: ducându-vă, gătiți pentru noi Paștile, ca să mâncăm. 9 Iar dânșii îi ziseră: unde voești să gătim? 10 Și le zise: iată întrând voi în oraș va ieșì înaintea voastră un om, ducând un vas de pământ cu apă, urmați lui în casa în care intră. 11 Și veți spune stăpânului casei: Învățătorul îți zice, unde este casa de ospăț, unde să mănânc Paștile cu ucenicii mei? 12 Și acela va arătà vouă o încăpere mare sus cu așternut; acolo gătiți. 13 Ducându-se dar, găsiră după cum le spusese, și gătiră Paștile.

14 [f] Și când sosì ceasul se puse la masă, și apostolii împreună cu dânsul. 15 Și zise către dânșii: cu dor am dorit să mănânc cu voi aceste Paști mai nainte de pătimirea mea: 16 Căci zic vouă, că nu le mai manânc, [g] până când va fi desăvârșite în împărăția lui Dumnezeu. 17 Și luând un pahar, mulțumind zise: luați acesta și împărțiți între

---

[s] Dan. 9. 26. 27.
[t] Mat. 24. 19.
[u] Dan. 9. 27.
[v] Mat. 24. 29.
[w] Mat. 24. 29.
[x] Mat. 24. 30.
[z] Rom. 8. 19. 23.
[a] Mat. 24. 32.
[b] Mat. 24, 35.
[c] 1 Pet. 4. 7.
[d] 1 Tes. 5. 2.

Capul 22.

[a] Mat. 26. 2.
[b] Ps. 2. 2.
[c] Mat. 26. 14.
[d] Zech 11. 12.
[e] Mat. 26. 17
[f] Mat. 26. 20
[g] Cap 14 15

voi: 18 Căci [h]zic vouă, că nu voiu mai beà deacum din rodul viței, până când va fi venit împărăția lui Dumnezeu.

19 [i]Și luând pâne, mulțumind, frânse și le dete zicând: acesta este trupul meu, care se dă pentru voi: [j]aceasta faceți spre a mea amintire. 20 Și paharul de-asemenea, după cinare, zicând: [k]acest pahar *este* legea nouă în sângele meu, care se varsă pentru voi.

21 [l]Totuși iată, mâna celui care mă dă prins, *este* cu mine pe masă. 22 [m]Că Fiul omului se duce după [n]cum a fost hotărît, dar vai de omul acela prin care se dă prins. 23 [o]Și ei începură a cercetà împreună între dânșii cine dintre ei ar fi, care are să facă aceasta.

Ambiția ucenicilor.

24 [p]Și se ivì și pricire între dânșii, cine dintre ei gândește a fi mai mare. 25 [q]Iar el le zise: împărații păgânilor au stăpânire preste acestia și cei care au putere asupra lor se numesc făcători de bine. 26 [r]Dar voi *să* nu *fiți* astfel, [s]ci care este mai mare între voi să fie ca mai tânăr, și care este căpetenie *să fie* ca slujitorul. 27 [t]Căci cine este mai mare, cel care stă la masă sau cel care slujește? Nu oare cel care stă la masă? [u]Eu sunt în mijlocul vostru ca cel care slujește. 28 Iar voi sunteți aceia care ați stăruit cu mine în [v]ispitele mele. 29 Și [x]eu întocmesc pentru voi împărăție, după cum a întocmit pentru mine Tatăl meu. 30 Ca să [y]mâncați și să beți pe masa mea, în împărăția mea, și [z]veți ședeà pe scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

31 Simone, Simone, iată [a]satana v'a cerut pentru sine spre a vă [b]cerne ca pe grâu: 32 Dar [c]eu m'am rugat pentru tine, ca să nu înceteze credința ta: [d]și tu, când te vei fi întors, întărește pe frații tăi. 33 Iar el zise: Doamne, cu tine sunt gata să merg și în închisoare și la moarte. 34 [e]Și el zise: îți spun, Petre, nu va cântà azi cocoșul, până vei tăgădui de trei ori, că nu mă cunoști.

35 [f]Și le zise: când v'am trimis fără pungă și traistă și încălțăminte, n'ați avut lipsă de ceva? Iar ei ziseră: de nimic. 36 Și le zise: acum dar cine are pungă să o ià, asemenea și traistă; și cine nu are spadă, să vânză vestmântul său și să cumpere. 37 Căci zic vouă, că trebue a se împlinì în mine aceasta ce este scris: [g]„și cu cei fărădelege a fost socotit:“ căci și cele despre mine au sfârșit. 38 Iar ei ziseră: Doamne, iată aci sunt două spade. Și el le zise: destul este.

Suferința lui Iisus la muntele măslinilor.

39 [h]Și ieșind, [i]se duse după obiceiu, la muntele măslinilor; și ucenicii îi urmară. 40 [j]Iar sosind la loc, le zise: rugați-vă, ca să nu întrați în ispită.

41 [k]Și el fù dus la o parte dela dânșii, ca de-o aruncătură de peatră, și îngenunchiând se rugà zicând: 42 Tată, dacă voești treacă acest pahar dela mine: [l]dar nu voia mea să fie făcută, ci a ta. 43 Și i-se arătă un [m]înger din cer, întărindu-l. 44 [n]Și fiind în luptă cu durerea, se rugà mai stăruitor. Și sudoarea lui se făcù ca picături mari de sânge, ce cad jos la pământ. 45 Și sculându-se dela rugăciune, venind la ucenici, îi găsì adormiți din pricina întristării. 46 Și le zise: ce durmiți? Sculându-vă, [o]rugați-vă, ca să nu întrați în ispită.

Prinderea lui Iisus.

47 Și vorbind el încă, [p]iată gloată, și cel care se numește Iuda, unul dintre cei doisprezece, venià în fruntea lor, și se apropie de Iisus ca să-l sărute. 48 Iar Iisus îi zise: Iuda, prin sărutare dai prins pe Fiul omului?

49 Și cei care erau pe lângă dânsul, văzând ce are să fie, ziseră: Doamne, dacă vom lovì cu spada? 50 Și [q]unul dintre dânșii lovì pe sluga arhiereului

---

h Mat. 26. 29. *i* Mat. 26. 26. *j* 1 Cor. 11. 24. *k* 1 Cor. 10. 16. Ps. 41. 9. *l* Mat. 26. 24. *m* Mat. 26. 24. *n* Fapt. 2. 23. *o* Mat. 26. 22. *p* Marc. 9. 34. *q* Mat. 20. 25. *r* Mat 20. 26. *s* Cap. 9. 48. *t* Cap. 12. 37. *u* Mat. 20. 28. *v* Ebr. 4. 15. *x* 2 Tim. 2. 12. *y* Mat. 8. 11. *z* Ps. 49. 14. *a* 1 Pet. 5. 8. *b* Amos. 9. 9. *c* Ioan 17. 9. 11, 15. *d* Ps. 51 13. *e* Mat. 26. 34. *f* Mat. 10. 9. *g* Isa. 53. 12. *h* Mat. 26. 36 *i* Cap. 21. 37. *j* Mat. 6. 13. *k* Mat. 26. 39. *l* Ioan 5. 30. *m* Mat. 4. 11. *n* Ioan 12. 27. *o* Vers. 40. *p* Mat. 26. 47. *q* Mat. 26. 51.

și îi tăie urechea dreaptă. 51 Iar Iisus răspunzând, zise: lăsați până aci: și atingându-i urechea îl vindecă.

52 [r]Și Iisus zise către mai marii preoților și căpeteniile templului și bătrânii care veniseră la dânsul: ca la un făcător de rele ați ieșit cu spade și lănci? 53 În fiecare zi, fiind eu cu voi în templu, n'ați întins mânile asupra mea: [s]dar ceasul acesta este al vostru și puterea întunerecului.

Tăgăduirea lui Petru.

54 [t]Și prinzându-l îl duseră și-l băgară în casa arhiereului: [u]iar Petru urmă de departe. 55 [v]Și aprinzând ei foc în mijlocul curții și șezând împreună ședeă și Petru în mijlocul lor.

56 Și o slujnică văzându-l stând la foc și uitându-se bine la el zise: și acesta eră cu dânsul. 57 Dar el tăgădui zicând: femeie, nu-l cunosc. 58 [x]Și preste puțin altul văzându-l zise: și tu ești dintre dânșii. Iar Petru zise: omule, nu sunt. 59 [y]Și trecând ca un ceas, un altul adevereà cu tărie zicând: într'adevăr și acesta eră cu dânsul, pentru că și Galileu este. 60 Dar Petru zise: omule, nu știu ce zici. Și îndată vorbind el încă, cântă cocoșul. 61 Și Domnul întorcându-se se uită în fața lui Petru. [z]și-și aduse aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zisese, că [a]mai nainte de-a fi cântat azi cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. 62 Și ieșind afară plânse cu amar.

Suferința lui Iisus înaintea lui Caiafa.

63 [b]Și bărbații care îl țineau legat îl luau în râs, bătându-l. 64 Și acoperindu-i fața îl întrebă, zicând: profețește, cine este care te lovì? 65 Și multe altele defaimând, ziceau către dânsul.

66 [c]Și când se făcù ziuă, [d]se adună bătrânimea poporului, mai marii preoților și cărturarii, și-l duseră la sinedriul lor zicând: dacă tu ești Hristosul, spune nouă. 67 Iar el le zise: dacă vă spun, nu veți crede; 68 Și dacă vă întreb, nu veți răspunde. 69 Deacum însă Fiul omului va ședeà de-a dreapta puterii lui Dumnezeu. 70 Și toți ziseră: ești tu dar Fiul lui Dumnezeu? Iar el zise către dânșii: voi ziceți, că eu sunt. 71 Și ei ziseră: ce mai avem trebuință de mărturie? Căci noi înșine am auzit din gura lui.

Iisus înaintea lui Pilat; asemenea și înaintea lui Irod.

23 Și [a]ridicându-se toată mulțimea lor îl duseră înaintea lui Pilat. 2 Și începură a-l învinuì zicând: pe acesta l-am găsit [b]îndrumând spre rău neamul nostru, și [c]împedecând a dà tribut Cesarului, și zicând [d]că el este Hristos, împărat. 3 [e]Atuncia Pilat îl întrebă zicând: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând îi zise: tu zici.

4 Și Pilat zise către mai marii preoților și gloate: [f]nu găsesc nici o vină în acest om. 5 Dar ei și mai mult stăruiau zicând, că întărâtă poporul, învățând prin toată Iudea și începând dela Galilea până aci. 6 Și auzind Pilat *de Galilea* întrebă, dacă omul este Galileu. 7 Și înțelegând, că este din [g]ținutul lui Irod, îl trimise sus la Irod, fiind și el în Ierusalim în acele zile.

8 Iar Irod văzând pe Iisus se bucură foarte: căci de mult timp [h]doreà să-l vază, fiindcă [i]auzià *multe* despre el, și aștepta să vază vre-o minune făcută de dânsul. 9 Și-l întrebă în multe cuvinte: dar el nu-i răspunse nimic. 10 Iar mai marii preoților și cărturarii erau de față învinuindu-l foarte tare. 11 [j]Și Irod împreună cu ceata sa de ostași desprețuindu-l și luându-l în râs, îmbrăcându-l cu vestmânt strălucitor, îl trimise sus la Pilat. 12 Și în aceea zi Irod și [k]Pilat se făcură prietini unul cu altul: căci mai nainte erau în vrăjmășie între dânșii.

Osândirea lui Iisus.

13 [l]Atuncia Pilat chemând la sine pe mai marii preoților, și pe cei mari, și

r Mat. 26. 55.	*v* Mat. 26. 69.	*z* Mat. 26. 75.	*c* Mat. 27. 1.	*Capul 23.*	*c* Mat. 17. 27.	*f* 1 Pet. 2. 22.	*i* Marc. 6. 14.
s Ioan 12. 27.	*x* Mat. 26. 71.	*a* Mat. 26. 34,75.	*d* Fapt. 4. 26.	*a* Ioan 18. 28.	*d* Ioan 19. 12.	*g* Cap. 3. 1.	*j* Isa. 53. 3.
t Mat. 26. 57.	*y* Mat. 26. 73.	*b* Mat. 26. 67,68.	—	*b* Fapt. 17. 7.	*e* Mat. 27. 11.	*h* Cap. 9. 9.	*k* Fapt. 4. 27.
u Mat. 26. 58.							*l* Mat. 27. 23

poporul. zise către dânșii: 14 [m]Mi-ați adus pe omul acesta ca turburând poporul, și iată cercetându-l înaintea voastră, [n]eu n'am găsit în acest om nici o vină din câte spuneți împotriva lui. 15 Dar nici Irod: căci l-a trimis sus la noi, și iată nimic vrednic de moarte n'a fost făptuit de dânsul. 16 [o]Deci dar pedepsindu-l, îi voiu dà drumul. 17 [p]*Și aveà nevoe ca la sărbătoare să dè peutru dânșii drumul la un închis.* 18 Dar [q]ei strigară tare cu grămada, zicând: ià pe acesta, iar pentru noi dă drumul lui Barabba. 19 Care erà aruncat în închisoare pentru o răscoală făcută în oraș și pentru omor.

20 Și Pilat le vorbì iarăși, voind să deà drumul lui Iisus. 21 Dar ei strigau la aceasta zicând: răstignește-l, răstignește-l. 22 Și zise de a treia oară către dânșii: dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n'am găsit într'însul; deci pedepsindu-l, îi voiu dà drumul. 23 Iar ei stăruiau cerând cu strigăte mari, ca el să fie răstignit, și strigătele lor *și ale preoților mai mari* biruiră. 24 Atuncia [r]Pilat hotărì să se facă cererea lor: 25 Și dete drumul la acela, care erà aruncat în închisoare pentru răscoală și omor, pe care îl cereau; iar pe Iisus îl dete în voia lor.

Iisus în calea durerilor.

26 [s]Și când îl duceau, punând mâna pe un oarecare Simon Cireneu, venind dela câmp, puseră crucea pe el, ca s'o ducă în urma lui Iisus.

27 Și îi urmà mulțime mare de popor și femei, care se băteau în piept și îl plângeau cu lacrămi. 28 Iar Iisus întorcându-se către dânsele zise: fiice ale Ierusalimului, nu plângeți de mine, ci plângeți de voi înșivă și de copiii voștri. 29 [t]Căci iată vin zile în care vor zice: fericite *sunt* cele sterpe, și pântecele care n'au născut, și tâțele care n'au aplecat. 30 [u]Atuncia vor începe a zice „munților: cădeți preste noi, și dealurilor: ascundeți-ne.“ 31 [v]Pentru că dacă ei fac acestea cu copacul verde, ce va fi cu cel uscat? 32 [x]Și se duceau și alți doi făcători de rele, ca să fie omoriți împreună cu dânsul.

Răstignirea și moartea lui Iisus.

33 Și [y]când veniră la locul numit căpățână, acolo îl răstigniră, asemenea și pe făcătorii de rele, pe unul de-a dreapta și pe altul de-a stânga.

34 Iar Iisus ziceà: Tată, [z]iartă-i: căci [a]nu știu ce fac. Și [b]împărțind hainele lui, aruncară sorți.

35 [c]Și steteà poporul, privind: [d]și mai marii îl luau în râs zicând: pe alții a mântuit: să se mântuească pe sine însuși, dacă acesta este Hristosul lui Dumnezeu, alesul. 36 Dar și ostașii veniți, îl luau în râs, 37 Aducându-i oțet și zicând: dacă tu ești împăratul Iudeilor, mântuește-te pe tine însuți.

38 [e]Și inscripția *scrisă* de-asupra lui erà *în grecește, și latinește, și ebreește:* ACESTA ESTE ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

39 [f]Iar unul dintre făcătorii de rele pironiți îl defaimà, *zicând:* nu ești tu oare Hristosul? Mântuește-te pe tine însuți și pe noi. 40 Și răspunzând celalalt, zise, înfruntându-l: nu te temi tu de Dumnezeu, că în acciași osândă ești? 41 Și noi cu dreptate, căci luăm cele cuvenite ce am făptuit: dar acesta n'a făptuit nimic necuviincios. 42 Și ziceà: Iisuse, adu-ți aminte de mine, când vei fi venit întru împărăția ta. 43 Și *Iisus* îi zise: adevăr zic ție, astăzi vei fi împreună cu mine în raiu.

44 [g]Și erà acum ca la al șaselea ceas, și întunerec se făcù preste tot pământul, până la al nouălea ceas. 45 Întunecându-se soarele: și [h]catapeteasma templului fù sfâșiată prin mijloc.

46 Și strigând cu glas mare Iisus, zise: [i]Tată, „în mâinile tale încredințez duhul meu.“ [j]Și aceasta zicând își dete sufletul.

---

m Vers. 1, 2. *n* Vers. 4 *o* Mat. 27. 26. *p* Mat. 27. 15. *q* Fapt. 3. 14. *r* Mat. 27. 26. *s* Mat. 27. 32. *t* Mat. 24. 19. *u* Isa. 2. 19. *v* Prov. 11. 31. *x* Isa. 53. 12. *y* Mat. 27. 33. *z* Mat. 5. 44. *a* Fapt. 3. 17. *b* Mat. 27. 35. *c* Ps. 22. 17. *d* Mat. 27. 39. *e* Mat. 27. 37. *f* Mat. 27. 44. *g* Mat. 27. 45. *h* Mat. 27. 51. *i* Ps. 31. 5. *j* Ioan 19. 30.

47 [k] Iar sutașul, văzând ce s'a făcut, mărià pe Dumnezeu, zicând: într'adevăr omul acesta erà drept.

48 Și toate gloatele, venite împreună la această priveliște, după ce priviră cele făcute, bătându-și piepturile, se întorceau îndărăt. 49 [l] Și toți cunoscuții lui și femeile, care îi urmau împreună din Galilea, steteau de departe spre a vedeà acestea.

Îmmormântarea lui Iisus.

50 [m] Și iată un bărbat cu numele Iosif, sfetnic fiind, și bărbat bun și drept 51 — Acesta nu se învoise cu hotărîrea și cu lucrarea lor — din Arimatea, oraș al Iudeilor, *și* care așteptà *și el* împărăția lui Dumnezeu. 52 Acesta venind la Pilat, cerù corpul lui Iisus. 53 Și luându-l jos, îl înfășură în pânză, și-l puse într'un mormânt săpat în piatră, unde nimenea nu mai fusese pus. 54 Și erà zi de pregătire, și sâmbăta aveà să înceapă.

55 Și urmându-i femeile, care veniseră împreună cu dânsul din Galilea, zăriră mormântul și cum fù pus corpul lui. 56 Și întorcându-se îndărăt gătiră aromate și mir. Și sâmbăta se odihniră după lege.

Învierea lui Hristos.

24 Iar în [a] întâia zi a săptămânei, des de dimineață, veniră la mormânt, [b] aducând aromatele ce gătiseră. 2 [c] Și găsiră piatra prăvălită dela mormânt. 3 [d] Și întrând nu aflară corpul Domnului Iisus.

4 Și pe când ele erau în mare nedumerire despre aceasta, [e] iată doi bărbați stătură înaintea lor, în vestminte luminând ca fulgerul: 5 Iar ele speriindu-se și plecând fețele spre pământ, ei ziseră către dânsele: pentru ce căutați pe cel viu între cei morți? 6 Nu este aci, ci s'a sculat. [f] Aduceți-vă aminte cum v'a vorbit, pe când erà încă în Galilea, 7 Zicând, că Fiul omului trebue să fie dat în mâni de oameni păcătoși, și să fie răstignit, dar a treia zi să învieze.

8 Și [g] ele își aduseră aminte de cuvintele lui. 9 [h] Și întorcându-se dela mormânt vestiră toate acestea la cei unsprezece și la toți ceilalți. 10 Și erau Maria Magdalena și [i] Ioana și Maria lui Iacob, și altele împreună cu dânsele, care spuneau acestea către apostoli. 11 [j] Și cuvintele acestea se părură înaintea lor ca o poveste, și nu crezură lor.

12 [k] Dar Petru sculându-se, alergă la mormânt, și plecându-se, vede fășiile de pânză singure: și se duse acasă minunându-se de ce s'a făcut.

Iisus se arată ucenicilor, ce mergeau în spre Emaus.

13 [l] Și iată doi dintre dânșii se duceau în aceea zi la un sat, depărtat de Ierusalim șaizeci de stadii, al cărui nume erà Emaus. 14 Și ei vorbeau unul către altul de toate întâmplările acestea. 15 Și pe când vorbeau ei și cercetau împreună, apropiându-se și [m] Iisus însuși, mergeà împreună cu dânșii: 16 Iar [n] ochii lor erau ținuți ca să nu-l cunoască.

17 Și el zise către dânșii: ce sunt cuvintele acestea pe care le aruncați unul altuia între voi mergând? Și ei stătură cu privirea posomorîtă. 18 Și răspunzând unul [o] cu numele Cleopa zise către dânsul: tu singur stai ca străin în Ierusalim și n'ai aflat cele întâmplate în el în aceste zile?

19 Și le zise: care? Iar dânșii îi ziseră: cele despre Iisus Nazareanul, [p] care a fost bărbat profet, [q] puternic în faptă și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul. 20 [r] Cum mai marii preoților și mai marii noștri îl deteră la osândă de moarte și-l răstignіră. 21 Și noi nădăjduiam, [s] că el este care aveà să scape pe Israel: dar cu toate acestea astăzi merge pe a treia zi de când s'au făcut acestea. 22 [t] Într'ade-

---

k Mat. 27. 54. *l* Ps. 38. 11. *m* Mat. 27. 57. — *Capul 24.* — *a* Ioan 20. 1. *b* Cap. 23. 56. *c* Mat. 28. 2. *d* Marc. 16. 5. *e* Ioan 20. 12. *f* Mat. 16. 21. *g* Ioan 2. 22. *h* Mat. 28. 8. *i* Cap. 8. 3. *j* Marc. 16. 11. *k* Ioan 20. 3. 6. *l* Marc. 16. 12. *m* Mat. 18. 20. *n* Ioan 20. 14. *o* Ioan 19. 25. *p* Mat. 21. 11. *q* Fapt. 7. 22. *r* Cap. 23. 1. *s* Cap. 1. 68. *t* Mat. 28. 8.

vĕr unele femei dintr'ale noastre ne-au pus în uimire, *căci* fiind duse de dimineaţă la mormânt, 23 Şi negăsind corpul lui veniră, spunând că au văzut arătare de îngeri, care zic, că el este viu. 24 Şi [u] se duseră la mormânt unii dintre cei cu noi, şi găsiră astfel, după cum au spus şi femeile, dar pe dânsul nu-l văzură.

25 Atuncia el zise către dânşii: nepriceputilor şi cu inima întârzietori a crede în cele ce au spus profeţii. 26 [v] Oare nu trebuià ca Hristos să sufere acestea şi să între în mărirea lui? 27 [x] Şi începând dela [y] Moise şi dela [z] toţi profeţii, le tâlcuì cele despre dânsul, în toate scripturile.

28 Şi se apropiară de satul unde mergeau, şi [a] el se făceà că merge mai nainte: 29 Dar [b] ei stăruiră de dânsul zicând: rămâi împreună cu noi: pentru că este spre seară şi ziua s'a dus acum. Şi între ca să rămâe cu dânşii.

30 Şi pe când stà el la masă împreună cu dânşii, luând [c] pâne binecuvântă şi frângând le dete în mână. 31 Atuncia se deschiseră ochii lor şi-l cunoscură; dar el se făcù nevăzut dela dânşii. 32 Şi ziseră unul către altul: oare nu ne ardeà inima în noi, când ne vorbià pe cale, când ne lămurià scripturile?

33 Şi sculându-se ei în acel ceas, se întoarseră la Ierusalim, şi aflară adunaţi pe cei unsprezece, şi pe cei împreună cu dânşii. 34 Care ziceau că într'adevăr a înviat Domnul şi [d] s'a arătat lui Simon. 35 Şi ei spuneau cele depe cale şi cum li-s'a făcut cunoscut la frângerea pânii.

Iisus se arată Apostolilor.

36 [e] Şi vorbind ei acestea, *Iisus* însuşi stătù în mijlocul lor şi le zise: pace vouă! 37 Dar ei spăimântându-se şi înfricoşându-se, gândeau că văd un [f] duh. 38 Şi le zise: pentru ce sunteţi turburaţi, şi pentru ce se ridică gânduri în inima voastră? 39 Vedeţi mânile mele şi picioarele mele, că eu însumi sunt: [g] pipăiţi-mă şi vedeţi, pentru că un duh nu are carne şi oase, după cum mă vedeţi pe mine că am. 40 Şi zicând aceasta, le arătă mânile şi picioarele. 41 Dar ei de [h] bucurie necrezând încă şi minunându-se le zise: [i] aveţi ceva de mâncare aci? 42 Şi dânşii îi deteră o parte de peşte fript, *şi dintr'un fagur de miere;* 43 [j] Şi luând înaintea tutulor, mâncă.

44 Apoi zise către dânşii: [k] acestea sunt cuvintele mele, pe care vi le-am vorbit, fiind încă împreună cu voi, că trebue a fi împlinite toate cele scrise despre mine în legea lui Moise şi în profeţi şi în psalmi. 45 Atuncia [l] deschise mintea lor să înţeleagă scripturile. 46 [m] Şi le zise că aşà este scris, *şi că aşà trebuià*, ca Hristos să sufere şi să învieze dintre morţi a treia zi. 47 Şi să se predice în numele său pocăinţă, spre [n] iertare de păcate la [o] toate neamurile, începând voi dela Ierusalim. 48 Voi [p] sunteţi martori de acestea. 49 [q] Şi eu trimit făgăduinţa Tatălui meu preste voi: dar voi staţi în oraşul *Ierusalim*, până ce veţi fi îmbrăcaţi cu putere de sus.

Înălţarea lui Iisus.

50 Şi-i duse afară [r] până spre Betania, şi ridicând mânile sale îi binecuvântă. 51 [s] Şi pe când îi binecuvântà se despărţi de dânşii, şi erà dus în sus spre cer. 52 Şi ei închinându-se lui, se întoarseră la Ierusalim cu bucurie mare. 53 Şi erau neîncetat în templu lăudând *şi binecuvântând* pe Dumnezeu. Amin.

---

u Vers. 12. | *v* 1 Pet. 1. 11. | *x* Vers. 45. | *y* Fac. 3. 15. | *z* Ps. 16. 9. | *a* Fac. 32. 26. | *b* Fac. 19. 3. | *c* Mat. 14. 19. | *d* 1 Cor. 15. 5. | *e* Marc. 16. 14. | *f* Marc. 6. 49. | *g* Ioan 20. 20,27. | *h* Fac. 45. 26. | *i* Ioan 21. 5. | *j* Fapt. 10. 41. | *k* Mat. 16. 21. | *l* Fapt. 16. 14. | *m* Isa. 50. 6. | *n* Dan. 9. 24. | *o* Fapt. 12. 3. | *p* Ioan 15. 27. | *q* Isa. 44. 3. | *r* Fapt. 1. 12 | *s* 2 Reg. 2. 11

SFÂNTA EVANGELIE DUPĂ IOAN.

Iisus Hristos este întruparea Cuvântului veciniс.

1 În început[a] erà Cuvântul, și Cuvântul erà[b] la Dumnezeu, și[c] Dumnezeu erà Cuvântul. 2[d] Acesta erà în început la Dumnezeu. 3[e] Printr'însul tot fù făcut, și fără dânsul nu fù făcut nici măcar ceva ce este făcut. 4[f] Viața erà într'însul, și[g] viața erà lumina oamenilor. 5[h] Și lumina în întunerec se arătă, și întunerecul nu o prinse.

6[i] Fost-a un om trimis dela Dumnezeu, al cărui nume *erà* Ioan: 7[j] Acesta venì spre mărturie, ca să mărturisească pentru lumină, ca toți să crează printr'însul. 8 Nu erà acela lumina, ci *venì* ca să mărturisească pentru lumină.

9[k] Erà lumina cea adevărată, care luminează pe orice om, venind în lume. 10 În lume erà, și[l] lumea printr'însul fù făcută, și lumea nu-l cunoscù. 11[m] La ale sale venì, și ai săi nu-l primiră. 12 Iar[n] câți îl primiră, le dete putere ca să fie fii ai lui Dumnezeu, *adecă* celor care cred în numele lui. 13[o] Care nu din sânge, nici din a cărnii voință, nici din voință de bărbat, ci din Dumnezeu fură născuți.

14[p] Și Cuvântul[q] trup[r] se făcù și locuì între noi, și[s] văzurăm mărirea lui, mărire ca a unui născut dela Tatăl, [t] plin de dar și adevăr.

15[u] Ioan mărturisește pentru dânsul și strigă zicând: acesta erà despre care am zis: [v] cel care vine după mine a fost înaintea mea; [x] pentru că erà mai nainte de mine.

16 Căci din aceea ce dânsul erà [y] plin, noi toți am luat, adecă dar preste dar; 17 Pentru[z] că legea fù dată prin Moise, [a] darul și [b] adevărul prin Iisus Hristos venì. 18 Pe Dumnezeu [c] nimeni nu l-a văzut vreodată; [d] Fiul unul născut, care este la sânul Tatălui, acela a spus.

Mărturisirea lui Ioan Botezătorul despre mielul lui Dumnezeu.

19 Și aceasta este [e] mărturia lui Ioan, când trimiseră Iudeii din Ierusalim pe preoții și leviții, ca să-l întrebe: tu cine ești? 20 Și [f] mărturisì și nu tăgădui, ci mărturisì, că eu nu sunt Hristosul. 21 Și-l întrebară: ce dar? Ești [g] Ilie? *Și* zice: nu sunt. Ești tu [h] profetul? Și răspunse: nu. 22 Deci îi ziseră: cine ești? Ca să dăm răspuns celor care ne au trimis: ce zici despre tine însuți? 23 [i] Zise: eu *sunt* „glas de strigător în pustie: îndreptați calea Domnului", după cum [j] a zis Isaia profetul. 24 Și trimiși erau dintre farisei.

25 Și-l întrebară, și-i ziseră: pentru ce botezi dar, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ilie, nici profetul? 26 Răspunse lor Ioan zicând: [k] eu botez în apă: [l] dar în mijlocul vostru stă acela, pe care voi nu-l știți. 27 [m] *El este* care vine după mine, *care a fost înaintea mea*, căruia nu sunt vrednic să desleg cureaua încălțămintii lui. 28 Acestea au fost în [n] Betania dincolo de Iordan, unde botezà Ioan.

29 A doua zi vede *Ioan* pe Iisus venind la dânsul și zice: iată al lui Dumnezeu [o] Miel, [p] care ridică păcatul lumii. 30 [q] Acesta este pentru care am zis: după mine vine bărbat, care a fost înaintea mea, pentru că erà mai nainte de mine. 31 Și eu nu-l știam, ci ca să fie adus lui Israel la cunoștință, [r] pentru aceasta am venit eu botezând în apă.

32 [s] Și Ioan mărturisì zicând, că am văzut duhul pogorându-se din cer, ca

IOAN. — *Capul 1.*

[a] Prov. 8.22,23, etc. [b] Prov. 8. 30. [c] Filip. 2. 6. [d] Fac. 1. 1. [e] Ps. 33. 6. [f] Cap. 5. 26. [g] Cap. 8. 12. [h] Cap. 3. 19. [i] Mal. 3. 1. [j] Fapt. 19. 4. [k] 1 Ioan 2. 8. [l] Ebr. 1. 2. [m] Luc. 19. 14. [n] Isa. 56. 5. [o] Iac. 1. 18. [p] Mat. 1. 16, 20. [q] Ebr. 2. 11, 14, 16, 17. [r] Rom. 1. 3. [s] Isa. 40. 5. [t] Col. 1. 19 [u] Vers. 32. [v] Mat. 3. 11. [x] Cap. 8. 58. [y] Cap. 3. 34. [z] Esod 20.1,etc. [a] Rom. 3. 24. [b] Cap. 8. 32. [c] Esod. 33. 20. [d] 1 Ioan 4. 9. [e] Cap. 5. 33. [f] Luc. 3. 15 [g] Mal. 4. 5. [h] Deut.18.15,18. [i] Mat. 3. 3. [j] Isa. 40. 3. [k] Mat. 3. 11. [l] Mal. 3. 1. [m] Vers. 15. 30. [n] Judc. 7. 24. [o] Esod. 12. 3. [p] Isa. 53. 11. [q] Vers. 15, 27. [r] Mal. 3. 1. [s] Mat. 3. 16.

un porumb, și rămase preste dânsul. 33 Și eu nu-l știam, ci care mă trimise să botez în apă, acela îmi zise: preste care vei fi văzut duhul pogorându-se și rămânând preste dânsul, *t* acesta este care botează în duh sfânt. 34 Și eu am văzut, și am mărturisit, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

Cei dintâi ucenici.

35 A doua zi, iarăși stà Ioan și doi dintre ucenicii lui. 36 Și uitându-se în fața lui Iisus, care umblà, zise: *u* iată Mielul lui Dumnezeu. 37 Și cei doi ucenici îl auziră vorbind, și se duseră după Iisus. 38 Iar Iisus întorcându-se și văzându-i urmând, le zise: 39 Ce căutați? Iar ei ziseră: Rabi, — ce însemnează Învățătorule — unde stai? 40 Veniți și veți vedeà, le zice el. Deci veniră și văzură unde stă, și rămaseră la dânsul în ziua aceea: *și* erà ca la al zecelea ceas.

41 *v* Andreiu, fratele lui Simon Petru, erà unul dintre cei doi care auziră dela Ioan și se duseră după dânsul. 42 Acesta găsește mai întâiu pe fratele său Simon și-i zice: noi am găsit pe Mesia, care se tâlcuește Hristos. 43 Și-l duse la Iisus. Iar Iisus uitându-se în fața lui zise: tu ești Simon fiul lui Ioan, *x* tu vei fi numit Chefa, care însemnează Petru.

44 A doua zi, Iisus voì să plece în Galilea, și găsește pe Filip și-i zice: urmează-mi. 45 *y* Iar Filip erà din Betsaida, din orașul lui Andreiu și Petru.

46 Filip găsește pe *z* Natanael și-i zice: *pe acela* despre care scrise *a* Moise în lege și *b* profeții, noi l-am găsit, pe Iisus din *c* Nazaret, fiul lui Iosif. 47 Și Natanael îi zise: *d* din Nazaret poate fi ceva bun? Filip îi zise: vino și vezi.

48 Iisus văzù pe Natanael venind la dânsul și zise despre el: iată *e* cu adevărat un Israelit, în care nu este viclenie. 49 Natanael îi zice: de unde mă cunoști? Răspunse Iisus și-i zise: te-am văzut stând supt smochin mai nainte de-a te strigà Filip. 50 Răspunse Natanael *și îi zice:* Rabi, *f* tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești *g* împăratul lui Israel. 51 Răspunse Iisus și-i zise: pentru că ți-am zis că te-am văzut supt smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedeà. 52 Și-i zice: adevăr, adevăr zic vouă, *h* *de acum* veți vedeà cerul deschizându-se, și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se preste Fiul omului.

Prefacerea apei în vin la nunta din Cana Galilei.

2 Și a treia zi se făcù nuntă în *a* Cana Galilei, și muma lui Iisus erà acolo. 2 Și fù chemat la nuntă și Iisus și ucenicii săi. 3 Și fiind lipsă de vin, muma lui Iisus zice către dânsul: vin nu au. 4 Iisus îi zice: *b* femeie, *c* ce am eu cu tine? *d* Ceasul meu n'a venit încă. 5 Zice muma lui către cei care slujiau: faceți orice va zice vouă. 6 Și erau acolo șase vase de apă *făcute* din peatră, puse *e* pentru curățirea Iudeilor, luând fiecare câte două sau trei măsuri. 7 Zice lor Iisus: umpleți vasele cu *f* apă. Și le umplură până sus. 8 Și le zice: acum scoateți și duceți veghietorului mesei. Și dânșii *îi* duseră. 9 Și când veghietorul mesei gustă apa făcută vin, și nu știà de unde este, iar slujitorii care adusese apa știau, veghietorul mesei cheamă pe mire.

10 Și-i zice: orice om pune întâiu vinul bun, și când s'au îmbătat atuncia *pune* pe cel prost: tu ai ținut vinul bun până acum.

11 Acest început al minunilor *îl* făcù Iisus în Cana Galilei și *g* făcù cunoscut mărirea sa, și ucenicii săi crezură într'însul.

12 După aceasta se duse în jos la Capernaum dânsul și muma lui și *h* frații lui și ucenicii lui: și acolo rămaseră nu multe zile.

t Mat. 3. 11
u Vers. 29.
v Mat. 4. 18.
x Mat. 16. 18.
y Cap. 12. 21.
z Cap. 21. 2.
a Fac. 3. 15.
b Isa. 4. 2.
c Mat. 2. 23.
d Cap. 7. 41, 42, 52.
e Ps. 32. 2.
f Mat. 14. 33.
g Mat. 21. 5.
h Fac. 28. 12.

Capul 2.

a Ios. 19. 28.
b Cap. 19. 26.
c 2 Sam. 16. 10.
d Cap. 7. 6.
e Marc. 7. 3.
f Cap. 4. 46
g Cap 1. 14
h Mat. 12. 46

Curăţirea templului.

13 [i]Şi erà aproape Paştile Iudeilor, şi Iisus se duse în sus la Ierusalim. 14 [j]Şi găsì în templu pe cei care vând boi şi oi şi porumbei şi pe schimbători de bani şezând. 15 Şi făcând un bici de împletituri, dete pe toţi afară din templu, şi oile şi boii, şi vărsă banii mărunţi ai schimbătorilor şi răsturnă mesele lor. 16 Şi zise celor care vindeau porumbei: ridicaţi acestea de-aici, nu faceţi [k]casa Tatălui meu casă de negustorie. 17 Şi ucenicii lui îşi aduseră aminte că este scris: [l]„râvna casei tale mă va mistuì.“

18 Deci Iudeii răspunseră şi-i ziseră: [m]ce semn ne arăţi, pentru că faci acestea? 19 Răspunse Iisus şi le zise: [n]surpaţi acest templu, şi în trei zile îl voiu ridicà. 20 Dar Iudeii ziseră: acest templu fù clădit în patruzeci şi şase de ani, şi tu îl vei ridicà în trei zile? 21 Dar el ziceà [o]de templu, de corpul său. 22 Deci când se sculă dintre morţi, [p]ucenicii săi îşi aduseră aminte că aceasta ziceà, şi crezură scripturii şi cuvântului pe care l-a spus Iisus.

23 Iar când erà în Ierusalim la Paşti în sărbătoare, mulţi crezură în numele lui, văzând semnele lui, pe care le făceà. 24 Dar Iisus însuşi nu se încredeà în ei, pentru că el cunoşteà pe toţi. 25 Şi pentru că nu aveà trebuinţă ca să mărturisească cineva pentru om: căci [q]el însuşi cunoşteà ce erà în om.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodim.

3 Şi între farisei erà un om cu numele Nicodim, un mai mare al Iudeilor; 2 [a]Acesta venì la dânsul noaptea şi-i zise: Rabi, ştim că ai venit învăţător dela Dumnezeu, pentru că [b]nimeni nu poate face aceste minuni pe care le faci tu, dacă nu [c]este Dumnezeu cu dânsul. 3 Răspunse Iisus şi-i zise: adevăr zic ţie, [d]dacă cineva nu va fi fost născut de sus, nu poate vedeà împărăţia lui Dumnezeu.

4 Zice către dânsul Nicodim: cum poate un om bătrân fiind ca să fie născut? Nu cumva poate întrà de-a doua oară în pântecele mumei sale şi să fie născut?

5 Răspunse Iisus: adevăr, adevăr zic ţie: [e]dacă cineva nu va fi fost născut din apă şi duh, nu poate întrà în împărăţia lui Dumnezeu. 6 Ce este născut din carne, carne este, şi ce este născut din duh, duh este. 7 Nu te mirà că ţi-am zis: voi trebue să fiţi născuţi de sus. 8 [f]Vântul suflă unde voeşte, şi vuetul lui îl auzi, dar nu ştii de unde vine şi unde se duce: astfel este oricine, care este născut din duh.

9 Răspunse Nicodim şi-i zise: [g]cum pot să fie acestea?

10 Răspunse Iisus şi-i zise: tu eşti învăţătorul lui Israel şi nu cunoşti acestea? 11 [h]Adevăr, adevăr zic ţie, că noi vorbim ce ştim şi mărturisim ce am văzut: şi [i]voi nu primiţi mărturia noastră. 12 Dacă v'am spus cele pământeşti, şi nu credeţi, cum veţi crede dacă vă spun cele cereşti? 13 Şi [j]nimeni nu s'a suit în cer decât numai cel care s'a pogorît din cer, Fiul omului care este în cer. 14 [k]Şi după cum Moise înălţă şarpele în pustie, aşà [l]trebue să fie înălţat Fiul omului. 15 Pentru ca oricine care crede într'însul *să nu piară, ci să* [m]aibă viaţă veşnică.

16 [n]Căci Dumnezeu înbì lumea atât de mult, încât dete pe Fiul său unul născut, pentru ca oricine care crede într'însul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. 17 [o]Căci Dumnezeu nu trimise pe Fiul său în lume, ca să osândească lumea, ci pentru ca lumea să fie mântuită printr'însul. 18 [p]Cine crede într'însul nu este osândit, *iar* cine nu crede a şi fost osândit, pentru că n'a crezut în numele unui născut Fiul lui Dumnezeu. 19 Iar osânda este aceasta, [q]că lumina a venit în lume şi oamenii înbirà întunerecul mai mult decât lu-

i Esod. 12. 14. *j* Mat. 21. 12. *k* Luc. 2. 49. *l* Ps. 69. 9. | *m* Mat. 12. 38. *n* Mat 26. 61. *o* Col. 2. 9. | *p* Luc. 24. 8. *q* 1 Sam. 16. 7. — | *Capul 3.* *a* Cap. 7. 50. *b* Cap 9. 16, 33 | *c* Fapt. 10. 38. *d* Cap. 1. 13. *e* Marc. 16. 16. *f* Eccl. 11. 5. | *g* Cap. 6. 52, 60. *h* Mat. 11. 27. *i* Vers. 32. *j* Prov. 30. 4. | *k* Num. 21. 9. *l* Cap. 8. 28. *m* Vers. 36 *n* Rom. 5. 8. | *o* 1 Ioan 4. 14 *p* Cap. 5. 24. *q* Cap. 1.4, 9-11

mina: pentru că faptele lor erau rele. 20 Căci [r]oricine făptuește rele, urăște lumina și nu vine la lumină, pentru ca faptele lui să nu fie mustrate. 21 Iar cine lucrează adevărul, vine la lumină, ca faptele lui să fie cunoscute, pentru că sunt săvârșite în Dumnezeu.

Ioan Botezătorul mărturisește de-a doua oară pentru Iisus.

22 După acestea veni Iisus și ucenicii săi în pământul Iudeii, și acolo petrecea timpul cu dânșii [s]și boteza. 23 Și boteză și Ioan în Enon aproape de [t]Salim, pentru că erau acolo ape multe, [u]și veniau și se botezau. 24 [v]Căci Ioan nu era încă aruncat în închisoare.

25 Deci se făcù din partea ucenicilor lui Ioan întrebare cu un Iudeu despre curățire. 26 Și veniră la Ioan și-i ziseră: Rabi, acela care era cu tine dincolo de Iordan, [x]pentru care tu ai mărturisit, iată acesta botează și toți vin la dânsul.

27 Răspunse Ioan și zise: nu poate un om să ia [y]nimic, dacă nu-i este dat din cer. 28 Voi înșivă îmi sunteți martori, că am spus: [z]nu sunt eu Hristosul, dar că [a]sunt trimis înaintea aceluia. 29 [b]Cine are mireasă este mire: iar al mirelui [c]prietin, care stă și ascultă, se bucură foarte de glasul mirelui. Deci această bucurie a mea este împlinită. 30 Acela trebue să crească, iar eu să scad.

31 [d]Cine vine de sus [e]este de-asupra tutulor; [f]cine este depe pământ, depe pământ este și vorbește [g]cele depe pământ. Cine vine din cer, 32 Mărturisește [h]ce a văzut și auzit: dar nimeni nu primește mărturia lui. 33 Cine a primit mărturia lui, [i]a întărit că Dumnezeu este iubitor de adevăr. 34 [j]Căci pe cine a trimis Dumnezeu, vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că *Dumnezeu* nu dă duhul [k]după măsură. 35 [l]Tatăl iubește pe Fiul și a dat tot în mâna lui. 36 [m]Cine crede în Fiul, are viață vecinică: cine nu ascultă pe Fiul, nu va vedeà viață, ci rămâne preste dânsul urgia lui Dumnezeu.

Vorbirea lui Iisus cu femeia samaritană. Mai mulți cred într'însul.

4 Deci când înțelese Iisus că fariseii auzise că Iisus face și [a]botează mai mulți ucenici decât Ioan. 2 Deși Iisus însuși nu botezà, ci ucenicii săi, 3 Lăsă Iudea și se duse iar în Galilea. 4 Dar trebuià ca el să treacă prin Samaria. 5 Deci vine la un oraș al Samarii numit Sichar, aproape de locul [b]pe care îl dete Iacob lui Iosif fiul său. 6 Și acolo erà puțul lui Iacob. Iisus dar ostenit fiind de călătorie, se așeză numai decât lângă puț: erà ca la al șaselea ceas.

7 *Atuncia* vine o femeie din Samaria ca să scoată apă. *Și* Iisus îi zice: dă-mi să beau: 8 Căci ucenicii lui se dusese în oraș, ca să cumpere demâncare. 9 Dar femeia samaritană îi zice: cum tu, Iudeu fiind, ceri să beai dela mine, care sunt femeie samaritană? *Căci [c]Iudeii n'au a face cu Samaritanii.*

10 Răspunse Iisus și-i zise: dacă ai ști darul lui Dumnezeu și cine este care îți zice: dă-mi să beau, tu ai fi cerut dela dânsul și ți-ar fi dat [d]apă vie. 11 Doamne, îi zice femeia, nici vas de scos apă nu ai, și puțul este adânc: de unde ai apa cea vie? 12 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Iacob, care ne dete puțul, și el însuși băù dintr'însul și fiii săi și turmele sale?

13 Răspunse Iisus și-i zise: oricine care beà din apa aceasta va însetà iarăși; 14 Dar [e]cine va fi băut din apa, pe care o voiu dà eu, nu va însetà în veci, și apa pe care o voiu dà lui [f]se va face într'însul izvor de apă, curgând în viață vecinică. 15 [g]Doamne, zice femeia către dânsul, dă-mi această apă, ca să nu însetez, nici să nu mai vin aici să scot apă.

---

r Iov 24. 13, 17.
s Cap. 4. 2.
t 1 Sam. 9. 4.
u Mat. 3. 5. 6.
v Mat. 14. 3.
x Cap. 1. 7, 15, 27, 34.
y 1 Cor. 4. 7.
z Cap. 1. 20, 27.
a Mal. 3. 1.
b Mat. 22. 2.
c Cânt. 5. 1.
d Vers. 13.
e Mat. 28. 18.
f 1 Cor. 15. 27.
g Cap. 6. 33.
h Vers. 11.
i Rom. 3. 4.
j Cap. 7. 16.
k Cap. 1. 16.
l Mat. 11. 27.
m Hab. 2. 4.
—
Capul 4.
a Cap. 3. 22, 26.
b Fac 33. 19.
c 2 Reg. 17. 21.
d Isa. 12. 3.
e Cap. 6. 35, 58.
f Cap. 7. 38.
g Cap. 6. 34.

16 *Iisus* îi zice: du-te, cheamă pe bărbatul tău și vino aci. 17 Răspunse femeia și zise: n'am bărbat.

Iisus îi zice: bine ai zis, că n'ai bărbat: 18 Pentru că cinci bărbați ai avut, și pe care-l ai acum nu-ți este bărbat. Adevărat ai spus aceasta. 19 Doamne, îi zise femeia, [h]văd că tu ești profet. 20 Părinții noștri se închinară pe [i]acest munte: și voi ziceți că în [j]Ierusalim este locul unde trebue a se închină.

21 Femeie, îi zise Iisus, crede-mă că vine un timp, [k]când nici pe acest munte, nici în Ierusalim vă veți închină Tatălui. 22 Voi vă închinați [l]la ce nu știți, noi ne închinăm la ce știm, pentru că [m]mântuirea din Iudei este: 23 Adevărat vine un timp și acum este *venit*, când adevărații închinători se vor închină Tatălui în [n]duh [o]și adevăr; căci și Tatăl pe unii ca aceștia îi voește a se închină lui: 24 [p]Duh este Dumnezeu, și cei care se închină lui, trebue să se închine în duh și adevăr.

25 Zice lui femeia: știu că vine Messia — adecă Hristos — ; când acela va fi venit, [q]ne va spune toate. 26 Zice ei Iisus: [r]eu sunt care îți vorbesc.

27 Între acestea veniră ucenicii săi, și se mirau că vorbiă cu o femeie: dar nimeni nu zise: ce voești, sau pentru ce vorbești cu dânsa? 28 Femeia deci își lăsă vasul de apă și se duse în oraș, și zise oamenilor: 29 Veniți, vedeți un om, [s]care mi-a spus toate câte am făcut; nu cumva acesta este Hristosul? 30 *Deci dar* ei ieșiră din oraș și veniau la dânsul. 31 Între acestea îl rugau ucenicii zicând: Rabi, mănâncă. 32 Iar el le zise: eu am să mănânc o mâncare, pe care voi n'o cunoașteți. 33 Deci ucenicii ziceau între dânșii: nu cumva i-a adus cineva să mănânce?

34 Zice lor Iisus: [t]mâncarea mea este ca să fac voia celui care m'a trimis și să săvârșesc lucrul lui. 35 Oare nu ziceți voi, că sunt încă patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă, ridicați [u]ochii voștri și priviți că sămănăturile sunt albe pentru seceriș. 36 [v]Acum secerătorul primește plată, și adună rod în viață vecinică, ca să se bucure împreună și sămănătorul și secerătorul. 37 Căci în aceasta este cuvântul adevărat, că altul este sămănătorul și altul secerătorul. 38 Eu v'am trimis să secerați ce n'ați muncit; alții au muncit, și voi ați întrat în munca lor.

39 Și din orașul acela mulți dintre samaritani crezură într'însul [x]pentru cuvântul femeii, care mărturisiă că mi-a spus toate câte am făcut. 40 Deci dar samaritanii, când veniră la el, îl rugau ca să rămână la dânșii; și rămase acolo două zile. 41 Și mult mai mulți crezură pentru cuvântul lui, 42 Și ziceau femeii, că nu credem numai pentru vorbele tale: [y]căci noi înșine am auzit, și cunoaștem că el este cu adevărat Mântuitorul lumii, *Hristosul*.

43 Și după două zile ieși de acolo *și se duse* în Galilea. 44 [z]Căci Iisus însuși mărturisi că un profet nu are cinste în patria lui. 45 Deci când veni în Galilea, îl primiră bine Galilienii, care văzuse toate câte făcù în Ierusalim la sărbătoare; căci și ei venise la sărbătoare. 46 Deci Iisus venì iarăși în Cana Galilei, unde făcù apa vin.

Iisus tămăduește pe fiul unui slujbaș împărătesc.

Și erà în Capernaum un om împărătesc al cărui fiu bolià.

47 Acesta auzind, că Iisus a venit din Iudea în Galilea, se duse la dânsul, și-l rugă ca să vie și să tămăducască pe fiul său; căci erà să moară. 48 Deci zise Iisus către dânsul: dacă nu veți fi văzut semne și minuni, nu veți crede. 49 Doamne, zise către dânsul omul împărătesc, vino mai nainte de-a muri copilul meu. 50 Du-te, îi zise Iisus: fiul tău trăește. *Și* omul se încrezù în

---

h Luc. 7. 16. *i* Jude. 9. 7. *j* Deut. 12.5,11. | *k* Mal. 1. 11. / 2 Reg. 17. 29. *m* Isa. 2. 3. | *n* Filip. 3. 3. *o* Cap. 1. 17. *p* 2 Cor. 3. 17. | *q* Vers. 29. 39. *r* Mat. 26.63,64. | *s* Vers. 25. *t* Iov. 23. 12. | *u* Mat. 9. 37. *v* Dan. 12. 3. | *x* Vers. 29. *y* Cap. 17. 8. | *z* Mat. 13. 57. —

cuvântul pe care i-l-a zis Iisus. și plecă. 51 Și pe când se întorceà acum. slugile lui îi ieșiră înainte și vestiră *zicând:* că copilul său trăește. 52 Deci cerù știință dela dânșii despre ceasul în care a fost mai bine: și-i spuseră că ieri la ceasul al șaptelea l-au lăsat frigurile. 53 Deci tatăl cunoscù că *l-au lăsat frigurile* în acel ceas în care îi zise Iisus: fiul tău trăește; și crezù dânsul și toată casa lui. 54 Aceasta făcù Iisus iarăși ca al doilea semn după ce venì din Iudea în Galilea.

Iisus însănătoșează sâmbăta pe un slăbănog la Bethesda, bolnav de 38 ani.

5 După [a] acestea erà o sărbătoare a Iudeilor. și Iisus se duse la Ierusalim. 2 Și este în Ierusalim lângă poarta oilor o [b] scăldătoare. ce se numește pe ebreește Bethesda. având cinci portice. 3 În acestea zăceà mulțime *mare* de bolnavi: orbi. schiopi. uscați. 4 *Așteptând mișcarea apei: căci un înger al Domnului se pogorà la timp nimerit în scăldătoare. și turburà apa; și cel dintâiu care întrà după turburarea apei se făcè sănătos de orice boală erà ținut.*

5 Și erà acolo un om. având treizeci și opt de ani în boala sa: 6 Pe acesta văzându-l Iisus zăcând. și cunoscând că de mult timp este acum. îi zise: voești să fii sănătos? 7 Doamne. îi răspunse bolnavul: nu am om ca să mă arunce în scăldătoare. când apa a fost turburată: căci pe când vin eu. altul se pogoară înaintea mea. 8 [c] Scoală-te. îi zise Iisus. ià patul tău și umblă. 9 Și *îndată* se făcù omul sănătos. și luă patul său și umblà.

10 Dar [d] în aceea zi erà sâmbătă. Deci ziceau Iudeii celui tămăduit: este sâmbătă. [e] și nu-ți este iertat să iai patul. 11 *Iar el* le răspunse: cel care mă făcù sănătos. acela îmi zise: ià patul tău și umblă. 12 Deci îl întrebară: cine este omul care ți-a zis: ià patul tău și umblă? 13 Dar cel tămăduit nu știà cine este: căci Iisus se dete la o parte fiind gloată în acel loc.

14 După acestea Iisus îl găsește în templu și îi zise: iată te-ai făcut sănătos: [f] nu mai păcătui. ca să nu-ți fie ceva mai rău. 15 *Atuncia* omul se duse și înștiință pe Iudei. că Iisus este care l-a făcut sănătos. 16 Și pentru aceasta Iudeii urmăreau pe Iisus. *și căutau să-l omoare.* fiind că făceà acestea sâmbăta.

Cuvântări ale lui Iisus despre sine ca Judecător și ca cel ce învioază morții.

17 Dar Iisus le răspunse: [g] Tatăl meu până acum lucrează. și eu lucrez. 18 Deci pentru [h] aceasta Iudeii căutau și mai mult ca să-l omoare. fiindcă nu numai că deslegà sâmbăta. dar și ziceà că Dumnezeu este Tatăl său. [i] punându-se pe sine însuși de-o potrivă cu Dumnezeu.

19 Deci răspunse Iisus și le zise: adevăr. adevăr zic vouă. nu poate [j] Fiul să facă dela sine însuși nimic. dacă nu vede pe Tatăl făcând ceva: căci cele ce ar face acela. acestea le face și Fiul întocmai. 20 [k] Pentru că Tatăl iubește pe Fiul. și-i arată toate câte face el. și îi va arătà lucruri mai mari decât acestea. ca să vă minunați voi. 21 Căci după cum Tatăl deșteaptă morții și le dă viață. [l] așà și Fiul dă viață la cei pe care-i voește. 22 Pentru că nici Tatăl nu judecă pe nimenea. ci [m] judecata toată a dat-o Fiului. ca toți să cinstească pe Fiul după cum cinstesc pe Tatăl. 23 [n] Cine nu cinstește pe Fiul. nu cinstește pe Tatăl. care l-a trimis.

24 Adevăr. adevăr zic vouă. că [o] cine aude cuvântul meu și crede în cel care m'a trimis pe mine. are viață vecinică. și la judecată nu vine, [p] ci a trecut din moarte la viață. 25 Adevăr. adevăr zic vouă. că vine ceasul și acum este *venit.* când [q] morții vor auzì glasul Fiului lui Dumnezeu și care vor fi auzit.

Capul 5.
a Lev. 23. 2. *b* Neem. 3. 1. *c* Mat. 9. 6. *d* Cap. 9. 14. *e* Esod. 20. 10. *f* Mat. 12. 45. *g* Cap. 9. 4. *h* Cap. 7. 19. *i* Filip. 2. 6. *j* Vers. 30 *k* Mat. 3. 17. *l* Luc. 7. 14. *m* Mat. 11. 27. *n* 1 Ioan 2. 23 *o* Cap. 3. 16, 18. *p* 1 Ioan 3. 14. *q* Col. 2. 13.

vii vor fi. 26 Căci după cum Tatăl are viață în sine însuși, astfel a dat și Fiului să aibă viață în sine însuși. 27 Și [r]putere i-a dat ca să facă judecată, [s]pentru că este Fiu al omului. 28 Nu vă minunați de aceasta, că vine ceasul când toți care sunt în morminte vor auzi glasul lui. 29 [t]Și care vor fi lucrat [u]cele bune, vor ieși spre înviere de viață, iar care vor fi făptuit cele rele spre înviere de judecată.

30 [v]Eu nu pot face nimic dela mine însumi: judec după cum aud, și judecata mea este dreaptă, pentru că [x]nu caut voia mea, ci voia celui care m'a trimis pe mine. *Tatăl.* 31 [y]Dacă eu mărturisesc pentru mine însumi, mărturia mea nu este adevărată: 32 [z]Altul este care mărturisește pentru mine, și știu că adevărată este mărturia, pe care o mărturisește pentru mine.

33 Voi ați trimis la Ioan, [a]și a mărturisit pentru adevăr. 34 Dar eu nu primesc mărturia dela un om, ci zic acestea, ca voi să fiți mântuiți. 35 Acela era luminătorul, care ardea [b]și lumina, și [c]voi ați dorit să vă veseliți pentru un timp în lumina lui.

36 Dar [d]eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan: căci [e]lucrurile pe care mi le-a dat Tatăl ca să le săvârșesc, aceste lucruri, pe care eu le fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis. 37 Și Tatăl care m'a trimis, acela [f]a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui nu l-ați auzit vre odată, [g]nici fața lui n'ați văzut-o. 38 Și cuvântul lui nu-l aveți rămâind în voi, pentru că voi nu credeți pe acesta, pe care l-a trimis acela. 39 [h]Cercetați scripturile, căci voi gândiți că într'însele aveți viață vecinică, și [i]acelea sunt, care mărturisesc pentru mine:

40 [j]Și nu voiți să veniți la mine ca să aveți viață. 41 [k]Nu primesc mărire dela oameni. 42 Dar v'am cunoscut că nu aveți în voi înșivă iubirea lui Dumnezeu. 43 Eu am venit în numele Tatălui meu, și nu mă primiți: dacă altul va fi venit în numele său, pe acesta *îl* veți primi. 44 [l]Cum puteți voi crede, când primiți mărire unii dela alții, și nu căutați [m]mărirea, care *vine* dela singurul Dumnezeu? 45 Nu gândiți, că eu vă voiu învinui la Tatăl meu: [n]este cine să vă învinuească, Moise în care voi v'ați pus încrederea. 46 Căci dacă ați crede pe Moise, m'ați crede și pe mine: pentru [o]că acela scrise despre mine. 47 Iar dacă nu credeți scripturile aceluia, cum veți crede cuvintele mele?

Săturarea celor cinci mii.

6 După [a]acestea Iisus se duse dincolo de marea Galileii, *ce se numește și marea* Tiberiadei. 2 Și-i urmă gloată multă, pentru că vedeà minunile pe care le făceà la cei bolnavi. 3 Și Iisus venì sus pe munte, și acolo stete jos cu ucenicii săi. 4 [b]Și erà aproape Paștile, sărbătoarea Iudeilor. 5 [c]Deci Iisus ridicând ochii și văzând că vine spre dânsul gloată multă, zice lui Filip: de unde să cumpărăm pâni, ca să mănânce aceștia? 6 Iar aceasta ziceà cercându-l: căci el știà ce aveà să facă. 7 Filip îi răspunde: [d]pâni pentru două sute de dinari nu le ajung, ca să ia fiecare câte puțin. 8 *Și* unul dintre ucenicii săi, Andreiu, fratele lui Simon Petru, îi zise: 9 Este aci un băiat, care are cinci pâni de orz și doi pești, [e]dar ce sunt acestea pentru atâția?

10 Atuncia Iisus zise: spuneți oamenilor să steà jos la masă. Și erà iarbă multă în acel loc. Deci stătură jos la masă, bărbați în număr ca la cinci mii. 11 Și Iisus luă pânile și mulțumì și dete *ucenicilor și ucenicii* celor care ședeau la masă: asemenea dete și din pești cât voiră. 12 Iar după ce se săturară, zise ucenicilor săi: strângeți fărâmiturile ce au rămas, ca să nu se pearză ceva. 13 Deci ei strânseră și

r Fapt. 10. 42.	*r* Vers. 19.	*a* Cap. 1. 15. 19.	*e* Cap. 3. 2.	*i* Deut. 18. 15, 18.	*m* Rom. 2. 29.		*c* Mat. 14. 14.
s Dan. 7. 13.	*x* Mat. 26. 39.	*b* 2 Pet. 1. 19.	*f* Mat. 3. 17.	*j* Cap. 1. 11.	*n* Rom. 2. 12.	*Capul 6.*	*d* Num. 11 21, 22.
t Isa. 26. 19.	*y* Cap. 8. 14.	*c* Mat. 13. 20.	*g* Deut. 4. 12	*k* Vers. 34.	*o* Fac. 3. 15.	*a* Mat. 14. 13.	*e* 2 Reg. 4 43.
u Dan. 12. 2.	*z* Mat. 3. 17.	*d* 1 Ioan 5. 9.	*h* Isa. 8. 20.	*l* Cap. 12. 43.	—	*b* Lev. 23. 5, 7.	

umplură douăsprezece coşuri de fărâmituri, care rămaseră celor care au mâncat din cele cinci pâni de orz.

14 Iar oamenii văzând minunea ce făcù ziceau: acesta cu adevărat este [f]profetul care vine în lume. 15 Deci Iisus, cunoscând că au de gând să vie şi să-l ià cu sila, ca să-l facă împărat, se trase iarăşi la o parte în munte, el singur.

Iisus umblă pe mare.

16 [g]Şi când se făcù seară, ucenicii săi veniră jos la mare, 17 Şi întrând în vas treceau dincolo de mare la Capernaum. Şi-i apucă întunerecul şi Iisus nu venise încă la dânşii, 18 Şi suflând vânt puternic marea se întărâtă. 19 Deci după ce mânară ca la douăzeci şi cinci sau treizeci de stadii, zăresc pe Iisus umblând pe mare şi apropiindu-se de vas, şi ei se temură. 20 Dar el le zice: eu sunt, nu vă temeţi. 21 Deci voiau să-l ià în vas, şi îndată vasul ajunse la locul la care mergeau.

Iisus vorbeşte despre sine însuşi, că e pânea vieţii şi despre mâncarea cărnii sale şi despre berea sângelui său.

22 A doua zi gloata care stà dincolo de mare văzù că nu fusese alt vas acolo decât unul — *acela în care întrase ucenicii lui* — şi că Iisus nu întrase în vas împreună cu ucenicii săi, ci numai ucenicii lui plecase; 23 *Că* alte vase dela Tiberiada venise aproape de locul unde au mâncat pânea, după ce *el* mulţumì Domnului; 24 Când văzù dar gloata, că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, întrară ei în vase şi veniră la Capernaum căutând pe Iisus. 25 Şi găsindu-l dincolo de mare îi ziseră: Rabi, când ai ajuns aici?

26 Răspunse lor Iisus şi zise: adevăr, adevăr zic vouă, mă căutaţi nu pentru că aţi văzut minunile, ci pentru că aţi mâncat din pâni şi v'aţi săturat. 27 Dobândiţi-vă nu mâncarea cea pieritoare, [h]ci mâncarea ce rămâne spre viaţă vecinică, [i]pe care Fiul omului o dă vouă, căci Tatăl, Dumnezeu, pe acesta l-a adeverit.

28 Deci ziseră către dânsul: ce să facem ca să săvârşim lucrurile lui Dumnezeu? 29 Răspunse Iisus şi le zise: [j]acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeţi în acela pe care-l trimise dânsul.

30 Atuncia îi ziseră: ce semn faci tu dar, [k]ca să vedem şi să credem în tine? Ce lucru faci? 31 [l]Părinţii noştri au mâncat mană în pustie, după cum este scris: [m]„pâne din cer le dete să mănânce.“

32 Deci Iisus le zise: adevăr, adevăr zic vouă, nu Moise vă dete pânea din cer, ci Tatăl meu vă dă din cer pânea cea adevărată. 33 Căci pânea lui Dumnezeu este aceea, care se pogoară din cer şi dă lumii viaţă. 34 [n]Deci ziseră către dânsul: Doamne, dă-ne totdeauna această pâne.

35 Şi zise lor Iisus: [o]eu sunt pânea vieţii. [p]cine vine la mine nu va flămânzì, şi cine crede în mine, nu va însetà nici odată. 36 [q]Dar v'am spus că m'aţi şi văzut şi nu credeţi. 37 [r]Tot ce-mi dă Tatăl la mine va venì, şi [s]pe cel care vine la mine nu-l voiu dà afară, 38 Pentru că m'am pogorît din cer [t]nu ca să fac voia mea, [u]ci voia celui care m'a trimis. 39 Şi aceasta este voia celui care m'a trimis, [v] ca tot ce mi-a dat mie să nu pierz *ceva* din el, ci să-l înviez în ziua de apoi. 40 Căci aceasta este voia Tatălui meu, [x]ca oricine care vede pe Fiul şi crede într'însul să aibă viaţă vecinică şi eu să-l înviez în ziua de apoi.

41 Deci Iudeii cârteau împotriva lui, pentru că zise: eu sunt pânea ce s'a pogorît din cer. 42 Şi ziceau: [y]nu este acesta Iisus fiul lui Iosif, pe al cărui tată şi pe a cărui mumă noi îi ştim? Cum zice dar acesta, că din cer m'am pogorît?

---

f Fac. 49. 10 | *g* Mat. 14. 23. | *h* Vers. 54. | *i* 2 Pet. 1. 17. | *j* 1 Ioan 3. 23. | *k* 1 Cor. 1. 22. | *l* Esod. 16 15. | *m* Ps. 78. 24, 25. | *n* Cap. 4. 5. | *o* Vers. 48. 58. | *p* Cap. 4. 14. | *q* Vers. 26, 64. | *r* Vers. 45. | *s* Mat. 24. 24. | *t* Mat. 26. 39. | *u* Cap. 4. 34. | *v* Cap. 10. 28. | *x* Vers.27,47,54. | *y* Mat. 13. 55.

43 Răspunse Iisus și le zise: nu cârtiți între voi. 44 [z]Nimeni nu poate veni la mine, dacă nu-l trage Tatăl care m'a trimis, și eu îl voiu învia în ziua de apoi. 45 [a]Este scris în profeți: „și vor fi toți învățați de Dumnezeu:" [b]deci oricine, care a auzit dela Tatăl și a învățat, vine la mine. 46 [c]Nu pentru că a văzut cineva pe Tatăl, [d]afară de cel care este dela Dumnezeu, acesta a văzut pe Tatăl.

47 Adevăr, adevăr zic vouă, [e]cine crede în mine are viață vecinică. 48 [f]Eu sunt pânea vieții. 49 [g]Părinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit: 50 [h]Aceasta este pânea care se pogoară din cer, ca cineva să mănânce dintr'însa și să nu moară.

51 Eu sunt pânea cea vie, [i]care s'a pogorît din cer; dacă mănâncă cineva din această pâne, în veci va fi viu: [j]și pânea pe care eu o voiu dà pentru viața lumii, este trupul meu.

52 Deci Iudeii [k]se certau între dânșii zicând: [l]cum poate acesta să ne deà să mâncăm trupul lui?

53 Dar Iisus le zise: adevăr, adevăr zic vouă, dacă nu [m]veți fi mâncat trupul Fiului omului și nu veți fi băut sângele lui, nu aveți viață în voi înșivă. 54 [n]Cine mănâncă trupul meu și beà sângele meu, are viață vecinică, și eu îl voiu învia în ziua de apoi. 55 Căci trupul meu este mâncare adevărată, și sângele meu bentură adevărată. 56 Cine mănâncă trupul meu și beà sângele meu, [o]rămâne în mine și eu într'însul. 57 După cum mă trimise pe mine Tatăl cel viu și eu sunt viu pentru Tatăl, *așà* și cine mă mănâncă pe mine și acela va fi viu pentru mine. 58 [p]Aceasta este pânea, care s'a pogorît din cer, nu după cum au mâncat părinții voștri *mana* și au murit: cine mănâncă această pâne va fi viu în veci.

59 Acestea *le* zise în sinagogă, învățând în Capernaum.

60 [q]Deaceea mulți dintre ucenicii lui auzindu-l ziseră: aspru este cuvântul acesta; cine poate să-l asculte? 61 Și Iisus cunoscând în sine însuși, că ucenicii săi cârtesc despre aceasta, le zise: aceasta vă smintește? 62 [r]Dar dacă veți vedeà pe Fiul omului suindu-se unde erà mai nainte? 63 [s]Duhul este care face viu, trupul nu folosește nimic: cuvintele pe care eu vi le-am zis, duh sunt și sunt viață. 64 Dar [t]sunt unii dintre voi care nu cred. Căci [u]Iisus știà din început cine sunt, care nu cred, și cine este care aveà să-l deà prins. 65 Și ziceà: pentru aceasta v'am spus, că nimenea nu poate să vie la mine dacă nu-i este dat dela Tatăl *meu*. 66 Deaceea mulți dintre ucenicii săi se duseră îndărăt și nu mai umblau cu dânsul.

Mărturisirea lui Petru.

67 Deci Iisus zise celor doisprezece: nu cumva voiți să plecați și voi? 68 Doamne, îi răspunse Simon Petru, la cine ne vom duce? *Tu* ai cuvinte de viață vecinică; 69 Și noi am crezut și am cunoscut, că tu ești sfântul lui Dumnezeu. 70 Răspunse lor Iisus: nu v'am ales eu oare pe voi doisprezece? Și unul dintre voi este diavol. 71 Iar el ziceà de Iuda al lui Simon Iscariotu: căci acesta, fiind unul dintre cei doisprezece, aveà să-l deà prins.

Necredința fraților lui Iisus. Vorbirea lui Iisus cu Iudeii la sărbătoarea corturilor, despre învățătura sa, despre plecarea sa și despre sfântul duh. Purtarea poporului și a fariseilor față de dânsul.

7 După acestea Iisus umblà în Galilea: căci nu voià să umble în Iudea, [a]pentru că Iudeii căutau să-l omoare.

2 [b]Și erà aproape sărbătoarea Iudeilor, înfigerea corturilor. 3 [c]Deci ziseră către dânsul frații lui: strămută-te de aici și du-te în Iudea, pentru ca și ucenicii tăi să vază lucrurile, pe care le faci.

4 Căci nimeni nu face ceva într'as-

x Cânt. 1. 4.	*d* Mat. 11. 27	*g* Vers. 31.	*k* Cap. 7. 43.	*o* 1 Ioan 3. 24.	*r* Marc. 16. 19.	*u* Cap. 2. 24, 25.	*Capul 7.*
a Isa. 54. 13.	*e* Cap. 3. 16, 18, 36.	*h* Vers. 51. 58.	*l* Cap. 3. 9.	*p* Vers.49.50,51.	*s* 2 Cor. 3. 6.	—	*a* Cap. 5. 16, 18.
b Vers. 37.	*f* Vers. 33. 35.	*i* Cap. 3. 13.	*m* Mat. 26.26,28	*q* Mat. 11. 6.	*t* Vers. 36.		*b* Lev. 23. 34.
c Cap. 1. 18.		*j* Ebr. 10. 5 10	*n* Vers.27.40 63				*c* Mat. 12. 46

cuns. și caută el însuși a fi fără sfială. Dacă faci acestea, fă-te cunoscut lumii pe tine însuți.

5 Pentru că [d] nici frații lui nu credeau într'însul.

6 Deci Iisus le zise: [e] timpul meu nu este încă acum, iar timpul vostru întotdeauna este gata. 7 [f] Lumea nu vă poate uri pe voi, dar pe mine mă urăște, [g] pentru că eu încredințez despre dânsa că lucrurile ei sunt rele. 8 Duceți-vă voi la sărbătoare: eu nu mă duc încă la sărbătoarea aceasta, pentru [h] că timpul meu nu s'a împlinit încă. 9 Și zicând acestea el rămase în Galilea.

10 Iar după ce plecară frații săi la sărbătoare, atunci se duse și el, nu de față, ci cam în ascuns.

11 Deci [i] Iudeii îl căutau la sărbătoare și ziceau: unde este acela? 12 Și [j] era nemulțumire mare despre dânsul printre gloată: [k] unii ziceau că este bun: iar alții ziceau: nu, ci amăgește gloata. 13 Totuși de frica Iudeilor nimenea nu vorbia [l] de dânsul fără sfială.

14 Iar când fù jumătatea sărbătorii, Iisus se duse sus în templu și învățà. 15 [m] Deci Iudeii se minunau zicând: cum știe acesta carte fără să fi învățat?

16 Dar Iisus le răspunse și zise: [n] învățătura mea nu este a mea, ci a celui care m'a trimis pe mine. 17 [o] Dacă voește cineva să facă voia lui, va cunoaște din învățătura aceasta, dacă este dela Dumnezeu, sau dacă eu vorbesc dela mine însumi. 18 [p] Cine vorbește dela sine caută mărirea sa: iar cine caută mărirea celui care l-a trimis, acesta este adevărat și nedreptate nu este într'însul. 19 [q] Oare nu Moise v'a dat legea? Și nimenea dintre voi nu ține legea. [r] Pentru ce căutați să mă omorîți?

20 Răspunse gloata *și zise:* ai [s] demon; cine caută să te omoare?

21 Răspunse Iisus și le zise: un lucru am făcut și toți vă minunați. 22 [t] Moise v'a dat tăerea împrejur, nu pentru că este dela Moise, [u] ci dela părinți, și sâmbăta tăiați împrejur pe om. 23 *Deci* dacă un om primește tăerea împrejur sâmbăta pentru ca să nu fie călcată legea lui Moise, pe mine vă mâniați, că [v] am făcut sâmbăta pe un om întreg sănătos? 24 [x] Nu judecați după vedere, ci judecați judecată dreaptă.

25 Deci unii dintre Ierusalemitani ziceau: nu este oare acesta pe care ei îl caută ca să-l omoare? 26 Și iată vorbește fără sfială, și dânșii nimic nu-i zic. [y] Nu cumva cei mari au cunoscut cu adevărat, că acesta este Hristosul? 27 [z] Dar noi știm pe acesta de unde este; și când va veni Hristosul, nimenea nu știe de unde este.

28 Deci Iisus strigă învățând în templu și zicând: [a] și pe mine mă știți, și știți de unde sunt; și [b] dela mine însumi n'am venit, ci adevărat [c] este cel care m'a trimis, [d] pe care voi nu-l știți; 29 [e] Eu îl știu, pentru că dela dânsul sunt, și acela m'a trimis.

30 Deci [f] căutau ca să-l prindă, dar [g] nimenea nu puse mâna pe dânsul, pentru că nu venise încă ceasul lui.

31 Și [h] mulți din gloată crezură într'însul, și ziceau: Hristosul, când va fi venit, nu cumva va face mai multe minuni decât pe care le făcù acesta? 32 Fariseii auziră gloata șoptind acestea despre dânsul, și mai marii preoților și fariseii trimiseră slujitori ca să-l prindă.

33 Dar Iisus le zise: [i] puțin timp mai sunt cu voi și mă duc la cel care m'a trimis. 34 [j] Mă veți căutà și nu mă veți găsi, și unde sunt eu, voi nu puteți venì.

35 Deci ziseră Iudeii unii către alții: unde are să se ducă acesta, ca noi să nu-l găsim? Nu cumva are să se ducă la *Iudeii* [k] cei împrăștiați între Eleni și să învețe pe Eleni? 36 Ce este cu-

---

d Marc. 3. 21. | *h* Cap. 8. 20. | *l* Cap. 9. 22. | *p* Cap. 5. 41. | *t* Lev. 12. 3. | *y* Vers. 48. | *c* Rom. 3. 4. | *g* Vers. 44.
e Cap. 2. 4. | *i* Cap. 11 56. | *m* Mat. 13. 54. | *q* Esod. 24. 3. | *u* Fac. 17. 10. | *z* Mat. 13. 55. | *d* Cap. 1. 18. | *h* Mat. 12. 23.
f Cap. 15. 19. | *j* Cap. 9. 16. | *n* Cap. 3. 11. | *r* Mat. 12. 14. | *v* Cap 5. 8 9.16. | *a* Cap. 8. 14. | *e* Mat. 11. 27 | *i* Cap 13. 33.
g Cap. 3. 19. | *k* Mat. 21. 46. | *o* Cap. 8. 43. | *s* Cap. 8. 48. 52. | *x* Deut. 1.16. 17. | *b* Cap. 5. 43. | *f* Marc. 14. 18. | *j* Osea 5. 6.
k Isa. 11. 12.

vântul acesta pe care l-a zis: mă veți căutà și nu mă veți găsi. și unde sunt eu, voi nu puteți venì?

37 Iar [l]în cea din urmă zi mare a sărbătorii Iisus stà și strigà zicând: [m]dacă însetează cineva să vie *la mine* și să beà. 38 [n]Cine crede în mine [o]din pântecele lui vor curge râuri de apă vie, după cum a zis scriptura. 39 [p]Și zise aceasta de duhul, pe care aveà să-l primească cei care cred într'însul: căci duhul *sfânt* nu erà încă *dat*, pentru că Iisus nu fusese [q]încă mărit.

40 Deci *mulți* din gloată auzind cuvintele acestea ziceau: cu adevărat acesta este [r]profetul; alții ziceau: [s]acesta este Hristosul; 41 *Iar* alții ziceau: nu cumva [t]din Galilea vine Hristosul? 42 [u]Oare n'a zis scriptura că Hristosul vine din neamul lui David și dela Betleem, satul [v]unde erà David? 43 Deci [x]se făcù pentru dânsul desbinare în gloată: 44 Și [y]unii dintre ei veniră ca să-l prindă, dar nici unul nu puse mâinile pe dânsul.

45 Slujitorii deci veniră la mai marii preoților și la farisei, și aceștia le ziseră: pentru ce nu l-ați adus? 46 *Și* slujitorii răspunseră: [z]nici odată un om n'a vorbit așà, cum vorbește omul acesta. 47 Iar fariseii le răspunseră: [a]nu cumva și voi ați fost amăgiți? 48 Nu cumva a crezut într'însul cineva dintre mai mari sau dintre farisei? 49 Dar gloata aceasta, care nu cunoaște legea, este blestemată!

50 Zice către ei Nicodim [b]unul dintre dânșii, cel care venise mai nainte la dânsul *noaptea*: 51 [c]Oare legea noastră osândește pe om, dacă nu va fi auzit mai întâiu dela dânsul și nu va fi cunoscut ce face? 52 Răspunseră și-i ziseră: nu cumva și tu ești [d]din Galilea? Cercetează și vezi, că din Galilea profet nu se ridică.

53 Și se duse fiecare la casa sa.

Femeia păcătoasă. Hristos vorbește de sine, de chemarea sa și de sfârșitul său. Despre adevărata libertate și robie. Iudeii sunt urmașii diavolului, iar nu ai lui Abraam

8 Iar Iisus se duse la muntele măslinilor. 2 Și des de dimineață venì iarăși în templu, și tot poporul venià la dânsul, și stând jos îi învățà.

3 Iar cărturarii și fariseii aduc *la dânsul* pe o femeie prinsă în adulter, și punându-o în mijloc, 4 Îi zic: Învățătorule, această femeie a fost prinsă chiar asupra faptului de adulter. 5 [a]Și Moise ne-a poruncit în lege a omorî cu pietrii pe unele ca acestea: deci tu ce zici *despre dânsa*? 6 Și ziceau aceasta ispitindu-l, ca să aibă *cuvânt* a-l învinuì. Iar Iisus plecându-se jos scrià cu degetul pe pământ. 7 Dar fiindcă îl întrebau nencetat, ridicându-se în sus zise către dânșii: [b]cine dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâiu piatra asupra ei. 8 Și plecându-se iarăși jos scrià cu degetul pe pământ. 9 Iar ei auzind *și* [c]*mustrați fiind de cugetul lor*, ieșiau unul câte unul, începând dela cei bătrâni până la cei din urmă, și rămase numai Iisus și femeia stând în mijloc. 10 Atuncia Iisus ridicându-se, *și ne zărind pe nimenea, afară de femeie*, îi zise: femeie, unde sunt aceia care te învinuiesc? Nu te-a osândit nimenea? 11 Și ea zise: nimenea Doamne. Atuncia Iisus îi zise: [d]nici eu nu te osândesc: du-te [e]și nu mai păcătui.

Iisus lumina lumii.

12 Deci Iisus le vorbì iarăși zicând: [f]*eu sunt lumina lumii*: cine-mi urmează mie nu va umblà în întunerec, ci va aveà lumina vieții.

13 Și fariseii îi ziseră: [g]tu dai mărturie pentru tine însuți: mărturia ta nu este adevărată. 14 Răspunse Iisus și le zise: chiar când eu dau mărturie pentru mine însumi, mărturia mea este adevărată, pentru că știu de unde am venit și unde mă duc. Dar [h]voi nu știți

l Lev. 23. 36
m Isa. 55. 1.
n Apoc. 22. 17.
o Prov. 18. 4.
p Isa. 44. 3.
q Cap. 12. 16.
r Deut. 18. 15. 18.
s Cap. 4. 42.
t Cap. 1. 46.
u Ps. 132. 11.
v 1 Sam. 16. 1. 4.
x Vers. 12.
y Vers. 30.
z Mat. 7. 29.
a 1 Cor. 1. 20. 26.
b Cap. 3. 2.
c Deut. 1 17.
d Isa. 9. 1, 2.

Capul 8.

a Lev. 20. 10. *b* Deut. 17. 7.
c Rom. 2. 22.
d Luc. 9. 56.
e Cap. 5. 14.
f Cap. 1. 4, 5, 9.
g Cap. 5. 31.
h Cap. 7. 28.

de unde viu, sau unde mă duc. 15 [i]Voi osândiți după vedere, [j]eu nu osândesc pe nimenea. 16 Chiar când osândesc și eu, hotărîrea mea osânditoare este adevărată, [k]pentru că nu sunt singur, ci eu și cel care m'a trimis, Tatăl. 17 [l]Și chiar în legea voastră este scris, că mărturia a doi oameni este adevărată. 18 Eu sunt, care dau [m]mărturie pentru mine însumi, și pentru mine dă mărturie cel care m'a trimis, Tatăl.

19 Deci îi ziceau: unde este tatăl tău? Răspunse Iisus: [n]nici pe mine nu mă știți, nici pe Tatăl meu: [o]dacă m'ați ști pe mine, ați ști și pe Tatăl meu.

20 Aceste cuvinte le vorbi *Iisus stând* [p]lângă cutia pentru daruri [q]pe când învăța în templu: și nimenea nu-l prinse, [r]pentru că nu venise încă ceasul lui.

Cuvântare în privința necredinței Iudeilor.

21 Deci iarăși le zise *Iisus:* eu mă duc și [s]mă veți căuta, și [t]veți muri în păcatul vostru: unde mă duc eu, voi nu puteți veni.

22 Deci Iudeii ziceau: nu cumva se va omorî pe sine însuși, pentru că zice unde mă duc eu, voi nu puteți veni? 23 Și le zise: [u]voi sunteți din cele de jos, eu sunt din cele de sus: [v]voi sunteți din lumea aceasta, eu nu sunt din lumea aceasta. 24 [x]Deci v'am spus că veți muri în păcatele voastre: [y]căci dacă nu credeți, că eu sunt, veți muri în păcatele voastre.

25 Deaceea îi ziseră: tu cine ești? Și Iisus le zise: ceeace dela început vă și vorbesc vouă. 26 Multe am să zic despre voi, și să osândesc: dar [z]cel care m'a trimis pe mine adevărat este, și [a]eu ce am auzit dela dânsul, acestea le vorbesc în lume. 27 *Și* nu înțeleseră că le vorbiă despre Tatăl.

28 Deci *le* zise Iisus: când veți fi ridicat sus [b]pe Fiul omului, [c]atunci veți cunoaște că eu sunt, [d]și dela mine însumi nimic nu fac, ci [e]după cum m'a învățat pe mine Tatăl, acestea vorbesc. 29 Și [f]cine m'a trimis pe mine este împreună cu mine; [g]*Tatăl* nu m'a lăsat singur, pentru [h]că eu totdeauna fac cele plăcute lui.

30 Acestea vorbind el, [i]mulți crezură într'însul. 31 Deci Iisus ziceà către Iudeii care crezuse într'însul: dacă voi rămâneți în cuvântul meu, sunteți cu adevărat ucenicii mei. 32 Și veți cunoaște adevărul, și [j]adevărul vă va face de sine stătători.

33 [k]Noi suntem neamul lui Abraam, răspunseră către dânsul, și nici odată n'am fost robi cuiva: cum zici tu, că veți fi de sine stătători?

34 Răspunse lor Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, că [l]oricine care făptuește păcatul este rob al păcatului. 35 Și [m]robul nu rămâne în casă pentru totdeauna; *iar* fiul rămâne pentru totdeauna. 36 Deci [n]dacă fiul vă va fi făcut de sine stătători, veți fi într'adevăr de sine stătători. 37 Știu că sunteți neamul lui Abraam: dar [o]căutați să mă omoriți, pentru că cuvântul meu nu are loc în voi. 38 [p]Eu vorbesc ce am văzut dela Tatăl *meu*; și voi deci faceți ce ați auzit dela tatăl *vostru*.

39 Răspunseră și-i ziseră: [q]tatăl nostru este Abraam. Zice lor Iisus: [r]dacă ați fi fiii lui Abraam, ați face faptele lui Abraam. 40 [s]Dar voi căutați acum să mă omoriți pe mine, un om care v'am vorbit adevărul, [t]pe care l-am auzit dela Dumnezeu; Abraam nu făcù aceasta. 41 Voi faceți faptele tatălui vostru.

Dar ei îi ziseră: noi nu sunten născuți din desfrânare, [u]avem un tată, pe Dumnezeu.

42 Și Iisus le zise: [v]dacă Dumnezeu ar fi tatăl vostru, m'ați iubì pe mine; [x]căci eu din Dumnezeu am ieșit și vin; [y]căci n'am venit dela mine însumi, ci

---

i Cap. 7. 24. *j* Cap. 3. 17. *k* Vers. 29. *l* 2 Cor. 13. 1. *m* Cap. 5. 37. *n* Vers. 55. *o* Cap. 14. 7. *p* Marc. 12. 41 *q* Cap. 7. 30. *r* Cap. 7. 8. *s* Cap. 7. 34. *t* Vers. 24. *u* Cap. 3. 31. *v* Cap. 15. 19. *x* Vers. 21. *y* Marc. 16. 16. *z* Cap. 7. 28. *a* Cap. 3. 32. *b* Cap. 3. 14. *c* Rom. 1. 4. *d* Cap. 5. 19,30. *e* Cap. 3. 11. *f* Cap. 14.10.11. *g* Vers. 16. *h* Cap. 4. 34 *i* Cap. 7. 31. *j* Rom. 6. 14, 18, 22. *k* Lev. 25. 42. *l* Rom. 6. 16,20. *m* Gal 4. 30. *n* Rom 8. 2. *o* Cap. 7. 19. *p* Cap. 3. 32. *q* Mat. 3. 9. *r* Rom. 2. 28. *s* Vers. 37. *t* Vers. 26. *u* Isa. 63. 16 *v* 1 Ioan 5. 1. *x* Cap. 16. 27. *y* Cap. 5. 43.

acela m'a trimis. 43 [z]Pentru ce nu înțelegeți vorbirea mea? Pentru că nu puteți auzi cuvântul meu. 44 [a]Voi sunteți din tatăl, diavolul, și voiți să faceți poftele tatălui vostru. Acela dela început era omorîtor de oameni și [b]nu stă în adevăr, pentru că într'însul nu este adevăr. Când vorbește minciuna, vorbește din ale sale: pentru că este mincinos și tată al mincinosului. 45 Dar pentru că eu spun adevărul, nu mă credeți. 46 Cine dintre voi mă mustră pentru păcat? Dacă vorbesc adevăr, pentru ce voi nu mă credeți? 47 [c]Cine este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu: deaceea voi nu ascultați, pentru că nu sunteți din Dumnezeu.

48 Răspunseră Iudeii și-i ziseră: nu zicem noi oare bine, că tu ești Samaritan și ai demon?

49 Răspunse Iisus: eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl meu, și voi mă necinstiți pe mine. 50 Eu nu caut mărirea mea, este cine caută și judecă. 51 Adevăr, adevăr zic vouă, dacă va păzi cineva cuvântul, nu va vedea moarte în veci.

52 Deci îi ziseră Iudeii: acum am cunoscut, că ai demon. Abraam a murit și profeții, și tu zici: dacă va păzi cineva cuvântul, nu va gustă moarte în veci. 53 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Abraam, care a murit? Și profeții au murit: drept cine te faci pe tine însuți?

54 Răspunse Iisus: dacă eu mă voiu fi mărit pe mine însumi, mărirea mea nimic nu este: este Tatăl care mă mărește, despre care voi ziceți, că este Dumnezeul vostru. 55 Și nu l-ați cunoscut, iar eu îl cunosc. Și dacă zic că nu-l cunosc, voiu fi asemenea vouă, mincinos: dar îl cunosc și păzesc cuvântul lui. 56 Abraam tatăl vostru fiu bucuros să vază ziua mea, și văzu și fiu mulțumit.

57 Deci ziseră Iudeii către dânsul: cincizeci de ani nu ai încă, și ai văzut pe Abraam?

58 Zise lor Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, mai nainte de-a fi fost Abraam sunt eu.

59 Deci luară pietrii ca să arunce într'însul; dar Iisus se ascunse și ieși din templu, *trecând prin mijlocul lor, și astfel se duse.*

Tămăduirea orbului dela naștere.

9 Și trecând văzu pe un orb dela naștere. 2 Și ucenicii săi îl întrebară zicând: Rabi, [a]cine păcătui, acesta sau părinții lui, ca să fie născut orb? 3 Răspunse Iisus: nici acesta nu păcătui, nici părinții lui, [b]ci pentru ca lucrurile lui Dumnezeu să fie arătate la dânsul. 4 [c]Noi trebue să facem până este ziuă lucrurile celui care m'a trimis: vine noapte, când nimenea nu poate lucră. 5 Când sunt în lume, [d]lumina lumii sunt.

6 Zicând acestea [e]scuipă jos și făcu noroiu din scuipat, și unse cu noroiu preste ochii orbului; 7 Și-i zise: du-te, [f]spală-te la izvorul Siloam (ce însemnează: trimis). [g]Deci se duse și se spălă, și veni văzând.

8 Iar vecinii și cei care îl vedeau mai nainte, că era cerșitor ziceau: nu este oare acesta cel care șade și cerșește? 9 Unii ziceau că acesta este; iar alții ziceau: nu, ci seamănă cu dânsul. Acela ziceà, că eu sunt. 10 Deci îl întrebau: cum dar ți-s'au deschis ochii? 11 Răspunse acela și zise: [h]omul care se numește Iisus făcù noroiu și-mi unse ochii și-mi zise: du-te la izvorul Siloam și spală-te. Deci ducându-mă și spălându-mă, am dobândit vederea. 12 Și îi ziseră: unde este acela? Nu știu, zise el.

Fariseii cercetează pe orbul din naștere.

13 Deci îl duc la farisei, pe cel care altădată era orb. 14 Și era sâmbătă ziua, în care Iisus făcù noroiu și-i deschise ochii. 15 Deci iar îl întrebau și fariseii, cum a dobândit vederea. Și el

---

z Cap. 7. 17. *a* Mat. 13. 38. *b* Iuda 6. *c* 1 Ioan 4. 6.

Capul 9.
a Vers. 34. *b* Cap. 11. 4. *c* Cap. 4. 34. *d* Cap. 1. 5. 9. *e* Marc. 7. 33. *f* Neem. 3. 15. *g* 2 Reg. 5. 14. *h* Vers. 6. 7.

le zise: noroiu mi-a pus pe ochi, și m'am spălat și văd. 16 Și unii dintre farisei ziceau: omul acesta nu este dela Dumnezeu, pentru că nu ține sâmbăta. Iar alții ziceau: [i]cum poate un om păcătos să facă astfel de minuni? [j]Și era desbinare între dânșii. 17 Deci iarăși zic orbului: tu ce zici despre dânsul, pentru că ți-a deschis ochii? Iar el zise, că [k]este profet.

18 Dar Iudeii nu crezură despre dânsul, că era orb și a dobândit vederea, până ce chemară pe părinții celui care a dobândit vederea, 19 Și-i întrebară zicând: acesta este fiul vostru, despre care ziceți, că fù născut orb? Cum vede dar acum? 20 Deci răspunseră părinții lui și ziseră: știm că acesta este fiul nostru și că fù născut orb: 21 Iar cum vede acum, nu știm, sau cine i-a deschis ochii, noi nu știm; întrebați-l, este în vârstă, el însuși va vorbì despre sine.

22 Acestea ziseră părinții lui, pentru că [l]se temeau de Iudei: căci Iudeii se învoiseră, că dacă va fi mărturisit cineva că el este Hristos, [m]să fie dat afară din sinagogă. 23 Deaceea ziseră părinții lui că este în vârstă: întrebați-l.

24 Deci chemară de-a doua oară pe omul care era orb, și-i ziseră: [n]dă mărire lui Dumnezeu: [o]noi știm că omul acesta este păcătos. 25 Iar acela răspunse: nu știu dacă este păcătos: una știu, că orb fiind, văd acum.

26 Deci îi ziseră: ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii? 27 Răspunse lor: v'am spus acum și n'ați auzit: ce voiți să auziți iarăși? Nu cumva voiți și voi să vă faceți ucenicii lui?

28 Și-l înfruntară aspru și ziseră: tu ești ucenicul aceluia, iar noi suntem ucenicii lui Moise: 29 Noi știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, [p]dar pe acesta nu-l știm de unde este. 30 Răspunse omul și le zise: [q]în aceasta dar este minunea, că voi nu știți de unde este, și mi-a deschis ochii. 31 Știm că Dumnezeu nu [r]ascultă pe păcătoși, ci dacă este cineva temător de Dumnezeu și face voia lui, pe acesta îl ascultă. 32 Din veac nu s'a auzit, că cineva a deschis ochii vreunui născut orb: 33 [s]Dacă acesta n'ar fi dela Dumnezeu, n'ar puteà face nimic. 34 Răspunseră și-i ziseră: [t]tu cu totul ești născut în păcate, și tu ne înveți pe noi? Și-l deteră afară.

35 Iisus auzì că l-au dat afară, și găsindu-l zise: crezi tu [u]în Fiul lui Dumnezeu? 36 Răspunse acela și zise: și cine este, Doamne, ca să crez într'însul? 37 Iisus îi zise: și l-ai văzut, și este acela care vorbește cu tine. 38 Iar el zise: crez, Doamne, și i-se închinà.

39 Și Iisus zise: eu am venit în această lume spre a osândì, ca cei care nu văd să vază, și cei care văd să fie orbi.

40 Și auziră acestea *unii* dintre farisei, care erau cu dânsul, și-i ziseră: nu cumva și noi suntem orbi? 41 Zise lor Iisus: dacă ați fi orbi, n'ați aveà păcat: dar acum ziceți că vedem: deci păcatul vostru rămâne.

Păstorul cel bun. Cuvintele lui Iisus la sărbătoarea de sfințirea templului.

10 Adevăr, adevăr zic vouă, cine nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe de altă parte, acela fur este și tâlhar: 2 Iar cine intră pe ușă, păstor este al oilor. 3 Acestuia portarul îi deschide, și oile aud glasul lui, și cheamă oile sale pe nume și le duce afară. 4 Și după ce a mânat afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile îi urmează, pentru că cunosc glasul lui. 5 Dar unui străin nu-i vor urmà, ci vor fugì de dânsul, pentru că nu cunosc glasul străinilor.

6 Această asemănare le spuse Iisus: dar aceia nu înțeleseră ce erau, ce le vorbià.

7 Deci iarăși le zise Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, că eu sunt ușa către oi. 8 Toți câți veniră înainte de mine

---

i Vers. 33. Cap. 7. 12, 43. | *k* Cap. 4. 19. *l* Fapt. 5. 13. | *m* Vers 34. *n* Ios. 7. 19. | *o* Vers. 16. | *p* Cap. 8. 14. | *q* Cap. 3. 10. *r* Iov 27. 9. | *s* Vers. 16. *t* Vers. 2. | *u* Mat. 14. 33. —

furi sunt și tâlhari: dar oile nu ascultară de dânșii. 9 [a]Eu sunt ușa: dacă va fi întrat cineva prin mine, mântuit va fi, și va întră, și va ieși, și pășune va află. 10 Furul nu vine decât ca să fure, și să înjunghe, și să piarză: eu am venit pentru ca *oile mele* să aibă viață, și să aibă de prisos. 11 [b]Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile *sale*. 12 Iar cel tocmit și care nu este păstor, ale cărui oi nu sunt ale sale, privește lupul venind și [c]lasă oile și fuge: și lupul le răpește și împrăștie oile: 13 Pentru că tocmit este, și nu-i este grijă de oi. 14 Eu sunt păstorul cel bun, și cunosc [d]pe ale mele, și ale mele mă cunosc, 15 [e]După cum mă cunoaște Tatăl și eu cunosc pe Tatăl, [f]și sufletul îmi pun pentru oile *mele*. 16 Am și [g]alte oi, care nu sunt din staulul acesta, și pe acelea trebue ca eu să le duc, și vor ascultă de glasul meu, [h]și va fi o turmă, un păstor. 17 Deaceea Tatăl mă iubește, fiindcă pun sufletul meu, [i]ca iarăși să-l iau. 18 Nimenea nu-l ridică dela mine, ci eu îl pun dela mine însumi. Putere am ca să-l pun, [j]și putere am ca iarăși să-l iau. [k]Această poruncă am primit-o dela Tatăl meu.

19 [l]Deci iarăși se făcù pentru cuvintele acestea desbinare între Iudei. 20 Iar mulți dintre ei ziceau: [m]are demon, și nu este în firea lui: pentru ce îl ascultați? 21 Alții ziceau: cuvintele acestea nu sunt ale unui demonizat: nu cumva un demon [n]poate [o]deschide ochii orbilor?

22 Și era *atuncia* în Ierusalim *sărbătoare de* sfințirea templului: era iarnă: 23 Și Iisus se preumblă în templu [p]în porticul lui Solomon. 24 Deci Iudeii îl încunjurară și îi ziceau: până când ne scoți sufletul? Dacă tu ești Hristosul, spune-ne fără sfială.

25 Răspunse lor Iisus: v'am spus, și nu credeți: [q]lucrurile pe care le fac în numele Tatălui meu acestea mărturisesc pentru mine: 26 Dar voi [r]nu credeți pentru că nu sunteți dintre oile mele, *după cum v'am spus*. 27 [s]Oile mele ascultă de glasul meu, și eu le cunosc, și-mi urmează: 28 Și eu le dau viață vecinică, și [t]în veac nu vor pieri, și nu le va răpì cineva din mâna mea. 29 [u]Tatăl meu, [v]care mi *le*-a dat, este mai mare decât toți: și nimenea nu *le* poate răpì din mâna Tatălui *meu*. 30 [x]Eu și Tatăl suntem una.

31 Deci [y]Iudeii luară iarăși pietrii, ca să-l omoare.

32 Iisus le răspunse: multe lucruri bune v'am arătat dela Tatăl *meu*: pentru care lucru din ele mă omoriți cu pietrii? 33 Răspunseră lui Iudeii, *zicând:* pentru lucru bun nu te omorîm cu pietrii, ci pentru defaimare, și pentru că tu om [z]fiind, te faci pe tine însuți Dumnezeu.

34 Răspunse lor Iisus: [a]nu este oare scris în legea voastră că „eu am zis: Dumnezei sunteți?" 35 Dacă *legea* a numit Dumnezei pe aceia, [b]către care a fost cuvântul lui Dumnezeu, și scriptura nu poate fi desființată, 36 Voi ziceți *aceluia* [c]pe care Tatăl l-a sfințit și l-a [d]trimis în lume, că tu rostești defaimare, [e]pentru că am zis: [f]Fiul lui Dumnezeu sunt? 37 Dacă nu fac lucrurile Tatălui meu, nu mă credeți: 38 Iar dacă *le* fac, chiar dacă nu mă credeți, credeți lucrurile, ca să știți și să cunoașteți, că Tatăl este în mine și eu în Tatăl.

39 Deci căutau iarăși ca să-l prindă, dar el scăpă din mâna lor.

40 Și se duse iarăși dincolo de Iordan, în locul unde era Ioan, când botezà în întâiași dată, și rămase acolo. 41 Și mulți veniră la dânsul și ziceau că Ioan n'a făcut nici o minune, dar toate câte a spus Ioan despre acesta erau adevărate. 42 Și mulți crezură într'însul acolo.

Capul 10.
a Efes. 2. 18.
b Ezec. 40. 11.
c Zech.11.16.17.
d 2 Tim. 2. 19.
e Mat. 11. 27.
f Cap. 15. 13.
g Isa. 56. 8
h Ezec. 37. 22.
i Isa. 53.7,8,12.
j Cap. 2. 19.
k Cap. 6. 38
l Cap. 7. 43.
m Cap. 7. 20.
n Esod. 4. 11.
o Cap. 9. 6. 7, 32. 33.
p Fapt. 3. 11.
q Cap. 3. 2.
r 1 Ioan 4. 6.
s Vers. 4. 14.
t Cap. 6. 37.
u Cap. 14. 28.
v Cap. 17. 2. 6. etc.
x Cap. 17.11.22.
y Cap. 8. 59.
z Cap. 5. 18.
a Ps. 82. 6
b Rom. 13. 1.
c Cap. 6. 27.
d Cap. 3. 17
e Cap. 5. 17, 18.
f Luc. 1. 35.

Învierea lui Lazar.

11 Și erà un om bolnav, Lazar din Betania, din satul [a]Mariei și al Martei sora ei. 2 [b]Iar Maria erà *aceea* care a uns cu mir pe Domnul și i-a șters picioarele cu părul ei, al cărei frate Lazar erà bolnav. 3 Deci surorile trimiseră la dânsul, zicând: Doamne, iată pe care-l iubești este bolnav.

4 Și Iisus auzind, zise: boala aceasta nu este spre moarte, [c]ci pentru mărirea lui Dumnezeu, ca Fiul lui Dumnezeu să fie mărit printr'însa.

5 Și Iisus iubià pe Marta și pe sora ei și pe Lazar. 6 Deci după ce auzì că este bolnav, [d]atuncia mai rămase două zile în locul unde erà: 7 Apoi după aceasta zice ucenicilor: să mergem iar în Iudeà. 8 Rabi, îi zic ucenicii. Iudeii căutau chiar [e]acum să te omoare cu pietrii și iar mergi acolo? 9 Răspunse Iisus: oare nu douăsprezece sunt ceasurile zilei? [f]Dacă umblă cineva ziua, nu se poticnește, pentru că vede lumina acestei lumi; 10 Iar [g]dacă umblă cineva noaptea, se poticnește, fiindcă nu este într'însul lumină.

11 Acestea vorbì, și după aceea le zice: Lazar prietinul nostru [h]a adormit; dar mă duc ca să-l deștept din somn. 12 Deci ucenicii îi ziseră: Doamne, dacă a adormit, va fi scăpat. 13 Dar Iisus vorbise despre moartea lui *Lazar;* și dânșii gândiră că vorbește despre adormirea somnului. 14 Deci atuncia Iisus le spune fără sfială: Lazar a murit, 15 Și mă bucur pentru voi, că nu eram acolo, pentru ca să credeți; să mergem dar la dânsul.

16 Deci Toma, care se numește geamăn, zice celor împreună cu dânsul ucenici: să mergem și noi, ca să murim cu dânsul.

17 Venind dar Iisus îl află având acum patru zile în mormânt.

18 Și Betania erà aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii: 19 Și mulți dintre Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pentru fratele *lor.* 20 Deci Marta îndată ce auzì că vine Iisus, ieșì înaintea lui: iar Maria ședeà jos în casă.

21 Și Marta zise către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aci, n'ar fi murit fratele meu. 22 Și acum știu, [i]că Dumnezeu îți va dà câte vei cere dela Dumnezeu. 23 Fratele tău va învià, îi zise Iisus. 24 Știu, îi zice Marta, [j]că va învià la înviere, în ziua de apoi. 25 [k]Eu sunt învierea și [l]viața, îi zise Iisus. [m]Cine crede în mine, viu va fi, chiar dacă va fi murit: 26 Și oricine care este viu și crede în mine, nu va murì în veci: crezi aceasta? 27 Așà *este,* Doamne, îi zice, eu am [n]crezut că tu ești Hristosul al lui Dumnezeu, Fiu care vine în lume.

28 Și zicând aceasta se duse și chemă pe Maria sora ei, spunând în ascuns: Învățătorul este aci și te cheamă. 29 Aceea îndată ce auzì se scoală în grabă și vine la dânsul. 30 Și Iisus nu venise încă în sat, ci erà în locul unde îi ieșì Marta înainte. 31 [o]Deci Iudeii, care erau cu dânsa în casă și o mângâiau, văzând că Maria s'a sculat în grabă și a ieșit, îi urmară, gândind că se duce la mormânt, ca să plângă acolo.

32 Deci Maria îndată ce venì unde erà Iisus, văzându-l îi căzù la picioare zicându-i: [p]Doamne, dacă ai fi fost aci, nu mi-ar fi murit fratele. 33 Iar Iisus când o văzù plângând și pe Iudeii care veniseră împreună cu dânsa, plângând *și ei,* gemù în duhul său și se turburà. 34 Și zise: unde l-ați pus? Doamne, îi zic *ele,* vino și vezi. 35 [q]Iisus lăcrămà. 36 Deci ziceau Iudeii: iată cât de mult îl iubià! 37 Iar unii dintre dânșii ziceau: nu putea oare acesta, [r]care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară? 38 Deci Iisus gemând iar în sine, vine la mormânt; și erà o

Capul 11.
a Luc. 10.38 39. *b* Mat. 26. 7. *c* Cap. 9. 3. *d* Cap. 10. 40. *e* Cap. 10. 31. *f* Cap. 9. 4. *g* Cap. 12. 35. *h* Dan. 12. 2. *i* Cap. 9. 31. *j* Luc. 14. 14. *k* Cap. 5. 21. *l* Cap. 1 4. *m* Cap. 3. 36. *n* Mat. 16, 16. *o* Vers. 19. *p* Vers. 21. *q* Luc. 19. 41. *r* Cap. 9. 6.

peșteră și o piatră erà pusă înaintea ei. 39 Luați piatra, zise Iisus. Doamne, îi zice Marta sora celui mort, acum miroasă rău, pentru că este a patra zi. 40 Zice ei Iisus: nu ți-am spus, că dacă crezi, vei [s] vedeà mărirea lui Dumnezeu? 41 Deci luară piatra *de unde erà pus mortul.*

Iar Iisus ridică ochii în sus și zise: Tată, îți mulțumesc că m'ai ascultat. 42 Eu știam, că totdeauna mă asculți: dar am zis [t] pentru gloata ce stă împrejur, pentru ca să crează că tu m'ai trimis. 43 Și zicând acestea strigă cu glas mare: Lazăre, vino afară! 44 *Și* ieși mortul, având picioarele și mânile legate cu [u] fășii de pânză, și fața lui erà înfășurată cu un ștergar. Deslegați-l, le zise Iisus, și lăsați-l să meargă.

45 Deci mulți dintre Iudei, care veniră la Maria, [v] și văzură cele ce făcù *Iisus*, crezură într'însul.

Uneltirile arhiereilor împotriva vieții lui Iisus.

46 Iar unii dintre dânșii se duseră la farisei și le spuse cele ce făcù Iisus.

47 [x] Deci mai marii preoților și fariseii adunară sinedriul, și ziceau: [y] ce facem, pentru că omul acesta face multe minuni? 48 Dacă îl lăsăm așà, toți vor crede într'însul, și vor veni Romanii și ne vor luà și locul și neamul. 49 Iar unul oarecare dintre dânșii, [z] Caiafa, arhiereu fiind în anul acela, le zise: voi nu știți nimic. 50 [a] Nici nu cumpăniți cu mintea, că ne este de folos, ca să moară un om pentru popor, și să nu piară tot neamul. 51 Și aceasta n'o zise dela sine însuși, ci arhiereu fiind în anul acela profetisă, că Iisus aveà să moară pentru neamul *lor*, 52 [b] Și nu numai pentru neamul *lor*, [c] ci și pentru ca să adune într'una pe fiii lui Dumnezeu cei împrăștiați. 53 Deci din aceea zi se sfătuiră ca să-l omoare.

54 [d] Pentru aceea Iisus nu mai umblà fără sfială printre Iudei, ci se duse de acolo în ținutul aproape de pustie, într'un oraș numit [e] Efraim, și acolo își trecеà timpul cu ucenicii.

55 Și erà aproape Paștile Iudeilor, și mulți din țară veniră sus la Ierusalim mai nainte de Paști, ca să se curățească. 56 Deci căutau pe Iisus și vorbeau între dânșii stând în templu: ce vi se pare, că n'are să vie nici decum la sărbătoare? 57 Iar mai marii preoților și fariseii dedese poruncă, că dacă cineva știe unde este, să înștiințeze, pentru ca să-l prindă.

Maria unge picioarele lui Iisus în Betania.

12 Și cu șase zile mai nainte de Paști Iisus veni la Betania, [a] unde erà Lazar, pe care Iisus îl sculase dintre morți. 2 Deci [b] îi făcură cină acolo, și Marta slujià, iar Lazar erà unul dintre cei care ședeau la masă împreună cu dânsul. 3 Atuncia [c] Maria luând o litră de mir foarte scump de nard adevărat, unse picioarele lui Iisus și șterse cu părul ei picioarele lui: și casa se umplù de mirosul mirului.

4 Iar unul dintre ucenicii lui, Iuda Iscariotu, care aveà să-l deà prins, zice: 5 Pentru ce nu s'a vândut acest mir pe trei sute de dinari și să se fi dat la săraci? 6 Dar el zise aceasta nu pentru că aveà grijă de săraci, ci pentru că fur erà și [d] punga având, dà la o parte din cele puse într'însa. 7 Deci Iisus zise: las-o că l-a păstrat pentru ziua îmmormântării mele: 8 Căci [e] pe săraci îi aveți întotdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveți întotdeauna.

9 Și gloată multă dintre Iudei află că este acolo, și veniră nu numai pentru Iisus, ci ca să vază și pe Lazar, [f] pe care îl sculă dintre morți. 10 [g] Iar mai marii preoților se sfătuiră, ca să omoare și pe Lazar. 11 [h] Pentru că din pricina lui mulți dintre Iudei plecau și credeau în Iisus.

Intrarea lui Iisus în Ierusalim.

12 [i] A doua zi gloată multă, care erà venită la sărbătoare, auzind că Iisus

s Vers. 4, 23. *t* Cap. 12. 30. *u* Cap. 20. 7. *v* Cap. 2. 23. *x* Ps. 2. 2. *y* Cap. 12. 19. *z* Luc. 3. 2 *a* Cap. 18. 14. *b* Isa. 49. 6. *c* Cap. 10. 16. *d* Cap. 4. 1 3. *e* 2 Cron. 13. 19.

Capul 12.

a Cap. 11 1, 43. *b* Mat. 26. 6. *c* Luc. 10. 38, 39. *d* Cap. 13. 29. *e* Mat. 26. 11. *f* Cap. 11. 43, 44. *g* Luc. 16. 31. *h* Cap. 11. 45. *i* Mat. 21. 8.

vine la Ierusalim. 13 Luară ramuri de fenic și ieșiră spre întâmpinarea lui, și strigau: [j] Osană, „binecuvântat *este*, cine vine în numele Domnului,“ împăratul lui Israel.

14 [k] Și Iisus găsind un asin tânăr, șezù pe dânsul, după cum este scris: 15 [l] „Nu te teme, fiica Sionului, iată împăratul tău, vine șezând pe mânzul asinei.“ 16 Dar ucenicii săi nu înțeleseră acestea [m] la început, ci când fù mărit Iisus, [n] atuncia își aduseră aminte că [o] acestea erau scrise pentru dânsul și acestea i-au făcut.

17 Deci mărturiseà gloata care erà cu dânsul, că a chemat pe Lazar din mormânt și l-a înviat dintre morți. 18 [p] Deaceea îl și întâmpină gloata, pentru că auzì că dânsul făcuse minunea aceasta. 19 Deci fariseii ziseră între dânșii: [q] vedeți, că nimic nu folosiți: iată lumea s'a dus după dânsul.

Despre rodul morții sale. Glas din cer.

20 Și [r] erau unii Elini dintre cei [s] care viu ca să se închine în timpul sărbătorii: 21 Aceștia dar veniră la Filip, [t] cel dela Betsaida Galileii, și-l rugară, zicând: Domnule, voim să vedem pe Iisus. 22 Filip vine și spune lui Andreiu, vine Andreiu și Filip și spun lui Iisus.

23 Iar Iisus le răspunde zicând: [u] a venit ceasul, ca Fiul omului să fie mărit. 24 Adevăr, adevăr zic vouă, dacă [v] grăuntele de grâu, ce a căzut pe pământ, nu va fi murit, rămâne numai el: iar dacă va fi murit, aduce rod mult. 25 [x] Cine își iubește sufletul, îl pierde, și cine își urăște sufletul în lumea aceasta, îl va păstrà pentru viața vecinică. 26 Dacă îmi slujește cineva, să-mi urmeze, și [y] unde sunt eu, acolo va fi și slujitorul meu; dacă-mi slujește cineva, îl va cinstì Tatăl. 27 [z] Acum sufletul îmi este turburat, și ce să zic? Tată, scapă-mă din ceasul acesta. [a] Dar pentru aceea am venit în ceasul acesta. 28 Tată, mărește-ți numele.

[b] Deci veni glas din cer, și *l*-am mărit, și iar *îl* voiu mărì.

29 Iar gloata care stà și auzì, ziceà că tunet a fost: alții ziceau: [c] înger i-a vorbit. 30 Răspunse Iisus și zise: nu pentru mine a fost glasul acesta, ci pentru voi. 31 Acum este judecarea acestei lumi: acum va fi aruncat afară [d] stăpânitorul acestei lumi: 32 Și eu îndată [e] ce voiu fi înălțat depe pământ, voiu trage [f] pe toți la mine. 33 [g] Iar aceasta o ziceà însemnând cu ce moarte aveà să moară.

34 Deci gloata îi răspunse: [h] noi am auzit din lege, că Hristosul rămâne în veci: și cum zici tu că Fiul omului trebue să fie înălțat? Cine este acesta Fiul omului? 35 Drept aceea Iisus le zise: lumina [i] este între voi încă puțin timp. [j] Umblați după cum aveți lumina, ca să nu vă apuce întunerecul: și [k] cine umblă în întunerec, nu știe încotro merge. 36 După cum aveți lumina, credeți în lumină, ca să vă faceți [l] fii ai luminii.

Acestea vorbì Iisus și plecând, [m] se ascunse de dânșii.

Necredința Iudeilor.

37 Dar deși făcuse atâtea minuni înaintea lor, nu credeau într'însul, 38 Pentru ca să fie împlinit cuvântul lui Isaia profetul, pe care l-a zis: [n] „Doamne, cine a crezut la cele auzite dela noi? Și brațul Domnului cui a fost descoperit?“ 39 Deaceea nu puteau crede, că iarăși Isaia a zis: 40 [o] „Orbit-a ochii lor și învârtoșat-a inima lor, ca să nu vază cu ochii și să nu înțeleagă cu inima, și să nu se întoarcă, și *eu* îi voiu vindecà.“ 41 [p] Acestea zise Isaia pentru că văzù mărirea lui și vorbì despre dânsul. 42 Totuși mulți chiar dintre mai mari crezură într'însul, dar [q] din pricina fariseilor nu mărturi-

---

j Ps. 118. 25, 26.
k Mat. 21. 7.
l Zech. 9. 9.
m Luc. 18. 34.
n Cap. 7. 39.
o Cap. 14. 26.
p Vers. 11.
q Cap. 11. 47, 48.
r Fapt. 17. 4.
s 1 Reg. 8. 41, 42.
t Cap. 1. 44.
u Cap. 13. 32.
v 1 Cor. 15. 36.
x Mat. 10. 39.
y Cap. 14. 1.
z Mat. 26. 38, 39.
a Luc. 22. 53.
b Mat. 3. 17.
c Cap. 11. 42.
d Mat. 12. 29.
e Cap. 3. 14.
f Rom. 5. 18.
g Cap. 18. 32.
h Ps. 89. 136, 27.
i Cap. 1. 9.
j Ier. 13. 16.
k 1 Ioan 2. 11.
l Luc. 16. 8.
m Cap. 8. 59.
n Isa. 53 1.
o Isa. 6. 9, 10.
p Isa. 6. 1.
q Cap. 7. 13.

seau, ca să nu fie daţi afară din sinagogă: 43 [r]Căci au iubit mărirea oamenilor mai mult, decât mărirea lui Dumnezeu.

44 Şi Iisus strigă şi zise: [s]cine crede în mine, nu crede în mine, ci în cel care m'a trimis pe mine, 45 Şi cine mă vede pe mine, vede pe cel care m'a trimis pe mine. 46 Eu am venit *ca* lumină în lume, pentru ca oricine care crede în mine, să nu rămâie în întunerec. 47 Şi dacă cineva va fi auzit dela mine cuvintele şi nu *le* va fi păzit, eu nu-l osândesc; căci n'am venit să osândesc lumea, ci să mântuesc lumea. 48 Cine mă despreţueşte pe mine şi nu primeşte cuvintele mele, are cine să-l osândească; cuvântul pe care l-am spus, acela îl va osândi în ziua de apoi; 49 Pentru că eu n'am vorbit dela mine însumi, ci Tatăl care m'a trimis, el însuşi mi-a dat poruncă, ce să zic şi ce să vorbesc. 50 Şi ştiu că porunca lui este viaţă veşnică. Deci cele ce vorbesc eu, după cum mi-a spus Tatăl, aşà vorbesc.

Cea din urmă cină cu spălarea picioarelor.

13 Iar [a]mai nainte de sărbătoarea Paştilor ştiind Iisus că [b]i-a venit ceasul, ca să se strămute din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai săi, care erau în lume, i-a iubit până în sfârşit. 2 Şi pe când erà cină, [c]când diavolul îşi pusese acum în gând ca Iuda, fiul lui Simon Iscariotu, să-l deà prins, 3 *Iisus*, ştiind [d]că Tatăl i-a dat tot în mâni, şi [e]că dela Dumnezeu a ieşit şi la Dumnezeu merge, 4 [f]Se scoală dela cină şi-şi desbracă hainele, şi luând un ştergar se încinse. 5 Apoi toarnă apă în vasul de spălat, şi începù să spele picioarele ucenicilor şi să *le* şteargă cu ştergarul cu care erà încins.

6 Deci vine la Simon Petru. Acesta îi zice: Doamne, [g]tu îmi speli picioarele? 7 Răspunse Iisus şi-i zise: tu nu ştii acum ce fac eu, [h]dar vei înţelege în urmă. 8 Petru îi zice: în veci nu îmi vei spălà picioarele. Iisus îi răspunse: [i]dacă nu te voiu fi spălat, nu ai parte cu mine. 9 Simon Petru îi zise: Doamne, nu numai picioarele mele, ci şi mânile şi capul. 10 Iisus ii zice: cine s'a scăldat, nu are trebuinţă să se spele, deci este cu totul curat; şi [j]voi curaţi sunteţi, dar nu toţi. 11 Căci [k]ştià pe cel care aveà să-l deà prins; deaceea zise, că nu toţi sunteţi curaţi.

12 Deci după ce le spălă picioarele şi-şi luă hainele şi se puse iar la masă, le zise: înţelegeţi ce v'am făcut? 13 [l]Voi mă numiţi: Învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi, căci sunt. 14 [m]Deci dacă v'am spălat picioarele, eu Domnul şi învăţătorul, şi voi datori [n]sunteţi să spălaţi picioarele unii altora: 15 Căci [o]pildă v'am dat, ca să faceţi şi voi după cum v'am făcut eu. 16 [p]Adevăr, adevăr zic vouă, nu este slugă mai mare, decât stăpânul său, nici trimis mai mare, decât cel care l-a trimis. 17 [q]Dacă ştiţi acestea, fericiţi sunteţi, dacă le veţi fi făcut. 18 Nu zic despre voi toţi: eu ştiu pe care i-am ales; ci *trebuià* ca să fie împlinită scriptura: [r]„cel care îmi mănâncă pânea, ridicat-a călcâiul împotriva mea.“ 19 [s]De acum vă zic mai nainte de-a se împlinì, ca să credeţi când se va fi împlinit, că eu sunt. 20 [t]Adevăr, adevăr zic vouă, cine primeşte pe oricare *îl* voiu fi trimis, pe mine mă primeşte, iar cine mă primeşte pe mine, primeşte pe *cel* care m'a trimis pe mine.

Iisus arată pe trădător.

21 [u]Acestea vorbind Iisus [v]se turburà cu Duhul şi mărturisì şi zise: adevăr, adevăr zic vouă, că [x]unul dintre voi mă va dà prins. 22 *Deci* se uitau ucenicii unii la alţii, nedumeriţi fiind despre cine vorbeşte. 23 Şi erà lângă sânul lui Iisus [y]la masă unul dintre ucenicii săi, pe care îl iubià Iisus. 24 Deci Simon Petru face semn acestuia şi-i

---

r Cap. 5. 44.
s Marc. 9. 37. —

Capul 13.

a Mat. 26. 2.
b Cap. 12. 23.
c Luc. 22. 3.
d 1 Cor. 15. 27.
e Cap. 8. 42.
f Luc. 22. 27.
g Mat. 3. 14.
h Vers. 12.
i Ebr. 10. 22.
j Cap. 15. 3.
k Cap. 6. 64.
l Filip. 2. 11.
m Luc. 22. 27.
n Rom. 12. 10.
o Mat. 11. 29.
p Mat. 10. 24.
q Iac. 1. 25.
r Ps. 41. 9.
s Cap. 14. 29.
t Mat. 10. 40.
u Mat. 26. 21.
v Cap. 12. 27.
x Fapt. 1. 17.
y Cap. 19. 26.

zice: spune cine este, despre care vorbește. 25 Și acela plecându-se spre pieptul lui Iisus îi zice: Doamne, cine este? 26 Iisus răspunde: este acela pentru care eu voiu întinge îmbucătura și-i voiu dà. Deci întingând îmbucătura ià și dă lui Iuda *fiu* al lui Simon Iscariotu.

27 [z]Și după îmbucătura *dată*, atuncia întră satana în acela. Deci Iisus îi zice: ceea ce faci, fă mai curând. 28 Și nimenea dintre cei care ședeau la masă, nu înțelese pentru ce i-a zis aceasta. 29 Căci unii gândeau, fiindcă [a]Iuda aveà punga, că Iisus îi zice: cumpără cele ce ne trebuie pentru sărbătoare, sau să deà ceva săracilor. 30 Deci după ce luă acela îmbucătura ieși îndată; și erà noapte.

Noua poruncă a iubirii.

31 Și când ieșì, zise Iisus: [b]acum Fiul omului este mărit, și într'însul [c]Dumnezeu este mărit. 32 [d]Dacă Dumnezeu este mărit într'însul, și Dumnezeu îl va mărì în sine însuși, și [e]îndată îl va mărì. 33 Copii, puțin timp mai sunt împreună cu voi; mă veți căutà, și [f]după cum am zis Iudeilor, că unde mă duc eu, voi nu puteți venì, și vouă vă zic de acum înainte. 34 [g]Poruncă nouă vă dau, ca să vă iubiți unii pe alții, după cum v'am iubit, ca și voi să vă iubiți unii pe alții. 35 [h]Într'aceasta vor cunoaște toți că-mi sunteți ucenici, dacă aveți iubire unii către alții.

Iisus vestește trădarea lui Petru.

36 Doamne, îi zice Simon Petru, unde te duci? Răspunse Iisus: unde mă duc, nu poți să-mi urmezi acum, dar mai în urmă îmi vei urmà. 37 Doamne, îi zise Petru, pentru ce nu pot să-ți urmez de acum? Sufletul îmi voiu pune pentru tine. 38 Iisus răspunde: îți vei pune sufletul pentru mine? Adevăr, adevăr zic ție, nu va cântà cocoșul până ce nu mă vei fi tăgăduit de trei ori.

Hristos merge la Tatăl. Făgăduește trimiterea Mângâietorului. Unirea credincioșilor cu Hristos. Pacea lui.

14 Să [a]nu se turbure inima voastră; aveți încredere în Dumnezeu, aveți încredere și în mine. 2 În casa Tatălui meu sunt multe locuințe; iar dacă n'ar fi, v'aș fi spus; [b]pentru că mă duc să vă gătesc loc. 3 Și dacă mă voiu fi dus, și voiu fi gătit vouă loc, [c]iar vin și vă voiu luà la mine însumi, pentru [d]ca unde sunt eu, să fiți și voi. 4 Și știți calea unde mă duc eu.

5 Doamne, îi zice Toma, nu știm unde te duci, și cum știm calea? 6 Iisus îi zice: [e]eu sunt calea și [f]adevărul și [g]viața; [h]nimenea nu vine la Tatăl decât prin mine. 7 [i]Dacă m'ați cunoscut pe mine, veți cunoaște și pe Tatăl meu; de acum înainte cunoașteți-l și l-ați văzut.

8 Doamne, îi zice Filip, arată-ne pe Tatăl, și ne este deajuns. 9 Iisus îi zice: de atâta timp sunt cu voi, și nu m'ai cunoscut, Filipe? [j]Cine m'a văzut pe mine, a văzut pe Tatăl; cum zici tu: arată-ne pe Tatăl? 10 Nu crezi, că [k]eu *sunt* în Tatăl și Tatăl este întru mine? Cuvintele pe care le zic vouă. [l]nu le spun dela mine însumi; dar Tatăl care locuește în mine face lucrurile lui. 11 Credeți-mi, că eu *sunt* în Tatăl și Tatăl este întru mine; [m]iar dacă nu, credeți-mi pentru însuși lucrurile *mele*.

12 [n]Adevăr, adevăr zic vouă, cine crede în mine va face și el lucrurile, pe care le fac eu, și mai mari decât acestea va face, pentru că eu mă duc la Tatăl. 13 [o]Și orice veți fi cerut în numele meu, aceasta voiu face, pentru că Tatăl să fie mărit în Fiul. 14 Dacă veți fi cerut ceva în numele meu, eu voiu face aceasta.

15 [p]Dacă mă iubiți pe mine, veți păzì poruncile mele. 16 Și eu voiu rugà pe Tatăl și va dà vouă [q]alt Mân-

---

z Luc. 22. 3. *a* Cap. 12. 6 *b* Cap 12. 23. *c* Cap. 14. 13. *d* Cap. 17 1,4-6. *e* Cap. 12. 23. *f* Cap. 7. 34. *g* Lev. 19. 18. *h* 1 Ioan 2. 5. —

Capul 14.

a Vers. 27. *b* Cap. 13.33,36. *c* Fapt. 1. 11. *d* Cap. 12. 26. *e* Ebr. 9. 8. *f* Cap. 1. 11. *g* Cap. 1. 4. *h* Cap 10. 9. *i* Cap. 8. 19. *j* Col. 1. 15. *k* Cap. 10. 38. *l* Cap. 5. 19. *m* Cap. 5. 36. *n* Mat. 21. 21. *o* Mat. 7. 7 *p* 1 Ioan 5. 3. *q* Cap. 15. 26.

gătietor, ca să fie în veci împreună cu voi, 17 [r]Pe Duhul adevărului, [s]pe care lumea nu-l poate primi, pentru că nu-l vede, nici nu-l cunoaște; dar voi îl cunoașteți, fiindcă rămâne la voi [t]și va fi întru voi. 18 [u]Nu vă voiu lăsà singuri în lume, [v]vin la voi. 19 Încă puțin timp și lumea nu mă mai vede, dar [x]voi mă vedeți: [y]căci eu sunt viu, și voi veți fi vii. 20 În aceea zi voi veți cunoaște, că [z]eu *sunt* în Tatăl meu și voi în mine și eu în voi. 21 [a]Cine are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubește; iar cine mă iubește pe mine, iubit va fi de către Tatăl meu, și eu îl voiu iubì și mă voiu arătà însumi lui.

22 [b]Doamne, îi zice Iuda, nu Iscariotul: și ce s'a întâmplat, că gândești să te arăți nouă pe tine însuți și nu lumii?

23 Răspunse Iisus și-i zise: [c]dacă cineva mă iubește, va păzì cuvântul meu, și Tatăl meu îl va iubì, și la dânsul [d]vom venì, și locuință ne vom face la dânsul. 24 Cine nu mă iubește, nu păzește [e]cuvintele mele; și cuvântul pe care-l auziți nu este al meu, ci al Tatălui, care m'a trimis pe mine.

25 Acestea vi le-am vorbit fiind încă la voi; 26 Dar [f]Mângâetorul, Duhul Sfânt, pe care îl va trimite Tatăl în numele meu, [g]el vă va învățà tot și vă va aduce aminte tot ce v'am zis.

27 [h]Pace vă las vouă, pacea mea o dau vouă; nu după cum dă lumea vă dau eu. Să nu vi se turbure inima, nici să se sperie. 28 Ați auzit, că eu v'am zis: mă duc și vin la voi. Dacă m'ați fi iubit, v'ați fi bucurat, că mă duc la Tatăl, fiindcă Tatăl este mai mare decât mine. 29 Și acum v'am spus mai nainte de-a se face, ca să credeți când se va fi făcut. 30 Nu voiu mai vorbì multe cu voi; căci vine stăpânitorul lumii, și în mine nu are nimic, 31 Dar ca să cunoască lumea, că iubesc pe Tatăl, și după cum mi-a poruncit Tatăl, așà fac. Sculați-vă să plecăm de aici.

Viața cea adevărată. Porunca lui Hristos și cea mai mare iubire. Prietinii aleși. Ura și vina lumii. Mângâetorul.

15 Eu sunt viță cea adevărată, și Tatăl meu este lucrătorul. 2 [a]Orice coardă de viță în mine, nefăcând rod o desființează, și pe oricare care face rod, o curățà ca să facă mai mult rod. 3 [b]Voi sunteți curați acum pentru cuvântul pe care vi l-am spus: 4 [c]Rămâneți în mine, și eu *voiu rămâneà* în voi. După cum coarda de viță nu poate face rod dela sine însăși, dacă nu va fi rămas în viță, așà nici voi, dacă nu veți fi rămas în mine. 5 Eu sunt vița, voi coardele viței. Cine rămâne în mine și eu *rămân* în el, acesta face rod [d]mult, pentru că fără de mine, nu puteți face nimic. 6 Dacă cineva nu va fi rămas în mine, [e]aruncat fù afară ca coarda de viță, și s'a uscat, și o strâng și în foc o aruncă, și arde. 7 Dacă veți fi rămas în mine, și cuvintele mele [f]vor fi rămas în voi, cereți orice ați voì, și se va face vouă. 8 [g]În aceasta este mărit Tatăl meu, ca să aduceți rod mult [h]și îmi veți fi ucenici.

9 După cum m'a iubit pe mine Tatăl, și eu v'am iubit pe voi; rămâneți în iubirea mea. 10 [i]Dacă veți fi păzit poruncile mele, veți rămâneà în iubirea mea, după cum și eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în iubirea lui. 11 Acestea vi le-am spus, ca bucuria mea să fie în voi și [j]bucuria voastră să fie deplină.

12 [k]Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unii pe alții, după cum v'am iubit. 13 [l]Nimenea nu are o iubire mai mare decât aceasta, ca cineva să-și pună sufletul pentru prietinii săi. 14 [m]Voi îmi sunteți prietini, dacă veți fi făcut cele ce eu vă poruncesc. 15 Nu vă mai numesc slugi, pentru că sluga nu știe, ce face stăpânul său; v'am nu-

r Cap. 15. 26.	*v* Vers. 3. 28.	*a* Vers. 15, 23.	*e* Cap. 5 19. 38.		*c* Col. 1. 23	*g* Mat. 5. 16.	*j* Cap. 16. 24.
s 1 Cor. 2. 14	*x* Cap. 16. 16.	*b* Luc. 6 16.	*f* Luc. 24 49.	*Capul 15.*	*d* Osea 14 8.	*h* Cap. 8 31.	*k* 1 Ioan 3. 11.
t 1 Ioan 2. 27.	*y* 1 Cor. 15. 20.	*c* Vers. 15.	*g* 1 Ioan 2.20,27.	*a* Mat. 15. 13.	*e* Mat. 3. 10.	*i* Cap 14. 15, 21, 23.	*l* Efes. 5. 2.
u Mat. 28. 20.	*z* Cap. 10. 38.	*d* 1 Ioan 2. 24.	*h* Filip. 4. 7.	*b* 1 Pet. 1. 22.	*f* Cap. 14. 13.		*m* Mat. 12. 50.

mit prietini, pentru că v'am făcut cunoscut [n]tot ce am auzit dela Tatăl meu. 16 [o]Nu voi m'aţi ales pe mine, ci eu v'am ales mie, şi v'am rânduit ca voi [p]să vă duceţi şi rod să aduceţi, şi rodul vostru să rămâie, pentru ca [q]să vă deà orice veţi fi cerut dela Tatăl în numele meu. 17 [r]Acestea vă poruncesc, ca să vă iubiţi unii pe alţii.

18 [s]Dacă lumea vă urăşte pe voi, cunoaşteţi că m'a urît mai întâiu pe mine, decât pe voi. 19 [t]Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubì ce este al său; dar [u]pentru că nu sunteţi din lume, ci eu v'am ales mie din lume, deaceea lumea vă urăşte. 20 Aduceţi-vă aminte de cuvântul, pe care vi l'am zis: [v]nu este slugă mai mare, decât stăpânul său. Dacă m'au prigonit pe mine, şi pe voi vă vor prigonì. [x]Dacă au păzit cuvântul meu, şi pe al vostru îl vor păzì. 21 Dar [y]toate acestea le vor face vouă, din pricina numelui meu, pentru că nu ştiu pe cel care m'a trimis. 22 [z]Dacă n'aş fi venit, şi nu le-aş fi spus, păcat n'ar aveà, [a]dar acum nu au cuvânt de îndreptare pentru păcatul lor. 23 [b]Cine mă urăşte pe mine, urăşte şi pe Tatăl meu. 24 Dacă n'aş fi făcut între dânşii [c]lucrurile, pe care nimenea altul nu le-a făcut, păcat n'ar aveà; dar acum şi m'au văzut şi m'au urît şi pe mine şi pe Tatăl meu. 25 Ci ca să fie împlinit cuvântul ce este scris în iegea lor, că [d]„fără cuvânt m'au urît.“

26 [e]Când va fi venit Mângăetorul, pe care eu îl voiu trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, care dela Tatăl purcede, [f]acela va mărturisì pentru mine; 27 Şi mărturisiţi şi voi, pentru că dela început sunteţi cu mine.

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mângăetorului. Întristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile făcute în numele lui Hristos. Fuga ucenicilor.

16 Acestea vi le-am vorbit ca [a]să nu vă smintiţi. 2 [b]Ei vă vor dà afară din sinagogă; într'adevăr vine un timp, [c]că oricine care v'a omorît, să gândească că aduce jertfă lui Dumnezeu. 3 Şi [d]acestea le vor face pentru că n'au cunoscut pe Tatăl, nici pe mine. 4 Dar [e]acestea vi le-am vorbit, ca să vă aduceţi aminte de ele, când va fi venit timpul, că eu v'am spus. Şi [f]acestea nu vi le-am spus din început, pentru că eram cu voi.

5 Acum însă [g]mă duc la cine m'a trimis, şi nimenea dintre voi nu mă întreabă: unde te duci? 6 Ci pentru că v'am vorbit acestea, [h]întristarea v'a umplut inima.

7 Dar eu vă spun adevărul, este bine pentru voi, ca eu să mă duc. Căci dacă nu mă voiu fi dus, [i]Mângăetorul nu va venì la voi; iar [j]dacă mă voiu fi dus, îl voiu trimite la voi. 8 Şi venind acela, va mustrà lumea pentru păcat, şi pentru dreptate, şi pentru judecată. 9 [k]Pentru păcat, fiindcă nu cred în mine; 10 [l]Pentru dreptate, [m]fiindcă mă duc la Tatăl, şi nu mă mai vedeţi; 11 [n]Pentru judecată, fiindcă [o]stăpânitorul lumii acesteia este judecat.

12 Mai am multe de spus vouă, [p]dar nu puteţi purtà greutatea lor; 13 Iar când va fi venit acela, [q]Duhul adevărului, [r]va arătà vouă calea spre tot adevărul; căci nu va vorbì dela sine însuşi, ci va vorbì câte aude, şi va vestì vouă, cele ce au să vie. 14 Acela mă va mărì pe mine, pentru că va luà din al meu, şi va vestì vouă. 15 [s]Tot cât are Tatăl, al meu este, deaceea am zis, că ià din al meu şi va vestì vouă.

16 [t]Puţin şi nu mă mai vedeţi, şi iar puţin şi mă veţi vedeà, [u]*că eu mă duc la Tatăl.*

17 Deci ziseră dintre ucenicii săi unii către alţii: ce este aceasta ce ne zice: puţin şi nu mă vedeţi, şi iar puţin şi mă veţi vedeà? Şi că mă duc la Tatăl? 18 Deci ziceau: ce este acest

---

n Fac. 18. 17. *o* 1 Ioan 4.10,19. *p* Mat. 28. 19. *q* Cap. 4. 13. *r* Vers. 12. *s* 1 Ioan 3. 1, 13. *t* 1 Ioan 4. 5. *u* Cap. 17. 14. *v* Mat. 10. 24. *x* Ezec. 3. 7. *y* Mat 10. 22. *z* Cap. 9. 41. *a* Rom. 1. 20. *b* 1 Ioan 2. 23. *c* Cap. 3. 2. *d* Ps. 35. 19. *e* Luc. 24. 49. *f* 1 Ioan 5. 6. *Capul 16.* *a* Mat. 11. 6. *b* Cap. 9. 22, 34. *c* Fapt. 8. 1. *d* 1 Tim. 1. 13. *e* Cap. 13. 19. *f* Mat. 9. 15. *g* Cap. 7. 33. *h* Cap. 14. 1. *i* Cap. 7. 39. *j* Fapt. 2. 33 *k* Fapt. 2. 22-37. *l* Fapt. 2. 32. *m* Cap. 3. 14. *n* Fapt. 26. 18. *o* Luc. 10. 18. *p* Marc. 4. 33. *q* Cap. 14. 17. *r* Cap. 14. 26. *s* Mat. 11. 27. *t* Cap. 7. 33. *u* Cap. 13. 3.

puţin de care vorbeşte? Nu ştim ce spune.

19 Dar Iisus cunoscù, că voiau să-l întrebe şi le zise: despre aceasta cercetaţi între voi, pentru că am zis: puţin şi nu mă vedeţi, şi iar puţin şi mă veţi vedeà? 20 Adevăr, adevăr zic vouă, că voi veţi plânge şi vă veţi jelì, iar lumea se va bucurà: voi vă veţi întristà, dar întristarea voastră va fi spre bucurie. 21 [v]Femeia când naşte întristare are, pentru că i-a venit ceasul; dar când a născut copilul nu-şi mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că fù născut om în lume. 22 [x]Deci şi voi întristare aveţi acum: dar iar vă voiu vedeà, şi inima voastră [y]se va bucurà, şi nimenea nu va luà dela voi bucuria voastră. 23 Şi în ziua aceea nu mă veţi întrebà nimic. [z]Adevăr, adevăr zic vouă, orice veţi fi cerut dela Tatăl, va dà vouă în numele meu. 24 Până acum n'aţi cerut nimic în numele meu; cereţi şi veţi primì, pentru [a]ca bucuria voastră să fie deplină.

25 Acestea vi le-am vorbit în asemănări; dar vine ceasul, când nu voiu mai vorbì vouă în asemănări, ci fără sfială vă voiu dà ştire despre Tatăl. 26 [b]În aceea zi veţi cere în numele meu, şi nu vă zic, că eu voiu rugà pe Tatăl pentru voi: 27 [c]Căci însuşi Tatăl vă iubeşte, pentru că voi m'aţi iubit şi [d]aţi crezut, că eu dela Dumnezeu am ieşit. 28 [e]Am ieşit din Tatăl şi am venit în lume; iarăşi las lumea şi mă duc la Tatăl.

29 Iată, îi zic ucenicii săi, acum vorbeşti fără sfială, şi nu spui nici o asemănare. 30 Acum ştim [f]că ştii tot, şi n'ai trebuinţă ca să te întrebe cineva; deaceea credem, că dela Dumnezeu ai ieşit.

31 Iisus le răspunse: acum credeţi? 32 Iată vine ceasul, şi acum a venit, ca să fiţi risipiţi fiecare la ale sale, şi pe mine să mă lăsaţi singur; dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu mine. 33 V'am spus acestea, ca să aveţi pace în mine. În lume aveţi strîmtorare, dar îndrăsniţi, eu am biruit lumea.

Rugăciunea lui Hristos pentru sine, pentru apostoli şi pentru toţi credincioşii.

17 Acestea vorbì Iisus, şi ridicându-şi ochii spre cer zise: Tată, [a]a venit ceasul; măreşte pe Fiul tău, ca Fiul tău să te mărească, 2 [b]După cum i-a dat lui putere preste orice trup, pentru ca să deà viaţă vecinică, la toţi pe care [c]i-ai dat lui. 3 Şi [d]aceasta este viaţa vecinică, ca să te cunoască pe tine [e]singurul adevăratul Dumnezeu şi pe Iisus Hristos, [f]pe care l-ai trimis. 4 [g]Eu te-am mărit pe tine pe pământ, [h]săvârşind lucrul pe [i]care mi l-ai dat să-l fac: 5 Şi acum măreşte-mă tu, Tată, la tine însuţi cu mărirea, pe [j]care o aveam la tine mai nainte de-a fi lumea.

6 [k]Am făcut cunoscut numele tău oamenilor, [l]pe care mi i-ai dat din lume, Ai tăi erau şi mie mi i-ai dat, şi cuvântul tău l-au păzit. 7 Acum au cunoscut, că tot ce mi-ai dat dela tine este; 8 Pentru că cuvintele pe [m]care mi *le*-ai dat, *le*-am dat lor, şi dânşii *le*-au primit, [n]şi au cunoscut cu adevărat, că dela tine am ieşit, şi au crezut că tu m'ai trimis. 9 Eu pentru dânşii mă rog; [o]nu mă rog pentru lume, ci pentru care mi i-ai dat, fiindcă ai tăi sunt. 10 Şi tot ce este al meu, al tău este, şi [p]al tău al meu, şi mărit sunt într'înşii. 11 [q]Şi eu nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume, şi eu la tine vin. Tată sfinte, [r]păstrează-i în numele tău pe care mi l-ai dat, [s]ca să fie una după [t]cum *suntem* noi. 12 Când eram cu dânşii *în lume*, [u]eu îi păstram în numele tău pe care mi l-ai dat, [v]şi *i*-am păzit, şi nici unul dintre dânşii n'a pierit, [x]decât numai fiul peirii, pentru [y]ca să fie împlinită scriptura. 13 A-

---

v Isa. 26. 17. *x* Vers. 6. *y* Luc. 24. 41, 52. *z* Mat. 7. 7. *a* Cap. 15. 11.

b Vers. 23. *c* Cap. 14. 21. 23. *d* Cap. 3. 13. *e* Cap. 13. 3.

f Cap. 21. 17.

Capul 17.

a Cap. 12. 23. *b* Dan. 7. 14. *c* Cap. 6. 37. *d* Isa. 53. 11. *e* 1 Cor. 8. 4. *f* Cap. 3. 34. *g* Cap. 13. 31. *h* Cap. 4. 34. *i* Cap. 14. 31. *j* Filip. 2. 6. *k* Ps. 22. 22. *l* Vers. 2, 9, 11. *m* Cap. 8. 28. *n* Cap. 16. 27. *o* 1 Ioan 5. 19. *p* Cap. 16. 15. *q* Cap. 13. 1. *r* 1 Pet. 1. 5. *s* Vers. 21, etc. *t* Cap. 10. 30. *u* Cap. 6. 39. *v* 1 Ioan 2. 19. *x* Cap. 6 70. *y* Ps. 109. 8.

cum dar vin la tine, şi acestea le rostesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplină într'înşii.

14 [z]Eu le-am dat cuvântul tău, [a]dar lumea i-a urît, pentru că nu sunt din lume, [b]după cum eu nu sunt din lume. 15 Nu mă rog ca să-i iai din lume, ci [c]ca să-i păzeşti de cel rău. 16 [d]Ei nu sunt din lume, după cum eu nu sunt din lume. 17 [e]Sfinţeşte-i în adevărul *tău*; [f]cuvântul tău este adevăr. 18 [g]După cum m'ai trimis pe mine în lume, şi eu i-am trimis în lume. 19 [h]Şi pentru dânşii eu mă sfinţesc pe mine însumi. şi pentru ca şi ei să fie sfinţiţi în adevăr.

20 Şi nu numai pentru aceştia mă rog, ci şi pentru cei care cred în mine prin cuvântul lor, 21 [i]Pentru ca toţi să fie una, după cum tu, [j]Tată, *eşti* în mine şi eu în tine, ca şi ei să fie în noi, ca lumea să creadă, că tu m'ai trimis. 22 Şi eu le-am dat mărirea pe care mi-ai dat-o, [k]ca să fie una. după cum noi una suntem; 23 Eu *sunt* într'înşii, şi tu în mine, ca să fie desăvârşiţi într'una, să cunoască lumea, [l]că tu m'ai trimis şi i-ai iubit după cum m'ai iubit pe mine.

24 Tată, ce mi-ai dat mie, voesc ca unde sunt eu, să fie şi aceia cu mine, ca să privească mărirea mea, pe care mi-ai dat-o, pentru că m'ai iubit mai nainte de urzirea lumii. 25 Dreptule Tată, lumea nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut, şi aceştia au cunoscut că tu m'ai trimis; 26 Şi le-am făcut cunoscut numele tău, şi-l voiu face cunoscut, pentru ca iubirea cu care m'ai iubit să fie într'înşii, şi eu *să fiu* într'înşii.

Venirea lui Iuda şi spaima ostaşilor. Prinderea lui Iisus.

18 Acestea zicând Iisus [a]ieşi împreună cu ucenicii săi dincolo de [b]pârâul Cedron, unde erà o grădină în care întră el şi ucenicii săi.

2 Şi Iuda care aveà să-l deà prins ştià locul, [c]pentru că adeseori Iisus s'a adunat acolo cu ucenicii săi. 3 [d]Deci Iuda după ce luă ostaşi din cohortă şi slujitori dintre ai preoţilor mai mari şi ai fariseilor, vine acolo cu făclii şi felinare şi arme.

4 Şi Iisus ştiind toate ce au să vie preste dânsul, ieşi şi le zise: pe cine căutaţi? 5 Pe Isus Nazareul, îi răspunseră ei. Eu sunt, le zice Iisus. Iar Iuda care aveà să-l deà prins, erà cu dânşii. 6 Deci când le zise: eu sunt, se deteră înapoi şi căzură la pământ.

7 Şi iar îi întrebă: pe cine căutaţi? Iar ei ziseră: pe Iisus Nazareul. 8 Răspunse Iisus: v'am spus că eu sunt; deci dacă mă căutaţi pe mine, lăsaţi pe aceştia să se ducă. 9 Pentru ca să fie împlinit cuvântul [e]pe care l-a zis, că pe care mi i-ai dat, n'am pierdut pe nici unul dintr'înşii.

10 [f]Deci Simon Petru având spadă, o trase şi lovì pe sluga arhiereului şi îi tăiè urechea dreaptă; şi numele slugii erà Malchu. 11 Dar Iisus zise lui Petru: pune spada în teacă. [g]Paharul pe care mi l-a dat Tatăl oare nu-l beau?

Mărturisirea lui Iisus în faţa lui Ana şi Caiafa. Tăgăduirea lui Petru.

12 Deci ostaşii din cohortă şi căpitanul şi slujitorii Iudeilor prinseră pe Iisus şi-l legară, 13 Şi-l [h]duseră întâiu la [i]Ana, căci erà socrul lui Caiafa, care erà arhiereu în acel an. 14 [j]Şi Caiafa erà care sfătuise pe Iudei, că este de folos, ca un om să moară pentru popor.

15 [k]Şi lui Iisus urmà Simon Petru şi alt ucenic. Şi ucenicul acesta erà cunoscut arhiereului şi întră cu Iisus în curtea arhiereului, 16 [l]Iar Petru stà afară la uşă. Deci ucenicul celalalt care erà cunoscut arhiereului ieşi afară şi vorbì portăriţei, şi duse pe Petru înlăuntru, 17 Deci slujnica portăriţa zice lui Petru: nu cumva eşti şi tu

---

z Vers. 8.
a 1 Ioan. 3. 13.
b Cap. 8. 23.
c Mat. 6. 13
d Vers. 14.
e Cap. 15. 3.
f 2 Sam. 7. 28.
g Cap. 20. 21.
h 1 Cor. 1. 2, 30.
i Cap. 10. 16.
j Cap. 10, 38.
k Cap. 14. 20.
l Col. 3. 14.

Capul 18.
a Mat 26. 36.
b 2 Sam. 15. 23.
c Luc. 21. 37.
d Mat. 26. 47.
e Cap. 17. 12.
f Mat. 26. 51.
g Mat. 20. 22.
h Mat. 26. 57.
i Luc. 3. 2.
j Cap. 11. 50.
k Mat. 26. 58.
l Mat. 26. 69.

dintre ucenicii acestui om? Nu sunt, îi zise el.

18 Iar slugile și slujitorii steteau după ce făcuseră jăratec, pentru că eră frig, și se încălzeau; și stă și Petru împreună cu dânșii și se încălzeà.

19 Deci arhiereul întrebă pe Iisus despre ucenicii lui și despre învățătura lui. 20 Iisus îi răspunse: [m] eu am vorbit fără sfială lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă și în templu, unde se adună toți Iudeii, și într'ascuns n'am vorbit nimic. 21 Pentru ce mă întrebi? Întreabă pe cei care au auzit ce le-am vorbit; iată aceștia știu ce am zis eu.

22 Și zicând el acestea unul dintre slujitori fiind [n] de față dete lui Iisus o palmă zicând: astfel răspunzi arhiereului? 23 Iisus îi răspunse: dacă am vorbit rău, dovedește acest rău; iar dacă *am vorbit* bine, pentru ce mă bați? 24 [o] Deci Ana îl trimise legat la Caiafa arhiereul.

25 Și Simon Petru stă și se încălzeà. [p] Deci îi ziseră: nu cumva ești și tu dintre ucenicii lui? El tăgădui și zise: nu sunt. 26 Și unul dintre slugile arhiereului, rudă fiind cu acela a cărui ureche o tăiase Petru, zise: nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul? 27 Dar Petru iarăși tăgădui, și [q] îndată cântă cocoșul.

Judecarea înaintea lui Pilat.

28 [r] Deci duc pe Iisus dela Caiafa în pretoriu; și eră dimineață; și [s] dânșii nu intrară în pretoriu, pentru ca să nu se spurce, ci să mănânce Paștile.

29 Atuncia Pilat ieși afară la dânșii și zise: ce învinuire aduceți împotriva acestui om? 30 Răspunseră ei și-i zic: dacă acesta nu ar fi fost făcător de rele, nu ți l-am fi dat prins. 31 Deci Pilat le zise: luați-l voi, și judecați-l după legea voastră. Și Iudeii îi ziseră: nouă nu ne este iertat să omorîm pe nimenea; 32 [t] Pentru ca să fie împlinit cuvântul lui Iisus, pe care l-a zis însemnând cu ce moarte aveà să moară.

33 [u] Deci Pilat ieși iar în pretoriu și chemă pe Iisus și-i zise: tu ești împăratul Iudeilor? 34 Iisus îi răspunse: zici tu aceasta dela tine însuți, sau alții ți-au vorbit despre mine? 35 Răspunse Pilat: nu cumva eu sunt Iudeu? Neamul tău și mai marii preoților, te-au dat în mâinile mele; ce ai făcut? 36 [v] Răspunse Iisus: împărăția mea nu este din lumea aceasta. Dacă [x] împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii mei ar fi luptat, ca să nu fiu dat prins Iudeilor; acum dar împărăția mea nu este de aici. 37 Deci Pilat îi zise: astfel dar nu ești tu împărat? Răspunse Iisus: tu zici, fiindcă sunt împărat. Eu spre aceasta sunt născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc pentru adevăr; oricine care este din adevăr ascultă de glasul meu. 38 Pilat îi zise: ce este adevăr?

Și aceasta zicând ieși iar la Iudei, și le zise: eu nu găsesc nici o vină într'însul. 39 Dar voi aveți obiceiu ca la Paști să dau pentru voi drumul unui *închis;* deci voiți ca să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor? 40 Atuncia strigară iarăși toți zicând: nu acestuia, ci lui Baraba. Și Baraba eră tâlhar!

Iată omul. Iisus în fața lui Pilat. Biciuirea și încoronarea cu cununa de spini.

19 [a] Atuncia dar Pilat luă pe Iisus și îl biciui. 2 Și ostașii împletind cunună de spini îi puseră pe cap, și-l îmbrăcară cu vestmânt de purpură. 3 Și veneau la dânsul și ziceau: bucură-te, împăratul Iudeilor: și-i dedeau palme.

4 Și Pilat iar ieși afară și le zise: iată vi-l aduc afară [b] ca să cunoașteți că nu găsesc nici o vină într'însul. 5 Deci Iisus ieși afară, purtând cununa de spini și vestmântul de purpură. Și Pilat le zise: iată omul. 6 [c] Dar când mai marii preoților și slujitorii îl văzură strigară zicând: răstignește-l, răstignește-l. Pilat le zise: luați-l voi și răstigniți-l: căci

---

m Mat. 26. 55. | *n* Ier. 20. 2. | *o* Mat. 26. 57. | *p* Mat. 26.69,71. | *q* Mat. 26. 74. | *r* Mat. 27. 2. | *s* Fapt. 10. 28. | *t* Mat. 20. 19. | *u* Mat. 27. 11. | *v* 1 Tim. 6. 13. | *x* Dan. 2. 44. | *Capul 19.* | *a* Mat. 20. 19. | *b* Cap. 18. 38. | *c* Fapt. 3. 13.

eu nu găsesc vină într'însul. 7 Iudeii îi răspunseră: [d]noi avem lege, și după legea noastră trebue să moară, pentru că [e]s'a făcut pe sine Fiu al lui Dumnezeu.

8 Deci când auzì Pilat. acest cuvânt, mai mult se temù. 9 Și întră iar în pretoriu și zise lui Iisus: de unde ești tu? Dar Iisus nu-i dete răspuns. 10[f] Deci Pilat îi zise: mie nu-mi vorbești? Nu știi, că putere am, să-ți dau drumul, și putere am, să te răstignesc? 11 Iisus îi răspunse: [g]n'ai aveà nici o putere asupra mea, dacă nu ți-ar fi fost dat de sus; pentru aceasta, cel care mă dete prins ție, mai mare păcat are.

12 Deaceea Pilat încercà să-i deà drumul; [h]dar Iudeii, strigau zicând: dacă dai drumul la acesta, nu ești prietin al Cesarului; [i]oricine, care se face pe sine împărat, este împotriva Cesarului. 13 Deci Pilat auzind de cuvintele acestea, aduse afară pe Iisus, și se așeză pe scaunul de judecător, în locul numit Litostroton, iar ebreește Gabbata. 14 Și [j]erà zi de pregătire pentru Paști, erà ca la al șaselea ceas; și zise Iudeilor: iată împăratul vostru. 15 Deci ei strigară: ia-l, ia-l, răstignește-l. Zice lor Pilat: pe împăratul vostru să-l răstignesc? [k]Răspunseră mai marii preoților: nu avem împărat decât pe Cesarul.

Răstignirea. Cele din urmă cuvinte și moartea.

16 [l]Atuncia îl dete lor, ca să fie răstignit. Deci luară pe Iisus și-l duseră, 17 [m]Și ducându-și el însuși crucea, [n]ieși la locul numit al Căpățânei, ce se cheamă pe ebreește Golgota, 18 Unde îl răstigniră, și împreună cu dânsul, alții doi, de-o parte și de-alta, iar în mijloc pe Iisus.

19 [o]Și Pilat scrise și titlu și puse pe cruce; și erà scris: IISUS NAZAREUL ÎMPĂRATUL IUDEILOR. 20 Deci mulți dintre Iudei cetiră acest titlu, pentru că erà aproape de oraș locul, unde fù răstignit Iisus; și erà scris ebreește, latinește, elenește. 21 Deci preoții mai mari ai Iudeilor ziceau lui Pilat: nu scrie: Împăratul Iudeilor, ci că el a zis: sunt împăratul Iudeilor. 22 Pilat răspunse: ce am scris, am scris.

23 [p]Ostașii deci, după ce răstigniră pe Iisus, luară hainele lui, și făcură patru părți, fiecărui ostaș o parte, *luară* și vestmântul *lui*. Și vestmântul erà neeusut, țesut de sus preste tot. 24 Deci ziseră între dânșii: să nu-l sfâșiem, ci să aruncăm sorți pentru dânsul, al cui va fi. Pentru ca să fie împlinită scriptura: [q]„Împărțit-au hainele lorușI. Și pentru vestmântul meu aruncară sorți.“ Deci ostașii făcură acestea.

25 [r]Și steteau lângă crucea lui Iisus, muma lui și sora mumei lui, Maria lui [s]Clopa, și Maria Magdalena. 26 Deci Iisus văzând pe muma sa [t]și pe ucenicul, pe care-l iubià stând alături, zise mumei: [u]femeie, iată fiul tău. 27 Apoi zice ucenicului: iată muma ta. Și din acel ceas o luă [v]ucenicul la sine.

28 După aceasta Iisus știind, că totul s'a sfârșit acum, [x]pentru ca scriptura să fie îndeplinită, zise: îmi este sete. 29 Și erà acolo un vas plin de oțet; deci [y]punând ei într'un isop un burete plin de oțet, îl duseră la gura lui. 30 Și când luă Iisus oțetul zise: [z]s'a sfârșit, și plecând capul, își dete duhul.

31 Deci Iudeii, [a]fiindcă erà zi de pregătire, ca să nu rămâie [b]corpurile pe cruce sâmbăta, căci ziua acelei sâmbete erà mare, rugară pe Pilat, ca să le sdrobească oasele picioarelor, și să fie ridicați. 32 Deci ostașii veniră și sdrobiră celui dintâiu oasele picioarelor, *asemenea* și celui împreună răstignit cu dânsul, 33 Iar venind la Iisus, când îl văzură, că erà mort acum, nu-i sdrobiră oasele picioarelor, 34 Ci unul dintre ostași îi împunse coasta cu o lance, și îndată [c]ieși sânge și apă.

35 Și cel care a văzut, a mărturisit, și mărturia lui este adevărată, și acela

d Lev. 24. 16. *e* Mat. 26. 65. *f* Isa. 53. 7. *g* Luc. 22. 53. *h* Luc. 23. 2. *i* Fapt. 17. 7. *j* Mat. 27. 62 *k* Fac. 49. 10. *l* Mat. 27.26,31. *m* Mat. 27.31,33. *n* Num. 15. 36. *o* Mat. 27. 37. *p* Mat. 27. 35. *q* Ps. 22. 18. *r* Mat. 27. 55. *s* Luc. 24. 18. *t* Cap. 13. 23. *u* Cap. 2. 4. *v* Cap. 1. 11. *x* Ps. 69. 21. *y* Mat. 27. 48. *z* Cap. 17. 4. *a* Marc. 15. 42. *b* Vers. 42. *c* 1 Ioan 5. 6, 8.

ştie, că spune adevăr, pentru ca şi voi să credeţi. 36 Căci acestea s'au făcut, [d] ca să fie împlinită scriptura: „Os nu i-se va sdrobì.“ 37 Şi iar altă scriptură zice: [e] „Privì-vor la cel, pe care l-au împuns.“

Îngroparea.

38 Şi după acestea Iosif din Arimatea, ucenic fiind al lui Iisus, dar într'ascuns, de frica Iudeilor, rugă pe Pilat, ca să ridice corpul lui Iisus; şi Pilat îi dete voie. Deci venì şi ridică corpul lui Iisus. 39 Şi venì şi Nicodim, care venise întâia oară noaptea la dânsul, aducând o amestecătură de smirnă şi aloe, ca la o sută de litre. 40 Deci luară corpul lui Iisus şi-l legară în fâşii de pânză cu aromate, după cum au Iudeii obiceiul să îmmormânteze.

41 Şi erà grădină în locul unde fù răstignit, şi în grădină un mormânt nou, în care nimenea nu fù pus vreodată. 42 Deci din pricina zilei de pregătire a Iudeilor, puseră pe Iisus acolo, pentru că mormântul erà aproape.

După învierea sa, Iisus se arată Mariei Magdalenei.

20 Iar [a] în cea dintâiu zi a săptămânii, Maria Magdalena vine la mormânt, dimineaţa, întunerec fiind încă, şi vede piatra ridicată depe mormânt. 2 Deci aleargă, şi vine la Simon Petru şi la [b] celalalt ucenic pe care îl iubià Iisus, şi le zise: au luat pe Domnul din mormânt, şi nu ştim unde l-au pus.

3 [c] Deci ieşì Petru şi celalalt ucenic, şi veneau la mormânt. 4 Şi alergau amândoi împreună; şi celalalt ucenic alergă mai repede înaintea lui Petru şi venì întâiu la mormânt, 5 Şi plecându-se vede [d] fâşiile de pânză jos, dar nu întră înlăuntru. 6 Deci vine Simon Petru urmându-i, şi întră în mormânt, şi priveşte fâşiile de pânză jos. 7 Şi [e] ştergarul, care erà pe capul lui, nu se află cu fâşiile de pânză, ci la o parte înfăşurat într'un loc. 8 Atuncia întră şi celalalt ucenic, care venì întâiu la mormânt, şi văzù şi crezù: 9 Căci nu ştiau încă [f] scriptura, că el trebue să se scoale dintre morţi. 10 Deci ucenicii se duseră iar la ei acasă.

11 [g] Şi Maria stà la mormânt afară plângând. Şi pe când plângeà, se plecă să se uite în mormânt, 12 Şi zăreşte doi îngeri îmbrăcaţi în alb, şezând unul la cap şi altul la picioare, unde erà pus corpul lui Iisus. 13 Şi aceştia îi zic: femeie, pentru ce plângi? Pentru că mi-a luat pe Domnul, le ziceà ea, şi nu ştiu unde l-au pus. 14 [h] Zicând acestea se întoarse înapoi, şi zăreşte pe Iisus stând, şi nu ştià că este Iisus. 15 Femeie, îi zise Iisus: pentru ce plângi? Pe cine cauţi? Ea gândind, că este grădinarul, îi zise: Doamne, dacă tu l-ai dus în altă parte, spune-mi unde l-ai pus, şi eu îl voiu ridicà. 16 Maria, îi zise Iisus. Ea întorcându-se îi zise: Rabuni, adecă Învăţătorule. 17 Nu mă atinge, îi zise Iisus, căci încă nu m'am suit la Tatăl meu: du-te la [i] fraţii mei şi le spune: [j] mă sui la Tatăl meu şi Tatăl vostru şi la [k] Dumnezeul meu şi Dumnezeul vostru.

18 [l] Vine Maria Magdalena, vestind ucenicilor, că a văzut pe Domnul, şi acestea îi zise.

Iisus se arată la cei unsprezece şi apoi opt zile în urmă lui Toma.

19 [m] Şi fiind sară în ziua aceea, în întâia zi a săptămânii, şi încuiate fiind uşile, unde erau ucenicii adunaţi de frica Iudeilor, venì Iisus şi stete în mijloc, şi le zise: pace vouă. 20 Şi zicând aceasta le arătă mânile şi coasta. [n] Deci se bucurară ucenicii, văzând pe Domnul. 21 [o] Drept aceea Iisus iar le zise: pace vouă; după [p] cum m'a trimis pe mine Tatăl, şi eu vă trimit pe voi. 22 Şi aceasta zicând, suflă asupra lor şi le zise: luaţi duh sfânt. 23 Ale [q] căror păcate *le* veţi fi lăsat, lăsate sunt

---

Capul 20.

a Mat. 28. 1. *b* Cap. 13. 23. *c* Luc. 24. 12. *d* Cap. 19. 40. *e* Cap. 11. 44. *f* Ps. 16. 10. *g* Marc. 16. 5. *h* Mat. 28. 9. *i* Luc. 24. 16, 31. *j* Ps. 22. 22. *k* Cap. 16. 28. *l* Efes. 1. 17. *m* Mat. 28. 10. *n* Marc. 16. 14. *o* Cap. 16. 22. *p* Mat. 28. 18. *q* Mat. 16. 19.

d Esod. 12. 46. *e* Ps. 22. 16, 17.

lor: ale căror *păcate* le ţineţi. ţinute sunt.

24 Şi Toma, unul dintre cei doisprezece, [r] numit Geamăn, nu erà cu dânşii, când venì Iisus. 25 Deci ceilalţi ucenici îi ziceau: am văzut pe Domnul. Dar el le zise: dacă nu voiu fi văzut în mânile lui semnul cuielor, şi nu voiu fi pus degetul meu, în locul cuielor, şi nu voiu fi pus mâna mea în coasta lui, nu voiu crede.

26 Şi după opt zile, iarăşi erau înlăuntru ucenicii lui, şi Toma cu dânşii. Vine Iisus, uşile fiind încuiate, şi stete în mijloc şi zise: pace vouă. Apoi zise lui Toma: 27 Adù aci degetul tău şi vezi mânile mele. şi [s] adù mâna ta şi pune-*o* în coasta mea, şi nu fii necredincios, ci credincios. 28 Şi Toma răspunse, şi îi zise: Domnul meu şi Dumnezeul meu! 29 Iisus îi zise: Tomo, ai crezut, pentru că m'ai văzut; [t] fericiţi *sunt*, care n'au văzut şi au crezut.

30 [u] Dar Iisus făcù înaintea ucenicilor săi şi alte multe minuni, care nu sunt scrise în cartea aceasta; 31 [v] Iar acestea sunt scrise, ca să credeţi, că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, să aveţi viaţă în numele lui.

Iisus se arată din nou ucenicilor la marea Tiberiadei.

21 După acestea Iisus iar se arătă ucenicilor, la marea Tiberiadei; şi se arătă astfel. 2 Erau împreună Simon Petru şi Toma numit Geamăn şi [a] Natanael cel dela Cana Galilei şi [b] fiii lui Zebedeu şi alţii doi dintre ucenicii lui. 3 Mă duc să pescuesc, le zise Simon Petru. Venim şi noi împreună cu tine, îi zic dânşii. Ieşiră şi întrară în vas, şi în noaptea aceea nu prinseră nimic.

4 Şi făcându-se dimineaţă, Iisus fù la ţărm, dar ucenicii [c] nu ştiau, că este Iisus. 5 Deci [d] Iisus le zise: copii, nu cumva aveţi ceva de mâncare? Nu, îi răspunseră ei. 6 Iar el le [e] zise: aruncaţi plasa în partea dreaptă a vasului, şi veţi aflà. Deci aruncară, şi nu mai puteau să o tragă din pricina mulţimii de peşti. 7 Atuncia [f] ucenicul acela, pe care îl iubià Iisus, zice lui Petru: Domnul este. Deci Simon Petru, când auzì că este Domnul, îşi încinse haina, căci erà gol, şi se aruncă în mare. 8 Iar ceilalţi ucenici veniră cu luntrea, căci nu erau departe de uscat, ci ca la două sute de coţi, târând plasa cu peşte.

9 Deci când ieşiră la uscat, văd cărbuni aprinşi acolo şi peşte pus pe dânşii şi pâne. 10 Iisus le zise: aduceţi din peştii, pe care i-aţi prins acum. 11 Simon Petru se suì *în luntre* şi trase plasa la uscat, plină de peşti mari, o sută cincizeci şi trei; şi plasa nu s'a rupt, deşi erau atât de mulţi.

12 Aideţi, prânziţi, le zise Iisus. [g] Dar nici unul dintre ucenici nu îndrăzneà să-l întrebe: tu cine eşti? ştiind, că este Domnul. 13 Deci Iisus vine şi ià pânea şi le dă, asemenea şi peştele.

14 Acum pentru [h] a treia oară se arătă Iisus ucenicilor, după ce se sculă dintre morţi.

Iisus întreabă pe Petru. Prorocire despre dânsul şi Ioan.

15 Deci când prânziră, Iisus întreabă pe Simon Petru: Simone fiul lui Ioan, mă iubeşti pe mine mai mult, decât aceştia? Aşà *este*, Doamne, îi răspunde, tu ştii că te iubesc. Paşte mieluşeii mei, îi zise el. 16 Iarăşi îl întreabă, de-a doua oară: Simone, fiul lui Ioan, mă iubeşti? Aşà este, Doamne, îi răspunde, tu ştii, că te iubesc; paşte oile mele, [i] îi zise el. 17 De-a treia oară îl întreabă: Simone, fiul lui Ioan, mă iubeşti? Petru se întristă, că îi zise de-a treia oară: mă iubeşti? Şi îi zise: Doamne, [j] tu ştii tot, tu cunoşti, că te iubesc; Iisus îi zise: paşte turmele mele. 18 [k] Adevăr, adevăr zic ţie, când erai mai tânăr, te încingeai pe tine însuţi, şi umblai unde voiai; dar când vei fi îmbătrânit, vei întinde mânile tale, şi

---

r Cap. 11. 16. | u Cap. 21. 25. | *Capul 21.* | b Mat. 4. 21. | d Luc. 24. 41. | f Cap. 13. 23. | h Cap. 20. 19,26 | j Cap. 2. 24, 25.
s 1 Ioan 1. 1. | v Luc. 1. 4. | a Cap. 1. 45. | c Cap. 20. 14. | e Luc. 5. 4, 6. 7. | g Fapt. 10. 41. | i 1 Pet. 2. 25. | k Cap. 13. 36.
t 2 Cor. 5. 7.

altul te va încinge, și te va duce unde nu voești. 19 Și aceasta o zise, însemnând [l]cu ce fel de moarte va mări pe Dumnezeu. Și vorbind aceasta îi zise: urmează-mi.

20 Iar Petru întorcându-se, zărește venind în urmă pe ucenicul, [m]pe care-l iubià Iisus, care se și răzimă la cină pe pieptul lui și zise: Doamne, cine este care te dă prins? 21 Deci pe acesta văzându-l Petru, zise lui Iisus: Doamne, dar acesta ce *va fi?* 22 Iisus îi zise: dacă voesc ca dânsul să rămână, [n]până ce vin, ce-ți este ție? Tu urmează-mi.

23 Deci ieși vorba aceasta între frați, că ucenicul acela nu moare; și Iisus nu zise, că nu moare, ci: dacă voesc ca dânsul să rămână până ce vin, ce-ți este ție?

Încheerea cărții.

24 Acesta este ucenicul, care mărturisește pentru acestea, care a scris acestea, și știm că mărturia lui este adevărată.

25 Sunt și alte multe, pe care le făcù Iisus, care dacă s'ar fi scris, câte una, mi-se pare, că chiar lumea nu ar fi încăput în sine, cărțile ce s'au scris. Amin.

FAPTELE APOSTOLILOR.

Iisus înviat făgăduește apostolilor venirea Sfântului Duh și se înalță la cer.

1 Cea dintâiu istorisire, [a]Teofile, am alcătuit-o despre toate câte începù Iisus să facă și să învețe, 2 [b]Până în ziua în care fù luat sus, dupăce prin duh sfânt [c]dete porunci apostolilor, pe care și-i alese: 3 [d]Cărora prin multe semne netăgăduite li-se și înfățișă viu, după pătimirea sa, arătându-li-se în timp de patruzeci de zile, și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu; 4 [e]Și mâncând împreună cu dânșii, le porunci să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe [f]care ați auzit-o dela mine; 5 [g]Pentru că Ioan botează în apă, [h]iar voi veți fi botezați în duh sfânt, nu după multe aceste zile.

6 Deci după ce s'au adunat, îl întrebară, zicând: [i]Doamne, nu cumva [j]statornicești iarăși în timpul acesta, împărăția pentru Israel? 7 Iar el le zise: [k]nu este al vostru să știți timpurile, sau vremurile potrivite, pe care le-a așezat Tatăl, prin a sa putere, 8 [l]Dar veți luà putere, când Sfântul Duh va fi [m]venit preste voi, și îmi [n]veți fi martori în Ierusalim și în toată Iudea și în Samaria și până la marginea pământului.

9 [o]Și acestea zicând, fù ridicat în sus, privind ei, [p]și un nour îl luă asupră-și dela ochii lor.

10 Și pe când se uitau dânșii, cu ochii neclintiți spre cer, ducându-se el, iată li-se înfățișară și doi bărbați, [q]în vestminte albe, 11 Și ziseră: [r]bărbați Galilieni, ce stați uitându-vă spre cer? Acest Iisus, care fù luat dela voi spre cer, astfel va venì, după cum l-ați [s]văzut ducându-se spre cer.

12 [t]Atuncia se întoarseră la Ierusalim dela muntele numit Măsliniș, ce este aproape de Ierusalim, cale de sâmbătă având. 13 Și când întrară se suiră [u]în camera de sus, unde steteau [v]Petru și Ioan și Iacob și Andreiu, Filip și Toma, Bartolomeiu și Mateiu, Iacob al lui Alfeu și [x]Simon Zelotul și [y]Iuda al lui Iacob. 14 [z]Aceștia toți stăruiau într'un cuget în rugăciune, dimpreună cu [a]femeile și cu Maria muma lui Iisus și cu [b]frații lui.

Alegerea lui Matia ca apostol.

15 Și într'aceste zile sculându-se Petru în mijlocul fraților — și erà gloată

l 2 Pet. 1. 14. *m* Cap. 13.23,25. *n* 1 Cor. 4. 5. —

FAPTELE. *Capul I.*

a Luc. 1. 3. *b* 1 Tim. 3. 16. *c* Mat. 28. 19. *d* Ioan 20. 19. *e* Luc. 24 43,49. *f* Luc. 24. 49. *g* Mat. 3. 11. *h* Ioel 3 18. *i* Mat. 24. 3. *j* Isa. 1. 26. *k* Mat. 24. 36. *l* Cap. 2. 1, 4. *m* Luc. 24. 49. *n* Luc. 24. 48. *o* Luc. 24 51. *p* Vers. 2. *q* Mat. 28 3. *r* Cap. 2. 7. *s* Dan. 7. 13. *t* Luc. 24. 52. *u* Cap. 9. 37, 39. *v* Mat. 10. 2—4. *x* Luc. 6. 15. *y* Iuda. 1. *z* Cap. 2. 1, 46. *a* Luc. 23. 49,55. *b* Mat. 13. 55.

de persoane în acel loc. ca la o sută [c]douăzeci — zise: 16 Bărbaţi, fraţi, trebuià ca să fie împlinită scriptura, pe [d]care mai dinainte a spus-o duhul sfânt prin gura lui David. despre Iuda, [e]care se făcù călăuză, celor care prinseră pe Iisus. 17 Întru[f] cât erà numărat între noi, şi fù ales la această [g]slujbă. 18[h] Dar acesta îşi dobândì un loc din [i]plata fărădelegii, şi căzând cu capul în jos, crăpă prin mijloc, şi vărsate fură toate măruntaiele lui; 19 Şi fù cunoscut tutulor, care locuesc în Ierusalim, astfel că locul acela, fù numit în limba lor Akeldama. adecă loc de sânge. 20 Pentru că scris este în cartea psalmilor: [j]„Fie locuinţa lui pustie, şi să nu fie care locueşte într'însa,“ şi „altul să ià [k]însărcinarea lui.“ 21 Deci trebue, ca unul dintre aceşti bărbaţi, care au venit împreună cu noi, în orice timp, cât Domnul Iisus a stat între noi, 22 — [l]Începând dela botezul lui Ioan, — până în ziua, în care fù luat Iisus dela noi, [m]să fie martor împreună [n]cu noi, al învierii lui.

23 Şi puseră înainte pe doi, pe Iosif numit Barsaba, care fù supranumit Iustu, şi pe Matia. 24 Şi rugându-se, ziseră: tu, Doamne, care cunoşti inimile tutulor, arată din aceşti doi pe unul, pe care l-ai ales. 25 Ca să ià locul acestei slujbe, şi apostolii, dela care se abătù Iuda, spre a se duce la locul său.

26 Şi le deteră sorţi, şi căzù sorţul pe Matia, şi fù numărat împreună cu cei unsprezece apostoli.

Pogorîrea Sfântului Duh şi darul limbilor.

2 Şi când fù împlinită [a]ziua, cincizeci de mii toţi [b]erau împreună la un loc; 2 Şi fără de veste se făcù sunet din cer, ca de un vânt ce bate tare, [c]şi umplù toată casa unde şedeau. 3 Şi li-se arătară limbi ca de foc despărţite, şi se aşeză preste fiecare dintre ei, 4 Şi [d]toţi se umplură de duh sfânt, şi începură [e]a vorbì în alte limbi, după cum duhul le dà a se rostì.

5 Şi erau Iudeii locuitori în Ierusalim, bărbaţi temători de Dumnezeu, din orice neam al celor, care se află sub cer; 6 Şi după ce se făcù acest sunet, se strânse mulţimea şi se turbură, pentru că fiecare îi auzià vorbind în limba sa însăşi. 7 Şi toţi erau uimiţi, şi se [f]minunau zicând: iată, oare nu sunt Galilei toţi aceştia, care vorbesc? 8 Şi cum auzim noi fiecare limba noastră însăşi, în care am fost născuţi, 9 Parţi şi Mezi şi Elamiţi şi cei care locuesc în Mesopotamia, Iudea şi Capadocia, în Pont şi Asia, 10 In Frigia şi Panfilia, în Egipt şi în părţile Libii de lângă Cirene, şi Romanii care se află aici ca streini, Iudei şi proseliţi, 11 Cretani şi Arabi, îi auzim vorbind în limbile noastre măririle lui Dumnezeu? 12 Şi toţi erau uimiţi şi nu se dumereau, zicând unul către altul: ce va să fie aceasta? 13 Iar alţii bătându-şi joc ziceau, că sunt plini de must.

Predica lui Petru despre Iisus Mesia.

14 Dar Petru stând cu cei unsprezece îşi ridică glasul şi le rostì: Fraţi Iudei şi toţi care locuiţi în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscut, şi ascultaţi cuvintele mele. 15 Căci aceştia nu sunt beţi, după cum gândiţi voi, [g]pentru că este al treilea ceas din zi, 16 Ci aceasta este ce s'a zis prin profetul Ioil; 17[h] „Şi va fi în zilele din urmă, zice Dumnezeu, [i]voiu turnà din duhul meu, preste orice trup, şi vor profetizà fiii voştri şi [j]fiicele voastre, şi tinerii voştri vedenii vor vedeà, şi bătrânii voştri vise vor visà; 18 Şi anume preste robii mei şi preste roabele mele voiu turnà în acele zile din duhul meu, [k]şi vor profetizà. 19 [l]Şi voiu dà minuni, în cer sus, şi semne pe pământ jos, sânge şi foc şi nor de fum; 20[m] Soarele va fi înfăşurat în întunerec şi luna în sânge, mai nainte de-a fi venit ziua

c Apoc. 3. 4.	*g* Vers. 25.	*j* Ps. 69. 25.	*m* Vers. 9.	*Capul 2.*	*c* Cap. 4. 31.	*g* 1 Tes. 5. 7.	*k* Cap.21.4,9,10.
d Ps. 41. 9.	*h* Mat. 27. 5,7,8.	*k* Ps. 109. 8.	*n* Ioan 15. 27.	*a* Lev. 23. 15.	*d* Cap. 1. 5.	*h* Isa. 44. 3.	*l* Ioel 2. 30, 31.
e Luc. 22. 47	*i* Mat. 26. 15.	*l* Marc. 1. 1.	—	*b* Cap. 1. 14.	*e* Marc. 16. 17.	*i* Cap. 10. 45.	*m* Mat. 24. 29.
f Mat. 10. 4.					*f* Cap. 1. 11.	*j* Cap. 21. 9.	*n* Rom. 10. 13.

Domnului, *ziua* cea mare şi strălucită. 21 Şi oricine, [n]care va fi chemat numele Domnului, mântuit va fi".

22 Bărbaţi Israeliţi, ascultaţi cuvintele acestea: pe Iisus Nazareul, bărbat adeverit dela Dumnezeu, pentru voi [o]cu puteri şi minuni şi semne, pe care le-a făcut Dumnezeu printr'însul în mijlocul vostru, după cum înşivă ştiţi, 23 Pe acesta, dat [p]fiind vouă, după sfatul rânduit şi ştiinţa mai dinainte a lui Dumnezeu, [q]pironindu-l voi prin mâna celor fărădelege l-aţi omorît, 24 [r]Pe care Dumnezeu, după ce deslegă durerile morţii, l-a înviat, pentru că nu era cu putinţă, ca el să fie ţinut de dânsa. 25 Căci David zice despre dânsul: [s]„Zăriam de mai nainte pe Domnul, totdeauna înaintea mea, pentru că este de-a dreapta mea, ca să nu fiu clătinat. 26 Deaceea veselitu-s'a inima mea şi s'a bucurat limba mea, chiar şi trupul meu îşi va pune locuinţa pe încredere, 27 Pentru că nu vei lăsà sufletul meu în Iad, nici nu vei dà pe cuviosul tău să vază stricăciune. 28 Făcutu-mi-ai cunoscut căi de viaţă, umpleà-mă-vei de veselie cu faţa ta".

29 Bărbaţi fraţi, îmi este iertat a vorbì fără sfială [t]către voi, despre patriarhul David, că şi s'a sfârşit şi îmormântat fù, şi mormântul lui este între noi, până în ziua aceasta. 30 Deci profet fiind [u]şi ştiind, că cu jurământ i-a jurat Dumnezeu, că din rodul coapsei lui va pune pe tronul lui, 31 Mai nainte văzând, vorbì despre învierea lui Hristos, [v]că nici nu fù lăsat în Iad, nici trupul lui nu văzù stricăciune. 32 [x]Pe acest Iisus l-a înviat Dumnezeu, pentru [y]care noi toţi suntem martori. 33 Deci [z]înălţat fiind prin dreapta lui Dumnezeu, [a]după ce primì făgăduinţa sfântului duh dela Tatăl, [b]turnă ceeace voì şi vedeţi şi auziţi. 34 Căci nu David se suì în ceruri, dar însuşi zice: [c]„zis-a Domnul Domnului meu: şezi de-a dreapta mea, 35 Până ce voiu fi pus pe vrăjmaşii tăi, aşternut al picioarelor tale". 36 Deci toată casa lui Israel să ştie neclintit, că Dumnezeu [d]l-a făcut atât Domn, cât şi Hristos pe acest Iisus, pe care voi l-aţi răstignit.

37 Iar ei auzind, fură străpunşi prin inimă, [e]şi ziseră către Petru şi ceilalţi apostoli: ce să facem, bărbaţi fraţi?

38 Şi Petru zise către dânşii: [f]pocăiţi-vă, şi fiecare dintre voi să fie botezat în numele lui Iisus Hristos, spre iertare de păcatele voastre, şi veţi primì darul Sfântului Duh. 39 Căci pentru voi este făgăduinţa, [g]şi pentru copiii [h]voştri şi pentru toţi cei în depărtare, pe câţi îi va fi chemat la sine Domnul, Dumnezeul nostru. 40 Şi prin mai multe alte cuvinte dovedià şi-i îndemnà zicând: scăpaţi-vă de acest neam sucit.

41 Deci ei primind cuvântul lui, fură botezaţi, şi se adauseră în aceea zi, ca la trei mii de suflete.

Obştea dela Ierusalim.

42 [i]Şi stăruiau în învăţătura apostolilor şi în împărtăşire, în frângerea pânii şi în rugăciuni. 43 Şi fiecărui suflet i-se făcù teamă: multe minuni şi semne se făceau prin apostoli în Ierusalim, şi temere mare erà preste toţi. 44 Şi toţi credincioşii erau la un loc, şi aveau toate de obşte, 45 Şi-*şi* vindeau averile şi avuţiile şi le împărţeau la toţi, după cum aveà cineva trebuinţă: 46 Şi în fiecare zi erau într'un gând, stăruitori în templu, şi frângând pâne din casă în casă, luau parte la masă cu bucurie şi firească nevinovăţie a inimei, 47 Lăudând pe Dumnezeu şi fiind plăcuţi la tot poporul. Iar Domnul adăugà la un loc în fiecare zi, pe cei mântuiţi.

Petru însănătoşează pe un şchiop cerşitor.

3 Iar Petru şi Ioan se duceau sus [a]în templu, la ceasul rugăciunii, [b]al nouălea. 2 Şi [c]erà purtat un oarecare bărbat, şchiop fiind dela naştere, pe care-l puneau în fiecare zi lângă poarta

---

o Ioan 3. 2. *p* Mat. 26. 24. *q* Cap. 5. 30. | *r* Gal. 1. 1. *s* Ps. 16 8. *t* 1 Reg. 2. 10. | *u* 2 Sam.7.12.13. *v* Ps. 16. 10. *x* Vers. 24. | *y* Cap. 1. 8. *z* Ebr. 10. 12. *a* Ioan 14. 26. | *b* Efes. 4. 8. *c* Ps. 110. 1. *d* Cap. 5. 31. | *e* Zech. 12. 10. *f* Luc. 24. 47. *g* Ioel. 2. 28. | *h* Efes. 2. 13,17. *i* Efes. 6. 18. — | *Capul 3.* *a* Cap. 2. 46. *b* Ps. 55. 17. *c* Cap. 14 8.

templului, numită *poarta* Frumoasă, [d] spre a cerși milostenie, dela cei care întrau în templu; 3 Acesta văzând pe Petru și pe Ioan, având de gând se între în templu, se rugă a-i dà milostenie. 4 Dar Petru pironind privirea la dânsul, împreună cu Ioan, zise: uită-te la noi. 5 Și-i privì cu luare aminte, așteptând să primească ceva dela dânșii.

6 Atuncia Petru îi zise: argint și aur nu am; dar ce am, aceasta îți dau: [e] în numele lui Iisus Hristos Nazareul *scoală-te si* umblă. 7 Și apucându-l de mâna dreaptă îl sculă; și îndată îi fură întărite picioarele și glesnele, 8 Și [f] sărind în sus stătù, și umblà, și întră împreună cu dânșii în templu, umblând și sărind și lăudând pe Dumnezeu.

9 [g] Și tot poporul îl văzù umblând și lăudând pe Dumnezeu; 10 Și-l cunoșteau, că acesta [h] ședeà pentru milostenie lângă poarta Frumoasă a templului, și fură umpluți de spaimă și uimire, pentru ceea ce i-se întâmplase.

Petru cheamă mulțimea la pocăință și credință.

11 Și el ținând pe Petru și pe Ioan, alergă la dânșii tot poporul, spre porticul [i] numit al lui Solomon, uimiți fiind. 12 Dar Petru văzând, zise către popor: bărbați Israeliți, pentru ce vă minunați de acesta, sau pentru ce pironiți ochii la noi, ca cum cu a noastră putere sau temere de Dumnezeu. am fi făcut ca el să umble? 13 [j] Dumnezeul lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob, Dumnezeul părinților noștri, a [k] mărit pe sluga sa Iisus. pe care voi [l] l-ați dat prins și [m] l-ați tăgăduit în fața lui Pilat, deși acesta găsì cu cale a-*i* dà drumul; 14 Dar voi ați tăgăduit [n] pe sfântul și [o] dreptul. și ați cerut pe un bărbat ucigaș, a vi-se dăruì, 15 Iar pe începătorul vieții l-ați omorît, [p] pe care Dumnezeu l-a înviat dintre morți, [q] pentru care noi suntem martori. 16 [r] Și pentru credința în numele lui pe acesta, pe care *îl* vedeți și-*l* știți, *l*-a întărit numele lui, și credința care este *în noi*, printr'însul i-a dat întregimea aceasta, înaintea voastră a tutulor.

17 Și acum, frații, știu că [s] din neștiință ați făptuit, precum și mai marii voștri; 18 Dar Dumnezeu a împlinit astfel, [t] cele ce a vestit mai nainte [u] prin gura tutulor profeților, că Hristosul său aveà să sufere. 19 [v] Deci pocăiți-vă, și întoarceți-vă spre a fi șterse ale voastre păcate, ca să vie dela fața Domnului, timpuri potrivite pentru însuflețire, 20 Și să vă trimită pe Hristos Iisus, cel mai dinainte rânduit, 21 [x] Pe care trebue să-l primească cerul, până la timpuri de întocmire [y] din nou a totului, despre care *timpuri* [z] a vorbit Dumnezeu din veci, prin rostul sfinților săi profeți.

22 Moise a zis, că Domnul Dumnezeu va ridicà vouă [a] profet, ca mine, dintre frații voștri; de dânsul ascultați, în toate câte va zice către voi. 23 Și va fi: „orice suflet, care nu va fi ascultat de acel profet, nimicit va fi din acel popor“. 24 Și toți profeții dela Samuel, și cei care au urmat pe rând, câți dintre ei au vorbit, au și vestit mai dinainte aceste zile. 25 [b] Voi sunteți fiii profeților și ai legământului, pe care l-a întocmit Dumnezeu față de părinții voștri, zicând către Abraam: [c] „și în urmașii tăi binecuvântate vor fi toate neamurile pământului“. 26 [d] Pentru voi Dumnezeu înviind pe sluga sa Iisus, l-a trimis mai întâiu, ca să vă binecuvinteze, întorcându-vă fiecare dela răutățile voastre.

Petru și Ioan aduși înaintea sinedriului sunt opriți de-a mai învățà. Suferințele apostolilor.

4 Și pe când vorbeau ei către popor li se înfățișară preoții și căpitanul templului și saduceii, 2 [a] Foarte îngrijați, pentru că ei învață poporul, și vesteau în persoana lui Iisus învierea dintre morți, 3 Și puseră mânile pe dânșii și-i deteră în pază până a doua zi; căci acum erà seară.

---

d Ioan 9. 8. *e* Cap. 4. 10. *f* Isa. 35. 6. *g* Cap. 4. 16, 21. *h* Ioan 9. 8. *i* Ioan 10. 23. *j* Cap. 5. 30. *k* Ioan 7. 39 *l* Mat. 27. 2. *m* Mat 27. 20. *n* Ps. 16. 10. *o* Cap. 7. 52. *p* Cap. 2. 24. *q* Cap. 2. 32. *r* Mat. 9. 22. *s* Luc. 23. 34. *t* Luc. 24. 44. *u* Ps. 22. *v* Cap. 2. 38. *x* Cap. 1. 11. *y* Mat. 17. 11. *z* Luc. 1. 70. *a* Deut. 18. 15, 18, 19. *b* Gal. 3. 26. *c* Fac. 12. 3 *d* Mat. 10. 5. — *Capul 4.* *a* Mat. 22. 23.

4 Dar mulţi dintre cei care ascultară cuvântul, crezură, şi se făcù numărul bărbaţilor cinci mii.

5 Şi a fost, că a doua zi fură adunaţi la Ierusalim mai marii lor şi bătrânii şi cărturarii. 6 [b]Şi Ana arhiereul şi Caiafa şi Ioan şi Alexandru şi câţi erau din neamul mai marilor preoţilor. 7 Şi punându-i în mijloc *îi* întrebară: în [c]ce putere, sau în al cui nume aţi făcut voi aceasta?

8 [d]Atuncia Petru, plin fiind de duh sfânt, zise către dânşii: mai mari ai poporului şi bătrâni *ai lui Israel*. 9 Fiindcă noi suntem astăzi judecaţi, pentru o facere de bine către un om neputincios, prin care acesta fù scăpat, 10 Cunoscut să vă fie vouă tutulor, şi la tot poporul lui Israel, [e]că în numele lui Iisus Hristos, Nazareul, pe care voi l-aţi răstignit, [f]pe care Dumnezeu l-a înviat dintre morţi, în numele aceluia stă acesta de faţă sănătos înaintea voastră. 11 [g]Acela este, „peatra ce nu fù luată în seamă“ de către voi, „clăditorilor, ce a fost făcută pentru cap de unghiu“. 12 [h]Şi în nimenea altul nu este mântuire; căci nici nu este supt cer, alt nume dat între oameni, în care *nume* noi trebue să fim mântuiţi.

13 Şi văzând ei îndrăzneala lui Petru şi Ioan, [i]şi după ce înţeleseră, că sunt oameni fără carte şi din lumea de jos, se mirau şi cunoşteau, că ei erau împreună cu Iisus. 14 Iar privind pe omul cel tămăduit, [j]stând împreună cu dânşii, n'aveau nimic de zis împotrivă. 15 Şi după ce porunciră, ca ei să iasă afară din sinedriu, se sfătuiră împreună între dânşii. 16 Zicând: [k]ce să facem acestor oameni? Căci este ştiut tutulor locuitorilor din Ierusalim, că printr'înşii s'a făcut o minune [l]cunoscută, şi nu putem tăgădui. 17 Dar ca să nu se răspândească *aceasta* mai departe în popor, să-i ameninţăm, ca să nu mai vorbească în acest nume, la nici un om.

18 [m]Şi chemându-i le porunci, ca să nu mai fie auziţi pe nicăiri, nici să nu mai înveţe în numele lui Iisus.

19 Dar Petru şi Ioan răspunzând, ziseră către dânşii: [n]judecaţi, dacă este drept înaintea lui Dumnezeu, să ascultăm mai mult de voi, decât de Dumnezeu; 20 [o]Căci noi nu putem să nu vorbim, cele ce [p]am văzut şi auzit. 21 Iar dânşii, după ce i-au mai ameninţat, le deteră drumul, ne aflând nimic cum să-i pedepsească, din [q]priciua poporului, fiindcă toţi măreau pe Dumnezeu, pentru [r]ceea ce se făcuse. 22 Căci mai mult de patruzeci de ani aveà omul, asupra căruia se făcuse această minune a tămăduirii.

Rugăciunea credincioşilor.

23 Şi lăsaţi fiind să se [s]ducă, veniră la ai lor şi făcură cunoscut, câte au zis către dânşii mai marii preoţilor şi bătrânii. 24 Iar ei auzind, ridicară într'un gând glas către [t]Dumnezeu şi ziseră: stăpâne, tu care ai făcut cerul şi pământul şi marea şi toate ce sunt într'însele, 25 Care prin duh sfânt ai zis, prin gura părintelui nostru David, sluga ta: [u]„Pentru ce s'au întărâtat neamuri, şi popoare au cugetat cele deşerte? 26 Împăraţii pământului s'au răsculat şi stăpânitorii s'au adunat împreună împotriva Domnului şi împotriva Unsului său. 27 Căci [v]împotriva lui Iisus, sluga ta cea [x]sfântă, [y]pe care l-ai uns, s'au adunat cu adevărat în acest oraş, Irod şi Ponţiu Pilat împreună cu neamuri şi popoare ale lui Israel, 28 [z]Spre a face, câte mâna ta şi sfatul tău au rânduit, mai dinainte ca să fie. 29 Şi acum, Doamne, iă aminte la ameninţările lor, [a]şi dă robilor tăi, ca fără de nici o sfială să vorbească cuvântul tău, 30 Întinzând tu mâna ta spre tămăduire, [b]şi spre a se face semne şi minuni, [c]prin numele lui Iisus, [d]sluga ta cea sfântă.

31 Şi rugându-se ei, [e]se cutremură

b Luc. 3. 2.	*f* Cap. 2. 4.	*j* Cap. 3. 11.	*n* Cap. 5. 29.	*r* Cap. 3. 7, 8.	*v* Mat. 26. 3.	*z* Cap. 2. 23.	*c* Cap. 3. 6, 16.
c Esod. 2. 14.	*g* Ps. 118. 22.	*k* Ioan 11. 47.	*o* Cap. 1. 8.	*s* Cap. 12. 12.	*x* Luc. 1. 35.	*a* Efes. 6. 19.	*d* Vors. 27.
d Luc. 12.11.12.	*h* Mat. 1. 21.	*l* Cap. 3. 9, 10.	*p* 1 Ioan 1. 1. 3.	*t* 2 Reg. 19. 15.	*y* Ioan 10. 36.	*b* Cap. 2. 43.	*e* Cap. 2. 2, 4.
e Cap. 3. 6, 16.	*i* Mat. 11. 25.	*m* Cap. 5. 40.	*q* Mat. 21. 26.	*u* Ps. 2. 1.			

locul, unde erau adunaţi, şi toţi fură umpluţi de duhul sfânt, [f] şi vorbeau fără sfială cuvântul lui Dumnezeu.

Credincioşii formează un trup şi suflet.

32 [g] Iar inima şi sufletul mulţimii credincioşilor erau una, şi nici unul nu ziceà, că din a sa avere este ceva al său, ci toate le erau de obşte. 33 Şi apostolii dedeau cu multă putere mărturia lor, pentru învierea Domnului Iisus Hristos; şi preste dânşii toţi erà mare dar. 34 Căci nici unul dintre dânşii nu erà în lipsă de ceva; de oarece câţi stăpâneau locuri sau case, vânzându-le aduceau preţul celor vândute 35 Şi-l puneau la picioarele apostolilor; şi se împărţià fiecăruia după cum aveà cineva trebuinţă.

36 Iar Iosif, care fù numit de către apostoli Barnaba — ceeace însemnează fiul mângăierii — levit, de fel din Cipru 37 Având un loc la ţară *îl* vândù, aduse suma de bani şi puse la picioarele apostolilor.

Anania şi Safira. Minunile Apostolilor.

5 Iar un bărbat cu numele Anania împreună cu Safira, femeia sa, vândù averea. 2 Şi dete *ceva* la o parte pentru sine, din preţul ei, ştiind şi femeia, [a] şi aducând o parte o puse la picioarele apostolilor. 3 [b] Iar Petru zise: Anania, pentru [c] ce umplù satana inima ta, ca să minţi tu pe duhul sfânt, şi să dai la o parte pentru sineţi, din preţul locului? 4 Rămânând *nevândut*, nu ţi-ar fi rămas oare ţie, şi vândut fiind, nu erà oare *preţul* în a ta putere? Pentru ce ţi-ai pus în inima ta acest lucru? N'ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu. 5 Şi Anania auzind aceste cuvinte, [d] căzând jos murì; şi frică mare căzù preste toţi care auziră *acestea*. 6 Şi sculându-se bărbaţii [e] mai tineri îl ridicară împreună şi ducându-l afară îl îmmormântară.

7 Iar după un timp, cam de trei ceasuri întră şi femeia lui neştiind ce s'a întâmplat, 8 Şi Petru zise către dânsa: spune-mi, dacă aţi vândut locul pentru atâta? Iar ea zise: aşà *este*, pentru atâta. 9 Atuncia Petru zise către dânsa: pentru ce v'aţi învoit împreună, ca să cercaţi [f] duhul Domnului? Iată picioarele celor care îmmormântară pe bărbatul tău *sunt* la uşă, şi te vor duce afară. 10 [g] Şi îndată căzù la picioarele lui şi murì; şi întrând tinerii o găsiră moartă, şi ducându-o afară o îmmormântară lângă bărbatul ei. 11 [h] Şi căzù frică mare preste toată adunarea credincioşilor, şi preste toţi, care auziau acestea.

12 Iar [i] prin mânile apostolilor se făceau multe semne şi minuni în popor; [j] şi toţi erau într'un gând în porticul lui Solomon; 13 Şi [k] nimenea dintre ceilalţi, nu îndrăzneà să se alăture de dânşii; [l] dar poporul îi lăudà. 14 Şi se adăugau din ce în ce mai mult, cei care credeau în Domnul, mulţime de bărbaţi şi de femei; 15 Astfel, că scoteau la strade pe bolnavi şi îi puneau pe paturi şi aşternuturi, [m] ca venind umbra lui măcar, să umbrească pe vreunul dintre dânşii. 16 Şi veneà şi mulţime din oraşele dimprejurul Ierusalimului, [n] aducând bolnavi şi bântuiţi de duhuri necurate, şi toţi erau tămăduiţi.

Îngerul dă apostolilor drumul din închisoare.

17 [o] Atuncia sculându-se arhiereul şi toţi cei împreună cu dânsul — care sunt secta saduceilor — se umplură de pizmă 18 [p] Şi puseră mânile pe apostoli şi îi puseră în închisoarea obştească. 19 Dar [q] îngerul Domnului, deschizând noaptea uşile închisorii şi scoţându-i afară zise: 20 Mergeţi şi stând vorbiţi în templu poporului, [r] de toate rosturile acestei vieţi. 21 Şi ascultând întrară din răvărsat de zori în templu şi învăţau.

[s] Şi venind arhiereul şi cei împreună cu dânsul, chemară să se adune sinedriul, adecă toată bătrânimea fiilor lui

---

f Vers. 29. *g* Filip. 1. 27. — *Capul 5.* *a* Cap 4. 37. *b* Num. 30. 2. *c* Luc. 22. 3. *d* Vers. 10. 11. *e* Ioan 19. 40. *f* Mat. 4. 7. *g* Vers. 5. *h* Vers. 5. *i* 2 Cor. 12. 12. *j* Cap. 3. 11. *k* Ioan 9. 22. *l* Cap. 2. 47. *m* Mat. 9. 21. *n* Ioan 14. 12. *o* Cap. 4. 1, 2. 6. 26. *p* Luc. 21. 12. *r* Ioan 6. 68. *q* Cap. 12. 7, 16. *s* Cap. 4. 5, 6.

Israel, și trimiseră la închisoare spre a fi aduși *apostolii*. 22 Dar venind slujitorii nu-i găsiră în închisoare: și întorcându-se încunoștiințară. 23 Zicând, că închisoarea am găsit-o încuiată în toată tăria, și pe păzitori stând la uși, deschizând însă, n'am găsit pe nimenea înlăuntru. 24 Iar [t]căpitanul templului și mai marii preoților, când auziră cuvintele acestea, erau în nedumerire despre dânșii, ce ar fi aceasta. 25 Și venind un oarecare, le aduse știre, că iată bărbații, pe care i-ați pus în închisoare, stau în templu și învață poporul.

26 Atuncia plecând căpitanul cu slujitorii îi aduse, *dar* nu cu silă, [u]căci se temeau de popor, ca să nu-i omoare cu pietri. 27 Și aducându-i, îi puseră în sinedriu. Și arhiereul îi întrebă, 28 Zicând: [v]într'adins v'am poruncit să nu învățați în acest nume, și iată ați umplut Ierusalimul, de învățătura voastră, și [x]voiți să aduceți asupra noastră [y]sângele acestui om.

29 Dar Petru răspunzând, și ceilalți apostoli ziseră: [z]trebue a ascultà pe Dumnezeu mai mult, decât pe oameni. 30 [a]Dumnezeul părinților noștri a înviat pe Iisus, pe care voi l-ați omorît cu [b]mânile voastre, atârnându-l pe un lemn; 31 [c]Pe acesta, [d]Dumnezeu prin a sa dreaptă l-a înălțat Începător și [e]Mântuitor, [f]spre a dà pocăință lui Israel și iertare de păcate. 32 Și [g]noi suntem martori de aceste rosturi, precum și duhul sfânt, [h]pe care l-a dat Dumnezeu celor care îl ascultă.

33 [i]Iar ei auzind, erau sfâșiați de durere și se sfătuiau să-i omoare.

Sfatul lui Gamaliel.

34 Atuncia sculându-se în sinedriu un fariseu cu numele [j]Gamaliel, învățător de lege, prețios la tot poporul, porunci ca să deà pe oameni puțin timp afară, 35 Și zise către dânșii: bărbați Israeliți, luați bine seama ce aveți de gând să faceți acestor oameni. 36 Căci mai nainte de aceste zile se ridică Teuda, zicându-se pe sine însuși a fi ceva, la care se alătură un număr de bărbați, ca la patru sute: acesta fù omorît, și toți câți îl ascultară, fură împrăștiați și nimiciți. 37 După acesta se ridică Iuda Galileul în zilele înscrierii, și atrase popor mult după sine. Și acela pierì, și toți câți îl ascultau fură risipiți. 38 Și acum vă zic, stați departe de acești oameni, și lăsați-i, pentru că dacă hotărîrea [k]aceasta, sau lucrul acesta este dela oameni, se va desființà; 39 [l]Iar dacă este dela Dumnezeu, voi nu-i veți puteà nimicì; *stați dar departe*, ca nu cumva să fiți și [m]luptători împotriva lui Dumnezeu.

40 Și ei îl ascultară, și [n]chemând la dânșii pe apostoli, [o]bătându-i, le porunciră să nu vorbească în numele lui Iisus, și le dete drumul. 41 Deci ei plecară din fața sinedrului, [p]bucurându-se, că s'au învrednicit a fi disprețuiți, pentru numele *lui Iisus*; 42 Și în orice zi în templu și a casă nu încetau, învățând și binevestind pe Hristos Iisus.

Alegerea a șapte diaconi. Sporirea obștei.

6 Și [a]îmulțindu-se ucenicii în aceste zile, se făcù cârtire din partea [b]Eleniștilor împotriva Ebreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea, [c]în slujba din fiecare zi. 2 Atuncia cei doisprezece chemând la dânșii mulțimea ucenicilor ziseră: [d]nu este potrivit, ca noi părăsind cuvântul lui Dumnezeu, să slujim la mese. 3 Deci, fraților, [e]căutați dintre voi șapte bărbați, dovediți cu bună purtare, plini de duh sfânt și înțelepciune, pe care îi vom pune la această îndatorire: 4 Și noi [f]vom stărui în rugăciune și în slujirea cuvântului.

5 Și cuvântul plăcù la toată mulțimea, și aleseră pe Ștefan, [g]bărbat plin de credință și de duh sfânt, și pe [h]Filip și pe Prochor și pe Nicanor și pe Timon

l Cap. 4. 1.	*y* Mat. 23. 35.	*c* Filip. 2. 9.	*g* Ioan 15. 26, 27.	*k* Prov. 21. 30.	*o* Mat. 10. 17.	*b* Cap. 9. 29.	*f* Cap. 2. 42.
u Mat. 21 26.	*z* Cap. 4. 19.	*d* Cap. 3. 15.	*h* Cap. 2. 4.	*l* Luc. 21. 15.	*p* 2 Cor. 12. 10.	*c* Cap. 4. 35.	*g* Cap. 11. 24.
v Cap. 4. 18.	*a* Cap. 3. 13, 15.	*e* Mat. 1. 21.	*i* Cap. 2. 37.	*m* Cap. 7. 51.	*Capul 6.*	*d* Esod. 18. 17.	*h* Cap. 8. 5, 26.
x Cap. 2. 23, 36.	*b* 1 Pet. 2. 24.	*f* Luc. 24. 47.	*j* Cap. 22. 3.	*n* Cap. 4. 18.	*a* Cap. 2. 41.	*e* 1 Tim. 3. 7.	

și pe Parmena și pe [i]Nicolau. proselit din Antiochia, 6 Pe [j]care îi înfățișară înaintea apostolilor, și [k]ei rugându-se puseră mâinile preste dânșii.

7 Și [l]cuvântul lui Dumnezeu sporià. și se înmulțià foarte numărul ucenicilor în Ierusalim, și mulțime mare[m] de preoți veneau la credință.

Învinuirea lui Ștefan.

8 Iar Ștefan plin de dar și putere făceà minuni și semne mari în popor.

9 Și se sculară oarecare din sinagoga, zisă a Libertinilor și a Cireneilor și a Alexandrinilor și a celor din Cicilia și Asia, întrebându-se împreună cu Ștefan, 10 Și nu erau în stare a se împotrivì înțelepciunii și duhului cu care vorbeà. 11 Atuncia puseră înadins bărbați. spunând, că noi l-am auzit vorbind cuvinte defăimătoare împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu; 12 Și întărâtară poporul, și pe bătrânii și pe cărturarii, și venind fără veste. îl târîră cu sila și-l duseră la sinedriu, 13 Și înfățișară martori mincinoși, zicând: omul acesta nu încetează de-a rostì cuvinte defăimătoare împotriva acestui loc sfânt, și împotriva legii; 14 Căci l-am auzit zicând, că Iisus, acest Nazareu, va dărâmà locul acesta și va schimbà datinele, pe care Moise ni le-a dat în primire. 15 Și pironind ochii la dânsul, toți care ședeau în sinedriu, văzură fața lui ca o față de înger.

Ștefan vorbește înaintea sinedriului despre darul lui Dumnezeu și despre îndărătnicirea poporului. Estasa și moartea.

7 Atuncia zise arhiereul: nu cumva acestea astfel sunt?

2 Iar el zise: [a]bărbați. frați și părinți, ascultați. Dumnezeul măririi se arătă părintelui nostru Abraam, fiind în Mesopotamia, mai nainte de-a locuì în Charan, 3 Și zise către dânsul: [b]ieși din pământul tău și din rudenia ta, și vino în pământul pe. care ți-l voiu arătà". 4 Atuncia [c]ieșind din pământul Chaldeilor, locuì în Charan; și de acolo îl strămută, după moartea tatălui său, în acest pământ, în care locuiți voi acum. 5 Și nu-i dete aci moștenire, nici o urmă de picior; [d]dar, pe când nu aveà încă copil, făgăduì ca să-l deà lui în stăpânire și urmașilor săi după dânsul. 6 Și Dumnezeu vorbì astfel, [e]că „urmașii lui vor fi locuitori vremelnici în pământ strein, și-i vor robì, și-i vor năcăjì [f]patru sute de ani; 7 Și pe poporul, căruia îi vor fi robit. îl voiu judecà eu", zise Dumnezeu, „și după acestea vor ieșì și-mi [g]vor slujì mie în acest loc". 8 [h]Și îi dete legământ de tăiere împrejur; [i]și astfel născù pe Isaac și-l tăie împrejur în a opta zi, [j]și Isaac pe [k]Iacob, și Iacob pe cei doisprezece patriarhi.

9 [l]Și patriarhii pizmuind pe Iosif, îl vândură spre Egipt; [m]dar Dumnezeu fù cu dânsul. 10 Și-l scoase din toate năcazurile lui, [n]și-i dete dar și înțelepciune înaintea lui Farao, împăratul Egiptului, și-l făcù mai mare preste Egipt și preste toată casa sa. 11 [o]Atuncia venì foamete preste tot Egiptul și Chanaan, și strâmtorare mare; și nu găseau hrană părinții noștri. 12 [p]Și auzind Iacob, că în Egipt sunt grâne, trimise pe părinții noștri mai întâiu; 13 [q]Și a doua oară Iosif fù cunoscut de frații lui, și se făcù cunoscut lui Farao neamul lui. 14 [r]Atuncia Iosif trimițând chemă la sine pe Iacob, tatăl său, și [s]toată rudenia, șaptezeci și cinci de suflete. 15 [t]Deci Iacob venì în Egipt, [u]și se sfârșì. el și părinții noștri. 16 [v]Și fură strămutați la Sichem și puși în [x]mormântul pe care-l cumpără Abraam, pentru un preț în argint, dela fiii lui Emor în Sichem.

17 Și cu cât se apropià [y]timpul făgăduinții, pe care Dumnezeu o dete prin jurământ lui Abraam, *pe atât* [z]crescù poporul și se înmulți în Egipt. 18 Până când se ridică preste Egipt alt

i Apoc. 2. 6, 15.	*m* Ioan 12. 42.	*c* Fac. 11. 31.	*g* Esod. 3. 12.	*k* Fac. 29. 31. etc.	*n* Fac. 41. 37.	*r* Fac. 45. 9, 27.	*v* Esod. 13. 19.
j Cap. 1. 24.	*Capul* 7.	*d* Fac. 12 7.	*h* Fac. 17. 9—11	*l* Fac. 37. 4, 11,	*o* Fac. 41. 54.	*s* Fac. 46 27.	*x* Fac. 23. 16.
k Cap. 8. 17.	*a* Cap. 22. 1.	*e* Fac. 15. 13. 16.	*i* Fac. 21. 2—4.	28.	*p* Fac. 42. 1.	*t* Fac. 46. 5.	*y* Fac. 15. 13.
l Cap. 12. 24.	*b* Fac. 12. 1.	*f* Esod. 12. 40.	*j* Fac. 25. 26.	*m* Fac. 39. 2 21.	*q* Fac. 45. 4, 16.	*u* Fac. 49. 33.	*z* Esod. 1. 7—9.

împărat, care nu știà pe Iosif. 19 Acesta întrebuințând meșteșugire împotriva neamului nostru, năcăjì pe părinții noștri spre a face lepădați pe copiii lor, [a]ca să nu fie păstrați în viață.

20 [b]În acel timp fù născut Moise, și [c]erà plăcut lui Dumnezeu. El fù crescut trei luni în casa tatălui său: 21 Și [d]fiind el lepădat, îl ridică fiica lui Farao și-l crescù mare, ca fiu al ei. 22 Și Moise fù învățat în orice știință a Egiptenilor; și erà [e]puternic în cuvintele și faptele lui.

23 [f]Iar când i-se împlinì un timp de patruzeci de ani, îi venì în minte ca să cerceteze pe frații săi, pe fii lui Israel. 24 Și văzând pe unul nedreptățit, îl apără, și răsbună pe cel biruit, omorînd pe Egipteau. 25 Deci el gândeà, că frații săi înțeleg, că Dumnezeu le va dà mântuire prin mâna sa; dar nu înțeleseră. 26 [g]Și în ziua următoare li se arătă, pe când se băteau, și îi îndemnă la pace zicând: bărbați, voi sunteți frați; pentru ce vă faceți nedreptate unul altuia? 27 Dar cel care nedreptățià pe aproapele său, îl înlătură zicând: [h]„cine te-a pus mai mare și judecător preste noi? 28 Nu cumva voești să mă omori, după cum ai omorît ieri pe Egipteau?“ 29 [i]La acest cuvânt Moise fugì, și locuì vremelnic în pământul Madiam, unde născù doi fii.

30 [j]Și după ce furà împliniți patruzeci de ani, i-se arătă în pustia muntelui Sinaia îngerul Domnului într'o flacără de foc a unui rug. 31 Și Moise văzând, se minună de vedenie; și apropiindu-se el ca să privească, se făcù glasul Domnului către dânsul: 32 [k]„Eu sunt Dumnezeul părinților tăi, Dumnezeul lui Abraam și Isaac și Iacob“. Și Moise tremurând, nu îndrăznì să privească. 33 [l]Atuncia Domnul îi zise: „desleagă încălțămintea picioarelor tale; căci locul în care stai este pământ sfânt. 34 [m]Am văzut cu adevărat năcazul poporului meu, care este în Egipt, și am ascultat suspinul lor, și m'am pogorît să-i scot; și acum vino, te trimit în Egipt“.

35 Pe acest Moise, pe care îl tăgăduiră, zicând: „cine te-a pus mai mare și judecător?“ Pe acesta îl trimise Dumnezeu, ca să fie și mai mare și răscumpărător [n]împreună cu îngerul, care i-se arătă în rug. 36 [o]Acesta îi scoase afară, [p]făcând minuni și semne în Egipt [q]și în marea roșie, [r]și în pustie patruzeci de ani. 37 Acesta este Moise, care zise fiilor lui Israel: „Dumnezeu va ridicà vouă un [s]profet ca mine, dintre frații voștri“, [t]*de dânsul ascultați*. 38 [u]Acesta este, care la adunarea *poporului* în pustie, a fost de aproape cu [v]îngerul, care îi vorbià în muntele Sinai și cu părinții noștri; [x]acesta primì [y]cuvinte vii, ca să ni-le deà nouă. 39 Căruia părinții noștri nu voirà a-i fi ascultători, ci îl lepădară și se întoarseră cu inimile lor spre Egipt, 40 [z]Zicând lui Aaron: „fă-ne dumnezei, care vor merge înaintea noastră; căci acest Moise, care ne-a scos din pământul Egiptului, nu știm ce i-s'a întâmplat“. 41 [a]Și făcură un chip de viței, în acele zile, și aduseră jertfă idolului, și se desfătau la lucrurile mânilor lor. 42 Dar Dumnezeu [b]se întoarse *dela ei* și-i dete să slujască [c]oștirii cerești, după cum este scris în cartea profeților: [d]„Casa lui Israel, nu cumva mi-ați adus vite înjunghiate și jertfe, în timp de patruzeci de ani în pustie? 43 Ba încă ați purtat cortul lui Moloch, și steaua dumnezeului Refan, chipurile, pe care le-ați făcut să vă închinați lor; și vă voiu strămutà dincolo de Babilon“.

44 Cortul mărturii erà pentru părinții noștri în pustie, după cum a rânduit cel care vorbì lui Moise, [e]ca să-l facă după chipul, pe care l-a văzut; 45 [f]Pe acesta părinții noștri după ce l-au luat în primire, îl și aduseră cu

a Esod. 1. 22.	*e* Luc. 24 19	*i* Esod. 2 15,22.	*m* Esod. 3. 7.	*q* Esod 14. 21.	*t* Mat. 17. 5.	*y* Rom. 3 2.	*c* Deut. 4. 19.
b Esod. 2. 2.	*f* Esod. 2. 11,12.	*j* Esod. 3. 2.	*n* Esod. 14. 19.	27—29.	*u* Esod. 19.3.17.	*z* Esod. 32. 1.	*d* Amos.5.25,26.
c Ebr. 11 23	*g* Esod. 2. 13	*k* Mat. 22. 32.	*o* Esod. 12. 41.	*r* Esod. 16.1.35.	*v* Isa. 63. 9.	*a* Deut. 9. 16.	*e* Esod. 25. 40.
d Esod. 2.3—10.	*h* Luc. 12. 14.	*l* Esod. 3 5.	*p* Esod.14,7—11.	*s* Deot.18.15.18.	*x* Esod 21. 1.	*b* Ps. 81. 12.	*f* Ios. 3. 14.

Iozua, când luară în stăpânire neamurile, [g] pe care le fugări Dumnezeu dela fața părinților noștri, până în zilele lui David; 46 [h] Care află dar înaintea lui Dumnezeu și se rugă [i] să găsească o locuință pentru Dumnezeul lui Iacob.

47 [j] Și Solomon îi clădi casă. 48 Dar [k] cel prea Înalt nu locuește în cele făcute de mâni, după cum zice profetul: 49 [l] „Cerul îmi este scaun, și pământul așternut al picioarelor mele; ce fel de casă îmi veți clădi mie? zice Domnul, sau care este locul odihnei mele? 50 Oare nu mâna mea făcù acestea toate?“

51 [m] Cerbicoșilor și [n] netăiaților împrejur, cu inimile și cu urechile, voi totdeauna vă împotriviți duhului sfânt; și voi *sunteți* ca părinții voștri. 52 [o] Pe care dintre profeți nu-i urmăriră părinții voștri? Ba încă omorîră pe cei care au vestit mai dinainte despre venirea [p] Celui Drept, ai cărui trădători și omorîtori v'ați făcut voi acum, 53 [q] Care ați primit legea prin rânduieli de îngeri, și pe care n'ați păzit-o.

54 [r] Auzind acestea erau sfâșiați de durere în inimile lor, și scrâșneau cu dinții împotriva lui. 55 Iar el [s] plin fiind de duh sfânt, uitându-se neclintit spre cer, văzù mărirea lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu: 56 Și zise: iată, [t] zăresc cerurile deschise și pe [u] Fiul omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu. 57 Atuncia ei strigând cu glas tare, își ținură urechile astupate și într'o unire năvăliră asupra lui. 58 Și [v] scoțându-l afară din oraș îl omorau cu pietri. Și martorii puseră jos vestmintele lor la picioarele unui tânăr numit Saul. 59 Și pe când îl omorau cu pietri pe Ștefan, el se rugà și ziceà: Doamne Iisuse, primește duhul meu. 60 Și îngenunchiând strigă cu glas tare: Doamne, nu le pune păcatul acesta. Și aceasta zicând adormì. Iar Saul încuviință împreună cu aceia omorîrea lui.

Urmărirea creștinilor în Ierusalim de către Saul.

8 [a] Și în aceea zi fù urmărire mare împotriva credincioșilor, care erau în Ierusalim; și [b] toți, afară de apostoli, fură împrăștiați prin ținuturile Iudeii și Samarii.

2 Dar bărbații temători de Dumnezeu ridicară pe Ștefan, spre a-l îmmormântà, [c] și-l jeliră foarte mult. 3 [d] Saul însă bântuià pe credincioși, întrând prin case, și târînd bărbați și femei, îi dà prinși la închisoare. 4 Deci [e] cei împrăștiați străbătură din loc în loc, binevestind cuvântul.

Filip învață în Samaria. Simon magul.

5 Și [f] Filip venind într'un oraș al Samariei, le predică pe Hristos. 6 Și gloatele erau într'una cu luare aminte, la cele zise de Filip, ascultându-le și văzând minunile, pe care le făceà. 7 Căci [g] duhuri necurate, strigând cu glas mare, ieșeau din mulți, care le aveau; și mulți slăbănogi și șchiopi fură tămăduiți. 8 Și fù bucurie mare în acel oraș.

9 Și erà mai nainte [h] în oraș un bărbat cu numele Simon, care făceà magie și puneà în uimire poporul Samariei, [i] zicând, că el însuși este un oarecine însemnat, 10 La care toți dela mic până la mare erau cu luare aminte, zicând: acesta este puterea cea numită mare, a lui Dumnezeu. 11 Și erau cu luare aminte la dânsul, pentru că de mult timp, îi scosese din minte cu magiile sale. 12 Dar când crezură lui Filip, care binevesteà [j] despre împărăția lui Dumnezeu și despre numele lui Iisus Hristos, fură botezați atât bărbați, cât și femei. 13 Și însuși Simon crezù, și botezat fiind stăruià lângă Filip, și văzând semnele și puterile mari ce se făceau, rămase uimit.

14 Iar apostolii, cari erau în Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, trimiseră la dânșii pe Petru și Ioan, 15 Care venind se

g Neem. 9. 24.	*k* 1 Reg. 8. 27.	*n* Lev. 26. 41.	*q* Esod. 20. 1.	*t* Ezec. 1. 1.		*c* Fac. 23. 2.	*g* Marc. 16. 17.
h 1 Sam. 16. 1.	*l* Isa. 66. 1, 2.	*o* 2 Cron. 36. 16.	*r* Cap. 5. 33.	*u* Dan. 7. 13.	*Capul 8.*	*d* 1 Cor. 15. 9.	*h* Cap. 13. 6.
i 1 Reg. 8. 17.	*m* Esod. 32. 9.	*p* Cap. 3. 14.	*s* Cap. 6. 5.	*v* 1 Reg. 21. 13.	*a* Cap. 7. 58.	*e* Mat. 10. 23.	*i* Cap. 5. 36.
j 1 Reg. 6. 1.				—	*b* Cap. 11. 19.	*f* Cap. 6. 5.	*j* Cap. 1. 3

rugară pentru ei. ca [k]să primească duh sfânt. 16 [l]Căci nu se pogorîse încă preste nici unul dintre dânşii, ci [m]erau numai botezaţi în [n]numele Domnului Iisus. 17 Atuncia *apostolii* [o]puneau mânile preste dânşii, şi *ei* luau duh sfânt.

18 Iar Simon văzând, că duhul sfânt se dă prin punerea mânilor apostolilor. le aduse bani 19 Zicând: daţi-mi şi mie împuternicirea aceasta. ca pe cine voiu fi pus mânile, să primească duh sfânt. 20 Dar Petru îi zise: argintul tău împreună cu tine fie [p]spre peire, pentru că [q]ai gândit, că darul lui Dumnezeu se dobândeşte prin bani. 21 Tu n'ai parte, nici sorţ la cuvântul acesta, căci inima ta nu este dreaptă [r]înaintea lui Dumnezeu. 22 Deci pocăeşte-te de această răutate a ta, şi roagă-te de Domnul, [s]poate îţi va iertà gândul inimei tale. 23 Căci văd, că tu eşti în amărăciune de fiere şi în legătura nedreptăţii. 24 Şi răspunzând Simon, zise: [t]rugaţi-vă voi către Domnul pentru mine, ca să nu vie preste mine cele ce aţi zis.

25 Deci ei. mărturisind şi vorbind cuvântul Domnului, se întoarseră la Ierusalim, şi binevesteau în multe sate ale Samaritanilor.

Convertirea sau întoarcerea eunucului din Etiopia.

26 Şi un înger al Domnului vorbì lui Filip zicând: scoală-te şi te dù spre meazăzi pe calea, ce merge în jos dela Ierusalim la Gaza; această *cale* este pustie. 27 Şi sculându-se. plecă. Şi iată [u]un bărbat Etiopean, un eunuc, un puternic la *curtea* Candacei, împărăteasa Etiopenilor. care erà preste tot tesaurul ei, [v]venise la Ierusalim să se închine 28 Şi pe când se întorceà, şi şedeà în trăsura sa. ceteà pe profetul Isaia.

29 Atuncia duhul zise lui Filip: apropie-te şi ţine-te de această trăsură. 30 Şi Filip alergând îl auzì cetind pe Isaia profetul, şi zise: oare înţelegi cele ce ceteşti? 31 Iar el zise: cum aşi puteà *înţelege*, dacă nu-mi arată cineva? Şi rugă pe Filip, ca suindu-se să şază cu dânsul.

32 Şi partea scripturei. pe care o ceteà erà aceasta: [x]„Ca o oaie la înjunghere fù adus, şi fără glas ca un miel înaintea celui care-l tunde, aşà nu-şi deschide gura sa. 33 În înjosirea lui, fù ridicată judecata lui; şi neamul lui cine-l va spune? Căci se ià depe pământ viaţa lui“. 34 Atuncia eunucul răspunzând lui Filip, zise: rogu-te, despre cine zice profetul aceasta? Despre sine însuşi, sau despre un altul? 35 Iar Filip deschizându-şi [y]gura sa şi începând dela scriptura aceasta îi binevestì pe Iisus.

36 Şi pe când mergeau pe cale, veniră la o apă, şi eunucul zise: iată apă; ce mă împiedecă, ca să fiu botezat? 37 *Şi Filip îi zise: dacă crezi din toată inima, este iertat. Şi răspunzând zise: cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.* 38 Şi porunci să steà trăsura, şi amândoi se deteră jos la apă, atât Filip, cât şi eunucul; şi *Filip* îl botează. 39 Iar când ieşiră din apă. duhul Domnului răpì pe Filip, şi eunucul nu-l mai văzù, dar mergeà pe calea sa, bucurându-se.

40 Şi Filip fù aflat în Azot, şi binevesteà străbătând toate oraşele, până ce dânsul venì la Cesaria.

Saul vine la credinţă şi Anania îl botează la Damasc. Urmărit de Iudei, fuge la Ierusalim şi de aci la Tars.

9 Iar [a]Saul, însuflând încă ameninţare şi omor împotriva ucenicilor Domnului, venind la arhiereu, 2 Cerù dela dânsul scrisori la Damasc, către sinagogi, ca dacă va găsì pe vreunii, că sunt în calea *Domnului*, atât bărbaţi, cât şi femei, să-i aducă legaţi la Ierusalim.

3 Şi [b] mergând s'a apropiat de Damasc, şi fără de veste strălucì ca un fulger împrejurul lui, o lumină din cer.

k Cap. 2. 38. *l* Cap. 19. 2. *m* Mat. 28. 19. *n* Cap. 10. 48. *o* Cap. 6. 6. *p* Mat. 10. 8. *q* Cap. 2. 38. *r* Dan. 4. 27. *s* Ebr. 12. 15 *t* Fac. 20. 7, 17. *u* Zef. 3. 10. *v* Ioan 12. 20. *x* Isa. 53. 7, 8. *y* Luc. 24. 27.

Capul 9. *a* 1 Tim. 1. 13. *b* 1 Cor. 15. 8

4 Şi căzând la pământ, auzì un glas zicându-i: Saule, [c]Saule, pentru ce mă urmăreşti? 5 Iar el zise: cine eşti, Doamne? Şi *Domnul* zise: eu sunt Iisus, pe care tu îl urmăreşti; *cu [d]greu îţi este să calci cu piciorul preste ghimpi. Şi tremurând şi speriat fiind, zise: Doamne, [e]ce voeşti să fac? Şi Domnul zise către dânsul*: 6 Scoală-te dar, şi întră în oraş, şi ţi-se va spune ce trebue să faci tu.

7 Iar [f]bărbaţii care mergeau împreună cu dânsul pe cale, rămaseră încremeniţi, auzind glasul şi nezărind pe nimenea. 8 Şi Saul se sculă de jos, şi deschizându-i-se ochii nu vedeà nimic; şi ducându-l de mână, îl aduseră în Damasc. 9 Şi trei zile a fost fără vedere, şi nu mâncă, nici nu băù.

10 Şi erà în Damasc un ucenic, cu [g]numele Anania, şi Domnul în vedenie zise către dânsul: Anania, iar el zise: iată-mă eu sunt, Doamne. 11 Şi Domnul *zise* către dânsul: sculându-te du-te pe strada numită Dreaptă şi caută în casa lui Iuda pe Saul cu numele [h]Tarsean; căci iată se roagă, 12 Şi el a văzut *în vedenie* un bărbat, *Anania* cu *numele*, întrând la dânsul şi punând mânile preste el, ca iar să vază. 13 Şi Anania răspunse: Doamne, am auzit dela mulţi despre acest bărbat, [i]câte rele făcù sfinţilor tăi în Ierusalim; 14 Şi aci are împuternicire dela mai marii preoţilor, ca să lege pe toţi [j]care cheamă numele tău. 15 Dar Domnul iî zise: du-te, pentru că acesta îmi este un vas ales, spre a duce numele meu înaintea [l]neamurilor şi [m]împăraţilor şi fiilor lui Israel; 16 Căci [n]eu îi voiu arătà, cât de mult trebue să sufere el, pentru numele meu.

17 [o]Deci Anania se duse şi întră în aceea casă, şi [p]punând mânile preste dânsul zise: frate Saule, Domnul m'a trimis, Iisus, care ţi-se arătă în calea pe care veneai, pentru ca iar să vezi, şi [q]să fii umplut de duh sfânt. 18 Şi îndată căzură dela ochii lui ca nişte solzi, şi iar văzù, şi sculându-se fù botezat, 19 Şi luând mâncare, se întărì.

[r]Şi Saul fù câteva zile cu ucenicii în Damasc. 20 Şi *apoi* predică îndată în sinagogi pe Iisus, [s]că acesta este Fiul lui Dumnezeu. 21 Şi toţi care ascultau, rămâneau uimiţi şi ziceau: [t]nu este oare acesta, care nimicì în Ierusalim pe cei care chemau acest nume? Şi pentru aceasta a venit aci, ca să-i ducă legaţi la mai marii preoţilor. 22 Dar Saul se întărià şi mai mult, [u]şi puneà în încurcătură pe Iudei, care locuiau în Damasc. dumerindu-i că acesta este Hristosul.

23 Şi când erau împlinite zile [v]destule, Iudeii se sfătuiră împreună ca să-l omoare; 24 [x]Dar sfatul lor fù adus la cunoştinţa lui Saul. Şi ei păzeau porţile *Damascului* zi şi noapte, pentru ca să-l omoare; 25 Iar ucenicii săi luându-l noaptea [y]îl trecură prin zid, lăsându-l jos într'un coş.

26 Şi [z]venind la Ierusalim, cercà să se alăture de ucenici; şi toţi se temeau de dânsul, necrezând că este ucenic. 27 [a]Şi luându-l Barnaba cu sine, îl duse la apostoli, şi le istorisì cum a văzut în cale pe Domnul, [b]şi că i-a vorbit, şi cum a predicat fără sfială în Damasc în numele lui Iisus. 28 Şi [c]erà împreună cu dânşii în Ierusalim, întrând şi ieşind, şi predicând fără sfială în numele Domnului. 29 Şi vorbià şi se întrebà cu [d]Eleniştii; [e]dar ei erau porniţi ca să-l omoare. 30 Şi fraţii cunoscând bine *aceasta*, îl duseră în jos la Cesaria, şi-l trimiseră la Tars.

31 [f]Deci, biserica prin toată Iudea şi Galilea şi Samaria aveà pace, întărindu-se şi înaintând în frica Domnului, şi se îmulţeà prin chemarea în ajutor a Sfântului Duh.

Petru tămăduieşte pe Enea şi învia pe Tabita.

32 Şi Petru trecând [g]pe la toţi *sfinţii*,

c Mat.25 40,etc.	g Cap. 22. 12.	k Efes. 3. 7, 8.	n Cap. 20. 23.	q Cap. 2. 4.	u Cap. 18. 28.	z Gal. 1. 17, 18.	d Cap. 6. 1.
d Cap. 5 39.	h Cap 21. 39.	l Rom 1. 5.	o Cap. 22. 12, 13.	r Cap. 26. 20.	v Cap. 23. 12.	a Cap. 4. 36.	e Vers. 23.
e Luc. 3. 10.	i Vers. 1.	m Cap. 25. 22, 23.	p Cap. 8. 17.	s Cap. 8. 37.	x 2 Cor. 11. 32.	b Vers. 20, 22.	f Cap. 8. 1.
f Dan. 10. 7.	j Vers. 21.			t Cap. 8. 3.	y Ios. 2. 15.	c Gal. 1. 18.	g Cap. 8. 14.

venì jos la sfinţii care locuesc în Lida. 33 Şi găsì acolo pe un om. Enea cu numele, care zăcând de opt ani în pat, erà slăbit cu totul. 34 Şi Petru îi zise: Enea, [h]Iisus Hristos te vindecă: scoală şi-ţi aşterne însuţi. Si îndată se sculă. 35 Şi-l văzură toţi locuitorii din Lida şi [i]Saron. dânşii [j]care se întoarseră la Domnul.

36 Şi în Iope erà o ucenită cu numele Tabita, care tălmăcită fiind, se zice Căprioară; aceasta erà plină [k]de fapte bune şi de milostenii, pe care le făceà. 37 Şi bolnăvindu-se ea în acele zile, murì; şi după ce o scăldară, o puseră în camera de sus. 38 Şi Lida fiind aproape de Iope, ucenicii auzind, că Petru este într'însa trimiseră doi bărbaţi la el rugându-l: nu pregetà să vii până la noi.

39 Deci Petru sculându-se, venì împreună cu dânşii: şi sosind, îl duseră în camera de sus, şi i-se înfăţişară toate văduvele plângând, şi arătând vestmintele şi hainele, câte le făceà Căprioara, când erà cu dânsele. 40 Şi Petru dând pe toţi afară şi îngenunchiând se rugă, şi întorcându-se spre corp zise: Tabita, scoală-te. Şi ea îşi deschise ochii, şi văzând pe Petru se ridică în sus. 41 Şi *Petru* dându-i mâna o sculă în sus; şi chemând pe sfinţi şi pe văduve, o înfăţişă *lor* vie. 42 Şi se făcù cunoscut prin toată Iopea, şi mulţi crezură în Domnul. 43 Şi în acele zile, el rămase în Iope la un Simon, tăbăcar.

Corneliu, îndemnat fiind de un înger, trimite la Iope să cheme pe Petru. În urma unei vedenii Petru vine la Cesaria, unde botează pe Corneliu şi toată familia lui, precum şi pe alţii.

10 Şi în Cesaria erà un bărbat cu numele Corneliu, sutaş din cohorta numită Italica. 2 [a]Virtuos şi [b]temător de Dumnezeu cu toată casa lui, făcând multe milostenii poporului şi rugându-se totdeauna lui Dumnezeu. 3 [c]*Acesta* văzù lămurit într'o vedenie, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu întrând la dânsul, şi zicându-i, Cornelie. 4 Iar el pironind ochii la dânsul şi speriat fiind, zise: ce este, Doamne? Şi *îngerul* îi zise: rugăciunile tale şi milosteniile tale s'au suit spre aducere aminte înaintea lui Dumnezeu. 5 Şi acum trimite bărbaţi la Iope şi cheamă să vie Simon, care se numeşte Petru: 6 Acesta este primit ca oaspe la un [d]Simon tăbăcarul, a cărui casă este lângă mare. [e]Acesta îţi va spune ce trebue să faci tu. 7 Iar după ce plecă îngerul, care îi vorbeà, strigând pe doi dintre casnicii săi, şi pe un ostaş virtuos, dintre cei care erau pe lângă dânsul credincioşi în slujbă, 8 Şi spunându-le toate, îi trimise la Iope.

9 Şi a doua zi, pe când aceia mergeau pe cale şi [f]se apropiau de oraş, Petru se suì pe casă, pe la ceasul al şaselea, ca să se roage. 10 Şi flămânzind, voià să mănânce; şi gătind ei, căzù preste dânsul uimire, 11 Şi [g]zăreşte cerul deschis şi pogorându-se la dânsul un vas ca o masă mare de pânză, legată la patru căpătâie şi lăsându-se în jos pe pământ, 12 În care erau toate cele cu patru picioare şi târîtoare ale pământului şi sburătoare ale cerului. 13 Şi se făcù un glas către dânsul: Petre, sculându-te înjunghe şi mănâncă. 14 Iar Petru zise: cu nici un chip, Doamne; pentru [h]că niciodată n'am mâncat fiece spurcat şi necurat. 15 Şi iar un glas *se făcù* către dânsul de-a doua oară: [i]nu zice că este spurcat, aceea ce a zis Dumnezeu că este curat. 16 Aceasta se făcù până de trei ori, şi îndată vasul fù ridicat în sus spre cer.

17 Şi pe când Petru nu se dumereà în sine, ce ar fi vedenia, pe care o văzù, iată bărbaţii trimişi de Corneliu, întrebând cu de-amănuntul de casa lui Simon, sosiră la poartă, 18 Şi strigând întrebară dacă Simon numit Petru se află aci ca oaspe.

19 Dar pe când Petru se gândeà în

h Cap. 3. 6, 16. *i* 1 Cron. 5. 16.	*j* Cap. 11. 21.	*k* 1 Tim. 2. 10. —	*Capul 10.* *a* Vers. 22.	*b* Vers. 35. *c* Vers. 30.	*d* Cap. 9. 43. *e* Cap 11. 14	*f* Cap. 11. 5, etc. *g* Cap. 7. 56.	*h* Lev. 11. 4. *i* Mat. 15. 11.

sine despre vedenia sa, [j] duhul îi zise: iată, te caută trei bărbaţi. 20 [k] Deci sculându-te, du-te jos, şi pleacă împreună cu dânşii, fără a te îndoi de ceva, pentru că eu i-am trimis.

21 Atuncia Petru dându-se jos la bărbaţii *care erau trimişi de Corneliu la dânsul*, zise: iată, eu sunt pe care-l căutaţi; ce este pricina, pentru care sunteţi aci? 22 Iar ei ziseră: [l] Corneliu sutaşul, bărbat drept şi temător de Dumnezeu, [m] dovedit bun de către tot poporul Iudeilor, a fost înştiinţat de către un sfânt înger, ca să trimită a te chemà la casa lui şi să auză cuvinte dela tine. 23 Deci chemându-i înlăuntru îi ospătă.

Şi a doua zi Petru sculându-se, [n] ieşì împreună cu ei, şi unii dintre fraţii dela Iope veniră cu dânsul. 24 Şi a doua zi întrară în Cesaria; iar Corneliu îi aşteptà cu rudele sale, şi cu prietinii săi de-aproape, pe care îi chemase împreună la sine. 25 Şi când fù să între Petru, Corneliu ieşindu-i înainte *şi* căzându-i la picioare, se plecă. 26 Dar Petru îl ridică zicând: [o] scoală-te: şi eu însumi sunt un om. 27 Şi vorbind cu dânsul întră, şi găseşte pe mulţi, care se adunaseră.

28 Şi zise către dânşii: voi ştiţi cât [p] de neiertat este unui bărbat Iudeu, a se pune de-o-potrivă, sau a merge împreună cu unul de alt neam; dar mie mi-a arătat [q] Dumnezeu, să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat. 29 Şi deaceea fără de-a face împotrivire am venit, chiemat fiind să viu. Deci întreb, pentru care cuvânt aţi trimis să viu? 30 Şi Corneliu zise: dela a patra zi până la ceasul acesta postiam şi mă rugam în al nouălea ceas în casa mea, şi iată, [r] un bărbat [s] în vestmânt strălucitor stătù înaintea mea, 31 Şi zise: Cornelie, ascultată ţi-a fost [t] rugăciunea [u] şi milosteniile tale fură aduse aminte înaintea lui Dumnezeu. 32 Deci trimite la Iope şi cheamă să vie Simon, care se numeşte Petru; acesta este primit ca oaspe în casa lui Simon tăbăcarul, lângă mare. 33 Deci îndată am trimis la tine, şi tu bine ai făcut că ai venit. Acum noi dar toţi suntem aci înaintea lui Dumnezeu. ca să ascultăm toate cele rânduite ţie de către Domnul.

34 Şi Petru deschizând gura zise: [v] cu adevărat înţeleg, că Dumnezeu nu este părtinitor, 35 Ci [x] în orice popor, cel care se teme de dânsul şi lucrează dreptate, îi este plăcut; 36 *Voi cunoaşteţi* cuvântul, pe care l-a trimis *Dumnezeu* fiilor lui Israel, [y] binevestind pace prin Iisus Hristos — [z] acesta este Domn al tutulor —, 37 Voi cunoaşteţi cuvântul ce a mers prin toată Iudea, [a] începând dela Galilea, după botezul, pe care l-a predicat Ioan, 38 Pe Iisus cel din Nazaret, cum l-a uns [b] Dumnezeu cu duh sfânt şi putere; care a umblat din loc în loc, făcând bine şi tămăduind pe toţi cei împilaţi de către diavolul, pentru [c] că Dumnezeu erà cu dânsul. 39 Şi [d] noi suntem martori pentru toate câte făcù în ţara Iudeilor şi în Ierusalim; [e] pe care l-au şi omorît atârnându-l pe lemn. 40 Pe acesta [f] Dumnezeu l-a înviat a treia zi, şi i-a dat ca să fie cunoscut, 41 [g] Nu la tot poporul, ci nouă, martorilor, care mai dinainte am fost aleşi de Dumnezeu, [h] care am mâncat şi am băut împreună cu dânsul după învierea lui dintre morţi; 42 Şi [i] ne-a poruncit să predicăm poporului şi să încredinţăm, [j] că el este cel rânduit de Dumnezeu, judecător al [k] viilor şi al morţilor. 43 [l] Pentru acesta mărturisesc toţi profeţii, că oricine crede în el, primeşte iertare de păcate prin numele lui.

44 Pe când vorbeà încă Petru aceste cuvinte, duhul sfânt căzù preste toţi, care ascultau cuvântul. 45 Şi rămaseră uimiţi credincioşii din tăerea împrejur. câţi veniră împreună cu Petru,

j Cap. 11. 12.	*n* Vers. 45.	*r* Cap. 1. 10.	*v* Deut 10. 17.	*z* Mat. 28. 18.	*o* Ioan 3. 2.	*f* Cap. 2. 24.	*j* Ioan 5. 22, 27.
k Cap. 15. 7.	*o* Cap. 14.14,15.	*s* Mat. 28. 3.	*x* Gal. 3. 28.	*a* Luc. 4. 14.	*d* Cap. 2. 32.	*g* Ioan 14.17,22.	*k* Rom. 14. 9,10.
l Vers. 1,2, etc.	*p* Ioan 4. 9.	*t* Dan. 10. 12.	*y* Isa. 57. 19.	*b* Luc. 4. 18.	*e* Cap. 5. 30.	*h* Luc. 24.30,43.	*l* Isa. 53. 11.
m Cap. 22. 12.	*q* Cap. 15. 8. 9.	*u* Ebr. 6. 10.				*i* Mat. 28.19.20.	—

pentru că și preste neamuri s'a vărsat darul Sfântului Duh: 46 Căci îi auzeau vorbind în limbi și mărind pe Dumnezeu.

47 Atuncia Petru zise: nu cumvà poate cineva oprì apa, ca să nu fie botezați aceștia, care luară duh sfânt ca și noi? 48 Și rânduì ca ei să fie botezați în numele lui Iisus Hristos. Atuncia îl rugară să rămâe la dânșii câteva zile.

Petru storisește la Ierusalim vedenia sa la Iope, și venirea la credință a lui Corneliu și a familiei lui.

11 Iar apostolii și frații, care erau prin Iudea auziră, că și neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu. 2 Și când venì Petru la Ierusalim, [a]cei din tăerea împrejur se întrebau între dânșii împotriva lui, 3 Zicând, [b]că ai întrat la bărbați, care n'au tăerea împrejur [c]și ai mâncat împreună cu dânșii.

4 Și Petru începând le spuse [d]pe rând zicând: 5 [e]Eu mă rugam în orașul Iope, și în uimire văzui o vedenie: pogorîndu-se un vas, ca o masă mare de pânză *legată* la patru căpătâie, lăsându-se jos din cer, și venì până la mine: 6 În care, uitându-mă cu privirea pironită, deosebeam cu mintea și vedeam cele cu patru picioare ale pământului și fiare și târîtoare și sburătoarele cerului. 7 Am auzit și un glas zicându-mi: Petre, sculându-te înjunghe și mănâncă. 8 Și am zis: cu nici un chip, Doamne, pentru că spurcat sau necurat, n'a întrat niciodată în gura mea. 9 Dar glasul îmi răspunse de-a doua oară din cer: nu zice tu că este spurcat, ceea ce a zis Dumnezeu că este curat. 10 Și aceasta se făcù până de trei ori, și iarăși toate fură trase sus în cer. 11 Și iată, deodată se înfățișară trei bărbați la casa în care eram, trimiși fiind către mine dela Cesaria. 12 Și [f]duhul îmi zise: să mă duc împreună cu dânșii, fără a mă îndoì de ceva. [g]Și veniră cu mine și acești șase bărbați și întrarăm în casa omului. 13 [h]Și ne spuse cum a văzut pe înger stând în casa sa și zicând: trimite la Iope și cheamă pe Simon numit Petru, 14 Care va vorbì către tine cuvinte, prin care vei fi mântuit, tu și toată casa ta. 15 Și începând eu să vorbesc, căzù duhul sfânt preste dânșii, [i]ca și preste noi la început. 16 Atuncia mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, după cum ziceà: [j]Ioan a botezat în apă, dar [k]voi veți fi botezați în duh sfânt. 17 [l]Deci fiindcă Dumnezeu le-a dat același dar ca și nouă, crezură în Domnul Iisus Hristos: [m]eu ce putere aveam ca să opresc pe Dumnezeu?

18 Și auzind acestea se liniștiră, și mărirà pe Dumnezeu zicând: [n]Dumnezeu dar dete și neamurilor pocăință spre viață.

Împrăștierea evangeliei la Antiochia. Numele creștin.

19 [o]Deci cei împrăștiați din pricina strâmtorării, ce venì în timpul lui Ștefan, ajunseră până la Fenicia și Cipru și Antiochia, ne vorbind nimenui cuvântul, decât numai Iudeilor. 20 Și dintre dânșii erau unii bărbați din Cipru și din Cirene, care fiind veniți în Antiochia vorbeau către [p]Elini, binevestind pe Domnul Iisus. 21 Și erà [q]mâna Domnului cu dânșii, și un număr mare crezând, [r]se întoarseră la Domnul.

22 Iar vorba despre dânșii se auzì la urechile bisericii, care este în Ierusalim, și trimiseră pe [s]Barnaba până la Antiochia. 23 Acesta venind și văzând darul lui Dumnezeu se bucură, și [t]îndemnà pe toți, ca să stăruiască cu hotărîrea inimii în Domnul. 24 Pentru că erà bărbat bun și [u]plin de duhul sfânt și de credință. [v]Și adause Domnului gloată din destul.

25 Și Barnaba venì la [x]Tars, ca să caute pe Saul, 26 Și după ce-l găsì îl aduse la Antiochia. Și timp de un

Capul 11.	*c* Gal. 2. 12.	*f* Ioan. 16. 13.	*i* Cap. 2. 4.	*l* Cap. 15. 8, 9.	*o* Cap. 8. 1.	*r* Cap. 9. 35.	*u* Cap. 6. 5.
a Gal. 2. 12.	*d* Luc. 1. 3.	*g* Cap. 10. 23.	*j* Mat. 3. 11.	*m* Cap. 10. 47.	*p* Cap. 6. 1.	*s* Cap. 9. 27.	*v* Vers. 21.
b Cap. 10. 28.	*e* Cap. 10. 9, etc.	*h* Cap. 10. 30.	*k* Isa. 44. 3.	*n* Rom. 10, 12, 13.	*q* Luc. 1. 66.	*t* Cap. 13. 43.	*x* Cap. 9. 30.

an întreg ei venirĕ împreună în biserică şi învăţarĕ gloată destulă, şi ucenicii furĕ numiţi creştini pentru întâia oarĕ în Antiochia.

Îngrijesc de creştinii din Iudea în timpul când erà foamete mare.

27 Şi în acele zile venirĕ [y]profeţii dela Ierusalim la Antiochia. 28 Iar unul dintre dânşii, cu numele Agab, sculându-se vestì prin duhul *sfânt*, cà o foamete mare va sà fie preste tot pământul locuit, care se şi făcù în timpul lui Claudiu Cesarul. 29 Şi ucenicii hotărîrĕ sà trimitĕ, după cum se înlesneà fiecare dintr'înşii, mijloace de vieţuire la fraţii, care locuesc în Iudea. 30 Ceeace şi făcurĕ trimiţând la bătrâni, prin mâna lui Barnaba şi Saul.

Iacob este omorît. Petru scos din închisoare de către înger, vine la casa Marii.

12 În timpul acela însă Irod împăratul, puse mânile ca sà facă rĕu la unii din ai bisericii, 2 Şi omorì cu spada pe Iacob, [a]fratele lui Ioan.

3 Şi văzând cà place Iudeilor, mai puse mâna şi pe Petru, şi erau [b]zilele azimelor. 4 Şi [c]prinzându-l îl puse în închisoare, dându-l la patru streji de câte patru ostaşi, ca sà-l păzească, hotărît fiind ca după Paşti sà-l aducà sus înaintea poporului.

5 Deci Petru erà păzit în închisoare; şi rugăciune către Dumnezeu se făceà într'una pentru dânsul, din partea bisericei.

6 Şi când aveà de gând Irod, ca sà-l scoatà afarĕ, Petru erà culcat în aceea noapte între doi ostaşi, legat fiind cu două lanţuri şi păzitori lângă uşă păzeau închisoarea. 7 Şi iatà, un [d]înger al Domnului stătù de-odatà, şi o lumină lumină în închisoare; şi lovind în coasta lui Petru, îl deşteptà zicând: scoalà de grabà. Şi îi căzurĕ jos lanţurile din mâni. 8 Şi îngerul îi zise: încinge-te şi pune-ţi sandalele în picioare. Şi el făcù aşà. Apoi îi zise: îmbracà-ţi haina şi urmează-mi. 9 Şi ieşind îi urmà, şi [e]nu ştià, cà adevărat este ce se face prin înger, ci i-se părea cà [f]vede o vedenie. 10 Şi trecând cea dintâiu strajà, şi pe a doua, venirĕ la poarta de fier, ce duce în oraş, [g]care li-se deschise dela sine şi ieşind apucarĕ înainte într'o stradà, şi îndatà se depărtà îngerul dela dânsul.

11 Atuncia Petru venindu-şi în sine zise: acum ştiu cu adevărat, cà Domnul [h]a trimis pe îngerul sĕu şi [i]m'a scăpat din mâna lui Irod, şi din toatà aşteptarea poporului Iudeilor. 12 Şi dându-şi [j]bine seama, venì la casa Mariei, muma [k]lui Ioan, care se numeşte Marcu, unde erau mulţi adunaţi [l]şi se rugau. 13 Şi bătând el la uşa porţii, o slujnică cu numele Rode venì sà asculte. 14 Şi cunoscând glasul lui Petru, de bucurie nu deschise poarta, ci alergând înlăuntru spuse, cà Petru stà înnaintea Porţii. 15 Iar ei ziserà către dânsa: nu eşti în firea ta; dar ea încredinţà cu stăruinţà, cà aşà este. Şi ei ziceau: [m]este îngerul lui. 16 Dar Petru stăruià bătând; şi deschizând, îl văzurà şi rămaserà uimiţi. 17 Şi [n]făcându-le semn cu mâna ca sà tacà, le spuse cum Domnul l-a scos din închisoare, şi zise: spuneţi acestea lui Iacob şi fraţilor. Şi ieşind se duse într'alt loc.

Moartea lui Irod.

18 Şi făcându-se ziuà erà turburare nu puţinà între ostaşi, ce s'a făcut oare Petru. 19 Şi Irod căutându-l cu stăruinţă şi negăsindu-l, cercetând cu deamănuntul pe păzitori, porunci ca ei sà fie omorîţi, şi plecând din Iudea la Cesaria, rămase aci.

20 Şi Irod erà în mare vrăjmăşie cu locuitorii din Tir şi Sidon; *dar ei* într'un gând venirĕ la dânsul, şi înduplecând pe Blastu, care erà preste camera de culcat a împăratului, cereau pace, pentru cà ţara lor îşi aveà mijloacele de vieţuire [o]din ţara împărătească. 21 Şi după ce fù hotărîtà o zi, Irod îm-

---

y Efes. 4. 11. —

Capul 12.

a Mat. 4. 21. | *b* Esod.12.14,15. *c* Ioan 21. 18. *d* Cap. 5. 19 | *e* Ps. 126. 1. *f* Cap. 10. 3, 17. *g* Cap. 16. 26. | *h* Ps. 34. 7. *i* Iov 5. 19. | *j* Cap. 4. 23. *k* Cap. 15. 37. *l* Vers. 5. | *m* Fac. 48. 16. *n* Cap. 13. 16. | *o* 1 Reg. 5. 9,11. —

brăcându-se în vestmânt împărătesc, şi şezând pe tron cuvântă către dânşii: 22 Şi poporul strigă la zisele lui: glas de Dumnezeu, şi nu de om. 23 Şi îndată un înger al Domnului îl lovì pentru că nu dete mărire lui Dumnezeu: şi mâncat fiind de viermi murì.

24 Iar cuvântul lui Dumnezeu sporià şi câştigà în mulţime. 25 Şi Barnaba şi Saul, după ce îşi împliniră însărcinarea, se întoarseră din Ierusalim, luând cu dânşii şi pe Ioan, care se numì Marcu.

Pavel cu Barnaba şi Marcu face întâia călătorie spre a învăţà neamurile. Elima este orbit. Sergiu Paul vine la credinţă.

13 Şi erau în Antiohia [a]la biserică în fiinţă proféţi şi învăţători, [b]Barnaba şi Simeon numit Niger şi [c]Luciu Cireneul, şi Manaen, care fusese crescut împreună cu Irod tetrarhul şi Saul. 2 Şi pe când slujau ei Domnului şi posteau, duhul sfânt zise: [d]deosebiţi-mi acum pe Barnaba şi pe Saul [e]la lucrul pentru care mi i-am chemat. 3 Atuncia [f]postind şi rugându-se, punând mânile preste dânşii, îi lăsară să plece.

4 Aceştia dar trimişi fiind afară de către duhul sfânt, veniră la Seleucia, şi de acolo plecară pe apă la [g]Cipru, 5 Şi ajungând la Salamina [h]vestiră cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile Iudeilor; şi aveau slujitor şi [i]pe Ioan. 6 Şi străbătând toată insula până la Pafu găsiră pe un bărbat mag, profet mincinos Iudeu, [j]cu numele Bar-Iisus. 7 Care erà cu proconsulul Sergiu Paul, bărbat priceput. Acesta chemând la sine pe Barnaba şi pe Saul, căută cu stăruinţă să audă cuvântul lui Dumnezeu; 8 Şi [k]Elima magul — căci astfel se tălmăceşte numele lui — li-se împotrivì, încercând să întoarcă cu desăvârşire pe proconsul dela credinţă. 9 Dar Saul care *se numeşte* şi Pavel, plin fiind de duh sfânt, [l]uitându-se neclintit la dânsul 10 Zise: O tu plinule de orice înşelăciune şi de orice răutate, [m]fiule al diavolului, vrăjmaşule al oricărei dreptăţi, nu încetezi de-a strâmbà căile cele drepte ale Domnului? 11 Şi acum iată [n]mâna Domnului asupra ta, şi vei fi orb, nevăzând soarele până la un timp cuvenit. Şi îndată căzù preste dânsul negură şi întunerec, şi umblând împrejur căută cine să-l ducă de mână 12 Atuncia proconsulul văzând ce s'a făcut, crezù, mirându-se de învăţătura Domnului.

Pavel predică la Antiochia Pisidiei.

13 Şi cei de lângă Pavel trecând dela Pafu veniră la Perghe a Pamfilii: [o]şi Ioan despărţindu-se de dânşii se întoarse la Ierusalim.

14 Iar ei străbătând dela Perghe veniră la Antiohia Pisidiei, şi [p]intrând în sinagogă, în zi de sâmbătă se aşezară pe scaun. 15 Şi [q]după cetirea legii şi a proféţilor, mai marii sinagogii trimiseră către dânşii zicând: bărbaţi, fraţi, dacă aveţi vreun [r]cuvânt de mângăere pentru popor, vorbiţi.

16 Atuncia sculându-se Pavel şi [s]făcând semn cu mâna zice: Bărbaţi Israeliţi, şi [t]cei care vă temeţi de Dumnezeu, ascultaţi. 17 Dumnezeul acestui popor al lui Israel îşi [u]alese sieşi pe părinţii noştri, şi înălţă poporul [v]cât şezù vremelnic în pământul Egiptului, [x]şi cu braţ înalt îl scoase de acolo, 18 Şi [y]cam patruzeci de ani îi purtă înlesnindu-le hrană în pustie. 19 Şi [z]nimicind şapte neamuri în pământul Chanaan, [a]le împărţì lor spre moştenire pământul acelora.

20 Şi după acestea, le dete în timp cam de patru sute cincizeci de ani [b]judecători [c]până la Samuel profetul.

21 [d]Şi de aci înainte cerură împărat, şi Dumnezeu le dete patruzeci de ani pe Saul fiul lui Chiş, bărbat din seminţia lui Beniamin; 22 Şi *Dumnezeu* [e]înlăturându-l, [f]le ridică împărat pe David, căruia şi îi zise mărturisind:

Capul 13.	*d* Num 8. 14.	*h* Vers. 46.	*l* Cap. 4. 8.	*p* Cap. 16. 13.	*t* Vers.26,42,43.	*y* Esod. 16. 35.	*c* 1 Sam 3. 20.
a Cap. 11. 27.	*e* Mat. 9. 38.	*i* Cap. 12. 25.	*m* Mat. 13. 38.	*q* Luc. 4. 16,	*u* Deut. 7. 6, 7.	*z* Deut. 7. 1.	*d* 1 Sam. 8. 5.
b Cap. 11.22-26.	*f* Cap. 6 6.	*j* Cap. 8. 9.	*n* Esod. 9. 3.	*r* Ebr. 13. 22.	*v* Esod. 1. 1.	*a* Ios. 14. 1, 2.	*e* 1 Sam. 15. 23, 26, 28.
c Rom. 16. 21.	*g* Cap. 4. 36.	*k* Esod. 7. 11.	*o* Cap. 15. 38.	*s* Cap. 12. 17.	*x* Esod. 6. 6.	*b* Jude. 2. 16.	*f* 1 Sam. 16. 13.

[g] „am găsit pe David, fiul lui Iesai, [h] bărbat după inima mea, care va face toate voile mele“. 23 [i] Din urmaşii acestuia Dumnezeu aduse lui Israel, [j] după făgăduinţă [k] Mântuitor pe Iisus, 24 [l] După ce Ioan predică mai nainte de venirea lui botez de pocăinţă la tot poporul lui Israel. 25 Şi pe când Ioan sfârşià calea sa, ziceà: [m] ce gândiţi că sunt eu? Nu sunt eu; dar iată vine după mine, căruia nu sunt vrednic a-i deslegà încălţămintea picioarelor.

26 Bărbaţi, fraţi, fiii neamului lui Abraam şi cei care sunt între voi temători de Dumnezeu, [n] nouă ni-s'a trimis cuvântul mântuirii acesteia. 27 Căci cei care locuesc în Ierusalim şi mai marii lor, [o] necunoscând pe acesta şi osândindu-l, au împlinit ale profeţilor rostiri, [p] care se cetesc [q] în fiecare sâmbătă. 28 [r] Şi negăsind nici o vină de moarte, cerură dela Pilat, [s] ca el să fie omorît; 29 [t] Şi când săvârşiră toate cele scrise despre dânsul, [u] luându-l jos depe lemn *îl* puseră în mormânt. 30 [v] Dar Dumnezeu l'a înviat dintre morţi; 31 Care [x] se arătă în mai multe zile, celor care veniră împreună cu dânsul [y] dela Galilea la Ierusalim, [z] care acum sunt martorii lui înaintea poporului. 32 Şi noi vă binevestim vouă, [a] făgăduinţa făcută către părinţi, fiindcă Dumnezeu pe aceasta a împlinit-o pentru copii noştri, înviând pe Iisus, 33 După cum şi este scris în psalmul al doilea: [b] „Fiul meu eşti tu, eu astăzi te-am născut“. 34 Dar că *Dumnezeu* l-a înviat dintre morţi spre a nu se mai întoarce la stricăciune, a zis astfel că [c] „voiu dà vouă cele sfinte ale lui David, cele încredinţate prin jurământ“. 35 Deaceea şi în alt *psalm* zice: [d] „nu vei dà pe cel cuvios al tău să vază stricăciune“. 36 Căci David, slujind pentru neamul său, potrivit hotărîrii lui Dumnezeu, [e] adormì şi fù adăugat la părinţii săi şi văzù stricăciune: 37 Dar pe care Dumnezeu l-a înviat, nu văzù stricăciune.

38 Deci cunoscut să vă fie vouă, bărbaţi, fraţi, că [f] prin acesta să vestească vouă iertare de păcate: 39 [g] În acesta oricine care crede este îndreptat de toate, de care voi n'aţi putut fi îndreptaţi în legea lui Moise. 40 Deci luaţi aminte să nu vie preste voi, ce s'a zis în [h] profeţi: 41 „Vedeţi, despreţuitorilor, şi miraţi-vă şi pieriţi, că eu am să fac un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu-l veţi crede, dacă vi-l spune cineva“.

42 Şi ieşind ei afară *din sinagoga Iudeilor* îi rugau ca să li-se spună în sâmbăta următoare rosturile acestea. 43 Şi după ce se desfăcù adunarea, mulţi dintre Iudei şi dintre temătorii de Dumnezeu, proseliţi, urmară lui Pavel şi lui Barnaba, care vorbind către dânşii îi [i] îndemnau să stăruiască în [j] darul lui Dumnezeu.

44 Şi în Sâmbăta viitoare mai tot oraşul se adună ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu. 45 Dar Iudeii văzând gloatele, se umplură de pizmă, [k] şi se împotriveau la cele zise de Pavel, împotrivindu-se şi defaimând. 46 Iar Pavel şi Barnaba îndrăznind ziseră: [l] pentru voi erà de trebuinţă ca să vi se vorbească mai întâiu cuvântul lui Dumnezeu; [m] dar fiindcă îl lăpădaţi şi nu vă judecaţi pe voi înşivă vrednici de viaţa vecinică, iată [n] ne întoarcem către neamuri. 47 Căci aşà ne-a poruncit Domnul: [o] „Pusu-te-am pe tine spre lumină a neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului“.

48 Şi auzind neamurile se bucurau şi măreau cuvântul lui Dumnezeu, [p] şi câţi erau rânduiţi spre viaţă vecinică crezură;

49 Şi cuvântul Domnului se împrăştià prin tot ţinutul. 50 Dar Iudeii întărâtară pe femeile temătoare de Dumnezeu, pe cele alese şi [q] pe cei de frunte

---

g Ps. 89. 20. *h* 1 Sam. 13. 14. *i* Isa. 11. 1. *j* 2 Sam. 7 12. *k* Mat. 1. 21. *l* Mat. 3. 1. *m* Mat. 3. 11. *n* Mat. 10. 6 *o* Luc. 23. 34. *p* Vers. 14, 15. *q* Luc. 24.20,44. *r* Mat. 27. 22. *s* Cap. 3. 13, 14. *t* Luc. 18. 31. *u* Mat 27. 59. *v* Mat. 28. 6. *x* Mat. 28. 16. *y* Cap. 1. 11. *z* Cap. 1. 8. *a* Fac. 3. 15. *b* Ps. 2. 7. *c* Isa. 55. 3. *d* Ps. 16. 10. *e* 1 Reg. 2. 10. *f* Ier. 31. 34. *g* Isa. 53. 11. *h* Isa. 29. 14. *i* Cap. 11. 23. *j* Tit. 2. 11. *k* Cap. 18. 6. *l* Mat. 10. 6. *m* Esod. 32. 10. *n* Cap. 18. 6. *o* Isa. 42. 6. *p* Cap. 2. 47. *q* 2 Tim. 3. 11.

ai orașului. și ațâțară urmărire împotriva lui Pavel și a lui Barnaba, și-i scoaseră afară din hotarele lor. 51 Iar dânșii, scuturând praful depe picioare împotriva lor, veniră la Iconia: 52 Și ucenicii erau plini de bucurie și de duh sfânt.

Pavel și Barnaba predică în călătoria lor. Goniți fiind din Iconia vin la Listra, unde sunt priviți drept zei. Dela Derbe se întorc la Antiohia.

14 Și fiind în Iconia *Pavel și Barnaba* [a] intrară în același timp în sinagoga Iudeilor și vorbiră astfel, încât crezù mulțime mare de Iudei și Eleni. 2 Dar Iudeii neînduplecându-se întărâtară și înrăutățiră sufletele neamurilor împotriva fraților. 3 Deci rămaseră mult timp vorbind fără sfială în Domnul, [a] care dà dovadă pentru cuvântul darului său, dând să se facă prin mânile lor semne și minuni.

4 Și se desbină mulțimea orașului, și unii erau cu Iudeii, iar alții cu [b] apostolii. 5 Și când se făcù o pornire a neamurilor și Iudeilor cu mai marii lor, ca [c] să-i înfrunteze rușinos și să-i omoare cu pietri, 6 Ei dându-și bine seamă [d] fugiră în orașele Licaonici, Listra și Derbe și în împrejurime: 7 Și binevesteau acolo.

8 [e] Și în Listra stà jos un bărbat neputincios la picioare, care nu umblase niciodată, șchiop fiind din pântecele mumei lui. 9 Acesta ascultà pe Pavel vorbind, care uitându-se neclintit la dânsul, și [f] văzând că are credință spre a fi vindecat, 10 Zise cu glas mare: [g] scoală-te drept pe picioarele tale. Și făcù o săritură și umblà.

11 Iar gloatele văzând ce făcù Pavel, ridicară glasul lor în limba Licaonă zicând: [h] Zeii, asemănându-se oamenilor, veniră jos la noi. 12 Și numeau pe Barnaba Joe, iar pe Pavel Mercur, fiindcă el erà călăuza cuvântului. 13 Iar preotul lui Joe, care este afară înaintea orașului lor, aducând tauri și cununi la porțile *orașului*, [i] voià să înjunghe jertfă, împreună cu gloatele. 14 Și auzind apostolii Barnaba și Pavel, sfâșiindu-și vestmintele lor, [j] se repeziră în gloată strigând 15 Și zicând: bărbați, [k] pentru ce faceți acestea? Și noi [l] suntem oameni, având ca voi aceiași fire și simțire, care vă binevestim ca să vă întoarceți dela [m] aceste nimicuri [n] spre viul Dumnezeu, care făcù [o] cerul și pământul și marea și toate *ce sunt* într'însele, 16 [p] Care în veacurile trecute îngăduì toate neamurile, ca să meargă pe căile lor; 17 [q] Totuși nu se lăsă pe sine însuși fără dovadă lucrând binele, [r] dându-ne din cer ploi și timpuri roditoare, umplând de hrană și veselie inimile noastre. 18 Și zicând acestea ei abia opriră gloatele, ca să nu le înjunghe jertfă.

19 [s] Atuncia sosiră dela Antiohia și Iconia Iudei, și după ce înduplecară [t] gloatele și aruncară cu pietri în Pavel, îl târau afară din oraș, gândind că este mort; 20 Și după ce-l încunjurară ucenicii, sculându-se, intră în oraș.

Și a doua zi ieși împreună cu Barnaba la Derbe. 21 Și binevestind în acel oraș și făcând [u] destui ucenici, se întoarseră la Listra și Iconia și Antiohia. 22 Întărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i să stăruiască în credință, și că prin multe suferințe trebue să trecem noi, ca să intrăm în împărăția lui Dumnezeu. 23 Și alegându-le prin ridicare de mâni presbiteri la fiecare biserică, rugându-se cu postiri îi lăsă Domnului, în care crezuseră.

24 Și străbătând Pisidia veniră la Pamfilia, 25 Și vorbind la Perge cuvântul, veniră în jos la Atalia, 26 Și deacolo plecară pe apă la Antiohia, de unde fusese dați darului lui Dumnezeu pentru lucrul pe care-l săvârșiră.

27 Ajungând dar și adunând biserica, spuseră câte a făcut Dumnezeu cu dânșii, și că a deschis neamurilor ușă de

Capul 14.
a Marc. 16. 20.
b Cap. 13. 3.
c 2 Tim. 3. 11.
d Mat. 10. 23.
e Cap. 3. 2.
f Mat. 8. 10.
g Isa. 35. 6.
h Cap. 8. 10.
i Dan. 2. 46.
j Mat. 26. 65.
k Cap. 10. 26.
l Iac. 5. 17.
m 1 Sam. 12. 21.
n 1 Tes. 1. 9.
o Fac. 1. 1.
p Ps. 81. 12.
q Cap. 17. 27.
r Lev. 26. 4.
s Cap. 13. 45.
t 2 Cor. 11. 25.
u Mat. 28. 19.

credință. 28 Și rămaseră acolo nu puțin timp cu ucenicii.

Adunarea apostolilor la Ierusalim pentru tăierea împrejur a neamurilor. Cuvântarea lui Petru. Cuvântarea lui Iacob. Epistola trimisă creștinilor din Antiohia.

15 [a]Și venind unii dela Ierusalim învățau pe frați, [b]că dacă nu veți fi tăiați împrejur, [c]după datina rânduită de Moise, nu puteți fi mântuiți. 2 Și făcându-se împotrivire și cercetare nu puțină din partea lui Pavel și Barnaba față de aceia, *frații* hotărîră [d]ca Pavel și Barnaba și alții oarecare dintre dânșii să se ducă pentru această neînțelegere la apostolii și bătrânii, *care erau* la Ierusalim. 3 Deci ei [e]trimiși fiind din partea bisericei, treceau prin Fenicia și Samaria, [f]istorisind întoarcerea neamurilor, și făceau bucurie mare la toți frații. 4 Și ajungând la Ierusalim fură primiți de biserică și apostoli și bătrâni, și [g]spuseră câte a făcut Dumnezeu cu dânșii: 5 Dar se ridicară unii din secta fariseilor, care au crezut, zicând, [h]că trebue să-i tae împrejur și să le poruncească să păzească legea lui Moise.

6 Atuncia se adunară apostolii și bătrânii, să cerceteze acest lucru. 7 Și după ce se făcù multă vorbire, Petru seulându-se zise către dânșii: [i]Bărbați, frați, voi știți că de mult timp Dumnezeu își alese între noi, ca prin rostul meu să audă neamurile cuvântul evangelici, și să creadă. 8 Și [j]cunoscătorul de inimi Dumnezeu le dovedì, [k]dându-le duhul sfânt ca și nouă, 9 [l]Și nu făcù nici o deosebire între noi și între dânșii, [m]curățind prin credință inimile lor. 10 Acum dar pentru ce ispitiți pe Dumnezeu *prin aceea*, [n]că puneți pe cerbicia ucenicilor un jug, pe care nici părinții noștri, nici noi n'am fost în stare să-*l* purtăm? 11 Ci [o]credem, că suntem mântuiți prin darul Domnului Iisus Hristos, după cum și aceia.

12 Atuncia [p]tăcù toată mulțimea, și ascultau pe Barnaba și pe Pavel, lămurind câte semne și minuni făcù Dumnezeu printr'înșii între neamuri.

13 Iar după ce tăcură ei, [q]luă cuvântul Iacob zicând: 14 Bărbați, frați, ascultați-mă: [r]Simeon deslușì cum mai întâiu Dumnezeu își căută ca să ià din neamuri un popor pentru numele său.

15 Și cu aceasta conglăsuesc cuvintele profeților, după cum este scris: 16 [s]„După acestea iar mă voiu întoarce și voiu clădi din nou cortul cel căzut al lui David, și cele răsturnate ale lui iar le voiu clădi, și-l voiu îndreptà, 17 Pentru ca cei rămași ai oamenilor să caute pe Domnul, și *anume* toate neamurile, preste care a fost chemat numele meu asupră-le, zice Domnul, care face acestea. 18 Cunoscute dela începutul lumii". 19 Deaceea [t]eu găsesc cu cale a nu supără pe cei care dintre neamuri [u]se întorc la Dumnezeu, 20 Ci să li-se trimită scrisoare, ca să se ferească [v]de pângăriturile idolilor, și [x]de desfrânare și de ce este sugrumat [y]și de sânge. 21 Căci Moise are din timpuri de demult în fiecare oraș, pe cei care-l predică, [z]cetit fiind în sinagogi în orice sâmbătă.

22 Atuncia apostolii și bătrânii împreună cu toată biserica găsiră cu cale, ca alegându-și bărbați dintre dânșii să trimită la Antiohia cu Pavel și Barnaba pe Iuda, care se numește [a]Barsaba și pe Sila, bărbați căpetenii între frați, 23 Scriindu-le prin mâna lor: Apostoli și bătrâni, frați multă sănătate celor dintre neamuri frați, care sunt la Antiohia și în Siria și în Cilicia. 24 Deoarece am auzit că unii dintre noi *venind* v'au [b]turburat cu cuvinte strămutând sufletele voastre, *zicând că trebue să fiți tăiați împrejur și să păziți legea,* cărora noi nu le-am poruncit, 25 Noi am găsit cu cale într'un gând fiind, ca alegându-ne bărbați să trimitem la voi

Capul 15.	*c* Fac. 17. 10	*g* Vers. 12.	*k* Cap. 10. 44.	*n* Mat. 23. 4.	*r* Vers 7.	*v* Fac. 35. 2.	*z* Cap. 13. 15, 27.
a Gal. 2. 12.	*d* Gal. 2. 1.	*h* Vers. 1.	*l* Rom. 10. 11.	*o* Rom. 3. 24.	*s* Amos 9. 11, 12.	*x* 1 Cor. 6. 9, 18.	*a* Cap. 1. 23.
b Ioan 7. 22.	*e* Rom. 15. 24.	*i* Cap. 10. 20.	*m* Cap. 10. 15, 28, 48.	*p* Cap. 14. 27.	*t* Vers. 28.	*y* Fac. 9. 4.	*b* Tit. 1. 10, 11.
	f Cap. 14. 27.	*j* 1 Cron. 28. 9.		*q* Cap. 12. 17.	*u* 1 Tes. 1. 9.		

împreună cu iubiţii noştri Barnaba şi Pavel, 26 [c]Oameni, care şi-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos. 27 Deci am trimis pe Iuda şi Sila, care şi ei înşişi să încunoştiinţeze prin cuvânt acelaşi. 28 Căci a găsit cu cale duhul sfânt şi noi ca să nu se mai pună preste voi nici o greutate, decât acestea ce sunt de neapărată trebuinţă, 29 [d]Să vă feriţi de cele înjungheate idolilor, şi [e]de sânge, şi de cele sugrumate, şi de desfrânare, de care păzindu-vă pe voi înşivă cu îngrijire, bine faceţi. Fiţi sănătoşi.

30 Deci trimişi fiind ei, veniră în jos la Antiohia şi strângând mulţimea deteră scrisoarea. 31 Şi cetind se bucurară de mângăerea *dată*. 32 Şi Iuda şi Sila, profeţi fiind şi ei, [f]îndemnară prin multe cuvinte pe fraţi şi-i întăriră. 33 Şi rămânând câtva timp, fură trimişi [g]cu pace de către fraţi la cei care i-au trimis. 34 *Iar Sila găsì cu cale să rămâe acolo.* 35 [h]Dar Pavel şi Barnaba rămaseră în Antiohia, învăţând şi binevestind împreună şi cu alţii mulţi cuvântul lui Dumnezeu.

A doua călătorie de misiune a lui Pavel.

36 Şi după câteva zile Pavel zise către Barnaba: întorcându-ne acum să cercetăm pe fraţi [i]în fiecare oraş, în care am vestit cuvântul Domnului, cum se află ei. 37 Şi Barnaba se hotărî să ia împreună cu dânşii şi pe [j]Ioan, care se numeşte Marcu. 38 Dar Pavel găsea că este drept să nu ia împreună cu dânşii pe acesta, care se despărţì de ei dela Pamfilia şi nu venì împreună cu dânşii la lucru. 39 Şi se ivì înimoşie, încât se despărţiră unul de altul, şi Barnaba luând cu sine pe Marcu, plecă pe apă la Cipru. 40 Iar Pavel alegându-şi pe Sila se duse, lăsat fiind de către fraţi în darul Domnului.

41 Şi străbăteà prin Siria şi Cilicia întărind bisericile.

La Listra primeşte pe Timoteu. Din Asia Pavel trece în Macedonia la Filipi.

16 Şi ajunse la [a]Derbe şi Listra. Şi iată acolo erà un ucenic cu [b]numele Timoteu, [c]fiu al unei femei Iudee, credincioasă şi al unui tată Elen. 2 El erà [d]dovedit cu bună purtare de către fraţii din Listra şi Iconia, 3 Pe acesta voì Pavel, ca să meargă împreună cu dânsul, [e]şi luându-l îl tăiè împrejur din pricina Iudeilor, care erau în acele locuri; căci toţi ştiau că tatăl lui erà Elin.

4 Şi când treceau prin oraşe, le dedeau să păzească [f]poruncile găsite cu cale de către Apostolii şi bătrânii cei din Ierusalim. 5 Deci [g]bisericile erau întărite în credinţă şi prisoseau la număr în fiecare zi.

6 Şi trecură prin Frigia şi Galatia, după ce fură opriţi de duhul sfânt ca să vorbească cuvântul în Asia; 7 Dar venind spre Misia, încercau să meargă în Bitinia şi duhul *lui Iisus* nu-i îngăduì. 8 Deci trecând pe lângă Misia [h]veniră în jos la Troa.

9 Şi în timpul nopţii se arătă lui Pavel o vedenie: un [i]bărbat Macedonean stà şi-l rugà zicând: treci [j]în Macedonia şi ajută-ne. 10 Şi când văzù vedenia, îndată căutarăm să ieşim în Macedonia, judecând că Dumnezeu ne-a chemat să le binevestim.

11 Deci plecând din Troa am mers drept la Samatrocia, şi a doua zi la Neapoli, 12 Şi deacolo la [k]Filipi, care este întâiul oraş de colonie al părţii Macedoniei; şi în acest oraş am rămas câteva zile.

Păţăniile lui Pavel în Filipi. Lidia şi temnicerul se fac credincioşi.

13 Şi în ziua sâmbetei am ieşit afară din poarta oraşului la un râu, unde erà obiceiu să fie loc de rugăciune, şi stând jos vorbeam femeilor, care erau adunate. 14 Şi o femeie cu numele Lidia, temătoare de Dumnezeu, vânzătoare de purpură din oraşul Tiatira, ascultà, a

---

c 1 Cor. 15. 30. | *d* Vers. 20. | *e* Lev. 17. 14. | *f* Cap. 14. 22. | *g* 1 Cor. 16. 11. | *h* Cap 13. 1. | *i* Cap. 13. 4, 13, 14. 51. | *j* 2 Tim. 4. 11. —

Capul 16. *a* Cap. 14. 6. | *b* 2 Tim. 1. 2. | *c* 2 Tim. 1. 5. | *d* Cap. 6. 3. | *e* 1 Cor. 9. 20 | *f* Cap. 15. 28, 29. | *g* Cap. 15. 41. | *h* 2 Cor. 2. 12. | *i* Cap. 10. 30. | *j* 2 Cor. 2. 13. | *k* Filip. 1. 1.

cărei inimă [l]o deschise Domnul, ca să ia aminte la cele vorbite de Pavel. 15 Şi după ce fù botezată ea şi casa ei, ne rugă zicând: deoarece aţi judecat că sunt credincioasă Domnului, întrând în casa mea rămâneţi aci, şi stăruind[m] ne îndupleca.

16 Şi pe când ne duceam noi la locul de rugăciune, ne ieşì înainte o slujnică, [n]care aveà duh ce vorbeà din pântece, şi care gâcind aduceà mult [o]câştig stăpânilor ei. 17 Aceasta urmând lui Pavel şi nouă, strigà zicând: aceşti oameni sunt slujitori ai lui Dumnezeu cel Preaînalt, care vă vestesc vouă cale de mântuire. 18 Şi aceasta o făceà în mai multe zile. [p]Dar Pavel supărându-se şi întorcându-se zise duhului: în numele lui Iisus Hristos, ţie îţi poruncesc să ieşi afară dintr'însa; [q]şi ieşì afară în acel ceas.

19 Iar [r]stăpânii ei văzând că s'a dus nădejdea câştigului lor, [s]punând mânile pe Pavel şi Sila [t]îi târîră în târg înaintea mai marilor, 20 Şi aducându-i căpeteniilor zisesă: aceşti oameni, care sunt Iudei [u]turbură oraşul nostru, 21 Şi aduc la cunoştinţă datine ce nu ne este iertat a le primì, nici a le ţine. Romani fiind noi. 22 Şi s'a ridicat împreună gloata împotriva lor, şi căpeteniile sfâşiindu-le vestmintele [v]lor poruncì să-i bată cu vergi, 23 Şi după ce le deteră multe lovituri, îi aruncară în închisoare poruncind păzitorului închisorii să-i păzească bine; 24 Acesta primind o astfel de poruncă îi aruncă în fundul închisorii şi le înţepenì picioarele în lemn.

25 Iar după miezul nopţii Pavel şi Sila rugându-se lăudau pe Dumnezeu şi cei legaţi îi ascultau cu luare aminte. 26[x]Şi deodată se făcù cutremur mare, încât se sguduiră temeliile închisorii; şi îndată fură deschise toate uşile, şi legăturile tutulor [y]fură desfăcute. 27 Iar păzitorul închisorii deşteptându-se şi văzând deschise uşile închisorii, trăgând spada eră să-şi răpue viaţa, gândind că cei legaţi au fugit afară. 28 Dar Pavel strigă cu glas mare zicând: nu-ţi face ţie nici un rău, căci toţi suntem aici. 29 Şi cerând lumânări se repezì înlăuntru, şi tremurând căzù înaintea lui Pavel şi Sila, 30 Şi ducându-i afară zise: [z]Domnilor, ce trebue să fac eu, ca să fiu mântuit? 31 Iar ei ziseră: crede în Domnul Iisus Hristos, şi vei fi mântuit tu şi casa ta. 32 Şi învăţară cuvântul Domnului împreună, şi pe toţi care erau în casa lui. 33 Şi luându-i la sine în acel ceas al nopţii, spălă rănile lor, şi îndată fù botezat el şi toţi ai săi, 34 Şi ducându-i la casa sa puse masă şi se veselì, fiindcă crezuse cu toată familia, lui Dumnezeu.

35 Iar făcându-se ziuă, căpeteniile trimiseră pe slujitorii lor zicând: dă drumul la acei oameni. 36 Şi păzitorul închisorii spuse către Pavel cuvintele acestea că au trimis căpeteniile, ca să vi-se deà drumul; acum dar ieşind afară mergeţi în pace. 37 Dar Pavel zise către dânşii: după ce ei ne-au bătut în faţa lumii, fără a fi osândiţi, cetăţeni Romani fiind noi, ne-au aruncat în închisoare şi acum pe ascuns ne dă afară? Nu aşà, ci venind ei înşuşi, să ne scoată afară. 38 Şi slujitorii aduseră căpeteniilor la cunoştinţă aceste cuvinte: iar ei auzind că sunt Romani se temură 39 Şi venind îi îmbunară, şi ducându-i în afară îi rugau să plece din oraş. 40 Iar ei ieşind din închisoare, întrară în casa Lidiei, şi văzând pe fraţi îi mângăiară, şi *apoi* plecară.

Pavel cu Sila şi Timoteu la Tesalonic.

17 Şi trecând prin Amfipoli şi Apolonia veniră la Tesalonic, unde eră o sinagogă a Iudeilor; 2 Şi după obiceiul său Pavel [a]întrà la dânşii, şi în trei sâmbete vorbì cu dânşii din scripturi, 3 Descoperind şi lămurind că Hristos trebuià să pătimească şi să învieze dintre morţi, şi că [b]acesta este Hristosul, Iisus pe care-l vestesc vouă. 4 [c]Şi unii dintre ei se înduplecară şi

l Luc. 24. 45. *m* Fac. 19. 3. *n* 1 Sam. 28. 7. *o* Cap. 19. 24. *p* Marc. 1. 25, 34. *q* Marc. 16. 17. *r* Cap. 19. 25, 26. *s* 2 Cor. 6. 5. *t* Mat. 10. 18. *u* 1 Reg. 18. 17. *v* 2 Cor. 6. 5. *x* Cap. 4. 31. *y* Cap. 5. 19. *z* Luc. 3. 10. *Capul 17.* *a* Luc. 4. 16. *b* Luc. 24. 26, 46. *c* Cap. 28. 24.

fură daţi prin sorţi lui Pavel şi [d]Sila, mulţime mare de Eleni temători de Dumnezeu, şi nu puţine dintre femeile de frunte.

5 Şi Iudeii pizmuind şi luând cu sine pe unii bărbaţi răi din cei de rând şi făcând gloată turburau oraşul, şi năvălind la casa lui [e]Iason, căutau să-i scoată afară la popor; 6 Dar negăsindu-i târau pe Iason şi pe unii fraţi la mai marii oraşului, strigând că [f]aceştia care au întărâtat la răscoală pe toată lumea, veniră şi aici, 7 Pe aceştia Iason i-a primit voios la sine; şi aceştia toţi lucrează împotriva poruncilor Cesarului, [g]zicând că un altul este împărat, Iisus. 8 Şi turburară gloata şi pe mai marii oraşului, care auziau acestea. 9 Şi după ce luară îndestulare dela Iason şi dela ceilalţi le deteră drumul.

Pavel propovăduieşte la Berea.

10 Iar [h]fraţii îndată trimiseră noaptea pe Pavel şi pe Sila la Berea, care sosind se duseră în sinagoga Iudeilor. 11 Aceştia erau mai marinimoşi decât cei din Tesalonic, dânşii primiră cuvântul cu toată vioiosia, cercetând cu deamănuntul în fiecare zi [i]scripturile, dacă acestea ar fi aşa. 12 Deci mulţi dintre dânşii crezură, atât din femeile Eline cele cuviincioase, cât şi dintre bărbaţi nu puţini. 13 Dar când înţeleseră Iudeii din Tesalonic, că şi în Berea s'a vestit de către Pavel cuvântul lui Dumnezeu, veniră mişcând şi aci gloatele şi turburându-le. 14 [j]Atuncia fraţii îndată trimiseră pe Pavel, ca să se ducă până spre mare; şi Sila şi Timoteu rămaseră acolo. 15 Iar cei care însoţeau pe Pavel îl duseră până la Atena; şi [k]luând poruncă către Sila şi Timoteu, ca să vie cât mai curând la dânsul, plecară.

Pavel predică la Atena.

16 Şi pe când Pavel îi aşteptă în Atena, [l]duhul lui fu înăsprit în sine văzând că oraşul este plin de idoli. 17 Deci vorbi în sinagogă cu Iudeii şi cu temătorii de Dumnezeu, şi în târg în fiecare zi, cu cei care-l întâlneau. 18 Şi unii dintre filosofii Epicurei şi Stoici întrau în vorbă cu dânsul, şi alţii ziceau: ce ar vreà să spue acest vorbăreţ? Iar alţii *ziceau:* se pare că este vestitor de zeităţi streine; pentru că le binevesteà pe Iisus şi învierea.

19 Şi luându-l cu dânşii îl duseră la Areopag zicând: putem şti ce este această învăţătură nouă, ce se vesteşte de către tine? 20 Căci aduci la auzul nostru ceva strein: deci suntem hotărîţi, să ştim ce va să fie aceasta. 21 — Atenienii toţi, şi streinii care se află de obiceiu acolo nu aveau timp potrivit pentru nimic alt, decât să vorbească ceva, sau să audă ceva mai nou —

22 Atuncia Pavel stând în mijlocul Areopagului zise: Bărbaţi Atenieni, întru toate vă văz pe voi mai temători de Dumnezeu. 23 Căci trecând şi privind de aproape lucrurile de mare cinste ale voastre, am găsit şi un altar pe care este scris: NECUNOSCUTULUI DUMNEZEU. Deci ceea ce voi cinstiţi foarte mult, fără să cunoaşteţi, aceasta vă vestesc eu vouă. 24 [m]Dumnezeu care făcù lumea şi toate ce sunt într'însa, acesta fiind [n]Domnul cerului şi al pământului [o]nu locueşte în temple făcute de mâni, 25 Nici nu este slujit de mâni omeneşti, [p]ca având trebuinţă de ceva, [q]el însuşi dând tutulor viaţă şi suflare şi toate: 26 A făcut dintr'un sânge orice neam de oameni să locuească preste toată faţa pământului, întocmind timpuri hotărîte şi [r]marginile locuirii lor, 27 [s]Să caute pe Dumnezeu, doar cel puţin l-ar pipăi şi l-ar află, [t]deşi nu este departe de fiecare dintre noi; 28 Căci [u]într'însul vieţuim şi ne mişcăm şi suntem, după [v]cum şi unii dintre-ai voştri poeţi au zis: că şi noi suntem din neamul lui. 29 Deci din neamul lui Dumnezeu fiind, [x]nu

---

d Cap. 15. 22, 27, 32, 40. *e* Rom. 16. 21. *f* Cap. 16. 20. *g* Luc. 23. 2. *h* Cap. 9. 25. *i* Isa. 34. 16. *j* Mat. 10. 23. *k* Cap. 18. 5. *l* 2 Pet. 2. 8. *m* Cap. 14. 15. *n* Mat. 11. 25. *o* Cap. 7. 48. *p* Ps. 50. 8. *q* Fac. 2. 7. *r* Deut. 32. 8. *s* Rom. 1. 20. *t* Cap. 14. 17. *u* Col. 1. 17. *v* Tit. 1. 12. *x* Isa. 40. 18. —

trebue să gândim că Dumnezeirea este asemenea cu aur sau argint sau piatră, cioplitură a meşteşugului şi a gândirii omului! 30 Drept aceea Dumnezeu, trecând cu vederea timpurile neştiinţii, dă de ştire acum oamenilor, ca toţi de pretutindenea să se pocăească, 31 Pentru că a pus o zi în care va să judece lumea în dreptate printr'un bărbat, pe care l-a rânduit, după ce dete tutulor credinţă *prin aceea* că l-a înviat dintre morţi.

32 Şi auzind de înviere de morţi unii îşi băteau joc, iar alţii ziseră: te vom asculta despre aceasta şi altădată. 33 Aşă fiind, Pavel ieşi din mijlocul lor. 34 Şi unii bărbaţi alăturându-se pe lângă dânsul crezură, între care şi Dionisiu Areopagitul, şi o femeie cu numele Damari, şi alţii împreună cu dânşii.

Pavel stă la Corint cu Acuila şi Priscila. Galione proconzulul.

18 După acestea plecând din Atena veni la Corint. 2 Şi află pe un Iudeu cu numele [a]Acuila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, şi pe Priscila femeia lui, pentru că Claudiu dase poruncă, ca toţi Iudeii să plece din Roma; la dânşii veni *Pavel* 3 Şi fiindcă el era de aceeaşi meserie, rămase la ei [b]şi lucrau, căci erau de meserie făcători de corturi. 4 [c]Şi vorbea în sinagogă în fiecare sâmbătă, şi înduplecă Iudei şi Eleni.

5 Şi [d]când veniră din Macedonia Sila şi Timoteu, Pavel [e]era cu totul prins de învăţătură, aducând dovezi Iudeilor, că Iisus este Hristosul. 6 Dar [f]ei împotrivindu-se şi defaimând, *Pavel* [g]scuturându-şi hainele zise către dânşii: [h]sângele vostru *vie* preste capul vostru; [i]eu sunt curat; [j]de aici înainte mă voiu duce la neamuri. 7 Şi ieşind de acolo veni în casa unuia cu numele Titu Iustu, temător de Dumnezeu, a cărui casă era vecină cu sinagoga. 8 [k]Şi Crispu mai marele sinagogii crezù împreună cu toată casa lui în Domnul; şi mulţi dintre Corinteni auzind, crezură şi fură botezaţi.

9 Şi [l]Domnul zise într'o vedenie de noapte lui Pavel: nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăceà, 10 [m]Pentru că eu sunt cu tine şi nimenea nu va pune mâna pe tine ca să-ţi facă rău, fiindcă mult popor am eu în acest oraş.

11 Şi şezù un an şi şase luni, învăţând între dânşii cuvântul lui Dumnezeu.

12 Dar pe când Galione erà proconzul al Achaei, Iudeii pâşiră într'un gând împotriva lui Pavel şi-l duseră la judecătorie, 13 Zicând că acesta înduplecă prin cuvinte amăgitoare pe oameni, ca să se închine afară din lege lui Dumnezeu. 14 Şi pe când Pavel erà să deschidă gura, Galione zise către Iudei: [n]dacă ar fi vre-o nedreptăţire sau faptă vicleană, Iudeilor, cu drept cuvânt v'aş îngăduì. 15 Dar fiindcă sunt neînţelegeri despre învăţătură şi nume şi despre legea voastră, veţi vedeà voi înşivă, eu nu voesc să fiu judecător al acestora. 16 Şi-i goni dela judecătorie, 17 Şi toţi *Elenii* punând mâna pe [o]Sostene, mai marele sinagogii, *îl* băteau înaintea judecătorii. Şi lui Galione nu-i păsà nimic de acestea.

Pavel se întoarce prin Efes la Ierusalim şi Antiohia.

18 Iar Pavel mai rămânând încă destule zile, lăsând fraţilor rămas bun se duse pe apă în Siria, şi împreună cu dânsul Priscila şi [p]Acuila, care-şi tunde capul în [q]Chenchre, căci avea o juruinţă. 19 Şi ajunseră la Efes, şi lăsă pe aceia acolo, iar el întrând în sinagogă vorbì cu Iudeii. 20 Şi rugându-l ei ca să rămâe mai mult timp *la dânşii*, el nu se învoì, 21 Ci le lăsă rămas bun zicând: [r]*trebue negreşit ca eu să fac la Ierusalim sărbătoarea ce vine, şi* iar mă voiu întoarce [s]la voi vrând Dumnezeu, şi plecă dela Efes.

Capul 18.
a Rom. 16. 3.
b 2 Tes. 3. 8.
c Cap. 17. 2.
d Cap. 17, 14, 15.
e Iov 32 18.
f 1 Pet. 4. 4.
g Neem. 5. 13.
h Lev. 20 9, 11, 12.
i Ezec. 3. 18, 19.
j Cap. 13. 46.
k 1 Cor. 1. 14.
l Cap. 23. 11.
m Ier, 1. 18, 19.
n Cap. 23. 29.
o 1 Cor. 1. 1.
p Num. 6. 18.
q Rom. 16. 1.
r Cap. 19. 21.
s 1 Cor. 4. 19.

22 Şi după ce se dete jos la Cesaria, mergând *la Ierusalim* şi făcând urări bisericei, se duse în jos la Antiohia.

A treia călătorie apostolică a lui Pavel. Apoline la Efes.

23 Şi stând câtva timp plecă, trecând prin [t]Galatia şi Frigia, [u]întărind pe toţi ucenicii.

24 Iar [v]un Iudeu cu numele Apoline, de neam din Alexandria, bărbat învăţat, tare fiind în scripturi, veni la Efes. 25 Acesta fusese învăţat în calea Domnului: şi [x]fierbând în duhul său, vorbeà şi învăţà cu deamănuntul cele despre Iisus, deşi cunoşteà numai botezul lui Ioan: 26 Acesta începù a vorbì fără sfială în sinagogă. Şi auzindu-l Priscila şi Acuila îl luară la dânşii şi mai cu deamănuntul îl învăţară calea lui Dumnezeu. 27 Şi hotărându-se să treacă în Achaia, fraţii scriseră către ucenici, îndemnând ca să-l primească. Acesta venind ajută prin darul *lui Dumnezeu* mult celor care crezuseră. 28 Căci puternic, prin netăgăduite cuvinte, dovedì Iudeilor înaintea lumii, arătând prin scripturi, că Iisus este Hristosul.

Pavel învaţă în Efes.

19 Şi pe când [a]Apoline erà în Corint, Pavel trecând prin părţile de sus, veni la Efes şi găsì pe unii ucenici. 2 Şi zise către dânşii: primit-aţi duh sfânt după ce aţi crezut? Iar ei ziseră către dânsul: [b]dar nici n'am auzit dacă este duh sfânt. 3 Şi le zise: în ce aţi fost dar botezaţi? Şi ei ziseră: [c]în botezul lui Ioan. 4 Atuncia Pavel zise: [d]Ioan a botezat botez de pocăinţă, zicând poporului ca să crează în cel care vine după dânsul, adecă în Iisus. 5 Şi auzind fură botezaţi [e]în numele Domnului Iisus. 6 [f]Şi după ce-şi puse Pavel mâinile asupra lor veni duhul sfânt preste dânşii, şi [g]vorbeau în limbi şi profetizau. 7 Şi toţi bărbaţii erau ca la doisprezece.

8 [h]Şi întrând în sinagogă cuvântà fără sfială în timp de trei luni, vorbind cu ei şi înduplecându-i la cele [i]despre împărăţia lui Dumnezeu. 9 Şi [j]de oarece unii erau învârtoşaţi şi nu se înduplecau vorbind de rău [k]calea *Domnului* înaintea mulţimii, *Pavel* despărţindu-se de ei deosebì pe ucenicii săi, vorbind în fiecare zi în şcoala lui Tiranu.

10 Şi [l]aceasta se făcù în timp de doi ani, încât auziră cuvântul Domnului toţi care locuesc în Asia, atât Iudei cât şi Eleni.

11 Şi Dumnezeu [m]făcea prin mâinile lui Pavel minuni nu de cele neinsemnate, 12 [n]încât şi ştergare sau mărame dela corpul lui erau aduse preste cei bolnavi, şi boalele se depărtau dela dânşii şi duhurile rele eşeau afară.

13 [o]Şi oarecare dintre Iudei exorcişti, care umblă din loc în loc, [p]încercară să numească preste cei care au duhuri rele numele Domnului Iisus zicând: vă jur pe Iisus pe care-l predică Pavel. 14 Şi erau oarecare fii, şapte ai unui Scheva mai mare preot Iudeu, care făceau aceasta. 15 Dar duhul rău răspunzând le zise: pe Iisus îl cunosc şi pe Pavel îl ştiu; dar voi cine sunteţi? 16 Şi omul, în care erà duhul rău, sărind asupra lor şi biruind pe amândoi avù aşà de mare putere împotriva lor, încât fugiră din acea casă goli şi răniţi.

17 Şi aceasta fù cunoscut tutulor Iudeilor şi Elenilor, care locuesc în Efes, [q]şi căzù temere preste dânşii toţi, şi se mărià numele Domnului Iisus: 18 Şi mulţi dintre cei care crezuseră veneau, [r]mărturisindu-se şi spunând faptele lor. 19 Şi mulţi dintre cei care făcură lucruri de nici un folos, aducând cărţile le ardeau înaintea tutulor; şi socotiră preţurile lor împreună, şi găsiră în argint cincizeci de mii *de drahme*. 20 [s]Aşà de puternic sporià şi se întăreà cuvântul Domnului.

21 [t]Şi când fură [u]împlinite acestea, Pavel îşi puse în duh ca trecând prin

t Gal. 1. 2.	*x* Rom. 12. 11.	*Capul 19.:*	*c* Cap. 18. 25.	*g* Cap. 2. 4.	*k* Cap. 9. 2.	*o* Mat. 12. 27.	*s* Cap. 6. 7.
u Cap. 14. 22.	—	*a* 1 Cor. 1. 12.	*d* Mat. 3. 11.	*h* Cap. 17. 2.	*l* Cap. 20. 31.	*p* Marc. 9. 38.	*t* Rom. 15. 25.
v 1 Cor. 1. 12.		*b* 1 Sam. 3. 7.	*e* Cap. 8. 16.	*i* Cap. 1. 3.	*m* Marc. 16. 20.	*q* Luc. 1. 65.	*u* Cap. 20. 22.
			f Cap. 6. 6.	*j* 2 Tim. 1. 15.	*n* 2 Reg. 4. 29.	*r* Mat. 3. 6.	

Macedonia şi Achaia să se ducă la Ierusalim, zicând că după ce voiu fi fost acolo, [v]trebue ca să văz şi Roma. 22 Şi trimiţând în Macedonia pe doi dintre cei [x]care îi slujau lui, pe Timoteu şi [y]Erastu, el se ţinù câtva timp spre Asia.

Răscoala argintarului Demetriu.

23 Şi [z]în timpul acela se făcù nu puţină turburare despre [a]calea *Domnului*. 24 Căci un argintar, cu numele Demetriu, făcând temple mici de argint ale Dianei dedeà [b]meşterilor nu puţin de lucru; 25 Adunând pe aceştia şi pe lucrători pentru unele ca acestea zise: bărbaţi, ştiţi că din acest lucru ne este traiul, 26 Şi vedeţi şi auziţi că nu numai la Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta înduplecând abătù gloată destulă, zicând [c]că nu sunt dumnezei aceia, care sunt făcuţi de mâni. 27 Dar nu numai această parte ne este în primejdie ca să cază în dispreţ, ci şi templul marei Zeiţe Diana să fie socotit întru nimic, şi are să fie chiar nimicită măreţia ei, pe care toată Asia şi toată lumea o cinsteşte.

28 Iar ei auzind şi umplându-se de mânie strigau zicând: Mare este Diana Efesenilor. 29 Şi se umplù oraşul de amestecătură, şi într'un gând porniră la teatru, răpind cu dânşii pe Caiu şi Aristarch Macedoneni, împreună călători ai lui Pavel. 30 Şi Pavel hotărându-se să între în popor, nu-l lăsară ucenicii; 31 Şi unii dintre căpeteniile Asiei, prietini fiindu-i, trimiţând la dânsul, îl rugau să nu se ducă la teatru. 32 Deci unii strigau alteeva; căci adunarea erà amestecată, şi cei mai mulţi nu ştiau pentru ce se adunaseră. 33 Atuncia făcură pe Alexandru să iasă din gloată, împingându-l Iudeii înainte. Şi Alexandru făcând semn cu mâna voià să se apere înaintea poporului. 34 Dar ei cunoscând că este Iudeu, se făcù un glas din partea tutulor strigând cam două ceasuri: Mare este Diana Efesenilor. 35 Atuncia cancelarul potolind gloata zise: bărbaţi Efeseni, cine este oare dintre oameni, care nu cunoaşte că oraşul Efesenilor este slujitor al marei Diane şi al chipului *ei* căzut dela Joe? 36 Deci fără cuvânt de împotrivire fiind acestea, se cuvine ca voi să fiţi liniştiţi şi să nu faceţi nimic cu pornire nechibzuită. 37 Căci aţi adus pe bărbaţii aceştia nefiind nici furi de cele sfinte, nici defaimători ai Zeiţei noastre. 38 Deci dar dacă Demetriu şi cei împreună cu dânsul meşteri au cuvânt împotriva cuiva, adunări pentru judecare se ţin şi proconzuli sunt; să se cheme în judecată unii pe alţii. 39 Iar dacă cereţi ceva despre altele se va lămuri în adunarea legiuită. 40 Căci suntem în primejdie de-a fi chemaţi la judecată pentru răscoala de astăzi, nefiind nici o pricină pentru care vom puteà dà cuvânt în privinţa acestei îngrămădiri. 41 Şi zicând acestea dete drumul adunării.

Pavel învaţă în Macedonia şi Grecia. La Milet vorbeşte bătrânilor de care se desparte.

20 Şi după ce încetă turburarea, Pavel trimiţând să vie ucenicii săi, şi zicându-le rămas bun [a]plecă să se ducă în Macedonia. 2 Şi trecând prin părţile acelea, şi prin multe cuvinte îndemnându-i venì în Elada,

3 Şi rămânând acolo trei luni, [b]şi pândit fiind el de către Iudei, când erà să se ducă în Siria, găsì cu cale să se întoarcă prin Macedonia. 4 Şi-l însoţì *până în Asia* Sopatru din Berea, *fiul* lui Piru, iar dintre Tesaloniceni [c]Aristarch şi Secund şi [d]Gaiu din Derbe şi [e]Timoteu, iar dintre cei din Asia [f]Tichic şi [g]Trofim; 5 Aceştia ducându-se înainte ne aşteptară în Troa. 6 Şi după [h]zilele azimelor noi am plecat pe apă dela Filipi, şi până în cinci zile am venit la dânşii [i]în Troa, unde am rămas şapte zile.

---

v Rom. 15. 24—28. *x* Cap. 13. 5. *y* Rom. 16. 23. *z* 2 Cor. 1. 8. *a* Cap. 9. 2. *b* Cap. 16. 16, 19. *c* Ps. 115. 4. — *Capul 20.* *a* 1 Cor. 16. 5. *b* 2 Cor. 11. 26. *c* Col. 4. 10. *d* Cap. 19. 29. *e* Cap. 16. 1. *f* Efes. 6. 21. *g* 2 Tim. 4. 20. *h* Esod. 12 14.15. *i* 2 Tim. 4. 13

Pavel învie pe Eutichu.

7 Şi în [j] întâia zi a săptămânei adunându-ne noi ca [k] să frângem pâne Pavel, având de gând să plece a doua zi, vorbì cu dânşii şi întinse cuvântarea până la miezul nopţii. 8 Şi erau destule lumini [l] aprinse în camera de sus, unde ne aflam adunaţi. 9 Şi un tânăr cu numele Eutichu şezând pe fereastră, cufundat în somn adânc, pe când Pavel vorbeà cu dânşii mereu înainte, târât fiind de somn, căzù jos din al treilea rând şi fù ridicat mort. 10 Iar Pavel dându-se jos [m] se plecă preste dânsul şi luându-l în braţe zise: [n] nu vă speriaţi, căci sufletul lui este într'însul. 11 Şi venind sus şi frângând pânea şi gustând, şi vorbind de îndestul până la zori, plecă apoi. 12 Iar ei aduseră pe băiat viu, şi se mângâiară preste măsură.

13 Şi noi plecând înainte pe vas neam dus la Asu, având a luà de acolo pe Pavel iarăşi cu noi, căci astfel rânduise, deoarece el aveà să meargă pe jos. 14 Iar când ne întâlnì la Asu, luându-l iar cu noi am venit la Mitilene. 15 Şi de acolo plecând pe apă am ajuns a doua zi în dreptul Chiului, şi în ziua următoare ne apropiarăm de Samu şi *rămânând în Troghilu* am venit a doua zi la Milet. 16 Căci Pavel găsì cu cale să treacă pe apă pe lângă Efes, pentru ca să nu i-se întâmple să întârzie în Asia; căci [o] se grăbeà să fie, dacă i-ar fi cu putinţă, [p] la Ierusalim în [q] ziua cincizecimii.

Apostolul îşi ià rămas bun dela cei mai bătrâni ai obştei din Efes.

17 Şi dela Milet trimiţând la Efes chemă pe bătrânii bisericei să vie la dânsul. 18 Şi când veniră la dânsul le zise:

Voi ştiţi cum am fost cu voi tot timpul, [r] din întâia zi de când am călcat în Asia, 19 Slujind Domnului cu toată smerenia şi cu lacrămi şi încercări, ce mi-s'au întâmplat [s] în pândirile Iudeilor; 20 Cum [t] n'am micşorat nimic din cele de folos ca să nu vă vestesc vouă, şi să vă învăţ în faţa tutulor şi prin case, 21 [u] Dovedind atât Iudeilor, cât şi Elenilor [v] pocăinţa spre Dumnezeu şi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos.

22 Şi acum iată [x] eu silit fiind în duhul meu, mă duc la Ierusalim, neştiind cele ce au să mi-se întâmple acolo, 23 Decât numai că [y] duhul sfânt îmi dovedeşte în fiecare oraş zicând, că lanţuri şi strâmtorări mă aşteaptă. 24 Dar [z] mie însumi nu-mi socotesc sufletul vrednic de nici un cuvânt [a] ca să-mi săvârşesc calea şi însărcinarea [b] pe care am luat-o [c] dela Domnul Iisus, spre a mărturisì evangelia darului lui Dumnezeu.

25 Şi acum iată [d] eu ştiu că nu veţi mai vedeà faţa mea voi toţi, printre care am trecut predicând împărăţia *lui Dumnezeu*. 26 Deaceea vă mărturisesc în ziua de astăzi, că eu [e] curat sunt de sângele tutulor. 27 Căci [f] nu m'am ferit să vă vestesc vouă toată [g] hotărîrea lui Dumnezeu. 28 Deaceea luaţi [h] aminte de voi înşivă şi de toată turma în care duhul sfânt [i] v'a pus episcopi, ca să păstoriţi biserica Domnului, [j] pe care şi-a dobândit-o prin însuşi [k] sângele său. 29 Eu ştiu că după plecarea mea [l] vor întrà între voi lupi grozavi, necruţând turma. 30 Şi [m] dintre voi înşivă se vor ridicà bărbaţi vorbind lucruri sucite, ca să tragă după dânşii pe ucenici. 31 Drept aceea vegheaţi aducându-vă aminte, că [n] trei ani noapte şi zi n'am încetat sfătuind cu lacrămi pe fiecare *dintre voi*.

32 Şi acum vă încredinţez lui Dumnezeu şi [o] cuvântului darului său, care poate [p] să vă întărească şi să vă deà [q] moştenire între toţi cei sfinţiţi. 33 N'am dorit [r] argint sau aur sau îmbrăcăminte dela nimenea. 34 Voi înşivă cunoaşteţi, [s] că aceste mâni au slu-

j 1 Cor. 16. 2. *k* Cap. 2. 42, 46. *l* Cap. 1. 13. *m* 1 Reg. 17. 21. *n* Mat. 9. 24. *o* Cap. 18. 21. *p* Cap. 24. 17. *q* Cap. 2. 1. *r* Cap. 18. 19. *s* Vers. 3. *t* Vers. 27. *u* Cap. 18. 5. *v* Marc. 1. 15. *x* Cap. 19. 21. *y* Cap. 21. 4, 11. *z* Cap. 21. 13. *a* 2 Tim. 4. 7. *b* Cap. 1. 17. *c* Gal. 1. 1. *d* Vers. 38. *e* Cap. 18. 6. *f* Vers. 20. *g* Luc. 7. 30. *h* 1 Tim. 4. 16. *i* 1 Cor. 12. 28. *j* Efes. 1. 7, 14. *k* Ebr. 9. 14. *l* Mat. 7. 15. *m* 1 Tim. 1. 20. *n* Cap. 19 10. *o* Ebr. 13. 9. *p* Cap. 9. 31. *q* Cap. 26. 18. *r* 1 Sam. 12. 3. *s* Cap 18. 3.

jit pentru cele trebuincioase mie și celor împreună cu mine. 35 *În* toate v'am arătat, [t]că astfel ostenindu-vă trebue să sprijiniți pe cei cari sunt slabi, și să țineți minte cuvintele Domnului Iisus, că însuși el a zis: fericit este a dà mai mult, decât a luà.

36 Și acestea zicând, îngenunchiând se rugă împreună cu dânșii. 37 Și plânsul tutulor a fost de îndestul, și plecându-se pe gâtul lui Pavel îl sărutau, 38 Simțind durere mai ales pentru cuvântul pe care îl zisese, că n'au să mai vază fața lui. Și-l însoțiră până la vas.

Călătoria lui Pavel la Ierusalim. La Cesarea Agab profetizează lui Pavel, că va fi prins și legat. În Ierusalim e primit de Iacob.

21 Și după ce ne despărțirăm de ei am plecat pe apă *și* ținând drumul drept am venit la Con, și a doua zi la Rodu, și de-acolo la Patara. 2 Și găsind un vas care erà să treacă în Fenicia, suindu-ne în el plecarăm pe apă. 3 Dar zărind Cipru și lăsându-l la stânga mergeam spre Siria, și ne-am dat jos la Tiru: pentru că în acel loc se descărcà vasul de povară. 4 Și am rămas acolo șapte zile, [a]după ce căutând cu dinadinsul am găsit ucenici, care spuneau prin duhul *sfânt* lui Pavel, că nu trebue să se ducă la Ierusalim. 5 Și când am făcut zilele deplin, ieșind am plecat însoțindu-ne toți cu femei și copii până afară din oraș [b]și îngenunchiând pe țărm rugându-ne, 6 Ne-am despărțit unii de alții, și ne-am suit în vas, iar dânșii se întoarseră [c]la casele lor.

7 Iar noi sfârșind de tot călătoria dela Tiru am ajuns la Ptolemaida, și urând bun găsit fraților am rămas o zi la dânșii. 8 Și a doua zi ieșind am venit la Cesaria: și intrând în casa lui Filip, fiind un [d]evangelist din [e]cei șapte, am rămas la dânsul. 9 Acesta aveà patru fiice fecioare, [f]care profetizau.

10 Și rămânând noi mai multe zile venì din Iudea un profet cu numele [g]Agab, 11 Și intrând la noi și luând încingătoarea lui Pavel, legându-și picioarele și mâinile zise: așà zice duhul sfânt: [h]astfel vor legà Iudeii în Ierusalim pe bărbatul a cărui încingătoare este aceasta, și-l vor dà prins în mâinile neamurilor.

12 Și când auzirăm acestea, noi și cei care sunt de loc de acolo, îl îndemnam ca să nu se ducă la Ierusalim. 13 Atuncia Pavel răspunse și zise: [i]ce faceți plângând și sdrobindu-mi inima? Căci eu sunt gata pentru numele Domnului Iisus nu numai a fi legat, ci și a murì la Ierusalim. 14 Și neînduplecându-se el ne-am liniștit zicând: [j]facă-se voia Domnului.

15 Iar după aceste zile pregătiți fiind ne-am dus la Ierusalim; 16 Și veniră împreună cu noi și dintre ucenicii dela Cesaria, care ne-au adus la un oarecare Mnasone din Cipru, ucenic vechiu, la care furăm primiți în casă ca oaspeți.

17 [k]Și sosiți fiind noi în Ierusalim, frații ne primiră cu bunăvoință.

18 Iar a doua zi întră Pavel împreună cu noi la [l]Iacob, și se adunară toți bătrânii. 19 Și urând sănătate la toți [m]spuneà câte una cu deamănuntul cele ce făcù Dumnezeu între neamuri [n]prin însărcinarea *dată* lui.

20 Și ei ascultând măreau pe Dumnezeu, și-i ziseră: frate, tu vezi câte zecimi de mii sunt cei care au crezut, și toți sunt plini de [o]râvnă pentru lege; 21 Dar au fost puși în cunoștință despre tine, că înveți pe toți Iudeii, care sunt între neamuri ca să se lepede de Moise, zicând că ei nu trebue să taie împrejur pe copii lor, nici să umble în datine. 22 Ce este dar? Negreșit trebue să se adune mulțime; căci vor auzì că ai venit. 23 Deci fă aceasta ce-ți zicem. Avem patru bărbați, care au asupra lor juruință; 24 Pe aceștia

t Rom. 15. 1. — *Capul 21.* *a* Cap. 20. 23. *b* Cap. 20. 36. *c* Ioan 1. 11. *d* Efes. 4. 11. *e* Cap. 6 5. *f* Ioel 2. 28. *g* Cap. 11. 28. *h* Cap. 20. 23. *i* Cap. 20. 24. *j* Mat. 6. 10. *k* Cap. 15. 4. *l* Cap. 15. 13. *m* Cap. 15. 4, 12. *n* Cap. 1. 17. *o* Cap. 22. 3.

luându-i cu tine curăţeşte-te împreună cu ei, şi cheltueşte pentru dânşii ca să îşi [p] radă capul, şi toţi vor cunoaşte că nu este nimic din aceea ce au fost învăţaţi despre tine, ci urmezi şi tu însuţi păzind legea. 25 Iar pentru neamurile, care au crezut [q] noi am trimis scrisoare după ce am hotărît, *ca ei să nu păzească nimic de felul acesta decât numai* ca ei să se ferească de ce este înjunghiat pentru idoli şi de sânge şi de ce este sugrumat şi de desfrânare.

26 Atuncia Pavel luând cu sine pe bărbaţii aceia, curăţindu-se împreună cu dânşii în ziua următoare, [r] intră în templu, [s] dând de ştire împlinirea zilelor de curăţire, până ce fu adus darul pentru fiecare dintre dânşii.

Pavel e prins în templu şi adus în tabăra romană.

27 Şi când erau să se săvârşească cele şapte zile, Iudeii din Asia zărindu-l în templu, întărîtă toată gloata şi puseră mâinile pe dânsul. 28 Strigând: bărbaţi Israeliţi, daţi ajutor; acesta este omul, care învaţă pe toţi de pretutindeni împotriva poporului şi a legii, şi a locului acestuia, ba încă şi Eleni aduse în templu, şi a spurcat acest loc sfânt: 29 Căci zăriseră mai nainte în oraş cu dânsul pe Trofin Efeseanul, despre care gândeau că Pavel l-a adus în templu. 30 Şi fu mişcat oraşul întreg şi se adună poporul, şi apucând pe Pavel îl trăgeau afară din templu, şi îndată fură închise uşile.

31 Dar pe când cercau ca să-l omoare, veni veste la tribunul cohortei că tot Ierusalimul este întărîtat; 32 Acesta de-îndată luând ostaşi şi sutaşi alergă jos la dânşii: iar ei văzând pe tribun şi pe ostaşi încetară să bată pe Pavel. 33 Atuncia apropiindu-se tribunul îl apucă şi porunci să fie legat cu două lanţuri, şi întrebă cine ar fi şi ce a făptuit. 34 Şi strigau din gloată unii într'un fel, iar alţii într'altul: şi neputând el cunoaşte din pricina sgomotului, ce este temeinic, porunci să-l ducă în tabără. 35 Şi când ajunse la trepte se întâmplă ca el să fie dus de către ostaşi din pricina silniciei gloatei; 36 Căci mulţimea poporului urmă strigând: ia-l.

37 Şi când erà să intre în tabără, Pavel zice tribunului: îmi este oare iertat să spun ceva către tine? Iar el zise: ştii elenește? 38 Nu eşti tu dar Egipteanul, care mai nainte de aceste zile întărîtă la răscoală şi scoase în pustie pe cei patru mii de bărbaţi ucigaşi? 39 Iar Pavel zise: eu sunt într'adevăr om Iudeu, din Tarsul Ciliciei, cetăţean al unui oraş nu neînsemnat; te rog dar, dă-mi voe să vorbesc către popor. 40 Şi după ce el îi dete voe Pavel, stând pe trepte făcù poporului semn cu mâna;

Şi făcându-se tăcere mare le vorbì în limba ebreească zicând:

Pavel vorbeşte poporului despre vedenia cerească şi de trimiterea sa la neamuri. Cetăţean Roman fiind se împotriveşte ca să fie bătut.

22 Bărbaţi, [a] fraţi şi părinţi, ascultaţi-mi apărarea către voi acum. 2 Iar auzind că le vorbeà în limba ebreiască ţinură mai mult linişte; atuncia zise: 3 [b] Eu sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Ciliciei, dar crescut mare în acest oraş, învăţat [c] la picioarele lui [d] Gamaliel după străşnicia legii părinteşti, [e] plin de râvnă [f] fiind pentru Dumnezeu după [g] cum sunteţi astăzi şi voi toţi: 4 [h] Eu am urmărit această cale până la moarte, legând şi dând prinşi la închisoare bărbaţi şi femei. 5 După cum îmi dă dovadă atât arhiereul, cât şi toată [i] bătrânimea, [j] dela aceştia primind şi scrisori către fraţi m'am dus la Damasc, ca şi pe cei care erau acolo să-i aduc legaţi la Ierusalim pentru ca să fie pedepsiţi.

6 Şi pe când [k] mergeam cu şi mă apropiam de Damasc, fără de veste în miezul zilei strălucì din cer ca un fulger împrejurul meu o lumină de îndes-

---

p Num. 6. 2, 13, 18. *q* Cap. 15. 20,29. | *r* Cap. 24. 18. *s* Num. 6. 13. | *Capul 22.* *a* Cap. 7. 2. | *b* Filip. 3. 5. *c* Deut. 33. 3. | *d* Cap. 5. 34. *e* Cap. 26. 5. | *f* Cap. 21. 20. *g* Rom. 10. 2. | *h* Cap. 8. 3. *i* Luc. 22. 66. | *j* Cap. 9. 2. *k* Cap. 9. 3.

tulă. 7 Şi am căzut în locul unde eram şi am auzit un glas zicându-mi: Saule, Saule, pentru ce mă urmăreşti? 8 Iar eu am răspuns: cine eşti, Doamne? Şi zise către mine: eu sunt Iisus Nazareul, pe care tu îl urmăreşti. 9 Şi [l]cei care erau cu mine zăriră într'adevăr lumina, dar n'auziră glasul celui care îmi vorbeà. 10 Şi am zis: ce să fac, Doamne? Iar Domnul zise către mine: sculându-te mergi la Damasc, şi acolo ţi-se va spune despre toate ce-ţi sunt rânduite ca să le faci. 11 Şi fiindcă nu-mi ridicam ochii în sus din pricina măririi acelei lumini, dus fiind de mână de către cei care erau cu mine am venit la Damasc. 12 Şi [m]un Anania, bărbat temător de Dumnezeu după lege, dovedit bun de [n]către toţi [o]Iudeii, care locuesc acolo, 13 Venind la mine şi stând aproape îmi zise: frate Saule, uită-te în sus. Şi eu chiar în acel ceas m'am uitat la el. 14 Şi el zise: [p]Dumnezeul părinţilor noştri [q]te-a ales pe tine ca să cunoşti voinţa lui, şi [r]să vezi [s]pe cel Drept, şi [t]să auzi glas din gura lui, 15 [u]Că vei fi martur pentru dânsul la toţi oamenii, despre [v]cele ce ai văzut şi ai auzit. 16 Şi acum ce ai în gând? Sculându-te, botează-te[x] şi spală-ţi păcatele tale, după ce vei fi [y]chemat numele lui.

17 Şi [z]când mă întorsei la Ierusalim şi mă rugam în templu eu fui în uimire, 18 Şi [a]l-am văzut zicându-mi: [b]grăbeşte şi ieşi curând din Ierusalim; pentru că nu-ţi vor primì mărturia despre mine. 19 Şi eu am zis, Doamne, [c]ei înşuşi ştiu că eu puneam în închisoare [d]şi băteam prin sinagogi, pe cei care au crezut în tine; 20 [e]Şi când se vărsà sângele lui Ştefan martorul tău, [f]eram şi eu însumi de faţă şi încuviinţam împreună şi păzeam vestmintele celor care-l omorau. 21 Şi zise către mine: mergi că eu te voiu trimite afară între neamuri în depărtare.

22 Şi-l ascultau până la acest cuvânt, şi ridicară glasul lor zicând: ià depe pământ pe unul ca acesta; căci nu se cuvine ca el să trăească. 23 Şi pe când strigau ei şi aruncau jos vestmintele lor şi asvârleau ţărână în aer. 24 Tribunul porunci ca el să fie adus în tabără, zicând să-l cerceteze cu loviri de biciu, ca să afle pentru care pricină strigau aşà împotriva lui. 25 Dar când îl întinseră pentru bicele de curele. Pavel zise către sutaşul care erà de faţă: vă este oare iertat să bateţi cu bice pe un om Roman şi nejudecat? 26 Şi auzind sutaşul, ducându-se la tribun îi spuse zicând? ce ai de gând să faci? Căci omul acesta este Roman. 27 Şi venind tribunul îi zise: spune-mi tu eşti Roman? Şi el zise: *aşà este.* 28 Şi tribunul răspunse: eu cu multă sumă de bani am dobândit această cetăţenie. Şi Pavel zise: dar eu sunt chiar născut *Roman.* 29 Deci îndată se deteră la o parte dela dânsul, cei care aveau să-l cerceteze; şi tribunul se temù. după ce cunoscù că este Roman şi că el fusese legat.

30 Şi a doua zi hotărându-se să cunoască ce este temeinic, pentru ce este învinuit de către Iudei, îl deslegă şi porunci ca să se adune mai marii preoţilor şi tot sinedriul, şi aducând jos pe Pavel îl puse înaintea lor.

Pavel înaintea sinedriului. Desbinarea între farisei şi saducei. Arătarea Domnului.

23 Şi Pavel uitându-se neclintit la sinedriu zise: bărbaţi, fraţi, [a]eu în toată cunoştinţa bună de mine însumi m'am purtat în chemarea mea pentru Dumnezeu până în această zi. 2 Iar arhiereul Anania porunci celor care steteau lângă dânsul ca [b]să-l bată peste gură. 3 Atuncia Pavel zise către el: Dumnezeu te va bate pe tine, perete văruit, chiar tu şezi judecându-mă după lege, [c]şi călcând legea poruncşti să fiu bătut? 4 Iar cei care ste-

l Dan. 10. 7. *m* Cap. 9. 17. *n* Cap. 10. 22. *o* 1 Tim. 3. 7. *p* Cap. 3. 13. *q* Cap. 9. 15. *r* 1 Cor. 9. 1. *s* Cap. 3. 14. *t* 1 Cor. 11. 23. *u* Cap 23. 11. *v* Cap. 4. 20. *x* Cap. 2. 38. *y* Cap. 9. 14. *z* Cap. 9. 26. *a* Vers. 14. *b* Mat. 10. 14. *c* Cap. 8. 3. *d* Mat. 10. 17. *e* Cap. 7. 58. *f* Luc. 11. 48. —

Capul 23.
a Ebr. 13. 18. *b* 1 Reg. 22. 24. *c* Lev. 19. 35.

teau de față ziseră: pe arhiereul lui Dumnezeu îl înfruntezi? 5 Și Pavel răspunse: [d]nu știam, fraților, că este arhiereu; căci este scris: [e]„pe mai marele poporului tău nu-l vorbi de rău".

6 Și cunoscând Pavel, că o parte este de saducei, iar alta de farisei, strigă în sinedriu: bărbați, frați, [f]eu sunt fariseu, fiu al fariseilor; [g]pentru nădejde și înviere dintre morți sunt cercetat eu.

7 Și zicând el aceasta se ivì neînțelegere între farisei și saducei; și desbinată fù mulțimea. 8 [h]Pentru că saduceii zic, că nu este înviere, nici înger, nici duh: iar fariseii pe amândouă le mărturisesc. 9 Și se făcù strigăt mare, și sculându-se unii dintre cărturari din partea fariseilor se certau zicând: [i]nici un rău nu găsim în acest om; [j]dar dacă duh i-a vorbit sau înger? 10 [k]Și făcându-se mare neînțelegere, tribunul temându-se ca Pavel să nu fie sfâșiat de către dânșii, porunci ca venind oștirea jos să-l răpească din mijlocul lor și să-l ducă în tabără.

11 Iar [l]în noaptea următoare stând Domnul lângă el zise: îndrăznește; că după cum ai mărturisit cele despre mine la Ierusalim, astfel trebue ca tu să mărturisești la Roma.

Încercarea de a ucide pe Pavel este zădărnicită prin aducerea sa la Cesaria.

12 Și făcându-se ziuă Iudeii după ce [m]s'au strâns în ceată se deteră pe ei înșiși anatema, zicând nici să nu mănânce, nici să nu bea până când nu-l omoară pe Pavel. 13 Și erau mai mulți de patruzeci cei care făcură acest jurământ împreună: 14 Care ducându-se la mai marii preoților și la bătrâni ziseră: cu anatemă ne-am dat pe noi înșine, anatemă să nu gustăm nimic până când nu omorîm pe Pavel. 15 Acum dar voi împreună cu sinedriul faceți cunoscut tribunului pentru ca să-l aducă jos la voi, ca cum ați avea de gând să hotărîți mai cu de-amănuntul cele despre dânsul: iar noi mai nainte de-a se apropià el suntem gata să-l răpunem.

16 Dar fiul surorei lui Pavel auzind de pândirea lor, venind și întrând în tabără, spuse lui Pavel. 17 Și Pavel chemând la sine pe unul dintre sutași, zise: dù pe acest tânăr la tribun, căci are să-i spună ceva. 18 Deci el luându-l îl duse la tribun și zise: Pavel care este închis chemându-mă la sine, mă rugă să aduc la tine pe acest tânăr, având să-ți vorbească ceva. 19 Și tribunul luându-l de mână și ducându-l la o parte întrebă: ce este ce ai să-mi spui? 20 Și el zise că Iudeii s'au înțeles să te roage, ca mâne să aduci jos la sinedriu pe Pavel, ca cum ar avea de gând să cerceteze mai cu de-amănuntul despre dânsul. 21 Deci tu nu te încrede lor; căci mai mult de patruzeci de bărbați dintre dânșii îl pândesc, ca unii care s'au dat pe ei înșiși anatema ca nici să nu mănânce, nici să nu bea până când nu-l vor fi răpus; și acum sunt gata așteptând făgăduința dela tine. 22 Deci tribunul dete tânărului drumul, poruncind să nu spue la nimeni, că ai făcut cunoscut acestea către mine.

23 Și chemând la sine pe doi oarecare dintre sutași zise: dela al treilea ceas din noapte aveți gata două sute de ostași și șaptezeci de călăreți și două sute de arcași ca să meargă până la Cesaria. 24 Și să aduceți dobitoace de povară, ca punând pe Pavel să-l ducă bine la Felix procuratorul.

25 Scriind scrisoare ce avea acest cuprins: 26 Claudiu Lisia alesului procurator Felix, multă sănătate. 27 Pe acest bărbat, prins fiind de către Iudei și având să fie omorît de dânșii, venind eu cu oștire l-am scăpat, aflând că este Roman. 28 Și voind să cunosc bine vina pentru care îl pârau l-am adus la sinedriul lor. 29 L-am găsit pârât pentru nedumeriri ale legii lor, dar neavând nici o vină vrednică de moarte

d Cap. 24. 17. *e* Esod. 22. 28. *f* Filip. 3. 5. *g* Cap. 24. 15. *h* Mat. 22. 23. *i* Cap. 25. 25. *j* Cap. 22. 7. 17. 18. *k* Cap. 5. 39. *l* Cap. 18. 9. *m* Cap. 25. 3. —

sau de legături. 30 Și aducându-mi-se la cunoștință, că are să fie o cursă din partea Iudeilor împotriva acestui bărbat, de îndată l-am trimis la tine, poruncind și celor care-l învinuesc să spună înaintea ta cele împotriva lui. *Fii sănătos.*

31 Deci ostașii luând pe Pavel, după cum le fusese rânduit, îl duseră noaptea la Antipatri. 32 Și a doua zi se întoarseră în tabără, lăsând pe călăreți să se ducă cu dânsul; 33 Care, intrând în Cesaria și dând procuratorului scrisoarea, îi înfățișară și pe Pavel. 34 Și *procuratorul* cetind și întrebând din care ținut este, și aflând că din Cilicia, 35 Zise: te voiu asculta cu de-amănuntul, când vor fi venit și cei care te învinuesc; poruncind ca el să fie păzit în pretoriul lui Irod.

Pavel se apără înaintea lui Felix de învinuirea ce i-se aduce de Tertul și Iudei, și vorbește înaintea lui Felix și Drusilei.

24 Și după [a] cinci zile veni [b] arhiereul Anania cu unii bătrâni, și cu un retor Tertul, care făcuse cunoscut procuratorului împotriva lui Pavel.

2 Și chemat fiind el, Tertul începù să-l învinuească zicând: 3 Având prin tine parte de multă pace și de întocmiri bune făcute acestui neam prin îngrijirea ta în orice parte și pretutindenea, noi cunoaștem, alesule Felix, cu toată mulțumirea. 4 Dar ca să nu te țin mult timp, te rog să ne asculți pe scurt cu a ta bunăvoință. 5 [c] Căci aflând pe bărbatul acesta aducător de peire și îndemnând la răscoală pe toți Iudeii, care sunt preste tot pământul locuit, fiind căpetenie a eresii Nazareiilor, 6 [d] Care a încercat să spurce și templul, și pe care am pus mâna, 7 *Și am voit să-l* [e] *judecăm după legea noastră, dar venind* [f] *tribunul Lisia l-a dus jos cu multă silnicie din mânile noastre, poruncind celor care-l învinuiau să vie înaintea ta;* 8 [g] Dela care poți, însuși cercetând cu scumpătate, să cunoști cu de-amănuntul despre toate acestea pentru care noi îl învinuim.

9 Și se învoiră și Iudeii zicând că acestea așà sunt.

10 Și Pavel răspunse, după ce procuratorul îi făcù semn să vorbească: Știind că tu de mulți ani ești judecător acestui neam, bucuros mă apăr de cele pentru mine însumi, 11 Putând tu cunoaște bine, că nu am mai mult de douăsprezece zile, de când am venit la Ierusalim, ca [h] să mă închin; 12 [i] Și nici în templu nu m'au găsit vorbind către cineva, sau făcând răscoală de gloată, nici în sinagogi, nici prin oraș, 13 Nici nu pot să-ți dovedească cele pentru care mă învinuesc ei acum. 14 Dar îți mărturisesc aceasta, că potrivit [j] cu calea pe care dânșii o numesc eresie, slujesc într'adevăr [k] Dumnezeului părintesc, crezând toate cele scrise după [l] lege și în profeți, 15 [m] Având în Dumnezeu nădejde, pe care și aceștia însuși o au, [n] că are să fie înviere a dreptilor și a nedreptilor. 16 Deaceea și [o] eu însumi mă ostenesc să am în totdeauna întreagă cunoștință de mine înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. 17 Și după mai mulți ani [p] am venit ca să fac milostenii pentru neamul meu și daruri: 18 [q] La care m'au găsit unii Iudei din Asia curățit în templu, nu cu gloată, nici cu sgomot. 19 [r] Aceia trebuià să fie de față înaintea ta și să mă învinuiască, dacă ar aveà ceva împotriva mea. 20 Sau chiar aceștia să spună ce nedreptate au găsit, când am stat înaintea sinedriului, 21 Decât numai acest singur cuvânt, pe care l-am rostit tare, [s] stând între dânșii, că pentru înviere dintre morți sunt cercetat eu astăzi înaintea voastră.

22 Și Felix, *auzind acestea*, îi amână pentru altădată, știind mai cu de-amănuntul cele despre calea aceasta, zicând: când va fi venit [t] tribunul Lisia, voiu ho-

Capul 24. Cap. 21. 27. | [b] Cap. 23. 2, 30, 35. [c] Luc. 23. 2. | [d] Cap. 21. 28. [e] Ioan 18. 31. [f] Cap. 21. 33. | [g] Cap. 23. 30. [h] Cap. 21. 26. [i] Cap. 25. 8. | [j] Amos 8. 14. [k] 2 Tim. 1. 3. [l] Cap. 26. 22. | [m] Cap. 23. 6. [n] Dan. 12. 2. [o] Cap. 23. 1. | [p] Cap. 11. 29, 30 [q] Cap. 21. 26, 27. [r] Cap. 23. 30 | [s] Cap. 23. 6. [t] Vers. 7.

tărî cele ale voastre; 23 Poruncind
sutașului ca Pavel să fie ținut în pază
și să aibă liniște și să nu oprească [u] pe
nimenea dintre ai lui ca să-i slujească.
24 Și după câteva zile venind Felix cu
Drusila femeia sa, care era Iudee, tri-
mise să cheme pe Pavel, și-l ascultă
despre credința în Hristos Iisus. 25 Și
vorbind el cu dânșii despre dreptate și
înfrânare și despre judecata viitoare,
Felix înfricoșându-se răspunse: pentru
acum du-te, și când voiu aveà timp
potrivit te voiu chemà iar. 26 Aștep-
tând în același timp, că i-se vor [v] dà
bani de către Pavel, *pentru ca să-i deà*
drumul; deaceea și mai adesea trimi-
țând să-l cheme, vorbeà cu dânsul.

27 Și împlinindu-se doi ani, Felix
avù urmaș pe Porciu Festu: și Felix
voind să-și dobândească mulțumire dela
Iudei lăsă pe Pavel închis.

Pavel se apără înaintea lui Festu și a Iudeilor veniți la Cesaria.

25 Deci Festu, după ce păși pe ți-
nutul său, se duse după trei zile dela
Cesaria la Ierusalim. 2 [a] Și mai marii
preoților și fruntașii Iudeilor îi făcură
cunoscut împotriva lui Pavel. 3 Și-l
rugau cerând ca îndatorire împotriva
lui ca să trimită să-l cheme la Ierusa-
lim, [b] făcând ei *din aceasta* o cursă ca
să-l răpue pe cale. 4 Dar Festu răs-
punse că Pavel este ținut în pază la
Cesaria, și că el însuși stă să plece în
curând; 5 Deci care dintre voi sunt
în stare, zise el, venind împreună cu
mine, să-l învinuiască, [c] dacă este ceva
necuviincios în acest bărbat.

6 Și stând între dânșii nu mai mult
de opt sau zece zile, venind la Cesaria,
șezând a doua zi pe scaunul de jude-
cător poruncì ca Pavel să fie adus.
7 Și venind el, îl încunjurară Iudeii,
care veniseră dela Ierusalim, [d] aducând
împotriva lui multe și grele învinuiri,
pe care nu puteau să le dovedească,
8 Pe când Pavel se apără, că n'a greșit
ceva, [e] nici față de legea Iudeilor, nici
față de templu, nici față de Cesar.
9 Dar Festu, [f] voind să dobândească
mulțumire dela Iudei, răspunzând lui
Pavel zise: [g] voești ca mergând la Ieru-
salim să fii judecat acolo înaintea mea
pentru acestea? 10 Și Pavel zise: eu
stau înaintea scaunului de judecător al
Cesarului, unde trebue să fiu judecat;
pe Iudei cu nimic nu i-am nedreptățit,
după cum și tu mai bine cunoști.
11 [h] Deci dar, dacă nu sunt în drept și
am făptuit ceva vrednic de moarte, nu
mă feresc de moarte; iar dacă nu este
nimic din acelea pentru care aceștia mă
învinuesc, nimeni nu poate să mă
deà lor. [i] Cer să fiu judecat de Cesarul.

12 Atunci a Festu chibzuind împre-
ună cu cei chemați a se sfătuì, răspunse:
ai cerut să fii judecat de Cesarul, la
Cesarul te vei duce:

Pavel este înfățișat la regele evreu Agripa.

13 Și trecând câteva zile, Agripa
împărătul și Berenice sosiră la Cesaria,
ca să ureze lui Festu bun venit. 14 Și
fiindcă rămaseră acolo mai multe zile,
Festu istorisì împăratului cele despre
Pavel zicând: [j] este lăsat în închisoare
de către Felix un bărbat, 15 Pentru
care, fiind eu la Ierusalim, mi-au făcut
cunoscut mai marii preoților și bătrânii
Iudeilor, cerând hotărîre împotriva lui;
16 Cărora le-am răspuns că Romanii
n'au obiceiu să deà pe un om, până
când învinuitul nu are de față pe învi-
nuitorii lui, și nu ià loc de apărare
pentru învinuire. 17 Deci după ce au
venit ei acì, nemai făcând nici o amâ-
nare, șezând a doua zi pe scaunul de
judecător am poruncit ca să fie adus
bărbatul: 18 Împotriva căruia scu-
lându-se învinuitori, nu aduceau nici
o vină rea din acele pe care mi-le pu-
neam eu în minte. 19 Ci aveau față
de dânsul niște neînțelegeri pentru a
lor temere de Dumnezeu și pentru un
Iisus mort, despre care Pavel ziceà că
este viu. 20 Și eu nedumerindu-mă
la cercetarea despre acestea întrebam

[u] Cap. 27. 3. | *Capul 25.* | [b] Cap. 23. 12, 15. | [c] Cap. 18. 14. | [e] Cap. 6. 13. | [g] Vers. 20. | [h] Vers. 25 | [j] Cap. 24. 27.
[v] Ieșod. 23. 8. | [a] Cap. 24. 1 | | [d] Marc. 15. 3. | [f] Cap. 24. 27. | | [i] Cap. 26. 32. | —

dacă el ar voi să meargă la Ierusalim și acolo să fie judecat pentru acestea. 21 Dar Pavel cerând ca el să fie ținut în păstrare pentru hotărîrea Augustului, am poruncit ca el să fie ținut în păstrare până ce-l voiu trimite la Cesarul.

22 Și Agripa *zise* către Festu: aș vreà și eu însumi să auz pe acest om. Mâne îl vei auzì, zise el.

23 Deci a doua zi venind Agripa și Berenice cu multă pompă, și întrând ei în auditoriu împreună cu tribunii și bărbații cei mai aleși ai orașului, și poruncind Festu, Pavel fù adus.

24 Și Festu zise: împărate Agripa și toți bărbații care sunteți de față cu noi, priviți pe acesta despre care mi-a vorbit toată mulțimea Iudeilor în Ierusalim și aci strigând, că el trebue să nu mai fie viu. 25 Dar eu am înțeles, că el n'a făptuit nimic vrednic de moarte, și acesta însuși cerând să fie judecat de Augustul, am hotărît să-l trimit. 26 Despre care nu am ceva temeinic ca să scriu Domnului meu. Deaceea l-am adus înaintea voastră, și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, pentru ca făcându-se cercetare cu de-amănuntul să am ce să scriu. 27 Căci mi-se pare nemintos, ca trimițând pe un închis să nu arăt și cuvintele împotriva lui.

Înaintea lui Agripa și Festu, Pavel vorbește de viața sa din trecut, de vedenia cerească și de credința sa.

26 Și Agripa zise către Pavel: îți este îngăduit să vorbești pentru tine însuți.

Atuncia Pavel întinzând mâna rosteà cuvinte de apărare:

2 Împărate Agripa, mă cred pe mine însumi fericit având să mă apăr astăzi înaintea ta de toate câte sunt învinuit de către Iudei, 3 Mai ales că tu cunoști toate obiceiurile și neînțelegerile dintre Iudei; deaceea mă rog să mă ascultați cu mărinimie.

4 Deci dar viețuirea mea din tânărețe, ce fù dela început în neamul meu în Ierusalim, o știu toți Iudeii. 5 Pentru că ei mă cunosc de mult, dacă voiesc să mărturisească, că eu am viețuit ca fariseu potrivit cu cea mai strașnică [a] sectă a credinții noastre în Dumnezeu. 6 [b] Și acum pentru nădejdea în [c] făgăduința făcută de Dumnezeu către părinții noștri stau judecându-mă, 7 La care *făgăduință* [d] cele douăsprezece seminții ale noastre, slujind cu stăruință [e] noapte și zi, nădăjduiesc [f] să ajungă; pentru această nădejde sunt învinuit de către Iudei, împărate *Agripa*. 8 Pentru ce se socotește de necrezut la voi dacă Dumnezeu înviază morți?

9 [g] Deaceea eu m'am gândit în mine însumi, că pentru numele lui Iisus Nazareul trebue să lucrez multe împotrivă, 10 [h] Ceea ce am și făcut în Ierusalim, și pe mulți dintre sfinți eu i-am închis în închisori, [i] după ce am luat împuternicirea dela mai marii preoților, și pe când erau omorîți mi-am dat glasul, 11 [j] Și răsbunându-mi pe dânșii de multe ori prin toate sinagogile îi sileam să defaimeze, și preste măsură înfuriindu-mă asupra lor îi urmăream până și în orașele de din afară.

12 [k] În aceste *urmăriri* ducându-mă la Damasc cu împuternicire și cu drept de lucrare dela mai marii preoților, 13 Am văzut, împărate, în miezul zilei pe cale o lumină din cer, întrecând strălucirea soarelui, încunjurându-mă pe mine și pe cei care mergeau împreună cu mine; 14 Și căzând noi toți jos la pământ, eu am auzit un glas zicând către mine în limba ebreească: Saule, Saule, pentru ce mă urmărești? Cu greu îți este să calci cu piciorul preste ghimpi. 15 Și eu am zis: cine ești, Doamne? Iar Domnul zise: eu sunt Iisus, pe care tu îl urmărești. 16 Dar scoală-te și stai pe picioarele tale; căci pentru aceasta m'am arătat ție, [l] ca să fii tu rânduit slujitor și martor atât de cele ce ai văzut, cât și de cele pentru care mă voiu arătà ție, 17 Scăpându-

Capul 26.
a Filip. 3. 5. | *b* Cap. 23. 6. | *c* Fac. 3. 15. | *d* Iac. 1. 1. | *e* Luc. 2. 37. | *f* Filip 3. 11. | *g* Ioan 16. 2 | *h* Cap. 8. 3. | *i* Cap. 9. 14. 21. | *j* Cap. 22. 19. | *k* Cap. 9. 3. | *l* Cap. 22. 15.

te eu pe tine din acest popor şi dintre neamuri,[m] la care eu te trimit, 18 [n] Ca să le deschizi ochii, spre [o] a se întoarce dela întunerec la lumină şi dela stăpânirea lui satan spre Dumnezeu, [p] ca să primească ei prin credinţa [q] în mine iertare de păcate [r] şi sorţi între cei sfinţiţi.

19 Deaceea, împărate Agripa, nu m'am făcut neascultător vedeniei cereşti, 20 Ci [s] am vestit mai întâiu atât celor din Damasc şi celor din Ierusalim şi în toată ţara Iudeii, cât şi neamurilor ca să se pocăiască şi să se întoarcă spre Dumnezeu, făcând [t] lucruri vrednice de pocăinţă.

21 Pentru acestea [u] Iudeii apucându-mă, fiind eu în templu, să încercau să mă omoare. 22 Deci având parte de ajutorul lui Dumnezeu până în această zi stau, dovedit fiind bun şi de mic şi de mare, fiindcă nu zic nimic, decât cele ce au spus atât [v] profeţii, cât şi [x] Moise, că au să fie, 23 [y] *Adecă* dacă Hristosul are [z] să fie supus la pătimire, dacă el întâiu fiind din învierea morţilor are [a] să vestească lumină atât poporului, cât şi neamurilor.

24 Şi pe când rosteà acestea apărându-se, Festu zice cu glas tare: ţi-ai ieşit din fire, Pavele, [b] ştiinţa multă te duce la smintire.

25 Dar Pavel zise: nu mi-am ieşit din fire, alesule Festu, ci rostesc cuvinte ale adevărului şi ale cumineţiei. 26 Căci despre acestea ştie împăratul, către care şi vorbesc fără sfială fiind; pentru că nu sunt încredinţat cu nimic că el nu ştie ceva din acestea, fiindcă aceasta nu s'a petrecut într'un unghiu. 27 Crezi profeţilor, împărate Agripa? Ştiu că crezi!

28 Şi Agripa *zise* către Pavel: cu puţin mă îndupleci ca să mă fac Creştin. 29 Iar Pavel *zise*: [c] m'aş rugà lui Dumnezeu ca şi cu puţin şi cu mult, nu numai tu, ci şi toţi care mă ascultă astăzi să fiţi astfel cum sunt şi eu, afară de aceste legături.

30 Şi se sculă împăratul şi procuratorul şi Berenic şi cei care şedeau împreună cu dânşii, 31 Şi trăgându-se ei la o parte vorbeau unii cu alţii zicând, că omul acesta nu făptueşte nimic vrednic de moarte sau de legături. 32 Şi Agripa zise lui Festu: omului acestuia puteà să i-se deà drumul, dacă n'ar fi cerut să fie judecat de Cesarul.

Pavel cu soţii săi porneşte pe apă la Roma. Încurajarea marinarilor din parte-i. Sfărâmarea vasului şi scăparea tuturor.

27 Şi când fu [a] hotărît ca noi să plecăm pe apă în Italia, ei deteră în primire pe Pavel şi pe oarecare alţi închişi unui sutaş cu numele Iuliu din cohorta Augusta. 2 Şi suindu-ne într'un vas dela Adramit, care aveà să meargă la locurile depe lângă Asia, ne-am dus, fiind cu noi [b] Aristarch Macedoneanul din Tesalonic; 3 Şi a doua zi ajunserăm la Sidon, şi Iuliu, [c] purtându-se omenos cu Pavel, îi dete voie să se ducă la prietini ca să capete grijire. 4 Şi pornind de acolo am mers pe lângă Cipru pentru că vânturile erau împotrivitoare. 5 Şi trecând marea pe lângă Cilicia şi Pamfilia am venit jos la Mira Liciei.

6 Şi acolo sutaşul găsind un vas Alexandrin mergând în Italia ne-a suit într'însul. 7 Dar fiind că în multe zile mergeam încet şi cu anevoie ajungând lângă Cnidu, deoarece vântul nu ne lăsà să ne apropiem, am mers pe lângă Creta spre Salmone; 8 Şi cu greutate mergând noi pe lângă dânsa, am venit la un loc numit Limanuri Frumoase, de care *loc* erà aproape oraşul Lasea.

9 Şi trecând mult timp şi călătoria fiind acum primejdioasă, [d] pentru că şi postul trecuse acum, Pavel îi îndemnà 10 Zicându-le: bărbaţi, văd că călătoria are să fie cu mare îndrăzneală şi multă pagubă nu numai pentru încăr-

m Cap. 22. 21. | *p* Luc. 1. 77. | *s* Cap. 9. 20, 22. | *v* Luc. 24. 27, 44. | *z* 1 Cor. 15. 20. | *c* 1 Cor. 7. 7.
n Isa. 35. 5. | *q* Efes. 1. 11. | *t* Mat. 3. 8. | *x* Ioan 5. 46. | *a* Luc. 2. 32.
o 2 Cor. 6. 14 | *r* Cap. 20. 32. | *u* Cap. 21. 30, 31. | *y* Luc. 24. 26, 46. | *b* 2 Reg. 9. 11.

Capul 27.
a Cap. 25. 12, 25. | *b* Cap. 19. 29. | *c* Cap 24. 23. | *d* Lev. 23. 27, 29.

cătură și vas, ci și pentru sufletele noastre. 11 Dar sutașul asculta mai mult de cârmaciu și de căpitanul vasului, decât de cele zise de Pavel. 12 Și limanul nefiind bun de iernat, cei mai mulți găsiră cu cale să plece de acolo, *încercând* dacă cumva, dupăce vor fi ajuns la Fenica, ar puteà să ierneze, *fiind aci* un liman al Cretei așezat spre meazăzi și apus și spre meazănoapte și apus.

13 Și bătând încet vânt de meazăzi, părându-li-se că sunt stăpâni pe a lor punere la cale, ridicând *ancora* mergeau mai aproape pe lângă Creta. 14 Dar nu după mult timp se repezì împotriva ei vânt furtunos, care se numește Eurachilon; 15 Și vasul răpit fiind cu totul și neputând să se împotrivească vântului, eram duși lăsându-ne în voia lui. 16 Și trecând pe lângă o insulă numită Clauda, cu anevoie am fost în stare să prindem luntrea. 17 Pe care ridicând-o sus, *oamenii* întrebuințau mijloace de apărare încingând vasul pe dedesupt? și temându-se să nu deà preste Sirte, lăsând vetrilele jos erau mânați astfel. 18 Și tare primejduiți fiind noi de furtună, aruncară a doua zi povara. 19 Și a treia zi aruncară [e] cu mânile lor uneltele vasului. 20 Și mai multe zile ne arătându-se nici soare, nici stele, și furtună foarte mare amenințând necontenit, fù luată în cele din urmă orice nădejde de scăparea noastră.

21 Și fiindcă de mult nu mâncase nimeni, atuncia Pavel stând în mijlocul lor zise: bărbați, trebuià ca ascultând de mine să nu plecați dela Creta și să fi cruțat această îndrăzneală și pagubă. 22 Acum dar vă îndemn să fiți cu inimă bună: căci nici o pierdere de suflet nu va fi dintre voi afară de a vasului. 23 [f] Pentru că stătù lângă mine în noaptea aceasta un înger al Dumnezeului, al [g] căruia sunt eu și cărui slujesc, zicând: 24 Nu te teme Pavele, tu trebue să stai înaintea Cesarului; și iată Dumnezeu ți-a dăruit pe toți care călătoresc cu tine. 25 Deaceea, bărbați, fiți cu inimă bună: [h] căci am încredere în Dumnezeu, că astfel va fi după cum mi-s'a vorbit mie. 26 Dar [i] preste o insulă trebue să dăm.

27 Și când fù a patruspreprezecea noapte, mânați fiind noi încoaci și încolo în Adriatica, către miezul nopții oamenii vasului își dedeau cu bănuiala că o țară vine aproape de dânșii; 28 Și lăsând măsura în jos găsiră douăzeci de stânjeni și depărtându-se puțin și lăsând iar măsura în jos, găsiră cincisprezece stânjeni. 29 Și temându-se ca nu cumva să dăm preste locuri stâncoase, aruncând din partea dinapoi a vasului patru ancore doreau să se facă ziuă.

30 Dar oamenii vasului căutând să fugă din vas, și lăsând luntrea jos în mare supt cuvânt că ar aveà să întindă ancore dela pisc, 31 Pavel zise sutașului și ostașilor: dacă aceștia nu rămân în vas, voi nu puteți fi scăpați. 32 Atuncia ostașii tăiară funiile luntrii și o lăsară să cază.

33 Și până când erà să se facă ziuă, Pavel îndemnà pe toți să ià parte la masă zicând: astăzi este a patruspreprezecea zi de când așteptând sunteți într'una nemâncați, neluând nimic. 34 Deaceea vă îndemn să luați parte la masă; căci aceasta este spre scăparea voastră; pentru [j] că un păr al nici unuia dintre voi nu va pierì din capul său. 35 Zicând dar acestea și luând pâne [k] mulțumì lui Dumnezeu în fața tutulor, și frângând începù să mănânce. 36 Și toți fiind cu inima bună luară și ei să mănânce. 37 Și eram în vas toate [l] sufletele două sute șaptezeci și șase. 38 Și după ce se săturară de mâncare, ușurau vasul aruncând afară în mare cele pentru hrana lor.

39 Și când se făcù ziuă, nu cunoșteau bine pământul, dar zăreau un sân

---

e Ioan 1. 5. | *f* Cap. 23. 11. | *g* Dan. 6. 16. | *h* Luc. 1. 45. | *i* Cap. 28. 1. 1 Reg. 1. 52. | *k* 1 Sam. 9. 13. | *l* 1 Pet. 3. 20.

de mare având țărm, către care se hotărîră, dacă ar puteà, să mâne vasul. 40 Și desfăcând ancorele le lăsară în mare, în acelaș timp lăsând în jos legăturile cârmelor și întinzând vetrila din frunte, la adierea vântului țineau spre țărm. 41 Dar dând ei preste un loc între două mări înțepeniră vasul: [m]și piscul înfigându-se stà neclintit, iar partea dinapoia vasului se sfărâmà de tăria valurilor. 42 Atuncia hotărîrea ostașilor fù ca să omoare pe cei legați, ca nu vreunul ieșind afară în înot să scape prin fugă: 43 Dar sutașul hotărît fiind să scape pe Pavel îi împiedecă dela înțelesul lor, și porunci ca cei care pot să înoate, aruncându-se cei dintâiu să iasă la uscat. 44 Și ceilalți, unii pe scânduri, iar alții pe ceva de-ale vasului.

Și astfel se făcù că toți fură scăpați la uscat.

Sfărâmarea vasului la Melite. Vipera.

28 Și scăpați fiind, atunci cunoscurăm bine că [a]insula se numește Melite. 2 Și [b]barbarii ne arătau nu puțină bunăvoință: pentru că aprinzând foc ne luară pe toți la dânșii din pricina ploii ce eră și a frigului.

3 Și Pavel strângând grămadă de uscături și punând pe foc, o viperă ieșind de căldură îl apucă de mână. 4 Și barbarii când văzură viețuitoarea atârnată de mâna lui ziceau unii către alții: cu adevărat omoritor este omul acesta, pe care dreptatea nu-l lasă să fie viu, deși este scăpat din mare. 5 Dar el scuturând în foc viețuitoarea [c]nu suferì nici un rău. 6 Și ei așteptau că el are să se umfle sau să cadă de-odată mort. Dar așteptând dânșii mult și văzând că nu i-se întâmplă nici un rău, schimbându-se [d]ziceau că el este Dumnezeu.

Fapta minunată a lui Pavel.

7 Și împrejurul acelui loc aveà țarine un anume Popliu, cel dintâiu al insulei: acesta după ce ne primì, ne ospătă prietinește trei zile. 8 Și tatăl lui Popliu zăceà apucat de friguri și vintre. La dânsul întrând Pavel și [e]rugându-se, [f]punând mânile asupră-i îl făcù sănătos. 9 Făcându-se aceasta veneau la dânsul și ceilalți din insulă care aveau suferințe și erau tămăduiți: 10 Aceștia ne [g]cinstiră și cu multă cinste, și fiind noi să plecăm puseră cele pentru trebuința noastră.

Sosirea și predica lui Pavel la Roma.

11 Iar după trei luni plecarăm într'un vas Alexandrin, cu semnul Castor și Polux, care *vas* iernase în insulă. 12 Și ajungând la Siracusa am rămas trei zile. 13 De acolo încunjurând am sosit la Regiu: și după o zi bătând vânt de meazăzi, am venit a doua zi la Potioli. 14 Unde găsind frați am fost îndemnați să rămânem la dânșii șapte zile: și astfel am venit la Roma. 15 Și frații de acolo auzind cele despre noi veniră spre întâmpinarea noastră până la Foru lui Apiu și la Trei taberne, pe care văzându-i Pavel, mulțumind lui Dumnezeu, luă îndrăzneală.

16 Iar când am întrat în Roma, *sutașul dete căpeteniei ostășești în primire pe cei legați, iar* [h]lui Pavel îi dete voie să rămâie singur cu ostașul care-l păzeà.

17 Și după trei zile dânsul chemă împreună la sine pe cei care erau fruntași Iudeilor: și venind ei împreună zise către dânșii: bărbați, frați, [i]eu ne făcând nimic împotriva poporului sau datinelor părintești, [j]legat fiind în Ierusalim am fost dat în mânile Romanilor, 18 Care [k]cercetându-mă voiau să-mi deà drumul, pentru că nici o vină de moarte nu eră în mine; 19 Dar Iudeii împotrivindu-se prin cuvinte [l]am fost nevoit să cer a fi judecat de Cesarul, nu că aș aveà ceva ca să învinuesc neamul meu. 20 Deci pentru acest cuvânt v'am chemat ca să vă văz și să vă vorbesc: căci [m]pentru nădejdea lui Israel sunt împresurat cu [n]acest lanț.

21 Iar ei ziseră către dânsul: noi

[m] 2 Cor. 11. 25. — | *Capul 28.* [a] Cap. 27. 26. | [b] Rom. 1. 14. [c] Marc. 16. 18. | [d] Cap. 14. 11. [e] Iac. 5. 14, 15 | [f] Marc. 6. 5. [g] Mat. 15. 6. | [h] Cap. 24. 25. [i] Cap. 24. 12. | [j] Cap. 21. 33. [k] Cap. 22. 24. [l] Cap. 25. 11. | [m] Cap. 26. 6, 7. [n] Cap. 26. 29. Film. 10. 13.

n'am primit din Iudea nici scrisori despre tine, nici venind vreunul dintre fraţi a dat ştire sau a vorbit ceva rău de tine. 22 Dar găsim cu drept să auzim dela tine cele ce gândeşti; căci despre erezia aceasta ne este cunoscut, că pretutindenea [o]se vorbeşte împotrivă.

23 Şi hotărându-i o zi veniră mai mulţi la dânsul în casa de poposire, [p]cărora le spuse adeverind împărăţia lui Dumnezeu, şi încredinţându-i de dimineaţa până seara despre Iisus atât [q]din legea lui Moise cât şi din profeţi. 24 Şi [r]unii erau încredinţaţi de cele spuse, iar alţii nu credeau.

25 Şi neînvoindu-se între dânşii plecară, după-ce Pavel zise un cuvânt, că bine a vorbit duhul sfânt prin Isaia profetul către părinţii voştri 26 Zicând: [s]„Du-te la poporul acesta şi zi: cu auzul veţi auzi, dar nu veţi înţelege; şi văzând veţi vedeà, dar nu veţi cunoaşte; 27 Căci s'a îngrăşat inima acestui popor, şi cu urechile au auzit greu, şi au închis ochii lor, ca nu cumva să vază cu ochii şi să auză cu urechile şi să înţeleagă cu inima şi să se întoarcă, şi să-i vindec pe ei". 28 Deci cunoscut să vă fie vouă, că neamurilor [t]s'a trimis această mântuire a lui Dumnezeu: şi dânşii vor ascultà.

29 *Şi după ce zise el acestea, Iudeii plecară având mare neînţelegere între dânşii.*

30 Iar Pavel rămase doi ani deplini într'o casă închiriată de el însuşi, şi primià pe toţi care veneau la dânsul. 31 [u]Predicând împărăţia lui Dumnezeu şi învăţând fără nici o sfială, fără nici o pedecă cele despre Domnul Iisus Hristos.

EPISTOLA APOSTOLUI PAVEL CĂTRE ROMANI.

Pavel laudă biserica din Roma pentru credinţa ei, arătând dorinţa de-a veni s'o vază.

1 Pavel slujitor al lui Iisus Hristos, [a]chemat apostol, deosebit fiind [b]pentru evangelia lui Dumnezeu. 2 [c]Pe care a făgăduit-o mai dinainte [d]prin profeţii săi în scripturi sfinte, 3 Despre Fiul său născut [e]după trup [f]din sămânţa lui David, 4 Rânduit Fiu al lui Dumnezeu puternic [g]după duh de sfinţenie [h]prin înviere dintre morţi, Iisus Hristos Domnul nostru, 5 Prin care [i]am luat dar şi apostolie spre supunere [j]de credinţă între toate neamurile [k]pentru numele său. 6 Între care sunteţi şi voi chemaţi ai lui Iisus Hristos,

7 Tuturor care sunteţi în Roma iubiţi de Dumnezeu, [l]chemaţi sfinţi.

[m]Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Iisus Hristos.

Evangelia e o putere dumnezeească, ce mântueşte şi te face fericit.

8 Mai întâiu [n]mulţumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toţi, fiindcă [o]credinţa voastră se vesteşte în toată lumea. 9 Căci [p]martor îmi este Dumnezeu, [q]căruia îi slujesc în duhul meu, în evangelia Fiului său, cât de [r]neîncetat îmi aduc aminte de voi 10 [s]Totdeauna în rugăciunile mele, cerând dacă cumva în cele din urmă voiu aveà parte prin [t]voinţa lui Dumnezeu să vin la voi. 11 Căci doresc să vă văz, ca [u]să vă împărtăşesc ceva dar dumnezeesc pentru ca voi să fiţi întăriţi, 12 Şi aceasta este ca eu să fiu împreună îndemnat între voi prin [v]credinţa ce este între noi, atât a voastră cât şi a mea.

13 Dar, fraţilor, nu voesc ca voi să nu ştiţi, că[x] de multe ori mi-am pus în

o Luc. 2. 34. *p* Luc. 24. 27. *q* Cap. 26. 6, 22. *r* Cap. 14. 1. *s* Isa. 6. 9. *t* Mat. 21. 41 43. *u* Efes. 6. 19. — ROMANI. — *Capul 1.* *a* Fapt. 22. 21. *b* Gal. 1. 15. *c* Tit. 1. 2. *d* Cap. 3. 21. *e* Mat. 1. 6, 16. *f* Ioan 1. 14. *g* Fapt. 13. 33. *h* Ebr. 9. 14. *i* Cap. 12. 3. *j* Fapt. 6. 7. *k* Fapt. 9. 15. *l* Cap. 9. 24. *m* 1 Cor. 1. 3. *n* Filip. 1. 3 *o* Cap. 16. 19. *p* Cap. 9. 1. *q* Fapt. 27. 23. *r* 1 Tes. 3. 10. *s* Cap. 15. 23, 32. *t* Iac. 4. 15. *u* Cap. 15. 29. *v* Tit 1. 4 *x* Cap. 15. 23.

gând să vin la voi,— [y]și am fost împiedecat până acum —, pentru ca să am oarecare rod și între voi, [z]ca și între celelalte neamuri. 14 [a]Sunt dator atât la Eleni, cât și la barbari, atât la învățați, cât și la neînvățați; 15 Astfel întru cât mă privește pe mine, nu este preget ca să vă binevestesc și vouă, care sunteți în Roma: 16 Căci [b]nu mă rușinez de evanghelia *lui Hristos*, pentru că [c]este puterea lui Dumnezeu spre mântuire la tot care crede, [d]atât Iudeu mai întâiu, cât și Elen.

Evanghelia arată dreptatea din credință pentru păgânii, ce stau supt mânia lui Dumnezeu.

17 Pentru [e]că îndreptățire dela Dumnezeu se descopere în ea, din credință pentru credință, după cum este scris: [f]„Dreptul prin credință va fi viu“. 18 [g]Căci mânia lui Dumnezeu se descopere din cer împotriva oricărei necucernicii și nedreptăți a oamenilor, care țin cu silnicie adevărul în nedreptate. 19 Pentru [h]că ce este cunoscut al lui Dumnezeu arătat este într'înșii, deoarece [i]Dumnezeu le-a făcut cunoscut lor. 20 Căci [j]cele nevăzute ale lui sunt zărite dela facerea lumii, pricepându-se cu mintea prin făpturi, adecă vecinica lui putere și măreție dumnezeească, pentru ca dânșii să fie fără cuvânt de apărare, 21 Pentru că deși cunoscuseră pe Dumnezeu nu l-au mărit ca pe un Dumnezeu, nici nu i-au mulțumit, [k]ci fură amăgiți în gândirile lor, și întunecată fù nemintoasa lor inimă. 22 [l]Zicând că sunt înțelepți, fură neminтoși. 23 Și schimbară mărirea nepieritorului [m]Dumnezeu cu asemânare de chip de om pieritor și de sburătoare și de dobitoace și de târâtoare.

24 [n]Deaceea și Dumnezeu i-a dat prinși în poftele inimilor lor spre necurățenie, [o]ca corpurile lor să fie necinstite între [p]ei înșuși. 25 Ca unii care au schimbat [q]adevărul lui Dumnezeu [r]în mincinună, și au cinstit și au slujit făpturei în loc Făptuitorului, care este binecuvântat în veci. Amin. 26 Pentru aceasta Dumnezeu i-a dat prinși în [s]patimi de necinste; căci și cele de parte femeiască ale lor au schimbat întrebuințarea firească pe cea împotriva firii, 27 Asemenea și cei de parte bărbătească, lăsând întrebuințarea firească a femeii, fură aprinși în pofta lor între dânșii, săvârșind rușinea, parte bărbătească în parte bărbătească, și primind în ei înșile răsplata ce trebuià a rătăcirii lor. 28 Și după cum n'au judecat de bun, ca să aibă pe Dumnezeu în deplină cunoștință, și Dumnezeu i-a dat la o gândire netrebnică, ca să facă cele [t]ce nu se cuvin, 29 Plini fiind de orice nedreptate, *de desfrânare*, de răutate, de pornire spre tot felul de înavuțire, de înrăire, umpluți de pizmă, de omor, de ceartă, de înșelăciune, de viclenie, 30 Șoptitori, vorbitori de rău, urîți de Dumnezeu, sumeți, îngâmfați, lăudăroși, născocitori de rele, nesupuși părinților, 31 Nepricepuți, călcători de cuvânt, fără iubire firească, *neîmpăcați*, fără milă; 32 Ca unii care cunoscând bine hotărirea lui Dumnezeu, că cei care făptuiesc unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că fac aceleași, dar și dau încuviințare la cei care le făptuiesc.

Judecata lui Dumnezeu este pentru toți. Înzadar se mândresc Iudeii cu legea și cu tăierea împrejur. Atât Iudeii, cât și păgânii sunt păcătoși.

2 Deaceea ești [a]fără cuvânt de apărare, omule, oricare judeci; [b]căci în aceea ce judeci pe altul, pe tine însuți te osândești, pentru că tu care judeci făptuești aceleași. 2 Dar noi știm, că judecata lui Dumnezeu este după adevăr împotriva celor care făptuesc unele ca acestea. 3 Și socotești tu aceasta, omule, care judeci pe cei care făptuesc unele ca acestea, și care faci aceleași, că tu vei scăpă de judecata lui Dum-

y Filip. 4. 17. *z* 1 Tes. 2. 18. *a* 1 Cor. 9. 16. *b* Ps. 40. 9. 10. *c* 1 Cor. 1. 18. *d* Luc 2. 30—32. *e* Cap. 3. 21 *f* Hab. 2. 4. *g* Fapt. 17. 30. *h* Fapt. 14. 17. *i* Ioan 1. 9. *j* Ps. 19. 1, etc. *k* 2 Reg. 17. 15. *l* Ier. 10. 14. *m* Deut. 4. 16, etc. *n* Ps. 81 12. *o* 1 Cor. 6. 18. *p* Lev. 18. 22. *q* 1 Tes. 1. 9. *r* Isa. 44. 20. *s* Lev. 18. 22. *t* Efes. 5. 4.

Capul 2.
a Cap. 1. 20.
b 2 Sam. 12. 5-7.

nezeu? 4 Sau despreţuieşti [c]bogăţia bunătăţii lui şi a [d]îngăduirii şi a [e]îndelung răbdării, [f]necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te duce la pocăinţă? 5 Dar după învârtoşarea ta şi inimă nepocăită îţi grămădeşti [g]ţie însuţi mânie în zi de mânie şi de descoperire a dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, 6 [h]„Care va dà fiecărnia după lucrările sale“, 7 Celor care după stăruinţă de bună lucrare caută mărire şi cinste şi nepierire *le va dà* viaţă vecinică; 8 Iar pentru cei care fac zavistii şi [i]nu se supun adevărului, dar sunt supuşi nedreptăţii, *va fi* mânie şi aprindere, 9 Suferinţă şi strâmtorare *va fi* preste orice suflet de om, care lucrează cu desăvârşire rănl, atât preste al Iudeului mai întâiu, cât şi al Elenului; 10 Mărire [j]însă şi cinste şi pace *va fi* ori cui care lucrează binele, atât Iudeului [k]mai întâiu, cât şi Elenului: 11 [l]Căci la Dumnezeu nu este părtinire.

12 Câţi dar neavând legea vor fi păcătuit, că neavând legea vor şi pierì; şi câţi având legea vor fi păcătuit, prin lege vor fi judecaţi; 13 Pentru[m] că nu auzitorii legii sunt îndreptăţiţi înaintea lui Dumnezeu, ci împlinitorii legii vor fi îndreptăţiţi, 14 — Când dar neamuri, care n'au legea fac din fire cele ale legii, aceştia, lege neavând, sunt loruşi însuşi lege. 15 Ca unii care dovedesc lucrul legii scris în inimile lor, dovadă dându-le împreună a lor ştiinţă de sine, şi gândurile învinuitoare sau şi apărătoare dintre dânşii —, 16 [n]În ziua când va judecà Dumnezeu [o]prin Iisus Hristos [p]după evangelia mea cele ascunse ale oamenilor.

17 Dacă [q]tu dar eşti numit Iudeu şi [r]te razemi pe lege [s]şi te lauzi cu Dumnezeu, 18 Şi [t]cunoşti voia lui şi [u]încuviinţezi pe cele bune, învăţat fiind din lege, 19 Şi [v]ai încredere că tu însuţi eşti călăuză de orbi, lumină celor întru întunerec, 20 Îndreptător al nemintoşilor, învăţător al neştiutorilor, [x]având icoana cunoştinţei şi adevărului în lege: 21 Deci tu care înveţi pe altul, pe tine însuţi nu te înveţi? Care predici: nu furà, furi? 22 [y]Care zici: [z]nu săvârşì adulter, săvârşeşti adulter? Care urăşti idolii, jăfueşti templele? 23 Tu care [a]te lauzi cu legea, necinsteşti pe Dumnezeu prin călcarea legii? 24 Pentru că „numele lui Dumnezeu din pricina voastră este defăimat între neamuri“, [b]după cum este scris.

25 [c]Căci tăierea împrejur foloseşte într'adevăr dacă faci legea; dar dacă eşti călcător de lege, tăierea ta împrejur s'a făcut netăiere împrejur. 26 Deci [d]dacă netăierea împrejur păzeşte hotărîrile legii, oare netăierea lui împrejur nu va fi socotită ca tăiere împrejur? 27 Şi cea din fire netăiere împrejur care împlineşte legea [e]te va judecà pe tine călcător de lege în literă şi tăiere împrejur. 28 Pentru [f]că nu este Iudeu cel în afară, nici tăiere împrejur cea în afară în carne; 29 Ci Iudeu este [g]cel în ascuns şi [h]tăiere împrejur a inimei *este* [i]în duh, iar nu în literă; pentru [j]care lauda nu *este* dela oameni ci dela Dumnezeu.

Toţi oamenii fără deosebire sunt păcătoşi şi devin drepţi fără merit, prin credinţă. Credinţa în Hristos mântueşte. Credinţa nu desfiinţează legea.

3 Deci care *este* mai multul Iudeului, sau care *este* folosul tăierii împrejur? 2 *Este* mult în orice chip. Mai întâiu că [a]le-au fost încredinţate cuvintele lui Dumnezeu. 3 Cum dar dacă [b]unii n'au crezut? [c]Nu cumva necredinţa lor va desfiinţà credincioşia lui Dumnezeu? 4 [d]Să nu fie; dar [e]fie Dumnezeu iubitor de adevăr, [f]„iar orice om mincinos“, după cum este scris: [g]„Ca să fii îndreptăţit în cuvintele tale, şi să biruieşti când vei judecà tu“.

---

c Cap. 9. 23. *d* Esod. 34. 6. *e* Isa 30. 18. *f* Deut. 32. 34. *g* Iov 34. 11. *h* Iov 24. 13. 2 Tes. 1. 8. *i* Amos. 3. 2. *k* 1 Pet. 1. 7. *l* Deut. 10. 17. *m* Mat. 7. 21. *n* Eccl. 12. 14. *o* Ioan 5. 22. *p* Cap. 16. 25. *q* Mat. 3. 9. *r* Mic. 3. 11. *s* Isa 45. 25. *t* Deut. 4. 8. *u* Filip. 1. 10. *v* Mat. 15. 14. *x* Cap. 6. 17. *y* Ps. 50. 16 etc. *z* Mal. 3. 8. *a* Vers. 17. *b* 2 Sam. 12. 14. *c* Gal. 5. 3. *d* Fapt. 10. 34. 35. *e* Mat. 12. 41, 42. *f* Mat. 3. 9. *g* 1 Pet. 3. 4. *h* Filip. 3. 3. *i* Cap. 7. 6. *j* 1 Cor. 4. 5. — *Capul 3.* *a* Deut. 4. 7. 8 *b* Cap. 10. 16. *c* Num. 23. 19. *d* Iov 40. 8. *e* Ioan 3. 33. *f* Ps. 62. 9. *g* Ps. 51. 4.

5 Dacă dar nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva că Dumnezeu care cercetează cu mânia sa este nedrept? — [h]ca un om vorbesc. — 6 Să nu fie: căci [i]cum va judecà Dumnezeu lumea? 7 Iar dacă în a mea minciună a prisosit adevărul lui Dumnezeu spre mărirea lui, pentru ce mai sunt și eu judecat ca păcătos. 8 Și să nu facem cele rele, ca [j]să vie cele bune, după cum suntem defaimați și după cum spun unii că zicem noi? Osânda lor este după drept.

9 Ce este dar? Avem noi apărare? Nici decum, pentru că am învinuit mai nainte atât pe Iudei cât și pe Eleni, [k]că toți sunt supt păcat. 10 După cum este scris că: „Nu este drept nici unul măcar. 11 [l]Nu este care înțelege, nu este care caută pe Dumnezeu; 12 Toți s'au abătut, împreună netrebuitori s'au făcut; nu este care face bunătate, nu este până la unul. 13 Mormânt deschis *este* [m]gâtlejul lor. Cu limbile lor vicleneau [n]venin de aspide supt buzele lor. 14 A căror [o]gură *este* plină de blestem și amărăciune; 15 [p]Iuți sunt picioarele lor spre vărsare de sânge. 16 Dărăpânare și silnicie în căile lor. 17 Și cale de pace n'au cunoscut. 18 [q]Nu este temere de Dumnezeu înaintea ochilor lor".

19 Știm însă că tot [r]ce zice legea, pentru cei care sunt în lege le spune, ca [s]orice gură să fie închisă și [t]toată lumea să fie vinovată lui Dumnezeu. 20 Pentru că din lucruri ale legii [u]„nimeni nu va fi îndreptățit înaintea lui"; căci [v]prin lege *se dă* cunoștință de păcat.

21 Astfel dar afară din lege s'a făcut cunoscut [x]îndreptățire *care vine* de la Dumnezeu, dovedită [y]fiind de lege [z]și de profeți: 22 Îndreptățire *care vine* dela Dumnezeu [a]prin credința în Iisus Hristos pentru toți *și preste toți* care cred. Căci [b]nu este deosebire, 23 Pentru că [c]toți păcătuiră și au lipsă de mărirea lui Dumnezeu. 24 Îndreptățiți fiind ei prin dăruire [d]cu al lui dar [e]prin răscumpărarea care este în Hristos Iisus; 25 Pe care Dumnezeu l-a pus la privire [f]ispășitor prin credința [g]în al său sânge, spre arătare a dreptății lui, [h]pentru trecerea prin [i]îngăduirea lui Dumnezeu a păcatelor săvârșite mai nainte, 26 Spre arătarea dreptății lui în timpul de acum, pentru ca să fie el drept și îndreptățind pe cel din credință în Iisus.

27 Deci [j]unde este lauda? Afară fiù lăsată. Prin care lege? A lucrurilor? Nu, ci prin lege de credință. 28 Căci socotim că [k]omul este îndreptățit prin credință fără lucruri ale legii.

29 Sau Dumnezeu este al Iudeilor numai? Nu și al neamurilor? Este și al neamurilor, 30 [l]Deoarece unul este Dumnezeul, care va îndreptăți tăierea împrejur din credință, și netăierea împrejur prin credință.

31 Deci desființăm noi legea prin credință? Să nu fie, ci statornicim legea.

Abraam însuși prin credință a fost îndreptățit. Darul lui Dumnezeu fù dat lui Abraam, când nu erà tăiat împrejur.

4 Deci ce vom zice că [a]Abraam strămoșul nostru a fost aflat după trup?

2 Pentru că dacă Abraam a fost din lucruri [b]îndreptățit, are cuvânt de laudă, dar nu înaintea lui Dumnezeu. 3 Căci ce zice scriptura? [c]„Abraam crezù lui Dumnezeu, și i-se socotì ca îndreptățire". 4 Însă [d]celui care lucrează nu i-se socotește plata cuvenită după dar, ci după datorie: 5 Iar celui care nu lucrează, dar crede în [e]cel care îndreptățește pe necinstitorul de Dumnezeu, i-se socotește credința lui ca îndreptățire.

6 După cum și David rostește lauda fericirii omului, căruia Dumnezeu îi

---

h Cap. 6. 19. *i* Fac. 18. 25. *j* Cap. 5. 20. *k* Gal. 3. 22. *l* Ps. 14. 1—3. *m* Ps. 5. 9. *n* Ps. 140. 3. *o* Ps. 10. 7. *p* Prov. 1. 16. *q* Ps. 36. 1. *r* Ioan 10. 34. *s* Iov 5. 16. *t* Cap. 2. 2. *u* Ps. 143. 2. *v* Cap. 7. 7. *x* Fapt. 15. 11. *y* Ioan 5. 46 *z* Cap. 1. 2. *a* Cap. 4 *b* Cap. 10. 12. *c* Gal. 3. 22. *d* Cap. 4. 16. *e* Mat. 20. 28. *f* Lev. 16. 15. *g* Col. 1. 20. *h* Fapt.13.38,39 *i* Fapt. 17. 30. *j* 1 Cor.1,29.31 *k* Fapt. 13 38. *l* Gal.3.8.20.28.

Capul 4.

a Isa 51. 2. *b* Cap.3.20,27.28. *c* Fac. 15. 6. *d* Cap. 11. 6. *e* Ios. 24 2.

socoteşte fără lucruri îndreptăţire, *zicând:* 7 [f] „Fericiţi ale căror fărădelegi au fost lăsate şi ale căror păcate au fost acoperite; 8 Fericit bărbatul al cărui păcat nu-l va socoti Domnul".

9 Deci lauda acestei fericiri *este* pentru tăierea împrejur sau şi pentru netăierea împrejur? Căci zicem: „se socoti lui Abraam credinţa ca îndreptăţire".

10 Deci cum se socoti? Fiind el în tăiere împrejur sau în netăiere împrejur? Nu în tăiere împrejur, ci în netăiere împrejur. 11 Şi [g] semn de tăiere împrejur primi ca pecete a îndreptăţirii credinţei celei în netăiere împrejur, pentru ca [h] să fie el părintele tutulor care în netăiere împrejur *fiind* cred, spre a li-se socoti şi lor îndreptăţire, 12 Şi părinte al tăierii împrejur pentru aceia, care sunt nu numai în tăiere împrejur, dar şi merg în urmele credinţei celei în netăiere împrejur a părintelui nostru Abraam.

13 Pentru că făgăduinţa, ca să fie el [i] moştenitor al lumii, n'a fost făcută nici lui Abraam, nici urmaşilor săi prin lege, ci prin îndreptăţire din credinţă. 14 Căci [j] dacă cei din lege sunt moştenitori, zădărnicită este credinţa şi desfiinţată este făgăduinţa: 15 Pentru [k] că legea pricinueşte mânie; iar unde nu este lege, nu este nici călcare de lege. 16 Deaceea din credinţă *sunt moştenitori,* ca *să fie* [l] ei după dar, [m] pentru ca făgăduinţa să fie temeinică pentru toţi urmaşii, nu numai pentru cei din lege, ci şi pentru cei din credinţa lui Abraam, [n] care este părintele nostru tutulor, 17 — După cum este scris, că [o] „te-am pus părinte al multor neamuri" —, faţă de Dumnezeu înaintea căruia crezù, [p] care dă viaţă celor morţi şi cheamă [q] cele ce nu sunt ca fiind; 18 *Abraam,* care împotriva nădejdii, pe nădejde *întemeiat* crezù, ca să fie el părinte al multor neamuri după rostirea: [r] „astfel vor fi urmaşii tăi": 19 Şi fiindcă nu fù slab în credinţă, [s] nu-şi îndreptă privirea la însuşi corpul său amorţit — fiind cam de-o sută de ani, — nici la amorţirea pântecelui Sarei; 20 Şi în vederea făgăduinţei lui Dumnezeu nu şovăi în necredinţă, ci fù împuternicit în credinţă, dând mărire lui Dumnezeu, 21 Şi deplin încredinţat fiindcă ceea ce a făgăduit [t] puternic este să şi facă. 22 Deaceea „i-se şi socoti ca îndreptăţire".

23 Şi [u] nu s'a scris pentru dânsul numai că „i-se socoti", 24 Ci şi pentru noi cărora are să ni-se socotească, care credem [v] în acela care a înviat dintre morţi, pe Iisus Domnul nostru, 25 [x] Care „fù dat pentru greşalele noastre", [y] şi fù înviat pentru îndreptăţirea noastră.

Mântuirea vine din credinţă. Moartea şi învierea lui Hristos este pentru noi.

5 Deci [a] îndreptăţiţi fiind noi din credinţă, avem [b] pace la Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos. 2 [c] Prin care am avut şi apropierea prin credinţă la acest dar, [d] în care stăm şi [e] ne lăudăm pe nădejdea măririi lui Dumnezeu.

3 Şi nu numai *pe nădejde ne* [f] *lăudăm,* ci ne lăudăm şi în suferinţe, [g] ştiind că suferinţa pricinueşte stăruinţă, 4 [h] Iar stăruinţa încercare, şi încercarea nădejde; 5 [i] Iar nădejdea nu dă de ruşine, [j] pentru că iubirea lui Dumnezeu este turnată în inimile noastre prin duh sfânt, care ne fù dat nouă.

6 Pentru că, fiind noi încă [k] neputincioşi, Hristos la timp cuvenit murì pentru necinstitori de Dumnezeu. 7 Negreşit cu anevoe va murì cineva pentru un drept; căci pentru cel bun poate şi îndrăzneşte cineva să moară; 8 [l] Dumnezeu dar învederează către noi iubirea sa însăşi, pentru că Hristos, fiind noi încă păcătoşi, murì pentru noi. 9 Deci îndreptăţiţi fiind acum [m] în sângele lui.

---

f Ps. 32. 1, 2. *g* Fac. 17. 10. *h* Luc. 19. 9. *i* Fac 17, 4. etc. *j* Gal. 3. 18. *k* Cap. 3. 20. *l* Cap. 3. 24. *m* Gal. 3 22. *n* Isa. 51. 2. *o* Fac. 17. 5. *p* Cap. 8. 11. *q* Cap. 9. 26. *r* Fac. 15. 5. *s* Fac. 17. 17. *t* Ps. 115. 3. *u* Cap. 15. 4. *v* Fapt. 2. 24. *x* Isa. 53. 5. 6. *y* 1 Cor. 15. 17. — *Capul 5.* *a* Isa 32. 17. *b* Efes. 2. 14. *c* Ioan 10. 9. *d* 1 Cor. 15. 1. *e* Ebr. 3. 6 *f* Mat. 5. 11. 12. *g* Iac. 1. 3. *h* Iac. 1. 12. *i* Filip. 1. 20. *j* 2 Cor. 1. 22. *k* Cap 4. 25. *l* Ioan 15. 13. 1 Pet. 3. 18. *m* 1 Ioan 1. 7.

mult mai lesne vom fi scăpaţi prin el [n]de mânia *Dumnezeiască*. 10 Căci [o]dacă, urîţi fiind noi, [p]am fost împăcaţi cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, mult mai vârtos, împăcaţi fiind, vom fi scăpaţi [q]prin viaţa lui:

11 Dar nu numai *vom fi scăpaţi*, [r]ci şi ne lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am luat acum împăcarea.

După cum păcatul şi moartea a venit prin Adam, astfel dreptatea şi viaţa prin Hristos la toţi oamenii.

12 Drept aceea după cum [s]printr'un om întră păcatul în lume, şi [t]prin păcat moartea, şi astfel moartea străbătù la toţi oamenii, pentru că toţi păcătuiră; 13 Căci până la lege erà păcat în lume, dar [u]păcatul nu se trece în socoteală când nu este lege. 14 Totuşi moartea a domnit dela Adam până la Moise şi preste cei care nu păcătuiră în asemănarea călcării lui Adam, [v]care este chip al celui viitor. 15 Însă nu după cum *este* greşala, aşà şi darul, căci dacă cei mulţi au murit prin greşala unuia, cu mult mai mult a prisosit la cei [x]mulţi darul lui Dumnezeu şi dăruirea prin darul unui om, Iisus Hristos. 16 Şi darul nu este ca printr'unul care păcătuì; pentru că dela unul *este* judecare spre osândă, iar darul *este* din multe greşeli spre îndreptăţire. 17 Căci dacă prin greşala unuia domnì moartea printr'unul, cu mult mai mult cei care primesc prisosirea darului şi a dăruirii îndreptăţirii vor domnì în viaţă printr'unul, Iisus Hristos. 18 Deci dar, după cum printr'o greşală *venì* osânda pentru toţi oamenii, tot aşà şi printr'o hotărîre de îndreptăţire *venì* [y]pentru toţi oamenii îndreptăţire care dă viaţă. 19 Căci după cum prin neascultarea unui om cei mulţi se făcură păcătoşi, tot aşà şi prin ascultarea unuia cei mulţi se vor face drepţi.

20 Dar [z]se mai alătură legea ca să se îmulţească greşala; şi unde s'a îmulţit păcatul, [a]a prisosit darul preste măsură, 21 Pentru ca după cum a domnit păcatul în moarte, tot aşà să domnească şi darul prin îndreptăţire spre viaţă vecinică prin Iisus Hristos Domnul nostru.

Sfinţirea şi noua ascultare e rodul îndreptăţirii prin credinţă.

6 Ce [a]vom zice dar? Să rămânem în păcat pentru ca să se îmmulţească darul? 2 Să nu fie. Noi care [b]ne-am lepădat de păcat, cum vom mai vieţuì într'însul? 3 Sau nu cunoaşteţi, [c]că toţi care am fost botezaţi în Hristos Iisus, [d]în moartea lui am fost botezaţi? 4 Deci [e]îmmormântaţi am fost împreună cu dânsul prin botezul în moartea *lui*, pentru că după [f]cum Hristos fù sculat dintre morţi prin [g]mărirea Tatălui, [h]aşà şi noi să umblăm în înoire de viaţă. 5 [i]Căci, dacă ne-am făcut împreună părtaşi în asemănarea morţii lui, vom fi şi în aceea a învierii lui, 6 De oarece cunoaştem aceasta, că [j]omul nostru cel vechiu fù răstignit împreună cu dânsul, ca să fie desfiinţat [k]corpul păcatului, pentru ca noi să nu mai slujim păcatului: 7 [l]Fiindcă cine a murit este desvinovăţit de păcat. 8 Dacă [m]dar am murit împreună cu Hristos, credem că vom şi vieţuì împreună cu dânsul, 9 Ştiind că [n]Hristos sculat fiind dintre morţi nu mai moare; moartea nu mai are stăpânire preste el. 10 Căci ceea ce a murit, [o]a murit odată pentru totdeauna faţă de păcat: iar ceea ce [p]vieţuieşte, faţă de Dumnezeu vieţuieşte. 11 Aşà şi voi socotiţivă pe voi înşivă că sunteţi [q]morţi faţă de păcat, dar [r]vieţuind faţă de Dumnezeu în Hristos Iisus, *Domnul nostru*.

12 [s]Deci să nu domnească păcatul în corpul vostru cel muritor, spre a-l ascultà în poftele lui. 13 Nici nu înfă-

---

n 1 Tes. 1. 10. *o* Cap. 8. 32. *p* 2 Cor. 5. 18, 19. *q* Ioan 5. 26. *r* Cap. 2. 17. *s* Fac. 3. 6. *t* Fac. 2. 17. *u* Cap. 4. 15. *v* 1 Cor. 15. 21, 22, 41. *x* Isa 53. 11. *y* Ioan 12. 32. *z* Ioan 15. 22. *a* Luc. 7. 47.

Capul 6.

a Cap. 3. 8. *b* 1. Pet 2. 24 *c* Gal. 3. 27. *d* 1 Cor. 15. 29. *e* Col. 2. 12. *f* 1 Cor. 6. 14. *g* Ioan 2. 11 *h* Gal. 6. 15. *i* Filip. 3. 10, 11. *j* Gal. 2 20. *k* Col. 2. 11. *l* 1. Pet. 4. 1. *m* 2 Tim. 2. 11. *n* Apoc. 1. 18. *o* Ebr. 9 27, 28. *p* Luc. 20. 38. *q* Vers. 2. *r* Gal. 2. 19. *s* Ps. 19. 13.

țișați păcatului [t] membrele voastre *ca* arme de nedreptate, ci [u] înfățișați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu ca fiind vii dintre morți, și membrele voastre *înfățișați-le* lui Dumnezeu *ca* arme ale îndreptățirii. 14 Căci [v] păcatul nu va aveà stăpânire preste voi; pentru că nu sunteți supt lege, ci sub dar.

15 Deci ce *este?* Să păcătuim, [x] pentru că nu suntem supt lege ci supt dar? Să nu fie? 16 Nu știți voi, [y] că cui vă înfățișați pe voi înșivă, robi spre ascultare, robi sunteți ai aceluia de care ascultați, fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre îndreptățire? 17 Dar mulțumită lui Dumnezeu, că ierați robi ai păcatului, și ați ascultat din inimă [z] de al învățăturii izvod, la care ați fost dați. 18 Scutiți [a] fiind însă de păcat, ați fost făcuți robi pentru îndreptățire. 19 Omenește vorbesc din pricină de neputință a trupului vostru. Căci după cum ați înfățișat membrele voastre roabe necurăției și fărădelegii spre fărădelege, astfel acum înfățișați membrele voastre roabe îndreptățirii spre sfințire. 20 Căci când erați [b] robi ai păcatului, erați scutiți de îndreptățire. 21 Deci [c] ce rod aveați atunci dela acelea de care acum vă rușinați? Pentru că [d] sfârșitul acelora este moarte. 22 Acum dar [e] scutiți fiind de păcat, și robi fiind făcuți lui Dumnezeu, aveți rodul vostru spre sfințire, iar sfârșitul viață vecinică. 23 Pentru [f] că plata păcatului este moarte, iar darul lui Dumnezeu viață vecinică în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Legea (ceremonială) fiind desființată, trebue să ne supunem lui Hristos.

7 Sau nu știți, fraților, — căci cunoscătorilor de lege le vorbesc, — că legea are stăpânire asupra omului, pe cât timp este el în viață? 2 Căci [a] femeia măritată este legată prin lege de bărbatul ei în viață: iar dacă va fi murit bărbatul, ea este desfăcută de legea *care o legà* cu bărbatul. 3 Deci dar [b] în viață fiind bărbatul ei se va numì adulteră, dacă se face *femeie* altui bărbat; iar dacă va fi murit bărbatul ei, scutită este de lege spre a nu fi adulteră, fiind *femeie* altui bărbat.

4 Astfel, frații mei, și voi [c] omorîți ați fost față de lege prin corpul lui Hristos, spre a fi voi ai altuia, ai celui sculat dintre morți, pentru ca să [d] aducem roade lui Dumnezeu. 5 Căci, când eram în carne, patimele păcatelor care sunt prin lege [e] erau lucrătoare în membrele noastre, ca [f] să aducă roade morții; 6 Dar acum furăm desfăcuți de lege, morți fiind *față de aceea*, în care eram ținuți cu silnicie, astfel că noi slujim în înoirea [g] duhului și nu în vechimea literei.

7 Ce vom zice dar? Este legea păcat? Să nu fie. Dar păcatul [h] nu l-am cunoscut decât prin lege; căci pofta n'o știam, dacă nu ziceà legea: [i] „nu poftì". 8 [j] Păcatul dar luând pornire prin poruncă lucră cu desăvârșire în mine orice poftă; pentru că fără lege mort este păcatul. 9 Și [k] eu eram altădată viu fără lege; dar când venì porunca, păcatul iar a înviat, 10 Și eu am [l] murit și porunca care erà spre viață, aceasta mi-se nimerì spre moarte: 11 Căci păcatul luând pornire prin poruncă mă amăgì și printr'însa mă omorì. 12 Astfel dar legea *este* sfântă, [m] și porunca *este* sfântă și dreaptă și bună.

13 Deci ce erà bun mi-a fost moarte? Să nu fie: ci păcatul *mi-a fost moarte*, ca să se arete păcat *prin aceea* că prin ce erà bun mi-a pricinuit moarte, pentru ca păcatul să fie prin poruncă preste măsură păcătos.

Carnea lucră împotriva duhului. Omul este robul păcatului.

14 Căci știm, că legea este în sine dumnezeească; iar eu sunt de carne, [n] vândut supt păcat. 15 Pentru că ce săvârșesc nu cunosc; deoarece [o] nu ce

t Cap. 7. 5.	*y* Mat. 6. 24.	*b* Ioan 8. 34.	*e* Ioan 8. 32.	*Capul 7.*	*d* Gal. 5. 22.	*h* Cap. 3. 20.	*l* Lev. 18. 5.
u Cap. 12. 1.	*z* 2 Tim. 1. 13.	*c* Cap. 7. 5.	*f* Fac. 2. 17.	*a* 1 Cor. 7. 39.	*e* Cap. 6. 13.	*i* Esod. 20. 17.	*m* Ps. 19. 8.
v Gal. 5. 18	*a* Ioan 8. 32.	*d* Cap. 1. 32.	—	*b* Mat. 5 32.	*f* Cap. 6. 21.	*j* Cap. 4. 15.	*n* 1 Reg. 21. 20 25.
x 1 Cor. 9. 21.				*c* Cap. 8. 2.	*g* Cap. 2. 29.	*k* 1 Cor. 15. 56.	*o* Gal. 5. 17.

voiesc aceasta făptuesc; ci ce urăsc aceasta fac. 16 Iar dacă nu ce voesc, aceasta fac, zic împreună cu legea, că ea este bună. 17 Acum dar nu mai săvârșesc eu aceasta, ci păcatul care locuește în mine. 18 Căci știu [p] că ceva bun nu locuește în mine, adecă în carnea mea; pentru că a voi este în mine, dar a lucrà cu desăvârșire binele nu. 19 Căci nu fac binele pe care-l voesc, ci răul pe care nu-l voesc, pe acesta îl făptuesc. 20 Iar dacă ce nu voesc, aceasta fac, nu mai săvârșesc eu aceasta, ci păcatul care locuește în mine. 21 Deci găsesc pentru mine, care voesc legea spre a face binele, că răul îmi stă înainte. 22 Mă [q] bucur însă împreună cu legea lui Dumnezeu potrivit [r] omului dinlăuntru. 23 Dar văd [s] în membrele mele o altfel de lege, luptându-se împotriva legii minții mele și robindu-mă pentru a păcatului lege, care este în membrele mele. 24 Muncit om sunt eu! Cine mă va scăpà de corpul acestei morți? 25 Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos, Domnul nostru. Deci dar eu însumi slujesc cu mintea legii lui Dumnezeu, iar cu carnea legii păcatului.

Credincioșii sunt scutiți de osândire, umblând după duhul divin, devin fii lui Dumnezeu și sunt împreună moștenitori cu Hristos. Făptura suspină. Duhul mijlocește pentru cei sfinți. Unirea celor aleși ai lui Dumnezeu cu Hristos.

8 Nici o osândire acum dar pentru cei care sunt în Iisus Hristos, *cei* [a] *care umblă nu potrivit cărnii, ci potrivit duhului.* 2 Pentru că [b] legea [c] duhului care duce la viață în Hristos Iisus m'a scutit de [d] legea păcatului și a morții. 3 Căci [e] ceea ce era preste putință legii, întrucât era neputincioasă prin carne, [f] Dumnezeu, trimițând pe însuși Fiul său în asemânare de carne păcătoasă și pentru păcat, osândì păcatul în carne, 4 Pentru ca hotărîrea legii să fie împlinită în noi, [g] care nu umblăm potrivit cărnii, ci potrivit duhului.

5 Căci [h] care sunt potriviți cărnii, gândesc cele ale cărnii, iar care sunt potriviți duhului, [i] cele ale duhului. 6 Pentru [j] că gândirea cărnii este moarte, iar gândirea duhului viață și pace: 7 Deoare [k] ce gândirea cărnii este vrăjmașe împotriva lui Dumnezeu; pentru că nu se supune legii lui Dumnezeu, [l] căci nici nu poate. 8 Iar cei care sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu.

9 Voi însă nu sunteți în carne, ci în duh, dacă într'adevăr locuește în voi [m] duhul lui Dumnezeu. Iar dacă cineva nu are [n] duhul lui Hristos, acesta nu este al lui. 10 Și dacă Hristos este în voi, corpul *este* mort față de păcat, iar duhul este viață față de îndreptățire. 11 Dacă dar duhul [o] celui care sculă pe Iisus dintre morți locuește în voi, [p] cel care-l sculă pe Hristos Iisus dintre morți, vă face vii, prin duhul său care locuește în voi, și corpurile voastre muritoare. 12 [q] Deci dar, fraților, datori suntem nu cărnii, ca să vieținm potrivit cărnii. 13 Căci [r] dacă vieținți potrivit cărnii, aveți să muriți; iar dacă în virtutea duhului [s] omoriți lucrările corpului, veți fi în viață.

14 Căci toți care sunt [t] mânați de duhul lui Dumnezeu, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu. 15 Pentru [u] că nu primirăți duh de robie iar [v] spre temere, ci primirăți [x] duh de înfiare, în care strigăm: [y] Abba, Tată. 16 [z] Duhul însuși mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu. 17 Iar dacă *suntem* fii, și moștenitori *suntem*: [a] moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos, [b] dacă într'adevăr suferim împreună cu dânsul ca să și fim măriți împreună cu el.

18 Căci socotesc că [c] suferințele timpului de-acum nu sunt de același preț față de mărirea ce are să fie descoperită pentru noi. 19 Pentru că dorul stăruitor al [d] făpturei așteaptă cu nerăbdare

p Fac. 6. 5. *q* Ps. 1. 2. *r* 2 Cor. 4. 16. *s* Gal. 5. 17.

Capul 8.

a Gal. 5. 16. 25. *b* Ioan 8. 36. *c* 1 Cor. 15. 45. *d* Cap. 7. 24. 25. *e* Fapt. 13. 39. *f* 2 Cor. 5. 21. *g* Vers. 1. *h* Ioan 3. 6. *i* Gal. 5. 22. 25. *j* Cap. 6. 21. *k* Iac. 4. 4. *l* 1 Cor. 2. 14. *m* 1 Cor. 3. 16. *n* Ioan 3. 34. *o* Fapt. 2. 24. *p* Cap. 6. 4, 5. *q* Cap. 6. 7, 14. *r* Gal. 6. 8. *s* Efes. 4. 22. *t* Gal. 5. 18. *u* 1 Cor. 2. 12. *v* 2 Tim. 1. 7. *x* Isa. 56. 5 *y* Marc. 14. 36. *z* 2 Cor. 1. 22. *a* Fapt. 26. 18. *b* Fapt. 14. 12. *c* 2 Cor. 4. 17. *d* 2 Pet. 3. 13.

[e] descoperirea fiilor lui Dumnezeu. 20 Fiindcă [f] făptura fù supusă zădărniciei, nu de bunăvoie, ci pentru acela care *o* supuse pe temeiul nădejdii. 21 Căci însuși făptura va fi scutită de robia stricăciunii, spre a fi stăpână de sine a măririi fiilor lui Dumnezeu. 22 Căci știm că toată făptura [g] suspină și este în dureri până acum. 23 Dar nu numai *toată făptura*, ci și noi, deși avem [h] pârga duhului, și noi chiar [i] suspinăm în noi înșine, [j] așteptând cu nerăbdare înfiarea, [k] răscumpărarea corpului nostru. 24 Căci în nădejde am fost mântuiți; dar [l] nădejde văzută nu este nădejde; căci cine nădăjduește ceea ce vede? 25 Iar dacă nădajduim ce nu vedem, așteptăm cu stăruință.

26 Astfel dar și duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre. Căci [m] nu știm ce să cerem întrucât trebue [n] în rugăciunile noastre, dar același duh mijlocește pentru binele nostru prin suspinuri de nespus. 27 Iar [o] cercetătorul inimilor știe care *este* gândirea duhului, fiindcă se roagă pentru sfinți [p] după cum voește Dumnezeu.

28 Știm că pentru cei care iubesc pe Dumnezeu orice lucrează spre bine împreună, ca pentru unii [q] care sunt chemați potrivit unei puneri la cale. 29 Căci pe care i-a cunoscut [r] mai dinainte, i-a și rânduit, [s] mai dinainte asemănați [t] la față cu chipul Fiului său, pentru ca [u] să fie El întâiunăscut între mulți frați: 30 Iar pe care i-a rânduit mai dinainte, pe aceștia i-a și chemat; și pe care i-a [v] chemat, pe aceștia i-a și [x] îndreptățit: pe aceștia i-a și [y] mărit.

31 Ce vom zice dar față de acestea? [z] Dacă Dumnezeu *este* pentru noi, cine *stă* împotriva noastră? 32 [a] Care într'adevăr nu cruță pe însuși Fiul său, ci [b] îl dete pentru noi toți, cum nu ne va dărui și împreună cu dânsul toate? 33 Cine va ridică învinuire împotriva aleșilor lui Dumnezeu? [c] Dumnezeu este îndreptățitor? 34 [d] Cine este osânditor? Hristos Iisus care murì, dar mai vârtos care fù sculat dintre morți, [e] care este de-a dreapta lui Dumnezeu, care [f] și mijlocește pentru noi?

35 Cine ne va despărți de iubirea lui Hristos? Suferință sau strâmtorare sau urmărire sau foamete sau golătate sau primejdie sau spadă? 36 După cum este scris că [g] „pentru tine suntem omoriți toată ziua, socotiți am fost ca oi de înjunghere“. 37 [h] Dar în toate acestea mai mult biruim prin cel care ne iubì pe noi. 38 Căci sunt încredințat, că nici moarte, nici viață, nici îngeri, nici [i] stăpâniri, nici ce este acum, nici ce va fi, nici puteri, 39 Nici înălțime, nici adâncime, nici vre-o altfel de făptură, nu va puteà să ne despartă de iubirea lui Dumnezeu ce este in Hristos Iisus Domnul nostru.

Făgăduința lui Dumnezeu este nestrămutată. Adevărații urmași ai lui Abraam. Darul lui Dumnezeu. Iacob și Esau, Moise și Farao. Profeții despre alegerea neamurilor.

9 Adevăr [a] zic în Hristos, nu mint, știința de mine însumi dovedindu-mi împreună cu mine în duhul sfânt, 2 [b] Că mare întristare am și neîncetată durere în inima mea. 3 Căci [c] aș dorì să fiu eu însumi anatema dela Hristos pentru frații mei, rudele mele după trup, 4 [d] Ca unii care sunt Israeliți, [e] care au înfiarea și [f] mărirea și [g] așezămintele și darea [h] legii și [i] slujba dumnezeiască și [j] făgăduințele, 5 [k] Care au părinți, și [l] din care *este* după trup Hristosul, [m] care este preste toate Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.

6 [n] Dar nu *vorbesc* de felul cum a căzut cuvântul lui Dumnezeu. Căci [o] nu toți care sunt din Israil sunt Israeliți; 7 [p] Și nu pentru că sunt urmașii lui Abraam, *sunt* toți fii, ci: „în [q] Isaac ți-se va numì urmaș“; 8 Adecă nu fiii din

---

e 1 Ioan. 3. 2. *f* Vers. 22. *g* Ier. 12. 11. *h* 2 Cor. 5. 5. *i* 2 Cor. 5. 2, 4. *j* Luc. 20. 36 *k* Luc. 21. 28. *l* 2 Cor. 5. 7. *m* Mat. 20. 22. *n* Zech. 12. 10. *o* 1 Cron. 28. 9. *p* 1 Ioan 5. 14 *q* Cap. 9. 11, 23, 24. *r* Esod. 33. 12, 17. *s* Efes. 1. 5, 11. *t* Ioan 17. 22. *u* Col. 1. 15, 18. *v* 1 Pet. 2. 9. *x* 1. Cor. 6. 11. *y* Ioan 17. 22. *z* Num. 14. 9. *a* Cap. 5. 6, 10. *b* Cap. 4. 25. *c* Isa. 50. 8, 9. *d* Iov 34. 29. *e* Marc. 16. 19. *f* Ebr. 7. 25. *g* Ps. 44. 22. *h* 1 Cor. 15. 57. *i* Efes. 1. 21.

Capul 9.

a 1 Tim. 2. 7. *b* Cap. 10. 1. *c* Esod. 32. 32. *d* Deut. 7. 6. *e* Esod. 4. 22. *f* 1 Sam. 4. 21. *g* Fapt. 3. 25. *h* Ps. 147. 19. *i* Ebr. 9. 1. *j* Fapt. 13. 32. *k* Deut. 10. 15. *l* Luc. 3. 23. *m* Ier. 23. 6. *n* Num. 23. 19. *o* Ioan 8. 39. *p* Gal. 4. 23. *q* Fac. 21. 12.

trup sunt fii ai lui Dumnezeu, ci [r]fii din făgăduinţă sunt socotiţi drept urmaşi. 9 Căci cuvântul făgăduinţei este: [s]„pe timpul acesta voiu veni şi Sara va avea fiu“.

10 Dar nu numai *Sara avù cuvânt dumnezeesc*, ci şi [t]Rebeca având pat de la unul, dela Isaac părintele nostru. 11 — Căci deşi nu erau încă născuţi *copiii* şi nu făptuiră ceva bine sau rău, pentru ca găsirea cu cale a lui Dumnezeu să rămâie potrivit alegerii, nu din fapte, ci dela [u]cel care cheamă —. 12 I-se zise că [v]„cel mare va sluji celui mic“; 13 După cum este scris: „pe [x]Iacob l-am iubit, iar pe Esau l-am urît“.

14 Ce vom zice dar? [y]Nu cumva este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie. 15 Căci zice lui Moise: [z]„voiu miluì pe oricine miluesc, şi mă voiu îndurà de oricine mă îndur“. 16 Deci dar nu *este* dela cel care voeşte, nici dela cel care aleargă, ci dela Dumnezeu care miluieşte. 17 Căci [a]scriptura zice lui Farao că: [b]„pentru aceasta chiar te-am deşteptat, ca să arăt în tine puterea mea, şi ca să fie dat în ştire numele meu în tot pământul“. 18 Deci dar pe cine voeşte *îl* miluieşte, iar pe cine voeşte *îl* învârtoşează.

19 Dar îmi vei zice: pentru ce se mai plânge? Căci hotărîrii lui [c]cine se împotriveşte?

20 Negreşit, omule, tu cine eşti care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? „Nu cumva [d]va zice plăsmuitura către plăsmuitor“: pentru ce m'ai făcut astfel? 21 Sau nu are [e]olarul putere preste lutul lui, ca din aceiaşi frământătură să facă [f]un vas spre cinste, iar altul spre necinste? 22 Cum dar, dacă Dumnezeu voind să-şi arete mânia şi să-şi facă cunoscut puterea îngăduì în multă îndelungă răbdare [g]vase de mânie [h]întocmite spre peire, 23 Şi ca să facă cunoscut [i]bogăţia măreţii lui preste vase de milă, pe care mai dinainte le-a [j]gătit spre mărire? 24 *Astfel fiind noi*, ne şi chemă [k]nu numai dintre Iudei, ci şi dintre neamuri.

25 După cum zice şi Ozea: [l]„Voiu numì pe care nu este poporul meu, poporul meu, şi pe care nu este iubită, iubită, 26 [m]Şi va fi în locul unde li-se zise: voi nu sunteţi poporul meu, acolo vor fi numiţi fii ai viului Dumnezeu“.

27 Iar Isaia strigă despre Israel: [n]„dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, rămăşiţa *numai* [o]se va mântuì. 28 Căci el va aduce la îndeplinire şi scurt va alcătuì judecată *în dreptate;* [p]pentru că Domnul va face judecată *scurt alcătuită*“ pe pământ. 29 Şi după cum a zis mai nainte Isaia: [q]„Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi lăsat o sămânţă, [r]ca Sodoma am fi fost şi ca Gomora am fi fost asemănaţi“.

30 Ce vom zice dar? [s]Că neamuri care nu aleargă după îndreptăţire apucară îndreptăţirea, [t]şi îndreptăţirea care este din credinţă; 31 Iar Israel [u]alergând după legea îndreptăţirii [v]nu ajunse la lege *dătătoare* de îndreptăţire. 32 Pentru ce? Pentru că *alergarea fù* nu din credinţă, ci după cum *este* din lucruri *ale legii;* căci [x]„se loviră de piatra poticnirii“, 33 După cum este scris: [y]Iată eu pun în Sion piatră de poticnire şi stâncă de sminteală, şi cine crede într'însul nu va fi ruşinat“.

Îndreptăţirea din credinţă faţă cu îndreptăţirea din lege. Profeţii despre Iudei şi neamuri.

10 Fraţilor, bunăvoinţa inimei mele şi cererea către Dumnezeu *sunt* pentru dânşii spre mântuire. 2 Căci le mărturisesc, [a]că au râvnă pentru Dumnezeu, dar nu potrivit unei depline înţelegeri: 3 Pentru că necunoscând [b]îndreptăţirea dela Dumnezeu şi căutând să statornicească a lor [c]îndreptăţire, nu s'au supus îndreptăţirii dela

---

r Gal. 4. 28.
s Fac. 18. 10, 14.
t Fac. 25. 21.
u Cap. 4. 17.
v Fac. 25. 23.
x Deut. 21. 15
y Deut. 32. 4.
z Esod. 33. 19.
a Gal. 3. 8. 22.
b Esod. 9. 16.
c 2 Cron. 20. 6.
d Isa. 29. 16.
e Prov. 16. 4.
f 2 Tim. 2. 20.
g 1 Tes. 5. 9.
h 1 Pet. 2. 8.
i Col 1. 27.
j Cap. 8. 28—30.
k Cap. 3. 29.
l Osea 2. 23.
m Osea. 1. 10.
n Isa. 10. 22, 23.
o Cap. 11. 5.
p Isa. 28. 22.
q Isa. 1. 9.
r Isa. 13. 19.
s Cap. 4. 11.
t Cap. 1. 17.
u Cap. 10. 2
v Gal. 5. 4.
x Luc. 2. 34
y Ps. 118. 22. — *Caput 10.*
a Fapt. 21. 20
b Cap. 1. 17.
c Filip. 3. 9

Dumnezeu. 4 Căci [d] sfârșit al legii este Hristos spre îndreptățire oricui care crede.

5 Căci Moise scrie despre îndreptățirea care este din lege, [e] că „omul care va fi făcut acele *rânduieli* viu va fi printr'însa". 6 Iar *despre* îndreptățirea din credință astfel zice: [f] nu zice în inima ta: „cine se va sui în cer?" — aceasta însemnează a aduce jos pe Hristos; — 7 Sau oricine se va pogorî în abiz?" — aceasta însemnează a scoate afară pe Hristos dintre morți. — 8 Dar ce zice? [g] „Aproape de tine este cuvântul, în gura ta și în inima ta: adecă cuvântul credinței pe care îl predicăm. 9 Pentru [h] că dacă vei fi mărturisit cu gura ta pe Domnul Iisus, și vei fi crezut în inima ta că Dumnezeu l-a sculat dintre morți, vei fi mântuit; 10 Căci cu inima se crede spre îndreptățire, iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11 Pentru că scriptura zice: [i] „oricine care crede într'însul nu va fi rușinat". 12 [j] Căci nu este deosebire de Iudeu și Elen; fiindcă [k] el este Domn al tutulor, [l] bogat fiind pentru toți care-l cheamă. 13 [m] „Pentru că oricine care va fi chemat [n] numele Domnului mântuit va fi".

14 Dar cum să cheme pe acela în care nu crezură? Și cum să crează în acela despre care nu auziră? Și cum să auză [o] fără predicator? 15 Și cum să predice dacă nu vor fi trimis? După cum este scris: [p] „cât de frumoase sunt picioarele *celor care binevestesc pace*, celor care binevestesc cele bune". 16 Dar [q] nu toți se supuseră evangeliei. Căci Isaia zice: [r] „Doamne, cine crezù la cele auzite dela noi?" 17 Deci credința *vine* din cele auzite, iar cele auzite prin cuvântul lui Hristos.

18 Dar întreb, oare nu auziră ei? Negreșit: [s] Preste tot pământul ieșì glasul lor, [t] Și la marginile lumii rostu-

rile lor. 19 Dar întreb, oare nu cunoscù Israel? Moise cel dintâiu zice: [u] „Eu vă voiu întărîtà asupra unui nepopor, asupra unui [v] popor neînțelegător vă voiu aținà la mânie". 20 Iar Isaia îndrăznește și zice: [x] „Aflat-am fost pentru cei care nu mă caută, cunoscut m'am făcut celor care nu întreabă de mine". 21 Și către Israel zice: „toată ziua întinsei mânile mele către un popor neascultător și împotrivitor cu vorba".

O parte de Iudei sunt aleși, iar o parte respinși. Neeredința Iudeilor este mântuirea neamurilor. Tot Israelul va fi mântuit odată.

11 Deci întreb, [a] „oare înlătură Dumnezeu pe poporul său?" Să nu fie. Căci [b] și eu sunt Israelit, din neamul lui Abraam, din seminția lui Beniamin. 2 „Dumnezeu nu înlătură pe poporul său" pe care [c] îl cunoscù mai dinainte. Sau nu știți ce spune scriptura unde vă vorbește de Ilie, cum să plânge el lui Dumnezeu împotriva lui Israel? 3 *Zicând:* [d] „Doamne, pe profeții tăi îi omorîră, altarele tale din temelie le răsturnară, și eu am rămas singur și caută sufletul meu". 4 Dar ce-i zice răspunsul dumnezeesc? [e] „Mi-am lăsat șapte mii de bărbați, ca unii care nu-și plecară genunchii lui Baal". 5 [f] Deci astfel și în timpul de acum a fost o rămășiță potrivit unei alegeri din dar; 6 Iar [g] dacă este din dar, nu mai este din lucruri; altfel darul nu se mai face dar. Și *dacă este din lucruri, nu mai este dar; altfel lucrul nu mai este lucru.*

7 Deci ce este? [h] Israel nu dobândì accea ce căută cu stăruință, iar cei aleși dobândiră; și ceilalți fură învârtoșați, 8 După cum este scris: [i] „Dumnezeu le dete duh de amețire, [j] ochi ca să nu vază și urechi ca să nu auză până în ziua de azi". 9 Și David zice: [k] „Facă-se masa lor spre laț și spre vânare, și spre piedecă și *astfel* spre răsplată lor, 10 [l] Întunece-se ochii lor ca să nu vază, și încovoac-se pururea spina-

d Mat. 5. 17.	*h* Mat. 10. 32.	*l* Efes. 1. 7.	*p* Isa. 52. 7.	*t* 1 Reg. 18. 10.	*Capul 11.*	*d* 1 Reg. 19, 10,	*h* Cap. 9. 31.
e Lev. 18. 5.	*i* Isa. 28. 16.	*m* Ioel 2. 32.	*q* Cap. 3. 3.	*u* Deut. 32. 21.	*a* 1 Sam 12. 22.	14.	*i* Isa 29. 10.
f Deut.30.12,13.	*j* Fapt. 15. 9.	*n* Fapt 9. 14.	*r* Isa. 53 1.	*v* Tit 3. 3.	*b* 2 Cor. 11. 22.	*e* 1 Reg. 19. 18.	*j* Deut. 29. 4.
g Deut. 30, 14.	*k* Fapt. 10. 36	*o* Tit. 1. 3.	*s* Ps. 19. 4.	*x* Isa 65. 1.	*c* Cap 8. 29.	*f* Cap. 9. 27.	*k* Ps. 69 22.
						g Deut. 9. 4. 5.	*l* Ps. 69. 23.

rea lor". 11 Deci întreb, oare nu se poticniră ca să cază?

Să nu fie. Ci [m]prin greşala lor *s'a făcut* mântuirea pentru neamuri, ca să-i facă pe dânşii râvnitori. 12 Dacă dar greşala lor *fiu* o bogăţie a lumii şi căderea lor o bogăţie a neamurilor, cu cât mai vârtos întreg numărul lor? 13 Vouă neamurilor vă vorbesc. Deci [n]întrucât sunt eu al neamurilor apostol îmi laud slujba mea. 14 Poate cumva voiu face râvnitori pe ai mei, şi [o]voiu scăpă pe unii dintr'înşii. 15 Căci dacă înlăturarea lor este a lumii împăcare, ce *va fi* adăugarea lor, dacă nu viaţa dintre morţi? 16 Iar dacă pârga este [p]sfântă şi frământătura *este sfântă*: şi dacă rădăcina este sfântă, şi ramurile *sunt sfinte*.

17 Şi dacă [q]unele dintre ramuri fură rupte, [r]tu însă deşi maslin sălbatic fiind, ai fost altoit într'însele şi te-ai făcut împreună părtaş al rădăcinei şi al sucului maslinului, 18 [s]Nu te mândrì faţă de ramuri: iar dacă te mândreşti, nu tu ţii rădăcina, ci rădăcina pe tine. 19 Dar vei zice: ramuri fură rupte pentru ca eu să fiu altoit. 20 Bine: din pricina necredinţii fură rupte, [t]iar tu prin credinţă stai. Nu fii cu gândul pe sus, ci [u]teme-te. 21 Căci dacă Dumnezeu nu cruţă ramurile fireşti, nici pe tine nu te va cruţà.

22 Deci vezi bunătate şi asprime dela Dumnezeu; asprime către cei care căzură, iar către tine bunătate dela Dumnezeu, [v]dacă vei fi stăruit în bunătatea lui, altfel [x]şi tu vei fi tăiat. 23 Şi aceia [y]dar, dacă nu vor fi stăruit în necredinţă, vor fi altoiţi: căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăşi. 24 Căci dacă tu ai fost tăiat din firescul maslin sălbatic şi împotriva firii ai fost altoit în maslin bun, cu atât mai vârtos aceştia, care sunt fireşti, vor fi altoiţi în al lor maslin.

25 Căci nu voesc, fraţilor, ca voi să nu cunoaşteţi taina aceasta, pentru ca să nu fiţi [z]înţelepţi după a voastră găsire cu cale, că [a]învârtoşare a fost în parte pentru Israel [b]până ce va fi întrat întreg numărul neamurilor. 26 Şi astfel tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: [c]„Veni-va din Sion Mântuitorul, înlătură-va necuviinţele dela Iacob. 27 [d]Şi acesta este aşezământul *ieşit* dela mine pentru dânşii, când voiu fi înlăturat păcatele lor". 28 Negreşit după evanghelie sunt uriţi *de Dumnezeu* pentru voi, dar după alegere sunt [e]iubiţi pentru părinţii lor: 29 Căci fără părere de rău sunt darurile şi [f]chemarea lui Dumnezeu. 30 Pentru că după cum şi voi [g]n'aţi ascultat altădată de Dumnezeu, iar acum aţi fost miluiţi prin neascultarea lor, 31 Astfel şi aceştia n'au ascultat acum, ca prin mila voastră să fie şi dânşii miluiţi. 32 Căci [h]Dumnezeu închise împreună pe toţi spre neascultare, pentru ca pe toţi să-i miluiască.

Preamărirea minunatelor căi dumnezeeşti.

33 O, adâncime a bogăţii şi a înţelepciunii şi a cunoştinţei lui Dumnezeu: [i]cât de neprimitoare de cercetare sunt judecăţile lui şi cât de neprimitoare de [j]urmare căile lui. 34 [k]Pentru că „cine a cunoscut gândul Domnului? Sau [l]cine s'a făcut sfetnicul lui? 35 Sau [m]cine i-a dat întâiu lui, şi i-se va dà înapoi?" 36 Că toate sunt [n]dintr'însul şi printr'însul şi pentru dânsul; [o]*Lui* fie mărire în veci. Amin.

Îndemnuri la sfinţenie. Întrebuinţarea folositoare a deosebitelor daruri.

12 Vă [a]îndemn dar, fraţilor, prin îndurările lui Dumnezeu, [b]ca să înfăţişaţi [c]corpurile voastre ca o [d]jertfă vie, sfântă bine plăcută lui Dumnezeu, închinăciunea voastră cuvenită gândirii. 2 Şi [e]să nu fiţi în asemănare cu veacul acesta, ci să vă [f]schimbaţi prin înoirea

---

m Fapt. 13. 46. *n* 2 Tim. 1. 11. *o* 1 Cor. 7. 16. *p* Lev. 23. 10. *q* Ier. 11. 16. *r* Fapt 2. 39. *s* 1 Cor. 10. 12. *t* Cap. 12. 16. *u* Prov. 28. 14. *v* 1 Cor. 15. 2. *x* Ioan 15. 2. *y* 2 Cor. 3. 16. *z* Cap. 12. 16. *a* Vers. 7. *b* Luc. 21. 24. *c* Isa. 59. 20. *d* Isa. 27. 9. *e* Deut. 7. 8. *f* Num. 23. 19. *g* Efes. 2. 2. *h* Cap. 3. 9. *i* Ps. 36. 6. *j* Iov 11. 7. *k* Iov 15. 8. *l* Iov 36. 22. *m* Iov 35. 7. *n* 1 Cor. 8. 6. *o* Gal. 1. 5.

Capul 12.

a 2 Cor. 10. 1. *b* 1 Pet. 2. 5. *c* Ps. 50. 13, 14. *d* Ebr. 10. 20. *e* 1 Pet. 1. 14. *f* Efes. 4. 18

minții *voastre*, pentru ca să [g] cercetați voi care este voia lui Dumnezeu, binele și bineplăcutul și desăvârșitul.

3 Căci în puterea darului [h] care îmi este dat mie zic oricui care este între voi, [i] să nu fie cu gând mai pe sus decât ceea ce trebue să gândească, ci să gândească ca să fie întreg la minte, Dumnezeu a împărțit [j] fiecăruia după măsura de credință. 4 Pentru [k] că după cum într'un singur corp avem multe membre, și membrele toate nu au aceiași lucrare, 5 Astfel [l] noi cei mulți un singur corp suntem în Hristos, iar câte unul suntem membrii unii pentru alții.

6 [m] Având însă deosebite daruri potrivit [n] darului, care ne-a fost dat nouă; fie [o] profeție după măsura credinței, *să profetizăm;* 7 Fie diaconie, în diaconie *să fim*; [p] fie că este învățător, în învățătură *să fie*; 8 Fie [q] că este îndemnător, în îndemnare *să fie*: [r] cel care împărtășește cu firească nevinovăție *să împărtășească*; [s] cel care este rânduit mai mare, cu sârguință *să fie*; cel care [t] miluește, cu blândețe *să miluiască*. 9 [u] Iubirea *să fie* fără fățărie. [v] Urîți răul, lipiți-vă de bine:

10 [x] În iubirea frățească unii către alții fiți [y] cu iubire firească, în cinste fiți călăuză unii altora. 11 În sârguință nepregetători, fiți fierbinți cu duhul, slujiți Domnului. 12 În puterea nădejdii [z] bucurați-vă, în suferință fiți statornici, în [a] rugăciune fiți [b] stăruitori cu răbdare. 13 [c] La trebuințele sfinților faceți-vă părtași, [d] grăbiți-vă cu ospitalitatea.

14 [e] Binecuvântați pe cei care vă urmăresc; binecuvântați și nu blestemați.

15 [f] Să vă bucurați cu cei care se bucură, să plângeți cu cei care plâng. 16 [g] Gândiți aceiași unii pentru alții; nu gândiți la cele înalte, ci lăsați-vă a fi duși de cele smerite; [h] nu vă faceți înțelepți după a [i] voastră găsire cu cale.

17 [j] Nu răsplătiți nimenui rău pentru rău; [k] purtați grije de cele bune înaintea tutulor oamenilor. 18 Dacă este cu putință, întrucât vă privește, trăiți [l] în pace cu toți oamenii: 19 [m] Nu vă răsbunați voi înșivă iubiților, ci dați loc mâniei; căci scris este: „a mea este [n] răsbunarea, eu voiu răsplăti, zice Domnul. 20 [o] Ci dacă va fi flămânzit vrăjmașul tău, dă-i demâncare; dacă va fi însetat, dă-i să beà; căci făcând aceasta cărbuni de foc vei grămădi pe capul lui". 21 Nu fi biruit de către rău, ci biruește răul prin bine.

Supunerea față de stăpâniri.

13 Orice suflet [a] fie supus înaltelor stăpâniri. Căci [b] nu este stăpânire decât dela Dumnezeu, iar care sunt, de Dumnezeu sunt rânduite. 2 Astfel cine nu este supus stăpânirii se [c] împotrivește întocmirii lui Dumnezeu; iar cei care se împotrivesc vor luà osândă pentru dânșii înșile. 3 Pentru că cei mari nu sunt o teamă pentru fapta bună, ci pentru rău. Voești dar să nu te temi de stăpânire? [d] Fă binele, și vei avea laudă dela dânsa. 4 Căci este slujitoarea lui Dumnezeu spre bine ție; iar dacă vei fi făcut răul, teme-te; pentru că nu fără cuvânt poartă spadă: căci este slujitoarea lui Dumnezeu, răsbunătoare în privința mâniei pentru cel care făptuește răul. 5 Deaceea [e] trebuință este ca să fiți supuși, nu numai din pricina mâniei, [f] ci și pentru a voastră știință de sinevă.

6 Căci pentru aceasta plătiți și dări: căci ei sunt slujitori ai lui Dumnezeu pentru aceasta chiar sunt stăruitori. 7 [g] Dați tutulor datoriile, celui care cere darea, *dați* darea, celui care cere vama, vama, celui care cere teama, teama, celui care cere cinstea, cinstea.

Îndemnare să iubim pe aproapele nostru.

8 Nu datoriți nimenui nimic, decât

g Efes. 5. 10. 17.	*m* 1 Cor. 12. 4.	*s* Fapt. 20. 28.	*z* Luc. 10. 20.	*f* 1 Cor. 12. 26.	*l* Marc. 9. 50.			*d* 1 Pet. 2. 14.
h Efes. 3. 2, 7, 8.	*n* Vers 3.	*t* 2 Cor. 9. 7.	*a* Luc. 21. 19.	*g* 1 Pet. 3. 8.	*m* Lev. 19. 18.	*Capul 13.*		*e* Eccl. 8. 2.
i Prov. 25. 27.	*o* Fapt. 11. 27.	*u* 1 Tim. 1. 5.	*b* Col. 4. 2.	*h* Ps. 131. 1, 2.	*n* Deut. 32. 35.			*f* 1 Pet. 2. 19.
j 1 Cor. 12. 7, 11.	*p* Fapt. 13. 1.	*v* Ps. 34. 14.	*c* 1 Cor. 16. 1.	*i* Prov. 3. 7.	*o* Esod. 23. 4, 5.	*a* Tit. 3. 1.		*g* Mat. 22. 21.
k 1 Cor. 12. 12.	*q* Fapt. 15. 32.	*x* Ebr. 13. 1.	*d* 1 Tim. 3. 2.	*j* Prov. 20. 22.	—	*b* Prov. 8. 15, 16.		*h* Iac. 2. 8.
l 1 Cor. 10. 17.	*r* Mat. 6. 1—3.	*y* Filip. 2. 3.	*e* Mat. 5. 44.	*k* Cap. 14. 16.		*c* Tit. 3. 1.		

numai a vă iubì unii pe alţii: căci [h] cine iubeşte pe un altul a împlinit legea. 9 Căci: „nu săvârşì adulter, nu omorî, nu furà, *nu mărturisì strâmb*, nu pofti“, [i] şi orice altă poruncă, în acest cuvânt este cuprinsă, în: [j] „iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi“. 10 Iubirea pentru aproapele nu săvârşeşte rău; deci cuprinsul legii este [k] iubirea.

Îndemnare să umblăm în lumină.

11 Şi aceasta fiindcă ştiţi timpul cuvenit, [l] că acum *este* ceasul ca voi să fiţi deşteptaţi din somn; căci acum mântuirea este mai aproape de noi, decât când am crezut. 12 Noaptea a înaintat, ziua s'a apropiat. [m] Să lepădăm dar lucrurile întunerecului, [n] să îmbrăcăm armele luminii. 13 [o] Să umblăm cuviincios ca în timpul zilei, [p] nu în ospeţe desfătătoare şi beţii, [q] nu în culcări ruşinoase şi desfrânări, [r] nu în ceartă şi râvnire: 14 Ci [s] luaţi îmbrăcăminte pe Domnul Iisus Hristos, şi nu purtaţi [t] grije de trupul vostru spre pofte.

Cruţare pentru cei slabi în credinţă. Sminteala trebue înlăturată în mâncare şi în ţinerea zilelor. Hristos este judecător. Fiecare să urmeze după credinţa sa.

14 Iar pe cel [a] slab în credinţă luaţi-l la voi, nu spre lămurirea gândurilor. 2 Unul are încredere [b] să mănânce de toate, dar cel slab mănâncă legume. 3 Cine mănâncă să nu dispreţuiască pe care nu mănâncă; [c] iar cine nu mănâncă să nu judece pe care mănâncă: căci Dumnezeu l-a luat la sine. 4 [d] Tu cine eşti care judeci slugă streină? Faţă de Domnul său numai stă sau cade; dar va stà, pentru că Domnul are putere ca să-l facă să steà.

5 [e] Unul alege o zi faţă de altă zi, iar altul alege orice zi. Oricine fie pe deplin încredinţat în al său cuget. 6 Cine [f] ţine ziua pentru Domnul o ţine; *şi cine nu ţine ziua pentru Domnul nu o ţine;* cine mănâncă pentru Domnul mănâncă, căci [g] mulţumeşte lui Dumnezeu: şi cine nu mănâncă pentru Domnul nu mănâncă, şi mulţumeşte lui Dumnezeu. 7 [h] Pentru că nimenea dintre noi nu vieţueşte pentru sine, şi nimenea nu moare pentru sine: 8 Căci şi dacă vieţuim pentru Domnul vieţuim, şi dacă murim pentru Domnul murim. Deci şi dacă vieţuim şi dacă murim, ai Domnului suntem. 9 Căci [i] pentru aceasta a murit şi a înviat Hristos, ca să aibă stăpânire [j] şi preste morţi şi preste vii.

10 Tu dar pentru ce judeci pe fratele tău? [k] Sau şi tu pentru ce disprepuieşti pe fratele tău? Căci toţi ne vom înfăţişà înaintea scaunului de judecător al lui Dumnezeu. 11 Pentru că scris este: [l] „viu sunt eu, zice Domnul, că mie mi-se va plecà orice genunchiu, şi orice limbă va lăudà pe Dumnezeu“. 12 Deci dar [m] fiecare dintre noi va dà pentru sine cuvânt lui Dumnezeu.

13 Deci să nu mai judecăm unii pe alţii; ci aceasta judecaţi mai vârtos, ca [n] să nu daţi fratelui cuvânt de poticneală sau sminteală. 14 Ştiu şi sunt încredinţat în Domnul Iisus, [o] că nimic nu este spurcat prin sine însuşi, [p] decât numai pentru cel care gândeşte că este ceva spurcat, pentru acela spurcat este. 15 Căci dacă fratele tău se mâhneşte, din pricina mâncării, nu mai umbli potrivit iubirii. [q] Nu pierde din pricina mâncării tale pe acela, pentru care a murit Hristos. 16 [r] Deci să nu fie defaimat binele vostru. 17 [s] Căci împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi beutură, ci îndreptăţire şi pace şi bucurie în duh sfânt; 18 Pentru că cine potrivit acesteia slujeşte lui Hristos, este [t] bineplăcut lui Dumnezeu, şi cercat pentru oameni.

19 [u] Deci dar să urmărim cele ale păcii şi cele [v] ale întăririi între noi înşine. 20 [x] Nu dărâmà din pricina mân-

---

i Esod. 20. 13.
j Lev. 19. 18.
k Mat. 22. 40.
l 1 Cor. 15. 34.
m Efes. 5. 11.
n Efes. 6. 13.
o Filip. 4. 8.
p Prov. 23. 20.
q 1 Cor. 6. 9.
r Iac. 3. 14.
s Gal. 3. 27.
t Gal. 5. 16.

Capul 14.

a Cap. 17. 1, 7.
b Tit. 1. 15.
c Col. 2. 16.
d Iac. 4. 12.
e Gal. 4. 10.
f Gal. 4. 10.
g 1 Cor. 10. 31.
h 1 Cor. 6. 19, 20.
i 2 Cor. 5. 15.
j Fapt. 10. 36.
k Mat. 25. 31, 32.
l Isa. 45. 23.
m Mat. 12. 36.
n 1 Cor. 8. 9. 13.
o Fapt. 10. 15.
p 1 Cor. 8. 7, 10.
q 1 Cor. 8. 11.
r Cap. 12. 17.
s 1 Cor. 8. 8.
t 2 Cor. 8. 21.
u Ps. 34. 14.
v Cap. 15. 2.
x Vers. 15.

cării lucrul lui Dumnezeu. [y]Tot este curat; [z]dar un rău este pentru omul care mănâncă prin poticneală. 21 Bine este a nu mâncà carne, nici a beà vin, nici a face *ceva*, de care se poticnește fratele tău *sau se sminteşte sau se slăbeşte*. 22 Tu aibi înaintea lui Dumnezeu credința, pe care o ai după tine însuți. Fericit cine nu se judecă pe sine însuși în ceea ce încuviințează: 23 Iar cine șovăește dacă va fi mâncat, osândit este, pentru că nu din credință *a mâncat*: și tot ce nu este din credință, păcat este.

Trebue să ne silim a ne întări unii pe alții. Toți să slujim lui Dumnezeu.

15 [a]Și datori suntem noi cei tari, ca să [b]îngăduim slăbiciunile celor neputincioși, și să nu ne plăcem nouă înșine. 2 [c]Fiecare dintre noi să placă aproapelui său spre bine [d]pentru întărire; 3 [e]Căci și Hristos nu a plăcut sieși însuși, ci după cum este scris: [f]„mustrările celor care te mustră pe tine căzură asupra mea“. 4 Pentru [g]că toate care fură scrise mai nainte, spre învățătura noastră fură scrise, ca prin stăruința și prin mângăierea scripturilor să avem nădejdea noastră.

5 [h]Iar Dumnezeul stăruinței și al mângăierii să vă deà ca să gândiți aceeași unii în alții după *voia lui* Hristos Iisus, 6 [i]Pentru ca într'una cu o gură să măriți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos. 7 Deaceea [j]luați la voi unii pe alții, după [k]cum și Hristos va luà la sine spre mărirea lui Dumnezeu.

8 Căci zic, că [l]Hristos s'a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru credincioșia lui Dumnezeu, [m]ca să întărească făgăduințele *date* părinților. 9 Iar [n]neamurile pentru milă să mărească pe Dumnezeu după cum este scris: [o]„Pentru aceasta te voiu lăudà între neamuri, și voiu cântà numele tău“. 10 Și iar zice *scriptura*: [p]„Veseliți-vă neamurilor, cu poporul său“. 11 Și iar: [q]„Lăudați, toate neamurile, pe Domnul, și să-l mărească pe el toate popoarele“. 12 Și iar Isaia zice: [r]„Va fi rădăcina lui Iesei și cel care se ridică să domnească preste neamuri, într'însul neamuri vor nădăjduì“.

13 Iar Dumnezeul nădejdii să vă umple de orice [s]bucurie și de pace în credință, ca să prisosiți voi în nădejde, în puterea duhului sfânt.

Isbânda și împrăștierea evangeliei prin predica Apostolului.

14 [t]Dar sunt încredințat, frații mei, și eu însumi despre voi, că și voi înșivă sunteți [u]plini de inimă bună, umpluți cu orice cunoștință, în stare ca să vă înțelepțiți și unii pe alții. 15 V'am scris însă mai cu îndrăzneală în unele părți, ca unul care vă aduc iarăși aminte pentru [v]darul care îmi este dat dela Dumnezeu 16 Ca [x]să fiu eu slujitor rânduit al lui Hristos Iisus pentru neamuri, slujind preoțește evangelia lui Dumnezeu, pentru ca [y]jertfa neamurilor să se facă bineprimită, sfințită în duhul sfânt. 17 Deci am laudă în Hristos Iisus, [z]pentru cele ce sunt către Dumnezeu; 18 Căci nu voiu îndrăznì să vorbesc ceva [a]ce n'a săvârșit Hristos prin mine, prin cuvânt și faptă, [b]spre supunerea neamurilor, 19 [c]În putere de semne și minuni, în puterea duhului sfânt, încât dela Ierusalim și împrejur până în Iliria am îndeplinit evangelia lui Hristos; 20 Căutând însă cinstea mea astfel [d]ca să binevestesc nu unde fù numit Hristos, ca să nu clădesc pe temelie streină, 21 Ci după cum este scris: [e]„Vor vedeà cei cărora nu li-s'a vestit despre dânsul, și cei care nu vor fi auzit, vor înțelege“.

22 Deaceea [f]am și fost oprit în cea mai mare parte ca să vin la voi: 23 Dar acum ne mai având loc în aceste ținu-

---

y Mat. 15. 11. 1 Cor. 8. 9—12. — *z* Rom. 14. 20.

Capul 15.

a Gal. 6. 1. *b* Cap. 14. 1. *c* 1 Cor. 9. 19. *d* Cap. 14. 19. *e* Mat. 26. 39. *f* Ps. 69. 9. *g* 2 Tim. 3. 16, 17. *h* Filip. 3. 16. *i* Fapt. 4. 24, 32. *j* Cap. 14. 1, 3. *k* Cap. 5. 2. *l* Mat. 15. 24. *m* Cap. 3. 3. *n* Ioan 10. 16. *o* Ps. 18. 49. *p* Deut. 32. 43. *q* Ps. 117. 1. *r* Isa. 11. 1, 10. *s* Cap. 12. 12. *t* 2 Pet. 1 12. *u* 1 Cor. 8. 1. *v* Cap. 1. 5. *x* Cap. 11. 13. *y* Isa. 66. 20. *z* Ebr. 5. 1. *a* Fapt. 21. 19. *b* Cap. 1. 5. *c* Fapt. 19. 11. *d* 2 Cor. 10. 13. *e* Isa. 52. 15. *f* Cap. 1. 13.

turi. [g] și de mulți ani având dorința să vin la voi. 24 Îndată ce plec în Spania voiu veni la voi: pentru că nădăjduesc trecând să vă văd [h] și să fiu însoțit de voi acolo, dacă mai întâiu voiu fi fost în parte îndestulat de voi. 25 Acum [i] mă duc la Ierusalim slujind sfinților. 26 Căci [j] Macedonia și Achaia au binevoit să facă o împărtășire la săracii sfinților, care sunt în Ierusalim. 27 Au binevoit înadins, și datori sunt ei lor: pentru că [k] dacă neamurile au avut împărtășire de cele dumnezeești ale lor, [l] datorează să le slujească și în cele firești. 28 Deci după ce voiu fi săvârșit aceasta și voiu fi încredințat lor [m] acest rod, voiu pleca pela voi în Spania: 29 [n] Și știu că venind la voi, voiu veni cu aceea cu ce este plină binecuvântarea lui Hristos.

30 Vă îndemn dar, fraților, prin Domnul nostru Iisus Hristos și [o] prin iubirea duhului [p] să luptați împreună cu mine în rugăciunile voastre pentru mine către Dumnezeu. 31 [q] Ca să fiu scăpat de neascultătorii din Iudea și [r] slujirea mea rânduită pentru Ierusalim să se facă bineprimită sfinților; 32 Pentru ca, [s] după ce voiu fi venit în bucurie [t] la voi prin voia lui Dumnezeu, [u] să mă liniștesc împreună cu voi. 33 Iar [v] Dumnezeul păcii cu voi toți. Amin.

Pavel face cunoscut pe Febe. Felurite îmbrățișeri trimise la cei din Roma. Ferirea de desbinări. Doxologie.

16 Vă fac cunoscut pe Febe, sora noastră, fiind slujitoare a bisericei, care este în [a] Chenchrie. 2 [b] Ca să o primiți în Domnul după cum se cuvine pentru sfinți și să o ajutorați în lucrul în care are trebuință de voi; căci și dânsa a fost îngrijitoare pentru mulți și chiar pentru mine. 3 Îmbrățișați pe [c] Prisca și pe Acuila împreună lucrătorii mei în Hristos Iisus, 4 Ca unii care pentru sufletul meu au pus jos gâtul lor înșiși, cărora nu numai eu le mulțumesc, ci și toate bisericile neamurilor. 5 *Urați* și [d] bisericei care este în casa lor.

Îmbrățișați pe Epenet iubitul meu, [e] care este pârga Asiei pentru Hristos. 6 Îmbrățișați pe Mariam, ca una care se ostenì mult pentru voi. 7 Îmbrățișați pe Andronic și Iunian rudele mele și prinși împreună cu mine, ca unii care sunt însemnați între apostoli, și care mai nainte de mine [f] au fost în Hristos.

8 Îmbrățișați pe Ampliat iubitul meu în Domnul. 9 Îmbrățișați pe Urban împreună lucrătorul nostru în Hristos și pe Stachi iubitul meu. 10 Îmbrățișați pe Apelle cel cercat în Hristos.

Îmbrățișați pe cei care sunt dintre ai lui Aristobol.

11 Îmbrățișați pe Irodion ruda mea. Îmbrățișați pe cei care sunt dintre ai lui Narcis, care sunt în Domnul. 12 Îmbrățișați pe Trifena și pe Trifosa, care s'au ostenit în Domnul. Îmbrățișați pe Persida iubita, ca una care mult s'a ostenit în Domnul.

13 Îmbrățișați pe Rufu [g] alesul în Domnul și pe muma lui și a mea. 14 Îmbrățișați pe Asincrit, pe Flegonte, pe Erme, pe Patrova, pe Erma și pe frații care sunt împreună cu dânșii. 15 Îmbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nerea și pe sora lui, și pe Olimpan, și pe toți sfinții care sunt împreună cu dânșii.

16 [h] Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă. Vă îmbrățișează bisericile toate ale lui Hristos.

Să ne ferim de amăgitori.

17 Vă îndemn, fraților, să fiți cu luare aminte asupra acelora [i] care fac desbinări și sminteli împotriva învățăturei pe care ați învățat-o, [j] și abateți-vă dela dânșii. 18 Pentru că unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru *Iisus* Hristos, ci [k] pântecelui lor înșiși, și [l] prin

g Fapt. 19. 21.	*k* Cap. 11. 17.	*o* Filip 2. 1.	*s* Cap. 1. 10.	*Capul 16.*	*c* Fapt. 18. 2, 18, 26.	*f* Gal. 1. 22.	5, 2*i*.
h Fapt. 15. 3.	*l* 1 Cor. 9. 41.	*p* 2 Cor. 1. 11.	*t* Fapt. 18. 21.	*a* Fapt. 18. 18.	*d* 1 Cor 16. 19.	*g* 2 Ioan 1.	*j* 1 Cor. 5. 9, 11
i Fapt. 19. 21.	*m* Filip 4. 17.	*q* 2 Tes. 3. 2.	*u* 1 Cor. 16. 18.	*b* Filip. 2. 29.	*e* 1 Cor 16 15	*h* 1 Cor. 16. 20.	*k* Filip. 3. 19.
j 1 Cor. 16. 1, 2	*n* Cap. 1 11.	*r* 2 Cor. 8. 1.	*v* Filip. 4. 9.			*i* Fapt, 15. 1,	*l* Col. 2. 4.

vorbire bună și cuvinte bine puse amăgesc inimile celor fără răutate. 19 Ascultarea [m] voastră însă a ajuns la toți; deaceea mă bucur de voi, și voesc ca voi să fiți [n] înțelepți față de bine, și curați față de rău. 20 Iar [o] Dumnezeul păcii [p] va sdrobi îndată pe satana supt picioarele voastre.

[q] Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

Salutări din Corint.

21 Vă îmbrățișază [r] Timoteu lucrătorul împreună cu mine, și [s] Luciu și [t] Iason și [u] Sosipatru rudele mele.

22 Vă îmbrățișez în Domnul, eu Terțiu, care am scris epistola.

23 Vă îmbrățișază [v] Gaiu ospătătorul meu și al bisericei întregi. Vă îmbrățișază [x] Erastu economul orașului și Cuartu fratele.

24 [y] *Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi toți. Amin.*

Preamărirea lui Dumnezeu.

25 Iar [z] celui care poate să vă întărească pe voi pentru evangelia mea [a] și predicarea lui Iisus Hristos, [b] pentru descoperirea tainei [c] tăcute în veacuri vecinice, 26 Dar [d] acum făcută cunoscut prin scripturi profetice după rânduiala vecinicului Dumnezeu, adusă la cunoștință între neamuri spre [e] ascultarea credinței. 27 Lui, prin Iisus Hristos, [f] unicului înțeleptului Dumnezeu mărire *fie* în veci. Amin.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI.

Mulțumiri aduse Corintenilor pentru credința lor.

1 Pavel [a] chemat apostol al lui Hristos Iisus [b] prin voința lui Dumnezeu și [c] Sostene fratele 2 Bisericei lui Dumnezeu celei care este în Corint, [d] sfințiților în Hristos Iisus, [e] chemați sfinți, tutulor care în orice loc al [f] lor și al nostru [g] cheamă numele Domnului [h] nostru Iisus Hristos. 3 [i] Dar vouă [j] și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

4 [k] Mulțumesc Dumnezeului meu totdeauna pentru voi în puterea darului lui Dumnezeu, care fù dat vouă în Hristos Iisus, 5 Că în orice ați fost îmbogățit într'însul, [l] în orice cuvântare și în orice cunoștință, 6 După cum [m] mărturisirea lui Hristos fù întărită în voi, 7 Astfel că voi nu sunteți rămași pe urmă în nici un dar, [n] așteptând cu stăruință descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos, 8 [o] Care și vă va întări pe voi până la sfârșit [p] ca să fiți neînvinuiți în ziua Domnului nostru Iisus Hristos. 9 [q] Credincios este Dumnezeu prin care ați fost chemați la [r] împărtășirea cu Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru.

Desbinările trebuesc înlăturate.

10 Vă îndemn, fraților, prin numele Domnului nostru Iisus Hristos, [s] ca toți să ziceți aceeași și să nu fie între voi desbinări, dar să fiți învoiți în același gând și în aceeași părere. 11 Pentru că despre voi, frații mei, mi-s'a făcut cunoscut de către cei ai Choei, că între voi sunt priciri. 12 Și zic aceasta, [t] pentru că fiecare dintre voi zice: eu sunt al lui Pavel, și eu al lui [u] Apoline, și eu al lui [v] Chefa, și eu al lui Hristos.

13 [x] Împărțit este Hristos! Nu cumva Pavel fù răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel ați fost botezați? 14 Mulțumesc lui Dumnezeu, că pe nici unul dintre voi n'am botezat, decât numai pe [y] Crispu și pe [z] Gaiu. 15 Ca să nu zică cineva, că ați fost botezați în

m Cap. 1. 8.	*s* Fapt. 13. 1.	*z* Efes. 3. 20.	*f* 1 Tim. 1. 17.	*b* 2 Cor. 1. 1.	*h* Cap. 8. 6.	*n* Filip 3. 20.	*t* Cap. 3. 4.
n Mat. 10. 16.	*t* Fapt. 17. 5	*a* Cap. 2. 16.	—	*c* Fapt. 18. 17.	*i* Rom. 3 22.	*o* 1 Tes. 3. 13.	*u* Fapt. 17. 18.
o Cap. 15. 33.	*u* Fapt. 20. 4.	*b* Efes. 1. 9.	CORINTENI.	*d* Iuda 1.	*j* Rom. 1. 7.	*p* Col. 1. 22.	*v* Ioan 1. 42.
p Fac. 3. 15.	*v* 1 Cor. 1. 14.	*c* 1 Cor. 2. 7.	—	*e* Ioan 17. 19.	*k* Rom. 1 8.	*q* Isa. 49. 7.	*x* 2 Cor. 11. 4.
q 1 Tes. 5. 28.	*x* Fapt. 19. 22.	*d* Efes. 1. 9.	*Capul 1.*	*f* Rom. 1. 7.	*l* Cap. 12. 8.	*r* Ioan. 15. 4.	*y* Fapt. 18. 8.
r Fapt. 16. 1.	*y* 1 Tes. 5. 28.	*e* Fapt. 6. 7.	*a* Rom. 1. 1.	*g* Fapt. 9. 14.	*m* Cap. 2. 1.	*s* Rom. 12. 16.	*z* Rom. 16. 23.

numele meu. 16 Am mai botezat și casa lui [a]Stefana: afară de aceștia nu știu dacă am botezat pe vreun altul.

17 Căci Hristos nu m'a trimis să botez, ci să binevestesc, [b]nu în înțelepciunea cuvântului, pentru ca să nu fie golită crucea lui Hristos.

Cuvântul crucii pare a fi nebunie, și totuși e puterea lui Dumnezeu.

18 Căci cuvântul [c]crucii este nemintoșie [d]celor pieritori, iar nouă, [e]care avem să fim mântuiți este [f]puterea lui Dumnezeu. 19 Căci scris este: [g]„Pierde-voiu înțelepciunea înțelepților și nimicì-voiu priceperea celor cuminți". 20 [h]Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este priciuitorul veacului acestuia? [i]Nu făcù Dumnezeu nemintoasă înțelepciunea lumii? 21 [j]Căci, deoarece în înțelepciunea lui Dumnezeu lumea nu cunoscù pe Dumnezeu prin înțelepciunea ei, binevoì Dumnezeu prin nemintoșia predicei să mântuească pe cei care cred. 22 Deoarece și [k]Iudeii semne cer și Elenii înțelepciune caută, 23 Noi predicăm pe Hristos răstignit, pentru [l]Iudei sminteală, iar pentru neamuri [m]nemintoșie. 24 Dar pentru cei chemați înșiși, atât Iudei, cât și Eleni, *predicăm* pe Hristos [n]puterea lui Dumnezeu, și [o]înțelepciunea lui Dumnezeu: 25 Că ce este nemintos al lui Dumnezeu este mai înțelept decât oamenii, și ce este slab al lui Dumnezeu, este mai tare decât oamenii.

26 Vedeți dar chemarea voastră, fraților, că [p]nu mulți *sunt* înțelepți după carne, nu mulți *sunt* puternici, nu mulți *sunt* de neam strălucit; 27 Ci [q]pe cele nemintoase ale lumii și-*le* alese Dumnezeu ca să deà de rușine pe înțelepți, și pe cele slabe ale lumii, și *le* alese Dumnezeu, ca să le deà de rușine pe cele tari. 28 Și pe cele de neam de jos ale lumii și pe cele desprețuite și-le alese Dumnezeu, pe [r]cele ce nu sunt, [s]ca să desființeze pe cele ce sunt, 29 [t]Pentru ca să nu se laude nimenea înaintea lui Dumnezeu. 30 Dintr'însul dar sunteți voi în Hristos Iisus, care se făcù pentru noi înțelepciune dela Dumnezeu, îndreptățire și sfințire și răscumpărare, 31 Pentru ca, după cum este scris: „cine se laudă, în Domnul să se laude".

Învățătura lui Hristos este cerească, plină de putere și de duh.

2 Și eu când am venit la voi, fraților, [a]am venit aducându-vă taina lui Dumnezeu la cunoștință nu [b]în măsura unei revărsări de cuvânt sau de înțelepciune. 2 Căci n'am hotărît să știu ceva între voi [c]decât pe Iisus Hristos și pe acesta răstignit. 3 Și [d]eu în [e]slăbiciune și în temere și în multă frică am fost la voi. 4 Și vorbirea mea și predica mea [f]nu erà în cuvinte înduplecătoare ale înțelepciunii *omenești*, [g]ci în dovedirea duhului și a puterii, 5 Pentru ca credința voastră să nu fie în înțelepciune omenească, [h]ci în puterea lui Dumnezeu.

6 Rostim însă înțelepciune [i]între cei desăvârșiți, dar [j]înțelepciune nu a veacului acestuia, nici a stăpânitorilor veacului acestuia, [k]care au să fie desființați; 7 Ci rostim prin taină înțelepciunea lui Dumnezeu care este ascunsă, pe [l]care Dumnezeu o rânduì mai nainte de veacuri spre mărirea noastră; 8 [m]Pe care *înțelepciune* nimenea dintre stăpânitorii veacului acestuia n'o cunoscù; căci [n]dacă ar fi cunoscut-o, n'ar fi răstignit pe Domnul măririi. 9 Ci după cum este scris: [o]„Cele ce ochiul nu văzù și urechea nu auzì și la inimă de om nu se suiră, acestea *le* gătì Dumnezeu celor care-l iubesc". 10 Dar [p]nouă ni-le descoperì Dumnezeu prin duhul *său*; căci duhul cercetează toate, și cele adânci ale lui Dumnezeu. 11 Pentru că cine dintre oameni știe

a Cap. 16. 15. 17.	*f* Rom. 1. 16.	*k* Mat. 12. 38.	*p* Ioan 7. 48.	*Capul 2.*	*d* Fapt. 18. 1, 6, 12.	*h* 2 Cor. 4. 7.	*m* Mat. 11. 25.
b Cap 2. 1. 4.	*g* Iov. 5. 12, 13.	*l* Isa. 8. 14.	*q* Mat. 11. 25.	*a* 2 Cor. 10. 10.	*e* 2 Cor. 4. 7.	*i* Ebr. 5. 14.	*n* Luc. 23. 34.
c 2 Cor. 2. 15.	*h* Isa 33. 18.	*m* Cap, 2. 14.	*r* Rom 4. 17.	*b* Cap. 1. 6.	*f* 2 Pet. 1. 16.	*j* Cap. 1. 20.	*o* Isa. 64. 4.
d Fapt. 17. 18.	*i* Iov 12. 17. 20.	*n* Rom. 1. 4, 16.	*s* Cap. 2. 6.	*c* Gal. 6. 14.	*g* Rom. 15. 19.	*k* Cap. 1. 28.	*p* Mat. 13. 11.
e Cap. 15. 26.	*j* Mat. 11. 25.	*o* Col. 2. 3.	*t* Rom. 3. 27.			*l* Rom. 16. 25, 26.	

cele [q]ale omului decât duhul omului, care este într'însul? [r]Astfel și cele ale lui Dumnezeu nimenea nu le-a cunoscut, decât duhul lui Dumnezeu.

12 Noi dar am primit nu duhul lumii. ci [s]duhul cel dela Dumnezeu. ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu, 13 [t]Pe care *le* și rostim nu în cuvinte învățate dela înțelepciune omenească, ci învățate dela duhul *sfânt*, unind cele dumnezeești cu cele dumnezeești. 14 [u]Dar un om firesc nu primește cele ale duhului lui Dumnezeu: [v]căci nemintoșie este pentru dânsul. [x]și nu poate să *le* cunoască, fiindcă se judecă cuminte. 15 [y]Iar cel cuminte judecă toate. dar el de nimenea nu este judecat. 16 [z]Căci „cine a cunoscut gândul Domnului ca să-l judece?“ [a]Noi însă cunoaștem gândul lui Hristos.

Nepriceperea Corintenilor se vede din desbinarea între dânșii. Numai Hristos este temelia bisericei. Creștinii sunt templul lui Dumnezeu. Înțelepciunea lumii.

3 Și eu fraților, n'am putut să vă vorbesc ca unora [a]cu duh, ci ca unora de [b]carne, ca unor de [c]curând născuți în Hristos. 2 Cu [d]lapte v'am hrănit, nu cu bucate; [e]căci nu puteați încă. Dar nici acum nu puteți încă. 3 Pentru că tot firești sunteți. Căci [f]deoarece între voi este râvnire și ceartă *și desbinări*, nu sunteți oare firești și umblați după felul omului? 4 Căci când unul zice: eu sunt al lui Pavel, iar altul: [g]eu sunt al lui Apoline, nu sunteți oameni?

5 Deci ce este Apoline? Și ce este Pavel? [h]Slujitori prin care ați crezut, și după [i]cum Domnul a dat fiecăruia. 6 [j]Eu am sădit. [k]Apoline a udat, [l]dar Dumnezeu a făcut să crească; 7 Astfel [m]nici care sădește este ceva. nici care udă, ci care face să crească, Dumnezeu. 8 Cel care sădește și cel care udă una sunt. iar [n]fiecare va luà plata sa potrivit muncii sale. 9 Căci [o]ai lui Dumnezeu suntem noi împreună lucrători; ai lui Dumnezeu pământ de arat, a lui Dumnezeu [p]clădire sunteți voi.

10 După [q]al lui Dumnezeu dar, care îmi fù dat, ca arhitect înțelept am pus [r]temelie, și altul clădește de-asupra. Dar [s]fiecare să ià sama cum clădește de-asupra. 11 Căci nimenea nu poate pune altă temelie decât [t]cea pusă, [u]care este Iisus Hristos. 12 Iar dacă cineva clădește de-asupra pe temelie aur, argint, pietri prețioase. lemne, fân, trestie, 13 [v]Lucrul fiecăruia cunoscut se va face; pentru că ziua [x]va arătà, că [y]în foc se descopere, și ce fel este lucrul, fiecăruia focul însuși va încercà. 14 Dacă al cuiva lucru. pe care-l va fi clădit, [z]va rămâneà. plată va luà; 15 Iar dacă lucrul cuiva va fi fost ars de tot. păgubit va fi *de plata lui*. dar el însuși va fi mântuit, însă [a]așà ca prin foc.

16 [b]Nu știți că sunteți templul lui Dumnezeu și duhul lui Dumnezeu locuește în voi? 17 Dacă cineva strică templul lui Dumnezeu, pe acesta Dumnezeu îl va stricà; pentru că templul lui Dumnezeu este sfânt, cum sunteți voi *sfinți*.

18 [c]Nimenea să nu se amăgească pe sine însuși; dacă cineva gândește, că este înțelept între voi în veacul acesta, să se facă nemintos, ca să fie înțelept. 19 Căci [d]înțelepciunea lumii aceștia este nemintoșie înaintea lui Dumnezeu. Pentru că scris este: [e]„Cel care prinde cu mâna pe înțelepți în viclenia lor“. 20 Și iar: [f]„Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sunt deșerte“.

21 Deaceea nimenea să nu se laude între oameni; căci tot este al vostru. 22 Fie Pavel, fie Apoline, fie Chefa, fie lume, fie viață, fie moarte, fie cele de față, fie cele viitoare. tot este al vostru, 23 Iar voi *sunteți* ai lui Hristos. și Hristos al lui Dumnezeu.

q Prov. 20. 27. *r* Rom. 11. 33, 34. *s* Rom. 8. 15 *t* 2 Pet. 1. 16. *u* Mat. 16. 23. *v* Cap. 1. 18, 23. *x* Rom. 8. 5—7. *y* Prov. 28. 5. *z* Iov 15. 8. *a* Ioan 15. 15. —

Capul 3.

a Cap. 2. 15. *b* Cap. 2. 14. *c* Ebr. 5. 13. *d* Ebr. 5. 12, 13 *e* Ioan 16. 12. *f* Cap. 1. 11. *g* Cap. 1. 12. *h* Cap. 4. 1. *i* Rom. 12. 3, 6. *j* Fapt. 18. 4, 8, 11. *k* Fapt. 18. 24. *l* Cap. 1. 30. *m* 2 Cor. 12. 11. *n* Ps. 62. 12. *o* Fapt. 15. 4. *p* Efes. 2. 20. *q* Rom 1. 5. *r* Rom. 15. 20. *s* 1 Pet. 4. 11. *t* Isa. 28. 16. *u* Efes. 2. 20. *v* Cap. 4. 5. *x* 1 Pet. 1 7. *y* Luc. 2. 35. *z* Cap. 4. 5. *a* Iuds 23. *b* Cap. 6. 19. *c* Prov. 3. 7. *d* Cap 1. 20. *e* Iov. 5. 13. *f* Ps. 94. 11. —

Slujitorii lui Hristos. Pavel apostol și cei pe care i-a adus la credință în Corint. Timoteu înainte mergător al lui Pavel.

4 Așà dar fiecare să ne [a]socotească ca slujitori ai lui Hristos și [b]îngrijitori ai tainelor lui Dumnezeu. 2 Astfel fiind se cere în cele din urmă dela îngrijitori, ca fiecare să fie găsit credincios. 3 Pentru mine este ceva foarte neînsemnat ca să fiu judecat de voi sau de vre-o zi omenească: dar nici eu pe mine însumi nu mă judec: 4 Căci în mine însumi nu cunosc nimic, [c]dar nu în aceasta sunt îndreptățit: Domnul este care mă judecă.

5 [d]Deaceea nu judecați ceva mai nainte de timp, până ce va fi venit Domnul, [e]care va și dà la lumină cele ascunse ale întunerecului și va face cunoscut chibzuințele inimilor; și [f]atuncia lauda va fi pentru fiecare dela Dumnezeu.

6 Dar acestea, fraților, [g]le-am înțeles de mine însumi și de Apoline pentru binele vostru, [h]ca să învățați dela noi a nu trece preste ce este scris, pentru ca [i]să nu vă făliți unul în folosul altuia, împotriva unui altuia. 7 Pentru că cine te deosebește? [j]Ce ai, ce n'ai luat? Iar dacă ai și luat, pentru ce te lauzi, ca cum n'ai fi luat?

8 Acum sunteți sătui: [k]acum v'ați îmbogățit: fără noi ați domnit: și dacă ați fi domnit măcar, ca să domnim și noi împreună cu voi! 9 Gândesc însă Dumnezeu ne-a arătat pe noi apostoli ca [l]pe cei din urmă, ca osândiți la moarte, pentru că[m] priveliște ne-am făcut lumii, atât îngerilor, cât și oamenilor. 10 [n]Noi *suntem* [o]nemintoși pentru Hristos; iar voi mintoși în Hristos [p]noi *suntem* neputincioși, iar voi tari: voi *sunteți* măriți, iar noi disprețuiți. 11 [q]Până în ceasul de acum și flămânzim și însetăm, și fără îmbrăcăminte suntem, [r]și cu pumni suntem bătuți [s]și nestătători suntem, 12 [t]Și ne ostenim lucrând cu mâinile noastre: [u]înfruntați fiind binecuvântăm, urmăriți suferim. 13 Defaimați fiind, ne rugăm: [v]ca gunoae ale lumii ne-am făcut până acum, *ca* o curățitură a tuturor.

14 Nu rușinându-vă pe voi scriu acestea, [x]ci înțelepțindu-vă ca pe copii mei iubiți. 15 Pentru că dacă ați avea zece mii de învățători [y]în Hristos, nu *aveți* însă mulți părinți; căci eu v'am născut în Hristos Iisus prin evangelie. 16 Deci vă îndemn, [z]luați-vă după mine.

17 Pentru aceasta chiar v'am trimis pe [a]Timoteu, [b]care este fiul meu iubit și credincios în Domnul, el vă va aduce [c]aminte căile mele cele în Hristos Iisus, după cum [d]învăț pretutindenea [e]în orice biserică.

18 [f]Dar unii s'au fălit ca cum n'aș veni eu la voi; 19 [g]Voiu veni însă în curând la voi, [h]dacă va fi voit Domnul, și voiu cunoaște nu cuvântul celor care s'au fălit, ci puterea lor: 20 Pentru că nu în cuvânt este [i]împărăția lui Dumnezeu, ci în putere. 21 Ce voiți? Să viu [j]cu toeag la voi, sau cu iubirea duhului și a blândeții?

Anatemizarea unui neruşinat. Corintenii să se ferească de neruşinați, de răpitori şi de idolatri.

5 Însfârșit se aude la voi de desfrânare, și de-o astfel de desfrânare cum nu este nici [a]între păgâni, [b]încât să aibă cineva pe [c]femeia tatălui său. 2 [d]Și voi v'ați fălit, și nu v'ați întristat mai vârtos, [e]ca să fie dat la o parte din mijlocul vostru cel care a făptuit lucrul acesta? 3 [f]Căci eu nefiind de față cu corpul, dar de față fiind cu duhul, am judecat acum ca cum aș fi de față, pe cel care astfel a săvârșit aceasta. 4 In numele Domnului *nostru* Iisus *Hristos*, [g]adunați fiind voi împreună și duhul meu cu puterea Domnului nostru Iisus

Capul 4.	e Cap. 3. 13.	k Apoc. 3. 17.	q 2 Cor. 4. 8.	x 1 Tes. 2. 11.	d Cap. 7. 17.	j 2 Cor. 10. 2.	d Cap. 4. 18.
a Mat. 24. 45.	f Rom. 2. 29.	l Ps. 44. 22.	r Iov. 22. 6.	y Fapt. 18. 11.	e Cap. 14. 33.	—	e 2 Cor. 7. 7, 10.
b Luc. 12. 42.	g Ioan. 1. 12.	m Ebr. 10. 33.	s Fapt. 23. 2.	z 2. Tes. 3. 9.	f Cap. 5. 2.	*Capul 5.*	f Col. 2. 5.
c Iov. 9. 2.	h Rom. 12. 3.	n Cap. 2. 3.	t Fapt. 18. 3.	a Fapt. 19. 22.	g Fapt. 19. 21.	a Efes. 5. 3.	g Mat. 16. 19.
d Mat. 7. 1.	i Cap. 3. 21.	o Fapt. 17. 18.	u Mat. 5. 44.	b 1 Tim. 1. 2.	h Fapt. 18. 21.	b Lev. 18. 8.	
	j Ioan 3. 27.	p 2 Cor. 13, 9.	v Plan. 3. 45.	c Cap. 11. 2.	i Cap 2. 4.	c 2 Cor. 7. 12.	

Hristos. 5 [h]Să dați pe unul ca acesta [i]satanei spre peirea cărnii, pentru ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Iisus.

6 [j]Nu este bun cuvântul laudei voastre! Nu știți că [k]puțin aluat dospește toată frământătura? 7 Curățiți bine aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătură proaspătă, după cum sunteți fără aluat; căci și [l]Paștile noastre [m]Hristos înjunghiat fu. 8 Deaceea [n]să serbăm [o]nu cu aluat vechiu, nici [p]cu aluat de răutate și viclenie, ci cu azime de curățenie și adevăr. 9 V'am scris în epistola mea [q]ca să nu vă amestecați cu desfrânați, 10 [r]Nu cu desăvârșire *să nu vă amestecați* cu desfrânații [s]lumii acesteia sau cu cei porniți spre tot felul de înavuțire și cu răpitori sau cu idolatri, fiindcă atuncia trebue să ieșiți [t]din lume. 11 Astfel dar v'am scris să [u]nu vă amestecați, dacă vre-unul numindu-se frate, este desfrânat sau pornit spre orice fel de înavuțire, sau idolatru, sau înfruntător, sau bețiv, sau răpitor, cu unul ca acesta, [v]nici să nu mâncați împreună. 12 Căci ce am eu să judec pe [x]cei din afară? Nu judecați voi oare pe [y]cei dinlăuntru? 13 Pe cei din afară Dumnezeu îi va judecà. [z]„Dați la o parte pe cel rău dintre voi înșivă".

Pavel mustră pe cei care se judecă pentru ale lor înaintea păgânilor.

6 Îndrăznește cineva dintre voi, pârâ având împotriva altuia, să se judece înaintea nedreptților și nu înaintea sfinților? 2 Sau nu știți că [a]sfinții vor judecà lumea? Și dacă lumea este judecată între voi, sunteți voi oare nevrednici de-a face judecăți foarte neînsemnate? 3 Nu știți că vom [b]judecà îngeri? Necum cele trebuincioase vieții! 4 [c]Deci dacă aveți judecăți pentru cele trebuincioase vieții, pe cei care sunt desprețuiți în biserica voastră, pe aceștia îi puneți judecători? 5 Spre rușinea voastră zic. Astfel nu este între voi nici un înțelept, care va puteà hotărî între fratele său? 6 Dar frate cu frate se judecă, și aceasta înaintea necredincioșilor! 7 Însfârșit acum este o cădere pentru voi, că aveți judecăți unii cu alții. [d]Pentru ce nu lăsați mai bine să vi-se facă nedreptate? Pentru ce nu lăsați mai bine să vi-se facă pagubă? 8 Ci voi faceți nedreptate și pricinuiți pagubă, [e]și aceasta fraților!

Să se ferească de nedreptate și de desfrânare.

9 Sau nu știți că nedrepții nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu fiți rătăciți: [f]nici desfrânați, nici idolatri, nici făptuitori de adulter, nici moleșiți, nici cei care au pat cu parte bărbătească, 10 Nici furii, nici cei porniți spre orice fel de înavuțire, nici bețivii, nici înfruntătorii, nici răpitorii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu. 11 Și astfel erați unii! [g]Dar v'ați spălat, [h]dar ați fost sfințiți, dar ați fost îndreptățiți în numele Domnului Iisus Hristos și în duhul Dumnezeului nostru.

12 [i]Toate îmi sunt iertate, dar nu toate folosesc. Toate îmi sunt iertate, dar nu eu voiu fi stăpânit de ceva. 13 [j]Mâncările *sunt* pentru pântece și pântecele pentru mâncări; dar Dumnezeu va desființà și pe acesta și pe acela. Corpul însă nu este pentru desfrânare, ci [k]pentru Domnul, [l]și Domnul pentru corp. 14 Iar [m]Dumnezeu a înviat și pe Domnul și pe noi ne va învià [n]prin puterea sa. 15 Nu știți că [o]corpurile voastre sunt membre ale lui Hristos? Deci ridicând eu membrele lui Hristos, le voiu face membre ale unei desfrânate? Să nu fie. 16 Sau nu știți că cel care se lipește de cea desfrânată un corp este *cu dânsa?* „Căci [p]vor fi", zice, „cei doi un trup". 17 [q]Iar cel care se lipește de Domnul este un duh *cu dânsul.* 18 [r]Fugiți de desfrânare. Orice păcat, pe care îl va fi făcut un om,

---

h Iov. 2. 6. *i* Fapt. 26. 18. *j* Iac. 4. 16. *k* Cap. 15. 33. *l* Isa 52. 7. *m* Ioan 19. 14. *n* Esod. 12. 15. *o* Deut. 16. 3. *p* Mat. 16. 6, 12. *q* Efes. 5. 11. *r* Cap. 10. 27. *s* Cap. 1. 20. *t* Ioan 17. 15. *u* Mat 18. 17. *v* Gal. 2. 12. *x* Marc. 4. 11. *y* Cap. 6. 1—4. *z* Deut. 13. 5. —

Capul 6.

a Ps. 49. 14. *b* 2 Pet. 2. 4. *c* Cap. 5. 12. *d* Prov. 20. 22. *e* 1 Tes 4. 6. *f* Cap. 15. 50. *g* Cap. 12. 2. *h* Cap. 1. 30. *i* Cap. 10. 23. *j* Mat. 15. 17. *k* Vers.15.19,20. *l* Efes. 5. 23. *m* Rom. 6. 5, 8. *n* Efes. 1. 19, 20. *o* Rom. 12. 5. *p* Fac. 2 24. *q* Ioan 17. 21-23. *r* Rom. 6. 12, 13. *s* Rom. 1. 24.

este afară din corp: iar cel care face desfrânare păcătuește [s] în însuși corpul său. 19 Sau [t] nu știți că corpul vostru este templul duhului sfânt care se află în voi, pe care-l aveți dela Dumnezeu, [u] și nu sunteți ai voștri înșivă? 20 Căci [v] cumpărați ați fost voi cu preț; măriți dar pe Dumnezeu în corpul vostru *și în duhul vostru, ca unele care sunt ale lui Dumnezeu.*

Despre căsătorie, necăsătorie, văduvie, desfacerea căsătoriei, căsătoria între creștini și necreștini. Despre tăierea împrejur. Despre robie. Despre fecioare.

7 Iar despre cele ce mi-ați scris, [a] bine este pentru om să nu atingă femeie; 2 Din pricina desfrânărilor însă fiecare aibă femeia sa, și fiecare aibă bărbatul ei. 3 [b] Bărbatul deà femeiei datoria, asemenea și femeia bărbatului ei. 4 Femeia nu este stăpână pe corpul ei, ci bărbatul: asemenea bărbatul nu este stăpân pe corpul lui, ci femeia. 5 [c] Nu vă lipsiți unul pe altul, afară numai dacă este ceva din învoială pentru un timp cuvenit, ca să vă îndeletniciți cu *postul și* rugăciunea, și iarăși să fiți la un loc, pentru ca satana [d] să nu vă întărâte la păcat din pricina necumpătării voastre.

6 Iar aceasta o zic din îngăduință, [e] nu din poruncă. 7 Doresc [f] ca toți oamenii să fie cum sunt și [g] eu însumi; [h] dar fiecine are darul său dela Dumnezeu, unul așà, iar altul într'altfel. 8 Iar celor necăsătoriți le zic și *mai ales* văduvelor, [i] bine este pentru dânșii dacă vor fi rămas ca și mine: 9 Dar [j] dacă nu se înfrânează căsătorească-se; căci mai bine este a se căsători, decât a se aprinde. 10 Iar celor care sunt căsătoriți le poruncesc, [k] nu eu ci Domnul, [l] femeia să nu se despartă de bărbat, 11 — Iar și dacă se va fi despărțit, rămâie necăsătorită sau să fie împăcată cu bărbatul ei, și bărbatul să nu-și lase femeia. —

12 Celorlalți însă le zic eu, [m] nu Domnul: dacă vreun frate are femeie necredincioasă și ea încuviințează să locuească cu dânsul, să nu și-o lase; 13 Și dacă vre-o femeie are bărbat necredincios și acesta încuviințează să șază cu dânsa, să nu-și lase bărbatul. 14 Căci bărbatul necredincios sfințit este în femeia sa, și femeia necredincioasă sfințită este în fratele *bărbat*: fiindcă [n] altfel copii voștri sunt necurați, iar acum sunt sfinți. 15 Dacă dar necredinciosul se desparte, să se despartă; nu este robit fratele sau sora în unele ca acestea. [o] În pace ne-a chemat Dumnezeu. 16 — Căci ce știi tu, femeie, dacă vei scăpà pe [p] bărbatul *tău*, sau ce știi tu, bărbatule, dacă vei scăpà pe femeia *ta*? —

17 Fără numai *să știe*: după cum fiecăruia i-a împărțit Domnul, după cum Dumnezeu a chemat pe fiecare, astfel să umble. [q] Și astfel pun eu la cale în toate bisericile. 18 A fost cineva chemat, fiind tăeat împrejur? Să nu se facă netăeat împrejur; este cineva chemat, fiind în netăiere împrejur? [r] Să nu se facă tăeat împrejur. 19 [s] Tăerea împrejur nimic nu este [t] și netăerea împrejur nimic nu este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu *este totul*. 20 Fiecare în chemarea prin care fù chemat, în aceasta rămâe. 21 Ai fost chemat rob fiind? Nu-ți fie grije; ci și dacă ești în stare să fii de sine stătător, folosește-te mai mult. 22 Căci robul chemat în Domnul este de sine stătător al Domnului; [u] asemenea și de sine stătătorul chemat fiind este [v] rob al lui Hristos. 23 [x] Drept preț ați fost cumpărați; nu vă faceți robi ai oamenilor. 24 [y] Fiecare în ce fù chemat, fraților, în aceasta rămâe la Dumnezeu.

25 Iar despre fecioare [z] n'am poruncă dela Domnul, îmi dau însă cu părerea [a] ca un miluit de Domnul [b] ca să fiu credincios. 26 Deci socotesc că pentru

t Cap. 3. 16.	*Capul 7.*	*d* 1 Tes. 3. 5.	*h* Mat. 19. 12.	*l* Mal. 2. 14. 16.	*p* 1 Pet. 3. 1.	*t* Ioan 15. 14.	*y* Vers. 20.
u Rom. 14. 7, 8.	*a* Vers. 8. 26.	*e* Vers. 12. 25.	*i* Vers. 1. 26.	*m* Vers. 6.	*q* Cap. 4. 17.	*u* Ioan 8. 36.	*z* 2 Cor. 8. 8. 10.
v Fapt. 20. 28.	*b* Esod. 21. 10.	*f* Fapt. 26. 29.	*j* 1 Tim. 5. 14.	*n* Mal. 2. 15.	*r* Fapt. 15. 1, 5.	*v* 1 Pet. 2. 16.	*a* 1 Tim. 1. 16.
—	*c* Ioel 2. 16.	*g* Cap. 9. 5.	*k* Vers. 12. 25. 40.	*o* Rom. 12. 18.	*s* Gal. 5. 6. 6.	*x* Cap. 6. 20.	*b* Cap 4. 2.

nevoia de acum este [c]bine aceasta, că este bine pentru om să fie astfel. 27 Eşti legat cu femeie? Nu căutà desfacere: eşti fără femeie? Nu căutà femeie. 28 Dar şi dacă te vei fi însurat, n'ai greşit; şi fecioara dacă se va fi măritat n'a greşit; dar unii ca aceştia suferinţă vor aveà în trupul lor, eu însă vă cruţ.

29 Dar [d]aceasta zic, fraţilor, timpul este scurt de tot: ca de aci înainte şi cei care au femei să fie ca cum n'ar aveà, 30 Şi cei care plâng, ca cum n'ar plânge, şi cei care se bucură, ca cum nu s'ar bucurà, şi cei care cumpără, ca cum n'ar stăpâni, 31 Şi cei care se folosesc de lume, ca cum n'ar aveà folos [e]*de dânsa;* căci [f]faţa lumii acesteia trece, 32 Voesc însă ca să fiţi fără griji. Neînsuratul poartă griji de [g]cele ale Domnului, cum să placă Domnului; 33 Iar care s'a însurat poartă grije de cele ale lumii, cum să placă femeii. 34 Împărţite sunt şi femeia şi fecioara: nemăritată poartă [h]grije de cele ale Domnului, ca să fie sfântă şi cu corpul şi cu duhul; iar care s'a măritat poartă grije de cele ale lumii, cum să placă bărbatului. 35 Şi aceasta o zic spre folosul vostru chiar, nu ca să arunc asupra voastră laţ, ci pentru *a sporì* bunacuviinţă şi stăruinţa la Domnul, netraşi fiind în multe griji.

36 Iar dacă gândeşte cineva, că se poartă urît faţă de fiica sa, dacă este preste floarea vârstei *nemăritată*, şi *dacă* trebue să fie în astfel de împrejurare *măritată*, facă ce voeşte; nu greşeşte, căsătorească-se. 37 Cine stă însă nemişcat în inima sa, neavând nevoe, dar are stăpânire preste voinţa sa, şi în a sa inimă a găsit cu cale aceasta, ca să ţină pe fiica sa, bine va face. 38 Astfel şi cel care mărită pe fiica sa face bine, şi care n'o mărită mai bine va face.

39 Femeia pe cât timp este în viaţă bărbatul ei este legată *de dânsul*; iar dacă va fi murit bărbatul, este de sine stăpână ca să se mărite cu cine voeşte, numai în Domnul *să se mărite*. 40 Dar, după părerea mea, mai fericită este dacă rămâne astfel; şi gândesc şi eu că am duhul lui Dumnezeu.

Nu trebue să dăm sminteală luând parte la jertfele păgânilor.

8 [a]Iar despre cele înjunghiate idolilor, ştim că toţi avem [b]cunoştinţă.— [c]Cunoştinţa îngâmfă, iar iubirea întăreşte. 2 Dacă [d]cineva gândeşte că a cunoscut ceva, n'a cunoscut încă după cum trebue să cunoască; 3 Dar dacă iubeşte cineva pe Dumnezeu, [e]acela cunoscut este de dânsul. — 4 Deci despre mâncarea celor înjunghiate [f]idolilor ştim [g]că nu este nici idol în lume, şi că nu este nici un Dumnezeu, decât numai Unul. 5 Căci şi dacă sunt [h]aşà numiţii dumnezei fie în cer, fie pe pământ, ca cum ar fi mulţi dumnezei şi mulţi domni, 6 Dar [i]noi avem un singur Dumnezeu Tatăl, [j]din care *sunt* toate şi noi pentru dânsul, şi [k]un singur Domn Iisus Hristos, [l]prin care *sunt* toate şi noi printr'însul. 7 Dar nu în toţi este [m]cunoştinţa aceasta; căci unii în ştiinţa de sinele de până acum despre idol mănâncă ca fiind înjunghiat idolului, şi ştiinţa de sinele a lor slabă fiind [n] se mânjeşte.

8 Mâncare însă nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu; nici dacă vom fi mâncat nu avem mai mult, nici dacă nu vom fi mâncat nu avem lipsă. 9 Luaţi însă seama ca nu cumva această stare de sinevă a voastră să fie sminteală pentru cei slabi. 10 Căci dacă te va fi văzut cineva pe tine care ai cunoştinţă şezând la masă în capişte, oare ştiinţa lui de sine slab fiind el, nu va fi întărită ca să mănânce cele înjunghiate idolului? 11 Negreşit pierdut este prin cunoştinţa ta cel slab, fratele pentru care a murit Hristos. 12 Astfel dar, greşind către fraţii voştri şi

---

c Vers. 1. 8. *d* Rom. 13 11. *e* Cap. 9. 18. | *f* Ps. 39. 6. *g* 1 Tim. 5. 5. | *h* Luc. 10. 49, etc. — | *Capul 8.* *a* Fapt.15.20,29. *b* Rom.14.14.22. | *c* Rom. 14.3,10. *d* Cap.13.8,9,12. *e* Esod.33.1217. | *f* Isa. 41. 24. *g* Deut. 4. 39. *h* Ioan. 10. 34. | *i* Mal. 2. 10. *j* Fapt. 17. 28. *k* Ioan 13. 13. | *l* Ioan 1. 3. *m* Cap. 10.28,29. *n* Rom.14.14,23.

lovind a lor slabă ştiinţă de sinele, greşiţi către Hristos. 13 Chiar deaceea, dacă o mâncare aduce sminteală fratelui meu, nu voiu mâncà carne în veci, ca să nu aduc sminteală fratelui meu.

Pavel vorbeşte de apostolatul său şi de dreptul său. N'a primit plata datorită pentru învăţătura sa. El s'a făcut tutulor toate.

9 [a]Nu sunt eu stăpân de mine? [b]Nu sunt eu apostol? [c]N'am văzut oare pe Iisus Domnul nostru? Nu sunteţi voi în Domnul lucrarea mea? 2 Dacă altora nu sunt apostol, vouă însă negreşit vă sunt; căci [d]voi sunteţi în Domnul pecetea apostoliei mele. 3 Aceasta este apărarea mea către cei care mă iau în cercetare. 4 [e]Nu avem oare drept să mâncăm şi să bem? 5 Nu avem oare drept să ducem încoace şi încolo o soră ca femeie, ca şi ceilalţi apostoli şi [f]fraţi Domnului şi [g]Chefa? 6 Sau numai eu şi Barnaba [h]nu avem drept să nu lucrăm?

7 Cine [i]slujeşte vreodată ca ostaş cu plată dela sine însuşi? Cine [j]sădeşte vie şi nu mănâncă rodul ei? Sau cine [k]păstoreşte turmă şi nu mănâncă din laptele turmei? 8 Nu vorbesc oare acestea ca om, sau nu spune şi legea acestea? 9 Pentru că în legea lui Moise este scris: [l]„nu legà gura boului care treeră“. Oare de boi îi este grije lui Dumnezeu? 10 Sau pentru noi înadins zice? Căci pentru noi s'a scris, că [m]cel care ară, pe temeiul nădejdii trebue să are, şi cel care treeră, pe temeiul nădejdii ca să se împărtăşească. 11 [n]Dacă noi v'am sămănat cele dumnezeeşti, mare *lucru este* dacă noi vom secerà cele fireşti ale voastre? 12 Dacă alţii se împărtăşesc de *acest* drept asupra voastră, nu mai bine noi? [o]Dar nu ne-am folosit de dreptul acesta, ci toate le suferim, [p]ca să nu punem vre-o piedecă evangeliei lui Hristos.

13 [q]Nu ştiţi că cei care lucrează cele sfinte mănâncă cele din templu? Cei care stăruesc la altar îşi iau partea lor cu altarul? 14 Astfel a rânduit [r]şi Domnul pentru cei care dau în ştire evangelia [s]ca să trăească din evangelie, 15 Dar [t]eu nu m'am folosit de nimic din acestea. Şi n'am scris acestea pentru ca astfel să se facă cu mine: căci frumos este pentru [u]mine mai bine să mor, decât să-mi nimicească cineva cuvântul laudei mele. 16 Pentru că dacă binevestesc, n'am cuvânt de laudă; căci neapărată trebuinţă mă ţine de aproape *să binevestesc*: [v]şi vai este pentru mine dacă nu binevestesc. 17 Căci dacă de bunăvoie fac aceasta, am [x]cuvenită plată; iar dacă nu de bunăvoie *fac*, mi [y]s'a încredinţat o sarcină de îngrijitor. 18 Deci care-mi este plata cuvenită? Ca [z]binevestind să fac evangelia *a fi primită* fără cheltueală, pentru a [a]nu face o rea întrebuinţare de dreptul meu în evangelie.

19 Căci stăpân de mine [b]fiind faţă de toţi, [c]m'am făcut de mine însumi rob tutulor, [d]ca să câştig pe mai mulţi: 20 [e]M'am făcut Iudeilor ca Iudeu, ca să câştig pe Iudei; celor de supt lege, ca supt lege, nefiind însumi supt lege, ca să câştig pe cei de supt lege: 21 [f]Celor [g]care n'au legea, ca neavând eu legea, [h]nu fiind eu fără legea lui Dumnezeu, ci supus legii lui Hristos, ca să câştig pe cei fără lege; 22 [i]M'am făcut slab celor slabi, ca să câştig pe cei slabi, [j]tutulor m'am făcut tot, [k]ca cu orice chip să scap pe unii. 23 Tot dar fac pentru evangelie, ca să mă fac împreună părtaş al ei.

Îndemnare să râvnim după coroana nepieritoare.

24 Nu ştiţi, că cei care aleargă în stadiu, toţi aleargă, dar unul ià darul de biruitor? [l]Astfel alergaţi ca să dobândiţi *darul de biruitor*. 25 Oricare [m]luptător însă se înfrâneză de orice,

Capul 9.
a Fapt. 9. 11.
b Fapt. 9. 3, 17.
c Cap. 3. 6.
d 2 Cor. 3. 2.
e 2 Tes. 3. 9.
f Mat. 13. 55.
g Mat. 8. 14.
h 2 Tes. 3. 8. 9.
i 2 Cor. 10. 4.
j Deut. 20. 6.
k Ioan 21. 15.
l Deut. 25. 4.
m 2 Tim. 2. 6.
n Rom. 15. 27.
o Fapt. 20. 33.
p 2 Cor. 11. 12.
q Lev. 6. 16, 26.
r Mat. 10 10.
s Gal. 6. 6.
t 1 Tes. 2. 9.
u 2 Cor. 11. 10.
v Rom. 1 14.
x Cap. 3. 8. 14.
y Filip. 1. 17.
z 2 Cor. 4. 5.
a Cap. 7. 31.
b Vers. 1.
c Gal. 5. 13.
d 1 Pet. 3. 1.
e Fapt. 16. 3.
f Gal. 3. 2.
g Rom. 2. 12, 14.
h Cap. 7. 22.
i Rom. 1. 1.
j Cap. 10. 33.
k Rom. 15. 14.
l Gal. 2. 2.
m Efes. 6. 12.

aceia dar ca să ià o cunună pieritoare, iar noi [n]nepieritoare. 26 Eu acum astfel alerg, [o]nu ca *cum aşi alergà* pe neştiute, astfel mă lupt cu pumnul, nu ca cum aşi bate aerul; 27 [p]Ci-mi învineţesc corpul cu pumnul [q]şi mi-l târăsc ca pe un rob, ca nu, după ce am fost altora vestitor, eu însumi să mă fac [r]neprimit.

Pierirea Iudeilor în pustie este un semn de asprimea dumnezeească.

10 Căci nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi, că părinţii noştri toţi erau supt [a]nour şi toţi trecură prin [b]mare, 2 Şi toţi în Moise fură botezaţi în nour şi în mare, 3 Şi toţi mâncară aceiaşi [c]mâncare dumnezeească, 4 Şi toţi beură aceeaşi [d]beutură dumnezeească; căci beau dintr'o piatră dumnezeească următoare, iar piatra erà Hristos; 5 Dar Dumnezeu nu binevoì în mai mulţi dintre dânşii; căci [e]fură răpuşi în pustie.

6 Şi acestea au fost semne pentru noi, ca să nu fim noi poftitori de rele, după [f]cum au poftit şi aceia. 7 [g]Şi nu fiţi idolatri, ca unii dintre dânşii după cum este scris: [h]„s'a pus poporul să mănânce şi să beà, şi se sculară să joace“. 8 [i]Nici să nu facem desfrânări, după cum făcură desfrânări unii dintr'înşii şi [j]pieriră într'o singură zi doauăzeci şi trei de mii. 9 Şi să nu punem la încercare pe Domnul, după cum *îl* ispitiră [k]unii dintr'înşii [l]şi pieriră de şerpi. 10 Şi nu cârtiţi, după cum cârtiră [m]unii dintr'înşii [n]şi pieriră de [o]perzătorul. 11 Şi acestea ca semne li-se întâmplau acelora, dar [p]fù scris spre înţelepţirea noastră, la [q]care au ajuns sfârşiturile veacurilor. 12 Astfel cine [r]gândeşte că stă neclintit, fie cu luare aminte să nu cază.

13 Încercare nu v'a apucat, decât numai omenească; dar credincios este [s]Dumnezeu, care nu va îngăduì [t]ca voi să fiţi încercaţi peste ce puteţi, ci va [u]face deodată cu încercarea şi scăparea, ca să puteţi răbdà. 14 Deaceea, iubiţii mei, [v]fugiţi de idolatrie.

Sfânta cuminecătură e o împărtăşire cu Hristos.

15 Ca unor [x]mintoşi vă vorbesc; judecaţi voi ce zic eu. 16 [y]Paharul binecuvântării pe care *îl* binecuvântăm nu este oare împărtăşire cu sângele lui Hristos? [z]Pânea pe care *o* frângem nu este oare împărtăşire cu trupul lui Hristos? 17 Pentru [a]că o singură pâne *este*, un singur trup suntem noi cei mulţi; căci toţi ne împărtăşim dintr'o singură pâne. 18 Vedeţi pe [b]Israel cel [c]firesc; [d]cei care mănâncă jertfele nu sunt oare părtaşi cu altarul? 19 Ce spun eu dar? [e]Că ce s'a înjunghiat pentru idoli este ceva? Sau că idolul este ceva? 20 Cică ce înjunghie *păgânii*, [f]„înjunghie pentru demoni şi nu pentru Dumnezeu“, nu voesc dar ca voi să vă faceţi părtaşi cu demonii. 21 [g]Nu puteţi beà paharul Domnului şi [h]paharul demonilor. Nu puteţi să vă împărtăşiţi de masa Domnului şi de masa demonilor. 22 [i]Sau întărâtăm pe Domnul? [j]Nu cumva suntem mai tari, decât dânsul.

Cruţarea conştiinţelor.

23 [k]Tot este iertat, dar nu orice foloseşte: tot este iertat, dar nu orice întăreşte. 24 [l]Nimenea să nu caute ale sale, ci *fiecare* ale altuia. 25 [m]Mâncaţi orice se vinde în măcelărie, necercetând ceva pentru ştiinţa de sine; 26 „Căci [n]al Domnului este pământul şi cele cu care este plin.“ 27 Dacă vă va chemà cineva dintre necredincioşi şi voiţi să vă duceţi, mâncaţi [o]orice vă este pus înainte, necercetând ceva pentru ştiinţa de sine. 28 Iar dacă vă zice cineva: aceasta a fost jertfită, nu mâncaţi [p]din pricina aceluia care a spus şi a ştiinţei de sine — *căci [q]al Domnului este pământul şi cele cu care este plin* — 29 Ştiinţă de sine însă zic, nu a ta, ci a altuia, căci [r]pentru ce este judecată

n 2 Tim. 4. 8.	*Capul 10.*	*f* Num. 11.4,33.	*l* Num. 21. 6.	*r* Rom. 11. 20.	*y* Mat. 26.26-28.	*e* Cap. 8. 4.	*l* Rom. 15. 1, 2.
o 2 Tim. 2. 5.	*a* Esod 13. 21.	*g* Vers. 14.	*m* Esod. 16. 2.	*s* Cap. 1. 9.	*z* Fapt.2. 42, 46.	*f* Lev. 17. 7.	*m* 1 Tim. 4. 4.
p Rom. 8. 13.	*b* Esod. 14. 22.	*h* Esod. 32. 6.	*n* Num. 14. 37.	*t* Ps. 125. 3.	*a* Rom. 12. 5.	*g* 2 Cor.6.15.16.	*n* Esod. 19. 5.
q Rom. 6. 18, 19.	*c* Esod.16.15,35.	*i* Apoc. 2. 14.	*o* Esod. 12. 23.	*u* Ier. 29. 11.	*b* Rom. 4. 12.	*h* Deut. 32. 38.	*o* Luc. 10. 7.
r Ier. 6. 30.	*d* Esod. 17. 6.	*j* Num.25. 1, 9.	*p* Rom. 15. 4.	*v* 1 Ioan 5. 21.	*c* Rom. 4. 1.	*i* Deut. 32. 21,	*p* Cap. 8. 10. 12.
—	*e* Num. 14 29.	*k* Esod. 17. 2, 7.	*q* Ebr. 10. 25,37.	*x* Cap. 8. 1.	*d* Lev. 3. 3.	*j* Ezec. 22. 14.	*q* Deut. 10. 14.
						k Cap. 6. 12.	*r* Rom. 14. 16.

starea mea de sinemi de către o altă ştiinţă de sine? 30 Dacă eu sunt părtaş darului, pentru ce sunt mustrat de aceea [s] pentru care eu mulţumesc?

31 [t] Deaceea fie că mâncaţi, fie că beţi, fie că faceţi cevă, faceti tot spre mărirea lui Dumnezeu. 32 [u] Fiţi nesmintitori şi Iudeilor şi Elenilor şi [v] bisericei lui Dumnezeu, 33 După cum şi eu plac tuturor în toţ, necăutând folosul meu însumi, ci pe al multora, ca să fie mântuiţi.

Bărbatul să se roage cu capul desvelit, femeea cu capul învelit.

11 [a] Luaţi-vă după mine, după cum şi eu *m'am luat* după Hristos.

2 Vă laud însă *fraţilor* [b] că în tot vă aduceţi aminte de mine şi [c] ţineţi datinele astfel, după cum vi le-am încredinţat vouă. 3 Dar voesc ca voi să ştiţi, că [d] Hristos este capul oricărui bărbat, iar bărbatul *este* [e] cap al femeii şi Dumnezeu este [f] cap al lui Hristos. 4 Orice bărbat, care se roagă sau vorbeşte cevà [g] profetic având *cevà* pe cap, necinsteşte capul său. 5 Orice [h] femeie, care se roagă sau vorbeşte profetic cu capul neînvelit, necinsteşte capul ei; căci una şi aceeaşi este cu cea [i] rasă. 6 Căci dacă o femeie nu-şi înveleşte *capul*, şi tunză-se; iar dacă [j] urît este pentru femeie ca să se tunză sau să se radă, învelească-şi capul. 7 Căci un bărbat nu trebue să-şi învelească capul, [k] fiind chipul şi mărirea lui Dumnezeu; iar femeia este mărirea bărbatului. 8 Pentrucă [l] nu este bărbat din femeie, ci femeia din bărbat; 9 [m] Şi pentru că n'a fost făcut bărbat pentru femeie, ci femeia pentru bărbat; 10 Deaceea femeia trebue [n] să aibă stăpânire asupra capului ei [o] pentru îngeri. 11 Însă [p] nici femeie fără bărbat, nici bărbat fără femeie *nu este* în Domnul. 12 Căci după cum femeia *este* din bărbat, astfel şi bărbatul prin femeie, iar toate [q] sunt din Dumnezeu.

13 Judecaţi în voi înşivă cuviincios este ca o femeie neînvălită la cap să se roage lui Dumnezeu? 14 Şi nu vă învaţă chiar firea, că un bărbat dacă poartă părul lung necinste îi este, 15 Şi o femeie dacă poartă părul lung mărire îi este? Pentru că prul lung îi este dat drept învelitoare.

16 Iar [r] dacă găseşte cineva cu cale să fie iubitor de ceartă, noi nu avem un astfel de obiceiu, şi [s] nici bisericile lui Dumnezeu.

Povăţuire spre a luà cu demnitate sfânta cuminecătură.

17 Poruncind însă aceasta nu laud, fiindcă nu vă adunaţi împreună spre mai bine, ci spre mai rău. 18 Mai întâiu pentru că venind voi împreună în [t] adunare aud, că sunt desbinări între voi, şi în parte cred. 19 Căci [u] trebue să fie şi deosebiri între voi, [v] pentru că cei lămuriţi să se facă cunoscuţi între voi. 20 Deci când vă adunaţi în acelaşi loc, nu este cu putinţă ca să mâncaţi cina Domnului; 21 Pentrucă fiecare ià mai dinainte cina sa la o parte când mănâncă, şi astfel unuia îi este foame, [x] iar altul este beat. 22 Nu aveţi dar case ca să mâncaţi şi să beţi? Sau despreţuiţi [y] biserîca lui Dumnezeu, şi daţi de [z] ruşine pe cei care n'au? Ce să vă zic? Vă voiu lăudà? În aceasta nu vă laud.

23 Căci [a] eu am primit dela Domnul ceea ce v'am şi dat, [b] că Domnul Iisus în noaptea când erà dat prins luă pâne. 24 Şi mulţumind o frânse şi zise: *Luaţi, mâncaţi*, acesta este trupul meu, care pentru voi este, *să fie frânt;* aceasta faceţi spre a mea amintire. 25 Asemenea şi paharul după cinare, zicând: acest pahar este noul aşăzământ în sângele meu; aceasta faceţi, ori de câte ori *îl* beţi, spre amintirea mea. 26 Pentru că de câte ori mâncaţi pânea aceasta şi beţi paharul acesta, moartea Domnului vestiţi, [c] până când va fi venit.

---

s Rom. 14. 6. *t* Col. 3. 17. *u* Rom. 14. 13. | *v* Fapt. 20. 28. — | *Capul 11.* *a* Efes. 5, 1. *b* Cap. 4. 17. *c* Cap. 7. 17. | *d* Efes. 5. 23. *e* Fac. 3. 16. *f* Ioan. 14. 28. *g* Cap. 12. 10. *h* Fapt. 21. 9. | *i* Deut. 21. 12. *j* Num. 5. 18. *k* Fac. 1. 26. 27. *l* Fac. 2. 21. 22. *m* Fac. 2. 18, 21, 23. | *n* Fac. 24. 65. *o* Eccl. 5. 6. *p* Gal. 3. 28 *q* Rom. 11. 36. *r* 1 Tim. 6. 4. | *s* Cap. 7. 17. *t* Cap. 1. 10—12. *u* Mat. 18. 7. *v* Luc. 2. 35. *x* 2 Pet. 2. 13. | *y* Cap. 10. 32. *z* Iac. 2. 6. *a* Cap. 15. 3. *b* Mat. 26. 26 *c* Ioan. 14. 3.

27 [d] Astfel cine cu nevrednicie mănâncă pânea sau beà paharul Domnului, vinovat va fi de trupul şi sângele Domnului. 28 Cerce-se [e] dar omul pe sine, şi astfel mănânce din această pâne şi beà din acest pahar. 29 Căci cine *cu nevrednicie* mănâncă şi beà, osânda pentru sine însuşi mănâncă şi beă, dacă nu judecă trupul *Domnului*. 30 Deaceea între voi mulţi sunt slabi şi bolnavi şi mulţi dorm, 31 Dacă însă ne-am judecà pe noi înşine, n'am fi judecaţi; 32 Dar [f] judecaţi fiind, suntem înţelepţiţi de Domnul pentru ca să nu fim osândiţi deodată cu lumea. 33 Astfel, fraţii mei, când vă adunaţi ca să mâncaţi, aşteptaţi unii pe alţii. 34 Iar dacă îi este cuiva foame, mănânce acasă. ca să nu vă adunaţi spre osândă. Celelalte le voiu rânduì îndată ce voiu fi venit.

Împărţirea şi unitatea darurilor sfântului duh. Multe membre sunt întrun corp.

12 Iar [a] despre cele dumnezeeşti *daruri*, fraţilor. nu voesc ca voi să nu cunoaşteţi. 2 Când [b] ieraţi păgâni, ştiţi că ieraţi duşi spre [c] idoli muţi. ca cum aţi fi fost mânaţi. 3 Deaceea vă fac cunoscut [d] că nimenea vorbind în duhul lui Dumnezeu nu zice: anatema *fie* Iisus; [e] şi nimenea nu poate zice: Domn *este* Iisus, decât numai în duhul sfânt.

4 Sunt însă [f] împărţiri de daruri, dar [g] acelaşi duh *este*; 5 [h] Şi sunt împărţiri de slujbe, dar acelaşi Domn *este*; 6 Şi împărţiri de lucrări sunt, dar acelaşi Dumnezeu este [i] care lucrează toate în toţi. 7 [j] Şi fiecăruia i-se dă arătarea duhului spre folos. 8 Căci unuia i-se dă prin duhul *sfânt* [k] cuvânt de înţelepciune, iar altuia [l] cuvânt de înţelegere după rânduiala aceluiaşi duh. 9 [m] Altuia credinţă în acelaşi duh, altuia [n] daruri de tămăduiri în acelaşi duh, 10 [o] Altuia lucrări de puteri, altuia [p] profeţie, [q] altuia judecări de duh, altuia [r] feluri de limbi, altuia tălmăcire de limbi. 11 Toate acestea însă le lucrează unul şi acelaşi duh [s] împărţind fiecăruia în parte după [t] cum hotărăşte.

12 Căci după [u] cum corpul este unul şi are multe membre, dar toate membrele corpului deşi multe fiind un corp sunt, [v] aşà *este* şi Hristos; 13 Pentru [x] că şi într'un singur duh noi [y] toţi am fost botezaţi spre *a fi* un singur corp. fie Iudei, fie Eleni, fie robi, fie stăpâni de sine, şi [z] toţi cu un singur duh am fost adăpaţi.

14 Căci şi corpul nu este un singur membru, ci multe. 15 Dacă va fi zis piciorul fiindcă nu sunt mână, nu sunt din corp. nu pentru aceasta nu este din corp. 16 Şi dacă va fi zis urechea, fiindcă nu sunt ochiu, nu sunt din corp, nu pentru aceasta nu este din corp. 17 Dacă corpul întreg ar fi un ochiu. unde *ar fi* auzul? Dacă întreg *ar fi* auz, unde *ar fi* mirosul? 18 Astfel dar Dumnezeu a [a] pus membrele, pe fiecare dintre ele în corp, după [b] cum a voit. 19 Dacă însă toate ar fi un singur membru, unde *ar fi* corpul? 20 Astfel dar sunt multe membre, dar un singur corp. 21 Nu poate ochiul să zică mânii: n'am trebuinţă de tine, sau capul iarăşi *să zică* picioarelor: n'am trebuinţă de voi; 22 Ci ale corpului membre, care par a fi mai slabe, sunt cu mult mai mult neapărat trebuitoare, 23 Şi cele care ni-se par a fi mai de necinste ale corpului, pe acestea le îmbrăcăm cu mai multă cinste, şi cele necuviincioase ale noastre au mai multă bunăcuviinţă. 24 Iar cele cuviincioase ale noastre n'au trebuinţă. Ci Dumnezeu a întocmit corpul, dând mai multă cinste celui căruia îi lipseşte. 25 Ca să nu fie nemire în corp, ci membrele să îngrijască de-o potrivă unele pentru altele. 26 Şi dacă un membru sufere, toate membrele sufere împreună; şi dacă un membru este mărit, toate membrele se bucură împreună.

d Num. 9. 10, 13.	*Capul 12.*	*d* 1 Ioan. 4. 2, 3.	*h* Rom. 12. 6—8.	*l* Cap. 1. 5.	*p* Rom. 12. 6.	*t* Ioan 3. 8.	*y* Gal. 3. 28.
e 2 Cor. 13. 5.	*a* Cap. 14. 1, 37.	*e* Ps. 16. 17.	*i* Ffes 1. 23.	*m* Mat. 17.19,20.	*q* Cap. 14. 29.	*u* Rom. 12. 4, 5.	*z* Ioan 6. 63.
f Ps. 32. 5.	*b* 1 Pet. 4. 3.	*f* Rom. 12.4,etc.	*j* Rom. 12. 6—8.	*n* Marc. 16. 18.	*r* Fapt. 2. 4.	*v* Gal. 3. 16.	*a* Vers. 28.
—	*c* Ps. 115. 5.	*g* Efes. 4. 4.	*k* Cap. 2. 6, 7.	*o* Gal. 3. 5	*s* Rom. 12. 6.	*x* Rom. 6. 5.	*b* Rom. 12. 3.

27 [c]Voi dar sunteţi corpul lui Hristos şi [d]membre în parte. 28 Şi pe unii i-a pus Dumnezeu în biserică mai întâiu apostoli, al doilea profeţi, al treilea învăţători, apoi *a pus* puteri, în urmă daruri de tămăduiri, ajutorări, îndreptări, feluri de limbi. 29 Oare toţi sunt apostoli? Oare toţi profeţi? Oare toţi învăţători? Oare toţi *au* puteri? 30 Oare toţi au daruri de tămăduiri? Oare toţi vorbesc în limbi? Oare toţi tălmăcesc? 31 Râvniţi însă darurile mai mari, şi la aceasta vă arăt o cale mai înaltă.

Iubirea este mai presus de toate.

13 Dacă vorbesc în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar iubire nu am, m'am făcut aramă sunătoare sau ţimbal sgomotos. 2 Şi dacă am [a]profeţie şi ştiu tainele toate şi tot înţelesul *lor* adânc, şi dacă am toată credinţa [b]încât să strămut munţi, iar iubire nu am, nimic nu sunt. 3 Şi [c]dacă voiu fi dat de mâncare *săracilor* toată averea mea, şi dacă voiu fi dat corpul meu ca să fiu ars, iar iubire nu am, nimic nu folosesc.

4 [d]Iubirea este îndelung răbdătoare, iubirea este plină de bunătăţi, iubirea nu râvneşte, nu este lăudăroasă, nu se îngâmfă. 5 Nu este necuviincioasă, nu caută ale sale, [e]nu întărâtă la mânie, nu pune în socoteală răul. 6 [f]Nu se bucură de nedreptate, se [g]bucură însă împreună cu adevărul; 7 [h]Toate le sufere, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă.

8 Iubirea niciodată nu cade; iar fie profeţii, vor fi desfiinţate; fie limbi, vor înceta; fie înţelesul adânc, va fi desfiinţat. 9 [i]Căci în parte cunoaştem, şi în parte vorbim profetic; 10 Iar când va fi venit desăvârşitul, ce este în parte va fi desfiinţat. 11 Când eram copil, vorbeam ca un copil, gândeam ca un copil, îmi dam părerea ca un copil; când m'am făcut bărbat am desfiinţat cele ale copilului. 12 Căci acum [j]vedem printr'o oglindă într'un chip întunecos, dar atuncia [k]faţă în faţă; acum cunosc în parte, dar atuncia voiu cunoaşte în tot, după cum am şi fost bine cunoscut.

13 Acum dar rămâne credinţa, nădejdea, iubirea, aceste trei; iar mai mare dintre acestea este iubirea.

Darul limbilor şi darul profeţiei. Întrebuinţarea bună şi întrebuinţarea rea a darurilor în biserică. Femeia trebue să tacă în biserică.

14 Alergaţi să [a]dobândiţi iubirea; râvniţi însă la cele dumnezeeşti *daruri*, [b]dar mai vârtos să [c]vorbiţi profetic. 2 Pentru că cine vorbeşte în limbă, nu vorbeşte oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimenea nu înţelege, cu duhul însă vorbeşte taine. 3 Iar cine vorbeşte profetic, întăreşte şi îndeamnă şi mângâie pe oameni prin vorbirea sa. 4 Cine vorbeşte în limbă se întăreşte pe sine însuşi, dar cine vorbeşte profetic întăreşte biserica. 5 Doresc ca voi toţi să vorbiţi în limbi, dar mai vârtos să vorbiţi profetic: mai mare este însă cine vorbeşte profetic, decât cine vorbeşte în limbi, afară numai dacă tălmăceşte, pentru ca biserica să dobândească întărire.

6 Acum dar, fraţilor, dacă voiu fi venit la voi vorbind în limbi, ce voiu folosi vouă, dacă nu voiu fi vorbit la voi sau în [d]descoperire, sau în înţeles adânc, sau în profeţie, sau în învăţătură? 7 Cele neînsufleţite deşi dau dela sine sunet, fie fluer, fie chitară, dacă însă nu vor fi dat sunetelor o deosebire, cum va fi cunoscut ce este cântat cu fluerul, sau ce este cântat cu chitara? 8 Căci dacă şi trâmbiţa va fi dat un sunet nehotărît, cine se va găti la războiu? 9 Astfel şi voi prin limba voastră dacă nu veţi fi dat un cuvânt lesne de înţeles, cum va fi cunoscut ce este vorbit? Căci veţi fi *oameni* care vorbesc în vânt. 10 Sunt mulţime poate de feluri de graiuri în lume, şi

---

c Rom. 12. 5. *d* Efes. 5. 30. —

Capul 13. *a* Cap. 12. 8—10, 28. *b* Mat. 17. 20. *c* Mat. 6. 1, 2. *d* Prov. 10. 12. *e* Cap. 10. 24 *f* Ps. 10 3. *g* 2 Ioan 4. *h* Rom. 15. 1. *i* Cap. 8. 2. *j* 2 Cor. 3. 18. *k* 1 Ioan. 3 2. —

Capul 14. *a* Cap. 12. 31. *b* Num.11.25,29. *c* Fapt. 2. 4. *d* Vers. 26.

nici un fel de *graiu* nu este fără înțeles. 11 Deci dacă nu știu înțelesul graiului, voiu fi barbar pentru cel care vorbește, și cel care vorbește *va fi* barbar la mine.

12 Astfel și voi, fiindcă sunteți râvnitori de duhuri, căutați pentru întărirea bisericei ca să aveți prisos. 13 De-aceea cine vorbește în limbă, roage-se ca să tălmăcească. 14 Pentru că dacă mă rog în limbă, duhul meu se roagă, iar mintea mea este neroditoare. 15 Ce este dar? Mă voiu rugà cu duhul, mă voiu rugà însă și cu mintea; [e]voiu cântà cu duhul, voiu cântà însă și [f]cu mintea. 16 Fiindcă dacă cu duhul binecuvintezi, cel care ține locul celui neștiutor cum va zice Amin [g]la mulțumirea ta? De oarece nu știe ce zici. 17 Negreșit tu mulțumești bine, dar celalalt nu este întărit. 18 Mulțumesc lui Dumnezeu, eu vorbesc în limbă mai mult decât voi toți; 19 Dar în biserică voesc să vorbesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte în limbă.

20 Fraților, [h]nu fiți copii la minte, ci în privința răutății [i]fiți copii, iar la minte fiți *oameni* deplini. 21 [j]În lege este [k]scris, că „în alte limbi și în buze ale altora voiu vorbì poporului acestuia, și nici astfel nu mă vor ascultà, zice Domnul“. 22 Deaceea limbile sunt spre semn nu credincioșilor, ci necredincioșilor, iar vorbirea profetică *este* nu pentru necredincioși, ci pentru credincioși.

23 Deci dacă biserica întreagă se va fi adunat în același loc, și toți vorbesc în limbi, și vor fi venit înlăuntru neștiutori sau necredincioși, [l]nu vor zice că v'ați ieșit din fire? 24 Iar dacă toți vor fi vorbit profetic, și va fi venit înlăuntru vre-un necredincios sau neștiutor, mustrat este el de toți, judecat este el de toți, 25 Cele ascunse ale inimei sale se fac învederate; și așà căzând pe fața lui se va închinà lui Dumnezeu, vestind [m]că „cu adevărat Dumnezeu este între voi“.

26 Deci ce este fraților? Când vă adunați împreună, fiecine are un psalm, [n]are o învățătură, are o descoperire, are o limbă, are o tălmăcire; [o]toate să fie spre întărire. 27 Fie că vorbește cineva în limbă, câte doi sau cel mult câte trei *vorbească*, și pe rând, și unul tălmăcească; 28 Iar dacă nu este tălmaciu, tacă în biserică, vorbească-și însă sieși și lui Dumnezeu. 29 Profeții însă vorbească doi sau trei [p]și judece ceilalți. 30 Dar dacă se va fi descoperit altuia care stă, tacă [q]cel dintâiu. 31 Căci puteți toți câte unul să vorbiți profetic, pentru ca toți să învețe și să fie îndemnați. 32 Și [r]duhurile de profeți sunt supuse la profeți; 33 Căci Dumnezeu nu este al neorînduelei, ci al păcii. [s]Ca în toate bisericile sfinților.

34 [t]Femeile tacă în biserici; căci nu li-se dă voie să vorbească, ci [u]să fie supuse, după cum zice și [v]legea. 35 Iar dacă voesc să învețe ceva, întrebe acasă pe bărbații lor; pentru că urît este pentru femeie să vorbească în biserică.

36 Sau a ieșit dela voi cuvântul lui Dumnezeu, sau a ajuns la voi numai?

37 Dacă cineva gândește că este profet sau cuminte, cunoască bine ce vă scriu, că este porunca Domnului, 38 Dar dacă nu cunoaște cineva, să nu cunoască.

39 Astfel dar, frații mei, râvniți vorbirea profetică, și nu împiedecați vorbirea în limbi; 40 Dar tot să se facă cu bunăcuviință și după rânduială.

Învierea lui Hristos este temelia credinței noastre. Moartea este cel din urmă vrăjmaș. Botezul pentru morți. Învierea morților. Noul corp.

15 Vă fac cunoscut, fraților, evanghelia, [a]pe care am binevestit-o vouă, pe care ați și primit-o, [b]în care și stați, 2 [c]Prin care și sunteți mântuiți, dacă

---

e Efes. 5. 19. *f* Ps. 47. 7. *g* Cap. 11. 24. *h* Ps. 131. 2. *i* Mat. 18. 3. *j* Ioan 10. 34. *k* Isa. 28. 11, 12. *l* Fapt. 2. 13. *m* Isa. 45. 14. *n* Cap. 12. 8—10. *o* Efes. 4. 12. *p* Cap. 12. 10. *q* 1 Tes. 5. 19, 20. *r* 1 Ioan 4. 1. *s* Cap. 11. 16. *t* 1 Tim. 2. 11, 12. *u* Col. 3. 18. *v* Fac. 3. 16. —

Capul 15.
a Gal. 1. 11. *b* Rom. 5. 2. *c* Rom. 1. 16.

ţineţi cu tărie cu ce cuvânt v'am binevestit vouă, afară numai dacă înzadar [d]aţi crezut. 3 Căci [e]v'am dat în cele dintâiu aceea [f]ce am şi primit, că Hristos potrivit [g]scripturilor a murit pentru păcatele noastre. 4 Şi că fù îmmormântat, şi că a înviat a treia zi [h]potrivit scripturilor, 5 [i]Şi că se arătă lui Chefa, după aceea [j]celor doisprezece. 6 În urmă se arătă de-odată la preste cinci sute de fraţi, dintre care mai mulţi sunt rămaşi până acum, iar unii adormiră. 7 După aceea se arătă lui Iacob, [k]în urmă tutulor apostolilor. 8 [l]Iar în urmă de tot mi-se arătă şi mie, naşterii timpurii oarecum. 9 Căci dintre apostoli eu sunt cel [m]mai mic, ca unul care nu sunt de îndestul să fiu numit apostol, pentru că [n]am urmărit biserica lui Dumnezeu; 10 Însă [o]prin darul lui Dumnezeu sunt aceea ce sunt, şi darul său faţă de mine nu s'a făcut nelucrător, dar [p]am muncit mai mult decât dânşii toţi, [q]şi nu eu, ci darul lui Dumnezeu împreună cu mine. 11 Deci fie că eu, fie că aceia, aşà predicăm şi astfel aţi crezut.

12 Iar dacă se predică, Hristos că a înviat dintre morţi, cum zic unii între voi, că nu este înviere de morţi? 13 Iar dacă nu este înviere de morţi, [r]nici Hristos n'a înviat: 14 Iar dacă Hristos n'a înviat, deşartă este dar predica noastră, deşartă şi credinţa voastră; 15 Dar suntem aflaţi şi martori mincinoşi ai lui Dumnezeu, fiindcă [s]am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe care nu l-a înviat dacă cu adevărat morţi nu se înviază. 16 Căci dacă morţi nu se înviază, nici Hristos n'a fost înviat; 17 Iar dacă Hristos n'a fost înviat, deşartă este credinţa voastră, [t]sunteţi încă în păcatele voastre; 18 Prin urmare pierduţi sunt şi cei adormiţi în Hristos. 19 [u]Dacă în viaţa aceasta suntem numai nădăjduind în Hristos, suntem mai de plâns decât toţi oamenii.

20 Acum însă [v]Hristos a fost înviat dintre morţi, [x]pârga celor adormiţi. 21 Căci [y]deoarece printr'un om *este* moarte, [z]printr'un om este şi înviere a morţilor. 22 Pentru că după cum în Adam toţi mor, astfel şi în Hristos toţi vii vor fi făcuţi. 23 Dar [a]fiecare în a sa ceată; pârgă este Hristos, apoi cei ai lui Hristos la venirea sa, 24 După aceea *va fi* sfârşitul, când dă lui Dumnezeu şi Tatăl [b]împărăţia, când va fi desfiinţat orice domnie şi orice stăpânire şi putere. 25 Căci trebue ca el să împărăţească [c]până ce „va fi pus pe toţi vrăjmaşii supt picioarele sale“. 26 [d]Moartea, cel din urmă vrăjmaş, este desfiinţată; 27 „Căci tot [e]a supus supt picioarele lui“. Iar când zice că tot a fost supus, învederat *este* că afară de cel care i-a supus lui toate. 28 [f]Iar când va fi supus lui toate, atuncia şi Fiul [g]însuşi va fi supus celui care i-a supus toate, ca să fie Dumnezeu totul în tot. 29 Fiindcă ce vor face cei care se botează pentru cei morţi? Însfârşit dacă morţii nu se înviază, pentru ce se mai botează pentru dânşii? 30 [h]Pentru ce stăm şi noi în primejdie în fiecare ceas? 31 În fiecare zi mor, pe [i]lauda voastră, fraţilor, [j]pe care o am în Hristos Iisus Domnul nostru. 32 Dacă [k]ca om m'am luptat cu dobitoace sălbatice în Efes, care-mi este folosul? Dacă morţi nu se înviază. [l]„să mâncăm şi să bem, căci mâne murim“. 33 Nu fiţi rătăciţi; [m]vorbiri rele strică obiceiuri bune, 34 [n]Treziţi-vă cum se cade şi nu păcătuiţi; [o]căci unii au necunoştinţă de Dumnezeu, [p]spre ruşinea voastră vorbesc.

35 Dar va zice cineva: [q]cum înviază morţi? În ce fel de corp vin ei?

36 Nemintosule, [r]tu ce semeni nu răsare dacă nu va fi putrezit; 37 Şi

---

d Gal. 3. 4.
e Cap. 11. 2. 23.
f Gal. 1. 12.
g Ps. 22. 15. etc.
h Ps. 2. 7.
i Luc. 24 34.
j Mat. 28. 17.
k Luc. 24. 50.
l Fapt. 9. 4, 17.
m Efes 3. 8.
n Fapt. 8. 3.
o Efes. 3 7, 8.
p 2 Cor. 11. 23.
q Mat. 10. 20.
r 1 Tes. 4. 14
s Fapt 2. 24.
t Rom. 4. 25.
u 2 Tim. 3. 12.
v 1 Pet. 1. 3.
x Fapt. 26. 23.
y Rom. 5. 12, 17.
z Ioan 11. 25.
a Vers. 20.
b Dan. 7. 14, 27.
c Ps. 110. 1.
d 2 Tim. 1. 10.
e Ps. 8. 6.
f Filip. 3. 21.
g Cap. 3. 23.
h 2 Cor. 11. 26.
i 1 Tes. 2. 19.
j Rom. 8. 36.
k 2 Cor. 1. 8.
l Eccl. 2. 24.
m Cap. 5. 6.
n Rom. 13. 11.
o 1 Tes. 4. 5.
p Cap. 6. 5.
q Ezec. 37. 3.
r Ioan 12. 24.

ce semeni, nu semeni corpul ce are să fie, ci grăuntele gol, dacă se nemerește de grâu sau de ceva din celelalte: 38 Dar Dumnezeu îi dă corp după cum a voit, și fiecăreia dintre semințe corpul ei. 39 Nu orice trup este același trup; ci altul trup de oameni, altul trup de vite, altul trup de paseri, altul de pești. 40 Și sunt corpuri cerești, și corpuri pământești: dar alta este mărirea celor cerești, și alta a celor pământești; 41 Alta este strălucirea soarelui, și alta strălucirea lunei, și alta strălucirea stelelor: căci stea de stea se deosebește în strălucire.

42 [s]Astfel *este* și învierea morților. Este semănat în putrejune, se scoală în neputrejune: 43 [t]Este semănat în necinste, se scoală în mărire; este semănat în slăbiciune, se scoală în putere; 44 Este semănat corp firesc, se scoală corp cu duh; dacă este corp firesc, este și cu duh. 45 Astfel și este scris: „s'a făcut întâiul om Adam [u]spre suflet de viață“; cel din urmă [v]Adam spre [x]duh dătător de viață. 46 Dar nu cu duh este cel dintâiu, ci firesc, după aceea cel cu duh. 47 [y]Întâiul om *este* „din pământ, de lut“, al doilea [z]om, *Domnul este* din cer. 48 [a]Ce fel *este* cel de lut, astfel *sunt* și cei de lut, [b]și ce fel *este* cel ceresc, astfel sunt și cei cerești; 49 Și [c]după cum am purtat chipul celui de lut, [d]vom purtă și chipul celui ceresc.

50 Aceasta însă o zic, fraților, [e]că trup și sânge nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu, nici putrejunea nu moștenește neputrejunea.

51 Iată, taină vă spun; [f]toți nu vom adormi, [g]dar toți vom fi schimbați, 52 Într'un moment, într'o clipeală de ochiu, [h]la cea din urmă trâmbiță; căci va trâmbiță, și morții se vor scula fără stricăciune, și noi vom fi schimbați. 53 Pentru că trebue ca stricăciosul acesta să îmbrace nestricăciune și muritorul [i]acesta se îmbrace nemurire.

54 Iar când stricăciosul acesta va fi îmbrăcat nestricăciune și muritorul acesta va fi îmbrăcat nemurire, atuncia va fi cuvântul care este scris: [j]„înghițită fù moartea spre biruire. 55 [k]Unde îți este, moarte, biruința? Unde îți este, moarte, acul?“ 56 Iar acul morții este păcatul, și puterea păcatului *este* legea. 57 Dar mulțumită lui Dumnezeu, care ne dă biruință prin Domnul nostru Iisus Hristos. 58 Deaceea, frații mei iubiți fiți nemișcați, neclintiți, prisosind totdeauna în lucrul Domnului, știind că osteneala voastră nu este deșartă în Domnul.

Strângere de ajutoare pentru Creștini.

16 Cât [a]pentru strângerea de ajutoare ce *este* pentru cei sfinți, faceți și voi astfel după cum am poruncit bisericelor Galatii. 2 [b]În fiecare zi a săptămânii, fiecare dintre voi să pue de-o parte acasă strângând din aceea ce i-ar merge bine, pentru ca nu când voiu fi venit, atuncia să se facă strângeri de ajutoare. 3 Și când voiu fi sosit la voi, pe care îi veți fi găsit buni, [c]pe aceștia îi voiu trimite prin epistole, ca să ducă darul vostru la Ierusalim. 4 [d]Iar dacă este cu cale ca și eu să mă duc, vor merge împreună cu mine.

5 Voiu veni însă la voi, [e]când voiu fi trecut prin Macedonia; căci prin Macedonia trec, 6 Și poate voiu rămânea la voi sau și voiu ierna, [f]pentru ca să mă însoțiți voi unde mă voiu duce. 7 Căci nu voesc ca să vă văd acum în treacăt; pentru că nădăjduesc să rămân câtva timp la voi, [g]dacă Domnul va fi dat voie. 8 Voiu rămânea însă în Efes până la Cincizecime; 9 [h]Pentru că ușă mare și de înrâurire îmi este deschisă, și [i]mulți îmi stau împotrivă.

Recomandarea lui Timoteiu.

10 [j]Dacă dar Timoteu va fi venit, luați seama ca să fie la voi fără teamă, căci [k]lucrează lucrul Domnului ca și mine: 11 [l]Deci să nu-l disprețuească

s Dan. 12. 3.	*x* Ioan 5. 21.	*b* Filip. 3.20,21.	*f* 1 Tes. 4.15-17.	*j* Isa. 25. 8.	*Capul 16.*	*d* 2 Cor. 8. 4, 19.	*h* Col. 4. 3.
t Filip. 3. 21.	*y* Ioan 3. 31.	*c* Fac 5. 3.	*g* Filip. 3. 21.	*k* Osea 13. 14.	*a* Fapt. 11. 29.	*e* Fapt. 19. 21.	*i* Fapt. 19. 9.
u Fac. 2. 7.	*z* Fac. 2. 7.	*d* Rom. 8. 29.	*h* Zech. 9. 14.	—	*b* Fapt. 20. 7.	*f* Fapt. 15. 3.	*j* Fapt. 19. 22.
v Rom. 5. 14.	*a* Ioan 3. 13. 31.	*e* Mat. 16. 11.	*i* 2 Cor. 5. 4.		*c* 2 Cor. 8. 19.	*g* Fapt. 18. 21.	*k* Rom. 16. 21. 1 Tim. 4. 12.

cineva. Însoțiți-l dar [m] în pace, ca să vie la mine; pentru că-l aștept cu frații.

12 Cât pentru [n] Apoline, fratele, mult l-am îndemnat ca să vie la voi cu frați; și cu totul nu-i lipsea voința ca să vie acum, dar va veni îndată ce va fi găsit timp nemerit.

Povățuiri.

13 [o] Vegheați, [p] fiți statornici în credință. îmbărbătați-vă. [q] întăriți-vă. 14 [r] Toate ale voastre în pace să se facă.

15 Vă îndemn însă fraților, — știți [s] casa lui Stefana, că este [t] pârga Achaii și s'au [u] rânduit pe dânșii înșuși spre slujire sfinților. — 16 Ca și voi să fiți supuși unora [v] ca aceștia și oricăruia care lucrează împreună și [x] se ostenește.

17 Mă bucur de venirea lui Stefana și Fortunatul și Achaicu, [y] pentru că aceștia au împlinit lipsa voastră; 18 [z] Căci au ușurat duhul meu și al vostru. Deci cunoașteți bine pe unii ca aceștia.

Salutări și încheere.

19 Vă urează bisericile Asiei. Vă urează multe Acuila și Prisca împreună cu biserica care este în casa lor. 20 Vă îmbrățișază toți frații. Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă.

21 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel. 22 Dacă cineva nu iubește pe Domnul, anatema fie. Maran ata.

23 Darul Domnului Iisus cu voi. 24 Iubirea mea cu voi toți în Hristos Iisus.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI.

Pavel biruește cu ajutorul lui Dumnezeu toate suferințele, și îi mulțumește.

1 Pavel [a] apostol al lui Hristos Iisus prin voința lui Dumnezeu și Timoteu fratele bisericei lui Dumnezeu celei care este în Corint [b] împreună cu toți sfinții care sunt în toată Achaia. 2 [c] Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3 [d] Binecuvântat este Dumnezeul și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl îndurărilor și Dumnezeu al oricărei mângâieri, 4 Care ne mângâie pe noi pentru toată suferința noastră, ca prin mângâierea cu care însine suntem mângâiați de Dumnezeu să putem noi mângâià pe cei care sunt în orice suferință. 5 Pentru că după cum [e] patimele lui Hristos prisosesc asupra noastră, astfel prisosește prin Hristos și mângâierea noastră. 6 Fie dar că suntem strâmtorați, pentru mângâierea voastră și pentru mântuire *suntem strâmtorați;* fie că suntem mângâiați, pentru mângâierea voastră, care este lucrătoare în [f] sufe rirea cu răbdare a acelorași patimi pe care și noi le pătimim. Și nădejdea noastră este tare pentru voi, 7 Știind că după cum sunteți părtași ai patimilor, [g] astfel *sunteți* și ai mângâierii.

8 Căci nu voim, fraților, ca voi să nu știți de suferința noastră, [h] ce ni-s'a făcut în Asia, că foarte mult preste putere am fost îngreuiați, încât noi am tost cu desăvârșire în nedumerire și în privința vieții; 9 Dar chiar în noi înșine am avut hotărîrea morții, [i] ca să nu fim încrezători în noi înșine, ci în Dumnezeu care învie morții, 10 [j] Care ne-a scăpat pe noi dintr'o moarte așà de mare și ne va scăpà, în care am nădăjduit că *ne* va scăpà și mai departe, 11 Fiindu-ne [k] și voi de ajutor cu rugăciunea pentru noi, ca din multe fețe [l] darul făcut nouă, să fie mulțumit prin mulți pentru noi.

12 Pentru că lauda noastră aceasta

m Fapt. 15. 33.	*q* Efes. 6. 10.	*u* 2 Cor. 8. 4.	*z* Col. 4. 8.	2 CORINTENI.	*b* Filip. 1. 1.	*e* Fapt. 9. 4.	*i* Ier. 17. 5, 7.
n Cap. 1. 12.	*r* Cap. 14. 1.	*v* Ebr. 13. 17.		—	*c* Rom. 1. 7.	*f* Cap. 4. 15.	*j* 2 Pet. 2. 9.
o Mat. 24. 42.	*s* Cap. 1. 16.	*x* Ebr. 6. 10.	—	*Capul 1.*	*d* Efes. 1. 3.	*g* Rom. 8. 17.	*k* Rom. 15. 30.
p Filip. 1. 27.	*t* Rom. 16. 5.	*y* 2 Cor. 11. 9.		*a* 1 Cor. 1. 1.		*h* Fapt. 19. 23.	*l* Cap. 4. 15.

este: mărturia ştiinţei noastre de noi înşine că [m] în sfinţenie şi curăţenie dela Dumnezeu, [n] nu în înţelepciune omenească, ci în darul lui Dumnezeu, ne-am purtat în lume, dar mai ales către voi. 13 Căci nu altele vă scriem, decât cele ce cetiţi sau şi înţelegeţi, am însă nădejde că până în cele din urmă veţi înţelege, 14 — După cum ne-aţi şi înţeles în parte, — [o] că noi vă suntem cuvânt de laudă, după cum şi [p] voi nouă în ziua Domnului nostru Iisus.

Apărare împotriva învinuirii, că ar fi nestatornic.

15 Şi pe această deplină încredere [q] eram hotărît să vin mai întâiu la voi, ca să aveţi [r] un al doilea dar, 16 Şi pela voi să trec în Macedonia, [s] şi iarăşi din Macedonia să vin la voi şi să fiu petrecut de voi în Iudea.

17 Deci aceasta hotărând, nu cumva oare am făcut ceva cu uşurinţă? [t] Afară numai dacă ceea ce mă chibzuesc potrivit cărnii mă chibzuesc ca să fie la mine aşà aşà şi nu nu. 18 Dar credincios este Dumnezeu *prin aceea*, că cuvântul nostru către voi nu este aşà şi nu.

19 Pentru [u] că al lui Dumnezeu Fiu Iisus Hristos. care fù predicat între voi prin noi, prin mine şi Silvan şi Timoteu, nu fù aşà şi nu, [v] ci aşà a fost în sine. 20 [x] Căci atât de multe făgăduinţe ale lui Dumnezeu *sunt* într'însul aşà; deaccea şi printr'însul Amin, lui Dumnezeu spre mărire prin noi. 21 Iar cel care ne face statornici împreună cu voi în Hristos şi [y] care ne unse, *este* Dumnezeu, 22 Care [z] ne şi pecetluì şi [a] dete arvuna duhului în inimile noastre.

23 Eu [b] însă chem pe Dumnezeu martor pentru sufletul meu, că cruţându-vă pe voi n'am mai venit la Corint. 24 Nu *voiu zice* că avem stăpânire preste credinţa voastră, ci *pentru că* suntem împreună ajutători ai bucuriei voastre: căci staţi în credinţă.

Nevenirea lui Pavel este o cruţare pentru Corinteni. Iertarea celui desfrânat.

2 În mine însumi dar am găsit cu cale aceasta, [a] ca să nu vin la voi iarăşi cu întristare. 2 Căci dacă eu vă întristez, cine mai este care mă înveseleşte pe mine, dacă nu cel întristat de mine? 3 Şi am scris chiar aceasta, ca nu după ce voiu fi venit [b] să am întristare din partea acelora de care trebuià să mă bucur, [c] având încredere în voi toţi că bucuria mea este a voastră tutulor,

4 Pentru că din multă supărare şi strâmtorare a inimii v'am scris printre multe lacrămi, [d] nu ca să fiţi întristaţi, ci ca să cunoaşteţi iubirea pe care o am mai mult către voi.

5 Dacă [e] dar cineva a întristat, nu pe mine [f] m'a întristat, ci în parte, ca să nu-*l* îngreuez, pe voi toţi. 6 Destul este pentru unul ca accla pedeapsa aceasta care *i-s'a făcut* [g] de către mai mulţi, 7 [h] Încât voi dimpotrivă mai bine să-*l* iertaţi şi să-*l* mângăiaţi, ca nu cumva unul ca acesta să fie înghiţit de-o mai mare întristare. 8 Deaccea vă îndemn să hotărîţi iubire în privinţa lui; 9 Căci pentru aceasta am şi scris, ca să cunosc lămurirea voastră, dacă sunteţi [i] ascultători în toate. 10 Iar cui îi iertaţi ceva, şi eu *îi iert*; pentru că şi eu, dacă am iertat ceva, am iertat aceasta pentru voi în faţa lui Hristos, 11 Ca să nu fim dobândiţi de satana; căci gândurile lui nu ne sunt necunoscute.

Apostolul preamăreşte pe Dumnezeu pentru izbânda puternică a predicei curate despre Hristos.

12 Venit [j] fiind dar la Troa pentru evangelia lui Hristos şi [k] fiindu-mi uşă deschisă în Domnul, 13 [l] N'am avut linişte în duhul meu, fiindcă n'am găsit pe Titu fratele meu, ci după ce m'am despărţit de dânşii am ieşit în Macedonia.

m Cap. 2. 17.	*q* 1 Cor. 4 19.	*u* Marc. 1. 1.	*z* Efes. 1. 13.	*Capul 2.*	*c* Gal. 5. 10.	*f* Gal. 4. 12.	*i* Cap. 7 15.
n 1 Cor. 2. 4, 13.	*r* Rom. 1. 11.	*v* Ebr. 13. 8.	*a* Cap. 5. 5.	*a* Cap. 1. 23.	*d* Cap. 7. 8, 9, 12.	*g* 1 Cor. 5. 4, 5.	*j* Fapt. 16. 8.
o Cap. 5. 12.	*s* 1 Cor. 16. 5, 6.	*x* Rom. 15. 8. 9.	*b* Rom. 1. 9.	*b* Cap. 12. 21.	*e* 1 Cor. 5. 1.	*h* Gal. 6. 1.	*k* 1 Cor. 16. 9.
p Filip. 2. 16.	*t* Cap. 10. 2.	*y* 1 Ioan 2.20,27.	—				*l* Cap. 7. 5, 6.

14 Mulţumită dar lui Dumnezeu, care totdeauna ne duce în serbarea biruinţei sale în Hristos, şi face [m] cunoscut prin noi în orice loc mirosul cunoştinţei lui. 15 Pentru că al lui Hristos [n] bun miros suntem noi lui Dumnezeu [o] între cei care sunt mântuiţi şi între cei care sunt pierduţi. 16 [p] Unora miros din moarte spre moarte, altora miros din viaţă spre viaţă. Şi [q] cine este destoinic la acestea? 17 Căci noi nu prefacem ca cei mulţi cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curăţenie, ci ca dela Dumnezeu vorbim înaintea lui Dumnezeu în Hristos.

Pavel se face cunoscut pe sine însuşi Corintenilor. Litera şi duhul. Acoperemântul lui Moise este ridicat în Hristos.

3 [a] Începem să ne facem iar cunoscut pe noi înşine? Afară numai dacă avem trebuinţă, ca unii *oameni*, de [b] epistole de cunoaştere către voi sau dela voi. 2 [c] Voi sunteţi epistola noastră, înscrisă în inimile noastre, cunoscută şi cetită de toţi oamenii. 3 Cunoscuţi fiind voi că sunteţi epistolă a lui Hristos [d] slujită de noi, înscrisă nu cu cerneală, ci cu duhul viului Dumnezeu, nu [e] pe plăci de piatră, ci pe [f] plăci de carne, pe inimile voastre.

4 O astfel de încredere avem dar prin Hristos către Dumnezeu, 5 [g] Nu *voiu zice* că prin noi înşine suntem destoinici să judecăm ceva ca dela noi înşine, ci [h] destoinicia noastră este dela Dumnezeu, 6 Care ne-a şi făcut ai unui [i] aşezământ nou destoinici [j] slujitori, nu [k] ai literei, ci ai duhului, pentru că [l] litera omoară, [m] iar duhul face viu. 7 [n] Iar dacă cea de moarte *aducătoare* [o] slujire săpată în litere pe pietri s'a făcut în măreţie, [p] încât fiii lui Israel nu puteau să-şi ţină neclintit privirea la faţa lui Moise din pricina măreţiei feţii lui, care *măreţie* avea să fie desfiinţată, 8 Cum nu va fi oare mult mai măreaţă [q] slujirea duhului? 9 Pentru că dacă în slujirea *aducătoare* de osândă *este* măreţie, cu mult mai mult prisoseşte în măreţie slujirea *aducătoare* de [r] îndreptăţire. 10 Căci chiar măreţia nu este măreţie în această parte din pricina măreţiei celei preste măsură. 11 Pentru că dacă ceea ce are să fie desfiinţat *este* măreţ, cu mult mai mult *este* măreţ ceea ce rămâne.

12 Deci având o astfel de nădejde ne folosim cu multă [s] îndrăzneală. 13 Şi nu *punem acoperemânt pe faţa noastră* după cum Moise [t] puneă acoperemânt pe faţa sa, pentru ca fiii lui Israel să nu ţină neclintit privirea la sfârşitul celui ce aveă să fie desfiinţat. 14 Ci învârtoşate fură gândurile lor. Căci până în ziua de astăzi acelaşi acoperemânt rămâne la cetirea vechiului aşezământ, nedescoperit fiindcă este desfiinţat în Hristos; 15 Ci până astăzi este acoperemânt pe inimile lor, când este cetit Moise; 16 Dar când se va fi întors la Domnul *inima lor*, acoperemântul este luat la o parte. 17 Domnul însă este duhul, şi unde este duhul Domnului, *acolo* este stare de sine. 18 Iar noi toţi, cu faţa descoperită în oglindă privind mărirea Domnului, suntem schimbaţi în acelaşi chip dela mărire la mărire, după cum *este* dela Domnul duhului.

Evangelia este unora descoperită, altora acoperită. Toate suferinţele sunt biruite pe temeiul nădejdii în mărirea vecinică.

4 Deaceea având noi [a] această însărcinare, [b] după cum am fost miluiţi, nu pierdem răbdarea, 2 Ci am înlăturat dela noi cele ascunse ale ruşinii neumblând în viclenie, [c] nici prefăcând cuvântul lui Dumnezeu, [d] ci prin arătarea adevărului făcându-ne pe noi înşine cunoscuţi către orice [e] ştiinţă de sine a oamenilor în faţa lui Dumnezeu.

3 Iar şi dacă este acoperită evangelia noastră, [f] între cei pierduţi este acoperită. 4 În care Dumnezeul veacului

---

m Cânt. 1. 3. *n* 1 Cor. 1. 18. *o* Cap. 4. 3. *p* Luc. 2. 34. *q* 1 Cor. 15. 10.

Capul 3.

a Cap. 5. 12. *b* Fapt. 18. 27. *c* 1 Cor. 9 2. *d* 1 Cor. 3. 5. *e* Esod. 24. 12. *f* Ps. 40. 8. *g* Ioan 15. 5. *h* 1 Cor. 15. 10. *i* 1 Cor. 3. 5. *j* Ier. 31. 31. *k* Rom 2. 27,29. *l* Gal. 3. 10. *m* Ioan 6. 63. *n* Rom. 7. 10. *o* Esod. 34. 1,28. *p* Esod. 34. 29, 30 35. *q* Gal. 3. 5. *r* Rom. 1. 17. *s* Efes. 6. 19. *t* Esod. 34. 33,35.

Capul 4.

a Cap. 3. 6. *b* 1 Cor. 7. 25. *c* Cap. 2. 17. *d* Cap. 6. 4, 7. *e* Cap. 5. 11. *f* 1 Cor. 1. 18.

acestuia a întunecat [g] gândurile necredincioşilor [h] ca să nu deà raze [i] luminarea evangeliei măririi lui Hristos, [j] care este chipul lui Dumnezeu. 5 [k] Pentru că nu ne predicăm pe noi înşine, ci pe Hristos Iisus Domnul, iar [l] pe noi înşine slujitorii voştri prin Iisus. 6 Fiindcă Dumnezeu, [m] care porunci „din întunerec lumineze lumina“, *el este* [n] care lumină în inimile noastre spre [o] luminarea cunoaşterii măririi lui Dumnezeu în faţa lui Iisus Hristos.

7 Avem însă comoara aceasta în vase [p] de lut, pentru [q] ca covârşirea puterii să fie a lui Dumnezeu şi nu *venind* dela noi; 8 În orice chip *suntem* [r] apăsaţi, dar nu strâmtoraţi, aduşi în nedumerire, dar nu lipsiţi de nădejde. 9 Urmăriţi, dar nu părăsiţi, [s] aruncaţi jos, dar nu pierduţi. 10 [t] Totdeauna purtând pretutindeni în corpul nostru moartea lui Iisus, [u] ca şi viaţa lui Iisus să fie arătată în corpul nostru. 11 Căci pururea noi cei vii suntem daţi [v] spre moarte pentru Iisus, ca şi viaţa lui Iisus să fie arătată în carnea noastră cea muritoare.

12 Astfel [x] moartea lucrează în noi, iar viaţa în voi. 13 Având dar [y] acelaşi duh al credinţei, după cum este scris: [z] „am crezut, deaceea am vorbit“, şi noi încredem deaceea şi vorbim. 14 Ştiind [a] că cel care a înviat pe Domnul Iisus ne va învià şi pe noi cu Iisus şi ne va înfăţişà împreună cu voi. 15 Căci [b] toate *sunt* pentru voi, ca darul înmulţit fiind prin mai mulţi să prisosească mulţumirea spre mărirea lui Dumnezeu.

16 Deaceea nu pierdem răbdarea, ci şi dacă omul nostru din afară este prăpădit, dar cel dinlăuntru al nostru este înoit din zi în zi. 17 Pentru că micimea de puţin timp a suferinţei noastre desăvârşeşte pentru noi în chip preste măsură spre a covârşi o cumpănă veşnică de mărire, 18 Fiindcă noi nu îndreptăm privirea la cele ce sunt văzute, ci la cele ce nu sunt văzute; căci cele văzute sunt trecătoare, iar cele nevăzute veşnice.

Trebue să îmbrăcăm haina nouă cerească în locul celei pământeşti. Dorinţa de viaţă veşnică.

5 Căci ştim că dacă va fi fost desfiinţată [a] casa noastră pământească de cort, avem în ceruri clădire dela Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veşnică. 2 Pentru că chiar în acest *cort* [b] suspinăm, dorind a fi îmbrăcaţi pe de-asupra cu locuinţa noastră cea din cer, 3 Şi într'adevăr vom fi găsiţi [c] îmbrăcaţi, nu goli. 4 Căci ca unii care suntem în *acel* cort, suspinăm fiind apăsaţi, pentru că nu voim a fi desbrăcaţi, ci [d] îmbrăcaţi pe de-asupra, ca ce este muritor să fie înghiţit de viaţă.

5 Iar [e] cel care ne-a desăvârşit chiar spre aceasta este Dumnezeu, [f] care ne-a dat arvuna duhului. 6 Deci având îndrăzneală totdeauna şi ştiind că locuind în acest corp suntem înstreinaţi dela Domnul: 7 — Căci prin credinţă [g] umblăm, nu *încunjuraţi fiind* prin chipul *lui*: — 8 Avem dar îndrăzneală şi [h] ne place mai bine să fim înstreinaţi din acest corp şi să locuim la Domnul. 9 Deaceea, fie locuind *în acest corp*; fie înstreinaţi fiind, ne şi silim să-i fim bineplăcuţi. 10 [i] Pentru că noi toţi trebue să fim daţi de faţă înaintea scaunului de judecător al lui Hristos, [j] ca fiecare să ià cu sine cele *ce sunt* prin corp, potrivit cu ce a făptuit, fie bine, fie rău.

Însemnătatea slujbei ce predică ispăşirea şi împăcarea.

11 Drept aceea [k] cunoscând temerea de Domnul înduplecăm pe oameni, lui [l] Dumnezeu însă suntem cunoscuţi; şi nădăjduesc că şi în a voastră ştiinţă de sinevă sunt cunoscut. 12 [m] Nu ne facem vouă cunoscut iar pe noi înşine, ci *zicem acestea* dându-vă prilej la cu-

---

g Ioan 12. 31. *h* Isa. 6. 10. *i* Cap. 3. 8, 9. *j* Ioan 1. 18. *k* 1 Cor. 1.13.23. *l* 1 Cor. 9. 19. *m* Fac. 1. 3. *n* 2 Pet. 1. 19. *o* Vers. 4. *p* Cap. 5. 1. *q* 1 Cor. 2. 5. *r* Cap. 7. 5. *s* Ps. 37. 24. *t* 1 Cor. 15. 31 *u* Rom. 8. 17. *v* Ps. 44. 22. *x* Cap. 13. 9. *y* Rom. 1. 12. *z* Ps. 116. 10. *a* Rom. 8. 11. *b* 1 Cor. 3. 21. — *Capul 5.* *a* Iov 4. 19. *b* Rom. 8. 23. *c* Apoc. 3. 18. *d* 1Cor.15.53,54. *e* Isa. 29. 23. *f* Rom. 8. 23. *g* Rom. 8. 24.25. *h* Filip. 1. 23. *i* Mat.25.31,32. *j* Rom. 2. 6. *k* Iov 31. 23. *l* Cap. 4. 2. *m* Cap. 3. 1.

vânt de laudă pentru noi, [n]ca să aveţi *cuvânt de laudă* către aceia care în faţă se laudă şi nu în inimă. 13 Căci [o]fie că ne-am ieşit din fire, pentru Dumnezeu *ne-am ieşit din fire,* fie că suntem întregi la minte, pentru voi *suntem întregi la minte.* 14 Pentru că iubirea lui Hristos ne ţine pe noi, după ce am judecat aceasta, că [p]unul a murit pentru toţi; deci ei toţi au murit: 15 Şi pentru toţi a murit, [q]ca cei vii să nu mai vieţuiască pentru ei înşişi, ci pentru cel care a murit şi a înviat pentru dânşii.

16 [r]Deaceea noi nu cunoaştem de acum pe nimenea după trup; chiar dacă am cunoscut [s]după trup pe Hristos, acum nu-*l* mai cunoaştem. 17 Deci [t]dacă este cineva în Hristos, *este* [u]făptură nouă; [v]cele vechi au trecut, iată *toate* s'au făcut noui. 18 Iar toate sunt de la Dumnezeu, [x]care ne-a împăcat sieşi prin *Iisus* Hristos şi ne-a dat însărcinarea împăcării. 19 Pentru că [y]Dumnezeu erà împăcând lumea sieşi în Hristos, netrecându-le în socoteală greşalele lor, şi având pus în noi cuvântul împăcării.

20 Deci pentru Hristos suntem [z]soli ca cum Dumnezeu îndeamnă prin noi: vă rugăm pentru Hristos, împăcaţi-vă cu Dumnezeu. 21 *Căci* pe cel care n'a cunoscut păcat, l-a făcut pentru noi păcat, ca să fim noi îndreptăţire dela Dumnezeu într'însul.

Slujitorii lui Dumnezeu în toate se arată că sunt ai lui.

6 Fiind dar împreună [a]lucrători *cu Hristos* [b]vă şi îndemnăm [c]ca să nu primiţi îndeşert darul lui Dumnezeu. 2 — Căci zice: [d]„În timp plăcut te-am ascultat şi în zi de mântuire te-am ajutat"; iată acum timp bineplăcut, iată acum zi de mântuire: — 3 [e]Ne dând întru nimic nici o sminteală, ca să nu fie defaimată însărcinarea *noastră,* 4 Ci în orice chip făcându-ne cunoscut pe noi înşine ca ai lui Dumnezeu [f]slujitori prin multă răbdare, în suferinţe, în nevoi, în strâmtorări. 5 [g]În bătăi, în închisori, în turburări, în osteneli, în veghieri, în posturi. 6 Prin curăţenie, prin cunoştinţă, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin duh sfânt, prin iubire fără făţărie. 7 [h]Prin cuvânt de adevăr, [i]prin putere dela Dumnezeu: prin [j]arme de-a dreapta şi de-a stânga ale îndreptăţirii, 8 Prin mărire şi înjosire, prin defaimare şi laudă: ca amăgitori şi [k]iubitori de adevăr. 9 Ca neştiuţi şi cunoscuţi bine fiind, [l]ca murind şi iată trăim, [m]ca pedepsiţi şi nu omoriţi, 10 Ca întristaţi, dar totdeauna bucurându-ne, ca săraci, dar pe mulţi înavuţind, ca neavând nimic şi având tot în stăpânire.

Apostolul ne îndeamnă să nu ne amestecăm cu necredincioşii.

11 Gura noastră este deschisă către voi, Corintenilor, [n]inima noastră este lărgită; 12 Nu sunteţi strâmtaţi în noi, dar sunteţi strâmtaţi [o]în cele din lăuntru ale voastre: 13 Fiţi largi şi voi, *în acelaşi chip, ceeа ce este* aceeaşi răsplată, — [p]vorbesc ca unor fii. —

14 [q]Nu trageţi cu necredincioşii într'un jug strein vouă: [r]căci ce însoţire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtăşire are lumina cu întunerecul? 15 Şi care este învoirea lui Hristos faţă de Beliar, sau ce parte are un credincios cu un necredincios? 16 Şi ce unire are templul lui Dumnezeu cu idolii? Căci [s]noi suntem templul viului Dumnezeu, după cum a zis Dumnezeu că [t]voiu locui între dânşii şi voiu umblà între dânşii, şi voiu fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul meu. 17 Deaceea ieşiţi din mijlocul lor şi fiţi deosebiţi, zice Domnul, şi necurat nu atingeţi; şi eu vă voiu primì la mine, 18 Şi voiu fi vouă drept Tată, şi voi îmi veţi fi drept fii şi fiice, zice Domnul Atotţiitorul".

n Cap. 1. 14.	*r* Mat. 12. 50.	*v* Isa. 43. 18, 19.	*Capul 6.*	*d* Isa. 49. 8.	*h* Cap. 4. 2.	*l* 1 Cor. 4. 9.	*q* Deut. 7. 2. 3.
o Cap. 11. 1. 16.	*s* Ioan 6. 63.	*x* Rom. 5. 10.	*a* 1 Cor. 3. 9.	*e* Rom. 14. 13.	*i* 1 Cor. 2. 4.	*m* Ps. 118. 18.	*r* 1 Sam. 5. 2 3.
p Rom. 5. 15.	*t* Rom. 8. 9.	*y* Rom. 3. 24, 25.	*b* Cap. 5. 20.	*f* 1 Cor. 4. 1	*j* 2 Tim. 4. 7.	*n* Cap. 7. 3.	*s* 1 Cor. 3. 16.
q Rom. 6 11.12.	*u* Gal. 5. 6.	*z* Iov 33. 23.	*c* Ebr. 12. 15.	*g* Cap 11.23,etc.	*k* Cap. 4. 2.	*o* Cap. 12. 15.	*t* Esod. 29. 45.
						p 1 Cor. 4. 14.	

Îndemnare spre a se sfinți.

7 [a]Deci, iubiților, având aceste făgăduințe, să ne curățim pe noi înșine de orice mânjitură a trupului și a duhului, desăvârșind sfințenie în temere de Dumnezeu.

2 Faceți-ne loc *în inimile voastre;* pe nimenea n'am adus în stare rea, [b]dela nimenea n'am luat mai mult. 3 Nu spre osândă zic *aceasta*; căci [c]am zis mai nainte că sunteți în inimile noastre spre a muri împreună și a trăi împreună. 4 [d]Multă îndrăzneală am față de voi, [e]multă laudă am pentru voi; [f]sunt plin de mângâere, prisosesc preste măsură cu bucuria în toată întristarea noastră.

5 Pentru că, și după ce am [g]venit în Macedonia, trupul nostru n'a avut nici o liniște, [h]ci în orice chip sdrobiți *eram*: [i]din afară lupte, din lăuntru temeri. 6 Dar [j]Dumnezeu care mângâie pe cei smeriți ne-a mângâeat pe noi prin [k]venirea lui Titu; 7 Și nu numai prin venirea lui, ci și prin mângâerea cu care a fost mângâeat la voi, aducându-ne la cunoștință dorința voastră, plângerea voastră, bunăvoința voastră pentru mine, încât mai mult m'am bucurat.

Mâhnirea dumnezeească.

8 Fiindcă și dacă v'am întristat în epistola mea, nu mă căesc; [l]deși *mai nainte* mă căiam, căci văd că aceea scrisoare v'a întristat, deși pentru puțin timp, 9 Acum mă bucur, nu pentru că ați fost întristați, ci pentru că ați fost întristați spre pocăință; căci întristați ați fost după voia lui Dumnezeu, ca să nu fiți întru nimic păgubiți de către noi. 10 Căci [m]întristarea după voia lui Dumnezeu lucrează pocăință spre mântuire de necăit; iar [n]întristarea lumii lucrează moarte.

11 Căci iată chiar această întristare după voia lui Dumnezeu a săvârșit pentru voi atâta sârguință, mai ales apărare, mai ales neplăcere, mai ales teamă, mai ales dorință, mai ales râvnire, mai ales răzbunare. În orice chip ați dovedit că voi înșivă sunteți curați în aceea faptă. 12 Astfel dar, și dacă v'am scris, nu *v'am scris* pentru cel care a nedreptățit, nici pentru cel care a fost nedreptățit, ci pentru ca sârguința voastră pentru noi să fie învederată la voi înnaintea lui Dumnezeu.

13 Deaceea suntem mângâeați. Dar pe lângă mângâerea noastră ne-am bucurat preste măsură, mai ales de bucuria lui Titu, că duhul lui a fost ușurat din partea voastră tutulor; 14 Pentru că dacă m'am lăudat lui ceva pentru voi, n'am fost dat de rușine; ci după cum v'am vorbit toate în adevăr, astfel și lauda noastră înaintea lui Titu adevăr s'a făcut, 15 Și inima lui este mai mult pentru voi, când își aduce aminte de supunerea voastră tutulor, cum l-ați primit cu temere și frică mare. 16 Mă bucur *dar* că în orice privință am încredere în voi.

Pavel laudă pe Creștinii din Macedonia pentru strângere de ajutoare și îndeamnă pe Corinteni să facă și dânșii asemenea.

8 Fraților, iar vă facem cunoscut al lui Dumnezeu dar, care a fost dat în bisericile Macedoniei, 2 Că în multă încercare de suferință *a fost* prisosirea bucurii lor [a]și sărăcia lor adâncă a prisosit spre bogăția lămuririi lor; 3 Mărturisesc, că de bună voie *au dat* după putere și preste putere, 4 Cu multă stăruință rugându-ne *ei* pentru darul și [b]anume pentru împărtășirea slujirii celei pentru sfinți, 5 Și nu după cum am nădăjduit, ci pe sine însuși s'au dat Domnului mai întâiu și nouă prin voința lui Dumnezeu. 6 Pentru că [c]noi să îndemnăm pe Titu ca după cum a început mai nainte, așa să săvârșească între voi și binefacerea aceasta.

7 Însă după cum [d]în orice prisosiți prin credință și prin cuvânt și prin cunoștință și prin orice sârguință și prin

Capul 7.								*Capul 8.*	
a 1 Ioan 3. 3.	*b* Fapt. 20. 33.	*e* 1 Cor. 1. 4.	*h* Cap. 4. 8.	*k* Cap. 2. 13.	*n* Prov. 17. 22.			*a* Marc. 12. 44.	*b* Fapt. 11. 29.
	c Cap. 11. 12.	*f* Filip 2. 17.	*i* Deut. 32. 25.	*l* Cap. 2. 4.	—				*c* Cap. 12. 18.
	d Cap. 3 12.	*g* Cap. 2. 13.	*j* Cap. 1. 4.	*m* 2 Sam. 12. 13.					*d* 1 Cor. 1. 5.

iubirea voastră către noi, să prisosiţi [e] şi în această binefacere. 8 [f] Nu zic în chip poruncitor, ci prin sârguinţa altora încercând şi fiinţa adevărată a iubirii voastre: 9 — Căci cunoaşteţi darul Domnului nostru Iisus Hristos, [g] că bogat fiind s'a făcut sărac pentru voi, ca voi să fiţi bogaţi prin sărăcia lui —. 10 Şi părere îmi dau în aceasta; [h] căci aceasta este bine pentru voi, ca [i] unii care aţi început mai nainte de-acum un an nu numai [j] să faceţi, ci să şi voiţi; 11 Săvârşiţi dar acum a şi face, ca după cum a fost nepregetul întru a voi, astfel *să fie* şi întru a săvârşi după avere. 12 Pentru că [k] dacă este nepregetul, *este* bineprimit potrivit cu ceea ce nu are, 13 Căci să nu fie unora uşorare, *iar* vouă împovărare, ci prisosul vostru în timpul de acum să fie după potrivă la lipsa acelora, 14 Ca şi prisosul acelora să fie la lipsa voastră, ca să fie potrivire, 15 [l] După cum este scris: „cine multul *strânsese* n'a avut mai mult, şi cine puţinul *strânsese* n'a avut mai puţin".

16 Dar mulţumită lui Dumnezeu care dă aceeaşi sârguinţă în inima lui Titu pentru voi, 17 Că a primit într'adevăr îndemnarea mea, şi fiind mai sârguitor a plecat de bunăvoie la voi. 18 Noi însă am trimis împreună cu dânsul pe fratele, a cărui laudă în evanghelie este prin toate bisericile, 19 Dar nu numai *că este lăudat*, ci şi ales a fost de biserici prin ridicare de mâini ca soţul nostru de călătorie cu darul acesta, care este slujit de noi spre mărirea Domnului însuşi şi nepregetul nostru, 20 Ferindu-ne prin aceasta, ca să nu ne facă cineva imputări în această mulţime de daruri slujită de noi; 21 Pentru că purtăm grije de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor. 22 Am trimis dar împreună cu dânşii pe fratele nostru pe care l-am încercat de multe ori în multe, ca fiind sârguitor, acum însă este mult mai sârguitor prin multa încredere ce are către voi. 23 Fie *că vorbesc* pentru Titu, părtaşul meu şi împreună lucrător pentru voi: fie *că sunt* fraţi ai noştri, *ei sunt* trimişi ai bisericilor, mărire a lui Hristos. 24 Deci arătaţi către dânşii în faţa bisericilor dovada iubirii voastre şi a laudei noastre pentru voi.

Strângerea de ajutoare trebue făcută în grabă. Răsplata binefacerilor.

9 Căci îmi este [a] într'adevăr de prisos să vă scriu despre ajutorarea cea pentru sfinţi; 2 Pentru că [b] ştiu nepregetul vostru [c] de care mă laud pentru voi Macedonenilor, că [d] Achaia este gata de-acum un an, şi râvna voastră a însufleţit pe mai mulţi. 3 [e] Am trimis dar pe fraţi, ca lauda noastră pentru voi să nu fie zădărnicită în partea aceasta, ca să fiţi gata după cum ziceam, 4 Ca nu cumva, când vor fi venit împreună cu mine Macedonenii şi vă vor fi găsit negata, să fim daţi de ruşine noi, ca să nu zic voi, în această încredere temeinică. 5 Deci am gândit de neapărată trebuinţă să îndemn pe fraţi ca mai nainte să vie la voi şi mai nainte să gătească binecuvântarea voastră făgăduită *de mine* mai dinainte, ca aceasta să fie gata astfel ca o binecuvântare, nu ca o pornire spre înavuţire.

6 [f] Aceasta însă cine samănă în chip cruţător, în chip cruţător va şi secera, şi cine samănă pe temeiul binecuvântării, pe temeiul binecuvântării va şi secera. 7 Fiecare *să dea* după cum s'a hotărît în inima sa, [g] nu din supărare sau din silă; „pentru că [h] Dumnezeu iubeşte pe dătătorul voios". 8 [i] Şi puternic este Dumnezeu să facă a prisosi orice dar spre voi, pentru ca în orice totdeauna având orice îndestulare să prisosiţi spre orice lucru bun, 9 După cum este scris: [j] „Risipit-a, dat-a celor jinduiţi, dreptatea lui rămâne în veci".

---

e Cap. 9. 8. *f* 1 Cor. 7. 6. *g* Mat. 8. 20. | *h* 1 Cor. 7. 25. *i* Prov. 19. 17. *j* Cap. 9. 2. | *k* Marc. 12. 43, 44. *l* Esod. 16. 18. — | *Capul 9.* *a* Fapt. 11. 29. | *b* Cap. 8. 19. *c* Cap. 8. 24. *d* Cap. 8. 10. | *e* Cap. 8. 6. 17, 18, 22. | *f* Prov. 11. 24. *g* Deut. 15. 7. *h* Esod. 25. 2. | *i* Prov. 11. 24, 25. *j* Ps. 112. 9.

10 Iar cel care [k] dă semănță semănătorului și pâne spre mâncare va dà și va
îmmulți semânța voastră și va face să
crească roadele [l] îndreptățirii voastre;
11 În orice îmbogățiți fiind spre orice
lămurire, ca una care lucrează prin noi
mulțumire lui Dumnezeu. 12 Pentru
că slujirea acestui dar nu numai că
umple de tot lipsurile sfinților, dar și
prisosește prin multe mulțumiri către
Dumnezeu; 13 Prin adeverirea slu-
jirii acesteia *îndemnați* măresc pe Dum-
nezeu pentru supunerea la mărturisirea
voastră către evangelia lui Hristos și
pentru lămurirea împărtășirii către toți,
14 Și dânșii cu rugăciune pentru voi
vă doresc pentru al lui Dumnezeu dar,
care este preste măsură asupra voastră.
15 Mulțumită lui Dumnezeu pentru
darul lui cel de nespus.

Apărarea lui Pavel împotriva clevetirilor protivnicilor săi și împotriva apostolilor falși.

10 Iar [a] eu însumi Pavel vă îndemn
prin blândețea [b] și bunătatea lui
Hristos, *eu* care de față *sunt* într'adevăr
smerit între voi, dar în lipsă îndrăznesc
către voi: 2 Mă rog ca nu fiind de
față [c] să îndrăznesc cu tăria încrederii
cu care gândesc să cutez împotriva u-
nora care ne țin ca umblând potrivit
cărnii. 3 Pentru că deși umblăm în
carne, nu ne luptăm potrivit cărnii.
4 [d] Căci armele [e] luptei noastre nu *sunt*
omenești, ci [f] puternice pentru Dum-
nezeu [g] spre dărâmare de locuri întărite,
5 [h] Dărâmând gândirile și orice înălțime
ce se ridică împotriva cunoștinței de
Dumnezeu, și robind orice minte spre
supunere la Hristos, 6 [i] Și gata fiind
să răsbunăm orice nesupunere, când
[j] va fi fost împlinită supunerea voastră.
7 [k] Vă uitați la cele ce sunt în față?
[l] Dacă are cineva încredere în sine că
este al lui Hristos, gândească aceasta
iarăși despre sine însuși, că după cum
este el [m] al lui Hristos, astfel și noi.
8 Căci și dacă mă voiu fi lăudat ceva
mai mult [n] de puterea noastră, pe care
ne-a dat-o Domnul spre clădirea și nu
spre dărâmarea voastră, [o] nu mă voiu
rușină. 9 Pentru ca să nu par că v'așî
înfricoșà oarecum prin epistolele *mele*.
10 Că epistolele *sale*, zice cineva, sunt
într'adevăr cu greutate și tari, dar [p] în-
fățișarea [q] corpului *său* este fără putere
și cuvântul disprețuit. 11 Unul ca a-
cesta gândească aceasta, că ce fel sun-
tem cu cuvântul prin epistole ne fiind
de față, astfel *suntem* cu lucrul și de
față fiind.

12 [r] Pentru că nu îndrăznim să ne
numărăm sau să ne punem de-opotrivă
pe noi înșine cu unii dintre aceia,
care se fac cunoscut pe dânșii înșuși;
ci dânșii măsurându-se pe sine loruși
înșuși și punându-se de-opotrivă pe
sine loruși înșuși nu sunt pricepuți.
13 [s] Noi însă nu ne vom lăudà în cele
fără măsură, ci după măsura marginii
trasă nouă, cu care măsură ne-a îm-
părțit Dumnezeu, ca să ajungem până
și la voi. 14 — Căci nu ne întindem
pe noi înșine prea mult, [t] ca cum n'am
ajunge la voi, pentru că și până la voi
am ajuns în evangelia lui Hristos, —
15 Nu ne lăudăm în cele fără măsură,
[u] în osteneli streine, dar având nădejde,
dacă credința voastră crește, ca să ne
facem mari între voi potrivit marginii
trase nouă spre prisosire. 16 Ca să
vestim evangelia la locuri dincolo de
voi, fără a ne lăudà de cele ce sunt
gata înlăuntrul marginii trase altora.
17 [v] Iar cine se laudă, laude-se în Dom-
nul; 18 Pentru că [x] nu cine se face
cunoscut pe sine însuși, acela este do-
vedit bun, ci acela pe care Domnul *îl*
face cunoscut.

Sârguința lui Pavel față de Corinteni și neprimirea de plată.

11 O, dacă ați îngăduì ceva puțin [a] ne-
cuminție dela mine! Dar mă și în-
găduiți. 2 Căci [b] vă râvnesc cu râvnirea
lui Dumnezeu, pentru că [c] v'am logodit

[k] Isa. 55. 10. [l] Osea 10. 12. —

Capul 10.
[a] Rom. 12. 1. [b] Cap. 12. 5, 7, 9. [c] 1 Cor. 4. 21. [d] Efes. 6. 13. [e] 1 Tim. 1. 18. [f] Fapt. 7. 22. [g] Ier. 1. 10. [h] 1 Cor. 1. 19. [i] Cap. 13. 2, 10. [j] Cap. 2. 9. [k] Ioan 7. 24. [l] 1 Cor. 14. 37. [m] 1 Cor. 3. 23. [n] Cap. 13. 10. [o] Cap. 7. 14. [p] 1 Cor. 2. 3, 4. [q] 1 Cor. 1. 17. [r] Cap. 3. 1. [s] Vers. 15. [t] 1 Cor. 3. 5, 10.

Capul 11.
[u] Rom. 15. 20. [v] Isa. 65. 16. [x] Prov. 27. 2. [a] Vers. 16. [b] Gal. 4. 17, 18. [c] Osea 2. 19, 20.

unui bărbat, [d]ca să înfăţişez lui Hristos o [e]fecioară curată; 3 Mă tem însă ca nu cumva, după cum [f]şarpele amăgi prin viclenia lui pe Eva, [g]minţile voastre să fie abătute dela curăţenia cea în Hristos. 4 Căci negreşit, dacă cel care vine predică pe un alt Iisus, pe care noi nu l-am predicat, sau primiţi un altfel de duh, pe care nu l-aţi primit, sau o [h]altfel de evanghelie, pe care n'aţi primit-o, îngăduiaţi cu drept cuvânt: 5 Socotesc însă [i]că întru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalţi apostoli. 6 Dar deşi [j]*sunt* neînvăţat în cuvânt, nu însă [k]în cunoştinţă *neînvăţat*, ci [l]în orice noi am făcut cunoscut *aceasta* între toţi în privinţa voastră.

7 Sau am făcut [m]greşală că v'am binevestit în dar evanghelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi pentru ca să fiţi voi înălţaţi? 8 Alte biserici am prădat luând plată pentru a vă sluji pe voi, şi de faţă fiind la voi şi lipsă având n'am fost sarcină nimenui; 9 Căci lipsa mea a [n]umplut-o cu desăvârşire [o]fraţii după ce veniră din Macedonia; şi în orice m'am păzit pe mine însumi ca să nu cad [p]greu pentru voi, şi mă voiu păzi. 10 [q]Este adevăr al lui Hristos în mine, [r]că lauda aceasta nu va fi îngrădită pentru mine în ţinuturile Achaii. 11 [s]Pentru ce? Că nu vă iubesc? Dumnezeu ştie. 12 Iar ceea ce fac, şi voiu face, *pentru aceasta fac*, [t]ca să taiu prilejul celor care voesc prilej, ca în ceea ce se laudă să fie aflaţi ca şi noi.

13 Pentru că unii ca aceştia [u]sunt apostoli mincinoşi, [v]lucrători vicleni, luând chip de apostoli ai lui Hristos. 14 Şi nu este mirare, pentru că însuşi satana ia chip de [x]înger al luminii. 15 Deci nu este mare *lucru* dacă şi slujitorii lui iau chip ca [y]slujitori ai dreptăţii, [z]al căror sfârşit va fi după faptele lor.

Munca grea şi primejdia ce a avut-o, când a întemeiat obştea.

16 [a]Iarăşi zic, nu gândească cineva că nu sunt cuminte: iar dacă nu, primiţi-mă şi ca pe un fără minte, ca să mă laud şi eu cevă puţin. 17 Ceea ce vorbesc, [b]nu vorbesc după Domnul, ci [c]ca în stare de necuminţie *vorbesc* în această încredere temeinică a laudei. 18 [d]De oarece mulţi se laudă potrivit cărnii, mă voiu lăudă şi eu. 19 Pentru că bucuros îngăduiţi pe cei fără minte, [e]fiind voi cuminţi: 20 Căci îngăduiţi [f]dacă vă robeşte cineva cu sila, dacă *vă* roade cineva, dacă *vă* prinde cineva, dacă se poartă cineva mândru, dacă vă loveşte cineva în faţă. 21 În chip de necinste zic, cum [g]că noi am fost fără putere! Dar în ce este [h]cineva oarecum îndrăsneţ, în necuminţie zic, îndrăsneţ sunt [i]şi eu. 22 Ebrei sunt ei? Şi eu. Israeliţi sunt? Şi eu? Neamul lui Abraam sunt ei? Şi eu. 23 Slujitori ai lui Hristos sunt ei? Ieşindu-mi din minţi vorbesc! [j]Mai presus *sunt* eu! Prin osteneli mai mult, prin [k]bătăi mai mult, prin închisori preste măsură, prin primejdii [l]de moarte de multe ori; 24 Dela Iudei de cinci ori patruzeci fără una *de lovituri* am luat, 25 De trei ori am fost bătut cu vergi, odată am fost împroşcat cu pietrii, de trei ori am păţit spargere de vas, o noapte şi o zi am făcut adâncul mării; 26 Prin călătorii de multe ori, prin primejdii de râuri, prin primejdii de tâlhari, prin primejdii din partea neamului, prin primejdii din partea păgânilor, prin primejdii în oraş, prin primejdii în pustietate, prin primejdii în mare, prin primejdii între fraţi mincinoşi, 27 Prin osteneală şi muncă, prin veghieri de multe ori, prin foame şi sete, prin postiri adeseori, prin frig şi golătate. 28 Afară de acestea luarea aminte *ce am* în fiecare zi, grija tutulor

d Col. 1. 28. *e* Lev. 21. 13. *f* Fac. 3. 4. *g* Efes. 6. 24. *h* Gal. 1. 7, 8. *i* 1 Cor. 15. 10. *j* 1 Cor. 1. 17. *k* Efes. 3. 4. *l* Cap. 4. 2. *m* Fapt. 18. 3. *n* Fapt. 20. 33. *o* Filip. 4. 10, 15, 16. *p* Cap. 12.14,16. *q* Rom. 9. 1. *r* 1 Cor 9. 15. *s* Cap. 6. 11. *t* 1 Cor. 9. 12. *u* Fapt. 15. 24. *v* Tit. 1. 10, 11. *x* Gal. 1. 8. *y* Cap. 3. 9. *z* Filip. 3. 19. *a* Vers. 1. *b* 1 Cor. 7. 6, 12. *c* Cap. 9. 4. *d* Filip. 3. 3, 4. *e* 1 Cor. 4. 10. *f* Gal. 2. 4. *g* Cap. 10. 10. *h* Filip. 3. 4. *i* Fapt. 22. 3. *j* 1 Cor. 15. 10. *k* Fapt. 9. 16. *l* 1 Cor. 15.30—32. —

bisericilor. 29 Cine este slab, şi eu nu sunt slab? Cine este abătut şi nu eu mă aprind *de durere?*

30 Dacă trebue să mă laud, mă voiu lăudà de cele ale slăbiciunii mele. 31 Ştie Dumnezeu şi al Domnului Iisus Tatăl, care este binecuvântat în veci, că nu mint. 32 În Damasc căpetenia poporului împăratului Areta păzeà oraşul Damascenilor ca să mă prinză, 33 Şi printr'o uscioară într'un coş am fost lăsat în jos prin zid şi am scăpat din mânile lui.

Vedeniile cereşti ale lui Pavel. Boldul cărnii; suferinţele sale mari şi întărirea sa divină.

12 Este de neapărată trebuinţă ca să mă laud, *dar* nu-mi este de folos, voiu venì însă la vedenii şi descoperiri ale Domnului. 2 Ştiu pe un om [a]în Hristos cu patrusprezece ani mai nainte, răpit fiind unul ca acesta până la al treilea cer, dacă în corp nu ştiu, [b]sau fără de corp nu ştiu, Dumnezeu ştie. 3 Şi ştiu pe un astfel de om, dacă în corp *fiù răpit* sau fără de corp nu ştiu; Dumnezeu ştie, 4 Că fù răpit [c]în Raiu şi auzì cuvinte de nespus, pe care nu este iertat omului a-le vorbì.

5 Pentru unul ca acesta mă voiu lăudà, [d]dar pentru mine însumi nu mă voiu lăudà, decât numai în slăbiciunile mele. 6 Căci [e]dacă voiu fi voit să mă laud, nu voiu fi fără minte, pentru că adevăr voiu spune; mă feresc însă *de laudă*, ca să nu gândească cineva în privinţa mea pentru ceea ce mă vede sau aude dela mine.

7 Şi ca să nu mă înalţ mai presus prin mulţimea preste măsură a descoperirilor, mi-s'a dat [f]bold pentru carnea mea, [g]îngerul satanei, ca să mă bată cu pumni, pentru ca să nu mă înalţ preste măsură. 8 [h]Pentru acesta de trei ori am rugat pe Domnul, ca *acela* să steà departe dela mine. 9 Şi-mi zise: îţi este de-ajuns darul meu, pentru că puterea mea în slăbiciune se desăvârşeşte. Deci foarte bucuros [i]mă voiu lăudà mai ales în slăbiciunile mele, [j]ca să locuească asupra mea puterea lui Hristos. 10 Deaceea [k]am plăcere în slăbiciuni, în mustrări aspre, în nevoi, în urmăriri şi în strâmtorări pentru Hristos; [l]Căci când sunt slab, atuncia sunt puternic.

Pavel aminteşte dragostea sa curată.

11 M'am făcut [m]fără minte *lăudându-mă*; voi m'aţi silit. Pentru că eu aveam trebuinţă să mă fac cunoscut de către voi: căci [n]întru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalţi apostoli, deşì nu [o]sunt nimic. 12 [p]Negreşit, dovezile apostolului fură săvârşite între voi în orice stăruinţă prin semne şi minuni şi puteri. 13 [q]Căci ce este în ce aţi fost mai pe jos faţă de celelalte biserici, decât numai că [r]eu însumi nu v'am fost sarcină? Dăruiţi-mi nedreptatea [s]aceasta.

14 [t]Iată eu sunt gata să viu pentru a treia oară la voi, [u]şi nu voiu fi sarcină; pentru că [v]nu doresc ale voastre, ci pe voi. Căci nu sunt datori copiii să strângă pentru părinţii lor, ci părinţii pentru copiii lor. 15 Eu [x]însă foarte bucuros voiu cheltuì şi mă voiu jertfi [y]pentru sufletele voastre. Dacă vă iubesc mai mult, sunt iubit mai puţin?

16 Fie dar aşà, eu nu v'am împovărat; ci isteţ fiind v'am prins prin meşteşugire. 17 Nu cumva am luat mai mult dela voi prin vreunul dintre cei pe care i-am trimis la voi? 18 Am îndemnat pe Titu şi am trimis împreună *cu dânsul* pe fratele: nu cumva Titu a luat mai mult dela voi? Nu am umblat cu acelaşi duh? Nu în aceleaşi urme?

19 De demult gândiţi să ne apărăm faţă de voi. Înaintea lui Dumnezeu în Hristos vorbim. Dar toate, iubiţilor, pentru clădirea voastră. 20 Căci mă tem ca nu cumva, după ce voiu fi venit, să vă găsesc nu ca pe unii cum voesc, şi să fiu găsit pentru voi, ca unul cum

Capul 12.
a Rom. 16. 7.
b Fapt. 22. 17.
c Luc. 23. 43.
d Cap. 11. 30.
e Cap. 10. 8.
f Ezec. 28. 24.
g Iov 2. 7.
h Deut. 3. 23-27.
i Cap. 11. 30.
j 1 Pet. 4. 14.
k Rom. 5. 3.
l Cap. 13. 4.
m Cap. 11. 1, 16, 17.
n Cap. 11. 5.
o 1 Cor. 3. 7.
p Rom. 15. 18, 19.
q 1 Cor. 1. 7.
r 1 Cor. 9. 12.
s Cap. 11. 7.
t Cap. 13. 1.
u Fapt. 20. 33.
v 1 Cor. 4. 14.
x Filip. 2. 17.
y Ioan 10. 11.
—

nu voiţi, ca nu cumva *să se găsească între voi* pricire, râvnire, întărâtări, zavistii, vorbiri de rău, şoptiri, îngâmfări, turburări; 21 Ca, dupăce iarăşi voiu fi venit, să nu mă smerească Dumnezeul meu faţă de voi, şi să plâng pe mulţi dintre cei care au păcătuit mai nainte şi nu se vor fi pocăit de necurăţenia şi desfrânarea şi necumpătarea pe care *le*-au făptuit.

Venirea în curând a apostolului la Corint. Îndemnare la viaţă regulată.

13 De [a] a treia oară astădată vin la voi: [b] „pe temeiul spusei a doi şi a trei martori va fi statornicit orice cuvânt“. 2 [c] Am zis mai nainte când eram de faţă de-a doua oară, [d] şi zic mai nainte şi acum, când lipsesc, celor care au păcătuit şi tutulor celorlalţi, că, dacă voiu fi venit iarăşi, [e] nu voiu cruţă. 3 Fiindcă voi căutaţi o dovadă acelui care [f] vorbeşte în mine Hristos, care faţă de voi nu este fără putere, ci este puternic [g] între voi. 4 [h] Căci din slăbiciune fù chiar răstignit, dar [i] din puterea lui Dumnezeu este viu, pentru că şi [j] noi suntem slabi într'însul, dar din puterea lui Dumnezeu faţă de voi vom fi vii împreună cu dânsul.

5 [k] Cercaţi-vă pe voi înşivă dacă sunteţi în credinţă, dovediţi-vă pe voi înşivă de buni; sau nu vă cunoaşteţi bine pe voi înşivă [l] că Hristos Iisus este întru voi? Afară numai dacă cumva sunteţi [m] nedovediţi buni. 6 Nădăjduesc însă că veţi cunoaşte că noi nu suntem nedovediţi buni. 7 Şi ne rugăm către Dumnezeu ca să nu vă facă nici un rău, nu pentru ca noi să ne arătăm dovediţi buni, ci pentru ca voi să faceţi binele, [n] iar noi să fim ca nedovediţi buni. 8 Pentru că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevăr. 9 Ne bucurăm însă [o] când noi suntem slabi, iar voi să fiţi puternici; aceasta şi ne rugăm, [p] întregirea voastră. 10 [q] Deaceea nefiind de faţă scriu acestea, pentru ca de faţă fiind [r] să nu întrebuinţez asprime [s] potrivit puterii pe care mi-a dat-o Domnul spre clădire şi nu spre dărâmare.

Încheere.

11 Însfârşit, fraţilor, bucuraţi-vă, fiţi desăvârşiţi, [t] fiţi mângâiaţi, gândiţi aceeaşi, trăiţi în pace, şi Dumnezeul iubirii [u] şi al păcii va fi cu voi. 12 [v] Îmbrăţişaţi-vă unii pe alţii în sărutare sfântă. Vă îmbrăţişază toţi sfinţii.

13 [x] Darul Domnului Iisus Hristos şi iubirea lui Dumnezeu şi [y] împărtăşirea Sfântului Duh *fie* cu voi toţi.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE GALATENI.

Alunecarea Galatenilor dela adevărul evangelii. Pavel istoriseşte viaţa sa de mai nainte şi apostolatul său.

1 Pavel apostol, [a] nu dela oameni, nici prin om, ci [b] prin Iisus Hristos şi Dumnezeu Tatăl [c] care l-a înviat dintre morţi, 2 Şi toţi fraţii [d] împreună cu mine, [e] bisericilor Galatiei. 3 [f] Dar *fie* vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl şi Domnul nostru Iisus Hristos, 4 [g] Care s'a dat pe sine însuşi pentru păcatele noastre ca, după voinţa lui Dumnezeu şi Tatăl nostru, să ne scoată [h] afară pe noi din veacul de faţă cel rău, 5 Lui *fie* mărire în vecii vecilor; Amin.

6 Mă mir că aşà de repede vă strămutaţi [i] dela cel care vă cheamă prin darul lui Hristos la altfel de evangelie, 7 [j] Care nu este alta: decât numai că sunt unii [k] care vă tulbură şi voesc să răstoarne evangelia lui Hristos. 8 Dar chiar dacă [l] noi sau înger din cer va fi

Capul 13.
a Cap. 22. 14.
b Num. 35. 30.
c Cap. 10. 2.
d Cap. 12. 21.
e Cap. 1. 23.
f Mat. 10. 20.
g 1 Cor. 9. 2.
h Filip. 2. 7, 8.
i Rom. 6. 4.
j Cap. 10. 3, 4.
k 1 Cor. 11. 28.
l Rom. 8. 10.
m 1 Cor. 9. 27.
n Cap. 6. 9.
o 1 Cor. 4. 10.
p 1 Tes. 3. 10.
q 1 Cor. 4. 21.
r Tit. 1. 13.
s Cap. 10. 8.
t Rom.12.16,18.
u Rom. 15. 33.
v 1 Pet. 5. 14.
x Rom. 16. 24.
y Filip. 2. 1.

GALATENI.

Capul 1.
a Vers. 11, 12.
b Fapt. 9. 6.
c Fapt. 2. 24.
d Filip. 2. 22.
e 1 Cor. 16. 1.
f Rom. 1. 7.
g Mat. 20. 28.
h Isa. 65. 17.
i Cap. 5. 8.
j 2 Cor. 11. 4.
k Fapt. 15.1,24.
l 1 Cor. 16. 22.

binevestit preste ceea ce am binevestit vouă, anatema fie. 9 După cum am zis mai nainte, şi acum zic iar.[m] dacă cineva vă binevesteşte preste ceea ce aţi primit, anatema fie. 10 Pentru[n] că [o]câştig eu acum chiar pentru mine pe oameni sau pe Dumnezeu? Sau[p] caut să plac oamenilor? Dacă aşi plăceà încă oamenilor, slujitorul lui Hristos n'aşi fi.

11 [q]Vă fac dar cunoscut, fraţilor, că evangelia care a fost binevestită de mine nu este după om: 12 Pentru[r] că şi eu n'am primit-o, nici n'am învăţat-o dela om, ci [s]prin descoperirea lui Iisus Hristos. 13 Aţi auzit dar de purtarea mea altădată în Iudaism, că urmăream [t]preste măsură biserica lui Dumnezeu [u]şi o duceam la peire. 14 Şi spoream în Iudaism preste mulţi de o vârstă cu mine în neamul meu, fiind mai mult [v]râvnitor de datinele [x]strămoşilor mei.

15 Dar când binevoì [y]cel care mă deosebì dela pântecele mumei mele şi mă chemă prin darul său [z]16 Să descopere pe Fiul său întru mine, pentru ca să-l binevestesc între neamuri, de îndată nu m'am destăinuit către trup şi sânge, 17 Nici nu m'am dus la Ierusalim la apostoli mai naine de mine, ci am plecat în Arabia, şi iar m'am întors la Damasc.

18 Apoi după trei ani m'am dus la Ierusalim ca să cunosc pe Chefa, şi am rămas la dânsul cincisprezece zile; 19 Iar pe un altul dintre apostoli n'am văzut, decât numai pe Iacob fratele Domnului. 20 Şi cele ce vă scriu, iată înaintea lui Dumnezeu *scriu*, pentru că nu mint.

21 După aceea am venit în ţinuturile Siriei şi ale Ciliciei. 22 Şi eram necunoscut la faţa bisericilor Iudeii, care sunt întru Hristos; 23 Auzeau însă numai că urmăritorul nostru de altă dată acum binevesteşte credinţa pe care oarecând o duceà la peire, 24 Şi măreau în mine pe Dumnezeu.

Adunarea apostolilor în Ierusalim. Disputa lui Pavel cu Petru la Antiochia. Legea şi credinţa.

2 În urmă după patrusprezece ani iar [a]m'am dus la Ierusalim cu Barnaba, luând împreună cu mine şi pe Titu: 2 Şi m'am dus potrivit unei descoperiri. [b]şi am istorisit înaintea lor evangelia pe care o predic între neamuri. iar la o parte celor însemnaţi, dacă nu cumva [c]alerg în deşert sau am alergat. 3 Dar nici Titu care erà cu mine, Elen fiind, nu fù silit ca să fie tăeat împrejur, 4 Pentru [d]fraţii mincinoşi furişaţi, ca unii care veniră de faţă ca să iscodească [e]starea noastră de sine înşine pe care o avem în Hristos Iisus, pentru [f]ca să ne robească cu desăvârşire: 5 Acestora nici un ceas măcar nu le-am întrat în voie cu supunerea, pentru ca [g]adevărul evangeliei să rămâe neclintit la voi. 6 Iar dela [h]cei care se socotesc a fi ceva — oricum erau ei altădată nimic nu-mi foloseşte; [i]Dumnezeu nu este părtinitor omului: — mie însă cei însemnaţi nimic [j]nu mi-s'au destăinuit, 7 Ci dimpotrivă după ce [k]văzură că îmi este [l]încredinţată evangelia netăierii împrejur, după cum lui Petru a tăierii împrejur. 8 — Pentru că cel care a lucrat pentru Petru faţă de apostolia tăierii [m]împrejur [n]a lucrat şi pentru mine faţă de neamuri, — 9 Şi dupăce cunoscură darul care îmi fù dat mie, Iacob şi Chefa şi Ioan, care se socotesc a fi [o]stâlpi, [p]îmi deteră mie şi lui Barnaba dreptele *lor* de însoţire, pentru ca noi *să binevestim* între neamuri, iar ei în tăierea împrejur; 10 Numai de săraci să ne aducem aminte, [q]ceea ce m'am şi silit să fac chiar aceasta.

Pavel se împotriveşte lui Petru şi rămâne statornic la îndreptăţirea prin credinţă.

11 [r]Iar când venì Chefa la Antiohia, de faţă m'am împotrivit lui fiindcă erà învinuit. 12 Căci mai nainte de-a fi venit unii dela Iacob [s]mâncà împreună cu neamurile; iar când veniră, se dà la

m Deut. 4. 2.	*q* 1 Cor. 15. 1.	*u* Fapt. 8. 3.	*Capul 2.*	*d* Fapt. 15.1,24.	*h* Cap. 6. 3.	*l* 1 Tes. 2. 4.	*p* Rom. 1. 5.
n 1 Tes. 2. 4.	*r* 1 Cor. 15. 1, 3.	*v* Fapt. 22. 3.	*a* Fapt. 15. 2.	*e* Cap. 3. 25.	*i* Fapt. 10. 34.	*m* Fapt. 9. 15.	*q* Fapt. 11. 30.
o 1 Sam. 24. 7.	*s* Efes. 3. 3.	*x* Ier. 9. 14.	*b* Fapt. 15. 12.	*f* 2 Cor. 11. 20.	*j* 2 Cor. 12. 11.	*n* Cap. 3. 5.	*r* Fapt. 15. 35.
p 1 Tes. 2. 4.	*t* 1 Tim. 1. 13.	*y* Isa. 49. 1, 5.	*c* Filip. 2. 16.	*g* Vers. 14.	*k* Fapt. 13. 46.	*o* Mat. 16. 18.	*s* Fapt. 10 28.
		z 2 Cor. 4. 6.					

o parte şi se deosebeà, temându-se de cei din tăierea împrejur; 13 Şi se făţărniciră împreună cu dânsul şi ceilalţi Iudei, încât şi Barnaba fù amăgit prin făţăria lor. 14 Dar când am văzut că nu calcă drept potrivit [t]adevărului evangheliei, am zis lui Chefa [u]înaintea tutulor: [v]dacă tu Iudeu fiind trăeşti ca neamuri şi nu ca Iudeu cum sileşti neamurile să trăească după datinele Iudeilor?

15 [x]Noi prin fire *suntem* Iudei, şi nu din neamuri [y]păcătoşi, 16 [z]Ştiind însă că omul nu este îndreptăţit din lucruri ale legii, decât [a]prin credinţa în Hristos Iisus. Şi noi am crezut în Hristos Iisus ca să fim îndreptăţiţi din credinţa în Hristos şi nu din lucruri ale legii, pentru că [b]„din lucruri ale legii nimeni nu va fi îndreptăţit“. 17 Iar dacă noi căutând ca să fim îndreptăţiţi în Hristos am fost aflaţi şi înşine [c]păcătoşi, oare Hristos este slujitor al păcatului? Să nu fie. 18 Căci dacă pe cele ce le-am dărâmat, pe acestea iar le clădesc, mă învederez ca călcător *al legii* pe mine însumi. 19 Pentru că eu [d]prin lege [e]am murit faţă de lege, ca să fiu [f]viu faţă de Dumnezeu. 20 Am fost [g]împreună răstignit cu Hristos; viu însă nu mai sunt eu, dar negreşit este viu în mine Hristos; iar ceea ce trăesc [h]acum în trup, trăesc în credinţa în al lui Dumnezeu Fiu, [i]care m'a iubit şi s'a dat pe sine însuşi pentru mine. 21 Nu lapăd darul lui Dumnezeu, căci dacă prin lege *vine* îndreptăţire, Hristos a murit deci fără cuvânt.

Duhul este primit din credinţă. Credinţa lui Abraam şi a fiilor săi. Făgăduinţa lui Dumnezeu. Legea. Hristos. Legea duce la Hristos. Fiii credinţii sunt fiii lui Abraam.

3 O nemintoşilor Galateni! [a]Cine v'a deocheat pe voi *ca să nu vă supuneţi* [b]*adevărului*, cărora înaintea ochilor fù scris mai nainte Iisus Hristos în voi ca răstignit? 2 Aceasta numai voesc să aflu dela voi: din lucruri ale legii aţi primit [c]duhul [d]sau din ascultarea credinţei? 3 Aşà de nemintoşi sunteţi? [e]După ce aţi început în duh, acum în [f]carne vă desăvârşiţi? 4 [g]În deşert aţi pătimit atât de multe, dacă şi în deşert *ar fi* numai! 5 Deci cel [h]care vă dă vouă duhul şi lucrează minuni între voi, din lucruri ale legii sau din ascultarea credinţei?

6 După cum [i]„Abraam crezù lui Dumnezeu, şi i-se socotì spre îndreptăţire“. 7 Cunoaşteţi deci că [j]cei care sunt din credinţă, aceştia sunt fii ai lui Abraam. 8 Şi [k]scriptura, văzând mai nainte că din credinţă îndreptăţeşte Dumnezeu pe neamuri, dete ştire bună mai nainte lui Abraam că [l]„în tine vor fi binecuvântate toate neamurile“. 9 Drept aceea cei din credinţă sunt binecuvântaţi împreună cu credinciosul Abraam.

10 Căci câţi sunt din lucruri ale legii, sub [m]blestem sunt; pentru că este scris că „blestemat *este* oricine care nu stăruieşte în toate cele scrise în cartea legii ca să le facă“. 11 Iar [n]că prin lege nimenea nu este îndreptăţit înaintea lui Dumnezeu învederat este, fiindcă [o]„dreptul din credinţă va fi viu“; 12 Legea [p]însă nu este din credinţă, dar [q]„cel care va fi făcut cele ale legii va fi viu prin ele“. 13 [r]Hristos ne-a răscumpărat din blestemul legii după ce se făcù pentru noi blestem, pentru că scris este: [s]„blestemat este oricine care este atârnat pe lemn.“ 14 [t]Pentru că binecuvântarea lui Abraam să ajungă la neamuri în Hristos Iisus, ca să luăm prin credinţă făgăduinţa [u]duhului.

15 Fraţilor, ca un om vorbesc. [v]Nimenea dar nu desfiinţează un legământ întărit al unui om, sau adaugă încă întocmiri la el. 16 Iar [x]lui Abraam şi

---

t Vers. 5. *u* 1 Tim. 5. 20. *v* Fapt. 10. 28. *x* Fapt. 15.10,11. *y* Mat. 9. 11. *z* Fapt.13.38,39. *a* Rom. 1. 17. *b* Ps. 148. 2. *c* 1 Ioan 3. 8, 9. *d* Rom. 8. 2. *e* Rom. 6. 14. *f* Rom. 6. 11. *g* Rom. 6. 6. *h* 2 Cor. 5. 15. *i* Tit. 2. 14.

Capul 3.

a Cap. 5. 7. *b* Cap. 2. 14. *c* Fapt. 2. 38. *d* Rom.10.16,17. *e* Cap 4. 9. *f* Ebr. 7. 16. *g* Ebr. 10.35,36. *h* 2 Cor. 3. 8. *i* Fac. 15. 6. *j* Ioan 8. 39. *k* Rom. 9 17. *l* Fac. 12. 3. *m* Deut. 27. 26. *n* Cap. 2. 16. *o* Hab. 2. 4. *p* Rom. 4. 4, 5. *q* Lev 18. 5. *r* Rom. 8. 3. *s* Deut. 21. 23. *t* Rom. 4. 9, 16. *u* Isa. 32. 15. *v* Ebr. 9. 17. *x* Fac. 12. 3, 7.

urmașului său fură rostite făgăduințele. Nu zice: și urmașilor, ca de mulți, ci ca de unul: „și urmașului tău“, care este [y] Hristos. 17 Aceasta zic dar: legământul întărit mai nainte de Dumnezeu nu-l desființează legea [z] venită după patru sute și treizeci de ani, [a] pentru ca să facă făgăduința nefolositoare. 18 Căci [b] dacă moștenirea *vine* din lege, [c] nu mai *vine* din făgăduință; dar lui Abraam i-a dăruit Dumnezeu *moștenirea* prin făgăduință.

Legea ca învățător spre Hristos.

19 Deci ce este legea? [d] Pentru călcări de lege fù adăugată, până când va fi venit [e] urmașul căruia i-s'a făcut făgăduința, [f] rânduită fiind *legea* prin îngeri, prin mâna [g] unui mijlocitor. 20 Și mijlocitorul nu este al unuia, [h] dar Dumnezeu este unul.

21 Deci este legea împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie. [i] Căci dacă fù dată legea ca putând să deà viață, cu adevărat îndreptățirea ar fi din lege. 22 Dar [j] scriptura închise [k] toate supt păcat, ca [l] făgăduința să fie dată credincioșilor din credința în Iisus Hristos. 23 Și noi mai nainte de-a fi venit credința eram păziți supt lege ca închiși spre credința ce aveà să fie descoperită. 24 Drept [m] aceea legea s'a făcut învățătorul nostru spre Hristos, [n] pentru ca din credință să fim îndreptățiți; 25 Iar după ce venì credința nu mai suntem supt învățător. 26 Pentru că [o] toți sunteți fiii lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus: 27 Căci [p] câți în Hristos ați fost botezați, [q] în Hristos v'ați îmbrăcat. 28 [r] Nu este Iudeu, nici Elen, nu este rob, nici stăpân de sine, nu este parte bărbătească și parte femeiască; căci voi toți [s] unul sunteți în Hristos Iisus. 29 Iar [t] dacă voi sunteți ai lui Hristos, sunteți dar urmașul lui Abraam [u] moștenitori potrivit făgăduinței.

Cel mic este moștenitor. Robii legii și fiii lui Dumnezeu.

4 Zic însă pe cât timp moștenitorul este copil, întru nimic nu se deosebește de rob, deși este stăpân preste toate, 2 Ci este supt vieghetori și îngrijitori până la ziua hotărîtă mai nainte de Tatăl său. 3 Astfel și noi când eram copii, [a] eram robiți supt începuturile nedesăvârșite ale lumii, 4 Dar [b] când venì împlinirea timpului, Dumnezeu trimise dela sine pe Fiul său, [c] născut fiind [d] din femeie, [e] născut fiind supt lege, 5 Pentru ca [f] să răscumpere pe cei de supt lege, [g] ca să luăm înfierea. 6 Și fiindcă sunteți fii, Dumnezeu trimise dela sine [h] duhul Fiului său în inimile noastre strigând: Aba. Tată. 7 Astfel dar nu mai ești rob, ci fiu; iar [i] dacă *ești* fiu, și moștenitor *ești* prin Dumnezeu.

8 Atuncia însă [j] necunoscând pe Dumnezeu ați [k] slujit dumnezeilor, care deși din fire nu sunt; 9 Dar acum [l] după ce ați cunoscut pe Dumnezeu, iar mai vârtos după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, [m] cum vă întoarceți iarăși la începuturile [n] nedesăvârșite slabe și sărace, cărora iarăși voiți a le slujì din nou? 10 [o] Păziți zile și luni și timpuri hotărîte și ani! 11 Am grije de voi [p] ca nu cumva să fi ostenit în deșert pentru voi.

12 Fiți ca mine că și eu *am fost* ca voi, vă rog, fraților. [q] Nici o nedreptate nu mi-ați făcut; 13 Și știți [r] că din pricina slăbiciunii trupului v'am binevestit [s] întâia oară. 14 Și încercați fiind în trupul meu nu m'ați disprețuit, nici nu m'ați înlăturat, ci m'ați primit [t] ca pe un înger al lui Dumnezeu, [u] ca pe Hristos Iisus.

15 Deci unde este fericirea voastră? Căci vă mărturisesc că dacă cu putință *ar fi fost* ochii voștri scoțându-*i* miați fi dat mie. 16 Drept aceea făcu-

y 1 Cor. 12. 12.	*e* Vers. 16.	*k* Rom. 3. 9, 19,	*o* Ioan 1. 12.	*u* Rom. 8. 17.	*e* Mat. 5. 17	*k* Rom. 1. 25.	*q* 2 Cor. 2. 5.
z Esod.12.40,41.	*f* Fapt. 7. 53.	23.	*p* Rom. 6. 3.	*Capul 4.*	*f* Mat. 20. 28.	*l* 1 Cor. 8. 3.	*r* 1 Cor. 2. 3.
a Rom. 4. 13,14.	*g* Esod. 20. 19.	*l* Rom. 4. 11,12,	*q* Rom. 13. 14.	*a* Col. 2. 8, 20.	*g* Ioan 1. 12.	*m* Cap. 3. 3.	*s* Cap. 1. 6.
b Rom. 8. 17.	*h* Rom. 3. 29.30.	16.	*r* Rom. 10. 12.	*b* Fac. 49. 10.	*h* Rom. 5. 5.	*n* Rom. 8. 3.	*t* 2 Sam. 19. 27.
c Rom. 4. 14.	*i* Cap. 2. 21.	*m* Mat. 5. 17.	*s* Ioan 10. 16.	*c* Ioan 1. 14.	*i* Rom. 8.16,17.	*o* Rom. 14. 5.	*u* Mat. 10. 40.
d Ioan 15. 22.	Vers. 8.	*n* Fapt. 13. 39.	*t* Fac. 21.10,12.	*d* Fac. 3. 15.	*j* Efes. 2. 12.	*p* Cap. 2. 2.	

tum'am vrăjmaşul vostru [v] vorbindu-vă adevărul?

17 Ei [x] se străduesc să vă câştige nu cuviincios, ci voesc să vă despartă, ca voi să râvniţi de dânşii. 18 Este bine a fi râvnitor în bine totdeauna, şi nu numai când sunt de faţă la voi. 19 [y] Fiii mei, pe care iarăşi cu durere vă nasc până când Hristos va fi luat chip întru voi. 20 Aşi vrea să fiu de faţă la voi chiar acum şi să-mi schimb glasul, căci sunt în nedumerire în privinţa voastră.

Sara şi Agara o icoană a obştei din aşezământul nou şi vechiu.

21 Spuneţi-mi *voi* care voiţi să fiţi sub lege, nu auziţi legea? 22 Căci este scris că Abraam avù doi fii, [z] pe unul din cea roabă, şi pe altul din cea [a] de sine stătătoare. 23 Cel din cea roabă [b] însă a fost născut după trup, iar cel din [c] cea de sine stătătoare prin făgăduinţă, 24 Ca unele care au alt înţeles de cum spun vorbele: pentru că acestea sunt două aşezăminte, unul de la muntele [d] Sinai, născând spre robie, ca unul care este Agar. 25 Căci al Sinai munte este în Arabia Agar; şi ea stă în acelaşi rând cu Ierusalimul de acum, pentru că *el* robeşte cu fiii săi. 26 Iar [e] Ierusalimul de sus este de sine stătător, ca unul care este mumă a noastră: 27 Căci este scris: [f] „Veseleşte-te tu, stearpă, care nu naşti, isbucneşte în bucurie, şi strigă tu care n'ai dureri de facere; că mulţi sunt fiii, mai mulţi ai celei singuratice, decât ai celei care are bărbat".

28 Voi însă, fraţilor, sunteţi fiii făgăduinţei ca Isaac. 29 Dar după cum atuncia cel care fù născut după trup urmăreà pe cel *născut* după duh, astfel şi acum.

30 Dar ce zice scriptura? „Dă afară pe roabă şi pe fiul ei; pentru că nu va moşteni fiul roabei cu fiul celei de sine stătătoare". 31 Deaceea, fraţilor, noi nu suntem fiii roabei, ci ai celei de sine stătătoare.

Stăruirea în stare de sine creştină împotriva amăgitorilor judaizători. Legea este desăvârşită prin credinţă, iubire şi sfinţenie.

5 Pentru a stà [a] de sine v'a făcut Hristos pe voi de sine stătători. Deci staţi şi nu vă prindeţi iar [b] în jugul robiei.

2 Iată eu Pavel vă zic, că [c] dacă veţi fi fost tăeaţi împrejur, Hristos nimic nu va folosì vouă, 3 Şi mărturisesc iarăşi oricărui om tăeat împrejur, [d] că este dator să împlinească toată legea. 4 [e] V'aţi depărtat dela Hristos ca unii care sunteţi îndreptăţiţi în lege, [f] aţi căzut din dar. 5 Pentru că noi în puterea duhului [g] aşteptăm din credinţă nădejdea îndreptăţirii. 6 Căci [h] în Hristos Iisus nici tăerea împrejur nu poate ceva, nici netăerea împrejur, ci [i] credinţa care se arată prin iubire.

7 [j] Alergaţi bine; [k] cine v'a împedecat ca să nu vă supuneţi adevărului? 8 Îndemnarea nu este dela [l] cel care vă cheamă. 9 [m] Puţin aloat dospeşte toată frământătura. 10 [n] Eu am încredere în voi, în Domnul că nimic alt nu veţi gândì: iar [o] cel care vă tulbură pe voi [p] va purtà osânda, oricine ar fi el. 11 [q] Eu dar, fraţilor, dacă predic încă tăerea împrejur, [r] pentru ce mai sunt urmărit? Deci dar [s] s'a desfiinţat sminteala crucii. 12 [t] Şi dacă s'ar tăeà măcar de tot cei care vă întărîtă pe [u] voi la răscoală!

13 Pentru că voi, fraţilor, aţi fost chemaţi ca să fiţi de sine stătători; numai nu [v] *întoarceţi* starea de sine spre pornire pentru trup, [x] ci slujiţi-vă unii pe alţii prin iubire. 14 Căci [y] toată legea este împlinită într'un singur cuvânt, în: [z] „iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi". 15 Iar dacă vă muşcaţi unii pe alţii şi vă mâncaţi, luaţi seama să nu fiţi nimiciţi unii de către alţii.

---

v Cap. 2. 5, 14.
x Rom. 10. 2.
y 1 Cor. 4. 15.
z Fac. 16. 15.
a Fac. 21. 2.
b Rom. 9. 7, 8.
c Fac. 18.10,14.
d Deut. 33. 2.
e Isa. 2. 2.
f Isa. 54. 1.
—
Capul 5.
a Ioan 8. 32.
b Fapt. 15.10.
c Fapt. 15. 1.
d Cap. 3. 10.
e Rom. 9. 31,32.
f Ebr. 12. 15.
g Rom. 8.24,25.
h 1 Cor. 7. 19.
i 1 Tes. 1. 3.
j 1 Cor. 9. 24.
k Cap. 3. 1.
l Cap. 1. 6.
m 1 Cor. 5. 6.
n 2 Cor. 2. 3.
o Cap. 1. 7.
p 2 Cor. 10. 6.
q Cap. 6. 12.
r 1 Cor. 15. 30.
s 1 Cor. 1. 23.
t Ios. 7. 25.
u Fapt. 15. 1, 2, 24.
v 1 Cor. 8. 9.
x 1 Cor. 9. 19.
y Mat. 7. 12.
z Lev. 19. 18.

16 Zic dar, [a]umblați potrivit duhului și nu veți împlini pofta cărnii. 17 Pentru [b]că carnea poftește împotriva duhului, iar duhul împotriva cărnii; căci acestea stau împotrivă unul altuia. [c]ca nu ceea ce ați voi acestea să le faceți. 18 Iar [d]dacă sunteți mânați de duh, nu sunteți supt lege.

19 Și [e]lucrările cărnii sunt cunoscute, ca unele care sunt desfrânare, necurățenie, necumpătare, 20 Idolatrie, fermecătorie, vrăjmășii, pricire, râvnire, întărâtări, zavistii, desbinări, deosebiri, 21 Pismuiri, beții, ospețe desfătătoare și cele asemenea acestora, pe care vi-le spun mai nainte, după cum mai nainte am spus, că [f]cei care făptuiesc unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

22 Iar [g]rodul duhului este iubire, bucurie, pace, îndelungă răbdare, [h]bunătate, [i]inimă bună, [j]credință, 23 Blândețe, înfrânare: împotriva unora [k]ca acestea nu este lege. 24 Și cei care sunt ai lui Hristos Iisus au răstignit carnea împreună cu patimile și poftele ei. 25 Dacă trăim cu duhul, potrivit duhului și pășim. 26 Să nu fim iubitori de mărire deșartă, dând pricină unii altora, pizmuind unii pe alții.

Îndemnare spre a fi blânzi și binefăcători.

6 Fraților, [a]și dacă un om va fi fost apucat de vre-o greșală, voi [b]cei cu duh, îndreptățiți pe unul ca acesta prin [c]duhul blândeții, luând seama asupra ta însuți, [d]ca să nu fii și tu încercat.

2 [e]Purtați greutățile unii altora, și astfel veți împlini în tot [f]legea lui Hristos. 3 Pentru că [g]dacă gândește vreunul că este ceva, deși nu este [h]nimic, se amăgește pe sine însuși. 4 Lămurească [i]dar fiecare lucrul său însuși, și atuncia va aveà cuvânt de laudă pentru sine numai și [j]nu pentru un altul; 5 Căci [k]fiecare va purtà sarcina sa. 6 [l]Cel care învață cuvântul împărtășească învățătorului în orice este bine.

7 [m]Nu fiți rătăciți, [n]Dumnezeu nu se lasă a fi luat în râs. Căci [o]ce va fi semănat un om, aceasta va și secerà: 8 [p]Că cel care samănă în carnea sa, din carnea *sa* va secerà peire, iar cel care samănă în duh *sfânt*, din duhul *sfânt* va secerà viață vecinică. 9 Să [q]nu pierdem dar răbdarea făcând binele; căci la timpul său nemerit vom secerà [r]nefiind obosiți.

10 [s]Deci dar, după cum avem timp nemerit, [t]să facem binele către toți, dar mai ales către [u]cei ai noștri de-o credință.

A se ferì de eresuri. Crucea lui Iisus e mai presus de orice.

11 Vedeți cu ce litere mari v'am scris cu mâna mea. 12 Câți voesc să aibă înfățișare plăcută în carne, aceștia [v]vă silesc ca să fiți tăeați împrejur, [x]numai ca să nu [y]fie urmăriți pentru crucea lui Hristos. 13 Pentru că nici tăeații împrejur însăși nu păzesc legea, ci voesc ca voi să fiți tăeați împrejur pentru ca să se laude în carnea voastră. 14 [z]Pentru mine însă departe fie ca să mă laud, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, [a]prin care lumea îmi este răstignită și eu lumii. 15 Pentru că [b]nici tăcrea împrejur nu este ceva, nici netăerea împrejur, [c]ci făptură nouă, 16 [d]Și câți vor merge [e]după măsura aceasta trasă, pace preste dânșii și milă, și preste [f]Israelul lui Dumnezeu.

17 De aci înainte nimenea să nu-mi pricinuească greutăți, pentru că [g]eu port în corpul meu semnele împunsăturilor lui Iisus.

18 [h]Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților; Amin.

---

a Rom. 6. 12. *b* Rom. 7. 23. *c* Rom. 7. 15, 19. *d* Rom. 6. 14. *e* 1 Cor. 3. 3. *f* 1 Cor. 6. 9. *g* Ioan 15. 2. *h* Col. 3. 12. *i* Rom. 15. 14. *j* 1 Cor. 13. 7. *k* 1 Tim. 1. 9. — *Capul 6.* *a* Rom. 14. 1. *b* 1 Cor. 2. 15. *c* 1 Cor. 4. 21. *d* 1 Cor. 7. 5, 10. *e* Rom. 15. 1. *f* Ioan 13. 14, 15, 34. *g* Rom. 12. 3. *h* 2 Cor. 3. 5. *i* 1 Cor. 11. 28. *j* Luc. 18. 11. *k* Rom. 2. 6. *l* Rom. 15. 27. *m* 1 Cor. 6. 9. *n* Iov 13. 9. *o* Luc. 16. 25. *p* Iov 4. 8. *q* 1 Cor. 15. 58. *r* Mat. 24. 13. *s* Ioan 9. 4. *t* 1 Tes. 5. 15. *u* Efes. 2. 19. *v* Cap. 2. 3, 14. *x* Filip. 3. 18. *y* Cap. 5. 11. *z* Filip. 3. 3, 7, 8. *a* Rom. 6. 6. *b* 1 Cor. 7. 19. *c* 2 Cor. 5. 17. *d* Ps. 125. 5. *e* Filip. 3. 16. *f* Rom. 2. 29. *g* 2 Cor. 1. 5. *h* 2 Tim. 4. 22. —

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE EFESENI.

Preamărirea lui Dumnezeu pentru binecuvântarea duhovnicească în Hristos.

1 Pavel apostol al lui Hristos Iisus [a]prin voința lui Dumnezeu [b]sfinților, care sunt — în Efes — [c]și credincioșilor în Hristos Iisus. 2 [d]Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

3 [e]Binecuvântat *fie* Dumnezeu și al Domnului nostru Iisus Hristos Tată, care ne binecuvântă pe noi prin orice binecuvântare duhovnicească în cer în Hristos. 4 După [f]cum ne-a ales sieși într'însul [g]mai nainte de întemeierea lumii, ca să [h]fim noi sfinți și desăvârșiți înaintea sa. în iubire 5 [i]Rânduindu-ne pe noi mai nainte spre [j]înfiere către sine prin Iisus Hristos, [k]potrivit găsirii cu cale a voinței sale. 6 Spre lauda măririi darului său, [l]cu care ne-a dăruit în [m]cel iubit.

7 [n]În care avem răscumpărarea prin sângele lui. iertarea greșalelor noastre. potrivit [o]bogăției darului său. 8 Pe care l-a prisosit către noi prin orice înțelepciune și pricepere. 9 [p]Făcându-ne cunoscut taina voinței sale. [q]potrivit găsirii sale cu cale pe care mai dinainte și-a pus-o în gând. 10 Pentru întocmirea [r]împlinirii timpurilor cuvenite, [s]să-și adune iarăși [t]toate în Hristos, cele din cer și cele depe pământ; într'însul, 11 [u]În care am și dobândit partea de moștenire rânduiți fiind [v]mai dinainte [x]după punerea la cale a celui care lucrează toate potrivit sfatului voinței sale. 12 [y]Ca să fim spre lauda măririi sale noi, [z]care am nădajduit mai nainte în Hristos; 13 În care *sunteți* și voi. după ce ați auzit [a]cuvântul adevărului, evangelia mântuirii voastre, [b]în care și crezând pecetluiți ați fost cu duhul făgăduinții cel sfânt.

Rugăminte spre a sporì în har. Hristos capul obștei.

14 [c]Care este arvuna moștenirii noastre [d]spre răscumpărare a [e]poporului dobândit de dânsul. [f]pentru lauda măririi lui.

15 Pentru aceasta și eu, [g]auzind de credința voastră în Domnul Iisus și de iubirea către toți sfinții, 16 [h]Nu încetez mulțumind pentru voi aducându-mi aminte în rugăciunile mele. 17 Pentru [i]ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl măririi, [j]să vă dea duh de înțelepciune și descoperire în cunoaștere desăvârșită a lui, 18 Luminați *având* [k]ochii inimei voastre. ca să cunoașteți voi care este [l]nădejdea chemării lui. care *este* bogăția măririi [m]moștenirii lui între sfinți, 19 Și cât de preste măsură *este* către noi, care credem, [n]mărimea puterii lui după lucrarea tării virtuții lui. 20 Pe care a arătat-o în Hristos [o]sculându-l dintre morți și așezându-l [p]în dreapta lui în cer. 21 [q]Sus preste orice domnie și stăpânire [r]și putere și domnire și preste orice nume ce se numește nu numai în veacul acesta. ci și în cel viitor. 22 Și [s]„tot supuse supt picioarele lui“. și pe dânsul îl dete [t]cap preste toate bisericei, 23 Ca una care este corpul lui, plinitura celui care împlinește toate în toate.

Păcătoșii sunt mântuiți prin darul din credința în Hristos. Neamurile sunt chemate la pace în Hristos.

2 Și *v'a* [a]*făcut vii* pe voi [b]morți fiind prin greșalele și păcatele voastre. 2 [c]În care ați umblat oarecând potrivit

---

EFESENI. — *Capul 1.*
a 2 Cor. 1. 1.
b Rom. 1. 7.
c 1 Cor. 4. 17.
d Gal. 1. 3.
e 2 Cor. 1 .
f Rom. 8. 28.
g Pet. 1. 2, 20.
h uc. 1. 75.
i Rom. 8. 29,30.
j Ioan 1. 12.
k Mat. 11. 26.
l Rom. 3. 24.
m Mat. 3. 17.
n Fapt. 20. 28.
o Rom. 2. 4.
p Rom. 16. 25.
q Cap. 3. 11.
r Gal. 4. 4.
s 1 Cor.3.22,23.
t Filip 2. 9, 10.
u Fapt. 20. 32.
v Vers. 5.
x Isa. 46. 10, 11.
y 2 Tes. 2. 13.
z Iac. 1. 18.
a Ioan 1. 17.
b 2 Cor. 1. 22.
c 2 Cor. 1. 22.
d Luc. 21. 28.
e Fapt. 20. 28.
f Vers. 6. 12.
g Col. 1. 4.
h Rom. 1. 9.
i Ioan 20. 17.
j Col. 1. 9.
k Fapt. 26. 18.
l Cap. 2. 12.
m Vers. 11.
n Cap. 3. 7.
o Fapt. 2. 24,33.
p Ps. 110. 1.
q Filip. 2. 9, 10.
r Rom. 8. 38.
s Ps. 8. 6.
t Ebr. 2. 7.
— *Capul 2.*
a Ioan 5. 24.
b Vers. 5.
c 1 Cor. 6. 11.

veacului lumii acesteia, potrivit [d] domnului stăpânirii aerului, duhului care lucrează în [e] fiii neascultării; 3 [f] Între care şi noi toţi am petrecut oarecând în [g] poftele trupului nostru, făcând voile trupului şi ale gândurilor, şi [h] eram copii prin fire ai mânii ca şi ceilalţi; 4 Dar Dumnezeu [i] bogat fiind în milă, pentru multa sa iubire cu care ne-a iubit, 5 [j] Şi fiind noi morţi prin greşalele noastre [k] ne-a făcut vii cu Hristos, — prin dar sunteţi mântuiţi — 6 Şi ne-a înviat împreună şi ne-a aşezat împreună [l] în cer în Hristos Iisus, 7 Pentru ca să arate în veacurile ce vin bogăţia preste măsură a darului său prin [m] bunătate asupra noastră în Hristos Iisus. 8 [n] Căci prin darul lui sunteţi mântuiţi [o] prin credinţă, şi aceasta nu din voi, [p] darul lui Dumnezeu *este*; 9 [q] Nu din fapte *este darul*, ca să nu se laude cineva. 10 Pentru că suntem [r] făptura lui, făcuţi fiind în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care mai nainte [s] le-a gătit Dumnezeu ca să umblăm într'însele.

11 Deaceea [t] aduceţi-vă aminte că oarecând, voi neamurile în trup, eraţi numiţi netăere împrejur de către cea numită tăere [u] împrejur făcută cu mâna în trup. 12 [v] Că în timpul acela eraţi fără Hristos, [x] instreinaţi de întocmirea cetăţenească a lui Israel [y] şi streini de legămintele făgăduinţei, [z] neavând nădejde [a] şi fără Dumnezeu în lume; 13 [b] Acum însă în Hristos Iisus voi, care altădată eraţi [c] departe, v'aţi făcut aproape prin sângele lui Hristos. 14 Căci [d] pacea noastră este el, [e] care a făcut cele două una, adecă a surpat păretele din mijloc, despărţitura, 15 Vrăjmăşia, [f] după ce a desfiinţat prin [g] trupul său legea rânduelilor cuprinzătoare de porunci, pentru ca să facă în sine însuşi pe cei doi un singur [h] om nou făcând pace. 16 Şi să [i] împace cu Dumnezeu pe amândoi într'un singur corp prin cruce, dupăce a [j] omorît vrăjmăşia printr'însa. 17 Şi venind binevestì [k] pace vouă celor de departe şi pace [l] celor de aproape; 18 Că [m] printr'însul avem amândoi [n] într'un singur duh apropierea spre Tatăl.

19 Deci dar nu mai sunteţi streini şi locuitori vremelnici, ci [o] sunteţi împreună cetăţeni ai sfinţilor şi de-ai [p] casei lui Dumnezeu, 20 Clădiţi fiind voi în sus pe temelia *pusă* de apostoli şi profeţi, fiind piatra unghiulară a ei Hristos Iisus, 21 În care orice clădire bine împreunată fiind va sporì spre templul sfânt în Domnul, 22 În care şi voi sunteţi împreună clădiţi spre locuinţă a lui Dumnezeu în duh.

Taina despre mântuirea neamurilor. Pavel este apostolul neamurilor. Înălţimea evangelii. Locuinţa lui Hristos este în inimile credincioşilor.

3 Pentru aceasta eu Pavel, [a] legatul lui Hristos Iisus [b] pentru voi, neamurile — 2 Dacă negreşit aţi auzit [c] de întocmirea darului lui Dumnezeu, [d] care mi-a fost dat mie pentru voi, 3 [e] Că potrivit unei descoperiri [f] mi-s'a dat în [g] cunoştinţă taina, [h] după cum mai nainte am scris pe scurt, 4 După care puteţi cetind să înţelegeţi priceperea mea [i] în a lui Hristos taină. 5 [j] Care nu s'a dat în cunoştinţă în alte veacuri fiilor oamenilor, după [k] cum fù descoperită acum sfinţilor săi apostoli şi profeţi prin duh, 6 Că neamurile [l] sunt împreună moştenitoare [m] şi împreună un corp şi împreună [n] părtaşi ai făgăduinţei în Hristos Iisus prin evangelie, 7 [o] Al cărei slujitor m'am făcut potrivit [p] dăruirii darului lui Dumnezeu, care mi-a fost dat mie după măsura [q] lucrării puterii lui — 8 Mie [r] celui cu mult mai mic decât toţi sfinţii, mi-a fost dat da-

d Cap. 6. 12. *e* Cap. 5. 6. *f* Tit. 3. 3. *g* Gal. 5. 16. *h* Ps. 51. 5. *i* Rom. 10. 12. *j* Rom. 5. 6, 8, 10. *k* Rom. 6. 4, 5. *l* Cap. 1. 20. *m* Tit. 3. 4. *n* Vers. 5. *o* Rom. 4. 16. *p* Mat. 16. 17. *q* 1 Cor. 1. 29-31. *r* Deut. 32. 6. *s* Cap. 1. 4. *t* 1 Cor. 12. 2. *u* Rom. 2. 28, 29. *v* Cap. 4. 18. *x* Ezec. 13. 9. *y* Rom. 9. 4, 8. *z* 1 Tes. 4. 13. *a* Gal. 4. 8. *b* Gal. 3. 28. *c* Fapt. 2. 39. *d* Mic. 5. 5. *e* Ioan 10. 16. *f* Col. 2. 14, 20. *g* Col. 1. 22. *h* 2 Cor. 5. 17. *i* Col. 1. 20—22. *j* Rom. 6. 6. *k* Isa. 57. 19. *l* Ps. 148. 14. *m* Ioan 10. 9. *n* 1 Cor. 12 13. *o* Filip. 3. 20. *p* Gal. 6. 10. — *Capul 3.* *a* Fapt. 21. 23. *b* Gal. 5. 9. *c* Rom. 1. 5. *d* Fapt. 9. 15. *e* Fapt. 22. 17, 21. *f* Gal. 1. 12. *g* Rom. 16. 25. *h* Cap. 1. 9, 10. *i* 1 Cor. 4. 1. *j* Fapt. 10. 28. *k* Cap. 2. 20. *l* Gal. 3. 28, 29. *m* Cap. 2. 15. 16. *n* Gal. 3. 14. *o* Rom. 15. 16. *p* Rom. 1. 5. *q* Rom. 15. 18. *r* 1 Cor. 15. 9.

rul acesta, [s]ca să binevestesc neamurilor neprimitoare de cercetare [t]bogăţia lui Hristos. 9 Şi să lumineze *tutulor* care este [u]întocmirea tainei [v]din veacuri ascunsă în Dumnezeu [x]care a făcut toate, 10 [y]Ca înţelepciunea [z]lui Dumnezeu cea de multe feluri [a]să fie dată acum prin biserică în cunoştinţă domniilor şi stăpânirilor în cer. 11 [b]După punerea la cale de veacuri, pe care a desăvârşit-o în Hristos Domnul nostru, 12 În care avem îndrăzneala şi [c]apropierea în deplină încredere [d]prin credinţa într'însul. 13 [e]Deaceea mă rog să nu pierdeţi răbdarea în suferinţele mele [f]pentru voi, [g]care sunt mărirea voastră.

14 Pentru aceasta plec genunchii mei înaintea Tatălui, 15 Din care îşi [h]trage numele orice neam în cer şi pe pământ, 16 Ca potrivit cu bogăţia [i]măririi lui să vă dea ca [j]să fiţi întăriţi cu putere prin duhul lui faţă de [k]omul din lăuntru, 17 [l]Ca Hristos să locuească prin credinţă în inimile voastre, 18 Ca în iubire înrădăcinaţi şi întemeiaţi să puneţi pe deplin ca să înţelegeţi împreună cu toţi sfinţii, care este lărgimea şi lungimea şi adâncimea şi înălţimea, 19 Şi să cunoaşteţi iubirea lui Hristos cea mai presus decât ştiinţa, pentru ca să fiţi plini până la tot cu ce este plin Dumnezeu.

20 Iar celui care poate să facă mai presus de tot, mai de prisos decât cele ce cerem sau pricepem potrivit puterii care se arată în noi, 21 Lui *fie* mărirea în biserică şi în Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor: Amin.

În mulţimea feluritelor daruri trebue păstrată unirea credinţii. Biserica este corpul lui Hristos.

4 Deci vă îndemn eu [a]legatul în Domnul ca să [b]umblaţi după cum se cuvine chemării cu care aţi fost chemaţi, 2 [c]Cu toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alţii în iubire, 3 Silindu-vă să păstraţi unirea duhului [d]în legătura păcii; 4 [e]Un singur corp *este* şi [f]un singur duh, după cum şi chemaţi aţi fost [g]printr'o singură nădejde a chemării voastre; 5 [h]Un singur Domn, [i]o singură credinţă, [j]un singur botez; 6 [k]Un singur Dumnezeu şi Tată al tutulor, care *este* preste toţi şi [l]prin toţi şi întru toţi.

7 Iar [m]fiecăruia dintre noi i-s'a dat darul după măsura dăruirii lui Hristos. 8 Deaceea zice: [n]„Suindu-se la înălţime aduse robi robime, [o]dete daruri oamenilor“. 9 [p]Iar „s'a suit“ ce este fără numai că s'a şi pogorît în părţile mai jos decât pământul? 10 Cel care s'a pogorît este însuşi şi care [q]s'a suit mai presus de toate cerurile, [r]ca să umple toate.

11 [s]Şi el însuşi dete pe unii apostoli, pe alţii profeţi, pe alţii [t]binevestitori, pe alţii [u]păstori şi [v]învăţători, 12 [x]Spre întregirea sfinţilor, pentru lucru de slujire, [y]pentru clădire a [z]corpului lui Hristos, 13 Până când toţi vom fi ajuns la unirea credinţei [a]şi a cunoştinţei lămurite a Fiului lui Dumnezeu, la [b]bărbat desăvârşit, la măsură de vârstă a împliniturei lui Hristos. 14 Ca să nu mai fim nevârstnici, [c]aruncaţi fiind de [d]valuri şi duşi încoace şi încolo de orice [e]vânt al învăţăturii prin înşelăciunea oamenilor, prin vicleşie [f]spre meşteşugirea rătăcirii. 15 Ci [g]vorbind adevărul în iubire, [h]să creştem în toate în privinţa lui, [i]care este capul, Hristos, 16 [j]Din care tot corpul bine împreunat şi împreună bine pus fiind săvârşeşte, prin orice simţire a dării, creşterea corpului, potrivit unei lucrări în măsură a fiecărei părţi, spre clădirea lui însuşi în iubire.

---

s Gal. 1. 16.
t Cap. 1. 7.
u Vers. 3.
v Rom. 16. 25.
x Ps. 33. 6.
y 1 Pet. 1. 12.
z Rom. 8. 38.
a 1 Cor. 2. 7.
b Cap. 1. 9.
c Cap. 2. 18.
d Ebr. 4. 16.
e Fapt. 14. 22
f Vers. 1.
g 2 Cor. 1. 6.
h Cap. 1. 10.
i Rom. 9. 23.
j Cap. 6. 10.
k Rom. 7. 22
l Ioan 14. 23.
Capul 4.
a Film. 1. 9.
b Filip. 1. 27.
c Fapt. 20. 19.
d Col. 3. 14.
e Rom. 12. 5.
f 1 Cor. 12, 4, 11.
g Cap. 1. 18.
h 1 Cor. 1. 13.
i Vers. 13.
j Gal. 3. 27, 28.
k Mal. 2. 10.
l Rom. 11. 36.
m Rom. 12. 3 6.
n Ps. 68. 18.
o Iuda 5. 12.
p Ioan 3. 13.
q Fapt. 1. 9, 11.
r Fapt. 2. 33.
s 1 Cor. 12. 28.
t Fapt. 21. 8.
u Fapt. 20. 28.
v Rom 12. 7.
x 1 Cor. 12. 7.
y 1 Cor. 14. 26.
z Cap. 1. 23.
a Col. 2. 2.
b 1 Cor. 14. 20.
c Isa. 28. 9.
d Ebr 13. 9.
e Mat. 11. 7.
f Rom. 16. 18.
g Zech. 8. 16.
h Cap. 1. 22.
i Col. 1. 18.
j Col. 2. 19

Îndemnare să umblăm într'o viață nouă.

17 Deci aceasta zic și încredințez în Domnul, [k] ca voi să nu mai umblați după cum umblă și neamurile [l] în deșertăciune a minții lor. 18 [m] Întunecați fiind ei în gândul lor, [n] înstrăinați de viața lui Dumnezeu, prin neștiința ce este într'înșii, [o] prin învârtoșarea inimii lor, 19 [p] Ca unii care lipsiți fiind de simțire [q] s'au dat pe sine înșuși desfrânării, spre lucru de orice necurățenie, în pornire la orice fel de înavuțire. 20 Dar voi n'ați învățat astfel pe Hristos, 21 [r] Dacă într'adevăr l-ați auzit și ați fost învățați într'însul după cum este adevăr în Iisus. 22 Ca [s] voi să lepădați dela sine-vă față cu purtarea de mai nainte pe [t] omul cel vechiu, [u] care este pierdut potrivit poftelor înșelăciunii. 23 Să [v] fiți dar înoiți în duhul minții voastre, 24 Și [x] să vă îmbrăcați în omul cel nou, care este [y] făcut după *chipul lui* Dumnezeu în dreptate și sfințenie a adevărului.

25 Deaceea lepădând dela voi mincinna, [z] „vorbiți adevărul fiecare cu aproapele său,“ pentru că [a] suntem membre unii ai altora.

26 [b] „Mâniați-vă și nu păcătuiți:“ soarele nu apuie preste întărâtarea voastră.

27 [c] Nici nu dați loc diavolului. 28 Furul nu mai fure, ci mai vârtos muncească lucrând [d] cu mânile sale binele, ca să aibă să dea [e] celui care are trebuință.

29 [f] Orice cuvânt rău nu iasă din gura voastră, [g] ci dacă *este* vreunul bun la clădirea trebuinței, [h] ca să dea un dar celor care ascultă. 30 Și [i] nu întristați pe al lui Dumnezeu [j] duh sfânt, în care ați fost pecetluiți pentru zi de [k] răscumpărare.

31 [l] Orice amărăciune și aprindere și mânie și [m] strigare și defăimare înlăturată fie dela voi [n] împreună cu orice răutate. 32 Faceți-vă dar buni unii către alții, milosi, iertători unii altora după cum și Dumnezeu v'a iertat în Hristos.

Trebue să urmăm iubirea lui Dumnezeu și a lui Hristos. Sârguința către viață curată. Rodul luminii. Datoria cu să ne purtăm cuminte și potrivit învățăturei evangelice.

5 [a] Drept aceea fiți următorii lui Dumnezeu, ca copii iubiți. 2 Să [b] umblați în iubire, după [c] cum și Hristos v'a iubit și s'a dat lui Dumnezeu pe sine însuși pentru noi ca prinos și jertfă [d] spre miros bineplăcut.

3 Iar [e] desfrânare și orice necurățenie sau pornire spre orice fel de înavuțire, [f] nici să nu se numească între voi, după cum se cuvine sfinților. 4 [g] Nici urîcinne, nici vorbire neroadă, nici vorbă glumeață, [h] care nu se cade, ci mai vârtos *fie* mulțumită. 5 Căci cunoașteți aceasta, [i] că oricare desfrânat sau necurat, sau pornit spre orice fel de înavuțire, [j] care este idolatru, [k] nu are moștenire în împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu. 6 [l] Nimenea să nu vă amăgească cu vorbe goale: căci pentru acestea [m] vine mânia lui Dumnezeu [n] preste fiii neascultării. 7 Deci nu vă faceți părtași cu dânșii.

8 [o] Căci altădată erați întunerec, acum [p] însă lumină în Domnul: umblați ca [q] copii ai luminii. 9 — Pentru [r] că rodul luminii *stă* în orice bunătate și în dreptate și în adevăr. — 10 [s] Dovedind de bun ce este bineplăcut Domnului. 11 Și [t] nu fiți părtași la [u] lucrurile neroditoare ale întunerecului, ci mai vârtos și [v] mustrați-le. 12 [x] Căci cele făcute în ascuns de către dânșii este rușinos a le și spune: 13 Toate însă [y] dacă sunt mustrate se fac cunoscute de lumină, pentru că, tot ce este făcut cunoscut, lumină este. 14 [z] De-

---

k Cap. 2. 1—3. *l* Rom. 1. 21. *m* Fapt 26. 18. *n* Cap. 2. 12. *o* Rom. 1. 21. *p* 1 Tim. 4. 2. *q* Rom. 1. 24. 26. *r* Cap. 1. 13. *s* Col. 2. 11. *t* Rom. 6. 6. *u* 1 Pet. 4. 3. *v* Rom. 12. 2. *x* Rom. 6. 4. *y* Cap. 2. 10. *z* Zech. 8. 16. *a* Rom. 12. 5. *b* Ps. 4. 4. *c* 2 Cor. 2. 10. 11. *d* Fapt. 20. 35. *e* Luc. 3. 11. *f* Mat. 12. 36. *g* Col. 4. 6. *h* Col. 3. 16. *i* Isa. 7. 13. *j* Cap. 1. 13. *k* Luc. 21. 28. *l* Col. 3. 8, 19. *m* Tit. 3. 2. *n* Tit. 3. 3. — *Capul 5.* *a* Mat. 5 45. 48. *b* Ioan 13. 34. *c* Gal. 1. 4 *d* Fac. 8. 21. *e* Rom 6. 13. *f* 1 Cor. 5. 1. *g* Mat. 12. 35. *h* Rom. 1. 28 *i* 1 Cor. 6. 9. *j* Col. 3. 5. *k* Gal. 5 21 *l* Ier. 29. 8. *m* Rom. 1. 18. *n* Cap. 2. 2. *o* Isa. 9. 2. *p* Ioan 8. 12. *q* Luc. 16. 8. *r* Gal. 5. 22. *s* Rom. 12. 2. *t* 1 Cor 5. 9, 11. *u* Rom 6. 21. *v* Lev. 19. 17. *x* Rom. 1. 24. 26. *y* Ioan 3. 20, 21. *z* Isa. 60 1.

aceea zice: „deșteaptă-te, tu care dormi
și [a] scoală-te dintre morți, și Hristos îți
va lumină".
15 [b] Deci luați aminte cu deamănuntul cum umblați, nu ca neînțelepți, ci
ca înțelepți. 16 [c] Cumpărându-vă cu
desăvârșire timpul nemerit, [d] căci zilele
sunt rele. 17 [e] Deaceea nu vă faceți
fără minte, ci [f] înțelegeți [g] care este voia
Domnului. 18 Și [h] nu vă îmbătați de
vin în care este desfrânare, ci fiți plini
de duh. 19 Vorbind între voi [i] în
psalmi și lăudări și cântări duhovnicești,
lăudând și cântând în inima voastră
Domnului. 20 [j] Mulțumind totdeauna
pentru toate lui Dumnezeu și Tatăl, [k] în
numele Domnului nostru Iisus Hristos,
21 [l] Supuși fiind unii altora în frica lui
Hristos.

Datoriile căsătoriților.

22 [m] Femeile fie supuse bărbaților
lor [n] ca Domnului. 23 Pentru că un
[o] bărbat este cap al femeii sale, după
cum și [p] Hristos *este* cap al bisericii, el
însuși *este* mântuitorul [q] corpului.
24 Dar după cum biserica este supusă
lui Hristos, așa și femeile *fie supuse*
bărbaților [r] în tot.
25 [s] Bărbaților, iubiți femeile voastre,
după cum și Hristos a iubit biserica și
s'a dat [t] pe sine însuși pentru dânsa,
26 Ca să o sfințească [u] prin cuvânt, după
[v] ce a curățit-o prin spălare de apă,
27 [x] Ca să *o* înfățișeze el sieși biserică
măreață, [y] neavând pată sau încrețitură
sau ceva de felul acestora, [z] ci să fie
sfântă și desăvârșită. 28 Astfel dar
bărbații sunt datori să-și iubească femeile lor ca corpurile lor înseși. Cine
își iubește pe femeia sa, pe sine se iubește: 29 Pentru că nimenea nu și-a
urît vre-odată trupul său însuși, ci *fiecare* îl hrănește și-l încălzește, după
cum și Hristos biserica. 30 Fiindcă
suntem membre ale corpului său *din trupul lui și din oasele lui*. 31 „Pentru aceea va lăsà omul pe tatăl său și
pe muma sa și se va lipì de femeia sa
și vor fi cei doi un singur trup".
32 Taina aceasta este mare, dar eu zic
cu privire la Hristos și biserică. 33 Însă
și voi, fiecare, astfel să-și iubească femeia sa ca pe sine însuși, iar femeia
să se teamă de bărbat.

Datoriile copiilor către părinți și ale părinților către copii. Datoriile slugilor către stăpâni și ale stăpânilor către slugi.

6 Copii, [a] ascultați în Domnul pe părinții voștri; căci aceasta este drept.
2 [b] „Cinstește pe tatăl tău și pe muma
ta," care este întâia poruncă în făgăduință. 3 „Ca să-ți fie bine și vei trăì
ani mulți pe pământ".
4 Și voi [c] taților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci [d] creșteți-i în învățătura și înțelepțirea Domnului.
5 [e] Slugilor, ascultați pe stăpânii voștri firești, [f] cu temere și frică [g] în curățenia inimei voastre ca pe Hristos.
6 [h] Nu slujind numai în față, ca unii
care caută să placă oamenilor, ci ca
slugi ale lui Hristos făcând din suflet
voia lui Dumnezeu. 7 Slujind cu bună
voință ca Domnului și nu oamenilor.
8 [i] Știind că fiecare, dacă va fi făcut ceva
bun, aceasta va luà cu sine dela Domnul, [j] fie slugă, fie stăpân de sine.
9 Și voi, [k] stăpânilor, faceți aceleași
față de dânșii, [l] încetând cu amenințarea, [m] știind că și Domnul lor [n] și al
vostru este în cer și părtinire nu este
la dânsul.

Armătura duhului.

10 În sfârșit, fiți puternici în Domnul și [o] în tăria virtuții lui. 11 [p] Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți voi stà împotriva
uneltirilor diavolului: 12 Că nu avem
lupta [q] împotriva sângelui și a trupului,
ci [r] împotriva [s] domniilor, împotriva stăpânirilor, împotriva stăpânitorilor întunerecului *veacului* acestuia, împotriva

[a] Ioan 5. 25.
[b] Col. 4. 5.
[c] Gal. 6. 10.
[d] Eccl. 11. 2.
[e] Col. 4. 5.
[f] Rom. 12. 2.
[g] 1 Tes. 4. 3.
[h] Prov. 20. 1.
[i] Fapt. 16. 25.
[j] Ps 34. 1.
[k] Ebr. 13. 15.
[l] Filip. 2. 3.
[m] Fac. 3. 16.
[n] Cap. 6. 5.
[o] 1 Cor. 11. 3.
[p] Cap. 1. 22.
[q] Cap. 1. 23.
[r] Col. 3. 20, 22.
[s] Col. 3. 19.
[t] Fapt. 20. 28.
[u] Ioan 3. 5.
[v] Ioan 15. 3.
[x] 2 Cor. 11. 2
[y] Cânt. 4. 7.
[z] Cap. 1. 4.

Capul 6.

[a] Prov. 23. 22.
[b] Esod. 20. 12.
[c] Col. 3. 21.
[d] Fac. 18 19.
[e] Col. 3. 22.
[f] 2 Cor. 7. 15.
[g] 1 Cron. 29. 17.
[h] Col. 3. 22. 23
[i] Rom. 2. 6.
[j] Gal. 3. 28.
[k] Col. 4. 1.
[l] Lev. 25. 43.
[m] Ioan 13. 13.
[n] Rom. 2. 11.
[o] Cap. 1. 19.
[p] Rom. 13. 12.
[q] Mat. 16. 17.
[r] Rom. 8. 38.
[s] Luc. 22. 53.

duhurilor răutăţii în locuri cereşti. 13 [t]Pentru aceea luaţi cu voi toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteţi stà împotrivă [u]în ziua cea rea, şi după ce veţi fi săvârşit toate să rămâneţi statornici. 14 Deaceea [v]staţi, având încins mijlocul vostru cu adevăr, şi [x]îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii. 15 [y]Şi încălţându-vă picioarele cu gătirea evangelii păcii, 16 Mai luând cu voi la toate [z]scutul credinţii, prin care veţi puteà stinge toate săgeţile arzătoare ale celui rău. 17 Şi [a]luaţi coiful mântuirii şi a duhului [b]spadă, care este cuvântul lui Dumnezeu. 18 [c]În orice rugăciune şi rugăminte, rugându-vă în duh în orice timp potrivit, şi cu [d]privire la aceasta veghiând cu orice stăruinţă şi [e]rugăminte pentru toţi sfinţii. 19 [f]Şi pentru mine, ca să-mi fie dat cuvânt în deschiderea gurii mele, ca [g]fără sfială să fac cunoscut taina evangelici. 20 Pentru care [h]sunt sol [i]în lanţuri, ca într'însa să vorbesc fără sfială, după cum trebue să vorbesc.

Încheere.

21 Iar ca să ştiţi şi voi cele ale mele, ce fac, Tichic, iubitul frate şi credincios slujitor în Domnul, va face vouă toate cunoscut, 22 Pe care l-am trimis la voi chiar pentru aceasta, ca să cunoaşteţi cele despre noi şi să mângâe inimile voastre.

23 Pace *fie* fraţilor şi iubire cu credinţă dela Dumnezeu Tatăl şi Domnul Iisus Hristos. 24 Darul *fie* cu toţi care iubesc în chip nepieritor pe Domnul nostru Iisus Hristos.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIPENI.

Pavel arată iubirea sa către Filipeni. Roadele lanţurilor lui. Numai pentru biserică voeşte să mai trăească. El trebue să sufere pentru Hristos.

1 Pavel şi Timoteiu, slujitori ai [a]lui Hristos Iisus, tutulor sfinţilor celor care sunt în Filipi, împreună episcopilor şi diaconilor. 2 [b]Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Iisus Hristos.

3 [c]Mulţumesc Dumnezeului meu în toată a mea aducere aminte de voi, 4 Totdeauna în orice cerere a mea pentru voi toţi, făcându-mi cu bucurie rugămintea. 5 [d]Pentru unirea voastră în evangelie din cea dintâiu zi până acum. 6 Încredinţat fiind de aceasta chiar, că cel care începù în voi [e]lucru bun, îl va sfârşi [f]până în ziua lui Hristos Iisus; 7 După cum este drept pentru mine ca să gândesc aceasta pentru voi toţi, [g]pentru că eu vă am [h]în inima [i]mea, atât în legăturile mele, cât şi în apărarea mea şi în întărirea evangelii, părtaşi fiind [j]voi toţi împreună cu mine ai darului. 8 Căci martor îmi este [k]Dumnezeu [l]cât vă doresc pe voi toţi în inima lui Hristos Iisus.

9 Şi aceasta mă rog, [m]ca iubirea voastră să prisosească încă mai mult şi mai mult în cunoştinţă [n]şi în orice pricepere. 10 Pentru [o]ca voi să încuviinţaţi pe cele bune, ca să fiţi lămuriţi şi nesmintitori [p]pentru ziua lui Hristos, 11 Plini fiind de al dreptăţii rod, [q]care este prin Iisus Hristos, [r]spre mărirea şi lauda lui Dumnezeu.

12 Voesc însă ca voi să ştiţi, fraţilor, că cele ale mele s'au întors mai vârtos spre înaintarea evangelii. 13 Astfel [s]că legăturile mele se făcură cunoscute în Hristos, în tot pretoriul şi tutulor celorlalţi. 14 Şi mai mulţi dintre fraţi, încrezându-se în Domnul legăturilor

---

t 2 Cor. 10. 4. *u* Cap. 5. 16. *v* Isa. 11. 5. *x* Isa. 59. 17. *y* Isa. 52. 7. *z* 1 Ioan 5. 4. *a* Isa 59. 17. *b* Ebr. 4. 12. *c* Luc. 18. 1. *d* Mat. 26. 41. *e* Cap. 1. 16. *f* Fapt. 4. 29. *g* 2 Cor. 3. 12. *h* 2 Cor. 5. 20. *i* Fapt. 26. 29.

FILIPENI.

Capul 1.

a 1 Cor. 1. 2. *b* Rom. 1. 7. *c* Rom. 1. 8, 9. *d* Rom. 12. 13. *e* Ioan 6. 29. *f* Vers. 10. *g* Vers. 17. *h* 2 Cor. 3. 2. *i* Efes. 3. 1. *j* Cap. 4. 14. *k* Rom. 1. 9. *l* Cap. 2. 26. *m* 1 Tes. 3. 12. *n* Rom. 2. 18. *o* Fapt. 24. 16. *p* 1 Cor. 1. 8. *q* Ioan 15. 4, 5. *r* Ioan 15. 8. *s* Cap. 4. 22.

mele, îndrăznesc mai mult ca să vorbească fără teamă cuvântul lui Dumnezeu.

15 Unii negreşit şi din ură şi pricire, [t]iar alţii de bunăvoinţă predică pe Hristos: 16 Alţii însă din iubire, ştiind că sunt hotărît la apărarea evangelii. 17 Iar alţii din zavistie vestesc pe Hristos nu cu gând curat, socotind să [u]deştepte suferinţă legăturilor mele. 18 Cum dar? În orice chip însă fie prin cuvânt netemeinic, fie prin adevăr, Hristos se aduce la cunoştinţă, şi de aceasta mă bucur. Dar şi mă voiu bucura. 19 Pentru că ştiu că aceasta se va sfârşi pentru mine spre mântuire, [v]prin rugăciunea voastră şi prin dare a [x]duhului lui Iisus Hristos, 20 Potrivit [y]aşteptării stăruitoare şi nădejdii mele, că nu voiu fi dat [z]în nimic de ruşine, ci [a]cu toată îndrăzneala ca totdeauna şi acum mărit va fi Hristos în corpul meu, fie prin viaţă, fie prin moarte.

21 Căci pentru mine a trăi este Hristos şi a fi murit câştig. 22 Dacă dar a trăi în trup, aceasta *chiar* îmi este un folos de lucru, şi pe care din două să îmi aleg nu fac cunoscut. 23 Sunt [b]ţinut însă de amândouă: dorinţa având ca [c]să mă despart *de corp* şi să fiu împreună cu Hristos, căci este cu mult mai bine: 24 Dar a mai rămâneà în trup este mai trebuincios pentru voi. 25 Şi [d]încredinţat fiind de aceasta, ştiu că voiu rămâneà, şi voiu rămâneà aci cu voi toţi pentru înaintarea voastră şi bucuria credinţii, 26 Pentru [e]ca cuvântul vostru de laudă să prisosească în Hristos Iisus în mine, prin venirea mea iarăşi la voi.

27 În chemarea voastră, purtaţi-vă numai într'un chip vrednic de evanghelia lui Hristos, ca fie că voiu fi venit şi vă voiu fi văzut, fie că nu sunt de faţă, să auz cele despre voi, că staţi într'un duh, luptându-vă împreună într'un suflet pentru credinţa evangelii, 28 Şi nesperiindu-vă întru nimic de cei împotrivitori, ceea ce este pentru dânşii un semn de peire, iar pentru voi de mântuire, şi aceasta dela Dumnezeu: 29 Pentru că vouă vi-s'a dat darul pentru Hristos, nu numai ca să credeţi într'însul, ci să şi suferiţi pentru dânsul, 30 Având aceeaşi luptă după cum aţi văzut-o la mine şi acum auziţi la mine.

Trebue să avem iubire unii către alţii, după exemplul lui Hristos. Smerenia şi mărirea lui Hristos. Trebue să ne silim a dobândì mântuirea.

2 Deci dacă este vre un îndemn în Hristos, dacă este vre-o mângâere de iubire, [a]dacă este vre-o împărtăşire a duhului, [b]dacă este vre-o inimă şi îndurare, 2 [c]Împliniţi-mi bucuria ca să gândiţi aceeaşi, [d]având aceeaşi iubire, într'un cuget gândind aceeaşi, 3 [e]*Negândind* nimic în măsura zavistii, nici a măririi deşarte, [f]ci cu smerenie unii pe alţii socotind mai pe sus decât pe sine însuşi, 4 [g]Nu căutând fiecare ale sale, ci fiecare şi cele ale altora.

5 [h]Simţiţi în voi aceasta ce *fù simţit* şi în Hristos Iisus, 6 Care, [i]în formă de Dumnezeu fiind, [j]nu socotì drept o răpire a fi de-o potrivă cu Dumnezeu, 7 [k]Ci se goli pe sine însuşi, luând formă [l]de rob, în asemănare de oameni arătându-se [m]şi în înfăţişare aflat fiind ca om, 8 S'a smerit pe sine, ascultător fiind până la moarte, [n]moarte însă de cruce. 9 Deaceea şi Dumnezeu [o]l-a înălţat foarte sus şi [p]i-a dăruit numele, care este mai presus de orice nume, 10 [q]Ca în numele lui Iisus să se plece orice genunchiu al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de supt pământ, 11 Şi [r]orice limbă să mărturisească spre mărirea lui Dumnezeu Tatăl, că Domn este Iisus Hristos.

12 Astfel dar iubiţii mei, după [s]cum totdeauna *m'*aţi ascultat, desăvârşiţi cu teamă şi frică mântuirea voastră, nu numai ca fiind eu de faţă, [t]ci cu mult mai

t Cap. 2. 3.
u Vers. 7.
v 2 Cor. 1. 11.
x Rom. 8. 9.
y Rom. 8. 19.
z Rom. 5. 5.
a Efes. 6. 19, 20.
b 2 Cor. 5. 8.
c 2 Tim. 4. 6.
d Cap. 2. 24.
e 2 Cor. 1. 14.
—
Capul 2.
a 2 Cor. 13. 14.
b Col. 3. 12.
c Ioan 3. 29.
d Rom. 12. 16.
e Gal. 5. 26.
f Rom. 12. 10.
g 1 Cor. 10. 24.
h Mat. 11. 29.
i Ioan 1. 1, 2.
j Ioan 5. 18.
k Ps. 22. 6
l Isa. 42. 1.
m Ioan 1. 14
n Mat. 26. 39, 42
o Ioan 17. 1, 2, 5.
p Efes. 1. 20, 21.
q Isa. 45. 23.
r Ioan 13. 13.
s Cap. 1. 5.
t Efes. 6. 5.

vârtos acum în lipsa mea; 13 Căci [u]Dumnezeu este care lucrează în voi și să voiți și să lucrați pentru bnna sa voință. 14 Faceți tot, fără [v]cârtiri și fără [x]îndoeli. 15 Ca să [y]fiți curați și fără răutate copii ai lui Dumnezeu. desăvârșiți [z]în mijlocul [a]unui neam strâmb și sucit. între care [b]vă arătați ca luminători în lume, 16 Având la voi cuvântul vieții, spre [c]laudă pentru mine. la ziua lui Hristos. că [d]nu în deșert am alergat, nici în deșert m'am ostenit.

17 Ci și [e]dacă mi-se varsă sângele la jertfirea [f]și slujirea preoțească a credinții voastre, [g]mă bucur și vă urez bine vouă tutulor; 18 Și chiar de aceasta bucurați-vă și voi și urați-mi bine.

Se recomandă Timoteu și Epafrodit.

19 Nădăjduesc dar în Domnul Iisus ca să vă trimit îndată [h]pe Timoteu, pentru ca să fiu și eu cu inimă bună după ce voiu fi cunoscut cele ale voastre. 20 Căci nu am de același gând [i]cu mine pe nimenea. care va îngriji în ființa adevărului de cele ale voastre; 21 Pentru [j]că toți caută cele ale lor, nu cele ale lui Hristos Iisus. 22 Încercarea lui însă o cunoașteți. că el ca un copil părintelui a slujit împreună cu mine pentru evangelie, 23 Pe acesta deci nădăjduesc să-l trimit îndată ce voiu fi văzut oarecum cele pentru mine; 24 Am însă încredere în Domnul că și eu voiu veni în curând.

25 Am socotit dar de trebuință să trimit la voi pe Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul și împreună luptătorul meu, iar al vostru trimis și slujitor al trebuinții mele. 26 Fiindcă vă dorià pe voi toți și erà foarte turburat, pentru că ați auzit că a fost bolnav. 27 Și într'adevăr bolnav a fost aproape de moarte: dar Dumnezeu avù milă de dânsul. și nu numai de dânsul. ci și de mine. ca să nu am întristare preste întristare. 28 Deci l-am trimis mai în grabă, ca văzându-l să vă bucurați iarăși și eu să fiu mai neîntristat. 29 Primiți-l dar în Domnul cu toată bucuria, și aveți în cinste pe unii ca aceștia, 30 Fiindcă pentru lucrul lui Hristos s'a apropiat până la moarte, după ce s'a pus cu sufletul în primejdie, pentru ca să împlinească lipsa voastră în slujirea către mine.

Pavel îndeamnă pe Filipeni să se ferească de protivnicii Iudeii și să-i urmeze lui în purtarea creștină.

3 În sfârșit, frații mei, [a]bucurați-vă în Domnul. Ca să vă scriu aceleași, mie nu-mi este cu preget, iar vouă de temeinicie.

2 [b]Vedeți cânii! Vedeți [c]lucrătorii răi! [d]Vedeți scrijilătura! 3 Căci noi suntem [e]tăerea împrejur, *noi* [f]care slujim prin Duhul lui Dumnezeu și [g]ne lăudăm în Hristos Iisus și nu ne încredem în trup,

4 Cu toate că [h]eu am încredere și în trup. Dacă vreunmi altuia i-se pare că are încredere în trup. mie mai mult; 5 [i]Prin tăere împrejur de opt zile fiind, [j]din neamul lui Israel, [k]din seminția lui Beniamin, ebreu [l]din ebrei, în măsura legii [m]fariseu, 6 [n]În măsura [o]râvnei urmăritor al bisericei, [p]desăvârșit fiind în măsura îndreptățirii [q]ce este în lege. 7 Ca [r]unele care îmi erau câștiguri, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă. 8 Dar într'adevăr și socotesc că toate sunt pagubă [s]pentru înălțimea cunoștinței lui Hristos Iisus, Domnul meu. pentru care toate îmi fură păgubite, și le socotesc ca gunoae ca să dobândesc pe Hristos, 9 Și să fiu aflat într'insul, nu având [t]îndreptățirea mea cea din lege, ci pe cea [u]prin credința în Hristos, îndreptățirea dela Dumnezeu. pe temeiul credinței, 10 Ca să-l cunosc pe dânsul și puterea învierii lui și [v]împărtășirea patimilor lui, asemănat

---

u 2 Cor. 3. 5. *v* 1 Cor. 10. 10. *x* Rom. 14. 1. *y* Mat. 5. 45. *z* 1 Pet. 2. 12. | *a* Deut. 32. 5. *b* Mat. 5. 14, 16. *c* 2 Cor. 1. 14. *d* Gal. 2. 2. *e* 2 Tim. 4. 6. | *f* Rom. 15. 16. *g* 2 Cor. 7. 14. *h* Rom. 16 21. *i* Ps. 55. 13. *j* 1 Cor. 10. 24, 33 | *Capul 3.* *a* 2 Cor. 13. 11. *b* Isa. 56. 10. *c* 2 Cor. 11. 13. *d* Rom. 2. 28. | *e* Deut. 10. 16. *f* Ioan 4. 23, 24. *g* Gal. 6. 14. *h* 2 Cor. 11. 18, 21. | *i* Fac. 17. 12. *j* 2 Cor. 11. 22. *k* Rom. 11. 1. *l* 2 Cor. 11. 22. *m* Fapt. 23. 6. | *n* Fapt. 22. 3. *o* Fapt. 8. 3. *p* Rom. 10. 5. *q* Luc. 1. 6. *r* Mat. 13. 44. | *s* Isa. 53. 11. *t* Rom. 10. 3. 5. *u* Rom. 1. 17. *v* 1 Pet. 4. 13.

fiind de-opotrivă morții lui. 11 Dacă cumva voiu [x] ajunge la învierea cea dintre morți.

12 Nu *zic* că am [y] dobândit acum *darul de biruitor* sau sunt acum [z] desăvârșit: alerg însă *spre darul de biruitor* dacă cumva *îl* dobândesc, pentru că și eu am fost dobândit de Hristos Iisus. 13 Fraților, eu nu mă socotesc încă pe mine însumi să fi dobândit: 14 Dar una *socotesc*, [a] uitând pe cele din urmă, și [b] întinzându-mă mai mult spre cele dinainte, [c] alerg la semn către darul de biruitor al [d] chemării de sus a lui Dumnezeu, în Hristos Iisus.

Să râvnim după cele cerești.

15 Deci câți suntem [e] desăvârșiți, aceasta [f] să gândim: și dacă gândiți ceva de altfel, și aceasta o va descoperi vouă Dumnezeu: 16 Dar [g] la aceea ce am ajuns, [h] potrivit [i] cu aceeași pășiți. 17 Fraților, [j] fiți împreună cu alții următori ai mei și îndreptați privirea la cei care umblă astfel după cum ne [k] aveți pildă pe noi. 18 Căci umblă mulți, pe care de mai multe ori vi-i numiam, [l] iar acum și plângând spun, că sunt vrăjmașii crucii lui Hristos. 19 [m] Al căror sfârșit este peire, [n] al căror Dumnezeu este pântecele și [o] a căror mărire este în rușinea lor, [p] care gândesc cele pământești. 20 Căci [q] firea statului nostru este în ceruri, de unde și așteptăm cu stăruință ca Mântuitor pe Domnul Iisus Hristos. 21 Care va schimbà la chip corpul smereniei noastre, asemănat fiind la față cu corpul măririi lui, potrivit lucrării, că dânsul este în stare și să-și supue toate.

Încurajare spre unire, spre veselie în Domnul, spre a se închinà, și spre toate faptele bune.

4 Deaceea, frații mei iubiți și [a] doriți, [b] bucuria și cununa mea, astfel [c] stați în Domnul, iubiților.

2 Îndemn pe Evodia și pe Sintichè o îndemn [d] ca să aibă același gând în Domnul. 3 În adins te rog și pe tine, adevăratule Sizighe, pune mâna împreună cu dânsele, ca unele care [e] au luptat împreună cu mine în evangelie, în unire și cu Clement și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume *sunt* în [f] carte de viață.

4 [g] Bucurați-vă în Domnul totdeauna; iar voiu zice bucurați-vă.

5 Blândețea voastră să fie cunoscută de toți oamenii. [h] Aproape este Domnul.

6 [i] Nu îngrijiți de nimic, ci în orice prin rugăciune și prin rugăminte, să fie cunoscute cu mulțumire cererile voastre către Dumnezeu. 7 Și [j] a lui Dumnezeu pace, care este mai presus de orice minte, va păzì inimile voastre și gândurile voastre în Hristos Iisus.

8 În sfârșit, fraților, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt foarte de iubit, [k] câte sunt bine de auzit, dacă este vre-o virtute și dacă este vre-o laudă, acestea socotiți-le: 9 [l] Și cele ce ați învățat și ați luat dela mine și ați auzit și ați văzut la mine, acestea faceți-le: și [m] Dumnezeul păcii va fi cu voi.

Mulțumirea apostolului pentru binefacerea primită dela Filipeni.

10 M'am bucurat foarte însă în Domnul, că în sfârșit ați ajuns [n] odată iar în stare de înflorire ca să vă gândiți la cele pentru mine; pentru care și vă gândeați, dar nu aveați timp potrivit. 11 Nu *gândesc* că zic în vederea lipsei *mele*: pentru că eu am învățat [o] în cele ce sunt să fiu mulțumit cu ce am. 12 [p] Știu să fiu și smerit, știu să am și de prisos: sunt deprins să fiu în orice și în toate, și săturat să fiu și flămând, să am de prisos să fiu și în lipsă. 13 [q] Toate le pot în cel care mă întărește pe mine. 14 [r] Ați făcut însă bine, luând parte împreună cu mine la strâmtorarea mea.

15 Dar știți și voi, Filipenilor, că la

---

x Fapt. 26. 7.
y 1 Tim. 6. 12.
z Ebr. 12. 23.
a Ps. 45. 10
b 1 Cor. 9. 24, 26
c 2 Tim. 4. 7, 8.
d Ebr. 3. 1.
e 1 Cor. 2. 6.
f Gal. 5. 10.
g Rom. 12. 16.
h Gal. 6. 16
i Cap. 2. 2.
j 1 Cor. 4. 16.
k 1 Pet. 5. 3.
l Gal. 1. 7.
m 2 Cor. 11. 15.
n Rom. 16. 18.
o Osea. 4. 7.
p Rom. 8. 5.
q Efes. 2. 6. 19.

Capul 4.

a Cap. 1. 8.
b 2 Cor. 1. 14.
c Cap. 1. 27.
d Cap. 2. 2.
e Rom. 16. 3.
f Esod. 32. 32.
g Rom. 12. 12.
h Ebr. 10 25.
i Ps. 55. 22.
j Ioan 14. 27.
k 1 Tes. 5 22.
l Cap. 3. 17.
m Rom. 15. 33.
n 2 Cor. 11. 9.
o 1 Tim. 6. 6, 8.
p 1 Cor. 4. 11.
q Ioan 15. 5.
r Cap. 1. 7.

începutul evangelii, când am ieșit din Macedonia, [s]nici o biserică n'a fost în împărtășire cu mine în socoteală de dare și primire, decât numai voi singuri, 16 Pentru că și în Tesalonic și odată și de două ori mi-ați trimis pentru trebuința mea. 17 Nu pentru că cer darul vostru, [t]ci cer rodul care prisosește pentru socoteala voastră. 18 Am însă toate de îndestul și am de prisos; sunt plin după ce am primit dela Epafrodit cele dela voi, miros bineplăcut, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu.

19 Și Dumnezeul meu va umple de mărire în Hristos Iisus orice trebuință a voastră potrivit cu bogăția lui.

20 Iar lui Dumnezeu și Tatăl nostru *fie* mărirea în vecii vecilor. Amin.

Încheere și binecuvântare.

21 Îmbrățișați în Hristos Iisus pe oricare sfânt. Vă îmbrățișază frații care sunt împreună cu mine. 22 Vă îmbrățișază pe voi toți sfinții, dar mai ales cei din casa Cesarului.

23 Darul Domnului Iisus Hristos *fie* cu duhul vostru.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE COLOSENI.

Dedicație.

1 Pavel [a]apostol al lui Hristos Iisus. prin voința lui Dumnezeu și Timoteu fratele; 2 Sfinților, care sunt în Colose și [b]credincioși frați în Hristos. [c]Dar *fie* vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru.

Mulțumită și rugăciune pentru credința Colosenilor.

3 [d]Mulțumim totdeauna lui Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.rugându-ne pentru voi, 4 [e]După ce am auzit credința voastră în Hristos Iisus și [f]iubirea ce aveți către toți sfinții. 5 Pentru nădejdea. [g]care vă este păstrată în ceruri, pe care ați auzit-o mai nainte în cuvântul adevărului evangelii, 6 Care ajungând la voi [h]ca și în toată lumea este aducătoare de rod și crește ca [i]și între voi, din ziua în care ați auzit-*o* și ați cunoscut cu adevărat [j]darul lui Dumnezeu; 7 După cum ați învățat dela [k]Epafra. iubitul împreună [l]slujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos. 8 Și care ne-a încunoștiințat despre [m]iubirea voastră în duh.

9 [n]Deaceea și noi, din ziua în care am auzit, nu încetăm rugându-ne pentru voi și cerând [o]ca să fiți plini de [p]cunoștință adâncă a voinții lui [q]prin orice înțelepciune și pricepere duhovnicească, 10 [r]Ca să umblați cum se cuvine înaintea Domnului [s]spre orice plăcere. [t]aducând rod în orice lucru bun și crescând prin cunoștința desăvârșită a lui Dumnezeu. 11 [u]Prin orice putere întăriți fiind potrivit tării măririi lui, [v]spre orice stăruință și îndelungă răbdare,[x]cu bucurie, 12 [y]Mulțumind Tatălui care v'a făcut destoinici prin lumină. pentru partea [z]sorțului sfinților; 13 Care ne-a scăpat din [a]stăpânirea întunerecului [b]și *ne*-a strămutat în împărăția Fiului iubirii sale, 14 [c]În care avem răscumpărarea, iertarea păcatelor.

Mărirea lui Hristos și a evangelii sale.

15 Care este [d]chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai [e]întâiu născut decât orice făptură, 16 Pentru că [f]într'însul au fost făcute toate în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie [g]domnii, fie căpetenii, fie stăpâniri. Toate sunt făcute [h]printr'însul

---

s 2 Cor. 11. 8, 9. *t* Rom. 15. 28.

COLOSENI.

Capul 1.

a Efes. 1. 1. *b* 1 Cor. 4. 17. *c* Gal. 1. 3. *d* 1 Cor. 1. 4. *e* Efes. 1. 15. *f* Ebr. 6. 10. *g* 2 Tim. 4. 8. *h* Mat. 24. 14. *i* Marc. 4. 8. *j* 2 Cor. 6. 1. *k* Cap. 4. 12. *l* 2 Cor. 11. 23. *m* Rom. 15. 30. *n* Efes. 1.15,16. *o* 1 Cor. 1. 5. *p* Rom. 12. 2. *q* Efes. 1. 8. *r* Efes. 4. 1. *s* 1 Tes. 4. 1. *t* Ioan 15. 16. *u* Efes. 3. 16. *v* Efes. 4. 2. *x* Fapt. 5. 41. *y* Efes. 5. 20. *z* Fapt. 26. 18. *a* Efes. 6. 12. *b* 1 Tes. 2. 12. *c* Efes. 1. 7. *d* 2 Cor. 4. 4. *e* Apoc. 3 14. *f* Ioan 1. 3. *g* Rom. 8. 38. *h* Rom. 11. 36.

și pentru dânsul. 17 [i]Și el însuși este
mai nainte de toate și într'însul toate
stau împreună. 18 Și [j]el însuși este
capul corpului, al bisericei: el este în-
ceput, [k]întâiu născut dintre morți, ca să
se facă dânsul în toate cel dintâiu.
19 Pentru că într'însul a binevoit *Dum-
nezeu* [l]ca să locuească toată plinitura,
20 Și [m]printr'însul să împace toate față
de sine, făcând pace prin sângele crucii
sale, [n]printr'însul *să împace* fie [o]pe cele
de pe pământ, fie pe cele din ceruri.

21 Și [p]pe voi, fiind oarecând înstre-
inați și uriți [q]prin gândirea în lucrurile
cele rele, v'a împăcat însă acum, 22 [r]În
corpul trupului său prin moarte, [s]ca să
vă înfățișeze pe voi sfinți și curați și
nevinovați înaintea lui, 23 Dacă în-
tr'adevăr rămâneți în credință, [t]întemei-
ați și întăriți și nefiind clintiți [u]dela
nădejdea evangelii, pe care ați auzit-o,
[v]care fu predicată [x]la orice făptură ce
este supt cer, al [y]cărei slujitor m'am
făcut eu Pavel.

24 [z]Acum mă bucur în suferințele
[a]pentru voi și umplu cu totul [b]lipsurile
suferințelor lui Hristos cu trupul meu,
[c]pentru corpul lui, care este biserica,
25 Al cărei slujitor m'am făcut potrivit
[d]însărcinării dela Dumnezeu, ce mi-s'a
dat mie față de voi, ca să împlinesc cu-
vântul lui Dumnezeu, 26 Taina cea
[e]ascunsă din veacuri și din neamuri,
[f]iar acum fu descoperită sfinților săi,
27 [g]Cărora Dumnezeu a voit să le facă
cunoscut care este [h]bogăția măririi tai-
nei acesteia între neamuri, care este
Hristos între voi, nădejdea măririi:
28 Pe care noi îl vestim, înțelepțind pe
oricare om, și învățând pe oricare om
prin orice înțelepciune, ca să înfățișem
pe oricare om desăvârșit în Hristos;
29 Pentru aceasta mă și ostenesc, lup-
tându-mă potrivit lucrării lui, ce se lu-
crează în mine cu putere.

*Împotriva învățătorilor mincinoși. Îmmormân-
tați fiind noi cu Hristos, am înviat. Ștergerea
înscrisului împotriva noastră.*

2 Voesc dar ca voi să știți cât de mare
[a]luptă am pentru voi și cei din Lao-
dicia și câți n'au văzut fața mea în trup,
2 [b]Ca să fie mângâeate inimile lor, [c]u-
niți fiind în iubire și pentru orice bo-
găție a încrederii depline, a priceperii,
[d]spre cunoașterea desăvârșită a tainei
lui Dumnezeu, a lui Hristos, 3 [e]În
care *taină* sunt ascunse toate comorile
înțelepciunii și cunoștinții. 4 Aceasta
zic, [f]ca nimenea să nu vă înșele prin
vorbire înduplecătoare. 5 Pentru [g]că
și dacă sunt departe cu trupul, dar cu
duhul sunt cu voi împreună, bucurân-
du-mă și văzând a voastră [h]rânduială și întărirea [i]credinței voastre în
Hristos.

6 Deci, după [j]cum ați primit pe Hris-
tos Iisus Domnul, umblați într'însul,
7 [k]Înrădăcinați și clădiți fiind într'însul
și întăriți prin credință, după cum ați
fost învățați, prisosind *în ea* cu mul-
țumire.

8 [l]Luați aminte, nu cumva va fi ci-
neva, care vă răpește prin filosofie și a-
măgire deșartă, [m]potrivit datinei dela
oameni, [n]potrivit începuturilor nedesă-
vârșite ale lumii, și nu potrivit lui Hris-
tos: 9 Pentru [o]că într'însul locuește
în corp toată plinitura Dumnezeirii,
10 [p]Și sunteți plini într'însul, [q]care este
corpul [r]oricărei domnii și stăpâniri,
11 În care și tăiați [s]împrejur ați fost
cu tăiere împrejur nefăcută de mână,
prin [t]desbrăcarea corpului cărnii, prin
tăierea împrejur a lui Hristos. 12 [u]Îm-
mormântați fiind în botez împreună cu
dânsul, în care și sculați [v]ați fost îm-
preună, prin [x]credința în [y]lucrarea lui
Dumnezeu care l-a sculat pe el dintre
morți; 13 [z]Și pe voi, morți fiind în
greșalele voastre și în netăierea împre-

---

t Ioan 1. 1, 3.
j 1 Cor. 11. 3.
k Fapt. 26. 23.
l Ioan 1. 16.
m Efes. 2. 14—16.
n 2 Cor. 5. 18.
o Efes. 1. 10.
p Efes. 2. 1, 2, 12, 19.
q Tit. 1. 15, 16.
r Efes. 2. 15, 16.
s Luc 1. 75.
t Efes. 3. 17.
u Ioan 15. 6.
v Rom. 10. 18.
x Vers. 6.
y Fapt. 1. 17
z Rom. 5. 3.
a Efes. 3. 1, 13.
b 2 Cor. 1. 5, 6.
c Efes. 1. 23.
d 1 Cor. 9. 17.
e Rom. 16. 25.
f Mat. 13. 11.
g 2 Cor. 2. 14.
h Rom. 9. 23.
—

Capul 2.
a Filip. 1. 30.
b 2 Cor. 1. 6.
c Cap. 3. 14.
d Filip. 3. 8.
e 1 Cor. 1. 24.
f Rom. 16. 18.
g 1 Cor. 5. 3.
h 1 Cor. 14. 40.
i 1 Pet. 5 9.
j 1 Tes. 4. 1.
k Efes. 2. 21, 22.
l Ier. 29. 8.
m Mat. 15. 2.
n Gal. 4. 3, 9.
o Ioan 1. 14.
p Ioan. 1. 16.
q Efes. 1. 20 21.
r Cap. 1. 16.
s Deut. 10. 16.
t Rom. 6. 6.
u Rom. 6. 4.
v Cap. 3. 1.
x Efes. 1. 19.
y Fapt. 2. 24.
z Efes. 2. 1, 5, 6, 11.

jur a cărnii voastre, v'a făcut vii împreună cu dânsul, dupăce ne-a iertat nouă toate greşalele: 14 [a]După ce şterse ce este împotriva noastră cu poruncile din mână scris, care ne era împotrivitor şi l-a ridicat din mijloc, pironindu-l la cruce: 15 [b]Desbrăcând domniile şi [c]puterile *le* scoase fără sfială la arătare, ducându-le în serbarea biruinţei sale, prin ea.

16 Deci [d]să nu vă judece cineva [e]în mâncare, sau în băutură, sau [f]în parte de sărbătoare, sau de lună nouă, sau de sâmbete. 17 [g]Care sunt o umbră a celor viitoare, iar corpul *este* al lui Hristos. 18 [h]Nimenea să nu vă facă să pierdeţi darul de biruitor, voind *să facă aceasta* prin smerenie şi slujirea îngerilor, [i]călcând preste cele ce a văzut, îndeşert fiind îngâmfat de gândirea trupului său, 19 Şi neţinând [j]capul, de unde tot corpul luându-şi îndestulare şi bine pus fiind prin simţiri şi legături, sporeşte creşterea dela Dumnezeu.

20 Dacă aţi murit împreună cu Hristos, faţă de începuturile nedesăvârşite ale lumii, pentru ce vi-se porunceşte, ca cum aţi trăi în lume: 21 Nu pune mâna, nici nu gustă, nici nu atinge, 22 — Care toate sunt spre stricăciune prin întrebuinţare — după poruncile şi învăţăturile oamenilor? 23 Ca unele care sunt având negreşit nume bun de înţelepciune, prin slujire aleasă de bunăvoe şi smerenie şi necruţare de corp, *dar* nu prin oarecare cinste faţă de satul trupului.

Aleşii lui Dumnezeu trebue să caute cele cereşti. Omul cel nou trebue să îmbrace viaţa cea nouă.

3 [a]Deci dar, dacă aţi fost sculaţi împreună [b]cu Hristos, căutaţi cele de sus, unde este Hristos, şezând de-a dreapta lui Dumnezeu; 2 Gândiţi cele de sus, nu cele de pe pământ. 3 [c]Căci aţi murit [d]şi viaţa voastră este ascunsă împreună cu Hristos în Dumnezeu: 4 [e]Când se va fi arătat Hristos, [f]viaţa voastră, atunci şi voi împreună cu dânsul vă veţi arătà [g]în mărire.

5 Deci dar [h]amorţiţi [i]membrele voastre cele de pe pământ: [j]desfrânare, necurăţenie, patimă, [k]poftă rea şi pornire spre înavuţire, ca una [l]care este idolatrie, 6 [m]Prin care vine mânia lui Dumnezeu *preste* [n]*fiii neascultării*, 7 [o]Între care şi voi aţi umblat altădată, când trăiaţi în acestea: 8 [p]Lepădaţi dar acum şi voi toate: mânie, aprindere, răutate, defăimare, [q]vorbire despreţuitoare din gura voastră, 9 [r]Nu vă mintiţi unii pe alţii, [s]fiindcă v'aţi desbrăcat de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui, 10 Şi v'aţi îmbrăcat cu cel nou care [t]se înoeşte spre cunoştinţă deplină, [u]după chipul celui care [v]l-a făcut pe el. 11 Unde nu este [x]Elen şi Iudeu, tăere împrejur şi netăere împrejur, barbar, Schit, rob, stăpân de sine, [y]ci tot şi în toţi *este* Cristos.

12 Îmbrăcaţi-vă [z]dar, [a]ca aleşi ai lui Dumnezeu sfinţi şi iubiţi, cu [b]inimă de îndurare, cu bunătate, smerenie, blândeţe, îndelungă răbdare, 13 [c]Îngăduindu-vă unii pe alţii şi iertând unii altora, dacă are cineva vre-o plângere împotriva cuiva: după cum şi Hristos v'a iertat aşà şi voi: 14 [d]Iar preste toate acestea [e]*îmbrăcaţi-vă* cu iubire, care este [f]încingătoare a desăvârşirii. 15 Şi [g]pacea lui Hristos hotărască în inimile voastre, [h]la care *pace* aţi şi fost chemaţi într'un [i]singur corp: [j]şi faceţi-vă mulţumitori.

16 Cuvântul lui Hristos locuească în voi cu bogăţie, în orice înţelepciune învăţându-vă şi înţelepţindu-vă pe voi înşivă [k]prin psalmi, lăudări, cântări dumnezeeşti, [l]în bucurie cântând în ini-

---

a Efes. 2. 15.
b Fac. 3. 15.
c Efes 6. 12.
d Rom. 14. 3, 10, 13.
e Rom. 14. 2,17.
f Rom. 14. 5.
g Ebr. 8. 5.
h Vers. 4.
i Ezec. 13. 3.
j Efes. 4. 15. 16.
—
Capul 3.
a Rom. 6. 5.
b Rom. 8. 34.
c Rom. 6. 2.
d 2 Cor. 5. 7.
e 1 Ioan 3. 2.
f Ioan 11. 25.
g 1 Cor. 15. 43.
h Rom. 8. 13.
i Rom. 6. 13.
j Efes. 5. 3.
k 1 Tes. 4. 5.
l Efes. 5. 5.
m Rom. 1. 18.
n Efes. 2. 2.
o Rom. 6.19,20.
p Efes. 4. 22.
q Efes. 4. 29
r Lev. 19. 11.
s Efes. 4. 22,24.
t Rom. 12. 2.
u Efes. 4. 23, 24.
v Efes. 2. 10.
x Rom. 10. 12.
y Efes. 1. 23.
z Efes. 4. 24.
a 1 Tes. 1. 4.
b Gal. 5. 22.
c Marc. 11. 25.
d 1 Pet. 4. 8.
e Ioan 13. 34.
f Efes. 4. 3.
g Rom. 14. 17.
h 1 Cor. 7. 15.
i Efes. 2.16,17.
j Cap. 2. 7.
k 1 Cor. 14. 26.
l Cap. 4. 6.

mile voastre lui Dumnezeu; 17 Şi [m] tot, orice faceţi în cuvânt sau în lucru, *faceţi* tot în numele Domnului Iisus, [n] mulţumind prin-tr'însul lui Dumnezeu Tatăl.

Datoriile soţilor, copiilor, părinţilor, slugilor, stăpânilor.

18 [o] Femeilor, fiţi supuse bărbaţilor, după cum se cuvenià în Domnul.

19 Bărbaţilor, iubiţi femeile voastre şi nu fiţi aspri faţă de ele.

20 Copiilor, ascultaţi pe părinţii voştri întru toate: căci aceasta este bineplăcută în Domnul.

21 Taţilor, nu întărâtaţi pe copiii voştri, ca să nu fie mâhniţi.

22 Slugilor, ascultaţi întru toate pe stăpânii voştri firesti, nu slujind numai în faţă ca unii care caută să placă oamenilor, ci în curăţenia inimei, temându-vă de Domnul. 23 Orice faceţi, lucraţi din suflet ca Domnului şi nu oamenilor, 24 Ştiind că dela Domnul veţi primì răsplata moştenirii. Slujiţi Domnului Hristos: 25 Căci cine face nedreptate va luà cu sine nedreptatea ce a făcut, şi nu este părtinire.

Rugăciunea este de trebuinţă. Trebue să ne purtăm înţelepţeşte.

4 Stăpânilor, [a] daţi slugilor ce este drept şi ce este potrivit, ştiind că şi voi aveţi stăpân în cer.

2 [b] Stăruiţi în rugăciune, veghiând într'însa [c] cu mulţumire, 3 [d] Rugându-vă totdeodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne [e] deschiză uşa cuvântului, spre [f] a spune a lui Hristos taină, [g] pentru care şi legat sunt, 4 Ca să o fac cunoscut cum trebue să vorbesc eu.

5 [h] În înţelepciune umblaţi faţă de cei din afară, [i] răscumpărându-vă timpul nemerit. 6 Cuvântul vostru *să fie* [j] totdeauna plăcut, [k] cu sare dres, [l] ca să ştiţi cum trebue voi să răspundeţi fiecăruia.

7 [m] Cele ale mele toate vi-le va face cunoscut Tichic, iubitul frate şi credincios diacon şi împreună slujitor cu mine în Domnul, 8 [n] Pe care l-am trimis la voi pentru aceasta chiar, ca să cunoaşteţi cele despre noi şi să mângâe inimile voastre. 9 *L-am trimis* împreună cu [o] Onesim, credinciosul şi iubitul frate, care este dintre voi: ei vă vor face cunoscut toate cele de aici.

Salutări şi încheere.

10 Vă îmbrăţişază [p] Aristarch, prins împreună cu mine, şi [q] Marcu nepotul lui Barnaba, despre care aţi primit porunci — dacă va fi venit la voi primiţi-l — 11 Şi Iisus care se numeşte Iustu, care sunt din tăerea împrejur, aceştia singuri sunt împreună lucrători cu mine pentru împărăţia lui Dumnezeu, ca unii care mi-au fost mângâere.

12 Vă îmbrăţişază [r] Epafra, care este dintre voi, slujitor al lui Hristos Iisus, totdeauna [s] luptându-se pentru voi în rugăciunile sale, ca să staţi [t] desăvârşiţi şi pe deplin încredinţaţi în orice voe a lui Dumnezeu. 13 Căci îi mărturisesc, că are multă osteneală pentru voi şi pentru cei din Laodicea şi cei din Ierapole, 14 Vă îmbrăţişează [u] Luca medicul iubit şi Dema.

15 Îmbrăţişaţi pe fraţii din Laodicea şi pe Nimfa şi biserica care este în casa lor. 16 Şi când va fi fost cetită la voi epistola, faceţi ca să fie cetită şi în biserica din Laodicea, şi pe cea din Laodicea să o cetiţi şi voi. 17 Şi spuneţi lui Archip: vezi de diaconia pe care ai luat-o în Domnul, ca să o împlineşti.

18 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceţi-vă aminte de legăturile mele. Darul *fie* cu voi. *Amin.*

---

m 1 Cor. 10. 31. *n* Rom. 1. 8. *o* Efes. 5. 22. —

Capul 4

a Efes. 6. 9. *b* Luc. 18. 1. *c* Cap. 2. 7. *d* Efes. 6. 19 *e* 1 Cor. 16. 9. *f* Mat. 13. 11. *g* Efes. 6. 20. *h* Efes. 5. 15. *i* Efes. 5 16. *j* Cap. 3. 16 *k* Marc. 9. 50. *l* 1 Pet. 3. 15. *m* Efes. 6. 21. *n* Efes. 6. 22. *o* Film. 10. *p* Fapt. 19. 29. *q* Fapt. 15. 37 *r* Cap. 1. 7. *s* Rom 15. 30. *t* Mat. 5. 48. *u* 2 Tim. 4. 11. —

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI.

Tesalonicenii sunt de laudă pentru credința lor.

1 Pavel și [a]Silvan și Timoteu bisericei Tesalonicenilor în Dumnezeu Tatăl și în Domnul Iisus Hristos. [b]Dar *fie* vouă și pace *dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.*

2 [c]Mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți, aducându-ne aminte *de voi* în rugăciunile noastre, 3 [d]Neîncetat aducându-ne aminte înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru de [e]lucrul credinței voastre [f]și de osteneala iubirii voastre și de stăruința nădejdii voastre în Domnul nostru Iisus Hristos. 4 Știind noi, frați iubiți de Dumnezeu, [g]alegerea voastră. 5 Căci [h]evangelia noastră nu s'a făcut la voi în cuvânt numai, ci și în putere și [i]în duhul sfânt [j]și în multă deplină încredere, — după cum [k]și știți ce fel ne-am făcut între voi pentru voi. — 6 Și [l]voi v'ați făcut următori ai noștri și ai Domnului, primind cuvântul în multă strâmtorare [m]cu bucurie de duh sfânt, 7 Încât voi v'ați făcut pildă tutulor credincioșilor din Macedonia și din Achaia. 8 Pentru că dela voi [n]a răsunat cuvântul Domnului nu numai în Macedonia și în Achaia, ci în [o]orice loc a pătruns credința voastră în Dumnezeu, încât noi n'avem trebuință să spunem ceva; 9 Căci chiar ei spun despre noi [p]ce fel de întrare am avut la voi, [q]și cum v'ați întors la Dumnezeu dela idoli, ca să slujiți viului și adevăratului Dumnezeu, și [r]să așteptați pe Fiul său [s]din ceruri, [t]pe care l-a sculat dintre morți, pe Iisus care ne scapă pe noi [u]din mânia ce vine.

Râvna lui Pavel pentru predicarea evangelii. Credința statornică a Tesalonicenilor. Dorința lui Pavel ca iar să vază pe Tesaloniceni.

2 [a]Dar voi înșivă știți, fraților, că întrarea noastră la voi n'a fost în deșert. 2 Ci, deși am suferit mai nainte, și am fost rușinos înfruntați în [b]Filipi [c]după cum știți, am îndrăznit în Dumnezeul nostru să spunem [d]către voi, [e]cu multă luptă evangelia lui Dumnezeu. 3 [f]Căci îndemnarea noastră nu este din rătăcire, nici din necurățenie, nici în înșelăcinne. 4 Ci [g]după cum am fost învredniciți de Dumnezeu, [h]ca să ni-se încredințeze evangelia astfel vorbim, [i]nu căutând să plăcem oamenilor, [j]ci lui Dumnezeu, care ne lămurește inimile noastre. 5 Pentru că niciodată [k]nu ne-am arătat cu cuvântare de lingușire, după cum știți, nici supt cuvânt pentru pornire spre înavuțire, [l]Dumnezeu este martor, 6 [m]Nici căutând mărire dela oameni, nici dela voi, nici dela alții, deși [n]putem să fim [o]în cinste [p]ca apostoli ai lui Hristos: 7 Ci [q]ne-am arătat blânzi în mijlocul vostru, după cum o mumă încălzește pe copiii ei: 8 Astfel plini de iubire pentru voi eram [r]bucuroși să vă dăm nu numai evangelia lui Dumnezeu, [s]ci și sufletele noastre chiar, pentru că v'ați făcut iubiți nouă. 9 Căci vă aduceți aminte, fraților, de osteneala noastră și de munca noastră: noapte și [t]zi lucrând spre a nu împovărà [u]pe cineva dintre voi, am predicat către voi evangelia lui Dumnezeu. 10 [v]Voi sunteți martori și Dumnezeu cu câtă sfințenie [x]și drep-

---

1 TESALONIC.

Capul 1.

a 2 Cor. 1. 19.
b Efes. 1. 2.
c Rom. 1. 8.
d Cap. 2. 13.
e Ioan 6. 29.
f Rom. 16. 6.
g Col. 3. 12.
h Marc. 16. 20.
i 2 Cor. 6. 6.
j Col. 2. 2.
k Cap. 2. 1, 5, 10. 11.
l 1 Cor. 4. 16.
m Fapt. 5. 41.
n Rom. 10. 18.
o Rom. 1. 8.
p Cap. 2. 1.
q 1 Cor. 12 2.
r Rom. 2. 7.
s Fapt. 1. 11.
t Faps. 2. 24.
u Mat. 3. 7.

Capul 2.

a Cap. 1. 5, 9.
b Fapt. 16. 22.
c Cap. 1. 5.
d Fapt. 17. 2.
e Filip. 1. 30.
f 2 Cor. 7. 2.
g 1 Cor. 7. 25.
h 1 Cor. 9. 17.
i Gal. 1. 10.
j Prov. 17. 3.
k Fapt. 20. 33.
l Rom. 1. 9.
m Ioan 5. 41, 44.
n Film. 8. 9.
o 2 Cor. 11. 9.
p 1 Cor. 9. 1, 2, 5.
q 1 Cor. 2. 3.
r Rom. 1. 11.
s 2 Cor. 12. 15.
t Fapt. 20. 34.
u 2 Cor. 12. 13, 14.
v Cap. 1. 5.
x 2 Cor. 7. 2.

tate și desăvârșire ne-am arătat vouă, care credeți. 11 După cum știți cum *ne-am arătat* îndemnându-vă și povățuind pe fiecare dintre voi ca un tată pe copiii săi, 12 [y]Și rugându-vă cu stăruință să umblați [z]cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu, care vă cheamă la împărăția și mărirea sa.

13 Și pentru aceasta și noi mulțumim [a]neîncetat lui Dumnezeu, că luând voi cele auzite dela noi, cuvântul lui Dumnezeu, ați [b]primit, nu al oamenilor cuvânt, ci după cum este adevărat al lui Dumnezeu cuvânt, care se și lucrează în voi care credeți. 14 Căci voi, fraților, v'ați făcut [c]următori ai bisericilor lui Dumnezeu care sunt în Iudea în Hristos Iisus, pentru că ați suferit și voi [d]aceleași dela cei de un neam cu voi, [e]după cum și ei dela Iudei, 15 [f]Care și pe Domnul l-au omorît, pe Iisus, și [g]pe profeții lor, și pe noi ne-au urmărit și lui Dumnezeu [h]nu sunt plăcuți și tuturor oamenilor împotrivitori, 16 [i]Oprindu-ne pe noi să vorbim neamurilor ca să fie mântuite, [j]pentru ca ei să împlinească totdeauna păcatele lor. [k]Dar a ajuns preste dânșii mânia până la sfârșit.

17 Iar noi, fraților, departe fiind de la voi, foarte puțin timp, [l]cu fața, nu cu inima, mai mult ne-am silit cu mult dor ca să vedem fața voastră. 18 Deaceea am voit să venim la voi — eu Pavel — și odată și de două ori — și ne-a împedecat satana. 19 Căci care este nădejdea noastră sau bucuria sau cununa laudei, sau nu *sunteți* și voi înaintea Domnului nostru Iisus la venirea lui? 20 Negreșit, voi sunteți mărirea și bucuria noastră.

Pavel neputând veni la Tesaloniceni le trimite pe Timoteu, care întorcându-se înapoi aduce știri bune.

3 Deaceea [a]nemai răbdând [b]ne-am hotărît să rămânem singuri în Atena, 2 Și am trimis pe [c]Timoteu, fratele nostru și slujitor lui Dumnezeu *și împreună lucrător cu noi* în evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească și să vă îmbărbăteze pentru binele credinței voastre, 3 [d]Ca nimenea să nu fie sguduit în strâmtorările acestea. Căci însivă știți [e]că spre aceasta suntem puși: 4 [f]Pentru că și când eram la voi, vă spuneam mai nainte că avem să fim strâmtorați, după cum și a fost și știți. 5 Deaceea [g]și eu ne mai răbdând am trimis ca să cunosc credința voastră, [h]nu cumva v'a ispitit ispititorul și în deșert să fie [i]osteneala noastră.

6 [j]Acum însă, fiindcă Timoteu a venit la noi dela voi și ne-a adus știre bună despre credința și iubirea voastră, și că aveți de noi amintire bună totdeauna, dorind ca să ne vedeți, după [k]cum și noi pe voi, 7 Deaceea fraților, [l]în toată nevoea și strâmtorarea noastră am fost mângâeați față de voi, prin credința voastră, 8 Că acum trăim, dacă voi [m]stați în Domnul.

Rugăciune din inimă pentru obște.

9 [n]Pentru că ce mulțumire putem dà în schimb lui Dumnezeu de voi în toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru, 10 [o]Noapte și zi [p]rugându-ne preste măsură, [q]ca să vedem fața voastră [r]și să împlinim lipsurile credinței voastre?

11 Iar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus [s]să netezească spre voi drumul nostru; 12 Și pe voi să vă înavuțească Domnul și să vă facă să prisosiți în iubire unii către alții și către toți, după cum și noi *suntem avuți și prisosim în iubire* către voi,

13 Spre a întări inimile voastre *ca să fie* desăvârșite în sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru la venirea Domnului nostru Iisus *Hristos* cu toți sfinții săi. Amin.

---

y Efes. 4. 1. *z* 1 Cor. 1. 9. *a* Cap. 1. 3. *b* Mat. 10. 40. *c* Gal. 1. 22. *d* Fapt. 17. 5, 13. *e* Ebr. 10. 33 3). *f* Fapt. 2. 23. *g* Mat. 5. 12. *h* Est. 3. 8. *i* Luc. 11. 52. *j* Fac. 15. 16. *k* Mat. 24. 6, 14. *l* 1 Cor. 5. 3. —

Capul 3.

a Vers. 5. *b* Fapt. 17. 15. *c* Rom. 16. 21. *d* Efes. 3. 13. *e* Fapt. 9. 16. *f* Fapt. 20. 24. *g* Vers. 1. *h* 1 Cor. 7. 5. *i* Gal. 2. 2. *j* Fapt. 18. 1. 5. *k* Filip. 1. 8. *l* 2 Cor. 1. 4. *m* Filip. 4. 1. *n* Cap. 1. 2. *o* Fapt. 26. 7. *p* Rom. 1. 10, 11. *q* Cap. 2. 17. *r* 2 Cor. 13. 9, 11. *s* Marc. 1. 3. —

Trebue să stăruim în curăţenie şi iubire.

4 Dar în cele din urmă, fraţilor, vă
rugăm şi vă îndemnăm în Domnul
Iisus, [a]ca după cum aţi luat dela noi,
[b]cum trebue voi să umblaţi şi să plăceţi lui Dumnezeu, după cum [c]şi umblaţi, să prisosiţi mai mult. 2 Căci ştiţi ce porunci v'am dat prin Domnul Iisus. 3 Pentru că aceasta este [d]voea lui Dumnezeu, [e]sfinţirea voastră, [f]ca să vă feriţi de desfrânare, 4 [g]Fiecare dintre voi să ştie a-şi dobândi vasul său în sfinţire şi cinste, 5 [h]Nu în patimă [i]de poftă ca şi neamurile [j]care nu cunosc pe Dumnezeu, 6 [k]Să nu treacă preste marginile hotărîte şi să nu iă mai mult în treburile sale dela fratele său, [l]pentru că răsbunător este Domnul de toate acestea, după cum v'am şi spus mai nainte şi dovezi v'am dat. 7 Căci Dumnezeu nu ne-a chemat pentru necurăţenie, [m]ci în sfinţire. 8 [n]Deaceea despreţuitorul nu despreţueşte pe om, ci pe Dumnezeu, [o]care îşi dă duhul său cel sfânt la voi.

9 Iar despre iubirea frăţească [p]nu aveţi trebuinţă ca să vă scriu: pentru [q]că voi înşivă sunteţi învăţaţi dela Dumnezeu, ca [r]să vă iubiţi unii pe alţii; 10 [s]Căci şi faceţi aceasta către toţi fraţii din Macedonia întreagă. Vă îndemnăm dar, fraţilor, [t]să prisosiţi mai mult, 11 Şi să căutaţi cinstea voastră în a trăi liniştit [u]şi a face cele ale sale şi [v]a lucrà cu mânile voastre, după cum v'am poruncit noi. 12 [x]Ca să umblaţi cuviincios faţă de cei din afară şi să n'aveţi trebuinţă de nimenea.

Speranţa noastră în privinţa decedaţilor.

13 Fraţilor, nu voim ca voi să nu ştiţi despre cei adormiţi, ca să nu vă întristaţi [y]ca şi ceilalţi [z]care n'au nădejde. 14 Căci [a]dacă credem că Iisus a murit şi a înviat, aşà şi Dumnezeu [b]pe cei adormiţi îi va aduce prin Iisus împreună cu dânsul. 15 Dar aceasta vă spun [c]în cuvântul Domnului, că noi [d]cei vii, cei care rămânem până la venirea Domnului, nu vom întrece nici decum pe cei adormiţi; 16 Căci însuşi Domnul în îndemn, în glas de arhangel şi în trâmbiţa lui Dumnezeu se va pogorî din cer, şi cei morţi întru Hristos vor învià întâiu, 17 Apoi noi cei vii, cei care rămânem, vom fi răpiţi în aer pe nouri împreună cu dânşii spre întâmpinarea Domnului; şi astfel vom fi totdeauna împreună cu Domnul. 18 Deaceea mângâiaţi-vă unii pe alţii, pe temeiul acestor cuvinte.

Venirea Domnului va fi în curând. Fiii luminii trebue să vegheze. Supunere către mai marii noştri.

5 Iar despre ani şi despre [a]timpurile nemerite, fraţilor, [b]n'aveţi trebuinţă să vi-se scrie; 2 Căci voi înşivă ştiţi prea bine, că [c]ziua Domnului ca un fur în noapte aşa vine. 3 Când îşi zic „pace şi linişte“, atunci fără veste le vine peirea, ca [d]durerea de facere celei care [e]are în pântece, şi nu vor scăpà nici decum.

4 [f]Dar voi, fraţilor, nu sunteţi în întuneree, ca să vă apuce ziua ca un fur: 5 Pentru că voi toţi sunteţi [g]fii ai luminii şi fii ai zilei; nu suntem ai nopţii, nici ai întunecrecului: 6 [h]Deci dar să nu dormim ca ceilalţi, [i]ci să veghem şi să fim treji: 7 Pentru [j]că cei care dorm, noaptea dorm, şi cei care se îmbată, [k]noaptea se [l]îmbată: 8 Dar noi fiind ai zilei, să fim treji, îmbrăcând ca platoşe credinţa şi iubirea şi ca coif nădejdea de mântuire: 9 Că [m]Dumnezeu nu ne-a pus spre mânie, [n]ci spre dobândirea mântuirii, prin Domnul nostru Iisus Hristos. 10 [o]Care a murit pentru binele nostru ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu dânsul. 11 [p]Deaceea mângâeaţi-vă unii pe alţii şi clădiţi-vă unul pe altul, după cum şi faceţi.

Capul 4.	*f* 1 Cor. 6. 15 18.	*l* 2 Tes. 1. 8.	*r* Mat. 22. 39.	*y* Lev. 19, 28.	*d* 1 Cor. 15. 51.	*e* Ier. 13. 21.	*k* Fapt. 2. 15.
a Filip. 1. 27.	*g* Rom. 6. 19.	*m* Lev. 11. 44.	*s* Cap. 1. 7.	*z* Efes. 2. 12.	*Capul 5.*	*f* Rom 13.12,13.	*l* Isa. 59. 17.
b Cap. 2. 12.	*h* Rom. 1.24 26.	*n* Luc. 10. 16.	*t* Cap. 3. 12.	*a* 1 Cor. 15. 13.	*a* Mat. 24. 3, 36.	*g* Efes. 5 8.	*m* Rom. 9. 22.
c Col. 1. 10.	*i* Efes. 4. 17, 18.	*o* 1 Cor. 2. 10.	*u* 2 Tes. 3. 11.	*b* 1 Cor.15 18,23.	*b* Cap. 4. 9.	*h* Mat. 25. 5.	*n* 2 Tes. 2. 13.
d Rom. 12. 2.	*j* 1 Cor. 15. 34.	*p* Cap. 5. 1.	*v* Fapt. 20 35.	*c* 1 Reg. 13. 17. 18.	*c* Mat. 24. 43,44.	*i* Mat. 24. 42.	*o* Rom. 14. 8, 9.
e Efes. 5. 27.	*k* Lev. 19. 11,13.	*q* Ier. 31. 34.	*x* Rom. 13. 13.		*d* Isa. 13. 6—9.	*j* Luc. 24. 34.36.	*p* Cap. 4. 18.

Sfătuiri și salutări.

12 Vă rugăm dar, fraților, [q]să cunoașteți pe cei care se ostenesc între voi și rânduiți mai marii voștri în Domnul și înțelepțitorii voștri. 13 Și să-i aveți în iubire mai pre sus pentru lucrul lor. [r]Trăiți în pace unii cu alții. 14 Vă [s]îndemnăm dar, fraților, înțelepțiți pe cei fără rânduială, [t]mângâiați pe cei mici la suflet, [u]sprijiniți pe cei slabi, [v]fiți îndelung răbdători către toți.

15 [x]Luați sama să nu răsplătească cineva rău cuiva pentru rău, ci totdeauna [y]căutați binele unii către alții și către toți. 16 [z]Bucurați-vă totdeauna,

17 [a]Rugați-vă neîncetat. 18 [b]Mulțumiți în orice: căci aceasta este voința lui Dumnezeu în Hristos Iisus pentru voi. 19 [c]Nu stingeți duhul. 20 [d]Nu disprețuiți proorociile: 21 [e]Lămuriți însă tot, [f]țineți binele; 22 Feriți-vă de orice fel de rău.

23 Iar însuși Dumnezeul păcii să se sfințească desăvârșit, și să fie păzit întreg duhul vostru și sufletul și corpul fără pată la venirea Domnului nostru Iisus Hristos. 24 Credincios este cel care vă cheamă, care și va face.

25 Fraților, rugați-vă pentru noi.

26 Îmbrățișați-vă pe frații toți în sărutare sfântă. 27 Vă jur pe Domnul, ca să fie citită epistola la toți frații.

28 Darul Domnului nostru Iisus Hristos *fie* cu voi.

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI.

Pavel laudă credința Tesalonicenilor. Hristos răsplătește și la buni și la răi la a doua venire.

1 Pavel [a]și Silvan și Timoteu bisericei Tesalonicenilor [b]în Dumnezeu Tatăl nostru și în Domnul Iisus Hristos. 2 [c]Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3 [d]Datori suntem să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraților, după cum se cuvine, că credința voastră crește preste măsură și se înmulțește iubirea fiecăruia dintre voi toți dela unii la alții, 4 Încât [e]noi înșine ne lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu [f]pentru statornicia voastră și credincioșia [g]în toate urmăririle voastre și în strâmtorările pe care le suferiți, 5 Semn învederat [h]al dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca voi să fiți învredniciți de împărăția lui Dumnezeu [i]pentru care și pătimiți. 6 [j]Dacă cu adevărat drept este la Dumnezeu ca să dea în schimb strâmtorare celor care vă strâmtorează pe voi. 7 Și voi, care sunteți [k]strâmtorați, ușurare cu noi, la descoperirea [l]Domnului Iisus din cer cu îngerii puterii sale, 8 [m]În văpae de foc, dând osândă [n]celor care nu cunosc pe Dumnezeu [o]și celor care nu ascultă de evanghelia Domnului nostru Iisus, 9 [p]Ca unii care vor luă pedeapsă, peire veșnică „dela fața Domnului și [q]dela mărirea tăriei lui“, 10 Când va fi venit ca să fie mărit între sfinții săi și să fie privit cu mirare în ziua aceea între toți care au crezut. — că crezută a fost mărturia noastră către voi.

11 Pentru care ne și rugăm totdeauna pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă învrednicească de chemarea *sa* și să împlinească cu putere orice găsire

---

q 1 Cor. 16. 18.
r Marc. 9. 50.
s 2 Tes. 3. 11. 12.
t Ebr. 12. 12
u Rom. 14. 1.
v Gal. 5. 22.
x Lev. 19. 18.
y Gal. 6. 10.
z 2 Cor. 6. 10.
a Luc. 18. 1.
b Efes. 5. 20.
c Efes. 4. 30.
d 1 Cor. 14. 1. 39.
e 1 Cor. 2. 11, 15.
f Filip. 4. 8. —

2 TESALONIC.
Capul 1.
a 2 Cor. 1. 19.
b 1 Tes. 1. 1.
c 1 Cor. 1. 3.
d 1 Tes. 1. 2, 3.
e 2 Cor. 7. 14.
f 1 Tes. 1. 3.
g 1 Tes. 2. 14.
h Filip. 1. 28.
i 1 Tes. 2. 14.
j Apoc. 6. 10.
k Apoc. 14. 13.
l 1 Tes. 4. 16.
m Ebr. 10. 27.
n Ps. 79. 6.
o Rom. 2. 8.
p Filip. 3. 19.
q Deut. 33. 2.

cu cale spre bunătate și lucrul credinței. 12 Ca să fie mărit al Domnului nostru Iisus nume în voi și voi într'însul, potrivit darului Dumnezeului nostru și Domnului Iisus Hristos.

Antihrist se arată înaintea venirii lui Hristos. Stăruința în credința cea bună. Apostasia și Antehrist.

2 Vă rugăm dar, fraților, [a]în privința venirii Domnului nostru Iisus Hristos [b]și a adunării noastre împreună la dânsul, 2 [c]Ca voi să nu vă lăsați a fi clătinați îndată din minte, nici nu vă spăimântați nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin scrisoare, ca fiind dela noi, cumcă ar fi aproape ziua Domnului. 3 [d]Să nu vă amăgească cineva cu nici un chip, că *nu este aproape ziua Domnului*, [e]dacă nu va fi venit mai întâiu apostasia și nu va fi fost descoperit [f]omul fărădelegii, [g]fiul peirii. 4 Împotrivitorul și care [h]se înalță [i]mai pe sus de tot ce se numește Dumnezeu sau ce este de mare cinste, încât însuși se așază în templul lui Dumnezeu, arătându-se pe sine că este Dumnezeu.

5 Nu vă aduceți aminte, că fiind încă la voi vă spuneam acestea? 6 Și cunoașteți ce-*l* oprește acum, ca el să fie descoperit la timpul său potrivit. 7 Pentru că [j]taina fărădelegii se lucrează acum, numai *că* până să fi înlăturat din mijloc este cine să oprească chiar acum. 8 Și atunci va fi descoperit cel fărădelege, [k]pe care Domnul Iisus îl va nimici [l]cu sufl area gurii sale și îl va sfărâmă [m]prin arătarea venirii sale. 9 *Pe acela* a cărui venire este [n]în orice putere și în orice semne și minuni ale [o]minciunii, potrivit lucrării lui satan. 10 Și în orice amăgire a nedreptății pentru [p]cei care merg spre peire, pentru că n'au primit iubirea adevărului, spre a fi ei mântuiți. 11 [q]Și chiar deaceea le trimite Dumnezeu lucrarea rătăcirii, [r]ca ei să creadă minciunii, 12 Ca să fie osândiți toți care nu crezură adevărului, [s]ci încuviințară nedreptatea.

13 Iar [t]noi datori suntem să mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi, frați iubiți de Domnul, că [u]v'a ales Dumnezeu [v]dela început spre mântuire, [x]în sfințirea duhului și în credința adevărului. 14 La care v'a și chemat prin evangelia noastră [y]spre dobândirea măririi Domnului nostru Iisus Hristos.

15 Deci dar, fraților, stați tari, și țineți bine datinele în care ați fost învățați, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.

16 Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl nostru, care ne-a iubit și ne-a dat în dar mângâere veșnică și nădejde bună, 17 Să mângâe inimile voastre și să *vă* întărească în orice lucru și cuvânt bun.

Îndemn la rugăciune pentru răspândirea cuvântului evangelii.

3 În cele din urmă, fraților, [a]rugați-vă pentru noi, ca cuvântul Domnului să se răspândească și să fie mărit ca și la voi, 2 Și [b]să fim scăpați de oamenii necuviincioși și răi; căci [c]credința nu este a tutulor. 3 Dar [d]credincios este Domnul care vă va întări și [e]vă va păzi de ce este rău. 4 Avem [f]încredere în voi în Domnul, că faceți și veți face cele ce poruncim. 5 [g]Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre iubirea lui Dumnezeu și spre statornicia lui Hristos.

Mustrarea acelora ce nu umblă în rânduială.

6 Fraților, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, [h]ca să vă feriți [i]de orice frate care umblă [j]fără rânduială și nu potrivit [k]învățăturei pe care a primit-o dela noi. 7 Pentru că înșivă știți [l]cum trebue să ne urmați nouă, [m]că n'am fost fără rânduială între voi, 8 Nici n'am mâncat în dar pâne dela cineva, [n]ci în osteneală și

Capul 2.
a 1 Tes. 4. 16.
b Mat. 24. 31.
c Mat. 24. 4.
d Mat. 24. 4.
e 1 Tim. 4. 1.
f Dan. 7. 25.
g Ioan 17. 12.
h Isa. 14. 13.
i 1 Cor. 8. 5.
j 1 Ioan 2. 18.
k Dan 7. 10, 11.
l Iov 4. 9.
m Cap. 1. 8, 9.
n Ioan 8. 41.
o Deut. 13. 1.
p 2 Cor. 2. 15.
q Rom. 1. 24 et 3.
r Mat. 24. 5, 11.
s Rom. 32.
t Cap. 1. 3.
u 1 Tes. 1. 4.
v Efes. 1. 4.
x Luc. 1. 75.
y Ioan 17. 22.

Capul 3.
a Efes. 6. 19.
b Rom. 15. 31.
c Fapt. 28. 24.
d 1 Cor. 1. 9.
e Ioan 17. 15.
f 2 Cor. 7. 16.
g Ioan 17. 12.
h Isa. 14. 13.
i 1 Cor. 8. 5.
j Dan. 7. 10, 11.
k Iov 4. 9.
l 1 Cor. 4. 16.
m 1 Tes. 2. 10.
n Ioan 8. 41.

muncă, noapte și zi lucrând, ca să nu împovărăm pe cineva dintre voi: 9 [o]Nu *zic* că nu avem drept, ci ca să ne dăm [p]pe noi înșine vouă pildă spre a ne urmă nouă. 10 Căci când eram la voi și aceasta v'am poruncit, [q]că dacă cineva nu voește să lucreze, nici să nu mănânce. 11 Pentru că auzim pe unii [r]umblând fără rânduială între voi, [s]nelucrând nimic, ci ostenindu-se în lucruri fără folos: 12 [t]Dar unora ca aceștia le poruncim și-*i* îndemnăm în Domnul Iisus Hristos, [u]ca lucrând în tăcere să-și mănânce pânea lor. 13 Voi însă, fraților, [v]nu pierdeți răbdarea făcând binele. 14 Iar dacă cineva nu ascultă de cuvântul nostru prin epistola aceasta, însemnați-vă pe acesta; [x]nu vă amestecați cu dânsul ca să fie rușinat: 15 [y]Și nu-*l* socotiți ca pe un vrăjmaș, ci înțelepțiți-*l* ca pe un frate.

16 Iar însuși Domnul păcii să vă dea pacea totdeauna în orice loc. Domnul cu voi toți.

Salutare cu mâna lui proprie.

17 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel, care este un semn în orice epistolă; astfel scriu.

18 Darul Domnului nostru cu voi toți.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEIU.

Învățătura evangelii trebue ferită de învățături deșarte. Legea și darul lui Hristos. Pavel se dă pe sine pildă. Imeneu și Alexandru.

1 Pavel apostol al lui Hristos Iisus, [a]după porunca [b]lui Dumnezeu Mântuitorul nostru și a lui Hristos Iisus [c]nădejdea noastră, 2 Lui [d]Timoteu, [e]adevăratul fiu în credință. [f]Dar, milă, pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru.

3 După cum te-am îndemnat ca să rămâi în Efes, [g]când plecaiu în Macedonia, [h]pentru ca să poruncești unora să nu învețe într'altfel, 4 [i]Nici să nu-și îndrepteze luarea aminte la istorisiri închipuite [j]și la înșirări ale neamului ce n'au margine, ca unele care pricinuesc cercetări, mai mult decât întocmirea lui Dumnezeu cea în credință, *așă fă;*

5 Iar [k]țintirea poruncii este iubire [l]din inimă curată și din știință de sine bună, și din credință fără fățărie, 6 La care unii neînemerind, s'au abătut [m]la vorbire deșartă, 7 Voind să fie învățători de lege, nepricepând cu mintea [n]nici cele ce spun, nici cele despre care cu încredere se rostesc.

8 Știm însă că [o]legea este bună, dacă se folosește cineva de ea potrivit legii, 9 [p]Deoarece știu că legea nu este pusă pentru cel drept, dar pentru cei fără lege și nesupuși, pentru necinstitori de Dumnezeu și păcătoși, pentru necuvioși și lumești, pentru omoritori de tată și omoritori de mumă, pentru omoritori de oameni, 10 Pentru desfrânați, pentru cei care au pat cu parte bărbătească, pentru vânzători de oameni, pentru mincinoși, pentru cei care jură strâmb, [q]și pentru orice de altfel ce este împotriva învățăturei sănătoase. 11 După evangelia măririi [r]fericitului Dumnezeu, [s]care mi-a fost încredințată mie.

12 Mulțumesc celui care m'a întărit, lui Hristos Iisus Domnul nostru, [t]că m'a socotit [u]credincios, [v]punându-mă spre slujire. 13 Deși mai [x]nainte eram defăimător și urmăritor și sumeț; dar am fost miluit, că [y]cunoscând am făcut în necredință, 14 [z]Și a prisosit preste măsură darul Domnului nostru [a]cu cre-

o 1 Cor. 9. 6.	*t* 1 Tes. 4. 11.	1 TIMOTEIU.	*c* Col. 1. 27.	*h* Gal. 1. 6, 7.	*m* Cap. 6. 4, 20.	*r* Cap. 6. 15.	*x* Fapt. 8. 3.
p Vers. 7.	*u* Efes. 4. 28.	—	*d* Fapt. 16. 1.	*i* Cap. 4. 7.	*n* Cap. 6. 4.	*s* 1 Cor. 9. 17.	*y* Luc. 23. 34.
q Fac. 3. 19.	*v* Gal. 6. 9.	*Capul 1.*	*e* Tit. 1. 4.	*j* Cap. 6. 4.	*o* Rom. 7. 12.	*t* 2 Cor. 12. 9.	*z* Rom. 5. 20.
r Vers. 6.	*x* Mat. 18. 17.	*a* Fapt. 9. 15.	*f* Gal. 1. 3.	*k* Rom. 13. 8,10.	*p* Gal. 3. 19.	*u* 1 Cor. 7. 25.	*a* 2 Tim. 1. 13.
s 1 Tes. 4. 11.	*y* Lev. 19. 17.	*b* Iuda 25.	*g* Fapt. 20. 1, 3.	*l* 2 Tim. 2. 22.	*q* Tit. 4. 9.	*v* 2 Cor. 3. 5, 6.	

dinţă [b] şi iubire ce este în Hristos Iisus. 15 [c] Credincios este cuvântul şi vrednic de orice primire, că [d] Hristos Iisus veni în lume, ca să mântuească pe păcătoşi, dintre care întâiul sunt eu:

16 Ci pentru aceasta [e] am fost miluit, ca în mine mai întâiu să arate Iisus Hristos toată îndelunga [f] sa răbdare, spre pildă a celor care au să creadă într'însul, spre viaţă veşnică. 17 Iar [g] împăratului veacilor, [h] nepieritorului, [i] nevăzutului, [j] unicului *înţeleptului* Dumnezeu, [k] *fie* cinste şi mărire în veci veacilor; Amin.

18 Această poruncă [l] îţi pun înainte, fiule Timoteiu, potrivit cu proorociile ce au fost mai nainte asupra ta, ca să lupţi într'însele lupta cea bună, 19 Având credinţă şi ştiinţă de sineţi bună, pe care unii înlăturându-o, au suferit spargere de vas în ce priveşte credinţa; 20 Dintre care este Imeneu şi Alexandru, pe care i-am dat lui satana, ca să fie învăţaţi să nu defaime.

Rugăciuni pentru toţi. Dumnezeu este unul şi Mijlocitorul unul.

2 Deci mai nainte de toate îndemn, ca să se facă cereri, rugăciuni, mijlociri, mulţumiri pentru toţi oamenii, 2 [a] Pentru împăraţi şi [b] pentru toţi care sunt în stăpâniri înalte, ca să petrecem viaţa liniştită şi liniştită, în orice temere de Dumnezeu şi în orice bunăcuviinţă. 3 Aceasta este frumos [c] şi bine primit înaintea Mântuitorului [d] nostru Dumnezeu, 4 [e] Care voeşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi [f] şi să vie la cunoştinţă deplină a adevărului. 5 [g] Căci unul este Dumnezeu, [h] unul este şi Mijlocitor al lui Dumnezeu şi al oamenilor, un om Hristos Iisus. 6 [i] Care s'a dat pe sine preţ de [j] răscumpărare pentru toţi, dovadă [k] pentru timpurile sale cuvenite; 7 [l] Pentru care *dovadă* eu am fost pus predicator şi apostol, [m] adevăr spun, nu mint, [n] învăţător al neamurilor în credinţă şi adevăr.

Ce se cade să facă bărbaţii şi femeile.

8 Deci hotărăsc, ca bărbaţii să se roage [o] în orice loc, [p] ridicând mâini cuvioase, fără mânie şi fără gând de ceartă. 9 Asemenea *voesc ca* femeile *să se roage* în îmbrăcăminte cuviincioasă, cu sfială firească şi cu minte întreagă să se gătească, nu cu împletituri ale părului şi cu aur sau mărgăritare sau vestminte foarte scumpe, 10 Ci prin fapte bune cum se cuvine femeilor, care făgăduesc temere de Dumnezeu. 11 Femeia învaţe în tăcere în orice supunere; 12 Iar femeii nu-i dau voe să înveţe, nici să stăpânească pe bărbat, ci să fie în linişte. 13 Pentru că Adam a fost plăsmuit întâiu, apoi Eva. 14 Şi Adam n'a fost amăgit, iar femeia amăgită fiind a căzut în călcare de poruncă. 15 Dar va fi mântuită prin naştere de copii, dacă *ele* rămân cu minte întreagă, în credinţă şi iubire şi sfinţire.

Episcopii şi diaconii.

3 Credincios [a] este cuvântul: dacă doreşte cineva [b] episcopie, bun [c] lucru poftește. 2 Deci [d] trebue ca episcopul să fie fără nici un fel de vină, [e] bărbat al unei singure femei, băgător de samă, cuminte, cuviincios, primitor de oaspeţi, [f] îndemânatec să înveţe, 3 [g] Nu dat vinului, [h] nu deprins să bată, [i] *nu dat la câştig urît*, ci [j] blând, nu gâlcevitor, nu iubitor de argint. 4 Rânduindu-şi bine casa sa, [k] având copii în supunere, cu toată bunacuviinţă, 5 — Dacă dar cineva nu ştie să rânduească casa sa, cum va purtă grije de biserica lui Dumnezeu? — 6 Nu de curând sădit, ca nu întunecat fiind de mândrie [l] să cază în judecată de vre un împotrivitor. 7 Dar trebue să aibă şi dovadă bună [m] dela cei din afară, ca să nu cază în mustrare [n] şi în cursă de vre un împotrivitor.

8 Asemenea [o] diaconii *trebue să fie*

---

b Luc. 7. 47. *c* Cap. 3. 1. *d* Mat. 9. 13. *e* 2 Cor. 4. 1. *f* Fapt. 13. 39. *g* Ps. 10. 16. *h* Rom. 1. 23. *i* Ioan 1. 18. *j* Rom. 16. 27. *k* 1 Cron. 29.11. *l* 2 Tim. 2. 2. —

Capul 2.

a Ezra. 6. 10. *b* Rom. 13. 1. *c* Rom. 12. 2. *d* Cap. 1. 1. *e* Ezec. 18. 23. *f* Ioan 17. 3. *g* Rom. 3.29,30. *h* Ebr. 8. 6. *i* Mat. 20. 28. *j* 1 Cor. 1. 6. *k* Rom. 5. 5. *l* Efes. 3. 7. 8. *m* Rom. 9. 1. *n* Rom. 11. 13. *o* Mal. 1. 11. *p* Ps. 134. 2. —

Capul 3.

a Cap. 1. 15. *b* Fapt. 20. 28. *c* Efes. 4. 12. *d* Tit. 1. 6, etc. *e* Cap. 5. 9. *f* 2 Tim 2. 24. *g* Vers. 8. *h* 2 Tim.2. 24. *i* 1 Pet. 5. 2 *j* 2 Tim. 2. 24 *k* Tit. 1. 6. *l* Isa. 14. 12. *m* Fapt. 22. 12. *n* Cap. 6. 9. *o* Fapt. 6. 3.

cuviincioşi, nu cu cuvântul în două feluri, nu daţi la vin mult, [p] nu daţi la câştig urît. 9 [q] Având taina credinţii în ştiinţă de sine curată. 10 Dar şi aceştia să fie mai întâiu cercaţi, apoi să slujească, dacă sunt fără vină. 11 [r] *Având* femei asemenea cuviincioase, nu zavistnitoare, băgătoare de samă, credincioase în toate. 12 Diaconii *să fie* asemenea bărbaţi ai unei singure femei, rânduind bine pe copiii lor şi casele lor. 13 Pentru că [s] cei care au slujit bine dobândesc pentru dânşii treaptă bună şi multă îndrăzneală în credinţa care este în Hristos Iisus.

Cuprinsul principal al evangeliei.

14 Acestea îţi scriu, deşi nădăjduesc să vin la tine mai curând: 15 Iar dacă întârziez, să ştii cum trebue să se poarte cineva [t] în a lui Dumnezeu casă, ca una care este a viului Dumnezeu biserică, stâlp şi temelie tare a adevărului. 16 Şi înveder at, mare este taina credinţei descoperite: [u] El se făcù cunoscut în trup, [v] fù îndreptăţit în duh, se arătă îngerilor, fù predicat între neamuri, fù crezut în lume, fù luat sus în mărire.

Învăţătorii mincinoşi ce au să vie.

4 Duhul [a] însă spune lămurit, că [b] în timpurile din urmă unii se vor depărtà dela credinţă, îndreptând luarea aminte [c] la duhuri amăgitoare [d] şi învăţături de demoni, 2 [e] *La învăţături* de mincinoşi prefăcuţi, [f] întieraţi în a lor ştiinţă de sine, 3 [g] oprind căsătorirea, [h] *poruncind* a se ferì de mâncări, — pe care Dumnezeu le-a făcut [i] spre împărtăşire cu [j] mulţumire pentru cei credincioşi, — şi care au cunoscut pe deplin adevărul. 4 [k] Pentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună, şi nimic nu este de lepădat, dacă se ià cu mulţumire; 5 Căci este sfinţit prin cuvântul lui Dumnezeu şi rugăciune.

Îndemnări spre a se deprinde în evlavie.

6 Acestea supunându-le fraţilor, vei fi al lui Hristos Iisus bun slujitor, [l] fiindcă te hrăneşti cu cuvintele credinţei şi ale învăţăturei bune pe care ai urmat-o: 7 Iar de [m] istorisiri închipuite lumeşti şi băbeşti, fereşte-te. [n] Deprinde-te însă pe tine însuţi la temere de Dumnezeu. 8 Pentru [o] că deprinderea corporală este spre puţin de folos: [p] iar temerea de Dumnezeu este spre toate de folos, [q] având făgăduinţă de viaţa de acum şi de cea viitoare. 9 [r] Credincios este cuvântul şi vrednic de orice primire. 10 Căci pentru [s] aceasta ne ostenim şi ne luptăm, [t] că avem nădejde în viul Dumnezeu, [u] care este mântuitorul tutulor oamenilor, mai ales al credincioşilor.

11 [v] Porunceşte acestea şi învaţă. 12 [x] Nimenea să nu dispreţuească tinereţea ta, ci [y] fă-te a credincioşilor închipuială în cuvânt, în purtare, în iubire, în credinţă, în curăţenie.

13 Până ce vin eu îndreptează luarea aminte la cetire, la îndemnare, la învăţătură. 14 [z] Nu fii nepăsător de darul care este în tine, care ţi-a fost dat prin profeţie cu punerea mânilor preoţilor. 15 Acestea cugetă-*le*, fii în acestea, ca înaintarea ta să fie arătată tutulor. 16 Ià aminte de tine însuţi şi de învăţătura ta, rămâi în acestea; căci făcând aceasta şi pe tine însuţi te vei mântuì şi pe cei care ascultă de tine.

Cum trebue a îndemnà. Care văduve trebuesc ajutate. Despre mai marii obştei. Despre păcătoşi.

5 [a] Nu înfruntà pe mai bătrân, ci îndeamnă-*l* ca pe un tată, pe mai tineri ca pe fraţi, 2 Pe mai bătrâne ca pe mume, pe mai tinere ca pe surori în orice curăţenie.

3 Cinsteşte pe văduve, [b] care sunt într'adevăr văduve. 4 Dar dacă vre-o văduvă are copii sau urmaşi, *ei* să în-

p Lev. 10. 9. *q* Cap. 1. 19. *r* Tit. 2. 3. *s* Mat. 25. 21. *t* Efes. 2. 21,22 *u* Ioan 1. 14. *v* Mat. 3. 16. — *Capul 4.* *a* Ioan 16. 13. *b* 1 Pet. 1. 20. *c* 2 Tim. 3. 13. *d* Dan. 11. 35. *e* Mat. 7. 15. *f* Efes. 4. 19. *g* 1 Cor. 7. 28, 36, 38. *h* Rom. 14. 3,17. *i* Fac. 1. 29 *j* Rom. 14. 6. *k* Rom. 14. 14,20. *l* 2 Tim. 3. 14, 15. *m* Tit. 1. 14. *n* Ebr. 5. 14 *o* 1 Cor. 8. 8. *p* Cap. 6. 6. *q* Ps. 37. 4. *r* Cap. 1. 15. *s* 1 Cor. 4. 11,12. *t* Cap. 6. 17. *u* Ps. 36. 6. *v* Cap. 6. 2. *x* 1 Cor. 16. 11. *y* Tit. 2. 7. *z* 2 Tim. 1. 6 — *Capul 5.* *a* Lev. 19. 32 *b* Vers. 5, 16.

veţe a cinstì în temere de Dumnezeu mai întâiu casa lor [c]şi a dà răsplătiri părinţilor: [d]pentru că aceasta este *bine şi* primit înaintea lui Dumnezeu. 5 [e]Iar cea într'adevăr văduvă şi rămasă singură are nădejde în Dumnezeu şi [f]stărueşte [g]noapte şi zi în cereri şi rugăciuni; 6 [h]Dar aceea, *într'adevăr văduvă şi rămasă singură*, care trăeşte în desfătare a murit de vie. 7 [i]Şi acestea porunceşte-*le*, ca să fie fără nici un fel de vină. 8 Iar dacă cineva nu poartă grije de ai săi [j]şi mai ales de ai casei, a tăgăduit credinţa [k]şi este mai [l]rău decât un necredincios.

9 O văduvă să fie trecută în catalog, dacă nu este mai mică de şaizeci de ani, [m]dacă a fost femeia unui singur bărbat, 10 Dacă are dovadă de lucruri bune, dacă a crescut copii, dacă a [n]primit streini oaspeţi, dacă a [o]spălat picioarele sfinţilor, dacă a venit în ajutor celor strâmtoraţi, dacă a fost următoare de aproape în orice lucru bun. 11 Iar de văduve mai tinere fereşte-te: căci când se vor fi aprins împotriva lui Hristos, doresc să se mărite, 12 Având osândă, fiindcă au desfiinţat încrederea cea dintâiu: 13 [p]Dar în acelaşi timp şi fără plăcere de lucru învaţă umblând din casă în casă, dar nu numai fără plăcere de lucru, ci *sunt* şi limbute şi sârguitoare în lucruri fără folos, vorbind cele ce nu se cade. 14 Deci hotărăsc ca *văduve* mai tinere să se mărite, [q]să nască copii, [r]să fie stăpâne de casă, să nu deà împotrivitorului nici un cuvânt de înfruntare: 15 Pentru că acum unele s'au abătut după satana.

16 Dacă *vre un credincios sau* vre-o credincioasă are văduve, să le vie în ajutor, şi să nu fie îngreunată biserica, ca să vie în ajutor [s]celor într'adevăr văduve.

17 [t]Preoţii care rânduesc bine, să fie învredniciţi de îndoită cinste, [u]mai ales cei care se ostenesc în cuvânt şi în învăţătură.

18 Pentru că scriptura zice: [v]„boului care treeră nu-i legà gura“, şi: [x]„vrednic este lucrătorul de plata sa“.

19 Împotriva preotului nu primì învinuire, decât numai în faţa [y]a doi sau trei martori.

20 [z]Mustră înaintea tutulor pe cei care păcătuesc, ca şi ceilalţi să aibă temere.

21 Dau dovadă înaintea lui Dumnezeu şi a lui Hristos Iisus şi a tutulor îngerilor aleşi, ca să păzeşti acestea fără hotărîre mai dinainte, nefăcând nimic după părtinire.

22 Nu pune îndată mânile preste nimenea, nici nu te face părtaş de păcate streine. Păstrează-te curat pe tine însuţi.

23 Nici nu mai beà numai apă, ci foloseşte-te de puţin vin, pentru stomacul tău şi pentru desele tale slăbiciuni.

24 Păcatele unor oameni sunt prea învederate, mergând înainte spre osândă, iar altora le şi urmează de-aproape; 25 Asemenea şi lucrurile bune sunt prea învederate, şi cele ce sunt într'altfel nu pot fi ascunse.

Purtarea robilor creştini.

6 Câţi sunt [a]robi sub jug socotească pe stăpânii lor vrednici de orice cinste, [b]ca să nu fie defaimat numele lui Dumnezeu şi învăţătura. 2 Iar care au pe credincioşi de stăpâni, nu-i despreţuească, [c]fiindcă sunt fraţi, ci slujească-i mai mult, fiindcă sunt credincioşi, şi iubiţi pe cei care sprijinesc facerea de bine. [d]Acestea învaţă şi porunceşte.

Despre eretici.

3 Dacă cineva [e]învaţă într'altfel şi [f]nu se apropie de cuvintele sănătoase cele despre Domnul nostru Iisus Hristos [g]şi de învăţătura potrivit temerii de Dumnezeu. 4 Îngâmfat este, neştiind

c Fac. 45.10,11.	*g* Fapt. 26. 7.	*k* 2 Tim. 3. 5.	*o* Fac. 18. 4	*s* Vers. 3, 5.	*x* Lev. 19. 13.	*Capul 6.*	*d* Cap. 4. 11.
d Cap. 2. 3.	*h* Iac 5. 5.	*l* Mat. 18. 17.	*p* 2 Tes. 3. 11.	*t* Rom. 12. 8.	*y* Deut. 19. 15.	*a* Efes. 6. 5.	*e* Cap. 1. 3.
e 1 Cor. 7. 32	*i* Cap. 1. 3.	*m* Luc. 2. 36.	*q* 1 Cor. 7. 9.	*u* Fapt. 28. 10.	*z* Gal. 2. 11, 14.	*b* Isa. 52. 5.	*f* Cap. 1. 10.
f Luc. 2. 39.	*j* Isa. 58. 7.	*n* Fapt. 16. 15.	*r* Cap. 6. 1.	*v* Deut. 25. 4.	—	*c* Col. 4. 1	*g* Tit. 1. 1.

nimic, [h] ci bolind de cercetări și lupte [i] de cuvinte, din care naște pizmuire, ceartă, defaimări, bănuieli rele, 5 [j] Cioc-niri întruna de [k] oameni stricați la minte și lipsiți de adevăr, [l] gândind că teme-rea de Dumnezeu este [m] un mijloc de câștig. *Stăi departe de unii ca aceștia.*

Îndemnare ca să ne mulțumim cu puțin.

6 Dar [n] este *într'adevăr* un mijloc de câștig mare temerea de Dumnezeu cu îndestulare.

7 Pentru [o] că noi nimic n'am adus în lume, că nici nu putem duce ceva afară cu noi: 8 Având [p] hrana de toate zilele și îmbrăcăminte, vom fi în-destulați cu acestea.

9 Iar [q] cei care se hotărăsc să fie bogați, cad în ispită și laț [r] și în multe pofte nebune și vătămătoare, [s] ca unele ce afundă pe oameni în pierzare și peire.

10 [t] Căci rădăcină a tutulor relelor este iubirea de argint, pe care unii cu înfocare dorind-o, se rătăciră dela credință și se străpunseră cu dureri multe.

Sfătuire să ne luptăm pentru bunacredință.

11 [u] Dar tu, [v] o omule al lui Dumne-zeu, fugi de acestea; și aleargă să dobândești îndreptățire, temere de Dumnezeu, credință, iubire, răbdare, blândețe îngăduitoare. 12 [x] Luptă-te lupta bună a credinței, apucă viața [y] vecinică, la care ai fost chemat și ai mărturisit mărturisirea bună [z] înaintea multor martori. 13 [a] Poruncesc înain-tea lui Dumnezeu, [b] dătătorul de viață la toate și înaintea lui Hristos Iisus [c] care mărturisi înaintea lui Ponțiu Pi-lat mărturia bună, 14 Ca tu, curat, fără nici un fel de vină, să ții porunca, [d] până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos, 15 Pe care o va arătà la timpurile [e] sale cuvenite Fericitul și singurul Stăpânitor, [f] Împăratul celor care împărătesc și Domnul celor care domnesc, 16 [g] Care singur are nemu-rire, locuind în lumină de neapropiat, [h] pe care nu l-a văzut nimenea dintre oameni, nici nu-l poate vedeà: [i] Lui *fie* cinste și stăpânire vecinică, amin.

Poruncă pentru cei bogați.

17 Bogaților în veacul de acum po-runcește-le, ca să [j] nu gândească de ei lucruri înalte, nici să aibă încredere în nestatornicia [k] bogăției, ci [l] în Dumnezeu [m] care ne dă toate cu bogăție spre folo-sire, 18 Ca să lucreze binele, [n] să fie bogați în lucruri bune, să fie [o] darnici, [p] împărtășitori, 19 [q] Punându-și co-moară la o parte o temelie bună pentru viitor, ca să [r] apuce într'adevăr viața.

20 O, Timoteiu, păzește ce ți-s'a în-credințat, abătându-te de vorbirile de-sarte lumești și de împotrivirile științei mincinoase, 21 Pe care unii lăudând-o, n'au nemerit în ce privește credința. Darul cu voi.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEIU.

Dedicație.

1 Pavel [a] apostol al lui Hristos Iisus, prin voința lui Dumnezeu, potrivit [b] făgăduinței de viață ce este în Hris-tos Iisus, 2 [c] Lui Timoteiu iubitul fiu. Pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hris-tos Iisus Domnul nostru.

Pavel laudă pe Timoteiu. Loida și Eunice. Credința și învățătura sănătoasă trebuesc pă-zite. Laudă adusă casei lui Onesifor.

3 [d] Mulțumesc lui Dumnezeu, [e] căruia îi slujesc dela strămoși în știință curată de sinemi, cum am noapte și zi [f] neîn-cetată aducere aminte de tine în rugă-

h 1 Cor. 8. 2.	*n* Rom. 16. 17.	*t* Cap. 1. 19.	*a* Efor. 10. 23.	*g* Apoc. 17. 14.	*m* 1 Tes. 1. 9.	2 TIMOTEIU.	*b* Efes. 3. 6.
i Tit. 3. 9.	*o* Ps. 37. 16.	*u* Esod. 23. 8.	*b* Cap. 5. 21.	*h* Cap. 1. 17.	*n* Fapt. 14. 17.	—	*c* 1 Tim 1. 2.
j 1 Cor. 11. 16.	*p* Iov 1. 21.	*v* 2 Tim. 2. 22.	*c* Deut. 32. 39.	*i* Esod. 33. 20.	*o* Luc. 12. 21.		*d* Rom. 1. 8.
k 2 Tim. 3. 8.	*q* Fac. 28. 20.	*x* Dent. 33. 1.	*d* Mat. 27. 11.	*j* Efes. 3. 21.	*p* Rom. 12. 13.	*Capul 1.*	*e* Fapt. 22. 3.
l Tit. 1. 11.	*r* Prov. 15. 27.	*y* 1 Cor. 9.25,26.	*e* Filip. 1. 6, 10.	*k* Iov 31. 24.	*q* Gal. 6. 6.		*f* 1 Tes. 1. 2.
m 2 Pet. 2. 3.	*s* Cap. 3. 7.	*z* Filip. 3.12,14.	*f* Cap. 1. 11, 17.	*l* Prov. 23.	*r* Mat. 6. 20.	*a* 2 Cor. 1. 1.	

ciunile mele. 4 [g] Dorind să te văz, aducându-mi aminte de lacremile tale, ca să mă umplù de bucurie. 5 Luându-mi aducere aminte de cea fără fățărie [h] credință ce este în tine, ca una ce a locuit mai întâiu în bunica ta Loida și în [i] mama ta Eunice și sunt încredințat că și în tine *locuește*.

6 Pentru care cuvânt îți aduc aminte. [j] ca să înflăcărezi darul lui Dumnezeu, care *dar* este în tine prin punerea mânilor mele. 7 Căci [k] Dumnezeu nu ne-a dat duh de sfială, [l] ci de putere și iubire și cuminție.

8 [m] Deci nu te rușină de dovada Domnului nostru, [n] nici de mine [o] legatul lui, [p] ci sufere răul împreună cu mine pentru evangelie, potrivit puterii lui Dumnezeu. 9 [q] Care ne-a mântuit și [r] ne-a chemat cu chemare sfântă, [s] nu după lucrurile noastre, ci [t] după a sa găsire cu cale și *după* darul lui, ce ne-a fost dat nouă în Hristos Iisus [u] înainte din veacuri vecinice. 10 Iar acum [v] făcut cunoscut prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Iisus, [x] care desființă moartea, dete la lumină viață și nemurire prin evangelia sa. 11 [y] La care eu am fost pus predicator și apostol și învățător: 12 [z] Pentru care cuvânt și sufer acestea, [a] dar nu mă rușinez: pentru că știu cui m'am încrezut, și sunt încredințat că puternic este să [b] păzească ce mi-s'a încredințat pentru [c] ziua aceea.

13 [d] Aibi [e] închipuială de [f] cuvinte sănătoase pe cele ce le-ai auzit dela mine în credință și iubire ce este în Hristos Iisus: 14 Aceea ce bine ți-s'a încredințat, păzește prin duh sfânt, care locuește în noi.

15 Știi aceasta, că și-au întors fața dela mine toți care sunt în Asia, dintre care este Figel și Ermogene. 16 Să dea Domnul milă casei lui Onesifor, că de multe ori m'a însuflețit și de lanțul meu nu s'a rușinat. 17 Ci când fù în Roma a cercetat cu sârguință de mine și m'a aflat. 18 Să-i dea Domnul ca să afle milă dela Domnul în ziua aceea. Și tot ce a slujit în Efes, tu mai bine cunoști.

Cununa oastei lui Hristos. Cuvântul adevărului trebue urmat drept.

2 Deci tu, [a] fiul meu, [b] împuternicește-te în darul care este în Hristos Iisus, 2 [c] Și cele ce ai auzit dela mine prin mulți martori, [d] acestea încredințează-le la oameni credincioși, ca unii care vor fi [e] destoinici să învețe și pe alții.

3 [f] Sufere răul împreună cu mine [g] ca un bun ostaș al lui Hristos Iisus. 4 [h] Nimenea slujind ca ostaș nu se încurcă în lucruri ale vieții, pentru ca să placă celui care a strâns oaste. 5 Iar [i] și dacă se luptă cineva, nu este încununat dacă nu se va fi luptat potrivit legii. 6 [j] Trebue ca plugarul care se ostenește să se împărtășească el mai întâiu de roade. 7 Pricepe ce zic: căci Domnul îți va dà pricepere în toate.

8 Adu-ți [k] aminte de Iisus Hristos, înviat dintre morți, [l] *fiind* dintre urmașii lui David, [m] după evangelia mea, 9 [n] În care sufer răul [o] până la legături, ca un făcător de rele, [p] dar cuvântul lui Dumnezeu nu este legat. 10 Pentru aceasta [q] rabd toate pentru cei aleși, ca [r] și dânșii să aibă parte de mântuirea ce este în Hristos Iisus, cu mărire vecinică. 11 [s] Credincios este cuvântul: [t] căci dacă am murit împreună cu dânsul, și vii vom fi împreună cu dânsul; 12 [u] Dacă răbdăm, [v] vom și împărăți împreună cu dânsul; dacă îl vom tăgădui, și el ne va tăgădui; 13 [x] Dacă îi suntem necredincioși, el credincios rămâne, pentru că nu poate [y] a se tăgădui pe sine însuși.

A se ferì de polemieă și de eretiei.

14 Acestea adu-ți-le aminte, [z] spunând

---

g Cap 4. 9, 21. *h* 1 Tim. 1. 5. *i* Fapt. 16. 1. *j* 1 Tes. 5 19. *k* Rom. 8. 15. *l* Luc. 24. 49. *m* Rom. 1. 16. *n* 1 Tim. 2. 6. *o* Efes. 3. 1. *p* Col 1. 24. *q* 1 Tim. 1. 1. *r* 1 Tes 4. 7. *s* Rom. 3. 20. *t* Rom 8. 28. *u* Rom. 16. 25. *v* Rom. 16. 26. *x* 1 Cor. 15. 54, 55. *y* Fapt. 9. 15. *z* Efes. 3. 1. *a* 1 Pet. 4. 19. *b* 1 Tim. 6. 20. *c* Vers. 18. *d* Apoc. 2. 25. *e* Rom. 2. 20. *f* 1 Tim. 1. 10. —

Capul 2.

a 1 Tim. 1. 2. *b* Efes. 6. 10. *c* Cap. 1. 13. *d* 1 Tim. 1. 18. *e* 1 Tim. 3. 2. *f* Cap. 1. 8. *g* 1 Tim. 1. 18. *h* 1 Cor. 9. 25. *i* 1 Cor. 9.25,26. *j* 1 Cor. 9. 10. *k* Fapt. 2. 30. *l* 1 Cor. 15. 1, 4. 20. *m* Rom. 2. 16. *n* Fapt. 9. 16. *o* Efes. 3. 1. *p* Fapt. 28. 31. *q* Efes. 3. 13. *r* 2 Cor. 1 6. *s* 1 Tim. 1. 15. *t* Rom. 6. 5, 8. *u* Rom. 8. 17. *v* Mat. 19. 33. *x* Rom. 3. 3. *y* Num. 23. 19. *z* 1 Tim 5 21.

adevărul înaintea lui Dumnezeu, [a] să nu faci luptă de cuvinte, la nimic folositor, la dărâmarea celor ce ascultă. 15 Silește-te ca lui Dumnezeu să te înfățișezi pe tine însuți dovedit bun, lucrător ne dat de rușine, urmând drept cuvântul adevărului. 16 Iar [b] de lumeștile vorbiri deșerte ferește-te; pentru că ei vor înainta mai departe necucernicia. 17 Și vorbirea lor ca cangrenă va afla hrană. Dintre care este [c] Imeneu și Filet. 18 Ca [d] unii care n'au nemerit în ce privește adevărul, [e] zicând că învierea s'a făcut acum și răstoarnă credința unora.

19 [f] Dar temelia tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: [g] „cunoscut-a Domnul pe cei care sunt ai săi", și „depărteze-se dela nedreptate oricine numește numele Domnului". 20 [h] Într'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, [i] ci și de lemn și de lut, și unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste: 21 [j] Deci dacă cineva se va fi curățit pe sine bine de acestea, va fi vas spre cinste, sfințit, stăpânului folositor, [k] gătit spre orice lucru bun.

Purtarea slujitorului Domnului.

22 Iar de dorințele tinereții fugi și [l] aleargă să dobândești îndreptățire, credință, iubire, [m] pace cu cei care cheamă [n] din inimă curată numele Domnului.

23 [o] Și de cercetările nemintoase și lipsite de învățătură ferește-te, deoarece știi că ele nasc lupte; 24 Și [p] un slujitor al Domnului nu trebue să se lupte, ci să fie către toți blând, învățător îndemânatec, răbdător de rele, 25 Înțelepțind cu blândețe pe cei care se împotrivesc, nu cumva le-ar dà Dumnezeu pocăință spre cunoașterea deplină a adevărului, 26 Și să se trezească spre voința lui, *scăpând* din lațul diavolului, vânați fiind de dânsul.

Răutatea și păcătoșia timpurilor din urmă și amăgitorii.

3 Cunoaște însă aceasta, că [a] în zilele din urmă vor veni timpuri primejdioase. 2 Pentru că vor fi oameni iubitori de ei înșiși, [b] iubitori de argint, [c] lăudăroși, [d] îngâmfați, [e] defăimători, [f] nesupuși părinților, [g] nemulțămitori, necuvioși, 3 [h] Fără iubire firească, [i] neprimitori de învoire, zavistuitori, [j] neînfrânați, neîmblânziți, neiubitori de bine. 4 [k] Trădători, porniți fără chibzuială, întunecați, [l] mai mult iubitori de plăceri, decât iubitori de Dumnezeu, 5 Având înfățișarea [m] temerii de Dumnezeu, dar care au tăgăduit puterea ei; și [n] de aceștia depărtează-te. 6 [o] Căci dintr'aceștia sunt care se vâră în case și robesc femeioare încărcate de păcate, duse de felurite pofte, 7 Totdeauna învățând și neputând [p] veni nici odată la cunoștința deplină a adevărului. 8 [q] Și după cum Iane și Iambre se împotrivire lui Moise, astfel și aceștia se împotrivesc adevărului, [r] oameni prăpădiți la minte, [s] nelămuriți în ce privește credința. 9 Dar nu vor înainta mai departe: pentru că nebunia lor va fi învederată tuturor, [t] cum a fost și a acelora.

Îndemnare să rămânem la sfânta scriptură.

10 [u] Tu însă mi-ai urmat de aproape învățătura, felul vieții, hotărârea, credința, răbdarea îndelungă, iubirea, îngăduința, 11 Urmăririle, suferințele ce fel mi-s'au făcut [v] în Antiohia, [x] în Iconia, [y] în Listra; ce fel de urmăriri am răbdat, și [z] din toate m'a scăpat Domnul. 12 Și toți, — care voesc să trăiască cu temere de Dumnezeu în Hristos Iisus, — urmăriți vor fi. 13 Oamenii răi însă și amăgitori vor înainta spre mai rău, ducând în rătăcire și fiind duși în rătăcire.

14 Iar tu rămâi în cele ce ai învățat și *în cele ce* ai fost întărit, deoarece știi

a Tit. 3. 9. 11. *b* 1 Tim. 4. 7. *c* 1 Tim. 1. 20. *d* 1 Tim. 6. 21. *e* 1 Cor. 15. 12. *f* Mat. 24. 24. *g* Naum 1. 7. *h* 1 Tim. 3. 15. *i* Rom. 9. 21. *j* Isa. 52. 11. *k* Cap. 3. 17. *l* 1 Tim. 6. 11. *m* Fapt. 9. 14. *n* 1 Tim. 1. 5. *o* 1 Tim. 1. 4. *p* Tit. 3. 2. —

Capul 3.

a 1 Tim. 4. 1. *b* Filip. 2. 21. *c* 2 Pet. 2. 3. *d* Iuda 16. *e* 1 Tim. 6. 4. *f* 1 Tim. 1. 20. *g* Rom. 1. 30. *h* Rom. 1. 31. *i* Rom. 1. 31. *j* 2 Pet. 3. 3 *k* 2 Pet. 2. 10. *l* Filip. 3. 19. *m* 1 Tim. 5. 8. *n* 2 Tes. 3. 6. *o* Mat. 23. 14. *p* 1 Tim. 2. 4. *q* Esod. 7. 11. *r* 1 Tim. 6. 5. *s* Rom. 1. 28. *t* Esod. 7. 12. *u* Filip. 2. 22. *v* Fapt. 13. 45, 50. *x* Fapt. 14. 2, 5. *y* Fapt. 14. 19, etc. *z* Ps. 34. 19. —

dela cine ai învățat. 15 Și fiindcă de mic copil cunoști scrieri sfinte, care pot să te facă înțelept spre mântuire, prin credința care este în Hristos Iisus. 16 Orice scriptură însuflată de Dumnezeu și folositoare *este* spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțire care este în dreptate. 17 Ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, gătit deplin spre orice lucru bun.

Însărcinarea de evangelist trebue îndeplinită cu credincioșie.

4 Încredințez înaintea [a] lui Dumnezeu și a lui Hristos Iisus, [b] care are să judece vii și morții, *încredințez* atât pe arătarea lui, cât și pe împărăția lui; 2 Predică cuvântul, stăi de aproape la timp cuvenit, la timp necuvenit, [c] mustră, ceartă, [d] îndeamnă cu orice îndelungă răbdare și învățătură. 3 [e] Căci va fi un timp, când nu vor suferi [f] învățătura sănătoasă, [g] ci după ale lor pofte își vor grămădi învățători, gâdilați fiind la auz, 4 Și dela adevăr își vor întoarce auzul, [h] dar se vor abate la istorisiri închipuite. 5 Tu însă fii treaz în toate, [i] sufere răul, fă lucru de [j] evangelist, adeverește-ți cu desăvârșire slujba.

6 [k] Pentru că acum am să-mi vărs sângele, și timpul [l] despărțirii este aproape.

Lupta lui Pavel pentru cunună.

7 [m] Luptă bună m'am luptat, drumul l-am făcut, credința am păzit; 8 În sfârșit îmi este păstrată [n] a îndreptățirii cunună, pe care mi-o va dă [o] în ziua aceea Domnul, dreptul Judecător, dar nu numai mie, ci și tutulor care au iubit arătarea lui.

Veşti, însărcinări și salutări.

9 Silește-te să vii curând la mine. 10 [p] Căci Dema m'a părăsit, [q] fiindcă a iubit veacul de acum, și a plecat la Tesalonic, Crescente în Galatia, Titu în Dalmația; 11 [r] Numai [s] Luca este cu mine. Pe [t] Marcu, luându-l, adu-l cu tine; pentru că îmi este folositor spre slujbă. 12 Pe [u] Tichic l-am trimis la Efes.

13 Venind, adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troa la Carp, și cărțile, mai ales pergamentele.

14 [v] Alexandru arămarul multe rele mi-a făcut; [x] Domnul îi va dă după lucrurile lui.

15 Păzește-te și tu de dânsul; pentru că tare s'a împotrivit cuvintelor noastre.

16 În întâia mea apărare nimenea nu mi-a venit în ajutor, [y] ci toți m'au părăsit; [z] să nu li-se pună în socoteală; 17 [a] Dar Domnul îmi stete în ajutor și mă întări, [b] ca prin mine să fie cu desăvârșire adeverită predica și să audă toate neamurile; și am fost scăpat [c] din gură de leu. 18 [d] Domnul mă va scăpă de orice lucru rău și mă va mântui, *mutându-mă* în împărăția lui cea cerească; [e] Lui *fie* mărirea în vecii vecilor, amin.

19 Urează de bine Prischi și lui Acuila și casei lui Onesifor. 20 Erastu a rămas în Corint, iar pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav. 21 Silește-te să vii mai nainte de iarnă.

Îți urează de bine Eubul și Pudente și Linu și Claudia și frații toți.

22 Domnul *Iisus Hristos* cu duhul tău. Darul cu voi. *Amin.*

Capul 4.	*d* 1 Tim. 4. 13.	*h* 1 Tim. 1. 4.	*l* Filip. 1. 23.	*p* Col. 4. 14.	*t* Fapt. 12. 25.	*y* Cap. 1. 15.	*c* Ps. 22. 21.
a 1 Tim. 5. 21.	*e* Cap. 3. 1.	*i* Cap. 1. 8.	*m* 1 Cor. 9. 24. 25.	*q* 1 Ioan. 2. 15.	*u* Fapt. 20. 4.	*z* Fapt. 7. 60.	*d* Ps. 121. 7.
b Fapt. 10. 42.	*f* 1 Tim. 1. 10.	*j* Fapt. 21. 8	*n* 1 Cor. 9. 25.	*r* Cap. 1. 15.	*v* Fapt. 19. 33.	*a* Mat. 10. 19.	*e* Rom. 11. 36.
c 1 Tim. 5. 20	*g* Cap. 3. 6.	*k* Filip. 2. 17.	*o* Cap. 1. 12.	*s* Col. 4. 14.	*x* 2 Sam. 3. 39	*b* Fapt. 9. 15.	—

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE TITU.

Întroducerea. Dumnezeu nădejdea mântuirii nu este mincinos.

1 Pavel slujitor al lui Dumnezeu, apostol însă al lui Iisus Hristos, potrivit credinţei aleşilor lui Dumnezeu [a] şi cunoştinţei depline a adevărului, care este în măsura [b] temerii de Dumnezeu, 2 [c] Pe temeiul nădejdii de viaţă veşnică, pe care a făgăduit-o mai nainte [d] de veacuri veşnice [e] nemincinosul Dumnezeu, 3 [f] Iar la timpurile sale cuvenite a făcut cunoscut cuvântul său în predica, [g] ce mi-a fost încredinţată mie, [h] după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu, 4 Lui [i] Titu [j] adevăratul fiu, în măsura [k] credinţei de obşte. [l] Dar şi pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Hristos Iisus Mântuitorul nostru.

Despre ocuparea slujbelor şi despre disciplina bisericească în Creta.

5 Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să [m] întocmeşti mai departe cele [n] rămase înapoi şi să pui în fiecare oraş preoţi, cum eu ţi-am rânduit, 6 [o] Dacă este cineva fără vină, [p] bărbat al unei singure femei, [q] având copii credincioşi, nu în învinuire de desfrânare sau nesupuşi. 7 Pentru că episcopul trebue să fie fără vină [r] ca econom al lui Dumnezeu, nu plăcându-şi, [s] nu pornit la mânie, [t] nu dat vinului, nu deprins să bată, nu dat la câştig urît, 8 [u] Ci primitor de oaspeţi, iubitor de bine, cuminte, drept, cuvios, înfrânat, 9 [v] Ţinându-se de [x] cuvântul credincios, potrivit învăţăturii, ca să fie în stare atât ca să îndemne, — [y] pe temeiul învăţăturii sănătoase, — cât şi să mustre pe vorbitorii împotrivă.

10 Căci [z] nesupuşi, vorbitori înşelători şi [a] amăgitori sunt mulţi, [b] mai ales cei din tăierea împrejur, 11 Cărora trebue a le astupă gura, [c] ca unii care dărapănă toate casele, învăţând, [d] pentru câştig urît, cele ce nu trebue. 12 [e] Unul dintre dânşii, însuşi un profet al lor a zis: Cretanii *sunt* totdeauna mincinoşi, fiară rele, pântece nelucrătoare. 13 Dovada aceasta este adevărată. [f] Pentru acest cuvânt mustreazăi aspru, ca să fie [g] sănătoşi în credinţă, 14 Neîndreptând ei luarea [h] aminte la istorisiri închipuite iudeeşti şi la [i] porunci ale oamenilor, care îşi întorc faţa dela adevăr.

15 [j] Tot este curat celor curaţi, iar celor necuraţi şi necredincioşi nimic nu este curat, ci necurată le este atât mintea lor, cât şi ştiinţa de sine a lor. 16 Ei mărturisesc că ştiu pe Dumnezeu, dar tăgăduesc prin lucrurile lor, urîcioşi fiind şi nesupuşi şi spre orice lucru bun nelămuriţi.

Sfaturi pentru bătrâni, bătrâne, tânări, slugi.

2 Dar tu vorbeşte cele ce se cuvin [a] învăţăturii sănătoase: 2 Ca bătrânii să fie trezi, cinstiţi, cuminte, [b] sănătoşi la credinţă, la iubire, la răbdare; 3 [c] Bătrânele asemenea să fie în înfăţişare cuviincioase, nu zavistuitoare, nici robite de vin mult, învăţătoare de bine, 4 Ca să cumintească pe cele tinere [d] să îşi iubească copiii, 5 Să fie cuminte, curate, casnice, bune, [e] supuse la ai lor bărbaţi, [f] ca să nu fie defăimat cuvântul lui Dumnezeu.

6 Asemenea îndeamnă pe cei mai tânări să fie cuminte, 7 [g] În toate arătându-te pe tine însuţi, ca chip de lucruri bune, ca nestricăciune în învăţătură, [h] ca bună cuviinţă, 8 [i] Ca cuvânt sănătos, nepri-

---

TIT U.

Capul 1.

a 2 Tim. 2. 25
b 1 Tim. 3. 16.
c 2 Tim. 1. 1.
d Num. 23. 19
e Rom. 16. 25.
f 2 Tim. 1. 10.
g 1 Tes. 2. 4.
h 1 Tim. 1. 1.
i 2 Cor. 2 13.
j 1 Tim. 1. 2.
k Rom. 1. 12.
l Efes. 1. 2.
m 1 Cor. 11. 34.
n Fapt. 14. 23.
o 1 Tim.3.2,etc.
p 1 Tim. 3. 12.
q 1 Tim. 3.4,12.
r Mat. 24. 45
s Lev. 10. 9.
t 1 Tim. 3. 3, 8.
u 1 Tim. 3. 2.
v 2 Tes. 2. 15.
x 1 Tim. 1. 15.
y 1 Tim. 1. 10.
z 1 Tim. 1. 6.
a Rom. 16. 18.
b Fapt. 15. 1.
c Mat. 23. 14.
d 1 Tim 6. 5.
e Fapt. 17. 28.
f 2 Cor. 13. 10.
g Cap. 2. 2.
h 1 Tim. 1 4.
i Isa. 29. 13.
j Luc. 11.39-41.

Capul 2.

a 1 Tim. 1. 10.
b Cap. 1. 13.
c 1 Tim.2. 9 10.
d 1 Tim. 5. 14.
e 1 Cor. 14. 34.
f Rom. 2. 24.
g 1 Tim. 4. 12.
h Efes. 6. 24.
i 1 Tim. 6. 3.

mitor de învinuire. [j] pentru ca cel care este împotrivă [k] să se ruşineze, neavând să zică nimic rău despre noi.

9 [l] *Îndeamnă* pe slugi să fie supuse la ai lor stăpâni, să fie [m] în toate bineplăcute, să nu răspunză împotrivă, 10 Să nu deà *ceva* la o parte pentru dânsele, ci să arate orice bunăcredinţă, [n] pentru ca să împodobească în toate învăţătura, care este a Mântuitorului nostru Dumnezeu.

Harul mântuitor s'a dat tutulora.

11 Căci [o] darul mântuitor al lui Dumnezeu [p] s'a arătat tutulor oamenilor, 12 Învăţându-ne, [q] ca lepădând necucernicia [r] şi poftele lumeşti, să trăim înţelepţeşte şi drept şi cu temere de Dumnezeu, în veacul de acum, 13 [s] Aşteptând [t] fericita nădejde şi [u] arătarea măririi a marelui Dumnezeu şi a Mântuitorului nostru Hristos Iisus, 14 [v] Care s'a dat pe sine pentru noi, ca să ne scape de orice fărădelege [x] şi să-şi curăţească sieşi un popor al său, râvnitor de lucruri bune.

15 Acestea spune şi îndeamnă şi mustră, cu orice pune-le la cale. Nimenea să nu te dispreţuească.

Ascultarea de autoritate. Să arătăm faţă de oricine blândeţe.

3 Adu-le aminte [a] să fie supuşi stăpânirilor, dregătoriilor, să asculte, [b] să fie gata spre orice lucru bun, 2 [c] Să nu defaime pe nimenea, [d] să fie negâlcevitori, [e] învoitori, arătând orice [f] blândeţe către toţi oamenii, 3 [g] Pentru că şi noi eram altădată nepricepuţi, neascultători, fiind duşi în rătăcire, slujind poftelor şi feluritelor plăceri, petrecând *viaţa* în răutate şi pizmuire, urîţi fiind, unii pe alţii urîndu-ne.

Baia renaşterii.

4 Dar când s'a arătat [h] bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru [i] Dumnezeu, 5 [j] Nu din lucrurile cele din dreptate, pe care le-am făcut noi, ci după a sa milă ne-a mântuit [k] prin baie de naştere de-a doua oară şi prin înoire de duh sfânt, 6 [l] Pe care l-a turnat preste noi cu bogăţie, prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru, 7 [m] Ca îndreptăţiţi fiind prin darul lui, [n] să ne facem — potrivit nădejdii — moştenitori [o] de viaţă veşnică.

Feluríte sfătuiri, însăreinări şi salutări.

8 [p] Credincios este cuvântul, şi hotărăsc, ca tu să te rosteşti cu încredere despre acestea, ca cei care s'au încrezut lui Dumnezeu, să poarte [q] grije a ocroti lucruri bune. Acelea sunt bune şi folositoare pentru oameni: 9 Iar [r] de cercetări nemintoase şi de înşirări ale neamului şi ceartă şi lupte legiste fereşte-te, [s] pentru că sunt nefolositoare şi deşerte. 10 De omul desbinător, după întâia [t] şi a doua mustrare, [u] fereşte-te. 11 Deoarece ştii că unul ca acesta s'a abătut şi păcătueşte, fiind de sine osândit.

12 Când voiu trimite pe Artema la tine sau pe Tichic, sileşte-te să vii la mine în Nicopole: căci acolo am găsit cu cale să iernez. 13 Pe Zena legistul şi pe Apoline trimite-i mai nainte cu îngrijire, ca să nu ne lipsească nimic. 14 Şi să înveţe şi ai noştri ca să îngrijească de lucruri bune pentru trebuinţele neapărate, ca să nu fie neroditori.

15 Te îmbrăţişază toţi care sunt cu mine. Fă urări de bine celor care ne iubesc în credinţă. Darul cu voi toţi. *Amin.*

---

j Neem. 5. 9. | *k* 2 Tes 3. 14 | *l* Efes 6. 5. | *m* Efes. 5. 24. | *n* Mat. 5. 16. | *o* Rom. 5. 15. | *p* Luc. 3. 6. | *q* Luc. 1. 75. | *r* 1 Pet. 4. 2. | *s* 1 Cor. 1. 7. | *t* Fapt. 24. 15. | *u* Col. 3. 4. | *v* Gal. 1. 4. | *x* Ebr. 9. 14. | —

Capul 3.

a Rom. 13. 1. | *b* Col. 1. 10. | *c* Efes. 4. 31. | *d* 2 Tim. 2 24, 25. | *e* Filip. 4. 5. | *f* Efes. 4. 2. | *g* 1 Cor. 6. 11. | *h* Cap. 2. 11. | *i* 1 Tim. 2. 3. | *j* Rom. 3. 20. | *k* Ioan 3. 3, 5. | *l* Ezec. 36. 25. | *m* Rom. 3. 24. | *n* Rom. 8. 23,24. | *o* Cap. 1. 2. | *p* 1 Tim. 1. 15 | *q* Vers. 1, 14. | *r* 1 Tim. 1. 4. | *s* 2 Tim. 2. 14. | *t* 2 Cor. 13 2. | *u* Mat. 18. 17. | —

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILEMON.

Pavel laudă pe Filimon şi mijloceşte ca să ierte pe Onesim robul său, primindu-l iarăşi ca pe un frate în Domnul.

1 Pavel [a]legat al lui Hristos Iisus şi Timoteiu fratele lui Filemon, iubitul şi împreună [b]lucrătorul cu noi, 2 Şi Appii sora *noastră* şi lui [c]Archip, [d]oşteanul nostru împreună cu noi, şi [e]bisericei în casa ta. 3 [f]Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos. 4 [g]Mulţumesc totdeauna Dumnezeului meu, aducându-mi aminte de tine în rugăciunile mele. 5 [h]Auzind de iubirea ta şi de credincioşia pe care o ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii, 6 Ca împărtăşirea cu credincioşia ta să se facă lucrătoare pentru Hristos, în [i]cunoaşterea desăvârşită a oricărui bine ce este întru voi: 7 Căci multă bucurie şi mângâere am avut în iubirea ta, fiind că inimile sfinţilor [j]au fost uşurate prin tine, frate.

8 Deaceea, [k]deşi având îndrăzneală în Hristos, ca să-ţi poruncesc ce se cuvine, 9 *Te* rog mai mult pentru iubire: astfel fiind eu, ca Pavel bătrân, iar acum [l]şi legat al lui Hristos Iisus, 10 Te rog pentru copilul meu, [m]pe care l-am născut în legăturile mele, pe [n]Onesim, 11 Care altădată îţi era nefolositor, dar acum şi ţie şi mie folositor, pe care ţi-l-am trimis înapoi. 12 Pe dânsul, adecă inima mea. 13 Eu voiam să-l ţin la mine, [o]ca să-mi slujească pentru tine, în legăturile evangelii, 14 Dar fără încuviinţarea ta nimic n'am voit să fac, [p]pentru ca binele dela tine să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie. 15 [q]Căci, poate pentru aceasta, s'a despărţit puţin timp, ca să-l aibi vecinic, 16 Deacum nu ca rob, ci mai sus de rob, ca [r]frate iubit, mai vârtos mie, [s]şi cu atât mai mult ţie şi în trup şi în Domnul. 17 Deci dacă mă [t]ai părtaş, primeşte-l la tine ca pe mine. 18 Iar dacă te-a păgubit în ceva sau datorează, pune aceasta în socoteala mea; 19 Eu Pavel, am scris cu mâna mea, eu voiu plăti, ca să nu-ţi zic că chiar tu însuţi îmi rămâi mie încă dator. 20 Aşă, frate, eu aşi aveà folos de tine în Domnul: [u]uşurează-mi inima în Hristos.

21 Încredinţat fiind de [v]ascultarea ta ţi-am scris, ştiind că vei face şi preste cele ce zic. 22 În acelaşi timp însă găteşte-mi şi casa de poposire: căci nădăjduiesc că prin rugăciunile voastre voiu fi dăruit vouă.

23 Te îmbrăţişază Epafra cel prins împreună cu mine în Hristos Iisus, 24 Marcu, Aristarch, Dema, Luca, împreună lucrători cu mine. 25 Darul Domnului Iisus Hristos cu duhul vostru.

EPISTOLA CĂTRE EBREI.

Dumnezeu a trimis oamenilor pe Fiul său care este preste toate, mult mai pe sus decât îngerii chiar.

1 După ce în multe părţi şi [a]în multe chipuri vorbì Dumnezeu de demult părinţilor în proféţi, [b]la sfârşitul acestor zile ne [c]vorbì în Fiul. 2 [d]Pe care l-a pus preste toate moştenitor, [e]prin care şi făcù veacurile: 3 [f]Care,— fiind strălucire a măririi lui şi chip al fiinţii lui

FILEMON. *Capul 1.* a Efes. 3. 1. b Filip. 2. 25. c Col. 4. 17. d Filip. 2. 25. e Rom 16. 5. f Efes. 1. 2. g Efes 1. 16. h Efes. 1. 15. i Filip 1. 9, 11. j 2 Cor. 7. 13. k 1 Tes. 2. 6. l Vers. 1. m 1 Cor. 4. 15. n Col. 4. 9. o 1 Cor. 16. 17. p 2 Cor. 9. 7. q Fac. 45. 5, 8. r Mat. 23. 8. s Col. 3. 22. t 2 Cor. 8. 23. u Vers. 7. v 2 Cor. 7. 16.

EBREI. *Capul 1.* a Num. 12. 6, 8. b Deut 4. 30. c Ioan 1. 17. d Ps. 2. 8. e Ioan 1. 3. f Ioan 1. 14.

[g] şi ducând toate cu cuvântul puterii sale, [h] după ce săvârşi curăţire de păcate, — a [i] şezut de-a dreapta măririi în cele de sus. 4 Fiind făcut cu atât mai bun decât îngerii, cu cât [j] a moştenit nume mai deosebit decât dânşii.

5 Căci cărui dintre îngeri a zis vreodată: [k] „Fiul meu eşti tu, eu azi te-am născut?“ Şi iarăşi: [l] „Eu îi voiu fi Tată şi el îmi va fi Fiu?“

6 Şi, când va fi adus iar [m] în lume pe Întâiul născut, zice: [n] „Şi să se închine lui toţi îngerii lui Dumnezeu“.

7 Şi de îngeri zice: [o] „Cel ce face pe îngerii săi vânturi şi pe slujitorii săi pară de foc“.

8 Iar de Fiul *zice:* [p] „Tronul tău, Dumnezeule, *este* în veacul veacului, şi sceptrul dreptăţii *este* sceptrul împărăţii tale. 9 Iubit-ai dreptatea şi ai urît nedreptatea: deaceea, Dumnezeule, Dumnezeul tău [q] te-a uns pe tine cu untdelemn al bucurii mai pre sus de părtaşii tăi“. 10 Şi: [r] „Tu Doamne, în început întemeiat-ai pământul, şi lucruri ale mânilor tale sunt cerurile; 11 [s] Ele vor pieri, dar tu rămâi pururea: şi toate ca o haină se vor învechi. 12 Şi ca pe un vestmânt le vei schimbà şi schimbate vor fi, dar tu acelaşi eşti şi anii tăi nu vor încetà“.

13 Şi către cine dintre îngeri a zis vre odată: [t] „Şezi de-a dreapta mea, până ce voiu fi pus pe vrăjmaşii tăi scaun al picioarelor tale?“ 14 [u] Nu sunt oare toţi duhuri slujitoare trimise spre slujbă, pentru cei care au să moştenească mântuirea?

Suntem datori să ascultăm de cuvântul lui Hristos.

2 Deaceea trebue ca noi cu atât mai mult să luăm aminte la cele auzite, ca nu cumva să ne strecurăm pe lângă ele. 2 Căci dacă cuvântul vestit prin îngeri a fost temeinic, [a] şi orice abatere şi [b] neascultare a luat dreaptă răsplătire, 3 [c] Cum vom scăpà noi, dacă vom fi fost nepăsători la o astfel de mântuire? [d] Ca una care, vestită fiind din început prin Domnul, [e] fu adeverită între noi de cei care auziră, 4 [f] Dând Dumnezeu dovadă la aceasta, împreună cu dânşii, [g] prin semne şi minuni şi felurite puteri şi prin ale duhului sfânt [h] împărţiri [i] după a lui voinţă.

Calea lui Hristos prin suferinţe la mărire.

5 Pentru că nu îngerilor a supus *Dumnezeu* [j] lumea viitoare despre care vorbim. 6 Dar a mărturisit oarecine undeva zicând: [k] „Ce este omul că-ţi aduci aminte de dânsul? Sau Fiul omului că te uiţi cu luare aminte spre el? 7 Pusu-l-ai puţin timp mai pe jos de îngeri, cu mărire şi cinste l-ai încununat, *şi l-ai pus preste lucrurile mânilor tale.* 8 [l] Tot ai supus supt picioarele lui“. Dar prin aceea că a supus lui pe toate, nimic n'a lăsat nesupus lui; acum însă [m] nu vedem încă pe toate supuse lui: 9 Dar vedem pe [n] cel pus puţin timp mai pe jos de îngeri, pe Iisus, cu mărire şi cinste [o] încununat pentru patima morţii, cum prin darul lui Dumnezeu gustă moarte [p] pentru fiecare.

10 [q] Căci se cuveneà lui, [r] pentru care *sunt* toate şi prin care *sunt* toate, fiindcă duse mulţi fii la mărire, [s] să desăvârşească prin patimi [t] pe începătorul mântuirii lor. 11 Pentru că [u] şi care sfinţeşte şi care sunt sfinţiţi, dintr'unul [v] *sunt* toţi: deaceea [x] nu se ruşinează ca să-i numească fraţi. 12 Zicând: [y] „Spune-voiu fraţilor mei numele tău, în mijlocul bisericei te voiu lăudà:“ 13 Şi iar: [z] „Eu mă voiu încrede într'însul;“ şi iar: [a] „Iată eu şi copiii pe [b] care mi i-a dat Dumnezeu“. 14 Deci, fiindcă copiii au avut împărtăşire de sânge şi trup, [c] şi el se împărtăşi de ele în chip foarte apropiat, ca prin moartea sa să desfiinţeze pe cel care are stăpânirea

[g] Ioan 1. 4.
[h] Cap. 7. 27.
[i] Ps. 110. 1.
[j] Efes. 1. 21.
[k] Ps. 2. 7.
[l] 2 Sam. 7. 14.
[m] Rom. 8. 29.
[n] Deut. 32. 43.
[o] Ps. 104. 4.
[p] Ps. 45. 6, 7.
[q] Isa. 61. 1.
[r] Ps.102.25.etc.
[s] Isa. 34. 4.
[t] Ps. 110. 1.
[u] Fac. 19. 16.

Capul 2.

[a] Deut. 33. 2
[b] Num.16.30,31.
[c] Cap.10.28,29.
[d] Mat. 4. 17.
[e] Luc. 1. 2.
[f] Marc. 16. 20.
[g] Fapt. 2.22,43.
[h] 1 Cor. 12. 4, 7, 11.
[i] Efes. 1. 5, 9.
[j] Cap. 6. 5.
[k] Iov 7. 17.
[l] Mat, 28. 18.
[m] 1 Cor. 15. 25.
[n] Filip. 2. 7—9
[o] Fapt. 2. 33.
[p] Ioan 3. 16.
[q] Luc. 24. 46
[r] Rom. 11. 36.
[s] Fapt. 3. 15.
[t] Luc. 13. 32.
[u] Cap. 10.10,14.
[v] Fapt. 17. 26.
[x] Mat. 28. 10.
[y] Ps. 22. 22, 25.
[z] Ps. 18. 2.
[a] Isa. 8. 18.
[b] Ioan 10. 29.
[c] Ioan 1. 14.
—

morții, adecă pe diavolul. 15 Și să scape pe aceștia, câți de frica morții în toată viața erau ținuți în robie. 16 Căci, negreșit, nu de îngeri are grije, ci de urmașii lui Abraam are grije. 17 De aceea trebuià ca întru toate să fie asemănat fraților, ca să fie milos și credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, spre a ispăși păcatele poporului. 18 Căci pentru aceea că a suferit, fiind însuși ispitit, poate să ajute celor care sunt ispitiți.

Hristos este mai mare decât Moise. Dacă abaterea dela legea lui Moise nu rămâne nepedepsită, cu atât mai puțin nu rămâne nepedepsită abaterea dela legea lui Hristos.

3 Deaceea, frați sfinți, părtași ai [a] chemării cerești, îndreptați luarea aminte [b] la trimisul și arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus, 2 Care este credincios celui care îl rânduì, după cum și [c] Moise *erà credincios* în toată casa lui.

3 Pentru că acesta a fost învrednicit de mai mare mărire decât Moise, după cum are mai multă cinste, decât casa [d] care a clădit-o desăvârșit. 4 Căci orice casă este desăvârșit clădită de cineva, [e] dar Dumnezeu este care clădì desăvârșit tot. 5 [f] Și într'adevăr Moise *erà* credincios în toată casa lui ca [g] slugă, [h] spre a dà dovadă de cele ce erau să fie vorbite: 6 Hristos însă ca [i] Fiu este *credincios* preste casa lui, [j] a cărui casă suntem noi, [k] dacă vom fi ținut până la sfârșit nesfiala temeinică și cuvântul de laudă al nădejdii.

7 Deaceea, după cum zice [l] duhul sfânt: [m] „Astăzi, dacă veți fi auzit glasul lui, 8 Nu învârtoșați inimile voastre ca în întărâtare, ca în ziua ispitirii în pustie, 9 Unde *mă* ispitiră părinții voștri spre încercare, și văzură lucrurile mele patruzeci de ani. 10 Deaceea m'am supărat pe neamul acesta, și am zis: totdeauna sunt rătăciți cu inima; dar ei nu cunoscură căile mele. 11 Cum am jurat în mânia mea: nu vor întrà în repausul meu“. 12 Luați aminte, fraților, nu cumva va fi în cineva dintre voi inimă rea de necredință, ca să se depărteze dela viul Dumnezeu. 13 Ci îndemnați-vă unii pe alții, în fiecare zi, până ce se zice încă: „Astăzi“, ca să nu fie învârtoșat cineva dintre voi prin înșelăciunea păcatului: 14 Căci ne-am făcut părtași ai lui Hristos, numai dacă vom fi ținut începutul temeinic al încrederii până la sfârșit. 15 Prin aceea că se zice: „Astăzi dacă veți fi auzit glasul lui, nu învârtoșați inimile voastre ca în întărâtare“.

16 Cine întărâtară dar, deși auziră? Dar n'au fost toți care ieșiseră din Egipt prin Moise? 17 Și pe cine se supără patruzeci de ani? Nu oare pe cei care păcătuiseră, ale căror trupuri căzură în pustie? 18 Și cărora se jură că n'au să între în repausul lui, dacă nu celor care nu ascultară? 19 Vedem dar, că nu putură să între pentru necredință.

Răpausul făgăduit Iudeilor este dat celor care cred în Hristos. Puterea cuvântului lui Dumnezeu. Despre arhiereia lui Hristos.

4 Deci, [a] fiindcă rămâne încă făgăduință spre a întrà în repausul lui, să ne temem, ca nu cumva să pară cineva dintre voi că a rămas în urmă. 2 Căci făgăduință avem negreșit, după cum și aceia: dar cuvântul ce fù auzit nu le folosì, fiindcă n'a fost amestecat cu credință la cei care auziră. 3 [b] Căci întrăm în repaus cei care am crezut, după cum a zis: [c] „Cum am jurat în mânia mea: nu vor întrà în repausul meu“, deși lucrurile erau făcute dela întemeierea lumii. 4 Pentru că a zis undeva despre *ziua* a șaptea astfel: [d] „Și s'au repausat Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile lui“. 5 Și în acest *loc* iarăși: „Nu vor întrà în repausul meu“.

6 Deci, fiindcă rămâne încă să între unii într'însul, și [e] cei mai dinainte care

Capul 3.
a Rom. 1. 7.
b Rom. 15. 8.
c Num. 12. 7.
d Zech. 6. 12.
e Efes. 2. 10.
f Vers. 2.
g Esod. 14. 31.
h Deut. 18. 15.
i Cap. 1. 2.
j 1 Cor. 3. 16.
k Mat. 10. 22.
l 2 Sam. 23. 2.
m Ps. 95. 7.
—
Capul 4.
a Cap. 12. 15.
b Cap. 3. 14.
c Ps. 95. 11.
d Fac. 2. 2.
e Cap. 3. 19.

avură făgăduinţă n'au întrat pentru neascultare. 7 Iar hotărăşte o zi [f] „astăzi“, zicând în David după atâta timp, cum s'a spus mai nainte: „Astăzi dacă veţi fi auzit glasul lui, nu învârtoşaţi inimile voastre“. 8 Căci dacă Iisus i-ar fi dus la repaus, n'ar vorbi *Dumnezeu* după acestea de altă zi. 9 Deci dar rămâne încă repaus de Sâmbătă, pentru poporul lui Dumnezeu. 10 Căci cine a întrat în repausul lui, acela s'a şi repausat de lucrurile sale, după cum Dumnezeu de ale lui.

11 Să ne sârguim dar ca să întrăm în acel repaus, ca nimenea să nu cadă [g] în aceeaşi pildă a neascultării.

12 Pentru că [h] viu este cuvântul lui Dumnezeu şi lucrător şi [i] mai tăietor decât [j] orice spadă cu două tăişuri şi [k] pătrunzând până desparte suflet şi duh, rosturi şi măduve, şi judecător al gândurilor inimei: 13 [l] Şi nu este făptură ascunsă înaintea lui, chiar toate *sunt* goale [m] şi descoperite ochilor lui, către care avem cuvântul.

14 Deci având arhiereu mare, care străbătù cerurile, pe Iisus Fiul lui Dumnezeu, să ţinem cu tărie mărturisirea. 15 Pentru că nu avem arhiereu, care nu poate suferì împreună la slăbiciunile noastre, dar *arhiereu* ispitit fiind în toate potrivit asemănării noastre, afară de păcat. 16 Deci să ne apropiem cu încredere de tronul darului, ca să luăm milă şi să aflăm dar spre ajutor, la timp cuvenit.

Hristos este arhiereu în veci, preot ca Melchisedec. Pentru cei mari este trebuinţă de hrană tare, pentru cei mici de lapte.

5 Pentru că orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, [a] este pus pentru oameni [b] în cele către Dumnezeu, [c] ca să aducă daruri şi jertfe pentru păcate, 2 [d] Putând fi îngăduitor către cei neştiutori şi rătăcitori, fiindcă [e] şi el însuşi este împresurat de slăbiciune, 3 Şi [f] pentru aceasta dator este, după cum *aduce* pentru popor, aşà şi pentru sine să aducă pentru păcate.

4 [g] Şi nimenea nu-şi ià sieşi cinstea *aceasta*, ci chemat fiind de Dumnezeu, după cum [h] şi Aaron. 5 [i] Astfel şi Hristos nu se mărì pe sine însuşi ca să fie făcut arhiereu, ci cel care vorbì către dânsul: [j] „Fiul meu eşti tu, eu azi te-am născut;“ 6 După cum şi în alt loc zice: [k] „Tu eşti preot în veci, după rânduiala lui Melchisedec“.

7 Care în zilele trupului său, fiind că [l] aduse cereri şi rugăciuni stăruitoare, [m] cu strigăt tare şi lacrămi către acela [n] care puteà să-l scape din moarte, şi ascultat fiind [o] pentru temerea sa de Dumnezeu, 8 [p] Deşì Fiu fiind, învăţă [q] ascultare din cele ce pătimì, 9 Şi desăvârşit fiind, se făcù tutulor care ascultă de dânsul pricinuitor de mântuire vecinică. 10 Numit fiind de Dumnezeu arhiereu după rânduiala lui Melchisedec.

11 Despre care avem mult să vorbim şi cu anevoe să spunem lămurit, fiindcă v'aţi făcut întârzietori cu auzurile. 12 Căci voi trebuind chiar să fiţi învăţători de mult timp, iarăşi aveţi trebuinţă ca cineva să vă înveţe cele dintâiu începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, şi v'aţi făcut având trebuinţă de lapte, nu de hrană tare. 13 Pentru că cine se împărtăşeşte numai din lapte este neştiutor de cuvântul de dreptate, căci este copil; 14 Iar hrana tare este a celor desăvârşiţi, care prin deprindere au simţurile destoinice, spre deosebirea binelui şi a răului.

Fereşte-te de-a te abate dela credinţă.

6 Deaceea [a] lăsând învăţătura începătoare despre Hristos să înaintăm cu sârguinţă spre desăvârşire, nepunând voi iarăşi temelie cu pocăinţă [b] de lucruri moarte, şi cu credinţă în Dumnezeu, 2 [c] Cu învăţătură despre botezuri, [d] şi punerea mânilor, [e] şi învierea

---

[f] Ps. 95. 7.
[g] Cap. 3. 12, 18, 19.
[h] Isa. 49. 2.
[i] Prov. 5. 4.
[j] Efes. 6. 17.
[k] 1 Cor. 14. 24, 25.
[l] Ps. 33 13, 14.
[m] Iov 26. 6.
—
Capul 5.
[a] Cap. 8. 3.
[b] Cap. 2. 17.
[c] Cap. 8. 3, 4.
[d] Cap. 2. 18.
[e] Cap. 7. 28.
[f] Lev. 4. 3.
[g] 2 Cron 26. 18.
[h] Esod. 28. 1.
[i] Ioan 8. 54.
[j] Ps. 2. 7.
[k] Ps. 110. 4.
[l] Ioan 17. 1.
[m] Ps. 22. 1.
[n] Mat 26. 53.
[o] Mat. 26. 37.
[p] Cap. 3. 6.
[q] Filip. 2. 8.
—
Capul 6.
[a] Filip. 3.12-14.
[b] Cap. 9. 14.
[c] Fapt. 19. 4, 5.
[d] Fapt 8. 14-17.
[e] Fapt.17.31,32.
[f] Fapt. 24. 25.

morţilor, [f] şi judecata veşnică. 3 Şi aceasta o vom face, [g] numai dacă Dumnezeu dă voie.

4 Căci [h] este cu neputinţă pe [i] cei care au fost luminaţi odată şi au gustat [j] darul ceresc [k] şi s'au făcut părtaşi ai duhului sfânt 5 Şi au gustat cuvântul bun al lui Dumnezeu şi puterile [l] veacului viitor.

6 Şi care au căzut, a-i înoi iarăşi spre pocăinţă, [m] fiindcă ei răstignesc din nou lorn-şi pe Fiul lui Dumnezeu şi-l dau de pildă. 7 Pentru că pământul, care a băut ploaia ce vine adesea preste dânsul şi care naşte verdeaţă folositoare acelora pentru care şi este lucrat, [n] ia parte la binecuvântare dela Dumnezeu: 8 [o] Iar făcând spini şi pălămidă nu este găsit bun şi aproape de blestem *este*, sfârşitul lui este spre ardere.

Îndemnare să rămânem statornici şi să avem încredere în făgăduinţe.

9 Dar suntem încredinţaţi despre voi, iubiţilor, de mai bune lucruri şi care ţin de mântuire, şi dacă vorbim astfel. 10 [p] Căci [q] Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite [r] lucrul vostru şi iubirea pe care aţi arătat-o pentru numele lui, prin aceea că aţi [s] slujit sfinţilor şi slujiţi. 11 Dorim dar ca [t] fiecare dintre voi să arate aceeaşi râvnă, pentru încrederea [u] deplină a nădejdii până la sfârşit. 12 Ca să nu fiţi întârzietori, dar următori ai celor care prin credinţă şi îndelungă răbdare [v] moştenesc făgăduinţele.

13 Căci Dumnezeu când a dat făgăduinţă lui Abraam, fiindcă nu aveă să jure pe nimenea mai mare, [w] jură pe sine. 14 Zicând: „cu adevărat binecuvântând te voiu binecuvânta şi înmulţind te voiu înmulţi“; 15 Şi astfel, fiindcă avîi îndelungă răbdare, dobândi făgăduinţa.

16 Pentru că oamenii jură pe cel care este mai mare, şi [y] jurământul le este sfârşit spre statornicire a oricărui cuvânt de împotrivire: 17 În aceasta Dumnezeu, voind să arate mai mult moştenitorilor făgăduinţei nestrămutarea hotărîrii lui, mijloci prin jurământ. 18 Ca prin două fapte nestrămutate, în care este cu neputinţă ca Dumnezeu să fi mincit, să avem îndemnare puternică noi care am scăpat, ca să ţinem cu tărie nădejdea pusă înainte. 19 Pe care o avem ca ancoră neclintită şi temeinică a sufletului şi întrând înlăuntrul catapeteasmei. 20 Unde a intrat pentru noi Iisus, ca înainte mergător, fiind făcut după rânduiala lui Melchisedec arhiereu în veci.

Melchisedec este mai mare decât Abraam şi Leviţii. Hristos este arhiereul nostru desăvârşit în veci.

7 Căci acest [a] Melchisedec, împăratul Salemului, preotul lui Dumnezeu celui Preainalt, care întâmpină pe Abraam întorcându-se *acesta* dela tăierea împăraţilor şi-l binecuvântă, 2 Căruia şi zeciueală din toate îi împărţi Abraam, însemnează mai întâiu împăratul dreptăţii, iar apoi şi împăratul Salemului, care este împărat al păcii, 3 Fără tată, fără mumă, fără istorisire de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii, dar cu totul asemănat fiind Fiul lui Dumnezeu, rămâne preot pururea.

4 Vedeţi dar cât de mare este acesta, [b] căruia chiar zeciueală îi dete Abraam din cele mai bune, el patriarhul! 5 Şi într'adevăr [c] cei din fiii lui Levi, care primesc preoţia au potrivit legii poruncă ca să ia zeciueală dela popor, adecă dela fraţii lor, măcar că *şi aceştia* au ieşit din coapsa lui Abraam: 6 Iar cel care nu-şi trage neamul dintr'înşii a luat zeciueală dela Abraam, [d] şi a binecuvântat [e] pe cel care are făgăduinţele. 7 Fără vre un cuvânt de împotrivire dar, cel mic este binecuvântat de cel mare. 8 Şi aci oamenii muritori iau zeciueli, iar acolo unul [f] care este do-

---

g Fapt. 18. 21. *h* Mat. 12.31,32. *i* Cap. 10. 32. *j* Ioan 4. 10. *k* Gal. 3. 2. 5. *l* Cap. 2. 5. *m* Cap. 10. 29 *n* Ps. 65. 10. *o* Isa. 5. 6. *p* Prov. 14. 31. *q* Rom. 3 4. *r* 1 Tes. 1. 3. *s* Rom. 15. 25. *t* Cap. 3. 6, 14. *u* Col. 2. 2. *v* Cap. 10. 36. *x* Fac. 22.16,17. *y* Esod. 22. 11.

Capul 7.

a Fac.14.18.etc. *b* Fac. 14. 20. *c* Num.18 21.26 *d* Fac. 14. 19. *e* Rom. 4. 13 *f* Cap. 5. 6.

vedit că trăeşte *luă zeciueală.* 9 Şi
cum am zice, prin Abraam a dat zeciu-
eală şi Levi, care ià zeciueli; 10 Pen-
tru că erà încă în coapsa tatălui său,
când îl întâmpină Melchisedec.
11 [g]Deci dar, dacă erà desăvârşire
prin preoţia levitică, — pentru că po-
porul pe temeiul ei a primit legea, —
ce trebuinţă mai erà ca după rândueala
lui Melchisedec să se ridice un altfel
de preot, şi nu se zice *preot* după rân-
dueala lui Aaron? 12 Preoţia dar
fiind schimbată, este de neapărată tre-
buinţă să se facă şi o schimbare a legii.
13 Căci acela, cu privire la care sunt
zise acestea, s'a împărtăşit de o altfel
de seminţie, dela care nimenea n'a slu-
jit altarului; 14 Pentru că este foarte
învederat că [h]din Iuda a răsărit Dom-
nul nostru, cu privire la care seminţie
Moise nu zise nimic despre preoţi.
15 Şi încă cu mult mai cunoscut este,
dacă după asemănarea lui Melchisedec
se ridică un astfel de preot, 16 Care
s'a făcut nu după legea unei porunci
trupeşti, ci după puterea unei vieţi ne-
pieritoare. 17 Căci este dovedit că
[i]„tu eşti preot în veci după rândueala
lui Melchisedec".
18 Pentru că o desfiinţare a unei po-
runci ce a fost mai nainte, se face din
pricina [j]slăbiciunii şi a nefolosului ei.
19 — Căci [k]legea n'a desăvârşit nimic
— şi se face o întrare preste dânsa a
[l]unei nădejdi mai bune, prin care [m]ne
apropiem de Dumnezeu.
20 Şi întrucât *s'a făcut preot* nu fără
săvârşire de jurământ, — pentru că a-
ceia au fost făcuţi preoţi fără săvârşire
de jurământ, 21 Iar el cu săvâr-
şire de jurământ *a fost făcut preot*
prin cel care zice către dânsul: [n]„Ju-
rat-a Domnul şi nu se va căì; tu eşti
preot în veci," *după rândueala lui Mel-
chisedec.* 22 Întru atât [o]s'a făcut Iisus
chezaş al unui mai bun aşezământ.
23 Şi aceia într'adevăr au fost mai
mulţi făcuţi preoţi, pentru aceea că sunt
împiedecaţi prin moarte ca să rămână;
24 Dar el pentru aceea că rămâne în
veci are preoţia nestrămutată; 25 De-
aceea poate şi să mântuească cu desă-
vârşire pe cei care se apropie printr'în-
sul de Dumnezeu, fiind totdeauna viu,
spre a mijlocì pentru dânşii.
26 Căci astfel de arhiereu se cuveneà
pentru noi, curat, fără răutate, fără
pată, deosebit de păcătoşi, şi fiind mai
sus decât cerurile. 27 Care nu are în
fiecare zi neapărată trebuinţă să aducă,
ca arhiereii, jertfe mai întâiu pentru
păcatele sale, apoi pentru ale poporului;
căci a făcut aceasta odată pentru tot-
deauna, aducându-se *jertfă* pe sine în-
suşi. 28 Căci legea pune arhierei
oameni care au slăbiciune, iar cuvântul
jurământului săvârşit, care fù în urma
legii, *pune* pe Fiul desăvârşit în veci.

Arhiereul nostru ceresc este mijlocitorul unui nou aşezământ mult mai bun decât cel vechiu.

8 Iar vârf la cele ce zicem *este*: avem
astfel de arhiereu, [a]care s'a aşezat
de-a dreapta tronului măririi în ceruri,
2 Ca preot jertfitor al [b]templului *adevă-
rat* şi al [c]cortului adevărat pe care l-a
înfipt Domnul, *iar* nu om.
3 Căci [d]oricare arhiereu este pus ca
să aducă daruri şi jertfe, deaceea [e]*erà*
de neapărată trebuinţă ca şi acesta să
fi avut ceva ce să aducă. 4 Dacă dar
ar fi pe pământ, nici n'ar fi preot, fiind
că sunt cei care aduc potrivit legii da-
rurile. 5 Ca unii care slujesc unei în-
chipuituri şi unei [f]umbre a templului
ceresc, după cum a primit dumneze-
ească poruncă Moise, când erà să în-
fiinţeze cortul, [g]căci zice: „ià seama,
vei face toate potrivit chipului ce ţi-a
fost arătat pe muntele *Sinai*"; 6 Acum
însă a [h]dobândit slujbă preoţească mai
deosebită, cu cât este şi mijlocitor al
unui aşezământ mai bun, ca unul care
este legiuit pe temeiul făgăduinţelor
mai bune.

---

g Gal. 2. 21. *h* Isa. 11. 1. | *i* Ps. 110. 4. *j* Rom. 8. 3. *k* Fapt. 13. 39. | *l* Cap. 6. 18. *m* Rom. 5. 2 *n* Ps. 110. 4. | *o* Cap. 8. 6. — | *Capul 8.* *a* Efes. 1. 20. | *b* Cap. 9. 8, 12, 24. *c* Cap. 9. 11. | *d* Cap. 5. 1. *e* Efes. 5. 9. | *f* Col. 2. 17 *g* Esod. 25. 40. *h* 2 Cor. 3. 6,8,9.

7 [i]Pentru că dacă acela întâiul *Aşezământ* era desăvârşit, nu se căutà loc pentru al doilea. 8 Dar mustrându-i zice: [j]„Iată vin zile, zice Domnul, şi voiu alcătuì un nou Aşezământ faţă de casa lui Israel şi faţă de casa lui Iuda. 9 Nu ca Aşezământul pe care îl făcui părinţilor lor, în ziua când i-am apucat de mână, ca să-i scot din pământul Egiptului, că ei nu stăruiră în Aşezământul meu, *deaceea* şi eu nepăsător am fost de dânşii", zice Domnul. 10 Că acesta este Aşezământul pe care îl voiu întocmì casei lui Israel. După acele zile, zice Domnul, punând legile mele în gândul lor, şi pe inima lor le voiu înscrie şi voiu fi lor Dumnezeu, şi ei îmi vor fi popor. 11 Şi n'au să mai înveţe fiecare pe cetăţeanul său, şi fiecare pe fratele său zicând: cunoaşte pe Domnul. Că toţi mă vor cunoaşte dela mic până la mare ai lor. 12 Că voiu fi milostiv la nedreptăţile lor, şi nu-mi voiu mai aduce aminte de păcatele lor *şi de fărădelegile lor*".

13 Prin aceea că zice un „Nou" *Aşezământ* a învechit pe Întâiul *Aşezământ*: iar ce este învechit şi bătrân este aproape de peire.

Deosebirea între templul pământesc şi cel ceresc. Ispăşirea după legea lui Moise nu este desăvârşitoare; dar ispăşirea făcută de Hristos este desăvârşitoare.

9 Într'adevăr aveà şi întâiul *Aşezământ* hotărîri pentru slujba dumnezeească şi [a]templul pământesc. 2 [b]Căci fù întocmit [c]un cort întâiul, în care *se afla* [d]sfeşnicul şi [e]masa şi punerea înnainte a pânilor, care *cort* se cheamă *loc* sfânt. 3 [f]Iar după a doua catapeteasmă *fù întocmit* un cort care se cheamă *loc* preasfânt, 4 Având tămâetoare de aur [g]şi chivotul Aşezământului ferecat preste tot cu aur, în care erà un [h]vas de aur având mană, şi toeagul lui [i]Aaron, care odrăzlise şi [j]tablele Aşezământului. 5 Iar [k]de-asupra lui Heruvimii măririi umbrind ispăşitorul: despre acestea nu este acum de vorbit cu deamănuntul.

6 Astfel fiind întocmite acestea, [l]preoţii întră totdeauna în întâiul cort, săvârşind slujbele dumnezeeşti. 7 Iar în al doilea, [m]odată pe an, numai arhiereul, nu fără sânge [n]pe care-l aduce pentru sine şi pentru ale poporului greşeli din neştiinţă, 8 [o]Învederând duhul sfânt aceasta: [p]că calea *locului* celui prea sfânt să nu fie încă arătată, pe cât timp mai stă întâiul cort, 9 Ca unul care este o asemănare faţă de timpul de acum, [q]potrivit căruia *cort* se aduc daruri şi jertfe, ce nu pot desăvârşì în ştiinţa de sine pe cel care face slujbă dumnezeească, 10 Fiind pe lângă [r]mâncări şi beuturi şi [s]felurite spălări, [t]numai întocmiri ale trupului puse până la timp de îndreptare.

11 Iar Hristos, venit [u]arhiereu al [v]bunurilor viitoare, [x]prin cortul mai mare şi mai desăvârşit, nu făcut de mână, adecă nu al acestei făpturi, 12 Nici [y]prin sânge de ţapi şi viţei, [z]dar prin sângele său, întrà [a]odată pentru totdeauna în *locul* cel preasfânt, [b]după ce dobândì răscumpărare vecinică. 13 Căci dacă [c]sângele de ţapi şi de tauri şi a juninci [d]cenuşă, ce stropeşte pe cei spurcaţi, sfinţeşte spre curăţirea trupului, 14 Cu cât mai mult [e]sângele lui Hristos, [f]care, prin duh vecinic, [g]se aduse pe sine desăvârşit lui Dumnezeu, [h]va curăţì cunoştinţa de [i]sinevă a voastră de lucruri moarte, [j]ca să slujiţi vinului Dumnezeu.

15 [k]Şi pentru aceasta este [l]mijlocitor al unui Aşezământ nou, [m]ca prin aceea că se făcù moarte spre răscumpărare de abaterile de supt întâiul Aşezământ, să ià cei chemaţi făgăduinţa moştenirii vecinice.

16 Căci unde este diată, este de ne-

---

i Cap. 7. 11, 18 *j* Ier. 31, 31—34 — *Capul 9.* *a* Esod. 25. 8. *b* Esod. 26. 1. *c* Esod 26. 35 *d* Esod 25. 31. *e* Esod. 25. 23, 30. *f* Esod. 26. 31, 33. *g* Esod. 25. 10. *h* Esod. 16. 33 34. *i* Num 17. 10. *j* Esod. 25. 16. 21. *k* Esod. 25. 18, 22. *l* Num. 28. 3. *m* Esod. 30. 10 *n* Cap. 5. 3. *o* Cap. 10 19 20. *p* Ioan 14. 6. *q* Gal. 3. 21. *r* Lev. 11. 2. *s* Num. 19. 7, etc. *t* Efes. 2. 15. *u* Cap. 3. 1. *v* Cap. 10. 1. *x* Cap. 8. 2. *y* Cap. 10. 4. *z* Fapt. 20. 28. *a* Zech 3. 9. *b* Dan. 9 24 *c* Lev. 16. 14. 16. *d* Num. 19. 2, 17, etc. *e* 1 Pet. 1. 19. *f* Rom. 1. 4. *g* Efes. 5. 2. *h* Cap. 1. 3. *i* Cap. 6 1. *j* Luc. 1. 74 *k* 1 Tim. 2. 5 *l* Cap. 7. 22 *m* Rom. 3. 25.

apărată trebuință ca să fie moartea [n]celui care face diată; 17 Pentru că o diată este temeinică la cei morți, fiindcă niciodată nu are tărie, când trăiește cel care face diata. 18 [o]Deaceea nici întâiul *Așezământ* n'a fost sărbătorit fără sânge.

19 [p]Căci, după ce fiecare poruncă, potrivit legii, fù spusă de Moise la tot poporul, după ce [q]luă sângele viteilor și al țapilor, [r]cu apă și lână boită roșu și isop, stropì atât cartea însăși, cât și tot poporul, 20 Zicând: [s]„acesta este sângele Așezământului pe care l-a poruncit vouă Dumnezeu“. 21 Și stropì asemenea cu sânge cortul și toate vasele pentru slujba dumnezeească. 22 Și aproape toate sunt prin sânge curățite, potrivit legii, și fără vărsare de sânge nu se face iertare.

23 Deci este într'adevăr de neapărată trebuință, ca închipuitura celui ce este în ceruri să fie curățită prin acestea, iar însuși cerescul *templu să fie sărbătorit* prin mai bune jertfe decât acestea.

24 Pentru că Hristos întră, nu în *locul* cel preasfânt făcut de mâni, închipuitură a celui adevărat, ci chiar în cer, ca să se înfățișeze acum pentru noi înaintea feței lui Dumnezeu; 25 Nici *nu întră în cer*, ca să se aducă de mai multe ori jertfă pe sine însuși, după cum întră arhiereul, în fiecare an, cu sânge strein, în *locul* cel preasfânt, 26 Fiindcă altfel trebuià ca el să fi pătimit de mai multe ori dela întemeierea lumii; acum dar la sfârșitul veacurilor s'a arătat o singură dată spre desființarea păcatului prin jertfirea sa. 27 Și întru cât este hotărit oamenilor să moară o singură dată, iar după aceea judecată, 28 Astfel și Hristosul, fiind o singură dată adus jertfă ca să înlăture păcatele multora, de-a doua oară fără păcat se va arătà celor care cu stăruință îl așteaptă spre mântuire.

Legea este umbra Așezământului nou. Jertfele ispășitoare ale legii și adevărata jertfă ispășitoare a lui Hristos. Jertfele sunt desființate. Mare este pedeapsa celor care se abat dela învățătura evangelii. Lauda credinții statornice.

10 Pentru că legea având o [a]umbră a [b]bunurilor viitoare, nu însăși icoana lucrurilor, [c]nu poate nici odată prin aceleași jertfe în fiecare an, pe care le aduc neîncetat, să [d]desăvârșească pe cei care se apropie; 2 Căci n'ar fi încetat oare jertfele aduse, pentru aceea că cei care fac slujbă dumnezeească, curățiți fiind odată, nu mai au nici o cunoștință de păcate? 3 [e]Dar într'însele este în fiecare an o aducere aminte de păcate.

4 Pentru că [f]este cu neputință ca sânge de tauri și de țapi să înlăture păcate. 5 Deaceea întrând în lume zice: „Jertfă și prinos n'ai voit, dar corp mi-ai întocmit, 6 [g]Arderi de tot și *jertfe* pentru păcat n'ai binevoit; 7 Atuncia am zis: iată eu vin, — în volumul cărții este scris pentru mine — ca să fac voea ta, Dumnezeule!“ 8 Zicând mai sus că „jertfe și prinoase și arderi de tot și *jertfe* pentru păcate n'ai voit, nici n'ai binevoit“, — ca unele ce sunt aduse potrivit legii — 9 Atuncia a zis: „iată eu vin, ca să fac voința ta. Desființează *dar* ce este *zis* întâiu ca să statornicească ce este *zis* a doua oară; 10 [h]În care voință suntem sfințiți odată, pentru totdeauna, [i]prin prinosul corpului lui Iisus Hristos.

11 Și într'adevăr [j]oricare preot stă liturgisind în fiecare zi și aducând de mai multe ori aceleași jertfe, ca unele [k]care nu pot nici odată să înlăture cu totul păcate; 12 [l]Acesta însă, după ce aduse o singură jertfă pentru păcate, se așeză pentru totdeauna de-a dreapta lui Dumnezeu, 13 Așteptând de acum [m]până ce vor fi puși vrăjmașii săi scaun al picioarelor sale. 14 Căci printr'un [n]singur prinos a desăvârșit pentru totdeauna pe cei care sunt sfințiți.

---

n Cap. 3. 1.
o Gal. 3. 15.
p Esod. 24. 6, etc.
q Esod. 24. 5, 6, 8.
r Lev. 14. 4, 6, 7. 49. 51. 52.
s Esod. 24. 8.

Capul 10.
a Col. 2. 17.
b Cap. 9. 11.
c Cap. 9. 9.
d Vers. 14.
e Lev. 16. 21.
f Mic. 6. 6, 7.
g Ps. 40. 6, etc.
h Ioan 17. 19.
i Cap. 9. 12.
j Num. 28. 3.
k Vers. 1.
l Col. 3. 1.
m Ps. 110. 1.
n Vers. 1.

15 Dar și duhul sfânt ne dă dovadă; căci după ce a zis: 16 [o]„Acesta este Așezământul pe care-l voiu alcătui față de dânșii, după acele zile, zice Domnul: dând legile mele în inimile lor, le voiu scrie și în gândul lor, 17 Și de păcatele lor și de fărădelegile lor nu-mi voiu mai aduce aminte“. 18 Unde este dar iertare a acestora, nu mai *este* jertfă pentru păcate.

Mărirea noului așezământ ne îndeamnă să fim statornici în credință și în mărturisire.

19 Deci, fraților, având [p]în sângele lui Iisus încredere temeinică [q]spre intrarea în *locul* cel preasfânt, 20 [r]Pe care *intrare* o deschise [s]pentru noi ca o cale nouă și vie prin catapeteasma, adecă prin trupul lui, 21 Și *având* mare [t]preot preste [u]casa lui Dumnezeu, 22 [v]Să ne apropiem cu inimă adevărată, în desăvârșită cunoștință [x]de credință, fiindcă suntem curățiți în inimile noastre [y]de știința rea de noi înșine; 23 Și, fiindcă suntem [z]spălați pe corp cu apă curată, [a]să ținem cu tărie mărturisirea statornică a nădejdii noastre, căci [b]credincios este cel care făgăduì. 24 Și să îndreptăm luarea aminte unii asupra altora, spre întraripare de iubire și lucruri bune, 25 [c]Ne părăsind adunarea noastră, după cum au unii obiceiu, ci îndemnându-*ne* și [d]cu atât mai mult, cu cât vedeți ziua [e]apropiindu-se.

26 Căci [f]dacă noi de bunăvoe păcătuim, [g]după ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate, 27 Dar *rămâne* o înfricoșetoare așteptare a judecății și o [h]iuțime a focului viitor, ca să mistuească pe împotrivitori, 28 [i]Cine a lepădat legea lui Moise „moare“ fără milă [j]„pe temeiul spusei a doi sau trei martori“; 29 [k]Gândiți, de cât mai rea pedeapsă va fi învrednicit cel care a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu și [l]a socotit de necurat al Așezământului sânge, în care fù sfințit, [m]și a întâmpinat cu dispreț duhul darului. 30 Pentru că cunoaștem pe cel care a zis: [n]„a mea este răsbunarea, eu voiu răsplăti“, și iar: [o]„Domnul va judecà pe poporul său“. 31 [p]Înfricoșător este a cădeà în mânile viului Dumnezeu.

32 [q]Aduceți-vă dar aminte de zilele de mai nainte, în care după ce ați fost [r]luminați, ați răbdat o [s]mare luptă de suferințe, 33 Pe de-o parte, prin mustrări și strâmtorări, fiind puși spre [t]priveliște, iar pe de alta [u]făcându-vă părtași ai celor care se aflau astfel. 34 Pentru că ați suferit [v]împreună, atât cu cei închiși, [x]cât și răpirea averii voastre ați primit-o cu bucurie, cunoscând că [y]aveți pentru voi o avere mai bună și stătătoare. 35 Deci nu dați la o parte îndrăzneala voastră, [z]ce are negreșit răsplătire mare.

36 Căci aveți trebuință de răbdare ca, după ce ați făcut voea lui Dumnezeu, să luați cu sine-vă făgăduința. 37 Pentru că puțin timp mai este, foarte puțin, „cel care este să vie va venì și nu va întârzià; 38 Și cel drept al meu va fi viu prin credință, și dacă din sfială se va fi dat la o parte, sufletul meu nu binevoește într'însul“. 39 Dar noi nu suntem ai sfielii spre peire, ci ai credinții, spre dobândirea sufletului.

Credința și roadele ei dovedite de cei mai nainte.

11 Iar credință este încredere temeinică despre cele ce sunt nădăjduite, dovadă dobândită despre [a]lucrurile ce nu sunt văzute. 2 Căci în [b]aceasta avură dovadă bătrânii.

3 Prin credință pricepem, [c]că veacurile au fos întocmite prin cuvântul lui Dumnezeu, ca ceea ce este văzut să nu fie făcut din cele ce se arată.

4 [d]Abel credință având, aduse lui Dumnezeu mai bună jertfă decât Cain,

o Ier. 31. 33, 34.	*u* 1 Tim. 3. 15.	*b* 1 Cor. 1. 9.	*q* 2 Pet. 2. 20, 21.	*l* 1 Cor. 11. 29.	*q* Gal. 3 4.	*v* Filip. 1. 7.	*Capul 11.*
p Rom. 5. 2.	*v* Cap. 4. 16.	*c* Fapt. 2. 42.	*h* Ezec. 36. 5.	*m* Mat. 12. 31. 32.	*r* Cap. 6 4.	*x* Mat 5. 12.	*a* Rom. 8 24, 25
q Cap. 9. 8, 12.	*x* Efes. 3 12.	*d* Rom. 13. 11.	*i* Cap. 2. 2.	*n* Deut. 32. 35.	*s* Filip. 1. 29, 30.	*y* Mat. 6. 20.	*b* Vers. 39.
r Ioan 10. 9.	*y* Cap. 9. 14.	*e* Filip. 4. 5.	*j* Deut. 17. 2, 6.	*o* Deut. 32. 36.	*t* 1 Cor. 4. 9.	*z* Mat. 5. 12.	*c* Fac. 1. 1.
s Cap. 9. 3.	*z* Ezec. 36. 25.	*f* Num. 15. 30.	*k* Cap. 2. 3.	*p* Luc. 12. 5.	*u* Filip. 1. 7.	—	*d* Fac. 4. 4.
t Cap. 4. 14.	*a* Cap. 4. 14.						

prin care *credință* primì dovadă, că este drept, dând Dumnezeu mărturie la darurile lui, și printr'însa [e]vorbește încă, deși a murit.

5 Pentru *a sa* credință [f]Enoch fù strămutat, ca să nu vază moartea, și „nu fù aflat pentru că Dumnezeu îl strămutase“. Căci, mai nainte de strămutarea sa, a fost dovedit că plăcuse lui Dumnezeu. 6 Fără credință dar nu este cu putință a plăceà *lui Dumnezeu*; pentru că cel care se apropie de Dumnezeu, trebue să crează că este și că se face răsplătitor celor care-l caută.

7 [g]Noe, după ce fù înștiințat de Dumnezeu despre cele ce nu erau încă văzute, credință având, făcù cu luare aminte [h]o corabie pentru scăparea casei sale, prin care *credință* osândì lumea, și se făcù moștenitor al [i]îndreptățirii, potrivit credinței.

8 Pentru *a sa* credință [j]Abraam, chemat fiind, se supuse ca să iasă la locul pe care aveà să-l ià în moștenire, și ieșì, neștiind încotro merge. 9 Credință având, stătù vremelnic în pământul făgăduinței ca *în pământ* străin, locuind [k]în corturi, cu Isaac și Iacob, împreună [l]moștenitori ai aceleeași făgăduințe; 10 Pentru că aștepta [m]cetatea ce are temelii, [n]al cărei meșter și întemeietor este Dumnezeu.

11 Și chiar [o]Sara, credință având, primì putere, spre întemeiere de urmași și afară din timpul cuvenit [p]al vârstei, fiindcă socotì [q]credincios pe cel care făgăduì. 12 Pentru aceea și dela unul, [r]și încă amorțit fiind, fură născuți în mulțime [s]ca stelele cerului și ca nisipul cel nenumărat, ce este pe țărmul mării.

13 [t]Potrivit credinței au murit aceștia toți, neluând cu sine făgăduințele, [u]ci de departe văzându-le și zicând bun venit, și [v]mărturisind că străini și trecători sunt pe pământ, 14 Pentru că cei care zic unele [x]ca acestea, arată că caută cu stăruință o patrie. 15 Și într'adevăr, dacă aveau în minte pe aceea din care ieșiră, aveau timp ca să se întoarcă; 16 Dar acum doresc mai bună, adecă cerească. Pentru aceea Dumnezeu nu se rușinează de dânșii, ca [y]să fie numit Dumnezeul lor; căci [z]le-a gătit cetate.

17 [a]Abraam, având credință, a adus jertfă pe Isaac, când fù încercat, și *el* care primì în sine făgăduințele [b]aduceà jertfă pe unicul născut, 18 *El* către care fù zis că [c]„în Isaac ți-se va numì urmaș“, 19 Gândind [d]în sine, că puternic este Dumnezeu a sculà și dintre morți; deaceea îl luă cu sine și din punerea în primejdie. 20 Credință având despre cele viitoare, binecuvântă [e]Isaac pe Iacob și pe Esau.

21 Credință având, Iacob [f]binecuvântă, când erà [g]să moară, pe fiecare dintre fiii lui Iosif și „se rugă *răzâmat* pe vârful toeagului său“.

22 Credință având [h]Iosif, făcù, — pe când erà să se sfârșească, — aducere aminte despre ieșirea fiilor lui Israel și dete poruncă în privința oaselor sale.

23 Credință fiind, [i]Moise, după ce fù născut, a fost ascuns trei luni de către părinții lui, pentru că l-au văzut copil plăcut și nu se temură de [j]porunca împăratului.

24 Credință având [k]Moise, nu primì, — când fù mare, — ca să fie numit fiul unei fiice a lui Farao, 25 [l]Alegând mai bine să sufere răul în același timp cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă o plăcere trecătoare a păcatului, 26 Socotind [m]înfruntarea lui Hristos drept mai mare bogăție, decât comorile Egiptului: pentru că își îndreptà privirea la [n]răsplătire.

27 Credință având, [o]părăsì Egiptul, ne temându-se de mânia împăratului; pentru că stărui cu statornicie, [p]ca zărind pe cel care nu este zărit.

---

e Fac. 4. 10. *f* Mat. 23. 35. *g* Fac. 6. 13, 22. *h* 1 Pet. 3. 20. *i* Rom. 3. 22. *j* Fac. 12. 1, 4. *k* Fac. 12. 8. *l* Cap. 6. 17. *m* Cap. 12. 22. *n* Cap. 3. 1. *o* Fac. 17. 19. *p* Luc. 1. 36. *q* Rom. 4. 21. *r* Rom. 4. 19. *s* Fac. 22. 17. *t* Vers. 39. *u* Vers. 27. *v* Fac. 23. 4. *x* Cap. 13. 14. *y* Esod. 3. 6, 15. *z* Filip. 3. 20. *a* Fac. 22. 1, 9. *b* Iac. 2. 21. *c* Fac. 21. 12. *d* Rom. 4. 17, 19, 21. *e* Fac. 27, 27, 39. *f* Fac. 48. 5, 16, 20. *g* Fac. 47. 31. *h* Fac. 50. 24, 25. *i* Esod. 2. 2. *j* Esod. 1. 16, 22. *k* Esod. 2. 10, 11. *l* Ps. 84. 10. *m* Cap. 13. 13. *n* Cap. 10. 35. *o* Esod. 10. 28, 29. *p* Vers. 13.

28 Credinţă [q] având, a rânduit Paştile şi stropirea sângelui, ca pierzătorul celor întâiu născuţi să nu atingă pe ai lor.

29 Credinţă având, [r] trecură prin marea roşie ca pe pământ uscat, pe când Egiptenii, făcând încercare cu ea, fură înghiţiţi.

30 Credinţă fiind, [s] zidurile Ierihonului căzură, după ce fură încunjurate şapte zile.

31 Credinţă având [t] Raab desfrânata, nu pieri împreună cu cei neascultători, fiindcă [u] primise cu pace pe iscoditorii poporului.

32 Şi ce mai zic încă? Căci timpul nu-mi va ajunge, spunând despre [v] Ghedeon, [x] Barac, [y] Samson, [z] Ieftai, [a] David şi [b] Samuel şi despre profeţi, 33 Care în puterea credinţii biruiră împărăţii, făcură dreptate, [c] dobândiră [d] făgăduinţi, astupară guri de lei, 34 [e] Stinseră putere de foc, [f] scăpară de ascuţişuri de spadă, [g] se împuterniciră din slăbiciune, [h] se făcură tari în războiu, înfrânseră tabere de străini: 35 [i] Femei primiră prin înviere pe morţii lor; [j] iar alţii întinşi pe roată fură chinuiţi neprimind scăparea, pentru ca să dobândească mai bună înviere; 36 Iar alţii suferiră batjocuriri şi biciuiri, [k] ba încă legături şi închisoare; 37 [l] Fură ucişi cu pietrii, fură ispitiţi, fură hierăstruiţi, muriră de moarte cu spada, umblară încoaci şi încolo *îmbrăcaţi* în piei de oaie, în piei de capră, în lipsă fiind, apăsaţi, suferind răul, 38 *Ei*, de care lumea nu eră vrednică, rătăciră în pustii şi în munţi şi în peşteri şi în crepăturile pământului.

39 Şi aceştia toţi, deşi primiră în puterea credinţii lor bună dovadă, nu luară cu sine făgăduinţă. 40 Rânduind mai nainte Dumnezeu ceva mai bun pentru noi, ca să nu fie ei desăvârşiţi fără noi.

Hristos este începătorul şi desăvârşitorul credinţii. Dumnezeu înţelepţeşte prin suferinţe pe fiii săi.

12 Deaceea şi noi, fiindcă avem împrejurul nostru un aşà de mare nour de martori, [a] lepădând orice greutate şi păcatul ce lesne împresoară, [b] să alergăm [c] cu stăruinţă în lupta ce ne stă înainte, 2 Îndreptând privirea la începătorul şi desăvârşitorul credinţii, Iisus, [d] care după ce despreţuì ruşinea, suferì crucea pentru bucuria ce-i stă înainte, [e] şi şade de-a dreapta tronului lui Dumnezeu.

3 [f] Uitaţi-vă dar bine la cel care a suferit în sine dela cei păcătoşi o aşà de mare împotrivire cu vorba, pentru [g] ca să nu obosiţi, fiind în sufletele voastre osteniţi. 4 Nu v'aţi împotrivit [h] încă, până la sânge, luptându-vă împotriva păcatului,

5 Şi aţi uitat de tot îndemnul care vă vorbeşte ca unor fii? [i] „Fiul meu, nu socotì drept puţin înţelepţirea dela Domnul, nici nu osteni, când eşti mustrat de dânsul; 6 Căci [j] pe care-l iubeşte Domnul, îl înţelepţeşte, şi biciueşte pe oricare fiu pe care *dânsul* îl primeşte la sine". 7 [k] Spre înţelepţire suferiţi, Dumnezeu se poartă cu voi ca cu fiii: căci care fiu este pe care nu-l înţelepţeşte Tatăl? 8 Iar dacă sunteţi fără înţelepţire, [l] de care toţi s'au împărtăşit, sunteţi dar fii fireşti şi nu sunteţi fii *adevăraţi*.

9 Apoi aveam înţelepţitori pe părinţii noştri după trup şi ne sfiam; nu ne vom supune cu mult mai vârtos [m] Tatălui duhurilor şi vom fi vii¿ 10 Pentru că ei după a lor găsire cu cale ne înţelepţeau pentru puţine zile, iar acesta spre folosul nostru, [n] ca să ne împărtăşim de sfinţenia lui.

11 Orice înţelepţire la starea de acum, nu pare într'adevăr că este de bucurie, ci de întristare, dar mai în urmă

---

q Esod. 12. 21, etc. *r* Esod. 14. 22, 29. *s* Ios. 6. 20. *t* Ios. 6. 23. *u* Ios. 2. 1. *v* Judc. 6. 11. *x* Judc. 4. 6. *y* Judc. 13. 24. *z* Judc. 11. 1. *a* 1 Sam. 16. 1, 13. *b* 1 Sam. 1. 20. *c* 2 Sam. 7. 11, etc. *d* Judc. 14. 5, 6. *e* Dan. 3. 25. *f* 1 Sam. 20. 1. *g* 2 Reg. 20. 7, etc. *h* Judc. 15. 8, 15. *i* 1 Reg. 17. 22. *j* Papt. 22. 25. *k* Fac. 39. 20. *l* 1 Reg. 21. 13. — *Capul 12.* *a* Col. 3. 8. *b* 1 Cor. 9. 24. *c* Rom. 12. 12. *d* Luc. 24. 26. *e* Ps. 110. 1. *f* Mat. 10. 24, 25. *g* Gal. 6. 9. *h* 1 Cor. 10. 13. *i* Iov 5. 17 *j* Ps. 94. 12. *k* Deut. 8. 5. *l* Ps. 73. 14. *m* Num. 16. 22 *n* Lev. 11. 44

[o] dă celor deprinși prin ea rod de pace
al dreptății.

Îndemnare să fim evlavioși, având în vedere Ierusalimul ceresc.

12 Deaceea [p] îndreptați iar mâinile o-
bosite și genunchii slăbănogiți, 13 [q] Și
faceți urme drepte cu picioarele voas-
tre, ca ce este șchiop să nu se abată, [r] ci
mai vârtos să fie vindecat.

14 [s] Căutați pace cu toții și sfințirea,
[t] fără care nimenea nu va vedeà pe
Domnul, 15 [u] Îndreptând cu îngrijire
luarea aminte, [v] ca nu rămânând vre unul
în urmă dela darul lui Dumnezeu, [x] „ca
nu vre-o rădăcină de amărăciune cres-
când în sus să bântue“ și printr'însa
cei mulți să fie molipsiți, 16 [y] Ca *să*
nu *fie* vre-un desfrânat sau vre-un lu-
mesc ca Esau, [z] care pentru o singură
mâncare dete dreptul său de întâiu
născut. 17 Pentru că știți că și mai
în urmă, [a] când dorì să moștenească bi-
necuvântarea, [b] nu fù luat în seamă, căci
nu află loc pentru schimbare de gând,
deși cu lacremi o cerù.

18 Căci nu v'ați apropiat de [c] munte
ce se pipăe și aprins de foc, și de nour
întunecos și de întunecime și de fur-
tună. 19 Și de sunet de trâmbiță și
de al cuvintelor glas, pe care auzindu-l
ei, [d] se rugară, ca să nu li-se mai vor-
bească; 20 — Căci nu sufereau po-
runca: [e] chiar dobitoc dacă va fi atins
muntele, va fi omorît cu pietri *sau cu*
săgeată va fi străpuns; 21 [f] Și — ast-
fel de înfricoșătoare erà arătarea! —
Moise zise: „înspăimântat sunt și tre-
mur!“ — 22 Ci v'ați apropiat de [g] mun-
tele Sion și [h] de cetatea viului Dumne-
zeu, de Ierusalimul ceresc, [i] și de zecimi
de mii de îngeri, 23 De adunare spre
serbare și de adunare de întâiu [j] născuți,
scriși în ceruri, [k] și de judecător, Dum-
nezeul tutulor, [l] și de duhuri ale [m] drep-
ților desăvârșiți, 24 Și de Iisus [n] mij-
locitorul Așezământului de curând și de
al stropirii [o] sânge, [p] care vorbește mai
bine decât Abel.

25 Luați seama, nu părăsiți pe cel
care *vă* vorbește: căci [q] dacă aceia n'au
scăpat când părăsiră pe cel care ros-
tește pe pământ cuvinte dumnezeești,
mult mai vârtos noi nu vom scăpà, *noi*
care ne întoarcem, dela cel *care rostește*
cuvinte dumnezeești din cer. 26 [r] Al
cărui glas sguduì atuncia pământul, iar
acum făgăduì zicând: [s] „eu voiu clătinà
încă odată nu numai pământul, ci și ce-
rul“. 27 Iar acest „încă odată“ arată
[t] schimbarea celor ce sunt sguduite ca
a unor lucruri făcute, pentru ca să ră-
mâe cele ce nu sunt sguduite. 28 Pen-
tru aceea, fiindcă primim împărăție ne-
clintită, mulțumim, prin care *mulțumire*
să slujim lui Dumnezeu cu bună plăcere,
cu luare aminte și sfială; 29 Căci și
este [u] Dumnezeul nostru „foc mistu-
itor“.

Îndemnare spre iubire; să ne ferim de desfrânare și de sgârcenie.

13 [a] Iubirea frățească să rămâe. 2 [b] Nu
uitați ospitalitatea, căci prin aceasta
[c] unii, fără să știe, primiră oaspeți pe
îngeri.

3 [d] Aduceți-vă aminte de cei legați
ca legați împreună cu voi, de cei care
sufere răul ca fiind și voi înșivă în corp.

4 De cinste *fie* căsătoria, în toate, și
patul curat; [e] căci pe desfrânat și pe a-
dulteri îi va judecà Dumnezeu.

5 Gândirea și purtarea *fie* neiubi-
toare de argint, [f] *fiți* îndestulați de cele
de acum; căci el însuși a zis: [g] „nici-
decum n'am să te las, în nici un chip
nu te părăsesc“, 6 [h] Astfel noi îndrăz-
nind zicem: „Domnul îmi este ajutor,
nu mă voiu teme; ce-mi va face omul?“

Amintire să urmăm numai după învățătorii cinstiți.

7 [i] Aduceți-vă aminte de mai marii
voștri, ca unii care v'au vorbit cuvântul
lui Dumnezeu, al căror sfârșit al vieții

---

o Iac. 3. 18.
p Iov 4. 3, 4.
q Prov. 4.26,27.
r Gal. 6. 1.
s Ps. 34. 14.
t Mat. 5. 8.
u 2 Cor. 6. 1.
v Gal. 5. 4.
x Deut. 29. 18.
y Efes. 5. 3.
z Fac. 25. 33.
a Fac. 27. 34, 36, 38.
b Cap. 6. 6.
c Esod. 19. 12, 18, 19.
d Esod. 20. 19.
e Esod. 19. 13.
f Esod. 19. 16.
g Gal. 4. 26.
h Filip. 3. 20.
i Deut. 33. 2.
j Esod. 4. 22.
k Luc. 10. 20.
l Fac. 8. 25.
m Filip. 3. 12.
n Cap. 8. 6.
o Esod. 24. 8.
p Fac. 4. 10.
q Cap. 2. 2, 3.
r Esod. 19. 18.
s Hag. 2. 6.
t Ps. 102. 26.
u Esod. 24. 17.

Capul 13.

a Rom. 12. 10.
b Mat. 25. 35.
c Fac. 18. 3.
d Mat. 25 36.
e 1 Cor. 6. 9.
f Mat. 6 25, 34.
g Fac 28. 15.
h Ps. 27. 1.
i Vers 17.

privindu-l de aproape, [j] urmați credința lor.

8 Iisus Hristos, ieri și azi, [k] același *este* în veci. 9 [l] Prin învățături felurite și străine nu vă amăgiți; căci este bine ca prin dar să fie întărită inima, [m] nu prin mâncări din care n'au avut folos cei care umblă cu dânsele. 10 [n] Avem altar dela care n'au drept să mănânce cei care slujesc cortului.

11 Căci [o] corpurile dobitoacelor, al căror sânge este dus pentru păcat în locul preasfânt prin arhiereu, corpurile acestora sunt arse afară din tabără. 12 Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească prin sângele său poporul, [p] pătimi afară din poartă. 13 Deci dar să ieșim la dânsul afară din tabără, [q] suferind înfruntarea lui: 14 [r] Căci nu avem aci cetate stătătoare, ci căutăm cu stăruință pe cea viitoare. 15 [s] Deci printr'însul să aducem [t] totdeauna lui Dumnezeu jertfă de laudă, [u] adecă rod de buze, care laudă numele lui.

16 [v] Nu uitați dar facerea de bine și împărtășirea; căci [x] la jertfe de acestea găsește Dumnezeu bună plăcere.

17 [y] Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă, pentru că [z] ei veghează pentru sufletele voastre, ca unii care dau seamă, ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând; căci aceasta vă este nefolositor.

Îndemnări finale și salutări.

18 [a] Rugați-vă pentru noi, căci socotim că avem știință [b] bună de noi înșine, fiindcă dorim să fim bine în toate. 19 [c] Și mai mult vă îndemn să faceți aceasta, ca să fiu mai curând înapoiat vouă.

20 Iar [d] Dumnezeul păcii, cel [e] care a scos afară dintre morți [f] pe marele păstor al oilor [g] prin sângele unui Așezământ veșnic, pe Domnul nostru Iisus, 21 [h] Să vă aducă la desăvârșire, în orice lucru bun, ca să faceți voea lui, lucrând în noi ce este bineplăcut înaintea lui, prin Iisus Hristos. Lui *fie* mărirea în vecii vecilor. Amin.

22 Vă îndemn însă, fraților, îngăduiți cuvântul îndemnării; căci și pe scurt v'am scris.

23 Aflați că s'a dat drum fratelui Timoteiu, cu care vă voiu vedea, dacă vine mai curând.

24 Urați bine la toți mai marii voștri și la toți sfinții. Vă urează bine cei din Italia. 25 Darul cu voi toți.

EPISTOLA LUI IACOB.

Ispitele sunt de folos. Avuțiile sunt trecătoare.

1 [a] Iacob, [b] slujitor al lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos, [c] celor douăsprezece seminții, [d] ce sunt în împrăștiere, multă sănătate.

2 Frații mei, [e] socotiți drept orice bucurie, [f] când veți fi căzut în felurite ispite, 3 [g] Știind că încercarea voastră în credință lucrează stăruință; 4 Iar stăruința să aibă lucru deplin, ca să fiți desăvârșiți și întregi, neavând lipsă de nimic.

5 [h] Dacă dar cineva dintre voi are lipsă de înțelepciune, [i] ceară dela Dumnezeu care dă tutulor de-adreptul și nu înfruntă, [j] și i-se va dà. 6 [k] Ceară însă în credință, neîndoindu-se de nimic: pentru că cine se îndoește seamănă cu valul mării mișcat de vânt și aruncat încoaci și încolo. 7 Adecă să nu gândească că va luà ceva dela Domnul acel om, 8 [l] Bărbat îndoelnic, nestatornic în toate căile sale.

9 Fratele smerit laude-se dar de în-

---

j Cap. 6. 12. *k* Ioan. 8 58. *l* Efes. 4. 14. *m* Rom. 14. 17. *n* 1 Cor. 9. 13. *o* Esod. 29. 14. *p* Ioan 19 17,18 *q* Cap. 11. 26. *r* Mic. 2. 10. *s* Efes. 5. 20. *t* Lev. 7. 12. *u* Osea. 14. 2. *v* Rom 12. 13 *x* 2 Cor. 9. 12. *y* Filip. 2. 29. *z* Ezec. 3. 17. *a* Rom. 15. 30. *b* Fapt 23. 1. *c* Film. 22. *d* Rom. 15. 33. *e* Fapt. 2.24,32. *f* Isa. 40. 11. *g* Zech 9. 11. *h* 2 Tes. 2. 17. — IACOB. — *Capul 1.* *a* Fapt. 12. 17. *b* Tit. 1. 1. *c* Fapt. 26. 7. *d* Deut. 32. 26. *e* Mat. 5. 12. *f* 1 Pet. 1. 6. *g* Rom. 5. 3. *h* Prov. 2. 3. *i* Mat. 7. 7. *j* Ier 29 12. *k* Marc. 11. 24. *l* Cap. 4. 8

nălţimea lui. 10 Iar bogatul de smerenia lui, că va trece[m] ca o floare a ierbei. 11 Pentru că răsări soarele împreună cu arşiţa şi „uscă iarba, şi floarea ei căzù“ şi podoaba feţii ei pierì; astfel şi bogatul va pierì cu încetul, în umbletele sale.

12 [n]Fericit este bărbatul care rabdă ispita, că, lămurit fiind, va luà a vieţii [o]cunună, [p]pe care a făgăduit-o *Domnul* celor care îl iubesc.

Obârşia păcătuirii.

13 Nimenea, ispitit fiind, să nu zică că sunt ispitit dela Dumnezeu: pentru că Dumnezeu este necercat de rele, şi dânsul nu ispiteşte pe nimenea. 14 Dar fiecare este ispitit, fiind tras şi momit de a sa poftă. 15 Apoi [q]pofta, după ce a zămislit, naşte păcat, iar păcatul, după ce a fost desăvârşit,— [r]naşte moarte.

16 Nu fiţi rătăciţi, fraţii mei iubiţi. 17 [s]Orice dare bună şi orice dar desăvârşit se pogoară de sus dela al luminilor Tată, [t]la care nu este schimbare sau umbră *făcută* de mutare. 18 [u]Binevoind ne-a născut prin cuvânt de adevăr, [v]ca să fim noi o [x]pârgă a făpturilor sale.

Primirea şi făptuirea după cuvântul lui Dumnezeu.

19 Să ştiţi, fraţii mei iubiţi: [y]orice om fie ager la auzire, [z]încet la vorbire, [a]încet la mânie; 20 Căci a bărbatului mânie nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21 Deaceea, [b]lepădând orice necurăţenie şi prisosire de răutate, primiţi cu blândeţe cuvântul sădit, [c]care poate să mântuească sufletele voastre.

22 Faceţi-vă [d]dar împlinitori ai cuvântului, şi nu numai auzitori, înşelându-vă pe voi înşivă. 23 Că [e]dacă cineva este auzitor al cuvântului şi nu împlinitor, acesta seamănă bărbatului care priveşte în oglindă faţa firii sale; 24 Căci s'a privit pe sine şi a plecat, şi îndată a uitat ce fel erà. 25 Cine [f]s'a uitat însă de aproape în legea desăvârşită a stării de sine. şi a stăruit la ea, nefăcându-se auzitor uituc, ci îndeplinitor al lucrului, acesta va fi fericit în îndeplinirea ei.

26 Dacă gândeşte cineva a fi slujitor lui Dumnezeu, neţinându-şi în frâu limba sa, ci amăgindu-şi inima, slujirea de Dumnezeu a acestuia este deşartă. 27 Slujirea lui Dumnezeu curată şi fără pată la Dumnezeu şi Tatăl este aceasta: a cercetà pe orfani şi văduve în strâmtorarea lor, a te păzì pe tine însuţi curat faţă de lume.

Nu trebue a despreţuì pe săraci. În iubirea către aproapele este împlinită legea.

2 Fraţii mei, să nu aveţi [a]cu părtinire credinţa Domnului nostru Iisus Hristos, [b]a măririi. 2 Căci dacă va fi întrat în adunarea voastră un bărbat, având inel de aur în deget, *îmbrăcat* în vestmânt strălucitor, şi va fi întrat şi un sărac în vestmânt soios. 3 Şi vă veţi fi uitat cu luare aminte spre cel care poartă vestmântul cel strălucitor şi veţi fi zis: tu şezi aci bine, şi săracului îi veţi fi zis: tu stai colo sau şezi la picioarele mele, 4 Nu v'aţi îndoit oare în voi înşivă şi v'aţi făcut judecători de gândiri rele?

5 Ascultaţi, fraţii mei iubiţi, [c]oare Dumnezeu nu şi-a ales pe cei săraci pentru lume, ca să fie [d]bogaţi şi moştenitori ai împărăţii, pe [e]care a făgăduit-o celor care-l iubesc? 6 Iar [f]voi aţi despreţuit pe cel sărac. Oare nu bogaţii vă împilează [g]pe voi, şi ei vă târăsc la judecăţi? 7 Nu defăimează ei numele bun, care fiù chemat preste voi? 8 Dacă într'adevăr împliniţi legea împărătească: [h]„Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi“, potrivit scripturei, bine faceţi. 9 Iar [i]dacă sunteţi părtinitori, lucraţi păcat, mustraţi fiind de lege ca călcători.

10 Pentru că cine va fi păzit toată legea, dar va fi păcătuit într'o singură

m 1 Ioan 2. 17.	*q* Iov 15. 35.	*u* Ioan 1. 13.	*x* Prov. 10. 19.	*d* Mat. 7. 21.		*c* Ioan. 7. 48.	*g* Fapt. 13. 50.
n Iov 5. 17.	*r* Rom. 6. 21, 23.	*v* Efes. 1. 12.	*a* Prov. 14. 17.	*e* Cap. 2. 14, etc.	*Capul 2.*	*d* Luc. 12. 21.	*h* Lev 19. 18.
o 1 Cor. 9. 25.	*s* Ioan 3. 27.	*x* Ier. 2. 3.	*b* Col. 3. 8.	*f* 2 Cor. 3. 18	*a* 1 Cor. 2. 8.	*e* Esod. 20. 6.	*i* Vers. 1.
p Mat. 10. 22.	*t* Num. 23. 19.	*y* Eccl. 5. 1.	*c* Fapt. 13. 26.	—	*b* Lev. 19. 15.	*f* 1 Cor. 11. 22	

poruncă, *j* s'a făcut vinovat de toate *poruncile*. 11 *k* Pentru că cine a zis „nu săvârşi adulter", a zis şi „nu omorî"; iar dacă nu săvârşeşti adulter, dar omori, te-ai făcut călcător de lege.

12 Astfel vorbiţi şi astfel faceţi, ca cei care au să fie judecaţi prin *l* legea stării de sine. 13 Căci *m* judecata este fără milă, pentru cel care nu face milă: *n* mila se mândreşte faţă de judecată.

Credinţa adevărată se dovedeşte prin fapte.

14 *o* Care este folosul, fraţii mei, dacă zice cineva că are credinţă, iar fapte nu are? Oare credinţa îl poate mântui? 15 *p* Dacă un frate sau o soră sunt goli şi au lipsă de hrana trebuincioasă în fiecare zi, 16 Şi *q* cineva dintre voi le va fi zis: mergeţi în pace, încălziţi-vă şi săturaţi-vă, dar nu le daţi cele trebuincioase corpului, care este folosul? 17 Astfel şi credinţa, dacă nu va fi avut fapte, moartă este în sine, 18 Dar va zice cineva: tu ai credinţă, şi eu am fapte: arată-mi credinţa ta fără fapte, *r* şi eu îţi voiu arătă din faptele mele credinţa. 19 Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci: *s* şi demonii cred şi se înfiorează. 20 Voeşti dar să cunoşti, omule deşert, că credinţa fără fapte este nelucrătoare?

21 Abraam tatăl nostru nu fù îndreptăţit din fapte, fiindcă aduse jertfă pe altar pe Isaac fiul său? 22 Vezi că credinţa lucrează împreună cu faptele lui, şi din fapte fù desăvârşită credinţa, 23 Şi fù implinită scriptura care zice: „iar Abraam crezù lui Dumnezeu, şi i-se socotì spre îndreptăţire, şi fù numit prieten al lui Dumnezeu". 24 Vedeţi că din fapte este îndreptăţit omul şi nu din credinţă numai. 25 Dar asemenea şi Raab desfrânata nu fù îndreptăţită din fapte, fiindcă primì pe vestitori şi-i scoase afară pe altă cale? 26 Căci după cum corpul fără duh este mort, astfel şi credinţa fără fapte moartă este.

Cetitorii nu trebue să aibă învăţători mulţi. Cu greu este a înfrână limba.

3 Nu fiţi *a* mulţi învăţători, fraţii mei, *b* ştiind că mare osândă vom luà. 2 Pentru *c* că toţi mult păcătuim: *d* dacă cineva nu păcătueşte în cuvânt, *e* acesta este bărbat desăvârşit, în stare să înfrâneze şi tot corpul. 3 Dacă *f* noi dar punem frânele în gurile cailor ca să ni-i supunem, ducem după noi şi tot corpul lor. 4 Iată chiar *g* vasele, deşi sunt aşà mari şi mânate de *h* vânturi iuţi, sunt duse de cârmă mică încotro hotăreşte pornirea celui care îndreptează: 5 Astfel şi limba mic membru este şi vorbeşte lucruri mari. Iată ce foc, ce pădure aprinde 6 *i* Limba. Foc, lumea nedreptăţii! Limba se rânduieşte între membrele noastre, *j* şi mânjeşte tot corpul şi arde în flacără roata firei şi în flacără este arsă de gheenă. 7 Pentru că orice fire de fiare şi paseri, de târîtoare şi de vieţuitoare în mare este domolită şi a fost domolită de firea omului, 8 Dar limba nimenea dintre oameni nu poate să o domolească: este un rău fără încetare, *k* plină de venin aducător de moarte. 9 Cu dânsa binecuvântăm pe Domnul şi Tatăl, şi cu dânsa blestemăm pe oameni, *l* care sunt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu; 10 Din aceeaşi gură iese binecuvântare şi blestem. Nu trebue, fraţii mei, ca acestea să fie astfel, 11 Nu cumva izvorul aruncă din aceeaşi deschizătură dulcele şi amarul? 12 Oare poate, fraţii mei, un smochin să facă masline sau o viţă smochine? Nici apă sărată nu poate dà apă dulce.

Înţelepciunea de sus.

13 *m* Cine este înţelept şi înţelegător între voi? *Acela* arate din purtarea bună faptele lui cu blândeţe de înţelepciune. 14 Iar dacă aveţi râvnire amară şi zavistie în inima voastră, nu vă mândriţi faţă de adevăr, şi minţiţi. 15 Această înţelepciune nu vine de sus, ci este

j Deut. 27. 26. *k* Esod. 20. 13, 14. *l* Cap. 1. 25. *m* Iov 22. 6, etc. *n* Ioan 4. 17, 18. *o* Mat. 7. 26. *p* Iov 31. 19, 20. *q* 1 Ioan 3. 18. *r* Cap. 3 13. *s* Mat. 8. 29. —

Capul 3.

a Mat. 23. 8, 10. *b* Luc. 6. 37. *c* 1 Reg. 8. 46. *d* Ps. 34. 13. *e* Mat. 12 37. *f* Ps. 32. 9. *g* Prov. 12. 18. *h* Ps. 12. 3. *i* Prov. 16. 27. *j* Mat. 15. 11, 18, 19, 20. *k* Ps. 140. 3. *l* Fac. 1. 26. *m* Gal. 6. 4. —

pământească, firească. demonicească, 16 Căci unde este râvnire și zavistie. acolo este neorânduială și orice lucru rău. 17 Iar înțelepciunea de sus este mai întâiu curată, apoi pacinică. învoitoare, ascultătoare, plină de milă și roade bune. neîndoelnică, fără fățărie. 18 Și sămânța de dreptate este în pace semănată de cei care fac pace.

Urîciunea pizmei.

4 De unde sunt războae și de unde lupte între voi? Nu de aci, din poftele voastre [a] care se ostesc în membrele voastre? 2 Poftiți, și nu aveți: omorîți și pizmuiți, și nu puteți dobândi; vă luptați și vă războiți. Și nu aveți pentru că voi nu cereți: 3 [b] Cereți și nu primiți, [c] pentru că cereți rău, ca să cheltuiți în poftele voastre.

Recomandarea smereniei.

4 [d] Desfrânaților. Nu știți [e] că prietenia lumii este vrăjmașe lui Dumnezeu? Deci [f] cine se va fi hotărît să fie prieten al lumii, se face vrăjmaș al lui Dumnezeu. 5 Sau gândiți că îndeșert zice scriptura? Cu pismă dorește [g] duhul care locuì în noi, 6 Însă dă mai mare dar. Deaceea zice: [h] „Dumnezeu se împotrivește mândrilor, iar smeriților le dă dar“. 7 Deci supuneți-vă lui Dumnezeu; dar împotriviți-vă deavolului. [i] și va fugì dela voi: 8 [j] Apropiați-vă de Dumnezeu, și se va apropià de voi. [k] Curățiți-vă mânile. [l] păcătoșilor, și sfințiți inimile, [m] îndoelnicilor. 9 [n] Simțiți durere și întristați-vă, plângeți; râsul vostru prefacă-se în întristare și bucuria în rușine de voi înșivă. 10 [o] Fiți smeriți înaintea Domnului, și el vă va înălță.

11 [p] Nu vorbiți de rău unii pe alții. fraților. Cine vorbește de rău pe fratele său ori judecă pe fratele său, vorbește de rău legea [q] și judecă legea; iar dacă judeci legea, nu ești împlinitor al legii. ci judecător, 12 Unul este legiuitor și judecător, cel [r] care poate să mântuească și să pearză; [s] cine ești dar tu, care judeci pe aproapele?

Să ne ferim de îndrăzneala prea mare în afacerile lumești.

13 [t] Veniți acum cei care ziceți: astăzi sau mâne vom plecà la orașul cutare și vom face acolo anul și vom face negustorie și vom câștigà, 14 — Ca unii care nu știți cele de mâne; căci cum este viața voastră? Pentru că [u] sunteți abur ce puțin timp se arată. apoi și dispare: — 15 În loc ca voi să ziceți: [v] dacă Domnul voește vom și trăì. vom și face aceasta sau aceea. 16 Acum lăudați-vă dar în mândria voastră deșartă; [x] orice laudă de felul acesta este rea. 17 Deci cine știe [y] să facă bine și nu face, acela păcat are.

Despre amăgirea bogăției.

5 Veniți [a] acum cei care sunteți bogați, plângeți, jelindu-vă de muncile ce vin preste voi. 2 Bogăția voastră a putrezit, și [b] vestmintele voastre au fost mâncate de molii. 3 Aurul vostru și argintul sunt pline de rugină, și rugina lor va fi împotriva voastră și ca foc va mâncà trupurile voastre. [c] V'ați adunat comoară în zilele de-apoi! 4 Iată [d] plata lucrătorilor care au secerat țarinele voastre. *plata* ce rămâne în urmă, [e] strigă dintre voi. și strigătele secerătorilor au întrat în urechile Domnului Dumnezeu. 5 [f] V'ați desfătat pe pământ și v'ați desmerdat, ați hrănit inimile voastre în zi de înjunghere. 6 [g] Ați osândit, ați omorît pe cel drept: nu vi se împotrivește.

Despre îndelunga răbdare față de frați.

7 Deci fiți îndelung răbdători. fraților, până la venirea Domnului. Iată plugarul așteaptă pentru dânsul rodul prețios al pământului, fiind îndelung răbdător până ce primește [h] ploae timpurie și târzie; 8 Fiți și voi îndelung răbdători, întăriți inimile voastre, [i] că s'a apropiat venirea Domnului.

Capul 4.
a Rom. 7. 23.
b Iov 27. 9.
c Ps. 66. 18.
d Ps. 73. 27.
e 1 Ioan. 2. 15.
f Ioan 15. 19.
g Fac. 6. 5.
h Iov 22. 29
i Efes. 4. 27.
j 2 Cron. 15. 2.
k Isa. 1. 16.
l 1 Pet. 1. 22.
m Cap. 1. 8.
n Mat. 5. 4.
o Iov 22. 29.
p Efes 4. 31.
q Mat. 7. 1.
r Mat. 10. 28.
s Rom. 14. 4,13.
t Prov. 27. 1.
u Iov, 7. 7.
v Fapt. 18. 21.
x 1 Cor. 5. 6
y Luc. 12. 47.

Capul 5.
a Prov. 11. 28.
b Iov 13. 28.
c Rom. 2. 5.
d Luc. 19 13.
e Deut. 24. 15.
f Iov 21. 13,
g Cap. 2. 6.
h Deut. 11. 14.
i Filip. 4. 5.

9 [j] Nu suspinați unii împotriva altora, fraților, ca să nu fiți judecați: iată judecătorul [k] stă înaintea ușilor. 10 [l] Luați fraților. ca pildă a suferinții și a îndelung răbdării pe profeții, care vorbiră în numele Domnului. 11 Iată [m] fericim pe cei care răbdară cu statornicie; [n] de răbdarea lui Iob ați auzit și [o] sfârșitul dela [p] Domnul, vedeți că foarte milos este Domnul și îndurător.

A nu jură ușuratec.

12 Dar înainte de toate, frații mei, [q] nu jurați, nici pe cer, nici pe pământ, nici pe orice alt jurământ; ci fie al vostru așà, așà, și al vostru nu, nu, ca să nu cădeți supt judecată.

Despre puterea rugăciunii.

13 Sufere cineva între voi? Să se roage; este cineva cu inima bună? [r] Să cânte. 14 Este cineva bolnav între voi? Să cheme la sine pe preoții bisericei, și ei să se roage preste dânsul, [s] ungându-l cu untdelemn în numele Domnului. 15 Și rugăciunea credinței va scăpà pe cel bolnav și Domnul îl va sculà; [t] chiar dacă a făcut păcate, i-se va iertà.

16 Deci mărturisiți-vă unii altora păcatele, și rugați-vă unii pentru alții, ca să fiți tămăduiți: [u] mult poate rugăciunea dreptului, deoarece ea lucrează. 17 Ilie erà om asemenea nouă la fire, și cu rugăciune se rugă ca să nu plouă, și n'a ploat pe pământ trei ani și șase luni; 18 Și iarăși se rugă, și cerul dete ploae și pământul odrăslì rodul lui.

Despre dragostea față de rătăciți.

19 Frații mei, dacă cineva între voi se va fi rătăcit dela adevăr, și cineva îl va fi întors, 20 Să știe că cel care a întors pe păcătos din rătăcirea căii lui, va scăpà sufletul lui din moarte și va acoperì o mulțime de păcate.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PETRU.

Introducere.

1 Petru apostol al lui Iisus Hristos aleșilor, locuitori trecători ai [a] împrăștierii în Pont, Galatia, Capadocia, Asia și Bitinia. 2 [b] După [c] știința de mai nainte a lui Dumnezeu Tatăl, [d] în sfințirea duhului, spre ascultare și [e] stropire cu sângele lui Iisus Hristos. [f] Dar vouă și paee să fie îmmulțită.

Mărire și laudă lui Dumnezeu pentru marea nădejde și mântuire a credincioșilor.

3 [g] Binecuvântat *este* Dumnezeu și al Domnului nostru Iisus Hristos Tată, care, [h] după mare mila sa, [i] ne născù iarăși spre nădejde vie [j] prin învierea lui Iisus Hristos dintre morți. 4 Spre moștenire nepieritoare și fără pată [k] și nevestejită, [l] păstrată în ceruri pentru noi. 5 [m] Care suntem în puterea lui Dumnezeu păziți spre mântuire, gata ca să fie descoperită în timpul de-apoi. 6 [n] De care vă veseliți, [o] deși puțin timp acum, dacă se cuvine, [p] sunteți întristați în felurite ispite. 7 Pentru ca [q] a credinței voastre lămurire mai prețioasă decât [r] a aurului pieritor, lămurit însă prin foc, [s] să fie aflată spre laudă și mărire și cinste la descoperirea lui Iisus Hristos; 8 [t] Pe care deși nu l-ați văzut îl iubiți. [u] în care deși nu-l vedeți acum, dar crezând, vă veseliți cu bucurie de nespus și mărită. 9 Luând [v] voi de-aci sfârșitul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10 [x] Despre care mântuire căutară cu stăruință și cercetară cu deamănuntul profeții, care profetizară despre darul *rânduit* pentru voi, 11 Cercetând ei

---

j Cap. 4. 11.
k Mat. 24. 33.
l Mat. 5. 12.
m Ps. 94. 12.
n Iov 1. 21, 22.
o Iov 42.10,etc.
p Num. 14. 18.
q Mat. 5. 34,etc.
r Efes. 5. 19.
s Marc. 6. 13.
t Isa 33 24.
u Fac. 20. 17.

1. PETRU.

Capul 1.

a Ioan 7. 35.
b Efes. 1. 4.
c Rom. 8. 29.
d 2 Tes. 2. 13.
e Ebr 10. 22
f Rom. 1. 7.
g 2 Cor. 1. 3.
h Tit. 3. 5
i Ioan 3. 3, 5.
j 1 Cor 15. 20.
k Cap. 5. 4
l Col. 1. 5.
m Ioan 10.28,29.
n Mat. 5. 12.
o 2 Cor. 4. 17.
p Iac. 1. 2.
q Iac. 1. 3, 12.
r Iov 23. 10.
s Rom. 2. 7. 10.
t 1 Ioan 4. 20.
u Ioan 20. 29.
v Rom. 6. 22.
x Fac. 49. 10.

la ce sau la ce fel de timp învederà [y] duhul lui Hristos, care *duh* erà într'înșii, dovedind mai dinainte patimile *rânduite* [z] pentru Hristos și mărirele după acestea; 12 [a] Cărora le fù descoperit că [b] nu pentru dânșii înșuși, dar pentru voi slujeau aceleași, care acum fură vestite vouă prin cei care vă binevestiră în [c] duh sfânt trimis din cer, la care *lucruri* îngerii doresc [d] să se uite de aproape.

Îndemnare spre a duce o viață sfântă.

13 Pentru aceea, [e] încingându-vă mijloacele gândirii voastre, [f] fiind deștepți, nădăjduiți desăvârșit în darul ce vi se aduce [g] în descoperirea lui Iisus Hristos. 14 Fiindcă sunteți fii ai ascultării, [h] neasemănându-vă poftelor de mai nainte [i] în neștiința voastră, 15 [j] Ci după Sfântul care v'a chemat, fiți și voi sfinți, în orice mers al vieții voastre. 16 Pentru că scris este: [k] „fiți sfinți, pentru că sfânt sunt eu".

17 Și dacă voi chemați în ajutor ca Tată [l] pe cel care cu nepărtinire judecă după lucrul fiecăruia, [m] petreceți în temere timpul [n] vremelniciei voastre, 18 Deoarece știți [o] că nu prin cele stricăcioase, argint sau aur, ați fost răscumpărați din mersul vostru deșert în viață dat [p] dela părinți. 19 Ci [q] cu sânge prețios, [r] ca al unui miel desăvârșit și fără pată al lui Hristos, 20 [s] Cunoscut fiind într'adevăr mai nainte de întemeerea lumii, [t] dar la sfârșitul timpurilor arătat pentru voi, 21 Care printr'însul ați crezut în Dumnezeu, [u] care îl sculă dintre morți și-i dete mărire, [v] astfel că credința voastră și nădejdea este în Dumnezeu.

22 [x] Dupăce ați curățit sufletele voastre în ascultarea adevărului, *prin duh.* spre [y] iubire frățească, fără fățărie, iubiți-vă dăinuitor din inimă unii pe alții, 23 [z] Născuți fiind iarăși, nu din semănare pieritoare, ci nepieritoare, [a] prin al lui Dumnezeu cuvânt viu și stătător *în veci.* 24 Pentru că: [b] „Orice trup este ca o iarbă, și orice mărire a lui ca o floare a ierbii; s'a uscat iarba, a căzut și floarea: 25 [c] Iar cuvântul Domnului rămâne în veci". [d] Și acesta este cuvântul care fù binevestit către voi.

Să ne apropiem de peatra cea vie. Preoție împărătească. Viață curată. Supunerea către mai mari. Trebue să suferim, având pildă pe Hristos.

2 Deci, - [a] lepădând orice răutate și orice viclenie și fățării și pizmuiri și orice vorbiri de rău, 2 [b] Fiindcă sunteți copii născuți de curând,— [c] doriți cu înfocare laptele cuvântător neprefăcut. ca în el să creșteți spre mântuire, 3 Dacă „ați [d] gustat că bun este Domnul".

4 Către care apropiindu-vă, *către* peatra cea vie, neluată într'adevăr în seamă de oameni, [e] dar la Dumnezeu aleasă, prețioasă. 5 [f] Și voi fiindcă sunteți pietrii vii, clădiți sunteți [g] casă dumnezeească spre [h] preoție sfântă, ca să aduceți [i] jertfe dumnezeești [j] binepriimite lui Dumnezeu prin Iisus Hristos. 6 Pentru că se cuprinde în scriptură: [k] „Iată eu pun în Sion peatră unghiulară aleasă, prețioasă, și cine crede într'însa nu va fi rușinat". 7 Deci vouă care credeți *vă* este cinstea; iar necredincioșilor, [l] „peatra pe care n'o luară în seamă clăditorii, aceasta fù făcută pentru cap de unghiu," și: peatră de poticnire și stâncă de sminteală. 8 [m] Acelora. care neascultând cuvântul se lovesc, [n] pentru care și [o] puși au fost. 9 Dar voi sunteți [p] „semințe aleasă, [q] preoție împărătească, [r] neam sfânt, [s] popor al său dobândit, ca să vestiți afară virtuțile" celui care v'a chemat din [t] întunerec la lumina lui minunată; 10 [u] Voi care altădată *erați* nu popor, dar acum popor al lui Dumnezeu, care erați nu miluiți. dar acum ați fost miluiți.

---

y Cap. 3. 19.
z Ps. 22. 6.
a Dan. 9. 24.
b Ebr. 11. 13, 39, 40.
c Fapt. 2. 4.
d Esod. 25. 20.
e Luc. 12. 35
f Luc. 21. 34.
g Luc. 17. 30.
h Rom. 12. 2.
i Fapt. 17. 30
j Luc. 1. 74, 75.
k Lev. 11. 44.
l Deut. 10. 17.
m 2 Cor. 7. 1.
n 2 Cor. 5 6
o 1 Cor. 6. 20.
p Esod. 20 18.
q Fapt. 20. 28.
r Ezec. 12. 5.
s Rom. 3. 25
t Gal. 4. 4.
u Fapt. 2. 24.
x Fapt. 15. 9.
y Rom. 12. 9.10.
z Ioan 1 13.
a Iac. 1. 18.
b Ps. 103. 15.
c Ps. 102.12,26.
d Ioan 1. 1, 14.
—
Capul 2.
a Efes. 4. 22, 25, 31.
b Mat. 18. 3.
c 1 Cor. 3 2.
d Ps. 34. 8.
e Ps. 108. 22.
f Efes. 2.21, 22
g Ebr. 3. 6.
h Isa. 61. 6
i Osea 14. 2
j Filip. 4. 18.
k Isa. 28. 16.
l Ps. 118. 22.
m Isa. 8. 14.
n 1 Cor. 1. 28.
o Esod. 9. 16.
p Deut. 10. 15.
q Esod. 19. 5, 6.
r Ioan 17. 19.
s Deut. 4. 20.
t Fapt. 26. 18.
u Osea 1. 9, 10.

11 Iubiţilor, vă îndemn, fiindcă [v]sunteţi vremelnici şi locuitori trecători, [x]să vă feriţi de poftele firești, ca unele [y]care se ostesc împotriva sufletului. 12 [z]Având mersul vieţii voastre bun între neamuri, ca în accea ce vă vorbesc de rău ca pe făcători de rele, [a]pentru lucrurile bune, văzându-*le* cu ochii, să laude pe Dumnezeu [b]în zi de cercetare.

13 [c]Supuneţi-vă pentru Domnul oricărei întocmiri omenești, fie împăratului fiindcă este înalt stăpânitor, 14 Fie dregătorilor pentru că sunt trimiși de dânsul, [d]spre pedepsirea făcătorilor de rele şi [e]spre lauda făcătorilor de bine; 15 Că astfel este voea lui Dumnezeu, ca [f]voi făcând bine să lăsaţi fără cuvânt neştiinţa oamenilor fără minte; 16 [g]Ca stătători de sine, şi anume nu ca cum aţi avea starea de sine — drept acoperemânt al răutăţii, [h]ci ca robi ai lui Dumnezeu.

17 [i]Cinstiţi pe toţi, [j]iubiţi frăţia, [k]temeţi-vă de Dumnezeu, cinstiţi pe împăratul.

Datoriile slugilor.

18 [l]Voi ai casei, supunându-vă în orice temere stăpânilor, nu numai celor buni şi blânzi, ci şi celor suciţi. 19 Căci aceasta este [m]plăcut, dacă cineva, pentru ştiinţa ce Dumnezeu are de dânsul, sufere întristări, pătimind pe nedrept. 20 [n]Pentru că ce fel de laudă este, dacă greşind şi pălmuiţi fiind veţi răbdà? Ci dacă, — făcând bine şi pătimind, veţi răbdà, aceasta este plăcut lui Dumnezeu.

21 [o]Căci pentru aceasta aţi fost chemaţi, că şi [p]Hristos a pătimit pentru voi, [q]lăsându-vă pildă ca să urmaţi de aproape în urmele lui, 22 [r]Care, „păcat nu făcù, nici nu se află viclenie în gura lui“: 23 [s]Care fiind aspru înfruntat, nu răspundeà împotrivă prin aspre înfruntări, pătimind — nu ameninţà, [t]dar se dà pe sine celui care judecă drept; 24 [u]Care păcatele noastre el le-a dus la corpul lui pe lemn, ca după ce am murit faţă de păcate să trăim pentru dreptate: prin ale cărui semne de lovituri aţi fost vindecaţi. 25 Pentru că eraţi ca oi rătăcite, dar cum v'aţi întors la păstorul şi veghetorul sufletelor voastre.

Sfaturi către femei şi bărbaţi.

3 Deasemenea, voi [a]femeilor, supunându-vă bărbaţilor voştri, [b]ca chiar dacă unii nu ascultă cuvântul, [c]să fie dobândiţi prin purtarea fără vorbă a femeilor, 2 [d]Văzând de aproape a voastră purtare curăţită în temere *de Dumnezeu*; 3 [e]A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii părului şi a punerii de seule de aur sau îmbrăcări de haine, 4 Ci [f]omul ascuns al inimii în nepieritoarea *podoabă* a duhului blând şi liniştit, care este de mult preţ înaintea lui Dumnezeu. 5 Pentru că astfel altădată şi sfintele femei, care nădăjdueau în Dumnezeu, se împodobeau, supunându-se la bărbaţii lor. 6 După cum Sara ascultà de Abraam, [g]numindu-l domn, ale cărei fiice v'aţi făcut, făcând bine, şi netemându-vă de nici o frică.

7 [h]Voi bărbaţilor de asemenea, trăind înţelepţeşte împreună cu *făptura* femeiască, [i]ca cu o făptură mai slabă, dând cum se cuvine cinste ca şi unora împreună moştenitoare de darul de viaţă, [j]ca să nu fie curmate rugăciunile voastre.

Îndemnare spre dragoste şi blândeţe.

8 Însfârşit [k]toţi de acelaşi gând, împreună pătimitori, [l]iubitori de fraţi, [m]miloşi, smeriţi, 9 [n]Nerăsplătind rău pentru rău sau aspră înfruntare pentru aspră înfruntare, dimpotrivă binecuvântând, că spre aceasta aţi fost chemaţi [o]ca să aveţi parte de binecuvântare. 10 [p]Pentru că „cine voeşte să iubească

v 1 Cron 29.15.	*c* Mat. 22. 21.	*i* Rom. 12. 10.	*o* Mat. 16. 24.	*t* Luc 23. 46.	*Capul 3.*	*e* 1 Tim. 2. 9.	*k* Rom. 12. 16.
x Rom. 13. 14.	*d* Rom. 13. 4.	*j* Ebr. 13. 1.	*p* Cap. 3. 18	*u* Isa. 53. 4, 5, 6, 11.	*a* 1 Cor. 14. 34.	*f* Ps. 45. 13.	*l* Rom. 12.10.
y Iac. 4. 1.	*e* Rom. 13. 3.	*k* Prov. 24. 21.	*q* Ioan 13. 15.	—	*b* 1 Cor. 7. 16.	*g* Fac. 18. 12.	*m* Efes. 4. 32.
z Rom. 12. 17.	*f* Tit. 2. 8.	*l* Efes. 6. 5.	*r* Isa. 53. 9.		*c* Mat. 18. 15.	*h* 1 Cor 7. 3	*n* Prov. 17.13.
a Mat. 5. 16.	*g* Gal. 5. 1, 13.	*m* Mat. 5. 10.	*s* Isa. 53. 7.		*d* Cap. 2 12.	*i* 1 Cor. 12. 23.	*o* Mat. 25. 34.
b Luc. 19. 44.	*h* 1 Cor. 7 22.	*n* Cap. 3. 14.				*j* Iov 42. 8.	*p* Ps. 34.12.etc.

viață [q] și să vază zile bune, oprească-și limba dela rău și buzele să nu vorbească viclenie, 11 [r] Abată-se dela rău și facă bine, [s] caute pace și alerge s'o dobândească"; 12 Că „ochii Domnului *sunt* preste drepți [t] și urechile lui spre rugăciunea lor, iar fața Domnului asupra făcătorilor de rele".

13 [u] Și cine este, care se vă vatăme pe voi, dacă vă faceți râvnitori de bine? 14 [v] Dar și dacă ați suferì pentru dreptate, fericiți *sunteți*. Și [x] de teama lor nu vă temeți, nici nu vă turburați. 15 Ci sfințiți pe Domnul, pe Hristos, în inimile voastre, [y] *fiți* gata totdeauna spre *a dà* răspuns la oricine vă cere socoteală de nădejdea voastră, însă cu blândețe și cu temere *de Dumnezeu*, 16 [z] Având știință bună de voi înșivă, [a] ca în ceea ce sunteți vorbiți de rău, să fie dați de rușine cei care disprețuesc purtarea voastră bună în Hristos. 17 Pentru că mai folositor este ca făcând bine să suferiți, dacă astfel ar fi voea lui Dumnezeu, decât făcând rău.

Ducerea lui Hristos la duhurile din închisoare. Despre botez.

18 Că și Hristos [b] suferì pentru păcate o singură dată, drept pentru nedrepți, ca să ne apropie de Dumnezeu, [c] omorît fiind [d] în trup, [e] dar făcut viu în duh: 19 În care și [f] ducându-se, predică duhurilor [g] în închisoare, 20 Neascultătoare altădată când [h] aștepta îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, pe când se întocmeà [i] corabia, [j] în care puțini, adecă opt suflete, fură scăpați prin apă, 21 Care apă desăvârșit închipuitoare vă scapă acum și pe voi ca botez, nu lepădară de necurățenie de trup, ci cerere de știință bună de sine către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos, 22 Care este de-a dreapta lui Dumnezeu, dus fiind în cer, supuși fiindu-i îngerii și stăpânii și puteri.

Viața noastră trebue să o dăm lui Dumnezeu și fraților. Să ne bucurăm de încercarea suferințelor.

4 Deci, fiindcă [a] Hristos a suferit în trup, înarmați-vă și voi cu aceeași gândire, pentru că cine a suferit în trup, [b] a încetat dela păcat, 2 [c] Ca timpul rămas să nu mai [d] trăească în trup, după poftele oamenilor, [e] ci după voința lui Dumnezeu. 3 [f] Căci destul este, că în timpul trecut ați făcut [g] cu desăvârșire voea neamurilor, umblând în destrămări, în pofte, în nesațiu de beții, în ospețe desfătătoare, în petreceri cu băuturi și în idolatrii neiertate. 4 De care se miră, că voi nu alergați împreună la aceeași revărsare a desfrânării, [h] defăimând. 5 Cei care vor dà socoteală celui care este gata [i] să judece pe vii și morți. 6 Căci spre aceasta se binevestì și morților, ca să fie [j] judecați, potrivit oamenilor în trup, dar să trăească în duh, potrivit lui Dumnezeu.

7 Dar [k] sfârșitul tutulor s'a apropiat. Deci cumpătați-vă și [l] treziți-vă spre rugăciuni,

8 [m] Având înainte de toate iubire dăinuitoare unii către alții, pentru că [n] „iubirea acopere mulțime de păcate", 9 [o] *Fiți* primitori de oaspeți unii către alții, [p] fără cârtire,

10 [q] Fiecare după cum a primit darul, slujindu-vă cu dânsul unii pe alții, [r] ca îngrijitori buni ai [s] darului felurit al lui Dumnezeu: 11 [t] *Vorbind* ca cuvinte ale lui Dumnezeu, dacă cineva vorbește, [u] *slujind* ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, dacă slujește cineva, pentru ca [v] în toate să fie mărit, prin Iisus Hristos Dumnezeu, [x] căruia îi este mărirea și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12 Iubiților, nu vă mirați de focul [y] aprins între voi, făcut vouă spre încercare, ca cum vi-s'ar întâmplà ceva strein. 13 [z] Ci întru cât [a] sunteți părtași

---

q Iac. 1. 26. *r* Ps. 37. 27. *s* Rom. 12. 18. *t* Ioan 9. 31. *u* Prov. 16. 7. *v* Mat. 5. 10-12. *x* Isa. 8. 12, 13. *y* Ps. 119. 46. *z* Ebr 13. 18. *a* Tit. 2. 8. *b* Rom. 5. 6. *c* 2 Cor. 13. 4. *d* Col. 1. 21, 22 *e* Rom. 1. 4. *f* Cap. 1. 12. *g* Isa. 42. 7. *h* Fac. 6. 3,5,13. *i* Ebr. 11. 7. *j* Fac. 7. 7. — *Capul 4.* *a* Cap. 3. 18. *b* Rom. 6. 2. 7. *c* Rom. 14. 7. *d* Gal. 2. 20. *e* Ioan 1. 13. *f* Ezec. 44. 6. *g* Efes. 2. 2. *h* Fapt. 13. 45. *i* Fapt. 10. 42. *j* Cap. 3 19. *k* Mat. 24. 13.14. *l* Mat. 26. 41. *m* Col. 3. 14. *n* Prov. 10. 12. *o* Rom. 12. 13. *p* 2 Cor. 9. 7. *q* Rom. 12. 6. *r* Mat. 24. 45. *s* 1 Cor. 12. 4. *t* Ier 23. 22. *u* Rom. 12. 6-8. *v* Efes. 5. 20. *x* 1 Tim. 6. 16. *y* 1 Cor. 3. 13. *z* Fapt. 5. 41. *a* Rom 8. 17.

la suferințele lui Hristos, bucurați-vă, [b]ca și la descoperirea măririi lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14 [c]Dacă sunteți mustrați în numele lui Hristos, fericiți sunteți, pentru că duhul măririi și al lui Dumnezeu stă asupra voastră, *după dânșii însă numele lui Hristos este defăimat, iar după voi este mărit.*

15 Adecă să nu sufere cineva dintre voi ca omorîtor, sau fur, sau răufăcător, sau ca veghetor de cele streine.

16 Iar dacă *sufere cineva* ca creștin, să nu se rușineze, ci să mărească în numele acesta pe Dumnezeu.

17 Că este timp nemerit, ca să înceapă judecata dela casa lui Dumnezeu; și dacă *începe* întâiu dela noi, care *va fi* sfârșitul celor care nu ascultă de evanghelia lui Dumnezeu?

18 Și „dacă dreptul abia este scăpat, necinstitorul de Dumnezeu și păcătosul unde se va arătă"? 19 Astfel și cei care sufere, după voința lui Dumnezeu, să dea spre pază credinciosului întemeetor sufletele lor, în facerea binelui.

Datoriile presbiterilor și ale celorlalți. Trebue să ne împotrivim diavolului.

5 Deci pe presbiterii dintre voi, îi îndemn eu împreună [a]presbiter cu ei și [b]martor al patimilor lui Hristos, și [c]părtașul măririi ce are să fie descoperită: 2 [d]Păstoriți cea între voi turmă a lui Dumnezeu, *veghiând* [e]nu cu silnicie, ci de bunăvoe, potrivit lui Dumnezeu, nici pentru câștig urît, [f]ci cu nepreget, 3 Nici ca cum [g]stăpâniți cu apăsare pe cei [h]dați prin sorți, ci [i]făcându-vă pilde ale turmei; 4 Și când se va fi arătat [j]Arhipăstorul, veți luă [k]cununa [l]de amarant a măririi.

Îndemnare spre smerenie, spre înerdere în Dumnezeu, spre veghere.

5 Deasemenea voi tânărilor, supuneți-vă presbiterilor, și [m]toți îmbrăcați-vă unii pentru alții cu smerenia, că [n]„Dumnezeu se împotrivește mândrilor, iar smeriților [o]le dă dar". 6 Deci smeriți-vă supt [p]mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe la timp cuvenit, 7 [q]Aruncând toată grija voastră pe dânsul, că el îngrijește de voi.

8 [r]Treziți-vă, privegheați. [s]Împotrivitorul vostru, diavolul, ca un leu răcnind, umblă căutând pe cine să înghită: 9 [t]Acestuia împotriviți-vă întăriți în credință, [u]știind că aceleași suferințe au a suferì și frații voștri în lume.

Binecuvântarea.

10 Dar Dumnezeul oricărui [v]dar, care v'a chemat pe voi la mărirea lui veșnică în Hristos, după ce veți fi suferit [x]puțin timp, [y]el vă va aduce la desăvârșire, [z]vă va întări, vă va înputernicì, vă va întemeià. 11 A lui este *mărirea și* stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

Salutări și încheere.

12 Prin Silvan credinciosul frate, după cum socotesc, v'am scris prin puține cuvinte, îndemnând și dând dovadă că adevăratul dar al lui Dumnezeu este acesta, în care stați.

13 Vă îmbrățișază împreună aleasa din Babilon și Marcu fiul meu. 14 Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare de iubire.

Pace vouă tutulor, care sunteți în Hristos *Iisus. Amin.*

---

b Cap. 1. 5, 6. *c* Mat. 5. 11. —

Capul 5.

a Film. 9. *b* Luc. 24. 48.

c Rom. 8. 17,18. *d* Ioan 21. 15-17. *e* 1 Cor. 9. 17. *f* 1 Tim 3. 3, 8.

g Ezec. 34. 4. *h* Ps. 33. 12. *i* Filip. 3. 17. *j* Ebr. 13. 20.

k 1 Cor 9. 25 *l* Cap. 1. 4. *m* Rom. 12 10. *n* Iac. 4. 6.

o Isa. 57. 15. *p* Iac. 4. 10 *q* Ps. 37. 5. *r* Luc. 21.34,36.

s Iov. 1. 7. *t* Efes. 6. 11,13 *u* Fapt. 14. 22. *v* 1 Cor. 1. 9.

x 2 Cor. 4. 17. *y* Ebr. 13. 21. *z* 2 Tes. 2. 17. —

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PETRU.

În credinţă trebue să adăugăm virtute, iar în virtute ştiinţă.

1 Simeon Petru, slujitor şi apostol al
lui Iisus Hristos, celor care dobândiră [a] credinţă de acelaşi preţ cu a noastră.în dreptatea Dumnezeului nostru şi
a Mântuitorului Iisus Hristos. 2 [b] Dar
vouă şi pace să fie îmmulţită în cunoştinţă deplină a lui Dumnezeu şi a lui Iisus Domnul nostru.

3 Cumcă dumnezeeasca lui putere ne-a dăruit toate cele spre viaţă şi temere de Dumnezeu, [c] prin cunoştinţa deplină a celui [d] care ne cheamă prin mărirea şi virtutea sa, 4 [e] Prin care a dăruit făgăduinţele preţioase nouă şi mari, ca prin acestea să vă faceţi [f] părtaşi de fire dumnezeească, [g] fugind de stricăciunea din lume în poftă. 5 Şi chiar pentru aceasta [h] punând voi orice sârguinţă, mai adăugaţi în credinţa voastră virtutea, iar în virtute [i] cunoştinţa, 6 Iar în cunoştinţă înfrânarea, iar în înfrânare răbdarea stăruitoare, iar în răbdarea stăruitoare temerea de Dumnezeu. 7 Iar în temerea de Dumnezeu iubirea frăţească, iar [j] în iubirea frăţească iubirea. 8 Căci acestea având-u-le şi prisosind, ele *vă* fac nu neluerători, [k] nici neroditori, spre cunoştinţă deplină a Domnului nostru Iisus Hristos; 9 Pentru că cine nu are acestea, [l] este orb slab la vedere, uitând [m] curăţirea păcatelor sale de demult. 10 Deaceea cu atât mai mult, fraţilor, sârguiţi-vă [n] să faceţi temeinică chemarea şi alegerea voastră; căci făcând acestea nu [o] veţi greşi niciodată. 11 Căci astfel vi se va dă cu bogăţie întrarea în împărăţia vecinică a Domnului nostru şi Mântuitorul Iisus Hristos.

Despre schimbarea la faţă a lui Hristos şi despre cuvântul profetic temeinic.

12 Pentru aceea [p] voiu îngriji totdeauna, ca să vă aduc aminte de acestea. [q] deşi ştiţi şi sunteţi întăriţi în adevărul de faţă. 13 Şi socotesc că este drept ca, [r] pe cât timp sunt eu în acest cort, [s] să vă deştept prin aducere aminte, 14 [t] Fiindcă ştiu, că grabnică este lepădarea cortului meu, după cum şi [u] Domnul nostru Iisus Hristos mi-a făcut cunoscut. 15 Dar mă voiu şi sârguì ca voi să puteţi în orice timp, după ieşirea mea, să ţineţi minte de acestea.

16 Pentru că noi, nu urmând [v] istorisirilor închipuite, născocite cu iscusinţă, v'am făcut cunoscut puterea Domnului nostru Iisus Hristos [x] şi venirea lui, ci fiind singuri văzători ai măreţii aceluia.

17 Adecă luând dela Dumnezeu Tatăl cinste şi mărire, când i-se aduse acest glas de către mărirea cea măreaţă: [y] „acesta este fiul meu cel iubit, în care eu am binevoit“.

18 Şi acest glas noi l-am auzit adus din cer, fiind noi împreună cu dânsul, în [z] muntele cel sfânt.

19 Şi avem mai temeinic cuvântul profetic, la care bine faceţi luând aminte ca la [a] o lumină luminătoare într'un loc pâclos, până să lumineze ziua şi [b] luceafărul dimineţii să răsară în inimile voastre, 20 Cunoscând întâiu aceasta, [c] că nici o profeţie a scripturii nu se face din tâlcuirea ei.

21 [d] Pentru că nici odată prin voinţă de om nu fù adusă profeţia, ci mânaţi de duh sfânt oamenii vorbiră dela Dumnezeu.

2 PETRU. *Capul 1.*
a Rom. 1. 12. *b* Dan. 4. 1. *c* Ioan 17. 3. *d* 1 Tes. 2. 12. *e* 2 Cor. 7. 1. *f* 2 Cor. 3. 18. *g* Cap. 2. 18, 20. *h* Cap. 3. 18. *i* 1 Pet. 3. 7. *j* Gal. 6. 10. *k* Ioan 15. 2. *l* 1 Ioan 2. 9, 11. *m* Efes. 5. 26. *n* 1 Ioan 3. 19. *o* Cap. 3. 17. *p* Rom. 15 14, 15. *q* 1 Pet. 5. 12. *r* 2 Cor. 5. 1, 4. *s* Cap. 3. 1. *t* Dent. 4. 20, 22. *u* Ioan. 21. 18, 19. *v* 1 Cor. 1. 17. *x* Mat. 17 1, 2. *y* Mat. 3. 17. *z* Esod. 3. 5. *a* Ps. 119. 105. *b* 2 Cor. 4. 4, 6. *c* Rom 12. 6. *d* 2 Tim. 3 16.

Venirea învăţătorilor mincinoşi. Pilde de pedeapsa ce aşteaptă pe desfrânaţi şi amăgitori. Greşala celor care se lapădă de credinţă.

2 Dar [a]au fost în popor şi profeţi mincinoşi, după cum [b]şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, ca unii care vor băgà pe furiş eresuri de peire. [c]tăgăduind chiar pe stăpânul care i-a [d]răscumpărat, [e]aducându-şi lor grabnică peire; 2 Şi mulţi vor urmà, după destrămările lor, din a căror pricină este defăimată calea adevărului, 3 Şi [f]în pornire, spre orice fel de înavuţire, vor căutà [g]dela voi câştig prin cuvântări plăsmuite; [h]pentru dânşii osânda nu întârzează de demult, şi peirea lor nu dormitează.

4 Căci dacă Dumnezeu nu cruţă [i]pe îngerii care au greşit, [j]ci aruncându-i în tartar îi dete lanţurilor întunerecului, [k]păstraţi fiind spre judecată,— 5 Şi nu cruţă lumea veche, ci păzì pe [l]Noe, al optelea [m]predicator de dreptate, când [n]aduse potop preste lumea netemătorilor de Dumnezeu. 6 Şi [o]oraşele Sodomei şi Gomorei, după ce le prefăcù în cenuşă, [p]le osândì la răsturnare, punându-le pildă a celor care au să fie netemători de Dumnezeu, 7 [q]Şi scăpă pe dreptul Lot tare muncit de petrecerea în desfrânare a celor fărădelege; 8 Pentru că locuind între dânşii dreptul acesta [r]prin vedere şi auzire chinuià din zi în zi cu lucruri nelegiuite un suflet drept,— 9 [s]Ştie Domnul să scape din ispite pe temători de Dumnezeu, iar pe nedrepţi să-i păstreze spre a fi pedepsiţi la zi de judecată,

10 Şi mai vârtos [t]pe cei care umblă după trup în poftă de necurăţenie şi despreţuesc stăpânirea. [u]Îndrăzneţii îngâmfaţi, ei nu se cutremură defăimând măriri. 11 Pe când [v]îngerii, fiind mai mari în tărie şi putere, nu aduc înaintea Domnului judecată defăimătoare împotriva lor. 12 Aceştia însă [x]ca dobitoace necuvântătoare, născute fireşti, spre prindere şi stricăciune, defăimând cele ce nu ştiu, stricaţi vor fi şi ei în a lor stricăciune, 13 [y]Având să ià cu dânşii răsplată de nedreptate: [z]socotind plăcere desfătarea zi cu zi, [a]pete de necurăţenie şi pete de ruşine, desmierdându-se în înşelăciunile lor [b]ospătând împreună cu voi, 14 Având ochii plini de adulter şi nesăţioşi de păcat, momind suflete neîntărite, [c]având inimă deprinsă de lăcomie, copii ai blestemului! 15 Părăsind calea dreaptă se rătăciră, urmând calea lui [d]Balaam fiul lui Bosor, care iubì plată de nedreptate, 16 Şi primì mustrare pentru a lui călcare de lege: asin, fără glas, grăind în glas de om, oprì nebunia profetului.

17 [e]Aceştia sunt puţuri fără apă şi neguri mânate de furtună, pentru dânşii este păstrată întunecimea întunerecului. 18 Căci [f]rostind cuvinte trufaşe de deşertăciune, momesc în pofte de trup prin desfătări pe cei care abia fug de cei [g]care vieţuesc în rătăcire, 19 Făgăduindu-le [h]stăpânire de sine, fiind ei înşişi [i]robi ai stricăciunii; pentru că de cine este biruit cineva, aceluia îi este *şi* rob. 20 Căci [j]dacă, după ce au fugit de necurăţeniile lumii prin cunoştinţă deplină a Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos, iarăşi s'au încurcat într'acestea, sunt biruiţi, li-s'au făcut cele depe urmă mai rele decât cele dintâiu.

21 Pentru că mai bine erà pentru dânşii să nu fi cunoscut deplin calea dreptăţii, decât, după ce o cunoscură deplin, să se întoarcă din sfânta poruncă dată lor în primire.

22 Lor li-s'a potrivit ceeace se potriveşte cu pilda adevărată: „câne care s'a întors la vărsătura sa“, şi: „porc care s'a spălat în tăvălitură de mocirlă“.

Caput 2.
a Deut. 13. 1.
b Mat. 24. 41.
c Iuda 4.
d 1 Cor. 6. 20.
e Filip 3. 19
f Rom. 16. 18.
g 2 Cor. 2. 17.
h Deut. 32. 35.
i Iov 4. 18.
j Ioan 8. 44.
k Luc. 8. 31.
l Fac. 7. 1,7,23.
m 1 Pet 3. 19.
n Cap. 3. 6.
o Fac. 19. 24.
p Num. 26. 10.
q Fac. 19. 16.
r Ps. 119. 139, 158.
s Ps. 34. 17, 19.
t Iuda 4. 7, 8.
u Iuda 8
v Iuda 9.
x Ier 12. 3.
y Filip. 3. 19.
z Rom. 13. 13.
a Iuda 12.
b 1 Cor.11.20,21.
c Iuda 11.
d Num. 22. 5, 7, 21, 23. 28.
e Iuda 12. 13.
f Iuda 16.
g Cap. 1. 4.
h Gal. 5. 13.
i Ioan 8. 34.
j Mat. 12. 45.

Siguranța venirii mântuitorului și a sfârșitului lumii, ce în aparență zăbovește.

3 Iubiților, vă scriu această epistolă acum ca a doua, în care [a] deștept în aducere aminte lămurita voastră gândire, 2 Ca să vă aduceți aminte de cuvintele zise de mai nainte de sfinții profeți [b] și de a apostolilor voștri poruncă a Domnului și Mântuitorului, 3 [c] Cunoscând întâiu aceasta, că vor veni cu batjocură în zilele depe urmă batjocuritori, [d] umblând potrivit cu însăși poftele lor, 4 Și zicând: [e] unde este făgăduința venirii lui? Căci de când adormiră părinții, tot rămâne tot astfel dela început de făptură.

5 Pentru că ei dorind aceasta le este [f] necunoscut că cerurile erau de demult și pământul [g] este închegat prin cuvântul lui Dumnezeu din apă și prin apă. 6 [h] Prin care lumea de atunci pieri potopită fiind cu apă: 7 Iar [i] cerurile de acum și pământul sunt prin același cuvânt păstrate, ținute fiind pentru [j] foc la zi de judecată și de peire a oamenilor necinstitori de Dumnezeu.

8 Și aceasta una să nu vă fie necunoscută vouă, iubiților, că o singură zi la Domnul este [k] o mie de ani, și o mie de ani ca o singură zi. 9 [l] Domnul nu întârziază cu făgăduința *sa*, după cum unii socotesc întârziere, ci [m] rabdă îndelung pentru voi, [n] nevrând ca unii să peară, [o] ci toți să vie la pocăință. 10 [p] Va veni însă ca un fur ziua Domnului, în care *zi* [q] cerurile vor trece cu iuțeală vâjâitoare, iar stihiile arse fiind, vor fi desființate, și pământul și lucrurile de pe dânsul vor fi arse de tot.

Pregătirea demnă pentru aceasta.

11 Deci fiindcă toate acestea sunt desființate, ce fel trebue să fiți voi [r] în mersurile sfinte ale vieții și în temeri de Dumnezeu, 12 [s] Așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care *zi* cerurile aprinse fiind, [t] vor fi desființate și stihiile [u] vor fi nimicite, arse fiind. 13 Dar noi așteptăm — potrivit făgăduințelor lui, [v] ceruri noui și pământ nou, în care locuește dreptate.

14 Pentru aceea, iubiților, așteptând acestea, sârguiți-vă [x] ca să fiți pentru dânsul aflați în pace, nepătați și fără greșală. 15 Și [y] îndelunga răbdare a Domnului nostru socotiți-o drept scăpare, după cum și iubitul nostru frate, Pavel, v'a scris, potrivit înțelepciunii date lui, 16 Cum *v'a scris* și în toate epistolele, când [z] vorbește într'însele despre acestea, în care *epistole* sunt greu de înțeles unele, pe care cei neștiutori și neîntăriți le întortochează ca și pe celelalte scripturi, spre peirea lor înșiși.

Încheere.

17 Deci voi, iubiților, [a] fiindcă știți mai dinainte, [b] păziți-vă, ca nu, lăsându-vă a fi duși de rătăcirea celor fărădelege, să căderi din întărirea voastră. 18 Ci creșteți în darul și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorul Iisus Hristos. A lui este mărirea și acum și în ziua veacului. Amin.

INTÂIA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Dovada despre cuvântul vieții. Dumnezeu este lumină și cei care sunt ai lui umblă în lumină. Sângele lui Hristos ne curățește de păcate.

1 [a] Ce era dela început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, [b] ce privirăm și [c] mânile noastre pipăiră, despre Cuvântul vieții; 2 Și [d] viața [e] se arătă, și am văzut [f] și mărturisim [g] și vestim vouă viața vecinică, [h] care era la Tatăl și se arătă nouă; 3 [i] Ce am vă-

Capul 3.
a Cap. 1. 13
b Iuda 17.
c 1 Tim. 4. 1.
d Cap. 2. 10.
e Isa. 5. 19.
f Fac. 1. 6, 9.
g Ps. 24. 2.
h Fac. 7. 11.
i Vers. 10.
j Mat. 25. 41.
k Ps. 90. 4.
l Hab. 2. 3.
m Isa. 30. 18.
n Ezec.18.23,32.
o Rom. 2. 4.
p Mat. 24. 43.
q Ps. 102. 26.
r 1 Pet. 1. 15.
s 1 Cor. 1. 7.
t Ps. 50. 3.
u Mic. 1. 4.
v Isa. 65. 17.
x 1 Cor. 1. 8.
y Rom. 2. 4.
z Rom. 8. 19.
a Marc. 13. 23.
b Efes. 4. 14.
—

1 IOAN.
Capul 1.
a Ioan 1. 1.
b Ioan 1. 14.
c Luc. 24. 39.
d Ioan 1. 4.
e Rom. 16. 26.
f Ioan 21. 24.
g Cap. 5. 20.
h Ioan 1. 1, 2.
i Fapt. 4 20.

zut și am auzit, vestim și vouă, ca și voi să aveți împărtășire cu noi. Și [j] împărtășirea noastră *este* cu Tatăl și cu Fiul său Iisus Hristos. 4 Și acestea scriem noi, [k] ca bucuria noastră să fie împlinită.

5 [l] Și aceasta este solia pe care am auzit-o dela dânsul și pe care iarăși o vestim vouă, că [m] Dumnezeu este lumină și într'însul nu este nici un întunerec. 6 [n] Dacă zicem că avem împărtășire cu dânsul, și umblăm în întunerec, mințim și nu făptuim adevărul: 7 Iar dacă umblăm în lumină, fiindcă el însuși este în lumină, avem împărtășire unii cu alții și [o] sângele lui Iisus Fiul său ne curățește de orice păcat.

8 [p] Dacă zicem că nu avem păcat, ne amăgim pe noi înșine [q] și adevărul nu este în noi. 9 [r] Dacă mărturisim păcatele noastre, el este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nedreptate. 10 Dacă zicem că n'am păcătuit, îl facem mincinos, și cuvântul lui nu este în noi.

Hristos este mijlocitorul nostru către Tatăl și ispășirea noastră. Porunci pentru a ne iubi unii pe alții. Iubirea lumii. Adevăratul creștin ține poruncile sale, iubește frații și fuge de poftele lumești.

2 Copiii mei, acestea vi-le scriu ca să nu păcătuiți. Și dacă va fi păcătuit cineva, [a] avem mijlocitor la Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept; 2 Și [b] el însuși este ispășire de păcatele noastre, dar nu numai de-ale noastre, ci [c] și de ale lumii întregi.

3 Și în aceasta știm că l-am cunoscut, dacă păzim poruncile lui. 4 [d] Cine zice că l-am cunoscut, și poruncile lui nu le păzește, [e] mincinos este și adevărul nu este în aceasta: 5 Iar [f] dacă păzește cineva cuvântul lui, iubirea lui Dumnezeu este [g] într'acesta cu adevărat desăvârșită. [h] În aceasta cunoaștem că suntem într'însul. 6 [i] Cine zice că rămâne într'însul, [j] este dator ca și el însuși să umble astfel cum a umblat acela.

7 Iubiților, [k] nu poruncă nouă vă scriu, ci poruncă veche, [l] pe care o aveți dela început: porunca cea veche este cuvântul pe care l-ați auzit *dela început*.

8 Iarăși [m] ca poruncă nouă vă scriu ceea ce este adevărat într'însul și în voi, [n] fiindcă întunerecul trece și [o] lumina adevărată se arată acum. 9 [p] Cine zice că este în lumină și urăște pe fratele său, acela este până acum în întunerec. 10 [q] Cine iubește pe fratele său, rămâne în lumină, și [r] sminteală nu este într'însul; 11 Iar cine urăște pe fratele său, este în întunerec și [s] umblă în întunerec, și nu știe încotro se duce, pentru că întunerecul a orbit ochii lui.

12 Vă scriu vouă, copiilor, fiindcă pentru numele lui iertate vă sunt [t] păcatele. 13 Vă scriu vouă, părinților, fiindcă ați cunoscut pe [u] Cel dela început. Vă scriu vouă, tânărilor, fiindcă ați biruit pe cel rău. V'am scris vouă, copiilor, fiindcă ați cunoscut pe Tatăl.

14 V'am scris vouă, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel dela început. V'am scris vouă, tânărilor, fiindcă [v] sunteți tari și cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi și ați biruit pe cel rău.

15 [x] Nu iubiți lumea nici cele *ce sunt* în lume. Dacă cineva [y] iubește lumea, iubirea Tatălui nu este într'însul. 16 Fiindcă tot ce este în lume, pofta trupului [z] și pofta ochilor și mândria deșartă a vieții, nu este dela Tatăl, ci este din lume. 17 Și [a] lumea trece, și pofta ei; dar, cine face voea lui Dumnezeu, rămâne în veci.

Să ne ferim de antecreștini și să rămânem în Hristos.

18 [b] Copii, [c] este ceasul depe urmă, și după cum ați auzit că vine [d] antecrist, [e] și acum mulți s'au făcut antecriști, de unde cunoaștem [f] că este ceasul depe urmă. 19 [g] Dintre noi au ieșit, dar nu erau dintre noi, căci [h] dacă

---

j Ioan 17. 21. *k* Ioan 15. 11. *l* Cap. 3. 11. *m* Ioan 1. 9. *n* 2 Cor. 6. 14. *o* 2 Cor. 6. 11. | *p* 1 Reg. 8. 46. *q* Cap. 2. 4 *r* Ps. 32. 5 — | *Capul 2.* *a* Rom. 8. 34. *b* Rom. 3. 25. *c* Ioan 1. 29. *d* Cap. 1. 6. | *e* Cap. 1. 8. *f* Ioan 14 21,23. *g* Cap. 4. 12. *h* Cap. 4. 13. *i* Ioan 15. 4, 5. *j* Mat. 11. 29 | *k* 2 Ioan 5. *l* Cap 3. 11. *m* Ioan 13. 34. *n* Rom. 13. 12. *o* Ioan 1 9. *p* 1 Cor. 13. 2. | *q* Cap. 3. 14. *r* 2 Pet. 1. 10. *s* Ioan 12. 35. *t* Luc. 24. 47. *u* Cap. 1. 1. *v* Efes. 6. 10. | *x* Rom. 12. 2. *y* Mat. 6. 24. *z* Eccl. 5. 11. *a* 1 Cor. 7. 31. *b* Ioan 21. 5. *c* Ebr. 1. 2. | *d* 2 Tes. 2. 3, etc. *e* Mat. 24. 5, 24. *f* 1 Tim. 4. 1. *g* Deut. 13. 13. *h* Mat. 24. 24.

ar fi fost dintre noi, ar fi rămas cu noi; ci [i] ca să se arate că nu sunt toţi dintre noi. 20 Şi [j] voi aveţi ungere [k] dela cel sfânt, [l] şi toţi ştiţi.

21 Nu v'am scris vouă fiindcă nu ştiţi adevărul, ci pentru că-l ştiţi şi că orice minciună nu este din adevăr. 22 [m] Cine este mincinosul, dacă nu cel care tăgăduesţe că Iisus nu este Hristosul? Acesta este antecristul, cel care tăgăduesţe pe Tatăl şi pe Fiul. 23 [n] Oricine care tăgăduesţe pe Fiul nu are nici pe Tatăl: [o] cine mărturisesţe pe Fiul are şi pe Tatăl.

24 Voi [p] ce aţi auzit dela început, în voi să rămâe. Dacă va fi rămas în voi ce aţi auzit dela început, [q] veţi rămânea şi voi în Fiul şi în Tatăl. 25 [r] Şi aceasta este făgăduinţa pe care însuşi ne-a făgăduit-o nouă, viaţa vecinică.

26 Acestea v'am scris [s] despre cei care vă amăgesc pe voi. 27 Şi voi, [t] ungerea pe care aţi luat-o dela dânsul rămâne în voi, şi [u] nu aveţi trebuinţă ca să vă înveţe cineva, ci după cum ungerea lui vă învaţă despre toate. şi adevărat este şi nu este minciună, şi după cum v'am învăţat, rămâneţi într'însul.

28 Şi acum, copii, rămâneţi într'însul, ca, — dacă se va fi arătat,— să avem îndrăzneală şi să nu fim daţi de ruşine de către dânsul, la venirea lui.

29 Dacă ştiţi că el este drept, cunoaşteţi că şi oricine care făptuesţe dreptatea este născut dintr'însul.

Fiii lui Dumnezeu sunt fericiţi prin nădejdea într'însul, curaţi de păcat, iubitori de fraţi, urîţi de lume. Iubirea către aproapele şi către Dumnezeu.

3 Vedeţi ce fel de mare iubire ne-a dat nouă Tatăl [a] ca să fim numiţi fii ai lui Dumnezeu, şi suntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaşte, [b] fiindcă nu-l cunoscù pe dânsul. 2 Iubiţilor, [c] acum suntem fii ai lui Dumnezeu, şi nu s'a arătat [d] încă ce vom fi. Ştim că dacă se va fi arătat, [e] vom fi asemenea lui, fiindcă [f] îl vom vedeà după cum este. 3 [g] Şi oricine, care are nădejdea aceasta într'însul. se curăţesţe pe sine, după cum acela curat este.

4 Oricine care făptuesţe [h] păcatul, săvârşesţe şi călcarea legii şi păcatul este călcarea legii. 5 Şi voi [i] ştiţi că acela s'a arătat, [j] ca să ridice păcatele, şi [k] într'însul nu este păcat. 6 Oricine, care rămâne într'însul, nu păcătuesţe; [l] oricine care păcătuesţe, nu l-a văzut, nici nu l-a cunoscut.

7 Copii, [m] nimenea să nu vă amăgească. [n] Cine făptuesţe dreptatea este drept, după cum şi acela drept este; 8 [o] Cine săvârşesţe păcatul. este din deavolul, pentru că dela început deavolul păcătuesţe. [p] Pentru aceea s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să sfărâme lucrurile deavolului. 9 [q] Oricine care este născut din Dumnezeu nu săvârşesţe păcat, pentru că [r] sămânţa lui rămâne într'însul; şi nu poate păcătuì, fiindcă este născut din Dumnezeu.

10 În aceasta sunt învederaţi fiii lui Dumnezeu şi fiii deavolului: [s] oricine care nu făptuesţe dreptate nu este din Dumnezeu, [t] adecă cine nu-şi iubesţe pe fratele său.

11 Pentru [u] că aceasta este solia pe care aţi auzit-o dela început, [v] ca să ne iubim unii pe alţii; 12 Nu după cum erà [x] Cain din cel rău şi ucise pe fratele său; şi pentru ce-l ucise? Fiindcă lucrurile lui erau rele. iar ale fratelui său drepte. 13 Şi nu vă miraţi. fraţilor, dacă [y] lumea vă urăşte. 14 [z] Noi ştim că ne-am strămutat din moarte la viaţă. că iubim pe fraţi; [a] cine nu iubesţe *pe fratele său* rămâne în moarte. 15 [b] Oricine care urăşte pe fratele său este omorîtor de oameni, şi ştiţi. [c] că orice omorîtor de oameni nu are viaţă vecinică rămânând într'însul.

---

i 1 Cor. 11. 19. *j* 2 Cor. 1. 21. *k* Marc. 1. 24. *l* Ioan 10. 4, 5. *m* Cap. 4 3. *n* Ioan 15. 23. *o* Ioan14.7,9,10. *p* 2 Ioan 6. *q* Ioan 14. 23. *r* Ioan 17. 3. *s* Cap. 3. 7. *t* Vers. 20. *u* Ier. 31. 33, 34. — *Capul 3.* *a* Ioan 1. 12. *b* Ioan 15. 18. 19. *c* Isa 56. 5. *d* Rom. 8. 18. *e* Rom. 8. 29. *f* Iov 19. 26. *g* Cap. 4. 17. *h* Rom. 4. 15. *i* Cap. 1. 2. *j* Isa. 53. 5,6,11. *k* 2 Cor. 5. 21. *l* Cap. 2. 4. *m* Cap. 2. 26. *n* Ezec. 18. 5-9. *o* Mat. 13. 38. *p* Fac. 3. 15. *q* Cap. 5. 18. *r* 1 Pet. 1. 23. *s* Cap. 2. 29. *t* Cap. 4. 8. *u* Cap. 1. 5. *v* Ioan 13. 34. *x* Fac. 4. 4, 8. *y* Ioan 15. 18, 19. *z* Cap. 2. 10. *a* Cap. 2. 9. 11. *b* Mat. 5. 21, 22. *c* Gal. 5. 21.

16 [d]În aceasta am cunoscut iubirea, că acela şi-a pus sufletul său pentru noi; şi noi datori suntem să punem sufletele pentru fraţi. 17 Iar [e]cine are avutul lumii şi priveşte pe fratele său, care are trebuinţă, şi-şi închide inima *întorcându-se* dela dânsul, [f]cum rămâne într'însul iubirea lui Dumnezeu?

18 Copii, [g]să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci în faptă şi adevăr. 19 Şi în aceasta vom cunoaşte că [h]suntem din adevăr, şi vom liniştì inimile noastre înaintea lui *Dumnezeu* 20 [i]De orice ne-ar învinuì inima noastră, fiindcă Dumnezeu este mai mare, decât inima noastră şi cunoaşte tot. 21 [j]Iubiţilor, dacă inima noastră uu ne învinueşte, [k]avem îndrăzneală la Dumnezeu, 22 Şi, [l]orice cerem, primim dela dânsul, pentru că păzim poruncile lui [m]şi facem cele plăcute înaintea lui. 23 [n]Şi aceasta este porunca lui, ca să credem numele Fiului său, Iisus Hristos, [o]şi să ne iubim unii pe alţii, după cum ne-a dat poruncă. 24 Şi cine păzeşte poruncile lui într'însul, rămâne şi el într'însul; şi în aceasta cunoaştem că rămâne în noi, din duhul pe care ni l-a dat.

Trebue să ne ferim de duhuri amăgitoare. Iubirea lui Dumnezeu către noi cere iubirea noastră către fraţi. Dumnezeu e dragoste.

4 Iubiţilor, [a]nu credeţi oricărui duh, ci [b]cercaţi duhurile, dacă sunt din Dumnezeu, fiindcă [c]mulţi profeţi mincinoşi au ieşit în lume. 2 Cunoaşteţi în aceasta duhul lui Dumnezeu: [d]orice duh care mărturiseşte pe Iisus ca Hristos venit în trup este din Dumnezeu, 3 Şi [e]orice duh care nu mărturiseşte pe Iisus *ca Hristos venit în trup* nu este din Dumnezeu; şi acesta este al lui anticrist, despre care aţi auzit că vine, [f]şi acum este în lume încă.

4 [g]Voi sunteţi din Dumnezeu, copii, şi i-aţi biruit, pentru că mai mare este cel care este în voi, decât [h]cel care este în lume. 5 [i]Ei sunt din lume; pentru aceea vorbesc din lume [j]şi lumea îi ascultă. 6 Noi suntem din Dumnezeu; cine cunoaşte pe Dumnezeu, ne ascultă, [k]cine nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă. Din aceasta cunoaştem [l]duhul adevărului şi duhul rătăcirii.

7 [m]Iubiţilor, să ne iubim unii pe alţii, pentru că iubirea este din Dumnezeu, şi oricine care iubeşte este născut din Dumnezeu şi cunoaşte pe Dumnezeu. 8 Cine nu iubeşte, [n]n'a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că [o]Dumnezeu este iubire.

9 [p]În aceasta fù cunoscută iubirea lui Dumnezeu către noi, că Dumnezeu a trimis în lume pe Fiul său unul născut, [q]ca să trăim printr'însul. 10 În aceasta este iubirea, [r]nu pentru că noi am iubit pe Dumnezeu, ci pentru că el ne-a iubit şi a trimis pe Fiul său, [s]ispăşire de păcatele noastre. 11 Iubiţilor, [t]dacă Dumnezeu ne-a iubit astfel, şi noi datori suntem să ne iubim unii pe alţii. 12 [u]Pe Dumnezeu nimenea nu l-a văzut vre odată; dacă ne iubim unii pe alţii, Dumnezeu rămâne în noi şi [v]iubirea lui desăvârşită este în noi.

13 [x]În aceasta cunoaştem, că rămânem într'însul şi el în noi, fiindcă ne-a dat din duhul lui. 14 Şi [y]noi am privit şi mărturisim, că [z]Tatăl a trimis pe Fiul Mântuitor al lumii. 15 Cine va fi mărturisit că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el şi el în Dumnezeu.

16 Şi noi am cunoscut şi am crezut iubirea pe care o are Dumnezeu către noi. Dumnezeu este iubire, şi cine rămâne în această iubire, rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne în el. 17 În aceasta este desăvârşită iubirea între noi, ca să avem îndrăzneală în ziua judecăţii, fiindcă ce fel este acela, *astfel* suntem şi noi în lumea aceasta.

---

d Ioan 3. 16. *e* Deut. 15. 7. *f* Cap. 4. 20. *g* Ezec. 33 31. *h* Ioan 18. 37. *i* 1 Cor. 4. 4. *j* Iov 22. 26. *k* Ebr. 10. 22. *l* Ps. 34. 15. *m* Ioan 8. 29. *n* Ioan 6. 29 *o* Mat. 22. 39.

Capul 4.

a Ier. 29. 8. *b* 1 Cor. 14. 29. *c* Mat. 24. 5, 24. *d* 1 Cor. 12. 3. *e* Cap. 2. 22. *f* 2 Tes. 2 7. *g* Cap. 5. 4. *h* Ioan 12 31. *i* Ioan 3. 31 *j* Ioan 15. 19. *k* Ioan 8. 47. *l* Isa. 8. 20. *m* Cap 3.10,11.23 *n* Cap. 2. 4 *o* Vers. 16 *p* Ioan 3. 16. *q* Cap. 5. 11. *r* Ioan 15. 16. *s* Cap. 2. 2. *t* Mat. 18. 33. *u* Ioan 1. 18. *v* Cap. 2. 5. *x* Ioan 14. 20. *y* Ioan 1 14. *z* Ioan 3. 17. —

18 Temere nu este în iubire, ci iubirea desăvârșită dă afară temerea, fiindcă temerea are chin de pedeapsă, și cine se teme, nu este desăvârșit în iubire. 19 Noi iubim, pentru că el cel întâiu ne-a iubit.

20 Dacă zice cineva că iubesc pe Dumnezeu și urăște pe fratele său, mincinos este: căci cine nu iubește pe fratele său pe care l-a văzut, nu poate iubì pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut, 21 Și această poruncă avem dela dânsul, că cine iubește pe Dumnezeu, iubește și pe fratele său.

Credința ce a biruit lumea. Prin credință și supunere iubim pe Dumnezeu.

5 Oricine care [a]crede că [b]Iisus este Hristosul, este [c]născut din Dumnezeu, [d]și oricine care iubește pe cel care a născut, iubește și pe cel născut dintr'însul.

2 În aceasta cunoaștem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu și facem poruncile lui.

2 [e]Căci iubirea lui Dumnezeu este aceasta, să [f]păzim poruncile lui și poruncile lui nu sunt grele. 4 Pentru că [g]orice este născut din Dumnezeu, biruește lumea; și această biruință, care a biruit lumea, este credința noastră. 5 Cine este care biruește lumea, dacă nu [h]cel care crede, că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

Mărturia duhului.

6 Acesta este cel care venì [i]prin apă și sânge, Iisus Hristos; nu în apă numai, ci în apă și în sânge: [j]și duhul este care mărturisește, fiindcă duhul este adevărul. 7 Căci trei sunt care mărturisesc — în cer: Tatăl, [k]Cuvântul și sfântul Duh, [l]și aceștia trei sunt unul. 8 Și trei sunt care mărturisesc pe pământ — duhul și apa și sângele; și acești trei pentru unul sunt.

9 Dacă primim [m]mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare, [n]căci aceasta este mărturia lui Dumnezeu, că a mărturisit pentru Fiul său. 10 Cine crede în Fiul lui Dumnezeu, [o]are mărturia în sine însuși; cine nu crede lui Dumnezeu, [p]l-a făcut mincinos, pentru că n'a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul său. 11 [q]Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat viața vecinică. [r]și această viață este în Fiul său. 12 [s]Cine are pe Fiul, are viață; cine nu are pe Fiul lui Dumnezeu, nu are viață.

13 [t]Acestea v'am scris vouă, care credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să știți că aveți viață vecinică *și să credeți.*

Puterea rugăciunii.

14 Și aceasta este nesfiala pe care o avem la dânsul, [u]că, dacă cerem ceva, potrivit cu voința lui, ne ascultă. 15 Și dacă știm că ne ascultă ceea ce cerem, știm că avem cererile pe care le-am cerut dela dânsul.

16 Dacă vede cineva pe fratele său păcătuind, păcat nu spre moarte, [v]va cere, [x]și-i va dà viață, celor care păcătuesc nu spre moarte. [y]Este păcat spre moarte; [z]nu zic ca să se roage pentru *păcatul* acela. 17 [a]Orice nedreptate este păcat, și este păcat nu spre moarte.

18 Știm că [b]oricine care a fost născut din Dumnezeu, nu păcătuește, ci care fù născut din Dumnezeu, [c]se păstrează pe sine și cel Rău nu-l atinge. 19 Știm că din Dumnezeu suntem, [d]și lumea întreagă zace în cel Rău. 20 Știm iar că Fiul lui Dumnezeu a venit și [e]ne-a dat minte, [f]ca să cunoaștem pe cel adevărat: și suntem în cel adevărat, în Fiul său Iisus Hristos; [g]acesta este adevăratul Dumnezeu și viața vecinică.

21 Copii, păziți-vă de idoli.

Capul 5.
a Ioan 1. 12.
b Cap. 2. 22. 23.
c Ioan 1. 13.
d Ioan 15. 23.
e Ioan 14. 15, 21, 23.
f Mic. 6. 8.
g Ioan 16. 33.
h 1 Cor. 15. 57.
i Ioan 19. 34.
j Ioan 14. 17.
k Ioan 1. 1.
l Ioan 10. 30.
m Ioan 8. 17, 18.
n Mat. 3. 16, 17.
o Rom. 8. 16.
p Ioan 3. 33.
q Cap. 2. 25.
r Ioan 1. 4.
s Ioan 3. 36.
t Ioan 20. 31.
u Cap. 1. 1. 2.
v Cap. 3. 22.
x Iov 42. 8.
y Mat. 12. 31, 32.
z Ier. 7. 16.
a Cap. 3. 4.
b 1 Pet. 1. 23.
c Iac. 1. 27.
d Gal. 1. 4.
e Luc. 24. 45.
f Ioan 17. 3.
g Isa. 9. 6. —

A DOUA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Iubirea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor lui. Trebue să fugim de amăgitori.

1 Bătrânul alesei Doamne şi copiilor ei, [a]pe care eu îi iubesc în adevăr, şi nu numai eu, ci şi toţi care au cunoscut [b]adevărul, 2 Pentru adevărul ce rămâne în noi, şi cu noi va fi în veci. 3 [c]Cu noi va fi dar, milă, pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Iisus Hristos Fiul Tatălui, [d]în adevăr şi în iubire.

4 M'am bucurat foarte, că am aflat dintre copiii tăi [e]umblând în adevăr, după cum am primit poruncă dela Tatăl.

5 Şi acum rogu-te, Doamnă, [f]nu scriindu-ţi ca poruncă nouă, ci pe care o aveam dela început, [g]ca să ne iubim unii pe alţii. 6 Şi [h]aceasta este iubirea, ca să umblăm potrivit cu poruncile lui; această poruncă este, după [i]cum aţi auzit dela început, ca să umblaţi într'însa.

7 Că [j]mulţi amăgitori au ieşit în lume, [k]care nu mărturisesc pe Iisus ca Hristos venit în trup: [l]acesta este amăgitorul şi antecristul.

8 [m]Luaţi seama de voi înşivă, [n]ca să nu pierdeţi cele ce aţi lucrat, ci să primiţi plată deplină.

9 [o]Oricine care înaintează mai departe şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos, nu are pe Dumnezeu; cine rămâne în învăţătura lui, acesta are şi pe Tatăl şi pe Fiul.

10 Dacă vine cineva la voi şi nu aduce învăţătura aceasta, nu-i primiţi în casă, [p]şi nu-i ziceţi bun venit; 11 Căci cine îi zice bun venit, se face părtaş cu lucrurile lui cele rele.

12 Multe având a vă scrie, n'am voit *să le scriu* pe hârtie şi cu cerneală, nădăjduesc însă să vin la voi şi să vorbesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13 Te îmbrăţişează copiii surorei tale cea aleasă.

A TREIA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Ospitalitatea lui Gaiu este lăudată şi recomandată către fraţi.

1 Bătrânul către Gaiu iubitul, [a]pe care eu îl iubesc în adevăr.

2 Iubitule, doresc ca tu să aibi parte în orice şi să fii sănătos, după cum are parte sufletul tău. 3 M'am bucurat foarte, când veniră fraţii şi deteră dovadă pentru adevărul tău, după cum [b]umblî tu în adevăr. 4 Nu am bucurie mai mare, decât aceasta, ca să auz că [c]copiii mei umblă în adevăr.

5 Iubitule, cu credincioşie săvârşeşti orice faci pentru fraţi şi anume străini, 6 Care au dat înaintea bisericei dovadă de iubirea ta, pe care trimiţându-i mai nainte, bine vei face după cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu. 7 Căci pentru numele *lui Hristos* au plecat, [d]neluând nimic dela neamuri. 8 Deci noi datori suntem să ocrotim pe unii ca aceştia, ca să ne facem împreună lucrători pentru adevăr.

Să ne ferim de-a dă exemplu rău.

9 Am scris ceva bisericei; dar Diotrefe, care năzueşte să răpească întâetatea preste dânşii, nu ne primeşte. 10 Pentru aceea, dacă voiu fi venit, îi voiu aduce aminte lucrurile pe care le face, flecărind de noi cu vorbe rele, şi

2 IOAN.
—
Capul 1.
a 3 Ioan 1
b Ioan 8. 32.
c 1 Tim. 1. 2.
d Vers. 1.
e 3 Ioan 3.
f 1 Ioan 2. 7, 8.
g Ioan 13. 34. 1. 15. 12.
h Ioan 14. 15, 21.
i 1 Ioan 2. 24
j 1 Ioan 4. 1.
k 1 Ioan 4. 2. 3.
l 1 Ioan 2. 22.
m Marc. 13. 9.
n Gal. 3. 4.
o 1 Ioan 2. 23.
p Rom. 16. 17.
—
3 IOAN.
—
Capul 1.
a 2 Ioan 1.
b 2 Ioan 4
c 1 Cor. 4. 15.
d 1 Cor. 9. 12, 15.

nemulţumit fiind de acestea, nici el nu primeşte pe fraţi. şi împedecă pe cei care voesc *să-i primească*, şi-i dă afară din biserică.

11 Iubitule, [e] nu urmà răul, ci binele. [f] Cine face bine, este din Dumnezeu; cine face rău, n'a văzut pe Dumnezeu. 12 Lui Demetriu [g] i-s'a dat bună dovadă de către toţi şi de către însuşi adevărul; şi chiar noi dăm dovadă, şi ştii că dovada noastră este adevărată.

13 Multe aveam să-ţi scriu, dar nu voesc să-ţi scriu cu cerneală şi condeiu. 14 Nădăjduesc însă să te văz în curând şi vom vorbì gură către gură. 15 Pace ţie. Te îmbrăţişază prietinii; îmbrăţişază pe nume pe fraţi.

EPISTOLA LUI IUDA.

Iuda îndeamnă pe cetitori să lupte pentru credinţa ce s'a dat celor sfinţi. Pildă de pedeapsă a celor greşiţi: Iudei, îngeri, sodomiţi şi gomoriţi, Arhanghelul Mihael şi satan. Cuvintele lui Enoch şi ale apostolilor. Să ne ferim de ispititorii vitioşi.

1 Iuda, slujitor al lui Iisus Hristos, [a] frate însă al lui Iacob, [b] celor chemaţi care sunt iubiţi în Dumnezeu Tatăl ci [c] păstraţi pentru Iisus Hristos. 2 Milă vouă şi [d] pace şi iubire să fie înmulţită.

3 Iubiţilor, când puneam toată silinţa să vă scriu despre [e] mântuirea de obşte a noastră, avui nevoe să vă scriu îndemnând [f] ca să luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor o singură dată. 4 [g] Pentru că s'au vârît pe ascuns unii oameni, [h] care de demult sunt scrişi mai dinnainte spre această judecată, netemători de Dumnezeu, [i] schimbând [j] darul Dumnezeului nostru în desfrânare şi [k] tăgăduind pe unicul stăpân şi pe Domnul nostru Iisus Hristos.

5 Voesc dar să vă aduc aminte, fiindcă ştiţi odată toate, că [l] Domnul, după ce a scăpat pe popor din Egipt, [m] a pierdut de-a doua oară pe cei care n'au crezut, 6 Şi [n] pe îngeri care nu şi-aŭ păzit stăpânirea, ci au părăsit locuinţa lor, [o] i-a păstrat supt întunerec în vecinice legături [p] spre judecata zilei celei mari; 7 După cum [q] Sodoma şi Gomora şi oraşele dimprejurul lor, fiindcă s'au dat cu totul la desfrânare, în acelaşi chip ca aceştia şi au umblat după trup străin, stau înainte dovadă suferind pedeasă de foc vecinic,

8 [r] Asemenea dar şi aceştia visând, pângăresc trupul, despreţuesc stăpânire, [s] defaimă măriri. 9 Dar [t] Mihael Arhanghelul, când pricindu-se cu deavolul se certà despre corpul lui Moise, [u] nu îndrăzni să aducă o judecată de defaimare, şi zise: [v] „certe-te Domnul“. 10 [x] Aceştia însă defaimă cele ce nu cunosc, iar cele ce ştiu din fire ca dobitoacele necuvântătoare, în acestea se prăpădesc. 11 Vai lor, că umblară în calea [y] lui Cain, şi pentru [z] plată se deteră cu totul în rătăcirea lui Balaam, şi pieriră [a] în împotrivirea lui Cora.

12 [b] Aceştia sunt [c] petele de necurăţenie în mesele voastre obşteşti, ospătând fără teamă împreună *cu voi*, păşunându-se pe sine însuşi, [d] nouri fără apă [e] mânaţi înainte de vânturi, pomi tomnatici fără rod, de două ori uscaţi, [f] desrădăcinaţi fiind, 13 [g] Valuri fioroase ale mării [h] spumegând ruşinea lor, stele rătăcitoare. [i] pentru dânşii este păstrată în veci întunecimea întunerecului.

14 Dar şi Enoch, [j] al şaptelea dela Adam, profetiză pentru aceştia zicând:

---

c Ps. 37. 27. *f* 1 Ioan 2. 29. *g* 1 Tim. 3. 7. —

IUDA.

Capul 1.

a Luc. 6. 6. *b* Rom. 1. 7. *c* Ioan 17. 11, 12, 15. *d* 1 Pet. 1. 2. *e* Tit. 1. 4. *f* Filip. 1. 27. *g* Gal. 2. 4. *h* Rom. 9. 21, 22. *i* 2 Pet. 2. 10. *j* Tit. 2. 11. *k* Tit. 1. 16. *l* 1 Cor. 10. 9. *m* Num. 14. 29, 37. *n* Ioan 8. 44. *o* 2 Pet. 2. 4. *p* Apoc. 20. 10. *q* Fac. 19. 24. *r* 2 Pet. 2. 10. *s* Esod. 22. 28. *t* Dan. 10. 13. *u* 2 Pet. 2. 11. *v* Zech. 3. 2. *x* 2 Pet. 2. 12. *y* Fac. 4. 5. *z* Num. 22. 7, 21. *a* Num. 16. 1, etc. *b* 2 Pet. 2 13. *c* 1 Cor. 11. 21. *d* Prov. 25. 14. *e* Efes. 4. 14. *f* Mat. 15, 13. *g* Isa. 57. 20. *h* Filip. 3. 19. *i* 2 Pet 2. 17. *j* Fac. 5. 3. 1.

iată [k] venit-a Domnul în zecimi de mii de sfinţi ai lui. 15 Ca să facă judecată împotriva tutulor şi să mustre pe toţi netemătorii de Dumnezeu, pentru toate lucrurile netemerii lor de Dumnezeu pe care le-au făcut cu netemere de Dumnezeu şi pentru [l] cuvintele aspre pe care le-au vorbit împotriva lui păcătoşii, netemători de Dumnezeu. 16 Aceştia sunt cârtitorii nemulţumiţi de a lor soarte, deşi umblă potrivit cu poftele lor, şi [m] gura lor vorbeşte cuvinte trufaşe, [n] deşi dau cinste unor feţe pentru folos.

17 [o] Voi însă, iubiţilor, aduceţi-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos, 18 Că vă spuneau: în timpul depe urmă [p] vor fi batjocuritori umblând, potrivit cu ale lor pofte, de netemători de Dumnezeu. 19 Aceştia [q] sunt care fac deosebiri, [r] *oameni* fireşti neavând duh.

Îndemnare să rămânem statornici în credinţă şi în învăţătura curată.

20 Dar voi, iubiţilor, [s] clădindu-vă pe credinţa voastră preasfântă, [t] rugându-vă în duhul sfânt, 21 Păstraţi-vă în iubirea lui Dumnezeu, [u] aşteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viaţă vecinică. 22 Şi pe unii sovăitori mustraţi-i, 23 Iar pe alţii [v] scăpaţi-i [x] răpindu-i din foc, iar pe alţii miluiţi-i în temere, urând şi cămaşa mânjită de trupul lor. 24 Iar celui care poate să vă păzească pe voi fără greşală şi să vă pună înaintea măririi lui desăvârşiţi în veselie, 25 Unicului *înţeleptului* Dumnezeu Mântuitorul nostru prin Iisus Hristos Domnul nostru mărire, mărie, tărie şi stăpânire mai nainte de tot veacul şi acum şi în toate veacurile. Amin.

APOCALIPSUL LUI IOAN.

Ioan trimite urări de bine la şapte biserici.

1 Descoperirea lui Iisus Hristos, pe [a] care i-o dete Dumnezeu, ca să arate slujitorilor săi cele ce [b] trebue să se facă în curând, şi *pe care* [c] trimiţând prin îngerul său *le* însemnă lui Ioan slujitorul său, 2 [d] Care mărturisi cuvântul lui Dumnezeu şi mărturia lui Iisus Hristos, [e] câte văzù.

3 [f] Fericit cine cetește şi cei care ascultă cuvântul profeţii, şi păstrează cele scrise într'însa; căci [g] timpul cuvenit este aproape.

4 Ioan celor şapte biserici, care sunt în Asia. Dar vouă şi pace dela [h] cel care este şi [i] care erà şi care vine, [j] şi dela cele şapte duhuri, care sunt înaintea tronului său, 5 Şi dela Iisus Hristos, [k] martorul credincios, [l] întâiul născut dintre morţi şi [m] Domnul împăraţilor pământului.

Celui [n] care ne iubeşte şi [o] ne deslegă din păcatele noastre în sângele său, 6 Şi ne [p] făcù pe noi împărăţie, preoţii lui Dumnezeu şi Tatăl său, Lui *fie* [q] mărirea şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

7 [r] Iată vine cu nouri, şi orice ochiu îl va vedeà şi [s] cei care îl împunseră, şi vă vor jelì pentru dânsul toate seminţiile pământului. Aşà, amin.

8 [t] Eu sunt Alfa şi Omega, zice Domnul Dumnezeu, [u] care este, care erà şi care vine, Atotţiitorul.

În Patmu vede pe fiul omului glorificat.

9 Eu Ioan, fratele vostru şi împreună [v] părtaş în strâmtoare şi [x] în împărăţie şi în răbdare stăruitoare în Iisus, am fost în insula numită Patmu [y] pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Iisus. 10 [z] Am fost în

---

k Deut. 33. 2. *l* 1 Sam. 2. 3. *m* 2 Pet 2. 18. *n* Prov. 28. 21. *o* 2 Pet. 3. 2. | *p* 1 Tim. 4. 1. *q* Prov. 18. 1. *r* 1 Cor. 2. 14. *s* Col. 2. 7. *t* Rom. 8. 26, | *u* Tit. 2. 13. *v* Rom. 11. 14. *x* Amos 4. 11. — | APOCALIPS. — *Capul 1.* *a* Ioan 3. 32. *b* Vers 3. | *c* Cap. 22. 16. *d* 1 Cor. 1. 6. *e* 1 Ioan 1. 1. *f* Luc. 11. 28. *g* Rom. 13. 11. | *h* Esod. 3 14. *i* Ioan 1. 1. *j* Zech. 3. 9. *k* Ioan 8. 14. *l* 1 Cor. 15. 20. *m* Efes. 1. 20. | *n* Ioan 13. 34. *o* Ebr. 9. 14. *p* 1 Pet. 2. 5. 9. *q* 1 Tim. 6. 16 *r* Dan. 7. 13. *s* Zech. 12. 10. | *t* Isa. 41. 4. *u* Vers. 4. *v* Filip. 1. 7. *x* Rom. 8. 17. *y* Vers. 2. *z* Fapt. 10. 10.

duh în [a] ziua Domnului, și auzii în urma mea [b] glas mare ca de trâmbiță 11 Zicând: [c] ce vezi, scrie în carte și trimite [d] celor șapte biserici: la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatira și la Sarde și la Filadelfia și la Laodicea.

12 Și mă întorseiu să văz glasul care vorbeà cu mine; și [e] întorcându-mă, văzui șapte sfeșnice de aur, 13 [f] Și în mijlocul sfeșnicelor asemuit [g] pe Fiul omului [h] îmbrăcat în vestmânt lung până la picioare, și [i] încins la piept cu încingătoare de aur; 14 Iar capul lui și [j] părul alb ca lâna albă, ca zăpada, și [k] ochii lui ca flacăra de foc, 15 [l] Și picioarele asemenea cu aramă lucitoare, ca în cuptor ars, și [m] glasul lui ca vuet de ape multe.

16 [n] Și aveà în mâna lui dreaptă șapte stele, și [o] din gura lui ieșeà o spadă ascuțită cu două tăișuri, [p] și înfățișarea lui cum lucește soarele în puterea sa.

Taina celor șapte stele și sfeșnice.

17 Și când îl [q] văzui, am căzut la picioarele lui ca mort, și [r] puse mâna lui dreaptă asupra mea zicând: nu te teme; [s] eu sunt cel dintâiu și cel din urmă, 18 Adecă [t] cel viu, și am fost mort și iată sunt viu în vecii vecilor, și am cheile morții și iadului. 19 Deci scrie cele ce ai văzut și cele ce sunt și cele ce au să fie după acestea, 20 Taina celor șapte stele pe care le-ai văzut pe dreapta mea, și cele șapte sfeșnice de aur. Cele șapte stele sunt îngerii celor șapte biserici, și sfeșnicele sunt cele șapte biserici.

Epistola întâia către Efeseni. Nicolaiții.

2 Scrie îngerului bisericei din Efes: acestea zice, [a] cel care ține cele șapte stele în dreapta lui, cel [b] care umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur;

2 [c] Știu lucrurile tale și osteneala și răbdarea ta stăruitoare, și că nu poți suferì pe răi, și [d] ai cercat pe cei care [e] se zic pe sine apostoli și nu sunt, și i-ai aflat mincinoși; 3 Și ai răbdare stăruitoare, și ai suferit pentru numele meu, și [f] nu te-ai obosit.

4 Dar am împotriva ta, că ai părăsit iubirea ta cea dintâiu. 5 Deci adu-ți aminte de unde ai căzut, și pocăește-te și fă lucrurile dintâiu: [g] iar dacă nu, vin *curând* la tine și voiu mișcà sfeșnicul tău din locul lui, dacă nu te vei fi pocăit. 6 Dar ai aceasta că urăști lucrurile [h] Nicolaiților, pe care și eu le urăsc.

7 [i] Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorului îi voiu dărui [j] să mânânce [k] din al vieței lemn, care este în raiul lui Dumnezeu.

Epistola lui Hristos către obștea dela Smirna.

8 Și îngerului bisericei din Smirna scrie-i: acestea zice [l] cel dintâiu și cel din urmă, care fù mort și fù viu.

9 [m] Știu strâmtorarea ta și sărăcia, — dar ești [n] bogat —, și defăimarea dela [o] cei care se zic pe sine că sunt Iudei, și nu sunt, [p] ci sinagogă a satanei. 10 [q] Nu te teme nici decum de cele ce ai să pătimești. Iată deavolul are să arunce dintre voi în închisoare ca să fiți ispitiți, și veți aveà strâmtorare zece zile. [r] Fii credincios până la moarte și-ți voiu dà [s] cununa vieții.

11 [t] Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorul nu va fi nici decum vătămat de [u] a doua moarte.

Epistola lui Hristos către obștea dela Pergam.

12 Și îngerului bisericei din Pergam scrie-i: acestea zice [v] cel care are spada ascuțită cu două tăișuri;

13 [x] Știu unde locuești; [y] unde este tronul satanei; și ții numele meu, și n'ai tăgăduit credința mea, *și* în zilele acelea *erà* Antipa, martorul meu credincios, care fù omorît la voi, unde locuește satana.

14 Dar am puține împotriva ta, fiindcă ai acolo pe care țin povața lui [z] Ba-

a Ioan 20 26.	*g* Ezec. 1. 26.	*m* Ezec. 43. 2.	*s* Isa. 41. 4.	*b* Cap. 1. 13.	*h* Vers. 15,	*n* Luc. 12. 21.	*t* Vers. 7.
b Cap 4. 1.	*h* Dan. 10. 5.	*n* Vers. 20.	*t* Rom. 6. 9.	*c* Ps. 1. 6.	*i* Mat. 11. 15.	*o* Rom. 2. 17,28.	*u* Cap. 20. 14.
c Vers. 8.	*i* Cap. 15 6.	*o* Isa. 49. 2.	—	*d* 1 Ioan 4. 1.	*j* Cap. 22. 2 14.	*p* Cap. 3. 9.	*v* Cap. 1. 16.
d Vers. 17.	*j* Dan. 7. 9.	*p* Fapt. 26. 13.		*e* 2 Cor. 11 13.	*k* Fac. 2. 9.	*q* Mat. 10. 22.	*x* Vers. 2.
e Esod. 25 37.	*k* Dan. 10. 6.	*q* Ezec. 1. 28.	*Capul 2.*	*f* Gal. 6. 9.	*l* Cap.1.8,17.18.	*r* Mat. 24. 13.	*y* Vers. 9.
f Cap. 2. 1.	*l* Ezec. 1. 7.	*r* Dan. 8. 18.	*a* Cap. 1. 16, 20.	*y* Mat. 21. 41, 43.	*m* Vers. 2.	*s* Iac. 1. 12.	*z* Num. 24. 14.

laam, care învăţă pe Balac să pue piedecă înaintea fiilor lui Israel, ca ei [a] să mănânce înjunghiate idolilor [b] şi să facă desfrânări. 15 Astfel ai şi tu pe care ţin învăţătura [c] Nicolaiţilor asemenea. 16 Pocăeşte-te; iar dacă nu, vin curând la tine [d] şi mă voiu războì cu dânşii, cu spada gurii mele.

17 [e] Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorului îi voiu dà din mana cea ascunsă, şi-i voiu dà o pietricică albă, şi pe pietricică un [f] nume nou scris, pe care nimenea nu-l ştie, decât numai primitorul.

Epistola lui Hristos către obştea dela Tiatira.

18 Şi îngerului bisericei din Tiatira scrie-i: acestea zice al lui Dumnezeu Fiu, [g] care are ochii săi ca flacăra de foc, şi picioarele sale sunt asemenea aramei lucitoare:

19 [h] Ştiu lucrurile tale şi iubirea şi credinţa şi îngrijirea şi răbdarea stăruitoare, şi lucrurile tale din urmă sunt mai multe decât cele dintâiu.

20 Dar am împotriva ta, că laşi pe femeia [i] Iezabela, care zicându-se pe sine profetă şi învaţă şi rătăceşte pe slujitorii mei, ca [j] să facă desfrânări şi să mănânce înjunghiate idolilor. 21 Şi i-am dat timp [k] să se pocăească, şi nu voeşte să se pocăească de desfrânarea ei. 22 Iată o arunc în pat, şi în strâmtorare mare pe cei care fac desfrânări cu dânsa, dacă nu se vor pocăì de lucrurile ei. 23 Şi pe copiii ei îi voiu omorî negreşit, şi vor cunoaşte toate bisericile, că [l] eu sunt care cercetez rărunchi şi inimi, şi [m] voiu dà vouă fiecăruia, potrivit cu lucrurile voastre.

24 Iar vouă vă zic celor rămaşi în Tiatira, câţi nu aveţi învăţătura aceasta, ca unii care n'aţi cunoscut adâncurile satanei, după cum zic ei: [n] nu pun preste voi altă greutate; 25 Dar [o] ceea ce aveţi ţineţi până ce voiu venì.

26 Şi cine birueşte, şi cine păstrează [p] până la sfârşit lucrurile mele, [q] îi voiu dà stăpânire preste neamuri, 27 [r] Şi le va păşunà cu toeag de fier, ca vasele de pământ sunt sfărâmate, după cum şi eu am luat dela Tatăl meu. 28 Şi îi voiu dà steaua cea de dimineaţă. 29 Cine are urechi să asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola a cincea către Sardiani.

3 Şi îngerului bisericei din Sarde scrie-i: acestea zice cel [a] care are cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele;

[b] Ştiu lucrurile tale, că trăeşti [c] şi eşti mort. 2 Fii veghetor, şi întăreşte pe cele ce erau să moară: căci n'am găsit lucrurile tale depline înaintea Dumnezeului meu. 3 Deci [d] adu-ţi aminte cum ai primit şi ai auzit, şi păstrează şi [e] pocăeşte-te. [f] Deci dacă nu vei fi vegheat, voiu venì ca un fur, şi nu vei cunoaşte nici decum în ce ceas voiu venì la tine. 4 [g] Dar ai în Sarde puţine nume, care nu şi-au [h] mânjit vestmintele lor, şi vor umblà [i] cu mine în *vestminte* albe, fiindcă sunt destoinici.

5 Biruitorul [j] astfel va fi îmbrăcat în vestminte albe, şi nu voiu [k] şterge nici decum numele lui din [l] cartea vieţei, şi [m] voiu mărturisì numele lui înaintea Tatălui meu şi înaintea îngerilor săi. 6 [n] Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola lui Hristos către obştea dela Filadelfia.

7 Şi îngerului bisericilor din Filadelfia scrie-i: acestea zice [o] Sfântul, [p] Adevăratul, care are cheea lui David, care deschide [q] şi nimenea nu va închide, [r] şi care [s] închide şi nimenea nu va deschide:

8 [t] Ştiu lucrurile tale; iată am lăsat înaintea ta [u] uşă deschisă, pe care nimenea nu poate să o închiză; fiindcă ai putere mică şi ai păstrat cuvântul meu, şi n'ai tăgăduit numele meu.

a Fapt. 15. 29. *b* 1 Cor. 6. 13, etc. *c* Vers. 6. *d* Isa. 11. 4. *e* Vers. 7. 11. *f* Cap. 3. 12. *g* Cap. 1. 14, 15. *h* Vers. 2. *i* 1 Reg. 16. 31. *j* Esod. 34. 15. *k* Rom. 2. 4. *l* 1 Sam. 16. 7. *m* Ps. 62 12. *n* Fapt 15. 28. *o* Cap. 3 11. *p* Ioan 6. 39. *q* Mat. 19. 28. *r* Ps. 2. 8, 9. —

Capul 3.

a Cap. 1. 4. 16. *b* Cap. 2. 2. *c* Efes. 2. 1. 5. *d* 1 Tim. 6. 20. *e* Vers. 19. *f* Mat 24 42. 43. *g* Fapt. 1. 15. *h* Iuda 23. *i* Cap. 4. 4. *j* Cap. 19. 8. *k* Esod. 32. 32. *l* Filip. 4. 3. *m* Mat. 10. 32. *n* Cap. 2. 7. *o* Fapt. 3. 14. *p* 1 Ioan 5. 20. *q* Isa. 22. 22. *r* Mat. 16. 19. *s* Iov. 12. 14. *t* Vers. 1. *u* 1 Cor. 16. 9.

9 Iată [v]am să dau din sinagoga satanei, dintre cei care se zic pe sine că sunt Iudei, și nu sunt, ci mint; iată-i [x]voiu face ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și să cunoască că eu te-am iubit. 10 Fiindcă ai păzit cuvântul meu, al răbdării mele [y]stăruitoare, și eu te voiu păzi de al încercării ceas, ce are să vie [z]preste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii de [a]pe pământ. 11 [b]Viu curând; [c]ține ce ai, ca nimenea să nu ia [d]cununa ta.

12 Biruitorul, îl voiu face [e]stâlp în templul Dumnezeului meu, și nici decum nu va mai ieși afară, și [f]voiu scrie pe el numele Dumnezeului meu și numele cetății Dumnezeului meu, noul [g]Ierusalim, care se pogoară din cer dela Dumnezeul meu, [h]și numele meu cel nou. 13 [i]Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola lui Hristos către obștea dela Laodicea.

14 Și îngerului bisericei din Laodicea scrie-i: [j]acestea zice Aminul, [k]martorul credincios și adevărat, [l]începutul făpturei lui Dumnezeu;

15 [m]Știu lucrurile tale, că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, dacă ai fi rece sau fierbinte! 16 Astfel fiindcă ești încropit, adecă nici fierbinte, nici rece, am să te vărs din gura mea. 17 Pentru că zici, că sunt [n]bogat și am fost îmbogățit și n'am trebuință de nimic, și nu știi că tu ești muncitul și vrednic de plâns și sărac și orb și gol, 18 Te sfătuesc [o]să cumperi dela mine aur lămurit de foc, ca să fii bogat, și [p]vestminte albe ca să fii îmbrăcat și să nu fie arătată rușinea goliciunii tale, și alifie de ochi să-ți ungi ochii, ca să vezi. 19 Eu [q]pe câți îi iubesc îi mustru și îi înțelepțesc; deci râvnește și pocăește-te. 20 Iată stau la ușă și bat; dacă va fi auzit cineva glasul meu și va fi deschis ușa, și eu voiu întrà la dânsul și voiu cinà cu dânsul și el cu mine.

21 Biruitorul, lui îi voiu dà să șază cu mine pe tronul meu, fiindcă și eu am biruit și am șezut cu Tatăl meu pe Tronul său. 22 Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Priveliștea cerească. Tronul lui Dumnezeu cu douăzeci și patru de bătrâni și patru ființe.

4 După acestea văzui și iată ușă deschisă în cer, și întâiul [a]glas ca de trâmbiță, pe care-l auzii vorbind cu mine, zicând: [b]sue-te aci [c]și-ți voiu arătà cele ce trebue să se facă după acestea.

2 Îndată [d]am fost în duh, și iată un tron erà pus în cer, și pe [e]tron unul șezând, 3 Și cel care ședeà *erà* la vedere asemenea pietri de iaspe și de sardiu, [f]și curcubeul de jur împrejurul tronului la vedere asemenea smaragdului. 4 [g]Și de jur împrejurul tronului *văzui* douăzeci și patru de tronuri, și pe tronuri douăzeci și patru de bătrâni, [h]șezând îmbrăcați în vestminte albe, [i]și pe capetele lor cununi de aur. 5 Și din tron ieșeau [j]fulgere și vuete și tunete; [k]și șapte făclii de foc arzând înaintea tronului, care sunt [l]cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu; 6 Și înaintea tronului ca [m]o mare sticloasă asemenea cristalului, [n]și în mijlocul tronului și împrejurul tronului patru ființe pline de ochi dinainte [o]și dinapoi. 7 [p]Și întâia ființă asemenea leului, și a doua ființă asemenea vițelului, și a treia ființă având fața ca de om, și a patra ființă asemenea vulturului sburător. 8 Și cele patru ființe, având fiecare din ele câte șase aripi, sunt pline de ochi de jur împrejur și de dinlăuntru, și răpaus nu au zi și noapte zicând: „Sfânt, sfânt, sfânt Domnul Dumnezeul Atotțiitorul, Care erà și care este și care vine.“

9 Și de câte ori ființele vor fi dat mărire și cinste și mulțumită celui care șade pe tronul celui viu în vecii vecilor, 10 Cei douăzeci și patru de bătrâni

---

v Cap. 2. 9. *x* Isa. 49. 23. *y* 2 Pet. 2. 9. *z* Luc. 2. 1. *a* Isa. 24. 17. *b* Filip. 4. 5. *c* Vers. 3. *d* Cap. 2. 10. *e* 1 Reg. 7. 21. *f* Cap. 2. 17. *g* Gal. 1. 26. *h* Cap. 22. 4. *i* Cap. 2. 7. *j* Isa. 65. 16. *k* Cap. 1. 5. *l* Col. 1. 15. *m* Vers. 1. *n* Ozea 12. 8. *o* Mat. 13. 44. *p* 2 Cor. 5. 3. *q* Iov. 5. 17. — *Capul 4.* *a* Cap. 1. 10. *b* Cap. 11. 12. *c* Cap. 1. 19. *d* Cap. 1. 10. *e* Isa. 6. 1. *f* Ezec. 1. 28. *g* Cap. 11. 16. *h* Cap. 3. 4. 5. *i* Vers. 10. *j* Cap. 8. 5. *k* Esod. 37. 23. *l* Cap. 1. 4. *m* Esod. 38. 8. *n* Ezec. 1. 5. *o* Vers. 8. *p* Num. 2. 2, etc. —

vor căde înaintea celui care şade pe tron, şi se vor închină celui Viu în vecii vecilor şi vor aruncă cununile lor înaintea tronului, zicând: 11 Vrednic eşti, Doamne Şi Dumnezeul nostru, să primeşti mărirea şi cinstea şi puterea. Pentru că tu ai făcut toate. Şi pentru voea ta erau şi fură făcute.

Cartea cu şapte peceţi se dă Mielului, care este lăudat cu cântări cereşti.

5 Şi văzui pe dreapta acelui care şade pe tron [a] carte scrisă pe dinlăuntru şi pe dinapoi, [b] pecetluită cu şapte peceţi.

2 Şi văzui înger puternic, vestind cu glas mare: cine este destoinic să deschiză cartea şi să desfacă peceţile ei? 3 Şi nimenea [c] în cer, nici pe pământ, nici supt pământ nu puteà să deschiză cartea, nici să se uite în ea. 4 Şi plângeam tare, că nimenea nu fù găsit destoinic să deschiză cartea, nici să se uite în ea.

5 Şi unul dintre bătrâni îmi zise: nu plânge: iată a biruit [d] Leul care este din seminţia lui Iuda, [e] rădăcina lui David, să deschiză cartea [f] şi cele şapte peceţi ale ei.

6 Şi văzui între tron şi cele patru fiinţe şi între bătrâni [g] un Mielușel stând ca înjungheat, având şapte coarne şi [h] şapte ochi, care sunt [i] cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul. 7 Şi venì şi luă *cartea* din dreapta [j] celui care şade pe tron.

8 Şi când luă carteà, cele patru fiinţe şi [k] cei douăzeci şi patru de bătrâni căzură înaintea Mieluşelului, având fiecare [l] chitară şi cupe de aur pline de tămâe, [m] care sunt rugăciunile sfinţilor. 9 Şi [n] cântă cântare nouă zicând: [o] Vrednic eşti să iai cartea şi să deschizi peceţile ei, [p] Fiindcă fuşi înjungheat şi [q] răscumpăraşi pentru Dumnezeu, în sângele tău, [r] Din oricare seminţie şi limbă şi popor şi neam, 10 [s] Şi-i făcuşi Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi, Şi vor împărăţi pe pământ.

11 Şi văzui, şi auzii ca glas de îngeri mulţi, [t] împrejurul tronului şi al fiinţelor şi al bătrânilor, şi numărul lor erà [u] zecimi de mii de zecimi de mii şi mii de mii, 12 Zicând cu glas mare: [v] Vrednic este Mielușelul cel înjungheat ca să ià puterea şi bogăţie şi înţelepciune şi tărie şi cinste şi mărire şi laudă.

13 Şi pe [x] orice făptură, care este în cer şi pe pământ şi supt pământ şi pe mare, adecă pe toate dintr'însele le auzii zicând: [y] Cel care şade pe tron şi Mielușelul Are lauda şi cinstea şi mărirea şi stăpânirea. În vecii vecilor. 14 Şi cele patru fiinţe ziceau: Amin, şi bătrânii căzură şi se închinară.

Desfacerea celor dintâiu şase peceţi. Cea dintâiu vesteşte biruinţa lui Hristos, cele care urmează vestesc omoruri şi suferinţe; a şasea pecete vesteşte judecata.

6 Şi [a] văzui când deschise Mielușelul pe una din cele şapte peceţi, şi auzii pe [b] una dintre cele patru fiinţe zicând ca vuet de tunet: vino *şi uită-te.* 2 Şi văzui, [c] şi iată cal alb, [d] şi cel care şedeà pe dânsul aveà arc, [e] şi i-se dete cunună, şi ieşì biruitor şi să biruească.

3 Şi când deschise pecetea a doua, [f] auzii pe a doua fiinţă zicând: vino *şi uită-te.* 4 [g] Şi ieşì alt cal roşu ca focul, şi celui care şedeà pe dânsul i-se dete să ià pacea depe pământ şi să se înjunghie unii pe alţii, şi i-se dete cuţit mare.

5 Şi când deschise pecetea a treia, [h] auzii pe a treia fiinţă zicând: vino *şi uită-te.* Şi văzui, şi iată [i] cal negru, şi cel care şedeà pe dânsul aveà cumpănă în mâna sa. 6 Şi auzii ca un glas în mijlocul celor patru fiinţe zicând: o măsură de grâu un dinar, şi trei măsuri de orz un dinar! [j] Şi nu păgubì untdelemnul şi vinul.

Capul 5.
a Ezec. 2. 9, 10.
b Isa. 29. 11.
c Vers. 13.
d Fac. 49. 9. 10.
e Isa. 11. 1. 10.
f Vers. 1.
g Isa. 53. 7.
h Zech. 3. 9.
i Cap. 4. 5.
j Cap. 4. 2.
k Cap. 4. 8. 10.
l Cap 14. 2.
m Ps. 141. 2
n Ps. 40. 3.
o Cap. 4. 11.
p Vers. 6.
q Fapt. 20. 28.
r Dan. 4. 1.
s Esod. 19. 6.
t Cap 4. 4, 6.
u Ps. 68. 17.
v Cap. 4. 11.
x Filip. 2. 10
y Cron. 29. 11.
—
Capul 6.
a Cap. 5. 5—7.
b Cap. 4. 7.
c Zech. 6. 3.
d Ps. 45. 4, 5.
e Zech. 6. 11.
f Cap. 4. 7.
g Zech. 6. 2.
h Cap. 4. 7.
i Zech 6. 2
j Cap. 9 4.

7 Şi când deschise pecetea a patra [k]auzii glasul fiinţei a patra zicând: vino *şi uită-te.* 8 [l]Şi văzui, şi iată un cal galben-verde, şi cel care şedeà de-asupra lui avea numele Moartea, şi iadul urmà împreună cu dânsa, şi li-se dete stăpânire preste a patra parte a pământului, [m]ca să omoare cu spadă şi foamete şi moarte [n]şi prin fiarăle pământului.

9 Şi când deschise pecetea a cincea, văzui supt [o]altar [p]sufletele celor înjunghiaţi [q]pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru [r]mărturia pe care o aveau. 10 Şi strigară cu glas mare zicând: [s]până când, stăpâne [t]sfinte şi adevărate, [u]nu judeci şi nu răsbuni sângele nostru, faţă de locuitorii pământului? 11 Şi [v]li-se dete fiecăruia vestmânt alb, şi li-se zise [x]să se mai repauzeze puţin timp, până să împlinească *numărul* şi cei împreună slujitori ai lor, şi fraţii lor, care au să fie omorîţi ca şi ei.

12 Şi văzui când deschise pecetea a şasea, [y]şi se făcù cutremur mare, şi [z]soarele se făcù negru ca un sac de păr şi luna întreagă se făcù ca sânge. 13 [a]Şi stelele cerului căzură pe pământ, după cum un smochin scuturat de vânt mare îşi aruncă smochinele sale iernatice, 14 [b]Şi cerul se desfăcù ca o carte înfăşurată, şi [c]orice munte şi insulă se mişcară din locurile lor. 15 Şi împăraţii pământului şi mai marii şi căpitanii şi bogaţii şi puternicii şi oricare rob şi stăpân de sine [d]se ascunseră în peşteri şi în stâncile munţilor. 16 [e]Şi zic munţilor şi stâncilor: „cădeţi preste noi şi ascundeţi-ne“ de faţa celui care şade pe tron şi de mânia Mielusèlului. 17 [f]Că a venit ziua cea mare a mâniei lor, [g]şi cine poate să steà?

Pecetluirea a o sută patruzeci şi patru de mii din seminţia lui Israel.

7 Şi după aceasta văzui patru îngeri stând la cele patru unghiuri ale pământului, [a]ţinând cele patru vânturi ale pământului, [b]ca să nu sufle vânt pe pământ, nici pe mare, nici preste orice arbore.

2 Şi văzui alt înger venind dela răsăritul soarelui, având pecetea viului Dumnezeu, şi strigă cu glas mare celor patru îngeri cărora li-se dase să vateme pământul şi marea, 3 Zicând: [c]nu vătămaţi pământul, nici marea, nici arbori, până ce vom fi [d]pecetluit [e]pe fruntile lor pe slujitorii Dumnezeului nostru.

4 [f]Şi auzii numărul celor pecetluiţi. [g]O sută patruzeci şi patru de mii pecetluiţi, din orice seminţie a lui Israel:

5 Din seminţia lui Iuda douăsprezece mii pecetluiţi. Din seminţia lui Ruben douăsprezece mii, Din seminţia lui Gad douăsprezece mii, 6 Din seminţia lui Aşer douăsprezece mii, Din seminţia lui Neftalim douăsprezece mii, Din seminţia lui Manase douăsprezece mii, 7 Din seminţia lui Simeon douăsprezece mii. Din seminţia lui Levi douăsprezece mii. Din seminţia lui Isachar douăsprezece mii, 8 Din seminţia lui Zebulon douăsprezece mii, Din seminţia lui Iosif douăsprezece mii, Din seminţia lui Beniamin douăsprezece mii pecetluiţi.

Fericita ceată a mântuiţilor din toate naţiile.

9 După acestea văzui, şi iată gloată [h]multă, pe care nimenea nu puteà s'o numere, [i]din orice neam şi seminţii şi popoare şi limbi, stând înaintea tronului şi înaintea Mielusèlului, [j]îmbrăcaţi în vestminte albe şi ramuri de fenic în mânile lor: 10 Şi strigă cu glas mare zicând: [k]Mântuirea este a Dumnezeului nostru, [l]care şade pe tron Şi a Mielusèlului.

11 [m]Şi toţi îngerii steteau împrejurul tronului şi al bătrânilor şi al celor patru fiinţe, şi căzură pe feţele lor înaintea tronului şi se închinară lui Dumnezeu, 12 [n]Zicând: Amin, lauda şi mărirea şi înţelepciunea Şi mulţumita

---

k Cap. 4. 7. *i* Zech. 6. 3. *m* Ezec. 14. 21. *n* Lev. 26. 22. *o* Cap. 8. 3. | *p* Cap. 20. 4. *q* Cap. 1. 9 *r* 2 Tim. 1. 8. *s* Zech. 1. 12. *t* Cap. 3. 7. | *u* Cap. 11. 18. *v* Cap. 3. 4. 5. *x* Ebr. 11. 40. *y* Cap. 16. 18. *z* Ioel 2. 10, 31. | *a* Cap. 8. 10. *b* Ps. 102. 26. *c* Ier. 3. 23. *d* Isa 2. 19. *e* Ozea 10. 8. | *f* Isa 13. 6, etc. *g* Ps. 76. 7. — | *Capul* 7. *a* Dan. 7. 2. *b* Cap. 9. 4. *c* Cap. 6 6. *d* Ezec. 9. 4. | *e* Cap. 22. 4. *f* Cap 9. 16. *g* Cap. 14. 1. 3. *h* Rom. 11 25. *i* Cap. 5. 9. | *j* Cap. 3. 5. 18. *k* Ps. 3. 8. *l* Cap. 5. 13. *m* Cap. 4. 6 *n* Cap. 5. 13, 14.

și cinstea și puterea și tăria Sunt ale Dumnezeului nostru, în vecii vecilor, amin.

13 Și unul dintre bătrâni luă cuvântul zicându-mi: aceștia îmbrăcați în [o]vestminte albe cine sunt și de unde veniră? 14 Și i-am zis: Domnul meu, tu știi. Și-mi zise: [p]aceștia sunt care vin din mare strâmtorare și [q]spălară vestmintele lor și le albiră în sângele Mielușelului. 15 Pentru aceasta sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, și-i slujesc zi și noapte în templul său, și cel care șade pe tron va [r]locui preste dânșii. 16 [s]Nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai însetă, [t]nici nu va cădeà asupra lor soarele, nici orice arșiță. 17 Pentru că Mielușelul care este în mijloc, spre tron, îi [u]va păsunà și-i va călăuzì la ale vieții izvoare, [v]și va șterge Dumnezeu orice lacrimă din ochii lor.

A șaptea pecete. Seapte îngeri cu șapte trâmbițe.

8 Și când [a]deschise a șaptea pecete se făcù tăcere în cer, ca o jumătate de ceas.

2 [b]Și văzui cei șapte îngeri, care stau înaintea tronului, [c]și li-se deteră șapte trâmbițe.

3 Și alt înger venì și stete la altar, având tămâetoare de aur, și i-se dete tămâe multă, ca să o deà [d]rugăciunilor tutulor sfinților, pe [e]altarul cel de aur înaintea tronului. 4 Și rugăciunilor sfinților se suì [f]fumul tămâii din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu. 5 Și îngerul a luat tămâetoarea și o umplù din focul altarului și aruncă pe pământ: și [g]se făcură tunete și vuete și fulgere [h]și cutremur.

Cele dintâiu patru trâmbițe.

6 Și cei șapte îngeri având șapte trâmbițe se gătiră să trâmbițeze.

7 Și întâiul trâmbiță: [i]și se făcù grindină și foc amestecat în sânge și fù aruncat [j]pe pământ, și a treia parte din pământ fù arsă de tot, și a treia parte [k]din arbori fù arsă de tot, și orice iarbă verde fù arsă de tot.

8 Și al doilea înger trâmbiță: [l]și ca un munte mare aprins de foc fù aruncat în mare; [m] și a treia parte din mare [n]se făcù sânge. 9 [o]Și murì a treia parte din făpturi ce sunt în mare, care au suflare, și a treia parte din vase fură stricate.

10 Și al treilea înger trâmbiță, [p]și căzù din cer stea mare aprinsă ca o făclie, [q]și căzù preste a treia parte din râuri și preste izvoarele apelor. 11 [r]Și numele stelei se cheamă Amărăciune. [s]Și se prefăcù în amărăciune a treia parte din ape, și mulți dintre oameni muriră de ape, fiindcă se făcuse amari.

12 [t]Și al patrulea înger trâmbiță, și fù izbită a treia parte din soare și a treia parte din lună și a treia parte din stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea asemenea.

Cele trei vaiuri.

13 Și văzui, și auzii un vultur sburând în înălțimea miezului zilei, zicând cu glas mare: Vai, vai, vai, locuitorilor depe pământ, din pricina celorlalte glasuri ale trâmbiței celor trei îngeri, care au să trâmbițeze.

Trâmbița a cincea cu întâiul vai. Locuste din abiz arată oștile vrăjmașilor cu împăratul Abadon.

9 Și al cincelea înger trâmbiță: [a]și văzui o stea căzută din cer pe pământ, și i-se dete cheia [b]puțului abizului. 2 Și deschise puțul abizului: [c]și se suì fum din puț, ca fum din cuptor mare, și soarele și aerul fură întunecate de fumul puțului. 3 Și din fum ieșiră locuste pe pământ [d]și li-se dete putere. [e]cum au putere scorpiile pământului. 4 Și li-se zise [f]să nu vateme [g]iarba pământului, nici vre-o verdeață, nici vre-un arbore, fără numai pe oameni,

---

o Vers. 9. *p* Cap. 6. 9. *q* Isa 1. 18. *r* Isa 4. 5, 6. *s* Isa 49. 10. *t* Ps. 121. 6. *u* Ps. 23 1. *v* Isa. 25. 8. —

Capul 8.
a Cap. 6. 1. *b* Mat. 18. 10. *c* 2 Cron. 29. 25, 28. *d* Cap. 5. 8. *e* Esod. 30. 1. *f* Ps. 148. 2 *g* Cap. 16. 18. *h* 2 Sam. 22. 8 *i* Ezec. 38. 22 *j* Cap. 6. 2. *k* Ezec. 2 13. *l* Ier. 51. 25. *m* Cap. 16. 3. *n* Ezec. 14. 19. *o* Cap 16. 3. *p* Isa. 14 12. *q* Cap. 16 4. *r* Rut. 1. 20. *s* Esod 15 23. *t* Isa. 13. 10.

Capul 9.
a Luc. 10. 18 *b* Luc. 8 31 *c* Ioel 2. 2. 10. *d* Esod. 10. 4. *e* Vers 10. *f* Cap. 6. 6. *g* Cap. 8. 7

ca unii care nu au [h]pecetea lui Dumnezeu pe fruntea lor. 5 Şi li-se dete ca să nu-i omoare, [i]ci să fie munciţi cinci luni; şi muncirea lor, ca muncire de scorpie, când va fi înţepat pe om. 6 Şi în acele zile oamenii [j]vor căutà moartea şi nu vor găsì-o, şi vor dorì să moară şi moartea fuge de dânşii.

7 Şi [k]chipurile locustelor asemenea cu caii gătiţi spre războiu. [l]şi pe capetele lor *erau* ca cununi asemenea aurului, [m]şi feţele lor ca feţe de oameni, 8 Şi aveau păr ca părul de femei, şi [n]dinţii lor erau ca de lei. 9 Şi aveau platoşe ca platoşe de fier, şi vuetul aripilor lor [o]ca vuet de cară, de cai mulţi, alergând la războiu. 10 Şi au coade asemenea scorpiilor, şi ace, şi în coadele lor [p]puterea lor, spre a vătămà pe oamenii aceia cinci luni. 11 [q]Au preste dânşii împărat pe [r]îngerul abizului, care pe ebreeşte are numele Abadon, şi în eleneşte are nume Pierzătorul.

12 [s]Vaiul întâiu trecù; iată mai vin două vaiuri după acestea.

Trâmbiţa a şasea cu vaiul al doilea.

13 Şi al şaselea înger trâmbiţă; şi auzii un sunet din cele patru cornuri ale altarului de aur ce este înaintea lui Dumnezeu, 14 Zicând celui al şaselea înger, care are trâmbiţa; desleagă pe cei patru îngeri, care sunt legaţi [t]la râul cel mare, Eufrat. 15 Şi [u]fură deslegaţi cei patru îngeri, care erau gătiţi pentru ceasul şi ziua şi luna şi anul, ca să omoare a treia parte din oameni. 16 Şi numărul oştilor de călăreţi douăzeci de mii de zecimi de mii; auzii numărul lor.

17 Şi astfel în vedenie văzui caii şi pe cei care şedeau pe dânşii având platoşe ca de foc şi de iacint şi de pucioasă; şi capetele cailor ca capete de lei, şi din gurile lor iese foc şi fum şi pucioasă.

18 De acestea trei — *plăgi* — fură omorîţi a treia parte din oameni, de focul şi de fumul şi de pucioasa ce iese din gurile lor. 19 Pentru că puterea cailor este în gura lor şi în coadele lor; căci coadele lor sunt asemenea şerpilor, având capete şi cu dânsele vatămă.

20 Şi cei rămaşi dintre oameni, care nu fură omorîţi în aceste plăgi, nici nu se pocăiră de lucrurile mânilor lor, ca să nu se închine la demoni şi la idolii cei de aur, şi de argint, şi de aramă, şi de peatră, şi de lemn, care nu pot nici să vază, nici să auză, nici să umble. 21 Şi nu se pocăiră de omorurile lor, nici de fermecătoriile, nici de desfrânarea, nici de furturile lor.

Îngerul cu cartea deschisă. Săvârşirea tainei se apropie. Ioan mănâncă cartea îngerului. Cele şapte tunete.

10 Şi văzui pe alt înger tare pogorîndu-se din cer, încunjurat de nouri, [a]şi curcubeul preste capul lui, şi [b]faţa lui ca soarele, şi [c]picioarele lui ca stâlpi de foc. 2 Şi având în mâna lui cărticică deschisă, [d]şi puse piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ. 3 Şi strigă cu glas mare, după cum mugeşte un leu. Şi când strigă, cele [e]şapte tunete spuseră glasurile lor. 4 Şi când spuseră cele şapte tunete eram să scriu; şi auzii glas din cer zicând: [f]pecetlueşte cele ce spuseră cele şapte tunete, şi nu le scrie.

5 Şi îngerul, pe care-l văzui stând pe mare şi pe pământ, [g]ridică mâna lui dreaptă spre cer. 6 Şi jură pe cel viu în vecii vecilor, [h]care făcù cerul şi cele ce sunt într'însul, şi pământul şi cele ce sunt pe dânsul, şi marea şi cele ce sunt într'însa, că nu va mai fi [i]timp, 7 Ci în zilele glasului celui de-al şaptelea înger, când are să trâmbiţeze, atuncia este săvârşită taina lui Dumnezeu, cum a binevestit slujitorilor săi: profeţii.

8 Şi glasul pe care-l auzisem din cer iarăşi vorbind cu mine şi zicând: du-te, ià cărticica cea deschisă în mâna înge-

h Cap 7. 3.	*l* Naum 3. 17.	*o* Ioel 2. 5—7.	*r* Vers. 1.	*u* Ps. 68. 17.	*Capul 10.*	*c* Cap. 1. 15.	*g* Exod 6. 8.
i Vers. 10.	*m* Dan. 7. 8.	*p* Vers. 5.	*s* Cap. 8. 13.	—	*a* Ezec. 1. 28.	*d* Mat. 28. 18.	*h* Neem. 9 6.
j Iov 3. 21	*n* Ioel 1. 6.	*q* Efes. 2 2.	*t* Cap. 16. 12.	—	*b* Mat. 17. 2.	*e* Cap. 8. 5.	*i* Dan. 12. 7.
k Ioel 2. 4.						*f* Dan. 8. 26.	—

rului, care stă pe mare și pe pământ. 9 Și mă dusei la înger, zicându-i să-mi deà cărticica. Și-mi zise: ià și mănâncă-o de tot, și-ți va amărî pântecele, dar în gura ta va fi dulce ca mierea. 10 Și luaiu cărticica din mâna îngerului și o mâncaiu de tot, și erà în gura mea ca miere dulce; și când o înghiții, amărît fù pântecele meu.

11 Și-mi zise: trebue ca tu iarăși să profetizezi pentru popoare și pentru neamuri și pentru limbi și pentru mulți împărați.

Măsurarea templului. Doi martori omorîți de fiară înviază și se înalță la cer.

11 Și mi-se dete o [a]trestie asemenea unei vergi, zicând: [b]scoală și măsoară templul lui Dumnezeu și altarul, și pe cei care se închină într'însul. 2 Și [c]curtea cea din afară a templului scoate-o afară și n'o măsură, pentru [d]că fù dată neamurilor, și vor [e]călcà sfânta cetate [f]patruzeci și două de luni.

3 Și voiu dà celor doi [g]martori ai mei, și vor [h]profetizà îmbrăcați în saci, [i]o mie două sute șaizeci de zile.

4 Aceștia sunt cei [j]doi maslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.

5 Și dacă voește cineva să-i vatăme, [k]foc iese din gura lor, și mistue pe vrăjmașii lor; [l]și dacă ar voì cineva să-i vatăme, el trebue astfel să fie omorît. 6 Aceștia [m]au putere să închidă cerul, ca ploae să nu plouă în zilele profeției lor, și [n]putere au preste ape să le schimbe în sânge și să lovească pământul cu orice plagă, ori de câte ori vor fi voit.

7 Și când [o]vor fi sfârșit mărturia lor, [p]fiara care se sue [q]din abiz [r]va face cu dânșii războiu, și-i va biruì, și-i va omorî. 8 Și corpurile lor moarte *vor stà* pe strada [s]cetății celei mari, care spiritual se numește Sodoma și Egipt, [t]unde fù răstignit și Domnul lor.

9 [u]Și din popoare și seminții și limbi și neamuri vor vedeà trei zile și jumătate corpurile lor moarte, [v]și nu vor lăsà să fie puse în mormânt corpurile lor moarte, 10 [x]Și locuitorii depe pământ se bucură de dânșii și se veselesc, [y]și daruri trimit unii altora, [z]pentru că aceștì doi profeți muncirà pe locuitorii depe pământ.

11 [a]Și după cele trei zile și jumătate întrà într'înșii [b]duh de viață din Dumnezeu, și steteră pe picioarele lor, și teamă mare căzù preste cei care îi privesc. 12 Și auzirà glas mare din cer, zicându-le: suiți-vă aici; [c]și se suirà [d]în nour spre cer, [e]și vrăjmașii lor îi privirà.

13 Și în acel ceas [f]se făcù cutremur mare, și a zecea parte din [g]cetate căzù, și pieriră în cutremur nume de oameni șapte mii. [h]și cei rămași se temurà și deteră mărire Dumnezeului cerului.

14 [i]Al doilea vai trecù: iată al treilea vai vine curând.

Trâmbița a șaptea.

15 [j]Și al șaptelea înger trâmbiță; [k]și se făcurà glasuri multe în cer zicând: [l]împărăția lumii s'a făcut a Domnului nostru și a Hristosului său, [m]și va împărăți în vecii vecilor.

16 Și cei douăzeci și patru de bătrâni dinaintea lui Dumnezeu, care șed pe tronurile lor, căzură pe fețele lor și se închinară lui Dumnezeu, 17 Zicând: Mulțumim ție, Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule, Care ești și care erai — *și care vii* —, *Și* pentru că ai luat puterea ta cea mare și ai împărățit. 18 Și neamurile furà întărîtate, și venì mânia ta, Și timpul celor morți să fie judecați, Și să dai plată slujitorilor tăi, profeților, Și sfinților și celor, care se tem de numele tău, celor mici și celor mari, Și să prăpădești pe cei care strică pământul. 19 Și se deschise al lui Dumnezeu templu, care este în cer, și

Capul 11.
a Ezec. 40. 3.
b Num. 23. 18.
c Ezec. 40.17,20.
d Ps. 79. 1.
e Dan. 8. 10.
f Cap. 13. 5.
g Cap. 20. 4.
h Cap. 19 10.
i Cap 12. 6.
j Ps. 52. 8.
k 2 Reg. 1.10,12.
l Num. 16. 29.
m 1 Reg. 17. 1.
n Esod. 7. 19.
o Luc. 13. 32.
p Cap. 13. 1, 11.
q Cap. 9. 2.
r Dan. 7. 21.
s Cap. 14. 8.
t Ebr. 13. 12
u Cap. 17. 15.
v Ps. 79. 2, 3.
x Cap. 12. 12.
y Est. 9. 19. 22.
z Cap. 16. 10.
a Vers. 9.
b Ezec. 37. 5. 9, 10, 14.
c Isa. 14. 13.
d Isa. 60. 8.
e 2 Reg. 2.1,5,7.
f Cap. 6. 12.
g Cap. 16. 19.
h Ios. 7. 19.
i Cap. 8. 13.
j Cap. 10. 7.
k Isa. 27. 13.
l Cap. 12. 10.
m Dan. 2. 44.

se arătă chivotul Aşezământului său în templul său, Şi se făcură fulgere şi vuete şi tunete şi cutremur şi grindină mare.

Femeia îmbrăcată cu soarele şi Bălaurul. Bălaurul biruit de Mihael urmăreşte pe femeie şi pe cei din sămânţa ei.

12 Şi semn mare se arătă în cer, o femeie înfăşurată în soare, şi luna supt picioarele ei, şi pe capul ei cunună de douăsprezece stele. 2 Şi având în pântece, şi strigă, [a] fiind în dureri de facere şi muncindu-se să nască.

3 Şi se arătă alt semn în cer, şi iată [b] bălaur mare roşu ca focul, [c] având [d] şapte capete şi zece coarne, şi pe capetele lui şapte diademe, 4 Şi [e] coada lui târăşte a treia parte [f] din stelele cerului, [g] şi le aruncă pe pământ.

Şi bălaurul stă [h] înaintea femeii, care este să nască, [i] ca să înghită pe copilul ei, când va fi născut. 5 Şi născù fiu bărbat, [j] care are să păşuneze cu toeag de fier toate neamurile; şi copilul ei fù răpit la Dumnezeu şi la tronul său.

6 Şi [k] femeia fugì în pustie, unde are loc gătit dela Dumnezeu, ca acolo să o hrănească timp de [l] o mie două sute şaizeci de zile.

7 Şi se făcù războiu în cer, spre a se războì [m] Mihael şi îngerii lui [n] cu bălaurul. Şi bălaurul se războì şi îngerii lui.

8 Şi nu izbutiră, nici locul lor nu mai fù aflat în cer. 9 Şi [o] fù aruncat bălaurul cel mare, [p] şarpele cel din început, care se numeşte deavolul şi satana, [q] care rătăceşte lumea întreagă, [r] fù aruncat pe pământ, şi îngerii săi cu dânsul fură aruncaţi. 10 Şi auzii glas mare în cer zicând:

[s] Acum se făcù mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru, Şi stăpânirea Hristosului său, Pentru că fù aruncat învinuitorul fraţilor noştri, [t] Care îi învinueşte înaintea Dumnezeului nostru zi şi noapte. 11 Şi [u] ei îl biruiră pentru sângele Mielusclului. Şi pentru cuvântul mărturii lor, Şi [v] nu iubiră viaţa lor până la moarte. 12 Pentru aceea [x] veseliţi-vă ceruri şi cei care locuiţi într'însele; [y] Vai de pământ şi de mare, Fiindcă se pogorî deavolul la voi, având mânie mare, [z] Ştiind că puţin timp are.

13 Şi când văzù bălaurul că fù aruncat pe pământ, urmărì pe femeia care născù pe bărbat. 14 Şi fură date femeii cele două aripi de vultur mare, ca să sboare în pustie la locul ei, unde este hrănită acolo „timp şi timpuri şi jumătate de timp“, departe de faţa şarpelui. 15 Şi aruncă şarpele din gura lui în urma femeii apă ca un râu, ca să o facă dusă de apă. 16 Şi pământul venì femeii în ajutor, şi deschise pământul gura sa şi înghiţì râul, pe care îl aruncase bălaurul din gura lui.

17 Şi s'a mâniat bălaurul pe femeie, şi plecă să facă războiu cu cei rămaşi din seminţia ei, care păstrează poruncile lui Dumnezeu şi au mărturia lui Iisus. 18 Şi stătui pe nisipul mării.

Fiara care se sue din mare, defaimând pe Dumnezeu şi dând războiu sfinţilor.

13 Şi văzui, [a] suindu-se din mare o fiară, [b] având zece coarne şi şapte capete, şi pe coarnele ei zece diademe, şi pe capetele ei nume de defaimare. 2 [c] Şi fiara pe care o văzui erà asemenea unei pantere, [d] şi picioarele ei ca de urs, [e] şi gura ei ca gură de lei. [f] Şi-i dete bălaurul puterea lui [g] şi tronul lui [h] şi stăpânire mare. 3 Şi *văzui* unul din capetele ei ca înjungheat spre moarte, şi [i] rana morţii ei fù vindecată.

Şi [j] tot pământul se minună urmând fiarei, 4 Şi se închinară bălaurului, fiindcă dete fiarei stăpânirea şi se închinară fiarei zicând: [k] cine este asemenea fiarei, şi cine poate să se războească cu dânsa? 5 Şi i-se dete [l] gură să vorbească lucruri mari şi defăimări,

Capul 12.
a Isa. 66. 7.
b Cap. 17. 3.
c Cap. 17. 9, 10.
d Cap. 13. 1.
e Cap. 9. 10, 19.
f Cap. 17. 18.
g Dan. 8. 10.
h Vers. 2.
i Esod. 1. 16.
j Ps. 2. 9.
k Vers. 4.
l Cap. 11. 3.
m Dan. 10. 13.
n Vers. 3.
o Luc. 10. 18.
p Fac. 3. 1, 4.
q Cap. 20. 3.
r Cap. 9. 1.
s Cap. 11. 15.
t Iov 1. 9.
u Rom. 8. 33. 34, 37.
v Luc. 14. 26.
x Ps. 96. 11.
y Cap. 8. 13.
z Cap. 10. 6.
Capul 13.
a Dan. 7. 2, 7.
b Cap. 12. 3.
c Dan. 7. 6.
d Dan. 7. 5.
e Dan. 7. 4.
f Cap. 12. 9.
g Cap. 16. 10.
h Cap. 12. 4.
i Vers. 12. 14.
j Cap. 17. 8.
k Cap. 18. 18.
l Dan. 7. 8.

și i-se dete putere să lucreze [m] patruzeci și două de luni. 6 Și deschise gura ei spre defăimări împotriva lui Dumnezeu, să defaime numele lui [n] și locuința lui, pe cei care locuesc în cer. 7 Și i-se dete [o] să facă războiu cu sfinții, și să-i biruească, [p] și i-se dete stăpânire preste orice seminție și popor și limbă și neam. 8 Și se vor închină lui toți locuitorii depe pământ, [q] al căror nume nu este scris, [r] dela întemeierea lumii, în cartea vieții Mielușelului celui înjunghiat. 9 [s] Dacă are cineva urechi, asculte.

10 [t] Dacă cineva duce în robie, în robie se duce; [u] dacă va omorî cineva cu spadă, trebue ca el să fie omorît cu spadă. [v] Aci este răbdarea stăruitoare și credința sfinților.

Fiara cu două coarne din pământ.

11 Și văzui altă fiară, [x] suindu-se din pământ, și aveà două coarne asemenea unui mielușel, și vorbeà ca bălaur. 12 Și toată stăpânirea celei dintâiu fiare o săvârșește înaintea ei. Și face pământul și pe locuitorii depe el, ca să se închine fiarei celei dintâiu, [y] a cărei rană de moarte fù vindecată. 13 Și [z] face semne mari, [a] că face să se pogoare și foc din cer pe pământ, înaintea oamenilor. 14 Și [b] rătăcește pe locuitorii depe pământ, [c] pentru semnele ce-i fură date să le facă înaintea fiarei, zicând locuitorilor depe pământ să facă chip pentru fiara, care are rana spadei [d] și fù vie, 15 Și i-se dete să deà duh chipului fiarei, ca și să vorbească chipul fiarei, și să facă să fie omorîți, câți nu se vor fi închinat chipului fiarei. 16 Și face pe toți, pe cei mici și pe cei mari, și pe cei bogați, și pe cei săraci, și pe cei stăpâni de sine, și pe cei robi, ca ei să-și pună semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe fruntea lor, 17 Ca să nu poată cineva cumpărà sau vinde afară de cine are semnul, numele fiarei sau numărul numelui ei.

18 Aci este înțelepciunea. Cine are priceperea socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Și numărul ei este șase sute șaizeci și șase.

Mielușelul stă pe muntele Sion cu cei însemnați 144.000.

14 Și văzui și iată [a] Mielușelul stând pe muntele Sion, și cu dânsul [b] o sută patruzeci și patru de mii [c] având scris pe frunțile lor numele său și numele Tatălui său.

2 Și auzii glas din cer, ca [d] vuet de ape multe, și ca vuet de tunet mare, și glasul pe care-l auzii ca al [e] chitariștilor cântători cu chitarele lor; 3 Și [f] cântă cântare nouă înaintea tronului și înaintea celor patru ființe și a bătrânilor: și nimenea nu puteà să învețe, fără [g] numai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei răscumpărați depe pământ.

4 Aceștia sunt, care nu avură a face cu femei; [h] căci sunt curați. Aceștia sunt, care urmează Mielușelului [i] ori unde ar merge. Aceștia [j] fură răscumpărați dintre oameni, [k] pârgă lui Dumnezeu și Mielușelului. 5 Și [l] în gura lor nu fù găsită minciună; [m] pentru că sunt desăvârșiți.

Trei îngeri cu o solie bună.

6 Și văzui alt înger, [n] sburând în mijlocul cerului, [o] având evangelie vecinică, ca să binevestească pentru cei care șed pe pământ, [p] și pentru orice neam și seminție și limbă și popor, 7 Zicând cu glas mare: [q] temeți-vă de Dumnezeu și dați-i mărire, fiindcă venì ceasul judecății lui, [r] și închinați-vă Celui care făcù cerul și pământul și marea și izvoare de apă.

8 Și alt înger al doilea urmă zicând: [s] „căzù, căzù Babilonul“ [t] cel mare, care a adăpat toate neamurile din vinul aprinderii desfrânării sale.

9 Și alt înger al treilea le urmă zicând: cu glas mare: [u] dacă se închină

---

m Cap. 11. 2. *n* Ioan 1. 14. *o* Dan. 7. 21. *p* Cap. 11. 18. *q* Esod. 32. 32. *r* Cap. 17. 8. *s* Cap. 2. 7. *t* Isa. 33. 1. *u* Fac. 9. 6. *v* Cap. 14 12. *x* Cap. 11. 7. *y* Vers. 3. *z* Deut. 13. 1—3. *a* 1 Reg. 18. 38. *b* Cap. 12. 9. *c* 2 Tes. 2. 9. 10. *d* 2 Reg. 20. 7. — *Capul 14.* *a* Cap. 5. 6. *b* Cap. 7. 4. *c* Cap. 7. 3. *d* Cap. 1. 15. *e* Cap 5. 8. *f* Cap. 5. 9. *g* Vers. 1. *h* 2 Cor. 11. 2. *i* Cap. 3. 4. *j* Cap. 5. 9. *k* Iac. 1. 18. *l* Ps. 32. 2. *m* Efes. 5. 27. *n* Cap. 8. 13. *o* Efes. 3. 3—11. *p* Cap. 13. 7. *q* Cap. 1. 18. *r* Neem. 9. 6. *s* Isa. 21. 9. *t* Ier. 51. 7. *u* Cap. 13. 14-16.

cineva fiarei și chipului ei, și primește semn pe fruntea sa, sau pe mâna sa, 10 Și [v]el va beà din vinul aprinderii lui Dumnezeu, [x]ce este turnat neamestecat, [y]în paharul mânii lui, și [z]va fi muncit în [a]foc și pucioasă înaintea îngerilor sfinți și înaintea Mielușelului. 11 Și [b]fumul muncii lor în veci de veci se urcă în sus, și n'au repaus zi și noapte cei care se închină fiarei și chipului ei, și dacă primește cineva semnul numelui ei.

12 [c]Aci este răbdarea stăruitoare a sfinților, [d]care păstrează poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus. 13 Și auzii glas din cer zicând: scrie; [e]fericiți morți. [f]care în Domnul mor de acum, așà zice duhul, [g]că se vor repauzà de ostenelile lor: căci lucrurile lor urmează cu dânșii.

Seceriș vesel și toamnă îngrozitoare.

14 Și văzui, și iată nour alb, și pe nour *văzui* șezând [h]asemuit pe fiul omului, [i]având pe capul lui cunună de aur, și în mâna lui secere ascuțită.

15 Și alt înger [j]ieșì din templu, strigând cu glas mare celui care șade pe nour; [k]trimite secerea ta și seceră, că venì ceasul să seceri, fiindcă s'a copt secerișul [l]pământului.

16 Și aruncă cel care șade pe nour secerea lui pe pământ și secerat fù pământul.

17 Și alt înger ieșì din templu, ce este în cer, având și el cosor ascuțit;

18 Și alt înger ieșì din altar, având putere asupra focului, și strigă cu glas mare celui care are cosorul ascuțit, zicând: trimite cosorul tău cel ascuțit și culege strugurii viei pământului, fiindcă sunt în puterea coptului borboanele lor.

19 Și aruncă îngerul cosorul său pe pământ, și culese via pământului, și aruncă în linul cel mare al mânii lui Dumnezeu. 20 Și linul fù călcat afară din cetate, și ieșì sânge din lin până la frânele cailor, departe o mie șase sute de stadii.

Cântarea biruitorilor fiarei.

15 Și [a]văzui în cer alt semn mare și minunat, [b]șapte îngeri având șapte plăgi cele din urmă, [c]fiindcă în acestea fù săvârșită mânia lui Dumnezeu.

2 Și văzui ca [d]o mare sticloasă [e]amestecată cu foc, [f]și pe biruitorii asupra fiarei, și a chipului, *și a semnului ei*, și a numărului numelui ei, stând pe marea cea sticloasă, [g]având chitare ale lui Dumnezeu. 3 Și cântă [h]cântarea lui Moise, slujitorul lui Dumnezeu și cântarea Mielușelului zicând:

[i]Mari și minunate sunt lucrurile tale,
Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule;
[j]Drepte și adevărate sunt căile tale,
Împărate al neamurilor. 4 [k]Cine nu se va teme *de tine*, Doamne,
Și nu va mărì numele tău? Că singur ești cuvios,
Că [l]toate neamurile vor venì și se vor închinà înaintea ta,
Că hotărîrile tale fură cunoscute.

Cele din urmă șapte plăgi. Pregătire spre a se vărsà cele șapte cupe cu mânie.

5 Și după acestea văzui, și se deschise [m]templul cortului mărturii în cer, 6 Și ieșiră din templu cei șapte îngeri, care au cele șapte plăgi, îmbrăcați în in curat strălucitor și încinși împrejurul piepturilor cu încingători de aur.

7 Și una din cele patru ființe dete celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu celui viu în vecii vecilor. 8 Și templul fù umplut de fum din mărirea lui Dumnezeu și din puterea lui, și nimenea nu putù să între în templu, până vor fi sfârșite cele șapte plăgi ale celor șapte îngeri.

Vărsarea celor șapte cupe ale mânii divine, cele șapte plăgi ce vin asupra pământului.

16 Și auzii glas mare zicând [a]celor șapte îngeri: mergeți, vărsați pe pământ cele șapte cupe ale [b]mânii lui Dumnezeu.

---

v Ps. 75. 8. *x* Cap. 18. 6. *y* Cap. 16. 19. *z* Cap. 20. 10. *a* Cap. 19. 20. | *b* Isa. 34. 10. *c* Cap. 13. 10. *d* Cap. 12. 17. *e* Eccl. 4. 1, 2. | *f* 1 Cor. 15. 18. *g* 2 Tes. 1. 7. *h* Ezec. 1. 26. *i* Cap. 6. 2. | *j* Cap. 16. 17. *k* Ioel 3. 13. *l* Ier. 51. 33. —

Capul 15.
a Cap. 12. 1. 3. *b* Cap. 16. 1. *c* Cap. 14. 10. *d* Cap. 4. 6. | *e* Mat. 3. 11. *f* Cap. 13. 15—17. *g* Cap. 5 8. *h* Esod. 15. 1. *i* Deut. 32. 4. | *j* Ps. 145. 17. *k* Esod. 15 14-16. *l* Isa. 66. 23. *m* Num. 1. 50. —

Capul 16.
a Cap. 15. 1. *b* Cap. 14. 10

2 Și se duse cel dintâiu și vărsă cupa lui [c] pe pământ: [d] și se făcù rană rea și pricinuitoare de durere pe oamenii, [e] care au semnul fiarei și [f] se închină chipului ei.

3 Și al doilea vărsă cupa lui [g] în mare: [h] și se făcù sânge ca de mort. și orice suflare de viață muri, [i] cele ce sunt în mare.

4 Și al treilea vărsă cupa lui [j] în râuri și în izvoarele apelor: [k] și se făcù sânge.

5 Și auzii pe îngerul apelor zicând: [l] drept ești tu, [m] care ești și care erai. Cuviosule, fiindcă ai încuviințat acestea. 6 Fiindcă ei vărsară sânge [n] de sfinți [o] și de profeți, și [p] sânge le-ai dat să bea: vrednici sunt.

7 Și auzii altarul zicând: așà [q] Doamne Dumnezeule. Atotțiitorule, [r] adevărate și drepte sunt judecățile tale.

8 Și al patrulea vărsă cupa lui [s] pe soare, [t] și i-se dete să dogorească pe oameni în foc. 9 Și dogoriți fură oamenii de arșiță mare, și [u] defăimară numele lui Dumnezeu, care are puterea preste plăgile acestea, și [v] nu se pocăiră ca [x] să-i deà mărire.

10 Și al cincelea vărsă cupa lui pe [y] tronul fiarei; [z] și se făcù împărăția ei întunecoasă, [a] și ei își mușcau limbile de durere, 11 Și [b] defăimară pe Dumnezeul cerului de durerile lor și de [c] rănile lor, [d] și nu se pocăiră de lucrurile lor.

12 Și al șaselea vărsă [e] cupa lui în râul cel mare, Eufrat; și [f] secată fù apa lui, [g] ca să fie gătită calea împăraților celor dela răsărit de soare.

13 Și văzui [h] din gura bălaurului și din gura fiarei și din gura [i] profetului mincinos, trei duhuri necurate [j] ca broaște; 14 Căci [k] sunt duhuri de demoni, [l] făcătoare de semne, care *duhuri* se duc la împărații lumii întregi, [m] ca să-i adune la [n] războiul zilei celei mari, a lui Dumnezeu Atotțiitorul.

15 [o] Iată vin ca un fur; fericit cine veghiază și păstrează vestmintele sale, [p] ca să nu umble gol, și să vază ci rușinea lui.

16 Și-i adună la locul numit ebreește Armaghedon.

17 Și al șaptelea vărsă cupa lui în aer, și ieșì din templu dela tron glas mare zicând: s'a făcut.

18 Și se făcură fulgere și vuete și tunete, și cutremur se făcù mare, cum nu se făcù de când se făcù om pe pământ, atât de tare, cutremur așà mare. 19 Și se făcù cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neamurilor căzură. Și Babilonul cel mare fù adus aminte înnaintea lui Dumnezeu, ca să-i deà paharul vinului aprinderii mânii lui.

20 Și orice insulă fugì, și munții nu fură aflați. 21 Și grindină mare ca de greutatea unui talant se pogoară din cer preste oameni; și defăimară oamenii pe Dumnezeu de plaga grindinei, pentru că foarte mare este plaga ei.

Desfrânata cea mare, numită Babilonul cel mare, umblă beată de sânge, pe o fiară cu șapte capete și zece coarne, biruită de miel.

17 Și venì [a] unul dintre cei șapte îngeri, care au cele șapte cupe, și vorbì cu mine zicând: vino, [b] îți voiu arătà judecata [c] desfrânatei celei mari, [d] care șade pe ape multe, 2 [e] Cu care făcură desfrânări împărații pământului, [f] și cei care locuesc pământul fură îmbătați de vinul desfrânării ei.

3 Și mă duse în duh [g] în pustie. Și văzui o femeie șezând pe [h] o fiară roșie, plină de [i] nume de defăimare, [j] având șapte capete și [k] zece coarne. 4 Și femeia [l] erà înfășurată în purpură și roșu, [m] și împodobită cu aur și pietrii prețioase și mărgăritare: [n] având pahar de aur în mâna ei, [o] plin de grozăvii și ne-

---

c Cap. 8. 7.
d Esod. 9.9—11.
e Cap. 13.16,17.
f Cap. 13. 14.
g Cap. 8. 8.
h Esod. 7. 17,20. Cap. 8. 9.
i Cap. 8. 10.
k Esod. 7. 20.
l Cap. 15. 3.
m Cap. 1. 4. 8.
n Mat. 23.34,35.
o Cap. 11. 18.
p Isa. 49. 26.
q Cap. 15. 3.
r Cap. 13. 10.
s Cap. 8. 12.
t Cap. 9.17, 18.
u Vers. 11. 21.
v Dan. 5. 22, 23.
x Cap. 11. 13.
y Cap. 13. 2.
z Cap. 9. 2.
a Cap. 11. 10.
b Vers. 9. 21.
c Vers. 2.
d Vers. 9.
e Cap. 9. 14.
f Ier. 50. 38.
g Isa. 41. 2, 25.
h 1 Ioan 4.1—3.
i Cap. 12. 3, 9.
j Cap. 19. 20.
k 1 Tim. 4. 1.
l 2 Tes. 2. 9.
m Luc. 2. 1.
n Cap. 17. 14.
o Mat. 24. 48.
p 2 Cor. 5. 3.
— *Capul 17.*
a Cap. 21. 9.
b Cap. 16. 19.
c Naum. 3. 4.
d Ier. 51. 13.
e Cap. 18. 3.
f Ier. 51. 7.
g Cap. 12. 6. 14.
h Cap. 12. 3.
i Cap. 13. 1.
j Vers. 9.
k Vers. 12.
l Cap 18.12,16.
m Dan. 11. 38.
n Ier. 51. 7.
o Cap. 14. 8.

curăţeniile desfrânării ei, 5 Şi pe fruntea ei nume scris: [p]taină, Babilonul [q]cel mare, [r]muma desfrânatelor şi a grozăviilor pământului.

6 Şi văzui [s]femeia îmbătată [t]de sângele sfinţilor şi de sângele [u]martorilor lui Iisus. Şi văzându-o, mă minunai minune mare.

7 Şi-mi zise îngerul: pentru ce te minunaşi? Eu îţi voiu spune taina femeii şi a fiarei care o poartă, care are cele şapte capete şi cele zece coarne.

8 Fiara pe care o văzui erà şi nu este, şi [v]are să se sue din abiz şi [x]să meargă spre peire; şi [y]se vor minunà cei care locuesc pe pământ, [z]al căror nume nu este scris pe cartea vieţii dela întemeierea lumii, deşi văd fiara că erà şi nu este şi de faţă va fi.

9 Aci este mintea, care are înţelepciune. Cele şapte capete sunt şapte munţi, unde şade femeia asupra lor, 10 Şi împăraţi şapte sunt: cei cinci căzură, unul este, celalalt încă n'a venit, şi când va fi venit, trebue ca el să rămâe puţin timp. 11 Şi fiara care erà şi nu este, e al optulea, şi din cei şapte este, şi merge spre peire.

12 Şi cele zece capete care le văzuşi, sunt zece împăraţi, ca unii care nu luară încă împărăţie, ci ca împăraţi primesc stăpânire un singur ceas cu fiara. 13 Aceştia au un singur gând, ei dau fiarei atât puterea, cât şi stăpânirea lor. 14 Aceştia se vor răsboì cu Mieluşelul, şi Mieluşelul îi va biruì, pentru că este Domn de domni şi Împărat de împăraţi, şi cei împreună cu dânsul chemaţi *sunt* şi aleşi şi credincioşi.

15 Şi îmi zise: apele pe care le văzuşi, unde şade desfrânata, popoare şi gloate sunt şi neamuri şi limbi. 16 Şi cele zece coarne, pe care le văzuşi, şi fiara, aceştia vor urî pe desfrânata, şi o vor face pustie şi goală, şi vor mâncà cărnurile ei, şi de tot o vor arde cu foc; 17 Căci Dumnezeu dete în inimile lor, ca să facă gândul ei, şi să facă o singură părere, şi să deà fiarei împărăţia lor, până vor fi săvârşite cuvintele lui Dumnezeu.

18 Şi femeia pe care o văzuşi este cetatea cea mare, care are împărăţie preste împăraţii pământului.

Se vesteşte căderea desfrânatei celei mari, Babilonul. Poporul lui Dumnezeu primeşte poruncă să iasă de acolo.

18 [a]După acestea văzui pogorându-se din cer alt înger, având stăpânire mare, [b]şi pământul fù luminat de mărirea lui. 2 Şi strigă cu glas tare zicând: [c]„căzù, căzù Babilonul [d]cel mare, şi se [d]făcù loc de locuit al demonilor şi închisoare a oricărui duh necurat, şi închisoare a oricărei [e]păsărele necurate şi urîte. 3 Pentru că din vinul [f]aprinderii desfrânării ei au băut toate neamurile, şi împăraţii pământului cu dânsa făcură desfrânări, [g]şi neguţătorii pământului se îmbogăţiră din puterea desfătării ei.

4 Şi auzii alt glas din cer zicând: [h]ieşiţi dintr'însa, poporul meu, ca să nu fiţi părtaşi cu păcatele ei, şi să nu luaţi din plăgile ei, 5 [i]Pentru că păcatele ei ajunseră până la cer şi [j]Dumnezeu aduse aminte nedreptăţile ei. 6 [k]Daţi-i înapoi cum *vă* dete şi ea, şi îndoiţi îndoit, potrivit cu lucrurile ei; [l]în paharul în care turnă, [m]turnaţi-i îndoit; 7 [n]Câte o măriră şi o desfătară, atât daţi-i muncire şi întristare. Fiindcă în inima ei zice: că [o]şed împărătească şi văduvă nu sunt, şi întristare nici de cum nu voiu vedeà, 8 Pentru aceea, [p]într'o singură zi, vor venì plăgile ei, moarte şi întristare şi foamete, şi [q]în foc va fi arsă de tot; [r]pentru că tare este Domnul Dumnezeu, care o judecă.

Jalea regilor. Negustorii şi marinarii. Bucurie în cer.

9 Şi [s]vor plânge şi se [t]vor jeli de dânsa ai pământuiui împăraţi, care fă-

p 2 Tes. 2. 7.	*t* Cap. 13. 15.	*y* Cap. 13. 3.	*Capul 18.*	*d* Isa. 13. 21.	*h* Isa. 48. 20.	*l* Cap. 14. 10.	*p* Isa. 47. 9.
q Cap. 11. 8.	*u* Cap. 6. 9, 10.	*z* Cap. 13. 8.	*a* Cap. 17. 1.	*e* Isa. 14. 23.	*i* Fac. 18. 20 21.	*m* Cap. 16. 19.	*q* Cap. 17. 16.
r Cap. 18. 9.	*v* Cap. 11. 7.	—	*b* Ezec. 43. 2.	*f* Cap. 14. 8.	*j* Cap. 16. 19.	*n* Ezec. 28. 2,etc.	*r* Ier. 50. 34.
s Cap. 18. 24.	*x* Cap. 13. 10.		*c* Isa. 13. 19.	*g* Vers. 11. 15.	*k* Ps. 137. 8.	*o* Isa. 47. 7, 8.	*s* Ezec.26. 16,17. *t* Ier. 50. 46.

cură desfrânări cu ea, și se desfătară, [u] când vor vedeà fumul arderii ei, 10 De departe stând de teama muncirii ei, zicând: [v] vai, vai, cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că într'un singur [x] ceas venì judecata ta.

11 Și [y] negutătorii pământului plâng și se întristează de dânsa, pentru că nimenea nu mai cumpără marfa lor, 12 [z] Marfă de aur și argint și pietrii prețioase și mărgăritare, și de bis și purpură și mătăsărie și roșu, și orice lemn mirositor bine, și orice vas de fildeș, și orice vas din lemn prețios și aramă și fier și marmoră. 13 Și scorțișoară și mirodenii, și mirosuri și mir și tămâie, și vin și untdelemn și făină de grâu curat, și grâu și vite și oi, și cai și căruțe și robi, și [a] suflete de oameni. 14 Și rodul poftei sufletului tău se duse dela tine, și toate cele grase și strălucite, periră dela tine, și nici de cum nu le vor mai aflà.

15 [b] Negutătorii de acestea, care se îmbogățiră dela dânsa, vor stà departe de teama muncirii ei, plângând și întristându-se. 16 Zicând: vai, vai, cetatea cea mare, [c] cea îmbrăcată în vestmânt de bis și purpură și roșu, și împodobită cu aur și pietrii prețioase și mărgăritare, că într'un singur ceas fù pustiită bogăția așà de mare.

17 [d] Și oricare cârmaciu, și oricine merge pe apă, la un loc și marinari [e] și câți lucrează marea de departe steteau, 18 [f] Și strigau văzând fumul arderii ei, zicând: [g] cine este asemenea cu cetatea cea mare? 19 Și [h] puseră țărână pe capetele lor, și strigau plângând și întristându-se, zicând: vai, vai, cetatea cea mare, în care se îmbogățiră din prețioasele ei, toți care au vasele pe mare, [i] fiindcă într'un singur ceas fù pustiită.

20 [j] Veselește-te de dânsa, cerule, și sfinților și apostolilor și profeților, pentru că [k] Dumnezeu judecă judecata voastră față de ea.

21 Și un înger vârtos ridică o peatră, ca o peatră mare de moară, și aruncă în mare zicând: [l] cu astfel de repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, [m] și nici de cum nu va mai fi aflată. 22 [n] Și glas de chitariști și de cântăreți, și de cântători din fluer și de trâmbițași, nu va mai fi auzit nici de cum în tine, și oricare meșter de orice meșteșug, nu va mai fi aflat nici de cum în tine, și uruit de peatră de moară nu va mai fi auzit nici de cum în tine, 23 [o] Și lumină de sfeșnic nu se va mai arătà nici de cum în tine, [p] și glas de mire și de mireasă nu va mai fi auzit nici decum în tine, fiindcă [q] negutătorii tăi erau mai marii pământului, [r] fiindcă în fermecătoria ta fură rătăcite toate neamurile.

24 Și în ea fù aflat sânge de profeți și de sfinți și de toți cei înjunghiați pe pământ.

Cântare de biruință.

19 După acestea auzii, [a] ca glas mare de gloată multă în cer, zicând:

Aliluia, [b] Mântuirea și mărirea și cinstea și puterea sunt ale Dumnezeului nostru! 2 Pentru [c] că adevărate și drepte sunt judecățile lui; Pentru că judecă pe desfrânata cea mare, Ca una care strică pământul în desfrânarea ei, [d] Și răsbună sângele slujitorilor lui din mâna ei. 3 Și de-al doilea ziseră aliluia: Și [e] fumul ei se sue în vecii vecilor.

4 Și [f] căzură bătrânii cei douăzeci și patru și cele patru ființe, și se închinară lui Dumnezeu, care șade pe tron, zicând: [g] Amin, aliluia.

5 Și ieși din tron glas zicând: [h] lăudați pe Dumnezeul nostru toți slujitorii lui, care vă temeți de dânsul, [i] cei mici și cei mari.

Nunta Mielului.

6 [j] Și auzii ca glas de gloată multă,

---

u Vers. 18.
v Isa. 21. 9.
x Vers. 17. 19
y Ezec.27.27-36.
z Cap. 17. 4
a Ezec. 27. 13.
b Vers. 3. 11.
c Cap. 17. 4.
d Vers. 10.
e Isa. 23. 14.
f Ezec. 27.30,31.
g Cap. 13. 4.
h Ios. 7. 6.
i Vers. 8.
j Isa. 44. 23.
k Luc.11.49,50.
l Ier. 51. 64.
m Cap. 12. 8.
n Isa. 24. 8.
o Ier. 25. 10.
p Ier. 7. 34.
q Isa. 23. 8.
r 2 Reg. 9. 22.
—
Capul 19.
a Cap. 11. 15.
b Cap. 4. 11.
c Cap. 15. 3.
d Deut. 32. 43.
e Isa. 34. 10.
f Cap. 4. 4, 6.10.
g 1 Cron. 16. 36.
h Ps. 134. 1
i Cap. 11. 18.
j Ezec. 1. 24.

și ca vuet de ape multe, și ca vuet de tunete tari, zicând: Aliluia, Pentru că [k]Domnul Dumnezeul nostru, Atotțiitorul își ià împărăția. 7 Să ne bucurăm și să ne veselim, și să-i dăm mărire, Fiindcă [l]venì nunta Mielușelului, Și femeia lui se gătì.

8 Și [m]i-se dete să se îmbrace în vestmânt de bis strălucit curat; [n]căci vestmântul de bis sunt răsplățile sfinților.

9 Și-mi zice, scrie: [o]fericiți cei chemați la ospățul nunții Mielușelului. Și îmi zice: [p]aceste cuvinte sunt adevărate ale lui Dumnezeu.

10 Și [q]căzui înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Și-mi zice: [r]vezi să nu faci; sunt împreună slujitor al tău și al fraților tăi, [s]care au mărturia lui Iisus; lui Dumnezeu închină-te: căci mărturia lui Iisus este Duhul profeției.

Arătarea lui Hristos.

11 [t]Și văzui cerul deschis și iată [u]un cal alb, și cel care șade pe dânsul *este* numit [v]credincios și adevărat, și [x]în dreptate judecă și se războește. 12 [y]Iar ochii lui flacără de foc, [z]și pe capul lui diademe multe, [a]având nume scris, pe care nimenea nu-l știe, decât numai el, 13 [b]Și îmbrăcat în haină stropită cu sânge, și se cheamă numele lui [c]Cuvântul lui Dumnezeu.

14 [d]Și oștile în cer îi urmau pe cai albi, [e]îmbrăcate în haine de bis alb curat.

15 Și [f]din gura lui ieșeà spadă ascuțită, ca cu ea să lovească neamurile: și [g]el îi va păsunà cu toeag de fier: și el va [h]călcà linul vinului aprinderii mânii lui Dumnezeu-Atotțiitorul. 16 Și [i]are pe haina și pe coapsa lui nume scris: [j]Împărat de împărați și Domn de domni.

Răsturnarea fiarei și a profetului mincinos.

17 Și văzui un înger stând în soare, și strigă cu glas mare, zicând tutulor paserilor care sboară în înălțimea mieZului zilei: aideți, adunați-vă la ospățul cel mare al lui Dumnezeu, 18 Ca să mâncați cărnuri de împărați și cărnuri de căpitani, și cărnuri de viteji și cărnuri de cai, și ale celor care șed pe dânșii, și cărnuri de toți stăpânii de sine și de robi, și de mici și de mari.

19 Și văzui fiara și pe împărații pământului și oștile lor adunate să facă războiu, cu cel care șade pe cal și cu oastea lui.

20 Și prinsă fù fiara și cu dânsa profetul mincinos, care făcuse înaintea ei semnele, în care rătăcì pe cei care luară semnul fiarei, și pe cei care se închinară chipului ei; vii fură aruncați cei doi în al focului lac, care arde în pucioasă. 21 Și cei rămași fură omoriți, în spada celui care șade pe cal, care *spadă* ieșise din gura lui, și toate paserile fură săturate de cărnurile lor.

Balaurul este legat timp de o mie de ani. Întâia înviere.

20 Și văzui înger pogorându-se din cer, [a]având cheia abizului și lanț mare pe mâna lui. 2 Și apucă pe [b]balaur, șarpele cel din început, care este deavolul și satana, și-l legă pe timp de o mie de ani, 3 Și-l aruncă în abiz, și închise și [c]pecetluì de-asupra lui, [d]ca să nu mai rătăcească neamurile, până vor fi sfârșiți cei o mie de ani; după aceștia trebue ca el să fie deslegat puțin timp.

4 Și văzui [e]tronuri, și șezură pe ele, și li-se dete [f]judecarea, și *văzui* [g]sufletele celor tăeați cu securea pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvântul lui Dumnezeu, ca unii [h]care nu se închinară fiarei, [i]nici chipului ei și nu luară semnul pe frunte și pe mâna lor; și [j]înviară și împărățiră cu Hristos o mie de ani. 5 Cei rămași dintre morți nu înviară până vor fi sfârșiți cei o mie de ani. Aceasta este întâia înviere.

6 Fericit și sfânt cine are parte în

---

k Cap. 11. 15,17. *l* Mat. 22. 2. *m* Ps. 45. 13, 14. *n* Ps. 132. 9. *o* Mat. 22. 2, 3. *p* Cap. 21. 5. *q* Cap. 22. 8. *r* Fapt. 10. 26 *s* 1 Ioan 5. 10. *t* Cap. 15. 5. *u* Cap. 6. 2. *v* Cap. 3. 14. *x* Isa. 11. 4. *y* Cap 1. 14. *z* Cap. 6. 2. *a* Cap. 2. 17. *b* Isa. 63. 2, 3 *c* Ioan 1. 1. *d* Cap. 14 20. *e* Mat. 28. 3. *f* Isa. 11. 4. *g* Ps. 2. 9. *h* Isa. 63. 3. *i* Vers. 12. *j* Dan. 2. 47. — *Capul 20.* *a* Cap. 1. 18. *b* 2 Pet. 2. 2, 4. *c* Dan. 6. 17. *d* Cap. 16. 14,16. *e* Dan. 7. 9. 22, 27. *f* 1 Cor. 6. 2, 3. *g* Cap. 6. 9. *h* Cap. 13. 12. *i* Cap. 13.15,16. *j* Rom. 8. 17.

întâia înviere; asupra acestora a doua [k]moarte nu are stăpânire, ci vor [l]fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos, [m]şi vor împărăţi cu dânsul o mie de ani.

Gog şi Magog.

7 Şi când vor fi sfârşiţi cei o mie de ani, [n]deslegat va fi satana din închisoarea sa, 8 Şi [o]va ieşi să rătăcească neamurile, care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe [p]Gog şi Magog, [q]ca să-i adune la războiu, al căror număr este ca nisipul mării. 9 [r]Şi se suiră pe faţa pământului şi încunjurară tabăra sfinţilor şi cetatea cea iubită; şi se pogorî foc din cer şi-i mistuì; 10 [s]Şi deavolul care-i rătăceşte fù aruncat în lacul focului şi pucioasei, [t]unde este atât fiara, cât şi profetul mincinos, şi [u]vor fi munciţi zi şi noapte în vecii vecilor.

Judecata din urmă.

11 Şi văzui tron mare alb, şi pe cel care şedeà pe dânsul, dela a cărui faţă [v]fugì pământul şi cerul, [x]şi nu fù aflat loc pentru dânsele. 12 Şi văzui pe morţii, [y]pe cei mari şi pe cei mici, stând înaintea tronului, [z]şi cărţi furà deschise; şi altă carte fù deschisă, care este a vieţii; şi furà judecaţi morţii din cele scrise în cărţi, potrivit cu lucrurile lor. 13 Şi dete marea pe morţii care sunt în ea, şi moartea şi iadul deteră pe morţii care sunt într'însele, şi furà judecaţi fiecare, potrivit cu lucrurile lor.

14 Şi moartea şi iadul furà aruncate în lacul focului. 15 Şi dacă cineva nu fù aflat scris în cartea vieţii, aruncat fù în lacul focului.

Cerul cel nou; pământul cel nou. Noul Ierusalim. Douăsprezece porţi şi temelii. Lumina cerească.

21 Şi [a]văzui cer nou şi pământ nou; [b]căci întâiul cer şi întâiul pământ se duseră, şi marea nu mai este.

2 Şi [c]văzui cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer dela Dumnezeu, [d]gătită ca o mireasă pentru bărbatul ei. 3 Şi auzii glas mare din tron zicând: iată [e]cortul lui Dumnezeu cu oameni, şi va locuì cu dânşii, şi ei vor fi poporul lui, şi el va fi Dumnezeu cu dânşii, 4 [f]Şi va şterge orice lacrimă din ochii lor, [g]şi moarte nu va mai fi, [h]nici întristare, nici strigăt, nici durere nu va mai fi, fiindcă se duseră cele dintâiu.

5 Şi zise [i]Cel care şade pe tron: [j]iată voiu face toate nouì.

Şi zice: scrie, fiindcă [k]aceste cuvinte sunt credincioase şi adevărate.

6 Şi-mi zise: [l]s'a făcut. [m]Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul. [n]Eu îi voiu dà însetatului din izvorul apei vieţii în dar. 7 Biruitorul va moştenì acestea, [o]şi-i voiu fi Dumnezeu şi el îmi va fi fiu. 8 [p]Iar fricoşilor şi necredincioşilor, şi urîcioşilor şi omorîtorilor, şi desfrânaţilor şi fermecătorilor, şi idolatrilor şi tutulor mincinoşilor, partea lor *le va fi* în [q]lacul ce arde cu foc şi pucioasă, ceeace este moartea a doua.

9 Şi venì unul din [r]cei şapte îngeri, care au cele şapte cupe, ce sunt umplute cu cele din urmă şapte plăgi, şi vorbì cu mine zicând: vino, îţi voiu arătà pe Mireasa, femeia [s]Mielueelului.

10 Şi mă duse [t]în duh pe un munte mare şi înalt, şi-mi arătà [u]cetatea sfântă, Ierusalimul, pogorându-se din cer dela Dumnezeu, 11 [v]Având mărirea lui Dumnezeu: luminătorul ei asemenea cu peatră foarte preţioasă, ca peatra de iaspis, sticlind ca cristal; 12 Având zid mare şi înalt, [x]având douăsprezece porţi, şi la porţi doisprezece îngeri, şi nume scrise de-asupra, care sunt ale celor douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israel. 13 [y]Despre răsărit trei porţi, şi despre meazănoapte trei porţi, şi despre meazăzi trei porţi, şi despre

k Cap. 2. 11.	*q* Cap. 16. 14.	*v* 2 Pet. 3. 7, 10, 11.	*Capul 21.*	*d* Isa. 54. 5.	*j* Isa. 43. 19.	*o* Zech. 8. 8.	*t* Cap. 1. 10.
l Isa. 61, 6.	*r* Isa. 8. 8.	*x* Dan. 2. 35.	*a* Isa. 65. 17.	*e* Lev. 26. 11.12.	*k* Cap. 19. 9.	*p* 1 Cor. 6. 9, 10.	*u* Ezec. 48.
m Vers. 4.	*s* Vers. 8.	*y* Cap. 19. 5.	*b* Cap. 20. 11.	*f* Isa. 25. 8.	*l* Cap. 16. 17.	*q* Cap. 20. 14, 15.	*v* Vers. 23.
n Vers. 2.	*t* Cap. 19. 20.	*z* Dan 7. 10.	*c* Isa. 52 1.	*g* 1 Cor. 15. 26, 54.	*m* Cap. 1. 8.	*r* Cap. 15. 1, 6, 7.	*x* Ezec. 48. 31-34.
o Vers. 3. 10.	*u* Cap. 14. 10, 11.	—		*h* Isa. 35. 10.	*n* Isa. 12. 3.	*s* Cap. 19. 7.	*y* Ezec. 48. 31-34.
v Ezec. 38. 2.				*i* Cap. 4. 2, 9.			

apus trei porți. 14 Și zidul cetății având douăsprezece temelii, și pe [z] dânsele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli ai Mielușelului.

15 Și vorbitorul cu mine [a] avea măsură o trestie de aur, ca să măsoare cetatea și porțile ei, și zidul ei. 16 Și cetatea este în patru unghiuri, și lungimea ei cât și lățimea, și măsură cu trestia cetatea preste douăsprezece mii de stadii; lungimea și lărgimea și înălțimea ei sunt de-o potrivă. 17 Și măsură zidul ei o sută patruzeci și patru de coți, măsură de om, care este a îngerului.

18 Și ziditura pe dinlăuntru a zidului ei *era* de iaspe, și cetatea de aur curat, asemenea cristalului curat. 19 [b] Temeliile zidului cetății *erau* împodobite cu orice peatră prețioasă; întâia temelie *era* de iaspis, a doua de safir, a treia de chalchedon, a patra de smaragd, 20 A cincea de sardonix, a șasea de sardiu, a șaptea de chrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de chrisopras, a unsprezecea de iacint, a douăsprezecea de ametist. 21 Și cele douăsprezece porți *erau* douăsprezece mărgăritare; fiecare dintre porți era dintr'un mărgăritar. [c] Și strada cetății *era* de aur curat, ca cristalul luminos.

22 [d] Și templu nu văzui într'însa, pentru că Domnul Dumnezeu Atotțiitorul este templul ei, și Mielușelul. 23 [e] Și cetatea n'are trebuință de soare nici de lună, ca să o lumineze; fiindcă mărirea lui Dumnezeu o lumină, și sfeșnicul ei *este* Mielușelul.

24 [f] Și vor umblà neamurile prin lumina ei, și împărații pământului aduc mărirea lor la dânsa; 25 [g] Și porțile ei nu sunt nici decum închise ziua, [h] căci noapte nu va fi acolo; 26 [i] Și vor aduce la dânsa mărirea și cinstea neamurilor, 27 Și [j] nu întră nici de cum într'însa orice *este* spurcat, și cine face urîciune și minciună, afară numai cei scriși în [k] cartea vieții Mielușeluiui

Râul și pomul vieții. Fericirea vecinică. Ioan este martorul credincios. Făgăduința și judecata lui Dumnezeu. Venirea lui Hristos.

22 Și-mi arătă un [a] râu de apă de viață, curat ca un cristal, ieșind din tronul lui Dumnezeu și al Mielușelului. 2 [b] În mijlocul stradei ei și al râului de-o parte și de alta [c] lemn de viață, făcând douăsprezece roduri, dând pe fiecare lună rodul ei, și frunzele lemnului sunt [d] spre tămăduire a neamurilor.

3 Și [e] orice vrednic de blestem nu va mai fi. [f] Și tronul lui Dumnezeu și al Mielușelului va fi într'însa, și slujitorii lui îi vor sluji. 4 Și [g] vor vedeà fața lui și [h] numele lui pe frunțile lor. 5 [i] Și noapte nu va mai fi, și nu au trebuință de lumină de sfeșnic, și de lumină de soare, pentru că [j] Domnul Dumnezeu va luminà preste dânșii, [k] și vor împărăți în vecii vecilor.

Sfătuire și îndemnare serioasă.

6 Și-mi zise: [l] aceste cuvinte sunt credincioase și adevărate, și Domnul Dumnezeul duhurilor profeților [m] trimise pe îngerul său să arate slujitorilor săi cele ce trebue să se facă în curând. 7 [n] Și iată viu curând. [o] Fericit cine păstrează cuvintele profeției cărții aceștia.

8 Și eu sunt Ioan, care privesc și auz acestea. Și când auzii și privii, [p] căzui să mă închin înaintea picioarelor îngerului, care-mi arătă acestea. 9 Și-mi zise: [q] vezi să nu faci; sunt împreună slujitorul tău, și al fraților tăi profeți, și al celor care păstrează cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu închină-te.

10 [r] Și-mi zice: nu pecetluì cuvintele profeției [s] cărții acesteia; căci timpul este aproape. 11 [t] Cine face nedreptate, mai facă nedreptate, și mânjitul să fie încă mânjit, și dreptul dreptate să mai facă, și sfântul să fie încă sfințit.

---

a Mat. 16. 18.
a Ezec. 40. 3.
b Isa. 54. 11.
c Cap. 22. 2.
d Ioan 4. 23.
e Isa. 24. 23.
f Isa. 60. 3, 5, 11.
g Isa. 60. 11.
h Isa. 60. 20.
i Vers. 24.
j Isa. 35. 8.
k Filip 4. 3.
—

Capul 22.

a Ezec. 47. 1.
b Ezec. 47. 12.
c Fac. 2. 9.
d Cap. 21. 24.
e Zech. 14. 11.
f Ezec. 48. 35.
g Mat. 5. 8.
h Cap. 3. 12.
i Cap. 21.23,25.
j Ps. 36. 9.
k Dan. 7. 27.
l Cap. 19. 9.
m Cap. 1. 1.
n Cap. 3. 11.
o Cap. 1. 3.
p Cap. 19. 10.
q Dan. 8. 26.
r Cap. 10. 4.
s Cap. 1. 3.
t Ezec. 3. 27

12 [u]Iată viu curând și [v]plata mea este cu mine, ca[x] să dau fiecăruia după cum este fapta lui.

13 [y]Eu sunt Alfa și Omega, cel dintâiu și cel din urmă, începutul și sfârșitul.

14 [z]Fericiți care spală îmbrăcămintele lor, [a]ca să fie stăpânirea lor preste lemnul vieții, [b]și prin porți să între în cetate. 15 [c]Afară, [d]cânii și fermecătorii, și desfrânații și omorîtorii, și idolatrii și oricine face și iubește minciună!

16 [e]Eu Iisus, trimisei pe îngerul meu să vă mărturisească acestea, în fața bisericilor. [f]Eu sunt rădăcina și neamul lui David, [g]steaua luminoasă cea de dimineață.

17 Și duhul și [h]mireasa zic: vino! Și cine aude zică: vino! [i]Și cine însetează să vie, și cine dorește să ià apă de viață în dar.

Încheere.

18 Eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele profeției cărții acestia; [j]dacă cineva va fi adăugat la ele, Dumnezeu va adăugà asupra lui plăgile ce sunt scrise în cartea aceasta. 19 Și dacă cineva va fi înlăturat din cuvintele cărții profetici acestia, [k]Dumnezeu va înlăturà partea lui dela lemnul vieții, și din [l]cetatea sfântă, ce sunt scrise în cartea aceasta.

20 Zice [m]cel care mărturisește acestea: așà. viu curând. [n]Amin, [o]vino, Doamne Iisuse!

21 [p]Darul Domnului Iisus cu toți.

---

u Vers. 7. *v* Isa. 40. 10. *x* Rom. 2. 6. | *y* Isa. 41. 4. *z* Dan. 12. 12. *a* Cap. 2. 7. | *b* Cap. 21. 27. *c* 1 Cor. 6. 9, 10. | *d* Filip 3. 2. *e* Cap. 1. 1. | *f* Cap. 5. 5. *g* Num. 24. 17. | *h* Cap. 21. 2. 9. *i* Isa. 55. 1, *j* Deut. 4. 2. | *k* Esod. 32. 33. *l* Cap. 21. 2. *m* Vers. 12. | *n* Ioan 21. 25. *o* 2 Tim. 4. 8. *p* Rom. 16. 20, 24.